

ספר

כתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

והוא המשה חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם תרגום רבינו סעדיא גאון וללה"ה בלשון ערבי מועתק מספרי תים המדוייקים ישנים נושנים מכמה מאות שנים כאשר עין הקורא תחזינה מישרים. ונלוח אליו ס' חלק הקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יהי"א בן כה"ר יוסף צאלח וללה"ה שהיה ראב"ד ור"מ ומ"צ בעי"ת צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום הועתק מכתובת יד מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקורא תחזינה בהקדמתו. ועם ההפטרות מקרא. עם תרגום יונתן בן עזיאל וללה"ה.

חלק ראשון

ספר בראשית

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השתדלות המגיהים הר"ר שלום בן כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"ו. ומשנהו הר"ר אברהם בן כה"ר חיים גראף הי"ו.

נדפס

פעה"ק **ירושלם** תוכב"א

בשנת בונה ירושלם ה' לפ"ק

ברפוס הר"ר שמואל הלוי צוקערמאן ושחפו הי"ו

הסכמת הרב הגאון הגדול, מעוז ומגדול, ראשון לציון, עמ"ר מוהר"ר

יעקב שאול אלישר שליט"א

אנא נפשאי ראשון לציון הח"מ לפעלא שבא אמינא איישר למע"כ המשתדלים החכמים השלמים, מנבחר עצמים, יראים ושלמים, כמה"ר שלום יוסף עראקי הכהן יצ"ו וכמה"ר אברהם חיים אלנדאף יצ"ו שהתאמצו בכוחם ובאונם להוציא לאור תעלומה בהדפסת ספר התורה הזה בביאור רבינו סעדיא גאון ז"ל בשפה ערבית על ס' בראשית באותיות מרובעות גדולות ומהודרות למען ירוץ קורא בו, וממנו תועלת יקר נמצא לאחינו התימנים העי"א במקומותם למושבותם, היודעים ומבינים שפת ערבי שימצאו בזה נחת לחנך ולמד ילדי צא"ק מבני ערתינו המכירים היטב השפה הנז' ויוכלו להתקדם בלמוד מקראי קדש על בורין מבלי לבלות זמן רב מאכזב ימי עלומיהם המסוגלים להתקדמותם. ובכן אבקש מכל אשר יגיע להם תועלת ממעשה ידי המשתדלים הי"ו הנז' כי יריקו להם נדבתם. ויביאו את הברכה אל ביתם. למען יצעדו הלאה במלאכת הק' הזאת אשר החלו, ויחזקו ידיהם הרפות למען יבואו עד גמרה של המלאכה להביא על מכבש הדפוס גם ארבעת החומשים הנשארים. ולא ירצו חלילה תחת משא החובות שלוו בעד המצוה הזאת וכו' ותנו ג"כ כבוד להגאון הנז' ז"ל לכל יהיה באורו ככלי שבור ח"ו על כי לא יצא לאור ע"כ התורה ואצ"ל שלא ישיגו את גבולם שום בר ישראל להדפיס הבאור הזה בין בארץ ובין בחו"ל בלי רשיון המשתדלים הנז' עד תום חמש עשרה שנה מיום הנז' הלאה, ושארית ישראל לא יעשו עולה. ויה"ר חפץ ה' יצליח ביד המשתדלים הי"ו הנז', וזכות התורה הק' והרס"ג ז"ל יגן על העושים והמעשים בעתירת החותם בכרכה ראש הרבנים באה"ק ת"ו החו' פעה"ק ירוש' ת"ו ביום ט' לחו' זיו ש' התרנ"ה ליצירה ברב עז ושלום:

הצעיר יעקב שאול אלישר ס"ט

בא סי' יש"א ברכה הי"ו

(מקום החותם)

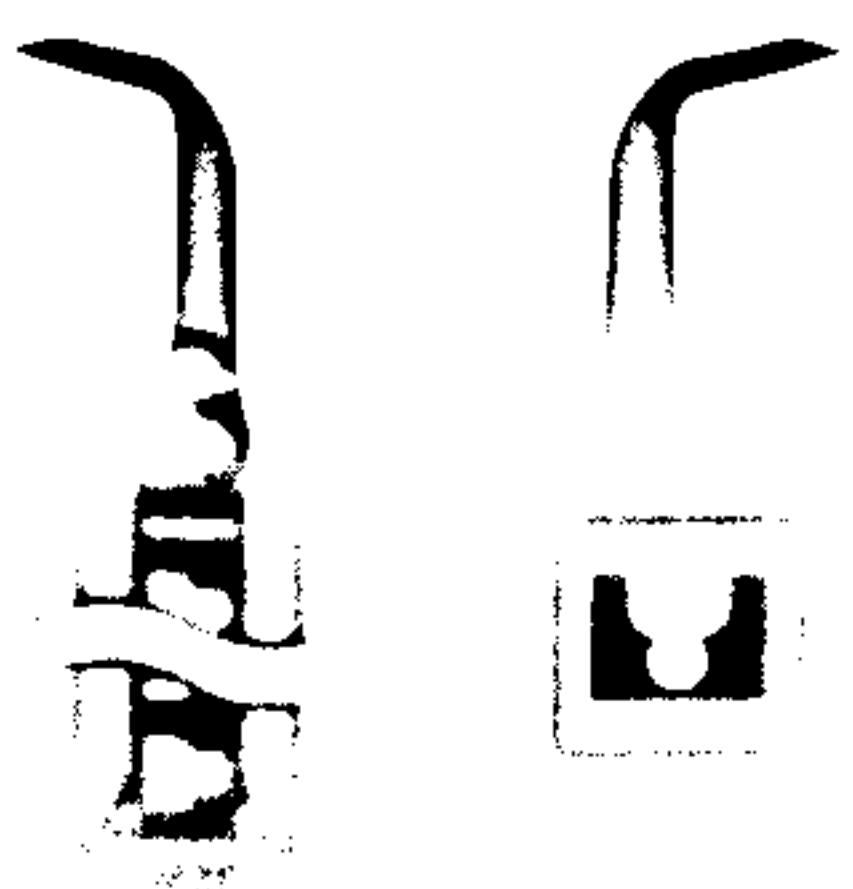
זכרה אלקי' לטובה למעלת אחינו היקרים הרמים ארבעים ארנ"י כס"ף המשתדלים להוציא לאור יקרות הספר היקר הזה אשר מעולם לא שזפתו עין רוא'ה. הולים זהב מכים ויתנו לכסף מוצא אנב דוחקיה'ו. דחקו ונכנסו ליטול כל א' מהם חלק במצוה הרבה הזאת איש איש לפי ערכו כברכת ה' אשר נתן לו העשיר ל'ו ירבה והדל לא ימעט לתת פורונו לגשת אל הקודש. זאת תורת הקדשים. וזאת תורת העולה על כל העובר על הפקודים על ש"ר האל"ף ספרים האלה.

280	סי' יוסף בן שלום דאר וסי' דוד חי ח' משה חנוך הלוי הי"ו
40	סי' שלמה אברהם גיא'ת.
40	סי' שלום אברהם עמר.
40	סי' יחיאל דוד עראקי הכהן.
20	סי' שלמה ב"ר יוסף עראקי הכהן ואחיו חיים.
20	סי' ישראל ב"ר יוסף מסעוד.
20	סי' שלום יחיאל כסאר.
20	סי' יחיאל שלום סרי הלוי.
20	סי' אברהם שלום הכהן.
20	סי' שלום דוד גמאל.
20	סי' שלום יוסף טובי וסעיד יחיאל משה.
20	סי' יוסף דוד גמאל ושלום יוסף הכהן.
20	סי' שלום יחיאל נדאף.
20	סי' יעיש יחיאל קצ'אעי ושלמה שלום סחפוי'ק.
20	סי' שלמה יוסף האוי.
20	סי' מאיר ב"ר חיים נדאף וחביריו.
20	ח"ר יודא אהרן חמר הכהן.
20	ח"ר שלום שלמה חמרי הלוי.
20	ח"ר יוסף ב"ר סעדיא צפירה ושמואל חיים ד'הבאני.
20	סי' שלמה משה גמאל.
20	סי' שלום מחבוב ומאיר שלמה מזרחי.
20	סי' אהרן שלום מסעוד וחביריו.
20	סי' אברהם שלמה לוי וחביריו.
20	סי' משה יחיאל קנבור וחביריו.
20	סי' ישועה משה גמאל וחביריו.
20	סי' יחיאל ב"ר סעדיא שריאן ושכר כהן.
20	סי' יחיאל שלמה עראקי הכהן וחביריו.
20	סי' אהרן יוסף דאר.
20	סי' שלום יחיאל כ'ריף וחביריו.
20	סי' שמואל אהרן וחביריו.
20	סי' משה יחיאל קהא וחביריו.
20	סי' יוסף שלום שרפי וחביריו.

יה"ר חפץ ה' בידם יצלח ויוכו לגומרה. ברוך והררה. זכות התורה הקדושה וזכות לומדיה תינוקות של בית רבן הבל שאין בו חטא. עליהם תגן. אלף המגן. ויהי שלום בחילם. ושלוה בכל גבולם. ובתיהם שלום כנה"ר וכנא"ה הבעה"ח ברוב עוז ושלום. פעה"ק ירושלים ת"ו ביום שנכפל בו כי טוב ל"ה למטמ'נים שנת המישרים ארתותם לפ"ק הרנ"ה.

נאם שלום ב"ר יוסף עראקי הכהן הי"ו ס"ט. נאם אברהם ב"ר חיים נדאף ס"ט.

2° 2224 = 927 2° 22 V 392 2

ספר

בתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

והוא המשה הומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם תרגום רבינו סעדיא גאון וללה"ה בלשון ערבי מועתק מספרי הימן המדוייקים ישנים נושנים מכמה מאות שנים כאשר עין הקורא תחוינה מישרים, ונלוה אליו ס' חלק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יחייא בן כה"ר יוסף צאלח וללה"ה שהיה ראב"ד ור"ם זמ"צ בעי"ת צנעא ואגפיה. ועם דקדוק התרגום הועתק מכתובת יד מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקורא תחוינה בהקדמתו. ועם ההפטרות מקרא. עם תרגום יונתן בן עזיאל וללה"ה.

חלק ראשון

ספר בראשית

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השתדלות המגידים הר"ר שלום ו' כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"ו. ומשנהו הר"ר אברהם ו' כה"ר חיים נדאף הי"ו.

נדפס

פעה"ק **ירושלם** תובכ"א

בשנת בונה ירושלם ה' לפ"ק

הסכמת הרב הגאון הגדול, מעוז ומגדול, ראשון לציון, עמ"ר מוהר"ר

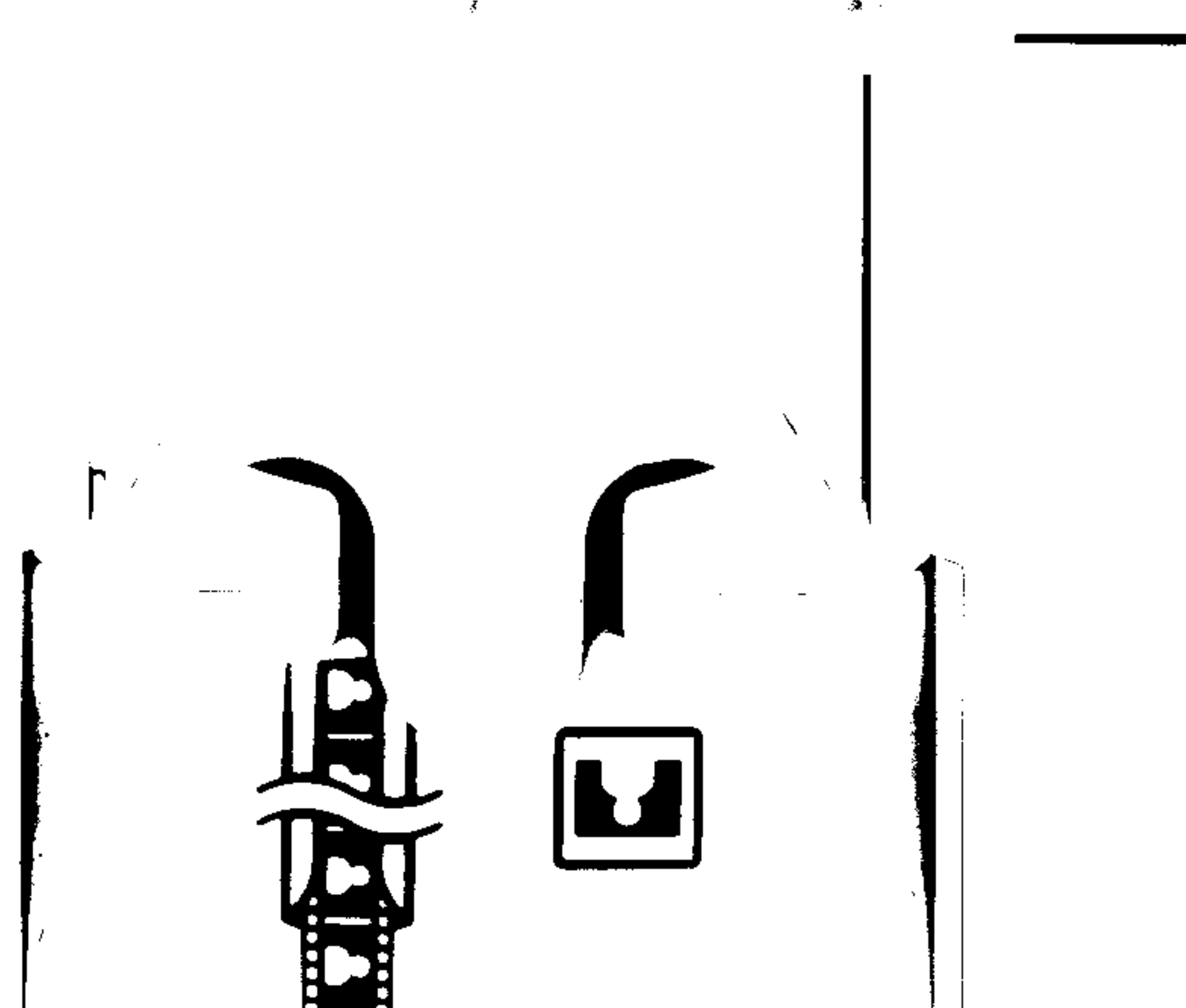
יעקב שאול אלישר שליט"א

אנא נפשי ראשון לציון הח"ט לפעלא טבא אמינא איישר למע"כ המשתדלים החכמים השלמים, מבחר עצמים, יראים ושלמים, כמה"ר שלום יוסף עראקי הכהן יצ"ו וכמה"ר אברהם חיים אלנדאף יצ"ו שהתאמצו בכוחם ובאונם להוציא לאור תעלומה בהרפסת ספר התורה הוזה בביאור רבינו סעדיא גאון ז"ל בשפה ערבית על ס' בראשית באותיות מרובעות גדולות ומהודרות למען ירוץ קורא בו, וממנו תועלת יקר נמצא לאחינו התימנים העי"א במקומותם למושבותם, היודעים ומבינים שפת ערבי שימצאו כזה נחת לחנך ללמד ילדי צא"ק מבני עדתינו הט. רים היטב השפה הנז' ויוכלו להתקדם בלמוד מקראי קדש על בוריון מבלי לבלות זמן רב מאביב ימי עלומיהם המסוגלים להתקדמותם. ובכן אבקש מכל אשר יגיע להם תועלת ממעשה ידי המשתדלים הי"ו הנז' כי יריקו להם נדבתם. ויביאו את הברכה אל ביתם. למען יצעדו הלאה במלאכת הק' הזאת אשר החלו, ויחזקו ידיהם הרפות למען יבואו עד גמרה של המלאכה להביא על מכבש הדפוס גם ארבעת החומשים הנשארים. ולא ירצו חלילה תחת משא החובות שלוו בעד המצוה הזאת ובוזה יתנו ג"כ כבוד להגאון הנז' ז"ל לבל יהיה כאורו ככלי שבור ח"ו על כי לא יצא לאור ע"כ התורה ואצ"ל שלא ישינו את גבולם שום בר ישראל להדפיס הבאור הזה בין בארץ ובין בחו"ל בלי רשיון המשתדלים הנז' עד תום חמש עשרה שנה מיום הנז' הלאה, ושארית ישראל לא יעשו עולה. ויה"ר חפץ ה' יצליח ביד המשתדלים הי"ו הנז', וזכות התורה הק' והרס"ג ז"ל יגן על העושים והמעשים כעתירת החותם בברכה ראש הרבנים באה"ק ת"ו החו' פעה"ק ירוש' ת"ו ביום מ' לחו' זיו ש' התרנ"ה ליצירה כרב עז ושלום:

הצעיר יעקב שאול אלישר ס"ט

בא ס' י"ש"א ברכה הי"ו

(מקום החותם)

בְּסִימָנָא בְּרֵאשִׁית אַ מְבֵא

הַגִּי'ה לַמְנַחָה וּבִי'ה

מִיָּא דְמַעַל לְרַקִּיעָא. וְהוּהּ בֵּן: פְּצַנַע
 אֵלֶּה אֲנִלְד. וּפְצַל בֵּין אִמָּא אֲדִי מִן דְּוֹנָה.
 וּבֵין אִמָּא אֲדִי מִן פּוֹקָה. פְּכַאן כְּדֹאךְ: וַיִּקְרָא
 אֱלֹהִים לְרַקִּיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר
 יוֹם שֵׁנִי: וַקְרָא יי' לְרַקִּיעָא שָׁמַיָא. וְהוּהּ
 רְמֵשׁ וְהוּהּ צֶפֶר יוֹם תְּנִינָן: וּסְמָא אֵלֶּה.
 אֲנִלְד סְמָא. לְמָא מְצַא מִן לַיִל
 וְאִנְהָר יוֹם תְּאֵנִי: פ

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
 אֶל־מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיַּבְשָׁה
 וַיְהִי כֵן: וַאֲמַר יי'. יִתְכַנְּשׁוּן מִיָּא מִתַּחַת
 שָׁמַיָא לְאֶתֶר חֹד. וְתִתְחַזֵּי יַבְשֶׁתָּא. וְהוּהּ
 בֵּן: פְּשָׂא אֵלֶּה. אֵין יִתְמַע אִמָּא. מִן תַּחַת
 אִסְמָא אֲלִי מוֹצַע וְאֶחָד. וַיִּצְהַר אִיבָאִם.
 פְּכַאן כְּדֹאךְ: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבְשָׁה
 אֶרֶץ וְלַמְּקוֹדֵה הַמַּיִם קְרָא יַמִּים וַיִּרְא אֱלֹהִים
 כִּי טוֹב: וַקְרָא יי' לַיַּבְשֶׁתָּא אֶרֶץ. וְלַבַּיִת
 כְּנִישֶׁת מִיָּא קְרָא יַמִּי. וְחֹזָא יי' אֲרִי
 טַב: פְּסְמָא אֵלֶּה אִיבָאִם אֲרֵצָא. וּמִלְרָאִם
 אִמָּא בְּהָאֲרָא. לְמָא עֵלֶם אֵלֶּה אֵין דֹּאךְ
 גִּיד: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים: תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא
 עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֵשֶׂה פְּרִי לְמִינֵהּ
 אֲשֶׁר זֶרְעוּבָהּ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי כֵן: וַאֲמַר
 יי'. תִּדְרֹאִת אֶרֶץ דְּתָאָה. עֶסְכָּא דְּבַר
 זֶרְעִיהּ מִזְרִיעַ. אֵינָן פִּירִין. עֵבִיד פִּירִין
 לְזִנְיָה. דְּבַר זֶרְעִיהּ בֵּיהּ עַד אֶרֶץ. וְהוּהּ
 בֵּן: פְּשָׂא אֵלֶּה. אֵין תְּכֵלֵא אֲרֵץ כְּלָאָה.
 וְעֵשֶׂב דֹּו חֵב. וְשִׁגְרָא דֹּו תַמְר. מִכְּרַג
 תַמְר לְאֶצְנָאפָה. מַה גִּרְסָה מִנָּה עֵלְא
 אֲרֵץ. פְּכַאן כְּדֹאךְ: וְהוּצַא הָאָרֶץ דְּשָׂא
 עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהּ וְעֵץ עֵשֶׂה פְּרִי
 אֲשֶׁר זֶרְעוּבָהּ לְמִינֵהּ וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי
 טוֹב: וַאֲפִיקַת אֶרֶץ. דְּתָאָה. עֶסְכָּא דְּבַר
 זֶרְעִיהּ

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
 הָאָרֶץ: בְּקִדְמוֹן בְּרָא יי' יֵת
 שָׁמַיָא וְיֵת אֶרֶץ: אֹוֹל מָא כִּלְק אֵלֶּה.
 אִסְמָאֹוֹת וְאֶרֶץ: וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ
 וּבְהוֹ וְחֶשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְּהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים
 מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמַּיִם: וְאֶרֶץ. הוּת צֵדִיָּא
 וְרִיקְנִיָּא. וְחֶשֶׁבָא עַל אִפִּי תְּהוֹמָא. וְרוּחָא
 מִן קִדְמָא יי'. מְנַשְׁבָּא עַל אִפִּי מִיָּא: וְאֶרֶץ
 כְּאֵנַת גְּאֵמְרָה מִסְתַּבְּחָרָה. וְעֵלְאִם עֵלְא
 וְגַה אֲנִמְר. וְרוּחַ אֵלֶּה. תִּהֵב עֵלְא וְגַה
 אִמָּא: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי־אֹוֹר וַיְהִי־אֹוֹר:
 וַאֲמַר יי' יְהִי נְהוֹרָא. וְהוּהּ נְהוֹרָא: פְּשָׂא
 אֵלֶּה אֵין יִכּוֹן נוֹר. פְּכַאן נוֹר: וַיִּרְא אֱלֹהִים
 אֶת־הָאֹוֹר כִּי טוֹב וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹוֹר
 וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: וַחֹזָא יי'. יֵת נְהוֹרָא אֲרִי טַב.
 וַאֲפִרִישׁ יי'. בֵּין נְהוֹרָא וּבֵין חֹשֶׁבָא: פְּלִמָּא
 עֵלֶם אֵלֶּה אֵין אֲנֹוֹר גִּיד. פְּצַל בֵּין אֲנֹוֹר
 וְאֶצְלָאִם: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים וְלֹאֹוֹר יוֹם וְהַחֹשֶׁךְ
 קְרָא לַיְלָה וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד:
 וַקְרָא יי' לְנְהוֹרָא יַמִּמָּא. וְלְחֹשֶׁבָא קְרָא
 לַיְלָא. וְהוּהּ רְמֵשׁ וְהוּהּ צֶפֶר יוֹם חֹד:
 וּסְמָא אֵלֶּה אֹוֹקָאֵת אֲלֵנֹוֹר נְהָאֲרָא.
 וְאֹוֹקָאֵת אֶצְלָאִם לַיִל. לְמָא מְצַא מִן
 לַיִל וְאִנְהָר יוֹם וְאֶחָד: פ

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רַקִּיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי
 מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם: וַאֲמַר יי'.
 יְהִי רַקִּיעָא בְּמַצִּיעוֹת מִיָּא. וַיְהִי מִפְּרִישׁ
 בֵּין מִיָּא לְמִיָּא: פְּשָׂא אֵלֶּה. אֵין יִכּוֹן גִּלְד
 פִּי וּסְטָא אִמָּא. וַיִּכּוֹן פֹּאֲצֵלָא בֵּין אִמָּאִין:
 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הַרְקִיעַ וַיִּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם
 אֲשֶׁר מִתַּחַת לְרַקִּיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מַעַל
 לְרַקִּיעַ וַיְהִי כֵן: וְעֵבֵד יי' יֵת רַקִּיעָא.
 וַאֲפִרִישׁ. בֵּין מִיָּא דְּמַלְרַע לְרַקִּיעָא. וּבֵין

ס פר חלק הדק דוקא) פסיק בין תיבת אלקים לאור בכל התיגאן. (ב) אין פסיק בין תיבת אלקים לתיבת ליבשה ברוב התיגאן.
 (ג) תדשא התיו בנעיא וחולת בשוא נח (מהר"י בשערי ויל). (ד) תיבת ותוצא אולא הארץ אתי דשא הלשה ימנית ברוב התיגאן.
 א (בתר תורה)

פי אלהאר ולליל . ולתפרו בין אנו
ולצדאם . למא עלם אלה אן דאלך גייד :
ויהי-ערב ויהי-בקר יום רביעי : והוה
רמש והוה צפר יום רביעי : ולמא מצא
מן אליל ואלהאר יום ראבע :

פ
ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש
חיה ועוף יעופף על-הארץ על-פני
רקיע השמים : ואמר " ירחשון מים .

רחיש נפשא חיתא . ועופא יפרח על-
ארעא . על אפי רקיע שמיא : פשא אלה
איןסעי מן אמא . סאע דו נפס חיה . וטאר
יטיר עלי ארץ . קבלתגלד אסמא : ויברא
אלהים את-התנינן הגדלים ואת פלי-
נפש החיה הרמשת אשר שרצו המים
למינהם ואת פלי-עוף פנף למינהו וירא
אלהים פייטוב : וברא " ית תניניא
רבביא . וית כל נפשא חיתא דרחשא .

דארחישו מיא לוינהון . וית פלי עופא
דפרח לזנוהי . וחזא " ארי טב : פכלק
אלה . ארתנאנין ארעשאם . וטאר אלנפוס
אלהיה אלהא . אתי סעת מן אלמא
לאצנאפהא . וכל טאר דו ננאח
לאצנאפהא . למא עלם אלה אן דאלך
גייד : ויברך אתם אלהים לאמר פרו
ורבו ומלאו את-המים בימים והעוף ירב
בארץ : וברוך יתהון . " למימר . פוישו
וסנו . ומלו ית מיא ביממא . ועופא יסנו
בארעא : ובארך אלה פיהם . וקאל
האבמא . אתמרו ואכתרו . ועמו אלמא
אלדי פי אלבהאר . ואלטאר יכתר פי
אלארץ : ויהי-ערב ויהי-בקר יום חמישי :
והוה רמש והוה צפר יום חמישי : ולמא
מצא מן אלריל ואלנהאר יום כאמס :

פ
ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה
למינה בהמה ורמש וחיתו-ארץ
למינה ויהי-כן : ואמר " תפיק ארעא .
נפשא חיתא לזנה . בעיר ורחיש . ותית
ארעא לזנה . ותוה כן : פשא אלה . אן תכרנ
אלארץ . נפוס חיה לאצנאפהא . בהאימא

זרעיה מוהרע לזנוהי . ואיין עביד פירין .
דבר זרעיה פיה לזנוהי . וחזא " ארי
טב : פאכרנת ארץ כלאא . עשבא דו
חב לאצנאפהא . ושגר מכרנ תמר . מא
זרעה מנה לאצנאפהא . למא עלם אלה
אן דאלך גייד : ויהי-ערב ויהי-בקר יום
שלישי : והוה רמש והוה צפר יום תליתי :
ולמא מצא מן אלריל ואלנהאר יום תאלת :

פ

ויאמר אלהים יהי מארת פרקיע השמים
להבדיל בין היום ובין הלילה והיו
ראתת ולמועדים ולימים ושנים : ואמר
" יהון נהורין פרקיעא דשמיא . לאפרשא
בין יממא ובין ליליא . ויהון לאתין ולזמנין .
ולממני בהון יומין ושנין : פשא אלה .
אן תכון אנואר פי גלד אסמא . תפרו
בין אלהאר ולליל . ויכונאן איאתא
ואוקאתא . ואיאמא וסנינא : והיו למארת
פרקיע השמים להאר על-הארץ ויהי
כן : ויהון לנהורין פרקיעא דשמיא .
לאנואר על ארעא . יהיה כן : ותכון
אנואר פי גלד אסמא . לתצי עלא ארץ .
פכאן כדאך : ויעש אלהים את-שני
המארת הגדלים את-המאור הגדל
למשלת היום ואת-המאור הקטן
למשלת הלילה ואת הכוכבים : ועבד
" ית הרון נהוריא רבביא . ית נהוריא
רבא למשלט ביממא . וית נהוריא ועוריא
למשלט בליליא . וית כוכביא : פענע
אלה . אניירין אעצימין . אלנור אלכבר
לאצנאפהא פי אלהאר . ולנור אלצנור
לאצנאפהא פי אליל . ואלכוכב : ויתן אתם
אלהים פרקיע השמים להאר על-הארץ :
ויהי יתהון " פרקיעא דשמיא . לאנואר
על-ארעא : ונעלהא אלה פי גלד אסמא .
דתצי עלא ארץ : ולמשל פיום ובלילה
ולתבדיל בין האור ובין החשך וירא
אלהים פייטוב : ולמשלט ביממא
ובליליא . ולאפרשא . בין נהוריא ובין
חשוכא . וחזא " ארי טב : וללאצנאפהא

ודביבא. וחש אלארץ לאצנאפהא.
 פנאן כדאך: ויעש אלהים את־חית
 הארץ למינה ואת־הבהמה למינה ואת
 כל־רמש האדמה למינהו וירא אלהים
 כי־טוב: ועבר יי ית חית ארעא לזנה.
 וית בעירא לזנה. וית. כל־רמשא דארעא
 לזנהו. וחזא יי ארי טב: וענע אלה
 וחש אלארץ לאצנאפהא. ואלבהאים
 לאצנאפהא. וסאיר דביב אלארץ
 לאצנאפהא. למא עלם אלה אן דאלך
 גייד: ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו
 כדמותנו וירדו בדגת הים ובעוף השמים
 ובבהמה ובכל־הארץ ובכל־הרמש הרמש
 על־הארץ: ואמר יי. נעביד אנשא
 בצלמנא כדמותנא. וישלטון בנוני ימא
 ובעופא דשמיא. ובבעירא ובכל־ארעא.
 ובכל־רמשא דרחיש על ארעא: קאל
 אלה. נענע אנסאנא. בצורתנא כשבהנא:
 מסלטא יסתולון ערא סמך ארבחר
 וטאיר אסמא. ואלבהאים וגמיע אלארץ.
 וסאיר אלדביב אלדאב עלי אלארץ:
 ויברא אלהים את־האדם בצלמו. בצלם
 אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם:
 וברא יי ית אדם בצלמיה. בצלם אלהים
 ברא יתיה. דבר ונוקבא ברא יתהון:
 פכלק אלה אדם בצורתה.
 מסלטא כלקה. דכר ואנתא כלקהם:
 ויברך אתם אלהים ויאמר להם אלהים
 פרו ורבו ומלאו את־הארץ וכבשה ורדו
 בדגת הים ובעוף השמים ובכל־חיה י
 הרמשת על־הארץ: וברך יתהון יי. ואמר
 דהון יי. פושו וסגו. ומלו ית ארעא ותקופו
 עלה. ושלוטו. בנוני ימא ובעופא דשמיא.
 ובכל חיתא דרמשא על ארעא: ובארך
 אלה פיהמא. וקאל להמא. אתמרו
 ואכתרו. ועמו אלארץ ואמכוהא.
 ואסתולו. ערא סמך ארבחר וטאיר
 אלסמא. וסאיר אלחיואן אלדאב עלי
 אלארץ: ויאמר אלהים הנה נתתי לכם

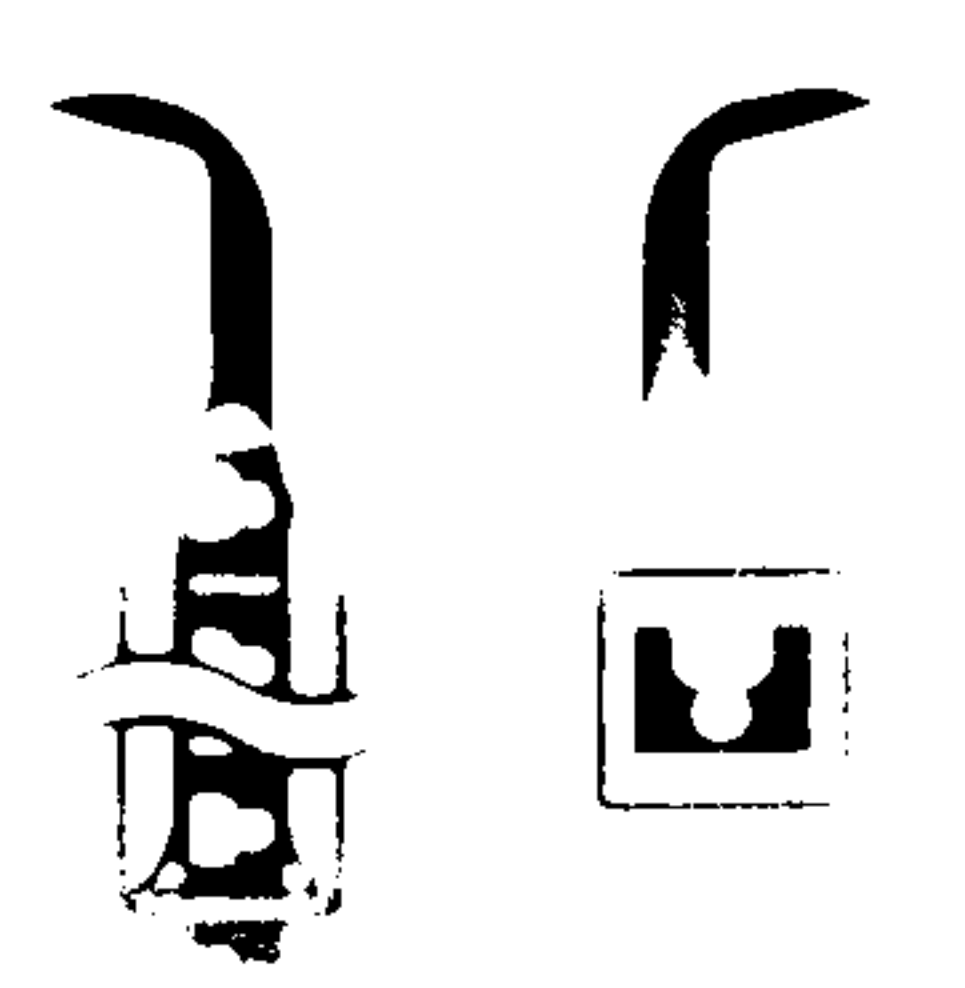
את־כרי־עשב זרע זרע אשר עדי־פני כל־
 הארץ ואת־כל־העץ אשר־בו פרי־עץ
 זרע זרע לכם יהיה לאכלה: ואמר יי.
 הא יהבית לבון. ית כל עספא דבר
 זרעיה מזרע. העל אפיכל ארעא. וית
 כל אידנא. דביה פירי אידנא דבר זרעיה
 מזרע. לבון יהי למיכל: וקאל אלה.
 הודא קד אעטיתכם. כל עשב דו חב.
 אלדי עלי וגה אלארץ. וכל שגר פיה
 תמר חב. יכון לכם מאכלא: ולכל־חית
 הארץ ולכל־עוף השמים ולכל־רמש
 על־הארץ אשר־בו נפש חיה את־כל־
 ירק עשב לאכלה ויהי־כן: ולכל חית
 ארעא. ולכל עופא דשמיא. ולכל דרחיש
 על ארעא. דביה נפשא חיתא. ית כל
 ירוק עספא למיכל. והוה כן: ולגמיע
 וחש אלארץ. וטאיר אלסמא. וסאיר מא
 ידב עלא אלארץ. אלדי פיה נפס חיה.
 גמיע עשב אלכצר מאכלא. פנאן כדאך:
 וירא אלהים את־כל־אשר עשה והנה
 טוב מאד ויהי־ערב ויהי־בקר יום הששי:
 וחזא יי ית כל דעבר. והא תקון דחדא.
 והוה רמש והוה צפר יום שתיית: למא
 עלם אלה אן גמיע מא צנעה גייד נדא.
 ולמא מצא מן אלליל ואלנהאר יום

פ

סאדם:

ויכלו השמים והארץ וכל־צבאם:
 ואשתכללו. שמיא וארעא וכל
 חיליהון: כמלת. אלסמאואת ואלארץ
 וגיושהם: ויכל אלהים ביום השביעי
 מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי
 מפל־מלאכתו אשר עשה: ושיצי יי
 ביום שביעאה. עבידתיה דעבר. ונח
 ביום שביעאה. מפל עבידתיה דעבר:
 ואכמל אלה פי אדיום אלסאבע. כלקה
 אלדי צנע. ועטל פיה אן יכלק שיא.
 מן מא כלקה: ויברך אלהים את־יום
 השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מפל־
 מלאכתו אשר־ברא אלהים לעשות:

חלק הרקדוק ה) בצלם אלהים. הרגומו בצלם אלהים לא כמ"ש בכ"ד גדול בצלמא דיי. וגם בכל הדפוסים הרגומו בצלם
 אלהים ועיקר לסוד נכסס: ו) הטפחא בתיבת הרמשת בכל התיגאן:

רביעאה הוא פרת: ואם אנהר
 אלתאלת אלהגדה. והו אלסאיר פי שרקי
 אלמוצל. ואלנהר אלאבעהו אלפראת:
 ויקח יהוה אלהים את האדם וינחהו בגן
 עדן לעבדה ולשמרה: ודבר יי אלהים
 ית אדם. ואשרייה בגנתא העדן.
 למפלחה ולמטרה: תם אכר אלה אדם.
 ווצעה פי גנאן עדן. ליכרמה ויחפצה:
 ויצו יהוה אלהים על האדם לאמר מפל
 עץ הדגן אכל תאכל: ופקיד יי אלהים.
 על אדם למימר. מפל אילן גינתא מיכל
 תיכוד: ואמרה אלה קאירא. מן גמיע
 שגר ארגנאן גאיו אן תאכל: ומעין הדעת
 טוב ורע לא תאכל מפניו פי ביום אכר
 מפניו מות תמות: ומאילן דאכלי פירוהי
 חכמין בין טוב לביש. לא תיכוד מניה.
 ארי. ביזמא. דתיכוד מניה ממת תמות:
 ומן שגרה מערפה אכיר ואלשר לא
 תאכל. פאן פי יום תאכל מנה תסתחק
 אן תמות: ויאמר יהוה אלהים לא טוב
 היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו:
 ואמר יי אלהים. לא תקן דיחי אדם
 בלחודוהי. אעביד ליה סמך פקבליה:
 תם קאל אלה. לא כיר. פי בקא אדם
 וחרה. אצנע לה עונא חדאה: ויצר יהוה
 אלהים מן האדמה פלחית השדה ואת
 פלעוף השמים ויבא אל האדם לדאת
 מה יקרא לו וכל אשר יקראו האדם
 נפש חיה הוא שמו: וברא יי אלהים מן
 ארעא. פל חית ברא וית פל עופא
 דשמיא. ואייתי לות אדם. למחוי מא
 יקרי ליה. וכל דהוה קרי ליה אדם. נפשא
 חיתא הוא שמה: פחשר אלה מן ארארין.
 גמיעוחש אלצחרא ומאיר אלסמא. ואתא
 בהא אלא אדם. ליוריה מה יסמיה. פכל
 מא סמאה אדם. מן נפש חיהו אסמה
 אלי אלאן: ויקרא האדם שמות לכל
 הפהמה ולעוף השמים ולכל חית השדה
 ולאדם לא מצא עזר כנגדו: וקרא אדם

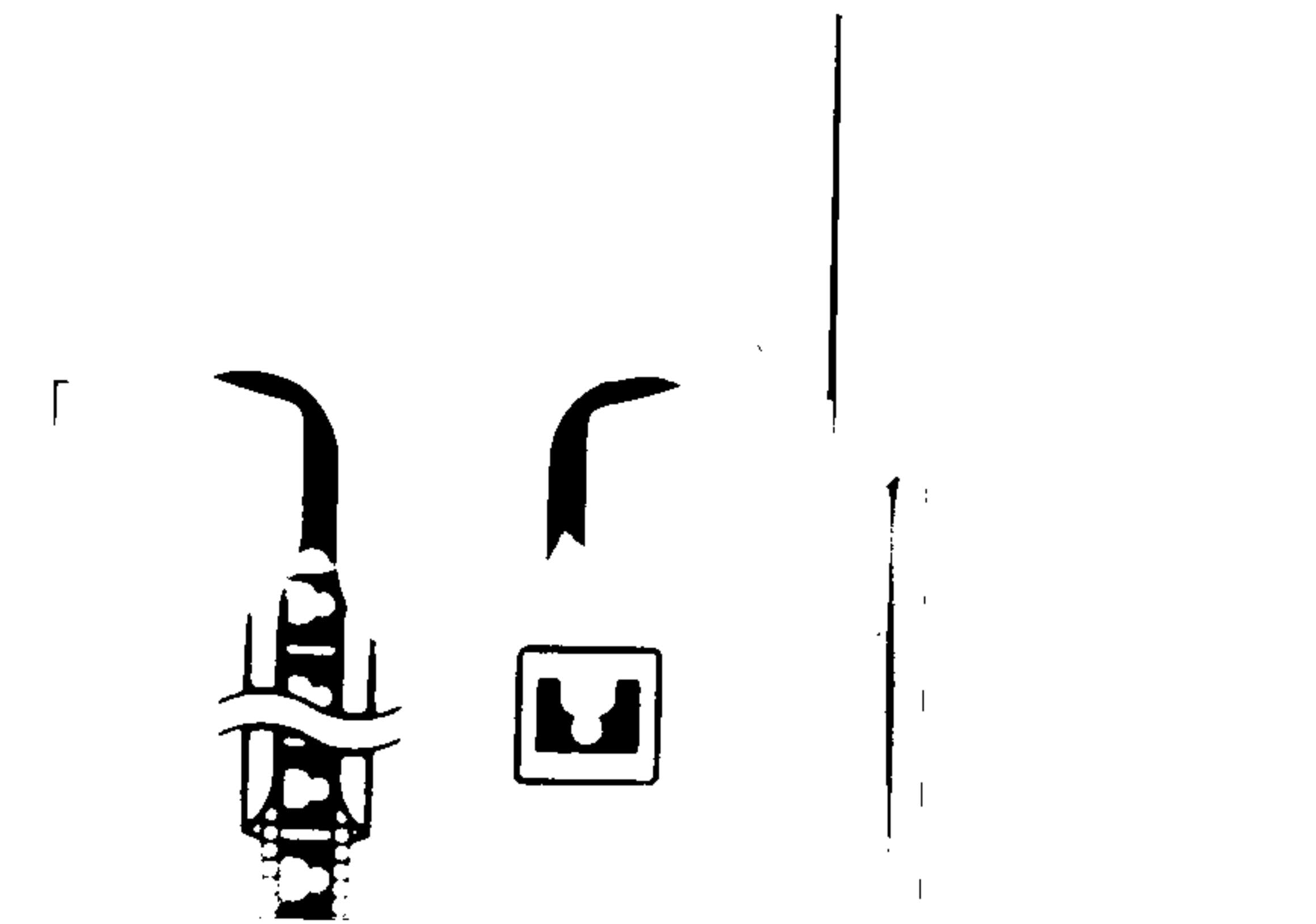
שמהן. לכר בעירא ולעופא דשמיא.
 ולכר חית ברא. ולאדם. לא אשבה סמך
 פקבליה: פלמא סמא אדם אסמא
 לגמיע אלבהאים ומאיר אלסמא. ווחש
 אלצחרי. ולם יגר נפסה עונא חדאה:
 ויפל יהוה אלהים ותרדמה על האדם
 וישן ויקח אתה מצלעתיו ויסגר פשר
 תחתנה: ורמא יי אלהים שינתא. על
 אדם ודמוך. ונסיב. חדא מעלעוהי. ומלי
 בשרא החותה: פאוקע אלה סנאתא
 עלי אדם. ללא תם פנאם. פאכר.
 ואחרא מן אצלאעה. וסר מבאנהא
 בלחם: ויבן יהוה אלהים את הצלע
 אשר לקח מן האדם לאשה ויבאה אל
 האדם: ויבא יי אלהים ותעלעא. הנסיב
 מן אדם לאתתא. ואייתי לות אדם:
 פבנא מנהא אמראה. ואתא בהא אלי
 אדם: ויאמר האדם זאת הפעם עצם
 מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה
 כי מאיש לקחה זאת: ואמר אדם. הרי
 זמנא. ויבא מירמי. ויבסרא מפסרי.
 דדא יתקרי אתתא. ארי מפעלה נסיבא
 דא: פקאל אדם. הדה אלמרה. שאהדת
 עצמא מן עצמי. ולחמא מן לחמי.
 פנבני אן תסמא אמראה. לאנהא מן
 אמר אנדת: עלין יעוב איש את אביו
 ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד:
 על בן ישבוק גבר. בית משבני אבוהי
 ואמיה. וידבוק באתתיה. ויהון לבסרא
 חד: דדאך יתרון אלרגל. אבאה ואמה.
 וילאום זוגתה. פיכונא נסמא ואחרא:
 ויהיו שניהם ערופים האדם ואשתו ולא
 יתבששו: והיו תרויהון ערמלאין. אדם
 ואתתיה. ולא מתבלמין: פכאנא גמיעא
 עריאנין. אדם וזוגתה. ולם יחתשמאן
 דאלך: והנחש היה ערום מפל חית
 השדה אשר עשה יהוה אלהים ויאמר
 אל האשה אף כי אמר אלהים לא תאכלו
 מכל עץ הגן: וחויא הוה חכים. מפל

חלק הדקדוק (לקחה הלטיני) כמאריך והקנין רפה ובקנין חטף (פירו"ט): ב (כתר תורה)

חית ברא. העברתי אלהים. ואמר לאתתא.
 בקושטא ארי אמר יי. לא תיכרון. מכל
 אילן גנתא : ואתעבאן כאן הכימא. מן
 גמיע חיואן אלצחרא. אלדי כלקהמא
 אלה. פקאל לאמראה. איקינא קאל
 אלה. לא תאכלו. מן גמיע שגרא אלגנאן:
 ותאמר האשה אלי הנחש מפרי עץ הגן
 נאכל: ואמרת אתתא לחויא. מפרי
 אילן גנתא ניכול: פקאלת לה. מן תמר
 שגרא אלגנאן נאכל: ומפרי העץ אשר
 בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו מפני
 ולא הנעו בו פן תמותו: ומפרי אילנא
 דבמעיעות גנתא. אמר יי. לא תיכרון
 מניה. ולא תקרבו ביה. דלמא תמותו:
 רכן מן תמר אלשגרה. אלדי פי וסט
 אלגנאן. קאל אלה. לא תאכלו מנהא.
 ולא תדנו בהא. כלא תמותו: ויאמר
 הנחש אלי האשה לא מות תמותו: ויאמר
 חויא לאתתא. לא ממת תמותו: פקאל
 להא. לא מות תמותו: פי ידע אלהים
 פי ביזם אכלכם מפניו ונפקחו עיניכם
 והייתם פאלהים ידעי טוב ורע: ארי גלי
 קדם יי. ארי. ביזמא דתיכרון מניה.
 ויתפתחו עיניכון. ותהון כרברכי. חכמין
 בין טוב דביש: לאן אלה עאלם. אן פי
 יום תאכלון מנה. תנפין עיונכם. ותכוננו
 כלמלאיכה. עארפין באלכיר ואשר
 בוואדה: ותרא האשה פי טוב העץ
 למאכל וכי תאוה הוא לעינים ונחמד
 העץ להשגיל ותקח מפריו ותאכל ותתן
 גם לאשה עמה ויאכל: וחות אתתא.
 ארי טוב אילנא למיכל וארי אסו הוא
 לעינין. ומרנג אילנא לאסתכלא ביה.
 ונסיבת מאניה ואכלת. ויהבת את
 לבעדה. עמה ואכל: פרמא ראת
 לאמראה. אן אלשגרה טיבה ארמאכר
 שהייה אלמנצר. מנאא לאעקל. אכלת
 מן תמרהא ואכלת. ואעטת בעדהא
 אינא מעדהא ואכל: ותפקחנה עיני שניהם
 וידעו פי עירפם הם ויתפרו עלה תאנה

ויעשו להם חגרת: ואתפתחא עיני
 תרויהון. וידעו. ארי ערסלאן אינון.
 וחטיטו להון טרפי תינין. ועברו להון
 זריון: פאנפצת עיונהמא. פעלמא
 אנהמא עריאנין. פכייטא מן זרק אלתיין.
 וענעא להמא מיאזרא: וישמעו אתיקול
 יהוה אלהים מתהלך בגן לרוח היום
 ויתחבא האדם ואשתו מפני יהוה אלהים
 בתוך עץ הגן: ושמעו. ית קל מימרא דיי
 אלהים. מהלך בגנתא למנח יומא. ואפטר
 אדם ואתתיה. מן קדם יי אלהים. פנו
 אילן גנתא: פסמעא צות אלה. מאר פי
 אלגנאן ברפק בחרכה אלנהאר.
 פאכתבא אדם וזוגתה חיאא. מן בין ידי
 אלה. פי מא בין שגרא אלגנאן: ויקרא
 יהוה אלהים אליהאדם ויאמר לו איפה:
 וקרא. יי אלהים לאדם. ויאמר ליה אן
 את: פנארא אלה באדם. וקאל לה
 מקררא אין אנת: ויאמר את קלקך שמעתי
 בגן ואירא כיערם אנכי ואחבא: ויאמר.
 ית קל מימרך שמעית בגנתא. ודחלית.
 ארי ערסלאן אנה ואפטרית: קאל. אני
 סמעתי צותך פי אלגנאן. פאתקית. אד
 אנה עריאן פאכתבית: ויאמר מי הגיד
 לך כי עירם אתה המן העץ אשר צויתוך
 לבלתי אכל מפניו אכלת: ויאמר. מן חוי
 לך. ארי ערסלאן את. המן אילנא.
 דפקודתך. בדיל דלא למיכל מניה
 אכלתא: קאל מן אכברך אנך עריאן. אמן
 אלשגרה. אלדי אמרתך. אן לא תאכל
 מנהא אכלת: ויאמר האדם האשה אשר
 נתתה עפדי הוא נתנה לי מן העץ ואכל:
 ויאמר אדם. אתתא דיהבת עמי. היא.
 יהבת לי מן אילנא ואכלת: קאל אדם.
 לאמראה אלדי געלת מעי. היא עטתני
 מן אלשגרה פאכלת: ויאמר יהוה אלהים
 לאשה מהזאת עשית ותאמר האשה
 הנחש השיאני ואכל: ויאמר יי אלהים.
 לאתתא מארא עבדת. ואמרת אתתא.
 חויא אטעני ואכלת: פקאל אלה

לא לאמראה

לא אמראה מא דא צנעת. קארת. אלתעבאן אמגאני פאכלת: ויאמר יהוה אלהים אל הנחש פי עשית זאת ארור אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה על-יגחנך תלך ועפר תאכל פל-ימי חייך: ואמר יי אלהים לחייה ארי עבדת דא. לייט את מכל בעורא. ומכל חית ברא. על מעך תיזיל. ועפרא תיכול כל יומי חייך: פקאל אלה לאתעבאן אד צנעת הדא בעלם. פאנת מלעון מוגמיע אלבהאים. וגמיע וחש אלצחרא. ועלא צדרך תסלך. ותראב תאכל טול איאם היאתך: ואיבה ואשית פינך ובין האשה ובין זרעה ובין זרעה הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב: ודבבו אשוי. פינך ובין אתתא. ובין בנך ובין בנהא. הוא יהי דכיר מה דעבדת ליה מלקדמין. ואת תהי גמר ליה לסופא: ועראוה אנעלהא. בינך ובין אל אמראה. ובין נסלך ונסלהא. הו ישדכך אלראם. ואנת תלדנה אלעקב: ם

האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרנך בעצב תלדי בנים ואל-אישך תשוקתך והוא ימשל-בך: לאתתא אמר. אסגאה אסגוי צערכי ועדוייכי. בצער תלידין בגין. וילות בעליך תהי תיאובתך. והוא ישלוט בך: וקאל לאל אמראה. לאבתרן משמתך והמלך. במשקה תלדין בגין. ואלוי בעלך יכון קיאדך. והוא יתסלט עליך: ם

ולאדם אמר כי שמעת לקול אשתך ותאכל מן העץ אשר צויתך לאמר לא-תאכל ממנו ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה כל ימי חייך: ולאדם אמר. ארי קבילתא למימר אתתך. ואכדת מן אידנא. דפקודתך למימר. לאת יכול מניה. ליטא ארעא בדילך. בעמל תוכלינה. כל יומי חייך: וקאל לאדם. אד קבדת קול זונתך. ואכלת מן אלשגרה. אלדי אמרתך

קאילא. לא תאכל מנהא. פמלעונה אל ארץ בסנבך. במשקה תאכלהא. טול איאם היאתך: וקוי ודרדר תצמיח לך ואכלת את-עשב השדה: וכובין ואטרין תצמח לך. ותיכול ית עסבא דחקלא: ושוכא ודראדרא תנבת לך. ותאכל עשב אלצחרא: בזעת אפיקך תאכל לחם עד שובך אל-האדמה כי מפנה לקחת י-בי-עפר אתה ואל-עפר תשוב: בזיעתא דאפך תיכול לחמא. עד דתתתב לארעא. דמנה אתברייתא. ארי עפרא את. ולעפרא תתוב: בערקונהך תאכל אלמעאם. אי אן תרנע אי אל ארץ. אלדי אכדת מנהא. לאנך תראב. ולי אל תראב תרנע: ויקרא האדם שם אשתו חוה כי הוא היתה אם פל-חי: וקרא אדם. שום אתתיה חוה. ארי. הוא הות אמהון דכל בני אנשא: פסמא אדם. אסם זונתה חוה. לאנהא כאנת אם כל חי נאטק: ויעש יהוה אלהים לאדם ולאשתו פתנות עור וילבשם: ועבד יי אלהים. לאדם ולאשתיה. לבושין דיקר על משך בסרהון ואל-בישינון: וצנע אלה. לאדם וזונתה. תיאב בדין ואלבסהמא:

פ

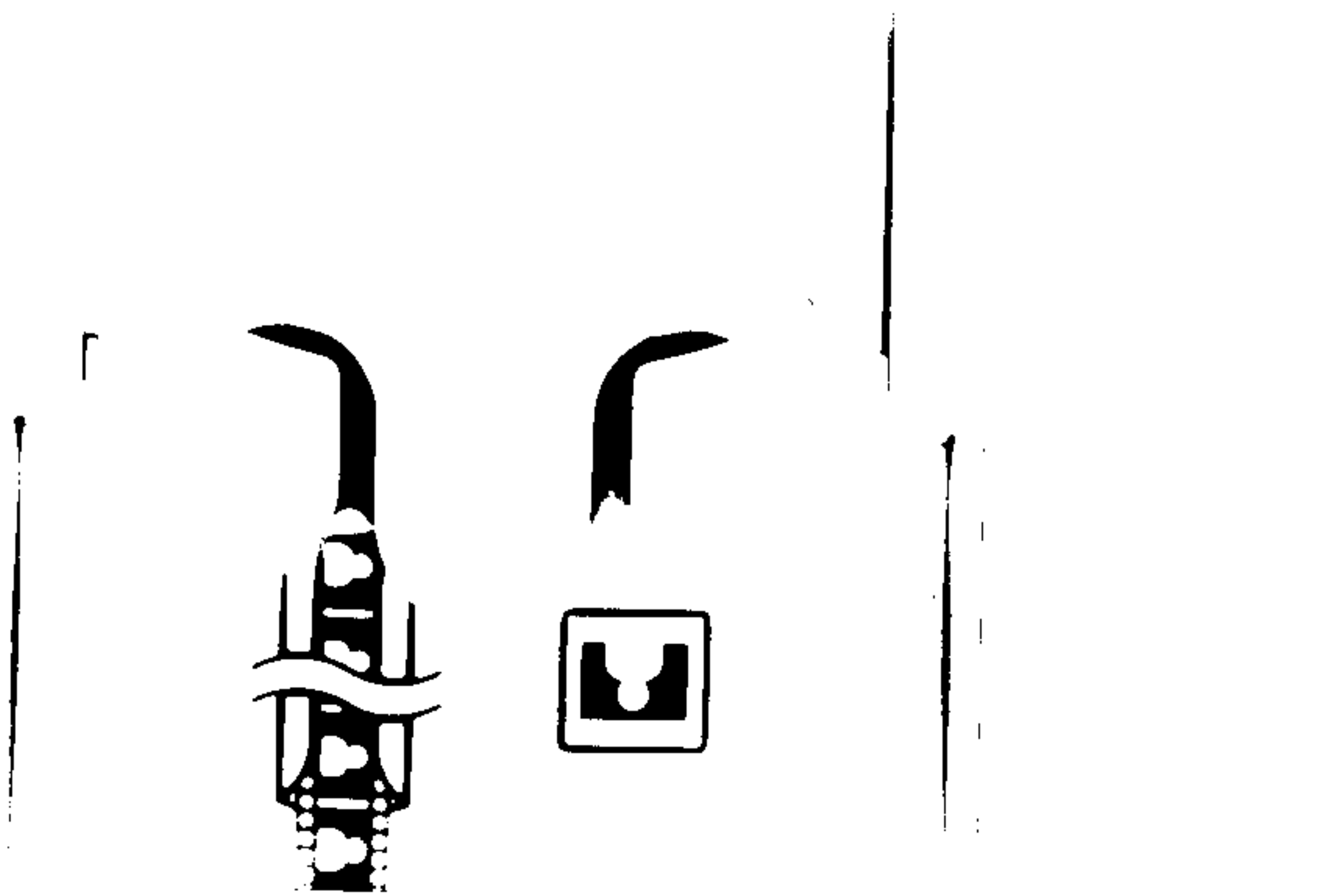
ויאמר יהוה אלהים הן האדם יהיה כאתר מפניו לדעת טוב ורע ועתה ופך ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם: ואמר יי אלהים. הא אדם הוה יחידאי בעלמא מניה. למדע טב וכיש. וכען דלמא יושיט ידוה. ויפב אף מאילן חייא. ויכול ויחי לעלם: תם קאל אלה. הודא אדם קד צאר כואחד מנא. פי מערפה אלכיר ואלשר. ולאן כלא ימד ידה. ויאכד מן שגרה אלחיוה. ויאכל ויחיא אי אלדור: וישלחהו יהוה אלהים מגן עדן לעבד את-האדמה אשר לקח משם: ושלחהו. יי אלהים מנגתא-עדן. למפלח בארעא. דאתברי מתמן: פטרדה אלה

הלך הרקדוק י) בזעת, מלרע ככל התינאך: יא) עד שובך, תרנומו עד דהיתתב, פי ע"י אחרים כי בעל כרחך אתה חי ועל כרחך אתה מת, משא"כ לגי' הרפוס דהתוב: יב) כל עפר אתה, אתה מלעיל (מהר"ב): יג) היה כאחד ממנו בא כולו כפחה בלא סמיכות כי אין על המים סמיכות:

מן גנאן עדן. ליפלה אלארץ. אלדי
אכר מנהא: ויגרש אתהאדם וישפן
מקדם לגן עדן אתהכרבים ואתלחם
החרב המתהפכת לשמר אתדרך עץ
החיים: ותרד ית אדם ואשרי מקדמן
לגנתא דעדן ית כרוביא. וית שגן חרבא
דמתהפכא. למיטר. ית אורה אילן
חייא: ולמא טרד אדם. אסכן שרקיאי
מן גנאן עדן מלאיכא. ולמע סוף מתקרב.
ליחפיץ. טריק שגרה אלחווה: ס
והאדם ידע אתחיה אשתו ותהר
ותלד אתיקון ותאמר קניתי איש אתי
יהוה: ואדם. ידע ית חוה אתתיה.
ועדיאת וילידת ית קין. ואמרת. קניתי
גוברא מן קיי: ואן אדם ואקע חוה זוגתה.
פחמלת וולדת קין. קאת. קד רוקת
רגלא מן ענד אלה: ותספ ללדת אתי
אחיו אתהבל ויהיהבל רעה צאן וקין
היה עבד אדמה: ואסיפת למילד. ית
אחיהו ית הבל. והוה הבל רעי ענא.
וקין. הוה פלה בארעא. פעאודת וולדת
אכיה הבל. פכאן הבל ראעי גנם. וקין.
כאן יפלה אלארץ: ויהי מקן ימים ויבא
קין מפרי האדמה מנחה ליהוה: והוה
מסוף יומין. ואיתי קין. מאיבא דארעא.
קורבנא קדם י: פלמי כאן בעד אינאם.
אתא קין מן תמר אלארץ. הדייה ללה:
והבל הביא גם הוא מבכרות צאנו
ומחלביתן וישעיהוה אל הבל ואל מנחתו:
והבל איתי אף הוא. מפפירי עניה
ומשמניהון. והוה רעוא קדם י. בהבל
ובקורבניה: והבל אתא הו איצא. מן
בבור גנמה ומן סמאנהא. פקבל אלה.
הבל והריתתה: ואר קין ואל מנחתו לא
שעה ויחר לקין מאד ויפלו פניו: ובקין
ובקורבניה לא הות רעוא. ויתקיף לקין
לחדא. ואתכבישו אפוהי: וקין והדייתה
לם יקבלהא. פאשתד עלא קין גרא.
ווקע עלאונה חייאא: ויאמר יהוה אל-

קין למה חרה לך ולמה נפלו פניך: ואמר
י לקין. למא תקיף לך. ולמא אתכבישו
אפך: פקאל אלה לקין. לם אשתד עליך.
ולם וקע וגהך: הלוא אסתיטיב שאת
ואם לא תיטיב לפתח השאת רביץ ואליך
תשוקתו ואתה תמשל בו: הלוא אם
תוטיב עובדך ישתביק לך. ואם לא
תוטיב עובדך. ליום דינא חטאך נטיר.
עתיד לאתפרעא מנך אם לא תתוב.
ואם תתוב ישתביק לך: אלא אן גדת
קבלת. ואן לם תגוד. פאין מא אתגהת
כטאך ראביץ. ואלך קיאדה. ואנת
אלמסלט עדיה באלאכתיאר: ויאמר
קין אל הבל אחיו ויהי פהיותם בשדה
ויקם קין אל הבל אחיו ויהרגהו: ואמר
קין להבל אחיהו. והוה במהויהון פחקלא.
וקם קין. בהבל אחיהו וקטליה: תם קאל
קין להבל אכיה. פלמא כאנא פי אלצחרא.
קאם קין. עלי הבל אכיה וקתלה: ויאמר
יהוה אל קין אי הבל אחיך ויאמר לא
ידעתי השמר אחי אנכי: ואמר י לקין.
אן הבל אחיך. ויאמר לא ידענא. הנטר
אחי אנא: וקאל אלה לה מקורא. אן
הבל אחיך. קאל לם אעלם. אהאפיץ
אכי אנא: ויאמר מה עשית קול דמי
אחיך צעקים אלי מן האדמה: ואמר מא
עברתא. קל דם זרעין דעתידין למפק
מן אחיך. קבין קדמי מן ארעא: קאל
מא דא צנעת. צות דם אחיך. צאריך
אלי מן אלארץ: ועתה ארוז אתה מן
האדמה אשר פצתה את פיה לקחת
את דמי אחיך מידך: וכען ליט את. מן
ארעא דפתחת ית פומה. וקבילת. ית
דמא דאחיך מן ירך: ואאן אנת מרעון.
מן אלארץ אלדי פתחת פאהא. וקבלת
דם אחיך מן ירך: פי תעבד אתהאדמה
לאיתספ תתיכחה לך נע ונר תהיה
בארץ: ארי תפלה בארעא. לא תוספ
למתן חילה לך. מטלטל וגלי תהי

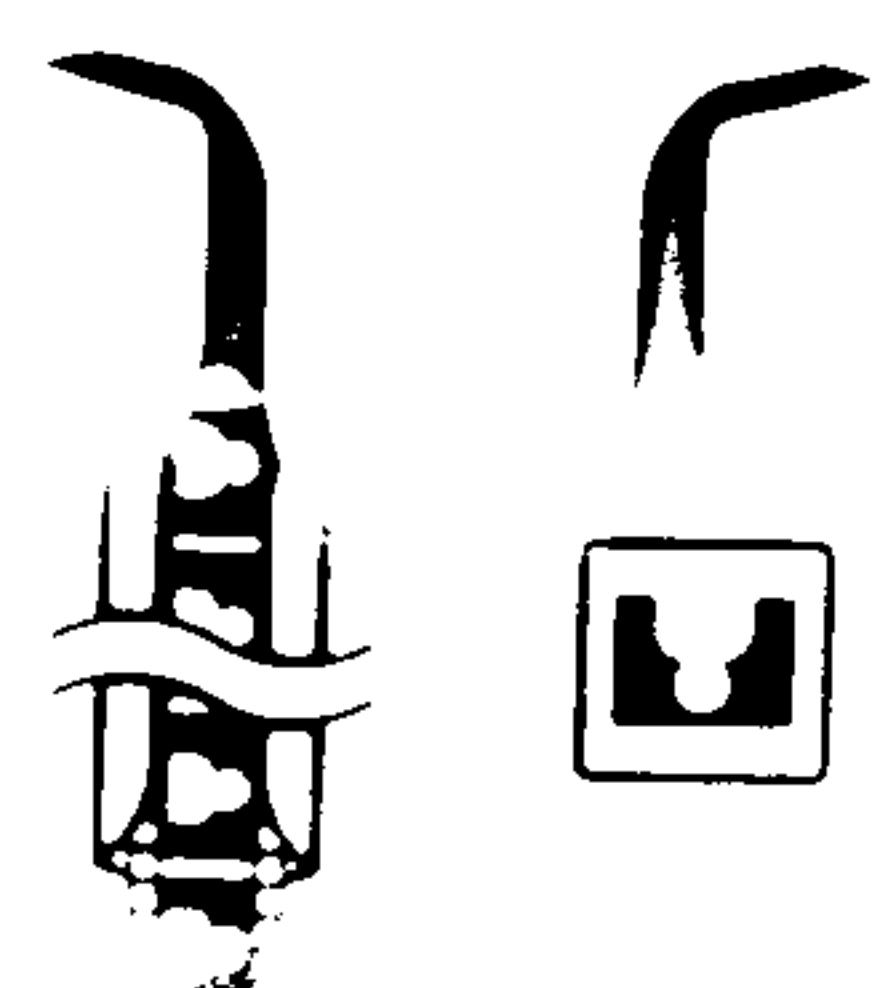
בארעא
חלק הדקדוק יד) ויבא קין, האולא בבית, והוא מלרע ועיין מ"ש בגליון הכ"ד גדול על היבט ויבא לו יין וישת אע"ג
דלהווא לא קי"ל בוותיה, בהא קי"ל בוותיה כיון שבכל חתיגאן כן הוא וע"פ הספרה: *) ומחלביתן הכי"ת רפי בכל חתיגאן

בארעא: באן תפלחהא. לא תעאוד אן תעטיך קואהא. נאיעא ונאידא תכונ פי אלארין: ויאמר קין אליהוה גדוד עוני מנשא: ואמר קין קדם יי. סני חובי מלמשבק: פקאל קין בין ידי אלה. דנבי עצם מן אן יגפר: הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה ומפניך אפטר והייתי נע ונר בארין והיה כל מצאי יחונני: הא הריכתא יתי יזמא דין. מעל אפי ארעא. ומן קדמך לית אפשר לאפטר. ואיהי מטלטל וגלי בארעא. ויהי כל די שפחנני יקטלינני: פאן טרדתני אליום ען וגה אלארין. הל מן בין ידיך אנסתר. ואן כנת נאיעא ונאידא פי אלארין. כאן כל מן וגדני קתלני: ויאמר לוייהוה לכן פל הרג קין שבעתים יקם וישם יהוה לקין אות לבדתי הפות אתו כל מצאו: ואמר ליה יי. בכין כל קטוליא קין. לשבעה דרין יתפרע מניה. ושווי יי קין אתא. בדיל דלא למקטל יתיה פי די שפחניה: פקאל לה. לדאך כל מן קתל קין. יקאד בה כתירא. פנעל אלה לקין איה. ללא יקתלה כל מן וגדה: ויצא קין מלפני יהוה וישב בארין נוד קדמת עדן: ונפק קין מן קדם יי. ויחיב בארע גלי ומטלטל דהות חשיבא ערוהי מלקדמין כגנתא דעדן: פכרג קין מן בין ידי אלה. ואקאם פי בלד נוד שרקי עדן: וידע קין את אשתו ותהר ותלד אתיחנוך ויהי בנה עיר ויקרא שם העיר בשם בנו חנוך: וידע קין את אשתו ועדיאת וילידת ית חנוך. והוה בני קרתא. וקרא שמה דקרתא. בשום פריה חנוך: פואקע קין זוגתה. פחמלת וולדת חנוך. פכנא קריה. וסמאהא באסם ולדה חנוך: וילד לחנוך את עירד ועירד ילד את מחויאל ומחויאל ילד את מתושאל ומתושאל ילד את למך: ואתילד לחנוך ית עירד. ועירד. אוליד ית מחויאל.

ומחויאל. אוליד ית מתושאל. ומתושאל אוליד ית למך: תם ולד לחנוך עירד. ועירד אולד מחויאל. ומחויאל אולד מתושאל. ומתושאל אולד למך: ויקח לו למך שתי נשים שם האחת עדה ושם השנית צלה: ונסיב ליה למך תרתין נשין. שום הדא עדה. ושום תנייתא צלה: ואתכר לה למך זוגתאן. אסם אחרמא עדה. ואלאכרי צלה: ותלד עדה את יבל הוא היה אבי ישב אהל ומקנה: וילידת עדה ית יבל. הוא הוה רבהון דיתבי משכנן ומרי בעיר: פולדת עדה יבל. הו כאן. אולד מן סכן לאכביה ומלך אלמאשיה: ושם אחיו יבל הוא היה אבי פלתיפש כנור ועונב: ושום אחוהי יבל. הוא הוה. רבהון דכל דמננן על פום נבלא ידעי זמר כנורא ואכובא: ואסם אכיה יבל. הו כאן אולד מן חמל אלטנבור ואלקיתאר: וצלה גסיהוה ילדה את תובל קין לטש פל חרש נחשת וברזל ואחות תובל קין נעמה: וצלה אף היא. וילידת ית תובל קין. הוא הוה. רבהון דידעי עבדת נחשא וברזלא. ואחתיה דתובל קין נעמה: וצלה הי איצא. ולדת תובל קין. והו כאן אולד ציקל גמיע צנעה אלנחאס ואלחדיד. וכאנת אכתה נעמה: ויאמר למך לנשו עדה וצלה שמען קולי נשי למך האונה אמרתי פי איש הרגתי לפצעו וילד לחברתי: ואמר למך לנשוהי. עדה וצלה שמעא קלי. נשי למך. אציתא למימרי. לא גוברא קטילית דבריליה אנא סביל חובין לממת. ואף לא עולדימא חפילית דבריליה ישתיצי זרעי: פקאל למך לנסאיה ואתקא. יא עדה וצלה אסמעא צותי. ויא נסא למך. אנצתא מקאלתי. אתרא קתלת רגלא בשגתי. או צבי בגראחתי: פי שבעתים יקם קין ולמך שבעים ושבעה: ארי לשבעה

חלק הד קרוק טו) לכן כל הורג קין הרגומו כל קטוליא קין, רמו כי הרצחנים משורש קין באו כמ"ש האר"י ויל, טו) וישב בארין נוד, הרגומו דהות עבירא עלוהי מלקדמין כגנתא דעדן כגנתא בכ"ף לא בכ"ת: יז) האונה, השו"א תחת האל"ף נח, (ספרו"ב): ג) (בתר תורה)

דָּרִין אֶת־יָאוֹן לְקַיֵּן. הֲלֹא לְדַמּוּךָ בְּרִיהַ
 שִׁבְעִין וְשִׁבְעָה: פֶּאֶן כֹּאן כְּתִיר יִקְרָא
 בְּקַיֵּן. פֶּבֶל־מֶךְ אֲכַתֵּר וְאֲכַתֵּר: וַיִּדַע
 אָדָם עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא
 אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת כִּי יֵי שֵׁת־לִי אֱלֹהִים וַדַּע
 אַחֵר פֶּתַח הַבַּיִת כִּי הָרְגוּ קַיֵּן: וַיִּדַע אָדָם
 עוֹד יֵת אֶת־תִּיהַ. וַיִּלְדֶת בֶּרֶךְ. וַקְרָת יֵת
 שְׁמִיהַ שֵׁת. אֲרִי אֲמַרְתָּ. יֵהֵב לִי יֵי בֶרֶךְ
 אַחֲרָן. חֲדָף הַבַּיִת. דְּקַטְלוּהוּ קַיֵּן: וְאֵן אָדָם
 וְאִקְעֵ אִיצָא זֹנְתָהּ. פֹּדֶדֶת אֲבִנָא.
 וְאֲסַמְתָּה שֵׁת. קֶאֱלֵת. קֶד רֹזְקֵי אֵלֵה
 אֲבִנָא אֲבִרָא. בֶּדֶד הַבַּיִת. אֵד קֶתְלָה
 קַיֵּן: וְלִשְׁתָּ גַם־הִיא יֵלֶד־בֶּן וַיִּקְרָא אֶת־
 שְׁמוֹ אָנֹשׁ אִזּו הוֹחֵל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהוָה:
 וְלִשְׁתָּ אִף הוּא אֶת־יֵלֶד בֶּרֶךְ. וַקְרָא יֵת
 שְׁמִיהַ אָנֹשׁ. בְּבִין בְּיוֹמוֹהִי חָלוּ בְּנֵי
 אָנֹשׁ. מִלְּעֵלְאָה בְּשֵׁמָא דִּיִּי: וְוֹדֵד לִשְׁתָּ
 אִיצָא אֲבִנָא. וְאֲסַמְתָּה אָנֹשׁ. חִינִיד
 תְּבַדְלֵת אֵלֶדְעוּהַ בְּאֲסַם אֵלֵה: ם
 זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם בְּיוֹם בְּרָא
 אֱלֹהִים אָדָם בְּדִמוֹת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ:
 דִּין סֵפֶר. תּוֹלְדוֹת אָדָם. בְּיוֹמָא. דְּבִרָא
 יֵי אָדָם. בְּדִמוֹת אֱלֹהִים עֵבֶד יֵתִיהַ:
 הוּא כְּתָאב שֵׁרַח תִּיאֲרִיד אָדָם. כְּמָא
 אֵנֵה פִי־יוֹם כְּלָקָה אֵלֵה. בְּשִׁבְחָה מְסַלְטָא
 צִנְעָה: זְכֹר וְנִקְבָּה בְּרָאִים וַיְבָרֶךְ אֹתָם
 וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמֵם אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאִים:
 דְּכֹר וְנִקְבָּא בְּרָאִינֵן. וַיְבָרֶךְ יְתְהוֹן. וַקְרָא
 יֵת שׁוֹמְהוֹן אָדָם. בְּיוֹמָא דְּאֶתְּבְּרִיאֵי:
 דְּכֹר וְאֵנְתִי כְּלָקָה מָא. וְבִאֲרֵךְ פִּיהַ מָא.
 וְסַמְתָּה מָא אָדָם. פִּי יוֹם כְּלָקָה מָא: וַיְחִי
 אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה וַיִּזְרַד בְּדִמוֹתוֹ
 בְּצַדְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת: וַיְחִי אָדָם.
 מֵאָה וְתֵלְתִין שָׁנִין. וְאֵלֶיד בְּדִמוֹתִיהַ
 דְּדָמֵי לִיהַ. וַקְרָא יֵת שְׁמִיהַ שֵׁת: וְלִמָּא
 עָאשׁ אָדָם. מֵאִיהַ וְתֵלְאֲתִין סָנְהַ. אֵוֹלֵד
 אֲבִנָא. בְּשִׁבְחָה כְּצוֹרְתָהּ. וְסַמְתָּה שֵׁת:
 וַיְחִי יָמֵי אָדָם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת
 שְׁמֵנָה מֵאֵת שָׁנָה וַיִּזְרַד בְּנִים וּבָנוֹת: וַהוּוֹ

* ס' רבתי

יָמֵי אָדָם. בְּתֵר דְּאֵוֹלִיד יֵת שֵׁת. תִּמְנֵי
 מֵאָה שָׁנִין. וְאֵוֹלִיד בְּנִין וּבָנִין: פֶּעֶאשׁ
 בְּעַד דְּאֵרֵךְ. תִּמְאֵן מֵאִיהַ סָנְהַ. אֵוֹלֵד
 פִּיהַא בְּנִין וּבְנֵאֲת: וַיְחִי בְּדִימֵי אָדָם
 אַשְׁרֵי־הִי תִשְׁעַ מֵאֹת שָׁנָה וְשִׁלְשִׁים שָׁנָה
 וַיָּמָת: וַהוּוֹ. כָּל יָמֵי אָדָם דְּהִיָּא. תִּשְׁעַ
 מֵאָה וְתֵלְתִין שָׁנִין. וּמִית: פֶּצֶאֶר גַּמִּיעַ
 עֲמִרָה. תִּסַּע מֵאִיהַ וְתֵלְאֲתִין סָנְהַ.
 וּמֵאֲת: ם וַיְחִי־שֵׁת חֲמִשַׁ
 שָׁנִים וּמֵאֲת שָׁנָה וַיִּזְרַד אֶת־אָנֹשׁ: וַיְחִי
 שֵׁת. מֵאָה וְחֲמִישׁ שָׁנִין. וְאֵוֹלִיד יֵת אָנֹשׁ:
 וְלִמָּא עָאשׁ שֵׁת. מֵאִיהַ וְכַמְסַ סָנִין. אֵוֹלֵד
 אָנֹשׁ: וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־אָנֹשׁ
 שִׁבְעַ שָׁנִים וְשְׁמֵנָה מֵאֹת שָׁנָה וַיִּזְרַד בְּנִים
 וּבָנוֹת: וַיְחִי שֵׁת. בְּתֵר דְּאֵוֹלִיד יֵת
 אָנֹשׁ. תִּמְנֵי מֵאָה וְשִׁבְעַ שָׁנִין. וְאֵוֹלִיד
 בְּנִין וּבָנִין: פֶּעֶאשׁ בְּעַד דְּאֵרֵךְ. תִּמְאֵן
 מֵאִיהַ וְסַבַּע סָנִין. אֵוֹלֵד פִּיהַא בְּנִין וּבְנֵאֲת:
 וַיְחִי כָּל־יָמֵי־שֵׁת שְׁתִּים עֶשְׂרִיהַ שָׁנָה
 וְתִשְׁעַ מֵאֹת שָׁנָה וַיָּמָת: וַהוּוֹ כָּל יָמֵי שֵׁת.
 תִּשְׁעַ מֵאָה וְתֵרְתֵּא עֶסְרֵי שָׁנִין. וּמִית:
 פֶּצֶאֶר גַּמִּיעַ עֲמִרָה. תִּסַּע מֵאִיהַ וְאֵתְנִי
 עֶשֶׂר סָנְהַ. וּמֵאֲת: ם וַיְחִי אָנֹשׁ
 תִּשְׁעִים שָׁנָה וַיִּזְרַד אֶת־קִינֵן: וַיְחִי אָנֹשׁ
 תִּשְׁעִין שָׁנִין. וְאֵוֹלִיד יֵת קִינֵן: וְלִמָּא עָאשׁ
 אָנֹשׁ תִּסַּעִין סָנְהַ. אֵוֹלֵד קִינֵן: וַיְחִי אָנֹשׁ
 אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־קִינֵן חֲמִשַׁ עֶשְׂרִיהַ שָׁנָה
 וְשְׁמֵנָה מֵאֵת שָׁנָה וַיִּזְרַד בְּנִים וּבָנוֹת:
 וַיְחִי אָנֹשׁ. בְּתֵר דְּאֵוֹלִיד יֵת קִינֵן. תִּמְנֵי
 מֵאָה וְחֲמִישׁ עֶסְרֵי שָׁנִין. וְאֵוֹלִיד בְּנִין
 וּבָנִין: וְעָאשׁ בְּעַד דְּאֵרֵךְ. תִּמְאֵן מֵאִיהַ
 וְכַמְסַה עֶשֶׂר סָנְהַ. אֵוֹלֵד פִּיהַא בְּנִין
 וּבְנֵאֲת: וַיְחִי כָּל־יָמֵי אָנֹשׁ חֲמִשַׁ שָׁנִים
 וְתִשְׁעַ מֵאֹת שָׁנָה וַיָּמָת: וַהוּוֹ כָּל יָמֵי
 אָנֹשׁ. תִּשְׁעַ מֵאָה וְחֲמִישׁ שָׁנִין. וּמִית:
 פֶּצֶאֶר גַּמִּיעַ עֲמִרָה. תִּסַּע מֵאִיהַ וְכַמְסַ
 סָנִין. וּמֵאֲת: ם וַיְחִי קִינֵן
 שִׁבְעִים שָׁנָה וַיִּזְרַד אֶת־מֵהֶלְלָאֵל: וַיְחִי
 קִינֵן שִׁבְעִין שָׁנִין. וְאֵוֹלִיד יֵת מֵהֶלְלָאֵל:

ולמא

חלק הרקדוק (ח) בקצת תיגאן תיבת שת במק"ף וא"כ הקט"ף חמף ומקצתם כמארבה ולפ"ו הקט"ף רחב וזוהי ד' ר"ל ז"ל :

יָרַד. תִּשְׁעַת מֵאָה וּשְׁתַּיִן וּתְרַתֵּין שָׁנִין. וּמִיַּת:
פְּצָאֵר גְּמִיעַ עֵמְרָה. תִּסַּע מֵאִיהַ וְאַתְנִין
וּסְתִין סְנָה. וּמֵאַת: ם

וַיְחִי חֲנוּךְ חֲמִשׁ וּשְׁשִׁים שָׁנָה
וַיֹּלֶד אֶת־מְתוּשֶׁלַח: וַחַיָּא חֲנוּךְ. שְׁתַּיִן
וּחֲמִישׁ שָׁנִין. וְאוֹלִיד יֵת מְתוּשֶׁלַח: פִּלְמָא
עֵאֵשׁ חֲנוּךְ. כַּמְסָה וּסְתִין סְנָה. אוֹלֶד
מְתוּשֶׁלַח: וַיְתַהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת־הָאֱלֹהִים
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: וְהֵלִיךְ חֲנוּךְ
בְּדַחְלָתָא דִּי. בְּתַר דְּאוֹלִיד יֵת מְתוּשֶׁלַח.
תְּלַת מֵאָה שָׁנִין. וְאוֹלִיד בְּנִין וּבָנָן: וּסְלַךְ
חֲנוּךְ פִּי טֹאעַת אֵלֶה. בַּעַד מָא אוֹלֶד
מְתוּשֶׁלַח. תְּלַאת מֵאִיהַ סְנָה. אוֹלֶד
פִּיהַא בְּנִין וּבְנָאת: וַיְהִי פְּלִימֵי חֲנוּךְ
חֲמִשׁ וּשְׁשִׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה:
וְהוּוּ כֹּל יוֹמֵי חֲנוּךְ. תְּלַת מֵאָה וּשְׁתַּיִן
וּחֲמִישׁ שָׁנִין: פְּצָאֵר גְּמִיעַ עֵמְרָה. תְּלַאת
מֵאִיהַ וּכְמַסָּה וּסְתִין סְנָה: וַיְתַהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת־
הָאֱלֹהִים וַאֲיַנְנֵי פִי־לִקַּח אֶתֹו אֱלֹהִים:
וְהֵלִיךְ חֲנוּךְ בְּדַחְלָתָא דִּי. וְלִיתְהוּי. אַרְי
אַמִּית יֵתִיהַ יִי־וֹלְמָא סְלַךְ חֲנוּךְ פִּי טֹאעַת
אֵלֶה. תּוֹפֵא וּקְבֻצָּה אֵלֶה: ם

וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח חֲמִשׁ שָׁנִים וּשְׁשִׁים
שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־יָרֵד: וַחַיָּא מְתוּשֶׁלַח. שְׁתַּיִן
וּחֲמִישׁ שָׁנִין. וְאוֹלִיד יֵת יָרֵד: וּלְמָא עֵאֵשׁ
מְתוּשֶׁלַח. כַּמְסָה וּסְתִין סְנָה. אוֹלֶד יָרֵד:
וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יָרֵד
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד
בָּנִים וּבָנוֹת: וַחַיָּא מְתוּשֶׁלַח. בְּתַר דְּאוֹלִיד
יֵת יָרֵד. תִּמְנֵי מֵאָה וּתְלַתִּין שָׁנִין. וְאוֹלִיד
בְּנִין וּבָנָן: וְעֵאֵשׁ בַּעַד דְּאַלְךְ. תִּמְאָן
מֵאִיהַ וּתְלַאתִין סְנָה. אוֹלֶד פִּיהַא בְּנִין
וּבְנָאת: וַיְהִי פְּלִימֵי מְתוּשֶׁלַח חֲמִשׁ
וּתְשַׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:
וְהוּוּ כֹּל יוֹמֵי מְתוּשֶׁלַח. תִּמְנֵי מֵאָה וּתְשַׁעִין
וּחֲמִישׁ שָׁנִין. וּמִיַּת: פְּצָאֵר גְּמִיעַ עֵמְרָה.
תִּמְאָן מֵאִיהַ וּכְמַסָּה וּתְסַעִין סְנָה. פְּמֵאַת:
ם

וַיְחִי יָרֵד שְׁתַּיִם
וּשְׁשִׁים שָׁנָה וּמֵאַת שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־חֲנוּךְ:
וַחַיָּא יָרֵד. מֵאָה וּשְׁתַּיִן וּתְרַתֵּין שָׁנִין.
וְאוֹלִיד יֵת חֲנוּךְ: פִּלְמָא עֵאֵשׁ יָרֵד. מֵאִיהַ
וְאַתְנִין וּסְתִין סְנָה. אוֹלֶד חֲנוּךְ: וַיְחִי־
יָרֵד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוּךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת
שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: וַחַיָּא יָרֵד. בְּתַר
דְּאוֹלִיד יֵת חֲנוּךְ. תִּמְנֵי מֵאָה שָׁנִין. וְאוֹלִיד
בְּנִין וּבָנָן: וְעֵאֵשׁ בַּעַד דְּאַלְךְ. תִּמְאָן
מֵאִיהַ סְנָה. אוֹלֶד פִּיהַא בְּנִין וּבְנָאת:
וַיְהִי פְּלִימֵי־יָרֵד שְׁתַּיִם וּשְׁשִׁים שָׁנָה
וּתְשַׁעִ מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: וְהוּוּ כֹּל יוֹמֵי
פְּצָאֵר גְּמִיעַ עֵמְרָה. תִּסַּע מֵאִיהַ וּתְסַעַה
וּסְתִין

וּסְתִין

חלק הרקדוק (ט) כי לקח אותו וכו' יש מתרגסין ארי לא אמית יתיה יי, וכן מיישב רבי בחיי ו"ל, וכנוסחאות שלנו ארי אמית
יתיה יי ועיין בתוס' יבמות ד' ע"ו ולדעתו דאין לשנות גירסתנו כי היא מסכמת לגרסת תרפ"ס שכל דבר הנעדר ונעלם קרי ליה מיתה
דכיוצא בזה מצינו הרבה ור"ק.

וּלְמָא עֵאֵשׁ קִינָן סְבַעִין סְנָה אוֹלֶד מְתוּשֶׁלַח:
וַיְחִי קִינָן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מְתוּשֶׁלַח
אַרְבַּעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד
בָּנִים וּבָנוֹת: וַחַיָּא קִינָן. בְּתַר דְּאוֹלִיד
יֵת מְתוּשֶׁלַח. תִּמְנֵי מֵאָה וְאַרְבַּעִין שָׁנִין.
וְאוֹלִיד בְּנִין וּבָנָן: וְעֵאֵשׁ בַּעַד דְּאַלְךְ.
תִּמְאָן מֵאִיהַ וְאַרְבַּעִין סְנָה. אוֹלֶד פִּיהַא
בְּנִין וּבְנָאת: וַיְהִי פְּלִימֵי קִינָן עֵשֶׂר
שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: וְהוּוּ כֹּל
יוֹמֵי קִינָן. תִּשְׁעַת מֵאָה וְעֶסְרֵי שָׁנִין. וּמִיַּת:
פְּצָאֵר גְּמִיעַ עֵמְרָה. תִּסַּע מֵאִיהַ וְעֵשֶׂר
סְנִין. וּמֵאַת: ם

וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח חֲמִשׁ שָׁנִים וּשְׁשִׁים
שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־יָרֵד: וַחַיָּא מְתוּשֶׁלַח. שְׁתַּיִן
וּחֲמִישׁ שָׁנִין. וְאוֹלִיד יֵת יָרֵד: וּלְמָא עֵאֵשׁ
מְתוּשֶׁלַח. כַּמְסָה וּסְתִין סְנָה. אוֹלֶד יָרֵד:
וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יָרֵד
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד
בָּנִים וּבָנוֹת: וַחַיָּא מְתוּשֶׁלַח. בְּתַר דְּאוֹלִיד
יֵת יָרֵד. תִּמְנֵי מֵאָה וּתְלַתִּין שָׁנִין. וְאוֹלִיד
בְּנִין וּבָנָן: וְעֵאֵשׁ בַּעַד דְּאַלְךְ. תִּמְאָן
מֵאִיהַ וּתְלַאתִין סְנָה. אוֹלֶד פִּיהַא בְּנִין
וּבְנָאת: וַיְהִי פְּלִימֵי מְתוּשֶׁלַח חֲמִשׁ
וּתְשַׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:
וְהוּוּ כֹּל יוֹמֵי מְתוּשֶׁלַח. תִּמְנֵי מֵאָה וּתְשַׁעִין
וּחֲמִישׁ שָׁנִין. וּמִיַּת: פְּצָאֵר גְּמִיעַ עֵמְרָה.
תִּמְאָן מֵאִיהַ וּכְמַסָּה וּתְסַעִין סְנָה. פְּמֵאַת:
ם

וַיְחִי יָרֵד שְׁתַּיִם
וּשְׁשִׁים שָׁנָה וּמֵאַת שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־חֲנוּךְ:
וַחַיָּא יָרֵד. מֵאָה וּשְׁתַּיִן וּתְרַתֵּין שָׁנִין.
וְאוֹלִיד יֵת חֲנוּךְ: פִּלְמָא עֵאֵשׁ יָרֵד. מֵאִיהַ
וְאַתְנִין וּסְתִין סְנָה. אוֹלֶד חֲנוּךְ: וַיְחִי־
יָרֵד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוּךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת
שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: וַחַיָּא יָרֵד. בְּתַר
דְּאוֹלִיד יֵת חֲנוּךְ. תִּמְנֵי מֵאָה שָׁנִין. וְאוֹלִיד
בְּנִין וּבָנָן: וְעֵאֵשׁ בַּעַד דְּאַלְךְ. תִּמְאָן
מֵאִיהַ סְנָה. אוֹלֶד פִּיהַא בְּנִין וּבְנָאת:
וַיְהִי פְּלִימֵי־יָרֵד שְׁתַּיִם וּשְׁשִׁים שָׁנָה
וּתְשַׁעִ מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: וְהוּוּ כֹּל יוֹמֵי

וסתין סנה ומאת: ם ויחי
למך שתים ושמונים שנה ומאת שנה
ויולד בן: ותיא למך מאה ותמנן ותרתין
שנין ואיליד בר: ולמא עאש למך מאה
ואתנין ותמאניין סנה. אולד אבנא:
ויקרא את שמו נח לאמר זה ינתמנו
ממעשנו ומעצבון ידנו מן האדמה אשר
- אררה יהוה: וקרא ית שמה נח
למימר. דין ינתמנא מעובדנא ומליאות
ידנא. מן ארעא. דלטה יי: וסמאה נח
קאירא. הרא. יעאזינא מן אעמאלנא
ומשקה אדינא. מן אלארץ. אלדי
לענהא אלה: ויחי למך אחרי הולידו
את נח חמש ותשעים שנה וחמש מאות
שנה ויולד בנים ובנות: ותיא למך בתר
דאוליד ית נח. חמיש מאה ותשעין
וחמיש שנין. ואוליד בנין ובנן: ועאש
בעד דאלך. כמס מאה וכמסה ותסעין
סנה. אולד פיהא בנין ובנאת: ויהי כל
ימי למך שבע ושבעים שנה ושבע מאות
שנה וימת: והיו כל ימי למך שבע
מאה ושבעין ושבע שנין. ומית: פנאר
גמיע עמרה. סבע מאה וסבעה וסבעין
סנה. ומאת: ם ויחי נח
בן חמש מאות שנה ויולד נח את שם
את חם ואת יפת: והוה נח. בר חמיש
מאה שנין. ואוליד נח. ית שם ית חם
ית יפת: ולמא כאן נח. אבן כמס מאה
סנה. אולד שם חם ויפת: ויהי פיהחך
האדם קרב על פני האדמה ובנות ילדו
להם: והוה בר שריא בני אנשא למסני
על אפי ארעא. ובנתא את ילדו להון:
ולמא אבתדא אלנאס. אן יכתרו עלי
ונה אלארץ. וולד להם בנאת: ויראו
בני האלהים את בנות האדם כי טבת
הנה ויקחו להם נשים מכל אשר פתרו:
והיו בני רברביא ית בנת אנשא. ארי
שפירן אינן. ונסיבו להון נשין. מכל
דאתרעיא: וראו בני אלשארף בנאת

אלעאמה. אנהן חסאן. ואתכרו להם
נסאא. מן גמיע מא אבתארו: ויאמר
יהוה לא ירון רוחי באדם לעלם בשנים
הוא בשר והיו ימי מאה ועשרים שנה:
ואמר יי. לא יתקיים דנא בישא הדין
לעלם. בדיל דאינן בסרא ועובדיהון
מקולקלין. ארפא יהיב להון. מאה
ועשרין שנין אם יתובון: פקאל אלה. לא
ינמר רוחי פי הולאי אלנאס ארי אדהר.
אד הם בשריון. ותכון מרתהם. מאה
ועשרין סנה: הנפלים היו בארץ בימים
ההם וגם אחרי כן אשר יבאו בני
האלהים אל בנות האדם וילדו להם הבה
הנפרים אשר מעולם אנשי השם: ויבריא.
הוה בארעא ביומיא האינן. ואף פתר בן.
דעאלין בני רברביא לות בנת אנשא.
וילידו להון. אינן ויבריא. דמעלמא
אנשין דשמא: וכאן אלגבאברה פי
אלארץ פי דאלך אלזמאן. ובעד דאלך
אינא. כאן ידכל בני אלשארף ארי
בנאת אלעאמה הראמא. פולדאן להם.
הם אלגבאברה. אלדי מן אדהר הו
אלאסמא: ם

וירא יהוה כי רפה רעת האדם בארץ
וכל יצר מחשבת לבו רק רע בליהיוס:
והוא יי. ארי סניאת. בישת אנשא
פארעא. וכל יצרא מחשבת לביה. לחוד
ביש כל יומא: ולמא ראי אלה. אן
כתר שר אלנאס פי אלארץ. וגמיע
כאמר אפכאר קלובהם. שר מחין מול
אלזמאן: וינתם יהוה פי עשה את
האדם בארץ ויתעצב אל לבו: ותב יי
במימריה. ארי עבד ית אנשא בארעא.
ואמר במימריה למתבר תוקפהון
פרעותיה: פתואעדהם אלה. כמא
צנעהם פי אלארץ. ואוצל אלמשקה אלי
קלובהם: ויאמר יהוה אמהה את האדם
אשר בראתי מעל פני האדמה מאדם
עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים

חלק הדקדוק ב) אררה ל' ומפיק ה"א (סחר"ב): כא) אשר יבאו, ת"י יבאו באת"י לא באול"א כן הוא בכל התיאור וגם בדפוסים:

כי נחמתי פי עשיתם : ואמר יי . אחי
 ית אנשא דברתי מעל אפי ארעא .
 מאנשא עד בעירא . עד רחשא ועד
 עופא דשמיא . ארי תבית במימרי ארי
 עבדתינון : פקאל אלה . אמחו אלנאם
 אלדי כלקתהם ען ונה אלארץ . מן
 אנסאן אלי בהימה . אלי דביב ואלי
 טאור אלכמא . אד תואערתהם
 במא כלקתהם : ונה מצא חן בעיני יהוה :
 ונח . אשפח רחמין קדם יי : ונח ונד
 תצאא ענד אלה : קמו פיס' סי' אמציה .

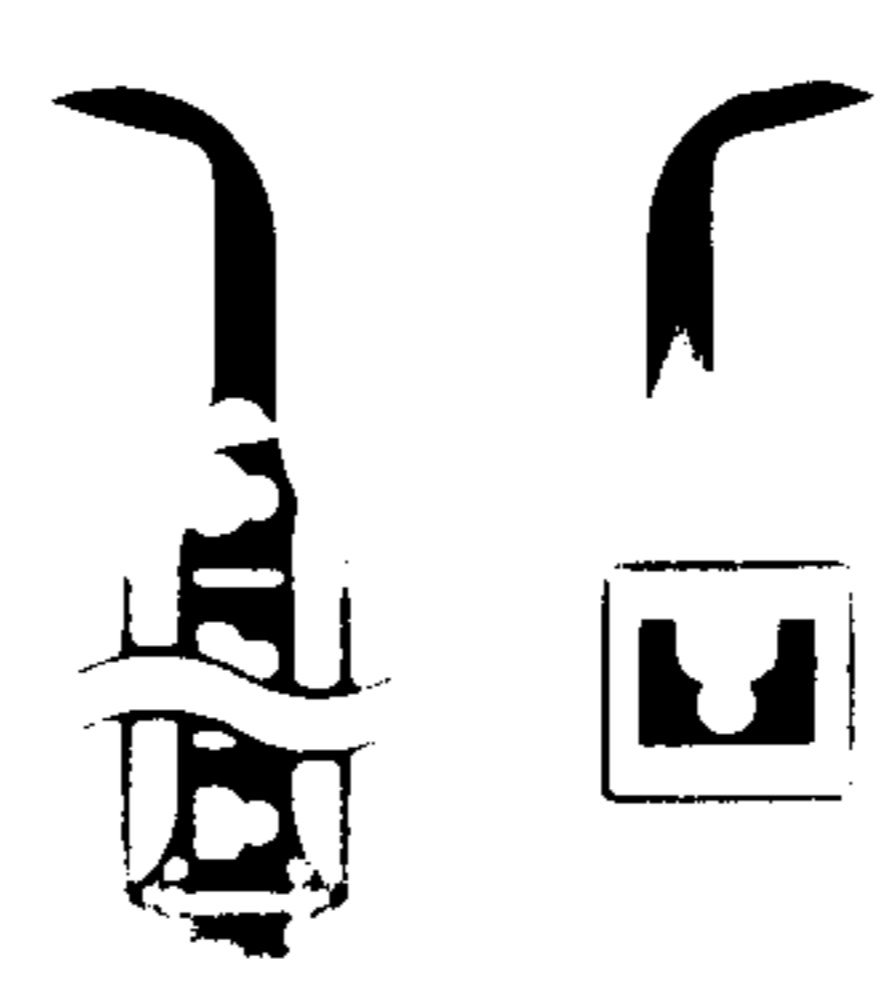
ומסמור בישעיה ס"ב הן עברי : דרו לבנתה שנת ונה

אלה תולדת נח נח איש צדיק תמים
 היה בדרתיו את האלהים התהלך נח :
 ארון תולדת נח . נח . נבר זכאי . שלים
 הוה בדרוהי . ברחלתא די' תליך נח :
 הוה שרח תיאליד נח . וכאן נח . רגלא
 צאלחא צחיהא פי אניאלה . פי טאעה'
 אלה סלך נח : ויולד נח שלשה בנים
 את שם את יחם ואת יפת : ואוליד נח
 תלתא בנין . ית שם ית חם וית יפת :
 ואולד נח תלאתה בנין . שם וחם ויפת :
 ותשחת הארץ לפני האלהים ותמלא
 הארץ חמס : ואתחבלת ארעא מן קדם
 יי . ואתמליאת ארעא חטופין : ואנפסדת
 אלארץ מן בין ידי אלה . ואמתלת צלמא :
 וירא אלהים את הארץ והנה נשחתה
 כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ :
 ותוא יי . ית ארעא והא אתחבלת . ארי
 תפילו כל בסרא . אנש אורחיה על
 ארעא : וראה אלה אד קד אנפסדת .
 באן אפסד כל בשרי . טריקה עליהא :
 ויאמר אלהים לנח קץ
 כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס
 מפניהם והנני משחיתם את הארץ : ואמר
 יי לנח . קצא דכל בסרא עאל לקדמי .
 ארי אתמליאת ארעא . חטופין מן קדם
 עובדיהון בישיא . והאנא מחפלהון עם

ארעא : פקאל אלה לנח . קד דנא אנל
 כל בשרי בין ידי . אד אמתלת אלארץ
 מן קבלהם צלמא . והאנא מהלכהם מנהא :
 עשה לך תבת עצי גפר קנים תעשה
 את התבה וכפרת אתה מבית ומחוץ
 כפפר : עביד לך תיבתא דאעין וקדרוס .
 מדורין תעביד ית תיבתא . ותחפיתיה .
 מניו ומפרא בכופרא : אצנע לך תאבותא
 מן כשב ארשמשאר . ואצנעהא טבקאת .
 וכפרהא . מן דאכל ומן כארג באלקפר :
 וזה אשר תעשה אתה שלש מאות אמה
 ארך התבה חמשים אמה רחבה ושלשים
 אמה קומתה : ודין . התעביד יתה . תלת
 מאה אפין . אורכא דתיבתא . חמשין
 אפין פותיה . ותלתין אפין רומה : והוה
 מקדאר מא תצנעהא . תלאת מאיה
 דראע טולהא . וכמסין ערצהא . ותלאתין
 סמכהא : צהר . ותעשה לתבה ואל אמה
 תבלננה סלמעלה ופתח התבה בצדה
 תשים תחתים שנים ושלשים תעשה :
 ניהור תעביד לתיבתא . ואלאמתא
 תשכללינה מלעילא . ותרעא דתיבתא
 בסטרה תשוי . מדורין ארעאין . תננין
 ותליתאין תעבדינה : ואצנע להא ציאה .
 וארי דראע תכמלהא מן אלעלו . וציור
 להא באבא פי גאנבהא . אספאלא .
 ותואניא ותואלתא תצנעהא : ואני הנני
 מביא את המבול מים על הארץ לשחת
 כל בשר אשר יבו רוח חיים מתחת
 השמים כל אשר בארץ ינוע : ואנא .
 האנא מיתי ית טופנא מיא על ארעא .
 לתבלא כל בסרא . דיביה רוחא דחיי .
 מתחות שמיא . פל דבארעא ימות :
 והאנא אתי בטופאן ארמא עלי אלארץ .
 לאהלך כל בשרי . אדי פיה רוח אלהיות .
 מן תחת אלסמא . וכל מא פי אלארץ
 יתופא : * והקמתי את בריתי אתך ונבאת
 אל התבה אתה ובניך ואשתך ונשי בניך
 אתך : ואקים ית קמי עפך . ותיעול

לתיבהא

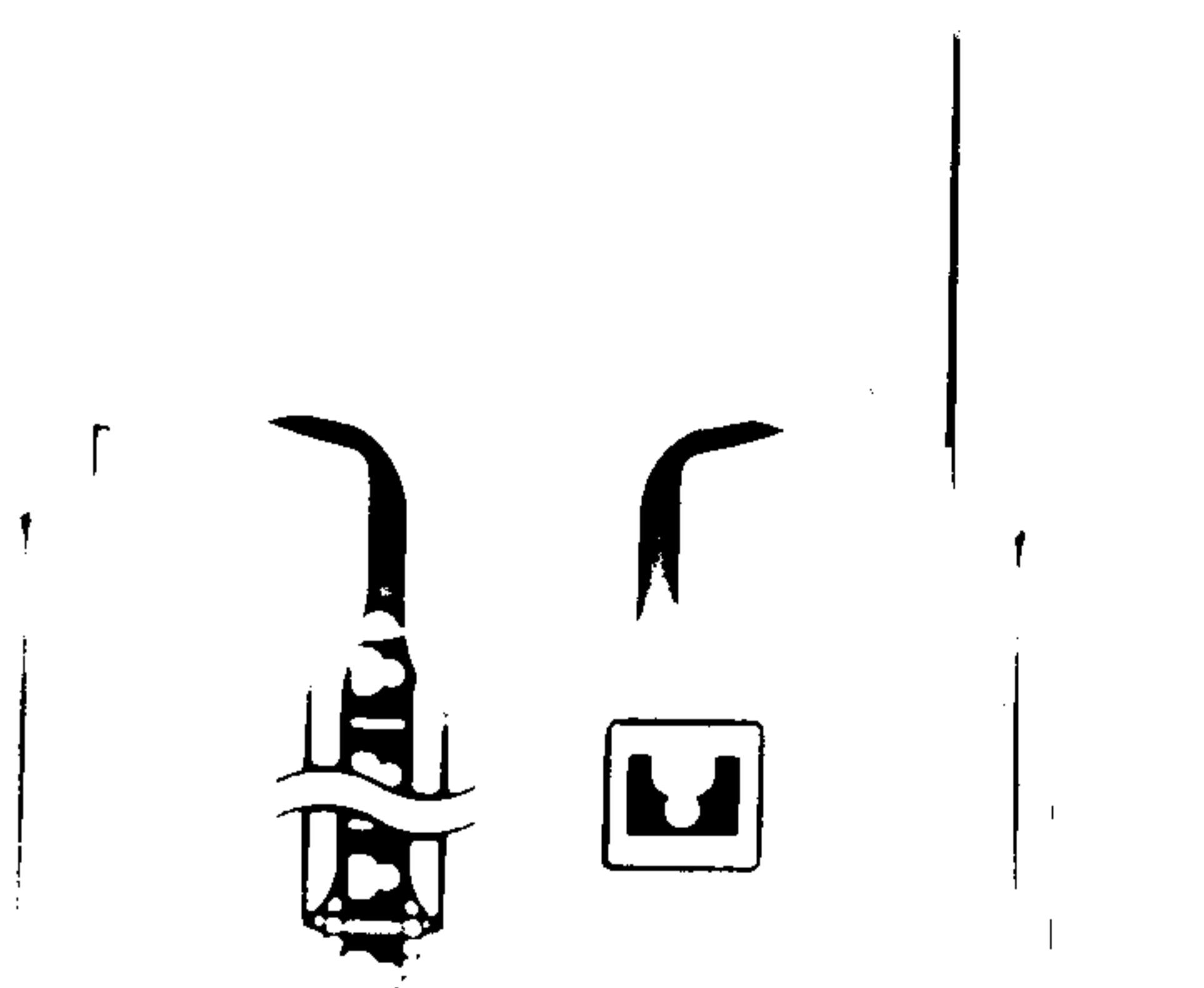
חלק הדקדוק א) והקמתי את בריתי, כל אורחא חסד בר מן חד סלא יו"ד והקמתי כתיב דאם בחקתי, וה' כתיב כן
 בגביאים וכתובים, ותלת סלא דמלא : ד (כתר תורה)

לתיבתא. את. ובנדך. ואתהך ונשי בנדך
עמך: ואתבת עהדי מעך. ותדכל אלי
אלתאבות. אנת ובניך. וזוגתך ונסא
בניך מעך: ומכל-החי מכל-בשר שנים
מכל תביא אלי-התבה להחיות אתך זכר
ונקבה יהיו: ומכל-החי. מכל בסרא.
תרון מבולא. תעיל לתיבתא לקיימא
עמך. דכר ונוקבא יהון: ומן כל חי. מן
גמיע אלבשר. אזואגא מן אלכל. תדכל
אלי אלתאבות ליחיון מעך. דכר ואנתי
יכונו: מהעוף למינהו ומן-הבהמה למינה
מכל רמש האדמה למינהו שנים מכל
יבאו אליך להחיות: מעופא לזנוהי. ומן
בעירא לזנה. מכל. רחשא דארעא
לזנוהי. תרון מבולא. ייעדון לותך לקיימא:
מן אלטאיר לאצנאפה. ומן אלבהאים
לאצנאפהא. ומן סאיר דביב אלארץ
לאצנאפה. אזואגא מן אלכל. ידכלון
מעך ליחיון: ואתה קחדיך מכל-מאכל
אשר יאכל ואספת אדיך והיה קך ולהם
לאכלה: ואת סב קך. מכל מיכל
דמתאכיל. ותכנוש לותך. ויהי לך.
ולחון למיכל: ואנת פכד לך. מן כל טעאם
יוכל. וצמה אליך. ויכון לך. ולהם מאכלא:
ויעש נח ככל אשר צוה אתו אלהים פן
עשה: ועבד נח. ככל. דפקיד יתיה. יי
פן עבד: וצנע נח. גמיע מא אמרה
אלה. כדאך צנע: ויאמר יהוה לנח בא-
אתה וכל-ביתך אלי-התבה כי-אתך
ראיתי צדיק לפני בדור הזה: ואמר יי
לנח. עזל את וכל אנש ביתך לתיבתא.
ארי יתך חיותי. ופאי קדמי בדרא הדין:
וקאל אלה לנח. אדכל אנת וגמיע אלך
אלי אלתאבות. פאני ראיתך. צאלחא
בין ידיי פי הדא אלגיד: מכל. הבהמה
הטהורה תקח-לך שבעה שבעה איש
ואשתו ומן הבהמה אשר לא טהרה הוא
שנים איש ואשתו: מכל בעירא דכיא.
תסב לך. שבעה שבעה דכר ונוקבא.

ומן בעירא. דליתוהי דכי. תרון דכר
ונוקבא: מן גמיע אלבהאים אלטאהרה.
תאכר. סבעה סבעה דכורא ואנאתא.
ומן אלבהאים. אלתי לוסת בטאהרה.
וזגין דכורא ואנאתא: גם מעוף השמים
שבעה שבעה זכר ונקבה לחיות זרע על-
פני כל-הארץ: אף מעופא דשמיא.
שבעה שבעה דכר ונוקבא. לקיימא
זרעא עד אפי כל ארעא: ואיצא מן טאיר
אלסמא. סבעה סבעה דכורא ואנאתא.
ליחיון עלי ונה אלארץ: פי לימים עוד
שבעה אנכי ממטיר עלי-הארץ ארבעים
יום וארבעים לילה ומחיתי את-כל-
היקום אשר עשיתי מעד פני האדמה:
ארי לזמן זמן עוד שבעה. אנא מחית
מטרא על ארעא. ארבעין וממין. וארבעין
לילון. ואמחי. ית כל יקומא דעברית.
מעד אפי ארעא: פאן ארי סבעה איאם.
אנא ממטיר עלי אלארץ. ארבעין זמא.
וארבעין לילא. ואמחו גמיע אלנאם
אלדי צנעתהם. ען ונה אלארץ: ויעש
נח ככל אשר צוה יהוה: ועבד נח. ככל
דפקדוה יי: וצנע נח. בגמיע מא אמרה
אלה: ונה בן-שש מאות שנה והמפול
היה מים עלי-הארץ: ונה. בר שית מאה
שנין. ומופנא הוה. מיא על ארעא:
וכאן נח. אכנ סת מאה סנה. חין כאן
מא אלטופאן עלי אלארץ: ויבא נח
ובניו ואשתו ונשי-בניו אתו אלי-התבה
מפני מי המפול: ועאל נח. ובנוהי.
ואתתיה ונשי בנוהי. עמיה לתיבתא.
מן קדם מי טופנא: פדכל נח. וזוגתה
ונסא בניה. מעה אלי אלתאבות. מן
קבר מא אלטופאן: מן-הבהמה הטהורה
ומן-הבהמה אשר איננה טהרה ומן-העוף
וכל אשר-רמש על-האדמה: מן בעירא
דכיא. ומן בעירא. דליתוהי דכי. ומן
עופא. וכל דרחיש על ארעא: מן
אלבהאים אלטאהרה. ומן אלבהאים.

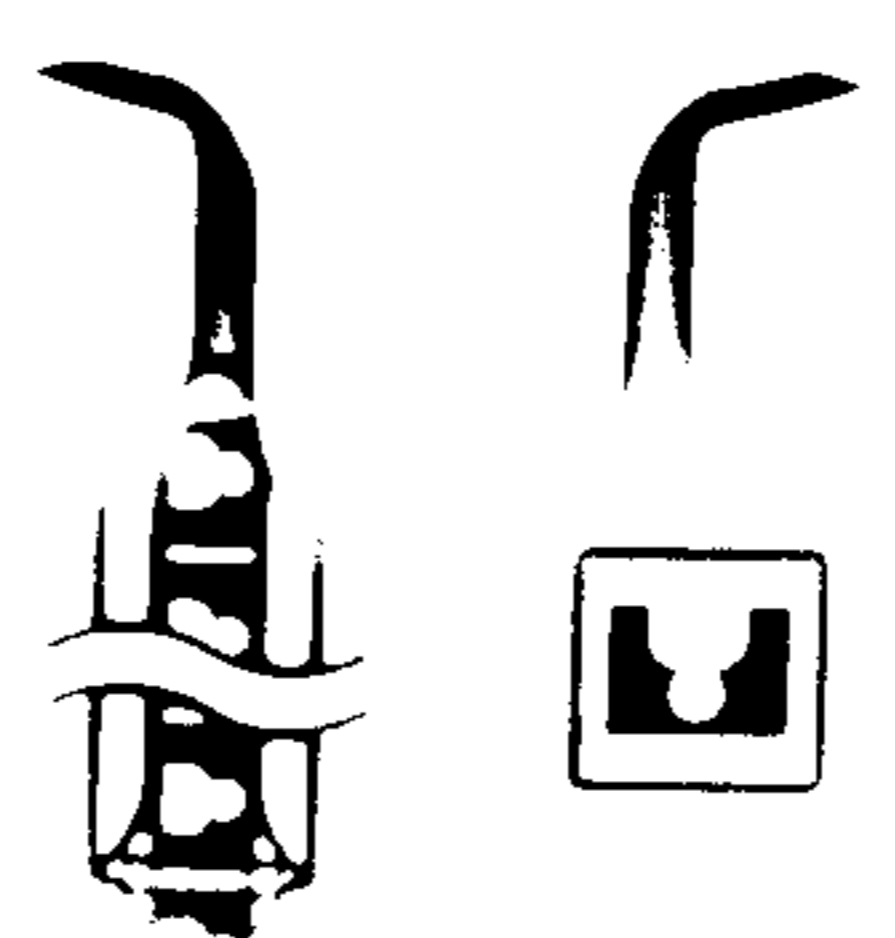
אלדי חלק הדקדוק ב) ויבא נח, השופר בוי"ד והיא מלעיל: ג) וכל אשר, הטפחא בתיבת וכל בכל התיגאן:

אלדי ליסת במאהרה. ומן אלטאיר. וסאיר אלדאב עלי אלארץ: שנים שנים באו אלי נח אליהתבה זכר ונקבה באשר צוה אלהים אתי: תרין תרין. עאלו עם נח. לתיבתא דכר וניקבא. כמא דפקיד יי ית נח: אזואג אזואג. דכל ארי נח. אלי אלתאבות דכור ואנאת. כמא אמרה אלה: ויהי לשבעת הימים ומי המפול היו על הארץ: והיה לזמן שבעה יומין. ומי טופנא. הוועל ארעא: ולמא כאן בעד סבעה ימים. כאן מא אלטופאן עלי אלארץ: בשנת ששי מאות שנה דחיינח בחדש השני בשבעה עשר יום לחדש ביום הזה נבקעו פלמעינת תהום רפה וארבת השמים נפתחו: בשנת שית מאה שנין דחיי נח. פירחא תנינא. בשבעת עסרא יומא לירחא. ביומא הדין. אתבועו כל מבועי תהום רפה. וכי דשמיא אתפתחא: פי סנת סת מאה מן עמר נח. פי אשר אלחאני פי יום סבעה עשר מנה פי דאלך אליום. תשקקת עיון אלגמר ארעצאם. ורואון אלסמא אנפתחת: ויהי הנשם על הארץ ארבעים יום וארבעים קידה: והיה מטרא נחית על ארעא. ארבעין יממין. וארבעין לידון: וזקאם ארמטר עלא אלארץ. ארבעין יומא. וארבעין קידא: בעצם היום הזה בא נח ושם זחם ויפת בני נח ואשת נח ושלשת נשי בניו אתם אליהתבה: בכרן יומא הדין עאל נח. ושם זחם ויפת בני נח. ואתת נח. ותלת נשי בנוהי. עמהון לתיבתא: פי דאת דאלך אליום דכל נח. ושם זחם ויפת בניה. וזוגתה ותלאיתה נסוה בניה. מעהם ארי אלתאבות: דמהו וכל החיה למינה וכל הבהמה למינה וכל הרמש הרמש על הארץ למינהו וכל העוף למינהו כל צפור כל כנף: אינון וכל חיתא לזנה. וכל פעירא לזנה. וכל רחשא. דרחיש על ארעא לזנהו. וכל

עוסא לזנהו. כל צפר כל דפרח: הם וגמיע אוחש לאצנאפה. וגמיע אבהאים לאצנאפהא. וסאיר אלדניב. ארדאב עלי אלארץ לאצנאפה. וגמיע אלטאיר לאצנאפה. כל טאיר דו גנאח: ויבאו אל נח אל התבה שנים שנים מכל הפשר אשר בו רוח חיים: ועאל עם נח לתיבתא. תרין תרין מכל בסרא. דביה רוחא דחיי: ודכלו אלי נח אלי אלתאבות. אזואג אזואג מן כל בשרי. אלדי פיה רוח אלהיה: והבאים זכר ונקבה מכל בשר באו באשר צוה אתו אלהים ויסגר יהיה בערו: ועאליא. דכר וניקבא מכל בסרא עאלו. כמא דפקיד יתיה יי. ואנין יי במיטריה עלוהי: ואלדאכלין. דכור ואנאת מן כל בשרי דכלו. כמא אמרה אלה. ותנב אלה דונה: ויהי המפול ארבעים יום על הארץ וירפו המים וישא את התבה ותרם מעל הארץ: והיה טופנא. ארבעין יומין על ארעא. וסניאו מיא. ונמרו ית תיבתא. ואתרמת מעל ארעא: ולמא אקאם אלטופאן. ארבעין יום עלי אלארץ. כתר אלמא. פחמל אלתאבות. וארתפעת ען ונה אלארץ: ויגברו המים וירבו מאד על הארץ ותקד התבה על פני המים: ותקיפו מיא. וסניאו לחדא על ארעא. ומהלכא תיבתא על אפי מיא: ולמא עצם אלמא. וכתר גרא עלי אלארץ. סאת אלתאבות עלי ונה למא: והמים גברו מאד מאד על הארץ ויכסו כל ההרים הגבהים אשר תחת כל השמים: ומיא. תקיפו. לחדא לחדא על ארעא. ואתחפיו. כל טורי רמיא דתחות כל שמיא: ועצם אלמא. גרא עלי אלארץ. ונטא. גמיע ארגבאל אלשאמכה. אלדי תחת גמיע אלסמא: חמש עשרה אמה מלמעלה גברו המים ויכסו ההרים: המיש עסרי אמין מלעילא. תקיפו מיא. ואתחפיו טוריא: ולמא עצם אלמא. כמסה עשר דראע עלי

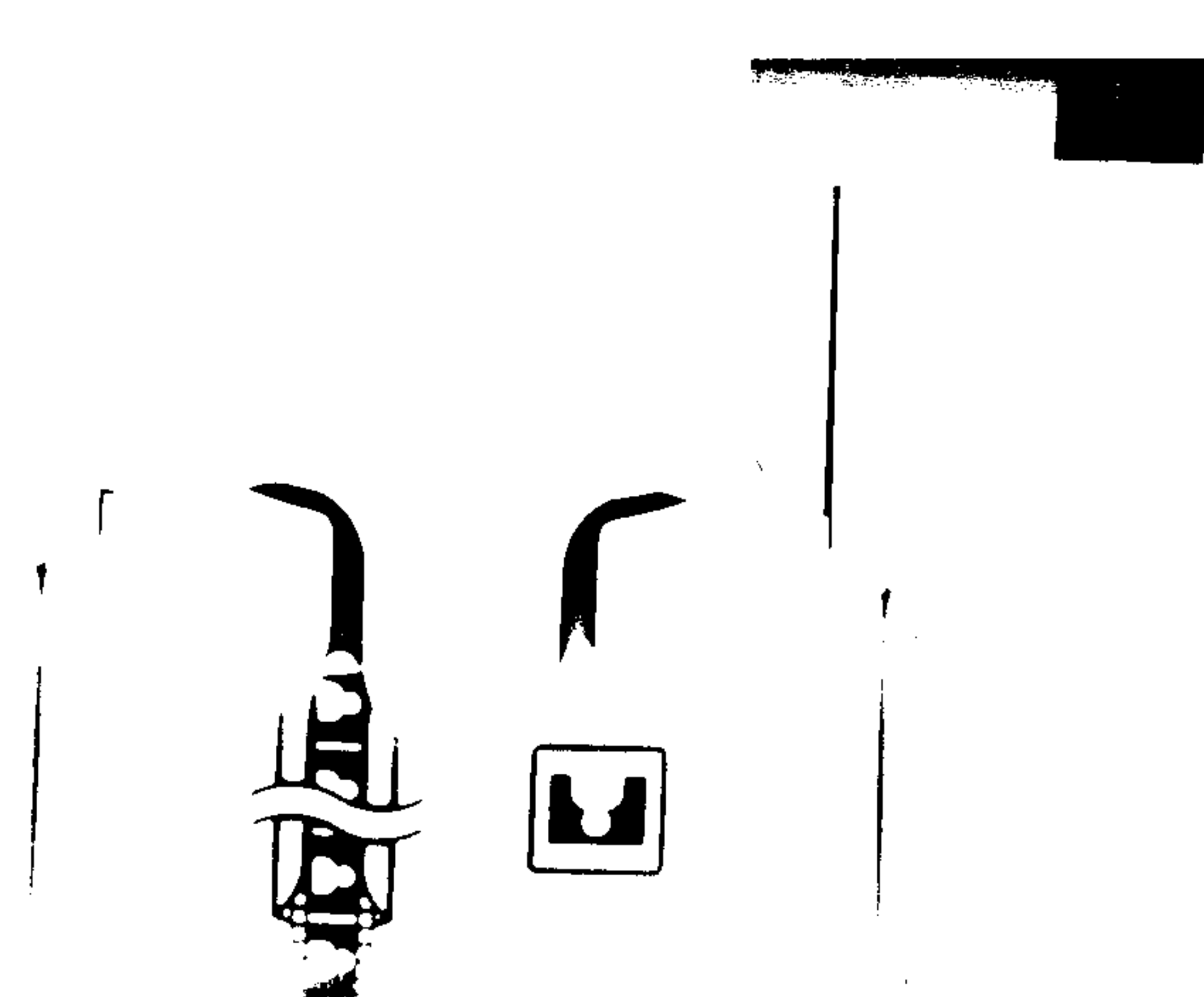
אלארץ

אלאריץ. ותגטת אלגבאל: ויגוע כל-
 בשר. הרמש על הארץ בעוף ובבהמה
 ובחיה ובכל השרץ השרץ על הארץ
 וכל האדם: ומית. כל בסרא דרחיש על
 ארעא. בעזפא ובבעירא ובחיתא. ובכל
 החשא דרחיש על ארעא. וכל אנשא:
 תופא כל בשרי דאב עלי אלאריץ. מן
 טאיר ארי בהימה אלי וחש. וסאיר
 ארדביב אלדאב עלי אלאריץ. וכל
 אלנאס: כל אשר נשמת רוח חיים באפיו
 מכל אשר בחרבה מתו: כל. דנשמת
 רוח חיין באפוהי. מכל דביבשתא מיתו:
 כל מן נסמה רוח ארחויה פי אנפה. כל
 מא פי אלגפאף מאתו: וימח אתיכלי-
 היקים אשר על פני האדמה מאדם
 עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים
 וימחו מן הארץ וישאר אך נח ואשר
 אתו בתבה: ומחא. ית כל יקומא העל
 אפי ארעא. מאנשא עד בעירא עד
 החשא ועד עופא דשמיא. ואתמחואו מן
 ארעא. ואשתאר ברם נח. ודעמיה
 בתיבתא: ומחא אלמא. כל אלנאס ארי
 עלי ונה אלאריץ. מן אנסאן אלי בהימה
 אלי דביב ואלי טאיר אלסמא. ואמתחו
 מן אלאריץ. ותבקא נח פקט. ומן מעה
 פי אלתאבות: ויגברו הפים על הארץ
 חמשים ומאת יום: ותקיפו מיא על
 ארעא. מאה וחמשין יומין: ולמא עצם
 אלמא עלי אלאריץ. מאיה וכמסין יומא:
 ויזכר אלהים את נח ואת פלתייה ואת
 פלתייהמה אשר אתו בתבה ויעבר
 אלהים רוח על הארץ וישבו הפים: ודכיר
 ית נח. וית כל חיתא וית כל בעירא.
 דעימיה בתיבתא. ואעבר ית רוחא על
 ארעא. ונחו מיא: דכר אלה נח. וגמיע
 אלוחש ואבהאים. ארי מעה פי אלתאבות.
 פאמר אלה רוח עלי אלאריץ. סכן בהא
 אלמא: ויסכרו מעינת יהום וארפת
 השמים ויפלא הנשם מן השמים:

ואסתברו מבועי תהומא. וכוי דשמיא.
 ואתכלי מטרא מן שמיא: ואנסדת עיון
 אלגמר. ורואון אלסמא. ואנחבם אלמטר
 מן אלסמא: וישבו הפים מעל הארץ
 הלוד. ושוב ויחסרו הפים מקצה חמשים
 ומאת יום: ותבו מיא. מעל ארעא אזלין
 ותייבין. וחסרו מיא. מסוף. מאה וחמשין
 יומין: ותראנע אלמא עלי אלאריץ. כל
 מא מדרגע. ונקץ אלמא. בעד מאיה
 וכמסין יומא: ותנח התבה בחדש השביעי
 בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט:
 ונחת תיבתא בירחא שביעאה. בשבעת
 עסרא יומא לירחא. על טורי קרדו:
 פאסתקרת אלתאבות פי אשר אסאבע.
 פי יום סבעה עשר מנה. עלי גבאל
 קרדא: והפים היו הלוד. וחסור עד החדש
 העשירי בעשירי באתר לחדש נראו
 ראשי ההרים: ומיא. הו אזלין וחסרון.
 עד ירחא עסיראה. בעסיראה בחד
 לירחא. אתחזואו רישי טוריא: וכאן
 אלמא. כל מא מדר נקץ. אלי אשרהד
 ארעאשר. פי יום ואחד מנה. צהרת
 רום אלגבאל: ויהי מקץ ארבעים יום
 ויפתח נח את חלון התבה אשר עשה:
 והוה. מסוף ארבעין יומין. ופתח נח.
 ית פות תיבתא דעבר: ולמא כאן בעד
 ארבעין יום. פתח נח. כוות אלתאבות
 ארדי צנע: וישלח את העורב ויצא יצוא
 ושוב עד יבשת הפים מעל הארץ: ושלח
 ית עורבא. ונפק סופק ותאיב. עד
 דיבישו מיא מעל ארעא: ואטלק אנראב.
 ואקאם יכרג וירגע. אלי אן יבס אלמא
 ען ונה אלאריץ: וישלח את היונה מאתו
 לראות הקלו הפים מעל פני האדמה:
 ושלח ית יונה מלותיה. למחוי אם קלו
 מיא. מעל אפי ארעא: תם אמלק
 ארחמאמה מן ענדה. לינצר הל כף
 אלמא. ען ונה אלאריץ: ולא מצאה היונה
 מנוח לבה רגלה ותשב אליו אל התבה

חלק הרקדוק ד) ויבח המס רפה וכ"ב א"ת, ובקצת דפוסים המס דגש והוא מעות גדול רח"ל עיי' א"ת ו"ל ה) אין פסיק בין
 היתב אשר לחיבת על ככל ההיגאן ו) ויסחו מלדע:

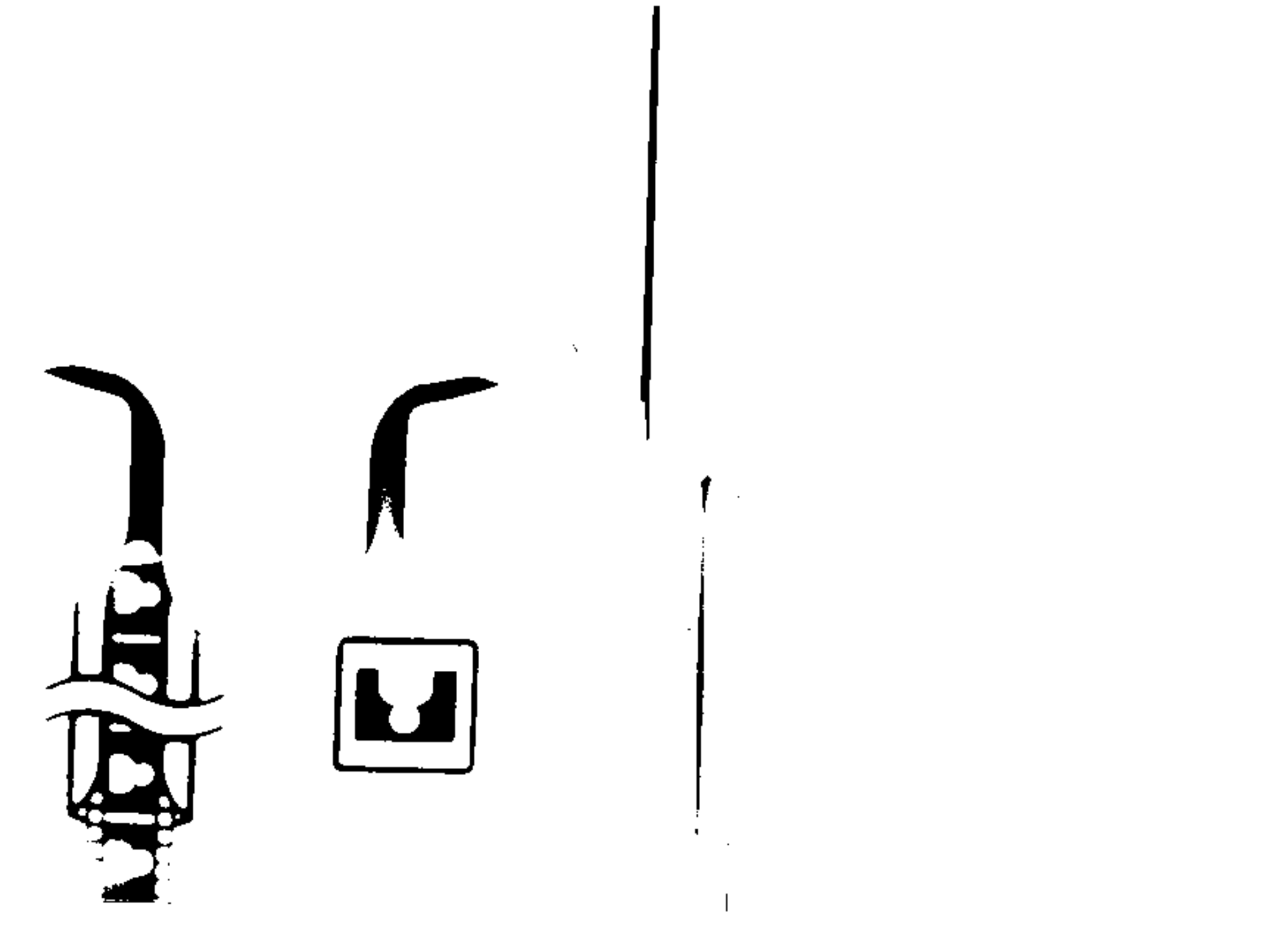
קדגף ונה ארץ: וכחדש השני בשבעה
ועשרים יום לחדשיבשה הארץ: ובירח
הגניא. בעסרון ושבעא. יומן לירחא.
יבישת ארעא: ופי אלשהר אלתאני. פי
יום סבעה ועשרין מנה. גפת אלארץ:
וידבר אלהים

אלנת לאמר: ומקדי יי עם נח למימר:
פכלם אלה נח קאילא: צא מןהתבה
אתה ואשתך ובניך ונשי בניך אתך:
פוק מן תיבתא את. ואתך. ובניך ונשי
בניך עמך: אברגמן אלתאבות. אנת וזוגתך.
ובניך ונסא בניך מעך: פל התיה אשרי
אתך מפל פער בעוף ובבהמה ובכל
הרמש הרמש על הארץ הוצא אתך
ושרעו בארץ ופרו ורבו על הארץ: כל
חיתא דעמך מפל בסרא בעופא
ובבעירא. ובכל רחשא. דרחיש על
ארעא אפיק עמך. ויתלדון בארעא.
ויפשו ויסגון על ארעא: וגמיע אלוהש
אלדון מעך מן כל בשרי. מן אלטאור
אלבהאים. וגמיע אלדביב אלדאב עלי
אלארץ אכרנהם מעך. יתלדון פי
אלארץ. ויתמרו ויכתרו עליה: ויצא
נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו: ונפק
נח. ובנוהו. ואתתיה ונשי בנוהו עמיה:
פכרנ נח. ובניה. וזוגתה ונסא בניה
מעה: פל התיה פל הרמש וכד העוף
כל הרמש על הארץ למשפתתיהם יצאו
מן התבה: כל חיתא. כל רחשא וכל עופא.
כל דרחיש על ארעא. לזרעיתהון. נפקו
מן תיבתא: וגמיע אלוהש ואלדביב ואלטאור.
וסאור ארדאב עלי ארץ. לאנאסחם.
כרגו מן אלתאבות: ויבן נח מזבח ליהוה
ויקח מפל הבהמה הטרה ומפל העוף
תשהור ויעל עלת במזבח: ובנא נח.
מדבחא קדם יי. ונסיב. מפל בעירא
דביא. ומפל עופא דכי. ואפיק עלוון על
מדבחא: פבנא נח מדבחא ללה. ואכד
מן בעץ אלבהאים אלטאהרה. ומן בעץ

פי מים על פני כד הארץ וישלח יהו
ויקחה ויבא אתה אליו אל התבה: ולא
אשכחת יונה מנה לפרסת רגלה. ותבת
לותיה לתיבתא. ארי מיא על אפי כל
ארעא. ואשיט ידיה ונספה. ואעיל יתה.
לותיה לתיבתא: פלם תגר אלהמאמה
מסתקר לרגלהא. פרנעת אליה אלי
אלתאבות. אד כאן אלמא עלי ונה
אלארץ. פמר ידה ואכדהא. ואכלהא
אליה ארי אלתאבות: ויחר עוד שבעת
ימים אחרים ויסף שלח את היונה מן
התבה: ואזריך עוד. שבעא יומן אחרנין.
ואסיף. שלח ית יונה מן תיבתא: פעבר
סבעה איאם אכר. ועאוד אמלקהא מן
אלתאבות: ותבא אליו היונה לעת ערב
והנה עלהזית טרף בפיה וידע נח פי
קדו הפים מעל הארץ: ואתת לותיה
יונה לעידן רמשא. והא טרף זיתא תביר
מחת בפומה. וידע נח. ארי קלו מיא
מעל ארעא: פגאת אליה וקת עשא.
ואדא בורקה ויהן בקטועיה פי פאהא.
פעלם נח. אן אלמא קד כף ען ונה
אלארץ: ויחל עוד שבעת ימים אחרים
וישלח את היונה ולא יספה שוב אליו
עוד: ואזריך עוד. שבעא יומן אחרנין.
ושלח ית יונה. ולא אסיפת למתב לותיה
עוד: פעבר איצא סבעה איאם אכר.
תם אמלקהא. פלם תעאוד ארנוע אליה
איצא: ויהי פאחת ושש מאות שנה
פראשון באחר לחדש הרבו הפים מעל
הארץ ויסר נח את מכסה התבה וירא
והנה חרבו פני האדמה: והוה. בשית
מאה וחדא שנין. בקדמאה בחד לירחא.
נגובו מיא מעל ארעא. ואעדי נח ית
חופאה דתיבתא. ותווא. והא נגובו אפי
ארעא: ודמא כאן פי סנת ואחד וסת
מאיה. פי אלום אלאול מן ארשהר
אלאול. אנשם אלמא ען ונה אלארץ.
פנוע נח גטא אלתאבות. פנער. פאהא

חלק הדקדוק (ז) נח בפשטא אחת והיא סלרע וכו' בירושלמיים: (ח) מכסה כל דסמך בשתי נקודות וכל מוכרת בשלש (סרבי"ש):

ה (כתר תורה)

אלטאיר אלטאהר . וקרב צואעדא עלי
 אלמרבח : וירח יהוה את ריח הניחח
 ויאמר יהוה אל לבו לא אסף לקבל עוד
 את האדמה בעבור האדם כי יצר לב
 האדם רע מנעריו ולא אסף עוד להבות
 את־כרתי כאשר עשיתי : וקביל יי
 ברעואית קורבניה . ואמר יי במימריה .
 לא אסף . למלט עוד ית ארעא בריל
 חובי אנשא . ארי . יעדא לבא דאנשא .
 פיש מזעוריה . ולא אסף עוד . לממחי
 ית כל דחי כמא דעבדית : פקבר אלה
 אלקרבאן אמרצי . וקא אלה מן דאתה .
 לא אעיד לען אלארץ אינא בסנב
 אלאנסאן . עלי אן כאטר קרב לאנסאן .
 רדי מן צנרה . ולא אעיד אינא זאדה קתר
 כל חי כמא צנעת : עד כל־ימי הארץ
 זרע וקציר וקר וחם וקיץ וחורף ויום
 ולידה לא ישבתו : עוד כל ימי ארעא .
 זרועא . וחצדא . וקורא ותומא . וקיסא
 וסתוא . ויימם ולידי לא יבטלון : ואנדא
 מול עמר אלארץ . אלוזע ואלחצאר .
 ואקר ואחמא . ואקיץ ואזכריף . ואנהאר
 ואדליל לא יעטלון : ויברך אלהים את־
 נח ואת־בניו ויאמר להם פרו ורבו ומלאו
 את־הארץ : וברוך יי . ית נח וית בנוהי .
 ויאמר להון . פושו וסגו ומלו ית ארעא :
 ובארך אלה . פי נח ופי בניה . וקא להם .
 אתמרו ואכתרו ועמו אלארץ : ומוראכם
 וחתכם יהיה עד פד־חית הארץ ועד כר־
 עוף השמים בכל אשר תרמש האדמה
 ובכר־דיגי הים פידכם נתנו : ודחתכון
 ואימתכון תהי . על כל חית ארעא . ועל
 כל עופא דשמיא . בכל דתרחיש ארעא .
 ובכר נוני ופא פידכון מסירין : וכופכם
 ודערכם יכונאן . עלי גמיע וחש אארץ .
 וטאיר אלסמא . וכל מא ידב עלי אארץ .
 וססך ארבחר פי אודיכם מסלמון : פדי
 רמש אשר הוא־הי לכם . יהיה לאכדה
 פירק עשב נתתי לכם את־כר : פל

חלק הדקדוק (ט) הינה לכם בספחא בכל התנאן :

רחשא דהוא חי . לכון יהי למיכל . פירוק
 עספא . יהבית לכונות כולא : וכל דביב
 טאהר חי . לכם יכון מאכלא . ככצר
 אלעשב . אעטיתכם אלכל : אך פשו
 פנפשו דמו לא תאכלו : פרם פסרא .
 פנפשיה דמיה לא תיכלון : ואמא ארחם .
 פלא תאכלוה ברמה . לאנה נפסה : ואך
 את־דמכם לנפשתיכם אדרש מיד פדי
 היה אדרשנו ומיד האדם מיד איש אחיו
 אדרש את־נפש האדם : וברם ית־דמכון
 לנפשתיכון אתבע . מיד פל חיתא
 אתבעניה . ומיד אנשא מיד גבר דיישוד
 ית דמא דאחיה . אתבע ית נפשא
 דאנשא : ואמא דמאכם מן אנפסכם
 פאטלבהא באנהי . ומן יד סאיר אחיואן
 פאטלבהא באלמנע . ומן יד סאיר אנאם
 אטלבהא באלאמר פאי אנסאן קתר
 אכיה . טאלבתה נפסה : שפך דם האדם
 באדם דמו ישפך פי בעלם אלהים עשה
 את־האדם : דיישוד דמא דאנשא .
 מסדין מסימר דיינא דמיה יתאשר .
 ארי בעלם אלהים . עבד ית אנשא : אן
 יכון סאפך דם אנסאן . באנסאן אכר דמה
 יספך . לאן בעורתה . מסלמא צנעה :
 ואהם פרו ורבו שרצו בארץ ורבו־בה :
 ואתון פושו וסגו . אתידרו בארעא וסגו
 בה : ואנתם אתמרו ואכתרו . ואסעו פי
 אלארץ ואכתרו פיהא : ס
 ויאמר אלהים אל־נח ואל־בניו
 אתו לאמר : ואמר יי לנח ולבנוהי עמיה
 למימר : תם קאל אלה לנת ולבניה מעה
 קאילא : ואני הנני מקים את־בריתי
 אהכם ואת־זרעכם אחריכם : ואנא .
 האנא מקים . ית קימי עמכון . ועם פניכון
 פתריכון : ואנא מתבת עהדי מעכם .
 ומע נסלכם מן בעדכם : ואת פל־נפש
 חתיה אשר אתכם בעוף בבהמה ובכר־
 חית הארץ אתכם מפל יצאי תתבה לכל
 חית הארץ : ועם כל נפשא חיתא דעמכון .
 בעופא פבעירא . ובכר חית ארעא עמכון .

מכל נפקי תיבתא. לכל חית ארעא :
 ומע גמיע נפוס אחיואן ארדי מעכם .
 מן טאר אלי בהימה . וגמיע והש אלארין
 ארדי מעכם . מן גמיע אלכארנין מן
 אלתאבות . לגמיע חיואן ארין : והקמתי
 את בריתי אתכם ולא יפרת כל בשר עוד
 מפני המפור ולא יהיה עוד מפור לשחת
 הארץ : ואקים ית קימי עפכון . ולא
 ישתיעי כל בסרא . עוד מפני טופנא . ולא
 יהי עוד . טופנא לחבלא ארעא : ואתנת
 עהדי מעכם . ולא ינקטע כל בשרי . איצא
 מן מא אטופאן . ולא יכון אברא . טופאן
 ליהך אלארין : ויאמר אלהים זאת את
 הברית אשר אני נתן ביני וביניכם וביני
 כל נפש חיה אשר אתכם לדורת עולם :
 ואמרי יי דא את קים דאנא יהיב . בין
 מימרי וביניכון . ובין . כל נפשא חיתא
 דעפכון . דררי עלמא : וקאל אלה . הדה
 עלאמה ארעהד אלדי אנא גאעלה . בני
 ובינכם ובין כל נפש חיה אלדי מעכם .
 לאניאל ארדהר : אתי קשתי נתתי בענן
 והיתה לאות ברית ביני ובין הארץ : ית
 קשתי יהבית בעננא . ותהי לאת קים .
 בין מימרי ובין ארעא : קוסי קד תבתתהא
 באגמאם . ותציר עלאמה עהד . בני
 ובין אהר אלארין : והיה בענני ענן עלי
 הארץ וגראתה הקשת בענן : ויהי .
 בעננותי עננא על ארעא . ותהחוי קשתא
 בעננא : ויכון אדא גיימת גמאמא עלי
 אלארין . צהרת ארקוס פי אנמאם :
 וזכרתי את בריתי אשר ביני וביניכם
 ובין כל נפש חיה בכל בשר ולא יהיה
 עוד המים למפור לשחת כל בשר :
 וזכרנא ית קימי . דבין מימרי וביניכון .
 ובין . כל נפשא חיתא בכל בסרא . ולא
 יהי עוד מיא לטופנא . לחבלא כל בסרא :
 וזכרת עהדי . אלדי בני ובינכם . ובין
 כל נפש חיה לכל בשרי . ולא יציר אמא
 איצא טופאנא . ליהך כל בשרי : והיתה
 הקשת בענן וראיתה לזכר ברית עולם

בין אלהים ובין כל נפש חיה בכל בשר
 אשר על הארץ : ותהי קשתא בעננא .
 ואחזינה . דדוכרן קים עלם . בין מימרי
 דיי . ובין כל נפשא חיתא . בכל בסרא
 דעל ארעא : פתציר ארקוס פי אנמאם .
 אצהארא . דכר לאמאן ארדהר מן אלה .
 לכל נפש חיה . מן כל בשרי אלדי עלי
 ונה אלארין : ויאמר אלהים ארנה זאת
 את הברית אשר הקמתי ביני ובין כל
 בשר אשר על הארץ : ואמרי יי דנח . דא
 את קים דאקימית . בין מימרי . ובין כל
 בסרא דעל ארעא : פקאל אלה דנח .
 הדה עלאמה ארדהר אלדי תבתתהא .
 ביני . ובין כל בשרי אלדי אלארין :

פ

ויהיו בני נח היצאים מן התבה שם ותם ר
 ויפת ותם הוא אבי כנען : והווי בני נח .
 הנפקו מן תיבתא . שם ותם ויפת . ותם .
 הוא אבוהי דכנען : וכאן בני נח . אלארנין
 מן אלתאבות . שם ותם ויפת . ותם . הו
 יבא אבא כנעאן : שלשה אלה בני נח
 ומאלה נפעה כל הארץ : תלתא אלין
 בני נח . ומאלין אתפדרו בכל ארעא :
 הולאי ארתלאתה בני נח . ומנהם תפרם
 אלנאם פי אארין : ויחל נח איש האדמה
 ויטע פרם : ושרי נח גבר פלח בארעא .
 ונצב פרמא : ואר אבתרא נח בפלאחה
 אלארין . וגרם כרמא : וישת מן היין
 וישכר ויתגל בתוך אהלה : ושתו מן
 חמרא ורוי . ואתגלי פגו משכניה : פשרב
 מן אלמור וסכר . ותכשת פי כבאיה : וירא
 חם אבי כנען את ערות אביו ויגד לשני
 אחיו פחוץ : ותוא . חם אבוהי דכנען . ית
 ערותא דאבוהי . ותוי דתרין אחוהי
 בשוקא : פראי חם אבא כנעאן . סוזה
 אביה . פאגבר אבויה והמא פי ארסוק :
 ויפק שם ויפת את השמלה וישמו על
 שנים שניהם וילכו אתרנית ויכסו את
 ערות אביהם ופניהם אתרנית וערות
 אביהם לא ראו : ונסיב שם ויפת ית

כסותא . ושיאו על פתח תרניהון . ואזלו
 מחזרין . וכפיו . ית עריתא דאבוהון .
 ואפיהון מחזרין . ועריתא דאבוהון לא
 חזו : פאכד שם ויפת תונא . ונעלא עלי
 מנכביהמא . ומצייא מסתדברין . ונטיא
 סוזה אביהמא . ונוההמא מסתדברה .
 וסוזה אביהמא לם ירייא : וייקין נח מיינו
 וידע את אשר עשה לו בנו הקטן : ואתער
 נח מחמריה . וידע . ית דעבד ליה פריה
 זעירא : פלמא פאק נח מן סכרה . עלם
 מא צנע בה אבנה אלאצנר : ויאמר ארור
 פנען עבד עבדים יהיה לאחיו : ואמר
 דיט פנען . עבד פלח יהי לאחיהי : קאל
 מלעון אבא כנעאן . עבדא מסתעבדא
 יכון לאבותה : ויאמר ברוך יהוה אלהי
 שם ויהי כנען עבד למו : ואמר ברוך יי
 אלהיה דשם . ויהי כנען עבדא להון : קא
 תבארך אלה אה שם . ויכון אבא כנעאן
 עבדא לה : יפת אלהים ליפת וישבן
 באהלי שם ויהי כנען עבד למו : יפתי יי
 ליפת . וישרי שכנתיה במשכני שם .
 ויהי כנען עבדא להון : יחסן אלה ליפת .
 ויסכן פי אבניה שם . ויכון אבא כנעאן
 עבדא לה : ויחיינה אחר המפול שלש
 מאות שנה וחמשים שנה : ותיא נח בטר
 מופנא . תלת מאה וחמשים שנין : ועאש
 נח בעד אלמופאן . תלאת מאיה וכמסין
 סנה : יי ויהיו בל ימי נח תשע מאות
 שנה וחמשים שנה וימת : והו פל ימי
 נח . תשע מאה וחמשים שנין . ומית :
 פעאר גמיע עמרה . תסע מאיה וכמסין
 סנה . תם מאת : פ

ואלה תולדת בני נח שם חם ויפת וילדו
 להם בנים אחר המפול : ואלין
 תולדת בני נח . שם חם ויפת . ואתילידו
 להון . בנין בטר מופנא : והוא שרת
 תיאליד בני נח . שם חם ויפת . וולד להם .
 בנין בעד אלמופאן : בני יפת גמר ומנוג
 ומדי ויון ותבל ומשך ותירס : בני יפת .
 גומר ומנוג . ומדי ויון ותבל . ומשך
 ותירס : בני יפת . אלתרך ומאנוג .
 ומאהאת ואליואניה ואלצין . וכראסאן
 ופארם : ובני גמר אשכנז וריפת ותגרמה :
 ובני גומר . אשכנז וריפת ותגרמה : ובני
 גומר . אלסקארבה ופרננה ואלברנאן :
 ובני יון אלישה ותרשיש פתים ודרנים :
 ובני יון אלישה ותרשיש . פתים ודרנים :
 ובני יון למציעה וטרסום . וקברס ואדנה :
 מאדה נפרדו איי הגנים בארצתם איש
 לדשנו למשפחתם פגויהם : מאלין .
 אתפרשו . נגוות עממא בארעתהון . גבר
 לדישניה . לירעיתהון פעמיהון : מן
 הולא תפרקת . גואר אלמם פי
 בלדאנהם . כל פריקללגתה . לעשארתם
 ואממהם : ובני חם כוש ומצרים ופוט
 וכנען : ובני חם . כוש ומצרים ופוט וכנען :
 ובני חם . אתבשח ומצר ותפת וכנעאן :
 ובני כוש סבא וחיליה וסבתה ורעמה
 וסבתכא ובני רעמה שבא ודרן : ובני
 כוש . סבא וחיליה . וסבתא ורעמה
 וסבתכא . ובני רעמה שבא ודרן : ובני
 כוש . סבא וזוילדה . וזגאווה ואקאקו וארמס .
 ובני רעמה אלהנר ואלסנר : וכוש ילד
 את גמרד הוא החל להיות גבר בארץ :

חלק הדקדוק י' אלקי שם, ג' בשעם מלעיל (מהריב"ש) : יא) ויהיו כל ימי נח, כתב מהריב"ש מסתברא דהוא ויהי דאינון
 תלת, ס' חל"נ, ופליג ביה ולא ידעינן אידון קושטא אי האי אי האי, עכ"ל, ותלימה עליו איך נסתפק היכן האמת, והנה מחברת ר' סעדיא
 גאון ז"ל לפניו, ושירו וסורו, כי מסנו תוצאות חיים פניו ירצ"ו דלים, במנין במספר, ואם מהר"ם לונאנו הכריע בהופך לא סיימו קמיה
 האיי מסרתא דרס"ג ז"ל דדבריו דברי קבלה, מה גם דעיניך לנוכח יבישו כמת רבוותא שסביא הר"ם דכולם פה א' יעדון יעדון דהאי דנת
 ויהיו ביי"ו, וכבר ראיתי פסק ארוך על זה שנכתב מסהר"ר שלום צבמאני נע"ג בכתובת תלמידו מהר"ר צאלח ז"ל בחתימת כמה וקנים ת"ת
 ועיקר יסודם שבנו עליו הכרעהם הוא המנין שמנתה המוסרה ווי"ן שבכל התורה ושם העידו שעמדו למנין ווי"ן שבתורה ואשכחו וי"ו בכלל
 הנמנין והכו על קרקד' מי שכבר רצה לאגיה ולמחוק אות' הוי"ו, ומסיימי שם ומסורת סייג לתורה, וס"ת שנמצא חסר וי"ו זה הרי הוא
 פסול כחוש בעלמא, והכרעתם תכריע שהם דברי קבלה ומינה לא תוון, וצופת עתידות נגלה לפניו שעתידין לאתפלוני בהאי תיבותא ונתן
 בלב יועצים וחכמי חרשים לספור אותיות התורה להיות האמת נחרר"ת, (א"ה עיין בס' ר' יעקב ספיר בס' חררי הימן שלו שהכריע שהיא
 ויהיו כמ"ש הר' לעיל ע"פ ספר הרמב"ם ז"ל) :

וכוש איליד ית נמרוד . הוא שרי . למהוי
 גיבר בארעא : וכוש אולד נמרוד . הו
 אבתרא . אן יכון גבארא פי אלארץ :
 הוא יהיה גבור ציד לפני יהוה עדיין
 יאמר נמרוד גבור ציד לפני יהוה : הוא
 היה גיבר תקיף קדם יי . על כן יתאמר .
 נמרוד . גיבר תקיף קדם יי : הו כאן
 גבארא מכוזפא בין ידי אלה . ולדאלך
 יקאר . כנמרוד . גבארא מכוזפא בין ידי
 אלה : ותהי ראשות ממלכתו בגל וארץ
 ואפר וכלנה בארץ שנער : והות ריש
 מלכותיה בגל . וארץ ואפר וכלנה .
 בארעא דבבל : וכאן אולד ממלכתה
 באבל . ואכרס ואלכרך ואלכפה . פי
 בלד אשינור : מן הארץ הוא יצא אשור
 ויבן את נינוה ואת דרחבת עיר ואת פלח :
 מן ארעא ההיא נפק אתוראה . ובנאית
 נינוה . וית רחובות קרתא וית פלח : מן
 דאלך אלבלד כרג אשור . ובנא נינוה .
 ורחבה אלקריה ואלאבלה : ואת רסן בין
 נינוה ובין פלח הוא העיר הגדלה : וית
 רסן . בין נינוה ובין פלח . היא קרתא
 רבתא : ואלמדאין . בין נינוה ובין אבלה .
 היא אלקריה אלכבירה : ומצרים ילד
 את לודים ואת ענמים ואת דהבים ואת
 גפתחים : ומצרים . איליד . ית לודאי
 וית ענמאי . וית להבאי וית נפתוחאי :
 ומצר אולד . אתניסין ואלסכנדראניין .
 ואלבהנסיין ואלפרמיין : ואת פתרוסים
 ואת פסלחים אשר יצאו משם פלשתים
 ואת פפתרים : וית פתרוסאי וית
 פסלוחאי . דנפקו מתמן . פלשתאי וית
 קפוטקאי : ואלבימיין וארצעידייין . אלדי
 כרג מן תם . אלפלסטיניין ואלמיאטיין :
 ס * וכנען ילד את צידן
 בכרו ואת יחת : וכנען . איליד . ית צידון
 בוכריה וית חת : וכנעאן . אולד צידון
 בכרה וחת : ואת היבוס ואת האמרי
 ואת הגרנשי : וית יבוסאי וית אמוראי .

ות גרנשיאי : ואליוסין ואלאמוריין
 ואלגרנשיין : ואת יהוי ואת י הערקי
 ואת הפיני : וית חיואי וית ערקאי וית
 אנתוסאי : ואלחויין ואערקין ואמרבלוסין :
 ואת הארודי ואת הצמרי ואת החמתי
 ואחר נפצו משפחות הכנעני : וית ארודאי
 וית צמראי וית חמתיאי . ובתר כן אתבדרו .
 ורעיית כנענאי : ואלארודייין ואחמציין
 ואחמאויין . ובעד דלך תפרקת . עשאר
 אלכנעאניין : ויהי גבול הכנעני מצידון
 באכה גדרה עדי עזה באכה סדמה
 ועמרה ואדמה וצבים עדי לשע : והות
 תחום כנענאה מצידון . מטי לגרר עד
 עזה . מטי לסדום ועמורה . ואדמה וצבים
 עד לשע : וכאן תכם לכנעאניין מן צידא .
 אי אן תגי אי לכרוץ ואי גזה . אי אן תגי
 אי סדום ועמרה . ואדמה וצבים אי לשע :
 אלה בני יתם למשפחתם ללשנתם
 בארצתם בגויהם : אגין בני חם .
 דזרעו תהון דלישנהון . בארעתהון
 בעממיהון : הולאי בני חם . לעשאיריהם
 ולגנתהם . פי בלדאנהם לאממהם : ס
 ולשם ילד גסיהוא אבי פל-בני
 עבר אחי יפת הגדול : ולשם איתיליד אף
 הוא . אבוהון דכל בני עבר . אחיהי דיפת
 רפא : וולד לשם הו איצא . אבו גמיע
 בני עבר . אכויפת לאכבר : בני שם עילם
 ואשור וארפכשד ולוד וארם : בני שם
 עילם ואשור . וארפכשד ולוד וארם : בני
 שם כוסתאן ואלמוצל . וארפכשד ולוד
 וארמאן : ובני ארם עויץ וחול וגתר ומש :
 ובני ארם . עויץ וחול וגתר ומש : ובני
 ארם . אלגוטה ואלחולה ואלגראמקה
 ואלמישא : וארפכשד ילד את שלח
 ושלח ילד את עבר : וארפכשד איליד ית ה
 שלח . ושלח איליד ית עבר : וארפכשד
 אולד שלח . ושלח אולד עבר : ולעבר
 ילד שני בנים שם האחד פלג פי כימיו
 נפלגה הארץ ושם אחיו יקטן : ולעבר

חלק הדקדוק יב) ואת רסן הווי געו : יג) ואת פתרוסים הווי געו : * יש נוהגים להפסיק לקרות ה' אלה הולדות שם : יד) ואת-
 הערקי הוא בפתח : * וצבים קרי :
 1 (בחד תורה)

את־לִידוֹ תִרְיַן בְּנֵי־יָם . שׁוֹם חַד פִּלְגֵי אֲרֵי
 בְּיֹמֵהֶי אֶת־פְּלִיגַת אֲרָעָא . וְשׁוֹם אֶתְהֵי
 יִקְטָן : וּזְלַד לְעֵבֶר אֲבִנָאן . אַסְם אֶתְהֵמָא
 קֶאֱסִם . לֹאן פִּי אִיאֵמָה אֲנִקְסַמַת אֲאֲרִין .
 וְאַסְם אֲכִיָה קַחְטָאן : וְיִקְטָן יִלְד אֶת־
 אֶלְמוֹדֵד וְאֶת־שֶׁלֶף וְאֶת־חֲצֵרְמוֹת וְאֶת־
 יִרְחָ : וְיִקְטָן אִילִיד . יֵת אֶלְמוֹדֵד וְיֵת שֶׁלֶף .
 וְיֵת חֲצֵרְמוֹת וְיֵת יִרְחָ : וְקַחְטָאן אוֹדֵד .
 אֶלְמוֹדֵד וְאַלְסֶרֶף . וְחֲצֵרְמוֹת וְיִרְחָ : וְאֶת־
 הַדּוֹרִם וְאֶת־אוּזֵל וְאֶת־דִּקְלָה : וְיֵת הַדּוֹרִם
 וְיֵת אוּזֵל וְיֵת דִּקְלָה : וְהַדּוֹרִם וְאוּזֵל וְדִקְלָה :
 יֵי (וּדְמָאָר וְצִנְעָא וְצַעֲדָה) : וְאֶת־עוֹבֵל
 וְאֶת־אֲבִימָאָל וְאֶת־שָׁבָא : וְיֵת עוֹבֵל וְיֵת
 אֲבִימָאָל וְיֵת שָׁבָא : וְעוֹבֵל וְאֲבִימָאָל
 וְסָבָא : וְאֶת־אוּפִיר וְאֶת־חֵוִילָה וְאֶת־יֹזֵבֵב
 כָּל־אֵלֵה בְּנֵי יִקְטָן : וְיֵת אוּפִיר וְיֵת חֵוִילָה
 וְיֵת יֹזֵבֵב . כָּל אֵלִין בְּנֵי יִקְטָן : וְאוּפִיר
 וְחֵוִילָה וְיֹזֵבֵב . כָּל הוֹלָאֵי בְּנֵי קַחְטָאן :
 וְיֵהִי מוֹשְׁבֵם מִפּוֹשָׂא בְּאֵכָה סְפָרָה הַר
 הַקָּדָם : וְהָיָה מוֹתְבָהוֹן מִפּוֹשָׂא . מְטִי
 לְסַפֵּר שׁוּר מְדִינָתָא : וְכַאֲן מִמְכַנְהֵם מִן
 מִכָּה . אֵלִי אֵן תְּגִי אֵלִי מְדִינָה אֶלְגַּבֵּל
 אֶלְשַׁרְקִי : אֵלֵה בְּנֵי־שֵׁם לְמִשְׁפַּחְתֵּם
 לְלִשְׁנָתֵם בְּאַרְצֵתֵם לְגוֹיָהֶם : אֵלִין בְּנֵי שֵׁם .
 דְּזַרְעֵיתְהוֹן לְדִישְׁנָהוֹן . בְּאַרְעֵיתְהוֹן
 לְעַמְמֵיהוֹן : חוֹלָאֵי בְּנֵי שֵׁם . לְעִשְׂאִירָהֶם
 וְלִגְאֵתָהֶם . פִּי בִלְדָאנְהֶם וְאַמְמָהֶם : אֵלֵה
 מִשְׁפַּחַת בְּנֵי־נַח לְתוֹלְדָתֵם בְּגוֹיָהֶם וּמֵאֵלֵה
 מִן נַפְרְדוֹ הַגּוֹיִם בְּאַרְץ אַחַר הַמַּבּוּל : אֵלִין
 זִרְעֵיית בְּנֵי נַח . לְתוֹלְדָתְהוֹן בְּעַמְמֵיהוֹן .
 וּמֵאֵלִין . אֶתְפָּרְשׁוּ עַמְמֵיָא . בְּאַרְעָא בְּתַר
 מוֹפְנָא : הוֹלָאֵי עִשְׂאִיר בְּנֵי נַח . לְתִישִׁידָהֶם
 בְּאַמְמָהֶם . וּמְנַהֵם תְּפָרְקַת אֶלְאָמִם . פִּי
 אֶלְאֲרִין בְּעַד אֶלְמוֹפָאן : פ
 וְיֵהִי כָל־הָאֲרִין שְׁפָה אַחַת וּדְבָרִים
 אַחָדִים : וְהָיָה כָּל אֲרָעָא לְיִשָּׁן חַד .

וממלל חד: וכאן גמיע ארץ לגה ואחרה .
 וכלאם ואחר: ויהי בנסעם מקדם וימצאו
 בקעה בארץ שנער וישבו שם: והיה
 במישלהון מקדמותא . ואשכחו בקעתא .
 בארעא דבבל ויתיבו תמן: ולמא רחלו
 מן אמשוק . וגרו בקעה . פי בלד אשינור
 ואקאמו תם: ויאמרו איש אדרעהו הבה
 נלבנה לבנים ונשרפה לשרפה ותהי להם
 הלבנה לאבן והחמר היה להם לחמר:
 ואמרו גבר לחבריה . הבו נרמי לבנין .
 ונשרופינון בגורא . והות להין לבינתא
 לאבנא . וחימרא . הוה להון לשיע: פקאל
 בעצה לבעיץ . תעאלו נלבן לבנא . וננצגה
 מזבכא . וכאן להם אלבן חגארא . ואקפר .
 כאן להם מלאמא: ויאמרו הבה נבנה
 לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו
 שם פן נפויץ על פני כד הארץ: ואמרו .
 הבו נבני נגא קרתא . ומגדלא ורישיה
 מטי עד צית שמיא . ונעביד נגא שום .
 דלמא נתבדר על אפי כד ארעא: קאלו
 תעאלו נבני נגא קריה . ותצן וראסה ידאני
 אלסמא . ונצנע לנא אסמא . כלא נתבדר
 ען וגה אלארין: וירד יהוה לראת את־
 העיר ואת־המגדל אשר בנו בני האדם:
 ואתגדי יי . לאתפרעא על עובד קרתא
 ומגדלא . דבנו בני אנשא: פאורד אלה
 אמרא מוונגא . לינצד אלקריה ואלחצן .
 אדדי אכר פי בנאהמא בני אדם: ויאמר
 יהוה הן עם אחד ושפה אחת לכלם וזה
 החלם לעשות ועתה לא יבצר מהם כל
 אשר יזמו לעשות: ואמר יי . הא עמא
 חד ודישן חד לכנדהון . ודין דשריאנו
 למעבר . וכען לא יתמנע מנהון . כל
 דחשיבו למעבר: פקאל אלה . הודא
 הם כשעבואחד ולגאה ואחרה לגמיעהם .
 והאדא מא אבתרו אן יפעלון . ואלאן לא

יפותהם
 חלק הדקדוק טו) ומאלה באהי: טז) ונשרפה לשרפה, בדפוסים מהרגום וניקודנו, הרגונו כן כפי מה שבא בהרגום כל לשון
 שריפה לשון יקידת אש, מה גם כי בכל מקום שנזכר שם שריפה במקרא מתורגם יקודא, ונירסתינו ונשרופינו, ונראה שתרנומו כן בעבור
 שבכל מקום שנו' שריפה ותרנום שלו יקודא היינו כליון הדבר ההוא הנשרף עד שייצשה אפר משא"כ כאן שאינו כשאר שריפת עץ רק הוא
 דרך ביטול לחוקן ולחססן בדרך קירות שמכניסין לכבשן לשרפן שבנדאי אין זה שריפה כשאר שריפות, ואין להקשות לומר דאין זה לשון
 תרנום, דגם בנירסה נוקידנון איכא לאקשויי דלשון מקרא הוא ותיקד עד שאול תהיה והרבה כן ותרנום שלו נכון שחרנם אחר הכנת הענין
 וגם רבי' סעדיא גאון פי' בו בלשון ערב וננצגה מזבכא:

ארבע מאה ותלת שנים . ואליד בנן
 ובנן : ועאש בעד דאך . ארבע מאה
 ותלאת סנין . אולד פיהא בנן ובנאת :

וּשְׁלַח חֵי שְׁלֹשִׁים
 שנה ויולד את עבר : ושלה היא תלתין
 שנין . ואליד ית עבר : ולמא עאש שלח
 תלאתין סנה . אולד עבר : ויחי שלח
 אחרי הולידו את עבר שלש שנים
 וארבע מאות שנה ויולד בנים ובנות :
 ויחי שלח . בתר דאליד ית עבר . ארבע
 מאה ותלת שנין . ואליד בנן ובנן :
 ועאש שלח בעד דאך . ארבע מאה
 ותלאת סנין . אולד פיהא בנן ובנאת :

וּשְׁלֹשִׁים שְׁנָה ויולד את פלג : ויחי עבר .
 תלתין וארבע שנין . ואליד ית פלג :
 ולמא עאש עבר ארבעה ותלאתין סנה .
 אולד פלג : ויחי עבר אחרי הולידו את
 פלג שלשים שנה וארבע מאות שנה
 ויולד בנים ובנות : ויחי עבר . בתר
 דאליד ית פלג . ארבע מאה ותלתין
 שנין . ואליד בנן ובנן : ועאש בעד דאך .
 ארבע מאה ותלאתין סנה . אולד פיהא
 בנן ובנאת :

וּשְׁלֹשִׁים שְׁנָה ויולד את רעו : ויחי פלג
 תלתין שנין . ואליד ית רעו : ולמא עאש
 פלג תלאתין סנה . אולד רעו : ויחי פלג
 אחרי הולידו את רעו תשע שנים
 ומאתים שנה ויולד בנים ובנות : ויחי
 פלג . בתר דאליד ית רעו . מאתן ותשע
 שנין . ואליד בנן ובנן : ועאש בעד דאך .
 מאיתין ותסע סנין . אולד פיהא בנן
 ובנאת :

וּשְׁלֹשִׁים שְׁנָה ויולד את שרוג : ויחי רעו
 תלתין ותרתין שנין . ואליד ית שרוג :
 ולמא עאש רעו . אתנין ותלאתין סנה .
 אולד שרוג : ויחי רעו אחרי הולידו את
 שרוג שבע שנים ומאתים שנה ויולד בנים
 ובנות : ויחי רעו . בתר דאליד ית שרוג .

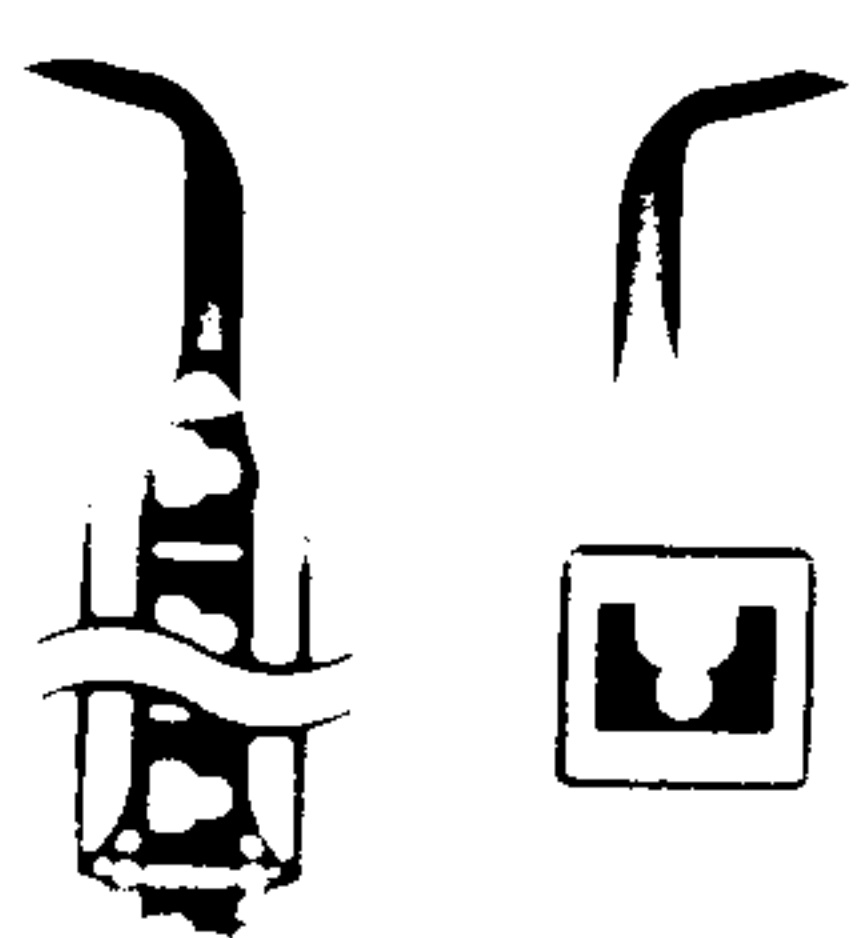
יפותהם . גמיע מא המו בה אן יצנעוה :
 הבה נרדה ונבלה שם שפתם אשר לא
 ישמעו איש שפת רעהו : הבו נתגלוי .
 ונבלבל תמן לישנהון . דלא ישמעון . אנש
 לישן חכריה : לכנא אורד אמרא . אשתת
 בה לגאתהם . חתא לא יסמע כל פריק
 לנה צאחכה : ויפץ יהוה אתם משם
 על פני כלי הארץ ויחדלו לבנת העיר :
 ובדר יי יתהון . מתמן עד אפי כד ארעא .
 ואתמנעו מלמבני קרתא : פברדהם אלה
 מן תם עלא ונה אלארץ . ואנתהו ען בנא
 אלקריה : על פן קרא שמה בבל כישם
 בלל יהוה שפת כלי הארץ ומשם הפיצם
 יהוה על פני כלי הארץ : על פן . קרא
 שמה בבל . ארי תמן . בלביד יי לישן כד
 ארעא . ומתמן בדרינון יי . עד אפי
 כד ארעא : דראך סמת באבל . דאן תם
 שתת אלה לגאת אהל אלארץ . ומן תם
 בדרהם אלה . עלא גמיע ונההא :

אלה הולדת שם שם בן מאת שנה ויולד
 את ארפכשד שנתים אחר הפבור :
 אדין הולדת שם . שם בר מאה שנין .
 ואליד ית ארפכשד . תרתין שנין בתר
 טופנא : הדי שרה תיארד שם . למא
 כאן שם אבן מאיה סנה . אולד ארפכשד .
 לסנתין בעד אלמופאן : ויחי שם אחרי
 הולידו את ארפכשד חמש מאות שנה
 ויולד בנים ובנות : ויחי שם . בתר
 דאליד ית ארפכשד . חמש מאה שנין .
 ואליד בנן ובנן : ועאש בעד דאך כמם
 מאיה סנה . אולד פיהא בנן ובנאת :

וּשְׁלֹשִׁים שְׁנָה ויולד את שלח : וארפכשד
 חיא . תלתין וחמיש שנין . ואליד ית
 שלח : ולמא עאש ארפכשד . כמסה
 ותלאתין סנה . אולד שלח : ויחי ארפכשד
 אחרי הולידו את שלח שלש שנים
 וארבע מאות שנה ויולד בנים ובנות :
 ויחי ארפכשד . בתר דאליד ית שלח .

אתנין

חלק הרקדוק יי) שניהם בסמן בכל החיגאן ובקצה רפוסים :

מאתן. ושבע שנין. ואליד בנין ובנין.
ועאש בעד דאלך. מאיתין וסבע סנין.
אולד פיהא בנין ובנאת: ם ויחי
שרוג שלשים שנה ויולד את נחור: וחי
שרוג תלתין שנין. ואליד ית נחור: ולמא
עאש שרוג תלאתין סנה. אולד נחור:
ויחי שרוג אחרי הולידו את נחור מאתים
שנה ויולד בנין ובנות: וחי שרוג. בתר.
דאליד ית נחור מאתן שנין. ואליד בנין
ובנין: ועאש בעד דאלך מאיתין סנה.
אולד פיהא בנין ובנאת: ם ויחי
נחור תשע ועשרים שנה ויולד את תרח:
וחי נחור. עשרין ותשע שנין. ואליד
ית תרח: ולמא עאש נחור תסעה ועשרין
סנה. אולד תרח: ויחי נחור אחרי הולידו
את תרח תשע עשרה שנה ומאת שנה
ויולד בנין ובנות: וחי נחור. בתר
דאליד ית תרח. מאה ותשע עשרי שנין.
ואליד בנין ובנין: ועאש בעד דאלך.
מאה ותסעה עשר סנה. אולד פיהא
בנין ובנאת: ם ויחי תרח
שבעים שנה ויולד את אברם את נחור
ואת הרן: וחי תרח שבעין שנין.
ואליד ית אברם. ית נחור וית הרן:
ועאש תרח סבעין סנה. אולד אברם.
ונחור והרן: ואקה תולדת תרח תרח
הוליד את אברם את נחור ואת הרן והרן
הוליד את לוט: ואקין תולדת תרח.
תרח אוליד ית אברם. ית נחור וית הרן.
והרן אוליד ית לוט: והוא שרחה תיאליד
תרח. תרח אולד אברם. ונחור והרן.
והרן אולד לוט: וימת הרן על פני תרח
אביו בארץ מולדתו באור פשדים: ומית
הרן. על אפי תרח אביו. בארע
יקדותיה באור דכשדאי: ומאת הרן.
בחצרה תרח אביה. פי בלד מולדה פי
אתון אלכסדאניין: ויקח אברם ונחור
להם נשים שם אשת אברם שרי ושם
אשת נחור מלכה בת הרן אבי מלכה

ואבי יסכה: ונסיב אברם ונחור. קהון
נשין. שום אתת אברם שרי. ושום אתת
נחור מלכה. פת הרן אביוהא דמלכה
ואביוהא דיסכה: ואתכר אברם ונחור.
להם נסאא. אסם זונה אברם שרי. ואסם
זונה נחור מלכה. אבנת הרן אביו מלכה
ואביו יסכה: ותחי שרי עקרה אין לה
ולד: והות שרי עקרא. לית לה ולד:
וכאנת שרי עאקר. לים להא ולד: ויקח
תרח את אברם בנו ואת לוט בן הרן
בן בנו ואת שרי פלתו אשת אברם בנו
ויצאו אתם מאור פשדים ללכת ארצה
כנען ויבאו עד הרן וישבו שם: ודבר תרח
ית אברם בריה. וית לוט בר הרן בר
בריה. וית שרי פלתייה. אתת אברם
בריה. ונפקו עמהון מאור דכשדאי.
למיזל לארעא דכנען. ואתו עד הרן
ויתבו תמן: ואכר תרח אברם אבנה.
ולוט אבן הרן אבן אבנה. ושרי כנתה.
זונה אברם אבנה. וכרגו מעהם מן אתון
אלכסדאניין. לימצו אלא בלד כנעאן.
פגאו אלא הרן פאקאמו הם: ויהו ימי
תרח חמש שנים ומאתים שנה וימת תרח
בבתרן: והו יומי תרח. מאתן ותמיש
שנין. ומית תרח בבתרן: וכאן עמר תרח.
מאיתין וכמס סנין. ומאת תרח פי הרן:

קנ"ג פיס' ס' בצלאל. ומפמיר ביטעיה נ"ד רני עקרה עד כי פארך
דה"ר לסנחה וב"ה: פ

ויאמר יהוה אל אברם לך ילדך מארצה
וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר
אראך: ואמר יי לאברם. איזיל קך.
מארעך ומולדותך ומבית אבוק. לארעא
דאחוינך: אד קאל אלה לאברם. אמץ
מן ארעך ומולדך ובית אביך. לא אבלד
אדי אוריך: ואעישך לגוי גדול ואברכך
ואגדלה שמך והיה פרכה: ואעפדינך
לעם סני. ואברכניך. וארפי שמך.
ותחי מברך: ואצנע מנך אמה כתירה.
ואבארך פיך. ואעצם אסמך. ותכון

חלק הדקדוק יח) שם אשת אברם שרי ל' וקף קמץ: יט) וימת תרח בחרן, כ' רש"י נון דבחרן הפוכה ע"כ ובכל התיגאון אין
הגון הפוכה גם בירושלמיים, ומצאתי שכ' בה"ט הל' ס"ת ס' רע"ה סק"ג וו"ל, ובלקמ הקמח דף צ"ו קורא תיגר ומקלל הסופרים שעושין אותיות
הפוכין כגון ד' דרך עץ החיים ו' דוימת תרח בחרן ל' דלנכרי השך ע"ש:

מבארך : ואברכה מברכה ומקללה אאר
 זנברכו בה כל משפחת האדמה : ואברך
 מברכך . ומלטמך אלוט . ויתברכו
 בדיך . כל זרעית ארעא : ואבארך
 מבארך . וארען שאתמך . ויתבארך
 בך . גמיע עשאר אלארין : ויך אברם
 פאשר דבר אליו יהוה ויך אתו לוט
 ואברם בן־חמש שנים ושבעים שנה
 בצאתו מחרן : ואז אברם . כמא המליל
 עמיה יי . ואז עמיה לוט . ואברם . פר
 שבעין וחמיש שנין . במפקיה מחרן :
 פמצא אברם . כמא קאל דה אלה . ומצא
 מעה לוט . ואברם . אבן כמסה וסבעין
 סנה . פי כרונה מן חרן : ויקח אברם את־
 שרי אשתו ואת־לוט בן־אחיו ואת־כל־
 רבושם אשר רכשו ואת־הנפש אשר־
 עשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען ויבאו
 ארצה כנען : ודבר אברם ית שרי אשתו
 וית לוט פר אחוהי . וית כל קנניהון דקנו .
 וית נפשתא דשעבידו לאוריתא בחרן .
 ונפקו . למיזל לארעא דכנען . ואתו
 לארעא דכנען : פאכד אברם שרי זוגתה
 ולוט אבן אביה . וגמיע סרחהם אלדי
 מלכוה . ואלנפוס אלדי אבתסבוהא פי
 חרן . וכרגו לימצו אלא בלד כנעאן . וגאו
 אליה : ויעבר אברם פארין עד מקום
 שכם עד ארון מורה והפנעני אז פארין :
 ועבר אברם פארעא . עד אתר שכם .
 עד מישר מורה . וכנענאה בכן פארעא :
 פטאף אברם אברד . אי מוצע נאבלוס .
 ואלי מרג מורה . ואלכנעאניין חניד פיה :
 ונא יהוה אל־אברם ויאמר לזרעך אתן
 את־הארץ הזאת ויבן שם מזבח ליהוה
 הנראה אליו : ואתגלי יי לאברם . ויאמר
 לבנך . אתין ית ארעא דרא . ובנא תמן
 מדפחא . קדם יי דאתגלי ליה : פתגלא
 דה אלה . וקאל . לנסרך . אעטי תרא
 אברד . ובנא תם מדבח . לדה למתגלי
 לה : ויעתק משם ההרה * מקדם לבית־

אל ויט אלה בית־אל מים והע מקדם
 ויבן־שם : מזבח ליהוה ויקרא בשם יהוה :
 ואסתלק מתמן למורא . ממדנח . לבית
 אל ופרסיה למשכניה . בית אל מפערבא
 ועי ממדנחא . ובנא תמן מדפחא קדם
 יי . ועלי בשמא דיי : ואנתקל מן תם אי
 אברד . שרקי בית אל ומד תם כבאיה .
 בית אל מן אלמורב ועי מן אלמשרק .
 ובנא תם מדפחא לאלה . ורעא באסמה :
 ויפע אברם הלוך ונסוע הנגבה : ונטל
 אברם . אזיל ונטיל לדרומא : ורחל אברם .
 כל מא מר רחל אי לקבלה : פ

ויהי רעב פארין וירד אברם מצרימה
 לגור שם פי־כבד הרעב פארין : והוה
 כפנא פארעא . ונחת אברם למצרים
 דאתותבא תמן . ארי תקופ פנא פארעא :
 וכאן גוע פי אברד . ואנחדר אברם אי
 מצר ליסכן תם . אד אשתד אלגוע פי
 אלבלד : ויהי פאשר הקריב לבוא
 מצרימה ויאמר אל־שרי אשתו הנחנא
 ידעתי כי אשה יפת־מראה את . והוה .
 כד קריב למיעל למצרים . ואמר לשרי
 אתחיה . הא פען ירענא . ארי אתתא
 שפירת חייו את : פלמא קרב מן אדכול
 מצר . קאל לשרי זוגתה . אנא אעלם .
 אנך אמראה חסניה אלמנצר : והוה פי־
 יראו אתך המצרים ואמרו אשתו זאת
 והרגו אתי ואתך יחיו : ויהי . כד יחזון
 יתי מצראי . ויימרון אתתוה דא . ויקטרון
 יתי ויתיק יקיימון : אכאף אן ראך
 ארמצריון . קאלו הדה זוגתה . קתלוני
 ואסתבקך : אמרינא אחתי את למען
 ייטב־לי בעבורך וחיתה נפשי בגלך :
 אימרי כען דאחת את . בדיד דייטב לי
 בדיך . ותתקים נפשי פפתגמכי : קולי
 עני אנת אכתי . לקבל אני חסן אי בסבך .
 ותחיא נפסי בגרירתך : ויהי כבוא אברם
 מצרימה ויראו המצרים את־האשה פי־
 יפה הוא מאד : והוה . כד עאל אברם

חלק הר קדוק א) מקדם בקצת סת"י בתביר : ב) ויבן שם
 יש אחריה תיבה א' או ב' קודם הוקף והיא מלרע . וכ"כ מהרמ"ל ז"ל :
 ז (כתר תורה)

למצרים . וחזו מצרואי ית אתתא . ארי
 שפירא היא לחדא : פלמא דכל אברם
 מצרא . אד ראו אלמצריון אלאמראה .
 אנהא חסינת אלמנצר גרא : ויראו אתה
 שרי פרעה ויהללו אתה אל פרעה ותקח
 האשה בית פרעה : וחזו יתה רברבי
 פרעה . ושפתו יתה לפרעה . ואדברת
 אתתא לבית פרעה : וראוהא רייסא
 פרעון . ומרחוהא ענדה . ואכדת אלי
 מנולה : ולאברם היטיב בעבורה ויהיללו
 צאן ובקר וחמרים ועבדים ושפחת
 ואתנת וגמלים : ולאברם אוטיב בדינה .
 וחזו ליה עאן ותורין ותמרין . ועבדן
 ואמהן . ואתנן וגמלין : ואחסן לאברם
 בסכבהא . וצאר לה גנם ובקר וחמיר .
 ועביר ואמא . וגמאל ואתאן : וינעו יהוה
 את פרעה ננעים גדלים ואת ביתו עלי
 דבר שרי אשת אברם : ואיתי יי על
 פרעה . מכת שין רברבין ועל אנש ביתיה .
 על עיסק שרי אתת אברם : פתואעד אלה
 בפרעון . בבראיו עשימה הו ואל ביתה .
 בסכב שרי זונה אברם : ויקרא פרעה
 לאברם ויאמר מה זאת עשית לי למה
 לא יהדת לי כי אשתך הוא : וקרא פרעה
 לאברם . ואמר . מארא עבדת לי . למא
 לא חיות לי . ארי אתתך היא : פרעא
 פרעון באברם . וקאר . מארא צנעת בי .
 ולים לם תכברני . אד הי זונתך : למה
 אמרת אהתי הוא ואקח אתה לי לאשה
 ועתה הנה אשתך קח ולך : למא אמרת
 אתה היא . ודברית יתה . לי לאתו . וכען .
 הא אתתך דבר ואזיל : דם קלת אנהא
 אכתי . חתא אכדתהא לי זונה . ואלאן .
 הודא זונתך כדהא ואמין : ויצו עליו
 פרעה אנשים וישלחו אתו ואת אשתו
 ואת כלי אשר לו : ופקיד עלוהי . פרעה
 גוברין . ואלויא יתיה . וית אתתיה וית
 כל דליה : פווכל פרעון עדיה קומא .
 ודרקו בה . ובזונתה וכל מאלה : ויעל

אברם מצרים הוא ואשתו וכל אשר לו
 ולוט עמו הנגפה : וסליק אברם מצרים .
 הוא ואתתיה וכל דליה . ולוט עמיה
 לדרומא : פצעד אברם מן מצר . הו
 וזונתה וכל מאלה . מעה ארי אלקבלה :
 ואברם פבר מאד פמקנה בפספ ובזחב :
 ואברם תקיף לחדא . פבעירא . פכספא
 ובדהבא : ואברם עצים גרא . באמאשייה .
 באלפצה ואלדהב : וילך למפעיו מנוב
 ועד בית אל עדי המקום אשר היה שם
 אהלה בתחלה בין בית אל ובין העי :
 ואזל למפלגוהי . מדרומא ועד בית אל .
 עד אתרא . דפרסיה תמן למשכניה
 בקדמיתא . בין בית אל ובין עי : פמצא
 פי מראתלה . מן אלקבלה אדי בית א .
 אלי אלמוצע . אלדי כאן תם כבאיה
 באלאבתרא . בין בית אל ובין אלעי :
 אל מקום הפזח אשר עשה שם
 פראשנה ויקרא שם אברם בשם יהוה :
 לאתר מדבחא . דעבר תמן בקדמיתא .
 ועדי תמן . אברם בשמא דיי : ארי מוצע
 אלמדבת . אלדי צנעה תם אולא . פדעא
 תם . אברם באסם אלה : ונסם ללוט
 החלק את אברם : היה צאן ובקר
 ואהלים : ואף ללוט . דאזיל עם אברם .
 חזו עאן ותורין ומשכנן : ואיצא ללוט .
 אסאיר מע אברם . כאן גנם ובקר ואכניה :
 ולא נשא אתם הארץ לשבת יחדו פי
 היה רכושם רב ולא יכלו לשבת יחדו :
 ולא סוברת יתהון . ארעא למיתב פחדא .
 ארי הוה קנינהון סני . ולא יכילו למתב
 פחדא : ולם יחתמדהמא אכלד אן יקימו
 פיה גמיעא . אד כאן סרהם כתיר . ולם
 יטיקו אן יקימו פיה גמיעא : ויהידיב בין
 רעי מקנה אברם ובין רעי מקנה ללוט
 והפנעני והפרו או ישב בארץ : והות
 מצותא . בין רען בעיריה דאברם . ובין
 רען בעיריה דלוט . וכנענאה ופרזאה .
 בבן יתיב בארעא : וכאנת כצומה . בין

רעה חלק הדקדוק ג) ויהללו השוא שבלמד נח כי אין געיא בה"א בכל סת"י (ד) היה שם אהלה תיה הי מלעיל : (ה) וגם ללוט , הגימל
 בדרכן : (ו) היה צאן , ה"ל וזה מלרע :

אברם יתיב בארעא דכנען. ולוט. יתיב
 בקרוי מישרא. ופרס עד סדום: אברם
 אקאם פי בלד כנעאן. ולוט. אקאם פי
 קרא אלמרג. וכיים אלא סדום: ואנשי
 סדום רעים וחטאים ליהוה מאד: ואנשין
 דסדום. בישין בממניהון וחייבין פגותהון.
 קדם יי' לחדא: ואהל סדום. אשראר
 מנטיין. ללה גרא: ויהוה אמר אל-אברם
 אחרי הפרד-לוט מעפו שא נא עניך
 וראה מן המקום אשר-אתה שם צפנה
 ונבנה וקדמה ויפה: ויי' אמר לאברם.
 בטר דאתפרש לוט מעמיה. יקוף כען
 עינך וחזי. מן אתרא דאת תמן. לעפנא
 ולדרומא ולמדנתא ולמערבא: פקאר
 אלה לאברם. בעד מא פארקה לוט.
 ארפע עינאך ואנער. מן אלמוצע אלדי
 אנת תם. שמאלא וגנובא ושרקא וגרבא:
 כי את-כל הארץ אשר-אתה ראה לך
 אתננה ולזרעה עד-עולם: ארי ית כל
 ארעא. דאת חזי לך אתננה. ולבנה עד
 עלמא: פאן גמיע אלבלד. אדי תראהא
 לך אעטיהא. ולנסלך אלי' אלדהר:
 ושמתי את-זרעה כעפר הארץ אשר
 אם יוכל איש למנות את עפר הארץ גם-
 זרעה ימנה: ואשוי ית בנה סניאין כעפרא
 דארעא. כמא דלית אפשר דגבר. לממני
 ית עפרא דארעא. אף בנה לא יתמנון:
 ואציר נסדך כתרוב אלארץ. חתי' אן
 אמכן אנסאן. אן יחצי תראב אלארץ.
 פנסלך איצא יחצא: קום התהלך בארץ
 לארפה ולרחפה בידך אתננה: קום הלך
 בארעא. לאורפה ולפותיה. ארי לך
 אתננה: קום אמש פי אלארץ. טולהא
 וערצהא. פאני לך אעטיהא: ויאהל
 אברם ויבא וישב באלני ממרא אשר
 בתברון ויבן-שם מזבחת ליהוה: ופרס

רעאת מאשייה אברם. ובין רעאת
 מאשייה לוט. ואלכנעאניין ואלפרזיין.
 חנינד מקימין פי אלבלד: ויאמר אברם
 אל-לוט אל-נא תהי מריבה ביני ובינך
 ובין רעי ובין רעיך בי-אנשים אחים
 אנתנו: ואמר אברם לוט. לא כען תהי
 מצותא בינא ובינך. ובין רעותי ובין
 רעותך. ארי גוברין אחין אנתנא: קאר
 אברם לוט. לא תכון כצומה ביני ובינך.
 ובין רעאתי ורעאתך. לאנא קום דו
 קראבה: הלא כל-הארץ לפניך הפרד
 נא מעלי אסי-שמאל ואימנה ואסי-הימין
 ואשמאלה: הלא כל ארעא קדמך.
 אתפרש כען מלותי. אם את לעפנא אנא
 לדרומא. ואם את לדרומא ואצפנך:
 אלא אן גמיע אלארץ בין ירך. אנפרד
 עני. אמא יסרה פאתיאמן. ואמא ימנה
 פאתיאמר: וישא-לוט את-עיניו וירא
 את-כל-פני הירדן כי כלה משקה
 לפניו שחת יהוה את-סדום ואת-עמרה
 פני-יהוה בארץ מעלים בעבה צער: ויקף
 לוט ית עיניהו. וחזא ית כל מישר ירדנא.
 ארי כולה בית שקיא. קדם תפרות יי'.
 ית סדום וית עמרה. כננתא דיי' בארעא
 דמצרים. מטי צער: פרפע לוט עינאה.
 ורא' גמיע מרג אלארדן. אן כלה סקי.
 קבל אן יהלך אלה סדום ועמורה. כננאן
 אלה כארץ מצר. אלי' אן תני אלי' זנר:
 ויבחר-לו לוט את כל-פני הירדן ויסע
 לוט מקדם ויפרדו איש מעל אחיו: ובחר
 ליה לוט. ית כל מישר ירדנא. ונטל
 לוט בקדמותא. ואתפרשו. גבר מלות
 אחוהי: פאכתאר לה לוט. גמיע מרג
 אלארדן. ורחל מן אלמשרק. ואנפרד כל
 אמר ען אביה: אברם ישב בארץ-כנען
 ולוט ישב בערי-הכפר ויאהל עד-סדום:

אברם

חלק הדקדוק (ז) ואשמאלה, הרגום שלנו ואצפנך, פי בעל כרחך שכל כוונת אברהם לילך לדרום שהוא הימין, וכ"כ ר' בחיי ור' של"ה שכן הוא בנוסחאות מדוקדקות וכ"כ בס' עיר גבורים (ח) לפני שחת ה', הרגום שלנו קדם חבלות ה', הרגום כן שלא לייחס הפורענות אליו ית' עצמו שהוא הוא הפועל כי אם הרעה שעושה אדם הוא הפועלת כמאמר הנביא היסודך רעתך, יכן כתוב כי גמול יריו יעשה לו, לא אמר יעשה לו בפתח, וכן גמול סהרגם גם הדפוס לקמן פרשת וירא, ויהי בשחת בחבלות ואין לחוש לגידוף דהא כתיב אחריו ית קרוי ומה שהזכיר השם להגיד כי גזירתו ית' היא: (ט) ויבא וישב בכל התיגאן ויבא בתביר לא בדרגא, וכ"כ הרמ"ל ז"ל וכ"כ בירושלמיים:

אברם . ואתא ויתב . במישרי ממרא
דבתברון . וננא תמן מדפחא קדם יי :
פכיים אברם . ונא ואקאם . פי מרג ממרא
אלדי פי חנרא . וננא תם מדכחא ללה :

פ

* ויהי בימי אמרפל מלך-שנער אריוך מלך
אקסר כדרלעמר מלך-עילם ותדעל מלך
גזים : והוה . בימי אמרפל מלכא דבבל .
אריוך מלכא דאקסר . כדרלעמר מלכא
דעילם . ותדעל מלכא דעממי : ולמא
כאן פי איאם אמרפל מלך אלשינור .
אריוך מלך אלסר . כדרלעמר מלך
כוסתאן . ותדעל מלך אלמם : עשו
מלחמה את-פרע מלך סדם ואת-ברשע
מלך עמרה שנאב מלך אדמה ושמאבר
מלך צביים ומלך בלע היא-צער : עברו
קרנא . עם פרע מלכא דסדום . ועם
ברשע מלכא דעמורה . שנאב מלכא
דאדמה . ושמאבר מלכא דצבויים . ומלכא
דבלע היא צוער : אנהם חארבו . ברע
מלך סדום . וברשע מלך עמורה . שנאב
מלך אדמה . ושמאבר מלך צבויים . ומלך
בלע הי זגר : כל אלה חברו אל-עמק
השדים הוא ים המלח : כל אלין אתכנשו .
דמישר תקליא . הוא אתר ימא דמלחא :
כל הולאי אצטחבו . ארי עמק אלסדין .
(יי נקיע אנגמיו) הי אלבחירה למייתה :
שתים עשרה שנה עברו את-כדרלעמר
ושלש-עשרה שנה מרדו : תרתא עסרי
שנין . פלחו ית כדרלעמר . ותלת עסרי
שנין מרדו : אתני עשר סנה . אטאעו
כדרלעמר . ופי אלתלאתה עשר עצוה :
ובארבע עשרה שנה בא כדרלעמר
והמלכים אשר אתו ויכו את-רפאים
בעשתרת קרנים ואת-הזוזים בהם ואת
האימים בשוה קריתים : ובארבע עסרי

שנין אתא כדרלעמר . ומלכיא דעמיה .
ומחו ית גבריא דבעשתרת קרנים . וית
תקייפיא דבהמתא . וית אימתני . דבשוה
קריתים : ופי סנה ארבעה עשר אקבל
כדרלעמר . ולאמוך אלדי מעה . פקתלו
אלשנעא אלדי פי עשתרות קרנים .
ואלדהקין אלדי פי הם . ואלהובין לדי
פי שוה קריתים : ואת-החרי פהררם
שעיר עד איל פארן אשר על-המדבר :
וית חוראי דבטורא דשעיר . עד מישר
פארן . דסמיק על מדברא : ואלחורין לדי
פי גבר אשראה . ארי מרג פארן . לך
פי טרף אלבריה : וישבו ויבאו אל-עין
משפט הוא קדש ויכו את-פל-שדה
העמלקי וגם את-האמרי הישב פחצצן
המר : ותבו . ואתו . דמישר פידוג דינא
היא רקם . ומחו . ית כל חקל עמלקאה .
ואף ית אמוראה . דיתב פעין גדי : פרנעו
וגאו . לא עין ארחם היא רקים . פקתלו .
כל מן כאן פי ציאע אלעמאלקה . ואיצא
אמורין . אלמקומין פי תפאף אנבל :
ויצא מלך-סדם ומלך עמרה ומלך אדמה
ומלך צבויים ומלך בלע הוא צער ויערכו
אתם מלחמה בעמק השדים : ונפק מלכא
דסדום ומלכא דעמורה . ומלכא דאדמה
ומלכא דצבויים . ומלכא דבלע היא
צוער . וסדרו עמהון קרבא . במישר
חקליא : פכרג מלך סדום ומלך עמורה .
ומלך אדמה ומלך צבויים . ומלך בלע היא
זגר . וצאפפוהם לאחרב . פי עמק אסדים :
את כדרלעמר מלך עילם ותדעל מלך
גזים ואמרפל מלך שנער ואריוך מלך
אקסר ארבעה מלכים את-החמשה : וית
כדרלעמר מלכא דעילם . ותדעל מלכא
דעממי . ואמרפל מלכא דבבל . ואריוך
מלכא דאקסר . ארבעא מלכין לקביל

חטשה

חלק הדקדוק (י) ושלש עשרה שנה, ו"ל הרד"ק בחלק הדקדוק דפוס קמין ד' ר"ב סוף ע"א ח"ל וכן יבא עם המקף בחילום כשהסלה איננה זעירא ולא מלעיל ע"כ הכא נסידותיבת ושלש לרע, לכן באה בהולם : יא) כהררם שעיר, השו"א שבריש גח' כי אין מאריך בכל התיגאן, וראב"ע כתב שהריש דגש על משקל בדברים, וטביאו ר"א הבחור בס' ההרכבה ד' ח' ע"א ע"ש, וכ' עליו ח"ל ואומר אני כי לפי זה היתה הה"א ראויה להינקד בקטן להשלום הדגש שאין הרי"ש מקבלת. אותו, ויותר נכון להיות שם ורוצה לומר בהר שלהם והנפרד ממנו הרר בשש נקודות והאמר מן הרר כהררם כמו מן ארץ בארצם ויש ספרים הרי"ש הראשונה בחמף פתח עכ"ל, וזו ראייה נמורה שאין עליה תשובה דלספרים שלנו שאין הרי"ש בשוא פתח וגם אין מאריך בה"א, א"כ השוא נח, ודו"ק : * צבויים קרי

ועבדיו ויפם וירדפם עד יחובה אשר
משמאל לדמשק : ואתפליג עליהן
ליליא . הוא ועבדוהי ומחנני . ורדפינון עד
חובה . דמצפונא לדמשק : פתפרקעדיהם
ליליא . הו ועבדה וקתלוהם . ופרכהם אי
חובה . אלדי מן יסאר דמשק : וישב את
פל הרבש וגם את לוז אחיו ורכשו השיב
וגם את הנשים ואת העם : ואתיב . ית כל
קנינא . ואפי ית לוז אחוהי וקניניה אתיב .
ואפי ית נשיא וית עפא : פרד גמיע
אסרה . ואיצא לוז קריבה וסרחה רדהמא .
ואלנסא איצא וסאר אלקום : ויצא מלך
סדם לקראתו אחרי שובו מהכות את
כדרלעמר ואת המלכים אשר אתו אל
עמק שוה הוא עמק המלך : ונפק מלכא
הסדום לקדמותיה . בתר דתב . מלממחי
ית כדרלעמר . וית מלכיא דעמיה .
למישר מפונא . הוא בית ריסא דמלכא :
פכרג מלך סדום תלקאה . בעד רנועה
מן חרב כדרלעמר . ואלמלך לדי מעה .
אל עמק שוה . הו מלעב אמלך : ומלכי
צדק מלך שלם הוציא לחם גיין והוא כהן
לאר עליון : ומלכי צדק מלכא דירושלים .
אפיק לחים וחמר . והוא משמיש קדם
אר עגאה : ומלכי צדק מלך דאר אסלאם .
אכרג טעאמא ושראבא . והו אמאם
לאלטאיק אלעאי : ויברכהו ויאמר ברוך
אברם לאר עליון קנה שמים וארץ :
ויברכהו ויאמר . ברוך אברם לאר עגאה .
דקניניה שמיא וארעא : פבארך עדיה
וקאל . יכון אברם מבארבא לאלטאיק
אלעאי . מאלך אלסטאואת ואלארץ :
ויברוך אל עליון אשר מן צריך בידך
ויתן לו מעשר מכל : וברוך אל עגאה .
דמסר סגאך בידך . ויהב ליה חד מן עסרא
מבוקא : ותבארך אלטאיק אלעאי . אלדי
אסלם אעדאך פי ירך . פאעטאה אלעשר
מן כל שי : ויאמר מלך סדם אל אברם
תן לי הנפש והרכש קח לך : ואמר

חמשא : מע כדרלעמר מלך כוסתאן .
ותדעל מלך אלמם . ואמרפל מלך
אלשינור . ואריוך מלך אלסר . ארבעה
מלוך לאלכמסה : ועמק השדים פארת
פארת חמר וינסו מלך סדם ועמרה ויפלו
שמה והנשאים הרחנסו : ומישר תקליא .
פירן פירן מסקן חימרא . וערקו . מלכא
הסדום ועמורה ונפלו תמן . וראשתארו
למורא ערקו : ועמק אלסדין . פיה אנאר
תכרג חמרא . פהרב מלך סדום ועמורה
ווקעו תם . ואלבאקיון הרבו אי אלגבל :
ויקחו את פר רבש סדם ועמרה ואת
פל אכלם וילכו : ושבו . ית פל קנינא
הסדום ועמורה . וית פל מיכדהון ואזלו :
ואכדו גמיע סרה סדום ועמורה . וגמיע
טעאמהם ומצו : ויקחו את לוז ואת
רכשו כן אחי אברם וילכו : והוא ישב
בסדום : ושבו ית לוז וית קניניה . פר
אחוהי דאברם ואזלו . והוא יתיב בסדום :
ואכדו לוז וסרחה . אבן אבי אברם ומצו .
והו מקים פי סדום : ויבא הפליט ויגד
לאברם העברי והוא שכן באלני ממרא
האמרי אחי אשפל ואחי ענר והם בעלי
ברית אברם : ואתא משיבא . וחוי
לאברם עבראה . והוא שרי במישרי
ממרא אמוראה . אחוהי דאשפול ואחוהי
דענר . ואינון אנש קימיה דאברם : תם
נא אלפלית . ואכבר אברם אלעבראני .
והו מקים פי מרג ממרא אלמורי . אבי
אשכול ואבי ענר . והם דוי עהר אברם :
וישמע אברם פי נשבה אחיו וירק את
הניכיו ילדי ביתו שמנה עשר ושש
מאות וירדף עד דין : ושמע אברם . ארי
אשתבי אחוהי . וזריו ית עולימוהי ילדי
ביתה . תלת מאה ותמני עשר וירדף עד
דין : פלמא סמע אברם . אן קד סבי
קריבה . גרד נעאחה אמולודין פי ביתה .
תלאת מאה ותמאניה עשר . וכלבהם
אלי באניאם : ויחלק עליהם לילה הוא

חלק הדקדוק יב) והוא ישב בסדום, בקצת היגאן המפחא בחיבת והוא : יג) ויחלק עליהם לילה, ברוב התיגאן יש פסיק בין
חיבת עליהם לחיבת לילה, וכ"ה ברפוסים : ח (כתר תורה)

מלכא

מלכא דסרום לאברם. הב לי נפשתי. וקנינא סב לך: פקאל מלך סרום לאברם. אעטני אלנפום. ואלסרח כדזה לך: ויאמר אברם אל מלך סרום הרמתי ידי אל יהוה אל עליון קנה שמים וארץ: ויאמר אברם למלכא דסרום. ארימות ידי בעלו קדם יי אל עלאה. דקניניה שמיא וארעא: פקאל לה אברם. רפעת ידי האלפא באלה. מאלך אסמאואת ואלארץ: אםי מחוט ועד שרוך נעל ואם יאקה מפל אשר לך ולא תאמר אני העשרתי אתי אברם: אם מחוטא ועד ערקת מסנא ואם אסב מפל דלך. ולא תומר. אנא עתרית ית אברם: מן כיש אל יי שסע נער. ואן אכרת מן גמיע מאלך. ולא תקול אנא אננית אברם: בלעדי רק אשר אכלו הנערים וחלק האנשים אשר הלכו אתי ענר אשכר וממרא הם יקחו חלקם: פר מדאכלו עולימא. וחלק גובריא. דאזלו עמי. ענר אשכר וממרא. אינון יקבלון חלקהון: גיר מא אכלוה ארעביא ונציב ארקום אלדי מצו מעי. ענר אשכר וממרא. הם יאכרו נציבהם: ס

אחר | הדברים האלה היה דברי יהוה אל אברם במחזה לאמר אל תירא אברם אנכי מנן לך שכרה הרבה מאד: פתר פתגמא האלון. הוה פתגמא דיי עם אברם. בגבואה למימר. לא תדחל אברם. מימרי תקוף לך. אגרך סני דחיא: בעד הוא אל אמור. טאן קוד אלה לאברם. בוחי קאילא. לא תנאף אברם. אנא תרסך. אגרך עצים גדיא: ויאמר אברם אדני יהוה מה יתן ליי ואנכי הולך עירי ובן משק ביתי הוא המשק אליעזר: ואמר אברם. יי אלהים מא תתין לי. ואנא אזיל בלא ולד. ובר פרנסא הדין דבביתי. הוא המשקאה אליעזר: קאל אלהים יארב מא תעטיני. ואנא מאץ עקימא. ורו קיאר מנולי. הו

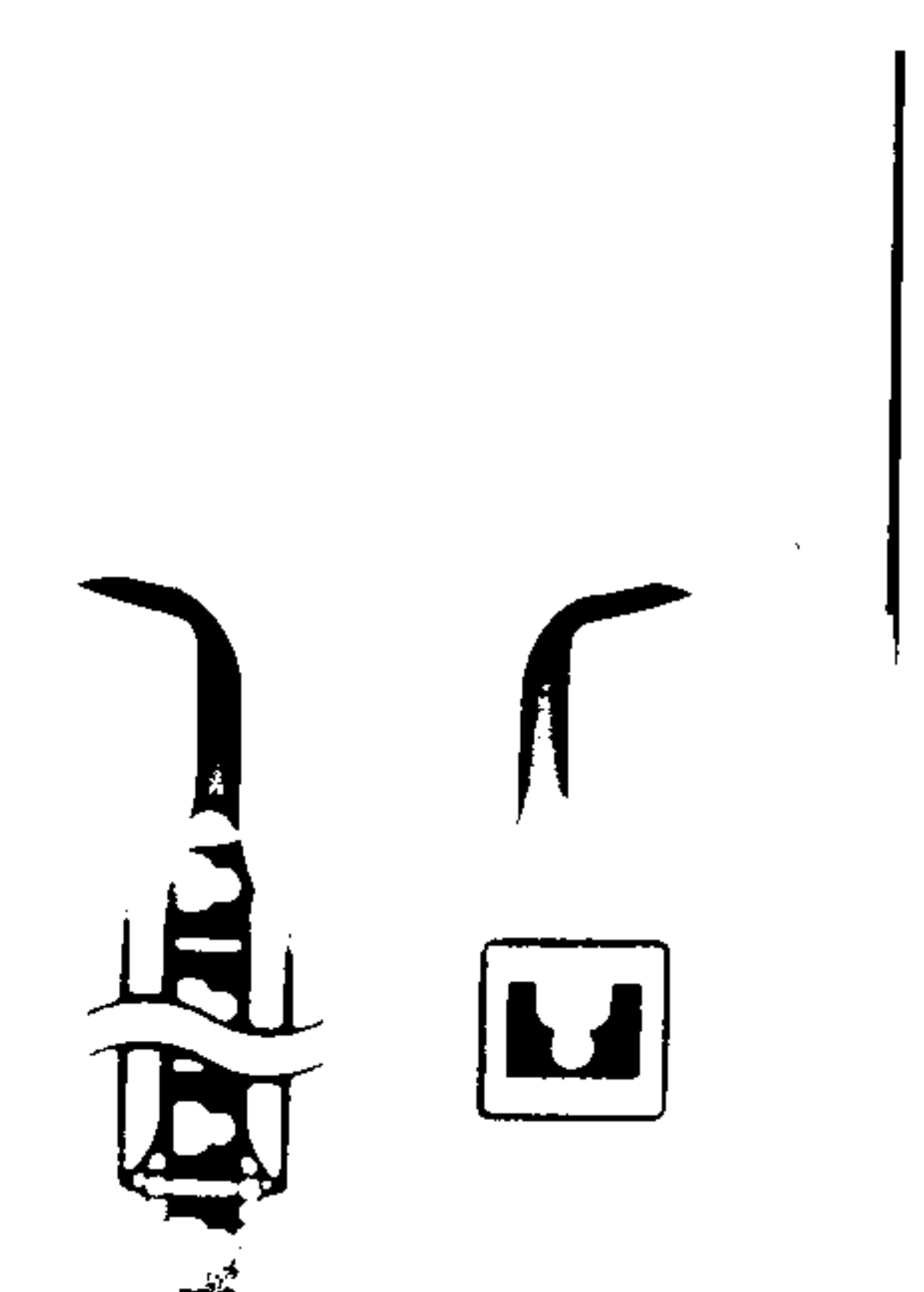
אליעזר אדם משקי: ויאמר אברם הן לי לא נתתה זרע והנה בן ביתי יורש אתי: ויאמר אברם. הא לי לא יתנת ולד. והא פר ביתי ירית יתי: פקאל אברם. אי רם תרוקני ולדא. פאן אלאבן אלדי פני מנולי ירתני: והנה דבר יהוה אליו לאמר לא ירשך זה פי יאם אשר יעא מפעיק הוא יירשך: והא פתגמא דיי עמיה למימר. לא יירתיך דין. אלתין פר דתוליד. הוא יירתיך: פאדא בקול אלה אליה קאילא. לא יארתיך הוא אלא אלדי ירנג מן עלבך הו יארתיך. ויצא אתו החוצה ויאמר הנטי נא השמימה וספר הכוכבים אם יתוכל לספר אתם ויאמר לו פה יהיה זרעך: ואפיק יתה לברא. ואמר אסתכי בען לשמיא. ומני פוכביא. אם תפול לסמני יתהון. ואמר ליה. פדין יהון פנק: תם אכרנה אל י ברוא. וקאל אלתפת אלי אלסמא. ואלתמס אחצא אלכואכב. הל תשיק אן תחציתמא. תם קאל לה. כדא יכון נסלך: והאמן ביהוה ויחשבה לו צדקה: והימין במימרא דיי. וחשבה ליה לזכו: פאמן באלה. וכתבהא לה חסנה: ויאמר אליו אני יהוה אשר הוצאתיך מאר בשמים לתת לך את הארץ הזאת דרשתה: ואמר ליה. אנא יי. דאפיקתה מאר דנסדאי. למתן לך. ית ארעא הדיא למידתה: פקאל לה. אנא אלה אלדי אכרנתך מן אהון אלנסדאניין. לאעטיך הוא אלבלד לתחוזה: ויאמר אדני יהוה פפה אדע פי ארשנה: ואמר יי אלהים. פמא אדע אני אירתנה: קאל אלהים יא רב. נמא דא אעלם אני אחוזהא: ויאמר אליו קחה לי עגלה משלשת ועו משלשת ואיל משלש ותו ונזק: ואמר ליה. קריב קדמי עגלון תלתא. ועזון תלתא ודכרין תלתא. ושפנינא ובר יונה: תם קאל לה. קדם

חלק הד קרוק יד) וספור הכוכבים הפא רפ"ה ממעם שורק שכו"ו.

לי עגלא מתלתא. ועגוא מתלתא וכבשא
 מתלתא. ושפנינא ופרך המאם: ויקחי
 לו את כל אלה ויבחר אתם בתוך ביתו
 איש בחרו לקראת רעהו ואת הצפר לא
 בחר: וקריב קדמוהי ית פל אקין. ופליג
 יתהון בשוי. ויהב פלניא פילג לקביל
 תבריה. וית עופא לא פליג: פקדם לה
 גמיע דאלך. וסטרהא פי אוסאטהא.
 וגעל כל סטר תלקא צאחכה. ואלטאר
 לם יסטרה: וירד העיט על הפגרים וישב
 אתם אברם: ונתת עופא על פלניא.
 ואפרח יתהון אברם: תם וצע אלטאר
 עלי אלאנסאר. פהרכהא אברם
 פתחרכת: ויהי השמש לבוא ותרחמה
 נפלה על אברם והנה אימה השכה גדלה
 נפלת עליו: והות שמשא למיעד. ושינתא
 נפלת על אברם. והא אימה. קבל סני
 נפלת עלוהי: ולמא כאן ענד מניב
 אלשמש. וקע סבאת עלי אברם. פארד
 כהיבה. צלמה עצימה קד וקעת עליה:
 ויאמר לאברם ידע תדע פיניג. יהיה
 זרעה בארץ לא להם ועבדום וענו אתם
 ארבע מאות שנה: ואמר לאברם. מידע
 תדע. ארי דיירין יהון בנג. בארע לא
 דילחון. ויפלחון בהון ויענון יתהון. ארבע
 מאה שנין: וקאל לאברם. אעלם עלמא.
 אין נסלך סיכון גריבא. פי בלד לים להם.
 פיסתכדמונהם ויעדבונהם. ארבע מאיה
 סנה: וגם את הגוי אשר יעבדו הן אנכי
 ואחריו יצאו ברכש גדול: ואף ית עמא.
 דיפלחון בהון דאין אנא. ובתר פין יפקון
 בקנינא סני: ואלקום אלדי יסתכדמונהם
 איצא סאחנם עליהם. ובעד דאלך
 יכרגון בסרה עצים: ואתה תבוא אר
 אבתך בשלום תקבר בשיבה טובה:
 ואת. תתפניש דות אבהתך בשלם.
 התקבר פסיבו טבא: ואנת תציר אלי
 אבאיך בסלאם. ותדפן בשיבה צאחה:
 ודור רביעי ישונו הנה פי לא שדם עון

האמרי עדיהנה: ודרא רביעאה יתובון
 הלכא. ארי לא שלים. חובא דאמוראה
 עד פען: ואגיל אלראבע ירגע אלי
 ההנא. אד לם יכמר. דנב אמוריין אלי
 אלאן: ויהי השמש באה וועלטה היה
 והנה תנור עשן ולפיד אש אשר עבר
 בין הגורים האלה: והות שמשא עזת.
 וקבלא הוה. והא תנור דתנן ובעור
 דאישא. ערא. בין פלניא האלין: פלמא
 נאבת אלשמש. וכאנת ארדהמה. פארד
 בשביה דכאן תנור ופליל נאר. גאז בין
 תלך אלסטור: פיוס ההוא פרת יהוה את
 אברם פרית לאמר דזרעה נתתי את
 הארץ הזאת מנור מצרים עד ההנהר
 הגדל נהר פרת: פיוסא ההוא. גזר יי.
 עם אברם קום למימר. לבנג. יהבית ית
 ארעא הדא. מנהרא דמצרים. עד נהרא
 נבא נהרא פרת: פי דאלך אריום. עהד
 אלה מע אברם עהרא קאילא. לנסלך
 אעטי הדא אלברד. מן נהר מצר. ארי
 אדנהר לכביר נהר אלפראת: את הקיני
 ואת הקניזי ואת הקדמוני: ית שלמאי וית
 קנזאי. וית קדמונאי: אקיניין וארקנוזיין
 ואלקדמוניין: ואת החתי ואת הפרזי
 ואת הרפאים: וית חתאי וית פרזאי וית
 גבריאי: ואלחתיין ואלפרזיין ואלשגעאי:
 ואת האמרי ואת הפנעני ואת הגרגשי
 ואת היבויסי: וית אמוראי וית פנענאי.
 וית גרגישאי וית יבויסאי: ואלאמוריין
 ואלכנעאניין. ואלגרגשיין וליבויסיין: ס
 ושרי אשת אברם לא ילדה לו ה
 ולה שפחה מצרית ושמה הגר: ושרי
 אשת אברם. לא ילדת ליה. ולה אמתא
 מצריתא ושמה הגר: ושרי זוגה אברם.
 דם תלד לה. ודהא אמה מצריתא אסמהא
 הגר: ותאמר שרי אל אברם הנה נא
 עצרני יהוה מלדת באנא אל שפחתי
 אולי אבנה ממנה וישמע אברם לקול
 שרי: ואמרת שרי לאברם. הא כען

חלק הדקדוק. טו ועלטה ל' בלרע (מהריב"ש). טז בין הגורים המפחא כתיבת הגורים וכן עיקר. וכ"ה בהללי דלא כרפויסוס: מנעני

מנעני יי' מלמילד . עוד פגען דות אמת .
 מאם איתפני מנה . וקניי אברם למימר
 שרי : פקאלת שרי לאברם . הודא קד
 מנעני אלה מן אולאר . אדכל אלי אמת .
 לעד יבנא ביתי מנהא . פקבל אברם
 כלאם שרי : ותקח שרי אשת אברם את
 הגר המצרית . שפחתה מקץ עשר שנים
 לשבת אברם בארץ כנען ותמן אתה
 לאברם אישה לו לאשה : ודברת שרי
 אית אברם . ית הגר מצריתא אמתה .
 מסוף עשר שנין . למתב אברם בארעא
 דכנען . ויתבת יתה . לאברם בעלה ליה
 לאתו : פאכדת שרי זונה אברם . הגר
 אלמצריתא אמתהא . בעד עשר סנין . מן
 מקאם אברם פי בלד כנעאן . פאעטתהא .
 לאברם זונהא לתבון לה זונה : ויבא אלי
 הגר ותהר ותרא פי הרתה ותקל גברתה
 בעיניה : ועאל דות הגר ועדיאת . וחזת
 ארי עדיאת . וקלת רבונתה בעינהא :
 פדכל אי הגר וחמלת . פלמא ראת אנהא
 קד חמלת . האנת פיידתהא ענדהא :
 ותאמר שרי אל אברם חמסי עליך אנכי
 נתתי שפחתי בחיקך ותרא פי הרתה
 ואקל בעיניה ישפט יהוה ביני וביניך :
 ואמרת שרי לאברם דין לי עקך . אנא
 יהבית אמתו קך . וחזת ארי עדיאת .
 וקלית בעינהא . ידיו יי' פינא ובינך :
 פקאלת שרי לאברם צלמי עליך . אנא
 אעטיתך אמתו . פלמא ראת אנהא קד
 חמלת . הנת ענדהא . יחכם אלה בני
 ובינך : ויאמר אברם אל שרי הנה
 שפחתך בינך עשיתי לה הפזב בעיניך
 ותענה שרי ותברח מפניה : ואמר אברם
 לשרי . הא אמתך בידך . עבדתי לה
 דתקין בעינכי . ועניתה שרי . וערקת מן
 קדמהא : קאל להא אברם . הודא אמתך
 פי ידך . אצנעי בהא מא חסן ענדך .
 פעדבתהא שרי . חתי הרבת מן בן
 ידיהא : וימצאה מלאך יהוה על עין המים

במדבר עדיהעין בדרך שור : ואשנחה .
 מלאכא דיי' . על עינא דמיא במדברא .
 על עינא פאורחא דהגרא : פוגדהא מלך
 אלה . עלי עין מא פי אלברית . עלי לעין
 אלתי פי טריק חגר : ויאמר הגר שפחת
 שרי איימזה באת ואנה תלכי ותאמר
 מפני שרי גברתי אנכי ברחת : ואמר .
 הגר . אמתה דשרי . מנן את אתיא ודאן
 את אולא . ואמרת . מן קדם שרי רבונתי .
 אנא ערקא : פקאל . יא הגר אמה שרי .
 מן אין גית ואלי אין תמצין . קאלת . מן
 ידי שרי סיידתי . אנא הארבה : ויאמר
 לה מלאך יהוה שובי אל גברתך והתעני
 תחת ידיה : ואמר לה מלאכא דיי' . תובי
 דות רבונתך . ואשתעבדי תחות ידהא :
 וקאל להא מלך אלה . ארנעי לי סיידתך .
 ואסתכרמי תחת ידהא : ויאמר לה מלאך
 יהוה הרבה ארבה את זרעך ולא יספר
 מרב : ואמר לה מלאכא דיי' . אסנאה
 אסני ית פנכי . ולא יתמנזן מפני : תם קא
 דהא . לאבתיך נסוך . חתי לא חצא מן
 כתרה : ויאמר לה מלאך יהוה הנך הרה
 וילדת בן וקראת שמו ישמעאל פי שמע
 יהוה אל עניך : ואמר לה מלאכא דיי' .
 הא את מעדיא ותלדין בר . ותקין שמיה
 ישמעאל . ארי קביד יי' צלותך : וקאל
 דהא . האנת האמל וסתלדין אבנא .
 ותסמיה אסמאעיל . אד סמע אלה לצעפך :
 והוא יהיה פרא אדם ידו בכל ויד כל בו
 ועל פני בר אחיו ישבן : והוא יהי מרוד
 באנשא . הוא יהי צריך לכולא . ואף
 אנשא יהון צריכין ליה . ועל אפי כל
 אחוהי ישרי : והו יבון וחשייא מן ארגאם .
 ידה סי אלכל . ויד אלכל פיה . ובתצרה
 גמיע אכותה יסכן : ותקרא שם יהוה
 הדבר אליה אתה אל ראי פי אמרה הגם
 הלם ראיתי אחרי ראי : וצליאת בשמא
 דיי' דאתמלל עמה . אמרת את הוא
 אלהא חזי כולא . ארי אמרת . אף אנא

(*) נקוד על י' בתרא

חלק הדקדוק יז) ותקח שרי אשת אברם . בתנאן אין פסיק בין תי' שרי לתי' אשת וכן העיד סהר"ם לונאנו שכה"ב בס"ס :

אשר יתי חזיא בתר דאתגלי לי: פסמת
 אסם אלה אלמתגלי להא. אנת אלטאיק
 אלנאצור. לאנהא קאלת. אני ראית
 ההנא רחמתך בעד רואי אלשקא: על-
 פן קרא לבאר באר לחי ראי הנה בין-
 קרש ובין גרד: על פן קרא לבירא.
 בירא דמלאך קיימא איתחי עליה. הא
 היא בין רקם ובין חנרא: לדאך סמית
 אלביר. ביר אלהי אלנאצור. הודא הי
 בין רקים ובין חנר: ותגד חנר לאברם
 בן ויקרא אברם שם-בנו אשר-ילדה חנר
 ישמעאל: וילידת חנר. לאברם בר.
 וקרא אברם שום בריה. וילידת חנר
 ישמעאל: פולדת חנר. לאברם אבנא.
 פסמא אברם אבנה. אדרי ולדת לה חנר
 אסמאעיל: ואברם בן-שטנים שנה ושש
 שנים פלדת חנר את-ישמעאל לאברם:
 ואברם. בר תמנן ושית שנין. בר ילדת
 חנר ית ישמעאל לאברם: וכאן אברם.
 אבן סתה ותמאנין סנה. חין ולדת
 חנר אסמאעיל לאברם: ט

ויהי אברם בן-תשעים שנה
 ותשע שנים וירא יהוה אל-אברם ויאמר
 אליו אני-אל שדי התהקף לפני והיה
 תמים: והוה אברם. בר תשעין ותשע
 שנין. ואתגלי לי לאברם. ואמר ליה
 אנא אל שדי. פלח קדמי והיו שדים:
 פלמא צאר אברם אבן תסעה ותסעין
 סנה. תגלא לה אלה. וקאל לה אנא
 אלטאיק אלכאפי. אסלך פי טאעתי וכוון
 עחיחא: ואתנה בריתי ביני ובינה וארבה
 אותך במאד מאד: ואתין קימי בין מימרי
 ובינה. ואסני יתך לחדא לחדא: ואנעל
 עהדי ביני ובינך. ואכתרך גרא גרא:
 ויפל אברם על-פניו וידבר אתו אלהים
 לאמר: ונפל אברם על אפוהי. ומקיל
 עפיה. מימר: פוקע אברם עלי
 ונהה. וכאמנה אלה קאילא: אני הנה
 בריתי אתך והיית לאב המון גוים: אנא
 הא גור קימי עפק. ותהי. לאב סני

עממין: האנא נאעל עהדי מעך. ותכון
 אבא גמהור אלאמם: ולא יקרא עוד
 את-שמה אברם והיה שמה אברם כי
 אב-המון גוים נתתיך: ולא יתקרי עוד.
 ית שמה אברם. ויהי שמה אברם. ארי.
 לאב סני עממין יהבתך: ולא יסמא
 אסמך אברא אברם. ויכון אסמך אברא אהם.
 לאני נעלתך. אבא גמהור אלאמם:
 ותפרתי אתך במאד מאד ונתתיך לגוים
 ומלכים ממך יצא: ואפיש יתך לחדא
 לחדא. ואתנינך לבנשן. ומלכין דשלטין
 בעממא ממך יפקון: ואנמך גרא גרא.
 ואנעל ממך אממא. ומלך ממך יכתונן:
 ותקמתי את-בריתי ביני ובינה ובין זרעה
 אחריה לדורתם לברית עולם קהיות קך
 לאלהים וזרעה אחריה: ואקים ית קימי
 בין מימרי ובינה. ובין בנה בתרך.
 לדריהון לקים עלם. קמהוי קך לאלה.
 ולבנה בתרך: ואתבת עהדי ביני ובינך.
 ובין נסלך מן בערך. לאניאלהם עהד
 אלהי. לאבון לך אלהא ודנמלך בערך:
 ונתתי לך וזרעה אחריה את ארץ
 מגריך את פד ארץ פנען לאחות עולם
 והייתי להם לאלהים: ואתין קך. ולבנה
 בתרך. ית ארע הותבותך. ית פד ארעא
 דכנען. לאחסנת עלם. ואהוי להון לאלה:
 ואעטי לך. ולנסלך בערך בלד סכנאך.
 גמיע בלד כנעאן חזו אלהר. ואבון
 להם אלהא: ויאמר אלהים אל-אברם
 ואתה את-בריתי תשמר אתה וזרעה
 אחריה לדורתם: ואמר לי לאברם. ואת
 ית קימי תפר. את. ובנה בתרך ודריהון:
 תם קא אלה לה. ואנת אחפץ עהדי. אנת
 ונסלך בערך לאניאלהם: ואת בריתי אשר
 תשמרו ביני וביניכם ובין זרעה אחריה
 הפול לכם כל-זכר: דין קימי דתפרון. בין
 מימרי וביניכון. ובין בנה בתרך. מגור
 לבון בר דכורא: הדי עהדי אדי תחפצות.
 ביני וביניכם. ובין נסלך בערך. אין יכתתן
 מנכם כל דכר: ונמלתם את בשר

ערלתכם והיה לאות ברית ביני וביניכם :
 ותגורו ית בסרא העורלתכון ויהי לאת
 קים בין מימרי וביניכון : פאר' תכתנון
 אלקלפה מן אבראנכם . תכון עלאמה'
 עהד ביני ובינכם : ובן שמנת ימים ומול
 לכם כל זכר לדרתיכם יליד בית ומקנת
 כסף מכל בן נכר אשר לא מזרעה הוא :
 ובר תמניא יומין . יגור לבון . כל הכורא
 לדריוכון . יליד ביתא . וזבין כספא מכל
 בר עממין . דלא מבנה הוא : ואבן
 תמאניה איאם . יכתתן כל רגל מנכם
 לאניאלכם . אלמולוד פי מנאזלכם .
 ואלמשתרא בתמן מן כל גריב . אלדי
 לים הו מן נסלך : המול ומול יליד ביתך
 ומקנת כסף והיתה בריתי בבשרכם
 לברית עולם : מגור יגור . יליד ביתך
 וזבין כסף . ותהי קימי . בבסרכון לקים
 עלם : ואר כתאנה יכתן . אלמולוד פי
 ביתך ואלמשתרא כך בתמן ויכון עהדי .
 פי אבראנכם עהד אלדהר : וערל זכר
 אשר לא ימול את בשר ערלתו ונכרתה
 הנפש ההוא מעמיה את בריתי הפר :
 וערל הכורא . דלא יגור ית בסרא
 העורלתיה . וישתיצי . אנשא ההוא
 מעמיה . ית קימי אשני : ואי רגל אקרף .
 לא יכתן אלקלפה מן בדנה . ינקטע
 דאך אדרגל מן קומה . למא פסך עהדי :
 ויאמר אלהים אל
 אברהם שרי אשתך לא תקרא את
 שמה שרי פי שרה שמה : ואמר יי
 לאברהם . שרי אשתך . לא תקרי ית
 שמה שרי . ארי שרה שמה : תם קאל
 אלה לאבראם . שרי זונתך . לאתסמיהא
 שרי . בל אסמהא שרה : וברכתי אתה
 וגם נתתי ממנה לך בן וברכתי והיתה
 לגוים מלכי עמים ממנה יהיו : ואברך
 יתה . ואף אתין ממנה . לך בר . ואברכה
 ותהי לכנשן . מלכין השלטין בעממיה
 מנה יהון : פאני אבארך פיהא . וארוקך
 מנהא אבנא . ואבארך פיה ויכון מנה

אמה . ומלוך ארשעוב מנה יכוננו : ויפל
 אברהם על פניו ויצחק ויאמר בלבו הלבן
 מאה שנה יולד ואם שרה הבת השעים
 שנה תלד : ונפל אברהם . על אפוהי
 וחדו . ואמר בלביה . הלבר מאה שנין
 יהי ולד . ואם שרה . הבת השעין שנין
 תליד : פוקע אבראם . עלי ונהה וצחך
 וקאל פי נפסה . הל אבן מאיה סנה יולד .
 או שרה . אבנה תסעין סנה תלד : ויאמר
 אברהם אלהא להים לוי ישמעאל יחיה
 לפניך : ואמר אברהם קדם יי . לוי
 ישמעאל יתקיים קדמך : פקל אבראם
 בין ידי אלה . יא לית אסמאעיל יהיא
 מעה בין ידיך : ויאמר אלהים אבל שרה
 אשתך ילדת לך בן וקראת את שמו
 יצחק והקמתי את בריתי אתו לברית
 עולם דזרעו אחרייו : ואמר יי . בקושטא
 שרה אשתך . תליד לך בר . ותקרי ית
 שמה יצחק . ואקים ית קימי עמיה . לקים
 עלם לבנוהי בתרוהי : פקאל אלה . לכן
 שרה זונתך . סתלד לך אבנא . ותסמיה
 יצחאק . ואתבת עהדי מעה . עהד אלדהר
 ולנסלה בעדה : ולישמעאל שמעתך
 הנה . ברכתי אתו והפריתי אתו והרביתי
 אתו במאד מאד שנים עשר נשיאם
 יוליד ונתתיו לגוי גדול : ועל ישמעאל
 קבדית צלותך . הא פריכית יתיה .
 ואפישית יתיה . ואסגית יתיה לחדא
 לחדא . תרי עסר רברבין יוליד . ואתניניה
 לעם סגיי : ופי אסמאעיל קד שפעתך .
 האנא מבארך פיה . ואנמיה ואכתרה
 גדא גדא . אתני עשר שריפא יולד .
 ואנעל מנה אמה כבירה : ואת בריתי
 אקים את יצחק אשר תלד לך שרה
 לפועד הזה בשנה האחרת : וית קימי
 אקים עם יצחק . ותליד לך שרה לזמנא
 הרין . בשתא אחרנתא : ועהדי אתבתה
 מע יצחאק . אלדי תלדה לך שרה פי
 מתל הדא אלוקת . מן אלסנה אקאברה :
 ויכל לדבר אתו ועל אלהים מעל

אברהם : ושיצו למלא עמיה . ואסתק
 יקרא די . מעלוזהי דאברהם : פלמא
 סרג מן מכאמבתה . ארתפע נור אלה
 ען אברהם : ויקח אברהם את־ישמעאל
 בנו ואת כל־ילידי ביתו ואת כל־מקנת
 כסף כל־זכר באנשי בית אברהם וימל
 את־בשר ערלתם בעצם היום הזה כאשר
 דבר אתו אלהים : ודבר אברהם ית
 לשמעאל בריה . וית כל ילידי ביתה וית
 כל זבני כספיה . כל דבורא . באנשי בית
 אברהם . וגזר ית בסרא דעורלתהון .
 בכרן יומא הרין . כמא דמליק עמיה יי :
 פאנד אברהם אסמאעיל אבנה . וגמיע
 אלמולודין פי מנולה ואמשתראין בתמן .
 כל רגל מן אהל בית אברהם . פכתן
 אלקלפה מן אברהם . פי דאת דאדך
 אליום . כמא אמרה אלה : ואברהם בן־
 תשעים ותשע שנה בהמלו בשר ערלתו :
 ואברהם . בר תשעין ותשע שנין . בר
 גזר בסרא דעורלתיה : וכאן אברהם .
 אבן תסעה ותסעין סנה . חין כתן אקלפה
 מן ברנה : וישמעאל בנו בן־שלוש עשרה
 שנה בהמלו את בשר ערלתו : וישמעאל
 בריה . בר תלת עשרי שנין . בר גזר . ית
 בסרא דעורלתיה : ואסמאעיל אבנה .
 אבן תלאתה עשר סנה . חין כתן אקלפה
 מן ברנה : בעצם היום הזה נמול אברהם
 וישמעאל בנו : בכרן יומא הרין . אתגזר
 אברהם וישמעאל בריה : פי דאת דאדך
 אליום . אכתתן אברהם . ואסמאעיל
 אבנה : וכל אנשי ביתו יליד בית ומקנת
 כסף מאת בן־גבר יי נמלו אתו : וכל אנשי
 ביתה ילידי ביתא . וזבני כספא מן בני
 עממין . אתגזרו עמיה : וכל רגל פי מנולה
 אלמולוד פי בותה . ואלמשתרא בתמן
 מן כל גריב . אכתתנו מעה : פ

קב"ו פ"ח סי' מנבד"י ומפמיר בישעיה סי' מ' ואל סי' הרמיוני
 ד"ו למנחה וב"ה פ פ פ

וירא אליו יהוה באלני ממרא והוא ישב
 פתח־האהל כחם היום : ואתגלי ליה יי .
 במישרי ממרא . והוא . יתיב בתרע
 משכנא כמיהם יומא : פתגלא לה אלה .
 פי מרג ממרא . והו גלם עלי באב אלכבא
 ענד חמא אנהאר : וישא עיניו וירא והנה
 שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ
 לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה :
 וקף עינוהי וחוא . והא תלתא גוברין .
 קימין עזוהי . וחוא . ורהט לקדמותהון
 מתרע משכנא . וסגיד על ארעא : פרפע
 עינאה ונצר . פאדי בתלאתה נפר .
 וקוף אמאמה . פלמא ראהם . האצר
 תלקאהם מן באב אלכבא . וסגד עלי
 אלארץ : ויאמר אדני אם־נא מצאתי
 חן בעיניך אדניא תעבר מעל עבדך :
 ואמר יי . אם פען אשבחית רחמין
 קדמך . לא בען תעבר מעל עבדך :
 פקאל יאולי אלה . אן וגדת הצאא ענדך .
 פלא תגוז ען עבדך : יקחנא מעט־מים
 ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ : יסבון
 כען זעיר מיא . ואסחו רגליכון . ואסתמיכו
 תחת אילנא : יקדם לכם קלילא מן
 אלמא . ואנסלו ארגלכם . ואסתגדו תחת
 אלשגרה : ואקחה פת־לחם וסעדו לבכם
 אחר תעברו פי־על־כן עברתם על־
 עבדכם ויאמרו בן תעשה פאשר דברת :
 ואפס פתא דקחמא . וסעדו לבכון פתר
 פין תעברון . ארי על פן עברתון על
 עבדכון . ואמרו . בן תעביד פמא
 דמליתא : ואקדם כסרה מן אלטעאם .
 ואסגדו קלובכם בעד דאלך תמצון .
 פאנכם עלי דאלך מורתם בעבדכם .
 קאלו אצנע כמא קלת : וימחר אברהם
 האהלה אל־שרה ויאמר מהרי שלש
 סאים קמח סלת לוישי ועשי עגות : ואחי
 אברהם . למשכנא דות שרה . ואמר .
 אוחא . תלת סאון קמחא סולתא . לושי

ועבדו
 חלק הרקדוק י"ח נכלו אתו , הט"ם דנושה בעבור נון הנפעל (הריב"ש) : א) ויאמר , כתב רבינו יונה כי כל ויאמר ויאכל
 פתח באתנח וסוף פיסוק לזה המעם לפי שהם מועתקים בצרי ואעפ"י שהצווי אכול אסור וסנהג הלשון להיות הצווי והאיתן שווים עין
 הר"ק , (מהריב"ש) וזו ראייה כי כל ויאמר ויען דאיוב כפתח מלרע , רכלל הוא דכל ויאמר בסגול מלעיל ובפתח מלרע , ודו"ק :

ועבדי גריצו: פארע אבראם. ארי
אלכנא אי שרה. וקא אסרעי בתלאתה
אצואע מן דקיק אסמר. אעגניה ואצנעיה
מלילא: ואל-חבקר רין אברהם ויקח בן
בקר רך וטוב ויתן אל-הנער וימהר
לעשות אתו: ולבית תורי רהט אברהם.
ונסיב בר תורי. רכיד וטב ויהב לעולימא.
ואוהי למעבר יתיה: וארי דמן אלבקר
האצר אבראם. פאכד עגלא. רכנא
טייבא ודפעה אלי אלגלאם. ואסתעגלה
פי אצל אחיה: ויקח חמאה וחלב וכן תבקר
אשר עשה ויתן לפניהם והוא עמד
עליהם תחת העץ ויאכלו: ונסיב שמן
וחלב. ובר תורי דעבר. ויהב קדמיהון.
והוא משמיש עדויהון. תחות אילנא
ואכלו: תם אכר סמנא ולבנא. וארעגל
אלדי אצלחה. ונעל דאלך בין אידיהם.
והו ואקף אממהם. תחת ארשגרה
פאכלו: ויאמרו אליו איה שרה אשתך
ויאמר הנה באהל: ואמרו ליה. אן שרה
איתך. ואמר הא במשכנא: קאדוזה.
אין שרה זונתך. פקא הודא הי פי לכנא:
ויאמר שוב אשוב אליך פעת חיה והנה
בן לשרה אשתך ושרה שמעת פתח
האהל והוא אחרי: ואמר. מתב אתוב
לותך בעדן דאתון קיימין. והא ברא
לשרה אתך. ושרה שמעת. בתרע
משכנא והוא אחורוהי: קאל. סארגע
אליך פי מתל הוא ארוקת מן קאבל.
ויכון אכנא לשרה זונתך. ושרה תסמע.
ענד באב אלכנא והו וראה: ואברהם
ושרה וקנים באים בימים חדל להיות
לשרה ארח פנשים: ואברהם ושרה סיבו.
עאדו ביזמין. פסק מדמהוי לשרה. ארח
פנשיא: ואבראם ושרה קד שאכא.
וטענא פי אלסן. ואנתהא אן יכון לשרה.
סביל כאלנסא: ותצחק שרה בקרבה
לאמר אחרי בלתי היתה לי עדנה ואדני

זקן: וחייבת שרה במעהא למימר. בתר
דסיבת תהי לי עולימו. ורבני סיב:
פצחנת שרה פי נפסהא קאילא. בעד
אן בלית יכון לי זיי. וסידי שיד: ויאמר
יהוה אל-אברהם למה זה צחקת שרה
לאמר האף אמנם אלד ואני: זקנתי:
ויאמר יי לאברהם. למה דגן תייכת שרה
למימר. הנקושטא. אוידי ואנא סיבת:
פקאל אלה לאבראם. לם צחנת שרה
קאילא. איקינא. אלד וקד שכת: היפלא
מהוה דבר למועד אשוב אליך בעת חיה
ולשרה בן: היתכפא מן קדם יי פתגמא.
לזמן. אתוב לותך. בעדן דאתון קיימין
ולשרה בר: איכפא ען אלה אמר. לאוקת.
סארגע אליך. פי מתל הוא ארוקת מן
קאבל ולשרה אכנ: ותכחש שרה
לאמר לא צחקתי פי וראה ויאמר לא
פי צחקת: וכדיבת שרה למימר. לא
חייבת ארי דחילת. ואמר לא פרם
חייבת: פאנחדת שרה קאילא. לם אצחך
אד באשת. קאל לא בר קד צחנת:
ויקמו משם האנשים וישקפו על-פני
סרם ואברהם הלך עמם לשלחם: וקמו
מתמן גובריא. ואסתכיא על אפי סדום.
ואברהם. אויל עפהון לאלוואיהון: תם
קאם אקום מן תם. ואשרפו קבאה סדום.
ואבראם. סאר מעהם לישיעהם:
ויהוה אמר. המכסה אני מאברהם אשר
אני עשה: ויי אמר. המכסי אנא
מאברהם. דאנא עביד: פקאל אלה.
אמכפי אנא מן אבראם. מא אנא
צאנעה: ואברהם היו יהיה גנוי גדול
ועצום ונברכויבו כל גווי הארץ: ואברהם.
מהוה יהוי. לעם סני ותקיף. ויתברכון
בדידיה. כל עממי ארעא: ואבראם.
סתכון מנה. אמה כבירה עצימה.
ויתבארך בה. גמיע אמם אלארץ: פי
ידעתיו למען אשר יצוה את-בניו ואת-

חלק הרקדוק ב) שוב אשוב אליך, תרין, עד שוב-הרודפים ורין, (מהריב"ש) זג) ואני זקנתי הקוף בפתח וכו' במחברת
עם פתחין באהנח: ד) ותכחש שרה | לאמר, ברוב התיגאן שבדקתי לא יש פסיק בין שרה ובין לאמר, ובפסוקתא שבכוסרה רבתא
בפסיק וכן לקמן בין ויאמר ובין לא כי צחקת ובפסקת סהקדמונים ומחשוביהם ראיתי פסיק: ה) המכסה אני, כ' א"ת הס"ם בשוא פתח
ע"ב, וזה ספני שהמאריך בה"א: ו) אני בשפתא בכל התיגאן: * נקוד על אי

ביתו אחרי ושמרו דרך יהוה לעשות
 צדקה ומשפט למען הביא יהוה עליהם
 אברהם את אשר דבר עליו: ארי גלי
 קדמי. בדי דפקיד. ית בנהו ית אנש
 ביתיה בתרוהי. ויפרון אורחן התקנן קדם
 יי. למעבר צדקתא ודינא. בדי. דייתי
 יי על אברהם. ית המלי ערוהי: ואנא
 עאלם. באנה סיאמר בניה וארה מן
 בערה. ליחפצו טריק אלה. ויעמלו
 באלעדל ואלחכם. לקבל אן יאסי אלה
 לאברהם. במא ועדה: ויאמר יהוה
 זעקת סדם ועמרה פירבה ותפאתם פי
 כנדה מאד: ואמר יי. קבילת. סדום
 ועמורה ארי סניאת. וחובתהון. ארי
 תקיפת דהיא: פקאל אלה. צראך סדום
 ועמורה קד כתר. וכטייתתם קד עצמת
 גדא: ארדה נא ואראה הפצעקתה הפאה
 אלי עשו. פלה ואם לא אדעה: אתגלי
 בען וארון. הכקבילתהון. העלת לקדמי.
 עברו אעביד עמהון גמירא אם לא תיבין.
 ואם תיבין לא אתפרע: אודד אמרנא
 מוגלא ואנצר. אכצראכחם אלואצל איי.
 צנע גמלתתם אם לא: ויפנו משם
 האנשים וילכו סדמה ואברהם עורנו עמר
 לפני יהוה: ואתפניאו מתפן גבריא.
 ואולו לסדום. ואברהם. עד בען משפיש
 בצלו קדם יי: תם ולו אלקום מן תם.
 ומצו ארי סדום. ואברהם. עאדה ואקה
 בין ידי אלה: ויגש אברהם ויאמר האף
 תספה צדיק עם רשע: וקריב אברהם
 ואמר. הברנו תשיצי. זפאה עם תייבא:
 שתקדם אברהם וקאל. איקינא תסיף.
 אלצאלה מע אטאלה: אולי יש חמשים
 צדיקים בתוך העיר האף תספה ולא תשא
 פקום למען חמשים הצדיקים אשר
 בקרבה: מאם אית. חמשין זפאין בנו
 קרתא. הברנו תשיצי ולא תשבוק
 לאתרא. בדי. חמשין זפאין דבנות: לעל
 יוגד כמסין צאלהא פי אלברד. איקינא

תסיפהם ולא תצפה ענהם. לקבל
 אלכמסין אלצאלה אלדי פי מא בינהם:
 חללה לך מעשת. בדבר הזה להמות
 צדיק עם רשע והיה כצדיק ברשע חללה
 לך השפט כד הארץ לא יעשה משפט:
 קושטא אנון דינג. מלמעבר פפתנמא
 הרין. לשיצאה זפאה עם תייבא. ויהי
 זפאה פתיבא. קושטא אנון דינג. הרין
 פל ארעא. פרם יעביד דינא: אנת
 מעאר. מן אן תצנע מתל הוא אלומר.
 אן תהלך אלצאלה מע אלטאלה. ויכון
 אצאלה כאלטאלה. אנת מעאר. אחאכם
 גמיע אעאלם. לא יעמל באלחכם: ויאמר
 יהוה אם אמצא בסדם חמשים צדיקים
 בתוך העיר ונשאתי לכל הפקום
 בעבורם: ואמר יי. אם אשפה בסדום.
 חמשין זפאין בנו קרתא. ואשבוק לכל
 אתרא בדידהון: פקאל אלה. אן וגדת פי
 סדום. כמסין צאלהא פי מא בינהם.
 צפחת לגמיע אהל אלמוצע בסנבתם:
 וישן אברהם ויאמר יהוה נא הואלתי
 לדבר אדני ואנכי עפר ואפר: ואתיב
 אברהם ואמר. הא בען אסגיתי למללא
 קדם יי. ואנא עפר וקטם: פאנאכה
 אברהם וקא. הודי קד אמענת באללאם
 בין ידי אלה. ואנא תראב או רמאר:
 אולי יחסרון חמשים הצדיקים חמשה
 התשחית בחמשה את פל העיר ויאמר
 לא אשהית אם אמצא שם ארבעים
 וחמשה: מאם. יחסרון. חמשין זפאין
 חמשא. התחביל בחמשא ית פל קרתא.
 ואמר לא אחביר. אם אשפה תפן ארבעין
 וחמשא: לעד ינקצון ארכמסין אלצאלה
 כמסה. אתהלך בסנב אלכמסה גמיע
 אלקריה. קאל לא אהלכחם. אן וגדת
 תם. ארבעין וכמסה: ויסף עוד דדבר
 אדני ויאמר אולי ימצאון שם ארבעים
 ויאמר לא אעשה בעבור הארבעים:
 ואסיף עוד. למללא קדמוהי ויאמר. מאם.

ישתכחון
 חלק הדקדוק (ה) הרגום הגה נא הוואלתי תרויהון. הא בען אסגיתי ולא שריתי, כי לא היה החלה דיבור שיצדק עליו לומר שריתי (כתר תורה)

יִשְׁתַּכְּחֹן תַּפְּן אֶרְבַּעַן. וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱבִיד
 נְמִירָא. בְּדִיל אֶרְבַּעַן : פִּעְאֹד אֵינְא
 כְּלִמְהוּקָא. לְעַל יוֹגֵד תַּם אֶרְבַּעַן. קֵאל
 לֹא אֶעֱנַע דְּאֵלְךָ. בְּסַבֵּב אֶל־אֶרְבַּעַן :
 וַיֹּאמֶר אֲלֵינָא יְחִיר לְאֲדִנִי וְאֲדַבְּרָה אֵלָי
 יִמְצְאִין שֵׁם שְׁלִישִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה
 אִם־יִמְצְאֵנָא שֵׁם שְׁלִישִׁים : וַיֹּאמֶר. לֹא כַעֲן.
 יִתְקַף רוּגְזָא דִּי וַאֲמַלִּיל. מֵאִם יִשְׁתַּכְּחֹן
 תַּפְּן תְּלַתִּין. וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱבִיד נְמִירָא.
 אִם אֶשְׁבֵּחַ תַּפְּן תְּלַתִּין : קֵאל. לֹא יִצְעַב
 בִּין יְדֵי אֱלֹהִים תְּהֵא אֲתַבְלָם. לְעַל יוֹגֵד תַּם
 תְּלַתִּין. קֵאל לֹא אֶעֱנַע דְּאֵלְךָ. אִן וְגֵדַת
 תַּם תְּלַתִּין : וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא הוֹאֲלִיתִי
 לְדַבֵּר אֶל־אֲדִנִי אֲוִי יִמְצְאִין שֵׁם עֲשָׂרִים
 וַיֹּאמֶר לֹא אֶשְׁחִית בְּעַבּוֹר הָעֲשָׂרִים :
 וַיֹּאמֶר. הֵא כַעֲן אֶסְנִיתִי לְמַלְלָא קְדָם יי.
 מֵאִם יִשְׁתַּכְּחֹן תַּפְּן עֶסְרִין. וַיֹּאמֶר לֹא
 אֲחַבִּיל. בְּדִיל עֶסְרִין : קֵאל. הוּדָא קִד
 אֲמַעֲנַת בְּאֲלֻכְדָּאם בִּין יְדֵי אֱלֹהִים. לְעַל
 יוֹגֵד תַּם עֲשָׂרִין. קֵאל לֹא אֶהֱלִכְהֶם. בְּסַבֵּב
 אֶל־עֲשָׂרִין : וַיֹּאמֶר אֲלֵינָא יְחִיר לְאֲדִנִי
 וְאֲדַבְּרָה אֲךָ־הַפֶּעַם אֲוִי יִמְצְאִין שֵׁם
 עֶשְׂרֵה וַיֹּאמֶר לֹא אֶשְׁחִית בְּעַבּוֹר
 הָעֲשָׂרֵה : וַיֹּאמֶר. לֹא כַעֲן. יִתְקַף רוּגְזָא
 דִּי וַאֲמַלִּיל בְּרַם זְמַנָּא הָדָא. מֵאִם
 יִשְׁתַּכְּחֹן תַּפְּן עֶסְרָא. וַיֹּאמֶר לֹא אֲחַבִּיל.
 בְּדִיל עֶסְרָא : פִּקֵּאל. לֹא יִצְעַב בִּין יְדֵי אֱלֹהִים
 חֲתִי אֲתַבְלָם הִדָּה אֶלְמֵרָה פִּקֵּט. לְעַל
 יוֹגֵד תַּם עֶשְׂרֵה. קֵאל לֹא אֶהֱלִכְהֶם. בְּסַבֵּב
 אֶל־עֶשְׂרֵה : וַיִּלֵּךְ יְהוָה בְּאֲשֶׁר פָּלַח לְדַבֵּר
 אֶל־אֲבֵרָהָם וְאֲבָרָהָם שָׁב לְמַקְמוֹ :
 וַאֲסַתְּלַק יִקְרָא דִּי. כִּד שִׁינִי. לְמַלְלָא
 עִם אֲבֵרָהָם. וְאֲבָרָהָם תָּב לְאֲתֵרִיהֶם : תַּם
 אֲרַתְּפַע נוֹר אֱלֹהִים. חִין פִּרְגִּין מִן מְכַאֲמַתָּה.
 וְאֲבֵרָאֵהֶם רִנַּע אֲלֵי מוֹצְעָה : וַיִּבְּאוּ שְׁנֵי
 הַמַּלְאָכִים סָדְמָה בְּעֶרְבַּי וְלוֹטִישֵׁב בְּשַׁעֲרֵי־
 סָדֵם וַיִּרְאוּ־לוֹט וַיִּקְמוּ לְקִרְיָתָם וַיִּשְׁתַּחֲוּ
 אֲפִים אֶרְצָה : וְעֵאלוּ. תְּרִין מַלְאָכִיא לְסָדֵם

בְּרִמְשָׁא. וְלוֹט יָתִיב בְּתַרְעָא דְסָדֵם.
 וְחֵוא לוֹט וְקָם לְקַדְמוֹתְהוֹן. וְסִגִּיד עַל
 אִפְוֵיהִי עַל אֶרְעָא : תַּם דְּכִלְא אֶלְמַלְכָּאן
 אֲלֵי סָדֵם וְקַת עֶשָׂא. וְלוֹט גֵּאלֵם עַל־י
 בְּאֵבְהָא. פִּלְמָאֲרָאֵהֶם קָאם תְּלַקְאָהֶם.
 וְסִגִּיד עַל־י וְגֵהָה עַל־י אֶל־אֶרֶץ : וַיֹּאמֶר הִנֵּה
 נָא־אֲדִנִי סוּרוּ נָא אֶל־בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינִי
 וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁפַּמְתֶּם וְהִלַּכְתֶּם
 לְדַרְכְּכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא פִי בְּרַחֲוֵב נְדִין :
 וַיֹּאמֶר בְּבַעְו כַּעֲן רַבּוּנִי. וּזְרוּ כַעֲן. לְבֵית
 עַבְדְּכֶם וּבֵיתוֹ וְאֶסְחוּ רַגְלֵיכֶם. וְתִקְדְּמוּן
 וְתַהֲבֹן לְאֶזְרַחְכֶם. וַיֹּאמְרוּ לֹא. אֶלְהִין
 בְּרַחֲוֵבָא נְבִית : קֵאל יֵא סִידָא. מִילָא
 אֲלֵי בֵית עַבְדְּכֶם וּבֵיתָא וְאֶגְמֵלָא
 אֶרְגִּלְכֶם. וְתִדְלָגָא וְתִמְצִיא לְטְרִיקְבָמָא.
 קֵאלָא לֹא. אֶלָּא נְבִית פִי אֶלְרַחֲבָה :
 וַיִּפְעֲרֻ בָּם מֵאֲד וַיִּסְרוּ אֲלֵיוּ וַיִּבְּאוּ אֶל־בֵּיתוֹ
 וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתָּה וּמִצִּוֹת אִפְּהָ וַיֹּאכְלוּ :
 וַאֲתִקְוּ בַּחוּן לְחֵדָא. וּזְרוּ לְוַתִּיהָ. וְעֵאל
 לְבֵיתִיהָ. וְעַבְדָּ לְהוֹן מִשְׁתִּיא. וּפְסִיר אִפְּא
 לְהוֹן וַיֹּאכְלוּ : הֲתִי אֵה עַלְיֵהֶם גֵּדָא. פִּמְלָא
 אֲלֵיהָ. וְדְכִלְא אֶלָּא מְנוּלָה. וְעֵנַע לָהֶם
 כְּגֵלְסָא. וְכַבּוּ פְסִירָא פִּאֲכְלוּ : מֵטְרָם
 יִשְׁכְּבוּ וְאֲנָשֵׁי הָעִיר אֲנָשֵׁי סָדֵם נִסְפוּ עַל־
 הַבַּיִת מִנְעֵר וְעַד־זֶקֶן כָּל־הָעָם מִקְצָה :
 עַד לֹא שָׁכְּבוּ. וְאֲנָשֵׁי קְרָתָא. אֲנָשֵׁי
 סָדֵם אֲקִיפוּ עַד בֵּיתָא. מְעוּלִימָא וְעַד
 סָבָא. כָּד עִמָּא מְסוּפִיָּה : קַבְלָ אִן יִנְצַעְו.
 פִּאֲדָא בְּאֵהֵר אֶלְקֵרִיָּה. אֵהֵל סָדֵם קִד
 אֲחַאֲטוּ בְּאֲלֻבוֹת. מִן שֵׁב אֲלֵי שִׁיךְ. גִּמְעַ
 אֶלְקוּם אֲלֵדִי פִי נֶאֱחִיתָה : וַיִּקְרָאוּ אֶל־
 לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֵיהָ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ
 אֵלֶיךָ תְּלִידָה הוֹצִיאָם אֲלֵינוּ וְנִדְעָה אֲתָם :
 וְקִרוּ לְלוֹט וַיֹּאמְרוּ לֵיהָ. אִן גּוֹבְרִיא. הָאֲתוּ
 לְוַתְךָ בְּלִיָּדִיא. אֲפִיקְנוּן לְוַתְנָא וְנִדְעָה יְתְּהוֹן :
 פִּדְעוּ בְלוֹט וְקֵאלוּ דֵה. אִן אֲרִנָא. אֲלֵדִי
 גֵּאוּ אֲלִיךְ אֲלִילָה. אֲכַרְגָּהֶם אֲלֵינָא.
 חֲתִי נוֹאֲקַעְהֶם : וַיִּצְא אֱלֹהִים לֹט הַפֶּתַח

והדלת

חלק הרקדוק (ח) ויאמרו לא, אעפ"י שאין זה דחוק ואתי טרוחק בשורק וערי, כאן צריך להיות (הלמ"ד) דגש ע"פ המוסרה
 שפנו ג' דגשין, (עיי' במ"ר ובהקדמתו) ארוניהו ו"ל) : מ) טרם ישכבו, הנעימה במ"ת דטרם ובכ"ף דישכבו כי הורקא והסגלא לא
 יטעמו כי אם כפי טעם שירש התיבה, וכשהאמר שכב הגה המעם בכ"ף ועיין במחברת התאג :

והדלת סגור אחריי: ונפק לותהון. לוט
 לתרעא. ודשא אחר בתרוהי: פכרג
 אליהם. לוט אלי לבאב. וגלק למצראע
 וראה: ויאמר אל-נא אחי תרעו: ויאמר
 נבעו בען אחי לא תבאשון: קאר יא
 אכותי לא תסו אליהם: הנהנא לי שתי
 ננות אשר לא-ידעו איש אוציה-נא
 אתהון אליכם ועשו להון פסוב בעיניכם
 רק לאנשים האל אל-תעשו דבר פי-על-
 מן פאז בעל קרתי: הא בען לי תרתין
 נגן. דלא ידעונין נבר. אפיק בען יתהון
 לותכון. ועבירו להון. פדתקין בעיניכון.
 לתור. לגובריא האלין לא תעבדון מדעם.
 ארי על כן עארו פטלד שריתי: הורא לי
 אבנתאן. מא לם יערפאן רגל. אכרנהמא
 אליכם. ואצנעו בהן מא חסן ענדכם.
 ערא בהולאי אלקום לא תצנעו שיא.
 למא דכלו תחת צלאל סקפי:
 ויאמרו: גש-הלאה ויאמרו האתר בא-
 לגור וישפט שפוט עתה נרע לך מהם
 ויפצרו באיש בלוט מאד ויגשו לשבר
 הדלת: ויאמרו קרב להלאה. ויאמרו חד
 אתא לאתותנא והא דאין דינא. פען.
 נבאיש לך מדידהון. ואתקיפו בגוברא
 בלוט דחדא. וקרובו למתפר דשא: קארו
 תקדם אלי ההנא. תם קארו או אחד נא
 דיסכן מענא צאר יחכם עלינא. אלאן.
 נסי אליך אכתר מנהם. פאלחו עלא
 לוט גרא. ותקדמו ליכסרו אלמצראע:
 וישלחו האנשים את-ידם ויביאו את-
 לוט אליהם הביתה ואת-הדלת סגרו:
 ואשימו גובריא ית ידיהון. ואעילו ית
 לוט. דותהון לביתא. וית דשא אחרו:
 פמד אלקום אידיהם. ואדכלו לוט. אליהם
 אלא ארבית. ואגקו אלמצראע: ואת-
 האנשים אשר-פתח הבית הפו בפנורים
 מקטן ועד-גדול וילאו למצא הפתח: וית
 גובריא דבתרע ביתא. מהו בשברתא.
 מועירא ועד רבא. וראיאו לאשכתא

תרעא: ואלקום ארדן בבאב ארבית.
 צרבוהם באלאעשא. מן צגור אלא כביר.
 פעגוז ען וגור אלבאב: ויאמרו האנשים
 אל-לוט עד מילך פה חתן ובניך ובנותיך
 וכל אשר-יך בעיר הוצא מן-המקום:
 ואמרו גובריא ללוט. עוד מא לך הכא.
 חתנא ובנה ובנתך. וכל דלך בקרתא.
 אפיק מן אתרא: פקארו אלקום ללוט.
 מן לך ההנא. מן צהר ובניך ובנאתך.
 וגמיע מאלך פי אלקריה. אכרנא מן הדי
 אלמוצע: פי-משחתים אנחנו את-המקום
 הזה פי-גדלה צעקתם את-פני יהוה
 וישלחנו יהוה לשחתה: ארי מתבלין
 אנחנא. ית אתרא הדין. ארי סגיאת
 קביל-תהון קדם יי. ושלחנא יי לחבלותה:
 לאנא מהלכין הדא אלמוצע. למא עצם
 צראכהם בון ידי אלה. פבעת בנא
 לנהלכהם: ויצא לוט וידבר. ארי-חתניו |
 לקתי בנתיו ויאמר: קומו צאו מן-המקום
 הזה פי-משחית יהוה את-העיר ויהי
 כמצחק בעיני חתניו: ונפק לוט. ומליד
 עם חתנוהי נסכי בנתיה. ואמר קומו פוקו
 מן אתרא הדין. ארי מתביל יי ית קרתא.
 והוה פמחייך בעיני חתנוהי: פכרג לוט.
 וכלם אצהארה אלמתוזוגין בנאתה. וקא
 קומא אכרנא מן הדא אלמוצע. לאן אלה
 מהלכה. פכאן ענדהם כאלאעב: וכמו
 השחר עלה ויאצוהפלדאכים בלוט דאמר
 קום לך את-אשתך ואת-שתי בנותיך
 הנמצאת פן-תספה בעון העיר: וכמסק
 צפרא הוה. ודחיקו מדאכיא בלוט דמימר.
 קום דבר ית אתתך. וית תרתין בנתך
 דאשתכחא מהימן עפך. דקמא תדקי
 בחובי קרתא: פלמא כאן ענד מדוע
 אלפגה. אלחו אמלאיכת עדי לוט קאילין.
 קום כד זונתך. ואבנתך אמוגורתאן. כלא
 תנסאף כדנב אהל אלכרד: ויתמהמהן
 ויחזיקו האנשים בידו וביר-אשתו וביר
 שתי בנתיו פחמלת יהוה עליו ויצאהו

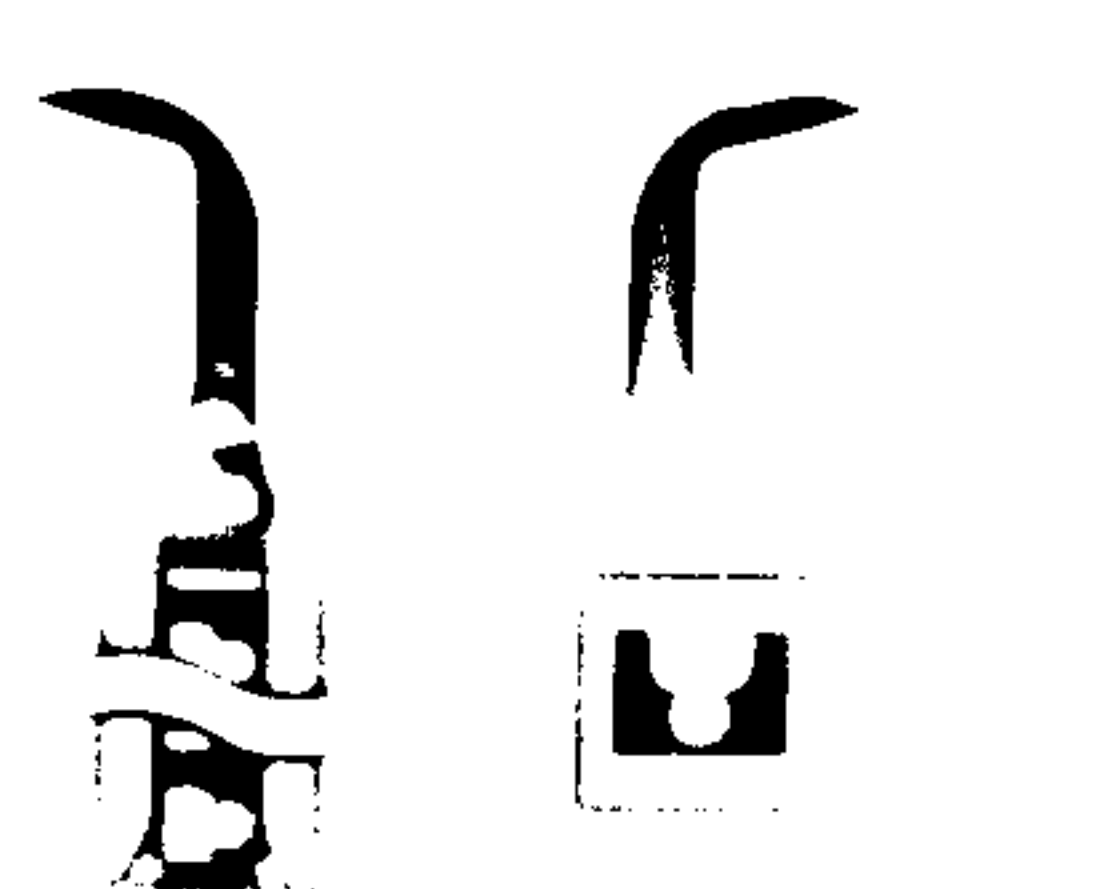
וינחהו

חלק הדקדוק (י) וידבר אל חתנו, וידבר בשופר ואין כאן פסיק: (יא) קומו צאו, הצדי דנש עפ"י המסורה:

וַיַּחֲזֵק מִחוּץ לְעִיר : וְאֶתְעַבְבֵּב וְאֶתְקִיפוּ
 נִכְרִיא בִּירֵיהּ וְכִיד אֶתְתִּיהּ. וְכִיד תִּרְתִּין
 בְּנִתְיָהּ. בְּדָהֶם יי' עֲלוּהִי. וְאֶפְקֹהִי
 וְאֶשְׂרִיֶּהִי מִבְּרָא לְקִרְתָּא : פִּתְלַבַּת
 וְנִסְךְ אִקּוּם כִּירֵהּ וְכִיד וְזִנְתָהּ וְכִיד אֲנִתְיָהּ
 בְּשִׁפְקָהּ אֵלֶּה עֲלֶיהָ. וְאֶכְרַגּוּהָ וּוְצַעוּהָ
 בְּאֶרֶגְ אִקְרִיהּ : וְיֵהִי כְהוֹצִיאֵם אֶתְם הַחוּצָה
 וְיֵאמֶר הַמַּלְטָעֵל נִפְשָׁךְ אֵלֶּי תִפִּיט אַחֲרֶיךָ
 וְאֵלֶּי תַעֲמֹד בְּכִלְהַפְכֵּר הַתְּרָה הַמַּלְטָעֵל פִּן
 תִּסְפָּה : וְהוּהָ כִד אֶפִּיק יִתְחֹן לְבָרָא .
 וְאֵמֶר חוּס עַל נִפְשָׁךְ. לֹא תִסְתַּכִּי לְאֶחָדֶךָ .
 וְלֹא תִקִּים בְּכִד מִיִּשְׂרָאֵל. לְטוֹרָא אֲשֶׁתִּיזַב
 דְּלִמָּא תִדְקִי : פִּלְמָא אֲכַרְגַּהֶם אֵלֶּי בְרָא .
 קַאדּוּלָה אֲנִי בְנִפְסָךְ. לֹא תִלְתַּפֵּת אֵלֶּי
 וְרֵאךְ. וְלֹא תִקֵּף פִּי שִׁי מִן אֶלְמַרְגֵּי. וְתִכְלִץ
 אֵלֶּי אֲלֹגְבֵל כִּלָּא תִנְסַאף : וְיֵאמֶר לוּט
 אֵלֶּהֶם אֲלֵינָא אֲרֵנִי : וְאֵמֶר לוּט לְהוּן .
 בְּכַעֲוִי יי' קַא לוּט לְהֵמָּא. לֹא יֵאָרְסוּר אֵלֶּה :
 הַפְּחִי־נָא מִצָּא עֲבָדְךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וְתִגְדֵּל
 חֲסִדְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי לְהַחְיֹת אֶת־
 נַפְשִׁי וְאֲנֹכִי לֹא אֵיכֵל דְּהַמְלִיטָה הַתְּרָה פִּן
 תִּדְבַקְנִי הָרַעָה וּמָתִי : הָא כַעַן . אֲשַׁבֵּחַ
 עֲבָדְךָ רַחֲמֵיךָ קִדְמָךְ. וְאֶסְגִּיתָא שִׁיבוּתְךָ .
 דְּעַבְדֵּת עִמִּי . לְקִיּוּמָא יִת נִפְשִׁי . וְאֲנָא .
 לִית אֲנָא יָכִיל דְּאֲשֶׁתִּיזַב לְטוֹרָא. דְּלִמָּא
 תַּעֲרַעֲרֵנִי בְּשִׁתָּא וְאֲמוּת : הוּדָא קִד וְגַד
 עֲבָדְךָ חֲצֵאָא עֲנַדְךָ. וְכִתְרַת פִּצְדְךָ. אֲדִי
 צִנְעַתָּה מַעֵי. דְּתַחֲיִי נַפְסִי. וְאֲנָא לֹא אֶטִּיק
 אֶלְתִּכְלִץ אֵלֶּי אֲלֹגְבֵל. כִּלָּא תִלְחַקְנִי
 אֶלְבְּרִיָּהּ פִּאֵהֲלֵךְ : הַנְּהִינָא הָעִיר הַזֹּאת
 קְרִיבָה לְנוּס שְׂמָהּ וְהוּא מִצְעַר . אֶמְלִטָה נָא
 שְׂמָהּ . הָלֹא מִצְעַר הוּא וְתַחֲיִי נַפְשִׁי : הָא
 כַּעַן . קִרְתָּא הָדָא קְרִיבָא . לְמַעַרְק דְּתַמָּן
 וְהִיא זַעֲרָא . אֲשֶׁתִּיזַב בְּעַן דְּתַמָּן . הָלֹא
 זַעֲרָא . הִיא וְתִתְקִיִּים נַפְשִׁי : הוּדָא הָדָא
 אִלְקִרִיָּה קְרִיבָה . אֵן אֲהֵרַב אֵלֶיהָ וְהִי
 צִנְרָה. וְעֲלִי אֲנָהּ צִנְרָה פִּתְחִיא נַפְסִי :
 וְיֵאמֶר אֲלֵיךָ הִנֵּה נִשְׂאֵתִי פְּנִיךָ גַם לְדַבְּרַ

הַזֶּה לְבִלְתִּי . הַפְּכִי אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר
 דִּבַּרְתָּ : וְאֵמֶר לִיָּהּ . הָא נִסִּיבִית אֶפְךָ .
 אִף לְפִתְנָמָא הָרִין . בְּדִיד דְּלֹא לְמַהֲפִכִי
 יִתְקַרְתָּא דְּבַעֲיָתָא עֲלֶיהָ : קַאֵל הוּדָא קִד
 שְׁפַעְתְּךָ פִּי הוּדָא אֵאמֶר אֵיצָא. לִלָּא אִקְרַב
 אִלְקִרִיָּה אֲלֵדִי סֹאֵלַת עֲנָהּ : מַהֵר הַמַּלְטָעֵל
 שְׂמָהּ פִּי לֹא אֹכֵל לְעִשׂוֹת דְּכַר עַד־בְּאֵיךְ
 שְׂמָהּ עַל־כֵּן קִרָּא שִׁם־הָעִיר צוּעַר : אוֹחִי
 אֲשֶׁתִּיזַב לְתַמָּן . אֲרִי לֹא אִכּוּל לְמַעַבְדֵּי
 פִּתְנָמָא . עַד מִיתְּךָ לְתַמָּן . עַד כֵּן . קִרָּא
 שְׂמָהּ דְּקִרְתָּא צוּעַר : אֶסְרַע תִּכְלִץ אֵלֶּי
 תָּם. פִּאֲנִי לֹא אֶטִּיק אוּ אֲצַנַע שִׁיָּא. אֵלֶּי
 אֵן תִּדְכַּלְהָא. לְדֹאֲלֵךְ סִמִּית אִקְרִיָּה זַגְרָא :
 הַשְּׂמִישׁ יֵצֵא עַל־הָאָרֶץ וְלוּט בָּא צַעֲרָה :
 שְׂמִישׁא נִפְקַעַר אֲרַעָא . וְלוּט עַא לְצַעַר :
 אֲלֵשֶׁמֶס כְּרַגַּת עֲלֵי אֲרַאֲרֵךְ . וְלוּט דְּכִל
 אֲלֵי זַגְרָא : וְיֵהוּהָ הַמַּטִּיר עַל־סְדָּם וְעַל־
 עַמְרָה גְּפִרִית וְאֵשׁ מֵאֵת יְהוָה מִן־
 הַשָּׁמַיִם : וְיִי . אֶמְטֵר עַל סְדָּם . וְעַל עַמְרָה
 גְּוִפְרִיתָא וְאִישְׁתָּא . מִן קָדָם יי' מִן שְׂמִיא :
 וְאֵלֶּה אֶמְטֵר עֲלֵי סְדָּם וְעַמְרָה כְּבִרִיתָא
 וְנֵאֲרָא. מִן עֲנָהּ מִן אֶלְסָמָא : וְיִהְפֹךְ אֶת־
 הָעֵרִים הָאֵל וְאֵת פִּלְהַפְכֵּר וְאֵת פִּלְיָא
 יִשְׁבִּי הָעֵרִים וְצִמַּח הָאֲדָמָה : וְהִפֹּךְ יִת
 קְרוּיָא הָאֲלֵין . וְיִת כִּל מִיִּשְׂרָאֵל . וְיִת כִּל
 יִתְבִּי קְרוּיָא . וְצִמַּחֵה דְּאֲרַעָא : פִּקְלַב
 תִּלְךְ אִלְקִרָא . וְסֹאִיר אֶלְמַרְגֵּי . וְגַמִּיעַ
 סְכָאֲנָהּ . חֲתָא נִבְאֵתָהּ : וְתַבְּטַ
 אֲשֶׁתּוֹ מֵאֲחֵרֵי וְתֵהִי נְצִיב מְלַח :
 וְאֶסְתַּכִּיאֵת אֶתְתִּיהּ מִבְּתְרוּהִי . וְהוּת קִמָּא
 דְּמִלְחָא : פִּאֵתְפַתֵּת זִנְתָהּ מִן־רֵאָה וְצִאֲרַת
 נְצִיבָה מְלַח : וְיִשְׁכַּם אֲכַרְהֶם בְּבִקְרֵ אֵלֶּי
 הַמְּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד שֵׁם אֶת־פְּנֵי יְהוָה :
 וְאִקְדִּים אֲכַרְהֶם בְּצַפְרָא. לְאֶתְרָא. דְּשִׁמִּישׁ
 תַּמָּן בְּצִלוֹ קָדָם יי' : פִּאֲדִלְגֵּי אֲכַרְהֶם
 בְּאֶלְגֵּרָאָה. אֲרִי אֶמְוַעַע. אֲדִי וְקַתְּתָם פִּיהּ
 בֵּין יְדֵי אֵלֶּה : וְיִשְׁקַף עַל־פְּנֵי סְדָּם וְעַמְרָה
 וְעַל פִּלְיָא אֲרֵץ הַפְּכֵר וְיֵרָא וְהִנֵּה עֲלֶיהָ

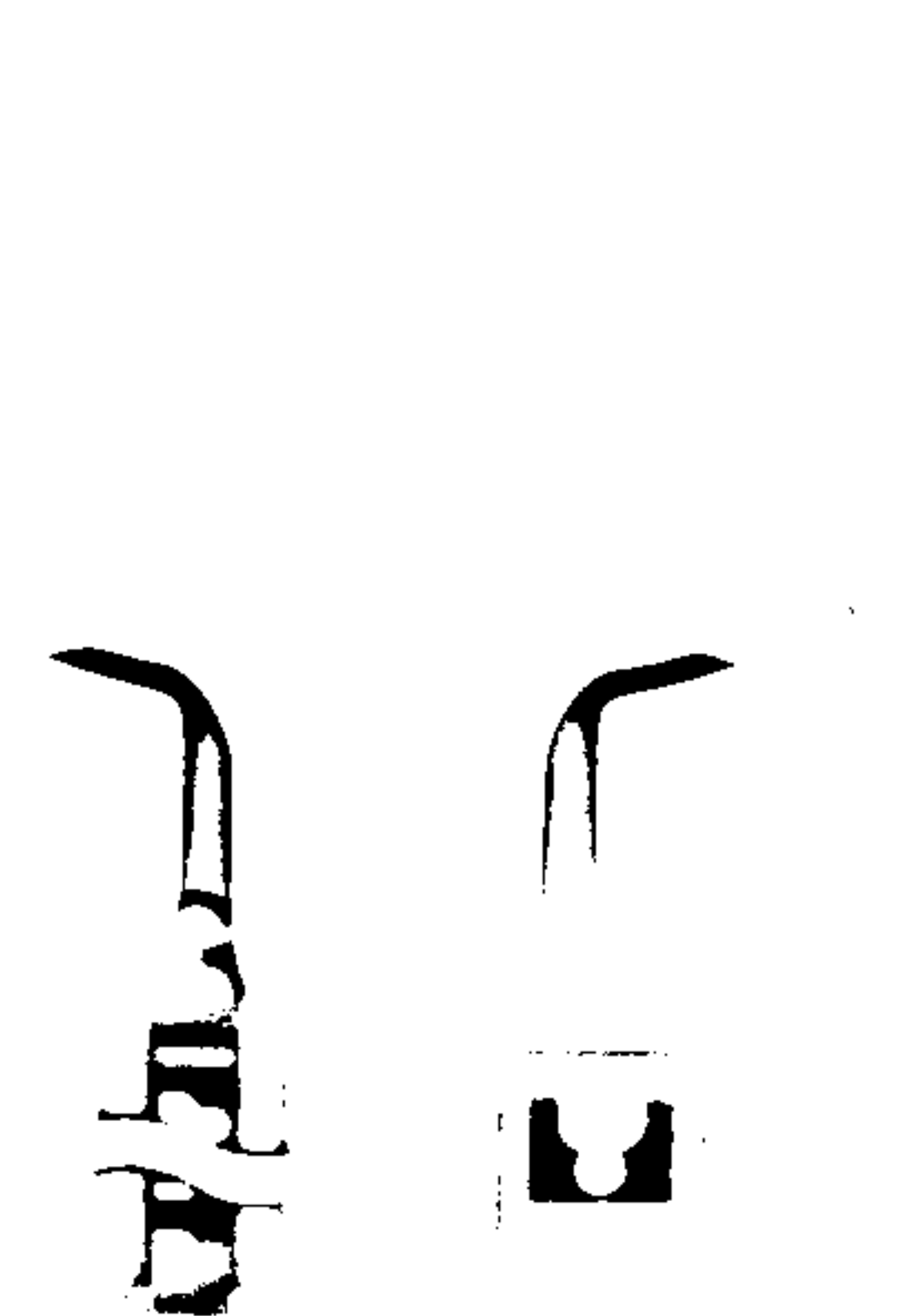
חלק הדקדוק (ב) אמלטה נא' ל' מלרע, וחד מלעיל אמלטה נא ואראה את אחי, (מהריב"ש) נא, הנני דגש כסתי, וכ"כ
 א"ת משום ס"ס ואין בזה פנים וקבלתם הכריע : (ג) הלא מצער, כתוב בתנאן בפתח : (ד) הפכי, הכף דגש מפני הקמץ שהוא חסף
 ידני כדן הנועה קטנה, ולא דמי לתובת טורדי בור, רדפי טוב, ששם הקמץ רחב מפני המארך, משא"כ כאן, ודכוותה וה' גינה חשבי

במשכבה ובמקומה : פסקתא אביהמא
 כמרא פי תלך אליה . פנאת אלכברא
 וצאנעתה . ולם יעלם בניאמהא וקיאמהא :
 ויהי ספחלת ותאמר הבכירה אל---
 הצעירה הן שכבתי אמש אתי אבי נשקנו
 יין גם הלילה ובא שכבי עמו ונחיה
 מאבינו זרע : והנה ביוםא דבתרוהי .
 ואמרת רבתא לזעירתא . הא שכבינת
 רמשי עם אבא . נשקניה חמרא אף
 בליליא . ועולי שכובי עמיה . ונקיים מאבונא
 בנין : פלמא כאן מן גר . קאת אלכברי
 לאלצנרי . הודא קד צאנעת אמם אבי .
 נסקיה כמרא אללילה איצא . ותעארי
 צאנעיה . ונסתבקי מנה נסלא : ותשקין
 גם בלילה ההוא אתי אביהן יין ותקם
 הצעירה ותשכב עמו ולא ידע בשכבה
 ובקמה : ואשקיאה . אף בליליא ההוא .
 ית אבוהון חמרא . וקמת זעירתא ושכיבת
 עמיה . ולא ידע במשכבה ובמקומה :
 פסקתא פי תלך אללילה איצא אביהמא
 כמרא וקאמת אלצנרי וצאנעתה . ולם
 יעלם בניאמהא וקיאמהא : ותהרין שתי
 בנות לזוט מאביהן : ועדיאה . תרתין בנת
 לזוט מאבוהון : פחמלתא . אבנתא לזוט
 מן אביהמא : ותלך הבכירה פן ותקרא
 שמו מאב הוא אבי מאב עד היום :
 וילדת רבתא בר . וקרת שמה מאב .
 הוא אבוהון דמאבאי עד יומא דין :
 פולדת אלכברא אבנא . ואסמתה מאב .
 הו אבי אלמואביין אלי אליום : והצעירה
 גסיהוא ילדה פן ותקרא שמו פן עמי הוא
 אבי בני עמון עד היום : וזעירתא אף
 היא ילדת בר . וקרת שמה בר עמי .
 הוא אבוהון דבני עמון עד יומא דין :
 ואלצנרי הי איצא ולדת אבנא . ואסמתה
 אבן עמי . הו אבי בני עמון ארי אליום :
 ויסע משם אברהם

קיטר הארץ בקיטר הכבשן : ואסתכי .
 על אפי סדם ועמרה . ועל כל אפי ארע
 מישרא . והוא . והא סליק תננא דארעא .
 פתננא דאתונא : פאשרף . עלי ונה סדם
 ועמרה . וסאיר אלארץ ואלמרג . פנצר .
 פארי קד צעד דכאנהא . כקיתאר אאתון :
 ויהי בשחת אלהים את ערי הפפר ויזכר
 אלהים את אברהם וישלח את לזוט מתוך
 ההפכה בהפך את הערים אשר ישב
 בהן לזוט : והנה . בחבלות ית קרוי
 מישרא . ודכיר ית אברהם . ושלח ית
 לזוט מנו הפיכתא . בד הפך ית קרויא .
 והנה יתיב בהון לזוט : ולמא אהלך אלה
 קרי למרג . דכר אלה אברהם . פאטלק
 לזוט מן וסט אלמקלב . בעד מא קלב
 אלקרא . אלדי כאן לזוט יסכנהא : ויעל
 לזוט מצוער וישב בהר ושתי בנתיו עמו
 פי ירא לשבת בצוער וישב במערה הוא
 ושתי בנתיו : וסליק לזוט מצוער ויתיב
 בטורא . ותרתין בנתיה עמיה . ארי החיל
 למתב בצוער . ויתיב במערתא הוא
 ותרתין בנתיה : פצער לזוט מן זגר ואקאם
 פי אלגבר . ואבנתאה מעה . אד כאף אן
 יקים פי זגר . פאקאם פי אלמנארה . הו
 ואבנתאה : ותאמר הבכירה אל הצעירה
 אבינו זקן ואיש אין בארץ לבוא עלינו
 בדרך כל הארץ : ואמרת רבתא לזעירתא
 אבונא סיב . וגבר לית בארעא למיער
 עלנא . פאורח כל ארעא : וקאת אלכברא
 לאלצנרי אבינא שייך . וליסרגל פי אנרד
 ידכר עלינא . כסביל אלנאם : לכה נשקה
 את אבינו יין ונשכבה עמו ונחיה מאבינו
 זרע : איתא נשקי ית אבונא . חמרא
 ונשכוב עמיה . ונקיים מאבונא בנין : תעלי
 נסקי אבינא . כמרא ונצאנעה . ונסתבקי
 מנה נסלא : ותשקין את אביהן יין בלילה
 הוא והבא הבכירה ותשכב את אביה
 ולא ידע בשכבה ובקומה : ואשקיאה
 ית אבוהון . חמרא בליליא הוא . ועאדת
 רבתא ושכיבת עם אבוהא . ולא ידע

הם (כתר תורה) יא (נקיד על וואו שני ובקופה)

תם רחל מן תם אברהם אלי בלד
אלקבלה . פאקאם בין רקים ובין אפר .
וסכן פי אלכלנין : ויאמר אברהם אל--
שרה אשתו אחתי הוא וישלח אבימלך
מלך גרר ויקח את שרה : ואמר אברהם .
עד שרה אתתיה אחת היא . ושלח .
אבימלך מלכא גרר . ודבר ית שרה :
ולמא קאד אברהם . ען שרה זונתה הי
אכתי . בעת אבימלך מלך אלכלנין
פאכדהא : ויבא אלהים אל--אבימלך
בחלום הלילה ויאמר לו הנך מת על--
האשה אשר לקחת והוא בערת בעל :
ואתא מימר מן קדם יי . לות אבימלך
בחלמא דלידיא . ואמר ליה . האת מאית
עד עיסק אתתא דדברתא . והיא אתת
גבר : פנא מלך אלה . אלי אבימלך פי
חלם אלליל . קאל לה . אנך מאית בסבב
אלאמראה אלדי אתכדתהא . והי דאת
בעל : ואבימלך לא קרב איה ויאמר
אדני הנני גם צדיק תהרג : ואבימלך .
לא קריב לותה . ואמר יי . העם אף זכאי
תקטור : ואבימלך . גם ידן בהא . פקאל .
יא רב . אאנסאן צאלח תקתל : הלא
הוא אמר לי אחתי הוא והיא גם--הוא
אמרה אחי הוא בתם--לבני ובנקין פפי
עשיתי זאת : הלא הוא אמר לי אחת
היא . והיא אף היא אמרת אחי
היא . פקשיטות רפי . ובזכאות ידי עבדית
דא : אלים הו קאל לי הי אכתי . והו איצא
קאתת הו אכי . בצחה קרבי . ונקא כפיי
צנעת דאלך : ויאמר אליו האלהים בחלם
גם אנכי ידעתי פי בתם--לבבך עשית
זאת ואחשך גם אנכי אותך מחטורי עלי
פן לא--נתתך לנגע איה : ואמר ליה
יי בחלמא . אף קדמי גלי ארי פקשיטות
לבך עבדת דא . ומנעית אף אנא . יתך
מי מחטי קדמי . עד פן לא שבקתך
למקרב לותה : פקאל לה מלך אלה פי
אלחלם . אנא איצא קד עלמת אנך בצחה

קלבך צנעת דאלך . פצורתך באתעריף
מן אן תכטי לי . ולדאלך לם ארעך אן
תדנו מנהא : ועתה השב אשתה איש פי
נביא הוא ויתפלל בערך : ויהי ואם
אינך משיב דע פימות תמות אתה וכלי
אשריך : וכען . אתיב אתת גוברא
ארי נביא הוא . ויצלי ערך ותיחי . ואם
ליתך מתיב . דע ארי ממת תמות . את
וכל דרך : ואראן רד זונה ארנגל אנה
נבי . וידעו לך פתחיא . ואן לם תרדהא .
אעלם אנך האלך . אנת וגמיע מאלך :
וישכם אבימלך בפקר ויקרא לכל עבדיו
וידבר את פלדי הדברים האלה פאזניהם
וייראו האנשים מאד : ואקדים אבימלך
בצפרא . וקרא לכל עבדוהי . ומדיל
ית כל פתגמיא האלין קדמיהון . ורחיוהו
גובריא לחדא : פארדגא אבימלך באגראת .
ודעא בגמיע קואדה . וכלמהם בגמיע
הדא אלכלאם . פכאפו ארקום גרא :
ויקרא אבימלך לאברהם ויאמר לו מהי
עשית לנו ומה חטאתי לך פייחבאת עלי
ועל ממלכתי חטאה גדלה מעשים אשר
לא יעשו עשית עמדי : וקרא אבימלך
לאברהם . ואמר ליה . מא עבדת לנא
ומא חטית לך . ארי איתיתא עלי . ועלי
מלכותי הובא רבא . עובדן דלא כשרני
לאתעבדא . עבדת עמי : תם דעא
אבימלך באברהם . וקאל לה . מא דא
צנעת בנא ומא אכטית לך . אד גלבת
עלי . ועלי ממלכתי כטייה עצימה
ואעמאד לא יצנע מתלהא . צנעתהא
מעי : ויאמר אבימלך אל--אברהם מוז
ראית פי עשית אתי הדבר הזה : ואמר
אבימלך לאברהם . מא חזיתא . אר
עבדתא ית פתגמא הדין : וקאל איצא
מא ראית . אד צנעת הדא אמר : ויאמו
אברהם פי אמרתי רק אייראת אלהיני
במקום הזה והרגוני על--דבר אשתי
ואמר אברהם . ארי אמרית . לחוד ליו

דחלהא

דחלתא דיין . פאתרא הדין . ויקטלוני
 על עיסק אתתי : פקאל אבראהם . אני
 קלת . לעל לים כוף אלה פי הודא למוצע .
 ויקתלוני בסבב זונתי : וגם אמנה אתתי
 בתאמי הוא אך לא בתאמי ותתי לי
 לאשה : זכרם פקושטא . אחתי פת אפא
 היא . פרם לא בת אפא . והות לי לאתני :
 ובאלחקיקה הי קריבתי מן אבי . לכן לים
 מן אמי . פצארת לי זונה : ויהי פאשר
 התעו אתי אלהים מפית אבי ואמר לה
 זה חסדך אשר תעשי עמדי אל כל
 המקום אשר נבוא שמה אמרי לי אחי
 הוא : והוה פד טעו עממיא בתר עובדי
 ידיון . יתי קריב יי לדחלתיה טפית
 אפא . ואמרית לה . דין טיבותיך .
 דתעפרין עמי . לכל אתר דנתך לתמן .
 אימרי עלי אחי הוא : פלמא אכתרעני
 אלה מן בית אבי . קדת להא . הודא
 פצלך . ארדי תצנעיה מעי . פי כל מוצע
 גדכל אריה . קולי עני הו אבי : ויקח
 אבימלך צאן וברך ועבדים ושפחה ויהן
 לאברהם וישב לו את שרה אשתו : ודבר
 אבימלך עאן ותורין . ועבדין ואמהן . ויהב
 לאברהם . ואתיב ליה . ית שרה אתתיה :
 פאכד אבימלך נגמא ובקרא . ועבירא
 ואמא . ואעטא אבראהם . ורד לה שרה
 זונתה : ויאמר אבימלך הנה ארצי לפניך
 פטוב בעיניך שב : ואמר אבימלך . הא
 ארצי קדמך . בדתקין בעיניך תיב : פקאל
 אבימלך . הודא ברדי בין ידיך . אין מא
 חסן דך קם פיה : ולשרה אמר הנה נתתי
 אלף פסף לאחייך הנה הוא ייך פסות
 עינים לכל אשר אתך ואת כל ונכחת :
 ולשרה אמר . הא יהבית . אלף סלעין
 דכסף לאחייך . הא הוא לייך פסות דיקר .
 חלף דשלחית דברתיך . וחזית יתיך וית
 כל דעמיך . ועל כל מא דאמרת אתוכחת :
 וקאל שרה . הודא קד אעטית אפך
 אלף דרהם . תכון לך פי כסוה חסנה .
 לכך מן מעך : והודא אלכל חוארך :

ויתפלג אברהם אל האלהים וירפא
 אלהים את אבימלך ואת אשתו ואמהתו
 וילדו : וצלי אברהם קדם יי . ואפי יי .
 ית אבימלך וית אתתיה . ואמהתיה
 ואתרוחו : תם דעא אבראהם אלי אלה .
 פעאפא אלה אבימלך וזונתה ואמאה
 וולדו : פי עצר עצר יהוה בעד כל דרהם
 לבית אבימלך על דבר שרה אשת
 אברהם : ארי מיחד אחד יי . פאפי כל
 פתח וקדא לבית אבימלך . על עיסק
 שרה אתת אברהם : לאן אלה קד תואעד
 בתכם כל רחם לבית אבימלך . בסבב
 שרה זונה אבראהם :

ויהוה פקד את שרה פאשר
 אמר ויעש יהוה לשרה פאשר דבר :
 ויי . דכור ית שרה פמא דאמר . ועבד
 יי . לשרה פמא דמדיל : תם דכור אלה
 שרה כמא קאל . וצנע דהא כמא ועד :
 ותחר ותלד שרה לאברהם בן לזקניו
 לפועד אשר דבר אתו אלהים : ועדיאת
 וילדת שרה לאברהם . פד לסובתוהי .
 דזמנא . דמליל יתיה יי : פחמלת וולדת
 שרה לאבראהם . אבנא פי שיכונתה .
 פי אלוקת אלדי קאלה אלה : ויקלא
 אברהם את שם בני הנולד לו אשר
 ילדה לו שרה יצחק : וקרא אברהם . ית
 שום פריה דאתיליד ליה . דילידת ליה
 שרה יצחק : פסמא אבראהם . אבנה
 אלמולוד לה . אדי ולדת לה שרה יצחק :
 וימל אברהם את יצחק בנו בן שמונת
 ימים פאשר צוה אתו אלהים : וגזר
 אברהם ית יצחק פריה . פד תמניא
 יומין . פמא דפקיד יתיה יי : וכתנה אבן
 תמאנייה אאם . כמא אמרה אלה :
 ואברהם בן ימאת שנה בהילד לו את
 יצחק בנו : ואברהם פד מאה שנין . פד
 אתיליד ליה . ית יצחק פריה : וכאן
 אבראהם אבן מאיה סנה . חין ולד לה
 יצחק אבנה : ותאמר שרה צחק עשה
 לי אלהים פלי השמע יצחק לי : ואמרת

חלק הרקדוק (כו) יצחק לי , השיא שבצרי נח הגם שבא מאריך ב"ד ויהי טפני הוות הרוכה בטעם סקף וכל זה לשיבת
 מחברת התינאן ע"ש .

שרה. חרוא. עבד לי יי. כל דשמע יחדי
 לי: פקאלת שרה. קד צנע לי אלה
 סרורא. כל מן סמע פרח לי: ותאמר
 מי מלל לאברהם היניקה בנים שרה פי
 ילדתי בן לוקניו: ואמרת מהימן דאמר
 לאברהם וקיים. דתוניק בנין שרה. ארי
 ילדית בר לסבתוהי: קאלת. צדק מן
 קאל לאברהם. אין שרה סתרצע אולאדא.
 אד ולדת אננא פי שיכוכתה: ויגדל
 הילד ויגמל ויעש אברהם משתה גדול
 י ביום הגמל את יצחק: ורנא רביא
 ואתהסיל. ועבד אברהם משתיא רבא.
 ביוםא דאתהסיל יצחק: ולמא כנר
 אלצני ופטם. צנע אבראהם מגלסא
 עצימא. פי יום פטם יצחאק: ותרא שרה
 את בני הגר המצרית אשר ילדה
 לאברהם מצחק: ותות שרה. ית בר הגר
 מצריתא. דילידת לאברהם מתינד:
 פראת שרה. אבן הגר אלמצריתא. אלדי
 ולדתה לאבראהם לאעבא: ותאמר
 לאברהם גרש האמה הזאת ואת יפנה
 פי לא ירש בני האמה הזאת עם בני
 עם יצחק: ואמרת לאברהם. תריך.
 אמתא הדא וית פרה. ארי לא יירת בר
 אמתא הדא. עם ברי עם יצחק: פקאלת
 לאבראהם. אטרד הדה אלאמה ואבנהא.
 פאנה לא ירת כע אבני יצחאק: וירע
 הדבר מאד בעיני אברהם על אודת בני:
 ובאיש פתגמא. דחדא בעיני אברהם.
 על עיסק בריה: פשק דאלך אלאמר.
 גדא עלי אבראהם. בסבב אבנה: ויאמר
 אלהים אלי אברהם אלי ירע בעיניך עלי
 הנער ועל אמתך כל אשר תאמר אריך
 שרה שמע בקלה פי ביצחק יקרא לה
 זרע: ואמר יי לאברהם. לא יבאש בעיניך
 על עולימא ועל אמתך. כל דתימר דך.
 שרה קביל מנה. ארי ביצחק. יתקרין
 דך בנין: פקאל אלה לאבראהם. לא
 ישק עליך אלאמר בסבב אלצני ואמתך.

כל מא תקול לך שרה אקבל מנהא
 לאן ביצחאק ידעא לך אלנסל: וגם את
 בני האמה קניו אשימנו פי זרעה הוא
 ואף ית בר אמתא לעמא אשייניה. ארי
 ברך הוא: ואיצא אבן אלאמה אצייר מנר
 אמה. לאנה נסלך: וישכם אברהם
 בפקר ויקח לחם ותמת מים ויתן אל הנו
 שם על שכמה ואת הילד וישלחה ותלך
 ותתע במדבר באר שבע: ואקדים
 אברהם בצפרא. ונסיב לחמא ורוקבא
 דמיא. ויהב להגר. שוי על פתפה. ויה
 רביא ושלחה. ואזלת וטעת. במדבר
 באר שבע: פאדלג אבראהם באלגדאה
 ואבד טעאמא וקרבה מא. ודפעה אל
 הגר. עיירה עלא כתפהא. ואעטאה
 אלצני ואטלקהא. ומצת וצלל. פ
 ברייה ביר סבע: ויכלו המים מן החמ
 ותשלך את הילד תחת אחד השיתם
 ושלמו מיא מן רוקבא. ורמת ית רביא
 תחת חד מן אלגנא: פלמא פני אלמא
 מן אלקרבה. פטרחת אלצני תחת בעי
 אלשגר: ותלך ותשב לה מנגד הרחם
 כמטחוי קשת פי אמרה אל אראה כמות
 הילד ותשב מנגד ותשא את קלה ותבך
 ואזלת ותיבת לה מקביל. ארי יצחק
 כמינד פקשתא. ארי אמרת. לא אתך
 פמותיה דרביא. ותיבת מקביל. וארימ
 ית קלה ובכת: פמצת וגלסת הדאה
 בעידא מנה כגלוח קום. לאנהא קאלת
 לא ארא מות אלצני. וגלסת מן בעיד
 ורפעת צותהא ובכת: וישמע אלהים
 את קול הנער ויקרא מלאך אלהים אל
 הגר מן השמים ויאמר לה מהיך הנער
 אר תיראי פי שמע אלהים אר יקול הנער
 באשר הוא שם: ושמיע קדם יי קליך
 דרביא וקרא מלאכא דיי להגר מן שמיא
 ואמר לה מא לך הגר. לא תדחלין
 ארי שמיע קדם יי. קדיה דרביא פאת
 דהוא תמן: פסמע אלה צות אלצני

פנארא

הלך הדקדוק יי) ביום הגמל הטפחא כתי הגמל בכל התנאן:

בני ובברי וכפר פרי. פטיבותא. דעבדית
 עמך תעביד עמי. ועם ארעא דאתותבת
 בה: ואראן אחרף לי באללה ההנא.
 אנך לא תגדר בני. ובנמלי ובקבני.
 כאלאחסאן. אלדי צנעתה מעך תצנעה
 מעי. ומע אלבלד אלדי סכנתה: ויאמר
 אברהם אנכי אשבע: ואמר אברהם.
 אנא אקים: קאל אבראהם. אנא אחרף:
 והוכח אברהם את-אבימלך על-אדות
 באר המים אשר גזרו עבדי אבימלך:
 ואוכח אברהם ית אבימלך. על עיסק
 פירא דמיא. דאנסו עבדי אבימלך:
 פונך אבראהם אבימלך. בסכב ביר
 אלמא. אלדי נצנוהא עבודה: ויאמר
 אבימלך לא ידעתי מי עשה את-הדבר
 הזה וגם-אתה לא-הגדת לי וגם אנכי לא
 שמעתי בלתי היום: ואמר אבימלך. לא
 ידעית. מן עבד ית פתגמא דרין. ואף
 את לא חנית לי. ואף אנא. לא שמעית
 אלהין יומא דין: פקאל אבימלך. לס
 אעלם מן צנע דרא אלמא. ואנת פלם
 תכברני. ואנא איצא לס אסמע אלא
 אליום: ויקח אברהם צאן ובקר ויתן
 לאבימלך ויברתו שניהם ברית: ודבר
 אברהם צאן ותורין. ויהב לאבימלך.
 וגזרו תרויהון קים: ואכר אבראהם גמא
 ובקרא. ואעטא אבימלך. ועהרא גמיעא
 עהרא: ויצב אברהם את-שבע פבשת
 הצאן לבריהו: ואקים אברהם. ית שבע.
 חורפן דעאן בלחודיהון: ואקאם אבראהם.
 סבע נעאן מן אלגנס וחרהו: ויאמר
 אבימלך אל-אברהם מה הנה שבע
 פבשת האלה אשר הצבת לברנה: ואמר
 אבימלך לאברהם. מא אנין. שבע חורפן
 אלין. דאקימתא בלחודיהון: קאל לה
 אבימלך. מא הדה אלסבע אנעאן. אלדי
 אוקפתהא וחדהא: ויאמר בני את-שבע
 פבשת תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה
 בני חפרתי את-הבאר הזאת: ואמר. ארי

שנארא מלך אלה בהגר מן אלסמא.
 וקאל להא מא לך יא הגר. לא תכאפי.
 סאן אלה קד סמע צות אלצבי חית הו:
 קימי שאי את-הנער והחזיקי את-ידך בו
 כי-לדני גדול אשימנו: קימי מולי ית
 בניא. ואתקיפי ית ידך ביה. ארי לעם
 סני אשוניה: קימי פאחמליה. ואשרדי
 ידך עליה. לאני אצייר מנהאמה כבירה:
 ויפקח אלהים את-עיניה והרא באר מים
 ויתלך ותמלא את-החמת מים ותשק
 את-הנער: וגלא ית עינהא. וחות פירא
 דמיא. ואזלת. ומלת ית רוקפא מיא.
 ואשקיא את ית רביא: פכשף אלה ען
 נצרהא. וראת ביר מא. פמצת ומלת
 אלקרבה מאא. ואסקת אלצבי: ויהי
 אלהים את-הנער ויגדל וישב במדבר
 ויהי רבה קשת: והוה מימרא די.
 בסעדיה דרביא ורביא. ויחיב במדברא.
 והוה רבי קשתא: פכאן אלה מעהחתיא
 כנר. פאקאם פי אלבריה. וכאן גלאם
 ראם: וישב במדבר פארן ותפחהו אמו
 אשה מארץ מצרים: ויחיב במדברא
 דפארן. ונסיבת ליה אמה. אתתא מארעא
 דמצרים: ואקאם פי ברירה פארן.
 ואתכרת לה אמה. זונה מן בלד מצר:

פ

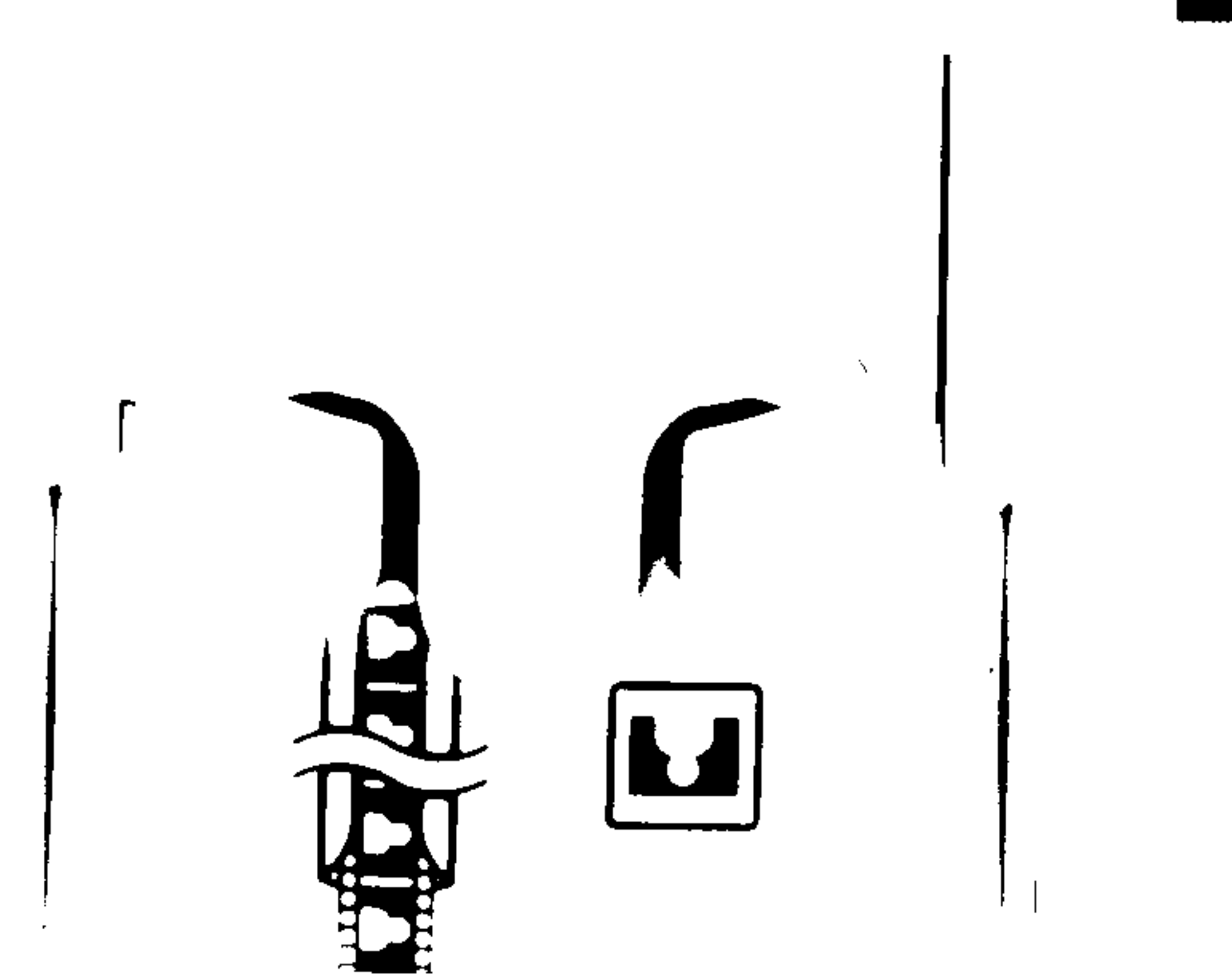
יהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל
 שר-צבאו אל-אברהם לאמר אלהים עמך
 בכל אשר-אתה עשה: והוה בעדהא
 ההוא. ואמר אבימלך. ופיכל רב חיליה.
 לאברהם למימר. מימרא די בסערך.
 בכל דאת עביד: פלמא כאן פי דארך
 אלוקת. קאל אבימלך. ופיכל ריים
 גישה. לאבראהם קאילא. אלה מעך.
 פיגמיע מא אנת צאנעה: ועתה השבעה
 לי באלהים הנה אסיתשקר לי ולניני
 ולנכדי פחסד אשר-עשיתי עמך תעשה
 עמדי ועם-הארץ אשר-ברתה בה: וכען
 קיים לי במימרא די הקא. דלא תשקר

חלק הרקדוק יח) ותלך ותמלא את החמת מים, היבת ותלך במרס לא באולא זכ"ה בהיגאן ובדפוסים:
 יב (כתר תורה)

ואצעדה תם לאקרבאן. עלי אחר אנבא
 אלדי אקול לך: וישבם אברהם בפקד
 ויחבש את חמורו ויקח את שני נערי
 אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקט
 וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים
 ואקדים אברהם בצפרא. וזריו ית חמוריה
 ודבר. ית תרין עולימוהי עמיה. ויהי
 יצחק בריה. וצלה אעי לעלתא. וקט
 ואזל. לאתרא דאמר ליה יי: פאדלו
 אבראהם בארנאה. ואסרג חמארה
 ואכד גלאמיה מעה. ויצחאק אבנה
 ושקק חטבא לאקרבאן. וקאם ומצא
 אלי אלמוצע אלדי קאל לה אלה: ביוני
 השלישי וישא אברהם את עיניו וירא
 את המקום מרחק: ביומא תליתאה
 וזקף אברהם ית עינוהי. וחואית אתרא
 מרחיק: ולמא כאן פי אלוים אלתאלת
 רפע אבראהם עינאה. ונצר אלמוצע
 מן בעיד: ויאמר אברהם אל נעריו שבו
 לכם פה עם החמור ואני והנער נלכו
 עדיפה ונשתחוה ונשובה אליכם: ואמרו
 אברהם לעולימוהי. אוריכו לכוון הכא
 עם תמרא. ואנא ועולימא. נתמטי עז
 פא. ונסגוד ונתוב דותכוון: פקאנו
 אבראהם לגלאמיה. קפו לכם ההנא
 ענד אלחמאר. ואנא וארגלאם נמצי ארי
 תם. ונסגוד ונרגע אליכם: ויקח אברהם
 את עצי העלה וישם עלי יצחק בנו ויקט
 בידו את האש ואת המאכלת וילך
 שניהם יחדו: ונסב אברהם ית אעי
 דעלתא. ושוי על יצחק בריה. ונסיג
 בידיה. ית אישתא וית סבינא. ואזל
 פרויהון פחדא: פאכד אבראהם חטנה
 לאקרבאן. וציירה עלי יצחאק אבנה
 ואכד מעה אלנאר ואלסכין. ומצייא
 נמיעא: ויאמר יצחק אל אברהם אבי
 ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנני
 האש והעצים ואיה הששה לעלה: ואמרו
 יצחק. לאברהם אבותי ואמר אבא. ואמרו
 האנא ברי. ואמר. הא אישתא ואעי

ית שבע חרפן. תקפיל מן ידי. פדיל
 דתהי לי לסהרו. ארי חפרית ית פירא
 הדין: פקאל. אנך תאברהא מן ידי. לקבל
 אן תכוון לי שאהרא. אני חפרת הדה
 ארבי: עליפן קרא למקום ההוא באר
 שבע פי שם נשבעו שניהם: על פן.
 קרא. לאתרא ההוא באר שבע. ארי.
 תפן קיימו תרויהון: לדאך סמי אמוצע ביר
 סבע. לאנהם נמיעא חלפאתם: ויכרתו
 ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל
 יר-צבא וישבו ארץ פלשתים:
 וגזרו קים בבאר שבע. וקם אבימלך.
 ופיכל רב חיליה. ותבו לארע פלשתאי:
 ולמא תעאהדו עהרא פי ביר סבע. קאם
 אבימלך. ופיכל ריים גישה. ורגעו אלי
 בדר פלסטין: וישע אשל בבאר שבע
 ויקרא שם בשם יהוה אל עולם: תצב
 נצבא בבאר שבע. ועלי תפן. פשמא
 די אלה עדמא: ונצב נצבא פי ביר
 סבע. ודעאתם. באסם אלה רב אלעלם:
 ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים:
 ואתותב אברהם. בארע פלשתאי יומן
 סביאין: תם סכן אבראהם. פי בלד
 פלסטין מדה טוילה: פ
 ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה
 את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר
 הנני: והוה. בתר פתגמיה האלין. ויי.
 נפי ית אברהם. ואמר ליה. אברהם
 ואמר האנא: פלמא כאן בעד הדה
 אלאמור. אמתחן אלה אבראהם. וקאל
 לה יא אבראהם. קאל לבוך: ויאמר
 קחנא את בנך את יחידך אשר אהבת
 את יצחק ולך לך אל ארץ המדיה
 והעלה שם לעלה על אחר ההרים אשר
 אמר אלק: ואמר. דבר פען. ית ברך
 ית יחידך דרחימא ית יצחק. ואיזיל
 קך. לארע פולחנא. ואסיקהו קדמי תפן
 לעלתא. על חד מן טוריא. דאמר קך:
 קאל. כד אבנך וחידיך אלדי תתכה הו
 יצחאק. ואמין בה אלי בלד אלעבארה.

(*) קריאה לוי"ט שני של ראש השנה:

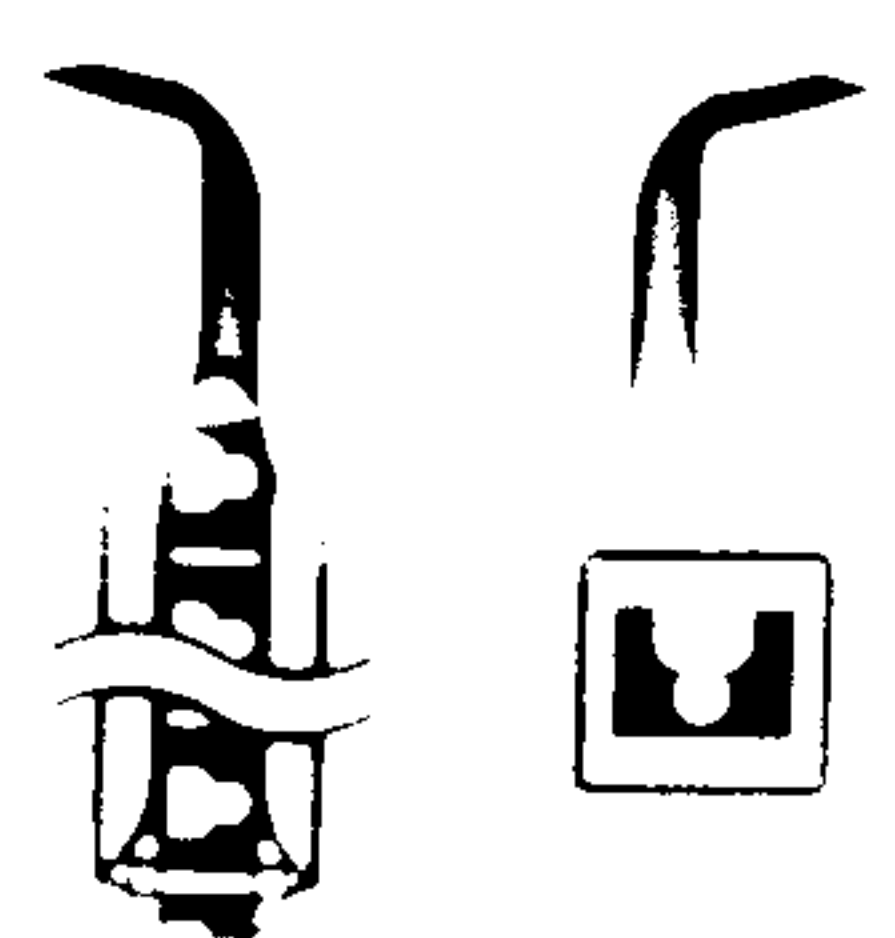

ואני אלאן ערפת אלנאם אנך תקי אלה.
 ולם תצד אננך יחידך מני: וישא אברהם
 את עיניו וירא והנה איל אחר נאחו
 בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את
 האיל ויעלהו לעלה פחת בנו: ויקח
 אברהם ית עינוהו פתר אלן. וחואוהא
 דכרא. אחד באינא בקרנוהו. ואז
 אברהם ונסב ית דכרא. ואסקיה לעלתא
 חקף פריה: תם רפע אבראהם בעד דלך
 עינאה. פנצר פאדא בכבש. מלתחמה
 פי שעב אלשנר קרנאה. פמצא
 ואברה. וקרבה קרבנא בדל אבנה:
 ויקרא אברהם שם המקום ההוא יהוה
 יראה אשר יאמר היום פה יהוה יראה:
 ופלח וצלי אברהם. תמן באתרא ההוא.
 אמר קדם יי הנא יהוה פלחין דריא. פנין
 יתאמר פיומא הדין. פטורא הדין אברהם
 קדם יי פלח: פסמא אבראהם. אסם
 דאלך ארמוצע אלה אלמתגלי לני יקא
 פי מתל הדא אליום. פי הדא ארגבל
 אלה יתנא: ויקרא מראך יהוה ילי
 אברהם שנית מן השמים: וקרא מלאכא
 דיי לאברהם. תנינות מן שמיא: פנאדא.
 מלך אלה לאבראהם. תאניה מן אסמא:
 ויאמר פי גשבעתי נאס יהוה פי יען אשר
 עשית אתי הדבר הזה ולא חשבת אתי
 בנגך אתי יחידך: ואמר. פמימדי קיימית
 אמר יי. ארי חקף דעברתא ית פתנמא
 הדין. ודא מנעתא ית בנגך ית יחידך:
 קאל. באסמי אקסמת יקול אלה. אנך
 לאנך מא צנעת הדא אלאמר. ולם תצד
 אבנך וחידך: פיי בנגך אברכך והרבה
 ארבה את זרעך בכוכבי השמים ובחור
 אשר על שפת הים וירש זרעך את שער
 אבינו: ארי ברכא אברכינגך. ואסנאה
 אסני ית בנגך בכוכבי שמיא וכחלא. דעל
 פוף ימא. ויירתון בנגך. ית קרוי סנאיהון:
 לאנאך פוך. ואכתת נסך ככואכב
 אלסמא. וכאלרמל. אלדי עלא שאטי

ואני אלאן ערפת אלנאם אנך תקי יצחק.
 לאבראהם אניה יא אבאה. קאל לבין
 יא אבני. קאל. הודא אלנאר ואלחטב.
 ואין אלהמל לאלקרבאן: ויאמר אברהם
 אלהים יראה לך השה לעלה בני וילכו
 שניהם יחדו: ואמר אברהם. קדם יי
 בני אמרא לעלתא ברי. ואזו תרויהון
 פהיא: קאל אבראהם. אלה יעהר אחמל
 דאלקר בן יא אבני. ומציא גמיעא: ויבאו
 אלהמקום אשר אמר לו האלהים ויבן
 שם אברהם את המזבח ויערך את
 העצים ויעקר את יצחק בנו וישם אתו
 על המזבח מפעל לעצים: ואתו לאתרא
 דאמר ליה יי. ובנא תמן אברהם ית
 מדבחא. וסדר ית אעיא. ועקר ית יצחק
 פריה. ושוי יתיה על מדבחא. עיל מן
 אעיא: חתי גאו. ארי ארמוצע אלדי
 קאל לה אלה. ובנא תם אבראהם
 אלמדבח. ונצר ארחתאב. וכסת יעהאק
 אבנה. וצירה עלא ארמדבח פוק אלהמל:
 וישלח אברהם את יי ויקח את
 המאכלת לשחט את יי בנו: ואשיט
 אברהם ית ידיה. ונסב ית סנינא.
 לסבם ית פריה: פמר אבראהם ידה.
 ואנך אלסכין. לידבח אבנה: ויקרא
 אליו מלאך יהוה מן השמים ויאמר
 אברהם אברהם ויאמר הני: וקרא
 ליה. מלאכא דיי מן שמיא. ואמר אברהם
 אברהם. ואמר האנא: פנאדא אליה.
 מלך אלה מן אלסמא. וקאל יא אבראהם
 יא אבראהם. קאל לבין: ויאמר אלי
 תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו
 מאומה פי עתה ידעתי פיי ירא אלהים
 אתה ולא חשבת אתי בנגך אתי יחידך
 ספני: ואמר. לא תושיט ידך בעולימא.
 ודא תעביד ליה מדעם. ארי כען ידענא.
 ארי דחלא דיי את. ולא מנעתא. ית
 בנגך ית יחידך מני: קאל. לא תמד ידך
 אלא אלגלאם. ודא תצנע בה שייא.

אלבחר

חקק הדקדוק (ש) נאחו בסבך, החיה והכיתה בפתח בכל סה"כ וכו' א"ה ז"ל :

אלבחר. ויחזו נסלך קרא אעדאיהם :
 והתברכו בורעה כל גני הארץ עקב אשר
 שמעת בקלי : ויתברכו בדיר פנך . כל
 עממי ארעא . חלף . דקפילתא למימרי :
 ויתבארך בנסרך . גמיע אמם אלארץ .
 גזא מא קבלת אמרי : וישב אברהם אר-
 געליו ויקמו וילכו יחדו אל-באר שבע
 וישב אברהם בבאר שבע : ותב אברהם
 לות עולימוהי . וקמו . ואזלו בחדא לבאר
 שבע . ויתיב אברהם בבאר שבע : תם
 דגע אבראהם אלי גלאמיה . וקאמו . ומציא
 גמיעא אלי ביר סבע . ואקאם תם :

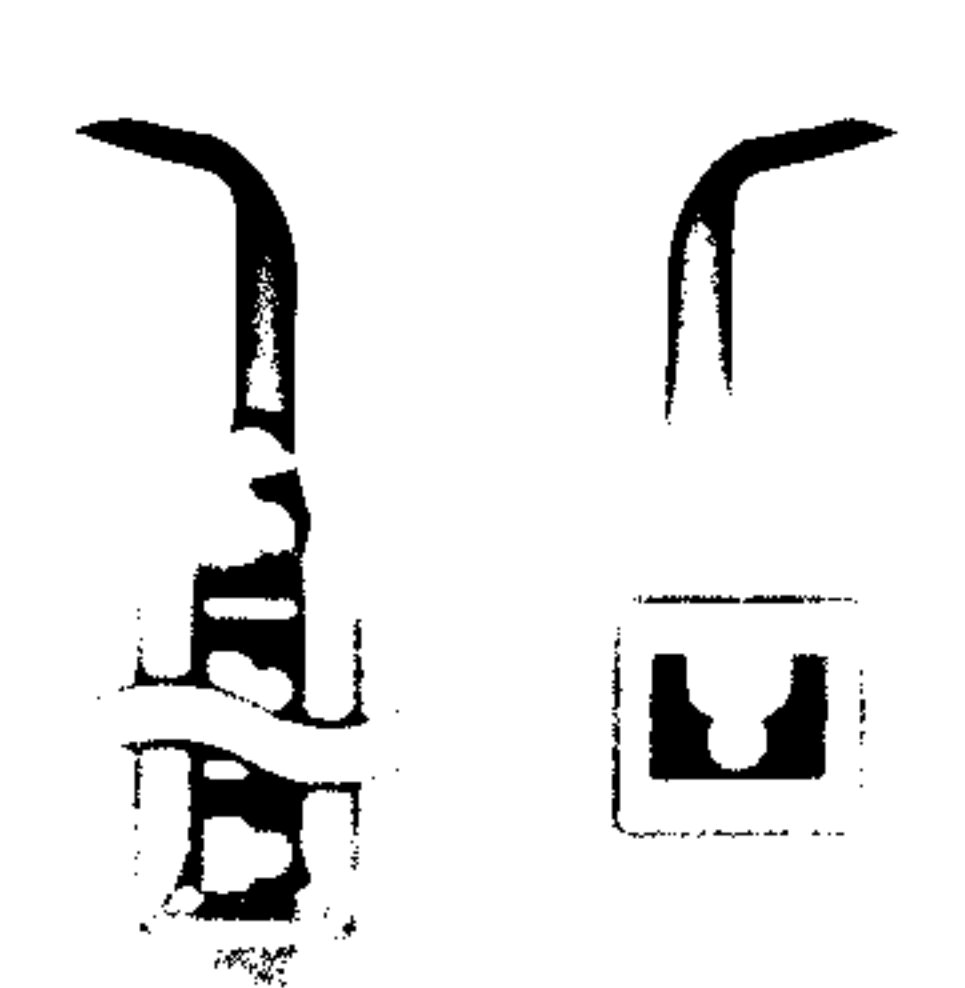
ויהי אחרי הדברים האלה ויגד לאברהם
 לאמר הנה ילדה מלכה נסהוא פנים
 לנחור אחיך : והנה בתר פתגמיא האלין .
 ואתתוא לאברהם למימר . הא . ילדת
 מלכה אף היא . בנין לנחור אחיך : ולמא
 כאן בעד הדה אלאמור . אנבר אבראהם
 וקיר לה . הודא קר ולדת מלכה הי איצא .
 בנין לנחור אחיך : אתי עיין בכח ואת
 פוז אחיו ואת קמואל אבי ארם : ית עויץ
 בוכריה וית פוז אחיהי . וית קמואל אבוהי
 דארם : עויץ בכרה וכוז אכיה . וקמואל
 אבי ארם : ואתי פשד ואתי חוזו ואתי
 פלדש ואתי ידלף ואת פתואל : וית פשד
 וית חוזו . וית פלדש וית ידלף . וית פתואל :
 וכשד וחוזו . ופלדש וידלף . ובתואל :
 ובתואל ילד את רבקה שמנה אלה ילדה
 מלכה לנחור אחי אברהם : ובת אל
 אזיד ית רבקה . תמניא אלין ילדת
 מלכה . לנחור אחיהי דאברהם : ובתואל
 אזיד רבקה . הולאי אתמאנייה ולדתהם
 מלכה . לנחור אבי אבראהם : ופילגשו
 ושמה רא מה ותלד גסיהוא אתי טבת
 ואתי גתם ואתי תחש ואתי מעכה :
 ולחינתיה ושמה ראומה . וילדת אף היא
 ית טבת וית גתם . וית תחש וית מעכה :
 ואמתה אסמהא ראומה . ולדת הי איצא

טבת וגתם . ותחש ומעכה :

קמ"ז פ"ס ס"י לפל"א ומפטרין ואשה אחת במלכות ב' ס"י
 גר"ה למנחה וב"ה

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה
 ושבע שנים שני חיי שרה : והיו חיי שרה
 מאה ועשרין ושבע שנים . שני חיי שרה
 וכאן עמר שרה . מאיה ומבעה ועשרין
 סנה . סני חיותהא : ותמת שרה בקרית
 ארבע הוא חברון בארץ פנען ויבא
 אברהם לספר לשרה ולבנתיה : ומיתת
 שרה . בקרית ארבע . היא חברון בארעא
 דכנען . ואתא אברהם . למספדה דשרה
 ולמנכה : ומאתת שרה . פי קריה ארבע
 היא חברא פי בלד כנעאן . פאקבל
 אבראהם . לינדכהא ויבכיהא : ויקם
 אברהם מעד פני מתו וידבר אל בני-חת
 לאמר : וקם אברהם . מעד אפי מיתיה
 ומליל עם בני חתאה למימר : פקאם
 אבראהם . מן חצרה מיתיה . וכלם בני
 חת קאליא : גריותושב אנכי עמכם תנ
 לי אחותי קבר עמכם ואקברה מת
 מדפני : דייר ותותב אנא עמכו . הבו לי
 אחסנת קבורא עמכו . ואקבר מיתי מן
 קדמי : אנא גריב או ציף מעכם . אעטוני
 חוז קבר מעכם . אדפן מייתי מן בין ידי
 ויענו בני-חת אתי אברהם לאמר לו
 ואתיבו בני חתאה . ית אברהם למימר
 ליה : פאנאבוה בני חת וקאלו לה :
 שמענו . אדני נשיא אלהים אתה בתוכנו
 במבחר קברינו קבר אתי מתך איש ממנו
 את קברו לא יכלה מפקד מקבר מתך :
 קפיד מנא רבונא . רב קדם יי את
 פונא . בשפר קברנא . קבר ית מיתך .
 אנש מנא . ית קבריה . לא ימנע מנך
 מלמקבר מיתך : אסמע מנא יא סיידנא
 אנת שריף אלה פי מא ביננא . פי כיאר
 כבודנא . אדפן מיתך . וכל רגל מנא
 לא יבכל עליך בקבר לה אן תדפן פיה
 מייתך . ויקם אברהם וישתחו לעסי הארץ

לבני חלק הדקדוק א) נשיא אלקים אתה , ברוב ההגאון אין כאן פסוק : (כ) כף ועירא

אך אם אתה לוי שמעני נתתי כסף השדה
 קח ממני ואקברה אתי מתי שמה: ומליל
 עם עפרון קדם עמא דארעא למימר ברם.
 אם עברתי לוי טיבו קביל מני אתין כספא
 דמי חקרא סב מני. ואקבר ית מיתי תמן
 תם כלם עפרון בחצרתהם קאילא. אמא
 אנת בל ליתך תסמע מני. אעטיך תמן
 אלציעה אקבלה מני. התא ארפן מיתי
 תם: ויען עפרון את אברהם לאמר לו:
 ואתיב עפרון ית אברהם למימר ליה:
 פאנאבה עפרון וקאל לה: אדני שמעני
 ארין ארבע מאת שקל כסף ביני ובינך
 מה הוא ואתי מתך קבר: רפוני קביל
 מני. ארע שויא ארבע מאה סלעין דכסף.
 בינא ובינך מא היא. וית מתך קבר:
 יא סידי אסמע מני. הוצה תסוא ארבע
 מאה מתקאל פצה. ביני ובינך מא הי.
 ארפן פיהא מיתך: וישמע אברהם אלי
 עפרון וישקל אברהם לעפרון את הכסף
 אשר דבר באוני בניית ארבע מאות
 שקל כסף עבר לסחר. וקביל אברהם
 מן עפרון. ותקל אברהם לעפרון. ית
 כספא. דמליל קדם בני התאה. ארבע
 מאה סלעין דכסף. מתקבל סחורה בכל
 מדינה: פלמא סמע אברהם מנה דאך.
 וזן לה אלפצה. אלדי דכרהא בחצרתהם.
 ארבע מאה מתקאל פצה. גאיזה פי
 אלמנארה: ויקם שדה עפרון אשר
 בפכפלה אשר לפני מרא השדה
 והמעה אשר בו וכל העץ אשר בשדה
 אשר בכל נבלו סביב: וקם תקל עפרון.
 דבכפילתא. דקדם מרא. חקרא
 ומערתא דביה. וכל איגני דבחקלא.
 דבכל תהומיה סחור סחור: פוגנת ציעה
 עפרון אלמנאעפה. אתי בחצרה מרא.
 אלציעה ואלמנארה אלדי פיהא. וגמיע
 אלשגר אלדי פיהא. אלדי פי גמיע
 הנמהא מסתדירא: לאברהם למקנה
 לעיני בניית בכל פא שער עירו:
 לאברהם דזבינוהי לעיני בני התאה.

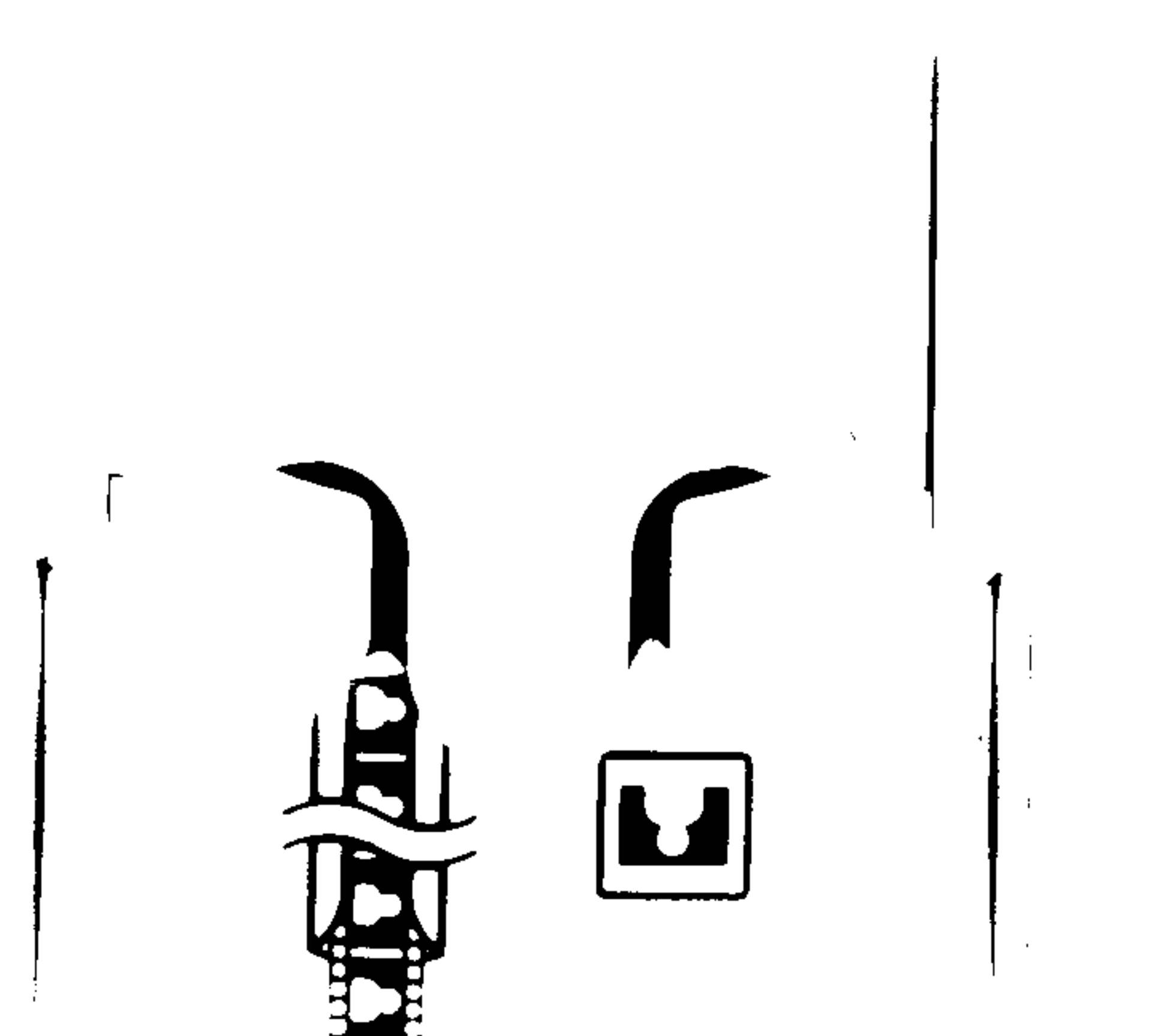
לבייתת: וקם אברהם. וסגיד לעמא
 דארעא לבני התאה: פקאם אברהם.
 וסגד שגרא לאהל אלבלד בני הת:
 ודבר אתם לאמר אייש אתי נפשכם
 לקבר אתי מלפני שמעוני ופגעוילי
 בעפרון בן צחר: ומליל עמהון למימר.
 אם אית רשוא נפשכון. למקבר ית
 מיתי מן קדמי. קבילו מני. ובעו לי מן
 עפרון בר צחר: תם כלמהם קאילא.
 אן שאת אנפסכם. אן ארפן מיתי מן
 ביודיי. אסמעו מני. ואשפעו ליענד עפרון
 אבן צוחר: ויהי לך את מערת הפכפלה
 אשר לו אשר בקעה שדהו בכסף מלא
 יתנה לי בתוככם לאחותי קבר: ויתין
 לי. ית מערת בפילתא דליה. דבכסטר
 חקליה. בכסף שלים. יתנה לי. ביניכון
 לאחסנת קבורא: ויעמיני אלמנארה
 אלמנאעפה אלתי לה. אלדי פי טרף
 ציעתה. בתמן כאמל. יעטיניהא פי מא
 בינכם הוז קבר: ועפרון ישב בתוך בני
 הת ויען עפרון החתי את אברהם באוני
 בניית לכל פא שער עירו לאמר:
 ועפרון יתיב בנו בני התאה. ואתיב עפרון
 התאה ית אברהם קדם בני התאה לכל.
 עלי תרע קרתייה למימר: וכאן עפרון
 גאלס פי מא בינכם. פאנאבה עפרון
 אלחתי בחצרתהם. וסאיר מן דכל מן
 באב קריתיה קאילא: לאי אדני שמעני
 השדה נתתי לך והמערה אשר בו לך
 נתתיה לעיני בני עמי נתתיה לך קבר
 מתך: לא רפוני קביל מני. חקרא יתביית
 לך. ומערתא דביה לך יתבתה. לעיני בני
 עמי יתבתה לך קבר מתך: לא יא סידי
 אסמע מני. אלציעה קד אעטיתיהא לך.
 ואלמנארה אלדי פיהא. בחצרה בני עמי.
 אעטיתיהא לך ארפן פיהא מיתך:
 וישתחו אברהם לפני עסי הארץ: וסגיד
 אברהם. קדם עמא דארעא. וסגד
 אברהם שגרא. בחצרה אהל אלבלד:
 ודבר אל עפרון באוני עסי הארץ לאמר

בכל עלי תרע קריתיהו שראא לאבראהם
 בחצרה בני חת. וסאיר מן דכל מן באב
 קריתיהם: ואחריו מן קבר אברהם את
 שרה אשהו ארמערות שרה המכפלה
 עלי פני ממרא הוא חכרון בארץ פנען:
 ובתר מן קבר אברהם ית שרה אתתיה.
 במערות. תקל כפילתא. דער אפי ממרא
 היא חכרון. בארעא דכנען: ובעד דאלך
 דפן אבראהם שרה זוגתה. פי מגארה
 אלציעה אלמצאעפה. בחצרה ממרא
 הי חכרא. פי בלד כנעאן: ויקם השדה
 והמערות אשר בו לאברהם לאחות קבר
 מאת בני חת: וקם הקלא. ומערותא
 דביה: לאברהם לאחסנת קבורא. מן
 בני חתא: שתבת אלציעה. ואלמגארה
 אלדי פיהא. לאבראהם חזו קבר
 מן בני חת: ס

ואברהם זקן בא בימים ויהוה
 ברח את אברהם בכל: ואברהם סיב.
 עאל ביומיו. ויי. פריך ית אברהם כבולא:
 ולמא שאך אבראהם. וטען פי אלסן.
 בארכה אלה פי כל שיי: ויאמר אברהם
 אל עבדו זקן ביתו המשר בכל אשר
 לו שים נא ידך תחת ירכי: ואמר
 אברהם. לעבדיה סבא דביתיה. דשליט
 בכל דליה. שו פנען ידך תחות ירכי:
 פקאל אבראהם. לעבדה שייך מנודה.
 אלמסלט עלי גמיע מאלה. אום בידך
 אי עהדי: ואשביעך ביהוה אלהי השמים
 ואלהי הארץ אשר לאיתקח אשה לבני
 מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרבן:
 ואקיים עקד. במימרא די אלהא דשמיא.
 ואלהא דארעא. דלא תסב אתתא לבני.
 מבנות כנענא. דאנא יתיב ביניהון:
 ואחלפך. באלה רב אלסמאזאת ואלארץ.
 אן לא תאכד זוגה לאבני. מן בנאת
 אלכנעאניין. אלדי אנא מקים פי מא
 בינהם: פי אל ארצי ואל מולדתי תלך
 ולקחת אשה לבני ליצחק: אדהין דארעי.
 ולידדותי תיזיל. ותסב אתתא לבני

ליצחק: אלא אלי בלדי ומולדי תמני
 ותאכד זוגה לאבני ליצחק: ויאמר אלי
 העבד אולי לא ייתאבה האשה ללכת
 אחרי אלה הארץ הזאת ההשב אשים
 את בנה אל הארץ אשר יצאת משם:
 ואמר ליה עבדא. מאם לא תיבי אתתא
 למיתי בתרי דארעא דרא. האתבא
 אתיב ית בריך. דארעא דנסקתא מתמן
 פקאל לה אלעבד. לעל לא תשא
 אמראה. אן תתבעני ארי הודא למוצע.
 הל ארד אבנך. אלי ארבלד אלדי כרנת
 מנה: ויאמר אליו אברהם השמר לך פן
 תשוב אתי בני שמה: ואמר ליה אברהם.
 אסתמר לך. דלמא תתיב ית ברי לתמן:
 קאל לה אבראהם. אחר. אן תרד אבני
 אלי תם: יהוה אלהי השמים אשר
 לקחני מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר
 דבר לי ואשר נשבע לי לאמר לזרעך
 אתן את הארץ הזאת הוא ישלח מלאכו
 לפניך ולקחת אשה לבני משם: יי אלהא
 דשמיא. דדברני. מבית אפא ומארע
 ילדותי. ודמליד לי. ודקיים לי למימר.
 לבנך. אתיב ית ארעא דרא. הוא. ישלח
 מלאכיה קדמך. ותסב אתתא. לבני
 מתמן: אלה רב אלסמא. אלדי אצטפאני.
 מן בית אבי ומן ארץ מולדי. ואלדי קא
 די. ואקסם לי קאילא. לנסלך אעטי הודא
 אבד. הו יבעת במלכה בין ידיך. ותאכד
 זוגה. לאבני מן תם: ואם לא תאבה
 האשה ללכת אחריך ונקית משבעתי
 זאת רק אתי בני לא תשב שמה: ואם
 לא תיבי אתתא למיתי בתריך. ותהי זכא.
 מפומתי דא. לחוד ית ברי. לא תתיב
 לתמן: ואן לס תשא אמראה אן תתבעך.
 כנת ברייא. מן ימיני הודה. ערא אבני.
 לא תרדה אלי תם: וישם העבד את ידו
 תחת ירך אברהם אדניו וישבע לו עלי
 הדבר הזה: ושו עבדא ית ידיה. תחות.
 ירכא דאברהם רבניה. וקיים ליה.
 על שתגמא הדין: פאומא אלעבד

חלק הדקדוק ב) תיבת נשבע במאריך בכל סת"י ולפיכך היא מלרע ג) המפאה בתיבת הרבר בכל התנאן : בידה

בירה. אלי עיר אנראה מולאה.
 וחלף לה. עלה הוא אלאמר.
 ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו
 וילך וכדי שוב אדניו בידו ויקם וילך אלי
 ארם נהרים ארעיר נחור: ודבר עבדא.
 עסרא גמלין. מגמלי רבניה ואזל. וכל
 מונ רבניה בידיה. וקם. ואזל. לארם
 העל פרת לקרתא דנחור: פאכר לעבד.
 עשרה גמאל. מן גמאל מולאה ומצא.
 וכל כיר מולאה פי ידה. וקאם ומצא.
 ארי ארם נהרים ארי קריה נחור:
 ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל יבאר הפים
 לעת ערב לעת צאת השאבת: ואשרי
 גמליא. מברא לקרתא עם פירא דמיא.
 לעדן רמשא. לעדן הנפקן מליתא:
 פאנאך אדגמאל. כארג אלקריה אלי ביר
 אלמא. וקת עשא. וקת כרוג אלנסא
 יסתקן: ויאמר יהוה אלהי אדני אנבהם
 הקרה נא לפני היום ועשה חסד עם אדני
 אנבהם: ואמר יי אלהיה הרבני אנבהם.
 זמין פעז קדמי יומא דין. ועביר טיבו.
 עם רבני אנבהם: וקאל. אלהם יא אלה
 מולאי אנראהם. ופק בן ידי אלום.
 ואחסן בדאלך. ארי מולאי אנראהם:
 הנה אנכי נשב על עין הפום ובנות אנשי
 העיר יצאת לשאב מים: הא אנא קאם
 על עינא דמיא. ובנת אנשי קרתא. יפקן
 לממלי מיא: הודא אנא ואקף עלי עין
 אלמא. ובנאת אהל אלקריה. יכונן
 ליסתקן מאא: והיה הנער אשר אמר
 אליה הפינא כדך ואשתה ואמרה שתה
 וגם גמליך אשקה אתה הנחת לעבדך
 ליצחק ובה ארע פי עשות חסד עם
 אדני: ותהי עולימתא. דאימר לה ארפני
 (י ארפני) כעז קולתיך ואשתי. ותימר
 אשת. ואה גמלך אשקי. יתה ומינתא
 לעבדך ליצחק. ובה ארע. ארי עבדת
 טיבו עם רבני: פאיית גאריה. אקול
 להא טיילי גרתך חתא אשרב. פתקול
 אשרב. ואיצא גמאלך אסקי. פקד

(*) הנערה קרי

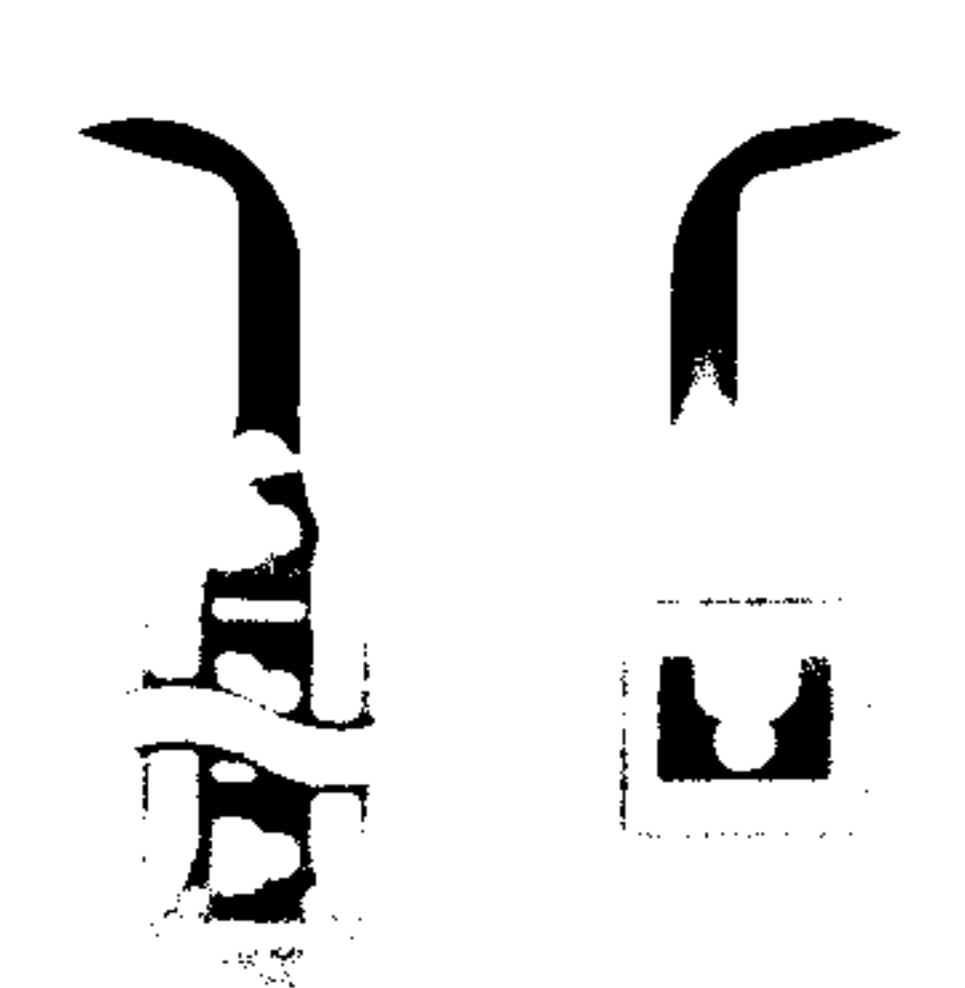
ופקתהא לעבדך ליצחאק. ובהא אעלם.
 אנך קד אחסנת ארי מולאי: ויהי יהוה
 טרם בלה לדבר והנה רבקה יצאת אשר
 ידה לבתואל בן מלכה אשת נחור אחי
 אנבהם וכדה על שכמה: והוה הוא. עד
 לא שיצי למלכא. והא רבקה נפקת.
 דאתילידת לבתואל בר מלכה. אתת
 נחור אחוהי דאנבהם. וקולתה על
 כתפה: פהו קבל אן יפרג מן אלכדאם פי
 נפסה. פאדי ברבקה קד כרגת. אלדי
 ודרת לבתואל אבן מלכה. זונה נחור
 אכי אנראהם. וגרתהא עלי כתפהא:
 והנער טבת מראה מאד בתולה ואיש לא
 ידעה ותרד העינה ותמלא כדה ותעל:
 ועולימתא. שפירא למחוי לחדא.
 בתולתא. וגבר לא ידעה. ונחתת לעינא.
 ומדת קולתה וסליקת: ואגאריה. חסנה
 אלמנצר גרא. בכר. ורגל לם יערפהא.
 פנולת אלי לעין. ומדת גרתהא וצעדת:
 וירץ העבד לקרתה ויאמר הגמלאיני נא
 מעט מים מברך: ורהט עבדא
 לקדמותה. ואמר. אשקיני (י אשקיני)
 כעז. ועיר מיא מקולתיך: פחאצר אעבד
 תלקאהא. וקאל. אסקיני קליד מאא מן
 גרתך: ותאמר שתה אדני ותמהר ותרד
 בדה על ידה ותשקהו: ואמרת אשת
 רבני. ואחיות. ואחיות קולתה. על
 ידה ואשקותיה: קאת אשרב יא סידי.
 ואסרעת. ואנודת גרתהא. עלי ידהא
 ואסקתה: ותכל להשקתו ותאמר גם
 לגמליך אשאב עד אם יכלו לשתת:
 ושיצאת לאשקותיה. ואמרת. אף
 לגמלך אמלי. עד דיספקון למשתי:
 פרמא פרנת מן סקיה. קאת איצא גמאלך
 אסקי. אלי אן יכמל שרבהם: ותמהר
 ותער בדה ארי השקת ותירץ עוד אלי
 הבאר לשאב ותשאב לכל גמלין:
 ואחיות. ונפצת קולתה לבית שקיני.
 ורדתת עוד. לבירא לממלי. ומדת לכל
 גמלוהי: פאסרעת. ואכפת גרתהא לא

(*) והנערה קרי

אלסאקיה . וחאצרת איצא . אלי אלביר
 לתסתקי . חתא אסתקת לגמיע גמלא :
 ותאיש משתאה לה מהריש לדעת
 התצליח יהיה דרכו אמלא : ונוברא שהי
 פה (שתי ובה) מסתכל . שתיק . למדע .
 האצלה יי . אורחיה אם לא : וארנגל
 מסתסקי להא . ממסך . ליעלם . הל אננה
 אלה . טריקה אם לא : ויהי פאשר פלו
 הנמלים לשיתות ויקח האיש גום זהב
 בקע משקלו ושני צמידים על ידיו
 עשרה זהב משקלם : ויהו . עד ספיקו
 נמליא למשתי . ונסוב ונוברא קדשא
 דרהבא . תקלא מתקליה . ותרוץ שירין
 עי ידהא . מתקל עטר סלעין דדהב
 מתקלהון : ולמא פרנת אנמא מן שרבהם .
 אכר ארנגל שנה מן דהב . ונה נצף
 מתקאל ואעטאהא . ונעל סוארין עלא
 ידוהא . ונהמא עשרה מתאקיל דהב :
 ויאמר בתמי את הנדי נא לי היש ביתי
 אביך מקום לנו ללון : ויאמר בית מן את .
 הוא בעין לי . האית בית אביך . אתר
 פשר לנא למבת : קאל דהא אבנה מן
 אנת . אנברני . הל מוגוד פי בית אביך .
 מוצע לנא נבית פיה : ותאמר אליו פתי
 בתואל אנכי בן מלכה אשר ילדה
 לנחור : ואמרת ליה . פת בתואל אנא
 בר מלכה . דילידת לנחור : פקאלת לה .
 אנא אבנה בתואל . אבן מלכה . אלדי
 ולדת לנחור : ותאמר אליו גם יתבן גם
 מספוא רב עמנו גם מקום ללון : ואמרת
 ליה . אף תבנא אף פסתא סני עמנא .
 אף אתר פשר למבת : תם קאלת לה .
 ארתבן וארקת כתיר ענדנא . ואיצא מוצע
 לאלמבית : ויקד האיש וישתחו ליהוה :
 וכרע ונוברא . וסגיד קדם יי : וזכר ארנגל .
 וסגד בין ידי אלה : ויאמר פרוך יהוה
 אלהי אדני אנרהם אשר לא יעזב תסבן
 ואמתו מעם אדני אנכי בדרך נחני יהוה
 בית אתי אדני : ויאמר פרוך יי אלהיה
 דרבני אנרהם . דלא מנע טיבותיה .

וקישמיה מן רבני . אנא . באורח תקנא
 דפרני יי . (בית) [בית] אחוהי דרבני
 פקאל . תבארך אלה אלאה מודא
 אבראהם . אלדי לם יכל פצלה . ואחסאנה
 מן מולאי . וסירני פי טריק מסתקים
 אלי בית אבי מולאי : ותרוץ הנער ותנת
 לבית אמה פדברים האלה : ורהסת
 עולימתא . וחויאת לבית אמה . פפתנמא
 הארין : פחאצרת אלגאריה . ואכברת פי
 מנדל אמחא . בהדא אלכלאם : ולרבקה
 אח ושמו לבן וירץ לבן אלהאיש החוצה
 אל העין : ולרבקה אחא ושמה לבן
 ורהס לבן לות ונוברא . לברא לעינא :
 ונאן דרבקה אך אסמה לבן . פחאצרת
 לבן אלי ארנגל . אלי ברא אלי אלעין
 ויהי ופראת אתי הנום ואתי העמידים
 עלידי אחתו וכשמעו אתי דברי רבקה
 אחתו לאמר פה דבר אלי האיש ויבא
 אלהאיש והנה עמד על הנמלים על ידי
 העין : ויהו פד תוא ית קדשא . וית
 שיריא על ידי אחתיה . וכד שמע ית
 פתנמי . רבקה אחתיה למומר . פרוץ
 מליד עפי ונוברא . ואתא לות ונוברא
 והא . קאים עליו נמליא על עינא : ולמא
 ראי ארשנף . וארסוארין עלי ידי אכתת .
 וסמע בלאמהא קאילא . ברא קאל לי
 ארנגל . מצא אלה . פאדא ואקף עלי
 אלגמאל עלי אלעין : ויאמר בוא ברוך
 יהוה לפנה תעמד פחוץ ואנכי פניתי
 הפית ומקום לנמלים : ואמר עוד ברינא
 די . למא את קאים בברא . ואנא פניתי
 פותא . ואתר פשר לנמליא : קאל
 ארנגל יא מבארך אלה . לם תקף ברא
 ואנא קד נגלת אלבית . ואצלחת מוצעא
 לאלגמאל : ויבא האיש הפותה ויפתח
 הנמלים ויתן תבן ומספוא לנמלים ומים
 דרחץ רגליו ורגלי האנשים אשר אתו :
 ועאל ונוברא לביתא . ושרא מן נמליא
 ויתב תבנא וכסתא לנמליא . ומיא
 לאסתאה רגלוהי . ורגלי ונובריא דעמיה :

פדכל הנערה קרו

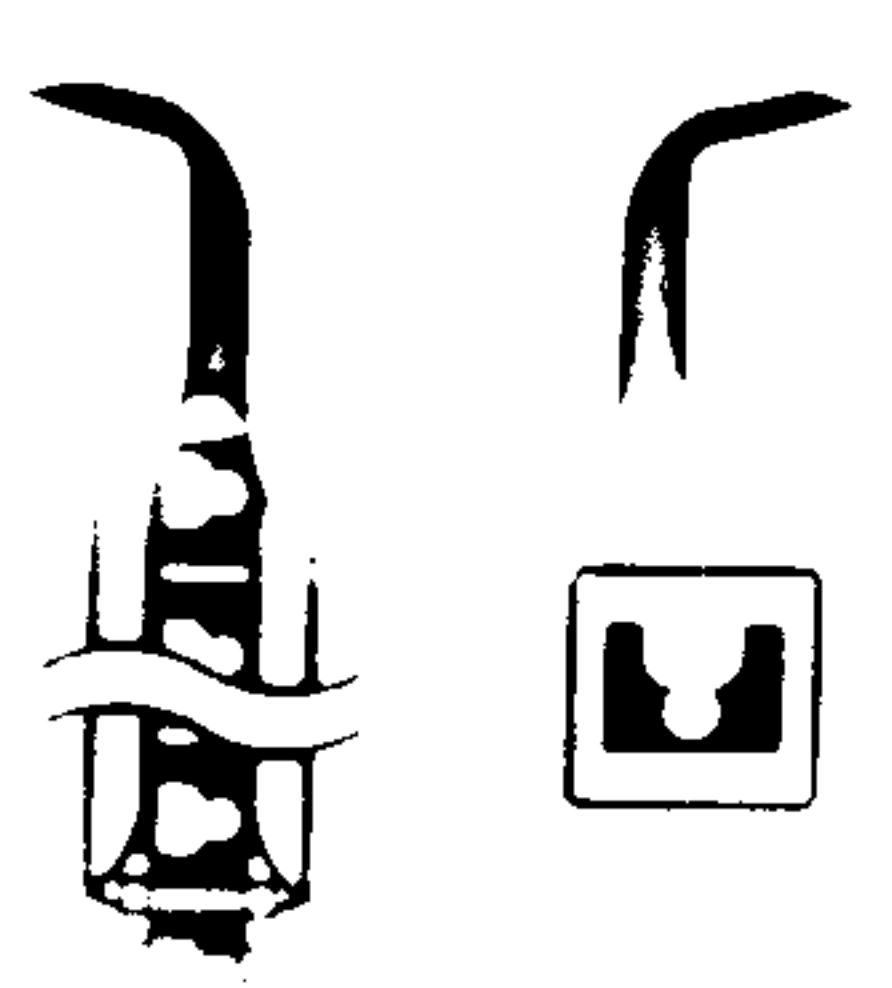

אשר... התהלכתי לפניו ישלח מלאכו
אתך והצליח דרכך ולקחת אשה לבני
משפחתי ומבית אבי : ואמר לי :
דפלתית קדמוהי . ישלח מלאכיה עמך
ויצלה אותך . ותסב אתה לבני .
מזרעית ומבית אבא : פקא לי . אלה
אלדי סלכת פי טאעתה . יבעת במלכה
בין ידיך וינגח טריקך . ותאכד זונה לאבני .
מן עשירתי ומן בית אבי : אז הנקה
מאדתי פי תבוא אל משפחתי ואסילא
יתנו לך ויהית נקי מאדתי : בכין תהי זכא
ממומתי . ארי תהך לזרעית . ואם לא
יתנו לך . ותהי זכא ממומתי : חנינך
תברו מן חרני . אדא צרת אלי עשירתי .
ואן לס יעטוך . צרת ברייא מן חרני :
ואבא היום אל העין ואמר יהוה אלהי
אדני אברהם אסישדנא מצליח דרפי
אשר אנכי הלך עליה : ואתיתי יומא דין
לעינא . ואמרית . יי אלהיה דרפוני
אברהם . אם אית פען רעוא קדמך
לאצלחא אורחי . האנא אזיל עדה : פניח
אליום אלי ארעין . וקלת . אלהם יא אלה
מולאי אברהם . אן כנת מנגח טריקי .
אלדי אנא סאיר עליה : הנה אנכי נצב
על עין הפים ויהי העלמה היצאת לשאב
ואמרתי אליה השקיני נא מעט מים
מכדך : הא אנא קאים על עינא דמיא .
ותהי עולימתא דתפוק לממלי . ואמר
לה . אשקיני ^(י) אשקיני בעון זעיר מיא
מקולתיך : האנא ואקף עלי עין אלמא .
פאיית נאריה תברג לתסתקי . פאקול
להא . אסקני קליל מאא מן גרתך :
ואמרה אלי נסיאתה שתה וגם לגמליך
אשאב הוא האשה אשר הכיח יהוה לבן
אדני : ותימר לי אף את אשת . ואף
לגמלך אמלי . היא אתתא . הזמן יי
לבר רפוני : פתקול לי אשרב אנת .
ואיצא לגמאך אסקן . הי אלאמראה .
אלדי ופקהא אלה לאבן מולאי :
אני טרם אכלה לדבר אל לבני והנח

רבקה

סדכל אלרגל ארי אלבית . וחר ען אנמא .
ואעטא תבנא וקתא לאלגמאל . ומאא
לינסר הנליה . וארגל ארקום אדין מעה :
וישם לפניו לאכל ויאמר לא אכל עד
אסייברתי דברי ויאמר דבר : ושייאו
קדמוהי למיכל . ואמר לא איכול . עד
יאמליך פתגמי . ואמר מליד : תם צייר
בין ידיה ליאכל . קאך לא אכל . התא
אתכלם כלאמי . קאך תכלם : ויאמר
עבר אברהם אנכי : ואמר . עבדא
ואברהם אבא : קא . אנא עבר אברהם :
ויהוה פרך את אדני מאד ויגדל ויתן לו
אין ונקר וכסף וזהב ועבדים ושפחה
ונמלים וחמרים : ויי . בריך ית רפוני .
לחיא ורבא ^(י) ויסני . ויהב ליה . עאן
ותורין וכסף ודהב . ועבדין ואמהן . וגמלין
וחמרין : ואלה בארך למולאי . גדא
פכתר . פאעטאה . גנמא ובקרא ופעה
ודהב . ועביר ואמא . וגמאל וחמיר :
והלך שרה אשת אדני בן לאדני אחרי
זקנתה ויתן לו את פרי אשר לו : וילידת .
שרה אתת רפוני בר דרפוני . בתר דיסיבת .
ויהב ליה ית פד דליה : פולדת שרה זונה
מולאי אבנא לה . בעד שיכוכתהא .
פאעטאה גמיע מאלה : וישבעני אדני
לאמר לא תקח אשה לבני מפנות
הפנעני אשר אנכי ישב בארצו : וקיים
עלי רפוני למימר . לא תסב אתתא לבני .
מפנת פנענאי . האנא יתיב בארעהון :
סחלפני מולאי קאילא . לא תאכד זונה
לאבני . מן בנאת אלכנעאניין . אדי אנא
פקים פי מא בינהם : אסילא אל בית
אבי תלך ואל משפחתי ולקחת אשה
לבני : אדהין לבית אבא . תיזיל וזרעית .
ותסב אתתא לבני : אלא אלי בית אבי .
תמציו יי עשירתי . ותאכד זונה לאבני :
ואמר אל אדני ארי לא תקח האשה
אחרי : ואמרית לרפוני . מאם . לא תיתי
אתתא בתרי : פקדת למולאי . לעל לא
תבעני אלאמראה : ויאמר אלי יהוה

וישם קרי יד (כתר תורה)

רבקה יצאת וכדה עליי שבמה ותירד
 העינה ותשאב ואמר אליה השקיני נא:
 אנה עד לא שיציתי למללא בלבי. והא
 רבקה נפקת וקולתה עד כתפה. ונחתת
 דעינא ומלת. ואמרית לה (אשקיני) וי
 אשקיניו כען: אנה קבל אן אפרג מן
 אדכראם פי נפסי. פארא ברבקה כרנת
 וגרתהא עלא כתפהא. פנולת ארי לעין
 ואסתקת. פקלת להא אסקיני אראן:
 ותמהר ותירד כדה מעליה ותאמר שתה
 וגם ממליך אשקה ואשת וגם הממלים
 השקתה: ואחיותה. ואחיותת קולתה
 מנה. ואמרת אשת. ואף ממליך אשקיני.
 ושתיתי. ואף ממליך אשקיות: פאסרעת.
 ואנודת גרתהא ענהא. וקאלת אשרב.
 ואיצא גמאלך אסקיני. פשרבת. ואסקת
 איצא ארגמאר: ואשאך אתה ואמר בת
 מי את ותאמר בת בתואל בן נחור אשר
 ילדהו מלכה ואשם הנזם עלי אפה
 והעמידים עלי ידיה: ושאלית יתה.
 ואמרית פת מן את. ואמרת פת בתואל
 בר נחור. דיקידת ליה מלכה. ושיתתי
 קדשא על אפה. ושיריא על ידהא:
 פסאלתהא. וקלת להא אבנה מן אנת.
 קאלת. אבנה בתואל אבן נחור. אלדי
 ולדת לה מלכה. פציירת אלשנה עלי
 אנפהא. וארסוארין עלי ידיהא: ואקד
 ואשתחוה ליהוה ואברך את יהוה אלהי
 אדני אברהם אשר הנחני בדרך אמת
 רקחת את בית אחי אדני לבנו: וכרעית
 וסגידית קדם יי. וכריכית ית יי אלהיה
 הרפוני אברהם. דדפרני באירח קשוט.
 למסב. ית בית אחוהי הרפוני לבריה:
 פכרית וסגדת בין ידי אלה. ובארבת
 אלה אלאה מולאי אברהם. אלדי סירני
 פי טרוק חק. לאכר אבנה אני מולאי
 לאבנה: ועתה אם ישכם עשום חסד
 ואמת את אדני הגידו לי ואם לא הגידו
 לי ואפנה עלי ימין או עלי שמאל: וכען.
 אם איתכון עבדני. מינו וקשוט. עם

רפוני חווי לי. ואם לא. חווי לי. ואתפני
 על ימינא או על שמאלא: ואראן. א
 כנתם צאנעין. פנלא ואחסאנא. מ
 מולאי אכברוני. ואלא פאכברוני. חתא
 אולי ימנה או יסרה: ויען לבן ובתואל
 ויאמרו מיהוה יצא הדבר לא נוכל דבר
 אלהי רע או טוב: ואתיב לבן ובתואל
 ואמרו. מן קדם יי נפק פתגמא. לית
 אנהנא יבדין. למללא עפק ביש או טב
 פאנאבה לבן ובתואל וקארו. מן ענת
 אלה כרג הדא אלאמר. לא נשיק. א
 נבלמך בשר ולא בכיר: הנהי רבקה
 לפניך קח ולך ותהי אשה לבן אדניך
 כאשר דבר יהוה: הא רבקה קדמך דבת
 ואיזיל. ותהי אתתא לבר רפונך. כמא
 דמליל יי: הודא רבקה בין ידיך כדהא
 ואמין. ותכון זונה לאבן מולאך. כמא
 קאל אלה: ויהי כאשר שמע עבד אברהם
 את דבריהם וישתחו ארצה ליהוה: והוה
 פד שמע. עבדא דאברהם ית פתגמיהון
 וסגיד על ארעא קדם יי: פלמא סמע
 עבד אברהם כלאמהם. סגד עלי
 אל ארץ ללה: ויצא העבד פלי כסף וכל
 זהב ובגדים ויתן לרבקה ומגדנת נת
 לאחיה ולאמה: ואפיק עבדא. מני
 דכסף ומנין דדהב ולבושין. ויהב לרבקה
 ומגדנין. יהב לאחיהא ולאמה: פאכרה
 אל עבד. אניה פעה ואניה דהב ותיאנא
 ואעטא רבקה. ופואכהא. אעטא אניהא
 ואמהא: ויאכלו וישתו הוא והאנשים
 אשר עמו וילינו ויקומו בבקר ויאמרו
 שלחני לאדני: ואכלו ושתו. הוא
 וגבריא דעמיה ובתו. וקמו בצפרא
 ואמר שלחוני לות רפוני: פאכלו ושרבו
 הו וארקום ארדין מעה ובאתו. פלמא
 קאמו באלגראה. קאל אטלקוני אלי
 מולאי: ויאמר אחיה ואמה תשב הנעני
 אתנו ימים או עשור אחר תלך: ויאמרו
 אחיהא ואמה. תתיב עורמתא עמנא
 עדין בעדין או עסרא ירחין. פתר בין תיזיל

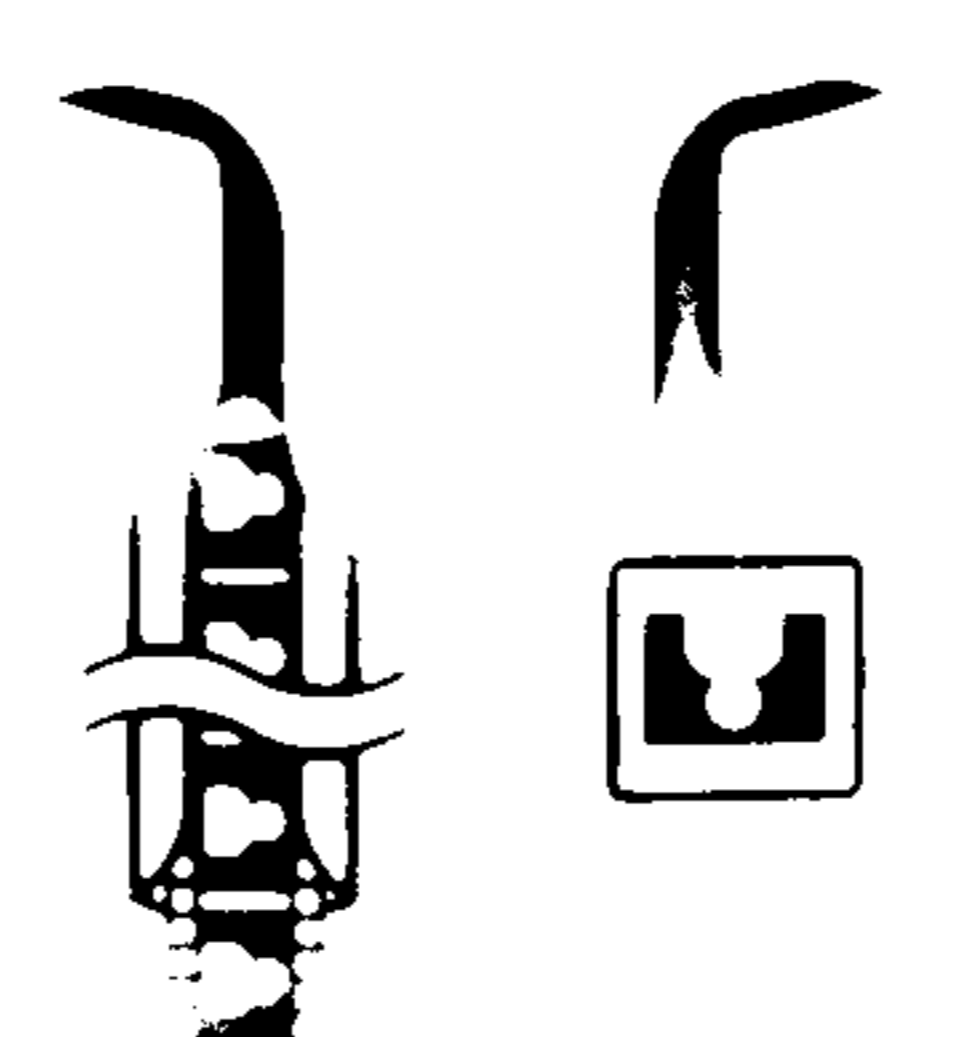
מגילה. מן ביר ארחי אלנאצר. והו מקים
 פי בלד אלקברה: ויצא יצחק לשוח
 בשדה לפנות ערב וישא עיניו וירא והנה
 גמלים באים: ונפק יצחק. לצלחה בחקלא
 למפני רמשא. וזקף עינוהו וחזא. והאגמליא
 אתן: פכרו יצחאק. ליצלי פי אלצחרא
 ענד תורא אלליל. פרפע עינאה ונצר.
 פאדי בגמאל מקברה: ותשא רבקה את
 עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל הגמל:
 וזקפת רבקה ית עינהא. וחזת ית יצחק.
 ואתרכינת מעל גמלא: ולמא רפעת
 רבקה עינאהא. וראת יצחאק. כאדת אין
 תסקט ען אגמל: ותאמר אל העבד
 מיהאיש הזזה ההלך בשדה לקראתנו
 ויאמר העבד הוא אדני ותקח הצעיף
 ותתפס: ואמרת לעבדא. מן גוברא דיכי
 דמהלך בחקלא לקדמותנא. ואמר
 עבדא הוא רבוני. ונסיבת עיפא
 ואתפסיאת: פקאלת לאלעבד. מן הדא
 אדרגל אלסאר תלקאנא פי אלצחרא.
 קאל אלעבד הו מולאי. פאבדת זקנאע
 ותגמט בה: ויספר העבד ליצחק את
 פדי הדברים אשר עשה: ואשתעי עבדא
 ליצחק. ית פל פתגמיא דעבד: תם קץ
 אלעבד עלי יצחאק. בגמיע אלאמור
 אדדי צנעהא: ויבאה יצחק האלה שרה
 אמו ויקח את רבקה ותהיילו לאשה
 ויאהבה וינחם יצחק אחרי אמו: ואעלה
 יצחק למשכנא. וחזא והא תקנין עובדהא
 פעובדי שרה אפיה. ונסיב ית רבקה.
 והות ליה לאתו וריחמה. ואתנחם יצחק
 בתר אפיה: פאדכדהא יצחאק ארי כבא
 שרה אמה. ואכר רבקה. פעארת לה
 זונה פאהבהא. ותעאזא יצחאק עלי
 אמה:

ויספ אברהם ויקח אשה ושמה קטורה:
 ואוסיף אברהם. ונסיב אתתא ושמה
 קטורה: תם עאוד אברהם. ואתכר
 זונה אסמהא קטורה: ותלדלו את זמרן
 ואת יקשן ואת מרן ואת מדין ואת

ישבק

קאל אכיהא ואמהא. תקים אלגאריה
 ענדנא. חולא או עשרא. בעד דאלך
 תמצי: ויאמר אלהם אל תאחרו אתי
 ונתנה הצליח דרכי שלחוני ואלכה לאדני:
 ואמר להון לא תאחרון יתי. ויי אעלה
 אדחי. שלחוני. ואהך לות רבוני: קאל
 להם לא תוכרוני. ואלה קד אנגח טריקי.
 אטלקוני. ואמצי ארי מולאי: ויאמרו
 נקרא לנער ונשאלה את פיה: ויאמרו
 נקני לעולימתא. ונשמע מא דהיא
 אמרא: קאלו נדעו באלגאריה. ונסאלהא
 ען קולהא: ויקראו לרבקה ויאמרו אליה
 התלכי עם האיש הזה ותאמר אלך: וקרו
 לרבקה ואמרו לה. התיזלין עם גוברא
 הדין. ואמרת איזיל: פדעו ברבקה וקאלו
 להא. אתמצין מעא הדא אלרגל. קאלת
 נעם: וישלחו את רבקה אחתם ואת
 מנקתה ואת עבד אברהם ואת אנשיו:
 ושלחו. ית רבקה אחתהון וית מנקתה.
 וית עבדא דאברהם וית גוברוהי:
 פאטלקו רבקה אכתהם ודאיתהא. ועבד
 אברהם ורגאלה: ויברכו את רבקה
 ויאמרו לה אחתנו את היי לאלפי רבבה
 ויירש זרעך את שער שנאיו: ובריכו ית
 רבקה ואמרו לה. אחתנא. את היי
 לאלפין ודרבון. ויירתון פנכי. ית קרוי
 סנאיהון: ודעו לרבקה וקאלו להא. יא
 אכתנא. יכון מנך אלוף ורבואת. ויחזו
 נסלך קרא שאניהם: ותקם רבקה
 ונערתיה והרפבנה על הגמלים ותלכנה
 אחרי האיש ויקח העבד את רבקה ויקף:
 וקמת רבקה ועולימתהא. ורכיבא על
 גמליא. ואזלא בתר גוברא. ודבר עבדא.
 ית רבקה ואזל: פקאמת רבקה וגוארהא.
 ורכבא עלי אלגמאל. ומצתא מע אדרגל.
 פאכר אלעבד. רבקה ומציא: ויצחק בא
 מכוז באר לחי ראי והוא יושב בארץ
 הגב: ויצחק עאל במיתוהו. מכוזא
 דמלאך קיימא אתחזי עדה. והוא יתיב
 בארע דרומא: וכאן יצחאק קד נא פי

לנערה קרי

וישבב ואת שוח : וילדת ליה . ית זמרן
 וית יקשן . וית מדרן וית מדרן . וית ישבב
 וית שוח : פולדת לה . זמרן ויקשן . זמרן
 זמרן . וישבב ושוח : ויקשן ילד אתי
 שבא ואת דדן ובני דדן היו אשורם
 ולטושם ולאמים : ויקשן אוליד . ית שבא
 וית דדן . ובני דדן . הווי למשריו ולשכניו
 ולגנון : ויקשן אולד שבא ודדן . ובני
 דדן . כאנו . סקאלבה וקאפה ועאמה :
 ובני מדרן עיפה ועפר והנך ואבידע
 ואדדעה כליאלה בני קטורה : ובני מדרן .
 עיפה ועפר והנך . ואבידע ואדדעה .
 כד אדין בני קטורה : ובני מדרן . עיפה
 ועפר והנך . ואבידע ואדדעה . כל
 הולאי בני קטורה : ויתן אברהם את כלי
 אשר לוי ליעחק : ויהב אברהם . ית כל
 דליה ליעחק : פאעטא אבראהם . גמיע
 מאלה ליעחאק : ולבני הפידגשים אשר
 לאברהם נתן אברהם מהנת וישלחם
 מעל יעחק בנו בעודנו חי קדמה אל ארץ
 קדם : ולבני לחינתא דלאברהם . יהב
 אברהם מתנן . ושלחינון . מעל יעחק
 בריה בעוד דהוא קים . קדומא לארע
 מדרגה : ולבני אלמה ארדי לאבראהם .
 והב אבראהם הבאת . ואמלקהם . ען
 יעחאק אבנה ועאדה באקי . שרקי ארי
 בלד אלשרק : ואלה ימי שניתי אברהם
 אשר חי מאת שנה ושבעים שנה וחמש
 שנים : ואלין . יומי . שני חיי אברהם
 דחיא . מאה ושבעין וחמשים שנים : והדה .
 איאם סני חיוה אבראהם ארדי עאש .
 מאיה וכמסה וסבעין סנה : ויגוע וימת
 אברהם בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף
 אל עמיו : ואתנגיד ומית אברהם . בסיבו
 טבא סיב וסבע (יומין) [ג"י ל"ג יומין] ואתכניש
 לעמיה : תם תופא אבראהם ומאת .
 בשיבה צאלחה שיכא קד שבע מן
 אלעמר . וצאר אלי קומה : ויקברו אתו
 יעחק וישמעאל בניו אל מערת המכפלה
 אל שרה עפרן בן צחר החתי אשר על

פני מברא : וקברו יתיה . יעחק וישמעאל
 בנוהו . במערת כפידתא . בחקל . עפרון
 בר צחר התאה . דעל אפי מברא
 ודפנוה יעחאק ואסמאעיל אבנאה . פ
 מנארה אלציעה אלמנאעפה פי ציעה
 עפרון אבן צחר אלחתי . אלדי בהצרה
 מברא : השדה אשר קנה אברהם מאת
 בני חת שמה קבר אברהם ושרה אשתו
 חקלא . דזבן אברהם מן בני התאה
 תמן . אתקבר אברהם ושרה אתתיה
 אלציעה . אתי אשתראהא אבראהם מן
 בני חת . תם דפן אבראהם ושרה זוגתה :
 ויהו אתרי מות אברהם ויברך אלהים
 את יעחק בנו וישב יעחק עסיבאר לחי
 ראי : והוה . בתר דמות אברהם . ובריק
 ית יעחק בריה . ויתיב יעחק . עם בירא
 דמלאך קיימא אתחוי עדה : ולמא כאן
 בעד מות אבראהם . בארך אלה פי
 יעחאק אבנה . ואקאם יעחאק . ענדה
 ביר אלהי אננאצר : פ
 ואלה תולדת ישמעאל בן אברהם אשר
 ילדה הגר המצרית שפחת שרה
 לאברהם : ואלין . תולדת ישמעאל בן
 אברהם . דילידת . הגר מצריתא . אמתה
 דשרה לאברהם : והדא שרה תיאליה
 אסמאעיל אבן אבראהם . אלדי ודרת
 הגר אלמצריתא . אמה שרה לאבראהם :
 ואלה שמות בני ישמעאל בשמתם
 לתולדתם בכר ישמעאל נבית וקדר
 ואדבאל ומבשם : ואלין . שמות בני
 ישמעאל . בשמתהון לתולדתהון .
 בוכריה דישמעאל נביות . וקדר ואדבאל
 ומבשם : והדה אסמא בני אסמאעיל
 באסמאיהם לתיאודהם . בכר אסמאעיל
 נביות . וקדר ואדבאל ומבשם : ומשמע
 ודומה ומשא : ומשמע ודומה ומשא
 ומשמע ודומה ומשא : חדר ותימא יטור
 נפיש וקדמה : חדר ותימא . יטור נפיש
 וקדמה : חדר ותימא . יטור נפיש וקדמה
 אלה הם בני ישמעאל ואלה שמותם

בַּחֲצֵרֵיהֶם וּבְמִירְתָם שְׁנַיִם עֶשֶׂר נְשִׂאִים
 לְאִמָּתָם : אֵלֶיךָ אָנוּן . בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל וְאֵלֶיךָ
 שְׁמַתְהוֹן . בְּפִצְחֵהוֹן וּבְפִרְכֵיהוֹן . תְּרֵי
 עֶסֶר רִבְבִין לְאוּמֵיהוֹן : הוֹלֵאֵי הֵם . בְּנֵי
 אִסְמָאֵעִיל וְהָדָה אִסְמָאֵיהֶם . פִּי אֲרַבְנָאֵהֶם
 וּקְצוּרָהֶם . אֶתְנִי עֶשֶׂר שְׂרִיפָא לְאִמָּמָהֶם :
 וְאֵלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מֵאֵת שְׁנֵה
 וְשִׁלְשִׁים שְׁנֵה וְשֶׁבַע שְׁנַיִם וַיְגֻעַ וַיָּמָת
 וַיִּאֲסַף אֶל־עַמּוּיָו : וְאֵלֶיךָ שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל .
 מֵאֵה וְתִלְתִּין וְשֶׁבַע שְׁנִין . וְאֶתְנַגִּיד וּמִית .
 וְאֶתְנַיִש לְעַמִּיהָ : וְהָדָה סְנֵי חַיֵּיהָ
 אִסְמָאֵעִיל . מֵאֵה וּסְבַעַה וְתִלְאֵתִין סְנֵה .
 וְתוּפָא וּמֵאֵת . וְצֹאֵר אֵלֶיךָ קוּמָה : וַיִּשְׁכְּנוּ
 מְחֻיִלָה עַד־שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מְצָרִים
 בְּאֵבֶה אֲשׁוּרָה עַל־פְּנֵי כְד־אֲחִיו נֶפֶל :
 וְשָׂרוּ מְחֻיִלָה עַד חֲגָרָא דְעַל אֲפִי מְצָרִים .
 מִטִּי לְאֶתוּר . עַל אֲפִי כָּל אֲחֻהֵי שְׂרָא :
 וּסְכְנוּ מִן זַוִּיגָה אֲרֵי אֲרַנְפָּאֵר . אֲרֵי
 בַחֲצֵרָה מְצָר . אֵלֶיךָ אֵן תְּגִי יֵי אֲדְמוּצֵל .
 בַּחֲצֵרָה גְמוּעַ אֲכוּתָה סְכֵן : פ פ פ

ק"ה מיסוד יחידות מיסוד ומספרות המלך דוד וכן במלכות אביסר א'
 דה"ו למנחה וב"ה'

וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן־אֲבֵרָהֶם אֲבֵרָהֶם
 הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק : וְאֵלֶיךָ תּוֹלְדוֹת יִצְחָק
 בֶּן אֲבֵרָהֶם . אֲבֵרָהֶם אוֹלִיד יֵת יִצְחָק :
 וְהָדָה שְׂרָחַתִּישֵׁיִד יִצְחָק אֲבֵן אֲבֵרָהֶם .
 בַּעַד מֵאֵ כִי אֲבֵרָהֶם מִן־אוֹלָדָה יִצְחָקֵךָ
 וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבַּעִים שְׁנֵה בְקַחְתּוֹ אֶת־
 רִבְקָה בַת־בְּתוּאֵל הָאֲרָמִי מִפְּדַן אַרְם
 אֲחֻת לְבֵן הָאֲרָמִי לֹו לְאִשָּׁה : וְהָיָה יִצְחָק
 בֶּן אַרְבַּעִין שְׁנִין . כַּד נָסִיב יֵת רִבְקָה .
 בַּת בְּתוּאֵל אֲרַמָּאָה . מִפְּדַן אַרְם . אֲחֻתֶיהָ .
 דְּבֵן אֲרַמָּאָה לִיָּה לְאֶתְנִי וּלְמֵאֵכָאֵן יִצְחָק
 אֲבֵן אַרְבַּעִין סְנֵה . חֵין תּוּוּג בְּרִבְקָה .
 אֲבֵנָה בְתוּאֵל אֲלֵאֲרַמִּי . מִן פְּדַן אַרְם .
 אֲבַת לְבֵן אֲלֵאֲרַמִּי . פְּצֹאֲרַת לָהּ זִוְגָה :
 וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לִיהוָה לְנִכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה
 הוּא וַיַּעֲתֵר לֹו יְהוָה וַתֵּהֵר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ :
 וַצִּילִי יִצְחָק קָדָם יי' לְקַבֵּל אֶת־תִּיתָה אֲרֵי

עֲקָרָה הִיא . וְקַבֵּל צְלוֹתֶיהָ יי' . וְעֵדִיאת
 רִבְקָה אֶת־תִּיתָה : תָּם שָׁפַע יִצְחָק אֵלֶיךָ
 אֵלֶּה חַיֵּיךָ זִוְגָתָה . אֵד כֹּאֲנָת עֲאֲקֵר .
 פִּשְׁפַּעָה אֵלֶּה פְחַמְרַת : וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים
 בְּקִרְבָּה וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן לָמָּה זֶה אֲנֹכִי
 וְתִלְדֵךְ לְדַרְשֵׁי אֶת־יְהוָה : וְדַחֲקִין בְּנֵי
 בְמַעְהָ . וְאִמְרַת אִם־כֵּן . לְמֵאֵ דָנֵן אֲנִי .
 וְאִזְדַּת לְמַתְבַּע אוֹדְפָן מִן קָדָם יי' :
 פִּאֲזוּדָהֶם אֲלֵאוֹלָד פִּי בְטִנְהָא . פְּקֹאֲרַת .
 לֹו עֵלְמַת אֵן אֲמַר הַכּוּדָא לִם אֲטַלְבָּה .
 פְּמַצַּת לְתַלְתָּמָם עֵלְמָא מִן עַגְדֵי אֵלֶּה :
 וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי גַיִים בְּבִטְנֵךְ וְשְׁנֵי
 לְאִמִּים מִמַּעַיִךְ יִפְרְדוּ וְלֹאֵם מִלְּאֵם יִאֲמָן
 וְרַב יַעֲבֹד צַעִיר : וְאִמַר יי' לָהּ . תִּרְיִן
 עַמְמִין בְּמַעַכִּי . וְתִרְתִּין מְדַבְּוּן . מִמַּעַכִּי
 יִתְפָּרֵשׁן . וּמְלִכּוֹ מִמְּלִכּוֹ תִתְקַף . וְרַבָּא
 יִשְׁתַּעֲבֹד לְזַעִירָא : פְּקֹאֲרַת אֵלֶּה דֵהָא . אֵן
 אֲבֵא אִמְתִּין פִּי בְשַׁנְךָ . וְחֻזְבִין מִן אִמְעֵאֲךָ
 יִתְפָּרְקָאֵן . וַיִּתְאַיִד אֲחֵרָהֶמָּא מִן אֲאֲכֵר .
 וְאֲלַכְבִּיר יָכָדָם אֲלַצְנִיר : וַיִּמְלֵאוּ יָמֶיהָ
 לְלֵדָה וַיְהִי תוּמָם בְּבִטְנָהּ : וַיִּשְׁלִימוּ
 יוֹמֵהָא לְמִידָד . וְהָיָ תוּזְמִין בְּמַעְהָא :
 וְלֵמָּא כְּמֵלֵת אִיאֵם וְלֵאֲדָהָא . פִּאֲדִי
 בְּתֵאמִין פִּי בְטִנְהָא : וַיֵּצֵא הָרֵאשִׁוֹן
 אֲדָמוּנִי כִלּוֹ פִּאֲדָרַת שְׁעַר וַיִּקְרָאוּ שְׁמוֹ
 עֵשָׂו : וַנִּפְקַ קְדָמָאָה סְמוּךְ . כּוּלִיָּהּ בְּגַלִּים
 (י"ב פְּנִדוּם) דְּסַעַר . וַקְרוּ שְׁמִיהָ עֵשָׂו :
 פְּכֵרָג אֲלֵאוּל אֲחֵמֵרִיָּא . כִּלְה כְּכֵסָא מִן
 שְׁעַר . וְאִסְמוּהָ עֵשָׂו : וְאַחֲרֵי־כֵן יֵצֵא אֲחִיו
 וַיְדוּ אֲחֻת בַּעֲקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב
 וַיַּעֲחָק בֶּן־שְׁשִׁים שְׁנֵה בְלִדַת אֲתָם :
 וּבִתְרָן כֵּן נִפְקַ אֲחֻהֵי . וַיְדִיָּה אֲחִידָא
 בְּעַקְבָּא דְעֵשָׂו . וַקְרָא שְׁמִיהָ יַעֲקֹב . וַיַּעֲחָק
 בֶּן שְׁתֵּינִין שְׁנִין כַּד יִלִּידַת יִתְהוֹן : וּבַעַד
 דְּאֵלֶךְ כְּרָג אֲכִיָּה . וַיְדָה מֵאִסְכָּה בַּעֲקֵב
 עֵשָׂו . וּסְמָאָה יַעֲקֹב . וּכְאֵן יִצְחָקֵךָ אֲבֵן
 סְתִין סְנֵה חֵין וְלֵדָא : וַיְגַדְלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי
 עֵשָׂו אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שְׂרָחַ וַיַּעֲקֵב אִישׁ
 תָּם יֹשֵׁב אֲהֻלִים : וְרַבִּיאוּ עוֹלִימִיא . וְהָיָה

עשו
 חלק הדקדוק א) יודע ציד, כ' הרשב"א בהשו"ס סי' קס"ד, הכי מהרגמינין גבר נח שירכן מל' כשדכא שאכ' ביש נוחלין, ופ"י
 אדם במל שאין לו מלאכה אלא כאחד השרים שהיו נחים ומהעסקים בציד לתענוג, ותשקוט הארץ ושדוכת ארעא, ויש מן הגדולים
 שהיו גורמים שירכא ברי"ש ומתרגמינין והשקוטן ושדוכת וכן יודע ציד נח שירכן עכ"ל, (א"ה עיי' מ"ש בסוף הספר שהנוסחא הישנה
 גתש ירכו) :

עֵשׂוֹ . גִּבּוֹר . נָחַשׁ יִרְכֵן (י"ג נח שירדכן) גִּבּוֹר
 גִּפְיִק חֶקֶד . וַיַּעֲקֹב גִּבּוֹר שָׁלִים . מִשְׁמִישׁ
 בֵּית אֵיל־פִּנָּא . וְלִמָּא כְּבִירָא אֲרִגְלָאמִין .
 פִּכְאֵן עֵשׂוֹ . רִגְלָא עֵאֲרִפָּא בִּאֲרִצִּיד רִגְלָא
 צַהֲרִוּיָא . וַיַּעֲקֹב רִגְלָא סִאֲרָגָא . מְקִים
 פִּי אֲלֵאֲכִיבִיה : וַיֵּאֱהָב יַעֲחָק אֶת־עֵשׂוֹ כִּי־
 צִיד בְּפִיו וּרְבִקָּה אֲהַבְתָּ אֶת־יַעֲקֹב : וּרְחִים
 יַעֲחָק . יֵת עֵשׂוֹ אֲרִי מְצִידִיה הוּהּ אֲכִיל .
 וּרְבִקָּה רְחִימַת יֵת יַעֲקֹב : פִּאֲחָב יַעֲחָק
 עֵשׂוֹ לְמַעֲרַפְתָּהּ בִּאֲרִצִּיד . וּרְבִקָּה אֲהַבְתָּ
 יַעֲקֹב : וַיִּזְדַּךְ יַעֲקֹב נֹזֵד וַיִּבֵּא עֵשׂוֹ מִן־
 הַשָּׂדֶה וְהוּא עֵיף : וּבְשִׁיר יַעֲקֹב תְּבַשְׂיָא .
 וַעֲלָל עֵשׂוֹ . מִן חֶקֶדָא וְהוּא מְשִׁדְהִי :
 פִּטְבֵךְ יַעֲקֹב טְבִיכָא . פִּדְכֵל עֵשׂוֹ . מִן
 אֲלִצְחָרָא וְהוּ לֹגֵב : וַיֵּאֱמֹר עֵשׂוֹ אֵל־יַעֲקֹב
 הֲלִעֵיטְנִי נָא מִן־הָאֲדָם־הָאֲדָם הוּהּ כִּי עֵיף
 אֲנִכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֲדָוִם : וַיֵּאֱמֹר עֵשׂוֹ
 לִיעֲקֹב . אֲטַעֲמִנִי כְּעֵן מִן סְמוּקָא סְמוּקָא
 חֲדָין . אֲרִי מְשִׁדְהִי אֲנָא . עַד כֵּן קָרָא
 שְׁמִיהָ אֲדָוִם : קֵאל עֵשׂוֹ לִיעֲקֹב . אֲטַעֲמִנִי
 מִן הַדָּא אֲלֵאֲחִמֵּר . לֵאנִי לֹגֵב . לְדֵאֲלֵךְ
 סְמִי עֵשׂוֹ אֲלֵאֲחִמֵּרִי : וַיֵּאֱמֹר יַעֲקֹב בְּכִרָּה
 כִּי־וִם אֶת־בְּכִרְתְּךָ לִי : וַיֵּאֱמֹר יַעֲקֹב . זִפְיִן
 כִּי־וִם דִּדְהִי . יֵת בְּכִירוּתְךָ לִי : פִּקֵּאל
 יַעֲקֹב . כְּעֵנִי אֲלִי־וִם בְּכִוְרְתְךָ : וַיֵּאֱמֹר
 עֵשׂוֹ הִנֵּה אֲנִכִי הוֹלֵךְ לְמוֹת וְלִמְהֵרָה לִי
 בְּכִרָּה : וַיֵּאֱמֹר עֵשׂוֹ . הֵא אֲנָא אֲזִיד לְמַמַּת .
 וְלִמָּא דִּנֵּן לִי בְּכִירוּתָא : קֵאל עֵשׂוֹ . הוּדָא
 אֲנָא מֵאֵר לְאֲמוֹת . וְלִמָּא דָּא לִי בְּכִוְרִיָּה :
 וַיֵּאֱמֹר יַעֲקֹב הַשְּׁבַעָה לִי כִי־וִם וַיִּשְׁבַּע לוֹ
 וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכִרְתּוֹ לִיעֲקֹב : וַיֵּאֱמֹר יַעֲקֹב .
 קִיִּים לִי כִי־וִם דִּדְהִי . וְקִיִּים לִיֵּה . וּזְפִין יֵת
 בְּכִירוּתִיה לִיעֲקֹב : קֵאל אַחֲרָךְ לִי .
 פִּחֲרָךְ לֵה . וּבִאֲעִיה בְּכִוְרְתָה : וַיַּעֲקֹב נָתַן
 לְעֵשׂוֹ לֶחֶם וְנֹזֵד עַד־שִׁים וַיֵּאֱכֹל וַיִּשְׁתְּ וַיִּקֶּם
 וַיִּקֶּךְ וַיִּבֹז עֵשׂוֹ אֶת־הַבְּכִרָּה : וַיַּעֲקֹב יָהֵב
 לְעֵשׂוֹ . דְּחִים וְתְבַשְׂיֵל דְּטְרוּפְהֵין . וַאֲכֹל
 וַשְׂתִּי . וְקָם וַאֲזַל . וַשְׂטַע עֵשׂוֹ יֵת בְּכִירוּתָא :
 פִּאֲעֵטָאֵה יַעֲקֹב . כְּבֹזָא וְטְבִיכָא מִן עַדָּם .

פִּאֲכֹל וְשָׂרֵב . וְקָאֵם וּמְצָא . וַאֲזִירָא עֵשׂוֹ
 בִּאֲלִכְוִרִיָּה : פ
 וַיְהִי רָעֵב בְּאֲרִץ מִלְכָּד הָרְעֵב הָרֵאשִׁון
 אֲשֶׁר הָיָה בְּיָמֵי אֲבִרְהָם וַיִּלְךָ יַעֲחָק אֶל־
 אֲבִימֶלֶךְ מִלְכֵי־פְלִשְׁתִּים גְּרָרָה : וְהוּהּ
 כְּפִנָּא בְּאַרְעָא . בְּרַ מִכְּפִנָּא קְדָמָאֵה .
 דִּהוּהּ בְּיָמֵי אֲבִרְהָם . וַאֲזַל יַעֲחָק . לְוֵת
 אֲבִימֶלֶךְ מִלְכָּא דְּפְלִשְׁתִּיא לְגָרָר : תָּם
 כָּאֵן גּוֹעַ פִּי אֲלִבְלָד . סוּא אֲרִגְוֵעַ אֲאוּל .
 אֲלִדִי כָאֵן עָלִי עֵהֵד אֲבִרְאָהֵם . פִּמְצָא
 יַעֲחָק . אֲלִי אֲבִימֶלֶךְ מִלְכֵי פְלִשְׁתִּין אֲלִי
 אֲלִכְלוּץ : וַיִּרְא אֲלִי־וְהוּהּ וַיֵּאֱמֹר אֲלֵהֲרַד
 מְצִרִימָה שְׁכֵן בְּאֲרִץ אֲשֶׁר־יֵאֱמֹר אֲרִיךְ :
 וַאֲתִגְדִּי לִיֵּה יֵי . וַיֵּאֱמֹר לֵא תִיחֹת לְמַצְרַיִם .
 שְׂרִי בְּאַרְעָא . דֵּאֵימֵר לָךְ : פִּתְגֵּלָא לֵה
 אֵלֵה . וְקֵאל לֵא תִנּוּל מְצָרָא . אֲסַכֵּן פִּי
 אֲלִבְלָד . אֲלִדִי אֲקוּל לָךְ : גִּוֵּר בְּאֲרִץ
 הוּאֵת וְאֵהִי־עַסְפָּה וְאֲבִרְכֵךְ כִּי־לָךְ וְלִזְרֵעֵךְ
 אֵתִין אֶת־כָּל־הָאֲרִצָּת הָאֵל וְהַקְּמַתִּי אֶת־
 הַשְּׁבַעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאֲבִרְהָם אֲבִיךָ :
 הוּר בְּאַרְעָא הַדָּא . וַיְהִי מִיּוֹמֵי בְּסַעֲדָךְ
 וַאֲבִרְכִינֵךְ . אֲרִי לָךְ וְלִבְנֵיךָ . אֵתִין
 יֵת כָּל אֲרַעְתָּא הָאֵלִין . וְאֵקִים יֵת
 קִימָא . דְּקִימִית לְאֲבִרְהָם אֲבִיךָ :
 וּבִאֲרַעְאֵקֵל קָם פִּי הוּדָא אֲלִבְלָד . וַאֲכֹן
 מַעַךְ וַאֲבִאֲרֵךְ פִּיךָ . לֵאֵן לָךְ וְלִנְסִלְךָ .
 אַעֲטִי גַמִּיעַ הוּדָא אֲבִרְדָּאֵן . וַאֲפִי בִּאֲקָסֵם .
 אֲלִדִי אֲקַסְמַת לְאֲבִרְאָהֵם אֲבִיךָ : וְהִרְפִּיתִי
 אֶת־זִרְעֵךְ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי לְזִרְעֵךְ
 אֶת־כָּל־הָאֲרִצָּת הָאֵל וְהַתְּפָרְכֵן בְּזִרְעֵךְ
 כָּל גִּזְיֵי הָאֲרִץ : וַאֲסַנִּי יֵת בְּנֵךְ כְּכֹכְבֵי
 שְׁמַיָא . וְאֵתִין לְבְנֵךְ . יֵת כָּל אֲרַעְתָּא
 הָאֵלִין . וַיִּתְּפָרְכֵן בְּדִיד בְּנֵךְ . כָּל עַמְמֵי
 אֲרַעָא : וַאֲכַתֵּר נִסְלְךָ כְּבֹזָאֲכֵב אֲרַסְמָא .
 וַאֲעֲטִיֵהֵם גַּמִּיעַ הוּדָא אֲבִרְדָּאֵן . וַיִּתְּבִאֲרֵךְ
 בָּהֵם . גַּמִּיעַ אֲמָם אֲרַאֲרֵךְ : עֵקֵב אֲשֶׁר־
 שָׁמַע אֲבִרְהָם בְּקִלִּי . וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמֵרְתִּי
 מִצֹּוֹתֵי חֲקוּתִי וְתוֹרֹתֵי חֲרָף . דְּקִפִּיל
 אֲבִרְחָם לְמִימְרֵי . וְנִטְר מִטְרַת מִימְרֵי .

פְּקוּדֵי
 חֶלֶק הַדְּקִדּוֹק (ב) הָאֲדָוִם , חֵה"א הָאֲדָוִם רֵאשׁוֹנָה בְּנַעֲיָא וְלֵא הַשְּׁנִיָּה וְהָעוֹלָם עוֹשִׂים בְּהִיפּוֹךְ וְהוּא מַעוֹת : (ג) מְכִרָּה כִי־וִם , תְּרַגְמוּ
 וּבִין כִי־וִם דִּלְהִי בְּלֵא גִזְיֵין : (ד) אֲשֶׁר אֲמַר , הַטְּפָחָא בְּתִיבַת אֲמַר בְּכָל הַתִּיגָאֵן :

מקודי קימי ואריתי: גזא מא קבר
 אבראהם קולי. וחפץ מא אסתהפצתה.
 מן וצאיאי ורסומי ושראיעי: וישב יצחק
 בגר: ויטיב יצחק בגר: פאקאם
 יצחאק פי אלכרוץ: וישאלו אנשי
 הפקום לאשתו ויאמר אחתי היא פי ירא
 לאמר אשתי פן יחרוני אנשי הפקום
 על דבקה פי טובת מראה הוא: וישאלו.
 אנשי אתרא על עיסק אתתיה. ואמר
 אתת היא. ארי דחיל למימר אתתי.
 דלמא יקטלוני. אנשי אתרא על רבקה.
 ארי שפירת חיזו היא: פסאלו אהל
 אלמוצע ען זוגתה. פקאל הי אכתי.
 לאנה תכווף אן יקול הי זוגתי. כלא
 יקתלוני. אהל אלמוצע עליהא. אד הי
 חסנה אלמנצר: ויהי פי ארכוילו שם
 הימים וישקף אבימלך מלך פלשתים
 בעד החלון וירא והנה יצחק מצחק את
 רבקה אשתו: והנה פד סגיא ליה תמן
 זמיא. ואסתכי. אבימלך מלכא
 דפלשתאי. מן הרפא. והוא. והא יצחק
 מחייך. עם רבקה אתתיה: פלמא טארת
 איאם מקאמה תם. אטלע. אבימלך
 מלך פלסטין. מן כזה לה. פנצר. פארי
 ביצחאק ילאעב. רבקה זוגתה: ויקרא
 אבימלך ליצחק ויאמר אך הנה אשתך
 היא ואיך אמרת אחתי היא ויאמר אליו
 יצחק פי אמרתי פן אמות עליה: וקרא
 אבימלך ליצחק. ואמר פרם הא אתתך
 היא. ואיכרין אמרת אתת היא. ואמר
 ליה יצחק. ארי אמרית. דלמא אתקטיד
 עליה: פדעא אבימלך ביצחאק. קאל
 אד הי זוגתך. ולם קלת הי אכתי.
 קאל לה יצחאק. לאני תכוופת. אן
 אקתל בסבבהא: ויאמר אבימלך מהי
 זאת עשית לנו פמעט שכב אחד העם
 את אשתך והבאת עלינו אשם: ואמר
 אבימלך. מא דא עבדת לנא. פועיר פון
 שכיב. דמיחד בעמא ית אתתך.

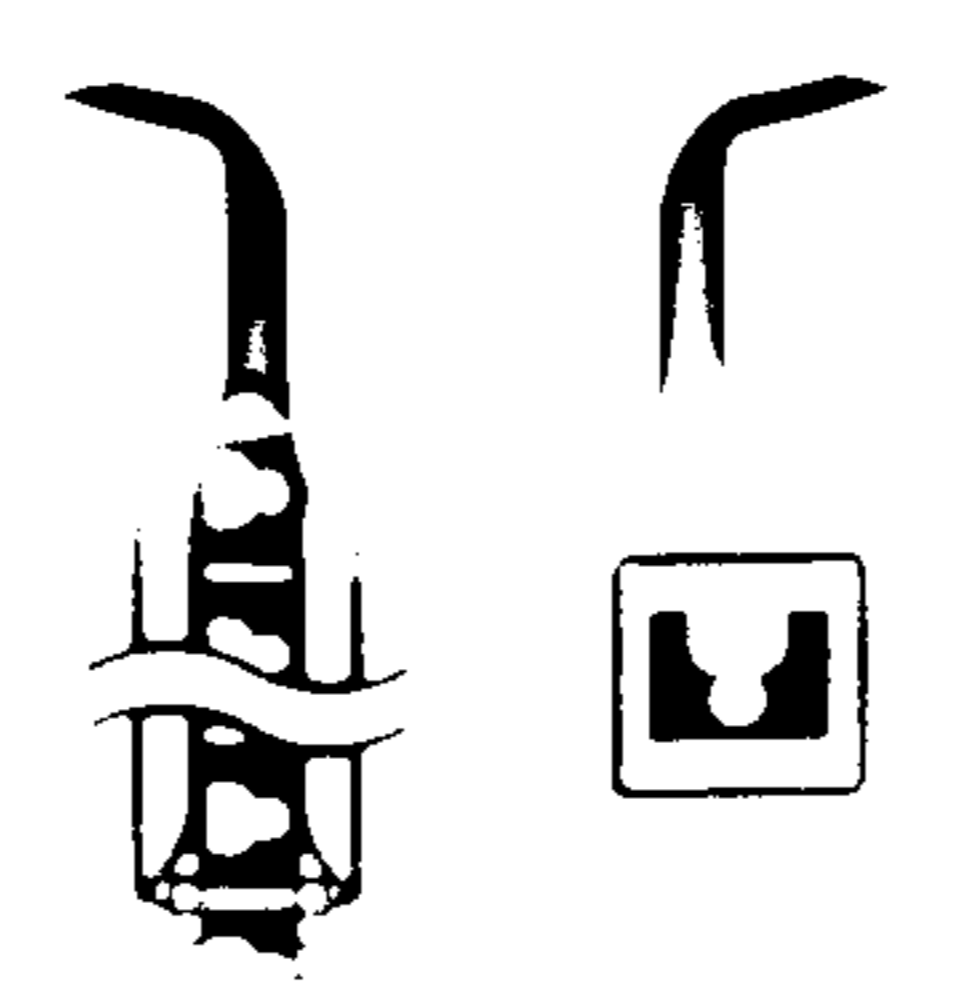
ואתיתא עלנא חובא: פקאל אבימלך.
 מא דא צנעת בנא. ען קדיל. לו צאנע
 אחד קומנא זוגתך. גלבת עלינא אתמא:
 ויצו אבימלך את פליהעם לאמר הננע
 באיש הזה ובאשתו מות יומת: ופקיד
 אבימלך. ית גל עמא למימר. דינזיק
 לגוברא הדין. ולאתתיה אתקטלא
 יתקטיד: פנאדא אבימלך. פי גמיע קומה
 קאילא. מן אדא הדא אלרגל. וזוגתה
 פליקתל קתלא: ויזרע יצחק בארץ ההוא
 וימצא בשנה ההוא מאה שערים ויברכהו
 יהוה: וזרע יצחק בארעא ההיא.
 ואשבת. בשתא ההיא על חד מאה
 בדשערוהי. וברכיה יי: תם זרע יצחאק
 פי תלך אל ארץ. פוגד פי תלך אלסנה
 מאה באלחור. ובארך לה אלה: ויגדל
 האיש וילך הלך וגדל עד כייגדל מאד:
 ורבא גוברא. ואזל אזיל סני ורבי. עד
 הרבא להדא: פעצם אלרגל. וכאן כל
 מא מר עצם. ארי אן עצם גרא: ויהי
 לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה
 ויקנאו אתו פלשתים: והנה ליה גיתי
 ענא וגיתי תורי. ועבדה סני. וקניאו
 ביה פלשתאי: וצאר לה מאשה גנם
 ומאשה בקר. וחשם כתיר. חתא חסדוה
 אלפלסטניין: וכדי הבאות אשר הפרו
 עבדי אביו בימי אברהם אביו סתמום
 פלשתים וימלאום עפר: וכר פירי.
 דחפרו עבדי אבותי. בימי אברהם
 אבותי. סמונין פלשתאי. ומלונין עפרא:
 וגמיע אל אבאר. ארדי חפרוהא עביד
 אביה. עלי עהד אבראהם אביה. כאן
 קד סדהא אלפלסטניין. ומלוהא
 תראבא: ויאמר אבימלך אל יצחק קד
 מעפנו פי עצמתי מפנו מאד: ואמר
 אבימלך ליצחק. איזיל מעפנא. ארי
 תקופת מנא להדא: פקאל אבימלך
 ליצחאק. אמין מן ענדנא. לאנך קד
 עצמת מנא גרא: וילך משם יצחק ויחן

חלק חדקרוק (ה) ועבדה רבה הרגום שלנו ועבדה כלשון הפסוק, אחיא כרש"י שפי' עבדה פעולה, עבדה בחולם משמע עבדה אחת, והרפום דגרים פולחנא משמעו עבדה אחת, והראב"ע פי' שהוא כמו סגולה, וא"כ אין לשנות ולהרגם פולחנא שהוא שם פעולה הנמשכת מהשם וכן הרגמו בכ"ד גדול עבדה: (ו) כי עצמת מפנו מאד. פי' מנצפ"ד לנאולה כ"כ בהינאו ואל"ש:

יבאצמוה עליהא . פסמאהא דא
 ארסעה . פקאל . אלאן יוסע אלה . ל
 וינמינא פי אברד : ויעל משם ב
 שבע : וסליק מתמן לבאר שבע : ו
 צעד מן תם ארי ביר סבע : וירא א
 יהוה בלילה ההוא ויאמר אנכי אל
 אברהם אביך אלתירא כייאתך א
 וברכתך והרבית את יורעך בעני
 אברהם עבדי : ואתגלי ליה יי בליל
 ההוא . ויאמר . אנא . אלהיה דאבר
 אביך . לא תדח ארי בסערך מימין
 ואברכינך ואסגי ית בנך . בדיל אבר
 עבדי : פתגלא לה אלה פי תלך אלי
 וקאל . אנא אלאה אברהם אביך .
 תכאת פאני מעך . ואבאך פיך ואב
 נסלך . בסנב אברהם עבדי : ויבן ל
 מזבח ויקרא בשם יהוה ויט שם א
 ויכרו שם עבדי יצחק באר : ויבנא ח
 מדבחה . וצלי בשמא דיי . ופרסיה ח
 למשכניה . וכוז תמן עבדי יצחק ביר
 פבנא תם מדבחה . ודעא באסם אל
 ומד תם כנאיה . וכוז תם עבדה ביר
 ואבימלך הלך אליו מנרר ואחות מר
 ופיכל שר צבאו : ואבימלך . אתא לוח
 מנרר . וסיעת מרחמוהי . ופיכל
 חיליה : ואבימלך . סאר איה מן אכלו
 ואחוזת נדימה . ופיכל ריים גישר
 ויאמר אלהם יצחק מדוע פאתם א
 ואתם שנאתם אתי ותשחוני מאתכ
 ואמר להון יצחק . מדון אתיתון לוח
 ואתון סניתון יתי . ושחחוני מלות
 פקאל להם יצחק . מא באלכם גיו
 אלי . ואנתם שניתמוני . וטרדתמוני
 ענדכם : ויאמרו ראו ראינו כיייהיה ית
 עפך ונאמר תהי נא אלה בינותינו פינ
 ובינה ונכרתה ברית עפך : ואמרו . מד
 חזינא ארי הוה מימרא דיי בסערך
 ואמרנא . תתקיים פען מומתא . דה
 בין אבהתנא פיננא ובינך . ונגזר כ
 עפך : קאלו . אנא ראינא אן אלה מע

בנחל גרר וישב שם : ואזר מתמן יצחק .
 ושרא בנחלא גרר ויחיב תמן : פמצא
 מן תם יצחק . ונזל פי ואר אלכלוז
 ואקאם תם : וישב יצחק ויחפר ואת
 בארת הפים אשר חפרו בימי אברהם
 אביו ויסתמום פלשתים אחרי מות
 אברהם ויקרא להן שמות בשמת אשר
 קרא להן אביו : ותב יצחק . וחפר ית
 בירי דמיה . וחפרו ביומי אברהם אביוהי .
 וסמונין פלשתאי . פתר דמית אברהם .
 וקרא להון שמהן . בשמהן . יהוה קרי
 להון אביוהי : תם עאוד יצחק . וחפר
 אבאר אלמא . אלדי כאנת מחפורה עלי
 עהד אברהם אביה . וכאן קד סדהא
 אלפלסטיניין בעד מותה . וסמאהא
 באסמא . כמא קד כאן סמאהא אביה :
 ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם
 באר מים חיים : ויחפרו עבדי יצחק
 בנחלא . ואשכחו תמן . ביר דמיון גבעין :
 פלמא חפרו עבדי יצחק פי אלוואר .
 וגזו תם . ביר מא נאבע : ויריבו רעי
 גרר עם רעי יצחק לאמר לנו הפים
 ויקרא שם הבאר עשק פי התעסקו
 עפו : ונצו רעוותא גרר . עם רעוותא
 דיצחק . דמימר דיננא מיה . וקרא שמה
 דבירא עשק . ארי אתעסקו עפיה :
 פכאצם רעאת אלכלוז רעאת יצחק .
 קאילין אלמא דנא . פסמא דאלך אלביר
 שנלא . למא אשתגלו מעה : ויחפרו באר
 אחרת ויריבו גם עליה ויקרא שמה
 שטנה : ויחפרו ביר אחרי . ונצו אף עלה .
 וקרא שמה שטנה : פחפרו ביר אכרא .
 פכאצמוה עליהא . פסמאהא דאת
 אלענאר : ויעתק משם ויחפר באר אחרת
 ולא רבו עליה ויקרא שמה רחבות ויאמר
 פי עתה הרחיב יהוה לנו ופרינו בארץ :
 ואסתלק מתמן . וחפר ביר אחרי . ולא
 נצו עלה . וקרא שמה רחבות . ויאמר
 ארי כען אפתי יי . לנא ונפוש בארעא :
 פאנתקל מן תם . וחפר ביר אכרא . ולם

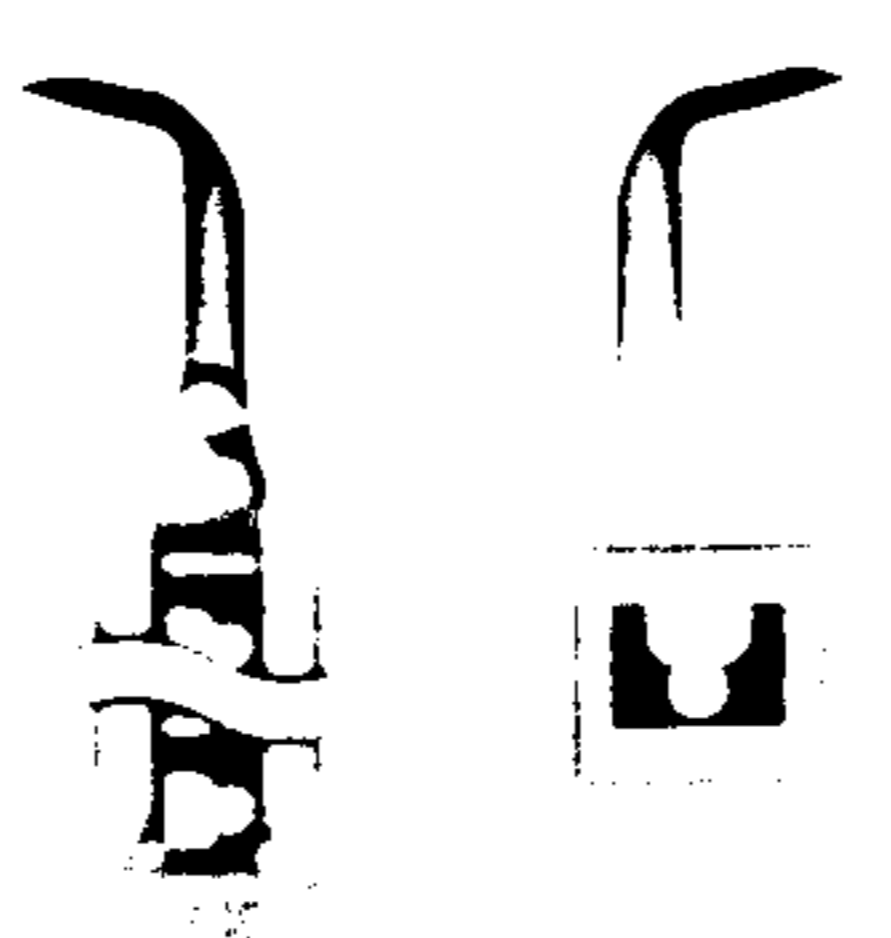
פקלנא

מקלנא יכוז חרג ביננא ובינד. ונעאחדך
 עהדא : אם תעשה עמנו רעה כאשר לא
 נעשנוך וכאשר עשינו עמך רק טוב
 ונשלחך בשלום אתה עתה ברוך יהיה :
 אם תעביר עמנא בישא כמא דלא
 אדוקנד. וכמא דעבדנא עמך לחוד טב
 ושלחנך בשלום. את כען ברינא דיי :
 אך לא תצנע בנא שרא. כמא דס נודיך.
 וכמא צנענא מעך כירא מתצא .
 ואמלקנאך בסלאם. אנת אראן מבארך
 אלה : ויעש להם משתה ויאכלו וישתו :
 ועבד להון משתניא. ואכלו ושתיו :
 מצנע להם מגרסא. אכלו סיה ושרבו :
 ושכמו בבקר וישבעו איש לאחיו
 וישלחם יצחק וילכו מאתו בשלום :
 ואקדימו בצפרא. וקיימו גבר לאחיהו .
 ושלחיון יצחק. ואורו מלותיה בשלום :
 מאדלגו באגראה. וחלף כל אמר
 לאביה. פאמלקהם יצחאק. ומצומן ענדה
 בסלאם : ויהי פיום ההוא ויבאו עבדי
 יצחק ויגדו לו על אדות הפאר אשר
 חפרו ויאמרו לו מצאנו מים : והנה פיומא
 ההוא. ואתו עבדי יצחק. וחיאו ליה .
 על עיסק פירא החפרו. ואמרו ליה
 אשפתנא מיא : ולמא כאן פי דאך איום .
 נא עבדי יצחאק. ואכברוה בסבב אלביר
 אלדי חפרוהא. וקאלו לה קד וגדנא מאא :
 ויקרא אתה שבעה על פן שם העיר
 נא שבע עד היום הזה : וקרא יתה
 שבעה. על פן שמא דקרתא פאר שבע .
 עד יומא הדין : פסמאהא סבעה. לדאך
 אסם אלקריה ביר סבע. אי הודא אריום :
 ויהי עשו בן ארבעים
 שנה ויקח אשה את יהודית בת פארי
 דחתי ואת בשמת בת אילן החתי : והנה
 עשו בר ארבעין שנין. ונסיב אתתא ית
 יהודית. בת פארי חתאה. וית בשמת .
 בת אילון חתאה : ולמא כאן עשו אבן
 איבעין סנה. תזווג באמראה אסמהא
 דחודית. אבנה בארי אלחתי. ובשמת .

אבנה אלון אלחתי : ותהיון מרת רוח
 ליצחק ולרבקה : והואה מסרבן ומרגון .
 על מימר יצחק ורבקה : פכאנתא
 מכאסתא. ראי יצחאק ורבקה : ס ויהי
 פייזקן יצחק ותכתין עיניו מראת ויקרא
 את עשו | בננו הגדל ויאמר אליו בנני
 ויאמר אליו הנני : והנה פד סיב יצחק .
 וכהיא עינוהי מלמחיו. וקרא . ית עשו
 בריה רבא . ואמר ליה ברי . ואמר ליה
 האנא : ולמא שאך יצחאק . וקאמתא
 עינאה מן אן ינצר . פנאדא בעשו אבנה
 אלאבבר. וקאל ליה יא אבני. קאל לביך :
 ויאמר הנה נא וקנתי לא ידעתי יום
 מותי : ואמר . הא כען סיבית . לית אנא
 ידע יום מותי : קאל הודא קד שכת .
 ולם אעלם יום מותי : ועתה שאנא בליך
 תליך וקשתה וצא השדה וצודה לי צודה :
 וכען סב כען זינד . סיפך וקשתך . ופוק
 לחקלא . ועוד לי צידא : ואראן אחמר
 אלתך (י סלאחד). סיפך וקוסך . ואכרג
 אלי אלצחרא וצד לי צידא : ועשה לי
 מטעמים כאשר אהבתי והביאה לי
 ואכלה בעבור תברכה נפשי בטרם
 אמות : ועבד לי תבשילין . כמא
 דרחימית . ואעיל לי ואיכול . פדיל .
 דתברכינד נפשי עד לא אמות : ואצנעה
 לי ארואנא כמא אחב . ואיתני בה ואכל
 מנה . לכי תבארכך נפסי קבל אן אמות :
 ורבקה שמעת בדבר יצחק אל עשו בננו
 וינד עשו השדה לצוד ציד דהביא :
 ורבקה שמעת . פד מליל יצחק . עם
 עשו בריה . ואז עשו לחקלא . למצד
 צידא לאיתאה : פסמעת רבקה . חין ה
 כלם יצחאק בראלך עשו אבנה . פמצא
 עשו אלי אלצחרא . ליצתאד צידא יאתי
 בה : ורבקה אמרה אלי יעקב בנה לאמר
 הנה שמעתי את אביך מדבר אל עשו
 אחיך לאמר : ורבקה אמרת . ליעקב
 ברה למימר . הא שמעית מן אבונך .
 ממליל . עם עשו אחונך למימר : פקאלת

רבקה ציד קר

רבקה ליעקוב אבנהא . הודא קד סמעת
 אביך . יכלם עשו אביך קאילא : הביאה
 לי ציד ועשה לי מטעמים ואכלה
 ואברככה לפני יהוה לפני מותי : איתא
 לי צידא . ועבד לי תבשילין ואיכול .
 ואברכיך . קדם יי קדם מותי : איתני
 בעיד . ואצנעה לי אלוואנא אכל מנה .
 חתא אבארכך . בין ידי אלה קבל מותי :
 ועתה בני שמע בקלי לאשר אני מצוה
 אתך : וכען ברי קביל מני . למא האנא
 מפקדא יתך : ואראן יא אבני אקבל מני .
 מא אמרך בה : לקדנא אליהצאן וקחדי
 משם שני גדיי עזים טובים ואעשה אתם
 מטעמים לאביך כאשר אהב : איזיל פען
 לענא . וסב לי מתפן . תרין . גדיי עזין
 טבין . ואעביד יתהון תבשילין . לאבוק
 כמא דרחים : אמין אלי ארגנס . וכד לי
 מן תם . גדיין מן אלמאעז גידיין .
 ואצנעהמא אלוואנא . לאביך כמא יחב :
 והבאת לאביך ואכל בעבר אשר וברכה
 לפני מותי : ותעיל לאבוק ייזיל . בדי
 דיברכך קדם מותיה : ותדכדמא
 לאביך ויאכר מנהמא . לכי ובארכך קנד
 מותה : ויאמר יעקב אל רבקה אמו הן
 עשו אחי איש שער ואנכי איש חלק :
 ואמר יעקב . רבקה אפיה . הא עשו
 אחי גבר סערן . ואנא גבר שעיע : פקא
 דהא . הודא עשו אבי רגל שעראני .
 ואנא רגל אנרד : אוי ימשני אבי והייתי
 בעיניו כמתעתע והבאתי עלי קלה ולא
 ברכה : מאם ימושנני אפא . ואיהו בעינוהו
 כמתלעב . ואיתי עלי . דוטין ודא ברכן :
 דעל אבי אן יגסני פאכון ענדה כלאעב .
 ואגלב עלי לענה ולא ברכה : ותאמר לו
 אמו עלי קלה בני אך שמע בקלי ולך
 קחדי : ואמרת ליה אפיה . עלי אתאמר
 בנבואה דלא ייתון לוטיא עלך ברי . פרם .
 קביל מני ואיזיל סב לי סקאלת לה אמה .
 עליי אסתדפאע לענתך יא אבני . לכן .

אקבל מני ואמין כד לידאלך : וילך ויקח
 ויבא לאמו ותעש אמו מטעמים כאשר
 אהב אביו : ואזר ונסוב . ואיתי לאפיה
 ועבדת אפיה תבשילין . כמא דרחים
 אבוהי : פמצא ואכר . ואתא בהם אל
 אמה . פצנעהמא אלוואנא . כמא יחב
 אביה : ותקח רבקה את בגדי עשו פגמי
 הגדל החמדת אשר אהבה בפית ותלבש
 את יעקב בנה הקטן : ונסבת רבקה
 ית לבושי עשו . ברה רבא דכיתא
 דעמה בביתא . וארבישת ית יעקב ברה
 זעירא : תם אכדת רבקה . תיאב עשו
 אבנהא אלאכבר אלפאברה . ארי מעהא
 פי אלבית . ואלבסת יעקוב אבנהא
 לאצנר : ואת עזרת גדיי העזים הלבישת
 על ידיו ועל חלקת צואריו : וות . משפ
 דגדי בני עזי . ארבישת על ידוהי . ועל
 שעיעות צוריה : ונלוד לאגדא . לבסתהא
 עלא ידיה . ועלי מלוסה חלקה : ותת
 את המטעמים ואת הלחם אשר עשתה
 ביד יעקב בנה : ויהבתה תבשיליא
 וית לחמא דעבדת . ביד יעקב ברה
 ונעלת אלאוואן . ואלכבו ארדי צנעת
 ביד יעקוב אבנהא : ויבא אל אביו ויאמר
 אבי ויאמר הנני מי אתה בני : ועאל דוח
 אבוהי ואמר אפא . ואמר האנא . מן אה
 ברי : פדכר ארי אביה וקאר יא אבאה
 קאל לבך . מן אנת יא אבני : ויאמר
 יעקב אל אביו אנכי עשו בכרה עשית
 כאשר דברת אלי קוסנא שבה ואכלתי
 מצידך בעבור תברכני נפשך : ואמר
 יעקב לאבוהי . אנא עשו פוכרך . עבדית
 כמא דמדילתא עמי . קום פען אסתחר
 ואכור מצידך . בדיד דתברכני נפשך
 פקאר יעקוב לאביה . אנא עשו בכרך
 צנעת כמא אמרתני . קום לאן פאגנס
 וכל מן צידי . לכי תבארכני נפסך
 ויאמר יעחקאל בני מתהזה מהרת למצא
 בני ויאמר כי הקרה יהוה אלהיך לפני

חלק הרקדוק (ז) ביד יעקב, ב"ה בהיגאן המפחא ביעקב :

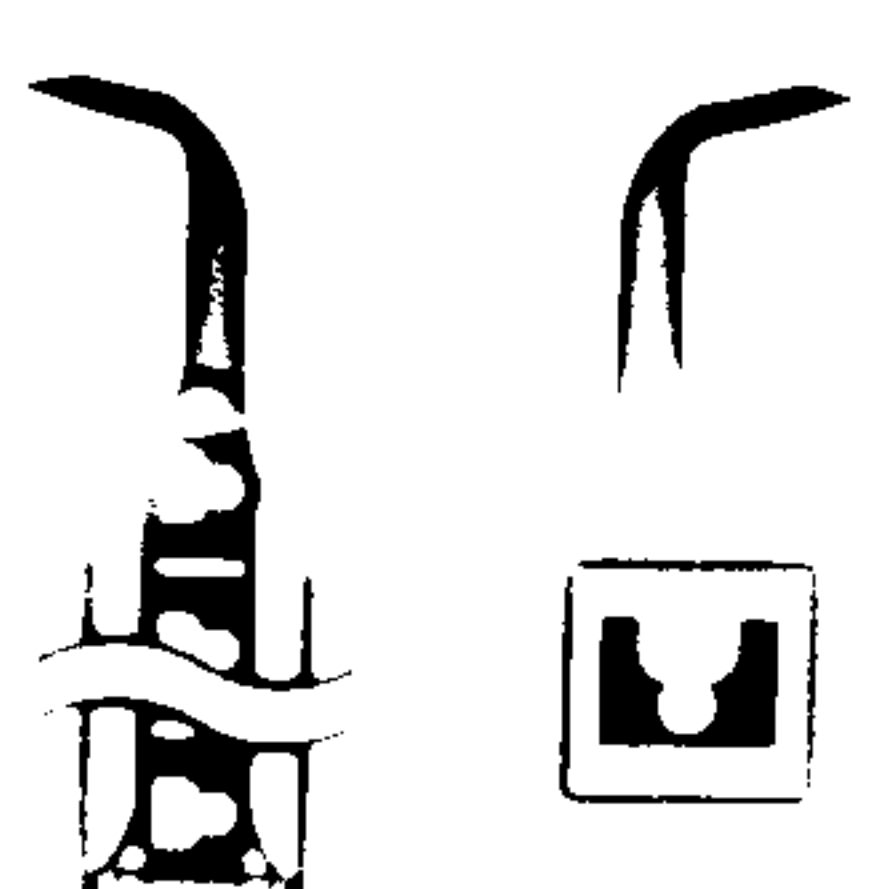
ואמר יצחק לבריה . מא דין . אחיהא
 לאשפחא ברי . ואמר . ארי זמין .
 אלהך קדמי . פקאל לה יצחאק . מאדא
 אסרעת אלוגוד יא אבני . קאל . אין אלה
 ובך זפק בין ידיי . ויאמר יצחק אל יעקב
 נשה נא ויאמשך בני האתה זה בני עשו
 אסילא . ואמר יצחק ליעקב . קרב פען
 ואמשיך ברי . האת דין . ברי עשו אם
 לא . קאל . תקדם חתא אנסך יא אבני .
 הל את . אבני עשו אם לא . ויגש יעקב
 אל יצחק אביו וימשהו ויאמר הקל קול
 יעקב והידיים ידי עשו . וקרוב יעקב .
 לות יצחק אביו ומשהו . ואמר . קלא
 קליה דיעקב . וידיא ידי עשו . פתקדם
 אליה וגסה . וקאל . אלצות צות יעקוב .
 ואלידין ידי עשו . ולא הפירו פיהו ידי
 פידי עשו אחיו שערות ויברכהו . ולא
 אשתמודעיה . ארי הואה ידוהי . פידי .
 עשו אחוהי סערנין . וברכיה . ודם
 יתבתה . אד כאנתא ידאה . בידי עשו
 אביה שער אניתאן . ובארכה . ויאמר
 אתה זה בני עשו ויאמר אני . ואמר .
 את דין ברי עשו . ואמר אנא . בל קאל
 לה . את אבני עשו . קאל אנא הו .
 ויאמר הגשה לי ואכלה מציד בני למען
 תברכך נפשי ויגשלו ויאכל ויבא לויין
 וישת . ואמר . קרוב קדמי ואיכול מצידא
 דברי . בדיל דתברכך נפשי . וקרוב
 ליה ואכל . ואעיל ליה חמרא ושתי . קא .
 קדם לי חתא אכל מן עיד אבני . לכו
 תבארכך נפסי . פקדם לה ואכל . ואתאה
 בכמר ושרב . ויאמר אדיו יצחק אביו
 נשה נא ושקה לי בני . ואמר ליה יצחק
 אביו . קרב פען ושק לי ברי . תם קאל
 לה יצחאק אביו . תקדם קבלני יא אבני .
 ויגש וישקדלו ויבח את ידיה פגדיו
 ויברכהו ויאמר ראה ריח בני בריח שדה
 אשר פרכו יהוה . וקרוב ונשיק ליה .
 וארית ריח לבושוהי וברכיה . ואמר .

חלק הדקדוק (ח) ואמשיך השין בשוא נח ברוב המניין :

חזי ריח ברי . בריח תקלא . דברכיה
 י . פתקדם וקבלה . ושם ראיחה תיאבה
 פבארכה . וקאל אנער ראיחה אבני .
 בראיחה רועה . קד בארכהא ללה . ויתך
 קד האלהים מפל השמים ומשמני הארץ
 ורב דגן ותירש . ויתין קד י . מפלא
 השמיא . ומפובא דארעא . וסגיות עבור
 וחמר . ויעטיך אלה . מן טל אלסמא .
 ודםם אלארץ . וכתרה ארדגן ואעציר .
 יעברוך עפום וישתחו לך לאפים הוה
 גביר לאחדה וישתחו לך בני אמה ארריך
 ארור ומברכיה ברוך . פלהונך עממין .
 וישתעבדון קד מלכוון . הוי רב לאתך .
 ויסגדון קד בני אמה . ליטך יהון ליטין .
 ובריך יהון בריכין . יכדמך אלאמם .
 ותכצע לך אלאחואב . וכוז מולא אכותך .
 ויכצע לך בני אמך . לאענד מלעון .
 ומבארכך מבארכך . ויהי כאשר פלה
 יצחק לברך את יעקב ויהי אד יצא יצא
 יעקב מאת פני יצחק אביו ועשו אחיו
 בא מצידו . והוה . פד שיצי יצחק לברכא
 ית יעקב . והוה ברם מיפק נפק יעקב .
 מן קדם יצחק אביו . ועשו אחוהי . עאל
 מצידיה . פלמא פרג יצחאק מן תברך
 יעקוב . כאן למא כרג מן בין ידיה . ועשו
 אביה . אקבל מן צידה . ויעש גסיהווא
 מטעמים ויבא לאביו ויאמר לאביו יקם
 אבי ואכל מציד פנו בעבר תברכני
 נפשך . ועבר אף הוא תבשילין . ואעיל
 לאביוהי . ואמר לאביוהי . יקום אפא ויכור
 מצידא דבריה . בדיל דתברכני נפשך .
 פענע הו איצא אלואנא . ואתא בהא
 אלי אביה . וקאל . יקום אבי ויאכל מן
 עיד אבנה . לכו תבארכני נפסך . ויאמר
 לו יצחק אביו מייאתה ויאמר אני בך
 בברך עשו . ואמר ליה . יצחק אביוהי מן
 את . ואמר . אנא . פך פוכך עשו .
 פקאל לה . יצחאק אביה מן אנת . קאל .
 אנא אבך בכרך עשו . ויתלך יצחק

הרדה

וישתחו קרי

חרדה גדלה עד מאד ויאמר מי אפוא
 הוא הצד ציד ויבא לי ואכל מכל פטרם
 תבוא ואברכה גם ברוך יהיה : ותוה
 יצחק תוהא רבא עד לתדא . ואמר . מן
 הוא דיכי . דצד צידא ואעיל לי . ואבדית
 מפולא . עד לא תיעוד וברוכתיה . אף
 בריך יהי : פוענ יצחאק זענה עצימה
 גדא . וקאל מן הו דא . אלדי אצתאר
 צידא ואתאני בה . ואכלת מנה . קבל אן
 תני פבארכתה . פליכון איצא מבארבא :
 פשמע עשו את דברי אביו ויעסק צעקה
 גדלה ומרה עד מאד ויאמר לאביו ברכני
 גם אני אבי : כד שמע עשו ית פתגמי
 אבוהי . וצוח צוחא . רבא ומרינא עד
 לתדא . ואמר לאבוהי . בריכני אף לי
 אפא : פלמא סמע עשו כלאם אביה .
 צרך צרכה . עצימה ומרה גדא . וקאל
 לאביה . בארכני אנא איצא יא אבאה :
 ויאמר בא אחיה במרמה ויקח ברכתך :
 ואמר . עאל אחוך בתבמא . וקפיד
 ברכתך : קאל . קד גני ינך במנה .
 ואכר ברכתך : ויאמר הכי קרא שמו
 יעקב ויעקבני זה פעמים אתי בכתתי
 לקח והנה עתה לקח ברכתתי ויאמר הלא
 אצלת לי ברכה : ואמר . יאות קרא שמייה
 יעקב . וחכמני דגן תרתינ זמנין . ית
 בכירותי גסיב . והא כען קפיד ברכתתי .
 ואמר . הלא שבקת לי ברכא : קא נעמא
 סמי יעקוב . אד תעקבני מרתין . אלאודה
 אכר בכורתתי . ואלאן אכר ברכתתי . תם
 קאל . אלים בקית לי ברכה : ויען יצחק
 ויאמר לעשו הן גביר שמתיו דך ואתי
 כלי אחיו נתתי לו לעבדים ודגן ותירש
 סמכתיו ולכה אפוא מה אעשה בני :
 ואתיב יצחק ואמר לעשו . הא רב .
 שויתיה עלוך . וית כל אחוהי . יהבית ליה
 לעבדין . ובעבור ובחמר סעדתיה . וךך
 כען . מא אעביד ברי : פאנאבה יצחאק
 וקאל . הודא קד ציירתה מולאך . וגמיע

אבותה געלתהם לה עבדא . ובאלה
 ואלעציר אסדרתה . ולך אלן . מא אעני
 יא אבני : ויאמר עשו אל אביו הברכה
 אחת הוא לך אבי ברכני גם אני אבי
 וישא עשו קלו ויבך : ואמר עשו לאבוהי
 הברכתא חדא היא לך אפא . בריכני א
 לי אפא . וארים עשו קליה ובכא : פק
 עשו לאביה . אברכה ואחרה הי לך יא
 אבאה . בארכני אנא איצא יא אבאה
 ורפע צותה ובכא : ויען יצחק אביו ויאמר
 אליו הנה משמני הארץ יהיה מושבך
 ומשל השמים מעל : ואתיב . יצחק אבוהי
 ואמר ליה . הא . מטובא דארעא ית
 מותבך . ומפלגא דשמיא מלעילא
 פאנאבה יצחאק אביה וקאל . הודא מ
 דסם אלארץ יכון מסכנך . ומן פל אסמא
 מן אלעלו : ועל חרבך תהיה ואת אחיך
 תעבר ותיה פאשר תריד ופרקת על
 מעל צוארך : ועל חרבך תיחי . וית אחיך
 תפלת . ויתי כד יעפרון פנוהי על פתגמי
 אבוהי . ותעדי נדיה מעל צווק : ועל
 סיפך תחיא . ואכך תכרם . ויכון אדא
 אסתולית . פכנת אצרה ען ענקך
 וישטם עשו את יעקב על הברכה אשר
 ברכו אביו ויאמר עשו בלבן יקרבו ימי
 אבך אבי ואחרונה את יעקב אחי : וגמ
 עשו דבבו ליעקב . על ברכתא דברכוה
 אבוהי . ואמר עשו בלפיה . יקרבו ימי
 אבליה דאפא . ואקטול ית יעקב אחי
 פחקר עשו עלא יעקוב . בסנב אברכה
 אלדי בארכה אביה . פקאל עשו פ
 נפסה . סתקרב אים חזן אבי . ואקתל
 יעקוב אבי : ויגד לרבקה את דברי עשו
 בנה הגדל ותשלח ותקרא ליעקב בנה
 הקטן ותאמר אליו הנה עשו אחיך
 מתנחם לך להרגך : ואתחוא לרבקה
 ית פתגמי עשו ברה רבא . ושלחת . וקרת
 ליעקב ברה זעירא . ואמרת ליה . הא
 עשו אחוך . כמין לך למקטלך : פאכברת

ח ל ק הד קדוק (י) הוא הצד ציד , הקט"ן רחב מפני המאריך : (יא) הכי קרא שמו , תיבת קרא מלרע : (כ) חצי הספר בפסוקים
 רבקה

רבקה . בכראם עשו אבנחא אלאכבר .
 פבעתת . ודעת ביעקוב אבנחא אאצור .
 וקאלת לה . הודא עשו אכיד . מתואעדך
 ליקתלך : ועתה בני שמע בקלי וקום
 פרחיך אל לבן אחי הרנה : וכען פרי
 נפיל מני . וקום איזיל קך . לות לבן אחי
 לחרון : ואלאן יא אבני אקבל מני . וקום
 אמין . אלי לבן אחי חרן : וישבת
 עפו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת
 אהך : ותתיב עמיה יומין ועירין . עד
 דתשוב חמתא דאחוק : וקם ענדה
 אימא יסירה . אלי אן תרגע חמיה
 אכיד : עדישוב אף אחיק ממוך ושכח
 את אשר עשית לו ושלחתי ולקחתיה
 משם למה אשכח גם שניכם יום אחד :
 עד דיתוב רוגזא דאחוק מנוך . ויתנשי ית
 דעבדת ליה . ואשלח ואדברנוך מתמן .
 למא אתבול אף תרויכו יומא חד : אלי אן
 ירגע נצבה ענך . וינסא גמיע מא צנעת
 בה . ואבעת ואכרך מן תם . ללא
 אתכלכמא פי יום יומי : ויתאמר רבקה
 אל יצחק קצתי בחיי מפני פגות חת אם
 לקח יעקב אשה מפגות חת פאלה
 מפגות הארץ למה לי חיים : ואמרת
 רבקה ליצחק . עקית פחיי . מן קדם פגת
 חתא . אם נסיב יעקב . אתתא מפגת
 חתא פאלין מפגת ארעא . למא לי חיון :
 קאלת רבקה ליצחק . קד צגרת פי
 חיותי . מן קבל בנאת חת . אן תזונג
 יעקוב מנהן מתד הולא או מן בנאת
 אהל אלבלד . פלמא דא לי חיוה : ויקרא
 יצחק אל יעקב ויברך אתו ויצוהו ויאמר
 לו לא תקח אשה מפגות פגען : וקרא
 יצחק לייעקב וברך יתיה . ופקדיה ואמר
 ליה . לא תסב אתתא מפגת פגען : פדעא
 יצחאק . ביעקוב ובארכה . ואוצאה וקאל
 לה . לא תאכר זונה מן בנאת כנעאן :
 קום לך פדנה ארם ביתה בתואל אחי
 אמך וקח לך משם אשה מפגות לבן אחי
 אמך : קום איזיל לפדן דארם . לבית

בתואל אבנחא דאמך . וסב קך מתמן
 אתתא . מפגת לבן אחיך דאמך : קום
 אמין אלי פדן ארם . אלי בית בתואל
 גרך . וכד קך מן תם אמראה . מן בנאת
 לבן כאלך : ואל שדי יברך אתך ויפרך
 וירפך ותיות קהל עפיים : ואל שדי
 יברך יתך . ויפשינד ויסנינד . ותהי לכנשת
 שבטין : ואלטאיק ארכאפי יבארך פיך .
 וינמד ויכתרך . ויכו מנוך גוק אמם :
 ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך
 אתך לרשתך את ארץ מגרד אשר נתן
 אלהים לאברהם : ויתן לך ית ברכתא
 דאברהם . לך ולבנך עפך . למורתך ית
 ארע תותבותך . דיהב יי לאברהם :
 ויעטיך ברכת אברהם . לך ולנסלך
 בערך . אן תחוז בלד סכנאך . אלי אעטא
 אלה לאברהם : וישלח יצחק את יעקב
 וילך פדנה ארם אל לבן בן בתואל
 הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשו : ושלח
 יצחק ית יעקב . ואזל לפדן דארם . לות
 לבן בן בתואל ארמאה . אחיך דרבקה .
 אפיה דיעקב ועשו : פבעת יצחאק
 ביעקוב . ומצא אלי פדן ארם . אלי לבן
 אבן בתואל ארארמני . אכו רבקה . אם
 יעקוב ועשו : וירא עשו פי ברכך יצחק
 את יעקב ושלח אתו פדנה ארם לקחת
 לו משם אשה בברכו אתו ויצו עליו
 לאמר לא תקח אשה מפגות פגען : וחזא
 עשו . ארי בריך יצחק ית יעקב . ושלח
 יתיה לפדן דארם . למסב ליה מתמן
 אתתא . בדברך יתיה . ופקיד עדוהי
 למימר . לא תסב אתתא מפגת פגען :
 פלמא עלם עשו . אן יצחאק קד בארך
 יעקוב . ובעת בה אלי פדן ארם . ליתכד
 לה מן תם אמראה . ואוצאה וקאל לה .
 לא תתזונג באמראה מן בנאת כנעאן :
 וישמע יעקב אל אביו ואל אמו וילך
 פדנה ארם : וקפיד יעקב . מן אבוהי ומן
 אפיה . ואזל לפדן דארם : פקבל יעקוב
 מן אביה ואמה . ומצא אלי פדן ארם :

יירא

(קוף ועירא) יז (כתר תורה)

וירא עשו כי רעות בנות פנען בעיני יצחק
אביו: וחזא עשו. ארי בישן בנת פנען.
בעיני יצחק אביו: פלמא ראא עשו.
אן בנאת כנעאן שראר. ענד יצחאק
אביו: וירך עשו ארי שמעאל ויקח את
מחלתו ופת ישמעאל בן אברהם אחות
נביות עד נשיו לו לאשה: ואז עשו לו
ישמעאל. ונסיב. ית מחלת בת ישמעאל
בר אברהם. אחתיה הנביות. על נשוי
לו לאתו: פמצא עשו ארי אסמאעיל.
ותזוג במחלת אבנה אסמאעיל אבן
אברהם. אכת נביות. פעארת לה
זונה מע נסאיה: פ פ פ

ק"ו פ"ס ס"ו יהללאל ומפארין טשא דבר ה' במלאכי ס"ו א'
דר"ד לסנחה וב"ח:

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה:
ונפק יעקב מבאר שבע. ואזל לחרן: תם
כרג יעקוב מן ביר סנע. לימצי ארי חרן:
ויפגע במקום וירן שם פייגא השמש
ויקח מאבני המקום וישם מראשתו
וישכב במקום ההוא: וערע בארצו.
ובת חמן ארי עאל שמשא. ונסיב מאבני
אתרא. ושוי איסרוהי. ושכיב באתרא
ההוא: פואפא אלמוצע אלכאן. ובאת
תם אד גאבת לשמש. ואכר מן חנארתה.
ונעדהא מתווסדה. ונאם פיה: ויחלם
והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע
השמימה והנה מלאכי אלהים עלים
וירדים בו: וחלם. והא סולמא געיץ
בארעא. ורישיה מטי עד צית שמיא.
והא מלאכי די'. סדקין ונחתין פיה:
פראא חלמא. כאן סלאם מנתצנא עלי'
אלארץ. וראסה ידאני אלסמא. ואדא
במלאיכה אלה. תצעד ותנוז פיה:
והנה יהוה נצבי עליו ויאמר אני יהוה
אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ
אשר אתה שכב עליה לך אתננה
וזרעך: והא יקרא די'. מעתד עקוהי
ואמר. אנא יי. אלהיה אברהם אביך.
ואלהיה יצחק. ארעא. דאת שכיב

חלק הדקדוק (יא) את מחלת. מחלת דאוריאה הח"ת בקמן חטף (סה"כ"ש).

עלה. לך אתננה זלכנך: ואדא בנו
אלה. ואקף אמאמה וקאר. אנא אלה
אלה אברהם אביך. ואלה יצחאק
אלארץ. ארדי אנת נאים עליהא. לך
אעטוהא ולנסךך: והיה זרעך בעפתי
הארץ ופרצת ימה וקרמה וצננה וננפת
ונברכו בך כל משפחת האדמה וזרעך
ויהיו בך סיאין בעפרא הארעא
ותתקף. למערבא ולמדנהא ולצפונא
ולדרומא. ויתפרכוון בדיקה. כל זרעית
ארעא ובדיל בנך: ויכון נסלך כתרמא
אלארץ. ותנמו. גרבא ושרקא ושמאדא
וננובא. ויתבארך בך. גמיע עשאי
לארץ ובנסלך: והנה אנכי עפך ושמתוך
בכל אשר תלך והשבתך אל האדמה
הזאת כי לא אעזבה עד אשר אסיעשית
את אשר דברתי לך: והא מימרי בסעדה.
ואפרינג בך אתר דתהך. ואתיבך
לארעא הדא. ארי לא אשכיןך. עד
דאעביד. ית דמליית לך: והאנא מעך.
ואחפץך אין מא סלכת. וארדך ארי הדא
ארבלד. לאני לא אתרכך. ארי אין אפי
לך. במא ועדתך: וייקץ יעקב משנתו
ויאמר. אכן יש יהוה במקום הזה ואנכי
לא ידעתי: ואתער יעקב משינתיה.
ואמר. בקושטא יקרא די'. שרי באתרא
הדין. ואנא לא הויתי ידע: פאסתיקין
יעקוב מן נומה. פקאר. ארן נור אלה
פי הדא אלמוצע. ואנא לם אעלם: ויירא
ויאמר מה יצורא המקום הזה אין זה פי
אסיבות אלהים וזה שער השמים: ודחיל
ואמר. מא דחילו אתרא הדין. לית דין
אתר הדין. אלהין אתר דרענא פיה מן
קדם יי. ודין תרע קביל שמיא: פכאף
וקאר. מא אבוף הדא אלמוצע. ומא
הדא אלא בית אלה. והוא באב אלסמא:
וישכם יעקב בפקר ויקח את האבן אשר
שם מראשתו וישם אתה מצבה ויצק
שמן על ראשה: ואקדים יעקב בעפרא.
ונסיב ית אבנא דשוי איסרוהי. ושוייתה

קמא

קמא . ואריק משחא על רישה : תם
 אדלג יעקוב באגדאה . פאנר ארחג
 אלדי געלהא מתוסדה . ונצבהא דכה .
 ועב דהנא עלא ראסהא : ויקרא אתי
 שם המקום ההוא בית אל ואולם לון
 שם העיר לראשנה : וקרא ית שמה
 בית אל . ואנמא אסם אלקריה אוורא
 לון : ויבר יעקב נדר לאמר אם יהיה
 אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר
 אנכי הולך ונתן לי לחם לאכל ובגד
 ללבוש : וקיים יעקב קים למימר . אם יהי
 מימרא דיי בסעדי ויפרני באורחא הדא
 דאנא אזיל . ויתן לי לחים . למיכל וכסו
 למלבוש : תם נדר יעקוב נדרא קאילא .
 אן באן אלה מעי . וחפצני פי הדא אטריק
 אלדי אנא סאלכה . ורוקני כבוא אכלה
 ותובא ארבסה : ושבת בשלום אל בית
 אבי והיה יהוה לי לאלהים : ואתוב בשלום
 לבית אבא . ויהי מימרא דיי . די לאלה :
 ורגעת סאלמא אלי בית אבי . וכאן אלה
 לי ולייא : והאבן הזאת אשר שמתי
 מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תהי
 לי עשר אעשרנו כך : ואבנא הדא
 דשית קמא . תהי דאיה פלח עדה קדם
 יי . וכל דתתין לי . חד מן עסרא אפר שניה
 קדמך : והדה ארחג . אלדי געלתהא
 דכה . יבון לי בית אלה . וגמיע מא
 תרוקניה אעשרה כך : וישא יעקב רגליו
 ויך ארצה בני קדם : ונטל יעקב רגלוהו .
 ואזל לארע בני מדנחא : פרפע יעקוב
 רגליה . ומצא אלי בלד אהג אלשרק :
 וירא והנה באר בשדה והנה שם שלשה
 עדר יצאן רבצים עליה פי מן הבאר
 ההוא ישקו העדרים והאבן גדלת עלי פי
 הבאר : וחזא והא בירא בתקרא . והא
 תמן . תלתא עדרין דעאן רביעין עליה .
 ארי מן בירא ההוא . משקן עדריא .
 ואבנא רפתא על פומא דבירא : פננר

פאדא כביר פי אלצחרא . ואדא בתלאתה
 קטוע מן אלגנם ראבנה עליהא . לאן
 מנהא יסקון אלקטוע . וצכרה עצימה
 עלא פאהא : ונאספו שמה כל העדרים
 וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקו
 את היצאן והשיבו את האבן על פי
 הבאר למקמה : ומתפנשין תמן כל
 עדריא . ומגדרין ית אבנא מעל פומא
 דבירא . ומשקן ית ענא . ומתיבין ית
 אבנא . על פומא דבירא לאתרה : וכאן
 אר אנתמע אלי תם רעאת אלקטוע .
 דחרגו ארחג עין פם אלביר . וסקו אגנם .
 תם רדוהא אלי מוצעהא : ויאמר להם
 יעקב אחי מאין אתם ויאמרו מחרן אנהנו :
 ואמר להון יעקב . אחי מן אתון . ויאמרו .
 מחרן אנהנא : קאל להם יעקוב . מן אין
 אתם יא אכוה . קאלו נחן מן חרן :
 ויאמר להם . הידעתם את לבן בן נחור
 ויאמרו ידענו : ואמר להון . הידעתון ית
 לבן בר נחור . ויאמרו ידעין : קאל להם .
 אתערפון לבן אבן נחור . קאלו נעם :
 ויאמר להם השלום לון ויאמרו שלום והנה
 רחל בתו באה עם היצאן : ואמר להון
 השלום ליה . ויאמרו שלום . והארחל ברתיה .
 אתיא עם ענא : קאל אהו סאלם קאלו
 נעם . והודא רחל אבנתה . גאיה מע אגנם :
 ויאמר הן עוד היום גדול לא יעת האספ
 המקנה השקו היצאן ודכו רעו : ואמר .
 הא עוד ימא סני . לא עדן למכנש בפעיר .
 אשקו ענא ואזילו רעו : קאל . הודא
 אלנהאר עאדה כביר . וליס הו וקת
 אנצמאם אמאשיה . אסקו אלגנם ואמצו
 ארעוהא : ויאמרו לא נוכל עד אשר
 יאספו כל העדרים וגללו את האבן מעל
 פי הבאר והשקינו היצאן : ואמרו לא נכור .
 עד דיתפנשין כל עדריא . ויגדרון ית
 אבנא מעל פומא דבירא . ונשקו ענא :
 קאלו לא נטיק דאך . אלי אן ינתמעו
 רעאת אלקטוע . וידחרגו ארחג עין פם
 אלביר . ונסקי אגנם : עורנו מדבר עמם

ורחל

ורחל | פאה עם-יצאן אשר לאניה פי
 רעה הוא : עד דהוא כמליל עמהון .
 ורחל אתת . עם ענא דלאבנהא . ארי
 רעיתא היא : בנינאה יכאטבהם . אד גאת
 רחל . מע גנם אביהא . לאנהא ראעיה :
 ויהי פאשר ראה יעקב את-רחל בת-לבן
 אחי אמו . ואת-יצאן לבן אחי אמו וינש
 יעקב ויגל את-האבן מעל פי הפאר וישק
 את-יצאן לבן אחי אמו : ויהוה . פד הוא
 יעקב ית-רחל . פת לבן אחיהא דאמיה .
 וית ענא דלבן אחיהא דאמיה . וקרני
 יעקב . ויגדר ית אבנא מעל פומא דבירא .
 ואשקי . ית ענא דלבן אחיהא דאמיה :
 ולמא ראה יעקב רחל . אבנה לבן כאה .
 וגנם לבן כאלה . תקדם פדחונג אלהנר
 עין פם אלביר . וסקא גנמה : וישק יעקב
 דרחל וישא את-קלו ויגד : וישק יעקב
 דרחל . וארים ית קליה ונכא : פקבל
 יעקוב רחל . ורפע צותה ונכא : ויגד
 יעקב דרחל פי אחי אביה הוא וכי בך-
 רבקה הוא ותרין ותגד לאניה : וחוי
 יעקב דרחל . ארי פד אחת אבנהא
 הוא . וארי פד רבקה הוא . ורהסת
 וחויאת לאבנהא : ואכברהא . נאנה
 אבן עמתהא אבן רבקה . פחאצרת
 ואכברת אביהא : ויהי כשמע לבן את-
 שמע | יעקב בן-אחתו ויגין דקראתו
 ויחבק-לו וינשק-לו ויביאהו אל-ביתו
 ויספר ללבן | את כל הדברים האלה : ויהוה
 פד שמע לבן . ית שימע יעקב פד
 אחתיה . ורהט דקדמותיה וגפיף ליה
 ונשיק ליה . ואעליה לביתיה . ואשתעי
 דלבן . ית פד פתגמיא האדיון : פלמא
 סמע לבן . כבר יעקוב אבן אכתה . האצר

תלקאה ועאנקה וקבלה . ואדכלה אלו
 מנודה . וקין עליה . גמיע הדה אל אמור
 ויאמר לו לבן אבך עצמי ובשרי אתה
 וישב עמו חדש ימים : ואמר ליה לבן
 פרם . קריבי ובשרי את . ויתוב עמיה ויה
 יומין : קאל לה לבן . אמא אנת עצמ
 ולחמי . פמכת ענדה שהרא : ויאמר לב
 ליעקב הכי-אחי אתה ועבדתני חנם
 הגידה לי מה-יפשרתך : ואמר לב
 ליעקב . המדאחי את . ותפלחני מוגן .
 לי מא אגרך : תם קאל לה . ואן כנע
 קריבי . פתכדמי מגאנא . אכברני מא
 אגרתך : ודלבן שהי בנות שם הגדלו
 לאה ושם הקטנה רחל : ודלבן תרתי
 בנן . שום רבתיא לאה : ושום זעירתיא
 רחל : וכאן דלבן אבנתאן . אסם אכברא
 לאה . ואלצנרא רחל : ועיני לאה רפוח
 ורחל היתה יפת-תאר ויפת-מראה : ועיני
 לאה יאיון . ורחל הות . שפירא פרייה
 ויאצא פחזנא : ועיני לאה חסנאואן . ורחל
 כאנת . חסנה אלחליה ואלמנצר גמיעא
 ויאחב יעקב את-רחל ויאמר | אעבדך
 שבע שנים פרחל בתיך הקטנה : ורחל
 יעקב ית רחל . ואמר . אפלחנה שבע
 שנין . פרחל ברתך זעירתיא : פאהכ יעקוב
 רחל . וקאל אכדמך סבע סנין . ברחל
 אבנתך אלצנרא : ויאמר לבן טוב תת
 אתה לך מתתי אתה לאיש אחר שבו
 עמדי : ואמר לבן . טוב דאתין יתה לך
 מדאתין יתה דגבר אחרן . תיב עמי : קאל
 לבן . אלצעלה אן אעטיהא לך . מן א
 אעטיהא לרגל אכר . קס ענדי : ויעבו
 יעקב פרחל שבע שנים ויהיו בעיניו
 פימים אחרים פאהבתו אתה : ופלח

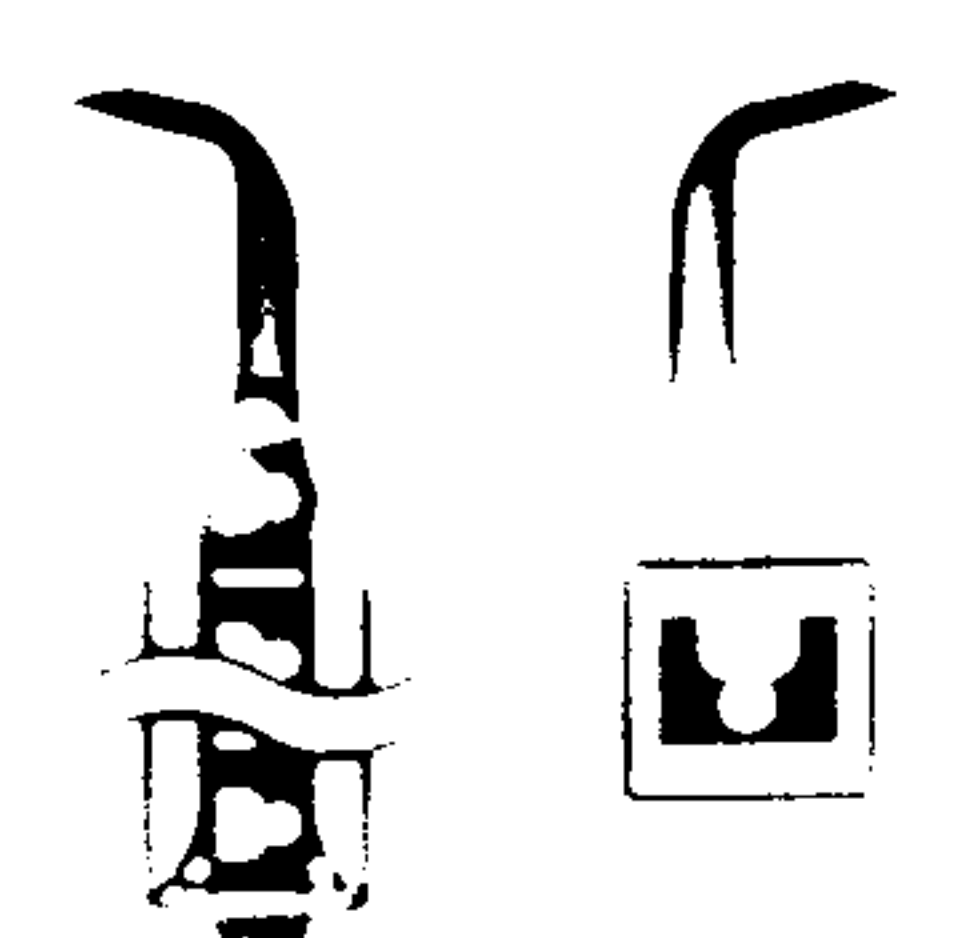
חלק הדקדוק א) אבן יש ה' תרגום שרני . הרי"ש בחירק כי כשהקריב אברהם ליצחק ע"ג המזבח חנה שם כבוד ה' לעת הצורך
 לבד . כי מוכן הוא להשראת שכניה לעת הצורך . אמנם לא בקביעות , וכן התרגום בפרשת יתרו אשר הוא חונה שם שרי בחירק כי ל
 היה שם בקביעות , ואף ששם לשון הפסוק חונה ומשמע לשון הויה , הנה ההויה משמש עבר ועהיד כמו שכתבו המדקדקים . אמנם בדגני
 אמר ונהורא עמה שרו שם בא להורות דבר המידי שאין לו הפסק לעולם ועדיין צל"ע עם התרגום אשר עמי עומד עליה דנקוד בצירי ש
 עלה : ב) הודעתם השו"א שביו"ד נח כי אין סאריך בה"א בכל התינאן ובדפוסים הראשונים והיו"ד במכתבא יוצאה עם הה"א כאלו אמר הי דעת
 והוא פשוט ועיין בסחברת שברוש התינאן וכמו הילדים היחברך שוכ ראיתי בתא"ג שב' מהריב"ש שב' על זה וז"ל השוא שתחת
 היו"ד נ"ח ע"כ : ג) ויספר ללבן את כל הדברים האלה היבת את בטפחא בתינאן הישנות : ד) ויאמר אעבדך הקמץ שבבית חספ וע
 מה שכתבתי לעיל בתיבת אעבדך :

ונתנה לך גם את זאת בעברה אשר
 העבד עמדי עוד שבע שנים אחרות :
 אשלים שבועתא דדא . ונתין לך אפיית
 דא . בפולחנא דתפלה עמי . עוד שבע
 שנים אחרנין : לכן אכמל אסבוע הדה .
 ונעטיך הדה איצא . בכרמה תכרמני .
 סבע סנין אכר : ויעש יעקב פן וימלא
 שבע זאת ויתן לו את רחל בתו לו
 לאשה : ועבד יעקב בין ואשלים שבועתא
 דדא . ויהב ליה . ית רחל ברתיה ליה
 לאתו : פצנע יעקוב כדאך . ואכמל אסבוע
 הדה . ואעטאה רחל אבנתה . לתכונ לה
 זוגה : ונתן לבן לרחל בתו את בלהה
 שפחתו לה לשפחה : ויהב לבן לרחל
 ברתיה . ית בלהה אמתיה . לה לאמהו :
 ואעטאהא בלהה אמתה . לתכונ להא
 אמה : ויבא גם אל רחל ויאהב גם את
 רחל מלאה ויעבד עמו עוד שבע שנים
 אחרות : ועאל אף דות רחל . ורחים אף
 ית רחל מלאה . ופלח עמיה . עוד שבע
 שנים אחרנין : ודכל ארי רחל . פאחבהא
 אכתר מן לאה . וכרמה סבע סנין אכר :
 וירא יהוה פיי שנואה לאה ויפתח את
 רחמה ורחל עקרה : וחוא יי ארי סנואתא
 לאה . ויהב לה עידוי . ורחל עקרא : פעלם
 אלה אין לאה משנייה . פרזקהא ולדא .
 ורחל עאקר : ותהר לאה ותלד בן ותקרא
 שמו ראובן פי אמרה פירא לאה יהוה בעני
 פי עתה יאהבני אישי : ועדיאת לאה
 וילידת בר . וקרת שמה ראובן . ארי
 אמרת . ארי גלי קדם יי עלבני . ארי
 כען ורחמני בעלי : פחמלת לאה וולדת
 אבנא . ואסמתה ראובן . לאנהא קאלת .
 קד נצר אלה לצעפי . ואלאן יחבני רגלי :
 ותהר עוד ותלד בן ותאמר פיי שמע יהוה

יעקב . פרחל שבע שנים . והווי בעיניה
 כזמן ועירין . פדרחים יתה : פכרמה
 ברחל סבע סנין . וכאנת ענדה כאימם
 יסרה . מן מחבתה להא : ויאמר יעקב
 אל לבן הבה את אשתי כי מלאו ימי
 שנואה אליה : ואמר יעקב ללבן הב ית
 אתי . ארי שלימו יומי פולחני . ואיעול
 לותה : פקאל יעקוב ללבן אעמני זוגתי .
 אד קד כמלת אימם כרמתי . ואדכל
 אליה : ויאסף לבן את פרי אנשי המקום
 ועש משהה : וכנש לבן . ית פד אנשי
 אתרא ועבד משהה : פנמע לבן . גמיע
 אדל אלמוצע וענע סגדסא : ויהי בערב
 ויקח את לאה בתו ויבא אתה אליו ויבא
 אליה : והוה ברמשא . ודבר ית לאה
 ברתיה . ואעיל יתה לותיה . ועאל לותה :
 ולמא כאן באדעשי . אכר לאה אבנתה .
 מושהא אליה . ודכל אליה : ונתן לבן
 לה את זלפה שפחתו ללאה בתו שפחה :
 ויהב לבן לה . ית זלפה אמתיה . ללאה
 ברתיה לאמהו : ואעטאהא זלפה אמתה .
 לתכונ להא אמה : ויהי בפקר והנה הוא
 לאה ויאמר אל לבן מה זאת עשית לי
 ולא ברחל עבדתי עפך וקמה רפיתני :
 ונהו בצפרא . והא היא לאה . ואמר
 ללבן . מא דא עבדת לי . הלא ברחל
 פלחית עפך . ולמא שקרת בי : פלמא
 כאן בארגראת . פאדא בהא לאה . פקאל
 ללבן . מא דא צנעת בי . אלים ברחל
 כדמתך . וגם וארבתני : ויאמר לבן לא
 יעשה בן במקומנו לתת הצעירה לפני
 הפכירה : ואמר לבן . לא יתעביד פדון
 באתרנא . למתן זעירתא קדם רבתא :
 קא . דא יצנע כדא פי בלדנא . אין תתזווג
 אלצגרא קבל אלכברא : מלא שבע זאת

חלק הדקדוק ה) כי מלאו ימי' השו"א שתחת הלמד נע כי היא עין הפעל: ו) עוד שבע שנים אחרות . הרגום אחרנין .
 תריוון הנ"ן בחירק . משא"כ אחרות שבפרשת מקץ שבע פרות אחרות התרגום אחרנין הו"ד והנ"ן פשוטה במקץ . והוא ע"ד מ"ש י
 עורא כל שאין בו רוח חיים וברהו ונקבה , כאן גבי שנים דאין בהם רוח חיים הנ"ן בחירק . אבל בפרשה מקץ שיש בו רוח חיים לא יתכן
 כי אם בלשון נקבה . ונראה בשניו הלשון כאן מנקבה לומר שרמו לו לבן שלא יפעול עמו בעצלותו בדרך פעולת הנקבה וכן היה שפעל
 עמו בנריות וכן העיר עליו הפסוק כי בכל כחי עבדתי את אביבן . וכן הוא מנוקד גם בדפוסים , ואין לנו לשנות מן הרשום אשר נכלו
 ראשונים ואחר זה זכיתי ומצאתי סיוע בס' בלי חכמה . כי באמרו אחרות ביון שאינו סתרצה כמעין אותה עבודה אלא עבודה אחרת מלב
 ונפש בעוה והעצמות על הראשונות והסכים לו יעקב על הסרת הגדול המחודש והיינו ויעבד עמו שבע שנים אחרות כדבר לבן ע"ש :
 הי (בתר תורה)

כִּי־שָׁנְאוֹהָ אֲנִי וַיִּתֶּן־לִי נִס־אֶת־זֶה
 וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שְׁמֵעוֹן וְעַד־יָאֵת עוֹד וַיִּלְדֶּת
 בֶּרֶךְ וַאֲמַרְתָּ אֲרִי שְׁמִיעַ קָדָם יי אֲרִי
 סְנוּאֲתָא אֲנָא וַיֵּהֵב לִי אֶף־יֵת דִּין וְקָרַת
 שְׁמִיהָ שְׁמֵעוֹן פַּחֲמַת אִיצָא וּוְלַדָּת
 אֲבִנָא וְקָאֵת אֲנִי קָדָה סְמֵעָנִי מִשְׁנִיָּיה
 פְּרוֹקְנִי הָדָא אִיצָא וַאֲסַמְתָּה שְׁמֵעוֹן
 וַתִּהְרַר עוֹד וַתִּלְדַּר בֶּן וַתֹּאמֶר עֵתָה הַפְּעַם
 יִקְוָה אִישִׁי אֲלִי כִּי־יִלְדֶתִי לִּי שְׁלֹשָׁה בָּנִים
 עַד־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ לִּי וְעַד־יָאֵת עוֹד
 וַיִּלְדֶּת בֶּרֶךְ וַאֲמַרְתָּ הָדָא זְמַנָּא יִתְחַפְּרִי
 לִי בְּעַלְי אֲרִי יִלְדִית לִי תִלְתָּא בָּנִין
 עַד כֵּן קָרָא שְׁמִיהָ לִּי פַחֲמַת אִיצָא
 וּוְלַדָּת אֲבִנָא וְקָאֵת הָדָא אֲלִמְרָה
 יִנְעֻטָּף אֲרִי רַגְלִי אִד וְלַדָּת לָהּ תִּלְתָּאֵת
 בָּנִין וַאֲסַמְתָּה לִּי וַתִּהְרַר עוֹד וַתִּלְדַּר בֶּן
 וַתֹּאמֶר הַפְּעַם אֲוֹדָה אֶת־יְהוָה עַד־כֵּן
 קָרָאֵה שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד מְלַדָּת
 וְעַד־יָאֵת עוֹד וַיִּלְדֶּת בֶּרֶךְ וַאֲמַרְתָּ הָדָא
 זְמַנָּא אֲוִדִי קָדָם יי עַל כֵּן קָרַת שְׁמִיהָ
 יְהוּדָה וְקָמַת מְלַמִּיד וַחֲמַלְתָּ אִיצָא
 וּוְלַדָּת אֲבִנָא וְקָאֵת הָאֲרָה אֲלִמְרָה
 אֲשַׁכְרֵי אֵלָה לְדֹאֲרַךְ אֲסַמְתָּה יְהוּדָה
 וּוְקָפַת עֵן אֲלוֹלָאֵד וַתִּרְאֵי רַחֵל כִּי לֹא
 יִלְדָה לִיעֶקֶב וַתִּקְנֵא רַחֵל בְּאֶחָתָהּ וַתֹּאמֶר
 אֲלִיעֶקֶב הִבְהִילִי בָּנִים וְאִם־אֵין מִתָּה
 אֲנִכִי וַחֲזוֹת רַחֵל אֲרִי לֹא יִלְדֶת לִיעֶקֶב
 וְקָנִיאֵת רַחֵל בְּאֶחָתָהּ וַאֲמַרְתָּ לִיעֶקֶב
 הֵב לִי בָּנִין וְאִם לֹא מִיתָא אֲנָא פִּלְמָא
 רֵאת רַחֵל אֲנָהּא לִם תִּלְדַּר לִיעֶקֶב
 חֲסַדָּת אֲכַתְהָא וְקָאֵת לָהּ אֲסַתְרוּזַק לִי
 וְלִדָּא וְאֵלָא פִּאֲנָא מֵאִיתָהּ וַיִּתְרִיאֵף
 יִעֶקֶב בְּרַחֵל וַיֹּאמֶר הִתַּחַת אֱלֹהִים אֲנִכִי
 אֲשֶׁר־מָנַע מִמֶּנּוּ פְּרִי־בֶטֶן וַתִּקְוָה רִוְגָא
 דִּיעֶקֶב בְּרַחֵל וַאֲמַר הִמְנִי אֶת בְּעִיא
 הָלֹא מִן קָדָם יי תִּבְעֵן דְּמָנַע מִנִּי וְלִדָּא
 דְּמַעִי פִּאֲשַׁתְּדָּ גַּצְבָּה עֲלִיהָא וְקָאֵל
 אֲמֵן דִּין אֱלֹהֵי אֲנָא אֲרִי מִנְעַךְ תִּמְר
 אֲלִבְטָן וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמַתִּי בְּלָהָה בָּא
 אֲלִיָּהּ וַתִּלְדַּר עַל־בְּרַכִּי וַאֲבָנָה נִס־אֲנִכִי

מִמְנָה וַאֲמַרְתָּ הָא אֲמַתִּי בְּלָהָה עוֹד
 לְוֹתָהּ תִּלְדִּי וְאֲנָא אֲרִי וַאֲתַבְּנִי אֶף
 אֲנָא מְנָה קָאֵת הוּדָא אֲמַתִּי בְּלָהָה
 אֲדַכְלֵי אֲלִיהָא תִלְדִּי פִי חֲנִרִי וַיִּבְנָא
 בֵּיתִי אֲנָא אִיצָא מְנָהא וַתִּתֶּן־לִּי אֶת־
 בְּלָהָה שְׁפַחְתָּהּ לְאִשָּׁה וַיִּבְנָא אֲלִיָּהּ יִעֶקֶב
 וַיֵּהֵב לִיָּהּ יֵת בְּלָהָה אֲמַתָּה לְאִתּוּ
 וְעָאֵר לְוֹתָהּ יִעֶקֶב פִּאֲעֻטָּתָהּ בְּלָהָה
 אֲמַתָּהא זֹנָה פִּדְכָל אֲלִיהָא יִעֶקֶב
 וַתִּהְרַר בְּלָהָה וַתִּלְדַּר לִיעֶקֶב בֶּן וְעַד־יָאֵת
 בְּלָהָה וַיִּלְדֶּת לִיעֶקֶב בֶּרֶךְ פַּחֲמַלְתָּ
 בְּלָהָה וּוְלַדָּת לִיעֶקֶב אֲבִנָא וַתֹּאמֶר
 רַחֵל דְּנָנִי אֱלֹהִים וְנִס־שְׁמַע בְּקִלִי וַיִּתֶּן־
 לִי בֶן עַד־כֵּן קָרָאֵה שְׁמוֹ דִּין וַאֲמַרְתָּ רַחֵל
 דְּנָנִי יי וְאֶף־קָפִיד צְלוֹתִי וַיֵּהֵב לִי בֶרֶךְ
 עַד כֵּן קָרַת שְׁמִיהָ דִּין פַּקָּאֵת רַחֵל
 קָד חֲכָם אֵלָה לִי וַאֲיִצָא סְמַע צוֹתִי
 וְרוֹקְנִי אֲבִנָא פִּאֲסַמְתָּה דִּין וַתִּהְרַר עוֹד
 וַתִּלְדַּר בְּלָהָה שְׁפַחְתָּהּ רַחֵל בֶּן שְׁנֵי לִיעֶקֶב
 וְעַד־יָאֵת עוֹד וַיִּלְדֶּת בְּלָהָה אֲמַתָּה
 דְּרַחֵל בֶּרֶךְ תַּנִּין לִיעֶקֶב פַּחֲמַלְתָּ אִיצָא
 וּוְלַדָּת לָהּ אֲבִנָא תֹאנִיא וַתֹּאמֶר רַחֵל
 נִפְתָּלוֹי אֱלֹהִים וְנִפְתָּלְתִי עִם־אֶחָתִי נִס־
 יִכְלֶתִי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ נִפְתָּלִי וַאֲמַרְתָּ רַחֵל
 קָפִיד בְּעוֹתִי יי בְּאֶתְחַנְנוֹתִי בְּצְלוֹתִי
 חֲמִידִית דִּיהִי לִי וְלִדָּה בְּאֶחָתִי וְאֶף־אֲתִיָּהּ
 לִי וְקָרַת שְׁמִיהָ נִפְתָּלִי פַּקָּאֵת רַחֵל
 עֻטְפָה מִן עֵנַד אֵלָה אֲנַעֲטָפַת מַע אֲכַת
 וְטָקַת דֹּאֲרַךְ וַאֲסַמְתָּה נִפְתָּלִי וַתִּרְאֵי
 לָאָה כִּי עֲמַדָה מְלַדָּת וַתִּקַּח אֶת־זֶלְפָּחָה
 שְׁפַחְתָּהּ וַתִּתֶּן אֶתְהָ לִיעֶקֶב לְאִשָּׁה וַחֲזוֹת
 לָאָה אֲרִי קָמַת מְלַמִּיד וְדִפְרַת יֵת
 זֶלְפָּה אֲמַתָּה וַיֵּהֵב לִיָּהּ לִיעֶקֶב לְאִתּוּ
 פִּלְמָא רֵאת לָאָה אֲנָהּא קָד וְקָפַת עֵן
 אֲלוֹלָאֵד אֲכַדָּת זֶלְפָּה אֲמַתָּהא וַאֲעֻטָּתָהּ
 לִיעֶקֶב זֹנָה וַתִּלְדַּר זֶלְפָּה שְׁפַחְתָּהּ לָאָה
 לִיעֶקֶב בֶּן וַיִּלְדֶּת זֶלְפָּה אֲמַתָּה דְּלָאָה
 לִיעֶקֶב בֶּרֶךְ פּוֹרְדָּת לָהּ אֲבִנָא וַתֹּאמֶר
 לָאָה בְּנִד וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גֵּד וַאֲמַרְתָּ
 לָאָה אֶתָּא גֵּד וְקָרַת יֵת שְׁמִיהָ גֵּד

חלק הדקדוק (1) ואם אין מה אנוכי ל' במעם מלרע : (סחריב"ש) (2) בא גר קרי פקאלת

פקאלת לאה ק"י צה אלכבר . ואסמתה
 גר : ותלד זלפה שפחת לאה בן שני
 ליעקב : וילידת . זלפה אמתה דלאה .
 בן הנון ליעקב : פולדת לה אבנא
 תאניא : ותאמר לאה באשרי פי אשרוני
 בעות ותקרא את שמו אשר : ואמרת
 לאה . תושבחה הות לי . ארי בכין
 ישפחוני נשיא . וקרת ית שמה אשר :
 פקאלת לאה . מו ועפי אן יצפני ארנסא .
 ואסמתה אשר : וילך ראובן בימי קצירי
 השנים וימצא דודאים בשדה ויבא אתם
 אל לאה אמו ותאמר רחל אל לאה תני
 נא לי מדודאי בנגד : ואזר ראובן ביומי
 הצד השין . ואשבח יברוחין בתקרא .
 ואתי יתהון . ללאה אפיה . ואמרת רחל
 ללאה . תבי כען לי . מיברוחי דברייך :
 תם מצאראובן פי איאם הצעד אלחנטה .
 סוגד לפאחא פי אלצחרא . ואתא בהא .
 אלי לאה אמה . פקאלת להא רחל . אעטיני
 מנהא : ותאמר לה המעט קחתך אתי
 אישי ולקחת גם את הדודאי בני ותאמר
 רחל לכן ישכב עמך הלילה תחת הדודאי
 בנגד : ואמרת לה . הועיר דרפרת ית
 בעלי . ותסבין אף ית יברוחי דברי .
 ואמרת רחל . בכין ישכוב עמך בליליא .
 חדף יברוחי דברייך : קאלת להא . מא
 כפאך אן אכדת רגלי . חתא תאכדין
 לפאחא אבני איצא . קאלת להא רחל .
 לכנה ינאם ענדך אללילה . בדל דאלך :
 ויבא יעקב מן השדה בערב ותצא לאה
 לקראתו ותאמר ארי תבוא פי שכר
 שכרתיך בדודאי בני וישכב עמה בלילה
 הוא : ואתא יעקב מן חקלא פרמשא .
 ונפקת לאה לקדמותיה . ואמרת לותי
 תיעול . ארי מיגר אנרתך . ביברוחי דברי .
 ושכיב עמה בליליא הוא : פלמא גא
 יעקוב מן אלצחרא עשאא . כרנת לאה
 תלקאה . פקאלת אדכל אלי . לאני קד
 אסתחקיתך . בלפאחא אבני . פנאם ענדחא
 פי תלך אללילה : וישמע אלהים אל

לאה ותהר ותלד ליעקב בן חמישי :
 וקביל י"י צלותה דלאה . ועדיאת . וילידת
 ליעקב בן חמישי : פסמע אלה להא .
 פחמלת . וולדת לה אבנא כאמסא :
 ותאמר לאה נתן אלהים שכרי אשר
 נתתי שפחתי לאישי ותקרא שמו
 יששכר : ואמרת לאה . יהב יי אנרי .
 דיהבית אמהי לבעלי . וקרת שמה
 יששכר : קאלת . קד אעטאני אלה אנרי .
 למא זוננת אמת רגלי . פאסמתה
 יששכר : ותהר עוד לאה ותלד בן ששי
 ליעקב : ועדיאת עוד לאה . וילידת
 בן שתיתאי ליעקב : פחמלת . וולדת
 לה אבנא סאדסא : ותאמר לאה
 זבדני אלהים ואתי זכר טוב הפעם יזבלני
 אישי פי ילדתי לו ששה בנים ותקרא
 את שמו זבדון : ואמרת לאה . יהב יי
 יתיה לי חולק טב . הדא זמנא יהי מדוריה
 דבעלי לותי . ארי ילדית ליה שתא בנין .
 וקרת ית שמה זבולון : קאלת לאה . קד
 פוועני אלה תפויין כור . הדה אלמרה
 יסאבנני רגלי . אד ולדת לה סתה בנין .
 פאסמתה זבולון : ואחר ילדה בת ותקרא
 את שמה דינה : ובתר בין ילדת ברתא .
 וקרת ית שמה דינה : ובעד דאלך ולדת
 אבנה . ואסמתה דינה : ויזכר אלהים
 את רחל וישמע אליה אלהים ויפתח
 את רחמה : ועל דוכרנה דרחל קדם יי .
 וקביל צלותה יי . ויהב לה עדי : תם
 דכר אלה רחל . וסמע להא . ורוקחא
 ולדא : ותהר ותלד בן ותאמר אסף
 אלהים את דחרפתי : ועדיאת וילידת בן .
 ואמרת . כנש יי ית חסדי : פחמלת וולדת
 אבנא . וקאלת . קד צם אלה עני אעאר :
 ותקרא את שמו יוסף לאמר יוסף יהוה
 די בן אחר : וקרת ית שמה . יוסף למימר .
 יוסף יי . די בן אחרן : ואסמתה יוסף
 קאילא . יודני אלה אבנא אכרא : ויהי ה
 פאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר יעקב
 אל לבן שלחני וארכה ארי מקומי

חלק הרקדוק ח) כ"ה בהינאן כאשר בחבור :

ולא רצי

וְלֹאֲרָצִי : וְהוּא . כִּי יִלְיֶדֶת רַחֵל יֵת יוֹסֵף .
 וַאֲמַר יַעֲקֹב לְבֶן . שְׁלַחֲנִי וְאֶהְיֶה . לְאֶתְרִי
 וְלֹאֲרָעִי : פִּלְמָא וְלִדְת רַחֵל יוֹסֵף . קֹאֵל
 יַעֲקֹב לְבֶן . אֲטַרְקֵנִי וְאֲמַצִּי . אֵלֵי מוֹצְעִי
 וּבִלְדִי : הִנֵּה אֶת־נִשְׁי וְאֶת־יְלָדֵי אֲשֶׁר
 עֲבַדְתִּי אִתְּךָ בְּהֵן וְאֵלְכָה כִּי אִתְּךָ יָדְעָה
 אֶת־עֲבַדְתִּי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ : הִבֵּית נִשְׁי
 וְיֵת בְּנֵי . דְּפִלְחֵת יִתְךָ . בְּהֵן וְאִיזִיל . אֵרִי
 אֶת־יָדְעָה . יֵת פּוֹלְחֵנִי דְּפִלְחֵתְךָ : אֲעֻטְנִי
 נִסְאִי וְאוֹלֵאֲדִי . אֲלֵדִי כְּדַמְתְּךָ בְּהֵם חֲתָא
 אֲמַצִּי . לֵאנְךָ תַעֲלֵם . כְּדַמְתִּי אֲלֵדִי
 כְּדַמְתְּךָ : וַיֹּאמֶר אֵלֵי לְבֶן אֲסִינָא מַצְאֵתִי
 חֵן בְּעֵינֶיךָ נַחֲשֵׁתִי וַיְבָרַכְנִי יְהוָה בְּגִלְדְּךָ :
 וַאֲמַר לִיהֵ לְבֶן . אִם פִּעֵן אֲשַׁפְּחִית רַחֲמֵן
 בְּעֵינֶיךָ . נִסִּיתִי . וַיְבָרַכְנִי יי בְּדִילְךָ : פִּקֹּאֵל
 לֵה לְבֶן . אֵן וְגֵרֵת חֲצֵאָא עֲנִדְךָ . קֵם .
 פֹּאנִי קֵד גְּרֵבֵת . וּבִאֲרַכְנִי אֵלֵה בְּגִרְיֵתְךָ :
 וַיֹּאמֶר נִקְבָּה שְׁכַרְךָ עָלַי וְאִתְּנָה : וַאֲמַר .
 פְּרִישׁ אֲנִיךָ . עָלַי וְאִתֵּן : תֵּם קֹאֵל .
 אֲשֶׁרֶח עָלַי . אֲגֵרְתְּךָ חֲתִי אֲעֻטִיךָ : וַיֹּאמֶר
 אֵלֵי אִתְּךָ יָדְעָה אֶת אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ וְאֵת
 אֲשֶׁר־הָיָה מִקְנֶיךָ אִתִּי : וַאֲמַר לִיהֵ . אֶת־
 יָדְעָה . יֵת דְּפִלְחֵתְךָ . וְיֵת . דְּהוּוּ בְּעִירְךָ
 עָפִי : קֹאֵל לֵה . אֲנַתְתַּעֲלֵם . כִּיף כְּדַמְתְּךָ .
 וְכִיף כֹּאנַת מֵאֲשִׁיתְךָ עֲנִדִי : כִּי מַעֲטָא
 אֲשֶׁר־הָיָה לְךָ לִפְנֵי וַיִּפְרֹץ לְרֵב וַיְבָרַךְ
 יְהוָה אֶתְךָ לְרִגְלֵי וְעַתָּה מֵתִי אֲעֻשֶׂה גַם־
 אֲנִכִּי לְבֵיתִי : אֵרִי . וְעִיר דְּהוּוּ לְךָ קְדָמִי
 וְתִקְוֶה לְסָנִי . וּבְרִיךְ יי . יִתְךָ בְּדִילִי . וְכַעֲן .
 אִמְתִּי . אֲעַבִּיד אִף אֲנָא לְבֵיתִי : פֹּאנְהָא
 כֹּאנַת קְרִילָה וְנִמְתַּכְתֵּרָה . וּבִאֲרַךְ אֵלֵה
 לְךָ בְּסַבְבֵי . וְאֵלֵאן . מֵתֵא אֲצַנַע אֲנָא
 אִיצֵא לְבֵיתִי : וַיֹּאמֶר מַה אֶתְּנֶיךָ וַיֹּאמֶר
 יַעֲקֹב לֵאֲתֵתְךָ לִי מֵאוֹמָה אֲסִיחַתְעֻשֶׂה־לִּי
 הַדְּבָר הַזֶּה אֲשׁוּבָה אֶרְעֵה צֹאנְךָ אֲשֶׁמֶר :
 וַאֲמַר מֵא אִתֵּן לְךָ . וַאֲמַר יַעֲקֹב לֵאֲתֵתֵן
 לִי מִדְּעָם . אִם תַּעֲבִיד לִי פִתְגָמָא הַדִּין .
 אֲתוּב . אֶרְעִי עֲנֶיךָ אֲמַר : קֹא מֵא אֲעֻטִיךָ .
 קֹאֵל יַעֲקֹב לֵא תַעֲטִינִי שִׂיָּא . בֵּל אֵן
 צִנַּעַת לִי הִדֵּא אֲלֵאמֶר . אֶרְנַע אֶרְעֵא

וַיִּנְמַךְ אַחֲפָצָהָא : אַעֲבַר בְּכַל־צֹאנְךָ הַיּוֹם
 הַסֵּךְ מִשָּׁם כֹּל־שֶׁהָ אֶנְקֵד וְטִלּוּא וְכֹר־שֶׁחַ
 חוּם בְּפִשְׁבִּים וְטִלּוּא וְנִקְד בְּעֵזִים וְהָיָה
 שְׁכָרִי : אַעֲבַר בְּכַל עֲנֶיךָ יוֹמָא דִּין . אַעֲבַר
 מִתְּמָן . כִּי אֲמַר נִמּוֹר וְרִקּוּע . וְכֵל אֲמַר
 שְׁחוּם בְּאֲמַרִיא . וְנִמּוֹר וְרִקּוּע בְּעֵזִיא
 וַיְהִי אֲנִרִי : וְהוּ אֵן אֲמַר פִּי גִנְמַךְ אֵלִיּוֹם
 וְאֲעִיז מִנְהָא . כֵּל מִנְקָט וְאֵבֶלְק . וְכֵל
 חֲמָא פִי אֲלֵצָאן . וְכֵלְקֵא וּמִנְקָטָה פִּי
 אֲלִמְאֵעִי . וַיְכּוֹן דֹּאֲרַךְ אֲגֵרְתִּי : וְעִנְתְּהָ פִּי
 צִדְקָתִי בְּיוֹם מַחֵר כִּי־תָבוּא עַל־יְשֻׁבֵי
 לְפָנֶיךָ כֹּל אֲשֶׁר־אִינְנוּ נִקְד וְטִלּוּא בְּעֵזִים
 וְחוּם בְּפִשְׁבִּים גִּנּוּב הוּא אִתִּי : וְתַסְתְּהוּ
 עָלַי וְכֹתִי בְּיוֹם מַחֵר . אֵרִי תִיעוּז עַל־
 אֲנִרִי קְדָמְךָ . כִּי דִלִּיתוּהִי נִמּוֹר וְרִקּוּע
 בְּעֵזִיא . וְשְׁחוּם בְּאֲמַרִיא . גִּנּוּבֵא הוּא
 עָפִי : וַיִּשְׁחַד עָלַי עֲדֵלִי גֵדֵא . אֵדֵא
 חֲצֵרֵת אֵן אֲטֵלַב אֲגֵרְתִּי בֵין יָדֶיךָ . פִּכְלֵ
 מֵא לִיסֵהוּ מִנְקָטָה וְכֵלְקֵא פִי אֲלִמְאֵעִי
 וְחֲמָא פִי אֲלֵצָאן . פִּהוּ מִסְרוֹק עֲנִדִי
 וַיֹּאמֶר לְבֶן הֵן לֵוִי יְהִי כְּדְבָרְךָ : וַאֲמַר לְבֶן
 בְּרָם . לֵוִי יְהִי כְּפִתְגָמְךָ : קֹאֵל לְבֶן נַעֲם
 לִית יְכּוֹן כִּמְאֵ קִלְת : וַיִּסֵּר בְּיוֹם הַהוּא אֶת־
 הַתִּישִׁים הַעֲקָדִים וְהַטְּלָאִים וְאֵת כֹּל
 הָעֵזִים הַנִּקְדוֹת וְהַטְּלָאֵת כֹּל אֲשֶׁר־לְבֶן פִּי
 וְכֹר־חוּם בְּפִשְׁבִּים וַיִּתֵּן בְּיַד־בְּנָיו : וְאֲעִיר
 בְּיוֹמָא הַהוּא יֵת תִּישְׁיָא רִגְלֵיא וְרִקּוּעִיא
 וַיֵּת כֹּל עֵזִיא נִמּוֹרֵתֵא וְרִקּוּעֵתֵא . כִּי
 דְחִיּוֹר בִּיהֵ . וְכֵל דְּשְׁחוּם בְּאֲמַרִיא . וַיִּתֵּן
 בְּיַד בְּנוֹהִי : פִּעִיז פִּי דֹּאֲרַךְ אֵלִיּוֹם אֲלִתִּיּוֹ
 אֲלִמְחַגְלָה וְאֵבֶלְק . וְגִמְיַע אֲעִנּוּ אֲמִנְקָטָה
 וְאֵלְבֶלְק . כֹּל מֵא פִיה בִיאֵץ . וְכֵל חֲמָא
 פִי אֲלֵצָאן . וְאֲעֻטֵא דֹּאֲרַךְ בְּנִיה : וַיִּשְׁחַד
 דְּרַךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בֵּינוּ וּבֵין יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב
 רָעָה אֶת־צֹאן לְבֶן הַנּוֹתְרֵת : וְשׁוּי . מֵהֶלֶךְ
 תִּלְתָּא יוֹמִין . בְּיַנּוּהִי וּבֵין יַעֲקֹב . וַיַּעֲקֹב
 רָעִי . יֵת עֵנָא דְלְבֶן דֵּאֲשַׁתְּאֲרָא : וְגַעֲ
 מִסֵּאפָה תִלְאֵתֵהּ אִיאֵם . בִּינָה וּבֵין יַעֲקֹב
 וּבֵין יַעֲקֹב יֶרְעָא . גִּנְם לְבֶן אֲלִבְאֲקִיאֵת
 וַיִּקְחֵלוּ יַעֲקֹב מִקָּל לְבִנְהָ לַח וְלוֹז וְעֵרְמָו

חלק הרקדוק ט נקבה. השוא שהחת הקוף נח (מהריב"ש) : ויפצל

ויפצל בהן פעילות לבנות מחשף הלבן אשר על המקלות : ונסיב ליה יעקב . חמרין דלבן . רפיבין ודלוז ודדלוב . וקליף בהון קלפין חורין . קלוף חור . דעל חטריא : תם אכד לה יעקוב . עצא לבאנארטנהו חור ודלוב . וקשרהא אקשר אל בנין . התא קשט אל בניאן אלדי עליהא : ויצג את המקלות אשר פעל ברהטום בשקתות הפים אשר תבאן הצאן לשתות לנכח הצאן ויחמנה פבאן לשתות : ודעיין . ית חטריא דקליף . פרטיא אתר בית שקיא דמיא . אתר דאתין ענא למשהי לקבלהון דענא . ומתיחמן במותיהון דמשהי וצועע אל עצי אלדי קשרהא . פי ארחיאן פי מסאקי אלמא . חתי תגי אלגנם לתשרב פתכון חיאלהא . פתתוהם ענד דאלך : ויחמו הצאן אל המקלות ותלדון הצאן עקדים נקדים וטלאים : ואתיחמא ענא בחטריא וילידון ענא . הגולין נמורין ורקועין : פתוחמת אלגנם באלעצי . פוולדת מחגלה ומנקטה ובלקא : והפשבים הפריד יעקב ויתן פני הצאן אל יעקב וכרחום בצאן לבן וישת לו עדרים לבדו ולא שתם על צאן לבן : ואמריא אפריש יעקב . ויהב בריש ענא כל דרגול . וכל דשחום בענא דלבן . ושוי ליה עדרין בלחודוהי . ולא עריבנון עם ענא דלבן : ולמא אפרד יעקוב אל צאן . געד פי אוול אלגנם כל מחגדה . וכל חמא פי צאן לבן . וגעל לה קטועא וחדהא . ולם יציפהא אלי גנם לבן : ויהי בכל יום הצאן המקשרות ושם יעקב את המקלות לעיני הצאן ברהטום ליחמנה במקלות : ויהי בכל עידון דמתיחמן ענא מבפרתא . ומשני יעקב ית חטריא . לעיני ענא פרטיא . דיתמותהון בחטריא : וכאן . פי כל וקת וחאם אלגנם ארביעייה : יצייר

אלעצי חדאהא פי ארחיאן . לתתווחם בהא : ובהעטיף הצאן לא ישום והיה העטפים דלבן והקשרים ליעקב : ובלקישות ענא לא משוי . והון לקישיא דלבן . ובכיריא ליעקב : ואדא כרפתת לם יצייר דאלך . פתציר אלכריפייה דלבן . וארביעייה ליעקוב : ויפרץ האיש מאד מאד ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים ונמלים וחמרים : ותקיף גברא לחדא לחדא . והון ליה עאן סניאן . ואמהן ועבדין . ונמדון וחמרין : פאיסר ארגל גרא גרא . וצאר לה גנם כתיב . ואמא ועביד . וגמאר וחמיר : וישמע את דברי בני לבן לאמר לקח יעקב את כרי אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה : ושמע . ית פתגמי בני לבן דאמרין . נסיב יעקב . ית כל דלאבונא . ומדלאבונא . קנא . ית כל נכסיא האליון : פסמע . כלאם בני לבן יקודון . קד אכד יעקוב גמיע מא אבינא . ומן מאדה אכתסב . גמיע הדא אליסאר : וירא יעקב את פני לבן והנה איננו עמו בתמול שלשום : וחזא יעקב ית סבר אפי לבן . והא ליתנין . עמיה במאתמלי ומדקמוהי : פראי יעקוב ונה לבן . ואדי לים הו מעה מתל אמם ומא קבלה : ויאמר יהוה אל יעקב שוב אל ארץ אבותיך ולמולדתך ואהיה עמך : ואמר יי ליעקב . טוב . לארע אבהתך ולידדוהך . ויהי מימרי בסערך : תם קאר אלה ליעקוב . ארגע ארי ברד אבאיאך ומורדך . ואכון מעך : וישלח יעקב ויקרא לרחל וילאה השדה אל צאנו : ושלח יעקב . וקרא לרחל וילאה . דחקלא לות עניה : פבעת יעקוב . ודעא ברחל וראה . ארי אצחרא אלי גנמה : ויאמר להן ראה אנכי את פני אביכן כי איננו ארי בתמל שלשום ואלהי אבי היה עשתי : ואמר להון . חזי אגא ית סבר אפי אבוכון . ארי ליתנין

חלק חד קדוק י ויצג . נפל הדגש לריבוי : (מהריב"ש) יא) בשקתות המים . השו"א שתחת הקוף נע (מהריב"ש) עוד כתב על מיכה זו ו"ל בבא מאריך עם החירק אעפ"י שאין נקוד פת"ח עם השו"א אתה קורא השו"א כמו שוא ופתח עכ"ל : יב) והיה בכל יום הצאן המקשרות . השו"א במ"ם נע מפני המאריך שבה"א וכ"ה בכל החיגאן דלא כמהריב"ש : יט) (כתר תורה)

עמי כמאתמלי ומדקמותי . ואלהיה
 דאבא . הוה בסעדי : פקאל להן . הודא
 אנא אלה ונה אביכון . אד רים הו מעי
 מתל אמס ומא קבלה . ואלה אבי . כאן
 פי עוני : ואתנה ידעתן פי בכד---נחי
 עבדתי את אביכון : ואתין ידעתין . ארי
 בכד חילי . פלחית ית אביכון : ואתן
 תעלמין . אני כדמתה . בגמיע קוותי :
 ואביכון התל פי והחלק את משכבתי
 עשרת מנים ולא נתנו אלהים להרע
 עמדי : ואביכון שקר פי . ואשני ית ארי
 עסר זמנין . ולא שבקיה יי . לאבאשא
 עמי : ואביכון סבר בי . ובדל אנרתי
 עשרה אעדאד . ולם ידעה אלה אן יסי
 אליי : אסיבה יאמר נקדים יהיה שכרך
 וילדו כד---הצאן נקדים ואסיבה יאמר
 עקדים יהיה שכרך וילדו כד---הצאן
 עקדים : אם כדן הוה אמר . נמורין יהי
 אנרך . וילדן כד ענא נמורין . ואם כדן
 הוה אמר . רגולין יהי אנרך . וילדן כד
 ענא רגולין : אן קאד כדא יכוו אנרתך
 מנקטה . ודד גמיע ארגנס כדאך . ואן
 קאד מחגלה . ודד גמיע ארגנס כדאך :
 ויצל אלהים את מקנה אביכם ויתן לי :
 ואפריש יי . מן בעירא דאבוכון ויהב לי :
 פאפאר אלה מן מאשיה אביכון ואעטאני :
 ויהי בעת יחם הצאן ואשא עיני וארא
 בחלום והנה העתדים העלים עליהצאן
 עקדים נקדים וברדים : והוה . בעדן
 דאתיחמא ענא . וזקפית עיני . וחזית
 בחלמא . והא תישיא דסקקין עד ענא .
 רגולין נמורין ופציהין : פלמא כאן פיוקת
 והאם ארגנס . רפעת עיני וראית פי
 אלמנאם . כאן אתיוס ארצאעדה עלי
 ארגנס . מנקטה ומחגלה וכלננייה : ויאמר
 אלי מלאך האלהים בחלום יעמב ואמר
 הנני : ואמר לי . מלאכא דיי . בחלמא
 יעקב . ואמרית האנא : פקאל לי מדך
 אלה . פי אלמנאם יא יעקוב . קלת לביך :
 ויאמר שאנא עיניך וראה כד העתדים

העלים עליהצאן עקדים נקדים וברדים
 פי ראיתי את כד אשר לבן עשה קד
 ואמר . זקוף פען עינד וחזי כד תישיא
 דסקקין עד ענא . רגולין נמורין ופציהין
 ארי גלי קדמי . ית כד דלבן עביד קד
 קאל ארפע עינאך ואנצד גמיע אתיוס
 אלצאעדה עלי ארגנס . מחגלה ומנקטה
 וכלננייה . פאני קד ראית . גמיע מא לב
 צאנע כד : אנכי האל בית אל אשר
 משחת שם מצבה אשר נדרת לי שם
 נדר עתה קום צא מן הארץ הזאת ושוב
 אל ארץ מולדתך : אנא אלהא דאתגלית
 עלך בבית אל . דמשחתא תמן קמא .
 דקיימתא קדמי . תמן קים . פען . קים
 פוק מן ארעא דא . ותוב לארע ידוהך
 אנא ארמאיק אלמכשרך פי בית אל . ארי
 מסחת ליתם אנצבה . ונדרת לי תם אנצבה
 לאן . קום אנרג מן הדה אבילד . וארגע לא
 בדר מולדך : ותען רחל וראה ותאמרנה
 לו העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו
 ואתיבת רחל וראה . ואמרא ליה . העוד
 לנא . חולק ואחסנא בבית אבונא
 פאנאבת רחל וראה . וקאלתא לה . הו
 בקי לנא . נציבא ונחלה פי בית אבינא
 הלוא נכריות נחשבנו לו פי מברנו ויאכל
 גם אכול את כספנו : הלא נוכראן
 אתחשבנא ליה ארי זכנא . ואכל את
 מיכל ית כספנא : אלים אן כארגרבא
 חסנא ענדה וכאנה באענא . ואכל
 אתמאנא : פי כל העשר אשר הציל
 אלהים מאבינו לנו הוא ודבנינו ועתה
 כל אשר אמר אלהים אליך עשה : ארי
 כד עותרא . דאפריש יי מאבונא דילנא
 הוא ודבנא . וכען כל דאמר יי לך עביד
 אן גמיע אריסאר . ארדי אפאדה אלה
 מן אבינא . הו לנא ולבנינא . ואלאן
 כל מא קאלה אלה לך אצנעה : ויקם
 יעקב וישא את בניו ואת נשיו על
 הגמלים : וקם יעקב . ונטל ית בנוהי
 וית נשוחי על גמליא : פקאם יעמוב

גבל גראש: ויבא אלהים אל לבן הארמי
 בהלם הלילה ויאמר לו השמר לך פן
 תדבר עמי יעקב מטוב עד ידע: ואתא
 מימר מן קדם יי: לות לבן ארמאה
 בחלמא דלידיא. ואמר ליה. אסתמר קך.
 דלמא תמליד עם יעקב מטוב עד ביש:
 פגא מלך אלה. ארי לבן ארמני פי
 חלם אלליל. וקאל לה. אחרד אן תכלם
 יעקוב מן כיר אלי שר: ויישג לבן אתי
 יעקב ויעקב תקע אתי אהלו בחר ולבן
 תקע אתי אחיו בחר הגלעד: וארביק
 לבן ית יעקב. ויעקב. פרס ית משפניה
 בטורא. ולבן. אשרי ית אחוהי בטורא
 הגלעד: פלחק לבן יעקוב. וכאן יעקוב.
 קד צרב כבאיה פי אלגבל. ולבן. גזל
 אבותה פי גבל גראש: ויאמר לבן ליעקב
 מה עשית ותגנב אתי לבני ותנהג אתי
 בנתי פשביות חרב: ואמר לבן ליעקב.
 מא עבדתא. וכפיתא מני. ודברת ית
 בנתי. פשביות חרב: קאל לה לבן. מא
 צנעת. אד כתמתני. וסקת בנאתי.
 כאלמסביאת באלסוף: לפה נחפאת
 לברח ותגנב אתי ולא הגדת לי: ואשלחך
 בשמחה ובשרים פתח ובכנור: למא
 טמרתא למיזל. וכפיתא מני. ולא חיות
 לי. ושלחתך פון. פחדוא ובת שבחן
 בתופין ובכנרין: ולם אכפית ואנצרפת.
 וכתמתני. ולם תכברני. פכנת אשייעך.
 בפרח וגנא ודפוף וטנאביר: ולא נמשתיני
 לנשק לבני ולבנתי עתה הספדת עשו:
 ולא שבקתני. לנשקא לבני ולבנתי.
 פען אספילתא למעבד: ולם תדעני. אן
 אקבר בניי ובנאתי. אלאן קד גהלת פי
 מא צנעת: ישילאל ידי לעשות עמכם
 רע ואלתי אביכם אמש ואמר ארי לאמר

וחמר בניה ונסאיה עלי אלגמאל: וינהג
 אתי כל מקנהו ואת כל רכשו אשר רכש
 מקנה קנינו אשר רכש בפדן ארם לבוא
 אלי יצחק אביו ארצה כנען: ודבר ית כל
 ביתו. וית כל קניניה דקנא. ביתוהי
 וקניניה. דקנא בפדן ארם. למיתי. לות
 יצחק אביו לארצה כנען: פסאק גמיע
 מאשיתה. וגמיע סרחה ארדי מלכה.
 מע מאשיתה ומלכה. אלדי מלכה פי פדן
 ארם. ליני. ארי יצחאק אביה אלי בלד
 כנעאן: ולבן הלך לגזוז את צאנו ותגנב
 רחל את התרפים אשר לאביה: ולבן
 אזל. למיזו ית עניה. ונסיבת רחל. ית
 צלמניא דלאביתהא: וכאן לבן. קד מצא
 לינו גנמה. פאכדת רחל. אלתמתאל
 ארדי לאביהא: ויגנב יעקב את לב לבן
 הארמי על בלי הגיד לו פי ברח הוא:
 וכפי יעקב. מן לבן ארמאה. עד דלא חיו
 ליה. ארי אזיל הוא: וכתם יעקוב. מן
 לבן ארמני. ולם יכברה אנה מנצרה:
 ויבחר הוא וכל אשר לו ויקם ויעבר אתי
 הנהר וישם את פניו הר הגלעד: ואזיל
 הוא וכל דליה. וקם ועבר ית פרת. ושוי
 ית אפוהי למורא הגלעד: פאנצרה הו
 וגמיע מאלה. וקאם ועבר אלפראת. וגעד
 קצדה גבל גראש: ויגד לבן ביזם
 השלישי פי ברח יעקב: ואתחוא לבן
 ביזמא תליתאה. ארי אזיל יעקב: פאכבר
 לבן פי אריום אלתאלת. באן יעקוב קד
 אנצרה: ויקח את אחיו עמו וירדה אחריו
 דרך שבעת ימים וירבק אתו בחר הגלעד:
 ודבר ית אחוהי עמיה. ורדה בתרוהי.
 מהלך שבעא יומין. וארביק יתיה בטורא
 הגלעד: פאכר אצחאבה מעה. וכלב
 וראה. מסאפה סבעה' איאם. ולחקה פי

חלק הדקדוק. יג ואשלחך בשמחה הי"ו בקטין בכל התיגאן, ויש בזה טעם למדקדקים הרב רבי בחיי, גם הראב"ע בס' צחות
 דף ק"ו, גם בהקדמת בן אדוניו למ"ר כתב דכל עתיד פת"ח, וכל עבר קמ"ץ חוץ ממלת ואעמוד עליו ואמורתהו; הו"ו בפתח כי
 הקט"ץ בכל מקום נאמר על אמתת הענין לא כן הפתח, לבן וי"ו של ואעמוד קמ"ץ, כי בזה דיבר נכונה, אבל וי"ו ואמורתהו נחלף
 הקט"ץ בפתח מפני כי שקר ענה יעו"ש, אלא דקשה לו הא כי אחד קראתיו ואברכהו וארבתו והלא הוא עבר, ולפי מה שלמדתי מס'
 עזרת הכושם לא קשה לי, כי הנה הדבר המעצוב לאדם ניה לו שהעתיך להיות יהיה כעבר וחלף והלך לו, והיפוך העבר לעתיד הוא
 מבוזת שמחה נמשכת בספור ההוא, כי הדבר המשמח, העבר בסוף האדם שעור יקום ויהיה, יעו"ש, ולפי זה נראה לי כאן כי להיות
 שאין חפץ לה' במעשה הכסילים לכן העתיד נהפך לעבר כאלו עבר וחלף, וכבר אמרו דברה תורה כלשון בני אדם, ועל פי זה קם דינא
 לקרות וי"ו דואשלחך בקמץ וכן מוכח ת"א שתרגם ושלחךך פון ולא תרגם ואשלחניך ודו"ק:

השמר לך מדבר עם יעקב מטוב עד
 רע: אית חילא בידו. למעבר עמכון
 בישא. ואלהא דאבוכון. פרמשא אמר
 לי למימר. אסתמר לך. מדמדלא עם
 יעקב מטוב עד פיש: הל סוגוד פי ידי
 טאקה. אן אננע בכם שרא. ואלאה
 אביכם כאל לי אלבארה. אחרד אן
 תכלם יעקוב מן כור אלי שר: ועתה
 הלך הלכת פי נכסף נכספתה לבית
 אבך למה נגבת אתי אלי: וכען מיזל
 אזלתא. ארי הפרא חמודתא לבית אבך.
 למא נסיבתא ית דחלתי: ואלאן מצית
 מצייא. אד אשתקת ארי בית אבך. שלם
 סרקת מעבודי: ויען יעקב ויאמר ללבן
 פי יראתי פי אמרתי פן תגזל את פנותיך
 מעמי: ואתיב יעקב ואמר ללבן. ארי
 החילית. ארי אמרית. דלמא תינוס ית
 בנתך מני: פאנאבה יעקוב וקאל. לאני
 תכוופת. וקלת. כלא תנעבני עלי
 בנאתך: עם אשר תמצא את אלהיך לא
 יהיה נגד אחינו הפר לך מה עפדי וקח
 לך ולא ידע יעקב י פי רחל נגבתם:
 אתר. דתשפח ית דחלתך לא יתקיים.
 קדם אחנא אשתמודע לך. מא דעמי
 וסב לך. ולא ידע יעקב. ארי רחל
 נסיבתנן: ומן וגדת מעבודך מעה לא
 יחיא. חדא אצחאבנא אתבת. אי שיהו
 לך וכדה. ולם יעלם יעקוב. אן ורחל
 אכפתהם: ויבא לבן באהל יעקב ובאהל
 לאה ובאהל שתי האמהת ולא מצא ויצא
 מאהל לאה ויבא באהל רחל: ועאל לבן
 במשפנא דיעקב ובמשפנא דלאה.
 ובמשפנא. דתרתין לחינתא ולא אשבת.
 ונפק ממשפנא דלאה. ועאל במשפנא
 דרחל: פדכל לבן. כבא יעקוב וכבא
 לאה. וכבא אלאמתין ולם יגד שייא.
 תם כרג מן כבא לאה. ודכל אלי כבא
 רחל: ורחל לקחה את התרפים ותשמש
 בכר הגמל ותשב עליהם ומשש לבן

את כל האהל ולא מצא: ורחל נסיבת
 ית צלמניא. ושויאתנן. בעבישא הגמל
 ויתבת עליהן. ומשיש לבן. ית פי
 משפנא ולא אשבת: והו קד אכרד
 אלתמתאר. ועיירתה. פי קתב אלגמל
 ונדסת עליהא. פנסם לבן. גמיע אלכב
 ולם יגד שייא: ותאמר אל אביה אר ית
 בעיני אדני פי לוא אובל לקום מפניך פי
 לך נשים לי ויחפש ולא מצא את
 התרפים: ואמרת לאבוחא. לא יתק
 בעיני רבני. ארי לא אבול למקם
 קדמך. ארי אורח נשין לי. ובלש. ולא
 אשבת ית צלמניא: פקארת לאביהא
 לא ישתד נעב סידי. פאני לא אטי
 אן אקום מן בין ידיך. אד סביל אלגמל
 קד ערין לי. פפתש. ולם יגד אלתמתא
 ויחר דיעקב וירב בלבן ויען יעקב ויאמר
 ללבן מה פשעי מה תפאתי פי דלקת
 אחרי: ותקיף דיעקב ונצא עם לבן. ואתיב
 יעקב ואמר ללבן. מא חובי מא סודתני
 ארי דרפתא ברתך: מאשתד דאך עלי
 יעקוב וכאצמה. ואנאבה וקאל לה. מא
 גרמי מא כטייתי. אד דהקתני: פי
 מששת את כל פלי פלי מה מצאת מפל כלת
 ביתך שים פה נגד אחי ואחך ויזכחו פי
 שנינו: ארי משישתא ית כל מני. מא
 אשבתא מפל מני ביתך. שו הלא. קדם
 אחי ואחך. ויזכחון בין תרונא: וקד גסט
 גמיע אניתי. פמא וגדת מן גמיע אניתי
 ביתך. ציירה ההנא חדא אצחאבנא
 ואצחאבך. ויזכונא עלא אלבול: וז
 עשרים שנה אנכי עפך רחליך ועודך לא
 שבלו ואילי צאנה לא אכלתי: דגן עסרין
 שנין אנא עפך רחליך ועודך לא אתפילו
 ודכרי ענה לא אכלית: הודא לי עשרין
 סנה מעך. רכאך ומואעוך לם תתכל
 וכבאשגנמך לם אבל: טרפה לא הבאת
 אליך אנכי אתפנה מ ידיו תבק שנת
 גנבתי יום וגנבתי לילה: דתבירא לא

חלק הדקדוק יד) כי רחל נגבתם. כפתח על משקל אחותם: (טו) מירי הבקשנה. קל הקוף וכן רוב הבנין בשו"א הקוף: (מהר"י ב' רד"ק) (טז) גנבתי יום. בכל התיגאן אין סאריך בנו"ן בתרויהון והשו"א שבבית נח וזוהי מחלוקת בין בן אשר ובן נפתלי ע"י במחברת:

איתתי

מא תראה סהו לי . סמא עסא אן אצנע
 בכנאתי אליוס . או באר אדהן אדי ולדן :
 ועתה לכה נכרתה ברית אני ואתה ותיה
 לעד ביני ובינך : וכען . איתא נגור קיים
 אגא ואת . ויהי לסהיד בינא ובינך : ואלאן .
 תעאל נעהד עהרא אגא ואת . ויכון
 שאהרא ביני ובינך : ויקח יעקב אבן
 וירימה מצבה : ונסים יעקב אבנא .
 וקפה קמא : פאכר יעקוב הנרא ונצבהא
 דכה : ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים
 ויקחו אבנים ויעשוהו ויאכלו שם על
 הגל : ואמר יעקב לאחיו לקטו אבנים .
 ונסו אבנין ועברו הנרא . ואכלו תמן
 על הנרא : פקא יעקוב לאצחאבה אקטו
 הנארה ולקטו הנארה וצנעו ורגמא ואכלותם
 עדי ארגם : ויקרא לזו לבן יגד שחרותא
 ויעקב קרא לזו גלעד : וקרא ליה לבן .
 יגד שחרותא . ויעקב . קרא ליה גלעד :
 פסמאה לבן רגם אשהאדה . ויעקוב .
 סמאה באלעבראנייה גלעד : ויאמר לבן
 הגל הזה עד ביני ובינך היום על-פני קרא
 שמו גלעד : ואמר לבן הנרא הרין סהיד .
 בינא ובינך יומא דין . על פני קרא שמייה
 גלעד : פקאל לבן . הודא ארגם שאהר .
 ביני ובינך אליוס . לדאלך סמאח גלעד :
 והמצפה אשר אמר יצף יהיה ביני
 ובינך כי נפתר איש מרעהו : וסכותא
 דאמר . ייסך מימרא דיי בינא ובינך .
 ארי נתפסי גבר מחבריה : ואלמטרע
 אדי קאר . יטרע אלה ביני ובינך . אר
 ננסתר כל אמר ען צאחבה : אסתענה
 את-בנתי ואסתקח נשים על-בנתי אין
 איש עמנו ראה אלהים עד ביני ובינך :
 אם תעני ית בנתי . ואם תסב נשון על
 בנתי . לית אנש עמנא . חזי . מימרא דיי
 סהיד בינא ובינך : אן לא תערב בנאתי .
 ולא תאכר עליהן נסאא . לים מענא
 אנסאן גריב . אנער . אלה שאהר ביני
 ובינך : ויאמר לבן ליעקב הנה הגל הזה

איתתי לך . ויהות שניא ממנינא בני את
 בעי לה . נטרית ביממא . ונטרית בליליא :
 ופריסה לא ארפעהא אדיך . ומא
 אסתהלכתהא מן ידי תטלבהא . וכודת
 נהארא ולילא : הייתי ביום אכלני הרב
 וקחה בקילה ותהד שנתו מעיני : הייתי
 ביממא . אכלני שרפא וגלדא הוה נחית
 עלי בקיליא . ונדת שנתו מעיני : וכנת פי
 אנהאר . יחרקני אסמום ואלגלוד פי
 אליל . ונפר נומי מן עיני : וזהלי עשרים
 שנה בביתך עבדתך : ארבע-עשרה
 שנה בשתי בנותיך ושש שנים בצאנך
 ותחלף את-משכרתי עשרת מנים : דנן
 לי . עשרין שנין בביתך . פלחתך . ארבע
 עשרי שנין פתרתין בנתך . ושית שנין
 בשנה . ואשניתא ית אגרי עסר זמנין :
 הודא לי עשרין סנה פי ביתך . כרמתך .
 ארבעה עשר סנה באבנתך . וסת סנין
 בנמך . ובדלת אגרתו עשרה אעדאד :
 לולי אלהי אבי אלהי אברהם ופחד יצחק
 היה לי כי עתה ריבם שלחתי את-עני
 ואת-יניע כפי ראה אלהים ויזכה אמש :
 אדי לא פון . אלהיה דאנא אלהיה
 דאברהם . ודדחיל ליה יצחק הוה בסעדי .
 אדי בען ריקן שלחתי . ית עמלי . וית
 ליאות ידי . גלי קדם יי ואזכח פרמשא :
 לולא אאה אבי אאה אבראהם . ופוע
 יצחאק כאן לי עונא . כנת לאן אטלקתני
 סארנא . לצעפי ולתעב כפי . נער אלה
 ונך אלבארהה : וישן לבן ויאמר אלי
 יעקב הפנות בנתי והפנים בני והצאן
 צאני וכל אשר-אתה ראה ליהוה ולבנתי
 מה-אעשה לאלה היום או לבניהן אשר
 ילדו : ואתיב לבן ואמר ליעקב . בנתא
 בנתי . ובניא בני וענא עני . וכל דאת
 חזי דילי הוא . ולבנתי . מא אעביד
 לאלין יומא דין . או לבניהון דילודא :
 פאנאבה לבן וקאל . אלבנאת בנאתי .
 ואלאוראר אוראדי ואלגנס ננמי . ונמיע

חלק הדקדוק יו) ארבע עשרה שנה . כ"ה בכל התיאור המאריך בבית : (ש) יצף ה' ביני ובינך . חמעס ביו"ד בכל הספרים
 והוא מלעיל ואפשר דבא על דרך הורות : ב (כתב תורה)

והנה המצבה אשר יריתי ביני ובינך :
 ואמר לבן ליעקב . הא הנרא הדין . והא
 קמתא . האקמית פינא ובינך : קאל לבן
 ליעקוב . הודא ארגם והודה אנעבה . אלי
 זרותהא ביני ובינך : עד הגל הזה ועדה
 המצבה י אם אני לא אעבר אליך את
 הגל הזה . ואבי אתה לא תעבר אלי את
 הגל הזה ואת המצבה הזאת לרעה :
 סהוד הנרא הדין . וסהוד קמתא . אם
 אנא . לא אעבר קותך ית הנרא הדין .
 ואם את . לא תעבר קותי ית הנרא הדין .
 וית קמתא הודא לבישו : הודא ארגם
 שאהר והודה אנעבה . עלי . אן לא
 אנוהמא אריך . ועליך אן לא תנוהמא
 אלי לשר : אלהי אברהם ואלהי נחור
 ישפטו בינינו אלהי אביהם וישבע יעקב
 בפחד אביו יצחק : אלהיה האברהם .
 ואלהיה הנחור ירינו פינא . אלהיה
 האבוהון . וקיים יעקב . פרהחיל ליה אבוהי
 יצחק : אה אברהם . ואה נחור יחכם
 פינא . אה אבוהמא . והלך יעקוב בפוע
 אביה יצחק : ויזבח יעקב זבח פהר
 ויקרא לאחיו לאכל לחם ויאכלו לחם
 וירינו פהר : ונכם יעקב נכסתא פטורא .
 וקרא לאחיה למיכל לחמא . ואכלו לחמא
 ובתו פטורא : פדהכח יעקוב דנחא פי אנבר .
 ודעא באצהאכה דיאכלו טעאמא . פאכלו
 טעאמא . ובאתו פי אלגבר : וישבם לבן
 בפקר וינשק לבניו ולבנותיו ויברך אתהם
 ויך וישב לבן למקמו : ואקדים לבן
 בצפרא . ונשיק לבנוהי . ודבנתיה וברך
 יתהון . ואזל . ותב לבן לאתרויה : פארלג
 לבן באלגנדאה . וקבל בניה ובנאתה ודעא
 דהם . ומצא ורגע אלי מוצעה : ויעקב
 הלך לדרפו ויפגעו בו מלאכי אלהים :
 ויעקב אזל לאורחיה . וערעו ביה מלאכי
 די : ויעקוב מצא אלי טריקה . פפאגאתה
 מלאיכה אלה : ויאמר יעקב באשר ראם

מחנה אלהים זה ויקרא שם המק
 ההוא מחנים : ואמר יעקב פד חזונו
 משרי מן קדם יי דא . וקרא . שמי
 דאתרא ההוא מחנים : פקאל יעקוב למ
 ראהם הודא עסבר אלה . וסמא דאל
 אלמוצע דו אלעסכרין : פ פ פ

קס"ח פ"ס סימן הלקי ומפטרין בהושע ס' י"א ועמי תלואי
 גר"ג למנחת שבת וב' וה'

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל-ע
 אחיו ארצה שעיר שדה אדום : וש
 יעקב אונגדין קדמוהי . לות עשו אחוה
 לארעא דשעיר לחקלי אדום : תם בע
 יעקוב ברסל בין ידיה . אלי עשו אכיה
 אלי ברד אשראה ברד אדום : ויצו את
 דאמר פח תאמרין לארני לעשו פה אם
 עבדה יעקב עם לבן זרתי ואחר עה
 עתה : ופקיד יתהון למימר . פדין תימרו
 לרבוני לעשו . פדין אמר עבדה יעקב
 עם לבן זרתי . ואחרית עד פען : ואוצאת
 קאילא . בודא קודו . לסיידי לעשו . כח
 קאל עבדך יעקוב . אני סכנת ענד למ
 ותאכרת אלי אדאן : ויהידי שור וחמ
 צאן ועבד ושפחה ואשפחה לתניד לאה
 למצא חן פעיניה : ותו לי תורין וחמ
 צאן ועבדין ואמהן . ושדחית לחוא
 לרבוני . לאשפחא רחמן פעינה : פצא
 לי בקר וחמיר . ונגם ועביד ואמא . פבעת
 לאנבר סיידי . לאנד הצאא ענדך
 וישבו המלאכים אל-יעקב דאמר פא
 אל-אחיק אל-עשו ונגם הלך לקראת
 וארבע מאות איש עמו : ותבו אונגדי
 לות יעקב למימר . אתינא לות אחיק ל
 עשו . ואף אתי לקדמותך . וארבע מא
 גוברא עמיה : פרנע ארסל . אלי יעק
 קאירין . צרנא אלי אכך אלי עשו . והו
 הו מאצי תרקאך . ומעה ארבע מא
 רגל : וירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את
 העם אשר-אתו ואת-הצאן ואת-הבס
 והגמלים

ה ל ק ה ד ק ד ו ק י ט א אם אני . בקמץ האלף שלא בהפסק . אבל הוא בהעמדת טעם והוא א' מג' שכאו כן (מהריב"ש) , כ' ו
 אתה . היבת אתה מלרע כי ההלשא לא הטעים ועיין במ"ר שמונה כל תיבות אתה דמלעיל ושאר א מלרע ועיין במחברת שבריש הת
 שוב ראיתי למהריב"ש שחכריו כן ממעמינו ע"ש : כא) כאשר ראם מחנה אלהים זה . תרגום משרי מן קי' דא . כי מחנה בציר ל' ובר
 לא כן מחנה בסגול' דלשון נקבה הוא דלכך מתורגם משרותא :

והמלים לשני מחנות : ודחיל יעקב .
 נהיה ועקת ליה . ופליגית עמא העפיה .
 ויה עני וית תורי . ונמליא לתרתין
 משרין : פנאף יעקוב . גרא וצאק בה
 אלאמר . וקסם ארקום אדי מעה . ואלגנם
 ואלנקר . ואלגמאר עלי עסכרין : ויאמר
 אסיבא עשו אליהמחנה האתת והבהו
 והיה המחנה הנשאר לפליטה : ואמר .
 אם ייתי עשו למשריתא תרא וימחינה .
 ויהי משריתא דאשתאר לשיבא : קאר
 אגא עשו אלי אחרמא ואהלכה . צאר
 אלעסנר ארנאקי פליתה : ויאמר יעקב
 אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק יהוה
 האמר אלי שוב לארצך ולמולדתך
 ואטיבה עפך : ואמר יעקב . אלהיה
 האבא אברהם . ואלהיה האבא יצחק . יי
 האמר לי . הוב לארעך . ולילדותך ואטיב
 עפך : קאר יעקוב . יא אלה גדי אבראהם .
 ואלה אבי יצחאק . יא אלה אדי קלת לי .
 ארנע אלי בדרך . ומולרך ואחסן אריך :
 קטתי סבל חסדים ומפל האמת אשר
 עשית את עבדך כי במקלי עברתי את
 הדרך הזה ועתה הויתי לשני מחנות :
 ועירן זכותי . מפל חסדין ומפל טבון .
 בעבדת עם עבדך . ארי יחדי . עברית
 ית יהנא הדין . וכען הויתי לתרתין
 משרין : אנא אקר . מן אסתחקאק גמיע
 אלמצר ולאחסאן . אדי צנעתה מע
 עבדך . לאן בעצאי עברת הוא אלארדן .
 ואלאן פקד צאר לי עסכרין : ה הצילני
 נא מיד אחי מיד עשו פיירא אנכי אתו
 פניבוא והפני אם על בנינים : שזיבני
 בען . מידא אחי מידא העשו . ארי דחיל
 אנא מניה . דלטא ייתי וימחינני . אמא
 על בניא : אסארך אן תכלצני . מן יד
 אבי מן יד עשו . לאני אבאפה . כלא יאתי
 ויקתל מן מעי . אלאם מע ארבנין קסאוה :
 ואתה אמרת היטב איטיב עפך ושמת

את זרעך כחול הים אשר לא יספר מרב :
 ואת אמרת . אוטבא איטיב עפך . ואשוי
 ית בנד סניאין פהלא דימא . דלא תמנון
 מפני : ואנת קלת אני אחסן אריך .
 ואציר נסרך ברמל אבחר . אדי לא יהצא
 מן כתר : וינן שם פלילה ההוא ויקח
 מן הפא בידו מנחה לעשו אחיו : ובת
 תמן פליליא ההוא . ונסוב . מן דאיתי
 בידיה . תקרובתא לעשו אחוהי : ובאת
 תם פי תלך אליה . ואכר ממא גא בה
 מעה . הדייה לעשו אכיה : עזים מאתים
 ותישים עשרים רחלים מאתים ואילים
 עשרים : עזי מאתן . ותישיא עסרין .
 רחלי מאתן ודכרי עסרין : מאיתין ענו .
 ועשרין תים . מאיתין נענה ועשרין כבש :
 גמלים מיניקות ובניהם שלשים פרות
 ארבעים ופרים עשרה אתנת עשרים
 ועזים עשרה : גמלי מינקתא . ובניהון
 תלתין . תורתא ארבעין ותורי עסרא .
 אתני עסרין . ועלי עסרא : תלאתין
 נאקה . מרצעה מע אולארהא . ארבעין
 בקרה ועשרה תיראן . עשרין אתאן
 ועשרה נחאש : ויתן ביד עבדיו עדר עדר
 לבדו ויאמר ארבעבדיו עברו לפני ורוח
 תשימו בין עדר ובין עדר : ויתב ביד
 עבדוהי . עדרא עדרא בלחודוהי . ואמר
 לעבדוהי עיברו קדמי . ורוחא תשוון .
 בין עדרא ובין עדרא : ואעטא דארך
 עבירה . קטיעא קטיעא עלא חדאה .
 וקאר להם תקדמוני . וצירלו פרנה . בין
 קטיע וקטיע : ויצו את הראשון לאמר
 כי יפגשך עשו אחי ושאלך לאמר למי
 אתה ואנה תלך ולמי אלה לפניך : ופקיד
 ית קדמאה למימר . ארי יערענד עשו
 אחי . וישאלנך למימר . דמן את ולאן
 את אויל . ודמן אדין דקדמך : ואמר
 אלאוור קאירא . ארא פאנאך עשו אבי .
 וסארך קאירא . דמן אנת ואלי אין תמצני .

ח ל ק הד קדוק א) כי במקלי . נפל הרגש בפניו : (מהרי"ב) ב) הצילני נא . סי' מנצפ"ך לנאולה . וצל"ע : ג) ועירם עשרה .
 טא העין בשו"א לבדו וכן ועצור במילין (רד"ק מהרי"ב) : ד) כי יפגשך עשו אחי . אין בגימל געיא בכל התיגאן והשו"א נחו פליג ב"א
 ובי' ווהי סברת ב"א ו"ל . עיין במחברת : ה) למי אתה . תיבת אהה בא בפתח ומלעיל בלי הפסק ווקף אבל היא מועמדת בטעם (מהרי"ב) :

ולמן הולאי אדי מעך : ואמרת לעבדך
 ליעקב מנחה הוא שרחה לאדני לעשו
 והנהגם הוא אחרני : ותימר לעבדך
 דיעקב תקרבתא היא דמשלחא דרבוני
 לעשו . והא אף הוא אתי בתרנא : פקד
 לעבדך ליעקוב . הי הדייה מבעותה .
 לסידי לעשו . והודא הו איצא וראנא :
 ויצו גם את השני גם את השלישי גם
 את כל ההלכים אחרי העדרים לאמר
 בדבר הזה תדברון אלי עשו במצאכם
 אתו : ופקיד אף ית תנינא . אף ית
 תליתאה . אף ית כל דאזלין . בתר עדריא
 למימר . כפתנמא הרין תמללון עם עשו .
 פד תשפחון יתיה : ואמר אתאני איצא
 כדאך . ואתאת וסאיר אלמארין . מע
 אלקטוע קאיא . מתל הדא אדקוד תקולו
 לעשו . אדא ואפיתמוה : ואמרתם גם הנה
 עבדך יעקב אחרני כי אמר אנפרה פניו
 במנחה ההלכת לפני ואחרני כן אראה
 פניו אזי ישא פני : ותימרון . אף . הא .
 עבדך יעקב אתי בתרנא . ארי אמר
 אני הנייה להנייה . בתקרובתא דאזלא
 קדמי . ובתר פן אחוי אפוהי . מאם יסב
 אפי : וקולו איצא . הודא עבדך יעקוב
 וראנא . לאנה קאל אתרצאה אזלא .
 באדהדייה אלמתקדמה בין ידי . ובעד
 דאך אנצר ארי ונהה . לעלה אן ישפעני :
 ותעבר המנחה על פניו והוא קן בקידה
 ההוא בפחנה : ועברת תקרובתא על
 אפוהי . והוא בת בליקיא ההוא במשריתא :
 שתקדמת אדהדייה בין ידיה . ובאת הו
 תלך אדילה פי אלעסבר : ויקם ופקידה
 הוא ויקח את שתי נשיו ואת שתי
 שפחתיו ואת אחד עשר ילדיו ויעבר את
 מעבר יבק : וקם בקיליא הוא . ודבר ית
 תרתין נשוהי וית תרתין לחינתיה . וית
 חר עסר פנוהי . ועבר . ית מעבר יבקא :
 פקאם פי תלך אדלילה . ואכר זונתיה
 ואמתיה . ואחרו עשר אבנא לה . ועבר

בהם עבר אדיבק : ויקחם ויעברם אתי
 הנחל ויעבר את אשר ליו : ודברינו
 ואעברנו ית נחלא . ואעבר ית דליה :
 פאכדהם . ועבר בהם אלואד . ועבר בנמיע
 מאלה : ויותר יעקב לבדו ויאבק איש
 עמו עד עלות השחר : ואשתאר יעקב
 בלחודוהי . ואשתדל גוברא עמיה . עד
 הסליק צפרא : פבקי יעקוב וחרה
 פצארעה רגל . ארי מטלע אלפגר : וירא
 פי לא יכל לו ויגע בכפי ירכו והקע פפי
 ירד יעקב בהאבקו עמו : וחוא . ארי לא
 יכיל ליה . וקריב בפתי ירפיה . וזע פתי
 ירפא דיעקב . באשתדלותיה עמיה :
 פראא אנה לים יטיקלה דנא בחקורכה .
 פואר הקורך יעקוב . מן מצארעתה לה :
 ויאמר שלחני כי עדה השחר ויאמר לא
 אשלחך כי אם ברכתני : ואמר שלחני .
 ארי סליק צפרא . ואמר לא אשלחני .
 אלהין פריכתני : קאל אטלקני . אד קד
 טלע אלפגר . קאל לא אטלקך . דון אן
 תבארכני : ויאמר ארי מה שמך ויאמר
 יעקב : ואמר ליה מן שמך . ואמר יעקב
 קאל לה מא אסמך . קאל יעקוב : ויאמר
 לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל
 כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל :
 ואמר . לא יעקב יתאמר עוד שמך . אלהין
 ישראל . ארי רב את קדם יי . ועם גובריא
 ויכיתא : קא . לא יסמא אסמך יעקב פקט .
 אלא אסראי . לאנך תרוזסת ענד אלה .
 וענד אנאם וטקת דאלך : וישאך יעקב
 ויאמר הנידה נא שמך ויאמר למה זה
 תשאך לשמי ויברך אתו שם : ושאי
 יעקב . ואמר חו בען שמך . ואמר . למא
 דנן את שאיל לשמי . וברך יתיה תמן :
 פסאלה יעקוב . וקאל אכברני מא אסמך .
 קאל ומא סואלך ען אסמי . ובארכה תם :
 ויקרא יעקב שם המקום פניאל כי ראייתי
 אלהים פנים אל פנים ותנצל נפשי : ויקרא
 יעקב . שמא דאתרא פניאל . ארי חזיתי

חלק הרקדוקו במצאכם אתי . המ"ם בחולם והצדי בפתח להרחיב על האלף ולבאר המלה ולולי זה היה המ"ם בקמ"ץ חטף
 והצדי בשו"א :

קות אחוהי : והו תקדמהם . וסגר עלי
 אלארין סבע מראר . ארי אן דנא מן
 אכיה : וירין עשו לקראתו ויחבקהו ויפל
 על צוארו וישקהו ויבכו : ורהט עשו
 לקדמותיה וגפפיה . וגפר על צוריה
 ונשקיה . ובכו : פתאצר עשו תלקאה
 פעאנקה . ואנכב עלי ענקה פקבלה .
 ובכיא : וישא את עינו וירא את הנשים
 ואת הילדים ויאמר מי אלה קד ויאמר
 הילדים אשר חנן אלהים את עבדך :
 וזקף ית עינוהי . והוא ית נשיא וית בניה .
 ויאמר מן איין קד . ויאמר . בניה . דחן יי
 ית עבדך : פרפע עינאה . ונצר אנסא
 ואלאולאר . קאל מן הולאי מעך . קאל .
 אלאולאר ארדי רוקהם אלה לעבדך :
 ותגשן השפחות הנה וילדיהן ותשתחווין :
 וקריבא לחינתא . איין ובניהון וסגידא :
 פתקדמא אלאמתין . ואולאדהן וסגדא :
 ותגשן נם לראה וילדיהן וישתחווין ואחר נגש
 יוסף ורחל וישתחווין וקריבת אף לאה .
 ובנהא וסגידו . ובתר פן . קריב . יוסף
 ורחל וסגידו : פתקדמת לאה איצא .
 ואולאדהא וסגדו . ובעד דאלך תקדם .
 יוסף ורחל וסגדו : ויאמר מי קד בלדי
 המחנה הזה אשר פגשתי ויאמר למצא
 חן בעיני ארני : ויאמר . מא קד . כל
 משריתא הדא דערעית . ויאמר . לאשפחא
 רחמין בעיני רבוני : קאל . למא לך גמיע
 הדא ארי פאניתה . קא . לאנד הצאא ענד
 סידי : ויאמר עשו ישלי רב אחי יהי
 קד אשר קד : ויאמר עשו אית לי סגן .
 אחי . אצלח בדיך : מא עשו מוגוד לי
 אכתר מן דאלך . בקי קד יא אכי מאלך :
 ויאמר יעקב אלנא אסגנא מצאתי חן
 בעיניך ולקחת מנחתי מידי מי עלי פן
 ראיתי פניך כראת פני אלהים ותרצני :
 ויאמר יעקב . בבעו אם כען אשפחית
 רחמין בעיניך . ותקביל תקרובתי מן ידי .

מלאכא דיי אפין באפין . ואשתיובת
 נפשי : פסמא יעקוב . אסם אמוצע פניאל .
 קאל לאני ראית מלך אלה שפאה .
 ותלצת נפסי : ויזרחלו השמש כאשר
 עבר את פניאל והוא צלע עלי ירכו :
 ודנה ליה שמשא . כד עבר ית פניאל .
 והוא מטלע על ירפיה : פאשוקת לה
 אלשמס . כמא עבר פניאל . וכאן ארי
 וקתה דאך יצלע מן ורכה : עלי פן לא
 יאכלו בני ישראל את יגיד הנשה אשר
 עלי פן הירך עד היום הזה כי נגע בכף
 ירך יעקב בנגיד הנשה : על פן . לא אבדין
 בני ישראל ית נידא נשיא . העל פתי
 ירכא . עד יומא הדין . ארי קריב בפתי
 ירכא היעקב . בנגידא נשיא : לדאך לא
 יאבדון בני אסראיל ערק אנסא . ארדי
 מע חק אלורך . ארי יומנא הדא . למא
 דנא בחק ורך יעקוב . בערק אנסא :
 וישא יעקב עינו וירא : והנה עשו פא
 ועמו ארבע מאות איש ויחץ את הילדים
 על לאה ועל רחל ועל שתי השפחות :
 וזקף יעקב עינוהי . והוא והא עשו אתי .
 ועפיה . ארבע מאה גוברא . ופליג ית
 בניה . על לאה ועל רחל . ועל תרתין
 לחינתא : פרפע יעקוב עינאה . ונצר
 פאדא בעשו אקבל . ומעה ארבע
 מאיה רגל . פקסם אלאולאר . עלי לאה
 ועלי רחל . ואאמתין : וישם את
 השפחות ואת ילדיהן ראשונה ואת לאה
 וילדיה אחרנים ואת רחל ואת יוסף
 אחרנים : ושוי ית לחינתא . וית בניהון
 קדמותא . וית לאה ובנהא בתראין . וית
 רחל וית יוסף בתראין : פעייר אלאמתין
 ואולאדהן אולא . ולאה ואולאדהא בעד
 דאלך . ורחל ויוסף בעד דאלך : והוא
 עבר לפניהם וישתחו ארצה שבע פעמים
 עד גשתו עד אחיו : והוא עבר קדמיהון .
 וסגיד על ארעא שבע זמנין . עד מקרביה

חלק הד קדוק . ז) והנה עשו בא . אין כאן פסוק בכל הספרים שבדקתי גם בספרי הרפוס לא נמצא ועיקר : ח) עד גשתו עד
 אחיו . הרגם אונקלוס לוח : ט) ואחר נגש . תובת נגש בתביר בכל הרגוואן לא במארכה : י) אשר פגשתי . הניסל בקמין כדינו גם לא
 נמנה בכלל פתחין באתנח עיין במחברת ובמוסרה וכו' הרמ"ל דלא כדפוסים והוא מעות : * צוארו קרי . * נקוד על וישקחו .
 בא (בתר תורה)

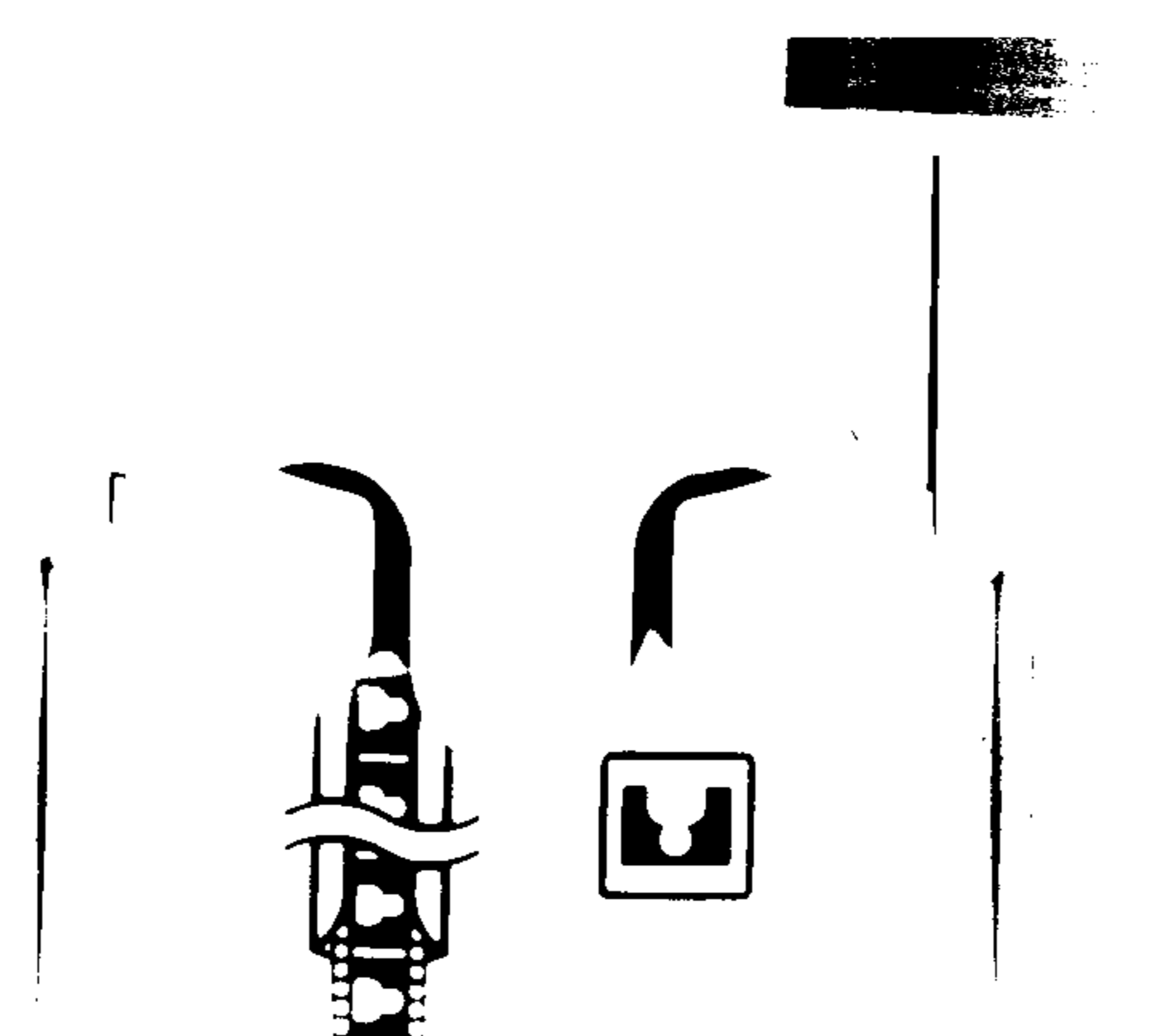
אני על פן חזיתנון לאפק. בחיו. אפי
 רברביא ואתרעית לי: קאל יעקוב. לא
 יא סידי אן וגדת הצאא ענדך. אקבל
 הדייתי מן ידי. פאני קד ראית וגהך.
 כרויא וגה אלאשראף פארין עני: קחי
 נא את-ברכתי אשר הבאת לך פייחני
 אלהים וכי ישליכל ויפצריפו ויקח:
 קביל בען ית הקרנתי דאיתויאת לך.
 אני רחים עלי יי ואני את לי כולא.
 ואתקוף ביה וקביל: אקבל הדייתי אני
 גבת לך. פאן אלה רפאני ומוגוד לי
 כתיר. פאלח עליה התא קבלהא: ויאמר
 נסעה ונלכה ואלכה לנגדה: ואמר נסול
 ונהך. ואתך לקבך: קאל נרחל ונמצי.
 ואסיר מעך: ויאמר אליו אדני ידע פי
 הידדים רפים והצאן והבקר עלות עלי
 ודפקום יום אחד ומתו כל-הצאן: ואמר
 ליה רבוני ידע אני ונקיא רביכי. וענא
 ותורי מינקתא עלי. אם ארחוקנין יומא
 חד. וימותון בר ענא: קאל לה. סידי
 יעלם אן אלאולאד רכיך. וארגנס ואלבקר
 מרצעאת עני. פאן כרדתהא יומא
 ואחדא. תמאות אכתרהא: יעבר-נא
 אדני לפני עבדו יי ואני אתנהלה לאפי
 לרגל המלאכה אשר לפני ודרגל הידדים
 עד אשר-אנא אל-אדני שעירה: יעבר
 בען רבוני קדם עבדיה. ואנא אדבר
 בניה. לרגל עבדתיא הקדמי ודרגל
 ינקיא. עד דאיתי לות רבוני לשעיר:
 יתקדם סידי קדאם עבדה. ואנא
 אסוקהם רודא. בסבב ארמלך לדי בין
 ידי ומן אנל אלאולאד. אלי אן אני
 אלי סידי אני ארשראה: ויאמר עשו
 אצינה-נא עמה מן-העם אשר אתי ויאמר
 לפה זה אמצא-יחן בעיני אדני: ואמר
 עשו. אשבוק בען עמך. מן עמא דעמי.
 ואמר למא דנן. אשכח רחמין בעיני
 רבוני: קאל. פאכלך מעך מן אלקום
 אני מעי. קאל למאדא. אנד כל הדא

ג

ד

אלחצא ענה סידי: וישב ביום ההוא
 עשו לדרבו שעירה: ותב ביומא ההוא
 עשו. לאורחיה דסעיר: פרגע עשו
 פי דאלך אליום. אלי מריקה אלי
 אלשראה: ויעקב נסע ספתה ויבן
 לו בית ולמקנהו עשה סבת על-פן קרא
 שם-המקום סבות: ויעקב נמל דסבות.
 ובנא ליה ביתא. ולבעיריה עבד מטקן.
 על פן. קרא שמה דאתרא סבות:
 ויעקוב רחל אלי סבות. פבנא לה
 ביתא. וצנע למאשיתה ערישא. לדאלך
 סמי אלמוצע סבות: ס ויבא
 יעקב שלם עיר שכם אשר בארץ
 כנען בבואו מפרן ארם ויחן את-פני
 העיר: ואתא יעקב שלים לקרתא
 דשכם. דבארעא דכנען. במיתוהי מפרן
 ארם. ושרא לקביל קרתא: פדכל יעקוב
 סאלמא אלי קריה נאבלום. אתי פי בלד
 כנעאן. פי מגייה מן פרן ארם. ונזל
 קבאלה אלקררה: ויקן את-חלקת השדה
 אשר נטה-שם אהלו מיד בני-חמור אבי
 שכם במאה קשיטה: וזבן ית אחסנת
 חקלא דפרסיה תמן למשפניה. מיד
 בני חמור אבוהי דשכם. במאה חורפן:
 פאבתאע חדיקה אלציעה. לדי צרבתם
 כנאיה. מן יד בני חמור אבו שכם.
 במאיה נענה: ויצב-שם מזבח ויקרא-
 לו אל אלהי ישראל: ואקים תמן מדבח.
 ופדח עלוהי. קדם אל אלהי ישראל:
 פנצבתם מדבחה. ודעא אמאמה. באסם
 אטאיך אלאה אסראיל: ס ותצא
 דינה בת-לאה אשר ילדה ליעקב לראות
 בכנות הארץ: ונפקת דינה בת לאה.
 דילידת ליעקב. למחוי פבנת ארעא:
 תם כרנת דינה אכנה לאה. אדי ולדתהא
 ליעקוב. לתנצר בבנאת אהל אלברד:
 וירא אתה שכם בן-חמור החוי נשיא
 הארץ ויקח אתה וישכב אתה ויענה:
 וחזא יתה. שכם בר חמור. חזאה רבא

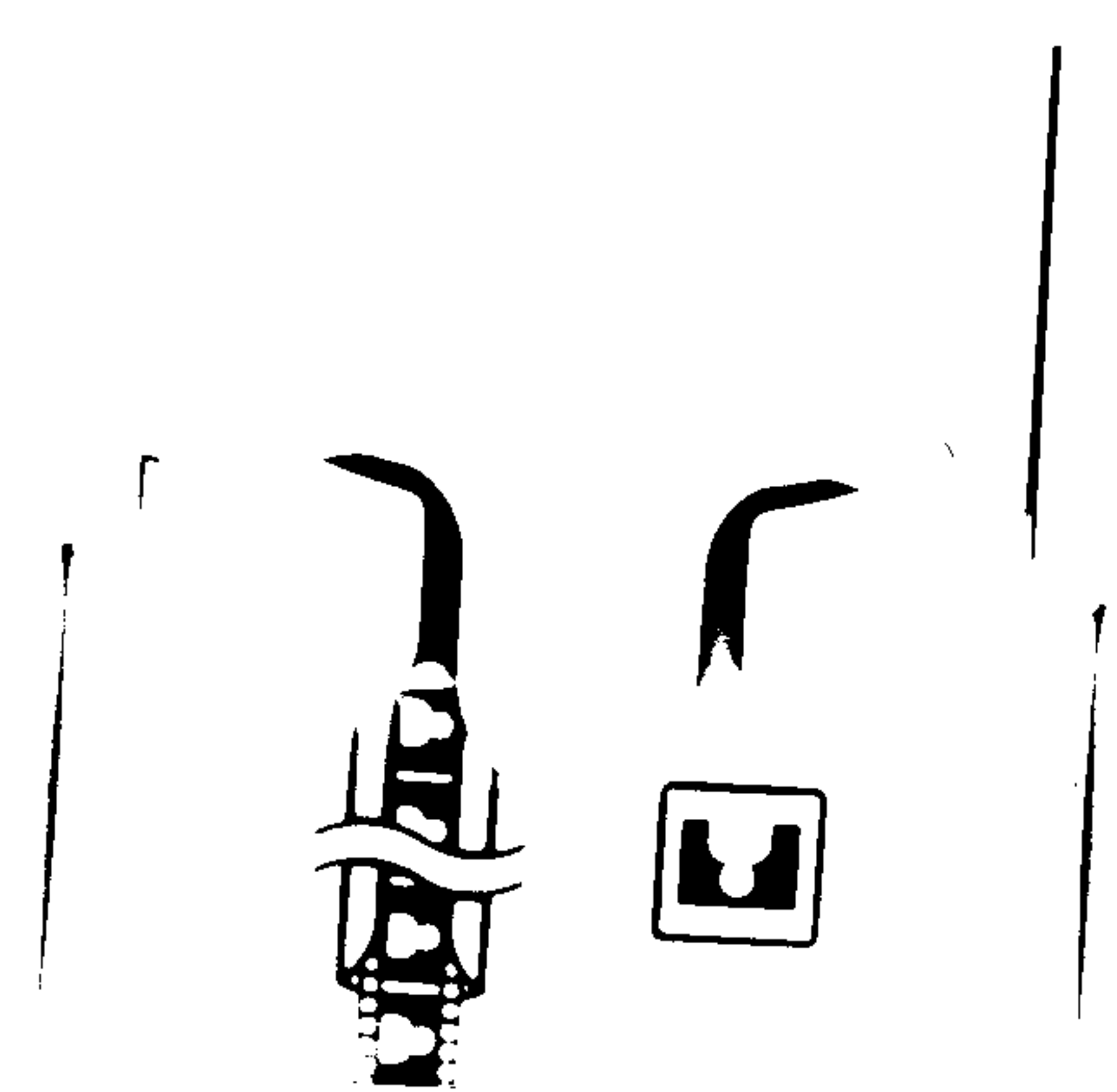
חלק הדק דוק. יא) אדני ידע כי הילדים רכים. היבת ידע בפשטא אחת והיא מלרע: יב) ואני אתנהלה לאמי. האלף מועמד
 כנעיא והנו"ן בקמץ וכ"ה בקצת דפוסים

דארעא . ודבר יתה . ושכיב יתה ועניה :
 פראהא שכם אבן חמור . אלחוי שרופ
 אלברד . פאכרהא . וצאגעהא ואתאהא :
 ותדבק נפשו בדינה בת יעקב ויאהב
 את הנער וידבר על לב הנער :
 ואתרעיא את נפשיה . בדינה בת יעקב .
 ורחים ית עולימתא . ומלי על לפה
 העולימתא : פתעלקת נפסה בהא .
 ואחבהא ודארהא : ויאמר שכם אל
 חמור אביו לאמר י קחלי אתי הילדה
 הזאת לאשה : ואמר שכם . לחמור אבוי
 למימר . סב לי ית עולימתא הדא לאתו :
 פקאר שכם לחמור אבוי קאילא . כד לי
 הדה ארגאריה זוגה : ויעקב שמע פי
 טמא את דינה בתו ובניו היו אתמקנהו
 בשדה והחריש יעקב עד באם : ויעקב
 שמע . ארי סאיב ית דינה בריתיה . ובנהי .
 הו עס גיתוהי בחקלא . ושתיק יעקב עד
 מיתיהון : וסמע יעקוב . אנה קד נגם
 דינה אבנתה . וכאן בניה מע מאשיתה
 פי אצחרא . פאמסך ארי מנייהם : ויצא
 חמור אבוי שכם אל יעקב לדבר אתו :
 וגפק . חמור אבוי דשכם לות יעקב .
 למדלא עמיה : תם כרג . חמור אבוי שכם
 ארי יעקוב . ליבלמה בדאך : ובני יעקב
 באו כן השדה פשמעם ויתעצבו האנשים
 ויחר להם מאד פי נבלה עשה בישראל
 לשכב את בת יעקב י וכן לא יעשה :
 ובני יעקב . עאלו מן חקלא כד שמעו .
 ואתנסו גובריא . ותקוף להון לחדא .
 ארי קלנא עבד בישראל . למשכב ית
 בת יעקב . וכן לא כשר דיתעביר : ובני
 יעקוב . גאו מן אצחרא כמא סמעו .
 פאנתם אלקום . ואשתד עליהם גרא .
 למא צנע כסאסה פי אר אסראיל . אר
 צאנע אבנה יעקוב . וכדאך לא יצנע :
 וידבר חמור אתם לאמר שכם בני השקה
 נפשו בבתכם תנו נא אתה לו לאשה :

ומלי חמור עמהון למימר . שכם ברי .
 אתרעיא את נפשיה בברתכון . הבו כען
 יתה . ליה לאתו : פכלמהם חמור קאילא .
 אן שכם אבני . קד שעפת נפסה
 באבנתכם . פאעטוהא לה זוגה : והתחננו
 אתנו בנתיכם תתנו לנו ואת פנתינו
 הקחו לכם : ואתחננו בנא . בנתכון
 תתנו נא . וית בנתנא תסבון לכון :
 וצאחרנא . אעטנא בנאתכם . וכדו
 בנאתנא : ואתנו תשבו והארץ תהיה
 לפניכם שבו וסחרוה והאחוזו פיה : ועמנא
 תתכון . וארעא יהי קדמיכון . תיבו
 ועבדו פיה סחורתא . ואחסנו פיה : וקימו
 מענא . הודא אלברד בין ידיכם . אנלסו
 ואתגרו פיה . וחווה : ויאמר שכם אל
 אביה ואלי אחיה אמצא חן בעיניכם
 ואשר תאמרו אלי אתן : ואמר שכם
 לאבנהא ולאתהא . אשכח רחמן
 בעיניכון . ודתימרון לי אתין : פקא שכם
 לאביהא ואכותהא . אנר הצאא ענדכם .
 ומא הקולו לי אעטיכם : הרבו עלי מאד
 מחר ומתן ואתנה פאשר תאמרו אלי
 ותנולי אתי הנער לאשה : אמנו עלי
 לחדא מוחרין ומתנן . ואתין . כמא
 דתימרון לי . והבו לי ית עולימתא לאתו :
 כתרנו עלי גרא מן אלמהר ואלעטא .
 ואעטיכם כמא תקולו לי . ואעטוני הדה
 ארגאריה זוגה : ויענו בני יעקב את שכם
 ואת חמור אביו פמרמה וידברו אשר
 טמא את דינה אחתם : ואתו בני יעקב .
 ית שכם וית חמור אבוי . פחכמא
 ומליו . דסאיב . ית דינה אחתהון :
 פאנאבוהמא בני יעקוב . במכר וקאלו .
 כמא נגם דינה אכתהם : ויאמרו אליהם
 לא נוכל לעשות הדבר הזה לתת את
 אחתנו לאיש אשר לו ערלה בייחרפה
 הוא לנו : ואמרו להון . לא נכול למעבד
 פתגמא הדין . למתן ית אחתנא . לגבר

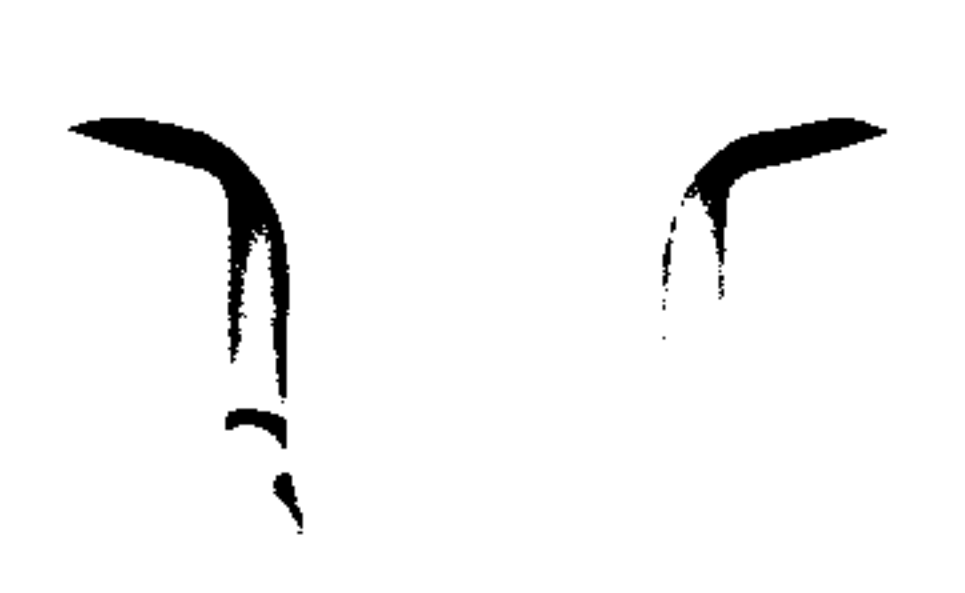
חלק הדקדוק . יג) וידבר על לב הנערה , תרגום שלנו ומלי על לבה ולא ומליל , דקשיא ליה לאונקלוס חיבת וידבר שהוא
 לשון קשח וזה היפך המכיון שלפייסה היה צריך לכן תרגם אחר כונת הענין ומלי לומר שמילא על לבה בשלמות דבר פיוס וריצויו ,
 וכן ספרש דברו על לב ירושלם דמתרגמינן מלו תחומין ולא סתרגמינן מלילו וד"ק : יד) קח לי את הילדה הזאת לאשה , הרלה של
 חיבת הילדה כרגש בכל התיגאן : טו) וכן לא יעשה ת"א דיתעביר :

הליה ערלא. ארי חסדא היא לנא: קאלו
 להמא. לא נטיק אן נצנע הוא אלאמר.
 אן נעטי אכתנא. להגל לה קלפה. לאנה
 עאר עלינא: אן בוזאת נאות לכם אם
 תהיו כמנו להמל לכם כל-זכר: פרם
 פדא נשפס לכון. אם תהון פותנא. למגור
 לכון פל דכורא: לכן בכלה נטאנקם.
 אן תצירו מתלנא. ואכתתן מנכם כל
 דבר: ונתנו את-פנתינו לכם ואת-
 פנתיכם נקח-לנו וישבנו אתכם והיינו
 לעם אחד: ונתין ית פנתנא לכון. וית
 פנתכון נסב לנא. ונתיב עמכון. ונהי לעמא
 חד: ואעטינאכם בנאתנא. ותזוננא
 בנאתכם. ואקמנא מעכם. וצרנא אמה
 ואחרה: ואם-לא תשמעו אלינו
 דהמול ולקחנו את-פתנו והדכנו:
 ואם לא תקבלון. מננא למגור. ונדבר
 ית פרתנא וניזיל: ואן לס תקבלו מנא
 אן תכתתנו. אכרנא אבנתנא ומצינא:
 וייטבו דבריהם בעיני חמור ובעיני שכם
 בן-חמור: וישפרו פתומיהון בעיני חמור.
 ובעיני שכם פר חמור: פחסן כלאמהם
 ענד חמור. וענד שכם אבנה: ולא-אחר
 הנער לעשות הדבר פי חפץ פבת-
 יעקב והוא נכפד מפל בית אביו:
 ולא אחר עולימא למעבד פתנמא.
 ארי אתרעי פבת יעקב. והוא יקר. מפל
 בית אבוהי: ולם יזכר אדגלאם אן יצנע
 דאך אלאמר. לאנה מריד אבנה
 יעקוב. והו אכרם. מן גמיע בית אביה:
 ויבא חמור ושכם בנו אל-שער עירם
 וידברו אל-אנשי עירם לאמר: ואתא
 חמור. ושכם בריה לתרע קרתהון.
 ומדידו. עם אנשי קרתהון למימר: פלמא
 דכל חמור. ושכם אבנה ארי באב
 קריתתם. כאטבו אהדהא קאילין:
 האנשים האלה שלמים הם אתנו וישבו
 בארץ ויסחרו אתה והארץ הנה רחבת-
 ידים לפניכם את-פנתם נקח-לנו לנשים

ואת-פנתינו נתן להם: ונבריא האלון
 שלם אנון עמנא. ויתבון בארעא ויעברון
 בה סחורתא. וארעא. הא פתיות ידן
 קדמיהון. ית פנתהון נסב לנא לנשין.
 וית פנתנא נתין להון: הולאי אלקום
 מסאלמין הם לנא. אן יגלסו פי אלברד
 ויתגרו פיה. והודאה ואסע אלאמכאן
 בין אידיהם. אן נתזוננא בנאתהם. ונעטיהם
 בנאתנא: אן בוזאת יאתו לנו האנשים
 לשבת אתנו להיות לעם אחד בהמול
 לנו כל-זכר כאשר הם נמלים: פרם פדא
 ישפסון לנא ונבריא למתב עמנא. למחוי
 לעמא חד. במגור לנא פל דכורא. פמא
 דאנון גזויין: לכן בכלה. יטאנקונא
 אלקום אן יקימו מענא. ונציר אמה
 ואחרה. באן יכתתן מנא כל דבר. כמא
 הם סכתתנין: מקנהם וקנינם וכל-בהמתם
 הלא לנו הם אן נאותה להם וישבו
 אתנו: גיתיהון וקנינהון וכל בעיריהון.
 הלא דילנא אנון. פרם נשפס להון.
 ויתבון עמנא: מואשיהם ואתאתהם
 וסאיר בהאימהם. אנמא הו לנא. עדא
 אן נטאנקתם עלי דאלך. ויקימו מענא:
 וישמעו אל-חמור ואל-שכם בנו כל-יצאי
 שער עירו וימרו כל-זכר כל-יצאי שער
 עירו: וקבילו מן חמור ומן שכם בריה.
 פל נפקי תרע קרתיה. ונזרו פל דכורא.
 פל נפקי תרע קרתיה: פקבלו מן חמור
 ומן שכם אבנה. כל מן כרג מן באב
 קריתתה. ואכתתן מנחם כל דבר: ויהי
 ביום השלישי בהיותם פאבים ויקחו שני
 בני-יעקב שמעון ולוי אחי דינה איש
 חרבו ויבאו על-העיר פטח ויהרגו כל-
 זכר: והוה ביומא תליתתאה פד תקיפו
 עליהון פיביהון. ונסיבו תרין בני יעקב.
 שמעון ולוי. אחי דינה גבר חרפיה. ועאו
 על קרתא דיתבא דרוחצן. וקטלו פל
 דכורא: ולמא כאן פי אריום אתאתוהם
 וגעון. אכד שמעון ולוי. אכוי דינה כל

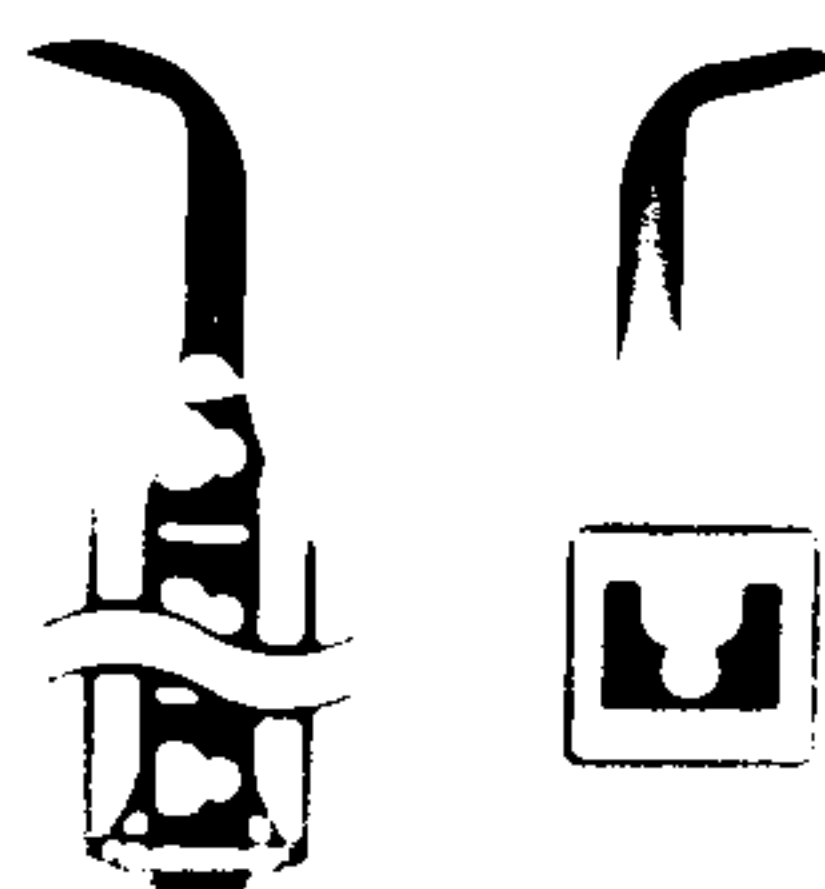
חלק הדקדוק. טו) אך בואת נאות לכם. תרגום נישפס. תרגום אם יפחך חטאים אל תבא לא תמפס. (הערוך):
 (י) וייטבו דבריהם. העטרת הו"ד הנוספת כנעיא להורות על הו"ד פא הפעל נחה. [מהרי"ב]:

ויאמר אלהים אלי יעקב קום עלה ביתי אל ושב שם ועשה שם מזבח לי לאל הנראה אליך בברכה מפני עשו אחיך: ויאמר יי' ליעקב. קום. סק לבית אל ותיב תפן. ועבד תפן מדבח. לאל האתגלי לך. במערקך. מן קדם עשו אחיך: תם קאך אלה ליעקוב. קום אנעד אלי בית אל וקם תם. ואצנע תם מדבחא. לאטאיק אלמתגלי לך. פי הרובך. מן בין ידי עשו אחיך: ויאמר יעקב אל ביתו ואל כל אשר עמו הסרו את אלילי הנכר אשר בתככם והטהרו והחליפו שמלתיכם: ויאמר יעקב לאנש ביתיה. ולכל העפיה. אעידו. ית טעות עממיא דבניכון. ואדכו. ושנו בסותכון: תם קא יעקוב לאה. וסאר מן מעה. אנועו מעבודאת אלגרבא אלי פי מא בינכם. ותטהרו וברלו תיאבכם: ונקימה ונעדה בית אל ואעשה שם מזבח לאל הענה אתי ביום צרתי ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי: ונקום ונסק לבית אל. ואעבד תפן מדבח. לאל. דקביל צלותי ביומא דעקתי. והוה מימריה בסעדי. באורחא דאזלית: ונקום ונצעד אלי בית אל. ואצנע תם מדבחא. לאטאיק אלמגובני פי יום שדתי. וכאן מעי. פי אמריק אלי סלכתה: ויתנו אלי יעקב את כל אלילי הנכר אשר בידם ואת הנזמים אשר באזניהם ויטמן אתם יעקב תחת האלה אשר עם שכם: ויהבו ליעקב. ית כל טעות עממיא דבידיהון. וית קדשיא דבאודניהון. וטמר יתהון יעקב. תחות בוטמא דעם שכם: פרפעו אלי יעקוב. גמיע מעבודאת אלגרבא אלי כאנת מעהם. ואראשנאף אלי פי אדאנהם. פרפנהא יעקוב. תחת אלבטמה אתי בתצרה נאבלוס: ויפעו ויהי תחת אלהים עדיהערים אשר סביבותיהם ולא רדפו אחרי בני יעקב: ונטלו. והות

רגל סיפה. ודכלו עליהמא והם מטמאנון. וקתלו כל דבר: ואת המור ואת שכם בנו הרגו לפי חרב ויקחו את דינה מבית שכם ויצאו: וית המור וית שכם בריה. קטלו לפתגם דחרב. ודברו ית דינה. מבית שכם ונפקו: ותמור ושכם אבנה. קתלוהמא בחד אסיף. ואכדו דינה. מן בית שכם וכרגו: בני יעקב באו על החללים ויבזו העיר אשר טמאו אחתם: בני יעקב עאלו לחצא קטיליא. ויבזו קרתא. דסאיבו אחתהון: בני יעקוב. דכלו עלי ארעא. ונגמו מא פי אלקריה. כמא נגסו אנתהם: את צאנם ואת בקרם ואת חמריהם ואת אשרי בעיר ואת אשר בשדה לקחו: ית ענהון וית תוריון וית חמריהון. וית דבקרתיא. וית דבחקלא בוז: ונגמיהם ובקרהם וחמיהם. ומא פי אלקריה. ומא פי אציאע אכדו: ואת כל חילם ואת כל טפם ואת נשיהם שבו ויבזו ואת כל אשר בבית: וית כל נבמיהון וית כל טפלהון וית נשיהון. שבו ובוז. וית כל דבביתא: ונמיע אתאתהם ואטפאלהם ונסאהם. סבוהא ונגמוהא. וסאר מא פי אלמנאזל: ויאמר יעקב אל שמעון ואלי לוי עכרתם אתי להבאישני ב שב הארץ בפנעני ובפרזי ואני מתי מספר ונאספו עלי והפוני ונשמדתי אני וביתי: ויאמר יעקב. לשמעון וללוי עכרתון יתי. למתן דבבו פינא ויין יתיב ארעא. בכנענאה ובסרוואה. ואנא עם דמנון. ויתפנשו עלי וימחונני. ואשת יצי אנא ואנש ביתי: סקאך יעקוב. לשמעון ולוי קד סצחתמוני. ואפסדתמא חאלי מע אהל אלבלד. ארכנעאניין וארפרזיין. ואנא דהט דו אחצא. פינתמעון עלי ויקתלוני. סאנפד אנא ואלי: ויאמר הבזנה יעשה את אחותנו: ואמרו. הכנפקת ברא. יתעבד לאחתנא: קאלו. אבואניה. יצנע באכתנא:

חלק הדקדוק ית) לאל הנראה אליך חרטים לאל כי איננו מסודר: כב (כתר תורה)

דחלא מן קדם יי. על עממיא דבקרני
 סחרניהון. ולא רדפו. פתר בני יעקב:
 ולמא רחלו. וכאן דער אלה. עלי אהל
 אלקרא אדי חואליהם. ולם יכלבו בני
 יעקב: ויבא יעקב לזוה אשר בארץ
 פנען הוא בית אל הוא וכל העם אשר
 עמו: ואתא יעקב לזו. דבארעא דכנען.
 היא בית אל. הוא וכל עמא דעמיה:
 חתא גא יעקוב אלי לזו. אדי פי ברד
 כנעאן. הי בית אל. הו ונמיע אלקום
 אדי מעה: ויבן שם מזבח ויקרא למקום
 אל בית אל פי שם נגלו אליו האלהים
 בברחו מפני אחיו: ובגא תפן מדבחה.
 וקרא לאתרא. אל בית אל. ארי תפן.
 אתגלי ליה יי. במערקיה מן קדם אחוהי:
 פבגא תם מדבחה. ודעא פי אלמוצע.
 אל בית אל. לאן תם תגלא לה אלה.
 פי הרובה מן בין ידי אחיה: ותמת דברה
 מינקת רבקה ותקבר מתחת לבית אל
 תחת האלון ויקרא שמו אלון פכות:
 ומיתת דבורה מינקתה דרבקה
 ואתקברת. מלרע לבית אל בשיפולי
 מישרא. וקרא שמה מישר פכיתא:
 פמאתת דבורה דאיה רבקה. ודפנת.
 אספר מן בית אל דון אלמרג. פסמאה
 מרג ארבנא: פ

וירא אלהים ארי יעקב עוד פבאן מפדן
 ארם ויברך אתו: ואתגלי יי ליעקב עוד.
 במיתוהי מפדן ארם. וברוך יתיה: תם
 תגלא אלה ליעקוב איצא. פי מנייה מן
 פדן ארם. פבארך עדיה: ויאמר לו
 אלהים שמך יעקב לא יקרא שמך עוד
 יעקב פי אסישראל יהיה שמך ויקרא
 אתי שמו ישראל: ואמר ליה יי שמך
 יעקב. לא יתקרי שמך עוד יעקב.
 אלהין ישראל יהי שמך. וקרא ית שמה
 ישראל: וקאז לה אלה אסמך יעקוב.
 לא יסמא אסמך אבדא יעקוב פקט. אלא
 אסראיל. וסמאה איצא אסראיל: ויאמר

לו אלהים אני אל שדי פרה ורבה גוי
 וקהל גוים יהיה מפקד ומלכים מחלצין
 יצאו: ואמר ליה יי. אנא אל שדי פוש
 וסני. עם. וכנשת שבטין יהון מפקד. ומלכין
 דשדטין בעממיא מפקד יפקון: תם קאל
 לה אלה. אנא אמאי ארכאפי אנם
 ואבתר. אמה בעד גוק אמם יכון מפקד.
 ומרוך מן צלכך יכרונון: ואת הארץ אשר
 נתתי לאברהם וליצחק קד אתננה
 ודורעך אחריק אתן את הארץ: וית
 ארעא. דיהבית. לאברהם וליצחק קד
 אתננה. ולכנך פתוך אתין ית ארעא:
 ואלברד. אדי אעטיתה לאברהם
 ויצחאק אעטיה לך. ולנסך מן בערך:
 ויעל מעליו אלהים במקום אשר דבר
 אתו: ואסתלק מעלוי יקרא דיי. פאתרא
 דמליל עמיה: תם ארתפע ענה נור אלה.
 פי אלמוצע אדי כאטבה: ויצב יעקב
 מצבה במקום אשר דבר אתו מצבת
 אבן ונסך עליה נסך. ויצק עליה שמן:
 ואקים יעקב קמתא. פאתרא. דמליל
 עמיה קמת אבנא. ונסך עליה נסכין.
 ואריק עליה משחא: פנצב יעקוב דכה.
 פי אלמוצע אדי כאטבה דכה מן חנארה.
 ורש עדיהא מואנא. וצב עליהא דהנא:
 ויקרא יעקב את שם המקום אשר דבר
 אתו שם אלהים בית אל: וקרא יעקב
 ית שמה דאתרא. דמליל עמיה תפן.
 יי בית אל: וסמא יעקוב אסם אלמוצע.
 אדי כאטבה תם אלה בית אל: ויסעו
 מבית אל ויהי עוד פברת הארץ לבוא
 אפרתה ותלד רחל ותקש בלדתה:
 ונטלו מבית אל. והוה עוד פרוב ארעא
 למיעל לאפרת. וילידת רחל וקשיאת
 במילדה: תם רחלו מן בית אל. וקד
 בקי מיד מן אלמסאפה אלי דכול
 אפרת. פולדת רחל וצעב ולארהא:
 ויהי בהקשתה בלדתה ותאמר לה בא
 המילדת אל תיראי פיינס יזה קד בן:

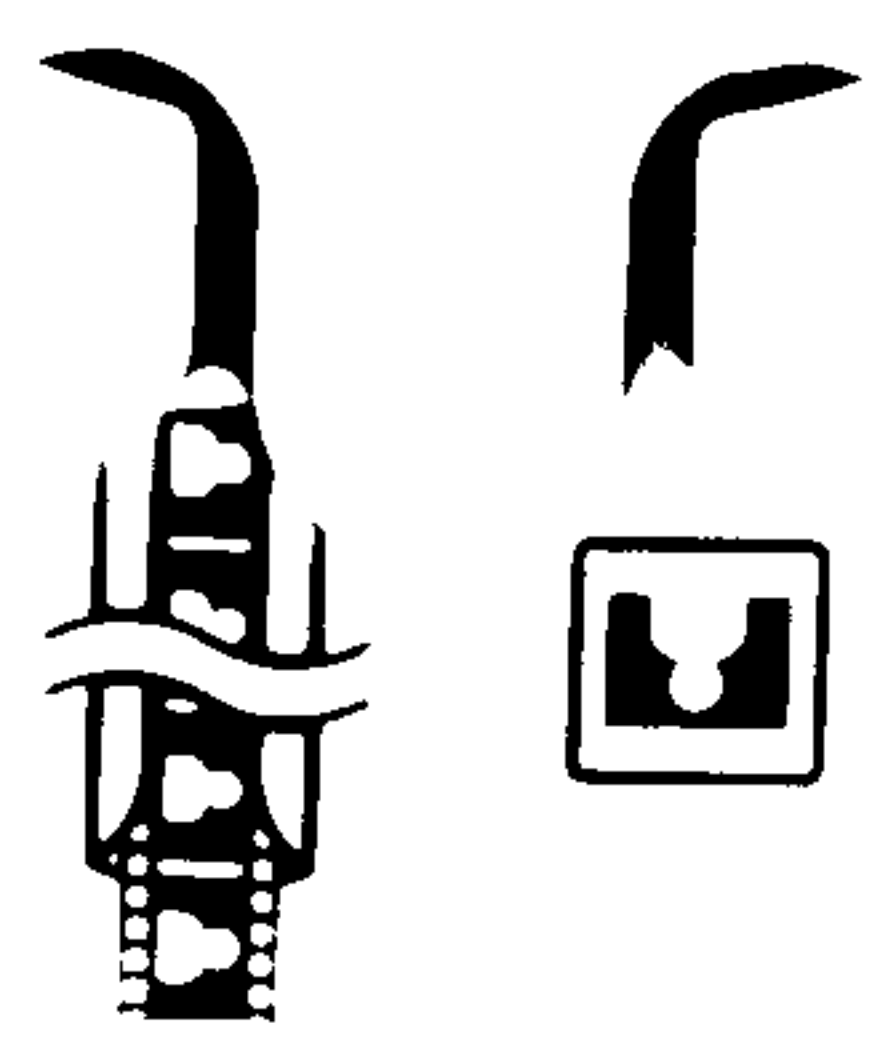
חלק הרקדוק (ט) כי שם נגלו אליו האלהים תרגום שלנו אתגלי ליה ה' והוא הנכון כי כותב והנה ה' נצב עליו ול"ג מלאביא
 דיי: (כ) אשר דבר אתו שם אלהים בית אל. תרגום בית אל: (כא) ותאמר לה המילדת אל תיראי. אין בה"א געיא בכל התרגומן. ואם כן
 השו"א שבמ"ם נח. ועיין בפ' שמות ודוק וכ"כ מהריב"ש ו"ל השו"א נח לדעת בן אשר:

והיה בקשיותה במילדה . ואמרת לה
 תיתא לא תדחלין . ארי אף דין לך פר:
 פלמא צעב ולארהא . קאת להא
 אלקאבדה לא תכאפין . פאן הוא לך
 אבן : ויהי בעצאת נפשה כי סתה ותקרא
 שמו בן-אויני ואביו קרא-לו בנימין : והיה .
 במפק נפשה ארי מיתא . וקרת שמה
 בר דויי . ואבוהי קרא ליה בנימין : ולמא
 כאן ענד כרוג נפסהא והי מאתה .
 אסמתה ן תרחי . ואביה סמאה בנימין :
 ותמת רחל ותקבר בדרך אפרתה הוא
 בית לחם : ומיתת רחל . ואתקברת
 באורה אפרת . היא בית לחם : ומאתת
 רחל . ודפנת פי טריק אפרת . הי בית
 לחם : ויצב יעקב מצבה עלי-קברתה
 הוא מצבת קברת רחל עדי-היום : ואקים
 יעקב . קמתא על קבורתה . היא . קמת
 קבורתא דרחל עד יומא דין : פנצב
 יעקוב דכה עלא קברהא . הי תסמא
 נצבה רחל אלי' אריום : ויסע ישראל ויט
 אהלה מהלאה למגדל-עדר : ונטל ישראל
 ופרסיה למשפניה . מהלאה למגדלא
 דעדר : תם רחל אסראיל . ומד כבאיה .
 מן הנאך אלי' מגדל עדר : ויהי בשפן
 ישראל בארץ ההוא וילך ראובן וישכב
 את-בלהה פילגש אביו וישמע ישראל
 פסקא באמצע פסוק פ

בני רחל . יוסף ובנימין : בני רחל . יוסף
 ובנימין : ובני בלהה שפחת רחל הן
 ונפתלי : ובני בלהה אמתה דרחל . הן
 ונפתלי : ובני בלהה אמה רחל . הן
 ונפתלי : ובני זלפה שפחת לאה גר ואשר
 אלה בני יעקב אשר ילדו בפדן ארם :
 ובני זלפה . אמתה דלאה גר ואשר . אלון
 בני יעקב . דאתילידו ליה בפדן ארם :
 ובני זלפה . אמה לאה גר ואשר . הולא
 בני יעקוב . אדי ולדו לה פי פדן ארם :
 ויבא יעקב אל-יעקב אביו ממרא קרית
 הארבע הוא חברון אשר-גר שם אברהם
 ויעקב : ואתא יעקב לות יעקב אבוהי .
 לממרא קרית ארבע . היא חברון . דדר
 תמן אברהם ויעקב : תם גא יעקוב אלי'
 יצחאק אביה . אלי' ממרא קריה ארבע .
 היא חברא . אדי סכן תם אברהם
 ויצחאק : ויהי ימי יצחק מאת שנה
 ושמנים שנה : והווי ימי יצחק . מצה
 ותמן שנין : וכאן עמר יצחאק . מצה
 ותמאנין סנה : וינע יצחק וימת ויאסף
 אר-עפיו זמן ושבע ימים ויקברו אתו
 עשו ויעקב בניו : ואתנגיד יצחק ומית
 ואתפניש לעמיה . סיב וסבע יומין .
 וקברו יתיה . עשו ויעקב בנוהי : פתופא
 יצחאק ומאת ואנצם אדי' קומה . שיכא
 קד שבע מן אלעטר . ודפנוה עשו ויעקוב
 אבנאה : פ

ויהיו בני-יעקב שנים עשר : והיה . פר
 שרא ישראל בארעא ההיא . ואזר ראובן .
 ושכיב ית בלהה לחינתא דאבוהי . ושמע
 ישראל : והווי בני יעקב תרי עסר : פלמא
 סכן אסראיל תלך אלבדה . מצא ראובן .
 פצאנע בלהה אמה אביה . פעלם בדאך
 אסראיל . פצארו בני יעקוב בבנימין
 אתני עטר : בני לאה בכור יעקב ראובן
 ושמעון ולוי ויהודה ויששכר וזבולון : בני
 לאה . בוכריה דיעקב ראובן . ושמעון
 ולוי ויהודה . ויששכר וזבולון : בני לאה .
 בכר יעקוב ראובן . ושמעון ולוי ויהודה .
 ויששכר וזבולון : בני רחל יוסף ובנימין :

ואלה תלדות עשו הוא אדום : ואלון .
 תולדת עשו הוא אדום : והיה שרה
 תיאליד עשו הו אדום : עשו לקח את-
 נשיו מבנות כנען את-עדה בת-אילון
 החתי ואת-אהליבמה בת-ענה בת-
 צבעון החוי : עשו נסיב ית נשוחי מבנות
 כנען . ית עדה . בת אילון חתאה . וית
 אהליבמה בת ענה . בת צבעון חואה :
 ודאך אן עשו תוונג נסאיה מן בנאת
 כנעאן . עדה אבנה אילון ארחת .
 ואהליבמה אבנה ענה . אבנה צבעון
 ארחוי : ואת-בשמת בת-ישמעאל אחות

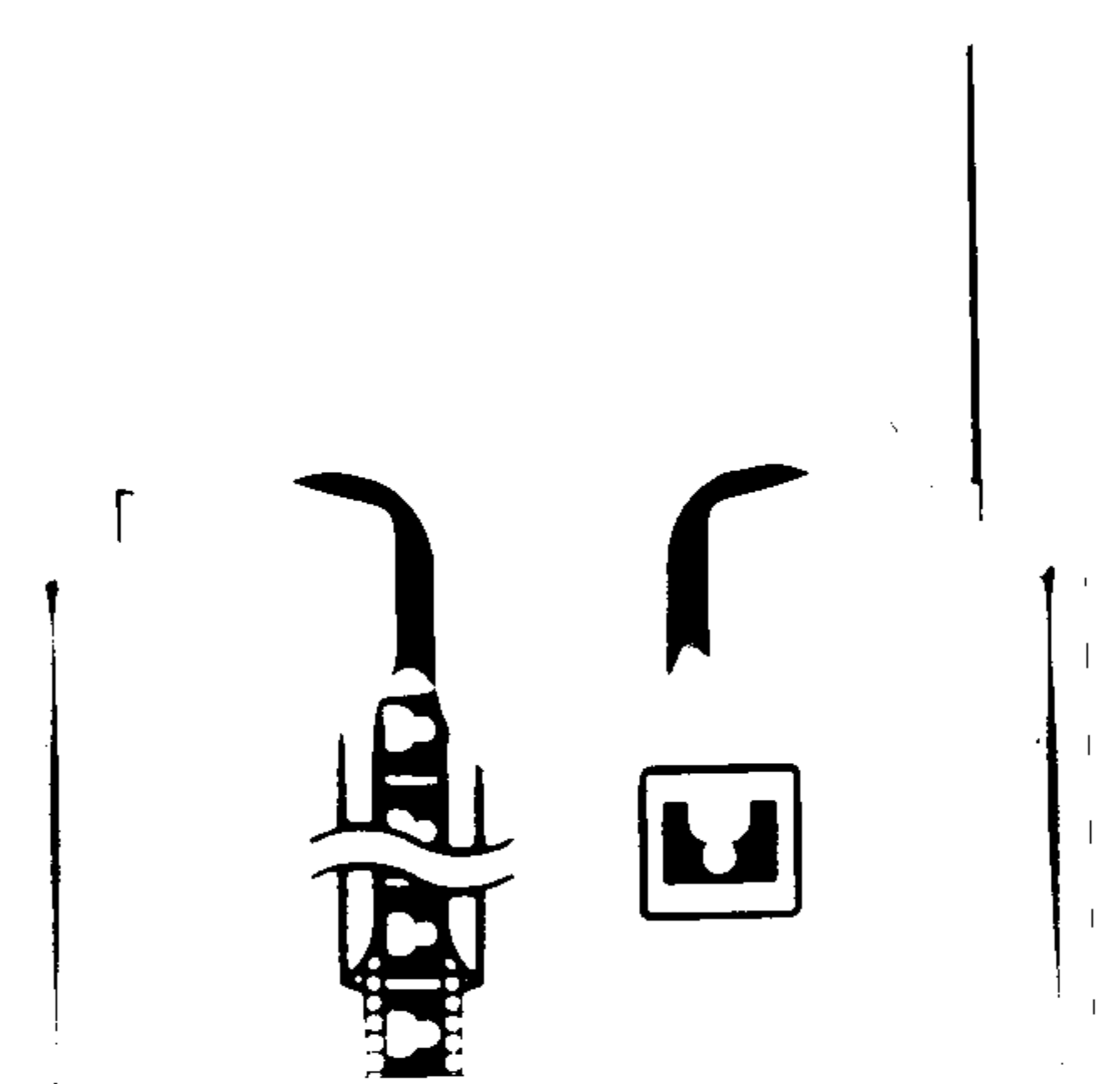

נְבוֹתֹת: וַיִּתְּ בְשֵׁמֶת בֵּית יִשְׁמָעֵאל אֶת־תִּיהַ
 דְּנְבוֹתֹת: וּבְשֵׁמֶת אַבְנָה אֶסְמָאֵעִל אֶכְתּ
 נְבוֹתֹת: וַתִּלְדַּד עֵדָה לַעֲשׂוֹ אֶת־אֱלִיפֹז
 וּבְשֵׁמֶת יִלְדָה אֶת־רְעוּאֵל: וַיִּלְדַּת עֵדָה.
 לַעֲשׂוֹ יֵת אֱלִיפֹז. וּבְשֵׁמֶת. יִלְדַּת יֵת
 רְעוּאֵל: פּוֹלַדַּת עֵדָה לַעֲשׂוֹ אֱלִיפֹז וּבְשֵׁמֶת
 וַלְדַת רְעוּאֵל: וְאֶהְלִיבְמָה יִלְדָה אֶת־יַעֲשִׁי
 וְאֶת־יַעֲלָם וְאֶת־קֶרַח אֱלֹהֵ בְנֵי עֲשׂוֹ אֲשֶׁר
 יִלְדוּלָו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: וְאֶהְלִיבְמָה יִלְדַת.
 יֵת יַעֲוֹשׁ וַיֵּת יַעֲלָם וַיֵּת קֶרַח. אֱלִיפֹז בְּנֵי
 עֲשׂוֹ. דִּאֲתִילִידוּ לִיָּה בְּאֶרְעָא דְכְנַעַן:
 וְאֶהְלִיבְמָה וַלְדַת. יַעֲוֹשׁ וַיַּעֲלָם וְקֶרַח.
 הוֹלָאֵי בְנֵי עֲשׂוֹ. אֲדִי וַלְדוּ לָהּ פִי בְלַד
 כְּנַעַן: וַיִּקַּח עֲשׂוֹ אֶת־נָשָׁיו וְאֶת־בְּנָיו
 וְאֶת־בָּנָתָיו וְאֶת־כָּל־נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ וְאֶת־
 מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־כְּהֻמָּתוֹ וְאֶת־כָּל־קְנִינָיו
 אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיֵּלֶךְ אֶל־אֶרֶץ
 מִסְּנֵי יַעֲקֹב אֲחִיו: וַדְּבַר עֲשׂוֹ. יֵת נִשְׁוִהֵי.
 וַיֵּת בְּנוֹהֵי וַיֵּת בָּנָתֵיהֵ וַיֵּת כָּל־נַפְשׁוֹת
 בֵּיתֵיהֵ. וַיֵּת גִּיתֹהֵי וַיֵּת כָּל־פְּעִירֵיהֵ. וַיֵּת
 כָּל־קְנִינֵיהֵ. דְקָנָא בְּאֶרְעָא דְכְנַעַן. וְאִזְק
 לְאֶרֶע אַחֲרֵי. מִן קָדָם יַעֲקֹב אֲחוּהֵי:
 פֶּאֶכְד עֲשׂוֹ נִסְאִיָּה. וּבְנוֹיָה וּבְנָאֲתָהּ וְכָל
 נַפְסֵ מִן אֵה. וּמֵאֲשִׁיתָהּ וּסְאִיר בְּהֵאִימָה.
 וּגְמִיעַ מַלְכָּה. אֲדִי מַלְכָּה פִי בְלַד כְּנַעַן.
 וּמִצָּא אֲרִי בְלַד גִּירָה. מִן קִבְל יַעֲקֹב
 אֲכִיָּה: פִּי־הִיָּה רְכוּשֵׁם רַב מִשְׁבַּת יַחְדוֹ
 וְלֹא יִכְלָה אֶרֶץ מְגוּרֵיהֵם לְשֵׁאת אֲתָם
 מִפְּנֵי מִקְנֵיהֵם: אֲרִי הִוָּה קְנִינֵהוֹן. סְנִי
 מִדְּמַתְבִּ פְּחָדָא. וְלֹא יִכְלַת. אֶרֶע
 תּוֹתְבוֹתֵהוֹן לְסוּבְרָא יִתְהוֹן. מִן קָדָם
 גִּיתִיהוֹן: אִד כֹּאן סְרַהֵם כְּתוּר מִן אֵן
 יִקִּימוּ גְמִיעָא. וְלֵם יִטִּיק בְלַד סְכְנָאֵהֵם
 אֵן יַחְתַּמְלָהֵם. מִן קִבְל מוֹאֲשִׁיָּהֵם: וַיֵּשֶׁב
 עֲשׂוֹ בְּהַר שַׁעִיר עֲשׂוֹ הוּא אֲדוּם: וַיִּתֵּיב
 עֲשׂוֹ בְּטוֹרָא דְסַעִיר. עֲשׂוֹ הוּא אֲדוּם:
 פֶּסְכֵן עֲשׂוֹ אֲדִי הוּ אֶלְאֲחֲמֵרִי. פִי גַבֵּל
 סַעִיר: וְאֱלֹהֵ תִלְדוֹת עֲשׂוֹ אֲבִי אֲדוּם
 בְּהַר שַׁעִיר: וְאֱלִיפֹז. תּוֹלְדַת עֲשׂוֹ אֲבוּהוֹן
 דְּאֲדוּמָאֵי. בְּטוֹרָא דְסַעִיר: וְהִדָּא שְׂרַח

(*) יעוש קרי

תִּיאֲלִיד עֲשׂוֹ אֲבֹ אֶלְאֲחֲמֵרִי. פִי גַבֵּל
 סַעִיר: אֱלֹהֵ שְׁמוֹת בְּנֵי־עֲשׂוֹ אֱלִיפֹז בֶּן־
 עֵדָה אִשְׁת עֲשׂוֹ רְעוּאֵל בֶּן־בְּשֵׁמֶת אִשְׁת
 עֲשׂוֹ: אֱלִיפֹז שְׁמֵהֵת בְּנֵי עֲשׂוֹ. אֱלִיפֹז.
 בְּרַ עֵדָה אִתְת עֲשׂוֹ. רְעוּאֵל. בְּרַ בְּשֵׁמֶת
 אִתְת עֲשׂוֹ: הִדָּה אֶסְמָאֵ בְנֵי עֲשׂוֹ. אֱלִיפֹז.
 אֲבֵן עֵדָה זֹוּגָה עֲשׂוֹ. רְעוּאֵל. אֲבֵן בְּשֵׁמֶת
 זֹוּגָה עֲשׂוֹ: וַיְהִי בְנֵי אֱלִיפֹז תִּימָן אֹמֵר
 צְפֹ וּגְעַתֵם וְקָנֹ: וְהוּ בְנֵי אֱלִיפֹז. תִּימָן
 אֹמֵר. צְפֹ וּגְעַתֵם וְקָנֹ: וְכֹאן בְנֵי אֱלִיפֹז.
 תִּימָן אֹמֵר. צְפֹ וּגְעַתֵם וְקָנֹ: וְתִמְנַע
 הִיָּתָה פִּלְגֵשׁ לְאֱלִיפֹז בֶּן־עֲשׂוֹ וַתִּלְדַּד
 לְאֱלִיפֹז אֶת־עַמְלָק אֱלֹהֵ בְנֵי עֵדָה אִשְׁת
 עֲשׂוֹ: וְתִמְנַע הוּת לְחִינְתָא לְאֱלִיפֹז בְּרַ
 עֲשׂוֹ. וַיִּלְדַּת לְאֱלִיפֹז יֵת עַמְלָק. אֱלִיפֹז.
 בְּנֵי עֵדָה אִתְת עֲשׂוֹ: וְכֹאנַת תִּמְנַע אִמָּה.
 לְאֱלִיפֹז אֲבֵן עֲשׂוֹ. פּוֹלַדַּת לָהּ עַמְלָק.
 הוֹלָאֵי בְנֵי עֵדָה זֹוּגָה עֲשׂוֹ: וְאֱלֹהֵ בְנֵי
 רְעוּאֵל נָחַת זֹוּרַח שְׁמָהּ וּמִזָּה אֱלֹהֵ הִיָּו
 בְּנֵי בְשֵׁמֶת אִשְׁת עֲשׂוֹ: וְאֱלִיפֹז בְּנֵי רְעוּאֵל.
 נָחַת זֹוּרַח שְׁמָהּ וּמִזָּה. אֱלִיפֹז הִיָּו. בְּנֵי
 בְשֵׁמֶת אִתְת עֲשׂוֹ: וְהוֹלָאֵי בְנֵי רְעוּאֵל.
 נָחַת זֹוּרַח שְׁמָהּ וּמִזָּה. הוֹלָאֵי כֹאנֹ. בְנֵי
 בְשֵׁמֶת זֹוּגָה עֲשׂוֹ: וְאֱלֹהֵ הִיָּו בְּנֵי
 אֶהְלִיבְמָה בְּת־עֵנָה בְּת־צְבַעוֹן אִשְׁת עֲשׂוֹ
 וַתִּלְדַּד לַעֲשׂוֹ אֶת־יַעֲשִׁי וְאֶת־יַעֲלָם וְאֶת־
 קֶרַח: וְאֱלִיפֹז הוּו. בְּנֵי אֶהְלִיבְמָה בְּת
 עֵנָה. בְּת צְבַעוֹן אִתְת עֲשׂוֹ. וַיִּלְדַּת לַעֲשׂוֹ.
 יֵת יַעֲוֹשׁ וַיֵּת יַעֲלָם וַיֵּת קֶרַח: וְהוֹלָאֵי
 כֹאנֹ. בְנֵי אֶהְלִיבְמָה אֲבְנָה עֵנָה. אֲבְנָה
 צְבַעוֹן זֹוּגָה עֲשׂוֹ. פּוֹלַדַּת לָהּ יַעֲוֹשׁ וַיַּעֲלָם
 וְקֶרַח: אֱלֹהֵ אֱלִיפֹז בְּנֵי־עֲשׂוֹ בְּנֵי אֱלִיפֹז
 בְּכּוּר עֲשׂוֹ אֱלִיפֹז תִּימָן אֱלִיפֹז אֹמֵר אֱלִיפֹז
 צְפֹ אֱלִיפֹז קָנֹ: אֱלִיפֹז רְבֵרְבֵנֵי בְנֵי עֲשׂוֹ.
 בְּנֵי אֱלִיפֹז בּוֹכְרִיָּה דְעֲשׂוֹ. רַבָּא תִימָן
 רַבָּא אֹמֵר. רַבָּא צְפֹ רַבָּא קָנֹ: הוֹלָאֵי
 צְנַאֲרִיד בְּנֵי עֲשׂוֹ. בְּנֵי אֱלִיפֹז בְּכֵרָה.
 תִּימָן צְנַרִיד וְאֹמֵר צְנַרִיד. צְפֹ צְנַרִיד
 וְקָנֹ צְנַרִיד: אֱלִיפֹז קֶרַח אֱלִיפֹז גְּעַתֵם
 אֱלִיפֹז עַמְלָק אֱלֹהֵ אֱלִיפֹז אֱלִיפֹז בְּאֶרֶץ

אדום

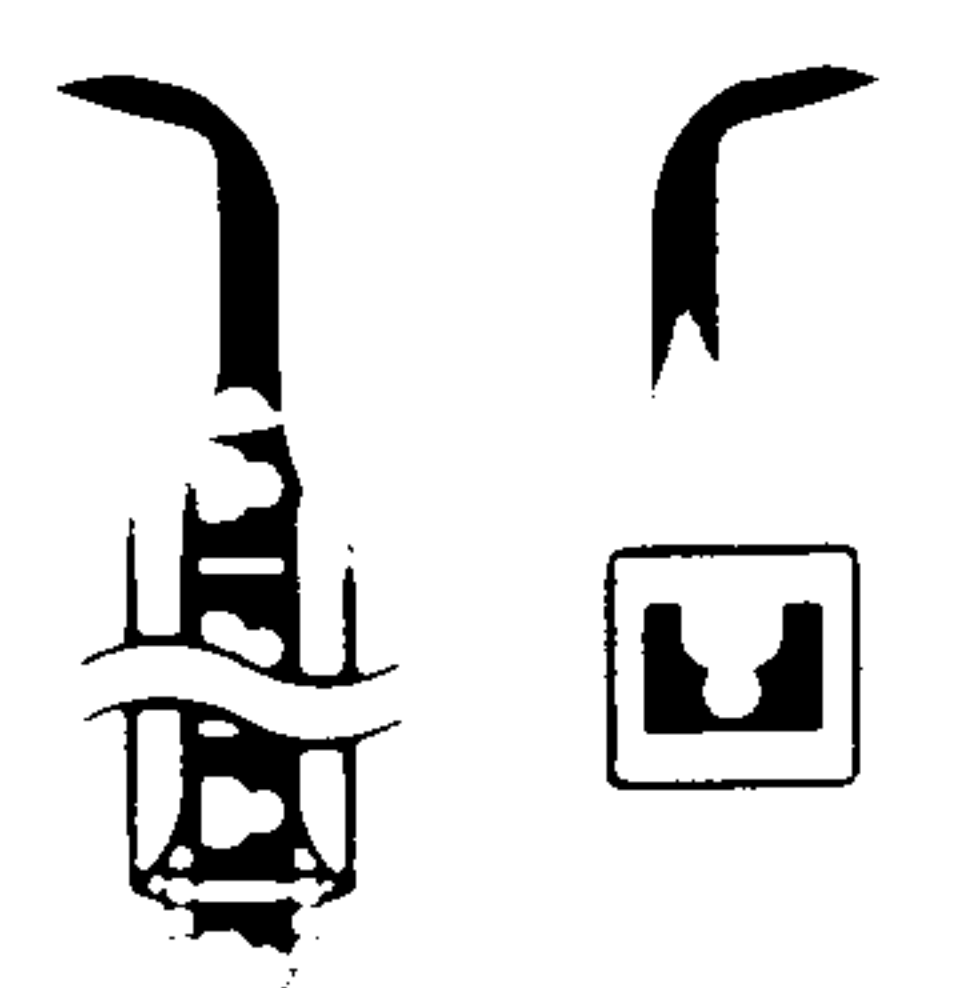

אָרוֹם אֱלֹהֵי בְנֵי עֵדָה: רַבָּא קְרָה. רַבָּא
 נַעְתָּם רַבָּא עַמְלָק. אֱלִין רַבְרַבְנֵי אֲלִיפּוֹ
 בְּאַרְעָא דְאָרוֹם. אֱלִין בְּנֵי עֵדָה: וְקָרָה
 צַנְדִּיד. וְנַעְתָּם צַנְדִּיד וְעַמְלָק צַנְדִּיד.
 הוּלָאִי צַנְאָרִיד אֲלִיפּוֹ פִי בְלַד אָרוֹם.
 הוּלָאִי בְנֵי עֵדָה: וְאֵלֶּה בְנֵי רַעֲוָאֵל בְּנֵי
 עֵשׂוֹ אֱלֹף נַחַת אֱלֹף זֶרַח אֱלֹף שְׂמָה
 אֱלֹף מִזָּה אֵלֶּה אֲלֹפֵי רַעֲוָאֵל בְּאַרְץ
 אָרוֹם אֱלֹהֵי בְנֵי בְשֵׁמֶת אִשְׁתַּעֲשׂוּ: וְאֱלִין
 בְּנֵי רַעֲוָאֵל בְּרַעֲשׂוּ. רַבָּא נַחַת רַבָּא זֶרַח.
 רַבָּא שְׂמָה רַבָּא מִזָּה. אֱלִין רַבְרַבְנֵי
 רַעֲוָאֵל בְּאַרְעָא דְאָרוֹם. אֱלִין. בְּנֵי בְשֵׁמֶת
 אִתְתַּעֲשׂוּ: וְהוּלָאִי. בְּנֵי רַעֲוָאֵל אֲבָן עֵשׂוֹ.
 נַחַת צַנְדִּיד זֶרַח צַנְדִּיד. וְשְׂמָה צַנְדִּיד וּמִזָּה
 צַנְדִּיד. הוּלָאִי צַנְאָרִיד רַעֲוָאֵל פִּי בְלַד אָרוֹם.
 וְהֵם בְּנֵי בְשֵׁמֶת זִוְגָה עֵשׂוֹ: וְאֵלֶּה בְנֵי
 אֶהְלִיבְמָה אִשְׁתַּעֲשׂוּ אֱלֹף יַעֲוֹשׁ אֱלֹף
 יַעֲלָם אֱלֹף קְרָה אֵלֶּה אֲלֹפֵי אֶהְלִיבְמָה
 בְּתַעֲנָה אִשְׁתַּעֲשׂוּ: וְאֱלִין. בְּנֵי אֶהְלִיבְמָה
 אִתְתַּעֲשׂוּ. רַבָּא יַעֲוֹשׁ. רַבָּא יַעֲלָם רַבָּא
 קְרָה. אֱלִין רַבְרַבְנֵי. אֶהְלִיבְמָה. בְּתַעֲנָה
 אִתְתַּעֲשׂוּ: וְהוּלָאִי. בְּנֵי אֶהְלִיבְמָה זִוְגָה
 עֵשׂוֹ. יַעֲוֹשׁ צַנְדִּיד. וַיַּעֲלָם צַנְדִּיד וְקָרָה
 צַנְדִּיד. הוּלָאִי צַנְאָרִיד. בְּנֵי אֶהְלִיבְמָה.
 אֲבָנָה עֵנָה זִוְגָה עֵשׂוֹ: אֵלֶּה בְנֵי עֵשׂוֹ
 וְאֵלֶּה אֲלֹפֵיהֶם הוּא אָרוֹם: אֱלִין בְּנֵי עֵשׂוֹ.
 וְאֱלִין רַבְרַבְנֵיהוֹן הוּא אָרוֹם: הוּלָאִי בְנֵי
 עֵשׂוֹ. וְהוּלָאִי צַנְאָרִידֵיהֶם וְהֵם אֲלֵהֶם מְרִיין:
 אֵלֶּה בְנֵי שְׁעִיר הַחֲרִי
 יִשְׁבִי הָאָרֶץ לִזְמַן וְשׁוּבֵל וְצַבְעוֹן וְעֵנָה:
 אֱלִין בְּנֵי שְׁעִיר הַחֲרִי. יִתְבִי אַרְעָא.
 לִזְמַן וְשׁוּבֵל וְצַבְעוֹן וְעֵנָה: וְהוּלָאִי בְנֵי
 שְׁעִיר אֲלֵהֶם מְרִיין. סַכָּאן אֲלֵבֵלֵד. לִזְמַן
 וְשׁוּבֵל וְצַבְעוֹן וְעֵנָה: וְדִשְׁוֹן וְאַצְר וְדִשְׁוֹן
 אֵלֶּה אֲלֹפֵי הַחֲרִי בְנֵי שְׁעִיר בְּאַרְץ אָרוֹם:
 וְדִשְׁוֹן וְאַצְר וְדִשְׁוֹן. אֱלִין רַבְרַבְנֵי חוּרְאִי.
 בְּנֵי שְׁעִיר בְּאַרְעָא דְאָרוֹם: וְדִשְׁוֹן וְאַצְר
 וְדִשְׁוֹן. הוּלָאִי צַנְאָרִיד אֲלֵהֶם מְרִיין. בְּנֵי
 שְׁעִיר פִּי בְלַד אָרוֹם: וַיְהִי בְנֵי לִזְמַן

חֲרִי וְהֵימָּם וְאַחֲזוֹת לִזְמַן תִּמְנַע: וְהוּוּ בְנֵי
 לִזְמַן חוּרֵי וְהֵימָּם. וְאַחֲזוֹתֵיהֶם לִזְמַן תִּמְנַע:
 וְכֹאֲנוּ בְנֵי לִזְמַן חוּרֵי וְהֵימָּם. וְאַחֲזוֹתֵיהֶם
 תִּמְנַע: וְאֵלֶּה בְנֵי שׁוּבֵל עֲלֹן וּמְנַחַת
 וְעֵיבֵל שְׂפּוֹ וְאוֹנָם: וְאֱלִין בְּנֵי שׁוּבֵל.
 עֲלֹן וּמְנַחַת וְעֵיבֵל. שְׂפּוֹ וְאוֹנָם: וְהוּלָאִי
 בְּנֵי שׁוּבֵל. עֲלֹן וּמְנַחַת וְעֵיבֵל. שְׂפּוֹ
 וְאוֹנָם: וְאֵלֶּה בְנֵי צַבְעוֹן וְאֵיהֶם וְעֵנָה הוּא
 עֵנָה אֲשֶׁר מִצָּא אֶת הַיָּמִם בְּמִדְבַר בְּרַעֲתוֹ
 אֶת הַחֲמָרִים לְצַבְעוֹן אֲבִיו: וְאֱלִין בְּנֵי
 צַבְעוֹן וְאֵיהֶם וְעֵנָה. הוּא עֵנָה. דְאִשְׁבַּח
 יֵת גְּבַרְיָא בְּמִדְבַרְא. כִּד הוּוּ רַעֲיָ יֵת
 חֲמָרִיא לְצַבְעוֹן אֲבִיהִי: וְהוּלָאִי בְנֵי
 צַבְעוֹן וְאֵיהֶם וְעֵנָה. הוּוּ עֵנָה. אֲדִי רַבְבֵּי
 אֲרַבְגָּאֵל פִּי אֲלַבְר. חִין כֹּאן יִרְעָא
 אֲרַחְמִיר לְצַבְעוֹן אֲבִיהִי: וְאֵלֶּה בְנֵי עֵנָה
 דִּישָׁן כִּד וְאֶהְלִיבְמָה בְּתַעֲנָה: וְאֱלִין בְּנֵי
 עֵנָה דִּישָׁן. וְאֶהְלִיבְמָה בְּתַעֲנָה: וְאֲבָן
 עֵנָה דִּישָׁן. וְאֶהְלִיבְמָה אֲבַנְתָּה: וְאֵלֶּה
 בְּנֵי דִישָׁן חֲמָדָן וְאַשְׁבָּן וְיִתְרָן וְכֶרֶן: וְאֱלִין
 בְּנֵי דִישָׁן. חֲמָדָן וְאַשְׁבָּן וְיִתְרָן וְכֶרֶן:
 וְהוּלָאִי בְנֵי דִישָׁן. חֲמָדָן וְאַשְׁבָּן וְיִתְרָן
 וְכֶרֶן: אֵלֶּה בְנֵי אֲצַר בְּלָהָן וְעֵוֹן וְעֵקוֹן:
 אֱלִין בְּנֵי אֲצַר. בְּלָהָן וְעֵוֹן וְעֵקוֹן: וְהוּלָאִי
 בְּנֵי אֲצַר. בְּלָהָן וְעֵוֹן וְעֵקוֹן: אֵלֶּה בְנֵי
 דִישָׁן עֵוִץ וְאַרְן: אֱלִין בְּנֵי דִישָׁן עֵוִץ וְאַרְן:
 וְהוּלָאִי בְנֵי דִישָׁן עֵוִץ וְאַרְן: אֵלֶּה אֲלֹפֵי
 הַחֲרִי אֲלֹף לִזְמַן אֲלֹף שׁוּבֵל אֲלֹף צַבְעוֹן
 אֲלֹף עֵנָה: אֱלִין רַבְרַבְנֵי חוּרְאִי. רַבָּא
 לִזְמַן רַבָּא שׁוּבֵל. רַבָּא צַבְעוֹן רַבָּא עֵנָה:
 וְהוּלָאִי צַנְאָרִיד אֲלֵהֶם מְרִיין. לִזְמַן צַנְדִּיד
 וְשׁוּבֵל צַנְדִּיד. וְצַבְעוֹן צַנְדִּיד וְעֵנָה
 צַנְדִּיד: אֲלֹף דִּישָׁן אֲלֹף אֲצַר אֲלֹף דִּישָׁן
 אֵלֶּה אֲלֹפֵי הַחֲרִי לְאֲלֵפֵיהֶם בְּאַרְץ שְׁעִיר:
 רַבָּא דִּישָׁן. רַבָּא אֲצַר רַבָּא דִּישָׁן. אֱלִין
 רַבְרַבְנֵי חוּרְאִי. לְרַבְרַבְנֵיהוֹן בְּאַרְעָא
 דְשְׁעִיר: וְדִישָׁן צַנְדִּיד. וְאַצְר צַנְדִּיד
 וְדִישָׁן צַנְדִּיד. הוּלָאִי צַנְאָרִיד אֲלֵהֶם מְרִיין
 פִּי בְלַד שְׁעִיר:

ואלה

חלק הדקדוק (כב) ואלה בני ענה דשן ואהליבמה וכו' כל אהליבמה במאריך בלס"ד בר סן דין והיא בלרע: כג (כתר תורה)

אלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום
 פני מלך מלך לבני ישראל: ואין
 זכרם. המלכו בארץ אדום. קדם
 ימלך מלך לבני ישראל: והולאי
 אלמלך. אדי מלכו פי בלד אדום. קבל
 אן ימלך מלך לבני אסראיל: וימלך
 באדום בלע בן בעור ושם עירו דנהבה:
 מלך באדום. בלע בר בעור. ושום
 קריתיה דנהבה: ומלך פי אדום. בלע
 אבן בעור. ואסם קריתה דנהב: וימת
 בלע וימלך תחתיו יובב בן זרח מבצרה:
 ומית בלע. ומלך תחותיהו. יובב בר
 זרח מבצרה: פמאת בלע. ומלך בעדה.
 יובב אבן זרח מן אלבצרה: וימת יובב
 וימלך תחתיו חשם מארץ התימני: ומית
 יובב. ומלך תחותיהו. חושם מארע
 דרומא: פמאת יובב. ומלך בעדה.
 חושם מן בלד ארימן: וימת חשם וימלך
 תחתיו הדר בן בדר המכה את מדין
 בשדה מואב ושם עירו עוית: ומית
 חושם. ומלך תחותיהו הדר בר בדר.
 דקטיל ית מדינאי בחקלא דמואב. ושום
 קריתיה עוית: פמאת חושם. ומלך בעדה
 הדר אבן בדר. אדי קתל אלמדיאנין
 פי ציאע מואב. ואסם קריתה עוית:
 וימת הדר וימלך תחתיו שמלה
 ממשרקא: ומית הדר. ומלך תחותיהו.
 שמלה ממשרקא: פמאת הדר. ומלך
 בעדה. שמלה מן משרקה: וימת שמלה
 וימלך תחתיו שאול מרחבות הנגר:
 ומית שמלה. ומלך תחותיהו. שאול
 מרחבות העל פרת: פמאת שמלה.
 ומלך בעדה. שאול מן רחבה אפראת:
 וימת שאול וימלך תחתיו בעל חנן בן
 עכבור: ומית שאול. ומלך תחותיהו.
 בעל חנן בר עכבור: פמאת. ומלך
 בעדה. בעל חנן אבן עכבור: וימת בעל
 חנן בן עכבור וימלך תחתיו הדר ושם
 עירו פעו ושם אשתו מהיטבאל בת

מטרד בת מי זהב: ומית בעל חנן בר
 עכבור. ומלך תחותיהו הדר ושום קריתיה
 פעו. ושום אתתיה מהיטבאל בת מטרד.
 בת מצרף דהבא: פמאת. ומלך בעדה
 הדר. ואסם קריתה פעו. ואסם זוגתה
 מהיטבאל אבנה מטרד. אבנה מא
 אדהב: ואדה שמות אדופי עשו
 למשפחתם למקמתם בשמתם אלוף
 תמנע אלוף עלוה אלוף יתת: ואין
 שמהת. רברבני עשו לזרעיתיהו.
 לאתריהו בשמהתהוון. רבא תמנע. רבא
 עלוה רבא יתת: והולאי אסמא. צנאדיד
 עשו לעשאיהם. פי מואצעהם
 באסמאיהם. תמנע צנדיד. ועלוה צנדיד
 ויתת צנדיד: אלוף אהליבמה אלוף אדה
 אלוף פינן: רבא אהליבמה. רבא אלה
 רבא פינן: ואהליבמה צנדיד. ואדה
 צנדיד ופינן צנדיד: אלוף קנו אלוף תימן
 אלוף מבצר: רבא קנו. רבא תימן רבא
 מבצר: וקנו צנדיד. ותימן צנדיד ומבצר
 צנדיד: אלוף מנדיאל אלוף עירם אדהו
 אדופי אדום למשבתם בארץ אחותם
 הוא עשו אבי אדום: רבא מנדיאל רבא
 עירם. אין רברבני אדום. למותבניהו
 בארע אחסנתהוון. הוא עשו אבוהו
 דאדומאי: ומנדיאל צנדיד ועירם צנדיד.
 הולאי צנאדיד אלאחמריין. פי מסאבנהם
 פי בלד חוזהם. הו עשו אבו גמיעהם:
 קנ"ד פס"ו קליטה ס"ו ומפסירין חוון עובדיה בתרי עשר
 ג"ד למנחת שבת וב' ור': פ פ פ
 וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ
 כנען: ויטיב יעקב בארע תותבות אבוהו.
 בארעא דכנען: פסכן יעקוב. פי בלד
 סכנא אביה. פי בלד כנעאן: אדהו
 תלדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה
 היה רעה את אחיו בצאן והוא נער את
 בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו ויבא
 יוסף את ידפתם רעה אל אביהם: אין
 תולדת יעקב. יוסף. בר שבע עשרי שנין

חלק הרקדוק כ"ג אשר מלכו. כתב מהר"ב שהמ"ם בנעיא וחשוא שבלמ"ד נע: כ"ד) אלוף עלוה. אין כאן נעיא בכל הריגאן:

היה רעי עם אחוהי בענא . והוא רבי .
 עם בני בלהה . ועם בני זלפה נשי אבותי .
 ואיתי יוסף . ית טבחון בישא לאבותון :
 והוא שרה תיאליד יעקוב . למא כאן
 יוסף אבן סבעה עשר סנה כאן ירעא מע
 אבותה אלגנס . וכאן נאשיא . מע בני
 בלהה . ובני זלפה נסוה אביה . פאתא
 יוסף . בשנאעה רדייה ענהם א' אביהם :
 וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן
 זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים :
 וישראל . רחמים ית יוסף מכל בנותי . ארי
 בר חכים הוא ליה . ועבד ליה כתיבא
 דפסי : וכאן אסראיל . יתב יוסף אכתר
 מן גמיעהם . לאנה לה אבן שיכוכה .
 פצנע לה תונידי דיבאג : ויראו אחיו כי
 אתו אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אתו
 ולא יכלו דברו לשלם : וחזו אחוהי . ארי
 יתיה . רחמים אבותון מכל אחוהי . וסנו
 יתיה . ולא צבן למקלא עמיה שלם :
 פלמא ראו אכותה . אן אביהם יתבה
 אכתר מן גמיעהם . שנוה . ולם יטיכו אז
 יכלמוה בסלאם : ויחלם יוסף חלום ויגיד
 לאחיו ויוספו עוד שנא אתו : וחלם יוסף
 חלמא . וחזו לאחוהי . ואוסיפו עוד סנו
 יתיה : תם אן יוסף ראי רויא . ואכבר בה
 אכותה . ואזתאדו איצא שנאה לה :
 ויאמר אליהם שמעו נא החלום הזה אשר
 חלמתי : ואמר להון . שמעו בען . חלמא
 הדין דחלמתי : פקאל להם . אסמעו הדא
 אדרויא אדי ראיתהא : והנה אנהנו
 מאלמים אלמים בתוך השדה והנה קמה
 אלמתי וגם נעצבה והנה תספינה
 אלמתיכם ותשתחוין לאלמתי : והא
 אנתנא . מאסרין אסרן בנו חקלא . והא
 קמת אסרתי ואף אזדקיפת . והא מסתחון
 אסרתכון . וסגדן לאסרתי : כאנא נגרו
 נרוא פי אלצהרא . וכאן גרותי וקפת
 תם אנתצבת . וכאן גרוכם תחוט בהא .
 ותסגד להא : ויאמרו לו אחיו המלך תמלך

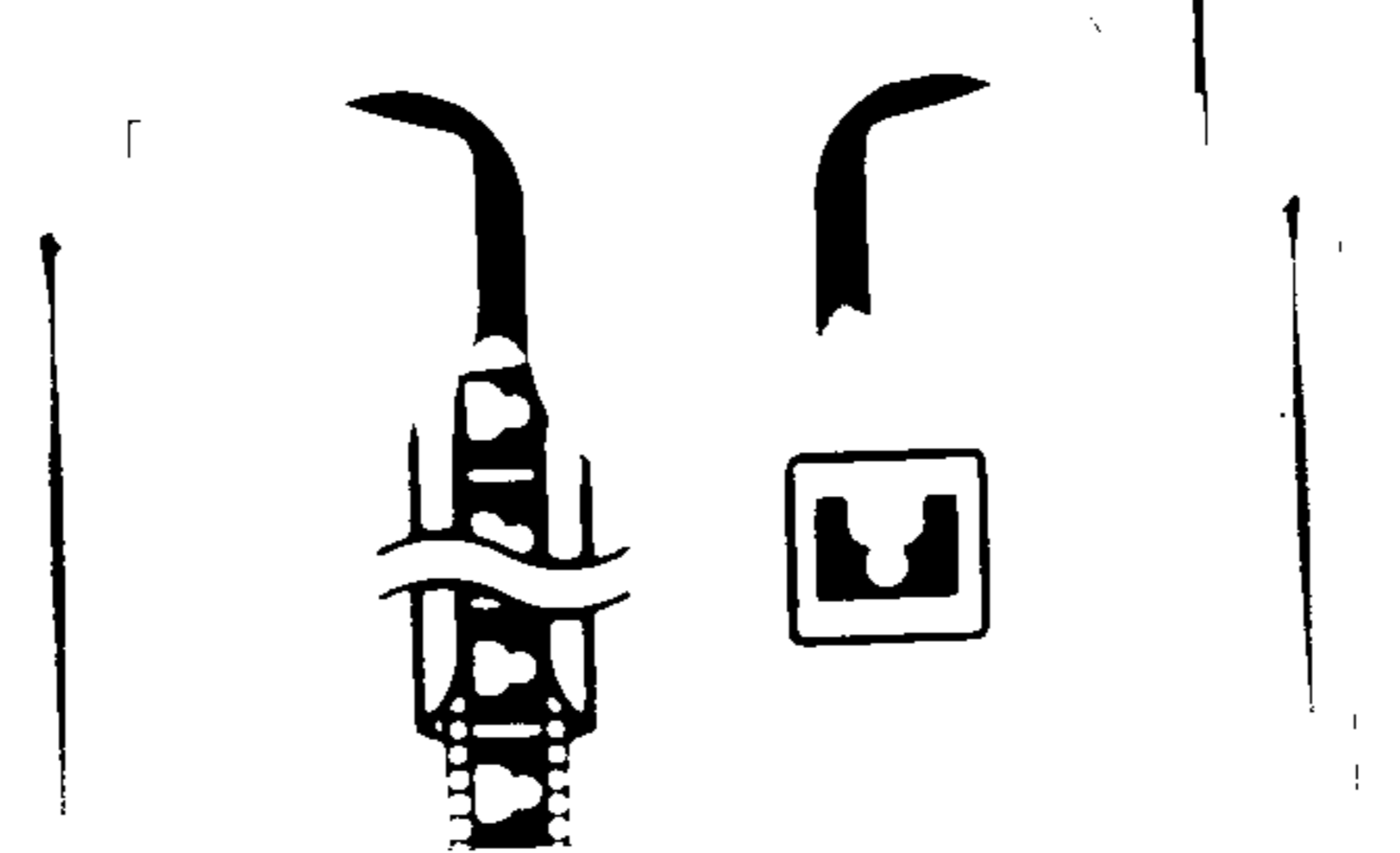
עלינו אם ישוד תמשך בנו ויוספו עוד
 שנא אתו על חלמתי ועל דבריו :
 ואמרו ליה אחוהי . המלכו את מדמי
 לממלך עלנא . או שולטן את סביר
 למשלט בנא . ואוסיפו עוד סנו
 יתיה . על חלמוהי ועל פתגמוהי : פקאלו
 לה אכותה . אמלכא תתמלך עלנא .
 או סלמאנא תתסלט עלנא . פאזתאדו
 איצא שנאה לה . עדי אחלאמה ועלי
 בלאמה : ויחלם עוד חלום אחר ויספר
 אתו לאחיו ויאמר הנה חלמתי חלום עוד
 והנה השמש והירח ואחד עשר כוכבים
 משתחוים לי : וחלם עוד חלמא אחרנא .
 ואשתעי יתיה לאחוהי . ואמר . הא
 חלמתי חלמא עוד . והא שמשא וסיהרא .
 וחד עסר כוכביא . סגדן לי : וראי איצא
 רויא אכרא . וקצהא עלי אכותה . וקאל .
 הודא קדראית רויא איצא . כאן אלשמם
 ואלקמר . ואחדא עשר כוכבא . סאגדן
 לי : ויספר אל אביו ואל אחיו ויגער בנו
 אביו ויאמר לו מה החלום הזה אשר
 חלמתי הבוא נבוא אני ואמך ואחיק
 להשתחוות לך ארצה : ואשתעי לאבותי
 ולאחוהי . ונקף ביה אבותי . ואמר ליה .
 מא . חלמא הדין דחלמתיא . המיתא ניתי .
 אנא ואמך ואחיק . למסגד לך על ארעא :
 ואך קצהא עלי אביה ואכותה . זגרה
 אביה . וקאל לה . מא הדא אדרויא
 אדי ראיתהא . הל נני אנא ואמך
 ואכותך . לנסגדך עלי אלארץ : ויקנאו
 בו אחיו ואביו שמר את הדבר : וקניאו
 ביה אחוהי . ואבותי נטר ית פתגמא :
 פחסדה עלי דאלך אכותה . ואביה
 חפץ בלאמה : וילכו אחיו לרעות את
 צאן אביהם בשכם : ואזלו אחוהי למרעי .
 ית ענא דאבוהון בשכם : פמעו אכותה .
 לירעו גנם אביהם פי נאבלוס : ויאמר
 ישראל אל יוסף הלוא אחיק רעים
 בשכם לכה ואשחך אליהם ויאמר לו

חלק הדקדוק א) ויקנאו בו אחיו . קל הנין וכא כן להקל כי משפטו להרגיש : נקוד על את הנני

ני: ואמר ישראל ליוסף. הלא אחך
 ען בשכם. איתא ואשחנך דותהון.
 ומר ליה האנא: פקאל אסראיל ליוסף.
 ודא אכותך ירעון פי נאבלום. תעאל
 בעת בך אדיהם. קאל להנעם: ויאמר
 ו קדינא ראה אתי שלום אחיך ואתי
 גלום הצאן והשבני דבר וישלחהו
 ועמק חברון ויבא שכמה: ואמר ליה.
 ניזיל פען חזי. ית שלם אחך וית שלם
 גנא. ואתיבני פתגמא. ושלחיה ממישר
 זכרון. ואתא לשכם: קאל לה. אמץ
 אנצור. סלאמה אכותך וסלאמה ארגנם.
 ורד ער"י גואבא. ובעת בה מן עמק
 חברא. ואתא נאבלום: וימצאהו איש
 והנה תעה בשדה וישאלהו האיש לאמר
 מה תבקש: ואשפחיה גוברא. והא טעי
 פחקלא. ושאליה גוברא. למימר מא
 את בעי: ווגדה רגל. צאלא פי ציאעהא.
 וסאלה וקאל מא תטלב: ויאמר אתי
 אחי אנכי מבקש הגידהנא לי איפה הם
 רעים: ואמר. ית אחי אנא בעי. הו פען
 לי. איבא אנון רען: קאל אנא אטלב
 אכותי. אכברני אין הם ירעון: ויאמר
 האיש נסעו מזה כי שמעתי אמרים גלבה
 דתינה וילך יוסף אחר אחיו וימצאם
 בדתן: ואמר גוברא נטלו מבא. ארי
 שמעית דאמרין. ניזיל דדותן. ואזיל
 יוסף בתר אחוהי. ואשכחון בדותן:
 קאל אלרגל קד רחלו מן ההנא.
 סמעתהם יקולו. נמצי ארי דותן. פמצא
 יוסף ורא אכותה. ווגדהם פי דותן:
 וידאו אתו מרחק ונטרם יקרב אליהם
 ויתנבדו אתו להמיתו: וחזו יתיה מרחיק.
 ועד לא קריב דותהון. וחשיבו עזוהי
 למקטליה: פראוה מן בעיד. וקבל אן
 יקרב אליהם. אנתארוה ליקתלוה:
 ויאמרו איש אל-אחיו הנה בעל החלמות
 הדזה בא: ואמרו גבר לאחוהי. הא מרי
 חלמיא דיכני אתי: פקאל בעצהם לבעץ.
 הודא צאחב תלך אאחלאם גאי: ועתהו

לכו ונהרגוהו ונשלקוהו באתר הברות
 ואמרנו היה רעה אכלתהו ונראה מהי
 יהיו חלמתיו: וכען איתו ונקטלניה.
 ונרמיניה בחד מן גופיא. ונימר. חיתא
 בישתא אכלתיה. ונחזי. מא יהי בסוף
 חלמוהי: פתעאלו אראן נקתלה. ונטרחה
 פי בעץ אראבאר. ונקוד וחשרדי אכלה.
 ונורא מא יבון מן אחלאמה: וישמע ראובן
 ויצלהו מידם ויאמר לא נפנו נפש:
 ושמע ראובן. ושיזביה מידהון. ואמר.
 לא נקטלניה נפש: פסמעהם ראובן.
 וכלצה מן אדיהם. וקאל. לא נקתל
 נפסא: ויאמר אדהם וראובן אל-תשפכו
 דם השליכו אתו אל-הבור הזה אשר
 במדבר ויד אל-תשליכונו למען הציל
 אתו מידם להשיבו אל-אביו: ואמר
 דהון ראובן לא תישדון דם. רמו יתיה.
 לגופא הדין דבמדברא. ויד לא תישטון
 ביה. בדיל. לשיזבא יתיה מידהון.
 לאתבוותיה דות אבוהי: פקאל להם
 ראובן לא תספכו דם. אטרחהו פי הדא
 אלביר אדי פי אלבר. ולא תמדו
 אידיכם אדיה. לקבל אן יכלצה מן
 אדיהם. לירדה אלי אביה: ויהי כאשר
 בא יוסף אל-אחיו ויפשיטו את-יוסף אתי
 פתנתו את-פתנת הפסים אשר עליו:
 והוה. כד אתא יוסף לות אחוהי. ואשלקו
 ית יוסף ית פתוניה. ית פתונא דפסי
 דעלוהי: פלמא גא יוסף ארי אכותה.
 סלכו תוניתה. תוניה אדיבאג אדי
 עדיה: ויקחהו וישלכו אתו הברה והבור
 רק אין בו מים: ונספוהי. ורמו יתיה
 לגופא. וגופא ריקן. לית ביה מיא:
 פאברוה. וטרחהו פי אלגב. וכאן אלגב
 פארגא. לים פיה מאא: וישבו לאכל
 לחם וישאו עיניהם ויראו והנה ארחת
 ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים
 נבאת וצרי ולט הולכים דהוריד מצרימה:
 ואסחרו למינל דחמא. וזקפו עיניהון
 וחזו. והא שירת ערבאי. אתיא מגלעד.

וגמליהון

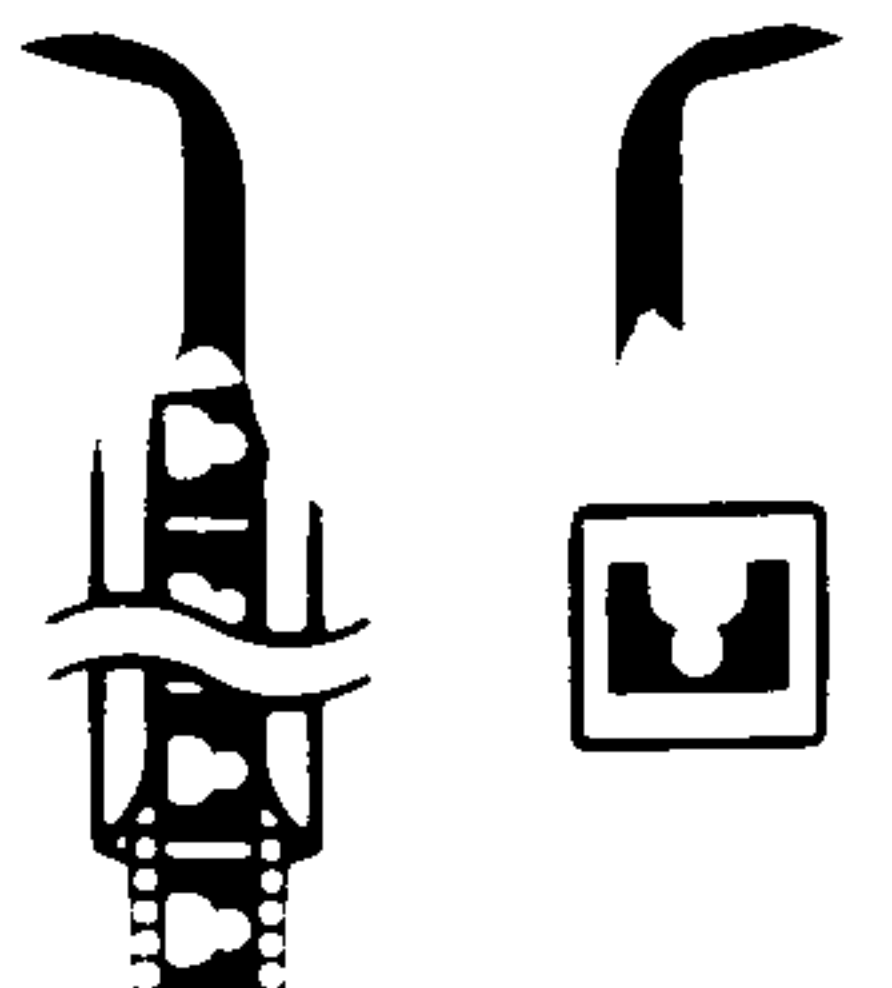

וּנְמַלִּידוֹן טְעִינִין . שְׁעָף וּקְטָף וּלְטוֹם .
 אֲזִלִּין לְאַחַתָּא לְמַצְרִים : פְּגִלְסוּ לִיאֲכֹלוּ
 טַעֲמָא . פִּרְפְּעוּ עֵינֵיהֶם וּנְצֹרוּ . פֹּאדָא
 בְּקֹאפְלָה אַעֲרֹאב . גֹּאִיה מִן גֵּרֵשׁ .
 וּנְמֵאֲרֵהֶם מַחְמֵלָה . כְּרַנְב וּתְרִיאַק
 וּשְׁהַבְרוּט . מֵאֲרִין לִיחַדְרוּ דֹאֲךְ אֵלִי
 מְצַר : וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־אָחִיו מִה־יִּבְצַע
 כִּי נִהְרַג אֶת־אָחִינוּ וּכְסִינֵנו אֶת־דַּמּוֹ :
 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאָחוּהִי מָא מִמּוֹן נִתְהַנִּי
 לְנָא . אֲרִי נְקִטוּל יֵת אַחוּנָא . וּנְכַסִּי עַל
 דְּמִיָּה : פִּקֵּאֵל יְהוּדָה לְאֲבוֹתָהּ . מָא
 אֲרִטְמַע . פִּי אֵן נִקְתַּל אֲבוּנָא . וּנְגַמִּי
 דְּמָה : לְכוּ וּנְמַכְרֵנוּ לְיִשְׁמַעְאֵלִים וְיִדְנוּ
 אֶל־תְּהִי־כוּ כִּי־אָחִינוּ בְּשִׁרְנוּ הוּא וְיִשְׁמַעְוִי
 אָחִיו : אִיתּוּ וּנְזַבְנִיָּה לְעַרְבָאִי . וְיִדְנָא לָא
 תְּהִי בֵיה . אֲרִי אַחוּנָא בְּסַרְנָא הוּא .
 וְקִבְלִינֵנו מְנִיָּה אַחוּהִי : תַּעֲאֲלוּ נְבִיעָה
 לֹאֲרֵאֲעֲרֹאב . וְיִדְנָא לָא תְבַטַּשׁ בַּה . לֹאֲנָה
 אֲבוּנָא כִּלְחַמְנָא . פִּקְבִּלוּ מְנָה אֲבוֹתָהּ :
 וַיַּעֲבְרוּ אַנְשֵׁים מְדִינִים סַחְרִים וַיִּמְשְׁכוּ
 וַיַּעֲלוּ אֶת־יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־
 יוֹסֵף לְיִשְׁמַעְאֵלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ
 אֶת־יוֹסֵף מִצְרַיִמָּה : וַעֲבְרוּ גּוֹבְרֵי מְדִינָאִי
 תְּנָרִי . וּנְגִידוּ וַאֲסִיקוּ יֵת יוֹסֵף מִן גּוֹבָא .
 וַיִּפְּנוּ יֵת יוֹסֵף . לְעַרְבָאִי בְּעַסְרִין כֶּסֶף .
 וַאֲתִיָּאוּ יֵת יוֹסֵף לְמַצְרַיִם : פִּלְמָא מִרְ
 בַּהֶם אֶתְנָאר . גִּדְבוּ יוֹסֵף וַאֲצַעְדוּהָ מִן
 אֲרֹגַב . וּבֹאֲעוּהָ לֵהֶם בַּעֲשָׂרִין דְּרַהֶם .
 וַאֲתוּ בַּה אֵלִי מְצַרָא : וַיֵּשֶׁב רֵאוּבֵן אֶל־
 הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין־יוֹסֵף בְּבוֹר וַיִּקְרַע אֶת־
 בְּגָדָיו : וְתַב רֵאוּבֵן לְגּוֹבָא . וְהָא לִית
 יוֹסֵף בְּגּוֹבָא . וּבֹזַע יֵת לְבוֹשׁוּהִי : פִּרְגַע
 רֵאוּבֵן אֵלִי אֲרֹגַב . וַאֲדָא לִים יוֹסֵף פִּיָּה .
 כִּרְק תִּיאֲבַה : וַיֵּשֶׁב אֶל־אָחִיו וַיֹּאמֶר
 הִילֵךְ אֵינְנוּ וְאֵנִי אֲנָה אֲנִי־בָא : וְתַב לֹת
 אַחוּהִי וַאֲמַר . עוֹלִימָא לִיתוּהִי . וְאֲנָא לֹאֲן
 אֲנָא אֲזִיל : פִּרְגַע אֵלִי אֲבוֹתָהּ וּקֹאֵל .
 אֵד אֲלַגְלָאֵם לִים הוּ . וְאֲנָא אֵלִי אֵין
 אֲמַצִּי : וַיִּקְהוּ אֶת־כַּתְנֵת יוֹסֵף וַיִּשְׁחַטּוּ
 שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ אֶת־הַכַּתְנֵת בְּדָם :

וּנְסִיבוּ יֵת פְּתוּנָא דִּיוֹסֵף . וּנְכִיסוּ צִפִּיר
 בִּר עֵזִי . וּטְבִלוּ יֵת פְּתוּנָא בְּדָמָא : וַאֲכֹלוּ
 תוֹנִיָּה יוֹסֵף . וּדְבַחוּ עֵתוֹד מִן אֲלִמְאֵעִיו .
 וּגְמַסוּהָא פִּי דְּמָה : וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־כַּתְנֵת
 הַפָּסִים וַיָּבִיאוּ אֶל־אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת
 מְצִאֵנוּ הַכֶּרֶן נָא הַכַּתְנֵת בְּנֶךְ הוּא אִם־לָא :
 וּשְׁלְחוּ יֵת פְּתוּנָא דְּפִסִּי . וַאֲתִיָּאוּ לֹת
 אֲבוּהוֹן . וַאֲמְרוּ דָא אֲשַׁכְחַנָּא אֲשֶׁת־מוֹדַע
 בְּעֵן . הַכַּתְנֵת דְּבִרְךְ . הִיא אִם לָא :
 פִּבְעַתּוּ כְּהָא מַע מִן אֲתָא אֵלִי אֲבִיהֶם .
 וּקֹאֲלוּ אֵד וּגְדַנָּא הִדָּה . אֲתַבְתָּהָ . הִל
 הִי תוֹנִיָּה אֲבִיךָ אִם לָא : וַיִּפְרָה וַיֹּאמֶר
 כַּתְנֵת בְּנִי תִּיה רַעָה אֲכַלְתְּהוּ טָרְף טָרְף
 יוֹסֵף : וַאֲשֶׁת־מוֹדַעָה וַאֲמַר פְּתוּנָא דְּבִרְךְ .
 חִיתָא בִּישְׁתָּא אֲכַלְתִּיהָ . מְקַטֵּל קַטִּיל
 יוֹסֵף : פֹּאֲתַבְתָּהָ וּקֹאֵל תוֹנִיָּה אֲבִי .
 וְהֵשׁ רְדִי אֲכֹלָה . פְּרִיסָה אֲפִתְרַם יוֹסֵף :
 וַיִּקְרַע יַעֲקֹב יַעֲקֹב שְׂמֹלְתָיו וַיִּשֶׂם שָׂק בְּמַתְנָיו
 וַיִּתְאַפֵּל עַל־בְּנוֹ יָמִים רַבִּים : וּבֹזַע יַעֲקֹב
 לְבוֹשׁוּהִי . וַאֲסַר שָׂקָא בְּהַרְצִיָּה . וַאֲתַאֲפֵל
 עַל בְּרִיָּה יוֹמִין סְנִיאִין : פִּכְרֵק יַעֲקֹב
 תִּיאֲבַה . וּשְׂרַ מַסְחָא פִּי חֲקוּיָה . וְחֹזֵן עֲלִי
 אֲבִנָּה מְדָה טוּיִלָּה : וַיִּקְמוּ כָּל־בְּנָיו וְכָל־
 בְּנֹתָיו לְנַחֲמוּ וַיִּמָּאן לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר כִּי־
 אֲרִד אֶל־בְּנֵי אֲבִל שְׂאֵלָה וַיִּבְכֶּךְ אֲתוּ אֲבִיו :
 וְקָמוּ כָּל בְּנוֹהִי וְכָל בְּנֹתָהּ לְנַחֲמוּתִיהָ .
 וְסָרִיב לְקַבְּלָא תַנְחוּמִין . וַאֲמַר . אֲרִי
 אִיתוּת לֹת בְּרִי . כִּד אֲבִילָנָא לְשִׂאוֹר .
 וּבְכָא יִתִּיה אֲבוּהִי : פִּקֵּאֵם גַּמִּיעַ בְּנִיָּה
 וּבְנֵאֲתָה לִיעֲאֹזָה . פֹּאבָא אֵן יַתְעֲאֹזָא .
 וּקֹאֵל . כִּד אֲנֹזֵל אֲתֵרָא וְאֲנָא חֹזֵן עֲלִי
 אֲבִי . פִּבְכָא עֲלִיָּה : וְהַמְדִּינִים מְכָרוּ אֲתוּ
 אֶל־מְצָרִים לְפוֹטִיפֵר סָרִיס פִּרְעֹה שֶׁר
 הַטְּבַחִים : וּמְדִינָאִי . זַבִּינוּ יִתִּיה לְמַצְרַיִם .
 לְפוֹטִיפֵר רַבָּא דְּפִרְעֹה . רַב קְטוּלִיָּא :
 וַאֲלִמְדִיאֲנִיין בֹּאֲעוּהָ אֵלִי מְצַר . לְפוֹטִיפֵר
 כֹּאֲדָם פִּרְעוֹן . רִיִּים אֲסִיאֲפִין : פ
 וַיְהִי בַּעַת הַהוּא וַיִּרְדַּד יְהוּדָה מֵאֵת אָחִיו
 וַיֵּט עַד־אִישׁ עַד־לְמִי וּשְׂמוֹ חִירָה : וְהוּהָ
 בְּעַדְנָא הַהוּא . וּנְחַת יְהוּדָה מִלְּוֹת אַחוּהִי .

כד (כתר תורה)

יכסא

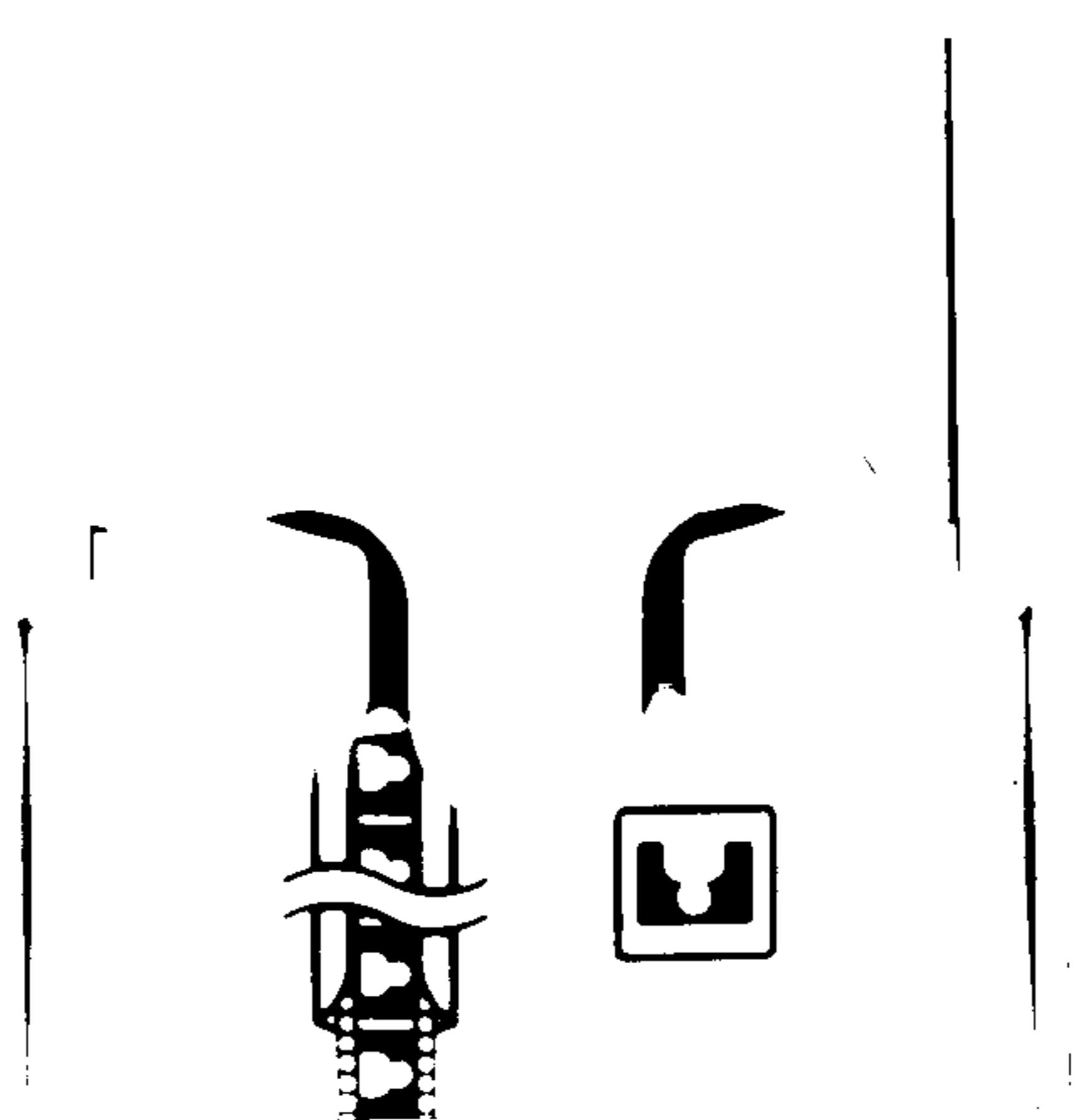

וסטא. לותגברא עדולמאה ושמייה חירה:
 זכאן פי דאלך אדוקת. אן יהודה הבט
 ען אכותה. פמאל. ארי רגל עדלמי
 אסמה חירה: ויראישם יהודה בתראיש
 פנעני ושמו שוע ויקחה ויבא אליה: והוא
 תמן יהודה. בת גבר פנעני ושמייה שוע.
 ונספה ועל לותה: פראי תם יהודה.
 אבנה רגל כנעאני אסמה שוע. פתוזוג
 בהא ודכל אליהא: ותהר ותלד בן ויקרא
 את שמו ער: ועדיאת וילדת בר. וקרא
 ית שמייה ער: פחמלת וולדת אבנא.
 ואסמאה ער: ותהר עוד ותלד בן ותקרא
 את שמו אונן: ועדיאת עוד וילדת בר.
 וקרת ית שמייה אונן: פחמלת איצא
 וולדת אבנא. ואסמתה אונן: ותסף עוד
 ותלד בן ותקרא את שמו שלה והיה
 בכזיב בלדתה אתו: ואוסיפת עוד וילדת
 בר. וקרת ית שמייה שלה. והוה בכזיב
 פד ילדת יתיה: פעאודת איצא וולדת
 אבנא. ואסמתה שלה. וכאן יהודה פי
 כזיב היז ולדתה: ויקח יהודה אשה לער
 בכורו ושמה תמר: ונסיב יהודה. אתתא
 לער בוכריה. ושמה תמר: פאבר יהודה.
 זונה לער בכרה. אסמאה תמר: ויהי
 ער בכור יהודה רע בעיני יהוה וימתהו:
 יהוה: והוה. ער בוכריה דיהודה. פיש
 קדם יי. ואמיתיה יי: פכאן ער בכר
 יהודה. רדייא בין ידי אלה. פאהלכה:
 ויאמר יהודה לאונן בא אדאשת אחיך
 ויפם אתה והקם זרע לאחיך: ואמר
 יהודה לאונן. עוד. לות אתת אחיך ויפם
 יתה. ואקים זרעא לאחיך: פקאל יהודה
 לאונן. אדכל ארי זוגת אחיך ואבן בהא.
 ואקים נסלא לאכיך: וידע אונן פי לא
 לו יהיה הזרע והיה אסיפא אל אשת
 אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו:
 וידע אונן. ארי לא על שמייה מתקרי
 זרעא. והוי. פד עליל לות אתת אחוהי
 ומחפיל אורחיה על ארעא. פדיל דלא

לאקמא זרעא לאחוהי: פעלם אונן. אן
 לים אליה ינסב אנסל. פכאן ארי דכל
 ארי זונה אכיה אפסד נסלה עלי ארארין.
 דלא יגעל נסלא לאכיה: וירע בעיני יהוה
 אשר עשה וימת גם אתו: ובאיש קדם
 יי דעבר. ואמות אף יתיה: פסא ענד
 אלה מא פעל. ואמאתה: ויאמר יהודה
 לתמר פלתו שבי אלמנה בית אחיך עד
 יגדל שלה בני פי אמר פני ימות גם הוא
 פאחי ותלד תמר ותשב בית אחיה:
 ואמר יהודה לתמר בלתייה תיבי ארמלא
 בית אחיך. עד דירפי שלה ברי. ארי
 אמר. דלמא ימות אף הוא פאחוהי.
 ואזלת תמר. וייתבת בית אבוהא: פקאל
 יהודה לתמר כנתה אנלטי ארמלא פי
 בית אחיך. ארי אן יכבר שלה אבני.
 לאנה קאר. כלא ימות הו איצא כאכותה.
 פמצת תמר. ונלסת בית אחיהא: וירפו
 הימים ותמת בת שוע אשת יהודה
 וינתם יהודה ויעל על גזו צאנו הוא
 וחירה רעהו העדלמי תמנתה: וסניאו
 ימיא. ומיתת בת שוע אתת יהודה.
 ואתנתם יהודה. וסליק על גזוי עניה הוא.
 וחירה. רחמיה עדלמאה לתמנת: תם
 טאת אלאיאם. ומאתת אבנה שוע זונה
 יהודה. תעאזא בעדהא. וצעד אלי גאזוי
 גנמה הו. וחירה. צאהבה אלעדלמי
 ארי תמנת: ויגד לתמר לאמר הנה חמיך
 עזה תמנתה לגו צאנו: ואתחוא לתמר
 למימר. הא חמיך. סליק לתמנת למנו
 עניה: פאכברת תמר וקיל דהא. הודא
 חמיך. צאעד אלי תמנת ליגו גנמה:
 ותסר בגדי אלמנותה מעליה ותכס
 בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים
 אשר עדידה תמנתה פי ראתה פי יגדל
 שלה והוא לא נתנה לן לאשה: ואעדיאת
 לבושי ארמלותה מנה. ואתפסיאת
 בעיפאואתקנת. וייתבת פפרשות עינים.
 דעל ארת תמנת. ארי תזת ארי רבא

שלה

חלק הדקדוק (ב) ויעל על גזוי צאנו. השו"א שבז"ן נע כי ההולם הנועה גדולה [מהר"ב]:

שלה. והיא. לא אתהיבת ליה לאתו :
פנועת תיאב חונהא ענהא. ותגשת
באלכמאר ותנקבת. ונגלסת פי מנצרה
עלי טריקתמנת. למאראת אן שלהקד
כבר. והי לם תעטא לה זונה : ויראה
יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה :
וחזה יהודה. וחשבה בנפקת ברא. ארי
כפיאת אפהא : פראהא יהודה. וחסבהא
ממתעה. לאנהא כאנת תנטי ונההא :
ויט אליה אל-הדרך ויאמר הבה-נא
אבוא אליך כי לא ידע כי כלתו הוא
ותאמר מהיתתן לי כי תבוא אלי : וסמא
לותה לאורחא. ואמר הני בען איעול
לותך. ארי לא ידע. ארי כלתיה היא.
ואמרת מא תתין לי. ארי תיעול לותי :
פמאל אריהא ארי אמריק. וקאל אן שית
אדכל אריך. לאנה לא יעדס אנהאכנתה.
קאת מא תעטיני. חתא תדכל ארי :
ויאמר אנכי אשלה גדי-עזים מן הצאן
ותאמר אם תתן ערבון עד-שלקך : ואמר
אנא. אשלה גדיא בר עזי מן ענא
ואמרת. אם תתין משבונא עד דתשלח :
קאר. אנא. אבעת בגדי מן אלמאעזי מן
אלננס. קאת. אעטני רהנא אי אן תבעת
בה : ויאמר מה הערבון אשר אתן-לך
ותאמר חתמך ופתילך ומטף אשר בידך
ויתן-לה ויבא אליה ופתח לו : ואמר. מא
משבונא דאתין לך. ואמרת. עזקתך
ושושפך. וחוטך דבידך. ויהב לה.
ועאל לותה ועדיאת ליה : קאר. מא רהן
אדי אעטיך. קאת : כאתמך ומפתולך.
ועצאתך אדי פי ירך. פאעטאהא דאך.
ודכל אליהא וחמלת מנה : ותקם ותלך
ותמר צעיפה מעליה ותלבש בגדי
אלמנותה : וקמת ואזלת. ואעדיאת
עיפה מנה. ולבשת לבושי ארמלותה :
תם קאמת ומצת. ונועת כמארהא ענהא.
ולבסת תיאב חונהא : וישלח יהודה את-
גדי העזים ביד רעהו העדלמי לקחת
הערבון מיד האשה ולא מצאה : ושלח

יהודה ית גדיא בר עזי. ביד רחמיה
עדלמאה. למסב משבונא מידא דאתתא.
ולא אשכחה : פבעת יהודה באלגדי.
מע צאחבה ארעדלמי. ליפתך ארהן
מן יד אלאמראה. ולם יגדהא : וישאל
את-אנשי מקמה לאמר איה דקדשה
הוא בעינים על-הדרך ויאמרו לא היתה
בוה קדשה : וישאל. ית אנשי אתרה
למימר. אן מקדשתא. והיא בעינים על
ארהא. ויאמרו. לית הכא מקדשתא :
פסאל אהל מוצעהא קאילא. אן
אלממתעה. אהי פי אלמנצרה עלי
אטריק. קארו. מא כאנת ההנא קט
ממתעה : וישב אל-יהודה ויאמר לא
מצאתיה וגם אנשי המקום אמרו לא
היתה בוה קדשה : ותב לות יהודה.
ויאמר לא אשכחתי. ואף אנשי אתרא
אמרו. לית הכא מקדשתא : פרנע אלי
יהודה. וקאל לם אנדהא. ואיצא אהל
ארמוצע קארו. לים ההנא ממתעה :
ויאמר יהודה תפק ליה פן נהיה לבנו הנה
שלחתי הגדי הזה ואתה לא מצאתה :
ויאמר יהודה תסב לה. דלמא נהי חוק.
הא שדרית גדיא הדין. ואת לא
אשכחתי : קאל יהודה כל תאנר להא
ארהן מעאודא. כלא נציר לאורא.
הודא קד בעתת הדא אלגדי. ואנת
לם תגדהא : ויהי פמשלש חדשים ויגד
ליהודה לאמר זנתה פמר פלתך וגם הנה
הרה לזוננים ויאמר יהודה הוציאוה
ותשרף : והוה פתלתות ירחיא. ואתהוא
ליהודה למימר זניאת פמר פלתך. ואף
הא מעדיא מזנותה. ואמר יהודה.
אנ/קוהא ותתוקד : פלמא מצא תלאתה
אעהר. אכבר יהודה וקיל לה קד זנת
תמוי כנתך. והודא הי האמר מן זנא.
קאל יהודה. אכרגוהא פתחרק : הוא
מוצאת והיא שלחה אל-חמיה לאמר
לאיש אשר-אלה לו אנכי הרה ותאמר
הכרינא למי החתמת והפתילים והמטה

תאמרה: היא מתפקא. והיא שלחת
 תחמותא למימר. לגבר האלן דיליה.
 מניה אנא מעדיא. ואמרת אשתמודע
 בען. למן עוקתא ושושפיא. ותומרא
 האלן: בינאהא תכרג. והי בעתת אליה
 וקאת. מן ארגל לדי הדה אלאעלאק
 לה. מנה אנא האמר. תם קאת. אתבת
 למן הדיא אנאתם. ואמפתולא ואעצא:
 ויבר יהודה ויאמר צדקה מפני
 פי עלפן לאנתתיה לשלה בני ולא
 יסף עוד דדעתה: ואשתמודע יהודה.
 ואמר זכאה מני מעדיא. ארי על פן לא
 יהבתה לשלה ברי. ולא אוסף עוד
 למדעה: פאתבתהא יהודה. וקאל אל
 צדקת דאלך מני. ודאלך למא לם
 אזונתהא בשלה אבני. ולם יעאוד איצא
 אן יואקעהא: ויהי בעת דדתה והנה
 תאומים בבטנה: והוה בעדן מילדה.
 והא תיזמן במעהא: ולמא כאן וקת
 ולאדהא. פאדא בתאמן פי בטנהא:
 והי בלדתה ויתן יוד ותקח המילדה
 ותקשר על ידו שני לאמר זה יצא
 ראשנה: והוה במילדה ויהב ידא
 ונסבת חיתא. וקטרת על ידיה זהוריתא
 למימר. דין נפק קדמותא: פלמא ורדת
 אכרג אחרהמא ידה. פאכדת אלקאבלה
 קרמוא. ועקדתה עלי ידה וקאת. הדי
 כרג אולא: ויהי כמשוב ידו והנה יצא
 אחיוותאמר מה פרצת עליך פרץ ויקרא
 שמו פרץ: והוה כד אתיב ידיה. והא
 נפק אחוהי. ואמרת. מא תקוף סני ערך
 למתקף. וקרא שמה פרץ: פלמא רד
 ידה כרג אכיה. קאת. מא אחסן נמוך
 יא נאמי. וסמאה פרץ: ואחר יצא אחיו
 אשר על ידו השני ויקרא שמו זרח:
 ובתר פן נפק אחוהי. העל ידיה זהוריתא.
 וקרא שמה זרח: ובעד דאלך כרג אכיה.
 אדי עלי ידה אלקרמו. פסמאה
 זרח: ם ויוסף הורד מצרימה

ויקנהו פוטיפר סרים פרעה שר הטפחים
 איש מצרי מיד השמעאלים אשר
 הורדהו שמה: ויוסף אתחת למצרים.
 וזבניה. פוטיפר רבא הפרעה. רב
 קטליא גוברא מצראה. מידא דערבאי.
 דאתתוהי לתמן: ויוסף הבט בה מצרא.
 פאשתראה. פוטיפר כאדם פרעון.
 ריים אסיאפין רגל מצרי. מן יד אערבא.
 אדי אחרוה אלי תם: ויהי יהוה את
 יוסף ויהי איש מצליח ויהי בבית אדניו
 המצרי: והוה מימרא דיי בסעדיה דיוסף.
 והוה גבר מצליח. והוה. בבית רבניה
 מצראה: פכאן אלה מעה. וכאן רגלא
 מנחא. ואקאם. פי בית מולאה אל
 מצרי: וירא אדניו פי יהוה אתו וכל
 אשר הוא עשה יהוה מצליח בידו: והוה
 רבניה. ארי מימרא דיי בסעדיה. וכל
 דהוה עביד. יי מצלח בידיה: פלמא ראה
 מולאה. אן אלה מעה. וגמיע מא יעמלה.
 אלה מנחא פי ידה: וימצא יוסף חן
 בעיני וישרת אתו ויפקדהו על ביתו
 וכל ישרו נתן בידו: ואשכח יוסף רחמן.
 בעינוהי ושמיש יתיה. ומנייה על ביתיה.
 וכל דאית ליה מסר בידיה: פוגר יוסף
 חצאא. ענדה וכדמה. וכלה עלי מנולה.
 וגמיע מאהגעלה פי ידה: ויהי מאז הפקיד
 אתו בביתו ועל כל אשר ישירו ויברך
 יהוה את בית המצרי בגלל יוסף ויהי
 ברפת יהוה בכל אשר ישירו בבית
 ובשדה: והוה. מעדן דמני יתיה בביתיה.
 ועל כל דאית ליה. וברך יי. ות בית
 מצראה בדיד יוסף. והוה. ברפתא דיי
 בכל דאית ליה. בביתא ובחקלא: וכאן
 מן חין וכלה עלי מנולה. ועלי גמיעמאה.
 בארך אלה פי בית אדמצרי בסבב יוסף.
 וכאנת ברכתה האלה פי גמיע מאלה.
 פי אלמנאוד ואציאע: ויעזב כל אשר
 לו ביד יוסף ולא ידע אתו מאומה פי
 אסיחלתם אשר יהוה אוכל ויהי יוסף

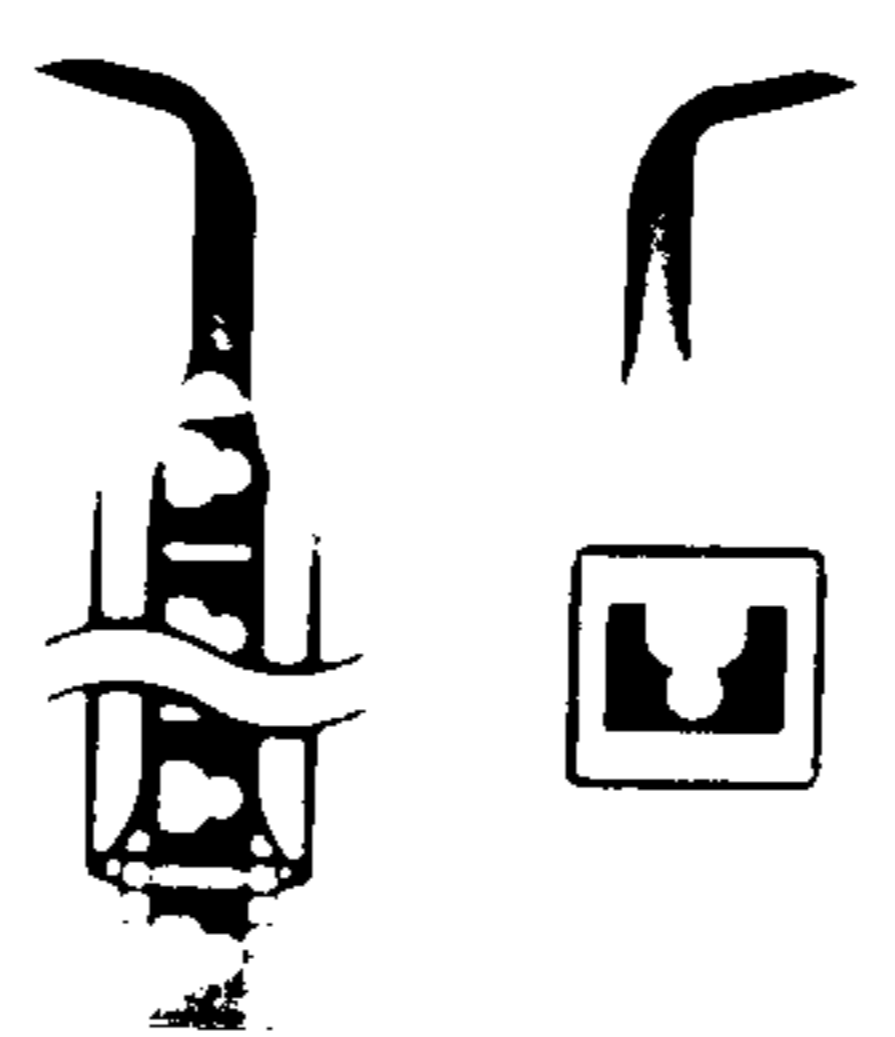
חלק הדקדוק (ג) ותקח המילדה השני של ט"ם נח כי אין מאריך בכל החיגאן וכולהו המילדת כוונתה וכ"כ מהר"ב
 ו"ל ב"א ב"א ו"ל:

יפה תאר - ויפה מראה: ושכב כל הלילה
 בידא דיוסף. ולא ידע עמיה מדעם.
 אלהיו לחמא דהוא אכיל. והוה יוסף.
 שפיר בריוא ויא בחווא: פתוך גמיע
 מאלה פי ידה. ולם יפתקד ממא מעה
 שיא. אלא אטעאם אדי יאכלה. וכאן
 יוסף. חסן אלחדיה ואל מנצר גמיעא:
 ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת
 אדניו את עיניה אל יוסף ותאמר שכבה
 עמי: והוה. פתר פתגמיא האלון. וזקפת
 אתת רבניה. ית עינהא ביוסף. ואמרת
 שכוב עמי: ולמא כאן בעד הדה לאמור.
 אן אמראה מולאה. מרת עינאהא יוסף.
 וקאת צאנעני: וימאן ויאמר אל אשת
 אדניו הן אדני לא ידע אתי מהיפכות
 וכל אשר ישלך נתן בידי: וסריב ואמר
 לאתת רבניה. הא רבני. לא ידע עמי
 מא בביתא. וכל האית ליה מסר בידי:
 פאבא וקאל להא. הודא מולא. לם יערך
 מעי מא פי אלמנול. וגמיע מאלה געלה
 פי ידי: איננו גדה בבית הוה ממני
 ולא יחשך ממני מאומה כי אם יאמר
 באשר את אשתו ואך אעשה הרעה
 הגדלה הזאת והטאתי לאלהים: לית
 דרב. בביתא הדין מני. ולא מנע מני
 מדעם. אלהיו יתיך בדיך דאת אתתיה.
 ואיכדין אעביד. בישתא רפתא דרא.
 ואחוב קדם יי: ולים הו פי הודא אלבית
 באפצל מני. ולם יעד עני שיא. אלא
 אנת לאנך זוגתה. פכוף אפעל הוה
 אסייה אעצימה. ואכשי ללה: ויהי פדברה
 אל יוסף יום ויום ולא שמע אלה לשכב
 אצלה להיות עמה: והוה. פד מלידת עם
 יוסף יום יום. ולא קביל מנה. למשכב
 לותה למהוי עמה: פלמא כלמתה יומא
 בעד יום. ולם יקבל מנהא. אן ינאם
 לוקהא אן יכון מעהא: ויהי פהיום הוה
 ויבא הביתה לעשות מלאכתו ואין איש
 מאנשי הבית שם בבית: והוה ביומא

הדין. ועאל לביתא למבדק בכתיבי
 חושבניה. ודית אנש. מאנשי ביתא.
 תמן בביתא: ולמא כאן פי בעין איאם.
 דכל אל' אלבית ליצנע צנאעה כאנת
 לה. ולם יכון רגל מן אהל אלבית פיה:
 ותתפשוהו בנגדו לאמר שכבה עמי
 ויעוב בנדו בידה וינס ויצא החוצה:
 ואחדתיה בלבשיה. למימר שכוב עמי.
 ושכקה ללבשיה בידה. וערק ונפק
 לשוקא: פתעלקת בקמיצה קאידא
 צאנעני. פתוך קמיצה פי ידהא. והרב
 זכרנ אל' אסוק: ויהי פראותה פי יעוב
 בנדו בידה וינס החוצה: והוה פד חזת.
 אדי שכקה ללבשיה בידה. וערק
 לשוקא: פלמא ראת. אנה תוך קמיצה
 פי ידהא. והרב אל' אסוק: ותקרא
 לאנשי ביתה ותאמר להם לאמר ראו
 הבוא לנו איש עברי לעחק בנו בא אל
 לשכב עמי ואקרא בקול גדול: וקרת
 לאנשי ביתה. ואמרת להון למימר. הוה.
 איתנו לנא. גברא עבראה לתובא בנא.
 עאל לותי למשכב עמי. וקרית בקרא
 דמא: דעת באהל ביתהא וקאת להם.
 אנצרו כיה גאנא. בעבר עבראני ליתלעב
 בנא. אתאני ליצאנעני. פנאדית בצות
 עאל: ויהי כשמעו פי הרימתי קולי
 ואקרא ויעוב בנדו אצלי וינס ויצא
 החוצה: והוה פד שמע. אדי ארימית קלי
 וקרית. ושכקה ללבשיה לותי. וערק
 ונפק לשוקא: פלמא סמעני. אד רפעת
 צותי ונאדית. תוך קמיצה פי ידי. והרב
 זכרנ אל' אסוק: ותנח בנדו אצלה עדי
 בוא אדניו אריפיתו: ואחיתתיה ללבשיה
 לותה. עד דעאל רבניה לביתיה: וודעת
 קמיצה ענדהא. אל' אן דכל מולאה
 אל' מנולה: ותדבר אליו בדברים האלה
 לאמר בא אל' העבר העברי אשר
 הבאת לנו לעחק בי: ומלילת עמיה.
 פפתגמיא האלון למימר. עאל לותי.

עברא

חלק הדקדוק (ד) ויהי יוסף יפה תואר. בטארכה לא במקף בס"ם: (ה) ראו הביא לנו היכת הביא מלעיל: כה (כתר תורה)

ית כל סורחן בידיה. בדמימרא דיי
בסעדיה. ודהוא עביד יי מצלח: וליס
רייס אסגן. ירא שייא מנכרא עליה. ממא
אלה מעה. ומא יעמלה אלה מנגחה:

ויהי אחר הדברים האלה תטאו משקה
מלך מצרים והאפה לאדניהם למלך
מצרים: והוא בתר פתגמיא הארין סרחו.
שקיא המלכא המצרים ונחתומא.
לרבוניהון למלכא המצרים: וכאן בעד
הדה אלאמור. אן סאקי מלך מצר
ואלכבאו אדנבא. לסידהמא מלך מצר:
ויקצה פרעה על שני סריסו על שר
המשקים ועל שר האופים: ורגיו פרעה.
על תרין רברבניהו. על רב שקי. ועל
רב נחתומי: פסכט פרעון עלי כאדמיה.
רייס אסקאה. ורייס אלכבאזין: ויתן
אתם במשמר בית שר הטבחים אל
בית הסחר מקום אשר יוסף אסור שם:
ויהב יתהון כמפדת. בית. רב קטוליא
בבית אסורי. אהרא. דיוסף אסור תמן:
וודעהמא פי חפץ. מנול רייס אסיאפיו.
פי אסגן. אדי יוסף מחבוס פיה: ויפקד
שר הטבחים את יוסף אתם וישרת אתם
ויהיו ימים במשמר: ומני. רב קטוליא
ית יוסף. עמהון ושמיש יתהון. והו יומין
במפרא: פוכל רייס אסיאפין יוסף.
עליהם וכדמתם. ואקאמו מדה פי אחבס:
ויחלמו חלום שניהם איש חלמו בלידה
אחד איש בפתרון חלמו המשקה והאפה
אשר למלך מצרים אשר אסורים בבית
הסחר: וחלמו חלמא פרויהון. גבר
חלמיה בליליא חד. גבר בפושרן חלמיה.
שקיא ונחתומא. דלמלכא המצרים.
דאסורין בבית אסורי: אלו אן ראיא
רויא גמיעא. כל רגל עלי חדה פי לילה
ואחדה. וכאן חלם כל ואחד חסב
תפסידה. אסאקי ואלכבאז. ארין למלך
מצר. אלמאסורין פי אסגן: ויבא אליהם
יוסף בפקר וירא אתם והגם זעפים:

עבדא עבראה. דאיתיתא לנא לחיכא
פי פקאת לה מתל הדא אלאמר
קאילא. אתאני אדעבד אדעבראני. אדי
גיתנא בה ליתלעב בי: ויהי פהרימי
קורי ואקרא ויעוב בגדו אצלי וינס החוצה:
והוה. פד ארימית קלי וקרית. ושבקיה
ללבשיה. לותי וערק לשוקא: פלמא
רפעת צותי ונאדית. תרך קמיעה פי ידי.
והרב אלו אסוק: ויהי בשמע אדנו
את דברי אשהו אשר דברה אליו לאמר
בדברים האלה עשה לי עבדך ויחר אפו:
והוה פד שמע רבוניהו ית פתגמי אתתיה.
דמלידת עמיה למימר. כפתגמיא הארין.
עבד לי עבדך. ותקוף רוגויה: פלמא
סמע כלאמהא אדי קאת לה. כדאצנעבי
עבדך. אשתד גצנה עליה: ויקח אדני
יוסף אתו ויתנהו אל בית הסחר מקום
אשר אסורי המלך אסורים ויהי שם
בבית הסחר: ודבר רבוניהו דיוסף יתיה.
ויהפיה בבית אסורי. אתרא. דאסורי
מלכא אסורין. והוה תמן בבית אסורי:
פאכדה וודעה פי אסגן. מוצע אסרא
אלמלך מחבוסין. ואקאם תם פי אסגן:
ויהי יהוה את יוסף ויש אלו חסד ויתן
חנן בעיני שר בית הסחר: ויהו מימרא
דיי בסעדיה דיוסף. ונגד ליה חסדא.
ויהפיה לרחמין. בעיני רב בית אסורי:
פכאן אלה מעה. ומייל לה פצלא. ורוקה
חצאא. ענד רייס אסגן: ויתן שר בית
הסחר ביד יוסף את כל האסורים אשר
בבית הסחר ואת כל אשר עשים שם
הוא היה עשה: ויהב. רב בית אסורי
בידא דיוסף. ית כל אסוריא. דבבית
אסורי. וית כל דעבדין תמן. ממימריה
הוה מתעביד: חתא געל תחת ידה.
גמיע אלאסרא אדי פי אסגן. וגמיע מא
כאן יענעון תם. הו כאן ידברה: אין
שר בית הסחר ראה את כל מאומה
בידו באשר יהוה אתו ואשר הוא עשה
יהוה מצליח: לית רב בית אסורי. חזי

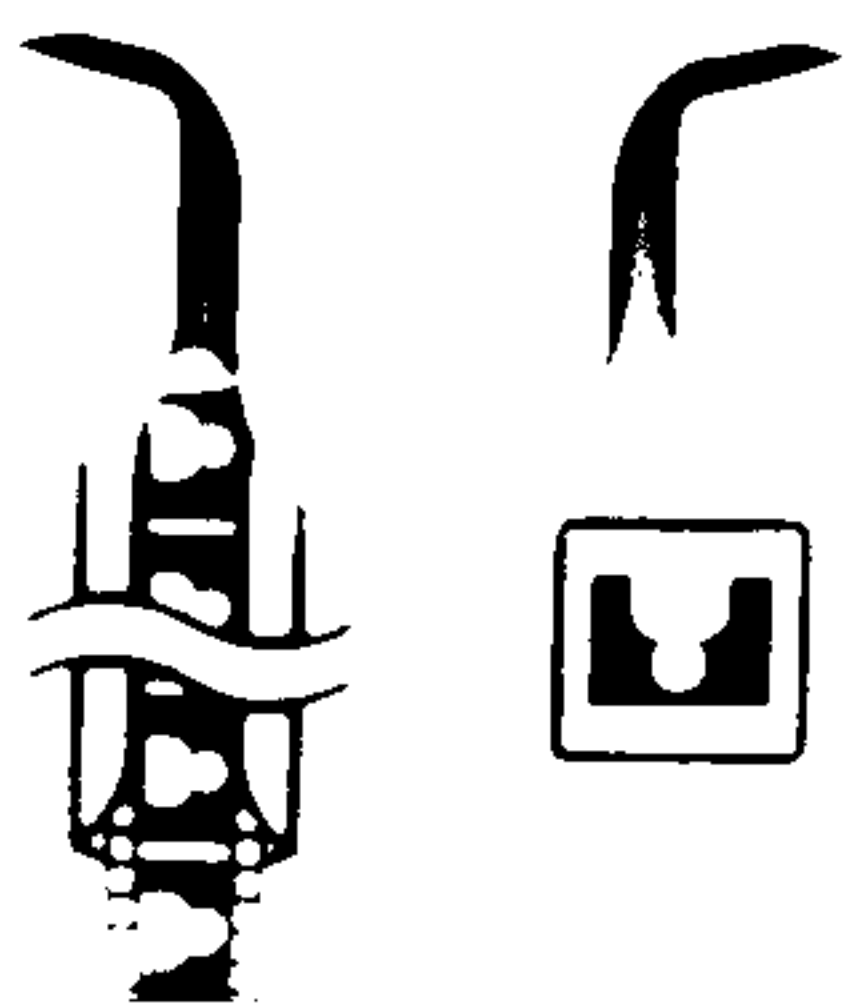
אסורי קרי האסורים קרי

וַאֲתָא לְוַתְּהוֹן. יוֹסֵף בְּצַפְרָא. וְהוּא יְתְּהוֹן.
וְהָא אַנְוֹן נְסִיטִין: פְּדַכְל אֵלִיהֶמָא. יוֹסֵף
בְּאִגְרָאָה. וְרֵאָא וְגוֹהֶמָא כְּאַלְחָה: וַיִּשְׁאַל
אֶת־סְרִיִּי פִרְעָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּמִשְׁמֵר
בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר מְדוּעַ פָּנִיכֶם רַעִים
הַיּוֹם: וַיִּשְׁאַל יְת רַבְרַבִּי פִרְעָה. דְּעַמִּיָּה
בְּמִשְׁרַת. בֵּית רַב־נִיָּה לְמִימֵר. מָא דִּין.
אַפִּיכֹן בִּישִׁין יוֹמָא דִּין: פִּסְאֵל כְּאֲדַמִּי
פִּרְעוֹן. אֲדִין מַעֵה פִי חַפִּץ. בֵּית מוֹלָאָה
קְאִילָא. מָא בְּאֵל וְגוֹהֶמָא מִתְּגִירָה אִיוֹם:
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חֲלָמְנוּ וּפְתַר אֵין אִתּוּ
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הֲלוֹא לְאֵלֹהִים
פְּתָרְנִים סְפָרוּנָא לִי: וַאֲמָרוּ לֵיה. חֲלָמָא
חֲלָמְנָא. וּפִשֶׁר לִית לֵיה. וַאֲמַר לְהוֹן יוֹסֵף.
הֲלֹא מִן קָדָם יי פִּשְׁרֵן חֲלָמִיא. אֲשֶׁתַּעֲזוּ
כְּעַן לִי: קֹאֵלָא לֵה. רֵאִינָא רוּיָא. וְלִים
לְהָא מִפְּסֵר. קֹאֵל לְהֶמָא יוֹסֵף. אֵלִי אֵין
אֶתְפֹּאסִיר לֵלֵה. לְכֹן קְצוּהָא עֲלִי: וַיִּסְפֹּר
שְׁרֵי־הַמִּשְׁקִים אֶת־חֲלָמּוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ
בְּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה־נִפְּן לְפָנַי: וְאֲשֶׁתְּעִי רַב
שְׂקִי. יְת חֲלָמִיָּה לְיוֹסֵף. וַאֲמַר לֵיה.
בְּחֲלָמִי. וְהָא גּוֹפְנָא קְדָמִי: פִּקִּץ רִיִּים
אַסְקָאָה. רוּיָאָה עֲלִי יוֹסֵף. וּקֹאֵל רֵאִית.
כֹּאן גַּפְן בֵּין יָדַי: וּבִגְפִן שְׁלֹשָׁה שְׂרִינְגִים
וְהָא כְּפִרְחַת עֲדָתָה נְצִיָּה הַבְּשִׁילוֹ
אֲשֶׁפְּלִתִיָּה עֲנָבִים: וּבְגוֹפְנָא תִּלְתָּא
שִׁבְשִׁין. וְהָא כֹּד אִפְרַחַת אִפִּיקַת
לְבַלְבִּין אֲנִיצַת נִץ. בְּשִׁילוֹ אֶתְפְּלָהָא הוּוּ
שְׁנַבִּין: וּפִי אֲלִגְפִן תִּלְתָּאָה קְצַבָּאן. וְהִי
כְּמָא פִרְעַת צַעַד נוֹאֲרָהָא. וְנִצְנַת
עֲנַאקִידָהָא וְצֹאֲרַת עֲנָבָא: וְכּוֹס פִּרְעָה
בְּיָדִי וְאִקַּח אֶת־הָעֲנָבִים וְאֲשַׁחַט אֶתֶּם
אֶל־כּוֹס פִּרְעָה וְאַתֶּן אֶת־הַכּוֹס עַל־כַּף
פִּרְעָה: וְכִסָּא דְּפִרְעָה בְּיָדִי. וְנִסִּיבִית
יְת עֲנָבִיא. וְעֲצִרִית יְתְּהוֹן לְכִסָּא דְּפִרְעָה.
וַיְהִי־בֵית יְת כִּסָּא עַל יְדָא דְּפִרְעָה: וְכֹאן
כֹּאס פִּרְעוֹן פִּי יָדִי. פֹּאכְדַת אֲלַעֲנַב
וְעֲצַרְתָּה פִּיָּה. וְנֹאֲוֹלְתָה לֵה: וַיֹּאמֶר לוֹ
יוֹסֵף זֶה פְּתָרְנִי שְׁלֹשַׁת הַשָּׁרְנִים שְׂרִשְׁת

יָמִים הֵם: וַאֲמַר לֵיה יוֹסֵף. דִּין פּוֹשְׁרִיָּה.
תִּלְתָּא שִׁבְשִׁין. תִּלְתָּא יוֹמִין אַנְוִין: קֹאֵל
לֵה יוֹסֵף. הֲלוֹא תִפְסִירָה. אֶתְלֹאֲתָה
אַקְצַבָּאן תִּלְתָּאָה אִיִּיאָם: בְּעִזֹּר וְשִׁלְשַׁת
יָמִים יִשָּׂא פִרְעָה אֶת־דֹּאשְׁךָ וְהַשִּׁיבְךָ
עַל־בְּנֶךָ וְנָתַתְּ כּוֹס־פִּרְעָה בְּיָדוֹ כְּמִשְׁפֵּט
הָרֹאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִית מִשְׁקָהוֹ: כְּסוּף
תִּלְתָּא יוֹמִין. יְדַכְרֶנְךָ פִּרְעָה. וְיִתִּיבְנֶךָ
עַל שְׂמוֹשְׁךָ. וְתִתִּין כִּסָּא דְּפִרְעָה בְּיָדֵיהָ.
כְּהִלְכַתָּא קְדָמִיתָא. דְּהוּיָתָא מִשְׁקִי לֵיה:
אֵלִי תִלְתָּאָה אִיִּיאָם. יְדַכְרֶךָ פִּרְעוֹן.
וְיִרְדֶּךָ אֵלִי מִרְתַּבְתְּךָ. וְתִנְאוּלָה כֹּאסָה.
כְּאִסִּירָה אֲלֹאוּלָה. אֵלִי כְּנַת סֹאקִיָּה:
כִּי אִם־זְכַרְתִּנִּי אֶתְךָ כֹּאֲשֶׁר יִיטֵב לְךָ
וְעִשִׂיתִנָּא עִמָּדִי חֶסֶד וְהִזְכַּרְתִּנִּי אֵלִי־
פִּרְעָה וְהוֹצֵאתִנִּי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה: אֵלֵהוֹן
תִּדְכַרְנִנִּי עִמָּךְ. כֹּד יִיטֵב לְךָ. וְתִעֲבִיד
כְּעַן עִמִּי טִיבֹו. וְתִדְכַר עֲלִי קָדָם פִּרְעָה.
וְתִפְקֶנֶנִּי מִן בֵּית אִסִּירֵי הַדִּין: אֵלִי אֵין
תִּדְכַרְנִי מֵעַד. אֵלִי גֹאֵד אֲמַרְךָ. וְאַצְמַנַע
אֵלִי פִצְלָא. וְאֲדַכְרִנִּי עַנְד פִּרְעוֹן.
וְאֲכַרְנִי מִן הֲלוֹא אֲלִבִּית: פִּירְנַב גְּנַבְתִּי
מֵאֲרִץ הָעֵבְרִים וְגִסְיָפָה לֹא־עִשִׂיתִי
מֵאוּמָה כִּי־שָׂמָו אֶתִּי בְּפוֹר: אֵלִי מְגַנֵּב
גְּנִיבָא. מֵאֲרַע עֲבָרָא. וְאִף הֲכֹא
לֹא עֲבָדִית מִדְּעַם. אֵלִי מְנִיאָו יְתִי בְּבֵית
אִסִּירֵי: לֹאֲנִי סֹרְקַת מִן בְּלַד אֲלַעֲבֵרָאֲנִין.
וְהֵנָּא אֵיצָא לִם אֲצַנַע שִׁי. אִסְתַּחֲקִית
אֵין יַגְעוֹנִי בְּסַבְבָּה פִי אֲלַחֲבַם: וַיִּרֵא
שְׂרֵי־הָאֲפִים פִּי טוֹב פְּתַר וַיֹּאמֶר אֵל־יוֹסֵף
אֶף־אֲנִי בְּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סְלִי חֲרִי
עַל־רֹאשִׁי: וְהוּא רַב נַחְתוּמִי אֵרִי יֹאוֹת
פִּשֶׁר. וַאֲמַר לְיוֹסֵף. אֶף אֲנָא בְּחֲלָמִי.
וְהָא. תִּלְתָּא. סְלִין דְּחִירוּ עַל רִישִׁי: וְלִמָּא
רֵאָא רִיִּים אֲלַכְבָּאוּן אֲנָה קֹד פְּסִרְהָא לֵה
לְכִיר. קֹאֵל לֵה. רֵאִית אֲנָא אֵיצָא. כֹּאן
תִּלְדַּאת סְלֵאל הוֹאֲרָא עֲלִי רֵאִסִי: וְכִסְל
הַעֲלִיזִן מִכָּל מֵאֲכַל פִּרְעָה מַעֲשֶׂה אִפְּהָ
וְהַעֲזִיף אֲבַל אֶתֶם מִן־הַסֶּל מֵעַד רֹאשִׁי:

ובסלא

חלק הדקדוק (ו) כי שמו אתי בכור. ל' מלרע ופי' שמתני בכור תחתיו [טהר"ב]:

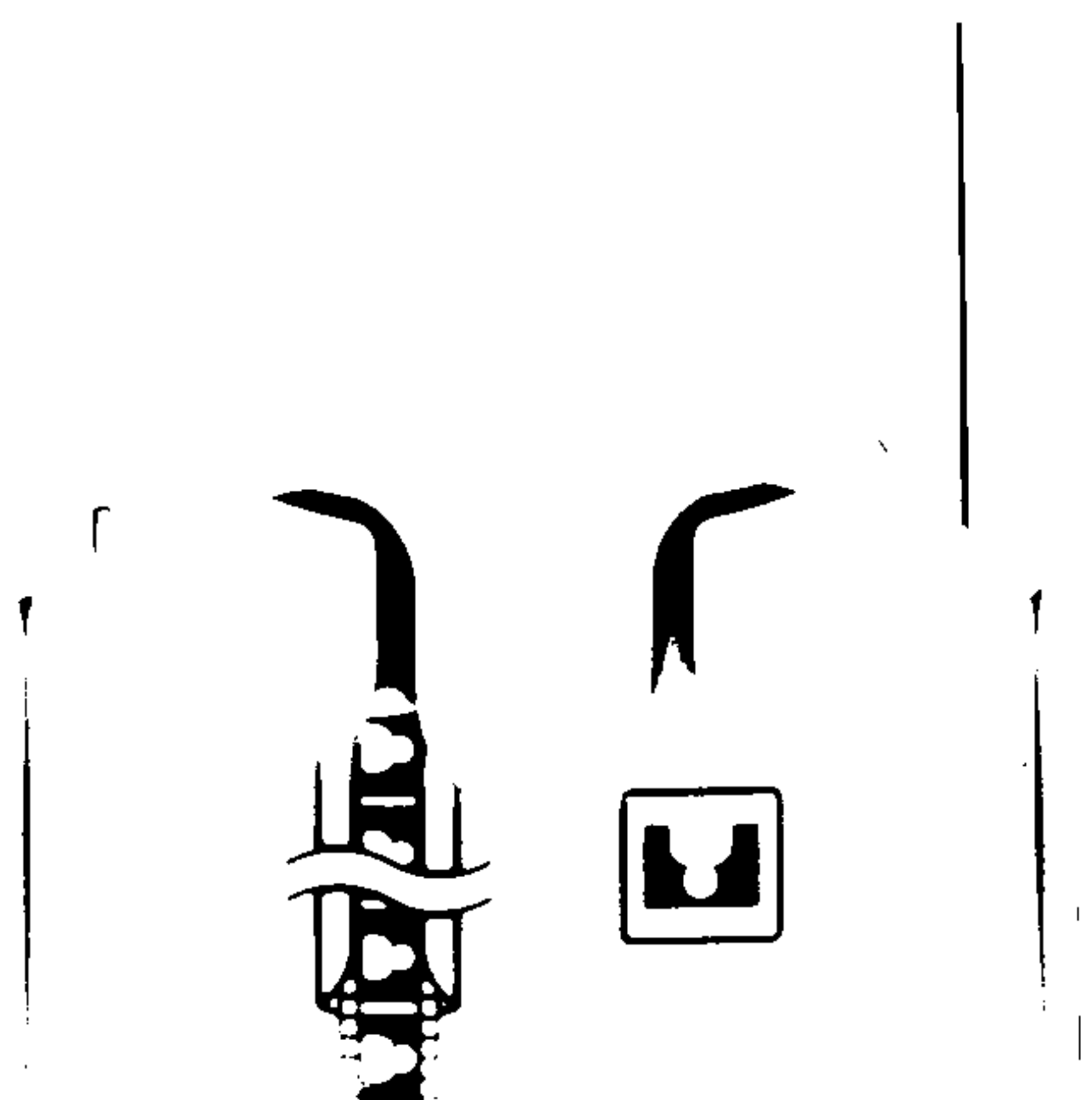
יוסף ורם ידכרה : ק"ב פ"ב פ"ב סימן יב"ק
ומפטרין כה אמר ה' על שלשה פשעי ישראל עמים ב'

דנ"ו למנחת שבת זכ"ו וה' פ פ פ

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה
עמד על הַיָּאָר : והוּהוּ . מִסּוּף תְּרֵינִי שָׁנִין .
וּפְרַעְהוּ הַחַיִּים . וְהָא קָאִים עַל נַהֲרָא :
פְּלִמָּא מִצְתָא סְנַתִּין הַאִילְתִּין . רָאָא
פְּרַעְוִין . כַּאֲנֵה וְאִקְרַף עַלִי שְׂאֲמִי אֲנִיל :
וְהִנֵּה מִן־הַיָּאָר עֵלְתָּ שְׁבַע פְּרוֹת יָפוֹת
מִרְאָה וּבְרִיאַת בֶּשֶׂר וְהִרְעִינָה בְּאֶחָו : וְהָא
מִן נַהֲרָא . סְלָקִין שְׁבַע תּוֹרִין . שְׁפִירִין לְמַחְזִי
וּפְטִימִין בֶּשֶׂר . וְרַעֲוִין בְּאֶחָוָא : וְכַאֲן קִד
צַעַד מִנְה סְבַע בְּקִרְאָת . חֲסִנְאָת אֲמִנְצִר
וּצְכִמָּאָת אֲרַחִם . וְרַעֲוִת פִּי אֲקִרְט : וְהִנֵּה
שְׁבַע פְּרוֹת אַחֲרוֹת עֵלְוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן־
הַיָּאָר רַעֲוֹת מִרְאָה וְדַקּוֹת בֶּשֶׂר וְהַעֲמִדְנָה
אֲצִל הַפְּרוֹת עַל־שִׁפְתַּי הַיָּאָר : וְהָא שְׁבַע
תּוֹרִין אַחֲרֵינִין . סְלָקִין בְּתֵרִיהוֹן מִן נַהֲרָא .
בִּישָׁן לְמַחְזִי וְחִפְסִירִין בֶּשֶׂר . וְקִמָּא . לְקַבְּלָהוֹן
דְּתוֹרְתָא עַל פִּיָּה נַהֲרָא : וְכַאֲן סְבַע
בְּקִרְאָת אֲכֹר . קִד צַעַדִין וְרַאֲהוֹן מִן אֲנִיל .
קְבִיחָאָת אֲלִמְנְצִר וְרִקִּיקָאָת אֲרַחִם .
וּקְפַת עַדִי שְׂאֲמִי אֲנִיל : וְתַאֲכִלְנָה הַפְּרוֹת
רַעֲוֹת הַמִּרְאָה וְדַקּוֹת הַבֶּשֶׂר אֵת שְׁבַע
הַפְּרוֹת יָפֹת הַמִּרְאָה וְהַבְּרִיאַת וְיִיקֶץ
פְּרַעְהוּ : וְאִכְלָא תוֹרְתָא . דְּבִישָׁן לְמַחְזִי
וְחִפְסִירִין בְּסַר . יֵת שְׁבַע תּוֹרְתָא . דְּשְׁפִירִין
לְמַחְזִי וּפְטִימָתָא . וְאַתְעַר פְּרַעְהוּ : וְאַבְלַת
אֲרַבְּקִרְאָת . קְבִיחָאָת אֲלִמְנְצִר וְרִקִּיקָאָת
אֲרַחִם . אֲסַבַּע אֲבִקְרָאָת . חֲסִנְאָת אֲמִנְצִר
וּצְכִמָּאָת . וְאַסְתִּיקֶץ פְּרַעְוִין : וְיִישָׁן וְיַחֲלִם
שְׁנֵית וְהִנֵּה שְׁבַע שְׂבָלִים עֵלְוֹת בְּקִנְיָה
אֲחָד בְּרִיאֻת וְטָבוֹת : וְדַמּוּךְ . וְחֲלִם
תְּנִינּוֹת . וְהָא שְׁבַע שְׂבָלִין . סְלָקִין . בְּקִנְיָא
חַד פְּטִימִין וְטָבִין : פְּנָאִם . וְרָאָא תַּאֲנִייה .
כַּאֲן סְבַע סְנַבְּלָאָת . קִד צַעַדִין . פִּי קְצַבָּה
וְאַחֲרָה מִלָּא גִיָּאָד : וְהִנֵּה שְׁבַע שְׂבָלִים
דְּקוֹת וְשְׂדוּפַת קָדִים צְמַחוֹת אַחֲרֵיהֶן :
וְהָא שְׁבַע שְׂבָלִין . דְּקִנּוֹן וְשְׂקִיפִין קָדִים .

ובסלמא עלאה . מכל מיכלא הפרעה
עובר נחתום . ועופא . אכיל יתהון . מן
סלמא מעלוי רישי : ופי אלסלה אלעדיא .
מן גמיע טעאם פרעון ממא יצנעה
אלכבאז . ואטאיר יאכל מנהא . מן אלסל
מן פוקראסי : ויען יוסף ויאמר זה פתרונו
שלשת הפלים שלשת ימים הם : ואתיב
יוסף ואמר . הין פושרניה . תלתא סלין .
תלתא יומין אנון : פאגאב יוסף וקאר .
הרא תפסירה . תלאת אלסלאר . תלאתה
איאם : בעוד שלשת ימים ישא פרעה
את ראשך מעליך ותלה אותך עדיעין
ואכל העוף את בשרך מעליך : בסוף
תלתא יומין . יעדי פרעה ית רישך מנד .
ויצלוב יתך על צליבא . ויכול עופא . ית
בשרך מנד : ארי תלאתה איאם . ינוע
פרעון ראסך ען בדנד . ויצלבך עדי
כשבה . ויאכל אמיר מן לחמך : ויהו
ביום השלישי יום הלדת את פרעה ויעש
משתה לכל עבדיו וישא את ראשו שר
המשקים ואת ראשו שר האפים בתוך
עבדיו : והוה ביומא תליתאה . יום בית
ודא הפרעה . ועבר משתאי לכל
עבדוהו . ואדבר . ית ריש רב שקי . וית
ריש רב נחתומי בגו עבדוהו : פלמא כאן
פי אליום אתלת . והו מתל יום ולד פיה
פרעון . וצנע מגדסא לגמיע קואדה .
פדבר ריים אלסקאה . וריים אלכבאזין
פי מא בינהם : וישב את שר המשקים
עדי משקהו ויתן הבוס על יפה פרעה :
ואתיב . ית רב שקי על שקיותיה . ויהב
כסא על ידא הפרעה : פאמר ברד ריים
אלסקאה עדי סקיה . ונאולה כאסה :
ואת שר האפים תלה באשר פתר להם
יוסף : וית . רב נחתומי צלב . כמא דפשו
דהון יוסף : וצלב ריים אלכבאזין . כמא
פסר להם יוסף : ולא זכר שר המשקים
את יוסף וישפחהו : ולא אדבר רב שקי .
ית יוסף ואנשייה : תם גמי ריים אלסקאה .

חלק הדקדוק (א) ופרעה חלם . תרגום חלים . לשון הוה כלשון שעל כן דרשו מכת זה ר"ל שהיו חולם כל השגתים ע"ש :
(ב) בני הגירסא חלם וצ"ע .

חלמתינו איש בחלמו פתר : ותפן עמנא
 עולים עברי . עבדא לרב קטוליא .
 ואשתעינא ליה . ופשר לנא ית חלמנא .
 גבר בחלמיה פשר : וכאן תם מענא גלאם
 עבראני . עבדא לר״ם אסיאפין .
 פקצנאחא עליה . ופסרהא לנא . פסר
 לכל ואחד חסב רויאה : ויהי פאשר פתרי
 לנופן היה אתי השיב עליפני ואתו תדה :
 והוה . פמא דפשר לנא בן הוה . יתי .
 אתיב על שמושי ויתיה צלב : פנמא
 פסר לנא כראך כאן . רדני אלמדך אלי
 מרתבתי וצלב דאך : וישלח פרעה ויקרא
 את יוסף ויריצהו מן הבור ויגדה ויחלף
 שמלתיו ויבא ארץ פרעה : ושלח פרעה
 וקרא ית יוסף . וארחהו מן בית אסירי .
 וספר ושני בסותיה . ועאל לות פרעה :
 פבעת פרעון ודעא ביוסף . והאצרו בה
 מן ארחבם . וחלק שיערה וברל תיאכה .
 ודכל אלי פרעון : ויאמר פרעה אר״יוסף
 חלום חלמתי ופתר אין אתו ואני שמעתי
 עליה לאמר השמע חלום לפתור אתי :
 ואמר פרעה ליוסף . חלמא חלמית . ופשר
 לית ליה . ואנא . שמעית עלך למימר .
 דאת שמע חלמא ומפשר ליה : פקאל
 לה פרעון . קד ראית רויא . וליס להא
 מפסר . ואנא סמעית ענך . אנך אדא
 סמעית רויא פסרתהא : ויען יוסף אתי
 פרעה לאמר בלעדו אלהים ישנה אתי
 שלום פרעה : ואתיב יוסף ית פרעה .
 למימר לא מן חכמתי . אלהין מן קדם
 יי . ויתב שלמא דפרעה : פאנאכה יוסף
 וקאל . מן גיר עלמי . אלה יניב פרעון
 בסלאם : וידבר פרעה אר״יוסף בחלמי
 הנני עמד עלישפת היאר : ומליל פרעה
 עם יוסף . בחלמי . הא אנא קאים על
 ביה גהרא : תם כלמה וקאל . ראית כאני
 ואקף עלי שאמי אניל : והנה מן היאר
 עלת שבע פרות בריאות בשר ויפת תאר
 ותרעינה באחו : והא מן גהרא . סלקן

צמחן בתריהון : וכאן סבע סנבלאת .
 דקאק משוובה בריח אלקבל . קד נבתן
 וראהן : ותבלענה השבלים הדקות את
 שבע השבלים . הבריאות והמלאות
 וייקץ פרעה והנה חלום : ובלעא שבליא
 לקותא . ית שבע שבליא . פטומתא
 ומליתא . ואתער פרעה והא חלמא :
 פבלעת אסנבלאת אדקאק . אסבע
 אסנבלאת . אצמאת אלמלא . תם
 אסתיקץ פרעון ואדא בה חלם : ויהי
 בבקר ותפעם רוחו וישלח ויקרא אתי
 פל״הרשמי מצרים ואתי בל״חכמיה
 ויספר פרעה להם את חלמו ואין פותר
 אותם לפרעה : והוה בצפרא ומטרפא
 רוחיה . ושלח . וקרא . ית כל הרשי
 מצרים וית כל חכימהא . ואשתעי פרעה
 להון ית חלמיה . ולית דפשר יתהון
 לפרעה : פלמא כאן באגדאה כרבת
 רוחה . פבעת ודעא . בגמיע עלמא מצר
 וחכמהא . וקץ עליהם רויאה . ולם יכון
 מן פסרהא להלכיר : וידבר שר המשקים
 את פרעה לאמר אתיחשאי אני מזכיר
 היום : ומליל רב שקן . עם פרעה למימר .
 ית סודחני . אנא מדכר יומא דין : פתכלם
 ר״ם אסקאה . בין ידיה וקאל . אני לאדכר
 אדיום כטאי : פרעה קצף על עבדיו ויתן
 אתי במשמר בית שר הטבחים אתי ואת
 שר האפים : פרעה רגיו על עבדוהי .
 ויהב יתי במטרת . בית רב קטוליא . יתי .
 וית רב נחתומי : ודאך אן פרעון קד סכט
 עלי עבדה . פוצעהמא פי חפין . מנוז
 ר״ם אסיאפין . אנא ור״ם אלכבאזין :
 ונחלמה חלום בלידה אחד אני והוא איש
 פפתרון חלמו חלמנו : וחלמנא חלמא .
 בלידיא חד אנא והוא גבר . פפשרן חלמיה
 חלמנא : פראינא רויא . פי לידה ואחדה
 אנא והו . וכאן רויא כל ואחד חסב
 תפסורה : ושם אתנו נער עברי עבד
 לשר הטבחים ונספר לנו ויפתר לנו את

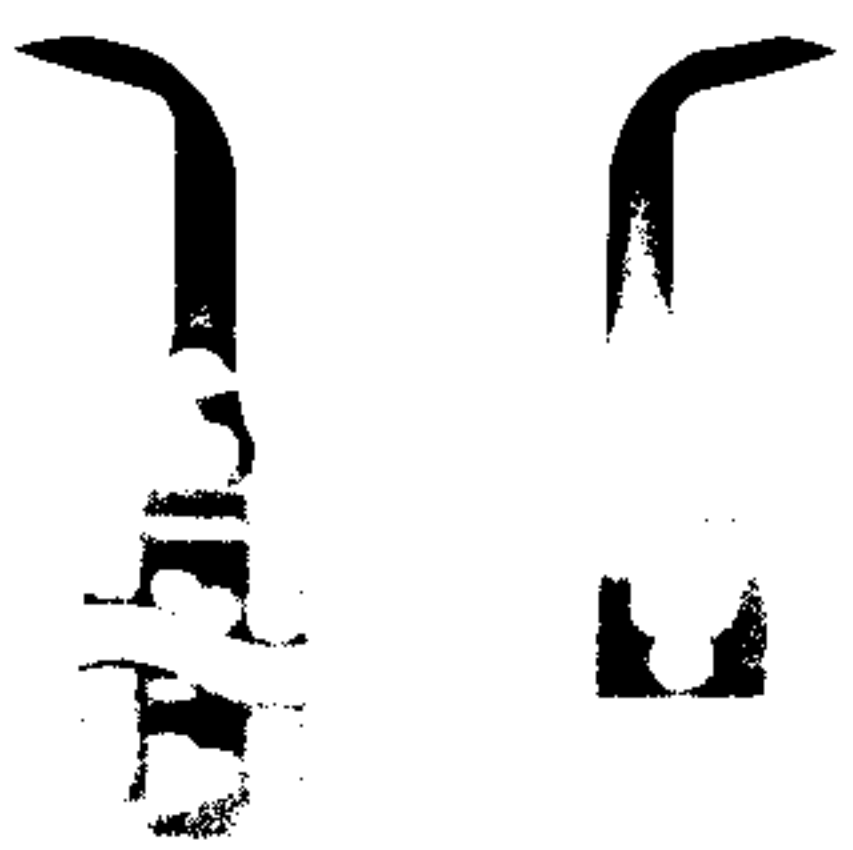
חלק הרקדוק ב) הבריאות והמלאות . המ"ם דנושה (הוי"ב) :
 כו (בתר תורה)

שבע

שבע תורן. פטימן בשר ושפירן למחוי.
 ורעין באחוי : וכאן קד צעד מנה סבע
 בקראת. צכמאת אלהם וחסאן אלהיה.
 ורעאת פי אקרס : והנה שבע פרות
 אחרות עלת אחריון דלות ורעות תאר
 מאד ורקות בשר לא דראתי כהנה בכלי
 ארץ מצרים לרע : והא. שבע תורן
 אחרנין סליקא בתריהון. חסינן ובישן
 למחוי. לחדא והסירן בשר. לא חזיתי
 דכותהון. בכל ארעא דמצרים לבישו :
 וכאן סבע בקראת אכר קד צעדן וראהן.
 ענאף קביחאת אלמנצר. גרא ורקיקאת
 אלהם. לם ארא מתלהן. פי גמיע בלד
 מצר פי אקבה : והאכלנה הפרות הרקות
 והרעות את שבע הפרות הראשנות
 הפריאת : ואכלא תורתא. חסיכתא
 ובישתא. ית שבע תורתא. קדמיתא
 פטימתא : פאכלת אלבקראת. ארקאק
 אלקביחאת. אסבע אלבקראת. אלאואיל
 אצכמאת : ותבאנה אל-קרבנה ולא
 גודע פייבאו אל-קרבנה ומראיהון רע
 פאשר בתחלה ואיקין : ועלא למעיהון.
 ולא אתידע ארי עלא למעיהון. ומחזיהון
 ביש. פד בקדמיתא. ואתערית : פדכלת
 אי בטונהא. ולם יתביין אנהא קד דכלת.
 ומנצרהא קבית. כמא כאן אולא. תם
 אסתיקצת : וארא בחלמי והנה | שבע
 שבלים עלת בקנה אחר מלאת ומבות :
 וחזית בחלמי. והא שבע שבלין. סלקון.
 בקניא חד מלון ומבן : פראית תאניה.
 כאן סבע סנבלאת. קד צעדן. פי קצבה
 ואחדה מלא גיאר : והנה שבע שבלים
 צנמות דקות שדפות קדים צמחות
 אחריהם : והא שבע שבלין. נצן לקון
 שקיפן קדום. צמחן בתריהון : וכאן סבע
 סנבלאת. צאויאת דקאק משוובה בריה
 אלקבל. קד נכתן וראהן : ותבלען
 השבלים הדקות את שבע השבליים
 הטבות ואמר אל-החרטמים ואין מגיד

לי : ובלעא שבליא לקותא. ית שבע
 שבליא טבתא. ואמרית לחרשיא. ולית
 דמחוי לי : פבלעת אסנבלאת אדקאק.
 אסבע אסנבלאת אלגיאד. וקלת דאלך
 לאדעלמא. ולם יכברוני בשיי : ויאמר
 יוסף אל-פרעה חלום פרעה אחד הוא את
 אשר האלהים עשה הנני לפרעה : ואמר
 יוסף לפרעה. חלמא דפרעה חד הוא.
 ית דיי. עתיד למעבר חוי לפרעה : פקאל
 לה יוסף. רויא פרעון ואחד. אדי סיצנעה
 אלה אכבר בה פרעון : שבע פרת הטבת
 שבע שנים הנה ושבע השבליים הטבת
 שבע שנים הנה חלום אחד הוא : שבע
 תורתא טבתא. שבע שניא אינן. ושבע
 שבליא טבתא. שבע שניא אינן. חלמא
 חד הוא : אסבע אלבקראת אלגיאד.
 ואסבע אסנבלאת אלגיאד. הי סבע סנין
 כיר. הדא חלם ואחד : ושבע הפרות
 הרקות והרעות העלת אחריון שבע שנים
 הנה ושבע השבליים הרקות שדפות
 הקדים יהיו שבע שני רעב : ושבע
 תורתא. חסיכתא ובישתא. הסליקא
 בתריהון. שבע שניא אינן. ושבע
 שובליא לקותא. דשקיפן קדום. יהון.
 שבע שני כפנא : ואסבע אלבקראת.
 ארקאק אל קביחה אצאעדה וראהן.
 ואסבע אסנבלאת אפארגה. אלמשוובה
 בריח אלקבל. תכון סבע סנין גוע : הוא
 הדבר אשר דברתי אל-פרעה אשר
 האלהים עשה הראה את-פרעה : הוא
 פתגמא. דמליית עם פרעה. דיי. עתיד
 למעבר אחוי לפרעה : הו אלקול אדי
 קלתה לפרעון. אדי סיצנעה אלה אוראה
 לפרעון : הנה שבע שנים פאות שבע
 גדוד בכל ארץ מצרים : הא. שבע שניא
 אתין. שבע ארפא בכל ארעא דמצרים :
 סתאתיכם סבע סנין. יכון שבאע כתיר
 פי בלד מצר : וקמו שבע שני רעב
 אחריון ונשבת כל-השבע בארץ מצרים

חלק הדקדוק (ג) בא הב"ה במטל שלא כמשפטו

ונקלה הרעב את הארץ: ויקומן. שבע
שני כפנא בתריהון. ויתנשי כל שבעא
בארעא דמצרים. וישיעי כפנא ית עמא
דארעא: תם תואפיכם סבע סניק גוע מן
בעדהא. פינכא נמיע אשבאע אדי כאן
פי בלד מצר. חתא יכאד אגוע אן יפני
אהל אלבלד: ולא יודע השבע בארץ
מפני הרעב הוא אחריתן כייכבר הוא
מאד: ולא יתידע שבעא בארעא. מן
קדם. כפנא הוא היה בתר כן. ארי
תקיף הוא להרא: ולם יתביין אתר דאך
אשבאע פי אלבלד. מן קבל אלגוע
אלאתי בעדה. לאנה עצים גרא: ועל
השנות החלום אל פרעה פעמים כיי
נכון הדבר מעם האלהים ונמחר האלהים
לעשתו: ועל דאתני חלמא. לפרעה
תרפין זמנין. ארי תקון פתגמא מן קדם
" ומוחי " למעפדיה: ואמא אעאדה
ארויא. עלי פרעון מרתין לאן אלאמר
תאבת מן ענד אלה. והו מסרע אן
יצנעה: ועפה ירא פרעה איש נבון
וחכם וישיתתו על ארץ מצרים: וכען
יהוי פרעה גבר סוכלתן וחכים וימציניה
על ארעא דמצרים: ואלאן ינצר פרעון.
הגלא פהמא חכימא. יוליה עלי בלד
מצר: יעשה פרעה ויפקד פקדים על
הארץ וחמש את ארץ מצרים בשבע
שני השבע: יעביד פרעה. וימני מהימנין
על ארעא. ויחרון ית ארעא דמצרים.
בשבע שני שבעא: ויטלק לה. אן יוכל
וכרא עלי אלבלד. חתא יעבון גרה
בלד מצר. פי סבע סני אשבאע: ויקפצו
אתי כד אכל השנים הטבות הפאת
האלה ויצברו בר תחת יד פרעה אכל
בערים ושמרו: ויכנשו ית כל עבוד
שניא טבתא. דאתין אלין. וייצרון עבדא.
תחות יד מהימני פרעה. עבדא בקרויא
וישרון: וינמעון. טעאם הרה סני אלכיר
אלאתיאת. ויכונון ברהא. תחת ידי וכרא

פרעון. ויחפצו מעאמהא פי קראהא:
ותיה האכל לפקדון לארץ לשבע שני
הרעב אשר תהיון בארץ מצרים ולא
תפרת הארץ פרעב: ויהי עבדא נניז
לעמא דארעא. לשבע שני כפנא דיהון
בארעא דמצרים. ולא ישתיעי עמא
דארעא בכפנא: ויכון ודיעה פיהא.
לסבע סני אלגוע. אדי תכון פי בלד
מצר. ולא ינקטע אהל אלבלד פיהא:
וייטב הדבר בעיני פרעה ובעיני כל
עבדיו: וישפר פתגמא בעיני פרעה.
ובעיני כל עבדוהי: פחסן כראמה ענד
פרעון. ונמיע קואדה: ויאמר פרעה אלי
עבדיו הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים
בו: ואמר פרעה לעבדוהי הנשבה כדון
גבר. דרוח נבואה מן קדם יי פיה: קאל
פרעון לקואדה. הל נגד מתל הוא אנגל.
פיה רוח אלה עלמא: ויאמר פרעה אלי
יוסף אחרי הודיע אלהים אותך אתי כלי
זאת אין נבון וחכם כמותך: ואמר פרעה
ליוסף. כתי דהודיע יי יתק ית כל הא
לית סוכלתן וחכים כמותך: קאל פרעון
ליוסף. בעד מא ערפך אלה הרה
אלאמור. לים פהים וחכים מתדך: אתה
תהיה על ביתי ועל פיה ישק כל עמי
רק הנפא אנגל מןך: את תהי ממנא
על ביתי. ועל סימך יתון כל עמי. להוד
כורסי מלכותא הדין איהי יקוד מןך:
אנת תכון עלי ביתי. ועלי אמרך ינקאד
נמיעקומי. לא אשרף עליך אלא באכרסי
פקט: ויאמר פרעה אל יוסף ראה נתתי
אתך על כד ארץ מצרים: ואמר פרעה
ליוסף. חזי דמניתי יתך. על כד ארעא
דמצרים: פקאל לה. אנצר קד וליתך.
עלי נמיע בלד מצר: ויסר פרעה אתי
טבעתו מעל ידו ויתן אתה עלי יד יוסף
וילבש אתו בגדי שש וישם רגל הזהב
על צוארו: ואעדי פרעה ית עוקתיה
מעל ידו. ויהב יתה על ידא דיוסף.

ב

חלק הדיק דוק (ד) ועתה ירא פרעה. בא תיבת ירא מלרע שלא במשפט וכמוה וזרא אויבתו, וזרא אשקלון וזירא [מהר"ב ב' רד"ק
ויל]: (ה) הנמצא כזה איש אשר. תיבת אשר בהביר:

ואל ביש יתיה לבושין דבוין ושוני מניכא
 דדהבא על צוריה: ונוע פרעון כאתמה
 מן ידה ונגעהא על ידי יוסף ואבסה תיאב
 עשר. ונער טוקא מן דהב עדי ענקה:
 וירכב אתו במרכבת המשנה אשר לו
 ויקרא לפניו אברך ונתון אתו על כל
 ארץ מצרים: וארפיב יתיה. ברתבא
 תנייתא דיליה. ואבריו קדמותי דין
 אבא למלכא. ומני יתיה. על כל ארעא
 דמצרים: וארכבה גניבתה. ונודי בין
 ידיה אטריק הדא שריף אלמלך. וולאה
 עלי גמיע בלד מצר: ויאמר פרעה אל
 יוסף אני פרעה ובלעדיך לא ירים איש
 את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים:
 ואמר פרעה. ליוסף אנא פרעה. ובר
 ממומרך. לא ירים גבר ית ידיה למיחר
 זין. וית רגליה למרכב על סוסא בכר
 ארעא דמצרים: פקאל לה ועלי אני
 פרעון. ומן גיר ראך. לא ימד אנסאן
 ידה פי קדם. ודא רגלה פי רבאב פי גמיע
 בלד מצר: ויקרא פרעה שם יוסף צפנת
 פענח ויתן לו את אסנת בת פוטיפרע
 כהן אן לאשה ויצא יוסף על ארץ מצרים:
 וקרא פרעה שם יוסף גברא דמטמרן
 גלין ליה. ויהב ליה ית אסנת בת
 פוטיפרע. רבא דאון דאתו. ונפק יוסף
 שליט על ארעא דמצרים: פסמאה
 מווצח אלכפאיא. וזווגה באסנת. אבנה
 פוטיפרע אמאם און. וכרג יוסף ואליא
 עלי גמיע בלד מצר: ויוסף בן שלשים
 שנה בעמדו לפני פרעה מלך מצרים
 ויצא יוסף מדפני פרעה ויעבר בכל
 ארץ מצרים: ויוסף פר תלתין שנין.
 כד קם. קדם פרעה מלכא דמצרים.
 ונפק יוסף מן קדם פרעה. ועבר בכל
 ארעא דמצרים: וכאן יוסף אבן תלאתין
 סנה. חין וקף בין ידי פרעון מלך מצר.
 ולמא כרג מן בין ידיה. טאף גמיע בלד
 מצר: ותעש הארץ בשבע שני השבע
 לקמצים: וכנשו דיירי ארעא. בשבע

ג

שני שבעא. עבדא לאוצרין: פאנבתת
 אלארץ. פי סבע סני אשבאע. מל
 אלמכאזין: ויקבץ את כל אכל שבע
 שנים אשר היו בארץ מצרים ויתן אכל
 בערים אכל שדה העיר אשר סביבתה
 נתן בתוכה: וכנש. ית כל עבד שבע
 שניא. דהואה בארעא דמצרים. ויהב
 עבדא בקרתיא. עבד חקר קרתא.
 דבסחרנהאיהב פנוה: פנמע באקי טעאם
 אסבע אסנין. אתי כאנת פי בלד מצר.
 ונעלה פי אלקרא. געל טעאם כל קריה
 אתי הואריהא פיהא: ויעבר יוסף בר
 כחול תים הרבה מאד עד כי חדל לספר
 כי אין מספר: וכנש יוסף עבדא. כחלא
 דימא סני לחדא. עד. דפסק מלממני
 ארי לית מנין: ונמע יוסף מן אלבר.
 שביה כרמל אלבר כתיב גדא. חתא
 אנתהא ען אחצאיה ממא לא אחצא
 לה: וליוסף ילד שני בנים בטרם תבוא
 שנת הרעב אשר ילדה לו אסנת בת
 פוטיפרע כהן און: וליוסף את ילדו תרין
 בנין. עד לא עלת שהא דכפנא. דילידת
 ליה אסנת. בת פוטיפרע רבא דאון:
 וולד ליוסף אבנאן. קבל אן תדכר סנה
 אלגוע. אדי ולדתהמא לה אסנת.
 אבנה פוטיפרע אמאם און: ויקרא יוסף
 את שם הנכור מנשה פי נשני אלהים
 את כל עמלי ואת כל בית אבי: וקרא
 יוסף. ית שום פוכרא מנשה. ארי אנשני
 יי ית כל עמלי. וית כל בית אבא:
 פסמא יוסף. אלבר מנשה. קאל אן
 אדה קד אנסאני גמיע שקאי. ומא כאן
 מנה פי בית אבי: ואת שם השני קרא
 אפרים פי הפרני אלהים בארץ עני:
 וית. שום תנינא קרא אפרים. ארי אנשני
 יי בארע שעבודי: וסמא אתאני אפרים.
 קאל אן אדה קד אנמאני פי בלד צעפי:
 ותכלינה שבע שני השבע אשר היה
 בארץ מצרים: ושלמא. שבע שני
 שבעא. דהואה בארעא דמצרים: תם

פנית. סבע סני אשבאע. אדי כאן פי
בלד מצר: ותחלינה שבע שני הרעב
לכוא כאשר אמר יוסף והי רעב בכל
הארצות ובכל ארץ מצרים היה לחם:
ושריאה. שבע שני כפנא למית. כמא
דאמר יוסף. והוה כפנא בכל ארעתא.
ובכל ארעא דמצרים הוה לחמא: וברת
סבע סני אלגוע אן תאתי. כמא קאל
יוסף. פכאן גוע פי גמיע אלבלדאן. ופי
גמיע בלד מצר כאן טעאם: ותרעב כל
ארץ מצרים ויצעק העם אל פרעה ללחם
ויאמר פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף
אשר יאמר לכם תעשו: וכפינת כל
ארעא דמצרים. וצוח עמא. קדם פרעה
על לחמא. ואמר פרעה לכל מצראי
אזילו לות יוסף. דיימר לכון תעבדון:
פלמא גאע גמיע אהל בלד מצר. צרך
אלקום ארי פרעון בסבב אטעאם. פקא
להם אמצו אלי יוסף. מא קאל לכם
אענעוה: ותרעב היה על כל פני הארץ
ויפתח יוסף את כל אשר בהם וישבר
למצרים ויחזק הרעב בארץ מצרים:
וכפנא הוה. על כל אפי ארעא. ופתח
יוסף. ית כל אוצריא דבהון עבדא וזבין
למצראי. ותקיף כפנא בארעא דמצרים:
ולמא אנבסט אלגוע עלי ונה אלבלד.
פתח יוסף גמיע מא פי אדמכאזין ואמאר
אלמצריון. ואשתד אלגוע פי בלד מצר:
ובלד הארץ באו מצרימה לשבר אל יוסף
פי חזק הרעב בכל הארץ: וכל דידי
ארעא אתו למצרים. למזבן עבדא מן
יוסף. ארי תקיף כפנא בכל ארעא:
וכתיר מן אהל אלבלדאן גאו ארי מצר.
ימתארון מן יוסף. אד אשתד אלגוע פי
בלדאנהם: וירא יעקב פי ישי שבר
במצרים ויאמר יעקב לבניו למה תתראו:
והוא יעקב. ארי אית עבד מזבבן
במצרים. ואמר יעקב לבנוהי. למא
תפתחון: פסמע יעקוב. אן אלמיירה
מוגודה במצר. פקא לבניה. לאתוואנון:
פו (בתר תורה)

ויאמר הנה שמעתי פי ישי שבר במצרים
רדו שמה ושברו לנו משם ונתיה ולא
נמות: ואמר. הא שמעית. ארי אית
עבד מזבבן במצרים. הותו לתמן וזבנו
לנא מתמן. ונחיו ולא נמות: קאל. הודא
קד סמעת. אן אלמיירה מוגודה במצר.
אנחדרו איתם ואמתארו לנא מתם. ונתיה
ולא נמות: וירדו אחי יוסף עשרה לשבר
בר מצרים: ונחתו אחי יוסף עסרא.
למזבן עבדא במצרים: ואנחדרו אבוה
יוסף עשרה. לימתארון ברא מן מצר:
ואת בנימין אחי יוסף לא שלח יעקב
את אחיו פי אמר פן יקראנו אסון: וית
בנימין אחוהו דיוסף. לא שלח יעקב עם
אחוהו. ארי אמר. דלמא יערעניה מותא:
ובנימין אבי יוסף. לס יבעת יעקוב מע
אבותה. לאנה קאל. בלא תדחקה
אלמניה: ויבאו בני ישראל לשבר בתוך
הבאים פי היה הרעב בארץ כנען: ועארו
בני ישראל. למזבן עבדא בנו עליא.
ארי הוה כפנא בארעא דכנען: פלמא
דכדו בני אסראיל. לימתארון פי מאבין
אלדאכלין. אד כאן אלגוע פי בלד
כנעאן: ויוסף הוא שליט על הארץ הוא
המשביר לכל עם הארץ ויבאו אחי יוסף
וישתחו ליו אפים ארעה: ויוסף. הוא
שליט על ארעא. הוא מזבבן עבדא לכל
עמא דארעא. ואתו אחי יוסף. וסגדו:
ויה על אפיהון על ארעא: ויוסף. הו
סלטאן אלבלד. הו ממיר לגמיע קומה.
פנאו אכותה. וסגדו לה עלי וגוההם עלי
אלארץ: וירא יוסף את אחיו ויפרם
ויתנבר אליהם וידבר אתם קשות ויאמר
אלהם מאין באתם ויאמרו מארץ כנען
לשבר אכל: והוא יוסף. ית אחוהי
ואשתמודענון. וחשיב מא דימליד עמהון
וימליד עמהון קשיון. ואמר להון מן
אתיתון. ואמרו. מארעא דכנען למזבן
עבדא: פראא יוסף. אכותה ואתנתהם.
ותנבר להם וכלמהם בצעונה. וקא להם

1

מן אין גיתם. קאלו. מן בלד כנעאן
 לנמתאר טעאם: ויבר יוסף אתי אחיו
 והם לא הפרהו: ואשתמדע יוסף ית
 אחיהו. ואינו לא אשתמדעיהו: פאתבת
 יוסף אבותה מחקקא. והם לא יתבתונה:
 ויזכר יוסף את החלמות אשר הלם לזם
 ויאמר אלהם מרגלים אתם לראות את
 ערות הארץ פאתם: ואדבר יוסף. ית
 חלמ'א. דהוה חלים להון. ואמר להון
 אדילי אתון. למחוי. ית בדקה דארעא
 אתיתון: תם דבר אהלאם אדי חלמהא
 להם. קאל להם אנתם גואסים. ואנמא
 גיתם לתנצרון כבר אלברד: ויאמרו אליו
 לא אדני ועבדיך באו לשבר אכל: ואמרו
 ליה לא רפוני. ועבדיך אתו למזון עבורא:
 קאלו לה לא יא סידי. אנמא גאו עבידך
 לימתרון טעאמא: פלנו בני אישי אחד
 נחנו פנים אנחנו לא יהו עבדיך מרגלים:
 פולנא. בני גברא חד נחנא. פינני אנחנא.
 לא הו עבדיך אלילי: ונחן כלנא בני רגל
 ואחד. ונחן תקאת. מא כאן עבידך קט
 גואסים: ויאמר אלהם לא פיי ערות
 הארץ פאתם לראות: ואמר להון. לא.
 אלהון בדקה דארעא אתיתון למחוי:
 קאל להם. לא. בר אנמא גיתם לתנצרון
 כבר אלברד: ויאמרו שנים עשר עבדיך
 אחים אנחנו בני אישי אחד בארץ כנען
 והנה הקטן אתי אבינו היום והאחד איננו:
 ואמרו. תרי עשר עבדיך אחין אנחנא.
 בני גברא חד בארעא דכנען. והא זעירא
 עם אבונא יומא דין. וחד ליתוהו: קאלו.
 נחן עבידך אתני עשר אך. בני רגל ואחד
 פי בלד כנעאן. ואצגנא אדיום ענד
 אבינא. וואחד מפקוד: ויאמר אלהם
 יוסף הוא אשר דברתי אלכם לאמר
 מרגלים אתם: ואמר להון יוסף. הוא.
 דמלידת עמכון. למימר אדילי אתון:
 קאל להם יוסף. הו מא קלת לכם אנכם
 גואסים: פואת תפחנו תי פרעה אסי

תצא מזה פי אסי נבוא אחיכם הקטן
 הנה: פדא תתפחרון. תיי פרעה אם
 תפקון מפא אלהין במיתי. אחוכון זעירא
 הנא: בהרה אלכלה תמתחנן. תיוה
 פרעון אן פרנתם מן ההנא. אלא במני
 אחיכם אלאצנר אלי ההנא: שלחו מכם
 אחד ויקח אתי אחיכם ואתם האסרו
 ויבחנו דבריכם האמת אתכם ואם לא
 תי פרעה פי מרגלים אתם: שלחו מנכון
 חד וידבר ית אחוכון. ואתון תתאסרון.
 ויתפחרון פתנמיכון. הקשוט אתון אמרין.
 ואם לא. תיי פרעה. ארי אדילי אתון:
 אבעתו מנכם בואחד יאתי בה. ואנתם
 תחבסון. חתי ומתחן כל אמכם. הל אלהק
 מעכם. ואלא. פחיוה פרעון. אנכם
 גואסים: ויאסף אתם ארי משמר שלשת
 ימים: וכנש יתחון לבית מפרא. תלתא
 זמין: פצמהם אלי אלהפין תלאתה
 איאם: ויאמר אלהם יוסף פיום השלישי
 זאת עשו והיו אתי האלהים אני ירא:
 ואמר להון יוסף פינמא תליתאה. דא
 עבידו ואתקיימו. מן קדם יי אנא דחיל:
 הם קאל להם יוסף פי אדיום אתאת.
 אצנעו כלה תחיו בהא. פאני אתקי אלה
 פיתם: אם פנים אתם אחיכם אחד יאסר
 בבית משמרכם ואתם לבו הנאי שבר
 רעבון פיתכם: אם פינני אתון. אחוכון
 חד. יתאסר בבית מפרתכון. ואתון
 איזילו אוכילו. עבורא דחסיד פנתיוכון:
 אן כנתם תקאת. פואחד מנכם. יתנם
 פי בית חפצכם. ואנתם אמעו ודו.
 מיירה קות מנאזלכם: ואת אחיכם הקטן
 תביאו אלי ויאמנו דבריכם ולא תמותו
 ויעשורכן: וית אחוכון זעירא תיתון דותי.
 ויתחמנון פתנמיכון ולא תמותון. ועברו
 כן: ואתו באיכם אלאצנר אלי. חתא
 יתחקק כל אמכם ולא תהלכו. פצנעו
 כדאך: ויאמרו איש אדי אחיו אבל
 אשמים אנחנו עלי אחינו אשר ראינו

צרת
 חלק הדקדוק (1) האמת אתכם. ל' והה"א נקודה בפתח [מהר"ב] וצ"ע: (1) ויאסף אתם בתביר. משמר אתנת. שלשת
 טפחא. כ"ה בכל התיגאן:

ערת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו
 על-כן באה אלינו הצרה הזאת: ואמר
 גבר לאחיהו. בקושטא תיבין אנתנא
 על אחוּנא. דחזינא. בעקת נפשיה. כד
 הוה מתחנן לנא ולא קפילנא מניה. עד
 פן אתה לנא. עקתא דנא: פקאל
 בעצהם לבעץ. לנא אתמין פי אכניא.
 אד ראנא נפסה פי שדה. יתרצע אלינא
 ולם נקבר מנה. לדאך נאתנא הדה
 אשדה: ויען ראובן אתם לאמר הווא
 אמרתי אליכם לאמר. אל-תתנא ביד
 ולא שמעתם וגם דמו הנה נדרש: ואתיב
 ראובן יתהון למימר. הלא אמרית לכו
 למימר. לא תחטון בעולמא ולא
 קפילתון. ואף דמיה הא מתבעי:
 פאנאנהם ראובן קאילא. אם אקול לכם
 קאילא. לא תכטו עליה פלם קבלתם.
 והווא נתן מטאלבין ברמה: והם לא
 ידעו פי שמע יוסף פי תמליץ פינתם:
 ואזון לא ידעין. ארי שמע יוסף. ארי
 מתודעין הנה ביניהון: והם לם יעלמו.
 אן יוסף יפהם דאלך. לאנה אוקף
 תרגמאנא בינה ובינהם: ויפב מעליהם
 ויבך וישב אלהם וידבר אלהם ויפקח
 מאתם את-שמעון ויאמר אתו לעיניהם:
 ואסתחר מלותהון ובכא. ותב לותהון
 ומליד עמהון. ודבר מלותהון ית שמעון.
 ואמר יתיה לעיניהון: פאסתדאר ענהם
 ובכא. תם רגע אליהם וכאטבהם. ואכד
 מן בינהם שמעון. וחבסה בחצרתהם:
 ויצו יוסף וימלאו את-כליהם בר ולתשיב
 כספיהם איש אל-שקן ולתת להם צדה
 לדרך ויעש להם כן: ופקיד יוסף. ומלו
 ית מניהון עבורא. ולא-תנא כספהון גבר
 לסקיה. ולמתן להון. וזדין לאורחא.
 ועבר להון כן: פאמר יוסף. ומלת
 אועיתתם ברא. ורדת פצעהם כל אמר
 אלי גולקה. ואעטו וואדאלאטרויך פצנע

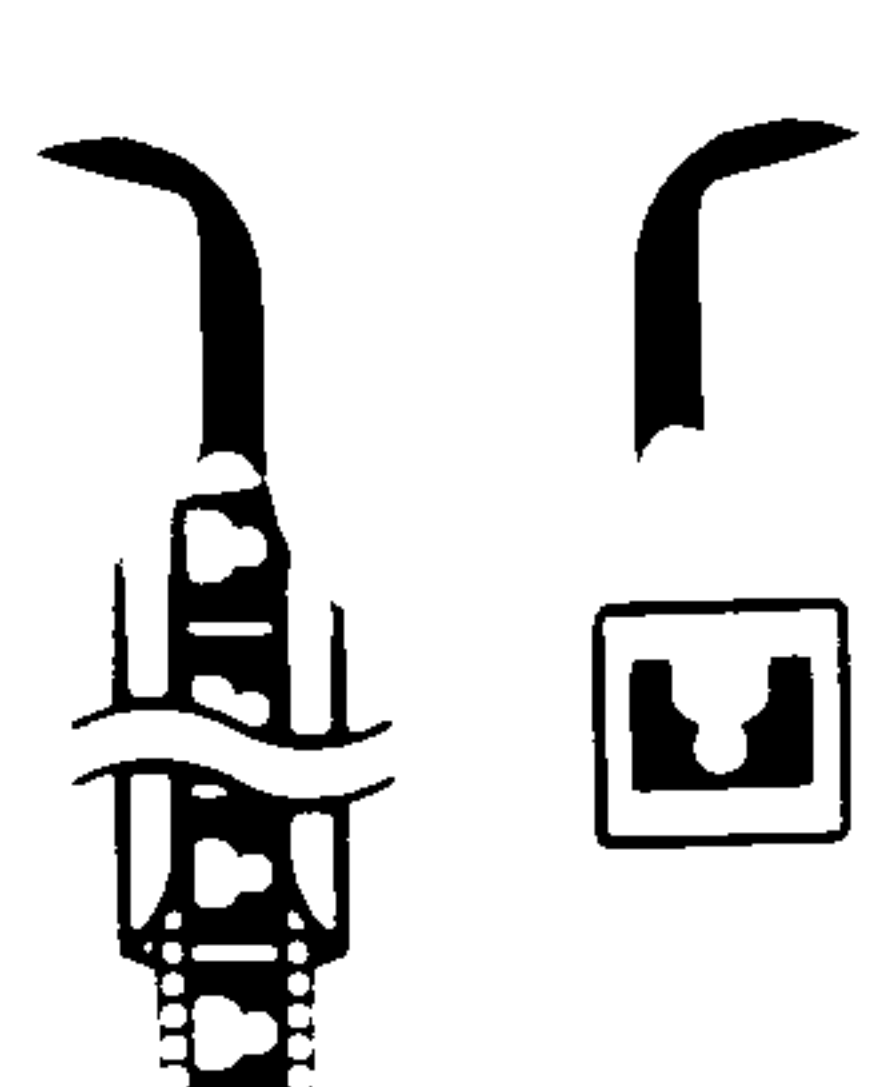
להם כדאך: וישאו את-שברם עלי-
 חמריהם וילכו משם: ונטלו ית עבורהון
 על חמריהון. ואזלו מתמן: פחמלו
 מיירתהם עלי חמיריהם. ופארו מן תם:
 ויפתח האחד את-שקן לתת מספוא
 לחמרו פמרון וירא את-כספו והנה הווא
 כספיה. ופתח הד ית שקיה. למתן
 כסתא. לחמריה בבית מבתא. ותוא ית
 כספיה. והא הוא פפום טועניה: פפתח
 אחרתא גולקה. ליטרח קתא. לחמארה
 פי אלמנית. וראא פצתה. פארא נהא
 פי ועאיה: ויאמר אל-אחיו הושב כספי
 וגם הצה באמתחתי ויצא לבם ויחרדו
 איש אל-אחיו לאמר מה-זאת עשה
 אלהים לנו: ואמר לאחיהו אתתב כספי.
 ואף הא בטועני. ונפק מדע לבהון. ותוהו.
 גבר באחיהו למימר. מא דא. עבד יי
 לנא: פקאל לאכותה קד רודת פצתי.
 והווא הו פי ועאי. פנפרת קלובתם.
 וזעג כל ואחד מע אביה קאלין. מא
 דא צנע אלה בנא: ויבאו אל-יעקב
 אביהם ארצה כנען ויגידו לו את-כל-הקרת
 אתם לאמר: ואתו. לות יעקב אבוהון
 לארצה כנען. ותויאוליה ית. כל דערשא
 יתהון למימר: וגאו. ארי יעקוב אביהם
 ארי ברד כנעאן. ואכברוה. כנמיע מא
 נאלהם קאלין: דבר האיש אדני הארץ
 אתנו קשות ויתן אתנו כמרגלים את-
 הארץ: מליד. גוברא רבונה דארעא.
 עבנא קשיין. ויהב יתנא. כמאלדי ארעא:
 אן ארגל סייד אלברד כאטבנא בעעונה.
 ואתהמנא בגסאסה אלברד: ונאמר
 אדיו פנים אנתנו לא היינו מרגלים:
 ואמרנא ליה כיוני אנתנא. לא הוינא
 אילי: פקלנא לה נתן תקאת. לם נכון
 קט גואסיסא: שנים-עשר אנתנו אחים
 בני אבינו האחד איננו והקטן היום את-
 אבינו בארץ כנען: הרי עסר אנתנא.

חלק הדקדוק ח) בהתחננו אלינו. רפה הנ"ן והיה ראוי להדגיש והוא קרוב לענין תחנה ובקשה והשו"א שתחת הנ"ן נע
 [מהר"ב]: ט) אל החטאו בילד. תרגום שלנו לא תחטון, שינה כאן מהנהוג לתרגם לשון חטא טובא כי לשון זה יש ג"כ לשון חטא
 כפשוטו, וכמו שמוצינו ג"כ בתרגום נקט לשון חטא דחיל חטאין, ויש בו ג"כ לשון חסרון כדדרשו רז"ל ודייקי צרת נפשו: י) ויאמר אתו
 לעיניהם. פא הפעל בשו"א וסגול [מהר"ב]:

אתן בני אבנא. חד ליתוהי. וזעירא
 זמא דין. עם אבנא פארעא דכנען:
 ונתן אתני עשר אך בני אבנא. אהרנא
 מפקוד. ואלאצנר ענד אבנא. ארזים
 פי בלד כנעאן: ויאמר אלינו האיש
 אדני הארץ בואת אדע פי כנים אתם
 אחיכם האחד הניחו אתי ואת דרעבון
 פתיכם קחו ולכו: ואמר לנא. גוברא
 רבונה דארעא. פדא אדע. ארי כינוני
 אתון. אחוכון חד שבוקו לותי. וית
 עבדא דחסיר פבתיכון סבו ואזילו:
 קאל לנא ארגל מולא אלבלד. בהדה
 אכללה אעלם. אנכם תקאת. דעו ענדי
 ואחד מנכם. וכדו קות מנאזלכם ואמצו:
 והביאו את אחיכם הקטן אלי ואדעה
 פי לא מרגלים אתם פי כנים אתם את
 אחיכם אתן לכם ואת הארץ תסחרו:
 ואיתו. ית אחוכון זעירא לותי. ואדע.
 ארי לא אלידי אתון. ארי כינוני אתון.
 ית אחוכון אתין לבון. וית ארעא תעפרון
 בה סחורתא: ואיתונו באכילכם אלאצנר.
 חתי אעלם אנכם לים בגואסים. ואנתם
 תקאת. ואעטיכם אכילכם. ואתגרו פי
 אלבלד: ויהי הם מריקים שקיהם והנהי
 איש צרור כספו בשקו ויראו את צררות
 כספיהם המה ואביהם ויראו: והוה.
 אנון מריקין סקיהון. והא גבר צרר כספיה
 כספיה. וחזו. ית צררי כספיהון. אנון
 ואבוהון ודחילו: פבינאהם יפרגון
 אועיתהם. פאדא בצרה פצה כל רגל פי
 זעאיה פלמאראו צרר פעצהם הם ואביהם
 פפזעו: ויאמר אלהם יעקב אביהם אתי
 שבליהם יוסף איננו ושמעון איננו ואת
 בנימן תקחו עלי היו כגנה: ואמר להון
 יעקב אבוהון. יתי אתי פידתון. יוסף
 ליתוהי ושמעון לא הוה כא. וית בנימן
 תדברון. עלי הוואה בוליהון: תם קאל
 להם יעקוב אביהם. קד אתבלתמוני.
 יוסף מפקוד ושמעון מחבוס. ובנימן
 מטלוב. עליי אנתמעת הדה כלהא:

ויאמר ראובן אל-אביו לאמר את-שני
 בני תמית אם-לא אביאנו אליך תנה
 אתו על-ידי ואני אשיבנו אליך: ואמר
 ראובן לאביו למימר. ית תרין בני
 תמית. אם לא איתנינה לך. תב יתיה
 על ידי. ואנא איתנינה לך: קאל לה
 ראובן. תתכל אבנא. אן לס אגינה
 אליך. אעטיניה. ואנא ארדה אליך:
 ויאמר לא-יירד בני עפכם פי-אחיז מת
 והוא לבדו נשאך וקראתו אסון בדרךך
 אשר תלכו-בה והורדתם את-שיבת
 בנינו שאולה: ואמר. לא יחות פרי
 עפכון. ארי אחוהי מית והוא בלחודוהי
 אשתאר. ויערעניה מותא פאזרחא
 דתהכון בה. ותחתון ית סיבתי. פדוונא
 לשאל: קאל. לא ינחדר אבני מעכם.
 לאן אכיה קד מאת ובקי הו וחדה. פאן
 ואפתה אלמנייה פי אמריק ארי תסלכון
 פיה. אנולתם שיבתי. בחסרה אלי
 אתרא: והרעב כבד פארץ: וכפנא תקוף
 פארעא: ואנוע שדיד פי אלבלד: ויהי
 פאשר פלו לאכל את השבר אשר הביאו
 ממצרים ויאמר אליהם אביהם שבו
 שברו לנו מעט-אכל: והוה. פד ספיקן
 למיכל ית עבדא. דאיתאנו ממצרים
 ואמר להון אבוהון. תוכו זבנו לנא זעיר
 עבדא: פלמא פרנו מן אכל אלמיררה
 אדי אתו בהא מן מצר. קאל להב
 אביהם. ארגעו אמתארו לנא קלילא מן
 אטעאם: ויאמר אליו יהודה לאמר העו
 העו בני האיש לאמר לא-תראו פני
 בלתי אחיכם אתכם: ואמר ליה. יהודה
 למימר. אסהדא אסהד בנא גברא
 למימר לא תהוון אפי. אלהון פד אחוכו
 עפכון: קאל לה יהודה. אן ארגל נא שרנא
 וקאל לא תרו ונהי. אלא ואכילכם מעכם
 אם ישך משלח את-אחינו אתנו נרדו
 ונשברה לך אכל: אם איתך. משלח
 ית אחונא עפנא. ניחות. ונזפן לך עבדא
 אן בעתת באכילא מענא. אנהרנא

ואמת ארנא

ואמתארגא לך טעאמא: ואם-אניך
משלח לא גרד פי-האיש אמר אלינו
לא-תראו פני בלתי אחיכם אתכם: ואם
ליתך משלח לא ניהות. ארי גברא.
אמר גנא לא תחזון אפי. אלהין בר
אחוכון עמכון: ואן לם תבעת בה לא
נחדר. לאן ארגל קאל גנא לא תרו
ונהי. אלא ואניכם מעכם: ויאמר ישראל
למה הרעתם לי להניד לאיש העוד
לכם אה: ואמר ישראל. למה אנאי-שתון
לי לתואה לגברא. העוד לבון אחא:
קאל אסראיל. לם אסאתם לי. ואנברתם
ארגל. אן באקי לכם אך: ויאמר
שאול שאר-האיש לנו ולמודדתנו לאמר
העוד אניכם חי היש לכם אה ונגדלו
עדיפי הדברים האלה הודוע גרע פי
יאמר הורידו את-אחיכם: ואמרו. שאלא
שאיל גברא. לנא ולידודתנא דמימר.
העד פנן אכוכון קיים האית לבון אחא.
וחינא ליה. עד מימר פתגמיה האדין.
המידע הוינא ידעין ארי יימר. אהיתו
ית אחוכון: קאלו. אנה סאל ענא וען
תיאלידנא קאילא. הל עאר אחיכם באקי
והל מוגוד לכם אך. פאנברנא על
סביל הדא אלכלאם. הל נעלם. אנה
סיקור אחררו אחיכם: ויאמר יהודה ארי-
ישראל אביו שלחה הנער אתי ונקומה
ונלכה ונחיה ולא נמות גם-אנחנו גם-
אתה גם-טפנו: ואמר יהודה לישראל
אבוהי. שלח עולימא. עפי ונקום וניזיל.
וניחי ולא נמות. אף אנחנא אף את אף
טפלנא: קאל יהודה לאסראיל אביה.
אבעת באלגראם. מעי ונקום ונמצי.
ונחיא ולא נמות. נחן ואנת ואטפאנא:
אנכי אערבנו מידי תבקשנו אם-לא
הביאתנו אליך והצגתנו לפניך ותטאתי
לך פל-תימים: אנא מערבנא ביה. מן
ידי תבעיניה. אם לא איתנייה לך
ואקימניה קדמך. ואיהי חטי לך פלוימיה:

אנא אצמנה. מן ידי תטלבה. אן לם
אניבה אריך ואצעה בין ידיך. כנת
כאטיא לך טור אומאן: פי לולא
התמהמהנו פי-עתה שבנו זה פעמים:
ארי אליו לא פון ברדא אתעכבנא. ארי
כשן תבנא דגן תרתין זמנין: לולא
אנא תלבתנא. לכנא קד תרדדנא
מרתין: ויאמר אלהם ישראל אביהם
אם-פון אפוא זאת עשו קחו מזמרת
הארץ בכליכם והורידו לאיש מנחה
מעט צדי ומעט דבש נכאת ולט בטנים
ושקדים: ואמר להן ישראל אבוהון.
אם פין הוא דא עבדו. סבו. מדמשבת
בארעא במניכון. ואחיתו לגברא
תקרובתא. זעיר קטף וזעיר דבש. שעף
ולטום. בוטמן ושגדין: פקאל להם
אסראיל אביהם. אן כאן כדאך אצנעו
כלה. כרו מן פואכה אלכלד פי
אועיתכם. ואחררו לארגל הדייה. קליל
תריאק וקליל עסר. וכרנוב ושהבלוט.
ובושמא ודווא: וכסף משנה קחו בידכם
ואת-הכסף המושב בפי אמתחתים
תשיבו בידכם אויבי משנה הוא: וכסף
עד חד תרין סבו בידכון. וית פספא.
דאתתב בפום טועניכון תתיבון בידכון.
דלמא שלו הוה: וצעפא מן אפצה כדוהא
מעכם ואפצה אמר דודה פיפואתאועיתכם
רדוה מעכם. לעל כאן סהוא: ואת אחיכם
קחו וקומו שובו אל-האיש: וית אחוכון
דבורו. וקומו תובו לות גברא: וכרו
אניכם. וקומו אנחדרו אלי ארגל: ואר
שדי יתן לכם רחמים לפני האיש ושלח
לכם את-אחיכם אחר ואת-בנימין ואני
כאשר שכלתי שכדתי: ואל שדי. יתין
לבון רחמן קדם גברא. ויפטר לבון. ית
אחוכון אחרן וית בנימין. ואנא. פמא
דתכילית תכילית: ואטאיק אלכאפי.
יעמיכם רחמה בין ידיה. חתא יטלק
לכם אחיכם אראצור מע בנימין. ואנא

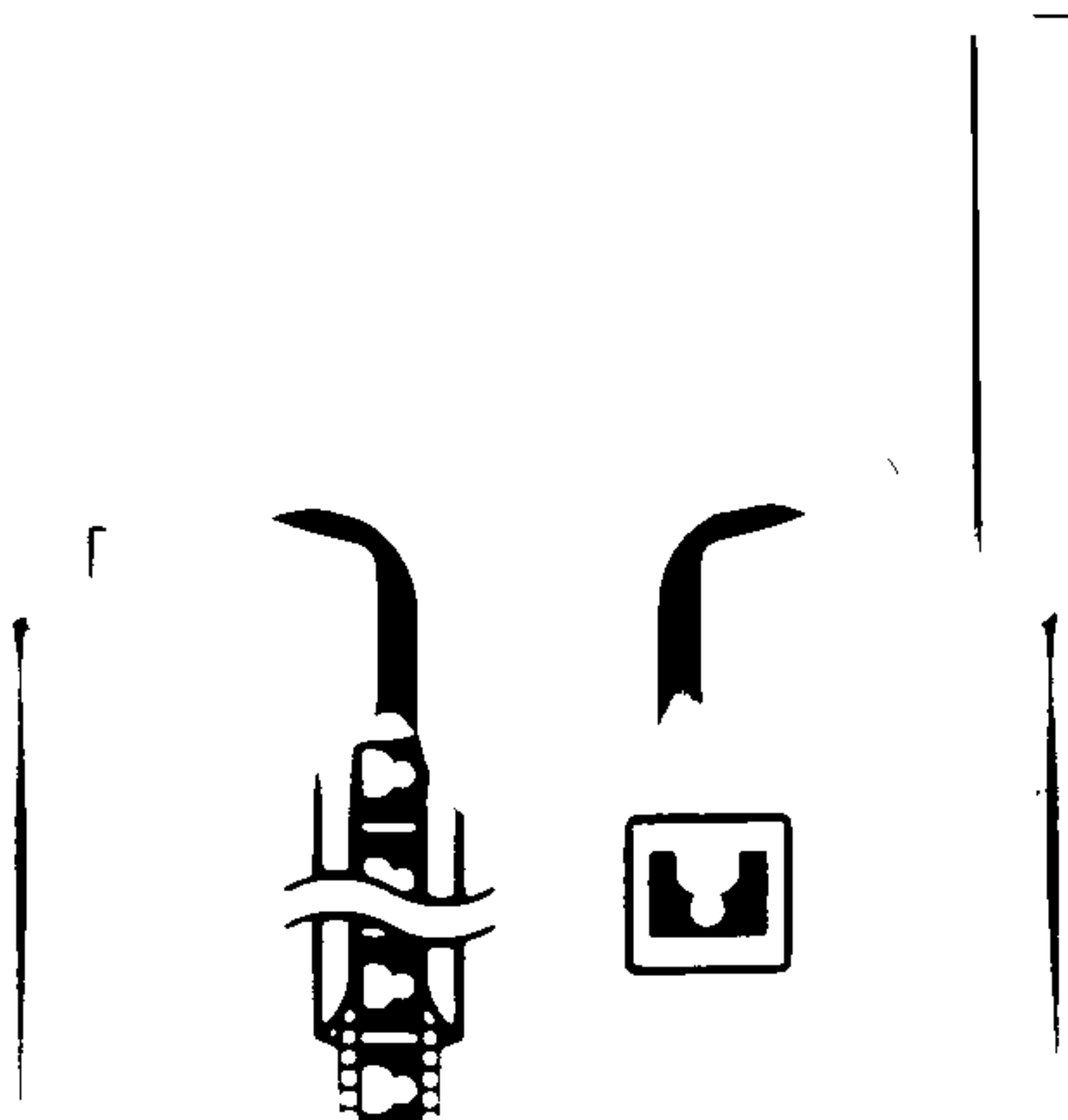
חלק הדקדוק (א) ויאמרו שאול שאל האיש תובת שאל מלעיל שלא כמנהג [מחר"ב]:
בה (בתר תורה)

אבאף

אבאף. אין אתבל כמא תכלת: ויקחו
האנשים את המנחה הזאת ומשנה כסף
לקחו בידם ואת בנימין ויקמו וירדו
מצרים ויעמדו לפני יוסף: ונסיבו גובריא
ית הקרובתא הדא. ועל חד תרין כספא.
נסיבו בידהון ודברו ית בנימין. וקמו
ונתתו למצרים. וקמו קדם יוסף: פאכד
אלקום אלהדייה. וצעפא מן אלפצה.
אכדו מעהם ובנימין. וקאמו ואנחדרו
אלי מער. ווקפו בין ידי יוסף: וירא
יוסף אתם את בנימין ויאמר לאשר ער
ביתו הנא אתי האנשים הביתה וטבח
טבח והכן פי אתי יאכלו האנשים
בצהרים: והוא יוסף עמהון ית בנימין.
ואמר לדממנא על ביתיה. אעיל ית
גובריא לביתא. וכוס נכסא ואתקין.
ארי עמי. אכלין גובריא בשירותא:
פלמא ראי יוסף בנימין מעהם. קאל
לחאנבה. אדכל אלקום אלמנז. וארבה
דבחא ואצלחה. לאנהם יאכרון מעי פי
אצהירה: ויעש האיש כאשר אמר יוסף
ויבא האיש את האנשים ביתה יוסף:
ועבד גברא. כמא דאמר יוסף. ואעיל
גובריא. ית גובריא לבית יוסף: פענע
ארנל. כמא קאל יוסף. ואדכלהם אלי
מנזלה: ויראו האנשים כי הובאו בית
יוסף ויאמרו על ידי דבר הכסף השב
באמתחתינו בתחלה אנחנו מובאים
להתגלל עלינו ולהתנפל עלינו ולקחת
אתנו לעבדים ואתי חמרינו: ודחילו
גובריא. ארי אתעלו לבית יוסף. ואמרו.
על עיסק כספא דאתתב בטועננא
בקדמיתא. אנחנא מתעלין. לאתר גברא
עלנא ולאסתקפא עלנא. ולממסר יתנא.
לעבדין ולמדבר ית חמרנא: פכאפו
אלקום. אד אדכלו אלי מנזל יוסף. וקאו.
בסבב אלפצה אדי רדת פי אועיתנא
באבתדא. נחן מדכרון. ליתננא עלינא
ויתסבב עלינא. ויאברנא עבדיא

והמירנא מלכא: ויגשו אל האיש אשר
על בית יוסף וידברו אליו פתח הבית:
וקריבו לות גוברא. דממונא על בית
יוסף. ומקילו עמיה בתרע ביתא:
פתקדמו אלי חאנב יוסף. וכלמוה ענר
באב אלבות: ויאמרו פי אדני ירד ירדנו
בתחלה לשפר אכל: ואמרו כבעו רבוננו.
מיחת נחתנא. בקדמיתא למזבן עבירא:
וקאלו יא סידי. אנא אנחדנא.
באבתדא נמתאר טעאם: ויהי כיי
באנו אל המלון ונפתחה את אמתחתינו
והנה כסף איש פפי אמתחתו כספנו
במשקלו ונשב אתו בידנו: והוא כד
אתנא לבית מבתא. ופתחנא ית
טועננא. והא כסף גבר כפוס טועניה.
כספנא במתקליה. ואתיבנא יתיה
בידנא: פלמא צרנא אלי אלמבית.
פתחנא אועיתנא. פאדי בפצה כל רנל
פי ועאיה. פצענא בוונהא. פרדנאהא
מענא: וכסף אחר הורדנו בידנו לשפר
אכל לא ידענו מי משם כספנו
באמתחתינו: וכספא אוחרנא. אחותנא
בידנא למזבן עבירא. לא ידענא. מן
שוי כספנא בטועננא: ופצה אברא.
אחדנאהא מענא נמתאר טעאם. למ
נעלם. מן צייר פעתנא פי אועיתנא:
ויאמר שלום לכם אלי תיראו אלהיכם
ואלחי אביכם י נתן לכם מטמון
באמתחתיכם כספכם בא אלי ויוצא
איהם את שמעון: ואמר שלם לכון לא
תדחיון. אלהכון. ואלהא דאבוכון יהב
לכון סימן בטועניכון. כספכון אתא לותי.
ואפיק לותהון ית שמעון: קאל סלאם
לכם לא תכאפו. אלאהכם. ואלאה
אביכם רוקבם כנזא פי אועיתכם. ואמא
פעתכם פקר צארת אלי. ואכרנא אדיתם
שמעון: ויבא האיש את האנשים ביתה
יוסף ויתן מים וירחצו רגליהם ויתן
מספוא לחמריהם: ואעיל גוברא. ית

נוכריא
חלק הדקדוק יב נתן לכם מטמון. תרגום שלנו סימן ולא סימא. והמו להם כי כמו שמצאו הכסף שכבר יצא מהחת ידם ונעלם
טעיניהם כי יוצאי את יוסף אחר שנעלם מעיניהם, והו לשון סימן:

גִּבְרִיָּא רְגִיב יוֹסֵף. וַיְהִי מִיָּא וַאֲסָחוּ
 רְגִלֵיהוֹן. וַיְהִי כְּפִתָא לְחַמְרֵיהוֹן: פִּלְמָא
 אֲדַכְרֵ אֲרַגְלֵ. אֲלִקוּם אֲדִי מִנּוּל יוֹסֵף.
 וַאֲעֵטָא מֵאָא וְגַסְלוּ אֲרַגְלָהֶם. וּמְרַח קֵתָא
 לְחַמְרָהֶם: וַיְכִינּוּ אֶת־הַמִּנְחָה עַד־בּוֹא
 יוֹסֵף בְּצִהְרִים כִּי שָׁמְעוּ כִּי־שָׁם יֵאָכְלוּ
 לֶחֶם: וְאֶת־קִינוֹיֹת תְּקַרְבוּבָתָא. עַד דְּשָׁל
 יוֹסֵף בְּשִׁירוּתָא. אֲדִי שָׁמְעוּ. אֲדִי תַמָּן
 אֲכַלְיָן לְחֵמָא: וְהָיוּ אֲלֹהֵי־יָהּ. אֲדִי אֵן
 גַּא יוֹסֵף פִּי אֲצַהֲרָה. לֵאנְהֶם סָמְעוּ. אֵן
 תָּם יֵאָכְלוּן טַעֲמָא: וַיָּבֵא יוֹסֵף הַבֵּיתָה
 וַיְבִיֵאֻ לוֹ אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר־בְּיַדֶם הַבֵּיתָה
 וַיִּשְׁתַּחֲוֶיֻּדּוּ אֶרְצָה: וְעָאֵל יוֹסֵף לְבֵיתָא.
 וַאֲעִילוּ לֵיהּ. יָת תְּקַרְבוּבָתָא דְּבִידֵיהוֹן
 לְבֵיתָא. וּסְגִידוּ לֵיהּ עַל אֲרַעָא: וְלִמָּא
 דְּכַר יוֹסֵף אֲלִי אֲרַבִּית. גַּאבוּ לַה אֲהַדִּיָּה
 אֲדִי מַעְהֶם. וּסְגִדוּ לַה עַלִי אֲלֵאֲרַץ:
 וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הַשְׁלוֹם
 אֲבִיכֶם הַזֶּקֶן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם הָעוֹדֵנּוּ חַי:
 וַיִּשְׁאַל לְהוֹן לְשָׁלוֹם. וַאֲמַר. הַשְׁלוֹם.
 אֲבוּכֹן סָבָא דְאֲמַרְתֶּהוֹן. הָעַד פְּעוּן קַיִים:
 פִּסְאֵלְהֶם עַן סִלְאֲמַתְהֶם. וְקֵאֵל. הֲלֵ עֵאֵד
 אֲבִיכֶם אֲשִׁיךְ אֲדִי קִלְתֶּם בְּאִקִּי. וְהֵל הוּ
 סֵאלֶם: וַיֹּאמְרוּ שְׁלוֹם לְעַבְדֵיךָ לְאֲבִינוּ
 עוֹדֵנּוּ חַי וַיִּקְרוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ: וַאֲמַרוּ. שְׁלוֹם.
 לְעַבְדֵיךָ לְאֲבוּנָא עַד פְּעוּן קַיִים. וְכַרְעִי
 וּסְגִידוּ: קֵאֵלוּ. עֵאֵד עַבְדֵיךָ אֲבִינוּא בְּאִקִּי
 וְהוּ סֵאלֶם. פִּכְרוּ וּסְגִדוּ: וַיִּשְׁאַ עֵינָיו וַיֵּרָא
 אֶת־בְּנֵימִין אֲחִיו בֶּן־אִמּוֹ וַיֹּאמֶר הִזֶּה
 אֲחִיכֶם הַקָּטָן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם אֲלִי וַיֹּאמֶר
 "אֲלֹהִים יִתְּנֶךָ בְּנִי: וְזִקְפָא עֵינֵיהוּ. וְחֵזָא
 יָת בְּנֵימִין אֲחֵיהּ בֶּר אֲמִיָּה. וַאֲמַר. הַדִּין
 אֲחֻכּוֹן זַעֲרָא. דְאֲמַרְתֶּהוֹן לִי. וַאֲמַר. מִן
 קָדָם יי יִתְרַחֵם עֲקֵךְ בְּרִי: פִּרְפַּע עֵינָא.
 וְנַעַר בְּנֵימִין אָכִיָּה אֲבִן אִמָּה. וְקֵאֵל. הֲוֵא
 אֲבִיכֶם אֲלֵאֲצַנֵר. אֲדִי קִלְתֶּם לִי. פִּקֵּאֵל.
 אֵלֶה יִרְוֹף עֲלֵיךְ יֵא אֲבִנִי: וַיְמַהֵר יוֹסֵף
 כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמָיו אֶל־אֲחָיו וַיִּבְקֶשׁ לְנַפְוֹת
 וַיָּבֵא הַחֲדָרָה וַיִּבְךְ שָׁמָּה: וְאִתִּי יוֹסֵף.

אֲדִי אֲתַגְלִלוּ רַחֲמוּהִי עַל אֲחוּהִי. וְכַעֲזָא
 לְמַכְבְּבִי. וְעָאֵל לְאֲדִירוֹן בֵּית מִשְׁכַּבָּא וְכַבָּא
 תַּמָּן: פִּאֲסַרְעֵ יוֹסֵף. מִמָּא הָאֲנִת רַחֲמַתָּה
 עַלִי אָכִיָּה. פִּטְלַב אֵן יִבְנִי. פִּדְכֵל אֲדִי
 אֲלִכְדֵר וְכַבָּא תָם: וַיִּרְחַץ פָּנָיו וַיֵּצֵא
 וַיִּתְאַפֵּק וַיֹּאמֶר שִׁימוּ לְחֶם: וְאֲסָחִי אֲפֹתִי
 וְנִפְק. וְאֶת־תַּסְפֵן. וַאֲמַר שׁוּבוּ לְחֵמָא: פִּנְסֵל
 וְגַהֵה וְכַרְג. וְתִרְפֵק. וְקֵאֵל קִדְמוּ טַעֲמָם:
 וַיִּשִׁימוּ לוֹ לְבֵדוּ וְלָחֶם לְבֵדֶם וְלַמְצֵרִים
 הָאֲכָלִים אִתּוֹ לְבֵדֶם כִּי לֹא יוֹכְלוּן הַמְצֵרִים
 לֵאכֹל אֶת־הָעֵבְרִים לֶחֶם כִּי־תוֹעֵבָה הוּא
 לְמַצֵּרִים: וַשִּׁיאוּ לֵיהּ. בְּלַחֲדוּתִי וְלַהוֹן
 בְּלַחֲדוּדֵיהוֹן. וְלַמְצֵרָא. דְאֲכַלְיָן עֲמִיָּה
 בְּלַחֲדוּדֵיהוֹן. אֲדִי לֹא יִכְלִין מְצֵרָאֵי לְמִיבֵל
 עִם עֵבְרָאֵי לְחֵמָא. אֲדִי בְּעִירָא דְמְצֵרָאֵי
 דְחִלְיָן לֵיהּ עֵבְרָאֵי אֲכַלְיָן: פִּקְדְמוּ לַה
 וְחַדְהָ וְלָחֶם וְחַדְהֶם. וְלֵאלֵמְצֵרִיוֹן. אֲדִי
 יֵאָכְלוּן מַעְהָ וְחַדְהֶם. לֵאן אֲלֵמְצֵרִיוֹן לֹא
 יִסְתַּגִּיזוּן. אֵן יֵאָכְלוּן מַע אֲלֵעֵבְרָאֵי
 טַעֲמָא. לֵאנְהָ מַכְרוּהָ עַנְדְהֶם: וַיִּשְׁבוּ
 רַפְּנֵיו הַכְּבוֹד בְּכַבְרָתוֹ וְהַצֵּעִיר בְּשַׁעֲרֵתוֹ
 וַיִּתְמַהוּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל־דַּעְהוֹ: וַאֲסָחֲרוּ
 קְדָמוּהִי. רַבָּא פִּרְבִּיּוּתִיָּה. וְזַעֲרָא
 כּוֹזְעִירוּתִיָּה. וְתוֹהוּ וְגִבְרָא גִבֵר בְּחַבְרִיָּה:
 פִּאֲגִלְסָהֶם בֵּין יָדֵיהּ. אֲכַבִּיר פִּי מִרְתַּבְתָּה.
 זַאֲצִנִיר פִּי מִרְתַּבְתָּה. פִּאֲנְתַהֵג אֲלִקוּם
 בַּעֲצָהֶם אֲלִי בַעֲץ: וַיִּשְׂא מִשְׁאֵת מֵאֵת
 פָּנָיו אֲלֵהֶם וְהִרְבַּ מִשְׁאֵת בְּנִימִין
 מִמִּשְׁאֵת כָּלֶם חַמְשֵׁי יָדוֹת וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ
 עִמּוֹ: וְגַמֵל חוּלְקִין. מִן קְדָמוּהִי לְקְדָמוּהוֹן.
 וּסְגִי. חוּלְקָא דְבְנֵימִין. מִחוּזְקִי כּוֹלְהוֹן
 חַמְשָׁא חוּלְקִין. וַשִּׁתִּיאוּ וְרוּיָא עֲמִיָּה:
 פַּחֲמַל זֵלֵאת. מִן בֵּין יָדֵיהּ אִיהֶם. פִּכֵּאֲנַת
 זֵלֵה בְנֵימִין. אֲכַתֵר מִן זֵלֵאתֶהֶם כַּמְסָה
 אֲצַעֲאָף. פִּשְׁרְבוּ מַעְה חֲתָא סְכְרוּ: וַיֵּצֵאוּ
 אֶת־אֲשֶׁר עַד־בֵּיתוֹ לֵאמֹר יֵ מֵלֵא אֶת־
 אֲמַתְחַת הָאֲנָשִׁים אֲכַל כַּאֲשֶׁר יוֹכְלוּן
 שְׂאֵת וְשִׁים כַּסְפֵי־אִישׁ בְּפִי אֲמַתְחַתּוֹ:
 וּפְקִיד. יָת דְּמִמוּנָא עַל פִּיתוּיָה לְמִימַר.

חלק הרקדוק (ג) אלהים יתק. היה ראוי החי"ת להיות במקץ והנו"ן דגש לחסרון נין הכפל, אלא שהוקל ונפל הדגש, והוטלה
 תנועת החי"ת על הו"ו"ר [מהר"ב]: (יד) מלא את אמתחת האנשים. תיבת מלא באולא בכל התיגאן: (י) אסף דגש. (י) ושתחוז קרי

מלי ית טועני גובריא עבדא. כמא דיקלין
 למטען. ושו כספ גבר בפום טועניה:
 פאמר וכילה קאירא. אמר אועיה אקום
 טעאמא. כמא יטיקון חמלה. וצייר פצה
 כל רגל פי ועאיה: ואת גביעי גביע הכסף
 תשים בפי אמתחת הקטן ואת כסף
 שברו ויעש כדבר יוסף אשר דבר: וית
 פלדי פלדא דכספא. תשוי בפום
 טוענא דזעירא. וית כסף זבינוהי. ועבר.
 כפתנמא דיוסף דמליל: וגאמי גאם
 אלפצה. תציירה פי ועא אלאצנר. מע
 פצה מיירתה. פענע כמא קאל יוסף:
 הפקר אור והאנשים שלחו הפה
 וחמריהם: צפרא נהר. וגובריא אתפטרו.
 אנון וחמריהון: פלמא אצא אצנא.
 אמלק אלקום הם וחמורהם: הם יצאו
 את העיר לא הרחיקו ויוסף אמר לאשר
 על פיתו קום רדף אחרי האנשים
 והשנתם ואמרת אלהם למה שלמתם
 רעה תחת טובה: אנון. נפקו מן קרתא
 לא ארחיקו. ויוסף אמר לדממונא ער
 פיתה. קום רדף בטר גובריא.
 ותדביקנון ותימר להון. למא. שלימתון
 בשתא חלף מבתא: הם קד כרונו מן
 אלקריה לם יבעדו. קאל יוסף לוכילה
 קום אכלבהם. פאדא לחקתהם קול להם.
 לם כאפיתם שרא בדל כירא: הלוא זה
 אשר ישתה אדני בו והוא נחש ינחש
 בו הרעתם אשר עשיתם: הלא דין
 דשתי רבנוי ביה. והוא פדקא מבדיק
 ביה. אבאישתון העבדתון: אלים הירא.
 אדי ישרב בה מולא. והו אנמא
 אמתחנכם בה. לקד אסיתם פי מא
 צנעתם: וישגם וידבר אלהם את
 הדברים האלה: ואדביקנון. ומליל
 עמהון. ית פתנמא האלין: פלחקהם.
 וכלמתם כדאלך: ויאמרו אליו למה
 ידבר אדני פדברים האלה חליקה
 לעבדיך מעשות כדבר הזה: ואמרו ליה.

למא ימליל רבנוי. כפתנמא האלין. חם
 לעבדיך. כדמעבר כפתנמא הדין: קאלו
 לה. לם יקול סידי מתל הירא אלכראם.
 עבידך מעאדון. מן אן יצנעון מתל
 הירא אלאמר: הן כסף אשר מצאנו בפי
 אמתחתינו השיבנו אליך מארץ פנען
 ואיך נגנב מבית אדניך כסף או זהב:
 הא כספא. דאשכחנא בפום טוענא.
 אתיבנהי לך מארעא דכנען. ואיכדין.
 נגנב מבית רבונך. מנין דכסף או מנין
 דזהב: הודא פצה. אדי וגנאאה פי
 פואת אועיתנא. ארדנאאה לך מן בלד
 כנעאן. פכיף נסרק מן בית מולאך.
 אניה פצה או אניה דהב: אשר ימצא
 אתו מעבדיך ומת וגם אנתנו נהיה
 לאדני לעברים: דישתכח עמיה. מעבדיך
 יתקטיל. ואף אנתנא. נהי לרבנוי
 לעבדין: אדי יוגד ענדה מן עבדיך יקתל.
 ונהן איצא נכון לסידי עבדא: ויאמר
 גם עתה כדבריכם פדהווא אשר ימצא
 אתו יהיה לי עבד ואתם תהיו נקים:
 ואמר. אף פען כפתנמיון פן הוא.
 דישתכח עמיה יהי לי עבדא. ואתון תהון
 זבאין: קאל. אלאן כמא קלתם הו
 כדאך. מןוגד ענדה יכון לי עבדא. ואנתם
 תכנונו אבריא: וימהרו ויזרידו איש את
 אמתחתו ארצה ויפתחו איש אמתחתו:
 ואחיא. ואחיתו. גבר ית טועניה לארעא.
 ופתחו גבר טועניה: פאסרעו. והט כל
 רגל ועאיה עלי אלארץ. ופתח כל רגל
 ועאיה: ויתפש בגדול החל ובקטן פדה
 וימצא הגביע באמתחת בנימן: ובדש.
 ברבא יארי. ובזעירא שיצי. ואשתכח
 פלדא. בטוענא דבנימין: פפתש. בדא
 באלאכבר. ואנתהא אלאצנר. פונד
 אלגאם. פי ועא בנימין: ויקרעו שמלתם
 ויעמם איש על חמו וישבו העירה:
 ובזעו רבושוהון. ורמו גבר על חמריה.
 ותבו לקרתא: פכרקו תיאבהם. ושל

חלק הרקדוק טו) וישגם. היוו כנעניא [מהר"ב]:

וְאֵלֵי יִחַר אַפִּי בְעַבְדְּךָ כִּי כְמוֹת פְּרָעָה:
 וְקָרִיב לִוְתִיָּה יְהוּדָה. וְאָמַר בְּבָעוּ רַבּוֹנֵי.
 יִמְלִיל בְּעֵן עַבְדְּךָ פִּתְגָמָא קָדָם רַבּוֹנֵי.
 וְלֹא יִתְקַף רוּגוֹךָ בְּעַבְדְּךָ. אֲרִי פְּרָעָה
 בֵּין אֶת: פִּתְקָדָם אֵלֶיהָ יְהוּדָה. וְקָאֵל יֵא
 סִידֵי. יִתְכַלֵּם עַבְדְּךָ בְּלֹאמָא בַחֲצֹרָה
 סִידֵי. וְלֹא יִשְׁתַּדֵּן גַּלְבָּךְ עֲרִי עַבְדְּךָ. לֹאנְךָ
 מִתַּל פְּרָעוֹן: אֲדֹנֵי שְׁאַל אֶת־עַבְדֵיךָ לֵאמֹר
 הִישִׁילְכֶם אֲבֹאֵי אֶת: רַבּוֹנֵי שְׁאַל. יֵת
 עַבְדוֹתֵי לְמִימֵר. הָאֵית לְכֹן אֲבֵא אִי
 אֶחָא: בֵּאן סִידֵי. סֹאֵר עַבְדֵיךָ
 קֹאֵלֵא. הֵל מוֹגוֹד לְכֶם אֲבֹאֵי אִיךָ:
 וְנֹאמֵר אֶל־אֲדֹנֵי יִשְׁלַנּוּ אֲבִיךָ וְיִלְדֵיךָ וְקָנִים
 קָטָן וְאֶחָיו מֵת וְיִוְתֵר הוּא לְבָדוֹ לְאִמּוֹ
 וְאֲבִיו אֶתְבוּ: וְאִמְרָנָא לְרַבּוֹנֵי. אֵית לְנֹא
 אֲבֵא סָבֵא. וְכֵר סִיבְתֵין זְעִיר. וְאֶחָוֵי
 מִית. וְאֶשְׁתָּאֵר הוּא בְּלַחֲדוֹתֵי. לְאִמִּיהָ
 וְאֲבוֹתֵי רַחִים לִיהָ: פִּקְלָנָא לְסִידֵי. מוֹגוֹד
 לְנֹא אֲבֵי שִׁיךָ. וְאֲבֵן שִׁיכּוּכָה צְנִיר. וְאֶכִּיהָ
 קֵד מֵאֵת. וְבִקִּי הוּא וְחֹרָה. לְאִמָּה וְאֶבִּיהָ
 יִהְיֶה: וְנֹאמֵר אֶל־עַבְדֵיךָ הַיְהוּדָה: אֵלֵי
 וְאֶשְׁמָה עֵינֵי עֲלִיו: וְאִמְרַת לְעַבְדְּךָ.
 אֶחְתוּוֹתֵי לֹותֵי. וְאֶשְׁוִי עֵינֵי עֲלוֹתֵי: פִּקְלַת
 לְעַבְדֵיךָ. אֶחְדְרוּהָ אִי. חֲתָא אֲנַעַל עֲנֵאִיתִי
 פִּיהָ: וְנֹאמֵר אֶל־אֲדֹנֵי לֹא־יִוְכַל הַנְּעַר
 לְעֹזֵב אֶת־אֲבִיו וְעֹזֵב אֶת־אֲבִיו וְמֵת:
 וְאִמְרָנָא לְרַבּוֹנֵי. לֹא־יִפּוֹל עוֹלִימָא לְמִשְׁבַּק
 יֵת אֲבוֹתֵי. אִם יִשְׁבּוֹק יֵת אֲבוֹתֵי יָמוֹת:
 פִּקְלָנָא לְסִידֵי. לֹא יִשִּׁיק אֲלֹגְלָאִם אִן
 יִתְרַךְ אֲבִיהָ. פֵּאן הוּא תֵרְכָה מֵאֵת:
 וְנֹאמֵר אֶל־עַבְדֵיךָ אִם־לֹא יִרְדֵי אֶחֱוִיכֶם
 הַקָּטָן אֶתְכֶם לֹא תִסְפּוֹן לְרֵאִוִת פָּנֵי:
 וְאִמְרַת לְעַבְדְּךָ. אִם לֹא יִיחֹת. אֶחֱוִיכֹן
 זְעִירָא עֲמִכֹן. לֹא תִסְפּוֹן לְמַחְזֵי אִפֵּי:
 פִּקְלַת לְעַבְדֵיךָ. אִן לֵם יִנְחָדֵר. אֲבִיכֶם
 אֲלֹא צְנִיר מֵעַכְשָׁם. פֵּלֵא תַעֲאוּדוֹ אִן תֵּרוּ
 וְגַהִי: וְיִהִי כִי־עֲלִינוּ אֶל־עַבְדְּךָ אֲבִי וְנִגְדֵי

רָגַל עָלַי חֲמָאֵרָה. וְרָגַעוּ אֵלַי אֲרִקְרִיהָ:
 וְיָבֵא יְהוּדָה וְאֶחָיו בֵּיתָה יוֹסֵף וְהוּא עוֹרְנֵנוּ
 שָׁם וְיִפְּלוּ לְפָנָיו אֶרְצָה: וְעָאֵל יְהוּדָה
 וְאֶחָוֵי לְבֵית יוֹסֵף. וְהוּא עַד בְּעֵן תַּמָּן.
 וְנִפְּלוּ קַדְמוֹתַי עַל אֶרְעָא: פִּדְכֵל יְהוּדָה
 וְאֶכּוּתָה אֵלַי בֵּית יוֹסֵף. וְהוּ עֲאֵרָה תֵם.
 פּוֹקַעוּ בֵּין יֵדִיהָ עָלַי אֲלֹאֲרִין: וְיֹאמֵר לְהֵם
 יוֹסֵף מִה־הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם
 הֲלֹא יִדְעֵתֶם כִּי־נִחַשׁ יִנְחַשׁ אִישׁ אֲשֶׁר
 כָּמֹנִי: וְאָמַר לְהוֹן יוֹסֵף. מָא עוֹבְדֵא הַדִּין
 דְּעַבְדֵי הוֹן. הֲלֹא יִדְעֵתוֹן. אֲרִי בְּדִקָּא
 מִבְּדִיק. גְּבֵרָא דְכּוֹתֵי: קָאֵל לְהֵם יוֹסֵף.
 מָא הִדָּה אֲצַנְעָה אֲדִי צַנְעֵתֶם. הֵל מָא
 תַעֲלָמוֹן. אֵנָּה מָא יִמְתַּחַן רָגַל מִתְּלִי:
 וְיֹאמֵר יְהוּדָה מִה־נֹּאמֵר לְאֲדֹנֵי מִה־נִּגְדֵי
 וּמִה־נִּצְטַדֵּק הָאֱלֹהִים מִצָּא אֶת־עֵינֵי
 עַבְדֵיךָ הַנֶּנְנוּ עַבְדִים לְאֲדֹנֵי גַם־אֲנַחְנוּ
 גַּם־אֲשֶׁר־נִמְצָא הַנְּבִיעַ בְּיָדוֹ: וְאָמַר יְהוּדָה.
 מָא נִימֵר לְרַבּוֹנֵי. מָא נִמְלִיל וּמָא נִזְכִּי.
 מִן קָדָם יי. אֶשְׁתַּכַּח חוֹבָא בְּעַבְדְּךָ. הָא
 אֲנַחְנָא עַבְדֵיךָ רַבּוֹנֵי. אִיךָ אֲנַחְנָא. אִיךָ
 דְּאֶשְׁתַּכַּח בְּיָדָא בְּיָדֵיהָ: קָאֵל יְהוּדָה. מָא
 נִקּוֹד לְסִידֵי. מָא נִתְכַלֵּם וּמָא נִחְתַּנְג. אֵלֵהָ
 אֹוקַע עַבְדֵיךָ בְּדִנּוּבָהֶם. הָא נַחֵן עַבְדֵיךָ
 לְסִידֵי. נַחֵן וּמִן וְגַד אֲלֹגְלָאִם פִּי יֵדָה:
 וְיֹאמֵר הַדִּילָה לִי מַעֲשׂוֹת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר
 נִמְצָא הַנְּבִיעַ בְּיָדוֹ הוּא יִהְיֶה־לִּי עַבְדֵי
 וְאַתֶּם עֲלוּ לְשָׁלוֹם אֶל־אֲבִיכֶם: וְאָמַר. הֵם
 לִי. מִלְמַעַבְדֵי דָא. גְּבֵרָא. דְּאֶשְׁתַּכַּח
 בְּיָדָא בְּיָדֵיהָ. הוּא יִהִי לִי עַבְדָּא. וְאַתוֹן.
 סִקּוּ לְשָׁלוֹם לֹות אֲבוּכֹן: קָאֵל. אֲנֵא מֵעֲאֵד
 מִן אִן אֲצַנַע מִתַּל הִדָּה אֲלֹאמֵר. אֲדִי וְגַד
 אֲלֹגְלָאִם פִּי יֵדָה. הוּא יִכּוֹן לִי עַבְדָּא. וְאַנְתֶּם.
 אֲצַעְדוּ בְּסִלָּאִם אֵלַי אֲבִיכֶם: קָמִי פִים יִחֻקִיחוּ
 סִי' וּמִפְּטִירִין וְיִקְץ שְׁלֵמָה בְּמַלְכִים א' סִי' ג' סִי' ס
 גְּדוּ לְמַנְחַת שֶׁבֶת וְכ' וְה'. וְיִנְחַשׁ אֵלֶיךָ יְהוּדָה וְיֹאמֵר
 כִּי אֲדֹנֵי יִדְבַר־נָא עַבְדֵיךָ דְּבַר בְּאֹזְנֵי אֲדֹנֵי

חלק הדקדוק (נז) האנו עבדים. בדגש שני הנגזרין ובסגול הראשון. והמסורת ג' דגושין וזה אחד מהם: א) ארני שאל. תרגום שלנו רבוני שאיל השי"ן בפתח כמו ניקוד דשאל שאל שהוא שאלא שאיל וניקוד אחר להם, וזה כי אם יהיה ניקוד השין בשוא יהיה הפירוש שהשאלה היתה בפירוש היש לכם אב או אח, ואם יהיה השין בפתח יהיה הפירוש שהיה שואל שאלות אחרות בפתח עד שהוכרחו להשיבו כולנו בני איש אחד ונז', האחד איננו והקטן היום את אבינו, וזהו כוונת תיבת לאמר שבפסוק לומר שהכוונה היא כאלו אמר היש לכם אב או וכו' והמסורת שם שאלא שאיל גוברא בפת"ח וכן מתרגם רבוני שאיל בשו"א, לא הוזה מדותיו ולכן אין לזוז ממה שניקדוהו הקדמונים בפת"ח ועיין ברש"י פ' שאל שאל האיש ודוק:

פראתו כִּי־אֵין הַנֶּעַר וּמַת וְהוֹרִידוּ עִבְדְּךָ
 אֶת־שִׁבְת עִבְדְּךָ אֲבִינוּ בִּיגוֹן שְׂאֵלָה :
 וַיְהִי כִּד יְחִוִי אֲרִי לִית עוֹלִימָא וַיְמוֹת .
 וַיַּחֲתוּן עִבְדְּךָ יֵת סִבְת עִבְדְּךָ אֲבִנָא .
 בְּדוּוֹנָא לְשִׂאֵל : פֻּכְמָא יֵרָא אַנְה לִים
 מַעֲנָא יְמוֹת . וַיְכוּן עִבְדְּךָ קִד אַנְלוֹ שִׁבְתָּ
 עִבְדְּךָ אֲבִנָא . בַּחֲסֵרָה אֲרִי אֲתֵרָא : כִּי
 עִבְדְּךָ עֵרַב אֶת־הַנֶּעַר מִעַם אָבִי לֵאמֹר
 אֲסִדְלָא אֲבִיאֵנוּ אֲלֶיךָ וְחֲטֵאתִי לְאָבִי כִּלְ-
 הַיָּמִים : אֲרִי עִבְדְּךָ מִעֵרַב בְּעוֹלִימָא . מִן
 אָבִיא לְמִימֵר . אִם לָא אֲוִתִּינִיה לְךָ . וְאִיהִי
 חֲטִי לְאָבִיא כִּד יוֹמִיא : לֵאן עִבְדְּךָ
 צִמְן בַּאֲדֻגְלָאִים . מִן אָבִי קֵאִילָא . אִן לִם
 אֲנִיבָה אֲלֶיךָ . פֻּאֲכוֹן כֵּאֲטִיא לְאָבִי טוֹד
 אֲזִמְאִן : וְעֵתָה יִשְׁבֵּנָא עִבְדְּךָ תַּחַת הַנֶּעַר
 עִבְד לְאֲדִנִי וְהַנֶּעַר יַעַד עִס־אֲחִיו : וּכְעַן .
 יֵתִיב בְּעַן עִבְדְּךָ תַּחַת עוֹלִימָא . עִבְדָּא
 לְרַבּוּנִי . וְעוֹלִימָא יִפְקַעִם אַחוּהִי : וְאֵלָאן
 יִגְלִם עִבְדְּךָ מִכֵּאֵן אֲגִלָּאִים . עִבְדֵּאֲלִסִּידִי .
 וְאֲגִלָּאִים יַעַד מַע אֲכוּתָה : כִּי אִיךְ אַעֲלֶה
 אֶרְאֵבִי וְהַנֶּעַר אֲיַנְנֵנוּ אֲתִי מִן אֲרֵאָה בְּרַע
 אֲשֶׁר יִמְצֵא אֶת־אָבִי : אֲרִי אִיכְדִין אֲפִק
 לִוְת אָבִיא . וְעוֹלִימָא לִוְתוּהִי עִמִּי . דְּלִמָּא
 אַחוּי בְּבִשְׁתָּא . דְּתִשְׁבַּח יֵת אָבִיא : אֲנָא
 אֲפִכֵר כִּיף אַעֲדֵר אֲלִי אָבִי . וְאֲלֻגְלָאִים
 לִים הוּ מַעִי . כִּלָּא אֲשִׁאֲהֵד אֲלֵבֵרָא אֲדִי
 יִנְאֵלָה : וְלֹא־יִכְל יוֹסֵף דְּהַתְּאַפֵּק לְכָל
 הַנְּעַבְיִים עֲלוּי וַיִּקְרָא הוֹצִיאֵנוּ כִּלְ-אִישׁ
 מִעֲלֵי וְלֹא־עָמַד אִישׁ אֶת־יָדוֹ בְּהַתּוֹדֵעַ יוֹסֵף
 אֶל־אֲחָיו : וְלֹא יָכִיד יוֹסֵף לְאֶת־חֲסָנָא . לְכָל
 דְּקִיּוּמִין עֲלוּוְהִי . וַיִּקְרָא . אֲפִיקוּ כָל אֲנָשׁ
 מִעֲדוּוִי . וְלֹא קָם אֲנָשׁ עִמִּיה . כִּד אֲתִידַע
 יוֹסֵף לְאַחוּהִי : וְלֹא יִטִּיק יוֹסֵף אֵן
 יִתְחַרֵךְ לְדֹאֲלֵךְ . מִן כְּתֵרָה אֲלוֹקוֹף בִּין
 יִדִּיה . פֻּנְאֵרָא . אֲכֵרְגוּ כָל רַגְלִין מִן בִּין יִדֵּי .
 וְלִם יִקֵּף אֲנִסְאֵן מַעִה . חִין תַּעֲרֵף יוֹסֵף
 בַּאֲכוּתָה : וַיִּתֵּן אֶת־קִלְוֹ בְּכִי וַיִּשְׁמְעוּ
 מִצִּרִים וַיִּשְׁמַע בֵּית פְּרַעֲה : וַיִּתֵּב יֵת קִלְוִיה
 בְּכִבִּיתָא . וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרָאִי . וַיִּשְׁמַע אֲנָשׁ

בית

לוֹ אֶת דְּבַרִי אֲדִנִי : וְהוּהָ כִּד סְלִיקָנָא .
 לִוְת עִבְדְּךָ אָבִיא . וְחִוִּינָא לִוְת . יֵת פְּתִנְמִי
 רַבּוּנִי : פֻּלְמָא צַעֲדָנָא אֲלִי עִבְדְּךָ אֲבִנָא .
 אֲכַבְרָנָאָה בְּכֵלָאִים סִידִי : וַיֵּאמֶר אֲבִנִי
 שִׁבּוּ שְׁבִרְדִּינוּ מִעַט־אֲכֹל : וַיֵּאמֶר אֲבִנָא .
 תִּנְכּוּ זְבוּנֵי לָנָא זַעִיר עִבְרָא : פֻּקֵּאל
 אֲבִנָא . אֲרַגְעוּ אֲמַתְאֵרוּ לָנָא קִלְיָא מִן
 אֲטַעָאִים : וַיֵּאמֶר לֹא נוֹכֵד לְרַדְת אֲסִישׁ
 אֲחִינוּ הַקְּטָן אֲתֵנוּ וַיִּרְדְּנוּ כִּי־לֹא נוֹכֵל
 לְרֵאוּת פְּנִי־הָאִישׁ וְאֲחִינוּ הַקְּטָן אֲיַנְנֵנוּ
 אֲתֵנוּ : וַיֵּאמֶרָנָא . לֹא נוֹכֵד לְמִיחַת . אִם
 אִית אַחוּנָא זַעִירָא עִמָּנָא וְנִיחַת . אֲרִי לֹא
 נוֹכֵל . לְמַחֲזִי אֲפִי גוֹבְרָא . וְאַחוּנָא זַעִירָא
 לִוְתוּהִי עִמָּנָא : קִלְנָא לֹא נְטִיק אִן נִנְחֵדֵר .
 אֲאֵאֵן כֵּאֵן אֲבִנָא אַעֲגֵר מַעֲנָא אֲנַחְדֵּרָנָא
 לָנָא לֹא נְטִיק אִן נֵרָא וְגַה אֲרַגְל . וְאֲבִנָא
 אַעֲגֵר לִים הוּ מַעֲנָא : וַיֵּאמֶר עִבְדְּךָ אָבִי
 אֲלִינוּ אַתֶּם יִדְעֵתֶם - כִּי־שְׁנַיִם יִלְדֵה־לִּי
 אֲשֶׁתִּי : וַיֵּאמֶר . עִבְדְּךָ אָבִיא לָנָא . אַתּוֹן
 יִדְעֵתוֹן . אֲרִי תִרְיִן יִלְדֵת לִי אֲתֵתִי : פֻּקֵּאל
 עִבְדְּךָ אֲבִנָא לָנָא . אַתֶּם תַּעֲלִמוּן . אִן
 זוּגְתִי אֲנִמָּא וְלֵדֵת לִי אֲתֵנִין : וַיַּצֵּא הָאֲחֵד
 מֵאֲתִי וַיֵּאמֶר אִךְ טָרֵף טָרֵף וְלֹא רֵאוּתִיו
 עֲרִיחָה : וַנִּפְק חֵד מְלוֹתִי . וַיֵּאמֶרִית . פְּרִם
 מִקְטֵל קְטִיל . וְלֹא חוֹזִיתִיה עַד בְּעַן : פֻּכְרָג
 אַחְדָּה מֵאֲמִן עֲנֵדִי . וְקִלְת לַעֲלֵה קִד אֲפֵתֵרִם
 וְלִם אֲרֵאָה אֲרִי אֲלֵאֵן : וְלִקְחֵתֶם נְסִי־אֲתִי
 זֶה מִעַם פְּנִי וְקִרְהוּ אֲסוֹן וְהוֹרְדֵתֶם אֶת־
 שִׁבְתִּי בְּרַעַה שְׂאֵלָה : וְתִסְבּוֹן אִף יֵת
 דִּין . מִן קִדְמִי וַיַּעֲרַעֲנִיה מוֹתָא . וְתַחֲתוֹן
 יֵת סִבְתִּי . בְּבִשְׁתָּא לְשִׂאֵל : פֻּאֵן אֲכַדְתֶּם
 הִדָּא אִיצָא . מִן עֲנֵדִי וּוְאֲפֵתָה אֲלִמְנִיָּה .
 אֲנִזְלֵתֶם שִׁבְתִּי . בַּחֲסֵרָה אֲלִי אֲתֵרָא :
 וְעֵתָה כְּבִאִי אֲלִי־עִבְדְּךָ אָבִי וְהַנֶּעַר אֲיַנְנֵנוּ
 אֲתֵנוּ וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ : וּכְעַן .
 כְּמִיתָא לִוְת עִבְדְּךָ אָבִיא . וְעוֹלִימָא לִוְתוּהִי
 עִמָּנָא . וְנַפְשִׁיהָ תְּכִיבָא לִיהָ כְּנַפְשִׁיהָ : וְאֵאֵן
 אִן צִרְת אֲרִי עִבְדְּךָ אָבִי . וְאֲגִלָּאִים לִים
 הוּ מַעֲנָא . וְנַפְסָה מַעֲקוּדָה בְּנַפְסָה : וְהִיָּה

חלק הדקדוק. (ב) כי שנים ילדה לי אשתי. הובת לי במפחא ברוב התיגאן המדוקדקות :

בית פרעה: פרע צותה בכבא. התא
 סמעו אלמצריון. וסמעו אל פרעון:
 ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף העוד אבי
 חי ולא יכלו אחיו לענות אתו פינבלו
 מפניו: ואמר יוסף לאחיו אני יוסף.
 העד בען אבא קיום. ולא יכלו אחיו
 לאתבא יתיה פתגם. ארי אתפלהלו מן
 קדמוהי: תם קאל יוסף לאכותה אנא
 יוסף. הר עאר אבי באק. פלם יטיקו
 אכותה איניבוה. ממא דהשו מן בין ידיה:
 ויאמר יוסף אל אחיו גשו נא אלי ויגשו
 ויאמר אני יוסף אחיכם אשר מכתם
 אתי מצרימה: ואמר יוסף לאחיו קרובו
 בען לותי וקרובו. ואמר. אנא יוסף
 אחוכון. דזינתון יתי למצרים: תם קאל
 להם. תקדמו אייתקדמו. קאל. אנא יוסף
 אחיכם. אדי בעתמוני אלי מצר: ועתה
 אריתעצבו ואל יחר בעיניכם פי מכתם
 אתי הנה פי? מתיה שלתני אלהים
 לפניכם: ובען לא תתנססון. ולא יתקף
 בעיניכון. ארי זפינתון יתי הלכא. ארי
 לקיימא. שרני יי קדמיכון: ואלאן לא
 תגתמו. ולא ישתד עליכם. אד בעתמוני
 ארי ההנא. לאן אלה בעתני בין ידיכם
 למעשה: פריזה שנתים הרעב בקרב
 הארץ ועוד חמש שנים אשר אין תריש
 וקציר: ארי דגן. תרתין שנין בפנא פגו
 ארעא. ועוד חמש שנין. דלית זרעא
 וחצדא: ודאלך. אן הדה סנתין גוע קד
 מצתא פי אלברד. ובקא כמס סנין. לים
 פיהא זרע ולא הצאד: וישלחני אלהים
 לפניכם לשום לכם שארית בארץ
 ודהחיות לכם לפליטה גדלה: ושלחני
 יי קדמיכון. לשואה לכון. שארא בארעא.
 ולקיימא לכון. לשזכא רבא: פבעתני
 אלה בין ידיכם. ליעזיר לכם. בקאא פי
 אלארץ. ויחיי לכם. פליתה עצימה:
 ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה פי
 האלהים וישומני לאנן לפרעה ולארון
 לכל ביתו ומשל בכל ארץ מצרים: ובען.

לא אתון. שלחתון יתי הלכא. אלהין מן
 קדם יי. ושוניני אבא לפרעה. ורבון לכל
 ביתיה. ושלט בכל ארעא דמצרים:
 ולאן. לים אתם בעתמוני ההנא. אלא
 אלה. וצירני אסתארא לפרעון. וסידא
 לגמיע אלה. וסלטאנא עלי גמיע ברד
 מצר: מהרו ועלו אל אבי ואמרתם אליו
 פה אמר בנגד יוסף שמיני אלהים לארון
 לכל מצרים ודה אלי אלי העמד: אוהו
 וסקו לות אבא. ותימרון ליה. פדגן אמר
 בנגד יוסף. שוניני יי. לרבון לכל מצראי.
 חות לותי לא תתעבב: אסרעו ואצעדו
 אלי אבי. וקולו לה. כדא קאל אבנגד יוסף.
 צירני אלה סידא לגמיע אלמצריון.
 אנחדר ארי לא תקף: וישבת בארץ
 גשן והיית קרוב אלי אתה ובנגד ובני
 בנגד וצאנך ובקרך וכל אשר קד: ותתיב
 בארעא דגשן. ותהי קרוב לי. את. ובנגד
 ובני בנגד. וענך ותורך וכל דלך: וקם פי
 ברד אלסדיר. ותכון קרובא מני. אנת.
 ובנידובני בניד. ונגמד ובקרך וגמיע מאד:
 וכלפדתי אתך שם פיעוד חמש שנים
 רעב פן תורש אתה וביתך וכל אשר קד:
 ואזון יתך תפון. ארי עוד. חמש
 שנין בפנא. דלמא תשתיצי. את ואנש
 ביתך וכל דלך: ואמונד תם. לאן קד
 בקי כמס סנין גוע. כדא תפתקר. אנת
 ואלך וגמיע מאדך: והנה עיניכם ראות
 ועיני אחי בנימין פיפי המדבר אליכם:
 והא עיניכון חזין. ועיני אחי בנימין.
 ארי פדישנכון אנא ממליל עמכון: והודא
 עיונכם נאצרה. ועיני אבי בנימין. אן
 פא יכאטנכם: והגדתם לאבי את דברי
 פבודי במצרים ואת כל אשר ראיתם
 ומחרתם והורדתם את אבי הנה: ותחזון
 לאבא. ית כל יקרי דבמצרים. וית כל
 דחזיתון. ותחזון. ותחתון ית אבא הלכא:
 ואכברו אבי. בגמיע כראמתי במצר.
 ובגמיע מאראיתמוה. ואסרעו. ואחדרוה
 ארי ההנא: ויפל על צוארי בנימין אחיו

ויבך ובנימין בכה על צואריו : ונפר . עד
צורא דבנימין אחוהי ובכא . ובנימין . בכא
עד צוריה : פאנבב עלי ענק בנימין אביה
ובכא . ובנימין איצא . בכא עלי ענקה :
וינשק לכל אחיו ויבך עליהם ואחרי כן
דברו אחיו אתו : ונשיק לכל אחוהי ובכא
עליהון . ובתר כן . מלילו אחוהי עמיה :
וקבל סאיר אבותה ובכא מעהם . ובעד
דאך כלמוה : והקל נשמע בית פרעה
לאמר באו אחי יוסף וייטב בעיני פרעה
ובעיני עבדיו : וקלא אשתמע . בית פרעה
למימר . אתו אחי יוסף . ושפר בעיני
פרעה . ובעיני עבדוהי : וארתפע אצות .
ארי פרעון וקיל לה . גאו אבוה יוסף .
פחסן דאך ענדה . וענד קואדה : ויאמר
פרעה ארי יוסף אמר ארי אחיך זאת עשו
טענו את בעירכם ורכו באו ארצה כנען :
ואמר פרעה ליוסף . אימר לאחך דא
עפידו . טענו ית בעירכון . ואזילו אובילו
לארעא דכנען : תם קאר פרעון ליוסף .
קול לאבותך אצנעו כלה . סוקו דואבכם .
ואמצו ודוהא ארי בלד כנעאן : וקחו את
אביכם ואת פתיכם ובאו ארי ואתנה
לכם את טוב ארץ מצרים ואכלו את
חלב הארץ : ודבורו ית אבוכון . וית אנש
פתיכון ואיתו דותי . ואתין לכון . ית טוב
ארעא דמצרים . ותיכלון ית טובא דארעא :
ואחמרו אביכם . ואלכם וצירו ארי .
ואעטיכם כיר בלד מצר . ותאבלו אנוד
מא פיה : ואתה צויתתה זאת עשו קחו
לכם מארץ מצרים עגלות לטפכם
ולנשיכם ונשאתם את אביכם ובאתם :
ואת מפקד דא עבדו . סבו לכון מארעא
דמצרים עגן . לטפדכון ולנשיכון . ותטלון
ית אבוכון ותיתון : ואנת מאמור אן תקול
להם אן יצנעו כלה . כרו לכם מן בלד
מצר עגאלא . לאטפאלכם ונסאכם .
ואחמרו אביכם ותעאלו : ועינכם ארי
תחם על פליכם כיר טוב פלי ארץ מצרים
לכם הוא : ועינכון . לא תחוס על מניכון .

ב

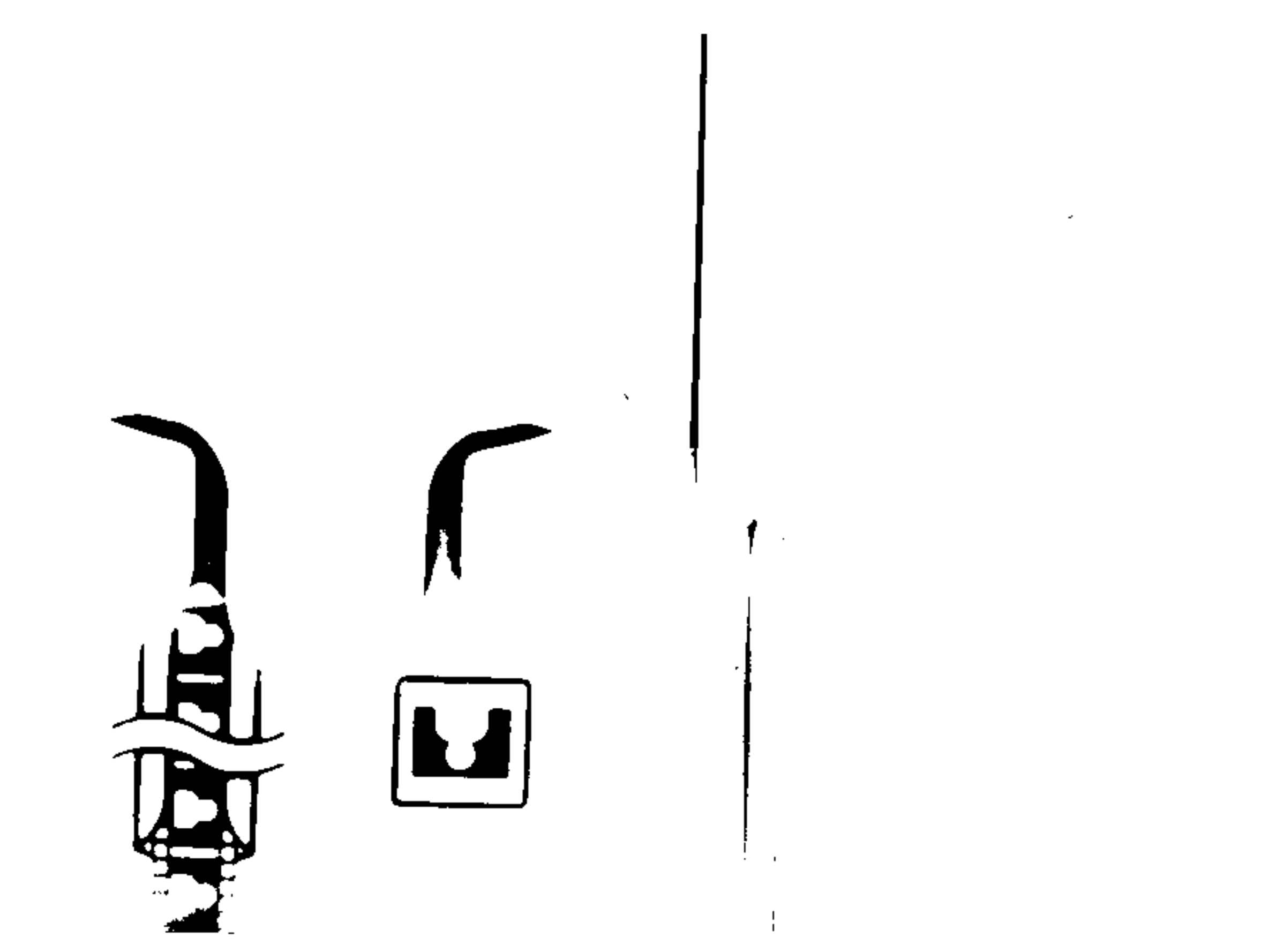
ארי מאב . כל ארעא דמצרים דילכון הוא :
ועיונכם . לא תשפק עלי אניתכם . לאן
כיר נטיע בלד מצר הו לכם : ויעשו כן
בני ישראל ויהן להם יוסף עגלות על פי
פרעה ויהן להם צדה דדרך : ועבדו כן
בני ישראל . ויהב להון יוסף . עגלון על
מומרא דפרעה . ויהב להון . וזרין לאורחא :
פצנעו כדאך בני אסראיל . ואעטאהם
יוסף . עגאלא באמר פרעון . ואעטא זארא
לאטריק : לכדסנתן לאיש חלפות שמלת
ולבנימין נתן שלש מאות כסף וחמש
חלפות שמלת : לכולהון יהב . לגבר
אסטרון דלבושא . ולבנימין יהב תלת
מאה סלעין דכסף . וחמשא אסטרון
דלבושא : ואעטא כל רגל מנהם כלעה .
ואעטא בנימין תלאת מאיה דרהם .
וכמס כרע : ולאבי שדה בזאת עשרה
חמרים נשאים מטוב מצרים ועשר אתנת
נשאת פר ורחם ומזון לאביו דדרך :
ולאבוהי . שדה כרין עסרא חמרון . טעינין
מטוב מצרים . ועסר אתנן . טעינין . עבור
ודחים וזרין . לאבוהי לאורחא : ובעת
לאביה בעשרה חמיר . מחמלה מן כיר
מצר . ועשר אתאן מחמלה . ברא וסטעאמא
ונראא . לאביה לאטריק : וישלח את אחיו
ויכלו ויאמר אלהם ארי תרגונו בדרך : ושלח
ית אחוהי ואולו . ואמר להון . לא תתנצון
באורחא : פבעת באכותה ומצו . וקאל
להם . לא תרגונו פי אטריק : ויעלו
ממצרים ובאו ארץ כנען ארי יעקב
אביהם : וסדיקו ממצרים . ואתו לארעא
דכנען . לות יעקב אבוהון : פצעדו מן
מצר . וגאו ארי בלד כנעאן . ארי יעקוב
אביהם : ויגרו לו לאמר עוד יוסף חי וכי
הוא משל בכל ארץ מצרים ויפג לבו פי
לא האמין להם : וחזיאו ליה למימר . עד
פען יוסף קיים . וארי הוא שליט בכל
ארעא דמצרים . והואה מדיא פיגן על
לביה . ארי לא הימין להון : ואכברוה
וקאו . באן עאר יוסף באקי . ואנהו סלטאן

עלי

ערי גמיעו-לד מצר. פשכך קלבה. ולם
 יתק בהם : וידברו אליו את כל-דברי
 יוסף אשר-דבר אלהם וירא את-העגלות
 אשר-שלח יוסף לשאת אתו ותחי רוח
 יעקב אביהם : ומלילו עמיה . ית כל
 פתגמי יוסף המליל עמהון . וחזא ית
 עגלתא . השלח יוסף למטל יתיה . ושרת .
 רוח קודשא על יעקב אבוהון : תם
 כלמוה . בגמיע כלאם יוסף אדי כלמהם .
 וראא ארענאל . אדי בעת בהא לתחמלה .
 פעאשת רוח יעקוב אביהם : ויאמר
 ישראל רב עוד-יוסף בני חי ארבה
 ואראנו בטרם אמות : ואמר ישראל . סני
 לי חדוא . עד פען יוסף ברי קיים . איזיל
 ואחזיניה עד לא אמות : פקאל אסראיל .
 חסבי אד עאד יוסף אבני באקי . אמצי
 ואראה קבל אן אמות : ויסע ישראל וכל-
 אשר לו ויבא בארה שבע . ויזבח זבחים
 לאלהי אביו יצחק : ונטל ישראל וכל
 דדיה . ואתא לבאר שבע . ודפח דבחין .
 לאדהא דאבוהי יצחק : פרחל אסראיל
 וגמיע מאלה . חתא גא ארי ביר סבע .
 פרבח דבאחא . לאאה אביה יצחאק :
 ויאמר אלהים לישראל במראת הלילה
 ויאמר יעקב ויעקב ויאמר הנני : ואמר
 יי לישראל פחזוא דליליא . ואמר יעקב
 יעקב . ואמר האנא : פקאל אלה לאסראיל
 פי רווא ארי . פקאל יא יעקוב יא
 יעקוב . קאל לביך : ויאמר אנכי האל
 אלהי אביך אלי-תירא מרדה מצרימה
 פי-דגוי גדול אשימך שם : ואמר . אנא
 אל אלהא דאבוך . לא תרחל מקמיחת
 למצרים . ארי לעם סני אשוניך תמן :
 קאל . אנא אטאיק אאה אביך . לא תכאף
 מן אחרור אלי מצר . פאני אציר מנך
 אמה כבירה : אנכי ארד עפך מצרימה
 ויאנכי אעלך גס-עלה ויוסף ישות ידו
 על-עיניך : אנא איחות עמך למצרים :

ואנא אפקנד אף אפקא . ויוסף . ישוי
 ידוהי על עיניך : אנא אנול מעך אי מצר .
 ואנא אצעדך אצעאדא . ויוסף יגמזך :
 ויקם יעקב מבאר שבע וישאו בני ישראל
 את-יעקב אביהם ואת-מפם ואת-נשיהם
 בעגלות אשר-שלח פרעה לשאת אתו :
 וקם יעקב מבאר שבע . ונטלו בני ישראל
 ית יעקב אבוהון . וית מפלהון וית נשיהון .
 בעגלתא . השלח פרעה למטל יתיה :
 פקאם יעקוב מן ביר סבע . וחמלו בני
 יעקוב אביהם . ואמפאלהם ונסאחם .
 עלי אענאל . אדי בעת בהא פרעון
 לתחמלה : ויקחו את-מקניהם ואת-רכושם
 אשר רכשו בארץ כנען ויבאו מצרימה
 יעקב וכל-זרעו איתו : ודברו ית גיתיהון .
 וית קנינהון דקנו בארעא דכנען . ואתו
 למצרים . יעקב וכל בנוהי עמיה : פאכרו
 מואשיהם . וסרתחם אדי מלכוה פי
 בדר כנעאן . וגאו אלי מצר . יעקוב
 וגמיע נסלה מעה : בנני ובני בנני אתו
 בנתיו ובנות בנני וכל-זרעו הביא אתו
 מצרימה : בנוהי . ובני בנוהי עמיה . בנתיה .
 ובנת בנוהי וכל בנוהי . איתי עמיה
 למצרים : בניה . ובני בניה מעה . בנאתה .
 ובנאת בניה-וסאר נסלה . גאבהם מעה
 ארי מצר : ס ואלה שמות בנני
 ישראל הבאים מצרימה יעקב ובניו בכר
 יעקב ראובן : ואלין שמחת בני ישראל .
 דעאלו למצרים יעקב ובנוהי . פוכריה
 דיעקב ראובן : והדה אסמא בני אסראיל .
 אדאכלין אלי מצר יעקוב ובניה . בכר
 יעקוב ראובן : ובני ראובן חנוך ופלוא
 וחצרן וכרמי : ובני ראובן . חנוך ופלוא
 וחצרן וכרמי : ובני ראובן . חנוך ופלוא
 וחצרן וכרמי : ובני שמעון ימואל וימין
 ואהר ויבין וצחר ושאל בן-הפנענית :
 ובני שמעון . ימואל וימין . ואהר ויבין
 וצחר . ושאל בר פנעניתא : ובני שמעון .

ימאל
 חלק הדקדוק (ג) ויזבח זבחים לאלוהי אביו יצחק . המפחא בתיבת אבו בכל סה"י : (ד) אנכי ארד עמך מצרימה . היבת
 אבני בשופר הולך בכל התיגאן המדוקדקות לא ברביעי . להורות גורל וזחוק שיתוף ודיכוק השכיתה ביעקב אבטן : (ה) ואנכי אעלך . האלף
 בפתח כי הוא מהפעל הכבד אבל אענך כסתר רעם סגול כי הוא מן הקל . [רד"ק וסדרי"ב] :
 למד (כתר תורה)

ימואל וימין. ואהר ויבין וצחר. ושאוול אבן
 ארבעאנייה: ובני לוי גרשון וקהת ומררי:
 ובני לוי. גרשון. וקהת ומררי: ובני לוי.
 גרשון. וקהת ומררי: ובני יהודה ער ואונן
 ושלה ופרץ וזרח וימת ער ואונן בארץ
 כנען ויהיו בני פרץ חצרן וחמול: ובני
 יהודה. ער ואונן. ושלה ופרץ וזרח. ומית
 ער ואונן בארעא דכנען. והיו בני פרץ
 חצרן וחמול: ובני יהודה. ער ואונן.
 ושלה ופרץ וזרח. ומאת ער ואונן פי בלד
 כנעאן. וכאן בני פרץ חצרן וחמול:
 ובני יששכר תולע ופוח ויוב ושמרון: ובני
 יששכר. תולע ופוח ויוב ושמרון: ובני
 יששכר. תולע ופוח ויוב ושמרון: ובני
 זבולון סרד וארון ויחאל: ובני זבולון.
 סרד וארון ויחאל: ובני זבולון. סרד
 וארון ויחאל: אלה ובני לאה אשר ילדה
 ליעקב בפדן ארם ואת דינה בתו כלה
 גפיש בניו ובנתיו שלשים ושלש: ארין
 בני לאה. הילידת ליעקב בפדן ארם. וית
 דינה ברתיה. כל נפש בנוהי. ובנתיה
 תלתין ותלת: הולאי בני לאה. אדי
 וזרתהם ליעקוב פי פדן ארם. ודינה
 אבנתה. גמיעהם תלאתה ותלאתין
 נפסא: ובני גד צפיון וחגי שוני ואצבן
 ערי וארודי ואראלי: ובני גד. צפיון וחגי
 שוני ואצבון. ערי וארודי ואראלי: ובני
 גד. צפיון וחגי שוני ואצבון. ערי וארודי
 ואראלי: ובני אשר ימנה וישוה וישוי
 ובריעה ושרח אחתם ובני בריעה חבר
 ומלביאל: ובני אשר. ימנה וישוה. וישוי
 ובריעה ושרח אחתהון. ובני בריעה. חבר
 ומלביאל: ובני אשר. ימנה וישוה. וישוי
 ובריעה וסרח אחתהם. ובני בריעה. חבר
 ומלביאל: אלה בני זלפה אשר נתן לבן
 ללאה בתו ותלד את אלה ליעקב שש
 עשרה נפש: ארין בני זלפה. דיחב לבן
 ללאה ברתיה. וילידת ית ארין ליעקב.
 שית עסרי נפשן: הולאי בני זלפה. אדי
 אעטא לבן ללאה אבנתה. גמיע מא וזרת

ליעקוב סתה עשר נפסא: בני רחל אשת
 יעקב יוסף ובנימין: בני רחל אתת יעקב.
 יוסף ובנימין: בני רחל זונה יעקוב. יוסף
 ובנימין: וילד ליוסף בארץ מצרים אשר
 ילדה לו אסנת בת פוטיפרע כהן אן את
 מנשה ואת אפרים: ואתיליד ליוסף
 בארעא דמצרים. הילידת ליה אסנת.
 בת פוטיפרע רבא דאון ית מנשה וית
 אפרים: וולד ליוסף פי בלד מצר. אדי
 ולדת לה אסנת. אבנה פוטיפרע אמאם
 און. מנשה ואפרים: ובני בנימן בלע
 ובכר ואשבל גרא ונעמן אחי וראש מפים
 וחפים וארד: ובני בנימן. בלע ובכר
 ואשבל. גרא ונעמן אחי וראש. מפים
 וחפים וארד: ובני בנימן. בלע ובכר
 ואשבל. גרא ונעמן אחי וראש. מופים
 וחופים וארד: אלה בני רחל אשר ילד
 ליעקב כלה נפש ארבעה עשר: ארין בני
 רחל. הילידת ליעקב בל נפשתא ארבע
 עסרי: הולאי בני רחל. אדי ולדו ליעקוב.
 גמיעהם יד נפסא: ובני דן חשים:
 ובני דן חשים: ובני דן חשים: ובני נפתלי
 יחצאל וגוני ויצר ושלם: ובני נפתלי.
 יחצאל וגוני ויצר ושלם: ובני נפתלי.
 יחצאל וגוני ויצר ושלם: אלה בני בלהה
 אשר נתן לבן לרחל בתו ותלד את אלה
 ליעקב כלה נפש שבעה: ארין בני בלהה.
 דיחב לבן לרחל ברתיה. וילידת ית ארין.
 ליעקב כל נפשתא שבע: הולאי בני
 בלהה. אדי אעטא לבן לרחל אבנתה. גמיע
 מא וזרת ליעקוב סבעה נפוס: כלה נפש
 הבאה ליעקב מצרימה יצאי ירכו מקבר
 נשי בני יעקב כלה נפש ששים ושש:
 כל נפשתא. דעאלא ליעקב למצרים
 נפקי ירפיה. פר מנשי בני יעקב. כל
 נפשתא שתין ושית: גמיע אנפוס.
 אדאכלה אדי מצר מע יעקוב מא כרג
 מן צלבה. ודאך סוא נסוה בניה. גמיעהם
 סתה וסתין נפסא: ובני יוסף אשר ילד
 לו במצרים נפש שנים כלה נפש לבית

יעקב הבאה מצרימה שבעים: ובני יוסף.
 דאתי לידו ליה במצרים נפשתא תרתין.
 כל נפשתא לבית יעקב. דעאלא למצרים
 שבועין: ובני יוסף. אדי זלדו לה במצר
 נפסאן. גמלה אנפוס. אדאבלה מן אל
 יעקוב ארי מצר סבעין: ם ואתי
 יהודה שלח לפניו אל יוסף להורת לפניו
 גשנה ויבאו ארצה גשן: וית יהודה. שלח
 קדמוהי לות יוסף. לפנאה קדמוהי לגשן.
 ואתו לארעא גשן: תם בעת ביהודה
 בין ידיה ארי יוסף. לידלה עלי בלד
 אסדיר. פגאו איה: ויאמר יוסף מרפבתו
 ויעל לקראת ישראל אביו גשנה
 וירא אליו ויפל על צואריו ויבך עליו
 צואריו עוד: ומקים יוסף רתבוהי: וסליק.
 לקדמות ישראל אבוהי לגשן. ואתתו
 ליה. ונפל על צוריה. ובבא על צוריה
 עוד: פאסרג יוסף דאבתה. וצעד יתלקא
 אסראיל אביה ארי אסדיר. פלמא צהר
 לה. אנכב עלי ענקה. ובבא עליה הוייא:
 ויאמר ישראל אל יוסף אמורה הפעם
 אחרי ראיתי את פניך פי עורך חי: ואמר
 ישראל. ליוסף אלו אנא מאית זמנא הדא
 מנחם אנא. פתר דחזיתנן לאפק. ארי
 עד פען קיים את: פקאל לה אמות אלן.
 בעד מאראית ונהך. אן עאדך באקי:
 ויאמר יוסף אל אחיו ואלי בית אביו
 אעלה ואגידה לפרעה ואמרה אליו אחי
 ובית אבי אשר בארץ פגען באו אלי:
 ואמר יוסף לאחותי ולבית אבוהי. אפק
 ואחיו לפרעה. ואמר ליה. אחי ובית
 אבא. דבארעא דכנען אתו לותי: פקאל
 יוסף לאכותה וסאיר אל אביה. אצעד
 ארי פרעון ואכברה. ואקול לה. אכותי
 ואל אבי. אדי פי בלד כנעאן קד גאו אי:
 והאנשים רעי צאן פי אנשי מקנה היו
 וצאנם ובקרם וכל אשר להם הביאו:
 וגבריא רען ענא. ארי גוברי מרי גיתי
 אגון. וענהון ותוריהון וכל דידיהון איתיא:

ואלקום רעא גנם. לאנהם כאנו דוי
 מאשיה. וגנמהם ובקרהם. וגמיע מאהם
 אתו בה: והיה פיי יקרא לכם פרעה ואמר
 מה מעשיכם: ויהי ארי יקרי לבן פרעה.
 ויאמר מא עובדיכון: פאדא רעא בכם
 פרעון. וקאל מא צנעתכם: ואמרתם
 אנשי מקנה היו עבדיך מנעורינו ועד
 עתה גם אנחנו גם אבותינו בעבור השבו
 בארץ גשן כיתועבת מצרים כד רעה
 צאן: ותימרון. גוברי מרי גיתי. הו עבדיך
 מנעורנא ועד פען. אף אנחנא אף
 אבהתנא. בדיל. דתתבון בארעא גשן.
 ארי מרחקין מצראי כד רעי ענא: קולו.
 כאן עבדיך. דוי מאשיה מן צננא ארי
 אלאן. וכד אלך אבאינא. לקבל את תקימו
 פי בלד אסדיר. לאן אל מצרון יכרהון כל
 ראעי גנם: ויבא יוסף ויגד לפרעה ויאמר
 אבי ואחי וצאנם ובקרם וכל אשר להם
 באו מארץ פגען והנם בארץ גשן: ואתא
 יוסף וחיו לפרעה. ואמר אבא ואחי.
 וענהון ותוריהון וכל דידיהון. אתו מארעא
 דכנען. והא אגון בארעא גשן: תם
 דכל יוסף ארי פרעון. ואכברה וקאל.
 אבי ואכותי. וגנמהם ובקרהם וגמיע
 מאדהם. קד גאו מן בלד כנעאן. והודא
 הם פי בלד אסדיר: ומקצה אחיו לקח
 חמשה אנשים ויצנם לפני פרעה: ומקצת
 אחוהי. דבר חמשא גוברין. ואקימנן
 קדם פרעה: ואבד כמסה אנאס מן
 אכותה. ואוקפהם בין ידי פרעון: ויאמר
 פרעה אל אחיו מה מעשיכם ויאמרו אל
 פרעה רעה צאן עבדיך גם אנחנו גם
 אבותינו: ואמר פרעה. לאחותי מא
 עובדיכון. ואמרו לפרעה. רען ענא
 עבדיך. אף אנחנא אף אבהתנא: פקאל
 פרעון. לאכותה מא צנעתכם. קאלו לה.
 עבדיך רעא גנם. נהן ואבאינא: ויאמרו
 אל פרעה לגור בארץ באנו פי אין מרעה
 לצאן אשר לעבדיך פי כבד הרעב בארץ

חלק הדקדוק (1) לגור בארץ באנו. תדוהון מלעיל. [מהר"ב]:

קאל לה יעקוב. סני עמרי מאיה ותלאתין
 סנה. וכאנת קלוא רדייה. וגם תלחק
 סני חויה אבאי. חסב איאם סננאהם:
 ויברך יעקב את פרעה ויצא מלפני
 פרעה: וברך יעקב את פרעה. ונפק
 מן קדם פרעה: תם דעא לה. וכרג מן בין
 ידיה: וישב יוסף את אביו ואת אחיו
 ויתן להם אחוזה בארץ מצרים במישב
 הארץ בארץ רעמסס כאשר צוה פרעה:
 ואותיב יוסף את אביו ואת אחיו. ויהב
 להון אהסנא בארעא דמצרים. בדרשפיר
 בארעא בארע רעמסס. כמא דפקיד
 פרעה: ואסבן יוסף אביה ואחותה.
 ואעמאהם הווא פי בלד מצר. פי אנודה
 והו בלד עין שמס. כמא אמר פרעון:
 ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו ואת
 כל בית אביו לחם לפי השף: וזן יוסף את
 אביו ואת אחיו. ואת כל בית אביו.
 לחמא לפום טפלא: ומאן יוסף אביה
 ואחותה. וסאיר אל אביה. טעאמא עלי
 קדר אטפאלהם: ולחם אין בכל הארץ
 כי כבוד הרעב מאד ותלה ארץ מצרים
 וארץ פנען מפני הרעב: ולחמא לית בכל
 ארעא. ארי תקיף בפנא לחמא.
 ואשתדהו. עמא דארעא דמצרים ועמא
 דארעא דכנען. מן קדם בפנא: וטעאם
 לים פי גמיע אלבלד. ממא אשתד אנוע
 גדא. חתא כל אהל בלד מצר ובלד
 כנעאן. מן קבר אנוע: וידקט יוסף את
 כל הפסף הנמצא בארץ מצרים ובארץ
 פנען בשבר אשר הם שברים ויבא
 יוסף את הפסף ביתה פרעה: ודקט
 יוסף. ית כל כסף האשתבח בארעא
 דמצרים ובארעא דכנען. בעבורא דאנון
 זבנין. ואיתי יוסף. ית כסף לבית פרעה:
 וגמע יוסף. גמיע אלורק אלמוגוד פי
 בלד מצר ובלד כנעאן. באלמירה אדי
 כאנו ימתארוהא. ואדכלה אדי בית מאל
 פרעון: ויתם הפסף מארץ מצרים
 ומארץ כנען ויבא כל מצרים אדי יוסף

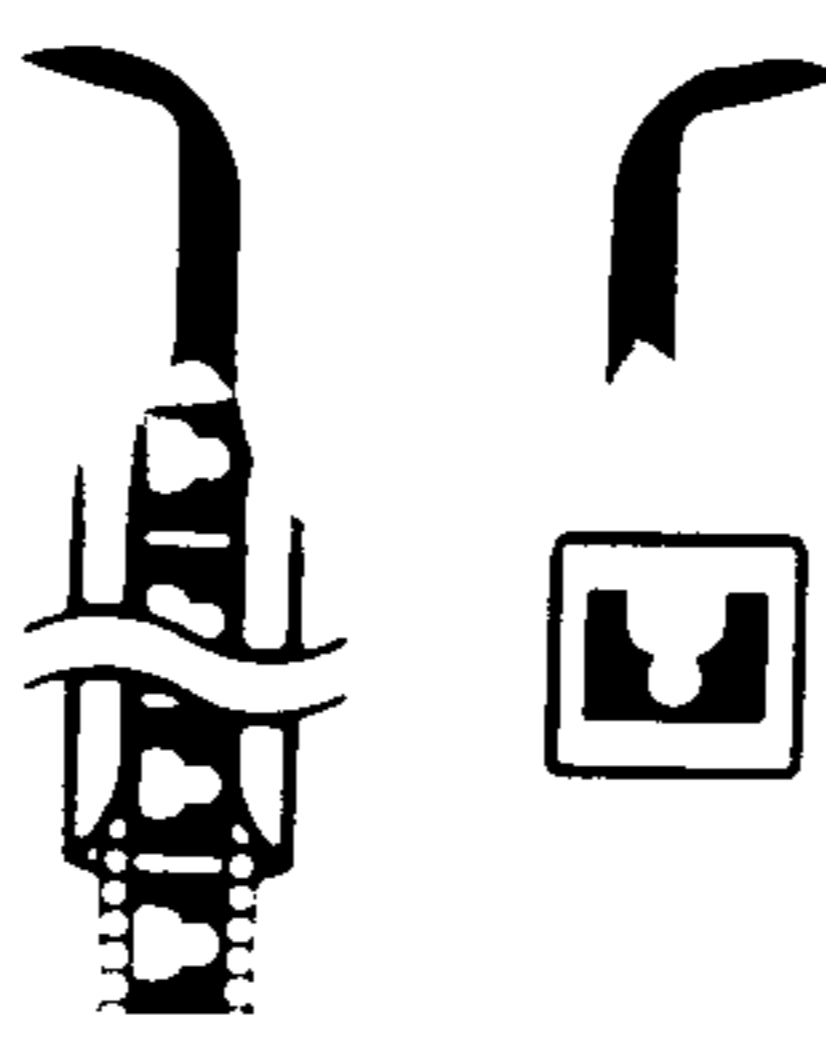
פנען ועתה ישבנינא עבדיך בארץ גשן:
 ואמרו לפרעה. לאתותבא בארעא
 אתינא ארי לית רעיא. לענא דלעבדך.
 ארי תקיף בפנא בארעא דכנען. וכען.
 יתבין כען עבדך בארעא דגשן: תם קאלו
 לה. גינאנסבן פי אלבלד. אדי לים מרעא
 לנגם עבדך. אדי אשתד אלנוע פי בלד
 כנעאן. ואלאן. יקימו עבדך פי בלד
 אסדיר: ויאמר פרעה אדי יוסף לאמר
 אבך ואחך באו אליך: ואמר פרעה.
 ליוסף למימר. אבך ואחך אתו לותך:
 פקאל פרעון. ליוסף קאלא. אבך ואחותך
 גאו אליך: ארץ מצרים לפניך הוא
 במישב הארץ הושב את אביך ואת
 אחך ישבו בארץ גשן ואם ידעת ויש
 בם אנשי חיל ושמעתם שרי מקנה עלי
 אשר לי: ארעא דמצרים קדמך היא.
 בדרשפיר בארעא. אותיב ית אבך וית
 אחך. יתבין בארעא דגשן. ואם ידעת.
 ואת ברוך גוברין דחילא. ותמניעון רבני
 ביתי על דיני: הודא בלד מצר בין ידיך
 אסכנהם פי אנודה. ודאלך אן יקימו פי
 בלד אסדיר. ואן כנת תעלם אן פיהם
 דוי חיל. פצייריהם. רייסא ארוכלא אדי
 עלי מאשית: ויבא יוסף את יעקב אביו
 ויעמדהו לפני פרעה ויברך יעקב את
 פרעה: ואיתי יוסף ית יעקב אביו.
 ואקימיה קדם פרעה. וברך יעקב ית
 פרעה: פארכל יוסף יעקוב אביה. ואוקפה
 בין ידי פרעון. פסלם עלויה: ויאמר פרעה
 אדי יעקב כמה ימי שני חייך: ואמר
 פרעה ליעקב. כמה ימי שני חייך: קאל
 פרעון ליעקוב. כם סני חיותך: ויאמר
 יעקב אדי פרעה ימי שני מגורי שלשים
 ומאת שנה מעט ורעים היו ימי שני חיי
 ולא השיגו את ימי שני חיי אבתי בימי
 מגוריהם: ואמר יעקב לפרעה. ימי שני
 תותבותי. מאה ותלתין שנין. ועירין
 ובישין. הווא ימי שני חיי. ולא אדביקו.
 ית ימי שני חיי אבהתי. בימי תותבותהון:

ד

לאמר הבה יקנו לחם ולמה נמות נגדך
 כִּי־אִפֶּס כֶּסֶף : וְשָׁלִים כֶּסֶף־אֶרֶץ
 הַמִּצְרַיִם וּמֵאֶרֶץ־כְּנַעַן וְאֶת־כָּל־מִצְרַיִם
 לֹת יוֹסֵף לְמִימְרֵי הַבֶּלֶל לֹא־לְחֵמָה וְלֹמֵא
 נַמּוֹת לְקַבְּלָךְ . אֲרִי שָׁלִים כֶּסֶף־אֶרֶץ : פָּנִי
 אֲדוּרָק . מִן־בֶּלֶד מִצְרַיִם וּמִן־בֶּלֶד כְּנַעַן .
 וְגַאֵל גַּמִּיעַ אֶל־מִצְרַיִם אֶל־יֹסֵף קֵאלֵךְ
 אֶעֱטֵנָה טַעַמִּים . וְלִם נַמּוֹת חֲדָאֵךְ . אֲד
 פָּנִי אֲדוּרָק : וַיֹּאמֶר יוֹסֵף הִבֵּנוּ מִקְנֵיכֶם
 וְאֶתְנֶה לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם אִם־אִפֶּס כֶּסֶף :
 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף הִבֵּנוּ גִיתִיכֹן . וְאֶתִּין לָכֹן
 בְּגִיתִיכֹן . אִם־שָׁלִים כֶּסֶף־אֶרֶץ : קֵאלֵךְ לְהֵם יוֹסֵף
 הָאֶת־מוֹאֲשִׁיכֶם . וְאֶעֱטִיכֶם בְּהָאֵל . אֲד פָּנִי
 אֲדוּרָק : וַיִּבְיֹאוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם אֶל־יֹסֵף
 וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף־לָחֶם פְּסוּסִים וּבְמִקְנֵה
 הַצֹּאֵן וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר וּבְחֲמָרִים וַיִּנְהַלֵּם
 בְּלַחֵם בְּכָל־מִקְנֵהֶם בַּשָּׁנָה הַהִיא : וְאֶתִּי־אוֹ
 יֵת גִּיתִיהוֹן לֹת יוֹסֵף . וַיִּהְיֶה לְהוֹן יוֹסֵף
 לְחֵמָה בְּסוֹסוֹתָא . וּבְגִיתִי עָנָא . וּבְגִיתִי
 תוֹרִי וּבְחֲמָרִיא . וְזִנְנוֹן בְּלַחֵמָה בְּכָל־
 גִּיתִיהוֹן . בַּשָּׁתָא הַהִיא : פֵּאלֵתֵנוּ בְּמוֹאֲשִׁיהֶם
 אֶל־יֹסֵף . פֵּאלֵעֲטֵאֵהֶם טַעַמָּא בֵּאלִכִּיר .
 וּמֵאֲשִׁיה־אֲנָם וְאֶבְקָר וְאֶחְמוֹר . וְאֶנְאֹזֵהֶם
 בְּאֶטְעָאֵם בְּמֵאֲשִׁיתֵהֶם . פִּי תֵלַךְ אֶסְנָה :
 וְתֵתֵם הַשָּׁנָה הַהִיא וַיִּבְיֹאוּ אֵלָיו בַּשָּׁנָה
 הַשֵּׁנִית וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־נִבְחַד מֵאֲדָנִי כִּי
 אֶסְתֵּם הַכֶּסֶף וּמִקְנֵה הַבְּהֵמָה אֶל־אֲדָנִי
 לֹא נִשְׁאַר לְפָנֵי אֲדָנִי בְּלֵתִי אִם־גִּיתִיתֵנוּ
 וְאֶדְמֵתֵנוּ : וְשָׁלִים שְׁתָּא הַהִיא . וְאֶתֵנוּ
 לֹתִיהֵ בַשָּׁתָא תְּנִיתָא . וְאֶמְרוּ לִיהֵ לֹא
 נִכְפִּי מִן רַבּוּנִי . אֶלְהִין שָׁלִים כֶּסֶף־אֶרֶץ : וְגִיתִי
 בְּעִירָא לֹת רַבּוּנִי . לֹא אֶשְׁתָּאֵר קָדָם
 רַבּוּנִי . אֶלְהִין גִּיתֵנָא וְאֶרֶעֱנָא : פֵּלְמָא
 כְּמִלַּת תֵּלַךְ אֶסְנָה . פֵּנְאֹא אִיהֵ פִי אֶסְנָה
 אֶתְאֲנִייה . וְקֵאלֵךְ לֹהֵלֵךְ נַכְתֵּם מִן סִידִי .
 אֲד פָּנִי אֲדוּרָק . וְאֶלְמוֹאֲשִׁי מִן אֶלְבֵּה־אִים
 עָנָה סִידִי . וְלֹא יֵבֵק בֵּין יֵדִיהֵ . אֶלֵא
 אֶבְרָאֲנָא וְרִיאֲעֵנָא : לְמָה נַמּוֹת לְעֵינֵךְ
 גַּם־אֶנְחֵנוּ גַם־אֶדְמֵתֵנוּ קִנְיֵה־אֶתְנוּ וְאֶת־

אֶדְמֵתֵנוּ בְּלַחֵם וְנִהְיֵה אֶנְחֵנוּ וְאֶדְמֵתֵנוּ
 עֲבָרִים לְפָרְעָה וְתִקְוָרַע וְנִהְיֵה וְלֹא נַמּוֹת
 וְהָאֶדְמָה לֹא תִשֵּׁם : לְמָה נַמּוֹת לְעֵינֵךְ .
 אֶף אֶנְחֵנָא אֶף אֶרֶעֱנָא . קִנְיֵי יִתְנָא וְיֵת
 אֶרֶעֱנָא בְּלַחֵמָה . וְנִהְיֵה . אֶנְחֵנָא וְאֶרֶעֱנָא
 עֲבָרִין לְפָרְעָה . וְהֵב בְּרֵ זֶרַע . וְנִהְיֵה וְלֹא
 נַמּוֹת . וְאֶרֶעֱנָא לֹא תִבּוֹר : לִם נַמּוֹת
 בְּחֲצֵרְתֵךְ . נַחֵן וְרִיאֲעֵנָא . אֶשְׁתֵּרִינָא
 וְרִיאֲעֵנָא בְּאֶטְעָאֵם . וְנִצִּיר נַחֵן וְרִיאֲעֵנָא
 עֲבִידָא לְפָרְעוֹן . וְאֶעֱטֵנָא חֲבָא . וְנִחִיא בְּהֵ
 וְלֹא נַמּוֹת . וְאֶרֶעֱנָא לֹא תִכֵּל : וַיִּקֶן יוֹסֵף
 אֶת־כָּל־אֶדְמַת מִצְרַיִם לְפָרְעָה כִּי־מָכְרוּ
 מִצְרַיִם אִישׁ שְׂדֵהוֹ בְּיַחְזוֹק עֲלֵהֶם הָרַעֲב
 וְתִהְיֵה הָאֶרֶץ לְפָרְעָה : וְקֵנָא יוֹסֵף . יֵת כָּל־
 אֶרֶעֱנָא הַמִּצְרַיִם לְפָרְעָה . אֲרִי זִבְיֵנוּ מִצְרַיִם
 גְּבַר חֲקִלְיָה . אֲרִי תִקִּיף עֲלִיהוֹן כֶּפְנָא .
 וְהוֹת אֶרֶעֱנָא לְפָרְעָה : פֵּאלֵשְׁתֵּרָא יוֹסֵף .
 גַּמִּיעַ אֶרֶץ אֶל־מִצְרַיִם לְפָרְעוֹן . אֲד בֵּאֵעַ
 כָּל רַגְלֵי צִיעֵתָה . מִמָּא אֶשְׁתַּד עֲלֵיהֶם
 אֲדוּעַ . פֵּצֵאֵרֵת אֶל־אֶרֶץ לְפָרְעוֹן : וְאֶת־
 הָעָם הָעֲבִיד אֶתֵנוּ לְעֵרִים מִקְצֵה גְבוּל־
 מִצְרַיִם וְעַד־קִצְעָהוּ : וְיֵת עָמָא . אֶעֱבַר יֵתִיהֵ
 מִקְרִי לְקָרִי . מִסּוּף תַּחּוּם מִצְרַיִם וְעַד
 סוּפִיָּה : וְנִקְלֵ אֶלְקוּם מִן קִרְאֵהֶם . מִן טֵרֵף
 תַּכֵּם מִצְרַיִם אֶל־מִרְפֵּה : רַק אֶדְמַת־הַבְּהֵמִים
 לֹא קָנָה כִּי־חָק לְבְּהֵמִים מֵאֵת פָּרְעָה
 וְאֶכְלוּ אֶת־חֲקֵם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פָּרְעָה
 עַל־כֵּן לֹא־מָכְרוּ אֶת־אֶדְמַתֵּם : לְחוֹדֵר . אֶרֶע
 פּוֹמְרִיא לֹא־קֵנָא . אֲרִי חוֹלְקָא לְכוּמְרִיא מִן
 קָדָם פָּרְעָה . וְאֶכְלוּ יֵת חוֹלְקָהוֹן דִּיהֵב
 לְהוֹן פָּרְעָה . עַל כֵּן . לֹא זִבְיֵנוּ יֵת אֶרֶעֱהוֹן :
 עַד־אִרִּיאֵן אִימַתֵּהֶם פֵּאלֵהֶם יֶשְׁתֵּרִיהֵא .
 לֹאן אֶרְזַק כֵּאֵן לָהֶם מִן פָּרְעוֹן . פִּכְאֵנוּ
 יֶאֱכְלוּן רְזוֹקָהֶם אֲדִי יַעֲטִיהֶם פָּרְעוֹן . לְדָאֵךְ .
 לִם יֶחְתָּאֵנוּ אֵן יִבְיַעוּ רִיאֲעָהֶם : וַיֹּאמֶר
 יוֹסֵף אֶל־הָעָם הִן קִנְיֵתִי אֶתְכֶם הַיּוֹם
 וְאֶת־אֶדְמַתְכֶם לְפָרְעָה הֵא־לָכֶם זֶרַע
 וְזֶרַעְתֶּם אֶת־הָאֶדְמָה : וַיֹּאמֶר יוֹסֵף לְעָמָא .
 הֵא קִנְיֵתִי יִתְכוֹן יוֹמָא דִּין . וְיֵת אֶרֶעֱכוֹן

חלק הדקדוק (ז) ולמה נמות נגדך . בקצת התיגאן הטפחא בתיבת נמות . ובכולן הטפחא בתיבת ולמה : (ח) ויביאו את מקניהם אל יוסף . בקצת התיגאן מודוקדקים יש פסיק אחר תיבת ויביאו , ותיבת מקניהם בשופר ותיבת יוסף בוקף : לא (כתר תורה)

לפרעה. היא לבן בר זרעא. ותזרעון ית
 ארעא: קאל יוסף לאלקום. הודא קד
 אשתריתכם אליום. אנתם וריאצכם
 לפרעון. הא לכם הבא. תזרעון ארץ:
 והיה פתבואת ונתתם חמישית לפרעה
 וארבע הודת יהיה לכם לזרע השדה
 ולאכלכם ולאשר בבתים ולאכל
 לטפכם: ויהי באעולי עלדתא. ותתנון
 חד מן חמשא לפרעה. וארבעא חולקין.
 יהי לבן בר זרע חקלא ולמיכלכון.
 ולאנש בתיכון ולמיכל לטפלכון: פאדא
 דכלת אלגלאת. פאעטו אלכמס לפרעון.
 וארבעא אנזא. יכון לכם לבדר אציאע
 ומאכלכם. ולסאיר מן פי מנאזלכם
 ואטפאלכם: ויאמרו החיתנו נמצא חן
 בעיני אדני והיינו עבדים לפרעה: ויאמרו
 קיימתנא. נשפת רחמין בעיני רבנו.
 ונהי עבדין לפרעה: קאלו אחייתנא.
 נגה חצאא ענד סידי. ונכון עבידא
 לפרעון: וישם אתה יוסף לחק עדיהיום
 הזה עדי אדמת מצרים לפרעה לתמש
 רק אדמת הכהנים לבדם לא היתה
 לפרעה: ושני יתה יוסף. לגזרא עד
 יומא הדין. על ארעא המצרים. דיהון יהבין
 חד מן חמשא לפרעה. לחוד. ארע
 כומריא בלחודיהון. לא הות לפרעה:
 פגעלהא יוסף. רסמא אלי הודא אליום.
 עלי ברד מצר. אן יעטו אלכמס לפרעון.
 עדא ריאץ אימתהם פאנהא להסוחדהם.
 אד לם תציר לפרעון: וישב ישראל
 בארץ מצרים בארץ גשן ויאחזו בה ויפרו
 וירבו מאד: ויטיב ישראל. בארעא
 המצרים בארעא גשן. ואחסינו בה.
 ונפישו וסניאו להודא: ולמא אקאם
 אסראיל. פי ברד מצר פי ברד אסדיר.
 חאזוה. ואתמרו וכתרו גרא:

ק"ו פיסו' הללאל סימן ומפטרין ויהי דבר ה' ביחזקאל סימן ל"ו
 דג"ו למנחה וכו' וה'

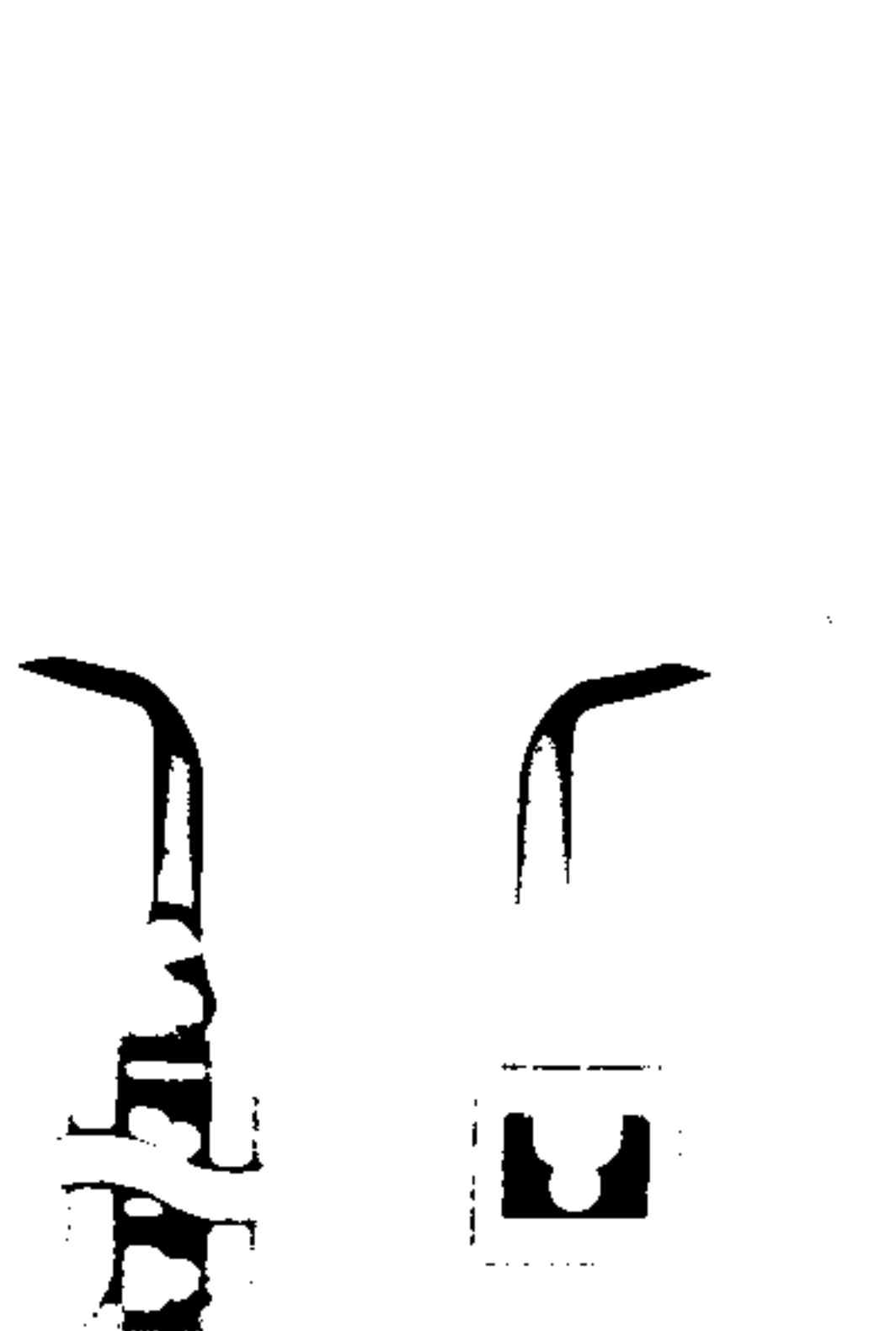
ויהי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה
 שנה ויהי ימי יעקב שני חיו שבע שנים

וארבעים ומאת שנה: ויהי יעקב בארעא
 המצרים. שבע עשרי שנין. והוה יומי יעקב
 שני חיוהי. מאה וארבעין ושבע שנין:
 פעאש יעקוב פי ברד מצר. סבעה עשר
 סנה. פצאר גמיע עמרה סני חיותה.
 מאיה וסבעה וארבעין סנה: ויקרבו ימי
 ישראל למות ויקרא ולבנו ליוסף ויאמר
 לו אסנא מצאתי חן בעיניך שיםנא ירך
 תחת ירכי ועשית עמדי חסד ואמת אד
 נא תקברני במצרים: וקרבו יומי ישראל
 לממת. וקרא לבריה ליוסף. ואמר ליה
 אם בען אשפחית רחמין בעיניך. שו בען
 ירך תחות ירכי. ותעביד עמי טיבו
 וקשוט. לא בען תקברני במצרים:
 פלמא קרב אנל אסראיל אן ימות. דעא
 באבנה יוסף. וקאל לה אן וגדת חצאא
 ענדך. אום בידך אלי עהדי. ואצטנע
 אליי פצלא ואחסנא. באן לא תרפני
 במצר: ושכבתי עם אבתי ונשאתני
 במצרים וקברתני בקברתם ויאמר אנכי
 אעשה כדברך: ואשוב עם אבתי.
 ותקברני במצרים. ותקברני בקבורתהון.
 ואמר. אנא אעביד כפתנך: בר אדא
 צרת אלי אבא. פאחמלני מן מצר.
 ואדפני פי ממברתהם. קאל. אנא אצנע
 כמא קלת: ויאמר השבעה לי וישבע לו
 וישתחו ישראל על ראש המטה: ואמר.
 קיים לי. וקיים ליה. וסגיד ישראל עד
 ריש ערסא: קאל אחקף לי. פחקף לה.
 וסגד אסראיל עלי טרף אסריר שכרא:

ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף
 הנה אביך חלה ויקח את שני בניו עמו
 אתי מנשה ואתי אפרים: והוה. בתר
 פתגמיא האלון. ואמר ליוסף. הא אבוך
 מרע. ודבר. ית תרין פנוהי עמוה. ית
 מנשה וית אפרים: ולמא כאן בעד הדה
 אל אמור. קיל ליוסף. אן אבוך מריץ.
 פאכד אבניה מעה. מנשה ואפרים:
 ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך יוסף בא

אליך ויתחזק ישראל וישב ער-המטה :
 ואתחוא ליעקב . ואמר . הא בך יוסף
 אתי דותך . ואתקף ישראל . ויתב על
 ערסא : פאכבר יעקוב . וקיל לה . הודא
 אבנד יוסף גאי אריך . פתקוא אסראי .
 וגלם עדי אסריר : ויאמר יעקב אר-יוסף
 אל שדי גראה-אלי בלוז בארץ פגען
 ויברך אתי : ואמר יעקב ליוסף . אל
 שדי . אתגלי לי בלוז בארעא דכנען .
 וברוך יתי : פקאל יעקוב ליוסף . אעלם
 אן אטאיך ארכאפי . תגלא לי פי רוז פי
 בלד כנעאן . ובארך פייה : ויאמר אלי
 הנני מפרך והרביתך ונתתיך לקהל
 עמים ונתתי את-הארץ הזאת לזרעה
 אחריך אחות עולם : ואמר לי . האנא
 מפיש דך ומסגידך . ואתננך לכנשת
 שבטין . ואתין . ית ארעא דרא . לבנד
 בתרך אחסנת עלם : וקאל לי . האנא
 מתמרך ומכתרך . ואגעל מנד גוק אמם .
 ואעטי הודא ארכבר . לנסלך בערך חוז
 אדהר : ועתה שני-בנה הנולדים לך
 בארץ מצרים עד-באי אליך מצרימה לי
 הם אפרים ומנשה פראובן ושמעון יהוד
 לי : וכען תרין בנד דאתילידו דך בארעא
 דמצרים . עד מיתא דותך . למצרים דילי
 אנון . אפרים ומנשה . פראובן ושמעון
 יהון קדמי : ואלאן . אבנאך אלמולודין דך
 פי בלד מצר . ארי אן אתיתך ארי
 מצר המא ינסבאן ארי . אפרים ומנשה .
 מתל ראובן ושמעון יכונו לי : ומולדתך
 אשר-הולדת אחריהם לך יהיו על שם
 אחיהם יקראו פנחלתם : ובנין . דתוליד
 בתריהון דידך יהון . על שום אחיהון .
 יתקרון פאחסנתהון : ותיאלידך . ארי
 ודא דך מן בעדהם אריך ינסבון . ואל
 אסמא אכותהם . ינצאפון פי נחלתהם :
 ואני ובבאי מפדן מתה עלי רחל בארץ
 פגען בדרך פעוד כברת-ארץ לבא
 אפרתה ואקברה שם בדרך אפרת הוא
 בית לחם : ואנא במיתא מפדן . מיתת

עלי רחל . בארעא דכנען באורחא . פעוד
 כרוב ארעא למיעל לאפרת . וכברתה
 תפן באורח אפרת . היא בית לחם : ואנא
 פפי מגוי מן פדן . מאתת עלי רחל . פי
 בלד כנעאן פי אטריק . וקד בקי מיל
 מן אמסאפה ארי רכול אפרת . פדפנתהא
 תם פי טריק אפרת . הי בית לחם :
 וירא ישראל את-בני יוסף ויאמר מי
 אלה : וחוא ישראל ית בני יוסף . ואמר
 מן אדין : פלמא ראה אסראיל בני יוסף .
 קאל מן הודאי : ויאמר יוסף אר-אביו בני
 הם אשר-נתן לי אלהים בזה ויאמר קחם
 גאי-אלי ואברכם : ואמר יוסף לאביו .
 בני אנון . דיהב לי יי הכא . ואמר .
 קריבנן פען לותי ואבריבנן : קאל
 לה . המא אבנא . ארדי רזקניהמא
 אלה ההנא . קאל . קדמהמא ארי חתא
 אבארך פיהמא : ועיני ישראל פברו
 מזקן לא יוכל לראות ויגש אתם אליו
 וישק להם ויחבק להם : ועיני ישראל
 יקרא מסובו . לא יכיל למחזי . וקרוב
 יתהון דותיה . ונשיק דהון ונפיה דהון :
 ובאנתא עיני אסראיל קד תקלתא מן
 אשיכוכה . לם ישיק אן ינצר . פקדמהמא
 אריה . וקבלהמא ועאנקמהמא :
 ויאמר ישראל אר-יוסף ראה פניה לא
 פלדתי והנה הראה אתי אלהים גם את
 זרעה : ואמר ישראל ליוסף . מחזי אפק
 לא סברית . והא אחזי יתי . יי אף ית
 בנד : קאל אסראיל ליוסף . אנצר ארי
 וגהך לם אמל . והודא קד אוראני אלה
 נסלך איצא : ויצא יוסף אתם מעם
 פרכיו וישתחו לאפיו ארצה : ואפיק יוסף .
 יתהון מן קדמוהי . וסגיד על אפיה על
 ארעא : פאכרנהם יוסף מן ענד הגרה .
 וסגיד עלי ונהה עלי אלארץ : ויבך
 יוסף את-שניהם את-אפרים בימינו
 משמאל ישראל ואת-מנשה בשמאלו
 מימין ישראל ויגש אליו : ודבר יוסף ית
 תרויהון . ית אפרים בימיניה משמאלא

דישראל. וית מנשה בשמאליה מימינא
 דישראל. וקריב לותיה: פאכד יוסף
 אתניהמא. ונעל אפרים בימאנה ען יוסאר
 אסראיל. ומנשה ביסארה ען ימאן
 אסראיל. וקדמהמא איה: וישלה ישראל
 אתימינו וישת על-ראש אפרים והוא
 הצעיר ואת-שמאלו על-ראש מנשה
 שכל את-ידיו כי-מנשה הבכור: ואשיט
 ישראל ית ימיניה. ושוי על רישא
 האפרים והוא זעירא. וית שמאליה על
 רישא דמנשה. אחבימנון לידוהי.
 ארי מנשה בוכרא: פמד אסראיל
 ימאנה. ונעדהא ערי ראם אפרים והו
 אלאצנר. ויסארה ערי ראם מנשה.
 אחבם ידאה כדאך. עלי אן מנשה
 אלבכר: ויברך את-יוסף ויאמר האלהים
 אשר התהלכו אבותי לפניו אברהם
 ויצחק האלהים הרעה אתי מעודי עד-
 היום הזה: וברוך ית יוסף ויאמר. יי.
 דפלתו אבהתי קדמוהי אברהם ויצחק.
 יי דון יתי. מדאיתני עד יומא דדין:
 ובארך פי יוסף וקאל. אלהי אדי סדך
 אבאי פי טאעתה אבראהם ויצחק. הו
 אלה אדי רעאני. מנד כנת אלי הו
 אריום: המלאך הנאל אתי מפרידע
 יברך את-הנערים ויקרא בהם שמי ושם
 אבותי אברהם ויצחק וידנו רוב בקרב
 הארץ: מלאכא דפרקותי מנד בישא.
 יברך ית עולמיא. ויתקרי בהון שמי.
 ושום אבהתי אברהם ויצחק. וכנוני ימא
 יסנון פנו בני אנשא על ארעא: במדך
 פכני מן כל שר. הו יבארך פי הדון
 אנגלאמין. ויסמיאן באסמי. ואסם אנאי
 אבראהם ויצחאק. וינמון כתרה פי
 אלארץ: וירא יוסף פי-ישית אביו יד
 ימינו על-ראש אפרים וירע בעיניו ויתמך
 יד-אביו להסיר אתה מעל ראש-אפרים
 על-ראש מנשה: וחוא יוסף. ארי שוי
 אבוהי יד ימיניה. על רישא האפרים
 ובאיש בעינוהי. וסעדה לידא דאבוהי.

ד

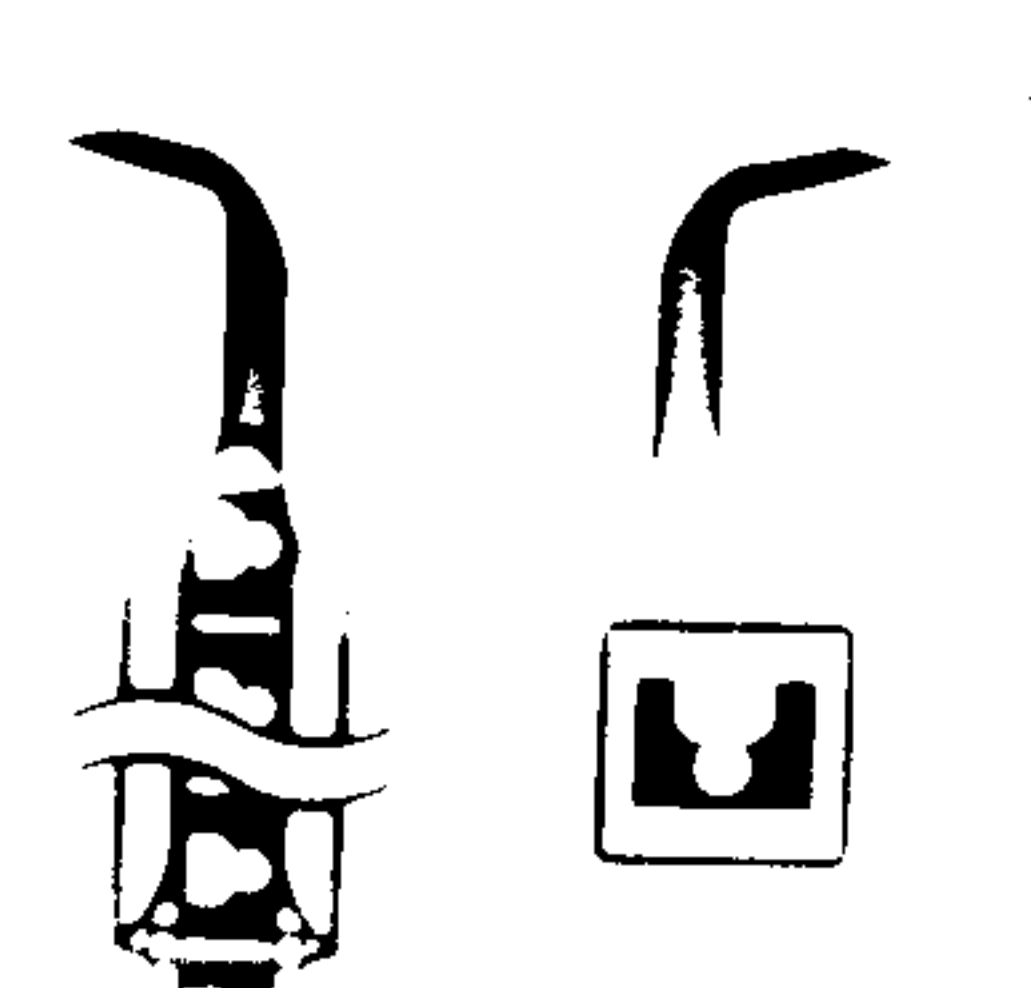
לאעדאה יתה. מעל רישא האפרים
 לאנהותה על רישא דמנשה: פלמא
 ראי יוסף. אן קד נעל ידה אלימנא.
 ערי ראם אפרים סא דאלך ענדה.
 פאסנדהא. ליוילהא ען ראם אפרים ערי
 ראם מנשה: ויאמר יוסף אל-אביו לא-
 כן אבי פי-זה הבכר שים ימינה ערי-
 ראשו: ויאמר יוסף. לאבוהי לא כן אבא.
 ארי דין בוכרא. שו ימינה על רישיה:
 וקאל לה. לים כדא יא אבאה. בר הדא
 אלבכר. צייר ימאך ערי ראסה: וימאן
 אביו ויאמר ידעתי בני ידעתי גמי-הוא
 יהיה-לעם וגמי-הוא יגדל ואולם אחיו
 הקטן יגדל מפניו וזרעו יהיה מלא-הגוים:
 וסריב אבוהי. ואמר ידענא ברי ידענא.
 אף הוא יהי לעם ואף הוא יסני. וברם.
 אחוהי זעירא יסני מניה. ובנוהי יהון
 שלטין בעממיא: פאבא אביה. וקאל
 קד עלמת יא אבני. אן הדא יכתר איצא
 וחכון מנה אמה. ולכני אעלם. אן
 אביה אלאצנר יכתר מנה. ויכון נסלה
 מל אלאמם שבהא: ויברכם ביום ההוא
 לאמור בך יברך ישראל לאמר ישמך
 אלהים באפרים וכמנשה ושם את-
 אפרים לפני מנשה: וברוכנון. פיזמא
 ההוא דמימר. בך. יברך ישראל דמימר.
 ישוונך יי. פאפרים וכמנשה. ושוי ית
 אפרים קדם מנשה: פלמא בארך פיהמא.
 פי דאך איום וקאל. בך יתבארך אסראיל
 קאילין בעין רבעין. יציירך אלה. מתל
 אפרים ומנשה. וקדם אפרים ערי מנשה:
 ויאמר ישראל אל-יוסף הנה אנכי מת
 והיה אלהים עמכם והשיב אתכם אל-
 ארץ אבותיכם: ויאמר ישראל ליוסף.
 האנא מאית. ויהי מימרא דיי בסעדכון.
 ויתיב יתכון. לארע אבהתכון: תם קאל
 אסראיל ליוסף. האנא מאית. ויכון אלה
 מעבם. וירדכם. ארי בלד אנאיכם:
 ואני נתתי לך שכם אחד על-אחיך אשר
 לקחת מיד האמרי בחרבי ובקשתי:

קטרו קטור. וברעותהון תרעו שור סנאה:
 פי עצבתהם לא תדכל נפסי. ופי
 תגזקתם לא תגתמע דאתי. לאן
 בנצבהם קתלו אמה. וברצאהם קלעו
 סורהא: ארור אפם פי עו ועברתם פי
 קשתה אחלקם ביעקב ואפיצם בישראל:
 לט רונזהון ארי תקיף. וחימתהון ארי
 קשיא. אפלגנון ביעקב. ואבדרנון
 בישראל: מדמום נצבהם מא אעזה.
 וחמייתהםמא אצענהא. אקסמהמא פי א
 יעקוב. ואבדרהמא פי א אסראיל: פ
 יהודה אתה ידוק אתיק ידך בערף
 אביך ישתחוו לך בני אביך: יהודה.
 את אודיתא ולא פהיתתא בך יודון
 אתך. ידך תתקף על פעלי דבבך ותברון
 סנאף. יהון מחורי קדל קדמך. יהון
 מקדמין למשאל בשלמך בני אבוק:
 ואנת יא יהודה יסידונך אכותך. וידך
 פי קפא אעדאיך. ויכצע לך בני אביך:
 גור אריה יהודה מטרף בני עלית פרע
 רבין פאריה וכדביא מי יקימנו: שלטון
 יהו בשירויא ובסופא יתרבא מלכא
 מדבית יהודה. ארי מדין קטלא ברי
 נפשד סדיקתא. ינוח ישרי בתקוף פאריא.
 וכדיתא ולית מלכו דתועועניה: תכון
 יא יהודה כשבל אסד. לאנד כלצת אבני
 מן אלקתל. אדי אדאנתא ורבין. כאסד
 ולבו מן דא יתורח: לא יסור שבט
 מיהודה ומחקק מפין רגליו עד פי יבא
 שילה ולו יקחת עמים: לא יעדי עביד
 שולטן מדבית יהודה. וספרא מפני בנוהי
 עד עקמא. עד דייתי משיחא דדיקיה
 היא מלכותא. וליה ישתמעון עממיא:
 לא יזול קציב אלמך מן יהודה.
 ואראסם מן תחת אמרה. ארי אניגי
 אדי הו לה. ואליה תגתמע אשעוב:
 אסרי רגפן עורה ולשרקה בני אתנו פבס
 ביין לבשו וברם ענבים סותה: יסחר
 ישראל לקרתיה עמא יבנון היבליה. יהון

ואנא יהבית לך. חולקחד יתיר על אחך.
 הנסיבית מידא דאמוראה. (בני) פחרפי
 ובקשתי: ואנא פקד אעטיתך. הצא
 זאידא עלי אכותך. אדי אכדת מן יד
 אלאמוריין. בספי וקוסי: פ
 ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו
 ואנידה לכם את אשר יקרא אתכם
 באחרית הימים: וקרא יעקב לבנוהי.
 ואמר. אתפנשו ואחוי לבון. ית דיערע
 יתכון בסוף יומיא: תם דעא יעקוב
 בבניה. וקאל. אנתמעו התא אנברכם.
 מא יואפיכם פי אבר אלאים: הקבצו
 ושמעו בני יעקב ושמעו ארי ישראל
 אביכם: אתפנשו ושמעו בני יעקב.
 וקבילו אלפן מן ישראל אבוכון: אנתמעו
 ואסמעו דאך יא בני יעקוב. ואקבלו
 מן אסראיל אביכם: ראובן בכרי אתה
 פחי וראשית אני יתר שאת ויתר עו:
 ראובן פוכרי את. חילי וריש תוקפי. לך
 הנה חזי למסב תלתא חולקין בכירותא
 פהונתא ומלכותא: יא ראובן אנת בכרי.
 וקווחי ואזול גילי. מפצל פי אשרף
 ומפצל פי אלעז: פחו פמים אלתותר
 פי עלית משפבי אביך אז חלדת יצועי
 עדה: על דאזדת לקביל אפך הא כמיא.
 פרם לא אהניתא חולק יתיר לא תסב.
 ארי סדיקתא בית משפבי אבוק. בכין
 אחידתא לשוויי ברי סדיקתא: ואדאן
 בנהלה מן מא למ תפצל. אד צעדת אלי
 מצגע אביך. חניד תבדלת פראשית כלדין:
 פ

שמעון ולוי אחים פלי חמם מברתיהם:
 שמעון ולוי אחין. גוברין גברין פארע
 תותבותהון עברו גבורא: שמעון ולוי
 אכזין. פי אלאת אצלם פרצתהמא:
 בסךם אדיתבא נפשי פקהלם אדיתחד
 פבדי פי באפם הרגו איש וברצנם עקרו
 שור: פרוהון לא הות נפשי. פאתפנושיהון
 למחך לא גתתית מן יקרי. ארי פרוגוהון

חלק הדקדוק א) ושמעו אל ישראל אביכם. ברוב התיגאן תיבת ושמעו במארכה ותיבת ישראל במפחא: (*) סוהו קרי
 (*) פסוק זה לא מתרגם בצבור לב (כתר תורה)

צדיקיא סחור סחור ליה ועבדי אוריתא
 באילפן עמיה. יהי ארגוון טוב לבושיה.
 וכסותיה מילא מילא צבע זהורי וצבענין:
 ראבטא לאגפן גחאשה. ולצסריק בני
 אתאנה. גאסלא באלכמר לבאסה. וברם
 אלענב כסותה: חבלי עינים מיין ולבן
 שנים מחלב: יסמקון טורוהי בכרמוהי
 יטופון נעוהי בחמר. יחורן בקעתיה
 בעבור ובעדרי עניה: מזור אעינין אכתר
 מן אלכמר. ואביין אלאסנאן אכתר מן
 אלבן:

פ

זבולן לחוף ימים ישכן והוא לחוף אנית
 וירכתו על צידו: זבולן. על ספר יממיה
 ישרי. והוא יכביש מחוזין בספינן. וטוב
 ימא ייכור. ותחמיה יהי מטי עד צידו:
 זבולן. עלי סאחר אלבחר יסכן. ופי
 סאחלה ספן. וטרף תכמה ארי צידא:

פ

יששכר חמר גרם רבין בין המשפתיים:
 יששכר עתור פנכסין. אחסנתיה בין
 תחומיא: יששכר בנסם מנפרד. ראבין
 בן אצפין: וירא מנחה בי טוב ואתי הארץ
 פינעמה ויט שכמו לספל ויהי למס עבד:
 וחזא חולקא ארי טב. וית ארעיה ארי
 מעבדא פירין. וכביש מחוזי עממיה
 וישיצי ית דיריהון. ודישתארון פהון
 יהון ליה פלחין ומפקי מסין: תם ירא
 אראחהמא אנודהא. ואארץ מאאנעמהא.
 פימד ענקה לאנקל. ויציר כאלדמה
 כאדמא: ס דן יבין עמו פאחד
 שבטי ישראל: מדבית דן יתפחר ויקום
 גוברא. ביזמוהי יתפריק עמיה. ובשנוהי
 ינחון פחדא שבטיא דישראל: ודן יתכם
 לקומה. כגמלה סבט מן בני אסראיל:
 יהי דן נחש עלי דרך שפיפן עלי ארח
 הנשך עקבי סוס ויפל רכבו אחור: יהי
 גברא דיתפחר ויקום מדבית דן. אימתיה
 תתרמי על עממיה ומחתיה התקף
 בפלשתא. כחוי חורמן ישרי על אורחא.

וכפתנא יכמון עד שבילא. יקטיל גברי
 משרית פלשתא פרשין עם רגלאין.
 יעקר ססון ורתבין. וימנר רכביהון
 לאחרא: יכון דן כאתעבאן עלי אמריק.
 וכאלמטרון עלי אסבה. אלאסע עקב
 אפרם. ויקעראכבה ארי ורא: לישועתך
 קניתי יהוה: לפורקנה סברית יי: יקול
 רגות גותך יארב: ס גדר גדר
 יגדנו והוא יגד עקב: דבית גדר משרית
 מזינין. (בד) יעפרון ית ירדנא קדם אחיהון
 לקרבא. ובנכסין סניאין יתובין לארעהון:
 וגר אי כרדם תכרדם עליה. והו יגד
 אעקאבה: ס מאשר שמנה לחמו
 והוא יתן מעדני סלך: האשר טבא
 ארעיה. והוא מרביא תפנוקי מלכין:
 ואשר טעאמה סמין. והו יעטי מלאד
 אלמלוד: ס נפתלי אילה שדחה
 הנתן אמרי שפר: נפתלי בארע טבא
 יתרמי עדפיה. ואחסנתיה תהי מעבדא
 פירין. יהון מודן ומברכין עליהון: ונפתלי
 כאילה מרסדה תרד אקואל אלחסנא:
 ס בן פרת יוסף בן פרת עלי עין
 בנות צעדה עלי שור: ברי דסני יוסף
 ברי דאתפרך. פגופן הנציב על
 עינא דמיה. תרין שבטין יפקון מבנוהי.
 יקבלון חולקא ואחסנתא: ויוסף אבן
 מתמר. כנצן מתמר עלי עין מא. לה
 ערוק. קד אמתדת עלי סור: וימררו
 ורבו וישטמהו בעלי חצים: ואתמררו
 עמיה ונקמוהי. ואעיקו ליה גוברין גברין
 בעלי פלגותיה: פאמרוה וכתרו. ותהדרוה
 אצחאב אסהאם: ותשב באיתן קשתו
 ויפוז זרעי ידיו מידי אביר יעקב משם
 רעה אבן ישראל: ותבת פהון גביותיה
 על דקיים אוריתא בסתרא ושוי תוקפא
 רוחצניה. בכן יתרמא אדהב טבעל דרעוהי.
 אחסין מלכותא ותקוף. דא הות ליה
 מן קדם אל תקיפא דיעקב. דבמומרוה
 זן אבהן ובנין זרעא דישראל: פתבתת

קוסה

חלק הדקדוק ב) הנשך עקבי סוס. דגש הקוף לתפארת מפני השו"א [מהר"ב]: ג) לישועתך. השי"ן בגעיא בכל סת"י: ד) יהו
 מעדני מלך. המ"ם בגעיא בכל סת"י:

ויצו אתם ויאמר אלהם : אני נאסף אל עמי קברו אתי אל אבתי אל המערה אשר בשדה עפרון החתי : ופקיד יתהון ואמר להון אנא מתבניש לעמי קברו יתי לות אבהתי למערתא דבחקל עפרון חתאה : ואוצאהם וקאל להם אנא מנצם אלי קומי אדפנוני מעאבאי פי אלמגארה . אתי פי ציעה עפרון אלחתי : במערה אשר בשדה המכפלה אשר על פני ממרא פארץ פגען אשר קנה אברהם את השדה מאת עפרון החתי לאחותי קבר : במערתא דבחקל בפידתא דעל אפי ממרא פארעא דכנען . דזמן אברהם ית הקלא . מן עפרון חתאה לאחסנת קבורא : פי אלמגארה . אתי פי אציעה אלמצאעפה . אדי בחצרה ממרא פי בלד כנעאן . אדי אשתראהא אברהם מן עפרון אלחתי חוז קבר : שמה קברו את אברהם ואת שרה אשתו שמה קברו את יצחק ואת רבקה אשתו וישמה קברתי את אביא : תמן קברו ית אברהם וית שרה איתיה . תמן קברו ית יצחק . וית רבקה איתיה . ותמן קברית ית לאה : תם דפנו אברהם ושרה זוגתה . תם דפנו יצחק ורבקה זוגתה . ותם דפנת לאה : מקנה השדה והמערה אשר בו מאת בני חת : זבני הקלא . ומערתא דביה מן בני חתאה : שרא אציעה . ואלמגארה אדי פיהא מן בני חת : ויכל יעקב לצות את בניו ויאסף רגליו אל המטה ויגוע ויאסף אל עמיו : ושיעי יעקב לפקדא ית בנוהי . וכנש רגלוהי לערסא . ואתנגיד ואתבניש לעמיה : ולמא פרג יעקוב מן וצויתתה לבניה . צם רגליה אלי אסריר . ותופא וצאר אלי קומה : ויפל יוסף על פני אביו ויבך עדיו וישק לו : ונפל יוסף על אפי אביו . ובכא עלוהי ונשיק ליה : פאננב יוסף עליו

קוסה פי צלאכה . ופאזא דראעה . מן טאעה גליל יעקוב . ומן תם רעא דאת אסראיל : מאל אביך ויעזרך ואת שדי ויברכה ברכת שמים מעל ברכת תהום רבצת תחת ברכת שדים ורחם : מימר אלהא דאביך יהי בסערך . וית שדי ויברכה . פרבן דנחתן מפלא דשמיא מלעילא . פרבן דנגדן מפעמקי ארעא מלרע . פרבנתא דאביך ודאפך : אסאל מן טאיק אביך אז יענד . ומן אלכאפי אז יבארך . ברבאת אסמא מן אלערו . ברבאת אנמר אלגאיעה ספלא . ברבאת אלתאיא ואבטון : ברכת אביך גברו עלי ברכת הורי עדי תאות גבעת עולם תהיון לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו : פרבנתא דאביך . יהוספן קך על פרבנתא דלי בריבו אבהתי . דחפירו להון רברביא דמן עלמא . יהיון כל אליון לרישא דיוסף . גוברא פרישא דאחיה : וברבאת אביך . הנצאף אלי ברבאת אסלאפי . ואלי מא אנתהא יפאע אדהר . יכון אלגמיע עלי ראסיוסף . והאמה נאסך אכותה : פ בנימין ואב יטרף בפקר יאכל עד ולערב יחלק שלל : בנימין בארעיה תשרי שכינתא ובאחסנתיה יתבני מקדשא . בצפרא ובפניא יהון מקרבין פהניא קורבנא . ולעדן רמשא יהון מפלגין מותר חולקהון משאר קודשיא : ובנימין כריב יפתרם . באגראה יאכל נהבא . ובאעשי יקסם סלבא : כל אלה שבטי ישראל שנים עשר וזאת אשר דבר להם אביהם ויברך אתם איש אשר בברכתו פרך אתם : כל אליון שבטיא דישראל תרי עטר . ודא דמליל להון אבוהון וברך יתהון . גבר פברכתיה בריך יתהון : כל הולאי . אסבאט אסראיל אתני עשר . והדא מא קאל להם אביהם ובארך פיהם . כל אמר חסב אסתחאקה בארך עליהם :

ז

ז

וגה
חלק הדקדוק (ה) ברכת אביך . השו"א שבר"ש נע מפני הגעיא שבבית , וכן מפורש במחברת הערבי ובמקצת תיגאן אינו , אולי סמכו על הכתוב במחברת : (ו) וזאת אשר דבר להם אביהם . תיבת וזאת בתלשא שמאל בכל התיגאן : (ז) אני נאסף . נפעל עומד והוא קמין ענין התכנס [מהר"ב] : (ח) ושמח קברתי את לאה . תיבת ושמח בטפחא לא במארכה בכל התיגאן :

ונה אביה. ובכא עליה וקבלה: ויצו
 יוסף את עבדיו את הרפאים לחנט את
 אביו ויחנטו הרפאים את ישראל: ופקיד
 יוסף את עבדיו את אסותא. לחנט את
 אביו. ויחנטו אסותא את ישראל: ואמר
 יוסף עבדה אראטבא. אן יחנטו אביה.
 פחנטא אראטבא אסראיל: וימלאו לו
 ארבעים יום כי בן ימלא ימי החנטים
 ויכבו אתו מצרים שבעים יום: ושלימו
 ליה ארבעין יומין. ארי בן שלמין יומי
 חניטא. וכבו יתיה. מצראי שבועין יומין:
 פלמאכמל לה ארבעין יום. לאנהאכאנת
 תכמל איאם ארמחנטוין. ובכא עליה.
 ארמצריון סבעין יומא: ויעברו ימי בביתו
 וידבר יוסף אל בית פרעה לאמר אם
 נא מצאתי חן בעיניכם דברו נא באוני
 פרעה לאמר: ועברו ימי בביתיה. ומליל
 יוסף. עם בית פרעה למימר. אם פען
 אשבחית רחמין בעיניכון. מלילו כען.
 קדם פרעה למימר: פלמא גאזת איאם
 בכאה. כלם יוסף. אל פרעון וקאל להם.
 אן וגדת חצאא ענדכם. כלמו פרעון
 וקולו לה: אבי השביעני לאמר הנה
 אנכי מת בקברי אשר פריתי לי בארץ
 כנען שמה הקברני ועתה אעלה נא
 ואקברה את אבי ואשובה: אבא קיים
 עלי למימר. האנא מאית. בקברי.
 דאתקניית לי בארעא דכנען. תמן
 הקברני. וכען. אסק פען. ואקבר ית
 אבא ואתוב: אן אבי אחלפני וקאל לי.
 האנא מאית. אדפנני פי קברי. אדי כריתה
 לי פי ברד כנעאן. תם תדפנני. ואלאן.
 אצעד אדפן אבי וארגע: ויאמר פרעה
 עלה וקבר את אבך באשר השביעך:
 ואמר פרעה. סק. וקבר ית אבך כמא
 דקיים ערך: קאל פרעון. אצעד. אדפן
 אביך כמא אחלפך: ויעל יוסף לקבר
 את אביו ויעלו אתו כל עבדי פרעה
 וקני ביתו וכל זקני ארץ מצרים: וסליק

יוסף למקבר ית אביו. וסליקו עמיה.
 כל עבדי פרעה סבי ביתיה. וכל סבי
 ארעא דמצרים: פצעד יוסף לידפן אביה.
 וצעד מעה. גמיע קואר פרעון ושיוך
 אלה. וגמיע שיוך ברד מצר: וכל בית
 יוסף ואחיו ובית אביו רק טפס וצאנם
 ובקדם עזבו בארץ גשן: וכל בית יוסף.
 ואחיו ובית אביו. לחוד. טפדהון
 וענהון ותוריהון. שבקו בארעא דגשן:
 וגמיע א יוסף. ואכותה ואל אביה. עדא
 אטפאלהם וגנמהם ובקרהם. תרכוהא
 פי ברד אסריר: ויעל עפו גסירכב גס
 פרשים ויהי המחנה כבוד מאד: וסליק
 עמיה. אף רתפין אף פרשין. והות
 משריתא סניאה לחדא: וצעד מעה איצא.
 אכיר ואלפרסאן. וכאן אלעסבר עצימא
 גדא: ויבאו עד גרן האטר אשר בעבר
 הירדן ויספרו שם מספר גדול וכבוד
 מאד ויעש לאביו אבל שבעת ימים:
 ואתו עד בית אדרי דאטר. דבעברא
 הירדנא. זספרו תמן מספר. רב ותקף
 לחדא. ועבר לאביו. אבלא שבועא יומין:
 וגאו ארי אנדר ארעוסג. אדי פי עבר
 אל ארדן. ונדבו תם. נדבא עצימא גדא.
 וצנע לאביה. חזנא סבעה איאם: וירא
 יושב הארץ הפנעני את האבל בגרן
 האטר ויאמרו אבל כבוד זה למצרים עלי
 פן קרא שמה אבל מצרים אשר בעבר
 הירדן: וחזא. יתיב ארע פנענאה ית
 אבלא. בבית אדרי דאטר. ויאמרו. אבל
 תקף דין למצראי. על פן קרא שמה
 אבל מצרים. דבעברא הירדנא: פלמא
 ראא סאכן אלברד ארלכנעאני ארלחון. פי
 אנדר ארעוסג. פקאלו. הדא חון עצים
 לארמצריון. לדאך סמי חון אלמצריון.
 אדי פי עבר אל ארדן: ויעשו בניו לו פן
 כאשר צום: ועברו בנוהי ליה. פן כמא
 דפקידנון: פצנעו בניה לה. כגמיע מא
 אוצאהם: וישאו אתו בניו ארצה כנען

ויקברו חלק הדקדוק ט) הנה אנכי מת. ב' מהר"ב כל אנבי בורקא מלעיל ע"ב. ויפה ב' כי כ"ה במסרת התא"ג ע"פ כי ערום אנכי:

ויקברו אתו במערת שדה המכפלה
 אשר קנה אברהם את השדה לאחות
 קבר מאת עפרון החתי על פני ממרא
 ונמלו יתיה בנוהי לארעא הכנען וקברו
 יתיה במערת הקל כפלתא דזון
 אברהם ית הקלא לאתסנת קבורא מן
 עפרון הנאה על אפי ממרא והמלוה
 בניה אל בלד כנעאן ודפנוה פי מנארה
 אציעה אמצאעפה ארי אשתראה אבר
 מן עפרון אלהתי בהצרה ממרא וישב
 יוסף מצרימה הוא ואחיו וכל העלים
 אתו לקבר את אביו אחרי קברו את
 אביו ותב יוסף למצרים הוא ואחיו
 וכל הסליק עמיה למקבר ית אביו
 פתר דקבר ית אביו פרנע יוסף ארי
 מצר הוואכותה ונמיע מן צעד מעה
 לידפן אביו בעד מא דפנה וירא
 אחיו יוסף פיימת אביהם ויאמרו לו
 ישמנו יוסף והשב ישיב לנו את פרי
 הרעה אשר נמלנו אתו וחוז אחי יוסף
 ארי מית אביו ואמרו דלמא יטר לנו
 דכבו יוסף ואתבא יתיב לנו ית כל
 פשהא הנמלנו יתיה פלמא ראו
 אכזה יוסף אן אביהם קד מאת קאלו
 כלא יתהדנא יוסף ויכאפינא בנמיע
 אשר ארי אולינאה ויצו ארי יוסף לאמר
 אביה צוה לפני מותו לאמר ופקידו
 לות יוסף למימר אבוק פקיד קדם
 מותיה למימר פאמרו מן קאל ליוסף
 אן אביך אצא קבר מותה קאילא פה
 תאמרו ליוסף אצא שא נא פשע אתיק
 וחפאתם פירעה גמלוך ועתה שא נא
 לפשע עבדי אלהי אביך ויבך יוסף
 בדברים אליו כדן תימרון ליוסף בכעו
 שבוק פען לחובי אתך ודחטאיהון ארי
 בשתא גמלוך וכען שבוק פען לחובי
 עבדי אלהי אבוק ובכא יוסף במלדתהון
 עמיה כדא קולו ליוסף אנפר דנב
 אכותך וכטייתתם אד קד אורוך שרא
 ואן נסאלך אן תצפה דנב עביר איה

אביך פככא יוסף הין כלמות כדאלך
 וילכו גם אחיו ויפלו לפניו ויאמרו הננו
 לך לעבדים ואילו אף אחוהו ונפלו
 קדמוהו ויאמרו הא אנתנא לך לעבדין
 ונאו אכותה אצא ווקעו בין ידיה וקאלו
 הודא נחן לך עבירא ויאמר אלהם
 יוסף אל תיראו כי התחת אלהים אני
 ואמר להון יוסף לא תדחלוני ארי דתלא
 די אנא קאל להם יוסף לא תכאפו
 לאני אתקי אלה פיכם ואתם השבתם
 עלי רעה אלהים חשבה למנה למען
 עשה פיוס הזה להחית עסרוב ואתון
 השבתון עלי בישא מן קיי אתחשיבת
 לטבא בדי למעבד ביומא הדין לקיימא
 עם סני ואנתם קדרתם עלי שרא ואלה
 קדר כירא לקבר אן יצנע מא תראה
 אלוים ליהי קומא כתירא ועתה אל
 תיראו אנכי אבלכל אתכם ואתימפכם
 וינחם אותם וידבר עליהם וכען לא
 תדחלוני אנא אזון יתכון וית מפלכוני
 ונחם יתהון ומליד תנחומין על לפהון
 ואן לא תכאפו אנא אמונכם ואטפאכם
 ועאזאדם ודאראדם וישב יוסף במצרים
 הוא ובית אביו ויהי יוסף מאה ועשר
 שנים ויתב יוסף במצרים הוא ובית
 אביו ויהי יוסף מאה ועשר שנים
 פאקאם יוסף במצר הו זאל אביו
 ועאש יוסף מאיה ועשר סנין וירא יוסף
 לאפרים בני שלשים גם בני מכיר בן
 מנשה ילדו על ברפי יוסף וחוז יוסף
 לאפרים בנין הליתאין אף בני מכיר
 פר מנשה אתילידו ורפי יוסף התא
 ראא יוסף לאפרים בנין תואתא ואצא
 בני מכיר אמן מנשה ודרו פי חגרה
 ויאמר יוסף אל אחיו אנכי מת ואלהים
 פקד יפקד אתכם והעדה אתכם מן
 הארץ הזאת אלהי הארץ אשר נשבע
 לאברהם ליעחק וליעקב ואמר יוסף
 לאחיו אנא מאית ויי מדבר דכיר
 יתכון ויפיק יתכון מן ארעא דרא

יוסף. בני אסרל קאירא. אדא דכרכם
 אלה. פאצעדו בעצאמי מן התנא: וימת
 יוסף בן מאה ועשר שנים ויחננו אתו
 וישים בארון במצרים: ומית יוסף. בר
 מאה ועשר שנים. ויחננו יתיה. ושמיה
 בארונא במצרים: ומאת יוסף. אבן
 מאה ועשר שנים. ויחננו. וצייר פי
 צנדוק במצר: פ"ה פסקים פ"ה אל פ"ה סי'. ומפטרין
 ויקרבו ימי דוד למות במלכים א' סי' ב':

לארעא דקיים. לאברהם ליצחק וליעקב:
 וקאל יוסף לאבותה. אנא מאית. ואלה
 סידכרכם. ויצעדכם מן הדא אלברד.
 ארי אלברד. אדי אקסם. לאברהם
 ויצחאק ויעקוב: וישבע יוסף את בני
 ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם
 והעליתם את עצמתי מזה: ואומי יוסף.
 ית בני ישראל למימר. מדבר דכיר יי
 יתבון. ותפקין ית גרמי מדי: ואחלף

חוק

כיום פסקי דספר בראשית אלף ות"ק ושלישים וארבעה סי' א"ך ל"ד וחציו ועל חרבך תחיה. ופרשיותיו י"ב. זה שמי
 לעולם סימן. וסדריו מ"ג ידידיה סי'. ופרקיו ג' יי' חנו לך קיונו סי'. מנן הפתוחות שלשה וארבעים והסתומות
 שמנה וארבעים. הכל תשעים ואחת פרשיות צא אתה וכל העם אשר ברנליך סימן.

נשלם ספר בראשית. בעזרת מגיד אחרית מראשית.

ובחר בישראל הנקראים ראשית. והנהילם התורה הנקראת ראשית.

והזי השלמת הספר הזה ביום שנכפל בו כי טוב ו' לחדש חשון שנת תרנ"ה בא ס"ט ויעל הנרת לפני ה' לפ"ק לצי'
 ולשמרות פרו ורבו.

סדר הפטרות של ספר בראשית

ברכות הפטרה

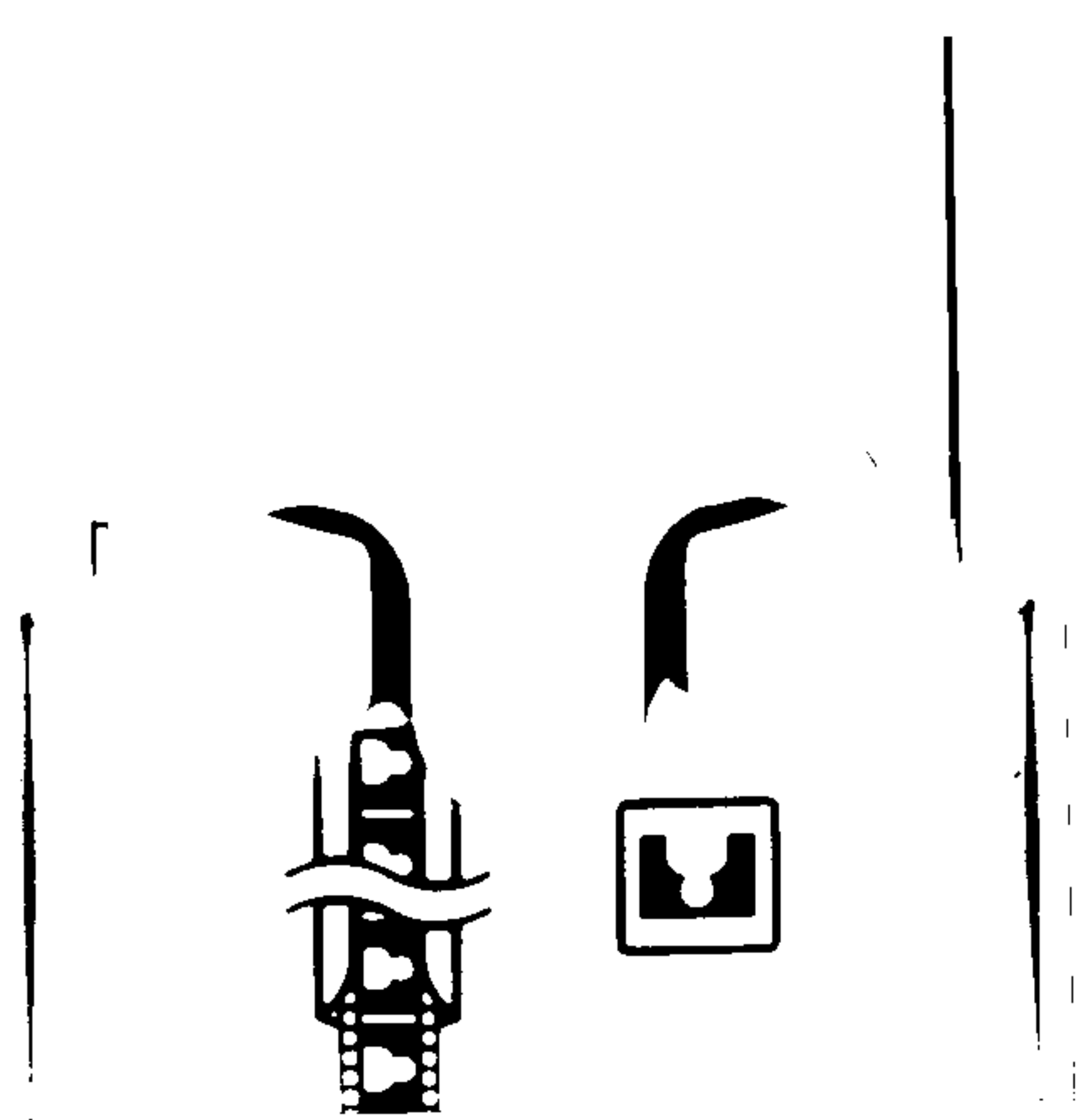
לפניה מברך ברכה זו:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בחר בנביאים טובים ורצה בדבריהם
 הנאמרים באמת. ברוך אתה יהוה הבוחר בתורה במשה עבדו ובישראל עמו.
 ובנביאי האמת והצדק: ולאחריה מברך:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם צור כל העולמים הצדיק בכל הדורות האל
 הנאמן האומר ועושה מדבר וממייא אשר כל דבריו האמת והצדק. נאמן
 אתה הוא יהוה אלהינו ונאמנים דבריה ודבר מדבריה אחר לא ישוב ריקם כי אל
 נאמן אתה. ברוך אתה יהוה האל הנאמן בכל דבריו:

רחם על ציון כי היא בית חיינו ולענומת נפש הנקום נקם מהרה בימינו ותבנה
 מהרה ברוך אתה יהוה בונה ירושלים:

את צמח דוד מהרה תצמיח וקרנו תרום פישועתך ברוך אתה יהוה מגן דוד:
 עד ההורה ועל הנביאים ועל יום המנוח הזה שנתת לנו יהוה אלהינו לקדושה
 ולמנוחה לכבוד ולתפארת על הכל אנו מברכים את שמך ברוך אתה יהוה
 מקדש השבת. אמן: ואם חל ח"ה או ר"ח להיות בשבת מזכיר ענין היום בברכה זו (באמצע) בדרך שמוזכר בתפלה.

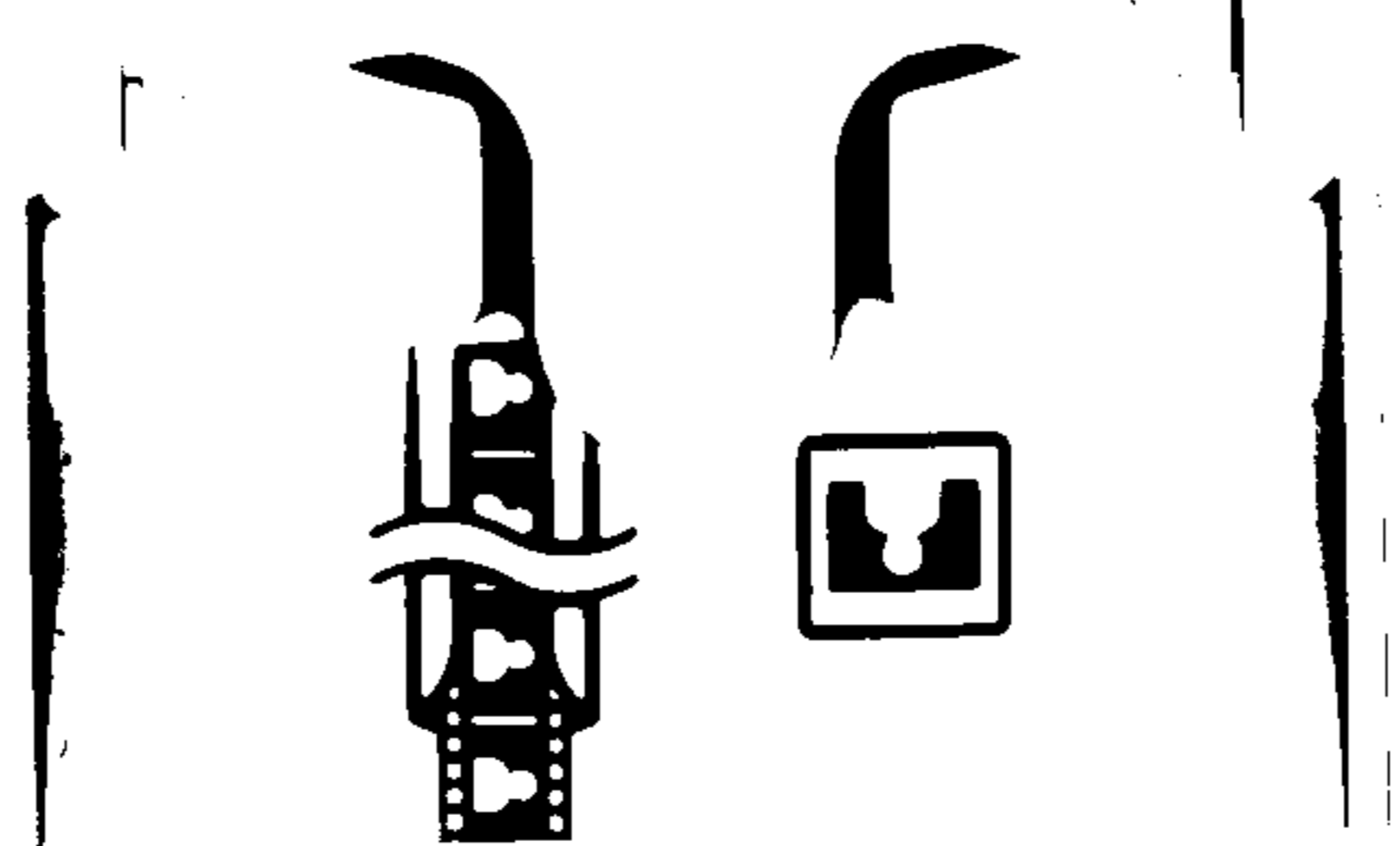

הן עבדי אתמדיבו בחירי רצתה נפשי נתתי
 וחי עליו משפט לגוים יוציא: הא עבדי אקרבניה
 (לדחלת). בחירי דאתרעי ביה מימרי. אתין רוח
 קודשי עלוהי. דיני לעממין ינפי: לא יצעק ולא
 ישא ולא ישמיע פהוין קולו: לא יצות ולא יכלי.
 ולא ירים בכרא קליה: קנה רצוין לא ישפור
 ופשתה כחה לא יכבנה לאמת יוציא משפט:
 ענותניא דכקני רעיע לא יתפר. וחשיכיא דכבוצין
 עמי לא ימפי. לקשטא יפיק דינא: לא יכהה
 ולא ירוין עדיישים פארין משפט ולתורתו איים
 ייחלו: לא יהלי ולא ילאי. עד דיתקין פארעא
 דינא. ולמימריה נגון יכתרון: כהדאמר האלו
 יהוה בורא השמים וגוטיהם רקע הארץ וצאצאיה
 נתן נשמה לעם עליה ורוח להלכים בה: פדנן
 אמר אלה עלמא יי. דברא שמיא ותלונן. שכליל
 ארעא ודירחא. יהיב נשמא לעם דעלה. ורוחא
 לדמהלכין בה: אני יהוה קראתיך בצדק ואחזק
 בידך ואצדקך ואתנה לברית עם לאור גוים: אנא
 יי. רביתך בקטום ואתקיפית בידך. ואתקננך.
 ואתננך. לקים עם לגיתור עממין: לפקה עינים
 עורות להוציא ממסגד אסיר מבית כלא ישרי
 חשך: לפתחא עיני בית ישראל דאנון כסמן מן
 אוריתא. לכנשא גלותהון מביני עממיא דאנון
 דמן לאסידין. ולמפרקהון משעבוד מלכותא.
 דאנון עגינין פאסירי קבל: אני יהוה הוא שמי
 וכבודי לאחר לא אתן ותהלתו לפסילים: אנא יי
 הוא שמי. ויקרי דאתגליתו עליכון לעם אחרן
 לא אתין. ותשבחתו לפלחי צלמיא: הראשנות
 הנהגה באו וחדשות אני מגיד בפטרם תצמחנה
 אשמיע אתכם: קדמיתא הא אתאה. וחדתן אנא
 מחי. עד לא ייתון אבשר יתכון: שירו ליהוה
 שיר חדש תהלתו מקצה הארץ יודדי הים ומלאו
 איים וישביהם: שפחו קיי תשבחא חדתא.
 אמרי תשבחתיה מסיפי ארעא. נחתי ימא
 ומלאיה. נגון ויתביתון: ישאו מדבר וערו חצרים
 תשב קדר ירבו ישרי סלע מראש הרים יצותו:
 ישבח מדברא וקריון דיתבין ביה. פצחין יתבון
 מדבר ערבאי. ישבחון מיתאי פד יפקון מפתו
 עלמיהון. מריש טוריא ירימון קדהון: ישימו
 ליהוה כבוד ותהלתו באיים יגידו: ישוון קיי
 יקרא. ותשבחתיה בנגון יהוון: יהוה בנפור
 יצא פאיש מלחמות יעיר קנאה ירע אף יצדיר
 על איביו ותגבר: יי למעבר גבורן מתגלי.
 למעבר גבורן מתגלי ברגו. במלול אף בזיע. על
 פעלי דכבוהי מתגלי בגבורתיה: החשיתי מעולם

אחריש אתאפק כילדה אפעא אשם ואשאף יחד:
 יהבית להון ארפא מעלמא. דאם יתובון לאוריתא
 ולא תבו. כחבלין על ילדא יתגלי דיני עליהון.
 יצדון ויסופון כחדא: אחריב הרים וגבעות וכל
 עשבם אוביש ושמתי נהרות לאיים ואגמים
 אוביש: אחריב טורין ורמן. וכל עסבהון אוביש.
 ואשוי נהרון לנגון. ואגמין אוביש: ותולכתי
 עורים בדרך לא ידעו בנתיבות לא ידעו אדריכם
 איים מחשך לפניהם לאור ומעקשים למישור
 אפה חדברים עשיתם ולא עובתים: ואדבר
 דכסמן. (מן אוריתא). באורח דלא ידעו. בשבילין
 דלא אילפו אדריכונן. אשוי קבל קדמיהון
 לניהור. וכפלא למישרא. ארין פתנמיא. אעבידונן
 ולא ארחיקונן: על דא יתברך

הפטרת נח בישעי' ס"ג נ"ד

רני עקרה לא ילדה פצחי רנה וצהלי לא
 חלה פיירפים בני שוממה מבני בעולה אמר
 יהוה: שבחי ירושלם דהות פאתא עקרא דלא
 ילידת. פועי תשבחא ורוצי דהות פאתא דלא
 עדיאת. ארי סגיאין יהון בני ירושלם צדיקא.
 מבני רומי יתיבתא אמר יי: תרתיבי ומקום אהלך
 ויריעות משכנותיך יפיו אל תחשכי האריכי
 מיתריך ויתדתיך חוקי: אפתא אתר בית משרך.
 וקרני ארעך יתיבי לא תמנעין. אסנא עם
 משרותיך. ושלמונך תקיפי: פרימין ושמואל
 תפרצי ורעד גוים יירש וערים נשמות יושיבו:
 ארי לדומא ולצפונא תתקפין. ובנד עסמין
 יירתון. וקריון דצדן ייתבון: אל תירא פירלא
 תבושי ואל תבלמי פירלא תחפירי פי בשת
 עלומיך תשבחי וחרפת אלמנותיך לא תופרי
 עוד: לא תדחלין ארי לא תבהתי. ולא תתכנעין
 ארי לא תתבלמן. ארי בהתת עלומותיך תתנשן.
 וחפודי ארמלותיך לא תדכרין עוד: פי בעליך
 עשיך יהוה צבאות שמו וגאלך קדוש ישראל
 אלהי כל הארץ יקרא: ארי מריך דעברך. יי
 צבאות שמייה. ופרקך קדישא דישראל. אלה כל
 ארעא יתקרי: פי כאשה עזובה ועצובת רוח קראך
 יהוה ואשת נעורים פי תפאס אמר אלהיך: ארי
 כאתא שביקא. ועיקת רוח ערעת שכינתא די.
 וכאתת עלומין. דאתרחקת אמר אלהיך: ברגע
 קטן עזבתך וברחמים גדולים אקבצך: ברגע
 ועיר רחיקתך. וברחמין סגיאין אקדיב גלותיך:
 בשצף קצף הסתירתי פני רגע מפך ובחסד עולם
 רחמתך אמר גאלך יהוה: בשעא ועירא. סליקת

אפי שבינתי זמן מניך . ובמכות עלם דלא פסקן
 ארזים עלך . אמר פרקד יי : פירמי נח זאת לי
 אשר נשבעתי מעבר מירנח עוד עליהארץ פן
 נשבעתי מקצף עליך ומגערך : פיומי נח דא
 קדמי . דקיימית פמימרי . דלא יעדון מי טופנא
 דהון פיומי נח . עוד על ארעא . פן קיימית . דלא
 יחול רגזי עלך ולא אוזף ביד : פי החרים ימושו
 והגבעות תמוטינה וחסדי מאתך לא ימושו וברית
 שלומי לא תמוט אמר מרחמך יהוה : ארי טוריא
 יעדון . ורמתא יתפרקו . וטובי מניך ירושלם לא
 יעדי . וקיים שלמי לא יתרחק . אמר דעתיד
 לרחמא עלך יי : עניה סערה לא נחמה הנה אנכי
 מרבין בפוך אבניך ויסדתיך בספירים : חשיכתא
 מקבלת עלפן קרתא דאמרין עליה עממיא לא
 תנתחם . הא אנא . פביש בצדודא אבני רעפתך .
 ואשבילניך באבנין טבן : ושמתי בדכד
 שמיטתך ושערך לאבני אקדה וכל גבולך לאבני
 חפין : ואשוי כמרילין אעך . ותרעך לאבני גמר .
 וכל תחומך לאבני צרוך : וכל פניך לפידי יהוה
 ורב שלום בנך : וכל בנה יהון אלפין באוריתא
 די . וסגי יהי שלם בנך : בצדקה תבונני רחמי
 מעשק בילא תיראי וממחיתה פי לא תקרב אליך :
 בזכותא תתקני . אתרחקי מעשקא ארי לא
 תדילין . ומתברא ארי לא ייעל עלך : הן גור
 יגור אפס מאותי מירג אתך עליך יפול : הא
 אתפנישא יתבנשון לך . גלות עמיק בסופא . מרמי
 עממיא דמתבנשין לאעקא לך ירושלם בניך
 יתרמון : הן אנכי בראתי חרש נפח פאש פתם
 ומוציא כלי למעשהו ואנכי בראתי משחית לתבל :
 האנא ברית נפחא . נפח נור בשיחורין . ומפיק
 מנא לצורפיה . ואנא ברית מתבלא לתבלא : פל
 פלי יוצר עליך לא יעלח וכל לשון תקום אתך
 למשפט תרשיעי זאת נחלת עבדי יהוה וצדקתם
 מאתי נאסיהוה : פל זין . דיתקן עלך ירושלם לא
 יעלח . וכל לישן . דיקום עמיק לדינא תחייבניה .
 דא . אחסנת עבדי די וזכותהון . מן קדמי אמר
 יי : הוי פל צמא לכו למים ואשר אין לו כסף
 לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלא כסף ובכוא
 מחיר זין וחלב : יי כל דעבי למילף יתי וילף .
 ודלית ליה כסף . איתו שמעו ואילפו . איתו
 שמעו ואילפו . בלא בדמין ולא בממון . אלפן
 דטב מחמר ומחלב : למה תשקלו כסף בלא
 לחם ויגיעכם בלא לשבעה שמעו שמעו אלי
 ואכלו טוב ותתענג בדשן נפשכם : למה תתקלון
 כספון בלא למיכל . וליאותכון בלא למסבע .

(*) הנה קרי

קבילו קבלא למימרי ואכלו דטב . ותתפנק
 בדהון נפשכון : המו אונכם ולכו אלי שמעו
 ותחי נפשכם ואכרתה לכם ברית עולם חסדי דוד
 הנאמנים : ארפינו אדנכון וקבילו למימרי . שמעו
 ותתקיים נפשכון . ואגור לכוון קים עלם . טבות
 דוד דמהימנין : הן עד לאומים נתתיו נגיד ומצוה
 לאומים : הא . רב לעממיא מניתייה . מלך ושליט
 על כל מלכותא : הן גוי לא תדע תקרא וגוי
 לא ידעך אליך ירוצו למען יהוה אלהיה ולקדוש
 ישראל פי פארך : הא עם דלא תדע יפלחונך .
 ועם דלא ידעך ירהטון לאפקא לך מסין . בדיל
 יי אלהך . ולקדישא דישראל ארי שבתך : ער

הפטרות לך לך (בישעי מ')

ואלמי תדמיוני ואשוה יאמר קדוש : ולמן
 תדמיון קדמי ותשוון . יימר קדישא : שאורמרום
 עיניכם וראו מירברא אלה המוציא במספר צבאם
 לכלם פשם יקרא מרב אונים ואמין פח איש
 לא נעדר : וקופו לרומא עיניכון וחזו למדחל
 קדם מן דברא ארין . דאפיק במנן חילי שמיא .
 לכהון בשמהן קרי . מסני גבורן ותקופ חיל . חד
 מסדריה לא מתעכב : למה תאמר יעקב ותדבר
 ישראל נסתרה דרפי מיהוה ומאלהי משפטי
 יעבור : למה תימר יעקב . ותמליל ישראל .
 מטמרא אורחי מן קדם יי . ומן קדם אלהי דיני
 יעדי : הלוא ידעת אסלא שמעת אלהי עולם
 יהוה בורא קצות הארץ לא ייעף ולא יגע אין
 חקר לתבונתו : הלא ידעתא אם לא שמעתא .
 אלה עמא יי דברא יסודי ארעא . לא בעמל
 ולא בליא . לית סוף לסכלתנותיה : נתן ליעף
 פח ולאין אונים עצמה ירבה : יהיב לצדיקיא
 דמשלתהן לפתגמי אוריתיה חכמא . ולדלית להון
 תקופ נכסין מסגי : ויעפו נערים ויגעו ובחורים
 פשול יפשו : וישתלהון עוליסין חייבין וילאין .
 ורוזקי רשיעיא אתקלא יתקלון : וקני יהוה יחליפו
 כח יעלו אבר פגשרים ירוצו ולא יגעו ולכו ולא
 ייעפו : ודספרו לפלחנא דיני יתפנשון מפיני
 גלותהון וייספון חיל . ויתחדתון לעוליסותהון
 פצמות דסליק על גרפי נשרין . ירחטון ולא ילאון .
 יהכון ולא ישתלהון : חרישו אלי אים ולאמים
 יחליפו כח יגשו או ידפרו יחדו למשפט נקרבה :
 אציתו למימרי נגון . ומלכוון ייספון חיל . יתקרבון
 בכין ימללון . פחדא לדינא נתקרב : מי העיד
 ממזרח צדק יקראו לרגלו יתן לפניו גוים ומלכים
 ירד יתן בעפר חרבו פקש נדף קשתו : מן איתי

בגלא

דישראל: הנה שמתוך למורג חרוץ חדש בעל
 פיפיות תדוש הרים ותדק ונבעות כפיץ תשים:
 הא שותכון. למורג תקוף חרת. מלי סכפורין.
 תקטיל בעממא ותשיצי. ומלכותא פמוצא תשני:
 תורם ורוח תשאם ומערה תפיץ אתם ואתה תגיל
 ביהוה בקדוש ישראל תתהלל: תדרינגן ורוחא
 תפולנין. ומימרי בעלעולא לקשא יבדר יתחון.
 ואת תבוע במימרא דיי. בקדישא דישראל
 תשתבח: העניים והאביונים מבקשים מים ואין
 לשונם בצמא נשתה אני יהוה אענם אלהי ישראל
 לא אעזבם: ענותניא וחשיביא. דמחמדן לא לפנא
 הא כצחיא למיא ולא משבחין. רוחחון בסנופא
 משלהיא. אנא יי אקביד צלותהון. אלהא דישראל
 לא ארחיקנן: עדי

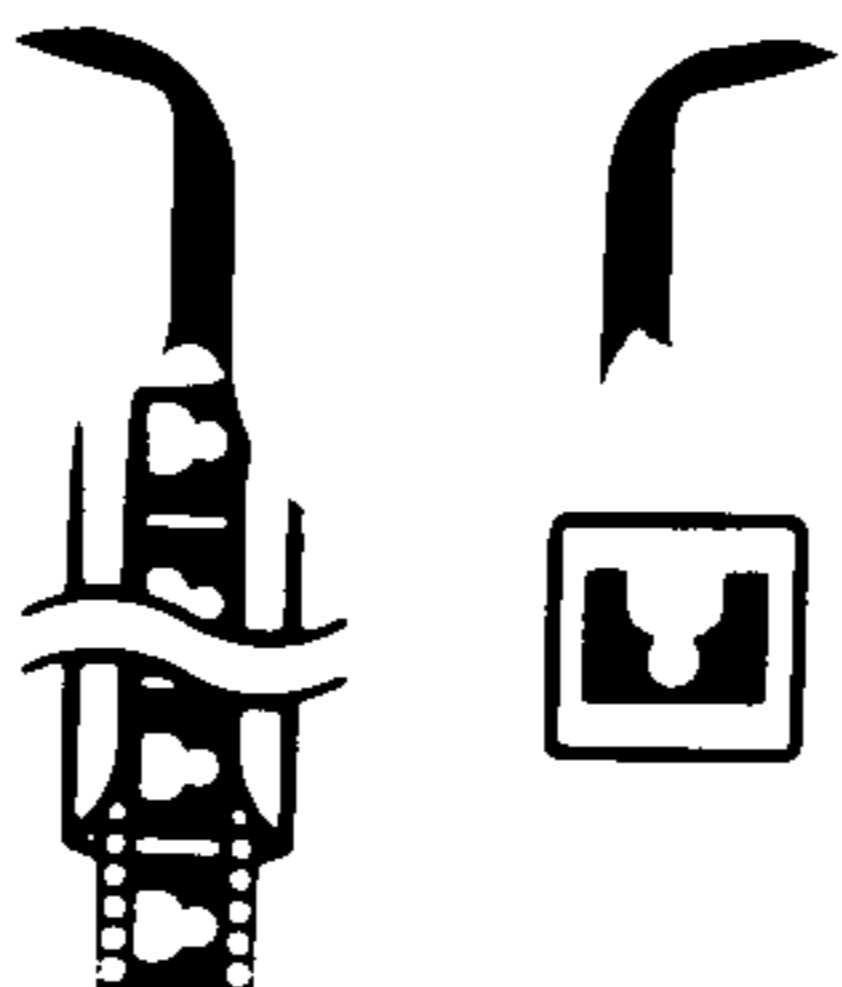
הפטרות וירא כמלכים ב' ס' ד'

ואשה אחת מנשי בני הנביאים צעקה אל-
 אלישע לאמר עבדך אישי מת ואתה ידעת כי
 עבדך היה ירא את יהוה והנשה בא לקחת את-
 שני ילדי לו לעבדים: ואתתא חדא מנשי תלמידי
 נבייא. מצוהא קדם אלישע למימר. עבדך
 עובדיה בעלי מית. ואת ידעת. ארי עבדך הוה
 דחיל הטאין מן קדם יי. דכד קטילת איובל ית
 נבייא דיי דבר כהון סאה גברא. ואממרנין
 חמשין חמשין גוברא במערתא. ויהוה יזוף ומוביל
 להון. גדיל דלא לאוכלותהון מנכסותי דאחאב
 מן קדם דאנן אנסא. וכען רשיא אתא. למדבר.
 ית תרין בני. ליה לעבדין: עוד מאתן ושתי
 וחמשא זמנין צוחת אתת עובדיה פהאי גוונא ולא
 חיה משגח בה ולא ידע טא למעבד לה. עד דאולא
 לבי קברי וקא צוהא ואמרה מארי מארי דחלא דיי
 דחלא דיי. ואשתמע להקלא מביני מיתאי מן הדין
 דחלא דיי דקא בעית. ארבעה אקרו דחלא דיי.
 אברהם ויוסף ואיוב ועובדיה. מתיבא ואמרא לא
 בעינא אלא האי דכתיב ביה דחלא דיי לחדא.
 וכד אודעוהא קבריה הות קא מתפלשא בעפריה.
 וקא צוהא ואמרא מארי מארי תיבא רוחצנד לי
 בשעתא דדמכתא ודמותא: פד אמרית לך למן
 את שביק לי וית תרין בני. ואתיבתני דרבון
 עקמא רוחצן לי. דאמרת לי שבוק יתמד ואנא
 אקיימנן וארמלתך עלי תתרחיץ. וכדו לא נהשבת
 משיזיב. ויהמי נפי צותי ואמרי קבנן אבא קבנן
 אבא. אתיב עובדיה ואמר לה זילי לגבי אלישע
 בפורתא דמשחא דאשתאר נביד וליכרכיך ביה.
 דאנא פד אטמרתניוהו למאה נבייא וזנתנהו

במערהא

לד (כתר תורה)

בנלאי מפרנחא אברהם בחיר צדקא. בקשומ
 קרביה לאתריה. מסר קדמוהי עממין ומלכין
 תבר. רמא בעפרא קמילין קדם תרביה. בקשא
 רדפינון קדם קשתיה: ירדפם יעבור שלום ארע
 ברנגיו לא יבוא: רדפינון ערא שלם. חלת אורח
 ברנגוהי לא עלת: מיפעל ועשה קרא תרות
 מראש אני יהוה ראשון ואת אחרנים אני הוא:
 מן אמר אלין קיים אמר ועביר. דסדר דריא
 מלקדמין. אנא יי ברית עלמא מבראשית אף
 עלמי עלמא דילי אנון. ובר מני לית אלה: ראו
 אים ויראו קצות הארץ יחדו קרבו ואתון:
 חוץ ננותא וידחלון. דבסיפי ארעא יזועון.
 יתקרבון וייתון: איש את ירעהו יעורו ולאחיו
 יאמר חזק: גבר ית חבריה יסעדון. ולאחיו
 יימר תקף: ויחזק חדש את צרף מחליק פטיש
 את יהוקם פעם אמר לדבק טוב הוא ויחוקהו
 במסטרם לא ימוט: הקא יפתחון בעובדיהון
 דמתקוף נגרא עם קינאה. מחי בפטישא עם
 דמספח בקרנסא ומנא. אמר על דבקא תקין הוא.
 ומתקוף ליה במסטרין דלא יצמלי: ואתה ישראל
 עבדי יעקב אשר בחרתיך ורע אברהם אהבי:
 ואת ישראל עבדי. יעקב דאתרעיתי בק. ורעיה
 דאברהם רחמי: אשר החזקתיך מקצות הארץ
 ומאציליה קדאתיך ואמר לך עבדי אתה בחרתיך
 ולא מאסתיה: דקריבתך מורעית ארעא.
 ומפלכותא בחרתיך. ואמרית לך עבדי את.
 אתרעיתי בק ולא ארחקנך: אלתירא פייעמך
 אני אלתשתע פי אני אלתירא אפצתיך אף עזרתיה
 אף תמכתיה בימין צדקי: לא תדחל ארי בסערך
 מימרי. לא תתבר ארי אנא אלהך. אתקפינד אף
 אסעדינד. אף אחדינד בימין קשמי: הן יבשו
 ויפלטו כל הנחלים בק. יהיו כאין ויאבדו אנשי
 ריבך: הא יפתחון ויתפנעון. כל עממא דהו
 מתגרן בק. יהון פלמא. וייבדון אנש דינד:
 תבקשם ולא תמצאם אנשי מצתך יהיו כאין
 וכאפס אנשי מלחמתך: תבעינון ולא תשפחינון.
 אנש מצותך. יהון פלמא. וכלא מדעס גוברין
 דהו מתגרן למעבד עמך קרב: פי אני יהוה
 אלתיה מחזיק ימינך האמר לך אלתירא אני
 עזרתך: ארי. אנא. יי אלהך מתקוף ימינך.
 דאמרית לך. לא תדחל מימרי במערך: אל-
 תיראי תולעת יעקב מתי ישראל אני עזרתיה
 נאסיתוה ונאלך מדוש ישראל: לא תדחלון
 שבטיא דבית יעקב. ורעיתא דבית ישראל.
 מימרי בסערכון אמר יי. ופריקכון מדישא

במערתא בלחמא ובמא. לא אמפיון בוציני
 דמשחא מנייהו לא ביממא ולא בלייא. לדבר לי
 נביא מלי דידי לקב"ה וישלים לכו מאי דאזיפתיה.
 דהכי אמר קרא כל מאן דמרחים על עיני ועל
 מספני פאלו מזויף לקב"ה. ובכן אזרת
 ואודעתיה לאלישע בולי האי: ויאמר אליה אלישע
 מה אעשה לך הנדי לי מה ישר לך בפית ותאמר
 אין לשפחתך כל בפית כי אס-אסוד שמן: ואמר
 זה אלישע מא אעביד לך. הוא לי. מא אית
 לך בביתא. ואמרת. לית לאמתך כל מדעם
 בביתא. אלהין מנא דמשחא: ויאמר לך שאלי-
 קך פלים מן החוץ מאת בל-שכניכי פלים רקים
 אר-תמעימי: ואמר. איולי שאלי לך מנין מן
 ברא. מן פל שיבככי. מנין ריקנין לא תוערין:
 ובאת וסגרת הדלת בעדך ובעד-בניך ויצקת על
 פל-הפלים האלה וחמלא תסיעי: ותהכיין. ותגיפין
 דשא באפק ובאפי בנד. ותריקין משחא. על כל
 מניא האלין. ומנא דיתמלי תסלקין: ותלך
 מאתו ותסגר הדלת בעדה ובעד בניה הם מנישים
 אליה והיא מיצקת: ואזלת מלותיה. ואנפת דשא
 באפה ובאפי בנהא. אנון. מקרבין לה מניא והיא
 מריקא משחא: והיא ופמלאת הפלים ותאמר אלי
 בנה הגישה אלי עוד פלי ויאמר אליה אין עוד
 פלי ויעמד השמן: והוה כמשלם מניא. ואמרה
 לברה קריב לי עוד מני תבירי דחספא. דמן
 דגור על מנין ריקנין דיתמלון יגור על מנין
 תבירין ויתקנון. והוה לקיט מני תבירי ומשוני חר
 על חד ומתחברי במימרא דקודשא בריך הוא.
 ועמודא דמשחא מייף על בולחון. עד דשלימו
 כל פסקי מניא. אמר ברה לית עוד מנא. ושמע
 עמודא דמשחא ופסק: ותבא ותגד לאיש האלהים
 ויאמר לך מכרי את-השמן ושלמי את-נשיכי
 ואת בניכי תחיי בנותר: ואתת. ותויאת לנביא
 דיין. ואמר. איולי ופיני ית משחא. ושלמי למרי
 חובתיך. ואת ובנד. תתפרגסין במא דישתאר.
 וכד אתרחיש לה ההוא נפא אתת לות נביא דיין
 ואמרת. אית עלי עסור מהאי משחא או לא.
 אמר לה בעליך זן ית נביא דיין במלתא דליכא
 עלה עסורא. ואף את לית על משחוד עסור דמן
 נפא הוא. הדרא ואמרא ליה מא נעביד מבנהי
 דאחאב אי שמעי עלי ואנסי לי. מתיב ואמר
 לה מן דסגר פום פלפי דמצרים ועתיה למסגר
 פום ארנותא דדניאל. ימממים עיניהון דבני
 אחאב ויסגר אנדניהון דלא לאבאשא לך.
 בכין יתבת אודיתא ותושבחתא ואזלת:

(* לך קרי * שנין קרי * נשך קרי * ובנד קרי

ויהי היום ויעבר אלישע אל-שונם ושם אשה
 גדולה ותחוקבו לאכל-לחם ויהי מדי עברו יסר
 שמה לאכל-לחם: והוה יומא ועבר אלישע
 לשונם. ותמן אתתא דחלת חמאין. ואתקיפת
 ביה למיכל לחמא. והוה בזמן מעדוהי. מתפני
 לתמן למיכל לחמא: ותאמר אל-אשה הנהנא
 ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא עבר עלינו תמיד:
 ואמרת לבעלה. הא כען ידענא. ארי נביא דיין
 קדישא הוא. מתפני לותנא תדירא: נעשה-נא
 עלית-קור קמנה ונשים לו שם מפה ושלחן וכפא
 ומנורה והיה בבאו אלינו יסור שמה: נעביד כען
 עלית כתלא ועידא. ונתקין ליה תמן אתר. ערסא
 ופתורא וכרסא ומנרתא. ויהי. במיתוהי לותנא
 ותפני לתמן: ויהי היום ויבא שמה ויסר אל-
 הערית וישכב-שמה: והוה יומא ועל לתמן. וזר
 לעריתא ושכיב תמן: ויאמר אל-גיחזי נערו קרא
 לשונמית הזאת ויקרא-לה ותעמד לפניו: ואמר
 לגיחזי עולימיה. קרי לשונמיתא דנא. וקרא לה.
 וקמת קדמוהי: ויאמר לו אמר-נא אליה הנה
 חרדת אלינו את-כל-החרדה הזאת מה לעשות
 לך היש לדבר-לך אל-הפלך או אל-שר הצבא
 ותאמר בתוך עמי אנכי ישבת: ואמר ליה. אימר
 כען לה הא עסיקת לנא ית כל עסקא דנא. מא
 למעבר לך. הפתגם אית לך למללא עם מלכא.
 או עם רב תירא. ואמרת. פנו עסקי עמי אנא
 מסוברא: ויאמר ומה לעשות לה ויאמר גיחזי
 אבל בן אין-לה ואישה זקן: ואמר. ומא למעבר
 לה. ואמר גיחזי. בקשטא. בר לית לה ובעלה
 סיב: ויאמר קרא-לה ויקרא-לה ותעמד בפתח:
 ואמר קרי לה. וקרא לה. וקמת בתרעא: ויאמר
 למועד הזה כעת חיה אתי חבבת בן ותאמר אל-
 אדני איש האלהים אל-תכזב בשפחתך: ואמר.
 לזמנא דנא כערן דאתון קנימין. תהן מתבקא
 בנא. ואמרת. פבעו רבונני נביא דיין. לא יתכרב
 פתגמא באמתך: ותחר האשה ותלד בן למועד הזה
 כעת חיה אשר-דבר אליה אלישע: ועדיאת
 אתתא וילידת בר. לזמנא דדין כערן דהיא קנימא.
 דמליל עמה אלישע: ויגדל תילד ויהי היום ויצא
 אל-אביו אל-הקצרים: ורבא רביא. והוה יומא.
 ונפק לות אבוהי לות חצודיא: ויאמר אל-אביו
 ראשי וראשי ויאמר אל-הנער שאהו אל-אפו:
 ואמר לאבוהי רישי רישי. ואמר לעולימא. סבחי
 ואבלהי לאמיה: וישאהו ויביאהו אל-אפו וישב
 על-ברפיה עד-הצחרים וימת: ונספיה. ואובליה
 לאמיה. ויתב על ברפיה. עד ערן מיתרא

(* מוצקת קרי * את קרי

וגיחזי עבר קדמיהון. ואשכח אריא מיתא באורחא
 ושוי עלוהי חומרא בריל לנסויי ביה ואחיה.
 ומשום דעבר על מלי רביה ולא עבד כד פקדיה
 אזל ושוי ית חומרא על אפי רביא. ולית קל ולית
 דמצית. ותב לקדמוניה ותוי ליה למימר. לא
 אתער רביא: ויבא אלישע הביתה והנה הנער
 מת משכב על־משתו: ואתא אלישע לביתא.
 והא רביא מית. רמי על ערסיה: ויבא ויסגר
 הדלת בעד שניהם ויתפלל אליהו: ואתא.
 ואגף דשא באפי תרויהון. וצלי קדם יי: ויעל
 וישכב על־הילד וישם פיו על־פיו ועינו על־
 עינו וכפיו על־כפיו ויגהר עליו ויהם בשר הילד:
 וסליק ושכיב על רביא. ושוי פומיה על פומיה.
 ועינוהי על עינוהי וידוהי על ידוהי. ואלהית
 עלוהי. והם בסרא דרביא: וישב וילך בבית אחת
 הנה ואתת הנה ויעל ויגהר עליו ויזרר הנער עד־
 שבע פעמים ויפקח הנער את־עיניו: ותב והליך
 בביתא. ומנא חדא לכא ומנא חדא לכא. וסליק
 ואלהית עלוהי. ואתמק רביא עד שבע זמני.
 ופתח רביא ית עינוהי: ויקרא אל־גיחזי ויאמר
 קרא אל־השנמית הזאת ויקראה ותבא אליו
 ויאמר שא בניך: וקרא לגיחזי. ויאמר קרי
 לשנמיתא חדא. וקרא לה ואתת לקדמוהי.
 ויאמר סבי בריך: ותבא ותפל על־רגליו ותשתחו
 ארצה ותשא את־בנה ותצא: ואתת ונפלת על
 רגלוהי. וסגידת על ארעא. ונסיבת ית ברה
 ונפקת:

הפטרת חיי שרה במלכים א' ס"א

והמלך דוד זקן בא בימים ויכסחו בבגדים
 ולא יחם לו: ומלכא דוד סוב. על ביזמין.
 ומכסן ליה בלבושין. ולא שחין ליה: ויאמרו
 לו עבדיו יבקשו לאדני המלך נערה בתולה
 ועמדה לפני המלך ותהילו סכנת ושכבה בחיקך
 וחם לאדני המלך: ואמרו ליה עבדוהי. יבעון.
 לרבנוי מלכא עולימתא בתולתא. ותשמיש קדם
 מלכא. ותחי ליה קריבא. ותשכוב לותך. וישחן
 לרבנוי מלכא: ויבקשו נערה יפה בכל גבול
 ישראל וימצאו את־אבישג השונמית ויבאו אמה
 למלך: ובעו עולימתא שפירתא. בכל תחום
 ארעא דישראל. ואשכחו. ית אבישג דמן שונים.
 ואיתאו יתה למלכא: והנערה יפה עד־מאד
 ותחי למלך סכנת ותשרתו: והמלך לא ידעה:
 ועולימתא שפירא עד לחדא. ותות למלכא
 קריבא ומשמשא ליה. ומלכא לא ידעה: ואדניה

ומית: ותעל ותשכבו על־משת איש האלהים
 ותסגר בעדו ותצא: וסליקת ואשכובתיה. על
 ערסא דרביא דיי. ואגפת באפוהי ונפקת: ותקרא
 אל־אישה ותאמר שלחה נא לי אחד מן־הנערים
 ואחת האתנות וארוצה עד־איש האלהים
 ואשובה: וקרת לבעלה. ואמרת. שדר בען לי
 חד מן עולימיא. וחדא מן אתניא. ואתמתי. לות
 נביא דיי ואתוב: ויאמר מדוע אתי הלכתי אליו
 היום לא־חדש ולא שבת ותאמר שלום: ואמר.
 מדין. את אלא לותיה יזמא דין. לא ירח ולא
 שבא. ואמרת שלום: ותחבש האתון ותאמר אל־
 נערה נהג ולך אל־תעצרי לי לרכב כי אס־אמרת
 לך: וזריות אתנא. ואמרת לעולימה דבר ואיזיל.
 לא תדחק עלי למרעב. אלהין כד אימר לך:
 ותלך ותבא אל־איש האלהים אל־חד הפרמל ויהי
 כראות איש־האלהים אותה מנגד ויאמר אל־גיחזי
 נערו הנה השונמית הנה: ואזלת. ואתת. לות
 נביא דיי לטור פרמלא. והוה כד הוא
 נביא דיי יתה מקביל. ואמר לגיחזי עולימיה.
 הא שונמיתא דיכי: עתה רוי־נא לקראתה ואמר־
 לה השלום לך השלום לאישך השלום לילך
 ותאמר שלום: בען רחום בען לקדמותה. ואימר
 לה. השלם לך. השלם לבעליך השלם לרביא.
 ואמרת שלם: ותבא אל־איש האלהים אל־החד
 ותחוק ברגליו ויגש גיחזי להרפה ויאמר איש
 האלהים הרפה־לה בירנפשה מרה־לה. ויהוה
 העלים ממני ולא הגיד לי: ואתת. לות נביא דיי
 לטורא. ואתקיפת ברגלוהי. וקריב גיחזי למדתה.
 ואמר נביא דיי שבוק מנה ארי נפשה מריא
 לה. ופן קדם יי אתפסא מני. ולא אתהוא לי:
 ותאמר השאלתי בן מאת אדני הלא אמרת לי לא
 תשלה אתי: ואמרת. השאלית ברא מן רבוני.
 הלא אמרית לך. אם מתיהיב לי בר קים ואם לא
 לא תגסים יתי: ויאמר לגיחזי חגר מתניך וקח
 משענתי בידך ולך כי תמצא־איש לא תברכנו
 וכי־יברכה איש לא תעננו ושמת משענתי על־
 פני הנער: ואמר לגיחזי זריו חרצף. וסב חומרי
 בידך ואיזיל. ארי תשכח גבר לא תשאל בשלמיה.
 וארי ישאל בשלמך גוברא לא תתיבניה. ותשוי
 חומרי על אפי רביא: ותאמר אם הנער חי־יהוה
 וחי־נפשה אס־אעובך ויקם וילך אחריה: ואמרת
 אמה עולימא. קים הוא יי ותוי נפשך אם
 אשכנך. וקם ואזל בתרהא: וגחזי עבר לפניהם
 וישם את־המשענת על־פני הנער ואין קול ואין
 קשב וישב לקראתו ויגדלו לאמר לא תקיץ הנער:

בן-חגית מתנשא לאמר אני אמלך ויעש לו
 רכב ופרשים והמשים איש רצים לפניו ואדניה
 בר חגית מתררב למימר אנא אמלך ועבד ליה.
 ותבין ופרשין וחמשין גבורא רדופין קדמוהי
 ולא-עצבו אביו מימיו לאמר מדוע פכה עשית
 וגם-הוא מוב-תאר מאד ואתו ילדה אחרי
 אבשלום ולא אכלמיה אבותי מימיהי למימר
 מדין פדין את עביד ואף הוא שפיר בריויה
 לחדא ויתיה לילדת פתר אבשלום ויהיו דבריו
 עם יואב פן-צרויה ועם אביתר הפהן ויעזרו אחרי
 אדניה והוה פתגמוהי בעיצא עם יואב בר
 צרויה ועם אביתר כהנא וסעדין בתר אדניה
 וצדוק הפהן ובניהו בן-יהוידע ונתן הנביא ושמעי
 ורעי והגבורים אשר לוד לא היו עם-אדניהו
 וצדוק כהנא ובניהו בר יהוידע ונתן נביא
 ושמעי ורעי וגבורא דלוד לא הוה בעיצת
 אדניה ויזבח אדניהו צאן ובקר ומריא עם אבן
 הזחלת אשר-אצל עין רגל ויקרא את-כל-אחיו
 בני המלך ולכל-אנשי יהודה עבדי המלך
 ונכס אדניהו עאן ותורין ופטימין עם אבן סכותא
 דבסמר עין קצרא וזמין ית כל אחוהי בני
 מלכא ולכל גברי שיבט יהודה עבדי מלכא
 ואת-נתן הנביא ובניהו ואת-הגבורים ואת-שלמה
 אחיו לא קראו ית נתן נביא ובניהו ויהי גבורא וית
 שלמה אחוהי לא זמין ויאמר נתן אל-בת-שבע אם-
 שלמה לאמר הלוא שמעת פי מלך אדניהו בן-
 חגית ואדנינו דוד לא ידע ואמר נתן לבת שבע
 אמיה דשלמה למימר הלא שמעת ארי מלך
 אדניה בר חגית ורפונא דוד לא ידע ועתה
 לכי איעצך נא עצה ומלטי את-נפשך ואת-נפש
 בנך שלמה וכען איתא אמלכניך בען מלכא
 ושיזבי ית נפשיך וית נפש בריך שלמה לכי
 ובאי אל-המלך דוד ואמרת אליו הלא-אתה
 אדני המלך נשבעת לאמתך לאמר כי-שלמה בנך
 ימלך אחרי והוא ישב על-כסא ומדוע מלך
 אדניהו איזילי ותיעלין לות מלכא דוד ותימרין
 ליה הלא את רבונא מלכא קיימתא לאמתך
 למימר ארי שלמה בריך ימלך בתרי והוא
 יתיב על פרסי מלכותי ומדין מלך אדניה
 הנה עודך מדברת שם עם-המלך ואני אבוא
 אחריך ומלאתי את-דברך הא עד דאת
 ממלכא תמן קדם מלכא ואנא איעול בתרך
 ואקיים ית פתגמכי ותנא בת-שבע אל-המלך
 תחררה והמלך זקן מאד ואבישג השונמית משרת
 את-המלך ועלו בת שבע לקדם מלכא לאדרון

בית משכבא ומלכא סיב לחדא ואבישג דמן
 שונם משמשא קדם מלכא ותקד בת-שבע
 ותשתחו למלך ויאמר המלך מה-לך וכרעת
 בת שבע וסגידת למלכא ואמר מלכא מא לך
 ותאמר לו אדני אתה נשבעת ביהוה אלהיך
 לאמתך כי-שלמה בנך ימלך אחרי והוא ישב על-
 כסא ואמרת ליה רבונא את קיימתא במימרא
 די אלהך לאמתך ארי שלמה בריך ימלך בתרי
 והוא יתיב על פרסי מלכותי ועתה הנה אדניה
 מלך ועתה אדני המלך לא ידעת וכען הא
 אדניה מלך וכען רבונא מלכא לא ידעתא
 ויזבח שור ומריא-וצאן לרב ויקרא לכל-בני
 המלך ולאביתר הפהן ויואב שר הצבא ולשלמה
 עבדך לא קרא ונכס תורין ופטימין ועאן לסגי
 וזמין לכל בני מלכא ולאביתר כהנא וליואב
 רב חילא ולשלמה עבדך לא זמין ואתה אדני
 המלך עיני כל-ישראל עליך להגיד להם מי ישב
 על-כסא אדני-המלך אחרי ואת רבונא מלכא
 עיני כל ישראל סבירן עלך לתואה להון מן
 יתיב על פרסי מלכותא דרבונא מלכא בתרוהי
 והיה כשכב אדני-המלך עם-אבותיו והייתי אני
 ובני שלמה חפאים ויהי כד ישכוב רבונא
 מלכא עם אבותיו ואיחי אנא ובני שלמה
 מתרכין והנה עודנה מדברת עם-המלך ונתן
 הנביא בא והא עד דהיא ממללא קדם מלכא
 ונתן נביא עאל ויגידו למלך לאמר הנה נתן
 הנביא ויבא לפני המלך וישתחו למלך על-אפיו
 ארצה וחיואו למלכא למימר הא נתן נביא
 ואתא לקדם מלכא וסגיד למלכא על אפוחי
 על ארעא ויאמר נתן אדני המלך אתה אמרת
 אדניהו ימלך אחרי והוא ישב על-כסא ואמר
 נתן רבונא מלכא את אמרת אדניה ימלך
 בתרי והוא יתיב על פרסי מלכותי פי וירד
 היום ויזבח שור ומריא-וצאן לרב ויקרא לכל-בני
 המלך ולשרי הצבא ולאביתר הפהן והנכס אכלים
 ושתים לפניו ויאמרו יהי המלך אדניהו ארי נחת
 יזמא דין ונכס תורין ופטימין ועאן לסגי וזמין
 לכל בני מלכא ולרבני חילא ולאביתר כהנא
 והאנן אכלין ושתן קדמוהי ואמרו יצלח
 מלכא אדניהו ולי אני-עבדך ולצדוק הפהן ולבניהו
 בן-יהוידע ולשלמה עבדך לא קרא ולי דאנא
 עבדך ולצדוק כהנא ולבניהו בר יהוידע
 ולשלמה עבדך לא זמין אם מאת אדני המלך
 נהיה הדבר הזה ולא הודעת את-עבדיך מי ישב
 על-כסא אדני-המלך אחרי ואם מן רבונא מלכא

עבד קרי (הוה

הוה פתגמא הדין. ולא הודעתא ית עבדך. מן יתיב. על פרסי מלכותא דרבוני מלכא בתרוהי: ויען המלך דוד ויאמר קראו לי לבת שבע ותבא לפני המלך ותעמד לפני המלך: ואתיב מלכא דוד ואמר. קרו לי לבת שבע. ואתת לקדם מלכא. וקמת קדם מלכא: וישבע המלך ויאמר חיי יהוה אשר פדה את נפשי מפל צרה: וקיים מלכא ואמר. קיים הוא יי. דפרק ית נפשי מפל עקא: פי פאשר נשבעתי לך ביהוה אלהי ישראל לאמר פי שלמה בנך ימלך אחרי והוא ישב על כסאי תחת פי כן אעשה היום הזה: ארי. כמא דקיימית לך. כמיטרא דיי אלהא דישראל למימר. ארי שלמה בריך ימלך בתרי. והוא. יתיב על פרסי מלכותי תחת פי. ארי. כן אעביד יומא הדין: ותקד בת שבע אפים ארץ ותשתחו למלך ותאמר יחי אדני המלך דוד לעלם: וכרעת בת שבע על אפהא על ארעא. וסגידת למלכא. ואמרת. יתקיים רבוני. מלכא דוד לעלם: וגם ישב שלמה על כסא המלוכה: ואף יתיב שלמה. על פרסי מלכותא: ע"י

ברא אמיר ליקרא ית אבא. ועבדא למדחל מן קדם רבוניה. ואם כאב אנא אן דאתון מיקרין קדמי. ואם פרבון אנא אן דאתון דחלין מן קדמי. אמר יי צבאות. לכוון פהניא דמבסרין על שמי. ואם תימרון. כמא בסרנא על שמך: מגישים על מזבחי לחם מגאל ואמרתם כמה גאלנוך באמרכם שלחן יהוה נבזה הוא: מקרבין אתון על מדבחי קרבן מרחק. ואם תימרון כמא מרחק. בדאתון אמרין. פתורא דיי בסיר הוא: וכי תגישון עור לזבח אין רע וכי תגישו פסח וחלה אין רע הקריבהו נא לפחתך הירצה או הישא פניך אמר יהוה צבאות: ודאתון מקרבין דעוויר לדבחא הלא ביש. ודאתון מקרבין. דחגיר ודמריע הלא ביש. קריבהי פען לשלמונה דעלך. היתרעי כך או היסב אפך. אמר יי צבאות: ועתה חלונא פניאל ויהננו מידכם היתה זאת הישא מכס פנים אמר יהוה צבאות: וכען. צלו כען קדם אלהא ויקביל צלותנא. מידכון הות דא. היתנספון לכוון אפיין. אמר יי צבאות: מי נס-בכם ויסגר דלתים ולא-תאירו מזבחי חנם איך-לי חפץ בכם אמר יהוה צבאות ומנחה לא-ארצה מידכם: מן אף הכא בכון ויגיה דשי בית מקדשי. ולא תקרבון על מדבחי קרבן מרחק. לא רעוא קדמי בכון. אמר יי צבאות. וקורבן לרעוא לא אקביל מידכון: פי ממורח-שמש ועד-מבוא גדול שמי בגוים ובכל-מקום מקטור מגש לשמי ומנחה מהורה פי-גדול שמי בגוים אמר יהוה צבאות: ארי מפרנח שמשא ועד מעליה. רב שמי ביני עממיא. ובכל עדן דאתון עבדין רעותי אנא אקביל צלותכון. ושמי רבא מתקדש על ידיכון. וצלותכון כקורבן דכי קדמי. ארי רב שמי ביני עממיא. אמר יי צבאות: ואתם מחללים אתו באמרכם שלחן יהוה מגאל הוא וניבו נבזה אכלו: ואתון מחלין יתיה. בדאתון אמרין. פתורא דיי בסיר הוא. ובסירן מתנתא מניה: ואמרתם הנה מתלאה והפתתם אותו אמר יהוה צבאות והבאתם גזול ואת-הפסח ואת-החולה והבאתם את-המנחה הארצה אותה מידכם אמר יהוה: ואם תימרון הא דאיתנא מליאותנא ושניקתון יתיה. אמר יי צבאות. ומיתן אתון דאנים. ודחגיר ודמריע. ומיתן אתון ליה כקורבנא. האקביל יתיה ברעוא. מידכון אמר יי: וארור נוכל ויש בעדרו זכר ונרר וזבח משחת לאדני כי מלך גדול אני אמר יהוה צבאות ושמי נורא בגוים: וליט דיעביד בנכל. ואית בעדריה דבר. והוא תיב בגור. ודבת

הפטרת תולדות כמלאכי סי' א'

משא דבר-יהוה אל-ישראל ביד מלאכי: מפל פתגמא דיי על ישראל. ביד מלאכי דאתקרי שמיא עזרא ספרא: אהבתי אתכם אמר יהוה ואמרתם כמה אהבתנו הלא-את עשו ליעקב נאס-יהוה ואהב את-יעקב: רחומית יתכון אמר יי. ואם תימרון כמא רחומתנא. הלא אתא עשו ליעקב אמר יי. ורחומית ית יעקב: ואת-עשו שנאתי ואשים את-הריו שממה ואת-נחלתו לתנות מדבר: וית עשו רחיקית. ושוייתי ית מורוהי לצדו. וית אחסנתיה לצדות מדבר: פי-תאמר אדום רששנו ונשוב ונבנה חרבות פה אמר יהוה צבאות המה יבנו ואני אהרום וקראו להם גבול רשעה והעם אשר-זעם יהוה עד-עולם: ארי יימרון אדומאי את-מספננא. כען עתנא. ונתוב ונבני חרבתא. כדנן אמר יי צבאות. אנן יבנון ואנא אפגור. ויקרון להון תחומיה דעמא רשיעא. ועמא. דאיתי יי עליהון לזט עד עלמא: ועיניכם תראינה ואתם תאמרו יגדל יהוה מעל לגבול ישראל: ועיניכון יהויין. ואתון תימרון יסגי יקרא דיי. דאפתי ית תחומא דישראל: כן יכבד אב ועבד אדניו ואס-אב אני איה כבודי ואס-אדונים אני איה מוראי אמר יהוה צבאות לכם הכהנים בוני שמי ואמרתם כמה בוינו את-שמך: הא על

דמחבל

(* יש נודנים להוסיף עוד פסוק זה

דמחפל קדם יי. ארי מלך רב אנא. אמר יי
צבאות. ושמי חסין בעממיא: ועתה אליכם המצוה
הזאת הפתנים: ובען. לכון. תפקידתא הדא
כהניא: אמלא תשמעו ואסלא תשימו על-לב
דתת פבוד לשמי אמר יהוה צבאות ושלחתי בכם
את המארה וארותי את פרכותיכם ונס-ארותיה
פי אינכם שמים על-לב: אם לא תקבלון. ואם
לא תשוון דחלתי על לב קטן יקרא לשמי.
אמר יי צבאות. ואשלח בכון ית מארתא. ואלוט
ית פרכתכון. ואף אלוטנה. ארי ליתכון משוון
דחלתי על לב: הנני גער לבם את-הזרע ווריתי
פרש על-פניכם פרש חניכם ונשא אתכם אלו:
האנא גוף בכון בעללת זרעא. ואגלי בהתת
חוביכון על אפיכון. ואכפיל רבות חניכון. ויתמנע
חולקכון מניה: וידעתם פי שלחתי אליכם את
המצוה הזאת להיות בריתי את-לוי אמר יהוה
צבאות: ותדעון. ארי שלחתי לותכון. ית תפקידתא
הדא. למהו קמי עם לוי. אמר יי צבאות:
בריתי | היתה אהו החיים והשלום ואתגסלו מורא
ויראני ומפני שמי נחת הוא: קמי הוה עמיה.
חי ושלמא. ויהבית ליה אוקפן אוריתי שלים
ודחיל כן קדמי. ומן קדם שמי דחיל הוא: תורת
אמת היתה בפיהו ועולה לא-נמצא בשפתיו בשלום
ובטישור הלך אתי רבים השויב מעין: אוריתא
דקושטא הות בפומיה. ושקרא לא אשתכח
בשמוותיה. בשלמא ובתרצותא הליך קדמי.
וסניאין אתיב מחובא: פי שפתי כהן ישמרודעת
ותורה יבקשו ספיהו פי מלאך יהוה צבאות הוא:
ארי שפתי כהן יטרון מדע. ואוראת יבעון מפומיה:
ארי משמיש קדם יי צבאות הוא: ואתם סרתם
מן-הדרך הכשלתם רבים בתורה שחתם ברית
הלוי אמר יהוה צבאות: ואתון סמיתון מן אורחא.
אתקלתון סניאין באוריתא. חבילתון קומא דעם
לוי. אמר יי צבאות: ונס-אני נתתי אתכם נבזים
ושפלים לכל-העם כפי אשר אינכם שמרים את-
דרכי ונשאים פנים בתורה: ואף אנא. יהבית יתכון.
בסירין ותלשין לכל עממיא. כמא דליתכון נטרין
ית אורחן דתקנו קדם יי. ונסבין אפין באוריתא:
הלוא אב אחד לכלנו הלוא אק אחד בראנו מדוע
נבגד איש באהיו להלך ברית אבתינו: הלוא אבא
חד לכלנא. הלוא. אלה חד ברא יתנא. מדין. נשקר
גבר באחיה. לאפסא קומא דעם אבהתנא:
בגדה יהודה והועבה נעשתה בישראל ובירושלם
כי | הלל יהודה קדש יהוה אשר אהב ובעל בתי
אל נבר: שמרו דבית יהודה. והועיבא. אתעבידת

בישראל ובירושלם. ארי אפיו דבית יהודה.
נפשהון דהות קדישא קדם יי דרתים. ואתרעיאו
למסב להון נשין מן בנת עממיא: יכרת יהוה
לאיש אשר יעשנה ער וענה מאהלי יעקב ומגיש
מנחה ליהוה צבאות: ישיצי יי. לגבר דינעבדנה
פר ובר בר. מקרוי יעקב. ואם פהין הוא לא יהי
לה בר דמקריב קורבנא. בבית מקדשא דיי
צבאות: וזאת שנית תעשו פפות דמעלה את-
מוצח יהוה כפי ואגקה טאין עוד פנות אל-המנחה
ולקחת רצון מירכם: ודא הגינות דאתון עבדין.
הפת דמעלה ית מדבאה דיי. דבכן ודמדנקין.
כדלית עוד. אתפנאה לקורבנא. ולקבלא יתיה
ברעיא מידכון: ואמרתם על-דמה על פי-יהוה
העיד בינה ובין | אשת געוריה אשר אתה בגדתה
בה והיא חברהך ואשת בריהך: ואם תימרין על
מא. על דיי אסהיד בינה. ובין אתת נקותך. דאת
שקרת בה. והיא שותפתך ואתת קוסך: ולא
אחד עשה ושאר רוח לו ומה האחד מבקש זרע
אלהים ונשמרתם ברוחכם ובאשת געוריה אל-
יבגד: הלוא חד הוה אברהם יחידאי דמניה אתברי
עלקא. ומא חד בעי. אלהין דיתקנים ליה וחד
מן קיי. ותסתמרון בנפשיתכון. ובאתת נקותך
לא תשקר: פי-שנא שלח אמר יהוה אלהי ישראל
ובפה חסם על רבושו אמר יהוה צבאות ונשמרתם
ברוחכם ולא תבגדו: ארי אם סגית לה פטרה.
אמר יי אלהא דישראל. ולא תכפי חמאה בלבושך.
אמר יי צבאות. ותסתמרון בנפשיתכון ולא
תשקרין: הוגעתם יהוה בדברייכם ואמרתם בפה
הוגענו באמרתם כל-עשה רע טוב | פעיני יהוה
ובהם הוא הפץ או איה אלהי המשפט: אהליתון
קיי בפחגמיכון. ואם תימרין כמא אהלינא קדמוהי.
בדאתון אמרין. כל עביד ביש. תקין קיי. וכהון
רעוא קדמוהי. או איפא אלהא דעביד דינא:
הנני שלח מלאכי ופגה-דרך לפני ופתאם יבוא
אל-היכלו הארון | אשר-אתם מבקשים ומלאך
הברית אשר אתם הפצים הנה-יבא אמר יהוה
צבאות: האנא שלח מלאכי. ויפני אורחא קדמי.
ובהפיך ייעול להיכליה. רבנא דאתון בען. ומלאך
קומא. דאתון צבן ביה הא אתי. אמר יי צבאות:
ומי מכלכל את-יוס בואו ומי העמד בתראותו פי-
הוא פאש מצוקה וכברית מכבסים: ומן מסובר
ית יום מיתוהי. ומן יקום באתגליותיה. ארי רגויה
כאשתא ממסי. וכבוריתא דמחורין בה: וישב
מצוקה ומטהר כסף ומחר את-בני-לוי ונקק אתם
בזהב וככסף והיו ליהוה מגיש מנחה בצדקה:
ויתגלי

קדם יי עם דבית יהודה. ולאסערא על יעקב באורחתיה. בעובדותי תקניא יתיב ליה: בפמן עקב אתדאתו ובאנו שרה אתאלהים: נביא אימר להון. הא יעקב אבוכון עד לא אתיליד אמיר דיסני מן אחוהי. ובתוקפיה אתררב עם מלאכא: וישר אל-מלאך ויכל בכח ויתחנן-לו בית-אל ימצאנו ושם ידבר עמנו: ואתררב עם מלאכא ויכיל. בכא ובעא מניה. בית אל אתגלי עלוהי. ותמן ימליל עמנא: ויהוה אלהי הצבאות יהוה זכרו: הא יי אלהי צבאות דאתגלי על אברהם יצחק ויעקב. וכמא דאמיר על ידי משה. יי דוכרניה לכל דרודר: ואתה באלהיך תשוב חסד ומשפט שמר וקנה אל-אלהיך תמיד: ואת בפולחנא דאלהיך תתקף. חסדא ודינא מר. וספר לפורקנא דאלהיך תדירא: פנען בידו מאוני מרמה לעשק אהב: לא תהון פתגרין. דבידיהון מאונון דנכל לפינס רחמין: ויאמר אפרים אך עשרתי מצאתי און לי פל-יניעי לא ימצאו-לי עון אשר-חטא: ואמרו דבית אפרים. ברם עתנא. אשכחנא אוניס לנא. נביא אימר להון. הא כל עתריכון. לא יתקנים לכון ביום תושלמת חובין: ואנכי יהוה אלהיך מארין מצרים עד אושיבך באהלים פימי מועד: ואנא יי אלהיך דאפיקך מארעא דמצרים. עוד. אותיבך במשכנין פימי קדם: ודפרתי על-הנביאים ואנכי חוון הרביתי וביד הנביאים אדמה: ומלילית עם נבייא. ואנא נבואן אסגיתי. וביד עבדי נבייא שלחית: אם גלעד און אד-שוא היו בגלגל שורים זבחו גם מזבחותם בגלים על תלמי שדי: אם בגלעד הון אנוסין. ברם בבית גלגלא תורין למעון דבחו. אף איגוריהון אסניאו פיגרין. על תחומי הקלן: וברח יעקב שרה ארם ויעבד ישראל באשה ובאשה שמר: נביא אימר להון. הא יעקב אבוכון אול לחקלי ארם. ופלה ישראל באתתא. ובאתתא גמר ענא: ובנביא העלה יהוה את-ישראל ממצרים ובנביא נשמר: ואף פד נחתו אבהתכון למצרים נביא שלח יי. ואפיק ית-ישראל ממצרים. ועל ידי נביא אתנמר: ער

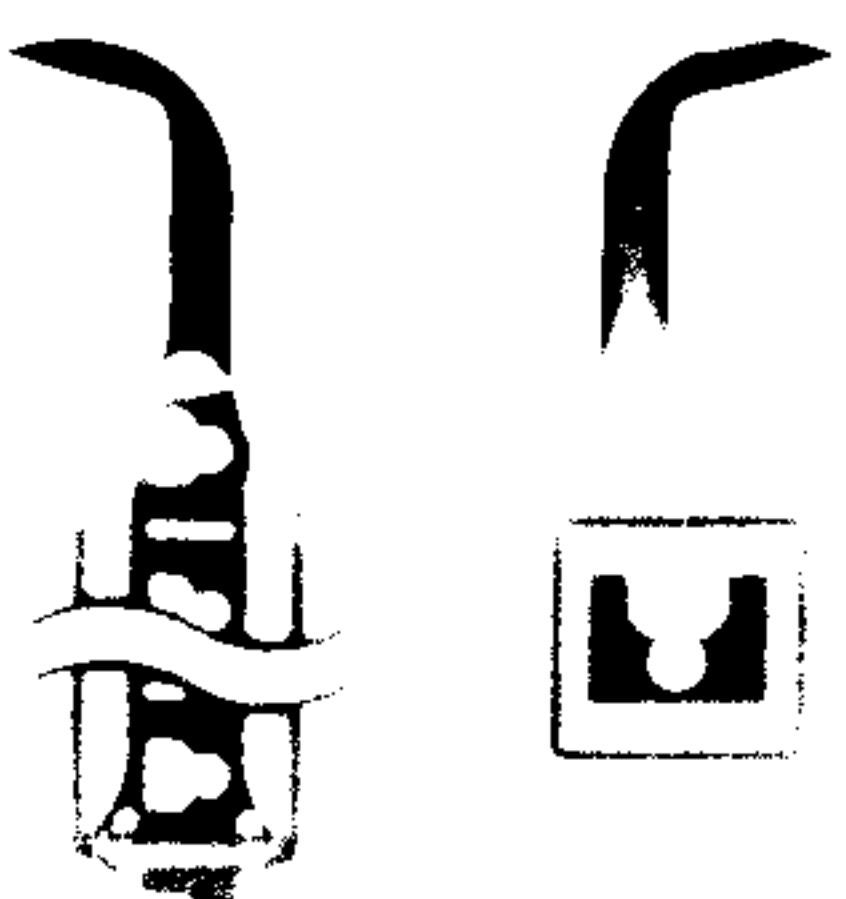
ויתגלי לצרפא ולדכאה פגבר דמצריף ומדפי כספא. וידפי ית בני לוי ויוקיק יתהון. פדהבא וככספא. ויהון קדם יי. מקרבין קורפן בזבו: וערבה ליהוה מנחת יהודה וירושלם פימי עולם וכשנים קדמניות: ויתקבל קדם יי. קורפן אנש יהודה ויתבי ירושלם. פימי עקמא. וכשנין דמלקדמין: ער

הפטרת ויצא (כתרי עשר הושע סי' י"א)

ועמי תלואים למשובתי וארעל יקראהו יחד לא ירזם: ועמי פליגין למתב לאוריתי. במרנעא קשיא יתערעון. פדהא לא יתכן בקומא זקופא: אך אתנה אפרים אמנה ישראל אך אתנה כאדמה אשימך בצבאים נהפך עלי לפי יחד נכמרו נחומי: איכדין אמסרנך אפרים. אשיצניך ישראל. איכדין אפהנך כאדמה. אשינך בצבויים. מתעדע מימר רעותי לקבלי. פדהא מתגולקא רחמת אבהתכון: לא אעשה חרון אפי לא אשוב לשחת אפרים פי אל אנכי ולא-איש בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר: לא אעביד תקוף רגזי. לא יתוב מימרי לחבלא בית ישראל. ארי אנא אלהא ומימרי לעלמא קיים. ולית עובדי פבני בסרא דדודין על ארעא. בן גזרית דביניכון שכינתי קדישא. ולא אחליף בקריא אחרו עוד ית ירושלם: אחרי יהוה ילכו כאריה ישאג פיהווא ישאג ויחררו בנים מים: פתר פולחנא דיי. יתכון מימריה פאריא דמכלי. ארי הוא יכלי. ויתפנשוון גלותהון מפערבא: וחררו כצפור ממצרים וכיונה מארין אשור והושבתים על-בתיהם נאס-יותה: כעופא דאתי בגלאי בן יתון דגלו לארעא דמצרים. וכיונה דתיבא לנו שובבה בן יתובון דאסלמלו לארעא דאתור. ואתיבנון בשלם לבתיהון. ומימרי יהי בסעדהון אמר יי: סכבני בפחש אפרים ובמרכה בית ישראל ויהודה עד רד עם-אל ועסקדושים נאמן: אסניאו קדמי בכרפין בית אפרים. ובגבלין בית ישראל. ודבית יהודה. הון מתקפין בפולחני עד גלא עמא דאלהא מארעהו. ואנון דחוון פלחין קדמי בבית מקדשא מתקפן עמא קדישא. בן הון קיימין: אפרים רעה רוח ורדף קדים כל-היום בזב ושר ירבה וברית עם-אשור יכרונו ושמן למצרים זבל: בית ישראל. דמן לדרות דרע ועלעול חציר. כל יומא. כדפין זבוא מסנן. וקים עם אתוראת אקמו. וקורבנא למצרים מובלין: וריב ליהוה עם-יהודה ולפקד עלי יעקב בדרחמי כסעלליו ישכ לו: ודינא

הפטרת וישלח (כתרי עשר עובדיה)

חוון עבדיה פדהאמר אדני יהוה לאדום שמועה שמענו מאת יהוה וציר בגוים שלח קמו ונקומה עליה לפולחמה: נבואת עובדיה. כדן אמר יי אלהים לאדום. בשורה שמענא מן קדם יי. ואווד בעממיא שלית. קומי. ונתענה

עלה לקרבא : הנה קמן נתתיך בגוים ביוז אתה
מאד : הא חלש . יהבתך בעממיא . בסור את
לחרא : ודון לבך השיאך שכני בתגורסלע מרום
שבתו אמר בלבן מי יורדני ארץ : רשע לבך
אמעיק . דאת דמי לנשרא דשרי בשני כיפא
ברומא מותביה . אמר בלביה . מן יחנני לארעא :
אסתגביה פנשר ואסבין פוכבים שים קנד משם
אורידי נאסיהוה : אם תרים פנשרא . ואם פיני
פוכביא תשוי מדורך . מהמן במימרי אחתנד
אמר יי : אסגנבים באילך אסשרדי לילה איך
נדמיתה הלוא יגנבו דים אסבצרים באו לך הלוא
ישאירו עללות : אם גנבין אתו עלך אם בוזי
ליליא . איכדין הויתא דמוך . עד דגנבו מסתהון .
אם חטופין פקטופין אתו עלך . הקא משארין
לך עוללן : איך נחפשו עשו נבעו מצפוני :
איכדין אתפליש עשו . אתגליי מממורוהי : עד
הגבול שלחוה כל אנשי בריה השיאך יכלו לך
אנשי שלמך לחמך ישימו מזור תחתך אין תבונה
בו : מן תחומא אנליך . כל אנש קימך . אמעיק .
יכלו לך אנש שלמך . אכלי פתורך . שויאו תקלא
תחותך . מדלית בך סוכלתנו : הלוא ביום ההוא
נאסיהוה והאבדתי חכמים מאדום ותבונה מהר
עשו : הלא בעדנא הוא אמר יי . ואיכיד תכימין
מאדום . וכל גבר דביה סוכלתנותא מברכא
דעשו : וחתו גבוריך תימן למען יפרת איש מהר
עשו מקמל : ויתברון גברך דרומא . בדיל דישתיעי
גברא דביה צורכא . מברכא דעשו מקמול : מתמם
אתיך יעקב תכסף בוששה ונברת לעולם : מחטופי .
אחוך יעקב תחפינד בהתא . ותשתיעי לעלם :
ביום עמדך מנגד ביום שבות זרים חילו ונכרים
באו שערין ועל ירושלם יהו גורל גס-אתה כאחד
מהם : ביום מקמך מקביל . ביומא . דבוו עממיא
נכסוהי . ונוכראין עאלו בקרווהי . ועל ירושלם
רמו עדבין . אף את פחד טנהון : ואלתרא ביום
אתיך ביום נכרו ואלתשמח לבני-יהודה ביום
אבדם ואלתגדל פיך ביום צרה : ודחזיתא ביומא
דאחוך ביום תבריה . ודחזיתא לבני יהודה ביום
תברוהון . ודאסגיתא למלא רברבן בעדן עקא :
אלתבוא בשער-עמי ביום אידם אלתרא גס-
אתה ברעתו ביום אידו ואלתשלחנה בחילו
ביום אידו : דעלתא בתרעי עמי ביום תברוהון .
דחזיתא אף את . בבשתיה ביום תבריה .
ודאשיטתא ידך בנכסוהי ביום תבריה : ואלת-
תעמד על-הפרק להכרית את-פליטיו ואלתסגר
שרידי ביום צרה : ודקמתא על פרקא . לשיעאה

שדיו כרי

ית מערקוהי . ודמסרתא משויבוהי בעדן עקא :
פירקוב יסיהוה על-כל-הגוים פאשר עשית
יעשה לך גמלק ישוב בראשך : ארי קריב יומא
דעתיד למיתי מן קדם יי על כל עממיא . כמא
דעברתא פן יתעביד לך . גמלק יתתב ברישך :
פי פאשר שתיתם על-הר קדשי ישתו כל-הגוים
תמיד ושתו ולעו והיו כלוא היו : ארי . כמא
דחזיתון על מחת מורא דקדשי . פן ישתון כל
עממיא כס פורענותהון תדירא . וישתון ויסתלעמון .
ויהון כדלא הו : ובהר ציון תהיה פליטה ותיה
קדש וירשו בית יעקב את מורשיהם : ובמורא
דציון . תהי שויבא ויהון קדישין . ויחסנון דבית
יעקב . נכסי עממיא דהו מחסנון להון : והיה
בית-יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש
ודלקו בהם ואכלום ולא-יהיה שריד לבית עשו
פי יהוה דבר : ויהון דבית יעקב תקופין פאישתא
ובית יוסף חסינן פשלהביתא . ובית עשו חרשין
כקשא . וישלמון בהון ויקמלונונון . ולא יהי שויבא
לבית עשו . ארי במימרא דיי גזיר פן : וירשו
הנגב את-הר עשו והשפלה את-פלישתים וירשו
את-שרדה אפרים ואת שדה שמרון ובנימן את-
הגלעד : ויחסנון יתבי דרומא ית ברכא דעשו .
ויתבי שפילתא ית ארע פלשתאי . ויחסנון ית
קרני אפרים . וית קרני שמרון . ודבית בנימין
יחסנון ית יתבי ארע גלעד : וגלת החל-הוה לבני
ישראל אשר-פנענים עד-צרפת וגלת ירושלם אשר
בספרד ירשו את ערי הנגב : וגלות עמא דרין .
לבני ישראל דבארע פנענאה עד צרפת . וגלות
ירשלם דבספמיא . יחסנון . ית קרני ארע דרומא :
ועלו מושיעים בהר ציון לשפט את-הר עשו והיתה
ליתה המלוכה : ויסקון משויבין בסורא דציון .
למדן ית ברכא דעשו . ותתגלי מלכותא דיי על
כל יתבי ארעא : עי

הפטרות וישב (כתרי עשר עמים סי' ב')

פה אמר יהוה על-שלישה פשעי ישראל ועל-
ארבעה לא אשיבנו על-מכרם בכסף צדיק ואכיון
בעבור נעלים : כדנן אמר יי . על תלתא חובי
ישראל . ועל ארבעא לא אשבוק דהון . על דובינו
בכספא זבאין . וחשיביא בדיל דיהסנון : השאפים
על-עפר-ארץ בראש דלים ודך עננים יפו ואיש
ואביו ילכו אל-הנערה למען חלל את-שם קדשי :
דשיטין פעפרא דארעא ריש מסבניא . ורין
חשיביא מסטן . וגבר ואכוהי . אזלין לות עולימתא .
בדיל לאהלא ית שמיא דקדשי : ועל-בגדים

חבלים

האדמה ולכוד לא ילכוד : התפול צפרא בקולא
 על ארעא . וציד לית לה . הישור קולא מן ארעא .
 ומיחד לא ייחוד : אסייתקע שופר בעיר ועם לא
 יחרדו אסתתיה רעה בעיר ויהיה לא עשה : אם
 יתקע שופרא בקרתא בלא זמניה . ועמא דבה לא
 יזועון . אם תהי בשתא בקרתא . ומן קדם יי
 לא אתעבידת : כי לא יעשה אדני יתה דבר כי
 אסיגלה סודו אלעבדיו הנביאים : ארי לא בשרון
 פתנמן דמתעבדון . קדם יי אלהים . אלהין גרי
 רזיה . לעבדוהי נבייא : אריה שאג מי לא יבא
 אדני יתה דבר מי לא יבא : אריא נהים מן לא
 ידחל . יי אלהים מליד . מן לא יקבל נבואתא : עד

הפטרת מקין (במלכים א' ס' ג' ט"ו)

ויקץ שלמה והנה חלום ויבוא ירושלם ויעמד ו
 לפני ארון ברית יהוה ויעל עלות ויעש שקמים
 ויעש משתה לכלעבדיו : ואתער שלמה והא
 חלמא . ואתא לירושלם . וקם קדם ארנא די . ואסיק
 עליון . ונביס נכסת קודשין . ועבד משתאי לכל
 עבדוהי : או תבאנה שתים נשים זנות אלחמלק
 ותעמדנה לפניו : בבין אתתא . תרתין גשין
 פונקנון למדון קדם מלכא . ומא קדמוהי : ותאמר
 האשה האחת כי אדני אני והאשה הזאת ישבת
 בבית אחר ואלד עמה בבית . ואמרת אתתא הדא
 בבעו רבונ . אנא ואתתא הדא . יתבן בבית אחד .
 וילידית עמה בביתא : ויהי ביום השלישי ללדתי
 ותלד גם האשה הזאת ואנחנו יחדו אינור אתנו
 בבית זולתי שתים אנחנו בבית : והנה ביומא
 תליתתא למילדי . וילינת אף אתתא הדא . ואנחנא
 כחדא . לית נוכראי עמנא בביתא . אלהין . תרתין
 אנחנא בביתא : וימת בן האשה הזאת לילה אשר
 שכבה עליו : ומית . בר אתתא הדא בליליא .
 השכיבת עלוהי : ותקם בתוך הלילה ותקח אתי
 בני מאצלי ואמתו ישנה ותשכיבהו בחיקה ואתי
 בגנה הפת השכיבה בחיקי : וקמת בגו ליליא
 ונסיבת ית ברי בלתי . ואמתו דמכא . ואשכיבתיה
 לותה . וית ברה מיתא אשכיבת לותי : ואקם
 בפקר להניק את בני והנהימת ואתבונן אליו
 בפקר והנה לא היה בני אשר ילדתי : וקמית
 בצפרא . לאנקא ית ברי והא מית . ואסתפלית
 ביה בצפרא . והא . לא הנה ברי דילידית : ותאמר
 האשה האחרת לא כי בני חחי ובנד הפת וזאת
 אסרת לא כי בנד הפת ובני חחי ומדברנה לפני
 המלך : ואסרת אתתא אוהנתא לא כן . ברי
 חיא ובריד מיתא . ודא אמרא לא כן . בריד מיתא

חבלים ימו אצל פרימזבנו ונין ענושים ישתו בית
 אלהיהם : ועל שיונין דמשכון מסחרין . בסטר כל
 אינוריהון . וחמר אנסא שתן . בית מעותהון :
 ואנכי השמדתי את האמרי מפניהם אשר בגבה
 ארזים גבהו וחסן הוא פאלונים ואשמיד פרו טמעל
 ושרשו מתחת : ואנא . שיציתי ית אמרנא מן
 קדמיהון . דכרום ארזין רוטיה . וחסין הוא פבלוטין .
 לשיציתי אביה מלעילא . ושורשוהי מלרע : ואנכי
 העליתי אתכם מארץ מצרים ואולד אתכם במדבר
 ארבעים שנה לרשת את ארץ האמרי : ואנא .
 אסיקת יתבון מארעא דמצרים . ודפרית יתבון
 במדברא ארבעין שנין . למירת ית ארעא אמרנא :
 ואקים מפניכם לנביאים ומבחוריקם לנזירים האף
 אין זאת בני ישראל נאם יהוה : ואקמית מפניבון
 לנביין . ומעולימבון למלפין . האף לית דא . בני
 ישראל אמר יי : ותשקו את הנזירים יין ועל
 הנביאים צויתם לאמר לא תנבאו : ואמעיתון ית
 מלפיו בחרא . ועל נבייא פקידתון למימר . לא
 התנבון נבואה : הנה אנכי מעיק תהתיכם פאשר
 תעיק העגלה המלאח לה עמיר : האנא מיתי
 עליבון עקא ומעיק פאתרכון . כמא דעיקא עגלתא .
 דמעניא לה עמירא : ואבד קנוס מקל וחוק לא
 יאמין פחו ונבור לא ימלט נפשו : ויבד בית
 עירוקי מדקליד . ודמקוף לא יחסן הלילה . ונבד
 לא ישויב נפשיה : ותפש הקשת לא יעמד וקל
 ברגליו לא ימלט ורכב הפוס לא ימלט נפשו :
 ואחיד קשתא לא יקום . ודקליל פרלוחי לא
 ישתייב . ורכיב סוסיא . לא ישויב נפשיה : ואמין
 לבו בגבורים ערום ינוס ביום ההוא נאם יהוה :
 ודמקוף לביה בגבריא . ערמלאה דלא זין . יערוק
 בעדנא ההוא אמר יי : שמעו את הדבר הזה אשר
 דבר יהוה עליכם בני ישראל על פלי המשפחה
 אשר העליתי מארץ מצרים לאמר : קבילו ית
 פתנמא הדין . דגור יי . עליבון בני ישראל . על
 כל זרעיתא . דאסיקת . מארעא דמצרים למימר :
 נק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה עדיין
 אפקד עליכם את פלי עונתיכם : לחוד בכון
 אתרעיתי . מכל זרעית ארעא . על פן אסער
 עליבון . ית כל חוביבון : הילכו שנים יחדו בלתי
 אסנערו : היתבון תרין בחדא . אלהין אם
 אודמנו : הישאג אריה ביער ומרף אין לו תימן
 כפיר קולו מפענתו בלתי אסילכר : הינהום אריא
 בחורשא . וציד לית ליה . הורים בר ארזין קליה
 סמפובעיתיה . אלהין אם אחד : התפול צפור
 עדיפת הארץ ומקש אין לה תועלתה פח מדי

(*) בקצת נוסחאות כ"ו דפיא (כתר תורה)

זכרי חיא. ודיינן קדם מלכא : ויאמר המלך זאת אמרת זה בני החי ובגד המת וזאת אמרת לא בני בגד המת ובני החי : ואמר מלכא. דא אמרא. דין פרי חיא ובדין מיתא. ודא אמרא לא כן. בדין מיתא ובדין חיא : ויאמר המלך קחו לי חרב וביאו חרב לפני המלך : ואמר מלכא איתאו לי חרבא. ואיתאו חרבא לות מלכא : ויאמר המלך גזרו את הילד החי לשנים ותנו את החצי לאחת ואת החצי לאחת : ואמר מלכא. פסוקו. ית רביא חיא לתרין. והבו פלגיה לחדא. ופלגיה לחדא : ותאמר האשה אשר בגנה החי אל המלך כי נכמרו רחמיה על-בנה ותאמר. בי אדני תגילה את חיכוד החי והמת אל-תמיתו וזאת אמרת גסילי גסילך לא יהיה גזרו : ואמרת אתתא דברה חיא למלכא. ארי אתגוללו רחמיהא על פרה. ואמרת בבכו רבוני. הבו לה ית ברא חיא. ומקטל לא תקטלוניה. ודא אמרא. אף דילי אף דיליך. לא יהי פסוקו : ויען המלך ויאמר תגילה את הילד החי והמת לא תמיתו חיא אמו : ואתיב מלכא ואמר. הבו לה ית רביא חיא. ומקטל לא תקטלוניה. חיא אמיה : וישמעו כל-ישראל את-המשפט אשר שפט המלך ויראו מפני המלך כי ראו כחכמת אלהים בקרבו לעשות משפט : ושמעו כל ישראל. ית דינא דין מלכא. ודחילו מן קדם מלכא. ארי חזו. ארי חכמתא דיי. במעוהי למעבד דינא : ויהי המלך שלמה מלך על-כל-ישראל : ויהו מלכא שלמה. מלכא על כל ישראל : עד"

הפטרת ויגש (בירקאל סי' ל"ז ס"ו)

ויהי דברי-הזה אלי לאמר : והוה פתגם נבואה מן קדם יי. עמי למימר : ואתה בן-אדם קח-לך עין אחד וכתוב עליו ליהודה ולבני ישראל חברי ולקח עין אחד וכתב עליו ליוסף עין אפרים וכל-בית ישראל חברו : ואת בר אדם. סב לך לוחא חד. וכתוב עלוהי שבטא דיהודה. ובני ישראל אחיהון. וסב לוחא חד. וכתוב עלוהי שבטא דיוסף שהוא שבטא דאפרים. וכל בית ישראל אחיהון : וקרב אתם אחד אל-אחד לך לעין אחד והיו לאחדים בידך : וקריב יתהון. חד לות חד. לך ללוחא חד. ויהון לחד בידך : ובאשר יאמרו אליך בני עמך לאמר תלוא-תגיד לנו מה-אלה לך : וכד ימרון לך. בני עמך למימר. הלא תחוי לנא מא אפין לך : דבר אליהם כה-אמר אדני יהוה הנה אני לקח את-עין יוסף אשר ביד

(* חברו קרי (* חברו קרי

אפרים ושבטי ישראל חברו ונתתי אותם עליו את-עין יהודה ועשיתם לעין אחד והיו אחד בדי : אתנבי להון. פדנן אמר יי אלהים. האנא מקריב ית שבטא דיוסף שהוא שבטא דאפרים. ושבטי ישראל אחיהון. ואחבר יתהון עלוהי ית שבטא דיהודה. ואעבידנן לעמא חד. ויהון חד קדמי : והיו העצים אשר תכתב עליהם בידך לעיניהם : ויהון לוחיא. ותכתוב עליהון. בידך לעיניהון : ודבר אליהם כה-אמר אדני יהוה הנה אני לקח את-בני ישראל מבין הגוים אשר הלכו-שם וקפצתי אתם מסביב והבאתי אותם אל-ארמתם : ואתנבי להון. פדנן אמר יי אלהים. האנא מקריב ית בני ישראל. מבני עממיא דאתגליאו לתמן. ואכניש יתהון מסחור סחור. ואעיל יתהון לארעהון : ועשיתי אותם לגוי אחד בארץ בחרו ישראל ומלך אחד יהיה לכלם למלך ולא יהיה עוד לשני גוים ולא יחצו עוד לשתי ממלכות עוד : ואעביד יתהון. לעמא חד בארעא פטור קודשא דישאל. ומלכא חד. יהי לכלהון למהוי מלכא. ולא יהון עוד לתרין עממין. ולא יתפלגון עוד. לתרתין מלכוון עוד : ולא יפמאו עוד בגלוליהם ובשקוציהם ובכל פשעיהם והושעתי אותם מכל מושבתיהם אשר חטאו בהם ומהרתי אותם והוילי לעם ואני אתיה להם לאלהים : ולא יסתאבון עוד. במעותהון ובשקוציהון. ובכל מרדיהון. ואפרוק יתהון. מכל סותבניהון דחבו בהון. ואדפי יתהון ויהון קדמי לעם. ואנא. אהוי להון לאלה : ועבדי דוד מלך עליהם ורועה אחד יהיה לכלם ובמשפטי ילכו וחקתי ישמרו ועשו אותם : ועבדי דוד מלכא עליהון. ופרנס חד יהי לכלהון. ובדיני יתכון. וקמי יפרון ועבדון יתהון : וישבו על-הארץ אשר נתתי לעבדי ליעקב אשר ישבו-בה אבותיכם וישבו עליה הפה ובניהם ובני בניהם עד-עולם ודוד עבדי נשיא להם לעולם : ויתבון על ארעא. דיהבית לעבדי ליעקב. דיתיבו בה אבהתכון. ויתבון עלה. אנון. ובניהון. ובני בניהון עד עלמא. ודוד עבדי. מלכא להון לעלם : וכרתי להם ברית שלום ברית עולם יהיה אותם ונתתים והרביתתי אותם ונתתי את-מקדשי בתוכם לעולם : ואגור להון קים שלם. קים עלם יהי עמהון. ואבריכנן ואסני יתהון. ואתן ית מקדשי. ביניהון לעלם : והיה משפני עליהם והייתי להם לאלהים והמה יהוילי לעם : ואשרי שכניתי ביניהון. ואהוי להון לאלה. ואנון יהון קדמי לעם : וידעו הגוים כי אני יהוה מקדש את-ישראל בהיות

(* חברו קרי (* יהו קרי מקדש

ואשבע לו ביהוה לאמר אסדאמיתך בחרב : והא
 עמך. שמעי בר גרא בר שיבט בנימין מעלמת .
 והוא לפני לישן מרירן . ביומא דאזולית למתנים .
 והוא נחת לקדמותי לירדנא . וקיימית ליה במימרא
 דיין למימר . דלא אקטלינגך בחרבא : ועתה אל-
 תנקוהו פי איש חכם אתה וידעת את אשר תעשה-
 לו והורדת את-שיבתו בדם שאול : וכען לא
 תופיניה . ארי גבר חפים את . ותדע ית דתעביד
 ליה . ותחית ית סיבתיה . בקטלא לשאול : וישכב
 דוד עסדאבתיו ויקבר בעיר דוד : ושכיב דוד עם
 אבהותיה . ואתקבר בקרתא דדוד : והימים אשר
 מלך דוד ערישראל ארבעים שנה בחברון מלך
 שבע שנים ובירושלם מלך שלשים ושלש שנים :
 ויומא . דמלך דוד על ישראל . ארבעין שנין .
 בחברון מלך שבע שנין . ובירושלם מלך . תלתין
 ותלת שנין : ושלמה ישב על-כסא דוד אביו
 ותפן מלכתו מאד : ושלמה . יתיב . על כורסי
 מלכותא דדוד אבוהי . ואתקנת מלכותיה לחדא :

מפטיר לשבת וראש חדש (במדבר כח)

ובימים השבת שני כבשים בני שנה
 תמימים ושני עשרנים סלת מנחה בקולה
 בשמן ונסכו : עלת שבת בשבתו ערי-
 עלת התמיד ונסכה : פ
 ובראשי חדשיכם תקריבו עליה ליהוה
 פרים בני בקר שנים ואיל אחד כבשים
 בני שנה שבעה תמימים : ושלשה עשרנים
 סלת מנחה בקולה בשמן לפר האחד
 ושני עשרנים סלת מנחה בקולה בשמן
 לאיל האחד : ועשרן עשרון סלת מנחה
 בקולה בשמן לכבש האחד עליה ריח
 ניחח אשה ליהוה : ונספיהם חצי ההין
 יהיה לפר ושלישת ההין לאיל ורביעת
 ההין לכבש יין זאת עלת חדש בחדשו
 לחדשי השנה : ושעיר עזים אחד
 להטאת ליהוה על-עלת התמיד יעשה
 ונסכו :

הפטרת שבת וראש חדש (בישעי ס"ו ס"ז)

פה אמר יהוה השמים כסאי והארץ הרם
 הגלי ארצה בית אשר תבנולי וארצה מקום
 מנוחתי : כדן אמר יי . שמאי פורסי יקרי .
 וארעא פיבש קדמי . אידן ביתא דתבנן קדמי .

מקדשי בתוכם לעולם : וידעון עממיא . ארי אנא
 יי . מקדיש ית ישראל . במהני מקדשי . בנייהון
 לעולם : ער"י

הפטרת ויהי (במלכים א' ס"ב)

ויקרבו ימידוד למות ויצו את-שלמה בנו
 לאמר : וקריבו יומי דוד לממת . ופקיד . ית
 שלמה בריה למימר : אנכי הלך בדרך כל-
 הארץ וחוקת והיית לאיש : אנא אזיל . באורח כל
 ארעא . ותתקף ותחי לגבר דחיל חטאין : ושמרת
 את-משמרת יהוה אלהיך ללכת בדרךך לשמר
 חקתיו מצותיו ומשפטיו ועדותיו ככתוב בתורת
 משה למען תשביל את כל-אשר תעשה ואת
 כל-אשר תפנה שם : ותפר . ית משמרת מימרא
 דיין אלהך . למחך באורחן דתקנן קדמוהי למטר
 קימוהי פקודוהי ודינוהי וסהדותיה . כמא דכתיב
 באוריתא דמשה . בדיל דתצלח . ית כל דתעביד .
 ולכל אתר דתתפני לתמן : למען יקים יהוה את-
 דברו אשר דבר עלי לאמר אסדאמיתך בחרב את-
 דרפם ללכת לפני באמת בכל-לבבם ובכל-נפשם
 לאמר לא יפרת לך איש מעל כסא ישראל : בדיל
 דיקיים יי ית פתגמוהי . דקיים עלי למימר . אם
 ישרון בנגד ית אורחון . למחך קדמי בקשוט .
 בכל לפחון ובכל נפשהון . למימר . לא יפסוק
 לך גבר . מעל כורסי מלכותא דישראל : וגם
 אתה ידעת את אשר-עשה לי יואב בן-נריה
 אשר עשה לשני-שרי צבאות ישראל לאבנר בן
 נר ולעמשא בן-יתר ויהרגם וישם דמי-מלחמה
 בשלם ויתן דמי מלחמה בחגרתו אשר במתניו
 ובנעלו אשר פרנגליו : ואף את ידעת . ית דעבד
 לי יואב פר צרויה . דעבד לתרון רבני הילוחא
 דישראל . לאבנר בר נר . ולעמשא בר יתר
 דקפילגון בערימותיה . ודמי דמתחשיב דמהון
 עלוהי פדם תבירי קרבא . ויהיב להון ככמנת
 שלמא . ואשד דמהון באספניקי דבחרציה . ודש
 במלכותא דברגלוהי : ועשית כחכמתך ולא-
 תורד שיבתו בשלם שאל : ותעביד כחכמתך .
 ולא תחית סיבתיה . בשלמא לשאול : ולבני
 ברזלי הגלעדי תעשה-חסד והיו באכלי שלחנה
 כידן קרבו אלי בכרחי מפני אבשלום אחיך :
 ולבני ברזלי גלעדא תעביד טיבו . ויהון באכלי
 סתורך . ארי אנן סופיקו צורכי . במערקי . מן
 קדם אבשלום אחוק : והנה עמך שמעי בן-
 גרא בן-הימני סבתרים והוא קללני קדלה נמרצת
 ביום לבתי מחנים והוא-יורד לקראתי תירדן

ואידן

ואידין הוא אתר בית אשריות שכונתי : ואתפלג
אלה ידי עשתה ויהיו כל אלה נאם יהוה ואלוה
אביט אל עני ונכה דוד וחרד על דברי : וית כל
אלין גבורתי עבדת. הלא הוא כל אלין אמר יי.
ובדין רעוא קדמי לאסתכלא ביה. בדענותן ומכיד
רוח. ומשתוי לקביל פלחני : שוחט השור מכה
איש זיבח השנה ערף כלב מעלה מנחה דסחזיר
מוכיר לבנה מברך און גסהמה פחרו בדרכיהם
ובשקוציהם נפשם חפצה : נכים תור פקמיל גבר.
דבת אמר פנקוף כלב. מסיק קרבן דם חזירא. קרבן
מתנתהון מתנת אונים אף אנון אתרעיא באורחתהון
ובשקוציהון נפשהון אתרעיא : גס-אני אבחר
בתעלוליהם ומגורתם אביא להם יען קראתי ואין
עונת דברתי ולא שמעו ויעשו הרע בעיני ובאשר
לא חפצתי פחרו : אף אנא אצפי בתברהון. וממא
דיציפו לא ישתזבון. חלק דשלחית נביי ולא
תבו. אתנביאו ולא קבילו. ועברו דביש קדמי.
ובדלא צבינא אתרעיא : שמעו דברי יהוה התרדים
אל דברו אמרו אחיכם שנאיכם מגדליכם למען
שמי יכפר יהוה ונראה בשמחתכם והם יבשו :
קבילו פתגמא דיי. צדיקיא דמשתוו למביל
פתגמי רעותיה. אמרין אחיכון סנאיכון מרחקיכון.
בדיל שמי יסני יקרא דיי. ונחזי בחדותכון ואנון
יפהתון : קול שאון מעיר קול מהיכל קול יהוה
משלם גמול לאיביו : קל אתרגושא מקרתא
ירושלם. קלא מהיכלא. קל מימרא דיי. דמשלם
גמלא לבעלי דבבוהי : בטרם תחיל ילדה בטרם
יבוא חבל לה והמליטה זכר : עד לא מיתי עקא
לה תתפריק. ועד לא ייתי לה זייע. פחבלין על
ילדא יתגלי מלפה : מי שמע פזאת מי ראה פזאה
היחל ארץ ביום אחד אס-יולד גוי פעם אחת פי
חלה גס-ילדה ציון את-בניה : מן שמע פזדא.
מן הוא פאלין. האפשר דתתעביד ארעא ביומא
חד. אם יתברי עמה זמן חדא. ארי עתידא
דתתנחם ציון ותתמלי מעם גלוותהא : האני
אשפיר ולא אוליד יאמר יהוה אס-אני המוליד
ועצרתני אמר אלהיך : אנא אלהא ברית עלמא
מבראשית אמר יי. אנא ברית כל אנשא. אנא
בדדית יתהון לביני עממיא. אף אנא עתיד לבנשא
גלוותיך אמר אלהיך : שמחו את-ירושלם וגילו
בה כל-אתביה שישו אתה משוש פל-המתאבלים
עליה : חדו בירושלם. ובוועו בה כל רחמיהא.
דוצו עמה דייץ. כל דהו מתאבלין עליה : למען
תינקו ושבעתם משד תנחמיה למען תמצו
והתענותם מזיו כבודה : בדיל דתפנקון ותשבעון.

מבזת תנחמיהא. בדיל דתשתון. ותתרוון מתמר
יקרה : פירכה | אמר יהוה הנני נוטה אליה פנהר
שלום וכנחל שוטף כבוד גוים וינקתם על-צד
תנשאו ועל-פרכים תשעשעו : ארי כדנן אמר יי.
האנא מיתי לה. כשפע נהר פרת שלם. וכנחל
מגבר. יקר עממיא ותתפנקון. על גססין תתנולון.
וער רכובין תתרוון : פאיש אשר אמו תנחמנו
פן אנכי אנחמכם ובירושלם תנחמו : פגבר.
דאמיה מנחמא ליה. פין מימרי ינחם יתכון.
ובירושלם תתנחמון : וראיתם ושש לבכם
ועצמותיכם כדשא תפרחנה ונדעה ידי יהוה את
עבדיו וזעם את-איביו : ותחזון ויחדי לבכון.
וגויתכון פדתאין יחרן. ותתגלי גבורתא דיי
לאיטבא לעבדוהי צדיקיא. וייתי לוט לבעלי
דבבוהי : פי-הנה יהוה פאיש יבוא וכסופה מרפבתו
להשיב פהמה אפו וגערתו פלהבי-אש : ארי הא
יי פאישתא מתגלי. וכעלעולין רתבוהי. לאתבא
בתקוף רוגזיה. ומזופיתיה בשלהובית אישתא :
פי באש יהוה נשפט וכחרפו את-כל-בשר ורפו
חללי יהוה : ארי באישתא עתיד יי למדון.
ובחרפיה ית כל בסרא. וסניאין קמיליא קדם יי :
המתקדשים והמפיהרים אל-הגנות אתר אחד
פתוד אכלי בשר החזיר והשקן והעכבר יחרו
יספו נאם יהוה : דמודמנין ודמדפון לגניאך טעותא.
סיעא פתר סיעא. אכלי בשר חזירא. ושקנא
ועכברא. פחדא יסופון אמר יי : ואנכי מעשיהם
ומחשבתיהם פאה לקבץ את-כל-הגוים והלשונות
ובאו וראו את-כבודי : וקדמי גלן. עובדיהון
ועשתוניהון. עתידנא. לבנשא ית כל עממיא
אומיא ולישניא. וייתון ויחזון ית יקרי : ושמתו
בהם אות ושלחתי מהם פלומים אל-הגוים תרשיש
פול ולוד משכי קשת תובל ויון האיים הרחקים
אשר לא-שמעו את-שמעי ולא-ראו את-כבודי
והגידו את-כבודי בגוים : ואשוי בהון אתא. ואשלח
מנהון משויזבין. לביני עממיא. למדינת ימא פולאי
ולודאי. דמתחין ומחן בקשתא למדינת תובל ויון.
נגוותא רחיקיא. דלא שמעו ית שימע גבורתי
ולא חזו ית יקרי. ויחזון ית יקרי בעממיא : והביאו
את-כל-אחיכם מפל-הגוים | מנחה | ליהוה
בסוסים וברכב ובצפים ובפרדים ובפרפרות על
חר קדשי ירושלם אמר יהוה פאשר יביאו בני
ישראל את-המנחה בכלי טהור בית יהוה : וייתון
ית כל אחיכון מפל עממיא קורבנא קדם יי.
בסוסון. וברתבין. וברהולון ובכודנן ובתשפתן.
על טורא דקודשי. ירושלם אמר יי. פמא דיייתון

(*) אחת קרי

מקום דוד: ואסתר מלכה. על שיויה. בזמן
 בזמן. על שיויה דמתוקן ליה בסטר פותלא.
 וקם יהונתן. ואסתר אבנר טפסרא דשאל. והוה
 אתרא דדוד מרוח: ולא דבר שאל מאוסה ביום
 ההוא כי אמר מקרה הוא בלתי סתור הוא כי לא
 סתור: ולא מליל שאל. מדעם ביום החוא.
 ארי אמר דלמא ערנע הוה ליה ולא דכי הוא.
 או דלמא לאורת אזל ואנהנא לא זמנתי: והי
 כמחרת החדש השני ויפקד מקום דוד ויאמר
 שאל אל יהונתן בנו מדוע לא בא בני ישי גס
 המול גס היום אלהלחם: והוה: ביום דבתרוהי
 דהוא עבור ירחא הנגא. והוה אתרא דדוד
 מרוח. ואמר שאל ליהונתן בריה. מדין. לא
 אתא בר ישי. אף תמלי אף יוטא דין ללמא:
 ויען יהונתן את שאל נשאל נשאל דוד מעמדי
 עד בית לחם: ואתיב יהונתן ית שאל. אשתאלא
 אשתאיל דוד. סגי למיזל עד בית לחם: ויאמר
 שדחני נא כי זכח משפחה לנו בעיר והוא צוה
 לי אחי ועתה אסמציאתי חן בעיניך אמלמא נא
 ואראה את אחי ערבן לא בא אל שלחן המלך:
 ואמר. שדחני כען. ארי שירו נכסת קודשיא
 לכל זרעיהא לנא בקרתא. והוא פקיד לי אחי.
 וכען. אם אשפחית רחמין בעיניך. אשתיזב כען
 ואחיו ית אחי. על פן לא עאל. לפתורא דמלכא:
 ויתר אף שאל ליהונתן ויאמר לו בן נעוה
 המרדות הלא ידעתי כייבחר אתה לבן ישי
 לבשתך וקבשת ערות אמה: ותקוף רוגזא דשאל
 ליהונתן. ואמר ליה. בר סרבניתא דמרדותה
 קשיא. הלא ידענא. ארי רעי את בבר ישי.
 לבהתך. ולבהתך קנן אמה: כי כדתימים
 אשר בן ישי חי עליהאדמה לא תבון אתה
 ומלכותך ועתה שלח וקח אתו אלי כי בן סות
 הוא: ארי כל יומיא. דבר ישי קיים על ארעא.
 לא תתקן את ומלכותך. וכען. שלח ואיתיניה
 דותי. ארי גבר הייב קטול הוא: ויען יהונתן
 את שאל אביו ויאמר אלו קמה יוכת מה עשה:
 ואתיב יהונתן. ית שאל אבוהי. ואמר ליה. למא
 יתקטיל מא עבד: ויטל שאל את החנית עליו
 להפתו וידע יהונתן כי כללה היא מעם אביו להמית
 את דוד: וארים שאל ית מורגניתא. עלוהי
 לממחה. וידע יהונתן. ארי נמירא היא מן אבוהי
 למקטיל ית דוד: ויקם יהונתן מעם השלחן בחרי
 אף ולא אכל ביום החדש השני לחם כי נעצב
 אל דוד כי הכלמו אביו: וקם יהונתן. מן פתורא
 בתקוף רגזו. ולא אכל. ביום עבור ירחא הנגא

בני ישראל ית מנחתא. בזמן דכי לבית מקדשא
 די: וגסיתם אקח לכהנים ללוים אמר יהוה:
 ואף מנחון אקריב. למחוי כהניא ליואי אמר יי:
 כי באשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר
 אני עשה עמדים לפני נאס יהוה בן יעמד זרעכם
 ושמכם: ארי כמא דשמיא חרתין. וארעא חרתא.
 דאנא עבד. קימין קדמי אמר יי. בן. יתקיים
 זרעכון ושומכון. והיה מדי חרש בחדשו ומדי
 שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחות לפני אמר
 יהוה: ויהי. בזמן ירח בירה. ובזמן שבא בשבא.
 ייתון כל בני בסרא. למסגד קדמי אמר יי:
 ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי כי תולעתם
 לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל בשר:
 ויפקון ויחזון. בפגרי גובריא חייביא. דמרדו
 במימרי. ארי נשמחהון לא ימותון. ואישתהון
 לא תמפי. ויהון מתרגין רשיעיא בניהנם עד
 דייסרון עליהון צדיקיא ספת חזינא: והוה מדי חדש
 בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחות לפני אמר ה':

הפטרות מחר חדש (בשמואל א' ס' כ')

ויאמר לו יהונתן מחר חדש ונפקדת כי יפקד
 מושבך: ואמר ליה יהונתן מחר ירחא. ותתבעי.
 ארי יהי מרוח בית אסתר ותך: ושלישת תרד
 סאד ובאת אל המקום אשר נסתרת לשם ביום
 המעשה וישבה אצל האבן האזל: ובתלתות ירחא
 תתבעי לחדא. ותתך לאתרא. דאממרתא תפן
 ביומא דחולא. ותתיב. בסטר אבן אתא: ואני
 שלישת החצים צדה אורה לשלחתי למפרה:
 ואנא. תלתא גרין בקשת שדי. לממחי לי לפלגליסא:
 והנה אשלח את הנער קך מצא את החצים אם
 אמר אמר לנער הנה החצים ממך והנה קננו
 ובאה ביי שלום קך ואין דבר היי יהוה: והא
 אשלח ית עולימא. איזיל איתא ית גריא. אם
 סימר אימר לעולימא. הא גירא סנד ולכא.
 סבהי ואיתא. ארי שלם קך. ולית מדעם ביש
 קיים הוא יי: ואסיפה אמר לעלם הנה החצים
 ממך והלאה קך כי שליחה יהוה: ואם פדין אימר
 לעולימא. הא גירא סנד ולקאה. איזיל. ארי
 שיובך יי: ותדבר אשר דברנו אני ואתה הנה
 יהוה ביני ובינך עד עולם: ופתגמא. דמליקנא
 אנא ואת. הא מימרא די סהיד. בינא ובינך
 עד עולם: ויפתר דוד בשורה ויהי החדש וישב
 הפלך עליהלחם לאכול: ואסתר דוד בחקלא.
 והוה ירחא. ואסתר מלכה. על לחמא למיכל:
 וישב הפלך על מושבו בפעם בפעם אל מושב
 הקיר ויקם יהונתן וישב אבנר מצד שאל ויפקד

לחמא ארי אתנמים על דוד . ארי אכלמיה
אבותי : ויהי בכך ויצא יהונתן השדה למועד
דוד ונער קטן עמו : והיה בצפרא . ונפק יהונתן .
לחקלא לזמנא דאמר ליה דוד . ויניק זעיר עמיה :
ויאמר הנער רץ מצאנא את החצים אשר אנכי
מורה הנער רץ והוא ירה החצי להעברו : ואמר
לעולימיה . רהוט . איתא בען ית גריא . דאנא
שדי . עולימא רהט . והוא שדא גרא לאעברותיה :
ויבא הנער עד מקום החצי אשר ירה יהונתן
ויקרא יהונתן אחרי הנער ויאמר הלוא החצי ממוך
והלוא : ואתא עולימא עד אתר גרא . דשדא
יהונתן . וקרא יהונתן . פתר עולימא ואמר . הלא
גרא סנך ולהלאה : ויקרא יהונתן אחרי הנער
מהרה חושא אל תעמד וילקט נער יהונתן את
החצי ויבא אל אדניו : וקרא יהונתן פתר עולימא .
אוחי בפריע לא תתעבב . ולקוט . עולימא דיהונתן
ית גריא . ואתא קות רבניה : והנער לא ידע
מאומה אך יהונתן ודוד ידעו את הדבר : ועולימא
לא ידע מדעם . ברם יהונתן ודוד . ידעין ית
פתגמא : ויתן יהונתן את פליו אל הנער אשר
לו ויאמר לו לך הבוא העיר : ויהב יהונתן ית
זיניה . לעולימא דיליה . ואמר ליה . איזיל אוכליה
לקריתא : הנער בא ודוד קם מאצל הנגב ויפל
לאפו ארצה וישתחו שלש פעמים וישקו איש
את רעהו ויבכו איש את רעהו עד דוד הגדיל :
עולימא אתא . ודוד . קם מספר אבן אתא דלקביל
דרומא . ונפל על אפוהי על ארעא . וסגיד תלת
זמנין . ונשיקו גבר ית חבריה . ובכו גבר ית
חבריה . עד דוד אסגו : ויאמר יהונתן לדוד לך
שלום אשר נשבענו שנינו אנחנו בשם יהוה
לאמר יהוה יהיה ביני ובינה ובין זרעי ורעי
עד עולם : ואמר יהונתן . לדוד איזיל לשלם .
דקיימנא תרונא אנחנא . בשמא די ל מימר .
מימרא די . יהי סהיד בינא ובינה . ובין בני
ובין בנך עד עלמא : ע"י

הפטרה לשבת א' של חנוכה

רני ושמחי בת ציון כי הנני בא ושכנתי
בתוכך נאס יהוה : בועי וחרא פגשתא דציון .
ארי חאנא מתגלי . ואשרי שכנתי בגיך אמר
י' : ונלוו גוים רבים אלי יהוה ביום ההוא והיו לי
לעם ושכנתי בתוכך וידעת כי יהוה צבאות
שלחני אליך : ויתוספון עממין סגיאין על עמיה
דיי בעדנא ההוא . ויהון קדמי לעם . ואשרי
שכנתי בגיך . ותדעין . ארי יי צבאות שלחני

(* החצים קרי

לאתנבא לך : ונחל יהוה את יהודה חלקו על
אדמת הקדש ובחר עוד בירושלם : ויחסין יי
לרבית יהודה חולקהון . על ארעא דקודשא .
ויתרעי עוד בירושלם : הם כל בשר מפני יהוה
כי נעור ממעון קדשו : ספו כל רשיעיא מן קדם
י' . ארי אתגלי ממדור קודשיה : ויראני את
יהושע הכהן הגדול עמד לפני מלאך יהוה והשטן
עמד על ימינו לשטנו : ואתני . ית יהושע
כהנא רבא . קאים . קדם מלאכא די . וחמא .
קאים על ימיניה לאסטנא ליה : ויאמר יהוה אל
השטן יגער יהוה בך השטן ויגער יהוה בך
הבחר בירושלם הלוא זה אוד מצל מאש : ואמר
י' לחמא . יגער יי בך חמא . ויגער יי בך . דאתרעי
לאשראה שכנתיה בירושלם . הלא דין אוד
משיב מיקודא : ויהושע היה לבוש בגדים
צואים ועמד לפני המלאך : ויהושע . הוה ליה
בנין דנסובן להון נשין דלא כשרן לכהונתא .
וקאים קדם מלאכא : ויען ויאמר אל העמדים
לפניו לאמר הסירו הבגדים הצאים מעליו ויאמר
אליו ראה העברתי מעליך עונך והלבש אתך
מחלצות : ואתיב ואמר . לדמשמשין קדמותי
למימר . אימרו ליה ויפיק נשין דלא כשרן
לכהונתא מביתיה . ואמר ליה . חוי דאעדיתי
סנך חובך . ואלבשית יתך זכון . ואמר ישימו
צנף סהור על ראשו וישימו הצנף הסהור על
ראשו וילבשוהו בגדים ומלאך יהוה עמד : ואמר ית
שוו מצנפא דכיא על רשיה . ושויאו מצנפא
דכיא על רשיה . ואפבוהי אתתא דכשרא
לכהונתא . ומלאכא די קאים : ויעד מלאך יהוה
ביהושע לאמר : ואסהיד מלאכא די . ביהושע
למימר : כה אמר יהוה צבאות אסבדרכי תלך
ואם את משמרת תשמר וגם אתה תדין את
ביתי וגם תשמר את חצרי ונתתי לך מהלכים בין
העמדים האלה : כדנן אמר יי צבאות . אם
באורחן דתקנו קדמי תהך ואם ית משרת מימרי
תשר . ואף את תדין לדמשמשין בבית מקדשי .
ואף תשר ית עורתי . ובאחיות מיתאי אחינך .
ואתין לך וגלין מהלכין . בין סרפאי האלין :
שמענא יהושע הכהן הגדול אתה ורעיך
הישרים לפניך פיי אנשי מופת המה פיי הנני
מביא את עבדי צמח : שמע פען . יהושע כהנא
רבא . את וחברך דיתבין קדמך . ארי גוברין
כשרין למעבד להון נפא אנון . ארי האנא מיתי .
ית עבדי משיחא ויתגלי : כיונה האבן אשר
נתתי לפני יהושע על אבן אחת שבעה עינים

המזרקות ויכל חירם לעשות את כל המלאכה אשר עשה למקד שלמה בית יהוה: ועבד חירום. ית פיוריא. וית מגרופיתא וית מזרקיא. ושיצי חירום. למעבד ית כל עבדתא. דעבד. למלכא שלמה בית מקדשא דיי: עמדים שנים וגלת הפתרת אשר על ראש העמודים שתים והשכבות שתים לכפות את שתי גלות הפתרת אשר על ראש העמודים: עמודיא תרין. ואנני קרנתון. דעל ריש עמודיא תרתין. וסריגתא תרתין. לבסאה. ית תרתין אנני קרנתון. דעל ריש עמודיא: ואת הרמנים ארבע מאות לשתי השכבות שני מורים רמנים לשכבה האחת לכפות את שתי גלות הפתרת אשר על פני העמדים: וית רמוניא. ארבע מאה לתרתין סריגתא. תרין סרין דרמונין לסריגתא תרא. לבסאה. ית תרתין אנני קרנתון. דעל אפי עמודיא: ואת המכנות עשר ואת הפירות עשרה על המכנות: וית בסיסיא עשר. וית פיוריא עשרה על בסיסיא: ואת הים האחד ואת הפקר שנים עשר תחת הים: וית ימא חד. וית תורי תרי עשר תחות ימא: ואת הפירות ואת היעים ואת המזרקות ואת כל הכלים האלה אשר עשה חירם למלך שלמה בית יהוה נחשת ממרס: וית דודיא וית מגרופיתא וית מזרקיא. וית כל מניא הארץ. כעובד מני משכנא דעבד משה בן עבד חירום. למלכא שלמה בית מקדשא דיי. נחש טב: בכפר הירדן יצקם המלך במעבה האדמה בין ספות ובין צרתן: במישר ירדנא אתיכנון מלכא. בעובי גרגישתא. בין ספות ובין צרתן: וינח שלמה את כל הכלים מרב מאד מאד לא נחקר משקל הנחשת: ואצנע שלמה ית כל מניא. מסגי לחדא לחדא. לית סוף למתקל נחשא: ויעש שלמה את כל הכלים אשר בית יהוה את מזבח הזהב ואת השלחן אשר עליו לחם הפנים זהב: ועבד שלמה ית כל מניא. דבבית מקדשא דיי. ית מדבחא דדהבא. וית פתורא. דעלוהי. לחים אפיא דהבא: ואת המנרות חמש מימין וחמש משמאל לפני הדביר זהב סגור והפרח והנרת והמלקחים זהב: וית מנרתא. חמיש מימינא. וחמיש משמאלא. קדם בית כפורי דהבא טבא. ושושניא ובוציניא. וציבתא דהבא: והספות והמזמרות והמזרקות והכפות והמחנות זהב סגור והפתות לדלתות הבית הפנימי לקדש הקדשים לדלתות הבית להיכל זהב: וקוליא. ומזמריא ומזרקיא. ובזפיא ומחיתא דהבא טבא.

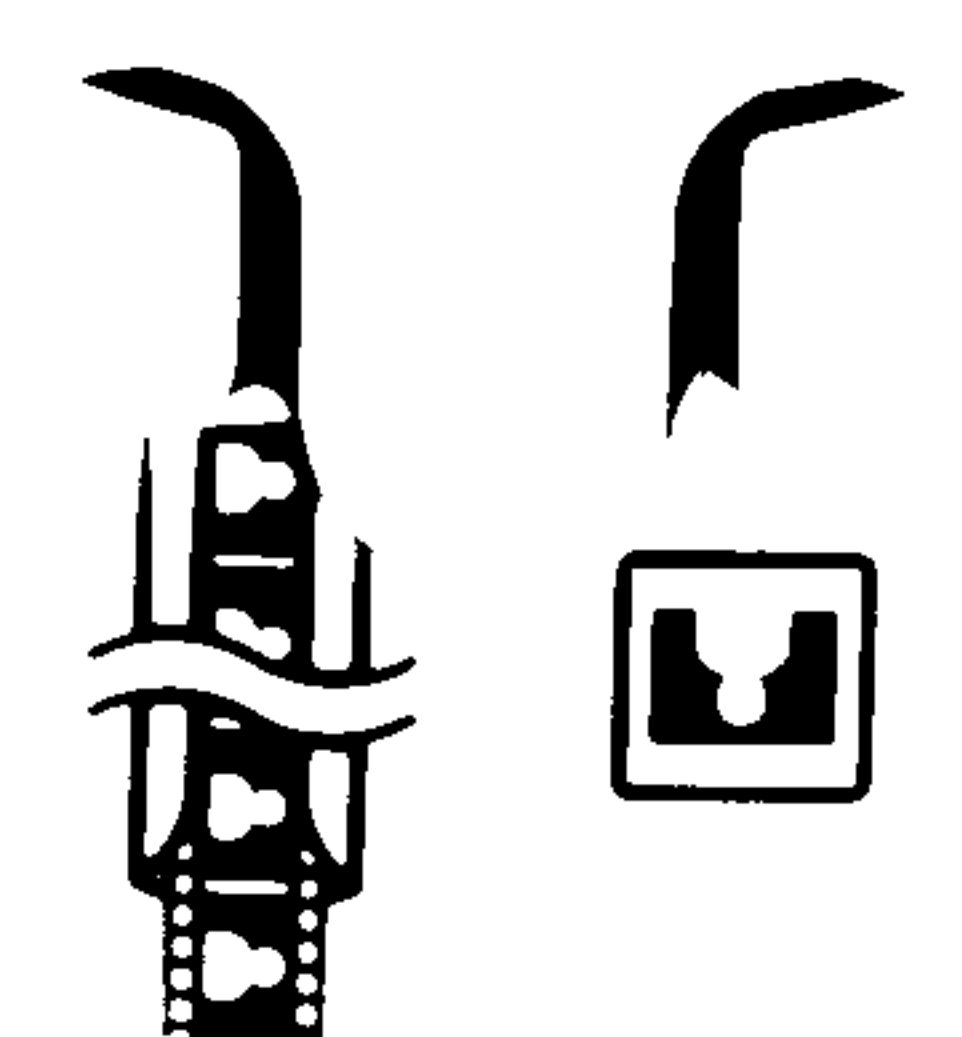
הנני מפתח פתחה נאם יהוה צבאות ומשתי את עון הארץ והיא ביום אחד: ארי הא אבנא. דיתבית קדם יהושע. על אבנא תרא שבעא חזין לה. האנא גלי חזיתיה. אמר יי צבאות. ואעדי. ית חוב ארעא ההיא ביומא חד: ביום ההוא נאם יהוה צבאות תקרא איש לרעהו אל תחת גפן ואל תחת תאנה: בעדנא תהוא. אמר יי צבאות. תערעון גבר לחבריה. לתחות פירי גופנהו ולתחות פירי תינהו: וישב המלאך הדבר בי ויעירני פאיש אשר יעור משנתו: ותב. מלאכא די ממליל עמי. ואערני. פגוברא דמתער משינתיה: ויאמר אלי מה אתה ראה ויאמר ראתי והנה מנורת זהב פלה וגלה על ראשה ושבעה נרותיה עליה שבעה ושבעה מוצקות כנרות אשר על ראשה: ואמר לי. מא את חזי. ואמריית. חזיתי והא מנרתא דדהבא כולה וגולתה על רישה. ושבעא פוצינאה דעלה. שבעא ושבעא דמריקין מנהון משחא. לבוציניא דעל רישה: ושנים זיתים עליה אחד מימין הגלה ואחד על שמאלה: ותרין זיתין דעלה. חד מימין גולתא. וחד על שמאלה: ואען ואמר אל המלאך הדבר בי לאמר מה אלה אדני: ואתיבית ואמריית. למלאכא. די ממליל עמי למימר. מא ארין רבוני: ויען המלאך הדבר בי ויאמר אלי הלוא ידעת מה דהמה אלה ואמר לא אדני: ואתיב. מלאכא. די ממליל עמי ואמר לי. הלא ידעתא מא אנון ארין. ואמריית לא רבוני: ויען ויאמר אלי לאמר זה דברי יהוה אל זורבלל לאמר לא בחיל ולא בכח פי אסר ברוחי אמר יהוה צבאות: ואתיב. ואמר לי למימר. דין פתגמא דיי. עם זורבלל למימר. לא בחיל ולא פגוברא. אלהין במימרי. אמר יי צבאות: מר אתה תר הגדול לפני זורבלל למישור והוציא את האבן הראשה תשאות חן חן לה: מא את השיבא מלכותא טפשתא. קדם זורבלל הלא כמישרא. ויגלי ית משיחיה דאמיר שמייה מלקדסין. וישלוט בכל מלכותא: ויהי דברי יהוה אלי לאמר: והוה פתגם גבואה מן קדם יי עמי למימר: ידי זורבלל יסדו הבית הזה וידיו תבצענה וידעת פרי יהוה צבאות שלחני אליכם: ידי זורבלל שריאה. למבני ביתא הדין וידוהי תשכללניה. ותדעון. ארי יי צבאות שלחני לאתנבאה לכון:

הפטרה לשבת ב' של הנוכה (במלכים א' ס"ו ז')

ויעש חירום את הפירות ואת היעים ואת

(* ואמר קרי

ומגלסיא

ומגלסיא. לדשי ביתא גואה לקדש קודשיא.
לדשי ביתא להיכלא דהבא: עדי

מפטיר ליום א' וב' של ר"ה (בסדר כ"ט)

ובחדש השביעי באחד בחדש מקרא-
קדש יהיה לכם פרי-מלאכת עבודה לא
תעשו יום תרועה יהיה לכם: ועשיתם
עלה דרית נוחח ליהוה פר בן-בקר אחד
איל אחד כבשים בני-שנה שבעה
תמימים: ומנחתם סלת ברורה בשמן
שלשה עשרנים לפר שני עשרנים לאיל:
ועשרון אחד לכבש האחד לשבעת
הכבשים: ושעור-עזים אחד חטאת
לכפר עליכם: מלבד עלת החדש
ומנחתה ועלת התמיד ומנחתה ונסביהם
כמשפטם דרית נוחח אשה ליהוה:

הפטרה ליום א' של ר"ה בשמואל א' ס' א'

ויהי איש אחד מן-הרמתיים צופים מתר
אפרים ושמו אלקנה בן-יהוחם בן-אליהוא בן-תחו
בן-צוף אפרתי: והוה גוברא חד. מרמתא.
מתלמיד נביא שפוא דבית אפרים. ושמה.
אלקנה. בר יוחם בר אליהוא. בר תוחו בר צוף
גוברא פליג חולק בקודשיא במורא דבית אפרים:
ולו שתי נשים שם אחת חנה ושם השנית פננה
ויהי לפננה ילדים ולחנה אין ילדים: וליה
תרתין נשין. שום חדא חנה. ושום תנייתא פננה.
והוה לפננה בגין. ולחנה לית בגין: ועלה האיש
ההוא מעירו מימים ימימה להשתחות ולזבח
ליהוה צבאות בשלה ושם שני בני-עלי חפני
ופנחס כהנים ליהוה: וסליק גוברא ההוא
מקרתיה מוזמן מועד למועד. למסגד ולדבחה.
קדם יי צבאות בשילה. ותמן תרין בני עלי.
חפני ופנחס. משמשין קדם יי: ויהי היום ויזבח
אלקנה ונתן לפננה אשה ולכל-בניה ובנותיה
מנות: והוה יום מועדא. ודבח אלקנה. ויהב
לפננה אתתיה. ולכל בנהא. ובנתהא חולקין:
ולחנה יתן מנה אחת אפים פי את-חנה אהב
ויהוה סגר רחמה: ולחנה. יהב. חולק חד בחור.
ארי ית חנה רחים. ומן קדם יי אתמנע מנה
ולד: וכעסמה צרתה גס-פעס בעבור הרעמה
פירסגר יהוה בעד רחמה: ומצחבא לה ערתה
אף מרגזא לה. בדיל לאקנייתה. ארי אתמנע

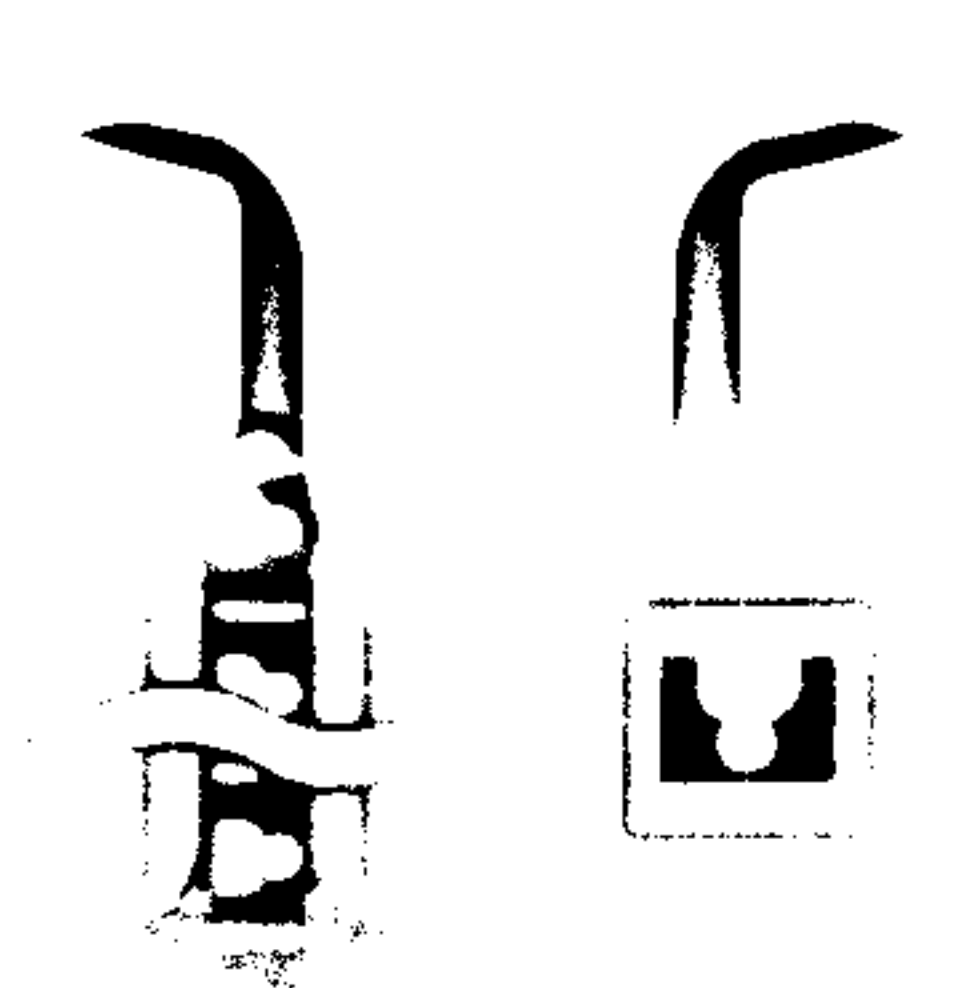
מן קדם יי מנה ולד: וכן יעשה שנה בשנה מדי
עלתה בבית יהוה בן תכעיסנה ותבכה ולא תאכל:
וכן יעבד שנה בשנה. בזמן מסקה לבית מקדשא
דיי. בן מרגזא לה. ובכיא ולא אכלא: ויאמר
לה אלקנה אישה חנה למה תבכי ולמה לא
תאכלי ולמה ירע לבבך הלוא אנכי טוב לך
מעשרה בנים: ואמר לה אלקנה בעלה. חנה
למא את בכיא. ולמא לא אכלת. ולמא באיש
ליך לביך. הלא רעותי טובא לך. מעסרא בגין:
ותקם חנה אחרי אכלה בשלה ואחרי שתה
ועלי הכהן ישב על-הכפא על-מוזות היכל יהוה:
וקמת חנה. בטר. דאכלת בשילה ובטר דשתיא.
ועלי כהנא. יתיב על פורסיא. בסטר ספא
דהיכלא דיי: והיא מרת נפש ותתפלל על-
יהוה ובכה תבכה: והיא מרירת נפש. ומצליא
קדם יי ומבכא בכיא: ותדר נדר ותאמר יהוה
צבאות אסדאה תראה בעני אמתך וזכרתני
ולא-תשכח את-אמתך ונתתה לאמתך ורע אנשים
ונתתיו ליהוה כל-ימי חייו ומורה לא-יעלה על-
ראשו: וקיימת קיים ואמרת. יי צבאות. מגלא
גלי קדמך סגוף אמתך. וייעול דוכרני קדמך ודא
תרחיקית אמתך. ותתין לאמתך בר פגו בני אנשא.
ואמסרניה דיהי משפיש קדם יי כל יומי חייה.
ומרות אנש לא תהי עלוהי: והיה פי הרפתה
דהתפלל לפני יהוה ועלי שמר את-פיה: והוה
מדאסגיא. לצלאה קדם יי. ועלי מוריד לה
עד דתפסוק: וחנה היא מדברת על-לבה רק
שפתיה נעות וקולה לא ישמע ויחשבה עלי
לשפרה: וחנה. היא מצליא בלבה. לחוד ספותהא
נידן. וקלה לא משתמע. וחשבה עלי כאתא
רויא: ויאמר אליה עלי עד-מתי תשתברין הסירי
את-ינג מעליך: ואמר לה עלי. עד אימתי את
משתפיא. הלא תפיגין ית חמרה מניך: ותען
חנה ותאמר לא אדני אשה קשתרונה אנכי ויין
ושכר לא שתיתי ואשפך את-נפשי לפני יהוה:
ואתיבת חנה ואמרת לא רבוני. אתתא עיקת
רוח אנא. וחמר חדת ועתיק לא שתיתי. ואמרית
עילפן נפשי בצלו קדם יי: אל-תתן את-אמתך
לפני בת-בליעל פירמרב שיחי וכעסי דברתי עד-
חנה: לא תכלים ית אמתך. קדם בת רשעא.
ארי מסגי אקניותי. וארגזותי אוריכית בצלו עד
פען: ויען עלי ויאמר לכי לשלום ואלהי ישראל
יתן את-שלתך אשר שאלת מעמו: ואתיב עלי.
ואמר איזילי לשלום. ואלהא דישראל. יתן ית
פעותיך. דבעית מן קדמוהי: ותאמר תמצא

ותתפלל חנה ותאמר עליו לפי פיהו רמה קרני
 פיהו רחב פי על-אויביו כי שמחתי בישועתך :
 וצליאת חנה ברוח נבואה ואמרת . כבר שמואל
 ברי עתיד למהוי נביא על ישראל . ביומוהי
 יתפרקן מידא דפלשתאי ועל ידוהי יתעבדן
 דהון נסין וגבירן . בכין תקיף לפי בחולקא דיהב
 לי יי . ואף הימן בר יואל בר ברי שמואל דעתיד
 דיקום הוא וארבעת עשר בנזחי . למהוי אמרין
 בשירא על ידי נבלין וכגרין . עם אחיהון ליואי
 לשבתא בבית מקדשא דיי . בבין רימת קרני
 במתנתא דמני לי יי . ואף על פורענות נפא
 דעתיד למהוי בפלשתאי . דעתידין דיייתון ית
 ארונא בעגלתא חדתא ועמיה קרבן אשמא .
 בכין תימר פנשתא דישראל . אתפתח פומי
 למלא רברבן על פעלי דבבי . ארי חריתי
 בפוקקנד : אין קדוש פיהו פיי-אין בלתך ואין
 צור כאלהינו : על סנחריב מלכא דאתור
 אתנביאת ואמרת . דעתיד דיפק הוא וכל
 חילותיה על ירושלם . וגם סגי יתעביד ביה . תמן
 יפלון פגרי משרייתיה . בכין יודון כל עממיא
 אומיא ולשניא . ויימרון לית דקדיש אלא יי
 ארי לית בר מגך . ועמך יימרון לית דתקיף אלא
 אלהנא : אלתרבו תדברו גבהה גבהה יצא עתק
 מפיכם פי אל דעות יהוה ולא נתכנו עלילות :
 על נבוכדנצר מלכא דבבל אתנביאת ואמרת .
 אתון פסדאי וכל עממיא דעתידין למשלם
 בישראל . לא תסגון למלא רברבן רברבן . ולא
 יפקון גידופין מפומכון . ארי אלהא ידע פולא
 יי . ועל כל עובדוהי מתוה דינא . ואף לכוני עתיד
 לשלמא פורענות חוביכון : קשת גברים חתים
 ונכשלים אזורו חיל : על מלכות יון אתנביאת
 ואמרת . קשתת דגיברי יונאי יתברן . ודבית
 חשמנאי דהון חלשין יתעבדן דהון גבורן :
 שבעים בלחם נשפרו ורעבים חדלו עד-עקרה
 יכדה שבעה ורפת בנים אמללה : על בנזחי
 דהמן אתנביאת ואמרת . דהון סבעין בלחמא
 וגאן בעותרא וסניאין בממונא אתמסכנו . תבו
 דאתאגרא בלחים מזון פומהון . מרדכי ואסתר
 דהון חשיכון עתרו ואתנשיאו ית מסבינותהון .
 תבו למהוי בני חורין . כן ירושלם דהות פאתא
 עקרא עתידא דתתמלי מעם גלותהא . ורומי
 דמליא סגי עממיא יסופון משריתהא תצדי
 ותחרוב : יהוה ממית ומתיה מוריד שאול ועל :
 כל אלין גבורתא דיי . דהוא שליט בעלמא ממית
 ואמר לאהא . מהית לשאול ואף עתיד לאפקא

שפתהך חן בעיניך ותלך האשה לדרפה ותאכל
 ופניה לא יהיולה עוד : ואמרת . תשכח אמתך
 רחמין בעינך . ואזלת אתתא לאורחה ואכלת .
 ואפין בישין לא הוה לה עוד : וישפיוו בבקר
 וישתחוו לפני יהוה וישבו ויבאו אל-ביתם
 הרמתה וידע אלקנה את-חנה אשתו ויוזרה
 יהוה : ואקדימו בצפרא . וסגידו קדם יי . ותבו .
 ואתו לביתהון לרמתא . וידע אלקנה ית חנה
 אתתיה . ועאל דוכרנה קדם יי : ויהי לתקפות
 הימים ותתר חנה ותלד בן ותקרא את-שמו
 שמואל כי מיהוה שאלתיו : והוה לזמן משלם
 יומיא . ועדיאת חנה וילידת בר . וקרת ית
 שמה שמואל . ארי אמרת מן קדם יי שאלתיה : ועל
 האיש אלקנה וכד-ביתו לזבח ליהוה את-זבח
 הימים ואת-נדרו : וסליק . גוברא אלקנה וכל
 אנש ביתיה . לדפתא קדם יי . ית דיבח מועדא
 ולשלמא ית נדריה : ותנה לא עלתה כיד-אמרה
 לאישה עד-ינמל הנער והביאתיו ונראה את-פני
 יהוה וישב שם עד-עוקם : ותנה לא סליקת .
 ארי אמרת לבעלה . עד דיתחסיל רביא ואיתיניה .
 ויתחזי קדם יי . וייתב תמן עד עלמא : ויאמר לה
 אלקנה אישה עשי הטוב בעיניך שבי עד-גמלך
 אתו אך יקם יהוה את-דברו ותשב האשה ותינק
 את-בנה עד-גמלה אתו : ואמר לה אלקנה בעלה
 עבידי דתקין בעינכי . אוריכי עד דתחסלון
 יתיה . פרם . אם יקיים יי ית פתגמוהי . ואוריכת
 אתתא ואוניקת ית ברה . עד דחסלת יתיה :
 ותעלהו עמה כאשר גמלתו בפריים שלשה ואיפה
 אחת קמח ונבל יין ותבאהו בית-יהוה שלו והנער
 נער : ואסיקתיה עמה כד חסלתיה . בתורין
 תלתא ומכילתא חדא דקמחא וגרב דחמר .
 ואותיתיה לבית מקדשא דיי לשילה . ורביא
 הוה יניק : וישחמו את-הפר ויבאו את-הנער
 אד-עלי : וגכסו ית תורא . ואיתיאו ית רביא לות
 עלי : ותאמר בי אדני חו נפשך אדני אני האשה
 הנצבת עמכה בזה להתפלל אליהוה : ואמרת
 בבען רבוני . חיי נפשך רבוני . אנא אתהא .
 דאתעדת עמך הכא . לצלאה קדם יי : אל-
 הנער הזה התפללתי ויתן יהוה לי את-שאלתי
 אשר שאלתי מעמו : על רביא תדין צליתי .
 ויהב יי לי ית בעותי . דבעיתי מן קדמוהי : וגם
 אנכי השאלתיהו ליהוה כל-הימים אשר היה
 הוא שאול ליהוה וישתחו שם ליהוה : ואף אנא .
 מסרתיה דיהי משמש קדם יי . כל יומן דהוא
 קיים ישמש קדם יי . וסגיד תמן קדם יי :

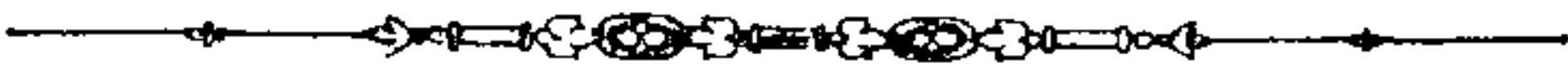
בחי עלמא : יהוה מוריש ומעשיר משפיל אף מרום : יי' ממסבין ומעטר . משפיל אף מרים : מקים מעפר דל מאשפת ידים אביון לחושיב עם נדיבים וכסא כבוד יחלם כי ליהוה מצקי ארץ וישת עליהם תבל : מקים מעפרא מסבינא . מקדקלתא מרים חשיכא . לאתבותהון עם צדיקיא רבבי עלמא . וכורסי יקרא מחסין להון . ארי קדם יי' גלן עובדי בני אנשא . מלרע אתקון גיהנם לרשיעיא . וצדיקיא עבדי רעותיה שכליל להון תבל : רגלי חסידו ישמר ורשעים בחשד ידמו כידלא בכח יגבראיש : גוית עבדוהי צדיקיא יפר מניהנם . ורשיעיא בגיהנם בחשוכא ידנון . להודעא ארי לא מן דאית ביה חילא זכי ליום דינא : יהוה יחתו מריבו עלו בשמים ירעם יהוה ידן אפסי ארץ ויתקדעו למלכו וירם קרן משיחו : יי' יתבר בעלי דבבא דקימין לאבאשא לעמיה . עליהון מן שמיא בקל רב ישקיה . יי' יעביד פורענות דין מגוג ומשרת עממין חטופין דאתן עמיה מסיפי ארעא . ויתין תוקפא למלכיה . וירבי מלכות משיחיה : ער"

הפטרת יום ב' של ר"ה (בירמי' סי' ל"א)
 כה אמר יהוה מצא חן במדבר עם שרידי חרב הלוח להרגיעו ישראל : פדנן אמר יי' . דיהב רחמין לעמא דאפיק ממצרים . סופיק צורכיהון במדברא . פד הוה פד מערקין מן קדם דקמלין בחרבא . דבר במימריה לאשראה בית נייחא ישראל : מרחוק יהוה נראה לי ואהבת עולם אהבתיה עלפן משכתיך חסד : אמרת ירושלם מלקדמין יי' אתגדי על אבהתנא . נביא אימר להון . הא רחמת עלמא רחומית יתכון . על פן דברית יתכון בטבון : עוד אבנד ונבנית בתולת ישראל עוד תעדי תפיד ויצאת במחול משחקים : עוד אקימנד ותתקימין . פנשתא דישראל . עוד תתקנין בתקונך . ותפקין בסיעת משפחין : עוד תטעי כרמים בחרי שמרון נטעו נטעים וחללו : עוד תצבין פרמין . בטורי שומרון . צובו שתלין ואחילו : כי ישש"יזם קראו נצרים בחר אפרים קומו ונעלה ציון אל-יהוה אלהינו : ארי אית אריכות יומיא . וסני טובא דעתיד קמיתי לצדיקיא דנטרו אוריית מלקדמין . חולקחון בארעא דישראל . דהוה מחמדן לשני נחמתא דאתין . אמרין אימתי נקום ונפק לציון . ונתחוי קדם יי' אלהנא : פירכה | אמר יהוה רנו ליעקב שמחה וצהלו בראש הגוים השמיעו

את יי אלהנא : פיי אחרי שובי נתמתי ואחרי
 הודעי ספקתי על ירך פשתי וגם נכלמתי פי
 נשאתי חרפת נעורי : ארי פד אנחנא תיבון
 לאוריתא מתרחם עלנא . וכדו דאתגלי לנא
 מפהנא על ירפנא . בהיתנא ואף אתכנענא .
 ארי קפילנא חסודי חובנא דמלקדמין : הבן
 יקור לי אפרים אם ילד שעשועים פרימדי דברי
 בו זכר אזכרנו עוד על יכן חמו מעי לו רחם
 ארחמנו נאסיהוה : הכבר חביב קדמי ישראל .
 הקא רבי רחים הוא . ארי בזמן דמשוי פתגמי
 אוריתי על לפיה למעברדחון . מדבר דכירנא
 לאיטבא ליה עוד . עד בין . אתנוללו רחמי
 עליהון . רחמא ארחים עליהון אמר יי : ער

על בנהא . מסויבא . לאתנחמא על בנהא ארי
 גלו : פה אמר יהוה מנעי קולך מנכי ועיניך
 מדמעה פי יש שכר לפעלתך נאסיהוה ושבו
 מארץ אויב : כדנן אמר יי . מנעי קולך מלמכבי .
 ועינך מלשגרא דמעין . ארי אית אנר לעובדי
 אבהתך צדיקיא אמר יי . ויתבון מארע בעלי
 דבביהון : וישתקנה לאחריתך נאסיהוה ושבו
 בנים לגבולם : ואית ספור לסופיק אמר יי .
 ויתבון בניא לתחומהון : שמוע שמעתי אפרים
 מתנודד יסרתני ואוסר פעגל לא למד השבני
 ואשובה פי אתה יהוה אלתי : שמוע וגלי קדמי .
 בית ישראל דבכנ ומתאנחין על דאטלטלו .
 אמרין איתיתא עלנא יסורין ולא אוליפנא . פעגל
 לא מילף . פדו אתיבנא לפלחך ונתוב . ארי

שלא להניח הנייר חלק ולהפיק רצון כל איש הדפסנו ברכות ההפטרה עפ"י נוסח ספרד .

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם . אשר פחר בנביאים טובים . ורצה בדבריהם
 הנאמרים באמת . ברוך אתה יהוה הבורח בתורה ובמשה עבדו ובישראל
 עמו ובנביאי האמת והצדק :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם צור פרהעולמים צדיק בכל הדורות . האל
 הנאמן . האומר ועושה . מדבר ומקיים . פי כל דבריו אמת וצדק . נאמן
 אתה הוא יהוה אלהינו ונאמנים דבריה . ודבר אחר מדבריה אחר לא ישוב ריקם
 פי אל מלך נאמן אתה . ברוך אתה יהוה האל הנאמן בכל דבריו :

רחם עד ציון פי היא בית חיינו ולעלובת נפש הושיע במהרה בימינו . ברוך אתה
 יהוה משמח ציון בבניה :

שמחנו יהוה אלהינו באליהו הנביא עבדך . ובמלכות בית דוד משיחך . במהרה
 יבא ויגד לבנו . עד כסאו לא ישב זר ולא ינחלו עוד אחרים את כבודו . פי
 בשם קדשך נשבעת לו שלא יכבה גרו לעולם ועד . ברוך אתה יהוה מגן דוד :
 עד התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום השבת הזה שנתת לנו יהוה אלהינו
 לקדשה ולמנוחה לכבוד ולתפארת . עד הפל יהוה אלהינו אנחנו מודים לך
 ומברכים אותך יתברך שמו בפי כל חי תמיד לעולם ועד . ברוך אתה יהוה
 מקדש השבת : (אמן)

בראש השנה אומרים זה

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום השבת הזה ועל יום הזכרון הזה . ועל יום
 טוב מקרא קדש הזה . שנתת לנו יהוה אלהינו לקדשה ולמנוחה לששון ולשמחה לכבוד
 ולתפארת . עד הפל יהוה אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך יתברך שמו בפי
 כל חי תמיד לעולם ועד . ודברך מלפנו אמת וקיים לעד : ברוך אתה יהוה מקדש
 ישראל ויום הזכרון :

נשלם סדר ההפטרות . בעזרת קורא הדורות :

חלק הדקדוק על ההפטרות

הפטרות בראשית ואחזק החיות בשוא פשום:

הפטרות נח כימי נח תיבה אחת בסת"י כמו כימי נדת דותה וכן ת"י כימי נח דא קדמי. וכן דעת רבינו סעדיא גאון ו"ל ועיין רד"ק ותיבה נח בפשט אחד ומלרע. בְּרִכּוֹד. הכף ראשונה דגש כי היא בכלל אונירה והכף בנעיא והשוא נע על משקל ערבות עיין במחברת התיגאן; וּמְנַעֵר בְּךָ. הגימל בשוא לבר והעי"ן נקראת בחפף קמץ עיין רד"ק ו"ל: נִפְחָה. בפשט א' ומלרע: חֲסֵדֵי דָוִד. השוא שבסמך נע מפני המאריך שבח"ת והדל"ת רפי וכו"ה בירושלמיים. וע"כ מסיימן בהפטרות נח בהפטרות קדמוניות וכו"כ הרמב"ם ו"ל ועיקר:

נגיד ומצוה במגול:

הפטרות לך לך גִּדְף. הדלת קמץ וכו"ה במסרה. מְקַצֹּת. אין בקו"ף דגש גם בירושלמיים והשוא נח: תִּשְׁתַּע. התי"ו קמץ גם בירושלמיים: הפטרות וירא ויאמר אליה אלישע. תיבת ויאמר במרס: חנה חרדת אלינו אין פסיק אחר תיבת חרדת לְהַדְפָּה. הפה רפה: הַעֲלִים הַעֲלִים העי"ן בשוא לבד והוא נח וכן נמסר בפרשת קדושים:

הפטרות חיי שרה ולא יחם לו. הווד בחורק בכל הספרים: וַיִּמְצְאוּ. הוי"ו נע וַאֲדַנְיָה האלף שוא פתח בכל התיגאן ומסיר עליה ח' וכו"ה בכ"ד גדול: וְאֵת נָתָן וְאֵת הַגְּבֹרִים הווי"ן בנעיא וַאֲדַנְיָה דָוִד. האלף שוא פתח ועיין במסרה סוף פ' וישב: בְּשֹׁכֵב אֲדֹנָי. כ"ה בכל התיגאן הכף רפה ומסיר עליה ל' רפה והטעם עליה מארכה לא תביר בכל התיגאן וכו"ה בכ"ד גדול והירושלמי: וּמְרִיא. הוי"ו נע: יְחִי אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ דָּוִד לְעוֹלָם. בחשבוניהם יחי במארכה וצ"ע. וע"כ מסיימן הפטרות חיי שרה בהפטרות ישנות וכו"כ הרמב"ם ו"ל:

הפטרות תולדות עזר לזבח בפשט א' גם בירושלמיים: וְאֵת הַפֶּסַח בַּפֶּשֶׁט א'. מִשְׁחַת. החי"ת קמץ בנפרד. וברבים כי משחתם וכו"כ בחלק הדקדוק כי החי"ת קמץ גם בירושלמיים וכן מוכח במסרה דמסיר עליה ומקור משחת: לְאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂנָה. באולא לא במרס גם בירושלמיים: הַגְּנִי שִׁלְחָה בַּפֶּשֶׁט א' גם בירושלמיים:

הפטרות ויצא פְּצֵבָאִים האלף בחורק בסת"י והי"וד נחה. והרי"ל כ' בהיפך ולא כ"ה בסת"י בכל תיבות הדומות לזה כגון עפאים. פראים. חוץ מאותן שיצאו מן הכלל ע"פ המסרה והעד תיבת תלאים שבפסוק ראשון: כִּי הוּא יִשְׁאֵג קמץ ב"ק:

הפטרות וישלח שְׁמוּעָה שְׁמַעְנוּ מֵאֵת ה' תיבת מאה בשופר והשם ברביע: עֲמִדָּה הַקֶּמֶץ שֶׁבַח"ם נע והשוא שבדל"ת נע מסני המאריך: יְרוּשָׁלַם בַּפֶּשֶׁט א' והוא מלרע: בַּסְּפָרֶד פתח באתנח בסת"י:

הפטרות מקץ זה בְּנֵי הַבְּיָתָה דגש כי הוא דחיק: והנו את החצי לְאֵתָה בפת"ח ומסיר עליה ו' וקף פת"ח:

הפטרות ויגש הנה אני לִקַּח בפשט א' ומלרע:

הפטרות ויחי לשמור חקותי מְצוֹתַי. ה"ג מצותיו בלא וי"ו היפך קצת דפוסים וכו"ה בכ"ד גדול ובסת"י וכן מוכח במסרה דחשיב תיבות דנסיבין ומצותיו ולא קחשיב הק' בהדייהו ש"מ דתיבה זו בלא וי"ו כגירסתו: וְעַדוֹתַי. מסיר עליה ה' ספקן וי"ו בלישנא: וּבְנִיעֵלָו הווי"ו בנעיא: שִׁיבְתוּ. בקצת מסת"י מצאתי השי"ן בנעיא וכן ברין טעם החכיר וכן תנינא דלקמן: קָלְלָנִי. הקוף בנעיא והשוא נע ברוב התיגאן המדוקדקות: וְאֲשַׁבַּע האלף בחור"ק בסת"י לא במגול:

הפטרות שבת ור"ח מִכָּה אִישׁ צִירִי. עֶרְף מְבַרְךָ. ממוצע לא לעיל ולא לרע עיין ע"ה:

חָבַל החיות בצירי וכן הוא במסרה רבתא אות הקוף ערך קמץ: וְשֵׁשׁ לבכס בקמץ רחב: חֲלָלִי החיות בנעיא והשוא נע: מְוִיז כבודה התרגום בנוסחאות קדמוניות מדוקדקות הגירסא כך מְחַמֵּד ברי"ש דוכס למ"ש רז"ל חמר בסר ודוק והוא מבואר: וְבֵאֵר מארכה וְרָאָה שפחא בסת"י: והיה מדי חדש וכו' ארבעה ספרים אין מסיימן בהם אלא מלמעלה וסי' יתק"ק. ישעיה. תרי עשר. קהלת. קינות. עיין בפ"י התפלה עץ חיים בס' ט"ב מש"ש:

הפטרות מחר הַדֵּשׁ וּנְפַקְדָּתָה כ"ה בתיגאן הקו"ף בוקף גדול: עַד הַלְחָם כתיב על וקרי אל: כִּי שִׁלַּחְתָּה הַשִּׁיָּן נע: מְמַחֲרֶת. המ"ם נע: שִׁלַּח וקח אוֹתוֹ אֲלֵי בקצת תיגאן שלח במרס לא באולא וברובן באולא ועיקר: וַיִּשְׁקֶן הווי"ו נע:

הפטרות שבת א' של חנוכה וְהָיוּ לִי לְעַם בַּמַּעַם שופר וקף: וְשִׁבְנֵתָי שפחא. בְּרִתְּכֶם אֲתָנָה. אֵת יְהוֹשֻׁעַ בַּפֶּשֶׁט א' גם בירושלמיים: שְׁמַע נָא הַשִּׁיָּן נע: יְהוֹשֻׁעַ בַּפֶּשֶׁט א'. אֲתָה וְרַעֲיָה תיבת אתה במעם פשטא לא מהופך: תִּקְרְאוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ ה"ג בסת"י ול"ג אל גם בירושלמיים כן:

הפטרות שבת ב' שר חנוכה צִרְתָּן. ככל התיגאן אין נעיא בצד"י והשוא נח וכו"ה בירושלמי והתי"ו

רפה ועיניך לנוכח יבישו אות ומופת בניקוד התרגום שבתניגאן שכן הוא: וְהַמְלַקְתִּים הקו"ף פת"ח בכל התיגאן: לְדַלְתוֹת. לְדַלְתֵי. התווי"ן רפויין: וְהַמְזַמְרוֹת הַה"א נע"י והשו"א שבמ"ם נע:

הפטרות יום א' ר"ת וְכַעֲסַתָּה. הה"א רפה בסת"י וגם בירושלמיים: הַדְּעַמָּה הרי"ש דגש לתפארת והא אחרונה מפיק. רד"ק. וְלֹא תֹאכַל הַכֹּף בפת"ח בחשובי התיגאן ובדפוסים וכו"ג דעת המסרה ובקצתן הכ"ף בצירי: אֲכַלְהָ ל' חטף כי הוא מקור ואין ההא סי' נקבות וחד ואכלה מצירי ועיין רש"י ורד"ק ומסרה והה"א רפה ע"ש: וּפְנִיָה לֹא הָיוּ לָהּ עוֹד. תיבת ופניה במארכה בסת"י: וַיִּזְכְּרָה. הוי"ו נע: וַיִּשָּׁב שֵׁם המארכה תחת היוד והיא מלעיל:

הפטרות יום ב' ר"ה וּנְבִינֵי הווי"ו נע. הַלְלֵנוּ הַה"א נע והשוא נע: אֲרִיץ קמץ במגולתא וְכַתְּחִנְנִים הווי"ו נע: אֲרַחֲמֶנּוּ האלף נע:

בהיות כי בעת שהרפסנו הספר היקר והנחמד הזה והיה רצוננו להדפיס התרגום על הדקדוק שלו כפי הנוסחאות הישנות ולא היה נגמץ העתק מדוקדק וספר הדקדוק הנק' טרפא לשון אין אתנו והתחלנו בהדפסתו כפי השערת שכלינו באיזהו מקומן עד שהאיר ה' עינינו ונשלח לנו מעי"ת צנעא דקדוק התרגום מועתק מספרי המדקדקים ראשונים ואחרונים כל דבר בשם אומרו יהי מכירתו ברוך. וכדי לזכות את הרבים ולעמוד על אמתתם של דברים הרהבנו עוז כנפשינו להעלות את הדקדוק הנו' על משבח הדפוס לרוות נפש צמאה ומגלים אנו דעתנו בזה שאם יש נוסחאות שגראים בעיני הקורא כדבר סוחר ח"ו שאל יאשימו ולא עלינו תלונתו לפי שאין אנתנו מכריחים באלו הנוסחאות אלא שליחותייהו דרבנן עבדינן ומאן דבעי למהוי חסידא לקיים מילי דאבות. והבוחר יבחר והיה זה שלום וה' יברך את עמו בשלום אבי"ר.

בראשית

ולבית פנישת מיא וכו'. נ"ב כ"ה בנוס' ישנה וכ"כ הרמ"ל ז"ל: בצלם אלהים ברא יתיה וכו'. נ"ב כ"ה נוס' הימן וכ"כ היא"ו והרמ"ל וכ"ה במס' התרגום: ארי לא אחית יי אלהים ממרא וכו'. נ"ב כ"ה נוס' תי' וכ"כ היא"ו וכ"כ מהרי"ץ והרמ"ל ז"ל: ואגש לית למפלח ית אדמתא. נ"ב ה"ג וכ"ה בכל סת"י וכ"כ היא"ו והרמ"ל ז"ל וכ"ה במס' התרגום אדמה אדמתא נ' דין. והשקה דכסמך. מוזב אדמה: נשמתא דהיי וכו'. נ"ב היו"ד רפי וכ"כ היא"ו ז"ל ועיין מ"ש בריש חיי שרה. ואח"ו רב ראיתי נוס' א' ישנה שגם זו היו"ד דגש: ומתכן מתפרש ויהי וכו'. נ"ב עיי' מ"ש הרמ"ל ז"ל. ואני הצעיר מצאתי בני דגרים יתפרש ויהי וצ"ע: ודהבא דארעא ההיא וכו'. נ"ב בני"ש על קלף גר' ודהבא: הוא דמקיף הוא דמהליך וכו'. נ"ב בכל נוס' ישנות כולן בלא דל"ת הוא מקיף הוא מהליך וכ"כ הרמ"ל ז"ל: אעביר ליה סמך כקבליה. נ"ב ה"ג בכ"ף לא בלמ"ד: למחוי סא יקרי להון וכו'. נ"ב כ"ה נסת"י להון: וחייא הזה חכים וכו'. נ"ב בכל נוס' ישנות ערים וכ"כ היא"ו והרמ"ל ז"ל וע"ע שם: ואמר לארעא בקושטא אמר יי' וכו'. נ"ב ה"ג בכל סת"י בקושטא אמר ול"ג ארי. וכ"כ הרמ"ל ודכוותה בפ' וילך ואף כי אחרי מתי ואף בתר וכו' ואין בו ארי בכל הישנות: יתפתחן עיניכון וכו' נ"ב ה"ג בלא וי"ו וכ"ה בכל הישנות וכ"כ היא"ו והרמ"ל ז"ל והחית בקמץ: וכובין ואמדין. נ"ב בני"י ואמטין ועיי' מ"ל: בויעתא דאמך וכו'. נ"ב בני"י בדיעתא בדל"ת: עד דתתב לארעא וכו'. נ"ב בכל הישנות דתתב וכ"כ היא"ו והרמ"ל והרי"ץ בח"ה: הות אמא דכל בני אנשא. נ"ב כ"ה נוסח' תימן אמא בכל הישנות: למפלח בארעא דאתברי מתמן. נ"ב כ"ה נוס' תימ' בארעא וכ"כ היא"ו והרמ"ל וכ"ה במס' התרגום: ותריך ית אדם ואשרי וכו'. נ"ב בקצת נוס' ישנות ואשרי ובקצת גר' ואשרייה וכ"כ הרמ"ל ז"ל: קניתי גוכרא מן קדם יי'. נ"ב כ"ה נוס' תימ' וכ"כ היא"ו והרמ"ל ז"ל: מאבא דארעא קורבנא קדם יי'. נ"ב כ"ה ברוב הישנות ול"ג תקרובתא. וכ"כ הרמ"ל ושכן הוא במס' התרגום ובקצת נוס' מנחתא. ע"כ: ואמר לא ידענא הנמר וכו'. נ"ב בני"ש היו"ד בקמץ ועיין מ"ש היא"ו בפ' ויצא. ע"כ: זרעיין דעתידן וכו'. נ"ב הדל"ת בקמץ כי הוא לי נקבה. וכן קבלן הלמ"ד קמץ. ע"כ: ארי הפלח בארעא וכו'. נ"ב כ"ה נוס' תי' בארעא וכ"כ היא"ו לעיל וכ"ה במס' התר' ע"כ: לכין כל קמוליא קין וכו'. נ"ב ה"ג לכן כל קמוליא. וכ"ה ברוב הישנות. וכ"כ היא"ו והרמ"ל

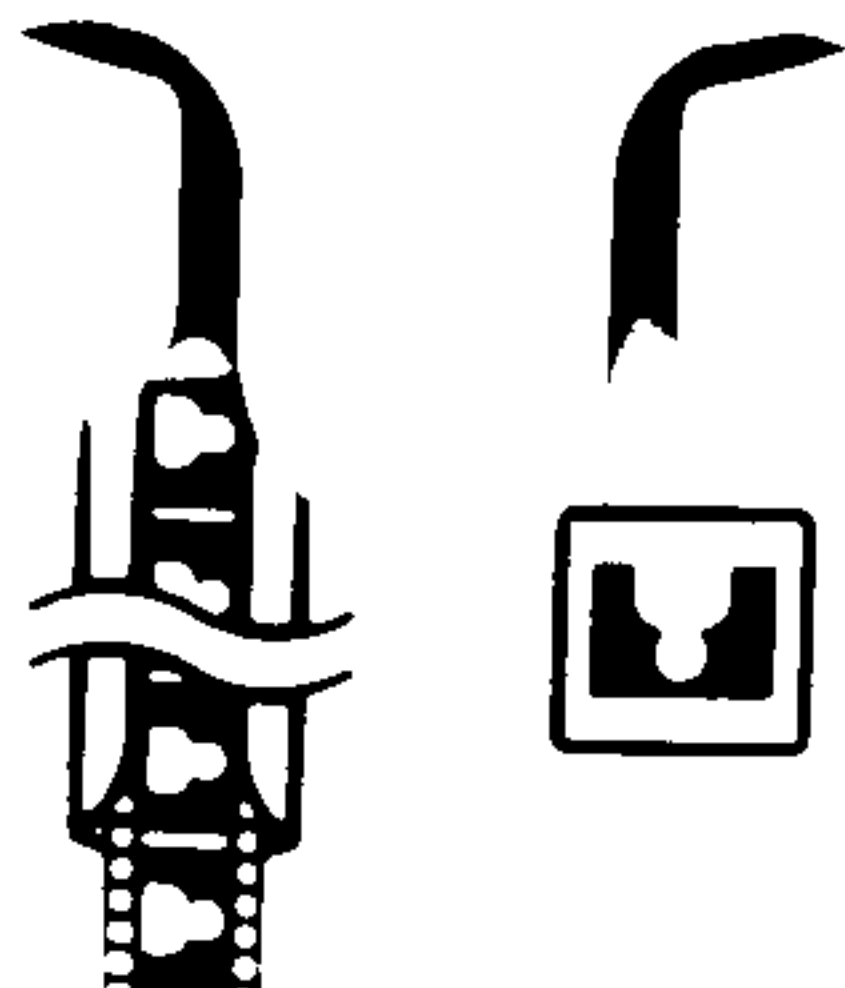
ז"ל וכ"כ מהרי"ץ בח"ה. ובקצת ני"ש גר' בכין כל קמוליא ע"כ: רבהון דכל דמנגן וכו'. נ"ב בכל הישנות גר' דמנגן. ודכוותה בעמוס ו' הפורשים על פי הגבל תי' דמנגן על פום וכו'. וכבר האריך בשבח נוס' הראשונים הרמ"ל ז"ל ע"ש. ע"כ: דבדיליה אנא סביל חוכין לממת וכו'. נ"ב בכל הישנות ל"ג תי' לממת וכ"כ הרמ"ל ז"ל. ע"כ: ארי שבעה דדין אתליאו וכו'. נ"ב ה"ג שבעה בלא למ"ד וכ"ה בכל הישנות. ע"כ: דין ספר תולדות אדם וכו'. כ"ה בקצת ספרים ישנים בשוא. ע"כ: וליתוהי ארי אמית יתיה יי'. נ"ב כ"ה נוס' סת"י וכ"כ מהרי"ץ ז"ל בח"ה וכ"כ נ"ל"ג ושכ"כ באוג"ר ושכן היא נוס' רבותינו בעלי התוס' דל"ג תיבת לא ובקלף ישן נושן מצאתי הנוס' ארי אמיתיה וכ"כ הרמ"ל ז"ל. ע"כ: ארכא יהיב להון וכו'. נ"ב כ"ה נוס' סת"י ע"כ: וכל יצרא מחשבת וכו'. נ"ב כ"ה בנוס' יש' יצרא ע"כ: ואמר למתבר הוקפחון וכו'. נ"ב כ"ה נוסח' ואמר למתבר. ול"ג תי' במימריה. שכבר הזכירה בתהלת הפ' וכ"כ היא"ו והרמ"ל ז"ל. ע"כ:

פרשת נח

אגש אורחיה על ארעא. נ"ב כ"ה נוס' סת"י ול"ג ית אורחיה אלא אנש אורחיה. ע"כ: ותרעה דתיבתא וכו' נ"ב הה"א מפיך בכל הישנות וכ"כ היא"ו והרמ"ל ע"כ: ותכנוש לוחך ויהי לך וכו'. נ"ב ברוב הישנות ויהון לך ובקצתן ויהי. ע"כ: מכל בעירא דכי"א וכו'. נ"ב הדל"ת בפת"ח וכן כולו. ע"כ: ומן בעירא דריתוהי דכי וכו'. נ"ב כ"ה נוסח' דליתוהי דכי וכן הבריה דלקמן. וכ"כ היא"ו והרמ"ל ז"ל. ע"ש שהאריכו בזה. ע"כ: הרין הרין עאלו עם נח. וכו' נ"ב ה"ג עם וכ"כ היא"ו והרמ"ל ז"ל ולא כנ"א לות. ע"כ: מבועי תהום רבה וכו'. נ"ב תהום רבה קרא ותרגום. ע"כ: וכי דשמיא אתפתחא. נ"ב אתפתחא באל"ף לסי' הנקבות. ע"כ: ואתא נח ותלת נשי בנוהי וכו'. נ"ב כ"ה נוס' ספרינו ותלת ול"ג ותלתא. מ"ל. ע"כ: ואגין יי' עלוהי. נ"ב כ"ה נוס' סת"י דל"ג תי' במימריה וכ"כ הרמ"ל ז"ל. ע"כ: ושלח ית עורבא ונפק מיפק וכו'. נ"ב בקצת ני"ש ונפיק וכ"כ הרמ"ל ז"ל. ע"כ: והא טרף ויתא תביר מחת בפומה וכו'. נ"ב כ"ה נוסח' ודלא בני' הרפוסים מחית או נחית. מ"ל. ע"כ: ובכל גוני יומא בידכון מסירין. נ"ב כ"ה נוסחתינו ול"ג יהון. ע"כ: דיישוד דבא דאנשא וכו'. נ"ב בנס' ישנות מדוקדקות ודיישוד בוי"ו וכ"כ הרמ"ל. ע"כ: ע"ש: דא את קים דאנא יהיב וכו'. נ"ב בקצת ני"ש קימא וברובן קים. ע"כ: וישרי שיכנתיה במשכני שם וכו'. נ"ב כצ"ל. ע"כ: נבר ללישניה וכו'. נ"ב כל שם

למ (כתר הורה)

לישן

לְיִשָּׁן מִצִּנּוֹתָם בְּסִפְרֵים יִשְׁנִים מְדוּקְדָּקִים בְּדִגְשׁ הַשִּׁי"ן וּכ"כ
 הַרְמ"ל ז"ל. ע"כ: וּבִתְרַן אֶתְבַּרְרָא וְכו'. נ"ב בַּאֲלִיף כִּי
 זָרְעִית ל' נִקְבּוֹת. ע"כ: וְהָיְתָה כָּל אֲרַעָא לִישָׁן חָד וְכו'. נ"ב כ"ה נֹס'
 בְּנִי"ש בְּתִי"ו. ע"כ: וְנִשְׁרֻפִּינֵן בְּנוֹרָא וְכו'. נ"ב כ"ה נֹס'
 סִתִּי. וּכ"כ הִיא"ר וְהַרְמ"ל וְהַרְי"ץ בַּח"ה. ע"כ: וְאַתְגְּלִי יו'
 לְאַתְפְּרַעָא עַל עוֹבֵד וְכו'. נ"ב בְּקִנְיַת יִשְׁנוֹת לִיג לְאַתְפְּרַעָא
 וּכ"כ הַרְמ"ל ז"ל וּבְקִנְיַת גַּר' לֵה. ע"כ: עִסָא חָד וְלִישָׁן חָד
 וְכו'. נ"ב הַשִּׁי"ן דְּנִש. ע"כ: אֲנִישׁ לִישָׁן חֲבֵרִיה. נ"ב כ"ה נֹס'
 סִתִּי אֲנִישׁ. כִּי שֵׁם אִישׁ כּוֹלָל זָכַר וְנִקְבָה וּכ"כ הַרְמ"ל ז"ל ע"כ:

פרשת לך לך

עַד מִיִּשְׁרֵי מוֹרָה וְכו'. נ"ב כ"ה נֹסֶתִי מִיִּשְׁרֵי בְּלִשׁוֹן
 רַבִּים וּכ"כ הִיא"ר וְהַרְמ"ל ז"ל. ע"כ: מִמְדַּנְחָא לְבֵית אֱל וּפְרַסִּיה
 לְמִשְׁבְּנִיה וְכו'. נ"ב כ"ה נֹסֶתִי וּפְרַסִּיה מִפִּיק ה"א וְכֵן כּוֹלְהוּ
 וַיִּמְ אֱהֵלָה דִּיצְחָק וְכֵן דִּיעֻקֵּב אֲשֶׁר נִטָּה שֵׁם אֱהֵלוּ כּוֹלְהוּ מִפִּיק
 ה"א. וּכ"כ הִיא"ר וְהַרְמ"ל ז"ל. ע"כ: וַיְהִי אֲרִי יַחֲזֹן יִתִּיךְ
 מִצְרָאִי וְכו'. נ"ב ה"ג אֲרִי וּכ"ה בְּסִתִּי וּכ"כ הִיא"ר וְהַרְמ"ל ז"ל
 ע"ש. ע"כ: אִימְרִי כַּעַן דְּאַחַת אֵת וְכו'. נ"ב כ"ה נִסְתִּי דְלֵא
 כְּנִיא אֲחֵרִי וּכ"כ הַרְמ"ל ז"ל ע"ש מִילְתָא בְּמַעְמָא. ע"כ:
 וְאַבְרָם הִקְיָף לְחֵדָא וְכו'. נ"ב כ"ה בְּנִי"ש בְּל' קַל וְכֵן תְּרַגְמוּ
 הַרְמ"ג בְּעַרְבֵי עֵצִים. וְלֵא כְּמִ"ש הַרְמ"ל ז"ל. ע"כ: דְּפַרְסִיה
 חֲמֵן וְכו'. נ"ב מִפִּיק ה"א וְעִיִּין לְעִיל. ע"כ: וְאַם אֵת לְדַרְוֵמָא
 וְאַצְפִּנְךְ. נ"ב כ"כ מְהַרְי"ץ בַּח"ה וְאַחֲרֵיו כָּל אֲדָם יִמְשׁוֹךְ
 לְנֵרוֹם כֵּן. אֲבָל בְּכָל סְפָרֵי הָרַשׁוֹנִים מִצִּנּוֹת הַנּוֹס' אֲנִישׁ
 לְצִפּוֹנָא וְגַם בְּדַפּוּסִים כִּךְ הִיא הַנּוֹס' הַמְפּוֹרֶסֶת וּכ"כ הַרְמ"ל
 ז"ל וְעִיקֵר. ע"כ: אֲבָרִם יִתִּיב וְכו' וְלֹא יִתִּיב וְכו'. נ"ב כְּצ"ל
 הַיּוֹד' בִּשְׂוֹא כִי יִתִּיב בְּקִמְץ הוּא תֵר' יוֹשֵׁב וּפְשׁוּט. ע"כ: בְּתֵר
 דְאַתְפְּרַשׁ לֹט מְעַמִּיה וְכו'. נ"ב כ"ה כָּל סִתִּי גַם בְּדַפּוּסִים
 וּפְשׁוּט. זִכְרִי"פ הִיא"ר ז"ל. ע"כ: כְּמֵא דְלִית אֲפִשֵׁר לְגַבְרָא לְמַמְנִי
 יֵת וְכו'. נ"ב בְּנִי"ש עַל קִלְפֵי גֵרִים דִּימְנִי וּכ"כ הִיא"ר ז"ל. ע"כ:
 עֲבַדְדוּ קִרְבָא עִם בְּרַע וְכו'. נ"ב כ"ה נִסְתִּי דְלֵא כְּנִיא סְדַרְדוּ
 וּכ"כ הַרְמ"ל ז"ל. ע"כ: יֵת כָּל חֲקִלִי עִמְלָקָה וְכו'. נ"ב כ"ה
 בְּכָל נֹס' יִשְׁנִים חֲקִלִי בְל' רַבִּים וְכֵן תְּרַגְמוּ הַגְּאוּן בְּעַרְבֵי צִיאַע
 שְׂוֹא ל' רַבִּים וְדַכּוּתִיה בְּפ' וַיִּשְׁלַח שְׂוֹא אֲדוּם לְחֲקִלִי אֲדוּם.
 בְּשַׂדִּי מוֹאֵב בְּחֲקִלִי מוֹאֵב. ע"כ: עִם כְּדַרְלַעוּמֵר וְכו'. נ"ב כ"ה
 נִסְתִּי עִם וְכִמּוּ שְׂתַרְגַּם לְעִיל אֵת בְּרַע עִם. ע"כ: אֲרִי אֲשַׁתְּבִי
 אַחֲזִיהִי וְכו'. נ"ב כְּצ"ל וְלִיג בְּר אַחֲזִיהִי. ע"כ: וְאַתְפְּלִיג
 עִמְהוֹן בְּלִילִיא וְכו'. נ"ב כ"ה נִסְתִּי בְּנִי"ת וּכ"כ הַרְמ"ל וְהִיא"ר
 ז"ל. וְדַכּוּתִיה וַיִּקַּם פְּרַעָה לִילָה. תֵר' בְּלִילִיא. וְלִילָה בְּעַמּוּד
 אֲש. וּבְלִילִיא. ע"כ: הוּא בֵית רִיכָא דְמַלְכָא. נ"ב כְּצ"ל
 וְלִיג תִּי אַתֵר וּכ"ה בְּכָל הַיִּשְׁנוֹת. ע"כ: קִרִיב קְדַמִּי עַנְלִין
 תִּלְתָא וְכו'. נ"ב כ"ה בְּנִי"ש עַנְלִין תִּלְתָא וְעוֹזֵן תִּלְתָא וְדַכּוּרִין
 תִּלְתָא. וּכ"כ הִיא"ר וְהַרְמ"ל. וְהַמַּעַם שְׁעוּס לְשׁוֹן נִקְבּוֹת.
 ע"כ: וְאַפְרַח יִתְהוֹן אֲבָרִם. נ"ב בְּכָל הַנּוֹס' הַיִּש' גַּר' וְאַתִּיב
 וּכ"כ הִיא"ר וְהַרְמ"ל ז"ל. ע"כ: וְהָיְתָה שְׂמֵשָׁא עֵאלָה וְכו'. נ"ב
 כ"ה בְּכָל סְפָרִים יִשְׁנִים וְחֹת בְּתִי"ו וּכ"כ הִיא"ר וְהַרְמ"ל ז"ל.

אֲבָל וַיְהִי הַשֶּׁשֶׁשׁ לְכוּא. תֵר' וְהוּוּה. ע"כ: לְבַנְךְ אֲתִינִי יֵת אֲרַעָא
 הִרָא וְכו'. נ"ב כ"ה כָּל סִתִּי יִשְׁנִים כִּי הוּא ל' עֵתִיד וְדַרְךְ
 הַכְּתוּב לְדַבֵּר בְּל' עֵבֶר בְּמִקּוֹם עֵתִיד. וְהַתְּרַגּוֹם דְּרַכּוּ לְפַרְשׁ אֲמַתָּה
 הַעֲנִין. וְכֵן תְּרַגְמוּ הַרְמ"ג ז"ל בְּעַרְבֵי אַעֲשִׂי בְל' עֵתִיד. ע"כ:
 וְאַסְרֵי הַגַּר אֲמַתָּא דְשִׁרֵי וְכו'. נ"ב לֵא מִפִּיק ה"א בְּכָל הַיִּש'.
 ע"כ: וְאַתָּה אֲנִישָׁא יִתְהוֹן צְרִיכִין לִיה וְכו'. נ"ב כְּצ"ל וְלִיג
 בְּנִי וּבְנוֹס' יִשְׁנוֹת גַּר' בְּל' יַחֲדִי וְאַתָּה אֲנִישָׁא יֵהִי צְרִיךְ
 לִיה. וּכ"כ הַרְמ"ל ז"ל. ע"כ: אִיף אֲנִישָׁא שְׂרִיתִי חוּיָא וְכו'. נ"ב
 כְּצ"ל וּכ"ה בְּנוֹס' דּוֹקְנִי וְכָל הַיִּשְׁנוֹת וּכ"כ הַרְמ"ל ז"ל שְׂכֵן עִיקֵר
 וְדֵלָא כְּנִיא דְגַר' הִכָּא. וְעַע"ש שְׂהַאֲרִיךְ בּוּה. וּכ"כ הִיא"ר ז"ל
 כְּפ' בְּרַאשִׁית. ע"כ: דִּין קִמִּי דְהַתְּרוּן וְכו'. נ"ב ה"ג בְּל' זָכַר וְכֵן
 לְקַמֵן וְהִיתָה בְּרִיתִי. וְיִתְהִי. וּכ"ה בְּנִי"ש וּכ"כ הִיא"ר וְהַרְמ"ל ז"ל.
 ע"כ: וְיִתְהִי קִמִּי וְכו'. נ"ב כְּצ"ל בְּל' זָכַר וְעִיִּי לְעִיל. וּבְמַסּוֹרַת
 הַתֵר'. וְהִיתָה דְמַהֲרַגֵם וְיִתְהִי ג'. וְהִיתָה מַחִית הַמַּכּוּה. וְהִיתָה
 נֵאלָהוּ. וְדִין. ע"כ: מַלְכִין דְשִׁלְטִין בְּעַמְמִיא וְכו'. נ"ב כ"ה בְּכָל
 הַיִּשְׁנוֹת בְּלֵא וְי"ו. ע"כ: אַתְגְּזֵר אֲבָרֵהֶם וְכו'. נ"ב בְּנִי"ש עַל
 קִלְפֵי. גְזַר. ע"כ: אַתְגְּזֵרוּ עִמִּיה. נ"ב בְּנִי"ש גַּר' גְזַרֵן עִמִּיה:

פרשת וירא

אֲשַׁכַּחִית דְחֲמִין בְּעֵינְךְ וְכו'. נ"ב כְּצ"ל וּכ"ה בְּכָל נֹס'
 תִּימָן הַמְדוּוּיָקוֹת. וּכ"כ הִיא"ר וְהַרְמ"ל ז"ל וְשִׁישׁ בּוּ מַסּוֹרַת שְׂוֹא
 מְתוּרְגָם בְּעֵינְךְ. ע"כ: וְלְבֵית תּוֹרִי רַהֲמֵ אֲבָרֵהֶם וְכו'. נ"ב
 כ"ה נֹסֶתִי וְלִיג וְלֹתָ. וּכ"כ הִיא"ר וְהַרְמ"ל ז"ל. ע"כ: וְהֵא
 בְּרָא לְשֵׁרָה אֶתְתֵךְ וְכו'. נ"ב ה"ג בְּרָא. וּכ"ה בְּמַס' הַתֵר' וּכ"כ
 הַרְמ"ל. ע"כ: אַעֲבִיד עִמְהוֹן נְמִירָא אִם לֹא תִיִבִין. וְאַם
 תִּיִבִין לֹא אַתְפְּרַע. נ"ב כ"ה בְּרֹב הַסְפָרִים חֲדָשִׁים גַם
 יִשְׁנִים. אֲבָל בְּקִלְפֵי א' יִשָּׁן נוֹשָׁן מִצִּנּוֹת כְּנוֹסַחַת הִיא"ר דְגֵרִים כִּךְ
 אַעֲבִיד עִמְהוֹן גְּמִירָא אִם תִּיִבִין וְאַם לֹא אַתְפְּרַע.
 וְעַמ"ש בּוּה הִיא"ר וְהַרְמ"ל ז"ל. ע"כ: הִדִּין בְּל' תִּימָה כִּי כֵן
 דְרַכּוּ שֵׁל אֲוִנְקִלוֹם לְהַסִּיד הַתִּימָה כְּרַאשְׁכּוֹן בְּפ' בְּלַק שְׂתֵר' הוּוּא
 אֲמַר וְלֵא יַעֲשֵׂה. הוּא אֲמַר וְעִבִיד. וְעוֹד שְׂאֵלוּ תְרַגְמוּ בְּלֵא תִימָה בְּל'
 מְקַרָא הַל"ל לֹא יַעֲבִיר דִּינָא. אֵלָא וְדֵאִי קוֹשְׁטָא קֵאִי שְׂגִירַת הַדִּיִין
 מְשׁוֹבְשָׂתָא הִיא. וּמַצּוּה לְתַקְנָה דִּיִין בְּלֵא ה"א. וּכ"כ הִיא"ר וְהַרְמ"ל ז"ל
 וּשְׂכ"כ הַאֲוִנְר' וְהַר' בְּעַל נְהַ"ש ז"ל. ע"כ: הֵא כַּעַן אֲסַגִּיתִי
 וְכו'. נ"ב ה"ג וְכֵן חֲבֵרִיה דְלִקְמָן. וְלִיג שְׂרִיתִי. וּכ"כ הִיא"ר וּכ"ה
 בְּמַס' הַתֵר'. וְשְׂכֵן הַדִּין נוֹתֵן שְׂהַרִי כְבֵר דְבֵר אֲבָרֵהֶם. וּכ"כ הַרְמ"ל
 וְהַרְי"ץ בַּח"ה. ע"כ: כְּבַעֵן כְּעַן אַחִי וְכו'. נ"ב בְּקִנְיַת נִי"ש לֵא
 גַר' הִכָּא הִי כְּעַן. וּכְמִ"ש הַרְמ"ל וְהִיא"ר ז"ל. וּבְקִנְיַת גַּר'
 כְּעַן ע"כ: דְלֵא יִדְעִינִין גַּבְר וְכו' נ"ב כ"ה בְּרֹב הַיִּשְׁנוֹת.
 וּכ' הַרְמ"ל שְׂכֵן עִיקֵר. וְגִירַת יִדְעִינִין מַעוּה. ע"ש שְׂהַאֲרִיךְ
 בּוּה. וּכ"כ הִיא"ר. ע"כ: מַחֵ בְּשִׁבְרִיא וְכו'. נ"ב כ"ה בְּנִי"ש
 בְּקַמְץ. ע"כ: וְדַחְקוּ מְלֵאבִיא וְכו' נ"ב כ"ה בְּכָל הַיִּשְׁנוֹת. גַם
 בְּכִי מְהַר"י גּוֹפָאן. ע"כ: וְהוּוּה כֵר אֲפִיק יִתְהוֹן לְבֵרָא וְכו'.
 נ"ב כ"ה נִסְתִּי אֲפִיק בְל' יַחֲדִי. וּכ"כ הִיא"ר וּכְמִ"ש רִשִׁי שֵׂא'
 הוּוּא שְׂהִיה מְצִיל. וְדֵלָא כְּנִיא אֲפִיקוּ. ע"כ: וְאַמַר לֹט לְהוֹן.
 בְּבַעֵן יי'. נ"ב כ"ה בְּסִתִּי וְלִיג כְּעַן וּכ"כ הַרְמ"ל וְהִיא"ר

כ"ג אם את עֵבֶד לי טיבו. ודכוותיה בפר' תשא, אם תשא
 חמאתם. אם שבקת לחוביהו. רמ"ל. ע"כ: אֶתֵּינן כספא וכו' נ"ב
 עיין מ"ש בזה מהר"ץ בתשו' סי' קפ"ו. ועיי' הרמ"ל מ"ש עליו
 בזה. ע"כ: בִּינָא ובינך וכו'. נ"ב בני"ש דגו"ן בפת"ח. ע"כ
 מתקבל סְחֹרָה וכו'. נ"ב כ"ה נסת"י וכן לקמן בפ' וישלח שבו
 וסחרוה. ועבדו בה סְחֹרָה וכ"כ היא"ר ודלא כמ"ש כאן הרמ"ל
 להלק ביניהם: ע"כ. שו' כען ירך וכו'. נ"ב ה"ג וכ"ה בכל הישנות
 וכ"כ הרמ"ל. ודלא כנ"א שו"י. ע"כ: וכל מִזֵּב רבוייה ביריה.
 נ"ב ה"ג וכל מִזֵּב קרא ותר'. וכ"כ היא"ר והרמ"ל ו"ל דלא
 כנ"א שפר. ע"כ: דנפקן מְלִיִּיתָא. נ"ב המ"ם בפת"ח. ע"כ:
 נפקן לממלי מיא. נ"ב נוסח' תי' יִפְקֹן. וכ"כ היא"ר והרמ"ל גם
 הנאון תרגמו בל"ע יִכְרְגֵן. וכ' הרמ"ל שכן מוכרח לתרגם שהרי
 כסיפור שני נאמר והיה העלמה היוצאת. ובתרגם דתפוק ולא
 דנפקא. ועוד דלגיר' נפקן נמצא מתפלל על מה שעבר שתפלתו
 תפלת שוא. מה שא"כ לגיר' יִפְקֹן שהוא ל' עתיד. ע"כ: ותהי
 עולימתא וכו' נ"ב כצ"ל ותהי וכ"ה במס' התר' הרמ"ל ע"כ:
 אֶרְפִּינִי כען קילתיך וכו'. נ"ב בני"ש הכ"ף בפתח כי כן יאות
 לומר לנקבה וכן תי' אֶשְׁקִינִי דלקמן הקו"ף בפתח מפני שהוא
 מדבר עמה לנוכח. אבל לומר יאמר אֶשְׁקִינִי בחירק ע"מ
 אֶתְּוִינִי דכפר' כי תשא. ע"כ: ואמר אֶשְׁקִינִי כען וכו' נ"ב
 הקו"ף בפתח בכל הישנות. ע"כ: ונוברא שְׁהִי וכו'. נ"ב עיי' מ"ש
 בזה הרמ"ל ו"ל. ומיהו ברוב היש' גר' שְׁהִי וכ"כ היא"ר וכפי' הא'
 שכ' היא"ר מצאתי גם אני להרו"ה בס' מדרש החפץ. גם בס' אור
 האפלה ג"כ דברים מסכימים לפי' התר'. גם במד' רבה אמרו שהיה
 ממצמץ ומסתכל בה. ור"ל שהיה מוצץ בפיו המים מעט להראות שהוא
 שוהה ומסתכלבה. ואעפ"י שהמפרשים נמשכו אחר פי' רש"י בפיו תי'
 מצמץ. נ"ל מה שכתבתי. ע"כ: בית אֶחָזְהִי רבוי. נ"ב בכל
 הישנות גר' לְבֵית בלמ"ד וכן נכון לפי הענין שהוא כמו אל
 בית. ותי' אֶחָזְהִי בשורק לא בחולם בכל הישנות. ואעפ"י שבל'
 הכתוב הוא נקוד בצירי שהוא ל' רבים. עכ"ו לא רצה המתר' לחלק
 בין זה שהוא בל' רבים לדלקמן שהוא בל' יחיד. וכן עשה הגאון ו"ל
 שהעתיקה נ"ב בל' יחיד אלי' בית אֶכִּי מולאי. וכ"מ שכ' נל"ג
 שהמתר' האשכנזי נ"ב לא חילק ביניהם. ובנוס' דירן גם בתר' אונקלוס
 אין חילוק ביניהם כי בולם בל' יחיד. ע"כ: לחדא ורְבָא וכו'. נ"ב
 בני"ש גר' וסג' כי הוא ל' רבוי ממון אבל ויגדל הילד ורְבָא.
 וצ"ע. ע"כ: ישלח מלאכיה עִמָּךְ וכו'. נ"ב כ"ה בכל הישנות
 אבל קדמך תר' לפניך. ע"כ: ואתיתי יומא דין לעינא. נ"ב
 כ"ה בני"ש להבדילו יפה מתר' ותבא. ע"כ: אֶשְׁקִינִי כען.
 נ"ב הקו"ף בפתח בכל הישנות. וכ"כ היא"ר ו"ל. ע"כ: למלא
 בְּלִבִּי וכו'. נ"ב ה"ג ודלא כיש נור' עם לבי וכ"כ היא"ר והרמ"ל
 ו"ל. ע"כ: ואתנחם יצחק בתר אִמִּיה. נ"ב כ"ה נוסת"י.
 ול"ג בתר דמיתת וכ"כ הרמ"ל ע"ש. ע"כ: בטיבו פכא סיב
 וסבע ואתכניש וכו'. נ"ב ה"ג ואין בו יוֹמִין. וכ"ה בישנות
 וכ"כ הרמ"ל ו"ל. ע"כ:

ו"ל. ע"כ: ודוד קמא דְּמִלְחָא. נ"ב כס' ישנים גר' דְּמִלְחָה
 ע"כ: אִיתָא נשקי יה אכנא וכו'. נ"ב בני"ש גר' אִיתָא ובקצתן
 אִיתָא. ע"כ: הא שכיבות רְמוּשֵׁי וכו'. נ"ב כ"ה נסת"י ול"ג
 רְמוּשָׁא. ע"כ: על שדה אתתיה אֶתָּת היא וכו'. נ"ב כ"ה
 נסת"י בלא יו"ד. ע"כ: הלא הוא אמר לי אֶתָּת היא וכו'. נ"ב
 ה"ג נ"ב בלא יו"ד. ע"כ: דָּאָא טיבותיך וכו'. נ"ב ה"ג דָּאָא. כי
 סבתא ל' נקבה. וכ"כ היא"ר. וכ"כ במס' התר'. זה דמתר' דָּאָא
 ד'. זה חסדך. מהנה אלקים זה. עלו זה. בעבור זה ע"כ.
 והביאה היא"ר והרמ"ל. וכ' ומסורת סייג לתורה. וכ"ה ככל
 הישנות. ע"כ: כסות דִּיקָר. וכו'. נ"ב כ"ה נסת"י ול"ג עֵינִין.
 ע"כ: ואמרת מְהִימֵן דאמר וכו'. נ"ב ה"ג מְהִימֵן. ול"ג
 מֵאֵן ומעות הוא כי כן דרך התרג' להסיר התמיהה. וכמס"ל וכ"כ
 הרמ"ל ו"ל. וכ"ה בכל הישנות ופשוט. ע"כ: והוה רְבִי קִשְׁתָּא
 נ"ב בכל ני"ש גר' רְבִיָּא. וכ"מ בס' מ"י שהביא ת"א כמו שהוא
 בו"ש רְבִיָּא. וכן פי' רס"ג כערבי גלאם ראם. ובדפוסים גרסי
 רְבִי קִשְׁתָּא ופי' מורה בקשת וכמ"ש רש"י והמפרשי ו"ל.
 ועכשיו הגיהו חספרים ומחקו האלף והניחו תי' קִשְׁתָּא כמו
 שהיתה בל' כבד ולא הרויחו בזה כלום כי גם התרגום והוא
 נער רְבִי. וטוב לאחוז בנוס' הישנה שהיא יותר מבוררת
 מלהיות פוסחים על ב' הסעיפים. ע"כ: ונסיב אברדם ית אעי
 וכו'. נ"ב בקצת ני"ש ודבר ובקצתן ונסיב. ע"כ: וחוא והא
 דכרא אחיד וכו'. נ"ב כ"ה נסת"י ול"ג תי' חדא. וכ"כ
 הרמ"ל ו"ל. ע"כ: בכין יתאמר כְּיוֹמָא דדין וכו'. נ"ב כ"ה נסת"י
 כְּיוֹמָא ככ"ף לא כבית. גם הרס"ג תרגמו בערבי. פי' מתל
 הדא אליום וכו'. ע"כ:

פרשת חיי שרה

והו' חיי שרה וכו' נ"ב היו"ד דגושה. וכן כל ל' חיי
 וְחַיָּא בכל הספרים המדוקדקים היו"ד כדגש כתר' השעיר החי.
 צפירא חַיָּא שתי צפרים חיות. חַיִּין. הבשר החי. בשרא
 חַיָּא. ובהפטרת מקץ. בני החי. כרי חַיָּא. וכן כולם. וכן ת"י
 חי נפשך. חַיִּי נפשך. וכן בנוסח על דא יתברך וכו' שאומרים
 אחר תרגום ההפטרות חַיָּא וקיימא. וכ"ה ל' הכ' בדניאל
 אלהא חַיָּא וכו' ועכשיו העולם סרפין קצת מהן וקצתן מדגישין
 אותו. ע"כ: למספרה דשְׂרָה וכו'. נ"ב ה"ג בדל"ת לא בלמד.
 והמעם הוא מפני שאחרים הם הספרנים. והאכלים בוכים. (יא"ר
 ורמ"ל). ע"כ: רַב ק' יי' את ביננא וכו'. נ"ב ה"ג רַב בקמץ
 וכ"ה בכל הישנות. וכ"כ הרמ"ל ו"ל. ע"כ: בשפר קְבֻרָא וכו'
 נ"ב גר' הקו"ף בפת"ח. וכן בפר' וישלח. המדלית קְבֻרִין. ובפ'
 חקת או בְּקְבֻרָא בפת"ח הקו"ף ע"מ חֲמָרָא אֲבָנָא. ובני"ש
 מצאנו גם שם קְמָחָא בפתח הקוף וכ"כ ג"כ הרמ"ל ו"ל. ע"כ:
 לא יִמְנַע כנך וכו'. נ"ב נוס' ספרי תימן לא יִכְלִי וכ"כ היא"ר
 והרמ"ל ו"ל ודלא כינור יִמְנַע ע"ש. ע"כ: בְּכֶסֶף שלים וכו'
 נ"ב ה"ג. ול"ג בכספא ועיי' רמ"ל. ע"כ: יִתְנִינָה לי וכו'.
 נ"ב ול"ג יִתְנִינָה. וכ"ה במס' התר' וכ"כ היא"ר והרמ"ל ו"ל.
 ע"כ: אם עֲבַדְתָּ לי טיבו וכו'. נ"ב ה"ג וכ"ה נוס' סת"י ודלא

פרשת תולדות

מפרן דארם וכו'. נ"ב כ"ה בני. ע"כ: כוליה כגלים
 דכער. נ"ב בקצת נ"י ככלן. וכ"כ היא"ר ז"ל וברובן גר' כגלום
 בו"ו. ע"כ: גבר נחש ירכן וכו'. נ"ב בכל הנום הישנות נחש
 ירכן. וכ"כ בס' אור האפלה. וכ"ה גירסתו וכמ"ש הרמ"ל ז"ל
 וכ"כ מהר"א הלוי בגליון חלק הדקדוק. ע"כ: זבין כיום דלתי
 וכו'. נ"ב כ"ה נסת"י בלא נו"ן וכ"כ היא"ר. וכ"כ רמב"ן שכ"ה בנפסח
 בדוקות ומדוקדקות וכ"כ מהר"ץ בח"ה. וכ"כ הרמ"ל שזוהי
 הגיר' העיקרית. ע"כ: דמיחד בעמא ית אתתך. וכו' נ"ב כ"ה
 בכל נוסת"י. וכ"כ הרמ"ל ושכן הוא במסורת התרגום. ע"כ:
 ועבדה סגי וכו'. נ"ב כ"ה בכל נסת"י ועבדה קרא ותר'. וכ"ה
 במס' התר'. וכ"כ היא"ר והרמ"ל. וכ"כ מהר"ץ בח"ה. ע"כ:
 דהוה קרי להון אבוהי. נ"ב בקצת ני"ש דקרא. ע"כ: לנא
 וניפוש בארעא. נ"ב בנסת"י ויפושנא. וכ"כ היא"ר וה' גל"ג
 וכ"כ הרמ"ל וכן העתיקה רס"ג בערבי וינמינא. ועיי' הטעם
 שו"ש. ע"כ: וסליק מהמן לבאר שבע. נ"ב כ"ה הגי' הנכונה.
 ולא בני"א ואסתלק. וכן הוא ברוב הישנות. ע"כ: וסיעת
 מרחמוהי וכו'. נ"ב בני"א וסיעת רחמוהי. וכ"כ היא"ר ז"ל
 ובקצת נום' מרחמוהי המ"ם נקוד בשוא לא בצירי וכבר
 האריך בזה בס' מרפא לשון. ע"ש. גם בס' מכלל יופי כ' שלדעת
 התרגום המ"ם היא מ"ם השמוש. וכמ"ש הרמ"ל ונוס' משובשת
 היא שנודמנה לרש"י שהיתה המ"ם נקודה בצירי. ע"כ: וכהיא
 עינהי מלסחוי. נ"ב בני"א נקוד הוי"ו בשורק. והה"א בפתח וכהיא
 והיא דייקא ספי. והרמ"ל נרחק בזה ולא עיין יפה. ע"כ: לית אנא
 ידע יומא דאמות. נ"ב בני"א יום מותי קרא והתרגום. וכ"כ
 היא"ר והרמ"ל ז"ל. ע"כ: סב כען זינגה סיפנה וכו'. נ"ב כולן
 בצירי. ודכוהה הורר עדיך. תר' אעד תקון זינגה בצירי וכן כל
 ל' סוף בצירי. בישעיה סי' ב' וכתתו חרבותם. סיפיהון.
 וביחזקאל סי' אבל כל ל' אחרית מתורגם סופא בו"ו כמו באחרית
 הימים. בסוף יומיא. ותהי אחריתי. סופי. להיטיבך באחריתך.
 בסופך. ועד אחרית שנה. סופא דשהא. ע"כ: איזיל כען
 לענא וכו'. נ"ב כ"ה בכל הישנות ואין בו לות. ע"ש. ע"כ:
 מאם ימושנני אבא וכו'. נ"ב השין רפי בכל הישנות. ע"כ:
 אסתחר ואכול מצירי וכו'. נ"ב בכל הנום הישנות האלף בשוא
 כי הוא ל' ציווי. ולכן אין לתרגמו ואיכול כי זה הוא תר'
 ואוכלה. והיא"ר כ' כי תר' ואכלה ותיכול. ע"כ: ואמושנך
 ברי. נ"ב השין רפי בני"ש. ע"כ: וידיא ידי עשו. נ"ב כ"ה
 נסת"י ידי עשו קרא ותר'. וכ"כ היא"ר. ע"כ: קריב לי ואיכול
 וכו'. נ"ב ברוב הישנות קריב קדמי. ע"כ: נאריח ית ריחא
 וכו'. נ"ב בכל הישנות נאריח. ע"כ: וישתעבדן לך מלכון
 וכו'. נ"ב ה"ג בלא וי"ו. כי מלכון היא ל' נקבה כמו שהתרגם לעיל
 ושני לאסים. ותרתי מלכון וכו' וכ"ה בכל הישנות. ע"כ: ואעיל
 לאכוהי וכו'. נ"ב ה"ג ולי"ג ואיתי. וכ"ה בכל הישנות וכן תר'
 לעיל ויבא לו יין. ואעיל. והבאת לאבך. ותעיל. ע"כ:
 שבקת לי ברכא. נ"ב כ"ה בני"א באלף. וכ"כ היא"ר והרמ"ל.

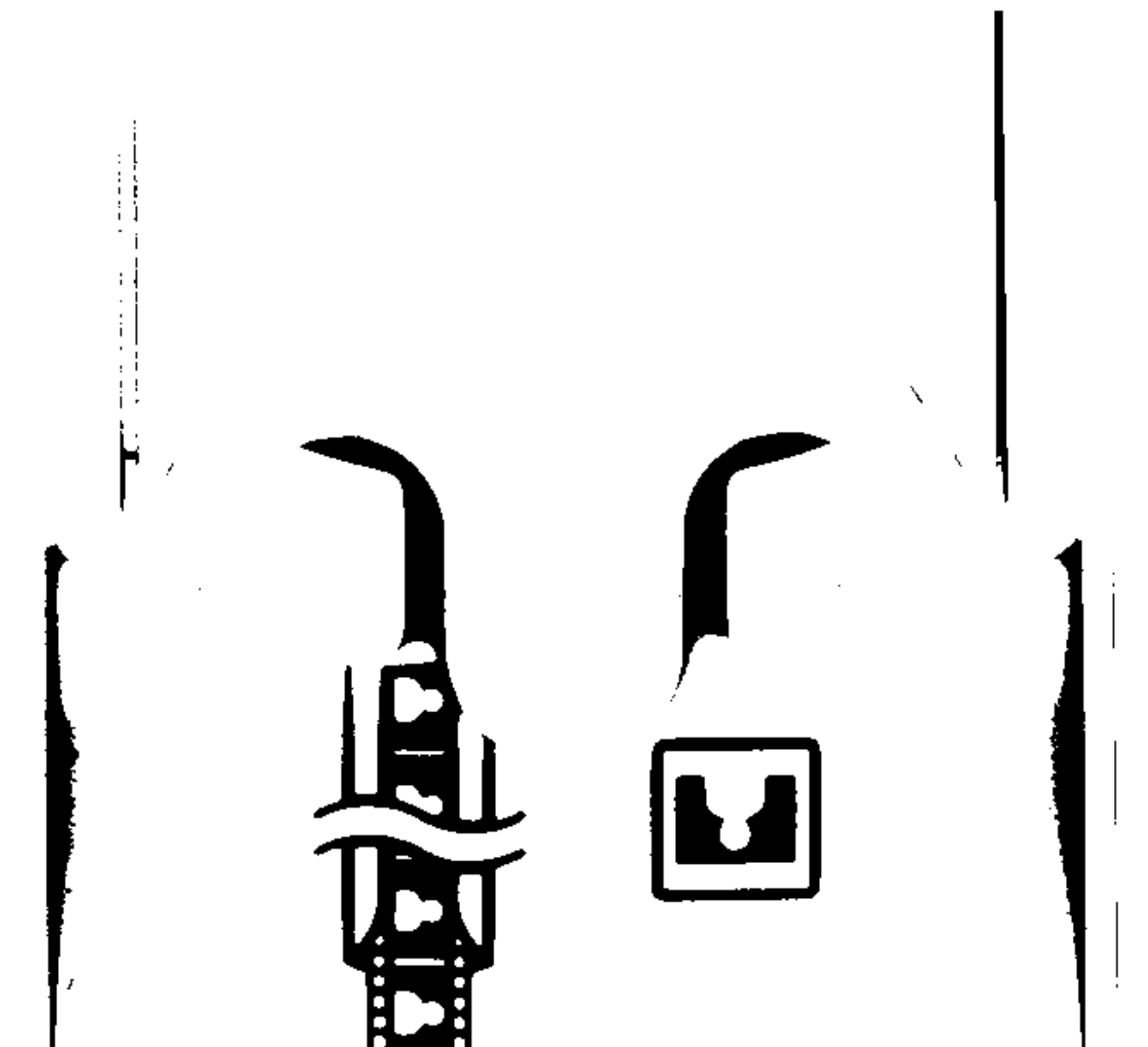
ע"כ: הא רב שויתיה וכו'. נ"ב נסת"י בקמץ. ודכוהה תר' לעיל
 נשיא אלהים. רב ק' יי'. וכן תהי' לו לאלהים. לרב. ע"כ:
 מן קדם בנת התאה וכו' אתתא מננת תתאה וכו' נ"ב כ"ה
 נוכ' תיפן כשהיהן. ודלא כמ"ש היא"ר שבראשונה קרא ותר' ע"כ:

פרשת ויצא

ואתיבנך לארעא הדא. נ"ב דאלף בשוא בספ' תי'
 ע"כ: ואמר בקושמא יקרא די"י וכו'. נ"ב כ"ה נסת"י תי'
 יש בלא תרגום. ע"כ: ומגנדרין ית וכו'. נ"ב ברוב הישנות
 גר' ומגנדרין. וכן הא דלקמן ויגדרון. כולם אין בהם גימל.
 וכיוצא בזה כ' היא"ר ז"ל בפסו' ויגל. ע"כ: ואמר להון
 תידעיתון ית לבן וכו'. נ"ב בקלף יש מצאנו הנום הידעיתון
 וכ"כ היא"ר ופי' הוא ז"ל כלו' ידעין אתון וכ"כ הרמ"ל שנוס'
 זו מדויקת יותר. וכמו שאנו מתרג' בהפמ' בשלח גדולים חקרי
 לב הלא ידעיתון. וכ"ה במס' התר'. ע"כ: לא יתעביד כן
 באתרנא. נ"ב בקלף ישן גר' מתעביד. ובמס' התר' מתעביד
 ב'. מכל אשר יעשה מנפן היין. לא יעשה כן. וכ"כ הרמ"ל.
 ע"כ: דנגי יי' וכו'. נ"ב בני"א הגון דגש וצ"ע. ע"כ: כאחרי
 ואף אחיהוב לי. נ"ב כ"ה נסת"י בו"ו וכ"כ בס'
 מרפא לשון. ע"כ: ותסבין. אף ית יברוחי וכו'. נ"ב
 בכל הישנות גר' ותיסבין. וכ"כ הרמ"ל ושכ"כ היא"ר ז"ל בס'
 בראשית. וכן תרגמו הגאון ר"ס ז"ל בערבי. וכ"ה גם בדפוסים
 המדויקים. וכן הביא ת"א בס' מ"י ותיסבין. ע"כ: כנש יי' ות
 חסדי. נ"ב כ"ה נום' ספת"י ולא כנוס' חסדי. וכ"ה היא"ר
 וכ"כ הר' ס"ל. ע"כ: רמיבין ודלו וכו'. נ"ב כ"ה נסת"י בו"ו
 קמץ כי חוסרין ל' נקבות כמו נשין. שנין. וכ"כ היא"ר והרמ"ל
 ז"ל. ע"כ: דאתגליתי עלך בבית אל וכו'. נ"ב בני"א סר חבית'
 השמוש וכ"כ היא"ר ז"ל. ע"כ: ודבר ית כל ניתוהי. נ"ב בני"א
 ודבר בל' קל. וכן במס' התר' וינגה דיעקב ודבר וינגה דמשה
 ודבר. וכ"כ מרפא לשון. ונ"ט לשבח בזה ע"ש. ע"כ: לסא
 אממרתא וכו'. נ"ב בכל נסת"י ממרתא. גם בני"א מהר"י
 גושאן בלא אלף. כי לא קאי אלא על הסתרה עת ההליכה. וכן
 העתיק הגאון בערבי אכפית. ומשום. ע"כ: למעבד עמכון
 ביש. וכו' נ"ב בני"א גר' בישא. ע"כ: אתר התשכח וכו'. נ"ב
 כ"ה בכל הנום' ולא כנ"א עם. ע"כ: בינא ובינגה יומא דין
 נ"ב בפתח תחת הגו"ן בכל הישנות. ע"כ:

פרשת וישלח

אתני עפרין. נ"ב כ"ה בני"ש ביו"ד. ע"כ: דמן את
 ודמן אלון. וכן דעבדך דיעקב כולן בדל"ת בספת"י.
 וכ"כ הרמ"ל ז"ל. ע"כ: ואמר מזר ונדך. נ"ב בספת"י וספ'
 ספרד הגיר' גיפול בני"א וכ"כ היא"ר וכבר האריך בזה הרמ"ל
 לקיים הנום' הישנה גיפול בדברי' אמיתיים וכ"כ מדברי' תר'
 מ"י שכתב כי הגון נסעה טון הרבים. וכן תרגמו הגאון ר"ס בערבי
 נמצו ונדל. ע"כ: ומלי על לבה דעולסתא. נ"ב כ"ה נום'
 ספת"י ומלי וכ"ה במס' התר'. וכבר האריך בשבח נום' זו בעל
 אוג"ר בביאור המס' וכ"כ בס' מרפא לשון. ע"כ: וכן לא כשר
 דיתעביד

דיתעביר. נ"ב כ"ה בכל הנוס' היש'. וכ"כ מהר"ץ בח"ה. ע"כ :
ועבירו בה **סחורתא**. נ"ב בני המדוק **סחורא**. וכ"כ היא"ר ז"ל
וכ"ה נ"ב בקצת דפוסים. אבל תר' ויסחרו דלקמן. **סחורתא**. ע"כ :
ארי **חסדא** היא לנא. נ"ב כ"ה נסת"י וכן תרגם לעיל בפ' ויצא.
חרפתי **חסדאי**. ול"ג **חסודא חסודי** בל' כבד. וכן מצאנו
גם בתר' יונתן בשמואל א' י"א ושמתיה חרפה, ואשוניה **חסדא**.
וכן שם בס' כ"ה את ריב חרפתי. ית דין **חסדאי**. וכן בשמואל
ב' אנה אוליך את חרפתי. **חסדי**. וצ"ע להכדיל בינו ובין תר'
ויט אליו חסד דמיונרגם **חסדא**. איברא כי מצינו הרבה ל' חרפה
דמתור' **חסודא**. ביהושע סי' ה'. בישעיה סי' כ"ה וסי' ל' וסי'
נ"א. וגם בעל המתורגמן כ' כי רוב ל' חרפה מתורגם **חסדא**,
וצ"ע. ע"כ : כמא דאנון **גזירין**. נ"ב בספת"י הגיר' **גזירין**. וכ"כ
היא"ר והרמ"ל. וכן תרגמו היר"ג בערבי **מכתתנין** בל' בינוני
ולא בל' עבר. ע"כ : יתעביר **פאחתנא**. נ"ב **לאחתנא**
בלמ"ד. וכ"כ היא"ר והרמ"ל. וע"ש שכ' דלכ"ע תי' את בלא
תרגום. ע"כ : ארי תמן **אתגלי ליה יי'** וכו'. נ"ב כצ"ל ול"ג
מלאכיא די. וכ"כ היא"ר והרמ"ל ושכ"כ מהר"ץ ז"ל. והמעם
כתבו ז"ל שהרי באותו מראה נאמר והנה ה' נצב עליו. ע"כ :

פרשת וישב

ית דבהון בישא לאכוהון. נ"ב בני גר' **מבהון** במי"ת.
וכ"ה במס' התר' **מבהון** דיקא. וכ"כ היא"ר וס' נל"ג ב' אוג"ר
ששיבוש הוא הגיר' **דבהון** ברל"ת. וצ"ל **מבהון** במי"ת. וכמו
שהוא בני שלנו. וכן תר' יונתן ואת ערובתם הקח. **וית מבהון**
תיתי. וכן בל' חז"ל מה שבו של עובד זה. סיב גיסין וקדושין.
ע"כ : **איבא** אנון רען. נ"ב כצ"ל ולא כגי' הדפוסים הגר' **היבן**.
וכן מצאנו בת"י שתר' או איה אלהי המשפם. או **איבא** אלהא
דעביר דינא. וכמו שהוא בקצת גי"ש מדוקדקות. ומיהו במסו' התר'
הביא כאן ב' נוסחאות **איבא** (נ"א **איבא** דוקא) ע"כ וגם בת"י
מצאנו ב' הנוס' בכ"י ישנות. ע"כ : מא מסון **נתהני** לנא וכו'.
נ"ב ה"ג בנו"ן וכ"ה בני"ש. והרמ"ל לא כ' כן וצ"ע. ע"כ : ארי
איחות **לות** ברי וכו'. נ"ב כ"ה נסת"י וכ"כ היא"ר והרמ"ל. דלא
כ"ג על. ע"כ : בת גבר **תגדר** וכו'. נ"ב בני גר' **כנעני** קר'
ותר'. וכ"כ היא"ר ז"ל וכן העתיקו הר"ג ז"ל בערבי כפשוטו
כנעני וכ"כ רש"י ז"ל בפ' ויחי על פסו' וישאו אותו בניו ע"ש.
וכ"כ הרמ"ל ושכן היא ד' חכמי המוס' בהושע סי' י"א. ע"כ : **והוה**
בכויב וכו'. נ"ב בני גר' **והני** בכויב וצ"ע. ע"כ : בפרשות **עינים**.
כצ"ל קרא ותר' וכ"כ היא"ר והרמ"ל. והוא שם מקום כמ"ש התפוח
והעינים. ע"כ : ואמר אנא **אשליח** גדיא וכו'. נ"ב כצ"ל וכ"ה בני'
גם בדפוס' ועי"ל בפסו' וישלח יהודה. ע"כ : **ושדר** יהודה ית
גדיא וכו'. נ"ב בכל הגי' מדוקדקות **ושליח**. ולא נמצא ל' שליחות
דמתורגם בל' שדרא רק אחד והוא הנה שלחתי דלקמן הא **שדרית**.
אבל במס' התר' שליחא דמתורגם שדרא. כ'. וישלח יהודה. הנה
שלחתי. ע"כ וכ"כ היא"ר. וכ"ה במתורגמן. ולכ"ע אשליח גדי
עזים דלעיל קרא ותר' **אשליח**. ע"כ : מעדיא **בזננתה**. נ"ב
כ"ה נוסת"י הה"א מפיך. וכ"כ הרמ"ל ז"ל. ע"כ : עוקתא

ישושפיא נ"ב כ"ה נוסת"י בל' רבים. וכ"כ הרמ"ל ז"ל שהוא
בל"ר ועיין מ"י. ע"כ : **והות** ברכתא די"י וכו'. נ"ב כצ"ל וכ"כ
הרמ"ל ז"ל. ע"כ : ית עינאה **לות יוסף**. נ"ב בני גר' ית
עינאה ביוסף. וכ"כ היא"ר ז"ל. והרמ"ל כ' ג"כ דכוותה
מתר' ויהפך לכב פרעה ועבדיו אל העם. תר' **בעמא**. ע"כ :
ואחדתיה **בלבשיה**. נ"ב כ"ה נסת"י ול"ג **בלבושיה**. וכ"כ
הרמ"ל ז"ל. ע"כ : חוו **איתי** לנא. נ"ב בקצת גי"ש **דאיתי**.
ע"כ : **ויקהייה** בבית אסירי וכו'. נ"ב כ"ה נוס' תימן. ודלא כ"ג
ומנניה. וכ"כ הרמ"ל. ע"כ : תמן **ממיריה** הוה מתעביר.
נ"ב כ"ה נוסת"י וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. ודלא כמ"ש רש"י ז"ל.
ע"כ : לבלבין **אניצת** נץ. נ"ב כ"ה נוסת"י בלא וי"ו. ע"כ :
מנגב **גניבנא**. נ"ב כ"ה בכל הנ"י הנו"ן בצירי וכ"כ היא"ר ודכוותה
לעיל כד **אבילנא**. וכן בפ' בלק המילף **אוליפנא**. וע"ע
מ"ש בזה היא"ר ז"ל. ע"כ :

פרשת מקץ

ופרעה **תלים**. נ"ב בני גר' **חלם**. וכ"כ היא"ר ז"ל כי
לפי דרך שמוש הלשון יתכן לדבר כן. ולא כן ב' הרי"ץ בח"ה.
ע"כ : והא שבע תרון **אתרנין**. נ"ב כ"ה נוסת"י היו"ד בקמץ.
וכ"כ הרי"ץ והרמ"ל ז"ל בפ' ויצא. ע"כ : פטימתא **ומליתא**.
נ"ב המי"ם בפתח בכל ספת"י. וכן כל ל' **מליא ומלון ומליתא**
בפתח. ע"כ : ולית **דפשר** יתהון. נ"ב כ"ה בישנות הפ"א בקמץ
כי הוא ל' הוה. וכ"כ הרמ"ל ז"ל. אבל **פשר** בפתח הוא תר'
פטר. ע"כ : **מלין** ומבן. נ"ב המי"ם בפת"ח בכל ספת"י גם
בדפוסים סדוק'. ע"כ : **ויקומן** שבע שני וכו'. נ"ב בנוס' ישנ'
המי"ם בקמץ בל' נקבות. ע"כ : שום יוסף **גוברא דמוטמרן**
גלין לית. נ"ב כרוכ נ"י גרסי **צפנת פענח** קרא ותר' וכ"כ
הרמ"ל וכ"ה במס' התרגום. ע"כ : ויוסף הוא **שליט** על ארעא
הוא **מזבגן**. נ"ב כ"ה בכל הישנות בלא דל"ת. וכן העתיק הר"ג
בערבי. **סלטאן ממיר**. בלא אל"ף למ"ד השימוש. ע"כ :
ארי **שמיע** יוסף. נ"ב בני גר' **שמיע** שין קמץ. והמי"ם
בפתח. כי הוא ל' בינוני. אבל **שמיע** הוא תר' שמעתי שתר'
שמיע קדמי. ע"כ : **ואיתו** ית אחוכון ועירא. נ"ב כ"ה נוסת"י
וכן לקמן בפ' השא במעשה אהרן **ואיתו**. וכן ת"י סוף מלאכי
הביאו את כל המעשר. **איתו** וכ"כ היא"ר ז"ל. וכן מצאתי בתר'
ההפט' קחו לי חרב. **איתו** לי חרבא. אבל **ואיתו** הוא תר'
ויביאו. ע"כ : והוה כד **שציאו** למיכל ית עבורא. נ"ב בספת"י
הנוס' **ספיקן**. וכ"כ היא"ר בפ' חיי שרה על ויהי כאשר כלו
הגמלים. וכן ת"י במלכים א' ו' כלו לאכול. **סופיקן** למיכל. וכ"כ
הרמ"ל והאר"י לרחות גיר' **שיציאו**. ע"כ : **העד פען** אבוכון
קיים וכו'. נ"ב כ"ה בני' וכן לקמן בפ' ויגש **העד כען** אבא
קיים. וכבר ביאר זה בטוב מעם הרמ"ל ז"ל. ע"ש. ע"כ : וית
אחוכון **דברן**. נ"ב בני **דבורו** וכן תר' לעיל. רדו ושברו.
חותרו וזבונג. הניחו. **שבוקן**. יתב לכוון **סימן** בטועניכו.
נ"ב כ"ה נוסת"י. **סימן** בנו"ן. וכ"כ היא"ר והרמ"ל. ע"כ : נפקו
מן קרתא וכו'. נ"ב כ"ה נוסת"י **מן**. ע"כ :

פרשת ויגש

רבוני שאיל. נ"ב כ"ה ברוב הישנות השי"ן בפת"ח. ו"כ הרמ"ל ז"ל. ונתן פעם לדבר כי הל' הכבד מורה על חזק הפעולה. לומר שהיה שואל וחוזר ושואל וכו' ע"ש. ע"כ: **אם** ישבוק ית אבוהו וכו'. נ"ב בכל הישנות גר' **אם** בלא וי"ו. ו"כ הרמ"ל ז"ל. ודכוותיה לעיל בפ' בראשית ונפקחו. יתפתחו. בלא וי"ו. ע"כ: **ותדברון** אף ית דין. נ"ב בנוס' א' ישנה גר' **ותסבון** וכ"כ הר' מ"ל ז"ל. ע"כ: **אם** לא איתניה **קך**. נ"ב כ"ה נוסת"י ול"ג **לותך**. וכ"כ הרמ"ל ז"ל. ע"כ: **ולא יביל** יוסף. נ"ב בני' הוי"ד בקמין. ע"כ: **וישויני אבא** לפרעה **ורבון לכל ביתיה**. נ"ב כ"ה נסת"י ואין בו אנש וכ"כ היא"ר ז"ל וע"ש הטעם ע"כ: **דלמא תתמסבן**. נ"ב נוס' תימן **תשתיצי**. וכן כ"כ תורישמו ידי. **תשצינון**. אבנו וכו' ואוריחנו. **ואשצינון**. וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל ע"ש הטעם. וכ' הרמ"ל שהקשה על נוס' רש"י ז"ל הרא"ם ז"ל. גם הראב"ע פי' מל' כריתה וכן פי' הרשב"ם ז"ל שהוא מל' הורשה ע"ש. גם הגר צדק החזיק בנוס' הישנות ומעמא מעים כמ"ש היא"ר ז"ל ע"ש. ע"כ: **ואת מפוקד דא עבירו**. נ"ב בני' **מפקד** בפת"ח הפ"א. וכ"כ היא"ר ז"ל. ופי' מצווה עתה. ע"כ: **לנבר אצטלוון דלבושא**. נ"ב בני' **אצטלוון** בסמ"ך. והאלף בשורק. ותי' **דלבושא** בל' יחיד. דלא כנ"א **דלבושין**. ע"כ: **ובנת בנוהי וכל בנוהי איתי וכו'**. נ"ב כ"ה נוס' תימן. ודלא כנ"א **זרעיה**. וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. ע"כ: **בפרן ארם**. נ"ב בני' **בפרן דארם** בדל"ת. ע"כ: **בל נפשתי ארבעת עסר**. נ"ב בכל היש' גר' **ארבע עסרי**. וכ"כ גרסת היא"ר ז"ל. ע"כ: **מנחם אנא**. נ"ב בכל הישנות המי"ם בשוא. ופי' מנחם אני. והרמ"ל כ' שהוא שלא בדקדוק ולא דק. כי הוואה בעיון השכל עם הבקיות בארמית יראה שאין מעלה לא' על חברתה. ע"כ: **ויהי ארי יקרי וכו'**. נ"ב כ"ה נסת"י **ארי** וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל בפ' לך לך. ודלא כנ"א **כד**. ע"כ: **ומקצת אחוהי**. נ"ב הצד"י בקמין בכל הישנות. ע"כ: **וקנא יוסף ית כל וכו'**. נ"ב כ"ה הנוס' הנכונה ול"ג **וזבן**. וכ"ה בכל ספת"י ישנים וחדשים מדוקדקים. וכ"כ הרמ"ל. ושכן הוא במסו' התר'. ע"כ: **ויהי באעורי עללתא**. נ"ב כ"ה בכל הישנות האלף בפתח. וכ"כ המ"ל שכן היא הנוס' הנכונה ע"ש. ע"כ:

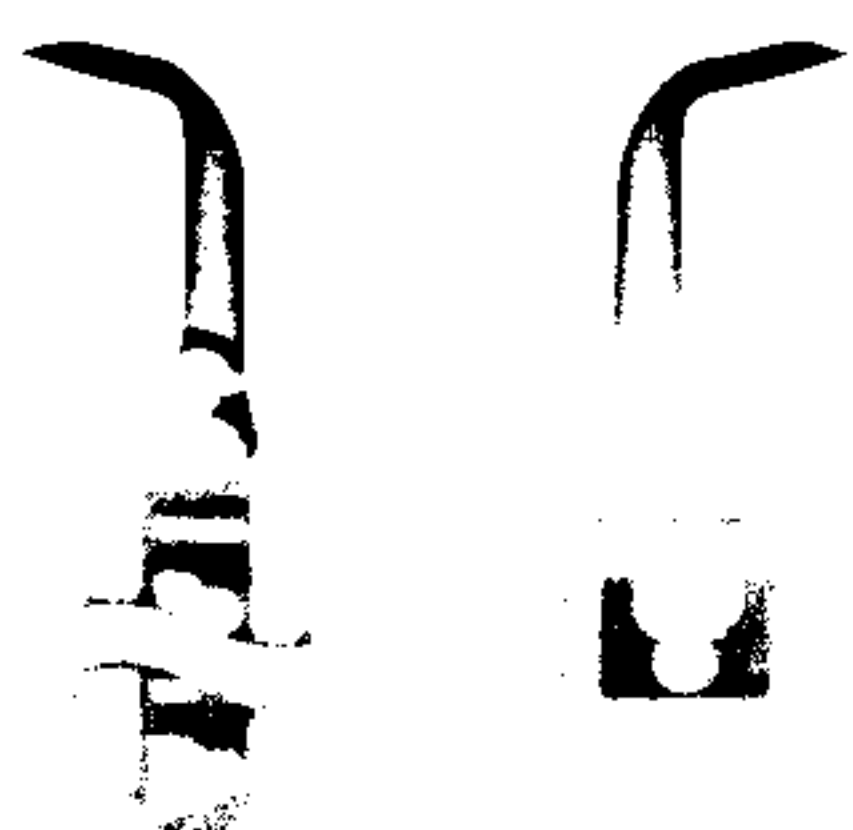
פרשת ויחי

הא אבוך מרע. נ"ב כ"ה נוסת"י ול"ג **שכיב**. ע"כ: **לא**

יבול למחוי. נ"ב בני' מדוקדקת גר' **יביל**. וכ"כ הרמ"ל ז"ל. ע"כ: **דאפרים לאנחותיה** על רישא וכו'. נ"ב האלף בקמין ותנן רפי וכ"כ היא"ר ז"ל. ע"כ: **בצלותי ובבעותי**. נ"ב בכל ספת"י ישנים שחפשנו מצאנו הנוס' בחרבני ובקשתי כל' המק'. ופי' הרמ"ל שב"ה הנוס' האמיתית. ונו' ספרים החדשים ננוכה היא מהירושלמי וכו' ע"ש. ע"כ: **ברו סליקתא**. נ"ב כ"ה בכל הישנות בשוא. והלמ"ד רפה. וכנ"ד הרמ"ל שכ' כי התר' חוסק מלת ברי. כדי לפרש **עלה**. על ראובן לא על יצועי. ע"כ: **גם הר' נל"ג כ' כי ת"א** ברצותו להסביר הדבר כפל כאלג כתוב בני עלית ותר' **ברי סליקתא** ע"כ. גם בדפוס שלפני מנוק כן בשוא ע"כ: **מקמין למשאל**. נ"ב בני' גר' **משאל** בלא למ"ד. וכ"כ הרמ"ל ז"ל. ע"כ: **וליה ישתמעון** עממא. נ"ב בקלף ישן נושן גר' **ישתמעון** כל' קל. ובנ"א כל' כבד. ע"כ: **מטי עד צידון**. נ"ב כ' הרמ"ל דה"ג **עד** ודכוותה בהפר' שלה על המעברות ת"י עד מגותא וכ"כ היא"ר ז"ל. ע"כ: **דבית גר** נ"ב כ"ה נוס' ספת"י בלא מי"ם. ע"כ: **משריית מווינין כד יעברון** ית וכו' נמחק תי' **כד** ונ"ב בכל הישנות ל"ג **כד** וא"ש סיפא. **ובנכסין בויו**. דאי גר' **כד** אין מקום לוי"ו **ובנכסין**. וכ"כ הרמ"ל ז"ל דהכי דייקא טפי דל"ג לה. ונר' שכן היתה ג"כ נוס' היא"ר ז"ל. ע"כ: **ברי דיסגי יוסף ברי דיתברך**. נ"ב בקלף ישן מצאנו הנוס' **דסגי דאתפרך**. ובנ"א **דיסגי דיתברך**. והרמ"ל החזיק בנוס' א' **דסגי דאתברך**. ע"ש. ע"כ: **פעלי פלגותיה**. נ"ב כ"ה נוס' תימן **פעלי** ודלא כנ"א רש"י ז"ל **מרי** וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. ע"כ: **דא הות קיה בן וכו'**. נ"ב בכל ספת"י ישנים גר' **הותיה**. וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. ע"כ: **יתוספן לך** וכו'. נ"ב כ"ה נוס' תימן בל' נקבה. ע"כ: **גבר כברכתיה**. נ"ב ה"ג בכל ספת"י. ותי' **אשר** בלא תר'. ודכוותה אשר עבר. מתר' **עדא**. וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. ע"כ: **קברו יתי**. נ"ב כ' היא"ר ז"ל **קבורו** דוקא. אבל **קברו** הוא תר' **קברו**. ע"כ. וכן מצאנו בקלף ישן **קבורו**. ע"כ: **יתיב ארע פנענאה**. נ"ב בנוס' ישנות **ארעא כנענאה**. וכ"כ הרמ"ל ז"ל. ע"כ. ית כל **בשתא**. נ"ב כ"ה נוסת"י. וכן כי רעה גמלוך. **בשתא**. אבל חשבתם עלי רעה. **בישא**. וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. ע"כ: **כדין תימרון**. נ"ב בקצת ני"ש גרסי' **כדין** וכ"כ היא"ר ובקצתן **כדין**. ע"כ:

דקדוק תרגום ספר בראשית נשלם. נעתק מכתובת יד גאוני עולם:

א"ה ברוך אשה עזרנו עד כה ועתירתנו תבין לפני כל קורא שאם ימצא טעות אל ידינו אלא לכף זכות וקמי שמיא גליא כי לא במרד ולא במעל אלא מתוך צערנו ובלבול הדעת מצרות הזמן ותלאותיו ומי שאמר לעולמו די יאמר לצערנו די. כיר"א.

ספר

כתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

והוא המשה חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם תרגום רבינו סעדיא גאון ואלה"ה בלשון ערבי מועתק מספרי תומן המדוייקים ישנים נושנים מכמה מאות שנים כאשר עין הקורא החזונה מושרים. ונלוה אליו ס' חלק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יחייא בן כה"ר יוסף צאלח ואלה"ה שהיה ראב"ד ור"מ ופ"צ בעי"ה צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום הועתק מכתובת יד מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקורא החזונה בהקדמתו. ועם ההפטרות מקרא. עם תרגום יונתן בן עוזיאל ואלה"ה.

חלק שני

ספר שמות

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השתדלות המנהיגים הר"ר שלום ין כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"ו. ומשנתו הר"ר אברהם ין כה"ר חיים נדאף הי"ו.

נדפס

תוכב"א **ירושלם** פעח"ק

כשנת תרנ"ח לפ"ק

בדפוס הר"ר שמואל הלוי צוקערמאן הי"ו

נוסח תפלה

שנהגו בה מלמדי תינוקות מימי קדם להתפלל בה עם הילדים קודם הלימוד מסודרת על סדר א"ב :

אל לבי פתח. בתורתך יי' תחכמני. גדל יה מעלתי למענך. דברי למודים תלמדני. השיבני אריך ואשובה. ואקראך ותענני. זכה יי' נשמתו. חכמה יקרה תחכמני. טוב יש תנחילני. ישרני ולמדני דתך. כבוש פשעי. לבי מלא דעה. מכל מכשור. נקני והצילני נא. סמוך מפלתי כי. עריך יי' נשענתי. פנה אלי. צדיק דרכך ישרני. קרבני ומעושק (נ"א ומעונש) פדני. רועה ישראל שמרני. שמוך יי' נשמתו. תמיד יומם ולינה תצרני ותענני. טוב יי' לקונו לנפש תדרשנו. טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. טוב להודות ליי' ולזמר לשמך עריון. החייני אלהי הנשמה. וזכני יוצר כל בחכמה. להגות בתורה התמימה. בזכות ישראל הסגולה והשרמה. ולכן יזכה אלי אבי. לשמוע קולי וניבי. להגות בתורה אשר למדני רבי. ועל זאת אשבחך. ואפארך וארוממך. ואענה במענה רך. אלה חק. ומוסי' חק ותוראתה חק. אעדל ללה ולמוסי' ולתוראתה. תבארך אלה למנוזר נא לתורה עמי' גבל סיני עמי' ידי מוסי' רסודה. ברוך השם נותן התורה. ברוך יי' רעולם אמן ואמן. ימלוך יי' לעולם אמן ואמן :

זברה אלקי' לטובה למעלה אחינו היקרים הרמים ארבעים אדני' כסף המשהדלים להוציא לאור יקרו' הספר היקר הזה אשר מעולם לא שופתו עין רוא'ה. הזלים זהב מכים ויתנו לבסוף מוצא אנב דוחקיהו. דחקו ונכנסו ליטול כל א' מהם חלק במטעה חרבה הונת איש איש לבי ערבו בברכה ה' איש נהן לו העשיר לו' ירבה והדל לא ימעט לבת פירונו לנשיר אל הקודש. ואת תורת הקדשים. ואת תורת העולה על כל העובר על הפקודים על ש"ר האל"ף ספרים האלה :

280	סי' יוסף בן שלום דאר וסי' רוד חי ח' משה הנזך הלוי הי"ו	20	ח"ר יודא אהרן חמר הכהן.
40	סי' שלמה אברהם גיא'ת	20	ח"ר שלום שלמה חמדי הלוי.
40	סי' שלום אברהם עמר.	20	ח"ר יוסף ב"ר סעדיא צפורה ושמואל חיים ד'הבאני.
40	סי' יחיא רוד עראקי הכהן.	20	סי' שלמה משה גמאל.
20	סי' שלמה ב"ר יוסף עראקי הכהן ואחיו חיים.	20	סי' שלום מחכוב ופאיר שלמה מזרחי.
20	סי' ישראל ב"ר יוסף מסעוד.	20	סי' אהרן שלום מסעוד וחביריו.
50	סי' שלום יחיא כסאר.	20	סי' אברהם שלום לוי וחביריו.
20	יחיא שלום סרי הלוי.	20	סי' משה יחיא קנבור וחביריו.
20	סי' אברהם שלום הכהן הנצב"ה.	20	סי' ישועה משה גמאל וחביריו.
20	סי' שלום דוד גמאל.	20	סי' יחיא ב"ר סעדיא שריאן הנצב"ה ושכר כהן.
20	סי' שלום יוסף טובי וסעיד יחיא משה.	50	סי' יחיא שלמה עראקי הכהן.
20	סי' יוסף דוד גמאל ושלום יוסף הכהן.	20	סי' אהרן יוסף דאר.
20	סי' שלום יחיא נדאף.	20	סי' שלום יחיא כ'ריף הנצב"ה ודוד צארם ויוסף האבד.
20	סי' יעיש יחיא קצ'אעי ושלמה שלום מחפוי'ן.	20	סי' שמואל אהרן וחביריו.
20	סי' שלמה יוסף חאוי.	20	סי' משה יחיא קהא וחביריו.
20	סי' מאיר ב"ר חיים נדאף וחביריו.	20	סי' יוסף שלום שרפי וחביריו.

ועל טוב יזכר גבר עמיתנו הנז"מ שלמה ב"ר אברהם גיא'ת הי"ו אשר יצא מאיר לעזור והיה לנו להרעורר בהשלמה הספר הזה ויתן לכסף מוצא וזרח בהקדמה בסך אלף ומאתים גרושים. יה"ר זכות התורה ולומדיה יחולו על ראשו תמיד ויקויים עליו מ"ש לא ימוש מפני ופמי זרעך וכו' :

יה"ר חפץ ה' בידם יצלה ויזכו לגומרה. ברוך והדרה. וזכות התורה הקדושה וזכות לומדיה תינוקות של בית רבן הכל שאין בו חטא. עליהם הנן. אלף המגן. ויהי שלום בחילם. ושלוה בכל גבולם. ובתיהם שלום כנה"ר וכנא"ה הכעה"ח ברוב עוז ושלום. פעה"ק ירושלם ת"ו :

נאם שלום ב"ר יוסף עראקי הכהן הי"ו ס"פ. נאם אברהם ב"ר חיים נדאף ס"פ.

ספר

כתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

והוא המשה חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם הרגום רבינו סעדיא גאון וללה"ה בלשון ערבי מועהק מספרי היסן המדוייקים ישנים נושנים סככה כאות שנים כאשר עין דקווא הדוינה מישורים. ונלוה אליו ס' חלק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יהויא בן כה"ר יוסף צאלח וללה"ה שהיה ראב"ד ור"ם ומ"צ בעי"ה צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום הועהק ככהיבת יד מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקירא החוינה בהקדמתו. ועם הדפטרות מקרא. עם תרגום יונה בן עוזיאל וללה"ה.

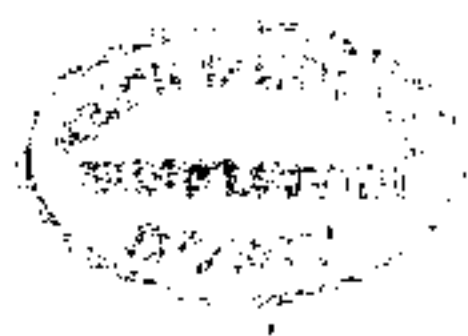
חלק שני

ספר שמות

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השתדלות דמגדויכ הר"ר שלום ן' כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"ו. וכשנהו הר"ר אברהם ן' כה"ר חיים נדאף הי"ו.

נדפס

פעה"ק ירושלים תובב"א

נוסח תפלה

שנהגו בה סלכרי הטיקת טיפי קדם להתפלל בה עם הילדים קודם הלימוד מסודרת על סדר א"ב :

אל לבי פתח. בתורתך יי' תחכמני. גרל יה מעלתי למענך. דברי למודים תלמדני. השיבני
אריך ואשובה. ואקראך ותענני. זכה יי' נשמת. חכמה יקרה תחכמני. טוב יש תנחילני.
ישרני ולמדני דתך. כבוש פשעי. לבי מלא דעת. מכל מכשור. נקני והצילני נא. סמוך מפלתי
כי. עליך יי' נשענתי. פנה אלי. צדיק דרכך ישרני. קרבני ומעושיק (נ"א ומעונש) פדני. רועה
ישראל שמרני. שמוי יי' נשמת. תמיד יומם ולידה תצרני ותענני. טוב יי' לקויו לנפש תדרשנו.
טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. טוב להודות ליי' ולומר לשמך עליון. החייני אלהי הנשמה.
וזכני יוצר כל בחכמה. להגות בתורה התמימה. בזכות ישראל הסנוכה והשלמה. ולכן זכה אני
אבי. לשמוע קולי וניבני. להגות בתורה אשר למדני רבי. ועל זאת אשבהך. ואפארך וארוממך.
ואענה במענה רך. אלה חק. ומוסי' חק ותוראתה חק. לעדל ללה ולמוסי' ולתוראתה. תבארך
אלה למנוח לנא לתורה עלי' גבל סיני עלי' ידי מוסי' רסוכה. ברוך השם נותן התורה. ברוך יי'
לעולם אמן ואמן. ימלוך יי' לעולם אמן ואמן :

בסימנא שמות א טבא

דג"ה למנחת שבת וכו' וה'

וְתִקְפִין מִנָּנָא : קאל לקומה. הודא קום
 בני אסראיל. אכתר ואעצם מנא :
 הבה נתחנמה לו פון ירפה והיה כפי
 תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על
 שנאינו ונלתם בני ועלה מן הארץ :
 הכו נתחכם להון. דלמא יסגון. ויהי.
 ארי יערעננא קרב ויתוספון אף אגון על
 סנאנא. ויגחון בנא קרב ויסקון מן
 ארעא : תעאלו נהתאל להם. כלא
 יכתרון. ויכון אדא ואפאנא חרב אנצאמו
 הם עלי אעדאינא. ויהארבונא ויהרבונא
 מן אלברד : וישימו עליו שרי מפים
 למען ענתו בסבלתם ויבן ערי מסגנות
 לפרעה אתיפתם ואתרעמסם : ומניאו
 עליהון שלטונין מבאשין. פדיל לענאייהון
 בפולחנהון. ובנו. קרוי בית אוצרי
 לפרעה. ית פיתום וית רעמסם : פצירו
 עליהם ולאת דמה. לקבל אי יעדבונגהם
 בנקדהם. פבנו קרא מכאזין לפרעון. פי
 אלפיוס ופי עין שמס : וכאשר יענו
 אתו פן ירפה וכן יפרץ ויקצו מפני בני
 ישראל : וכמא המעין להון. פן סגן וכן
 תקפין. ועקת למצראי. מן קדם בני
 ישראל : וכאן כל מא עדבותם. כדאך
 יכתרון וייסרון. חתא צגרו. מן קבל בני
 אסראיל : ויעבדו מצרים את בני ישראל
 בפרך : ואפלחו מצראי. ית בני ישראל
 בקשיו : ואסתכרם אלמצרון בני
 אסראיל באקמא : וימרו את חיותם
 בעבדה קשה בחמר ובלבנים ובלדי
 עבדה פשדה את פלענדתם אשר
 עבדו בהם בפרך : ואפרו ית חיייהון
 בפולחנא קשיא. פטינא ובלבני. ובלב
 פולחנא בהקלא. ית כל פולחנהון.

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה
 את יעקב איש וביתו באו : ואלין.
 שמהת בני ישראל. דעאלו למצרים.
 עם יעקב. גבר ואנש ביתיה עאלו :
 והוא אסמא בני אסראיל. אדאבלין
 אי מצר. מע יעקוב. כל רגל ואה דכלו :
 רג. בן שמעון לוי ויהודה : ראובן שמעון.
 לוי ויהודה : ראובן שמעון. לוי ויהודה :
 יששכר זבולן ובנימן : יששכר זבולן
 ובנימן : יששכר זבולן ובנימן : דן
 ונפתלי גר ואשר : דן ונפתלי גר ואשר :
 דן ונפתלי גר ואשר : ויהי פלדנפש יצאי
 ירד יעקב שבעים נפש ויוסף היה
 במצרים : והואה. כל נפשתא. נפקי
 ירפא דיעקב שבעין נפשו. ויוסף היה
 במצרים : וכאן נמלה אנפוס. אכארגה
 מן צלב יעקוב סבעין נפסא. מע יוסף
 אדי כאן במצר : וימת יוסף וכלי אהיו
 וכל הדור ההוא : ומית יוסף וכל אחוהי.
 וכל דרא ההוא : פמאת יוסף ונמע
 אכותה. וסאר אהל דאך איל : ובני
 ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד
 מאד ותפלא הארץ אתם : ובני ישראל
 נפישו ואתילדו וסגיאוו ותקיפו לחדא לחד
 ואתמליאת ארעא מנהון : ובני אסראיל
 אתמרו ווסעו. וכתרו ועצמו גרא גרא.
 חתא אמתלת אלארין מנהם : פ
 ויקם מקד חדש על מצרים אשר
 לא ידע את יוסף : וקם מלכא חדתא
 על מצרים. דלא מקיים גזירת יוסף :
 וקאם מלך גריר עלי מצר. מא לס
 ישאהד יוסף : ויאמר אל עמו הנה עם
 בני ישראל רב ועצום מפניו : ואמר
 לעמיה. הא. עמא בני ישראל. סגן

דאפלו

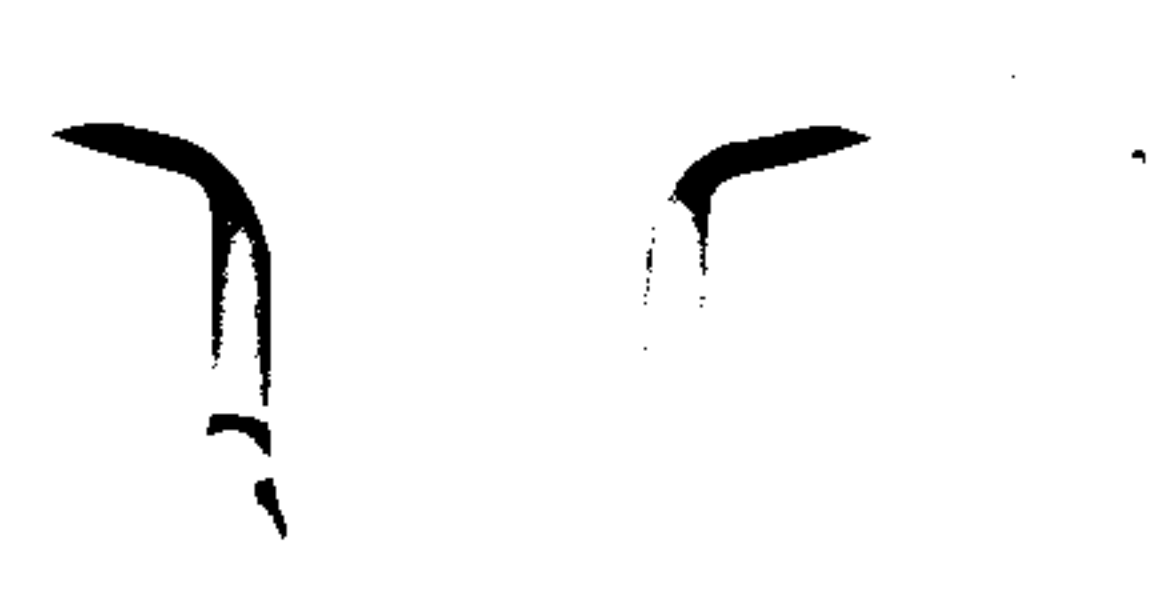
חלק הדקדוק א) ונוסף גם הוא. כי פתח וסל' ונלחם בנו. על נחלת המטה. וחר קמץ יש מפור ונוסף עוד (מהר"ב"ש) : שמות א (כתר תורה)

וַאֲפֹלְחוּ בְּהוֹן בְּקִשְׁיוֹ: פֹּאמְרוּ הוֹתֵהֶם
 בְּכַדְמָה צַעֲבָה. בְּאִשְׁוֹן וְזִבְנִי. וּסְאִיר
 אֵעֲמֹאֵר אֶצְהָרָא. גְּמִיעַ כְּדַמְתֵּהֶם. אֲדִי
 אֶסְתַּכְדַּמוֹנְהֶם בְּאֶקְמָא: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ
 מִצְרַיִם לְמִלְדַּת הָעִבְרִית אֲשֶׁר שֵׁם
 הָאִחָת שִׁפְרָה וְשֵׁם הַשְּׁנִית פּוּעָה:
 וַאֲמַר מֶלֶכָּא דְּמִצְרַיִם. לְהִיתָא יְהוּדִיתָא.
 דְּשׁוּם תְּרָא שִׁפְרָה. וְשׁוּם תְּנִייתָא פּוּעָה:
 פִּקְאֵל מֶלֶךְ מִצְרַיִם. לְקוֹאֲבֵל אֶעֱבֵרָאֲנִיִּיאַת.
 אֲדִי אֶסֶם אַחְדַּהֲמָא שִׁפְרָה. וְאַלְאֲכְרִי
 פּוּעָה: וַיֹּאמֶר בִּיזְדָּכָן אֶת־יְהִי־עִבְרִיֹת
 וְרֵאֲתֵן עַל־הָאֲבָנִים אֶסְבֵּן הוּא וְהַמִּתֵּן
 אֲתֵן וְאֶסְבֵּת הוּא וְחִיה: וַאֲמַר. כִּד
 תְּהוּיִן מִלְדָּן יֵת יְהוּדִיתָא. וְתַחֲוּיִן עַל
 מִתְבָּרָא. אִם בְּרָא הוּא וְתַקְטֵלֵן יֵתִיה.
 וְאִם בְּרָתָא הִיא תְּקִימוֹנָה: קֹאֵר. אֲדִיא
 קְבֵלְתֵן אֶלְעֵבֵרָאֲנִיִּיאַת. פֹּאנְצֵרֵן עַנְד
 אֶלְמַתְבֵּר. אִן כֹּאן אֲבִנָּא פֹאקְתֵּלוּה. וְאִן
 כֹּאנְתֵּ אֲבִנָּה פֹאסְתַּבְּקוּהָא: וְתִירָאֵן
 הַמִּלְדַּת אֶת־הָאֱלֹהִים וְלֹא עֲשׂוּ פֹאֲשֶׁר
 דִּבְרֵן אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְתַחֲוּיִן אֶת־
 הַיְלָדִים: וְדַחֲלָא חִיתָא מִן קָדָם יי. וְלֹא
 עֵבֵרָא. פִּמָּא דְּמִלְדֵּי עֲמַהוֹן מֶלֶכָּא
 דְּמִצְרַיִם. וְקִיִּמָּא יֵת בְּנִיא: פִּכֹּאֲפָא
 אֶלְקוֹאֲבֵל אֵלֵה. וְדֵם יִצְנַעוֹן כִּמָּא כְּדַמְתֵּן
 מֶלֶךְ מִצְרַיִם. וְאֶסְתַּבְּקִין אֶלְבְּנִין: וַיִּקְרָא
 מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְמִלְדַּת וַיֹּאמֶר לְהֵן מִדְּוַע
 עֲשִׂיתֵן הַדְּבַר הַזֶּה וְתַחֲוּיִן אֶת־הַיְלָדִים:
 וְקֹרָא מֶלֶכָּא דְּמִצְרַיִם לְחִיתָא. וַאֲמַר
 לְהוֹן. מָא דִּין עֵבֵרְתֵּן פִּתְנָמָא דְּרִין.
 וְקִיִּמְתִּין יֵת בְּנִיא: פִּדְעָא בְּהוֹן מֶלֶךְ
 מִצְרַיִם. וְקֹאֵל לְהֵן. מָא בֹאֲדָכָן צַנַעְתֵּן
 הָדֵא אֲמַר. וְאֶסְתַּבְּקִיתֵן אֲבָנִין: וְתֹאמְרוּן
 הַמִּלְדַּת אֶל־יְפֹרְעָה כִּי לֹא כְּנָשִׁים
 הַמִּצְרַיִת הָעִבְרִית בִּי־חַיֹּת הִנֵּה בְּטָרָם
 תִּבְּוֹא אֱלֹהֵי־הַמִּלְדַּת וַיִּלְדוּ: וַאֲמַרָא
 חִיתָא לְפֹרְעָה. אֲדִי לֹא כְּנָשִׁיא. מִעֲרִיתָא
 יְהוּדִיתָא. אֲדִי חֲבִימָן אֲנִין. עַד לֹא עֲלַת
 לְוַתְּהוֹן. חִיתָא יִלְדָּן: קֹאֲתָא לֵה. אִן לִים

כֹּאנְסָא אֶלְעֵבֵרָאֲנִיאַת אֶלְמִצְרַיִתָא. כִּד
 הֵן בְּצִירָאֲת. קְבֵל אִן תְּדַכֵּל אֲלֵיהֶן
 אֶלְקוֹאֲבֵלָה יִלְדָּן: וַיִּטַּב אֱלֹהִים לְמִלְדַּת
 וַיִּרְבֵּ הָעַם וַיַּעֲצֻמוּ מְאֹד: וְאֹטִיב יי
 לְחִיתָא. וְסָנִי עֲמָא. וְתַקִּיפוּ לְחִדָּא:
 פֹּאחֲסָן אֶלְהֵלְאֶלְקוֹאֲבֵל. פִּכְתֵּר אֶקוּם.
 וְעֲצֻמוּ גֵדָא: וַיְהִי כִּי־יִרְאֵה הַמִּלְדַּת אֶת־
 הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּרִיתִים: וְהוּא. כִּד
 דַּחֲלָא חִיתָא מִן קָדָם יי. וְעֵבֵר לְהוֹן
 בְּרִין: פִּלְמָא כֹּאֲפֵת אֶלְקוֹאֲבֵל אֵלֵה. צַנַע
 לְהֵן בִּיזְתָא חֲגִבְהֵן: וַיִּצְוּ פֹרְעָה לְכַד־
 עֲמָו לֵאמֹר כִּד־יִלְדָּן הַיְלָדִים הַיְאֲרָה
 תְּשַׁלְּיִכְהוּ וְכַד־יִהְיֶה תַחֲוּיִן: וּפִקִּיד פֹּרְעָה.
 לְכַל עֲמֹוֹה לְמִימֵר. כִּד בְּרָא דִּיתִילִיד
 לִיהוּדָא. בְּנִהֲרָא תְּרַמּוֹנָה. וְכִד בְּרָתָא
 תְּקִימוֹן: פֹּאמֵר פֹּרְעוֹן. גְּמִיעַ קוּמָה
 קֹאֲלֵא. כִּל אֲבָן יוֹדֵד לָהֶם. אֶמְרַחֲוֵה פִי
 אֲנִיל. וְכִל אֲבִנָּה אֶסְתַּבְּקוּהָא: פ
 וַיִּלְדֵּךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח אֶת־יְפֹת־לֵוִי:
 וְאִל גּוֹבְרָא מִדְּבֵית לֵוִי. וְנָסִיבֵית בֵּית לֵוִי:
 הֵם מִצְרַיִם הֵלַל מִן אֲדִי וְתוֹוֹג בְּאֲבִנָּה
 לֵוִי: וְתַהֲרֵה אֲשֶׁה וְתַלְדֵּךְ בֵּן וְתִרָא אֲתוּ
 כִּי־טוֹב הוּא וְתַצְפְּנָהוּ שְׁלֹשָׁה יָרְחִים:
 וְעַד־יָצֵאת אֶתְתָּא וַיִּלְדַּת בֵּר. וְחֹתֵת יֵתִיה
 אֲרִי טַב הוּא. וְאֶטְמַרְתִּיה תְּלַתָּא יָרְחִין:
 פִּחְמַלַּת אֶלְאֲמַרָאָה וּוְלַדַּת אֲבִנָּא. פִּלְמָא
 רֵאתָה אֲנָה הַסִּינָא. אֲכַפְתָּה תְּלַתָּה
 אֲשֶׁהֶר: וְלֹא־יִכְלָה עוֹד־יְהַצְפִּינוּ וְתַקְחֵד
 לֹא תִבֵּת גְּמָא וְתַחֲמַרָה בְּהַמֵּר וּבִזְפֹּת
 וְתַשֵּׁם בְּהָ אֶת־הַיְלָדֵד וְתַשֵּׁם בְּסוֹף עַל־
 שִׁפְתֵי הַיְאֵר: וְלֹא־יִכִּילַת עוֹד לְאֶטְמַרְוֵתִיה.
 וְנָסִיבֵת לִיה תִּיבְתָא דְּגוּמָא. וְתַפְתָּה
 בְּחִימָרָא וּבִזְפֹּתָא. וְשׁוּיָאֲת בְּהָ יֵת רַבִּיא.
 וְשׁוּיָתָה בִּיעֲרָא עַל פִּיָּה נִהֲרָא: וְדֵם
 תַּטִּיק עָאֵד אִן תְּכַפִּיָּה. פֹּאכְדַּת לֵה
 תֹּאבּוּתָא מִן בְּרִדִי. וְקִפְרַתָּהָ בֹאֲלֶקְפֵר
 וְאֲזַפְת. וְצִיִּירַת פִּיהָ אֶצְבִי. וְצִיִּירַתָּהָ
 פִּי אֲדִים עַל־יֵי שֹׁאֲמֵי אֲנִיל: וְתַתְּצַב
 אֲחַתּוּ מִרְחָק לְרַעָה מִהֲיַעֲשֶׂה לֵוִי:

ב

חלק הדקדוק ב) המילדת וילדו. השוא נח כי אין מאריך: ג) הצפינו. הצד"י דגש לתפארת בדגש מקדש ה' [מהריב"ש].
 ע"ן א"ת ודוהה דברי ראב"ע דס"ל שהצד"י רפה. ובעל לזית חן ב' נ"ל שהדגש מורה על חזק הפעולה שהצפינה אותו במצפוני מסתרי

ואת עתותי אתה מרחיק. למדע. מא
 יתעביר ליה: פוקפת אבתה מן בעיד.
 לתנצר. מא יצנע בה: ותרד בת פרעה
 דרחץ עליה יאר ונערתייה הלכת עליך
 היאר ותרא אתי התכה בתוך הסוף
 ותשלח את אמתה ותקחה: ונתתת בת
 פרעה למסחי על נהרא. ועולימתהא
 מהלכן על כף נהרא. וחזת ית תיבתא
 בנו יערא. ואושיטת ית אמתה ונסיבתה:
 פנולת אבנה פרעון לתגתסל פי אניל.
 ונארהא ימשין עלי שאטיה. וראת
 את אבות פי וסט אדים. פמדת ידהא
 ואכדתהא: ותפתח ותראהו אתהילד
 והנה ינער ככה ותחמל עליו ותאמר
 מילדי העברים זה: ופתחת וחזת ית
 רביא. והא עולימא כבי. וחסת עלוהי.
 ואמרת. מפני יהודאי הוא דין: פפתחת
 וראתה. פאדא בעבי יכבי. פשפקת
 עדיה. וקלת. הדאמן אולאד אעבראניין:
 ותאמר אחתו אל בית פרעה האלך
 וקראתי לך אשה מינקת מן העבריה
 ותינק לך את הילד: ואמרת אחתיה
 לבת פרעה האיזיל. ואקרי לך אתהא
 מינקתא. מן יהודיתא. ותניק לך
 ית רביא: קאלת להא אבתה אאמצי.
 ואדעי לך באמראה מרצעה. מן
 אלעבראניאת. ותרצעה לך: ותאמר
 לה בת פרעה לבי ותלך העלמה ותקרא
 אתהאם הילד: ואמרת לה בת פרעה
 איזילי. ואולת עולימתא. וקרת אפיה
 דרביא: קאת להא אבנה פרעון אמצי.
 פמצת אגנאריה. ודעת באם אצבי:
 ותאמר לה בת פרעה הילכי את הילד
 הזה והניקהו לי ואני אתן את שכרה
 ותקח האשה הילד והניקהו: ואמרת
 לה בת פרעה. הא ליכי. ית רביא הדין
 ואוניקהו לי. ואנא אתין ית אגרוך.
 ונסיבת אתהא. רביא ואוניקתיה:
 קאת להא אבנה פרעון. הא לך הדא

אצבי ארצעה לי. ואנא אעטיך אנרתך.
 פאכדת אלאמראה. אצבי וארצעתה:
 ויגדל הילד ותבאהו לבת פרעה ויהי
 לה לבנותקרא שמו משה ותאמר כי מן
 המים משיתוהו: ורבא רביא. ואיתיתיה
 לבת פרעה. והוה לה לבר. וקראת
 שמה משה. ואמרת ארי מן מיא
 שחלתיה: ולמא כבר אצבי. גאת בה
 אלי בנת פרעון. וצאר להא כאבן.
 ואסמתה מוסי. קאת. לאני נשלתה מן
 אלמא: ויהי פיימים ההם ויגדל משה
 ויצא אל אחיו וירא בסבלתם וירא איש
 מצרי מכה איש עברי מאחיו: והוה
 ביומיא האנון. ורבא משה ונפק לות
 אחוהי. והוה בפולחנהון. והוה גבר
 מצרי. מחי לגבר יהודי מאחוהי: וכאן
 פי תלך אל אים. אן מוסי כבר וכרג
 אלי אכותה. ונצר בנקדהם. פאדא
 ברגל מצרי. יצרב רגל עבראני מן
 אכותה: ויפן כה וכה וירא כיראין איש
 יך אתהמצרי ויממנהו בחור: ואתפני
 לבא ולכא. והוה ארי לית אנש. ומתא
 ית מצראה. ושמריה בחקא: פאתסת
 ימנה ויסרה. וראי אן לים אנסאן.
 פצרב אלמצרי. ודפנה פי ארמל: ויצא
 ביום השני והנה שני אנשים עברים
 נעים ויאמר לרשע למה תכה רעך:
 ונפק ביומא תנינא. והא הדין גוברין
 יהודאין נצן. ואמר להיבא. למא את
 מחי לחברך: תם כרג פי אליום אתאני.
 פאדי ברגלין עבראניין יתנאציאן. קאל
 ראצאלם מנהמא. למ תקתל צאתכך:
 ויאמר מי שמך לאיש שר ושפט עלינו
 הלהרגני אתה אמר כאשר הרגת את
 המצרי וירא משה ויאמר אכן נודע
 הדבר: ואמר. מן שויה. לגבר רב ודין
 עלנא. הלמקטלי את אמר. פמא
 דקטלתא ית מצראה. ודחיל משה
 ואמר. בקושטא אתידע פתגמא: קאל.

חלק הדקדוק ועתה לא יכלה עוד הצפינו כנהחילה, ורגש מקדשה' מורה על הפלות קדושתו (דף י"ז ע"ב): (ד) והחמת
 בה"א הכינוי נחה והיתה ראויה במסיק:

מִן צִיָּדָד. רָגַל רִיִּסָא וְהֵאֵבֵמָא עֲרִינָא.
 אֲתֵרִיד אֵן תְּקַלְנִי. כִּמָּא קַתְלַת
 אֲלִמְצָרִי. פְּפֹזַע מוֹסִי וְקֵאל. אִיקְנִיא
 קַד עֲרַף אֲלִכְבֵּר: וַיִּשְׁמַע פְּרַעֲהָ אֶת־
 הַדְּבָר הַזֶּה וַיִּבְקֹשׁ לְהִרְגוֹ אֶת־מֹשֶׁה
 וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פְרַעֲהָ וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־
 מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל־הַבְּאֵר: וַיִּשְׁמַע פְּרַעֲהָ יֵת
 פִּתְגָמָא דְּרִין. וַבְּעָא לְמִקְטֵל יֵת מֹשֶׁה.
 וְעֲרַק מֹשֶׁה מִן קִדְם פְּרַעֲהָ. וַיִּתִּיב
 בְּאַרְעָא דְּמִדְיָן וַיִּתִּיב עַל בְּרֵא: וְלִמָּא
 סִמַּע פְּרַעֲוֹן בְּהוֹאֲ אֲלִכְבֵּר. מַלְבֵּ אֵן יִקְתַּל
 מוֹסִי. פִּהֲרַב מוֹסִי מִן בֶּן יֵדִיהָ. וְצֵאֵר
 אֲלִי בִלְד מִדְיָן וְגַלְסַ עֲלִי אֲלִבִּיר: וַיִּכְתְּבֵן
 מִדְיָן שִׁבְעַ פְּגוֹת וַתִּבְאֵנָה וַתְּדַלְגְּנָה
 וַתִּמְלֵאנָה אֶת־הַרְהָטִים לְהַשְׁקִית צֹאן
 אֲבִיהֶן: וְלִרְבָּא דְּמִדְיָן שִׁבְעַ בְּנֵן. וְאֶתְאָה
 וְדִלְאָה. וּמִלְאָה יֵת רַמְיָא. לְאַשְׁקֵאָה
 עֲנָא דְּאֲבוּהוֹן: וְכֵאֵן לֵאמָאֵם מִדְיָן כִּבְעַ
 בְּנֵאֵת. פְּגֵאֵת וְדִלְאֵת. וּמִלְאֵת אֲלֵחִיאֵן.
 לְתַסְקִי גַם אֲבִיהֶן: וַיִּבְאוּ הָרַעִים
 וַיִּגְרְשׁוּם וַיִּקַּם מֹשֶׁה וַיִּוְשַׁעַן וַיִּשְׁק אֶת־
 צֹאנָם: וְאֶתוּ רַעִיָא וּטְרֹדוֹנִין. וְקַם מֹשֶׁה
 וּפְרָקִינִין. וְאַשְׁקֵן יֵת עֲנָהוֹן: פִּלְמָא גֵאֵו
 אֲרַעָא וּטְרֹדוֹהֶן. וְקֵאֵם מוֹסִי וְאֵנֵאֵתְהֶן.
 וּסְקֵא גִנְמָהֶן: וַתִּבְאֵנָה אֲלֵדְעוּאֵל אֲבִיהֶן
 וַיֹּאמֶר מֹדַעַ מְהֵרֵתֵן בֵּא הַיּוֹם: וְאֶתְאָה
 לְזוֹת רַעִוֵאל אֲבוּהֶן. וְאָמַר. מֵאֵ דִין.
 אֲוִחִיתֵן לְמִיתֵי יוֹמָא דִין: פְּגֵאֵת אֲלִי
 רַעִוֵאל אֲבִיהֶן. קֵאל מֵאֲבֵאֲלֵבֵן אֲסַרְעֵתֵן
 בְּאֲלִמְנִי אֲלִיּוֹם: וְתֵאֲמֵרֵן אִישׁ מְצָרִי
 הֲצִיגְנוּ מִיֵּד הָרַעִים וְגַם־דִּלְגָה דִּלְגָה לְנוּ
 וַיִּשְׁק אֶת־הַצֹּאן: וְאָמַרָא. גּוֹבְרָא
 מְצָרָאָה. שִׁזְבֵּנָא מִיָּדָא דְּרַעִיָא. וְאָף
 מִדְּלֵא דִלְגָה לְנוּ. וְאַשְׁקֵן יֵת עֲנָא:
 פְּקֵאֵתָא לֵהָ. רָגַל מְצָרִי. כִּלְעֵנָא מִן יֵד
 אֲרַעָאָה. וְאַעֲזָא דִלְגָה לְנוּ. וּסְקֵא אֲנַם
 וַיֹּאמֶר אֲרִי־בְנֵתִיו וְאִיזִי לְמָה זֶה עוֹבְדֵתֵן
 אֶת־הָאִישׁ קְרָאֵן לוֹ וַיֹּאבֵל לְחַם: וְאָמַר
 לְבְנֵתִיהָ וְאֵן הוּא. לְמָא רְגֵן שְׁבַקְתֵּן יֵת

גּוֹבְרָא. קָרָן לִיה וַיִּיכֹל לְחֵמָא: קֵאל
 לְהֵן וְאֵין הוּא. לְסִתְרַכְתֵּן אֲרָגַל. אֲרַעוּהָ
 יֹאבֵל מְעֵאמָא: וַיֹּאבֵל מֹשֶׁה לְשִׁבְתָּ אֶת־
 הָאִישׁ וַיִּתֵּן אֶת־צִפְרָה בְּתוֹ לְמֹשֶׁה:
 וְצִפְרָה מֹשֶׁה לְמֵתֵב עִם גּוֹבְרָא. וַיְהִי יֵת
 צִפְרָה בְּרַתִּיהָ לְמֹשֶׁה: פִּלְמָא אֲמַעֵן מוֹסִי
 בְּאֲלִמְקֵאֵם עֲנַד אֲרָגַל. זֹוֹגָה בְּצִפּוֹרָה
 אֲבִנְתָהּ: וַתִּלְדֵּן בֶּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גִּרְשׁוֹם
 כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נְכָרִיָּה:
 וַיִּלְדֵּת בֵּר. וְקֵרָא יֵת שְׁמִיהָ גִּרְשׁוֹם.
 אֲרִי אָמַר. דִּיִּיד הָיִיתִי. בְּאַרְעַ נְכָרָאָה:
 פּוֹלְדַת אֲבִנָּא. וְאַסְמָאָה גִּרְשׁוֹם. לֵאנָה
 קֵא. צֵרַת גִּרִּיבָא פִּי בִלְד גִּרְבָּא: פ
 וַיְהִי בַיּוֹמִים הַרְבִּיִּים הָיִם וַיִּמְתַּמְלֵךְ מְצָרִים
 וַיֵּאֲנָחוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבֹדָה וַיִּזְעַקוּ
 וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם אֶל־הָאֱלֹהִים מִן־הָעֲבֹדָה:
 וְהוּא בְּזִמְיָא סְנִיאִיא הָאֲנֹן. וּמִית מִלְּבָא
 דְּמְצָרִים. וְאֶתְאֲנָחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מִן
 פּוֹלְחָנָא דְּהֵת קִשִׁי עֲלִיהוֹן וַיִּזְעַקוּ.
 וּסְלִיקַת קְבִילְתְּהוֹן. לְקִדְם יִי מִן פּוֹלְחָנָא:
 וְלִמָּא כֵאֵן פִּי תִלְדֵּן אֲלֵאִיאֵם אֲמִיזֵלָה. אֵן
 מֶלֶךְ מְצָר מֵאֵת. פִּתְנַהֵד בְּנֵי אֲסֵרָאֵל.
 מִן כְּדַמְתָּהֶם אֲצַעֲבָה וְצַרְכּוֹ. וְצַעֲד
 תְּגוֹוֹתְהֶם. אֲלִי אֵלָה מִן אֲלִכְרַמָּה:
 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקַתְם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
 אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אֲבֹרָהֶם אֶת־יִצְחָק
 וְאֶת־יַעֲקֹב: וַשְׁמִיעַ קִדְם יִי יֵת קְבִילְתְּהוֹן.
 וְדָכִיר יִי יֵת קִמְיָה. דַּעַם אֲבֹרָהֶם דַּעַם
 יִצְחָק וְדַעַם יַעֲקֹב: פִּסְמַע אֵלָה שְׁהִיקָהֶם.
 וְדָכֵר עֲהֵדָה. אֲדִי מַע אֲבֹרָאֵהִים יִצְחָק
 וַיַּעֲקֹב: וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וַיִּדַּע אֱלֹהִים: וַגִּלִּי קִדְם יִי שְׁעִבּוּדָא
 דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל. וְאָמַר בְּמִסְרִיָּה לְמַפְרָקְהוֹן
 יִי: פִּנְעֵר אֵלָה אֲלִי בְּנֵי אֲסֵרָאֵל וְרַחֲמָהֶם:
 וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֵה אֶת־
 צֹאן יִתְרוֹ חֹתְנֵן פִּהֵן מִדְיָן וַיִּנְהַג אֶת־הַצֹּאן
 אַחַר הַמִּדְבָּר וַיָּבֵא אֶל־יְהוָה הָאֱלֹהִים
 חֹרֶבָה: וּמֹשֶׁה הוֹדִיעַ יֵת עֲנָא. דִּיתְרוֹ
 חֲמוּהֵי רַבָּא דְּמִדְיָן. וְדִבֵּר יֵת עֲנָא לְאַתֵּר

ג

ג

חלק הדרוק (ה) את אברהם את יצחק ואת יעקב. המפחא מתיבת יצחק. ככל הריגאן המחקרקות לחבר יצחק. סוד הפחד אליו ז

שפר רעיא למדברא . ואתא . לשורא
 דאתגלי עלוהי יקרא די"י לחורב : וכאן
 מוסי' ירעא נגמ יתרו חמוה אמאס מדין .
 וסאקהא אלי' אלבריייה . התא נא אלי
 נבל אלה אלי חריב : וירא מלאך יהוה
 אליו בלבת אש מתוך הסנה וירא והנה
 הסנה בער באש והסנה איננו אבל :
 ואתגלי . מלאכא די"י ליה . בשלהובת
 אישתא מנו אסנא . וחזא . והא אסנא
 בער באישתא . ואסנא ליתוהי מתאכיל :
 פתגלא לה מלך אלה . בערים נאר מן
 וסט אסנא . מראא . ואדא אסנא משתעל
 בלאאר . והו לים יתתרק : ויאמר משה
 אסרה נא ואראה אתי הפראה הגדל הזה
 מדוע לא יבער הסנה : ואמר משה .
 אתפני כען ואחזי . ית חזונא רבא הדין .
 מא דין לא מתוקד אסנא : פקאל מוסי'
 אמיל אאן ואנער . הדא אסנער לעגיב .
 מא באל אסנא לם יתתרק : וירא יהוה
 כי סר קראות ויקרא אליו אלהים מתוך
 הסנה ויאמר משה משה ויאמר הגני :
 וחזא יי' אלי אתפני למחוי . וקרא ליה יי'
 מנו אסנא . ואמר . משה משה ואמר
 האנא : פעלים אלה אנהקד סאל לינער .
 פנאדאה מן אסנא . וקאל . יא מוסי' יא
 מוסי' . קאל לבין : ויאמר אל-התקרב
 הלם של-נעליך מעל-רגליך כי המקום
 אשר אתה עומד עליו אדמת-קדש הוא :
 ואמר לא תקרב הדבא . שרי סינך מעל
 רגלך . ארי אתרא . דאת קאים עלוהי .
 אתר קדיש הוא : קאל לאתקדם אלי
 ההנא . אנזע נעלך ען רגליך . לאן
 אלמוצע . אדי אנת ואקף עליה מקדם :
 ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם
 אלהי יצחק ואלהי יעקב ויסתר משה
 פניו כי ירא מהביט אל-האלהים : ואמר .
 אנא אלהא דאבוך . אלהיה דאברהם .
 אלהיה דיעחק ואלהיה דיעקב . וכבשנן
 משה לאפוהי . ארי דחיל . מלאסתפלא
 בעית יקרא די"י : קאל . אנא אלה אביך .

אזה אבראהים . אזה יצחאק ואהי יעקוב .
 פסתר מוסי' ונהה . אד כאף . אן ינער
 אלי' נור אלה : ויאמר יהוה ראה ראיתי
 את-שני עמי אשר במצרים ואת-צעקתם
 שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את-
 מכאביו : ואמר יי' . סגלא גלי קדמי .
 שעבוד עמי דבמצרים . וית קבילתהון
 שמיש קדמי מן קדם מפלחיהון . ארי גלי
 קדמי כיביהון : תם קאל אלה . קד נצרת
 לצעף קומי אדין במצר . וסמעת
 צראבתם מן קבר גלאוזהם . ועלמת
 באונאעהם : וארד להצילז ומיד מצרים
 ולהעלותו מן הארץ ההוא אל-ארץ טובה
 ורחבה אל-ארץ זבת חלב ודבש אל-
 מקום הפנעני והחתי והאמרי והפרזי
 והחוי והיבוסי : ואתגלית . לשיובותהון
 מידא דמצראי . ולאסקותהון מן ארעא
 ההיא . לארע טבא ופתיא . לארע עברא
 חלב ודבש . לאתר פנענא . וחתא .
 ואמוראי ופרזאי . וחואי ויבוסיא : פתגלית .
 לאנלצהם מן יד אלמצריין . ואצעדהם
 מן דארך אלבלד . אלי' בלד גייר ואסע .
 אי' בלד יפיץ אלבן ואעסר . ארי' מוצע
 אבנעאניין ואחתניין . ואאמוריין ואפרזיין .
 וארחויין ואליבוסיין : ועתה הנה צעקת
 בני-ישראל באה אלי וגם-ראיתי את-
 הלחץ אשר מצרים לחצים אתם : וכען .
 הא קבילת בני ישראל עלת לקדמי .
 ואף גלי קדמי דוחקא . דמצראי דחקין
 להון : ואלאן . הודא צראך בני אסראיל
 קד ועל אלי' . ואיצא ראית אלנט . אדי
 אמצריין צאגטונהם : ועתה לכה ואשלחה
 אל-פרעה והוצא את-עמי בני ישראל
 ממצרים : וכען איתא ואשלחנך דות פרעה
 ואפיקית עמי בני ישראל ממצרים : ואאן
 תעאל . אבעת נך אלי' פרעון . ואברג
 קומי בני אסראיל מן מצר : ויאמר משה
 אל-האלהים מי אנכי כי אקך אל-פרעה
 וכי אוציא את-בני ישראל ממצרים :
 ואמר משה קדם יי' . מן אנא . ארי איזיל

שמות ב (כתר תורה)

קֹדֶת פְּרָעָה. וְאֵלֵי אֲפִיק. יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 מִמְּצָרִים: פִּקְאֵל מוֹסִי בֵּן יְדֵי אֱלֹהִים. מִן
 אֵנָה. תִּהְיֶה אֲמֵנִי אֵלֵי פִרְעוֹן. וְאֶבְרָהָם
 בְּנֵי אִסְרָאֵל מִן מִצְרָיִם: וַיֹּאמֶר כִּי־אֵלֹהִים
 עִמָּךְ וְהִדְלִיקָה הָאֵת פִּי אֲנִי שְׁלַחְתִּיךָ
 בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת־הָעַם מִמִּצְרָיִם תַּעֲבֹדוּן
 אֶת־הָאֱלֹהִים עַל הַהָר הַזֶּה: וַאֲמַר אֵלֵי
 יְהוָה מִי־מִרֵי בְּסַעֲדֶךָ. וְדִין לָךְ אֲתָא.
 אֵלֵי אֵנָה שְׁלַחְתֶּךָ. בְּאִפְקוֹתֶיךָ יֵת עַמֵּי
 מִמְּצָרִים. תִּפְלְחוּן קִדְּם יְיָ. עַל מוֹרָא
 הַדִּין: קֹאֵל אֲנִי אֲבוֹן מֵעַד. וְהוֹדָה לָךְ
 אֱלֹהִים. בְּאֵנִי בַעֲתַת בְּךָ. אֱלֹהִים אֲבִרְנָת
 אֶלְקוֹם מִן מִצְרָיִם. אֲעַבְדוּ אֱלֹהִים. עֲלֵי
 הוֹדָא אֲלֹנְבֵר: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים
 הִנֵּה אֲנִי בֹא אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי
 לָהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלַחְתִּי אֵלֵיכֶם
 וְאָמַרְתִּי לֵי מִה־שֵׁמוֹ מִה־אָמַר אֱלֹהִים:
 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קִדְּם יְיָ. הֵא אֵנָה אֵתִי לֹדֹת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיֹּאמֶר לְהוֹן. אֱלֹהִים
 דְּאֲבַהֲתִכּוֹן שְׁלַחְתִּי לְדוֹתְכּוֹן. וַיִּמְרֹן לֵי
 מִן שָׁמַיִם. מֵא אֵימֵר לְהוֹן: פִּקְאֵל מוֹסִי
 בֵּן יְדֵי אֱלֹהִים. הֵא אֵנָה צִאֵר אֵלֵי בְנֵי
 אִסְרָאֵל. וְאֶקּוֹל לָהֶם. אֵלֹהִים אֲבַהֲאֵיכֶם
 בַּעֲתַנִּי אֵלֵיכֶם. וְאִן קֹאֵלוֹ לֵי מֵא אֲסַמְחָה.
 מֵא אֶקּוֹל לָהֶם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה
 אֵתִיה אֲשֶׁר אֵלֹהִים וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר
 לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵלֹהִים שְׁלַחְתִּי אֵלֵיכֶם: וַיֹּאמֶר
 יְיָ לְמֹשֶׁה. אֵתִיה אֲשֶׁר אֵלֹהִים. וַיֹּאמֶר.
 כְּדִן תִּימַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל. אֵתִיה שְׁלַחְתִּי
 לְדוֹתְכּוֹן: קֹאֵל לָהֶם. אֵלֹהִים אֵלֵי לֹא יִזְכֶּה.
 קֹאֵל. כֹּדָא קוֹל לְבְנֵי אִסְרָאֵל. אֵלֹהִים
 בַּעֲתַנִּי אֵיכֶם: וַיֹּאמֶר עוֹד אֲדוֹם אֶל־מֹשֶׁה
 כֹּה תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אֲבִרְהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק
 וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלַחְתִּי אֵלֵיכֶם זֶה־שֵׁמוֹ
 לְעֹלָם וְזֶה זְכוֹרִי לְדֹר דֹּר: וַיֹּאמֶר עוֹד יְיָ
 לְמֹשֶׁה. כְּדִן תִּימַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל יְיָ
 אֱלֹהִים דְּאֲבַהֲתִכּוֹן. אֵתִיה דְּאֲבִרְהָם.
 אֵתִיה דְּיִצְחָק. וְאֵתִיה דְּיַעֲקֹב שְׁלַחְתִּי
 לְדוֹתְכּוֹן. דִּין שָׁמַיִם לְעֹלָם. וְדִין דְּזִכְרֵנִי

ה

לְכַר דֹּר וְדֹר: פִּקְאֵל לָה אֵנָה. כֹּדָא
 קוֹל לְבְנֵי אִסְרָאֵל. אֵלֹהִים אֲבַהֲאֵיכֶם.
 אֵלֹהִים אֲבִרְהָם. אֵלֹהִים יִצְחָק. וְאֵלֹהִים
 יַעֲקֹב בַּעֲתַנִּי אֵלֵיכֶם. הוֹדָא אֲסַמְחָה אֵלֵי
 אֲדָהֵר. וְהוֹדָא דְכִרֵי אֵלֵי נִיל וְאֵנִי אֵלֵי:
 לָךְ וְאֲסַפְתָּ אֶת־זִכְרֵנִי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֱלֹהִים יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם נִרְאָה אֵלֵי
 אֱלֹהֵי אֲבִרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב לֵאמֹר פִּקְדוֹ
 פִּקְדוֹתֵי אֲתִיכֶם וְאֵת־הַעֲשׂוֹי לָכֶם בְּמִצְרָיִם:
 אֵיזִיל וְתִכְנֹשׁ יֵת סְבִי יִשְׂרָאֵל. וְתִימַר
 לְהוֹן יְיָ. אֱלֹהִים דְּאֲבַהֲתִכּוֹן אֲתִנְגִּיל לֵי.
 אֱלֹהִים דְּאֲבִרְהָם. יִצְחָק וְיַעֲקֹב לְמִימֵר.
 מְדַכֵּר דְּכִרְנָא יִתְכּוֹן. וְיֵת דְּאֲתַעֲבִיד
 לְכּוֹן בְּמִצְרָיִם: אֲמִץ וְאֲנַמַּע שִׁיזְךָ בְּנֵי
 אִסְרָאֵל. וְקוֹל לָהֶם אֱלֹהִים. אֵלֹהִים אֲבַהֲאֵיכֶם
 תִּגְלָא לֵי. אֵלֹהִים אֲבִרְאֵהִים. יִצְחָק
 וְיַעֲקֹב קֹאֵלֵי. קֹד דְּכִרְתִּיכֶם. וְמֵא צִנַּע
 בְּנֶם בְּמִצְרָיִם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲתִיכֶם מִעֲנֵי
 מִצְרָיִם אֶל־אֶרֶץ הַנְּבֻעֵנִי וְהַחֲתִי וְהָאֲמַרְי
 וְהַפְרִזִי וְהַחֲתִי וְהַיְבוּסִי אֶל־אֶרֶץ זְבַת חֶלֶב
 וְדִבְשׁ: וְאָמַרְתִּי. אֲסִיק יִתְכּוֹן מִשְׁעַבְדוֹ
 מִצְרָאֵל. לְאֶרֶץ פְּנֻעֵנִי וְהַחֲתִי. וְאֲמַרְתִּי
 וְפִרְזִי. וְהוֹאִי וְיְבוּסֵאֵי. לְאֶרֶץ. עֲבִדָא
 חֶלֶב וְדִבְשׁ: פִּקְלָת. אֲעַעֲדֶכֶם מִן עֲדָאֵב
 אֶל־מִצְרָיִם. אֵלֵי בְרַד אֲדִכְנַעֲאֲנִין
 וְאֶל־חֲתִיין. וְאֶל־אֲמֹרִיין וְאֶל־פְּרוֹזִיין. וְאֶל־חֲתִיין
 וְאֶל־יְבוּסִיין. אֵלֵי בְרַד יִפְיִן אֲרִבּוֹן וְאֶל־עַסֵּל:
 וְשִׁמְעוּ לְקִלְקָה וּבֹאֵת אֲתָה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
 אֶל־מֶלֶךְ מִצְרָיִם וְאָמַרְתֶּם אֵלֵינוּ יְהוָה
 אֱלֹהֵי הָעִבְרָיִים נִקְרָה עֲלֵינוּ וְעִתָּה נִקְרָה
 בְּנֵי דְרַךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּפִדְפֵר וּנְזַפְחָה
 לִיתְהוֹה אֱלֹהֵינוּ: וְיִקְבְּלוּן מִנֶּךָ. וְתִיתִי.
 אֵת וְסְבִי יִשְׂרָאֵל לֹדֹת מִלְּפָא דְּמִצְרָיִם.
 וְתִימְרוּן לֵיה יְיָ. אֱלֹהִים דִּיהוֹדָא אֲתִנְגִּיל
 עֲלֵנָא. וְכַעַן. נִיזִיל פְּעֵן. מִהַקְדָּה תִּלְתָא
 יוֹמִין בְּמִדְבָרָא. וְנִרְבַּח קִדְּם יְיָ אֱלֹהֵנָא:
 פִּאֲדָא קְבִלוּ מִנֶּךָ. אֲדַכֵּל אַנְתָּ וְשִׁיזְךָ
 בְּנֵי אִסְרָאֵל אֵלֵי מֶלֶךְ מִצְרָיִם. וְקוֹלוֹדָה אֱלֹהִים
 אֵלֹהִים אֶל־עֲבִרְאֲנִין וְאֶפְאֲנָא אֲמַרְתָּ. וְאֵן.
 נְסִיר מִסַּאפָה תִּלְאֲתָה אֵי אֵם פִּי אֲלִבֵּר.

וְנִדְבַח לַיהוָה רֶבֶבָא : וְאֵנִי יָדַעְתִּי כִּי לֹא־
 יִתֵּן אֶתְכֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְהִלָּךְ וְלֹא בִיד
 חֲזָקָה : וּקְדַמְי נְלִי . אֲרִי . לֹא יִשְׁפּוּךְ
 יִתְכּוֹן . מִלְכָּא דְמִצְרַיִם לְמִיּוֹז . וְלֹא מִן
 קִדְם דְחִילִיָּה תִקְוֶה : וְאֵנִי אֵעֵלֶם . אִן
 מֶלֶךְ מִצְרַיִם לִם יִדְעֻכֶם אִן תִּסְצֻן . וְלֹא בִיד
 עֲדִידָה : וְשִׁלַּחְתִּי אֶת־יָדִי וְהִפִּיתִי אֶת־
 מִצְרַיִם בְּכָל־נִפְלְאוֹתַי אֲשֶׁר אֲעִשֶׂה בְּקִרְבּוֹ
 וְאַחֲרֵי־כֵן יִשְׁלַח אֶתְכֶם : וְאִשְׁלַח יָת מַתַּת
 גְּבוּרָתִי וְאִמְחִית מִצְרַאִי . בְּכָל־פְּרִישְׁתִּי .
 דְאֵעֲבִיד בְּיַחְזֹן . וּבְתֵר כֵּן יִשְׁלַח יִתְכּוֹן :
 חֲתָא אֲבַעַת בְּאִפְאֵתִי וְאֲצַרְב אֶל־מִצְרַיִן .
 בְּנִמְיַע אֵעֲגוּבְאֵתִי . אֲדִי אֲצַנְעָהָ פִי מֵא
 בִינְהֶם . וּבְעַד דְאֵלֶךְ יִטְלַקְכֶם : וְנִתְתִי
 אֶת־יְהוָה הָעֵם־יְהוָה בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וְהָיָה כִּי
 תִלְכּוּן לֹא תִלְכוּ רִיקָם : וְאֵתִיָן יִת עֲמָא
 דְדִין לְרַחֲמִין בְּעֵינֵי מִצְרַאִי . וְהָיָה אֲדִי
 תִהְכּוּן . לֹא תִהְכּוּן רִיקָנִין : וְאֵעֲטִי אֶלְקִים
 חֲצֵאָא עֲנַד אֶל־מִצְרַיִן . פֹּאדָא מְצִיתֶם .
 לֹא תִסְצֻן פֹּאדָנָא : וְשִׁאֲלָה אֵשָׁה
 מִשְׁכַּנְתָּהּ וּמִגֵּרַת בֵּיתָהּ פְּלִי־כֶסֶף וְנָלִי
 זָהָב וְשִׁמְלֹת וְשִׁמְתֶם עַל־בְּנֵיכֶם וְעַל־
 בְּנֵיתֵיכֶם וְנִצַּלְתֶם אֶת־מִצְרַיִם : וְתִשְׁאֵל
 אֶתְתָא מִשִׁיבְכַתְהוֹמְקִרְיַת בֵּיתָהּ . מִנִּין
 דְכֶסֶף . וּמִנִּין דְדָהָב וּדְבוֹשִׁין . וְתִשְׁוֹן . עַל
 בְּנֵיכּוֹן וְעַל בְּנֵיתְכּוֹן . וְתִרוֹקְנוֹן יִת מִצְרַיִם :
 בַּל תִּסְתוּהֵב אֶל־אִמְרָאָה מִן מִסְאֲכַנְתָּהָ
 וְגִאֲרַתְהָ . אֲנִיהָ פִעָה . וְאֲנִיהָ דְהָב
 זְהִיאֲבָא . וְתִצִּירוּהָ עַל־בְּנֵיכֶם
 זְבִנְאֵתְכֶם . וְתִנְתְּסִפּוֹן אֶל־מִצְרַיִן : וְיַעַן
 מִשָּׁה וְיִאֲמַר וְהֵן לֹא־יִאֲמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ
 בְּקִלְי כִּי יִאֲמְרוּ לֹא־נִרְאָה אֱלֹהֵי יְהוָה :
 וְאֲתִיב מִשָּׁה וְאִמַר . וְהָיָה לֹא יְהִימְנוּ לִי .
 וְלֹא יִקְבְּלוּן מִנִּי . אֲרִי יִמְרוּן . לֹא אֶתְגַּלִּי
 דָּךְ יי : פֹּאנָאֵב מוֹסִי וְקֹאֵל . לְעֵלְהֶם לִם
 יוֹמְנוֹן בִּי . וְלִם יִקְבְּלוּן מִנִּי . אֲדִי יִקְלוּן . לִם
 תְּגִלָּא דָךְ אֵלֵה : וְיִאֲמַר אֱלֹהֵי יְהוָה מוֹה
 בְּיָדְךָ וְיִאֲמַר מִשָּׁה : וְאִמַר לִיתִי יי מֵא
 דִּין בְּיָדְךָ . וְיִאֲמַר חוֹטְרָא : וְקֹאֵל לֵה אֵלֵה

מִנְבָּהָא מֵא דֵא בִידְךָ . קֹאֵל עֲצָא : וְיִאֲמַר
 הַשְׁלִיכְהוּ אֶרְצָה וְיִשְׁלַכְהוּ אֶרְצָה וְיְהִי
 לְנַחֵשׁ יוֹנָם מִשָּׁה מִפְּנֵינוּ : וְאִמַר רְמוּהִי
 לְאֶרְצָא . וְרְמוּהִי לְאֶרְצָא וְהוּהָ לְחוּיָא .
 וְעִרְק מִשָּׁה מִן קְדַמּוּהִי : קֹאֵל אִמְרַהָא
 עַל־י אֶרְצָךְ . פִּטְרַהָא וְעִאֲרַת תְּעַבְאָנָא .
 פִּהֲרַב מוֹסִי מִן בִּין יָדֵיהּ : וְיִאֲמַר יְהוָה
 אֶל־מִשָּׁה שְׁלַח יָדְךָ וְאִחֹז בְּזַנְבּוֹ וְיִשְׁלַח
 יָדוֹ וְיַחֲזֹק בּוֹ וְהָיָה לְמִשָּׁה בְּכַפּוֹ : וְאִמַר
 יי לְמִשָּׁה . אוֹשִׁיט יָדְךָ . וְאוֹחִיד בְּרַנְבִּיָּה .
 וְאוֹשִׁיט יָדֵיהּ וְאֶתְקַוֶּה בֵּיהּ . וְהוּהָ לְחוֹטְרָא
 בְּיָדֵיהּ : קֹאֵל אֵלֵה לֵה . מֵד יָדְךָ . וְאִמְסַךְ
 דְנַבְּהָ . פִּלְמָא מֵד יָדֵהּ וּמִסְכָּה . עִאֲרַת
 עֲצָאָא פִי יָדֵהּ : לְמַעַן יִאֲמִינוּ בִּינְרָאָה
 אֱלֹהֵי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֱלֹהֵי אֲבֹרְהֶם
 אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב : כְּדִיל דְיְהִימְנוּן .
 אֲרִי אֶתְגַּלִּי דָךְ . יי אֵלֵהָ דְאֲבַחְתְּהוֹן .
 אֵלֵהוּ דְאֲבֹרְהֶם . אֵלֵהוּ דְיִצְחָק וְאֵלֵהוּ
 דְיַעֲקֹב : לְכִי יוֹמְנוּן . אֲנָה תְּגִלָּא דָךְ . אֵלֵה
 אֵאָה אֲנִיאֲהֶם . אֵלֵהָ אֲבֹרְאֵהִים . אֵאָה
 יִצְחָאֵךְ וְאֵאָה יַעֲקֹב : וְיִאֲמַר יְהוָה לּוֹ
 עוֹד הִנְאִינָא יָדְךָ בְּחִיקָה וְיִבֵּא יָדוֹ בְּחִיקוֹ
 וְיִצְאָה וְהִנֵּה יָדוֹ מְצַרְעַת בְּשִׁלְגָא : וְאִמַר
 יי לִיהָ עוֹד . אֵעִיל כְּעַן יָדְךָ בְּעַטְפָךְ .
 וְאֵעִיל יָדֵיהּ בְּעַטְפִּיָּהּ . וְאִפְקָה . וְהָיָה יָדֵיהּ
 חוֹרָא כְּתִלְגָּא : פִּקֹּאֵל אֵלֵה לֵה אֵיִצָּא .
 אֲדַכְּלִי יָדְךָ אֲלִי כַמְךָ . פֹּאדְכִלְהָא . תִּם
 אֲכֹרְגָהָ . פֹּאדָא בְּהָא בִיִּצָּא כְּלֵהֲרַג :
 וְיִאֲמַר הֲשִׁב יָדְךָ אֶל־חִיקָה וְיִשָּׁב יָדוֹ
 אֶל־חִיקוֹ וְיִצְאָה מִחִיקוֹ וְהִנֵּה־יִשְׁבָּה
 בְּבִשְׂרוֹ : וְאִמַר . אֲתִיב יָדְךָ לְעַטְפָךְ .
 וְאֲתִיב יָדֵיהּ לְעַטְפִּיָּהּ . וְאִפְקָה מְעַטְפִּיָּהּ .
 וְהָיָה תִבַּת הוֹת כְּבִשְׂרִיָּה : פִּקֹּאֵל . אֲרַדְד
 יָדְךָ אֲלִי כַמְךָ . פֹּאֲרַדְרָהָא . תִּם אֲכֹרְגָהָא .
 וְקַד עִאֲרַת כְּסֹאִיר בְּרַנְהָ : וְהָיָה אִם־לֹא
 יִאֲמִינוּ לָךְ וְלֹא יִשְׁמְעוּ לָךְ הֵאֵת הֵאֵת הֵרָאִשׁוֹן
 וְהֵאֲמִינוּ לָךְ הֵאֵת הֵאֲחֲרוֹן : וְיְהִי אִם לֹא
 יְהִימְנוּן דָּךְ . וְלֹא יִקְבְּלוּן . לָךְ אֶתְא
 קְדַמָּאָה . וְיְהִימְנוּן . לָךְ אֶתְא בְּתִרְאָה :

חלק הדקדוק (1) ונתתי את חן העם הזה . כי מחריב"ש כי תיבת העם מלעיל . (* מה זה קרי

פֶּאֶן לֹם יִמְנֹן בְּךָ . וְלֹם יִקְבְּלוּן אֵלֵיָהּ
אֵלֵיָהּ אֵאוּלָהּ . פִּיִּמְנֹן בְּאֵלֵיָהּ אֵתֵאֵנִיָהּ :
וְהָיָה אִם־לֹא יֵאֱמִינוּ גַם לְשֵׁנֵי הָאֵתוֹת
הָאֵלֵהּ וְלֹא יִשְׁמְעוּן לְקֹלֶךָ וְלִקְחֹת מִמִּיָּמִי
הַיָּאֵר וְשִׁפְכֹת הַיִּבְשָׁה וְהָיוּ הַמִּים אֲשֶׁר
תִּקַּח מִן־הַיָּאֵר וְהָיוּ לְדָם בַּיּוֹם הַהוּא .
אִם לֹא יִהְיִמְנֹן . אָף לְתִרְוִן אֵתֵיָהּ הָאֵלֵיָן .
וְלֹא יִקְבְּלוּן מִנֶּךָ . וְתִסַּב מִמֵּיָהּ הַבְּנֵה־רֹא .
וְתִשְׁפֹּךְ לַיִּבְשָׁתָא . וְיִהְיוּן מֵיָהּ דְתִסַּב מִן
בְּהֵרֵא . וְיִהְיוּן לְדַמָּא בַּיִּבְשָׁתָא : פֶּאֶלְדֵּם יִמְנֹן
בְּהֵאֵתִין אֵלֵיָתִין . וְלֹם יִקְבְּלוּן מִנֶּךָ . פֶּכֶד
מִן מֵא אֵנִיר . וְאֵצְנַבְּהָ פִי אֵרִיבֵאִם . פֶּאֵנָה
יִנְקִרְבֵּ . וְיִצִיר דַּמָּא פִי אֵרִיבֵאִם : וְיֵאמֵר
מֹשֶׁה אֵל־יְהוָה בְּי אֲדֹנָי לֹא אִישׁ דְּבָרִים
אֲנִכִי גַם מִתְּמוֹל גַּם מִשְׁלָשִׁם גַּם מֵאִן
דְּבָרָךְ אֵל־עַבְדֶּךָ בְּי כְּבֹר־שָׁה וְכְבֹד לְשׁוֹן
אֲנִכִי : וְיֵאמֵר מֹשֶׁה קְרָם יי בְּבָעוּ יי .
לֹא גִבֵּר דְּמִלּוֹד אֲנָא . אָף מֵאֵתְמֵרִי אָף
מִדְּקִפּוּהִי . אָף . מַעֲדָן דְּמִלִּידְתָּא עִם
עַבְדֶּךָ . אֲרִי יִקִּיר מִסְּדֵל . וְעַמִּיק לִישׁוֹן
אֲנָא : פֶּקֶאֵר מוֹסִי לְרַבָּה יֹא רַבִּי . לִים
אֲנָא הוּ נִטְק . מִן אִמְסוּמָא קִבְּלָהּ . וְלֹא
מִן חִין כֹּאטְבַת עַבְדֶּךָ . בִּל אֲנָא תִקִּיר
אֵלְפִם וְאֵלְסֵאֵן גַּמִּיעָא : וְיֵאמֵר יְהוָה אֵלֵיָן
מִי שֵׁם יִפְהָ לְאָדָם אִו מִי־יִשׁוּם אֵלִם אִו
חַיִּשׁ אִו פִּקַּח אִו עִוִּר הֵלֵא אֲנִכִי יְהוָה :
וְיֵאמֵר יי לִיָּהּ . מִן שֵׁי פוֹמָא לְאִנְשָׁא . אִו
מִן שֵׁי אֵלְמָא . אִו חַרְשָׁא . אִו פְּתִיחָא
אִו עִוִּרָא . הֵלֵא אֲנָא יי : פֶּקֶאֵר אֵלֵה
לֵה . מִן כִּלְק נִטְק לְאִנְסָא . אִו מִן יִכְלַק
אֵלְאֵעִם . אִו אֵלְאֵרִם . אִו אֵלְבַעִיר אִו
אֵלְאֵעִמָּא . אֵלִים אֲנָא אֵלֵה : וְעַתָּה לֵךְ
וְאֲנִכִי אֵהִיִּח עַם־פִּיָּךְ וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר
תְּדַבֵּר : וְכַעֲן אִיזִיל . וּמִיִּמְרִי יְהִי עִם פּוֹמֶךָ .
וְאֵלְפִינֶךָ דְתִמְלִיד : וְאֵלְאֵן אִמֶּךָ . וְאֲנָא
סֹאכּוֹן מַע קוֹלֶךָ . וְאֵדְלֶךְ עֲלִי מֵא
תִתְבַלֵּם בֵּה : וְיֵאמֵר בְּי אֲדֹנָי שְׁלַח־
נָא בְיִרְיִתְשַׁלַּח : וְיֵאמֵר בְּבָעוּ יי . שְׁלַח
בְּעֵן בְּיָה מִן דְּבִשָׁר לְמִשְׁלַח : קֶאֶל

יֹא רַבִּי . אִבְעַת בְּמִן אַנְתָּ בֹאעַתָּה
וְיַחַר־אָף יְהוָה בְּמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֶהְרִן
אֶחֱיֶךָ הַלְוִי יִרְעֵתִי כִי־דַבַּר יְדַבֵּר הוּא
וְגַם הִנֵּה־הוּא יֵצֵא לְקִרְאָתְךָ וְרֵאָה וְשִׁמַּח
בְּלִבּוֹ : וְתִקַּיִף רוּגְזָא דִּיִּי בְּמֹשֶׁה . וַיֹּאמֶר
הֲלֹא אֶהְרִן אֶחֱיֶךָ לְיוֹאֵה . גְּלִי קְדָמִי .
אֲרִי מִדְּלָא יִמְלִיל הוּא . וְאָף הֵא הוּא
נְפִיק לְקַדְמוֹתְךָ . וְיַחְזִינֶךָ וְיַחְזִי בְּלִפְיָהּ :
פֶּאֵשְׁתֵּר גַּצְב אֵלֵה עֲלִי מוֹסִי . וְקֶאֶר
אֵלִים חֲרוֹן אֲבִיךָ אֵלִיוֹאֵנִי . אֲנָא אֵעֲלֵם
בְּאֵנָה מִתְכַלֵּם . וְהוּדָא הוּ אֵיֵצֵא יִכְרַג
תִּלְקֶאךָ . פִּינְצֵר אֵלִיךְ וְיִסֵּר פִי קִרְבָּה :
וְדַבַּרְתָּ אֵלָיו וְשִׁמַּת אֶת־הַדְּבָרִים בְּפִיו
וְאֲנִכִי אֵהִיָּה עַם־פִּיָּךְ וְעַם־פִּיָּהּ וְהוֹרִיתִי
אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן : וְתִמְלִיד עִמִּיָּה .
וְתִשׁוּי יֵת פְּתַנְמִיָּא בְּפוֹמִיָּה . וּמִיִּמְרִי .
יְהִי עִם פּוֹמֶךָ וְעִם פּוֹמִיָּה . וְאֵלִיָּךְ יִתְבּוֹן . יֵת
דְתַעֲבָדוּן : פֶּכֶלְמָה . וְצִיִּיר אִכְלֵאִם פִּי פֶּאֵה .
וְאֲנָא סֹאכּוֹן מַע קוֹלֶךָ וְקוֹלָהּ . וְאֵדְלֵכְמָא
עֲלִי מֵא תַצְנַעוֹן : וְדַבַּר־הוּא לֵךְ אֵל־
הָעַם וְהִיָּה הוּא יְהוֹדִילְךָ לְפָה וְאֵתָה
תְּהִי־הִלּוֹ לְאֵלֵהִים : וְיִמְלִיד הוּא לֵךְ עִם
עַמָּא . וְיְהִי הוּא יְהִי לֵךְ לְמַתּוֹרְנָמִן . וְאֵתָה
תְּהִי לִיָּה לְרַב : וְיִבְלֵם הוּ לֵךְ אֵלְקוֹם .
וְיִכּוֹן הוּ לֵךְ תִּרְגַּמָּאֵנָא . וְאַנְתָּ תִכּוֹן לֵה
אִסְתֵּאֲדָא : וְאֵת־הַפְּטָה הַזֹּה תִקַּח בְּיָדְךָ
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־כֵּן אֶת־הָאֵתָת : וְיֵת חוֹמְרָא
הַדִּין תִּסַּב בְּיָדְךָ . דְתַעֲבִיד בִּיהִיִּת אֵתֵיָא :
וְכֵד הִדָּה אֵלְעֵצָא פִי יִדְךָ . אֵדִי תַצְנַע בְּהֵא
אֵלְמַעֲנוֹתָת : פ
וְיִלְךְ מֹשֶׁה וַיֵּשֶׁב | אֵלֵיָתֵר חֲתָנּוּ וַיֹּאמֶר
לּוֹ אֵלְכָה נָא וְאִשׁוּבָה אֵל־אֲחִי אֲשֶׁר־
בְּמִצְרַיִם וְאַרְאֵה הָעוֹרֵם חַיִּים וַיֹּאמֶר
יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה לֵךְ לְשָׁלוֹם : וְאִזִּיל מֹשֶׁה .
וְתַב לֹת יִתֵר חֲמוּהִי . וַיֹּאמֶר לִיָּה אִיזִיל
כְּעֵן . וְאֵתוּב לֹת אֲחִי דְבְּמִצְרַיִם . וְאֵחֻזִּי
הַעַד כְּעֵן אֲנוּן קִימִין . וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה
אִיזִיל לְשָׁלוֹם : פֶּמְצָא מוֹסִי . וְרוּגַע אֵלִי
יִתֵר חֲמוּה . וְקֶאֶר לֵה אִמְצִי וְאַרְגַּע . אֵלִי

אכורי

חלק הדקדוק (ז) מי שם פה. צריך חקורא להמעיק השופר בש"ן להרחיב הקמ"ץ שלא להחליפו ב מקף .

לך. אטלק אנני יעבדני. פאן אבית אן
 תטלקה. האנא קאתל אננד בכרך:
 ויהי בדרך פמרון ויפנשוהו יהוה ויבקש
 המיתו: והוה באורחא בבית מכתא.
 וערעיה מלאבא דיי. ובעא למקטליה:
 ולמא כאן פי אטריק פי אלמבית. פאנא
 ודה מלך אלה. וטלב קתלה: ותקח
 צפורה צר ותכרת את ערקת בנה ותנע
 לרגלו ותאמר פי התנדמים אתה לי:
 ונסיבת צפורה טנרא. וגזרת ית ערלת
 ברה. וקריבת לקדמוהי. ואמרת. בדמא
 דמהולתא הדין אתהיב חתנא לנא:
 פאכרת צפורה צואנא. וקטעת קלפה
 אבנהא. וקדמתה בין ידיה. וקאת. כאד
 אלערוס אן יכון מקתולא: וירף ממנו אז
 אמרה חתן דמים למולת: ונה מצויה. פכן
 אמרת. אלולי דמא דמהולתא הדין
 אתחייב חתנא קטול: פכף ענה. חנינד
 קאת. צאר אלערוס אמקתול מכתונא:

פ

ויאמר יהוה אלי אהרן לך לקראת משה
 המדברה וילך ויפנשוהו ביה האהים וישק
 לו: ואמר יי לאהרן. איזיל לקדמות משה
 למדברא. ואזל. וערעיה. בטורא דאתגלי
 עלוהי יקרא דיי. ונשיק ליה: פקאל אלה
 דהרון. אמין תלקא מוסי אלי אלבר.
 פמצא. וואפאה. פי גבר אלה וקבלה:
 ויגד משה לאהרן את פדי דברי יהוה
 אשר שלחו ואת פדי האתת אשר צוהו:
 וחי משה לאהרן. ית כל פתגמיא דיי
 דשלחה. וית כל אתיא דפקדיה:
 פאכברה מוסי. בגמיע כלאם אלה אדי
 בעת בה. וגמיע אלאיאת אדי אמרה:
 וילך משה ואהרן ויאספו את כל זקני
 בני ישראל: ואזל משה ואהרן. וכנשו.
 ית כל סבי בני ישראל: פמצא מוסי
 וחרון. וגמעא. גמיע שיוך בני אסראיל:
 וידבר אהרן את פדי דברים אשר דבר
 יהוה אלי משה ויעש האתת לעיני העם:

אבותי איין במצר. ואנצר הר הם
 באקיון. קאל לה יתרו אמין בסלאם:
 ויאמר יהוה אל משה במדין קך שב
 מצרים פיימתו פלי האנשים המבקשים
 את נפשך: ואמר יי למשה במדין.
 איזיל תוב למצרים. ארי מיתו כל
 גובריא. דבעו למקטלך: תם קאל אלה
 למוסי במדין. ארגע אמין אלי מצר.
 לאן קד מאת גמיע אלקום. אלמטאלבין
 קתלך: ויקח משה את אשתו ואת בניו
 וירפכם עליה חמר וישב ארצה מצרים
 ויקח משה את מטה האלהים בידו:
 ונסיב משה ית אתתיה וית בנוהי.
 וארפיבנון על חמרא. ותב לארעא
 דמצרים. ונסיב משה. ית חוטרא
 דאתעבדו ביה נסין בין קדם יי בידיה:
 פאכד מוסי זונתה ואולאדה. וארכבהם
 עלי אלהמאר. (ובעת בהם) ורגע אלי
 בדר מצר. ואכד אלעצא אדי אמרה
 אלה בהא פי ידה: ויאמר יהוה אל משה
 ברבתיך לשוב מצרימה ראה פדי המפתים
 אשר שמתי בידך ועשיתם לפני פרעה
 ואני אחזק את לבו ולא ישלח אתה עם:
 ואמר יי למשה. במהכך למתב למצרים.
 חזי. כל מופתיא דשויתי בידך. ותעבדנון
 קדם פרעה. ואנא אתקוף ית לביה. ולא
 ישלח ית עמא: תם קאל אלה לה. פי
 מציך לתרגע אלי מצר. אנצר גמיע
 אבראהין אתי ציירתהא פי ירך. אצנעהא
 בין ידי פרעון. ואנא אשרד קלבה. ולא
 יטלק אלקום: ואמרת אל פרעה פה
 אמר יהוה בני בכרי ישראל: ותימר
 דפרעה. פדנן אמר יי. ברי פוכרי ישראל:
 וקול לה. כדא קא אלה. משרפא אנני
 בכרי אסראיל: ואמר אליך שלח את בני
 יעבדני ותמאן לשלחו הנה אנני הרג
 את פנך בכרך: ואמרית לך. שלח ית
 ברי ויפלה קדמי. ומסריב את לשלחותיה.
 הא אנא קטיל. ית בך פוכרך: פקלת

ח לך הדי קדוק (ח) המבקשים את נפשך, השוא שוחח המ"ס נע. (מהר"ב: ב: ט) וישב ארצה. הח"א נוספת כי המלה שלמעלה. (שם):
 שמות ג (כתב תורה)

וּמַלִּיךְ אֶהְרֶן יֵת כֹּל פְּתוּמֵיָא. דְּמַלִּיךְ יֵי
 עִם מֹשֶׁה. וְעַבְדְּ אֶתִּיא לְעֵינֵי עַמָּא :
 פְּכַלְמָהֶם הֶרֶן. בְּנִמְעֵ אַכְלָאִם אֲדִי כֹלִם
 אֵלֵה מוֹסִי. וְצַנֵּעַ אֲלִמְעֻנָּאֵת בַּחצֵרָה
 אֲלִקוּם: וַיֵּאמֶן הָעַם וַיִּשְׁמְעוּ פִּי־פִקֵּד
 יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה אֶת־עֵינֵים
 וַיִּקְרוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ: וְהַיּוֹמִין עַמָּא. וַיִּשְׁמְעוּ
 אֲרִי דְכִיר יֵי יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְאֲרִי גְלוּ
 קְדָמוּהֵי שְׁעִבּוּדֵהוֹן. וְכָרְעוּ וּסְגִידוּ: פִּאמֶן
 אֲלִקוּם. אֲדִ סַמְעוּ. אֵן קֵד דְכֵר אֵלֵה בְנֵי
 אִסְרָאִיל. וְנִצֵּר לְצַעֲפָהֶם. פִּכְרוּ וּסְגִדוּ:
 וְאַחַר בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל־פְּרַעֲה
 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁלַח אֶת־
 עַמִּי וַיְחַנּוּ לִי בַמִּדְבָּר: וּבְתֵר פִּן. עֵארוּ
 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. וַיֹּאמְרוּ לְפְרַעֲה. כִּדְנֵן אָמַר
 יֵי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. שְׁלַח יֵת עַמִּי. וַיִּיחַנּוּ
 קְדָמִי בַמִּדְבָּרָא: וּבַעַד דֵּאֲלֵךְ. דְּכֵר מוֹסִי
 וְהֶרֶן. וּקְאָרוּ לְפְרַעֲה. כִּדָּא קֵאל אֵלֵה
 אֲלֵאֵה אִסְרָאִיל: אֲטַלֵּק קוּמִי. יַחַנּוּ לִי פִי
 אֲלֵבֵר: וַיֹּאמֶר פְּרַעֲה מִי יְהוָה אֲשֶׁר
 אֲשַׁמְעַ בְּקִלּוֹ לְשַׁלַּח אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא
 יִדְעָתִי אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא
 אֲשַׁלַּח: וַיֹּאמֶר פְּרַעֲה. שְׂמָא דֵּיִי לֹא
 אֲתַגְלִי לִי דֵּאֲקַבִּיל לְמִימְרֵיהֵי. לְשַׁלַּח
 יֵת יִשְׂרָאֵל. לֹא אֲתַגְלִי לִי שְׂמָא דֵּיִי. וְאַף
 יֵת יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלַּח: קֵאל פְּרַעֲוֹן. מִן
 אֵלֵה חֲתָא אַקְבֵּר מִנֵּה. וְאַטַּלֵּק בְּנֵי
 אִסְרָאִיל. לִם אַעֲרַף אֵלֵה. וְלֹא אֲטַלֵּק בְּנֵי
 אִסְרָאִיל אֵיצָא: וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי הָעִבְרָיִים
 נִקְרָא עֲלֵינוּ נִלְכָּה נָא דְרַךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
 בַּמִּדְבָּר וְנִזְבַּחַה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ פִּן־יִפְגַּעֵנוּ
 בְּדַבֵּר אֹו בְּחֵרֵב: וַיֹּאמְרוּ. אֱלֹהֵי דִי־הוּדָאִי
 אֲתַקְרִי עֲלֵנָא. נִיזִיל פִּעֵן. מֵהֵלֵךְ תִּלְתָּא
 יוֹמִין בַּמִּדְבָּרָא. וְנִדְבַח קָדָם יֵי אֱלֹהֵנָא.
 דְּלִמָּא יַעֲרַעֲנָא. בְּמוֹת אֹו בְּקִטּוֹל: קֵאלוּ.
 אֲלֵאֵה אֲרַעֲבֵרָאֵיִן וְאַפֵּאנָא אֲמַרְהֵי.
 נִמְצִי אֲלֵאֵן. מִסִּיר תִּלְאֲתָהּ אֵיִיאִם פִּי
 אֲלֵבֵר. וְנִדְבַח לְדֵה־רַבְנָא. כִּלָּא יִפְאֲנִינָא.
 בְּמוֹת אֹו בְּסִיף: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים מֶלֶךְ

מִצְרַיִם לֵמָּה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן תִּפְרִיעוּ אֶת־
 הָעַם מִמַּעֲשׂוֹי לְכוּ לְסִבְלַתִּיכֶם: וַיֹּאמֶר
 לְהוֹן מִלְכָּא דְּמִצְרַיִם. לְמָא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן.
 תִּבְטְלוּן יֵת עַמָּא מִעֲבִיד־תְּהוֹן. אִיזִילוּ
 לְפוֹלְחַנְכוֹן: קֵאל לְהֵמָּא מֶלֶךְ מִצְרַיִם. לִם
 יֵא מוֹסִי וְהֶרֶן. תִּגְדְּבוּן אִקוּם מִן־אֲעֻמָּאֵהֶם.
 אֲמַצּוּ לְנִקְלָכֶם: וַיֹּאמֶר פְּרַעֲה הֵן רַבִּים
 עֲתָה עִם הָאָרֶץ וְהַשְׁבַּתֶּם אֶתֶם מִסִּבְלַתֶּם:
 וַיֹּאמֶר פְּרַעֲה. הֵא מִדְּסַגִּיאִין פִּעֵן עַמָּא
 דְּאַרְעָא. וְתִבְטְלוּן יֵתָהוֹן מִפוֹלְחַנְהוֹן: תִּם
 קֵאל פְּרַעֲוֹן. אֲמֵן כְּתֵרָה אֵהֵל אֲלֵבֵדֵר.
 חֲתָא תַעֲטְלוּנְהֶם מִן־נִקְלָהֶם: וַיַּעַז פְּרַעֲה
 בְּיוֹם הַהוּא אֶת־הַנְּגִשִׁים בְּעַם וְאֶת־שְׂטֵרִיו
 לְאָמַר: וּפִקֵּד פְּרַעֲה בְּיוֹמָא הַהוּא. יֵת
 שְׁלִטוֹנֵי עַמָּא. וַיֵּת סְרֻכּוּהֵי לְמִימֵר: וַיֹּאמֶר
 פְּרַעֲוֹן פִּי־דֵאֲלֵךְ אֲלֵיוֹם. גְּלֵאוּזָאֵת אֲלִקוּם.
 וְעֵרְפָּאֵהֶם קֵאִילָא: לֹא תֵאֲסִפּוֹן לְתֵת
 תְּבִין לְעַם לְלִבְנֵי הַדְּבָנִים פְּתִמּוֹל שְׁלֹשֶׁם הֶם
 יִלְכוּ וְקִשְׁשׁוּ לָהֶם * תְּבִין: לֹא תִיִסְפּוֹן.
 לְמִתָּן תִּבְנָא לְעַמָּא. לְמִרְמֵי לְבָנִין
 כְּמֵאֲתַמְלִי וּמִדְּקִמּוּהֵי. אֲנּוֹן יִיזְדוֹן. וַיִּגְבְּבוּן
 לְהוֹן תִּבְנָא: לֹא תַעֲאֹרוּ. אֵן תַּעֲטוּ אִקוּם
 תִּבְנָא. לְדִבְנוֹן אֲלֵבֵן מֵתֵל אֲמַסּוּמָא
 קִבְלָה. בְּלֵהֶם יִמְצוּן. וַיִּקְמְשׁוּן לָהֶם תִּבְנָא:
 וְאֶת־מִתְפַּנֵּת הַדְּבָנִים אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים
 תִּמּוֹל שְׁלֹשֶׁם תְּשִׁימוּ עֲלֵיהֶם לֹא תִנְרַעוּ
 מִמֵּנּוּ פִּי־נִרְפִים הֵם עֲדִיבֵן הֵם צַעֲקִים
 לְאָמַר נִלְכָּה נִזְבַּחַה לַאֱלֹהֵינוּ: וַיֵּת סְכוּם
 לְבָנֵיִיא. דְּאֲנּוֹן עֲבָדִין מֵאֲתַמְלִי וּמִדְּקִמּוּהֵי
 תִמְצוֹן עֲלֵיהוֹן. לֹא תִמְנַעוּן מִנִּיהֵי. אֲרִי
 בְּטַלְנִין אֲנּוֹן. עַד פִּן. אֲנּוֹן מִצּוֹחִין לְמִימֵר.
 נִיזִיל גְּדַבַּח קָדָם אֱלֹהֵנָא: וְצִרְאִיב אֲלֵבֵן.
 אֲרִי כֵאֲנוּ יַצְנַעוּהָ אֲמַסּוּ וּמָא קִבְלָה
 צִיִּירוּהָ עֲלֵיהֶם. לֹא תִנְקֻצוּן מִנְהָא.
 לֵאנְהֶם מִרְפָּהוֹן. לְדֵאֲלֵךְ הֵם יַעֲרֻכוּן
 וַיִּקּוּלוּן. נִמְצִי נִדְבַח לְרַבְנָא: תִּכְבֵּד
 הָעֲבָדָה עֲלֵי־הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲשׂוּ־בֵהוּאֵל־יִשְׁעוּ
 בְּדִבְרֵי־שִׁקֵּר: יֵתִקֵּף פּוֹלְחַנָּא. עַל
 גּוֹבְרֵיָא וַיַּתְעַפְּקוּן בֵּהּ. וְלֹא יֵתְעַפְּקוּן

בפתגמין
 חלק הדקדוק (ה) הן רבים עתה עם הארץ. ת"א הא מ"סגיאין בען ועיקר: יא) וקששו להם תבן. השו"א שבש"ן נע [מהריב"ש]:

בפתגמיו במדין: יתקד אל עמל. עלי
 אלקום וישתגדון בה. ולא ישתגדון
 באמור באמלה: ויצאו נגשי העם ושטריו
 ויאמרו אל העם לאמר כה אמר פרעה
 אינני נתן לכם תבן: ונפקו. שלטוני עמא
 וסרכוהי. ואמרו לעמא למימר. בדנן אמר
 פרעה. לית אנא. יהיב לכו תבנא: פכרנו.
 גלאוזה אקום וערפאהם. וקאו להם. כדא
 קא פרעון. לים אנא מעטיכם תבנא: אתם
 לכו קחו לכם תבן מאשר תמצאו פי אין
 נגרע מעבדתכם דבר: אתון. איזילו סבו
 לכו תבנא. מאתר דתשפחון. ארי לא
 מתמנע. מפולחנכון מדעם: אתם אמצו
 כדו לכם תבנא. מן הית תגדון. חתא
 תעדמון. אנה לים ינקין מן עמלכם שיא:
 ויפין העם בכל ארץ מצרים לקשש קש
 לתבן: ואתבדר עמא בכל ארעא דמצרים.
 דנבבא גלי לתבנא: פתבדר אלקום פי
 גמיע בלד מצר. ליקמשון קשא לאתבן:
 והנגשים אצים לאמר פלו מעשיכם דברי
 יום ביומו מאשר בהיות התבן: ושלטניא
 דחקין למימר. אשלימו עבדתכון פתגם
 יום ביומיה. פמא דהויתון עבדון פד
 מתייהיב לכו תבנא: ואלגלאוזה מלחין
 קאילין. כמלו עמלכם אמר יום ביומה.
 כמא כאן פי וקת אעמא אתבן: ויפו
 שטריו בני ישראל אשר שמוי עליהם נגשי
 פרעה לאמר מדוע לא כליתם חקכם
 דלכו פתמול שלשם גס המול גס יהיום:
 ולקו. סרכי בני ישראל. דמניאו עליהון.
 שלטוני פרעה למימר. מדין. לא
 אשלימתון נזירתכון למרמי לבנין
 כמאתמלי ומדקמוהי. אף תמלי אף ימא
 דין: פצרנא ערפא בני אסראיל. אדי
 ולאם עליהם. גלאוזה פרעון וקיד להם.
 מא באלכם תכמלו צראיבכם אן תלבנון
 מתל אמם ומא קבלה. אמם ואליום:
 ויבאו שטריו בני ישראל ויצעקו אל פרעה

לאמר למה תעשה כה לעבדיך: ואתו.
 סרכי בני ישראל. וצוהו קדם פרעה
 למימר. למא מתעבד פדין לעבדך:
 פנאו ערפא בני אסראיל. ואסתגאתו
 אי פרעון קאילין. לסתצנע כדא בעבדך:
 תבן אין נתן לעבדיך ולבנים אמרים לנו
 עשו והנה עבדיך מפים יתטאת עמך:
 תבנא. לא מתייהיב לעבדך. ולבניא.
 אמרין לנא עבדו. והא עבדך. לקן ותמן
 עליהון עמך: תבן לם ידפע לעבדך.
 ויקולון לנא אצרכו לבנא. והודא עבדך.
 מצרובין ממא יכטי עליהם קומך: ויאמר
 נרפים אתם נרפים עליכן אתם אמרים
 גלכה נזפחה ליהוה: ואמר. בטלנין
 אתון בטלנין. על פן אתון אמרין. ניזיל
 נדפח קדם יי: קאל אתם מרפהון.
 לדאך אתם תקולון. נמצא נדבח
 דרבנא: ועתה לכו עבדו ותבן לא ינתן
 לכם ותכו לבנים תתנו: וכען איזילו
 פלחו. ותבנא לא יתיהיב לכו. וסכום
 לבני אתתתנו: ואן אמצו אעמלו. ותבן לם
 ידפע לכם. וצראיבכם תופון: ויראו
 שטריו בני ישראל אתם פרע לאמר לא
 תגרעו מלבניכם דברי יום ביומו: ותוז.
 סרכי בני ישראל. יתהון בביש למימר.
 לא תמנעון מלבניכון פתגם יום ביומיה:
 פנצרו ערפא בני אסראיל בשר קאילין.
 לא תנקצון מן לבנכם אמר יום ביומה:
 ויפנעו את משה ואת אהרן נצבים
 לקראתם בצאתם מאת פרעה: וערעו
 ית משה וית אהרן. קימין לקדמותהון.
 במפקהון מלות פרעה: פפאנו מוסי'
 והרון. ואקפין תלקאהם. ענד כרוגהם
 מן ענד פרעון: ויאמרו אלהם ירא יהוה
 עליכם וישפט אשר הבאשתם את
 ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו לתת
 חרב בידם להרגנו: ואמרו להון. יתגלי
 יי. עליכון ויתפרע. דאבאי שתון ית

חלק הדקדוק יב) אשר שמו עליהם. הטעם בשי"ן והיא מלעיל: יג) וחטאת עמך נאמר. כי הוא כמו וחטאת בחילוף
 ה"א המקנה בת"ו והרפות האלף, ובא כמשקל ועשת את התבואה והוא בנינו לפרעה דרך מוסר [מהריב"ש]: יד) ירא. ה' מלעיל
 וחד מלרע:

רִיחָנָא. בְּעֵינֵי פִרְעָה זָבְעֵנִי עֲבֹדְהִי.
 לְמַתָּן חֲרָבָא בִּידְהוֹן לְמַקְטִלְנָא: פִּקְאֵלוּ
 לְהַמָּא. יִנְצֹר אֱלֹהֵי עֲלֵיכֶם וְיַחֲבֶם. כִּמָּא
 אִפְסֵדְתִּמָּא הָאֵנָּא. עֵנַד פִּרְעוֹן וְעֵנַד
 קְוֹאֲדָה. חֲתָא לֹו כֹּאן סִיפָא פִי אִידִיָּהֶם
 לְקִתְלוֹנָא: וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר
 אֲדֹנָי לְמָה הִרְעִיתָה לְעַם הַזֶּה לְמָה זֶה
 שְׁלַחְתָּנִי: וְתַב מֹשֶׁה. לְקִדְּם יי וַאֲמַר.
 יי. לְמָא אֲבֵאִישְׁתָּא לְעַמָּא הַדִּין. לְמָא
 דִּנְן שְׁלַחְתָּנִי: פִּרְנַע מוֹסִי. אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי
 וְקֹאֵל. יֵא רַב. לִם אֲבִלִית הוֹלֵאֵי אֲלִקוֹם.
 וְלִמָּא דֹּא בַעֲתַת בִּי: וּמֵאֵז בְּאֵתִי אֶל־
 פִּרְעָה דְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הִרְעֵ לְעַם הַזֶּה וְהִצַּל
 לֹא־הִצַּלְתָּ אֶת־עַמְּךָ: וּמַעֲדִין. הַעֲלִיתָ לְוַת
 פִּרְעָה לְמַלְלָא בְּשִׁמְךָ. אֲבֵאִישׁ לְעַמָּא
 הַדִּין. וְשִׁיזְבָּא לֹא שִׁיזְיֹבְתָא יֵת עַמְּךָ:
 וּמִן חִין דְכֻלְּתֵי אִי־פִרְעוֹן וְכֹאֲטַבְתָּהּ בְּאִסְמֵךְ
 אִסָּא אִיָּהֶם. וְלִם תְּכַלְצֵהֶם מִן דֹּאךְ: וַיֹּאמֶר
 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲתָה תֵרְאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה
 לְפִרְעָה כִּי בִיד חֹזְקָה יִשְׁלַחֶם וּבִיד חֹזְקָה
 יִגְרָשֶׁם מֵאֶרֶצוֹ: וַאֲמַר יי לְמֹשֶׁה. כַּעַן
 תַּחֲזִי. דֹּאֲעֵבִיד לְפִרְעָה. אֲרִי בִיד תִּקְיָפָא
 יִשְׁלַחֲנֹון. וּבִיד תִּקְיָפָא. יִתְרִיכְנֹון מֵאֶרְעֵיהִ:
 פִּקְאֵל אֱלֹהֵי לְמוֹסִי. אֲלֵאן תִּנְצֹר מָא
 אֲצַנַע בְּפִרְעוֹן. אֲנָה סִיטְלִקְהֶם בִּיד
 שְׂדִידָה. וַיִּטְרַדְהֶם מִן בְּלָדָה בִּיד שְׂדִידָה:

קב"ד פים' סי' מער"י. ומפטרין ביחוקאל פ"ו הודע.

ס דר"ד למנחת שבת וב' וחי' וידבר
 אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֲלֵינוּ אֲנִי יְהוָה:
 וּמְלִיל יי עִם מֹשֶׁה. וַאֲמַר לִיה אֲנָה יי:
 תִּם כֹּלִם אֱלֹהֵי מוֹסִי. וְקֹל לֵה אֲנָה אֱלֹהֵי:
 וַאֲרֵא אֶל־אֲבֵרָהֶם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב
 בְּאֵל שַׁדַּי וְשִׁמִּי יְהוָה לֹא נִוְדַעְתִּי לָהֶם:
 וְאֶת־תְּגִלַּתִּי. לְאֲבֵרָהֶם. לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב
 בְּאֵל שַׁדַּי. וְשִׁמִּי יי. לֹא הוֹדַעְתִּי לְהוֹן:
 אֲדִי תְגִלַּת לְאֲבֵרָאֵהִים. וַיִּצְחָק וַיַּעֲקֹב
 בְּאִטְאִיק אֲלֵכֹאֲפִי. וְאִסְמִי אֱלֹהֵי פִקְטִי.
 לִם אֶעֱרֹפְהֶם בְּדֹאֲךְ: וְגַם הִקְמַתִי אֶת־
 בְּרִיתִי אִתְּם לְתַת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן

אֶת אֶרֶץ מִגְרֵיהֶם אֲשֶׁר־נָגְרוּ בָּהּ: וְאִפֹּי
 אֶקִּימִית יֵת קִימִי עִמְהוֹן. לְמַתָּן לְהוֹן יֵת
 אֶרְעָא דְכְּנָעַן: יֵת. אֶרְעָא תוֹתְבוֹתְהוֹן
 דֵּאֲתוֹתְבוּ בָּהּ: וְאִיצָא תַבְתַּת עֵהְדִי
 מֵעַהֶם. לְאֶעֱמִיָּהֶם בְּלַד כְּנַעַן. בְּלַד
 סְכַנְאָהֶם אֲדִי סְכַנּוּה: וְגַם אֲנִי שְׁמַעְתִּי
 אֶת־נְאֻקַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם
 מְעַבְדִּים אִתְּם וְאִזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי: וְאִפֹּי
 קְדַמִּי שְׁמִיעַ. יֵת קְבִילַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 דְּמִצְרַאֵי מְפֻלְחִין בְּהוֹן. וְדְכֹוֹרְנָא יֵת קִימִי:
 וְאִיצָא קִד סַמַּעַת שְׁהִיק בְּנֵי אִסְרָאֵל.
 אֲדִי אִמְצִרְיוֹן יִסְתַּכְדְּמוֹנְהֶם וְדְכֹוֹרַת עֵהְדִי:
 לְכֹן אֲמַר לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהִצַּלְתִּי
 אִתְּכֶם מִתַּחַת סְבִלַת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי
 אִתְּכֶם מֵעַבְדְּתֶם וּנְאֻלְתִּי אִתְּכֶם בְּזֹרַע
 נְטוּיָה וּבְשִׁפְטִים גְּדִלִים: כִּכֹּן. אִימַר לְבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל אֲנָה יי. וְאִפִּיק יִתְכוֹן. מִנּוּ דְחוֹק
 פּוֹלְחֵן מִצְרַאֵי. וְאִשִּׁיזְיֹב יִתְכוֹן מְפּוֹלְחֵנְהוֹן.
 וְאִפְרוֹק יִתְכוֹן בְּדִרְעָ מִרְמָם. וּבְדִינֵין
 רַבְרַבִּין: לְדֹאֲךְ קוֹל לְבְנֵי אִסְרָאֵל אֲנָה
 אֱלֹהֵי אֲקַסְמַת. לְאֲכַרְנַכֶם מִן תַּחַת נִקְל
 אִמְצִרְיוֹן. וְאֲכַלְצַכֶם מִן כְּדַמְתַּהֶם. וְאִפְכַכֶם
 בְּדֹרָאֵע מִמְדוּדָה. וְאֲחַכְאִם עֲצִימָה:
 וְלִקְחַתִּי אִתְּכֶם לִי לְעַם וְהִיִּיתִי לְכֶם
 לְאֱלֹהִים וַיִּדְעַתֶם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 הַמּוֹצִיא אִתְּכֶם מִתַּחַת סְבִלֹוֹת מִצְרַיִם:
 וְאִקְרִיב יִתְכוֹן קְדַמִּי לְעַם. וְאִתְּוִי לְכוֹן
 לְאֱלֹהֵי. וְתִדְעוֹן. אֲרִי אֲנָה יי אֱלֹהֵיכֹן.
 דֹּאֲפִיק יִתְכוֹן. מִנּוּ דְחוֹק פּוֹלְחֵן מִצְרַאֵי:
 וְאִתְכַרְכַּם לִי אִמָּה. וְאִכֹּן לְכֶם אֲלֵאֲהָא.
 וְתַעֲדִמוֹן אֲנִי אֱלֹהֵי רַבְכֶם. אֲלִמְכַרְנַכֶם.
 מִן תַּחַת נִקְל אִמְצִרְיוֹן: וְהִבְאֵתִי אִתְּכֶם
 אֶל־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁאַתִּי אֶת־יְדֵי לְתַת
 אִתְּהּ לְאֲבֵרָהֶם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב וְנִתְתִּי
 אִתְּהּ לְכֶם מוֹרְשָׁה אֲנִי יְהוָה: וְאִעִיל
 יִתְכוֹן לְאֶרְעָא. דְּקִימִית בְּמִימְרֵי. לְמַתָּן
 יֵתֵהּ לְאֲבֵרָהֶם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב. וְאִתְּוִי
 יֵתֵהּ לְכוֹן. יְרוּתָא אֲנָה יי: וְאִרְכַּלְכֶם
 אֲרִי אֲרַבְלַד. אֲדִי אֲקַסְמַת בְּאִמְרֵי. אִן

הנוך ופלוא הצרון וכרמי. אלן זרעית
 ראובן: הולאי רויסא ביות אבאיאהם.
 בני ראובן בכר אסראיל. הנוך ופלוא
 הצרון וכרמי. הרה עשאר ראובן: ובני
 שמעון ימואל וימין ואהר ויבין וצחר
 ושאל בן הכנענית אלה משפחת שמעון:
 ובני שמעון. ימואל וימין ואהר ויבין
 וצחר. ושאל בר כנעניתא. אלן זרעית
 שמעון: ובני שמעון. ימואל וימין ואהר
 ויבין וצחר. ושאל אבן אלכנעאנייה.
 הרה עשאררה: ואלה שמות בני לוי
 לתלדתם גרשון וקהת ומררי ושני חיי
 לוי שבע ושלושים ומאת שנה: ואלן
 שמחת בני לוי לתולדתהון. גרשון. וקהת
 ומררי. ושני חיי לוי. מאה ותלתין ושבע
 שנים: והולאי אסמא בני לוי עלי
 תיאלידהם. גרשון. וקהת ומררי. וסני
 חיוה לוי. מאיה וסבעה ותלאתין סנה:
 בני גרשון לבני ושמעי למשפחתם:
 בני גרשון. לבני ושמעי לזרעיתהון: בני
 גרשון. לבני ושמעי לעשארדהם: ובני
 קהת עמרם ויצחר והכרון ועזיאל ושני
 חיי קהת שלש ושלושים ומאת שנה:
 ובני קהת. עמרם ויצחר. והכרון ועזיאל.
 ושני חיי קהת. מאה ותלתין ותלת שנים:
 ובני קהת. עמרם ויצחר. והכרון ועזיאל.
 וסני חיוה קהת. מאיה ותלאתה
 ותלאתין סנה: ובני מררי מחלי ומושי
 אלה משפחת הלוי לתלדתם: ובני מררי
 מחלי ומושי. אדין. זרעית לוי לתולדתהון:
 ובני מררי מחלי ומושי. הולאי עשאר
 אדיואניין עלי תיאלידהם: ויקח עמרם
 את יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את
 אהרן ואת משה ושני חיי עמרם שבע
 ושלושים ומאת שנה: ונסיב עמרם. ית
 יוכבד אחת אבנהי ליה לאתו. וילידת
 ליה. ית אהרן וית משה. ושני חיי עמרם.
 מאה ותלתין ושבע שנים: פתוזוג עמרם.
 ביוכבד עמתה קבל אן תחצר עליה.
 פולדת לה הרון ומוסי. וכאן סני חיותה.

מאיה

אעטיה לאברהים יצחאק ויעקוב.
 פאעטיה לכם חווא. אנא אלה אפי
 בדאלך: וידבר משה בן אד בני ישראל
 ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומעבדה
 קשה: ומליל משה. בן עם בני ישראל.
 ולא קבילו מן משה. מעיק רוח.
 ומפולחנא דהוה קשי עליהון: פכלם
 מוסי בדאלך בני אסראיל. ולם יקבלו
 מנה. מן ציק ארואחהם. ומן כדמתהם
 אצעבה:

פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: בא דבר אל פרעה מלך
 מצרים וישלח את בני ישראל מארצו:
 עזל מליל. עם פרעה מלכא דמצרים.
 וישלח ית בני ישראל מארעיה: אדכל
 כלם פרעון מלך מצר. אן יטלק בני
 אסראיל מן בלדה: וידבר משה לפני
 יהוה לאמר הן בני ישראל לא שמעו אלי
 ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתים:
 ומליל משה. קדם יי למימר. הא בני
 ישראל לא קבילו מני. ואיכרין יקביל
 מני פרעה. ואנא יקיר ממלך: קאר יא
 רב. הודא בני אסראיל לם יקבלו מני.
 פכיף יקבל מני פרעון. ואנא אלתג
 אלפם:

פ

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן ויצוים
 אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים
 להוציא את בני ישראל מארץ מצרים:
 ומליל יי עם משה ואל אהרן. ופקידנון
 דות בני ישראל. ולות פרעה מלכא
 דמצרים. לאפקא ית בני ישראל מארעא
 דמצרים: תם כלם אלה מוסי והרון.
 ואוצאהמא בסבב בני אסראיל. ובסבב
 פרעון מלך מצר. אן יכונא בני
 אסראיל מן בלד מצר: ס אלה
 ראשי בית אבתם בני ראובן בכר
 ישראל חנוך ופלוא חצרן וכרמי אלה
 משפחת ראובן: אלן רישי בית
 אבהתהון. בני ראובן בוכרא דישראל.

שמות ד (כתר תורה)

מאיה וסבעה ותלאתין סנה: ובני יצחק
 קרח ונפג וזכרי: ובני יצחק קרח ונפג
 וזכרי: ובני יצחק קרח ונפג וזכרי: ובני
 עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי: ובני
 עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי: ובני
 עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי: ויקח
 אהרן את אלישבע בת עמינדב אחות
 נחשון לו לאשה ותלד לו את נדב ואת
 אביהוא את אלעזר ואת איתמר: ונסיב
 אהרן ית אלישבע בת עמינדב אחתיה
 הנחשון ליה לאתו: וילידת ליה ית נדב
 וית אביהוא ית אלעזר וית איתמר:
 פתזוג הרון אלישבע אבנה עמינדב
 אכת נחשון פולדת לה נדב ואביהוא
 אלעזר ואיתמר: ובני קרח אסיר ואלקנה
 ואביאסף אלה משפחת הקרחי: ובני
 קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלן
 זרעית קרח: ובני קרח אסיר ואלקנה
 ואביאסף הולאי עשאר אלקרחיין:
 ואלעזר בן אהרן לקחלו מבנות פוטיאל
 לו לאשה ותלד לו את פינחס אלה
 ראשי אבות הלויים למשפחתם: ואלעזר
 בר אהרן נסיב ליה מבנת פוטיאל ליה
 לאתו: וילידת ליה ית פינחס אלן רישו
 אבהת ליואי לזרעית הון: ואלעזר אבן
 הרון תזוג באמראה מן בנאת פוטיאל
 פולדת לה פינחס הולאי רויסא אבא
 אליואניין לעשאר הם: הוא אהרן ומשה
 אשר אמר יהוה להם הוציאו את בני
 ישראל מארץ מצרים על עבאתם:
 הוא אהרן ומשה דאמר יי להון אפיקו
 ית בני ישראל מארעא דמצרים על
 חיליהון: המא הרון ומוסי אדין קאל
 אלה להמא אברגא בני אסראיל מן
 בלד מצר עלי גיושהם: אהם המדברים
 אל פרעה מלך מצרים להוציא את בני
 ישראל מסצרים: הוא משה ואהרן אנון
 דממללין עם פרעה מלכא דמצרים
 לאפקא ית בני ישראל מסצרים: הוא

משה ואהרן: המא ארמכאטבין פרעון
 מלך מצר ליכרג בני אסראיל מן מצר.
 המא מוסי והרון: ויהי ביום דבר יהוה
 אל משה בארץ מצרים: והוה ביום
 דמליל יי עם משה בארעא דמצרים:
 ולמא כאן פיוס כאטב אלה מוסי פי בלד
 מצר: ס וידבר יהוה אל משה דאמר אני
 יהוה דבר אל פרעה מלך מצרים את
 כל אשר אני דבר אליה: ומליל יי עם
 משה דמימר אנא יי מליל עם פרעה
 מלכא דמצרים ית כל דאנא ממליל
 עפך: תם כלם אלה מוסי וקאל לה
 אנא אלה כלם פרעון מלך מצר
 בגמיע מא אנא אמרך בה: ויאמר משה
 לפני יהוה הן אני ערר שפתיים ואיך
 ישמע אלי פרעה: ואמר משה קדם יי
 הא אנא יקר ממלך ואיכרין יקביל
 מני פרעה: פקאל מוסי בין ידי אלה
 הודא אנא אתג אלפם וכיף יסמע מני
 פרעון:

פ

ויאמר יהוה אל משה ראה נתתיך אהים
 לפרעה ואהרן אחיך יהיה נביאך: ואמר
 יי למשה חזי דמניתך רב לפרעה
 ואהרן אחיך יהי מתורגמנך: פקאל אלה
 לסוסי אנצר קר נעלתך אסתאדא פי
 אמר פרעון והרון אביך יכון תרגמאנך:
 אתה תדבר את כל אשר אצוה ואהרן
 אחיך ידבר אל פרעה ושלח את בני
 מארצו: את תמליל ית כל דאפקדנך
 ואהרן אחיך ימליל עם פרעה וישלח
 ית בני ישראל מארעיה: אנת תכלם
 הרון אביך בגמיע מא אמרך בה והרון
 אביך יכלם פרעון: אן ימלק בני אסראיל
 מן בלדה: ואני אקשה את לב פרעה
 והרביתי את אלתתי ואת מופתי בארץ
 מצרים: ואנא אקשי ית לב דפרעה
 ואסני ית אתותי וית מופתי בארעא
 דמצרים: ואנא אצעב קרב פרעון חתי
 אכתר איאתי ובראהיני פי בלד מצר:

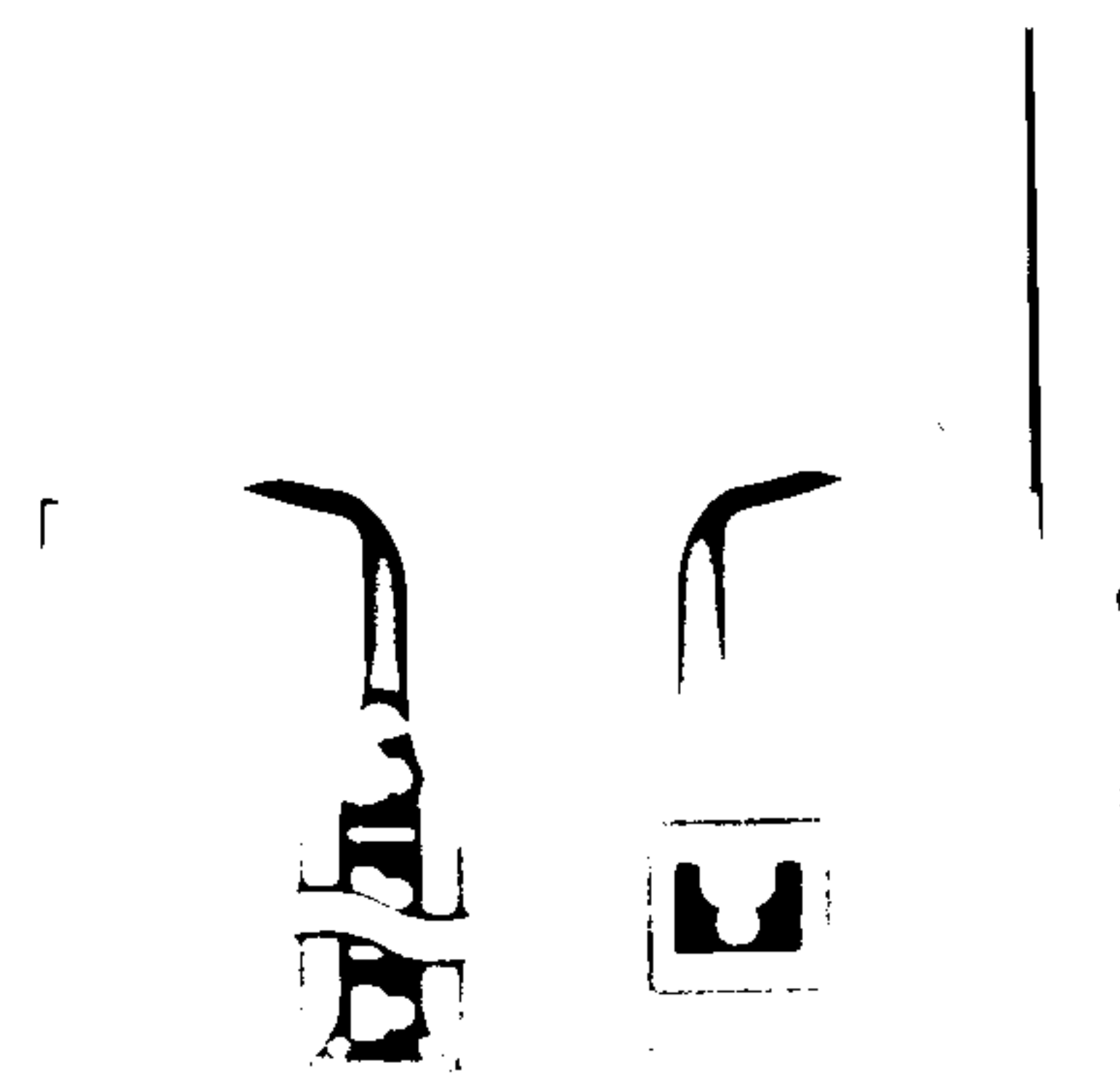
חלק ה' דקדוק (א) הם המדברים במחברת בן אשר ו"ל המדברים שוא שתחת המ"ס נח. ועל דקדוקו אנו סומכים. ובשאר המקרא נד [לשון מהר"ב] : (ב) הוא משה ואהרן בקצת תינאן תיבת הוא כמפחא:

ולא־ישמע אלכם פרעה ונתתי את־ידי
במצרים והוצאתי את־צבאתי את־עמי
בני־ישראל מארץ מצרים בשפטים
גדלים: ולא יקביל מנכון פרעה. ואתן
ית מחת גבורתי במצרים. ואפיק ית
חילי. ית עמי בני ישראל מארעא
דמצרים. בדינין רברבין: ולא יקבל
מנכמא פרעון. חתא אתג אפאתי
באלמצריון. ואברג גיושי. קומי בני
אסראיל מן בלד מצר. באחכאם עצימה:
וידעו מצרים פי־אני יהוה בנטתי את־
ידי על־מצרים והוצאתי את־בני־ישראל
מתוכם: וידעון מצראי ארי אגא יי. בר
ארים ית מחת גבורתי על מצרים. ואפיק
ית בני ישראל מפיניהון: ויעלמון
אמצריון אני אלה. אדא אמלקת אפאתי
עדיהם. ואברגת בני אסראיל מן בניהם:
ויעש משה ואהרן כאשר צוה יהוה אתם
בן עשו: ועבר משה ואהרן. כמא דפקיד
יי. יתהון בן עברו: פצנע מוסי והרון. כמא
אמרהמא אלה כדאך צנעו: ומשה בן
שמנים שנה ואהרן בן־שלוש ושמנים
שנה בדרם אל־פרעה: ומשה בר המנן
שנין. ואהרן בר המנן ותלת שנין.
במלכותהון עם פרעה: וכאן מוסי אבן
תמאנין סנה. והרון אבן תלאתה
ותמאנין סנה. חין כלמא פרעון:

ואמרתה בין ידי פרעון יציר תנינא:
וינא משה ואהרן אל־פרעה ויעשו כן
כאשר צוה יהוה וישלך אהרן את־מטהו
לפני פרעה ולפני עבדיו ויהי לתנין:
ועאל משה ואהרן לות פרעה. ועברו בן.
כמא דפקיד יי. ודמא אהרן ית חוטריה.
קדם פרעה. וקדם עבדוהי והוה לתנינא:
פדכל מוסי והרון אל־י פרעון. וצנעא
כדאך כמא קאר אלה. פטרה הרון
עצאה. בין ידי פרעון וקואדה פצאו ת
תנינא: ויקרא גם־פרעה להכמים
ולמכשפים ויעשו גם־הם חרטמי מצרים
בלהטיהם בן: וקרא אף פרעה. לחבימיא
ולחרשיא. ועברו אף אנון. חרשי מצרים.
בלחשיהון בן: תם דעא פרעון. באחכמא
ואסחרה איצא. פצנעו כדאך. עלמא
מצר איצא בכפיהם: וישליכו איש מטהו
ויהיו לתנינם ויבלע מטה־אהרן את־
מטתם: ורמו גבר חוטריה. והוה לתנין.
ויבלע חוטרא דאהרן ית חוטריהון: פטרה
בל רגז עצאה. פצארת תמאנינא.
פאבתלעת עצא הרון עצייהם: ויחוק
לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר
יהוה: ואתקף לבא דפרעה. ולא קביל
מנהון. כמא דמקיל יי: פאשתר קלב
פרעון. ולם יקבל מנהמא. כמא קאל
אלה: ויאמר יהוה אל־משה
בבר לב פרעה מאן לשלח העם: ואמר
יי למשה. אתיקר לבא דפרעה. סריב
לשלחא עפא: תם קאר אלה למוסי.
קד תקר קלב פרעון. ואבא אן יטרק
אלקום: קך אל־פרעה בפקר הנה יצא
הפומה ונצבת לקראתו על־שפת היאר
והסטה אשר־נהפך לנחש תקח בידך:
איזיל לות פרעה בצפרא. הא נפיק
למיא. ותתעתר לקדמותיה על פיה
נהרא. וחוטרא. דאתעבירו ביה נסין מן
קדם יי תסב בידך: אמין איה באגדאה.

ויאמר יהוה אל־משה ואל־אהרן לאמר:
ואמר יי. למשה ולאהרן למימר: תם
קאל אלה. למוסי והרון קאילא: כי
ידבר אלכם פרעה לאמר תנו לכם מופת
ואמרת אל־אהרן קח את־מטהך והשלך
לפני־פרעה יהי לתנין: ארי־מקיל עמכון
פרעה למימר. הבו לבון אתא. ותימר
לאהרן. סב ית חוטרה. ורמי קדם פרעה
יהי לתנינא: אדא כלמכם פרעון וקאר.
אעטוני כרהאן. פקול להרון. כד עצאך.

חלק הדקדוק. (ג) ככד לב פרעה. התרגום בנוסחהות ישנות אתיקר. ובדפוסים יש גורסין אתיקר. ויש גורסין יקיר. ובדראי
שהגיהו בן ע"פ רש"י. ובאמת אין כוונת רש"י על תרגום אונקלוס רק ר"ל שמירושן בן. ואה"נ כיוון לחלוק על ח"א ויעוין ברא"ם
דאעפ"י שכבר הוא שם. ס"מ עברנין כניה. פועל עבר כמו וקן שהוא שם ועכ"ז פנינה עברנין פעולה כמו ויהי כי וקן יצחק. ע"ש ג

הודאה כארנ ארי אלמא. וקף תלקאה
 עדי שאמי אניל. וארעצא. אדי אנקלבת
 תעבאנא כדהא בידך: ואמרת אליו
 יהוה אלהי העברים שלחני אליך לאמר
 שלח את עמי ויעברני כמדבר והנה לא
 שמעת עדיפה: ותימר ליה. יי. אלהא
 דיהודאי שלחני לותך למימר. שלח ית
 עמי. ויפלחון קדמי כמדברא. והא לא
 קפידתא עד פען: וקול לה. אלה אלהא
 אלעבראניין בעתני אריך קאילא. אטלק
 קומי. יעברוני פי אלבר. והודאך דם
 תקבר ארי אלאן: כה אמר יהוה בזאת
 תדע כו. אני יהוה הנה אנכי מכה בפמטה
 אשר בידי עליהמים אשר ביאר ונהפכו
 דם: פדנן אמר יי. בדה תדע. ארי
 אנה יי. הא אנה מחי בחוטרא דבידי.
 על מיא. דבנהרא ויתהפכו דמא: כדה
 קאל אלה. בהרה אלכלה תעגם. אני
 אלה אלמעאקב. האנא צארב בארעצא
 אתי בידי אלמא אדי פי אניל פינקלב
 דמא. והדנה אשר ביאר תמות ובאש
 היאר ונלאו מצרים לשתות מים מן
 היאר: ונוני דבנהרא. ימותון ויסרי
 נהרא. וילאון מצראי. למשתי מיא מן
 נהרא: ואסמך אדי פי אניל. ימות פינתן
 אניל. ויענו אלמצריון. אן ישרבון מאא
 מן אניל: ם ויאמר יהוה
 אל משה אמר אל אהרן קח מטת
 ונטה ידך על מימי מצרים על נהרותם
 על יאריהם ועל אנמיהם ועל כל מקוה
 מימיהם ויהיו דם והיה דם בכל ארץ
 מצרים ובעצים ובאבנים: ואמר יי
 למשה. אימר לאהרן. סב חוטרך וארים
 ידך על מיא דמצראי. על נהרוהון על
 אריהיון ועל אנמיהון. ועל כל בות
 פנישת מימיהון ויהון דמא. ויהי דמא
 בכל ארעא דמצרים. ובמני אעא ובמני
 אבנא: תם קאל אלה למוסי. קול להרון.
 כד ועצאך ומד ידך עלי מאיאת
 אלמצריון. ואנהארהם וכגאנהם

ואנאמהם. וסאר מלאם מיאתם ותציר
 דמא. ויכון דם פי גמיע בלד מצר. ופי
 אלכשב ופי אלחנארה: ויעשו כן משה
 ואהרן כאשר צוה יהוה וירם בפמטה
 ידך אתיהמים אשר ביאר לעיני פרעה
 ולעיני עבריו ויהפכו כליהמים אשר
 ביאר דם: ועברו בן משה ואהרן. כמא
 דפקיד יי. וארים בחוטרא ומתא ית
 מיא דבנהרא. לעיני פרעה. ולעיני
 עברוהו. ואתהפכו כל מיא דבנהרא
 לדמא: וצנע כדאך מוסי והרון. כמא
 קאל אלה. ורפע ארעצא וצרב אלמא
 אדי פי אניל. בחצרה פרעון. ובחצרה
 קוארה. פאנקלב גמיע אלמא אדי פי
 אניל דמא: והדנה אשר ביאר מתה
 ויבאש היאר ולא יכלו מצרים לשתות
 מים מן היאר ויהי דם בכל ארץ
 מצרים: ונוני דבנהרא מותו וסרי נהרא.
 ולא יכילו מצראי. למשתי מיא מן נהרא.
 והוה דמא בכל ארעא דמצרים: ואסמך
 אדי פי אניל מאה ונתן אניל. ולם יטיקו
 אלמצריון. אן ישרבון מאא מן אניל.
 פצאר אדם פי גמיע בלד מצר: ויעשו
 בן חרשמי מצרים בלמיהם ויחוק לב
 פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר
 יהוה: ועברו כן. חרשי מצרים בלחשוהון.
 ואתקף להא דפרעה ולא קפיד מנהון.
 כמא דמליד יי: פצנע כדאך עלמא
 מצר בכפיהם. פאשתד קלב פרעון ולם
 יקבל מנהמא. כמא קאל אלה: ויפן
 פרעה ויבא אל ביתו ולא ישת לבו גם
 לזאת: ואתפני פרעה. ועאל לביתיה.
 ולא שוי לביה אף לדא: פולא פרעון.
 ודכל ארי מנולה. ולא ירד באלה ארי
 הדא איצא: ויחפרו כל מצרים סביבת
 היאר מים לשתות פי לא יכלו לשתות
 ממימי היאר: ויחפרו כל מצראי. סחרנות
 נהרא מיא למשתי. ארי לא יכילו
 למשתי. מן מיא דבנהרא: פאחתפר
 גמיע אלמצריון. חוארי אלניל אבארא

לישרבו

לישרבו מנהא מאא . אד לם יטיקו אן
 ישרבו. מן מא אניל : וימלא שבעת ימים
 אתרי הכות יהוה את יהואר : ושליומו
 שבעא יומין. פתר דמחא יי ית נהרא :
 ולמא כמלת סבעה איאם . בעד מא
 צרב אנה אניל בדארך : פ
 ויאמר יהוה אל משה בא אל
 פרעה ואמרת אליו פה אמר יהוה
 שלח את עמי ויעברני : ואמר יי
 למשה. עול דות פרעה . ותימר ליה.
 כדנן אמר יי . שלח ית עמי ויפלהון
 קדמי : פקא אלה למוסי . אדכל אי פרעון.
 וקול לה . כדא קאל אלה . אמלק קומי
 יעברוני : ואם מאן אתה לשלח הנה
 אנכי נגף את כל גבורה בצפרדעים :
 ואם מסריב את לשלחא . הא אנא . מחי .
 ית כל תחומך בעורדעניא : פאן אבית
 אן תמלקהם . האנא צאדם תכמך
 באצפארע : ושרץ היאר צפרדעים ועלו
 ובאו בביתך ובחדר משכבך ועל מטתך
 ובבית עבדך ובעמך ובתנוךך
 ובמשארותיך : וירבי נהרא עורדעניא .
 ויסקון וייעלון בביתך . ובאדרון בית
 משכבך ועל ערסתך . ובבית עבדך
 ובעמך . ובתנוךך ובאצותך : פתסעי מן
 אניל אצפארע . ותצעד ותדכל פי ביתך .
 ופי כדר מצנעך ועלי סרירך . ופי ביות
 קוארך וסאיר קומך . ותנאנירך ומעאנגך :
 ובכה ובעמך ובכל עבדך יעלו
 הצפרדעים : ובך ובעמך ובכל עבדך .
 יסקון עורדעניא : ופי גסמך וגסם קומך
 וקוארך . תצעד אצפארע : ויאמר יהוה
 אל משה אמר אל אהרן נטה את ידך
 במטה על ההנהרות על יהוארים ועל
 האנמים והעל את הצפרדעים על ארץ
 מצרים : ואמר יי למשה . אימר לאהרן .
 ארים ית ידך בחומרך . על נהריא . על
 ארתיא ועל אנמיא . ואסיק ית עורדעניא
 על ארעא דמצרים : פקאל אלה למוסי .

קול להרון . מר ירך בעצאך . עלי
 אלאנהאר ואלכלנאן ואלאנאם . ואצעד
 אצפארע עלי בדר מצר : ויט אהרן
 את ידו על מימי מצרים ותעל הצפרדע
 ותבם את ארץ מצרים : וארים אהרן
 ית ידו . על מיא דמצראי . וסליקו
 עורדעניא . וחפו ית ארעא דמצרים :
 פמד הרון ידה . עלי מיאת אלמצרון .
 פצעד אצפארע . ונמא בדר מצר :
 ויעשו כן החרטמים בלמיהם ויעלו את
 הצפרדעים על ארץ מצרים : ועברו כן
 הרשיא ברחשיהון . ואסיקו ית עורדעניא
 על ארעא דמצרים : וצנעא כדאך
 אלעלמא בכפיהם . ואצעדו אצפארע
 עלי בדר מצר : ויקרא פרעה למשה
 ולאהרן ויאמר העתירו אלי יהוה ויסר
 הצפרדעים ממני ומעמי ואשלחה את
 העם ויזבחו ליהוה : וקרא פרעה למשה
 ולאהרן . ואמר צלו קדם יי . ויעדי
 עורדעניא . מני ומעמי . ואשלח ית עמא .
 וידבחו קדם יי : פרעא פרעון במוסי
 והרון . וקאל אשפעא ארי אלה . ויז
 אצפארע . מני ומן קומי . התא אמלק
 אלקום . וידבחו לדה : ויאמר משה
 לפרעה התפאר עלי למתי אעתיר לך
 ולעבדך ולעמך להברית הצפרדעים
 ממך ומבתיך רק ביאר תשארנה : ואמר
 משה לפרעה שאל לך גבורא הב לך
 זמן . לאיפתי אצלי עלך . ועל עבדך ועל
 עמך . לשיצאה עורדעניא . מנה ומבתיך .
 לחוד דבנהרא ישתארון : קאל לה מוסי
 אקתרה עלי . מתא תשא אן אשפע לך .
 וקוארך וקומך . פינקטע אצפארע . ענך
 וען מנאורך . בל תבקא פי אניל פקט :
 ויאמר למחר ויאמר כדברך למען תדע
 כי אין ביהוה י אלהינו : ואמר למחר .
 ואמר פפתנמך . כדיל דתדע . ארי לית
 כיי אלהנא : קאל גרא . קאל כמא קלת .
 לכי תעלם . אן לים מתל אלה רבנא :

הלק הדקדוק. (ד) כי אין כיו' אלהינו. בתנאן השפחא בתיבת כיו' וכ"כ מהריב"ש בתנאן שלו : שמות ה (כתר תורה)

ירו כמטהו ויך את עפר הארץ ותהי
 הנגם באדם ובבהמה כל עפר הארץ
 היה כנים בכל ארץ מצרים: ועברו כן
 וארים אהרן ית ידיה בחומרה ומחא
 ית עפרא דארעא. והות קלמתא
 באנשא ובבעירא. כל עפרא דארעא
 הוה קלמתא בכל ארעא דמצרים:
 פצנעו כדאך. ומד הרון ידה בעצאה
 פצרב תראב אלארין. פצאר אלקמל פי
 אנאם ואלבהאים. גמיע תראב אלארין.
 צאר קמלא פי גמיע בלד מצר: ויעשי
 כו החרטמים בלטיהם להוציא את
 הנגים ולא יכלו ותהי הנגם באדם
 ובבהמה: ועברו כן חרשיא בלחשוהון.
 לאפקא ית קלמתא ולא יכילו. והות
 קלמתא. באנשא ובבעירא: פצנעו
 אעלמא כדאך בנפיהם. ליכרגו אקמל
 ולם יטיקון. פתבת אלקמל. פי אנאם
 ואלבהאים: ויאמרו החרטמם אל
 פרעה אצבע אלהים הוא ויחוק לב
 פרעה ולא שבע אלהם באשר דבר יהוה:
 ואמרו חרשיא לפרעה. מחא סן קדם
 יי היא. ואתקף לבא דפרעה ולא קביל
 מנהון. כמא דמליל יי: פקאת אעלמא
 לפרעון. הרה גריחה מן ענד אלה.
 פאשתד קלבה ולם יקבל מנהמא. כמא
 קאר אלה: ויאמר יהוה אל
 משה השם בפקר והתיצב לפני פרעה
 הנה יוצא המומה ואמרת אליו כה אמר
 יהוה שלח עמי ועברני: ואמר יי
 למשה. אקדים בצפרא ואתעהד קדם
 פרעה. הא נפיק למיא. ותימר ליה. כדנן
 אמר יי שלח עמי ויפלחון קדמי: תם
 קאר אלה למוסי. ארלג בארגדאה וקף
 בין ידי פרעון. הודאה כארג אל אלה.
 וקול לה. כדא קאר אלה. אטלק קומי
 יעברוני: פי אסיאנה משלח את עמי
 הנני משלח בך ובעברך ובעמך
 ובבתך את הערב ומלאו בתי מצרים

וסרו הצפרדעים ממה ומבתך ומעברך
 ומעמך רק ביאר השארנה: ויעידון
 עורדעניא. מנד ומבתך. ומעברך
 ומעמך. לחוד דבנהרא ישתארון: אן
 תוזר אצפארע. ענד וען מנאזך.
 וקוארך וקומך. בל תבקא פי אניל פקט:
 ויצא משה ואהרן מעם פרעה ויצעק
 משה אל יהוה על דבר הצפרדעים
 אשר ישם לפרעה: ונפק משה. ואהרן
 מקות פרעה. וצלי משה קדם יי. על
 עיסק עורדעניא דשוי לפרעה: ולמא
 כרג מוסי והרון מן ענד פרעון. צרך
 מוסי ארי אלה. בסבב אצפארע אתי
 אחלהא בפרעון: ויעש יהוה כדבר
 משה וימתו הצפרדעים מן הבתים מן
 החצרות ומן השדות: ועבר יי בפתגמא
 דמשה. ומיתו עורדעניא. מן בתיא מן
 דרתא ומן חקלתא: פצנע אלה כמא
 קאר מוסי. פתמאותת אצפארע. מן
 אלמנאזל ואדור ואציאע: ויצברו אתם
 חמרים חמרים ותבאיש הארץ: וכנשו
 יתהון דגורין דגורין. וסריאו על ארעא:
 פנמעוהא אנאבירא אנאבירא. פנתנת
 אלארין מנהא: וירא פרעה פי היתה
 הרוחה והכבד את לבו ולא שמע אלהם
 כאשר דבר יהוה: וחזא פרעה. ארי
 הות רוחתא. ויקר ית לביה. ולא קביל
 מנהון. כמא דמליל יי: פלמא ראי
 פרעון. אן אלפרנה קד כאנת. תקל
 קלבה. ולם יקבל מנהמא. כמא קא אלה:
 ויאמר יהוה אל משה אמר
 אל אהרן נטה את מטך והך את עפר
 הארץ והיה לנגם בכל ארץ מצרים:
 ואמר יהוה למשה. אימר לאהרן. ארים
 ית חומרך. ומחי ית עפרא דארעא. ויהי
 לקלמתא בכל ארעא דמצרים: פקאל
 אלה למוסי. קול דהרון. מד עצאך.
 ואצרב תראב אלארין. יציר קמלא פי
 גמיע בלד מצר: ויעשו כן ויט אהרן את

ה

חלק הדקדוק. ה) ומלאו בתי מצרים. תרגום כ"י מצרים (והוא היפך פי' הרס"ג ודוק):

את הערב וגם האדמה אשר יהם עליה :
 ארי אם ליתך משלח ית עמי . האנא
 מגרי בך . ובעבדך ובעמך . ובבתך
 ית ערובא . ויתמלון . פתי מצרים ית
 ערובא . ואף ארעא דאנין עליה : לאנך
 אן אבית אן תטלק קומי . האנא באעת
 בך . ובקוארך וקומך . ומנאולך כלט
 אלוהש . חתא תמתלי מנה ביות
 אלמצריון . ואלארץ אדי הם עליה
 איצא : והפלית ביזם ההוא את ארץ
 גישן אשר עמי עמד עליה לבדתי היותי
 שם ערב למען תדע כי אני יהוה בקרב
 הארץ : ואפריש ביזמא ההוא ית ארעא
 דגישן . דעמי קאים עליה . בדיל דלא
 למהוי תמן ערובא . בדיל דתדע . ארי
 אנא יי שליט בגו ארעא : ואביין פי
 דאלך אדיום ברד אסדיר . אדי קומי
 מקים בה . ללא יבון תם וחש . לכי
 תעלם . אני אלה מסלט עלי גמיע
 ארעאלם : ושמתו פדת בין עמי ובין
 עמך לטתור יהיה האת הנה : ואשני
 פורקן לעמי . ועל עמך איתי מחא .
 למחר יהי אתא הדין : ואציר פדאא
 לקומי ממא יחל בקומך . גרא תבון הרה
 אלאיה : ויעש יהוה פן ויבא ערב בכד
 ביתה פרעה ובית עבדיו ובכל ארץ
 מצרים תשחת הארץ מפני הערב :
 ועבד יי פן . ואתא ערובא תקיף . לבית
 פרעה ולבית עבדוהי . ובכל ארעא
 דמצרים . אתחבלת ארעא מן קדם
 ערובא : פצנע אלה כדאך . פדכל וחש
 כתיר . ארי בית פרעון ובית קואדה .
 וגמיע ברד מצר . אנפסד מן קבל אלוהש :
 ויקרא פרעה אל משה ולאהרן ויאמר
 לכו זבחו לאלהיכם בארץ : וקרא פרעה .
 למשה ולאהרן . ואמר . איזילו . דבחו
 קדם אלהכון בארעא : פדעא פרעון .
 במוסי והרון . וקאל . אמצו אדבחו
 דרבכם פי אלבר : ויאמר משה לא נכון

לעשות פן פי תועבת מצרים נזבח ליהוה
 אלהינו הן נזבח את תועבת מצרים
 לעיניהם ולא יסקלנו : ואמר משה . לא
 תקין למעבד פן . ארי בעירא דמצראי
 דחלין ליה מניה אנהנא נסבין . לדבחה
 קדם יי אלהנא . הא נדבחה ית בעירא
 דמצראי דחלין ליה . ואנין יהון תון הקא
 יימרון למרגמנא : קאל מוסי . לא נטיק
 אן נצנע דאלך . לאן מא יכרהה אמצרוין .
 נדבחה ללה רבנא . פהל נדבחה מא
 יכרהונה אלמצרוין . בהצרתהם ולם
 ירגמונא : דרך שלשת ימים נדה במדבר
 ונבחנו ליהוה אלהינו כאשר יאמר אלינו :
 מהלך תלתא יומין . גיזיל במדברא .
 ונדבחה קדם יי אלהנא . כמא דימר לנא :
 לכן מסאפה תלאתה איאם . נסיר פי
 אלבר . ונדבחה ללה רבנא . כמא יאמרנא :
 ויאמר פרעה אנכי אשחא אתכם וזבחתם
 ליהוה אלהיכם במדבר רק תרחק לא
 תרחיקו לדבת העתרה פעדי : ואמר
 פרעה . אנא . אשלח יתבון ותדבחו . קדם
 יי אלהכון במדברא . לחוד . ארחקא לא
 תרחקו למיזל . צלו אף עדי : קא פרעון אנא
 אמלקכם תדבחו . ללה רבנבפי אבר . ערא
 אבאעדא לא תבעדון פי אמסר אשפעא
 עני : ויאמר משה הנה אנכי יוצא מעמך
 והעתרתו אלי יהוה וסר הערב מפרעה
 מעבדיו ומעמו מחר רק אל יוסף פרעה
 התל לבדתי שלח את העם לזבח
 ליהוה : ואמר משה . הא אנא . נפיק
 מעמך ואצלי קדם יי . ויעדי ערובא .
 מפרעה . מעבדוהי ומעמיה מחר . לחוד .
 לא יוסף פרעה לשקרא . בדיל דלא
 לשלחא ית עמא . לדבחה קדם יי : קא
 מוסי . האנא כארג מן ענדך ואשפע
 ארי אלה . פיזול אלוהש . ען פרעון
 וקואדה וקומה גרא . ערא אסברייה לא
 יעאודהא פרעון . ללא יטלק ארקום .
 ידבחו ללה : ויצא משה מעם פרעה

ויעהר חלק הדקדוק . (ו) אל יוסף פרעה התל . עיקר התי"ו להדגיש כי הוא מקור מהדגוש ובה הנה תסורתו ענין שער [מהר"ב] :

ויעתר אלהים ונפק משה מלות פרעה.
 וצלי קדם יי: פלמא כרג מן ענדה.
 שפע אלה: ויעש יהוה פדבר משה
 ויסר הערב מפרעה מעבריו ומעמו לא
 נשאר אחד: ועבר יי פפתגמא דמשה.
 ואעדי ערובא. מפרעה מעבריה
 ומעמיה. לא אשתאר חד: פצנע אלה
 כמה קאל מוסי. וואר אלוחש. מן פרעון
 וקואדה וקומה. לם יבק ואחר: ויכבד
 פרעה את לבו גם בפעם הזאת ולא
 שלח את העם: ויקר פרעה ית לביה.
 אף בזמנא הדא. ולא שלח ית עמא:
 פתקל פרעון קלבה. הדה אלמרה איצא.

ו

ולם יטק אלקום:
 ויאמר יהוה אלהי משה בא אל פרעה
 ודברת אליו פה אמר יהוה אלהי
 העברים שלח את עמי ויעבדני: ואמר
 יי למשה. עוד לות פרעה. ותמליל
 עמיה. ברנן אמר יי אלהא דיהודאי.
 שלח ית עמי ויפלחון קרמי: תם קאל
 אלה למוסי. אדכל אלוי פרעון וקוד לה.
 כדא קאל אלה אלאה אלעבראניין.
 אמלק קומי יעברוני: פי אסימאן אלה
 לשלח ועודך מחזיק גם: ארי. אם
 מסריב את לשלחא. ועד בען את מתקופ
 בהון: פאנך אן אבית אן תמלקהם.
 ועארך מתמסך בהם: הנה ידי יהוה
 הויה במקנה אשר בשדה בפוסים
 בחמרים בגמלים בבקר ובצאן דבר
 כבד מאד: הא מהא מן קדם יי הויה.
 בבעיך דבחקלא. בסוסותא בחמרי
 בגמלי. בתורי ובענא. מותא סני לחדא:
 פאן אפה אלה כאינה. פי מואשיך
 אדי פי אצחרא. פי אכיל ואחחמיר
 ואגמאר. ואלבקר ואגנם. ובאא עצים
 גדא: והפלה יהוה בין מקנה ישראל
 ובין מקנה מצרים ולא ימות מבדלכני
 ישראל דבר: ויפריש יי בין בעירא
 דישראל. ובין בעירא דמצראי. ולא

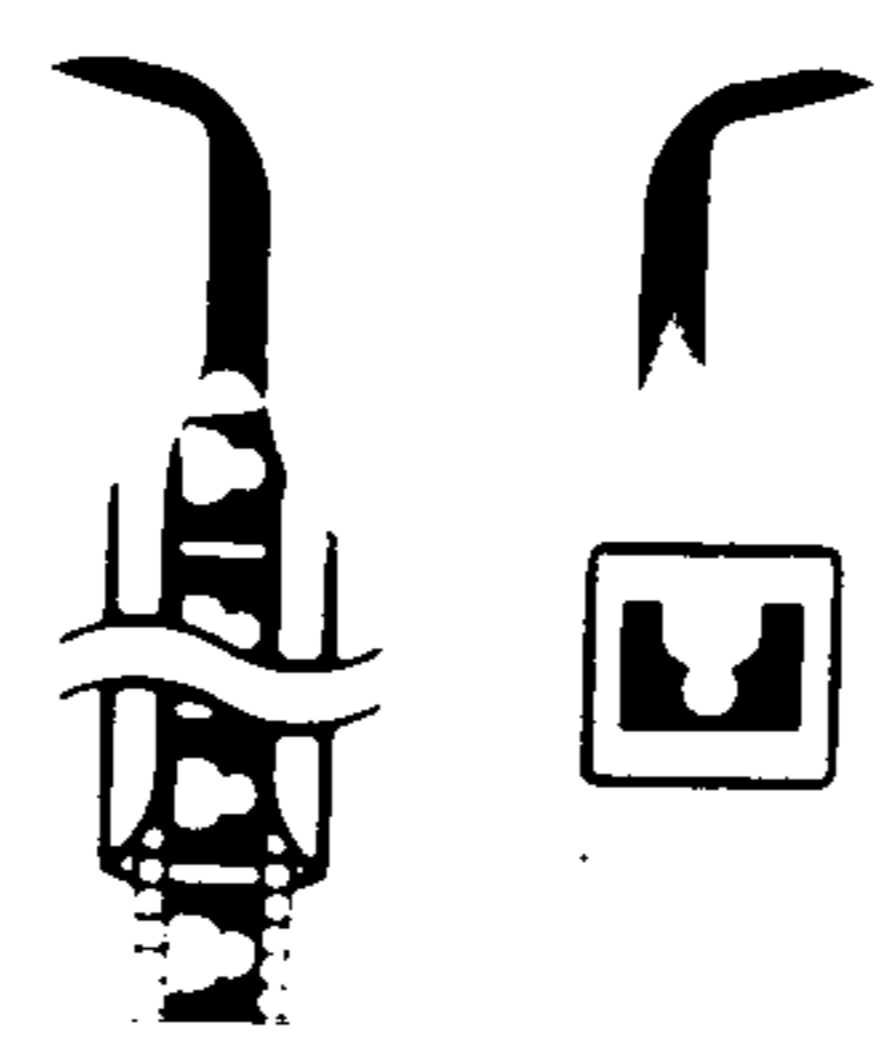
ו

ימות. סבלא לבני ישראל מדעם: ויבין
 אלה. בין מואשי בני אסראיל. ובין מואשי
 אלמצריון. ולא ימות. מן גמיע מא הו
 לבני אסראיל שיא: וישם יהוה מועד
 לאמר מחר יעשה יהוה הדבר הזה
 בארץ: ושי יי זמנא למימר. מחר.
 יעבד יי. פתגמא הדין בארעא: וצייר
 אלה וקתא קאילא. גרא יצנע אלה. הדא
 אלאמר פי אלברד: ויעש יהוה את
 הדבר הזה ממחרת וימת כל מקנה
 מצרים וממקנה בני ישראל לא ימת
 אחד: ועבר יי. ית פתגמא הדין ביומא
 דבתרוהי. ומית. כל בעירא דמצראי.
 ומבעירא דבני ישראל לא מית חד:
 פצנע אלה הדא אלאמר מן גר. ומאת
 גמיע מואשי אלמצריון. ומן מואשי בני
 אסראיל לם ימות ואחד: וישלח פרעה
 והנה לא ימת ממקנה ישראל עד אחד
 ויכבד לב פרעה ולא שלח את העם:
 ושלח פרעה. והא. לא מית. מבעירא
 דישראל עד חד. ואתיקר לבא דפרעה.
 ולא שלח ית עמא: פבעת פרעון.
 פאדא לם ימות. מן מואשי בני אסראיל
 ואחד. פתקל קלבה. ולם יטק אלקום:

ו

ויאמר יהוה אלהי משה ואלהי אהרן קחו
 לכם מלא חפניכם פיה בבשן וזרקו
 משה השמימה לעיני פרעה: ואמר
 יי למשה ולאהרן. סבולכוז מלי חופניכוז.
 פיה דאתונא. וזרקניה משה. לצית
 שמיא לעיני פרעה: וקאל אלה למוסי
 והרון. כדו לכם מל חפניכמא. מן פיה
 אלאתון. ויהוי בה מוסי. פי אלהוא
 בחצרה פרעון: והיה לאבק על פלי
 ארץ מצרים והיה על האדם ועל
 הבהמה לשחין פרח אבעבעת בכל
 ארץ מצרים: ויהי לאבקא. על כל
 ארעא דמצרים. ויהי על אנשא ועל
 בעירא. לשחין סני. אבעבעין בכל

חלק הדקדוק. (ו) דבר כבר מאה. כ"ה במקצת היגאן הספחא כתיבת כבר. ובקצתם כמארכה: ח) השמימה לעיני פרעה. התרגום לעיני כלשון המקרא:

אנא שְׁלַח ית פֶּל מַחְתִּי בְּלֶבְךָ. וּבַעֲבֹדְךָ
 וּבַעֲמֶךָ. בְּדִיל דְּתִדַּע. אֲרִי לִית דְּכֹתִי
 בְּכַד אֲרַעָא: לֹאנִי פִי הִדָּה אֲלִמְרָה. אֲנֵא
 בִּאֲעֵת. בְּכַתִּיר מִן אִפֹּאֲתִי פִי קִלְבְּךָ.
 וְקִוְאֲדָךְ וְקוּמְךָ. לְכִי תַעֲלֵם. אִן לִיסִמְתִּילִי
 פִי גִמִיעַ אֲלַעְאֲלִם: פִּי עֵתָה שְׁלַחֲתִי
 אֶת־יְיָ וְאֶתְּ אֹתְךָ וְאֶת־עַמְּךָ בְּדַבְרִי
 וּתְבַחַד מִן־הָאָרֶץ: אֲרִי כַעֲן קָרִיב קִדְמִי
 דְּשַׁלְּחִית פִּין ית מַחַת גְּבוּרְתִּי. וּמַחִית
 יתְךָ. וְיִת עַמְּךָ בְּמוֹתָא. וְאִשְׁתִּי־צִיתָא מִן
 אֲרַעָא: לֹאנִי אֲרֵאן לֹו אֲמַלְקַת אִפֹּאֲתִי.
 לְקַתְּלִתְךָ וְקוּמְךָ בִּאֲלוּבָא. וְאִנְתְּחַדְתִּי מִן
 אֲלֵאֲרִץ: וְאוּלָם בְּעֵבוֹר זֹאת הַעֲמֻדָתִיךָ
 בְּעֵבוֹר הָרֵאֲתָךְ אֶת־כַּתִּי וְלִמְעַן סִפְרִי
 שְׁמִי בְּכָל־הָאָרֶץ: וּבְרַם. בְּדִיל דָּא
 קִיִּמְתְּךָ. בְּדִיל לְאֲחֻזִּיתְךָ ית הִילִי.
 וּבְדִיל. דִּיהוּן מִשְׁתַּעַן גְּבוּרַת שְׁמִי בְּכַד
 אֲרַעָא: וְזִכֵּן בְּסַבֵּב כְּלָה בְּקִיתְךָ. לְכִי
 אוּרִיךְ קוּוֹתִי. וְלְכִי יִקֵּץ אֲסַמִּי פִי גִמִיעַ
 אֲלַעְאֲלִם: עוֹרֵךְ מִסְתַּוֵּלֵל. בְּעַמִּי בְּבִלְתִּי
 שְׁתַּחֲסִם: עַד כַּעֲן אֶת בְּבִישַׁת לִית בְּעַמִּי
 בְּדִיל דְּלֹא לְשַׁחֲחֻתְהוֹן: וּמַהֲמֵאךְ
 מִתְרַבֵּץ בְּקוּמִי. לֹא תִמְלַקְהֵם: הַנְּנִי
 מִמַּטֵּיר בְּעֵת מַחַר בְּרַד כְּבֵד מֵאֵד
 אֲשֶׁר " לֹא־הָיָה כְּמֹהוּ בְּמִצְרַיִם לְמִן־
 הַיּוֹם הַיּוֹסֵדָה וְעַד־עַתָּה: הֲאֵנָּה מַחִית
 בְּעַדְנָא הַדִּין מַחַר. בְּרַדָּא תִקְוֶה לְחַדָּא.
 דְּלֹא הוּוֹה דְּכֹתִיָּה בְּמִצְרַיִם. לְמִן יוֹמָא
 דְּאִשְׁתְּכַלְלַת וְעַד כַּעֲן: הֲאֵנָּה מִמַּטֵּר פִּי
 הַדָּא אֲלוֹקַת מִן גַּד. בְּרַד עֲצִים גְּדֹא.
 מֵא לִם יִכּוֹן מִתְלָה פִי מִצֵּר. מִן יוֹם
 אֲסַסַּת אֲרִי אֲרֵאן: וְעֵתָה שְׁלַח הַעֲוֹ
 אֶת־מִקְנֶךָ וְאֶת פְּלִי־אֲשֶׁר לְךָ בְּשֹׂדֵה כְּלִי
 הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה אֲשֶׁר־יִמְצֵא בְּשֹׂדֵה וְלֹא
 יֵאָסֵף הַבַּיִתָּה וְיִבַד עֲלֵהֶם הַבְּרַד וּמִתּוֹ:
 וְכַעֲן. שְׁלַח בְּנוֹשׁ ית בְּעִירְךָ. וְיִת כָּל
 דְּלָךְ בְּחֻקְךָ. כָּל אִנְשָׁא וּבַעֲרִיא דִּישְׁתַּכַּח
 בְּחֻקְךָ. וְלֹא יתְבַנֵּישׁ לְבֵיתָא. וְיִיחֻת
 עֲלֵיהוֹן. בְּרַדָּא וְיִמּוֹתוֹן: פִּאֲבַעַת אֲרֵאן

אֲרַעָא דְּמִצְרַיִם: וְיַצִּיר גְּבֵאֲרָא. פִּי גִמִיעַ
 בְּרַד מִצֵּר. וְיִכּוֹן פִּי אֲנֵאם וְאֲלִבְהָאִים.
 קִרְחָה נֹאבַת. מִתְנַפֵּט פִּי גִמִיעַ בְּרַד מִצֵּר:
 וְיִקְחוּ אֶת־פִּיחַ הַבְּבִשָּׁן וְיַעֲמִדוּ לְפָנַי
 פְּרַעֲהָ וְיִזְרַק אֶתּוֹ מִשֶּׁה הַשְּׂמִימָה וְיִהְיֶה
 שַׁחִין אֲבַעְפֻּעֵת פִּרְחַת בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה:
 וְנִסְיְבוּ ית פִּיחַ דְּאִתְּוֵנָא. וְקִמּוּ קִדְמִי
 פְּרַעֲהָ. וְזִרְק יתִּיהָ. מִשֶּׁה לְצִית שְׂמִיָּא.
 וְהוּוֹה שַׁחִין אֲבַעְפֻּעֵין. סְנִי. בְּאִנְשָׁא
 וּבַבְּעִירָא: וְאֲבֵרָא מִן פִּיחַ אֲלֵאֲתוֹן.
 וּזְקַפָּא בִין יְדֵי פְרַעֲוֹן. וְהוּוֹא בַּה מוֹסִי'
 פִּי אֱלֹהֵא. פְּצֵאֵר קִרְחָה מִתְנַפֵּט. נֹאבַת
 פִּי אֲנֵאם וְאֲלִבְהָאִים: וְלֹא־יִכְלוּ
 הַחַרְטֻמִּים לַעֲמֹד לְפָנַי מִשֶּׁה מִפְּנֵי
 הַשַּׁחִין כִּי־הָיָה הַשַּׁחִין בְּחַרְטֻמִּים וּבְכָל־
 מִצְרַיִם: וְלֹא יִכְלוּ חַרְשֵׁיָּא. לְמִקְמִי קִדְמִי
 מִשֶּׁה מִן קִדְמִי שַׁחֲנָא. אֲרִי הוּוֹה שַׁחֲנָא.
 בְּחַרְשֵׁיָּא וּבְכָל מִצְרַיִם: וְלִם יִשְׁיִקוּ
 אֲלַעֲלֵמָא. אִן יִקְפוּ בִין יְדֵי מוֹסִי' מִן קִבְלִי
 אֲלִקְרַח. לֹאנֵה כֹאן פִּיֵּהֶם וּפִי סֵאִיר
 אֲלִמִּצְרַיִין: וְיִזְרַק יתִּיהָ אֶת־רֶגֶב פְּרַעֲהָ
 וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יתִּיהָ אֲלֵי־
 מִשֶּׁה: וְתִקְוֶה " ית לְבָא דְּפְרַעֲהָ. וְלֹא
 קָבִיל מְנַחֵן. כְּמֵא דְּמִלִּיל " עִם מִשֶּׁה:
 פִּשְׁדֵּר אֵלֶּה קִלְבַּ פְּרַעֲוֹן. וְלִם יִקְבֵּל
 מְנַחֵמָא. כְּמִי אִמַּר אֵלֶּה מוֹסִי':
 ׀ וַיֹּאמֶר יתִּיהָ אֲלֵי־מִשֶּׁה
 הַשִּׁפְסִם בְּבִקְרָה וְהִתְיַצַּב לְפָנַי פְּרַעֲהָ וְאִמְרַתִּי
 אֵלָיו כַּה־אָמַר יתִּיהָ אֱלֹהֵי הָעִבְרָיִם שְׁלַח
 אֶת־עַמִּי וְיַעֲבֹדֵנִי: וְאָמַר " לְמִשֶּׁה. אֲקִדְמִים
 בְּצַפְרָא. וְאִתְּעַתֵּד קִדְמִי פְּרַעֲהָ. וְתִימַר
 לִיהָ. בְּרַגְנָן אִמַּר " אֱלֹהֵא דִּיהוּדָאִי. שְׁלַח
 ית עַמִּי וְיִסְלַחוּן קִדְמִי: וְקֵאל אֵלֶּה לְמוֹסִי'.
 אֲדִלְגַּבֵּאֲלִגְדָּאֵה. וְקֵף בִּין יְדֵי פְרַעֲוֹן. וְקוּד
 לַה. כְּדָא קֵאל אֵלֶּה אֱלֹהֵא אֲלַעֲבֵרָאֲנִין.
 אֲמַלְקִי קוּמִי יַעֲבֹדוּנִי: פִּי וּבְפַעֲם הַזֹּאת
 אֲנִי שְׁלַח אֶת־כָּל־מִנְפְּתֵי אֲלֵי־לֶבְךָ
 וּבַעֲבֹדֶיךָ וּבַעֲמֶךָ בְּעֵבוֹר תִּדַּע פִּי אִן
 כְּמִנִּי בְּכָל־הָאָרֶץ: אֲרִי בּוֹמְנָא הַדָּא.

חלק הדקדוק. ט) בחרטמים ובכל מצרים. הרגום שלנו מצרים: י) עורך מסתולל בעמי. הרגום שלנו כבישת ליה בלם"ד:
 יא) אשר לא היה ככהו. תיבת אשר בתלשא ימין בכל ס"תי וכ"ב א"ת:
 שמות ו (כתר תורה)

זֶן מֵאֲשֵׁי־תֶךְ. וְגִמְעַ מֵאֵל לַךְ פִּי אֶצְהָרִי.
 פֶּאֱנָה אִי אֲנִסְאֵן אוֹ בְהִימָה וְגַד פִּי
 אֶצְהָרִי. וְלִם יִנְצֵם אֵלֵי אֶלְמִנְאֹל. פִּינּוּל
 עֲלִיהֶם אֶלְבֶּרֶד וַיְמוֹתוּן: הִירָא אֶת־דְּבַר
 יְהוָה מֵעַבְדֵי פִרְעָה הַנִּים אֶת־עַבְדֵּי
 וְאֶת־מִקְנֵהוּ אֶל־הַבְּתִים: דְּחִלְמִפְתַּגְמָא
 דִּי. מֵעַבְדֵי פִרְעָה. כְּנִשׁ. יֵת עַבְדוּהֵי וַיֵּת
 בְּעִירִיה לְבִתְיָא: פִּמֵן כֹּאף כֹּלָאם אֵלֵה.
 מִן קוֹאֵד פִּרְעוֹן. אֶהֱרַב עַבְדוּהָ וּמֵאֲשֵׁי־תֶה
 אֵלֵי אֶרְבּוּת: וְאִשְׁר לֹא־שֵׁם לְבוֹ אֵלֵי
 דְּבַר יְהוָה וַיִּעֹזֵב אֶת־עַבְדֵּי וְאֶת־מִקְנֵהוּ
 בְּשָׂרָה: וְדָלָא שְׂוִי לְבִיָּה לְפִתְגָמָא דִּי.
 שְׂבַק. יֵת עַבְדוּהֵי וַיֵּת בְּעִירִיה בְּחֻקְלָא:
 וּמִן לִם יֵרֵד בְּאֵלֵה אֵלֵי כֹלָאם אֵלֵה.
 תֵּרַךְ עַבְדוּהָ וּמֵאֲשֵׁי־תֶה פִי אֶצְהָרִי:

פ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי־מֹשֶׁה נָטָה אֶת־יָדְךָ עַל־
 הַשָּׁמַיִם וַיְהִי בָרֶד בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־
 הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה
 בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה. אֲרִים
 יֵת יָדְךָ עַל צִיַּת שָׁמַיָא. וַיְהִי בָרֶד בְּכָל
 אֶרֶץ מִצְרַיִם. עַל אֲנָשָׁא וְעַל בְּעִירָא.
 וְעַל כָּל עֶסְפָּא דְחֻקְלָא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:
 פִּקְאֵר אֵלֵה לְמוֹסִי. מִד יָדְךָ נָהוּ אֶסְמָא.
 וַיְכוּן בָּרֶד פִּי גִמְעַ בְּלֶד מִצְרַיִם. עַל־י אֲנָאם
 וְאֶבְהָאִים. וְגִמְעַ עֵשֶׂב אֶצְהָרִי פִי בָרֶד
 מִצְרַיִם: וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־מִטְּהוֹ עַל־הַשָּׁמַיִם
 וַיְהִיָּה נָתַן קֶלֶת וּבָרֶד וְתַהֲלֵק־אֵשׁ אֶרֶץ
 וַיִּמְטֵר יְהוָה בָּרֶד עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: וְאֲרִים
 מֹשֶׁה יֵת חוֹטְרִיה עַל צִיַּת שָׁמַיָא. וַיִּי.
 יֵהֵב קֶלֶן וּבָרֶד. וּמֵהֲלֵכָא אִישְׁתָּא עַל
 אֶרֶץ. וַאֲמַר יְיָ. בָּרֶדָא עַל אֶרֶץ
 מִצְרַיִם: פִּמֵּד מוֹסִי עֵצָא נָהוּ אֶסְמָא.
 פֶּאֱעֵלֵן אֵלֵה אֲצוֹאָתָא וּבָרֶדָא. וּסְאֵרֵת
 אֲנֹאֵר עַל־י אֶלְאֶרֶץ. וַאֲמַר אֵלֵה בָרֶדָא
 עַל־י בָּרֶד מִצְרַיִם: וַיְהִי בָרֶד וְאִשׁ
 מִתְלַקְחָת בְּתוֹךְ הַבָּרֶד כְּבֶד מֵאֵד אִשְׁר
 לֹא־יְהִיָּה כְּמִהוּ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאֵד
 הִיָּתָה לְגוֹי: וַיְהוּה בָּרֶדָא. וְאִישְׁתָּא.

מִשְׁתַּלְחָבָא בְּגוֹ בָרֶדָא. תִּקְוֵי לְחֻדָּא.
 דְּלֹא הוּה דְּכּוֹתִיָּה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם.
 מֵעַדֵן דְּהוֹת לְעַם: וּכְאֵן אֶלְבֶּרֶד. וְנֹאֵר
 מֵת כְּדָה פִי וּסְטָה. עֵצִים גְּדָא. מֵאֵל לִם
 יְכוּן מִתְלָה פִי גִמְעַ בְּלֶד מִצְרַיִם. מִנְד
 צִאֵרֵת לֹאֲמָה: וַיְהִי הַבָּרֶד בְּכָל־אֶרֶץ
 מִצְרַיִם אֶת כָּל־אִשְׁר בְּשָׂרָה מֵאֵדָם וְעַד־
 בְּהֵמָה וְאֵת כָּל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה הִנְהוּ הַבָּרֶד
 יִנְאֵת־כָּל־עֵץ הַשָּׂדֶה שֹׁפֵר: וּמֵהָא בָּרֶדָא
 בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם. יֵת כָּל דְּבַחֲקָלָא.
 מֵאֲנָשָׁא וְעַד בְּעִירָא. וַיֵּת כָּל עֶסְפָּא
 דְּחֻקְלָא מֵהָא בָּרֶדָא. וַיֵּת כָּל אִיְלָנֵי חֻקְלָא
 תִּבְרַ: פִּצְרַב אֶלְבֶּרֶד פִּי גִמְעַ בְּלֶד מִצְרַיִם.
 גִּמְעַ מֵאֵל פִּי אֶצְהָרִי. מִן אֲנִסְאֵן אֵלֵי
 בְהִימָה. וְצִרְב גִּמְעַ עֵשֶׂבָהָא. וּכְסֵר
 גִּמְעַ שׁוֹרְהָא: רַק בְּאֶרֶץ גִּשֵׁן אֲשֵׁר־שֵׁם
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא הוּה בָּרֶד: לְחוּד בְּאֶרֶץ
 דְּגִשֵׁן. דְּתַפְּוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לֹא הוּה בָּרֶדָא:
 עֲדָא פִי בָרֶד אֶסְדִּיר. אֵלֵי תֵם בְּנֵי
 אֶסְרָאֵל. לִם יְכוּן בָּרֶדָא: וַיִּשְׁלַח פִּרְעָה
 וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
 חֲטָאתִי הַפְּעַם יְהוָה הַצִּדִּיק וְאֲנִי וְעַמִּי
 הִרְשָׁעִים: וְשַׁלַּח פִּרְעָה. וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה
 וּלְאַהֲרֹן. וַאֲמַר לְהוֹן חֲבִית וּמִנָּא הָדָא.
 יְיָ זָבָהָא. וְאֲנֹא וְעַמִּי חֲיִיבִין: פִּבְעַת
 פִּרְעוֹן. וְדַעָא בְּמוֹסִי וְהָרוֹן. וְקֹאֵל לְהִמָּא
 קֶד אֲכַמִּית הָדָה אֶלְמֶרֶת. אֵלֵה אֶלְעֵדֵל.
 וְאֲנֹא וְקוֹמִי אֲצִאֲמִין: הַעֲתִירוּ אֵלֵי־יְהוָה
 וְרַב מֵהִיֵּת קֶלֶת אֱלֹהִים וּבָרֶד וְאִשְׁלַחָה
 אֶתְכֶם וְלֹא תִסְפּוּן לְעַמְד: צִלוּ קֶדָם יְיָ.
 וּסְנִי קְדַמּוּהֵי רוּחַ. דְּלֹא יְהִין עֲלֵנָא. קֶלֶן
 דְּלוֹט פֶּאֲלִין מִן קֶדָם יְיָ וּבָרֶד. וְאִשְׁלַח
 יִתְכוּן. וְלֹא תִיִסְפּוּן לְאֶתְעַכְבָּא: אֲשַׁפְּעָא
 אֵלֵי אֵלֵה. וְחֶסְבְּנָא מִן אֵן תְּכוּן אֲצוֹאָת
 אֵלֵה וּבָרֶד עֲלֵנָא. חֵתָא אֲטִלְקַכֶּם. וְלֹא
 תַעֲאוּדוּ אֵן תִּקְפוּ: וַיֹּאמֶר אֵלֵי מֹשֶׁה
 כִּפְצֵאתִי אֶת־יְהוָה אֶפְרָשׁ אֶת־כַּפִּי אֵלֵי
 יְהוָה תִּקְלוֹת יִתְדִלוּן וְהַבָּרֶד לֹא יְהִיָּה עוֹד
 לְמַעַן תִּדַּע פִּי לִיְהוָה הָאֶרֶץ: וַאֲמַר לִיָּה

משה הלך הדקדוק. (ב) ואת כל עץ השדה שבה. תיבת ואת בתביר ובצירי בכל ס' הו'.

ישראל. כמא דמילי יי בידא דמשה:
 פאשתד קלב פרעון. ולם יטלק בני
 אסראיל. כמא קאל אלה למוסי: פ פ פ
 קב"א פסוקים יעיא"ל סימן ומפטרין ביחוקאל סי' כ"ח ולא יהיה
 עוד. גנ"ה למנחת שבת וב' וה'.

ויאמר יהיה אלי משה בא אל פרעה
 כי אני הכפרתי את לבו ואת לב עבדיו
 למען שתי אתתי אלה בקרבן: ואמר יי
 למשה. עוד לות פרעה. ארי אנא.
 יקרית ית לביה וית לבא דעבדוהי.
 בדיל. לשואה. אתי איין ביניהון: תם
 קאל אלה למוסי. אדכל אל' פרעון.
 לאני קד קוית קלבה וקלב קואדה. לבי
 אהל אפאתי הרה בהם: ולמען תספר
 באוני בנגד ובין בנגד את אשר התעללתי
 במצרים ואתי אתתי אשר שמתי במ
 וירעתם כי אני יהיה: ובדיל. דתשתעי
 קדם ברך ובר ברך. ית נפין דעבדות
 במצרים. וית אתותי דשויתי בהון.
 ותדעון ארי אנא יי: ולבי תקץ עלי
 אבנד ואבן אבנד מא בטשת
 באמצריון. ואפאתי אתי אהללתהא
 בהם. ותעלמון אני אלה: ויבא משה
 ואהרן אל פרעה ויאמרו אליו כה אמר
 יהוה אלהי העברים עדימתי מאנת
 לענת מפני שלח עמי ויעבדני: ועאל
 משה ואהרן לות פרעה. ויאמרו ליה.
 פדנן אמר יי אלהא דיהודאי. עד איפתי
 מסריב את. לאתבנעא מן קדמי. שלח
 עמי ויפלהון קדמי: פדכל מוסי והרון
 אל' פרעון. וקאלו לה. כדא קאל אלה
 אאה אדעבראנין. אל' כם קד אבית.
 אן תדען מן בין ידיי. אמלק קומי
 יעברוני: כי אסימאן אתה לשלח את
 עמי הנני מביא מחר ארבה בגבקה:
 ארי. אם מסריב את לשלח את עמי.
 האנא מייתי מחר. גובא בתחומך: לאנד
 אן אבית אן תמלק קומי. האנא אתי
 באלגדאה. אנגראד פי תכמך: וכפה
 אתי עין הארץ ולא יוכל לראת אתי

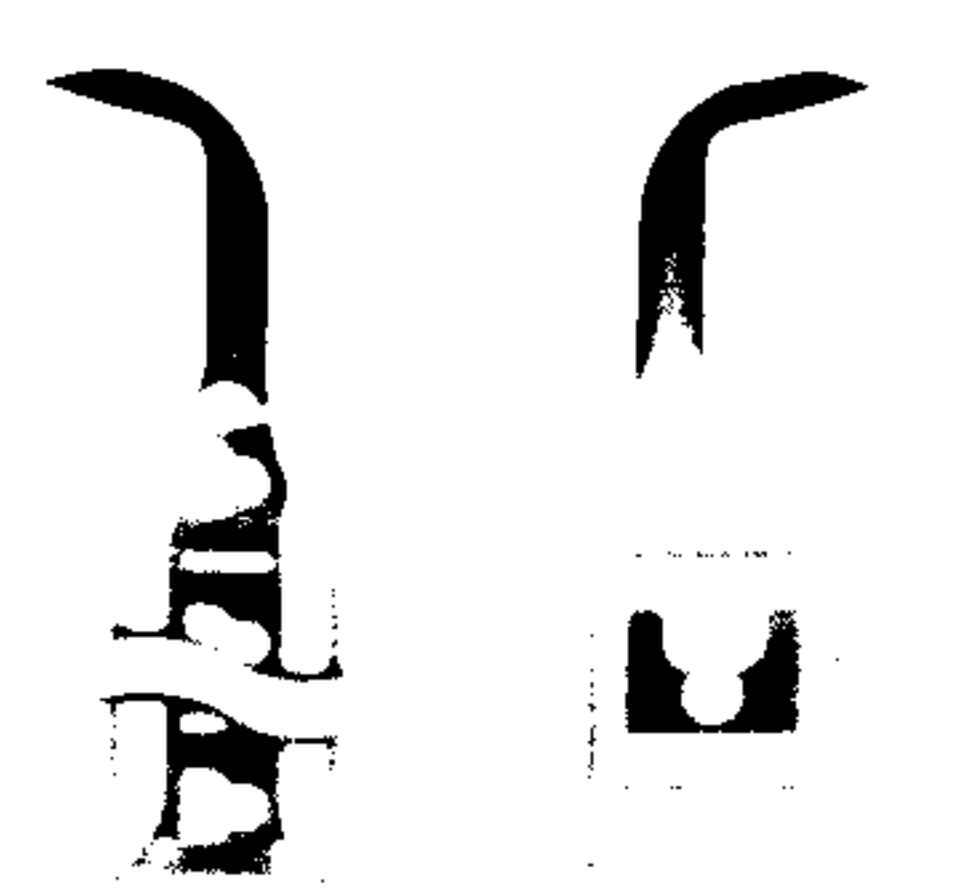
משה. כמפקיית (ס) קרתא. אפרוס ית ידי
 בצלו קדם יי. קליא יתמנעון. וברדא
 לא יהי עוד. בדיל דתדע. ארי יי
 ארעא: תם קאל מוסי. אד כרנת מן
 אלקריה. אבסט ידיי אל' אלה. פתנתהי
 אלאצואת. ואלברד לם יכון איצא. לבי
 תעלם. אן אלארין לדה: ואתה ועבדך
 ידעתי כי טרם תיראין מפני יהוה אלהים:
 ואת ועבדך ידענא. ארי עד פען לא
 אתפנעתון. מן קדם יי אלהים: ואמא
 אנת וקוארך. פאעלם. קבל אן תנאפו
 מן בין ידי אלה: ותפשתה והשערה
 נפתה כי השערה אביב והפשתה גבעל:
 וכהנא ומערי לקו. ארי מעריא אביב.
 וכהנא נבעולין: אן אלכתאן ואשעיר
 קד עטבא. לאן אשעיר כאן פריכא.
 ואלכתאן משלפא: והחטה והגפסת
 לא נבו כי אפילת הנה: וחטיא וכונתיא
 לא לקאה. ארי אפלתא איין: ואלהנטה
 ואלכרסנה לם יעטבא. לאנהמא
 אפילתאן: וישא משה מעם פרעה אתי
 העיר ויפרש בפיו אל יהוה ויחדלו
 הקלות והברד ומטר לא יבא ארצה:
 ונפק משה. מלות פרעה ית קרתא.
 ופרם ידוהי בצלו קדם יי. ואתמנעו
 קליא וברדא. ומטרא דהוה נחית לא
 מטא (ע) ארעא: ולמא כרג מוסי מן ענד
 פרעון ומן קריתה. כסט ידיה אל' אלה.
 פאנתהת אלאצואת ואלברד. ולם ינול
 מטר עלי אלארין: וידא פרעה כיי
 חדל המטר והברד והקלת. ויסף לחטא
 ויכבד לבו הוא ועבדיו: וחזא פרעה.
 ארי אתמנע מטרא וברדא. וקליא
 ואוסיף למהטי. ויקריה ללביה הוא
 ועבדוהי: פלמא ראא פרעון. אן קד
 אנתהא אלמטר ואלברד. ואלאצואת
 עאוד אלכטא. ותקל קלבה הו וקואדה:
 ויחזק לב פרעה ולא שלח את בני
 ישראל כאשר דבר יהוה ביד משה:
 ואתקף לבא דפרעה. ולא שלח ית בני

הָאָרֶץ וְאָכַל אֶת־יֵתֶר הַפְּלִטָּה הַנִּשְׁאָרֶת
 לָכֶם מִן־הַבֶּרֶד וְאָכַל אֶת־כָּל־הָעֵץ הַצֹּמַח
 לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה. וַיְהִי־יָת עֵין שְׁמֵשׁ
 הָאֲרֶעָא. וְלֹא יָכוֹל לְמַחֲוֹי יָת אֲרֶעָא.
 וַיִּיכּוֹל יָת שְׂאֵר שִׁיזְבָּתָא. דְּאִשְׁתְּאַרְתְּ לְבוֹן
 מִן בְּרֵדָא. וַיִּיכּוֹל יָת כָּל אֵילָנָא. דְּאִצְמַח
 לְבוֹן מִן חֲקֵלָא: פִּיגְמֵי עֵין אֶל־אֲרֶץ. וְלֹא
 יִטִּיק אַחֵר אֵין יִנְצֵר אִיהָא. וַיֹּאכַל בְּאֶקִי
 אִפְרִיתָהּ. אֲדִיתְבַּקַּת לָכֶם מִן אֶבְרָד. וַיֹּאכַל
 גַּמִּיעַ אֲשֹׁנֵר. אֲנֹאבַת לָכֶם מִן אֲצַחְרֵי:
 וּמְלֹאוּ בְּתִיקָא וּבְתִי כָל־עֲבָדֵיךָ וּבְתִי כָל־
 פְּצָרִים אֲשֶׁר לֹא־רָאוּ אֲבִיתִיךָ וְאֲבוֹת
 אֲבִיתִיךָ מִיּוֹם הַיּוֹתָם עַל־הָאֲדָמָה עַד
 הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפֶן וַיֵּצֵא מֵעַם פְּרַעְיָה:
 וַיִּתְמַלֵּן פְּתֵךְ. וּבְתִי כָל עֲבָדֵךְ וּבְתִי כָל
 מִצְרָאֵי. דְּלֹא חֲזוּ אֲבִהֶתְךָ וְאֲבִהֶת
 אֲבִהֶתְךָ. מִיּוֹם. מִהֲוִיחֻן עַל אֲרֶעָא. עַד
 יוֹמָא הַדִּין. וְאִתְפְּנִי וּנְסַק מִקְּדוֹת פְּרַעְיָה:
 חֲתָא תִּמְתְּלֵי מְנַה בְּיוֹתֵךְ. וּבְיוֹת קוֹאֲרֵךְ
 וּבְיוֹת סֹאִיר אֶל־מִצְרַיִן. מֵאֵל לִם יִרְאֵ מִתְּלֵה
 אֲבֵאִיאֵךְ וְאֲבֵא אֲבֵאִיאֵךְ. מִנְד כּוֹנְהֵם
 עֲרֵי אֶל־אֲרֶץ. אֲרֵי הִדָּא אֲרֵי־יּוֹם. תֵּם
 וְלֹא וְכִרְגֵי מִן עֲנַד פְּרַעְיִן: וַיֹּאמְרוּ עֲבָדֵי
 פְּרַעְיָה אֲרֵי־עַד־מִתִּי יִהְיֶה זֶה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ
 שְׁלַח אֶת־הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲבְדוּ אֶת־יְהוָה
 אֱלֹהֵיהֶם הַטֶּרֶם תְּדַע פִּי אֲכַדָּה מִצְרַיִם:
 וַאֲמָרוּ עֲבָדֵי פְּרַעְיָה לֵיה. עַד אִי־מִתִּי יִהְיֶה
 דִּין לָנוּ לְתַקְלָא. שְׁלַח יָת גּוֹבְרָאֵי.
 וַיִּפְלְחוּן קָדָם יי אֶל־הַחֹן. הַעַד פְּעֵן לֹא
 יִדְעָתָא. אֲרֵי אֲבָדַת מִצְרַיִם: פִּקְאֵר
 קוֹאֲד פְּרַעְיִן לֵה. אֲרֵי כִם יִכוֹן הִדָּא לָנוּ
 וְהִקָּא. אֲמַלְק אֲרִקוֹם. יַעֲבְדוּ אֵלֵה רַבְהֵם.
 קִבֵּל אֵין תְּשֹׂאֵהֵר מִצַּד קֵד בְּאֲדַת: וַיּוֹשֵׁב
 אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן אֶל־פְּרַעְיָה וַיֹּאמְרוּ
 אֱלֹהֵם לָכוּ עֲבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִי

וְמִי הַהֲלָכִים: וְאִתְתַּב. יָת מֹשֶׁה וַיִּת
 אַהֲרֹן לֹת פְּרַעְיָה. וַאֲמַר לְחֹן. אִיזִילו
 פְּלַחוּ קָדָם יי אֶל־הַחֹן. מִן וּמִן אֲזִדִין:
 פִּאֲרַד מוֹסִי וְהֲרוֹן אֲרֵי פְּרַעְיִן. וְקֹאֲד
 לְהֵמָּא. אֲמַצְו אַעֲבְדוּ אֵלֵה רַבְבֵם. מִן
 וּמִן אֶל־מֵאֲצִיִן: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּנַעֲרֵינוּ
 וּבְזִקְנֵינוּ נִלְךְ בְּבִנְיָנוּ וּבְבָנוֹתֵנוּ בְּצִאֲנוּנוּ
 וּבְבִקְרָנוּ נִלְךְ כִּי הִנְיִיחֶה לָנוּ: וַאֲמַר
 מֹשֶׁה. בְּעוֹלִימָנָא וּבְסַבְנָא נִיזִיל. בְּבִנְנָא
 וּבְבִנְתָנָא. בְּעֵנָא וּבְתוֹרָנָא נִיזִיל. אֲרֵי
 חֲנָא דִּיִּי לָנוּ: קֹאֲד מוֹסִי. בְּצִבְיָאֲנָא
 וּבְשִׁזְבָּנָא נִמְצִי. בְּבִנְיָא וּבְבִנְתָנָא.
 בְּנִמְנָא וּבְקִרְנָא נִמְצִי. לֹאֵן חֲנָא אֵלֵה לָנוּ:
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי כֵן יְהִי עִמָּכֶם פִּאֲשֶׁר
 אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְכֶם: רֹאֵי כִי רַעְיָה
 נִגְד פְּנִיכֶם: וַאֲמַר לְחֹן. יְהִי כֵן מִיִּמְרָא
 דִּיִּי בְּסַעֲדִכּוֹן. כִּד אֲשַׁלַּח יִתְכוֹן וַיִּת
 טַפְלִכּוֹן. חֲזוּ. אֲרֵי בִישָׂא דֵאֲתוֹן סְבִירִין
 לְמַעֲבַד לִית קָבִיל אֲפִיכּוֹן לֹאֲסַתְחֵרָא:
 קֹאֲד לְהֵם. יִכוֹן כְּדֹאֵךְ אֵלֵה מַעֲכֶם. כִּמָּא
 אֲמַלְקֵכֶם וְאֲמַסְפֵּאלְכֶם. הוֹדָא אֲרֵא אֲשֶׁר
 חִדָּא וּגְוַהֲכֶם: לֹא כֵן לְכוּנָא הַגְּבֵרִים
 וְעֲבְדוּ אֶת־יְהוָה כִּי אֲתֵה אֲתֵם מִבְּקָשִׁים
 וַיִּגְרַשׁ אֲתֵם מֵאֶת פְּנֵי פְּרַעְיָה: לֹא כֵן.
 אִיזִילו כְּעֵן גּוֹבְרָאֵי וּפְלַחוּ קָדָם יי. אֲרֵי
 יָתֵה אֲתוֹן בְּעֵן. וְתִרְיָךְ יִתְחֹן. מִן קָדָם
 פְּרַעְיָה: לִים כְּדֹאֵךְ. יִמְצוּ אֲרִגְנָאֵל מִנְכֶם
 יַעֲבְדוּ אֵלֵה. פֹּאנְכֶם אֲנִמָּא תִמְלִכּוֹנֵהָא.
 וּשְׂרַדְהֵם מִן בֵּין יְדֵי פְּרַעְיִן: ס וַיֹּאמֶר
 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נִטְמָה יָדֶךָ עַל־אֲרֶץ מִצְרַיִם
 בְּאַרְבַּה וַיַּעַל עַל־אֲרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּאכַל
 אֶת־כָּל־עֵשֶׂב הָאֲרֶץ אֶת כָּל־אֲשֶׁר
 הִשְׂאִיר הַבֶּרֶד: וַאֲמַר יי לְמֹשֶׁה אֲרִים
 יָדְךָ. עַל אֲרֶעָא דְּמִצְרַיִם וַיִּתִּי גּוֹבָא.
 וַיִּסַּק עַל אֲרֶעָא דְּמִצְרַיִם. וַיִּיכּוֹל יָת כָּל

עסכא

חלק הדקדוק. א) ראו כי רעה נגד פניכם. בנוסח שלנו בתרגום. ארי בישא דאתון סבירין למעבד לית קביל אפיכון לאסתחרא. הוסף מלה לית משום דקו"ל דהול"ל אל פניכם. והשתא דקאמר נגד. שמעינן דהרעה לא תקרב אליהם אך תהיה מרוחקת ומסולקת מנגד ולא ינע בהם רעה. וכן היה. שאמר הש"ת היום גלותי את חרפת מצרים וכו' וניבא ולא ירע מה ניבא. כי פשט לשונו מורה דבר אחד ודקדוק לשונו מורה הפכו. א"נ המתרגם לשון נקייה וכבוד נקט כלפי ישראל. ועוד י"ל דתיבת לית קביל וכו' נמשכת למעלה. כלומר אהם סבורים דלית קביל אפיכון פ"י שלא תוסב הרעה אל פניכם. לא כן. אלא תוסב הרעה אל פניכם. ועוד י"ל דהאי לית קביל מפרש לדיבור שקדם לו וכו' ואמר כי הרעה שהם סבורים לעשות הוא שלא יסבו פניהם עוד לחזור למצרים, כי כוונתם לברוח ושלא לשוב עוד. והו' לית קביל אפיכון לאסתחרא. מלשון וסחרו ארץ ל' סיבוב:

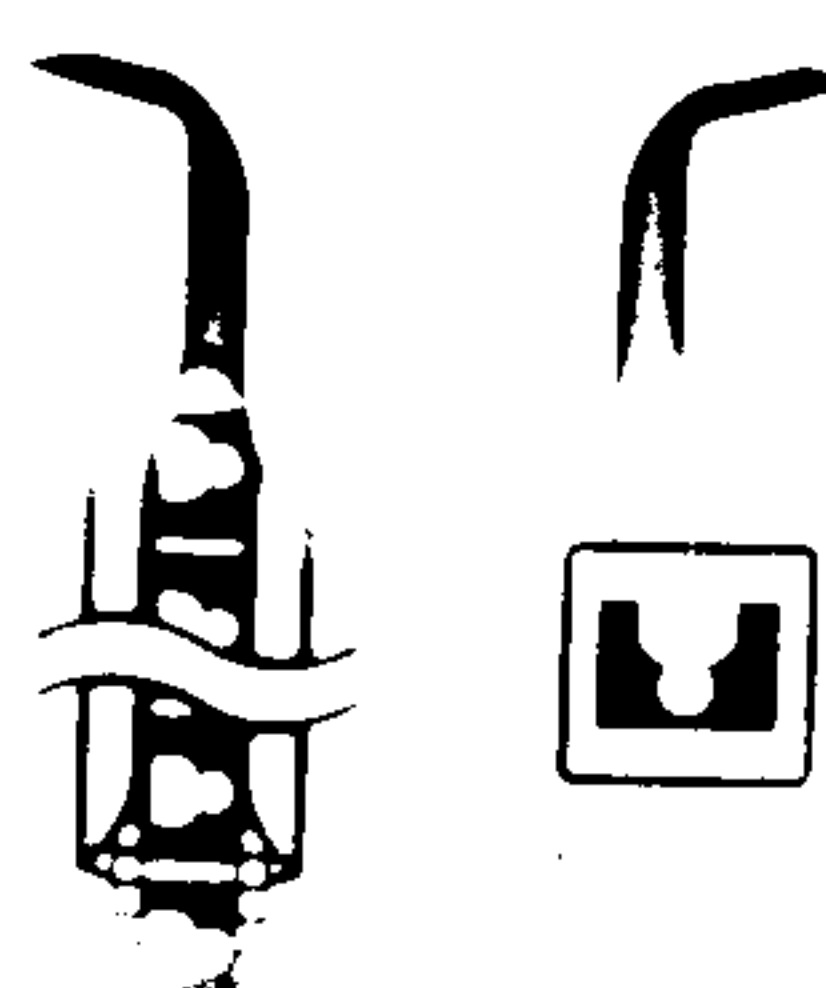
עספא דארעא. ית כל דאשאר ברדא :
 וקאל אלה למוסי. מד ידך. עלי בלד
 מצר בסבב אלגראד. פיצעד עלי בלד
 מצר. ויאכל גמיע עשבהא. גמיע מא
 בקאה אלברד : ויש משה את-מטהו
 על-ארץ מצרים ויהיה נהג רוח-קדים
 בארץ כל-היום ההוא וכל-הלילה הנקר
 היה ורוח הקדים נשא את-הארבה :
 וארים משה ית חוטריה על ארעא
 דמצרים. ויי. דבר רוח קדומא בארעא.
 כל יומא ההוא וכל ליליא. צפרא הוה.
 ורוח קדומא נטל ית גובא : פמד מוסי
 עצאה עלי בלד מצר. וסאק אלה ריח
 אלקבל פי אלברד. טול דאך אנהאר
 ואילי. פלמא באנת אלגראד. חמר ריח
 אלקבל אלגראד : ויעל הארבה על כרי
 ארץ מצרים וינה בכל גבול מצרים
 כבד מאד לפניו לא-יהיה בן ארבה
 פמהו ואחריו לא יהיה-בן : וסליק גובא.
 על כל ארעא דמצרים. ושרא. בכל
 תחום מצרים תקוף תהדא קדמוהי לא
 הוה בן גובא דכותיה. ובתרוהי לא יהו
 בן : פצעד אלגראד פי גמיע בלד מצר.
 ואסתקר פי גמיע תכמהא. עצים גרא.
 מא לם יבון קברה גראד סתלה. ובעדה
 לא יבון כראך : וילם את-עין כרי-הארץ
 ותחשף הארץ ויאכל את-כרי-עשב
 הארץ ואת כרי-פרי העץ אשר הותיר
 הפרד ולא-נותר כרי-ירק בעין ובעשב
 השדה בכל-ארץ מצרים : וחפא. ית
 עין שמשא דכל ארעא וחשוכת ארעא.
 ואכל ית כל עספא דארעא. וית כל
 פורי אילנא. דאשאר ברדא. ולא
 אשתאר כל ירוק באילנא. ובעספא
 דחקלא בכל ארעא דמצרים : פנטא עין
 גמיע אלברד התא אצלם. ואכל גמיע
 עשבה. וגמיע תמר אשגר. אדי בקאה
 אלברד. ולם יבק שי מן אלכצרה פי

אשגר. ועשב אצחרי פי גמיע בלד
 מצר : וימהר פרעה לקרא למשה ולאהרן
 ויאמר חטאתי ליהוה אלהיכם ולכם :
 ואחי פרעה. למקרי למשה ולאהרן.
 ואמר. חבית. קדם יי אלהכון ולכון :
 ואסרע פרעון. ודעא במוסי והרון. וקאל
 קד אנמית. לדה רבכמא ולכמא :
 ועתה עיא נא חטאתי ב אך הפעם
 והעתירו ליהוה אלהיכם ויסר מעלי רק
 את-הפנות הזה : ובען. שבוק בען לחובי
 ברם זמנא הדא. ועלו קדם יי אלהכון.
 ויעדי מני. לחוד ית מותא הדין : ואלא.
 פאחתמלא דנבי הדה אלמרה. ואשפעא
 ארי אלה רבכמא. אן יזיל עני. הדא
 אלמות אמחין : ויצא מעם פרעה ויעתר
 אליהוה : ונפק מדות פרעה. ועלי קדם
 יי. פלמא כרג מן ענדה. שפע ארי אלה :
 ויהפך יהוה רוחים חזק מאד וישא אתי
 הארבה ויתקעהו יפה סוף לא נשאר
 ארבה אחר בכל גבול מצרים : והפך יי
 ריח מערבא תקוף תהדא. ונטל ית גובא.
 זרמחי לימא דסוף. לא אשתאר גובא
 חד. בכל תחום מצרים : פקרב אלה
 ריחא גרבייא שדירא גרא. וחמר אנראד.
 ועך בה בחר אלקלוס. לם יבק גראדה
 ואחרה. פי גמיע תכם מצר : ויחזק
 יהוה את-לב פרעה ולא שלח את-בני
 ישראל : וחקוף יי ית לבא דפרעה. ולא
 שלח ית בני ישראל : פשרד אלה קלב
 פרעון. ולם יטלק בני אמראיל :

פ

ויאמר יחזה אר-משה נטה ידך עלי
 השמים ויהי חשך על-ארץ מצרים וימש
 חשך : ואמר יי למשה. ארים ידך על
 צית שמיא. ויהי חשוכא על ארעא
 דמצרים. פתר דיעדי קבל ליליא : וקא
 אלה למוסי. מד ידך נהו אסמא. ויבון
 צלאם עלי בלד מצר. בעד זואל צלאב

חלק-חדקרוק ב) שא נא חטאתי. תיבת חטאתי מלרע (מהר"ב) : ג) ויש משה את ידו על השמים. תיבת משה בתבנית
 לא במארכה בכל ס"תי : (ז) כתר תורה

מנהא. ארי אן נני ארי תם: ויחוק
 יהוה את לב פרעה ולא אבה לשלחם:
 ותקוף יי' ית לבא דפרעה. ולא אבא
 לשלחותהון: פשרד אלה קלב פרעון.
 ולם ישא אמלאקהם: ויאמר לו פרעה
 קך מעלי השמר קך אל תספ ראות פני
 כי פיום ראתך פני תמות: ואמר ליה
 פרעה איזיל מעלי. אסתמר קך. לא
 תוסיף למחוי אפי. ארי. פיומא. דתחוי
 אפי תמות: קאל לה פרעון אמין עני.
 אחר לא תעאוד אן תרא וגהי. סאך
 פי יום תרא וגהי תקתל: ויאמר משה
 פן דפרת לא יאסף עוד ראות פניך:
 ואמר משה יאות מלידתא. לא אוסף
 עוד למחוי אפך: וקאל מוס' נעמא
 קלת. לא אעאוד אן ארא וגהך: פ
 ויאמר יהוה אל משה עוד נגע אחר
 אביא על פרעה ועל מצרים אחרי כן
 ישלח אתכם מזה פשלו בלה גרש
 גרש אתכם מזה: ואמר יי' למשה עוד
 מכתש חד איתי על פרעה ועל מצראי.
 פתר פן. ישלח יתכון מפתא. פשלו תיה.
 גמורא. תרבא. יתריך יתכון מפתא: וקא
 אלה למוסי'. קד בקא בלא ואחר אהלה
 בפרעון ואל מצריון. בעד דאלך יסלקכם
 מן ההנא. בעד אמלאקה לכם גמרה.
 ישרדכם מן ההנא: דברנא פאזני העם
 וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת
 רעותה פלי כסף וכלי זהב: מליד פען
 קדם עמא. וישאלון. גבר מן חבריה.
 ואתתא מן חברתה. מנין דכסף ומנין
 דזהב: מר אלקום. באן יסתוהב ארגל
 מן צאחכה. ואלא מראה מן צאחכתהא.
 אניה פצה ואניה דהב: ויתן יהוה את
 חן העם בעיני מצרים גם האיש משה
 גדול מאד בארץ מצרים בעיני עבדי
 פרעה ובעיני העם: ויהב יי' ית עמא
 דרחמין בעיני מצראי. אף גוברא משה.
 רב לחדא בארעא דמצרים. בעיני עבדי
 פרעה ובעיני עמא: פאעמא אלה

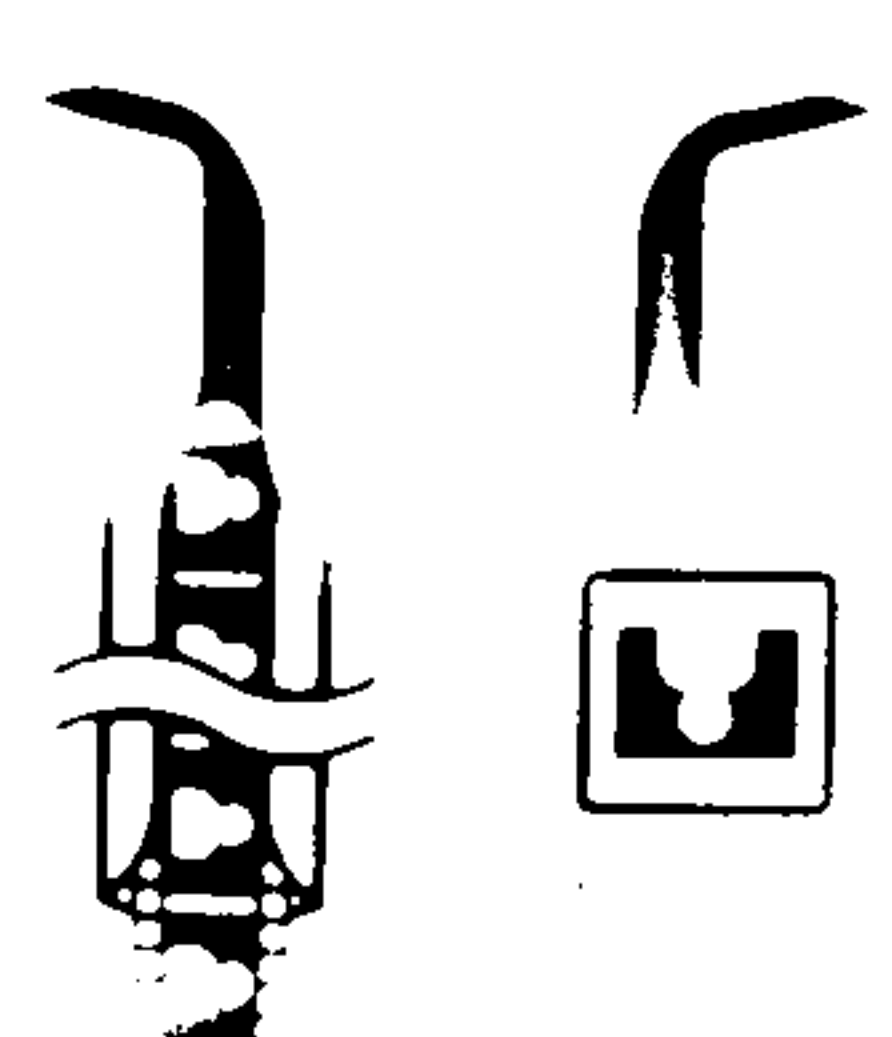
אליד: ויט משה יאתידו על השמים
 ויהי השקף אפלה בכל ארץ מצרים
 שלשת ימים: וארים משה. ית ידיה
 על צית שמיא. ויהוה חשיך קבל. בכל
 ארעא דמצרים תלתא יומין: פמד מוס'
 ידה נחו אסמא. ובאן עלאם אפר. פי
 גמיע בלד מצר תלאתה איאם: לא
 ראו איש את יאחיו ולא יקמו איש
 מתחתיו שלשת ימים ולכל בני ישראל
 היה אור במושבתם: לא הוון גבר ית
 אחוהו. ולא קמו. אנש מתחותיה תלתא
 יומין. ולכל בני ישראל. הוה נהורא
 במוותבניהון: לם ירא אנסאן צאחכה.
 ולם יקום אנסאן מן מכאנה תלאתה
 איאם. ולגמיע בני אסראיל. באן נור פי
 מסאכנהם: ויקרא פרעה אל משה ויאמר
 לבו עבדו את יהוה רק צאנכם ובקרכם
 יצג גם טפכם יקך עפכם: וקרא פרעה
 למשה. ואמר איזילו פרחו קדם יי'.
 לחיד. ענכין ותורכין שבוקין. אף טפלכין
 יזיל עפכין: פרעא פרעון במוס'. ומאל
 אמצו אעבדו אלה. לכן גנמכם ובקרכם
 דעוהא. אמא אמפאלכם תמצי מעכם:
 ויאמר משה גם יאתה תתן בידנו זבחים
 ועלת ועשינו ליהוה אלהינו: ואמר משה
 אף את. תתין בידנא נכסת קידשין
 ועלון. ונעביד קדם יי' אלהנא: פקאל
 מוס'. כל אנת תעטינא דנאיהא
 וצואעדא. נקרבהא ללה רבנא: וגם
 מקנינו ילך עפנו לא תשאר פרסה פי
 מפנו נקח לעבד את יהוה אלהינו
 ואנחנו לא נדע מה נעבד את יהוה עד
 פאנו שפה: ואף בעירנא יזיל עפנא.
 לא נשאר מניה מדעם. ארי מניה
 אנחנא נסכין. למפלח קדם יי' אלהנא.
 ואנחנא לית אנחנא ידעין. מא נפלח
 קדם יי'. עד מיתנא לתפן: ומואשינא
 אינא תמצי מענא. לם יבק מנהא עלף.
 לאן מנהא נאכד. מא נעבד אלה רבנא.
 ונתן לא נעלם. כם מקראר מא נעבדה

אלקום הצאא ענד אלמצריון . ואמא
מוסי' ארסור . עצים גרא פי בדר
מצר . ענד קואד פרעון וענד אלקום :
ס ויאמר משה פה אמר יהוה
פחצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים :
ויאמר משה . פדנן אמר יי . פפלגות
ליליא . אנא מתגלי בגו מצרים : קאל
מוסי' . כדא קאל אלה . שביה כנצף
אלי . אנא מתגלי פי בדר מצר : ומת
פלפבור פארין מצרים מבכור פרעה
הישב על פסאו עד בכור השפחה אשר
אחר הרחיים וכל בכור בהמה : וימת
כל בוכרא פארעא דמצרים . מבוכרא
דפרעה דעתיד למתב על פורסי
מלכותיה . עד בוכרא דאמתא . דבבתר
רהיא . וכל בוכרא דבעירא : וימות כל
בכר פי בדר מצר . מן בכר פרעון
אלגאלם עלי' מרתבתה . אלי' בכר
אלאמה . אדי ורא ארחא . וגמיע בכור
אלבהאים : והיתה צעקה גדלה בכלי
ארין מצרים אשר כמחו לא נהיתה
וכמחו לא תסף : ותהי צוהתא רבתא
בכל ארעא דמצרים . דכותה לא הות .
ודכותה לא תסיף : ויכון צראך עצים
פי גמיע בדר מצר . סא לס יכון מתלה .
ולא יעאוד איצא : ולכל בני ישראל
לא יחרין פלב לשנו למאיש ועד בהמה
למען תדעון אשר יסלה יהוה בין מצרים
ובין ישראל : ולכל בני ישראל . לא
ינזיק בלבא בלישניה למבח . למאנשא
ועד בעירא . בדיד דתדעון . דיפריש
יי . בין מצרא ובין ישראל : ולגמיע
בני אסראיל . לא ינבח כלב בפאה ממא
פוקה מן אלאדא . מן אנסאנהם אלי'
בהאימהם . לכי תעלמון . מא יביין אלה .
בין אלמצריון ובין אלאסראליון : וירדו
כל עבדיך אלה אלי והשתחווי לי לאמר
צא אלה וכל העם אשר ברגליך ואחרי'
כן יצא ויצא מעם פרעה בחריואף :
ויחתון כל עבדיך אליו לותי ויבעון מני

למימר . פוק את וכל עפא דעפך . ובתר
פן אפוק . ונפק מלות פרעה בתקופ רגו :
פיציר אלי' גמיע עבדיך הולאי ויסגרון
די קאילא . אכרג את וגמיע אלקום
אדין מעך . ובעד דאך אכרג . תם כרג
מן ענד פרעון בשדה גצב מנה :
ס ויאמר יהוה אל משה לא י
ישמע אליכם פרעה למען רבות מופתי
בארץ מצרים : ואמר יי למשה . לא
יקביל מנכון פרעה . בדיד . לאסגאה
מופתי בארעא דמצרים : תם קאל אלה
למוסי' . לא יקבל מנכמא פרעון . לכי
אכתר בראהני פי בדר מצר : ומשה
ואהרן עשו את כל המופתים האלה
לפני פרעה ויחזק יהוה את לב פרעה
ולא שדח את בני ישראל מארצו :
ומשה ואהרן . עבדו . ית כל מופתיא
האדין קדם פרעה . ותקיף יי ית לבא
דפרעה . ולא שדח ית בני ישראל
מארעיה : ומוסי' והרון . צנעא גמיע
היה אלבראהין בחצרה פרעון . פשוד
אלה קרבה . ולם ימלכ בני אסראיל מן
בלדה : ס ויאמר יהוה אל
משה ואלי אהרן בארץ מצרים לאמר :
ויאמר יי למשה ולאהרן . בארעא
דמצרים למימר : וקאל אלה למוסי' והרון .
פי בדר מצר קאילא : החדש הזה לכם
ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי
השנה : ירחא הרין . לבון ריש ירחיא .
קדמא הוא לבון . לירחי שתא : הוא
אשהר לכם אוול אשהור . יכון לכם
אוולא . לשהור אסנה : דברו אל כל
עדת ישראל לאמר בעשר לחדש הזה
ויקחו להם איש ששה לבית אבת ששה
לבית : מלילו . עם פל פנשתא דישראל
למימר . בעסרא לירחא הרין . ויסבון
להון . גבר . אמר לבית אבא אמרא
לביתא : כלמא גמאעה בני אסראיל
קאילא . פי אלעאשר מנה . אן יתכדו
להם כל פריק . ראם לביות אבאיהם

ג

ד

ראסא מנהא לכל בית: ואם ימעט
 הבית מהיות משה ולקח הוא ושכנו
 תקרב אִביתו במכסת נפשת איש לפי
 אכלו תכסו על־חשה: ואם זעיר ביתא
 מלאתמנאה על אמרא. ויסב הוא.
 ושיכבדה. דקריב לביתיה במנין נפשתא.
 גבר לפום מיכליה. תתמנון על אמרא:
 פאן קל אהל אלבית מן אלהאנה אלו
 אראם. פריאכד הו וגארה. אלאקרב
 אלו מנולה במואסאה מן אנפוס. כל
 אמר עדי קדר טעאמה תתואסיה: שה
 תמים זכר פני־שנה יהיה לכם מן־
 הכבשים ומן־העזים תקחו: אמר שלים.
 דבר בר שתיה יהי לבון. מן אמריא
 ומן בני עזיא תסבון: וליבון לכם ראסא.
 צחיחא דכרא אבן סנתה. מן אלאן
 ואמאעזי תאכרונה: והיה לכם למשמרת
 עד ארבעה עשר יום לחדש הזה ושחטו
 אתו כל קהל עדת־ישראל בין הערבים:
 והי לבון לסטרא. עד ארבעת עסרא.
 וזמא לידהא הדין ופסון יהיה כל
 קהלא פנשתא דישראל בין שמשיא:
 ויבון לכם מחפוצא. אלו יום ארבעה
 עשר מן הדא אשהר. וידבחה גוק
 גמאעה בני אסראל בין אלגרובין:
 ולקחו מן־הדם ונתנו על־שתי המוזות
 ועל־משקוף על הפתים אשר־יאכלו
 אתו פהם: ויסבון מן דמא. ויתנון. על
 תרין ספיא ועל שקפא. על פתיא.
 דייכלון יתיה בהון: ויאכרו מן דמה.
 ויגעלונה עדי כדי אלבאב ואלמטל.
 עדי ארביזח. אלו יאכרונה פיהא:
 ואכלו את־הבשר פלידה הזה צלי־אש
 ומצות על־מררים יאכלהו: וייכלון ית
 בסרא פלידיא הדין. מוי נור ופטיר. על
 מררין ייכלוניה: ויאכלון לחמה פי תלך
 אלידה. שוי נאר ופטיר. מע מראר
 יאכרונה: אלו־תאכלו ממנו נא ובשל
 מבשל פמים פי אם־צלי־אש ראשו על־

פרעיו ועל־קרבו: לא תיכלון מניה פד
 חי. ואף לא כד בשלא מבושל במיא.
 אלהין מוי נור. רישיה על פרעוהו ועל
 גייה: לא תאכלו מנה שיא גייה. ולא
 טבין מנצג במא. אלא משוי באנאר.
 ראסה ואכארה וגופה: ולא־תותרו
 ממנו עד־פקר והנתר ממנו עד־פקר
 באש תשרפו: ולא תשארון מניה עד
 צפרא. ודישתאר מניה. עד צפרא פנורא
 תיקרון: ולא תבקו מנה אלו אלגראת.
 ומא פצל מנה. אלו אלגראת אחרקה
 באנאר: וככה־תאכלו אתו מתניכם
 הנרים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם
 ואכלתם אתו בחפזון פסח הוא ליהוה:
 וכרין תיכלון יתיה. חרציכון יהון אמרין.
 מסניכון ברגליכון. וחוטריכון בידכון.
 ותיכלון יתיה בבהלון. פסחא הוא קדם
 יי: וכרא תאכלוה. תבון חקויכם
 משדורה. ונעאלכם פי ארגלכם. ועצייכם
 פי איריכם. וכלוה בחפו. הו פסח ללה:
 ועברתי בארץ־מצרים פלידה הזה
 והביתי כר־בכור בארץ מצרים מאדם
 ועד־בהמה ובכל־אלהי מצרים אעשה
 שפטים אני יהוה: ואתגלי בארעא
 דמצרים פלידיא הדין. ואקטול כל
 בוכרא בארעא דמצרים. מאנשא ועד
 בעירא. ובכל טעות מצראי. אעביד
 דינין אנא יי: ואתגלא פי בלד מצר פי
 תלך אלידה. ואקתל כל בכר פיה. מן
 אנסאן אלו בהימה. ובגמיע מעבודאת
 אלמצריון. אצנע אחכאמא אנא אלה
 אלואחר: והיה הדם לכם לאת על
 הפתים אשר אתם שם וראיתי את־הדם
 ופסחתי עלכם ולא־יהיה בכם נגף
 למשחית פהבתי בארץ מצרים: והי
 דמא לבון לאת. על פתיא דאתון תמן.
 ואחזי ית דמא. ואחוס עליכון. ולא יהי
 בכון מותא לחבלא. במקטלי בארעא
 דמצרים: פיבון אדם לכם עלאמה.

חלק הדקדוק (ד) ולקח הוא ושכנו. תיבת ולקח מלרע: (ה) וככה. תרין יהוה נעור וקרמאה מלרע. ותנינא מלעיל [מהרו"ב]:

עלי ארבותי אדי אנתם פיהא. אנצרה
 וארתא לכם. ולא יחל בכסובא מהרך.
 אד צרבת אהל בלד מצר: והיה היום
 הזה לכם זכרון וחתם אתו חג ליהוה
 לדורותיכם תקת עולם תחגגו: ויהי
 זמא הדין לזון דדוכרנא. ותיחגגו יתיה
 תנא קדם יי. לדריכון. קים עלם
 תיחגגויה: ויזון הדא אליום לכם דכרא.
 תחגו פיה חג ללה. לאניאלכם. רסם
 אדהר תחגגוה: שבעת ימים מצות
 תאכלו אך ביום הראשון תשביתו שאר
 מבתיתכם פיו פלדאכל המין ונכרתה
 הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד
 יום השבע: שבעא יומין פטירא תיכרון.
 פרם ביומא קדמאה. תבטרון המירא
 מבתיתכן. ארי כל דייכול חמיע.
 וישתיצו. אנשא ההוא מישראל. מיומא
 קדמאה עד יומא שביעאה: סבעה
 איאם תאכלו פטירא. אמא פי אליום
 אלאול. פעטרו אלכמיר מן מנאולכם.
 לאן כל מן אבד כמיר. נקטע דאך
 אלאנסאן מן אד אסראיל. מן אליום
 אלאול ארי אליום אסאבע: וביום
 הראשון מקרא קדש וביום השביעי
 מקרא קדש יהיה לכם פלדמלאכה לא
 יעשה בהם אך אשר יאכל לכל נפש
 הוא לבדו יעשה לכם: וביומא קדמאה
 סערע קדיש. וביומא שביעאה. מערע
 קדיש יהי לזון. כל עבדא לא יתעביד
 פהון. פרם מא דמתאכיל לכל נפש.
 הוא בלחודוהי יתעביד לזון: ואליום
 אלאול ואיום אסאבע. אסם מקדם יכונא
 לכם. ודא יצנע פיהמא שייא מן
 אצנאיע. אלא מא יוכל לכל נפם. הו
 וחרה יצנע לכם: ושמרתם אתהמצות
 פי בעצם היום הזה הוצאתי אתי
 עבאיתיכם מארץ מצרים ושמרתם את
 היום הזה לדורותיכם תקת עולם: ותטרון
 ית פטירא. ארי. בברן זמא הדין.
 אפיקית ית חיליכון מארעא דמצרים.

ותטרון. ית זמא הדין. לדריכון קים
 עלם: ואחפצו אלפטיר. לאני פי דאת
 הדא אליום. אברנת גיושכם מן בלד
 מצר. ואחפצו הדא אליום. לאניאלכם
 רסם אדהר: פראשן פארבעה עשר יום
 לחדש בערב תאכלו מצת עד יום
 האחד ועשרים לחדש בערב: בניסן.
 פארבעת עסרא יומא לירחא. תיכרון
 פטירא. עד. יומא חר ועטרין. לירחא
 פרמשא: פי אשר אלאול. פי יום
 ארבעה עשר מנה באלעשי. תאכלו
 פטירא. ארי יום ואחד ועשרין מנה
 באלעשי: שבעת ימים שאר לא ימצא
 בבתיתכם פיו פלדאכל מחמצת ונכרתה
 הנפש ההוא מעדת ישראל בנר ובאורה
 הארץ: שבעא יומין. המירא. לא
 ישתכח בבתיתכן. ארי כל דייכול
 מחמעא. וישתיצו. אנשא ההוא
 מכנשתא דישראל. בניזריא וביציביא
 דארעא: סבעה איאם. לא יוגד כמירא
 פי ביותבם. לאן כל מן אכל מכמר.
 נקטע דאך אלאנסאן מן נמאעה
 אסראיל. מן אלגריב וצריח ארבלד:
 פלדמחמצת לא תאכלו בכל מושבתיתכם
 תאכלו מצות: כל מחמעא לא תיכרון.
 בכל מותבניכון. תיכרון פטירא: ושייא
 מן אלמכמר לא תאכלו. פי גמיע
 מסאבנכם. כלו פטירא: פ

ה

ויקרא משה לבני ישראל ויאמר
 אלהם משכו וקחו לכם צאן למשפחתיתכם
 ושחטו הפסח: וקרא משה. לכל סבי
 ישראל ואמר להן. אתנגידו. וסבו לזון
 מן בני ענא. דזרעיתכן. וכוסו פסחא:
 פרעא מוס. בגמיע שיוך אד אסראיל
 וקאל להם. אמתדו. וכלו לכם נגמא.
 לעשאירכם ואדבחו אלפסח: ולקחתם
 אגדת אוזב וטבלתם פרם אשר פסח
 והנעתם אליהם שקוף ואלי שתי המזוזות
 מן הדם אשר פסח ואתם לא תצאו איש
 מפתח ביתו עד בקר: ותסבון אסרת

אִיזוּנָא. וְהַטְּבִילִין בְּדַמָּא דְבַמְנָא. וְתַדְוִין
 לְשִׁקְפָא וְלִתְרִין סְפִיָא. מִן דְּמָא דְבַמְנָא.
 וְאִתְּוִין לֹא תִפְקִין. אִנְשׁ מִתְרַע בּוֹתִיה
 עַד צִפְרָא: וְכִדוּ בְּאִקְה מִן צִעְתָּר.
 וְאִנְמִסוּדָא פִי אִדָּם אִדִּי פִי אִמְסַת.
 וְאִדְנִי אִלִּי אִלְמַטְל וְכִדִּי אִלְבָּאב. מִן
 דְּאִלְך אִדָּם. וְאַנְתָּם לֹא תִכְרְנוּ. אַחַד
 מִן בָּאב מְנֻזָה אִלִּי אִלְגְּרָאָה: וְעִבְר
 יְהוּה לְנַנְף אֶת־מְצָרִים וְרָאָה אֶת־יְהוּה
 עַל־הַמְּשַׁקֵּף וְעַל שְׁתֵּי הַפְּזוּזֹת וּפְסַח
 יְהוּה עַל־הַפֶּתַח וְלֹא יָהֵן הַמְּשַׁחִית לְבֹא
 אֶרֶבְתִּיכֶם לְנַנְף: וְיִתְגְּלִי יִי לְמַמְחֵי יִת
 סְעָרָא. וְיִחְזִי יִת דְּמָא עַל שִׁקְפָא. וְעַל
 הֵרִין סְפִיָא. וְיִיחֹס יִי עַל תְּרַעָא. וְלֹא
 יִשְׁבּוּק מִתְּכֵלָא. לְמִיעַד לְבִתְיֹכֹן לְמַמְחֵי:
 פִּיתְהִגְלָא אֵלֶּה לִיצְרָם אִלְמְצָרִין. פִּינְצֵר
 אִדָּם עַל־י אִלְמַטְל וְכִדִּי אִלְבָּאב. וְיִרְתָּא
 לְמִן דְּאִכְלָה. וְלֹא יִדַּע אִלְמַהֲלַךְ. אִן
 יִדְכַל אִלִּי בִיזְתָכֶם לִיהֲלַכְכֶם: וְשִׁמְרָתֶם
 אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה לְחֻקְלָךְ וּלְבִנְיָךְ עַד־
 עוֹלָם: וְהַמְּרִין יִת פִּתְהִגְלָא דְּרִין. דְּקִיָּם
 קָךְ וּלְבִנְיָךְ עַד עֲלָמָא: וְאַחְפְּצוּ הִדָּא
 אִלְאִמְר. רַסִּם לָךְ וּלְבִנְיָךְ אִלִּי אִדְהֵר:
 וְהוּה פִּיתְבָּאֹ אִלְהֵאֲרִין אִשְׁר יָהֵן יְהוּה
 לְכֶם בְּאִשְׁר דְּבִר הַשְּׁמֵרָתֶם אֶת־הָעֲבֹדָה
 הַזֹּאת: וְיִהִי אִרִּי תִיעֲלוֹן לְאַרְעָא. דִּיתִין
 יִי. לְכוּן פִּמָּא דְּמִלִּיד. וְהַטְּרִין יִת פּוֹלְחָנָא
 הֵרִין: וְאִדָּא דְּכִלְתֶּם אִלִּי אִלְבִּלְד. אִדִּי
 יַעֲטִיכֶם אֵלֶּה כְּמָא וְעַד. וְאַחְפְּצוּ הִדָּה
 אִצְנַעָה: וְהוּה פִּיִּיאֲמְרוּ אִלִּיכֶם בְּנִיכֶם
 מָה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת לְכֶם: וְיִהִי אִרִּי
 יִמְרוּן לְכוּן בְּנִיכֹן. מָה פּוֹלְחָנָא הֵרִין
 לְכוּן: וְיִכּוֹן אִדָּא קִאֲרו לְכֶם בְּנִיכֶם. מָה
 הִדָּה אִצְנַעָה לְכֶם: וְאַמְרָתֶם זְכַח־פְּסַח
 הוּא לִיהוּה אִשְׁר פְּסַח עַל־בֵּיתִי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 בְּמְצָרִים בְּנַנְפוּ אֶת־מְצָרִים וְאֶת־פְּתִיעֵי
 הַצִּיד וְיִקְר הָעַם וְיִשְׁתַּחֲוּוּ: וְתִימְרוּן.
 דִּיבַח חִים הוּא קָדָם יִי. דְּחָם. עַל בֵּיתִי
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמְצָרִים. כִּד מָהָא יִת
 מְצָרָא וְיִת פִּתְנָא שְׂוִיב. וְכִרַע עִמָּא

וּסְגִידוּ: קוֹלוּ הוּ דְּבַח אֲרִתָּא לְלָה.
 כְּמָא אֲרִתָּא לְבִיזֹת בְּנֵי אִסְרָאֵל בְּמִצְר.
 אִד צִדָּם אִלְמְצָרִין וְכִלְךְ בִּיזְתָנָא. וְכִד
 אִלְקוּם וּסְגִדוּ: וְיִלְכוּ וְיַעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 כְּאִשְׁר צִיָּה יְהוּה אֶת־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בִּן
 עִישׁוּ: וְאַזְרוּ וְעִבְדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. כְּמָא
 דְּפִקִּיד יִי. יִת מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בִּן עִבְדוּ:
 פִּמְצוּ בְּנֵי אִסְרָאֵל וְצַנְעוּ. כְּמָא אִמְר
 אֵלֶּה מוֹסִי וְהֵרִין כְּדֹאךְ צַנְעוּ:
 ס וְיִהִי | בְּחֻצֵי הַלֵּילָה וְיִהוּה הִכָּה
 כְּלִי־בְכוֹר בְּאַרְץ מְצָרִים מִבְּכֹר פְּרַעָה
 הַיֹּשֵׁב עַל־כֶּסֶּאֵו עַד בְּכוֹר הַשְּׁבִי אִשְׁר
 בְּבֵית הַבּוֹר וְכִל בְּכוֹר פְּהִמָּה: וְהוּה
 בְּפִלְגוּת לִילִיא. וְיִי קְטֵל כִּל בּוֹכְרָא
 בְּאַרְעָא דְּמְצָרִים. מִבּוֹכְרָא דְּפְרַעָה
 דְּעֵתִיד לְמַתֵּב עַד פּוֹרְסֵי מְלַכּוֹתֵיה. עַד
 בּוֹכְרָא דְּשִׁבְיָא. דְּבְבִית אִסְרִי. וְכִל
 בּוֹכְרָא דְּבַעֲרָא: וְלִמָּא כֹּאן פִּי נַנְף
 אִלִּיד. קַתֵּל אֵלֶּה כִּל בְּכֹר פִּי בִלְד מִצְר.
 מִן בְּכֹר פְּרַעוֹן אִלְגָּאִס עַלִּי כְּרַסִּיה. אִרִּי
 בְּכֹר אִמְבִּי אִדִּי פִי אִתְּבִס. וְנִמְיַע בְּכוֹר
 אִלְבְּהָאִים: וְיִקָּם פְּרַעָה לִיָּדָה הוּא וְכִדִּי
 עִבְדִּין וְכִל מְצָרִים וְתִהִי צִעְקָה גְּדֻלָּה
 בְּמְצָרִים פִּיִּיאִין בֵּית אִשְׁר אִין־שֵׁם מֵת:
 וְקָם פְּרַעָה בְּלִילִיא. הוּא וְכִל עִבְדוּהִי
 וְכִל מְצָרָא. וְהוּת. צוֹחָתָא רְבָתָא
 בְּמְצָרִים. אִרִּי לִית פִּיתָא תִמְן. דְּלָא
 הוּה בִּיה מִיתָא: פִּקָּאִם פְּרַעוֹן לִילָא.
 הוּ וְנִמְיַע קוֹאֲדָה וּסְאִיר אִלְמְצָרִין. וְכֹאן
 צִדָּאךְ עֲצִים בְּמִצְר. אִד לִים בֵּית. אִדִּי
 לִם יִכּוֹן פִּיה מִיִּית: וְיִקְרָא לְמֹשֶׁה
 וְלְאַהֲרֹן לִיָּדָה וְיֹאמֵר קוּמוּ צִאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי
 גַּם־אֲתֶם גַּם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְכוּ עִבְדוּ אֶת־
 יְהוּה פְּדֻבְרָכֶם: וְקִרָא לְמֹשֶׁה וְלְאַהֲרֹן
 בְּלִילִיא. וְיֹאמֵר קוּמוּ פּוּקוּ מִגּוֹ עַמִּי. אִף
 אִתְּוִין אִף בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְאַזְוִילוּ. פְּלַחוּ
 קָדָם יִי כְּמָא דְּהִיוּתוֹן אִמְרוּן: וְדַעָא
 בְּמוֹסִי וְהֵרִין לִילָא. וְקִאֲד קוּמוּ אִכְרְנוּ
 מִן בִּין קוּמוּ. אַנְתָּם וּבְנֵי אִסְרָאֵל אִיצָא.
 וְאַמְצוּ אֶעֱבְדוּ אֵלֶּה כְּמָא קִלְתֶּם: גַּם־

חלק הדקדוק. ה) ושקפתם את העבודה הזאת. המפחא כתיבת העבודה בכל סת"י: צאנכס

צאנכם גם בקרבכם קחו פאשר דפירתם
 וכלו וברכתם גם אתי : אף ענבון אף
 הודיבון דבורו . כמא דמלידתון ואזילו .
 וצלו אף עלי : ואיצא גנמכם ובקרבכם
 כדוהא . כמא קלתם ואמצו . ואגעלוני
 פי הל : ותחזק מצרים עלי העם למחר
 לשלחם מן הארץ כי אמרו כלנו מתים :
 ותקיפו מצראי על עמא . לאתהא
 לשלחותהון מן ארעא . ארי אמרו בולגנא
 מיתין : פאשתד אלמצריון עלי אלקום .
 ליסרעו ליטלקונהם מן אכרד . לאנהם
 קארו כלנא מאיתין : וישא העם אתי
 בצקו טרם יתמין משאתם צרות
 בשמלתם עלי שבמם : ונטל עמא . ית
 לשיהון עד לא חמע . מותר אצותהון .
 צדיר בלבושיהון על בתפיהון : פחמל
 אלקום עגינהם קבר אן יכמר . וכאנת
 מעאגנהם . מצרורה פי תיאבהם עלי
 אענאקהם : ובני ישראל עשו פדבר משה
 וישאלו סמצרים בלייכסף וכלי זהב
 ושמרת : ובני ישראל עבדו כפתומא
 דמשה . ושאילו סמצרים . מאנין הכסף .
 ומאנין דדהב ולבושין : ובני אסראיל
 צנעו כמא קאל מוסי . ואסתוהבו מן
 אלמצריון . אניה פעה . ואניה דהב
 ותיאבא : ויהו נתן אתהון העם בעיני
 מצרים וישאלום וינצלו את מצרים : ויי .
 יהב ית עמא דרחמין . בעיני מצראי
 ואשאילונונין . ורוקיני ית מצרים : ואלה
 אעטא אלקום חצאא . ענד אלמצריון
 וזהבוהא להם . ואנתספו אלמצריון : פ
 ויסעו בני ישראל מרעמסס סבתה בשש
 מאות ארף רגלי הנברים לבד משה :
 ונטלו בני ישראל . מרעמסס לסבות .
 פשית מאה אלפין גוברא . רגלאה בר
 מטפלא : ורחלו בני אסראיל . מן עין

שמם אלי סבות . שביה כסת מאיה
 ארף רגל . מא כלא אלאטפאל : וגם
 ערב רב עליה אתם וצאן ובקר מקנה
 פבר מאד : ואף גובראין סניאין סליקו
 עמהון . וענא ותורי . בעירא סני לתא :
 ואיצא כלט כתר צעד מעהם . וגנם
 ובקר . מואשי עזימה גלא : ויאפו את
 הפצק אשר הוציאו ממצרים ענת
 מצות פי לא תמץ פי גרשו ממצרים
 ולא יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו
 להם : ואפו ית לישא . דאפיקו ממצרים .
 גריצן פטירן ארי לא חמע . ארי אתרכו
 סמצרים . ולא יכילו לאתעכבא . ואף
 זודין לא עברו להון : פאכתבוו ארעגין .
 אדי אכרונה מן מצר . מלילא פטירא
 אד רם אכתמר . למא טרדו מן מצר .
 ולם יטיקו אן יתלבתו . חתא זואדא רם
 צנעו להם : ומושב בני ישראל אשר
 ישבו במצרים שלשים שנה וארבע
 מאות שנה : ומותבני ישראל . דיתיבו
 במצרים . ארבע מאה ותרתין שנין :
 ומקאם בני אסראיל . אדי אקאמו פי
 אעמאל מצר . ארבע מאה ותלאתין
 סנה : ויהי מקץ שלשים שנה וארבע
 מאות שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו
 בלציבאות יהוה מארץ מצרים : והוה .
 מסוף ארבע מאה ותרתין שנין . והוה .
 בכרן יומא הרין . נפקו . כל היליא דיי
 מארעא דמצרים : ולמא כאן בעד ארבע
 מאה ותלאתין סנה . וכאן פי דאת דאך
 אדיום . כרגו גמיע גיוש אלה מן ברד
 מצר : וליד שמרים הוא ליהוה להוציאם
 מארץ מצרים הוא הגידה הוה ליהוה
 שמרים לבני ישראל דדרתם : לילי
 נטיר הוא קדם יי . לאפקותהון מארעא
 דמצרים . הוא ליליא הרין קדם יי .

חלק הדקדוק (ו) ליל שמורים הוא לה . התרגום לילי לפי פשוטן נקט לשון חו"ל במשנה לילי שבת לילי פסחים עין ה"ט .
 ואפשר דרמו לנו בזה לילי יום טוב שני של גלויות כי זה הוא התחלת המועדים . וא"נ רמו כי לילה זו לא לבד נעשה בו נס מצרים
 כי מעוהד הוא לנסים כדדרו"ל ליל שמורים וכו' זה היה בימי אברהם דכתיב ויחלק עליהם לילה . שניה לה יציאת מצרים והו להוציאם
 מארץ מצרים . שלישיה בימי חזקיה ויהי בלילה ההוא ויצא מלאך יי' והו הוא חלילה הוה לה' . רביעית לעה"ל ג"כ זהו שמורים לכל
 בני ישראל לתורהם לסוף דורותם :

נמיר. לכל בני ישראל לדריהון: וכמא
כאן ליל חפץ ללה. ליכרנתם מן בלד
מצר. כדאך הוא אריל ללה.
מחפוצא. לגמיע בני אסראיל לאניאיהם:

פ

ויאמר יהוה אל־משה ואהרן זאת חקת
הפסח כד־בן־נבר לא־יאכל בו: ואמר
יִי למשה ואהרן. דא גזירת פסחא. כל
בן ישראל דישתמד לא ייכול פיה:
תם קאל אלה למיס' והרון. הוא רסם
אלפסח. כל אנבי לא יאכל מנה: וכל־
עבד איש מקנת־כסף ומלתה אתו אז
יאכל בו: וכל עבד גבר זבין כספא.
ותגור יתיה. בבין ייכול פיה: וכל עבד
לאנסאן משתרא בתמן. פאלתנה.
חיניד יאכל מנה: תושב ושכיר לא־
יאכל בו: תותבא ואגירא לא ייכול פיה:
ואציה ואראגיר לא יאכלאן מנה: בבית
אחר יאכל לא־תוציא מן־הבית מן־
הבשר הוצה ועצם לא תשפרו־בו:
בתכורא חדא יתאכיל. לא תפקון מן
פיתא. מן בשרא לברא. ונרמא לא
תתפרון פיה: פי בית ואחר וכל. לא
תכרגו מן ארבות. מן ארסם כארגא.
ועצם לאתכסרו מנה: כל־עדת ישראל
יעשו אתו: כל בנשהא דישראיל יעברון
יתיה: כדאך גמיע גמאעה בני אסראיל
יצנעוה: וכי־גור אהך גר ועשה פסח
ליהוה הפול לו כל־זכר ואז יקרב לעשתו
והיה באזרח הארץ וכל־ערל לא־יאכל
בו: וארי יתניד עמכון גירא. ויעביד
פסחא קדם יִי. מגור ליה כל דכורא.
זבין יקרב למעבדיה. ויהי פיצוי ארעא.
וכל ערלא לא ייכול פיה: ואדא דכל
מעכם גריב. ואראד אן יצנע פסחא
ללה. פליכתתן כל רגל פי נאחיתה.
וחניד יתקדם ליצנעה. אד יציר בצריח
ארבד. וכל אקף לא יאכל מנה:
תורה אחת יהיה לאזרח וזגר הגר
בתוככם: אורייתא חדא. תהי ליציביא.

ולגיריא דיתנירון ביניכון: שריעה
ואחדה. תכון לצריח. וארגריב אדכיל
פי מא בניכם: ויעשו כד־בני ישראל
כאשר צוה יהוה את־משה ואת־אהרן
בן עשו: ועברו כל בני ישראל. כמא
דפקיד יִי. ית משה וית אהרן בן עברו:
וצנעו גמיע בני אסראיל. כמא אמר
אלה מוס' והרון כדאך צנעו: ס ויהי
בעצם היום הזה הוציא יהוה את־בני
ישראל מארץ מצרים על־צבאתם:
והוה. בבין יומא הדין. אפיק יִי. ית בני
ישראל. מארעא דמצרים על חיליהון:
ולמא כאן פי דאת דאלך אליום. אכרג
אלה בני אסראיל. מן בלד מצר עלי
גיושהם:

פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: ומליד יִי
עם משה למימר: תם כלם אלה מוס'
תבלימא: קדש־לי כל־זכור פטר כד־
רחם בבני ישראל באדם ובבהמה לי
הוא: אקדיש קדמי כל פוקרא. פתח
כל ולדא בבני ישראל באנשא ובבעורא.
דילי הוא: אקדם לי כל בנר. פאתה
כל בטן מן בני אסראיל. מן אנאם
ואלבהאים. לי הם: ויאמר משה אל־
העם זכור את־היום הזה אשר יצאתם
ממצרים מבית עבדים פי בחוק יד הוציא
יהוה אתכם מזה ולא יאכל חמץ: ואמר
משה לעמא. הוה דכירין. ית יומא הדין
דנפקתון ממצרים מבית עבדותא. ארי
בתקוף יד. אפיק יִי. יתכון מפא. ולא
יתאכיל חמיע: קאל מוס' לאלקום.
אדברו הוא אליום אדי כרגתם פיה מן
מצר מן בית אלעבודייה. לאן בשדה'
יד אכרגכם אלה מן ההנא. ולא יוכל
כמירא: היום אתם יצאים כהרש האניב:
יומא דין אתון נפקין. בידתא דאניבא:
אליום אתם כארגין. פי שהר אלפרוך:
והיה כייביאך יהוה אל־ארץ הפנעני
והחלי והאמרי והחוי והיבוס אשר
נשבע לאבתך לתת לך ארץ זבת חלב

ארסם פי וקתה. מן חול אלי חול: פ
 והיה כייבאך יהיה אל-ארץ הפנעני
 באשר נשבע לך ולאבתך ונתנה לך:
 והי. ארי יעלנך יי. לארע פנענאי. כמא
 דקיים לך ולאבתך. ונתנה לך: וכדאך
 אדא אדכך אדה ארי בלד אלכנעאניין.
 כמיו קסם לך ולאבאיך. ואעטאה לך:
 והעברת כל-פטר-רחם ליהוה וכל-
 פטר אשר בהמה אשר יהיה לך הזכרים
 ליהוה: ותעבר כל פתח ודא קדם יי.
 וכל פתח ודד בעירא. דיהון לך. דכרין
 תקדיש קדם יי: פאעזל כל פאתח בטון
 לדה. וכל אוזל נתאג ארבהאים. אדי
 יבון לך אדכור לדה: וכל-פטר חמור
 תפדה בשה ואם-לא תפדה וערפתו
 וכל בכור אדם ובכור בהמה: וכל בוכרא
 דחמרא תפרוק באמרא. ואם לא תפרוק
 ותקפיה. וכל בוכרא דאנשא. בבנך
 תפרוק: ונכר אלחמור אפדה בשאה.
 ואן לס תפדה פאקפה. וכל בכר דכר.
 בן בנך באמרה: והיה כייבאך בנך
 מחר לאמר מה-זאת ואמרת אליו בחזק
 יד הוציאנו יהוה ממצרים מבית עבדים:
 והי. ארי ישאלנך בך. מחר למימר
 מא דא. ותימר ליה. בתקופ יד. אפקנא
 יי. ממצרים מבית עבדותא: פאדא
 סאך אבנך. גרא קאילא מא דא. פקור
 לה. בשדה יד. אכרנא אלה. מן מצר
 מן בית אלעבודייה: והי כיי-הקשה
 פרעה לשדחננו וניהרג יהוה כל-בכור
 בארץ מצרים מפכר אדם ועד-בכור
 בהמה על-כן אני זבח ליהוה כל-פטר
 רחם הזכרים וכל-בכור בני אפדה: והוה.
 כד אקשי פרעה לשלחותנא. וקמל יי
 כל בוכרא בארעא דמצרים. מבוכרא
 דאנשא ועד בוכרא דבעירא. על בן
 אנא דבח קדם יי. כל פתח ודד דכריא.
 וכל בוכרא דבני אפרוק: פלמא תצעב

ודבש ועבדת את-העברה הזאת בחדש
 הזה: והי ארי יעלנך יי. לארע פנענאי.
 וחתאי ואמוראי וחואי ויבוסאי. דקיים
 לאבתך למתן לך. ארע. עבדא חלב
 ודבש. ותפלת. ית פולחנא הדא בירחא
 הרין: וכמו אדכך אדה. ארי בלד
 אלכנעאניין. ואלחתיון ואלאמוריון ואחויין
 ואיבוסיון. אדי קסם לאבאיך אן יעטיך.
 בלד יפיץ ארבן ואלעסר. פאצנע הדה
 אצנעה פי הדא אשר: שבעת ימים
 תאכל מצת וביזם השביעי חג ליהוה:
 שבעא יומין תיכול פטירא. וביזמא
 שביעאה. חנא קדם יי: סבעה איאם
 תאכל פטירא. ופי אליוס אסאבע חג
 לדה: מצות יאכל את שבעת הימים ודא
 יראה לך חמץ ולא יראה לך שאר בכרי
 גבך: פטירא יתאכיל. ית שבעא יומין.
 ולא יתחוי לך חמיע. ודא יתחוי לך.
 חמיר בכל תחומך: פטירא וכל פי הדה
 אסבעה אלאיאם. ולא ירא לך כמיר. ולא
 מנמר פי גטיע הנכך: והגדת לבנך
 ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה יהוה
 לי בצאתי ממצרים: ותחוי לך. ביומא
 ההוא דמימר. בדיל דא. עבד יי. לי.
 במפקי ממצרים: פאכבר אבנך. פי
 דאך אליוס קאילא. הדא בסבב מא
 צנע אדה לי. פי כרוגי מן מצר: והיה
 לך לאית על-ידך ולזכרון בין עיניך למען
 תהיה תורת יהוה בפיה פי ביד חזקה
 הוציאך יהוה ממצרים: והי לך לאת על
 ידך. ולדכרן בין עיניך. בדיל. דתהי.
 אוריתא דיי בפומך. ארי ביד תקיפא.
 אפקך יי ממצרים: ויכון לך איה עלי
 ידך. ודכרא בין עיניך. לבי תכון שריעה
 אדה פי פאך. לאן ביד שרידה. אכרנך
 אדה מן מצר: ושמרת את-החקה הזאת
 למועדה מימים ימימה: ותפר. ית קימא
 הרין בזמניה. מזמן לזמן: ואחפיך הדא

פרעון
 חלק הדקדוק (ו) והעברת כל פטר רחם לה. היבט והעברת בטארכה לא בהביר בכל סת"ו וכפ' דכל רפויה וכו' א"ת זיל:
 (ח) בבניך תפדה. התרגום תפרוק. וכן כולו פשוט. והעד ברניאל וחמאך בצרקה פרוק: ט) ויהרג ה' כל בכור. אין באן פסיק בין
 תיבת השם ותיבת כל בכל סת"י כי אם במהופך. ומה שנדגש הכ"ף הוא ספני היו"ד שהוא מפיק שקרמה לה:
 שמות ט (כתר תורה)

לאנה באן קד אחרף בני אסראיל קאירא.
 אדא דברכם אלה. פאצעדו בעצאמי
 מן ההנא מעכם : ויסעו מספת ויחננו
 באתם בקצה המדבר : ונטלו מסופות.
 ושרו באתם. בסטר מדברא : פלמא
 רחלו מן סבות. גזרו פי איתם. פי טרף
 אלבריייה : ויהיה הלך לפניהם יומם
 בעמוד ענן לנחתם הדרך ולידה בעמוד
 אש להאיר להם ללכת יומם ולידה : ויין.
 מדבר קדמיהון ביממא. בעמודא דעננא
 דדברותהון באירחא. ובלידיא. בעמודא
 דאישתא לאנתרא לחון. למיזר ביממא
 ובלידיא : ואלה סאיר בון ידיהם נהארא.
 בעמוד מן גמאם לידלהם. עדי אטריק.
 ופי אליל בעמוד מן נאר ליצי להם.
 פיסירו נהארא ולילא : לאימיש עמוד
 הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם :
 לא עדי. עמודא דעננא ביממא. ואף לא
 עמודא דאישתא בלידיא. מן קדם עמא :
 לא יוזר עמוד אלגמאם נהארא. ועמוד
 אנאר יידא. מן בון ידי ארקום : פ
 וידבר יהוה אלימשה לאמר : ומליל יי
 עם משה למימר : תם כלם אלה מוסי'
 תכרימא : דבר ארביני ישראל וישבו
 ויחננו לפני פי החירות בין מגדל ובין הים
 לפני בעל צפון נכחו תחננו ערדיהם :
 מליל עם בני ישראל. ויתובון. וישרון
 קדם פום חירתא. בין מגדול ובין ימא.
 קדם בעיל צפון. לקבליה תשרון על
 ימא : מר בני אסראיל. אן ירגעון וינזלון
 בין ידי פם אלחורות. בין מגדול ובין
 אלבחר. בין ידי בעל צפון. חיאלה
 תנולון עלי אלבחר : ואמר פרעה לבני
 ישראל נכבים הם בארץ סגר עליהם
 המדבר : וימר פרעה על בני ישראל.
 מעורבדין אנון בארעא. אחד עליהון
 מדברא : חתא יקוד פרעון ען בני
 אסראיל : אנהם מתחירין פי אלבד.
 לאן אלבר קד אנגלק עליהם : וחוקתי

פרעון אן ישקנא. קתל אלה כל בכר פי
 בלד מצר. מן בכור אנאם ארי בכור
 אלבהאים. לדאלך אנא דאבה לדה.
 כל פאתח בטן מן בכור אבהאים. וגמיע
 בכור בניי אפדיהם : והיה לאות ערדיכה
 וקטוטפת בין עיניך בי בחוק יד הוציאנו
 יהוה מצרים : ויהי זאת על ירך.
 ודתפלין בין עיניך. ארי בתקוף יד. אפקנא
 יי מצרים : פתכון איה עלי ירך.
 ומנשורא בין עיניך. לאן בשדה יד.
 אברגנא אלה מן מצר : ק"ו פיסוקים סי' יהללא"ל.

ומפטרין בישעיה סימן י"ט משא מצרים.

ס
 נג"ד למנחת שבת וב' וז' ויהי
 בשלה פרעה את העם ולא ינתחם
 אלהים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא
 פי ו אמר אלהים פני ינתחם העם בראתם
 מלחמה וישבו מצרימה : ויהוה. כל שלח
 פרעה ית עמא. ולא דברגון יי. אורח
 ארע פלשתא. ארי קריבא היא. ארי
 אמר יי. דלמא יזועון עמא. פמחזיהון
 קרביא ויתובון המצרים : וכאן למא אטריק
 פרעון אלקום. אן אלה רם יסירהם טריק
 בלד פלסטין. לאנה קריב. לאן אלה
 קאל. כלא ינדם ארקום. אדאראו אהרב
 פירגעו ארי מצר : ויסב אלהים את
 העם דרך המדברים סוף וחמשים עלו בני
 ישראל מארץ מצרים : ואסתר יי ית
 עמא. אורה מדברא לימא דסוף. ומזרזין.
 סדיקו בני ישראל מארעא דמצרים :
 פאדארהם אלה. טריק אלבר ארי בחר
 אלקוזם. ומתעביין. צעדו בני אסראיל
 מן בלד מצר : ויקח משה את עצמות
 יוסף עמו כי השבע השביע את בני
 ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם
 והעליתם את עצמתי מזה אתכם : ואסיק
 משה. ית גרמי יוסף עמיה. ארי אומאה
 אומי. ית בני ישראל למימר. מדבר
 דכיר יי יתבון. ותפקון ית גרמי. מפא
 עמבון : פאכר מוסי' עצאם יוסף מעה.

ב

חלק הדקדוק א) לנחתם. נקוד פת"ח שהוא כמו להנחתם. (ר"ב :

הירתא. דקדם פעיל צפון: וכלבוהם אלמצריון. ודחקהם נאולין עלי אלבחר. גמיע כיל מראבב פרעון. ופרסאנה ונדה. עלי פם אלהרות. בין ידי בעל צפון: ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים | נסע אחריהם ויראו מאד ויצעקו בני ישראל אליהו: ופרעה קריב. וקפו בני ישראל ית עניהון. והא מצראי נמדין בתריהון. ודחלו לחדא. וזעיקו בני ישראל קדם יי: פלמא קרב פרעון. שלו בני אסראיל עיניהם. פאדא באלמצריון. ראחלין וראהם. פכאפו גדא. וערכו ארי אלה: ויאמרו אלי משה המפלי אין יקברים במצרים לקחננו למות במדבר מהי זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים: ויאמרו למשה. המדלית קברין במצרים. דברתנא לממת במדברא. מא דא עבדת לנו. לאפקותנא ממצרים: קאלו למוסי. אמן עדם אלקבור במצר. אנדתנא לנמות פי אלבר. מא דא צנעת לנו. אד אכרתנא מן מצר: הלא זה הדבר אשר דברנו איך במצרים לאמר חדל ממנו ונעבדה את מצרים פי טוב לנו עבד את מצרים ממתנו במדבר: הלא דין פתגמא. דמלידנא עמך במצרים למימר. שבוק ממנא ונפלה ית מצראי. ארי טוב לנו דנפלה ית מצראי. מדנמות במדברא: אלוס הדא אלקור. אדי קלנאה לך במצר קאילין. דענא נכדם אלמצריון. לאן כדמתנא להם אצרה לנו. מן מותנא פי אבר: ויאמר משה אלהים אריתורא התיצבו וראו את ישועת יהוה אשר יעשה לכם היום כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תספו לראתם עוד עד עולם: ואמר משה לעמא לא תדחלון. אתעתרו. והוון ית פורקנא דיי. די עביד לבון יומא דין. ארי. דחזיתון ית מצראי יומא דין. לא תיספון. למחזיתון עוד עד עלמא:

אתלב פרעה ורחף אחריהם ואפברה בפרעה ובכל חילו וידעו מצרים כי אני יהוה ויעשו כן: ואתקוף ית לבא דפרעה וירחוף בתריהון. ואתיקר בפרעה ובכל משריתיה. וידעון מצראי ארי אנא יי. ועברו כן: ואשרד קרב פרעון וכלבהם. ואתעצם בפרעון וגמיע נדה. ויעלם אלמצריון אני אלה. פצנעו כדאך: ויגד למלך מצרים כי ברה העם ויהפך לבב פרעה ועבריו אלהים ויאמרו מהי זאת עשינו כיי שלחנו את ישראל מעברנו: ואתחיא למלכא דמצרים. ארי אזל עמא. ואתהפיק. לבא דפרעה ועבדהו בעמא. ויאמרו מא דא עבדתנא. ארי שלחנא ית ישראל מפולחנא: פאכבר מלך מצר. אן אלקום קד הרבו. אנקרב קרבה וקואדה אליהם. וקאלו מא דא צנענא. אד אמלקנא בני אסראיל מן כדמתנא: ויאסר את דכבו ואת עמו לקח עמו: ומקים ית רתפיה. וית עמיה דבר עמיה: פאסרג מרכבת. ואכר קומה מעה: ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים ושלשם עלי כלו: ודבר. שית מאה רתבין בחירן. וכל רתפי מצראי. ונברין ממנן על פולחון: ואכר סת מאיה מרכבא מכתארא. וסאר מראבב אלמצריון אדין כדאך. וקואד עלי גמיעהם: ויחוק יהוה את לב פרעה מלך מצרים וירחף אחרי בני ישראל ובני ישראל יצאים ביד רמה: ותקוף יי. ית לבא דפרעה מלכא דמצרים. וירחף. בתר בני ישראל. ובני ישראל. נפקין בריש גלי: פשרד אלה קרב פרעון מלך מצר. וכלב בני אסראיל. והם כארגין ביד רפיעה: וירדפו מצרים אחריהם וישגו אותם חנים עליהם פלסום רכב פרעה ופרשיו וחילו עלי פי החירת לפני בעל צפון: וירדפו מצראי בתריהון. ואדביקו יתהון כד שרן על ימא. כל סוסות רתפי פרעה. ופרשוהי ומשריתיה. על פום

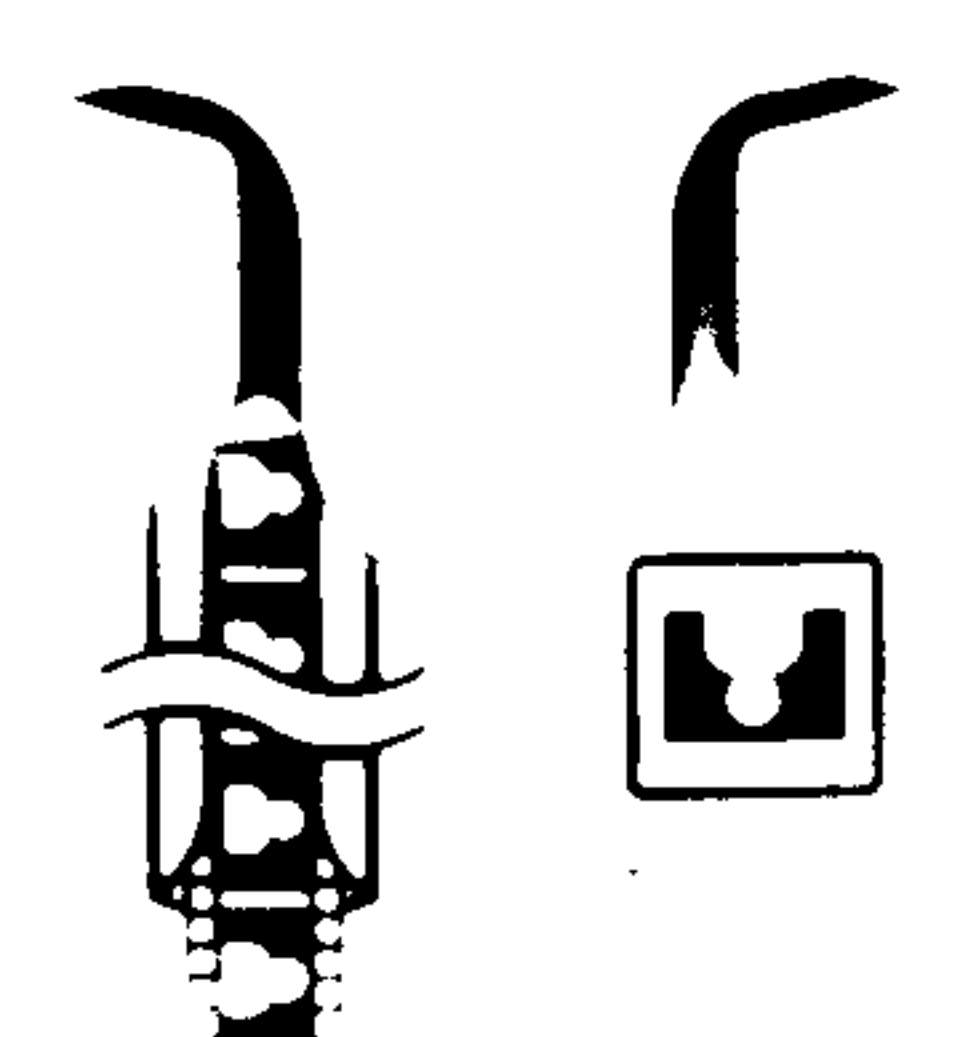
קאר מוסי' לאלקום לא תכאפו . קפו
 ואנצרו מנותה' אלה . אדי יצנעהא לכם
 אליום . פאנכם כמא ראיתם אלמצריון
 איום . לא תעאורו אין תרוהם אכרא א'
 ארהר : יהוה ירחם לכם ואתם תחרשוון :
 " יגיה לבון קרב . ואתון תשתקון :
 אלה יהארב ענכם . ואתם פאמסכו : פ
 ויאמר יהוה אל משה מה תצעק אלי
 דבר אל בני ישראל ויפעו : ואמר " ^ג
 למשה . קבילת צלותך . מקיל עם בני
 ישראל ויטוון : פקאר אלה למוסי' מא
 תצרך אליי' . מרובני אסראי אן ירחוון :
 ואתה הרם את מטף ונמה את ידך עלי
 הים ובקעהו ויבאו בני ישראל בתוך
 הים ביבשה : ואת טול ית חוטרך . וארים
 ית ידך . על ימא ובועהי . וייערון בני
 ישראל . בגו ימא ביבשתא : ואנת ארפע
 עצאך . ומד ירך . עלי אבחר ושקה .
 וידכלון בני אסראי . פיוסטה פי אליבאם :
 ואני הנני מחוק את לב מצרים ויבאו
 אחריהם ואבכה בפרעה ובכל יחילו
 ברכבו ובפרשו : ואנא . האנא מתקוף
 ית לבא דמצראי . וייערון בתריהון .
 ואתיקר בפרעה ובכל משריתה .
 בתבוהי ובפרשוהי : והאנא משרד
 קרב אלמצריון . וידכלון וראהם . ואתעצם
 בפרעון ובגמיע גנדה . ומראכבה
 ופרסאנה : וידעו מצרים פייאני יהוה
 בהבבדי בפרעה ברכבו ובפרשו : וידעון
 מצראי ארי אנא " . באתוקרותי בפרעה .
 בתבוהי ובפרשוהי : ויעלם אלמצריון
 אני אלה . אדא תעצמת בפרעון .
 ומראכבה ופרסאנה : ויפע מלאך
 האלהים ההלך לפני מתנה ישראל ויקך
 מאחריהם ויפע עמוד הענן מפניהם
 ויעמד מאחריהם : ונטל מלאכא דיי' .
 דמדבר קדם משריתא דישראל . ואתא
 מבתריהון . ונטל . עמודא דעננא מן
 קדמיהון . ושרא מבתריהון : פרחל מלך
 אלה . אסאיר בין ידי עסכר בני אסראי .

וצאר איהם . ורחל עמוד אנמאם מן בין
 ידיהם . ווקף וראהם : ויבא בין מתנה
 מצרים ובין מתנה ישראל ויהי הענן
 והחשך ויאר את הלילה ולא קרב זה
 אל זה פל הלילה : ועאר . בין משריתא
 דמצראי . ובין משריתא דישראל . והוה
 עננא וקבדא דמצראי . ולישראל נהר
 פל ליליא . ודא אתקרבו דין . לות דין
 פל ליליא : פדכל בין עסכר אלמצריון .
 ובין עסכר אראסראיון . פכאן אנמאם
 ואצלואם . וגשיא ארי . ורם יתקדם
 אחרמא ארי אלאכר טול ארי : ויט
 משה את ידו עליהם ויזקף יהוה את
 הים ברוח קדים עזה פל הלילה וישם
 את הים לחרבה ויבקעו המים : וארים
 משה ית ידו על ימא . ודבר " ית
 ימא . ברוח קדומא תקיף פל ליליא .
 ושוו ית ימא ליבשתא . ואתבועו מיא :
 פמר מוסי' ידה עלי אבחר . וסיר אלה
 אלבחר . בריח קבל צעבה טול אליל .
 חתא ציירה גפאפא . בעד מא אנשק
 אלמא : ויבאו בני ישראל בתוך הים
 ביבשה והמים להם חומה מימנם
 ומשמאלם : ועאלו בני ישראל . בגו ימא
 ביבשתא . וימא להון שורין . מימינהון
 ומשמאלהון : ודכלו בני אסראי . פי
 וסט אלבחר פי אליבאם . ואלמא להם
 אסוארא . ען ימינהם וען יסארהם :
 וירדפו מצרים ויבאו אחריהם כל סוס
 פרעה רכבו ופרשו אל תוך הים : וירדפו
 מצראי ועאלו בתריהון . כל סוסות פרעה .
 רתבוהי ופרשוהי . לגו ימא : וכלבוהם
 אלמצריון ודכלו וראהם . גמיע כיל
 פרעון . ומראכבה ופרסאנה . אלי וסט
 אלבחר : ויהי באשמרת הבקר וישקף
 יהוה אל מתנה מצרים בעמוד אש וענן
 ויהם את מתנה מצרים : והוה במספרת
 צפרא . ואסתכו " למשריתא דמצראי .
 בעמודא דאישתא ועננא . ושגיש . ית
 משריתא דמצראי : פלמא כאן פי נובה

אלגראה . אמלע אלה עלי עסכר
 אלמצריון . בעמוד מן נאר וגמאם .
 פאהאמה : ויסר את אפן מרפבתיו
 וינהגהו בכבודת ויאמר מצרים אנוסה
 מפני ישראל כי יהיה גלתם להם במצרים :
 ואעדי ית גלגלי רתפיהו . ומדברין להוין
 בתקף . ואמרו מצראי . אערזק מן קדם
 ישראל . ארי דא היא גבורתא דיי . דעבר
 להוין קרבין במצרים : ואזא לואלב
 מראבבהם . וסאקהם בענף . חין קאל
 אלמצריון . נהרב מן בין ידי אלאסראליון .
 לאן אלה . יחארב ענהם אלמצריון : פ
 ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך עלי
 הים וישבו המים על מצרים על ירכבו
 ועל פרשיו : ואמר יי למשה . ארים ית
 ידך על ימא . ויתבון מיא על מצראי .
 עד רתפיהו ועל פרשיהו : פקאל אלה
 למוסי . מד ידך עלי אלבחר . וירגע
 אדמא עלי אלמצריון . ומראבבהם
 ופרסאנהם : ויט משה את ידו עלי הים
 וישב הים לפנות בקר לאיתנו ומצרים
 נסים לקראתו וינער יהוה את מצרים
 בתוף הים : וארים משה ית ידו על
 ימא . ותב ימא . לעדן צפרא לתוקפיה .
 ומצראי ערקין לקדמותיה . ושניק יי .
 ית מצראי פנו ימא : פמד מוסי ידה
 עלי אלבחר . ורגע אלבחר . ענד אתגאה
 אנדאה לצעובתה . והם הארבין תלקאה .
 פנרקהם אלה פי וסטה : וישבו המים
 ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל
 פרעה הפאים את ריהם בים לאינשאר
 בהם עד אחד : ותבו מיא . וחפו ית
 רתפיה וית פרשיא . לכל משרית פרעה .
 העלא בתריהוין בימא . לא אשתאר בהוין
 עד חד : באן רגע אלמא . וגטא אמראבב
 ואלפרסאן . וסאיר גיזש פרעון . אדאכלין
 וראהם פי אלבחר . לם יבק מנהם ולא
 ואחד : ובני ישראל הלכו ביבשה בתוף
 הים והמים להם חמה מימינם ומשמאלם :
 ובני ישראל . הליכו ביבשתא פנו ימא .

ומיא להוין שורין . מימינהוין ומשמאלהוין :
 ובני אסראיל . סארו פי אליבאם פי וסמ
 אלבחר . ואלמא להם אסוארא . ען
 ימאנהם וען יסארהם : וישע יהוה ביום
 ההוא את ישראל מיד מצרים וירא
 ישראל את מצרים מת על שפת הים :
 ופרק יי . בימא ההוא . ית ישראל מידא
 דמצראי . וחזא ישראל ית מצראי . מיתין
 על פף ימא : פאגאת אלה . פי דאלך
 אליום . בני אסראיל מן יד אלמצריון .
 וראו בני אסראיל אלמצריון . מאיתין
 עלי שאטי אלבחר : וירא ישראל אתי
 היר הגדלה אשר עשה יהוה במצרים
 וירא העם את יהוה ויאמינו ביהוה
 ובמשה עבדו : וחזא ישראל ית גבורת
 ידא רפתא . דעבר יי במצראי . ודחילו
 עמא מן קדם יי . והימינו במימרא דיי .
 ובנביאות משה עבדיה : וראו בני אסראיל
 אלאפה אלעצימה . אדי אחלהא אלה
 באלמצריון . פכאפו אלקום אלה . ואמנו
 באלה . ובמוסי רסורה : פ
 אז ישיר משה ובני ישראל את השירה
 הזאת ליהוה ויאמרו לאמר אשרה ליהוה
 פינגאה גאה סוס ורכבו רמה בים : בכן
 שבת משה ובני ישראל . ית הושבתתא
 דדא קדם יי . ואמרו למימר . נשבת
 ונדי קדם יי . ארי אתגאי על גיזותניא
 וניאותא דיליה היא . סוסיא ורכביה רמא
 בימא : חנינד סבח מוסי ובני אסראיל .
 בהרה אתסבתה ללה . וקאלו אנמעין .
 נסבח ללה אד אקתדארה אקתדארא .
 אלכיל ורכאבהא רמא בהם פי אלבחר :
 עז וזמרת יה ויהידי לישועה זה אלי
 ואנוהו אלהי אבי וארממנהו : תוקפי
 ותושבתתי דחילא יי . אמר במימריה
 ויהוה לי לפריק . דין אלהי ואבני ליה
 מקדש . אלהא דאבהתי ואפלה קדמותי :
 עז ומגדי אלאולי . אדי כאן לי גותא .
 הדא טאיקי אוי אלה . אלאה אבי
 ארפעח : יהוה איש מלחמה יהוה שמו :

שמה י (בחד תורה)

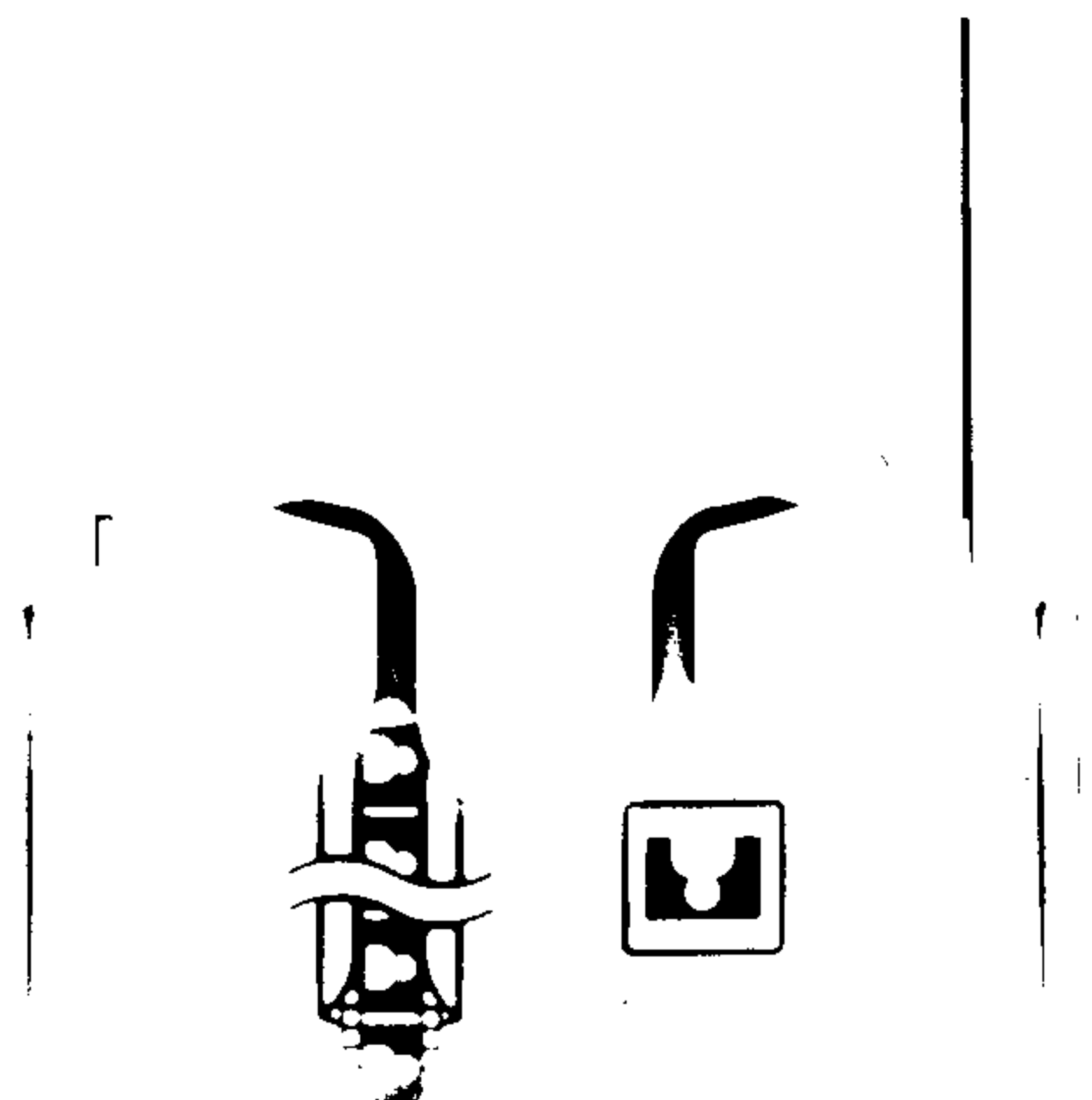

י' מארי נצחן קרביא. י' שמויה : אלה
 דו אלמלאחם. אלה אסמה : מרכבת
 פרעה וחילו ירה בים ומבחר שלשו
 טבעו בים-סוף : רתפי פרעה ומשריתיה
 שדי בימא. ומבחר גברוהי אטבעו
 בימא דסוף : מראכב פרעון. וגנדה זדא
 בהם פי אלבחר. וכיאר קואדה גרבו
 פי בחר אלקזום : תהמת יבסימו ירדו
 במצולת פמו-אבן : תהומיא חפו עליהון.
 נחתו לעומקיא פאבנא : אלגמר גטאהם.
 ונולו פי אלקער באדחגארה : ימינה
 יהיה נאדרי בפח ימינה יהיה תרעין
 אויב : ימינה י' . אדירא בחילא . ימינה
 י' תברת סנאה : ימינה יא רב גזילה
 אלקווה . ימינה יא רב תרהב אאעדא :
 וברב גאונה תהרם קמיה תשלח חרנה
 יאכלמו פקש : ובסני תיקפה תפרתנון
 לדקמו על עפה. שלחת רוגנה. שיצינון
 פנורא לקשא : ובכתרה אקתדארך
 תהרם מקאומיך . תבעת בסכטך .
 יאכלהם באלקש : וברות אפיה נערמו
 מים נצבו כמו-נדר נזלים קפאו תהמת
 בלב-ים : ובמימר פומך חכימו מיא. קמו
 כשור אזליא. קפו תהומי בלבא דימא :
 ובריה גצבך תערם אלמא . ווקפת
 באלאטואד אלהואטל . וגמדת אלגמר
 פי קרב אלבחר : אמר אויב ארדה אשיג
 אחלק שלג המלאמו נפשי אריק חרפי
 תורישמו ידי : דהוה אמר סנאה. ארדוף
 אדביק אפליג בותא. תספע מנהון נפשי.
 אשלוף חרפי. השיצינון ידי : אד קאל
 אלעדו. אכלבהם פאדחקהם . ואקסם
 סלבהם . תשתפי מנהם נפסי . אנרד
 סיפי . פתקרצהם ידי : נשפת ברוחה
 פסמו ים צללו פעופרת במים אדירים :
 אמרת במימרך חפא עליהון ימא .

אשתקעו פאברא. במיין תקיפין : אהבת
 בריחך גטאהם אלבחר. ורסכו כארצאין.
 פי אלמא ארגזיר : מי-כמכה באלם
 יהיה מי פמכה נאדר בקדשנורא תהלת
 עשה-פלא : לית בר מנה את הוא אלהא
 י' . לית אלה אלא את אדיר בקודשא.
 דחיל תישבחן עביד פרישין : מן מתלך פי
 אלמעבודא יא רב. מן מתלך ארגזיר
 אלמקדם . מכונף אלמראיח צאנע
 אדעגובאת : נטית ימינה תבלעמו ארין :
 ארימת ימינה . בלעתנון ארעא : מדרת
 ימינה . פאבתלעתהם אלארין : נחית
 בחסדה עסיו גאלת תהלת בענה ארי
 נוה קדשה : דברהי פטבותך לעפא דנן
 דפרקתא . דברהי בתוקפה לדירא
 דקודשך : וסירת בפצלך אשעב אדי
 פככתהם . וסקתהם בעוך ארי מאא
 קרסך : שמעו עפים ירגזון חיל אחו
 ישבי פלשת : שמעו עממיא וזעו . דחלא
 אחרתנון . לדהו יתבין פפלשת : סמעת
 אדאמם ורגזות . ואכר אטק סכאן
 פלסטין : אז נבהלו אלופי אדום אילי
 מואב יאחזמו רעד נמנו כל ישבי כנען :
 בכן אתבהילור ברבי אדום . תקיפי מואב .
 אחרנון רתיתא . אתברו . כל דהו יתבין
 בכנען : חניד דהשו צנאריד אדום .
 ואגלא מואב . מסכתהם ארעדה . ומאג .
 גמיע סכאן כנעאן : תפל עליהם אימתה
 ופחד בגדל זרועה ידמו פאבן עדיעבר
 עפה יהוה עדיעבר עסיו קנית : תפול
 עליהון אימתא ודחלתא . בסני תוקפה
 ישתקון פאבנא . עד דיעבר עפה י' ית
 ארגזנא . עד דיעבר . עפא דנן דפרקתא
 ית ירדנא : תקע עליהם אהיבה ואלפוע .
 בעצם קדרתך יסכתון באדחגארה . ארי
 אן יגוז שעבך יא רב . ארי אן יגוז

אלשעב

חלק הדקדוק (ג) מרכבת פרעה . המ"ם בפתח ופתח סרככה ד' סוסים [רי"ב] : (ד) וברוב גאונך . השוא שתחת הנון
 נע [שם] : (ה) נחית בחסדך וכו' נאלת בעוך וכו' נחית ונהלת מתרגמין דברהי בשתייהן . כי פירוש אחר לשתייהן : (ו) תפל עליהם
 אימחה . תרגמו הפול כלשון חמקרא כי הפחד מעצמו נפל עליהם סכח האותות שראו ואינו דרך בקשה . והרע שאפילו בתיבת יאחזמו
 הער הדגם אחריון וזה לך האות דלאו לשון בקשה הוא : (ז) ידמו כאבן . שרשו רמס סן הכפולים והיה ראוי ידמו כקמץ והקלו המלה כי
 הרגש שהוא בפא הפעל להכרו כי הוא לשון ופעל ולכן סמכו על הסכין והקלו המלה כמנהג [רי"ב] :

אשעב ארין מלכתהם: תבאמו ותשעמו
 בהר נחלתך מכון לשבתך פעלת יהוה
 מקדש ארני בונני ירך: תעלנון.
 ותשרינון בטורא דאחסנתך. אתר לבית
 שכינתך. אתקינתא יי. מקדשא יי.
 אתקנהו ירך: גואז תאתי בהם.
 ותגרסהם פי גבל נחלתך. מהיאי
 לסבינתך. צנעתהא יארב. מקדסא. יא
 רב אצלחתה ירך: יהוה ימלך לעלם
 ועד: יי מלכותיה לעלמא ולעלמי
 עלמיא: אלה מלך אדהר ואלאבר: פי
 בא סוס פרעה ברבנו ובפרשו פים וישב
 יהוה עליהם אתמי הים ובני ישראל
 הלכו ביפשה בתוך הים: ארי עאלו
 סוסות פרעה. ברתפוהו ובפרשוהו בימא.
 ואתיב יי. עליהון ית מי ימא. ובני
 ישראל. הליכו ביפשתא פנו ימא: אד
 דכל כיל פרעון. ומראכבה ופרסאנה פי
 אלבחר. פאררד אלה עליהם מא אלבחר.
 ובני אסראיל. סארו פי אריבאס פי וסט
 אלבחר:

פ

ותקח מרים הנביאה אחות אהרן
 אתייהתף בידה ותצאן כליהנשים
 אחריה בתפים ובמחלת: ונסיבת מרים
 נביאתא. אחתיה דאהרן. יתתופא בידה.
 ונפקא כל נשיא בתרהא. בתופין ובתננין:
 הם אכדת מרים אנבייה. אכת הרון.
 דפא פי ידהא. פכרג נמיע אנסאוראהא.
 בדפוף וטבול: ותען להם מרים שירו
 ליהוה פירגאה גאה סוס ורכבו רמה בים:
 ומעניא להון מרים. שפחו ואודו קדם יי
 ארי אתגאי על גיותגיא וגיאותא דיקיה
 היא. סוסיא ורכביה רמא בימא: וגאובתהון
 מרים. סבחוללה אד אקתדר אקתדארא.
 אכיל ורכאבהא רמא בהם פי אלבחר:
 ויסע משה אתישראל מיס
 סוף ויצאו ארמדבר שור וילכו שלשת
 ימים במדבר ולא מצאו מים: ואפיל
 משה ית ישראל מימא דסוף. ונפקו
 למדברא דהגרא. ואזלו תלתא יומין.

במדברא ולא אשפחו מיא: ורחל מוסי
 בני אסראיל מן בחר אלקוזם. וכרגו
 ארי ברייה שור. וסארו תלאתה איאם.
 פי אלבר ודם יגרו מאא: ויבאו מרתה
 ולא יכלו לשותת מים ממרה פי מרים
 הם על פן קרא שמה מרה: ואתו למרה.
 ולא יכלו. למשתי מיא ממרה. ארי
 מרירין אנון. על פן קרא שמה מרה:
 וגאו ארי אלמרירה. וגם יטיקו אן ישרבו
 מנהא מאא. לאנה מר. לראך סמית
 אלמרירה: וילנו העם ערמשה לאמר
 מהנשתה: ואתרעמו עמא. על משה
 למימר מא נשתי: פתדמר אלקום. עלי
 מוסי קאירין מא נשרב: ויצעק אל
 יהוה ויורהו יהוה עין וישך אל הפים
 וימתקו הפים שם שם לו הק ומשפט
 ושם נסחו: וצלי קדם יי. ואדפיה יי
 אעא. ורמא למיא. ובסימו מיא. הפן
 גזר ליה. קים ודין ותמן נפיה: פרעא
 ארי אלה. ודלה עלי שגרה. מרח מנהא
 פי ארמא פחרא הם צייר לה. רסומא
 ואחכאמא ותם אמתחנה: ויאמר אם
 שמוע תשמע לקול יהוה אלהיך והישר
 בעיניו תעשה והאונת למצותיו ושמרת
 כל חקיו כליהמחלה אשר שמתו
 במצרים לאישים עליך פי אני יהוה
 רפאך: ואמר אם קבלא תקפיל.
 למימרא דיי אלהך. ודכשר קדמוהי
 תעביד. ותצית לפקודוהי. ותטר כל
 קימוהי. כל מרעין. דשויתי במצרים לא
 אשונין ערך. ארי אנא יי אסך: וקאל
 אן קבלת אמר אלה רבך. וצנעת
 אמסתקים ענדה. ואנצתת ארי וצאיאה.
 וחפצת גמיע רסומה. פנמיע אמראין.
 אתי אחללתהא בארמצריון לא אחל
 פיך שייא מנהא. לאני אלה מעאפיך:
 ויבאו אילמה ושם שתים ה
 עשרה עינת מים ושבעים המרים ויחננו
 שם על הפים: ואתו לאילם. ותמן תרי
 עסר. מבויעין דמיין ושבעין דקלין. ושרו

ה

על מִיָּא: תם גאואלי אילים. ותם אתני
עשר עין מא וסבעין נבלה. פנולו תם
על אלמא: וסעו מאילם ונבאו כר
עדת בני ישראל אל מדבר סיני אשר בין
אלים ובין סיני בחמשה עשר יום לחדש
השני לצאתם מארץ מצרים: ונטרו
מאילם. ואתו. כל פנשתא דבני ישראל
למדברא דסיני. דבין אלים ובין סיני.
בחמישת עשר יומא לרחא הנניא.
למפקרון מארעא דמצרים: ורחלו מן
אילים. וגאת גמאעה בני אסראל ארי
ברייה סין. ארי בין אילים ובין סיני. פי
יום כאמם עשר מן אשר אתאני.
לכרוגהם מן בלד מצר: וילינו כר
עדת בני ישראל על משה ועל אהרן
במדבר: ואתרעמו. כל פנשתא דבני
ישראל. על משה ועל אהרן במדברא:
פתדמר גמאעה בני אסראל. עלי
מוסי והרון פי תלך אלבריה: ויאמרו
אלהם בני ישראל מי יתן מותנו ביד
יהוה בארץ מצרים בשבתנו על יסוד
הבשר באכלנו לחם לשבע ביהוצאתם
אתנו אל המדבר הזה להמית את כל
הקהל הזה ברעב: ואמרו להן בני
ישראל. לוי דמותנא קדם יי בארעא
דמצרים. כל הוינא יתבין על דודי
בשרא. כל הוינא אכלין לחמא וסבעין.
ארי אפיקתון יתנא למדברא הרין.
לקטלא. ית כל קהלא דרין בכפנא:
וקאלו להם בני אסראל. יא ליתנא מתנא
באמר אלה פי בלד מצר. פי גרוסנא
עדי קדור אלחם. ואכלנא מן אטעאם
שבענא. אד אכרגתמונא ארי הדה
אלבריה. לתקתגו גמיע הדא אנגוק
באנגוע: ויאמר יהוה אל
משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים
ויצא העם ויקטו דבר יום ביומו למען
אנסנו היקך בתורת אסילא: ואמר יי
למשה. האנא מחית לכון. לחמא מן

(* וילינו קרי

שמיא. ויפקון עפא וילקטון פתגם יום
ביומיה. כריל דאנסינון. הידכון באורתי
אם לא: פקאל אלה למוסי. האנא
מנול לכם טעאמא מן אסמא. יכרג אקום
וילקטונה אמר יום ביום. לכי אמתתנהם.
אסירון פי שראעי אם לא: והיה ביום
השני והכינו את אשר יביאו והיה
משנה על אשר ילקטו יום יום: והיה
ביומא שתיתאה. ויתקנון ית דיתון.
ויהי על חד הרין. על דילקטון יום יום:
פאדא כאן פי אליום אסאדס. יצלחון מא
יאתו בה. ויכון מצעפא. עלי מא ילקטון
פי כל יום: ויאמר משה ואהרן אל כל
בני ישראל ערב וידעתם כי יהוה הוציא
אתכם מארץ מצרים: ואמר משה ואהרן.
לכל בני ישראל. ברמשא. ותדעון. ארי
יי. אפיק יתבין מארעא דמצרים: פקאל
מוסי והרון. לגמיע בני אסראל. באעשא
תעדמון. אן אלה אכרגכם מן בלד מצר:
ונבקר וראיהם את כבוד יהוה בשמעו
את דלנתיכם עלי יהוה ונחנו מה פי
תלוננו עלינו: ובצפרא. ותחזון ית יקרא
דיי. בדשמיען קדמוהי תורעמתכון על
יי. ונחנא מא. ארי מתרעמתון עלנא:
ובאלגדאה תנצרו כרם אלה. אד סמע
תדמרכם עליה. ונחן מן. אד תתדמרון
עלינא: ויאמר משה פתת יהוה לכם
בערב בשר לאכל ולחם בפקר לשבע
בשמע יהוה את דלנתיכם אשר אתם
מלינם עליו ונחנו מה לא עלינו תלנתיכם
פי עלי יהוה: ואמר משה. כריתן יי לבין
ברמשא בסרא למיכל. ולחמא בצפרא
למסבע. בדשמיען קדם יי תורעמתכון.
דאתון מתרעמין עלוהי. ונחנא מא. לא
עלנא תורעמתכון אלהין על מימרא דיי:
קאל מוסי דאך. באן יעטיכם אלה
בארעשא לחמא תאכלונה. וטעאמא
באלגדאה תשבעונה. אד סמע תדמרכם
אדי תתדמרו עליה. ונחן מן. לים עלינא

(* תלנו קרי

תדמרכם

תדמרכם וגל עלי אלה: ויאמר משה אר-
 אהרן אמר אל כל עדת בני ישראל קרבו
 לפני יהוה כי שמע את תלונתיכם:
 ואמר משה לאהרן אימר לכל פנישתא
 דבני ישראל קרובי קדם יי ארי שמיען
 קדמוהי תורעמתכון: פקאל מוסי להרון.
 קול וגמאעה בני אסראיל. תקדמו בין
 ידי אלה. לאנה קד סמע תדמרכם:
 ויהי פדבר אהרן אל כל עדת בני
 ישראל ויפנו אליהם ויהנה פבור
 יהוה נראה בעיני: והוה פר מליל אהרן
 עם כל פנישתא דבני ישראל. ואתפניאו
 דמדברא. והא יקרא דיי. אתגלי בעננא:
 פלמא כלם הרון בדאך גמאעה בני
 אסראיל. אתפתו ארי אבר. פארא בנור
 אלה. קד צהר פי אדגמאם: פ
 וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי
 עם משה דמימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: שמיעתי את תלונת בני
 ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים
 האכלנו בשר ובפקר תשבעו לחם
 וידעתם פי אני יהוה אלהיכם: שמיע
 קדמי ית תורעמת בני ישראל. מליל
 עמהון דמימר. בין שמישא תיכרון בסרא.
 ובצפרא תספעין לחמא. ותדעין. ארי
 אנא יי אלהכון: קד סמעת תדמר בני
 אסראיל. קול דהם. בין אדגרו בין תאכרון
 לחמא. ובאלגרא תשבעון טעאמא.
 ותעדמון אני אלה רבכם: ויהי בערב
 ותעד השלו ותבם את המחנה ובפקר
 היתה שכבת הפל סביב למחנה: והוה
 ברמשא. וסדיקת שליו. וחפת ית
 משריתא. ובצפרא. הות נחתת טרא.
 סחור סחור למשריתא: פלמא כאן
 באדעשא. צעד אסדוא. פגמא אדעסבר.
 ובאלגרא כאן סכב אטל. חואלי
 אדעסבר: ותעד שכבת הפל והנה עדי
 פני המדבר דק מחספס דק בפפר עדי

הארץ: וסדיקת נחתת טרא. והא. על אפי
 מדברא דעדק מקדק. דעדק דגיר בגלדיא
 על ארעא: ולמא צעד סכב אטל. פארא
 עלי וגה אדברייה בשי דקיק מדחרג.
 דקיק בארמק עלי אלארץ: וירא
 בני ישראל ויאמרו איש אל אחיו מן הוא
 פי לא ידעו מה הוא ויאמר משה אלהם
 הוא הלהם אשר נתן יהוה לכם לאכלה:
 וחזו בני ישראל. ויאמרו. גבר לאחיה
 מנא הוא. ארי לא ידעין מא הוא. ואמר
 משה להון. הוא לחמא. דיהב יי. לבון
 למיכד: פנצרוה בני אסראיל. וקאל
 בעצהם דבעין הו מן. לאן לם יעדמו מא
 הו. פקאל מוסי דהם. הו אטעאם. אדי
 אעטאכם אלה מאכלא: זה הדבר אשר
 ציה יהוה לקטו ממנו איש לפי אכלו
 עמר לגלגלת מספר נפשותיכם איש
 לאשר פאהלו תקחו: דין פתגמא דפקיד
 יי. לקוטו מניה. גבר לפום מיכדיה.
 עומרא לגולגולתא. מנין נפשיתכון. גבר
 לדבמשפניה תסבון: הדא אלאמר אדי
 אמר אלה בה. ילקט מנה כל אמר עלי
 קדר עיאלה. מרובאן לכל גמגמה. עלי
 אחנא אנפסכם. כל רגל יאכד למן פי
 ביתה: ויעשו כן בני ישראל וילקטו
 המרבה והממעט: ועברו בן בני ישראל.
 וילקטו. דאסני ודאזער: פצנעו כדאך בני
 אסראיל. וילקטו. מן כתר ומן קלד: וימדו
 בעמר ולא העדיף המרבה והממעט
 לא החסיר איש לפי אכלו לקטו: וכלו
 בעומרא. ולא אותר דאסני. ודאזער לא
 חסר. גבר לפום מיכדיה לקטו: ובארוה
 באדמרובאן. ולא יפצל מן כתר. ומן
 קלד לם ינקצה. כל רגל עלי קדר
 עיאלה לקטו: ויאמר משה אלהם איש
 אדיותר ממנו עד בקר: ואמר משה
 להון. אנש. לא ישאר מניה עד צפרא:
 קאל מוסי דהם. לא יבקי אנסאן

חלק הדקדוק. (ה) כי תלעו עלינו. הלכ"ר בדגש תמורת הנח להפריש בניו ובין ענין לינה [הרי"ב]: (ט) שמעתי את תלונות. הדגש תמורת הנח כי היה ראוי תלונות על משקל תכונות תשובות: שמו"ת יא (כתר תורה) * השליו קדי

מנה שיא אר"י אנגראה: ולא שמעו
 אל משה ויזתרו אנשים ממנו עד בקר
 וירם תולעים ויבאש ויקצף עליהם משה:
 ולא קבלו מן משה. ואשארנו גוברין מניה
 עד צפרא. ורחש רחשא וסרי. ורגו עליהן
 משה: פלם יקבלו מן מוסי. פבקא
 אנאם מנה אר"י אנגראה. פנתן ונגר
 דודא. פסכט עליהם מוסי: וילקטו אתו
 בפקר בפקר איש כפי אכלו וחס השמש
 ונקם: ולקטו יתיה בצפר בצפר. גבר
 כפום מיכליה. ומא דמשתאר מניה על
 אפי חקלא פד חמא עלוהי שמשא
 פשר: וכאנו ילקטונה פי כל גראה. כל
 רגל עדי קדר עיאלה. וכמא חמיית
 אשמם תמאסא: ויהי ביום הששי
 לקטו לחם משנה שני העמר לאחד
 ויבאו כל נשיאי העדה ויגידו למשה:
 והוה ביומא שתיתאה. לקטו חמא על
 תד תרין. תרין עומרין לחד. ואתו פד
 רברבי פנשתא. וחויאו למשה: ולמא
 כאן פי אליוס אסאדס. לקטו מן אטעאם
 צעפא. מרובאנין לכל ואחד. פגאו גמיע
 אשראף אלגמאעה. ואכברו מוסי:
 ויאמר אלהם הוא אשר דבר יהוה שפתון
 שפת קדש ליהוה מחר את אשר
 תאפו אפו ואת אשר תבשרו בשרו
 ואת פרהעדרף הנחתו לכם למשמרת
 עד הבקר: ואמר להון. הוא דמליד יי.
 שבא שבתא קודשא. קדם יי מחר. ית
 דאתון עתידין למיפא אפו. וית דאתון
 עתידין לבשלא בשירו. וית פל מותרא.
 אצנעו לכון. למפרא עד צפרא: פקאל
 להם. הו מא קאל אדה. עטלה הי סבת
 מקרסה ללה גרא. מא תרידו אן תכבוז
 אכבוז. ומא תרידו אן תמבכו אטבכו.
 ומא פצל מנה. דעוה לכם מחפוצא אר"י
 אנגראה: ויניחו אתו עד הבקר פאשר

צוה משה ולא הבאיש ורמה לא היתה
 בו: ואצנעו יתיה עד צפרא. כמא דפקוד
 משה. ולא סרי. ורחשא לא הות ביה:
 פודעוה אר"י אנגראה. כמא אמר מוסי.
 ולם ינתן. ורמה לם תכון פיה: ויאמר
 משה אכלהו היום כיי שבת היום ליהוה
 היום לא תמצאהו בשדה: ואמר משה
 אכלוהי יומא דין. אר"י שבתא יומא דין
 קדם יי. יומא דין. לאת שפחוניה בחקלא:
 פקאל מוסי כלוה אליוס. לאן אליוס
 סבת לדה. ואליוס לא תגדוה פי אצחרי:
 ששת ימים תלקטוהו וביום השביעי
 שבת לא יהיה בו: שתא יומין תלקטוניה.
 וביומא שביעאה. שבתא לא יהי ביה:
 סתה אלאם תלקטונה. ופי אליוס אסאבע.
 סבת לא יכון פיה: ויהי ביום השביעי
 יצאו מן העם לקטו ולא מצאו: והוה
 ביומא שביעאה. נפקו מן עמא דמלקט.
 ולא אשבחו: פלמא כאן פי אליוס
 אסאבע. כרגו אנאם מן אקום לילתקטונה
 ורא יגדו שיא: ס ויאמר יהוה
 אל משה עד אנה מאנתם לשמר מצותי
 ותורתתי: ואמר יי למשה. עד אימתי
 אתון מסרבין. למפר פקודי ואוריתי:
 קאל אדה למוסי. אר"י כם קד אביתם.
 אן תחפצו וצאיאי ושראיעי: ראו כיי
 יהוה נתן לכם השבת עד כן הוא נתן
 לכם ביום הששי לחם יומים שבו איש
 תחתיו אל יצא איש ממקמו ביום השביעי:
 חזו. אר"י יי יהב לכון שבתא. על כן הוא
 יהיב לכון. ביומא שביעאה לחים תרין
 יומין. תיבו אנש תחותיה. לא יפוק אנש.
 מאתריה ביומא שביעאה: אנצרו אן
 אדה קד אעטאכם שריעה אסבת.
 לדאך הו מעטיכם. פי אליוס אסאבע
 טעאם יומין. פדיגלם כל אמר מבאנה.
 ורא יכרג אחד מן מוצעה פי אליוס

אלסאבע
 חלק הדקדוק. (דק ככפר. התרגום דערק דגיר בדל"ת לא בכ"ף: יא) אשר האפו אפו. לשון צווי והאל"ף בציר"י:
 (ב) וישבתו העם ביום השביעי. הגרסא בתרגום בכ"י ושבתו עמא ביומא וכו'. תרגם כן ולא תרגם ונחו להיות ידוע כי כל העם
 שבטקרא אינו אלא ערב רב כאו"ל. ובערב רב לא יצדק לשון מנוחה רק לשון בטלה מסלאכה וכענין שנת שבתון יהיה לארץ כי לא
 הנחילו ית' למנוחה נפשית רק לעבו ישראל. ומצאתי לראשונים קרמונינו ע"ה כפי' פרקי רבינו פרק השלשה וז"ל בלשון ערבי: ואעלם
 אן

אסאבע: וישבתו העם ביום השבעי: וישבתו עמא ביזמא שביעאה: פאסבת אלקום פי אליום אסאבע: ויקראו בית ישראל את שמו מן והוא פורע גד לכן ומעמו בצפיתת בדבש: וקרו בית ישראל ית שמויה מנא: והוא פבר זרע גדא חור: ומעמיה פאסקריטון בדבש: וסמוה בני אסראיל אסמה אמן: והו כבור אלכבורה אביץ: ושעמה בקטאיה בעסר: ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוה מלא העמר ממנו למשמרת לדתיתכם למען ויראו את הלחם אשר האכלתי אתכם במדבר בהוציא אתכם מארץ מצרים: ואמר משה: דין פתגמא דפקיד יי: מלי עומרא מניה: למטרא דדריכון: בדיל דיהזון ית דחמא: דאזכילית יתכון במדברא: באפקיית יתכון מארעא דמצרים: פקא מוסי: הדא אלאמר אלדי אמר אלה בה: מל אלמרזבאן מנה: יכון מחפוצא לאניאלכם: לנו יצרון אטעאם: אלי אטעמתכם פי אלבר: חין אכרנתכם מן בדר מצר: ויאמר משה אל אהרן קה צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן והנח אתו לפני יהוה למשמרת לדתיתכם: ויאמר משה לאהרן: סב צלוחית הדא: והב תפן מלי עומרא מנא: ואצנע יתיה קדם יי: למטרא דדריכון: פקאד מוסי דהרון: כד ברנייה ואחרה: ואנעל פיהא מל אלמרזבאן מן: וצעה בין ידי אלה: מחפוצא לאניאלכם: פאשר צוה יהוה אל משה ויניחהו אהרן לפני העדת למשמרת: פמא דפקיד יי למשה: ואצנעיה אהרן: קדם סהרותא למטרא: כמא אמר אלה מוסי: פוצעה הרון: בין ידי אשהארה מחפוצא: ובני ישראל

אכלו את המן ארבעים שנה עד פאם אל ארץ נושבת את המן אכלו עד פאם אל קצה ארץ כנען: ובני ישראל אכלו ית מנא ארבעין שנין: עד דעאלו לארע יתיבתא: ית מנא אכלו עד דאתו: לספי ארעא דכנען: ובני אסראיל אכלו אלמן ארבעין סנה: אלי דכולהם אלי בדר עאמר: אכלוה אלי מנייהם: אלי טרף בדר כנעאן: והעמר עשרית האיפה הוא: ועומרא: הר מן עשרא בתלת סאין הוא: וכאן אלמרזבאן עשר אלויבה: פ ויסעו כל עדת בני ישראל ממדבר סיני למסעיהם על פי יהוה ויחנו ברפידים ואין מים לשתת העם: ונמרו: כל פנשתא דבני ישראל ממדברא דסיני: למטלניהון עד מימרא דיי: ושרו ברפידים: ולית מיא למשתי עמא: תם רחל: נמיע גמאעה בני אסראיל מן ברנייה סין: פי מראחלהם עלי קוד אלה: ונזרו פי רפידים: ולים מאא לישרבונה אלקום: ודרב העם עס משה ויאמרו: הנני לנו מים ונשתה ויאמר להם משה מה דרביבון עמדי מה תנסון את יהוה: ונצא עמא עם משה: ואמרו: הבו לנו מיא ונשתי: ואמר קהן משה: מא נצן אתון עמי: מא מנסן אתון קדם יי: פכאצם אלקום מוסי: וקאלו אעמונא מאא ונשרב: קאל להם מוסי: מא תכאצמוני: ומא תתגרבוני אלה: ויצמא שם העם לפנים ויקן העם על משה ויאמר לפה זה העליתנו ממצרים להמית אתי ואת בני ואת מקני בצמא: וצחא תפן עמא למיא: ואתרעם עמא על משה: ואמרו: למא דנן אסיקתנא ממצרים: לקמלא יתי: וית בני וית בעירי בצעהותא: ולמא עמש תם אלקום לאדמא: תדמר אלקום עלי מוסי: וקאלו להם

אצערנא

אן מנוחת שבת מבאינה למנוחת חול אר פיה קדושה וברכה ולא יצור עצם חלך אללדה אלא ענד אלמררכין לקולהם וינוחו במ כל ישראל אוהבי שמך: עכ"ל מכון למה שכתבנו ודו"ק: ואם יחלוק החולק דלא מיירי על הערב רב: נשיבנו דכל המקראות סהרנם שבת כלשון הטקרא: ואפי' הכי שם אין להקפיד כי סמוך לו שם השם: שבת לה' אלהיך: שבת לה' ובפסוק שבת וינפש תרנם שבת ונת, הנה: מכואר כי אין תרנום ונח כי אם על תיבת וינפש שבמקרא: אך שיהיה תיבת שבת שוה כלשון הקדש ובהתרגום: ועיין בס' העקידה בפרש' בראשית ודבריו יספיק לכל מ"ש ודו"ק:

אנצעהתנא מן מצר . לתקתלנא ובנינא
 ומואשנא באעמש : ויצעק משה אר
 יהוה לאמר מה אעשה לעם הזה עוד
 מעט וסקלני : וצוח משה קדם יי למימר .
 מא אעביד לעמא הרין . עיד זעיר פון
 ורגמוני : פצרך מוסי אר' אלה קאירא .
 מא אננע להודאי אלקום . ען קליד
 ורגמוני : ויאמר יהוה אר' משה עבר
 לפני העם וקח אתך מזקני ישראל ומטה
 אשר הפית בו את היארקה בידך והלכת :
 ואמר יי למשה . עבר קדם עמא . וסב
 עפך מסבי ישראל . וחטרך . דמחיתא
 ביה ית נהרא . סב בידך ותיזיד : פקאר
 אלה למוסי . מר בין ידי אקום . וכד
 מעך מן שיוך בני אסראיל . ועצאך אדי
 צרבת בהא אניל . כדהא בידך ואמין :
 הנני עמד לפניך שם | על הצור פחרב
 והפית בצור ויצא ממוני מים ושתי
 העם ויעש כן משה לעיני זקני ישראל :
 האנא קאים קרמך תמן על מנרא בחורב .
 ותמחי במנרא . ויפקון בנזיה . מוא וישתי
 עמא . ועבר כן משה . לעיני סבי ישראל :
 האנא מוקף דלירא בין ידיך תם עלי
 אצואן פי חריב . ואצרב אצואן . יכרג
 מנה מאא ישרבונה אלקום . פצנע כדאך
 מוסי . בחצרה שיוך בני אסראיל : ויקרא
 שם המקום מסה ומריבה ערריב | בני
 ישראל ועל נפתם את יהוה לאמר היש
 יהוה בקרבנו אסיין : וקרא שמא
 דאתרא . נפיתא ומצותא . על דנצו בני
 ישראל . ועל דנפייא קדם יי למימר .
 האית שכינתא דיי . ביננא אם לא :
 פסמא דאלך אלמוצע . דו אלמחנה
 ואלכצומה . עלי מא כאצם בני אסראיל .
 ואמתחנו אלה קאירין . הל מוגוד נור אלה .
 מא ביננא אם לא : פ

אסראיל פי רפידים : ויאמר משה אר
 יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם
 בעמלק מחר אנכי נצב על ראש הגבעה
 ומטה האלהים בידי : ואמר משה ליהושע
 בחר לנו גברים . ופוק אגית קרבא
 בעמלק . מחר . אנא קאים על ריש רמתא .
 וחוטרא דאתעבידו ביה נסין מן קדם
 יי בידי : פקאל מוסי ליהושע אכתאר
 לנו רגאלא . ואכרג חארב עמלק . גרא .
 אנא ואקף עלי ראם אליפאע . וארעצא
 אדי אמר אלה בהא פי ידי : ויעש יהושע
 כאשר אמר לו משה להלחם בעמלק
 ומשה אהרן וחור עלו ראש הגבעה :
 ועבר יהושע . פמא דאמר ליה משה .
 דאנתא קרבא בעמלק . ומשה אהרן וחור .
 סליקו ריש רמתא : פצנע יהושע . כמא קא
 לה מוסי ליהארב עמלק ומוסי והרון וחור .
 צעדו ראם אליפאע : והיה באשר ירים משה
 ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וגבר
 עמלק : וחיו . כד מרים משה . ידוהי
 מתגברין דבית ישראל . וכד מנת . ידוהי
 מתגברין דבית עמלק : וכמא מוסי ירפע
 ידה יגלב אר אסראיל . וכמא יחטהא
 יגלב אר עמלק : וידי משה פבדים
 ויקחי אבן וישמו תחתיו וישב עליה
 ואהרן וחור המכו בידי מזה אחד ומזה
 אחד ויהי ידיו אמונה עד פא השמש :
 וידי משה יקרא . וגסיכו אכנא . ושוואו
 תחותיה ויטיב עליה . ואהרן וחור סעידין
 (בני סעדן) בידוהי . מכא חר ומכא חר .
 והואה ידוהי . פריסן פצלו עד דעא שמשא :
 ולמא תקלתא ידי מוסי . אכרו חגרה .
 וציירוהא תחתה וגלם עליה . והרון וחור
 אסנדא ידיה . אחרהמא ימנה ואלאכר
 יסרה . וכאנתא ידיה מחצונתאן אר'
 מגיב אישמם : ויחלש יהושע את עמלק
 ואת עמו לפי חרב : ותבר יהושע . ית
 עמלק וית עפיה לפתגם דחרב : פכרד
 יהושע . עמלק וקומה בחד אסיף : פ

ויאמר

חלק הדקדוק . יג) ויאמר משה אל יהושע . תיבת יהושע בפשטא אחת והיא מלרע בכל התינאן והירושלמיס והיא שיפת
 רמ"ל ז"ל :

ויאמר יהוה אל־משה כתב זאת זכרון
 בספר ושם באזני יהושע כִּי־מחה אִמְחָה
 אֶת־זִכְרֹךְ עַמְלֹק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם : וַאֲמַר
 יי לְמֹשֶׁה . כְּתוֹב דָּא דּוֹכְרָנָא בְּסִפְרָא .
 וְשׁוֹ קְדָם יְהוֹשֻׁעַ . אֲרִי מִמָּהָ אִמְחִי יֵת
 דּוֹכְרָנָא דְעַמְלֹק . מִתַּחַת שָׁמַיָא : פִּקְאֵל
 אֵלֵה לְמוֹסִי . אִכְתַּב הוּא דְכִרָא פִי
 כְּתָאב . וְאַתְלָה עֲלִי יְהוֹשֻׁעַ . לֵאנִי
 סַאֲמַחוּ דְכִר עַמְלֹק . מִן תַּחַת אֲסַמָּא :
 וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה וְנָסִי :
 וּבָנָא מֹשֶׁה מִדְּבַחָא . וּפְלַח עֲלוּהִי קְדָם
 יי דְעֵבֶד לִיה נָסִין : פִּבְנָא מוֹסִי מִדְּבַחָא .
 וּסְמָאָה אֵלֵה עֲלֵמִי : וַיֹּאמֶר כִּי־יָד עַל־
 כִּס יְהִי מִדְּחַמָּה לִיהוָה בְּעַמְלֹק מִדֵּר דֵּר :
 וַאֲמַר . בְּשִׁבּוּעָה אֲמִירָא דָּא מִן קְדָם
 דְּחִיקָא דְשִׁכְיִנְתִּיהָ עַל פּוֹרְסֵי יִקְרָא .
 דְעֵתִיד דִּיתַנַּח קְרָבָא קְדָם יי בְּדִבּוּת
 עַמְלֹק . לְשִׁיִּצְיוֹתָהוֹן מִדְּרֵי עֲלֵמָא : וְקֵאל .
 אֵן אֲרֵאזִילִי אֲקַסֵּם בְּאֲלֹכְרֹסִי . אֵן יִכּוֹן
 לְדָה חֲרַב פִּי אֵל עַמְלֹק . גִּיל בַּעַד גִּיל :
 קי"ו פסוקים סנא"ה סימן ומפמירין ויכנע אלקים ביום ההוא
 בשופמים סי' ד' : דר"ד למנחת שבת וב' וה' : פ פ פ

נִכְרָאָה : וְאַבְנִיָּהָא . אֲדִי אֲסַם אֲהִדְהֵמָא
 גְּרִשׁוּם . לֵאנָה קֵאל . צִרַת גְּרִיבָא פִי
 בְּלַד גְּרִבָּה : וְשֵׁם הָאֲחֵר אֲדִיעֹזֵר כִּי־
 אֵלֵהִי אָבִי בְּעֹזְרִי וַיִּצְלַנִי מִחֲרַב פְּרַעֲיָה :
 וְשׁוּם חֵד אֲדִיעֹזֵר . אֲרִי אֵלֵהָא דְאָבָא
 הוּא בְּסַעֲרֵי . וְשִׁזְיִבְנִי מִחֲרַבָּא דְפְרַעֲיָה :
 וְאֲסַם אֲלֵאכֵר אֲדִיעֹזֵר . לֵאנָה קֵאל . אֵן
 אֵלֵהָא אָבִי כַּאֵן פִּי עוֹנִי . וְכִלְצִנִי מִן סִיף
 פְּרַעֲיוֹן : וַיָּבֵא יִתְרוֹ חֲתָן מֹשֶׁה וּבְנָיו
 וְאִשְׁתּוֹ אֶל־מֹשֶׁה אֶל־הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר־הוּא
 חֵנָה שֵׁם הָר הָאֱלֹהִים : וְאַתָּא . יִתְרוֹ
 חֲמוּהִי דְמֹשֶׁה . וּבְנֵוְהִי וְאַתְתִּיהָ לִזְוֵת
 מֹשֶׁה . לְמִדְּבַרָּא . דְּהוּא . שְׂרֵי תַמָּן
 לְטוֹרָא דְאַתְגְּלִי עֲלוּהִי יִקְרָא דִיִי : פִּנָּא
 יִתְרוֹ חֲמוֹ מוֹסִי . וּבְנִיה וּזוּגְתָהָ אֵלֵיהָ . אִי
 אֲדַבֵּר . אֲדִי הוּא נְאוּל תָּם אֲדִי גַבֵּל אֵלֵהָ :
 וַיֹּאמֶר אֶל־מֹשֶׁה אֲנִי חֲתַנְךָ יִתְרוֹ בָּא
 אֵלֶיךָ וְאִשְׁתֶּךָ וְשְׁנֵי בָנֶיהָ עִמָּה : וַאֲמַר
 לְמֹשֶׁה . אָנָּא . חֲמוּךְ יִתְרוֹ אֶתִּי לִזְוֵת .
 וְאַתְתֶּךָ . וְתֵרִין פִּנְהָא עִמָּה : פִּבְעֵת בְּמִן
 הָאֵל לְמוֹסִי עֵנָה . אָנָּא חֲמוּךְ יִתְרוֹ גַּאֵ
 אֲדִיךָ . וּזוּגְתֶךָ וְאַבְנִיָּהָא מַעְהָא : וַיֵּצֵא מֹשֶׁה
 לְקִבְרָאֵת חֲתָנֹו וַיִּשְׁתַּחֲוֶוּ וַיִּשְׁקְלוּ וַיִּשְׂאֲלוּ
 אִישׁ־לְרַעְיָהוּ לְשָׁלוֹם וַיָּבֵאוּ הָאֱלֹהִים :
 וְנִפְקַ מֹשֶׁה לְקַדְמוֹת חֲמוּהִי . וּסְגִיד וְנִשְׁיַק
 לִיהָ . וְשִׂאֲלוּ גַבֵּר לְחֲבֵרִיהָ לְשָׁלוֹם . וְעֵאלוּ
 לְמִשְׁכַּנָּא : פִּכְרַג מוֹסִי יִתְלַקֵּא חֲמוּהָ .
 וּסְגִיד תָּם קְבֵלָהָ . וּסְאֵל כֵּל אֲמַר עֵן
 סְלֵאמָה צִאֲחֵבָהָ . וּדְכֵלָא אֲדִי אֲלֵכְבָּא :
 וַיִּסְפֹּר מֹשֶׁה לְחֲתָנֹו אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה
 יְהוָה לְפְרַעֲיָה וּלְמִצְרַיִם עַל אֹדֶת יִשְׂרָאֵל
 אֵת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מָצְאתֶם בְּדַרְךְ
 וַיִּצְלַם יְהוָה : וְאַשְׁתַּעִי מֹשֶׁה לְחֲמוּהִי .
 יֵת כֵּל דְעֵבֶד יי לְפְרַעֲיָה וּלְמִצְרַאִי . עַל
 עֵיֶסֶק יִשְׂרָאֵל . יֵת כֵּל עֲקֵתָא דְאַשְׁבַּחְתַּנּוֹן
 בְּאֹרְחָא . וְשִׁזְיִבְנֹון יי : פִּקְץ מוֹסִי עֲלִי
 חֲמוּהָ . גַּמִּיעַ מָא בַּעַד אֵלֵה בְּפְרַעֲיוֹן
 וְאַלְמִצְרַיִן . בְּסַבֵּב בְּנֵי אֲסֵרַאִיל . וְגַמִּיעַ
 אֲלִמְצִיבָה אֲרִי גַּאֲתָהֶם פִּי אֲמַרִיק .
 וְכִלְצַהֶם אֵלֵה : א) וַיַּחַד יִתְרוֹ עַל כָּל־

המורה

יב שמות (כתר תורה)

הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר-עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
הֲצִילוּ מִיַּד מִצְרַיִם: וְחָדִי יִתְרוֹ. עַל כֵּן
סָבְתָא. דַּעֲבַד יי' לְיִשְׂרָאֵל. דְּשִׁיזִיבְנִין
מִיַּד מִצְרַיִם: פֶּסֶד יִתְרוֹ. בְּגִמְעָה
אֶלְכִיר. אֲדִי צִנְעָה אֵלֶּה לְבִנֵי
אִסְרָאִיל. וְכִלְצַחֵם מִן יַד אֶלְמִצְרַיִם:
וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ בְּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר הֲצִיל אֶתְכֶם
מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד פְּרַעֲהַ אֲשֶׁר הֲצִיל אֶת־
הָעָם מִפֶּתַח יַד־מִצְרַיִם: וַאֲמַר יִתְרוֹ.
בְּרוּךְ יי'. דְּשִׁיזִיב יִתְכוּן. מִיַּד מִצְרַיִם
וּמִיַּד פְּרַעֲהַ. דְּשִׁיזִיב יִתְעַמָּא. מִתְחַת
מִרְוֹת מִצְרַיִם: וְקֹאֵל יִתְרוֹ. תְּבֵאֲרֵךְ
אֵלֶּה. אֲדִי כִלְצַחֵם. מִן יַד אֶלְמִצְרַיִם וּמִן
יַד פְּרַעֲוֹן. אֲדִי כִלְצַחֵם אֶלְקֹם. מִן תְּחַת
נֶקֶד אֶלְמִצְרַיִם: עֵתָּה יִדְעָתִי כִּי־יִגְדֹּל
יְהוָה מִכִּלְהֵאֱלֹהִים כִּי בִדְבַר אֲשֶׁר זָדוּ
עֲלֵיהֶם: כַּעַן יִדְעָנָא. אֲרִי רַב יי' וְלִית
אֱלֹהֵי בְרַ מְנִיָּה. אֲרִי בְּפִתְגָמָא. דְּחִשְׁבֵנו
מִצְרַיִם לְמִדָּן יִתְיִשְׂרָאֵל בֵּיה דְּנִינִין:
אֵלֶּיךָ עֹלְמָת. אֵן אֵלֶּה אֲכַבֵּר מִן גִּמְעָה
אֶלְמִעֲבֹדָתָא. אֲדִי עֲאֲבָהֶם בִּלְאִמֵּר.
אֲדִי אֶתְקַחוּ בַּה עֲלֵיהֶם: וַיִּקַּח יִתְרוֹ
חֵתָן מֹשֶׁה עִלָּה וּזְבָחִים לֵאלֹהִים וַיָּבֵא
אֲהֲרֹן וְכָל זִמְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכֹל לֶחֶם עִם־
חֵתָן מֹשֶׁה לְפָנֵי הָאֱלֹהִים: וְקָרִיב. יִתְרוֹ
חֲמוּהִי דְּמֹשֶׁה. עֲלוֹן וְנִכְסֵת קוֹדֶשֶׁן קָדֶם
יי'. וְאַתָּא אֲהֲרֹן. וְכָל סְבִי יִשְׂרָאֵל. לְמִיכַל
לְחֵמָא. עִם חֲמוּהִי דְּמֹשֶׁה קָדֶם יי':
וְקָדֶם יִתְרוֹ חֲמוּמוֹסִי. צוֹאֲעֵדָא וְדִבְאִיתָא
לְלֵה. פְּנֵי הָרוּן. וְגִמְעָה שִׁיזֵךְ בְּנֵי
אִסְרָאִיל. לִיאֲכִלוּ מֵעַה טַעֲמָא בֵּין יַדֵּי
אֵלֶּה: וַיְהִי מִמְּחֻרְתָּא וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה לְשֹׁפֵט
אֶת־הָעָם וַיַּעֲמֵד הָעָם עִלְיֵי־מֹשֶׁה מִן־
הַבֶּקֶר עַד־הָעֶרֶב: וְהוּא בִּיזְמָא דְּבִתְרוּהִי.
וַיְתִיב מֹשֶׁה לְמִדָּן יִתְעַמָּא. וְקָם עַמָּא
עֲזוּוּהִי דְּמֹשֶׁה. מִן צִפְרָא עַד רְמֵשָׂא:
פִּלְמָא כֹּאן מִן גַּד. וְקָם מוֹסִי לִזְחֹכֶם
לְאֶלְקֹם. וְזִקְף אֶלְקֹם אֲמָמָה. מִן
אֶלְגָּדָא אֲרִי אֶרְעֵשָׂא: וַיֵּרָא חֵתָן מֹשֶׁה

ב

את כִּלְאֲשֶׁר־הוּא עָשָׂה לְעָם וַיֹּאמֶר
מִה־הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָתָּה עָשָׂה לְעָם
מִדּוּעַ אָתָּה יוֹשֵׁב לְבִדָּךְ וְכִלְהָעָם נֹצֵב
עֲלֶיךָ מִן־בֶּקֶר עַד־עֶרֶב: וְחֹזֵא חֲמוּהִי
דְּמֹשֶׁה. יִתְ כֵּן דְּהוּא עֲבִיד לְעַמָּא. וַאֲמַר.
מָא פִּתְגָמָא הָדִין דְּאַתְּ עֲבִיד לְעַמָּא.
מִדָּן. אֵת יְתִיב בְּלַחֲדָךְ. וְכֵן עַמָּא.
קִימִין עֲלוֹךְ מִן צִפְרָא עַד רְמֵשָׂא: פִּרְאָא
חֲמוּה. גִּמְעָה מָא הוּ צִאנְעָה בִּלְקוּם.
פִּקְאֵל. מָא הוּא אֲמַר אֲדִי אַנְתְּ צִאנְעָה
בִּלְקוּם. מָא בִּלְאֵךְ אַנְתְּ נָאִם וְחֲדָךְ.
וְגִמְעָה אֶלְקוּם. וְאֶקְפִּין אֲמָמָךְ מִן אֶלְגָּדָא
אֲרִי אֶרְעֵשָׂא: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֵתָנוּ כִּי
יָבֵא אֲלֵי הָעָם לְדַרְשׁ אֱלֹהִים: וַאֲמַר
מֹשֶׁה לְחֲמוּהִי. אֲרִי אֶתָּן לְוֹתִי. עַמָּא
לְמִתְבַּע אֲוִלְפִין מִן קָדֶם יי': קֹאֵל לֵה.
אֲדִי גֵאֵו אֲרִי. אֶלְקוּם יִטְלִבוּן אֲמַר אֵלֶּה:
כִּי־יְהִי לְהֵם דְּבַר בָּא אֲלֵי וְשִׁפְטֵתִי בֵּין
אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת־חֲקֵי הָאֱלֹהִים
וְאֶת־תּוֹרֹתֵינוּ: כִּי הֵן לְהוֹן דִּינָא אֶתָּן
לְוֹתִי. וְדִאֲנֵנָא. בֵּין גּוֹבְרָא וּבֵין חֲבֵרָה.
וּמִהוֹדַעְנָא לְהוֹן. יִתְ קִימֵיָא דִּי־וִית
אֲוִרִיתִיָּה: אֵן כֹּאנְת לְהֵם כְּצוּמָה גֵאֵו
אִי. חֲכֵמַת בֵּין אֶרְגֵל וְצִאחֲבָה. וְעִרְפֵתָהֶם
רְסוּם אֵלֶּה וּשְׂרָאִיעָה: וַיֹּאמֶר חֵתָן מֹשֶׁה
אֲלֵינוּ לֹא־טוֹב הַדְּבָר אֲשֶׁר אָתָּה עָשָׂה:
וַאֲמַר. חֲמוּהִי דְּמֹשֶׁה לֵּיה. לֹא תִקֹּן
פִּתְגָמָא. דְּאַתְּ עֲבִיד: קֹאֵל לֵה חֲמוּה.
לִים אֶלְאֲעֵלָה הוּא אֶלְאֲמַר. אֲדִי אַנְתְּ
צִאנְעָה: נְכֵל תִּבְל גַּם־אַתָּה גַּם־הָעָם
הַזֶּה אֲשֶׁר עַמָּךְ כִּי־כִבֵּד מִפְּנֵי הַדְּבָר לֹא־
תוֹכֵל עֲשֹׂהוּ לְבִדָּךְ: מִלְּאָה תִלְאֵי. אֶף
אַתָּה. אֶף עַמָּא הָדִין דְּעַמָּךְ. אֲרִי יִקִּיר
מִנְךָ פִּתְגָמָא. לֹא תִפּוֹל לְמַעַבְדֵיהִי
בְּלַחֲדָךְ: כִּלְאֵא תִכְל. אַנְתְּ וְאֶלְקוּם אֲדִי
מֵעַד. לֹאֵן אֶלְאֲמַר תִּקִּיר עֲלֶיךָ.
וְלֹא תִשִּׁיק אֵן תִּצְנַעָה וְחֲדָךְ:
עֵתָּה שְׁמַע בְּקִלִּי אִיעֲצָךְ וַיְהִי אֱלֹהִים
עַמָּךְ הִיָּה אָתָּה לְעָם מוֹל הָאֱלֹהִים

חלק הדקדוק. א) ויחד יתרו. כתב ר"י כי הוא משקל וישב ישמעאל. ומפני שהח"ת גרונית נפתחה. והראיה כי הדלת
דגישה ושוואית. עיין בחלק הדקדוק [ר"ב: ב] ויהי ממחרת. בא בקמץ ובח"ו שלא בסמיכות [ר"ב: ב]:

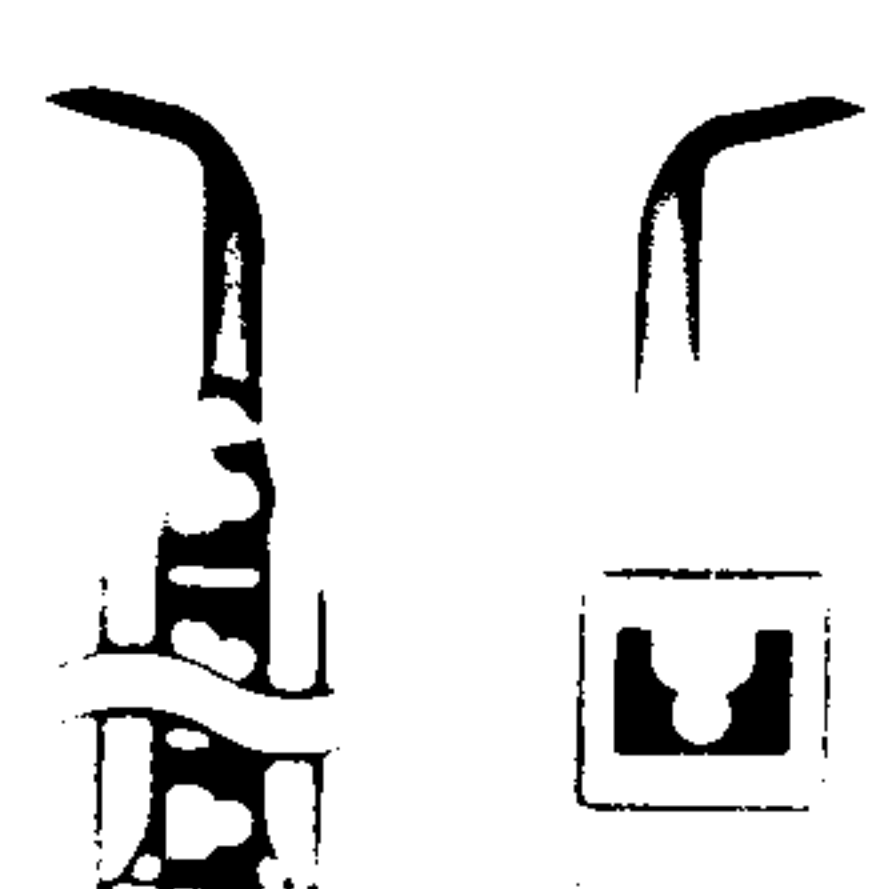
והבאת אתה את הדיברים אליהם :
 בען. קביל מני אמלכנך. ויהי מימרא דיי
 בסעךך. הוי את לעמא. תבע אולפן מן
 קדם יי. ותהי מיתי את. ית פתגמא
 לקדם יי: אלאן. אקבל מני מא אשר
 בה עדיך. ויכון אלה מעך. כון את
 לאלקום מן גהה' אלה. תרפע אמורהם
 אליה: והזהרתה אתהם אתי החקים
 ואת התורת והודעת להם את הדרך
 ילכו בה ואת המעשה אשר ישון:
 ותזהר יתהון. ית קימא וית אורייתא.
 ותהודע להון. ית אורחא דיתכון בה.
 וית עובדא דיעבדון: ותנדרהם עלי
 ארסום ואשראיע. ותערפהם אמריק
 אדי יסלכון פיה. וארעמל אדי יעמלונה:
 ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי
 אלהים אנשי אמת שנאי בצע ושמת
 עדהם שרי אלפים שרי מאות שרי
 חמשים ושרי עשרת: ואת תחזי מכל
 עמא. גוברין דחילא דחילא דיי. גוברין
 דקשטוהסנן לקבלא ממון. ותמני עדיהון.
 רבני אלפי רבני מאותא. רבני חמשין
 ורבני עשוריייתא: ואת פאנצר מן
 גמיע אלקום. אנאם דוי חיל אתקיא
 אלה. דוי חק שאניי אטמע. וזלי עליהם.
 רויסא ארוף ומיין. וכמסין ועשאראת:
 ושפטו אתי העם בכל עת והיה פל'
 הדבר הגדל יביאו אליך וכלי הדבר
 הקטן ישפטוהם והקל מעליך ונשאו
 אתך: ודיננו ית עמא בכל עדין. ויהי פל'
 פתגם רב ייתון לותך. וכל פתגם זעיר
 ידיננו אנון. וייקרון מנה. ויסוברון עמך:
 פיהכמון פי מא בין אלקום פי כל וקת.
 ויכון כל אמר עצים ידפעונה אליך. וכל
 אמר צגיר יחכמון פיה הם. וכפף ען
 נפסך. ויחתמלון מעך: אם אתי הדבר
 הזה תעשה וצוה אלהים ויכלת עמד וגם
 פלי העם הזה עלי מקמו יבא בשלום:
 אם ית פתגמא הדין תעביר. ויפקרנה

יי. ותפול למקם. ואף פל עמא הדין.
 על אתריה יהי בשלום: או את צנעת
 הדא אלאמר. ואמרך אלה בה.
 אטקת אלאקאם. ואיצא נמיע הדא
 אלקום. אדי מוצעה יציר בסלאם:
 וישמע משה לקול חתנו ויעש פל אשר
 אמר: וקביל משה למימר חמוהי. ועבד.
 פל דאמר: פקבל מוסי' מן חמוה. וצנע
 גמיע מא אמרה: ויבחר משה אנשי חיל
 מכל ישראל ויתן אתם ראשים עליהם
 שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים
 ושרי עשרת: ובחר משה גוברין דחילא
 מכל ישראל. ומני יתהון. רישין על עמא.
 רבני אלפי רבני מאותא. רבני חמשין
 ורבני עשוריייתא: פאכתאר מוסי' אנאם
 דוי חיל מן גמיע אל אסראיל. וולאהם
 רויסא עליהם. רויסא ארוף ומיין. וכמסין
 ועשאראת: ושפטו אתי העם בכל עת
 אתי הדבר הקשה יביאו אלי משה וכל'
 הדבר הקטן ישפטוהם: ודיננו ית
 עמא בכל עדין ית פתגם קשי מיתן קות
 משה. וכל פתגם זעיר דיננו אנון: וצארו
 יחכמו פי מא בין אלקום פי כל וקת.
 כל אמר צעב ידפעונה אדי מוסי'. וכל
 אמר צגיר יחכמון פיה הם: וישלח משה
 אתי חתנו ויקך לו אל ארצו: ושלח
 משה ית חמוהי. ואזל ליה לארעיה:
 פאטק מוסי' חמוה. ומצא לה אדי
 בדרה:

פ

בחדש השלישי לצאת בני ישראל
 מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני:
 בירחא תליתאה. למפק בני ישראל
 מארעא דמצרים. ביוםא הדין. אתו
 למדברא דסיני: פי אשר אתאת.
 לברוג בני אסראיל מן בלד מצר. פי
 דאך אליום. גאו אדי ברייה סיני:
 ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו
 במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר:
 ונטלו מרפידים. ואתו למדברא דסיני.

חלק הדרוק. ג) וכל הדבר הקטן ישפטוהם. תיבת ישפטו מלרע וכ"ה בכל התיגאן וכ"כ הר"מ לונזאנו ז"ל וכ"כ מהרי"ב
 שהטרחא בטי"ת וכמוה לא תעבורי מזה וכן עוצו עצה ותופר. עוצו ודברו. עיין בחלק הדרוק עכ"ל:

וישרו במדברא. וישרא תפון ישראל לקביל
 טורא: אך רחלו מן רפידים. וגאו אל'י
 ברייה סיני. ונזלו פי אלבר. ונזל תם
 אסראיל. חרא אנבל: ומשה עלה אל'
 האלהים ויקרא אליו יהוה מן ההר לאמר
 פה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל:
 ומשה סליק לקדם יי. וקרא ליה יי מן
 טורא למימר. בדרנן (בני בדין) תימר לבית
 יעקב. ותחוי לבני ישראל: ומוסי' צעד
 אל'י אלה. ונאדאה אלה מן אנבל
 קאילא. כרא קוד לאי יעקוב. ואנבר
 בני אסראיל: אתם ראיתם אשר עשיתי
 למצרים ואשא אתכם על פני נשרים
 ואבא אתכם אל'י: אתון חזותון. העבדות
 למצראי. ונטיולית יתכון פד על גרפי
 נשרין. וקריבית יתכון לפולחני: אנתם
 שאהרתם. מא צנעת באמצרון.
 וחמרתכם שביה עלי אנחה' אנסור.
 ואתית בכם אל'י גבלי הדא: ועתה אם'
 שמוע תשמעו בקלי ושמרתם את'
 בדיתי ודויתם לי סגרה מבריהעמים כי
 ה' קי פליהארץ: וכען. אם קבלא תקבלון
 למימרי. ותטרון ית קמי. ותהון קדמי
 חביבין מכל עממא. ארי די לי כל ארעא:
 ואראן אן קבלתם אמרי. וחפצתם
 עהדי. בנתם לי כאצה מן גמיע
 אשעוב. עלי אן לי גמיע אלעאדם:
 ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש
 אלה הדברים אשר תדבר אל' בני
 ישראל: ואתון תהון קדמי. מלכין כהנין
 ועם קדיש. אל'ין פתגמא. התמליל עם
 בני ישראל: ואנתם תכוני לי. מדוך
 איימה ושעבא מקדסא. הוא אכלראם.
 אדי תקולה לבני אסראיל: ויבא משה
 ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את
 פליהדברים האלה אשר צוהו יהוה:
 ואתא משה. וקרא לסבי עמא. וסדר
 קדמיהון. ית כל פתגמא האל'ין. דפקדיה

ה

ד

יי: פגא מוסי'. ודעא בשיוך אלקום.
 ותלא עליהם גמיע הוא אכלראם. אדי
 אמרה אלה בה: ויעניו כל העם יחדו
 ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה וישב
 משה את דברי העם אל' יהוה: ואתיבו
 כל עמא פחדא ואמרו. כל דמליל יי
 נעביד. ואתיב משה. ית פתגמי עמא
 לקדם יי: פאנאבוה גמיעו אלקום אנמעין
 וקאלו. גמיע מא קאר אלה נצנעה. פרד
 מוסי' כלאמהם אל'י אלה: ויאמר יהוה
 אל' משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן
 בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם'
 בך יאמינו לעולם ויגד משה את דברי
 העם אל' יהוה: ואמר יי למשה. הא
 אנא. מתגלי קך בעיבא העננא. בדי.
 די שמע עמא במלכותי עמך. ואף בך
 יאמינו לעדם. וחוי משה. ית פתגמי
 עמא לקדם יי: חין קאר אלה לה. האנא
 מתגלי קך בגמאם מן סחאבי. לכי יסמע
 אלקום מכאטבתי קך. וליומנו בך אבדא
 אל'י אדהר. פאנבר מוסי' בכראם אלקום
 אלה: ויאמר יהוה אל' משה קך אל' העם
 וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלתם:
 ואמר יי למשה אייזל לות עמא. ותזמיננון
 זמא דין ומחר. ויתורון לבושיהון: פקאל
 אלה לה אמין אל'י אלקום. וטהרהם
 אדיום ואלגדאה. ויגסלו תיאבהם: והיו
 נכנים ליום השלישי ב'ו ביום השלישי
 ירד יהוה לעיני כל העם על ההר סיני:
 ויהון זמינין לזמא תליתאה. ארי בזמא
 תליתאה. מתגלי יי. לעיני כל עמא על
 טורא דסיני: ויכוננו מסתעדין לאריום
 אתאת. לאן פיה יתגלא אלה. בהצרתהם
 עלי גבל סיני: והגבלת את העם סביב
 לאמר השמרו לכם עלות בהר ונגע
 בקצהו פליהנגע בהר מות יומת:
 ותתחיים ית עמא סחור סחור למימר.
 אסתמרו לכון. מלמסק במורא ולמקרב

חלק הדקדוק (ד) ותגיד לבני ישראל. בצירי וביו"ד [מהר"ב]: (ה) ויאמר ה' אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן בקידושין
 פ"ק דף ל' כי אתא רב אחא בר אדא אמר במערבא פסקי ליה להאי קרא לתלתא פסוקי [מהר"ב]: (ו) וקדשתם היום ומחר. בקצת תיגאן
 הטפחא בתיבת היום. ובקצת תיגאן מודוקקים הטפחא בתיבת וקדשתם. ותיבת היום בשופר:

בסופיה. כל דיקרב בטורא אתקמלא
 יתקטיד: ותכם אלקום הואיה וקול
 להם. אחדרו לכם. מן אצודו ארי אנבל
 ואדנו מן טרפה. כל מן דנא בה
 פליקתל קתלא: לא יתנע בו יד פי
 סקול יפקל או ירה ירה אסיפהמה אסי
 איש לא יהיה במשך היבל המה יערו
 בהר: לא תקרב פיה יד. ארי אתרנמא
 יתרנים או אשתדאה ישתדי. אם בעירא
 אם אנשא לא יתקיים. במיגד שופרא.
 אנון מירשן למסק בטורא: מן חית לא
 תמסה יד. אלא ירגם פיה רגמא או
 ינשב פיה נשאבא. בהימה כאן או
 אנסאנא לא יחיא. פאלא צרב באלבוק.
 גאיו להם אן יצעדו ארי אנבל: וירד
 משה מן ההר אל העם ויקדש את העם
 ויכבסו שמלתם: ונתת משה. מן טורא
 דות עמא. וזמין ית עמא. והורו לבושיהון:
 פנול מוסי. מן אנבל ארי אלקום.
 וטהרהם. וגסלו תיאבהם: ויאמר ארי
 העם היו נכונים לשלשת ימים אריתנשו
 א-אשה: ואמר לעמא. הו זמנין דתלתא
 יזמין. לא תקרבון לצד (כ"ג לציד) אתתא:
 וקאל להם. כונו מסתעדין דתלאתה
 איאם. לא תקארבו אמראה: ויהי ביום
 השלישי בהית הבקר ויהי קלת וברקים
 וענן כבד על ההר וקל שפר חזק מאד
 ויחרד פד העם אשר בפחנה: והוה
 ביזמא תליתאה במהוי צפרא. והוה
 קליו וברקין. ועננא תקיף על טורא.
 וקל שופרא תקיף לחדא. וזע כל עמא
 דבמשריתא: ולמא כאן פי אליום
 אתאת באנדאה. באנת אצואת וברוק.
 וגמאם עצים עלי אנבל. וצות בוק
 שדיד גדא. פפוע (כ"ג פועג) גמיע אקום
 אדי פי אלעסבר: ויצא משה את העם
 דקראת האלהים מן הפחנה ויתיצבו
 בתחתית ההר: ואפיק משה ית עמא.
 דקדמות מימרא די מן משריתא.

ואתעתהו בשפולי טורא: פאכרג מוסי
 אלקום. ליתלקו אמר אלה מן אלעסבר.
 פוקפו אספר אנבל: והר סיני (עשן
 פלו מפני אשר ירד עליו יהוה באש
 ויעל עשנו בעשן הכבשן ויחרד כל
 ההר מאד: וטורא דיסיני תנן פוליה.
 מן קדם. דאתגלי ערוהי. יי באישתא.
 וסליק תנניה פתננא דאתונא. וזע כל
 טורא לחדא: וגבל סיני מתדכן כלה. מן
 קבל מא תגלא עליה אלה באנאר. וצעד
 דכאנה כדכאן אלאתון. ותזעזע אנבל
 גדא: ויהי קול השפר הולך וחזק מאד
 משה ידבר והאלהים יעננו בקול: והוה
 קל שופרא. אויל ותקיף לחדא. משה
 ממליד. ומן קדם יי מתעני ליה בקר:
 וכאן צות אבוק. כל מאמר אשתד גדא.
 מוסי יתכלם. ואלה יגיבה בצות: וירד
 יהוה על ההר סיני ארי ראש ההר ויקרא
 יהוה למשה ארי ראש ההר ויעל משה:
 ואתגלי יי. על טורא דיסיני לריש טורא.
 יקרא יי למשה. לריש טורא וסליק
 משה: אד תגלא אלה. עלי גבל סיני
 ארי ראסה. פנאדא כמוסי מן ראסה
 וצעד: ויאמר יהוה ארי משה רד הער
 בעם פד יתרוסו אל יהוה דראות וגפל
 מפני רב: ואמר יי למשה. חות אסהיד
 בעמא. דלמא יפנרון קדם יי למחוי.
 ויפול מנהון סיני: וקאל לה אלה. אנול
 נאשר אלקום. כלא יהגמו ארי נור אלה
 פינצרו. ויקע מנהם כתירין: וגם
 הפהנים הנגשים ארי יהוה יתקדשו פד
 יפרץ בהם יהוה: ואף פהניא. דקריבין
 לשמשא קדם יי יתקדשון. דלמא
 יקטול פהון יי: ואיצא אלאימה.
 אלמקרבין ארי נור אלה יתקדסו. ללא
 יתלם מנהם אלה: ויאמר משה ארי יהוה
 לא ייובל העם לעלת אל ההר סיני פי
 אתה העדתה בנו לאמר הנבל את ההר
 וקדשתו: ואמר משה קדם יי. לא יפול

חלק הדקדוק: ז) עשן כולו. כולו פועל עבר כי חציו קמץ וחציו פתח. מהר"ב: יג שמה (כתר תורה)

עמא

עָמָא . לְמַסַּק לְמִוְרָא דְסִינֵי . אֲרִי אֵת .
 אִסְהִידֵת בְּנָא לְמִימַר . תַּחֲסִים יֵת מִוְרָא
 וְקִדְיֵשׁוּי : פְּקַאל מוּסִי לְלֵה . לֹא יִשְׁיֵק
 אֲדַקוּם . אֲצַעוּד אֲרִי גַבְר סִינֵי . לֹאנְךָ
 נִאֲשַׁדְתְּנָא וְקִלְת . תַּכֶּם אַגְבַּל וְקִדְסָה :
 וַיֹּאמֶר אֲלֵינוּ יְהוָה קְדִי־רַד וְעִלִּית אֵתְהָ
 וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם אֲלֵי־יְהוָה
 לְעֵלֶת אֲלֵי־יְהוָה פְּנֵי־פְרִיזֵיבָם : וַאֲמַר לִיהִי
 " אִיזִיד חוֹת . וְתַסַּק אֵת וְאַהֲרֹן עִמָּךְ .
 וְכִתְנִיָּא וְעָמָא . לֹא יִפְגְּרוּן . לְמַסַּק קְדָם
 " דְלִמָּא יִקְטִיד בְּהוֹן : קַאל לֵה אִמְיָן
 אַנְזֵל . וְאַצְעֵד אַנְת וְהָרוּן מַעַד . וְאַלְאִימָה
 וְסִאִיר אֲדַקוּם . לֹא יְהַגְמוּ . לְאֲצַעוּד אֲרִי
 נוֹר אֵלֵה לֹלֵא יֵתְלֵם מִנְהֵם : וַיִּרַד מֹשֶׁה
 אֲלֵי־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם : וְנַחַת מֹשֶׁה לְוֹת
 עָמָא . וַאֲמַר קְהוֹן : פְּנִזֵּד מוּסִי אֲרִי
 אֲדַקוּם . וְקַאל לְהֵם דְאֵךְ : ס וַיִּדְבֵּר
 אֱלֹהִים אֵת פְּלִי־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאֹמֶר :
 וּמְלִיד " . יֵת בַּל פְּתִגְמִיָּא הָאֵלֵינוּ לְמִימַר :
 הֵם כְּלֵם אֵלֵה . בְּגַמִּיעַ הִדָּא אֲלִכְלֵאִם
 קִאִירָא : ס אֲנִכֵי יְהוָה אֲדַהֲדֵךְ
 אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
 עַבְדִּים : אֲנָא " אֲדַהֲדֵךְ . דְאִפִּיקְתָּךְ .
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוֹתָא : אֲנָא
 אֵלֵה רַבְךָ . אֲדִי אֲכַרְנַתְךָ . מִן בְּלַד מִצְרַיִם
 מִן בֵּית אַעֲבוּדִיָּה : לֹא יְהִי לְךָ אֱלֹהִים
 אֲחֵרִים עַד־פְּנֵי לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פִּסְלוֹ וְכִלְיֵי
 תְמוֹנָה אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
 מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בְּמַיִם מִתַּחַת לְאֶרֶץ לֹא־
 תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנִכֵי
 יְהוָה אֲלֵהֶיךָ אֲלֵי־קְנָא פִקְדַּע עוֹן אֲבֹת עַד־
 בְּנֵים עַד־שְׁלֹשִׁים וְעַל־רִבְעִים לְשִׁנְאִי
 וְעָשָׂה חֶמֶד לְאֲלֹפִים לְאַהֲבֵי וּלְשִׁמְרֵי
 מִצְוֹתַי : לֹא יְהוִי לְךָ אֱלֹהֵי אַחֲרֹן בְּרַ מִנִּי .
 לֹא תַעֲבִיד לְךָ צִלָּם וְכֵל דְמוּ . דְבִשְׁמִיָּא
 מְדַעִילָא וְדְבִאֲרַעָא מְדַרַע . וְדְבִמִּיָּא
 מְדַרַע לְאֲרַעָא . לֹא תִסְגֹּד לְהוֹן וְלֹא
 תִפְלַחֲנִין . אֲרִי אֲנָא . " אֲדַהֲדֵךְ אֵל קְנָא .
 מִסַּעַר . חוֹבֵי אֲבֹהֵן עַל בְּנֵין מְרַדִּין . עַד

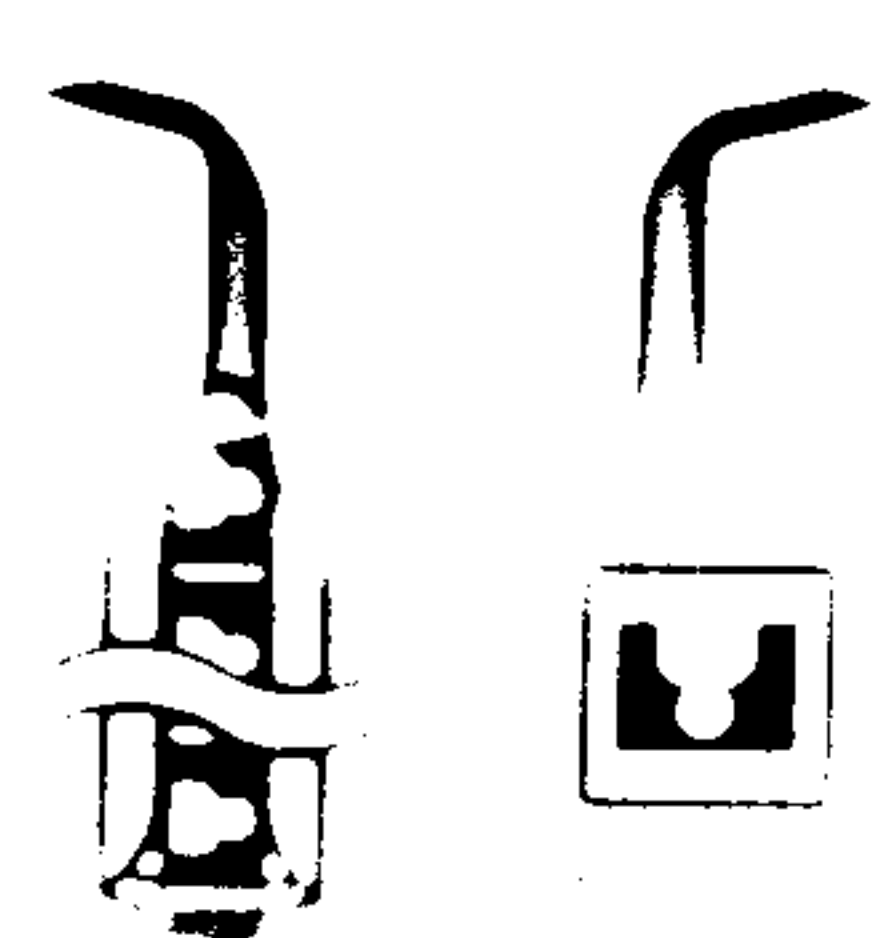
דֵּר תְּלִיתַי וְעַד דֵּר רְבִיעַי לְסַנְאֵי . בְּר
 מִשְׁלֵמִין בְּנִיָּא לְמַחֲטֵי בְּתַר אֲבֵה־תְּהוֹן .
 וְעַבִּיד טִיבֵי לְאֲלֵפֵי דְרִין . לְרַחֲמֵי וּלְנִטְרֵי
 פְּקִידֵי : לֹא יִכּוֹן לְךָ מִעֲבוּד אֲכַר מִן דְּוִנֵי .
 לֹא תַצְנַע לְךָ פִּסְלָא וְלֹא שִׁבְחָא . מִמָּא
 פִּי אִסְמָא פִּי אֲרַעְרוּ . וּמִמָּא פִּי אֲרַאֲרֵךְ
 פִּי אִסְפַּל . וּמִמָּא פִּי אֲלִמָּא תַחַת אֲרַאֲרֵעֵי .
 לֹא תִסְגֹּד לְהָא וְלֹא תַעֲבֹדָהָ . לֹאנִי
 אֵלֵה רַבְךָ אִמָּיִק אֲלִמְעֵאֲקַב . מִטְּאֲרַב
 בְּדִנּוּב אֲרַאֲבָא מַע אֲלִבְנִין . וְאַתּוֹאֲת
 וְאַרְוֹאֲבַע לְשִׁאֲנֵי . וְצִאֲנַע אֲאַחֲסָאן לְאוּף .
 מִן מַחֲבִי וְחֵאֲפִצִי וְצִאֲיָא : ס לֹא
 תִשָּׂא אֵת־שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ (ח) לְשׁוֹא פִי
 לֹא יִנְקֶה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֵת־שְׁמוֹ
 לְשׁוֹא : לֹא תִימֵי . בְּשִׁמָּא דִּי אֲדַהֲדֵךְ
 לְמַנְנָא . אֲרִי לֹא יִזְבִּי " . יֵת . דִּיִּמִי
 בְּשִׁמִּיָּה לְשִׁקְרָא : לֹא תַחֲדַף בְּאַסֵּם אֵלֵה
 רַבְךָ בְּאַטְלָא . לֹאן אֵלֵה לֹא יִבְרִי . מִן
 יַחֲדַף־בְּאַסְמָה בְּאַטְלָא : פ
 זְכוֹר אֵת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ שֵׁשֶׁת יָמִים
 תַּעֲבֹד וְעֵשִׂית " כְּלִי־מְלֶאכֶתְךָ וְיוֹם
 הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה
 כְּלִי־מְלֶאכֶה אֵתְהָ וּבְנִדְיֵי־וּבִתְךָ עַבְדְּךָ
 וְאַמְתְּךָ וּבְהִמְתְּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרֶיךָ כִּי
 שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֵת־הַשָּׁמַיִם וְאֵת־
 הָאָרֶץ אֵת־יְהִים וְאֵת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיִּנַּח
 בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַד־כֵּן בְּרַךְ יְהוָה אֵת־יוֹם
 הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ : הוּי דְכִיר יֵת יוֹמָא
 דְשַׁבְּתָא לְקַדְּשׁוֹתֶיהָ . שְׁתָּא יוֹמִין הַפְּלַח
 וְתַעֲבִיד כָּל עַבְדֵיךָ . וַיּוֹמַר שְׁבִיעָאָה .
 שַׁבְּתָא קְדָם " אֲדַהֲדֵךְ . לֹא תַעֲבִיד כָּל
 עַבְדֵיךָ . אֵת וּבְרַךְ וּבְרַתְךָ . עַבְדְּךָ וְאַמְתְּךָ
 וּבְעִירְךָ . וּגְיִוְרְךָ דְבְּקִרְוֶךָ . אֲרִי שְׁתָּא יוֹמִין
 עַבְד " יֵת שְׁמִיָּא וַיֵּת אֲרַעָא . יֵת יוֹמָא
 וַיֵּת כָּל דְּבַחוֹן . וְנַח בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה . עַל
 כֵּן בְּרִיךְ " . יֵת יוֹמָא דְשַׁבְּתָא וְקַדְּשִׁיהָ :
 אֲדַכֵּר יוֹם אִסְבַּת וְקִדְסָה . סַתְּהָ אִיאִם
 תַעֲמַל וְתַצְנַע גַּמִּיעַ צְנַאֲיַעַךְ . וְאַדִּיוֹם
 אִסְאֲבַע . סַבַּת לְלֵה רַבְךָ . לֹא תַצְנַע שִׁיָּא

חלק הדקדוק (ח) לשוא האלף תמורת ה"א למד הפועל והונחה באלף חמא :

מִן אֲצִנְאִיעַ. אַנְתּוּ וְאֲבִנְךָ וְאֲבִנְתְּךָ. עֲבֹדְךָ
 וְאֲמַתְךָ וּבְהֵאִמְךָ. וְצִיִּפְךָ אֲדִי פִי מֵחֶלֶךְ.
 לֹאן אֱלֹהִים כִּלְקֵפִי סִתְהוּ אִיֹּאם אֲסַמְאֹוֹת
 וְאֲלֹאֲרִיץ. וְאֲלִבְחָאֵר וְגַמְיַע מֵא פִיֵּהָ.
 וְאֲרֹאֲהֵהָא פִי אֲלִיֹּזִים אֲסַאֲבַע. לְדֹאֲךָ
 בְּאֹרֶךְ אֱלֹהִים. פִּי יוֹם אֲסַבֵּת וְקֹדֶסֶהָ:
 ס בְּפֶד אֲתִי־אֲבִיךָ וְאֲתִי־אֲמִיךָ
 לְמַעַן יֵאָרְכְּבוּן יְמֵיךָ עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר־
 יְהוּה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ: יִקְרֵ יְת אֲבִיךָ וְיֵת
 אֲמִיךָ. בְּדִיל דִּי־יִרְכְּבוּן יוֹמֶךָ. עַל אֲרַעָא.
 דִּי־יִקְרֵהָ יְהִיב לְךָ: אֲכֹרֶם אֲבִיךָ וְאֲמִיךָ.
 לְכִי יִטוּל עֲמֹרְךָ. פִּי אֲלִבְרֵד. אֲדִי אֱלֹהִים
 רִבְךָ מֵעֲטִיד: ס לֹא תִרְצֶה: לֹא
 תִקְטוּל נֶפֶשׁ: לֹא תִקְתֵּל אֲנַפִּים: ס לֹא
 תִנְאַף: לֹא תִגְנוֹף: לֹא תִזְנוּן: ס לֹא
 תִגְנוֹב: לֹא תִגְנוֹב: לֹא תִסְרֹק: ס לֹא
 תִעֲנֶה בְרַעְדָּךָ עַד שֶׁקֶר: לֹא תִסְהִיד
 בְּחֵבְרֶךְ סְהִדוֹתָא דְשֶׁקֶרָא: לֹא תִשְׁהִיד
 עֲלִי צִאֲחֶבְךָ שֶׁהֵאֲרֵה בִּאֲטִלָּה: ס לֹא
 תִחַמֵּד בֵּית רַעְדָּךָ ס לֹא תִחַמֵּד אִשְׁתִּי
 רַעְדָּךָ וְעֵבְדוֹ וְאֲמִתּוֹ וְיִשׁוּרֵי וְחִמְרֵי וְכָל
 אֲשֶׁר לְרַעְדָּךָ: לֹא תִחַמֵּד בֵּית חֵבְרֶךָ. לֹא
 תִחַמֵּד אֶתֶּת חֵבְרֶךָ. וְעֵבְדִיָּה וְאֲמִתִּיָּה
 וְתוֹרִיָּה וְחִמְרִיָּה. וְכָל דְלִחֵבְרֶךָ: לֹא תִתְמֵן
 מִנּוּל צִאֲחֶבְךָ. לֹא תִתְמֵן זִוְגַתָּה. וְעֵבְדָּהָ
 וְאֲמַתָּה וְתוֹרָה וְחִמְאָרָה. וְגַמְיַע מֵאֵהָ: פ
 וּבְדִי־הָעַם רֹאִים אֲתִי־הַקִּילֵת וְאֲתִי־
 הַלְפִידֵם וְאֵת קוֹל הַשִּׁפְרָ וְאֲתִי־הַהֲרֵ עֵשֶׂן
 וְיִרְא הָעַם וְיִנְעוּ וְיַעֲמִדוּ מִרְחֹק: וְכָל עֲפִיָּה
 חֲזוֹן יְת קִלְיָאוֹת בְּעוֹרִיָּא. וְיֵת קִל שׁוֹפְרָא.
 וְיֵת טוֹרָא דְתַנְנָן. וְחִזָּא עֲפִיָּה וְזַעוּ. וְקַמּוּ
 מִרְחִיק: וְגַמְיַע אֲלִקוּם יִנְצְרוּן אֲלֹאֲצוֹאֵת
 וְאֲלִפְרָאִיר. וְצוֹת אֲרִבּוּק. וְאֲלִגְבֵּל
 מִתְדַכָּן. פִּלְמָא רֹאוּ דֹאֲךָ זַעגוּ. וְזַקְפוּ
 מִן בַּעֲיָד: וְיֹאמְרוּ אֲדִי־מִשֶׁה דְּבִר־אֲתָהָה
 עֲפִנּוּ וְנִשְׁמַעְהָ וְאֲדִי־דְבַר עֲפִנּוּ אֲלֹהִים
 פְּדִינָמוֹת: וְיֹאמְרוּ לְמִשֶׁה. מִלִּד אֶת
 עֲפִנָּא וְנִקְבִיר. וְדֹא יִתְמַלֵּל עֲפִנָּא. מִן
 קִדָּם יִי דְלִמָּא נְמוֹת: וְקִאֲלוּ לְמוֹסִי.

כִּלְמִנָּא אַנְתּוּ נִסְמַע מִנְךָ. וְלֹא יִכְלִמִּנָּא
 אֱלֹהִים כִּלְא נִהְלֵךְ: וְיֹאמֵר מִשֶׁה אֲלִי־הָעַם
 אֲלִי־תִירָאוּ כִּי לְבַעֲבוֹר (ט) נְסוּת אֲתִכֶּם בְּאֵ
 הָאֱלֹהִים וּבְעֵבוֹר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם
 לְבִלְתִּי תִחַמְּאוּ: וְיֹאמֵר מִשֶׁה לְעַפְיָא לֹא
 תִדְחִלוּן. אֲרִי. בְּדִיל לְנִסְפָּה יִתְכוּן.
 אֲתִגְלִי לְכוּן יִקְרָא דִּיִּי. וּבְדִיל דִּתְהִי
 דְחִלְתִּיָּה. עַל אֲפִיכוּן בְּדִיל דְלֹא תִחוּבוּן:
 פִּקְאֵר מוֹסִי לֹאֲלִקוּם לֹא תִכְאֲפוּ. פִּאֲן
 לְכִי יִמְתַּהֲנֶכֶם אֱלֹהִים. תִּגְלֹא לְכֶם נוֹר
 אֱלֹהִים. וְלְכִי תִכוּן תִּקוּתָהָ. פִּי קְלוּבְכֶם
 לֹא תִכְטוּן: וְיַעֲמֵד הָעַם מִרְחֹק וּמִשֶׁה
 נִגְשִׁי אֲלִי־הָעֵרְפֵּל אֲשֶׁר־שֵׁם הָאֱלֹהִים:
 וְקַם עֲפִיָּה מִרְחִיק. וּמִשֶׁה קָרִיב לְצִיד
 אֲמַסְתָּא. דִּתְמֵן יִקְרָא דִּיִּי: וְזַקְפֵּי אֲלִקוּם
 מִן בַּעֲיָד. וּמוֹסִי תִקְדָּם אֲרִי אֲצִנְאֵב.
 אֲלִדִּי תֵם נוֹר אֱלֹהִים: ס וְיֹאמֵר
 יְהוּה אֲדִי־מִשֶׁה בְּהָ תֹאמֵר אֲדִי־בְנֵי יִשְׂרָאֵל
 אַתֶּם רֹאִיתֶם בְּי מִן־הַשָּׁמַיִם דְּבִרְתִּי
 עֲפִיכֶם: וְיֹאמֵר יִי לְמִשֶׁה. פְּדִינָן תִּימֵר
 לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל. אֲהִיוּן חִיִּיתוּן. אֲדִי־מִן שְׁמַיָּא.
 מִלִּדִּית עֲפִיכוּן: פִּקְאֵר אֱלֹהִים לְמוֹסִי.
 כִּדָּא קוֹל לְבְנֵי אֲסִרָאִיר. אַנְתֶּם
 שִׁאֲהַדְתֶּם. אֲנִי מִן אֲסַמְאֲכִאֲטַבְתֶּכֶם:
 לֹא תַעֲשׂוּן אֶתִּי אֲלֹהִים כֶּסֶף וְאֲלֹהִים זָהָב
 לֹא תַעֲשׂוּן לְכֶם: לֹא תַעֲפִדוּן קִדְמִי.
 דְחִלְנָן דְכֶסֶף וְדְחִלְנָן דְזָהָב. לֹא תַעֲפִדוּן
 לְכוּן: לֹא תַצְנַעוּ מַעִי. מֵעַבּוּדָּת מִן
 פְּצָה וּמֵעַבּוּדָּת מִן דְּהַב. לֹא תַצְנַעוּהָא
 לְכֶם: מִזְבַּח אֲדָמָה תַעֲשֶׂה־לִּי וְזִבְחֵתָּ
 עֲלָיו אֲתִי־עֲלִיתִיךָ וְאֲתִי־שְׁלֹמִיךָ אֲתִי־
 צִאֲנָךָ וְאֲתִי־בְקִרְךָ בְּכִל־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר
 אֲזַכִּיר אֶת־שְׁמִי אֲבִיָּה אֲלִיךָ וּבְרִכְתִּיךָ:
 מִדְּבַח אֲדָמָתָא תַעֲבִיד קִדְמִי. וְתִהִי דְבַח
 עֲלוֹהִי. יְת עֲלוֹתְךָ וְיֵת נִכְסֵת קוֹדֶשְׁךָ.
 מִן עֲנָךָ וּמִן הַיֹּרֶךְ. בְּכָל אֶתֶר דְּאֲשֶׁר־
 שְׂכִינְתִּי. לְתַמְּן אֲשֶׁלָּה בְּרִכְתִּי לְךָ
 וְאֲבִרְכְּנֶךָ: מִדְּבַח עֲלִי אֲלֹאֲרִיץ תַצְנַעְהָ
 לִי. וְאֲדַבַּח עֲלֶיהָ צוֹאֲעֹדְךָ וְדְבַחִיָּה

סלאמתך
 חלק הדרקרוק ט) נסות אהכם מקור מבנין פעל הדגוש ושרשו נסה. י) אל הערפל. כסגול והוא החשך העכה ובקבוץ ובכני
 הדגש הלמד. (שס):

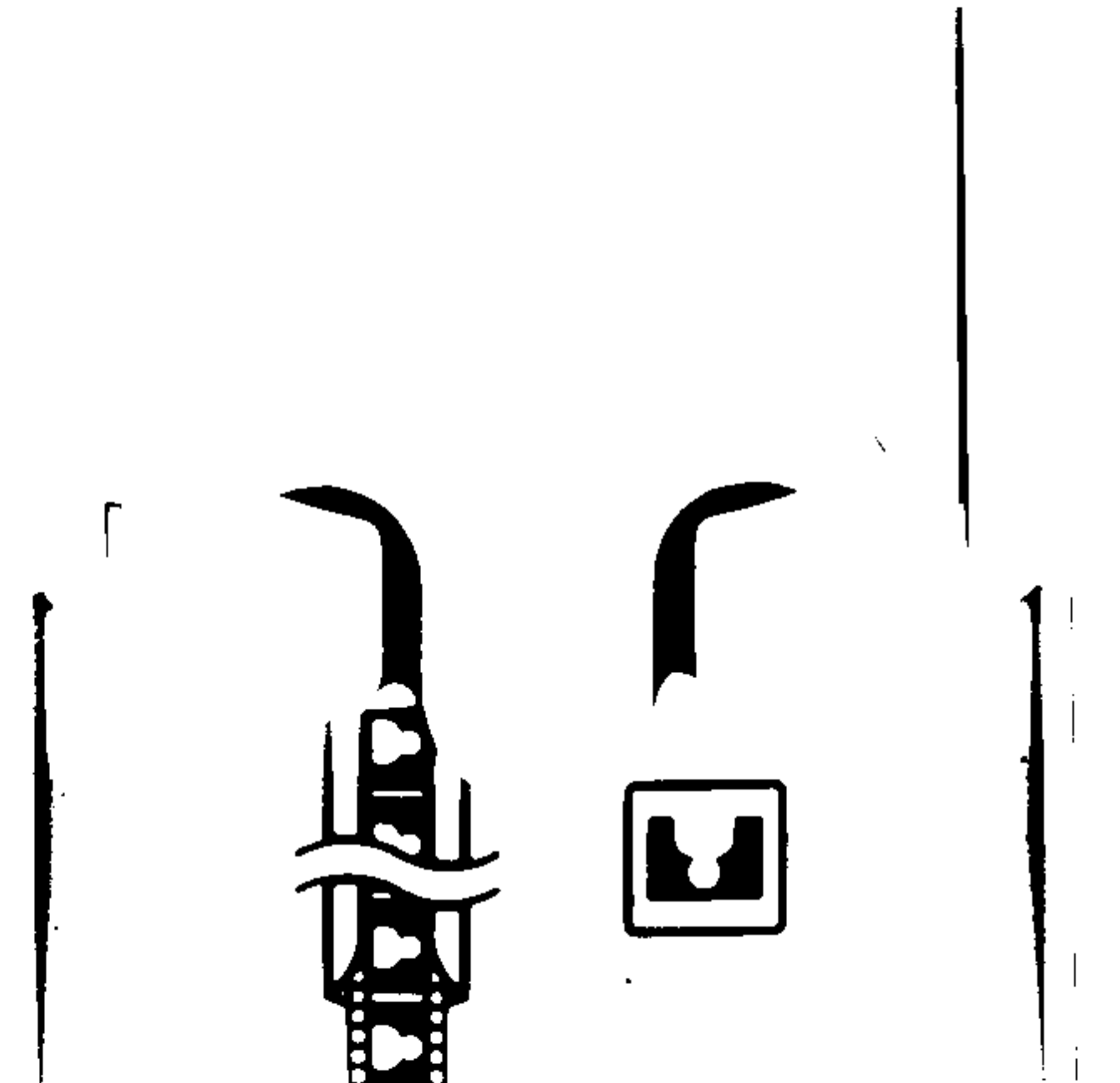
או בנאת . פאלאמראה ואולארהא .
 יכוננו למולאהא . והו יכרג עזבא :
 ואם אמר יאמר העבד אהבתי את אדני
 את אשתי ואת בני לא יצא חפשי :
 ואם מימר ימר עבדא . רחמינא ית
 רבונני . ית אתתי וית בני . לא אפוק פד
 חורין : ואן קאל אלעבד . קד אתכבת
 מולא . וזוגתי ובני . לא אכרג חרא :
 והנישו אדניו אלהאליהם והנישו אר-
 הדלת או אלהמוזזה ורצע אדניו אתי
 אזנו פמרצע ועבדו לעולם : ויקרבניה
 רבניה לקדם דיניא . ויקרבניה לות
 דשא . או דלות מוזזתא . ורצע רבניה
 ית אודניה פמרצעא . ויהי ליה עבד פלח
 לעלם : פליקדמה מולאה אלי אחכאם .
 ויקדמה אלי אלמצראע . או אלי כדי
 אלכאב . ויסם אדנה במיסאם . ויכדמה
 אלי אדהר : ס וכיימכר איש
 את ביתו לאמה לא תצא פצאת
 העבדים : וארי זבין גבר . ית פרתייה
 לאמהו . לא תפוק במפקנות עבדיא :
 ואן באע רגל אבנתה לאמה . פלא
 תכרג ככרוג אלעביד : אם רעה בעיני
 אדניה אשר לא יעדה והפדה ילעם נכרי
 לא ימשל למכרה פבגדויבה : אם פישת .
 בעיני רבונה . דיקיימה ליה ויפרקנה .
 לגבר אחרן . לית ליה רשו לזבונה
 במשקטיה פה : אן קבחת ענד
 מולאהא . אן יתזווג בהא פליפדהא .
 ורבעין אלקום גריב . לא יתסלט
 עליה אן יביעהא אד גדר בהא :
 ואם לבנו ייעדנה פמשפט הפנות יעשה
 לה : ואם לבריה יקיימנה . פהלכת פנת
 ישראל יעביד לה : ואן זוגהא לאבנה .
 פכסירה אלכנאת יצנע בהא : אם
 אחרת יקחילו שארה פסיתה וענתה
 לא יגרע : אם אוחרנתא יפכ ליה זיונה .

סלאמתך . מן גנמך ומן בקרך . פי כל
 מוצע אדכר אסמי . אתגלא לך ואבארך
 פיך : ואם מופח אבנים תעשה לי לא
 תבנה אתהן נזית כי חרפק הנפת עליה
 ותחללה : ואם מדבחה אבנין תעביד קדמי .
 לא תבני יתהון פסיקן . דלמא (בני לא)
 תרים חרפק . עליה ותחלינה : ואן צנעת
 לי מדבחה מן הגארה . לא תבניהא
 מנהדמא . לאנך אן חרכת חרדיך עליהא
 בדלתהא : ולא יתעלה במעלת עדי
 מופחי אשר לא תגלה ערותך עליו : ולא
 תסק פדרגין על מדבחי . דלא תתגלי
 ערותך עלוהי : ולא תצעד במראקי עלי
 מדבחי . ללא תנכשה סואתך עליהא :

פ"ב פסוקים יונדב סימן וכפמירין בשנת מות המלך עוהו בישעי

פי' ו' : גנ"ה למנהת שבת וב' וה' פ פ פ
 ואלה המשפטים אשר תשים לפנייהם :
 ואלין דיניא . דתסדר קדמיהון : והרה
 אלאחכאם . אדי תתלוהא עליהם : פי
 תקנה עבד עברי ישש שנים יעבד
 ובשבעת יצא לחפשי הנם : ארי הזבן
 עבדא בר ישראל . שית שנין יפלח .
 ובשביעיתא . יפוק לגבר חורין מנן : (קול
 להם) אלא אבתעת עבדא עבראניא .
 פליכדמך סת סנין . ופי אסאבעה . יכרג
 חרא מגאנא : אם פגפו יבא פגפו יצא
 אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו :
 אם פלחודוהי ייעזר פלחודוהי יפוק . אם
 בעיל אתתא הוא . ותפוק אתתיה עמיה :
 אן דכל עזבא כרג עזבא . אן כאן דו
 זוגה . כרגת זוגתה מעה : אם אדניו יתך
 לו אשה וילדהלו בנים או בנות האשה
 וילדיה תהיה לאדניה והוא יצא בגפו :
 אם רבניה יתין ליה אתתא . ותליד ליה
 פנין או כנן . אתתא ובגדא . תהי לרבונה .
 והוא יפוק פלחודוהי : ואן זוגה
 מולאה באמראה . וולדת לה בנין

חלק הדקדוק . א) לחפשי פי' רש"י לחירות . וא"ת לבר חורין . ויש נפקותא בין שני הפירושים דלרעת רש"י אינו נמכר
 פעם שנית על גניבה אחרת . ולת"א נמכר פעם שנית וזהו לבר חורין לומר יוצא פעם שנית לימכר . לבר חורין עיין עין החיים : ב) חנם .
 שרשו חנן והמ"ם נוספת כתיבת ריקס . (רד"ק) : ג) אם בגפו . נבלע הנת שהניף כדגש וכנהו בלשון זכר כמו בגופו . [מהר"ב] :
 ד) לעם נכרי . פתח שהוא בסמוך . [שם] :
 * לו קרי

לְבוֹטְלִין : וְאֵלֶּה תְּכַאֲצֵם אֲנִי . וְצָרַב
 אַחֲרָיִם צִאחֲבָה . בַּחֲנֹר אִו בְּשֹׁאדֶךְ .
 וְלֹא יָמוּת בַּל וְקַע עֲלֵי אֶרְפָּאשׁ : אִם־
 יָקוּם וְהִתְהַדָּד בְּחוּץ עַל־מִשְׁעַנְתּוֹ וְנִקָּה
 הַמִּכָּה (ה) רַק שְׁבִתּוֹ יִתֵּן (ו) וְרַפָּא יִרְפָּא :
 אִם יָקוּם . וְיִחַלֵּךְ בְּבָרָא . עַל בְּרִייה וְיִהְיֶה
 זָכָא מְחִיא . לְחֹד בּוֹטְלִינִיה . יִתֵּן וְאִנְר
 אִסְרָא יִשְׁלִים : פֶּאן הוּ קֵאם . וּמִשָּׂא פִי אִסּוּק .
 עַל־זָכָאִיה לְנַפְסָהּ . פֶּקֶד בְּרָא אֶצְאָרַב . עֲרָא
 עֲמִלְתָּה . יַעֲטִיה וְעֲלֵאנָא יַעֲאָנָה : ס וְכִי־
 יִכָּה אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ אִו אֶת־אִמְתּוֹ בְּשִׁבְט
 וּמֵת תַּחַת יָדוֹ נְקָם יִקָּם : וְאִרִי יִמְחִי גִבֹר
 יֵת עַבְדִּיהָ . אִו יֵת אִמְתִּיהָ בְּשׁוֹדֶטֶן .
 וְיָמוּת תַּחַת יָדֶיהָ . אֶתְרָנָא יִתֵּן : וְאִן
 צָרַב אֲנִסָּאן עַבְדָּה . אִו אִמְתָּה בְּקִצִּיב .
 וּמֵאֵת תַּחַת יָדָהּ . פְּלִיקָאֵד בַּה : אִךְ אִם־
 יוֹם אִו יוֹמִים יַעֲמֵד לֹא יָקָם כִּי כִסְפוֹ
 הוּא : בְּרָם אִם יוֹמָא . אִו הִרְוִן יוֹמִין
 יִתְקִים . לֹא יִתֵּן . אִרִי כִסְפִיהָ הוּא :
 וְאִן אִקָּאם יוֹם אִו יוֹמִין . פֶּלֵא יִקָּאֵד בַּה .
 לֵאמֹה מֵאֵלֶּה : ס וְכִי־נָעֲוֹ אֲנָשִׁים
 וְנִגְפּוּ אִשָּׁה הָרָה וַיֵּצֵא יָדָיִהּ וְלֹא יִהְיֶה
 אִסּוּן עָנּוּשׁ יַעֲנֹשׁ כַּאֲשֶׁר יִשִּׁית עָלָיו בְּעַד
 הָאִשָּׁה וְנָתַן בְּפִלְלִים : וְאִרִי יִנְצוּן גּוֹבְרִין
 וְיִמְחוּן . אֶתְתָא מְעַדִּיא וְיִפְקוּן וְלֵדָהּ .
 וְלֹא יִהְיֶה מוֹתָא . אֶתְנַבָּאָה יִתְנַבֵּי . פֶּמָא
 דִּישִׁי עֲלוּהִי בְּעֵלָה דְאֶתְתָא . וְיִתֵּן
 מְפִימֵר דִּיִּנְיָא : וְאִן תְּנַאֲצָא אֲנִי .
 וְצִדְמוֹ אִמְרָאָה חֵאמֵל וְכִרְגוֹ אִוְלֵאֲרָהּ .
 וְלֵם תַּכּוֹן מְנִייה . פְּרִיגְרָם אֶצְאָדָם
 כַּמָּא יִלְזָמָה בַּעֲרָהּ . וְיַעֲטִיה בְּאֶנְצָאָה :
 וְאִם־אִסּוּן יִהְיֶה וְנָתַתָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ :
 וְאִם מוֹתָא יִהְיֶה . וְתִתֵּן נֶפֶשׁ חֲלָף נֶפֶשׁ :
 וְאִן תַּכּוֹן מְנִייה . וְאִנְעֵד נֶפֶסָא בְּדֵל נֶפֶסָא :
 עֵין תַּחַת עֵין שֵׁן תַּחַת שֵׁן יָד תַּחַת יָד
 רִגְלֵ תַּחַת רִגְלֵ : עֵינָא חֲלָף עֵינָא . שְׁנָא
 חֲלָף שְׁנָא . יָדָא חֲלָף יָדָא . רִגְלָא חֲלָף
 רִגְלָא : וְדִיה עֵין בְּדֵל עֵין . וְסֵן בְּדֵל סֵן .

כְּסוּתָהּ וְעֵנְתָהּ לֹא יִמְנַע : וְאִן זֹוֹנָה
 בֹּאֲכָרָא . פֶּטְעָאמָהּ . וְכְסוּתָהּ
 וְאִוְקָאֲתָהּ לֹא יִנְקָצָהּ : וְאִם־שְׁלֵשׁ־
 אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ וַיֵּצֵאָה תָּנָם אִין כְּסָף :
 וְאִם תִּלְתֵּת אֵלִין . לֹא יַעֲבִיד לָּהּ . וְתַפּוּק
 מִן דְּלֹא כְּסָף : וְאִן לֹא יַצְנַע בַּהּ וְאִחֲרָה
 מִן הָרָה אֶתְלָאֵת . פֶּלֵתְכֵרַג מְנַאֲנָא בְּלֹא
 תִמְן : ס מִכָּה אִישׁ וּמֵת מוֹת יוֹמֵת :
 דִּימְחִי לְאִנְשֵׁי . וְיִקְטִלְנִיה אֶתְקַטְלָא
 יִתְקַטִּיל : וּמִן צָרַב אֲנִסָּאנָא וּמֵאֵת
 פְּלִיקְתֵּל קֵתְלָא : וְאִשׁוּר לֹא צָדָה וְהֵאֲלֵדִים
 אִנְהָ לִידוֹ וְשִׁמְתִי לָךְ מְקוּם אִשְׁרֵי יָנוּם
 שְׁמָה : וְדָלָא כְּמִן לִיהָ . וּמִן קָדָם יִי
 אֶתְמַסֵּר לִידִיהָ . וְאִשְׁוִי לָךְ אֶתְרֵךְ . דִּיעֲרוּק
 לְתִמְן : וְאִן לֵם יַעֲתַמֵּד . אִן אֵלֶּה אִוְצֵל פִּי
 אִמְרָה . אֲנִי אֶצִּיר לָךְ מוֹצֵעָא . יִהְרַב
 אֵלֶיהָ : ס וְכִי־יִזְוֵד אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ
 לְהַרְגוֹ בְּעֲרָמָה מֵעַם מוֹזְבְּחִי תִקְחֵנּוּ
 לְמוֹת : וְאִרִי יִרְשַׁע (יוֹזֵד) גִּבֹר . עַל חֲבֵרִיהָ
 לְמִקְטִלֶיהָ בְּנִכְלָיו . מִן מוֹדְבְּחִי . תְּדַפְרִנִּיהָ
 לְמִקְטִילָהּ : פֶּאן אֶתְקַח אֲנִסָּאן . עֲרִי
 צִאחֲבָה פִקְתִּלָּהּ בְּכַבֵּת . חֵתָא מִן עַנְד
 מוֹדְבְּחִי כֹדָה וְאִקְתִּלָּהּ : ס וּמִכָּה
 אֲבִיו וְאִפּוֹ מוֹת יוֹמֵת : וְדִימְחִי לְאִבּוּהִי .
 וְלֵאמֹיָה אֶתְקַטְלָא יִתְקַטִּיל : וּמִן צָרַב
 אֲבִיהָ וְאִמָּה פְּלִיקְתֵּל קֵתְלָא : ס וְגִנֵּב
 אִישׁ וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בְּיָדוֹ מוֹת יוֹמֵת :
 וְדִיגְנוֹב נֶפֶשׁ אִמְנִי יִשְׂרָאֵל וְיִזְבְּנִיהָ .
 וְיִשְׁתַּכַּח בִּידֵיהָ אֶתְקַטְלָא יִתְקַטִּיל : וּמִן
 סֵרֵק נֶפֶסָא מִן בְּנֵי אִסְרָאִיל וּבֵאֲעִיהָ . אִו
 וְגַד פִּי יָדָהּ פְּלִיקְתֵּל קֵתְלָא : ס וּמִקְלָד
 אֲבִיו וְאִפּוֹ מוֹת יוֹמֵת : וְדִילוּט אִבּוּהִי .
 וְאִמֹיָה אֶתְקַטְלָא יִתְקַטִּיל : וּמִן שְׁתָּם
 אֲבִיהָ וְאִמָּה פְּלִיקְתֵּל קֵתְלָא : ס וְכִי־
 יִרִיבֵן אֲנָשִׁים וְהִכָּה־אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ בְּאִבְן
 אִו בְּאִנְרָף וְלֹא יָמוּת וְנִפְלַד לְמִשְׁכַּב : וְאִרִי
 יִנְצוּן גּוֹבְרִין . וְיִמְחִי חֹד יֵת חֲבֵרִיהָ .
 כַּאֲבָנָא אִו בְּכּוֹרְמוֹיָא . וְלֹא יָמוּת וְיִפְלַד

ויד

חלק הדקדוק (ה) רק שבתו יתן ורפא ירפא . כ"ה בקצת הונאן בחבור כתיבת רק ובקצתן במארכה וכ"ה בדפוסים
 (ו) ורפא ירפא . יוצא לשלישי . ומוה למדו רז"ל שאם רצה לרפאת עצמו אין שומעין לו וכ"ה :
 שמות יד (כתר תורה)

ויד ברד יד. ורגל ברד רגל: כִּוְיָה תַחַת
כִּוְיָה פָּצַע תַּחַת פָּצַע חֲבוּרָה תַּחַת
חֲבוּרָה: כִּוְיָה חֲקַף כִּוְיָה פָּדַע חֲקַף
פָּדַע מִשְׁקִיפִי חֲקַף מִשְׁקִיפִי: וְכִי בָרַד
כִּי וּשְׁנָה כָּדָר שְׁנָה וּגְרָאתָה בָּרַד גְּרָאתָה:
ס
וְכִי יִפֹּה אִישׁ אֶת עֵין עַבְדּוֹ
אוֹתָת עֵין אִמְתּוֹ וּשְׁחַתָּה לְחַפְשֵׁי יִשְׁלַחְנוּ
תַּחַת עֵינוּ: וְאִרִי יִמְחִי גֵבֶר יֵת עֵינָא
דְּעַבְדִּיהּ אוֹ יֵת עֵינָא דְאִמְתִּיהּ וְיַחְבְּרִנָּה.
לְבַר חוּרִין יִפְטַרְנִיה חֲקַף עֵינִיה: וְאִן צָרַב
אֲנִסְאֵן עֵין עַבְדָּה אוֹ עֵין אִמְתָּה
פִּאֲרַהֲבָהּ פִּלְיִטְלָקָה חֲרָא בָּרַד עֵינָה:
וְאִם־שֵׁן עַבְדּוֹ אוֹ־שֵׁן אִמְתּוֹ יִפִּיל לְחַפְשֵׁי
יִשְׁלַחְנוּ תַּחַת שְׁנֹו: וְאִם שְׁנָא דְעַבְדִּיהּ:
אוֹ שְׁנָא דְאִמְתִּיהּ יִפִּיל לְבַר חוּרִין
יִפְטַרְנִיה חֲקַף שְׁנִיה: וְאִן מִרַח סֵן עַבְדָּה
אוֹ סֵן אִמְתָּה פִּלְיִטְלָקָה חֲרָא בָּרַד סֵנָה:

פ

וְכִי יִגְנֹה שׁוֹר אֶת־אִישׁ אוֹ אֶת־אִשָּׁה וּמֵת
סָקֵל יִסָּקֵל הַשׁוֹר וְלֹא יֵאָבֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ
וּבְעַד הַשׁוֹר נָקָו: וְאִרִי יִגְנֹה תוֹר יֵת
גּוֹבְרָא אוֹ יֵת אֶתְתָּא וַיְמוּת אֶתְרַגְמָא
יִתְרַגְמִים תוֹרָא וְלֹא יִתְאָכִיל יֵת בְּסָרִיהּ.
וּמְרִיהּ דְתוֹרָא יְהִי זָבָא: וְאִן נִטַח תוֹר
רַגְלֵי אוֹ אִמְרָאָה וּמֵאֵת פִּלְיִרְגָּם אֶתוֹר.
וְלֹא יוֹכַד לְחִמָּה וְרַב אֶתוֹר בְּרִי: וְאִם
שׁוֹר נִגַח הוּא מִתְמַל שְׁלִשִׁים וְהוּעַד
בְּבַעְדֵי וְלֹא יִשְׁמַרְנוּ וְהֵמִית אִישׁ אוֹ
אִשָּׁה הַשׁוֹר יִסָּקֵל וְגַם־בְּעַדֵי יוּמָת: וְאִם
תוֹר נִגַח הוּא מֵאֶתְמָלֵי וּמִדְּקַמּוּהִי
וְאִתְסַהַד בְּמְרִיהּ וְלֹא נִטְרִיהּ וַיִּקְטוּד
גֵבֶר אוֹ אִתָּא תוֹרָא יִתְרַגְמִים וְאִף מְרִיהּ
יִתְקַטִּיד: וְאִן כֹּאן תוֹר נִטַח מִן אִמִּם
וּמֵא קַבְלָה וְנוֹשַׁד בְּצִאחְבָּה וְלִם יַחְפְּצָה
וּקְתַל רַגְלֵי אוֹ אִמְרָאָה פִּלְיִרְגָּם אֶתוֹר
וַיִּקְתַּל צִאחְבָּה אִיצָא: אִם־כִּפְּר יוֹשֵׁת
עַלֵי וְנָתַן פְּדִין נַפְשׁוֹ כְּכֹל אֲשֶׁר־יוֹשֵׁת

ג

עַלֵי: אִם מִמּוֹן יִשׁוּן עֲלוּהִי וַיִּתֵּן פּוֹדֵק
נַפְשִׁיהּ כְּכֹל דִּישׁוּן עֲלוּהִי: וְאִן אִלּוּם
רִיהּ פִּלְיִעַט פִּדָּא נַפְסָה גַמִּיעַ מֵא
יְזוּמָה: אוֹ־כֵן יִגַח אִי־בֵת יִגַח כְּמִשְׁפַּט
הַזֶּה יַעֲשֶׂה לָּו: אוֹ לְבַר יִשְׂרָאֵל יִגַח
תוֹרָא אוֹ לְבֵת יִשְׂרָאֵל יִגַח פְּדִינָא הַדִּין
יִתְעַבִּיד לִיה: וְאִן נִטַח אֲבָן אוֹ אֲבָנָה
פִּלְיִצְנַע לָה מֵתָל הוּא אִלְאִמֵר: אִם־
עַבְד יִגַח הַשׁוֹר אוֹ אִמָּה פִּסְקָא שְׁלִשִׁים
שְׁקָלִים יִתֵּן לְאֲדָנָו וְהַשׁוֹר יִסָּקֵל: אִם
לְעַבְדָּא יִגַח תוֹרָא אוֹ לְאִמְתָּא פִּסְפָּא
תְּלַתִּין סָרְעִין יִתֵּן לְרַבּוּנִיה וְתוֹרָא
יִתְרַגְמִים: וְאִן נִטַח עַבְד אוֹ אִמָּה פִּלְיִעַט
לְמוֹלָאָה תְּלַאֲתִין מִתְקַאֵל פְּצָה וַיְרַגֵּם
אֶתוֹר: ס וְכִי־יִפְתַּח אִישׁ פּוֹר אוֹ כִּי־
יִכְרֶה אִישׁ בֶּר וְלֹא יִכְסְנוּ וְנִפְלִי־שָׁמָּה
שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר: וְאִרִי יִפְתַּח גֵבֶר גּוֹב
אוֹ אִרִי יִכְרִי גֵבֶר גּוֹב וְלֹא יִכְסִינִיה.
וַיְפֹל תִּפְסֵן תוֹרָא אוֹ חֲמָרָא: וְאִן כִּשְׁף
אֲנִסְאֵן בִּירָא אוֹ כִרָא בִירָא וְלִם יִגְטִיָּהּ
פּוֹקַע פִּיה תוֹר אוֹ חֲמָרָא: בְּעַד הַפּוֹר
יִשְׁלַם כְּסָף יִשִּׁיב לְבַעְדֵי וְהֵמֵת יִהְיֶה־לָּו:
מְרִיהּ דְגּוֹבָא יִשְׁלַם כְּסָף יִתֵּן לְמַרְזֵהּ
וּמִיתָא יְהִי דִיִּקְיָה: פִּלְיִרְגָּם צִאחְבֵי אֲבִיר
תִּמְנָה וַיְרַדָּה אֲרִי רַבָּה וְאִלְמִיִּית יִכּוֹן
לָה: ס וְכִי־יִגַח שׁוֹר־אִישׁ אֶת־שׁוֹר
רַעְהוּ וּמֵת וּמְכָרוּ אֶת־הַשׁוֹר הַחַי וְחִצּוּ
אֶת־כְּסָפּוֹ וְגַם אֶת־הֵמֵת יַחְצִין: וְאִרִי יִגַח
תוֹר דְּגֵבֶר יֵת תוֹרָא דְחֲבֵרִיה וַיְמוּת
וַיִּזְבְּנוּ יֵת תוֹרָא תִיָּא וַיִּפְלְגוּן יֵת כְּסָפִיהּ
וְאִף יֵת דְּמִי מִיתָא יִפְלְגוּן: וְאִן צָרַם
תוֹר אֲנִסְאֵן תוֹר צִאחְבָּה וּמֵאֵת פִּלְיִבְעוּ
אֶתְתוֹר אֲרִי וַיִּקְסְמוּ תִמְנָה וְאִיצָא
אֲרִיִּית יִקְסְמוּנָה: אוֹ נוֹדַע כִּי שׁוֹר נִגַח
הוּא מִתְמַלד שְׁלִשִׁים וְלֹא יִשְׁמַרְנוּ בְּעַדֵי
שְׁלִים יִשְׁלַם שׁוֹר תַּחַת הַשׁוֹר וְהֵמֵת יִהְיֶה־
לָּו: אוֹ אֶת־יִדְעֵי אֲרִי תוֹר נִגַח הוּא

מֵאֶתְמָלֵי
חֲלֵק הַדְּקֻדּוֹק (ז) וּנְפִיל שְׁמָה שׁוֹר הֵיבֵת וּנְפִיל מִלְעִיל: ח) וְחִצּוּ אֶת כְּסָפּוֹ בְּתַרְגוּם הַרְפוּס וַיִּפְלְגוּן יֵת כְּסָפִיהּ הַיּוֹד
בְּחֻזְק הַכּוּוּנָה עַל הַחֲלוּקָה לְחִצְאִין וּבְכַסְפִּים קְדֻמוֹנִים שֶׁלֵּנו הַפ"א בְּפִתַח וַיִּפְלְגוּן בְּכּוּלוֹהוּ הַכּוּוּנָה לֹא לְבַר שְׁנֵי חִצְאִין אֲלֵא חֲלֻקִים רַבִּים
וְרַמְזוּ לָנו הַדִּין שֶׁאִם נִתְיַקְרָה אַח"כ דְּמִי הַנְּבִלָה הֵם חֲלוּקִים מֵה שְׁעֵלָה בְּשׁוּה ג"כ וְלֹא לְבַר שְׁחֻלְקִים דְּמִי הַנְּבִלָה לְבַר אֲלֵא גַם מֵה
שְׁנִיתְיַקְרָה חֲלוּקִים וְעֵינִין לְקַח טוֹב:

מאתמלי ומדקמותי . ולא נטריה מריה .
 שלמא ישלים תורא חקף תורא . ומיתא
 יהי דיליה : פאן ערף . אנה תור נטאח
 מן אמס ומא קבלה . וגם יחפצה צאחבה .
 פליסלם תורא ברך אתור . ואלמית
 יכון לה : ם פיי יגנב איש שור או
 שיה וטבחו או מברו חמשה בקר ישלם
 תחת השור וארבע צאן תחת השנה :
 ארי יגנב גבר תור או אמר . ויפסניה או
 יזנניה . חמשא תורין . ישלים חקף
 תורא . וארבע ענא חקף אמרא : ואן סרק
 אנסאן תור או שאה . ודבחה או באעה .
 פליסלם ברך אתור כמסה . וברך אשאה
 ארבעה : אם פמחתרת ימצא הגנב
 והכה ומת אין לו דמים : אם פמחתרתא .
 ישתכח גנבא ויתמחי וימות . לית ליה
 דם : ואן וגר אסארק פי אנקב וערב
 ומאת . פלא תכל לה : אסזרחה השמש
 עליו דמים לו שלם ישלם אסזאין לו
 ונמפר בגנבתו : אם עינא דסהדיא .
 גפלת ערוהי דמא ליה . שלמא ישלים .
 אם לית ליה . ויזבן בגנובתיה : ואן
 אשרקת עליה אשמס פתכל לה . פליסלם
 מא סרק . ואן לם יכון לה . פליבאע
 בסריקתה : אסיהמצא תמצא בידו
 הגנבה משור עד חמור עד ששה חיים
 שנים ישלם : אם אשתבתא השתכח
 בידיה גנובתא . מתור עד חמר . עד אמר
 אגון חיין . על חד תרין ישלים : ואן וגדת
 אסריקה פי ידה . מן תור ארי חמאר .
 ארי שאה זהם אחיא . פליסלם ברך
 אדואחד אתנין : ם פיי יבער איש
 שדה או כרם ושלה אתיבעירה ובער
 בשדה אחר מיטב שדהו ומיטב פרמו
 ישלם : ארי ייכול גבר חקל או כרם .
 וישלח ית בעידיה . וייכול בחקל אחרן .
 שפר תקליה . ושפר פרמיה ישלים :
 ואדאארעא אנמאן ציעה או כרם . ואמלק
 בהימתה . ורעת פי ציעה אמרא .

פליסלם מן אגוד ציעתה או כרמה :
 ם פיי תצא איש ומצאה קצים
 ונאכל גדיש או הקמה או השדה שלם
 ישלם המבער אתיבערה : ארי יתפק
 נור . וישפח פובין וייכול גדישין . או קמא
 או חקל . שלמא ישלים . דאדליק ית
 דליקתא : ואן כרגת נאר . ווגדת שוכא
 ואחרקת בדיסא . או סנבלא קאימא או
 סאיר מא פי אציאע . פליסלם מא יגב
 פיה . ארמשעד אלאשעאר : ם פיי יתן
 איש ארי רעהו פספ או יכלים לשמר
 ונגב מבית האיש אם ימצא הגנב ישלם
 שנים : ארי יתן גבר לחבריה . פספ או מנין
 למטר . ויתגנבון מבית גוברא . אם
 ישתכח גנבא ישלים על חד תרין : ואן
 דפע אנסאן לצאחבה . ורק או אנה
 ליחפצה לה . וסרק דאך מן ענדה . אן
 וגר אסארק סלם אתנין : אם לא ימצא
 הגנב ונקרב בערהבית אריהאיהם אם
 לא שלח ידו במלאכת רעהו : אם לא
 ישתכח גנבא . ויתקרב מריה דביתא
 לקדם דיניא . אם לא אושיט . ידה פמא
 דמסר ליה חבריה : ואן לם יוגר אסארק .
 תקדם מולא אלבית ארי אלהבם .
 וחקף אנה לם ימר ידה ארי מלך
 צאחבה : על גבר דבר פשע על שור
 על חמור על שנה על שלמה על גבר
 אבדה אשר יאמר פיי היא זה עד
 האלהים יבא דבר שניהם אשר ירשיען
 אלהים ישלם שנים לרעהו : על כל
 פתגם דחוב . על תור . על חמר . על אמר
 על פסו על כל אבידתא . דימר ארי
 הוא דין . לקדם דיניא . ייעזר דין
 תרויהון . דיתייבון דיניא . ישלים על חד
 תרין לחבריה : עלי כל אמר יגודה .
 מן תור ארי חמאר . ארי שאה ארי תוב
 וארי כל צאלה . אן יקול הנא הדא . וארי
 אהאבם ידפע אמרהמא . פמן צלמה
 אהאבם . סלם אתנין לצאחבה : ם פיי

תק חלק הדקדוק . ט) כי יגנב איש . נשאר החולם עם המקף מפני המאריך שנשתתף עמו . [הר"ב] : * בעירו קרי

יתן איש אל רעהו חמור או שור או־שה
 וכל־בהמה לשמר ומת או־נשבר או־
 נשבה אין רעה: ארי יתן גבר לחבריה.
 חמר או תור או אמר. וכל בעירא למטר.
 ומית. או אתבר או אשתבי לית דהוי:
 ואן דפע אנסאן לעאתבה. חמאר או
 תור או שאה. או שיי מן סאר אבהאים
 דיהפצה. ומאת. או אנכסר או סבי בגיר
 בינה: שבעת יהוה תהיה בין שניהם
 אם־לא שלח ידו במלאכת רעהו ולקח
 בעדיו ולא ישלם: מומתא די. תהי בין
 תרויהון. אם לא אושיט. ידו במא
 דמסר ליה חבריה. ויקפיד מריה מניה
 מומתא ולא ישלם: פימן אלה תפצל
 פי מא בינהמא. אנה דם ימד ידה ארי
 מאל צאתבה. ויקבלהא אצאחב ולם
 יסלם שייא: ואס־נגב ינגב מעמו ישלם
 לבעדיו: ואם אתנגבא יתנגיב מעמיה.
 ישלים למרוהי: ואן סרק מן ענדה סלם
 לה: אס־טרף יטרף יבאהו עד הפרפה
 לא ישלם: אם אתברא יתבר יתי סהדין.
 דתביר לא ישלם: ואן אפתרם פליאת
 בשאהר. ולא יסלם אלפריסה: פ
 וכי־ישאל איש מעם רעהו ונשבר או־מת
 בעדיו אין־עמו שלם ישלם: וארי ישאל
 גבר. מן חבריה ויתבר או ימות. מריה
 לית עמיה שלמא ישלים: ואן אסתעאר
 אנסאן שיי מן צאתבה פאנכסר או מאת.
 ולים רבה מעה פליגרמה: אס־בעדיו
 עמו לא ישלם אס־שכיר הוא בא בשכרו:
 אם מריה עמיה לא ישלים. אם אנרא
 הוא. עאל פאגריה: ואן כאן רבה מעה
 פלא יגרמה. אן כאן אנרא. פקד מר
 באגרתה: ס וכי־יפתה איש בתולה
 אשר לא־ארשהו שכב עמה מהר ימהרנה
 לו לאשה: וארי ישדיל גבר. בתולתא.
 דלא מארסא וישבוב עמה. קימא.
 יקיימנה ליה לאתו: ואן כדע רגל גאריה
 בכר. מא דם תמלך ועאגעהא.
 פלימהרהא ותכון לה זונה: אס־מאן

ד

ימאן אביה לתתה לו כסף ישקל פמהר
 הבתולת: אם מצפא לא יצבי. אבוהא
 למתנה ליה. כספא יתקול. פמוהרי
 בתולתא: ואן אבא אביהא אן יזונהא
 לה. פליזן לה מן אדורק. כמהר אבבאר:
 ס מבשפה לא תהיה: חרשא לא
 תחי: ואסאתר פלא תסתבקה: פלי
 שכב עם־בהמה מות יומת: כל דישוב
 עם בעירא אתקטלא יתקטיד: ומן צאנע
 שייא מן אלהאים פליקתל קתלא:
 ס זבח לאלהים יחרם פלתי ליהוה
 לבדו: דידפח לטעות עממיא יתקטיד.
 אדהין לשמא די פרחודהי: ומן דבח
 לאלמעבוראת פליתרף. אלא לדה
 וחרה: וגר לא־תונה ולא תלחצנו פי
 גרים הייתם בארץ מצרים: ולגזורא לא
 תונן ולא תעיקון. ארי דיירין היותון
 בארעא דמצרים: ואלגריב פלא תגבנה
 ולא תצנטה. ומאל מא כנתם גר בא פי
 בדר מצר: פליאלמנה ויתום לא תענון:
 פלי ארמלא וייתם לא תענון: וכל ארמלה
 ויתים לא תצלמו: אם־ענה תענה אתו
 פי אס־צעק יצעק אלי שמע אשמע
 צעקתו: אם ענאה תעני יתיה. ארי אם
 מקבל יקבל קדמי. קבלא אקפיד
 קבילתיה: פאנך אן צלמתה. וערך איי.
 אנבתה ען צראכה: וחרה אפי וחרגתי
 אתכם בחרב והיו נשיכם אלמנות ובניכם
 יתמים: ויתקף רוגזי. ואקטול יתכון
 בחרבא. ויהוין נשיכון ארמלן. ובניכון
 יתמין: באן ישתר גצבי. ואקתלכם
 באסיף. פתציר נסאכם אראמלא. ובניכם
 יתאמא: פ
 אס־כסף | תלוה את־עמי את־העני עמך
 לא־תהיה לו פנשה לא־תשימון עליו
 נשך: אם כספא תזויף בעמי. לעניא
 דעמך. לא תהי ליה פרשיא. לא תשוון
 עלוהי חיבוליא: ואן אקרצת בעץ קומי
 זרקא. לצעוף מעך. פלא תציר לה
 באגרים. ולא תגעל עדיה עיינה:

אם יחבל בהפל שלמת רעה עדייבא
השמש השיבנו לו: אם משפונא תפס
כסותא יחברך. עד מיעל שמשא
תתיבניה ליה: ואן אסתרהנת תוב
צאחבך. פענד מניב אשמס רדה אליה:
פי הוא כסותה לבדה הוא שמלתו לערו
במה ישלב והיה בייצעק אלי ושמעתי
פיתחון אני: ארי הוא כסותיה בלחודה.
היא הותבניה למשפיה. במא ישבוב.
ויהי ארי יקבל קדמי. ואקביל קביתיה
ארי תנא אנא: אן כאנת הי כסותה
וחדהא. או הי תוב ברנה. פבמא דא
ינצנע. וכאן אן צרך ארי. סמעת לה
לאני ראוף: ס אלהים לא תקלל
ונשיא בעמך לא תאר: דינא לא תקיל.
ודבא בעמך לא תלוט: לא תשתמן
חאכמא. ושרוף פי קומך לא תלענה:
מלאתך ודמעך לא תאחר בכור בניה
תתקלי: בפורך ודמעך לא תאחר.
בוכרא הבנה תפריש קדמי: וסלאפתך
ורשאך לא תוכרהמא. ובכור בניה
תעטיניהם: פני תעשה לשרך לצאנה
שבעת ימים יהיה עם אמו ביום השמיני
תתנולי: בן תעביר לתוך לענה.
שבעא יומן יהי עם אמה. ביומא
תמינאה תפרשניה קדמי: כדאך תצנע
בבקרך וגנמך. יקים סבעה איאם מע
אמה. ואדיום אתאמן תעטיניה: ואנשי
קדש תהיון לי ובשר בשדה מרפה לא
תאכלו לכלב תשדכון אתו: ואנשין
קדישין תהון קדמי. ובשר תליש מן
חיוא חיא לא תיכלון. לכלבא תרמון יתיה:
ואנאם מקדסין תכונולי. וחיואן מפתרם פי
אצחרי לא תאכלו. בר לאכלב אטרחה:
ס לא תשא שמע שוא אלתשת
ידך עם רשע להיות עד חמס: לא
תקביל שימע דשקר. לא תשו ידך עם
חיבא. למהוי ליה סהיד שקר: ולא

תקבל כברא זורא. ולא תכאטן צאלמא.
פתכון לה שאחר צלם: לא תהיה
אחרי רבים לרעת ולא תענה על רב
לנטת אחרי רבים להטת: לא תהי
בתר סניאי לאבאשא. ולא תתמנע
מלאפא מא דבעינך על דינא. בתר
סניאי שלים דינא: לא תכון פי תבע
בתיר לאשר. ולא תגיב פי כצומה
לתמילדהא. בר ורא אלאכתר פמר:
ודל לא תהדר בריבו: ועל מסכינא.
לא תרחם פדיניה: ולא תחאבי אלפקור
פי כצומתה: ס בן תפגע שור
איבך או חמרז תעה השב השיבנו לו:
ארי תערע (בני תפגע). תורא דשנאך.
או חמריה דמעני. אתבא תתיבניה ליה:
ואדא פאנית תור עדווך. או חמארה
צלא. פרדה עליה רדא: ס פי
תראה חמור שנאך רבין תחת משא
וחדלת מעוב לו עוב תעוב עמו: ארי
תחוי חמרא דסנאך. רביע תחות טועניה.
ותתמנע מלמשקל ליה. משבק תשבוק
מא דבלבך עלוהי ותפריק עמיה: ואדא
ראית חמאר שאניך. ראבצא תחת
חמלה. פאנתהי ען תרכה כדאך. בר חמא
תהט מעה: ס לא תטה משפט
אבינך בריבו: לא תצלי. דין מסכינך
פדיניה: לא תמיל חכם מסכינך פי
כצומתה: מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק
אלי תהונ פי לא אצדיק רשע: מפתגמא
דשקרא הוי רחיק. ודזפי ודנפק דכי מן
דינא לא תקטול. ארי לא אזכי חיבא:
מן כלאם אבאטר פאבעד. ואלברי ואזכי
לא תקתדהמא. פאני לא אזכי צאמא:
ושחד לא תקח פי השחד יעור פקחים
ויסלק דברי צדיקים: ושוחדא לא תקביל.
ארי שוחדא מעור עיני חבימין. ומקלקיל
פתגמין תריצין: ולא תאכד ארשא.
לאן ארשא יעמי עיון אלבצרא ען ארחק.

חלק הדקדוק י' לא תהיה אחרי רבים לרעות. כ"ה בקצת תיגאן תיבת תהיה בתכור. ובקצת במארכה. ותיבת אחרי בטקף:
(א) יעור פקחים. בקלות הקוף [מהרי"ב]:
(ב) כסותו קרי
פז שמות (בתר תורה)

ויזיף אלאקואל אלעאדלה : וגר לא
 תלחץ ואתם ידעתם את נפש הגר כי
 גרים הייתם בארץ מצרים : וגניזרא לא
 תעיקון. ואתון ידעתון את נפשא הגיזרא.
 ארי דיירון הויתון בארעא דמצרים : ולא
 תצנט גריבא. ואנתם תערפון נפס
 אדגריב. פטאל מא כנתם גרבא פי
 בדר מצר : ושש שנים תזרע את ארצך
 ואספת את תבואתה : ושית שנין תזרע
 ית ארעך. ותכנוש ית עדלתה : וסת
 סנין תזרע ארצך. ותגמע גלתהא :
 והשביעת תשמטנה ונטשתה ואכלו
 אביני עמך ויתרם האכל חית השדה
 כן תעשה לברמך לזיתך : ושביעיתא
 תשמטנה ותרטשנה. ויכלון מסביני
 עמך. ושאררון. תיכול חית ברך. פן
 תעביד לברמך לזיתך : ואסאבעה
 תסייבהא ואדרהא. ויאכל מנהא מסאבין
 קומך. ואלבאקי יאכלה חיואן אצחרי.
 כדא תצנע בכרמך וזיתך : ששת ימים
 תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת
 למען ינוח שורך וחמך ונפש בך
 אמתך והגר : שתא זמין תעביד עובדך.
 ובזמא שביעאה תנוח. בדי דינוח.
 תורך וחמך. וישקוט בר אמתך וגניזרא :
 סתה איאם תצנע צנאיעך. ופי אדיום
 אסאבע תסבת. לבי יסתריח תורך
 וחמך. ויקר אבן אמתך ואלגריב :
 ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו ושם
 אלהים אחרים לא תזכירו לא ישמע
 ערפיך : ובכל האמרות לבון הסתמרון.
 ושום טעות עממיא לא תזכרון. לא
 ישתמע על פומבון : וגמיע מא קלת לכם
 אחפצו. ואסם מעבודאת אכר לא
 תזכרו. לא יסמע עלי פאך : שלש
 רגלים תחג לי בשנה : תלת זמנין תיחגון
 קדמי בשתא : תלאת מראר. תחג לי
 פי אסנה : את חג המצות תשמר שבעת
 ימים האכל מצות פאשר צויתך למועד

חדש האביב כי כן יצאת מצרים ולא
 יראו פני ריקם : ית חגא דפטוריא תטר.
 שבועא זמין תיכול פטורא כמא
 דפקודתך. לזמן ירחא דאביבא. ארי
 ביה נפקתא מצרים. ולא יתחזון קדמי
 ריקנין : וחג אלפטור אחפצה. סבעה
 איאם תאכל פטורא כמא אמרתך. פי
 וקת שהר אלפרוך. לאן כרגת פיה מן
 מצר. ולא תחצרו בין ידי פארגא :
 וחג הקציר בפורי מעשיך אשר תזרע
 בשדה וחג האסף בציאת השנה באסף
 את מעשיך מן השדה : וחגא דחצרא
 בפורי עובדך. דתזרע בחקלא. וחגא
 דכנשא כמפקה דשתא. כמכנשך ית
 עובדך מן חקלא : וחג אלחצאר בכור
 עמך. ארי תזרעה פי אצחרא. וחג
 אדגמע ענד כרוג אסנה. וגמעך אעמך
 מן אצחרי : שלש פעמים בשנה יראה
 כל זכורך ארי פני האדן יהוה : תלת
 זמנין בשתא. יתחזון כל דכורך. קדם
 רבון עלמא יי : תלאת מראר פי אסנה.
 יחצר גמיע רגאך. בין ידי אסייר אלה :
 לא תזבח על חמץ הסזבתי ולא ילון
 חלבתי עד בקר : לא תבוס על חמיע
 דם פסחי. ולא יביתון בר ממדבחה.
 תרבי נכסת חגא עד צפרא : ולא תדבח
 פסחי עלי כמיר. ולא תביית שחום
 חגי ארי אנגראה : ראשית בפורי
 אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא
 תבשל גדי בחלב אמו : ריש. בפורי
 ארעך. תיתי. לבית מקדשא דיי אלהיך.
 לא תיכלון בשר בחלב : ואואיל בכור
 ארצך. תאתי בהא ארי בית אלה רבך.
 ולא תטבך לחמא בלבן : פ
 הנה אנכי שלח מלאך לפניך יגלשמך
 בדרך ודחביאך אריתמקום אשר הכנת :
 הא אנא. שלח מלאכא קדמך. למטרך
 באורחא. ולא על דותך. לאתרא
 דאתקניית : האנא באעת במלך בין

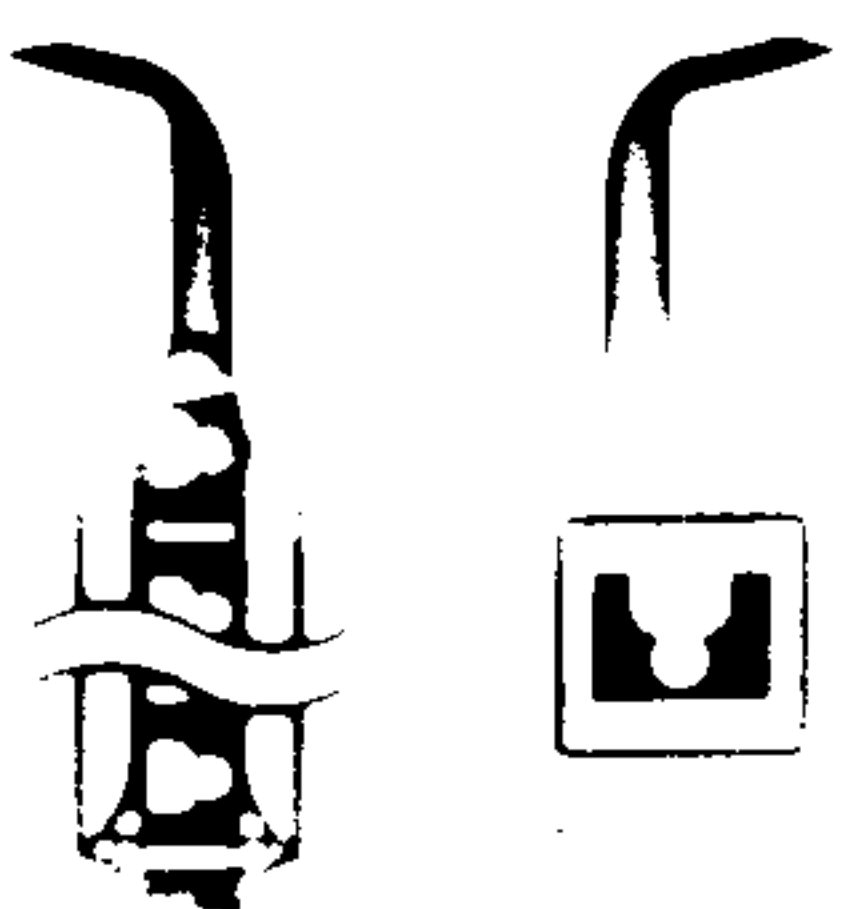
ז

חלק הרקדוק. (ב) לשמך כדרך. בכל התיגאן אין במ"ם מאריך והקמץ חטף והשו"א שבריש נח :

מספר ימיה אמלא: לא תהי. תכלא
ועקרא בארעה. ית מנן יומך אשלים:
לא תכון מתכל ועאקר פי בלדך.
ואחצא איאמך אבמלהא: אתאימתי
אשליח לפניך והפתי אתיכלי העם אשר
תבא בהם ונתתי אתיכלי איביך אליך
ערף: ית אימתי אשליח קדמך. ואשגיש
ית כל עמא. דאת אתי לאנחא בהון
קרוב. ואמסר ית כל בעלי דבבך. קדמך
מחורי קדך: ואבעת בהיבתי בין ידיך.
ואהים גמיע אלקום. אדי תציר אליהם.
ואנעל אעדאיך. בין ידיך מדברין:
ושלחתי אתי הצרעה לפניך וגרשה אתי
החוי אתי הכנעני ואתי החתי מלפניך:
ואשליח ית ערעיתא קדמך. ותתריך.
ית חואי ית כנענאי. וית חתאי מן קדמך:
ואבעת באלעאהה בין ידיך. פתטרד
אלחויין ואלכנעאניין. ואלחתיין מן בין
ידיך: לא אנרשנו מפניך בשנה אחת
פן תהיה הארץ שממה ורבה עליה תית
השדה: לא אתריכנון מן קדמך בשתא
חדא. דלמא תהי ארעא צדיא. ותסני
עקך חית ברא: לא אטרדהם מן בין
ידיך פי סנה ואחרה. כלא יציר אלבלד
וחשא. ותכתר עדיך חיואן אצחרא:
מעט מעט אנרשנו מפניך עד אשר
תפרה ונחלת אתי הארץ: זעיר זעיר.
אתריכנון מן קדמך. עד דתסני. ותחסין
ית ארעא: לא כן קדמך קדמך.
אטרדהם מן בין ידיך. ארי אן תנמו.
ותחוון אלבלד: ושתי אתי גבך מים
סוף ועדיים פלשתים וממדבר עדי הנהר
פי איתן בידכם את ישובי הארץ
וגרשתמו מפניך: ואשוי ית תחומך.
מימא דסוף ועד ימא דפלשתאי.
וממדברא עד פרת. ארי אמסר בידכון.
ית יתבי ארעא. ותתריכנון מן קדמך:
ואנעל תכמך. מן בחר אלקוזם ארי
בחר פלסטין. ומן אלבר ארי אלפראת.
באן אסלם פי אידיכם סכאן אלבלד.

ותטרדהם

ידיך. יחפצך פי אטריק. ויאתי בך.
ארי אלמוצע אדי אצלחתה לך: השמר
מפניו ושמע בקלו אריתמו בו פי לא
ישא לפשעכם כי שמי בקרבנו: אסתמו
מן קדמוהי. וקביל למימריה לא תסריב
לקבליה. ארי לא ישבוק להוביכון. ארי
בשמי מימריה: פאחררה. ואקבל
אמרה לא תבאלפה. פאנה לא יצפה
לגרומכם. עדי אן אסמי מעה: פי אם
שמוע השמע בקלו ועשית כל אשר
אדבר ואיבתי אתי איביך וצרת אתי
צדריך: ארי אם קבלת תקביל למימריה.
ותעביד. כל דאמליל. ואסני ית סנאך.
ואעיק לדמעיקון קדך: לאנך אן קבלת
אמרה. וצנעת גמיע מא אקולה. עאדית
מעאדיך. וצאררת מצארריך: פי ילך
מלאכי לפניך והביאך אליה אמרי ותחתי
והפרזי והכנעני החוי והיבוסים והכחדתיו:
ארי יהך מלאכי קדמך. ויעלךך. קות
אמוראי וחתיאי. ופרואי וכנענאי. חואי
ויבוסאי ואשוינין: ואדא מאר מלכי
בין ידיך. ואדכךך. ארי אלמוריין
ואלחתיין. ואלפרזיין ואלכנעאניין.
אלחויין ואליבוסין. ואנחדתהם:
לא יתשתחוה לאלהיהם ולא יתעבדם
ולא תעשה כמעשיהם פי הרם הדרסם
ושבר השבר מצבתיהם: לא תסגוד
למעוטהון ולא תפלחון. ולא תעביד
פעובדיהון. ארי פגרא תפגרונון. ותפרא
תתפר קמתהון: לא תסגוד למעבודאתהם
ולא תעבדהא. ולא תעמל כאעמאדהם.
בל הדמהא הדמא. ודכאכהם כסרהא
תכסירא: ועבדתם את יהוה אלהיכם
וברך אתי לחמה ואתי מימיה והסרתיו
מחלה מקרבך: ותפלחון. קדם יי
אלהכון. ויברך ית מיכךך וית משתיך
(בני משתך). ואעדי מרעין בישין מפניך:
ואעבדו אלה רבכם. ויבארך פי טעאמך
ושראבך. ויזיל אלמראין ענך: ס לא
תהיה משגלה ועקרה בארעה אתי

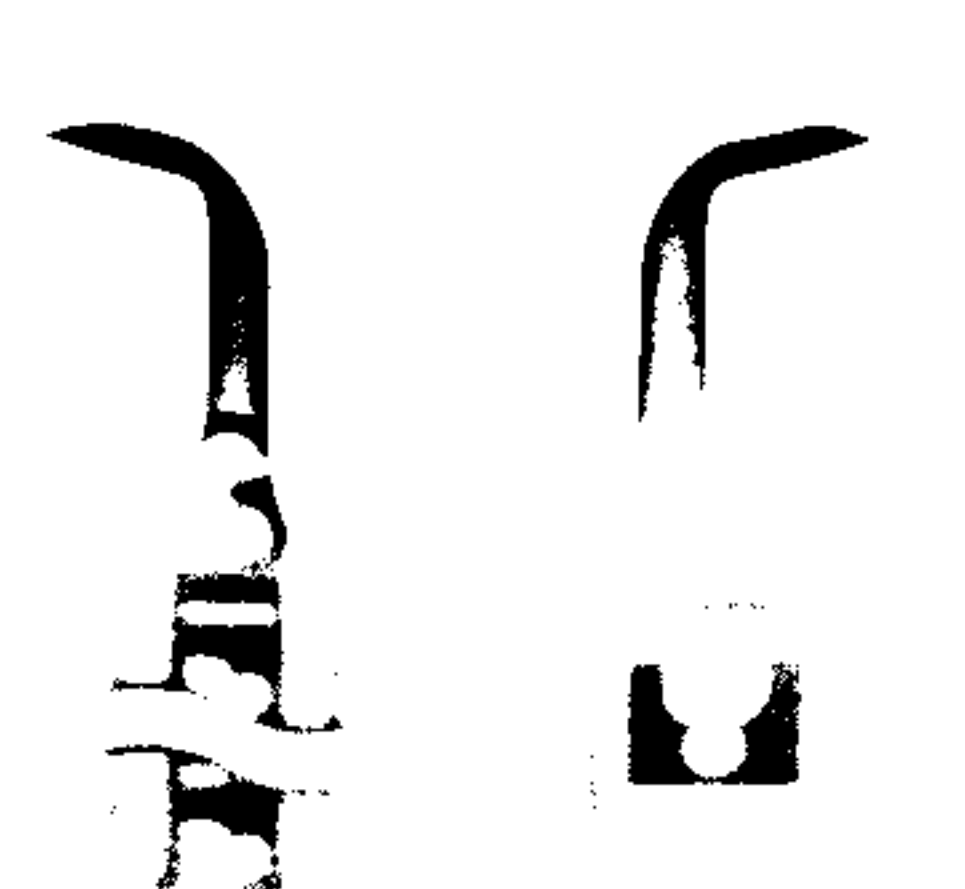

ותטורדוהם מן בני יידיך: לא תכרת
 להם ולא להיהם ברית: לא תגור להון.
 ולטעותהון קים: לא תעהר מעהם.
 ומע מעבודאתהם עהרא: לא ישבו
 בארצה פריהטיאו אהך לי פי תעבד
 אתי אלהיהם פרייהיה לך למוקט: לא
 יתבון בארעה. דלמא יתיבון יתך קדמי.
 ארי תפלה ית טעותהון. ארי יהון לך
 לתקלא: לא יקמו פי בלדך. ללא
 יכטונך לי. באן תעבד מעבודאתהם.
 פכוננו לך והקא:

פ
 ואל משה אמר עליה אלהיה י אלה
 ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני
 ישראל והשתחויתם מרחק: ולמשה
 אמר סק לקדם יי. את ואהרן נדב
 ואביהוא. ושבעין מסבי ישראל. ותסגדון
 מרחיק: וקאד למוסי אצער אלי אלה.
 אנת והרון נדב ואביהוא. וסבעין מן
 שיוך בני אסראיל. ואסגדו מן בעיד:
 ונגש משה לבדו אליהוזה והם לא יגשו
 והעם לא יעלו עמו: ויתקרב משה
 בלחודוהי לקדם יי. ואנן לא יתקרבו.
 ועמא. לא יסקון עמיה: ויתקדם מוסי
 וחדה אלי אלה. והם לא יתקדמו.
 וארקום. לא יצעדו מעה: ויבא משה
 ויספר לעם את פלדברי יהוה ואת פלד
 המשפטים ויען פלדהעם קול אחד
 ויאמרו פלדהברים אשר דבר יהוה
 נעשה: ואתא משה. והוי לעמא ית כל
 פתגמיא דיי. וית כל דיניא. ואתוב כל
 עמא. קלא חד ואמרו. כל פתגמיא.
 דמליל יי נעביד: פנא מוסי. וקן עלי
 אלקום גמיע כלאם אלה. וגמיע
 אלאחכאם. פאנאבה גמיע אלקום. בצות
 ואחד וקארו. גמיע אלכלאם. אדי אמר
 אלה נצנעה: ויכתב משה את פלד
 דברי יהוה וישפם בפקר ויבן מזבח תחת
 ההר ושתיים עשרה מצבה לשנים עשר
 שבטי ישראל: וכתב משה. ית כל

פתגמיא דיי. ואקדים בצפרא. ובנא
 מדבחה בשפולי טורא. ותרתא עשרי
 קמא. לתרי עשר שבטיא דישראל:
 פכתב מוסי גמיע כלאם אלה. וארנ
 בארנאה. ובנא מדבחה פי אספל
 ארנבל. ונצב אתני עשר דכה. באיזא
 אתני עשר אסנאט בני אסראיל: וישלח
 אתנערי בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו
 זבחים שלמים ליהוה פרים: ושלח.
 ית בכורי בני ישראל. ואסיקו עלון.
 ונכיסו. נכסת קודשין. קדם יי תורין:
 ובעת בכור בני אסראיל. וקרבו
 צואעדא. ודבחו דבאוח סלאמה. ללה מן
 אדבקר: ויקח משה חצי הדם וישם
 באגנת וחצי הדם זרק על המזבח:
 ונסב משה פלגות דמא. ושוי פמזרקיא.
 ופלגות דמא. זרק על מדבחה: פאכד
 מוסי בעץ אדם. ונעלה פי אנאין.
 ובאקיה רשה עלי אלמדבה: ויקח
 ספר הברית ויקרא באוני העם ויאמרו
 כל אשר דבר יהוה נעשה ונשמע:
 ונסיב ספרא דקומא. וקרא קדם עמא.
 ויאמרו. כל דמליל יי נעביד ונקביל:
 ואכד כתאב אלעהד. וקראה עלי אקום.
 וקא. גמיע מא אמר אלה נצנעה ונקבלה:
 ויקח משה את הדם ויזרק עליהעם
 ויאמר הנה דם הברית אשר כרת יהוה
 עמכם על פלדהברים האלה: ונסיב
 משה ית דמא. וזרק על מדבחה לכפרא
 על עמא. ואמר. הא דם קומא דגור יי
 עמכון. על כל פתגמיא האלין: ואכד
 מוסי מן אדם. ורשה עלי אלקום. וקאל.
 הלא דם אלעהד אדי עהדה אלה מעכם.
 עלי גמיע הדה אלאחכאם: ויעל משה
 ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני
 ישראל: וסליק משה ואהרן. נדב
 ואביהוא. ושבעין מסבי ישראל: תם
 צעד מוסי והרון. נדב ואביהוא. וסבעין
 מן שיוך בני אסראיל: ויראו את אלהי

חלק הדקדוק. יד) אתה ואהרן. היכה אתה בפשטא בכל התינאן לא כמהופך: טו) וישם באגנת. הנו"ת כמארין: ישראל

ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת
 הספיר וכעצם השמים לטהר: וחזו.
 ית יקר אלהי ישראל. ותחת פורסי
 יקריה. בעזבד אבן טבא. וכמחזי שמיא
 לברירו: פנצרו נור אלה אסראיל. ומן
 דונה. כצנעה ביאץ אלמהא. וכדאת
 אסמא פי אנקא: ואל-אצילי בני ישראל
 לא שקח ידו וחזו את-האלהים ויאכרו
 וישתו: ולרברבי בני ישראל. לא הוה
 נקא. וחזו ית יקרא דיי. והוה חרן
 בקורפניהון דאתקבלו (ברעוא) פאלו
 אכלין ושתין: ועלי נקבא בני אסראיל.
 לס יבעת אפתה. פנצרו נור אלה.
 ועאשו ואכרו ושרבו: ם ויאמר
 יהוה אל-משה עדה אלי הרה והיה
 שם ואתנה קך את-לחת האבן והתורה
 והמצוה אשר כתבתי להורתם: ואמר
 יי למשה. סק לקדמי. לטורא והוי תמן.
 ואמין קך ית לוחי אבנא. ואוריתא
 ותפקידתא. דכתבית לאופיהון: פקאל
 אלה רמוסי. אעעד יי א' אגבר וקסתם.
 אעטיך לוחי אגוהר. ואשראיע ואוצאיא.
 אלדי כתבתהא לאדלהם בהא: ויקם
 משה ויהושע משרתו ויעל משה אל-
 הר האלהים: וקם משה. ויהושע
 משומשניה. וסליק משה לטורא דאתגרי
 עלוהי יקרא דיי: פקאם מוסי. ויהושע
 כאדמה. וצעד מוסי ארי גבר אלה:
 ואלי-הוקנים אמר שבו-לנו בזה עד
 אשר-נשוב אליכם והנה אהרן וחור
 עמכם מי-בעל דברים יגש אלהם:
 ולסביא אמר אוריכו לנא הכא. עד
 דנתוב דותכון. והא אהרן וחור עמכון.
 מן דאית ליה דינא יתקרב לקדמיהון:
 וקאל לאשיוך אנגסו לנא ההנא. ארי אן
 נרגע אליכם. והודא הרון וחור מעכם.
 מן כאן לה אמר יתקדם אליהם: ויעל
 משה אל-ההר ויבס הענן את-ההר:
 וסליק משה לטורא. והפא עננא ית

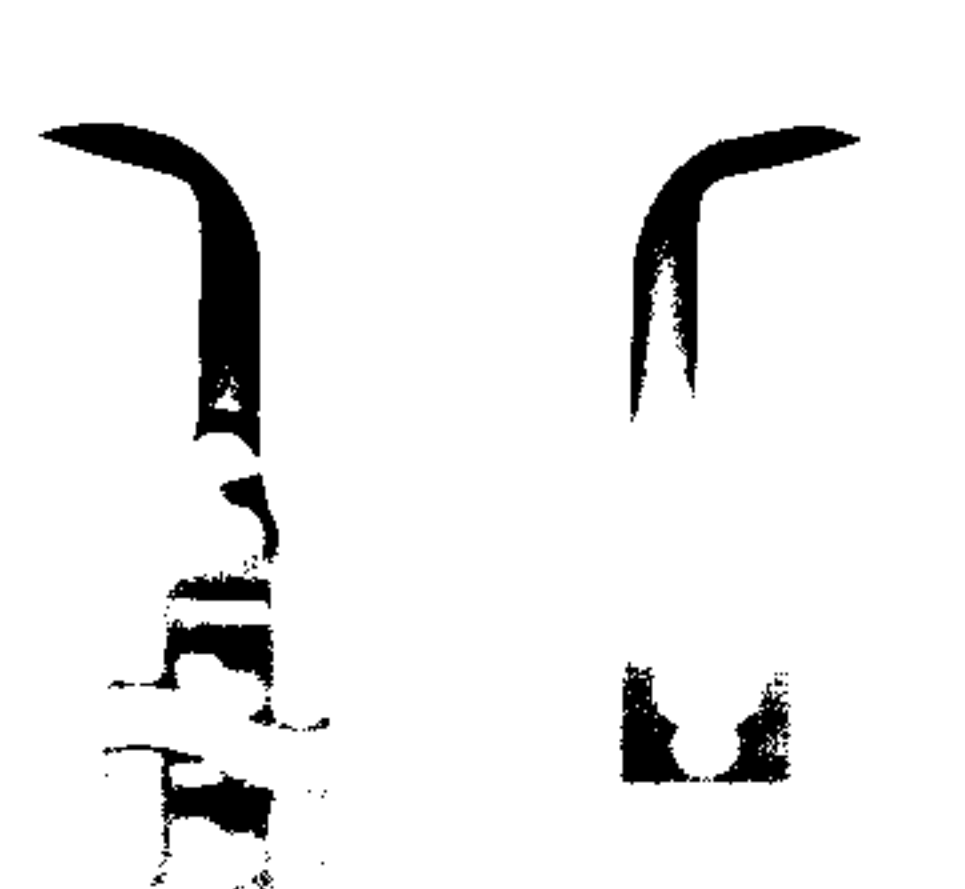
טורא: פצעד מוסי ארי אלגבל. וגמא
 אלגמאם אלגבל: וישפן כבוד-יהוה
 על-הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים
 ויקרא אל-משה ביום השביעי מתוך
 הענן: ושרא יקרא דיי על טורא
 דסיני. וחפתי עננא שתא ימין. וקרא
 למשה. ביומא שביעאה מנו עננא: וסכן
 נור אלה עלי גבל סיני. וגמאה אלגמאם
 סתה איאם. ודעא במוסי. פי אריום
 אסאבע מן וסט אלגמאם: ומראה כבוד
 יהוה פאש אכלת פראש ההר לעיני בני
 ישראל: וחזו יקרא דיי. פאישא אכלא
 בריש טורא. לעיני בני ישראל: וכאן
 רויא נור אלה. כנאר אכלאה פי ראם
 אלגבל. בחצרה בני אסראיל: ויבא
 משה פתוך הענן ויעל אל-ההר והיה
 משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה:
 ועאל משה. בנו עננא וסליק לטורא.
 והוה משה בטורא. ארבעין ימין.
 וארבעין לילון: אד דכל מוסי פי וסט
 אלגמאם. רמא נעד ארי אלגבל. אקאם
 פיה ארבעין יומא. וארבעין לילה:

ק"ח פסוקים עו"א ל"ט ומפטרין הרבר אשר היה אל ירמיהו
 בירמיה ס"י ל"ד: פ הר"ו למנחת שבת וב' וה'

וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומקיל יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תבלימא: דבר אל-בני ישראל ויקחו-
 לי תרומה מאת כל-איש אשר ידבנו
 לבו תקחו את-תרומתי: מקיל עם בני
 ישראל. ויפרשון קדמי אפרשותא. מן
 כל גבר דיתרעי לביה. תסכון ית
 אפרשותי: מד בני אסראיל. באן יאכרו
 לי רפיעה. מן כל רגל תסכו נפסה.
 תאכרו רפיעתי: וזאת התרומה אשר
 תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת: ודא
 אפרשותא. דתסכון מנהון. דהבא וכסף
 ונחשא: והדה ארפיעה. אדי תאכרוהא
 מנהם. דהב וורק ונחאם: ותכלת וארנמן
 ותלעת שני ושש ועזים: ותכלא

וארננא

חלק הדקדוק. (טו) והיה שם. להרד"ק ה"א בשוא וסגול. עין בחלק הדקדוק. [מהר"ב]:
 טז שמות (כתר תורה)

וְאֶרְנוּנָא וְצִבְעָה וְזֹהָרִי וְבוֹיָן וּמְעִי:
וְאֶסְמְאֲנוּן וְאֶרְנוּאָן וְצִבְעָה קְרִמּוֹ וְעֶשֶׂר
וּמְרֻעָא: וְעֵרַת אֵילָם מְאֲדָמִים וְעֵרַת
תְּחָשִׁים וְעֵצֵי שִׁטִּים: וּמִשְׁכֵּי דְדִכְרֵי
מִסְמָקִי (מִסְמָקִי) וּמִשְׁכֵּי סִסְגֻנָא וְאֵעִי
שִׁטִּין: וְגִלּוּד כְּבֹאשׁ אֲדִים. וְגִלּוּד דְאֲרֵשׁ
וּכְשֵׁב אֶסְנַט: שֶׁמֶן דְּמֵאֵר בְּשָׁמִים לְשֶׁמֶן
הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסָּמִים: מִשְׁחָה
לְאֶנְהָרוּתָא. בּוֹסְמִיא לְמִשְׁחָה רַבּוּתָא.
וְלִקְטֹרֶת בּוֹסְמִיא: וְדִהֵן לְאֶלְאֲצָה.
וְאֶטִּיאַב לְדִהֵן אֶלְמַסָּה. וְלִבְכוּרֵי אֶצְמוּג:
אֶכְנִי־שֶׁהֶם וְאֶבְנֵי מִלְאִים לְאֶפֶר וְדִחְשֵׁן:
אֶבְנֵי בּוֹרְלָא. וְאֶבְנֵי אֶשְׁלֻמוּתָא. לְשִׁקְעָא
בְּאִפּוּדָא וּבְחֻשְׁנָא: הַגֹּאֲרָה בְּלוּר.
וְהַגֹּאֲרָה נֶצֶאֱם. לְאֶצְדֵּרָה וְלֶאֱלֵבְדֵּנָה:
וְעֶשׂוּדֵי מִקְדָּשׁ וְשִׁבְנֵתֵי בְּתוּכֶם: וְיַעֲבֹדוּן
קְדָמִי מִקְדָּשׁ. וְאֶשְׂרֵי שְׁבִינֵתֵי בִּינֵיהוּן:
וְיִצְנְעוּ לִי מִן גַּמִּיעַ דְאֵלֶךְ מִקְדָּסָא. אֶסְכֵן
נּוֹרֵי פִי מֵאֵ בִינְהֶם: כֹּכַל אֲשֶׁר אֲנִי
מִרְאָה אֹתְךָ אֶת תְּבִנֵית הַמִּשְׁכָּן וְאֶת
תְּבִנֵית כְּדִבְרֵי וְכֵן תַּעֲשׂוּ: כֹּכַל דְאֲנִי
מִחוּי יִתְךָ. יֵת דְמוּת מִשְׁפָּנָא. וְיֵת דְמוּת
כֹּל מְנוּחֵי. וְכֵן תַּעֲבֹדוּן: כְּגַמִּיעַ מֵאֵ אֲנִי
מּוֹרִיךְ. מִן שֹׁכֵל אֶלְמַסְכֵן. וְשֹׁכֵל גַּמִּיעַ
אֲנִיתָה. כְּדֹאךְ תִּצְנְעוּ: ס וְעֶשׂוּ
אֲרוֹן עֵצֵי שִׁטִּים אֲמֹתִים וְחֲצֵי אַרְבּוֹ וְאִמָּה
וְחֲצֵי רְחִבּוֹ וְאִמָּה וְחֲצֵי קָמְתוֹ: וְיַעֲבֹדוּן
אֲרוּנָא דְאֵעִי שִׁטִּין. תְּרִתִּין אֲמִין וּפְלָגָא
אוֹרְכֵיהּ. וְאִמָּתָא וּפְלָגָא פּוֹתִייהּ. וְאִמָּתָא
וּפְלָגָא רּוּמִיָּה: וְיִצְנְעוּ צְנֻדָּקָא מִן כֶּשֶׁב
אֶסְנַט. דְרֹאעִין וְנֹצֵף טוּלָה. וְדֹרְאֵעַ וְנֹצֵף
עֲרֻצָּה. וְדֹרְאֵעַ וְנֹצֵף סְמִכָּה: וְצִפִּית
אֲתוּ זֶהָב טָהוֹר מִבֵּית וּמְחוּץ תִּצְפְּנוּ
וְעִשִׂיתְ עֲלֵיו זָר זֶהָב סָבִיב: וְתַחֲפִי יִתִּיהּ
דְהָב דְכִי. מְגִיז וּמִפְרָא תַחֲפִינִיהּ.
וְתַעֲבִיד עֲלוּהֵי זֶר דְדֵהָב סָחֹר סָחֹר:
וְגִשָּׁה בְדֵהָב כֹּאֶץ. מִן דְאֵכֵל וּמִן כֹּאֲרָג.
וְאֶצְנַע עֲלֶיהּ. זִיגָא מִן דֵּהָב מִסְתְּדִירָא:
וְיִצְקָתָ לּוֹ אַרְבַּע טַבַּעֲתֵי זֶהָב וְנִתְתָה עַל
אַרְבַּע פְּעֻמֹתָיו וְשֵׁתֵי טַבַּעֲתֵי עַל־צִלְעָיו:

הָאֶחָת וְשֵׁתֵי טַבַּעֲתֵי עַל־צִלְעָיו הַשְּׁנַיִת:
וְתַתִּיךְ לִיהּ. אַרְבַּע עֲזָקוֹן דְדֵהָב. וְתַתִּיךְ.
עַל אַרְבַּע זְוִיתֵיהּ. וְתַרְתִּין עֲזָקוֹן. עַל
סְטֵרֵיהּ חֵד. וְתַרְתִּין עֲזָקוֹן. עַל סְטֵרֵיהּ
תְּנִינָא: וְצִנְיָה אַרְבַּע חֲלֵק מִן דֵּהָב.
וְאֶנְעֵלְהָא פִי אַרְבַּע גֹּהֲאֲתָה. הַלְקֵתִין מִן
גֹּהֲבָה אֶלּוּאֲחֵד. וְהַלְקֵתִין מִן גֹּהֲבָה
אֶתְאֲנִי: וְעִשִׂיתְ בְּדֵי עֵצֵי שִׁטִּים וְצִפִּית
אֲתָם זֶהָב: וְתַעֲבִיד אֲרִיחֵי דְאֵעִי שִׁטִּין.
וְתַחֲפִי יִתְחוּן דְהָבָא: וְאֶצְנַע דְהוּקָא מִן
כֶּשֶׁב אֶסְנַט. וְגִשָּׁה דֵּהָב: וְהִבֵּאתְ אֶת־
הַבָּדִים בְּטַבַּעֲתֵי עַל צִלְעֵת הָאֲרוֹן לְשֵׁאת
אֶת־הָאֲרוֹן בָּהֶם: וְתַעֲיֵד יֵת אֲרִיחֵי
בְּעֲזָקְתָא. עַל סְטֵרֵי אֲרוּנָא. לְמַטְלֵי יֵת
אֲרוּנָא בְּהוּן: וְאֶדְכֵל אֶדְהוּקָא פִי אֶלְחֵלֵק.
עַל־י גֹּהֲבֵי אֶצְנֻדָּקָא. לִיחֵמֵל בְּהָא:
בְּטַבַּעֲתֵי הָאֲרוֹן יִהְיוּ הַבָּדִים לֹא יִסְרוּ מִמֶּנּוּ:
בְּעֲזָקְתֵי אֲרוּנָא. יִהּוּן אֲרִיחֵי. לֹא יַעֲדוּן
מִנִּיהּ: וְתַקִּים אֶדְהוּקָא פִי חֲלֵק אֶצְנֻדָּקָא.
לֹא תִזּוּל מִנָּה: וְנִתְתָּ אֶל־הָאֲרוֹן אֶת־
הַעֲדָת אֲשֶׁר אֲתָן אֵלֶיהּ: וְתַתִּיךְ בְּאֲרוּנָא.
יֵת סְהֻדָּתָא. דְאֵתִין לָךְ: וְאֶנְעֵל פִי
אֶצְנֻדָּקָא. אֶשְׁהֲאֵדָה אֲדִי אֶעֱטִיכָהָ:
וְעִשִׂיתְ כְּפָרֶת זֶהָב טָהוֹר אֲמֹתִים וְחֲצֵי
אַרְכָּה וְאִמָּה וְחֲצֵי רְחִבָּה: וְתַעֲבִיד
כְּפּוֹרְתָא דְדֵהָב דְכִי. תְּרִתִּין אֲמִין וּפְלָגָא
אוֹרְכָה. וְאִמָּתָא וּפְלָגָא פּוֹתִיָּהּ: וְאֶצְנַע
גִּישָׁא מִן דֵּהָב כֹּאֶץ. דְרֹאעִין וְנֹצֵף טוּלָה.
וְדֹרְאֵעַ וְנֹצֵף עֲרֻצָּה: וְעִשִׂיתְ שְׁנַיִם
כְּרָבִים זֶהָב מִקְשָׁה תַעֲשֶׂה אֲתָם מִשְׁנֵי
קְצוֹת הַכְּפָרֶת: וְתַעֲבִיד. תְּרִין כְּרֹבִין
דְדֵהָב. נְגִיד תַעֲבִיד יִתְחוּן. מִתְרִין סְטֵרֵי
כְּפּוֹרְתָא: וְאֶצְנַע כְּרֹבִין מִן דֵּהָב.
מִצְמֵתִין תִּצְנַעְהֶמָּא. מִן טֵרְפֵי אֶלְגִּישָׁא:
וְעִשָּׂה כְּרֹבִב אֶחָד מִקְצֵה מִזֵּה וּכְרֹבִי־
אֶחָד מִקְצֵה מִזֵּה מִן־הַכְּפָרֶת תַעֲשׂוּ אֶת־
הַכְּרָבִים עַל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו: וְעִבִיד. כְּרֹבִבָא
חֵד מִסְטֵרָא (כִּי מִסְטֵרָה) מִכָּא. וּכְרֹבִבָא
חֵד מִסְטֵרָא (כִּי מִסְטֵרָה) מִכָּא. מִן
כְּפּוֹרְתָא. תַעֲבֹדוּן יֵת כְּרֹבִיָּא עַל תְּרִין

סְטֵרֵיהּ

סמכהא: וצפית אתו זהב טהור ועשית לו זר זהב סביב: ותחפי יתיה דהב דכי ותעביד ליה. זר דדהב סחור סחור: וגשהא בדהב כאץ. ואצנע להא. זיגא מן דהב מסתדירא: ועשית לו מסגרת טפה סביב ועשית זר זהב למסגרתו סביב: ותעביד ליה גדנפא. רומיה פושבא סחור סחור. ותעביד זר דדהב. גדנפיה סחור סחור: ואצנע להא האפה. מקראר קבצה מסתדירא. ואצנע זיגא מן דהב. לחאפתהא מסתדירא: ועשית לו ארבע טפעת זהב ונתת אתה טפעת על ארבע הפאת אשר לארבע רגליו: ותעביד ליה. ארבע עוקן דדהב. ותתין ית עוקתא. על ארבע זיגתא. דלארבע רגלוהי: ועג להא. ארבע חלק מן דהב. ואנער ארחק. פי אלארבע אזויא. אדי באיזא ארבע ארגהא: לעפת המסגרת תהיין הטפעת לבתים לבדים לשאת את השלחן: לקביד גדנפא. יהוין עוקתא. לאתרא (כ"י אתרא) לאריהיא. למטר ית פתורא: אמאם אלהאפהתכון ארחק. מכאנא לאדהוק. לתחמל בהא: ועשית את ההבדים עצי שטים וצפית אתם זהב ונשאבם את השלחן. ותעביד ית אריהיא דאעי שטין. ותחפי יתהון דהבא. ויהוין נטלין פהון ית פתורא: ואצנע אדהוק מן כשב אסנט. וגשהא בדהב. לתחמל בהא אלמאידה: ועשית * קשרתיו וכפתיו וקשותיו ומנקיתיו אשר יסף בהן זהב טהור תעשה אתם: ותעביד מגסוהי ובפוחי. וקסותיה ומכילתיה. דיתנפס (י"ג דיתפס) פהון. דדהב דכי תעביד יתהון: ואצנע קצאעהא ודר וגהא. ומדאהנהא ומלאעקהא. אדי תגטא בהא. מן דהב כאץ תצנעהא: ונתת עליה שלחן לחם פנים לפני המיד: ותתין על פתורא.

סטרדהי: ואצנע כרובא מן הדא אטרף. וכרובא מן הדא אטרף. מן נפס ארגשא. תצנע אלכרובין מן טרפיה: והוה הכרבים פרשי כנפים למעלה סבכים בכנפיהם על הפרת ופניהם איש אל אחיו אל הפרת יהו פני הכרבים: ויהו כרוביא פרוסין (פרוסין) גדפיהון לעיא. מטלן בגדפיהון על פפורתא. ואפיהון חר לקביד חר. לקביד פפורתא. יהוין אפי כרוביא: ויכונא לכרובין באסטין אנחתהמא אדי פוק. ומצלדין בהא עדי ארגשא. וונוההמא אדואחד אדי אלאכר. ואדי ארגשא תכון ונוההם: ונתת את הפרת על הארן למעלה ואל הארן תתן את העדת אשר אתן אלקי: ותתין ית פפורתא. על ארונא מלעיא. ובארונא תתין ית סהדותא. דאתין קך: ואנער ארגשא. עדי אצנרוק מן פוק. בעד מא תנער פי אצנרוק. אשהאדה אדי אעטיכהא: ונועדתי קך שם ודברתי אתך מעד הפרת מבין שני הכרבים אשר על ארון העדת את פדאשד אצוה אותך אל בני ישראל: ואזמין מימרי קך תפן. ואמליל עמך מעדני פפורתא. מבין תרין כרוביא. דער ארונא דסהדותא. ית כל דאפקיד. יתך דנת בני ישראל פאחאצרך הנאך. ואכאטבך מן פוק ארגשא. מן בין לכרובין. אדי עדי צנרוק אשהאדה. בגמיע מא אמרך בה אדי בני אסראיל:

פ

ועשית שלחן עצי שטים אמתים ארבו ואמה רחבו ואמה וחצי קמתו: ותעביד פתורא דאעי שטין. תרתין אפין אורכיה ואמתא פותיה. ואמתא ופלגא רומיה: ואצנע מאידה מן כשב אסנט. דראעין טולהא ודראע ערצהא. ודראע ונצף

לחם חלק הרקדוק. א) ועשית קצרותיו בשו"א הקוף שלא כמשפט כי דינה בפתח כמו קצרת כסף והעין בנעיא והיא פלעיל כמו סירתיו: (מהריב ב' רד"ק):

לחם אפיא קרמי תדירא : ואנעל עלי
אמארת. כבזא מונהא בין ידי דאימא :

פ

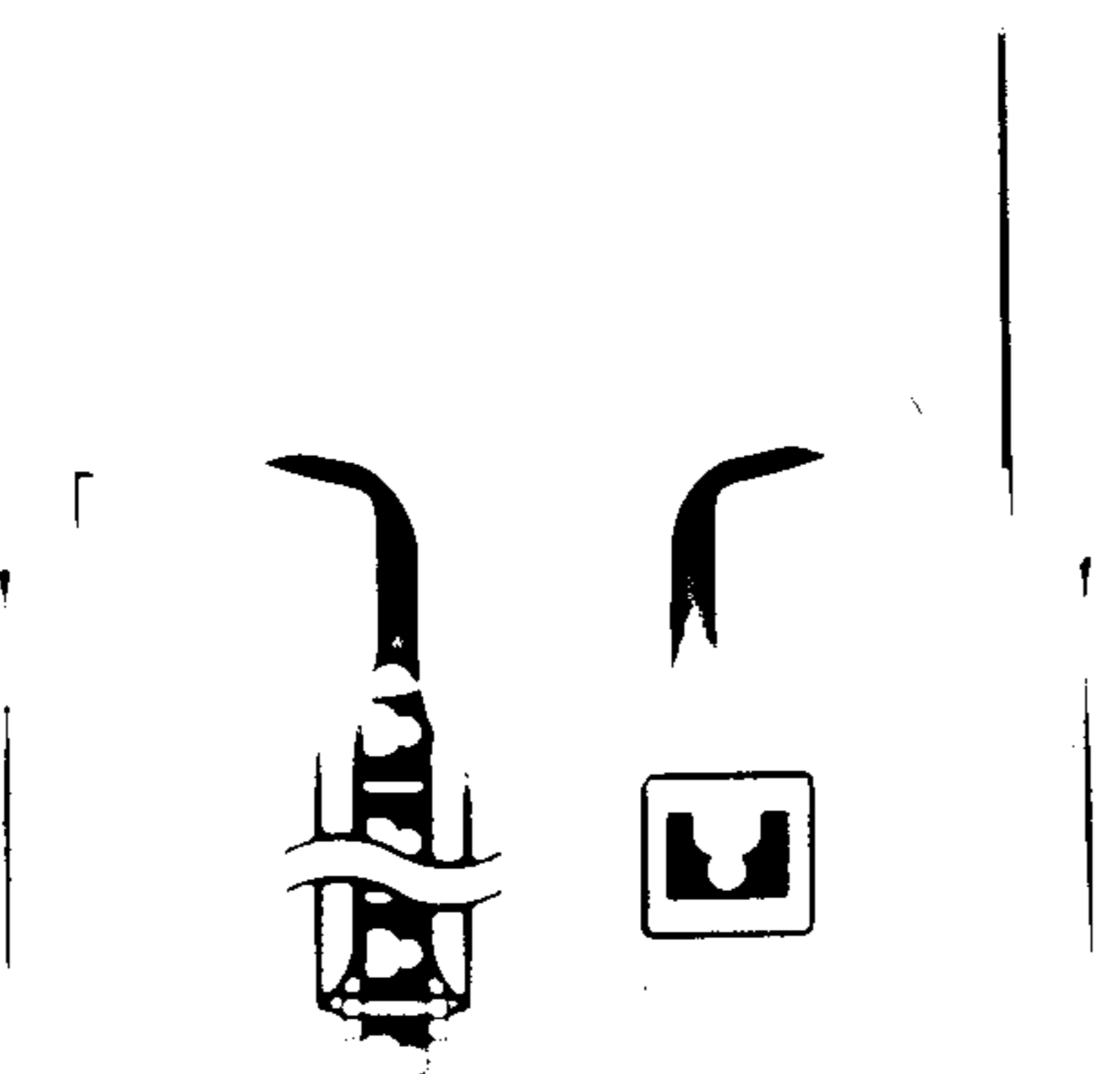
ועשית מנרת זהב טהור מקשה תעשה
המנורה ירכה וקנה גביעיה פפתריה
ופרחיה ממנה יהיו : ותעביד מנרתא
דהב דכי נגיד . תתעביד מנרתא
שדה וקנה. פלדהא. חזרהא ושושנהא
מנה יהון : ואצנע מנארה מן דהב כאץ.
מצמתה תצנעהא ארגלהא וקצבהא.
וגאמאתהא. ותפאפיתהא וסואסנהא
מנהא יכונו : וששה קנים יצאים מצדיה
שלשה וקני מנרה מצדה האחר ושלשה
קני מנרה מצדה השני : ושתי קני
נפקין מסטרהא. תלתא קני מנרתא.
מסטרה חד. ותלתא קני מנרתא.
מסטרה תנינא : סת קצבאת. כארגאת
מן גאנביהא . תלאת קצבאת מן גאנב
אלואחד . ותלאת קצבאת. מן גאנבהא
אתאני : שלשה גבעים משקדים פקנה
האחד פפתר ופרח ושלשה גבעים
משקדים פקנה האחד פפתר ופרח פן
לששת הקנים היצאים מן המנרה :
תלתא כלידין . מצירין . פקניא חד חזור
ושושן . ותלתא כלידין . מצירין . פקניא
חד חזור ושושן . פו לשתי קני . דנפקין
מן מנרתא : תלאת גאמאת. מלוזאת .
פי כל קצבה תפאחה וסוסנה . כדאך
לאת אקצבאת . אכארגאת מנהא :
ובמנרה ארבעה גבעים ומשקדים
פפתריה ופרחיה : ובמנרתא ארבעה
כלידין . מצירין . חזרהא ושושנהא :
ופי אלמנארה ארבע גאמאת. מלוזאת.
ותפאפיתהא וסואסנהא : וכפתר תחת
שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני
הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים
ממנה לששת הקנים היצאים מן המנרת :
וחזור . תחות תרין קנין דמנה . וחזור

ג

ד

תחות תרין קנין דמנה . וחזור . תחות
תרין קנין דמנה . לשתי קנין . דנפקין
מן מנרתא : ותפאחה תחת כל קצבתין
מנהא . כדאך לאת אקצבאת .
אכארגאת מנהא : פפתריהם וקנתם
ממנה יהיו פקה מקשה אחת זהב טהור :
חזריהון וקנייהון מנה יהון . פולה . נגידא
חדא דדהב דכי : ותפאפיתהא וקצבהא
מנהא יכונו . כלהא מצמתה ואחדה מן
דהב כאץ : ועשית את נרתיה והאיר על עבר פניה :
והעלה את נרתיה והאיר על עבר פניה :
ותעביד ית פוצינהא שבועא . ותדליק
ית פוצינהא . ויהון מנרתין לקביד אפהא :
ואצנע להא סבעה סרג . פאדי תסרג
סרגהא . תצי אי גהה ונההא : ומלקחיה
ומחתתיה זהב טהור : ועיבתהא
ומחתיתיהא דדהב דכי : וכלבאתהא
ומנאמרהא מן דהב כאץ : פפר זהב טהור
יעשה אתה את פלדיה פלדיה האלה :
פברא . דדהבא דכי יעביד יתה . ית
פל מניא האלין : מן בדרה דהב כאץ
יצנעהא . וגמיע חדה אלאניה : וראה
ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בחר :
וחזי ועביד . פדמותהון . דאת מתחזי
פטורא : ואנצר דאך ואצנע . כשכלה .
אדי את מורא פי ארגב : ס ואת
המשכן תעשה עשר יריעת שש משור
ותכלת וארגמן ותלעת שני פרבים
מעשה חשב תעשה אתם : וית משכנא
תעביד עשר יריעו . דבוץ שזיר . ותכלא
וארגנא וצבע זהורי . צורת פרובין .
עובד אופן תעביד יתהון : ואצנע דאת
אלמסכן עשר שקאק . מן עשר משזור .
ואסמאנגון וארגואן וצבג קרמו . צורא .
צנעה האדק תצנעהא : ארך היריעה
האחת שמנה ועשרים באמה ורחב
ארבע באמה היריעה האחת מדה אחת
לכל היריעת : אורפא דיריעתא חדא .

עשרין חלק הדקדוק . ב) מקשה תעשה . בס' הרמזים וז"ל תעשה חסר יו"ד . תיעשה מתקרי מלא יו"ד ע"כ . נראה מדבריו שהיא מלא בקריאה לא בכתיבה : (פירו"ב)

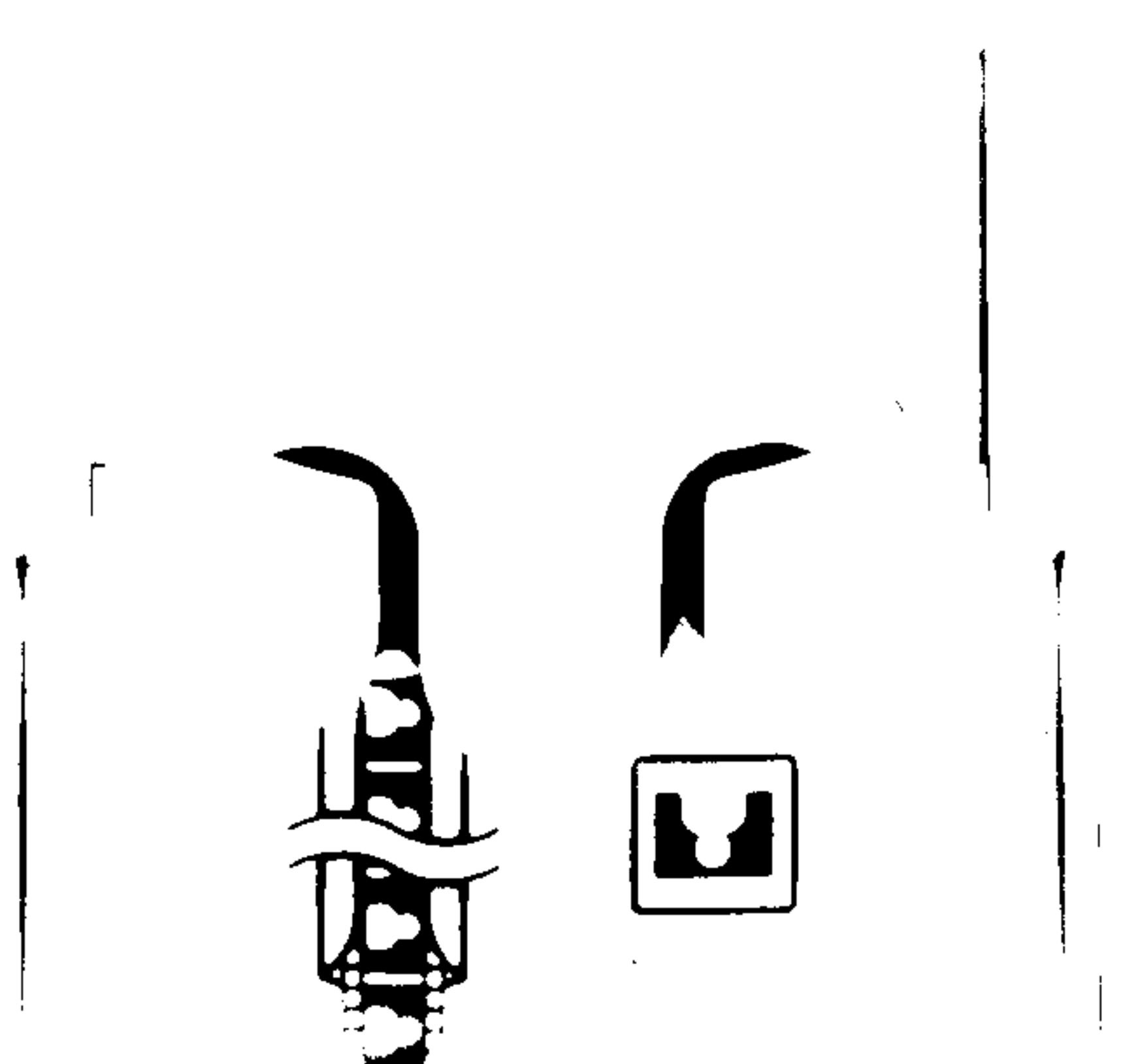
עשדין ותמני אפין. ופתיא ארבע אפין.
 דיריעתא חדא. משחתא חדא לכל
 יריעתא: פול כל שקה. תמאניה ועשדין
 דראע. וערצהא ארבעה אדרע. מסאהה
 ואחדה לגמיע אשקאק: חמיש היריעת
 תהיין חברת אשה אל-אחתה וחמיש
 יריעת חברת אשה אל-אחתה: חמיש
 יריעין. יהוין מלפפין. חדא עם חדא.
 וחמיש יריעין מלפפין. חדא עם חדא:
 כמס שקאק תכון מכיטה. ואחדה מע
 אלאכרי. וכמס שקאק תכון מכיטה.
 ואחדה מע אלאכרי: ועשית ללאת
 תכלת על שפת היריעה האחת מקצה
 בחברת וכן תעשה בשפת היריעה
 הקיצונה במחברת השנית: ותעביד
 ענובין דתכלא. על ספתא דיריעתא
 חדא. מסטרא בית לופי. וכן תעביד
 בספתא דיריעתא. בסטרא. בית לופי
 תנינא: ואצנע ערא מן אסמאנגון. פי
 האשיה' אשקה אלוואחדה. אטרפא
 אלמתאלפה. וכדאך אצנע פי האשיה'
 אשקה. אלמתאלפה אתאניה: חמישים
 ללאת תעשה ביריעה האחת וחמישים
 ללאת תעשה בקצה היריעה אשר
 במחברת השנית מקבילת הללאת אשה
 אל-אחתה: חמשין ענובין. תעביד
 ביריעתא חדא. וחמשין ענובין. תעביד
 בסטרא דיריעתא. דבית לופי תנינא.
 מכוון ענופיא. חדא לקביל חדא: כמסין
 ערוה. תצנע פי אשקה אלוואחדה.
 וכמסין ערוה. תצנע פי טרף אשקה.
 אלמתאלפה אתאניה. ותכון אלערא
 מתקאבלה. ואחדה מע אלאכרי: ועשית
 חמישים קרסי זהב וחברת את-היריעת
 אשה אל-אחתה בקרסים והיה המשפן
 אחד: ותעביד. חמשין פורפין דדהב.
 ותלפיף ית יריעתא. חדא עם חדא
 בפורפיא. ויהי משבנא חד: ואצנע

כמסין שצץ מן דהב. וולף אשקאק.
 אלוואחדה מע אלאכרי באשצץ. ויציר
 אלמסכן ואחד: ועשית יריעת עזים
 לאהל על-המשפן עשתי-עשרה יריעת
 תעשה אתם: ותעביד יריעין דמעזי.
 לפרסא (כ"י לפרסא) על משבנא. חדא
 עשרי יריעין תעביד יתהון: ואצנע שקאק
 מן מרעזא. כבאא עלי אלמסכן. אחרי
 עשר שקה תצנעהא: ארדו היריעה
 האחת שלשים באמה ורחב ארבע
 באמה היריעה האחת מדה אחת
 לעשתי עשרה יריעת: אורפא דיריעתא
 חדא. תלתין אפין. ופתיא ארבע אפין.
 דיריעתא חדא. משחתא חדא. חדא
 עשרי יריעין: טול כל שקה תלאתין
 דראע. וערצהא ארבעה אדרע. מסאהה
 ואחדה. לאחרי עשר שקה: וחברת
 את-חמיש היריעת לבר ואת-ששה היריעת
 לבר וכפלת את-היריעה הששית אל-
 מול פני האהל: ותלפיף. ית חמיש יריעין
 לחוד. וית שית יריעין לחוד. ותעיף (כ"י
 ותיעוף) ית יריעתא שתיתיתא. לקביל
 אפי משבנא: וולף אלכמס אשקאק.
 ואחדה מע אלאכרי עלי חדה. ואסת
 אשקאק עלי חדה. ואתן אשקה
 אסאדסה. ארי מא ירי וגה אלכבא:
 ועשית חמישים ללאת על שפת היריעה
 האחת הקיצונה בחברת וחמישים ללאת
 על שפת היריעה החברת השנית:
 ותעביד חמשין ענובין. על ספתא
 דיריעתא חדא. בסטרא בית לופי.
 וחמשין ענובין. על ספתא דיריעתא.
 דבית לופי תנינא: ואצנע כמסין ערוה.
 פי האשיה' אשקה. אטרפא אלמתאלפה.
 וכמסין ערוה פי האשיה' אשקה.
 אלמתאלפה אתאניה: ועשית קרסי
 נחשת חמישים והבאת את-הקרסים
 בקלאת וחברת את-האהל והיה אחד:

ותעביד

חלק הרקדוק. ג) ועשית ללאת הכלה. השוא שבלמד נע מפני הנעיא שקדם לו. וכ"ה בכל התנאים וברוב הדפוסים ושרשו לול והאלף נוספת:

יו שמות (בתר תורה)

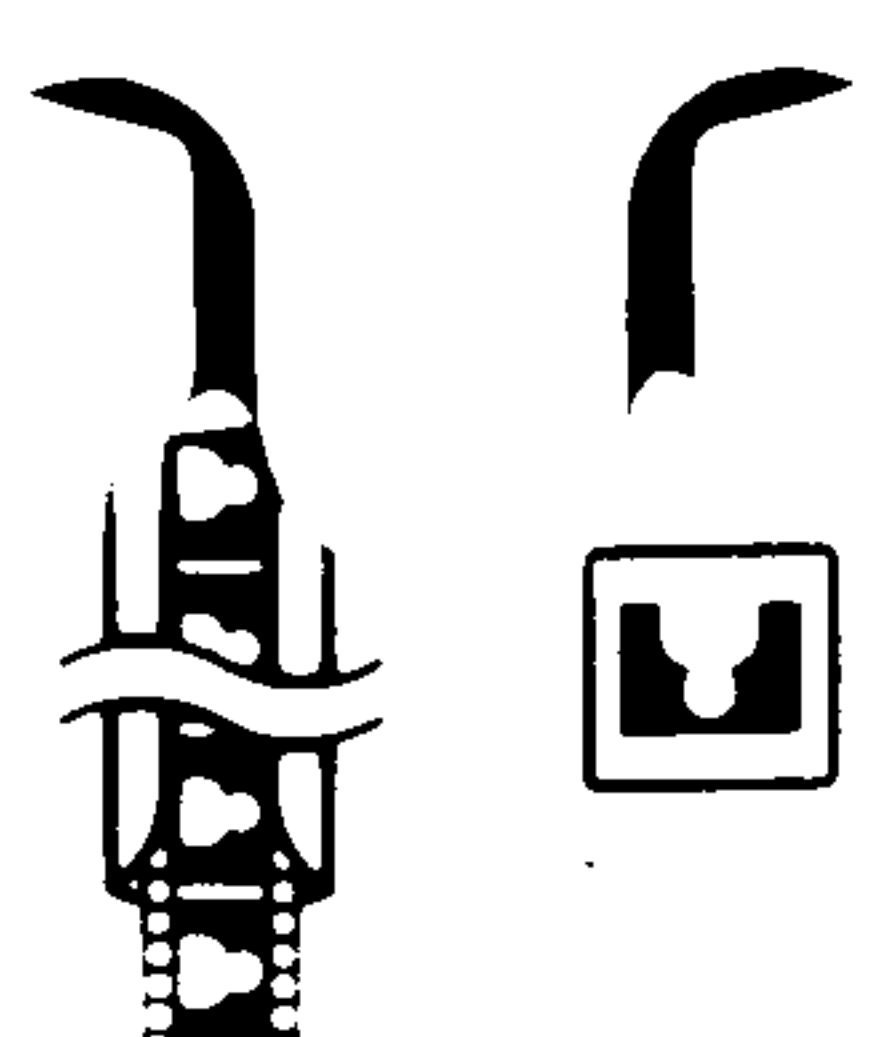
ותעביר פורפין הנחש תמשין ותעיר
 ית פורפין בענובין ותלפוף ית משבנא
 ויהי חד ואצנע כמסין שצין מן נחאם.
 ואדכל אשצין פי ארערא וולף אלמסכן
 ויציר ואחדא: וסרה העדף ביריעת
 האהל הצי היריעה העדפת תסרה על
 אחרי המשכן: וסרהא (כ"ו וסרהא)
 דיתיר ביריעת משבנא פלגות יריעתא
 דיתרא תסרה על אחורי משבנא:
 ואסבר אלפאצל מן שקאק אלמסכן.
 והו נצף אשקה אלפאצלה תסברהא
 עדי מוכר אלמסכן: והאמה מזה והאמה
 מזה בעדף פארך יריעת האהל יהיה
 סרוח על צדי המשכן מזה ומזה לכפתו:
 ואמתא מנא ואמתא מנא בדיתיר.
 באורף יריעת משבנא יהי סרוח על
 סטרי משבנא מנא ומנא לכפיותיה:
 ודראע מן ההנא ודראע מן ההנא מן
 אלפאצל מן טול אשקאק יכון מסברה
 עדי גאנבי אלמסכן מן ימנה ויסרה
 ליגמיה ועשית מכסה לאהל ערת
 אידם מאדמים ומכסה ערת תחשים
 מלמעלה: ותעביר חופאה למשבנא.
 דמשפי דכרי מסומקי (מסמקי) וחופאה.
 דמשפי ססגונא מדעילא: ואצנע גמאא
 לאלמסכן מן גרוד כבאש אדים וגמאא.
 מן גרוד דארש מן פוק:
 ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים
 עמדים: ותעביר ית דפין למשבנא.
 דאעי שטין קימין: ואצנע אתכאתג
 לאלמסכן מן כשב אסנט קאימא:
 עשר אמות ארך הקרש ואמה וחצי
 האמה רחב הקרש האחד: עשר אפין
 אורכא דדפא ואמתא ופלגות אמתא.
 פותיא דדפא חד: טול כל תכתגה
 עשרה אדרע ודראע ונצף ערצהא:
 שתי ידות לקרש האחד משלכת אשה
 אד אחתה פן תעשה לכל קרשי
 המשכן: תרין צירין דדפא חד משולבין.
 חד לקביל חד פן תעביר לכל דפי

משבנא: וזהא ציראן מלסנאן
 אהרהמא באיזא אכרי כדאך תצנע.
 בגמיע תכאתג אלמסכן: ועשית את
 הקרשים למשכן עשרים קרש לפאת
 נגבה תימנה: ותעביר ית דפין
 למשבנא עשרין דפין לרוח עיבר
 דרומא: ואצנע אתכאתג לאמסכן.
 עשרין תכתגה מן גהה מהב אגנוב:
 וארבעים אדני כסף תעשה תחת עשרים
 הקרש שני אדנים תחת הקרש האחד
 לשתי ידותיו ושני אדנים תחת הקרש
 האחד לשתי ידותיו: וארבעין סמכין
 דכסף תעביר תחות עשרין דפין
 תרין סמכין תחות דפא חד לתרין
 צירוהי ותרין סמכין תחות דפא חד לתרין
 צירוהי: וארבעין קאעדה מן פצה.
 תצנעהמא תחת אעשרין אתכתגה.
 קאעדתי תחת כל תכתגה לציראהא:
 ולצלע המשכן השנית לפאת צפון
 עשרים קרש: ולסטר משבנא תנינא
 לרוח צפונא עשרין דפין: ולגאנב
 אלמסכן אתאני מן גהה מהב
 אשמאל עשרין תכתגה: וארבעים
 אדניהם כסף שני אדנים תחת הקרש
 האחד ושני אדנים תחת הקרש האחד:
 וארבעין סמכיהון דכסף תרין סמכין.
 תחות דפא חד ותרין סמכין תחות
 דפא חד: וזהא ארבעין קאעדה מן
 פצה קאעדתי תחת כל תכתגה:
 ולירפתי המשכן יפה תעשה ששה
 קרשים: ולספי משבנא מערבא.
 תעביר שתא דפין: ופי מוכר אלמסכן
 גרבא תצנע סת תכאתג: ושני קרשים
 תעשה למקצעת המשכן בירכתים:
 ותרין דפין תעביר לזוית משבנא.
 בסופהון: ותכתגתי תצנע פי רכני
 אלמסכן פי אזוייתין: ויהיו תאמם
 מדמטה ויחדו יהיו תמים על ראשו אל
 המצעת האחת פן יהיה לשניהם לשני
 המקצעת יהיו: ויהיו מכונין מדרע.

וּכְחַדְרָא . יְהוֹן מְכֻנֵּן עַל רִישֵׁיהוֹן .
 בְּעֻזְקַתָּא חֲדָא . כִּן יְהִי לְתַרְוִיהוֹן . לְתַרְפִּין
 זְוִין יְהוֹן : וְתַכּוֹן מִעֲתַרְדְּלָה מִן אִסְפֵּל .
 וְגַמְיַעָּא תַכּוֹן מִעֲתַרְדְּלָה מִן פּוֹק . בְּחֻלְקָה
 וְאַחַדְהָ . כְּדֹאךְ יִכּוֹן לְאַרְכְּנִין כְּלִיהֲמָא :
 וְהִי שְׂמִנְהָ קְרִישִׁים וְאַרְנִיָּהִם פְּסָף שֵׁשֶׁה
 עֶשֶׂר אַרְנִים שְׁנֵי אַרְנִים תַּחַת הַקְּרִישׁ
 הָאֶחָד וְשְׁנֵי אַרְנִים תַּחַת הַקְּרִישׁ הָאֶחָד :
 וְיְהוֹן תְּמַנִּיא דְּפִין . וְסַמְכִיהוֹן דְּכֶסֶף . שְׁתַּת
 עֶשֶׂר סַמְכִין . תְּרִין סַמְכִין . תַּחֲוֹת דְּפָא חַד .
 וְתְרִין סַמְכִין תַּחֲוֹת דְּפָא אַחַד : פְּתַצִּיר תַּמָּאן
 תַּכְּאֲתַג . וְקוֹאֲעֵדְהָא מִן פְּצָה . סַתְּהָ עֶשֶׂר
 קוֹאֲעֵדְהָ . קוֹאֲעֵדְתִין תַּחַת כָּל תַּכְּתַנְהָ :
 וְעִשִׂיתָ בְּרִיחִים עֵצִי שְׁטִים הַמְּשָׁה לְקְרִישֵׁי
 צִלְעֵי־הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָד : וְתַעֲבִיד עֲבָרִי
 דְּאֵעִי שְׁטִין . הַמְּשָׁא . לְדַפִּי סַטֵּר מִשְׁכְּנָא
 חַד : וְאַצְנַע אִמְהָאן מִן כֶּשֶׁב אִסְנַט .
 כַּמְסָה . לְתַכְּאֲתַג גֹּאנַב אִלְמַסְכַּן אִוְאַחַד :
 וְחַמְשָׁה בְּרִיחִים לְקְרִישֵׁי צִלְעֵי־הַמִּשְׁכָּן
 הַשְּׁנִיָּתָה וְחַמְשָׁה בְּרִיחִים לְקְרִישֵׁי צִלְעֵי
 הַמִּשְׁכָּן בְּיַרְכְּתֵיהֶם יָמָה : וְחַמְשָׁא עֲבָרִין
 לְדַפִּי סַטֵּר מִשְׁכְּנָא הַנִּינְא . וְחַמְשָׁא
 עֲבָרִין . לְדַפִּי סַטֵּר מִשְׁכְּנָא . לְסוּפְהוֹן
 מְעַרְבָּא : וְכַמְסָה אִמְהָאן . לְתַכְּאֲתַג
 גֹּאנַב אִלְמַסְכַּן אִתְאַנִּי . וְכַמְסָה אִמְהָאן
 לְתַכְּאֲתַג גֹּאנַב אִלְמַסְכַּן . לְאַזְאוּתִין
 פִּי אַגְרַב : וְהַפְּרִיָּה הַתִּיכֵן בְּתוֹךְ הַקְּרִישִׁים
 מִבְּרַח מִן־הַקְּצָה אֶל־הַקְּצָה : וְעִבְרָא
 מְצִיעָאָה בְּגוֹ דְּפִיא . מְעַבֵּר . מִן סִיפֵי
 לְסִיפֵי : וְאַלְמַהֲג אִלְאוּסַט פִּי גוֹף
 אִתְכְּאֲתַג . נֶאֱפֵד . מִן אַטְרַף אֶל־אַטְרַף :
 וְאֵת הַקְּרִישִׁים תַּצְפֶּה זֶהֱבָ וְאֵת־שִׁבְעֵתֵיהֶם
 הַעֲשֶׂה זֶהֱבָ פְּתִים לְבְּרִיחִים וְצִפִּית־אֵת
 הַבְּרִיחִים זֶהֱבָ : וְיֵת דְּפִיא תַּחֲפִי דְּהָבָא .
 וְיֵת עֻזְקַתְהוֹן תַּעֲבִיד דְּהָבָא . אִתְרָא
 לְעִבְרִיא . וְתַחֲפִי יֵת עִבְרִיא דְּהָבָא :
 וְגַשׁ אִתְכְּאֲתַג בְּרַחֵב . וְאַצְנַע חֻלְקָהָא
 מִן דְּהַב . מִכְּאֵנָא לְאַלְאִמְהָאן . וְגַשׁ
 אִלְאִמְהָאן אִיצָא בְּרַחֵב : וְהַקְּמַת

אֶת־הַמִּשְׁכָּן כַּמְשַׁמְטוֹ אֲשֶׁר הָרִאתָ
 בְּהַר : וְתִקַּם יֵת מִשְׁכְּנָא . פְּהַלְפְּתִיָּה .
 דְּאִתְחַזִּיתָא בְּמִזְרָא : וְאַנְצַב אִלְמַסְכַּן .
 כְּהִיאֲתָה . אֲדִי אִוְרִיתָהָא פִּי אִלְגַּבְל :
 ׀ וְעִשִׂיתָ פְּרֻכַת תַּכְּלַת וְאַרְנְמִין
 וְתוֹלַעַת שְׁנֵי וְשֵׁשׁ מִשְׁזוֹר מַעֲשֶׂה חֶשֶׁב
 יַעֲשֶׂה אֶתְהָ בְּרִכִּים : וְתַעֲבִיד פְּרוּכְתָּא .
 דְּתַכְלָא וְאַרְנְוִנָא . וְצַבַּע זְהוּרִי וְבוּיָן
 שְׁזוּר . עוֹבֵד אוֹמֵן . יַעֲבִיד יֵתָה צוֹרַת
 פְּרוּבִין : וְאַצְנַע סַנְפָּא . מִן אִסְמַאֲנַגוֹן
 וְאַרְגוֹאן . וְצַבַּג קְרַמּוֹ וְעֶשֶׂר מִשְׁזוֹר .
 צַנְעָה הָאֲדָק . יַצְנַעְהָא צוֹוֹרָא : וְנִתְתָּה
 אֶתְהָ עַל־אַרְבַּעַה עַמּוּדֵי שְׁטִים מְצַפִּים
 זֶהֱבָ וְוִיָּהִם זֶהֱבָ עַל־אַרְבַּעַה אַרְנֵי־כֶסֶף :
 וְתַתִּין יֵתָה . עַל אַרְבַּעַה עַמּוּדֵי שְׁטִין .
 מְחֻפֵּן דְּהָבָא . וְוִיָּהוֹן דְּהָבָא . עַל אַרְבַּעַה
 סַמְכִין דְּכֶסֶף : וְעֻלְקָה . עַל־אַרְבַּעַה
 עַמּוּד מִן סַנְטָא . מִנְשֵׂאָה בְּרַחֵב . וְוִרְאִפִּינְהָא
 דְּהַב . עַל־אַרְבַּעַה קוֹאֲעֵד מִן פְּצָה :
 וְנִתְתָּה אֶת־הַפְּרֻכַת תַּחַת הַקְּרִישִׁים
 וְהִבְאֵת שְׂמֵה מִבֵּית הַפְּרֻכַת אֵת אֲרוֹן
 הָעֵדוּת - וְהַבְּדִילָה הַפְּרֻכַת לְכֶסֶף בֵּין
 הַקְּדִישׁ וּבֵין קְדִישׁ הַקְּדִישִׁים : וְתַתִּין יֵת
 פְּרוּכְתָּא תַּחֲוִית פּוֹרְפִיא . וְתַעֲיֵל לְתַמָּן
 מְנִין לְפְרוּכְתָּא . יֵת אֲרוֹנָא דְּסַהְרוּתָא .
 וְתַפְרִישׁ פְּרוּכְתָּא לְכוּן . בֵּין קוֹדֶשֶׁא .
 וּבֵין קְדִישׁ קוֹדֶשֶׁיא : וְעֻלְקָ אִסְנַף תַּחַת
 אִשְׁצִין . וְאַדְכַּל הַנֶּאֱךְ מִן דְּאִכַּל
 אִסְנַף . צַנְרוֹק אִשְׁהָאֲרָה . וְיַפְצַל אִסְנַף
 לְכֶסֶף . בֵּין אֲלַקְדָּם . וּבֵין כּוֹאֵץ אֲלַאקְדָּאִם :
 וְנִתְתָּה אֶת־הַכְּפֹרֶת עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת
 בְּקְדִישׁ הַקְּדִישִׁים : וְתַתִּין יֵת כְּפֹרֶתָא .
 עַל אֲרוֹנָא דְּסַהְרוּתָא . בְּקְדִישׁ קוֹדֶשֶׁיא :
 וְאַנְעַר אִלְגַּשָׁא . עַל־י צַנְרוֹק אִשְׁהָאֲרָה .
 פִּי כּוֹאֵץ אֲלַאקְדָּאִם : וְשַׁמֵּת אֶת־
 הַשְּׁלֹחַן מְחֻיץ לְפְרֻכַת וְאֶת־הַמְּנִרָה נֹכַח
 הַשְּׁלֹחַן עַל צִלְעֵי הַמִּשְׁכָּן תִּימְנָה וְהַשְּׁלֹחַן
 תַּתִּין עַל־צִלְעֵי צְפוֹן : וְתַשִּׁיב יֵת פְּתוּרָא
 מִבְּרָא לְפְרוּכְתָּא . וְיֵת מְנִרְתָּא לְקַבִּיל

תלך הדקדוק (ד) והבדילה הפרוכת. תיבת והבדילה מלרע שלא כמשפט. [מהר"ב:]

פתורא על סמר משפנא דרומא .
 ופתורא . תתיך על סמר צפונא : ואנעל
 אלמאידה כארג אסנף . ואלמנארה
 בחיאלהא . ארי גאנב אלמסכן אלגנובי .
 ואלמאידה . אנעלהא ארי גאנב
 אשמאל : ועשית מסך לפתח האהל
 תבלת וארגמן ותולעת שני ושש משור
 מעשה רקם : ותעביד פרסא לתרע
 משפנא . תבלא וארגנא . וצבע זהורי
 ובויך שזיר . עובד צייר : ואצנע סתרא
 לבאב אלכבא . מן אסמאנגון וארגנאן .
 וצבג קרמו ועשר משזור . צנעה ראקם :
 ועשית למסך חמשה עמודי שמים
 וצפית אתם זהב וויהם זהב ויצקת להם
 חמשה ארני נחשת : ותעביד לפרסא .
 חמשא עמודי שפין . ותחפי יתהון דהבא .
 וויהון דהבא . ותתיך להון . חמשא סמבין
 דנחשא : ואצנע לאסתר . כמסה עמד
 מן סנט . וגשהא בדהב . וזראפניהא
 דהב . וצג דהא . כמסה קואעד מן
 נחאם : * עשית אתי המזבח
 עצי שמים חמש אמות ארך וחמש
 אמות רחב רבוע יהיה המזבח ושלוש
 אמות קמתו : ותעביד ית מדבחה דאעי
 שפין . חמש אפון אורכא וחמש אפון
 פותיא . מרובע (מרבע) יהי מדבחה
 ותלת אפון רומיה : ואצנע מדבח
 אלקראבין מן כשב אסנט . כמסה אדרע
 מולה וכמסה אדרע ערצה . וליכון
 מרבעא . ותלאתה אדרע סמכה : ועשית
 קרנתיו על ארבע פנתיו סמנו תהיין
 קרנתיו וצפית אתו נחשת : ותעביד
 קרנוהי . על ארבע וויהיה . מניה יהון
 קרנוהי . ותחפי יתיה נחשא : ואצנע
 ארכאנה . עלי ארבע גהאתה . מנה תכון
 ארכאנה . וגשה בנחאם : ועשית פירתיו
 דדשנו ויעיו ומזרקתיו ומזלגתיו ומחתתיו
 דבלדיפדיו תעשה נחשת : ותעביד

פסכתירותיה למספיקטמיה ומגרופיתיה
 ומזרקתיה . וצנוריתיה ומחתיתיה . לכל
 מנוהי תעביד נחשא : ואצנע צנאנה
 לרמארה . ומנארפה וכראנבה .
 ומנאשלה ומנאמרה . וגמיע אניתה
 אצנעהא מן נחאם : ועשית לו מכפר
 מעשה רשת נחשת ועשית על הרשת
 ארבע טבעת נחשת על ארבע קצותיו :
 ותעביד ליה סרדא . עובד מצדתא
 דנחשא . ותעביד על מצדתא . ארבע
 עזקו דנחשא . על ארבעא סטרוהי :
 ואצנע לה סרדא . עלי צנעה אשבכה מן
 נחאם . ואצנע עלי אשבכה . ארבע חלק
 מן נחאם . פי ארבעה אמראפיהא :
 ונתתה אתה תחת ברבב המזבח מדמטה
 והיתה הרשת עד חצי המזבח : ותתיך
 יתה . תחזות . סוביבא דמדבחה מלרע .
 ותהי מצדתא . עד פלגות מדבחה :
 ואנעלהא . תחת שרגב אלמדבח מן
 אספר . ותבלג ארי נצפה : ועשית
 בדים למזבח בדי עצי שמים וצפית
 אתם נחשת : ותעביד אריחא למדבחה .
 אריחי דאעי שפין . ותחפי יתהון נחשא :
 ואצנע דהוקא לאלמדבח מן כשב אסנט .
 וגשהא בנחאם : והובא אתי בדין
 בטבעת ותהי הפדים על שתי צלעות
 המזבח . בשאת אתו : ויעיל (ס"ו ותעיר)
 ית אריחואי בעזקתא . ויהון אריחוא .
 על תרין . סטרי מדבחה כמטל יתיה :
 ואדכל אדהוק פי אלחלק . ותכון עלי
 גאנבי אלמדבח אדא חמד : גבוב
 דחת תעשה אתו פאשר הראה אתך
 בחר פן יעשו : חליד לוחין תעביד
 יתיה . כמא דאחוי יתך . בטורא פן
 יעבדון : ואצנעה אלוואחא מגוזפא .
 כמא אורית פי אנבל כדאך יצנעו :
 * ועשית את הצר המשכן לפאת
 גביתמנה קדעים לחצר שש משור

מאה
 חלק הדקדוק . ה) בשאת אתו . בא בשוא להקל על קריאת האל"ף כי משפטו על משקל האחרים חסרו הפ"א שאת ע"מ
 נשק : (מהר"ב)

ולפתח השנית חמש עשרה קלעים
 עמודיהם שלשה וארניהם שלשה :
 ולעברא תנינא. חמיש עשרי סרדין.
 עמודיהון תלתא. וסמכיהון תלתא :
 ואלכס אתאני. קלוע כמסה עשר
 דראע. ועמדהא תלאתה. וקואעדהא
 תלאתה : ולשער החצר מסך ועשרים
 אמה תכלת וארנמן ותולעת שני ושש
 משור מעשה רקם עמודיהם ארבעה
 וארניהם ארבעה : ולתרע דרתא. פרסא
 עשרין אמין. דתכלא וארננא. וצבע
 זהורי. ובויז שזיר עזבד צייר. עמודיהון
 ארבעא. וסמכיהון ארבעא : ולבאב
 אצראדק. סתר מולה עשרין דראע.
 מן אסמאנגון וארננא. וצבג קרמו. ועשר
 משזור צנעה ראקס. ולה עמר ארבעה.
 וקואעדה ארבעה : פל עמודי החצר
 סביב מחשקים פספ וויהם פספ וארניהם
 נחשת : פל עמודי דרתא סחור סחור
 מכובשין פספ. וויהון פספ. וסמכיהון
 דנחשא : גמיע עמד אצראדק
 מסתדירא מטרייה פצה. וזראפינהא
 פצה. וקואעדהא מן נחאם :
 ארך החצר מאה באמה ורחב חמשים
 בחמשים וקמה חמש אמות שש משור
 וארניהם נחשת : אורכא דרתא מאה
 אמין. ופותיא חמשין בחמשין. ורומא.
 חמיש אמין דבויז שזיר. וסמכיהון
 דנחשא : טול אצראדק מאיה דראע.
 וערצה כמסין באלכמסין. וסמכה כמסה
 אדרע מן עשר משזור. וקואעדהא מן
 נחאם : לכל פלי המשפן בכל עבודתו
 וכל יתרתיו וכל יתרת החצר נחשת :
 לכל מני משפנא. בכל פולחניה. וכל
 סבוהי. וכל ספי דרתא דנחשא : וסאיר
 אניה אלמסכן. אתי פי גמיע כדמתה.
 וגמיע אותאדה. ואותאד אצראדק מן
 נחאם : צ"ו פ"י סל"ו סימן ומפטירין וה' נתן חכמה לשלמה
 במלכים א' ס"ה ה" : ם ז"ג למנחת שבת וב' וה' ואתה

(*) ועמדי קרי תצוה

מאה באמה ארך לפאה האחת : ותעביר.
 ות דרת משפנא. לרוח עיבר דרומא.
 סרדי דרתא דבויז שזיר. מאה אמין
 אורכא. לרוחא חדא : ואצנע צראדק
 אלמסכן. מן גהה מהב אלגנוב. קלוע
 לאצראדק מן עשר משזור. מאיה דראע
 מולהא. לאלגהה אלוהדה : ועמדיו
 עשרים וארניהם עשרים נחשת ווי
 העמודים וחשקיהם פספ : ועמודיהו
 עשרין. וסמכיהון עשרין דנחשא. ווי
 עמודיא. ובבושיהון פספ : ועמדהא
 עשרין. וקואעדהא עשרין מן נחאם.
 וזראפין אלעמד. וטלאהא פצה : וכן
 לפאת צפון בארך קלעים מאה ארך
 ועמדו עשרים וארניהם עשרים נחשת
 ווי העמודים וחשקיהם פספ : וכן לרוח
 צפונא באורכא. סרדי מאה אורכא.
 ועמודיהו עשרין. וסמכיהון עשרין
 דנחשא. ווי עמודיא. ובבושיהון פספ :
 וכדאך פי גהה אשמאל פי אמול. קלוע
 מולהא מאיה דראע. ועמדהא עשרין.
 וקואעדהא עשרין מן נחאם. וזראפין
 אלעמד. וטלאהא פצה : ורחב החצר
 לפאתים קלעים חמשים אמה עמודיהם
 עשרה וארניהם עשרה : ופותיא דרתא
 לרוח מערבא. סרדי חמשין אמין.
 עמודיהון עשרא. וסמכיהון עשרא :
 וערץ אצראדק מן גהה אלגרב. קלוע
 כמסין דראע. עמדהא עשרה. וקואעדהא
 עשרה : ורחב החצר לפאת קדמה
 מזרחה חמשים אמה : ופותיא דרתא.
 לרוח. קדומא מדנחא חמשין אמין :
 וערץ אצראדק. מן גהה אשרק כמסין
 דראע : וחמש עשרה אמה קלעים
 לפתח עמודיהם שלשה וארניהם שלשה :
 וחמיש עשרי אמין. סרדין לעברא.
 עמודיהון תלתא. וסמכיהון תלתא :
 מנהא כמסה עשר דראע לאלכס.
 ועמדהא תלאתה. וקואעדהא תלאתה :

שמת יח (בתר תורה)

תצוה ואת בני ישראל ויקחו אליה שמן
 ויתן זך פתית למאור להעלות נר תמיד :
 זאת תפקוד ית בני ישראל . וסבון לך .
 משה ויתא דבוא . פתישא לאנהרא .
 לאדלקא בוציניא תדירא : ואנת פמר
 בני אסראיל . באן יאתוך ברהן וית צאת .
 מדקוק לאלאצאה . לתסרג כה אסרג
 דאימא : באהל מועד מהיין לפרכת אשר
 עליהעות יערך אתו אהרן ובניו מערב
 עדיבקר לפני יהוה חקת עולם לדרתם
 מאת בני ישראל : במשבן זמנא מברא
 לפרוכתא דעל סהרותא . יסדר יתיה
 אהרן ובנוהי . מרמשא עד צפרא קדם
 יי . קים עלם לדרהון . מן בני ישראל :
 פי כבא אדמהצר פי כארג אסנף אדי
 עדי' אשהארה . ינצרה הרון ובניה . מן
 אדעשי ארי אצבת בין ידי אלה .
 רסם ארהר לאניאלהם . מן בני אסראיל :
 ואתה הקרב אליך את אהרן
 אחיה ואת בניו אתו מתוך בני ישראל
 לבניו יתרון נדב ואביהוא אלעזר
 ואיתמר בני אהרן : ואת . קרוב לותך
 ית אהרן אחיה וית בנוהי עמיה . מנו
 בני ישראל לשמשא קדמי . אהרן . נדב
 ואביהוא . אלעזר ואיתמר בני אהרן :
 ואנת איצא קדם אליך הרון אביך ובניה
 מעה . מן בין בני אסראיל ליאמו לי .
 הרון . נדב ואביהוא . אלעזר ואיתמר
 בניה : ועשית בגדי קדש לאהרן אחיה
 לכבוד ולתפארת : ותעביד לבושי
 קודשא לאהרן אחיה . ליקר ולתישבחא :
 ואצנע תיאב קדם להרון אביך . לכראמה
 ופכר : ואתה תדבר אל כל בני ישראל
 אשר מדאתיו רוח חכמה ועשו את בגדי
 אהרן לקדשו לבנהו לי : זאת . תמליד
 עם כל חבימי לבא . דאשלימית עמהון
 רוח חכמא . ויעבדון . ית לבושי אהרן .
 לקדשותיה לשמשא קדמי : ואנת כלם
 כל חכים אלקלב . אדי אכמלת פיה עלם

רוח אלהכמה . אן יצנעו תיאב הרון .
 לתקדסה ויאם לי : ואלה הבגדים אשר
 יעשו השן ואפור ומעיל וכתנת תשבץ
 מצנפת ואבנט ועשו בגדי קדש לאהרן
 אחיה ולבניו לבנהו לי : ואלין לבושיא
 דיעבדון . חישנא ואיפדא ומעילא .
 וכתונין מרמזן מצנפן והמינין . ויעבדון
 לבושי קודשא . לאהרן אחיה . ולבנוהי
 לשמשא קדמי : והרה אתיאב אדי
 יצנעוהא . בדנה וצדרה וממטר . ותונה
 מושאה ועמאמה וזנאר . ויצנעו תיאב
 קדם . להרון אביך . ולבניה ליאמו לי :
 והם יקחו את זהב ואת תכלת ואת
 הארגמן ואת תולעת השני ואת השש :
 ואנין יסבון ית דהפא . וית תכלא וית
 ארגונא . וית צבע זהורי וית בוצא : והם
 יאכרו אדהב . ואלאסמאנגון ואלארגונא .
 ואצבג אלקרמו ואלעשר : פ
 ועשו את האפר זהב תכלת וארגמן
 תולעת שני ושש משור מעשה השב :
 ויעבדון ית איפדא . דהפא . תכלא
 וארגונא . צבע זהורי . וביון שזר עובד
 אומן : ויצנעו אצדרה . מן דהב ואסמאנגון
 וארגונא . וצבג קרמו . ועשר משזור
 צנעה האדק : שתי כתפת חבלת יהיה
 לו ארשני קצותיו ותפר : תרין בתפין
 מדפפן . יהון ליה . על תרין סטרוהי
 ויתלפף : ודהא גיבאן מכיטאן . תכון
 עדי מרפיהא : והשב אפדתו אשר עליו
 כמעשהו מפנו יהיה זהב תכלת וארגמן
 ותולעת שני ושש משור : והמין תקיניה
 דעלוהי . כעובדוהי מניה יהי . דהפא .
 תכלא וארגונא . וצבע זהורי וביון שזר :
 ושפשג אצדרה אדי עליהא . כצנעתהא
 יבון מתלהא . מן דהב ואסמאנגון
 וארגונא . וצבג קרמו ועשר משזור :
 ולקחת את שתי אבני ישהם ופתחת
 עליהם שמות בני ישראל : ותסב . ית
 תרתין אבני בורלא . ותגזוף עליהון .

שָׁמַח בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל : וְכֹד הַגְּרִי אֲבִלּוֹר .
 וְאִנְקֵשׁ עֲלֵיהֶמָּא . אִסְמָא בְּנֵי אִסְרָאִיל :
 שְׁשָׁה מִשְׁמֹתָם עַל הָאֲבָן הָאֶחָת וְאֶת־
 שְׁמֹת הַשְּׁשָׁה הַנּוֹתָרִים עַל־הָאֲבָן הַשְּׁנִית
 כְּתוּלְדָתָם : שְׁתָּא מִשְׁמֹתֵהוּן . עַל
 אֲבָנָא חֲדָא . וְיֵת שְׁמֹתָ . שְׁתָּא
 דְאִשְׁתָּארוּ . עַל אֲבָנָא תְּנִייתָא כְּתוּלְדָתֵהוּן :
 סְתָה מְנַהָא . עַל־י אַחַר אֶחָדָה . וְאִסְתָּה
 אֶל־אִסְמָא אֶל־בְּאִקִּיָּה . עַל־י אַחַר אֶתְאֲנִיָּה
 כְּתוּלְדָתָם : כִּי מַעֲשֵׂה חֲרָשׁ אֲבָן פְּתוּחִי
 הֵתָם תְּפַתַּח אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִסִּבַּת מִשְׁבָּצוֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה
 אֹתָם : עֹבֵד אוֹמֵן אֲבָן טָבָא . פְּתָב
 מִפְּרֵשׁ פְּנִיָּה דְעֹזְקָא . הַגְּלוּף יֵת תְּרֵתִין
 אֲבָנָא . עַל שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל . מִשְׁקָעֵן .
 מִרְמָצֵן בְּדָהָב תַּעֲבִיד יֵתֵהוּן : צִנְעָה
 כְּרִט אֶלְגוּדָהֵר . כְּנִקֵּשׁ אֶלְכָּאתָם . תִּנְקֵשׁ
 עַל־י אֶלְחַגְמָרָה . אִסְמָא בְּנֵי אִסְרָאִיל .
 וְאִצְנַעְהָא . תַּחֲטִיט בַּהּ עֵיוֹן מִן דְּהָב :
 וְשְׁמֹת אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל פְּתַת
 דְאִפְּדֵי אֲבָנֵי זָכְרֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִשְׂא
 אֶהְרֵן אֶת־שְׁמֹתָם לְפָנֵי יְהוָה עַל־שְׁתֵּי
 כְּתִפּוֹי דְזָכְרֵן : וְתִשְׁוִי יֵת תְּרֵתִין אֲבָנָא .
 עַל כְּתִפֵּי אִיפּוּדָא . אֲבָנֵי דוּכְרָנָא לְבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל . וְיִפְּאֵל אֶהְרֵן יֵת שְׁמֹתֵהוּן . קְדָם
 יי . עַל תְּרִין פְּתוּחֵי דְדוּכְרָנָא : וְצִיד
 אֶלְחַגְרִין פִּי גִיבֵי אֶצְדָּרָה . הַגְּמָרָה דְכִרָא
 לְבְנֵי אִסְרָאִיל . וְיַחַמֵּל הָרוֹן אִסְמָאֵיהֶם .
 בֵּין יְדֵי אֱלֹהֵי . עַל־י כְּתִפֵּיהּ דְכִרָא : ס
 וְעֵשִׂית מִשְׁבָּצוֹת זָהָב : וְתַעֲבִיד מִרְמָצֵן
 דְּדָהָב : וְאִצְנַע עֵיוֹן מִן דְּהָב : וְשְׁתֵּי
 שְׂרָשְׁרֹת זָהָב מְהוֹר מִגְּבֻלַת תַּעֲשֶׂה אֹתָם
 מַעֲשֵׂה עֵבֶת וְנִתְתָּה אֶת־שְׂרָשְׁרֹת
 הָעֵבֶת עַל־הַמִּשְׁבָּצוֹת : וְתֵרֵתִין הַבֵּין
 דְּדָהָב דְכִי . מִתְחַמֵּן . תַּעֲבִיד יֵתֵהוּן עֹבֵד
 גְּדִילוֹ . וְתֵתִין . יֵת תְּפִיא גְּדִילְתָּא עַל

מִרְמָצָתָא : וְסִלְסִלְתִּין מִן דְּהָב כְּאֵץ .
 מַעֲתַדְלִיתִין תַּצְנַעְהֶמָּא צִנְעָה צִפּוּר . וְעִלְק
 אִסְלִסְלִיתִין אִמְצַפּוּרְתִין עַל־י אֶלְעֵיוֹן :
 ם וְעֵשִׂית חֲשֵׁן מִשְׁפָּט מַעֲשֵׂה
 חֲשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אִפְּדֵי תַעֲשִׂנִי זָהָב תְּכַלֵּת
 וְאֶרְמֵן וְתוּלְעַת שְׁנֵי וְשֵׁשׁ מְשׁוֹר תַּעֲשֶׂה
 אֹתוֹ : וְתַעֲבִיד . חֲשֵׁן דִּינָא עֹבֵד אוֹמֵן .
 כְּעֹבֵד אִיפּוּדָא תַעֲבִידְנִיָּה . דְּהָבָא . תְּכַלֵּא
 וְאֶרְמֵנָא . וְצִבְעֵי זְהוּרִי . וּבִין שְׁוִיר תַּעֲבִיד
 יֵתֵיהּ : וְאִצְנַע בְּדָנָה מֵהֵיאָה צִנְעָה
 חֲאֹדֵק . כְּצִנְעָה אֶצְדָּרָה . מִן דְּהָב
 וְאִסְמָאֲנִין וְאֶרְמֵנָא . וְצִבְגֵי קְרִמּוֹ . וְעִשֵׂר
 מְשׁוֹר תַּצְנַעְהָא : רְבִיעֵי יֵהִי כְּפִיל זֶרֶת
 אֶרְפוֹ וְזֶרֶת רְחִבּוֹ : מִרְבַּע (מִרְבָּעֵי) יֵהִי
 עֵיף . זֶרֶתָא אֶרְפִּיָּה וְזֶרֶתָא פּוֹתִיָּה :
 וְלִבּוֹן מִרְבַּעָא מִצְאֵעָא . טוּלָה שְׁבֵר
 וְעֵרְצָה שְׁבֵר : וּמְלֵאֵת בּוֹ מְלֵאֵת אֲבָן
 אֶרְבָּעָה טוּרִים אֲבָן טוּר אֶדָם פְּטָרָה
 וּבְרִקַת הַטּוּר הָאֶחָד : וְתִשְׁלִים בֵּיהּ
 אִשְׁלִמּוֹת אֲבָנָא . אֶרְבָּעָא סְרִין דְאֲבָן
 טָבָא סְרִיא קְדָמָאֵה . סְמָקוֹן יֶרְקוֹן וּבְרִקּוֹן .
 סְרִיא חֵד : וְאִנְצֵם פִּיָּה . אֶרְבַּעָה סְטוּר
 מִן נַצֵּם אֶנְהֵר . אִסְטֵר אֶלְאוּל
 יֶאֱקוֹת אַחַמֵּר . וְזִמְרָד וְאֶצְפֵּר :
 וְהַטּוּר הַשְּׁנַיִן נִפְךָ סְפִיר דְיוּזְלָם : וְסְרִיא
 תְּנִינָא . אֶזְמֵרְגֵדִין (אֶזְמֵרְגֵדִין) . שְׁבִיז
 וְסִבְהָלוֹם : וְאִסְטֵר אֶתְאֲנִי . כְּהֵלִי וְמֵהָא
 וּבְהֵרְמָאן : וְהַטּוּר הַשְּׁלִישִׁי לְשֵׁם שְׁבִי
 וְאֶהֱלָמָה : וְסְרִיא תְּלִיתָאֵה . קְנִבִירִי
 מְרִקִיא וְעֵין עֵגְלָא : וְאִסְטֵר אֶתְאֵת . גֹּזַע
 וְסִבְגֵי וּפִירוּזִג : וְהַטּוּר הָרְבִיעִי תְּרִישִׁישׁ
 וְשֵׁהֶם וְיִשְׁפָּה מִשְׁבָּצִים זָהָב יֵהִי
 כְּמִדְּוֹאֲתָם : וְסְרִיא רְבִיעָאֵה . כְּרוּם יִמָּא
 וּבּוֹרְלָא וּפְנִתִירִי . מִרְמָצֵן בְּדָהָב . יֵהוּן
 בְּאִשְׁלִמּוֹתֵהוּן : וְאִסְטֵר אֶרְאֲבַע . אֹזְרָק
 וְבִלּוֹר וְיִסְפָּה . וְתִכּוֹן מַעֲיִינָה בְּדָהָב פִּי

נצאמהא
 חלק הדקדוק. (ב) מעשה חרש. תיבת חרש הוא ובסמוך הריש פתוחה מן הרגושים [מהר"ב]. ולולי הריש היה רגוש לכן לא תשתנה חנועוהו בסמיכות כמשפט כל החושים: (ג) על כתפת האפר. הפ"א רפה בכל התיגאן וכן כולוהו דלקמן: (ד) וימלם. ה"א בקמ"ץ חמף בכל התיגאן: (ה) תרשיש ושהם וישפה. הפ"א רפה בכל התיגאן וכולוהו שארא. וכתב רד"ק כי הקמ"ץ רחב והשו"א נע ושכך קבלו קריאתה. ע"ש בס' חלק הדקדוק וכ"כ הר"ן ו' מלך והיה לך לאות תיבת ישפה שביחוקאל כ"ח שבא שופר ביוה כי הוא בשעם זקף ולא כן כאן שבאה באתנח ולעולם כי קריאתן שוה:

נצאמהא: והאבנים תהיון עדי-שמת
 בני-ישראל שתים עשרה עדי-שמתם
 פתוחי חותם איש על-שמו תהיון לשני
 עשר שבט: ואבניא יהוין. עד שמהת
 בני ישראל. תרתא עשרי עד שמהתהון.
 כתב מפרש בגלף דעזקאגבר על שמייה.
 יהוין. לתרי עשר שבטין: ולתכון
 אלחגארה עלי אסמא בני אסראיל. אד
 הי אתני עשר נציר אסמאיהם. כנקש
 אלכאתם אסם כל ואחר עלי חגרה.
 תכון לאתני עשר שבט: ועשית עדי-
 החשן: שרשת גבלת מעשה עבת זהב
 טהור: ותעביד על חושנא. תבין מתחמן
 עזבד גדילן. דדהב דבי: ואצנע לאבדנה.
 סלפתין מעתדדה צנעה צפר. מן דהב
 כאץ: ועשית עדי-החשן שתי טבעות
 זהב ונתת את-שתי הטבעות על-שני
 קצות החשן: ותעביד על חושנא. תרתין
 עזקן דדהב. ותתין. ית תרתין עזקתא.
 על תרין סטרי חושנא: ואצנע להא
 חלקתין מן דהב. ואנעלהמא פי מרפיהא:
 ונתתה את-שתי עבתת הזהב עדי-שתי
 הטבעת אדי-קצות החשן: ותתין. ית
 תרתין גדילן דדהב. על תרתין עזקתא.
 בסטרי חושנא: ועלק צפירתי אדהב.
 עלי אלהלקתין. אתי פי טרפי אלברנה:
 ואת שתי קצות שתי העבתת תתן עלי
 שתי המשבצות ונתתה על-פתפות
 האפר אד-מול פניו: וית תרתין גדילן
 דעל תרין סטרוהי. תתין על תרתין
 מרפצתא. ותתין. על כתפי איפודא
 דקביל אפוחי: וטרפי אצפירתין ואברתין.
 תעלקהמא עלי אדעיון. פתציר עלי
 גיבי אצדרה מן מקדמהא: ועשית שתי
 טבעות זהב ושמת אתם על-שני קצות
 החשן עדי-שפתו אשר אדי-עבר האפר
 ביתה: ותעביד. תרתין עזקן דדהב.
 ותשוי ותהון. על תרין סטרי חושנא.
 על ספתיה. דלעברא דאיפודא לגיו:

ואצנע איצא חלקתין מן דהב.
 ואנעלהמא פי טרפי אלברנה. פי
 האשיתהא. אתי אלי גאנב אצדרה מן
 דאבר: ועשית שתי טבעות זהב ונתתה
 אתם על-שתי כתפות האפוד מלמטה
 ממול פניו לעמת מחברתו ממעל לחשב
 האפוד: ותעביד תרתין עזקן דדהב.
 ותתין ותהון. על תרין כתפי איפודא
 מדרע מלקביל אפוחי. דקביל בית לופי.
 מעדיו. דהמן איפודא: ואצנע איצא
 חלקתין מן דהב. ואנעלהמא באיזא גיבי
 אצדרה מן אספר ממא ירי וגההא.
 אמאם תאיפהא. פוק שפשגהא: וירכסו
 את-החשן מטבעתו אדי-טבעת האפוד
 בפתיל תכלת להיות עדי-חשב האפוד
 ולא יזח החשן מעל האפוד: ויחדון ית
 חושנא. מעזקתיה. לעזקת איפודא
 בחוטא דתכילתא. למחוי על המין
 איפודא. ולא יתפרק חושנא. מעדיו
 איפודא: ויחבכו אלברנה. מן חלקהא
 אלי חק אצדרה בסך מן אסמאגנון.
 התא תציר פוק שפשגהא. ולא תזול
 מנהא: ונשא אהרן את-שמות בני-
 ישראל בחשן המשפט עדי-לבו בבא
 אדי-הקדש דזכרון לפני-יהוה תמיד:
 ויטול אהרן. ית שמהת בני ישראל.
 בחשן דינא. על לביה במיעליה דקודשא.
 דדוכרנא קדם יי תדירא: ויחמל הרון
 אסמא בני אסראיל. פי אלברנה
 אלמהיאה. עלי צדרה פי דכולה אקדם.
 דכרא בין ידי אלה דאימא: ונתת אדי
 חשן המשפט את-האורים ואת-התמים
 והיו על-לב אהרן בבא לפני יהוה ונשא
 אהרן את-משפט בני-ישראל עדי-לבו
 לפני יהוה תמיד: ותתין בחשן דינא.
 ית אוריא וית תופיא. ויהוין על לבא
 דאהרן. במיעליה דקדם יי. ויטול אהרן.
 ית דין בני ישראל על לביה. קדם יי
 תדירא: ואנעל פי אלברנה אלמהיאה.

אלאנאר

דהב כֶּאֱזַן. וְאִנְקֹשׁ עֲרִיחַ כְּנֹקֶשׁ
 אֲלֹכֵאתֶם. קֹדֶשׁ לִי: וְשָׁמַתְתָּ אֹתוֹ עַל־
 פְּתֵיל תְּכֵלֶת וְהָיָה עַל־הַמְצַנֶּפֶת אֶל־מוֹד
 פְּנֵי־הַמְצַנֶּפֶת יִהְיֶה: וְהָשִׂי יִתִּיחַ עַל
 הַטָּאֵה תְּכֵלֶתָא. וְיִהְיֶה עַל מְצַנֶּפֶתָא. לְקַבֵּיד
 אִפִּי מְצַנֶּפֶתָא יְהִי: וְשֹׁדָהּ בַסֶּדֶךְ מִן
 אֲסַמְאֲנֹן. וְתִכּוֹן דֹּן אֲרַעְמָמָה מִן
 מִקְדָּמָהּ: וְהָיָה עַל־מִצַּח אֲהֶרֶן וְנִשְׂא
 אֲהֶרֶן אֶת־עֵינָיו הַקֹּדְשִׁים אֲשֶׁר יִקְדִּישׁוּ
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַל־מִתְנַת קֹדְשֵׁיהֶם וְהָיָה
 עַל־מִצַּחוֹ תָמִיד לְרִצּוֹן לָהֶם לִפְנֵי יְהוָה:
 וְיִהְיֶה עַל בֵּית עֵינֹהֵי דֶאֱהֶרֶן. וְיִטּוֹל אֲהֶרֶן
 יָת עֹנֵית קֹדֶשׁיָא. דִּיקְדִּישׁוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 לְכָל מִתְנַת קֹדְשֵׁיהוֹן. וְיִהְיֶה עַל בֵּית
 עֵינֹהֵי תְדִירָא. לְרַעֲוֵא לְהוֹן קָדָם יי:
 וְתִכּוֹן עַל־י גְבַהֵי הַרוֹן. אֲדִי יִפְתַּגְפֵּר עֵן
 דְּנוֹב אֲלֹאקְדָאִם. אֲדִי יִקְדָּסָהּ בְּנֵי
 אֲסַרְאֵיל. לְגַמִּיעַ עֲטָאִיאָהֶם וְאִקְדָּסָהֶם.
 פִּתְכוֹן עַל־י גְבַהֲתָהּ דֶאִימָא. לִירְתִּיצָא
 עֲנָהֶם בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים: וְשִׁבְצָתָהּ הַבְּתַנַּת
 שִׁשׁ וְעֵשֶׂר מְצַנֶּפֶת שִׁשׁ וְאַבְנֵי תַעֲשֶׂה
 מְעֵשֶׂה רִקְם: וְתִרְמִיץ בְּתוֹנָא דְבוֹצָא.
 וְתַעֲבִיד מְצַנֶּפֶתָא דְבוֹצָא. וְהִמֵּן תַעֲבִיד
 עֹבֵד צִיִּיר: וּוְשׁ אֲתוֹנִיָּה מִן עֶשֶׂר. וְאֲצַנַע
 אֲרַעְמָמָה מִן עֶשֶׂר. וְאֲזַנָּר תַצַּנַעָה
 צַנַעָה רִאָקָם: וְלִבְנֵי אֲהֶרֶן תַעֲשֶׂה כְתַנַּת
 וְעֵשֶׂר לָהֶם אֲבִנִּים וּמִגְבְּעוֹת תַעֲשֶׂה
 לָהֶם לְכָבוֹד וְלִתְפָאֶרֶת: וְלִבְנֵי אֲהֶרֶן
 תַעֲבִיד בְּתוֹנִין. וְתַעֲבִיד לְהוֹן הַמִּנִּין.
 וְקֹבְעֵין תַעֲבִיד לְהוֹן. לִיקֵר וְלִתּוֹשְׁבָתָא:
 וְלִבְנֵי הַרוֹן תַצַּנַע תּוֹאנִיא. וְאֲצַנַע לָהֶם
 זַנָּאִירָא. וְקִלְאֲנִסָא תַצַּנַע לָהֶם. לְכַרְאָמָה
 וּפְכֹר: וְהַלְבִּשְׁתָּ אֹתָם אֶת־אֲהֶרֶן אֲחִיקָה
 וְאֶת־בְּנָיו אֹתוֹ וּמִשְׁחַתְתָּ אֹתָם וּמִלֵּאתָ אֹתָם
 יָדָם וְקִדְשְׁתָּ אֹתָם וְכִהְנִידִי: וְתִלְבִּישׁ
 יְתָהוֹן יָת אֲהֶרֶן אֲחִיקָה. וְיָת בְּנֹהֵי עֲמִיָּה.
 וְתִרְבִּי יְתָהוֹן. וְתִקְרִיב יָת קֹרְבָנֵהוֹן. ד
 וְתִקְדִּישׁ יְתָהוֹן וְיִשְׁמֹשׁוּן קִדְמִי: וְאֲבַסְחָמָא
 הַרוֹן אֲכִיד. וּבְנִיָּה מַעָה. וְאֲמַסְחָהֶם.
 וְאֲכַמְל וְאֲגַבְהֶם. וְקִדְסָהֶם וְיֵאֱמָר לִי:

אֲלֹאנָאֵר וְאֲצַחֲאִיח. וְתִכּוֹן עַל־י צַדֵּר
 הַרוֹן. פִּי דְכּוֹלָה בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים. וְיַחֲמַל הַרוֹן
 הַיָּאָה בְּנֵי אֲסַרְאֵיל עַל־י צַדֵּרָה. בֵּין יְדֵי
 אֱלֹהִים דֶאִימָא: ׀ וְעֵשֶׂר אֹת־
 מְעִיד הָאֲפֹד פְּלִיד תְּכֵלֶת: וְתַעֲבִיד.
 יָת מְעִיד אִיפֹדָא גְמִיר תְּכֵלֶת: וְאֲצַנַע
 מִמַּטֵּר אֲלִצַּדֵּרָה. גְמִלְתָּהּ מִן
 אֲסַמְאֲנֹן: וְהָיָה פִירְרָאֵשׁוּ בְּתוֹכוֹ שִׁפָּה
 יִהְיֶה לְפָנָיו סָבִיב מְעֵשֶׂה אֲרָג כְּפִי תַחֲרָא
 יִהְיֶה־לָּזוּ לֹא יִקְרַע: וְיִהְיֶה פּוֹמִיָּה כְּפִיד
 לְגִיָּה. תּוֹרָא. יְהִי מִקַּף לְפּוֹמִיָּה סְחוֹר
 סְחוֹר עֹבֵד מְחִי. כְּפּוֹם שְׂרִין. יְהִי לִיָּה
 דְּלֹא יִתְבּוֹע: וְיִכּוֹן פֹּאָה אֲדִי הוּא רֹאסָה
 פִּי וְסַטָּה. וְחֹאשִׁיָּה תַחֲטִיב בַּהּ מִסְתַּדִּירָא
 צַנַעָה חֹאיק. כְּפִם אֲרַע. יִצִּיר לָהּ לֹא
 יִכְתַּרְק: וְעֵשֶׂר עַל־שׁוֹלֵיו רְמִנֵי תְּכֵלֶת
 וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי עַל־שׁוֹלֵיו סָבִיב
 וּפְעַמֵּי זָהָב בְּתוֹכָם סָבִיב: וְתַעֲבִיד עַל
 שְׁפּוֹלוֹתָי. רְמִנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְצַבַּע
 זְהָרִי. עַל שְׁפּוֹלוֹתָי סְחוֹר סְחוֹר. וְזִנִּין
 (וְזִנִּין) דְּדָהָב. בְּנִיָּהוֹן סְחוֹר סְחוֹר: וְאֲצַנַע
 פִּי דִילָהּ. רְמִאֲמִין מִן אֲסַמְאֲנֹן וְאַרְגָּמָן
 וְצַבַּע קְרִמֹז. פִּי דִילָהּ מִסְתַּדִּירָא. וְגִלְאֲגֵל
 מִן דָּהָב. פִּי מֵא בִינָהֶם מִסְתַּדִּירָא: פְּעַמֵּן
 זָהָב וְרְמִין פְּעַמֵּן זָהָב וְרְמִין עַל־שׁוֹלֵי
 הַמְעִיד סָבִיב: זָגָא (זֹגָא) דְּדָהָב וְרְמִנֵי.
 זָגָא (זָגָא) דְּדָהָב וְרְמִנֵי. וְעַל שְׁפּוֹלֵי מְעִידָא
 סְחוֹר סְחוֹר: גִּלְגֵּל מִן דָּהָב וְרְמִנֵי גִלְגֵּל מִן
 דָּהָב וְרְמִנֵי. פִּי דִיל אֲמַמַּטֵּר מִסְתַּדִּירָא:
 וְהָיָה עַל־אֲהֶרֶן לְשֶׁרֶת וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאוֹ
 אֶל־יִקְדֹשׁ לִפְנֵי יְהוָה וּבִצְאָתוֹ וְלֹא יָמוּת:
 וְיִהְיֶה עַל אֲהֶרֶן לְשִׁמְשָׁא. וְיִשְׁתַּמַּע קְרִיָּה.
 בְּמִיעֲלֵיָּה לְקֹדֶשׁיָא. לְקָדָם יי. וּבְמִפְקִיָּה
 וְלֹא יָמוּת: וְיִכּוֹן עַל־י הַרוֹן אֲדִי יִכְדָּם.
 וְיִסְמַע צוֹתָהּ. פִּי דְכּוֹלָה אֲלֵי אֲלֹקָדָם.
 בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים. וּפִי כְרוֹנָה וְלֹא יִהְיֶה:
 ׀ וְעֵשֶׂר צִיץ זָהָב מְהוֹר וּפְתַחַת
 עָלָיו פְּתוּחֵי חֹתָם קֹדֶשׁ לִיהוָה: וְתַעֲבִיד
 צִיצָא דְּדָהָב דְּבִי. וְתִגְלוֹף עֲלוֹתָי כְּתַב
 מְפָרֶשׁ. קֹדֶשׁ לִי: וְאֲצַנַע עֲצָבָה מִן

ועשה להם מבני ישראל קדש פשר
 ערוה ממיתנים ועדיירים יהיו: ועבד
 להן מבני בנין. לבסוף פשר עריא.
 מחרצין ועד ירכן יהיו: ואנע להם
 סראויל מן עשר לתנשי מן אנדאנהם
 אסיה. מן אלקוין אלי ארכבתין תכון:
 והיו עדי אהרן ועדי בניו בבאם | אלי אהל
 מועד | או בגשתם אל המזבח לשרת
 בקדש ולא ישאו עין ומתו חקת עולם
 לו ולזרעו אחריו: ויהיו על אהרן ועל
 בנוהי. במיעלהו למשכן זמנא. או
 במקרהו למרבהא לשמשא בקדשא.
 ולא יקדו חובא וקא ימותו. קים עלם.
 ליה ולבנוה בתרוהי: פתכון עלי הרון
 ובניה. פי דכולהם אלי כבא אלמחצר.
 ופי תקדמהם אלי אלמדבח ליכדמו פי
 אלקדם. ולא יחמרו ענה וזרא פיהכון.
 רסם אהר. לה ולנסלה מן בעדה:
 ס וזה הדבר אשר תעשה להם
 לקדש אתם לבתן לי לקח פר אחד בן
 בקר ואילים שנים תמימים: ודון בתנא.
 דתעבד להון. לקדשא יתהון לשמשא
 קדמי. סב. תור חד בר תורי. ודכרין
 תרין שלמין: והוא אלמר. אדי תצנעה
 להם. לתקדסהם ליאמו לי. כד רתא מן
 אלבקר. וכבשין צחיחין: ודחם מצות
 וחלת מצות ברולת בשמן ורקיקי מצות
 משחים בשמן סלת חטים תעשה אתם:
 ולהים פטיר. וגריצן פטירן דפילן במשח.
 ואספוגין פטירין דמשיחין במשח. סלת
 דחטין תעבד יתהון: וכבז פטיר. וגראדק
 פטיר מלתות בדהן. ורקאק פטיר
 ממסוח בדהן. מן סמר אחנשה תצנעהא:
 ונתת אותם עליסל אחד והקרבת אתם
 בפל ואתי הפר ואת שני האילים: ותתין
 יתהון על סלא חד. ותקריב יתהון בסלא.
 וית תורא. וית תרין דכרין: ואנעלהמא
 פי סלה ואחרה. וקדמהמא פיהא. מע

ה

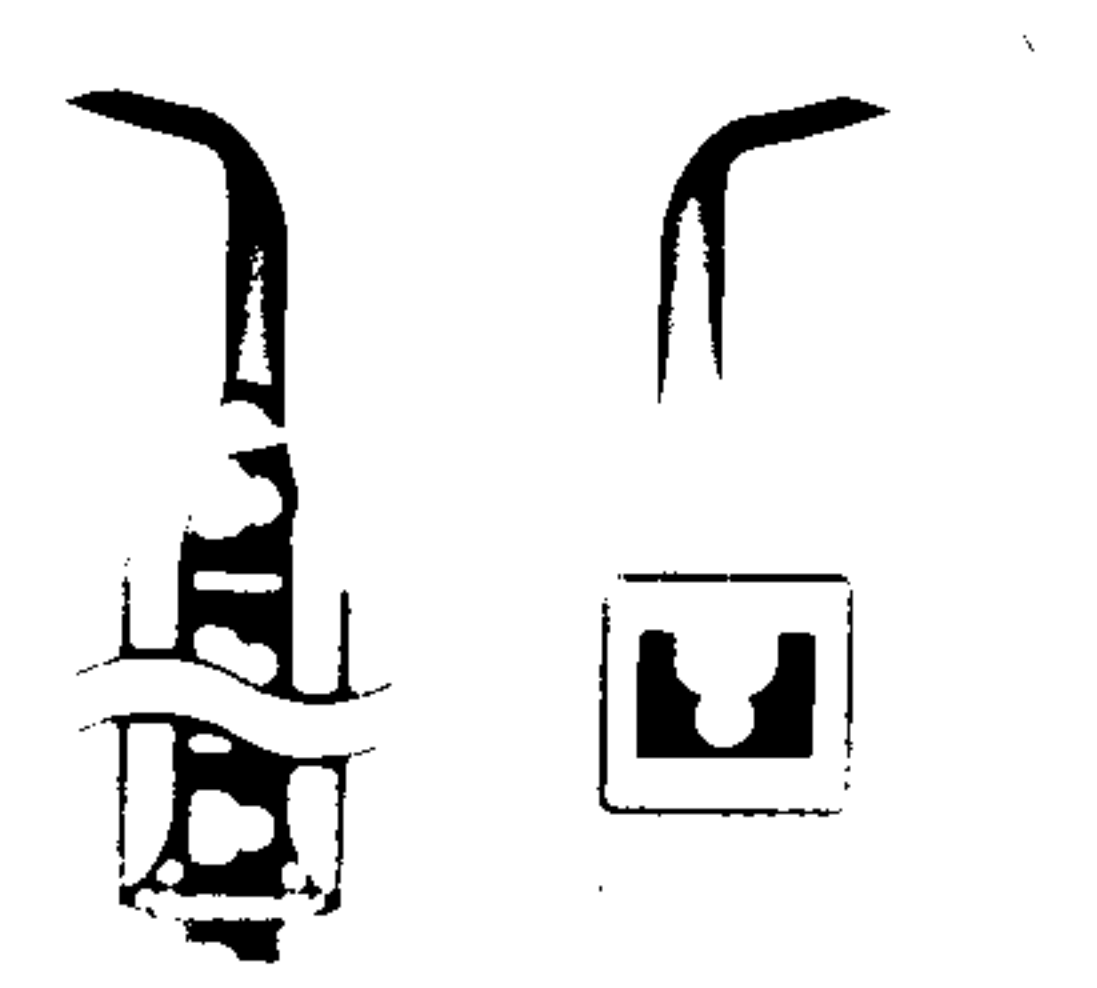
ארת ואלכבשין: ואת אהרן ואת בניו
 תקריב אלי פתח אהל מועד ורחצת אתם
 במים: וית אהרן וית בנוהי תקריב.
 לתרע משכן זמנא. ותסחי יתהון יבמא:
 וקדם הרון ובניה. אלי באב כבא
 אלמחצר. ואנסלהם בארמא: ולקחת
 אתי הבגדים והלבשת את אהרן את
 הכהנת ואת מעיל האפר ואתי האפר
 ואתי החשן ואפרת לו פחשב האפר:
 ותסב ית לבושיא. ותלביש ית אהרן ית
 בתנא. וית מעיל איפודא. וית איפודא
 וית חושנא. ותתקין ליה. בהמין איפודא:
 וכד אתיאב. ואלבם הרון אתוניה.
 ואממטר ואצדרה ואלבדנה. ואשרדה
 בשפשגהא: ושמת המצנפת עדי ראשו
 ונתת אתי נזר הקדש עדי המצנפת:
 ותשוי מצנפתא על רישיה. ותתין ית
 פליקא דקדשא על מצנפתא: וצייר
 אלעמאמה עלי ראסה. ואנעל תאג
 אלקדם דון אלעמאמה: ולקחת אתי
 שמן המשחה ויצקת עדי ראשו ומשחת
 אתו: ותסב ית משחא דרבותא. ותריק
 על רישיה. ותרפי יתיה: וכד מן דהן
 אלמסח. וצב עלי ראסה. ואמסחה:
 ואת בניו תקריב והלבשתם כהנת: וית
 בנוהי תקריב. ותלבישונן כהנת: תם
 קדם בניה. ואלבסיהם תואניא: וחגרת
 אתם אבנט אהרן ובניו ותבשת להם
 מנבעת והיתה להם כהנה לחקת עולם
 ומלאת יד אהרן ויד בניו: ותזרין יתהון
 המינין אהרן ובנוהי. ותתקין להון קובעין.
 ותהי להון. כהונתא לקים עלם. ותקריב
 קורבנא דאהרן וקורבנא דבנוהי:
 ואשרדהם בונאניר הרון ובניה. וקלדהם
 קלאנסא. פתציר להם אמאמה רסם
 אהר. ואכמל ואגב הרון וואגב בניה:
 והקרבת אתי הפר לפני אהל מועד וסמך
 אהרן ובניו את ידיהם עדי ראש הפר:

ותקריב חלק הדקדוק. (א) או בגשתם אל המזבח. תיבת המזבח בפשטא אחת בחית והיא מלרע. וכ"כ א"ת שכ"ה בספרי ספרד ע"ש במ' לך לך

וּתְקַרְבֵי יְת הַזֶּרָא. לְקֹדֶם מִשְׁבֵּן זְמַנָּא.
 וְיִסְמְךְ אֱהָרֹן וּבְנוֹהֵי. יְת יְדִיהוֹן עַל רִישׁ
 הַזֶּרָא: וְקֹדֶם אֶרֶת. בֵּין יְדֵי כַבֵּא אֶלְמַחְצֵר.
 וְיִסְנַד הַרוֹן וּבְנִיה. אִידִיהֶם עַלִי רֵאסָה:
 וְשַׁחֲטֵת אֶת־הַפֶּר לְפָנַי יְהוֹה פֶּתַח אֹהֶל
 מוֹעֵד: וְתַבּוֹס יְת הַזֶּרָא קֹדֶם יי. פֶּתַרְע
 מִשְׁבֵּן זְמַנָּא: וְאֹרְבַחַה בֵּין יְדֵי אֱלֹהִי. עֵנַד
 בֵּאֵב כַּבֵּא אֶלְמַחְצֵר: וְלִקְחַת מִדָּם הַפֶּר
 וְנִתְתָה עַל־קִרְנֵת הַמִּזְבֵּחַ בְּאֶצְבְּעֵךְ וְאֶת־
 כַּל־הַדָּם תִּשְׁפֹךְ אֶל־יִסּוּד הַמִּזְבֵּחַ: וְתַסֵּב
 מִדָּמָא דְהַזֶּרָא. וְתִתִּין. עַל קִרְנֵת מִדְּבַחָא
 בְּאֶצְבְּעֵךְ. וְיֵת כַּל דָּמָא תִּשְׁפּוֹךְ. לִי־סִידָא
 דְּמִדְּבַחָא: וְכֹד מִן דָּמָה. וְאִנְעֵלָה עַלִי
 אֹרְכָאן אֶלְמִדְּבַחַה בְּאֶצְבְּעֵךְ. וְצֵב בְּאִקְיָה
 עֵנַד אִסְאָסָה: וְלִקְחַת אֶת־כַּל־הַחֵלֶב
 הַמִּכֶּסֶה אֶת־הַקֶּרֶב יי וְאֶת־הִיתָרֵת עַל־
 הַבֵּבֵר וְאֶת שְׁתֵּי הַבְּלִיֹּת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר
 עֲלִיהֶן וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחַ: וְתַסֵּב. יְת כַּל
 תְּרַבָּא דְחַפִּי יְת גֵּזָא. וְיֵת חֲצָרָא דְעַל
 כַּבְּרָא. וְיֵת תְּרַתִּין פּוֹלֵדִין. וְיֵת תְּרַבָּא
 דְעֲלִיהֶן. וְתַסִּיק דְּמִדְּבַחָא: וְכֹד מִנָּה
 גַּמִּיעַ אֶתְרַב אֶלְמַגְטֵי אֶלְגּוֹף. וְזֵאִידָהּ
 אֶלְכַבֵּר וְאֶלְכְּלוֹתִין. וְאִשְׁחַם אֶדִי
 עֲלִיהֶמָּא. וְקִתֵּר דֵּאֲדָךְ עַלִי אֶלְמִדְּבַחַה:
 וְאֶת־בֶּשֶׂר הַפֶּר וְאֶת־עֲרוֹ וְאֶת־פֶּרְשׁוֹ
 תִּשְׂרֹף בְּאֵשׁ מַחוּץ לַמִּחָנֶה חֲטָאת הוּא:
 וְיֵת בֶּשֶׂר הַזֶּרָא וְיֵת מִשְׁכִּיָּה וְיֵת אוֹכְלֵיהּ.
 תּוֹקִיד בְּנוֹרָא. מִבְּרָא לְמִשְׁרִיתָא. חֲטָאתָא
 הוּא: וְלַחֵם אֶרֶת וּגְדֵדָה וּפְרִתָּה. אַחֲרֵקָה
 בְּאֵנָר כֶּאֱרַג אֶלְעֶסְכֵר. לֵאנָה דְכוּה:
 * וְאֶת־הָאֵיל הָאֶחָד תִּקַּח וּסְמְכוּ אֱהָרֹן
 וּבְנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֵאשׁ הָאֵיל: וְיֵת
 דְּכָרָא חַד תַּסֵּב. וְיִסְמְכוּ. אֱהָרֹן וּבְנוֹהֵי.
 יְת יְדִיהוֹן עַל רִישׁ דְּכָרָא: תֵּם קֹדֶם
 אֶחָד אֶלְכַבְּשִׁין. וְיִסְנַד הַרוֹן וּבְנִיה.
 אִידִיהֶם עַלִי רֵאסָה: וְשַׁחֲטֵת אֶת־הָאֵיל
 וְלִקְחַת אֶת־דָּמוֹ וְזָרְקֵת עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

וְתַבּוֹס יְת הַזֶּרָא. וְתַסֵּב יְת דָּמָה. וְתִזְרוּק
 עַל מִדְּבַחָא סַחֲזֵר סַחֲזֵר: וְאֹרְבַחַה. וְכֹד
 מִן דָּמָה. וְרִישָׁה עַלִי אֶלְמִדְּבַחַה מִסְתְּרִירָא:
 וְאֶת־הָאֵיל תִּנְתָּה לְנִתְחֵיו וְרַחֲצֵת קִרְבּוֹ
 וְכַרְעִיו וְנִתְתָּה עַל־נִתְחֵיו וְעַל־רֵאשׁוֹ: וְיֵת
 דְּכָרָא. תִּפְלִיג לְאֶבְרוּהֵי. וְתַחֲלִיל גִּיּוּה
 וְכַרְעוּהֵי. וְתִתִּין עַל אֶבְרוּהֵי וְעַל רִישָׁה:
 וְעֵצָה אֶעֱצָאָא. וְאִנְסַל גּוֹפָה וְאֶכְאֲרַעָה.
 וְאֶצְפָּהָא עַלִי אֶעֱצָאָה וְרֵאסָה: וְהִקְטַרְתָּ
 אֶת־כַּל־הָאֵיל הַמִּזְבֵּחַ עֲלֵהּ הוּא לִיהוֹה
 רִיחַ נִיחֻיחַ אִשָּׁה לִיהוֹה הוּא: וְתַסִּיקֵת
 כַּל דְּכָרָא לְמִדְּבַחָא. עֲלֵתָא הוּא קֹדֶם יי.
 לְאֶתְקַבְּלָא בְּרַעוּא. קוֹרְבָנָא קֹדֶם יי הוּא:
 וְקִתְרָה עַלִי אֶלְמִדְּבַחַה. לֵאנָה צַעֲדָה
 לְלָה. מִקְבוּל מִרְצֵי. קֹרְבָאן הוּא לְלָה:
 וְלִקְחַת אֶת הָאֵיל הַשֵּׁנִי וּסְמְךְ אֱהָרֹן וּבְנָיו
 אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֵאשׁ הָאֵיל: וְתַסֵּב. יְת
 דְּכָרָא תִנְיָנָא. וְיִסְמְךְ אֱהָרֹן וּבְנוֹהֵי. יְת
 יְדִיהוֹן עַל רִישׁ דְּכָרָא: תֵּם קֹדֶם אֶלְכַבְּשִׁ
 אֶתְאֲנִי. וְיִסְנַד הַרוֹן וּבְנִיה. אִידִיהֶם עַלִי
 רֵאסָה: וְשַׁחֲטֵת אֶת־הָאֵיל וְלִקְחַת מִדָּמוֹ
 וְנִתְתָה עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן אֱהָרֹן וְעַל־תְּנוּךְ
 אֹזֶן בְּנָיו הַיְמָנִית וְעַל־בֶּהֶן יָדֵם הַיְמָנִית
 וְעַל־בֶּהֶן רֵגְלֵם הַיְמָנִית וְזָרְקֵת אֶת־הַדָּם
 עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְתַבּוֹס יְת דְּכָרָא.
 וְתַסֵּב מִדָּמָה וְתִתִּין. עַל רוּם אוֹדְנָא
 דְּאֱהָרֹן. וְעַל רוּם אוֹדְנָא דְּבְנוֹהֵי דִימִינָא.
 וְעַל אֲרִיזֵן יְדֵהוֹן דִּימִינָא. וְעַל אֲרִיזֵן
 רֵגְלֵהוֹן דִּימִינָא. וְתִזְרוּקֵת דָּמָא. עַל
 מִדְּבַחָא סַחֲזֵר סַחֲזֵר: וְאֹרְבַחַה. וְכֹד מִן
 דָּמָה וְאִנְעֵלָה. עַלִי גְצֻרוֹף אֹזֶן הַרוֹן.
 וְעַלִי גְצֻרוֹף אֹדָאן בְּנִיה אִיאֲמִין. וְעַלִי
 אֶבְהָאִם אִידִיהֶם אִיאֲמִין. וְעַלִי אֶבְהָאִם
 אֶרְגְלֵהֶם אִיאֲמִין. וְרִישׁ בְּאִקְיָ אֶדָם.
 עַלִי אֶלְמִדְּבַחַה מִסְתְּרִירָא: וְלִקְחַת מִן
 הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וּמִשְׁמֵן הַמִּשְׁחָה
 וְהִזִּית עַל־אֱהָרֹן וְעַל־בְּנָדָיו וְעַל־בְּנָיו וְעַל־

חלק הדקדוק. ח) ואת היותר על הכבד. היבט ואת בסגול ומקף בכל התינאן: ט) ואת האיל וכו' וסמכו אהרן וכו'. היבט
 אהרן שבפסוק זה בספרים שלנו חסר. אבל בסמורת הדפוס מלא. ומעם זה לא ראיתיו למה מלא. אבל לפי הספרים שלנו מצאתי טעם
 בחסרון שם אהרן כל אהרן חסר וי"ו למה אינו דין שיהא של משה חסר ושל אהרן מלא. ע"כ. ופליאה נשגבה בעיני היא זו. ולפ"ז אין
 לכתבם בספרי התורות כי אם חסר עד שיערה עלינו רוח. [מהרי"ב]:

בְּנֵי בְנֵי אֶתְוּ וְקָדֵשׁ הוּא וּבְנֵי וּבְנֵי
 וּבְנֵי בְנֵי אֶתְוּ וְתִסֵּב. מִן דְּמֵא דְעַל
 מִדְּבַחַת וּמִמְשַׁחַת דְּרַבּוּתָא. וְתֵי עַל
 אַהֲרֹן וְעַל לְבוּשׁוֹהִי. וְעַל בְּנוֹהִי. וְעַל לְבוּשֵׁי
 בְּנוֹהִי עֲמִיָּה. וְיִתְקַדֵּשׁ הוּא וּלְבוּשׁוֹהִי.
 וּבְנוֹהִי. וּלְבוּשֵׁי בְּנוֹהִי עֲמִיָּה: תָּם כֹּד מִן
 אָדָם אֲדִי עַלִי אֶלְמִרְבַּח וּמִן דְּהֵן
 אִמְסוּחִיָּה. וְאַנְצַח עַלִי הַרוּן וְעַלִי תִיאָבָה.
 וְעַלִי בְנִיָּה. וְתִיאָב בְּנִיָּה מַעַה. וְיִתְקַדֵּם
 הוּ וְתִיאָבָה. וּבְנִיָּה וְתִיאָב בְּנִיָּה מַעַה:
 וְלִקְחַת מִן הָאֵיל הַחֵלֶב וְהָאֵלִיָּה וְאֶת־
 הַחֵלֶב וְהַמִּכְסָּה אֶת־הַקָּרֵב וְאֶת יִתְרַת
 הַכֹּהֵן וְאֶת שְׁתֵּי הַבָּלִית וְאֶת־הַחֵלֶב
 אֲשֶׁר עָלֶיהֶן וְאֶת שׁוֹק הַיְמִיָּן כִּי אֵיל
 מִלְּאִים הוּא: וְתִסֵּב מִן דְּכָרָא. תִּרְבָּא
 וְאֵלִיָּתָא. וְיִת תִּרְבָּא דְחַפִּי יִת גּוּא. וְיִת
 חֶצֶר כְּבֹדָא וְיִת תִּרְתִּין כּוּזְיָן. וְיִת תִּרְבָּא
 דְעַלִיָּהוּן. וְיִת שְׁקָא דִימִיָּנָא. אֲדִי דְכָר
 קוֹרְבָנִיָּא הוּא: וְכֹד מִן אֶלְכֵבֶשׁ. אֶתְרַב
 וְאֵלִיָּה. וְאֶתְרַב אֶלְמִנְטֵי אַנְוָא. וְזֹאדָה
 אֶלְכֵבֶר וְאֶלְכֵלוּתִין. וְאֶשְׁהֵם אֲדִי עֵדִיָּהֵם.
 וְאַסְאֵק אֶלְאִיָּמִן. לֹאנָה כֵבֶשׁ אֶלְכֵמֵאֵר:
 וְכֹכֵר לֶחֶם אֶחָת וְחֵלֶת לֶחֶם שְׁמֵן אֶחָת
 וְרִקִּיק אֶחָד מִסַּל הַמִּצּוֹת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה:
 וּפְתָא דְלֶחִים חֲדָא. וְגִרִיצָתָא דְלֶחִים
 מִשְׁחָ. חֲדָא וְאַסְפּוֹג חֲדָ. מִסְלָא דְפִשְׁרִיא.
 דְקָדֵם יי: וְרִגִיף וְאַחֵר מִן כָּל גּוּע מִן
 אֶלְכֵבֶר. וְגִרְדָּקָה וְאַחֵרָה מִמְסוּחָה בְּדֵהן.
 וְרִקְאָקָה וְאַחֵרָה. מִן סַל אֶלְפִשִׁיר. אֲדִי
 בֵּין יְדֵי אֵלֵה: וְשִׁמְתָה הַכֹּל עַל פְּפִי אַהֲרֹן
 וְעַל פְּפִי בְנָיו וְהִנֵּפֶת אֶתְם הַנּוֹפֵחַ לִפְנֵי
 יְהוָה: וְתִשׁוּי כּוּזָא. עַלִיָּדָא דְאַהֲרֹן. וְעַל
 יָדָא דְבְּנוֹהִי. וְתִרִים יִתְהוּן. אֶרְמָא קָדֵם
 יי: וְאַנְעַל אֶלְכֵל. עַלִיָּדֵי הַרוּן וּבְנִיָּה.
 וְחֵרֶךְ דְאַרְךְ. תַּחֲרִיכָא בֵּין יְדֵי אֵלֵה:
 וְלִקְחַת אֶתְם מִיָּדֵם וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחַ
 עַלִיָּהֵם לְרִיחַ נִיחּוּחַ לִפְנֵי יְהוָה אֵשֶׁה
 הוּא לִיְהוָה: וְתִסֵּב יִתְהוּן מִיָּדֵהוּן. וְתִסִּיק

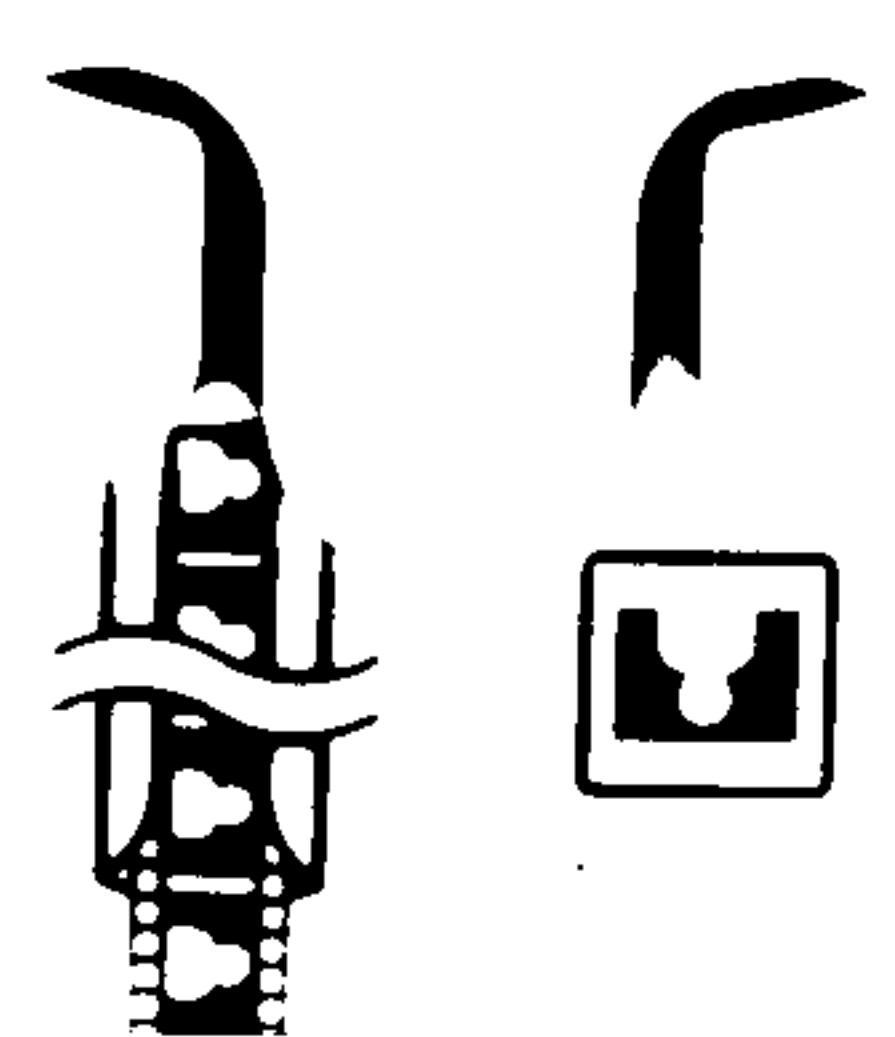
לְמִדְּבַחַת עַל עֲרֵתָא. לְאֶתְקַבְּלָא בְּרַעוּא
 קָדֵם יי. קוֹרְבָנָא הוּא קָדֵם יי: וְכֹדָה
 מִן אִידִיָּהִם. וְקִתְרָה עַלִי אֶלְמִרְבַּח מַעַ
 אֲצַעִידָה. מִקְבּוֹל מִרְצֵי בֵּין יְדֵי אֵלֵה.
 קִרְבָּאן הוּ לְדָה: וְלִקְחַת אֶת־יְהוָה
 מֵאֵיל הַמִּלְּאִים אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן וְהִנֵּפֶת אֶתְוּ
 הַנּוֹפֵחַ לִפְנֵי יְהוָה וְהִיָּה לְךָ לְמִנָּה: וְתִסֵּב
 יִת חֲדָיא. מִדְּכָר קוֹרְבָנִיָּא דְאַהֲרֹן.
 וְתִרִים יִתְהוּ. אֶרְמָא קָדֵם יי. וְהִי לְךָ
 לְחֵרֶךְ: וְכֹד אֶלְקִין. מִן כֵּבֶשׁ אֶלְכֵמֵאֵר
 אֲדִי לְהַרוּן. וְתִרְכָּה תַּחֲרִיכָא בֵּין יְדֵי אֵלֵה.
 וְיִכּוֹן לְךָ נְצִיבָא: וְקִדְשִׁתָּ אֶת־יְהוָה
 הַתְּנוּפָה וְאֶת שׁוֹק הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הוֹנֵף
 וְאֲשֶׁר הוֹרֵם מֵאֵיל הַמִּלְּאִים מֵאֲשֶׁר
 לְאַהֲרֹן וּמֵאֲשֶׁר לְבְּנָיו: וְתִקְדִישׁ יִת חֲדָיא
 דְאַרְמוּתָא. וְיִת שְׁקָא דְאַפְרָשׁוּתָא.
 דְאַתְרָם וְדְאַתְפָּרֶשׁ. מִדְּכָר קוֹרְבָנִיָּא.
 מִדְּלְאַהֲרֹן וּמִדְּבְּנוֹהִי: וְקָדֵם קִין אֶתְחַרִּיךְ.
 וְסִאֵק אֶרְפִיעָה. אֲדִי חֵרֶךְ וְאֲדִי רַפְעָ. מִן
 כֵּבֶשׁ אֶלְכֵמֵאֵר. אֲדִי לְהַרוּן וּבְנִיָּה: וְהִיָּה
 לְאַהֲרֹן וּלְבְּנָיו לְחֵקִיָּעוּלָם מֵאֵת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל כִּי תִרְוּמָה הוּא וְתִרְוּמָה יְהוָה
 מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִזְבְּחֵי שְׁלֹמִיָּהִם
 הַתְּרוּמָתָם לִיְהוָה: וְהִי לְאַהֲרֹן וּלְבְּנוֹהִי
 לְקִים עֲלֵם. מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אֲדִי אֶפְרָשׁוּתָא
 הוּא: וְאַפְרָשׁוּתָא. יְהוּ מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 מִנְכֵסֶת קוֹדְשִׁיָּהוּן. אֶפְרָשׁוּתָהוּן קָדֵם יי:
 פִּיצִיר לְהַרוּן וּבְנִיָּה רִסֵּם אֲדָהֵר. מִן בְּנֵי
 אִסְרָאֵל. כֵּמָא אֲנָהֵם רַפִיעָה. כְּדֹאֲרֵךְ
 יִכּוֹנָא רַפִיעָה מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן דְּבֹאִיָּה
 סְלֵאמֵתָהִם. הֵמָּא רַפִיעָתָהִם לְדָה:
 וּבְנֵי הַקָּדֵשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן יְהוּ לְבְּנָיו
 אַחֲרָיו לְמִשְׁחָה בָּהֶם וּלְמִלְּאֵיָּבֶם אֶת־יָדֵם:
 וּלְבוּשֵׁי מוֹדֵשׁא דְאַהֲרֹן. יְהוּן לְבְּנוֹהִי
 בְּתִרְוּהִי. לְרַבָּאָה בְּהוּן. וְלְקִרְבָּא בְּהוּן יִת
 קוֹרְבָנָהוּן: וְתִיאָב אֶלְקָדֵם אֲדִי לְהַרוּן.
 תִּכּוֹן לְבְּנִיָּה מִן בַּעֲדָה. יִמְסוּחֹן בְּהָא.
 וְיִכְמַל בְּהָא וְאַנְבָּהִם: שְׁבַעַת יָמִים

חלק הדקדוק. (י) וקדש הוא ובגדיו. היבט וקדש לרע: (יא) וחלת לחם שמן. היוו בנעוץ בכל ס"ת והירושלמים: (יב) לריח
 ניתוח. תיבת ניחוח בפשטא אחת והיא מלרע וזו היא שיטת ספרי ספרד והירושלמים והרב א"ת ו"ל. ובקצת היגאן בהרי פשטי וליתא:

י ילכשם הבהן תהתיו מבניו אשר יבא
 אליהם מועד לשרת בקדש: שבעא
 יומין ילכשון כהנא תחותיה מבנוהי.
 הייעוד למשכן זמנא לשמשא בקודשא:
 סבעה איאם ילכסהם אלמאם בעדה
 מן בניה פיצלה. אן ידכל ארי כבא
 אלמחצר יכדם פי אלקדם: זאת איך
 המלאים תקח ובשרת אתי בעירו במקם
 קדש: וית. דכר קורבניא הסב.
 ותבשיל ית בשריה פאתר קדיש: וכד
 כבש אלכמאר. ואנצנ לחמה פי מוצע
 מקדם: ואכל אהרן ובניו אתי בשר
 האיל ואת העתם אשר בפל פתח אהל
 מועד: ויכול אהרן ובנוהי ית בשר
 הכרא. וית לחמא דבסלא בתרע משכן
 זמנא: ויאכל הרון ובניה להם אלכבש. מע
 אלכבו אדי פי אסל. ענד באב כבא
 אלמחצר: ואכלו אתם אשר פפר בהם
 למלא את ידיהם לקדש אתם וזר לא
 יאכל פיי קדש הם: ויכלון יתהון
 האתפפר בהון. לקרבא ית קורבניהון
 לקדשא יתהון. וחילוני לא ייכול ארי
 קודשא אנון: ויאכלהם אדי אסתגפר
 בהם. ליכמל ואנבהם ליקדסהם. ואנני
 לא יאכל אד הם קדסא: ואם יותר
 מבשר המלאים ומן העתם עד הפקר
 ושרפת את הנותר פאש לא יאכל פי
 קדש הוא: ואם ישתאר מבשר
 קורבניא. ומן לחמא עד צפרא. ותוקיד
 ית דאשתאר בנורא. לא יתאכיל ארי
 קודשא הוא: ואן תבקא מן לחם
 אלכמאר. ומן אלכבו ארי אצבאה.
 פאחרק ארבאקי באנאר. ולא יוכל אד
 הו קדסא: ועשית לאהרן ובניו פכה
 פכל אשר צויתי אתכה שבעת ימים
 תמלא ידם: ותעביד. לאהרן ולבנוהי
 פדין. פכל דפקידית יתך. שבעא יומין
 תקריב קורבניהון: ואצנע להרון ובניה

כדאך. כגמיע מא אמרתך. סבעה
 איאם תכמל ואנבהם: ופר חטאת
 תעשה ליום עליהם פרים וחטאת עלי
 המזבח בכפרך עליו ומשחת אתו
 לקדשו: ותורא דחטאתא. העביד
 ליומא עד פפוריא. ותדפי ית (עד)
 מדבחה. בכפרותך עלוהי. ותדפי יתיה
 לקדשותיה: ורת אדכוה. תצנעה כל
 יום לאלגפראן. פתדכי אלמדבה.
 ותסתגפר ענה. ותמסחה לתקדסה:
 שבעת ימים תכפר עליהם המזבח וקדשת
 אתו והיה המזבח קדש קדשים פלי
 הנגע במזבח יקדש: שבעא יומין. תכפר
 על מדבחה. ותקדיש יתיה. ויהי מדבחה
 קדש קודשין. פל דיקרב במדבחה
 יתקדש: סבעה איאם. תסתגפר ענה
 ותקדסה. ויציר אלמדבח מן כואן
 אלאקראם. כל מן דנא בה תקדם:
 וזה אשר תעשה עליהם המזבח
 פבשים פני שנה שנים ליום המיד:
 ודין. דתעביד על מדבחה. אמרין פני
 שנא. תרין ליומא תדירא: והוא מא
 תקרבה עלי אלמדבה. המדין אנני
 סנה. פי כל יום דאימא: אתי הפבש
 האחד תעשה בפקר ואת הפבש השני
 תעשה בין הערבים: ית אמרא חד
 תעביד בצפרא. וית אמרא תנינא.
 תעביד בין שמשא: אהדהמא
 באלגראה. ואלאכר בין אלגרובין:
 ועשרון סלת פלוג בשמן פתית רבע
 ההין ונסך רביעת ההין יין לפבש האחד:
 ועשרונא סולתא. דפיל במשח פתישא
 רבעות הינא. ונסכא. רבעות הינא
 חמרא. לאמרא חד: ועשר ארוביה
 סמר. מרתות ברבע קסט מן דהן אזית
 אמדקוק. ומזאג רבע קסט כמר. מע
 כל חמל: ואת הפבש השני תעשה בין
 הערבים פמנחת הפקר וכנסכה תעשה
 לה

חלק הדקדוק. (נ) ילכשם הבהן. בא מחובר ע"ד כנוי העבר והראוי לכתשם. ובא קמץ גדול תחת קמץ קמץ
 [הר"ב]:
 כ שמות (כתר תורה)

ליה לרית ניהת אשה ליהוה : וית אמרא
 תנינא תעביד בין שמישיא . פמנחת
 זכרא וכנסתה תעביד לה . לאתקבלא
 ברעוא . קורבנא קדם יי : ואדא קרבת
 אתאני בין אנרוכין . פכהדייה אנדאה
 ומזאגתא תצנע להא . פיציז מקבולא
 מרציא . קרבאנא ללה : עלת תמוד
 לדרתיכם פתחיהלמועד לפני יהוה
 אשר אועד לכם שמה לדבר אליה שם :
 עלת הדירא לדריכון . פתרע משפן
 זמנא קדם יי . דאזמין מימרי לבון תפון
 למקלא עפק תפון : צעידה דאימא
 לאניאלכם . ענד באב כבא אלמחצר
 בין ידי אלה . אדי אחאצרכם הנאך .
 ואכאטכך תם : ונעדתי שמה לבני
 ישראל ונקדש בכברי : ואזמין מימרי
 תפון לבני ישראל . ואתקדש ביקרי :
 ואדא האצרת תם לבני אסראיל . תקדם
 אלבית בנורי : וקדשתי אתיהל מועד
 ואתיהמוזבח ואתיהארן ואתבניו אקדש
 לבחן לי : ואקדיש ית משפן זמנא וית
 מדבחא . וית אהרן וית בנוהי . אקדיש
 לשמישא קדמי : וקדסת בה כבא
 אלמחצר ואלמדבת . וקדסת הרון ובניה
 דיאמו לי : ושכנתי בתוך בני ישראל
 והייתי להם לאלהים : ואשרי שכנתי .
 פגו בני ישראל . ואהוי להון לאלה :
 ואסכן נורי פי מא בין בני אסראיל . ואכון
 להם אלאהא : וידעו כי אני יהוה
 אלהיהם אשר הוצאתי אתם מארץ
 מצרים לשכני בתוכם אני יהוה אלהיהם :
 וידעון . ארי אנא יי אלההון . דאפיקית
 יתהון . מארעא דמצרים לאשראה
 שכנתי ביניהון . אנא יי אלההון :
 ויעלמון אני אלה רבהם . אלדי אכרנתהם
 מן בלד מצר לאסכן נורי פי מא בינהם .
 אנא אלה רבהם אפי בדארך : פ

ועשית מזבח מקטר קטרת עצי שטים
 תעשה אתו : ותעביד מדבחא לאקטרא

עלוהי קטרת בוסמין . דאעי שטין תעביד
 יתיה : ואצנע מדבת לתבכיר אלכבור .
 מן כשב אסנט תצנעה : אמא ארפו
 ואמא רחבו רבוע יהיה ואמתים קמתו
 מפנו קרנתו : אמתא אורכיה . ואמתא
 פותיה מרבע (מרובע) יהי . ותרתין
 אמין רומיה . מניה קרנוהי : מולה דראע .
 וערצה דראע יכון מרבעא . וסמכה
 דראעין . מנה ארכאנה : וצפית אתו
 זהב סהור אתינגו ואתיקורתו סביב
 ואתיקרנתו ועשית לו זר זהב סביב :
 ותחפי יתיה דהב דכי . ית אנריה וית
 פותלוהי . סהור סהור וית קרנוהי .
 ותעביד ליה . זר דדהב סהור סהור :
 וגשה בדהב כאץ . סמחה וחיטאנה .
 מסתדירא וארכאנה . ואצנע לה . ויגא
 מן דהב מסתדירא : ושתי טבעת זהב
 תעשה לזו מתחת לזו על שתי צלעותיו
 תעשה על שני צדיו והיה לבתים לבדים
 לשאת אתו בהמה : ותרתין עזקן
 דדהב . תעביד ליה מקרע לזיריה . על
 תרתין זויתיה . תעביד על תרין סמרוהי .
 ויהי לאתרא לאריחא . למפל יתיה
 בהון : וחלקתין מן דהב . תצנעהמא להמן
 דון זיגה . פיגהאתיה . כדאך עלי גאנביה :
 תכון מכאנא לארהוק . ליהמל בהא :
 ועשית אתיהבדים עצי שטים וצפית
 אתם זהב : ותעביד ית אריחא דאעי
 שטין . ותחפי יתהון דהבא : ואצנע
 ארהוק מן כשב אסנט . וגשהא בדהב :
 ונתתה אתו לפני הפרכת אשר על ארון
 העדת לפני הפרכת אשר עליהעדת
 אשר אועד לך שמה : ותתין יתיה קדם
 פרוכתא . דעל ארונא דסהרותא . קדם
 כפורתא . דעל סהרותא . דאזמין מימרי
 לך תפון : ואגעלה בין ידי אסנף . אדי עלי
 צנרוק אשהאדה . בין ידי אלגשא . אדי
 עלי אשהאדה . אדי אחאצרך הנאך :
 והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בפקר

בַּפֶּקֶד ^{טו} בְּהִיטְבוּ אֶת־הַנֶּזֶר וּקְטִירָנָה:
 וּקְטֹרֶת עֲלוֹתֶיהָ אֶהְרֹן קִטְרֶת בּוֹסֶמֶן. בְּצִפֹּר
 בְּצִפֹּר. בְּאֵת־קִנְיֹתֶיהָ יֵת בּוֹצִינֵי־אֶת־קְטִירָנָה:
 וַיִּזְכֹּר עֲלֶיהָ הָרוּחַ בְּכוֹר אֲצִמּוּג. פִּי כָל
 גִּדְאָה. אִדָּא אֲצִלָּה בְּהָ אֶסְרֵג בְּכַר בְּהָ:
 וּבְהַעֲלֹת אֶהְרֹן אֶת־הַנֶּזֶר בֵּין הָעַרְפִּים
 וּקְטִירָנָה קִטְרֶת הַמִּיד לִפְנֵי יְהוָה
 לְדֹרֹתֵיכֶם: וּבְאֵדֻלְקוֹת אֶהְרֹן יֵת בּוֹצִינֵי־אֶת־
 פִּי שְׁמֵשֵׁי־אֶת־קְטִירָנָה. קִטְרֶת בּוֹסֶמֶן
 תִּדְרֹא. קֶדֶם יי' לְדֹרֵיכֹן: וּכְדֹאֲךָ אִדָּא
 אֶסְרֵג אֶסְרֵג. בֵּין אֶלְגֵּרֹבִין בְּכַר בְּהָ.
 בְּכוֹרָא דְאִימָא. בֵּין יְדֵי אֱלֹהֵי לֹאֲגִיאֲלֵכֶם:
 לֹאֲתַעֲדוּ עֲלֵיו קִטְרֶת זֶרֶה וְעִלָּה וּמִנְחָה
 וְנִסְךְ לֹא תִסְבּוּ עֲלָיו: לֹא תִסְקֹן עֲלוֹתֶיהָ.
 קִטְרֶת בּוֹסֶמֶן נִזְכָּרֵי־אֵין וְעִלָּתָא וּמִנְחָתָא.
 וְנִסְכָּא. לֹא תִנְסַבּוּן עֲלוֹתֶיהָ: לֹא תִבְכְּרוּ
 עֲלֶיהָ. בְּכוֹרָא גְרִיבָא וְלֹא צַעֲדָה וְלֹא
 הִדְיָה. וּמִזֹּאגָא. לֹא תִרְשׁוּ עֲלֶיהָ: וּבִפְר
 אֶהְרֹן עַל־קִרְנֹתָיו אַחַת בְּשָׁנָה מִדָּם
 חֲטָאת הַכֹּפָרִים אַחַת בְּשָׁנָה יִכַּפֵּר עֲלָיו
 לְדֹרֹתֵיכֶם קִדְשֵׁי־קִדְשִׁים הֵוא לִיהוָה:
 וַיִּכַּפֵּר אֶהְרֹן עַל קִרְנֹתָיו. חֲדָא בְּשֵׁתָא.
 מִדָּם חֲטָאת פְּפוּרִיא. חֲדָא בְּשֵׁתָא יִכַּפֵּר
 עֲלוֹתֶיהָ לְדֹרֵיכֹן. קִדְשׁ קִדְשִׁין הֵוא קֶדֶם
 יי': וַיִּסְתַּגֵּף הָרוּחַ עֲנַד אֶרְכָּאנָה. מֵרָה
 פִּי אֶסְנָה. מִן דָּם דְּכוּהֵי יוֹם אֶלְגֵּפְרָאן.
 מֵרָה פִּי אֶסְנָה יִסְתַּגֵּף עֲנַדָּה לֹאֲגִיאֲלֵכֶם.
 מִן כּוֹאֵץ אֶלְאֶקְדָּאם הוּא לְדָה:
 קי"א פִּיטוּקִים סִימֵן מִיכָא"ל וּמִפְטִירִין אֶתָּה בֵּן אֶדָם הַנֶּד
 בִּיחֻקָּאֵל סִימֵן מ"ג פ גנ"ח לַמִּנְחָה שְׁכַת וּב' וְה'
 וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וּמִלִּיד יי'
 עִם מֹשֶׁה לְמִימֵר: תָּם כֹּלֵם אֱלֹהֵי מוֹסִי
 תִּבְלִימָא: פִּי תִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי־
 יִשְׂרָאֵל לְפִקְדֵיהֶם וְנִתְּנָו אִישׁ בְּפֹר נִפְשׁוֹ
 לִיהוָה בְּפִקְדֹתָם אֲתָם וְלֹא־יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף
 בְּפִקְדֹתָם: אֲרִי תִקְבִּיר. יֵת חוֹשֶׁבֶן
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִנְיַת־הוֹן. וַיִּתְּנוּן. גִּבֹּר פּוֹרְקָן
 נִפְשֵׁיהָ: קֶדֶם יי' כֹּד תִּמְנֵי יִתְהוֹן. וְלֹא

חלק הדקדוק. טו) בהיטבו את-הנזרות וקטירנה.
 א"ה ו"ל:

יְהִי בְהוֹן. מוֹתָא כֹּד תִּמְנֵי יִתְהוֹן: אִדָּא
 חֲצִלַת גְּמֵרָה בְּנֵי אֶסְרָאֵל עֲלֵי עֲדֻדָּהִם.
 פִּרְיַעַט כָּל רֵגֶל פִּדָּא נִפְסָה לְדָה אִדָּא
 אַחֲצִיתָהֶם. וְלֹא יִתֵּל בָּהֶם וּבֹא עֲנַד דְּאֶרְךָ:
 זֶה וַיִּתְּנוּ כֹּד־הָעֵבֶר עַל־הַפְּקָדִים מִחֲצִית
 הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֲשָׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל
 מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל הַרְּוּמָה לִיהוָה: דִּין וַיִּתְּנוּן.
 כָּל הָעֵבֶר עַל מִנְיַיָּא. פִּלְגוֹת סִלְעָא
 בְּסִלְעֵי קִדְשָׁא. עֲשָׂרִין מְעִין סִלְעָא.
 פִּלְגוֹת סִלְעָא. אֶפְרָשׁוֹתָא קֶדֶם יי': הִדָּא
 מֵא יַעֲטִי כָל מִן גֹּאז עֲלֶיהָ אֶלְעֻדָּד. נִצַּף
 מִתְקָאֵל בְּמִתְקָאֵל אֶלְקָדָם. עֲשָׂרִין
 דֹּאֲנֵק אֶלְמִתְקָאֵל. נִצַּפָּה רְפִיעָה לְדָה:
 כֹּד־הָעֵבֶר עַל־הַפְּקָדִים מִפְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה
 וּמְעִלָּה יִתֵּן תְּרוּמָת יְהוָה: כָּל. הָעֵבֶר
 עַל מִנְיַיָּא. מִפְּר עֲשָׂרִין שָׁנִין וְלַעֲלָא.
 יִתֵּן אֶפְרָשׁוֹתָא קֶדֶם יי': כָּל מִן
 גֹּאז עֲלֶיהָ אֶלְעֻדָּד. מִן אֶבֶן עֲשָׂרִין
 סֵנָה וְצֹאֲעֻדָּא. פְּהוּ יַעֲטִי רְפִיעָה לְדָה:
 הָעֲשִׂיר לֹא־יִרְבֶּה וְהַדֵּל לֹא יִמְעִיט
 מִמִּחֲצִית הַשֶּׁקֶל דָּתָת אֶת־תְּרוּמָת יְהוָה
 לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם: דְּעִתִּיר לֹא יִסְנֵי.
 וְדִמְסָבִין לֹא יִזְעֵר. מִפִּלְגוֹת סִלְעָא.
 לְמִתֵּן יֵת אֶפְרָשׁוֹתָא קֶדֶם יי'. לְכַפֵּרָא
 עַל נַפְשֹׁתֵיכֹן: אֶלְמִיֶסֶר לֹא יִכְתֵּר.
 וְאֶלְפִקִיר לֹא יִקְלֵר. מִן נִצַּף אֶלְמִתְקָאֵל.
 פֹּאֲעֻטָּו רְפִיעָה לְדָה. וּבְפִרו עֵן אֲנַפְסָכֶם:
 וְלִקְחָתָּ אֶת־בֶּכֶף הַכֹּפָרִים מֵאֵת פְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְנִתְּתָ אֵתוֹ עַל־עֲבֹדַת אֱלֹהִים מוֹעֵד
 וְהָיָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר
 עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם: וְתִסַּב יֵת כֶּסֶף פְּפוּרִיא.
 מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְתִתֵּן יִתִּיהָ. עַל פּוֹלְחָן
 מִשְׁכַּן זְמָנָא. וְהָיָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזִכָּרוֹן
 קֶדֶם יי'. לְכַפֵּרָא עַל נַפְשֹׁתֵיכֹן: וְכֹד
 פִּצְחָ אֶלְגֵּפְרָאן. מִן בְּנֵי אֶסְרָאֵל. וְאֶצְרָפָה
 לְכַרְמָה' כָּבֹא אֶלְמַחְצֵר. וַיִּכּוֹן לְבְנֵי
 אֶסְרָאֵל דְּכֹרָא בֵּין יְדֵי אֱלֹהֵי. וּכְפֹאֲרָה
 עֵן אֲנַפְסָכֶם: פ

ובין
 תיבת בהיטבו בהביר לא במארכה בכל ס"ה והירושלמים וכו"ב

וידבר יהוה אל־משה לאמר : ומליל יי
 עם משה למימר : תם כלם אלה מוסי
 תבלימא : ועשית פיור נחשת ובנו
 נחשת לרהצה ונתת אתו בין־אהל־מועד
 ובין המזבח ונתת שפה מים : ותעבד
 פיורא דנחשא . ובסיסיה דנחשא לקדוש
 ותתין יתיה . בין משכן ומנא ובין מדבחה
 ותתין תמן מיא : ואצנע חוץ מן נחאם .
 ומקעדה מן נחאם לאגסל . ואגעלה בין
 כבא אלמחצר ואלמדבח . ואגעל פיה
 מאא : ורחצו אהרן ובניו ממנו את־
 ידיהם ואת־רגליהם : ויקדשו . אהרן
 ובנוהי מניה . ית ידיהו וית רגליהו :
 ויגסל הרון ובניה מנה . אידיהם וארגלהם :
 בבאם אל־אהל מועד ורחצו־מים ולא
 ימתו * או בגשתם אל־המזבח לשרת
 דהקטיר אשה ליהוה : במיעדהו . למשכן
 ומנא . יקדשו מיא ולא ימותו . או
 במקרב־הון למדבחה לשמשא . לאפקא
 קורבנא קדם יי : פי דכולהם אלי כבא
 אלמחצר ינסרון בארמא ולא יהרכון .
 ופי תקדמהם אלי אלמדבח ליכדמו .
 ויקתרו קרבאן ללה : ורחצו ידיהם
 ורגליהם ולא ימתו והיתה להם חק־
 עולם לו ולורעו דרתם : ויקדשו . ידיהו
 ורגליהו ולא ימותו . ותהי דהון קים
 עצם . ליה ולבנוהי דרריהו : ויגסלון
 אידיהם וארגלהם ולא יהרכון . ויכון להם
 רסם אדהר . לה ולבניה לאגיאלהם : פ
 וידבר יהוה אל־משה לאמר : ומליל יי
 עם משה למימר : תם כלם אלה מוסי
 תבלימא : ואתה קה־דך בשמים ראש
 מר־דרור חמש מאות וקנמן־בשם
 מחציתו חמשים ומאתים וקנה־בשם
 חמשים ומאתים : ואת סב דך בוסמן
 רישא . מירא דכיא מתקל חמש מאה .
 וקנמן בשם פגותיה מתקל מאתן
 וחמשין . וקני בוסמא מתקל מאתן
 וחמשין : ואנת פכך דך מן רוס אלמיאב .

מן אלמסך אלכאיץ כמס מאיה מתקאר .
 ומן ארעוד אלטייב מתל נצפה מאיתין
 וכמסין . ומן סצב אדרורה מאיתין
 וכמסין איצא : וקדה חמש מאות בשקל
 הקדש ושמן זית הין : וקציעתא . מתקל
 חמש מאה (סלעין) בסלעי קודשא . ומשח
 זיתא מלי הינא : ומן אלקסט . כמס
 מאיה מתקאר במתקאר אלקדם . ומן
 דהן אזיתון מל אלקסט : ועשית אתו
 שמן משחת קדש רקח מרקחת מעשה
 רקח שמן משחת־קדש יהיה : ותעבד
 יתיה . משח רבות קודשא . בוסם מבוסם
 עובר בוסמנו . משח רבות קודשא יהי :
 ואצנע דארך . דהן מסח אלקדם . עטרא
 מעטרא צנעה עטאר . כדאך יכון דהן
 מסח אלקדם : ומשחת בו את־אהל
 מועד ואת ארון העדת : ותרפי ביה ית
 משכן ומנא . וית ארונא דסהדותא :
 ואמסה בה כבא אלמחצר . וצנדוק
 אשהאדה : ואת־השלקן ואת־פל־בליו
 ואת־המנרה ואת־כליה ואת מזבח
 הקטרת : וית פתורא וית פל מנוהי . וית
 מנרתא וית מנחא . וית מדבחה דקטרת
 בוסמיא : ואלמאידה וגמיע אניתהא .
 ואלמנארה ואניתהא . ומדבח אלכבור :
 ואת־מזבח העלה ואת־פל־בליו ואת־
 הפיר ואת־כפנו : וית מדבחה העלתא וית
 פל מנוהי . וית פיורא וית בסיסיה :
 ומדבח אצעידה וגמיע אניתה . ואלחון
 ומקעדה : וקדשת אתם והיו קדש
 קדשים פליהננע בהם יקדש : ותקדיש
 יתהון . ויהון קדש קודשין . פל דיקרב
 בהון יתקדש : וקדסהם . ויכוננו מן כואץ
 אלאקדאם . כל מן דנא בהם תקדם :
 ואת־אהרן ואת־בניו תמשח וקדשת
 אתם לבתן לי : וית אהרן וית בניו
 תרפי . ותקדיש יתהון לשמשא קדמי :
 ואמסם הרון ובניה . וקדסהם ליאמו לי :
 ואל־בני ישראל תדבר לאמר שמן

משחת

חלק הדקדוק . או אי בגשתם אל המזבח בפשטא אחת והיא לרע בכל ס"ת והירושלמיים והיא שיפת ר"ם לונאנו ז"ל .

לך ליהוה: וקטורת בוסמן דתעביר.
 בדרמותה. לא תעבדון לכון. קודשא
 יהי קד קדם יי: ואלבכור אדי תצנעה.
 בהיאתה לא תצנעו לכם. קדסא יכון
 לכם. כמא הו לדה: איש אשר יעשה
 כמזה דהריח פה ונכרת מעמיו: גבר.
 דיעביר דכותה לארהא בה. וישתיצי
 מעמיה: איי אנסאן צנע מתלה ליתכבר
 בה. ינקטע מן קומה: ס וידבר
 יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם
 משה למימר: הם כלם אלה מוסי
 תכלימא: ראה קראתי בשם בצלאל
 בן אורי בן חור למטה יהודה: הו
 דרביתי בשום. בצלאל בר אורי בר חור
 לשבט יהודה: אנצר קד שרפת אסם
 בצלאל. אבן אורי אבן חור מן סבט
 יהודה: ואמלא אתו רוח אלהים בהכמה
 ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה:
 ואשלימית עמיה רוח מן קדם יי.
 בהכמה. ובסודלתנו ובמדע ובכל עבדא:
 ואכמת פיה עלמא מן ענד אלה בתכמה.
 ופהם ומערפה בגמיע אצנאי: לחשב
 מהשבת לעשות בזהב ובכסף ובנחשת:
 לאלפא אופנון (כל"ו אופנון). למעבד.
 בדהבא ובכסף ובנחשא: והארק
 באלמהן. בצנעה אדהב ואפצה ואנהאם:
 ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ
 לעשות בכל מלאכה: ובאופנות אבן
 טבא. לאשלמא ובנרות אעא. למעבד
 בכל עבדא: ובכרט אלגוהר. לאנצאם
 ונגר אלכשב. ועמל סאור אצנאי:
 ואני הנה נתתי אתו את אהליאב בן
 אחיסמך למטה דן. ובלב כל חכמי לב
 נתתי חכמה ועשו את כל אשר צויתך:
 ואנא הא יהבית עמיה. ית אהליאב. בר
 אחיסמך לשבט דן. ובלב כל חכמי
 לבא יהבית חכמתא. ויעבדון. ית כל
 דפקודתך: ואנא פקר צממת אליה.
 אהליאב אבן אחיסמך מן סבט דן. ופי
 קרב כל חבים קד געלת חכמה. פיצנעו.

משחת קדש יהיה זה לי דרתיכם:
 ועם בני ישראל המליד למימר. משה.
 רבות קודשא יהי דין. לי (כל"ו קדמי)
 לדריכון: ומר בני אסראיל קאילא. יכון
 הדא לכם. דהן מסח אלקדס לאניאלכם:
 ער בשר אדם לא ייסך ובמתכנתו לא
 תעשו כמהו קדש הוא קדש יהיה לכם:
 על בשרא דאנשא לא יתסך. ובדרמותיה.
 לא תעבדון פותיה. קודשא הוא. קודשא
 יהי לכון: עלי ברן איי אנסאן לא ידהן
 מנה. ובהיאתה. לא תצנעו מתלה. וכמא
 הו קדס. כוואך קדסא יכון לכם: איש
 אשר ירקח כמהו ואשר יתן ממנו ער
 זר ונכרת מעמיו: גבר דיבסם דכותיה.
 ודיתין מניה על חילוני. וישתיצי מעמיה:
 איי אנסאן תעטר כמתלה. או געל מנה
 עלי אנבי. ינקטע מן קומה: ס ויאמר
 יהוה אל משה קח דך סמים נטף ושהלת
 וחלבנה סמים ולבנה זכה פד פבר יהיה:
 ואמר יי למשה סב לך בוסמן. נטופא
 וטופרא והלבנותא. בוסמן ירבנותא
 דכיתא. מתקד במתקד יהי: וקאל אלה
 למוסי כד לך צמוגא. מנהא מסתכא
 ואצפאר טיב ומאיעה. צמוג מע לבאן
 דכי. אנזא מתסאוייה: ועשית אתה
 קטרת רקה מעשה רוקח ממדה טחור
 קדש: ותעביר יתה קטרת בוסמן.
 בוסם עובר בוסמנו. מערב דכי לקודשא:
 ואצנעה בכורא. עטרא צנעה עטאר.
 מטרא מטהרא מקדסא: ושחקת ממנה
 הדק ונתתה ממנה לפני העדת באהל
 מועד אשר איעד לך שמה קדש קדשים
 תהיה לכם: ותשחוק מנה ותדיק. ותתין
 מנה. קדם סהדותא במשכן ומנא.
 דאזמין מימרי לך תמן. קדש קודשין
 יהי לכון: ותסחק מנהא דקיקא. ואגעל
 מנהא. חדא אשהאדה פיכבא אלמהצר.
 חית אהאצרך הנאך. ויכון לכם מן כוואן
 אלאקראם: והקטרת אשר תעשה
 במתכנתה לא תעשו לכם קדש תהיה

שמות כא (כתר תורה)

גמיע מא אמרתך בה: את ואהל מועד
 ואת הארץ קעדת ואת הפרת אשר
 עליו ואת כל כלי האהל: ית משכן
 זמנא. וית ארונא לטהרותא. וית פפורתא
 דעזרה. וית כל מיני משפנא: כבא
 אלמחצר. ואצנרוק לשהאדה. ואלגשא
 אדי עדיה. וסאר אנה אלכבא: ואת
 השלחן ואת כליו ואת המנרה השהרה
 ואת כל צליה ואת מזבח הקטרת: וית
 פתורא וית מנוחי. וית מנרתא דכיתא
 וית כל מנהא. וית מדבחה דקטרת
 בוסמיא: ואלמאידה ואניתהא. ואמנארה
 אטאהרה וגמיע אניתהא. ומדבחה אבכור:
 ואת מזבח העלה ואת כל כלי פליו ואת
 הכיור ואת בניו: וית מדבחה דעלתא
 וית כל מנוחי. וית פיורא וית בסיסיה:
 ומדבחה אצעידה וגמיע אניתהא. ואלחויך
 ומקעדה: ואת בגדי השרד ואת בגדי
 הקדש לאהרן הבתן ואת בגדי בניו
 דכהן: וית לבושי שמושא. וית לבושי
 קודשא לאהרן כהנא. וית לבושי בנותי
 דשמשא: ותיאב ארושי. ותיאב אלקדם
 דהרון אלאמאם. ותיאב בניה לאמאמה:
 ואת שמן המשחה ואת קטרת הפמים
 דקדש ככל אשר צויתך יעשו: וית
 משחא דרבותא. וית קטרת בוסמיא
 דקודשא. ככל דפקודתך יעבדון: ודהן
 אלמסח. ובכור אצמוג לאלקדם. כגמיע
 מא אמרתך יצנעון: פ

ויאמר יהוה אל משה לאמר: ואמר יי
 למשה למימר: וקאל אלה למוסי קאילא:
 ואתה דבר אל בני ישראל לאמר אך
 את שבתתי תשמרו כי אות הוא ביני
 וביניכם לדורותיכם דרעת פי אני יהוה
 מקדשכם: ואת מליל עם בני ישראל
 למימר. ברם ית יומי שפניא דידי תטרון.
 ארי את היא. בין מימרי וביניכון דדריכון.
 למדע. ארי אנא יי מקדשכון: ואנת
 פמר בני אסראיל קאילא. אמא סבותי
 פאחפוצהא לאנהא עלאמה. ביני

ג
 ג
 ג

ובינכם לאניאלכם. לתעלמו. אני אלה
 מקדסכם: ושמרתם את השבת כי קדש
 הוא לכם מחלליה מות יומת פי כלי
 העשה בה מלאכה ונכרתה הנפש ההוא
 מקרב עמיה: ותטרון ית שבתא. ארי
 קודשא היא לכון. דיחלנה אתקטלא
 יתקטיל. ארי כל די עביד בה עבדתא.
 וישתיצי. אנשא ההוא מגו עמיה: ואחפצו
 אסבת. לאנהא מקדסה לכם. ובאדלהא
 פליקתל קתלא. וכל מן יעמל פיהא
 עמלא. פרינקטע דארך אלאנסאן מן בין
 קומה: ששת ימים יעשה מלאכה וביום
 השביעי שבת שבתון קדש ליהוה כלי
 העשה מלאכה ביום השבת מות יומת:
 שתא יומין ית עביד עבדתא. וביומא
 שביעאה. שפא שבתא. קודשא קדם יי.
 כל די עביד עבדתא. ביומא דשבתא
 אתקטלא יתקטיל: סתה איום תצנע
 אצנאיע. ופי אריום אסאבע. עמלה הי
 סבת מקדסה לדה. כל מן עמד עמלא.
 פי הם אסבת יקתל קתלא: ושמרו
 בני ישראל את השבת לעשות את
 השבת לדורותם ברית עולם: ויטרון בני
 ישראל ית שבתא. למעבד ית שבתא.
 לדריהון קים עלם: ויחפצו בני אסראיל
 אסבת. ויקימו בהא. לאניאלהם עהד
 אדהר: ביני ובין בני ישראל אות הוא
 לעלם פי ששת ימים עשה יהוה את
 השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת
 וינפש: בין מימרי. ובין בני ישראל. את
 היא לעלם. ארי שתא יומין. עבד יי ית
 שמיא וית ארעא. וביומא שביעאה.
 שבת ונח: פי מא ביני ובין בני אסראיל.
 הי עלאמה לאדהר. לאן פי סתה איום.
 צנע אדה אסמאואת ואלארץ. ופי אריום
 אסאבע. עטלדהא ואראחהא: ס ויתן
 אל משה כבלתו לדבר אתו בחר סיני
 שני לחת העדת לחת אבן פתבים
 באצבע אלהים: ויהב למשה. בר שיצי
 למדלא עמיה בטורא דסיני. תרין לותי

סְהוּתָא. לוחי אבנא. פתיבין באצפּעא
 דיי: תם דפע אלי מוסי. חין פרג מן
 מכאמבתה ערין גבל סיני. לוחי אשהאדה.
 לוחי גוהר. מכתובין בקדרה אלה:
 וירא העם פייביש משה לרדת מן
 ההר ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו
 קום ועשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כִּי
 זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים
 לא ידענו מה היה לו: וחזא עמא. ארי
 אוחר משה למיחת מן טורא. ואתבניש
 עמא על אהרן. ואמרו ליה קום עביד
 לנו דחקן. דיהבין (כ"י דיהבין) קדמנא.
 ארי דין משה גוברא. דאסקנא מארעא
 דמצרים. לא ידענא מא הוה ליה: ולמא
 ראה אלקום. אן מוסי קד אבטא אן ינז
 מן אנבל. תנווק אלקום עלי הרון. וקאלו
 לה קום אצנע לנו מעבורא. יסיר בין
 אידינא. לאנדאך אנגל מוסי. אדי אצעדנא
 מן בלד מצר. לם נעלם מא כאמן אמרה:
 ויאמר אלהם אהרן פרקו נומי הזהב אשר
 באזני נשיכם בניכם ובנותיכם והביאו
 אלי: ואמר להון אהרן. פריקו קדשי
 דדהבא. דבאודניו נשיכון. בניכון ובנתכון.
 ואיתו לותי: פקאל להם הרון. פכו
 אשנאף אדהב. אדי פי אדאן נסאכם.
 בניכם ובנאתכם. ואיתוני בהא:
 ויתפרקו פרהעם אתינומי הזהב אשר
 באזניהם ויביאו אל אהרן: ופריקו כל
 עמא. ית קדשי דדהבא דבאודניהון.
 ואיתיאו לות אהרן: פפך גמיע אקום.
 אשנאף אדהב אדי פי אדאנהם. ואתו
 בהא אלי הרון: ויקח מידם ויצר אתו
 בחרט ויעשהו עגל מסכה ויאמרו אלה
 אלהינו ישראל אשר העלוך מארץ
 מצרים: ונסיב מידהון. וצר יתיה בזיפא.
 ועבדיה עיגל מתכא. ואמרו. אלן
 דחלתך ישראל. דאסקוך מארעא
 דמצרים: פאכל דאך מנהם. ואמר

מן צוורה בקאלב. וצנעה עגלא מסבוכא.
 וקאלו. הלא רבך יא אל אסראיל. אדי
 אצעדך מן בלד מצר: וירא אהרן ויבן
 מזבח לפניו ויקרא אהרן ואמר חג ליהוה
 מחר: וחזא אהרן. ובנא מדבתא
 קדמוהי. וקרא אהרן ואמר. חגא קדם
 יי מחר: פלמא ראה הרון דאך. בנא
 מדבתא בין ידיה. ונאדא וקאל.
 חג לדה גרא: וישפיו ממהרת ויעלו
 עלת ויגשו שלמים וישב העם לאכל
 ושתו ויקמו לצחק: ואקדמו בזימא
 דבתרוהי. ואפיקו עלון. וקרבו נכסן.
 ואסחר עמא למיכל ולמשתי. וקמו
 לחייבא: פארלנו באדגראה. וקרבו
 צואעדא. וקדמו דבה סלאמה. וגלם אקום
 ליאכלו וישרבו. וקאמו לילעבו: פ
 וידבר יהוה אל משה לדודר פי שחת
 עמך אשר העלית מארץ מצרים:
 ומליל יי עם משה. איזיל חות. ארי חפיל
 עמך. דאסיקתא מארעא דמצרים: פקאל
 אלה למוסי. אמץ אנז. פאן קד אפסד
 קומך. אדי אצעדתהם מן בלד מצר:
 סרו מהר מן ההרך אשר צויתם עשו
 להם עגל מסכה וישתחוו לזו ויזבחו לזו
 ויאמרו אלה אלהינו ישראל אשר העלוך
 מארץ מצרים: סמו בפריע. מן אורחא
 דפקידתנון. עברו להון. עיגל מתכא.
 וסגירו ליה ודבחו ליה. ואמרו. אלן
 דחלתך ישראל. דאסקוך מארעא
 דמצרים: זאלו סריעא. ען אמריק אדי
 אמרתהם בה. וצנעו להם עגלא מסבוכא.
 וסגרו ליה ודבחו לה. וקאלו. הלא רבך
 יא אל אסראיל. אדי אצעדך מן בלד
 מצר: ויאמר יהוה אל משה ראי את
 העם הזה והנה עסקשה ערף הוא:
 ואמר יי למשה. גלי קדמי עמא הרין.
 והא עם קשי קדל הוא: פקאל אלה
 למוסי. קד עלמת אן הולאי אלקום

חלק הדקדוק. (ב) פרקו נומי הזהב. הפ"א בקמץ רחב והשו"א שבריש נע מפני המאריך שבפ"א והוא עמ"ש והנה חרבו פני האדמה. ועיין רד"ק שרש חרב. וכ"ד רש"י שכתב שהוא על משקל ברכו לרבים ברכו ליחיד. דו"ק. ואכן מלך בירמיה ס"ו ב הביא משם המסורה והמדקדקים כמ"ש רד"ק ג"כ ע"ש: ג) אשר העלית. קדמא צירי. הניינא חורק. וס"י אחי:

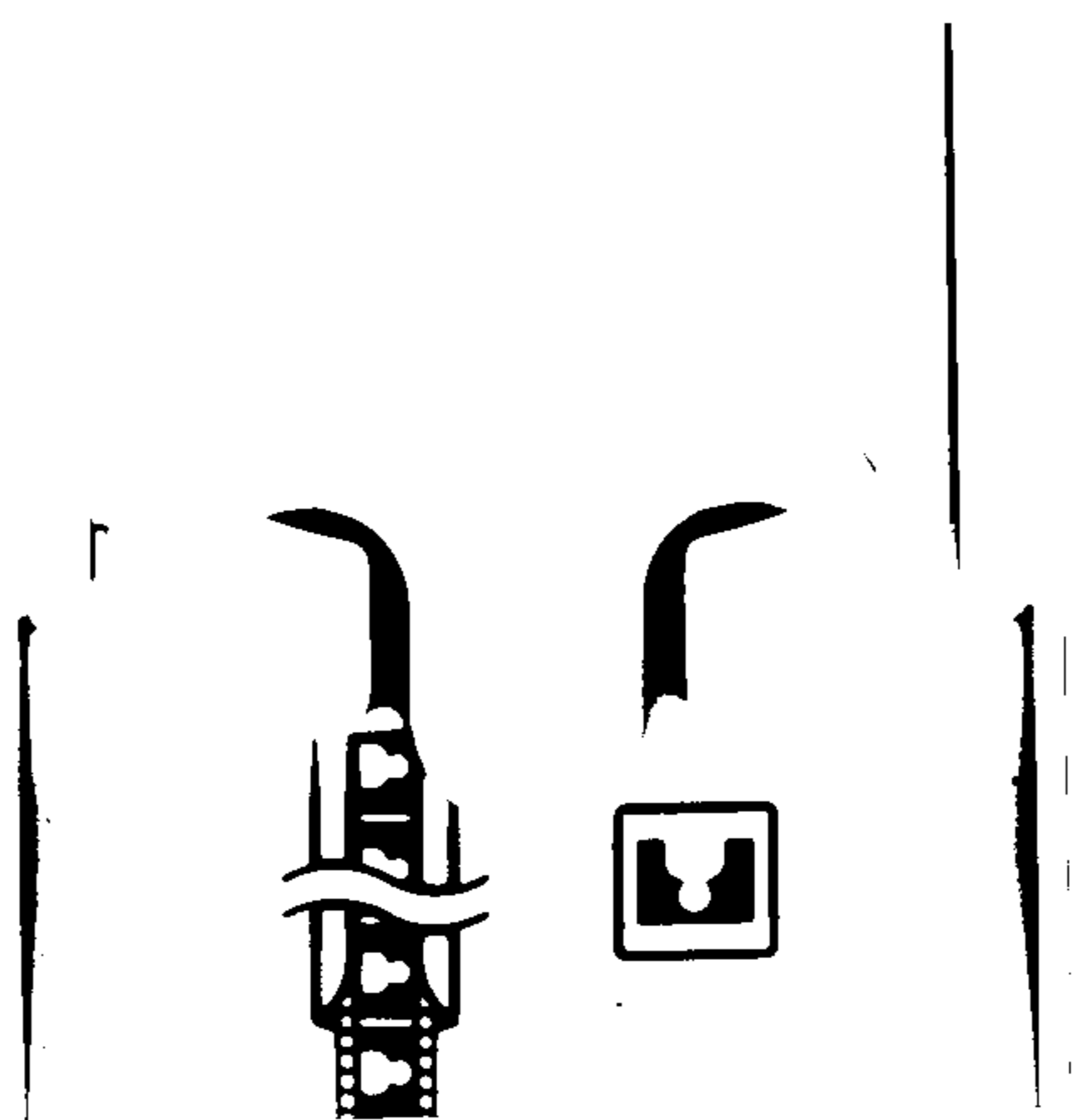
צעאב ארקאב: ועתה הניחה לי ויחר-
אפי בהם ואכדם ואעשה אותך לגוי
גדול: וכען אנה בעיתך מן קדמי.
ויתקף רוגזי בהון ואשיציון. ואעביר
יתך לעם סג: ואלאן אין כפאת אתשפע
ענהם. אשתר גצבי עליהם ואפניתהם.
ואצנע מנך אמה עצימה: ויחל משה
אתיפני יהוה אלהיו ויאמר למה יהוה
יחרה אפך בעמך אשר הוצאת מארץ
מצרים בכח גדול וביר חזקה: וצלי
משה. קדם יי אלהיה. ואמר. למא יי
יתקף רוגזך בעמך. האפיקתא מארעא
דמצרים. פחיל רב וביר תקיפא:
פאבתהל מוסי אלה רבה. וקאר
יא רב לא ישתד גצבך עלי קומך. אדי
אברגתהם מן בלד מצר. בקווה עצימה
ויד שרידה: למה יאמרו מצרים לאמר
ברעה הוציאם להרג אתם פהרים
ולכלתם מעל פני האדמה שוב מחרון
אפך והנחם עליהרעה לעמך: למא
יימרון מצראי למימר. פבישא אפיקנון
לקטלא יתהון ביני מוריא. ולשיציותהון.
מעל אפי ארעא. תוב מתקף רוגזך.
ואתיב מן בשתא דמלידתא למעבד
לעמך: ולא יקול אלמצריון. אנה
אברגהם בשר ליקתלהם פי מא בין
ארגבאל. ויפניהם ען ונה אלארץ. ארגע
מן שרה גצבך. ואצפה ען אלברייא
קומך: זכר לאברהם ליצחק ולישראיל
עבדיך אשר נשבעת להם בך ויתדבר
אלהם ארבה אתיזרעכם בכוכבי השמים
וכלהארץ הזאת אשר אמרתי אתן
לזרעכם ונחלו לעלם: אדכר. לאברהם
ליצחק ולישראיל עבדך. דקנימתא להון
במימרך. ומלידתא עמהון. אסגי ית
בניכון. בכוכבי שמיא. וכל ארעא דרא

ד

ואמרתי. אתן לבניכון. ויחסנון לעלם:
ואדכר לאברהמים ליצחק ואשראיל
עבדיך. אדי אקסמת להם באסמך.
וקלת להם. אבתר נסלכם. בכואבב
אסמא. וגמיע אלברד אדי אקסמת.
אעטי נסלכם. ויהוונה אלי אדהר:
וינחם יהוה עליהרעה אשר דבר לעשות
לעמו: ותב יי. מן בשתא. דמליד
למעבד לעמויה: פצפת אלה. ען סרעה'
אלברייא. אתי קאל אן יחלהא בקומה:
פ

ויפן וירד משה מן ההר ושני לחת העדת
בירו לחת פתבים משני עבריהם מזה
ומזה הם פתבים: ואתפני. ונחת משה
מן מורא. ותרין לוחי סהדותא ביריה.
לוחי פתיבין מתרין עבריהון. מכא ומכא
אנון פתיבין: תם ולא מוסי ונזל מן
ארגבל. ולוחי אשאהדה בידה. לוחין
מכתובין מן גאנביהמא. מן דאכל ומן
כארג: והלחת מעשה אלהים המה
והמכתב מכתב אלהים הוא חרות עלי
הלחת: ולוחיא. עובדא דיי אנון. וכתבא.
כתבא דיי הוא. מפרש על לוחיא:
ואלווחין המא צנעה' אלה. ואלכתאב הו
כתאב אלה. מחפור עליהמא: וישמע
יהושע אתיקול העם ברעה ויאמר אל
משה קול מלחמה בפחנה: ושמע
יהושע. ית קד עמא פד מיבבין. ואמר
למשה. קד קרבא במשריותא: פסמע
יהושע. צות אלקים פי תגליבהם. פקאר
למוסי. צות חרב פי ארעסבר: ויאמר
אין קול ענות גבורה ואין קול ענות
חלושה קול ענות אנכי שמע: ואמר.
לא קד גברין דנצחין בקרבא. ואף לא
קד חלשין דמתברין. קד דמחויבין. אנה
שמע: קאר. לים הו צות ידל עלי צפר.

ולא
חלק הדקדוק. ד) והנחם על הרעה. גריסת הקדמונים וכל הרפוסים ואחוב כי הוא פועל יוצא לאחר. ולזה חיקן הלשון
כי פועל אדם ישלם לו. הכוונה הפועל עצמו משלם לו. כי במעשה הרע נברא משתית והוא המוסרו. וכן אמר הנביא תיסרך רעתך
וכן אמרו בזהר גם ה' העביר חטאתך אעבר ליה מקפיה כי מפי עליון לא תצא הרעות. ואל יקשה לך אמרו דמלילתא. כי הכוונה כי
גזירת חטור ב"ה שגור שגולל אבן אליו השוב וכענין המותה רשע רעה. והמתרגם הוב. מהפך הכוונה ומגדף. ועד נאמן לזה מה שח"י
בונה ומתיב מיטריה מלאהתאה בישא.
(*) ברעו קרי

ולא צות ידל עלי הוימה. בל צות צוצא.
 אנה סאמע: ויהי כאשר קרב אר-
 המתנה וירא את־העגל ומחלת ויחר-
 אף משה וישלך מידו את־הקלחת וישבר
 אתם תחת החר: והוה. כד קריב
 למשריתא. וחוא ית עגלא ותנגין. ותקיף
 רוגזא דמשה. ורמא מידוהי ית לוחיא.
 ותבר יתהון בשפולי מורא: פלמא קרב
 מן אלעסבר. וראא אלעגל ומבור.
 פאשתד נצב מוסי. וטרח מן ידה
 אלוחין. וכסרהמא אספל אלגבל: ויקח
 את־העגל אשר עשו וישרף באש ויטחן
 עד אשר־דק ניור על־פני המים וישק
 את־בני ישראל: ונסיב. ית עגלא
 דעברו ואקיד פנורא. וישף עד דהוה
 דקיק. ודרא על אפי מוא. ואשקו ית
 בני ישראל: פאבר אלעגל אדי צנעו
 ואחרקה באנאר. וברדה ארי אן דק.
 ודראה עלי גגה אלמא. וסקא בני
 אסראיל אבאחה: ויאמר משה ארי
 אהון מהיעשה קה העם הזה כיהבאת
 עליו חטאה גדלה: ואמר משה לאהרן.
 מא עבר קה עמא דהון. ארי איתותא
 עלוהי הובא דבא: וקאל מוסי דהרון.
 מא צנע בך הולא אלקום. אד גלבת
 עלוה כמיה עצימה: ויאמר אהרן ארי
 יחר אף אדני אתה ידעת את־העם כי
 ברע הוא: ואמר אהרן. לא יתקף רוגזא
 דרבנני. את ידעת ית עמא. ארי כביש
 הוא: פקאל. לא ישתד נצב סידרי.
 אנת עאלם בארקום. אנהם שרירון:
 ויאמרו לי עשה־לנו אלהים אשר ילכו
 לפנינו כי זהו משה האיש אשר העלנו
 מארץ מצרים לא ידענו מה־יתה לו:
 ואמרו לי עביד לנו דהקן. דיהבין
 (בני דיהבין) קדמנא. ארי דין משה
 גוברא. דאסקנא מארעא דמצרים. לא
 ידענא מא הוה ליה: פקאלו לי. אצנע
 לנו מעבודא. יסיר בין אודנא. פאן דאך
 אדגל מוסי. אדי אצעדנא מן ברד מצר.

לם נעלם מא כאן מן אמרה:
 ואמר להם למי זהב התפרקו ויתנו־לי
 ואשלכהו באש ויצא העגל הזה: ואמרית
 להון למן דהבא. פריקו ויהבו לי. ורמיתיה
 פנורא. ונפק עגלא דהון: פקלת להם
 למן דהב. פכבוה ואתוני בה. פטרחתה
 פי אנאר. וכרג הדא אלעגל: וירא משה
 את־העם פי פרע הוא פירפרעה אהרן
 לשמעה בקמיהם: וחוא משה ית עמא.
 ארי במיל הוא. ארי בפילגין אהרן.
 לאסבותהון שום פיש דדרהון: פלמא
 רוא מוסי ארקום. אנהם מכשופין. אד
 כשף הרון. דוי אשאן מן מקאומיהם:
 ויעמד משה בשער המתנה ויאמר מי
 ליהוה ארי ויאספו אליו כל־בני לוי: וקם
 משה בתרע משריתא. ואמר. מן דחליא
 דוי ייתון לותי. ואתבנישו לותיה כל בני
 לוי: פוקף מוסי בבאב אלעסבר. וקאל.
 מן לדה יקבל ארי. פאנתמע ארוה גמיע
 בני לוי: ויאמר להם פהיאמר יהוה
 ארוה ישראל שימו איש־חרבו על־ירכו
 עברו ושנובו משער לשער במתנה וחרגו
 איש־אית־אחיו ואיש את־ירעהו ואיש
 את־יקרבו: ואמר להון. פדהן אמר יי
 אלהא דישראל. שונו גרר חרביה עד
 דכיה. עיברו ותונו. מתרע לתרע
 במשריתא. וקטולו גבר ית אחוהי. וגבר
 ית חבריה ואניש ית קרוביה: פקאל
 להם. כדא קאל אלה אלהא אסראיל.
 יתקלד כל רגל מנכס סיפה. ואמצו וארנעו.
 מן באב אי באב פי אלעסבר. ויקתל
 כל רגל. חתא אכיה וצאהבה וקריבה:
 ויעשו בני־לוי כדבר משה ויפל מן־העם
 פיום ההוא פשלשת אלפי איש: ועברו
 בני לוי פפתגמא דמשה. ונפל מן עמא
 ביומא ההוא. פתלתא אלפיין גוברא:
 פצנע בני לוי כמא אמרתם מוסי. פוקע
 מן ארקום פי דאך אריום. שבוה
 כתלאתה ארף רגל: ויאמר משה מלא:
 ידכם היום ליהוה כי איש פבנו ובאחו

(* מידוי קרי שמת בב (כתר תורה) (* המשה פסוקים אלו אין מתרגמן בעברת. (* ע"כ ילח

בישא הרין ואתאפרו. ולא שון. גבר תקון זיניה עלוהי: פלמא סמע אלקום. הדא אלכבר אסו חוננו. ולם יגעל כל אמר זייה עליה: ויאמר יהוה ארמשה אמר אל בני ישראל אתם עם קשה ערף רגע אחר אעלה בקרבך ובקיתך ועתה הורד ערך מעליך ואדעה מה אעשהיך: ואמר יי למשה. אימר לבני ישראל אתון עם קשי קדל. שעה הדא. אסליק שכינתי מבינך ואשיצינך. וכען. אעד תקון זינך מנך. גלי קדמי מא אעביד קך: פקאל אלה למוסי. קוד לבני אסראיל אתם קום צעאב ארקאב. פרו אני אצערות נורי פי מא בינכם טרפה ואחרה אפניתכם. ואלאן. אדימו עלי נוע זיכם ענכם. חתא אערפכם מא אצנע בכם: ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב: ואעדו בני ישראל. ית תקון זינהון משרא דחורב: פאדאם בני אסראיל. עלי נוע זייהם מן גבר חריב: ומשה יקח את האהל ונטהו לזו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה וקרא לו אהל מועד והיה כל מבקש יהוה יצא אל אהל מועד אשר מחוץ למחנה: ומשה נסיב ית משבנא. ופרסיה ליה מברא למשריתא. ארחיק מן משריתא. וקרי ליה משפן בית אולפנא. והוי כל דתבע אולפן מן קדם יי. גפיק למשפן בית אולפנא. דמברא למשריתא: וכאן מוסי יאכד אלכבא. ויצרבה כארג אעסכר בעיד מנה. ויסמיה מצרב ארועד. וכאן כל מן טרב עלמא מן ענד אדה. יכרג אי מצרב אועד. אדי כארג אעסכר: והיה פצאת משה אלהא אל יקומו פרי העם ונצבו איש פתח אהליו והביטו אחרי משה עד באו האהלה: והוי. פד גפיק משה למשבנא. קימין פל עמא. ומתעתדין. גבר בתרע משבניה.

ומסתכלין אחורי משה. עד דעליד למשבנא: וכאן מוסי אדא כרג אלי אלכבא. יקום גמיע אלקום. וינתצבון. כל אמר ענד באב כבאיה. וילתפתון ורא מוסי. אלי דכולה אלי אלכבא: והיה פבא משה האהלה ירד עמוד הענן ועמד פתח האהל ודבר עם משה: והוי. פד עליד משה למשבנא. נחית עמודא דעננא. וקאים בתרע משבנא. ומתמלל עם משה: וכאן מוסי אדא דכל אלי אלכבא. ינזר עמוד אלגמאם. ויקף עלי באב אלכבא. ויכלם אדה מוסי: וראה כל העם את עמוד הענן עמד פתח האהל וקם בל העם והשתחו: איש פתח אהליו: וחון כל עמא ית עמודא דעננא. קאים בתרע משבנא. וקימין פל עמא וסגדין. גבר בתרע משבניה: פאדא ראו גמיע אלקום עמוד אלגמאם. ואקף עלי באב אלכבא. קאמו אנמעין וסגרו. כל אמר עלי באב כבאיה: ודבר יהוה ארמשה פנים אלי פנים כאשר ידבר איש אל דעהו וישב אל המחנה ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל: וממליד יי עם משה ממלד עם ממלד. פמא דימליד גוברא עם חכריה. ותאיב למשריתא. ומשומשניה. יהושע פד נון עולומא. לא עדי מנו משבנא: ויכלם אדה מוסי שפאא. כמא יכלם אל אמר צאחבה. וירגע אלי אלעסכר. וכאן כאדמה. יהושע אבן נון שבא. לא יוזר מן אלכבא:

ויאמר משה אלהיה ראה אתה אמר אלי העל את העם הזה ואתה לא הודעתני את אשר תשלח עמי ואתה אמרת ידעתיה בשם וגם מצאת חן בעיני: ואמר משה קדם יי. חוי דאת. אמר לי אפיק ית עמא הרין. ואת לא

אודעתני

חלק הדקדוק. (ז) ושב אל המחנה. הרגום והאיב ולא ותב כי הוא דבר הזה המיד. וכל הוה משמיש עבר ועתיד וכמל שפירש"י ככה יעשה איוב. יאל תקשה מלשון המקרא דנקט ושב כי הו"ו שבראש מהפכו לעתיד. ולא כן אתה אומר בתרגום כי דרכו לפרש:

אודעתי. ית דתשלח עמי. זאת אמרת
 רפיתך בשום. ואף אשבתא רחמין
 קדמי: פקאל מוסי לדה. אנת עאלם
 באנך קלת לי אצער הולאי אלקום.
 ואנת פלם תערפני. במן תבעת מעי.
 ואנת פקר קלת לי קד שרפת אסמך.
 ווגדת הצאא ענדי: ועתה אסינא מצאתי
 חן בעיניך הודעני נא את דרכך ואדעך
 למען אמצא חן בעיניך וראה פי עמך
 הגוי הזה: וכען. אם בען אשבת
 רחמין קדמך. אודעני בען ית אורח
 טובך. ואדע רחמך. בדיד דאשבת
 רחמין קדמך. וגלי קדמך. ארי עמך
 עמא הרין: ואלאן. אן וגדת הצאא
 ענדך. ערפני מירך. חתא אערף בכ.
 לקבל אן אנד הצאא ענדך. ואנצד
 לשעבך הדה אלאמה: ויאמר פני ילכו
 והנחתי קך: ואמר. שכינתי תהך ואניח
 קך: קאל לה. נורי יסיר מעך ארי אן
 אקרך: ויאמר ארי אסינא פניך הלכום
 אריתעלנו מזה: ואמר קדמוהי. אם לית
 שכינתך מהלכא פיננא. לא תסקננא
 מפא: קאל. אן לם יסיר נורך מענא
 מן אלאן. פלא תצעדנא מן ההנא:
 ובמה ידע אפוא פיימצאתי חן בעיניך
 אני ועמך הלא בלכתך עמנו ונפלינו
 אני ועמך מבלי העם אשר עלי פני
 האדמה: ובמא יתידע הכא. ארי
 אשבת רחמין קדמך אנה ועמך. הלא
 במהך שכינתך עמנא. ויתעברן לנא
 פרישן לי ולעמך. משיני מבד עמא.
 דעל אפי ארעא: ובמא דא יערף אן.
 אן קד וגדת הצאא ענדך אנה וקומך.
 אלא במסיר נורך מענא. פנבין אנה
 וקומך. מן גמיע אלקום. אדי עלי ונה
 אדאריך:

פ
 ויאמר יהוה אלי משה גם אתה דבר הזה
 אשר דברת אעשה פיימצאת חן בעיני
 ואדעך בשם: ואמר יי למשה. אף ית
 פתגמא הרין. דמלידתא אעביד. ארי

אשבתהא רחמין קדמי. ורפיתך בשום:
 פקאל אלה למוסי. הלא אלאמר אדי
 סאלתה איצא אצנעה. לאנך קד וגדת
 הצאא ענדי. ושרפת אסמך: ויאמר
 הראני נא את כבודך: ואמר. אחויני
 (כ"ג) אחויני) בען ית יקרך: קאל. אוריני
 נורך איצא: ויאמר אני אעביד פד טובי
 עלי פניך וקראתי בשם יהוה לפניך
 וחסתי את אשר אהן ורחמתי את אשר
 ארחם: ואמר. אנה אעבר פל טובי על
 אפך. ואקרי בשמא דיי קדמך. ואחון
 למן דאחון. וארחים על מן דארחים:
 קאל. אנה אמר גמיע נורי בחצרתך.
 ואנארי באסם אלה בין ירך. וארוף מן
 ארוף. וארחם מן ארחם: ויאמר לא
 תוכל לראת את פני פי לא יראני האדם
 וחי: ואמר. לא תכול למחוי ית אפי
 שכינתי. ארי. לא יחויני אנשא ויתקיים:
 קאל. לא תטיק אן תרא נורי. לאנה
 לא יראה אלאנסאן ויחיא: ויאמר יהוה
 הנה מקום אתי ונצבת עלי הצור: ואמר
 יי. הא אתר מתוקן קדמי. ותתעתד על
 טרא: קאל אלה. הודא ענדי מוצע.
 אנהצב עלי אצואן: והיה בעבר פברי
 ושמתיה בנקרת הצור ושכתי כפי עליך
 עד עברי: ויהי במעבר יקרי. ואשוניך
 במערת טרא. ואנין במימרי. ערך עד
 דאעבר: פאדא מר בכ נורי. ציירתך
 פי נקיר אצואן. וצללת בסחאבי. עליך
 חתא ינוז אולא: והסרתי את פפי
 וראית את אחרי ופני לא יראו: ואעדי
 ית דברת יקרי. ותחוי ית דבתרי.
 ודקדמי לא יתחזון: תם אויל סחאבי.
 חתא תנצד אואכר נורי. ואואילה לם
 תרא:

פ
 ויאמר יהוה אלי משה פסל דך שני
 לחת אבנים פראשנים וכתבתי עלי
 הלחת את הדברים אשר היו עלי הלחת
 הראשנים אשר שברת: ואמר יי למשה.
 פסל דך. תרין לוחי אבניא פקדמאי.

וּכְשׁוֹט׃ פִּלְמָא מִן נֹר אֱלֹהֵי בֵּן יְדִיה׃
 נֹאדָא אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֲמַאיִק אֲרַחוּם אֲרַחוּף׃
 טוֹיִר אֲרַמְהֵר כְּתִיר אֲרַפְצֵל וְאֲרַאחְסָאן׃
 נִצֵּר חֶסֶד לְאֲלֹפִים נִשְׂא עֵינֵי וּפְשַׁע
 וְחַטָּאָה וְנִקְהָ לֹא יִנְקָה פִּקְרֵי עֵינֵי אֲבוֹת
 עַל־בָּנִים וְעַל־בָּנִים עַל־שְׁלֹשִׁים וְעַל־
 רִבְעִים׃ נְטִיר טִיבוֹ לְאֲפִי דְרִין׃ שְׂבִיק
 לְעֵינֵי׃ וְלְמַרְוֹד וְלְחַוְבִּין׃ סִלַּח לְדַתִּיבִין
 לְאֲוִרִיתִיהּ וְלְדִלָּא תִיבִין לֹא מִזְבִּי׃ מִסְעֵר
 חוֹבֵי אֲבָהֵן׃ עַל בָּנִין וְעַל בָּנִין מְרַדִּין׃
 עַל דֵּר תְּלוּתָאֵי וְעַל דֵּר רַב־עֵאֵי׃ חֲאֲפִץ
 אֲרַפְצֵל לְאֲרוּף׃ גִּאֲפֵר אֲדַנְבִּי וְאֲנֵרֵם
 וְאֲלַכְטִייהּ׃ וְיִבְרִי וְלֹא יִבְרִי׃
 מִטְאֲרַב בְּדַנּוּב אֲלֵאבָּא׃ מַע אֲרַבְנִין
 וּבְנֵי אֲרַבְנִין׃ וְאֲתוּאֵת וְאֲרוּאֲבַע׃
 וְיִמְהַר מִשֶּׁה וְיִקְרַד אֲרַצָּה וְיִשְׁתַּחֲוֶה׃ וְאוּחִי
 מִשֶּׁה׃ וְזִכְרַע עַל אֲרַעָא וְסַגִּיד׃ פִּאֲסַרַע
 מוֹסִי׃ וְכֹר עַל־י אֲלֵאֲרִץ וְסַגִּיד׃ וְיֵאמֶר
 אֲסִנְאָ מִצְאָתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדִנִּי יִלְךְ־נָא
 אֲדִנִּי בְּקַרְבְּנֵי פִי עִם־הַשְׁה־עֹרֶף הוּא
 וְסִלַּחֲתָ לְעֹנְנֵי וְלְחַטָּאתֵינוּ וְנִחַלְתָּנוּ׃
 וְיֵאמֶר׃ אִם בְּעֵינֵי אֲשַׁבְּחִית רַחֲמֵינִי קְדָמְךָ
 יי׃ תִּתְּךָ בְּעֵינֵי שְׂכִינְתָא דִּי־יִבְנֵנָא׃ אֲרִי
 עִם קָשִׁי קָדֵר הוּא׃ וְתִשְׁבּוּק׃ לְחַוְבִּנָּא
 וְלְחַטָּאָנָא וְתַחֲסַנְנָא׃ קֹאֵר׃ אֵן וְגַדַּת
 חֲצֵאָא עֲנַדְךָ יֵא רַב׃ יִסִּיר נֹרְךָ פִּי מֵא
 בִּינְנָא׃ אֵד הֵם קוּם צַעֲאֵב אֲרַקֵּאֵב׃
 פִּאֲנֵפֵר דְּנוּבְנָא וְכִטְאִיאָנָא וְאֲצַטְפֵּאָנָא׃
 וְיֵאמֶר הִנֵּה אֲנִי אֲנִי כִּרְתַּת בְּרִית נְגִיד בְּלִי־
 עֵמְךָ אַעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת אֲשֶׁר לֹא־יִנְבְּרָאֵי
 בְּכִלְהֵאֲרִץ וּבְכִלְהֵגוֹיִם וְרֹאֵה כִּלְהֵעַם
 אֲשֶׁר־אֲתָהּ בְּקַרְבִּי אֲתִי־מַעֲשֶׂה יְהוָה בִּי
 נִרְאָה הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ׃ וְיֵאמֶר׃
 הֵא אֲנָא גִזֵּר קִיָּם׃ קָדָם כָּל עִמָּךְ אַעֲבִיד
 פְּרִישָׁן׃ דִּלָּא אֲתַבְּרִיאֵי בְּכָל אֲרַעָא וּבְכָל
 עַמְמֵיא׃ וְיַחֲזִי כָּל עַמָּא׃ דָּאֵת פִּינִיחֹן׃
 יֵת עֹנְבָדָא דִּי־יֵאֲרִי דְהִיל הוּא׃ דֵּאֲנָא

וְאֲכַתּוּב עַל לֹחֲוִיא׃ יֵת פְּתִגְמֵיא׃ דְּהוּוֹ׃
 עַל לֹחֲוִיא וְקִדְמָאֵי דִּתְבַרְתָּא׃ תֵּם קֹאֵר
 אֱלֹהֵי לְמוֹסִי׃ אֲנַחַת לֵךְ לֹחֲוִי גוּהַר
 כֹּאֲלֵאוּלִין׃ חֲתָא אֲכַתּוּב עֲלֵיהֶמָּא׃
 אֲלַכְלֵאִם׃ אֲדִי כֹאֵן׃ עַל־י אֲלֹחִין אֲלֵאוּלִין
 אֲדִי כִסְרֵתֶהֱמָא׃ וְהִיָּה נִכּוֹן לְבַקֵּר וְעֵלִית
 בְּבַקֵּר אֲרִי־הַר סִינִי וְנִצַּבְתָּ לִי שֵׁם עַל־
 רֹאשׁ הָהָר׃ וְהוּוֹ זְמִין לְצַפְרָא׃ וְתַסְק
 בְּצַפְרָא לְטוֹרָא דְסִינִי׃ וְתַתְּעַתֵּד קְדָמִי׃
 תַּמָּן עַל רִישׁ טוֹרָא׃ וְכוּן מִסְתַּעֲדָא
 לְאֲלַגְדָּאָה׃ וְאֲצַעֵד בְּאֲלַגְדָּאָה אֲלִי גַבֵּל
 סִינִי׃ וְקַף לִי תֵם עַל־י רֵאִם אֲלַגְבֵּל׃
 וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם־אִישׁ אֲרִי־רָא
 בְּכִלְהֵהָר גַּם־הַצֵּאֵן וְהַבְּקֵר אֲלֵי־רַעֲוֵי אֲלֵי־
 מוֹל הָהָר הַהוּא׃ וְאִנְשׁ לֹא יִסְק עִמָּךְ׃
 וְאִף אִנְשׁ לֹא יִתְחַזֵּי בְּכָל טוֹרָא׃ אִף עֲנָא
 וְתוֹרִי לֹא יִרְעוּן׃ לְקַבֵּיל טוֹרָא הַהוּא׃
 וְאֲנַסְאֵן לֹא יִצַּעֵד מַעַךְ׃ וְלֹא יֵרָא פִי שִׁי
 מִן אֲלַגְבֵּל׃ חֲתָא אֲלַגְבֵּל וְאֲלַבְקֵר לֹא
 יִרְעוּן׃ מִמָּא יֵדִיה׃ וְיִפְסֵל שְׁנֵי־לַחַת
 אֲבָנִים כְּרֵאשֵׁינִים וְיִשְׁכֹּם מִשֶּׁה בְּבַקֵּר
 וְיַעֲלֵ אֲרִי־הַר סִינִי פֹאֲשֶׁר צוּה יְהוָה אֲתוּ
 וְיִקַּח בִּידוֹ שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים׃ וְיִפְסֵל׃
 תְּרִין לֹחֵי אֲבָנֵיא פְּקִדְמָאֵי׃ וְאֲקִדִּים
 מִשֶּׁה בְּצַפְרָא וְסִלִּיק לְטוֹרָא דְסִינִי׃ כְּמָא
 דְּפִקִּיד יי׃ יִתִּיה׃ וְנִסִּיב בִּידֵיהּ׃ תְּרִין לֹחֵי
 אֲבָנֵיא׃ פִּנַּחַת לֹחֲוִי גוּהַר כֹּאֲלֵאוּלִין׃
 וְאֲדַלֵּג מוֹסִי בְּאֲלַגְדָּאָה וְצַעֵד אֲלִי גַבֵּל
 סִינִי׃ כְּמָא אֲמַרְהָ אֱלֹהֵי׃ וְאֲכֹר מַעַה לֹחֲוִי
 אֲלַגְוַהַר׃ וְיִרְדֵּי יְהוָה בְּעֵינֵי וְיִתְיַצֵּב עִמּוֹ
 שֵׁם וְיִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה׃ וְאֲתַגִּיד יי׃
 בְּעֵנָא׃ וְאֲתַעֲתֵד עִמִּיהָ תַּמָּן׃ וְקִרָא
 בְּשֵׁמָא דִּי־י׃ פְּתַגְלָא אֱלֹהֵי בְּאֲלַגְמָאִם׃
 וְאֲוִקַּף נוֹרָה מַעַה הַנֶּאֱכָר׃ וְדַעֲא בְּאִסְם
 אֱלֹהֵי׃ וְיַעֲבֵר יְהוָה עַל־פְּנֵי וְיִקְרָא יְהוָה
 יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֲרִךְ אַפַּיִם וְרַב־
 חֶסֶד וְאֱמֶת׃ וְאֲעַבֵּר יי׃ שְׂכִינְתִּיהָ עַל
 אֲפוּהֵי וְקִרָא יי׃ יי׃ אֲלֵהָ רַחֲמֵנָא

תֵּלַק הַדְּקִדּוּק׃ (ח) נִצֵּר חֶסֶד לְאֲלֹפִים ל' הַשְּׂמוּשׁ בְּקִמְצָן וְכֹל שׁוֹ׃ לְאֲלֹפִים בְּפִתְחָה (יִהְיִו"ב) : ט) וְיֵאמֶר הִנֵּה אֲנִי הַנְּעִימָה
 בְּנִין כְּמִסּוֹרֵת הַתִּיגָאן פ' בְּרֵאשִׁית פְּסוּק כִּי עִירוּם אֲנִי וְגַם בְּפִסּוּק וַיְחִי פְּסוּק זֶה אֲנִי מֵת :
 שְׂמֹת כַּג (כְּתֵר תּוֹרָה)

עבד עמך: קאל. האנא עאהד עהרא.
 חדא גמיע קומך אצנע אעגובאת. מא
 דם יכלק מתדהא. פיגמיע אלעאם ופי
 מא בין אאמם. וינצר גמיע אלקום. אדי
 אנת פי מא בינהם. צנע איה אנה
 סכף. אדי אנא צאנעה מעך: שמר לך
 את אשר אנכי מצוה היום הנני גרש
 מפניך את האמרי והכנעני והחתי והפרזי
 והחוי והיבסי: מר לך. ית דאנא מפקיד
 לך יוסא דין. האנא מתריך מן קדמך.
 ית אמוראי וכנענאי. וחתאי ופרזאי.
 והואי ויבוסאי: פאהפין מא אנא אמרך בה
 אלוים. האנא טארד מן בין ידיך.
 אלאמוריין ואלכנעאניין. ואחתיין
 ואלפרזיין. ואלחויין ואליבוסייין: השמר
 לך פני הברת ברית ליושב הארץ אשר
 אתה בא עליה פנייהיה למוקש בקרבך:
 אסתמר לך. דלמא תגור קום ליתוב
 ארעא. דאת עליל עזה. דלמא יהי
 לתקלא פינך: אחרד אן תעהד עהרא
 מע אהל אלבלד. אדי אנת צאיר עליה.
 כלא יכוננו והקא פי מא בינך: פי את
 מוזבתתם תתצון ואת מצבתתם תשברון
 ואת אשריו תברתון: ארי ית איגוריהון
 תתרעון. וית קמתהון תתברון. וית
 אשריהון תקצצון: בל מדאבחהם
 פאנקצו. ודכאכהם פכסרו. וסואריהם
 תגדעון: פי לא תשתחוה לאל אהך
 פי יהוה קנא שמו אל קנא הוא: ארי.
 לא תסגוד לטעות עממיא. ארי יי קנא
 שמה. אל קנא הוא: ולא תסגד
 למעבוד אבר. לאן איה אסמה
 אלמעאקב. והו יקדר עלי אן יעאקב:
 פני הברת ברית ליושב הארץ וזנו אחרי
 אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לך
 ואכלת מזבחן: דלמא תגור קום ליתוב
 ארעא. ויטעון פתר טעותהון. וידבחון
 לטעותהון. ויקרון לך. ותיכול מדבחהון:
 כלא תעהד עהרא מע אהל אלבלד.
 פיטגון פי תבע מעבודאתהם. וידבחון

(“ ר' רבתי

להא. וירעוו בך. ותאכל מן דבחה:
 ורקחת מבנתיו לבנה וזנו בנתיו אחרי
 אלהיהן והזנו את בניך אחרי אלהיהן:
 ותסב מבנתהון לבנה. ויטעון פנתהון.
 פתר טעותהון. ויטעון ית פנה. פתר
 טעותהון: ותזוג בניך מן בנאתהם.
 פתטגא בנאתה פי תבע מעבודאתהם.
 ותטגי בניך איצא: אדחי מסכה לא
 תעשה לך: דתגן דמתכא לא תעבד
 לך: ומעבודא מסבוכא לא תצנע לך:
 אתיחג הפצות תשמר שבעת ימים
 תאכל מצות אשר צויתך למועד חדש
 האביב פי פחדש האביב יצאת ממצרים:
 ית חגא דפטיריא תטר. שבעא יומין.
 תיכול פטירא דפקידתך. לזמן ירחא
 דאביבא. ארי בירחא דאביבא. נפקתא
 ממצרים: והג אלפטיר אחפצה. סבעה
 איאם תאכל פטירא כמא אמרתך. פי
 וקת שהר אלפריך. לאנך פיה כרגת מן
 מצר: פלפטיר רחם לי וכל מקנה הזכר
 פטר שור ושה: כל פתח ולדא דידי
 הוא. וכל בעירך דכרון תקדיש.
 (כל"י תקדיש דכרון) בכור תור ואמר:
 וכל אוול בטן פחו לי. ומא דכרתה
 מאשיתך. מן אוויל אלבקר ואדגנם:
 ופטר חמור תפדה בששה ואסלא תפדה
 וערפתו כל בכור בנה תפדה ולא יראו
 פני ריקם: ובוכרא דחמרא תפרוק
 באמרא. ואם לא תפרוק ותמפיה. כל
 בוכרא דבנה תפרוק. ולא יתחזון קדמי
 ריקנין: ובכר אלחמיר אפדה בשאה.
 ואן דם תפדה פאקפה. וגמיע בכור
 בניך תפדיהם. ולא תחצרו בין ידיי
 פארנא: ששת ימים תעבד וביום
 השביעי תשבת פחריש ובקציר תשבת:
 שתא יומין תפלה. וביומא שביעאה
 תנוח. פזרועא ובחצדא תנוח: סתה
 איאם תכרם. ופי אליום אסאבע תסבת.
 חתא וקת אלחרת ואלחצאר אסבת:
 וחג שבעת תעשה לך בפורי קציר חטים

וְחַג הָאֲסִיף תְּקַוְּפֶת הַשָּׁנָה : וְחַג
 דְּשִׁבוּעֵי הַעֲבִיד לָךְ. כַּפִּירֵי הַצֹּד הַטָּיִן.
 וְחַג דְּכַנְשָׂא. בְּמִפְקֵה דְשִׁתָּא : וְחַג
 אֲלֵאסֵאבִיעַ תְּצַנְעֵה לָךְ. וְקַת בְּכוֹר הַצֹּאֵר
 אֲלֵחֲנִטָּה. וְחַג אֲנֻמַּע. פִּי נִהְיִיה אֲסֵנָה :
 שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יִרְאֶה פְּלִיזְכוּרְךָ
 אֶת־פְּנֵי הָאֱלֹהִים יִהְיֶה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל :
 תִּלְתָּ זְמַנִּין בְּשִׁתָּא. יִתְחַזֵּן כָּל דְּכוּרְךָ.
 קָדָם רַבּוֹן עֲדָמָא יי אֱלֹהֵי דְיִשְׂרָאֵל :
 תִּלְתָּ מֵרָאֵר פִּי אֲסֵנָה. יִחְצֹר גַּמְיַע
 רַגְלֵךְ. בֵּין יְרֵי אֵלֵה אֱלֹהֵי אֲסֵרֵאִיל :
 כִּי־אֲזַיֵּשׁ גַּיִם מִפְּנֵיךָ וְהִרְחַבְתִּי אֶת־
 גְּבֻלְךָ וְלֹא־יִחְמַד אִישׁ אֶת־אֲרֻצְךָ בְּעִלְתֶּךָ
 לְרֹאוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים בַּשָּׁנָה : אֲרֵי אֶתְרִיךְ עֲמִמִּין מִן
 קְדָמְךָ. וְאִפְתִּי יֵת תְּחֻמְךָ. וְלֹא יִחְסֹד
 אִנְשׁ יֵת אֲרֻצְךָ. בְּמִסְקֵךָ. לְאֶתְחַזְּאֵה
 קָדָם יי אֱלֹהֶיךָ. תִּלְתָּ זְמַנִּין בְּשִׁתָּא :
 פִּאֲנִי אֶקְרֵן אֲמִמָּא מִן בֵּין יְרִיךָ.
 וְאוּסַע תְּכַמְךָ. וְלֹא יִנְצַב אֶחָד שִׁיֵּא
 מִן אֲרֻצְךָ. אֲדֵא צַעֲדַת לְתַחְצֹר בֵּין יְרֵי
 אֵלֵה רֵבֶךְ. תִּלְתָּ מֵרָאֵר פִּי אֲסֵנָה :
 לֹא־תִשְׁחַט עַל־חַמֵּץ דַּם־זִבְחִי וְלֹא־יִלְקֵן
 לְפָנֶיךָ זֶבַח חֵג הַפֶּסַח : לֹא תִבּוֹס עַל
 חַמֵּיעַ דַּם פֶּסַחִי. וְלֹא יִבִּיתוּן לְצַפְרָא (כָּר
 מִפְּדֻפְחָא). תִּרְפִּי נִבְסַת חַגָּא דְפֶסַחָא :
 לֹא תִרְבַּח פֶּסַחִי עֲלֵי כְמוֹד. וְלֹא יִבִּית
 שְׁחֹם חֵג אֶפְסַח אֱלִי אֲלֵגְרָאֵה : רֵאשִׁית
 כַּפִּירֵי אֲדָמְתֶךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 לֹא־תִבְשֵׁל גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ : רֵישׁ כַּפִּירֵי
 אֲרֻצְךָ. תִּיְתִי. קְבִית מִקְדָּשָׁא דִּי־
 אֱלֹהֶיךָ. לֹא תִיכְלֹן בֶּשֶׂר בַּחֲלֵב : וְאוֹאִיל
 בְּכוֹר אֲרֻצְךָ. תֵּאתִי בְּהֵא אֱלִי בֵּית
 אֵלֵה רֵבֶךְ. וְלֹא־תֹאכַל לְחֵמָא בְּלֶבֶן : פ
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתֹב־לְךָ אֶת־
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי עֲלִי־פִי הַדְּבָרִים
 הָאֵלֶּה כְּרָתִי אֶתְּךָ בְּרִית וְאֶת־יִשְׂרָאֵל :
 וַיֹּאמֶר יי לְמֹשֶׁה. כְּתֹב לָךְ יֵת פְּתֻגְמֵי
 הָאֵלִין. אֲרֵי. עַל מִימַר פְּתֻגְמֵי הָאֵלִין.

גְּזֵרֵית עֲפָךְ. קִים וְעַם יִשְׂרָאֵל : פְּקַאֵל
 אֵלֵה לְמוֹסֵי. אֲכַתֵּב לָךְ הֵדָא אֲלֵכְלָמָא.
 לֹא־בְסִבְבָּה. עֵהֲדַת מַעַךְ הֵדָא אַעְהַד וּמַעַ
 אֵל אֲסֵרֵאִיל : וַיְהִי־שֵׁם עַם־יְהוָה אַרְבַּעִים
 יוֹם וְאַרְבַּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וּמַיִם
 לֹא שָׁתָה וַיִּכְתֹּב עַל־הַלְּחָת אֶת דְּבָרֵי
 הַבְּרִית עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים : וְהוּה תַפְּוֹן קָדָם
 יי. אַרְבַּעִין יַמִּין וְאַרְבַּעִין לְיָוֵן. לְחֵמָא
 לֹא אָכַל. וּמַיִם לֹא שָׁתָה. וְכַתֵּב עַל
 לְוַחֵי. יֵת פְּתֻגְמֵי קִימָא. עֲשֶׂרֵא
 פְּתֻגְמִין : פִּאֶקָאם תַּם עֲנַד אֵלֵה. אַרְבַּעִין
 יוֹמָא וְאַרְבַּעִין לַיְלָה. לִם יֹאכַל טַעֲמָא
 וְלִם יִשְׂרַב מַאָּא. וְכַתֵּב עַל־י אֲלוֹחִין.
 כְּלָאם אַרְעָהֲד. אַרְעֵשֶׁר אֲלֵכְלָמָאֵת :
 וַיְהִי בְּרִדַת מֹשֶׁה מֵהַר סִינַי וַשִּׁנִּי לְחַת
 הָעֵדֻת בְּיַד־מֹשֶׁה בְּרִדְתוֹ מִן־הַהַר וּמֹשֶׁה
 לֹא־יָדַע כִּי קָהֵן עוֹר פָּנָיו בְּדַבְּרוֹ אִתּוֹ :
 וְהוּה. כַּד נָתַת מֹשֶׁה מִפְּזֻרָא דְסִינַי. וְתַרְיִן
 לְוַחֵי סְהֻדוֹתָא בִּידָא דְמֹשֶׁה. בְּמִיחַתִּיה
 מִן טוֹרָא. וּמֹשֶׁה לֹא יָדַע. אֲרֵי סִנַי. זִין
 יִקְרָא דְאַפּוּהֵי בְּמַלְלוֹתִיה עֲפִיָּה : פְּלִמָּא
 נֹזֵל מוֹסֵי מִן גְּבֻל סִינַי. וְלְוַחֵי אֲשֵׁהֲאֵדָה
 פִּי יָדָה. פִּי נֹזֵלָה מִן אֲלֵגְבֵל. וּמוֹסֵי לִם
 יַעֲרַם. אֲנֵה קָד בֵּין נוֹר וְגַהֲה חֵין כְּלִמָּה
 אֵלֵה : וַיִּרְא אֶתְרֵן וְכַד־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־
 מֹשֶׁה וְהִנֵּה קָהֵן עוֹר פָּנָיו וַיִּירָא מִנְּשֵׁת
 אֱלֹוִ : וְחַגָּא אֶתְרֵן. וְכַד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יֵת
 מֹשֶׁה. וְהָא סִנַי זִין יִקְרָא דְאַפּוּהֵי. וְדַחִילוֹ
 מִקְּדָאֶתְקֻרְבָּא לְוַחֵיָּה : פִּרְאָא הַרוֹן. וּסְאִיר
 בְּנֵי אֲסֵרֵאִיל מוֹסֵי. פִּאֲדָא קָד בֵּין
 נוֹר וְגַהֲה. פִּכְאָפּוֹ אֵן יִתְקַדְמוֹ אֵלֵה :
 וַיִּקְרָא אֲלֵהֶם מֹשֶׁה וַיִּשְׁבּוּ אֲלֵוֹ אֶתְרֵן
 וְכַד־הַנְּשִׂאִים בְּעֵדָה וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם :
 וַקְרָא לְהוֹן מֹשֶׁה. וְתַבּוֹ לְוַחֵיָּה. אֶתְרֵן וְכַד
 רַבְרַבִּיא בְּכַנְשָׂתָא. וּמְלִיד מֹשֶׁה עֲפִחוֹן :
 תַּם דַּעָא בְּהֶם מוֹסֵי. פִּרְגַּעוֹ אֵלֵה. הַרוֹן
 וּגַמְיַע אֲשֵׁרֵאֵף אֲלֵגְמָאֵה. פְּכַלְמָהֶם
 מוֹסֵי : וְאַחֲרֵיכֵן נִגְשׂוּ כְּלִיבֵי יִשְׂרָאֵל
 וַיִּצְוּם אֶת כְּלִי־אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אִתּוֹ בְּהַר

חלק-ה' ד' קדוק. (י) ושני לוחות העדת ביד משה. חיבת ושני באולא וכ"ה בדפוסים :

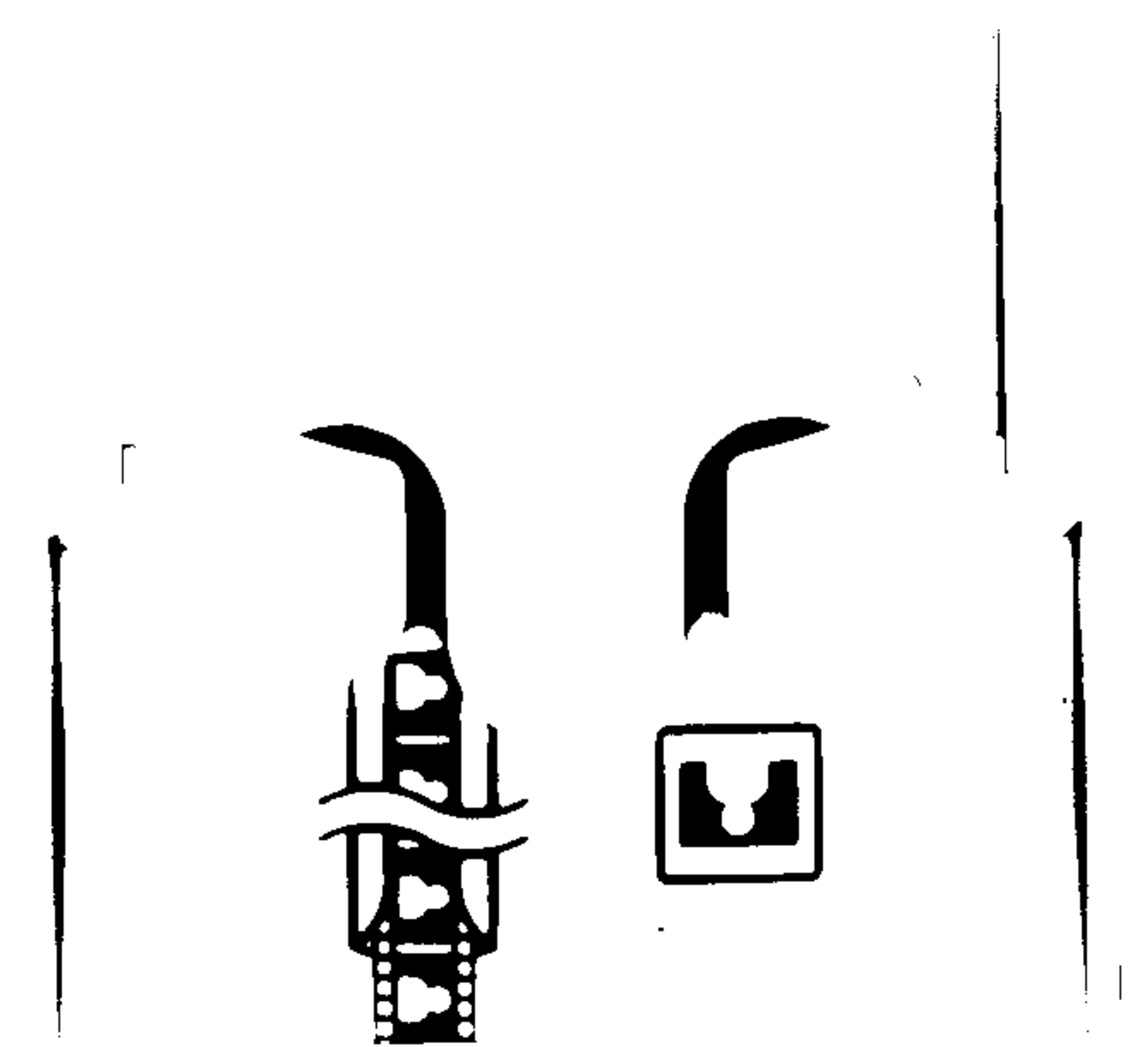
סיני: ובתר בן אתקרבנו כל בני ישראל. ופקידונן. ית כל המליל יי. עמיה במודא דסיני: ובעד דאלך תקדם סאיר בני אסראיל. פאמרהם. בגמיע מא כלמה אדה פי גבל סיני: יי ויכל משה מדבר אתם ויתן ערפניו מסוה: ושיצי משה. מלמלא עמהון. ויהב על אפיה בית אפי: פלמא פרג מוסי' מן מכאטבתהם. גער עלי' ונהה ברקעא: ובבא משה לפני יהוה לדבר אתו יסיר את המסוה ערצאתו ויצא ודבר אל בני ישראל את אשר יצוה: וכד עליל משה. לקדם יי למלא עמיה. מעדי ית בית אפי עד מפקיה. ונפיק. וממליד עם בני ישראל. ית דמתפקד: ובאן מוסי'. אדא דכל בין ידי אדה ליכאטבה. ינוע אלברקע אלי' כרוגה. תם יכרג ויכלם בני אסראיל. בגמיע מא יומר בה: וראו בני ישראל את פני משה פי קרן עור פני משה והשיב משה את המסוה ערפניו ערצאתו לדבר אתו: ותון בני ישראל ית אפי משה. ארי סני. זיו יקרא דאפי משה. ומתיב משה ית בית אפי עד אפיה. עד דעליל למלא עמיה: חתא ינצרון בני אסראיל ונה מוסי'. אן קד בען נור ונהה. תם ירד אלברקע עלי' ונהה. אלי וקת דכולה ליכאטבה:

קל"ט פיוסוקים חננאל סימן. ומתמירין ויהי ימים רבים במלכים א' ס' י"ח: ס' גר"ד למנחת שבת וב' וה' ויקהל

יומת: שתא יומין תתעביר עבדתא. וביומא שביעאה. יהי לבון קודשא. שבא שבתא קדם יי. כל די עביר פיה. עבדתא יתקטיל: סתה' איהם תצנע אצנאיע. ופי אריוס אסאבע. יכון לכם קדסא. עטרה הי סבת ללה. כל מן עמד פיהא עמלא יקתד: לא יתבערו: אש בכל משבתיכם ביום השבת: לא תבערון אישתא. בכל מותבניכון. ביומא דשבתא: לא תשערו אנאר. פי גמיע מסאכנבם. פי יום אסבת: פ

ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה יהוה לאמר: ואמר משה לכל פנשתא דבני ישראל למימר. דין פתגמא. דפקיד יי למימר: פקאל מוסי'. לגמאעה בני אסראיל קאילא. הדה אל אמר. אדי אמר אלה בה: קחו מאתכם תרומה ליהוה כל נדיב לבו יביאה את התרומה יהיה זהב וכסף ונהשת: סבו מנכון אפרשותא קדם יי. כל דיתרעי דפיה. ייתי. ית אפרשותא קדם יי. דהבא וכספא ונהשא: איתו מן ענדכם ברפיעה ללה. כל מן סכת נפסה. יאתי ברפיעה ללה. דהב וורק ונהאם: ותבדת וארנמן ותולעת שני ושש ועזים: ותכלא וארגנא. ועבע זחורי ובוץ ומעזי: ואסמאנגון וארגנאן. ועבג קרמו ועשר ומרעזא: וערת אידם מאדמים וערת תחשים ועצי שטים: ומשגי דדכרי מסמקי (מסומקי). ומשגי ססגנא ואעי שטין: וגלוד כבאש אדים. וגלוד דארש וכשב אסנט: ושמן למאור ובשמים לשמן המשחה ולקטרת הפמים: ומשחא לאנהרותא. ובוסמיא למשח רבותא. ולקטרת בוסמיא: ודהן לאלאצאה. ואטיאב דדהן אלמסת. ולבכור אצמוג: ואבני שהם ואבני מלאים לאפור ולחשן: ואבני בורלא. ואבני אשלמותא. לשקעא

כאיפודא חלק הדקדוק. יא) ויכל משה בוקף וכ"ב א"ת ז"ל:

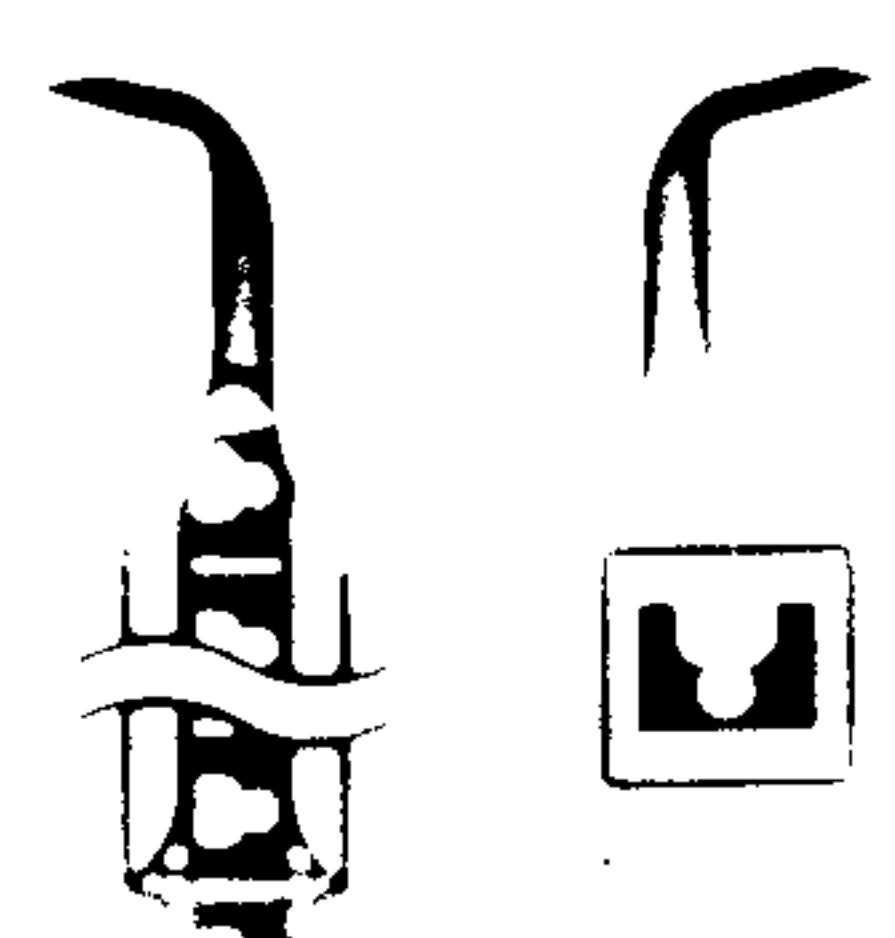

באיפודא ובהושנא: ותגארה בלור.
 ותגארה נצאם. לאצרה ולאברנה:
 וכליחבם לב בכם יבאו ויעשו את כלי
 אשר צוה יהוה: וכל חבימג לבא דבבון.
 ייתון ויעבדון. ית כל דפקיד יי: וכל
 חבים (אלקרב) פיכם. יגו ויצנעו. גמיע
 מא אמר אלה בה: את המשפן את
 אהלו ואת מכסהו את קרסיו ואת קרשיו
 את פריחו את עמדיו ואת אדניו:
 ית משבנא. ית פרסיה וית חופאיה.
 פורפוהי דפוהי. עברוהי. עמודוהי
 וסמכוהי: אלמסכן וכבאיה ונטאה.
 ושצצה ותכאתנה. ואמהאנה. ועמדה
 וקואעדה: אתי הארן ואתי בדיו את
 הפפרת ואת פרבת הפסך: ית ארנא
 וית אריחוהי ית פפורתא. וית פרוכתא
 דפרסא: ואצנרוק ודהוקה ואלגשא.
 ואסנה אלמסתור: את השלחן ואת בדיו
 ואתי כלי כלי ואת לחם הפנים: ית
 פתורא וית אריחוהי וית כל מנוהי.
 וית לחים אפיא: ואלמאידה ודהוקהא
 וגמיע אניתהא. ואכבו אלמוגה: ואת
 מנרת המאור ואתי כליה ואתי נרתיה
 ואת שמן המאור: וית מנרתא דאנהורי.
 וית מנהא וית בוצינהא. וית משחא
 דאנהרותא: ומגארה אצאה. ואניתהא
 וסרגהא. ודהן אלאצאה: ואתי מזבח
 הקטרת ואתי בדיו ואת שמן המשחה
 ואת קטרת הסמים ואתי מסך הפתח
 לפתח המשפן: וית מדבחה דקטרת
 בוסמיא וית אריחוהי. וית משחא
 דרבותא. וית קטרת בוסמיא. וית
 פרסא דתרעא לתרע משבנא: ומדבחה
 אלכבור ודהוקה. ודהן אמסה. וככור
 אצמוג. וסתר באב כבא אלמחצר:
 את מזבח העלה ואתי מכבד הנחשת
 אשר ליו את בדיו ואתי כלי כלי אתי הכיור
 ואתי כלי ית מדבחה דעלתא. וית
 סרדא דנחשא דיליה. ית אריחוהי וית
 כל מנוהי. ית פיורא וית בסיסיה: ומדבחה

שמות כד (כתר תורה)

אלקראבין. ואסרד אנהאם אדי לה.
 ודהוקה וגמיע אניתה. ואלחוין ומקערה:
 את קלעי החצר את עמדיו ואת אדניה
 ואת מסך שער החצר: ית סרדי דרתא.
 ית עמודוהי וית סמכוהא. וית. פרסא
 דתרע דרתא: וקלוע אצראדק. ועמדה
 וקואעדה. וסתר באבה: אתי יתרת
 המשפן ואתי יתרת החצר ואתי מיתריהם:
 ית ספי משבנא. וית ספי דרתא וית
 אמוניהון: ואתאד אלמסכן. ואתאד
 אצראדק ואמנאבהא: אתי כגרי השרד
 לשרת בקדש אתי כגרי הקדש לאהרן
 הכהן ואתי כגרי בניו לכהן: ית לבושי
 שמושא לשמשא בקודשא. ית לבושי
 קודשא לאהרן כהנא. וית לבושי
 בנוהי לשמשא: ותיאב אושי לאכדמה
 פי אלקדם. ותיאב אלקדם דהרון
 אלאמאם. ותיאב בניה לאלאמאמה:
 ויצאו כל עדת בני ישראל מקפני משה:
 ונפקו. כל פנשתא דבני ישראל מן קדם
 משה: פכרג גמאעה בני אסראיל מן
 בין ידי מוסי: ויבאו כלי איש אשרינשאו
 לפו וכל אשר נדבה רוחו אתו הביאו
 את תרומת יהוה למלאכת אהל מועד
 ולכלי עבדתו ולבגדי הקדש: ואתו. כל
 גבר דאתרעי לפיה. וכל. דאשלימת
 רוחיה עמיה. איתיאו. ית אפרשותא
 קדם יי. לעבדת משפן זמנא ולכל
 פולחניה. ולבושי קודשא: ואתו כל
 אמר ראא ראיה. וכל מן סכת נפסה.
 אתא ברפיעה לדה. לצנעה כבא
 אלמחצר וגמיע עמלה. ותיאב אלקדם:
 ויבאו האנשים עליהנשים כל נדיב לב
 הביאו חח וגזם ומטעת וכומז כלי כלי
 זהב וכלי איש אשר הניף הנזפת זהב
 ליהוה: ומיתן גובריא על נשיא. כל
 דאתרעי לפיה. איתיאו. שירין ושפין.
 ועזקן ומחוק כל מן דדהב. וכל גבר.
 דארים. ארמות דהפא קדם יי: ואתא
 בדאדך ארגאל מע אנסא. ומן כאן סבייא
 מנהם. אתא התא בשסתניק ושנף

וכאח

ובאתם וחקאב וסאיר אניה אדהב. וכל
 מן עזר עזרא מן אדהב לדה: וכל איש
 אשר נמצא אתו תכלת וארגמן ותולעת
 שני ושש ועזים וערת אילם מאדמים
 וערת תחשים הביאו: וכל גבר דאשתבח
 עמיה. תכלא וארגנא. וצבע זהורי ובוץ
 ומעזי. ומשני דדברי מסמקי (מסומקי).
 ומשפי ססגנא איתיו: וכל מן וגר
 ענדה. אסמאנגון וארגואן. וצבג קרמו
 ועשר ומרעזא. וגרוד כבאש אדים. וגרוד
 דארש אתו בה: בל-מרים תרומת לסף
 ונחשת הביאו את תרומת יהודה וכל אשר
 נמצא אתו עצי שטים לכל-מלאכת
 העבודה הביאו: כל דארים. ארמות
 פסף ונחש. איתיו. ית אפרשותא קדם
 יי. וכל דאשתבח עמיה. אעי שפין.
 לכל עבדת פולחנא איתיו: וכל מן
 רפע רפיעה לדה מן אלפצה ואנחאם.
 אתא בה לדה. וכל מן וגר ענדה. כשב
 סנט. לגמיע צנעה ארעמל אתא בה:
 וכל-אשה חכמת-לב בידיה טווי ויביאו
 מטוה את-התכלת ואת-הארגמן את-
 תולעת השני ואת-השש: וכל אתתא
 חכימת לבא בידהא עזרא. ומיתן פד
 עזר. ית תכלא וית ארגנא. ית צבע
 זהורי וית פוצא: וכל אמראה בצירה
 אן תגול בידהא. אתין סגזולא.
 באראסמאנגון ואלארגואן. ואצבג
 אלקרמו ואלעשר: וכל-הנשים אשר
 נשא לבן אתנה בחכמה טווי את-העזים:
 וכל נשיא. דאתרעי לפהון. עפהון
 בחכמא. עזון ית מעזיא: וכל אמראה
 בלג מן בצרהא. גזלין אלמרעזא: והנשאים
 הביאו את אבני הששה ואת אבני המלאים
 לאפוד ולחשן: ורברביא איתיו. ית
 אבני בורלא. וית אבני אשקמותא.
 לשקעא באיפודא ובחושנא: ואלאשראף
 אתו. בחנארה אלבלור. וחנארה אנצאם.
 לאצורה ולארברנה: ואת-הבשם ואת-
 השמן למאור ולשמן המשחה ולקטרת

ט

הסמים: וית פוסמא וית משחא.
 לאנהרותא. ולמשח רבותא. ולקטרת
 פוסמיא: ואטיב ואדהן. לאצאה. ודהן
 אלמסת. ובכור אצמוג: פד-איש ואשה
 אשר נרב לבם אתם להביא לכל-
 המלאכה אשר צוה יהוה לעשות ביד-
 משה הביאו בני-ישראל נדבה ליהוה:
 כל גבר ואתא. דאתרעי לפהון עפהון.
 לאיתאה לכל עבדתא. דפקיד יי.
 למעבד בידא דמשה. איתיו בני ישראל.
 נדבתא קדם יי: כדאך כל רגל ואמראה.
 סבת אנפסהם. אן יאתו בשי לגמיע
 אצנעה. אתי אמר אדה בהא. אן תצנע
 ביד מוסי. אתו בהא בני אסראל.

תברעא לדה: פ

ויאמר משה אל-בני ישראל ראו קרא
 יהוה בשם בצלאל בן-אורי בן-חור
 למטה יהודה: ואמר משה לבני ישראל.
 חזו. דרבי יי בשום. בצלאל. בר אורי
 בר חור לשבטא דיהודה: פקאל מוסי
 רבני אסראל. אנצרו אן אדה קד שרף
 אסם בצלאל. אבן אורי אבן חור מן
 סבת יהודה: וימלא אתו רוח אלהים
 בחכמה פתבונה וברעת ובכל-מלאכה:
 ואשלים עמיה רוח (נבואה) מן קדם יי.
 בחכמא. בסוכלתנו ובמדע ובכל עבדא:
 ואבמל פיה עלמא מן ענד אלה. בחכמה.
 ופהם ומערפה בגמיע אצנאיע: ולחשב
 מחשבת לעשת פזהב ובכסף ובנחשת:
 ולאלפא אופנון (אופנון). למעבד. פדהבא
 ובכסףא ובנחשא: וחאדק באלמהן.
 בצנעה אדהב ואלפצה ואנחאם:
 ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ
 לעשות בכל-מלאכת מחשבת: ובאופנות
 אבן טבא. לאשלמא ובנגרות אעא.
 למעבד בכל עבדת אופנון: ובכרט
 אלגוהר. לאנצאם ונגר אלכשב. ועמל
 סאיר צנאיע אלמהן: ולחורת נתן לבבו
 הוא ואהליאב בן-אחיסמך למטה-דן:
 ולאלפא יהב בלביה. הוא. ואהליאב בר

אֲחִיסָמֶךְ יִשְׁבֹּטָא דִדָּן: וְלֹא־תַעֲרִים גַּעַל
 פִּי קִלְבָּהּ. הוּא וְאֱהֲרָיָאב אֲבֵן אֲחִיסָמֶךְ מִן
 סַבֵּט דָּן: מִלֵּא אֲתָם חֲכַמְת־לֵב לַעֲשׂוֹת
 כָּל־מִלְּאכֶת חֲרָשׁ וְחֹשֶׁב וְרָקַם פְּתִילֹת
 וּבִאֲרָגָן בְּתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבִשְׂשׁ וְאֲרָג
 עֲשֵׂי כָל־מִלְּאכָה וְחֹשֶׁבִי מִחֹשֶׁבֶת:
 אֲשֵׁלִים עֲמֵהוֹן חֲכִימוֹת לְבָא. לְמַעַבְד
 כָּל עֲבִידַת גִּבְרָ וְאוֹמָן. וְצִיִּיר בְּתַכְלָא
 וּבִאֲרָגוֹנָא. בְּצַבֵּעַ וְהוֹרִי. וּבְבוֹצָא וּמְחִי.
 עֲבָדִי כָּל עֲבִידָא. וּמִלְּפִי אוֹמְנָן (אוֹמְנָן):
 אֲכַמֵּל פִּיהֶמָּא עֲלֵם אֲלֶחֱכֵמָה. אֵן יִצְנַעוּ
 כֹּל צִנְעָה אֲסַתְאֵד וְחֲאֲדָק. וְרֵאקֵם
 בִּאֲרֵאסְמֵאֲנָנֹן וּבִאֲרָגוֹאֵן. וְצַבֵּג אֲקֵרְמוֹ.
 וְאֲלַעֲשֵׂר וְחֲאֲדָק. פִּהֶמָּא צִאֲנַעוֹן כֹּל
 צִנְעָה. וְחֲאֲדָקוֹן בִּאֲלֵמָהֵן: וְעֵשָׂה
 בְּצִלְאֵל וְאֱהֲרָיָאב וְכֹל אִישׁ חֲכַם־לֵב
 אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חֲכָמָה וְתִבְיָנָה בְּהִמָּה
 לַדָּעַת לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִלְּאכֶת עֲבִידַת
 הַקֹּדֶשׁ לְכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה: וְיַעֲבִיד
 בְּצִלְאֵל וְאֱהֲרָיָאב. וְכֹל גִּבְרַת חַיִּים לְבָא.
 דִּיהֵב יִי. חֲכַמְתָּא וְסוּכְלַתְגוֹתָא בְּהוֹן.
 לְמַדַּע לְמַעַבְד. יֵת כָּל עֲבִידַת פּוֹלְחָן
 קוֹדֶשׁ־שָׂא. לְכֹל דְּפִקִּיד יִי: פְּרִיצִנְעוּ הֵם
 וּסְאִיר אֲלֶחֱכֵמָא. מִן גַּעַל אֵלֵה פִיהֶם
 חֲכַמָּה וּפֵהֶם. אֵן יַעֲרְפוּ וְיַעֲמְלוּ גַמִּיעַ
 צִנְעָה עַמֵּל אֲרִקְדָם. לְגַמִּיעַ מָא אֲמַר
 אֵלֵה בַּה: וְיִקְרָא מִשָּׂה אֲר־בְּצִלְאֵל וְאֲר־
 אֱהֲרָיָאב וְאֵל כָּל־אִישׁ חֲכַם־לֵב אֲשֶׁר
 נָתַן יְהוָה חֲכָמָה בְּלִבּוֹ כָּל אֲשֶׁר נִשְׂאוּ
 לְבָו לְקִרְבָּה אֲר־הַמִּלְּאכָה לַעֲשׂוֹת אֲתָה:
 וְקִרָא מִשָּׂה. לְבְּצִלְאֵל וְלֵאֱהֲרָיָאב. וְלְכֹל
 גִּבְרַת חַיִּים לְבָא. דִּיהֵב יִי. חֲכַמְתָּא
 בְּלִבִּיה. כָּל דִּאֲתֵרְעִי לְבִיה. לְמִקְרַב
 לַעֲבִידַתָּא לְמַעַבְד יֵתָה: פִּנְאֲדָא בֵּהֶם
 מוֹסִי וּבְסֵאִיר אֲלֶחֱכֵמָא. מִן גַּעַל אֵלֵה
 פִּיהֶם חֲכַמָּה. כֹּל מִן רֵאֵא רֵאִיה.
 אֵן יִתְקֵדֵם אֲרִי צִנְעָה לִיצְנַעְתָּה:
 וְיִקְחוּ מִלְּפָנֵי־מִשָּׂה אֶת כָּל־הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר

הֵבִיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִלְּאכֶת עֲבִידַת
 הַקֹּדֶשׁ לַעֲשׂוֹת אֲתָה וְהֵם הֵבִיאוּ אֲלֵינוּ
 עוֹד נְדָבָה בְּבִקְרָ בְּבִקְרָ: וְגַסִּינוּ מִן
 קִדָּם מִשָּׂה. יֵת כָּל אֲפֻרְשׁוֹתָא דֵּאִיתִיאוּ
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לַעֲבִידַת. פּוֹלְחָן קוֹדֶשׁ־שָׂא
 לְמַעַבְד יֵתָה. וְאֲנָן. מִיתָן לִיהֵ עוֹד. נְדָבָה־אֵ
 בְּצַפֵּר בְּצַפֵּר: פִּקְבְּצוּ מִן בֵּין יְדֵי מוֹסִי.
 גַּמִּיעַ אֲרִפִּיעָה אֲתִי גֵאוּ בַּה בְּנֵי
 אֲסֵרְאִיל. לַצִּנְעָה עַמֵּל אֲלִקְדָם לְתַעֲמֵל
 בַּה. וְעֵאֵד אֲלִקוֹם יֵאֲתוֹנָה. בְּבִרְאֵעָה
 פִּי כֹל נְדָאָה: וְיֵבִאוּ כָּל־הַחֲכָמִים הַעֲשִׂים
 אֶת כָּל־מִלְּאכֶת הַקֹּדֶשׁ אִישׁ־אִישׁ
 מִמִּלְּאכְתּוֹ אֲשֶׁר־הִמָּה עֲשִׂים: וְאֲתוּ כָּל
 חֲכִימֵי־א. דְּעֲבָדִין. יֵת כָּל עֲבִידַת קוֹדֶשׁ־שָׂא.
 גִּבְרָ גִבְרָ מַעֲבִידַתִּיהָ דֵּאֲנָן עֲבָדִין: פִּנְאוּ
 גַמִּיעַ אֲלֶחֱכֵמָא. אֲצִאֲנַעִין גַּמִּיעַ צִנְעָה
 אֲלִקְדָם. כֹּל אֲמַר מִן פִּן צִנְעָתָה אֲדִי הֵם
 יִצְנַעוּ: וְיֵאֲמְרוּ אֲר־מִשָּׂה לֵאמֹר אֲמֵרִים
 הַעֵם לְהֵבִיא מִדֵּי הַעֲבִידָה לְמִלְּאכָה אֲשֶׁר־
 צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֲתָה: וְאֲמְרוּ לְמִשָּׂה
 לְמִימַר. מִסָּן עֲמָא לֵאִיתָהָ. מִסַּת
 פּוֹלְחָנָא לַעֲבִידַתָּא. דְּפִקִּיד יִי לְמַעַבְד
 יֵתָה: פִּקְאֵלוּ לְמוֹסִי. הוֹדָא אֲלִקוֹם
 מִכְּתָרוֹן אֵן יֵאֲתוּ. בִּאֲפִצֵּל מִן כְּפֵאִיה
 עַמֵּל אֲצִנְעָה. אֲדִי אֲמַר אֵלֵה אֵן תַּעֲמֵד:
 וְיֵצֵאוּ מִשָּׂה יִי וְיַעֲבִירוּ קוֹד בְּמַחְנֵה לֵאמֹר
 אִישׁ וְאִשָּׁה אֲר־עֲשׂוֹת־עוֹד מִלְּאכָה
 לְתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְיִבְלָא הַעֵם מֵהֵבִיא:
 וּפִקִּיד מִשָּׂה. וְאֲעַבְרוּ כְּרוֹז בְּמִשְׁרִיתָא
 לְמִימַר. גִּבְרָ וְאֵתָא. לֹא יַעֲבָדוּן עוֹד.
 עֲבִידָא לְאֲפֻרְשׁוֹת קוֹדֶשׁ־שָׂא. וּפִסְק עֲמָא
 מִדֵּאִיתָהָ: פִּאֲמַר מוֹסִי. וְנוֹדָא בְּצוֹת
 פִּי אֲלַעֲסֵכֵר קֵאִילָא. כֹּל רִגֵּל וְאֲמַרָא.
 לֹא יֵאֲת בְּשִׁי בַעַד הוֹדָא מִן רִפִּיעָה
 אֲלִקְדָם. פִּאֲנַקְטַע אֲלִקוֹם מִן אֲרַמְנִי
 בְּשִׁי: וְהַמִּלְּאכָה הִיתָה דִּים לְכָל־
 הַמִּלְּאכָה לַעֲשׂוֹת אֲתָה וְהוֹתֵר: וְעֲבִידַתָּא.
 הוֹת מִסַּת. לְכֹל עֲבִידַתָּא לְמַעַבְד יֵתָה.

חלק הרקדוק. א) ויאמרו אל משה לאמר מרביתנו. אמרו לו להכריז כן וכן עשה. [ג'ל]: ב) ויעבירו קול במחנה לאמר כן היה נוסח הכרוז:

ויתרת: פכאן מא אתו בה כפאיה.
 לגמיע צנעה אן תעמר מנהא. ופאצלא:
 ס * ויעשו כדחכסלב בעשי
 המלאכה אתהמשכן עשר יריעת שש
 משור ותכלת וארגמן ותולעת שני פרבים
 מעשה חשב עשה אתם: ועבדו כל
 חפמי לפא. בעבדי עבדתא. ית משפנא
 עשר יריען. דבוין שזר. ותכלא וארגנא
 וצבע זהורי. צורת פרובין. עובד אופן
 עבד יתהון: פצנע כל חכים מן צאנעי
 אצנאיע. נפס אלמסכן עשר שקאק. מן
 עשר משזור. ואסמאנגון וארגנאן וצנב
 קרמו. צוורא. צנעה האדק צנעהא:
 ארך היריעה האחת שמנה ועשרים
 באמה ורחב ארבע באמה היריעה האחת
 מדה אחת לכל היריעת: אורפא
 היריעתא חדא. עשרין ותמני אפין.
 ופותיא ארבע אפין. היריעתא חדא.
 משחתא חדא לכל יריעתא: טול כל
 שקה. תמאניה ועשרין דראע. וערצהא
 ארבעה אדרע. מסאחה ואחדה לגמיע
 אשקאק: ויחבר את החמש היריעת
 אחת אל אחת וחמש יריעת חפר אחת
 אל אחת: ולפיף ית חמיש יריען. חדא
 עם חדא. וחמיש יריען לפיף. חדא עם
 חדא: וכייט כל כמס שקאק. ואחדה
 מע אלאכרי: ויעש ללאת תכלת על
 שפת היריעה האחת מקצה במחפרת
 פן עשה בשפת היריעה הקיצנה
 במחפרת השנית: ועבד ענופין דתכלא.
 על ספתא היריעתא חדא. מספרא בית
 לופי. פן עבד בספתא היריעתא. בספרא.
 בית לופי הנניא: וצנע ערא מן אסמאנגון.
 פי האשיה אשקה אואחדה. פי אטרף
 אלמולפה. וכדאלך צנע פי טרף אהאשיה.
 אטרפא. אלמולפה אתאניה: חמשים
 ללאת עשה ביריעה האחת וחמשים
 ללאת עשה בקצה היריעה אשר
 במחפרת השנית מקבילת הללאת אחת

חלק חדרקרוק. ט) ויעש ללאת חשוואנע בעבור המאריך:

אל אחת: חמשים ענופין. עבד ביריעתא
 חדא. וחמשים ענופין. עבד בספרא
 היריעתא. דבית לופי הנניא. מכונן
 ענופיא. חדא לקביל חדא: וצנע כמסין
 ערוה פי אשקה אלוואחדה. וכמסין ערוה
 פי טרף אשקה. אלמולפה אתאניה.
 ונער אלערא מתקאברה. אלוואחדה
 מע אלאכרי: ויעש חמשים קרסי זהב
 ויחבר את היריעת אחת אל אחת
 בקרסים ויהי המשכן אחד: ועבד. וחמשים
 פורפין דדהב. ולפיף ית יריעתא. חדא
 עם חדא בפורפיא. והוה משפנא חד:
 וצנע כמסין שצץ מן דהב. וולף אשקאק.
 ואחדה מע אלאכרי באשצץ. פצאר
 אלמסכן ואחדא: פ

ויעש יריעת עזים לאהל על המשכן
 עשתי עשרה יריעת עשה אתם: ועבד
 יריען דמעזי. לפרסא (כג"ל לפרסא) על
 משפנא. חדא עשרי יריען עבד יתהון:
 וצנע שקאק מן מרעזא. כבאא עלי
 אלמסכן אחדי עשר שקה צנעהא:
 ארך היריעה האחת שלשים באמה
 וארבע אמות רחב היריעה האחת מדה
 אחת לעשתי עשרה יריעת: אורפא
 היריעתא חדא. תלתין אפין. וארבע
 אפין. פותיא היריעתא חדא. משחתא
 חדא. לחדא עשרי יריען: טול כל שקה
 תלאתין דראע. וערצהא ארבעה אדרע.
 מסאחה ואחדה. לאחדי עשר שקה:
 ויחבר את חמש היריעת לבד ואת שש
 היריעת לבד: ולפיף. ית חמיש יריען
 לחוד. וית שית יריען לחוד: וכייט
 אלכמס אשקאק עלי חדה. ואסת
 אשקאק עלי חדה: ויעש ללאת חמשים
 על שפת היריעה הקיצנה במחפרת
 וחמשים ללאת עשה על שפת היריעה
 החברת השנית: ועבד ענופין חמשים.
 על ספתא היריעתא. בספרא בית לופי.
 וחמשים ענופין. עבד על ספתא היריעתא.

דבית

(*) שני כשהן מחוברות

סמכין . תחות דפא חר . לתרין צירוזי .
 ותרין סמכין . תחות דפא חר . לתרין
 צירוזי : וצנע ארבעין קאעדה מן פצה .
 תחת ארעשרין לתכתנה . קאעדתי
 תחת כל תכתנה לציראהא : ולצלע
 המשכן השנית לפאת צפון עשה עשרים
 קרשים : ולסטר משכנא . תנינא לרוח
 צפונא . עבר עשרין דפין : ולגאנב
 אלמסכן אתאני . מן גהה' מהב אשמאל .
 צנע עשרין תכתנה : וארבעים אדניהם
 כסף שני אדנים תחת הקרש האחד
 ושני אדנים תחת הקרש האחר : וארבעין
 סמכיהון דכסף . תרין סמכין . תחות דפא
 חר . ותרין סמכין . תחות דפא חר : ולהא
 ארבעין קאעדה מן פצה . קאעדתי
 תחת כל תכתנה : ולירפתי המשכן יפה
 עשה ששה קרשים : ולסיפי משכנא
 מערבא . עבר שתא דפין : ולמוכר
 אלמסכן גרבא . צנע סת תבאתג : ושני
 קרשים עשה למקצעת המשכן בירכתים :
 ותרין דפין עבר לזוית משכנא בסופהון :
 ותכתנתין צנעהמא . לרכני אלמסכן . פי
 אזאיתין : והיו תואמם מדמטה ויחלו
 והיו תמים ארדאשו אלה הפבעת האחת
 בן עשה לשניהם לשני המקצעת : והיו
 מכונני מלרע . וכחדא . היו מכונני
 ברישיהון . בעזקתא חדא . בן עבר
 לתרויהון . לתרתין זוין : פכאנת מעתדלה
 מן אספל . וגמיעא כאנת מעתדלה מן
 פוק . בחלקה ואחרה . כדאך צנע לארכני
 כליהמא : והיו שמנה קרשים ואדניהם
 כסף ששה עשר אדנים שני אדנים שני
 אדנים תחת הקרש האחד : והיו תמניא
 דפין . וסמכיהון דכסף . שתת עשר סמכין .
 תרין סמכין תרין סמכין . תחות דפא חר :
 פצארת תמאניה תכאתג . וקואעדהא מן
 פצה . סתה' עשר קאעדה . קאעדתי
 תחת כל תכתנה : ויעש בריחי עצי
 שטים המשה לקרשי צלעי המשכן

הבית דופי תנינא : וצנע כמסין ערוה .
 פי תאשיה' אשקה . אטרפא אלמולפה .
 וכמסין ערוה פי טרף אשקה . אלמולפה
 אתאניה : ויעש קרסי נחשת חמשים
 לחבר את ההאהל להיות אחד : ועבר .
 פורפין דנהש חמשים . ללפפא ית משכנא
 למהוי חר : וצנע כמסין שצין מן נחאם .
 ליוסף אלכבא ליציר ואחרא : ויעש מכסה
 לאהל ערת אידם מאדמים ומכסה ערת
 תחשים מלמעלה : ועבר חופאה
 למשכנא . דמשכי דכרי מסמקי (מסומקי) .
 וחופאה . דמשכי ססגונא מלעילא : וצנע
 גמאא לאלכבא . מן גרוד כבאש אדים .
 וגמאא . מן גרוד דארש מן פוק :
 ויעש את הקרשים למשכן
 עצי שטים עמדים : ועבר ית דפיא
 למשכנא . דאעי שטין קימין : וצנע
 אתכאתג לאלמסכן . מן כשב אסנט
 קאימא : עשר אמת ארך הקרש ואמה
 וחצי האמה רחב הקרש האחד : עשר
 אטין אורבא דדפא . ואמתא ופלגות
 אמתא . פותיא דדפא חר : עשרה'
 אדרע טול כל תכתנה . ודראע ונצף
 ערצהא : שתי ידת לקרש האחד משלבת
 אחת אל אחת בן עשה לכל קרשי
 המשכן : תרין צירין . לדפא חר . משוכבין .
 חר לקביל חר . בן עבר . לכל דפי
 משכנא : ודהא ציראן מלסנאן . אחרהמא
 באיזא אלאכר . כדאך צנע . לגמיע
 תכאתג אלמסכן : ויעש את הקרשים
 למשכן עשרים קרשים לפאת נגב
 תימנה : ועבר ית דפיא למשכנא . עשרין
 דפין . לרוח עיבר דרומא : וצנע לאלמסכן
 עשרין תכתנה . מן גהה' מהב ארגנוב :
 וארבעים אדני כסף עשה תחת עשרים
 הקרשים שני אדנים תחת הקרש האחד
 לשתי ידתי ושני אדנים תחת הקרש
 האחד לשתי ידתי : וארבעין סמכין
 דכסף . עבר . תחות עשרין דפין . תרין

וארנמן ותולעת שני ושש משור מעשה
 רקם: ועבד פרסא לתרע משכנא.
 דתכלא וארגונא. וצבע זהורי ובוץ שזיר.
 עובד צייר: וצנע סתרא לבאב ארכבא.
 מן אסמאנגון וארגואן. וצבג קרמו ועשר
 משזור. צנעה ראקם: ואת עמודיו
 חמשה ואת וויהם וצפה ראשיהם
 וחשקיהם זהב ואדניהם חמשה נחשת:
 וית עמודיה חמשה וית וויהון. וחפי
 רישיהון. וכפושיהון דהבא. וסמכיהון
 חמשה דנחשא: ועמדהא כמסה
 וזרא פינהא. ונשא רוסהם. ומלאהא דהב.

וקואעדהא כמסה מן נהאם: פ
 ויעש בצלאר את ההארן עצי שטים
 אפתיים וחצי ארפו ואמה וחצי רחבו
 ואמה וחצי קמתו: ועבד בצלאר את ארונא
 דאעי שטין. תרתין אפין ופלגא אורכיה.
 ואמתא ופלגא פותייה. ואמתא ופלגא
 רומיה: וצנע בצלאר צנרוק מן כשב
 אסנט. וראעין ונצף טולה. וזראע ונצף
 ערצה. וזראע ונצף סמכה: ויצפהו
 זהב טהור מפות ומחויץ ויעש לו זר זהב
 סביב: וחפהו. דהב דבי מגיו ומברא.
 ועבד ליה. זר דדהב סחור סחור: ונשאה
 בדהב כאץ מן דאכל ומן כארג. וצנע
 לה. זיגא מן דהב מסתדירא: ויצק לו
 ארבע טבעות זהב על ארבע פעמתיו
 ושתי טבעות על צלעו האחת ושתי
 טבעות על צלעו השנית: ואתיה ליה.
 ארבע עזקן דדהב. על ארבע זייתיה.
 ותרתין עזקן. על סטריה חד. ותרתין
 עזקן. על סטריה הננינא: וצאג לה
 ארבע חלק מן דהב. וגעל פי ארבע
 גהאתה. חלקתין פי גאנבה אדואחד.
 וחלקתין פי גאנבה אתאני: ויעש בדי
 עצי שטים ויצף אתם זהב: ועבד אריתו
 דאעי שטין. וחפא יתהון דהבא: וצנע
 דהוקא מן כשב אסנט. ונשאהא בדהב:
 ויבא את ההבדים בטבעות על צלעת

האחת: ועבד עברי דאעי שטין. חמשה.
 לדפי סטר משכנא חד: וצנע אמהא
 מן כשב אסנט. כמסה. לתכאתג גאנב
 אלמסכן אדואחד: וחמשה בריהם לקרשי
 צלעיהם חמשה השנית וחמשה בריהם
 לקרשי המשכן לירכתים ימה: וחמשה
 עברין. לדפי סטר משכנא הננינא.
 וחמשה עברין לדפי משכנא. לסופהון
 מערבא: וכמסה אמהא. לתכאתג
 גאנב אלמסכן אתאני. וכמסה אמהא
 לתכאתג גאנב אלמסכן. פי מוכרה
 גרבא: ויעש את ההפריח התיכון לברח
 בתוך הקרשים מן הקצה אלה קצה:
 ועבד ית עברא מציעאה. לאעברא בגו
 דפיא. מן סיפי לסיפי: וצנע אלמהו
 אלאוסט. מנה נאפר פי גוף אתכאתג.
 מן אטרף אלי אטרף: ואת ההקרשים
 צפה זהב ואת טבעותם עשה זהב פתים
 לקריהם ויצף את ההפריחם זהב: וית
 דפיא חפא דהבא. וית עזקתהון עבד
 דהבא אחרא לעבריא וחפא ית עבריא
 דהבא: ואתכאתג נשאהא בדהב. וצנע
 חלקהא מן דהב. מכאנא לאלאמהא.
 ונשא אלאמהא איצא בדהב: ויעש
 את ההפרכת תכלת וארנמן ותולעת שני
 ישש משור מעשה חשב עשה אתה
 פרבים: ועבד ית פרוכתא. דתכלא
 וארגונא. וצבע זהורי ובוץ שזיר. עובד
 אופן. עבד יתה צורת פרוכין: וצנע
 אסנף. מן אסמאנגון וארגואן. וצבג קרמו
 ועשר משזור. צנעה האדק צנעה צוורא:
 ויעש לה ארבעה עמודי שטים ויצפם
 זהב וויהם זהב ויצק להם ארבעה אדני
 כסף: ועבד לה. ארבעה עמודי שטין.
 וחפנון דהבא. וויהון דהבא. ואתיה דהון.
 ארבעה סמכין דכסף: וצנע לה ארבעה
 עמד מן סנט. ונשאהא בדהב. וזרא פינהא
 מן דהב. וצאג להא. ארבע קואעד מן
 פצה: ויעש מסך לפתה האהל תכלת

חלק הדקדוק. (ד) לברח בתוך הקרשים. תיבת לברח בפשטא אחת בתניאן והיא פלרע: (* שליש כשהן מחוברין.)

אֶסְנֵם. וְרָאִעַיִן מוֹלֵהָ וּדְרָאֵעַ עֲרֻצָהּ. וְדְרָאֵעַ וְנִצַּף סִמְכָהּ: וַיִּצַּף אֶת־זָהָב טְהוֹר וַיַּעַשׂ לוֹ זָר וְזָהָב סָבִיב: וְחָפֵא יִתִּיב דְּהַב דְּכִי. וְעֵבֵד לִיה. זִיר דְּדֵהָב סְחֹר סְחֹר: וְנִשְׂאָהָ בְדֵהָב כֹּאֲן. וְצִנֵּעַ לְהָא. זִנְאָ מִן דְּהַב מִסְתְּדִירָא: וַיַּעַשׂ לוֹ מִסְנֵרֵת טַפַּח סָבִיב וַיַּעַשׂ זִרְזֵהָב לְמִסְנֵרֵתוֹ סָבִיב: וְעֵבֵד לִיה גְּדַנְפָּא. רֹמִיָּה פּוֹשְׂבָא סְחֹר סְחֹר. וְעֵבֵד זִיר דְּדֵהָב. לְגְדַנְפִּיָּה סְחֹר סְחֹר: וְצִנֵּעַ לְהָא חֲאֵפָה. מְקַרָּאָר קְבֻצָּה מִסְתְּדִירָא. וְצִנֵּעַ זִנְאָ מִן דְּהַב. לְחֲאֵפְתָּהָ מִסְתְּדִירָא: וַיִּצַּק לוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתֵּן אֶת־הַטַּבְּעֹת עַל אַרְבַּע הַפְּאֵת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רְגְלָיו: וְאִתִּיק לִיה. אַרְבַּע עֲזָקוֹן דְּדֵהָב. וַיְהִי יַת עֲזָקְתָּא. עַל אַרְבַּע זְוִיָּתָא. דְּלְאַרְבַּע רְגְלוֹהִי: וְצִנֵּעַ לְהָא אַרְבַּע חֲלָק מִן דְּהַב. וְגַעַל אֲחֵלֶק פִּי אֲלֵאֲרַבַּע אֲזוּאִיא. אֲדִי בְאִיזָא אַרְבַּע אֲרֻגְהָא: לְעִפְתַּת הַמִּסְנֵרֵת הִיוּ הַטַּבְּעֹת בְּתֵימֵי לְבָדִים לְשֵׂאת אֶת־הַשְּׁלֶחָן: לְקַבֵּיל גְּדַנְפָּא. הוֹאֵה עֲזָקְתָּא. אֲתֵרָא לְאַרְיֵהָא. לְמַטְל יַת פְּתוּרָא: אִמָּאם אֲלֵחֲאֵפָה. כֹּאֲנַת אֲלֵחֶלֶק. מִכֹּאֲנַת לְאַדְהוּק. לְתַחְמַל בְּהָא אֲלֵמְאִידָה: וַיַּעַשׂ אֶת־הַבְּדִים עֲצֵי שֹׁטִים וַיִּצַּף אֹתָם זָהָב לְשֵׂאת אֶת־הַשְּׁלֶחָן: וְעֵבֵד יַת אֲרִיֵהָא דְאֵעִי שֹׁטִין. וְחָפֵא יִתְהוֹן דְּהָפֵא. לְמַטְל יַת פְּתוּרָא: וְצִנֵּעַ אֲדֵהוּק מִן כֶּשֶׁב אֶסְנֵם. וְנִשְׂאָהָ בְדֵהָב. לְתַחְמַל בְּהָא אֲלֵמְאִידָה: וַיַּעַשׂ אֶת־הַבְּדִים אֲשֶׁר עַל־הַשְּׁלֶחָן אֶת־קַעֲרֹתָיו וְאֶת־כַּפְּתוֹתָיו וְאֶת־מְנַקְיָתוֹ וְאֶת־הַקְּשׁוֹת אֲשֶׁר יִסָּךְ בְּהוֹן זָהָב טְהוֹר: וְעֵבֵד יַת מְנַיָּא דְעַל פְּתוּרָא. יַת מְגִסְיָה וְיַת בְּזִיפְיָה וְיַת מְכִיכְתִּיָּה. וְיַת קְסוּתָא. דִּיתְנַסְךְ (דִּיתְנַסְךְ) בְּהוֹן. דְּדֵהָב דְּכִי: וְצִנֵּעַ אֲלֵאֲנִיָּה אֲדִי עֲלִיָּהָ. אֶקְצָאֵעַ וְאֲרֻג וְאֲמֵלְאֵעַק וְאֲלֵמְדֵאֲהוֹן. אֲדִי תִנְטָא בְּהָא. מִן דְּהַב כֹּאֲן: פ

הַאֲרֹן לְשֵׂאת אֶת־הָאֲרֹן: וַיַּעַל יַת אֲרִיֵהָא בְּעֲזָקְתָּא. עַל סְטֵרֵי אֲרֻגָא. לְמַטְל יַת אֲרֻגָא: וְאֲדַכְּל אֲדֵהוּק פִּי אֲלֵחֶלֶק. עַל־י נִאֲנִי אֶצְנֵרוּק. לְתַחְמַל בְּהָא: וַיַּעַשׂ כַּפֹּרֶת זָהָב טְהוֹר אֶמְתִּים וְחֲצֵי אַרְבַּה וְאֵמָה וְחֲצֵי רַחְבָּה: וְעֵבֵד כַּפֹּרֶתָא דְּדֵהָב דְּכִי. תְּרִיתִין אֶמְתִּין וּפְלִגָּא אֲוֵרְבָּה. וְאֵמָתָא וּפְלִגָּא פִּיתִיָּה: וְצִנֵּעַ נִשְׂאָא מִן דְּהַב כֹּאֲן. וְרָאִעַיִן וְנִצַּף מוֹלֵהָ. וְדְרָאֵעַ וְנִצַּף עֲרֻצָּה: וַיַּעַשׂ שְׁנֵי כְרָבִים זָהָב מְקֻשָּׁה עֲשֵׂה אֹתָם מִשְׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת: וְעֵבֵד. תְּרִין כְּרֻבִין דְּדֵהָב. נְגִיד עֵבֵד יִתְהוֹן. מִתְרִין סְטֵרֵי כַּפֹּרֶתָא: וְצִנֵּעַ כְּרֻבִין מִן דְּהַב. מִצְמִתִּין צִנְעֵהֲמָא. מִן טְרַפֵּי אֲרֻגְשָׁא: כְּרֻב אֶחָד מְקַצָּה מִזֶּה וּכְרֻב־אֶחָד מְקַצָּה מִזֶּה מִן־הַכַּפֹּרֶת עֲשֵׂה אֶת־הַכְּרָבִים מִשְׁנֵי קְצוֹתָיו: כְּרֻבָא חַד מְסֻטָּרָא (כִּי מְסֻטָּרָה) מִכָּא. וּכְרֻבָא חַד מְסֻטָּרָא (כִּי מְסֻטָּרָה) מִכָּא. מִן־כַּפֹּרֶתָא. עֵבֵד יַת כְּרֻבִיא מִתְרִין סְטֵרוֹהִי: כְּרֻבָא מִן הוּא אֶטְרַף. וּכְרֻבָא מִן הוּא אֶטְרַף. מִן נַפְסֵי אֲנִשָּׁא. צִנְעֵהֲמָא מִן טְרַפֵּיָּה: וַיְהִי הַכְּרָבִים פְּרִשֵׁי כְנָפִים לְמַעַלָּה סְבָכִים בְּכְנָפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנִיָּהֶם אִישׁ אֶל־אֶחָיו אֶל־הַכַּפֹּרֶת הִיוּ פְּנֵי הַכְּרָבִים: וְהוּוּ כְּרֻבִיא פְּרִיסִין (פְּרִיסִין) בְּרַפִּיָּהוֹן לְעִלָּא. מְטַלִּין בְּגַדְפִּיָּהוֹן עַל כַּפֹּרֶתָא. וְאֶפִּיָּהוֹן חַד לְקַבֵּיל חַד. לְקַבֵּיל כַּפֹּרֶתָא. הוּוּ אֶפִּי כְּרֻבִיא: פְּכֹאֲנָא אֲלֵכְרֻבִין בְּאֶסְטִין אֲנִנְחַתְהֲמָא אֲרִי פּוּק. וּמְצַלְלִין בְּהֲמָא עַל־י אֲרֻגְשָׁא. וּוְנֻוּהֲהֲמָא אֲלֵוֹאֲחַד אֲרִי אֲאֵבֵר. וְאֲלִי אֲנִשָּׁא כֹּאֲנַת וְנֻוּהֲהֲמָא: פ

וַיַּעַשׂ אֶת־הַשְּׁלֶחָן עֲצֵי שֹׁטִים אֶמְתִּים אַרְבֹּו וְאֵמָה רַחְבּוֹ וְאֵמָה וְחֲצֵי קַמְתּוֹ: וְעֵבֵד יַת פְּתוּרָא דְאֵעִי שֹׁטִין. תְּרִיתִין אֶמְתִּין אֲוֵרְבָּה וְאֵמָתָא פִּיתִיָּה. וְאֵמָתָא וּפְלִגָּא רֹמִיָּה: וְצִנֵּעַ אֲלֵמְאִידָה מִן כֶּשֶׁב

חֲלָק הַדְּקֵרוּק. ה) וְאֵת מְנַקְיָתוֹ. תִּיבַת וְאֵת כַּפְּשֵׁמָא וּכְעִירֵי:

ה

ויעש את המנורה זהב טהור מקשה עשה את המנורה ירכה וקנה גביעה כפתורה ופרחה מפנה היו ועבד ית מנרתא דדהב דכי נגיד. עבד ית מנרתא שדה וקנה פלנדא חזרהא ושושנהא מנה חנו: וענע אלמנארה מן דהב כאץ. מצמתה צנעהא ארגלהא וקצבהא ונאמאתהא. ותפאפיההא וסואסנהא מנהא כאנת: וששה קנים יצאים מצודה שלשה וקני מנה מצודה האחד ושלושה קני מנה מצודה השני: ושתי קנין נפקין מספורהא. תלתא קני מנרתא. מספורה חד. ותלתא קני מנרתא. מספורה תנינא: וסת קצבאת. כארגאת מן גאנביהא. תלאת קצבאת מן גאנביהא אלו אחד. ותלאת קצבאת מן גאנביהא אתאני: שלשה גבעים משקלים בקנה האחד כפתר ופרח ושלושה גבעים משקלים בקנה אחד כפתר ופרח בן לששת הקנים היצאים מן המנורה: תלתא כלידין. מצירין. בקניא חד חזר וששן. ותלתא כלידין. מצירין. בקניא חד חזר וששן. בן לשתי קנין. דנפקין מן מנרתא: תלאת גאמאת מלווזאת. פי כל קצבה תפאחה וסוסנה. כדאך לאסת אלקצבאת. אלכארגאת מנהא: ובמנרה ארבעה גבעים משקלים כפתורה ופרחה: ובמנרתא ארבעא כלידין. מצירין. חזרהא ושושנהא: ופי אלמנארה ארבע גאמאת. מלווזאת. תפאפיההא וסואסנהא: וכפתר תחת שני הקנים מפנה וכפתר תחת שני הקנים מפנה וששת הקנים היצאים מפנה: וחזר. תחת תרין קנין דמנה. וחזר תחות תרין קנין דמנה. וחזר. תחות תרין קנין דמנה. לשתי קנין. דנפקין מנה: ותפאחה תחת כל קצבתין מנהא. כדאך לאסת אלקצבאת. אלכארגאת מנהא: כפתריהם וקנתם מפנה היו בדה מקשה

אחת זהב טהור: חזריהון וקנייהון מנה חנו. פולה. נגידא חדא דדהב דכי: ותפאפיההא וקצבהא מנהא כאנת. כלהא מצמתה ואחרה מן דהב כאץ: ויעש את ינרתיה שבעה ומלקחיה ומתחתיה זהב טהור: ועבד ית פוצינהא שבעא. וציבתהא ומחתיתיהא דדהב דכי: וצנע להא סבעה סרג. וכלבאתהא ומנאמרהא מן דהב כאץ: פפר זהב טהור עשה אתהואת פלנדא: פכרא. דדהבא דכיא עבד יתה. וית פל מנהא: מן בדרה דהב כאץ צנעהא. וגמיע אניהא: פ

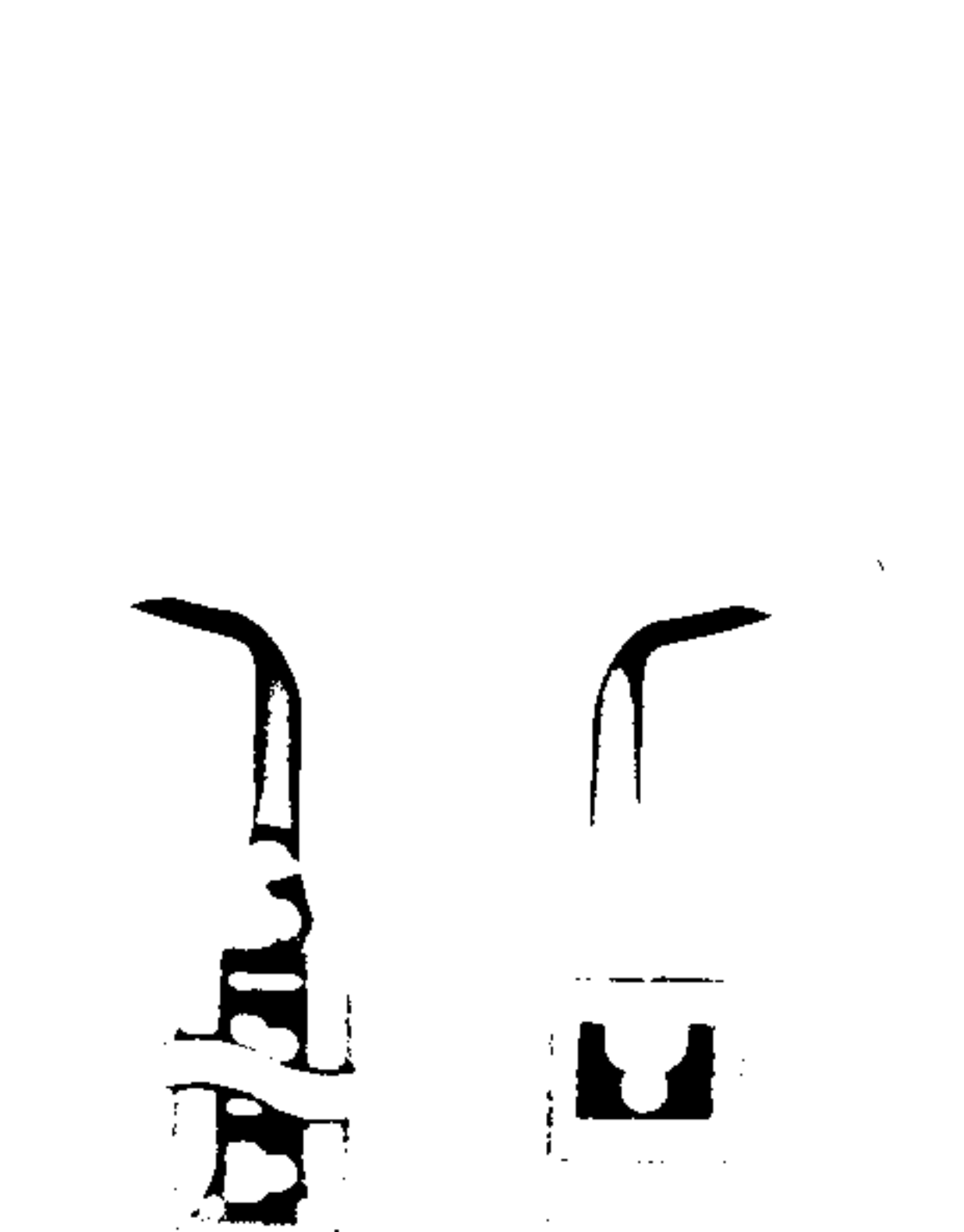
ויעש את מזבח הקטרת עצי שטים אמה ארבו ואמה רחבו רבוע ואמותים קמתו מפניו היו קרנתיו: ועבד. ית מדבחה דקטרת פוסמא דאעי ששין. אמתא אורפיה ואמתא פותיה מרבע (מרובע). ותרתין אפין רומיה. מניה הואה קרנוהי: וצנע מדבחה אלכבור מן כשב אסנט. מולה דראע וערצה דראע מרבע. וסמכה דראעין. מנה ארכאנה: ויצף אתו זהב טהור את גו ואת קירתי סביב ואת קרנתיו ויעש לו זר זהב סביב: וחפא יתיה דהב דכי. ית אגריה וית פותלוהי. סחור סחור וית קרנוהי. ועבד ליה. זיר דדהב סחור סחור: וגשאה בדהב כאץ. סטהה וחיסאנה. מסתדירא וארכאנה. וצנע לה. זיגא מן דהב מסתדירא: ושתי מפעית זהב עשה קוון מתחת קוון על שתי צלעותיו על שני צדיו לבתים לבדים לשאת אתו בהם: ותרתין עזקן דדהב. עבד ליה מדרע דזריה. על תרתין זויתיה. על תרין סטרוהי. לאתרא לאריתיא. למפל יתיה בהון: וחלקתין מן דהב. צנעהמא לה מן תחת זיגה. פי גתיה. כדאך עלי גאנביה. מכאנא לאדהוק. ליחמל בהא: ויעש את הפדים עצי שטים ויצף אתם זהב: ועבד ית אריתיא דאעי ששין.

(*) רביעי כשהן מחוברין וחפא

וּחִפּא יתהון דהבא: וצנע אדהוק מן כשב אסנט. וגשאהא ברהב: ויעש את־שמן המשחה קדש ואת־קטרת הפמים מהור מעשה רקח: ועבד. ית משחא דרביתא קודשא. וית קטרת בוסמיא דכי. עובד בוסמנו: וצנע דהן אלמסה מקדסא. וצמוג אלככור מטהרא. צנעה עמאר: ם ויעש את־מוזבח העלה עצי שטים חמש אמות ארפו וחמש־אמות רחבו רבוע ושלוש אמות קמתו: ועבד. ית מדבחה העלתא דאעי שטין. חמיש אפין אורביה. וחמיש אפין פותייה מרבע (מרובע). ותלת אפין רומיה: וצנע מדבח אצעידיה מן כשב אסנט. כמסה אדרע טולה. וכמסה אדרע ערצה מרבעא. ותלאתה אדרע סמכה: ויעש קרנתיו על ארבע פנתיו מפניו היו קרנתיו ויצף אתו נחשת: ועבד קרנוהי על ארבע זויתיה. מניה הוא קרנוהי. וחפא יתיה נחשא: וצנע ארכאנה. פי ארבע נהאתה. וכאנת ארכאנה מנה. וגשאה בנחאם: ויעש את־כר־כר־פלי המזבח את־הפירות ואת־היעים ואת־המזרקת את־המוזגת ואת־המחתות בל־כר־יו עשה נחשת: ועבד ית כל מני מדבחה. ית פסכתירוהא וית מגרופיתא וית מורקיא. ית צנוריתא וית מחתיתא. כל מניה עבד נחשא: וצנע גמיע אניתה. אצנאן ואלמגארף ואלכראנב. ואלמנאשל ואלמגאמר. גמיע דאך צנע מן נחאם: ויעש למזבח מכפר מעשה רשת נחשת תחת ברבבו מלמטה עד־חציו: ועבד למדבחה סרדא. עובד מצדתא דנחשא. תחות סוביביה. מדרע עד פלגיה: וצנע לה סרדא. עלי צנעה אשככה מן נחאם. דון שרגבה. מן אספל אלי נצפה: ויצק ארבע טבעת בארבע הקצות למכפר הנחשת בתיים לפדים:

ואתיד. ארבע עוקן. בארבע זויתא לסרדא דנחשא. אתרא לאריתיא: וצאג ארבע חלק. פי אלארבע אזואיא לסרדא אנהאם. מכאנא לאדהוק: ויעש את־הפדים עצי שטים ויצף אתם נחשת: ועבד ית אריתיא דאעי שטין. וחפא יתהון נחשא: וצנע אדהוק מן כשב אסנט. וגשאהא בנחאם: ויבא את־הפדים בפפעת על צלעת המזבח לשאת אתו בהם נבוב לחת עשה אתו: ואעיל ית אריתיא בעזקתא. על סטרי מדבחה. למפל יתיה בהון. חליל לוחין עבד יתיה: ואדכל אדהוק פי ארחלק. אלי גאנבי אלמדבת. ליחמל בהא. אלוואחא מגוואפא צנעהא: ם ויעש את הכיור נחשת ואת פניו נחשת במראת הצבאת אשר צבאו פתח אהל מועד: ועבד. ית כיורא דנחשא. וית בסיסיה דנחשא. במחזית נשיא. דאתין לצלאה. בתרע משכן ומנא: וצנע ארחוק ומקעדה מן נחאם. מן מראיא אנסא. ארמתגיישאת. ענד באב כבא אלמחצר: ם ויעש את־החצר לפאת ונגב הימנה קלעי החצר שש משור מאה באמה: ועבד ית דרתא. לרוח עיבר דרומא. סרדי דרתא דבויץ שזיר. מאה אפין: וצנע אצראדק. מן גהה מהב אלגנוב. קלוע אצראדק מן עשר משזור. מאה דראע: עמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת ווי העמודים וחשקיהם כסף: עמודיהון עשרין. וסמכיהון עשרין דנחשא. ווי עמודיא. וכבושיהון כסף: עמדהא עשרין וקואעדהא עשרין מן נחאם. וזראפין אעמד וטראהא פצה: ולפאת צפון מאה באמה עמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת ווי העמודים וחשקיהם כסף: ולרוח צפונא מאה אפין. עמודיהון עשרין. וסמכיהון עשרין דנחשא. ווי עמודיא.

חלק הדקדוק. (ו) ויעש למזבח מכבר. תיבת למזבח בפשטא אחת בכל התינאן והוא מלרע. ועיין בפרשת וירא מה שכתבתי שם: שמות כו (כתר תורה)

וּבְבוֹשֵׁיהוֹן כֶּסֶף: וּמִן גֵּהֶה אֲשַׁמְאֵל מֵאִיהֶ
 דְּרָאֵעַ. עֲמֹדָהּ עֲשָׂרִין. וְקוֹאֲעֵדָהּ
 עֲשָׂרִין מִן נְחָאָם. וּזְרָאֲפִין אֲלַעְמֵד.
 וּמְלֵאָהּ פִּצָּה: וְלִפְאֵת־יָיִם קִלְעִים
 חֲמִשִּׁים בְּאִמָּה עֲמוּדֵיהֶם עֲשָׂרָה וְאֲדִנְיָהֶם
 עֲשָׂרָה וְוֵי הַעֲמוּדִים וְחֲשׂוּקֵיהֶם כֶּסֶף:
 וְלִרוּת מְעֻרְבָא. סְרָדֵי חֲמִשָּׁן אֲמִין.
 עֲמוּדֵיהוֹן עֲשָׂרָה. וְסִמְכֵיהוֹן עֲשָׂרָה. וְוֵי
 עֲמוּדֵיָא. וּבְבוֹשֵׁיהוֹן כֶּסֶף: וּמִן גֵּהֶה
 אֲלַגְרָב. קִדּוּעַ כְּמִסִּין דְּרָאֵעַ. עֲמֹדָהּ
 עֲשָׂרָה. וְקוֹאֲעֵדָהּ עֲשָׂרָה. וּזְרָאֲפִין
 אֲלַעְמֵד. וּמְלֵאָהּ פִּצָּה: וְלִפְאֵת קִדְמָה
 מְזֻרְחָה חֲמִשִּׁים אִמָּה: וְלִרוּת. קִדּוּמָא
 מְדִנְחָא חֲמִשָּׁן אֲמִין: וּמִן גֵּהֶה אֲשֶׁרֶק
 כְּמִסִּין דְּרָאֵעַ: קִלְעִים חֲמִשִּׁי־עֲשָׂרָה
 אִמָּה אֲלִי־הַפְתָּף עֲמוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה
 וְאֲדִנְיָהֶם שְׁלֹשָׁה: סְרָדֵי חֲמִישׁ עֲשָׂרֵי
 אֲמִין לְעֵבְרָא. עֲמוּדֵיהוֹן תְּלָתָא. וְסִמְכֵיהוֹן
 תְּלָתָא: מְנַהָא קִדּוּעַ. כְּמִסָּה עֲשָׂר דְּרָאֵעַ
 לְאֲלַכְסָם. עֲמֹדָהּ תְּלָתָא. וְקוֹאֲעֵדָהּ
 תְּלָתָא: וְלִפְתָּף הַשְּׁנִית מִזָּה וּמִזָּה
 לְשַׁעַר הַחֲצָר קִלְעִים חֲמִישׁ עֲשָׂרָה אִמָּה
 עֲמוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאֲדִנְיָהֶם שְׁלֹשָׁה:
 וְלְעֵבְרָא הַנִּינְאָ. מְבָאֻמְבָּא לְתַרְעֵ דְרָתָא.
 סְרָדֵי חֲמִישׁ עֲשָׂרֵי אֲמִין. עֲמוּדֵיהוֹן
 תְּלָתָא. וְסִמְכֵיהוֹן תְּלָתָא: וְלֵאֲלַכְסָם
 אֲתֵאֲנִי. חֵתָא צֵאֵר יִמְנָה וְיִסְרָה לְבֵאֵב
 אֲצֵרָאֲדֶק. קִדּוּעַ טוּלָהּ כְּמִסָּה עֲשָׂר
 דְּרָאֵעַ. וְעֲמֹדָהּ תְּלָתָא. וְקוֹאֲעֵדָהּ
 תְּלָתָא: כְּלִי־קִלְעֵי הַחֲצָר סְבִיב שֵׁשׁ
 מְשׂוֹר: כָּל סְרָדֵי דְרָתָא. סְחֹר סְחֹר
 דְּבוּיָן שְׂזִיר: גְּמִיעַ קִדּוּעַ אֲצֵרָאֲדֶק.
 כִּסְתֵרֵירָא מִן עֲשָׂר מְשׂוֹר: וְהָאֲדִנְיָם
 לְעֲמוּדִים נְחֹשֶׁת וְוֵי הַעֲמוּדִים וְחֲשׂוּקֵיהֶם
 כֶּסֶף וְצִפְוֵי רֵאשִׁיָּהֶם כֶּסֶף וְהֵם מְחֻשְׁקִים
 כֶּסֶף כָּל עֲמוּדֵי הַחֲצָר: וְסִמְכֵיָא לְעֲמוּדֵיָא
 דְּנְחֹשָׁא. וְוֵי עֲמוּדֵיָא. וּבְבוֹשֵׁיהוֹן כֶּסֶף.
 וְחֲפְוֵי רֵישִׁיהוֹן כֶּסֶף. וְאֲמִין מְבוּשָׁשִׁין
 כֶּסֶף. כָּל עֲמוּדֵי דְרָתָא: וְקוֹאֲעֵד אֲלַעְמֵד
 מִן נְחָאָם. וּזְרָאֲפִין אֲלַעְמֵד. וּמְלֵאָהּ פִּצָּה.

וְנִשְׂא רֹסְהָא פִּצָּה. כְּמָא אֵן גְּמִיעָהּ
 מִטְרֵיָּהּ פִּצָּה: וּמִסְךְ שַׁעַר הַחֲצָר מְעֻשָׂה
 רִקְס תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ
 מְשׂוֹר וְעֲשָׂרִים אִמָּה אֶרֶב וְקוּמָה בְּרֵחַב
 חֲמִישׁ אֲמוֹת לְעִמַּת קִלְעֵי הַחֲצָר: וְפִרְסָא.
 דְּתַרְעֵ דְרָתָא עוֹבֵד צִיֵּר. תְּכֵלֵא וְאַרְגָּמָנָא.
 וְצִבְעֵ זְהוּרֵי וְבוּיָן שְׂזִיר. וְעֲשָׂרִין אֲמִין
 אֲזֻרְבָּא. וְדוּמָא כְּפֹתֵיָא חֲמִישׁ אֲמִין.
 לְקַבֵּיל סְרָדֵי דְרָתָא: וְסִתֵּר בֵּאֵב
 אֲצֵרָאֲדֶק צִנְעָה רֵאקָם. מִן אֲסַמְאֲנָנֻן
 וְאַרְגָּמָן. וְצִבְנֶקְרֵמוֹ וְעֲשָׂר מְשׂוֹר. וּמְלֵאָהּ
 עֲשָׂרִין דְּרָאֵעַ. וְסִמְכָה אֲדִי הוּא עֲרֻזָּה
 כְּמִסָּה אֲזֻרְעַ. בֵּאִיזָא קִדּוּעַ אֲצֵרָאֲדֶק:
 וְעֲמוּדֵיהֶם אַרְבַּעָה וְאֲדִנְיָהֶם אַרְבַּעָה
 נְחֹשֶׁת וְוֵיָהֶם כֶּסֶף וְצִפְוֵי רֵאשִׁיָּהֶם
 וְחֲשׂוּקֵיהֶם כֶּסֶף: וְעֲמוּדֵיהוֹן אַרְבַּעָה.
 וְסִמְכֵיהוֹן אַרְבַּעָה דְּנְחֹשָׁא. וְוֵיָהוֹן כֶּסֶף.
 וְחֲפְוֵי רֵישִׁיהוֹן. וּבְבוֹשֵׁיהוֹן כֶּסֶף: וְעֲמֹדָהּ
 אַרְבַּעָה. וְקוֹאֲעֵדָהּ אַרְבַּעָה מִן נְחָאָם.
 וּזְרָאֲפִינָהּ פִּצָּה. וְנִשְׂא רֹסְהָא. וּמְלֵאָהּ
 פִּצָּה: וְכִלְיֵהוּתְלָת לְמִשְׁכָּן וְלְחֲצָר סְבִיב
 נְחֹשֶׁת: וְכָל סְבִיָּא. לְמִשְׁכָּנָא וְלְדְרָתָא.
 סְחֹר סְחֹר דְּנְחֹשָׁא: וְגְמִיעַ אֲוֵתָאֲד
 אֲלַמְסָכֵן וְאֲצֵרָאֲדֶק. מִסְתֵּרֵירָא מִן נְחָאָם:
 קכ"ב פ"ס פנא"ה סימן. ומפצורין ויעש חירום במלכים א' ס"ו

ו. ס. גר"ד למנחת שבת וב' וה'. אלה פקודי
 המשכן משכן העדות אשר פקד עלי
 פי משה עבדת הלויים ביד איתמר בן
 אהרן הכהן: אליו מניני משכןא משכןא
 הסהרותא. דאתמניא על מימרא דמשה.
 פולחן לויאי. בידא דאיתמר. בר אהרן
 כהנא: הדא ערד מא דכל פי אלמסכן
 מסכן אשהארה. אדי ערד באמר
 מוסי. כדמה אליואנין. עלי יד
 איתמר. אבן הרון אלמאם:
 ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה
 עשה את כל אשר צוה יהוה את משה:
 ובצלאל בר אורי בר חור לשבטא
 דיהודה. עבד. ית כל דפקיד יי ית
 משה: ובצלאל. אבן אורי אבן חור מן

(*) חמישי כשהן מחוברות סכמ

סבט יהודה. עמל גמיע מא אמר אלה
 בה מוסי: ואתו אהליאב בן אחיסמך
 למטה ירון חרש וחשב ורקם בתכלת
 ובארנמן ובתולעת השני ובשש: ועמיה.
 אהליאב. בר אחיסמך. לשבטא דרון נגר
 ואומן. וציר. בתכלא ובארנמן. ובצבע
 זהורי ובבוצא: ומעה אהליאב. אבן
 אחיסמך. מן סבט דן אסתאד וחאדק.
 וראקם באלאסמאנגון ואלארגואן. ואצבג
 אלקרמו ואלעשר: ס פל
 הזהב העשוי למלאכה בכל מלאכת
 הקדש ויהי זהב התנופה תשע ועשרים
 פבר ושבע מאות ושלשים שקל בשקל
 הקדש: פל דהפא. דאתעביד לעבדתא.
 בכל עבדת קודשא. והוה דהב ארמותא.
 עשרין ותשע פברין. ושבע מאה ותלתין.
 סלעין בסלעי קודשא: אמא אדהב.
 אדי עמל פי אצנעה. לגמיע צנעה
 אלקדם. פכאן גמלה דהב ארפיעה.
 תסעה ועשרין בדרה. וסבע מאה
 ותלאתין. מתקאל במתקאל אלקדם:
 וכסף פקודי העדה מאת פבר ואלף
 ושבע מאות וחמשה ושבעים שקל
 בשקל הקדש: וכסף. מניני פנשתא
 מאה פברין. ואלף ושבע מאה. ושבעין
 וחמיש. סלעין בסלעי קודשא: ואמא
 אלפצה. פכאן גמלה מא הצל מן
 מעדורי אלגמאעה מאיה בדרה. ואלף
 וסבע מאה וכמסה וסבעין. מתקאל
 במתקאל אקדם: בקע לגלגלת מחצית
 השקל בשקל הקדש לכל העבר עלי
 הפקדים מן עשרים שנה ומעלה לשש
 מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות
 וחמשים: תקלא לגולגולתא. פלגות
 סלעא בסלעי קודשא. לכל דעבר על
 מניניא. מבר עשרין שנין ולעילא.
 לשית מאה ותלתא אלפין. וחמיש מאה
 וחמשים: מנשקה לכל גמגמה. וזנה
 נצף מתקאל במתקאל אלקדם. לכל מן

גאו עלי אקעדד. לסת מאיה ארף
 ותלאתה אראף. וכמס מאיה וכמסין:
 ויהי מאת פבר הפסס לצקת את אדני
 הקדש ואת אדני הפרכת מאת אדנים
 למאת הפבר פבר לאדן: והוה. מאה
 פברי כספא. לאתבא. ית סמכי קודשא.
 וית סמכי פרוכתא. מאה סמכין. למאה
 פברין פברא לסמכא: פכאן מן מאיה
 בדרה אדורק. מא צייג מנהא קואעד
 אקדם. וקואעד אסגף. ודאך מאיה
 קאעדה. מן מאיה בדרה כל קאעדה
 מן בדרה: ואתהאלף ושבע המאות
 וחמשה ושבעים עשה וויס לעמודים
 וצפה ראשיהם וחשק אתם: וית אלף.
 ושבע מאה ושבעין וחמיש. עבר וויין
 לעמודיא. וחפי רישיהון וכפיש יתהון:
 ואסף ואסבע אלמאיה ואלכמסה ואסבעין
 אלמתקאל. צנע מנהא וראפין לאלעמד.
 וגשא רוסהא ומלאהא: ונהשת התנופה
 שבעים פבר ואלפים וארבע מאות שקל:
 ונחש ארמותא שבעין פברין. ותרין
 אלפין וארבע מאה סלעין: ואמא נתאם
 אלעזר פברג מאיה קנטאר. ואלפין
 וארבע מאיה מתקאל: ויעש צה אתי
 אדני פתח אהל מועד ואת מזבח
 הנחשת ואת מכבד הנחשת אשר יקו
 ואת פל פלי המזבח: ועבר צה. ית
 סמכי תרע משפן ומנא. וית מדבחא
 הנחשא. וית סרדא הנחשא דיליה. וית
 פל מני מדבחא: פצנע מנה. קואעד
 כבא אלמחצר. ומדבח אנהאם. ואסרד
 אנהאם אדי לה. וגמיע אניתה: ואתי
 אדני החצר סביב ואת אדני שער החצר
 ואת פל יתדת המשפן ואת פל יתדת
 החצר סביב: וית סמכי דרתא סחור.
 וית סמכי תרע דרתא. וית פל ספי
 משפנא. וית פל ספי דרתא סחור סחור:
 וקואעד אצראדק מסתדירא. וקואעד
 באבה. וגמיע אותאד אלמסכן. ואותאד

אלצראדק

חלק הדקדוק. א) ואת האלף. בתא"ג אחד מצאתי הוי"ו געוי

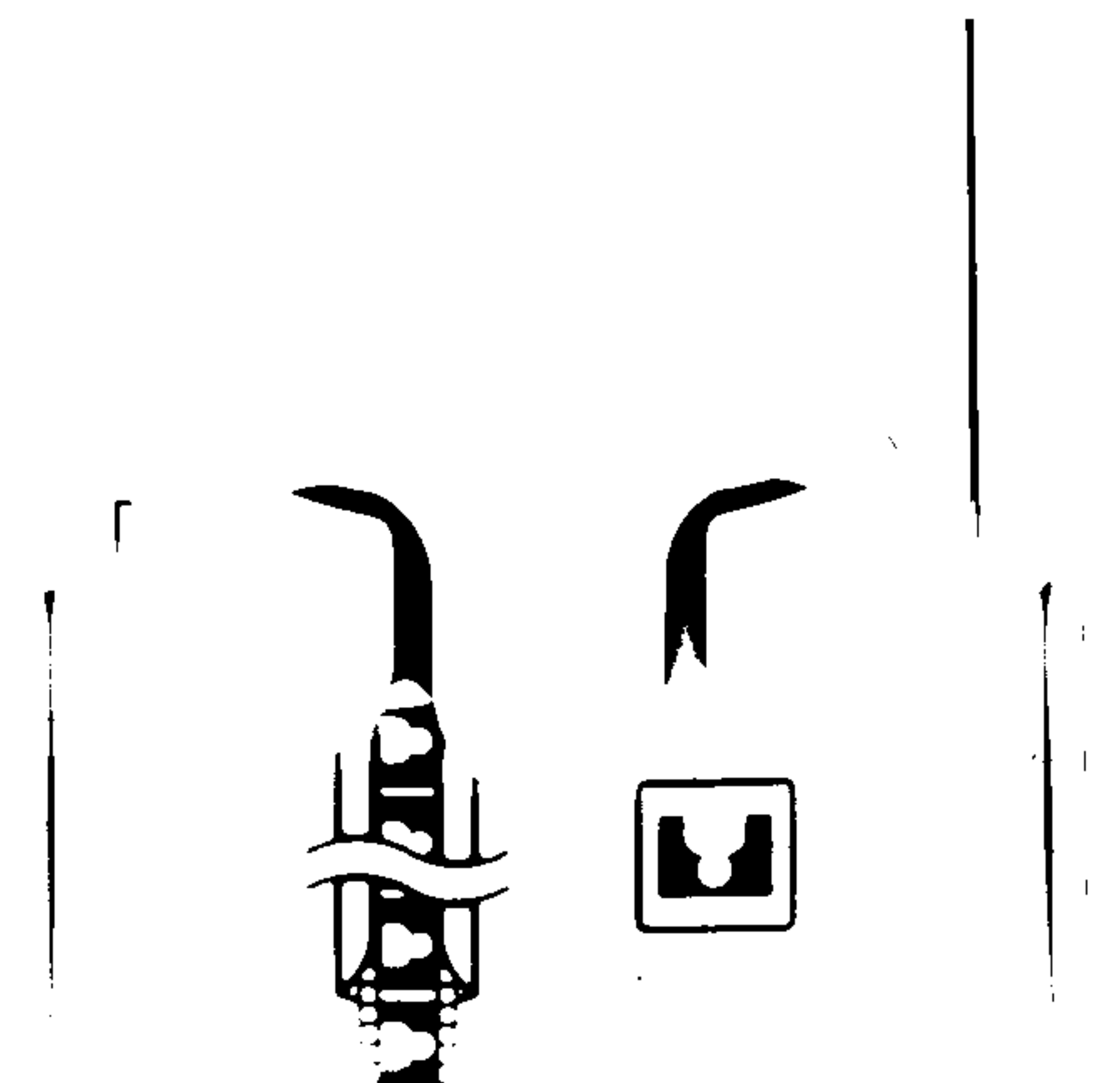
ועשר משזור. כמא אמר אלה מוסי':
 ם ויעשו את אבני השם מסבת
 משבצת זהב מסבת פתוחי חותם עלי
 שמות בני ישראל: ועבדו ית אבני
 בורלא. משקען מרפצן ברהב. גליפן
 כתב מפרש. על שמות בני ישראל:
 וצנעו חגארי אבלור. יחיס בהא עיון
 מן דהב. מנקוש עליהא כנקש אלכאתם.
 ערי אסמא בני אסראיל: וישם אתם
 על פתפת האפר אבני זפרון לבני
 ישראל כאשר צוה יהוה את משה:
 ושוי יתהון. על פתפי איפודא. אבני
 הזכרנא לבני ישראל. כמא הפקיד יי' ית
 משה: וגעלהם עלי גיבי אצדרה. חגאר
 דכר לבני אסראיל. כמא אמר אלה

מוסי':
 ויעש את החשן מעשה חשב כמעשה
 אפר זהב תבילת וארגמן ותילעת שני
 ושש משור: ועבד ית חושנא. עזבד
 איפן בעזבד איפודא. דהבא. תבילת
 וארגנא. וצבע זהורי ובנין שזיר: וצנע
 אבדנה. צנעה חארק בצנעה אצדרה. מן
 דהב ואסמאנגון וארגנא. וצבג קרמו ועשר
 משזור: רבוע היה כפול עשו את החשן
 זרת ארפו זורת רחבו כפול: מרבע
 (מרופע) היה. עיף עבדו ית חושנא.
 זרתא אורפיה. וזרתא פותייה עיף:
 וכאנת אד צנעוהא מרבעה מצאעפה.
 מולדה שבר וערצהא שבר: וימלאבו
 ארבעה טורי אבן טור אדם פטרדה
 וברקת הטור האתר: ואשלימו ביה.
 ארבעא סדרין דאבן טבא. סדרא קדמאה.
 סמקן ירקן וברקן. סדרא חד: ונצמו
 פיה. ארבעה סמור מן גוחר. אסטר
 אראול יאקות אחמר. וזמרד ואצפר:
 והטור השני נפק ספיר ויהלם: וסדרא
 תנינא. אזמרנדין (אזמרנדין) שבזיז
 וסבגלום: ואסטר אתאני. כתלי ומהא
 ובהרמאן: והטור השלישי לשם שבו

אצראדק מסתירא: ומן התבילת
 והארגמן ותולעת השני עשו בגדי שלד
 לשרת בקדש ויעשו את בגדי הקדש
 אשר לאהרן כאשר צוה יהוה את משה:
 ומן תבילת וארגנא וצבע זהורי. עבדו
 לבושי שמושא לשמשא בקודשא. ועבדו.
 ית לבושי קודשא דלאהרן. כמא הפקיד
 יי' ית משה: ומן אלאסמאנגון וארגנא
 ואצבג אלקרמו. צנעו תיאב ארושי
 לאלכרמה פי אלקרם. וצנעו תיאב
 אלקרם אדי להרון. כמא אמר אלה
 מוסי':

ויעש את האפר זהב תבילת וארגמן
 ותולעת שני ושש משור: ועבד ית
 איפודא. דהבא. תבילת וארגנא. וצבע
 זהורי ובנין שזיר: וצנע אצדרה. מן דהב
 ואסמאנגון וארגנא. וצבג קרמו ועשר
 משזור: וירקעו את פתי הזהב וקצין
 פתילם לעשות בתוך התבילת ובתוך
 הארגמן ובתוך תולעת השני ובתוך השש
 מעשה חשב: ורדירו. ית מסי דדהבא
 וקציצו חטיין. למעבד. פגו תבילת ובנו
 ארגנא. ובנו צבע זהורי ובנו בוצא.
 עזבד איפן: ודאלך באן ארקו אצפאיה
 אדהב וקצוהא סלובא. ונזוהא מע
 אלאסמאנגון וארגנא. ואצבג אלקרמו
 ואדעשר. צנעה חארק: פתפת עשו
 לו = חברת ערי שני קצוותו חבר:
 פתפין עבדו ליה מדפפין (מדפפן). על
 תרין סטרוהי מדפפה: וצנעו להא גיבאן
 מכייטאן. כייטוהמא פי מרפיה: והשב
 אפדתו אשר עליו מפגו הוא כמעשהו
 זהב תבילת וארגמן ותולעת שני ושש
 משור כאשר צוה יהוה את משה: והמן
 תקונייה דעלוהי. מניה הוא בעזבדוהי.
 דהבא. תבילת וארגנא. וצבע זהורי ובנין
 שזיר. כמא הפקיד יי' ית משה: ושפשג
 אצדרה אדי עליה. מתגה בצנעתה.
 מן דהב ואסמאנגון וארגנא. וצבג קרמו

ואחלמה (* קצותיו קרי חלק הדקדוק. כ) כתפה עשו לו. הינת כהפה בתכיר בכל התינאן:

ואחזמה: וסדרא תליתאה. קנפירי
 טרקיא ועין עגלא: ואסטר אתאלת.
 גזע וסבג ופירווג: והטור הרביעי תרשיש
 שהם וישפה מוספת משבצת זהב
 במלאתם: וסדרא רביעאה. פרום ימא
 ובורלא ופנתירי. משקען. מרפצן בדהב
 באשלמותהון: ואסטר אראבע. אזרק
 ובלור ויסף. יחיש בהא עיון מן דהב פי
 נצאמהא: והאבנים על שמת פני
 ישראל הנה שתיים עשרה על שמתם
 פתוחי חתם איש על שמו לשנים עשר
 שבט: ואבניא. על שמת פני ישראל
 אבין. תרתא עשרי על שמתהון. כתב
 מפרש פגף העוקא גבר על שמה.
 לתרי עשר שבטין: ובאן עלי אלהגארה
 אסמא בני אסראיל. לאנהא אתני עשר
 נציר אסמאיהם. בנקש אלכאתם אסם
 כל ואחד עלי חגרה. כדאך לאתני עשר
 סבט: ויעשו על החשן שרשרת גבולת
 מעשה עבת זהב טהור: ועברו על
 חושנא. תבין מתחמן עובד גדילו. ודהב
 דכי: וצנעו פי אלברנה. סלסלתין
 מעתרדין צנעה צפר. מן דהב כאין:
 ויעשו שתי משבצת זהב ושתי טבעת
 זהב ויתנו את שתי הטבעת על שני
 קצות החשן: ועברו. תרתין מרפצן
 דדהב. ותרתין עוקן דדהב. ויהבו. ית
 תרתין עוקתא. על תרין סטרי חושנא:
 וצנעו עיון מן דהב. וחלקתין מן דהב.
 וגעלו אלהקתין. פי טרפי אלברנה:
 ויתנו שתי העבתת הזהב על שתי
 הטבעת על קצות החשן: ויהבו. תרתין
 גדילן דדהב. על תרתין עוקתא. על
 סטרי חושנא: ועלקו אצפירתין אדהב.
 פי אלהקתין. פי טרפי אלברנה: ואת
 שתי קצות שתי העבתת נתנו על שתי
 המשבצת ויתנם על כתפת האפד אל
 מול פניו: וית תרתין גדילן דעל תרין

פ
 ויעש את מעיל האפד מעשה ארג פקיד
 תכלת: ועבר. ית מעיל איפודא עובד
 מחי. גמיר תכלא: וצנע ממטר אצדרה
 צנעה חאיך. גמלתה מן אסמאנגון:

(*) ששי כשן מחוברין
 חלק הרקדוק. (ג) תרשיש שחם וישפה. הפ"א רפה בכל התיגאן. וכן משפטה, דוק: (ד) על שתי כתפת האפד.
 הפ"א רפה: שמות כז (כתר חורה)

סטרוהי. יהבו על תרתין מרפצתא.
 ויהבונין. על כתפי איפודא לקביל אפוחי:
 וטרפי אצפירתין אלאכרתין. עלקוהמא
 עלי ארעיון. וגעלוהמא. עלי גיבי
 אצדרה מן מקדהמא: ויעשו שתי
 טבעת זהב וישמו על שני קצות החשן
 על שפתו אשר אל עבר האפד ביתה:
 ועברו. תרתין עוקן דדהב. ושוואו. על
 תרין סטרי חושנא. על ספתיה. דלעברא
 דאיפודא לגיו: וצנעו איצא חלקתין מן
 דהב. וצירוהמא פי טרפי אלברנה.
 פי האשיתהא. אדי אדי גאנב אצדרה
 מן דאבל: ויעשו שתי טבעת זהב
 ויתנם על שתי כתפת האפד מלמטה
 ממול פניו לעמת מחברתו ממעל לחשב
 האפד: ועברו תרתין עוקן דדהב.
 ויהבונין. על תרתין כתפי איפודא מדרע
 מלקביל אפוחי. לקביל בית רופי. מעלוו.
 דהמין איפודא: תם צנעו איצא חלקתין
 מן דהב. וגעלוהמא. עלי באיזא גיבי
 אצדרה מן אספל מן מקדהמא. אמאם
 תאליפהא. פוק שפשנהא: וירכסו את
 החשן מטבעתיו אל טבעת האפד
 בפתיל תכלת להיות על חשב האפד
 ולא ייח החשן מעל האפד כאשר צוה
 יהוה את משה: ואחרו ית חושנא.
 מעוקתיה לעוקת איפודא בחוטא
 התכילהא. למחוי על המין איפודא.
 ולא יתפרק חושנא. מעלוי איפודא. כמא
 הפקיד יי ית משה: וחבכו אלברנה.
 מן חלקהא אדי חלק אצדרה בסך מן
 אסמאנגון. חתא צארת פוק שפשנהא.
 ולא תזוד מנהא. כמא אמר אלה מוסי:

וּפִי־הַמַּעִיל בְּתוֹכוֹ כִּי תִתְּרָא שְׁפָה
 לִפְיוֹ סָבִיב לֹא יִקְרַע: וּפִימִיָּה דְמַעִילָא
 כִּפִּיר לְגוּיָה כְּפֹם שְׂרִין. תִּירָא מִקַּף
 לְפִימִיָּה. סְחֹר סְחֹר דְּלֹא (לֹא) יִתְּבֹעַ:
 וּבִאֲרֵאסָה פִי וּסְמָה כֶּפֶס אֲדַרְעַ. וְחֵאשִׁיָּה
 תַּחִּישׁ בַּפֶּאֶה לֹדֵא יִכְתַּרְק: וַיַּעֲשׂוּ עַד־
 שׁוּרֵי הַמַּעִיל רַמּוֹנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
 וְהוֹלַעַת שְׁנֵי מִשׁוֹר: וְעִבְדוּ עַל שְׁפִילֵי
 מַעִילָא. רַמּוֹנֵי. תְּכֵלֵא וְאַרְגָּמָן וְצִבְעַ
 זְהוּרֵי. שׁוּרֵי: וְצִנְעוּ פִי דִילָה. רַמְאָמִין.
 מִן אִסְמַאֲנָגוֹן וְאַרְגָּמָן וְצִבְנֵי קֶרְמוֹ. מִשׁוֹר:
 וַיַּעֲשׂוּ פַעֲמֵי זָהָב טְהוֹר וַיִּתְּנוּ אֶת־
 הַפַּעֲמֵנִים בְּתוֹךְ הַרְמָנִים עַד־שׁוּרֵי
 הַמַּעִיל סָבִיב בְּתוֹךְ הַרְמָנִים: וְעִבְדוּ
 זָגִין (זוּגִין) דְּדָהָב דְּכִי. וַיִּהְיוּ יֵת זָגִיא
 בְּגוֹ רַמּוֹנֵיא. עַל שְׁפִילֵי מַעִילָא סְחֹר
 סְחֹר. בְּגוֹ רַמּוֹנֵיא: וְצִנְעוּ גִלְגַּל מִן דָּהָב
 כֶּאֱצִי. וְגַעְלוּהָ פִי מֵא בִין אֲרַמְאָמִין. פִּי
 דִיל אֲרַמְמַטֵּר מִסְתַּדִּירָא. פִּי מֵא בִין
 אֲרַמְאָמִין: פַּעֲמֵן וְרַמֵּן פַּעֲמֵן וְרַמֵּן עַד־
 שׁוּרֵי הַמַּעִיל סָבִיב לְשֵׁרֵת כְּאִתְּרָ צִוָּה
 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: זָגֵא (זוּגֵא) וְרַמּוֹנֵא זָגֵא
 (זוּגֵא) וְרַמּוֹנֵא. עַל שְׁפִילֵי מַעִילָא סְחֹר
 סְחֹר. לְשִׁמְשָׁא. כְּמֵא דְּפִקִּיד יֵי יֵת
 מֹשֶׁה: גִּלְגַּל וְרַמְאָנָה גִּלְגַּל וְרַמְאָנָה. פִּי
 דִיל אֲרַמְמַטֵּר מִסְתַּדִּירָא. לִיכְרֵם בַּה. כְּמֵא
 אֲמַר אֵלֵה מוֹסִי: ׀ וַיַּעֲשׂוּ
 אֶת־הַכֶּתֶתֶת שֵׁשׁ מַעֲשֵׂה אֲרָג
 לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו: וְעִבְדוּ. יֵת פְּתוֹנֵיא
 דְּבוּצָא עוֹבֵד מְחִי. לְאַהֲרֹן וּלְבָנָוֵהי:
 וְצִנְעוּ אֶתוֹאֲנִי מִן עֵשֶׂר צִנְעָה חֵאֲדִי.
 דְּהָרוֹן וּלְבָנֵיה: וְאֵת הַמַּצְנֵפֶת שֵׁשׁ וְאֵת־
 פְּאָרֵי הַמַּגְבָּעֵת שֵׁשׁ וְאֵת־מְכַנְסֵי הַבַּד
 שֵׁשׁ מִשׁוֹר: וַיִּתְּ מַצְנֵפֶתָא דְּבוּצָא. וַיִּתְּ
 שִׁבְחָ קוֹבְעֵיא דְּבוּצָא. וַיִּתְּ מְכַנְסֵי בּוּצָא
 דְּבוּיִן שׁוּרֵי: וְאַלְעַמְאָמָה מִן עֵשֶׂר.
 וְאַלְקִלְאָנִם אֲרַפְאָכְרָה מִן עֵשֶׂר.
 וְאַסְרָאוּיל מִן עֵשֶׂר מִשׁוֹר: וְאֵת־הַאֲבִנִּים
 שֵׁשׁ מִשׁוֹר וְתְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שְׁנֵי

ה

מַעֲשֵׂה רִקְם כְּאִשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
 וַיִּתְּ הַמִּינֵא דְּבוּיִן שׁוּרֵי. וְתְּכֵלֵא וְאַרְגָּמָן.
 וְצִבְעַ זְהוּרֵי עוֹבֵד צִיִּיר. כְּמֵא דְּפִקִּיד יֵי
 יֵת מֹשֶׁה: וְאַזְנָאֵר מִן עֵשֶׂר מִשׁוֹר.
 וְאַסְמַאֲנָגוֹן וְאַרְגָּמָן. וְצִבְנֵי קֶרְמוֹ צִנְעָה
 רַאקִם. כְּמֵא אֲמַר אֵלֵה מוֹסִי: ׀ וַיַּעֲשׂוּ
 אֶת־צִיִּין גְּזֵר־הַקֹּדֶשׁ זָהָב טְהוֹר וַיִּכְתְּבוּ
 עָלָיו מִכְתָּב פְּתוּחֵי הוֹתֵם קֹדֶשׁ לַיהוָה:
 וְעִבְדוּ. יֵת צִיִּיא כְּלִילָא דְּקוֹדֶשׁא דְּדָהָב
 דְּכִי. וְכִתְּבוּ עֲלוּהֵי פְתָב מְפָרֶשׁ. קֹדֶשׁ
 לֵיִי: וְצִנְעוּ עֲצָאבָה תֵּאֲנֵי אֲלִקְרֵם מִן
 דָּהָב כֶּאֱצִי. וְנִקְשׂוּ עֲלֵיהָ כְּנֻקֶשׁ
 אֲלִכְאָתֶם. קֹדֶשׁ לֵיִי: וַיִּתְּנוּ עָלָיו פְּתִיל
 תְּכֵלֶת דְּתֵת עַד־הַמַּצְנֵפֶת מִלְּמַעְלָה
 כְּאִשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיִּהְיוּ עֲלוּהֵי
 חוּטָא דְּתְּכֵלֵתָא. לְמִתָּן עַד מַצְנֵפֶתָא
 מַלְעִילָא. כְּמֵא דְּפִקִּיד יֵי יֵת מֹשֶׁה:
 וְעִלְקוּהָ בְּסֹדֵךְ אִסְמַאֲנָגוֹן. לְתוֹלַעַת עַד־
 אֲרַעֲמַאמָה פּוֹק אֲרַגְבָּהָה. כְּמֵא אֲמַר
 אֵלֵה מוֹסִי: ׀ וְתִכְלֵד כְּדֵי־עֲבֹרֶת
 מִשְׁפָּן אֲהֵל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל
 אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בְּן עֵשׂוֹ:
 וּשְׁלִימֵת. כֹּל עֲבִידֵת. מִשְׁפָּנָא מִשְׁפָּן
 זְמָנָא. וְעִבְדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל. כְּכֹל. דְּפִקִּיד
 יֵי. יֵת מֹשֶׁה בְּן עִבְדוּ: וְכִמְלֵת. גַּמִּיעַ
 צִנְעָה אֲמַסְכָּן כְּבֵא אֲלִמְחָצֵר. וְצִנְעוּ בְנֵי
 אִסְרָאִיל. כְּגַמִּיעַ מֵא אֲמַר אֵלֵה מוֹסִי
 כְּרֵאךְ צִנְעוּ: פ
 וַיָּבִיאוּ אֶת־הַמִּשְׁפָּן אֶל־מֹשֶׁה אֶת־הָאֵהָל
 וְאֵת־כְּלֵי־כְּלֵי־קֶרְסוֹן קֶרְסוֹן קֶרְשׁוֹן בְּרִיחוֹ וְעַמֻּדָיו
 וְאַדְנָיו: וְאֵת־יָאוֹ יֵת מִשְׁפָּנָא לְוֹת מֹשֶׁה.
 יֵת מִשְׁפָּנָא וַיִּתְּ כֹּל מְנוּהֵי. פּוֹרְפוּהֵי
 דְּפוּהֵי. עֲבֵרוּהֵי וְעַמּוּדוּהֵי וְסִמְכוּהֵי: פֵּאֲתוֹ
 בְּאַלְמַסְכָּן אֲרִי מוֹסִי. אֲלִכְבֵּא וְגַמִּיעַ
 אֲנִיתָה. שִׁעֲצָה וְתִכְאָתְנָה. וְאַמְהָאָנָה
 וְעַמֻּדָה וְקוֹאֲעֵדָה: וְאֵת־מְכַסֵּה עוֹרֹת
 הָאֵילִם הַמְּאֻדָּמִים וְאֵת־מְכַסֵּה עֹרֹת
 הַתְּחָשִׁים וְאֵת פְּרֻכַת הַמָּסֶךְ: וַיִּתְּ חוּפָּאָה.
 דְּמִשְׁבֵּי דְּכָרֵי מְסַמְקֵי (מְסוּפְקֵי). וַיִּתְּ

חופאה

חלק הדקדוק. ה) עורות האילים המאדמים. אין מאריך בה"א והשו"א שבמ"ם נח: (* בריחיו קרי

חופאה דמשכי ססננא . וית פרוכתא
 דפרסא : ואנטא אלגוד כבאש אדרים .
 ואלגטא גלוד אדארש . ואסנף אלמסתור :
 את ארון העדת ואת פדיו ואת הפפרת :
 ית ארונא דסהרותא וית אריחיה . וית
 פפורתא : וענדוק אשהאדה ודהוקה .
 ואלגשא : את השלחן את פלי פליו ואת
 להם הפנים : ית פתורא ית פל מנוהי .
 וית להים אפיא : ואלמאידה וגמיע
 אניתהא . ואלכבו אלמוונה : את הפננה
 הפהרה את נרתיה גרת הפערכה ואת
 פלי פליה ואת שמן המאיר : ית מנרתא
 דביתא ית פוצינהא . פוציני . סררא וית
 פל מנהא . וית משחא דאנהרותא :
 אלמנארה אמאהרה וסרנהא . סרג אננד
 וגמיע אניתהא . ודהן אלאצאה : ואת
 מזבח הזהב ואת שמן המשחה ואת
 קטרת הסמים ואת מסך פתח האהל :
 וית מדפחא דדהבא . וית משחא דרבותא .
 וית קטרת פוסמיא . וית פרסא דתרע
 משננא : ומדבה אדהב . ודהן אלמסתה .
 ובכור אצמוג . וסתר באב אלכבא : אתו
 מזבח הנחשת ואת מכפר הנחשת אשר
 לו את פדיו ואת פלי פליו ואת הפיר
 ואת צננו : ית מדפחא דנחשא . וית סררא
 דנחשא דיליה . ית אריחיה וית פל מנוהי .
 ית פיורא וית פסיסיה : ומדבה אנחאס .
 ואסרד אנחאס אדי לה . ורהוקה וגמיע
 אניתה . ואלחויז ומקעדה : את קלעי
 החצר את עמודיה ואת אדניה ואת
 המסך לשער החצר את מיתריו ויתרתיה
 ואת פלי פלי עבדת המשכן לאהל מועד :
 ית סרדי דרתא ית עמודהא וית סמכהא .
 וית פרסא לתרע דרתא . ית אמונוהי
 וסכהא . וית פל מני . פולחן משננא
 למשכן זמנא : וקלוע אצראדק
 ועמדהא וקואעדהא . וסתר באנהא .
 ואטנאבהא ואותאדהא . וגמיע אניה
 כדמה אלמסכן לכבא אלמחצר :
 את פגרי השדר לשרת בקדש את פגרי

הקדש לאהרן הכהן ואת פגרי בניו לכהן :
 ית לבושי שמושא לשמשא בקודשא .
 ית לבושי קודשא לאהרן פהנא . וית
 לבושי בנהי לשמשא : ותיאב אלושי
 לאכרמה פי אקדם . ותיאב אלקרס להרון
 אלמאמם . ותיאב בניה לאלמאמה :
 פכל אשר צוה יהוה את משה בן עשו
 בני ישראל את פלי העבדה : פכל .
 דפקיד יי ית משה . פן עברו בני ישראל .
 ית פל פולחנא : כגמיע מא אמר אלה
 מוסי . כראך צנעו בני אסראיל . גמיע
 אדעמל : וירא משה את פלי הפלאכה
 והנה עשו אתה פאשר צוה יהוה בן עשו
 ויברך אתם משה : והוא משה ית פל
 עבדתא . והא עברו יתה . כמא דפקיד
 יי פן עברו . וברך יתהון משה : פראא
 מוסי גמיע אצנעה . וארא בהם קד
 צנעוהא . כמא אמר אלה כראך צנעו .
 פבארך עליהם מוסי :

וידבר יהוה אל משה לאמר : ומליד יי
 עם משה למימר : הם כלם אלה מוסי
 תכלימא : ביום החדש הראשון באחד
 לחדש תקים את משכן אהל מועד :
 ביום ירחא קדמאה פחד לירחא . תקים .
 ית משננא משכן זמנא : פי אשר
 אלאול פי אריום אלאול מנה . אנצב
 אלמסכן כבא אלמחצר : ושמית שם את
 ארון העדות וסכת עליה ארון את הפרכת :
 ותשי תפן . ית ארונא דסהרותא . ותפיד
 על ארונא ית פרוכתא : וצייר בה צנדוק
 אשהאדה . ואסתר עליה באסנף : והבאת
 את השלחן וערכת את ערכו והבאת
 את הפננה והעלית את נרתיה : ותעיל
 ית פתורא . ותסדר ית סרריה . ותעיל ית
 מנרתא . ותדליק ית פוצינהא : וארכל
 אמאידה . וצף צפיהא . וארכל אמנארה .
 ואסרג סרגהא : ונתתה את מזבח הזהב
 לקטרת לפני ארון העדת ושמית את
 מסך הפתח למשכן : ותתין ית מדפחא
 דדהבא לקטרת פוסמיא . קדם ארונא

(* שביעי כשהן מחוברין דסהרותא

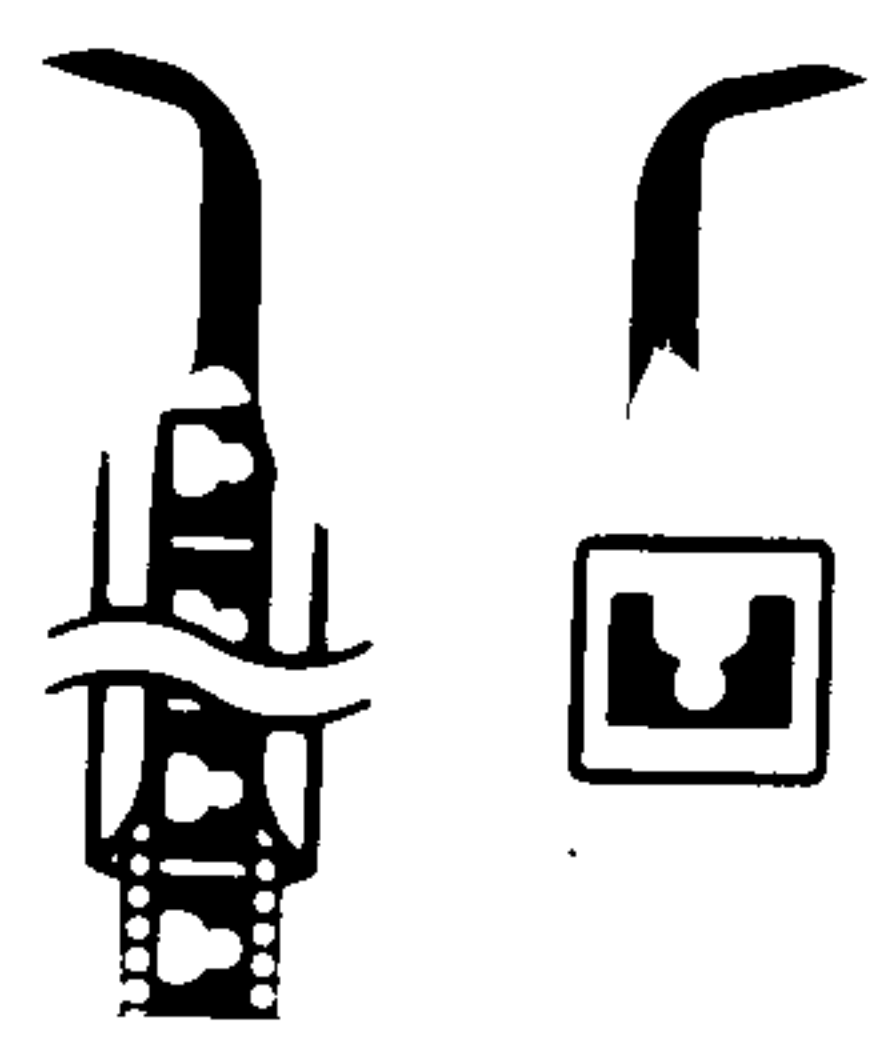
הקדש ומשחת אתו וקדשת אתו וכהן
 לי: ותלביש ית אהרן. ית לבושי
 קודשא. ותרפי יתיה. ותקדיש יתיה
 וישמיש קדמי: ואלבם הרון תיאב
 אלקדם. ואמסחה. וקדסה ליאם לי:
 ואתיבניו תקריב והלבישת אתם פתנת:
 וית פנוהי תקריב. ותלביש יתהון פתונין:
 וקדם בניה. ואלבסהם תואניא: ומשחת
 אתם באשר משחת אתי אביהם וכהנו
 לי והיתה להיות להם משחתם לכהנת
 עולם לדרתם: ותרפי יתהון. כמא
 דרביתא ית אבוהון. וישמשון קדמי.
 ותהי. קסחוי להון רבותהון. לכהונת
 עלם לדריהון: ואמסחהם. כמא מסחת
 אביהם. ויאמו לי. ויבון מסחהם דאך
 להם. לאמאמה אדהר לאניאלהם: ויעש
 משה ככל אשר צוה יהוה אתו פן עשה:
 ועבד משה. ככל. דפקיד יי. יתיה פן
 עבד: וצנע מוסי. כנמיע מא אמרה
 אלה בה: ם ויהי בחדש הראשון
 בשנה השנית באחד בחדש הוים
 המשכן: והוה. בירחא קדמאה. פשיחא
 תנייתא בחד לירחא. אתקם משכנא:
 פלמא כאן פי אשר אלאול. פי אסנה
 אתאניה פי אליום אלאול. נצב אלמסכן:
 ויקם משה אתי המשכן ויתן אתי אדניו
 וישם אתי קרשיו ויתן אתי פריחיו ויקם
 אתי עמודיו: ואקים משה ית משכנא.
 ויהב ית סמכוהי. ושווי ית דפוהי. ויהב
 ית עברוהי. ואקים ית עמודוהי: פנצב
 מוסי אלמסכן. ווצע קואעדה. ורכב עליה
 תכאתנה. ווצע פיה אמהאנה. ואוקף
 עמדה: ויפרש אתי האהל עדי המשכן
 וישם אתי מכסה האהל עליו מלמעלה
 באשר צוה יהוה אתי משה: ופרס ית
 פרסא על משכנא. ושווי. ית חופאה
 דמשכנא. עלוהי מלעילא. כמא דפקיד
 יי ית משה: תם בסט אלכבא עליה.
 וציר אגטא עליה מן פוק. כמא אמרה
 אלה: ם ויקח ויתן אתי העדת

דסתרותא. ותשווי. ית פרסא דתרעא
 למשכנא: ואנעל מדבח אדהב לאבכור.
 בין ידי צנדוק אשהאדה. ועלק סתר
 באב כבא אלמסכן: ונתתה את מזבח
 העלה לפני פתח משכן אהל מועד:
 ותתין. ית מדבחא דעלהא. קדם. תרע
 משכנא משכן זמנא: ואנעל מדבח
 אצעידה. בין ידי כבא אלמחצר: ונתת
 אתי הביר בין אהל מועד ובין המזבח
 ונתת שם מים: ותתין ית פיורא. בין
 משכן זמנא ובין מדבחא. ותתין הפן
 מיא: ואנעל אלהון. בין כבא אלמחצר
 ואלמדבח. ואנעל פיה מאא: ושמית
 אתי החצר סביב ונתת אתי מסך שער
 החצר: ותשווי ית דרתא סהור סהור.
 ותתין. ית פרסא דתרע דרתא: ואצרב
 אצראדק מסתדירא. ועלק סתר באבה:
 ולקחת אתי שמן המשחה ומשחת את
 המשכן ואתי פל אשדבו וקדשת אתו
 ואתי פל פליו והוה קדש: ותסב ית
 משחא דרביתא. ותרפי ית משכנא וית
 פל דביה. ותקדיש יתיה. וית פל מנוהי
 ויהי קודשא: וכד מן דהן אלמסח. ואמסח
 אלמסכן ונמיע מא פיה. וקדסה. ונמיע
 אניתה ויציר קדסא: ומשחת אתי מזבח
 העלה ואתי פל פליו וקדשת אתי המזבח
 והוה המזבח קדש קדשים: ותרפי. ית
 מדבחא דעלתא וית פל מנוהי. ותקדיש
 ית מדבחא. ויהי מדבחא קדש קודשין:
 ואמסח מדבח אצעידה ונמיע אניתה.
 וקדסה. ויציר מן כואץ אלאקדאם:
 ומשחת אתי הביר ואתי בניו וקדשת אתי:
 ותרפי ית פיורא וית פסיסיה. ותקדיש
 יתיה: ואמסח אלהון ומקעדה. וקדסה:
 והקרבת אתי אהרו ואתי בניו אל פתח
 אהל מועד ורחצת אתם במים: ותקריב
 ית אהרן וית בנוהי. לתרע משכן זמנא.
 ותסחי יתהון במיא: וקדם הרון ובניה.
 ארי באב כבא אלמחצר. ואנסלהם
 באלמא: והלבישת אתי אהרן את בני

אֶל־הָאָרֶן וַיִּשֶׂם אֶת־הַכֹּהֲנִים עַל־יְהוָה
וַיִּתֵּן אֶת־הַכֹּפֶרֶת עַל־יְהוָה מִלְּמַעַל:
וַנִּסִּיב וַיֵּהֵב יְהוָה יְתִיבֹתָא בְּאַרְוָא. וְשׂוּי
יְתִיבֹתָא עַל אַרְוָא. וַיֵּהֵב יְתִיבֹתָא
עַל אַרְוָא מִלְּעֵילָא: תָּם אִכְרֵ אִשְׁהֲאֵרָה.
וּזְעֵהָא פִי אֶצְנֵרוֹק. וְצִיִּיר עֲלֵיהֶּ אֲדֵהוֹק.
וְנַעַל אֲדִנְשָׁא עֲלֵיהֶּ מִן פּוֹק: וַיֵּבֵא אֶת־
הָאָרֶן אֶל־הַמִּשְׁכָּן וַיִּשֶׂם אֶת־פְּרֻכַת־הַמִּסְכָּה
וַיִּסֵּךְ עַל אֲרֹן הָעֵדוּת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה: וְאֵעִיל יְתִיבֹתָא לְמִשְׁכְּנָא.
וְשׂוּי יְתִיבֹתָא דְפָרְסָא. וְאִפְּלִי עַל
אַרְוָא דְסִהְרוּתָא. כַּמָּא דְפִקְדֵי יְתִיבֹתָא
מֹשֶׁה: וְאֲדַכְּל אֶצְנֵרוֹק אֶל־יְתִיבֹתָא.
וְעֵלְקֵ אֶסְנַף אֶלְמִסְתוֹר וְסִתֵּר עֲלֵיהֶּ. כַּמָּא
אֲמַרְהֵ אֱלֹהִים: ׀ וַיִּתֵּן אֶת־הַשְּׁלֶחֶן
בְּאַהֲל מוֹעֵד עַל יַרְךְ הַמִּשְׁכָּן צִפְנָה מִחוּץ
לְפָרְכַת: וַיֵּהֵב יְתִיבֹתָא פְתוּרָא בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא.
עַל שְׂדָא דְמִשְׁכְּנָא צִפְנָא. מִפְּרָא
לְפָרְכַתָּא: תָּם גַּעַל אֶלְמֵאִידָה פִי כִבָּא
אֶלְמַחְצֵר. פִּי גֵאֲנֵב אֶלְמִסְכֵּן אִשְׁמֵאֵלִי.
כֹּאֲרֵג אֶסְנַף: וַיִּעַרְךְ עֲלֵיהֶּ עֵרְךְ לְהֵם לְפָנֵי
יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְאֶסְדֵּר
עֲלוֹהֵי. סִדְרִין דְלִחִים קָדָם יְיָ. כַּמָּא
דְפִקְדֵי יְתִיבֹתָא מֹשֶׁה: וְצִפָּה עֲלֵיהֶּ צִפְּיָן
כִּבּוֹ בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים. כַּמָּא אֲמַרְהֵ: ׀ וַיִּשֶׂם
אֶת־הַפְּנִיָה בְּאַהֲל מוֹעֵד נֹכַח הַשְּׁלֶחֶן עַל
יַרְךְ הַמִּשְׁכָּן נֹגֵפָה: וְשׂוּי יְתִיבֹתָא
בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא. לְקַבִּיל פְתוּרָא. עַל שְׂדָא
דְמִשְׁכְּנָא דְרוּמָא: תָּם צִיִּיר אֶלְמִנְאֵרָה
פִי כִבָּא אֶלְמַחְצֵר. תְּדָא אֶלְמֵאִידָה. פִּי
גֵאֲנֵב אֶלְמִסְכֵּן אֲדִנְנוּבִי: וַיִּעַל הַנֶּזֶרֶת
לְפָנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
וְאֲדִלִּיק בּוֹצִינְיָא קָדָם יְיָ. כַּמָּא דְפִקְדֵי
יְתִיבֹתָא מֹשֶׁה: וְאֶסְרֵג אֶסְרֵג בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים.
כַּמָּא אֲמַרְהֵ: ׀ וַיִּשֶׂם אֶת־מִזְבֵּחַ
הַזֹּהֵב בְּאַהֲל מוֹעֵד לְפָנֵי הַפָּרְכַת: וְשׂוּי
יְתִיבֹתָא מִדְּבַחָא דְדִּהְבָּא בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא. קָדָם
פְּרוּכַתָּא: תָּם צִיִּיר מִדְּבַח אֲדֵהֵב פִּי כִבָּא
אֶלְמַחְצֵר. בֵּין יְדֵי אֶסְנַף: וַיִּקְטֹר עֲלֵיהֶּ
קִטְרֹת סַמִּים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

וַיִּקְטֹר עֲלוֹהֵי קִטְרֹת בּוֹסְמִין. כַּמָּא
דְפִקְדֵי יְתִיבֹתָא מֹשֶׁה: וּבִכֹּר עֲלֵיהֶּ מִן
בִּכּוֹר אֶצְמוֹנ. כַּמָּא אֲמַרְהֵ אֱלֹהִים: ׀ וַיִּשֶׂם
אֶת־מִסְךְ הַפֶּתַח לְמִשְׁכָּן: וְשׂוּי יְתִיבֹתָא
דְתִרְעָא לְמִשְׁכְּנָא: תָּם עֵלְקֵ סִתֵּר
אֶלְבָּאֵב עֲלֵיהֶּ אֶלְמִסְכֵּן: וְאֶת מִזְבֵּחַ הָעֹלָה
שֶׁם פֶּתַח מִשְׁכָּן אֶהֱלִי מוֹעֵד וַיִּעַל עֲלֵיהֶּ
אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה: וַיִּתֵּן מִדְּבַחָא דְעֵלְתָא. שׂוּי
בְתִרְעָא מִשְׁכְּנָא מִשְׁכָּן זְמָנָא. וְאִפְּיֵק עֲלוֹהֵי.
יְתִיבֹתָא וַיִּתֵּן מִנְחָתָא. כַּמָּא דְפִקְדֵי יְתִיבֹתָא
יְתִיבֹתָא מֹשֶׁה: וְצִיִּיר אִיצָא מִדְּבַח אֶלְקִרְאֵבִין.
בֵּין יְדֵי כִבָּא אֶלְמַחְצֵר. וְקָרֵב עֲלֵיהֶּ.
אֶצְעִידָה וְאֶהֱרִיֵּת. כַּמָּא אֲמַרְהֵ אֱלֹהִים:
׀ וַיִּשֶׂם אֶת־הַבִּיר בֵּין־אַהֲל מוֹעֵד וּבֵין
הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן שִׁמְהָ מֵיִם לְרֵהֲצָה: וְשׂוּי
יְתִיבֹתָא בְּיִזְרָא. בֵּין מִשְׁכָּן זְמָנָא וּבֵין מִדְּבַחָא.
וַיֵּהֵב תַּפְּחִין. מִיָּא לְקִדּוּשׁ: תָּם צִיִּיר אֶלְתוּיָן.
בֵּין כִּבָּא אֶלְמַחְצֵר וְאֶלְמִדְּבַח. וְנַעַל פִּיהֶּ
מֵאָא לֶאֱלִגְסֵר: וְרַחְצוּ מַפְנֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
וּבְנֵיהֶּ אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם: וּמִקְדָּשִׁין
מִצִּיָּה. מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבְנֵיהֶּ. יְתִיבֹתָא וַיִּתֵּן
הַגְּלִיהוֹן: פִּיגְסֵל מִנָּה. מוֹסִי וְהָרוֹן וּבְנֵיהֶּ.
אִידִיהֶם וְאַרְגָּלֵיהֶם: כַּבָּאֵם אֶל־אַהֲל מוֹעֵד
וּבְקִרְבָתָם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ יִרְחֲצוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: כַּמִּיעֲלֵהוֹן לְמִשְׁכָּן זְמָנָא.
וּבְמִקְרָבֵהוֹן. לְמִדְּבַחָא מִקְדָּשִׁין. כַּמָּא
דְפִקְדֵי יְתִיבֹתָא מֹשֶׁה: פִּי דְכּוֹלֵהֶם אֶל־יְתִיבֹתָא
כִּבָּא אֶלְמַחְצֵר. וּפִי תְקַדְמָהֶם אֶל־יְתִיבֹתָא
אֶלְמִדְּבַח יִגְסְרוֹן. כַּמָּא אֲמַרְהֵ אֱלֹהִים מוֹסִי:
׀ וַיִּקֶּם אֶת־הַחֲצֵר סָבִיב לְמִשְׁכָּן
וְלְמִזְבֵּחַ וַיִּתֵּן אֶת־מִסְךְ שַׁעַר הַחֲצֵר וַיְכַל
מֹשֶׁה אֶת־הַמִּלְאָכָה: וְאֶקִּים יְתִיבֹתָא.
סְחוֹר סְחוֹר לְמִשְׁכְּנָא וּלְמִדְּבַחָא. וַיֵּהֵב.
יְתִיבֹתָא דְתִרְעָא דְרִתָּא. וְשִׁצִי מֹשֶׁה
יְתִיבֹתָא עֲבִידָתָא: תָּם צִרְב אֶצְרָאֲדֵק. חוּאֲלֵי
אֶלְמִסְכֵּן וְאֶלְמִדְּבַח. וְעֵלְקֵ סִתֵּר בֵּאֲבָה.
וְאֶכְמֵל מוֹסִי גְמִיעֵ אֶצְנַעָה: ׀
וַיְכַסּוּ הָעֵנָן אֶת־אַהֲל מוֹעֵד וּכְבוֹד יְהוָה
מָלָא אֶת־הַמִּשְׁכָּן: וְחָפָא עֲנָנָא יְתִיבֹתָא

יִשְׁוֹת כַּח (בְּתֵר תּוֹרָה) 222

זמנא . ויקרא די' . אתמלי ית משכנא :
 וגמא אלגמאם כבא אלמחצר . ונור אלה
 מרא אלמסכן : ורא יכל משה לביא ארי
 אהל מועד פיישכן עליו הענן וכבוד
 יהוה מלא אתיהמשכן : ורא יכל משה .
 למיעד למשכן זמנא . ארי שרא עזוהי
 עננא . ויקרא די' . אתמלי ית משכנא :
 ודם יטיק מוסי' . אן ידכל ארי כבא
 אלמחצר . ממא סכן עזיה אלגמאם . ונור
 אלה מרא אלמסכן : ובהעדות הענן מעד
 המשכן יסעו בני ישראל בכל מסעיהם :
 ובאסתלקות עננא מעלוי משכנא . נמלין
 בני ישראל . בכל מפתניהון : וכאן אדא
 ארתפע אלגמאם ען אלמסכן . ירחל בני
 אסראיל . פי גמוע מראחלהם : ואסלא
 יעדה הענן ורא יסעו עד יום העלתו :
 ואם לא מסתלק עננא . ורא נמלין . עד
 יום אסתלקותיה : ואן למ ירתפע
 אלגמאם . פלא ירחלון . אלא יום
 ארתפאעה : פי ענן יהוה על יתמשכן
 יזמם ואש תהיה לידה בו לעיני כל בית
 ישראל בכל מסעיהם : ארי ענן יקרא
 די' על משכנא ביממא . וחיו אישתא .
 הוי בלידיא ביה . לעיני כל בית ישראל
 בכל מפתניהון : לאן אלגמאם מן ענד
 אלה עליו אלמסכן נהארא . ורויא נאר
 תבון פיה לידא . בהצרה גמיע אל
 אסראיל פי גמיע מראחלהם : וספירין ותשלם
 כל המלאכה במלכים א' סי' ו' :

זמנא . ויקרא די' . אתמלי ית משכנא :
 וגמא אלגמאם כבא אלמחצר . ונור אלה
 מרא אלמסכן : ורא יכל משה לביא ארי
 אהל מועד פיישכן עליו הענן וכבוד
 יהוה מלא אתיהמשכן : ורא יכל משה .
 למיעד למשכן זמנא . ארי שרא עזוהי
 עננא . ויקרא די' . אתמלי ית משכנא :
 ודם יטיק מוסי' . אן ידכל ארי כבא
 אלמחצר . ממא סכן עזיה אלגמאם . ונור
 אלה מרא אלמסכן : ובהעדות הענן מעד
 המשכן יסעו בני ישראל בכל מסעיהם :
 ובאסתלקות עננא מעלוי משכנא . נמלין
 בני ישראל . בכל מפתניהון : וכאן אדא
 ארתפע אלגמאם ען אלמסכן . ירחל בני

חוק

סכום פסוקי דספר ואלה שמות אלף ומאתים ותשעה . אר"ם סימן : וחציו אלקים לא תקלל : ופרשותיו י"א . אי זה בית
 אשר תבנו לי סימן : וסדריו כ"ם , ולילה לילה יתורה דעה סימן ופרקיו ס' : תורת אלהיו בלבנו סימן : מנין הפתיחות תשע
 וששים והסתומות חמש ותשעים . והכל כאה וששים . וארבע פרשיות . ישלח עורך מקדש ומציון יסעודך סימן :

נשלם ספר שמות . בעזרת שוכן מרומות :

ותהי השלמת הספר הזה ביום שנכפל בו כי טוב י"ט לחדש כסלו שנת תרנ"ח בא ס"פ בי יכתירו צדיקים לפ"ק

סדר הפטרות של ספר שמות ברכות הפטרה

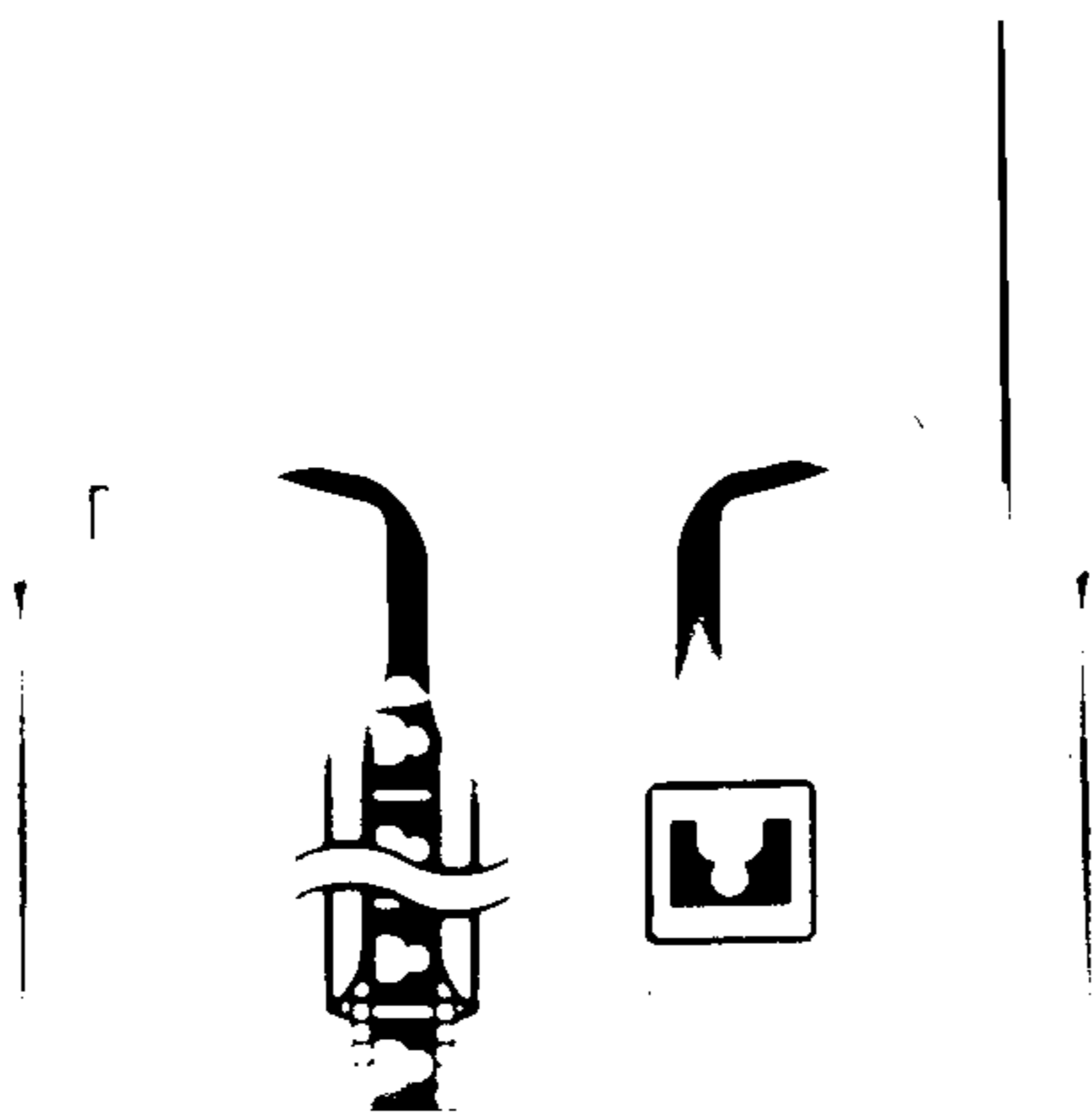
לפניה סברך ברכה זו :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם . אשר בחר בנביאים טובים . ורצה בדבריהם
 הנאמרים באמת . ברוך אתה יהוה . הבוחר בתורה במשה עבדו וב ישראל עמו .
 ובנביאי האמת והצדק : ולאחריה סברך :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם צור כל העולמים הצדיק בכל הדורות האל
 הנאמן האומר ועושה מדבר ומקיים אשר כל דבריו האמת והצדק . נאמן אתה
 הוא יהוה אלהינו ונאמנים דבריה ודבר מדבריה אחר לא ישוב ריקם פי אל נאמן
 אתה . ברוך אתה יהוה האל הנאמן בכל דבריו :

רחם על ציון כי היא בית חיינו ולעגומת נפש הנקום נקום מהרה בימינו ותבנה
 מהרה . ברוך אתה יהוה בונה ירושלים :

את צמת דוד מהרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך . ברוך אתה יהוה מנן דוד :
 על התורה ועל הנביאים ועל יום המניח הזה שנתת לנו יהוה אלהינו לקדושה
 ולמנוחה לכבוד ולתפארת על הכל אנו מברכים את שמך . ברוך אתה יהוה
 מקדש השבת . אמן : ואם חל ה"ה או ר"ח להיות בשבת סוכר ענין היום ברכה זו (כאמצע) כדרך שמוכר בתפלה .

ויהי דבריהוה אלי לאמר : והוה פתגם
 נבואה מן קדם יי עמי למימר : בן אדם הודע
 את ירושלים אתה תועבתיה : פר אדם. אוכה ית
 יתבי ירושלים וחי להון ית תועבתיהוה : ואמרת
 כה אמר אדני יהוה לירושלים מכרתיה ומלדתיך
 מארץ הננעני אביך האמרי ואמך חתית : ותימר.
 כדנן אמר יי אלהים ליתבי ירושלים. תותבותכון
 ויקדו תכון. מארע פנענאי. תמן אתגלית ער
 אברתם אבוכון בין בתריא. ואודעתיה דאתון
 נתתין למצרים. ובדרע מרמם אנא פריק יתכון.
 ובזכות אבהתכון אנא מתריך מן קדמיכון ית
 אמוראי ומשיצי ית חתאי : ומלדו תיך ביום
 הולדת אותך לאכרת שרך ובמים לאירחצת
 למשעי והמלח לא ימלחת והחמל לא יחמלת :
 ואף כד נתתו אבהתכון למצרים תיתבין בארע
 לא דילהון משעבדין ומענן. הוה פנשתא דישראל
 דמיא לוקדא דרמיש על אפי ברא דלא אתפסיק
 שוריה. ובמיא לא אשתמיף לאתנקאה. ובמלח
 לא אתמלח. ובאסרין לא אתאסר : לא יחסה
 עליך עין לעשות קך אחת מאלה לחמלה עליך
 ותשכבי ארפני השרה פגעל נפשך ביום הגדת
 אתך : לא חסת עליכון עינא דפרעה. למעבר
 לכון מבא חדא לאנתא לכון משעבודכון לרחמא
 עליכון. וגנר עליכון גזירת גמירא למרמי
 דכוריוכון פנתרא לאבדא יתכון. בעדן דהויתון
 פמצרים : ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמיך
 ואמר לך בדמיך חיי ואמר לך בדמיך חיי :
 ועאל דוכרן קיים אבהתכון קדמי ואתגלית
 למפרקכון. ארי גלי קדמי ארי אתון מעונן
 פשעבודכון. ואמרית לכון בדמא דמהולתא אחום
 עליכון. ואמרית לכון בדם פסחיא אפרוק יתכון :
 רבכה פצמח השרה נתתיך ותרכי ותגדלי ותבאי
 בעדי עדיים שרים נכנו ושערך צמח ואת ערם
 ועריה : רבנות. פצמחי חקלא יהבתכון. וסגיתון
 ותקיפתון. והויתון לזרעין ולשכטין. ובעובדי
 אבהתכון תקניא עדן פרקן פנישתכון מטא.
 ארי אתון משועבדין ומעונן : ואעבר עליך ואראך
 והנה עתך עת דדים ואפרש פנמי עליך ואכסה
 ערותך ואשבע קך ואבוא בכרית אתך נאם אדני
 יהוה ותהיילי : ואתגלית ער משה פאסנא.
 ארי גלי קדמי ארי מטא זמן פורקנכון. ואניגית
 פמימרי עליכון. ואעדית חוביכון. וקיימית
 פמימרי למפרק יתכון פמא דקיימית לאבהתכון.
 אמר יי אלהים. למתויכון עם משמיש קדמי :
 וארחצך בפמים ואשטף דמיך מעליך ואסכך בשמן :

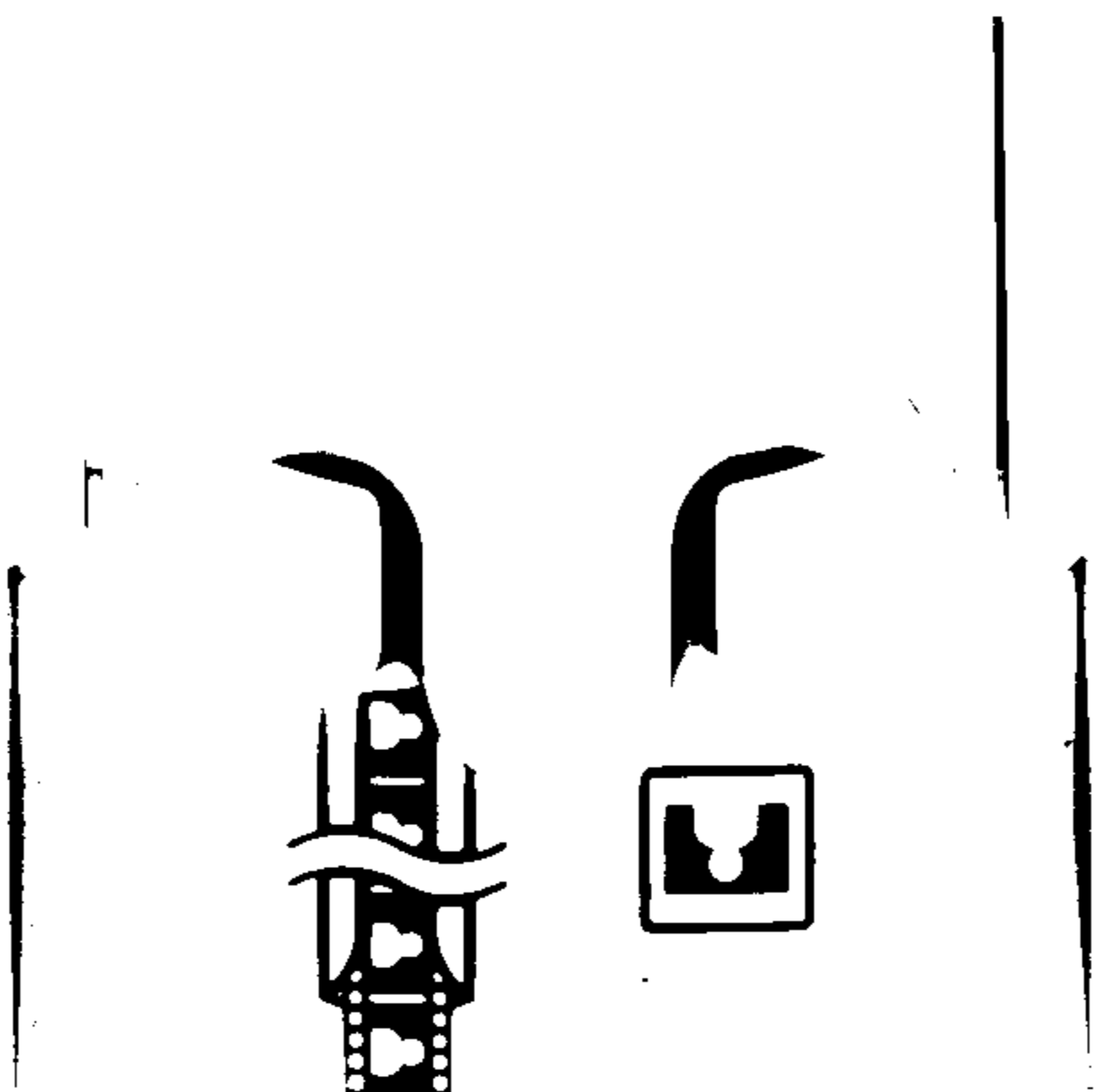
(* ל' דגש אחר וא"ו עורק : (* ריש דגש :

ופרקית יתכון משעבוד מצראי. ואעדית תקיף
 מרותא מנכון. ודברית יתכון בחירותא : וארפשך
 רקמה ואנעךך תחיש ואחבשך בשש ואכסך משי :
 ואלפישית יתכון לבושי ציורין מחמדת סנאיכון.
 ויהבית מסן דיקר ברנגליכון. וקדישית מנכון
 פהניא למהוי משמישין קדמי פמצנפן דבוין. וית
 פהנא רבא פלבושי צבענין : ואעדך עדי ואתנה
 צמידים על צדדיך ורביד על צדדיך : ותקניית יתכון
 בתקון פתגמי אורייתא פתיבין על תרין לוחי
 אבניא. ויהיבין ער ידי משה. ובקדושת שמי
 רבא קדישית יתכון : ואתן נזם על אפך ועגילים
 על צוניהך ועמרת תפארת פראשך : ויהבית ארון
 קימי פניכון. וענן יקרי מסל עליוכון. ומלאך
 שליח מן קדמי מדבר פרישכון : ותעדי זהב
 וכסף ומלבושך ששי ומשי ורקמה סלת ודבש
 ושמן אכלתי ותימי פמאד מאד ותצלחי למנוחה :
 ויהבית משפני פניכון סתוקן פדהב ובכסף.
 ויריעת פויץ וצבענין וציורין. ופנא דטב פסולת
 וכדבש וכמשה אוכילית יתכון. ועתרתון
 ותקיפתון לחדא לחדא. ואצרחתון ושלמימתון פכל
 מלכוותא : ויצא קך שם פגוים פישך פי פליק
 היא פהדרי אשר שמתו עליך נאם אדני יהוה :
 ונפק לך שום פנשתא דישראל. פני עממיא
 פשופריך. ארי גמיר הוא. יקרי דשויתי ערך.
 אמר יי אלהים : ער"

הפטרות וארא (ביחוקאל סי' כ"ח)

ולא יהיה עוד לבית ישראל סלון ממאור
 וקוץ מכאב מפל סביבתם השאטים אותם וידעו
 כי אני אדני יהוה : ולא יהי עוד לבית ישראל.
 מלך מבאיש ושלטון מעיק. מזל סחרניהון.
 דבוזין יתהון. וידעון. ארי אנא יי אלהים : פה
 אמר אדני יהוה פקצני את לבית ישראל מן
 העמים אשר נפצו בם ונקדשתי בם לעיני הגוים
 וישבו על אדמתם אשר נתתי לעבדי לעקב :
 כדנן אמר יי אלהים. פד אכניש ית בית ישראל.
 מפיני עממיא דאתבררו בהון. ואתקדש בהון
 לעיני עממיא. ויתבון ער ארעהון. דיהבית
 לעבדי לעקב : וישבו עליה לבטח ובגו בתים
 ונמעו כרמים וישבו לבטח בעשותי שפמים פכל
 השאטים אתם מסביבתם וידעו כי אני יהוה
 אלהיהם : ויתבון ערה לרחצן. ויבנון פתין ויצבון
 פרטין. ויתבון לרחצן. פד אעביד פורענות דינין.
 מפל דבוזין יתהון מסחרניהון. וידעון. ארי אנא
 יי אלהיהון : פשנה העשרית בעשרי בשנים

(* שש קרי : (* אכלת קרי : עשר

לא תעבר ביה רגל אנשא. ורגל בעירא לא תעבר
 בה. ולא תתיבת ארבעין שנין: ונתתי את-ארץ
 מצרים ששמה פתוך וארצות נשמות ועריה פתוך
 ערים מחרבות תהיון שממה ארבעים שנה
 והפצתי את-מצרים בגוים ווריתים בארצות:
 ואתין ית ארעא דמצרים לצדו. בגו מדינן צדיין.
 וקרנא בגו קרנין דהואה חרפן יהיון לצדו.
 ארבעין שנין. ואגלי ית מצראי לביני עממיא.
 ואבדרינון במדינתא: כי פה אמר אדני יהוה
 מקץ ארבעים שנה אקבץ את-מצרים מן-העמים
 אשר-נפצו שמה: ארי. פדנן אמר יי' אלהים.
 מסוף. ארבעין שנין אכניש ית מצראי. מביני
 עממיא דאתבררו לתמן: ושבתו את-שבות
 מצרים והשבתו אתם ארץ פתרום עדי-ארץ
 מכורתם והיו שם ממלכה שפלה: ואתיב ית
 גלות מצראי. ואתיב יתהון לארע פתרום. על
 ארע תותבותהון. ויהון תמן מלכו הלשא: מן
 הממלכות תהיה שפלה ולא-תתנשא עוד על-
 הגוים והמעטתים לבלתי רדות בגוים: מן מלכוותא
 תהי הלשא. ולא תתדרב עוד על עממיא.
 ואזערינון. בדיד דלא יפלחון בעממיא: ולא יהוה
 עוד לבית ישראל למבטח מזכיר עון בפנותם
 אחריהם וידעו כי אני אדני יהוה: ולא יהון עוד
 לבית ישראל לאתרחצא עליהון לאדכרא חובין.
 באתפניויהון בתריהון. וידעון. ארי אנא יי'
 אלהים: ויהי בעשרים ושבע שנה בראשון באחד
 לחדש היה דבר-יהוה אלי לאמר: והוה. בעשרין
 ושבע שנין. בקדמאה פחד לירחא. הוה פתגם
 נבואה מן קדם יי' עמי למימר: בן-אדם
 נבוכדראצר מלך-בבל העביר את-חילו עבדה
 גדלה ארצו כדראש מקרח וכדפתח מרומה
 ושכר לא-היה לו וקחילו מצר על-העבדה אשר-
 עבד עליה: בר אדם. נבוכדראצר מלכא דבבל.
 אפלח ית משרייתיה. פלחן רב על צור. כל שער
 ריש נתר. וכך פתח אתמריט. ואגר. לא הוה ליה
 ולמשרייתיה מצור. על פלחנא דאפלח עליה: לכן
 פה אמר אדני יהוה הנני נתן לנבוכדראצר מלך-
 בבל את-ארץ מצרים ונשא חמנה ושגל שלדה
 ובזו בזה והיתה שכר לחילו: בכן. פדנן אמר
 יי' אלהים. האנא יהיב לנבוכדראצר מלכא דבבל
 ית ארעא דמצרים. וישפי אתרגושתה. ויעדי
 עדאה ויבזו בזה. ותחי אגר למשרייתיה: פעלתו
 אשר-עבד בה נתתי לו את-ארץ מצרים אשר עשו
 לי נאם אדני יהוה: אגריה דאפלח בה. יהבית
 ליה ית ארעא דמצרים. דחבו קדמי לאתפרעא

מנהון

עשר לחייל היה דבר-יהוה אלי לאמר: בשמא
 עשיריתא. בעשיריתא. בתרי עשר לירחא. הוה
 פתגם נבואה מן קדם יי' עמי למימר: בן-אדם
 שים פניך על-פרעה מלך מצרים והנבא עליו
 ועל-מצרים בלה: בר אדם. קביל נבואה. על
 פרעה מלכא דמצרים. ואתנבי עלוהי. ועל מצראי
 פדהון: דבר ואמרת כה-אמר אדני יהוה הנני
 עליך פרעה מלך-מצרים התנים הגדול הרבץ
 בתוך יאריו אשר אמר לי יארי ואני עשיתני:
 אתנבי ותימר. פדנן אמר יי' אלהים. האנא שלח
 רגזי עקך פרעה מלכא דמצרים. דאת דמי לתנינא
 רבא דשרי בגו גהרוותא. דאמר. דיכי מלכותא
 ואנא בבשית: ונתתי חחיים בכתויה והדבקתי
 דגתי-אריה בקשקשתיה והעליתיה מתוך יאריה
 ואת פלדהת יאריה בקשקשתיה תדבק: ואתין
 שירין בליסתך. ואקטיל שלמוני תקפך עם גפרך.
 ואבטלינך ממלכותך. וית בר שלמוני תקפך.
 עם גפרך יתקטוון: ונמשתיך המדברה אותך
 ואת פלדהת יאריה על-פני השדה תפול לא תאסף
 ולא תקבץ לחית הארץ ולעוף השמים נתתיך
 לאבלה: וארטינך למדברא. יתך וית בר
 שלמוני תקפך. על אפי ברא תחרמי נבילתך.
 לא תתפניש ולא תתקבר. לחית ארעא. ולעופא
 דשמיא מסרתך לאשתיצאה: וידעו פלדישבי
 מצרים כי אני יהוה יען היותם משענת קנה לבית
 ישראל: וידעון כל יתבי מצרים. ארי אנא יי'.
 חקך דהו. סמך קניא רעיעא לבית ישראל:
 בתפשט בך בכפך תרוץ ובקעת להם בל-פתך
 ובהשענם עליך תשבר והעמדת להם פלדמתנים:
 באתפניויהון בך ביד מלך תקוף התמסר. וייבד
 בית רוחצנהון. ובאסתמכותהון עקך התבר. ולא
 תהי לחון לבית סומכן: לכן כה-אמר אדני יהוה
 הנני מביא עליך חרב והכרתי ממך אדם ובהמה:
 בכן. פדנן אמר יי' אלהים. האנא מייתי עקך
 דקטלין פחרבא. ואשיצי מניך אנשא ובעירא:
 והיתה ארץ-מצרים לשממה וחרבה וידעו פדאני
 יהוה יען אמר יאר לי ואני עשיתי: ותחי ארעא
 דמצרים לאשתממו וחרבה. וידעון ארי אנא יי'.
 חקך דאמר. דיכי מלכותא ואנא בבשית: לכן
 הנני אליך ואלי-אריה ונתתי את-ארץ מצרים
 לחרבות חרב שממה ממגדל סונה ועד-גבול פוש:
 בכן. האנא שלח רוגזי עקך ועל מלכותך. ואתין
 ית ארעא דמצרים. לחורב צדו ואשתממו. ממגדל
 סונה ועד תחום פוש: לא תעבר-בה רגל אדם
 ורגל בהמה לא תעבר-בה ולא תשב ארבעים שנה:

(*) חחיים קרי. (*) בכף קרי.

מנהון. אמר יי אלהים: ביום ההוא אצמיח קרן לבית ישראל וכל אהן שתחן רפה בתוכם וידעו כי אני יהוה: בעדנא ההוא. אקים פרקן לבית ישראל. וכל אהן מפתח פומא בנבואה ביניהון. וידעון ארי אנא יי: ער"

הפטרות בא (בישעיה סי' י"ט)

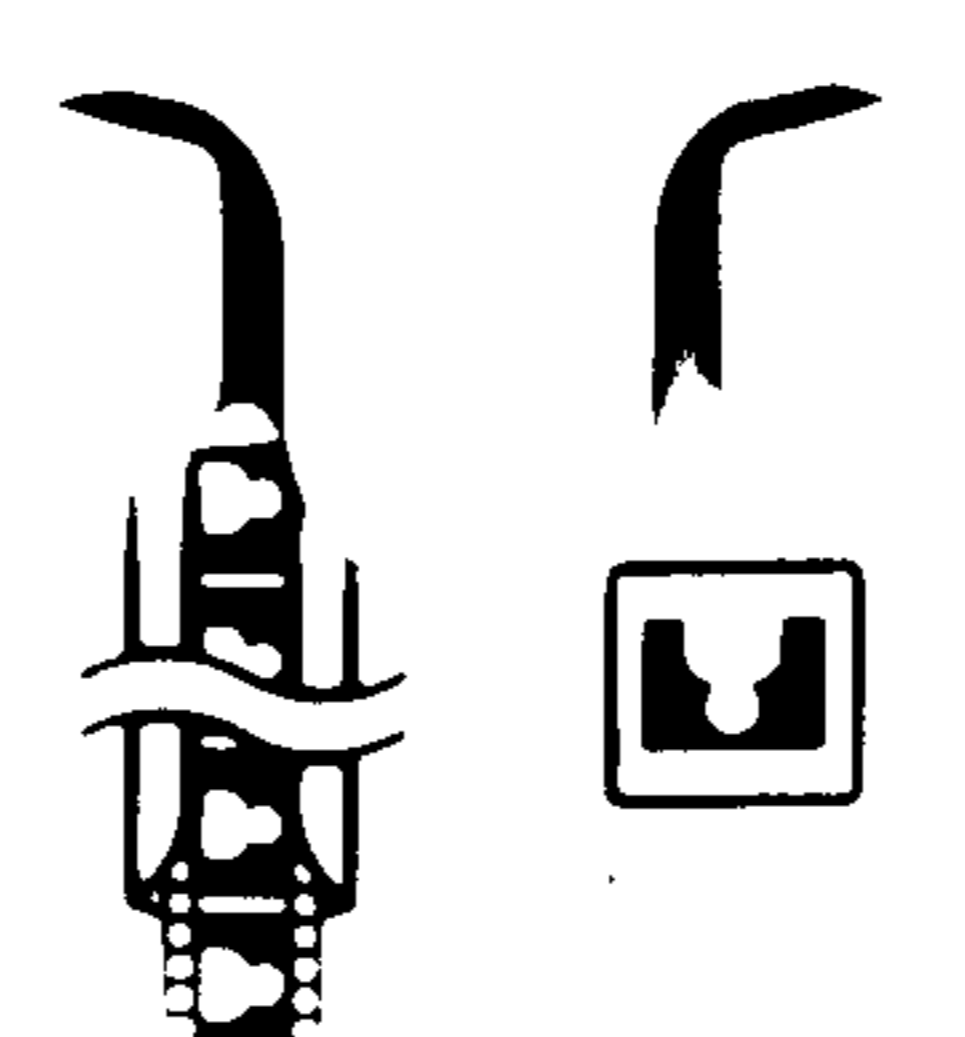
משא מצרים הנה יהוה רכב ערעב קל ובא מצרים ונעו אליכי מצרים מפניו ולבב מצרים יפס בקרבן: מפל פס דלומ לאשקאה ית מצראי. הא מתגלי בענן יקריה לאתפרעא מן מצראי. ויתברון. מעות מצראי מן קדמוהי. ולבא דמצראי יתמסי במעיהון: וסכסכתי מצרים במצרים ונלחמו איש באחיו ואיש ברעהו עיר בעיר ממלכה בממלכה: ואגרי מצראי במצראי. ויניחון קרב. גבר באחיהו וגבר בחבריה. קרי בקרי. מלכו במלכו: ונבקה רוח מצרים בקרבן ועצתו אכלע ודרשו אל האלילים ואל האפסים ואל האבות ואל הידענים: ותתמסי רוחא דמצראי במעיהון. וחפימיהון אסלעים. ויתבעון מן טעון ומן חרשין. ומן בדין ומן זכורו: וספרתי את מצרים ביד אדנים קשה ומקד עו ימשלצם נאם הארון יהוה צבאות: ואמסר ית מצראי. ביד רבון קשי. וסלף תקיף ישלוט בהון. אמר רבון עדמא יי צבאות: ונשתומים מהים ונהר יחרב ויבש: ויצדון מיא מיא. ונהרהון יחרוב ויבש: והאזניהו נהרות דללו וחרבו יארי מצור קנה וסוף קמרו: ויצדון נהרווחא. ייבשין ויתרבון נהריהון עשיקיא. קני וגומא לא יפקין: ערות על יאור על פי יאור וכל מורע יאור יבש נדף ואיננו: ייבש רוביה דנהרא ויהי ככיפיה. וכל בית מורע נהרהון. ייבש יחרוב ולא יצמח: ואנו הדיגים ואבלו כד משליכי ביאור חכה ופרשי סכמרת על פנימים אמלכו: ויצדון צידי ניניא. ויתאבלון כל דהו רמן בנהרא חכתא. ופרסי מצון. על אפי מיא יצדון: ובשו עבדי פשתים שריקות וארנים חורי: ויפתהון. פלחי כתנא דסרקין. ומחן מניה מצדן: והיו שתתיה מדבאים פלעשי שכר אנמי נפש: ויהון אתר בית שתי מהא כבישין. אתר דהו עבדין סכרא וכנשין מיא גבר לנפשיה: אך אולים שרי צען חכמי יעצי פרעה עצה נבערה איך תאמרו אל פרעה בן חכמים אני בן מלכי קדם: ברם אפשו רב רבי טאנים. חפימיא דמלכוהי לפרעה מילך דטעו. איכדין תימרון לפרעה. בני מלכיא אנחנא ואת בר מלכין

דמלקדמין: אים אפוא חכמיה ויגידו נא קד וידעו מה יעץ יהוה צבאות על מצרים: אן אנון חכימה. ויחיון פען קד. וידעין. מא מקד. יי צבאות על מצרים: נאלו שרי צען נשאו שרי נה והתעו את מצרים פנת שבמיה: אפשו רב רבי טאנים. טעו אנש מפים. אמעיו ית מצראי רבני פלכהא: יהוה מסך בקרבה רוח עושים והתעו את מצרים בכר מעשהו פהתעות שפור בקיאו: יי. רמא ביניחון רוח דטעו. ואמעיו ית מצראי בכל עובדיהון. פמא דטעי רויא ומדשדש בדופיה: ולא יהיה למצרים מעשה אשר יעשה ראש וזנב פפה ואגמון: ולא יהי למצראי מלכא. דימלוד עליהון. ריש ואגמון שלטון ואטרון: ביום ההוא יהיה מצרים פנשים וחרד ופחד מפני תנופת יד יהוה צבאות אשר הוא מניף עליו: בעדנא ההוא. יהון מצראי חלשין פנשיא. ויועון ויתברון. מן קדם ארמות גבורתא דיי צבאות. דהוא מרים עליהון: והיתה אדמת יהודה למצרים לחנא כל אשר יזכיר אתה אליו יפחד מפני עצת יהוה צבאות אשר הוא יועץ עליו: ותהי ארעא דבית יהודה למצרים לדחלא. כל דיכר יתה. ליה יוע. מן קדם. מלכא דיי צבאות. דהוא מליך עליהון: ביום ההוא יהיו חמש ערים בארץ מצרים מדברות שפת פנען ונשבעות ליהוה צבאות עיר החרם יאמר לאחת: בעדנא ההוא. יהון חמיש קרין בארעא דמצרים. ממלך ממלך פנענאי. ומקימן בשמא דיי צבאות. קרתא בית שמש דעתידא למחרב. יתאמר היא חדא מנהון: ביום ההוא יהיה מזבח ליהוה בתוך ארץ מצרים ומצבה אצל גבוקה ליהוה: בעדנא ההוא. יהי מדבחא מתוקן קדם יי. גנו ארעא דמצרים. וקמתא פסטר תחומה קדם יי: והיה לאות ולעד ליהוה צבאות בארץ מצרים כי יצעקו אל יהוה מפני לחצים וישלח להם מושיע ורב והצילם: ויהי לאת וקסיהד. קדם יי צבאות בארעא דמצרים. ארי יצולן קדם יי מן קדם דחקיהון. וישלח להון. פריק ודין וישיוכנין: ונדע יהוה למצרים וידעו מצרים את יהוה ביום ההוא ועברו זבח ומנחה ונדרו נדר ליהוה ושלמו: ותתגלי גבורתא דיי לאיטבא למצראי. וידעון מצראי. למדחל מן קדם יי בעדנא ההוא. ויפלחון בנכסת קידשין ובקירבנין. וינדרון נדרין. קדם יי וישלמון: ונגף יהוה את מצרים נגף ורפוא ושבנו עד יהוה ונעתר להם ורפאם: וימחי יי. ית מצראי מחא ויסינון. ויתובון לפלחנא דיי. ויקביל צלותהון ויסי יתהון:

הפטרות בא (בישעיה סי' י"ט)

משה מצרים הנה יהוה רכב ערעב קל ובא מצרים ונעו אליכי מצרים מפניו ולבב מצרים יפס בקרבן: מפל פס דלומ לאשקאה ית מצראי. הא מתגלי בענן יקריה לאתפרעא מן מצראי. ויתברון. מעות מצראי מן קדמוהי. ולבא דמצראי יתמסי במעיהון: וסכסכתי מצרים במצרים ונלחמו איש באחיו ואיש ברעהו עיר בעיר ממלכה בממלכה: ואגרי מצראי במצראי. ויניחון קרב. גבר באחיהו וגבר בחבריה. קרי בקרי. מלכו במלכו: ונבקה רוח מצרים בקרבן ועצתו אכלע ודרשו אל האלילים ואל האפסים ואל האבות ואל הידענים: ותתמסי רוחא דמצראי במעיהון. וחפימיהון אסלעים. ויתבעון מן טעון ומן חרשין. ומן בדין ומן זכורו: וספרתי את מצרים ביד אדנים קשה ומקד עו ימשלצם נאם הארון יהוה צבאות: ואמסר ית מצראי. ביד רבון קשי. וסלף תקיף ישלוט בהון. אמר רבון עדמא יי צבאות: ונשתומים מהים ונהר יחרב ויבש: ויצדון מיא מיא. ונהרהון יחרוב ויבש: והאזניהו נהרות דללו וחרבו יארי מצור קנה וסוף קמרו: ויצדון נהרווחא. ייבשין ויתרבון נהריהון עשיקיא. קני וגומא לא יפקין: ערות על יאור על פי יאור וכל מורע יאור יבש נדף ואיננו: ייבש רוביה דנהרא ויהי ככיפיה. וכל בית מורע נהרהון. ייבש יחרוב ולא יצמח: ואנו הדיגים ואבלו כד משליכי ביאור חכה ופרשי סכמרת על פנימים אמלכו: ויצדון צידי ניניא. ויתאבלון כל דהו רמן בנהרא חכתא. ופרסי מצון. על אפי מיא יצדון: ובשו עבדי פשתים שריקות וארנים חורי: ויפתהון. פלחי כתנא דסרקין. ומחן מניה מצדן: והיו שתתיה מדבאים פלעשי שכר אנמי נפש: ויהון אתר בית שתי מהא כבישין. אתר דהו עבדין סכרא וכנשין מיא גבר לנפשיה: אך אולים שרי צען חכמי יעצי פרעה עצה נבערה איך תאמרו אל פרעה בן חכמים אני בן מלכי קדם: ברם אפשו רב רבי טאנים. חפימיא דמלכוהי לפרעה מילך דטעו. איכדין תימרון לפרעה. בני מלכיא אנחנא ואת בר מלכין

שמות כט (6) (כתר תורה)

ביום ההוא תחילת מסלח ממצרים אשורה ובא
 אשור במצרים ומצרים באשור ועבדו מצרים את
 אשור: בעדנא תהוא. תהי אורה כבישא ממצרים
 לאתור. ויג'חון אתוראי. במצראי ומצראי באתוראי.
 ויפלחון מצראי ית אתוראי: ביום ההוא יהיה
 ישראל שלישיה למצרים ולאשור ברכה בקרב
 הארץ: בעדנא תהוא. יהי ישראל תליתאי.
 למצראי ולאתור. ברכא בנות דארעא: אשר
 ברכו יהיה צבאות לאמר ברוך עמי מצרים ומעשה
 ידי אשור ונחלתי ישראל: דברכיה. יי צבאות
 למימרה. ברוך עמי דאפיקית ממצרים. דער דתבו
 קנטי אנליתי יתחון לאתור. וכדו דתבו מהקנן
 עמי ואחסנתי ישראל: ע"י

הפטרת בשלה (שופטים טו ה)

ויכנע אלהים ביום ההוא את יבין מלך-כנען
 לפני בני ישראל: והבר יי ביומא ההוא. ית יבין
 מלכא דכנען. קדם בני ישראל: ותלך יד בני
 ישראל הלוד וקשה על יבין מלך-כנען עד אשר
 הכריתו את יבין מלך-כנען: ואזלת. יד בני
 ישראל אזלא ותקפא. על יבין מלכא דכנען. עד
 דשיציאו. ית יבין מלכא דכנען: ותשר דבורה
 וברק בן-אבינעם ביום ההוא לאמר: ושפחת
 דבורה. וברק בר-אבינעם. בעדנא תהוא למימרה.
 כפרע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו יהיה:
 פד מרדו בית ישראל באוריתא אתו עליהון
 עממיא ומרדונן מקרויהון. וכד תבו למעבד
 אוריתא אתגברו אנן על בעלי דבביהון. תריכוונן
 מעל תחום ארעא דישראל. בכין על שורענות
 הבר סיסרא ומשריתיו ועל נסא ופרקנא דאתעבד
 להון לישראל. דתבו חבימיא למתב בבתי
 בנישתא פריש גלי ולאפא ית עמא פתנמי
 אוריתא. בכין ברכו ואודו קדם יי: שמעו מלכים
 האזינו רזנים אנכי ליהוה אנכי אשירה אומר ליהוה
 אלהי ישראל: שמעו מלכיא. אציתו שרטוניא.
 שמעו מלכיא דאתו עם סיסרא לקרבא. אציתו
 שרטוניא דהו עס יבין מלכא דכנען. לא פחילתבון
 ולא בגבורתכון אתגברתון וסליקתון על בית ישראל.
 אמרא דבורה בגבואה קדם יי: אנא משפחא.
 מודיא ומברכא. קדם יי אלהא דישראל: יהוה
 בצאתך משעיר בצערה משדה אדום ארץ רעשה
 גס-שמים נטפו גס-עבים נטפו מים: אוריתך
 דיהבת להן לישראל צד עברין ענה שלטין בהון
 עממיא. וכד תיבין לה מחגברין אנן על בעלי
 דבביהון. יי. ביום אתגליתך למתנה להון

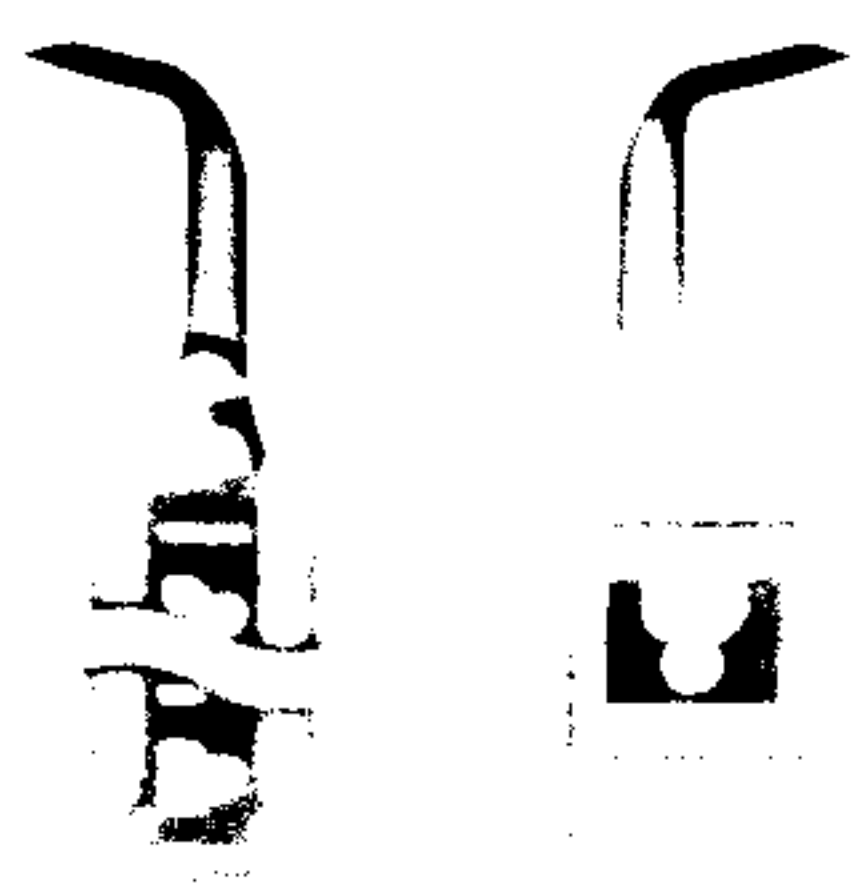
לאדירים עם יהוה ירדלי בגבורים: בכין נחית
 חד ממשריתא דישראל. ותפר תקוף גברי
 עממיא. הא לא מנבורא הות דא. אלהין יי.
 תפר קדם עמיה תקוף גברי סנאיהון: מני
 אפרים שרשם בעמלק אחריה בנימין בעממיה
 מני מכיר ירדו מהקקים ומבולן משכים בשבט
 ספר: מויבית אפרים. קם יהושע פר נון קדמותא
 אנית קרבא בדבית עמלק. בתרוהי קם מלכא
 שאול מדבית בנימין קפיל ית דבית עמלק ואניח
 קרבא בשאר עממיא. מדבית מכיר. נחתו מרשמין
 בקרבא. ומשבט זבולון. פתבין פקולמוס דספר:
 ושרי ביששכר עסידברה ויששכר בן ברק בעמק
 שלח פרנליו בפלגות ראיבן גדלים חקרילב:
 ורברבי יששכר משהמעין למלי דבורה. ושאר
 שבטא דיששכר משמשין קדם ברק. משתלחין
 בקרוי מישרא לכל אתר דצרוך לתמן פתשלחתיה
 אזלין. בורעית ראיבן. סנאיין נכרי לבא: למה
 ישבת בין המשפטים לשמע שרקות עדרים
 לפלגת ראיבן גדולים חקרילב: למא תבתין
 ממשרית קרבא. למתב בין תחומיא למשמע
 בשורא דא מן דא. לברק אתון אמרין דיקך
 אנחנא. לסיסרא אתון אמרין דיקך אנחנא. למדע
 אידא היא משריתא נצחא בקרבא למחוי עמיה.
 הסרין פשר לכון למעבר דבית ראיבן. הלא
 ידעתון. דקדמותו גליין מהשבת לבא: גלעד
 בעבר הירדן שכן ורן למה יגור אניות אשר ישב
 לחוף ימים ועלמפרציו ישון: דבית גלעד.
 בעברא דירדנא שרו. ודבית דן. גזו עברו ית
 ירדנא. שניאו נכסיהון בספיניא. דבית אשר. על
 ספר יממיא שר. קרוי עממיא דפגרו תבו פננן
 ויתיבו פהון: זבלון עם חרף נפשו למות ונפתלי
 על מרומי שרה: דבית זבולון. לקביל עממיא
 דגדי פי מסרו נפשחון לקטלא אנן ודבית נפתלי.
 ישפחונינן כל יתבי ארעא: באו מלכים נלחמו
 אז נלחמו מלכי כנען בתענד ערמי מנדו בצע
 כסף לא לקחו: אתו מלכיא אניחו קרבא. בכין
 אניחו מלכי כנען. בתענד הו שרן ומטן על מי
 מנדו. ממון דכסף לא קבילו: מן שמים נלחמו
 הפוכבים ממסלותם נלחמו עם סיסרא: מן שמיא
 אתגח עמהין קרבא. מאתר דנפקין פוכביא מפבשי
 דבריהון. תמן אתגח קרבא עם סיסרא: נחל קישון
 גרפס נחל קדומים נחל קישון תדרכי נפשי עז:
 נחלא דקישון תברינון. נחלא דאתעבירו ביה
 גסין וגבירין לישראל מלקדמין הוא נחלא קישון.
 תמן דושישת נפשי קמילי גברייהון בתקוף: אז

הלמו עקבירסום מדהרות דהרות אפיריו: בכין
 אשתלפא טופרי סוסותהון. פנוכא דהוה מפניך
 קדם רחפי גברותי: אורו מרוז אמר מלאך יהוה
 אורו ארור יושבית פי לאבאן לעזרת יהוה
 לעזרת יהוה בגבורים: לומז מרוז. אמר ברק
 גביא די. לומז ותפרו ית יתבהא. ארי לא אתו
 לסעודן עמיה די. לסעודן עמיה די: פד אניח
 קרבא בגריא: תברך מנשים יעל אשת חבר
 הקיני מנשים באהל תברך: תתברך מברכת נשיא
 מבתא. יעל. אתת חבר שלמאה. פחדא כנשיא
 דמצמשין בבתי מדרשין תתברך: מים שאל
 חלב נתנה בספל אדירים הקריכה חמאה: מיה
 שאיל יתה חלבא אשקואת יתיה. למדע אם אית
 רעיונותי עלוהי. בפילי גבריא קריבת לקדמותי
 שמן דגובנין: ידה ליתר תשלחנה וימינה להלמות
 עמלים ותלמה סיסרא מחקה ראשו ומחצה וחלפה
 רפתו: (מבא יעל אתת חבר שלמאה. דקיימת
 מא דכתיב בספר אוריתא דמשה לא יהי תקון
 זין דגבר על אתא ולא יתקן גבר בתקונו אתא.
 אלהין) ידה לספתא אושימת. וימינה לארופתא
 דנפחין למתפר רשיעין ואנוסין. מחתיה לסיסרא
 תברת רישיה. פצעת מוחיה אעפרת ספתא
 בצדעיה: בין רגליה פרע נפל שכב בין רגליה
 פרע נפל באשר פרע שב נפר שקוד: בין רגליה.
 פרע נפל שכיב. בין רגליה פרע נפל. באתר
 דכרע. תמן נפל בזיזא סיסרא: בעד החלון נשקפה
 ותיבב אם סיסרא בעד האשנב מדוע פיש רכבו
 לבוא מדוע אחרו פעמי מרפכותיו: מן חרבא
 אסתכיא ומדיקא. אמיה דסיסרא מפני אעיתא.
 אמרא מדין אחרא רתיפוהי דברי למיתי. מדין
 אתעבבו. רחמיא דהו מיתן לי אגרת נצחנין:
 חכמות שרותיה קעננה אף היא תשוב אמריה
 לה: חפימת פרסתויתהא ענין לה. אף היא
 פחכמתה. מתיבא למימר לה: הלא ימצאו
 יחלקו שלל רום רחמתיים לראש גבר שלל צבעים
 לסיסרא שלל צבעים רקמת צבע רקמתיים לצ ארי
 שלל: הלא מדמשבחין מפלגין בותא. יתבין גבר
 וביתיה לכל חד וחד. בוא סני קדם סיסרא. בות
 ציורי צבענין על צורי נכסי עתיריא. ומאני
 חמודא קדם גברותי דבוז: פן יאבדו כל-אויביך
 יהוה ואהבו פצאת השמש בגברתו ותשקט
 הארץ ארבעים שנה: בסיסרא. פין ייבדון כל
 סנאי עמך יי. ורחמיה צדיקא. יהון עתידין
 לאזהרא בזיחור יקריה על חד תלת מאה ארבעין
 ותלתא כמפק שמשא בגברותיה. ושדוכת

ארעא

(כתר תורה)

שמות כט (ג)

ארעא דישראל בלמעבד קרנא ארבעין שנין: ער

הפטרת יתרו (שעה סימן ו)

בשנת־מות המלך עזיהו ואראה את־אדני
ישב על־כסא רם ונשא ושליו מלאים את־היכל:
בשתא דאתנגע בה מלכא עזיהו . אמר נביא .
חזיתי ית יקרא דיי . שרי על פרסי רם ומנופל
בשמי מרומא . ומזיו יקריה אתמלי היכלא:
שרפים עמרים ממעל לו שש פנפים שש פנפים
לאחד בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו
ובשתים יעופף: שמשין קדישין ברומא קדמוהי .
שתא גפין . שתא גפין לחה . פתרון מכסי אפוהי
דיקא חוי . ובתרון מכסי גויתיה . דיקא מתחזי
ובתרון משמיש: וקרא זה ארזה ואמר קדוש
קדוש קדוש יהוה צבאות מלא כלהארין פבודו:
ומקבלין דין מדון ואמרין . קדיש בשמי מרומא
בית שכינתיה . קדיש על ארעא עובד גבורתיה:
קדיש בעלם עלמאי יי צבאות . מליא כל ארעא
זיו יקריה: ויגעו אמות הספים מקול הקורא והבית
ימלא עשן: וזעו אדות ספי היכלא . מקל מלוקא .
ובית מקדשא אתמלי אמטתא: ואמר אוילי כיו
נדמיתי פי איש טמא שפתים אנכי ובחוף עם
טמא שפתים אנכי ישב פי את־המלך יהוה צבאות
ראו עיני: ואמרוח וזיו לי אני הבית . ארו גבר
חיב לאוכחא אנא . ובגו עמא דמגעל בחובין
אנא יתיב . ארו ית יקר שכינת מקד עלמאי . יי
צבאות חזאה עיני: ויעף אלי אחד מן־השרפים
ובידו רצפה במלקחים לקח מעל המזבח: ואשתיו
קותי . חד מן שמישא . ובפימיה ממלל . דקביל מן
קדם דשכינתיה על פרסי יקרא בשמי מרומא .
עיל מן מדבחה: ויגע על־פי ויאמר הנה נגע זה
על־שפתך וסר עונה וחטאתך הכפר: וסדר
בפ פי . ואמר . הא שויתי פתגמי נבואתי פפוקה .
ויערן הובך . וחטאך יתכפרון: ואשמע את־קול
אדני אמר אתמלי אשקה ומי יקדלנו ואמר הנני
שלחני: ושמעית . ית קד מימרא דיי דאמר . ית
מן אשקח לאתנפאה ומן יזיל לאלפא . ואמרית
האנא שלח יתי: ויאמר קד ואמרת לעם הזה
שמעו שמוע וארזתבנו וראו ראו וארזתרעו:
ואמר . אויך ותימר לעמא הרין . דשמעין משמע
ולא מסתכלין . וחזן מהזא ולא ידעין: השמן לב
העם הזה ואזינו הכבד ועיניו השע פנדיראה
בעיניו ובאזניו ישמע ולבבו יבין ושכ זרפא לו:
טפיש לפא דעמא הרין . ואדנוהי יקר ועינוהי
טמטים . דלמא יחזון בעיניהון ובאדניהון ישמעון .

ובלפהון יסתכלון . ויהובין וישתביק להון: ואמר
עד־מתי אדני ויאמר עד אשר אפישאו ערים מאין
ישב ובתים מאין ארם והארמה השאה שממה:
ואמרית . עד אימתי יי . ואמר . עד דיצדון קרניא
מבלי יתיב . ובתיא מבלי אנשא . וארעא תחרוב
ותצדי: ורחק יהוה את־האדם ורבה העזובה
בקרב הארץ: ורחיק יי ית פני אנשא . ותסני
צדיותא פניה דארעא: ועוד בה עשירה ושבה
והיתה לבער פאלה ובארון אשר בשלכת מצבת
בם זרע קדש מצבתה: וישתארון בה חד מן
עשרא . ויתובין ויהין לצרנא . בבטמא ובבלומא .
דבמטר מרפיהון דמן ליבישין . ועד פנן אנן
רטיבין דקומא מנהון זרעא . פן גלותא דישראל
יתפנשון ויתובין לארעהון . ארו זרעא דקדשא
נצבתהון: פידלד ילדלנו בן נתן־לנו ותחי
המשרה על־שכמו ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור
אבי־עד שר־שלום: אמר נביא לבית דוד . ארו
רבי אתיליד לנא . בר אתיהיב לנא . וקביל אוריתא
עלוהי למשרה . ואתקרי שמיה . מן קדם מפליא
עיצה אלהא גברא קים עלמאי . משיחא דשלמא
יסני עלנא פיומיה: לסרבה המשרה ולשלום איך
קין על־כסא דוד ועל־מלכותו להבין אתה ולסעדה
במשפט ובצדקה מעתה ועד־עולם קנאת יהוה
צבאות העשה־זאת: פני רבו רעברי . אוריתא
ודנטרי שלמא לית סוף . על פרסי דוד ועל
מלכותיה . לאתקנא יתה ולמבנה . בדינא ובכוחא
מבען ועד עלמא . במימרא דיי צבאות תתעביד
דא: ער

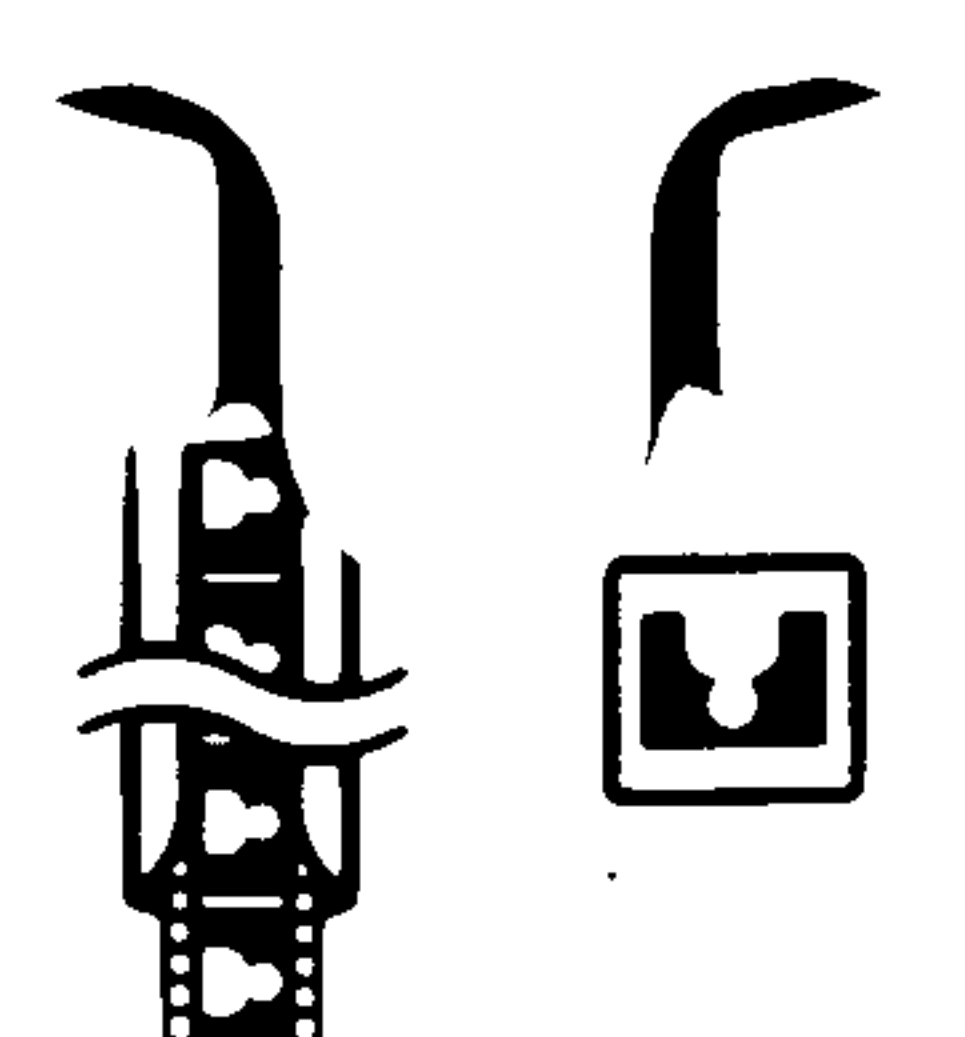
הפטרת משפטים (יזמיה ס" ל"ד)

הדבר אשר־היה אדירמיהו מאת יהוה אחרי
ברות המלך צדקיהו ברית את־כל־העם אשר
בירושלם לקרא להם דרור: פתגם נבואה . דהוה
עם ירמיה מן קדם יי . בתר דגור מלפא צדקיה
קים . עם פל עמא דבירשלם . דמקרי להון חירו:
לשלח איש את־עבדו ואיש את־שפחתו העברי
והעבריה חפשים לבלתי עבדבם ביהודי אחיהו
איש: לשלחא . גבר ית עבדיה . וגבר ית אמתיה .
בר ישראל ובת ישראל בני חורין . בדיל דלא
יפלחון בהין . גבר באחותי יהודאה: וישמעו כל
השרים וכל־העם אשר־זאו בפרית לשלח איש
את־עבדו ואיש את־שפחתו חפשים לבלתי עבד
בם עוד וישמעו וישלחו: ושמעו כל־ברביא וכל
עמא דעלו בקומא . לשלחא . גבר ית עבדיה . וגבר
ית אמתיה בני חורין . בדיל דלא יפלחון בהון

עוד. וקבלו ושלחו: וישבו אחרי-כן וישבו את-
 העבדים ואת-השפחות אשר שלחו חפשים
 ויכבשוים לעבדים ולשפחות: ותבו פתר פן.
 ואתיבו. ית עבדיא וית אמהתא. דפטרו בני חורין.
 וכבשונין לעבדין ולאמהן: ויהי דבר-יהוה אל-
 ירמיהו מאת יהוה לאמר: והוה פתגם נבואה מן
 קדם יי עם ירמיה. מן קדם יי למימר: בהאמר
 יהוה יהוה ישראל אנכי פרתי ברית את-אבותיכם
 ביום הוצאי אתם מארץ מצרים מבית עבדים
 לאמר: פדנן אמר יי אלהא דישראל. אנא. גזרית
 קים עם אבהתכון. ביומא. דאפיקית יתהון מארעא
 דמצרים. מבית עבדותא למימר: מקץ שבע
 שנים תשלחו איש את-אחיו העברי אשר ימכר
 לה ועבדה שש שנים ושלחתו חפשי מעמך ולא
 שמעו אבותיכם אלי ולא השו את-אונם: מסיף
 שבע שנים. תשלחין. גבר ית אחיהו בר ישראל
 דיוזבן לה. ויפלחנה שית שנים. ותפטרניה בר
 חורין מעמך. וקא קבילו אבהתכון למימרי. וקא
 ארפנו ית אדנהון: ותשבו אתם היום ותעשו את-
 הישר בעיני לקרא דרור איש לרעהו ותברתו
 ברית לפני בבית אשר-נקרא שמי עליו: ותבתון
 אתון יומא דין. ועבדתון ית דכשר קדמי. למקרי
 חירו גבר לחבריה. וגזרתון קים קדמי. בביתא.
 דאתקרי שמי עזיה: ותשבו ותחלו את-שמי
 ותשבו איש את-עבדו ואיש את-שפחתו אשר-
 שלחתם חפשים לנפשם ותכבשו אתם להיות לכם
 לעבדים ולשפחית: ותבתון ואחילתון ית שמי.
 ואתיבתון. גבר ית עבדיה וגבר ית אמהיה.
 דפטרותון בני חורין לנפשהון. וכבשתון יתהון.
 למהוי לכון. לעבדין ולאמהן: לכן פה-אמר יהוה
 אתם לא-שמעתם אלי לקרא דרור איש לאחיו
 ואיש לרעהו הנני קרא לכם דרור נאסיהוה אל-
 ההרב אלה-הדבר ואליה-רעב ונתתי אתכם לזועה
 לכל ממלכות הארץ: בכן פדנן אמר יי. אתון
 לא קבילתין לטימרי. למקרי חירו. גבר לאחיהו וגבר
 לחבריה. האנא מכלי לכון חירו אמר יי. מן הרפא
 מן מותא ומן כפנא. ואהין יתכון לזוע. לכל ממלכות
 ארעא: ונתתי את-האנשים העברים את-דברתי
 אשר לא-הקימו את-דברי הפרית אשר פרתי לפני
 העגל אשר פרתי לשנים ויעברו בין פתרו: ואתון
 ית גובריא. דעברו על קימי. דלא קיימו ית פתגמי
 קומא. דגזרו קדמי. עגלא דפסקו דתרין. ועברו
 בין פלגוהי: שרי יהודה ושרי ירושלם הפרסים
 והכחנים וכל עם הארץ העברים בין פתרו העגל:
 רברבי יהודה ורברבי ירושלם. רברביא וכהניא.

וכל עמא דארעא. דעברו. בין פלגו עגלא: ונתתי
 אותם ביד איביהם וביד מבקשי נפשם והיתה
 נבלתם למאכל לעוף השמים ולבהמת הארץ:
 ואמסר יתהין ביד בעלי דבביהון. וביד דבען
 למקטלהון. ותהי נבילתהון משגרא למיכל. לעופא
 דשמיא ולבעירא דארעא: ואת-צדקיהו מלך-
 יהודה ואת-שריו אתן ביד איביהם וביד מבקשי
 נפשם וביד חיל מלך בבל העלים מעליהם: וית
 צדקיהו מלך שבטא דבית יהודה וית רברבניה.
 אמסר ביד בעלי דבביהון. וביד דבען למקטלהון.
 וביד. משרית מלכא דבבל. דאסתלקא מנכון:
 הנני מצוה נאסיהוה והשבתי את-העיר הזאת
 ונלחמו עליה ולכדה ושרפה באש ואת-ערי
 יהודה אתן שממה מאין ישב: האנא מפקיד אמר
 יי. ואתיבנין. על קרתא דא ויגיהון קרבא עליה.
 ויכבשוניה ויזקוניה בנורא. וית קרניא דבית
 יהודה. אתון לצדו מבלי יתיב: הדבר אשר-היה
 אדירמיהו מאת יהוה בימי יהויקים בן-יאשיהו
 מלך יהודה לאמר: פתגם נבואה. דהוה עם
 ירמיה מן קדם יי. ביומי יהויקים בר יאשיה.
 מלך שבטא דבית יהודה למימר: הלך אל-בית
 הרכבים ודברת אותם והבאותם בית יהוה אל-
 אחת הלשכות והשקית אתם יין: איזיל לות בית
 רכב. ותמליך עמהון. ותעידנן לבית מקדשא
 דיי. לחדא מן לשפתיא. ותשקי יתהון חמרא:
 ואקח את-יאזניה בן-ירמיהו בן-חבצניה ואת-
 אחיו ואת-פלג-בניו ואת פלגית הרכבים: ודברית
 ית יאזניה בר ירמיה בר חבצניה. וית אחוהי וית
 פל בנניה. וית פל בני בית רכב: ואבא אתם
 בית יהוה אל-לשכת בני חנן בן-גדליהו איש
 האלהים אשר-אצל לשכת השירים אשר ממער
 כלשפת מעשיהו בן-שלם שמר הפף: ואעילית
 יתהון לבית מקדשא דיי. כלשפת. בני. חנן בר
 יגדליה נביא דיי. דבסטר לשפת רברביא.
 דמער. כלשפת. מעשיה בר שלום אמר-פלא:
 ואתן לפניו בני ביה-הרכבים גבעים מלאים יין
 וכסות ואמר אליהם שתודיון: ויהבית. קדם בני
 בית רכב. פלדיון. מן חמרא וכסין. ואמרית להון
 שתו חמרא: ויאמרו לא נשתהדין פי יונדב בך
 רכב אבינו צוה עלינו לאמר לא תשתודיון אהם
 ובניכם עד-עולם: ואמרו לא נשתו חמרא. ארי
 יונדב בר רכב אבונא. פקיד עלנא למימר. לא
 תשתון חמרא. אתון ובניכון עד עלמא: ובית לא-
 תבנו וזרע לא-תזרעו וברם לא-תטעו ולא יהיה
 לכם פי באהלים תשבו פלדימוכם למען תחיו

(* ויכבשו קרי) (* לזועה קרי) שמות 5 (ה) (כתר תורה)

ימים רבים על פני האדמה אשר אתם גרים שם: וביהא לא תבנון. וזרעא לא תזרעין וכרמא לא תצבון. ולא יתי קפון. ארי במשכנין תתבון כל יומיכון. בדיק דתתקיימון. יומין סניאין על אפי ארעא. דאתין דירין תמן: ונשמע בקול יהונדב בן רכב אבינו לכל אשר צונו לבלתי שתותיין בל ימינו אנתנו נשינו בנינו ובנותינו: וקבילנא. למימרא דיהונדב בר רכב אבונא. לכל דפקדנא. בדיק דקא למשתי חמרא כל יומנא. אנתנא נשנא. בננא ובנותנא: ולבלתי בנות בתי לשתתנו וכרם ושדה וזרע לא יהיה לנו: ובדיק דקא למבני בתין לטתבנא. וכרמין וחקלין. וזרעא לא יהי לנו: ונשב באהלים ונשמע ונעש ככל אשר צונו יונדב אבינו: ויהיבנא במשכנין. ומבילנא ועבדנא. בכל דפקדנא יונדב אבונא: ויהי בעלות נבוכדראצר מלך בבל ארץ הארץ ונאמר באו ונבוא ירושלם מפני חיל הפשדים ומפני חיל ארם ונשב בירושלם: והוה. במסק נבוכדראצר מלך בבל על ארעא. ואמרנא איתו וגיעור לירושלם. מן קדם משרית פשדאי. ומן קדם משרית ארם. ויתבנא בירושלם: ויהי דבר יהוה אלהי ירושלה לאמר: והוה פתגם נבואה מן קדם יי. עם ירמיה למימר: כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנה אמרתי לאיש יהודה ולישבי ירושלם הלא תקחו מוסר לשמע אל דברי נאם יהוה: פדנן אמר. יי צבאות אלהי ישראל. איזיל ותימר לאנש יהודה. וליתבי ירושלם. הלא תקבלון אלפן. לקבלא לפתגמי אמר יי: הניקם את דברי יהונדב בן רכב אשר צוה את בניו לבלתי שתותיין ולא שתו עדתיהם הוה פי שמעו את מצות אביהם ואנכי דברתי אליכם השכם ודבר ולא שמעתם אלי: אתקיימו. פתגמי יהונדב בר רכב. דפקיד ית בנוהי בדיק דקא למשתי חמרא. וקא שתואו עד יומא הדין. ארי קבילו. ית תפקידתא דאבוהון. ואנא. מלילית עמכון מקדים וממליך. וקא קבילתון למימרי: ואשלח אליכם את כל עבדי הנביאים השכם ושלח לאמר שבו נא איש מדרכו הרעה והיטיבו מעלליכם ואל תלכו אחרי אלהים אחרים לעבדם ושובו אלי האדמה אשר נתתי לכם ולאבתיכם ולא הפייתם את אוזנכם ולא שמעתם אלי: ושלחית לותכון ית כל עבדי נבייא מקדים ומשלח למימר. תובו כען. גבר מאירחיה בשתא ואתקיינו עובדיכון. וקא תהבון. בתר טעות עממיא למפלחהון. ותובו על ארעא. דיתבית לבון ולאבתיכון. ולא ארפינתון

ית אדנכון. וקא קבילתון למימרי: פי הקימו בני יהונדב בן רכב את מצות אביהם אשר צוה והעם הזה לא שמעו אלי: ארי אקיימו. בני יהונדב בר רכב. ית תפקידתא דאבוהון דפקידתון. ועמא הדין. לא קבילו למימרי: לכן כה אמר יהוה אלהי צבאות אלהי ישראל הנני מביא אלי יהודה ואל כל יושבי ירושלם את כל הרעה אשר דברתי עליהם יען דברתי אליהם ולא שמעו ואקרא להם ולא ענו: ככן. פדנן אמר יי. אלהי צבאות אלהי ישראל. האנא מייתי על אנש יהודה. ועל כל יתבי ירושלם. ית כל בשהא. דגורית עליכון. חקף דשלחית להון ית כל עבדי נבייא ולא קבילו. ואתנביאו להון ולא תבו: ולבית הרכבים אמר ירמיהו כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל יען אשר שמעתם על מצות יהונדב אביכם ותשמרו את כל מצותיו ותעשו ככל אשר צוה אתכם: ולבני בית רכב אמר ירמיה. פדנן אמר יי צבאות אלהי ישראל. חקף דקבילתון. לתפקידת יהונדב אבוכון. ונמרתון ית כל פקודיה. ועבדתון. בכל דפקיד יתכון: לכן כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לא יפירת איש ליהונדב בן רכב עמד לפני כל הימים: ככן. פדנן אמר. יי צבאות אלהי ישראל. לא יפסיק גבר. ליהונדב בר רכב. משמיש קדמי כל יומיא: ע"ה

הפטרת תרומה (כמלכים א' ה')

ויהוה נתן חכמה לשלמה כאשר דבר לו ויהי שלם בין הירם ובין שלמה ויכרתו ברית שניהם: ויי. יהב חכמתא לשלמה. כמא דמליל ליה. והוה שלמא. בין הירם ובין שלמה. וגזרו קים תרויהון: ויעל המלך שלמה מס מפל ישראל ויהי הפם שלשים ארף איש: ומני מלכא שלמה. מסקי מסין מפל ישראל. והוה מסקי מסין. תלתין אלפין גוברא: וישלחם לבנונה עשרת אלפים בחדש חליפות חדש יהיו בלבנון שנים חדשים בביתו ואדנירם עליהם: ושלחון לבנון. עשרא אלפין בירחא משתנן. ירחא הון בלבנון. תרין ירחין גבר בביתיה. ואדנירם ממנא על מסקי מסין: ויהי לשלמה שבעים ארף נשא סבל ושמונים ארף חצב פהר: והוה לשלמה. שבועין אלפין דנמלין ככתפא. ותמן אלפין דפסלין בטורא: לבד משרי הנצבים לשלמה אשר עדי המלאכה שלשת אלפים ושלש מאות הרדים בעם העשים במלאכה: בר. מרפני אסרטיניא דממנן על עבדתא דלשלמה. תלתא אלפין ותלת מאה

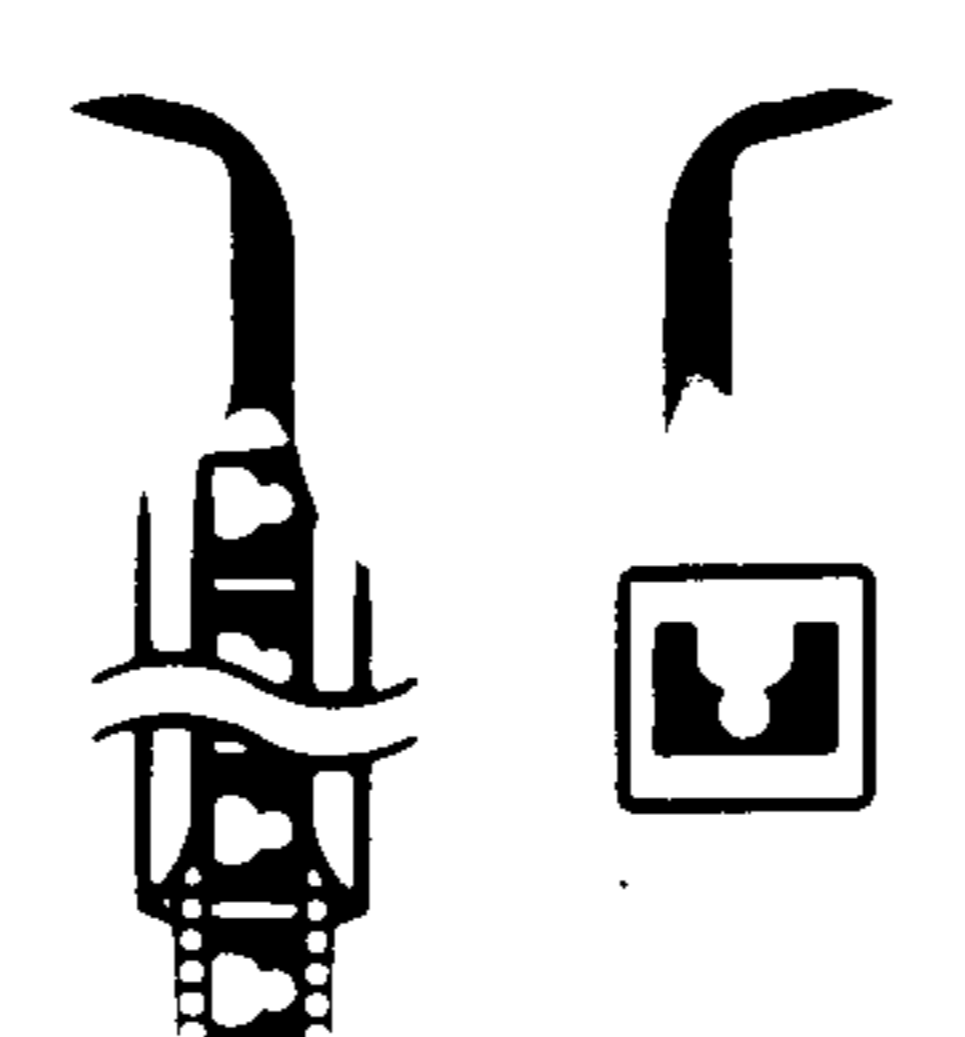
ועלו עֲלֵי־הַתִּיכָנָה וּמִן־הַתִּיכָנָה אֲרֵי־הַשְּׁלֹשִׁים:
 הָרֶעָא. דְּמַחְצָא אַרְעִיתָא. פְּתִיחַ לְעִיבְרַ בֵּיתָא
 מִיַּמִּינָא. וּבְמַסְבָּתָא. סִלְקִין מִן אַרְעִיתָא. לְעִלְיָתָא
 בְּאוּרַח מְצִיעִיתָא: וַיִּבֶן אֶת־הַבַּיִת וַיְכַלֵּהוּ וַיִּסְפֹּן
 אֶת־הַבַּיִת גָּבִים וְשֹׁדֶרֶת בְּאַרְזִים: וּבְנָא יֵת בֵּיתָא
 וְשִׁבְלֵיהּ. וַיִּפְלֹךְ יֵת בֵּיתָא בְּהַנְתּוּבִין. וְעִלָּא
 מִנְהִין סִדְרָא דְרַכְבָּת דְּמַרְיֵשׁ אַעִי אַרְזִיא: וַיִּבֶן
 אֶת־הַיְצוּעַ עַל־פְּלִי־הַבַּיִת חֲמֵשׁ אַמֵּית קוֹמְתוּ
 וַיֵּאָחוּ אֶת־הַבַּיִת בְּעֵצֵי אַרְזִים: וּבְנָא יֵת תִּינְקָא עַל
 כָּל בֵּיתָא. חֲמִישׁ אַמֵּין רוּמֵיהּ. וַיִּפְלֹךְ יֵת בֵּיתָא
 בְּאַעִי אַרְזִיא: וַיְהִי דְבִרְיָהּ אֶל־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר:
 וְהוּא פִתְגָם נְבוּאָה מִן קֳדָם יי'. עִם שְׁלֹמֹה לְמִימְרֵ:
 הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־אַתָּה. בְּנֵה אֲסִי־הַקֶּדֶךְ בְּהַקְטִי וְאַתָּה
 מִשְׁפָּטִי תַעֲשֶׂה וְשִׁמְרַת אֶת־כְּלִמְצִיתִי לִלְכַת
 בָּהֶם. וְהַקְטִיתִי אֶת־דְּבָרֵי אֶתְךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־
 דָּוִד אֲבִיךָ: בֵּיתָא הַדִּין דָּאֵת בְּנֵי. אִם תִּהְיֶה בְּקִימִי
 וַיֵּת דִּינִי תַעֲבִיד. וְחָטַר יֵת כָּל פְּקוּדֵי לְמַהֲךְ בַּחוּן.
 וְאַקִּים יֵת פִּתְגָמִי עִמָּךְ. דְּמִלִּית עִם דָּוִד אֲבִיךָ:
 וְשִׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אֶעֱזֹב אֶת־עַמִּי
 יִשְׂרָאֵל: וְאֲשֶׁרֵי שְׁכִינְתִּי. בְּנֵו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְלֹא
 אֲרַחֵק יֵת עַמִּי יִשְׂרָאֵל: ע"י

הפטרת תצוה (ביחוקאל סי' פ')

אֵתְּךָ בְּיָדְךָ הַגִּד אֶת־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַבַּיִת
 וַיִּפְלְמוּ מַעֲוֹנוֹתֵיהֶם וּמִדְּרוּ אֶת־תְּכֵנִית: אֵת בַּר
 אָדָם. תְּהִי יֵת בֵּית יִשְׂרָאֵל יֵת בֵּיתָא. וַיִּתְפַּנְעוּן
 מִחֵיבֵיהֶין. וַיִּמְשְׁחוּן יֵת טְקוּסִיָּה: וְאֲסִי־נְכַלְמוּ
 מִכָּל אֲשֶׁר־עָשׂוּ צִרְתַּת הַבַּיִת וְתַכְוַנְתּוֹ וּמוֹצְאוֹ
 וּמִבְּאֵיר וּכְלִי־צוּרְתּוֹ וְאֵת כְּלִי־חֶקְתּוֹ וּכְלִי־צוּרְתּוֹ*
 וּכְלִי־תוֹרְתּוֹ* הִדְעוּ אֹתָם וְכָתַב לְעֵינֵיהֶם וַיִּשְׁמְרוּ
 אֶת־כְּלִי־צוּרְתּוֹ וְאֶת־כְּלִי־חֶקְתּוֹ וְעָשׂוּ אֹתָם: וְאִם
 יִתְפַּנְעוּן מִכָּל דְּעַבְדוֹ. בְּמַחְזִיגֵין צוּרְתַת בֵּיתָא.
 וְטְקוּסִיָּה. וּמְפַקְנֹתֵי. וּמַעֲלָנוּתֵי וְכָל צוּרְתֵיהּ.
 וַיֵּת כָּל גְּזִירְתֵיהּ וְכָל צוּרְתֵיהּ וְכָל דְּחֹזֵי לֵיהּ הוֹדַע
 יִתְחֹן. וְכָתוּב לְעֵינֵיהוֹן. וַיִּטְרוּן. יֵת כָּל צוּרְתֵיהּ.
 וַיֵּת כָּל גְּזִירְתֵיהּ וַיַּעֲבְדוּן יִתְחֹן: וְאֵת תּוֹרַת הַבַּיִת
 עַל־רֹאשׁ הַחֵר פְּלִי־נְכָלו סְבִיב | סְבִיב קְדָשׁ קְדָשִׁים
 הַנְּהִיזָא תּוֹרַת הַבַּיִת: דָּא אֲרִיתָא דְּבֵיתָא. עַל
 רִישׁ טוּרָא. כָּל תְּהוּמֵיהּ. סְחֹר סְחֹר קְדָשׁ קִדְשִׁין.
 הָא דָּא אֲרִיתָא דְּבֵיתָא: וְאַלֵּה מִדּוֹת הַמּוֹזֵבַת
 בְּאַמּוֹת אֵמָה אֵמָה וְטַפַּח וְחִיק הָאֵמָה וְאֵמָה רַחֵב
 וְגִבּוּלָה אֶל־שְׁפָתָה סְבִיב וְרַת הָאֶחָד וְזֶה גִב
 הַמּוֹזֵבַת: וְאַלֵּין מִשְׁתַּת מִדְּבָתָא בְּאַמּוֹת. בְּאַמּוֹתָא
 דְּהִיא אֵמָה וּפְשֵׁד. וְתַשׁוּיָתָא אֵמָתָא וְאַמּוֹתָא פְּתִיא.

דְּמַפְלַחִין כְּעַמָּא. דְּעַבְדִּין בְּעִבְרִיתָא: וַיְצוּ הַמֶּלֶךְ
 וַיִּסְעוּ אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת אֲבָנִים יְקִרוֹת לִיֶּסֶד הַבַּיִת
 אֲבָנֵי גִזִּית: וּפְקִיד מִלְכָּא. וַעֲקְרוּ אֲבָנִין רַבְרָבִין.
 אֲבָנִין טָבִין. לְשִׁכְלָא בֵּיתָא אֲבָנִין פְּסִיקִין: וַיִּפְסְלוּ
 בְּנֵי שְׁלֹמֹה וּבְנֵי חִירוֹם וְהַגְּבִלִים וַיְכִינוּ הָעֵצִים
 וְהָאֲבָנִים לְבְנוֹת הַבַּיִת: וּפְסְלוּ. אֲרִי־כְלֵי שְׁלֹמֹה.
 וְאֲרִי־כְלֵי חִירוֹם וְאֲרִי־כְלֵי. וְאַתְקִינוּ. אַעִיא
 וְאַבְנִיא לְמַבְנֵי בֵּיתָא: וַיְהִי בְּשִׁמּוֹנִים שָׁנָה וְאַרְבַּע
 מֵאוֹת שָׁנָה לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם בְּשָׁנָה
 הָרְבִיעִית בְּחֹדֶשׁ זוֹ הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי לְמֶלֶךְ שְׁלֹמֹה
 עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן הַבַּיִת לַיהוָה: וְהוּא בְּאַרְבַּע מֵאוֹת
 וְתַמְנָן שָׁנִין. לְמַפְק בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ דְּמִצְרַיִם
 בְּשֵׁתָא רְבִיעִיתָא בִּירַח זִיו נְצִינָא. הוּא יֵרַח
 הַגִּזְיָא. לְמַמְלַךְ שְׁלֹמֹה עַל יִשְׂרָאֵל. וּבְנָא בֵּיתָא
 קֳדָם יי': וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בְּנֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לַיהוָה
 שְׁשִׁים־אַמָּה אַרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים רַחְבּוֹ וְשְׁלֹשִׁים אַמָּה
 קוֹמְתוֹ: וּבֵיתָא. דְּכְנָא. מִלְכָּא שְׁלֹמֹה קֳדָם יי'.
 שְׁתֵּין אַמֵּין אַרְפֵּיהּ וְעֶשְׂרִין פְּתִיָּהּ. וְתַלְתֵּין אַמֵּין
 רוּמֵיהּ: וְהָאֵלֶם עַל־פְּנֵי הַיְכָל הַבַּיִת עֶשְׂרִים אַמָּה
 אַרְכּוֹ עַל־פְּנֵי רַחֵב הַבַּיִת עֶשֶׂר בְּאַמָּה רַחְבּוֹ עַל־
 פְּנֵי הַבַּיִת: וְאֵלֶמָּא. עַל אַפֵּי הַיְכָל דְּבֵיתָא.
 עֶשְׂרִין אַמֵּין אַרְפֵּיהּ. עַל אַפֵּי פְּתִיא דְּבֵיתָא. עֶשֶׂר
 אַמֵּין. פְּתִיָּה עַל אַפֵּי בֵּיתָא: וַיַּעַשׂ לְבַיִת הַלְוִי
 שְׁקִימִים אֲטֻמִּים: וְעַבְד לְבֵיתָא. כִּין פְּתִיָּהן סִלְגִין
 וְסִתְיָמִן מִלְּבָרָא. וְחַפִּין כְּרוּסָא. בֵּית אֲבָהֶת רִישִׁי
 שְׁרִית אַרְזִיא: וַיִּבֶן עַל־קִיר הַבַּיִת יְצוּעַ* סְבִיב־אֵת
 קִירוֹת הַבַּיִת סְבִיב לְהִיכָל וְלְדַבִּיר וַיַּעַשׂ צִלְעוֹת
 סְבִיב: וּבְנָא עַל פְּתִיא בֵּיתָא זִיזָא סְחֹר סְחֹר.
 אֶקְיָף יֵת פְּתִיא בֵּיתָא סְחֹר סְחֹר. לְהִיכָל
 וְלְבֵית כְּפוּרֵי. וְעַבְד מַחְצִיא סְחֹר סְחֹר:
 הַיְצוּעַ* הַתְּחַתְּנָה חֲמֵשׁ בְּאַמָּה רַחְבּוֹ וְהַתִּיכָנָה
 שֵׁשׁ בְּאַמָּה רַחְבּוֹ וְהַשְּׁלִישִׁית שֶׁבַע בְּאַמָּה רַחְבּוֹ
 כִּי מְגַרְעִית נָתַן לְבַיִת סְבִיב הוֹצֵה לְבִלְתִּי אֲחוּ
 בְּקִירוֹת הַבַּיִת: מַחְצָתָא אַרְעִיתָא חֲמִישׁ אַמֵּין
 פְּתִיָּה. וּמְצִיעִיתָא שִׁית אַמֵּין פְּתִיָּה. וְתַלְתִּיתָא.
 שֶׁבַע אַמֵּין פְּתִיָּה. אַרְי. נְפַקְתָּא עַבְד לְבֵיתָא
 סְחֹר סְחֹר לְגִיו וְלְבָרָא מִן מַחְצִיא. לְמַהוּ רִישִׁי
 שְׁרִיתָא נִיחֹן עַל זִיזָא. וְלֹא יִחוּן שְׁרִיתָא מְעַבְרִין
 בְּכַתְלֵי בֵּיתָא: וְהַבַּיִת בְּהַנְתּוֹ אֲבָן שְׁלֹמֹה מִסַּע
 נְבִנָה וּמִקְבוֹת וְחֶגְרוֹן כְּדִפְלֵי בְרוֹךְ לֹא־נִשְׁמַע
 בְּבֵית בְּהַנְתּוֹ: וּבֵיתָא בְּאַתְכְּנִיזְתֵיהּ. אֲבָנִין
 שְׁלֹמֹן מִטְּקָם אֲתַבְּנִי. וְאַרְזִיבִין וְחִלְלִין כָּל־מֵאֵן
 דְּבְרוֹךְ. לֹא אֲשַׁתְּמַע בְּבֵיתָא בְּאַתְכְּנִיזְתֵיהּ: פְּתַח
 הַצִּלְע הַתִּיכָנָה אֶל־פֶּה הַבַּיִת הַיְמָנִית וּבְלוֹלִים

(* יציע קרי. *) הוציע קרי. (* הוציע קרי. *) צורתו קרי. (* צורתו קרי. *) תורתו קרי. (* תורתו קרי. *)
 שמות ל (ב) (בתר תורה)

וגדנפא מקף לה על ספתה סחור סחור זרתא
 חדא. ודין מקיס מדבחה: ומחיק הארץ עד--
 העזרה התחמונה שתיים אמות ורחב אמה אחת
 ומהעזרה הקטנה עד העזרה הגדולה ארבע אמות
 ורחב האמה: ומתשוית ארעא. עד מסמתא
 ארעיתא תרתין אמין. ופתיא אמתא חדא.
 ומסמתא ועירתא. עד מסמתא רבתא ארבע
 אמין. ופתיא אמתא: וההראל ארבע אמות
 ומהאראל* וכמעלה הקרנות ארבע: ומדבחה
 ארבע אמין. ומן מדבחה ולעילא. קרנתא ארבע:
 והאראל* שתיים עשרה ארך בשתיים עשרה רחב
 רבוע אל ארבעת רבעיו: ומדבחה. תרתא עשרי
 ארעא. בתרתא עשרי פתיא. מרבע. על ארבעא
 סטרוהי: והעזרה ארבע עשרה ארך בארבע
 עשרה רחב אל ארבעת רבעיה והגבול סביב
 אותה חצי האמה והחיק לה אמה סביב ומעלתהו
 פנות קדים: ומסמתא. ארבע עשרי אורכא.
 בארבע עשרי פתיא. על ארבעא סטרוהא. וגדנפא
 מקף לה סחור סחור פלגית אמתא. ותשויתא לה
 סחור סחור. ומאתר דסקין לה מתפנן למדבחה:
 ויאמר אלי בן-אדם פה אמר אדני יהיה אלה
 חקות המזבח ביום העשותו להעלות עליו עולה
 ולזרק עליו דם: ואמר לי. פר אדם. בדין אמרתי אלהים
 אדני גיורת מדבחה. ביום ההעבדותיה. לאסקא
 עלוהי עלתא. ולמזרק עלוהי דם נכסת קודשיא:
 ונתתה אלהי-בדנים הלויים אשר הם מזרע צדוק
 הקרבים אלי נאם אדני יהוה לשרתני פר בן-בקר
 לחטאת: ותתין לכהניא בני לוי. דאנן מזרעא
 דצדוק דקרובין לפלתני. אמר יי אלהים לשמשא
 קדמי. תור פר תורי לחטאת: ולקחת מדמו
 ונתת על-ארבע קרניתיו וארבע פנות העזרה
 וארבע הגבול סביב וחטאת אותו וכפרתהו: ותסב
 מדמיה ותתין. על ארבע קרנתיה ועל ארבע
 זוית מסמתא. ועל תחומא סחור סחור. ותדפי יתיה
 ותכפר עלוהי: ולקחת את הפר החטאת ושרפו
 במפקד הבית מחוץ למקדש: ותסב. ית תורא
 לחטאת. ויקדיניה באתר דחזי לביתא. מברא
 למקדשא: וביום השני תקריב שעיר-עזים תמים
 לחטאת וחטאו: אתהמוזבח כאשר חטאו בפר:
 וביומא תנינא. תקריב. צפיר פר עזי שלים
 לחטאת. וידבון ית מדבחה. פמא דדפיאו בתורא:
 בכלותה סחטא תקריב פר בן-בקר תמים ואיל
 מן-הצאן תמים: בשציותך מדבחה. תקריב
 תור פר תורי שלים. ודבר מן ענא שלים:
 והקרבתם לפני יהוה והשליכו תהנים עליהם

מדה והעלו אותם עלה ליהוה: ותקריבנין קדם
 יי. ויתנין פתניא עליהון מדבחה. ויסקין יתחון.
 עלתא קדם יי: שבעת ימים תעשה שעיר-חטאת
 ליום ופר בן-בקר ואיל מן-הצאן תמימים יעשו:
 שבועא יומין. תעביד צפירא לחטאת ליומא. ותור
 פר תורי. ודבר מן ענא שלמין יעבדון: שבעת
 ימים וכפרו אתהמוזבח וטהרו אתו ומלאו ידו:
 שבועא יומין. וכפרון על מדבחה. וידבון יתיה.
 ויקרבון קרבניה: ויכרו את-הימים והיה ביום
 השמיני והלאה יעשו הפהנים עלהמוזבח את-
 עולותיכם ואת-שלמיכם ורצאתי אתכם נאם אדני
 יהוה: וישלמון ית יומיא. ויהי ביומא תמינאה
 וקהלאה. יעבדון פתניא על מדבחה ית עלוותכון
 וית נכסת קדשיכון. ויתקבל קרבנכון ברעוא
 קדמי. אמר יי אלהים: עד

הפטרות כי תשא (במלכים א' סי' י"ח)

ויהי ימים רבים ודבר יהוה היה אר-אליהו
 בשנה השלישית לאמר לך הראה אר-אחאב
 ואתנה מטר על-פני האדמה: והוה לזמן יומין
 סניאין. ופתגם נבואה מן קדם יי. הוה עם אליה.
 בשתא תליתיתא למימר. איזיל אתהו לאחאב.
 ואתין מטרא על אפי ארעא: ויקד אליהו להראות
 אר-אחאב והרעב חוק בשמרון. ואזי אליה.
 לאתחואה לאחאב. וכפנא תקיף בשמרון: ויקרא
 אחאב אל-עבדיהו אשר על-הבית ועבדיהו היה
 ירא את-יהוה מאד: וקרא אחאב. לעבדיה
 דממנא על ביתא. ועובדיה. הוה דחיל הטאין.
 מן קדם יי לחדא: ויהי בהכרית איזבל את נביאי
 יהוה ויקח עבדיהו מאה נביאים ויהביאם חמשים
 איש במערה וכלכלם לחם ומים: והוה כד קטילת
 איזבל. ית נביאי דיי. ודבר עובדיה מאה נביין.
 ואטמרינין. חמשין חמשין גברא במערתא.
 וסוברנין פלחמא ובמיא: ויאמר אחאב אר-
 עבדיהו לך פארץ אר-פלג מעיני המים ואל פל
 הנחלים איזי נמצא חציר ונחיה סיס ופרד ולוא
 נכרית מן-החטה: ואמר אחאב לעובדיה. הלויך
 בארעא על פל מכוועי מיא. ועל פל נחליא. מאם
 נשפח עשבא. ונקיים סוסון וכורנוון. ווא נפסוק
 מבעירא: ויחלקו להם את-הארץ לעבר-בה
 אחאב הלך בדרך אחד לבדו ועבדיהו הלך בדרך
 אחד לבדו: ופלגו להון. ית ארעא למעבר בה.
 אחאב. הלויך באורחא חדא פלחודוהי. ועובדיה.
 הלויך באורחא חדא פלחודוהי ויהי עבדיהו בדרך
 והנה אליהו לקראתו ויפרתו ויפל על-פניו ויאמר

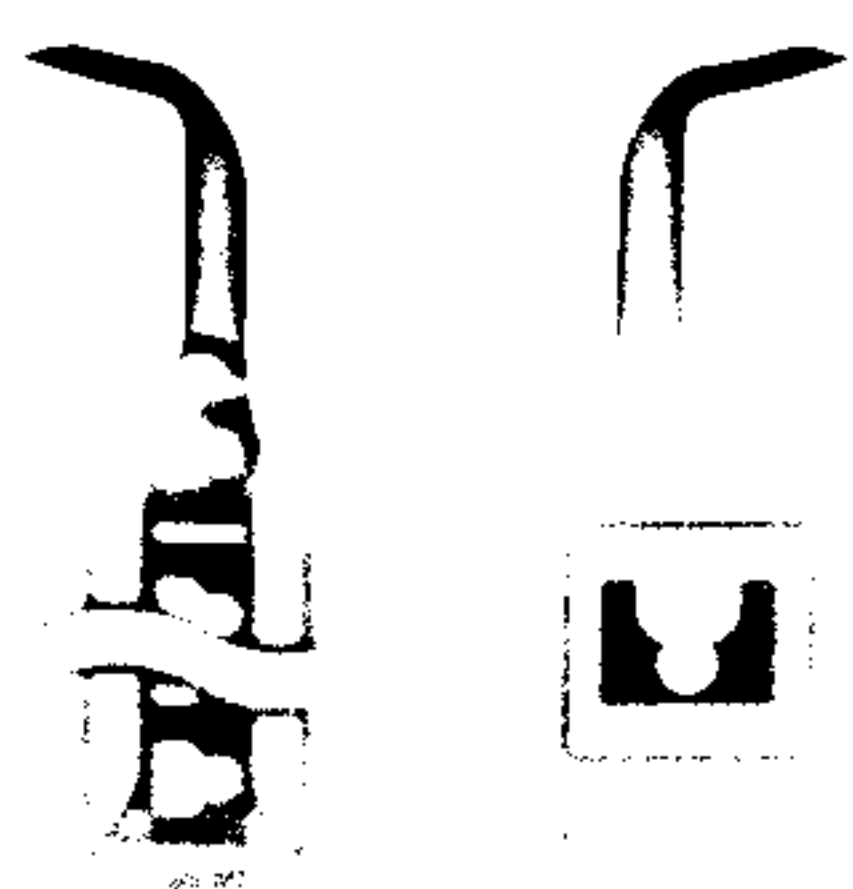
(* ומהאראל קרי (* ויהי קרי (* כהנהמה קרי האזה

האתה זה אדני אליהו: ותה עובדיה אויל
באורחא. והא אליה לקדמותיה. ואשתמודעיה
ונפל על אפוהי. ואמר. האת דין רבוני אליה:
ויאמר לו אני קד אמר לאדניך הנה אליהו: ואמר
ליה אנא. אויל. אימר לרבוניך הא אליה: ויאמר
מה הטאתי פראתה נתן את עבדך ביד אחאב
להטיתני: ואמר מא חבית. ארי את. מסר ית
עבדך. בידא דאחאב למקמלי: תי ויהוה אלהיך
אס-ישגני וממלכה אשר לא-שלח אדני שם
לבקשך ואמרו אין והשביע את הממלכה ואת-
הגוי כי לא ימצאכה: קים הוא יי אלהך. אם
אית עם ומלכו. דלא שלח רבוני תמן למבעך.
ואמרו לא הוה כא. ומומי ית מלכותא וית עמא.
ארי לא משבח קד: ועתה אתה אמר קד אמר
לאדניך הנה אליהו: וכען את אמר. אויל. אימר
לרבוניך הא אליה: ויהוה אני אלהך מאתך ורוח
יהוה ישאך על אשר לא-ארע ובאתי להגיד
לאחאב ולא ימצא: והרגני ועבדך ירא אתיהוה
מנערי: ויהי. עד דאנא אויל מלותך. ורוחא מן
קדם יי יפלינגך לאתר דלא ארע. ואתך לחואה
לאחאב. ולא ישבחניך ויקמליני. ועבדך. דחיל
הטאין מן קדם יי מוערי: הלא-הגד לאדני את
אשר-עשיתי בחרג אוילך את נביאי יהוה ואחאב
מנביאי יהוה מאה איש המשים המשים איש
במעה ואכללם לחם ומים: הלא אתחוא
לרבוני ית דעברית. פד קטילת אוילך. ית נביאי
דיי. ואטמרת מנביאי דיי מאה נכרא. חמשין
חמשין נכרא במערתא. וסיברתינין בלחמא
ובמיא: ועתה אתה אמר קד אמר לאדניך הנה
אליהו והרגני: וכען את אמר. אויל. אימר
לרבוניך הא אליה. ויקמליני: ויאמר אליהו הו
יהוה צבאות אשר עמדתי לפניו כי היום אראה
אליו: ואמר אליה. קים הוא יי צבאות. דמשמישנא
קדמוהי. ארי יומא דין אתחוי ליה: וילך עבדיהו
לקראת אחאב ויגדלו וילך אחאב לקראת אליהו:
ואזל עובדיה. לקדמות אחאב וחוי ליה. ואזל
אחאב לקדמות אליה: ויהי כראות אחאב את
אליהו ויאמר אחאב אליו האתה זה עכר ישראל:
והוה. פד חוא אחאב ית אליה. ואמר אחאב ליה.
האת דין עכריה דישראל: ויאמר לא עכרת את
ישראל כי אס-אתה ובית אביך בעובכם את
מצות יהוה ותלך אחרי הפעלים: ואמר. לא
עברית ית ישראל. אלהין את ובית אבוק.
בדשבקתון ית פקודיא דיי. ואולתין בחר בעליא:
ועתה שלח קבין אלני את-כל-ישראל אל-הר

הפרמל ואת-נביאי הפעל ארבע-מאות וחמשים
ונביאי האשרה ארבע מאות אכלי שחן אוילך:
וכען. שלח פגוש לותי. ית כל ישראל לטור
פרמלא. וית נביי בעלא ארבע מאה וחמשין.
ונביי אשרתא ארבע מאה. אכלי פחורא דאוילך:
וישלח אחאב בכל-בני ישראל ויקבץ את-הנביאים
אלהי הרמל: ושלח אחאב בכל בני ישראל.
וכנש ית נביי שקרא לטור פרמלא: וינש אליהו
אל-כל-העם ויאמר עד-מתי אתם פסחים על-שתי
הפעלים אס-יהוה האלהים לכו אחרי ואס-הפעל
לכו אחרי ולא-ענו העם אתו דבר: וקריב אליה
לות כל עמא. ואמר עד אימתי. אתון פליגין
לתרין פלגוון. הלא יי הוא אל ים פלחו קדמוהי
בלוודוהי. ולמא אתון טען פתר בעלא דלית ביה
צוהך. ולא אתיבו עמא. יתיה שתגם: ויאמר אליהו
אלהעם אני נותרתי נביא ליהוה לבדי ונביאי
הפעל ארבע-מאות וחמשים איש: ואמר אליה
לעמא. אנא. אשתארית נביא. קדם יי בלחדי.
ונביי בעלא. ארבע מאה וחמשין נכרא: ויהגדי
לנו שנים פרים ויבחרו להם הפר האחד וינתחוו
וישימו עלהעצים ואש לא ישימו ואני אעשה ו
אתה הפר האחד ונתתי עלהעצים ואש לא אשים:
וייתהבון נכא תרין תורין. ויבחרון לחון תורא תו
ויהדמוניה. וישוון עד אשיא. ואישתא לא ישוון.
ואנא. אעביד ית תורא תו. ואתין על אשיא.
ואישתא לא אשי: וקראתם בשם אלהיכם ואני
אקרא בשם-יהוה ויהוה האלהים אשר-יענה באש
הוא האלהים ויען פלהעם ויאמרו טוב הדבר:
ותקרון בשום טעותכון. וקא תתענון מן קדם
דלית בחון צוהך. ברם אנא אצלי בשמא דיי.
וישלח מימריה ויחית אישתא מן שמיא ארי יי
הוא אלהים. ואתיב כל עמא. ואמרו תקון
פתגמא: ויאמר אליהו לנביאי הפעל בחרו לכם
הפר האחד ועשו ראשנה כי אתם הרבים וקראו
בשם אלהיכם ואש לא תשימו: ואמר אליה
לנביי בעלא. בחרו לבון. תורא תו ועבידו
קדמותא. ארי אתון סגיין. ותקרון בשום
טעותכון. ואישתא לא תשוון: ויקחו אתהפר
אשר-נתן להם ויעשו ויקראו בשם-הפעל מהבקר
ועד-הצהרים לאמר הפעל עננו ואין קול ואין ענה
ויפסחו על-המוזבח אשר עשה: ונסיבו. ית תירא
דיהב לחון ועבדו. וקרו בשום בעלא. מצפרא
ועד עדן טיהרא למימר בעלא ענינא. ולית קל
ולית דעני. ומשתפין. על איגורא דעבד: ויהי
בצהרים ויהתל פתם אליהו ויאמר קראו בקול-

שמות לא (ה)

(בחר תודה)

גדול פיראיתם הוא פירשית ופירשית לו וכי ידבר
 לו אורי ישן הוא ויקן: והנה בעדן מיהרא וחינד
 בהון אליה: ואמר קרו בקל רב ארי אתון אמרין
 דחלא דוא. דלמא שועי ליה או אשתרפא
 אשתרף. או אורח הוה ליה. או דלמא דמוך
 הוא ויתער: ויקראו בקול גדול ויתגדרו כמשפטם
 בחרבות וברמחים עד שפידים עליהם: וקרו
 בקל רב. ואתהממו כנמוסיהו. כסיפין וברמחין.
 עד דאשתפיד דמא עליהו: ויהי בעבר הצהרים
 ויתנבאו עד לעלות המנחה ואין קול ואין ענה
 ואין קשב: והנה כמעבר מיהרא. ואשתפידו. עד
 למסק מנחתא. ולית קל ולית דעני ולית דמצית:
 ויאמר אליהו לכד העם נשו אלי ויגשו כד העם
 אליו וירפא את המזבח יהיה הקרום: ואמר אליה
 לכל עמא קרובי לותי. וקרובי כל עמא לותיה.
 ובנא. ית מדבחא דיי דהוה מפנר: ויקח אליהו
 שתים עשרה אבנים כמספר שבטי בני יעקב
 אשר היה דברי יהוה אליו לאמר ישראל יהיה
 שמך: ונסיב אליה. תרמא עשרי אבניא. כמנין
 שבטי בני יעקב. דהוה פתגמא דיי עמיה למימר.
 ישראל יהי שמך: ויבנה את האבנים מזבח בשם
 יהוה ויעש תעלה בבית סאתים ורע סביב למזבח:
 ובנא ית אבניא. מדבחא בשמא דיי. ועבר
 מזבחא בבית סאתי ורעא. סחור סחור למדבחא:
 ויערך את העצים וינתח את הפס וישם על
 העצים: וסדר ית אעיא. והדים ית תורא. ושוי
 על אעיא: ויאמר מלאו ארבעה כדים מים ויצקו
 על העלה ועל העצים ויאמר שנו וישנו: ויאמר
 שלשו וישלשו: ואמר. מלו ארבעא כדן מיא.
 ואריקו על עלתא ועל אעיא. ואמר תנו ותנו.
 ואמר תליתו ותליתו: וילכו המים סביב למזבח
 וגם את העלה מלא מים: ואזלו מיא. סחור
 סחור למדבחא. ואף ית מזקתא מלא מיא: ויהו
 בעלות המנחה ויגש אליהו הנביא ויאמר יהוה
 אלוהי אברהם יצחק וישראל היום ירע פיראתה
 אלהים בישראל ואני עבדך ובדברך עשיתי את
 פליה דברים האלה: והיה כמסק מנחתא. וקרוב.
 אליה נביא ואמר. יי. אלהיה דאברהם יצחק
 וישראל. ימא דין יתידע. ארי את יי. דשכינתך
 שריא בישראל ואנא עבדך. ובפתגמך עבדית.
 ית כל פתגמיא האלין: ענני יהוה ענני וידעו העם
 הוה פיראתה יהוה האלהים ואתה הסבת את לבם
 אחרנית: קביל צלותי יי פאישתא קביל צלותי
 כמטר. וידעין עמא דדין כמעבדך להון נפא. ארי
 את יי אלהים. ואת ברחמתך יתהון משתאיל

להון כמימדך לאתבותהוין לדחלתך. ואנון. יהבו
 ית לבהון פליג: ותפל אשיריהו ומאכל אתי
 העלה ואת העצים ואת האבנים ואת העפר
 ואת המים אשר עלה לחבה: ונפלת אישתא
 מן קדם יי. ואכלת ית עלתא וית אעיא. וית
 אבניא וית עפרא. וית מיא דכמזקתא לחיבת:
 וירא פליהעם ויפלו על פניהם ויאמרו יהוה הוא
 האלהים יהוה הוא האלהים: ותוא כל עמא. ונפלו
 על אפיהו. ויאמרו. יי הוא אלהים. יי הוא אלהים:
 ויאמר אליהו להם הפשו את נביאי הכעל איש
 אדומרט מהם ויתפשו ויורדס אליהו אדומרט
 קישון וישחטם שם: ואמר אליה להוין. אחודו ית
 נביי בעדא. אנש. לא ישתיוכ מנהון ואחרונון.
 ואחיתנן אריה לנהלא דקישון. ונפיסנן תמן:
 ויאמר אליהו לאחאב עלה אכל ושתה פירקול
 המון הנשים: ואמר אליה לאחאב. סק אכול
 ואשת. אריקל את רגולשת מטרא: ויעלה אחאב
 לאכל ולשתות ואליהו עלה אדיראש הפרמל
 ויגהר ארצה וישם פניו בין ברכו: וסליק אחאב
 למיכר ולמשתו. ואליה. סליק לריש פרמלא
 ונהין על ארעא. ושוי אפיהו בין ברכוהו: ויאמר
 אדירערו עדהנא הבט דרדקים ויעל ויבט ויאמר
 אין מאומה ויאמר שב שבע פעמים: ואמר
 לעזרימיה. סק כען כבי האורה מערבא. וסליק
 וסבא. ואמר לית מדעם. ואמר. טוב שבע זמנין:
 ויהי בשבעית ויאמר הנהדעב קטנה ככף איש
 עלה מים ויאמר עלה אמר אדיראחאב אכר ורד
 ולא יעצרכה הנשים: והוה בזמנא שביעיתא.
 ואמר. הא עננא. ועירא כפפת יד גבר סלקא
 ממערבא. ואמר. סק אימר לאחאב אודרו וחות.
 ולא יעכבנד מטרא: ויהו עד דפחה ועד דפחה
 והשמים התקדרו עבים ורוח ויהי גשם גדול וירכב
 אחאב וילך יזרעאלה: והוה עד דמזדרו ונחית.
 ושמיא אתחפיו ענני ורוחא. והוה מסר סני.
 ורכיב אחאב ואזל לזרעאל: עד

הפטרת ויקהל (במלכים סי' ו')

וישלח המך שלמה ויקח את חירם מצר:
 ושלח מלכא שלמה. ודבר ית חירם מצר: כך
 אשה אלמנה הוא ממשח נפתלי ואביו איש צרי
 חרש נחשת וימלא את החכמה ואת התבונה
 ואת הדעת לעשות כל מדאבה בנחשת ויבא
 אלה המך שלמה ויעש את כל מדאבתו: בר
 אתתא ארמלתא הוא משבטא דבית נפתלי.
 ואביו גבר צורי אימן בעבירת נחשא. ואתמלי.

ית חכמתא וית סבלתנתא וית דעתא. למעבד
 כל עבדא בנחשא. ואתא לות מלכא שלמה.
 ועבד ית כל עבדתיה: ויצר את־שני העמודים
 נחשת שמנה עשרה אמה קומת העמוד האחד
 וחוט שתי־עשרה אמה יסב את־העמוד השני:
 וצר. ית תרין עמודיא נחשא. תמנא עשרי אמן.
 ארפיה דעמודא חד. וחוט משה תרתא עשרי
 אמן סקף ליה. וכן לעמודא הננא: ושתי
 כתורות עשה לתת על־ראשי העמודים מצק
 נחשת חמש אמות קומת הכתרת האחת וחמש
 אמות קומת הכתרת השנית: ותרתין קרנתון
 עבד. למתן. על רישי עמודיא מתן נחשא. חמיש
 אמן. רומה דקרנתא חדא. וחמיש אמן. רומה
 דקרנתא תנייתא: שבכים מעשה שבכה גדלים
 מעשה שרשרות לכתורות אשר על־ראש העמודים
 שבעה לכתרת האחת ושבעה לכתרת השנית:
 סריגין עובד סריגי. קריעין עובד גדילי. דקרנתון.
 דעל ריש עמודיא. שבעה דקרנתא חדא. ושבעה
 דקרנתא תנייתא: ויעש את־העמודים ושני טורים
 סביב על־השבכה האחת לכסות את־הכתרת
 אשר על־ראש הרמנים וכן עשה לכתרת השנית:
 ועבד ית עמודיא. תרין סרין סחור סחור על
 סריגתא חדא. לכסאה ית קרנתון דעל ריש
 רמוניא. וכן עבד. דקרנתא תנייתא: וכתרת
 אשר על־ראש העמודים מעשה עושן באולם
 ארבע אמות: וקרנתון. דעל ריש עמודיא. עובד
 שושנתא לקיט באולם. ארבע אמן: וכתרת
 על־שני העמודים גס־ממעל מדעמת הפמן אשר
 לעבר שבכה והרמנים מאתים טרים סביב על
 הכתרת השנית: וקרנתון. דעל תרין עמודיא. אף
 סלעילא מקקבי דבקא. דלעבר סריגתא.
 ורמוניא מאתן סרין עבדין לה סחור סחור. על
 קרנתא תנייתא: ויקם את־העמודים לאלם ההיכל
 ויקם את־העמוד הימני ויקרא את־שמו יכין ויקם
 את־העמוד השמאלי ויקרא את־שמו בעז: ואקים
 ית עמודיא. לאולם דהיכלא. ואקים ית עמודא
 מימינא. וקרא ית שמיה יכין. ואקים ית עמודא
 משמאלא. וקרא ית שמיה בעז: ועל ראש
 העמודים מעשה שושן ותתם מלאכת העמודים:
 ועל. ריש עמודיא עובד שושנתא. ושלמית עבדת
 עמודיא: ער"י

הפטרת פקודי

במלכים א' ס"ו

ויעש חירום את־הפירות ואת־היעים ואת־

שמות לא (ב)

המזרקות ויכל חירם לעשות את־פל־המלאכה
 אשר עשה למקד שלמה בית יהוה: ועבד חירום.
 ית פיזריא. וית מגרופיתא וית מזרקיא. ושיצו
 חירם. למעבד ית כל עבדתא. דעבד. למלכא
 שלמה בית מקדשא דיין. עמדים שנים וגלת
 הכתרת אשר על־ראש העמודים שתיים והשבכות
 שתיים לכסות את־שתי גלות הכתרת אשר על־
 ראש העמודים: עמודיא תרין. ואנני קרנתון.
 דעל ריש עמודיא תרתין. וסריגתא תרתין.
 לכסאה. ית תרתין אנני קרנתון. דעל ריש
 עמודיא: ואת־הרמנים ארבע מאית לשתי
 השבכות שני־טורים רמנים לשבכה האחת לכסות
 את־שתי גלות הכתרת אשר על־פני העמדים:
 וית רמוניא. ארבע מאה לתרתין סריגתא. תרין
 סרין רמונין לסריגתא חדא. לכסאה. ית
 תרתין אנני קרנתון. דעל אפי עמודיא: ואת־
 המכנות עשר ואת־הפירת עשרה על־המכנות:
 וית בסיסיא עשר. וית פיזריא עשרא על בסיסיא:
 ואת־הים האחד ואת־הבקר שנים עשר תחת הים:
 וית ימא חד. וית תורי תרי עשר תחות ימא: ואת־
 הפירות ואת־היעים ואת־המזרקות ואת פל־
 הכלים האלה אשר עשה חירם למקד שלמה בית
 יהוה נחשת מכרט: וית דדיא וית מגרופיתא
 וית מזרקיא. וית כל מאניא האלן. כעובד מאני
 משפנא דעבד משה פן עבד חירם. למלכא
 שלמה בית מקדשא דיין. נחש טב: בכפר הירדן
 יצקם המקד במעבה האדמה בין סבות ובין
 צרתן: במישר ירדנא אתיכנון מלכא. בעובי
 גרגישתא. בין סבות ובין צרתן: וינת שלמה
 את־כל־הפלים מרב מאד מאד לא נחקר משקל
 הנחשת: ואצנע שלמה ית כל מניא. מסני לחדא
 לחדא. לית סוף למתקל נחשא: ויעש שלמה
 את פל־הפלים אשר בית יהוה את מונח הוהב
 ואת־השלחן אשר עליו לחם הפנים זהב: ועבד
 שלמה. ית כל מניא. דבבית מקדשא דיין. ית
 מדבחא דרהבא. וית פתורא. דעלוהי. לחים
 אפיא דהבא: ואת־המנרות המש מימין וחמש
 משמאל לפני הדביר זהב סגור והפרח והנרת
 והמלקחים זהב: וית מנרתא. חמיש מימינא.
 וחמיש משמאלא. קדם בית בפורי דהבא טבא.
 ושושניא ובוציניא. וציבתיא דהבא: והספות
 והמזמרות והמזרקות והפפות והמחחות זהב סגור
 והפתות לדלתות הבית הפנימי לקדש הקדשים
 לדלתי הבית להיכל זהב: וקוליא. ומזמריא

(כתר תורה)

(* האלה קרו

ומזרקיא

ומזרקי'א. ובזב'א ומחתי'א דתפא טבא. ומגד'א. ודד'א ביתא גואה לקד'א קוד'א. דד'א ביתא. דה'ב'א דה'ב'א: ע"י

הפטרת שקלים (במלכים ב' ס' י"ב)

בן־שבע שנים יהואש במלכו: בר שבע שנים יהואש בד מקד: בשנת־שבע ליהואש מקד יהואש וארבעים שנה מקד בירושלם ושם אמו צביה מבאר שבע: בשנת שבע ליהואש מקד יהואש. וארבעין שנים. מקד בירושלם. ושום אמויה. צביה מבאר שבע: ויעש יהואש הישר בעיני יהוה כ־ימיו אשר הורה: יהוידע הכהן: ועבד יהואש דכשר. קדם יי' כל ימיה. דאל'פיה. יהוידע פהנא: רק הפמות לא־סרו עוד העם מוצחים ומקטרים בפמות: לחוד פמתא דא עטרא. עד כען עמא. מדפחין ומסקין בסמין על פמתא: ויאמר יהואש אל־הכהנים כל פספס הקדשים אשר יבא בית יהוה פספס עובר איש פספס נפשות ערפו פד־פספס אשר יעלה על לב־איש להביא בית יהוה: ואמר יהואש לכהניא. כל פספס קדשיא. דמתעל לבית מקדשא דיי' פספס תקליא דעבר על מנין גובריא. פספס פוסן נפשחא. דמיתן גבר פוקן נפשיה. אף כל פספס. דמתנדב גבר בלביה. לאיתאח לבית מקדשא דיי': יקחו להם הפהנים איש מאת מפרו והם יחזקו את־בדק הבית לכל אשר יפצא שם פדק: יסבון להין פהניא. גבר מן מפריה. ואנן. יתקפין ית פדקא דביחא. לכל אתר דישתכח תמן פדקא: ויהי בשנת עשרים ושלש שנה למקד יהואש לא־חזקו הפהנים את־בדק הבית: והוה. בשנת עשרין ותלת. שנין למלכא יהואש. לא תקיפו פהניא ית פדקא דביחא: ויקרא המקד יהואש ליהוידע הכהן ולכהנים ויאמר אלהם מדוע אינכם מחזקים את־בדק הבית ועתה אל־תקחו־כסף מאת מכריכם פי־בדק הבית תתנהו: וקרא מלכא יהואש. ליהוידע פהנא ולכהניא. ואמר להן. מדין. ליתיכון מהקפין ית פדקא דביחא. וכען. לא תסבון פספא מן מפריכון. אלהן לבדקא דביחא התניניה: ויאתו הפהנים לבלתי קחת־כסף מאת העם ולבלתי חזק את־בדק הבית: ואטפסו פהניא. פדיל דלא למסב פספא מן עמא. ובריד דלא לתקפא ית פדקא דביחא: ויקח יהוידע הכהן ארון אהר ויקב חר פדלתו ויתן אתו אצל המזבח * בימין פבוא־איש בית יהוה ונתנו־שמה הפהנים שמרי הסף

את־כספ־הכסף המובא בית־יהוה: ונסיב. יהוידע פהנא ארונא חר. ונקב חורא בדשיה. ויהב יתיה פספס מדבחא מימינא. פמיעל גיבדא לבית מקדשא דיי'. ויהבין תמן פהניא אמרפליא. ית כל פספא דמתעל בית מקדשא דיי': ויהי פראותם פיירב הכסף בארון ויעל ספר המלך והכהן הגדול ויצרו וימנו את־הכסף הנמצא בית־יהוה: והוה פד חזו. ארי סגו כספא בארונא. וסליק ספרא דמלכא ואביתר פהנא. וצרו ומנו. ית פספא דאשתכח בית מקדשא דיי': ונתנו את־הכסף המתכן על־יד* עשי המלאכה הפקדים בית יהוה ויוציאוהו לחרשי העץ ולבנים העשים בית יהוה: ויהבין ית פספא דמטוקס. על ידי עבדי עבידתא. דממונן בבית מקדשא דיי'. ומפקין ליה. לנגרי אעיא ולארדיכריא. דעבדין בית מקדשא דיי': ולגדרים ולחצבי האבן ולקנות עצים ואבני מחצב לחזק את־בדק בית־יהוה ולכל אשר יפצא על־הבית לחזקה: ולארנובליא ולפסלי אבניא. ולמוזן אעין ואבנין פסילן. לתקפא ית בידק בית מקדשא. ולכל. דיפוק על ביתא לתקפותיה: אף לא יעשה בית יהוה ספות כסף מומרות מורקות חצרות פד־פלי זב וכל־כסף מן־הכסף המובא בית־יהוה: פרם לא מתעביד בית מקדשא דיי'. קולין דכסף מומריא מורקתא חצוצרתא. כל מאן דדהבו מאן דכסף. מן פספא דמתעל לבית מקדשא דיי': פידלעשי המלאכה יתנהו וחזקו בו את־בית יהוה: ארי לעבדי עבידתא יהבין ליה. ומתקפין ביה ית בית מקדשא דיי': ולא יחשבו את־האנשים אשר יתנו את־הכסף על־ידם לתת לעשי המלאכה פי באמנה הם עשים: ולא מחשבין עם גבריא. דיהבין ית פספא על ידהון. למתן לעבדי עבידתא. ארי בהימנותא אנן עבדין: פספא אשם וכסף חטאות לא יבא בית יהוה לכהנים יהיו: פספא אשמא וכסף חטאות. לא מתעל לבית מקדשא דיי'. לכהניא יהבין ליה: ע"י

הפטרת זכור (בשמואל א' ס' ט"ו)

ותתי המלחמה חזקה על־פלשתים כל ימי שאול וראה שאול כל־איש גבור וכל־צן־חיל ויאספתו אליו: ותוה קרבא פקוף על פלשתאי. כל יומי שאול. והווי שאול. כל גבר גבר וכל גבר עביד קרב. ובניש ליה דותיה: ויאמר שמואל אל־שאול אתי שלח יהיה למשחה למלך על־עמו על־ישראל ועתה שמע לקול דברי יהוה: ואמר

(*) יד קרי (**) הספקדים קרי שמואל

(*) סימן קרי

שמואל לשאול יתי שנה יי לרבינוך למהוי
 מלכא על עמיה על ישראל ובען קפיל למימר
 פתגמא דיי: פה אמר יהוה צבאות פקדתי את
 אשר-עשה עמק לישראל אשר-שם לו בדרך
 בעלתו ממצרים: פדנן אמר יי צבאות דכרנא
 ית דעבד עמק לישראל דכמן ליה באורחא
 במפקיה ממצרים: עתה קך והביתה את-עמלק
 והחרמתם את-כנעני-אשר-לו ולא תחמל עליו
 והמתה מאיש עד-אשה מעולל ועד-יונק משור
 ועד-שה מגמל ועד-חמור: בען איזיל ותמחי ית
 דבית עמלק ותגמר ית כל דיקהון וקא תחום
 עליהון ותקמול מגבר עד אתא מעולדים ועד
 יניק מתור ועד אמר מגמל ועד חמר: וישמע
 שאול את-העם ויפקדם בטלאים מאתים ארף
 רגלי ועשרת אלפים את-איש יהודה: וכנש שאול
 ית עמא ומגנן באמרי פסחיא מאתן אלפין גבר
 רגלי ועשרא אלפין ית אנש יהודה: ויבא שאול
 עד-עיר עמלק וירב בנחל: ואתא שאול עד קרתא
 דבית עמלק ומקים ית משריתיה בנחלא: ויאמר
 שאול את-הקניני ככו פרו רדו מתוך עמלקי פון-
 אספך עמו ואתה עשיתה חסד עם-כנעני ישראל
 בעלותם ממצרים ויסר קניני מתוך עמלק: ואמר
 שאול לשלמאה איזיל זור את-פרש מנו עמלקאה
 דלמא אשיציןך עמיה ואת עבדת מיבו עם פל
 בני ישראל במפקהון ממצרים ואת-פרש שלמאה
 מנו עמלקאה: ויך שאול את-עמלק מחוילה בואף
 שור אשר על-פני מצרים: ומחא שאול ית עמלק
 מחוילה מעלגא דהגרא דעל אפי מצרים: ויתפש
 את-אנג מלך עמלק חי ואת-כנעני-העם החרים לפי-
 חרב: ואחר ית אנג מלכא דבית עמלק בד חי
 וית כל עמא גמר לפתגם דחרב: ויחמל שאול
 והעם על-אנג ועל-מיטב הצאן והבקר והמשנים
 ועל-הפרים ועל-כנעני-הטוב ולא אבו החריםם וכד-
 המלאכה נמבזה ונמס אתה החריםו: וחם שאול
 ועמא על אנג ועל שפר ענא ותורי שמיניא
 ופטימיא ועל כל דטב ולא אבו לנפרותהון וכד
 טדעם דשיט ודבסיר יתיה גמרו: ויהי דבר יהוה
 אל-שמואל לאמר: והוה פתגם נבואה מן קדם יי
 עם שמואל למימר: גחמתי פיה-המלכתי את-שאול
 למלך פיישב מאחרי ואת-דברי לא הקים ויחר
 לשמואל ויועק אל-יהוה כל-הלילה: תבית
 במימרי ארי אמליכות ית שאול למהוי מלכא
 ארי תב מבתר פלחני וית פתגמי לא קיים ותקוף
 לשמואל וצדי קדם יי כל ליליא: וישפם שמואל
 לקראת שאול בבקר ויגד לשמואל לאמר בא-

שמות (לב) (6)

שאול הכרמלה והנה מציב לו יד ויפכ ויעבר
 וירד הגגל: ואקדים שמואל לקדמות שאול
 בצפרא ואתהוא לשמואל למימר אתא שאול
 לכרמלא והא מתקין ליה אתר לפלגא ביה בזתא
 ואסתחר ועבר ונחת לגגלא: ויבא שמואל אל-
 שאול ויאמר לו שאול ברוך אתה ליהוה הקימתי
 את-דבר יהוה: ואתא שמואל לות שאול ויאמר
 ליה שאול ברוך את קדם יי קיימית ית פתגמא
 דיי: ויאמר שמואל ומה קול-הצאן הזה באוני
 וקול הבקר אשר אנכי שמע: ואמר שמואל ומה
 קל ענא הרין באודני וקל תוריא דאנא שמע:
 ויאמר שאול מעמלקי הביאום אשר חמל העם
 על-מיטב הצאן והבקר למען זבח ליהוה אלהיך
 ואת-היותך החרמנו: ואמר שאול מעמלקאה
 איתיאונן דחם עמא על שפר ענא ותורי בדי
 לדבחא קדם יי אלהך וית מותרא גמרנא: ויאמר
 שמואל אל-שאול הרף ואנידה קך את אשר דבר
 יהוה אלי הלילה ויאמרו לו דבר: ואמר שמואל
 לשאול אוריך ואחוי קך ית דאתמלל מן קדם יי
 עמי בלידיא ואמר ליה מקיל: ויאמר שמואל
 הלוא אס-קטן אתה בעיניך ראש שבטי ישראל
 אתה וימשחך יהוה למלך על-ישראל: ואמר
 שמואל הלוא מן שירייתך הויתא שיש וחפש
 בעיני נפשך ברם זכות שבטא דבנימין אבוך היא
 גרמת קך דבעא למעבר פיפא קדם בני ישראל
 בדי בן רביך יי למהוי מלכא על ישראל:
 וישלחך יהוה בדרך ויאמר קך והחרמתה את-
 החטאים את-עמלק ונלחמת בו עד-פלותם אתם:
 ושלחך יי באורחא ואמר איזיל ותגמר ית
 חייביא ית דבית עמלק ותגיה קרנא בהון עד
 דתשיצי יתהון: וקמה לא-שמעת בקול יהוה
 ותעט אל-השלק ותעש הרע בעיני יהוה: וקמא
 לא קפילתא למימרא דיי ואתפניתא לבזתא
 ועבדתא דביש קדם יי: ויאמר שאול אל-שמואל
 אשר שמעתי בקול יהוה ואלך בדרך אשר-
 שלחני יהוה ואביא את-אנג מלך עמלק ואת-
 עמלק החרמתי: ואמר שאול לשמואל דקפילית
 למימרא דיי ואזלית באורחא דשלחני יי
 ואיתיתי ית אנג מלכא דבית עמלק וית דבית
 עמלק גמרית: ויקח העם מהשלק צאן ובקר
 ראשית החרם לזבח ליהוה אלהיך בגגל: ואפריש
 עמא מן בזתא עאן ותורין קדם דיחרמין לדבחא
 קדם יי אלהך בגגלא: ויאמר שמואל החפץ
 ליהוה בעלות זבחים וזבחים כשמע בקול יהוה הנה
 שמע מוכח טוב להקשיב מחלב איקים: ואמר

(כתר תורה)

(*) ויאמר קרי

שמואל

בן-תשבר מנשים אמה וישפך שמואל את-אנג
לפני יהוה בגלגל: ואמר שמואל. כמא דאתפילת
נשיא חרפך. כן תתפל מנשיא אמה. ופושח
שמואל ית אנג. קדם יי בגלגל: ער

מפטור לשבת פרה (במדבר י"ט)

וידבר יהוה אל-משה ואל-אהרן
לאמר: זאת תקת התורה אשר-צויה
יהוה לאמר דבר אל-בני ישראל ויקחו
אליהם פרה אדמה תמימה אשר אין-בה
מום אשר לא-עלה עליה על: ונתתם
אתה אל-אלעזר הכהן והוציא אתה אל-
מחויץ למחנה ושהט אתה לפניו: ולקח
אלעזר הכהן מדמה באצבעו והזה אל-
נבח פני אהל-מועד מדמה שבע פעמים:
ושרף את-הפרה לעיניו את-ערה ואת
בשרה ואת-דמה על-פרשה ישרף:
ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת
והשליך אל-יתוך שרפת הפרה: וכבס
בגדיו הכהן ורחץ בשרו בפנים ואחר יבא
אל-המחנה וטמא הכהן עד-הערב:
והשרף אתה יכבס בגדיו בפנים ורחץ
בשרו בפנים וטמא עד-הערב: ואסף
איש טהור את אפר הפרה והצית מחויץ
למחנה במקום טהור והיתה לעדת בני-
ישראל למשמרת למי נדה הטאת הוא:
וכבס האסף את-אפר הפרה את-בגדיו
וטמא עד-הערב והיתה לבני ישראל
ולגד הנר בתוכם לחקת עולם: הנגע
במת לכר-נפש אדם וטמא שבעת ימים:
הוא יתחטא-בו ביום השלישי וביום
השביעי יטהר ואם-לא יתחטא ביום
השלישי וביום השביעי לא יטהר: פל-
הנגע במת בנפש האדם אשר-ימות ולא
יתחטא את-משפן יהוה טמא ונכרתה
הנפש ההוא מישראל כי מי נדה לא-
זרק עליו טמא יהוה עוד טמאתו בו:
זאת התורה אדם פיימות באהל פל-
הבא אל-האהל וכר-אשר באהל יטמא
שבעת ימים: וכל בלי פתוח אשר אין

שמואל תרעוא קדם יי בעלון ונכסת קדשין.
בבבא למימרא דיי. הא קבלא למימריה מנכסת
קודשין טב. לאצתא למלי נביוהי מתרב פטומין:
כי חטאת-קסם מרי ואון ותרפים הפצר יען מאסת
את-דבר יהוה וימאסה סמך: ארי פחובת גובריא
דשאלין בקסמא-פן חובת פל גבר דמסריב על
פתגמי אוריתא. וכחובי עמא דטען פתר טעותא
פן חובת פל גבר דבצר ומוסיף על מלי נביא.
חקי. דקצתא בפתגמא דיי. ורחקך מלמהוי
מלבא: ויאמר שאול אל-שמואל חטאתי פי-
עברתי את-פיי-יהוה ואת-דבריה פי יראתי את-
העם ואשמע בקולם: ואמר שאול לשמואל
חבית. ארי עברית על מימרא דיי ובסרית על
פתגמך. ארי דחילית מן עמא. וקבילית למימרהו:
ועתה שא נא את-חטאתי ושוב עמי ואשתתוה
ליהוה: ובען. שבוק בען לחובי. ותוב עמי.
ואסגוד קדם יי: ויאמר שמואל אל-שאול לא
אשוב עמך פי מאסתה את-דבר יהוה וימאסה
יהוה מהיות מך עד-ישראל: ואמר שמואל
לשאול. לא אתוב עמך. ארי קצתא במימרא דיי.
ורחקך יי. מלמהוי מלבא על ישראל: ויסב
שמואל ללכת ויחזק בכנף-מעילו ויקרע: ואסתחר
שמואל למיזר. ואתקוף בכנף מעיליה ואתבוע:
ויאמר אליו שמואל קרע יהוה את-מלכות ישראל
מעליך היום ונתנה לרעה הטוב ממך: ואמר ליה
שמואל. אערי יי. ית מלכותא דישראל. מך
ימא דין. ויהבה. לחברך דתקנין עובדוהי מך:
וגם נצח ישראל לא ישקר ולא ינחם פי לא אדם
הוא להנחם: ואם הימר אתוב מחובי וישתביק
לי בריל דאעביד מלכו: אנא ובני על ישראל
לעלם. פבר גזיר עך מן קדם מרי נצחניה
דישראל דלית קדמוהי שקר ולא תייב ממא
דאמר. ארי לא כבני אנשא הוא דאמרין ומכדבין.
גזרין ולא מקיימין: ויאמר חטאתי עתה בפדני נא
נגד-זקני עמי ונגד ישראל ושוב עמי והשתחוויתי
ליהוה אלהיה: ואמר חבית. בען. יקרני בען.
קדם סבי עמי וקדם ישראל. ותוב עמי. ואסגיד
קדם יי אלהך: וישב שמואל אחרי שאול
וישתחו שאול ליהוה: ותב שמואל בתר שאול.
וסגיד שאול קדם יי: ויאמר שמואל הגישו אלי
את-אנג מלך עמלק ויך אליו אנג מעדנת ויאמר
אנג אכן סר מרהמות: ואמר שמואל. קריבו
לותי ית אנג מלבא דבית עמלק. ואתא לותיה.
אנג מפונקא. ואמר אנג. בבועו רבוני מריר
מותא: ויאמר שמואל באשר שפנה גשים חרפך

צמיד פתיל עליו טמא הוא: וכל אשר יגע על פני השדה בחלל-הרוב או במת או בעצם אדם או בקבר יטמא שבעה ימים: ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל-כלי: ולקה אוב וטבל במים איש טהור והזה ער-האהל ועל-כל-הכלים ועל-הנפשות אשר היו-שם ועל-הנגע בעצם או בחלל או במת או בקבר: והזה הטהר על-הטמא ביום השלישי וביום השביעי וטמא ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ במים וטהר בערב: ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההוא מתוך הקהל כי את-מקדש יהוה טמא מי נדה לא-זרק עליו טמא הוא: והיתה להם לחקת עולם ומזה מי-הנדה יכבס בגדיו והנגע במי הנהה יטמא ער-הערב: וכל אשר יגע בו הטמא יטמא והנפש הנגעת הטמא ער-הערב:

הפטרת פרה (יחזקאל כ"ו ל"ו)

ויהי דבר-יהוה אלי לאמר: והוה פתגם נבואה מן קדם יי עמי למימר: בן-אדם בית ישראל ישבים על-אדמתם ויטמאו אותה בדרבם ובעלילותם פטמאת הנהה היתה בדרבם לפני: בר אדם. בית ישראל יתבין על ארעהון. וסאיבו יתה. פאורחתהון ובעובדיהון. כסואבת אתא טומאה. הות אורחהון קדמי ואשפך חמתי עליהם על-הדם אשר-שפכו על-הארץ ובגלוליהם טמאיה: ושפכית חמתי עליהון. על דם זבאי דאשדו על ארעא. ובפלחן טעותהון סאבוהא: ואפיץ אתם בגוים ויזרו פארצות בדרבם וכעלילותם שפטתים: ואגלית יתהון לביני עממיא. ואתפדרו במדינתא. פאורחתהון בישא וכעובדיהון מקולקליא אתפרעית מנהון: ויבוא אל-הגוים אשר-באו שם ויחללו את-שם קדשי פאמר להם עס-יהוה אלה ומארצו יצאו: ועאלו. לביני עממיא דאתגליא: לתמן. על דאחלו ית שמא דקודשי. בדאמרין להון אם עמיה דיין אלין. ואיכדין מארע בית שכינתיה גלו: ואהמל על-שם קדשי אשר חללו בית ישראל בגוים אשר-באו שמה: וחסית על שמא דקודשי. דאחלוהי בית ישראל. ביני עממיא דאתגליא

לתמן: לכן אמר לבית-ישראל כה אמר אדני יהוה לא למענכם אני עשה בית ישראל כי אם לשם קדשי אשר חללתם בגוים אשר-באתם שם: ככן אמר לבית ישראל. כדן אמר יי אלהים. לא בדילכוון. אנא עבד בית ישראל. אלהין לשמא דקודשי דאחלתין. ביני עממיא דאתגליתון לתמן: וקדשתי את-שמי הגדול המחלל בגוים אשר חללתם בתוכם וידעו הגוים כי-אני יהוה נאם אדני יהוה בהקדשי בכם לעיניכם: ואקדיש ית שמי רבא. דאהחל ביני עממיא. דאחלתין ביניהון. וידעון עממיא ארי אנא יי. אמר יי אלהים. פר אתקדש בכון לעיניכון: וקדשתי אתכם מן-הגוים וקבצתי אתכם מפל-הארצות והבאתי אתכם אל-אדמתכם: ואקריב יתכון מפיני עממיא. ואכניש יתכון מפל מדינתא. ואעיל יתכון לארעכון: וקדשתי עליכם מים טהורים וטהרתם מפל טמאותיכם ומפל-גלוליהם אטהר אתכם: ואשבוק לחוביכון. פמא דמרפן פמי אדיותא ובקטם תורתא דחטאתא ותדפון. מפל סואבתכון. ומפל פלחן טעותכון אדפי יתכון: ונתתי לכם לב חדש ורוח חדש אתון בקרבכם והסרת י את-לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב פשר: ואתין לכון לב דחול. ורוח דחלא אתין פמעיוכון. ואתפר ית לבא דרשעא דהוא תקיף פאבנא טפשוכון. ואתין לכון לב דחול קדמי למעבד רעותי: ואתדוחי אתון בקרבכם ועשיתי את אשר-בתקו חלכו ומשפטי תשמרו ועשיתם: ויהי רוח קודשי אתין פמעיוכון. ואעביד. ית דבקימי תהכון. ודיני תפרון ותעבדון: וישבתם בארץ אשר נתתי לאבותיכם והייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם לאלהים: ותהכון פארעא. דיהבית לאבתהכון. ותהון קדמי לעם. ואנא. אחוי לכון לאלה: ותושעתי אתכם מפל טמאותיכם וקראתי אר-הדגן והרפית אחו. ולא-אתון עליכם רעב: ואפרוק יתכון. מפל סואבתכון. ואברוך ית עבורא ואסני יתיה. ולא אתין עליכון בפנא: והרפיתי את-פרי העץ ותנובת השדה למען אשר לא-תקחו עוד חרפת רעב בגוים: ואסני ית פירי איגנא. ועללת חקלא. בדיד. דלא תקבדון עוד. חסודי כפנא ביני עממיא: וזכרתם את-דרכיכם הרעים ומעלליכם אשר לא-טובים ונקטתם בפניכם על עונתיכם ועל תועבתיכם: ותדברון ית אורחתכון בישתא. ועובדיכון דלא תקנין. ותדנקון ותהון חזן. על חוביכון. ועל תועבתיכון: לא למענכם אני-עשה נאם אדני יהוה יודע לכם בושו והפלטו מדרכיכם בית ישראל: לאבדילכון

אנא עבד . אמר יי אלהים . יתידע לכון . בהיתו
 ואתפנעו . מאורחתכון בית ישראל : כה אמר אדני
 יהוה ביום פתרי אתכם מפל עונותיכם והושבתיו
 אתיהערים ונכננו הרבות : כדנן אמר יי אלהים .
 גיומא דארפי יתכון . מפל חוביכון . ואיתיב ית
 קרויא . ויתגנין הרבתא : והארץ הנשמה תעבד
 תחת אשר היתה שממה לעיני פלעובר : וארעא
 דהות צדיא תתפלח . חלף דהות צדו . לעיני כל
 דערי : ואמרו הארץ הלזו הנשמה היתה פנון-עדן
 והערים הרבות והנשמות והנהרסות בצורות
 ישבו : וימרון . ארעא דפן דישראל דהות צדיא .
 תבת למהוי פגנתא דעדן . וקרויא הרבתא . וצדיא
 ומפגרתא ברכין הקיפין יתיבו : וידעו הגוים אשר
 ישארו סביבותיכם כי אני יהוה בניתי הנהרסות
 נמעת הנשמה אני יהוה דברתי ועשיתי : וידעון
 עממיא . דישתארון סחרניכון . ארי אנא יי . בנית
 מפגרתא . קנימית צדיא . אנא יי גזרית במימרי
 ואקיים : ער"

הפטרה לשבת החדש (יחזקאל סי' מ"ה)

כה אמר אדני יהוה רב לכם נשיאי ישראל
 חמס ושר הסירו ומשפט וצדקה עשו הרמו
 גרשתיכם מעל עמי נאם אדני יהוה : כדנן אמר
 יי אלהים . סני לכון רברבי ישראל . חטפא ובוא
 אעדו . ודין דקשוט וכו עבדו . סליקו תקלתכון
 מגו עמי . אמר יי אלהים : מאוני צדק ואיפת צדק
 ובת צדק יהי לכם : סונוון דקשוט ומכין
 דקשוט . ובתין דקשוט יהין לכון : האיפה והפת
 תכן אחד יהיה לשאת מעשר החמר הפת ועשירת
 החמר האיפה אלה החמר יהיה מתבנתו : מכילתא
 ובתא . טיקס חר יהי . סכום הלית סאין . למסב
 מעשר פורא במכילת רטיבא בתא . ועשר פורא
 יבישא מכילתא . מן פורא הוי טקיסיה : והשקל
 עשרים גרה עשרים שקלים חמשה ועשרים
 שקלים עשרה וחמשה שקל המנה יהיה לכם :
 וסלעא עשרין מעין . תלתות מניא עשרין סלעין .
 מני כספא עשרין וחמיש סלעין . רבעות מניא
 חמיש עשרי סלעין . בלהון שתין מניא רבא . מני
 קידשא יהי לכון : זאת התרומה אשר תרימו
 ששית האיפה מחמר החטים וששיתם האיפה
 מחמר השערים : דא אפרשיתא דתפרשון . חר
 מן שתא במכילתא מכור חשין . וחר מן שתא
 במכילתא . מכור שערין : וחק השמן הפת השמן
 מעשר הפת מן הכפר עשרת הפתים חמר פי
 עשרת הפתים חמר : ודחוי למסב מן משחא

במכילת רטיבא . מעשרא פתא מן פורא . ח
 מן עשרא הויא פתא מן פורא . ארי עשר בתין
 פורא : ושהדחת מן הצאן מן המזאתים ממשקה
 ישראל למנחה ולעולה ולשלמים לכפר עליהם
 נאם אדני יהוה : ואמר חר מן ענא מן מאתן דחוי
 למסב מפטמא דישראל . למנחתא ולעלתא
 ולנכסת קידשיא . לכפרא עליהון . אמר יי אלהים :
 כל העם הארץ יהיו אלה התרומה הזאת לנשיא
 בישראל : כל עמא דארעא . יהון עבדין ית
 אפרשיתא דרא . לרבא בישראל : ועל הנשיא
 יהיה העולות והמנחה והנסך פחגים ובחדשים
 ובשבתות בכל מועדי בית ישראל הוא יעשה
 את החטאת ואת המנחה ואת העולה ואת
 השלמים לכפר בעד בית ישראל : ועל רבא תהי
 עלתא ומנחתא ונספיא . בחגיא ובירחיא ובשפיא .
 בכל מועדי בית ישראל . הא יעבד ית חטאתא
 וית מנחתא . וית עלתא וית נכסת קידשיא .
 לכפרא על בית ישראל : כה אמר אדני יהוה
 בראשון באחד לחדש תקח פר בן בקר תמים
 וחטאת אתה מקדש : כדנן אמר יי אלהים .
 בקדמא בחד לירחא . תסב תור פר תורי שלים .
 ותדפי ית מקדשא : ולקח הבין מדם החטאת
 ונתן אל המזוזת הפית וארבע פנות העזרה
 למזבח ועל המזוזת שער החצר הפנימית : ויסב
 כהנא מדמא דחטאתא . ויתין על סקיפת ביתא .
 ועל ארבע . וזית מסמתא למדבחא . ועל סקיפת .
 תרע דרתא גויתא : וכן תעשה בשבעה בחדש
 מאיש שנה ומפתי וכפרתם את הבית : וכן
 תעבד בשבעא בירחא . מנבר דמשתלי ומפפוש .
 ותכפרון על ביתא : בראשון בארבעה עשר יום
 לחדש יהיה לכם הפסח חג שבעות ימים מצות
 יאכל : בניסן . בארבעת עשר יומא לירחא . יהי
 לכון פסחא . חנא . שבעא יומין . פטירא יתאכיל :
 ועשה הנשיא ביום ההוא בעדו ובעד פלעם
 הארץ פר חטאת : ויעבד רבא ביומא ההוא .
 חליפוהי . והקף כל עמא דארעא . תורא דחטאתא :
 ושבעת ימיה חג יעשה עולה ליהוה שבעת פרים
 ושבעת אילים תמימם ליום שבעת הימים וחטאת
 שעיר עזים ליום : ושבעא יומי חנא יעבד עלתא
 קדם יי . שבעא תורין . ושבעא דכרין שלמין
 ליומא . שבעא יומיא . וחטאתא . צפיר בר עזין
 ליומא : ומנחה איפה לפר ואיפה לאיל יעשה
 ושמן הין לאיפה : ומנחתא . מכילתא לתורא .
 ומכילתא לדכרא יעבד . ומשחא מלי הניא
 למכילתא : בשביעי בחמשה עשר יום לחדש

ובצאתם יצא: ורפא. בניחון כמיעדהון ייעול.
ובמפקהון יפקין: ובחנים ובמועדים תתיה המנחה
איפה לפר ואיפה לאיל ולכבשים מתת ידו ושמן
הין לאיפה: ובחניא ובמועדיא. תתי מנחתא
מכילתא לתורא ומכילתא לדברא. ולאמריא
דתדביק ידיה. ומשחא מלי הניא למכילתא: ע"י

הפטרה לראשון דפסח (כיושע סי' ה')

בעת ההיא אמר יהוה אליהושע עשה קך
חרבות צרים ושוב מל את בני ישראל שנית:
בעדנא החיא. אמר יי' ליהושע. עביר קך אומיקון
חרובין. ותוב. גור ית בני ישראל תנינות: ויעש
לו יהושע חרבות צרים וימל את בני ישראל אר
גבעת הערלות: ועבר ליה יהושע אומיקון
חרובין. וגור ית בני ישראל בגבעתא. וקרא לה
גבעת ערלתא: וזה הדבר אשר מל יהושע פל
העם היצא ממצרים הזכרים פל אנשי המלחמה
מתו במדבר בדרך בצאתם ממצרים: ודין פתגמא
דגור יהושע. פל עמא דנפקו ממצרים דכריא.
פל גוברי מגיחי קרבא. מיתו במדברא באורחא.
במפקהון ממצרים: פירמלים היו בל העם היצאים
וכל העם היידיים במדבר בדרך בצאתם ממצרים
לאמרו: ארי גזירין חוץ. פל עמא דנפקו. וכל
עמא דאיתגידו במדברא באורחא. במפקהון
ממצרים לא גזרו: פל ארבעים שנה הלכו בני
ישראל במדבר עדתם פל חגוי אנשי המלחמה
היצאים ממצרים אשר לא שמעו בקול יהוה אשר
נשבע יהוה להם לבלתי הראותם את הארץ
אשר נשבע יהוה לאבותם לתת לנו ארץ זבת
חלב ודבש: ארי ארבעין שנין. חליכו בני
ישראל במדברא. עד דסק פל עמא. גוברי מגיחי
קרבא דנפקו ממצרים. דלא קבילו למימרא דיי'.
דקיום יי' להון. בדיד דלא לאחזיותהון ית ארעא.
דקיום יי' לאבחתהון למתן לנא. ארע. עבדא
חלב ודבש: ואתדביחם הקים תחתם אתם מל
יהושע פירמלים היו כי לאמרו אותם בדרך:
וית בניחון דקמו באתרהון. יתהון גור יהושע.
ארי ערלין חוץ. ארי. לא גזרו יתהון באורחא: ויהי
כאשרתמו כל חגוי להמול וישבו תחתם במחנה
עד חיותם: והוה. פל שלימו פל עמא למגור.
ויתיבו באתרהון. במשריתא עד דאתפסאו: ויאמר
יהוה אליהושע היום גלותי את חרפת מצרים
מעליכם ויקרא שם המקום ההוא גלגל עד היום
הוה: ואמר יי' ליהושע. יומא דין. אעדיתי. ית
חפירי מצראי מנכון. וקרא. שמייה דאתרא ההוא

בחי יעשה כאלה שבעת הימים פחמאת פעלה
וכמנחה וכשמן: בשביעאה. פחמישת עשרא
יומא לירחא בהנא. יעביר פאקין שבעא יומיא.
פחמאתא פעלתא. וכמנחתא וכמשחא: פהאמר
אדני יהוה שער העזר הפנימית הפנה קדים
יהיה סגור ששת ימי המעשה וביום השבת יפתח
וביום החדש יפתח: פדנן אמר יי' אלהים. תרעא.
דדרתא גוייתא דפתח למדנחא. יהי אחיד. שהא
יומי הילא. וביומא דשבתא יהי פתח. וביומא
דירחא יהי פתח: ובא הנשיא דרך אילם השער
מחוץ ועמד על מזוזת השער ועשו הכהנים את
עולתו ואת שלמיו והשתחוה על מפתן השער
ויצא והשער לא יסגר עד הערב: ויעול רפא.
באורח אומא דתרעא מדברא. ויקום על סקופת
תרעא. ויעבדון בהניא. ית ערתייה וית נכסת
קידשוהי. ויסגור. על סקופת תרעא ויפוק.
ותרעא לא יתאחד עד רמשא: והשתחוה עס
הארץ פתח השער ההוא בשבתות ובחדשים לפני
יהוה: ויסגרון עמא דארעא. במעלנא דתרעא
ההוא. פשפיא ובירחא קדם יי': והעלה אשר
יקרב הנשיא ליהוה ביום השבת לשה כבשים
תמימם ואיל תמים: ועלתא. דיקריב רפא קדם
יי'. ביומא דשבתא. שהא אמרון. שלמין ודכר
שריב: ומנחה איפה לאיל ולכבשים מנחה מתת
ידו ושמן הין לאיפה: ומנחתא מכילתא לדברא.
ולאמריא מנחתא דתדביק ידיה. ומשחא מלי
הינא למכילתא: וכיום החדש פל בן דבקר
תמימם וששת כבשים ואיל תמימם יהיו: וביומא
דירחא. תור בר תורי שלמין. ושתא אמרון. ודכר
שלמין יהון: ואיפה לפר ואיפה לאיל יעשה
מנחה ולכבשים כאשר תשיג ידו ושמן הין
לאיפה: ומכילתא לתורא. ומכילתא לדברא
יעביר מנחתא. ולאמריא פמא דתדביק ידיה.
ומשחא מלי הינא למכילתא: ובבוא הנשיא
דרך אילם השער יבוא ובדרפו יצא: ובמיעל
רפא. באורח אילמא דתרעא ייעול. ובאורחיה
יפוק: ובבוא עסדהארץ לפני יהוה במועדים הניא
דרך שער צפון להשתחוה יצא דרך שער נגב
והניא דרך שער נגב יצא דרך שער צפונה לא
ישוב דרך השער אשר בא בו כי נכחו יצאו:
ובמיעל עמא דארעא. קדם יי' במועדיא. דעליל.
באורח תרע צפונא למסגד. יפוק באורח תרע
דרומא. ודעליל באורח תרע דרומא. יפוק באורח
תרע צפונא. לא יתוב. באורח תרעא דעאל ביה.
ארי לקבליה יפוק: והנשיא בתוכם בבואם יבוא

נלמא (כתר תורה) (ב) ימות לך (ג) יצא קרי

גלגלא. עד יומא דדין: ויהונו בני ישראל בגלגל
 ויעשו את הפסח בארבעה עשר יום לחודש בערב
 בערבות יריחו: ושרו בני ישראל בגלגלא. ועברו
 ית פסחא. בארבעת עשר יומא לירחא. ברמשא
 במישרי יריחו: ויאכלו מעבור הארץ ממחרת
 הפסח מצות וקלוי בעצם היום הזה: ואכלו.
 מעבורא דארעא. מבתר פסחא פמיר וקליא.
 בכרן יומא דדין: וישבת המן ממחרת באכלם
 מעבור הארץ ולא היה עוד לבני ישראל מן
 ויאכלו מתבואת ארץ פנען בשנה ההוא: ופסק
 מנא פיומא דבתרוהי. במיכלהן מעבורא דארעא.
 ולא הוה עוד. לבני ישראל מנא. ואכלו. מעללת
 ארעא דכנען. בשתא החיא: ויהו פהיות יהושע
 ביריחו וישא עינו וירא והנה איש עמד לנגדו
 וחרבו שלופה בידו ויקף יהושע אליו ויאמר לו
 הלנו אתה אמלצרינו: והוה. כד הוה יהושע
 ביריחו. ויקף עינוהי והוא. והא גוברא קאים
 לקבליה. וחרביה שליפא פידיה. ואזר יהושע
 דותיה ואמר ליה. הלמסעדנא אתותא אם לבערי
 דבבנא: ויאמר ולא פי אני שרעבא יהוה עתה
 באתי ויפל יהושע אל פניו ארצה וישתחו ויאמר לו
 מה אדני מדבר לעבדו: ואמר לא. ארי. אנא מלאך
 שליח מן קדם יי בען אתית לאתפרעא מנך.
 ויפך יהושע עה צפוי עי ארעא וסניד. ויאמר
 ליה. מא רבני ממליך עם עבדיה: ויאמר שר
 צבא יהוה אר יהושע שרנעקך מעל רגלך פי
 הפקים אשר אתה עמד עליו קדש הוא. ויעש
 יהושע כן: ואמר מלאכא דשליח מן קדם יי
 ליהושע. שרי סניך מעל רגלך. ארי אתרא. דאת
 קאים עלוהי קדישא הוא. ועבר יהושע כן:
 ויריחו סגרת ומסגרת מפני בני ישראל אין יוצא
 ואין בא: ויריחו אחידא ומתיקפא. מן קדם בני
 ישראל. לית מנהון עליו ונפיק: ויהי יהוה
 את יהושע ויהי שמעו בכל הארץ: והוה
 מימרא דיי בסעדיה דיהושע. והוה שמעיה
 סני בכל ארעא: ער

לשבת חוה"מ דפסח (ביחזקאל סי' ל"ו)

כה אמר אדני יהוה עוד זאת אדרש לבית
 ישראל לעשות להם ארפה אתם כצאן אדם:
 כדנן אמר יי אלהים. עוד. דא. אשהאיל במימרי
 לבית ישראל למעבד להון. אסנינון פאנשא.
 ואצחננון בבעירא: כצאן קדשים כצאן ירושלים
 במועדיה כן תהינה הערים החרבות מלאות צאן
 אדם וידעו בייאני יהוה: בעמא קדישא. בעמא

דמדכין ואחן לירושלים בזמן מועדי פסחיא. כן
 יהיו קרוי ארעא דישראל דהואה חרבן. מלן
 אנשא עמא בית ישראל. וידעון ארי אנא יי:
 היתה עלי יריחו ויוצאני ברות יהוה ויניחני
 בתוך הבקעה והיא מלאה עצמות: שרת עלי
 רוח גבואה מן קדם יי. ואפקני ברות גבואה
 דשרת עלי מן קדם יי. ואשריני כגו בקעתא.
 והיא מליא גרמי אנשא: והעבירני עליהם סביב
 סביב והנה רבות מאד על פני הבקעה והנה
 יבשות מאד: ואעפרני עליהן סחור סחור. והא
 סניאן לחדא על אפי בקעתא. והא יבישן להדא:
 ויאמר אלי בן אדם התחינה העצמות האלה
 ואמר אדני יהוה אתה ידעת: ואמר לי. בר אדם.
 היתהו גרמיא האלין. ואמרת. יי אלהים את גרי
 קדמך: ויאמר אלי הנבא עליה עצמות האלה
 ואמרת אליהם העצמות היבשות שמעו דבר
 יהוה: ואמר לי אתנבא על גרמיא האלין. ותימר
 להון. גרמיא יבישיא. קפירו פתגמא דיי: פה
 אמר אדני יהוה לעצמות האלה הנה אני מביא
 בכם רוח וחיותם: כדנן אמר יי אלהים. לגרמיא
 האלין. האנא. מעיל בכון. רוחא ותיחון: ונתתי
 עליכם גידים והעליתי עליכם בשר וקרמתי
 עליכם עוד ונתתי בכם רוח וחיותם וידעתם כי
 אני יהוה: ונתתי עליכון גידון ונפיק עליכון
 בשרא. ואקרום עליכון משפא. ואתין בכון. רוחא
 ותיחון. וידעון ארי אנא יי: ונבאתי פאשר צויתי
 ותיקול כהנבא והנה דרעש ותקרבו עצמות
 עצם ארעצמו: ואתנביתי כמא דאתפקרית.
 והוה קל פאתנביותי והא זייעא. וקריבו גרמיא.
 גרמא לות חבריה: וראיתי והנה עליהם גידים
 ובשר עלה ויקרם עליהם עוד מלמעלה ורוח אין
 בהם: וחיות. והא עליהון גידון ובשרא סליק.
 וקרם עליהון. משפא מעילא. ורוחא לית בהון:
 ויאמר אלי הנבא אלה הרוח הנבא בן אדם ואמרת
 אלה הרוח כה אמר אדני יהוה מארבע רוחות באי
 הרוח ופתי בהרוגים האלה ויחיו: ואמר לי.
 אתנבא על רוחא. אתנבא בר אדם. ותימר לרוחא.
 כדנן אמר יי אלהים. מארבע רוחיא איתא רוחא.
 ועולי. בקמיליא האלין ויחיו: והנבאתי פאשר
 צונו ותבוא בהם הרוח ויחיו ויעמדו על רגליהם
 חיל גדול מאד מאד: ואתנביתי כמא דפקדני.
 ועלת בהון רוחא וחיו. וקמו על רגליהון. משריין
 סניאן לחדא לחדא: ויאמר אלי בן אדם העצמות
 האלה פל בית ישראל המה הנה אמרים יבשו
 עצמותינו ואבדה תקותנו נגזרנו לנו: ואמר לי.

מתעבדא: ויתגעש ויתרעש הארץ מוסדות השמים ירגזו ויתגעשו בירחה לו: ואתרגיפת ואתרגישת ארעא. שכלולי שמיא ועו. ואתרכינו ארי תקוף רוגזיה: עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל גחלים בערו ממנו: סדיק ודוגיה דפרעה פתנא קדמוהי. בכן שלח רוגזיה כאישא בערא דמן קדמוהי משיצא. מוזפיתיה פגומרין דגור דקא ממימריה: ויט שמים וירד וערפל תחת רגליו: וארפין שמיא ואתגלי יקריה. וענן אמטתא פיבש קדמוהי: וירפב על-פרוב ויעף וירא על-פני-רוח: ואתגלי בגבורתיה על פרובין קדילין. ודבר בתקוף על פנפי רוחא: וישת חשך סביבתיו סבות חשרת-מים עבי שחקים: אשרי שכנתיה בערפלא. ענן יקר סחור סחור ליה. מחית מין תקיפין מרכפת עננין קדילין פרום עלמא: מגנה נגדו בערו גחלי-אש: מזוי יקריה מבהקן שמי שמיא. מוזפיתיה פגומרין דגור דקא ממימריה: ירעם מן-שמים יהוה ועליון יתן קולו: אכלי מן שמיא יי. ועלאה ארים מימריה: וישלח חצים ויפיצם פרק ויהמם: ושלח מחתיה פגרון ובדרנון. ברקין ושנישנון: ויראו אפיקי ים יגרו מסדות תבל בגערת יהוה מנשמת רוח אפו: ואתחזיא עומקני ימא. אתגלאו שכלולי תבל. כמוזפיתא מן קדם יי. מממר תקוף רוגזיה: ישלח ממרום יקחני ימשני ממים רפים: שלח נביותי מקד תקוף דיתוב בתקוף רומא דברני. שיובני מעממין סגיאין: יצילני מאיבי עז משנאי כי אמצו ממני: שיובני. מסנאי ארי תקפוני. מפעלי דבבי. ארו אתגברו עלי: יקדמני ביום אירי ויהי יהוה משען לי: יקדמוני ביום מלמולי. ויהוה מימרא דיי. סמך לי: ויצא למרחב אתי יחלצני כירחפין בי: ואפיק לרוחא יתי. שיובני ארי אתרעי בי: יגמלני יהוה בצדקתי כבר ידי ישיב לי: אמר דוד ישלמנני יי פזכותי. פברירות ידי יתיב לי: כי שמרתי דרכי יהוה ולא רשעתי מאדהי: ארי נטרית אורחן דתקנן קדם יי. ולא חליכות ברשע קדם אדהי: כי כל-משפטו* לנגדי וחקתיו לא-אסור ממנה: ארי כל דינוהי גלן למבלי למעברתון. וקימוהי לא עדית מנהון: ואהיה תמים לו ואשתמרה מעוני: והוית שלים בדחלתיה. והוית נטיר נפשי מחובין: וישב יהוה לי בצדקתי כברי לנגד עיניו: ואתיב יי. לי פזכותי. פברירותי קדם מימריה: עסד-חסיד תתחסד עסד-גבור תמים תתמם: אברהם דאשתכת חסיד קדמך בכן אסניתא למעבד חסדא עם

פר אדם. גרמיא האלין. כל בית ישראל אנון. האנון אמרין. יבישו גרמנא. פסק ספורנא אכדנא לנא: לכן הנבא ואמרת אליהם כוד-אמר ארני יהוה תגה אני פתח את-קברותיכם והעלית אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אר-ארמת ישראל: בכן אתנבי ותימר לחון. פדנן אמר יי אלהים. האנא פתח ית קבריכון. ואסיק יתכון. מקבריכון עמי. ואעיל יתכון לארעא דישוראל: וידעתם פיי-אני יהוה בפתחי את-קברותיכם ובהעלותי אתכם מקברותיכם עמי: ותדעון ארי אנא יי. פר אפתח ית קבריכון. וכד אסיק יתכון. מקבריכון עמי: ונתתי רוחי בכם וחיותם והנחתי אתכם על-ארמתכם וידעתם כי אני יהוה דברתי ועשיתי נאס-יהוה: ואתין רוחי בכון ותיחון. ואשרי יתכון על ארעכון. ותדעון. ארי אנא יי. גזרית במימרי ואקיים אמר יי: ער

הפטרה לשביעי דפסח (כשמואל ב' כ"ב)

וידבר דוד ליהוה את-דברי השירה הזאת ביום הציל יהוה אתו מפף פל-איביו ומפף עיאו: ושבח דוד בגבואה קדם יי. ית פתגמי תושבחתא הדא. על כל יומיא. דשוייב יי. ית ישראל מיד כל פעלי דבביהון. ואף לדוד מחרבא דשאר: ויאמר יהוה סלעי ומצדתי ומפלמיר-לי: ואמר יי. תוקפי ורוחצני ומשוייב יתי: אלהי צירי אחסה-בז מגני וקרן ישעי משגפי ומנוסי משעי מחמס תשעני: אלהי דאתרעי בי קרבני לדחלתיה. תוקפי דמן קדמוהי מתייב לי תקוף ופרקן לאתגברא על פעלי דבבי. רחצני דעל מימריה אנא רחיו בעדן עקא. מגין עלי מפעלי דבבי. ואמר לארמא קרני בפורקניה. סומכני דיהוה מימריה סמך לי כד הויתי עריק מן קדם רדפי. פרקני מפעלי דבבי. ואף מיד כל חטופין שוייב יתי: מהלל אקרא יהוה ומאיבי אושע: אמר דוד בתושבחתא אנא מצלי קדם יי. דבכל עדן מפעלי דבבי פריק יתי: כי אפפני משגרי מות נחלי בליעל יבעתני: ארי אקיפתני עקא. פאתא דיתבא על מתברא וחיל לית לה למילד. והיא מסופנא לממת. סיעת הייבין בעיתת יתי: חבלי שאול ספני קדמני מקשימות: משריית רשיעין אקפוני. קדמוני דמוינין במני קטור: בצר-לי אקרא יהוה ואר-אלהי אקרא וישמע מהיכלו קולי ושוועתי באזניו: אמר דוד כד עיקא לי אנא מצלי קדם יי. וקדם אלהי אנא מתחנן. ומקפיד מתיכליה צלותי. ובעותי קדמוהי

(*) ויתגעש קרי שמות לג (ג) (בתר תורה) (*) ויהם קרי (*) משפטיו קרי ורעה

ורעיה. יצחק דתוח' שלים ברחלתך. בכן
 אשלימתא מימר רעותך עמיה: עס'נבר תתבר
 ועס'עקש תתפול: ועקב דהליך בברירותא קדמך
 בחרתא בנזחי מכל עממא. אפרישתא זרעיה
 מכל פסולא. פרעה ומשריתיה דחשיבו מחשבון
 על עמך בלביתנן במחשבתהון: ואת'עם עני
 תושיע ועיניך על דרמים תשפיל: וית עמא בית
 ישראל דמתקנן בעלמא דרין עם חשיך את עתיד
 למפרק. ובמימדך תקיפא דמתגברין עליהון
 תמאיך: כיראתה גירי יהוה ויהוה יגיה חשבי:
 ארי את הוא מאריה נחוריה דישראל יי. ויי
 יפקינני מחשוכא לנהורא. ויחוינני בעלמא
 דעתיד למיתי לצדיקיא: כי בכה ארוין גרוד
 באלהי אדג'שור: ארי במימדך אסני משריין.
 ובמימד אלהי אכביש כל פרבין תקיפין: האל
 תמים דרכו אמרת יהוה צרופה מגן הוא לכל
 תחסים בו: אלהא דכיונא אורחיה. אוריתא
 דיי בחורא היא. תקיף הוא. לכל דמתרחצין על
 מימריה: פי מירא מבלעדי יהוה ומי צור
 מבלעדי אלהינו: בכן על נפא ופורקנא דתעביד
 למשיחך ולשאר דעמך דישתארון יודון כל
 עממא אומיא ולשניא. וימרון לית אלה אלא יי
 ארי לית בר מנך. ועמך ימרון לית דתקיף אלא
 אלהנא: האל מעוזי ויג' ויג' תמים דרפוי.
 אלהא דסעיד לי בחילא. ומתקין שלים אורחי:
 משה רגליו פאילות ועל במתי יעמידני: משוי
 רגלי קלידין פאילתא. ועל בית הוקפי יקומנני:
 מלמד ידי למלחמה ונחת קשת נחוישה זרעתי:
 מליף ידי למעבד קרבא. ומתקיף פקשת נחשא
 דרעי: ותתן לי מגן ישעך וענתך תרפני: ויהבת
 לי תקיף פרקתני. ובמימדך אסני תני: תרחיב
 צעדי תחתני ולא מעדו קרסלי: אסניתא פסעתי
 קדמי. ולא אודעושא רכובתי: ארדפה איבי
 ואשמידם ולא אשוב ערפלתם: רדפית שניא
 ושיציתנן. ולא תבית עד דגמרתנן: ואכלם
 ואמחצם ולא יקומון ויפלו תחת רגלי: ושיציתנן
 וגמרתנן ולא יכילו למקם. ונפלו קמילין תחות
 פרסת רגלי: ותורני חיל למלחמה תכריע קמי
 תחתני: וסעדתי בחילא למעבד קרבא. תפרתא
 עממא דקיימין לאבאשא לי תחותי: ואיבי תתה
 לי ערף משנאי ואצמיתם: וסנאי. תפרתא קדמי
 מחורי קדך. בעלי דבבי ושיציתנן: ישעו ואן
 מושיע אר'יהוה ולא יענם: פען סעיד ולית להון
 פריק. ומצין קדם יי. ולא מתקבלא צלותהון:
 ואשתקם פעפרארין במיטחוצות ארקם ארקעם:

ודושישתנן פעפרא דארעא. כסין שיקון פעמית
 בהון רפסתנן: ותפלמני מרובי עמי תשמרני
 לראש גוים עם לא ידעתי יעבדני: ותשויבנני.
 מפרונת עמא. תמנינני רישא לעממא. עם דלא
 ידעית יפלחונני: בני נבר יתכחשו לי לשמוע
 און ישמעו לי: בני עממא יתבדבון לי. לשמע
 און ישתמעון לי: בני נבר יבלו ויחגרו
 ממסגרותם: בני עממא יספון. ויוועין
 מבירניתהון: ח'יהוה וברוך צורי וירם אלהי צור
 ישעי: בכן על נפא ופורקנא דעבדתא לעמך
 אודיא ואמרו קיים הוא יי. וברוך תקיפא דמן
 קדמויה כתיחוב לנא תקיף ופורקן. ומרמם.
 אלה תקיף פורקנא: האל הנתן נקמת לי ומרוד
 עמים תחתני: אלהא. דעביד פורענותא לי.
 ותבר תקיף גברי עממא דקיימין לאבאשא לי
 תחותי: ומוציא מאיבי ומקמי תרוממני מאיש
 חמסים תצירנני: ופרקי משנאי. ועל דקיימין
 לאבאשא לי תגברנני. מגוג ומשריית עממין
 חמופין דעמיה תשויבנני: על דכן אודך יהוה
 בגוים ולשמך אומר: על פן. אודי קדמך יי
 בעממא. ולשמך אימר תושבחה: מגדיל*
 ישועות מלכו ועשה חסד למשיחו דוד וזרעו
 עד עולם: מסני למעבד פורקן עם מלפיה. ועביד
 טיבו למשיחיה. דוד וזרעיה עד עלמא: ערי

הפטרה ליו"ט א' דשבעות (יחזקאל ס' א')

ויהי ובשלישים שנה ברביעי בחמשה לחדש
 ואני בתוך הגולה על גדת נהר פבר גפתחו השמים
 ואראה מראות אלהים: ותוה בתלתין שנין.
 לזמן דאשכח חלקיה פהנא רבא ספרא דאורייתא
 בבית מקדשא. בעורתא תחות אולמא דהיכלא.
 בפלגות ליליא פתר מעלני סיהרא. ביומי יאשוח
 בר אמון מלך שבטא דבית יהודה. בתמוז
 בחמשא לירחא. אמר נביא ואנא בגו בני גדותא
 על גהר פבר. אתפתחו שמיא. וחזית בחיוז נבואה
 דשרת עלי חיוז יקר שכינתא דיי: בחמשה
 לחדש היא השנה החמישית לגלות המקדש ויבין:
 בחמשא לירחא. היא שתא חמישיתא. לגלות
 מלכא יובין: היה הנה דבר'יהוה אל'יחזקאל
 בן בוזי הכהן בארין פשדים על גדת נהר פבר ותהי
 עליו שם יד'יהוה: מהוה הוה פתגם נבואה מן
 קדם יי. עם יחזקאל בר בוזי פהנא פארעא
 דישראל. תב תניגות ואתמלל עמיה במדינת
 ארע פשדאי על גהר פבר. ושרת עלוהי. תמן
 רוח נבואה מן קדם יי: וארא והנה רוח סערה

באה מן הצפון ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו
 סביב ומתוכה כעין החשמל מתוך האש: וחיות.
 והא רוח על עוקא אתי מן צפונא. ענן רב ואישתא
 משתלחבא. וזיהורא ליה סחור סחור. ומנו עננא
 ומנו על עוקא. כעין חשמלא מנו אישתא:
 ומתוכה דמות ארבע חיות וזה מראיהן דמות
 אדם להנה: ומנוה. דמות ארבע ברין. ודין
 חזויהון. דמות אנשא להון: וארבעה פנים לאחת
 וארבע פנים לאחת להם: וארבעא אפין לחדא.
 ארבעא אפין לכל חד וחד. שתי עשר אפין
 לבריתא חדא. הוי מנין אפיא דארבע ברין שתין
 וארבעא אפין. וארבעא גפין לחדא. וארבעא גפין
 לכל חד וחד. שתי עשר גפין לכל אפא ואפא.
 שתין וארבעא גפין לבריתא חדא. הוי מנין גפיא
 דארבע ברין מאתן וחמשין ושתא גפין: ורגליהם
 רגל ישרה וכף רגליהם ככף רגל עגל
 ונצצים כעין נחשת קלד: ורגליהון רגלין
 פיונן. ופרסת רגליהון. כפרסת רגלין סגלגלן.
 ומזיען עלמא במהכהון. ומנצצן. כעין נחש
 מצולהב: וידו אדם מתחת פנפיהם על ארבעת
 רבעיהם ופניהם וכנפיהם לארבעתם: ודין פדי
 אנשא. עביד להון מתחות גפיהון. על ארבעא
 סטריהון. למחתי בהון גומרין דאישא מפיני
 פרוביא מתחות רקיעא דעל רישיהון. למיתן על
 חופני סרפיא למרק על אתר רשיעיא לאדא
 חיביא עברי מימריה. ואפיהון וגפיהון שון
 לארבעתיהון: חברת אשה אדאחותה כנפיהם
 לא יספו בלכתן איש ארבער פניו ילכו: מכונן.
 חדא לקביל חדא גפיהון. לא מתחורן במיזלהון.
 בריא. לקביל אפאה אזלא: ודמות פניהם פני אדם
 ופני אריה אדדיהימין לארבעתם ופני שור
 מהשמאל לארבעתן ופני נצר לארבעתן: ודמות
 אפיהון אפי אנשא. ואפי אריא עביד מיפניא
 לארבעתיהון. ואפי תורא עביד משמאלא
 לארבעתיהון. ואפי נשרא לארבעתיהון: ופניהם
 וכנפיהם פרדות מלמעלה לאיש שתים חוברות
 איש ושתים מכסות את גויתיהנה: ואפיהון.
 וגפיהון פרוסין מלעילא. לחדא. תרתין מכונן
 חדא. ותרתין מכסין. ית גויתיהון: ואיש ארבער
 פניו ילכו ארבער יהיה שמה הרוח ללכת ילכו
 לא יספו בלכתן: ובריא. לקביל אפאה אזלא.
 לאתר דהוי תמן רעוא למיזל אזון. לא מתחורן
 במיזלהון: ודמות החיות מראיהם כנחליאש
 בערות כמראה הפידים היא מהתלבט בין החיות
 ונגה לאש ומן האש יוצא בלק: ודמות בריתא

חזויהון בגומרין דאישא. בערן כחיו בעוריא.
 אישתא. משתלחבא בין בריתא. וזיהורא
 לאשתא. ומן אישתא גפיק ברקא: והחיות רעוא
 ושוב כמראה הזק: ובריתא באשתלוחיהון
 למעבר רעות רבוגהון דאשרי שכניתיה במרומא
 עילא מנהון. כאנפא עינא למחוי חורן ומקפן ית
 עלמא. ותיבן ברית חדא. ומקלין כחיו ברקא:
 וארא החיות והנה אופן אחד בארץ אצל החיות
 לארבעת פניו: וחיות בריתא. והא גלגל חד משתוי
 כמלרע לרום שמיא. כסטר בריתא לארבעא
 אפוא: מראה האופנים ומעשיהם כעין תרשיש
 ודמות אחד לארבעתן ומראיהם ומעשיהם
 כאשר יהיה האופן בתוך האופן: היו גלגליא
 ועובריהון כעין אבן מברא. ודמות חד לארבעתיהון.
 וחזויהון ועובריהון. כמא דהוי גלגל גנו גלגל:
 על ארבעת רבעיהון בלכתם ילכו לא יספו בלכתן:
 על ארבעא סטריהון במיזלהון אזלין. לא מתחורן
 במיזלהון: וגפיהון וגבה להם ויראה להם ונפתם
 מלאת עינים סביב לארבעתן: וגפיהון שון לקבילא
 רקיעא. ורומא להון ודחילן אנון. וגפיהון. מן
 עינין. סחור סחור לארבעתיהון: ובלכת החיות
 ילכו האופנים אצלם ובהנשא החיות מעל הארץ
 ינשאו האופנים: ובמיזל בריתא. אזלין גלגליא
 לקבליהון. ובאתרמא בריתא כמלרע לרום שמיא.
 מהרמין גלגליא: על אשר יהיה שם הרוח ללכת
 ילכו שמה הרוח ללכת והאופנים ינשאו לעמתם
 כי רוח החיה באופנים: על אתר דהוי תמן רעוא
 למיזל אזון. לתמן רעוא למיזל. וגלגליא. מהרמין
 לקבליהון. ארי. פרוח בריתא בגלגליא: בלכתם
 ילכו ובעמדם יעמדו ובהנשא מעל הארץ ינשאו
 האופנים לעמתם כי רוח החיה באופנים:
 במיזלהון אזלין. ובמקמהון קימין. ובאתרומיהון
 כמלרע לרום שמיא. מתרמין גלגליא לקבליהון.
 ארי. פרוח בריתא בגלגליא: ודמות על דאשי
 החיה רקיע כעין הקרח הנורא נמוי על דאשיהם
 מלמעלה: ודמות. על רישי בריתא רקיעא. כעין
 גלד חסין. מרפן על רישיהון מלעילא: ותחת
 הרקיע כנפיהם ישרות אשה אדאחותה לאיש
 שתים מכסות להנה ולאיש שתים מכסות להנה
 את גויתיהם: ותחות רקיעא. גפיהון מכונן.
 חדא לקביל חדא. לחדא. תרתין מכסין להון.
 ולחדא. תרתין מכסין להון. ית גויתיהון: ואשמע
 את דקול כנפיהם כקול מים רבים כקול שדי
 בלכתם קול המלה כקול מחנה בעמדם תרפינה
 כנפיהן: ושמעית ית קול גפיהון. כקול מין סגיאלין

כקלא

(כתר תורה) (ה) שמה לד

(*) ודי קרי

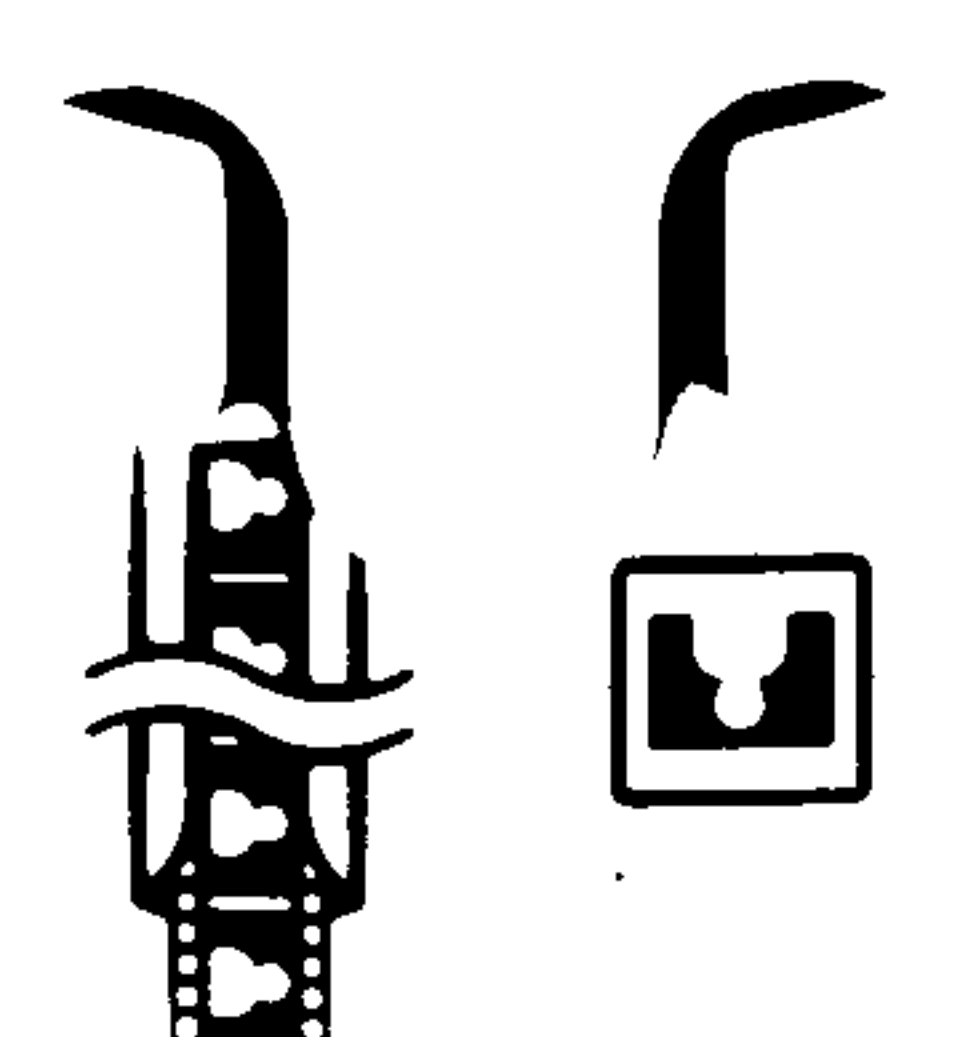
האנא שדח רגזי עקד גוג. רב. ריש משך ותובל:
 ושובבתיך ונתתי חיים בלחיה והוצאתי אותך
 ואת כל חילך סוסים ופרשים לבשי מכלול כלם
 קהל רב צנה ומגן תפשי חרכות כלם: ואתכבינה.
 ואתיון שירין בליסחד. ואפיק יתך וית כל
 משריתך סוסון ופרשין. לבושי גמר בלהין.
 משריין סגיאין דמוזיין בעגילין ותריסין. אחדי
 סיפין בלהין: פרס פוש ופוט אהם כלם מגן
 וכובע: פרסאי. פושאי ופוטאי עמהון. בלהין
 מוזיין בעגילין וקולסין: גמר וכל אנפיה בית
 הוגרמה ירפתי צפון ואת כל אנפיו עמים רבים
 אתך: גמר וכל משריתהא. מדינת גרמאי.
 סיפיי צפונא וית כל משריתהין. עממין סגיאין
 דעמד: הפן והכן קה אתה וכל קהליך הנקהלים
 עדיך והיית להם למשמר: אודרו ואתקן קה. אתה.
 וכל משריתך דאתפנשו עדיך. ותהי להון למטרא:
 מימים רבים תפקד באחרית השנים תבוא אל
 ארץ ומשובבת מחרב מקצצת מעמים רבים על
 חרי ישראל אשר יהיו לחרבה תמיד והיא מעמים
 היוצאה וישבו לבטח כלם: מיימין סגיאין תמני
 משריתך. בסוף שניא. תהך על ארעא דתכו
 עמה מקטולי חרפא. דאתפנשו מעממין סגיאין.
 על טירי ארעא דישראל. דהו לחרפא תדירא.
 ואנון מביני עממיא אתגליאו. ויתבו לרחצן
 בלהין: ועלית פשוואה תבוא בענן לכסות הארץ
 תהיה אתה וכל אנפיה ועמים רבים אתך: ותפק
 כאתרושא תיתי. פעננא. דסליק וחסי ארעא
 תהי. את וכל משריתך. ועממין סגיאין דעמד:
 כה אמר אדני יהיה והיה ביום ההוא יעלו דברים
 על לבבך ותשבת משבת רעה: כדנן אמר יי
 אלהים. ויהי בעדנא דהוא. יפקן הרהורין על
 לבך. ותחשיב מחשבן פישן: ואמרת אענה
 על ארץ פרוזת אבוא השקטים ישבי לבטח כלם
 ישבים באין חימה וברית ודלתים אין להם: ותימר.
 אפק על ארעא דיתבא קרוי פצהיא. אתך על
 עמא דשקמין. ושון לרחצן. בלהין. יתבין בלא
 שורא. ודשין ועברין לית בהון: לשלל שלל
 ולכו בן להשיב ידך על חרכות טשבות וארעם
 מאסף מגוים עשה מקנה וקנין ישבי על טבור
 הארץ: למפו בוא ולמעדי עדאה. לכנשא
 משריתך על חרכתא דאתיתבא. ועל עמא
 דאתפנשו מביני עממיא. אצלחו בנכסין וקנין.
 יתבין על תוקפא דארעא: שבא וידן וסחרי
 תרשיש וכל כפיריה יאמרו קה השלל שלל אתה
 בא הלכו בן הקהלת קהלקה לשאת כלסוף וזהב

בקלא מן קדם שדי במהכהון. קל מלוחון בד
 מודין ומברכן ית רבונחון קיימא מרד עממיא.
 פקל משרית מלאכי מרומא. במקמהון משתקן
 גפיהון: ויהיקול מעל לרקיע אשר עזראשם
 בעמדם תרפינה כנפיהון: ובזמן דהוי רעוא
 קדמוהי לאשמעא קל דבורא לעבדוהי נביי
 ישראל הוי קלא. ומשתמע מעלוי רקיעא דעל
 רישיהון. במקמהון משתקן גפיהון מן קדם
 דבורא: וממעל לרקיע אשר עזראשם כמראה
 אבן ספיר דמות כפא ועל דמות הפסא דמות
 כמראה אדם עליו מלמעלה: ומעלוי רקיעא דעל
 רישיהון. כחיוז אבן טבא דמות פרסאי. ועל
 דמות פרסאי. דמות. כמראה אדם. עלוהי
 מלעילא: וארא בעין חשמל כמראה אש בית
 לה סביב כמראה מתניו ולמעלה וממראה מתניו
 ולמטה ראיתי כמראה אש ונגה לו סביב: וחזית
 כעין חשמלא. כחיוז אישתא מגיו לה סחור סחור.
 חיוז יקר דלא יכלא עינא למחזי ולא אפשר
 לאסתכלא ביה ולעיל. וחיוז יקר דלא יכלא עינא
 למחזי ולא אפשר לאסתכלא ביה ולרע. חזית
 כחיוז אישתא. וזיהורא ליה סחור סחור: כמראה
 הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה
 הנגה סביב הוא מראה דמות כבוד יהיה ואראה
 ואפל על פני ואשמע קול מדבר: כחיוז קשתא.
 דהוי בעננא ביומא דמטרא. כן חיוז זיהורא סחור
 סחור. הוא. חיוז דמות יקרא דיי. וחזית
 ואשתפחית על אפי. ושמעית קל דמתמלל:
 ויאמר אלי בן אדם עמד על דרגליך ואדבר אתך:
 ואמר לי. בר אדם קים על רגליך. ואמליך עמד:
 ותבא בי רוח כאשר דבר אלי ותעמדני על רגלי
 ואשמע את מדבר אלי: ועלת בי רוחא. כד מליך
 עמי. ואקיפתני על רגלי. ושמעית. ית דמתמלל
 עמי: ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול
 ברנך כבוד יהיה ממקומו: ונטלתני רוחא.
 ושמעית בתרי. קל זיע סגי. דמשבחין ואמרין
 בריך יקרא דיי מאתר בית שכינתיה: עדי

הפטרה לשבת חוה"מ סוכות (יחזקאל סי' ל"ח)

ויהי דבר יהוה אלי לאמר: והוה פהגם
 נבואה מן קדם יי עמי למימר: בן אדם שים
 פניך ארצוג ארץ המגוג נשיא ראש משך ותובל
 והנבא עליו: בר אדם. קביל נבואה על גוג
 ארע מגוג. רב. ריש משך ותובל. ואתנבי עלוהי:
 ואמרת כה אמר אדני יהוה הנני אליך גוג נשיא
 ראש משך ותובל: ותימר. כדנן אמר יי אלהים.

לקחת

ויהי בעדנא ההוא. ביום סיתי גוג על ארעא דישראל. אמר יי' אלהים. ידלק רגזי בחמתי: ובקנאתי באש-עברתי דברתי אס-לא | ביום ההוא יהיה רעש גדול על אדמת ישראל: ובאתגלאת פורענותי במדלק אישת רגזי מליכותי במימרי. אם לא ביומא ההוא. יהי זיע סגיי. על ארעא דישראל: ורעשו מפני דגיי הים ועוף השמים וחית השדה וכל-הרמש הרמש על-האדמה וכל האדם אשר על-פני האדמה ונתרסו ההרים ונפרו הפדרגות וכל-חומה לארץ הפול: ויוועון מן קדמי. נוגי ימא ועופא דשמיא והית פרא. וכל רחשא דרחיש על ארעא. וכל אנשא. דעל אפי ארעא. ויתפגרון טוריא. ויתלשון מגדליא. וכל שור רם לארעא יתחמר: וקראתי עליו לכל-הרי הרב נאם אדני יהוה הרב איש באחיו תהיה: ואזמנניה למפל בחרבא על טורי עמי. אמר יי' אלהים. חרב גבר באחוי תהי: ונשפטתי אתו בדבר וברם וגשם שומף ואבני ארגביש אש ונפרית אמטיר עליו ועל-אנפיו ועל-עמי רבים אשר אתו: ואתפרע מניה במותא ובקטלא. וממר מגבר ואבני ארגביש אישתא וגופריתא. אמטיר עלוהי ועל משריתיה. ועל עממין סגיאין דעמיה: והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כיראני יהוה: ואתרבי ואתקדש. ואגלי גבורתי. לעיני עממין סגיאין. וידעון ארי אנא יי': ע"כ

נשלם זה הספר ביום שנכפל בו כי טוב א"ך לחדש מנחם הרנ"ח

לקחת מקנה וקנין לשלך שלך גדול: שבא. וידן. ותגרי ימא וכל פלפלא ימרון קך. הלמבו בוא את אתי. הלמעדי עדאה פנישתא משריתך. למסב פספ ודהב. למשגי נכסין וקנין. למעדי עדי סגיי: לכן הנבא בן-אדם ואמרת לגוג פה אמר אדני יהוה הלא | ביום ההוא בשבת עמי ישראל לבטח תדע: בכן אתנבי בר אדם. ותימר לגוג. פדנן אמר יי' אלהים. הלא בעדנא ההוא. פד יתבין עמי ישראל. לרחצן תדע פרענות גבורתי: ובאת ממקומך מירכתי צפון אתה ועמים רבים אתך לכבי סוסים פלם קהל גדול וחיל רב: ותהך מאתרך מסיפי צפונא. את. ועממין סגיאין דעמך. רכבי סוסון פדהון. משריין ועם סגיי: ועלית על- עמי ישראל בענן לכפות הארץ באחרית הימים תהיה והביאותיה על-ארצי למען דעת הגוים אתי בהקדשי בך לעיניהם גוג: ותפק על עמי ישראל. פעננא דסליק וחפי ארעא. בסוף יומיא תהי. ואיתינד על ארע בית שכינתי. בדיל דידעון עממיא פורענות גבורתי. פד אתקדש בך. ויהון חזן פפורענותך גוג: פדהאמר אדני יהוה האתה היא אשר-דברתי בימים קדמונים ביד עבדי נביאי ישראל הנבאים בימים ההם שנים להביא אותך עליהם: פדנן אמר יי' אלהים. האת הוא המליכות ביומי קדם. ביד עבדי נביי ישראל. דאתנביאו. ביומיא האנון מלקדמת דנא שנין סגיאין. לאיתאה יתך עליהון: והיה | ביום ההוא בוא גוג על- אדמת ישראל נאם אדני יהוה תעלה חמתי באפי:

דקדוק התרגום

וכ"ב הרמ"ל. אבל גיר' ואיחוד משבשתא. ע"כ: ועמיק לישך אנא. נ"ב בני"ש השין דגש. ע"כ: הא סדסגיאין כען וכו' נ"ב בקצת ני"ש הא סגיאין. ע"כ: יתקה פולחנא. נ"ב כ"ה בני"ש בל' זכר. ע"כ: ויהעסקון ביה נ"ב ג"א ביה. ע"כ: למא תעביד כרין לעבדך. נ"ב בני"ש מתעביד. וכו' הרמ"ל דה"ג. ודלא כנ"א תעביד. וכ"ב היא"ר. ועי' שו"ש הפעם. ע"כ: אבאיש לעמא הדין. נ"ב בני"ש גר' אתבאש. וכ"ב היא"ר והרמ"ל ו"ל. וכן הר' יעשה את אחותינו. יתעביד לאחתנא. ע"כ:

פרשת וארא

הבו לכוון אתא. נ"ב ב"ה בכל הספרים. וכת' במלכים א' י"ג ע"ש. ודלא כמ"ש היא"ר והגל"ג לתר' מופתא. ע"כ: אתינקר לכא דפרעה. נ"ב כ"ה נסת"י. וכ"ב היא"ר וכ"ה במס'

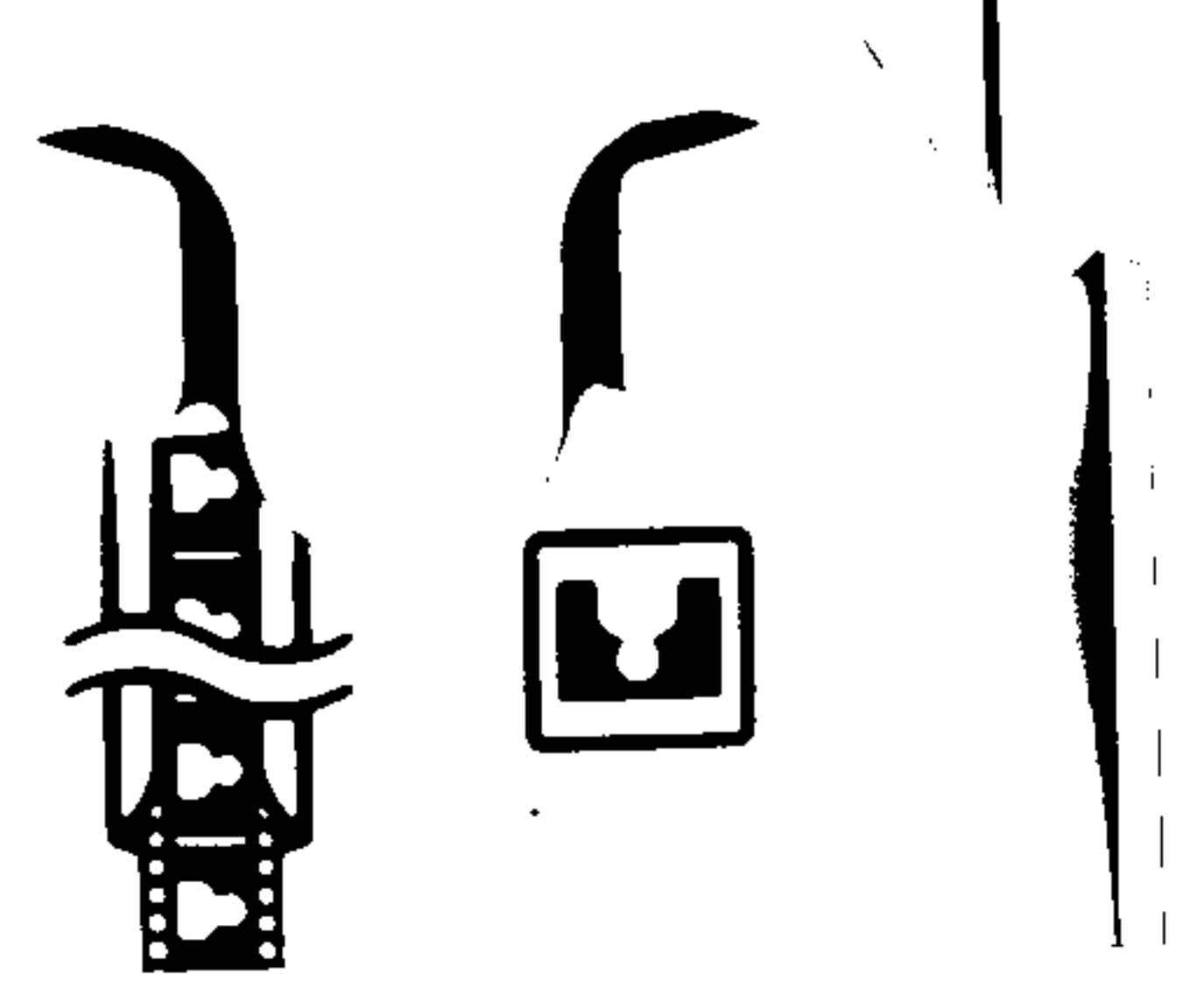
התר'

(כתר תורה) ד

פרשת שמות

עד לא עאלא לותהון. חיתא ילדן: נ"ב ה"ג בל' רבים וכ"ה בישנות. וכ"ב היא"ר והר' מ"ל. ודכוותה אם יהיה נרחך. אם יהויין גלוותך. והוא שם כלל. כמו סוס פרעה. שור וחמור ע"כ: ותוניק ליד וכו' נ"ב בני"ש ותיניק קר' והר' ע"כ: למא דין שבקתי וכו'. נ"ב כ"ה בקצת נ"י. וכ"ב היא"ר וברובן למא דנן. וכ"ב הרמ"ל ו"ל. ע"כ: ואתגלי יקרא דיי' וכו' נ"ב ה"ג מלאכא ול"ג יקרא. וכ"ה בכל הגוס' הישנות. ע"כ: לא תהכון ריקנין נ"ב בני"ש גרסי ריקן. ובמס' התר' מביא שהי הגוס'. ע"כ: סא דין בידך. נ"ב בני"ש סא דין בידך. ובמס' התר' הביא ב' הגוס'. וכ"ב הרמ"ל. ע"כ: ואמר רביהי לארעא. נ"ב כ"ה ברוב היש' בחור"ק. וכ"ב רמ"ל. אבל רמוהי הוא הר' השליכוהו. ע"כ: ואוחרד כרנביה. נ"ב בני"ש ואחרד

שימית לד

נ"ב כצ"ל יא"ר ורמ"ל. ע"כ: וְשִׁבְתֶּנּוּ עִמָּנוּ וכו'. נ"ב כ"ה נוסח"י
וכ"כ הרי"ץ והיא"ר והרמ"ל ז"ל. ע"כ: מְלִי עומרא. נ"ב בני"ש
מְלֵא קר' ותר' וכ"כ היא"ר וכ"ה במס'. ע"כ: סב צְלוּחִית
חדא. נ"ב בני"ש צְלוּחִי וכ"כ היא"ר ז"ל. ע"כ: מִתְגַּבְּרִין
דבית עמלק. נ"ב כצ"ל. וכ"ה בני"ש. וגם בדפוסים רלא כאותם
המכנים לתר' מִתְגַּבְּרִין. דאינם אלא מרמזין רמ"ל. ע"כ:

פרשת יתרו

בהר דְּשִׁלְחָה. נ"ב כצ"ל דלא כנ"א דְּפִטְרָה הרמ"ל.
ע"כ: חמוך יתרו אֲתִי לוֹחֵךְ. נ"ב בכל הישנות גר' אֲתִית. וכ"כ
היא"ר. ושכן הוא במסרה. וכ"כ הרמ"ל. והמעם ב' יא"ר מפני
שכבר אמר ויבא יתרו וכו' דמשמע שכבר בא. ע"כ: פְּדִין תימר
לבית יע'. נ"ב ה"ג ולא פְּדָנָן. ע"כ: וְאֵימִילִית יתכן וכו' נ"ב
בכל הישנות הניר' וְנִמְלִית בני"ן. וכ"כ היא"ר. וכ' הרמ"ל שכן
עיקר. וכמוהו וכאוי יהנשא יתְנַמֵּל. והנשא מלכותו. וְתִתְנַמֵּל.
אבל וְאֵימִילִית הוא ל' נסיעה. ויסע משה. וְאֵימִיל. ע"כ: יתְגַלֵּי
י' לעיני וכו'. נ"ב בני" גר' מִתְגַּרֵי. ע"כ: לְצַד אהתא. נ"ב
בני"ש גר' לְצִיד. וכן לקמן אל הערפל. תר' לְצִיד. ע"כ: לא
תִימִי נ"ב כצ"ל דלא כנ"א תִימִי. ע"כ: ולא יתְמַלֵּל עמנא נ"ב
כצ"ל. ועיי' מ"ש בזה הרמב"ם ז"ל במורה ח"ב פ' ל"ג.
והרמב"ן ז"ל והרמ"ל. ע"כ: לְצַד אמיטהא נ"ב עמש"ל. ע"כ:
פְּדָנָן תימר וכו' נ"ב כצ"ל דלא כנ"א פְּדִין. ע"כ: דְּקָמָא תרים
חרבך. נ"ב בני"ש גר' קָא תְרִים. ול"ג דְּקָמָא. וכ"כ יא"ר וכ"ה
במסורת התר'. וכ"כ הרמ"ל וכ"ה בקצת דפוסים. ע"כ:

פרשת משפטים

או דְּקוֹת מוזהא. נ"ב כצ"ל דלא כנ"א קוֹת. ע"כ: אם
בִּישָׁת בעיני וכו' נ"ב כ"ה נוסח"י בתר"ו. וכ"כ היא"ר. וכן תרגמו
הרס"ג בערבו ק' בחת. וכ"כ הרמ"ל. ע"כ: וארי ירְשַׁע גבר.
נ"ב נוס' כל ספת"י הישנים יוֹד וכ"ה במס' התר'. וכ"כ היא"ר
והרמ"ל ז"ל. ע"ע ע"כ: ודילוש אָבוּהִי וְאֵמִיה. נ"ב בקצת ני"ש
לְאָבוּהִי וְלְאֵמִיה. ע"כ: ואף מְרִיה יתקטיל. נ"ב בני" דוקא
גרים פְּמִרִיה בכ"ף. וכ"כ היא"ר ז"ל. ע"כ: דמי מיתא יפְּלָגוּן.
נ"ב כצ"ל בל' ככר. וכ"ה בישנות. וכ"כ הרי"ץ בח"ה. וכ"כ הרמ"ל
כמ"ג ובהר' כפ' ממות וחציה וְתִפְלֵג ולא וְתִפְלֵג. ועיי' ברש"י
שם. ע"כ: אנון חִיין. נ"ב בני" היו"ד דגש וכ"ה גם בדפוסים. ע"כ:
הויף בְּעַמִי. נ"ב כצ"ל כבי"ה לא בלמ"ד. וכ"כ יא"ר ורמ"ל.
ע"כ: מן חיוא חִיא. נ"ב בני" דוקא היו"ד דגש. ע"כ: סהוד
שְׁקָר. נ"ב כצ"ל ע"ג חֲמָר גְּמָל. ע"כ: שְׁלִים דינא. נ"ב כצ"ל
הש"ן בקמין. וכ"ה בישנות. ע"כ: ארי תְּעַרַע. נ"ב נוס' ספת"י
תִּפְנַע. וכ"כ היא"ר ושכן הוא במס'. וכ"כ הרמ"ל ז"ל. ע"כ: ויה
מִשְׁתַּהֵךְ. נ"ב בני" גר' מִשְׁתַּהֵךְ. וכ"כ היא"ר. ע"כ: וְאֲשַׁנֵּיִש
נ"ב בני" גר' וְאֲתַבֵּר. ועמ"ש בזה הרמ"ל ז"ל. ע"כ: לאנחא בהון
קָרַב. נ"ב בני"ש ל"ג קָרַב. ע"כ: ארי אֲתִין בידכון. נ"ב
בני"ש גר' אֲמַסֵּר. ע"כ:

כרובא

התר'. וכ"כ הרי"ץ בח"ה. וכ"כ הרמ"ל. ע"ע ע"כ: דאתהפך
קְחוּיָא. נ"ב ברוב הישנות גר' קְחוּיָי. וכ"כ היא"ר כפ' שמות.
ושהוא ל' יחיד נ"ב כמו פְּחוּיָי חורמן. ע"ש ע"כ: וְיִרְבִּי נהרא
עורדענא. נ"ב בקצת נ"י וְיִסְרִי וצ"ע ע"כ: צִדוּ עֵקְרִי. נ"ב כ'
הרמ"ל ל"ג אָף. ויש משהבשים בנר' וברכתם גם אתי עכ"ל ע"כ:
ונפק משה מִקְוֹת פרעה. נ"ב כ"ה נסת"י. וכ"כ היא"ר והרמ"ל
ז"ל. ע"כ: ולא ימות מְבוֹקָא וכו' נ"ב ה"ג באל"ף וכ"כ היא"ר
והרמ"ל ז"ל. ע"כ: כבישת ליה לְעַמִי. נ"ב ה"ג בלמ"ד. וכ"ה
בכל הישנות. וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. ע"כ: כמפקי מן קרחא.
נ"ב בני"ש גר' יָת. וכ"כ היא"ר ז"ל כפ' מקץ. ע"כ:

פרשת בא

ואתהב ית משה וַיִּת אהרן. נ"ב בני" ל"ג ית וַיִּת.
וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. ע"כ: יהי כְּעַן מימרא דיי' וכו' נ"ב כ"ה
בנוס' דווקני. וכ"כ היא"ר והרמ"ל דלא כנ"א דגר' פִּין. ע"כ:
אֲרִי בִישָׂא אֲתוֹן סְבִירִין לְמַעַבְד לית קביד אֲפִיכוֹן
לְאִסְתַּחֲרָא. נ"ב כ"ה גירסתיו. וכ"ה בני" וכ"כ היא"ר והרמ"ל
ועיין מה שפי' בה הרמב"ן והיא"ר. ופי' הרמ"ל עולה ע"ג. ע"כ:
דְּבַתֵּר ריחיא. נ"ב כן הוא בכל הנ"ש דְּבַבִּית. וכ"כ היא"ר
ושהמסורת עליה דאיק. וכ"כ הרמ"ל ודלא כנ"א דְּבַבִּתֵּר. ע"כ:
נבר אֲמַר לבית אבא אֲמַרָא לביתהא. נ"ב כצ"ל הא' אֲמַר
והב' אֲמַרָא. יא"ר מ"ל. ע"כ: ית קיימא דרא לְזַמְנִיה. נ"ב
כ"ה נוס' תימן בלמ"ד וכ"כ היא"ר ז"ל. ע"כ:

פרשת בשלח

המדלית קְבָרִין. נ"ב הקו"ף בפת"ח. ע"כ: פורקנא דיי'
דִיעֵבִיד וכו' נ"ב בני"ש דְּעֵבִיד. וכ"כ היא"ר. ע"כ: על ימא
וּבְזַעְהִי נ"ב ה"ג בל' כבד מורא לשון בקעים רבים. ע"כ גבורהא
דיי' דְּעֵבִיד להון קרבין. נ"ב בני"ש גר' דְּעֵבִיד וכ"כ הרמ"ל
שכן צ"ל. וכ"נ מרש"י ואבן עזרא ושאר מפרשים. ע"כ: וּבְנַבִּיאוֹת
משה. נ"ב כ' הרמ"ל דה"ג וּבְנַבִּיאוֹת ולא וּבְנַבִּיאוֹת ע"ש ע"כ:
י' שְׁמִיה. נ"ב בכל הנ"ש י' שְׁמוֹ קרא והר'. וכ"כ חכמי
המוס'. וכ"כ היא"ר וכן ת"י בעמוס ה' ב' וכן שם בסו"מ ה' שְׁמוֹ
קר' והר'. וכ"ה גם בתר' ירושלמי וכ"כ הרמ"ל וגם בס' ירמיה
ויחזקאל מצאנו לרוב. ע"כ: וּמְבַתֵּר גברהוי. נ"ב כצ"ל קרא
ותר'. ע"כ: דְּהִוָּה אמר סנאה נ"ב כצ"ל דלא כנ"י רטב"ן וְהִוָּה
רמ"ל. ע"כ: ליה אֵלֵה אלא את. נ"ב בע"ש ל"ג ה' אֵלֵה וכ"כ
הרמ"ל דאינה דוקא. ע"כ: דְּבַרְהִי בהוקפך נ"ב כ"ה נסת"י וכ"כ
מהרי"ץ וכ"כ היא"ר שנוסחת דְּבַרְהִי דוקא וכ"כ הרמ"ל ע"ש מלהא
במעמא ע"כ: תִּפּוּל עליהון נ"ב כצ"ל וכ"כ הרי"ץ והרמ"ל והמהר"ם
תִּפּוּל ואינו מתר' יְדִמוּ הַשְׁתִּיק לא בדעת ידבר. ע"כ:
אֲתֵר לְבִית שכינתך נ"ב ה"ג ול"ג מִתּוֹקָן. ע"כ: י'י
מִלְכוּתִיהָ לְעֵדְמָא וכו' נ"ב כ"ה נוסח"י ועיין מה שהאריך
בשבח נוס' זו הרמ"ל ז"ל. ע"כ: גְּדַשְׁמִיעֵן קדמוהי וכו' נ"ב
כצ"ל. ע"כ: דְּעֵדֵק דְּגִיר כגלידא וכו' נ"ב כ"ה נוסח"י. וכ"כ
הרי"ץ והיא"ר והרמב"ן והרמ"ל ז"ל. ע"כ: תיבו אָנְשׁ החותהי.

נ"ב כ"ה נפת"י בל' רבים. יש עליה מסורת. ע"כ: ומשה נסיב ית וכו' נ"ב הנ"ן בקמץ. וכן בכוליה ענינא מתרגם בל' בינוני. וקרי. נפיק. עריד. ע"כ: אחזיני כען. נ"ב בכל ספת"י בחזק. כי הוא ל' זכר. אבל לנקבה יאמר אחזיני. כמו שהתרגם השקיני נא. אשקני. המי נא. ארפני כען. ע"כ: ארי"י קנא שמייה. נ"ב בני"ש קרא ותר'. ע"כ: וכל בעידך דכרין תקדיש. נ"ב בני"ש תקדיש דכרין. וכ' הרמ"ל שכצ"ל כאן כפי צחות הלשון. ע"כ וכ"ג היא"ר ע"ש:

פרשת ויקהל

וכנש משה. נ"ב כ"ה נוס' ספת"י. וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. וכתר' אונקלוס בכ"מ וכןש. ויאסף לבן וכןש כולן בל' קל וכן הקהל ל'. בנוש ולא אכניש. וכן ת"י או יקהל שלמה. בכן כניש. אבל ויקהל עליהם קרח. וכןש בל' כבד. ונר' המעם לפי שהיה טורח ומחור אחיהם לאספם לפיכך תרג' בל' כבד. ע"כ: ומיתן נוכריא ער נשיא. נ"ב כ"ה נוס' ת"י. ולא כמ"ש היא"ר עם ע"כ: בידה עזרא. נ"ב כצ"ל באלף. אבל לקמן עזרן נר' ע"כ: ואשלים עמיה רוח מן ק' יי'. נ"ב כ"ה נוסת"י דל"ג נבואה. לפי שאינו אלא רוח חכמה כמו שמסיים אח"כ מלא אהם חכמת לב. ע"כ: ועבד בצלאל. נ"ב כ"ה נוסת"י. וכ"כ במסו' התר' בפר' וישב ע"פ ועשה לו כהונת פסים. ועיין מה שהאריך כוה הרמ"ל ז"ל. ע"כ:

פרשת פקודי

ועבד יה אימודא דהבא. נ"ב בני"ש דדהבא. ע"כ: דקרא יהנוע. נ"ב בקלף ישן נר' לא יהבינו. ע"כ: כתב מפרש קדש רי"י. נ"ב בספת"י ל"ג פגקף דעזקא הכא. וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. וכן בצווי בפר' הצוה ל"ג לה. והמעם לפי שלא היה הציץ ספוחת כחותם המכעת אלא היה הכתב בולט בו. כמ"ש הרמב"ם ז"ל בהל' כלי המקדש. ע"כ: ומקדשין מניה. נ"ב כצ"ל דלא כנ"א ויקדשון ע"כ:

פרשת תרומה

כחכא חד מסטרא מכא. נ"ב בני"ש נר' בתרויהון מסטרה מפיק ה"א. ע"כ: ארתרא לאריחיא. נ"ב כ' הרמ"ל דהכי נר'. ול"ג לאתרא. וכ"כ רש"י ז"ל. ע"כ: דהב דכי העביר וכו'. נ"ב בני"ש נר' דדהב וכתב הרמ"ל שכן צ"ל וכ"ג מדברי היא"ר ז"ל. ע"כ: לפרסא על משכנא. נ"ב בני"ש נר' לפרסא. ושתי הגוס' הביאן היא"ר ז"ל. ע"כ: ותעוף יה יריעתא וכו'. נ"ב כ"ה בני"ש. ע"כ: וסרתא דיתיה. נ"ב כ' הרמ"ל כי בני"ש הסמך בשורק ונכון. ע"כ: יהון מכונין פרישיהון. נ"ב בננס' יש' ער רישיהון. ע"כ: עובר צייר. נ"ב בני"ש נר' צייר. וכ"כ היא"ר ז"ל. ע"כ: ויעיר יה אריחודי. נ"ב נ"א ותעיר. ע"כ:

פרשת תצוה

ער הרין סטרוהי ויהלפך. נ"ב בני"ש נרים לתרין וכו' ע"כ: כתב מפרש קודש רי"י: נ"ב בכל ספת"י ל"ג פגקף דעזקא. וכ"כ היא"ר. וכ"ה לקמן פר' פקודי. ע"כ:

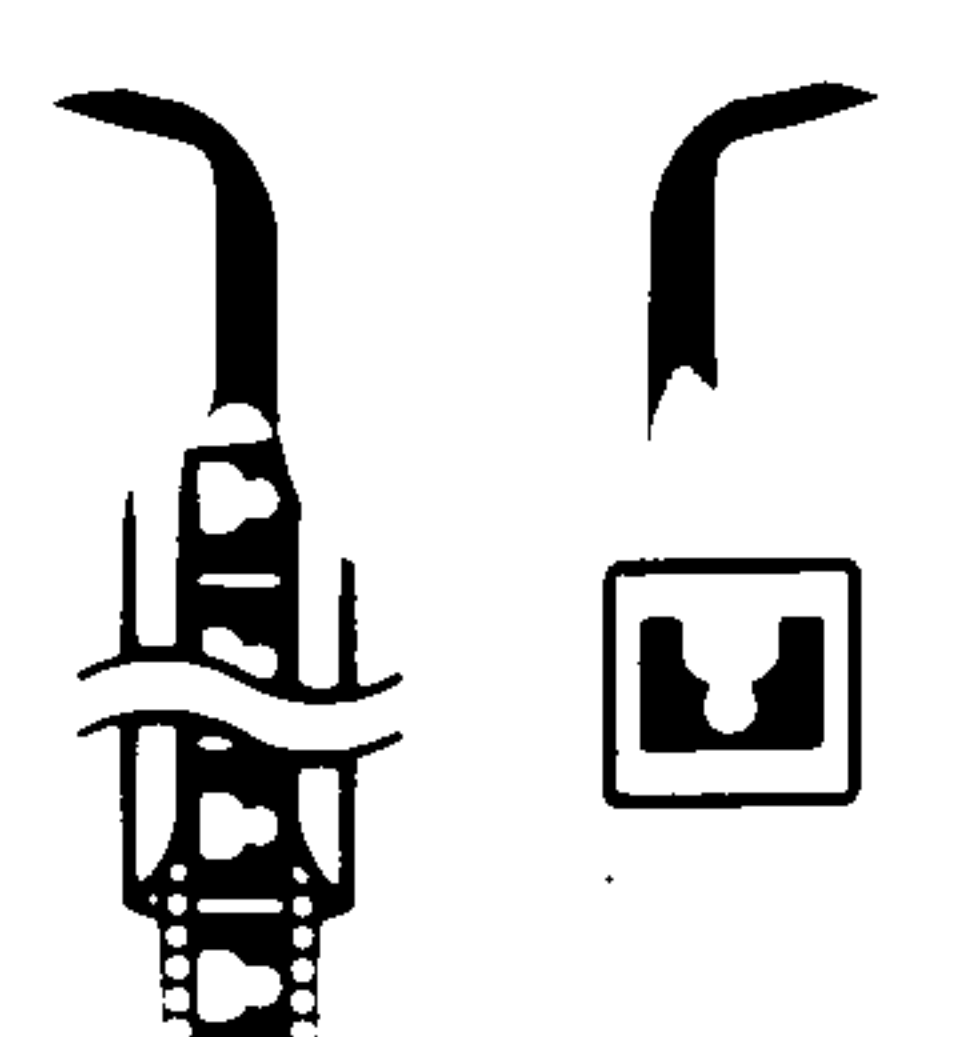
פרשת תשא

יה דין רי לדריכון. נ"ב בני"ש וגם חדשות מדוקדקות נר' קדמי. וכ"כ היא"ר והרמ"ל ז"ל. ע"כ: עמיה רוח מן קדם יי' נ"ב כ"ה נוסת"י ול"ג נבואת. וכן לקמן בפר' ויקהל. ע"כ: לאלפא אומנון. נ"ב בקלף ישן הנ"ן בקמץ. ע"כ: דיהכון קדמא נ"ב בני"ש דיהכון. וכ"כ הרמ"ל. ע"כ: ואיתו לחי. נ"ב בקצת נוס' ישנות האל"ף בחזק. ובקצהן בצירי וכת"ר לעיל בפר' מקץ והביאו את אהיכם ואיתו ע"כ: וקריבו נכסן נ"ב מס"ך בקמץ. וכ"כ היא"ר דלא כנ"א נכסין. ע"כ: בבישא אפיקנון נ"ב ה"ג ול"ג בבישתא ע"כ: ואתיב סן כשהא. נ"ב ה"ג וב"ה בכל הישנות. ופי' והשיב הכעס או הגורה כן הרעה וכו'. ובקצה ישנות האלף בקמץ. ע"כ: קריבו יריכון יוסא דין

דקדוק ההפטרות

עומד ומשמש א"כ יבוא על נכון הוי"ו בפתח כי הוא דבר שאין לו הפסק והוזה המיד. וע"ד מה שפי' ז"ל בפ' ואברכה שבא הוי"ו בפתח שהקב"ה מברכו תמיד לא"א ע"ה: הפטרת וארא הנני הביר: והכרתי ממך המ"ם כמנהג בכל סת"י ומסיר עלה ל': הפטרת בשלח המתנדרים. המ"ם געי: מחצצים. החי"ת געי והשוא שבצד"י געי: עורי עורי. שנים הראשונים מלרע והאחרונים מלעיל. רר"ק: רכבי אתונות צחורות. התרגום על אתנן דחשיקן מגורת מחשקת כסף: ומתבחרין. כן היא הגרסא בישנות והוא ע"ד אז"ל זה בוח לו אתר וזה בורר לו אתר וגו' ופשוט: חקקי לב. הקיפין רשיזו והשוא נח. וכ"כ רש"י ז"ל: המשפתים. הה"א געי: בתענד העי"ן

הפטרות שמוות והמלח בפשט אתה ומלרע: המלחת התי"ו רפה בסת"י: ותהיירק' השוא נח אף שיש געיא כי אהיתא אזה"ע לא ינעו כי אם בשוא פתח וכ"כ בשורש יהודה בפירוש ומעות נפל בפי הדמין: ואכסך כולו וי"ן דבענין קמץ וולתי וי"ו זה בפתח כתיבאן המדוקדקות וכירושלמים ומסיר עליה ל' פתח גם ככ"ד גדול בפתח ומסיר עליה מבחוצ ל' פתח בענין. ור"ל שכל הענין מדבר בלשון עבר כקמץ וזה לכח בפתח. ושוב מצאתי כן להרב בעל לשון למודים שכ' כן בפירוש וכ"כ תרד"ק בשמואל ב' א' פסוק ואעמוד עליו וג"ל לתת מעם והוא שי"ח ית כהנא רבא וקאי על אהרן קדוש ה' הכהן הגדול ולפי שאהרן לא פסק תמיד משימוש אף בעה"ב כארז"ל על פסוק שם את אהרן יבו' מה להלן עומד ומשמש אף כאן

דקחוק התרגום

והיא מלרע: **וַיִּמְאַסְךָ**. ככל התיגאן המאריך ב"ד ונאלף אין שם מאריך וא"כ הקמין הטף והשוא שבסמך נח לפי הדקחוק וכו הנייחא דלקמן: **ויחוק בכנף מעילו ויקרע**. סימן זה מסר בידו מי שעמיד ליקרע כנף מעילו הוא שימלך ולהא אכר שאול לדוד בשכרה כנף מעילו כי מלך המלך הבי איתא באגדה וסביאו רד"ק ג"ל: **וַאֲשַׁתְּחֹה**. האלף כנעיא: **נִיחָם**. לחוד קמין ב"ק: **הפמרת פרה כהקדשי בכב לעיניהם**. כה"א לא בכף ככל כה"י וכן יש בירושלמיים:

הפמרת החדש והיה. הוי"ו געי: **וַהֲנִסְךָ**. הנין צירי: **והנשיא**. הוי"ו געי. **ובדרכבם**. בדפוסים ובצאהם. ובכל סת"י ובדרכבם ועיקר וכלפי שאמר החלה בנשיא ובדרכו יצא שאין מותר לו לעשות קפנריא. אמר כאן ובדרכבם יצאו כלומר בדרך העם שהם מצוים לעשותו קפנריא אף הוא מצווה לעשותו קפנריא עמהם וכמותם וכן ראיתי להרב רבי אברהם קדמין כחכמי צנעא יע"א כפ"י כ"י ע"ש:

הפמרת יו"ט א' פסח הרבות. החי"ת כנעיא והשוא שבגריש נע על משקל ערבות וכן כולתו: **ממחרת**. מ"ס ראשונה לבד געי וכן תיבת ממחרת השניה: **בהיות יהושע**. ב"ה געי: **וישתחו**. התי"ו קמין בוקף קמן. ומסיר עליה הנין: **נעלך**. הנין געי:

הפמרת זו ש"פ סרעי. לרע: **השרת**. החי"ת געי והשוא נח מפני טעם הסקף וכו' ה בירושלמיים: **ימשיג**. הוי"ד געי: וכ"ה בתיגאן: **ועיניך עכרמים תשפיר**. תיבת ועיניך כמארכה לא כמפחא ותיבת רמים כמפחא. **וַתִּזְרְנִי**. הוי"ן דגושה נח ברוב הדפוסים והורגשה הוי"ן לחסרון האלף כמו והאורני וכמו הכשהו כמו ויבשהו וכ"כ כספר עירגת הבינים חף נ"ז ע"ב: ואל יקשה בעיניך או"ל כמרא שבת דרש ר"ח בר פפא מ"ד ארז ורבעי זריה וגו' כדרכי אברהו דרבי אבהו רמי כתיב והורני חיל וכתיב והאורני אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע נוריתי ונוריתי ע"ב דהתם דריש למסורת דכתיב חסר אלף לא מבח הקריאה ולה המצא שכתב רש"י עלה והורני חסר אלף לשון מזרה וזיתני הרי לך בפירוש דמבח חסרון האלף דרשו כך לבר שאם מפני הקריאה אם הוי"ן רפיה מלהא דפשיטא היא שהיא לשון זרייה ולא געי לפרושה ורוק:

הפ' שחהמ"פ כצאן ירושלים. כפשט א' והיא מלרע: **והעליתי עליכם**. הוי"ו געי: **ותקרבו עצמות**. במארכה ומפחא ככל סת"י:

הפמרת יו"ט א' שבועות ענן גדול. אין כאן פסיק ג"כ: **יהיה האופן**. כפהח נח בקצת דפוסים: **ובהנשאם**. הוי"ו געי ג"כ:

הפ' שחהמ"ס הקהלת קהליך. יש קו רפה בקוף ככל סת"י נח בירושלמיים יש קו על הקוף כי התי"ו הוא מאותיות השורש. שוב ראיתי במסורה רבנא שבסוף הכ"ד גדול שזו היא דעה כ"א ע"ש כפלונתייהו:

העין בשוא פשוט ככל סת"י והירושלמיים והוא נח והנו"ן כפהח: **נחר קישון גרפם**. התרגום נחלא דקישון תברינין. פי' דרך המים הגנרים כמורד כשהן שומפים ויורדין בסלעים הם משתכרס ומשברים כל הגשטף עמהם. ומוה יש לפרש ההיא דפ"ב דפסחים ולא במים הגרופים עיין ר"ן בדרף רל"ם ע"א כהר"ף ו"ל: **עקבי**. הקו"ף דגש: **ומחצה וחלפתה**. התרגום בישנות פעה וכן גרים הערוך:

הפמרת יתרו פי את המדך. תיבת כי כרביע נח בירושלמיים: **במלקתים**. הקוף פהח כפהח"י: **שמעו שמעו**. כפשטא אחת והוא מלרע:

הפמרת משפטים תשקחו. התי"ו געי ג"כ: **וַזָּרַע**. הוי"ו בקמץ לא בשוא. והכי מוכח במסורה:

הפמרת תרומה ליסוד הבית. ד' קמץ וכל אהנח וסוף פסוק כוותיה: **וַיִּפְסְלוּ**. הוי"ו געי:

חלוני שקיפים. הטפהא כתיבת שקופים בתיגאן: **אבן שלמה מפע**. תיבת שלמה במארכה ותיבת מפע כמפחא ככל התיגאן: **ובלולים**. הלמ"ד דגש כפהח"י: **ויאחו**. לא ספיק אלף ככל התיגאן:

הפמרת חצוה וכל צורתיו. הוי"ו געי: **ואלה מדות המזבח כפשט א'** והיא מלרע: **והקרבתם** התי"ו בקמץ ומסיר עלה לית נח בירושלמיים כן בקמץ: **ער המזבח**. כפשטא אחת והיא מלרע: **וַמִּתְאַרְיֵאל**. הה"א כפהח:

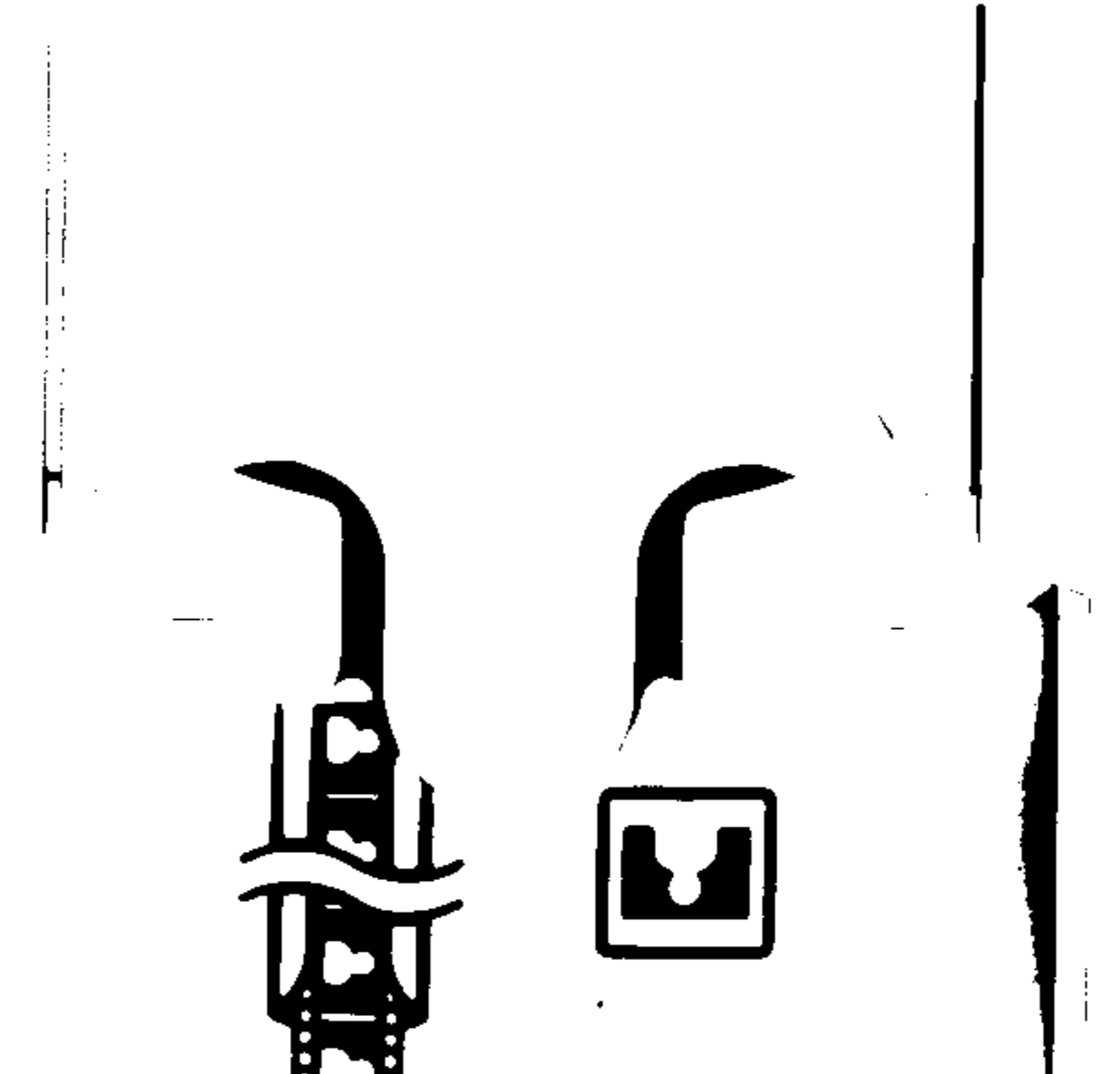
הפמרת תשא ויחביאם. הוי"ו געי: **הצתרים**. הה"א כנעיא וכן כולתו בצתרים הצתרים דכוותיה:

ויצקו. כנעיא והשוא נע: **ויהפשומו**. הוי"ו געי: **התקדרו**. הה"א כנעיא: **כי לא טוב**. תיבת כי כמקף לא בתביר: **ענת**. הנימל רפה: **אשקה**. השין שוא לבד והיא ברנש ורד"ק חולק: **הפמרת ויקהל צרתן**. ככל התיגאן אין געיא כצדי והשוא נח וכ"ה בירושלמיים והתי"ו רפה ועיניך לטכח יכישו אות ומיפת בניקוד התרגום שבהיגאן שכן הוא:

הפמרת פקודי והמלקתים. הקוף פהח ככל התיגאן: **לדלתות**. לדלתי. התווי"ן רפיות: **והמזמרות**. הה"א געי' והשוא שבמ"ס נע:

הפמרת שקלים המתכן. כרוב התיגאן המדוקקים אין כה"א מאריך וא"כ השוא נח:

הפמרת זכור למשקה למדך. החי"ת שוא קמץ כי כן דינה וכ"כ רד"ק ו"ל וכן נמסר בתיגאן לחוד שוא קמץ על חי"ת: **ויפקדם**. הוי"ו געי: **לכב סרו**. הסמך דגש ככל סת"י: **אספקה** המאריך כאלף והשוא שבפ"א נח: **את אנג מדך**. כל דסמך למי"ם פהח סגול: **ואנידה לך**. הלמד דגש: **חלוא אם**. אולא כלמד לא כרביע ככל התיגאן: **וישלהך**. למד כפהח ככל סת"י ומסיר עליה לחוד פהח וכן בירושלמיים: **מהשלל**. המי"ם געי: **הנה שמעו**. כפשטא אחת ככל התיגאן

ספר

כתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

והוא חמשה חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם הרגום רבינו סעדיא גאון וללה"ה בלשון ערבי מועתק
מספרי הימן המדויקים ישנים נישנים מכמה כאות ישנים כאשר עין הקורא החזינה מישרים.
וגלוי אליו ס' חלק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יחייא בן כה"ר יוסף
צאלח ולה"ה שהיה ראב"ד ור"ם ומ"צ בעי"ת צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום
הועתק מכתבתי יד מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקורא החזינה בהקדמתו. ועם ההפטרות
מקרא. עם תרגום יונתן בן עוזאל וללה"ה.

חלק שרישי

ספר ויקרא

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השהדלות המנהיגים הר"ר שלום ו' כה"ר יוסף עראקי כ"ץ
הי"ו ומשנהו הר"ר אברהם ו' כה"ר חיים נדאף הי"ו.
וגלוי אליהם הר"ר שלום ו' יהיא כסאר הי"ו וה"ר יהיא ו' שלמה עראקי כ"ץ הי"ו

נדפס

פעה"ק **ירושלם** הובב"א

בשנת תרנ"ט לפ"ק

בדפוס הר"ר שמואל הלוי צוקערמאן הי"ו

נוסח תפלה

שנהגו בה מלמדי תינוקות מימי קדם להתפלל בה עם הילדים קודם הלימוד מסודרת על סדר א"ב:

אל לבי פתח. בתורתך יי' תחכמני. גדל יה מעלתי למענך. דברי למודים תלמדני. השיבני אליך ואשובה. ואקראך ותענני. זכה יי' נשמתו. חכמה יקרה תחכמני. מוב יש תנחילני. ישרני ולמדני דרך. כבוש פשעי. לבי מלא דעת. מכל מבשול. נקני והצילני נא. סמוך מפלתי כי. עליך יי' נשענתי. פנה אלי. צדיק דרכך ישרני. קרבני ומעושק (ני"א ומעונש) פדני. הועה ישראל שמרני. שמור יי' נשמתו. תמיד יזמם ולילה תצרני ותענני. מוב יי' לקויו לנפש תדרשנו. מוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. מוב להודות ליי' ולזמר לשמך עליון. החייני אלהי הנשמה. וזכני יוצר כל בחכמה. להגות בתורה התמימה. בזכות ישראל הסגולה והשלמה. ולכן יזכה אלי אבי. לשמוע קולי וניבי. להגות בתורה אשר למדני רבי. ועל זאת אשבחך. ואפארך וארוממך. ואענה במענה רך. אלה חק. ומוסי' חק. ותוראתה חק. לעדל ללה ולמוסי' ולתוראתה. תבארך אלה למנוח לנא אתורה עלי' גבל סיני עלי' ידי מוסי' רסולה. ברוך השם גותן התורה. ברוך יי' לעולם אמן ואמן. ימלוך יי' לעולם אמן ואמן:

זכרה אלקי' לטובה למעלת אחינו היקרים הרמים ארבעים אדני' כסף המשתדלים להוציא לאור יקרות הספר היקר הזה אשר מעולם לא שזפתו עין רואה. הזלים זהב מכיס ויתנו לכסף מוצא אנב דוחק'יהו. דחקו ונכנסו ליטול כל א' מהם חלק במצוה הרבה הזאת איש איש לפי ערכו כברכת ה' אשר נתן לו העשיר לו ירבה והדל לא ימעיט לתת פזרונו לגשת אל הקדש. זאת תורת הקדשים. וזאת תורת העולה על כל העובר על הפקודים על שר האל"ף ספרים האלה:

180 סי' יוסף בן סאלס דאר הי"ו.	22 ח"ר שלום חמרי הלוי וטב"צ.
44 סי' שלמה אברהם נ"א'ה.	22 ח"ר יוסף צפירה וחנניא כהן וחיים חמרי.
40 סי' שלמה מוסא נמאל.	22 סי' אהרן יוסף דאר.
22 סי' שלמה עראקי ואחיו חיים.	22 סי' שכר כהן ושלמה מורחז ויחייא דוד.
20 סי' יחייא דוד עראקי הכהן.	22 סי' שבואל אהרן וחבריו.
22 סי' ישראל ב"ר יוסף מסעוד.	22 סי' חיים לוי יוסף שרפי ויוסף האמר.
22 סי' יחייא בן שלום סרי הלוי ואחיו.	22 סי' יוסף דמתי וחיים סעדור וסעיד ימני.
22 סי' שלום יוסף טובי ויעיש קצ'אעי.	22 סי' דוד כהן ויוסף גזפאן ויוסף נמל ומ' סערה קהא.
22 סי' סעיד יחייא מוסי' ויוסף נמל.	22 סי' סאלס קדואני ודוד צארם ודוד עויד ויחיים יורא.
22 סי' שלמה חאוי ויחייא מנצור.	22 סי' אהרן מסעוד ושלום גהסי וחיים ימני.

ותשואות חן והודות, משא"ת ברכה עשר ידות, יאתיו לנחל השכל ומעין התבונה, ה"ה השר היקר והנכבד, נשיא נשיאים, וראש הנגידים, מזר"ק חכמים נכבדים, כקש"ת האדון הנעלה וכו', נו"מ ח' ענת'יבי הי"ו, אשר היה לנו כעת לאחיסמ"ך, ויתן לכסף מוצא סך מה בהלואות חן וחסד, תהי משכורתו שלימה משמי מעונים, אורך ימים ושנים, בעושר וכבוד בבנים משכילים ונבונים. שקמים ושאננים. על מי מנוחות חונים. אבי"ר.

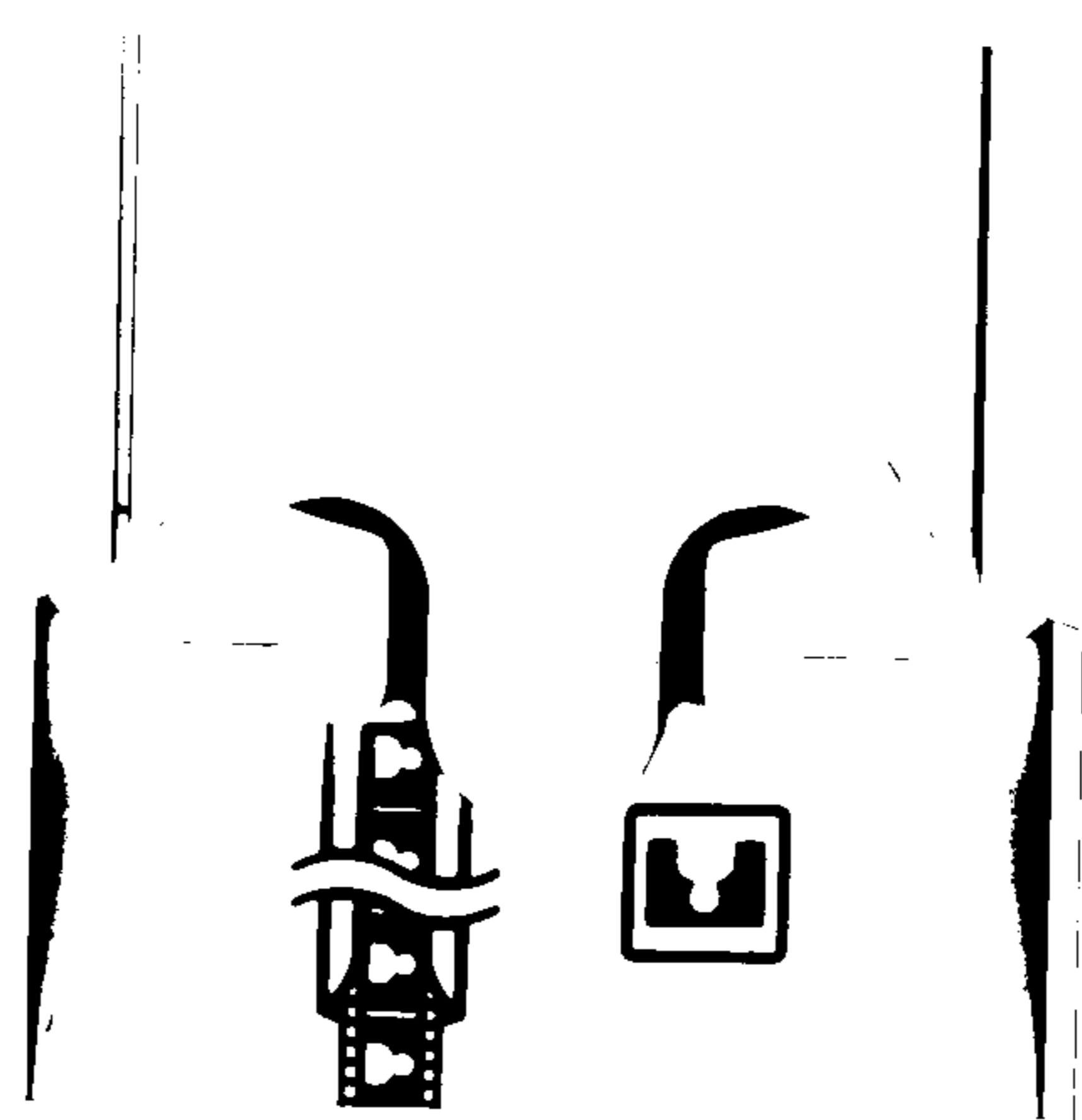
יה"ר חפץ ה' בידם יצלה ויזכו לנומרה. ברוך והדרה. וזכות התורה הקדושה וזכות לומדיה תינוקות של בית רבן הבל שאין בו חטא. עליהם תגן. אלף המגן. ויהי שלום בחילם. ושלוה בכל גבולם. ובתייהם שלום כנה"ר וכנא"ה הבעה"ח ברוך עוז ושלום. וממלאים מקום הפקודים להשלים החשבון על ש"ר האל"ף ספרים. פעה"ק ירושלם ת"ו:

שלום ו' כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"ו

שלום ו' יחייא בן יוסף כסאר הי"ו

יחייא ו' שלמה עראקי כ"ץ הי"ו

74-ח

ספר

כתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

זהו חמשה חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם תרגום רבינו סעדיא גאון וזלה"ה בלשון ערבי מועתק
מספרי הימן המדויקים ישנים נישנים מכמה כאיה שנים כאשר עין הקורא תחזנה בישרים.
וגלוח אליו ס' ח"ק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יחייא בן כה"ר יוסף
צאלח זלה"ה שזיה ראב"ד רור"ס ומ"צ בעי"ה צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום
הועתק מכתובה יי מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקורא תחזנה בהקדמתו. ועם ההפטרות
מקרא. עם תרגום יונתן בן עוזיאל וזלה"ה.

חלק שרישי

ספר ויקרא

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השהדלות המגיהום הר"ר שלום ׳ן כה"ר יוסף עראקי כ"ן
הי"ו ומשנהו הר"ר אברהם ׳ן כה"ר חיים נדאף הי"ו.
וגלוח אלירם הר"ר שלום ׳ן יהוא כסאר הי"ו וה"ר יהוא ׳ן שלמה עראקי כ"ן הי"ו

נדפס

פונה"ק **ירושלם** תוכב"א

נוסח תפלה

שנהגו בה מלמדי תינוקות מימי קדם להתפלל בה עם הילדים קודם הלימוד מסודרת על סדר א"ב:

אל לבי פתח. בתורתך יי' תחכמני. גדל יה מעלתי למענך. דברי למודים תלמדני. השיבני אליך ואשובה. ואקראך ותענני. זכה יי' נשמתי. חכמה יקרה תחכמני. טוב יש תנחילני. ישרני ולמדני דהך. כבוש פשעי. לבי מלא דעת. מכל מכשול. נקני והצילני נא. סמוך מפלתי כי. עליך יי' נשענתי. פנה אלי. צדיק דרכיך ישרני. קרבני ומעושק (י"א ומעונש) פדני. רועה ישראל שמרני. שמור יי' נשמתי. תמיד יזכר ולילה תצרני ותענני. טוב יי' לקויו לנפש תדרשנו. טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. טוב להודות ליי' ולזמר לשמך עליון. החייני אלהי הנשמה. וזכני יוצר כל בחכמה. להנות בתורה התמימה. בזכות ישראל הסגולה והשלמה. ולכן יזכה אלי אבי. לשמוע קולי וניבי. להנות בתורה אשר למדני רבי. ועל זאת אשבחך. ואפארך וארוממך. ואענה במענה רך. אלה חק. ומוסי' תק. ותוראתה חק. אעדל ללה ומוסי' ולתוראתה. תבארך אלה אמנול לנא אתורה עלי' גבל סיני עלי' ידי מוסי' רסולה. ברוך השם נותן התורה. ברוך יי' לעולם אמן ואמן. ימלוך יי' לעולם אמן ואמן:

ויקרא א

רה"ר למנחת שבת וב"ה

בני הרון לאימה אדם. וירשנה ערי
 למדבח מסתדירא. לדי ענד באב כבא
 למחצר: והפשיט את העלה ונתח אתה
 לנתחיה: וישלח ית עלתא. ויפליג יתה
 לאברהא: ויסלד אצעידה. ויעציהא
 אעצאא: ונתנו בני אהרן הכהן אש ער
 המזבח וערכו עצים ערהאש: ויהנין.
 בני אהרן כהנא. אישתא על מדבחה.
 ויסדרון אעיא על אישתא: וישעלו בני
 הרון אאמאם. נארא ערי למדבח. וינצד
 עליהא חטבא: וערכו בני אהרן הכהנים
 את הנתחים את הראש ואת הפדר ער
 העצים אשר ערהאש אשר ערהמזבח:
 ויסדרון. בני אהרן כהניא. ית אבריא. ית
 רישא וית תרפא. ער אעיא דער אישתא.
 דער מדבחה: וינצד בני הרון אאמאם.
 לאעצא ואראם ואקצבה. ערי אחטב לדי
 ערי אנאר. לדי ערי למדבח: וקרבו
 וברעיו ירחץ במים והקטיר הכהן את
 הכל המזבחה עלה אשה ריח ניחוח
 קיהוה: ונזיה וברעוהי יחליל במיא. ויסיק
 כהנא ית פולא למדבחה. עלתא. קורבן
 דמתקבל ברעוא קדם יי: ונופה
 ואבארעה יגמלהא באמא. ויקתר
 לאמאם אלכ ערי למדבח. צעידה קרבאן
 מקבול מרצי דלה: פ

ואם מן הצאן קרבנו מן השבים או מן
 העזים לעלה זכר המים יקריבנו: ואם
 מן ענא קורבניה מן אמריא. או מן בני
 עזיא לעלתא. דבר שלים יקרבניה: ואן
 כאן קרבאנה מן אנגם. מן אצאן או מן
 אמאעז צעידה. פליקרבה דכרא צחיתא:
 ושהט אתו על ירך המזבח צפנה לפני

ויקרא אל משה וידבר יהוה אליו מאהל
 מועד לאמר: וקרא למשה. ומליל
 יי עמיה. ממשכן זמנא למימר: פרעא
 אלה במוסי. וכאטבה. מן כבא למחצר
 קאילא: דבר אל בני ישראל ואמרת
 אלהם אדם כי יקרוב מכם קרבן ליהוה
 מן הצהמה מן הבקר ומן הצאן הקריב:
 את קרבנכם: מליל. עם בני ישראל
 ותימר דהין. אנש. ארי יקריב מנכון.
 קורבנא קדם יי. מן בעירא. מן תורי
 ומן ענא. הקרבון ית קורבנבון: כאטב
 בני אסראיל קאילא. אי אנסאן קרב
 מנכם קרבאנא ללה. מן אבהאים. פמן
 לבקר ואנגם תקרבונה: אם עלה קרבנו
 מן הבקר זכר המים יקריבנו אי פתח
 אהל מועד יקריב אתו דרענו לפני יהוה:
 אם עלתא קורבניה מן תורי. דבר שלים
 יקרבניה. דתרע ממשכן זמנא יקריב יתיה.
 דרעוא ליה קדם יי: אן כאן קרבאנה
 צעידה מן לבקר. פלכר צחיתא יקרבה.
 פליקרבה אי באב כבא למחצר. ערי
 מא ירתצא ענה בין ידי אלה: וסמך ידו
 על ראש העלה ונרצה ילו לכפר עריו:
 ויסמך ידיה. על ריש עלתא. ויתרעי
 ליה. לכפרא ערוהי: ויסנד ידה ערי
 ראסה. וירתצא ענה ויגפר לה: ושהט
 את ידו הבקר לפני יהוה והקריבו בני
 אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם
 ערהמזבח סביב אשר פתח אהל מועד:
 ויפוס. ית פר תורי קדם יי. ויקרבון בני
 אהרן כהניא ית דמא. ויזרקון ית דמא
 על מדבחה סהור סחור. דבתרע ממשכן
 זמנא: וידבח אלה בין ידי אלה. ויקדמו

(*) אלף יערא

חלק הרקדוק. א) אל פלח אהל מועד. תיבת פתח באולא ככל התינאן לא כפרס: ב) ונרצה לו. תיבת לו בוקף קטן כתינאן
 חישנות: ג) והקריבו. הגנינת ברי"ש (מהריב"ש ד) וזלנו את הדם על המזבח. תיבת המזבח כפשטא אחת והוא מלרע ככל סת"י:
 א ויקרא (כתר תורה)

יהוה וזרקו בני אהרן הפהנים את דמו
 על המזבח סביב: ויפוס יתיה. על שדה
 מדבחה. צפונא קדם יי. וזרקו בני
 אהרן בהניא ית דמיה. על מדבחה סחור
 סחור: וידבחה עלי גאנב למדבחה.
 שמלייא בין ידי אלה. וירש בני הרון
 לאיימה דמה. עלי למדבחה מסתדירא:
 ונתח אתו לנתחיו ואתראשו ואת פדרו
 וערך הפהן אתם על העצים אשר על
 האש אשר על המזבח: ויפליג יתיה
 לאברהי. וית רישיה וית תרביה. ויסדר
 פהנא יתהון. על אעיא דעל אישתא.
 דעל מדבחה: ויעציה אעצאא. וראסה
 וקצבתה. וינצדהא לאמאם. עלי אחטב
 אדי ערי אנאר. אדי עלי למדבחה. והקרב
 והפרעים ירחץ בפנים והקריב הפהן את
 הכל והקטיר המזבחה עלה הוא אשה
 ריח ניחח ליהוה: ויפליג יתיה ויחיל
 פמיא. ויקריב פהנא ית פולא ויסיק
 למדבחה. עתתא הוא. קורבן דמתקבל
 ברעוא קדם יי: ולאנוף ולאכאדע ינסלהא
 באמא. ויקדם אמאם לכל ויקתרה
 עלי למדבחה. הו צעידה קרבאן מקבול
 מרצי ללה: ט

ואם מן העוף עלה קרבנו ליהוה והקריב
 מן התורים או מן בני היונה את קרבנו:
 ואם מן עופא. עתתא קורבניה קדם יי.
 ויקריב מן שפניניא. או. מן בני יונה ית
 קורבניה: ואן כאן קרבאנה מן אמאיר
 צעידה ללה. פליקרבה מן אשפאנין.
 או מן פראך אחמאם: והקריבו הפהן
 אל המזבח ומדק אתראשו והקטיר
 המזבחה ונמצה דמו על קור המזבח:
 ויקרבניה פהנא למדבחה. וימלוק ית
 רישיה ויסיק למדבחה. ויתמצי דמיה.
 על פותל מדבחה: ויקדמה לאמאם אי
 למדבחה. ויפצל ראסה. תם יקתרה עלי
 למדבחה. וימצי דמה. עלי האיט למדבחה:
 והסיר את מראתו בנצתה והשליך אתה
 אצל המזבח קדמה אל מקום הדשן:

ויעדי ית זפקיה באובליה. וירמי יתה.
 בסטר מדבחה קדומא. באתר המקרין
 קטמא: וינוע חוצלתה מע קאנצתה.
 ויטרההא לוק למדבחה שרקיא. פי מוצע
 מטרת ארמאד: ושפע אתו בכנפיו לא
 יבדיל והקטיר אתו הפהן המזבחה על
 העצים אשר על האש עלה הוא אשה
 ריח ניחח ליהוה: ויפליג יתיה בכנפיה
 לא יפריש. ויסיק יתיה פהנא למדבחה.
 על אעיא דעל אישתא. עתתא הוא.
 קורבן דמתקבל ברעוא קדם יי: ויפצלה
 מע אנחתה ולא יפרזה. תם יקתרה
 לאמאם עלי למדבחה. עלי אחטב אדי
 ערי אנאר. הוצעידה קרבאן מקבול מרצי
 ללה: ם ונפש כיתקריב קרבן מנחה
 ליהוה סלת יהיה קרבנו ויצק עליה שמן
 ונתן עליה לבנה: ויאנש. ארי יקריב.
 קורבן מנחתא קדם יי. סלתא יהי
 קורבניה. ויריק עלה משחא. ויתין עלה
 לבונתא: ואי אנסאן קרב קרבאן הדייה
 ללה. ויכון קרבאנה סמרא. פליצב עליהא
 דהנא. ויגעל עליהא לבאנא: והביאה
 אל בני אהרן הפהנים וקטין משם מלא
 קמצו מסלתה ומשמנה על פל המזבח
 והקטיר הפהן את המזבחה המזבחה
 אשה ריח ניחח ליהוה: וייתנה. דות בני
 אהרן בהניא. ויקמוץ מתפן מלי (כני מלא)
 קומציה. מסלתה וממשחה. על פל
 לבונתה. ויסיק פהנא ית אדכרתה
 למדבחה. קורבן דמתקבל ברעוא קדם
 יי: ויאתי בהא. אי בעץ בני הרון לאימה.
 ויקבץ מן הנאך מל קבצתה. מן סמדהא
 ודהנהא. מע גמיע לבאנהא. ויקתר
 פיתהא עלי למדבחה. קרבאן מקבול
 מרצי ללה: והנותרת מן המנחה לאהרן
 ולבניו קדש קדשים מאשי יהוה:
 ודישתאר מן מנחתא. לאהרן ולבניה.
 קדש קודשין מקורבניא דיי: ולאפאצל
 מנהא. להרון ובניה. מן כואץ לאקראם
 מן קראבין ללה: ם וכי

תקריב קרבן מנחה מאפה תנור סלת
הלות מצת בלולת בשמן ורקיקי מצות
משחים בשמן : וארי תקריב . קרבן
מנחתא מאפה תנור . סלת גריצן פטירן
הפירן במשח . ואספגין פטירין דמשיחין
במשח : ואן קרבת הדייה מן כבו אתנור .
פלתכון גרארקסמר מטיר מלתותה בדהן .
ורקאק פטיר סמסוחה בדהן : ׀ ואם
מנחה על-----המחבת קרבנה סלת
בלולה בשמן מצה תהיה : ואם מנחתא
על מסריתא קורבנה . סלתא . הפילא
במשח פטיר תהי : ואן כאן קרבאנד
הדייה עלי אטאבק פלתכון פטירא מן
סמר מלתות בדהן : פתות אתה פתים
ויצקת עליה שמן מנחה הוא : בצעיתה
בצועין . ותריק עליה משחא . מנחתא היא :
פאתרדהא תרדא . ועב עליה דהנא .
כדאך מא יכון הדייה : ׀ ואם
מנחת מרחשת קרבנה סלת בשמן
תעשה : ואם מנחתא רדתא קורבנה .
סלת במשח תתעביד : ואן כאן קרבאנד
הדייה מן צנעה אטגיר . פלתעמל סמר
בדהן : והבאת את המנחה אשר יעשה
מאפה ליהיה והקרינה אליה הבהן והגשיה
אליה-----המופת : ותיתי ית מנחתא .
דתתעביד . מאלין קדם יי . ויקרבנה
לות פהנא . ויקרבנה למדבחה : פאית
בלאהדייה . אדו קד עמלת מן
אחדי הוה לדה . ויקדמהא אלי
אמאם . ויקדמהא אלי למדבח :
והרים הבהן מן המנחה את אופרתה
והקטיר המופתה אשה ריח ניחח ליהיה :
ויפריש פהנא מן מנחתא ית אדכרתה .
ויסיק למדבחה . קורבן דמתקבל ברעוא
קדם יי : וירפע מנהא פוחהא . ויקתרה
עלי למדבח . קרבאן מקבול מרצי ללה :
והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו קדש
קדשים מאשי ידוה : ודישתאר מן
מנחתא . לאהרן ולבניה . קדש קודשין
מקורבניא דיי : ולאצל מנהא . דהרון

ובניה . מן כואן לאקראם מן קראבין
אלה : כל המנחה אשר תקריבו ליהיה
לא תעשה חמץ כי כד שאר וכד דבש
לא תקטירו ממנו אשה ליהיה : כל
מנחתא . דתקרבון קדם יי . לא תתעביד
חמיע . ארי כל חמיר וכד דבש . לא תסקון
מניה . קורבנא קדם יי : גמיע אהדאיא .
אתי תקרבוהא לדה . לא תעמל
כמירא . דאן כל כמיר וכד עסר . לא
תקרבו מנהא . קרבנא מחרקא ללה :
קרבן ראשית תקריבו אתם ליהיה ואלי
המופת לא יעלו לריח ניחח : קורבן
קדמא . תקרבון יתהון קדם יי . ודמדבחה
לא יתסקון דאתקבלא ברעוא : לאן
קרבאן אוול תקרבונהא לדה . ואלי
אמדבח לא תצער לקבול מרצי : וכד
קרבן מנחתה בפלח המלח ולא תשפית
מלח ברית אלהיה מעל מנחתה על כל
קרבנה תקריב מלח : וכד קורבן מנחתה
במדבחה תמלח . ודא תבטיל . מלח קדם
אלהיה . מעל מנחתה . על כל קורבנה
תקריב מלחא : וגמיע קראבין הדאיאך
אמלחהא במלח . ולא תעטל למלח . לאנה
עהר רבך מן הדייתך . מע סאיר
קראביןך תקרב מלחא : ׀ ואם
תקריב מנחת בפורים ליהיה אביב
קדו פאש גרש פרמל תקריב את מנחת
בפוריה : ואם תקריב . מנחת בפורין קדם
יי . אביב . קלי בנור פירוכן רפיכין . תקריב .
ית מנחת בפורה : ואן קרבת הדייה
בכור לדה . פפריך מקלי בנאר . גריש
מן אהרף קרבהא : ונתת עליה שמן
ושמת עליה לבנה מנחה הוא : ותתין
עדה משחא . ותשוי עדה לבנתא . מנחתא
היא : ואנער עליה דהנא . וצייר עליהא
לבנא . כדאך מא תכון הדייה : והקטיר
הבהן את אופרתה מגרשה ומשמנה על
כל לבנתה אשה ליהיה : וסיק פהנא
ית אדכרתה . מגרסה וממשחה . על כל
לבנתה . קורבנא קדם יי : ויקתר אמאם

פיתחא. מן גרישהא ודהנהא. מע גמיע
 לנאנהא. קרבאנא ללה: פ
 ואם-זבח שלמים קרבנו אם מן-הבקר
 הוא מקריב אם-זכר אם-נקבה תמים
 יקריבנו לפני יהוה: ואם נכסת קודשיא
 קורבניה. אם מן הזרי הוא מקריב. אם
 זכר אם נוקבא. שלים יקרבניה קיי: ואן
 כאן דבח סלאמה קרבאנה מן לבקר. דכר
 או אנתו. פליקרבה צחיחא בין ידי ללה:
 וסמך ידו על-ראש קרבנו ושחטו פתח
 אהל מועד וזרקו בני אהרן הכהנים את-
 הדם על-המזבח סביב: ויסמוך ידיו על
 ריש קורבניה. ויבסניה. בתרע משכן
 זמנא. ויזרקו בני אהרן כהניא ית דמא.
 על מדבחה סחור סחור: ויסגר ידה עליו
 ראם קרבאנה. וידבחה. ענד באב כבא
 למחצר. וירשו בני הרון אימה אדם.
 עליו למדבח מסתדירא: והקריב מזבח
 השלמים אשה ליהוה את-החלב המכסה
 את-הקרב ואת פל-החלב אשר עליו
 הקרב: ויקריב מנכסת קודשיא. קורבנא
 קדם יי. ית הרבא דחפי ית גינא. וית פל
 הרבא. דער גינא: ויקרב מן דבח לסלאמה
 קרבאנא ללה. אתרב למנטי אנוף. וסאר
 אשחם. יי) אדיו עליו אנוף: ואת שתי
 הפלית ואת-החלב אשר עלהן אשר עליו
 הפסלים ואת-היתרת עליו-הפבד עליו
 הפליות יסרנה: וית הרבין פולין. וית
 הרבא דעליהון. דעל גמספיא. וית הצרא
 דער פבדא. על פוליתא יעדניה:
 ואכרותין. ואשחם אדיו עליהמא. אדיו
 עליו לאחשא. וואידה' לכבד. מע אליו
 ינועהא: והקטירו אתו בני-אהרן המזבחה
 על-העלה אשר על-העצים אשר על-
 האש אשה ריח ניחח ליהוה: ויסקון יתיה
 בני אהרן למדבחה. על עדתא. דער
 אעייא דער אישתא. קורבן דמתקבד
 ברעוה קדם יי: ויקתרו דאך בני הרון
 עליו למדבח. עליו אצעידה. אתי עליו
 לחטב אתי עליו אנאר. קרבאן מקבול

ג*

מרצי ללה:

פ

ואם-מן-הצאן קרבנו לזבח שלמים ליהוה
 זכר או נקבה תמינו יקריבנו: ואם מן
 עגא קורבניה. לנכסת קודשיא קדם יי.
 זכר או נוקבא. שלים יקרבניה: ואן כאן
 קרבאנה מן אנם. דבח סלאמה ללה.
 זכר או אנתו. פליקרבה צחיחא: אם-
 פשב הוא-מקריב את-קרבנו והקריב
 אתו לפני יהוה: אנו אמר. הוא מקריב
 ית קורבניה. ויקריב יתיה קדם יי: פאן
 כאן קרבאנה חמלא. פליקרבה בין ידי
 ללה: וסמך את-ידו על-ראש קרבנו
 ושחט אתו לפני אהל מועד וזרקו בני
 אהרן את-דמו על-המזבח סביב: ויסמוך
 ית ידיו על ריש קורבניה. ויבוס יתיה.
 קדם משכן זמנא. ויזרקו בני אהרן ית
 דמיה. על מדבחה סחור סחור: ויסגר
 ידה עליו ראם קרבאנה. וידבחה. בין ידי
 כבא למחצר. וירשו בני הרון דמה. עליו
 למדבח מסתדירא: והקריב מזבח
 השלמים אשה ליהוה חלב האליה
 תמימה לעמת העצה יסרנה ואת-החלב
 המכסה את-הקרב ואת פל-החלב אשר
 עליו-הקרב: ויקריב מנכסת קודשיא
 קורבנא קדם יי. הרבניה אתא שלמהא.
 דקביל שזרתא יעדניה. וית הרבא דחפי
 ית גינא. וית פל הרבא. דער גינא: ויקרב
 מן דבח לסלאמה קרבאנא ללה. אתרב
 אשחם. אמאם אעצעץ ינועהא.
 ואתרב למנטי אנוף. וסאר אשחם. אדיו
 עליו אנוף: ואת שתי הפלית ואת-החלב
 אשר עלהן אשר עליו-הפסלים ואת-
 היתרת עליו-הפבד עליו-הפלית יסרנה:
 וית הרבין פולין. וית הרבא דעליהון.
 דעל גמספיא. וית הצרא דער פבדא. על
 פוליתא יעדניה: ואכלותין. ואשחם אדיו
 עליהמא. אדיו עליו לאחשא. וואידה'
 לכבד. מע אללא ינועהא: והקטירו הפהן
 המזבחה לחם אשה ליהוה: ויסקניה
 כהנא למדבחה. לחינו קורבנא קדם יי:

ויקרא חלק הרקדוק. ה) והשליך אוהה אצל המוכה. היכת המוכה בפשטא אחת והיא מלרע: ו) והקטירו הן את אוכרתה המזבחה. תיבת

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומדלי יי ד
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: דבר אל בני ישראל לאמר נפש
 פיתחטא בשגגה מפל מצות יהוה אשר
 לא תעשינה ועשה מאחת מהנה: מדלי
 עם בני ישראל למימר. אנש. ארי יחוב
 פשדו מפל פקודיא דיי. דלא כשרין
 לאתעבדא. ויעבד. מהדא (כני מן חד)
 מנהון: מר בני אסראל קאילא. איאנסאן
 אכטא בסהו מן פראיין אלה. אתי לא
 תעמל. פעמל ואחרה מנהם: אסהכחן
 המשיח יהטא לאשמת העם והקריב על
 חטאתו אשר הטא פר בן בקר תמים
 ליהוה להטאת: אם פהנא רבא. יחוב
 לחיבת עמא. ויקריב. על חובתיה דחב.
 תור פר תורי שלים. קדם יי לחטאת:
 אין אכטא אממסוח. עלי סביל
 כטא אנאם (כ). פליקרב. עלי כטייתה
 אדי אכטא. רתא מן לבקר צחיחא. ללה
 דכוח: והביא את הפר אלהיה
 מועד לפני יהוה וסמך את ידו על ראש
 הפר ושהט את הפר לפני יהוה: וייתי
 ית תורא. דתרע. משפן זמנא קדם יי
 ויסמך ית ידו על ריש תורא. ויפוס ית
 תורא קדם יי: ויאתי באלת. אי באב
 כבא למחצר בין ידי אלה. ויסנד ידה
 עלי ראסה. וידבחה בין ידי אלה: ולקח
 הכהן המשיח מדם הפר והביא אתו אל
 אהל מועד: ויפס. פהנא רבא מדמא
 דתורא. ויעיל יתיה למשפן זמנא: ויאכד.
 אממסוח אממסוח מן דמה. וידכלה אי
 כבא למחצר: וטבל הכהן את אצבעו
 פדם והזה מן הדם שבע פעמים לפני
 יהוה את פני פרפת הקדש: ויטבול
 פהנא. ית אצבעיה בדמא. וידי מן דמא.
 שבע זמנן קדם יי. קדם פרוכתא
 דקידשא: ויגמס אצבעה פיה. וינצח מנה.
 סבע מראר בין ידי אלה. קבאה סנף
 לקדם: ונתן הכהן מן הדם על קרנות

ויקתר דאך אממס עלי אמדבה.
 קרבאן מקבול ללה: פ
 ואם יעו קרבנו והקריבו לפני יהוה: ואם
 מן בני עזיא קורבניה. ויקרבניה קדם יי:
 ואן כאן קרבאנה מן אמאעו. פליקרבה
 בין ידי אלה: וסמך את ידו על ראשו
 ושהט אתו לפני אהל מועד וזרקו בני
 אהרן את דמו על המזבח סביב: ויסמך
 ית ידו על רישיה. ויפוס יתיה. קדם
 משפן זמנא. ויזרקו בני אהרן ית דמיה.
 על מדבחה סחור סחור: ויסנד ידה עלי
 ראסה. וידבחה. בין יד כבא למחצר. וירשו.
 בני הרון דמה. עלי אמדבח מסתדירא:
 והקריב משפן קרבנו אשר ליהוה את
 החלב המכסה את הקרב ואת פלי החלב
 אשר על הקרב: ויקריב מניה קורבניה.
 קורבנא קדם יי. ית תרפא דהפי ית גוא.
 וית פל תרפא. דעד גוא: ויקרב מנה
 קרבאנא ללה. אתרב אמגטי אגוף. וסאיר
 אשהם. אדי עלי אגוף: ואת שתי הפלית
 ואת החלב אשר על הן אשר על הפסלים
 ואת היתרת על הכבד על הפלית
 יסירנה: וית תרתין בולין. וית תרפא
 דעליהון. דעד גמפוא. וית חצרא דעד
 פבדא. על פוליתא ועדינה: ולבלותין.
 ולשהם אדי עליהמא. אדי עלי אהשא.
 וזארה' לבבר. נוע אללא ינועהא:
 והקטירם הכהן המזבחה לחם אשר לריח
 ניחח פלי החלב ליהוה: ויפיקנין פהנא
 למדבחה. לחים קורבנא לאתקבדא
 ברעוא. פל תרפא קדם יי: ויקתרהא
 אממס עלי אמדבה. קרבאנא מהרקא
 מרצי מקבול. כל כדאך שחם ללה (כ):
 הקת עולם דדרתינכם בכל מושבתיכם
 פליחלב וכל דם לא תאכלו: קים עלם
 דדריכון. בכל מותגניכון. פל תרפא וכל
 דמא לא תיכלון: ויסם אדהר עלי מר
 אניאלם. פי גמיע מסאכנכם. כל שחם
 וכל דם לא תאכלו: פ

חלק הר קדוק. הכהן נמסע אתי לא בשופר מופך וכ"ה בכל התיגאן: ז) ולקח הכהן המשיח. ולקח טאריך הכהן תביר המשיח טפחא:
 ב ויקרא (כתר תורה)

וַיִּפֶּק ית כל תורה. למזבח למשדיתא.
 לאתר דכי לאתר בית מישד קטמא.
 ויזקיד יתיה. על אעיא מאישתא. על אתר
 בית מישד קטמא יהוקד : ויכרג גמיע
 דאך. אי כארג לעסבר. אי מוצע טאהר
 אי מטרח ארמאר. ויזרקא עלי חטב
 נאר. פי מוצע מטרח ארמאר יחרק :

פ

ואם פל-עדת ישראל ישגו ונעלם דבר
 מעיני הקהל ועשו אחות מפל-מצות יהוה
 אשר לא-תעשינה ואשמו : ואם פל
 פגשתא דישראל ישגו. ויהי מכוסא
 פתגמא. מעיני קהלא. ויעברון. חד מפל
 פקודיא די. דלא כשרין לאתעבדא
 ויחובון : ואנסהו גמיע גמע א אמראיל. (כ)
 וגבי אמר מן עיון אנוק. פעמלו. ואחדה
 מן פראיץ אלה. אתי לא תעמל פאתמו:
 ונודעה החטאת אשר חטאו עליה
 והקריבו הקהל פר בן-בקר לחטאת
 והביאו אתו לפני אהל מועד : והתידע
 חובתא. דחבו עליה. ויקרבון קהלא. תור
 בר תורי לחטאת. ויירון יתיה. לקדם
 משפן זמנא : תם עלפת לכטייה. אתי
 אכטובהא. פליקרב אנוק. רתא מן לבקר
 לארכוה. ויאתו בה. אי נאב כבא למחצר:
 וסמכו זקני העדה את ידיהם על-ראש
 הפר לפני יהוה ושהמו את-הפר לפני
 יהוה : ויסמכון סבי פגשתא ית ידיהון.
 על ריש תורה קדם יי. ויפוס ית תורה
 קדם יי : ויסנד. שיוך אנמאעה אידיהם.
 עלי ראם לתור בין ידי אלה. וידבחה בין
 ידי אלה : והביא הבוקן המשיח מדם
 הפר אל-אהל מועד : ויעיד. פהנא רבא
 מדמא דתורה. למשפן זמנא : וידכל.
 אממאם לממסוח מן דמה. אי כבא
 למחצר : וטבך הבוקן אצבעו מן-הדם
 והזה שבע פעמים לפני יהוה את פני
 הפרכת : ויטבול פהנא. אצבעיה מן דמא.
 וידי. שבע זמנין קדם יי. קדם פרוכתא:

מזבח קטרת הסמים לפני יהוה אשר
 באהל מועד ואת כל-דם הפר ישפך אל-
 יסוד מזבח העלה אשר-פתח אהל מועד:
 ויתין-כהנא מן דמא. על קרנת. מדבחה
 קטורת בסמיא קדם יי. דבמשפן זמנא.
 וית פל דמא דתורה. ישפוך ליסודא
 דמדבחה דעלתא. דבתרע משפן זמנא:
 תם יצע אממאם מן אדם. עלי ארכאן.
 מדבחה בכור אצמוג. אדי בין ידי אלה.
 אדי פי כבא למחצר. ובאקי אדם. יצבה
 ענד אממאם מדבחה אצעידה. אדי ענד באב
 כבא למחצר : ואת-כל-חלב פר החטאת
 ירים מפניו את-החלב המכסה על-הקרב
 ואת פל-החלב אשר על-הקרב : וית פל
 תרב. תורה דחטאתא יפריש מניה. ית
 תרבא דחפי על גוא. וית פל תרבא. דער
 גוא : וגמיע שחם רת ארכוה ינועה מנה.
 אתרב למגטי אנוק. וסאיר לשחם. אדי
 עלי אנוק : ואת שתי הפלית ואת-החלב
 אשר עליהן אשר על-הפסלים ואת-
 היתרת על-הבבד על-הפזות יסורנה :
 וית תרהין פולין. וית תרבא דעליהון.
 דער גספיא. וית הצרא דער פבדא. על
 פוליתא יעדינה : ואכלותין. ולשחם אדי
 עליהמא. אדי עלי אאחשא. וואידה
 אכבד. מע אכלא ינועהא : באשר יורם
 משור זבח השלמים והקטירים הבחן על
 מזבח העלה : כמא דמתפרש. מתור
 נכסת קודשיא. ויפיקנזון פהנא. על מדבחה
 דעלתא : כמא ירפע. מן תור דבחה
 אסלאמה. ויקתרה עלי מדבחה אצעידה:
 ואת-עור הפר ואת-כרפשו על-ראשו
 ועל-כרעיו וקרבו ופרשו : וית משך תורה
 וית פל בסריה. על רישיה ועל פרעוהי.
 וגייה ואכליה : ונגד לתור וגמיע לחמה.
 מע ראמה ואכארעה. ובטנה ופרתה :
 והוציא את-כרפ-הפר ארי-מחויץ למחנה
 ארי-מקום טהור אל-שפך הדשן ושרף
 אתו על-עצים באש על-שפך הדשן ושרף:

ויגמם אצבעה פיה. וינצח מנה. סבע
 מראר בין ידי אלה. קבאלה אסנף: ומן--
 הדם יתן ועל־קרנת המזבח אשר לפני
 יהוה אשר באהל מועד ואת כל־הדם
 ישפך אל־ים ד מזבח העלה אשר־פתח
 אהל מועד: ומן דנוא. יתן על קרנת
 מדבחה. דקדם יי. דבמשכן זמנא. וית
 כל דמא. ישפוך ליסודא דמדבחה
 דעלתא. דבתרע כושכן זמנא: ומנה.
 יצע עלי ארכאן אמדבה. אלי בין ידי
 אלה. אלי פי כבא אמחצר. ובאקיה.
 יצבה ענד אסאם מדבה אצעידה. אלי
 ענד באב כבא אמחצר: ואת פד־חלבן
 ידים מננו והקטיר המזבחה: וית כל
 הרביה יפריש מניה. ויפיק למדבחה:
 וגמיע שחמה ירפעו מנה. ויקתרה עלי
 אמדבה: ועשה לפו פאשר עשה לפו
 החטאת בן יעשה־לו וכפר עליהם הפהן
 ונסלח להם: ויעבד לתורא. פמא דעבד
 לתורא דחטתא. בן יעבד ליה. וכפר
 עליהון. פהנא וישתביק דהון: ויעמל בה.
 כמא עמל ברת לדנוה. כדאך יעמל בה.
 ויסתגפר ענהם. לאמאם ויגפר להם:
 והוציא את־הפר אל־מחויץ למחנה ושרף
 אתו פאשר שרף את הפר הראשון
 חטאת הקהל הוא: ויפיק ית תורא.
 למברא למשריתא. ויוקיד יתיה. פמא
 דאוקיד. ית תורא קומאה. חטאת קהלא
 הוא: ויכרג גמיע אתור כארג לעסבר.
 ויחרקה. כמא אחויק אתור אאול. הו
 דכזה לגוק: פ

אשר נשיא יחטא ועשה אחת מכל־מצות
 יהוה אלהיו אשר לא־תעשינה בשגגה
 ואשם: אם רפא יהיב. ויעבד. חד מכל
 פקודיא דיי אלהיה. דלא כשרין
 לאתעבדא. בשלו ויחוב: ואן אכטא
 שרף. ועמל ואחדה מן פראיין אלהרבה.
 אתי לא תעמל סהוא פאתם: או־הודע
 אליו חטאתו אשר חטא בה והביא את
 קרבנו שעיר עזים זכר תמים: או את־ידע

ליה חובתיה. דחב בה. וייתי ית קורבניה.
 צפור בר עזין דכר שלים כה: תם עלם
 בכטייתה אדי אכטא. פריאת בקרבאנה.
 עתוד מן אמאעז דכר צהיה: וסמך ידו
 על־ראש השעיר ושחט אתו במקום
 אשר־ישחט את־העלה לפני יהוה חטאת
 הוא: ויסמוך ידו על ריש צפירא. ויכוס
 יתיה. באתרא. דיכוס ית עלתא קדם
 יי. חטתא הוא: ויסנד ידה עלי־ראסה.
 וידבחה. פי מוצע ידבה אצעידה בין ידי
 אלה. כדאך מא יכון דכזה יי: ודקח הפהן
 מדם החטאת באצבעו ונתן על־קרנת
 מזבח העלה ואת־דמו ישפך אל־יסוד
 מזבח העלה: ויטב פהנא. מדמא דחטתא
 באצבעיה. ויפין. על קרנת מדבחה
 דעלתא. וית דמיה ישפוך. ליסודא
 דמדבחה דעלתא: ויאכד אמאם
 מן דמה באצבעה. ויגעל. עלי ארכאן
 מדבה אצעידה. וכאיר דמה. יצבה ענד
 אסאסה: ואת־כל־חלבן יקטיר המזבחה
 כחלב זבח השלמים וכפר עליו הפהן
 מחטאתו ונסלח לו: וית כל הרביה יפיק
 למדבחה. פתרג נכסת קודשיא. וכפר
 עליו פהנא. מחיבתיה וישתביק ליה:
 וגמיע שחמה יקתרה עלי אמדבה. כשחם
 דבה אסלאמה. ויסתגפר ענה לאמאם. מן
 כטייתה אדי אכטא ויגפר לה: פ

ואם־נפש אחת החטא בשגגה מעם
 הארץ בעשתה אחת ממצות יהוה אשר
 לא־תעשינה ואשם: ואם אנש חד. יחוב
 בשלו מעמא דארעא. במעבדיה. חד
 מפקודיא דיי. דלא כשרין לאתעבדא
 ויחוב: ואן אכטא אנסאן ואחד מן עזאם
 אברד. פעמל. ואחדה מן פראיין אלה.
 אתי לא תעמל פאתם: או הודע אליו
 חטאתו אשר חטא והביא קרבנו שעירת
 עזים תמימה נקבה על־חטאתו אשר
 חטא: או את־ידע ליה. חובתיה דחב.
 וייתי קורבניה. צפירת עזי שלמא נוקבא.
 על חובתיה דחב: תם עורף. בכטייתה

ה

אֲדֹרִי אֲכַטֵּא. פְּלוּאֵת בְּקִרְבָּאנָה. שֹׂאֵה מִן
 אֲמֹעֵז צַחִיחָה אֲנִתִי. עֵן כְּטִייתָה אֲדֹרִי
 אֲכַטֵּא: וְסִמְךְ אֶת־יָדוֹ עַל־רֹאשׁ הַחֲטָאֵת
 וְשַׁחֲטָה אֶת־הַחֲטָאֵת בְּמִקְוֵי הָעֹלָה: וַיִּסְמוֹךְ יָת
 יָת יָדָיָה. עַל רִישׁ חֲטָאֵתָא. וַיִּבּוֹס יָת
 חֲטָאֵתָא. בְּאַתְרָא דְעֵלְתָא: וַיִּסְנַד יָדָהּ
 עַל־רֹאסָהּ. וַיִּדְבַּחְהָ. פִּי מוֹצֵעַ לְצַעֲרֵיהָ:
 וְלִקְחַת הַפֶּהֶן מִדְּמָהּ בְּאַצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קִרְנֵת
 מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְאֶת־כַּף־דְּמָהּ יִשְׁפֹךְ אֶל־
 יִסּוֹד הַמִּזְבֵּחַ: וַיִּסַּב בְּהֵנָא מִדְּמָהּ בְּאַצְבָּעֵיהָ.
 וַיִּתִּין. עַל קִרְנֵת מִדְּבַחָא דְעֵלְתָא. וַיִּת
 כַּף דְּמָהּ יִשְׁפֹךְ. לִיְסוּדָא דְמִדְּבַחָא: וַיֹּאכֹר
 אֲמֹאֵם מִן דְּמָהּ בְּאַצְבָּעָהּ. וַיִּנְעַל. עַל־
 אֲרֻכָּאן מִדְּבַח לְצַעֲרֵיהָ. וְסֹאִיר דְּמָהּ
 יַעֲבֹה. עַנְד אֲסֹאֵם לְמִדְּבַח: וְאֶת־כַּף־
 חֲלָפָה יִסֹר בְּאֲשֶׁר הוֹסֵר חֲלָב מֵעַד זִבְחַ
 הַשְּׁלָמִים וְהַקְטִיר הַפֶּהֶן הַמִּזְבֵּחַ לְרִיחַ
 נִיחַח לַיהוָה וְכִפֹּר עֲלָיו הַפֶּהֶן וְנִסְלַח לוֹ:
 וַיִּת כַּף תְּרִבָּה יַעֲדִי. כַּמָּא דְאַתְעֵדָא תְּרִב
 מֵעַד נִכְסֵת קִדְשֵׁיָא. וַיִּסִּק בְּהֵנָא
 לְמִדְּבַחָא. לְאַתְקַבְּלָא בְּרַעוּא קָדָם יי'.
 וְכִפֹּר עֲלוּהִי. בְּהֵנָא וַיִּשְׁתַּבֵּי־קִיָּה: וְנִמְיַע
 שַׁחֲמָהּ יִנּוּעָה. כַּמָּא נִנּוּעַ שַׁחֲם
 אֲמֹעֵז (כ) מִן דְּבַח לְמִלְאָמָה. וַיִּקְתְּרָה
 אֲמֹאֵם עַל־יָדָיָה לְמִדְּבַח. עַל־יָדָיָה קִרְאֵבִין אֱלֹהֵ.
 וַיִּסְתַּנְּפֹר עֵנָה. אֲמֹאֵם וַיִּגְפֹּר לָהּ:
 פ

ו

וַיִּסַּב בְּהֵנָא. מִדְּמָהּ דְּחֲטָאֵתָא בְּאַצְבָּעֵיהָ.
 וַיִּתִּין. עַל קִרְנֵת מִדְּבַחָא דְעֵלְתָא. וַיִּת כַּף
 דְּמָהּ יִשְׁפֹךְ. לִיְסוּדָא דְמִדְּבַחָא: וַיֹּאכֹר
 מִן דְּמָהּ בְּאַצְבָּעָהּ. וַיִּנְעַל. עַל־יָדָיָה אֲרֻכָּאן
 מִדְּבַח לְצַעֲרֵיהָ. וְסֹאִיר דְּמָהּ. יַעֲבֹה עַנְד
 אֲסֹאֵסָהּ: וְאֶת־כַּף־חֲלָפָה יִסֹר בְּאֲשֶׁר
 יוֹסֵר חֲלָב הַשְּׁלָמִים מִזְבֵּחַ הַשְּׁלָמִים וְהַקְטִיר
 הַפֶּהֶן אֲתָם הַמִּזְבֵּחַ עַל אֲשֵׁי יְהוָה וְכִפֹּר
 עֲלָיו הַפֶּהֶן עַל־חֲטָאֵתָא אֲשֶׁר־חֲטָא וְנִסְלַח
 לוֹ: וַיִּת כַּף תְּרִבָּה יַעֲדִי. כַּמָּא דְמִתְעֵדָא
 תְּרִב אֲמֹר מִנְכֵסֵת קִדְשֵׁיָא. וַיִּסִּק בְּהֵנָא
 יָתְהוֹן לְמִדְּבַחָא. עַל קוֹרְבָּנָא דִּי. וַיִּכְפֹּר
 עֲלוּהִי בְּהֵנָא. עַל חוֹבְתֵיהָ דְחֵב וַיִּשְׁתַּבֵּי־
 קִיָּה: וְנִמְיַע שַׁחֲמָהּ יִנּוּעָה. כַּמָּא נִנּוּעַ
 שַׁחֲם אֲצִיאן מִן דְּבַח לְמִלְאָמָה. וַיִּקְתְּרָה־
 אֲמֹאֵם עַל־יָדָיָה לְמִדְּבַח. עַל־יָדָיָה קִרְאֵבִין אֱלֹהֵ
 (כ) . וַיִּסְתַּנְּפֹר עֵנָה אֲמֹאֵם. עֵן כְּטִייתָה
 אֲדֹרִי אֲכַטֵּא פִּינְפֹר לָהּ פ
 וְנִפְשׁ בִּי־תַחֲטָא וְשִׁמְעוּ קוֹל אֱלֹהֵ וְהוּא
 עַד אִי רָאָה אִי יָדַע אִי־לֹא יִגִּיד וְנִשְׂא
 עֵוֹנוֹ: וְאִנְשׁ אֲדֹרִי יְחֹב. וַיִּשְׁמַע קוֹל מוֹמִי.
 וְהוּא סְהִיד. אִי הוּא אִי יָדַע. אִם לֹא יְהִי
 וַיִּקְבַּל חוֹבֵיהָ: וְאִי אֲנִסְאן אֲכַטֵּא. בְּאִן
 סִמְעַ צוֹת חֲרָג. וְהוּ שֹׂאֵהֵר. אִוְרֵאִי דֹאך
 אִו עֵלָם בְּה. וְלִם יִכְבֵּר פִּקְד חֲמַל וּזְרָה:
 אִו נִפְשׁ אֲשֶׁר הִנְעַ בְּכִי־דְבַר טַמֵּא אִו
 בְּנִבְלַת חֵיה טַמֵּאָה אִו בְּנִבְלַת בְּהֵמָה
 טַמֵּאָה אִו בְּנִבְלַת שְׂרָץ טַמֵּא וְנִעְלָם מִפְּנֵי
 וְהוּא טַמֵּא וְאֲשָׁם: אִו אִנְשׁ. דִּי־קִרְבַּ בְּכָל
 מִדְּעָם מְסֻאֵב. אִו בְּנִבְלַת חֵיתָא מְסֻאֵבָתָא.
 אִו בְּנִבְלַת בְּעִירָא מְסֻאֵבָא. אִו. בְּנִבְלַת
 רְחִישׁ מְסֻאֵב. וַיְהִי מְכֻסָּא מִנִּיה. וְהוּא
 מְסֻאֵב וְחֵב: וְאִי אֲנִסְאן. דְּנֵא בִשׁ מִן
 אֲאִמּוֹר אֲנִסְתָּה. אִו בְּנִבְלָה וְחֵשׁ נָגַם. אִו
 בְּנִבְלָה בְּהִימָה נָגַסְתָּה. אִו בְּנִבְלָה שִׁי מִן
 אֲדָבִיב אֲנִגַּם. וְנָבִי דֹאךְ עֵנָה. וְהוּ נָגַם
 פֹּאֲתָם: אִו כִּי יִנְעַ בְּטַמֵּאֵת אָדָם לְכָל
 טַמֵּאֵתָו אֲשֶׁר יִטְמָא בָּהּ וְנִעְלָם מִפְּנֵי וְהוּא
 יָדַע וְאֲשָׁם: אִו אֲדֹרִי יִקְרַב בְּסוּאֵבֵת אֲנִשָּׂא.
 לְכָל סְאוּבֵתִיהָ. דִּי־סְתָאֵב בָּהּ. וַיְהִי מְכֻסָּא

מניה. והוא ידע וזה: או דנא בנאסה
 אנסאן. בשי מן ננאסותה. מנא סבילה.
 אן ינגם בהא. פנבי ענה. פאתסוהו עלם
 במא פעל (א): או נפש פי השבע לבטא
 בשפתים להרעו או להוטיב לכל אשר
 יבטא האדם בשבעה ונעלם ממנו והוא
 ידע ואשם לאחת מאלה: או אנש. ארי
 יקיים לפרשא בשפון. לאבאשא או
 לאיטבא. לכל. דיפריש אנשא. בקיום
 ויהי מכוסא מניה. והוא ידע וזה לחדא
 מאלין: ואי אנסאן. חיק ברפץ שפתיה.
 לאסאה או לאחסאן. עלי גמיע מא ירפץ
 לאנסאן. בימן וגבי דאך ענה. תם עלם
 במא פעל (ב). ואתם בואחדה מן הדה:
 והיה כייאשם לאחת מאלה והתודה
 אשר תטא עליה: ויהי ארי יהוב לחדא
 מאלין. ויהי דהב עליה: פאדא אתם
 בואחדה מן הדה. תם אקר במא אנטא:
 והביא את אשמו ליהוה על חטאתו אשר
 חטא נקבה מן הצאן פשבה או שעירת
 עזים לחטאת וכפר עליו הפהן מחטאתו:
 ויהי ית אשמה לקרם יי. על חובתיה
 דהב. ונקבא מן ענא אמרתא. או צפירת
 עזי לחטאת. וכפר עלוהי. פהנא
 מחובתיה: פליאת בקרבאנה לדה. עלי
 בטאה ארי אנטא. אנתי מן אננס נענה.
 או שאה לאדכוה. ויסתגפר עליה.
 לאמאם מן בטאה: ואם לא תגיע ידו
 די שה והביא את אשמו אשר חטא שתי
 תרים או שני בני יונה ליהוה אחד
 לחטאת ואחד לעלה: ואם לא תמטי
 ידו במסת אמרא (י סיתא). ויהי ית
 חובתיה דהב. תרתין שפנינין. או תרין
 פני יונה לקדם יי. חר לחטאת וחר
 לעלתא: ואן לם תנא ידה מקדאר שאה.
 פליאת בקרבאנה עלי מא אנטא.
 שפנינין או פרכי חמאם לדה. אחרהמא
 לאדכוה ואכר לאצעידה: והביא אתם
 ארי הפהן והקריב את אשר לחטאת
 ראשונה ומלק את ראשו ממול ערפו

ולא יבדיל: ויהי יתהון לות פהנא.
 ויקריב. ית דלחטאת קדמותא. וימזוק
 ית רישיה. מקביל קדליה ולא יפריש:
 פארי אתי בהמא ארי אמאם. פליקרב.
 ארי לאדכוה אורא. ויפצל ראסה. ממא
 ירי קפאה (ג) ולא יפרוה: והזה מרם
 החטאת על קיר המזבח והנשאר פדום
 ימצה ארי יסוד המזבח חטאת הוא: ויהי
 מדמא דחטאתא על פותל מדבתא.
 ודישתאר פדמא. יתמצי ליסודא
 דמדבתא. חטאת הוא: וינצח מן דמה
 עלי האיט למדבת. ולפאלג מן אדם.
 ימציה עלי אסאסה. כדאך מא יכון לכוה:
 ואת השני יעשה עגה פמשפט וכפר
 עליו הפהן מחטאתו אשר חטא ונסלח
 לו: וית תנינא. יעביד עלתא פדהוי.
 וכפר עלוהי בהנא. מחובתיה דהב
 וישתביק ליה: ואתאני. יעמלה צעידה
 כלסירה. ויסתגפר ענה לאמאם. מן
 כמיתתה ארי אנטא ויגפר לה: ס ואם
 לא תשיג ידו לשתי תרים או לשני בני
 יונה והביא את קרבנו אשר חטא עשירת
 האפה סלת לחטאת לא ישים עליה שמן
 ולא יתן עליה לבנה כי חטאת הוא: ואם
 לא תדביק ידו לתרתין (י לתרין)
 שפנינין. או לתרין פני יונה. ויהי ית
 קורבניה דהב. חר מן עסרא בתלת סאין.
 סלתא לחטאת. לא ישוני עליה משחא.
 ולא יתין עליה לבנתא. ארי חטאת היא:
 ואן לם תנא ידה תמן שפנינין. או פרכי
 חמאם. פליאת בקרבאנה עלי מא אנטא.
 עשר איבהסמד לאדכוה. לא יצב עליה
 דהנא. ולא יגעד עליה לבנא. לאנהא
 דכוה: והביאה ארי הפהן וקמץ הפהן
 ממשנה מלוא קמצו אתי אופרתה והקטיר
 המזבחה על אש יהוה חטאת הוא:
 ויהי לות פהנא. ויקמוץ פהנא מניה.
 מלי קמציה. ית אדכר תהויסיק למדבתא.
 על קורבניא דיי. חטאת הוא: פיאתי
 בהא אי אמאם. פיקבץ מנהא לאמאם.

ג ויקרא (כתר תורה)

מל קבצתה. מן פיוחה פיקתרה עדי
 למדבת. מע קראבין אלה. כדאך מא
 תציר דכוח: וכפר עליו הכהן על־חטאתו
 אשר־חטא מאחת מאלה ונסלח־לו
 והיתה לכהן כמנחה: וכפר עלוהי כהנא.
 על חובתיה דחב. מחדא מאלין וישתביק
 ליה. ותהי לכהנא כמנחתא: ויסתגפר
 ענה לאמאם. ען כטייתה לדי אכטא.
 בואחדה מן הרה פיגפר לה. ותציר
 לאמאם כסאיר אהדאיא (א): ס וידבר
 יהוה אל־משה לאמר: ומליל יי עם משה
 למימר: תם כלם אלה מוסי תכלימא:
 נפש כיי־תמעל מעד וחטאה בשגגה
 מקדשי יהוה והביא את־אשמו ליהוה
 איל תמים מן־הצאן בער־ךך כסף־שקלים
 בשקר־הקדש לאשם: אנש ארי ישקר
 שמר. ויחוב בשגג. מקודשיא די. וייתי
 ית אשמיה דקדם יי דבר שלים מן ענא.
 כפורסניה. כסף סלעין בסלעי קודשא
 לאשמא: אי אנסאן נכת נכתא. ואכטא
 סהוא. בשי מן אקדאם אלה. פליאת
 בקרבאנה ללה כבש צחיה מן אנם.
 בקימתה. מתאקיד סצה במתקאלקדם (א)
 לאקרבאן (א): ואת אשר חטא מן־הקדש
 ישלם ואת־חמישתו יוסף עליו ונתן אתו
 לכהן והכהן יכפר עליו באיל האשם
 ונסלח־לו: וית דחב מן קודשא ישלים.
 וית חומשיה יוסיף עלוהי. ויתין יתיה
 לכהנא. וכהנא. יכפר עלוהי. בדברא
 דאשמא וישתביק ליה: ולדי אכטא פיה
 מן אקדס יסלם מתלה. ויזיד עליה כמסה.
 ויעטיה לאמאם. ויסתגפר ענה. בכבש
 אקרבאן ויגפר לה: פ

ז

פראיין אלה. אתי לא תעמר. ולם יעלם
 באנה קר אתם וחמד וורה: והביא איל
 תמים מן־הצאן בער־ךך לאשם איל־הכהן
 וכפר עליו הכהן על־שגגתו אשר־שגג
 והוא לא־ידע ונסלח־לו: וייתי. דבר
 שלים מן ענא. כפורסניה לאשמא לות
 כהנא. וכפר עלוהי כהנא. על שדותיה
 דאשתלי. והוא לא ידע וישתביק ליה:
 פליאת בכבש צחיה מן אנם.
 בקימתה לאקרבאן אי לאמאם. ויסתגפר
 ענה לאמאם. ען סדותה לדי סהא. והו
 לם יעלם ויגפר לה: אשם הוא אשם
 אשם ליהוה: אשמא הוא. על חובתיה
 דחב אשמא יקרוב קדם יי: הו קרבאן
 לאתם. ען אתמה לדי אתם ללה (א):

פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: ומליל יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: נפש כיי תחטא ומעדה מעד
 ביהוה וכחש בעמיתו כפקדון או בת שומת
 יד או בגז או עשק את־עמיתו: אנש
 ארי יחוב. וישקר שקר קדם יי. ויכדיב
 כחבריה כפקדונא (א) כפקדונא. או
 בשותפות ידא או בגזא. או עשק ית
 חבריה: אי אנסאן אכטא. ונכת נכתא
 באלה פגחד צאחבה וייעה אומעאמרה (א)
 או געב. או גשם צאחבה: או מצא אבדה
 וכחש בה ונשבע על־שקר על־אחת מכל
 אשר־יעשה האדם לחטא כהנה: או
 אשכח אבדתא. וכדיב בה ואשתבע על
 שקרא. על הדא. מכל די עביר אנשא
 למחב כהן: או ונד נלאה. פגחדה או חרף
 עדי באטר. עדי אי פדה (א) מן גמיע מא
 יעמר לאנסאן פיכטי בהא: והיה כיי־
 יחטא ואשם והשיב את־הגולה אשר גזל
 או את־העשק אשר עשק או את־הפקדון
 אשר הפקר אתו או את־האבדה אשר
 מצא: ויהי ארי יחמי ויחוב. ויתיב ית
 גזלא דגזל. או ית עושקא דעשק. או ית

פקדונא

חלק הדקדוק: [בתשומת יד. כתב רד"ק זמם בסגול שלא כמנהג בפתח כי משקלו תמונה ובנספך תמונת כל. ובהללי בפתח:

עָלֶיךָ וְקִידְךָ עָלַי אֲמַרְבַּח מִיָּד אֱלֹהֵי אֲבֹתַי
 אֲגִדָּה. וְנֹאֵר אֲמַרְבַּח תְּתוּקֶךָ עָלַי:
 וְלֶבֶשׂ הַבְּהֵן מִדֹּבַר וּמִכְנָסֵי בֶרֶךְ יִלְבָּשׁ
 עַל־בְּשָׂרוֹ וְהָרִים אֶת־הַדָּשָׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל
 הָאֵשׁ אֶת־הָעֵלֶה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל
 הַמִּזְבֵּחַ: וְלֶבֶשׂ כֹּהֵן לְבוּשֵׁן דְּבוּץ
 וּמִכְנָסֵי דְבוּץ יִלְבָּשׁ עַל בְּסֻרוֹ. וּפְרִישׁ
 יֵת דְּשֵׁנָא. דְּתִיכּוֹל אִישְׁתָּא. יֵת עֲלֵתָא
 עַד מְדַבְּחָא. וְיִשְׁוִינִיה. כְּסָמֵר מְדַבְּחָא:
 וְיִלְבַּס אֲמָאם קַמִּיץ ^ט מִן עֵשֶׂר. וּסְרָאוּיֵל
 מִן עֵשֶׂר יִלְבַּס עָלַי בְּדִנָּה. וְיִרְפַּע אֲרַמְאֵד.
 אֲתִי תֹאכַל נֹאֵר אֲצַעִידָה עָלַי אֲמַרְבַּח.
 וְיִגְעֵלָה לֹזֵק אֲמַרְבַּח: וּפְשֵׁט אֶת־בְּגָדָיו
 וְלֶבֶשׂ בְּגָדִים אַחֲרָיִם וְהוֹצִיא אֶת־הַדָּשָׁן
 אֶל־מַחֲוֵץ לְמַחְנֶה אֶל־מְקוֹם טְהוֹר: וְיִשְׁלַח
 יָת לְבוּשׁוֹהֵי. וְיִלְבָּשׁ לְבוּשֵׁן אַחֲרָנִין. וְיִיָּק
 יֵת דְּשֵׁנָא לְמַבְרָא לְמִשְׁרֵיתָא. לְאֵתֵר דְּכִי:
 תָּם יִסְלַךְ תִּיאֲבָה. וְיִלְבַּס תִּיאֲב אֲבָר.
 וְיִזְרַג אֲרַמְאֵד אֵי כֹאֲרַג אֲעַסְכֵּר. אֵי
 מוֹצַע טֹאֲהֵר: וְהָאֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ תּוֹקֵד
 בּוֹ לֹא תִכְפֹּה וּבִעַר עֲלֵיהָ הַבְּהֵן עֲצִים
 בְּבִקְרָא בְּבִקְרָא וְעַרְךָ עָלֶיהָ הָעֵלֶה וְהַקְטִיר
 עָלֶיהָ חֲלָבֵי הַשְּׁלָמִים: וְאִישְׁתָּא עַד
 מְדַבְּחָא תְּהִי יִקְדָּא בֵּיהּ לֹא תִטְפִי. וְיִבְעַר
 עַד־הַכֹּהֵן. אֲעִין בְּצַפֵּר בְּצַפֵּר. וְיִסְהַר עֲלֵיהָ
 עֲלֵתָא. וְיִיָּק עֲלֵיהָ תְּרַבִּי נְכִסְתָּ קוֹדֵשׁ־שָׂא:
 וְאִנְאֵר עָלַי אֲמַרְבַּח תִּקְרָה פִּיהּ לֹא תִטְפֹּא.
 וְיִשְׁעֵד עָלֶיהָ אֲמָאם. חֲטָבָא פִּי כִלְגֵדָה
 וְיִנְצֵד עָלֶיהָ אֲצַעִידָה. וְיִקְתֵּר עַל הָא
 עִהֵם דְּבַח אֲסֻלָּמָה: אֵשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד
 עַל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְפֹּה: אִישְׁתָּא. תְּדִירָא.
 תְּהִי יִקְדָּא עַד מְדַבְּחָא לֹא תִטְפִי: כֹּדָאךְ
 אִנְאֵר דֹּאִימָא. תִּקְרָה עָלַי אֲמַרְבַּח לֹא
 תִטְפֹּא: ^ס וְזֹאת תֹּזְרֹת

פְּקוּדוֹנָא. דֹּא תִפְקֹד לְוֵתִיה. אִוִּית אֲבִידָתָא
 דֹּא שְׁבַח: פֹּאדָא הוּ אֲכַטָּא וְאֵתֵם. פִּירֵד
 אֲנִצֵּב אֱלֹהֵי גִצְבָה. אוֹ אֲנִשָּׁם אֱלֹהֵי גִשְׁמָה.
 אוֹ אֲוִדִיעָה. אֱלֹהֵי אֲוִדִיעָת עֲנִדָה. אוֹ אֲצִלָּה
 אֱלֹהֵי גִנְדָה: אוֹ מִמְלֵךְ אֲשֶׁר־יִשְׁבַּע עָלָיו
 לְשִׁקֵּר וְשָׁלֵם אֲתוֹ בְּרֵאשׁוֹ וְחֲמִשְׁתֵּי יוֹסֵף
 עָלָיו לְאֵשֶׁר הוּא לֹו יִתְנֶנּוּ פִּיזִם אֲשַׁמְתוֹ:
 אוֹ. מְבֹלָא. דִּישְׁתַּבַּע עֲלוֹהֵי לְשִׁקְרָא.
 וְיִשְׁלָם יֵתִיה בְּרִישׁוֹ. וְחֲמִשְׁוֵהֵי יוֹסֵף עֲלוֹהֵי
 דְּדָהוּא דִּירִיָּה. יִתְנֶנּוּ פִּיזִמָּא דְּחֹבֵתִיה:
 אוֹ מֵא סוּי דֹּלָךְ. מִמָּא סְבִידָה אֵן יִחֲלַף
 עָלֶיהָ בֹאטְרָא. פְּלוֹרֵדָה בְּרֵאשׁוֹ וְיִזִיד עָלֶיהָ
 אֲכַמָּאסָה. וְיַעֲטִי אֱלֹהֵי הוּ לָהּ. פִּי יוֹם
 אֲעֵתֵרָא פֹּה בְּדִנָּה ^ס: וְאֶת־אֲשֵׁמוֹ יִבִּיא
 לִיהוֹהֵי אֵיל תְּמִים מִן־הַצֵּאֵן בְּעַרְפֶּךָ לְאֵשָׁם
 אֶל־הַבְּהֵן: וְיֵת אֲשֵׁמִיָּה יֵתִי לְקָדָם יי.
 דְּכֵר שְׁלִים מִן עֲנָא. בְּפִרְסָנִיה לְאֲשֵׁמָא
 לְוֵת כֹּהֵן: פְּלוֹיָת בְּקִרְבָּנָה לְדָה. כְּבִשׁ
 צַחִיח מִן אֲנָם. בְּקִימָתָה לְאֲקִרְבָּאֵן אֵי
 אֲמָאם: וְכִפֵּר עָלָיו הַבְּהֵן לְפָנֵי יְהוָה
 וְנִסְלַח לֹו עַל־אֲחַת מִכָּל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה
 לְאֲשֵׁמָה בָּהּ: וְיִכְפֵּר עֲלוֹהֵי כֹהֵן. קָדָם
 יי וְיִשְׁתַּבֵּיך לִיהוֹ. עַל חֲדָא. מִכָּל דִּישְׁעִיבִיד
 לְמַחְבֵּבָה: וְיִסְתַּגְּפֹר עֲנָה אֲמָאם. בֵּין
 יָדֵי אֱלֹהֵי וְיִגְפֹר לָהּ. עָלַי אִיִּית כֹּלָה. מִן
 גְּמוּעָ מֵא יַעֲמֵל פִּיאֲתָם בָּהּ: קי"א פִּים
 סי' דְּעוֹא"ל. וּמִפְטִיר עִם זוּ יִצְרָתִי לִי בִישְׁעִי מ"ג.
 גנ"ה לְמַנְחַת שַׁבָּת וְב' וְה' פ פ פ
 וְיִדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיד יי
 עִם מֹשֶׁה לְמוֹר: הֵם כֹּלֵם אֱלֹהֵי מוֹסִי
 תְּכִלִּימָא: צוֹ אֶת־אֲהֲרֹן וְאֶת־בְּנָיו לֵאמֹר
 וְזֹאת תֹּזְרֹת הָעֵלֶה הוּא הָעֵלֶה עַל־יִזְקָה
 עַל־הַמִּזְבֵּחַ כְּלִי־הַדִּיבָה עַד־הַבִּקְרָא וְאֵשׁ
 הַמִּזְבֵּחַ תּוֹקֵד בּוֹ: פְּקִיד יֵת אֲהֲרֹן וְיֵת
 בְּנָוֵהי לְמִימֵר. דָּא אֲוִרִיתָא דְּעֲלֵתָא. הוּא
 עֲלֵתָא. דְּמִתּוֹקֵדָא עַד מְדַבְּחָא כָּל לִילֵיא
 עַד צִפְרָא. וְאִישְׁתָּא דְּמְדַבְּחָא תְּהִי יִקְדָּא
 בֵּיהּ: מִר הָרוֹן וּבִגִּיה קֹאִילָא. הִדָּה
 שְׂרִיעָה אֲצַעִידָה. הוּ אֲצַעִידָה. תּוֹצַע

(* מִם זְעִירָא.

אֲמַרְבַּח

אמרבח: והרים טמנו בקמצו מסלת
המנחה ומשמנה ואת כל הלונה אשר
על המנחה והקטיר המזבח ריח ניחח
אזכרתה ליהוה: ויפריש מנה בקמציה.
מסלתא המנחתא וממשחה. וית כל
כל לבונתא. דעל מנחתא. ויסיק
למדבחא. לאתקבלא ברעוא. אדכרתה
קדם יי: וירפע מנהא בקבצתה. מן
סמדהא ורהנהא. וגמיע אלבאן אדי
עליהא. ויקתר פיתהא עדי אמרבח.
קבול מרצי ללה: והנותרת מפנה יאכלו
אהרן ובניו מצות תאכל במקום קדש
בחצר אהל מועד יאכלוה: ודישתאר
מנה. יכלוה אהרן ובנוהי. פטור תתאכיל
באתר קדיש. פדרת משכן זמנא יכלוה:
ולפאל מנהא. יאכלוה הרון ובניה.
פטורא תוכל פי מוצע מקדם. פי צהן
כבא למחצר יאכלוהא: לא תאפה חמץ
חלקם נתתי אתה מאשי קדש קדשים
הוא פחטאת וכאשם: לא תתאפי חמיע.
חוקקהון. יהבית יתה מקרבני. קדש
קדשין היא. פחטאתא וכאשםא: לא תכבו
כמורא. געדתהא קסמהם מן קראבני.
מן כואץ לאקדאם הי. כאלכוה וקרבאן
אתם: פדזכר בבני אהרן יאכלנה חק
עולם לדורותיכם מאשי יהוה כל אשר
יגע פהם יקדש: פד דכורא. בבני אהרן
ייכלנה. קים עלם דדריבון. מקורבניא
דיי. פל. דיקרב פהון יתקדש: כל דכר
מן בני הרון יאכלהא. רסם אדהר
לאנילכם. מן קראבין אלה. כל מן
לאמסהא תקדם: פ

י

א

יתיה. חד מן עסרא בתלת סאין סלתא.
מנחתא תדירא. פלגותה בצפרא.
ופלגותה פרמשא: הוא קרבאן הרון
ובניה אדי יקרבה ללה. פי יום מסח ט.
עשר איבה סמד. ודייה דאימן. נצפהא
באגראה. ונצפהא באעשא: על מחבת
בשמן תעשה מרפנת תביאנה תפיני
מנחת פתים תקריב ריח ניחח ליהוה:
עד מסריתא. במשות. תתעביר רביכא
תיתינה. תופיני מנחת פצועין. תקריב
לאתקבלא ברעוא קדם יי: עדי מאבק
בדהן תעמל. סתותיה תאתי בהא
רפכה תכון. תקרבהא מקבולא מרציא
ללה: והבהן המשיח תחתיו מפניו יעשה
אתה חק עולם ליהוה פליד תקטר:
וכהנא דיתרבא תחלתוהי. מפנוהי יעביר
יתיה. קים עלם. קדם יי גמיר תתסק:
וכדאך לאמאם למסתכלף בעדה. מן
בניה יצנעהא. רסם אדהר. ללה גמלה
תקתר: וכל מנחת פהון פליד תהיה לא
תאכל: וכל מנחתא דכהנא. גמיר תהי
לא תתאכיל: וסאיר הדאיא לאמאם.
תקתר גמלה ולא תוכל: פ

*ידבר יהוה אל משה לאמר: ומליד יי
עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
תכדימא: דבר לא אהרן ואד בניו לאמר
זאת תורת החטאת במקום אשר תשחט
העלה תשחט החטאת לפני יהוה קדש
קדשים הוא: מליד עם אהרן ועם בנוהי
למימר. דא אוריתא דחטאתא. באתרא.
דתתנכים עדתא. התנכים חטאת קדם
יי. קודש קודשין היא: מר הרון ובניה
קאילא. הוה שריעה לכוה. פי מוצע
תדבח לצעידה. תדבח לכוה בין ידי
אלה. מן כואץ לאקויאם: הבהן המחטא
אתה יאכלנה במקום קדש תאכל בחצר
אהל מועד: כהנא. דמכפר בדמה יכלנה.
באתר קדיש תתאכיל. פדרת משכן
זמנא: לאמאם לאמאם בהא יאכלהא.

ופי מוצע מקדם תוכל. פי צחן כבא
 למחצר: פל אשר יגיע בבשרה יקדש
 ואשר יזה מדמה עדי בגר אשר יזה עליה
 תבבם במקום קדש: כל דיקרב בבשרה
 יתקדש. ודידי מדמה על לבושא. דידי
 עדה. תחור באתר קדיש: כל מן דנא
 בדהמהא תקדם. ואן אנתצח מן דמהא.
 לדי ינצח מנה) עלי טוב. פריגסר פי
 מוצע מקדם: וכדי חרש אשר תבשל
 בו ישבר ואם בכדי נושת בשלה ומרק
 ושטף פמים: ומן דתסף. דתתבשל פיה
 יתבר. ואם פמנא דנחשא תתבשל.
 ויתמריק וישתטף גמיא: ואנא לבנה.
 אדי תטבך פיה יכסר. ואן טבכת פי אנא
 נחאם. פלידך) ויגסר באמא: פדיזכר
 בפנהים יאכל אתה קדש קדשים הוא:
 פדיזכר בכהניא ויכול יתה. קודש
 קודשין הוא: וכל דכר מן אימה יאכלהא.
 אד הי מן כואץ לאקדאם: וכדי חפאת
 אשר יובא מדמה אד אהל מועד לכפר
 בקדש לא תאכל באש תשרף: וכל
 חפאת. דיתעל מדמה. דמשפן זמנא.
 לכפרא בקודשא לא תתאכיל. פניורא
 תתוקד: וכל דכוח. ידכל מן דמהא. לדי
 כבא למחצר. דיסתגור פי אקדם פלא
 תוכר. כל תחרק בלנאר: פ
 וזאת תורת האשם קדש קדשים הוא:
 ודא אורייתא דאשמא. קודש קודשין הוא:
 והדה שריעה קרבאן אאתם. הו איצא מן
 כואץ לאקדאם: במקום אשר ישחטו
 את העלה ישחטו את האשם ואת דמו
 יזרק על המזבח סביב: באתרא. דיכסון
 ית עדתא. יכסון ית אשמא. וית דמיה.
 יזרוק על מדפתא סחור סחור: פי מוצע
 תרבחא לצעידה. ידכח קרבאן אאתם. ודמה
 ירש עלי אמרבח מטדירא: ואת כדי
 הקבו יקריב ממנו את האליה ואת החלב
 המכסה את הקרב: ויתפל תרביה יקריב
 מניה. ית אריתא. וית תרבא דהפי ית

גיא: ונמיע שחמה ירפע מנה. אליה ואתרב
 למגטי אנוף: ואת שתי הקלית ואת החלב
 אשר עליהן אשר על הכסלים ואת
 היתרת על הכבד על הקלית יסורנה:
 וית תרתין כולין. וית תרבא דעליהון.
 דעל גפסיא. וית חצרא דעל פברא. על
 כוליתא יעדינה: ואכלותין. ואשחם לדי
 עליהמא. אדי עלי אאחשא. וואידהא לכבד.
 מע אלדי ינועהא: והקטיר אתם הפזון
 המזבחה אשר ליהוה אשם הוא: ויסיק
 יתהון פהנא למדפתא. קורבנא קדם יי.
 אשמא הוא: ויקתרהא לאמאם עלי
 למרבח. קרבאנא ללה. כדאך מא יציר
 קרבאן אאתם: פדיזכר בפנהים יאכלנו
 במקום קדוש יאכל קדש קדשים הוא:
 פדיזכר בכהניא ייכדינה. באתר קדיש
 יתאכיל. קודש קודשין הוא: כל דכר מן
 אימה יאכלה. פי מוצע מקדם יוכל. לאנה
 מן כואץ לאקדאם: פחפאת פאשם
 הורה אחת להם הפהן אשר יכפרו לו
 יהיה: פחפאתא פן אשמא. אורייתא חדא
 דהון. פהנא. דיכפר פיה די ליה יהי: קרבאן
 אאתם כאלכוח. שריעה ואחדה להמא.
 לאמאם. לדי יכפר בה לה יכון: והפהן
 המקריב את העלת איש עור העלה אשר
 הקריב לפהן לו יהיה: וכהנא. דמקריב
 ית עדתגבר. משד עדתא דיקריב. לכהנא
 די ליה יהי: ולאמאם. למקרב צעידה ען
 אמר. גרד לצעידה לדי יקרבה יכון לה:
 וכדי מנחה אשר תאפה בתנור וכדי נעשה
 במרחשת ועדי מחבת לפהן המקריב
 אתה לו תהיה: וכל מנחתא. דתתאפי
 בתנורא. וכל דתתעביד פרתא ועל
 מסריתא. לכהנא. דמקריב יתה די ליה
 תהי: וכל הדייה. ממא יכבו פי לתנור.
 או יעמר פי טנור או עלי טאבק.
 לאמאם למקרבא לה תכון: וכדי מנחה
 בדולה בשמן ותרבח. לכהנא פני אהרן
 תהיה איש פאחיו: וכל מנחתא דפילא

ה

חלק הדקדוק. א] לא תאפה חמין. כתב הר"ר יעקב בן אלעזר כי בספר הללו אשר במוליטולא מצאה צירי וכתב רד"ק ולא מצאנוהו אנתנו כן
 בספרים המדויקים. (הריב"ש) ב] ורובה. קמין תחת הבית. (שם) ד שמיית (כתר תורה)

יֹאכֵל : וְאִם נִדְרָא אִו נִדְבָתָא . נִכְסֵת
 קוֹרְבָנִיה . בְּיוֹמָא . דִּיקְרִיב יֵת נִכְסֵתִיה
 יִתְאכִיל . וּבְיוֹמָא דְבִתְרוּהִי . וְדִישֵׁתְאֵר
 מְנִיה יִתְאכִיל : וְאִן כֹּאן דְּבַח קִרְבָּאנָה .
 נִדְרָא אִו תְּבִרְעָא . פְּלִיזְכֵל פִּיּוֹם תְּקִרִיבָה
 לָהּ . וּמִן גַּד . וּמָא פִּצֵל מְנָה יֹזְכֵל : וְהַנּוֹתֵר
 מִבְּשַׂר הַזֶּבַח בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּאֵשׁ יִשְׂרָף :
 וְדִישֵׁתְאֵר מִבְּשַׂר נִכְסֵתָא . בְּיוֹמָא תְּלִיתָא .
 בְּנִדְרָא יִתּוּקֵד : וְאִפְּאֵצֵל מִן לֶחֶם אֲדָבָה .
 פִּי אִיוֹם אֲתָאֵת . יִחַרְק בְּלֵנָא : וְאִם הָאֵכֵל
 יֹאכֵל מִבְּשַׂר זֶבַח שְׁלָמִין בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי
 לֹא יִרְעָה הַמִּקְרִיב אֹתוֹ יֵא יִחַשֵׁב לִו פְּגוּל
 יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֵלֶּכֶת מִמֶּנּוּ עֹנָה תִּשָּׂא :
 וְאִם אֲתֵאֲכִילָא יִתְאכִיל . מִבְּשַׂר נִכְסֵת
 קוֹדֶשׁוּהִי . בְּיוֹמָא תְּלִיתָא לֹא יִהִי לְרַעוּא .
 דְּמִקְרִיב יִתִּיה . לֹא יִתְהַשִּׁיב . לִיה מִרְחֵק
 יִהִי . וְאִנְשׁ . דִּי יִכּוּל מְנִיה חוֹבִיָּה יִקְבִּיל :
 וְאִן אֵכֵל אֵכֵלָא . מִן לֶחֶם דְּבַח אִסְלָאמָה .
 פִּי אִיוֹם אֲתָאֵת פִּלָּא יִרְתַּצָּא . וְאִמְקָרֵב
 לָהּ . לֹא יִחַסֵּב לָהּ בֵּר יִכּוּן כֹּאֲכֹאֲסִי . וְאִי
 אִנְסָאן . אֵכֵל מְנָה פִּקֵּד חִמְל וּזְרָה : וְהַבְּשַׂר
 אֲשֶׁר יִנְעַע בְּכַד טְמֵא לֹא יֹאכֵל בְּאֵשׁ יִשְׂרָף
 וְהַבְּשַׂר בְּלִי טְהוֹר יֹאכֵל בְּשַׂר : וּבְשַׂר
 קוֹדֶשׁא . דִּיקְרֵב בְּכַד מְטָאֵב לֹא יִתְאכִיל .
 בְּנִדְרָא יִתּוּקֵד . וּבְשַׂר קוֹדֶשׁא . פֵּל דִּידְפִי
 לְקוֹדֶשׁא יִכּוּל בְּשַׂר קוֹדֶשׁא : וּלְחֵם
 לֹאִקְרָאִם . אִן דְּנָא בְּשִׁי מִן אִנְנָאִסָּת פִּלָּא
 יֹזְכֵל . בֵּל יִחַרְק בְּלֵנָא . וְאִמָּאֵר מְנָה .
 פִּלָּא יֹאכֵלָה לֹא טָאֵר : וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר
 תֹּאכֵל בְּשַׂר מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לִיהוָה
 וְטִמְאַתּוֹ עֲדִין וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא
 מִעַמּוּיָה : וְאִנְשׁ דִּי יִכּוּל בְּשַׂרָא . מִנְכֵסֵת
 קוֹדֶשִׁיא דְקָדָם יי . וְסִאֲוִבְתִּיה עֲלוּהִי .
 וְיִשְׁתִּיעִי . אִנְשָׁא הַהוּא מִעַמּוּיָה : וְאִי אִנְסָאן
 אֵכֵל לֶחֶמָא . מִן דְּבַח אִסְלָאמָה אֲדִי לָהּ .
 וְנִנְאִסְתָּה עֲלִיה . פִּינְקִטְעֵי דֹאֵךְ לֹאִנְסָאן מִן
 קוּמָה : וְנֶפֶשׁ כִּי־תִנְעַע בְּכַד טְמֵא בְּטִמְאַת
 אָדָם אִו בְּכַהֲמָה טְמֵאָה אִו בְּכַד־שִׁקְץ
 טְמֵא וְאֵכֵל מִבְּשַׂר זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר

ליהוה

בַּמִּשְׁחָ וּדְלָא פִּילָא . לְכֹל בְּנֵי אֶהֱרֹן . תְּהִי
 גִבֹּר בְּאַחֲוָהִי : וְכֹל הַדְּיָה מִלְתוּתָה בְּדִהֵן
 אִו גִּאֲפָה . לְגִמְיַע בְּנֵי הָרוֹן . לֹאִאֲחֵר כֹּאֲכֹר :

פ

וְזֹאת תֹּזְרֹת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר יִקְרִיב
 לִיהוָה : וְדָא אִוְרִיתָא דְנִכְסֵת קוֹדֶשִׁיא .
 דִּיקְרִיב קָדָם יי : וְהִדָּה שְׂרִיעָה דְּבַח
 אִסְלָאמָה . אֲדִי יִקְרֵבָה לָהּ : אִם עֲלִי
 תֹזְרָה יִקְרִיבָנּוּ וְהַקְרִיב וְעַל־זֶבַח הַתֹּזְרָה
 חֲלֵת מִצֹּת פְּלוּלָת בְּשֶׁמֶן וְרִקְקִין מִצֹּת
 מִשְׁחִים בְּשֶׁמֶן וְסִלָּת מִרְבֵּכַת חֲלֵת פְּלוּלָת
 בְּשֶׁמֶן : אִם עַל תֹּזְרָתָא יִקְרִיבָנִיה . וְיִקְרִיב
 עַל נִכְסֵת תֹּזְרָתָא . גְּרִיצָן פְּטִירֵן דְּפִלָּן
 בַּמִּשְׁחָ . וְאִסְפּוּגִין פְּטִירִין דְּמִשְׁחִין בַּמִּשְׁחָ .
 וְסוּדָת רְבִיכָא . גְּרִיצָן דְּפִלָּן בַּמִּשְׁחָ : אִן
 קִרְבָּה עֲלִי שִׁבְרָא . פִּיקְרָב מַעָה . גְּרִאֲדָקָא
 פְּטִירָא מִלְתוּתָה בְּדִהֵן . וְרִקָּאֵק פְּטִיר
 מִמְסוּחָה בְּדִהֵן . וְסִמְרָא רִפְךָ . גְּרִאֲדָקָא
 מִלְתוּתָה בְּדִהֵן : עַל־חֲלֵת לְחֵם חֲמִץ
 יִקְרִיב קִרְבָּנּוֹ עַל־זֶבַח תֹּזְרָת שְׁלָמִין : עַל
 גְּרִיצָן דְּלָחִים חֲמִיעַ . יִקְרִיב קוֹרְבָנִיה . עַל
 נִכְסֵת תֹּזְרָת קוֹדֶשׁוּהִי : מַעַ גְּרִאֲדָקָא כְּבוֹ
 כְּמִיר . יִקְרֵב קִרְבָּאנָה . מַעַ דְּבַח שִׁבְרָ
 סִלָּאמָתָה : וְהַקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִבְּכָרִי
 קִרְבָּן תְּרוּמָה לִיהוָה לְפָחֵן הַזֶּרֶק אֲתִידָם
 הַשְּׁלָמִים לִו יִהְיֶה : וְיִקְרִיב מְנִיה חֵד מִבְּכַר
 קוֹרְבָּנָא . אִפְרִשׁוּתָא קָדָם יי . לְכַהֲנָא .
 דִּיזְרוּק . יֵת דָּם נִכְסֵת קוֹדֶשִׁיא דִּי לִיהוָה יִהִי :
 פְּלִיִקְרֵב מִן דֹּאֵךְ רְגִיפָא וְאִחְדָּאֵס מִן כֹּל
 קִרְבָּאן . רִפִּיעָה לָהּ . לֹאִמָּאִם . אֲדִי
 יִנְצַח מִן דָּם דְּבַח אִסְלָאמָה לָהּ יִכּוּן :
 וּבְשַׂר זֶבַח תֹּזְרָת שְׁלָמִין בְּיוֹם קִרְבָּנּוֹ
 יֹאכֵל לֹא־יִנְיֵחַ מִמֶּנּוּ עַד־בֶּקֶר : וּבְשַׂר .
 נִכְסֵת תֹּזְרָת קוֹדֶשׁוּהִי . בְּיוֹם קוֹרְבָנִיה
 יִתְאכִיל . לֹא יִצְנַע מְנִיה עַד צִפְרָא : וּלְחֵם
 דְּבַח שִׁבְרָא אִסְלָאמָה . פִּי יוֹם קִרְבָּאנָה
 יֹזְכֵל . לֹא יִבְקִי מְנָה אִי אִגְדָּאָה : וְאִם־
 נִדְרָאִו נִדְבָתָה זֶבַח קִרְבָּנּוֹ בְּיוֹם הַקְרִיבּוֹ
 אֲתִיזְבְּחוּ יֹאכֵל וּמִמְחֲרָת וְהַנּוֹתֵר מִמֶּנּוּ

ו

לִיהוּה וּנְכַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמִּיּוֹ:
וְאִנֹּשׁ אֲרִי יִקְרַב וְכָל מִסְאֵב בְּסוּאֵבֹת
אִנֹּשׁ אִוּ בְּבַעֲרָא מִסְאֵבָא. אִוּ בְּכָל שְׂקִינָן
מִסְאֵב. וְיִיכּוֹל. מִנְּשָׂר נִכְסֵת קוּדְשֵׁיא
דְּקָדָם יי. וְיִשְׁתִּיעֵי. אִנֹּשׁ הַהוּא מֵעַמִּיּוֹ:
וְאִי אִנְסָאן לֵאמֹס שִׁיָּא מִן אִנְגַּאסָּתָא.
בְּנַגַּאסָּה אִנְסָאן אִוּ בְּבַהֲיִמָּה נִגְסָה אִוּ בְּשִׁי
מִן אֲדַבֵּיב אִנְגָּס. וְאִכֹּל מִן לֶחֶם דְּבַח
לְאִסְלָאמָה אֲדִי לְדָה. פִּינְקִטֵּעַ דְּלֹאךְ לְאִנְסָאן
מִזְ קוּמָה: פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיל יי
עִם מֹשֶׁה דְּמִימַר: תָּם כֹּלֵם אֱלֹהִים מוֹסִי
תְּכַלִּימָא: דְּבַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּאִמַר
כְּדִחְלַב שׁוֹר וְכִטָּב וְעוֹ לֹא תֹאכְלוּ:
מַלִּיל. עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּמִימַר. כָּד תִּרְב
תּוֹר וְאִמַר. וְעוֹ לֹא תִיכְלוּן: מִר בְּנֵי
אִסְרָאִיל קֵאִילָא. כָּל שַׁחַם בְּקַר וְצֹאן.
וּמֵאֵעוֹ לֹא תֹאכְלוּ: וְחֻלְבַּן נְבִלָה וְחֻלְבַּן
מִרְפָּה יַעֲשֶׂה לְכָל־מִלְּאָכָה וְאִכֹּל לֹא
תֹאכְלוּהוּ: וְתִרְבַּן נְבִילָא וְתִרְבַּן תְּבִירָא.
יִתְעַבִּיר דְּכָל עֲבִירָא. וּמִיכֹל לֹא
תִיכְלוּנִיָּה: וְשַׁחַם אֲנִבִּילָה וְאִסְקִימָה יי.
אִסְתַּעֲמִלוּה פִי כָּד צִנְעָה. וְאִכֹּל לֹא
תֹאכְלוּה: פִּי כְּד־אִכֹּל חֵלֶב מִן־הַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר יִקְרִיב מִמֶּנָּה אִשָּׁה לִיהוָה וּנְכַרְתָּה
הַנֶּפֶשׁ הַאֲכֵלֶת מֵעַמִּיּוֹ: אֲרִי כָּד דִּיכּוֹל
תִּרְבָּא. מִן בְּעִירָא. דִּיקְרִבִין מִנָּה. קוּדְשֵׁיא
קָדָם יי. וְיִשְׁתִּיעֵי. אִנֹּשׁ דִּיכּוֹל מֵעַמִּיּוֹ:
פִּאן כָּל מִן יֹאכֹל שַׁחַמָּא. מִן אֲבַהֲאִים.
אֲדִי יִקְרַב מִנְהָא. קִרְבָּאן לְדָה. פִּינְקִטֵּעַ
דְּלֹאךְ לְאִנְסָאן מִן בְּיָן קוּמָה: וְכָד־דָּם לֹא
תֹאכְלוּ בְּכָל מוֹשְׁבֵי־כֵם לְעוֹף וְלַבְּהֵמָה:
וְכָד דְּמָא לֹא תִיכְלוּן. בְּכָל מוֹתְבִיכּוֹן.
דְּעוֹפָא וְדְבַעֲרָא: וְכָל דָּם לֹא תֹאכְלוּ.
פִּי גַמִּיעַ מִסְאֵכְנַכֵּם. מִן אִשְׁאִיר וְאֲבַהֲאִים:
כְּד־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־תֹּאכֹל כְּד־דָּם וּנְכַרְתָּה
הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמִּיּוֹ: כָּל אִנֹּשׁ דִּיכּוֹל
כְּד־דָּם. וְיִשְׁתִּיעֵי. אִנֹּשׁ הַהוּא מֵעַמִּיּוֹ:
אִי אִנְסָאן אִכֹּל שִׁיָּא מִן אֲדָם. יִנְקִטֵּעַ דְּלֹאךְ

לֵאנְסָאן מִן קוּמָה: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
לֵּאמֹר: וּמַלִּיל יי. עִם מֹשֶׁה דְּמִימַר: תָּם
כֹּלֵם אֱלֹהִים מוֹסִי תְּכַלִּימָא: דְּבַר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל דְּאִמַר הַמְּקָרִיב אֶת־זִבְחֵי שְׁלָמוֹ
לִיהוָה יִבִּיא אֶת־קִרְבָּנֵו לִיהוָה מִזְבַּח
שְׁלָמוֹ: מַלִּיל. עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּמִימַר.
דְּמְקָרִיב. יֵת נִכְסֵת קוּדְשׁוֹהֵי קָדָם יי.
יֵיתִי יֵת קוּרְבָּנִיהָ. לְקָדָם יי. מִנְּכִסֵּת
קוּדְשׁוֹהֵי: כֹּאטְבַּ בְּנֵי אִסְרָאִיל וְקָל לְדָם.
לְמְקָרַב דְּבַח לְאִסְלָאמָה לְדָה. הוּ אֲדִי יֹאֲתִי
בְּקִרְבָּנָה לְדָה מִן דְּבַח סְלָאמָתָה: יְדִין
תְּבִיאִינָה אֶת אִשִּׁי יְהוָה אֶת־הַחֲלֵב עַל־
הַחֹזֶה יִבִּיאֵנוּ אֶת הַחֹזֶה לְהַנִּיף אֶת־הַתְּנוּפָה
לְפָנֵי יְהוָה: יְדוּהֵי יֵיתִין. יֵת קוּרְבָּנִיא
דִּיִי. יֵת תִּרְבָּא עַל חֲדִיא יֵיתִינִיה. יֵת חֲדִיא.
לְאַרְמָא יֵתִיה. אֲרַמָּא קָדָם יי: יְדָאָה
תְּחַמֵּל קִרְבָּאֵין אֱלֹהִים. לְשַׁחַם מֵעַ לְקִין יֹאֲתִי
מֵעָה. פִּיחֲרֵכָה תְּחַרִּיכָא בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים:
וְהַקְטִיר הַבָּהֵן אֶת־הַחֲלֵב הַמְּזֻבָּחַה וְהָיָה
הַחֹזֶה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו: וַיִּסִּיךְ פָּהֲגָא. יֵת
תִּרְבָּא לְמִדְּבַחָא. וַיְהִי חֲדִיא. לְאַהֲרֹן
וּלְבָנָוֵהִי: וַיִּקְתֵּר לְאִמָּאִם. לְשַׁחַם עַל־י
לְמִדְּבַחַת. וַיַּצִּיר לְקִין. לְהַרוֹן וּבְנִיָּה: וְאֵת
שׁוֹק הַיְמִין תִּתְּנוּ תְּרוּמָה לְפָהֲגָן מִזְבְּחֵי
שְׁלָמִיכֵם: וַיֵּת שׁוֹקָא דִּימִינָא. תִּתְּנוּן
אִפְרָשׁוּתָא לְכַהֲנָא. מִנְּכִסֵּת קוּדְשֵׁיכּוֹן:
וְלִסְאֵק לְאִימָן. אֵעֲטוּה רַפִּיעָה לְאִמָּאִם.
מִן דְּבֵאִיח סְלָאמָתְכֵם: הַמְּקָרִיב אֶת־דָּם
הַשְּׁלָמִים וְאֶת־הַחֲלֵב מִבְּנֵי אַהֲרֹן לְזֵת תִּהְיֶה
שׁוֹק הַיְמִין דְּמִנָּה: דְּמְקָרִיב. יֵת דָּם נִכְסֵת
קוּדְשֵׁיא. וַיֵּת תִּרְבָּא מִבְּנֵי אַהֲרֹן. דִּילִיָּה
תְּהִי. שׁוֹקָא דִּימִינָא לְחֻלְק: לְמְקָרַב דָּם
לְאִסְלָאמָה. וְלִשַׁחַם מִן בְּנֵי הַרוֹן. לְדָה יְכוֹן.
סֵאֵק לְאִימָן נְצִיבָא: פִּי אֶת־חֹזֶה הַתְּנוּפָה
וְאֵת שׁוֹק הַתְּרוּמָה לְקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל מִזְבְּחֵי שְׁלָמִיָּהֶם וְאֵתֵן אֶתֵּם לְאַהֲרֹן
הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לְחֻק־עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
אֲרִי יֵת חֲדִיא דְּאַרְמוּתָא. וַיֵּת שׁוֹקָא
דְּאַפְרָשׁוּתָא. נְסִיבִית מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

מנכסת

(* עיין תשׁו' הרי"ן ח"א סי' כ"ד שכ' דפרשה זו פתוהה ווידבר דחמקריב (פתומה) אינה פרשה עש"ב: (* אין כאן פרשה .

מִנְכַסֵּת קוֹדְשֵׁיהוֹן. וַיְהִי־בֵית־יְהוֹן. לְאַהֲרֹן
כִּהְיָא וּלְבָנוֹהֵי קָדְשֵׁי עַלְמָם. מִן־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל:
לֹא קָץ אֶתְחַרֵּךְ וּסְאֵק אֶרְפִּיעָה.
אֲכַלְתֶּהּא מִן־בְּנֵי אִסְרָאֵל. מִן־לְבָאִיה
סְלֵאמְתֶּהֶם. וְאֶעֱטִיתֶהּא לְהָרוֹן אֲמָאָם
וּבְנֵיה. רַסֵּם אֲדַהֵר מִן־בְּנֵי אִסְרָאֵל: וְזֹאת
מִשְׁחַת אֲהַרֹן וּמִשְׁחַת בְּנָיו מֵאִשֵּׁי יְהוָה
בְּיוֹם הַקְּרִיב אֲתֶם לְכַהֵן לַיהוָה: דֹּא רַבּוֹת
אֲהַרֹן וּרַבּוֹת בְּנוֹהֵי. מִקִּיר־בְּנֵי־דִי. בְּיוֹמָא
דִּי־קְרִיב יְהוֹן. לְשִׁמְשָׂא קָדְשֵׁי יי: הִדָּה
הִצִּיחַ הָרוֹן וּבְנֵיה. מִן־קְרָאֲבִין אֵלֵה. פִּי־יוֹם
קָדְמוֹ. לִיאֲמוֹ לְדָה^ס: אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
לְתַתֵּן דְּהֵם בְּיוֹם מִשְׁחַת אֲתֶם מֵאֵת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל חֲקַת עוֹקְדָם לְדַרְתָּם: דִּפְקִיד יי
לְמַתָּן דְּהוֹן. בְּיוֹמָא דִּרְבִּי יְהוֹן. מִן־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. קָדְשֵׁי עַלְמָם לְדִרְיֵהוֹן: אֲדִי אִמַּר
אֵלֵה בַּהֲא אֵן יַעֲטוּהֵא. פִּי יוֹם מִסְחָהֶם.
מִן־בְּנֵי אִסְרָאֵל. רַסֵּם אֲדַהֵר לֹאֲנִי־אֵלֵהֶם: וְזֹאת
הַתּוֹרָה לְעֹלָה לְמִנְחָה וּלְחֻטָּאת וּלְאִשִּׁם
וּלְמִלּוֹאִים וּלְזִבַּח הַשְּׁלָמִים: דֹּא אֲוִרִיתָא.
לְעֹלְתָא לְמִנְחָתָא. וּלְחֻטָּאתָא וּלְאִשְׁמָא.
וּלְקוֹרְבָנֵי־אֵלֵה. וּלְנִכְסֵת קוֹדְשֵׁי־אֵלֵה: הִדָּה
אֲשֶׁר־יַעֲבֹד. לְאֶעֱיֹדָה וְאֲהַדְרִיֵּה. וּלְאֲלֹכֹה
וּלְקָרְבָאֵן אֲתֶם. וּלְאֲכַמְלָא. וּלְזִבַּח
אֲסֵל־אֵמָה: אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בְּהַר
סִינַי בְּיוֹם צִוָּתוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב
אֶת־קֹרְבָנֵיהֶם לַיהוָה בְּמִדְבַר סִינַי: דִּפְקִיד
יי. יֵת מֹשֶׁה בְּטוֹרָא דְּסִינַי. בְּיוֹם פְּקוּדֵיהִי
יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לְקָרְבָא יֵת קוֹרְבָנֵהוֹן.
קָדְשֵׁי יי בְּמִדְבַר־אֵלֵה דְּסִינַי: אֲתִי אִמַּר אֵלֵה
בַּהֲא מוֹסִי פִי גַבְלֵ סִינַי. פִּי־וֹקַת אִמַּר בְּנֵי
אִסְרָאֵל. אֵן יִקְרְבוּ קְרָאֲבֵינֵהֶם. לְלָה פִי
בְּרִיֵּיה סִינַי: פ

ס

לְבוֹשֵׁי־אֵלֵה. וְיֵת מֹשֶׁהֵא דְּרַבּוֹתָא. וְיֵת תּוֹרָא
דְּחֻטָּאתָא. וְיֵת תְּרִין דְּכַרְיִין. וְיֵת סְלָא
דְּפִטְרִיא: קָדְשֵׁי הָרוֹן וּבְנֵיה מֵעַה. וְאֲתִיאֵב
וּדְהֵן לְמִסּוּחֵיִיה. וּרְהֵ אֲלֹכֹה. וְאֲכַבְשִׁין
וּסַר אֲפִטְרִ: וְזֹאת פְּלִי־הַעֲדָה הַקָּהֵל אֲלֵי־
פְּתַח אֵהֵל מוֹעֵד: וְיֵת פֶּל פְּנִשְׁתָּא פְּנִישׁ.
לְתַרְעֵ מִשְׁכַּן־זְמַנָּא: וְגוֹזֵק אֲנִמְעֵ. אֵי־בֵאֵב
כַּבֵּא אֲמַחְצֵר: וְיַעֲשֵׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֲתוֹ וְתִקְהַל הָעֵדָה אֲלֵי־פְתַח אֵהֵל
מוֹעֵד: וְעֵבֵר מֹשֶׁה. כַּמָּא דִּפְקִיד יי יֵתִיה.
וְאֲתַבְּנִישֵׁת פְּנִשְׁתָּא. וְתַרְעֵ מִשְׁכַּן־זְמַנָּא:
פְּעַמְלֵ מוֹסִי. כַּמָּא אִמַּרְה אֵלֵה. פְּתַנּוּזֵק
אֲנִמְעֵ. אֵי־בֵאֵב כַּבֵּא אֲמַחְצֵר: וְיַאֲמַר
מֹשֶׁה אֲלֵי־הָעֵדָה הַזֶּה הַדְּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
לְעִשׂוֹת: וְאִמַּר מֹשֶׁה לְכַנְשֵׁתָא. דִּין
פְּתַנּוּמָא. דִּפְקִיד יי לְמַעֲבַד: פְּקַאֵל מוֹסִי
לְהֵם. הִדָּא אִאֲמַר. אֲדִי אִמַּר אֵלֵה אֵן
תַּעֲמִלוּ: וְיִקְרַב מֹשֶׁה אֶת־אֲהַרֹן וְאֶת־בְּנָיו
וְיַרְחִץ אֲתֶם בַּמַּיִם: וְקָרִיב מֹשֶׁה. יֵת אֲהַרֹן
וְיֵת בְּנוֹהֵי. וְאִסְחֵי יְהוֹן בְּמִיא: פְּקָדְשֵׁי
מוֹסִי הָרוֹן וּבְנֵיה. וְגַסְלָהֶם בְּלִמְאָא: וְיֵתֵן
עֲלֵיו אֶת־הַפְּתִילֵת וְיַחְנֹר אֲתוֹ בְּאֲבִנָּא
וְיִלְבַּשׂ אֲתוֹ אֶת־הַמַּעֲלִיל וְיֵתֵן עֲלֵיו אֶת־
הַאֲפֹד וְיַחְנֹר אֲתוֹ בְּחֹשֶׁב הַאֲפֹד וְיַאֲפֹד
לוֹ יָבוּ: וְיַהֲב עֲלוּהֵי יֵת פְּתִילֵת. וְזִרְיֵן יֵתִיה
בְּהַמִּנָּא. וְאֲלִפִּישׁ יֵתִיה יֵת מַעֲיֵדָא.
וְיַהֲב עֲלוּהֵי יֵת אִיפּוּדָא. וְזִרְיֵן יֵתִיה. בְּהַמִּין
אִיפּוּדָא. וְאֲתַקֵּן לִיה בֵּיִה: וְגַעַל עֲלִיה
אֲתוֹנִיָּה. וּקְלֵדָה בְּאֲזֵנָּא. וְאֲכַסֵּה אֲמַמְטֵר.
וְגַעַל עֲלִיה אֲצַרְרָה. וְשַׁדְּדָה בְּהַמִּיאֲנֵהֵא.
וְצַדְרָה בַּהֲא^ס: וְיִשֵּׁם עֲלֵיו אֶת־הַחֹשֶׁן
וְיֵתֵן אֶל־הַחֹשֶׁן אֶת־הָאֵרִים וְאֶת־הַתְּמָיִם:
וְשׁוּי עֲלוּהֵי יֵת חוֹשֶׁנָּא. וְיַהֲב בְּחוֹשֶׁנָּא. יֵת
אֲוִרִיא וְיֵת תּוֹמִיא: וְצִיִּיר עֲלִיה אֲבִרְנָה.
וְגַעַל פִּיֵּהֵא. אֲאֲנוּאֵר וְאֲצַהֲאִיח: וְיִשֵּׁם
אֶת־הַמְּצַנְפֵת עַל־רִאשׁוֹ וְיִשֵּׁם עַל־
הַמְּצַנְפֵת אֲלֵי־מוֹל פְּנָיו אֶת־צִיץ הַזָּהָב נֹזֵר
הַקָּדֵשׁ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְשׁוּי
יֵת מְצַנְפָּתָא עַל־רִישֵׁיה. וְשׁוּי עַל־מְצַנְפָּתָא

(*) חצי התורה בפסוקים לקביל
חלק הדקדוק. ג] ויאפר לו בני הפ"א דגושה בכל התנגאן וכן צריך להיות כפי הרקדוק. ויש הרבה במקרא דומות לה. נאדרי בכח.
אדר בקדש. אם יאדמו כהולע. יגדיל תורה ויאדיר. ויעיין בספר יסוד הניקוד:

לְקַבֵּל אֶפְוֹהוּ. יֵת צִיּוֹא דְדַהֲבָא פְּלִיָּא
 דְּקוֹדֵשׁ. כְּמָא דְפִקִּיד יי' יֵת מִשָּׁה: וְצִיֵּר
 אֶעֱמָמָה עֲלֵי רֵאסָה. וְגַעַל דֹּנְהָא יי' מִמָּא
 יֵרִי וְגַהָה. עֲצָאבָה' אֵלְהָב תֵּאג אֶקְרַם.
 כְּמָא אִמְר אֵלֵה מוֹסִי: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־
 שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וַיִּמְשַׁח אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־
 פְּרִאֲשֵׁרֵיבּוֹ וַיִּקְדָּשׁ אֹתָם: וְנָסִיב מִשָּׁה
 יֵת מִשְׁחָה דְרֵבּוּתָא. וְרַבִּי יֵת מִשְׁפָּנָא וְיֵת
 כָּל דְּבֵיָה. וְקִדִּישׁ יֵתְהוֹן: פֵּאכֵר מוֹסִי
 דְהֵן אִמְסוּחִיָּה. וּמִסַּח מְנָה אִמְסִכֵן וְגַמִּיעַ
 מָא פִּיָּה. וְקִרְסָהֶם: וַיִּזְ מִמֶּנּוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ
 שֶׁבַע פְּעָמִים וַיִּמְשַׁח אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־
 פְּלִיָּא פְּלִיָּא וְאֶת־הַבֵּיר וְאֶת־כְּנֹף לְקִדְשָׁם:
 וְאֵדִי מִנִּיָּה. עַל מִדְּבַחָה שֶׁבַע זְמַנִּין. וְרַבִּי
 יֵת מִדְּבַחָה וְיֵת כָּל מְנוּהֵי. וְיֵת בְּיֹרָא.
 וְיֵת בְּסִיסִיָּה לְקִדְשׁוֹתְהוֹן: וְנִצַּח מְנָה.
 עֲלֵי אִמְדַּבַּח סְבַע מוֹיָאֵר. וּמִסַּח אִמְדַּבַּח
 וְגַמִּיעַ מָא פִּיָּה. וְאֶחָוִין וּמִקְעֻדָּה וְקִרְסָהֶם:
 וַיִּצַק מִשְׁמֵן הַמִּשְׁחָה עַל רֵאשׁ אֶהֱרֹן
 וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ לְקִדְשׁוֹ: וְאֶרִיק מִמִּשְׁחָה
 דְרֵבּוּתָא. עַל רֵישׁ אֶהֱרֹן. וְרַבִּי יֵתִיה
 לְקִדְשׁוֹתֵיה: וְצִבְּ מִן־הֵן אִמְסוּחִיָּה. עֲלֵי
 רֵאשׁ הָרוֹן. וּמִסַּחָה וְקִרְסָה: וַיִּקְרַב מִשָּׁה
 אֶת־בְּנֵי אֶהֱרֹן וַיִּקְבְּשֵׁם כְּתָנֹת וַיַּחְגֹּר אֹתָם
 אֲבָנִים וַיַּחְבֹּשׁ לָהֶם מְגַבְעוֹת כְּאִשֶּׁר צִוָּה
 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְקִרִיב מִשָּׁה יֵת בְּנֵי
 אֶהֱרֹן. וְאֶדְבִישְׁנוֹן כְּתוּנִין וְוֵרִיז יֵתְהוֹן
 הַמִּנִּין. וְאֶתְקִין דְּהוֹן קוֹבְעִין. כְּמָא דְפִקִּיד
 יי' יֵת מִשָּׁה: וְקִרִיב מוֹסִי בְנֵי הָרוֹן.
 וְאִבְסָהֶם תּוֹאנִיא וְקִלְדָּהֶם בּוֹנָאנִיר.
 וְצִמְדָּהֶם בְּקִלְאָנִים. כְּמָא אִמְר אֵלֵה מוֹסִי:
 וַיִּגַּשׁ אֶת פֶּר הַחֹטָאֹת וַיִּסְמַךְ אֶהֱרֹן וּבְנָיו
 אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֵאשׁ פֶּר הַחֹטָאֹת: וְקִרִיב.
 יֵת תּוֹרָא דְחֹטָאֹת. וְסִמַךְ אֶהֱרֹן וּבְנֵיהֵי יֵת
 יְדֵיהוֹן. עַל רֵישׁ תּוֹרָא דְחֹטָאֹת: תָּם קִרְסָם
 רֵת אִלְכוּה. וְאִסְנֵר וְהָרוֹן וּבְנִיָּה. אִידִיָּהֶם
 עֲלֵי רֵאסָה: וַיִּשְׁחָט וַיִּקַּח מִשָּׁה אֶת־הַדָּם
 וַיִּתֵּן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב בְּאֶצְבָּעוֹ
 וַיַּחֲטֵא אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־הַדָּם יִצַק אֶל־

יסוד המזבחה ויקדשוהו לכפר עליו: ונכם.
 ונסיב משה ית דמא ויהב. על קרנת
 מדבחה סחור סחור באצבעיה. ורבי ית
 מדבחה. וית דמא. אריק ליסודא
 דמדבחה. וקדשיה לכפרא עלוהי: פדבחה
 מוסי. ואכר מן דמה וגעל. עלי ארכאן
 למדבח מסתדירא באצבעה. ולכאה.
 ובאקי אדם. צבה ענד אסאסה. וקדסה
 ואסתגפר ענה: ויקח את־כָּל־הַחֶלֶב אֲשֶׁר
 עַל־הַקֶּרֶב וְאֶת יֵתֵרֵת הַכֶּבֶד וְאֶת־שְׁתֵּי
 הַבְּדִילִים וְאֶת־הַחֲלֵבֵהוֹן וַיִּקְטֹר מִשָּׁה הַמִּזְבֵּחַ:
 וְנָסִיב. יֵת כָּל תְּרֵבָא דְעַל גֹּוֹא. וְיֵת הַצֹּר
 כְּבִדָּא. וְיֵת תְּרֵתִין פּוֹלִין וְיֵת תְּרֵבָהוֹן.
 וְאִסִּיק מִשָּׁה לְמִדְּבַחָה: וְאִכְר גַּמִּיעַ אֶתְרַב
 אֵדִי עֲלֵי אַנּוּף. וְזִיאָדָה אִכְבֵּר. וְאִכְלוֹתִין
 וְשַׁחֲמָמָא. וְקִתְרָה עֲלֵי אִמְדַּבַּח: וְאֶת־
 הַפֶּר וְאֶת־עֵרוֹ וְאֶת־בִּשְׁרוֹ וְאֶת־כֶּרְשׁוֹ
 שֶׁרֶף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמִּחָנֶה כְּאִשֶּׁר צִוָּה
 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְיֵת תּוֹרָא וְיֵת מִשְׁפִּיָּה וְיֵת
 בְּשָׂרֵיהֵוִיָּת אֹבְדִיָּה. אִיקִיד בְּנוֹרָא. מִכְּרָא
 לְמִשְׁרִיתָא. כְּמָא דְפִקִּיד יי' יֵת מִשָּׁה:
 וְאֵרֵת מִעַ גִּלְדָּה וְלַחֲמָה מִעַ פִּרְתָּה.
 אֶחְרָקָה בְּאִנָּאֵר. כְּאִרְגֵּי אֶעֱסַכֵּר. כְּמָא אִמְר
 אֵלֵה מוֹסִי: וַיִּקְרַב אֶת אֵיל הָעֵלֶה וַיִּסְמְכוּ
 אֶהֱרֹן וּבְנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֵאשׁ הָאֵיל:
 וְקִרִיב. יֵת דְּכָרָא דְעֵלְתָא. וְסִמְכוּ אֶהֱרֹן
 וּבְנֵיהֵי. יֵת יְדֵיהוֹן עַל רֵישׁ דְּכָרָא: תָּם
 קִרְסָם כְּבֵשׁ אֶצְעִידָה. פֵּאסְנֵר הָרוֹן וּבְנִיָּה.
 אִידִיָּהֶם עֲלֵי רֵאסָה: וַיִּשְׁחָט וַיִּזְרַק מִשָּׁה
 אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְנָכֶם. וְזָרַק
 מִשָּׁה יֵת דְּמָא. עַל מִדְּבַחָה סְחוֹר סְחוֹר:
 פְּדַבַּחָה. וְנִצַּח מוֹסִי אִדָּם. עֲלֵי אִמְדַּבַּח
 מִסְתִּדִירָא: וְאֶת־הָאֵיל נָתַח לְנִתְחֵיו וַיִּקְטֹר
 מִשָּׁה אֶת־הָרֵאשׁ וְאֶת־הַנְּתָחִים וְאֶת־
 הַפֶּדֶר: וְיֵת דְּכָרָא. פְּלִיג לְאִבְרוּהֵי. וְאִסִּיק
 מִשָּׁה יֵת רֵישָׁא. וְיֵת אִבְרִיא וְיֵת תְּרֵבָא:
 וְעֲצָא מוֹסִי אִכְבֵּשׁ אֶעֱצָאָא. וְקִתְרָ אִרְאִים.
 וְאֶעֱצָא וְאִקְצִיבָה: וְאֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־
 הַפְּרָעִים רָחֵץ בְּמַיִם וַיִּקְטֹר מִשָּׁה אֶת־כָּל־

האיל

האל המזבחה עלה הוא לריח הניחיה אשה
 הוא ליהוה באשר צוה יהוה את משה:
 ונת גוא ונת פרעיא חליל במיא ואסיק
 משה ית כל דכרא למדבחה עלתא הוא
 לאתקבלא פרעוא קורבנא הוא קדם יי.
 כמא דפקיד יי ית משה: ולבטון
 ולאכארע גסלהא בלמא. וקתר מוסי
 גמיע לכבש עדי למדבחה. הו צעידה
 מקבול מרצי קרבאן לדה. כמא אמר
 אלה מוסי: ויקרב את האיל השני אל
 המלאים ויסמכו אהרן ובניו את ידיהם
 על ראש האיל: וקריב ית דכרא תננא.
 דכר קורבנא. וסמכו. אהרן ובנוהי. ית
 ידהון על ריש דכרא: תם קדם לכבש
 אתאני. כבש לכמא. ואסנד הרון ובניה.
 אידיהם עדי ראסה: וישחט וויקח משה
 מדמו ויתן על התנוך און אהרן הימנית ועל
 ביהן ידו הימנית ועל ביהן רגלו הימנית:
 ונכס ונסיב משה מדמיה. ויהב. על רום
 אודנא דאהרן דימינא. ועל אליון ידיה
 דימינא. ועל אליון רגליה דימינא:
 פדבחה מוסי. ואכר מן דמה וגעד. עדי
 שחמה ארן הרון לימני. ועדי אבהאם
 ידה לימני. ועדי אבהאם רגלה לימני:
 ויקרב את בני אהרן ויתן משה מן הדם
 על התנוך אונם הימנית ועל ביהן ידם
 הימנית ועל ביהן רגלם הימנית ויזרק
 משה את הדם על המזבחה סביב: וקריב
 ית בני אהרן. ויהב משה מן דמא על רום
 אודנא דימינא. ועל אליון ידהון דימינא.
 ועל אליון רגלהון דימינא. וזרק משה ית
 דמא. על מדבחה סחור סחור: תם קדם
 בני הרון. וגעד מן אדם עדי שחמאת
 אדאנהם לאיאמן. ועדי אבהאם אידיהם
 לאיאמן. ועדי אבהאם ארגלהם לאיאמן.
 ורש אדם. עדי למדבחה מסתדירא: ויקח
 את החלב ואת האלה ואת כבד החלב
 אשר על הקרב ואת יתרת הכבד ואת
 שתי הבליית ואת חלביהן ואת שוק הימין:

ונסיב ית תרפא וית אדיתא. וית כל
 תרפא דעד גוא. וית חצר כבדא. וית
 תרתין פולין וית תרפחון. וית שוקא
 דימינא: ואכר את רבואליה. וגמיע לשחם
 לדי עדי אנוף. וויאדה' לבבר. ולברותין
 ושחמהמא. ולסאק לאימן: ומפל המצות
 אשר לפני יהוה לקח חלת מצה אחת
 וחלת לחם שמן אחת ורקיק אחר וישם
 על החלבים ועל שוק הימין: ומפלא
 דפטיריא. דקדם יי נסיב. גריצתא
 פטירתא חדא וגריצתא דלחים משה.
 חדא ואספוג חד. וישוי על תרפיא. ועל
 שוקא דימינא: ומן סל אפטיר. לדי בין
 ידי אלה. אכר גרדקה פטיר וגרדקה כבו
 מדהון. ורקאקה ואחרה. וצייר דאך עדי
 לשחום. ולסאק לאימן: ויתן את הפל
 על כפי אהרן ועל כפי בניו וינף אתם
 תנופה לפני יהוה: ויהב ית כולא. על ידי
 אהרן. ועל ידי בנוהי. וארים יתהון. ארמא
 קדם יי: וגעד לכל. עדי ידי הרון. ועדי
 ידי בניה. וחרכהא תחריכא בין ידי אלה:
 ויקח משה אתם מעד כפיהם ויקטר
 המזבחה על העלה מלאים הם לריח
 ניחה אשה הוא ליהוה: ונסיב משה ויתהון
 מעד ידהון (יי ידהון). ואסיק למדבחה
 על עלתא. קורבנא אנון לאתקבלא
 פרעוא. קורבנא הוא קדם יי: תם אכרהא
 מוסי מן פוק ידיהם. וקתרהא עדי
 למדבחה מע אצעידה. לאנהא קרבאן
 כמא לדה. מקבול מרצי: ויקח משה את
 החזה ונייפהו: תנופה לפני יהוה מאיל
 המלאים למשה היה למנה באשר צוה
 יהוה את משה: ונסיב משה ית חדיא.
 וארימיה ארמא קדם יי. מדכר קורבנא.
 למשה הוה לחולק. כמא דפקיד יי ית
 משה: תם אכר מוסי לקן. וחרכה
 תחריכא בין ידי אלה. וכאן למוסי נציבא.
 מן כבש לכמא. כמא אמרה אלה: ויקח
 משה משמן המשתחה ומן הדם אשר עדי

המזבח

חלק הרקדוקי. ד) לריח ניחח. תיבת ניחח בפשטא אחת בכל ס"ס והיא מלרע:

הַמִּזְבֵּחַ וַיִּזְוּ עַל־אֶהְרֹן עַל־בְּנָדָיו וְעַל־בָּנָיו
וְעַל־בְּנָדֵי בָנָיו אֶתְוִיכֶם שׂאת־אֶהְרֹן אֶת־
בְּנָדָיו וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־בְּנָדֵי בָנָיו אֶתְוִיכֶם
וְנָסִיב מִשָּׁה מִמִּשְׁחַת הַרְבֹּתָא. וּמִן דְּמָא
דְּעַל מַדְפָּחָא. וְאֵדִי עַל אֶהְרֹן עַל לְבוּשׁוֹהִי.
וְעַל בְּנוֹהִי. וְעַל לְבוּשֵׁי בְנוֹהֵי עִמּוּהִי. וְקִדְיֵשׁ
יֵת אֶהְרֹן יֵת לְבוּשׁוֹהִי. וְיֵת בְּנוֹהִי. וְיֵת
לְבוּשֵׁי בְנוֹהֵי עִמּוּהִי: הֵם אֲכַד מוֹסִי מִן
דְּהוּ לְמִסּוּחִייה. וּמִן אֲרַם אֲדִי עָלִי לְמַדְבַּח.
פְּנִצַּח עָלִי הַרוֹן וְתִיאֲבָה. וּבְנִיָה. וְתִיאֲב
בְנִיָה מַעַתָּה. פְּקַדְסָה וְתִיאֲבָה. וּבְנִיָה.
וְתִיאֲב בְנִיָה מַעַתָּה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־
אֶהְרֹן וְאֶל־בָּנָיו בְּשִׁלְוֵי אֶת־הַבֶּשֶׂר פָּתַח
אֶהְרֹן מוֹעֵד וְשֵׁם תֹּאכְלוּ אֹתוֹ וְאֶת־הַלֶּחֶם
אֲשֶׁר בְּסֹד הַמִּלֵּאִים כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי לֵאמֹר
אֶהְרֹן וּבָנָיו יֹאכְלוּהוּ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְאֶהְרֹן
וּלְבָנָיו. בְּשִׁלְוֵי יֵת בְּשָׂרָא בְּתַרְעַ מִשְׁכָּן
זְמַנָּא. וְהַמֶּן תִּיכְדֹן יֵתִיה. וְיֵת לְחֶמָא.
דְּבַסְל קוֹרְבָנִיא. כְּמָא דְּפִקְדִית (בְּקִלֵּט כ"י
דְּאֶתְפִּקְדִית) לְמִימְרֵי אֶהְרֹן וּבְנוֹהֵי
יִיכְלוֹנִיה: פְּקַל מוֹסִי לְהַרוֹן וּבְנִיָה. אֲטַבְכוּ
הַדִּי אֲלַחֵם עֵנַד בֵּאֵב כְּבֹא לְמַחְצֵר. וְתֵם
אִיצָא פְכִדוּה. מַעַל לְכַבּוֹ אֲדִי פִי סַל לְכַמָּא.
כְּמָא אֲמַרְתָּ וּקְלַת. הַרוֹן וּבְנִיָה יֹאכְלוֹנִיה:
וְהַנּוֹתָר בְּבֶשֶׂר וּבְלֶחֶם בְּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ:
וּדִישְׁתָּאֵר בְּבֶשֶׂרָא וּבְלֶחֶמָא. בְּנוֹרָא
תִּיִקְדֹן: וּמָא פִּצֵּל מִן אֲלַחֵם וְלֹכְבוּ.
אֲחַרְקוּה בֵּלְנָאֵר: וּמִפְתַּח אֶהְרֹן מוֹעֵד לֹא
תֵצֵאוּ שְׁבַעַת יָמִים עַד יוֹם מְלֹאת יְמֵי
מִלֵּאִיכֶם כִּי שְׁבַעַת יָמִים יִמְלֵא אֶת־יְדֵיכֶם:
וּמִתַּרְעַ מִשְׁכָּן זְמַנָּא. לֹא תִפְקֹן שְׁבַעַת
יָמִין. עַד יוֹם מִשְׁלָם. יוֹמֵי קוֹרְבָנִיכֹן אֲרִי
שְׁבַעַת יָמִין. יְקָרִיב (יִתְקַרֵּב) קוֹרְבָנִיכֹן:
וּמִן בֵּאֵב כְּבֹא לְמַחְצֵר. לֹא תִכְרְגוּ סְבַעַת
אִיִּיאִם. אִי יוֹם פְּרָאוּ. אִיִּיאִם כְּמֵלֶכֶם.
פִּאֵן סְבַעַת אִיִּיאִם. תְּכַמֵּל וְאֲנֹבְתֶכֶם (ט):
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בְּיוֹם הַזֶּה צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת
לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: כְּמָא דְּעֵבַד בְּיוֹמָא הַדִּין.
פְּקִיד יִי. לְמַעַבְד לְגַפְרָא עֲלֵיכֹן: כְּמָא

חלק הדקדוק. א) היכה לבח בפשט בכל ס"ם וסת"י ועמ"ש:

עַמְל בְּכֶם אִיוֹם. כְּדֹאךְ אֲמַר אֱלֹהִים. אֵן יַעֲמַל
וְיִסְתַּגְּפֵר עֲנֻכְכֶם: וּפְתַח אֶהְרֹן מוֹעֵד תִּשְׁבּוּ
יּוֹמָם וּלְיָלֵה שְׁבַעַת יָמִים וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־
מִשְׁמַרְתֵּי יְהוָה וְלֹא תִמּוּתוּ כִּי בֵן צִוִּיתִי:
וּבְתַרְעַ מִשְׁכָּן זְמַנָּא. תִּתְבּוֹן יָמָם וּלְיָלֵי
שְׁבַעַת יוֹמִין. וְתִפְרוּן. יֵת מִפְּרֵת מִימְרָא
דִּיִי וְלֹא תִמּוּתוּן. אֲרִי בֵן אֶתְפִּקְדִית:
וְעֵנַד בֵּאֵב כְּבֹא לְמַחְצֵר. תְּגַלְסוּ לִיכָא
וְנִהָאֲרָא סְבַעַת אִיִּיאִם. וְתַחֲפִצּוּ חַפְצֵי
אֱלֹהִים וְלֹא תִהְלְכוּ. לֹאן כְּדֹא אֲמַרְתָּ: וַיַּעַשׂ
אֶהְרֹן וּבָנָיו אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוָּה
יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: וְעֵבַד אֶהְרֹן וּבְנוֹהֵי. יֵת
כָּל פְּתֻגְמֵיא. דְּפִקִּיד יִי בְּיַד דְּמֹשֶׁה:
וְעַמְל הַרוֹן וּבְנִיָה. בְּגַמְיַע לְאֲמוֹר. אֲתִי
אֲמַר אֱלֹהִים מוֹסִי: צ"ו פ"ס' עבדיהו ס"ו ומפמירין

כה אמר ה' עלותיכם בורמיה ס"ו ז' : דנג לנחת שבת וב' וה'

ס וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא
מֹשֶׁה לְאֶהְרֹן וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַהֲוָה
בְּיוֹמָא הַמִּינָאָה. קָרָא מֹשֶׁה. לְאֶהְרֹן
וּלְבָנָיו. וּלְסַבִּי יִשְׂרָאֵל: פְּלִמָּא כֹּאן פִּי
אִיוֹם אֶתְאֲמֵן. דְּעֵא מוֹסִי בְּהַרוֹן וּבְנִיָה.
וְאֲשִׁיאךְ בְּנֵי אֲסֵרָאִי: וַיֹּאמֶר אֶל־אֶהְרֹן
קַח־לְךָ עֵגֶד בְּיָדְךָ וְחִטָּאת וְאֵיל לְעֹלָה
תְּמִימִם וְהִקְרַב לְפָנַי יְהוָה: וַיֹּאמֶר לְאֶהְרֹן.
סָבִי לָךְ. עֵיגֵל בֵּר תִּירִי לְחִטָּתָא. וְדָבַר
לְעֹדְתָא שְׁלָמִין. וְקָרִיב קָדָם יִי: פְּקַל
לְהַרוֹן. כְּדֵ עֵגֵלָא מִן אֲבַקֵּר לְאֲלֹכוּה.
וּכְבִישָׂא לְאַצְעִידָה צַחִיחָאן. וּקְרַבְהֵמָא בֵּין
יְדֵי אֱלֹהִים: וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר
קָחוּ שְׁעִיר־עִזִּים לְחִטָּאת וְעֵגֶל וּכְבֶשֶׂת בְּנֵי־
שָׁנָה תְּמִימִם לְעֹלָה: וְעַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
תְּמַלִּיד לְמִימְרֵי. סָבוּ צִפִּיר בֵּר עֵזֶן
לְחִטָּתָא. וְעֵיגֵל וַיֹּאמֶר בְּנֵי שָׁנָה. שְׁלָמִין
לְעֹדְתָא: וּמַר בְּנֵי אֲסֵרָאִי קֵאִילָא. כְּדוּ
עֲתוּד מִן אֲמֵאעִז לְאֲלֹכוּה. וְעֵגֵלָא וּכְרוּפָא
בְּנֵי־סָנָה. צַחִיחָאן לְאַצְעִידָה: וְשׂוֹר וְאֵיל
לְשִׁלְמִים לְזִבְחָא לְפָנַי יְהוָה וּמִנְחָה בְּלוּלָה
בְּשֶׁמֶן כִּי הַיּוֹם יְהוָה נִרְאָה אֲלֵיכֶם: וְתוֹר
וְדָבַר לְנִכְסֵת קוֹדֵשִׁיא. לְדַבְּחָא קָדָם יִי.

ומנחתא

אסאסה: ואת־החלג ואת־הפלית ואת־
 היתרת מן־הקבר מן־החטאת הקטור
 המזבחה כאשר צוה יהוה את־משה: וית
 תרפא וית פוליתא. וית תצרא מן כבדא
 מן חטאתא. אסיק למדבחה. כמא דפקיד
 יי ית משה: ואתרב ולאכלא. וזיאהר
 לכבד מן אדכוה. קהר דאך עלי למדבת.
 כמא אמר אלה מוסי: ואת־הבשר ואת־
 העור שרף באש מחוץ למחנה: וית
 בשרא וית משבא. אוקיד פנורא. מברא
 למשריתא: ולחמה וגדה. אחרקה
 באנאר כארג לעסבר: וישחט את־העלה
 וימצאו בני אהרן אגיו את־הדם ויזרקו
 על־המזבח סביב: ונכם ית עלתא.
 ואמטיאו: בני אהרן ליה ית דמא. וזרקיה
 על מדבחתא סחור סחור: תסדבת לצעידה.
 ובלג בני הרון אדם איה. ורשה עלי
 למדבת מסתריא: ואת־העלה המציאו
 אגיו דנתחיה ואת־הראש ויקטר על־
 המזבח: וית עלתאו. אמטיאו ליה.
 לאברהא וית רישא. ואסיק על מדבחה:
 ובלגו איה. אעצא לצעידה מע אראם.
 וקתר דאך עלי למדבת: וירחץ את־
 הקרב ואת־הפרעים ויקטר על־העלה
 המזבחה: וחלייל ית גוא וית פרעיא.
 ואסיק על עלתא למדבחה: ונסל אגוף
 ואאבארע. וקתר דאך עלי למדבת:
 ויקרב את קרבן העם ויקח את־שעיר
 החטאת אשר לעם וישחטו ויחטאו
 פראשון: וקריב. ית קורבן עמא. ונסיב.
 ית צפירא החטאת היעמא. ונכסיה וכפר
 בדמיה בקדמאה: תתקדם קרבאן אקום.
 ואבר עתוד אדכוה ארי להם. פדבחה
 ודכא בה כלאזול: ויקרב את־העלה
 ויעשה כמשפט: וקריב ית עלתא.
 ועברה פדחוי: תת קדם לצעידה.
 ועמדהא כלאסירה: ויקרב את־המנחה
 וימלא כפומפנה ויקטר על־המזבח מלכד
 עלת הבקר: ומריב ית מנחתא. ומלא

ידיה

ומנחתא דפירא במשת. ארי יומא דין.
 יקרא דיי מתגלי לבון: ותורא וכבשא
 לאסלאמה. ידבחאן בין ידי אלה. והרייה
 מלתותה ברהן. לאן איום. אלהיתגלא לכם:
 ויקחו את אשר צוה משה אר־פני אהל
 מועד ויקרבו פל־העדה ויעמדו לפני
 יהוה: וקריבו. ית דפקיד משה. דקדם
 משפן ומנא. וקריבו כל פנשתא. וקמו
 קדם יי: פקדמו מא אמר בה מוסי. א
 באב כבא למחצר. ותקדם גמיע אנמע.
 ווקפו בין ידי אלה: ויאמר משה זה
 הדבר אשר צוה יהוה תעשו וירא אליכם
 כבוד יהוה: ואמר משה. דין פתגמא.
 דפקיד יי תעברון. ויתגלי לבון ויקרא דיי:
 וקא מוסי. הרי אמר. אדי אמרכם אלה
 בה אעמלוה. ויתגלא לכם כרם אלה:
 ויאמר משה אר־אהרן קרב אל־המזבח
 ועשה את־חטאתך ואת־עלתך וכפר
 בעדך ובעד העם ועשה את־קרבן העם
 וכפר בעדם כאשר צוה יהוה: ואמר
 משה לאהרן. קרב למדבחה ועביר. ית
 חטתך וית עלתך. וכפר עך ועל עמא.
 ועביר. ית קורבן עמא וכפר עליהון. כמא
 דפקיד יי: פקל דהרון. תקדם לי למדבת
 ואעמל. דכותך וצעידתך. ואסתגפר ענך
 וען אקום. ואעמד קרבאנהם ואסתגפר
 ענהם. כמא אמר אלה: ויקרב אהרן
 אל־המזבח וישחט את־עגל החטאת
 אשר־לו: וקריב אהרן למדבחה. ונכם.
 ית עגלא דחטתא דידיה: פתקדם הרון
 לי למדבת. ודבה עגל אדכוה אדי לה:
 ויקרבו בני אהרן את־הדם אגיו ויטבל
 אצבעו בדם ויתן על־קרנות המזבח ואת־
 הדם יצק אר־יסוד המזבח: וקריבו בני
 אהרן ית דמא ליה. וטבל אצבעיה בדמא.
 ויהב על קרנת מדבחה. וית דמא אריק.
 ליסודא דמדבחה: פקדם בני הרון איה
 אדם. ונמס אצבעה פיה. ונעד עלי
 ארבאן למדבת. ובאקי אדם. צבה ענד

ידיה מנה. ואסיק עג מדבחה. בר מעלת
 צפרא: תם קדם להדייה. ומלא כפה
 מנהא. וקתר דאך עדי אמרבה. מאכלא
 צעידה אנראה: וישחט את השור ואת
 האיל זבח השלמים אשר לעם וימצאו
 בני אהרן את הדם אליו ויזרקו על
 המזבח סביב: ונכסית תורה וית דכרא.
 נכסת קודשיא די עפא. ואמטיאו. בני
 אהרן ית דמא ליה. וזרקיה על מדבחה
 סחור סחור: וזבח לתור ולכבש. דבח
 אמרמה אדי לאקום. ובלג בני הרון אדם
 איה. ורשה עדי אמרבה מסתדירא: ואת
 החלבים מן השור ומן האיל האלה
 והמכסה והקלית ויתרת הכבד: וית
 תרביא מן תורה. ומן דכרא. אלתא וחיפי
 גוא וכוליתא. וחצוי פבדא: ולאשחום מן
 אתור. ומן לכבש. אלה ואמנמי אגוף
 ולכרותין. וזיאדה לכבד: וישומו את
 החלבים על החזות ויקטר החלבים
 המזבחה: ושויו את תרביא על חרותא
 (כל חרותא). ואסיק תרביא למדבחה:
 וצירו אשחום עדי אקצוין. וקתר
 אשחום עדי אמרבה: ואת החזות ואת
 שוק הימין הנקיף אהרן תנופה לפני יהוה
 כאשר צוה משה: וית חרותא (כל חרותא).
 וית שוקא דימינא ארים אהרן. ארמא
 קדם יי. פמא דפקיד משה: ולאקצוין.
 ואסאקלאימן. הרנהא הרון. תחריבא בין
 ידי אלה. כמא אמר מוס: וישא אהרן
 את ידו אליהם וברכם וירד מעשת
 התפאת והעלה והשלמים: וארים אהרן
 ית ידוהי. לעפא (כל לעפא) וברכנו. ונחת.
 מלמעבר חפתא. ועלתא ונכסת קודשיא:
 תם שי הרון ידיה. אי לאקום ובארך
 עליהם. בעד אן נז (מן עמר אדכיה.
 ולצעידה וזבח אמרמה: ויבא משה
 ואהרן אל אהל מועד ויצאו וברכו את
 העם וירא כבוד יהוה אל כל העם: ועל
 משה ואהרן למשכן ומנא. ונפקו. וברכו

ית עפא. ואתגדי יקרא די לבל עפא:
 פדכל מוס והרון אי כבא למחצר.
 זכרנא. ובארכא עדי לאקום. פתגלא להם
 כרם אלה: ותצא אש מלפני יהוה ותאכל
 על המזבח את העלה ואת החלבים וירא
 כל העם וירנו ויפלו על פניהם: ונפקת
 אישתא מן קדם יי. ואכלת על מדבחה.
 ית עלתא וית תרביא. וחוא כל עפא
 ושפחו. ונפלו על אפיהון: באן (כרנת
 נאר מן ענד אלה. פאכלת עדי אמרבה.
 לצעידה ולאשחום. פנצר דאך לאקום ורנו.
 וקעו עדי וגוההם: ויקחו בני אהרן נדב
 ואביהוא איש מחתתו ויתנו בהן אש
 וישומו עליה קטרת ויקריבו לפני יהוה
 אש זרה אשר לא צוה אתם: ונסיבו בני
 אהרן. נדב ואביהוא גבר מחתיתיה. ויהבו
 בהון אישתא. ושויו עלה קטרת בסמין.
 וקריבו קדם יי אישתא נוכריתא. דלא
 פקיד יתהון: תם אכר בני הרון. נדב
 ואביהוא כל ואחד מגמרה. ונעלא פיהמא
 נאר. וצירא עליהמא בכורא. וקרנא
 בין ידי אלה נאר גריבה. מא לם יאמרהם
 בהא: ותצא אש מלפני יהוה ותאכל אותם
 וימתו לפני יהוה: ונפקת אישתא. מן קדם
 יי ואכלת יתהון. ומיתו קדם יי: פכרנת
 נאר מן ענד אלה פאכלתהמא. פמאתא
 בין ידי אלה: ויאמר משה אל אהרן הוא
 אשר דבר יהוה ולאמר בקרבי אקדש
 ועל לפני כל העם אכבד וידם אהרן:
 ואמר משה לאהרן. הוא דמליל יי למימר
 בקרבי אתקדש. ועל אפי כל עפא
 אתיקר. ושתיק (כל ושפח) אהרן: פקל
 מוס (הרון. הו מא קל אלה אני אתעצם)
 בלמקרבין לי זבחה גמיע לאקום אתקדם
 פסכת הרון: ויקרא משה אל מישאל
 ואר אלצפן בני עזיאל דר אהרן ויאמר
 אלהם קרבו שאו את אחיכם מאת פני
 הקדש אל מחוץ למחנה: וקרא משה
 למישאל ואלצפן. בני עזיאל אחבוהי

ט*

דאהרן

חלק הדקדוק. ג) ויקריבו לפני ה' אש זרה. תיבת ויקריבו באולא בכל התיגאן: (* ידיו קרו: *) תרו מעמי:
 ו יקרא (כתר תורה)

תָּמְתוּ חֶקֶת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם : תָּמַר
 וּמְרִי . לֹא תִשְׁתִּי אֶת וּבְנֶךְ עִמָּךְ .
 בְּמִיעֲדֶכֶן . לְמִשְׁכַּן זְמַנָּה וְלֹא תִמּוֹתוּן .
 קָם עַל־כֵּן לְדֹרֵיכֶן : כָּמֹר וּמִסְכֵּר . לֹא
 תִשְׁרַב אַנְתּוּ וּבְנֵיכֶם מֵעַד . פִּידְכּוֹלְכֶם אִי־כִבֵּא
 אִמְחַצֵּר וְלֹא תִהְלְכוּ . רַסֵּם אֲדַהֵר עֲלֵי מֹר
 אֲנִילְכֶם : וְהִבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֵל
 וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטְּהוֹר : וְלֹא־פָרַשׂא . בֵּין
 קוֹדֶשׁא וּבֵין חוֹלָא . וּבֵין מִסְאֵבָא וּבֵין
 דְּכִיָּא (י"ד דְּכִיָּא בְּפִסְחָא) : וְלֹתְפַצְרוּ . בֵּין אֶקְדָּם
 וְלֹבְדֵל . וְאַנְגָּם וְאַטְאֲדֵר : וְלֹהוֹרֵת אֶת־בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־הַחֻקִּים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
 אֲלֵיהֶם בְּיַד מֹשֶׁה : וְלֹא־פָאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל .
 יֵת כָּד קָמִיא . דְּמִלִּיל י"י . לְהוֹן בִּידָא
 דְּמֹשֶׁה : וְלֹתְפַתוֹן (י"ג) בְּנֵי אִסְרָאֵל . בְּגִמְיַע
 אֲרִסוּם . אֲדִי אִמֵּר אֵלֵה עֲלֵי יַד מוֹסִי :

פ

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־אֶהְרֹן וְאֶל־אֶלְעָזָר וְאֶל־
 אֵיתָמָר בְּנֵי הַנּוֹתָרִים קָחוּ אֶת־הַמִּנְחָה
 הַנּוֹתָרֵת מֵאִשֵּׁי יְהוָה וְאִכְלוּהָ מִצִּדֹת אֶצֶל
 הַמִּזְבֵּחַ כִּי קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים הוּא : וּמִלִּיל
 מֹשֶׁה עִם אֶהְרֹן . וְעִם אֶלְעָזָר . וְעִם אֵיתָמָר
 בְּנֵיהֵי דְאִשְׁתָּאֲרוּ . סְבוּ יֵת מִנְחָתָא .
 דְאִשְׁתָּאֲרֵת מִקֶּרְבְּנֵי־דִיִּי וְאִכְלוּהָ פְּטוּר
 בְּסֵטֵר מִדְּבַחָא . אֲרִי . קוֹדֶשׁ קוֹדֶשִׁין הוּא :
 תֵּם קֵא מוֹסִי לְהַרְוֹן . וְאַלְעוֹר וְאֵיתָמָר
 וְדִידֵיה אֲבִיאקִיין . כְּלוּ אֲהַדִּיֵּיה . אִפְאַצְלָה
 מִן קִרְאֲבִין אֵלֵה . וְכִלוּהָ פְטוּרָא לֹזֵק
 אֲמִדְבַח . לֹאֲנֵהָא מִן כּוּאֵץ אֲאֶקְדָּאִם :
 וְאִכְלוּתֶם אֶתֵה בְּמִקּוֹם קֹדֶשׁ כִּי חֶקֶךְ
 וְחֶקֶךְ בְּנֵיךְ הוּא מֵאִשֵּׁי יְהוָה כִּי־כֵן צִוִּיתִי :
 וְתִיכְלוּן יֵתֵה בְּאֶתֵר קִדִּישׁ . אֲרִי חוֹלְקֵךְ
 וְחוֹלְקֵךְ בְּנֶךְ הוּא . מִקֶּרְבְּנֵי־דִיִּי . אֲרִי כֵן
 אֶתְפַּקְדִּית : וְגֵאִיז אֵן תִּאֲבִלוּהָ פִי
 מוֹצַע מִקְדָּם אִיצָא . (י"ב) אֵד הִי רֹזֵק וְרֹזֵק
 בְּנֶיךְ . מִן קִרְאֲבִין אֵלֵה . לֹאֵן כִּדָּא אִמְרַת :
 וְאֵת חִזָּה הַתְּנוּפָה וְאֵת | שׁוֹק הַתְּרוּמָה

האכלו

חלק הדקדוק. (ד) וישאם בכתנתם. בכל התיגאן התיו בשוא קמץ רלא כמהריב"ש ו"ל: ה) ולא לעור ולאיתמר בניו. אין כאן פסיק בין חיבת ולאיתמר להיבת בניו בכל התיגאן: (ו) אשר שרף ה'. הטפחא בתיבת אשר בכל התיגאן גם בדפוסים הקדמונים כולם ואין לחוש למשמעות אחר ח"ו דוה אינו דומה להנהו דאזהירו בהו רבנן וחמצא כי הפעלים ישתנו לזה לפי פעליהם ולנו מקומותיהם ועיין בפ' כי תבוא בפסוק יהגך ה' נגף ודוק: (ז) ואל אלעור ואל איתמר בניו. אין כאן פסיק בין חיבת איתמר להיבת בניו בכל פס' י"י:

דְאֶהְרֹן . וְאִמֵּר לְהוֹן . קְרוּבוּ . טוּלוּ יֵת
 אֲחִיכוּן מִן קָדָם (י"ג אִפִּי) קוֹדֶשׁא . לְמִפְרָא
 לְמִשְׁרִיתָא : תֵּם דְּעָא מוֹסִי . בְּמִישָׁל
 וְאַצְפֵּן . בְּנֵי עוֹיָא עִם הַרוֹן . וְקָל דְּהִמָּא .
 תְּקַדְמָא אֲחִמְרוּ אֲכוֹתְכֵמָא (ח) מִן בֵּין יַדִּי
 אֶקְדָּם . אִי כִאֲרוֹ אֶעֱסֵבֵר : וַיִּקְרְבוּ וַיִּשְׂאֵם
 בְּכַתְנֵתְסֵי אֶר־מַחוּץ לְמִתְנַה פֶּאֶשֶׁר דִּבֶּר
 מֹשֶׁה : וּקְרִיבוּ . וְנִטְלוּ וְנִין בְּכַתְוִיִּיהוֹן . לְמִפְרָא
 לְמִשְׁרִיתָא . כְּמָא דְּמִלִּיל מֹשֶׁה : פִּתְקַדְמָא .
 וְחִמְלָאֲהֵמָא בְּתוֹאֲנִיהֵמָא . אִי כִאֲרוֹ
 אֶעֱסֵבֵר . כִּמָּא אִמֵּר מוֹסִי : וַיִּאֲמֵר מֹשֶׁה
 אֶל־אֶהְרֹן וְלֹאֲעוֹר וְלֹאֵיתָמָר בְּנֵי־רֵאשִׁיכֶם
 אֶל־הַתְּפָרְעוּ וּבְנֵי־כֶם לֹא־תִפְרְמוּ וְלֹא
 תָּמְתוּ וְעַל־כֵּן הָעֵדָה יִקְצֹף וְאֲחִיכֶם כָּד־
 בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְנוּ אֶת־הַשְּׂרָפָה אֲשֶׁר יִשְׂרָף
 יְהוָה : וַיִּאֲמֵר מֹשֶׁה לְאֶהְרֹן . וְלֹאֲעוֹר
 וְלֹאֵיתָמָר בְּנֵיהֵי . רִישִׁיכוּן לֹא תִרְבוּן
 פִּידוּעַ וְלִבְשִׁיכוּן לֹא תִבְזְעוּן וְלֹא תִמּוֹתוּן .
 וְעַד כָּד בְּנִשְׁתָּא יְהִי רֹגְזָא . וְאֲחִיכוּן כָּד
 בֵּית יִשְׂרָאֵל . יִבְנוּ יֵת יִקְדָּתָא . דְאִוְקִיד
 י" : פִּקָּל מוֹסִי לְהַרְוֹן . וְלֹאֲעוֹר וְלֹאֵיתָמָר
 בְּנֵיהֵי . רֹסְכֶם לֹא תִשְׁעֵתוּ וְתִיאֲבַכֶם לֹא
 תִמְזְקוּ וְלֹא תִהְלְכוּ . וְעֲלֵי גִמְיַע אֲגִמְעִיכוּן
 סְכֵט . (י"א) וְאֲכוֹתְכֶם גִּמְיַע בְּנֵי אִסְרָאֵל . יִבְכוּן
 עֲלֵי אֲחֵרִיק . אֲדִי אֲחִרְקָה אֵלֵה : וּמִפְתַּח
 אֲהֵל מוֹעֵד לֹא תִצָּאוּ פִן־תָּמְתוּ כִּי שָׁמֹן
 מִשְׁחַת יְהוָה עֲלֵיכֶם וַיַּעֲשׂוּ כְּדִבְרֵי מֹשֶׁה :
 וּמִתְרַע מִשְׁכַּן זְמַנָּה . לֹא תִפְקוּן דְּלָמָא
 תִּמּוֹתוּן . אֲרִי מִשְׁחַת רְבוּתָא דִּיִּי עֲלֵיכוּן .
 וְעִבְרוּ כְּפִתְגָמָא דְּמֹשֶׁה : וּמִן בֵּאֵב כִּבֵּא
 אִמְחַצֵּר . לֹא תִכְרְגוּ לֹלָא תִהְלְכוּ . לֹאֵן
 דְּהֵן מִסּוּחִיֵּיה אֵלֵה עֲלֵיכֶם . פִּעֲמָרוּ כִּמָּא
 כָּל מוֹסִי :

פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־אֶהְרֹן לֵאמֹר : וּמִלִּיל י"י .
 עִם אֶהְרֹן לְמִימֵר : תֵּם כֹּלֵם אֵלֵה הַרוֹן
 תְּכִלִּימָא : יִין וְשִׁכְרֵי אֶל־תִּשְׁתִּי | אֶתֵה |
 וּבְנֵיךְ אֶתְךְ בְּבִאֲכֶם אֶל־אֶהֵל מוֹעֵד וְלֹא

ד

ג

תאכלו במקום טהור אתה ובניך
 ובנותיך אתך בייחקה וחקבניך נתנו
 מזבחי שלמי בני ישראל : וית הדיא
 דארמותא. וית שוקא דאפרשותא. תיכרון
 באתר דבי. את. ובנך ובנתך עמך. ארי
 חולקך וחולק בנך אתיהיבו. מנכסת
 קודשא דבני ישראל : ואמא קץ
 לתחריך וסאק ארפיעה. פבלוהא פי
 מוצע טאהרי. אנה ובניך ובנאתך מעך.
 פאנהא רזקך ורזק אולריך קד
 אעטיתכמוהא. מן דבאית סלאמה בני
 אסראיל: שוק התרומה וחזה התנופה על
 אשי החלבים יביאו להניף תנופה לפני
 יהוה והיה דך ולבניך אתך דחק עולם
 כאשר צוה יהוה : שוקא דאפרשותא
 וחדיא דארמותא. עי קורבני תרביא
 יתיתון. דארמא ארמא קדם יי. ויהי דך.
 ולבנך עמך דקום עלם. פמא דפקיד יי:
 סאק ארפיעה וקץ אתחריך. מע קראבין
 לשחום יאתו. פיחרכוהא תחריכא בין ידי
 אלה. פתכון דך. ולבניך מעך רסם אדהר.
 כמא אמר אלה : ואת שער החטאת
 דרש דרש משה והנה שרף ויקצף עלי
 אלעזר ועל איתמר בני אהרן הנותרם
 דאמר : וית צפירא דחטתא. מתבע
 תבעיה. משה והא אתוקד. ורגיז. על אלעזר
 ועל איתמר בני אהרן. דאשתארו דמימר:
 ואלתמס מוס. עתוד אדכוה פאדאה קד
 אחרק. פסכט. עלי אלעזר ואיתמר בני
 הרון. אבאקיין קאילא: מדוע לא אכלתם
 את החטאת במקום הקדש כי קדש
 קדשים הוא ואתה נתן לכם לשאת את
 עון העדה לכפר עליהם לפני יהוה: מדין
 לא אכלתון ית חטתא באתר קודשא.
 ארי. קודש קודשין היא. ויתה יהב לבון.
 לסלחא על חובי פנשתא. לכפרא עליהון
 קדם יי: מא בלכם לס תאכלו אדכוה פי
 מוצע מקדם. לאנהא מן כואץ לאקראס.
 ואלה קד אעטאכם איאהא. לתחמרו וזר

אגמע. ותסתנפרו ענהם בין ידי אלה:
 הן לא יחובא את דמה אל הקדש פנימה
 אכור תאכלו אתה בקדש כאשר צויתי:
 הא לא אתעל מדמה. לבית קודשא גוואה.
 מיכל תיכרון יתה. בקודשא פמא
 דפקידית (כ"י דאתפקדית): ואיצא הודא
 לס ידכל מן דמהא. אי לקדם אגוואני.
 פקד כאן יגב תאכלוהא פי לקדם (כ"י)
 אמרתכם: וידבר אהרן אל משה הן
 היום הקריבו את חטאתם ואת עלתם
 לפני יהוה ותקראנה אתי כאלה ואכלתי
 חטאת היום הייטב בעיני יהוה: ומליך
 אהרן עם משה. הא יומא דין. קריבו ית
 חטותיהון וית עלוותהון קדם יי. וערעא
 יתי עקן פאלין. אלו פון אכלית חטתא
 יומא דין. התקון קדם יי: פקא הרון
 למוס. הודא איום. אדי קרבו דכותהם
 וצעידתהם בין ידי אלה. וואפתני מתל
 הדה למצאיב. פלו אכלת אדכוה איום.
 הל כאן דאך חסנא ענד אלה (כ"י): וישמע
 משה וייטב בעיניו: ושמע משה. ושפר
 בעיניהו: פלמא סמע דאך מוס. חסן
 ענדה:

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר
 אלהם: ומליך יי. עם משה ולא אהרן
 למימר דהון: פבלם אלה מוס. והרון
 וקא דהמא: דברו אל בני ישראל לאמר
 זאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה
 אשר על הארץ: מלידו. עם בני ישראל
 למימר. הא חיתא דתיכרון. מפל בעירא
 דעלארעא: כלמא בני אסראיל וקולודלהם.
 הודא לחיואן אדי יגו אן תאבלוה. מן
 גמיע אבהאים אתי עדי ארץ: פלו
 מפרסת פרסה ושסעת שסע פרסת מעלת
 גרה בפמה אתה תאכלו: כל דסדיקא
 פרסתה (כ"י פרסתא). ומטלפן טלפין
 פרסתה. מסקא פשרא בבעירא. יתה
 תיכרון: כל מצלפה בצלף. ומפרק
 צלפהא תפריקא. ומצעדה אגתראר

(* חצי התורה בנוסחים.)

מן אבהאים פכלוהא : אך את־זה לא
 תאכלו ממעלי הגרה וממפרסי הפרסה
 את־הגמל כי־מעלה גרה הוא ופרסה
 איננו מפרים טמא הוא לכם : פרס ית
 דין לא תיכלון. ממסקי פשרא ומסדיקי
 פרסתא. ית גמלא. ארי מסיק פשרא הוא.
 ופרסתיה לא סדיקא. מסאב הוא לכון :
 ואמא הרה פלא תאכלו. מן למצעדי
 לאגתראר. ולמפרק לעלף. אנמר. פאנה
 מצעד אגתראר. גיר מצלף בעלף. פהוי
 נגס לכם : ואת־השפן כי־מעלה גרה הוא
 ופרסה לא יפרים טמא הוא לכם : וית
 טבוא. ארי מסיק פשרא הוא. ופרסתיה
 לא סדיקא. מסאב הוא לכון : ולאבר.
 פאנה מצעד אגתראר. גיר מצלף בעלף.
 פהו נגס לכם : ואת־הארנבת כי־מעלת
 גרה הוא ופרסה לא הפריסה טמאה הוא
 לכם : וית ארנבא. ארי מסקא פשרא
 היא. ופרסתיה לא סדיקא. מסאבא היא
 לכון : וארנב. פאנהא מצעדה אגתראר.
 והי גיר מצלפה בעלף. פהו נגסה לכם :
 ואת־החזיר כי־מפרים פרסה הוא ושסע
 שסע פרסה והוא גרה לא־יגר טמא הוא
 לכם : וית חזירא. ארי סדיק פרסתא הוא.
 ומטלפן טלפין פרסתיה. והוא פשרא לא
 פשר. מסאב הוא לכון : ולבנזיר. פאנה
 מצלף בעלף. ומפרק עלפה תפריקא.
 והו אגתראר לא יגתר. פהו נגס לכם :
 מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו
 טמאים הם לכם : מבשרהון לא תיכלון.
 ובנבילתהון לא תקרבון. מסאבין אינן
 לכון : מן לחומהא לא תאכלון. ובנבא־ילהא
 לא תדנו. כראך הי נגסה לכם : את־זה
 תאכלו מבד אשר בפנים כל אשר־לו
 סנפיר וקשקשת בפנים בפנים ובנחלים
 אתם תאכלו : ית דין תיכלון. מבד דבמא.
 כל דליה ציצין וקלפין במא. ביממא.
 ובנחליא יתהון תיכלון : והדא מא ינוז אין
 תאכלוה. מן גמיע מא פי אמא. כל מא
 לה אנחה ופרוס. פי לבחאר ולאודיה

פכלוה : וכל אשר־אין לו סנפיר וקשקשת
 בפנים ובנחלים מבד שרץ הפנים ומכל
 נפש החיה אשר בפנים שקץ הם לכם :
 וכל דלית ליה ציצין וקלפין. ביממא
 ובנחליא. מבד רחשא דמא. ומכל נפשא
 חיתא דבמא. שקצא אינן לכון : וכל מא
 לים לה אנחה ופרוס. פי לבחאר ולאודיה.
 מן גמיע דביב אמא. ומן גמיע אחיואן
 ארי פי אמא. פהורגס לכם : ושקץ יהיו
 לכם מבשרם לא תאכלו ואת־נבלתם
 תשקצו : ושקצא יהון לכון. מבשרהון לא
 תיכלון. וית נבילתהון תשקצו : וכונהא
 ארגס לכם. מן יחומהא לא תאכלו.
 ובבא־ילהא תרגסו : כל אשר־אין לו סנפיר
 וקשקשת בפנים שקץ הוא לכם : כל דלית
 ליה ציצין וקלפין במא. שקצא הוא לכון :
 כראך כל מא לים לה. אנחה ופרוס פי
 אמא. פהו רגס לכם : ואת־אלה תשקצו :
 מן העוף לא יאכלו שקץ הם את־הנשר
 ואת־הפרס ואת העזניה : וית אלין
 תשקצו מן עופא. לא יתאכלון שקצא
 אינן. נשרא וער ועזיא : והדה מא תרגסו
 מן אטאיר. לא יוכלו אנהא ארגאם. אנמר
 ולעקאב ולענקא : ואת־הדאה ואת־
 האיה למינה : ודיותא. ומרפיתא קזנה :
 ואחדא : ולעדא באצנאפהא : את כד־
 ערב למינו : ית כד עורבא קזניה : וגמיע
 אגראביב באצנאפהא : ואת פת היענה
 ואת־התחמס ואת־השחף ואת־הנץ
 למינהו : וית פת נעמיתא. וציצא וציפר
 שחפא. ונצא קזניה : ולנעאמה. ולכטאף
 ולסאף. ולבאז לאצנאפהא : ואת־הכוס
 ואת־השדך ואת־הינשוף : וקדיא
 ושדינונא וקפופא : ולבוס ולזמג ולבאשק :
 ואת־התנשמת ואת הקאת ואת־הרחם :
 ובותא וקתא וירקריקא : ולשאהין ולקוק
 ולרכם : ואת ההסדה האנפה למינה
 ואת־הדוכיפת ואת־העטרף : וחוריתא.
 ואפו קזנה. ונר טורא ועטליפא : ולצקר
 ולבננה באצנאפהא. ואהרהר ולכפאש :

ופֶשֶׁרָא לִיתְהָא מִסְקָא. מִסְאֲבִין אַנּוּן
 לְכוּן. כָּל דִּיקְרַב בְּהוּן יְהִי מִסְאֲבִין : מִן
 גַּמְיַע אֲבַהָאִים. אֲתִי הִי מִצְלָף בְּצִלְף.
 וּתְפָרִיק לִיסְהָא בְּ) מִפְרָקָה. וְאַתְרָאֵר
 לִיסְהָא מִצְעָרָה. פְּהִינְגִסָּה לְכֶם. כָּל מִן דְּנָא
 בְּהָא יִנְגָּם : וְכָל אֲהוּן דְּעַל־פְּפִיו בְּכָל הַחַיָּה
 הַהִלְכֵת עַל־אַרְבַּע טַמְאִים הֵם לְכֶם כְּלִי
 הַנְּגַע בְּנִבְלָתָם יִטְמָא עַד־הָעָרֵב : וְכָל
 דְּמַהֲלִיָּה עַל יְדוּהִי. בְּכָל חֵיתָא דְּמַהֲלִכָא
 עַל אַרְבַּע. מִסְאֲבִין אַנּוּן לְכוּן. כָּל דִּיקְרַב
 בְּנִבְלָתָהוּן יְהִי מִסְאֲבִין עַד רַמְשָׂא : וְכָל
 סֹאךְ עַל־יָדִי כַפִּיָּה. מִן גַּמְיַע אוּחַשׁ אֶסְאךְ
 עַל־יָדִי אַרְבַּע. פְּהִו נָגַם לְכֶם. כָּל מִן דְּנָא
 בְּנִבְאִילָהֶם יִנְגָּם אִי אֲמֹנִיב : וְהַנְּשִׂא אֲתִי
 נִבְלָתָם יִכְפֹּס בְּגִדֵּי וְטַמְא עַד־הָעָרֵב
 טַמְאִים הֵמָּה לְכֶם : וְדִיטּוּל יִתְנַבִּילְתְּהוּן.
 יִצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיְהִי מִסְאֲבִין עַד רַמְשָׂא.
 מִסְאֲבִין אַנּוּן לְכוּן : וּמִן חִמְל מִן נִבְאִילָהֶם.
 יִגְסַל תִּיאֲבָה וְיִנְגָּם אִי אֲמֹנִיב. כְּדֹאךְ הִי
 אֲנַגְאֵס לְכֶם : ׀ וְזֶה לְכֶם הַטַּמְא בְּשָׂרֵךְ
 הַשָּׂרֵץ עַד־הָאָרֶץ הַחֲלָד וְהַעֲכָבֵר וְהַצֵּב
 לְמִינֵהוּ : וְדִין לְכוּן דְּמִסְאֲבִין. פְּרַחֲשָׂא
 דְּרַחֲשִׁישׁ עַל אַרְעָא. הוּלָדָא וְעַכְבָּרָא וְצִבָּא
 לְזוּנָהִי : וְהִיא לְכֶם אֲנַגְאֵס. מִן אֲדִיבִיב אֲדֹאֵב
 עַל־יָדִי אֶרֶץ. אֲלָלָד וְאֶפְאֵר וְאֶצֵּב וְאֶצְנַאפָּה :
 וְהַאֲנָקָה וְהַפֶּחַ וְהַלְטָאָה וְהַחֲמֵט
 וְהַתְנַשְׁמַת : וְיִלָּא וְכוּחָא וְהַלְטָתָא (בג"י)
 וְהַלְטָתָא (טעם בקמן) וְחוּמְטָא וְאֲשׁוּתָא :
 וְאֹרֵר וְאַחַרְדוּן וְאַעְצִיאָה. וְאַחַרְבָּא
 וְאַסְמִבְרִץ : אֵלָּה הַטַּמְאִים לְכֶם בְּכָל־
 הַשָּׂרֵץ כְּלִי הַנְּגַע בְּהֵם בְּמִתָּם יִטְמָא עַד־
 הָעָרֵב : אֵלָּין. דְּמִסְאֲבִין לְכוּן בְּכָל רַחֲשָׂא.
 כָּל דִּיקְרַב בְּהוּן. בְּמוֹתְהוּן יְהִי מִסְאֲבִין עַד
 רַמְשָׂא : הִדָּה אֲנַגְסָּה לְכֶם מִן גַּמְיַע אֲדִיבִיב.
 כָּל מִן דְּנָא בְּהָא. פִּי חַל מוֹתְהָא יִנְגָּם אִי
 אֲמֹנִיב : וְכָל אֲשֶׁר־יִפֹּל עֲלֵיו מֵהֶם יִבְמַתָּם
 יִטְמָא מִכְּלִי־כְּלִי עֵץ אוּ בְּגַד אוּ־עוֹר אוּ
 שֵׁק כְּלִי־כְּלִי אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה מִלְּאֲבָה בְּהֵם
 בְּמִים יִבָּא וְטַמְא עַד־הָעָרֵב וְשָׂהָר : וְכָל

כָּל שָׂרֵץ הָעוֹף הַהֵךְ עַד־אַרְבַּע שָׂקִין
 הוּא לְכֶם : כָּל רַחֲשָׂא דְּעוֹפָא. דְּמַהֲלִיךְ
 עַל אַרְבַּע. שְׂקִיצָא הוּא לְכוּן : וּגַמְיַע
 דְּבִיב אֶטְאִיר. אֶסְאךְ עַל־יָדִי אַרְבַּע. רָגַם הוּ
 לְכֶם : אֵךְ אֲתִי־זֶה תֵּאבְלוּ מִכָּל שָׂרֵץ הָעוֹף
 הַהֵךְ עַד־אַרְבַּע אֲשֶׁר־לֹא כְרַעִים מִמַּעַד
 לְרַגְלֵיו לְנִתֵּר בְּהֵן עַל־הָאָרֶץ : בְּרַם יִת
 דִּין תִּיכְלוּן. מִכָּל רַחֲשָׂא דְּעוֹפָא. דְּמַהֲלִיךְ
 עַל אַרְבַּע. דְּלִיָּה קְרַסוּלִין מִעֲלֵיו רַגְלוֹהִי.
 לְקַפְצָא בְּהוּן עַל אַרְעָא : וְהִיא מֵא יִגוּ
 לְכֶם אִן תֵּאכְלוּהָ. מִן גַּמְיַע דְּבִיב אֶטְאִיר.
 אֶסְאךְ עַל־יָדִי אַרְבַּע. מֵא לֵה כְרַעִין פּוֹק
 רַגְלִיָּה. לִיתְבֵּי) בְּהֵמָּה עַל־יָדִי אֶרֶץ : אֲתִי
 אֵלָּה מֵהֶם תֵּאבְלוּ אֲתִי־הָאָרֶץ לְמִינֵו וְאֲתִי־
 הַסְּלָעִים לְמִינֵהוּ וְאֲתִי־הַחֲרָגֵל לְמִינֵהוּ
 וְאֲתִי־הַחֲנֹב לְמִינֵהוּ : יִת אֵלָּין מִנְהוּן
 תִּיכְלוּן. יִת גּוֹבָא לְזוּנָהִי. וְיִת רַשׁוּנָא
 לְזוּנָהִי. וְיִת חֲרָגָא לְזוּנָהִי. וְיִת חֲנֹבָא
 לְזוּנָהִי : הִיא מֵא תֵּאכְלוּהָ מִנְהָא. אֲנַרְאֵר
 וְצִנּוּפָה. וְאַרְבָּא וְצִנּוּפָה. וְאַחַרְגֵּל וְצִנּוּפָה.
 וְאַגְרָב וְצִנּוּפָה : וְכָל שָׂרֵץ הָעוֹף אֲשֶׁר־
 לוֹ אַרְבַּע רַגְלִים שְׂקִין הוּא לְכֶם : וְכָל
 רַחֲשָׂא דְּעוֹפָא. דְּלִיָּה אַרְבַּע רַגְלִין.
 שְׂקִיצָא הוּא לְכוּן : וְסֹאִיר דְּבִיב אֶטְאִיר.
 אֲדִי לֵה אַרְבַּע אֲרָגֵל. רָגַם הוּ לְכֶם :
 וְלֵאֵלָּה הַטַּמְאִים כְּלִי הַנְּגַע בְּנִבְלָתָם יִטְמָא
 עַד־הָעָרֵב : וְלֵאֵלָּין תִּסְתְּאֲבִין. כָּל דִּיקְרַב
 בְּנִבְלָתָהוּן (כ"י בְּנִבְלָתָהוּן בְּלִי) יְהִי מִסְאֲבִין
 עַד רַמְשָׂא : וּמִן הִדָּה פִּאֲנַגְסוּ. (כ"א) כָּל מִן
 דְּנָא בְּנִבְאִילָהֶם יִנְגָּם אִי אֲמֹנִיב : וְכָל־
 הַנְּשִׂא מִנְּבִלָתָם יִכְפֹּס בְּגִדֵּי וְטַמְא עַד־
 הָעָרֵב : וְכָל דִּיטּוּל מִנְּבִילְתְּהוּן. יִצְבַּע
 לְבוּשׁוֹהִי וְיְהִי מִסְאֲבִין עַד רַמְשָׂא : וְכָל מִן
 חִמְל מִן נִבְאִילָהֶם. יִגְסַל תִּיאֲבָה וְיִנְגָּם
 אִי אֲמֹנִיב : לְכָל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הוּא
 מִפְּרִסָּת פְּרִסָּה וְשִׁסַּע וְאִינְנָה שִׁסַּעַת
 וְגִרָה אִינְנָה מִעֲלָה טַמְאִים הֵם לְכֶם כְּלִי־
 הַנְּגַע בְּהֵם יִטְמָא : לְכָל בְּעִירָא. דְּהִיא
 סְדִיקָא פְּרִסָּתָהּ. וְטַלְפִּין לִיתְהָא מִטְּרָפָא.

(ג) לו קרי

חלק הוקדוקי. ח) וכל אזור יפל עליו מהם במותם. בדפוסים יש כאן פסוק וכ"ה בכ"ר גדול בפסיקתא ובכל התיגאן אין כאן פסוק : ז ויקרא (כתר תורה)

וְיִפּוֹל עֲלוֹתָי מִנְהוֹן בְּמוֹתְהוֹן יְהִי מִסָּאב.
 מִכָּד מֵאֵן דָּאֵע אִו לְבוֹשׁ אִו מִשְׁךְ אִו
 שְׂק. כָּד מֵאֵן. דִּיתְעֵבִיד עֲבִידָא בְּהוֹן.
 בְּמִיא יִתְעַל. וְיְהִי מִסָּאב עַד רְמִשָּׁא וְיִדְכִי:
 וְכַל מִן וְקַע עֲלִיהּ מִנְהָא בְּעַד מוֹתְהָא
 יִנְגַם. מִן גַּמִּיעַ אֲנִיהּ לִכְשֵׁב אִו לְתוֹב אִו
 גִּדְד אִו מִסַּח. וְכַל אֲנִיהּ יַעֲמַל בְּהָא
 צִנְאָעָה. יִדְכַל פִּי אִמָּא. וְיִנְגַם אִי אֲמֹנִיב
 וַיִּטְהַר: וְכַל כְּלִי-חָרָשׁ אֲשֶׁר-יִפֹּל מֵהֶם
 אֲדִי-תִיבּוּ כָּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ יִטְמָא וְאֵתוּ
 תִשְׁפְּרוּ: וְכַל מֵאֵן דְּחִסְתָּ. דִּיפּוֹל מִנְהוֹן
 לְגוּיָהּ. כָּד דְּבִגְוִיָּהּ. יִסְתָּאב וְיִתִּיהּ תִתְּפְרוּן:
 וְכַל אֲנָא כּוּף. יִקַּע מִנְהָא שִׂיא אִי
 דֹאכְלָה. כַּל מָא פִּי דֹאכְלָה. יִנְגַם וְאִי־יָאָה
 פֹּאכְסֵרוּהּ: מִכָּד-הָאֵכֵל אֲשֶׁר יֹאכֵל אֲשֶׁר
 יָבוֹא עֲלָיו מִים יִטְמָא וְכַל-מִשְׁקָהּ אֲשֶׁר
 יִשְׁתָּהּ בְּכַל-כְּלִי יִטְמָא: מִכָּד מִיכָּד
 דְּמִתְאַבִּיל. דִּייעֲלוֹן עֲלוֹתָי. מִיא יְהִי מִסָּאב.
 וְכַל מִשְׁקִיא דִּישְׁתִּיתִי. בְּכַד מֵאֵן יְהִי
 מִסָּאב: מִן גַּמִּיעַ אֲשַׁעֲאִם אֲדִייוֹכֵל. מִמָּא
 יִדְכַלָּה אִמָּא יִנְגַם. וְגַמִּיעַ אֲשֶׁר־אֵב אֲדִי
 יִשְׂרַב. פִּי כַל אֲנָא יִנְגַם: וְכַל אֲשֶׁר-יִפֹּל
 מִנְבִּילְתְּהוֹן עֲלָיו יִטְמָא תַנּוּר וְכִבְרִים יִתֵּן
 טְמֵאִים הֵם וְטְמֵאִים יְהִיוּ לָכֶם: וְכַל דִּיפּוֹל
 מִנְבִּילְתְּהוֹן עֲלוֹתָי יְהִי מִסָּאב. תַנּוּר
 וְכִבְרִים. יִתְרַעֲוֵן מִסָּאבִין אֲנִין. וּמִסָּאבִין
 יְהוֹן לְכוּן: וְכַל מָא וְקַע מִן נְבִאִידְהֶם עֲלִיהּ
 יִנְגַם. מִן תַנּוּר וּמִסְתוּקֵד. פֹּאנְקִצוּהָא
 לֹאנְהָא נְגַסָּה. וְכַד־אֵךְ הִי לָכֶם אֲנַגְאִים^(כ):
 אֵךְ מַעֲיֵן וְכוּר מְקוּה־מִים יְהִיהּ טְהוּר
 וְנִגְעַת בְּנְבִילְתֶם יִטְמָא: בְּרַם מַעֲיֵן וְגוֹב.
 בֵּית בְּנִישֵׁת^(ל) מִיא יְהִי דְכִי. וְדִיקָרֵב
 בְּנְבִילְתְּהוֹן יְהִי מִסָּאב: אִמָּא אֲמַעֲיֵן
 וְאִבִיר. וּמִלֵּאִם אִמָּא פִיכוּן טֹאֲהֵרָא. וּמִן
 דְנָא בְּנְבִאִידְהֶם פִּיהָא יִנְגַם^(מ): וְכִי יִפֹּל
 מִנְבִּילְתֶם עַד-כְּלִי-זָרַע זָרַע אֲשֶׁר יִזְרַע
 טְהוּר הוּא: וְאֲרִי יִפּוֹל מִנְבִּילְתְּהוֹן^(נ)
 מִנְבִּילְתְּהוֹן בְּלִי^(ז). עַל כָּד בְּרַ זָרַע זָרַע
 דִּיזְרַע. דְכִי הוּא: וְאֵן וְקַע מִן נְבִאִידְהֶם.

עֲלָי שִׂי מִן אֲנְבֵאת וְאֲחֵב אֲדִי יִזְרַע. פְּהוּ
 טֹאֲהֵר: וְכִי יִתֵּן-מִים עַד-זָרַע וְנִפֹּל
 מִנְבִּילְתֶם עֲלָיו טְמֵא הוּא לָכֶם: וְאֲרִי-תִיבּוּן
 מִיא עַל בְּרַ זָרַע. וְיִפּוֹל מִנְבִּילְתְּהוֹן
 עֲלוֹתָי. מִסָּאב הוּא לְכוּן: וְאֵן גַּעַד מָא
 עֲלִיהָא. וְוִקַּע מִן נְבִאִידְהֶם עֲלִיהּ. פְּהוּ נְגַם
 לָכֶם: ׀ וְכִי יָמוּת מִן-הַפְּהֵמָה אֲשֶׁר-
 הִיא לָכֶם לֹאכְלָה הַנִּגְעַת בְּנְבִילְתָהּ יִטְמָא
 עַד-הָעֶרֶב: וְאֲרִי יָמוּת מִן בְּעִירָא. דְּהִיא
 לְכוּן לְמִיכָּד. כָּד דִּיקָרֵב בְּנְבִילְתָהּ יְהִי
 מִסָּאב עַד רְמִשָּׁא: וְאֵן מֵאת מִן אֲחִיוֹאֵן.
 אֲדִי הוּ מִלְק לָכֶם אֵן תֹּאכְלוּהּ. מִן דְנָא
 בְּנְבִילְתָהּ פִּינְגַם אִי אֲמֹנִיב: וְהָאֵכֵל
 מִנְבִּילְתָהּ יִכְפַס בְּגִדָיו וְטְמָא עַד-הָעֶרֶב
 וְהַנְּשֵׂא אֶת-נְבִילְתָהּ יִכְפַס בְּגִדָיו וְטְמָא
 עַד-הָעֶרֶב: וְדִייוֹכֵל מִנְבִּילְתָהּ^(כ) בְּלִי
 וְיִתְנְבִילְתָהּ יִצְפַּע לְבוֹשׁוֹתָי וְיְהִי מִסָּאב
 עַד רְמִשָּׁא. וְדִיפּוֹל יִתְנְבִילְתָהּ. יִצְפַּע
 לְבוֹשׁוֹתָי וְיְהִי מִסָּאב עַד רְמִשָּׁא: וּמִן אֵכֵל
 מִנְהָא. יִגְמַל תִּיאֲבֵה וְיִנְגַם אִי אֲמֹנִיב. וּמִן
 חֲמַד מִנְהָא. יִגְמַל תִּיאֲבֵה וְיִנְגַם אִי אֲמֹנִיב:
 וְכַל-הַשְּׂרִיץ הַשְּׂרִיץ עַד-הָאָרֶץ שְׂמִיץ הוּא
 לֹא יֹאכֵל: וְכַל רְחִישָׁא דְרְחִישׁ עַל אֲרַעָא.
 שְׂקִצָא הוּא לֹא יִתְאַכִּיל: וְגַמִּיעַ אֲדָבִיב
 אֲדָאב עַד אֲרַעָא. פְּהוּ רַגַם לֹא יוֹכֵל:
 כָּל הוֹלֵךְ עַד-גִּתְּהוֹן וְכַל הוֹלֵךְ עַד-אֲרַבַּע
 עַד כָּד-מִרְבַּע רַגְלִים לְכַד-הַשְּׂרִיץ הַשְּׂרִיץ
 עַד-הָאָרֶץ לֹא תֹאכְלוּם בְּיִ-שְׂקִיץ הֵם:
 כָּל דְּמַחְלִיךְ עַל מַעוֹתָי. וְכַל דְּמַחְלִיךְ עַל
 אֲרַבַּע. עַד כָּד סְגִיּוֹת רַגְלִין. בְּכַד רְחִישָׁא
 דְרְחִישׁ עַל אֲרַעָא. לֹא תִיכְרוּנוֹנוֹן אֲרִי
 שְׂקִצָא אֲנִין: וְכַל סֹאךְ עַד צִדְרָה. וְכַל
 סֹאךְ עַד אֲרַבַּע. לִמָּא כְּתֵרָה אֲרַגְלָה. מִן
 גַּמִּיעַ אֲדָבִיב אֲדָאב עַד אֲרַעָא. לֹא
 תֹאכְלוּנְהֶם פֹּאנְהֶם אֲרַגְאִים: אֲדִי-תִשְׁקִצוּ
 אֶת-נַפְשֵׁיכֶם בְּכַד-הַשְּׂרִיץ הַשְּׂרִיץ וְלֹא
 תִטְמָאוּ בָהֶם וְנִטְמַתֶם בָּם: לֹא תִשְׁקִצוּן
 יִתְנַפְּשֵׁתְכוּן. בְּכַד רְחִישָׁא דְרְחִישׁ. וְלֹא
 תִסְתָּאבוּן בְּהוֹן. וְהִסְתָּאבוּן פִּין בְּהוֹן:

ולא

חִלְקֵי הַדְּקוּקָה (ט) עַד כָּל מִרְבַּע רַגְלִים. בִּיגְוִי מוֹהַפְעוֹל דְּבַסְמוֹךְ בְּצִירִי (מִדְרִיב"ש ז"ל): * חֲצִי הַתּוֹרָה בְּאוֹתוֹת

ב'יזמי. ריחוק סאו'בתה תהי מסאבא: מר
 בני אסראל קאילא. אייה אמראה עלקת.
 פולדת דכרא. פלתנגס סבעה אי'אם.
 כא'יאם בעד היצתהא * יבון חכס
 נגאסתהא: וב'יום השמיני ימול ב'שר
 ערלתו: וב'ימא תמינאה. יתגור ב'שרא
 דעורלתיה: ופי איום אתאמן. תבתן
 קלפה אחלילה * : ושלשים יום ושלשת
 ימים תשב בדמי טהרה בכל קדש לא
 תגע ואלי המקדש לא תבא עד מלאת
 ימי טהרה: ותלתין ותלתא יומין. תתיב
 (כ"י תתיב) בדם דכו. בכל קדשא לא
 תקרב. ודמקדשא לא תיעול. עד משלם
 יומי דכותה: ותלאתה ותלאתין יומא.
 תקים פי דם אטהר. ודא תלאמס שי'א
 מן לאקדאס. ודא תדכר אי' לקדס. אי'
 כמלא אי'אם טהרהא: ואם נקבה תלד
 וטמאה שבעים כנדתה ושלשים יום ושלשת
 ימים תשב עד דמי טהרה: ואם נוקבתא
 תלד. ותהי מסאבא ארבעת עשר
 כריחוקה. ושתין ושתא יומין. תתיב (כ"י
 תתיב) על דם דכו: פאן ולדת אנתו.
 פלתנגס אסבועין כחכס היצתהא. * וסתה
 וסתין יומא. תקים עלי' דם אטהר:
 ובמלאת ימי טהרה דבן או לבת תביא
 כבש בן שנתו לעלה ובן יונה או יתר
 לחטאת אר'פתח אהל מועד אר'הביתן:
 ובמשלם יומי דכותה. לברא או לברתא.
 תי'תי. אפר פר שתיה לעלתא. ובר יונה
 או שפנינא לחטתא. לתרע משפן זמנא
 דות כהנא: וענד תמאם אי'אם טהרהא.
 לאבן כאן או אבנה. תאתי בכרוף אבן
 כנתה לאצעידה. ופרך חמאם או שפנינא
 לאלבוה. אי' באב כבא למחצר אי'
 לאמאם: והקריבו לפני יהוה וכפר עליה
 וטהרה מסקר דמיה זאת תורת הילדת
 דזכר או דנקבה: ויקרבניה. קדם י'
 ויכפר עליה. ותדפי מסואבת דמהא. דא
 אוריתא די'ודתא. לדבר או דנוקבא:
 ויקדבה בין ידי אלה ויסתגפר ענהא.

ולא תרגסו אנפסכם. בשי מן ארביב
 אראב. ולא תתנגסו בהם. פתעצוני
 בד'אך * : כי אני יהוה אלהיכם והתקדשתם
 והייתם קדשים כי קדוש אני ולא תטמאו
 את נפשותיכם בכל השרץ הרמש ער'
 הארץ: ארי אנא יי' אלהכון. ותתקדשון
 ותהון קדישין. ארי קדיש אנא. ודא
 תסאבונית נפש תכון. בכל רחשא דרחיש
 עד ארעא: לאני אלה רבכם. פתקדסו
 וכוננו מקדסין. פאני קדוס. ודא תנגסו
 אנפסכם. בשי מן ארביב אראב עלי'
 ארץ: פיו אני יהוה המעדה אתכם
 מארץ מצרים להיות לכם לאלהים והייתם
 קדשים כי קדוש אני: ארי אנא יי'.
 דאסיקית יתכון מארעא דמצרים. למהוי
 דכון לאה. ותהון קדישין. ארי קדיש אנא:
 לאני אלה. למצעדכם מן בלד מצר.
 לאבון לכם אהא. וכוננו מקדסין. לאני
 לקדוס: זאת תורת הבהמה והעוף וכל
 נפש החיה הרמשת בפנים ולכל נפש
 השרצת על הארץ: ודא אוריתא דבעירא
 ודעופא. ולכל נפשא חיתא. דרחשא
 כמ'יא. ולכל נפשא ורחשא על ארעא:
 הדה שריעה לבהאים ולטאיר. וגמיע
 נפוס אחייה. אראבה מי אמא. וסאיר אנפוס
 אראבה * : עלי' ארץ. להבדיל בין הטמא
 ובין הטהור ובין החיה הנאכלת ובין
 החיה אשר לא תאכל: לאפרשא. בין
 מסאבא ובין דכ'יא. ובין חיתא דמתאבא.
 ובין חיתא. דלא מתאבא: תפרו. (כ"ח) בין
 אנגס וטאהר. ובין אחיואן אדי יובר. ואדי
 לא יובר: צ"א פיסוקים סי' סיכיהו ומפמירין ויוסף עוד דוד
 בשמואל ב' סי' ו' פ גר"ה למנחת שבת וב' וה'
 וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי'
 עם משה למימר: הם כלם אלה מוסי'
 תבדימא: דבר אר' בני ישראל לאמר
 אשה פי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת
 ימים בימי נדת דותהו תטמא: מליל עם
 בני ישראל למימר. אתתא ארי תעדי.
 ותלד דכר. ותהי מסאבא שבעא יומין.

ותטהר מן נביע דמהא. הרה שריעה
 לאלה דכר או אנת' ואם-לא תמצא
 ידה די שיה ולקחה שתי-תרים או שני
 בני יונה אחד לעלה ואחד לתפאת וכפר
 עליה הפהן וטהרה: ואם לא תשבה ידה
 כמסת אמרא. ותפכ תרתין (י' תרין)
 שפנינין. או תרין בני יונה. חד לעלתא
 וחד לתפאת. וכפר עליה. כהנא ותדפי:
 פאן לם תנאל ידהא מקדאר שאה.
 פלתאכר שפנינין. או פרכי חמאם.
 אחדהמא לאצעידה ואכר לאזכיה.
 ויסתפר ענהא. לאמאם ותטהר: פ
 וידבר יהוה אל-משה ואל-אהרן לאמר:
 ומליל י'. עם משה ולא-הרן למימר: תם
 כלם אלה. מוסי' והרון תכלימא: אדם
 כי-יהיה בעור-בשרו שאת או-ספחת או
 בהרת והיה בעור-בשרו לנגע צרעת
 והובא אל-אהרן הפהן או אל-אחד מ'פניו
 הפהנים: אנש. ארי יהי במשך בשריה
 עמקא או עדיא או בתרא. ויהי במשך
 בשריה למכתש סגרות. ויתתי לות אהרן
 כהנא. או לות חד מפנהו כהנא: אי
 אנסאן כאן פי גרד בדנה שאמה או
 עארצה או בקעה. או צאר (י' פי גרד בדנה
 בלוא ברץ. פליותא בה אי-הרון לאמאם.
 או אי' ואחד מן בניה לאימה: וראה
 הפהן את-הנגע בעור-הבשר ושער פנגע
 הפהן לבן ומראה הנגע עמק מעור בשרו
 נגע צרעת הוא וראה הפהן וטמא אתו:
 ויחזי כהנא ית מכתשא במשך בשרא
 (כ"י בשריה). ושערא במכתשא אתהפיד
 למחור. ומחזי מכתשא עמיק ממשך
 בשריה. מכתש סגרותא הוא. ויחזיניה
 כהנא ויסאיב יתיה: פינצר לאמאם אבלא
 פי גרד לבדן. פאן כאן פיה שער קד
 אנקרב אביצא. ומנצר אבלא עמיק מן
 גרד בדנה. פהו בלוא ברץ. פאדא ראה
 כדאך פליננסה: ואם-בהרת לבנה הוא
 בעור בשרו ועמק אין-מראה מן-העור
 ושערה לא-הפך לבן והסגיר הפהן אתי

נ*

הנגע שבעת ימים: ואם פהרא חורא היא
 כמשך בשריה. ועמיק לית מחוהא מן
 משכא. ושערה לא אתהפיד למחור.
 ויסגר כהנא. ית מכתשא שבעא יומין:
 ואן כאנת בקעה ביצא פי גרד בדנה.
 ולים מנצרהא עמיק מן אנגד. ושערהא
 לם ינקרב אביצא. פליוקפה (י' סבעה)
 אי'אם: וראהו הפהן ביום השביעי' והנה
 הנגע עמד בעינו לא-פשה הנגע בעור
 והסגירו הפהן שבעת ימים שנית: ויחזיניה
 כהנא ביומא שביעאה. והא מכתשא קם
 כד הנה. לא אוסיף מכתשא כמשכא.
 ויסגרניה כהנא. שבעא יומין תנינות:
 תם ינצרה פי'איום אסאבע. פאן וקף אבלא
 בעינה. ולם יתפש פי אנגד. פליוקפה
 סבעה אי'אם תאניה: וראה הפהן אתו
 ביום השביעי' שנית והנה כהה הנגע ולא
 פשה הנגע בעור וטהרו הפהן מספחת
 הוא וכפס בגדיו וטהר: ויחזי כהנא יתיה.
 ביומא שביעאה תנינות. והא עמא
 מכתשא. ולא אוסיף מכתשא כמשכא.
 וידפיניה כהנא עדותא היא. ויצפע
 לבושוהי וידפי: תם ינצרה פי איום
 אסאבע תאניה. פאן כבא ולם יתפש פי
 אנגד. פליטהרה פאנהא עארצה. ויגסל
 תיאכה ויטהר: ואם-פשה תפשה
 המספחת בעור אחרי הראתו אל-הפהן
 לטהרתו ונראה שנית אל-הפהן: ואם
 אוסיפא תוסיף עדותא במשכא. בתר
 דיתחזי (י' דאתחזי). לכהנא לדכותיה.
 ויתחזי תנינות לכהנא: ואן תפשת
 אעארצה פי אנגד בעד מא אורי' לאמאם
 פטהרה. פליורא לה תאניה: וראה הפהן
 והנה פשתה המספחת בעור וטמא
 הפהן צרעת הוא: ויחזי כהנא. והא.
 אוסיפת עדותא במשכא. ויסאבניה כהנא
 סגרותא היא: פאדא ראה לאמאם.
 קד תפשת פי גלדה. פליננסה פאנהא
 ברץ: פ
 נגע צרעת פי תהיה באדם והובא אל-

הכהן

הבהן: מכתש סגור. ארי תהי באנשא.
 ויתיה לות פהנא: ואדא כאן באנסאן
 בדוא ברין. פיותא נה אי אמאם:
 וראה הבהן והנה שאת לבנה בעור והיא
 הפכה שער לבן ומחית בשר חי בשאת:
 ויתוי כהנא. והא עמקא חורא במשא.
 והיא הפכת שער למחור. ורושם. בשר
 חי בעמיקתא: פינצר אמאם. פאדא
 שאמה ביצא פי גרדה. וקר אקלבת
 לשער אביצא. או גוי מן אלחם נקי פי
 לשאמה: צלעת נושנת הוא בעור בשורו
 וטמא הבהן לא יסגרנו פי טמא הוא:
 סגורות עתיקא היא במשך בשריה.
 ויסאבניה כהנא. לא יסגרניה. ארי מסאב
 הוא: ברין עתיק פי גרד בדנה. פלינגסה
 לאמאם. ורא יוקפה. אד הו נגס: ואסי
 פרוח תפרח הצרעת בעור וכסתה
 הצרעת את כל עור הנגע מראשו ועד
 רגליו לכל מראה עיני הבהן: ואם מסאב
 תסגי סגורותא במשא. ותחפי סגורותא.
 ית פל משך מכתשא. מרישיה ועד
 רגלוהי. לכל חיזו עיני כהנא: ואן אנתשר
 אברין פי אברן. התא גטא גמיע גרד
 אמבתרא. מן ראסה אי רגלה. גמיע
 מנצר עיני אמאם: וראה הבהן והנה
 כסתה הצרעת את כל בשרו וטהר את
 הנגע פלו הפך לבן טהור הוא: ויתוי
 כהנא. והא הפת סגורותא ית פל בשריה.
 וידפי ית מכתשא. פליה. אתהפך למחור
 דכי הוא: פינצר אמאם. פאדא קד גטא
 אברין גמיע בדנה. פליטהרה. אד קד
 אנקרב כלה אביצא פהו טאהר: וביום
 הראות פו בשר חי יטמא: וביום דיתחוי
 ביה. בשרא חיא (כ"ח חיא לפי) יהו מסאב:
 ואי יום צהר פיה לחם נקי פלינגס פיה:
 וראה הבהן את הבשר החי וטמאו הבשר

החי טמא הוא צרעת הוא: ויתוי כהנא.
 ית בשרא חיא ויסאבניה. בשרא חיא.
 מסאב הוא סגורותא הוא: פאדא נצר
 אלחם אנקי פלינגסה. לאן אנו מן אלחם
 אנקי מע אברין נגס (ח) הו: או כי ישוב
 הבשר החי ונהפך לבן ונא אל הבהן:
 או ארי יתוב. בשרא חיא (כ"ח חיא לפי)
 ויתהפך למחור. ויתוי (כ"ח ויתיה) לות
 פהנא: ואן רגע אלחם אנקי ואנקרב
 אביצא. פליגי אי אמאם: וראה הבהן
 והנה נהפך הנגע לבן וטהר הבהן את
 הנגע טהור הוא: ויתויניה כהנא. והא
 אתהפך מכתשא למחור. וידפי כהנא.
 ית מכתשא דכי הוא: פאדא נצר אמאם.
 אן אכלא קד אנקרב אביצא. פליטהרה
 פאנה טאהר: פ

כ"ח

ובשר פייה בידעורו שחין ונרפא:
 ואנש. ארי יהו ביה במשפיה שחנא.
 ויתפי: ואי אנסאן. כאן פי גרד בדנה קרה.
 פברא: והיה במקום השחין שאת לבנה
 או בהרת לבנה אדמדמת ונראה אל
 הבהן: ויהי. פאתר שחנא עמקא חורא.
 או בהרא חורא סמקא. ויתחוי לכהנא:
 וצאר פי מוצעה שאמה ביצא. או בקעה
 ביצא מהמרה. פליזרא לאמאם: וראה
 הבהן והנה מראה שפל מן העור ושערה
 הפך לבן וטמא הבהן נגע צרעת הוא
 בשחין פרהה: ויתוי כהנא. והא מחזהא
 עמיק מן משבא. ושערה אתהפך למחור.
 ויסאבניה כהנא. מכתש סגורותא היא
 בשחנא סגיות: פאדא ראי אמאם.
 מנצרהא מסתספר מן אנדה. ושערהא
 קד אנקרב אביצא. פלינגסה. לאנהא
 בדוא ברין קד אנתשר פי אקרח: ואם
 וראה הבהן והנה אין פה שער לבן
 ושפלה איננה מן העור והיא כהה והסגורו

(* חלק הדקדוק. א) או אל אחד מבניו הכהנים. כא כולו בפתח גס בלא סמיכות כי אין על הט"ם סמיכות: ב) וראה הבהן את הנגע בעור הבשר. אין כאן פסיק בין תיבת הבהן לתיבת את בכל החיגאן: ג) ושער בנגע הפך לבן. תיבת ושער אולא בנגע אתי. הפך פסיק. לבן רביע בכל החיגאן ו"ל מהריב"ש ס"א פסיק והמדויקים פסיק עכ"ל: ד) ושערה לא הפך לבן. קרמא לא ספיק והנינא ספיק וכ"כ רד"ק ומהר"ו ו' מלך. ו"ל מהריב"ש ה"א הבינוי נחה והיתה ראויה במפיק. והתוס' פ"ד דנגעים בשם מהר"ם פי' דשמא חו"ל ילפי מעומט שער שנים ממאי דכתיב ושערה לא ספיק ה"א ואי בשער א' סני חו"ל להיות ספיק ה"א ע"ש: ה) וטחיה. המס טועמה בנגעא בכל סת"י (ו) והנה מראה. תיבת מראה בפשט א' והיא מלרע ע"ש:

ח יקרא (כתר תורה)

מחזורי עמים מן משפא. ושער אופם לית ביה. ויסגר פהנא. ית מכתש נתקא שבועא יומין: ואדא ראה אמאם. ולים מנצרה עמיק מן אנד. ולים פיה שער אסוד. פליוקפה סבעה אייאם: וראה הפהן אתהנגע ביום השביעי והנה לא פשה הנתק ולא היה בו שער צהב ומראה הנתק אין עמק מן העור: ויחוי כהנא ית מכתשא ביומא שביעאה. והא לא אוסיף נתקא. ולא הוה ביה שער סומק. ומחוי נתקא. לית עמיק מן משפא: תם ינצרה פי איום אסאבע. פהו אין לס יתפש. ולם יציר פיה שער אצהב. ומנצרה לים עמיק מן אנד: והתגלח זאת הנתק לא יגלח והכניר הפהן את הנתק שבעת ימים שנית: ויגלח סחרני נתקא. ודעם נתקא לא יגלח. ויסגר פהנא ית נתקא. שבועא יומין תנינות: פיתלק ראסה. סוא מוצע אכרף. ויוקפה סבעה אייאם תאניה: וראה הפהן את הנתק ביום השביעי והנה לא פשה הנתק בעור ומראהו איננו עמק מן העור וטהר אתו הפהן וכפם בגדיו וטהר: ויחוי כהנא ית נתקא ביומא שביעאה. והא לא אוסיף נתקא במשפא. ומחזורי ליתוהי עמיק מן משפא. וידפי יתיה פהנא. ויצפע לבושהו וידפי: תם ינצרה פי איום אסאבע. פאן הולם יתפש פי אנד. ומנצרה מע דאך לים עמיק מן אנד. פליטהרה אמאם. וינסל תיאכה ויטהר: ואם פשה יפשה הנתק בעור אחרי טהרתו: ואם אוספא יוסף. נתקא במשפא. פתר דכותיה: ואן תפשא אכרף פי ברנה. בעד טהרה: וראה הפהן והנה פשה הנתק בעור לא יבקר הפהן לשער הצהב טמא הוא: ויחויניה פהנא. והא אוסיף נתקא במשפא. לא יבקר פהנא. לשער סומק מסאב הוא: פינצרה אמאם. קד תפשא פי אנד. פרא

יפחץ (יעני) ען לשער אצהב. בברהאן *
 אנה נגם: ואם בעינו עמד הנתק ושער שחר צמח בו נרפא הנתק טהור הוא וטהרו הפהן: ואם פד הוה קם נתקא. ושער אופם צמח ביה. אתפי נתקא דכי הוא. וידפיניה פהנא: ואן הו וקף בעיניה. ונבת פיה שער אסוד. פקר ברא והו טאהר. פליטהרה אמאם:
 ס ואיש או אשה פייהו בעור * ור
 פשרם פהרת פהרת לבנת: ונבר או אתא. ארי יהי במשך פשרהון פהרן. פהרן חורן: ואי רגל או אמראה. כאן פי גרד ברנה בקע. בקע ביץ: וראה הפהן והנה בעור פשרם פהרת פהות לבנת פהק הוא פרה בעור טהור הוא: ויחוי כהנא. והא במשך פשרהון. פהרן עמין חורן. פהקא (כ"י פהקא) הוא. סני במשפא דכי הוא: פלינצר אמאם. פאדא פי גלוד אבראנהם. בקע כאביה פי ביאצהא *). פהו בהק. אנתשר פי אנד והו טאהר: ס ואיש פי יפרט ראשו מרח הוא טהור הוא: ונבר. ארי יתר שער רישיה. קריח (כ"י קריח) הוא דכי הוא: ואי אנסאן אנתתף שערה. פהו אצלע והו טאהר: ואם מפאת פניו יפרט ראשו גפח הוא טהור הוא: ואם מקביל אפוחו. יתר שער רישיה. גליש הוא דכי הוא: ואן אנתתף מן גהה ונהה. פהו לאגלח והו טאהר: וכי יהיה בקרחת או בגפחת נגע. לכן אדמדם צרעת פרחת הוא פקרחתו או בגפחתו: וארי יהי בקרחותא או בגלישותא. מכתש חזיר סמוק. סגירות סניא היא. פקרחותיה או בגלישותיה: פאן כאן פי אצלעה או פי אנדחה. בלא אביץ מחמר. פימכן אין יכון ברצא *). קד אנתשר פי צרעתה או פי גלחתה: וראה אתו הפהן והנה שאת הנגע לבנה אדמדמת פקרחתו או בגפחתו פמראה צרעת עור פשר: ויחוי

יתיה

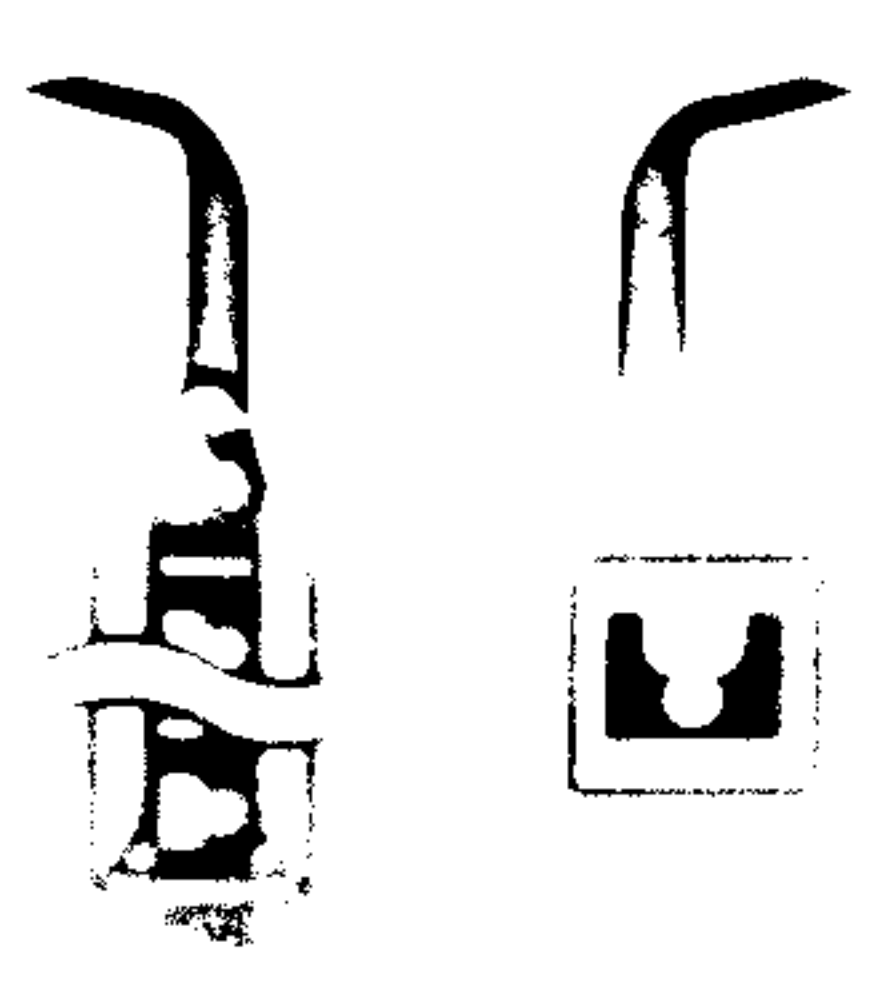
חלק הרקודק: י) נגע לבן. בחיגאן שראתי מהם הרבה נגע במארכה לבן בטפחא: * גימל רבתי.

יתיה כהנא והא עומק מכתשא חזר
 סמוק בקרחותיה או בגלישותיה כמחזי
 סגרות משך פשרא: פלינצרהא לאמאם.
 אן כאת שאמה אבא בינא מחמרה.
 פי צלעתה או גלחתה. עלי סביל מנאצר
 ברץ סאיר גרד אברן ואתבאמהא (ס):
 איש צרוע הוא טמא הוא טמא יטמאני
 הגהן בראשו נגעו: גבר סגיר הוא מסאב
 הוא סאבא יסאבניה. כהנא גרישיה
 מכתשיה: פהו רגל אברץ והו נגס.
 פלינגסה לאמאם תנגיסן. כאן בראה פי
 ראסה: והצרוע אשר בו הגע בנריו יהו
 פרמים וראשו יהיה פרוע ועל שפם יעטה
 וטמא " טמא יקרא: וסגירא דביה
 מכתשא. לבושוהי. יהן מבועין (י)
 מבועין ורישיה יהו פרוע. ועל שפם
 פאבירא יתעטף. ולא הסתאבו ולא
 תסתאבו יקרי: ולאברץ אדי פיה אבא.
 יגב אן תכון תיאבה ממזקה וראסה יכון
 שעתא. ויתלתם עלי שארבה. וינאדי
 אנגס אנגס: פדימי אשר הגע בו יטמא
 טמא הוא פדרד ישב מחוץ למחנה מושבו:
 כל יומין. דמכתשא ביה. יהו מסאב
 מסאב הוא. פלחודוהי יתיב. מפרא
 למשריתא מותביה: טור מא אקאם פיה
 אבא. ינגס פאנה נגס. פלינגס פרדא.
 כארג לעסכריכון מקאמה: ס והפגד
 פי יהיה בו נגע צרעת פגד צמר או
 פגד פשתים: ולבושא. ארי יהו ביה
 מכתש סגירו. פלבוש עמר (י) עמר. או
 בלבוש פהן: ואי תוב כאן פיה ברוא
 ברץ. מן תוב צוף או כתאן: או בשתי י
 או בערב לפשתים ולצמר או בעור או
 בכדי מלאכת עור: או בשתיא או
 בערבא. לכתנא ולעמר. או במשפא.
 או בכד עבדת משך: או סדא או לחמה.
 מן כתאן וצוף. או פי גרד. או ממא צנע
 מנה: והיה הגע ירקרק או אדמדם
 בפגד או בעור או בשתי או בערב או

ז

בכדי פלי עור נגע צרעת הוא והראה
 אתה פהן: ויהי מכתשא. ירוק או סמוק.
 בלבושא או במשפא. או בשתיא או
 בערבא או בכל מאן דמשך. מכתש
 סגרותא הוא. ויתחזי לכהנא: וכאן אבא.
 אכצרא או אחמרא. פי לתוב או פי אגד.
 או אסדא או אלחמה או פי שי מן אנא
 אגרוז. פדאך הו ברוא ברץ. פלזורא
 לאמאם: וראה הפהן אתה הגע והסגיר
 אתה הגע שבעת ימים: וחזי כהנא ית
 מכתשא. ויסגר ית מכתשא שבעא יומין:
 פאדא ראה. אוקפה סבעה אייאם: וראה
 אתה הגע ביום השביעי ביי פשה הגע
 בפגד או בשתי או בערב או בעור לכל
 אשר יעשה העור למלאכה צרעת
 ממארת הגע טמא הוא: ויחזי ית
 מכתשא ביום שביעאה. ארי אוסיף
 מכתשא בלבושא. או בשתיא או בערבא
 או במשפא. לכל דיתעביד משפא
 לעבידתא. סגרות מהסרא. מכתשא
 מסאב הוא: תם ינצרה פי איום אסאבע.
 פאן תפשא אבא. פי לתוב או אסדא
 או אלחמה או פי אגד. וגמיע מא יעמר
 מן אגרוז מצנועא. פדאך ברא ברץ
 מאחק והו נגס: ושרף אתה הפגד או את
 השתי או את הערב בצמר או בפשתים
 או את פלי העור אשר יהיה בו הגע
 פי צרעת ממארת הוא פאש תשרף:
 ויזקיד ית לבושא. או ית שתיא או ית
 ערבא. פעמר. או בכתנא. או ית כל מאן
 דמשך. דיהי ביה מכתשא. ארי סגירות
 מהסרא היא. פנורא תתוקד: פליחרק
 לתוב. או אסדא או אלחמה. כאן מן צוף
 או כתאן. או גמיע אניה אגרוז. אדי יכון
 פיה אבא. פאנה ברץ מאחק. לדאך
 יחרק בלאר: ואם יראה הפהן והנה לא
 פשה הגע בפגד או בשתי או בערב או
 בכדי פלי עור: ואם יחזי כהנא. והא לא
 אוסיף מכתשא. בלבושא. או בשתיא

חלק הרקוק. יא) וטמא טמא. אין כאן פסיק בכל כתי"י: יב) או בשהי. הבי"ת כמארך והשי"ן כשואנע פשוט בלא פתח:

או בערבא . או בכל מאן דמשך : ואן
ראה אמאם . פאדאה לם יתפש פי
אתוב . או אסרא או ארחמה . או גמיע
אניה אגלוד : וצוה הפהן וכפסו את
אשריבו הנגע והסגירו שבעת ימים
שנית : ופקיד פהנא . ויתורון ית דביה
מכתשא . ויסגרניה שבועא יומין תנינות :
פליאמר בגסלה . ויוקפה סבעה אייאם
תאניה : וראה הפהן אחרי הגפס את
הנגע והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע
לא פשה טמא הוא פאש תשרפנו פחתת
הוא בקרתו או בגפתו : ויהי כהנא .
פתר דתורו ית מכתשא . והא לא שניא
מכתשא . מן כד הוה ומכתשא לא אוסיף .
מסאב הוא . פגורא תיקרניה . תברא היא .
בשתיקותיה או בתתותיה : תם ינצרה
בעד מאגסל . פאן כאן לם ינקרב לונהולם
יתפש . פהו גנס . וליחרק בלאאר . והי
מהלכה כאנת פיסחקה או פיוברתה :
ואם ראה הפהן והנה פהה הנגע אחרי
הפס אתו וקרע אתו מן הפגד או מן
העור או מן השתי או מן הערב : ואם
הוא כהנא . והא עמא מכתשא . פתר
דתורו יתיה . ויבוע יתיה . מן לבושא או
מן משפא . או מן שתיא או מן ערבא :
ואן ראה קד כבי בעד מאגסל . פליכרקה
מן אתוב או אגלוד . ויקטעה מן אסרא או
ארחמה : ואם תראה עוד בפגד או
בשתי או בערב או בכל פליי עור פרתת
הוא פאש תשרפנו את אשריבו הנגע :
ואם תתחוי עוד בלבושא . או בשתיא
או בערבא או בכל מאן דמשך . סגיא
היא . פגורא תיקרניה . ית דביה מכתשא :
ואן צהרת זיאה פי אתוב . או אסרא או
ארחמה או גמיע אניה אגלוד . פהו
אמנת שרה : פלתהרק בלאאר . אתוב לדי
פיה אברא : והפגד או השתי או הערב
או כל פלי העור אשר תכפס וסר מהם
הנגע וכפס שנית וטהר : ולבושא או
שתיא או ערבא . או כל מאן דמשך

דתחור . ויעדי מנהון מכתשא . ויצטבע
(וי' ויצטבע) תנינות וידפי : ואתוב . או
אסרא או ארחמה . או גמיע אנה אגלוד
אן גסלת . פזא ענהא אברא . פלתגסל
תאניה ותטהר : זאת תורת נגע צרעת
פגד הצמר או הפשתים או השתי או
הערב או כל פלי עור למחרו או למפאו :
הא אוריתא דמכתש סגירו . לבוש עמר
(כ"ח עמר) או כתנא . או שתיא או ערבא .
או כל מאן דמשך . לדפאותיה או
לסאבותיה : הדה שריעה בלוי אברין
אבאין כ"א . פי תוב צותא כתאן . או אסרא
או ארחמה . או שי מן אנה אגלוד . ליטהר
או ינגם : מ"ז פיסו' סי' בני"ה . ומפטרין ואיש בא מבבל
שלישה במלכים ב' סי' ד' פ' הר"ד למנחת שבת וב' וה'
וידבר יהוה אל משה לאמר : ומליל י"ה
עם משה למימר : תם כלם אלה מוסי'
תכלימא : זאת תהיה תורת הפצוץ ביום
טהרתו והובא אלהפכהן : הא תהי אוריתא
הסגורא . ביומא דדכותיה . ויתית לות
פהנא : הדה תבון שריעה לאברין . פי
וקת טהרה . אן יותא בכברה אי אמאם :
ויצא הפהן אל מחוץ למחנה וראה הפהן
והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע : ופוסק
פהנא . למפרא למשריתא . ויהי כהנא .
והא אתפי מכתש סגורותא מן סגורא :
ויכרג אמאם אי כארג לעסכר . פאדא
ראי אן לאברין קד אשפא מן בלוי
אברין . אמר פיה במא יגב : וצוה הפהן
ולקח לפטהר שתי צפרים חיות טהרות
ועץ ארו ושני תולעת ואזוב : ויפקיד
פהנא . ויסב לדמדיפי . תרתין צפרין חיים
(כ"ט חיים כ"ט) דכין . ואעא דארזא . וצבע
זהרי ואיזובא : פיאמר אמאם . ויאכד
ללמתטהר עצפורין חיאין טאהרין . ועוד
ארו . וחרירי קרמו וצעתר : וצוה הפהן
ושחט את הצפור האחת אל פלי חרש
על ימים חיים : ויפקיד פהנא . ויכוס ית
צפרא חדא . למאן דחסף על מי מפוע :
תם יאמר אמאם בדבה אחרתמא . פי

ה

ויטהר: וביום השמיני יקח שני כבשים
 תמימים וכבשה אחת בת שנתה תמימה
 ושלושה עשרנים סלת מנחה בלולה
 בשמן ולג אחד שמן: וביום תמינאה.
 יסב הרין אמרין שלמין. ואמרתא חדא
 בת שנתה שלמתא. ותלתא עשרונין.
 סולתא מנחתא דפילא במשה. ולוגא
 חד דמשחא: ופי איום אתאמן. יקדם
 כרופין צחיהן. ורכלה אבנה סנתהא
 צחיהה. ותלאתה עשור סמד. הדייה
 מלתות בדהן ולג דהן: והעמיד הכהן
 המטהר את האיש המטהר ואתם לפני
 יהוה פתח אהל מועד: ויקים פהנא
 דמדפי. ית גברא דמדפי ויתהון. קדם
 יי: בתרע משפן זמנא: וזקף לאמאם
 למטהר. אדגל למתטהר והמא. בין ידי
 אלה. ענד באב כבא למחצר: ולקח הכהן
 את הכבש האחד והקריב אתו לאשם
 ואת לג השמן והניף אתם הנוספה לפני
 יהוה: ויסב פהנא ית אמראחדא. ויקריב
 יתיה. לאשמא וית לוגא דמשחא. ויריס
 יתהון. אדמא קדם יי: ויאכר לאמאם
 אחד לכרופין. ליקרבה ען אאתם ולאג
 אדהן. ויתרבהמא תחריכא בין ידי אלה:
 ושחטאת הכבש במקום אשר ישחטאת
 החטאת זאת העלה במקום הקדש פי
 פחטאת האשם הוא לכהן קדש קדשים
 הוא: ויבוס ית אמרא. פאתרא. דיכוס ית
 חטאתא. וית עלתא פאתר קודשא ארי.
 פחטאתא. אשמא הוא לכהנא. קודש
 קודשין הוא: תם ידבחה. פי אמוצע
 אדי ידבה אדכוח. ואצעידה פי מוצע
 לקדם. לאן קרבאן אאתם. הו כאלכוח
 לאמאם. מן כואץ אאקדאם: וקקח
 הכהן מדם האשם ונתן הכהן על התנוך
 און המטהר הימנית ועל כהן ידו הימנית
 ועל כהן רגלו הימנית: ויסב פהנא
 מדמא דאשמא. ויתין פהנא על רום.
 אודנא דמדפי דיפינא. ועל אריון ידיה
 דיפינא. ועל אריון רגליה דיפינא: תם

אנה מן כוף עלי מא מן נביע: את
 הצפר החיה יקח אתה ואת עץ הארז
 ואת שני התולעת ואת האזב וטבל
 אותם ואת הצפר החיה בדם הצפר
 השחטה על הפים החיים: ית צפרא
 חיתא יסב יתה. וית אעא דארזא. וית
 צבע זהורי וית אזובא. ויטבל יתהון.
 וית צפרא חיתא. בדמא דצפרא
 דנכיסתא. על מי מבוע: וליאכר לעצפור
 אהי. ולעוד ארו. ולחריר לקרמו
 ולצעתר. ויגמס דאך מע לעצפור אהי.
 בדם לעצפור אמדבוח. עלי אמא אדי
 מן נביע: והזה על המטהר מן הצרעת
 שבע פעמים וטהרו ושלח את הצפר
 החיה על פני השדה: וידי. על המדפי.
 מן סגירותא שבע זמנין. וירפניה. וישלח.
 ית צפרא חיתא על אפי חקלא: וינצח
 עלי למתטהר מן אברץ סבע מראר.
 ויטהרה. ויטלק לעצפור אהי עלי ונה
 אחריו: וכבם המטהר את בגדיו ונלח
 את כל שערו ורחץ בפים וטהר ואחר
 יבוא אל המחנה וישב מחוץ לאהל
 שבעת ימים: ויצפע המדפי ית לבושוהי
 ויגלה ית כל שעריה. ויסחי במיא וידפי.
 ובתר פן ייעול למשריתא. ויתיב. מפרא
 למשפניה שבעא יומין: תם יגסל
 למתטהר תיאבה ויחלק גמיע שערה.
 וירחץ באמא ויטהר. וכעד דאך ידכל אי
 לעסבר. ויקים כארג מנולה סבעה
 איאם: והיה ביום השביעי יגלח את
 כל שערו את ראשו ואת זקנו ואת גפת
 עיניו ואת כל שערו יגלח וכבם את
 בגדיו ורחץ את בשרו בפים וטהר: והי
 ביום שביעאה יגלח ית כל שעריה. ית
 רישיה וית הקניה וית גביני עיניה. וית
 כל שעריה יגלח. ויצפע ית לבושוהי.
 ויסחי ית בשריה. במיא וידפי: פאדא
 כאן פי איום אסאבע יחלק גמיע שערה.
 ראסה ולחיתה וחואגב עינאה. מע סאיר
 שערה. ויגסל תיאבה. וירחץ ברנה באמא

יאכר מן דמה. ויגעל עלי שחמה' ארן
 אמתטהר אימני. ועלי אבהאם ידה
 אימני. ואבהאם רגלה אימני: וקח
 הפהן מלג השמן ויצק עלייך הפהן
 השמאלית: ויסב פהנא מלוגא דמשחא.
 ויריק. על ידא דכהנא דשמאלא: ויאכר
 לאמאם מן לג אדהן. ויצב עלי כפה
 איסרי: ומבל הפהן את-אצבעו הימנית
 מן השמן אשר על-כפו השמאלית והזה
 מן השמן באצבעו שבע פעמים לפני
 יהוה: ויטבול פהנא ית אצבעיה דיפינא.
 מן משחא. דעל ידיה דשמאלא. וידי מן
 משחא באצבעיה. שבע זמנין קדם יי:
 ויגמם באצבעה אימני. מן אדהן ארי
 עלי ידה איסרי. וינצח מנה באצבעה.
 סבע מראר בין ידי אלה: ומיתר השמן
 אשר על-כפו יתן הפהן על-תנוך און
 המטהר הימנית ועל-פהן ידו הימנית
 ועל-פהן רגלו הימנית על דם האשם:
 ומשאר משחא דעל ידיה. יתן פהנא על
 רום. אודנא דמדפי דיפינא. ועל אריון
 ידיה דיפינא. ועל אריון רגליה דיפינא.
 על דמא דאשמא: תם יצע מן באקיה.
 עלי שחמה' ארן אמתטהר אימני.
 ועלי אבהאם ידה אימני. ואבהאם
 רגלה אימני. עלי דם קרבאן אתם:
 והנותר בשמן אשר על-פהן הפהן יתן
 על-ראש המטהר וכפר עליו הפהן לפני
 יהוה: ודישתאר. במשחא דעל ידא
 דכהנא. יתן על רישא דמדפי. וכפר
 עלוהי. פהנא קדם יי: ולאצל מנה.
 יצעה עלי ראם אמתטהר. ויסתגפר ענה
 בין ידי אלה: ועשה הפהן את-החטאת
 וכפר על-המטהר מטמאתו ואחר ישחט
 את-העלה: ויעביר פהנא ית חטאת.
 וכפר על דמדפי מסאובתיה. ובתר פן
 יכוס ית עלתא: תם יעמר לאמאם
 אדכזה. ויסתגפר ען אמתטהר מנגאסתה.
 ובעד דאך ידבה אצעידה: והעלה הפהן
 את-העלה ואת-הפנחה המזבחה וכפר

עליו הפהן וטהר: ויסיק פהנא ית עלתא
 וית מנחתא למדבחה. וכפר עלוהי.
 פהנא וירכי: תם יצעד אצעידה ולהדיה
 עלי למדבחה. ויסתגפר ענה לאמאם
 ויטהר: ס ואם-ידל הוא ואין ידו
 משנת ולקח פבש אחר אשם לתנופה
 לכפר עליו ועשרון סלת אחר בלול
 בשמן למנחה ולג שמן: ואם מסבין הוא.
 ולית ידיה מדפקא. ויסב. אמר חד
 אשמא. לארמא לכפרא עלוהי. ועשרונא
 סולתא. חד דפיל במשח. למנחתא
 ולוגא דמשחא: ואן כאן פקירא. ולם תנא
 ידה דאך. פליקרב כרופא ואחדא קרבאן
 לאתם. לאתחריך ליסתגפר ענה. ועשר
 מן סמד מלתות בדהן. הדייה ולג דהן:
 וישתי תרים אז שני בני יונה אשר
 תשיג ידו והיה אחר חטאת והאחר עלה:
 ותרין (ס' ותריין) שפנינין. אז תרין בני
 יונה. התרביק ידיה. ויהי חד חטאת. וחד
 עלתא: ושפנינין או פרבי חמאם עלי מא
 תנא ידה. פיכון אחרהמא דכזה. ולאכר
 צעידה: והביא אתם ביום השמיני לטהרתו
 ליהפון אל-פתח אהל-מועד לפני יהוה:
 וייתי יתהון. ביוםא תמינאה. לדכותיה
 לות פהנא. לתרע משפן זמנא לקדם
 יי: פליאת בהמא. פי אום אתאמן. מן
 אוזל טהרה אי לאמאם. אי באב כבא
 למחצר בין ידי אלה: וקח הפהן את-
 פבש האשם ואת-לג השמן והניף אתם
 הפהן תנופה לפני יהוה: ויסב פהנא ית
 אמרא דאשמא וית לוגא דמשחא. וירם
 יתהון פהנא. ארמא קדם יי: ויאכר
 לאמאם. כרופ קרבאן לאתם ולג אדהן.
 ויחרבהמא תחריכא בין ידי אלה: ושחט
 את-פבש האשם וקח הפהן מדם האשם
 ונתן על-תנוך און המטהר הימנית ועל-
 פהן ידו הימנית ועל-פהן רגלו הימנית:
 ויכוס ית אמרא דאשמא. ויסב פהנא
 מדמא דאשמא. ויתן. על רום אודנא
 דמדפי דיפינא. ועל אריון ידיה דיפינא.

ו

ועל ארון רגליה דימינא: תם ידבחה.
 ויאמר מן דמה ויצע. עלי שחמה ארן
 אמתטהר לימני. ועלי אבהאסידה לימני.
 ועלי אבהאם רגלה לימני: ומן השמן
 יצק הכהן על קף הכהן השמאלית: ומן
 משחא יריק כהנא. על ידא דכהנא
 השמאלא: ומן אדהן יצב פי כפה לימני:
 והזה הכהן באצבעו הימנית מן השמן
 אשר על כפו השמאלית שבע פעמים
 לפני יהוה: וידי כהנא באצבעיה דימינא.
 מן משחא. דעל ידיה השמאלא. שבע
 זמנין קדם יי: וינצה באצבעה לימני.
 מן דאך אדהן. אדי עלי כף ידה לימני.
 סבע מראר בין ידי אלה: ונתן הכהן מן
 השמן אשר על כפו על תנוך און
 המטהר הימנית ועל כהן ידו הימנית ועל
 כהן רגלו הימנית על מקום דם האשם:
 ויתן כהנא. מן משחא דעל ידיה. על רום.
 אודנא דמדפי דימינא. ועל ארון ידיה
 דימינא. ועל ארון רגליה דימינא. על
 אתר דמא דאשמא: תם יצע מן אדהן
 אדי עלי כפה. עלי שחמה ארן אמתטהר
 לימני. ועלי אבהאם ידה לימני. ועלי
 אבהאם רגלה לימני. עלי מוצע דם
 קרבאן אלתם: והנותר מן השמן אשר
 על קף הכהן יתן על ראש המטהר לכפר
 עליו לפני יהוה: ודישתאר. מן משחא
 דעל ידא דכהנא. יתין על רישא דמדפי.
 לכפרא עלוהי קדם יי: ובאקיה יצבה
 עלי ראם אמתטהר. ליסתגפר ענה בין
 ידי אלה: ועשה אתה אחד מן התרים
 או מן בני היונה מאשר תשיג ידו: ויעביר
 ית חד מן שפניניא. או מן בני יונה.
 מדתדביק ידיה: תם יעמל ואחד מן
 אשפאנין. או מן פרוך אחמאם. עלי מא
 תנא ידה: את אשר תשיג ידו אתה אחד
 חטאת ואתה אחד עלה על המטהר
 וכפר הכהן על המטהר לפני יהוה: ית
 דתדביק ידיה. ית חד חטאת. וית חד
 עלתא על מנתתא. ויכפר כהנא. על

ו

חלק הדקדוק. א) ומראהו כמפוח בכל חגיגתו.

דמדפי קדם יי: עלי מא תנא ידה.
 אחרתא זכוח. ולאכר צעידה מע
 אהדייה. ויסתגפר ענה בין ידי אלה: זאת
 תורת אשר כו נגע צרעת אשר לא
 תשיג ידו במהרתו: דא אורייתא. דביה
 מכתש סגורו ודלא תדביק ידיה בדכותיה:
 הרה שריעה מן כאן כה בלוי בריץ. ודם
 תנא ידה פיוקת מטהרה: פ

וידבר יהוה אלי משה ואלי אהרן לאמר:
 ומליל יי. עם משה ולא אהרן למימר: תם
 כלם אלה מוסי והרון תכלימא: פי
 תבאו ארץ ארץ פנען אשר אני נתן לכם
 לאחזה ונתתי נגע צרעת בבית ארץ
 אחותכם: ארי תיערון לארעא דכנעון.
 דאנא יחיב לבון לאחכנא. ואתין
 מכתש סגורו. בבית ארע אחסנתכון:
 אדא דכלתם לי בלד כנעאן. אדי אנא
 מעטיכמוהא חווא. פאחלדת בלוא בריץ.
 פי בעץ ביות ארץ חוזכם: ובא אשר
 לו הפית וחזיר לפהו לאמר כנען נרעה
 לי בבית: וייתי דדידיה ביתא. ויחזי
 לכהנא למימר. כמכתשא. אתחזי לי
 בביתא: פדיאת אדי לה לבית. ויכבר
 לאמאם קאילא. קד צהר לי פי לבית
 שבה בלוא: ועזה הכהן ופנא את
 הפית פטרם יבא הכהן לראות את
 הנגע ולא יטמא כלי אשר בבית
 ואחר כן יבא הכהן לראות את הבית:
 ויפקוד כהנא ויפנן ית ביתא. עד לא
 ייעזר כהנא למחזי ית מכתשא. ולא
 יסתאב כל דבביתא. ובתר כן ייעזר
 כהנא למחזי ית ביתא: פיאמר לאמאם
 וינגלו לבית. קבר אין דכל דינצר אכלא.
 ודא ינגם גסיע מא פיה. ובעד דאך ידכל
 פינצר איה: וראה את הנגע והנה הנגע
 בקורת הפית שקערורת ירקרקת או
 אדמדמת ומראיהן שפל מן הקור:
 ויחזי ית מכתשא. והא מכתשא בכותלי
 ביתא. פחתין ירקן. או סמקן. ומחזיהון
 מביד מן כותלא: פאן רא' אכלא. פאדאה

כלעת להנארה. ובעד קשר לבית ומיין:
 וכל הכהן וראה והנה פשה הנגע בפית
 צרעת ממארת הוא בפית טמא הוא:
 ויעור כהנא ויהוי. והא אוסף מכתשא
 בביתא. סגירות מהפרא הוא. בביתא
 מסאב הוא: פדכל אמאם. פנצר. פאדא
 קד תפשא אכלא פי לבית. פהו ברץ
 מאחק פי לבית והו נגם: ונתן את
 הפית את אבניו ואת עציו ואת פד עפר
 הפית והוציא אל מחוץ לעיר אל מקום
 טמא: ותרע ית ביתא. ית אבנהו וית
 אצוהו. וית פד עפר ביתא. ויפיק למפרא
 לקרתא. לאתר מסאב: פדינקצה מן
 הנארה וכשנה. ונמיע תראנה. וירמי
 דאך אל כארג לקריה. אל מוצע נגם:
 והבא אל הפית פדימי הסגור אתו יטמא
 עד הערב: ודייעול בביתא. כל יומין
 דיסגר יתיה. יהי מסאב עד רמשא: ומן
 דכל אל לבית. מול לאימאם לדי אוקף
 פיהא ^ט. פדינגם אל אמניב: והשכב
 בפית יכנס את פגדיו והאכל בפית
 יכנס את פגדיו: ודישכוב בביתא. יצבע
 ית לבושהו. ודייכול בביתא. יצבע ית
 לבושהו: ומן אנצגע פיה. פדינסל
 תיאנה. ומן אכל פיה. פדינסל תיאנה:
 ואם פא יכל הכהן וראה והנה לא פשה
 הנגע בפית אחרי הפח את הפית ומהר
 הכהן את הפית פי נרפא הנגע: ואם
 מיער ייעור כהנא. ויהוי והא. לא אוסף
 מכתשא בביתא. פתר דאתשע ית
 ביתא. וידי כהנא ית ביתא. ארי אתפי
 מכתשא: פאן דכל אמאם פנצר. פאדו
 דסיתפש אכלא פי לבית. בעד תמינה.
 פדיטהרה. פאן אכלא קד ברא:
 ולקח לחשא את הפית שתי צפרים ועץ
 אדו ושני תולעת ואזב: ויפכ. לדפאה
 ית ביתא תרתין צפרין. ואעא דארזא.
 וצבע זהורי ואיזובא: ויאכד לתדכיתה
 עצפורין. ועוד ארו. וחריר קרמו וצעתר:

פי חיטאן לבית. כמוט) מצורה. או
 מחמרה. ומנצרה מתספר פי אחאיט:
 ויצא הכהן מן הבית אל פתח הבית
 והסגיר את הבית שבעת ימים: ופוק
 כהנא מן ביתא לתרע ביתא. ויסגר ית
 ביתא שבעא יומין: פיכרג מן אבית אל
 באנה. ויוקפה סבעה אימאם: ושכ הכהן
 פיום השביעי וראה והנה פשה הנגע
 בקורת הפית: ויתוב כהנא ביומא
 שביעאה. ויהוי. והא. אוסף מכתשא
 בביתא ביתא: תסרגע פי איום אסאבע.
 פאן ראי אכלא קד תפשא פי חיטאן
 לבית: וצוה הכהן וחלצו את האבנים
 אשר בהן הנגע והשליכו אתהן אל מחוץ
 לעיר אל מקום טמא: ויפקד כהנא.
 וישלפון ^י וישלפון ית אבניא. דבהון
 מכתשא. וירמון יתהון למפרא לקרתא.
 לאתר מסאב: פיאמר אמאם. ותכלע
 אחנארה. לדי פיהן אכלא. וירמון אל
 כארג לקריה. אל מוצע נגם: ואת הפית
 יקצע מפית סביב ושפכו את העפר אשר
 הקצו אל מחוץ לעיר אל מקום טמא:
 וית ביתא. יקלפון מגיו סחור סחור. וירמון.
 ית עפרא דקליפו. למפרא לקרתא לאתר
 מסאב: ויקשר ^ט לבית מן דאכל
 מסתדירא. וירמון אתראב לדי קשרוה.
 אל כארג לקריה פי מוצע נגם: ודקהו
 אבנים אחרות והביאו אל תחת האבנים
 ועפר אחר יקח וטח את הפית: ויפכון
 אבנין אחרנין. ויעלון לאתר ^כ פאתה
 אבניא. ועפר אחרן. יפכ וישוע ית ביתא:
 ויאכדו חנאר אכל. פידכלוהא מוצע תרך
 אחנארה ותראב אכל יוכל ויטיין לבית:
 ואם ישוב הנגע ופרח בפית אחר חלץ
 את האבנים ואחרי הקצות את הפית
 ואחרי הפח: ואם יתוב מכתשא ויסגי
 בביתא. פתר דשליפו ית אבניא. ובתר
 דקליפו ית ביתא ובתר דאתשע: פאן
 עאד אכלא ואנתשר פי לבית. בעד מא

ושחט

חלק חזקרון. ב) אל מחוץ לעיר אל מקום טמא. היכה לעיר במפחא. והיבת מקום במארכה וכ"ה בכל התיגאן:
 י ויקרא (כתר תורה)

וישחט את הצפר האחת אל כלי חרש ער-
 מים חיים: ויבוס ית צפרא חדא. למאן
 דתספ על מי מבוע: וידבא אהרהמא.
 פי' אנה כזף מע מא מן נביע: ולקח
 את עין הארו ואת דאוב ואת | שני
 התולעת ואת הצפר החיה וטבל אתם
 בדם הצפר השחוטטה ובמים החיים והזה
 אלהיבית שבע פעמים: ויסב ית אעא
 דארזא. וית איזובא. וית צפרא חיתא.
 ויטבול יתהון. בדםא דצפרא הנביסתא.
 ובמי מבוע. וידי לביתא שבע זמנין:
 ויאכר עוד ארו ולעעתר. ועבג לקרמו
 ולעצפור אחי. וינמסהא פי דם לעצפור
 למדבוח. ואמא אדי מן נביע. וינצחה
 עלי' לבית סבע מראר: והטא את-
 הבית בדם הצפור ובמים החיים ובצפר
 החיה ובעין הארו ובאוב ובשני התולעת:
 וידפי ית ביתא. בדםא דצפרא. ובמי
 מבוע. ובצפרא חיתא. ובאעא דארזא.
 ובאיזובא ובצבע זהורי: וידכיה בדם
 אעצפור. ובאמא אנביע. ולעצפור אחי.
 ולעוד ארו. ולעעתר וחריר לקרמו:
 ושלח את הצפר החיה אל מחוץ לעיר
 אל פני השדה וכפר עלי הבית וטהר:
 וישלח ית צפרא חיתא. למפרא לקרתא
 לאפי חקלא. וכפר על ביתא וידפי:
 ויטלק אעצפור אחי. אל כארג אקריה
 אל ונה אעחרי. ויסתגפר ען מא פי אבית
 ויטהר: ואת התורה לקדינגע הצרעת
 ודנתק: דא אוריתא. לכל מכתש
 סגירותא ודנתקא: הדה שריעה גטיע
 בלוא אברץ ולכרף: ולצרעת הפגד
 ולבית: ולסגירות לבושא ולביתא:
 ולברץ אתיאב ולמנאז: ולשאת
 ולפפתת ולבהרת: ולעמקא ולעדניא
 ולבהרא: ולאשמה ולעארצה ולבקעה:
 להורת ביום הטמא וביום הטהר: ואת
 תורת הצרעת: לאלפא. ביום מסאבא
 וביום דכיא. דא אוריתא דסגירותא:
 לידל עלי' ומת אתנגים ועלי' ומת

ר

אתטהור. וכלהא שראיע אברץ: פ
 וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר:
 ומליך יי. עם משה ואלהרן למימר:
 תם כלם אלה מוסי' והרון תכלימא:
 דברו אל בני ישראל ואמרתם אלהם
 איש איש פי יהוה זב מפשרו זכו טמא
 הוא: מלילו עם בני ישראל. ותימרון
 להון. גבר גבר. ארי יהו דאיב (כ"ב דאיב)
 מפשריה. דוביה מסאב הוא: כלמא
 בני אסראיל. וקולא להם. אי רגל פאן
 דאיבא מן אחלילה (כ"ג). פדובה דאך הו
 נגם: וזאת תהיה טמאתו בזובו רר פשרו
 את זובו או החתים פשרו מזובו טמאתו
 הוא: ודא. תהי סובתיה פדוביה. ריר
 פשריה ית דוביה. או חתים פשריה
 מדוביה. סאובתיה היא: והדה צפה'
 דובה אדי תכון בה נגאסתה. אמא אן
 יגעל אחלילה אדוב כאריא. או ינכתם
 מנה. פתלך הי נגאסתה (כ"ד). פרהמשפב
 אשר ישב עליו הזב יטמא וכרהפרי
 אשר ישב עליו יטמא: פל משפבא.
 דישפוב עדוהי. דובנא יהי מסאב. וכר
 מאנא. דיתיב עלוהי יהי מסאב: וחכמה (כ"ה)
 אן יכון כל מצנע. אדי ינצנע עליה
 ינגם. וכל אנה יגדם עליה ינגם:
 ואיש אשר יגע במשפבו יכפס בגדיו ורחץ
 בפמים וטמא עד דהערב: וגבר. דיקרב
 במשפביה. יצנע לבושוהי. ויסחי במיא
 ויהי מסאב עד רמשא: ואי אנסאן דנא
 מן מצנעה. פליגסל תיאבה. וירחץ באמא
 וינגם אל אמג'יב: והישב עליהפלי אשר
 ישב עליו הזב יכפס בגדיו ורחץ בפמים
 וטמא עד דהערב: ודיתיב על מאנא.
 דיתיב עלוהי דובנא. יצנע לבושוהי.
 ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: ומן
 גרם עלי' לאנא. אדי יגלם עליה אדאיב.
 פליגסל תיאבה. וירחץ באמא וינגם אל
 אמג'יב: והנגע בפשר הזב יכפס בגדיו
 ורחץ בפמים וטמא עד דהערב: ודיקרב
 בפשר דובנא. יצנע לבושוהי. ויסחי במיא

(*) חצי הספר במסוקים 171

ויהי מסאב עד רמשא: ומן דנא בגסמה. פליגסל תיאבה. וירחץ בלאמא וינגס אי אמניב: וכי ירק הזב פטהור וכפס פגדיו ורחץ בפמים וטמא עדי הערב: וארי ירוק דובנא בדכיא. ויצפע לבושוהי. ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: ואן בצק אדאיב עלי אמאדר. פליגסל תיאבה. וירחץ בלאמא וינגס אי אמניב: וכדי הפרוב אשר ירכב עליו הזב יטמא: וכל מרכבא דירפוב עלוהי. דובנא יהי מסאב: וכל מרכוב. ארי ירכב עליה אדאיב ינגס: וכדי הנגע בכל אשר יהיה תחתיו יטמא עדי הערב והגושא אותם וכפס פגדיו ורחץ בפמים וטמא עדי הערב: וכל דיקרב. בכל דיהי תחותוהי. יהי מסאב עד רמשא. ודיפול יתהון. יצפע לבושוהי. ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: ומן דנא בשי מטא יכון תחתה. ינגס אי אמניב. ומן חמר שי מנה ^(ט). יגסל תיאבה. וירחץ בלאמא וינגס אי אמניב: וכל אשר יגע בו הזב וידיו לא שטף בפמים וכפס פגדיו ורחץ בפמים וטמא עדי הערב: וכל דיקרב ביה דובנא. וידוהי לא שטף במיא. ויצפע לבושוהי. ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: וכל מן דנא בה אדאיב. ודאתה ^(ט) לם יגסל בלאמא. פליגסל תיאבה. וירחץ בלאמא וינגס אי אמניב: וכדי חרש אשר יגע בו הזב ישבר וכדי פלי עץ ישטף בפמים: ומאן דחסף. דיקרב ביה דובנא יתבר. וכל מאן דאע. ישתטף במיא: ואי אגא כוף. דנא בה אדאיב פליכסר. ואי אגא כשב. פליגסל בלאמא: וכי יטדר הזב מזובו וספר לו שבעת ימים דטהרתו וכפס פגדיו ורחץ בשרו בפמים היים וטהר: וארי ידפי דובנא מדוביה. וימני ליה. שבקא יומין. לדכותיה ויצפע לבושוהי. ויסחי בשריה. פמי מבוע וידפי: פאן הו טהר מן דובה. פליחץ סבעה אייאם לטהרה ויגסל תיאבה. וירחץ בדנה. במא מן נביע ויטהר: וכיום

השמיני יקחילו שתי תרים או שני בני יונה ובא לפני יהוה אל פתח אהל מועד ונתנם אלהיהם: וביום המינא. יסב ליה תרין ^(י) תרתין שפנינין. או תרין בני יונה. וייתי לקדם יי. לתרע משפן זמנא. ויתנינן דכהנא: ופי איום אתאמן. יאתי בשפנינין. או פרכי חמאם. ויאתי בין ידי אלה. אי באב כבא אמחצר. וידפעחמא אי לאמאם: ועשה אתם הבחן אחר הפאת והאחר עלה וכפר עליו הבחן לפני יהוה מזובו: ויעבד יתהון כהנא. חד הפתא. וחד עלתא. וכפר עלוהי כהנא. קדם יי מדוביה: ויעמל לאמאם אחר המא דכוח. ולאכר צעידה. ויסתגפר ענה בין ידי אלה מן דובה:

ס ואיש פיתצא מפנו שכבת זרע

זרע ורחץ בפמים את כל בשרו וטמא עדי הערב: וגבר. ארי תפוק מניה שכבת זרעא. ויסחי במיא. ית כל בשריה ויהי מסאב עד רמשא: ואי רגל כרנת מנה נטפה. פליגסל גמיע בדנה בלאמא. וינגס אי אמניב: וכדי פגד וכדי עור אשר יהיה עליו שכבת זרע וכפס בפמים וטמא עדי הערב: וכל לבוש וכר משך. דיהי עלוהי שכבת זרעא. ויצטפע במיא ויהי מסאב עד רמשא: ואי תוב או גדר. צאר עליה שי. פליגסל בלאמא וינגס אי אמניב: ואשה אשר ישב איש אתה שכבת זרע ורחצו בפמים וטמאו עדי הערב: ואתתא. די שפוב גבר יתה שכבת זרעא. ויסחון במיא. ויהון מסאבין עד רמשא: ואייה אמראה צאנעהא רגל בנטפה. פלירחצא בלאמא. וינגס אי אמניב: **פ**

ואשה פיי תהיה זכה דם יהיה זכה ופבשרה שבעת ימים תהיה כנדתה וכל הנגע בה יטמא עדי הערב: ואתתא ארי תהי דיבא. דם יהי דובה פבשרה. שבקא יומין תהי בריוקה. וכל דיקרב בה יהי מסאב עד רמשא: ואייה אמראה

כאנת דאננה. והו אן יכון אדם ינחל מן
 פרתהא (י) פלתיקם סבעה אייאם פי
 חיצתהא. וכל מן דנא בהא ינגם אי
 למגוב: וכל אשר תשב עליו בנדתה
 יטמא וכל אשר תשב עליו יטמא: וכל
 דתשוב עלוהי בריחוקה יהי מסאב.
 וכל דתתיב עלוהי יהי מסאב: וגמיע מא
 תנצנע עליה פי חיצתהא ינגם. וגמיע
 לאנא תגלם עליה ינגם: וכל דתנצנע
 במשכבה יכפס בגדיו ורחץ במים וטמא
 עד הערב: וכל דיקרב במשכבה יצבע
 לבושוהי. ויסחי במיא ויהי מסאב עד
 רמשא: וכל מן דנא במצנעהא. יגסל
 תיאבה. וירחץ בלמא וינגם אי למגוב:
 וכל דתנצנע בכלי אשר תשב עליו
 יכפס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב:
 וכל דיקרב בכל סאנא דתתיב עלוהי.
 יצבע לבושוהי. ויסחי במיא ויהי מסאב
 עד רמשא: וכל מן דנא בשי. מן לאניה
 אדי תגלם עליה. יגסל תיאבה. וירחץ
 בלמא וינגם אי למגוב: ואם על המשכב
 הוא או על הכלי אשר הוא ישתת
 עליו בנגעו בו יטמא עד הערב: ואם על
 משכבא הוא. או על סאנא. דהיא יתבא
 עלוהי במקרביה ביה. יהי מסאב עד
 רמשא: ואן כאן עליו מצנעהא. או עליו
 לאנא. אתי הי גארסה עליה סמאססה
 לה. פלינגם אי למגוב: ואם שכב ישכב
 איש אתה ותהי נדתה עליו וטמא
 שבעת ימים וכל המשכב אשר ישכב
 עליו יטמא: ואם. משכב ישכוב גבר
 יתה. ויהי (י) ותהי ריחוקה עלוהי. ויהי
 מסאב שבעא יומין. וכל משכבא
 דישכוב עלוהי יהי מסאב: ואן צאנעהא
 רגל. פקד צאר חכם חיצתהא עליה (י).
 וינגם סבעה אייאם. וכל מצנע. ינצנע
 עליה ינגם: ואשה כייזוב זוב
 דמה ימים רפים בלא עת נדתה או כיי
 תזוב על נדתה כלימי זוב טמאתה כיימי

נדתה תהיה טמאה הוא: ואתתא. ארי
 ידוב דוב דמה יומין סניאין. בלא עין
 ריחוקה. או ארי תדוב על ריחוקה. כל
 יומי דוב סאונתה. כיימי ריחוקה. תהי
 מסאבא היא: ואייה אמראה סאין דמהא
 אייאמא כתורה. פי גיר וקת חיצתהא
 או בעקבה. פי גמיע אייאם פיין ננאסחהא.
 פלתיקן פיהא כאייאם חיצתהא ננסה:
 כל המשכב אשר תשב עליו כל יומי
 זובה במשכב נדתה יהיה ליה וכל הכלי
 אשר תשב עליו טמא יהיה כטמאת
 נדתה: כל משכבא. דתשוב עלוהי כל
 יומי דובה. במשכב ריחוקה יהי לה. וכל
 מאנא דתתיב עלוהי. מסאב יהי כסואבת
 ריחוקה: וגמיע למצנע. אדי תנצנע עליה
 טור אייאם פיצתהא. פלתיקן דהא כמצנע
 חיצתהא. וגמיע לאנא אדי תגלם עליה.
 פליקון ננסא. כננאסחה פי חיצתהא:
 וכל דתנצנע פם יטמא וכפס בגדיו ורחץ
 במים וטמא עד הערב: וכל דיקרב
 בהון יהי מסאב. ויצבע לבושוהי. ויסחי
 במיא ויהי מסאב עד רמשא: וכל מן דנא
 בשי מנהא ינגם. פיגסל תיאבה. וירחץ
 בלמא וינגם אי למגוב: ואם טהרה מזובה
 וספרה ליה שבעת ימים ואחר תטהר:
 ואם דכיות מדובה. ותמני לה. שבעא
 יומין ובתר פן תרפי: פאן טהרת מן
 פיצתהא. פלתיקן סבעה אייאם וכעד
 דאך תטהר: וביום השמיני תקהיליה
 שתי תרים או שני בני יונה והביאה אותם
 אלהיהן אל פתח אהל מועד: וביום
 תמינאה. תסב לה תרין (י) תרין
 שפנינין. או תרין בני יונה. ותיתי יתהון
 דות פהנא. לתרע משפן זמנא: ופי איום
 אתאמן. תאכר שפנינין. או פרכי חמאם.
 ותאתי בהמא אי לאמאם. אי באב כבא
 למחצר: ועשה הפהן את האחד חפאת
 ואת האחד עלה וכפר עליה הפהן לפני
 יהוה מזוב טמאתה: ויעביר פהנא ית

הלך הרקוק. ג) אשר היא יושבת גליו. כ"ה בכל ההיגון במאריך לא בתכיר: (ר) תהיה מארכה טמאה טמאה:

הרון אבך. באן לא ידכל פי בתיר מן
לאוקאת אי' אקדם. מן דאכל אסגף. אי'
הזרה אנשא. אדי עלי' אנדוקולא ימות.
לאני מתגלי באגמאם פוק אנשא: פזאת
יבא אהרן אל-הקדש בפר בן-בקר
להטאת ואיך לעלה: פדא. יהו עליל
אהרן לקודשא. בתור פר תורי. להטתא
ודבר לעלתא: בהדה אמור ידכל הרון
אי' אקדם. באן יחצר רתא מן אבקר.
לאדכזה וכבשא לאצעידה: בתנת פד-
קדש ילבש ומכנסים בד יהו על-בשרו
ובאבנט פד יחגר ובמצנפת פד יצנף
בגדי-קדש הם ורחץ במים את-בשרו
ולבשם: בתנא דבוצא דקודשא ילבש.
ומכנסין דבוץ יהו על בשריה. והמינא
דבוצא ייסר. ומצנפתא דבוצא יחית
ברישיה. לבושי קודשא אנון. ויסחי במיא.
ית בשריה וילבשנון: באן ילבס תוניה
מן עשר מקדסה. בעד אן יכון עלי' בדנה
סראויל מן עשר ^ב. ויתקלד בזנאר מן
עשר מחץ ^ב. ויתעמם בעמאמה מתל
דאך. פהדה הי תיאב אקדם. ינסל בדנה
באמא וילבסהא: ומאת עדת בני ישראל
יקח שני-שעירי עזים להטאת ואיל אחד
לעלה: ומן פגשתא דבני ישראל יסב.
תרין צפירי עזי להטתא. ודבר חד
לעלתא: וליאכר מן גמאעה בני-אסראיל.
עתודין מן אסאעז לאדכזה. וכבשא
לאצעידה: והקריב אהרן את-פר
החטאת אשר לו וכפר בעדו ובעד
ביתו: ויקריב אהרן. ית תורא דהטתא
דיליה. ויכפר עלוהי ועל אנש ביתיה:
פיבתדי אוולא ^ב. פיקדם רת אדכזה
אדי לה. ויסתגפר ענה וען אה:
ולקח את-שני השעירים והעמיד אתם
לפני יהוה פתח אהל מועד: ויסב ית תרין
צפירין. ויקים יתהון קדם יי. פתרע משפן
זמנא: תם יאכר לעתודין. ויוקפהמא
בין ידי אלה. ענר באב כבא אמחצר:
ונתן אהרן על-שני השעירים גרלות גורל

חד חטתא. וית חד עלתא. ויכפר עלה
כהנא קדם יי. מהזב סאובתה: ויעמל
לאמאם אתרהמא דכזה. ולאכר צעידה.
ויסתגפר ענהא לאמאם בין ידי אלה. מן
פיץ נגאסתהא: והזרתם את-בני-ישראל
משמאתם ולא ימתו בטמאתם בממאם
את-משכני אשר בתוכם: ותפרשו ית
בני ישראל מסואבתהון. ולא ימותון
בסואבתהון. בסואבתהון ית משכני
דבניהון: פינג אן תגאנבא בני-אסראיל
מן נגאסתהם. ולא יהלכון בנגאסתהם.
אד הם נגטו מסכני אדי הו בינהם ^ב:
זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת-
זרע לטמאה-בה: דא אוריתא דדובנא.
ודתפוק מניה. שכבת זרעא לאסתאנא
בה: הדה שריעה אדאיב. ומן תכרגמנה
נטפה לינגס בהא: והדה בגדתה והזב
את-זובו לזכר ולנקבה ולאיש אשר ישכב
עם-טמאה: ולדסאובתה ^ב ולדסובתה
בריהוקה. ולדדאיב ^ב ולדדאיב ^ב ית דוביה. לדבר
ולנוקבא. ולגבר. דישכוב עם מסאבתא:
ואחאיץ פי טמטהא. ואפאיץ דוכה. מן
דכרוואנתי. ורגל יצאנע נגסה: פ פ פ

צ' פיסוקים ס' עידו ומפמירין ואמר אלישע שמעו דבר ה'
במלכים ב' ו'. נגיה למנחת שנה וב' וה'

וידבר יהוה אל-משה אחרי מות שני בני
אהרן בקרבנתם לפני יהוה ומתו: ומליל
יי עם משה. בתר דמיתו. תרין בני אהרן.
בקרוביהון אישתא נוכריתא קדם יי
ומיתו: תם כלם אלה מוסי. בעד מות אבני
הרון. אד תקדמא בין ידי אלה עלי' מא
ביין ^ב פמאתא: ויאמר יהוה אל-משה
דבר אל-אהרן אחיך ואל-יבא בכל-עת
אד-הקדש מבית לפרכת אל-פני הכפרת
אשר עלי-הארן ולא ימות כי בענן אראה
על-הכפרת: ואמר יי למשה. מליל עם
אהרן אחיך. ולא יהו עליל בכל עדן
לקודשא. מניו לפרוכתא. לקדם כפורתא.
דעל ארונא ולא ימות. ארי בעננא. אנא
מתגלי על בית כפורי: וקאל לה. מר

ב

פִּילְקֵי דָאךְ אֲבֹכֹר. עֲלֵי אֲנָאֵר בֵּין יְדֵי
 אֱלֹהִים. תָּם יִגְמִי צְבֹאֵב אֲבֹכֹר. אֲנָשָׁא אֲדִי
 עֲלֵי אֲשֶׁהֲאֵרָה פִּאֲנָה לֹא יִמּוֹת^ו: וְלִקַּח
 מִדָּם הַפֶּר וְהוּזָה בְּאֲצַבְעוֹ עַל־פְּנֵי הַכִּפֹּרֶת
 קִדְמָה וּלְפָנֵי הַכִּפֹּרֶת יוּזָה שְׁבַע־פְּעֻמִּים
 מִן־הַדָּם בְּאֲצַבְעוֹ: וְיִסַּב מִדָּמָא הַתּוֹרָא.
 וְיָדֵי בְּאֲצַבְעֵיהֶּ. עַל אִפִּי כְּפֹרֶתָא קְדוּמָא.
 וְקָדָם^ו (וְיִקְדָּם) כְּפֹרֶתָא יְדֵי שְׁבַע
 זְמַנִּין. מִן דָּמָא בְּאֲצַבְעֵיהֶּ: תָּם יֵאָכֵד מִן
 דָּם אֶרֶת. פִּינְצַח בְּאֲצַבְעֵיהֶּ. קְבֹאֵה אֲנָשָׁא
 שְׂרָקִיָּא מֵרָה וְאֶחָדָה^ו. תָּם יִנְצַח בֵּין יְדֵיהֶּ
 מִנָּה סְבַע מֵרָאֵר: וְשִׁחַט אֶת־שְׁעִיר
 הַחֲטָאֵת אֲשֶׁר לְעַם וְהֵבִיא אֶת־דָּמּוֹ אֶל־
 מִבֵּית לְפָרְכֵת וְעָשָׂה אֶת־דָּמּוֹ בְּאֲשֶׁר עָשָׂה
 לְדָם הַפֶּר וְהוּזָה אֹתוֹ עַל־הַכִּפֹּרֶת וּלְפָנֵי
 הַכִּפֹּרֶת: וְיִפּוֹס. יֵת צִפְרָא הַחֲטָאֵת
 דְּלַעֲמָא. וְיַעֲלֵל יֵת דְּמִיָּה. לְמַגְוֵי לְפָרוּכְתָּא.
 וְיַעֲבִיד לְדְמִיָּה. כְּמֵאֲדַעְבֵּד לְדְמֵאֲדַתּוֹרָא.
 וְיָדֵי יֵתִיהֶּ. עַל כְּפֹרֶתָא וְקָדָם^ו (וְיִקְדָּם)
 כְּפֹרֶתָא: תָּם יִדְבַח עֵתוֹד אֲדֹכּוּהֶּ אֲדִי
 לְאִקּוּם. וְיִדְכֵר מִן דְּמָה אִי דֹאֲכַל אֲסַנְף.
 וְיִצְנַע בָּהּ. כְּמֵא צְנַע בְּדָם אֶרֶת. וְיִנְצַח
 מִנָּה. קְבֹאֵה אֲנָשָׁא וּבֵין יְדֵיהֶּ: וְכִפֵּר עַל־
 הַקֹּדֶשׁ מִטְּמֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְּשָׁעֵיהֶם
 לְכָל־חַטָּאתָם וּכְבִן יַעֲשֶׂה לְאֵהֵל מוֹעֵד הַשָּׁבֹן
 אֲתָם־בְּתוֹךְ טְמֵאֵתָם: וְיִכְפֹּר עַל קוֹדֶשׁ־אֵל.
 מִטְּמֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִפְּרִידֵהוֹן לְכָל
 חֲטָאֵהוֹן. וּכְבִן יַעֲבִיד לְמִשְׁכַּן זְמַנָּא.
 דְּשִׁרֵי עֲפֹהוֹן בְּגוֹ טְמֵאֵתָהוֹן: וְיִכְפֹּר
 פִּי אִקְדָּם. עֵן מַעֲאֲצֵי בְנֵי אִסְרָאֵל.
 וְגִרּוּמָהֶם וְגִמִּיעַ דְּנֹבְהֶם. וְכִדְאֵךְ יִצְנַע
 פִּי אֲדַמּוּן. פִּי כְבֹאֵ אֲמַחְצֵר. אֲדִי הוּ
 סֹאכְנֵי מַעֲהֶם. פִּי מֵא בֵּין מַעֲאֲצֵיהֶם^ו:
 וְכָל־אָדָם לֹא־יְהוּבֹאֵהֵל מוֹעֵד כְּבֹאֵ
 לְכִפֵּר בְּקֹדֶשׁ עַד־צִאֲהוֹ וְכִפֵּר בְּעַדוֹ וּבְעַד
 בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־קֹהֵל יִשְׂרָאֵל: וְכָל אֲנָשׁ.
 לֹא יְהוּ בְּמִשְׁכַּן זְמַנָּא. בְּמִיעֲלֵיהֶּ. לְכִפֵּרָא
 בְּקוֹדֶשׁ־אֵל עַד מִפְּקִיָּה. וְיִכְפֹּר עַל־וְהוּזָה וְעַל
 אֲנָשׁ בֵּיתֵיהֶּ. וְעַל כָּל קֹהֵל דִּישְׂרָאֵל:

אֶחָד לִיהוּזָה וְגִזְרָל אֶחָד לְעֹזָאוֹל: וְיִתֵּן
 אֶהֱרֹן. עַל תְּרִין צִפְרִין עַד־בֵּין. עַד־בֹּאֵ חַד
 לְשִׁמָּא דִּי. וְעַד־בֹּאֵ חַד לְעֹזָאוֹל: וְיִדְקֵי
 עַל־הַמֵּאֲסֵהֲמִין. אֶחָד־הַמֵּאֲלֵבִית אֶל־וְאֶכְר
 לְגַבֵּל עֹזָאוֹל^ו: וְהַקְּרִיב אֶהֱרֹן אֶת־הַשְּׁעִיר
 אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגִּזְרָל לִיהוּזָה וְעָשָׂהוּ
 חֲטָאֵת: וְיִקְרִיב אֶהֱרֹן יֵת צִפְרָא. דְּסִלִּיק
 עֲלוּהוּ. עַד־בֹּאֵ לְשִׁמָּא דִּי. וְיַעֲבֹדֵיהֶּ
 חֲטָאֵתָא: פִּיקְדָם אֶעֱתוֹד. אֲדִי וְקַע עֲלִיהֶּ
 אִסְהֶם לְבֵית אֱלֹהִים. וְיִצְנַעֵה דְכּוּה: וְהַשְּׁעִיר
 אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגִּזְרָל לְעֹזָאוֹל יַעֲמֵד־חַי
 לְפָנֵי יְהוָה לְכִפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח־אֹתוֹ לְעֹזָאוֹל
 הַמִּדְבָּרָה: וְצִפְרָא. דְּסִלִּיק עֲלוּהוּ עַד־בֹּאֵ
 לְעֹזָאוֹל. יִתְקַם בְּרַחֵי. קָדָם יי לְכִפֵּרָא
 עֲלוּהוּ. לְשַׁלַּח יֵתִיהֶּ. לְעֹזָאוֹל לְמִדְבָּרָה:
 וְאֶעֱתוֹד. אֲדִי וְקַע עֲלִיהֶּ אִסְהֶם לְגַבֵּל עֹזָאוֹ.
 יוֹקֵף חַיִּיא. בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים לִיסְתַּגְפֵּר עֲנָה.
 תָּם יִטְלַקָּה פִּי גַבֵּל עֹזָאוֹל פִּי אֲבֵר: וְהַקְּרִיב
 אֶהֱרֹן אֶת־פֶּר הַחֲטָאֵת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֵּר בְּעַדוֹ
 וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשִׁחַט אֶת־פֶּר הַחֲטָאֵת אֲשֶׁר־
 לוֹ: וְיִקְרִיב אֶהֱרֹן. יֵת תּוֹרָא הַחֲטָאֵת
 דִּילִיָּה. וְיִכְפֹּר עֲלוּהוּ וְעַל אֲנָשׁ בֵּיתֵיהֶּ.
 וְיִפּוֹס. יֵת תּוֹרָא הַחֲטָאֵת דִּילִיָּה: וְיִקְדָּם
 הַרוֹן תֹּאנִיָּה^ו. רֵת אֲדֹכּוּהֶּ אֲדִי רַה.
 וְיִסְתַּגְפֵּר עֲנָה וְעֵן אֵה. תָּם יִדְבַחָהּ: וְלִקַּח
 מִלֹּא־הַמִּחְתָּה גַּחֲלֵי־אֵשׁ מִעַל־הַמִּזְבֵּחַ
 מִלְּפָנֵי יְהוָה וּמִלֹּא־חֲפְנֵי קִטְרֵת סִטִּים דְּקָה
 וְהֵבִיא מִבֵּית לְפָרְכֵת: וְיִסַּב מִלֵּי מַחְתֵּיתָא.
 גּוֹמְרִין דִּאִישָׁא. מִעֲלֵי מִדְּבַחָא מִן־קָדָם יי.
 וּמִלֵּי הוֹפְנוּהִי. קִטְרֵת בּוֹסְמִין דְּקִיקוֹן.
 וְיַעֲלֵל מַגְוֵי לְפָרוּכְתָּא: תָּם יֵאָכֵד מִל
 אֲמוּמָרָה. גִּמְרָ נֹאֵר. מִן פּוּק אֲמִרְבַּח מִן
 בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים. וּמִל חֲפְנִיָּה. מִן כְּבוֹר אֲצִמּוֹן
 אֲמִדְקוֹק. וְיִדְכֵל אֲגִמִיעַ אִי דֹאֲכַל אֲסַנְף:
 וְנָתַן אֶת־הַקִּטְרֵת עַל־הָאֵשׁ לְפָנֵי יְהוָה
 וְכִסֶּה עֲנַן הַקִּטְרֵת אֶת־הַכִּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־
 הָעֲדוּת וְלֹא יִמּוֹת: וְיִתֵּן יֵתִיהֶּ קִטְרֵת בּוֹסְמִיָּא.
 עַל אִישְׁתָּא קָדָם יי. וְיַחֲפִי עֲנַן כְּפֹרֶתָא.
 יֵת כְּפֹרֶתָא. דְּעַל סְהַדוּתָא וְלֹא יִמּוֹת:

ג

חֵלֶק הַדְּקוּקָא: א) הַמִּזְבֵּחַ. ב) שִׁמָּא אֶחָד כָּל־הַתִּיבָאן: ב) הַשָּׁבֹן אֲתָם בְּתוֹךְ טְמֵאֵתָם. הַיְבִית אֲתָם בְּטַפְחָא כָּל־הַתִּיבָאן הַמְּדוּקְדָּוִת לֹא בַּחֲבוּרָה.

ולא יכון אחד מן אנאם פי כבא
 למחצר. פי דכולה ליסתגפר פי אקדם
 אי אן יכרג. וקר (אסתגפר ענה
 וען אה. וען גמיע גוק אל אסראיל: ויצא
 אלהי המזבח אשר לפני יהוה וכפר עליו
 ולקח מדם הפר ומדם השעיר ונתן על
 קרנות המזבח סביב: ויפוק למדבחה.
 דקדם יי וכפר עלוהי. ויסב. מדמא
 דתורא ומדמא דצפירא. ויתין. על קרנת
 מדבחה סהור סהור: תם יכרג אי למדבחה.
 אדי בין ידי אלה פיסתגפר ענה. באן יאכר
 מן דם ארת ומן דם אעתוד מגמועין (ג)
 פיצע עלי ארכאן למדבחה מסתדירא:
 והזה עליו מן הדם באצבעו שבע פעמים
 וטהרו וקדשו מטמאת בני ישראל: וידי
 עלוהי מן דמא. באצבעיה שבע זמנין.
 וידפיניה ויקדשניה. מטמאת בני ישראל:
 תם ינצח עליה מנה. באצבעה סבע מראר.
 פיטהרה ויקדסה. מן מעאצי בני אסר:
 וכלה מכפר את הקדש ואת אהל מועד
 ואת המזבח והקריב את השעיר החי:
 וישיצי מלכפרא על קודשא. ועל (ג) וית
 משכן זמנא ועל (ג) וית מדבחה. וקריב
 ית צפירא חיא (ו) חיא (כ): פאדא פרגמן
 אסתגפאר פי אקדם. ופי כבא למחצר
 וענד למדבחה. פיקדם אעתוד אה: וסמך
 אהרן את שתי ידו על ראש השעיר החי
 והתודה עליו את כל עונת בני ישראל
 ואת כל פשעיהם לכלי חטאתם ונתן
 אתם על ראש השעיר ושלה ביד איש
 עתי המדברה: ויסמוך אהרן ית תרתין
 ידוהי. על ריש צפירא חיא (ו) חיא (כ).
 ויודי עלוהי. ית כל עונת בני ישראל. וית
 כל מרדיהון לכל חטאיהון. ויתין יתהון
 על ריש צפירא. וישלה. ביד גבר הזמן
 למכה למדברה: פיסנדידיה עלי ראסה.
 ויקר בדנוב בני אסראיל. וגרומהם וגמיע
 כטאיאהם. פאדא תלאהא ענד ראם
 אעתודי. בעת בה מערגל מעד בה אי אבר:

ונשא השעיר עליו את כל עונתם אל-
 ארץ גזרה ושלח את השעיר במדבר:
 ויטול צפירא עלוהי ית כל עונתהון (ג)
 הוביהון) לארע דלא יתבא. וישלה ית רב
 צפירא במדברא: ויחמל עלי ענקה גמיע
 דנובהם אי ארץ מנקטעה. תם יטלקהא
 פי אבר: וביא אהרן אר-אהל מועד ופשט
 את בנידי הפר אשר לבש בבאו אלי-
 הקדש והניחם שם: וייעול אהרן למשכן
 זמנא. וישלה ית לבושי בוצא. דלבש
 במיעליה לקודשא. ויצנענון תמן: תם
 ידבר הרון אי כבא למחצר. פיכרג
 למגמרה. וינועתיאב אעשר אדי לבסהא
 פי דכולה אי אקדם. וידעהא הנאך:
 ורחן אתי פשרו בפנים במקום קדוש
 ולבש את בגדיו ויצא ועשה את עלתו
 ואת עלת העם וכפר בעדו ובעד העם:
 ויסחי ית בשריה במיא באתר קדיש
 וילבש ית לבושוהי. ויפוק. ויעביר ית
 עלתיה וית עלת עמא. וכפר עלוהי ועל
 עמא: תם יגסל בדנה בלאמא פי מוצע
 מקדם. וילבס תיאבה למעלומה (י). תם
 יכרג ויקרב צואעדה וצואעד אקום.
 ויסתגפר ענה וענהם: ואת חלב החטאת
 יקטיר המזבחה: ויתתרבי חמוותא יפיק
 למדבחה: ושחים ארכואת (ט) יקתרהא
 עלי אמדבחה: והמשלח את השעיר
 לעזאזל יכפס בגדיו ורחן את בשרו בפנים
 ואחרי כן יבוא אל המחנה: ודמו ביל ית
 צפירא לעזאזל. יצבע לבושוהי. ויסחי ית
 בשריה במיא. ובתר בן ייעול למשריתא:
 ולמטלק אעתוד פי גבל עזאז. יגסל
 תיאבה. וירחן בדנה בלאמא. ובעד דאך
 ידבר אי אעסבר: ואת פר החטאת ואת
 שעיר החטאת אשר הובא את דמם לכפר
 בקדש יוציא אל מחוץ למחנה ושרפו
 באש את ערותם ואת בשרם ואת
 פרשם: וית תורא דחטאת. וית צפירא
 דחטאת. דאתעל מדמהון לכפרא

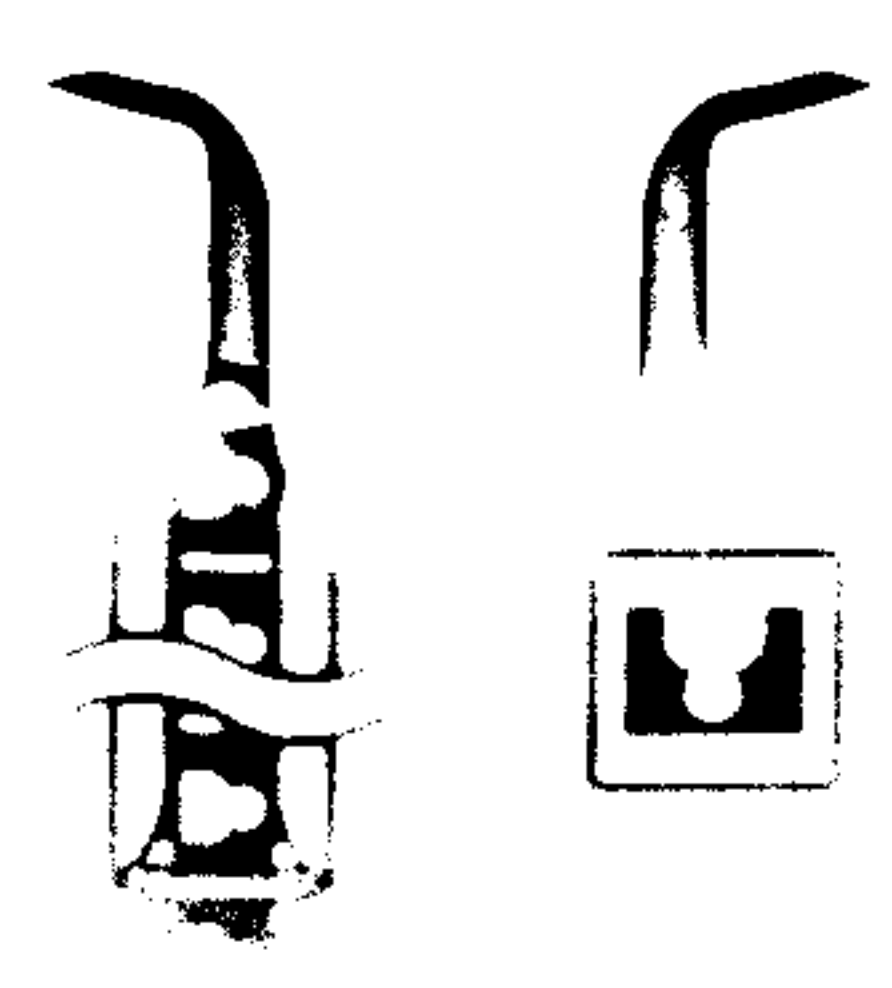
בקודשא

הלק הדקדוק: ג) השעיר החי. לפי שחזות קבוצה מכללי אס"ף באה הוא כסגול. ותיבת השעיר במארכה. ועל ראש השעיר חזי הוא פתוחה.

בְּקוֹדֶשׁא . יִתְפַּקֵּן לְמִבְרָא לְמִשְׁרֵיתָא .
 וְיִקְרֹן בְּנוֹרָא . יִתְמַשְׁכְּהוֹן וְיִתְבַּשְׂרְהוֹן וְיִתְ
 אִנְכְּלֵהוֹן : וְאִמְרַת רַת אֲדוּמָה וְעֵתוּד אֲדוּמָה .
 אֲדִי אֲדַכְּר מִן דְּמֵאָהָא לֹא אֶסְתַּגְּפֵאָר פִּי
 אֲקִדְס פְּלִיכְרָגְהָא אִי כֹאֲרָג אֲעִסְכְּר .
 פִּיחֲרִקוּ בִּלְנֵאָר . גְּלוּדְהָא וְלִחֻמְהָא
 וּפְרִתְהָא : וְהַשְׂרֵף אֲתֵם יִכְפִּים בְּגִדְוֵי וְרַחֵן
 אֲתֵי בְּשֵׁרוֹ בְּמִיּוֹם וְאֲחֵרֵי כִּי בּוֹא אִיִּדְמִתְהֵנָּה :
 וְדַמְוִקִיד יִתְהוֹן . יִצְבַּע לְבוּשֻׁהָ . וְיִסְחִי יִתְ
 בְּשֵׁרִיהָ בְּמִיָּא . וְבִתְר בִּן יִיעוּל לְמִשְׁרֵיתָא :
 וְלִמְסֻרְקָהָמָא . יִגְסַל תִּיאֲבָה . וְיִרְחֵן בְּרֵגְהָ
 בִּלְמָא . וְבַעַד דֹּאךְ יִדְכַל אִי אֲעִסְכְּר :
 וְהִיתְהָ לְכֶם לְחֻקְתָּ עוֹלָם בְּחֻדְשׁ הַשְּׁבִיעִי
 בְּעִשׂוֹר לְחֻדְשׁ תַּעֲנִנוּ אֲתֵי נַפְשֵׁיכֶם וְכִלִּי
 מִלְּאֲכָה לֹא תַעֲשׂוּ הַאֲזִרְהָ וְהַגֵּר הַגֵּר
 בְּתוֹכְכֶם : וְתִהְיִי לְכוֹן לְקִים עֲלֵם : בִּירְחָא
 שְׁבִיעָאָה . בְּעִשְׂרָא לִירְחָא תַעֲנִנוּ יִתְ
 נַפְשֵׁיכֶם . וְכֹל עִבְדֵי אֵלָא תַעֲבִדוּן . יִצְיִבִיא
 וְגִיזְרֵי אֲדִיתְגִּירוּן בִּינִיכֹן : פִּיכֹן דֹּאךְ לְכֶם
 רַסְם אֲדִהָר פִּי אִיּוֹם אֲעֵאֲשֵׁר . מִן אֲשֵׁהָר
 אֶסְאֲבַע תְּגִיעוּ אֲנַפְסְכֶם . וְשִׁי מִן אֲעֵמָל
 לֹא תַעֲמִלוּ . אֲצִרִית . וְאֲגִרִיב אֲדְכִיל פִּי מֵא
 בִּינְכֶם : פִּי בִיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר
 אֲתֵכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לְפָנֵי יְהוָה תְּטַהֲרוּ :
 אֲרִי בִיּוֹמָא הַדִּין . יִכְפֹּר עֲלֵיכֹן לְרַבָּאָה
 יִתְכוֹן . מִכָּל חוֹבֵיכֹן . קִדְם יִי תִרְפוּן :
 וְפִי הִדֵּא אִיּוֹם . יִסְתַּגְּפֵר עֲנִכֶם לִיִּפְהֲרִכֶם
 כִּמָּא בִּינְתָא . פִּמֵּן גַּמְיַע כְּטֵאִיאֲכֶם . בִּין
 יִדֵי אֵלָה תְּטַהֲרוּ : שְׁבִת שְׁבִתוֹן הִיא לְכֶם
 וְעֵנִיתֶם אֲתֵי נַפְשֵׁיכֶם חֻקְתָּ עוֹלָם : שְׁבִיא
 שְׁבִתָּא הִיא לְכוֹן . וְתַעֲנִנוּ יִתְ נַפְשֵׁיכֶם .
 קִים עֲלֵם : סִבְתָּ הִי עֲטִלָּה לְכֶם . אֲדִ
 תְּגִיעוּן אֲנַפְסְכֶם . רַסְם אֲדִהָר : וְכִפֹּר דְּכִתְוִן
 אֲשֵׁרִיִּמְשַׁח אֲתוּ וְאֲשֵׁר יִמְלֵא אֲתֵיִדוּ
 לְכִתְוִן תַּחַת אֲבִיו וְלִבְשׁ אֲתֵי בְּגֵדֵי דְּבִר
 בְּגֵדֵי הַקֹּדֶשׁ : וְיִכְפֹּר בְּחֵגָא דִּירְפֵי יִתְהֵי .
 וְדִיקְרִיב יִתְ קוֹרְבֵינֵהָ . לְשִׁמְשָׁא תַחֲוֹת
 אֲבוּהֵי . וְיִלְבַּשׁ יִתְ לְבוּשֵׁי בּוֹעֵא לְבוּשֵׁי
 קוֹדֶשׁא : וְכִדֹּאךְ יִסְתַּגְּפֵר אֲמֵאָם אֲדִי
 יִמְסַח . וְיִכְמַל וְאֲגִבְהָ . לִיאֵם מִכֵּאן אֲבִיהָ .

ו ג

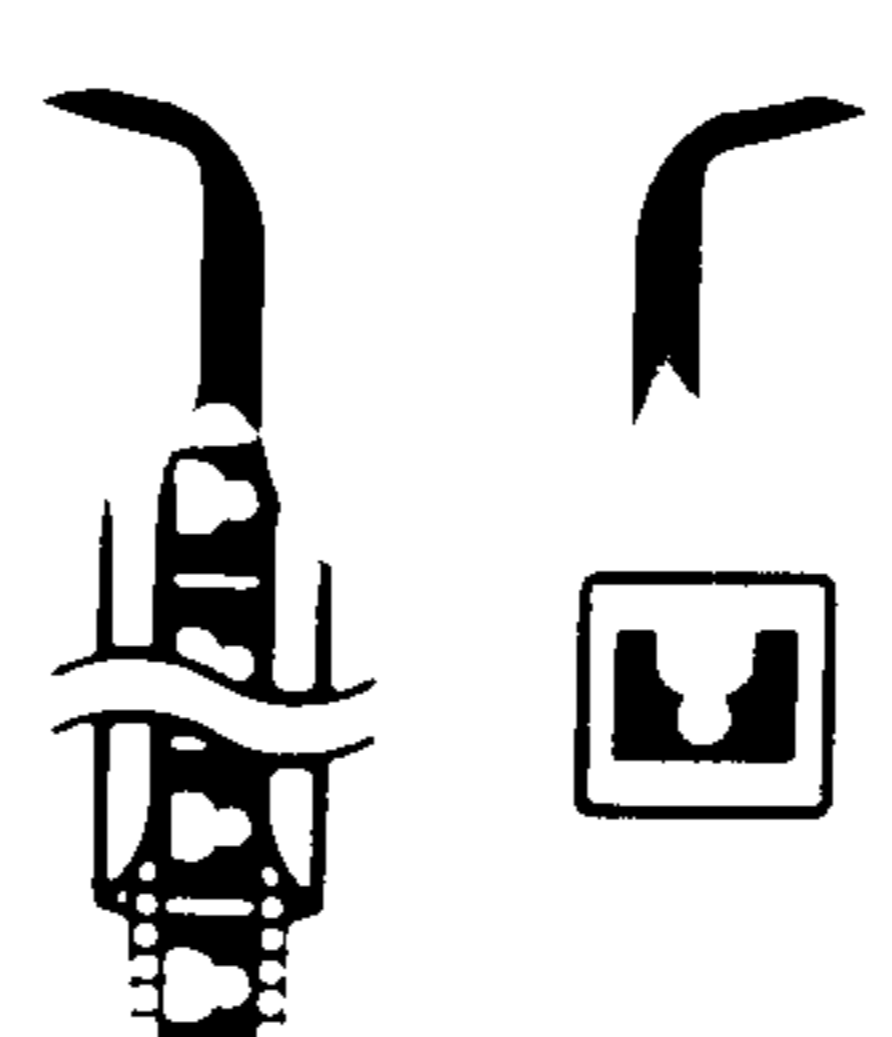
פִּילְבִים תִּיאֲב אֲעִשֵׁר תִּיאֲב אֲקִדְס : וְכִפֹּר
 אֲתֵי מִקְדָּשׁ הַקֹּדֶשׁ וְאֲתֵי אֵהָל מוֹעֵד וְאֲתֵי
 הַמִּזְבֵּחַ יִכְפֹּר וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל כָּל־עַם
 הַקָּהָל יִכְפֹּר : וְיִכְפֹּר עַד מִקְדָּשׁ קוֹדֶשׁא .
 וְעַל מִשְׁכַּן זְמַנָּא . וְעַד מִדְּבַחַת יִכְפֹּר . וְעַל
 כֹּהֲנֵיא . וְעַל כָּל עַמָּא דְּקָהָלָא יִכְפֹּר :
 פִּיִּסְתַּגְּפֵר פִּי כּוֹאֵץ אֲאִקְדָּאָם . וְפִי כִבָּא
 אֲמַחְצֵר . וְעֵגֵד אֲמִדְּבַחַת יִסְתַּגְּפֵר פִּיִּהָא .
 עֵן אֲאִימָה וְעֵן סֵאִיר אֲגוּק : וְהִיתְהָ זֹאת
 לְכֶם לְחֻקְתָּ עוֹלָם לְכִפֹּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 מִכָּל חַטָּאתֶם אֲחַת בְּשָׁנָה וְיַעֲשֵׂה כַּאֲשֵׁר
 צִוָּה יְהוָה אֲתֵי־מִשָּׁה : וְתִהְיֵה לְכוֹן לְקִים
 עֲלֵם . לְכִפֹּרָא . עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל
 חוֹבֵיהוֹן . חֲדָא בְּשֵׁתָא . וְעֵבֵר . כְּמָא דְּפִקִיד
 יִי יִתְ מִשָּׁה : פִּתְכוֹן הִדֵּה לְכֶם רַסְם אֲדִהָר .
 אִן יִסְתַּגְּפֵר כִּדֹּאךְ . עֵן בְּנֵי אֲסֵרָאִיל מִן
 גַּמְיַע כְּטֵאִיאֲהֶם . מִרָה וְאֲהִרָה פִּי אֲסֵנָה .
 פִּצְנַע הֲרוֹן . כִּמָּא אֲמַר אֵלָה מוֹסִי : פ
 וְיִדְבֵר יְהוָה אֲלֵי־מִשָּׁה לֵּאמֹר : וּמִלִּיל יִי
 עִם מִשָּׁה לְמִימֵר : תֵּם כֹּלֵם אֵלָה מוֹסִי
 תְּכִלִּימָא : דְּבִר אֵל־אֲהֲרֹן וְאֵל־בְּנָיו וְאֵל
 כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַת אֵלֵיהֶם זֶה הַדְּבָר
 אֲשֵׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר : מִלִּיל עִם אֲהֲרֹן
 וְעִם בְּנֹוֹהֵי . וְעִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל . וְתִימֵר
 לְהוֹן . דִּין פִּתְנָמָא . דְּפִקִיד יִי לְמִימֵר : מִר
 הֲרוֹן וּבְנֵיהָ . וְסֵאִיר בְּנֵי אֲסֵרָאִיל . וְקַל לְהֵם .
 הִדֵּא אֲאֵמֵר . אֲדִי אֲמַר בַּה אֵלָה קֵאִילָא :
 אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֵׁר יִשְׁחַט שׂוֹר
 אֲוִי־כֶשֶׁב אֲוִיעֵז בְּמַחְנֵה אֲוִי אֲשֵׁר יִשְׁחַט
 מַחְוִין לְמַחְנֵה : גִּבְר גִּבְר מִבֵּית יִשְׂרָאֵל .
 דִּיפּוּס . תוֹר אֲוִי אֲמַר . אֲוִי עֵז בְּמִשְׁרֵיתָא . אֲוִי
 דִּיפּוּס . מִבְּרָא לְמִשְׁרֵיתָא : אִי רִגַל מִן בְּנֵי
 אֲסֵרָאִיל . יִדְבַח תוֹרָא אֲוִי כִבְשָׁא . אֲוִי עֵנֹא
 פִּי אֲעִסְכְּר . אֲוִי כֹאֲרָגְהָ : וְאֵל־פִּתְחָא אֵהָל
 מוֹעֵד לֹא תִבְיֹא לְהַקְרִיב קִרְבָּן לִיהוָה
 לְפָנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה דֵּם יִחְשַׁב לְאִישׁ הֵהוּא
 דֵּם שִׁפְךָ וְנִכְרַת הָאִישׁ הֵהוּא מִקְרִב עִמּוֹ :
 וְלִתְרַע מִשְׁכַּן זְמַנָּא לֹא אִיתִיהָ (יִי אִיתִיהָ
 וְיִיִּיתִינֵיהָ) . לְקִרְבָּא קוֹרְבָּנָא קִדְם יִי . קִדְם
 מִשְׁכַּנָּא דִּיִּי . דְּמָא יִתְחַשֵּׁיב . לְנוֹבְרָא הֵהוּא

דמא אשר. וישתיצני אנשא ההוא מנו
 עמיה: ולם יאתי בה אי באב כבא
 למחצר פיקרבה. אז הו קרבאן ללה.
 בין ידי מסכנה (י). פהו יחסב עליה כמן
 קד ספך דם אנסאן (י). פינקטע דאך
 לאנסאן מן בין קומה: למען אשר יביאו
 בני ישראל את זבחייהם אשר הם זבחים
 על פני השדה ודביאם ליהוה אל פתח
 אהל מועד אל דפתחן וזבחו זבחי שלמים
 ליהוה אותם: בריל דייחון בני ישראל.
 ית דבחייהן דאנן דבחיין על אפי הקלא.
 וייחונן לקדם י. לתרע משפן זמנא דת
 פהנא. ויפסון. נכסת קודשין. קדם י
 יתחון: לכי יאתון בני ישראל. בדביאיהם
 אתי הם דאבתוהם עלי ונה אצחרא. פיגו
 בהא אי בין ידי אלה. אי באב כבא
 למחצר אי לאמאם. פידכחוא דבאיה
 סלאמה ללה: וזק דפתחן אתי דדם על
 מזבח יהוה פתח אהל מועד והקטיר
 החלב לרית ניחח ליהוה: ויזרוק פהנא ית
 דמא על מדבחה דיי. בתרע משפן זמנא.
 ויסיק תרפא. דאתקבלא ברעוא קדם י:
 וירש אמאם אדם עלי מדבחה אלה. אזי
 ענד באב כבא למחצר. ויקתר שהמהא.
 מקבולא מרציא ללה: ולא ייזבחו עוד
 אתי זבחייהם לשעירם אשר הם זנים
 אחריהם הקת עולם תהיה יזאת להם
 דדרתם: ולא ידבחו עוד ית דבחייהן.
 לשידין. דאנן מען בתריהן. קים עלם.
 תהי דא להון לדריהן: ולא ידבחו אברא
 דבאיחהם. לאשיאטין (י). אזי הם יטנון פי
 תבעהא. פיכון דאך להם. רסם ארהר
 לאניאהם: ואלהם תאמר איש איש מבית
 ישראל ומן הגר אשר יגור בתוכם אשר
 יעלה עלה אז זבח: ולהון תומר. גבר גבר
 מבית ישראל. ומן גיוריא דיתגירון
 פיניהן. דיסיק עלתא או נכסת קודשיא:
 וקר להם. אי רגל מן בני אסראיל. ומן
 אנריב אדכיל פימא בינהם. יקרבי צעידה
 אודבחה: ואל פתח אהל מועד לא יביאנו
 לעשות אתו ליהוה זכרת האיש ההוא

מעמיו: ודתרע משפן זמנא לא ייתניה.
 למעבד יתיה קדם י. וישתיצני אנשא
 ההוא מעמיה: ואי באב כבא למחצר לם
 יאתי בה. ליקרבה כדאך ללה. פינקטע
 דאך לאנסאן מן קומה: ואיש איש מבית
 ישראל ומן הגר אשר בתוכם אשר יאכל
 פלדם ונתתי פני בפנש האכלת את
 הדם והכרתני אתה מקרב עפה: וגבר
 גבר מבית ישראל. ומן גיוריא דיתגירון
 פיניהן. דיכול פלדם ואתי רוגזי פאנשא
 דיכול ית דמא. ואשיצני יתיה מנו עמיה:
 ואי רגל מן אסראיל. ומן אנריב אדכיל פי
 מא בינהם. יאכל שייא מן אדם. אחללת
 געני פיה. וקטעתה מן בין קומה: פי
 נפש הפשר פדם הוא ואני נתתיו לכם על
 המזבח לכפר על נפשתיכם פי יתהם
 הוא בפנש יכפר: ארי נפש פשרא פדמא
 היא. ואנא. יחבתיה לכון על מדבחה.
 לכפרא על נפשתיכון. ארי דמא הוא על
 נפשתיכון: לאן נפוס נמיע אבשריין
 אדם מסכנהא (י). ולדאך געלתה לכם עלי
 אמדבת. ליסתגפר בה ען נפסכם. לאן
 אדם יכפר ען אנפוס: עלי יבן אמרתי
 לבני ישראל פל נפש מכם לא יאכל דם
 ודגר בתוכם לא יאכל דם: עד פן
 אמרית לבני ישראל. פה אנש מנכון דא
 ייכול דם. וגיוריא. דיתגירון פיניכון דא
 ייכרון (כ) ייכול ו"ט דם: ולדאך קלת לבני
 אסראיל. כל אנסאן מנכם לא יאכל דמא.
 התא אנריב אדכיל פימא בינכם לא יאכל
 דמא: ואיש איש מבני ישראל ומן הגר
 הגר בתוכם אשר יגור ציד היה או עוף
 אשר יאכל וישפך את דמו וכפהו בעפר:
 וגבר גבר מבני ישראל. ומן גיוריא
 דיתגירון פיניהן. דיצור. צידא הותא. או
 עופא דמתאכיל. ויישוד ית דמיה.
 וכפיניה בעפרא: ואי רגל מן בני
 אסראיל. ומן אנריב אדכיל פימא בינהם.
 אנסאד צידא מן אחש. או מן אטאיר
 אזי אכלה חלא (כ). פליצב דמה. ויואריה

באלהראב יב ויקרא (בסדר תורה)

בלתראב: כִּי נֶפֶשׁ כָּל־בֶּשֶׂר דָּמוֹ כַּנֶּפֶשׁ
 הוּא וְאָמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּם כָּל־בֶּשֶׂר לֹא
 תֹאכְלוּ כִּי נֶפֶשׁ כָּל־בֶּשֶׂר דָּמוֹ הוּא כָּל־
 אֲכָלִיו יִכְרַת: אֲרִי נֶפֶשׁ כָּל בֶּשֶׂר־אֵל דְּמִיה
 כַּנֶּפֶשׁ הוּא וְאָמַרְתָּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּם
 כָּל בֶּשֶׂר־לֹא תִכְרֹךְ. אֲרִי נֶפֶשׁ כָּל
 בֶּשֶׂר־אֵל דְּמִיה הוּא. כָּל דִּיכְלִיָּה יִשְׁתַּיֵּץ:
 לֹאן נְפֻשׁ גַּמִּיעַ אֲבִשְׂרִיוֹן. כָּל וְאֲחֵדָה פִּי
 דְּמָה (כ). וְלֹאנִי קִלְתָּ לִבְנֵי אִסְרָאֵל. דָּם
 כָּל בֶּשֶׂר־לֹא תֹאכְלוּ. אֲדָ נְפֻשׁ אֲבִשְׂרִיוֹן
 אֲדָם מִסְכְּנָהָא. וְכָל מִן אֲכָלָה יִקְטַע:
 וְכָל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל נְבִלָה וְטִרְפָּה
 בְּאֲזַחַח וּבְגֵר וּכְבֹשׁ בְּגֵדֵי וְרַחֵץ בְּסִים
 וְטִמָּא עֲרִידָה עֲרִב וְטָהֵר: וְכָל אֲנָשׁ דִּי יִכְוֹל
 נְבִילָה וְתִבְרָא. בִּיִצִּיבִיא וּבְגֵיזִרִיא. וְיַעֲבֹד
 לְבוֹשֻׁהוּ. וְיִסְחִי בְּמִיא. וְיִהִי מִסָּאב עַד
 רְמִישָׁא וְיִדְבִּי: וְאִי אֲנִסְאן אֲכָל נְבִילָה
 וּסְקִימָה. מִן אֲצִרִיחַ וְאֲגִרִיב. פְּלִיגְסֵל
 תִּיאַבְתָּ. וְיִרְחֵץ בְּאִמָּא. וְיִנְגַס אִי אֲמַנִּיב
 וְיִטְהַר: וְאִם לֹא יִכְבֹּשׁ וּכְשָׁרוֹ לֹא יִרְחֵץ
 וְנִשְׂא עֲוֹנוֹ: וְאִם לֹא יַעֲבֹד. וּבִשְׂרִיָּה לֹא
 יִסְחִי. וְיִקְבִּיל חֻבִּיָּה: פֶּאן הוּ לֹם יִגְסֵל. או
 לִם יִרְחֵץ בְּרִנָּה. פִּקְדַח מִלְּוֹזֵרָה (כ): פ

ז ד וְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלְּאֵל יִי
 עִם מֹשֶׁה לְמִימַר: הֵם כֻּלָּם אֱלֹהִים מִוֹסִי
 תְּכַלִּימָא: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: מַלְּאֵל עִם בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל. וְתִימַר לְהוֹן. אֲנָא יִי אֲדַהֲכוּן:
 מִר בְּנֵי אִסְרָאֵל. וְקוֹל לָהֶם. אֲנָא אֱלֹהֵ
 רַבְכֶם: כַּמְעַשָּׂה אֶרֶץ־מִצְרַיִם אֲשֶׁר
 יִשְׁכַּתְסִיבְתָּ לֹא תַעֲשׂוּ וְכַמְעַשָּׂה אֶרֶץ־
 כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי סָבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה לֹא
 תַעֲשׂוּ וְנִחַקְתִּיהֶם לֹא תִלְכוּ: פְּעוּבְדֵי עֲמָא
 דְּאֶרְעָא דְּמִצְרַיִם. דִּיתִיבְתוּן בְּתָה לֹא
 תַעֲבִדוּן. וְכַעֲבִדֵי עֲמָא דְּאֶרְעָא דְּכְנַעַן.
 דְּאֲנָא מַעִיל יִתְכוּן לְתַפְּן לֹא תַעֲבִדוּן.
 וְכַנְמוּסִיהוֹן לֹא תִהְבוּן: כַּעֲנַאִיעַ אֲהֵל בְּלֹד
 מִצְרַיִם. אֲרִי אֲקַמְתֶּם פִּיזָה לֹא תַצְנַעוּ.
 וְכַעֲנַאִיעַ אֲהֵל בְּלֹד כְּנַעַן. אֲרִי אֲנָא
 מְדַבְּרִיכֶם הֵנָּאךְ לֹא תַצְנַעוּ. וְכַרְסוּמָהֶם לֹא

הסירו: אֶת־מִשְׁפָּטֵי תַעֲשׂוּ וְאֶת־הַקְּתִי
 תִשְׁמְרוּ לְלֶכֶת בְּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 יִת דִּינֵי תַעֲבִדוּן. וְיִת קִימֵי תִטְרוּן לְהִלְכָא
 בְּרוּן. אֲנָא יִי אֲדַהֲכוּן: אֲחַכְאֵמִי פִּאצְנַעוּ.
 וְרִסוּמֵי פִּאחְפְּצוּ וְסִירוּ בְּהָא. אֲנָא אֱלֹהֵ
 רַבְכֶם אֲנֹאזִיכֶם כִּירָא (כ): וְשִׁמְרַתֶּם אֶת־
 חֻקְתִּי וְאֶת־מִשְׁפָּטֵי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶתְכֶם
 הָאָדָם וְחֵי בְּהֶם אֲנִי יְהוָה: וְתִטְרוּן יִת קִימֵי
 וְיִת דִּינֵי. דָּאִם יַעֲבִיד יִתְהוֹן. אֲנִישָׁא יִיחִי
 בְּהוֹן בְּחִי (ו) בְּחִי (כפ) עֲלִמָּא. אֲנָא יִי:
 וְאֲחַפְּצוּ רִסוּמֵי וְאֲחַכְאֵמִי. פֶּאן גִּזָּא אִי
 אֲנִסְאן עֲמֵל בְּהָא. אִן יִחִיא אֲחִיָּא
 אֲרִאימָה. אֲנָא אֱלֹהֵ דְּאִים אֲנִקָּא (כ):

ס אִישׁ אִישׁ אֶל־כְּדִישָׁא בִשְׂרוֹ לֹא
 תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֲרוּהָ אֲנִי יְהוָה: גְּבֵר גְּבֵר
 לְכָל קְרִיב בִּשְׂרִיָּה. לֹא תִקְרְבוּן לְגִלְיָה
 עֲרִיא. אֲנָא יִי: כָּל רִגְלֵי מִנְכֶם אִי נִסִּיב
 דְּאִתְהוּ (כ). לֹא יִתְקַדֵּם לְכַשֵּׁף סוֹתְהָא.
 אֲנָא אֱלֹהֵי נְהִיתְכֶם עֵן דְּאִךְ (כ): ס עֲרוֹת
 אֲבִיךָ וְעֲרוֹת אֲמִיךָ לֹא תִגְלֶה אֲמִיךָ הוּא
 לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתְהָ: עֲרִית אֲבִיךָ. וְעֲרִית
 אֲמִיךָ לֹא תִגְלִי. אֲמִיךָ הוּא. לֹא תִגְלִי עֲרִיתְהָ:
 סוֹאֵת אֲבִיךָ. וְסוֹאֵת אֲמִיךָ לֹא תִכְשֵׁף.
 אֲמָא סוֹאֵת אֲמִיךָ פְּהוּ אֲמִיךָ נִפְכָּהָא. לֹא
 תִכְשֵׁפִן סוֹאֵתְהָ: ס עֲרוֹת אֲשֶׁת־אֲבִיךָ
 לֹא תִגְלֶה עֲרוֹת אֲבִיךָ הוּא: עֲרִית אִתְתָּ
 אֲבִיךָ לֹא תִגְלִי. עֲרִיתְהָ דְּאֲבִיךָ הוּא:
 וְסוֹאֵת זִוְגָה אֲבִיךָ לֹא תִכְשֵׁף. לֹאנְהָא
 כְּסוּוֹת אֲבִיךָ (כ): ס עֲרוֹת אֲחֻתְךָ בֵּת־
 אֲבִיךָ אוֹ בֵּת־אֲמִיךָ מוֹלְדַת בֵּית אוֹ מוֹלְדַת
 הוֹיךָ לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתֶיךָ: עֲרִית אֲחֻתְךָ בֵּת
 אֲבִיךָ אוֹ בֵּת אֲמִיךָ. דִּי לִידָא מִן אֲבִיךָ מִן
 אִתְתָּ אוֹחֲרִי (כ) אֲחֲרִי. אוֹ מִן אֲמִיךָ מִן
 גְּבֵר אֲחֵרִין. לֹא תִגְלִי עֲרִיתְהוֹן (כ) עֲרִיתְהוֹן:
 וְסוֹאֵת אֲכַתְךָ אֲבִיךָ אוֹ אֲבִיךָ אֲמִיךָ.
 אֲמוֹלְדָה דְּאֲבִיךָ אוֹ אֲבִיךָ. לֹא תִכְשֵׁפִן
 סוֹתְהָמָא (כ): ס עֲרוֹת בֵּת־בְּנֵיךָ אוֹ בֵּת־
 בְּתֵךְ לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתֶיךָ פִּי עֲרוֹתְךָ הִנֵּה:
 עֲרִית בֵּת בְּרִיךָ אוֹ בֵּת בְּרִיתְךָ. לֹא תִגְלִי
 עֲרִיתְהוֹן. אֲרִי עֲרִיתְךָ אֲיִין: וְסוֹאֵת אֲבִיךָ

ערוּתָהּ. עֵלֶה בְּחַיִּיהָ: וְאִמְרָהּ מֵעַ
 אֲנִי־הִיא לֹא תִכְבֹּר. לְתַכּוֹן יִרְתָּהּ (י"ג)
 צִאֲרָתָן. לְתַכְשֵׁף סֹאֲתָהּ. מֵעַהָּ פִּי
 חִיֵּאתָהּ: וְאִל־אִשָּׁה בְּנִדַת טְמֵאתָהּ לֹא
 תִקְרַב לְגִלּוֹת עֲרוּתָהּ: וְלֹא־תֵאָדָּם בְּרִיחוֹק
 סֹאֲבָתָהּ. לֹא תִקְרַב. לְגִלְּאָה עֲרוּתָהּ:
 וְאִי אִמְרָהּ פִּי חִיצָה נִנְאֶסְתָּהּ. לֹא
 תִתְקַדָּם. לְתַכְשֵׁף סֹאֲתָהּ: וְאִל־אִשָּׁת
 עֲמִיתְךָ לֹא־תִתֵּן שְׂכָבְתְךָ לְזֹרַע לְטְמֵאֵהֶּ
 בָּהּ: וּבִאֲתֵת תִּכְרֹךְ. לֹא תִתֵּן שְׂכֹבְתְךָ
 לְזֹרַעַא. לְאִסְתַּאֲבֵּא־בָהּ: וּמֵעַ זֹוּגָה צִאֲחֹכְךָ.
 לֹא תִנְעַל מִצֶּאֱנַעְתְךָ לְאִנְסָא. וְלֹא לְאִתְנַגָּם
 בְּהָא (י"ד): וּמִזֹּרְעֶךָ לֹא־תִתֵּן לְהַעֲבִיר לְמִקְדָּךְ
 וְלֹא תִחַלֵּל אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה:
 וּמִזֹּרְעֶךָ לֹא תִתֵּן לְאֶעֱבֹרָא לְמִזְדָּךְ. וְלֹא
 תִחַלֵּל יֵת שְׁמַא דְּאֵלֶיךָ אֲנִי יי: וְלֹא תַעֲטִי
 מִן־נִסְדָּךְ לְאִתְקַרִּיב לְאִצְנִס וְלֹא־תִבְדֹּל אִסְס
 רִבְךָ. אֲנִי אֵלֶה אִמְעַאֲקִיב (ט"ו): וְאִת־זִכְרִי
 לֹא תִשְׁכַּח מִשְׁכַּבִּי אִשָּׁה תֹוֹעֵבָה הוּא:
 וְיֵת דְּכִזְבָּא. לֹא תִשְׁכַּח מִשְׁכַּבִּי אִתָּא.
 תֹוֹעִיבָא הִיא: וְאִדְכֹּר לֹא תִצְאֲנַעַה עֲלַי
 צְרוּב מִצֶּאֱנַעְתָּא אִנְסָא. פִּאֲנֵהּ אִבְרִיהָ:
 וּבְכָל־בְּהֵמָה לֹא־תִתֵּן שְׂכָבְתְךָ לְטְמֵאֵהֶּ
 בְּהוּאִשָּׁה לֹא־תַעֲמֹד לְפָנַי בְּהֵמָה לְרִבְעָה
 תִבֵּל הוּא: וּבְכָל־בְּעִירָא. לֹא תִתֵּן
 שְׂכֹבְתְךָ לְאִסְתַּאֲבֵּא בָהּ. וְאִתָּא. לֹא
 תִקֹּם. קָדָם בְּעִירָא. לְמִשְׁלֵט בְּהַ תִּבְדָּא
 הוּא: וּמֵעַ שִׁי מִן אִבְהָאִים. לֹא תִנְעַל
 מִצֶּאֱנַעְתְךָ לְאִתְנַגָּם (י"ז לְתַתְנַגָּם) בְּהָא.
 וְכִדְלָךְ אִאִמְרָהּ לֹא תִקַּף. בֵּין יְדַי בְּהִימָה
 לְתַנּוּהָא פִּאֲנֵהּ דִּאֵהִיָּה (י"ח): אִל־תִּטְמֵאוּ
 בְּכָל־אֵלֶה פִּי בְּכָל־אֵלֶה נְטִמְאוּ הַגּוֹיִם
 אֲשֶׁר־אֲנִי מִשְׁלַח מִפְּנִיכֶם: לֹא תִסְתַּאֲבֹן
 בְּכָל־אֵלִין. אֲרִי בְּכָל־אֵלִין אִסְתַּאֲבֹן
 עֲמִמִּיא. דִּאֲנִי מְגִלִּי מִן קָדְמִיכֹון: לֹא
 תַעֲצוּנִי בְשִׁי מִן־הִדְדָּה. לֹאִן כִּמְתִלְהָא עֲצוּנִי
 אֲמַם (י"ט): אֲדִי אֲנִי טֹאֲרֵד מִן בֵּין יְדִיכֶם:
 וְתִטְמֵא דְאֵרֶץ וְאִפְקֹד עֲוֹנָה עֲלֵיהָ וְתִקַּא
 דְאֵרֶץ אֶת־יִשְׁבֵּיהָ: וְאִסְתַּאֲבֵּת אֶרְעָא.
 וְאִסְעִרִית חֹזְבָה עֲלֶיהָ. וְרוֹקִינַת אֶרְעָא יֵת

יִתְבָּהּ

אֲבִיךָ אוֹ אֲבִנָּה אֲבִנְתְךָ. לֹא תִכְשֵׁפְהֵמָא.
 לֹאֲנֵהֵמָא סֹאֲתְךָ: ׀ עֲרוּת בְּתִיאֲשֵׁת
 אֲבִיךָ מִוִּלְדַת אֲבִיךָ אֲחֹתְךָ הוּא לֹא תִגְלֶה
 עֲרוּתָהּ: עֲרוּת בְּתִיאֲשֵׁת אֲבִיךָ דִּילִידָא
 מִן אֲבִיךָ. אֲחֵתְךָ הִיא. לֹא תִגְלִי עֲרוּתָהּ:
 וְסֹאֲת אֲבִנָּה זֹוּגָה אֲבִיךָ אִמְלוּדָה מִן
 אֲבִיךָ. אֲתִי בִינַת (כ) אֲנֵהּ אֲכַתְךָ. לֹא
 תִכְשֵׁפִן סֹאֲתָהּ: ׀ עֲרוּת אֲחֹת־אֲבִיךָ
 לֹא תִגְלֶה שְׂאֵר אֲבִיךָ הוּא: עֲרוּת אֲחֵת
 אֲבִיךָ לֹא תִגְלִי. קְרִיבַת אֲבִיךָ הִיא: וְסֹאֲת
 אֲכַת אֲבִיךָ פִּלֵּא תִכְשֵׁף. לֹאֲנֵהּ נְסִיבָה
 אֲבִיךָ: ׀ עֲרוּת אֲחֹת־אֲפִיךָ לֹא תִגְלֶה
 פִּי־שְׂאֵר אֲפִיךָ הוּא: עֲרוּת אֲחֵת אֲפִיךָ לֹא
 תִגְלִי. אֲרִי קְרִיבַת אֲפִיךָ הִיא: וְסֹאֲת אֲכַת
 אֲפִיךָ לֹא תִכְשֵׁף. לֹאֲנֵהּ נְסִיבָה אֲפִיךָ: ׀
 עֲרוּת אֲחִי־אֲבִיךָ לֹא תִגְלֶה אִל־אִשָּׁתוֹ לֹא
 תִקְרַב דְּדָתְךָ הוּא: עֲרוּת אֲחִיבְךָ לֹא
 תִגְלִי. לֹא־תִתִּיהָ לֹא תִקְרַב. אֲתֵת אֲחִיבְךָ
 הִיא: וְסֹאֲת עֲמִיךָ לֹא תִכְשֵׁף. וְלֹאִךְ אִן לֹא
 תִתְקַדָּם אִי זֹוּגָתָה. אִל־הִי כַעֲמִתְךָ (כ"א):
 ׀ עֲרוּת פִּלְתְךָ לֹא תִגְלֶה אִשָּׁת
 בְּנִיךָ הוּא לֹא תִגְלֶה עֲרוּתָהּ: עֲרוּת פִּלְתְךָ
 לֹא תִגְלִי. אֲתֵת בְּרִיךָ הִיא. לֹא תִגְלִי עֲרוּתָהּ:
 וְסֹאֲת כְּנַתְךָ פִּלֵּא תִכְשֵׁף. וְהִי זֹוּגָה אֲבִיךָ.
 לֹא תִכְשֵׁפִן סֹאֲתָהּ: ׀ עֲרוּת אִשָּׁת־
 אֲחִיךָ לֹא תִגְלֶה עֲרוּת אֲחִיךָ הוּא: עֲרוּת
 אֲתֵת אֲחִיךָ לֹא תִגְלִי. עֲרוּתֵא דְאֲחִיךָ
 הִיא: וְסֹאֲת זֹוּגָה אֲבִיךָ פִּלֵּא תִכְשֵׁף. אִל־הִי
 כְּסֹאֲת אֲבִיךָ: ׀ עֲרוּת אִשָּׁה וּבְתָהּ
 לֹא תִגְלֶה אֶת־בְּתִיבָנָהּ וְאֶת־בְּתִיבָתָהּ
 לֹא תִקַּח לְגִלּוֹת עֲרוּתָהּ שְׂאֵרָה הִנֵּה זִפְהָ
 הוּא: עֲרוּת אֲתֵתֵא. וּבְרָתָהּ לֹא תִגְלִי יֵת
 בְּתִ בְּרָה וְיֵת בְּתִ בְּרָתָהּ. לֹא תִסְבֵּ לְגִלְּאָה
 עֲרוּתָהּ. קְרִיבִין אִינִן עִיצַת הַטְּאִין הִיא:
 וְסֹאֲת אִמְרָהּ וְאִבְנָתָהּ פִּלֵּא תִכְשֵׁף.
 וְכִדְלָךְ אֲבִנָּה אֲבִנָּה וְאִבְנָתָהּ אֲבִנָּתָהּ.
 לֹא תִתְכֹּר לְתַכְשֵׁף סֹאֲתָהּ. אִל־הִי נְסִיבָה
 וְהִי פִאֵהֶשֶׁה: וְאִשָּׁה אִל־אֲחֵתָהּ לֹא תִקַּח
 לְצֹור לְגִלּוֹת עֲרוּתָהּ עֲלֵיהָ בְּחַיִּיהָ: וְאִתָּא
 עִם אֲחֵתָהּ לֹא תִסְבֵּ. לְאֶעְקֹא לָהּ. לְגִלְּאָה

יתבהא: ולמא נגם אהל אבדה. טאבתהם
 גרונבהם ושתת אבדה אהלה(ל): ושמתם
 אתם את־הקתי ואת־משפטי ולא תעשו
 מפל התועבת האלה האזרח והגר הגר
 בתוכם: ותפרון אתון. ית קימיות דיני.
 ולא תעברון מכל תועבת האלין. יציביא
 וגיזריא דיתגירון ביניכון: פאחפצו אנתם
 רסומי ואחכאמי. ולא תצנעו שייא מן הדה
 אמכארה. לצרית. ולא גריב אדכיל פי מא
 בינכם: כי את־כל־התועבת האל עשו
 אנשי הארץ אשר לפניכם והטמא הארץ:
 ארי ית כל תועבת האין. עברו אנשי
 ארעא דקדמיכון. ואסתאבת ארעא: אד
 גמיע הדה אמכארה. צנעו אהל אבדה ארי
 מן קבלכם. חתא נגם: ולא תקיא הארץ
 אתכם בטמאכם אהה פאשר קאה אתי
 הגוי אשר לפניכם: ולא תרוקין ארעא
 יתכון. פסאוביכון יתה. פמא דרוקינת. ית
 עממיא (כג) עמא) דקדמיכון: ללא
 ישתתכם אבדה אהא נגסתמוה. כמא
 שתת לאמם ארין מן קבלכם: פי פלי
 אשר יעשה מפל התועבת האלה ונכרתו
 הנפשות העשות מקרב עמם: ארי כל
 דיעביד. מפל תועבת האלין. וישתיצון.
 (כג) וישתיצין). נפשתא דיעברון מגו עמיהון:
 ואעלמו (ל) אן כד מן צנע שייא מן גמיע
 הדה אמכארה. פתנקטע תלך אנפוס
 אצאנעאת מן בין קומהא: ושמתם אתי
 משמתתי לבלתי עשות מחקות התועבת
 אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם אני
 יהוה אלהיכם: ותפרון ית מפרת מימרי.
 בדיל דלא למעבר. מגמוסי תועבתא
 דאתעבידא קדמיכון. ולא תסתאכון בהון.
 אנא יי אלהכון: ואחפצו מא אסתחפצתכם
 ללא תצנעו. מן רסום אמכארה אתי צנעת
 מן קבלכם. ולא תעצוני בהא. אנא אלה
 רבכם אנאויכם כירא (ל) פ פ פ

פ' פים' סי' ער"ו. ומפסירין ואתה בן אדם ביחוקאל כ"ב נג"ד
 ה וידבר יהוה אל־משה לאמר: ומליל יי

עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: דבר אל־כל־עדת בני־ישראל
 ואמרת אלהם קדשים תהיו כי קדוש
 אני יהוה אלהיכם: מליל. עם כל פגשתא
 דבני ישראל. ותימר להון קדישין תהון. ארי
 קדיש. אנא יי אלהכון: מר גמאעה בני
 אסראיל. וקול דהם כונו מקדסין. לאני
 אלה רבכם לקדום: איש אמו ואביו
 תיראו ואת־שבתתי תשמרו אני יהוה
 אלהיכם: גבר מן אפיה ומן אבדו תהון
 דחלון. וית יומי שביא די לי תפרון. אנא יי
 אלהכון: ליכאף כל אנסאן אמה ואביה.
 ואחפצו סבותי. אנא אלה רבכם אנאויכם
 כירא: אל־תפנו אל־האלילים ואל־הי מסכה
 לא תעשו לכם אני יהוה אלהיכם: לא
 תתפנון בתר טעון. ורחלן דמתבא. לא
 תעברון לכון. אנא יי אלהכון: לא תולו
 ארי אאותאן. ומעבודאת מסכוכה. לא
 תצנעו לכם. אנא אלה רבכם אואהר(ג):
 וכי תזבתו זבה שלמים ליהוה לדענכם
 תזבתו: וארי תכסון נכסת קודשין קדם
 יי. לרעוא לכון תכסוניה: וארא דבחתם
 דבחסראמה ללה. פעלי מאירתצאמנכם
 תדבחוניה(ג): ביזם זבתכם יאכל וממחרת
 והנותר עד־יום השלישי פאש ישרף:
 ביזמא דיתנכים. יתאכיל וביזמא
 דבתרוהי. ודישתאר עד יומא תליתאה.
 פנורא ותוקד: אן יכון וכל פי יום דבחתם
 ומן גר. ומא בקי אי איום אתאת. פליחרק
 באנאר: ואם האכל יאכל ביזם השלישי
 פנוג הוא לא ירעה: ואם. אתאכלא
 יתאכיל ביזמא תליתאה. מרחק הוא לא
 יהי לרעוא: ואן אכל מנה פי איום אתאת.
 פהו כלאס לא יקבל: ואכליו עונו ישא
 א־בי־את־קדש יהוה חלל ונכרתה הנפש
 ההוא מעמיה: ודייכלוניה חוביה יקביל.
 ארי ית קודשא דיי אחיל. וישתיצי. אנשא
 ההוא מעמיה: ואכלה פקר המל וורה.
 למא בדר קדם אלה(ט). פינקטע דאך

אלאנסאן

חלק הרקדוק: א) כי את קדש ה' חלל. תיבת כי במקף לא בחביר בכל סת"י וכ"כ הרמ"ל ו"ל.

לאנסאן מן בין קומה: ובקצרכם אתי
 קציר ארצכם לא תכלה פאת שדה לקצור
 ולקט קצירך לא תלקט: ובמהצדכון ית
 הצדא דארעכון. לא תשיצי פתא דחקלקך
 למחצד. ולקטא דהצדך לא תלקיט:
 ואדא הצדתם זרע בלארכם. פלא תסתקין
 טרה ציעתך פתהצדהא. ולקט זרעך
 פלא תלקטה: וכרמך לא תעולל ופרט
 כרמך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם
 אני יהוה אלהיכם: וכרמך לא תעליל.
 ונתרא דכרמך לא תלקיט. לעני ודגיוזרי
 תשבוק יתהון. אנא יי אלהכון: וכרמך
 פלא תמושה. ומפרוט כרמך פלא
 תלקטה. בל אתרכה לאצעיף ואגריב.
 אנא אלה רבכם אנאויכם כירא: לא
 תגנבו ולא תכחשו ולא תשקרו איש
 בעמיתו: לא תגנבו. ולא תבדבו ולא
 תשקרו אנש (יגבר) בחבריה: לא
 תסרקו. ולא תגהרו. ולא ינכת כל אמר
 בצאתה: ולא תשבועו בשמי לשקר
 וחללת את שם אלהיך אני יהוה: ולא
 תשתבעו בשמי לשקרא. ולא תחיל ית
 שמה דאלהיך אנא יי: ולא תהלפו באסמי
 באטרא. ולא תבדל אסם רבך. אנא אלה
 אמעאקב: לא תעשק את זרעך ולא תגול
 לא תלין פעלת שביר אתך עד בקר:
 לא תעשוק ית חברך ולא תיגוס (יג)
 תוניס). לא תבית אגרא דאגרא. לותך
 עד צפרא: לא תגשם צאחבך ולא תגזבה.
 ולא תבית אגרה לאגיר. ענדך אי אגרא:
 לא תקלל חרש ולפני עור לא תהן מכשל
 ויראת מאלהיך אני יהוה: לא תלוט דלא
 שמע. וקדם דלא הוי. לא תשים תקלא.
 ותדהל מאלהיך אנא יי: לא תשתם אצמא
 ובין ידי אעמא. לא תצייר מעתרא. וכף
 רבך אנא אלה אמעאקב: לא תששו
 עול במשפט לא תשא פני דל ולא תהדר
 פני גדול בצדק תשפט עמיתך: לא
 תעברון שקר בדין. לא תסב אפי מספניא.
 ולא תהדר אפי רבא. בקושטא תדיניה

לחברך: לא תזנעו גורא פי אהכם. ולא
 תהאבון פקורא. ולא תבתהגון גלילא. בל
 אהכם פי מא בין קומך באעדל: לא תלקך
 רביל בעמיק לא תעמד על ידים רעה אני
 יהוה: לא תיכול קורצין (גג) קרצין יי
 קרצין) בעמך. לא תקום על דמא דחברך.
 אנא יי: לא תמין מאהלא בקומך. ולא
 תקום עלי דם צאחבך. אנא אלה
 אמעאקב: לא תשנא את אחוך בלבבך
 הויכה תויכה את עמיתך ולא תשא עלי
 חטא: לא תשיגי ית אחוך בלבבך. אוכחא
 תויכה ית חברך. ולא תקפיד על די ליה
 חובא: לא תשן איך פי קלבך. בר עצה
 ועצא. ולא תחמל ענה זורא: לא תקם
 ולא תטור את בני עמך ואהבת לרעה
 כמותך אני יהוה: לא תקום ולא תטור דבבו
 לבני עמך. ותרחמיה לחברך כותך. אנא
 יי: לא תנקם ולא תהקר עלי קומך.
 ואהבב לצאחבך מתל גפסך. אנא אלה
 אנאויך כירא: אתי הקתי תשמרו בהמתך
 לא תרביע פלאים שדך לא תזרע פלאים
 ובגר פלאים שעטנו לא יעלה עדיך: ית
 קימי תטרונו. בעירך לא תרפיב עירובין.
 חקלקך לא תזרע עירובין. ודבוש עירובין
 שעטניזא. לא יפק עךך: זרסומי
 פאחפצוהא. בהאימך לא תנוהא מן נועין.
 וציעתך לא תזרע מן נועין. ותוב מן נועין
 מלחמאן. לא יעלו עדיך: ואיש ביי
 ישלב את אשה שכבת זרע והוא שפחה
 נחרפת לאיש והפדה לא נפדתה או
 חפשה לא נתן לה פקרת תהיה לא ימתו
 כיי לא חפשה: וגבר. ארי ישוב ית
 אתתא שכבת זרעא. והוא אמא אחידא
 לגבר. ואתפרקא לא אתפריקת בכספא.
 או חירותא לא אתיהיבת לה בשטר.
 בקורתא תהי בה. לא ימותון ארי לא
 אתחררת: ואי רגל צאנע אמראה
 מצאנעה אנסא. והי אמה מכטובה לאי
 רגל כאן. ופדא לסתפדא. ועתקדא לס
 ידפע. פלתכון מהדודה. ולא יקתלא

ג

יג ויגרא (יחבר) חורבה

לחיתך: ושרט לנפש לא תתנו בכשרכם
 וכתבת קעקע לא תתנו בכם אני יהוה:
 והבול על מית. לא תתנו בכשרכון.
 ורושמיין חריתין. לא תתנו בכון. אנא יי:
 וכרשא עלי מית יי. לא תגעלו פי
 אנדאנכם. וכתאבה ושם יי. לא תגעלו
 פיכם. אנא אלה אמעאקב: אל-תחל
 את-פתך להזנותה ולא-תזנה הארץ
 ומלאה הארץ זמה: לא תחיד ית ברתך
 לאטעיותה. ולא תטעי ארעא. ותתמלי
 ארעא עיצת חטאין: ולא תבדל אננתך
 לאפגור. פלא יפגור אהל ארץ. פתמתלי
 פואחשא: את-שבתתי תשמרו ומקדשי
 תיראו אני יהוה: ית יומי שביא דידי
 תפירו. ולבית מקדשי תהון דחלון. אנא
 יי: סבותי פאחפצוהא. ומקדסי פהאבוה.
 אנא אלה שרפתהמא יי: אל-תפנו אל-
 האבת ואל-הידענים אל-תבקשו לטמאה
 בהם אני יהוה אלהיכם: לא תתפנון בתר
 בדין וזכורו. לא תתבעון לאסתאבא בהון.
 אנא יי אלהכון: ולא תולו אי אמשעודין
 ואערופין. לא תטלבו אן תעצוני בהא.
 אנא אלה רבכם עאם אני יי: מפני שיבה
 תקום והדרת פני זקן ויראת מאלהיך
 אני יהוה: מן קדם דסבר באוריתא
 תקום. ותהדר אפי סבא. ותדחל מאלהיך
 אנא יי: מן בין ידי דו אשיבה פקום.
 ואבתהג וגה אשויך. וכפרבך אנא אלה:
 וכו' יגור אתך גר בארצכם
 לא תונו אתו: וארי יתגיר עמכון. גיורא
 בארעכון. לא תונון יתיה: ואדאסכון מעכם
 גריב פי בדרכם. פלא תצהדוה: פאזרח
 מכם יהיה לכם הגר והגר אתכם ואהבתלו
 כמוך כייגרים הייתם בארץ מצרים אני
 יהוה אלהיכם: פיציבא מנכון יהי לכון.
 גיורא דיתגיר עמכון. ותרחם ליה כותך.
 ארי דיירין הויתון בארעא דמצרים. אנא
 יי אלהכון: וליכון מעכם כצריה מנכם.
 לגריב אדכיל פי מא בניכם. ואחבב לה
 כנפסך. לאן טל מא כנתם גרבא פי בלד

אד דם תעתק: ותביא את-אשמו ליהוה
 אל-פתח אהל מועד איל אשם: וייתי
 ית אשמייה לקדם יי. לתרע משכן ומנא.
 דכרא לאשמא: פליאתי בקרבאנה ללה.
 אי באב כבא למחצר. כבשא לקרבאן
 לאתם: וכפר עליו הכהן באיל האשם
 לפני יהוה על-חטאתו אשר חטא ונסלח
 לו מחטאתו אשר חטא: וכפר עלוהי
 כהנא. בדכרא דאשמא קיי. על חובתיה
 דחב. וישתביק ליה. מהובתיה דחב:
 פיסתנפר ענה לאמאם בה בין ידי
 אלה. ען כטייתה אדי אכטא. פינפר לה
 דאך:

פ

וכי-תבאו אל-הארץ ונטעתם פדעץ
 מאכל וערלתם ערלתו את-פריו שלש
 שנים יהיה לכם ערלים לא יאכל: וארי
 תיעדון לארעא. והצבון בל איזן דמיכר.
 ותרחקון רחקא ית אביה. תלת שנין. יהי
 לכון. מרחק לאפדא לא יתאכיל: ומנד
 (וי זמרה) תדככון אי אברד. פתגרסון כל
 שגר מטעם. פתחרמו תמרה תחרימא יי.
 תלאת סנין. יכון עדיכם מחרמא לא יוכר:
 ובשנה הרביעת יהיה פלי-פריו קדש
 הלולים ליהוה: ובשתא רביעיתא. יהי
 פל אביה. קודש תושבחו קדם יי: ופי
 אסנה אראבעה. יכון גמיע תמרה. מקדסא
 מוהלא יי ללה: ובשנה החמישת תאכלו
 את-פריו להוסיף לכם תבואתו אני יהוה
 אלהיכם: ובשתא חמישיתא. תיכלון ית
 אביה. לאוספא לכון עלליתיה. אנא יי
 אלהכון: ופי אסנה אכאמסה. תאכלו
 תמרה. פאני אלה רבכם אויד לכם פי
 גלתה: לא תאכלו על-יחדם לא תנחשו
 ולא תעוננו: לא תיכלון על דמא. לא
 תנחשו ולא תענון: לא תאכלו עלי אדם.
 לא תתטירו ולא תתפאלו: לא תקפו
 פאת ראשכם ולא תשחית את פאת
 זקנך: לא תקפון. פתא דרישכון. ולא
 תתפיל. ית פתא דדקנך: ולא תחדקו
 בזואיא רוסכם יי. ולא תסתאצל זואיא

ד

הו

מצר. **אנא** אלה רבכם אנמעין (י): לא--
 תעשו עול במשפט במדה במשקל
 ובמשורה: לא תעבדון שקר בדין.
 במשחתא. במתקלא ובמכירתא: לא
 תצנעו גשא פי אהכם. ולא פי אמסאחה
 ואזון ולמכיל: מאזני צדק אבני צדק איפת
 צדק והין צדק יהיה לכם אני יהיה אלהיכם
 אשר יוצאתי אתכם מארץ מצרים:
 מוזנאן דקשוט מתקלין דקשוט. מכילן
 דקשוט. והינין דקשוט יהון דכון. **אנא** יי
 אהכון. דאפיקות יתכון מארעא דמצרים:
 כל מיאזין עארלה וצננאת עארלה. ואכיל
 עארלה. ואקסאט עארלה תכון לכם. **אנא**
 אלה רבכם לעד. (י) ארי אכרנתכם מן
 בלד מצר: ושמרתם את פליחקתי ואת
 פלימשפטי ועשיתם אתם אני יהיה:
 ותטרון ית פל קימי וית פל דיני. ותעבדון
 יתהון. **אנא** יי: ואחפצו גמיע רסומי
 ואחבאמי. ואעמלו בהא. **אנא** אלה
 אנאזיכם כירא: **פ**

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: ואריבני ישראל תאמר איש
 איש מבני ישראל ומן הגר הגר בישראל
 אשר יתן מזרעו למקד מות יומת עם
 הארץ ורגמהו באבן: ורבני ישראל תימר.
 גבר גבר מבני ישראל. ומן גיריא
 דיתגירון בישראל. דיתין מזרעיה. למולך
 אתקטלא יתקטיל. עמא בית ישראל
 ירגמוניה באבנא: ומר בני אסראיל וקור
 להם. אי אנסאן מן בני אסראיל. ומן
 אנריב ארכיל פי מא בינהם. יעטי מן נסלה
 לאצנם פליקתל קתלא. והו אן ירגמוה
 אהל אבלד באחגארה: ואני אתן את פני
 באיש ההוא והכרתיו אתו מקרב עמו פי
 מזרעו נתן למקד למען טמא את מקדשי
 ודחלל את שם קדשי: ואנא. אתן ית
 רוגזי באנשא (כ"ג בגוברא) ההוא. ואשיצי
 יתיה מנו עמיה. ארי מזרעיה יהב למולך.
 בדיל. דסאבא ית מקדשי. ודאחלא ית

שמא דקודשי: ואנא אהל גזבי בדלך
 אנסאן. פאקטעה מן בין קומה. אד
 אעטא מן נסלה לאצנם. לכי ינגם מקדסי.
 ויבדל אסם קדסי: ואם העלם יעלימו
 עם הארץ את עיניהם מן האיש ההוא
 בתתו מזרעו למקד לבלתי המית אתו:
 ואם. מכבש יכבשון עמא בית ישראל.
 ית עיניהון מן גוברא ההוא. בדיתב
 מזרעיה למולך. בדיל דלא למקטל
 יתיה: ואן תגאפל אהל אבלד תגאפלא
 ען דלך אנסאן. מע אעטאיה מן
 נסלה לאצנם. ללא יקתלוה: ושמתו
 אני את פני באיש ההוא ובמשפחתו
 והכרתיו אתו ואת פליחקתי אחריו
 לזנות אחרי המלך מקרב עמם:
 ואשוי אנא ית רוגזי באנשא ההוא
 ובסעדוהי. ואשיצי יתיה וית פל דטען
 בתרוהי. למטעי. בתר מולך מנו עמהון:
 אהלת אנא גזבי. בדלך אנסאן
 ובמגאנסיה. וקטעתה. וגמיע אטאניון ורא
 אצנם מן בין קומהם: והנפש אשר תפנה י
 ארדהאבת ואר הידענים לזנת אחריהם
 ונתתי את פני בנפש ההוא והכרתיו אתו
 מקרב עמו: ואנש. דיתפני בתר בדין
 וזכורו. למטעי בתריהון. ואתין ית רוגזי
 באנשא ההוא. ואשיצי יתיה מנו עמיה:
 ואי אנסאן ולא אי למשעודין ואעראפין.
 דיטני אנאם תבעהם (כ) אהלת גזבי
 בדלך אנסאן. פקטעתה מן בין קומה:
 והתקדשתם והייתם קדשים פי אני
 יהוה אלהיכם: ותתקדשון. ותהון קדישין.
 ארי. **אנא** יי אלהכון: פתקדסו וכונו
 מקדסין. לאני אלה רבכם אקדוס (כ):
 ושמרתם את חקתי ועשיתם אתם אני
 יהוה מקדשכם: ותטרון ית קימי. ותעבדון
 יתהון. **אנא** יי מקדשכון: ואחפצו רסומי.
 ואעמלו בהא. לאני אלה מקדסכם: פי
 איש איש אשר יקלל את אביו ואת אמו
 מות יומת אביו ואמו קלל דמיו בו: ארי
 גבר גבר. דילוט ית אבוהי. וית אפיה

אתקטלא

אתקטלא יתקטיל אבוהי ואמיה. לט
 קטלא חיוב: ואי אנסאן לען אביה ואמה.
 פליקתר קתלא. למא לען אביה ואמה.
 פקד חל דמה (א): ואיש אשר ינאף אתי
 אשת איש אשר ינאף אתי אשת רעהו
 מות יומת הנאף והנאפת: וגבר. דיגוף
 ית אתת גבר. דיגוף ית אתת חבריה.
 אתקטלא יתקטיל גיפא וגיפא: ואי
 רגל זנא בזוגה רגל. או זנא בזוגה
 צאחבה (ב). פליקתל לאן ולאניה קתלא:
 ואיש אשר ישכב אתי אשת אביו ערות
 אביו גלה מות יומתו שניהם דמיהם בם:
 וגבר. דישכוב ית אתת אבוהי. ערותא
 דאבוהי גלי. אתקטלא יתקטלון תרויהון
 קטלא חיובין: ואי רגל צאנע זוגה אביה.
 פקד כשף סוזה אביה. פליקתלא גמיעא
 פקד חל דמאהמא: ואיש אשר ישכב
 אתי כלתו מות יומתו שניהם תבל עשו
 דמיהם בם: וגבר. דישכוב ית כלתיה.
 אתקטלא יתקטלון תרויהון. תבלא עברו
 קטלא חיובין: ואי רגל צאנע כנתה.
 פליקתלא גמיעא. ולמא צנעא דאהיה
 פקד חל דמאהמא: ואיש אשר ישכב
 אתי זכר משכבי אשה תועבה עשו שניהם
 מות יומתו דמיהם בם: וגבר. דישכוב
 ית דכורא משכבי אתא. תועיבתא עברו
 תרויהון. אתקטלא יתקטלון קטלא חיובין:
 ואי רגל צאנע דכרא עלי פן מצאנעה
 אנסא. פקד צנעא כריהה. פליקתלא
 קתלא פקד חל דמאהמא: ואיש אשר
 יקח אתי אשה ואת אמה זמה הוא באיש
 ישרפו אתו ואתהן ולא תהיה זמה
 בתוכם: וגבר. דיסב ית אתתא. וית אמה
 עיצת הטאין היא. בנורא. יוקדון יתיה
 ויתהון. ולא תהי עיצת הטאין בניבון:
 ואי רגל אתכר אמראה ואמה פתק
 פאחשה. פליחרקא בלאה הוהן עלי
 אבדל (ג). ולא תבון פאחשה פי מא בינכם:
 ואיש אשר יתן שכבתו בבהמה מות יומת
 ואתי בהמה תהרגו: וגבר. דיתין

שכובתיה. בבעירא אתקטלא יתקטיל.
 וית בעירא תקטלון: ואי רגל געד
 מצאנעתה. מעבהימה פליקתר קתלא.
 ולבהימה איצא פאקתלוהא: ואשה אשר
 תקרב אלי כל בהמה לרבעה אתה
 והרגת את האשה ואת הבהמה מות
 יומתו דמיהם בם: ואתתא. דתקרב לות
 פל בעירא למשדטבה. ותקטול ית אתתא
 וית בעירא. אתקטלא יתקטלון קטלא
 חיובין: ואייה אמראה. תקדמת אי
 בהימה לתנוהא. פאקתל לאמראה
 ולבהימה. למא צנעא דאהיה (ד) פקד חל
 דמאהמא: ואיש אשר יקח אתי אחת
 פתי אביו או בת אמו וראה את ערותיה
 והיא תראה את ערותו חסד הוא ונכרתו
 לעיני בני עמם ערות אחת וגלה עונו ישא:
 וגבר דיסב ית אחתיה. בת אבוהי או בת
 אמיה. ויתו ית ערותה. והיא תחזי ית
 ערותיה קלנא הוא. וישתיצון. לעיני בני
 עמהון. ערות אחתיה. גלי חוביה יקביל:
 ואי רגל אתכר אכתה. אבנה אביה או
 אבנה אמה. פנצר אי סוזהא. פנצרת
 אי סוזהא פדאך עאר. פינקטעאן מן
 חצרה קומהם. למא כשף סוזה אכתה
 פקד חל זורה: ואיש אשר ישכב אתי
 אשה זוה וגלה את ערותה אתי מקרה
 הער הוהא גלתה אתי מקור דמיה ונכרתו
 שניהם מקרב עמם: וגבר. דישכוב ית
 אתא טומאה. ויגלי ית ערותה ית קדנה
 גלי. והיא תגלי ית סואבת דמהא. וישתיצון
 תרויהון מנו עמהון: ואי רגל צאנע
 אמראה חאיץ. פכשף סוזהא וערא
 נביעהא. והי כשפת נביע דמהא.
 פינקטעאן מן בין קומהם: וערות אחות
 אמה ואחות אביה לא תגלה כי אתי שארו
 הערה עונם ישא: וערות אחת אמה. ואחת
 אבוק לא תגלי. ארי ית קריביה. גלי
 חוביהון יקבלון: וסוזה כאתך ועמתך פלא
 תכשף. פאן מן ערא נסיבה פקד חל
 זורה (ה): ואיש אשר ישכב אתי נדתו

עדות דרו גלה חמאם ישאו ערירים ימתו:
 וגבר. דישוב ית אתת אחבוהי. עריתא
 דאחבוהי גלי. חובהון יקבלון דלא ודר
 ימותון: ואי רגל צאנע זוגה עמה. פקד
 כשף סוזה עמה. וממא חמלא וורהמא
 ימותאן עקימאן: ואיש אשר יקה אתי
 אשת אחיו גדה הוא ערות אחיו גלה
 עררים יהיו: וגבר. דיסב. ית אתת אחוהי
 מרחקא היא. עריתא דאחוהי. גלי דלא
 ודר יהון: ואי רגל אתכד זוגה אכיה. אתי
 הימבעדה מנהי. פלמא כשף סוזה אכיה
 יכונאן עקימאן: ושמרתם את כל חקתי
 ואת כל משפטי ועשיתם אתם ולא
 תקיא אתכם הארץ אשר אני מביא אתכם
 שמה לשבת בה: ותפרון ית כל קימי
 וית כל דיני. ותעבדון יתהון. ולא תרוקן
 יתכון ארעא. דאנא. מעיל יתכון. לתפן
 למתבבה: ואחפצו גמי ערסומי ואחבאמי.
 ואעמלו בהא. ולא ישתתכם אכלה. אדי
 אנא מדכלכם הנאך לתחווזה: ולא תלכו
 בחקת הגוי אשר אני משלח מפניכם כי
 את כל אלה עשו ואקץ בם: ולא תהכון
 בנפוס עממיא. דאנא מגלי מן קדמיכון.
 אריית כל ארין עבדו. ורחיקי מרי יתהון:
 ורא תסירו פי רסום אאמם. אדי אנא
 טארדהם מן בין ידיכם. פאנהם למא
 צנעו גמיעהדה אקליתתם: ואמר לכם
 אתם תירשו אתי אדמתם ואני אתננה
 לכם לרשת אתה ארץ זבת חלב ודבש
 אני יהוה אלהיכם אשר הבדלתי אתכם
 מן העמים: ואמרית לכון. אתון תירהון
 ית ארעהון. ואנא. אתננה לכון למירת
 יתה. ארע. עבדא חלב ודבש. אנא יי
 אלהכון. דאפרישית יתכון מן עממיא:
 וקלת לכם האבמא. אנתם תחווון
 בלדהם. וואנא אעמידה לכם פתחווזה. בלד
 יפיץ אלבן ואעסל. לאני אלה רבכם. אדי
 אפרותכם מן גמיע אאמם: והבדלתם
 בין הבהמה הפהרה לטמאה ובין העוף
 הטמא לטהר ולא תשקצו את נפשתיכם

בבהמה ובעוף ובכל אשר תרמש האדמה
 אשר הבדלתי לכם לטמא: ותפרשון.
 בין בעירא דכיא למסאבא. ובין עופא
 מסאבא לרכיא. ולא תשקצונית נפשתיכון
 בבעירא ובעופא. ובכל דתרחיש ארעא.
 דאפרישית לכון לסאבא: פמייוז אבהימה
 אטאהרה מן אנסה. ואטאיר אנגם מן
 אטאהר. ולא תרגסו אנפסכם בלהאים
 ולטוור. וסאיר מא ידב עלי אארץ. אדי
 אפרותה לכם לאתנגים: והייתם לי
 קדשים כי קדוש אני יהוה ואבדל אתכם
 מן העמים להיות לי: ותהון קדמי קדישין.
 ארי קדיש אנא יי. ואפרישית יתכון. מן
 עממיא למחוי פלהון קדמי: ותכונו לי
 מקדסין. לאני אלה אקרום. ואפרותכם
 מן אאמם לתכונו לי כאצה. ואיש או
 אשה פיייהיה בהם אוב או ידעני מות
 ומתו באבן ירגמו אתם דמיהם בם: וגבר
 או אתא. ארי יהי בהון בדין. או זכור
 אתקטלא יתקטלון. באבנא. ירגמון יתהון
 קטלא חייבין: ואי רגל או אמראה. כאן
 ואחד מנהמא משעודא. או עראפא
 פליקתלא קתלא. ובאחנארה ירגמוהמא
 פקד חלת דמאהמא: פ פ פ

ס"ד פ"ס ס"י מי וזה. ומפטרין ויהי בשנה בחוקאל כ' . הדו

ויאמר יהוה אל משה אמר אלי הבהנים
 בני אהרן ואמרת אלהם לנפש לא יטמא
 בעמיו: ואמר יי למשה. אמר לכהניא
 בני אהרן. ותימר להון. על מית לא יסתאב
 בעמיה: תם קא אלה למוסי. מר אאימה
 בני הרון. וקל להם. לא ינגם כל ואחד
 מנכם במיית מן קומה. כי אם לשאריו
 הקרב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו
 ולאחיו: אלהון לקריביה. דקריב ליה.
 לאמיה ולאביה. ולבניה. ולבנותיה
 ולאחיה: אאבנסובה. לאקרב איה. אמה
 ואביה. ואבנה ואבנתה ואכיה: ולאחיה
 הפתולה הקרבה אליו אשר לא יתיה
 לאיש לה יטמא: ולאחיתיה פתולתא
 דקריבא ליה. דלא הות לגבר. לה יסתאב:

יד ויקרא (כתר תורה) ואכהה

ואכתה לבכר לאקרוב ליה. אתי לסתציר
 לחלל פכהא ינגם: לא יטמא בעל בעמיו
 לתחלו: לא יסתאב ברבא בעמיה.
 לאחלותיה: ולא ינגם בכטיר מן קומה.
 פאנה תבדלה: לא יקרחה קרחה
 בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם
 לא ישרטו שרטת: לא ימרטון מרט
 ברישהון. ופתא דדקנהון לא יגלהון.
 ובבשרהון. לא יחבלון חבול: לא ינתפו
 נתפא מן שער רוסהם. וזואיא להאדם לא
 יחלקוהא. ופי אבראנהם. לא יכדשוון
 כדשא: קדישם יהוילאליהם ולא יחללו
 שם אליהם פי אתיאשי יהוה להם
 אליהם הם מקריבם והיו קדש: קדישין
 יהון קדם אליהון. ולא יחלון. שמיא
 דאליהון. ארי ית קורבניא דיין. קורבן
 אליהון. אנון מקריבין ויהון מדישין: וליכנו
 מקדסין לרבהם. ולא יבדלו אסמה.
 פאנהם רמא הם מקריבין קראבין אלה
 רבהם אדאימה: יצרון מקדסין: אשה
 זנה וחללה לא יקחו ואשה גרושה מאישה
 לא יקחו פי קדש הוא לאלהיו: אתתא
 מטעיא ומחלא לא יסבון. ואתתא.
 דמתרכא (מ"ד מתרכא) מבעלה לא יסבון.
 ארי קדיש הוא קדם אליה: באמראה
 פאגרה ומבדולה לא יתזווגו. ובאמראה
 מטלקה מן בעלה לא יתזווגו. פאן כל
 ואחד מנהם מקדס לרבה: וקדשתו פי
 אתילתם אליהו הוא מקריב קדש יהיה
 קד פי קדוש אני יהוה מקדשכם:
 ותקדשניה. ארי ית קורבן אליהו הוא
 מקריב. קדיש יהי לך. ארי קדיש אני
 יי מקדשכון: וקדסה בלאזאם. לאנה
 מקרב קרבאן רבך אדאים. פליכון לך
 מקדסא. כמא אני אלה לקדוס מקדסכם:
 ובת איש כהן פי תחלזנות אתיאביה הוא
 סחללת פאש השרף: ובת גבר פהון.
 ארי תתחל למטעי. מקדושת אבותא היא
 מתחלא. פגורא התוקר: ואייה אבנה
 רגל אמאם. תבדלת פפגרת. פקד

(*) יקרו קדי

פצחת אביהא. פלתחרק בלאנאר: סודפון
 הגדול מאהו אשר יוצק על ראשו שמן
 המשחה ומלא את ידיו ללפש את
 הפגרים אתראשו לא יפרע ובגדיו לא
 יפרם: וכהנא דיתרבא מאחזיה. דיתרק
 על רישיה משחא דרבנותא ודיקריב ית
 קורבניה. למלפש ית לבושיא. ית רישיה
 לא ירבי פירוע. ולבושויה לא יבוע:
 ולאמאם לבכיר מן אבותה. אדי יצב עלי
 ראסה דהן למסה ויכמל ואגבה. בלבם
 אתיאב. פלא ישעת ראסה. ותיאבה פלא
 ימוקאה: ועל פלי נפשת מת לא יבא
 לאביו ולאמו לא יטמא. ועל. כל נפשת
 מותא לא ייעול. לאביוהו ולאמיה לא
 יסתאב: ועלי אי אנסאן מיית לא ידכל.
 התא באביה ואמה לא ינגם: ומן
 המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש
 אלהיו פי ניר שמן משחת אלהיו עליו אני
 יהוה: ומן מקדשא לא יפוק. ולא יחיל.
 ית מקדשא דאליהו. ארי. כליל. משה
 רבותא דאליהו. עלוהי אנא יי: ומן
 למקדס לא יכרג וראהמא. ולא יבדר
 קדס רבה. לאן תאג דהן מסח רבה עליה.
 אנא אלה משרפא: והוא אשה בבתוליה
 יקח: והוא. אתתא בבתוליה יסב: והו
 פלא יתזווג אא באמראה בכר: אלמנה
 וגרושה וחללה זנה אתיארה לא יקח פי
 אס בתולה מעמיו יקח אשה: ארמלא
 ומתרכא (מ"ד ומתרכא) וחלילא מטעיא.
 ית אלין לא יסב. אלהין בתולתא מעמיה
 יסב אתתא: אמא ארמלה או מטלקה
 או מבדולה או פאגרה. פלא יתזווג
 באהדי הולאי. אלא באמראה בכר מן
 קומה יתזווג: ולא יחלל זרעו בעמיו פי
 אני יהוה מקדשו: ולא יחיל זרעיה בעמיה.
 ארי אנא יי מקדשיה: ולא יבדר נסלה
 בסואהא מן קומה. לאני אלה מקדסה:
 ׀ וידבר יהוה אל משה לאמר:
 ומליך יי עם משה למימר: תם כלם אלה
 מוס' תכלימא: דבר אליהון לאמר איש

מזרעך ליררתם אשר יהיה בו מום לא יקרב להקריב להם אלהיו: מליד עם אהרן למימר. גבר מפניך לדריהון. דיהו ביה מומא. לא יקרב. לקרבא קורבנא קדם אלהיה: מר הרון וקר לה. אי רגל מן נסלך עלי מר אגיהם. יכון פיה עיב. לא יתקדם. ליקרב קרבאן רבה: פי כר איש אשר בו מום לא יקרב איש עור או פפה או חרם או שרוע: ארי כל גבר. דביה מומא לא יקרב. גבר עור או חגיר. או חרים או סריע: לאן כל רגל פיה עיב לא יתקדם. פמן דאך אעמא ואזמן. ואחרם ולאמע: אי איש אשר יהיה בו שבר רגל או שבר יד: או גבר. דיהו ביה תבר רגלא. או תבר ידא: או רגל יכון פיה כסר רגל. או כסר יד: או יגפן אידק או תבלל בעינו או גרב או ילפת או מרות אשך: או גבין או דוקא. או חליו (כ"י חליו כ"י) בעינוהו. או גרבין או חזון. או מרים פחתין (י"ג פחדין): או אחדב או אנפש. או כתיב (י) פי עינה. או בה גרב או חזון. או אדר: כר איש אשר בו מום מזרע אהרן הבהן לא יגש להקריב את אישי יהוה מום בו את לחם אלהיו לא יגש להקריב: כל גבר דביה מומא. מזרעא דאהרן פהנא. לא יקרב. לקרבא ית קורבנא דיי (י"ג קורבנא דיי). מומא ביה. ית קורבנא אלהיה. לא יקרב לקרבא: כו אך כל רגל פיה עיב. מן נסל הרון אמאם. לא יתקדם ליקרב קרבאן אלה. ומהמא בה (י) דאך לעיב. פקרבאן רבה. לא יתקדם ליקרבה: להם אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל: קורבן אלהיה. מקדשי קודשיא ומן קודשיא ייכול: לא כן קרבאן רבה. מן כואץ אקדאם. ועואמהא (י) יאכל: אך ארי הפרכת לא יבא וארי המזבח לא יגש פי מום בו ולא יחלל את מקדשי פי אני יהוה מקדשים: פרם לפרוכתא לא ייעול. ולמדבהא. לא יקרב ארי מומא ביה. ולא

יחול ית מקדשי. ארי. אנה יי מקדשהון: ואמא לא אסנפלאידכל. ולא למדבה. פלא יתקדם אד פיה עיב. ולא יבדר מקארס. לאני אלה מקדסהמא: וידבר משה ארי אהרן ואלי בניו ואלי בני ישראל: ומליד משה. עם אהרן ועם פנוהו. ועם כל בני ישראל: פאמר מוסי בדאך הרון ובניה. וסאר בני אסראיל: פ

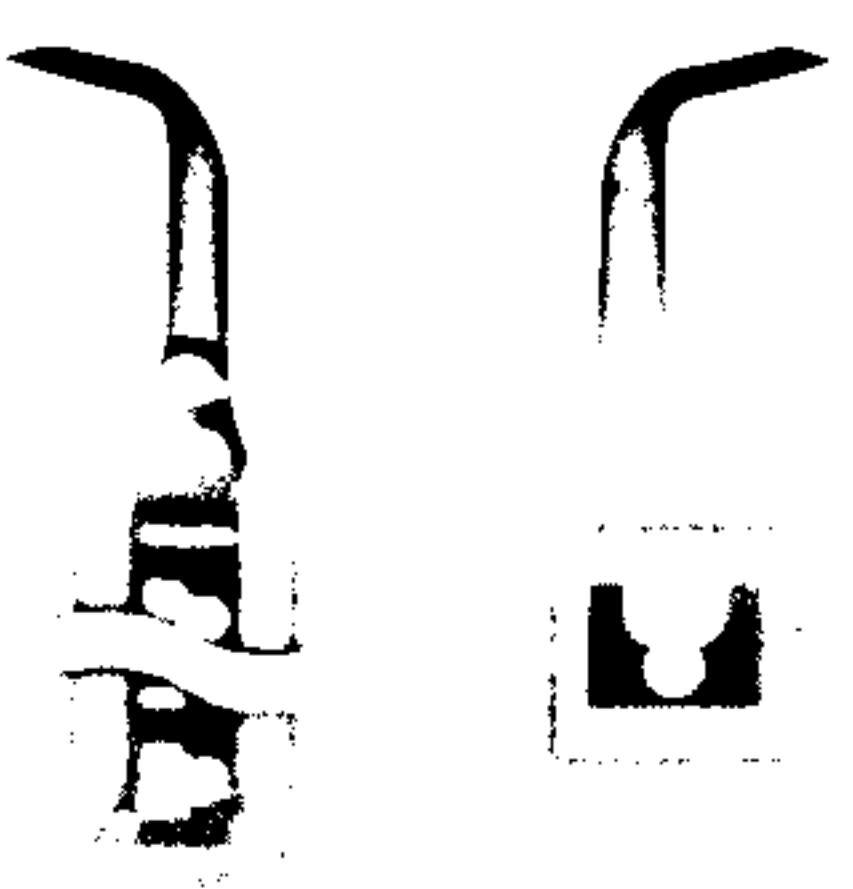
וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליד יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תכלימא: דבר אל אהרן ואלי בניו ויגורו מקדשי בני ישראל ולא יחללו את השם קדשי אשר הם מקדשים לי אני יהוה: מליד עם אהרן ועם פנוהו. ויפרשון מקודשיא דבני ישראל. ולא יחלון ית שמא דקודשי. דאנן מקדשון. קדמי אנה יי: מר הרון ובניה. באן ינאנכו אקדאם בני אסראיל. ולא יבדרו מא סמיתה קדסא (י). ממא הם מקדסוה לי. אנה אלה שרפתה (י): אמר אלהם לררתיתכם כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל מקדשים אשר יקדשו בני ישראל ליהוה ושמאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא מלפני אני יהוה: אימר הרון. לדריכוון. כל גבר דיקרב מבר זרעכוון. לקודשיא דיקדשון בני ישראל קדם יי. וסאוכתיה ערוהו. וישתיע. אינשא ההוא. מן קדמי אנה יי: קול להם. אי רגל מן נסלכם עלי מר אגיהם. תקדם לא אקדאם ארי יקדסוהא בני אסראיל ללה. פקרבאה ונגאסתה עליה (י). פינקטע דאך אאנסאן מן בין ידי (י). אנה אלה אמעאקב: איש איש מזרע אהרן והוא צרוע או זב בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר והנגע בבדטמא נפש או איש אשר יתצא ממנו שכבת זרע: גבר גבר מזרעא דאהרן. והוא סגיר אודאיב. בקודשיא לא ייכול. עד דידפי. ודיקרב בכל טמי נפשא. או גבר. דתפוק מניה שכבת זרעא: אי רגל מן נסל הרון. פי מא הו אברין או דאיב. פלא יאכל מן

אלאקראם

קנין כספיה. הוא ייכול ביה. וילידי ביתיה.
אגון ייכלון בלחמיה: ואי אמאם אשתרא
אנסאן שראא במלאה. פהו יאכל מנה.
ובדאך תיליד ביתה. הם יאכלון מן
טעאמה: ובת-פהן פי תהיה לאיש זר
הוא בתרומת הקדשים לא תאכל: ובת
פהן. ארי תהי קובר חילוני. היא.
באפרשות מודשיא לא תיכול: ואייה
אבנה אמאם. תזונת רגלא אנבייא.
פהו לא תאכל מן רפיע אקדאם: ובת-
פהן פי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה
ושבה אל-בית אביה פגעוריה מלחם
אביה תאכל וכליזר לא יאכל בו: ובת
פהן ארי תהי ארמלא ומתרכא (וי'
ומתרכא) ובר לית לה. ותתוב. לבית
אבוהא פרביותה. מלחמא דאבוהא
תיכול. וכל חילוני לא ייכול ביה: ואייה
אבנה אמאם צארת ארמלה או ממלקה.
לא נסל להא. פלתעוד אי בית אביהא
כחכם צבאיהא. ומן טעאמה תאכל.
וסאיר לאנביין לא יאכלאן מנה: ואיש
פי-יאכל קדש בשגגה ויסף חמשייתו עליו
ונתן לפהן את-הקדש: וקבר. ארי ייכול
קודשא בשלו. ויוסף חומשיה עלוהי.
והיין לכהנא ית קודשא: ואי אנסאן אכל
שייא מן אקדאם סהוא. פליזיד עליה
מהלכמה. וידפעה לאמאם עין אקדס(ב):
ולא יחללו את-קדשי בני ישראל את
אשר ירימו ליהוה: ולא יחלון. ית קודשיא
דבני ישראל. ית דיפרשון קדם יי: ולא
יבדלו אקדאם בני אסראיל. ומאירפעונה
ללה: והשיאו אותם עון אשמה באכלם
את-קדשיהם פי אני יהוה מקדשם:
ויקבלון עליהון (ב) עלוהי) עויין וחובין.
במיכלהון בסואבא (ב) בסואבא) ית
קודשיהון. ארי אנא יי מקדשהון: פוחמלו
ענהא דנובא ואתאמא. אדא אכלו בדאך
אקדאסהם. לאני אלה מקדסהם: פ
ידבר יהוה אלי משה לאמר: ומיל יי
עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי

אקדאם. אי אין יטהר. ומן מס נגס
במיית. או כרנת מנה נטפה אנסל: או
איש אשר יגע בכר-שרץ אשר יטמא
לו או באדם אשר יטמא-לו לכל טמאתו:
או קבר (וי' אנש) דיקרב. בכל רחשא
דיסתאב ליה. או באנשא דיסתאב ליה.
לכל סאובתיה: ואי רגל דנא. בכל רביב
סבילה אנה ינגס מנה. או באנסאן סבילה
אן ינגס מנה. עלי צרוב ננאסתה(ב):
נפש אשר תגע-בו וטמאה עדיה ערב
ולא יאכל מן הקדשים פי אסירחין בשרו
במים: אנש דיקרב ביה. ויהי מסאב עד
רמשא. ולא ייכול מן קודשיא. אהין אסחי
בשריה במיא: פאי אנסאן דנא בשי מן
דאך. פלינגס אי אליל. ולא יאכל מן
אקדאם. אלא אן ינסל בדנה באמא: ונא
השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים פי
לחמו הוא: וכמיעל שמשא וידבי. ובתר
כן ייכול מן קודשיא. ארי לחמיה הוא:
פאדאנאבת אשמש פמד טהר. ובעד דאך
יאכל מן אקדאם. לאנה טעאמה: נבילה
וטרפה לא יאכל לטמאה-בה אני יהוה:
נבילא ותבירא. לא ייכול לאסתאבא ביה.
אנא יי: ולנבילה ולסקימה. לא
יאכדהמא פיעציני בהא. אנא אלה
אמעאקב: ושמרו את-משמרתי ולא-
ישאו עליו חטא ומתו בו פי יחללו אני
יהוה מקדשם: ויטרון ית מטרת מימרי.
ולא יקבלון עלוהי חובא. וימותון ביה ארי
יחלוניה. אנא יי מקדשהון: פריחפצומא
אסתחפצתהם. ולא יחמלו ענה זורא.
פיהלכון אד הם תבדלוה. לאני אלה
מקדם דאך(ב): וכליזר לא יאכל קדש
תושב פהן ושכיר לא יאכל קדש: וכל
חילוני לא ייכול קודשא. תותבא דכהנא.
ואגירא לא ייכול קודשא: וכל אנבי
לא יאכל קדסא. חתא ציף לאמאם.
ואגירה לא יאכל קדסא: וכהן פי-יקנה
נפש קנין כספו הוא יאכל בו ויליד ביתו
הם יאכלו בלחמו: וכהן. ארי יקני נפש

ג

תכלימא: דבר אלי אהרן ואלי בניו ואל
 קרבי בני ישראל ואמרת אלהם איש איש
 מבית ישראל ומן הגר בישראל אשר
 יקריב קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם
 אשר יקריבו ליהוה לעלה: מליל עם
 אהרן ועם בנוהי. ועם כל בני ישראל.
 והימר להון גבר גבר מבית ישראל ומן
 גזירי ישראל. דיקריב קורבניה לכל
 נדריהון ולכל נדבתהון. דיקריבון קדם יי
 לעלתא: מר הרון ובניה. וסאיר בני
 אסראיל. וקל להם. אי רגל מן אסראיל
 או מן אנבא אראכלין פיהם. שא אן
 יקרב קרבנא עלי צרוב מן נדורהם
 ותברעהם. אתי יקרבוהא ללה צעידה:
 לרצנכם תמים זכר בפקר בפשבים
 ובעזים: לרעוא לבון. שלים דבר. בתוריא.
 באפריא ובעזיא: פלמרתצא מנכם יי.
 אן יכון צחיחא דברא. מן אבקר ואעיאן
 ואמאעז: כל אשר יבו מום לא תקריבו
 כי לא לרצון יהיה לכם: כל דביה מומא
 לא תקריבון. ארי לא לרעוא יהון (ויי יה)
 לבון: וכל מא פיה עיב פלא תקרבונה.
 פאנה לא ירתצא מנכם: ואיש פיי יקריב
 זבח שלמים ליהוה לפלא נדר או לנדבה
 בפקר או בצאן תמים יהיה לרצון פלי
 מום לא יהיה בו: וגבר. ארי יקריב נכסת
 קודשין קדם יי. דפרשא נדרא או
 לנדבתא. בתורי או בענא. שלים יהי
 לרעוא. פל מומא (כ"י מום) לא יהי ביה:
 וכדאך אי אנסאן שא אן יקרב דבח
 סלאמה ללה. תסויג נדרא (כ"י) או תבראעא.
 מן אבקר או מן אנגם. פל צחיחא הוא למרתצא
 מנה. לא יכון פיה שייא מן לעיוב: עורת
 או שבור או חרוץ או יפלת או גרב או
 ילפת לא יתקריבו אלה ליהוה ואשה לא
 תתנו מהם עלי המזבח ליהוה: עזיר או
 תביר או פסיק או יבלן. או גרבן או חזון.
 לא תקריבון אלין קדם יי. וקורבנא (כ"י)
 וקורבן. לא תתנו מנהון. על מדבתא
 קדם יי: מן עורא או מכסורה או

מבתורה או דאת תאל. או בה גרב או
 חזאו. פלא תקרבוהא ללה. ולא תגעלו
 מנהא קרבנא עלי מדבח אלה: ושור
 ושה שרוע וקלוט נדבה תעשה אתו
 ולגדר לא ירצה: ותור ואמר יתיר והסיר.
 נדבתא תעביד יתיה. ולגדרא לא יתרעי:
 ואי תור או שאה כאנת נאמוה או
 מדמנה (כ"י). פאצנעה עלי גהה אתברע.
 ואמא עלי גהה אנדר פלא ירתצא: ומעוד
 וכתות ונתוק וכתות לא תקריבו ליהוה
 ובארצכם לא תעשו: ודמרים ודרסים
 ודשליף ודגזיר. לא תקריבון קדם יי.
 ובארעבון לא תעפרון: ואמרוס ואמדקוק
 ולאמצול ואמקטוע (כ"י). פלא תקריבו דאך
 ללה. ופי בלדאנכם לא תצנעוהא: ומיד
 בן נבר לא תקריבו אתי ללהם אלהיכם
 מפד אלה פי משחתם בהם מום פם לא
 ירצו לכם: ומיד פר עממין. לא תקריבון.
 ית קורבן אדהכון מכל אלין. ארי תבולהון
 פהון מומא בהון. לא לרעוא יהון לבון:
 ומן יד אאמם. לא תקריבו. קרבאן רבכם
 אדאים ופיה שייא מן הדא לעיוב (כ"י). לאן
 פסאדהא מעהא והו לעיב אדי פיהא. פלא
 הרתצא מנכם: ס וידבר יהוה אלי
 משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר:
 תם כלם אלה מום תכלימא: שור או
 כשב או יעזו פי יולד והיה שבעת ימים
 תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה
 לקרבן אשה ליהוה: תור או אמר או עז
 ארי יתיליד. ויהי. שבעא יומין פתר
 אמיה. ומיזמא תמינאה ולהלאה (כ"י)
 ולהלאה. יתרעי. לקרבא קורבנא קדם
 יי: ואי עגל או חמל או גדי (כ"י) אדא יזרד.
 פליקם סבעה אייאם מע אמה. ומן איום
 אתאמן פצאעדא. ירתצא אן יקרב
 קרבנא ללה: ושור או שיה אתו ואתי
 בנו לא תשחטו ביום אחד: ותורתא או
 שיתא. לה ולכרה. לא תפסון ביום אחד:
 ואבקה ואלענה. הי וולדהא. לא
 תדבחהמא פי יום ואחד: וכיי תזבחו

זבח תודה ליהוה לרצונכם תזבחו: וארי
 תכסון נכסת תודתא קדם יי. לרעוא לבון
 תכסון: וארא דבחתם דבה שכר ללה.
 פעל" מא ירתצא מנכם אדבהוה: ביום
 ההוא יאכל לא יתותו ממנו עד בקר
 אני יהוה: ביומא ההוא יתאכיל. לא
 תשארו מנה עד צפרא. אנא יי: אן
 יכון זבל פי דאך איום פקט. לא תבקו
 מנה לאי אגרא. אנא ללה אמרת בדאך (א):
 ושברתם מצותי ועשיתם אתם אני יהוה:
 ותטרון פקודי. ותעברון יתרון. אנא יי:
 פאחפצו וצאיאי. ואעמרו בהא. אנא ללה
 אנאזיכם כירא: ולא תחללו אתי-שם
 קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני
 יהוה מקדשכם: ולא תחללו ית שמי
 דקודשי. ואתקדש. בגו בני ישראל. אנא
 יי מקדשכון: ולא תבדלו אסם קדם. כל
 אתקדם פי מא בין בני אסראיל. אנא
 ללה מקדסכם: המוציא אתכם מארץ
 מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה:
 דאפיק יתכון מארעא דמצרים. למהני
 לבון דאדה. אנא יי: אמכרנכם מן בלד
 מצר. לאבון לכם אאהא. אנא ללה
 אמעאקב (ב):

פ
 וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: דבר אל בני ישראל ואמרת
 אלהם מועדי יהוה אשר תקראו אתם
 מקראי קדש אלה הם מועדי: מליל עם
 בני ישראל ותימר להון. מועדיא די.
 דתערעון יתרון מערעי (ג) מערע קדיש.
 אלן אנון מועדי: מר בני אסראיל וקל
 להם. אעיאר אלה. אתי יגב אן תסמוהא
 אסמא כאצה. הרה הי אעיאדי: ששת
 ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת
 שבתון מקראי קדש כדמלאכה לא
 תעשו שבת הוא ליהוה בכל מושבתיכם:
 שתא יומין תתעביד עבדתא. וביומא
 שביעאה. שבא שבתא מערע קדיש. כל
 עבדא לא תעבדון. שבתא היא קדם יי.

בכל מותבניכון: סתה אייאם תצנע
 אצנאיע. ופי איום אסאבע. עמדה הי סבת
 ואסם מקדם. כל צנעה לא תעמלו. כדאך
 הי סבת ללה. פי גמיע מסאכנכם: פ
 אלה מועדי יהוה מקראי קדש אשר
 תקראו אתם במועדם: אלן מועדיא די.
 מערעי קדיש. דתערעון יתרון בזמניהון
 (ג) בזמניהון: הרה אעיאר אלה. אדי
 אסמא יאהא כאצה. אתי יגב אן תסמוהא
 פי אוקאתהא (א): בחדש הראשון בארבעה
 עשר לחדש בין הערבים פסח ליהוה:
 בירחא קדמאה. בארבעת עשרא. לירחא
 בין שמישיא. פסחא קדם יי: פי אשר
 לאוול. פי איום אראבע עשר מנה בין
 אנרובין. פסחא (א) ללה: ובחמשה עשר
 יום לחדש הזה הג המצות ליהוה שבעת
 ימים מצות תאכלו: ובחמישת עשרא
 יומא לירחא הדין. חגא דפטיורא קדם יי.
 שבעא יומין פטיורא תוכלון: ופי איום
 אכאמס עשר מן הדא אשר. חג אפטיור
 ללה. סבעה אייאם תאכלו פמירא: ביום
 הראשון מקראי קדש יהיה לכם כד
 מלאכת עבדה לא תעשו: ביומא קדמאה.
 מערע קדיש יהי לבון. כל עבדת פולחן
 לא תעבדון: פי איום לאוול מנהא. אסם
 מקדם יכון לכם. כל צנעה מכסב (א) לא
 תעמלו: והקרבתם אשה ליהוה שבעת
 ימים ביום השביעי מקראי קדש כד
 מלאכת עבדה לא תעשו: ותקרבון
 קורבנא. קדם יי שבעא יומין. ביומא
 שביעאה מערע קדיש. כל עבדת פולחן
 לא תעבדון: וקרבו קרבנא ללה. פי
 הרה אסבעה אייאם. ופי איום אסאבע
 אסם מקדם. כל צנעה מכסב לא
 תעמלו: פ

ד
 ה
 וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: דבר אל בני ישראל ואמרת
 אלהם מועדי יהוה אשר תקראו אתם
 מקראי קדש אלה הם מועדי: מליל עם
 בני ישראל ותימר להון. מועדיא די.
 דתערעון יתרון מערעי (ג) מערע קדיש.
 אלן אנון מועדי: מר בני אסראיל וקל
 להם. אעיאר אלה. אתי יגב אן תסמוהא
 אסמא כאצה. הרה הי אעיאדי: ששת
 ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת
 שבתון מקראי קדש כדמלאכה לא
 תעשו שבת הוא ליהוה בכל מושבתיכם:
 שתא יומין תתעביד עבדתא. וביומא
 שביעאה. שבא שבתא מערע קדיש. כל
 עבדא לא תעבדון. שבתא היא קדם יי.

עמר ראשית קצירכם אל־הכהן: מליל.
 עם בני ישראל ותימר להון. ארי תיעלון
 לארעא. דאנא יהיב לכו. ותחצדון ית
 הצדה. ותיתון ית עומר. ריש חצדכון דות
 כהנא: מר בני אסראיל וקל להם. אד
 תדכלון אי אברד. ארי אנא מעטיכם.
 פאחצדו מן זרעהא. ואיתו בגמר (ל). אוול
 חצארכם אי לאמאם: והניף את־העמר
 לפני יהוה לרצונכם ממחרת השבת יניפנו
 הכהן: וירים ית עומר. קדם יי לרעוא
 לכו. מפתר יומא טבא. ירימניה כהנא:
 פיתרכה בין ידי אלה. עלי מא ירתצא
 מנכם. פריכו תחריכה לה. מן גר
 לעמלה (ל): ועשיתם ביום הניפכם את־
 העמר כבש תמים בן־שנתו לעלה ליהוה:
 ותעבדון. ביום ארמותכו ית עומר. אמר
 שלים בר שתיה. לעלתא קדם יי: וקרבו
 פי יום תחריככם לה. חמלא אבן סנתה.
 צחיתא צעידה ללה: ומנהתו שני עשרנים
 סלת ברורה בשמן אשה ליהוה ריח ניחח
 ונסכה יין רביעת ההין: ומנחתיה תרין
 עשרונים. סולתא דפילא במשה. קורבנא
 קדם יי לאתקבלא ברעוא. ונסכיה חמרא
 רבעות הינא: ומעה מן אבר. עשרין סמר
 מלתות בדהן. קרבאנא מקבולא מרצייא
 ללה. ומזאגה מן אכמר רבע קסמ: ודהם
 וקלי וברמל לא תאכלו עד־עצם היום
 הזה עד הביאכם את־קרבן אלהיכם
 חקת עולם לדורתכם בכל משבתים:
 ולחיים וקלי ופירוכן לא תיכלון. עד פרו
 יומא הדין. עד איתואיכו. ית קורבנא
 דאלהכון. קום עלם לדריכו. בכל
 מותבניכו: וכבוא וסויקא ופריכא לא
 תאכלו. אי דאת הדא איום. אי אנתאתו
 בקרבאן רבכם. רסם אדהר עלי מר
 אניאכם. פיגמיע מסאכנכם: ס וספרתם
 לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את־
 עמר התנופה שבע שבתות תמימת
 תהינה: ותמנן לכו מפתר יומא טבא.
 מיום איתואיכו. ית עומר דארמותא.

שבע שבוען שלכן יהוין: ואחצו לכם מן
 גר לעמלה. מן יום גיתם בגמר אתחריך.
 סבעה אסאביע תאמה תכו: עד ממחרת
 השבת השביעת תספרו חמשים יום
 והקרבתם מנחה חדשה ליהוה: עד מפתר
 שבועתא שביעיתא. תמנן חמשין יומין.
 ותקרבו. מנחתא חדתא קדם יי: ואי
 גר לאסבוע אסאבע. פיציז גמדה מא
 תחצונה כמסין יומא. וקרבו. קרבאנא
 גדידא ללה (ל): ממושבתים תביאו ללהם
 תנופה שתים שני עשרנים סלת תהינה
 המן תאפינה בפורים ליהוה: ממותבניכו.
 תיתון לחים ארמותא. תרתין גריצן תרין
 עשרונים. סולתא יהוין. חמיץ יתאפין.
 בפורין קדם יי: אנתאתו (ל) מן מסאכנכם
 בכבו לאתחריך. רגיפין מן עשרין. סמרא
 יכונא. וכמרא יכבואן. חמא בכור ללה:
 והקרבתם על־הלחם שבעת כבשים
 תמימם בני שנה ופר בן־בקר אחד ואילם
 שנים יהיו עלה ליהוה ומנחתם ונסכיהם
 אשה ריח ניחח ליהוה: ותקרבו על לחמא.
 שבעא אמרין שלמין בני שנה. ותור פר
 תורי. חד ודכרין תרין. יהוין עלתא קדם
 יי. ומנחתהוין ונסכיהוין. קורבן דמתקבל
 ברעוא קדם יי: וקרבו מע אדגיפין (ל).
 סבעה חמלאן בני סנה צחאחא. ותורא
 מן אבקר וכבשין. יכונאן צעידה ללה.
 וברהמא ומזאגהמא. קרבאנא מקבולא
 מרצייא ללה: ועשיתם שעיר־עזים אחד
 לחטאת ושני כבשים בני שנה לזבח
 שלמים: ותעבדון. צפיר בר עזין חד
 לחטאת. ותרין אמרין. בני שנה לזכסת
 קודשיא: וקרבו איצא עתוד מן אמאעז
 לאדכזה. וחמדין אבני סנה לדבה
 אסלאמה: והניף הכהן ואתם על להם
 הכפרים תנופה לפני יהוה על־שני
 כבשים קדש יהו ליהוה כהן: וירים
 כהנא יתהוין. על לחמא דכפוריא ארמא
 קדם יי. על תרין אמרין. קודשא. יהוין
 קדם יי לכהנא: פיתרך מא יגב מנהא

(*)

אממם. מערנפי לבבור תחריכא בין ידי אלה. ען אהמלין. וליבון קדסא ללה. תרפע אי אממם: וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש יהיה לכם כר מלאכת עבודה לא תעשו חקת עולם בכל מושבתיכם לדרתיכם: ותערעון בכרן יומא הדין. מערע קדיש יהי לבון. כל עבדת פולחן לא תעבדון. קים עולם. בכל מותבניכון לדריוון: ואסמו דאת דאך איום. אסמא מקדסא יכון לכם. וכל צנעה מכסב לא תצנעו. רסם אהר פי גמיע מסאכנבם. עלי מר אנילם: ובקצרכם את קציר ארעכם לא תכלה פאת שדך בקצרך וקט קצירך לא תקט לעני ולגר תעזב אתם אני יהיה אלהיכם: ובמתבניכון יתחצדא דארעכון. לא תשיצי. פתא דחקלך בחצרך. וקטא דחצרך לא תקיט. לעני ולגירי השבוק יתהון. אנא יי אלהכון: וארא חצרתם זרע ריאצכם. פלא תסתקן טרה ציעתך פי הצורך. ונתיר זרעך פראתלקטה. כל לאצעיף ואגריב אתרכהמא. אנא אלה רבכם אנאזיכם כירא:

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תכלימא: דבר אל בני ישראל לאמר בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא קדש: מליל עם בני ישראל למימר. בירחא שביעאה בחד לירחא. יהי לבון נוחא. דוכרן יפבא מערע קדיש: מר בני אסראיר קאירא. פי איום אאול מן אשר אסאבע. יכון לכם עטלה. ותבויק גלבה: ואסמא מקדסא: כל מלאכת עבודה לא תעשו והקרבתם אשה ליהוה: כל עבדת פולחן לא תעבדון. ותקרבו קורבנא קדם יי: כל צנעה מכסב לא תעמלו. וקרבו קרבאנא זאידא ללה: ס וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תכלימא:

אך בעשור לחדש השביעי הזה יום הכפרים הוא מקרא קדש יהיה לכם ועניתם את נפשתיכם והקרבתם אשה ליהוה: פרם. בעשרא לירחא שביעאה הדין יומא דכפוריא הוא. מערע קדיש יהי לבון. ותענון ית נפשתיכון. ותקרבו קורבנא קדם יי: אמא פיאעאשר מן הדא אשר אסאבע והו יום אנפראן. אסמא מקדסא יכון לכם. ואגיעו אנפסכם. וקרבו קרבאנא זאידא ללה: וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה כי יום כפרים הוא לכפר עליכם לפני יהוה אלהיכם: וכל עבדת לא תעבדון. בכרן יומא הדין. ארי יומא דכפוריא הוא. לכפרא עליכון. קדם יי אלהכון: וכל עמל לא תעמלו. פי דאת הדא איום. לאנה יום אנפראן לכם. יסתופר פיה ענכם. בין ידי אלה רבכם: כי כל הנפש אשר לא תענה בעצם היום הזה ונכרתה מעמיה: ארי כל אנש דלא יתעני. בכרן יומא הדין. וישתיצי מעמיה: לאן כל אנסאן באגמ. לם יצום פי דאת הדא איום. פינקטע מן קומה: וכל הנפש אשר תעשה פרי מלאכה בעצם היום הזה והאברתי את הנפש ההוא מקרב עמיה: וכל אנש דיעבד כל עבדא. בכרן יומא הדין. ואוביד. ית אנשא ההוא מנו עמיה: וכל אנסאן יעמל שייא מן אעמא. פי דאת דאך איום. ואביד דאך אנסאן מן בין קומה: כל מלאכה לא תעשו חקת עולם לדרתיכם בכל משבתיכם: כל עבדא לא תעבדון. קים עלם לדריוון. בכל מותבניכון: וכל צנעה לא תעמלו. רסם אהר לאנילם. פי גמיע מסאכנבם: שבת שבתון הוא לכם ועניתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב מערב עד ערב תשבתו שבתכם: שפא שבתא הוא לבון. ותענון ית נפשתיכון. בתשעה לירחא פרמשא. מרמשא עד רמשא. תנוחון נוחון: סבת עטלה הי לכם מה. ותגיעו אנפסכם. מן עשייה אתאמע פי

אשר לאסאבע. אי אעשא אתאני. תעטרו עמיכם:

פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוס' תבלימא: דבר אל בני ישראל לאמר פחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה חג הספת שבעת ימים ליהוה: מליל. עם בני ישראל למימר. פחמישת עשרא יומא. לירחא שביעאה הדין. הנא דמטליא. שבעא זמין קדם יי: מר בני אסראיל קאירא. פי איום אנאמס עשר מן אשר לאסאבע. הג אמצא. סבעה אייאם ללה: ביום הראשון מקרא קדש בלמלאכת עבודה לא תעשו: ביומא קדמאה מערע קדיש. כל עבדת פולחן לא תעבדון: פי איום לאוול אסם מקדם. כל צנעה מכסב לא תעמלו: שבעת ימים תקריבו אשה ליהוה ביום השמיני מקרא קדש יהיה לכם והקרבנתם אשה ליהוה עצרת הוא בלמלאכת עבודה לא תעשו: שבעא זמין. תקרבון קורבנא קדם יי. ביומא תמינאה. מערע קדיש יהי לכון. ותקרבון קורבנא קדם יי פנישין תהון. כל עבדת פולחן לא תעבדון: ופי הדה אסבעה אייאם. תקרבון קרבנא ללה. ופי איום אתאמן. אסם מקדם יכון לכם. וקרבון קרבנא זאידא ללה ואמכתופי קדסה. וכל צנעה מכסב לא תעמלו: אשה מועדי יהוה אשר תקראו אתם מקרא קדש להקריב אשה ליהוה עלה ומנחה זבח ונסכים דבר יום ביומו: אלין מועדי די דתערעון ותהון מערעי קדיש. לקרבא קורבנא קדם יי. עלתא ומנחתא. נמסת קודשין ונסוכין פהגם יום ביומיה: הדה אעיאד אלה. אתי יגב אן תסמוהא באסמא כאצה. ותקרבון פיהא קראבינא ללה. מן צעידה ובר. ודבה זמואג ואגב כל יום ביומה: מלכד שפתת יהוה ומלכד מתנותיכם ומלכד בל ינדריכם ומלכד בל ינדבתים אשר תתנו ליהוה: בר

משביא די. ובר ממתנתכון. ובר מכל נדריכון ובר מכל נדבתכון. דתתנון קדם יי: מא כלא סבות אלה. ומא כלא עטאיאכם. ונדורכם ותברעכם. אדי תעמוהא ללה: אך פחמשה עשר יום לחדש השביעי באספכם אתי תבואת הארץ תתנו אתי חגייהוה שבעת ימים ביום הראשון שבתון וביום השמיני שבתון: פרם. פחמישת עשרא יומא לירחא שביעאה. פמכנשכון ית עללהא דארעא. תיחגון ית הנא קדם יי שבעא זמין. ביומא קדמאה ניהא. וביומא תמינאה ניהא: אמא פי איום אנאמס עשר מן אשר לאסאבע. פי אואן נמעכם גלה ארץ. תתנו הג ללה סבעה אייאם. פי איום לאוול מנהא עמלה. ופי איום אתאמן עמלה: ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ עבת וערבי נחל ושמתם לפני יהוה אלהיכם שבעת ימים: ותסבון לכון ביומא קדמאה. פירי אילנא אתהונן לולבין. וחרסין וערבין הנחלי. ותחדו. קדם יי ארבוון שבעא זמין: וברו לכם פי איום לאוול. מן תמר שגר לאתרנג זמן לבאנבל. ומן אנצאן עוד אסם עלי צנעה לצפר. ומן גרב אואר. ואפרחו בה. בין ידי אלה רבכם סבעה אייאם: וחגתם אתו חג ליהוה שבעת ימים בשנה חקת עולם לדורתיכם בחדש השביעי תתנו אתו: ותיחגון יתיה חנא קדם יי. שבעא זמין בשתא. קים עלם לדריכון. בירחא שביעאה תיחגון יתיה: וחגו דלך חג ללה. סבעה אייאם פי אסנה. רסם אדהר עלי מר אגילכם. פי אשר לאסאבע תחגונה: בפפת תשבו שבעת ימים בלי האזרח בישראל ישבו בפפת: פמטליא תתבון שבעא זמין. כל יציביא (כל יציבא) בישראל. ותבון פמטליא: ואגלסו פי אמצא סבעה אייאם דאמרוס. וכל צריה מן אסראיל. יגלסו פי אמצא: למען

ידעו דרתיכם פי בפפות הושבתו אתי בני ישראל בהוציא אתם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם: בדיל דידעון דריכון. ארי במטלת ענני (וי' עננין). אותיבית ית בני ישראל. באפקותי יתהון מארעא דמצרים. אנא יי אלהבון: לבי יעלמון אניאכם. אני אלה רבכם אנלסת בני אסראיל פי צלא מן גמאמי (ט). הון אכרגתהם מן בלד מצר. אנא אלה רבכם צארק איעד: וידבר משה אתימועדו יהוה אל בני ישראל: ומליל משה. ית סדר מועדי די. ואליפנון לבני ישראל: פכאמב מוסי באעיאד אלה בני אסראיל (ט):

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תכלימא: צו אתיבני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך פתית למאור להעלת נר תמיד: פקיד ית בני ישראל ויסבון לך. משה זיתא דביא פתישא לאנהרא. לאדלקא בוציניא תדירא: אוץ בני אסראיל. אי יאתון בדהן זית צאה. מרקוק לאאצאה. לתסרג בה אסרג דאימא: מחוץ לפרכת הערת באהל מועד יערך אתו אהרן מערב עדיפקר לפני יהוה תמיד חקת עולם לדרתיכם: מברא לפרוכתא דסהרותא במשכן זמנא. יסדר יתיה אהרן. מרמשא עד צפרא. קדם יי תדירא. קים עלם לדריכון: כארג סגף אשהאדה פי כבא אמתצר. ינצדה הרון. מן לעשי לי אצבאת. בין ידי אלה דאימא. רסם אדהר עדי מר אניאכם: על הפנרה הטהרה יערך אתי הנרות לפני יהוה תמיד: עד מנרתא דכיתא. יסדר ית בוציניא. קדם יי תדירא: עדי אמנארה אמארה.

יצפהא בין ידי אלה דאימא: פ ולקחת סלת ואפית אתה שתים עשרה חלות שני עשרנים יהיה החלה האחת: ותסב סולתא. ותיפי יתה. תרתא עשרי גריצן. תרין עשרונין. תהי הויא גריצתא

חדא: וכר סמרא. פאכבוה אתני עשר גרדקה. ולתבון כל גרדקה מן עשרין: ושמת אותם שתים מערכות שש המערכת על השלתן הטהר לפני יהוה: ותשוי יתהון. תרתין סדרין שית סמרא. על פתורא דביא קדם יי: וציירהמא צפין. סתה פי כל צף. עלי אמאדה אמארה בין ידי אלה: ונתת עליה מערכת לבנה זכה והיתה ללחם לאזכרה אשה ליהוה: ותתין על סדרא לבונתא דכיתא. ותהי ללחם לאדכרא. קורבנא קדם יי: ואגעל עלי כל צף לבנא דכייא. וריכון ען אכבו (ט) פיהא. קרבאן ללה: ביום השבת ביום השבת יערבנו לפני יהוה תמיד מאת בני ישראל ברית עולם: ביזמא השבתא ביזמא השבתא. יסדרניה. קדם יי תדירא. מן בני ישראל קים עלם: ופי כל יום סבת. יצפהא בין ידי אלה דאימא. מן ענד בני אסראיל עהר אדהר: והיתה לאהרן וגבניו ואכלהו במקום קדש פי קדש קדשים הוא לו מאשי יהוה חק עולם: ותהי לאהרן וגבניה. וייכרוניה פאתר קדיש. ארי. קודש קודשין הוא ליה. מקורבניא די. קים עלם: תם ידפע אי הרון ובניה. ויאכלונה פי מוצע מקדם. לאנה להם מן כואץ אאקדאם. מן קראבין אלהרסם אדהר: ס ויצא בןאשה ישראלית והוא בן איש מצרי בתוך בני ישראל וינצו במחנה בן הישראלית ואיש הישראלי: ונפק בר אתתא בת ישראל. והוא בר גבר מצרי. בנו בני ישראל. ואתנציו (כ) ואתנציו במשריתא. בר אתתא בת ישראל. וגוברא בר ישראל: פכרג אבן אמראה אסראילית. והו אבן רגל מצרי. פי מא בין בני אסראיל. פתנאצו פי לעסבר. הדא אבן אסראילית. וארג אסראילי: ויקב בן האשה הישראלית אתיהשם ויקלל ויביאו אתו אל משה ושם אמו שלמית בת דבירי למטה דין: ופריש. בר אתתא

בת ישראל ית שמא וארגיו. ואיתו (ג) ויתיה לות משה. ושום אפיה. שזומית בת דברי לשכטא דדן: פסב אבן לאמראה לאסרא ליה לאסם ושתמה. פאתו בה אי מוסי. וכאן אסם אמה. שזומית אבנה דברי מן סבט דן: ויניחהו במשמר לפרש להם ער פיהוה: ואכרוהו בבית מטרא. עד דיתפרש להון על גזירת מימרא דיי: פוצעה פי אחבם. ליביין להם אמרה ען קול אלה: פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תבלימא: הוצא את המקלל ארמחויין למחנה וסמכו כד השמעים את ירידהם עד ראשו ורגמו אתו כד העדה: אפיקית דארגיו. למברא למשריתא. ויסמכו כד השמעו. ית ידיון על רישיה. וירגמו ויתיה כל בנשתא: אברגא שאתם כארגא עסבר. ויסנד כל מן סמעה אידיהם עלי ראסה. וירגמוה גמיע אהל למחצר רגמא (ג):

ואר בני ישראל תדבר לאמר איש איש כייקלל אלהיו ונשא חטאו: ועם בני ישראל תמליל למימר. גבר גבר. אריירגיו קדם אהיה ויקבל חוביה: ומר בני אסראיל וקל להם. אי אנסאן שתם רבה פקד חמל וזרא עצימא (ג): ונקב שם יהוה מות יומת רגום ירגמו רבו כד העדה כג פאזרח בנקבו שם יומת: ודיפריש שמא דיי אתקטלא יתקטיל. מרגם ירגמון ביה כל בנשתא. גיזרא כייציבא. בפרשותיה שמא יתקטיל: ומן סבה כדאך פליקתל קתלא. ולירגמוה גמיע למחצר רגמא. אדכיל כאצריח סואא. איהמא סב לאסם פליקתל: ואיש כיי יכה כל נפש אדם מות יומת: וגבר. ארי יקטול כל נפשא דאנשא. אתקטלא יתקטיל: ואי אנסאן קתל אחדי מן נפוס אנאם פליקתל קתלא: ומכה נפש בהמה ישלמנה נפש תחת נפש: ודיקטול נפש בעירא ישלמנה. נפשא חלף נפשא: ומן קתל בהימה

פליסלם מתלהא. נפסא בדל נפס: ואיש כיי יתן מום בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו: וגבר. ארי יתן מומא בחבריה. כמא דעבר. כן יתעביד ליה: ואי אנסאן גער עיבא פי אחד מן אמתה. פליצנע בה כמא צנע: שבר תחת שבר עין תחת עין שן תחת שן כאשר יתן מום באדם כן ינתן בו: תברא חלף תברא. עינא חלף עינא. שנא חלף שנא. כמא דיהב מומא באנשא. כן יתיהב ביה: ולאכסר בדל לכסר. ולא עין בדלהא ולא סן בדלהא. כמא יגער עיבא פי אנסאנא. כדאך יגער עליה (ג): ומכה בהמה ישלמנה ומכה אדם יומת: ודיקטול בעירא ישלמנה. ודיקטול אנשא יתקטיל: ומן צרב בהימה פליגרים. ומן צרב אנסאנא ומאת (ג) פליקתל: מששט אחד יהיה לכם כג פאזרה יהיה פי אני יהוה אלהיכם: דינא חד יהי לבון. גיזרא כייציבא יהי. ארי אנא יי אהבון: וליכון לכם חכם ואחר. יסאוי ביה אדכיל ואצריח. לאני אלה רבכם אואחד (ג): וידבר משה אל בני ישראל ויצאו את המקלל ארמחויין למחנה וירגמו אתו אבן ובני ישראל עשו כאשר צוה יהוה את משה: ומליל משה עם בני ישראל. ואפיקו ית דארגיו. למברא למשריתא. וירגמו ויתיה באבנא. ובני ישראל עברו. כמא דפקיד יי ית משה: פכלם מוסי בדאך בני אסראיל. פאברגו לשאתם אי כארג לעסבר. ורגמוה באחגארה ומאת. וצנעו בני אסראיל פי סאיר מאנזל עליהם (ג).

כמא אמר אלה מוסי: פ פ פ

קב"ד פיסוקים ס' עויאל. ומפטרין והכהנים הלויים בחוקאל ס' ס"ד ט'. גר"ג למנחת שבת וב' וה'

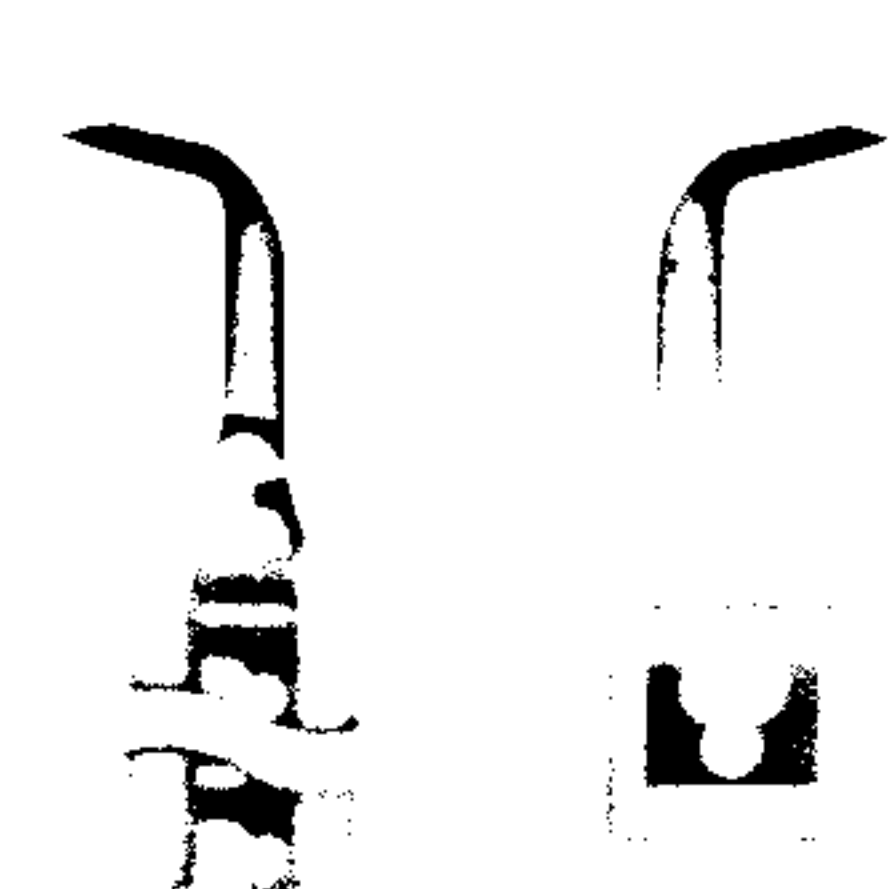
וידבר יהוה אל משה בחר סיני לאמר: ומליל יי עם משה. בטורא דיסיני למימר: תם כלם אלה מוסי. פיטור סיני תבלימא: דבר אר בני ישראל ואמרת אלהים כיי תבאו אר הארץ אשר אני נתן לכם

ושבתה הארץ שבת ליהוה: מליל עם בני ישראל ותומר לחון ארץ תיערן לארץ. ואנא יהיב לבון ותשמיט ארעא. שמיטתא קדם יי: מר בני אסראיל וקל להם. אדא דכלתם ארץ אברד. ארץ אנה מעטיכם. פעטלו ארץ עטלה לדה: שש שנים תזרע שרד ושש שנים תזמר פרמך ואספת את הבואתה: שית שנין תזרע חקלק. ושית שנין תבסח פרמך. ותכניש ית עלדתה: אן תבון סת סנין תזרע ציעתך. וסת סנין תרפס פרמך. ותגמע גלתהא: ובשנה השביעת שבת שבתון יהיה לארץ שבת ליהוה שרד לא תזרע ופרמך לא תזמר: ובשנת שביעיתא. ניה שמיטתא יהי לארעא. ותשמיט קדם יי. חקלק לא תזרע. ופרמך לא תבסח: ופי אסנה אסאבעה עטלה לארץ. הי סבת לדה. לא תזרע ציעתך. ולא תרפס פרמך: את ספית קצירך לא תקצור ואת ענבי נזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה לארץ: ית פתי תצדך לא תחצוד. וית ענבי שנקך לא תקטוף. שנת שמיטתא יהי לארעא: וכרף זרעך פלא תחצוד. ואפראר מן ענבך פלא תקטפה. אנהא סנה עטלה לארץ: והיתה שבת הארץ לכם לאכלה קך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הנרים עמך: ותהי שמיטת ארעא לבון למיכל. קך ולעבדך ולאמתך. ולאגירך ולתותבך. דדיירין עמך: וליבון מא ינבת פי ארץ אמעטלה לכם מאכלא. קך ולעבדך ולאמתך. ואגירך וציפך. אמקומן מעך: ולבהמתך ולחיה אשר בארץך תהיה בליתבואתה לאכל: ולבעירך. ולחיתא ובארעך. תהי כל עללתה למיכל: ולבהאימך. ולאוש ארץ פי ארעך. תבון גמיע גלתהא מאכלא: **ס** וספרת קך שבע שבתות שנים שבע שנים שבע פעמים והיו קך ימי שבע שבתות השנים תשע וארבעים

ו

שנה: ותמני קך. שבע שמיטת דשנין. שבע שנין שבע זמנין. ויהו קך ימי שבע שמיטת דשנין. ארבעין ותשע שנין: תם אחץ סבע סנין עטלה. ודאך אסבע אסנין סבע מראר. פיציר גמלה דאך. תסעה וארבעין סנה: והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש ביום הפורים תעבירו שופר בכלי ארצכם: ותעבר. שופר יבבא בירחא שביעאה. בעשרא לירחא ביום אדכפוריא תעברון שופרא בכל ארעכון: ואצרב בבוק מגרב. פי איום אעאשר מן אשהר אסאבע. והו יום אנפרא. אצרבן פיה בלבוק פי גמיע בלדכם: וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור בארץ לכל יי שביה יובל הוא תהיה לכם ושבתם איש אל אחותו ואיש אל משפחתו תשבנו: ותקדשון. ית שנת המשין שנין. ותקרון חירותא. בארעא לכל יתבבא. ויבילא היא תהי לבון. ותתובון. גבר לאחסנתיה. וגבר לזרעיתיה תתובון: וקדשו הדה סנה אכמסין סנה אמלאק. ונאדו בעתק פי אברד לגמיע אהלה. ולתבון לכם אמלאקא ירגע פיהא כל אמר אי חוזה ואי עשורתה: יובל הוא שנת החמשים שנה תהיה לכם לא תזרעו ולא תקצרו את ספחיה ולא תבצרו את נזריה: ויבילא היא. שנת. חמשין שנין תהי לבון. לא תזרעון. ולא תחצודון ית פתהא. ולא תקטפון ית שנקאה: ומן שרוט הדה סנה אמלאק (סנה אכמסין. אן לא תזרעו פיהא. ולא תחצודו כלפיהא. ולא תקטפו פראדהא: כי יובל הוא קדש תהיה לכם מן השדה תאכלו את הבואתה: ארץ יובילא היא. קודשא תהי לבון. מן חקלא. תיכלון ית עלדתה: לאנהא סנה אמלאק. תבון לכם מקדסה. מן אצחרא. תאכלו גלתהא מבאהא (ה): בשנת היובל הזאת תשבנו איש אל אחותו: בשנת היובל הזאת.

התובון

תתובון. גבר לאחסנתיה: ופי הרה סנה
לאמלאק. ירגע כל אמר אי חוזה: וכי
תמפרו ממכר לעמיתך או קנה מיד
עמיתך אריתונו איש את אחיו: וארי
תזבין זבין לתברך. או תזבון מיד חברך.
לא תזבון גבר ית אחוהו: וארא בעת
ביעא לצאחבך. או אבתאעת מנה.
פלא יגבן כל אמר אכאה: במספר שנים
אחר היוכל תקנה מאת עמיתך במספר
שנייתבואת ימכר לך: במנין שניא פתר
יזבילא. תזבון מן חברך. במנין שני
עללתא יזבין לך: באחצא סנין מן בעד
סנה לאמלאק. תשתרי מן צאחבך.
ובאחצא סני גלתהא יביעך הו: לפי
רב השנים תרבה מקנתו ולפי מעט
השנים תמעט מקנתו בי מספר תבואת
הוא מכר לך: לפום סגיות שניא. תסני
זביוהי. ולפום זעירות שניא. תזער
זביוהי. ארי מנין עללתא. הוא מזבין
לך: פערי קדר כתר אסנין. יגב או
תכתר לה אתמן. וערי קדר קלתהא.
יגב או תקלל לה. לאנה אנמא יביעך
גלאת מחצאה: ולא תונו איש אתי
עמיתו ויראת מאלהיך פי אני יהוה
אלהיכם: ולא תזבון גבר ית חבריה ותדהל
מאלהיך. ארי אנא יי אלהכון: ולא יגבן
כל ואחד צאחבה. וכף רבך. פאני אלה
רבכם אמעאקב: ועשיתם את חקתי
ואת משפטי תשמרו ועשיתם אתם
וישבתם על הארץ לבטח: ותעבדון ית
קומי. וית דיני תפרון ותעבדון ית הון.
ותתבון על ארעא לרחצן: ואעמדורסומי.
ואחבאמי אחפצוהא ואעמלו בהא.
ואסכנו אברד ואתקין בי: ונתנה הארץ
פריה ואכלתם לשבע וישבתם לבטח
עליה: ותתין ארעא אפה. ותוכלון
למשפע. ותתבון לרחצן עדה: ותכרוג
לכם ארץ תמרהא. ותאכלוה הנייא.
ותקימון בהא ואתקין: וכי תאמרו מהי
נאכל בשנה השביעת הן לא נזרע ולא

חלק הרקדוק. א) הוא סבר לך. היבית הוא במפתח בכל הרגאן:

נאסף אתי תבואתנו: וארי תימרון. מא
ניכור פשתא שביעיתא. הא לא נזרע.
ולא נכנוש ית עללתנא: פאן קלתם. מא
נאכל פי אסנה אסאבעה. או לא נזרע.
ולא ננמע גלתנא: וצויתי אתי ברכתי
לכם בשנה הששית ועשת אתי תבואה
לשלוש השנים: ואפקיד ית ברכתי לכון.
בשתיא שתייתתא. ותכנוש (גל) ותעביר
ית עללתא. (גל) עללתה. לתלת שנין:
פאני אמר בברכתי לכם. פי אסנה
אסאדסה. פתכפיכם גלתהא לתלה סנין:
וזרעתם את השנה השמינת ואכלתם
מן התבואה ישן עד השנה התשיעת
עד בוא תבואתה תאכלו ישן: ותזרעון.
ית שתיא תמיניתא. ותוכלון מן עללתא
עתיקא. עד שתיא תשיעיתא. עד מיעד
עללתה. תוכלון עתיקא: ותזרעון פי
אסנה אתאמנה. ואנתם תאכלון מן גלתהא
עתיקא. אי אסנה אתאסעה. אי מני
גלתהא. תאכלון עתיקא: והארץ לא
תמכר לעמתת פיילי הארץ פי יגרים
ותושבים אתם עמדי: וארעא. לא תזבין
לחלוטין. ארי דיילי ארעא. ארי דיירין
ותותבין. אתון קדמי: ולא רין פלא תבאע
בתאתא. לאנה ארי. ואנמא אנתם אציאף
וסכאן לי: ובכל ארץ אחותכם נאדה
תתנו לארץ: ובכל ארע אחסנתכון.
פורקנא תתנון לארעא: ופי גמיע
בלד חוזכם. אנעלו ולאה לארץ:

ס פרימוך אחיך ומכר מאחוזתו * ג
ובא גאלו הקרב אליו ונאל את ממכר
אחיו: ארי יתמספן אחוה. ויזבין
מאחסנתיה. וייתי פרוקיה דקריב ליה.
ויפרוק. ית זבין אחוהו (גל) דאחוהו):
וארא תמאהן אכין. פכאע שייא מן חוזה.
פריאת ולייה לאקרב ליה. ויתולא ביע
אכיה: ואיש פי לא יהיה לו גאל והשיגה
ידו ומצא פדי גאלתו: וגבר (גל) וגברא.
ארי. לא יהו ליה פרוק. ותדביק ידו.
וישבה במסת פורקניה: ואי רגל לס יכון

זי שמה (כתר תורה) לה

לה ולי. פנאלת ירה. פאצאב כמקראר
פכאכה: וחשב את שני ממפרו והשיב
את העדף לאיש אשר מכרלו ושב
לאחותו: ויחשוב ית שני זבינוהי. ויטיב
ית מותרא. לגבר דזבין ליה. ויתוב
לאחסנתיה: פליחב סני ביעה. וירד
אפאל. לאלגלדי באעה. וירגע אל חוזה:
ואם לא מצאה ידו די השיב לו והיה
ממפרו ביד הקנה אתו עד שנת היבל
ויצא פיבל ושב לאחותו: ואם לא אשכחת
ידה. פמסת דיתוב ליה. ויהון זבינוהי.
ביד דזבין יתיה. עד שתא דיזבילא. ויפוק
ביזבילא. ויתוב לאחסנתיה: ואן גם תנא
ידה מקראר מא ירדה עליה. פליבק ביעה.
פיד אמשתרי מנה. אל סנה' אטלאק.
ד ויכרג פיהא. וירגע אל חוזה: ס ואיש
פיימפר בית מושב עיר חומה והיתה
גאלתו עדיתם שנת ממפרו ימים תהיה
גאלתו: וגבר. ארי זבין בית מותב קרתא
מקפא שור. ויהי פורקניה. עד משלם
ה שתא הזבינוהי. עדן בעדן יהי פורקניה:
ואי רגל באע ביתא מסכנא פי קריה להא
סור. פליכון בלביאר. אל אנקצא סנה
מן יום ביעה. פיכון פכאכה חולא: ואם
לא ינאל עד מלאת לו שנה תמימה וקם
הבית אשר בעיר אשר לא חמה לצמיתת
לקנה אתו לדרתיו לא יצא פיבל: ואם לא
יתפריק. עד משלם ליה שתא שלמתא.
ויקום. ביתא דבקרתא דליה שורא.
לחלוטין. לדזבין יתיה לדרוהי. לא יפוק
ביזבילא: פאלם יפתכה. אל אן כמלת
לה סנה תאמה. פקד תבת לבית אדי פי
לקריה אתי להא סור. בתאתא לאמשתרי
ולאניאה. לא יכרג פי סנה' אטלאק:
ובתי החצרים אשר אין להם חמה סביב
על שדה הארץ יחשב גאלה תהיה ללו
וביבל יצא: ובתי פצחיא. דלית להון שור
מקום חור סחור. על תקל ארעא יתחשבון.
פורקנא יהי להון. וביזבילא יפקון: וביזות
לארביאין. אתי לים להא סור יחוט בהא.

פמתר ציאע ארץ תחשב. אן תכון להא
ולאיה. ותכרג פי אטלאק: וערי הלויים
בתי ערי אחותם גאלת עולם תהיה ללויים:
וקרוי לויא. בתי קרוי אחסנתהון. פורקן
עלם יהי ללויא: ואבא קרוי אליואנין
וביות קרוי חוזהם. פלהם אן יפתכוהא
אבדא: ואשר ינאל מן הלויים ויצא ממפר
בית ועיר אחותו פיבל פי בתי ערי הלויים
הוא אחותם בתוך בני ישראל: ודיפוק
מן לויא. ויפקון זביני ביתא. וקרוי
אחסנתיה ביזבילא. ארי בתי קרוי לויא.
אנין אחסנתהון. בנו בני ישראל: פמן ישתרי
דאדמנהם. פליכרג כל בית מבזע. וקרוי
חוז לאייהם כאן פי סנה' אטלאק. לאן
ביזתהם וקראהם. הי חוזהם. פי מא בין
בני אסראיל: ושדה מגרש עריהם לא
ימכר פיאחות עולם הוא להם: וחקה.
רוח קרויהון לא יזבין. ארי אחסנת עלם
הוא להון: ואמא ציאע פנא קראהם לא
תבאע בתה לאנהא חוז אדהר להם:
ס וכי ימוך אחיק ומטה ידו עמך
והחוקת בו גר ותושב וחי עמך: וארי
יתמספן אחוק. ותמוט ידיה עמך. ותתקוף
פיה. ידור ויתותב. ויחי עמך: ואדא
תמאהן אכיד. ומאלת ידה מעך. פאשרדה.
באן יכון לך סאכנא וציפא. פיעיש מעך:
אל תקח מאתו נשך ותרפית ויראת
מאלהיק וחי אחיק עמך: לא תסב מציה
חיבוליא ורפיתא. ותדחל מאהק. ויחי
אחוק עמך: לא תאבד מנה עיינה ולא
רבא. וכף רבך. חתא יעיש אכיד מעך:
את פספך לא תתן לו בנשך ובמרפית
לא תתן אכדך: ית פספך. לא תתן ליה
בחיבוליא. וברביתא לא תתן מיכרך: ולא
תדפע ליה ורקך וטעאמך. בעיינה ולא
ברבא: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי
אתכם מארץ מצרים לתת לכם את ארץ
בנען להיות לכם לאלהים: אנא. יי אלהון.
דאפיקת יתכון מארעא דמצרים. למתן
לכון ית ארעא דבנען. למהוי לכון לאלה:

(*) לו קרוי חלק הדקדוק. (ב) כי אחות עולם הוא להם. היבה עולם כמפחא ברוכ חתינאן המדויקות: אנא

אנא אלה רבכם. אדוי אכרנתכם מן בדר מצר. לאעטיכם בדר כנעאן. לאבון לכם לאהא: ס וכי ימוך אחיך עמך ונמכר לך לאיתעבד בו עבדת עבד: וארי יתמסכן אחיך. עמך ויזבן לך. לא תפלה ביה פולחן עבדן: וארא תמאהן אביך. פבאע נפסה לך. לא תסתכדמה ככדמה לעבד: פשכיר פתושב יהיה עמך עדי שנת היבל יעבד עמך: פאגרא בתותבא יהי עמך. עד שתא דיוזבילא יפלה עמך: בר כאגיר או ציף יבון מעך. ואי סנה לאטלאק יכדמך: ויצא מעמך הוא ובניו עמו ושב אל משפחתו ואל אחות אבתו ישוב: ויפוק מעמך. הוא ובנוהי עמיה. ויתוב לזרעיתיה. ולאחסנת אבהתוהי יתוב: תם יכרג מן ענרך. הו ובניה מעה. וירגע אי עשירתה. ואי הו אבאיה: כיי עבדי הם אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לא ימכרו ממכרת עבד: ארי עבדי אנון. דאפיקית יתהון מארעא דמצרים. לא יזבנון זבון עבדן: לאנהם עבדי. אדוי אכרנתהם מן בדר מצר. פלא יבאעו ביע לעבד: לאיתרדה בו בפרך ויראת מאלהך: לא תפלה ביה בקשיו. ותדחל מאלהך: ולא תסתולי עליה באקמא. וכף רכך: ועבדך ואמתך אשר יהיו לך מאת הגוים אשר סביבתיכם מהם תקנו עבד ואמה: ועבדך ואמתך דיהון לך. מן (יי בני) עממא. דכסחרניכון. מנהון תקנון עבדן ואמהן: ועבדך ואמתך אדוי יכונאן לך. פמן לאמם אדון חואיכם. מנהם תקתנון לעבד ולאמא: וגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו ומשפחתם אשר עמכם אשר הולידו בארצכם והיו לכם לאחזה: ואף. מבני תותבא ערליא. דדיירין עמכון מנהון תקנון. ומזרעיתיהון דעמכון. דאתולדו בארעכון. ויהון לכון לאחסנא: ואיצא מן בני אסכאן. למקימין מעכם מנהם תשתרון. ומן עשירתהם אמולודין פי בדרכם. פיכוננו לכם חוזה:

והתנחלתם אתם לבניכם אחריכם לרשת אחזה לעלם בהם תעבדו ובאחיכם בני ישראל איש באחו לאיתרדה בו בפרך: וז ותחסנון יתהון. לבניכון בתריכון לירותת אחסנא. לעלם בהון תפלחון. ובאחיכון בני ישראל גבר פאהוהי. לא תפלה ביה בקשיו: ותורתונהם לבניכם מן בעדכם במיראת אחו. ותסתכדמונהם אבדא. ואמא אכותכם בני אסראיל. פכל ואחד לא וסתולי עליה באקמא: ס וכי זר תשיג יד גר ותושב עמך ומך אחיך עמו ונמכר לגר תושב עמך או לעקר משפחת גר: וארי תדביק יד ערל ותותב עמך. ותמסכן אחיך עמיה. ויזבן לערל תותב דעמך. או לארמאי מזרעית גוירא: ואן נאלת יד גריב או סאכן מעך. ותמאהן אביך מעה. פבאע נפסה לגריב או סאכן (א) מעך. או לאצר עשירה לגריב: אחרי נמכר נאלה תהיה לזו אחד מאהו ונאלנו: פתר דאזבן. פורקנא יהי ליה. חד מאחיהי יפרקניה: פבעד מא אנבאע יכונה פכאך ואחד מן אכותה יפתכה: אודדו או בך דדו ונאלנו או משאר בשרו משפחתו ונאלנו או השונה ידו ונאל: או אחבנהי או בר אחבנהי יפרקניה. או מקריב בשריה מזרעיתיה יפרקניה. או דתדביק ידה ויתפריק: או עמה או אבן עמה יפתכה. או מן נסיב דאתה. מן עשירתה יפתכה. או נאלת ידה פפך נפסה (א): והשב עם קנהו משנת המכרו לזעד שנת היבל והיה כסף ממכרו במספר שנים כימי שכר יהיה עמו: ויחשוב עם זבניה. משתא דאזבן ליה. עד שתא דיוזבילא. ויהי כסף זבניהו במנין שניא. פיומי אגרא יהי עמיה: פליהאסב משתריה. כס מן סנה אנבאע לה. אי סנה לאטלאק. פיסקט תמן ביעה עלי אחצא אסנין. (א) וליכון מעה פיהאכאייאם לאגיד: אסעוד רבות בשנים לפיהן ישוב נאלתו מכסף מקנתו: אם עוד סגיות בשניא. לפומהון (לפומהון)

יחי

אם יפקתי תלכו ואת מצותי תשמרו
ועשיתם אתם : אם בקימי תהבון וית
פקודי תפרון ותעבדון יתרון : אלא אין
סרתם עלי רסומי . והפצתם וצאיאי .
ועמרתם בהא : ונתתי גשמיכם בעתם
ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פרוי :
ואתין מטריכון בעדנהון . ותתין ארעא
עללתה . ואילן תקלא ותין אפיה : נולת
אניאתכם פי אוקאתהא . ואכרנת לארץ
אדאהא . ושגר אצחרא יכרה תמרה :
והשיג לכם די שאת בציר ובציר ישיג אתי
זרע ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם
לבטח בארצכם : ויערע לבון די שא
לקטפא . וקטפא יערע לאפוקי בר זרעא .
ותיכלון לחמכון למשבע . ותתבון לרוחצן
בארעכון : התא ידרך לכם אדום לקטאף .
ולקטאף ידרך לבדר . ותאכלון טעאמכם
הנייא . ותקימון ואתקין פי בלדכם :
ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מהריר
והשבתו חיה רעה מן הארץ וחרב לא
תעבר בארצכם . ואתין שלום בארעא .
ותשרון ולית דמניד . ואבטיל חיתא
בשתא מן ארעא . ודקטלון בחרבא לא
יעדון בארעכון : ואנעל לכם אסלאמה פי
אבלד . פתנצנעון וליס מועג . ואעטל שר
אתוואן אמפסד . מן ארץ . וסיף לא ימר פי
בלדכם : ורדפתם אתי איביכם ונפלו
לפניכם לחרב : ותרדפון ית פעלי דבביכון .
ויפלו קדמיכון לחרבא : ואדא כלבתם
אעדאיכם . וקעו בין אידיכם תחת
סויפכם : ורדפו מכם חמשה מאה ומאה
מכם רבבה ירדפו ונפלו איביכם לפניכם
לחרב : וירדפון מנכון חמשה מאה . ומאה
מנכון לרבותא יערקון . ויפלו פעלי
דבביכון . קדמיכון לחרבא : התא יכלב
מנכם אכמסה מאיה . ולמאה תכלב
רבוזה . ויקע אעדאיכם . בין אידיכם תחת

יתב פורקניה . מנסס זבינוהי :
פאן בקי מן אסנין בתיר . פעלי קדרהא
ירד פנאכה . מנסובא מן תמן שראה :
ואם מעט נשאר בשנים עד שנת היבר
והשבילו פפי שניו ישיב אתינאלתו :
ואם ועיר . אשתאר בשניא . עד שתא
דיזבילא ויחשיב ליה . בפום שנוהי יתיב
ית פורקניה : ואן בקי מן אסנין קדיל .
א סנה אטראק פליהאסכה . ועלי
קדרהא ירד פנאכה : בשביר שנה בשנה
יהיה עמו לא ירדנו בפרך לעינד : באגיר
שנא . בשנא יהי עמיה . לא יפלה ביה
בקשיו לעינד : ובאמרה (י) כאגיר סנה
בסנה יבון מעה . לא יסתורי עליה באקמא
בחצרתך : ואם ילא יגאל באלה ויעא
בשנת היזבל הוא ובניו עמו : ואם לא
יתפריק בלין . ויפוק בשתא דיזבילא . הוא
ובנוהי עמיה : ואן לס יפתך בהרה לאמור .
פליכרג פי סנה אטראק . הו ובניה מעה :
פידי בני ישראל עבדים עבדי הם אשר
הוצאתי אתם מארץ מצרים אני יהוה
אלהיכם : ארי דידי בני ישראל עבדו . עבדי
אנן . דאפיקית יתרון מארעא דמצרים .
אנא י אהבון . לאן בני אסראיל עבדי די .
אד הם עבדי . ארי אכרנתהם מן בלד
מצר . אנא אלה רבכם אעבדוני (ט) :
לא תעשו לכם אילים ופסל ומצבה לא
תקימו לכם ואבן משבית לא תתנו
בארצכם להשתחות עליה פי אני יהוה
אלהיכם : לא תעבדון לבון טעון . ועילים
וקמא לא תקימון לבון . ואבן סגדא . לא
תתנו בארעכון . למסגד עדה . ארי אנא
יי אהבון : לא תצנעו לכם אותאנא .
ומנחותא ונצבה לא תקימו לכם . וחגר
מוכרפא (ט) . לא תצנעו פי בלדכם . לתסגרו
דה . אנא אלה רבכם אואחד : את שבתתי
תשמרו ומקדשי תיראו אני יהוה : ית יומי
שביא דידי תפרון . ולבית מקדשי
תהון דחלין . אנא יי : סבותי
פאתפצוהא . ומקדסי פהאבות . אנא

נ

סיופכם: ופניתי אליכם והפריתי אתכם
 והרביתי אתכם והקימתי את בריתי
 איתכם: ואתפני במימרי לאומבא לכוון.
 ואפיש יתכון. ואסני יתכון. ואקים ית
 קימי עמכון: ואקבל איכם. ואתמרכם
 ואכתרכם. ואפי בעהרי לכם: ואכלתם
 ישן נושן וישן מפני חדש תוציאנו: ותיכלון
 עתיקא דעתיק (כ"י) דעתוק (כ"י). ועתיקא.
 מן כדם חדתא הפנון: ותאכלו אעתיק
 אמעתק. ותכרונון אעתיק מן הצרה אחרית:
 ונתתי משפני בתוככם ולא תגעל נפשי
 אתכם: ואתין משפני ביניכון. ולא ירחיק
 מימרי יתכון: ואגעל מסכני פימא בינכם.
 ולא אקלאבם: והתהלכתי בתוככם
 והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו לי לעם:
 ואשרי שכינתי ביניכון. ואהיו לכוון לאלה.
 ואתון תהון קדמי לעם: ואסיר נורי פי
 מא בינכם. ואכון לכם אהא. ואתם
 תכוננו לישעבא כאצה: אני יהוה אלהיכם
 אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים מהית
 להם עבדים ואשבר מטת עלכם ואולך
 אתכם קוממיות: אנא יי אלהון דאפיקות
 יתכון מארעא דמצרים. מלמחוי דהון
 עבדון. ותפרית גיר עממא מנכון. ודברית
 יתכון בחירותא: אנא אלה רבכם. אדי
 אכרנתכם מן בלד מצר. מן אן תכוננו
 להם עבדא. וכסרת קראבים אצרכם.
 וסירתכם אחרארא (ד): פ

חלק הדקדוק. א) והקימתי את בריתי אהכם. היבט והקימתי מלרע ומלא י

ופסכתם עהדי: אף אני אעשה זאת לכם
 והפקדתי עליכם בהדה את ההשחפת
 ואת הקדחת מכלות עינים ומדיבת נפש
 וזרעתם לריק זרעכם ואכלהו איביכם:
 אף אנא אעביד דא לכוון. ואסער עליכון
 ביהולתא שהפתא וקדחתא. מחשכן עינין
 ומפחן נפש. ותזרעון לריקנו זרעכון.
 ויכלוניה בעלי דבביכון: אנא איצא אצנע
 בכם הדה לעקובאת (ד). פאווכל בכם
 עדי סרעה (ד) מן המא אסר ולא ארה. מא
 תשכין עיונכם ותדבר נפוסכם. ותזרעון
 זרעכם לאפראג. ויאכלונה אעדאיכם:
 ונתתי פני בכם ונגפתם לפני איביכם
 ורדו בכם שנאיכם ונסתם ואין דרדף
 אתכם: ואתין רוגזי בכון. ותתברון קדם
 בעלי דבביכון. וירדון בכון שנאיכון.
 ותערקון ולית דרדף יתכון: ואחל נצבי
 בכם. פתנצדמון בין ידי אעדאיכם.
 ויסתודי עליכם שאניכם. פתפרון ולא כלאב
 לכם: ואם עד אלה לא תשמעו לי ויספתי
 ליסרה אהכם שבע עלי חטאתיכם: ואם
 עד אלין. לא תקבלון למימרי. ואוסף
 למרדי יתכון. שבע על חוביכון: ואן
 לם תקבלו מני מע הדה. ודתכם פי
 אתאדיב. סבע עלי כטאיאכם: ושברתי
 את גאון עוזכם ונתתי את שמיכם כפרזל
 ואת ארצכם כנחשה: ואתפר ית יקר
 תוקפכון. ואתון ית שמיא דעלויכון
 תקיפון כפרזלא מלאחתא מטרא. וארעא
 דתחזיתכון חסינא כנחשא מלמעבד
 פירין: ואכסר אקתדאר עוזכם. ואגעל
 סמאכם כלאהדיר. וארצכם כלאהאם: ותם
 לריק כהכם ולא תתן ארצכם אתיבולה
 ועין הארץ לא יתן פרו: ויסוף לריקנו
 חילכון. ולא תתן ארעכון ית עללתה.
 ואיקן חקלא. לא יתן אביה: פיפנא קואבם
 פראנא. ולא תכרוג ארצכם אדאהא. ושגר
 אצחרא לא יכרוג תמרה: ואם תלכו עמי
 קרי ולא תאבו לשמע לי ויספתי עליכם
 מכה שבע כחטאתיכם: ואם תהכון קדמי

ית ויקרא (כתר תורה) בקשיו

ג

ד

בְּקִשְׁוֹ וְלֹא תִיבּוֹן לְקַבֵּל לְמִימְרֵי וְאִסְיָה
 לְאִתְּאָה עֲלֵיבּוֹן מִחָא שְׁבַע בְּחֻבִיבּוֹן :
 וְאִן סִלְכְתֶם מְעִי לְגִנְאָה וְלֹם תִּשּׁוּ אִן
 תִּסְמְעוּ לִי וְזִרְתֶם צָרְבָה הִי סִבַּע
 כְּכַטְאֵי אַכְסָם : וְהִשְׁלַחְתִּי בְכֶם אֶת־חֵית
 הַשָּׂדֶה וְשִׁפְלָה אֶתְכֶם וְהִכְרִיתָה אֶת־
 בְּהֵמְתְּכֶם וְהִמְעִיטָה אֶתְכֶם וְנִשְׁמָו
 דְרִכְיֶכֶם : וְאִשְׁלַח בְּכוֹן יֵת חֵית בְּרָא
 וְתִתְפִּיל יִתְכוֹן וְתִשְׁיָצִי יֵת בְּעִירְכוֹן
 וְתִזְעַר יִתְכוֹן וְיִצְדִּין אֶזְרַח־תְּכוֹן : וְאִמְלֹק
 פִּיכֶם הִיוֹאִן אֶעֱחֹרָא פִּיהֶלְכְּ מִנְכֶם וְיִקְטַע
 מִן בְּהַאי מַכְסָם וְיִקְרַל אֶעֱדֹא דְכֶם וְתִזְחַשׁ
 טְרַקְאֵתְכֶם : וְאִם־בְּאַלְהָה לֹא תִזְכְּרוּ לִי
 וְהִלְכְתֶם עִמִּי קְרִי : וְאִם בְּאִין לֹא תִתְדַרְדְּוּ
 לְמִימְרֵי וְתִתְהַבּוֹן קִדְמִי בְּקִשְׁוֹ : וְאִן לֹם
 תִּתְאֲדָבוּ לִי בְּהִדָּה אֶעֱקֹבֵאתִּי וְסִלְכְתֶם
 מְעִי לְגִנְאָה : וְהִלְכְתִי אֶף־אֲנִי עִמְכֶם
 בְּקִרִי וְהִפִּיתִי אֶתְכֶם גַּם־אֲנִי שְׁבַע עַל־
 חַטְאֵתֵיכֶם : וְאִתְּךָ אֶף־אֲנִי עִמְכוֹן בְּקִשְׁוֹ
 וְאִלְקִי יִתְכוֹן אֶף־אֲנִי שְׁבַע עַל חֻבִיבּוֹן :
 וְסִרְתִּי אֲנִי אִיצָא מִעֲכֶם עַל־יֵת אֲלִנְאָה
 וְצִרְבְתֶכֶם כִּסְבַּע עַל־יֵת כְּטֵאֵי אַכְסָם : וְהִבְאֵיתִי
 עֲלֵיכֶם חֶרֶב נִקְמַת נִקְם בְּרִית וְנִאֲסַפְתֶם
 אֶעֱרִיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי דְבַר בְּתוֹכְכֶם וְנִתְתֶם
 בְּיַד אֹיִב : וְאִתִּי עֲלֵיבּוֹן דְּקַטְלִין בְּחֶרְבָא
 וְיִתְפָּרְעוּן מִנְכוֹן פּוֹרְעֵנוּתָא עַל דְּעִבְרִיתוֹן
 עַל פְּתִגְמֵי אֶזְרִיתָא וְתִתְבַּנְשׁוּן לְקִרְוִיבּוֹן
 וְאִגְרִי מוֹתְנָא בְּיִנְכוֹן וְתִתְמַסְרוּן בְּיַד
 שְׂנְאָה : וְאִנּוּיְכֶם סִיפָא מִנְתַּקְמָא נִקְמָה
 אֶעֱהַד פִּתְגַּמְעוֹן אִי קִרְאֶכֶם וְאִבְעֵת
 בְּאֹבָא פִי מָא בִינְכֶם וְתִסְלַמוֹן פִּי יַד
 אֶעֱדוּ : בְּשִׁבְרֵי לְכֶם מִטְהַרְיָהֶם וְאִפּוּ
 עֶשֶׂר נְשִׁים לְחַמְכֶם בְּתַנּוּר אֶחָד וְהִשְׁיִבוּ
 לְחַמְכֶם בְּמִשְׁקֵל וְאִכְלִיתֶם וְלֹא תִשְׁבַּעוּ :
 בְּרֵאֲתִיבְר לְכוֹן סַעִיד מִיכְלָא וְיִיפִין עֶשֶׂר
 נְשִׁין לְחַמְכוֹן בְּתַנּוּרָא חָד וְיִתְיַבּוּן לְחַמְכוֹן
 בְּמִתְקָלָא וְתִיבּוֹן וְלֹא תִשְׁבַּעוּן : וְאִכְסַר
 לְכֶם מְעִין אִמְעָאם ॥ פִּיכֶם כִּתִּיר מִן
 אֲנִסָא טַעֲמֵכֶם פִּי תַנּוּר וְאֶחָד .

וִירְדוּנָה בְּאִמְיוֹאֵן וְתִאֲכַלְוּן וְלֹא תִשְׁבַּעוּן :
 ׀ וְאִם בּוֹאֵת לֹא תִשְׁמְעוּ לִי
 וְהִלְכְתֶם עִמִּי בְּקִרִי : וְאִם בְּרָא לֹא
 תִקְבְּלוּן לְמִימְרֵי וְתִתְהַבּוֹן קִדְמִי בְּקִשְׁוֹ :
 וְאִן לֹם תִּסְמְעוּ לִי וְתִטְעוּ בְּהִדָּה אֶעֱקֹבֵאתִּי
 וְסִלְכְתֶם מְעִי לְגִנְאָה : וְהִלְכְתִי עִמְכֶם
 בְּחַמְתֵּי קְרִי וְיִסְרַתִּי אֶתְכֶם אֶף־אֲנִי שְׁבַע
 עַל־חַטְאֵתֵיכֶם : וְאִתְּךָ עִמְכוֹן בְּתַקְוָה רְגוּ
 וְאִרְדִּי יִתְכוֹן אֶף־אֲנִי שְׁבַע עַל חֻבִיבּוֹן :
 סִרְתִּי אֲנִי אִיצָא מִעֲכֶם בְּעִקְוֵאתִּי אֲלִנְאָה
 וְאִדְבַתְכֶם כִּסְבַּע עַל־יֵת כְּטֵאֵי אַכְסָם :
 וְאִכְלִיתֶם בְּשַׁר בְּנֵיכֶם וּבְשַׁר בְּנֵיתֵיכֶם
 תִּאֲכַלוּ : וְתִיבּוֹן בְּשַׁר בְּנֵיכֶם וּבְשַׁר
 בְּנֵיתְכוֹן תִּיבּוֹן : פִּתְאֲכַלְוּן לְחוּם בְּנֵיכֶם
 וְכִנְאֵתְכֶם : וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת־בְּמֵיתֵיכֶם
 וְהִכְרִיתִי אֶת־חַמְנֵיכֶם וְנִתְתִי אֶת־פְּגִרֵיכֶם
 עַל־פְּגִרֵי גְלוּלֵיכֶם וְנִעֲלָה נַפְשֵׁי אֶתְכֶם :
 וְאִשְׁיָצִייתִי בְּמִתְכוֹן וְאִקְצִיִּיתִי חֲנַסְנֵיכֶם
 וְאִתִּין יֵת פְּגִרֵיכֶם עַל פִּיגּוּר טְעוֹתְכוֹן
 וְיִרְחִיק מִימְרֵי יִתְכוֹן : וְאִנְפַּד בִּיאַעְכֶם
 וְאִקְטַע אֲנִדְאֲדְכֶם וְאִלְקִי אֲנִסְאֲדְכֶם
 עַל־יֵת אֲנִסְאֲד טוֹאֲנֵיתְכֶם וְאִקְלֵאֲכֶם :
 וְנִתְתִי אֶת־עֲרִיכֶם חֶרְבָה וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת־
 מְקַדְשֵׁיכֶם וְלֹא אֶרִית בְּרִיחַ נִיחַחְכֶם :
 וְאִתִּין יֵת קִרְוִיבּוֹן חֶרְבָא וְאִצְדִּי יֵת
 מְקַדְשֵׁיכֶם וְלֹא אִקְבִּיל בְּרַעוּא קוֹרְבָן
 בְּנִישְׁתְּכוֹן : וְאִנְעַל קִרְאֶכֶם כִּרְאֵבָא
 וְאִזְחַשׁ מְקַאֲדְסְכֶם וְלֹא אִקְבַּל וְלֹא אִרְצָא
 קִרְאֵיבְנֵיכֶם ॥ וְהִשְׁמַדְתִּי אֲנִי אֶת־הָאָרֶץ
 וְשִׁמְמוּ עֲלֶיהָ אֵיבֵיכֶם הַיְשִׁבִים בָּהּ : וְאִצְדִּי
 אֲנִי יֵת אֶרְעָא וְיִצְדִּין עֲלֶיהָ בְּעַלִּי דְבְּבִיבּוֹן
 דִּיתְבִּין בָּהּ : וְאִזְחַשׁ אֲבַלְד מִנְכֶם וְיִסְתַּחֲשׁוּ ॥
 מִנְהָא אֶעֱדֹאֵיכֶם אִמְקִימִין בְּהָא : וְאִתְכֶם
 אֶזְרָה בְּגוּיִם וְהִרִיקְתִּי אֶחְרִיכֶם חֶרֶב
 וְהִזְתִּי אֶרְצְכֶם שְׂמַמָּה וְעֲרִיכֶם יִהְיוּ חֶרְבָה :
 וְיִתְכוֹן אֲבַדְר בִּינֵי עַמְמֵיָא וְאִגְרִי בְּתִרִיבּוֹן
 דְּקַטְלִין בְּחֶרְבָא וְתִהִי אֶרְעוֹן צְרִיָא
 וְקִרְוִיבּוֹן יִהְיוּ חֶרְבָא : וְאִדְרִיכֶם פִּי מָא
 בִּין אַמְסָם וְאִגְרַד וְרִאֲכֶם אִסְיָה פִתְצִיר

ארצכם

חלק הרקדוק. ב) ואהכם אורה בניוים. בא האלף בשוא סגול והראוי בשוא פתח כמו אגלה (ריב"ש) :

ארצכם והשה. וקראכם כראבא: אז
 תרצה הארץ את־שבת־תיה כל ימי
 השמה: ואתם בארץ איביכם אז תשבת
 הארץ והרצת את־שבת־תיה: בבין תרעי
 ארעא ית שמטהא. כל יומין דצדיאת.
 ואתון בארע בעלי דבביכון. בבין תשמיט
 ארעא. ותרעי ית שמטהא: חניד תסתופי
 ארץ עמדהא. טול אייאם והשתהא.
 ואתם פי בלד אעדאיכם. חניד תתסייב
 ארץ. ותסתופי עמדהא: פרימי השמה
 תשבת את אשר לא־שבתה בשבת־תים
 בשבתכם עליה: כל יומין דצדיאת
 תשמיט. ית דלא שמטת. בשמטיכון פד
 הויתון יתבין עליה: וסבב טול אייאם
 והשתהא אן תתעטל. כמאלם תעטלונהא
 פי עמלכם פי מקאמכם עליהא: ^(א)
 והנשאים בכם והבאתי מרד בלבכם
 בארצת איביהם ורדף אתם קול עליה
 נדף ונסו מנסת־חרב ונפלו ואין רדף:
 ודישתארון בכון. ואעיל תברא בלבהון.
 בארעתא דשנאיהון. וירדוף יתהון. קד
 טרפא דשקיה. ויערוק מערק פד מן
 קדם דקטלין בחרבא. ויפלו ולית דרדוף:
 ואבאקיון מנכם. אדכל אנבן פי קלובהם.
 פי בלדאן אעדאיהם. חתא אנה לו
 לחקהם צות ורקה מנדפעה. דהרבו
 כלהארב מן אסיף. ^(ב) ווקעו מן גיר כלאב:
 וכשלו איש־באחיו כמפני־חרב ורדף אין
 ולא־תהיה לכם תקומה לפני איביכם:
 ויתקלון גבר באחיה. פד מן קדם דקטלין
 בחרבא ורדוף לית. ולא־תהי לבון תקומה.
 קדם בעלי דבביכון: חתא יעתר בעצהם
 בבעץ. כמא יכון מן קבל אסיף וליס כלאב.
 ודא יכון לכם קואם. בין ידי אעדאיכם:
 ואבדתם פגזים ואכלה אתכם ארץ
 איביכם: ותיבדון ביני עממיא. ותנמר
 יתכון. ארע בעלי דבביכון: פיביד מנכם
 פי מא בין אלאמם. ^(ג) ויפניכם בלד

אעדאיכם: והנשאים בכם ימקו בעונם
 בארצת איביכם ואף בעונת אבתם אתם
 ימקו: ודישתארון בכון. יתמסון בחוביהון.
 בארעתא דסנאיכון. ואף. בחובי אבהתהון
 בישיא דאחידין ^(א) דאחדין בידהון
 יתמסון: ואבאקיון מנכם. יכסעון
 בדנובהם. פי בלדאן אעדאיכם. ואיצא
 בדנוב אבאיהם אדי מעהם יכסעון ^(ב):
 והתודו את־עונם ואת־עון אבתם במעלם
 אשר מעלוי בני ואף אשר־הלכו עמי בקרי:
 ויודון ית חוביהון וית חובי אבהתהון.
 בשקרהון דשקרו במימרי. ואף. דהליבו
 קדמי בקשיו: פאן אקרו בדנובהם ודנוב
 אבאיהם. בנכתהם אדי נבתו בני. ואיצא
 במא סלכו מעי לגאנא ולם יתובון ^(א): אף
 אני אלך עפם בקרי והבאתי אתם בארץ
 איביהם או־או יפנע לבכם העול ואז
 ירצו את־עונם: אף אנא. אהך עפהון
 בקשיו. ואעיל יתהון. בארע בעלי דבביהון.
 אז בכין יתבר. לבהון טפשא. ובבין ירעון
 ית חוביהון: אנא איצא אסור מעהם
 עלי אלנא. ואדכלהם בלדאן אעדאיהם.
 אכרין ^(א). אז לי אן ינהום קלבהם אנאש.
 אז לי אן יסתופון דנובהם ^(ב): וזכרתי
 את־בריתי יעקוב ואף את־בריתי יצחק
 ואף את־בריתי אברהם אופר והארץ
 אופר: ודבורנא ית קימי דעם יעקוב.
 ואף ית קימי דעם יצחק. ואף ית קימי
 דעם אברהם. אנא דכיר וארעא אנא
 דכיר: ואדכר עהדי אדי מע יעקוב ^(א).
 ואיצא עהדי אדי מע יצחק. ואיצא עהדי
 אדי מע אברהם. אדכרה להם
 ודארצהם ^(ב): והארץ תעזב מהם ותרין
 את־שבת־תיה בהשמה מהם והם ירצו
 את־עונם יען וביען במשפטי מאסו ואתי
 חקתי געלה נפשם: וארעא תתרטיש
 מנהון ותרעי ית שמטהא. בדצדיאת
 מנהון. ואפון ירעון ית חוביהון. לוטין

חלק הדקדוק: (ג) כל ימי השמה. השין דנושה בכל התיגאן וכן דלקמן. וכן ראיתי בפירושו להר"ב"ש: (ד) בהשמה מהם. ו"ל הר"ב"ש
 נהפך הקמין חטף בבית להקל והא הנקמה רפה ורינה במפיק. עוד כתב ודין הא הראשונה כמפיק והאחרונה רפה ע"ל. ועיין לקמן בסוף
 שנמסר פרשת בהעלהך על פדהצור: (א) מלא ו

חֶלֶף בְּרֵכָאן אִתִּי עֲלֵיהוֹן דְּבִרֵינִי קֶצוּ. וְיֵת
 קִימִי רְחִיקַת נַפְשִׁהוֹן : וְאֶרֶץ אֲדִי תִרְכַּת
 מִנְהֶם וְאֶסְתַּוֵּפֶת עֲטִרָהּ. בְּאֶסְתַּוְּחָא שְׂהָא
 מִנְהֶם. וְהֶם אֶסְתַּוּפוּ דְנוּבָהֶם. גִּזְאָהֶם
 וּמִן גִּזְאָהֶם. אִדּוּ זְהִדּוּ פִי אַחְבָּא מִי. וְרִסוּמִי
 אֶקְלָא תֵּהָא אֲנַפְסָהֶם (ב) : וְאֶפְגִּים זֹאת
 בְּהִוְיֹתֶם בְּאֶרֶץ אֲבִיבֵיהֶם לֹא־מֵאֶסְתִּים וְלֹא־
 גַּעְלִיתִים דְּכַלְתֶּם לְהַפֵּר בְּרִיתִי אִתְּם כִּי
 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם : וְאֶף בְּרַם דָּא .
 בְּמַהוּיֹהוֹן בְּאֶרֶץ בְּעָלֵי דְבְּבִיחֹן . לֹא
 אֲרִטוּ שְׁנוּן וְלֹא אֲרִחִיקוּנוּן לְשִׁיעִיזוּתֵהוֹן .
 לֹא שְׁנָאָה קִימִי עֲמַהוֹן . אֲרִי אֲנָא יי
 אֱלֹהֵהוֹן : וְאִיצָא מֵעַ הֵדָּה אֲמֹר . מֵעַ
 כּוּנְהֶם פִּי בְּלִדָּאן אַעֲדֵאיהֶם . לֹא אִזְהִד
 פִּיהֶם וְלֹא אֶקְלָאֵהֶם לֹאנְפִיָּהֶם . וְלֹא
 אֲפִסְךְ עֵהָרִי מֵעֵהֶם . לֹאנִי אֱלֹהֵ רַבְהֶם :
 וְזִכְרֵתִי לְהֶם בְּרִית רֵאשִׁינִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
 אִתְּם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם דְּעֵינִי הַגּוֹיִם לְהִיזֵת
 לְהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה : וְדְכִירָנָא לְהוֹן
 קוּם קִדְמָאִי (ו) קִדְמָאִי . דְּאֶפִּיקִית יִתְהוֹן
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם דְּעֵינִי עֲמַמִּיא . לְמַהוּ
 דְּהוֹן . לֵאלֹהֵי אֲנָא יי : וְאִדְכֹּר לְהֶם עֵהָר
 אֲאוּלִין . אֲדִין אֲכַרְגַּתְהֶם מִן בְּלַד מִצְרַ
 בְּחִצְרֵהּ אֲמַם . לֹאכּוּן לְהֶם אֵלֵהָא . אֲנָא
 אֱלֹהֵ צֹאדֵק אֲעֹד (כ) : אֱלֹהֵ חֲחִקִים
 וְהַמְשַׁפְּטִים וְהַתּוֹרֵת אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה בְּיַד
 וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי בְּיַד מֹשֶׁה :
 אֲלִין . קִימִיא וְדִינִיא וְאֲזִרִיתָא . דִּיהֵב יי .
 בִּין מִימְרֵיהּ . וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל . בְּמִזְרָא
 דְּסִינַי בְּיַד מֹשֶׁה : הֵדָּה אֲרִסוּם
 וְאֶחְכָּאם וְאֲדִלְאִיל . אֲתִי נִזְלָהָא אֱלֹהֵ .
 בִּנְיָה וּבִין בְּנֵי אִסְרָאִיל . עָלִי טוֹר סִינַי
 עָלִי יַד מוֹסִי :

הו' וידבר יהוה אל-משה לאמר : ומליל יי
 עם משה למימר : הם כלם אלה מוסי'
 תכלימא : דבר אל-בני ישראל ואמרת
 אליהם איש כי יפלא נדר בערפך נפשית
 ליהוה : מליל . עם בני ישראל ותימר
 דהון . גבר . ארי יפריש נדר . בפורסן

נִפְשָׁתָא קָדָם יי : מִר בְּנֵי אִסְרָאִיל וְקָל
 לְהֶם . אִי אֲנַסְאן סוּזַג נְדָרָא . מִן אֲנַפּוּס לְהָא
 פְּרִיקָאם : וְהִיָּה עֲרַפְךָ הַזְכָּר מִבְּן עֲשָׂרִים
 שָׁנָה וְעַד בֶּן־שָׁשִׁים שָׁנָה וְהִיָּה עֲרַפְךָ
 חֲמִישִׁים שְׁקֵל־כֶּסֶף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ : וְיִהִי
 פּוֹרְסָנָה דְּדְכוּרָא (ג) דְּדְכוּרָא . מִבְּר
 עֲשָׂרִין שָׁנִין . וְעַד בֶּר שְׁתַּיִן שָׁנִין . וְיִהִי
 פּוֹרְסָנָה . חֲמִישִׁין סְלַעִין דְּכֶסֶף בְּסִלְעֵי
 קוֹדֶשׁ־שָׂא : פְּרִיכּוֹן קִימָה אֲדְכֹר . מִן אֲבִן
 עֲשָׂרִין סֵנָה . וְאִי אֲבִן סֵתִין סֵנָה . פְּרִיכּוֹן
 קִימָתָה . כְּמִסִּין מִתְקָא פְּצָה בְּמִתְקָא אֶקְדָּם :
 וְאִם־נִקְבָּה הוּא וְהִיָּה עֲרַפְךָ שְׁלֹשִׁים שְׁקֵל :
 וְאִם נִקְבָּתָא הִיא . וְיִהִי פּוֹרְסָנָה תְּלַתִּין
 סְלַעִין : וְאִן כֹּאנָת אֲנָתָא . פְּקִימָתָהָא
 תְּלַאֲתִין : וְאִם מִבְּן־חֲמִשׁ שָׁנִים וְעַד בֶּן־
 עֲשָׂרִים שָׁנָה וְהִיָּה עֲרַפְךָ הַזְכָּר עֲשָׂרִים
 שְׁקֵלִים וְנִקְבָּה עֲשָׂרַת שְׁקָלִים : וְאִם מִבְּר
 חֲמִישׁ שָׁנִין . וְעַד בֶּר עֲשָׂרִין שָׁנִין . וְיִהִי
 פּוֹרְסָנָה . דְּדְכוּרָא עֲשָׂרִין סְלַעִין . וְנִקְבָּתָא
 עֲשָׂר סְלַעִין : וְאִן כֹּאן מִן אֲבִן כְּמַס סֵנִין .
 וְאִי אֲבִן עֲשָׂרִין סֵנָה . פְּקִימָה אֲדְכֹר
 עֲשָׂרִין מִתְקָא . וְאֲנָתָא עֲשָׂרָה : וְאִם
 מִבְּן־חֲדָשׁ וְעַד בֶּן־חֲמִשׁ שָׁנִים וְהִיָּה עֲרַפְךָ
 הַזְכָּר חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים כֶּסֶף וְנִקְבָּה עֲרַפְךָ
 שְׁלֹשֶׁת שְׁקָלִים כֶּסֶף : וְאִם מִבְּר יִרְחָא .
 וְעַד בֶּר חֲמִישׁ שָׁנִין . וְיִהִי פּוֹרְסָנָה
 דְּדְכוּרָא . חֲמִישׁ סְלַעִין דְּכֶסֶף . וְנִקְבָּתָא
 פּוֹרְסָנָה . תְּלַת סְלַעִין דְּכֶסֶף : וְאִן כֹּאן
 מִן אֲבִן שְׁהַר . וְאִי אֲבִן כְּמַס סֵנִין . פְּקִימָה
 אֲדְכֹר כְּמַסָּה מִתְאֲקִיד פְּצָה . וְאֲנָתָא
 תְּלַאֲתָה : וְאִם מִבְּן־שָׁשִׁים שָׁנָה וְמַעְדָּה
 אִם־זְכָּר וְהִיָּה עֲרַפְךָ חֲמִשָּׁה עֲשָׂר שְׁקֵל
 וְנִקְבָּה עֲשָׂרָה שְׁקָלִים : וְאִם . מִבְּר שְׁתַּיִן
 שָׁנִין וְלֵעִידָא אִם דְּכוּרָא . וְיִהִי פּוֹרְסָנָה .
 חֲמִישׁ עֲשָׂר סְלַעִין . וְנִקְבָּתָא עֲשָׂר
 סְלַעִין : וְאִן כֹּאן מִן אֲבִן סֵתִין סֵנָה
 פְּצָאֲעֵדָא . פְּקִימָה אֲדְכֹר כְּמַסָּה עֲשָׂר
 מִתְקָא . וְאֲנָתָא עֲשָׂרָה : וְאִם־מִבְּר הוּא
 מֵעֲרַפְךָ וְהַעֲמִידוּ לְפָנַי הַכֹּהֵן וְהַעֲרִיד אֹתוֹ

הכון

חלק הדקדוק. ה) חמשים שקל כסף. תיבת חמשים במארכה לא בתביר בכל התיגאן.

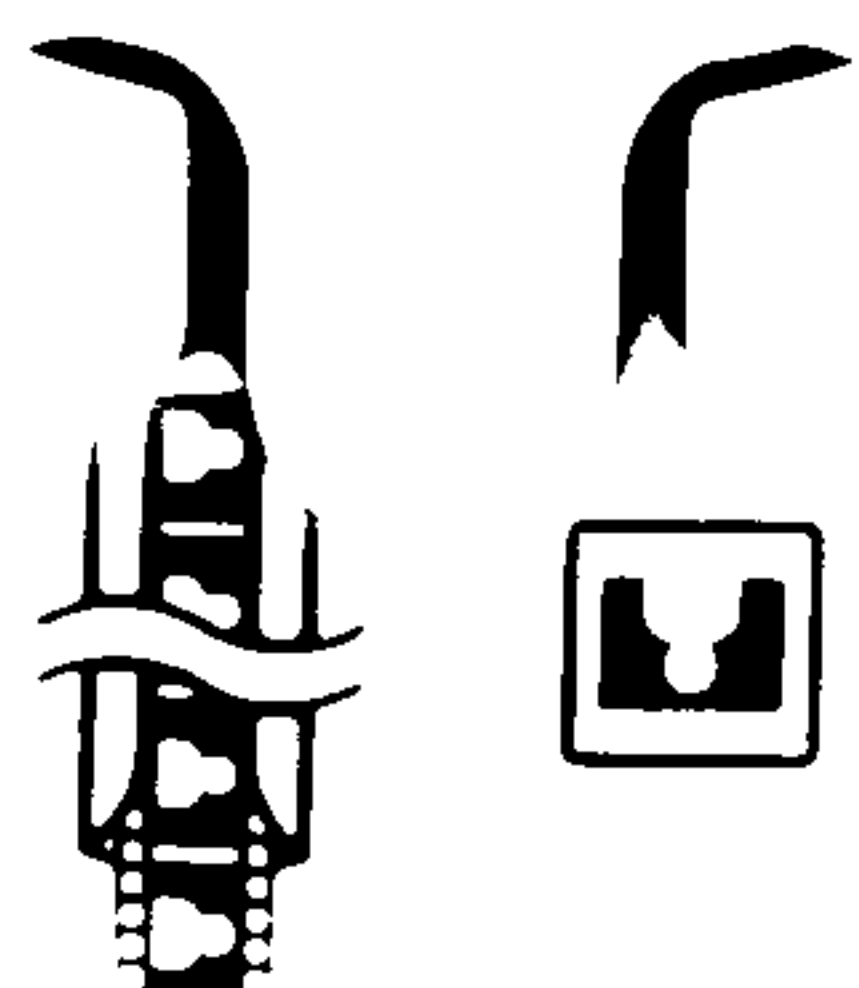
הבהן על-פי אשר תשיג יד הנדר יעריכנו
הבהן: ואם מספין הוא מפורסניה.
ויקיסניה קדם כהנא. ויפרוסיתיה כהנא.
על פום (כ"י מימר). דתדביק יד נדרא.
יפרסניה כהנא: ואן כאן מהינא מן לקימה.
פליוקף בין ידי אמאם. ויקימה חסב מא
תנא יד אנאדר. כדאך יקימה אמאם:
ס ואם-בהמה אשר יקריבו ממנה
קרבן ליהוה כל אשר יתן ממנו ליהוה
יהיה קדש: ואם בעירא. דיקרבון מנה.
קורבנא קדם יי. כל דיתון מניה. קדם יי
יהי קודשא: ואן כאנת בהימה. ארי
יעלה אן יקרב מנהא קרבנא ללה. פכל
מא יגעל מן דאך ללה יכון קדסא בעיניה:
לא יחליפנו ולא ימור אתו טוב פרע אור
רע בטוב ואם-המר ימיר בהמה בבהמה
והיה-הוא ותמורתו יהיה-קדש: לא
יחלפניה (כ"י יחלפניה). ולא יעבר יתיה.
טב פביש או ביש בטב. ואם חלפא
יחליף בעירא בבעירא. ויהי הוא וחלופיה
יהי קודשא: לא יבדלה ולא יגידה.
גייד ברדי ולא רדי בגייד. פאן גייר בהימה
בבהימה. פקד צאר הו ובדילה קדסא:
ואם פלי-בהמה טמאה אשר לא-יקריבו
ממנה קרבן ליהוה והעמיד את-הבהמה
לפני הבהן: ואם פל בעירא מסאבא.
דלא יקרבון מנה. קורבנא קדם יי. ויקים
ית בעירא קדם כהנא: ואן כאנת בהימה
ננסה. או (כ"י) מא רם יקרב מנהא קרבנא
ללה. פלתוקף בין ידי אמאם: והעריך
הבהן אתה בין טוב ובין רע בערבך הבהן
בן יהיה: ויפרוס כהנא יתה. בין טב ובין
ביש. כפורסן כהנא בן יהי: פליקומהא
אמאם עליו קדר גודתהא. או עליו
רדאתהא. פליכון אואנב כמה קום
אמאם: ואם-נאל ינאלנה ויסף המישתו
על-ערבך: ואם מפרק יפרקניה. ויוסף
חומשיה על פורסניה: פאן שא פכאכה.
פריזיד עליו לקימה כמסהא: ואיש ביי
יקדש את-ביתו קדש ליהוה והעריכו

חלק הרקוק. 1) ואם המקדש. הוא בדרבן.

הבהן בין טוב ובין רע כאשר יעריך אתו
הבהן בן יקום: וגבר. ארי יקדיש ית
ביתיה קודשא קדם יי. ויפרסניה כהנא.
בין טב ובין ביש. כמא דיפרוסיתיה.
כהנא בן יקום: ואי אנסאן אקדם ביתה
קדסא ללה. פליקומה אמאם. עליו
גודתה או עליו רדאתה. כמא יקימה
כדאך ינב: ואם-המקדיש ינאל את-ביתו *
ויסף חמישית כסף-ערבך עליו והיה-לו:
ואם דאקדיש. יפרוק ית בותיה. ויוסף.
חומש כסף פורסניה. עלוהי ויהי ליה:
פאן שא אמקדם פכאך מנולה. פריזיד
עליו קימתה כמסהא ויכון לה: ואם
משדה אחותו יקדיש איש ליהוה והיה
ערבך לפי זרעו זרע חמר שערים פחמשים
שקל כסף: ואם מהקל אהסנתיה. יקדיש
גבר קדם יי. ויהי פורסניה לפום זרעיה.
בית זרע פור שערין. בתמשין סלעין דכסף:
ואן אקדם אנסאן שייא לדה מן ציעה
חוזה. פלחבון לקימה עליו קדר בדרה. כל
מבדר כור מן שעיר. בכמסין מתקא פצה:
אם-משנת היבל יקדיש שדהו בערבך
יקום: אם משתא דיובילא יקדיש חקליה.
כפורסניה יקום: ואן אקדם ציעתה מן
סנה אמלאק. פלקימה תאבתה כהאחא:
ואם-אחר היבל יקדיש שדהו וחשבו-לו
הבהן את-הכסף על-פי השנים הנותרת
עד שנת היבל ונגרע מערבך: ואם פתר
יובילא יקדיש חקליה. ויחשיב ליה כהנא
ית כספא. על פום (כ"י פום) שניא דאשתארא.
עד שתא דיובילא. ויתמנע מפורסניה:
ואן אקדם ציעתה בעד סנה אמלאק.
פליחסב לה אמאם אדראהם. עליו
קדר אסנין אבאקיא. אי סנה אמלאק.
וינקין מן לקימה: ואם-נאל ינאל את
השדה המקדיש אתו ויסף חמישית כסף
ערבך עליו וקם לו: ואם מפרק יפרוק
ית חקלא. דאקדיש יתיה. ויוסף. חומש
כסף פורסניה. עלוהי ויקום ליה: ואן
שא ארגל אמקדם אציעה אן יפתכהא.

ים (יקרא) (כתר תורה)

פליזיד

פליזיד עלי אקימה כמסהא. ותגב לה:
 ואם לא ינאל את השדה ואם מכר את
 השדה לאיש אחר לא ינאל עוד: ואם
 לא יפרוק ית הקלא. ואם זבין ית הקלא
 לגבר אחרן. לא יתפריק עוד: ואן לם
 יפתכהאוב אעהא אמין (כ) לרגל אבר.
 פלא תפתך אכדא: והיה השדה ביצאתו
 ביבל קדש ליהוה בשדה החרם לפהן
 תהיה אחוהו: ויהי הקלא במפקיה
 ביזבילא. קודשא קדם יי בחק הרמא.
 לכהנא תהי אחסנתיה: ותבון ענד
 כרוגהא. מן יד למשתרי (כ) פי סנה
 אטלאק. קדסא ללה כציאע אצואפי.
 ותציר לאמאם: ואם את שדה מקנתו
 אשר לא משדה אחוהו יקדיש ליהוה:
 ואם תתקדזבנוהי. דלא מתקל אחסנתיה.
 יקדיש קדם יי: ואן אקדם ציעה
 אשתראהא וליסת בחו: וחשבילו תכון
 את מכסת הערפך עד שנת היבל ונתן
 את הערפך ביום ההוא קדש ליהוה:
 ויחשיב ליה כהנא. ית נסיב פורסניה עד
 שתא דיזבילא. ויתן ית פורסניה ביזמא
 ההוא. קודשא קדם יי: פליחסב לה
 אמאם תקסיט אקימה (כ). מן סנתה אי
 סנה אטלאק. וידפעהא פי דאך איום
 קדסא ללה: בשנת היבל ישוב השדה
 לאשר קנהו מאתו לאשר לו אחות הארץ:
 בשתא דיזבילא יתוב הקלא. לדזבניה
 מניה. לדדיליה אחסנת ארעא: ותרגע
 אציעה פי סנה אטלאק. לאבאיע אדי
 באעהא מנה. אדי לה רקבה אארץ (כ):
 וכל ערפך יהיה בשקל הקדש עשרים
 גרה יהיה השקל: וכל פורסניה יהי
 בסלעי קודשא. עשרין מעין יהי סלעא:
 וגמיע קימתך. תבון במתקא אקדם. כל
 מתקא עשרין דאנק: אך בכור אשר
 יבכר ליהוה בכהמה לא יקדיש איש אתו
 אם ישור אם ישה ליהוה הוא: פרם פוכרא.
 דיתפכר קדם יי בכעירא. לא יקדיש
 גבר יתיה. אם תור אם אמר. דיי הוא:

אמא בכר. יבכר ללה מן אבהאים. פלא
 יחתאג אן יקדסה אנסאנא. אן כאן מן
 לבקר או מן אנגם. פהו ללה (כ): ואם
 בכהמה השמאה ופרה בערפך ויסף
 חמשתו עליו ואם לא ינאל ונמכר בערפך:
 ואם בכעירא מסאבא ויפרוק בפורסניה.
 ויסף חומשיה עלוהי. ואם לא יתפריק
 ויזבן בפורסניה: ואן אקדם שייא מן
 אבהאים אנגסה. פליפרה בקימתה. ויזיד
 עליהא כמסהא. ואן לם יפתכה פליבאע
 בקימתה: אך פליחרם אשר יחרם איש
 ליהוה מבדי אשר ילו מאדם ובהמה
 ומשדה אחוהו לא ימכר ולא ינאל פלי
 הרם קדש קדשים הוא ליהוה: פרם כל
 הרמא. דיהרים גבר קדם יי מכל דליה.
 מאנשא ובכעירא ומתקל אחסנתיה. לא
 יזבן ולא יתפריק. כל הרמא. קודש
 קודשין הוא קדם יי: ואמא כל צואת.
 יגעלה לאנסאן ללה מן גמיע מלא.
 מן אנאם ובהאים (כ) ומן ציעה חוזה.
 פלא יבאע ולא יפתך. כל יכון מן כואץ
 לאקדאם ללה: פליחרם אשר יחרם מן
 האדם לא יפרה מות יומת: כל הרמא.
 דיתחרם. מן אנשא לא יתפריק. אתקטלא
 יתקטיר: וכל מתרוף יסתחק אתלף (כ).
 מן אנאם פלא יפרא. כל יקתל קתלא:
 וכל מעשר הארץ מורע הארץ מפרי
 העץ ליהוה הוא קדש ליהוה: וכל מעשר
 ארעא. מורעא דארעא מפירי אילנא.
 דיי הוא. קודשא קדם יי: וגמיע עשור
 אארץ. מן חבהא ומן תמר לאשגאר. פהו
 ללה קדסא: ואם ינאל ונאל איש ממעשרו
 חמשתו יסף עליו: ואם מפרק יפרוק.
 גבר ממעשריה. חומשיה יוסף עלוהי:
 פאן אפתך אנסאן שייא מן עשורה.
 פליזיד עליה כמסתמנה: וכל מעשר בקר
 וצאן כל אשר יעבר תחת השבט העשירי
 יהיה קדש ליהוה: וכל מעשר תורין
 ועאן. כל דיעבר תחות חומרא. עשיראה.
 יהי קודשא קדם יי: וגמיע עשור לבקר

וַיִּזְרָה . פֶּאֶן הוּ גִיִּרָה . פֶּקֶד
 צֶאֱר הוּ וּבְדִלָּה . קֹדֶם לֹא יִפְתָּךְ :
 אֱלֹהֵי הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
 אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי : אֵלֶיךָ פֶּקֶד־יָא .
 דְּפִקִּידֵי . יִתְמַשְׁה־לְּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל . בְּמִזְרָא
 דְּסִינַי : הִדָּה אֹצְאֵיָא . אֵתִי אָמַר אֱלֹהֵי בְּהֵא
 מוֹסָא . אֵי בְנֵי אִסְרָאֵל פִּי גַבֵּל סִינַי :
 ע"ה פִּסְוִקִים אֲר"ע ס"ו . וּמִפְטִירִין וְהוּ דִּבְרַה' בִּיחֻקָּאֵל ס"ו ל"ד

ואגנם. מא יגוז תחת לעצא. פלעאשר
 יבון קדסא לדה: לא יבקר בין טוב לרע
 ולא ימירנו ואם ימר ימירנו והיה הוא
 ותמורתו יהיה קדש לא ינאל: לא יבקר.
 בין טוב לביש ולא יחלפניה (וי"ג יחלפניה)
 ואם חלפא יחלפניה (וי"ג יחלפניה). ויהי
 הוא וחלופיה. יהי קודשא לא יתפריק:
 לא יפחץ ענה. בין גייר או רדי ולא

חוק

סכום פטוקי דספר ויקרא שמנה מאות וחמשים ותשעה. נמטה סימן: וחציו והנגע בבשר הוב: ופרשיותיו עשרה. בא גדר סימן: וסדריו כ"ג.
 ובתורתו יהגה יומם ולילה סימן: ופרקיו כ"ז. ואהיה עמך ואברכך סימן: מנין הפתוחות שתיים וחמשים. והסתומות. שש וארבעים.
 הכל שמנה ותשעים פרשיות: דודי צח ואדום סימן:

חלק הדקדוק שייך לפרשת אמור.

ואשה גרושה מאישה לא יקחו. התרגום ואתה דמתרכא הדלת בחורק והתי"ו רפה וכן כולו שבתרגום הניקוד. כולם כן הוא
 מתרכא המ"ם בשוא. דמתרכא הדלת בחורק. ומתרכא הוי"ו בשורק ואין המ"ם בחורק והתי"ו רפה וכ"ה בכל הקדמוניות גם בדפוסים.
 ומלמדי תיגוקות שלא ירעו דקדוק הלשון עוותו שלא כרת. ומה שתרגם כאן וחללא ומחלא ולקפן גבי כהן גדול הרגם חלילא. פי'
 הראשונים. כי החללה יש בה שני סוגים. הא' שנבעלה לפסול לה שנעשית חללה. והב' שתהיה בת חלל. ע"כ: כי את לחם אלהיך. היכה
 כי במקף ונעיא בכל התיגאן לא בתביר וכ"כ רמ"ל ז"ל: אשר יוצק. האלף בנעיא: והנוגע בכל טמא נפש. היכה והנגע בפשטא אחת
 בכל התיגאן. וזהו שיטת ר"מ לונואנו ז"ל והירושלמיים והיא מלרע: הושב כהן. ש' כפתח כי הוא סמוך והוא תאר. [מהרי"ב]: כי משחתם
 שם בחמף קמץ. [מהרי"ב]: ממחרת השבת. כל מחרת דסמך לה"א פתח [מהרי"ב]: וינצו במחנה. כ' מהרי"ב תרין ומתחלפין בטעמא.
 וינצו שיתרם מלרע ע"ב. [במ' ו"ה] ב' שיתרם מלרע ממעב כי אין בתוכה וזק פשטא אחת ע"ש:

נשלם ספר תורת כהנים. בעזרת אל עצמה ירבה לאין אונים.

סדר הפטרות של ספר ויקרא

ברכות ההפטרות

לפניה מברך ברכה זו:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בחר בנביאים טובים ורצה בבריהם
 הנאמרים באמת. ברוך אתה יהוה הבורח בתורה במשה עבדו ובישראל עמו
 ובנביאי האמת והצדק: ולאחרית מברך:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם צור פד העולמים הצדיק בכל הדורות האל
 הנאמן האומר ועושה מדבר ומקיים אשר גל דבריו האמת והצדק. נאמן
 אתה הוא יהוה אלהינו ונאמנים דברך ודבר מהברך אחר לא ישוב ריקם פי אל
 נאמן אתה. ברוך אתה יהוה האל הנאמן בכל דבריו:

רחם על ציון פי היא בית חיינו ולענומת נפש הנקום נקם מהרה בימינו ותפנה
 מהרה ברוך אתה יהוה בונה ירושלים:

את צמת הוד מהרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך ברוך אתה יהוה מנין הוד:
 על התורה ועל הנביאים ועל יום המנוח הוה שנתת לנו יהוה אלהינו לקדושה
 ולמנוחה לבבך ולתפארת על הכל אנו סבורים את שמך ברוך אתה יהוה
 מקדש השבת. אמן: אם ת"ל או ר"ח לחיות בשבת מוצר ענין היום בברכה זו (באמצע) כדרך שמוכר בתפלה.

אף ערמי ערמיא דיילי אנון. ובר מני לית אלה:

הפטרת צו בורמיה סימן ו'

כה אמר יהוה צבאות אלו ישראל עלותיכם
 ספו על זבחיכם ואכלו בשר: כדנן אמר יי
 צבאות אלהא דישראל. עלותכון. אוסיפו על
 נכסת קודשיכון ואכלו בשרא: פי לא דברתי
 את צבאתיכם ולא צויתים ביום הוציא* אתם
 מארץ מצרים על דברי עולה וזבח: ארי לא
 מליית עם אבהתכון ולא פקידתון. ביוםא.
 דאפיקית יתהון מארעא דמצרים. על עסקי עוון
 ונכסת קודשין: פי אמר אתה דבר הזה צויתי אתם
 לאמר שמעו בקולי והייתי לכם לאלהים ואתם
 תהיו לי עם והלכתם בכל הדרך אשר אצוה
 אתכם למען ייטב לכם: אלהין ית פתנמא הדין.
 פקידית יתהון למימר קבילו למימר. ואהוי לכון
 לאלה. ואתון תהון קדמי לעם. ותהכון. בכל
 אורחא דאפקיד יתכון. בדיל דייטב לכון: ולא
 שמעו ולא הטו את דאונם וילכו במעצות בשררות
 לכם הרע ויהיו לאחור ולא לפנים: ולא קבילו
 ולא ארפינו ית אודנהון. והליכו בעיצתהון.
 בהרהור לפהון בישא. ואחורו בפולחני קדל. ולא
 שויאו דחלתי לקביל אפיהון: למן היום אשר
 יצאו אבותיכם מארץ מצרים עד היום הזה ואשלה
 אליכם את דברי עבדי הנביאים יום השכם ושלח:
 למן יומא. דנפקו אבהתכון מארעא דמצרים. עד
 יומא הדין. ושלחית לותכון ית פל עבדי נבייא.
 בכל יום מקדים ומשלה: ולוא שמעו אלי ולא
 הטו את דאונם ויקשו את ערפם הרעו מאבותם:
 ולא קבילו למימר. ולא ארפינו ית אודנהון.
 ואקשיאו ית קדנהון. אבאישו מאבהתהון:
 ודברת אליהם את דברי הדברים האלה ולא ישמעו
 אליה וקראת אליהם ולא יענוכה: ותמליך עמהון
 ית פל פתנמא האלין. ולא יקבלון מנה. ותתנבי
 להון ולא יתיבונך: ואמרת אליהם זה הגוי אשר
 לא שמעו בקול יהוה אלהיו ולא לקחו מוסר
 אבדה האמונה ונכרתה מפיהם: ותימר להון. דין
 עמא דלא שמעו. למימרא די אלההון. ולא
 קבילו אילפן. פסקת הימנותא. ואתמנעת מפומהון:
 * כה אמר יהוה אלהי ישראל חכם בחכמתו ואר
 יתהלל הגבור בגבורתו אל יתהלל עשיר בעשרו:
 כדנן אמר יי. לא ישתבח (שלמה בר דוד) חכמא
 בחכמתיה. ולא ישתבח (שמעון בר מנחם) גברא

עמיו יצרת לי תהלתי יספרו: עמא דין
 אתקניית לפולחני. בתושבחתיה הון משתען: ולא
 אתי קראת יעקב כייגעת בי ישראל: אמור על
 ידי נבייא ולא בפולחני ערעתון דבית יעקב. ארי
 לאיתון באולפן אוריתי ישראל: לא הביאת לי
 שח עלתיך וזבחיך לא כבדתני לא העבדתיך
 במנחה ולא הונעתך בלבונה: לא איתתא קדמי
 אמרין לעלא. ונכסת קודשך לא יקרתא קדמי. לא
 אסגית ערך בקורבנין. ולא אתקפית ערך
 בלבונתא: לא קנית לי בפסח קנה וחלב וזבחיך
 לא הרויתני אך העבדתני בחטאותיך א הונעתני
 בעונתיך: לא זבינתא קדמי בכסף קני בסם. ותרב
 נכסת קודשך לא דהינתא על מדבחי. ברם.
 אסגיתא קדמי בחובך. אתקפיתא קדמי בעווייתך:
 אנכי אנכי הוא מחה פשעיה למעני וחטאתיך לא
 אזכר: אנא אנא הוא. שביק לחובך בריל שמי.
 וחטאתך לא ידכרון: הופירני גשפמה יחד ספר
 אתה למען תצדק: אימר כען נדין כחא. אשתעי
 את אם תכור ותופי: אביך הראשון חטא ומליציה
 פשעו בי: אבויך קדמאה חטא. ומלפך מרדו
 במימרי: וואחלל שרי קדש ואתנה לחרם יעקב
 וישראל לגדופים: ואפים רברבי קודשא. ואמסר
 לקמלא יעקב. וישראל לחסודין: ועתה שמע יעקב
 עבדי וישראל בחרתי בו: וכען שמע יעקב עבדי.
 וישראל דאתרעיתי ביה: כה אמר יהוה עשה
 ועצה מבטן יעזרך אלהיך עבדי יעקב וישרון
 בחרתי בו: כדנן אמר יי דעברך. ודאתקנה
 ממעיין יסעדנה. לא הדחל עבדי יעקב. וישראל
 דאתרעיתי ביה: פי אצקמים על צמא ונוזלים
 על יבשה אצק רוחי על זרעך וברכתי על צאצאיך:
 ארי כמא דמתיהבין מיא על ארע בית צהונא.
 ומתנגדין על יבשתא. פן אתין רוח קודשי על
 בנה. וברכתי על בני בנה: וצמחו בבין חציר
 כערבים על יבלימים: ויתרבו צדיקיא רפוכין.
 ומפונקין פלבלי עשב. פאיקן לבנ דמשלח
 שורשוהי על נגדין דמיין: זה יאמר ליהוה אני
 וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתב ידו ליהוה ובשם
 ישראל יבנה: דין יימר מדחליא די אנא. ודין
 יצלי בשום יעקב. ודין. יקריב קורבניה קדם יי.
 ובשמא דישראל יתקרב: כה אמר יהוה מקד
 ישראל וגאלו יהוה צבאות אני ראשון ואני אחרון
 ומפלעדי אין אלהים: כדנן אמר יי מקרא דישראל.
 ופרקיה יי צבאות. אנא הוא אנא הוא דמלקדמין

חלק הדקדוק. א) הונעתני. הו"ו קמץ ומסור עלה לחור קמין: ב) ואחלל. הו"ו פת"ח גם בירושלמיים וכ"כ רש"ל בס' כלי פו: ג) לחרם. הלמ"ד פתח גם בירושלמיים וכ"כ גדול ומסור עלה לחור: (* ומדלגין וקורין שני פסוקים אלה בירמיה ט')

עַד יִמָּא דְרִין : וַיֵּרָא דְוֵד אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
וַיֹּאמֶר אֵיךְ יָבֹא אֵלַי אַרְוֹן יְהוָה : וְדָחִיל דְוֵד. מִן
קֶדֶם יי' בְּעֵדְנָא הַהוּא. וְאָמַר. אֵיכֶרֶן. יִיעוֹל לְוֹתִי
אַרְוֹנָא דִּי: וְלֹא־אֵבֶה דְוֵד לְחַסֵּר אֵלַי אֶת־אַרְוֹן
יְהוָה עַל־עֵיר דְוֵד וַיִּפְתּוּ דְוֵד בֵּית עֶבֶד־אָדָם הַגָּתִי:
וְלֹא אָבֵא דְוֵד. לְאַפְנָא לְוֹתִיה. יֵת אַרְוֹנָא דִּי
עַל קֶרְתָּא דְדוּיֵד. וְאַפְנִיָּה דְוֵיֵד. לְבֵית עוֹבֵד אָדָם
גַּתָּא: וַיֵּשֶׁב אַרְוֹן יְהוָה בֵּית עֶבֶד אָדָם הַגָּתִי
שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיְבָרַךְ יְהוָה אֶת־עֶבֶד אָדָם וְאֶת־
כָּל־בֵּיתוֹ: וַיֵּשֶׁב אַרְוֹנָא דִּי. בֵּית עוֹבֵד אָדָם.
גַּתָּא תְּלַתָּא יָרְחִין. וְכִרְיָךְ יי'. יֵת עוֹבֵד אָדָם
וַיֵּת כָּל בֵּיתִיה: וַיִּגַּד לְמַלְכָּךְ דְוֵד לֵאמֹר בִּרְךָ יְהוָה
אֶת־בֵּית עֶבֶד אָדָם וְאֶת־כָּל־אֲשֵׁר־לוֹ בַּעֲבוּר אַרְוֹן
הָאֱלֹהִים וַיִּכְךָ דְוֵד וַיַּעַל אֶת־אַרְוֹן הָאֱלֹהִים מִבֵּית
עֶבֶד אָדָם עֵיר דְוֵד בְּשִׁמְחָה: וְאֵתְחֹוּ. לְמַלְכָּא
דְוֵד לְמִימַר. בִּרְיָךְ יי'. יֵת בֵּית עוֹבֵד אָדָם וַיֵּת כָּל
דְּלִיה. בְּדִיל אַרְוֹנָא דִּי. וְאִזְל דְוֵד. וְאַסִּיק יֵת
אַרְוֹנָא דִּי. מִבֵּית עוֹבֵד אָדָם. לְקֶרְתָּא דְדוּיֵד בְּחֵדוּא:
וַיְהִי כִּי צִעְדוּ נְשָׂאֵי אַרְוֹן־יְהוָה שְׁשֶׁה צַעֲדִים
וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא : וְהוּא. כַּד נִמְלָו. נִמְלִי אַרְוֹנָא
דִּי שֶׁתָּא זִוְגִין. וְנִכְס תּוֹר וּפְטִים : וְדוּד מְכַרְכֵּר
בְּכַרְעוּ לְפָנַי יְהוָה וְדוּד חָגַר אִפּוֹד בַּד : וְדוּד.
מִשְׁבַּח בְּכָל תְּקוּף קָדָם יי'. וְדוּד. אִסִּיר כְּרֹדֻם
דְּבוּץ : וְדוּד וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת־אַרְוֹן
יְהוָה בְּתוֹרַעְתָּה וּבְקוֹל שׁוֹפֵר: וְדוּד וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל.
מַסְקִין יֵת אַרְוֹנָא דִּי. בִּיבְבָא וּבְקַל שׁוֹפְרָא: וְהִיה
אַרְוֹן יְהוָה בָּא עֵיר דְוֵד וּמִיכַל בְּתִשְׁאֹל גִּשְׁקַפְתָּא
בְּעַד חַחְלוֹן וְתֵרָא אֶת־הַמַּלְכָּךְ דְוֵד מִפְּנֵי וּמְכַרְכֵּר
לְפָנַי יְהוָה וְתִבְזוּ לוֹ בְּלִבָּה: וְהוּא אַרְוֹנָא דִּי. אֵתָּא
לְקֶרְתָּא דְדוּיֵד. וּמִיכַל בֵּת שְׂאוּל. אֶסְתַּכִּיאַת מִן
חֶרְפָּא. וְחֹזֵת יֵת מַלְכָּא דְוֵיֵד. מְרַקִּיד וּמִשְׁבַּח קָדָם
יי'. וּבִסְרַת עֲלוּתִי בְּלִבָּה: וַיָּבֹאוּ אֶת־אַרְוֹן יְהוָה
וַיִּצְנֻוּ אֹתוֹ בְּמִקְוָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֵלֶּךְ אֲשֶׁר נִמְסְדְלוֹ
דְוֵד וַיַּעַל דְוֵד עֲלוֹת לְפָנַי יְהוָה וּשְׁלָמִים: וְאֵעִילוּ
יֵת אַרְוֹנָא דִּי. וְאַקִּימוּ יֵתִיה בְּאַתְרֵיה. בְּנֹו
מִשְׁפָּנָא. דְּפָרַס לִיה דְוֵיֵד. וְאַסִּיק דְוֵד עֲלוֹן. קָדָם
יי' וּנְכַסַּת קוֹדֶשִׁין: וַיְכַל דְוֵד מִהַעֲלוֹת הָעוֹלָה
וְהַשְׁלָמִים וַיְבָרַךְ אֶת־הָעָם בְּשֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת:
וַיִּשְׁעִי דוּר. מִלְּאַסְקָא עֲתָא וּנְכַסַּת קוֹדֶשִׁיא.
וְכִרְיָךְ יֵת עֲמָא. בְּשִׁמְא דִּי צְבָאוֹת: וַיִּחַלֵּק לְכָל־
הָעָם לְכָל־חֲמוֹן יִשְׂרָאֵל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה לְאִישׁ

חלה

בְּגִבְרוּתֵיה. לֹא יִשְׁתַּבַּח (אֲחָאב בַּר עֲמֹרִי) עֲתִירָא
בְּעוֹתְרֵיה: כִּי אִם־בְּזוֹאת יִתְהַלֵּךְ הַמִּתְהַלֵּל הַשֹּׁבֵל
וַיֵּדַע אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה עֲשֵׂה חֶסֶד מִשְׁפָּט וְצִדְקָה
בְּאַרְץ כִּי־בֹאֶלָה חֲפְצֹתַי נֹאסִי־יְהוָה: אֵלֶיהִן בְּדֹא
יִשְׁתַּבַּח דְּמִשְׁתַּבַּח. דְּחַכִּים וּמִיכָף לְמַדַּע דְּחַלְתִּי.
אַרְי אָנָּא יי'. עֲבִירָנָא חֶסְדָּא. וְדִין דְּקִשׁוּמ וּזְכוּ
בְּאַרְעָא. אַרְי בְּאַרְץ רַעוּא קְדָמִי אָמַר יי': ער"

הפטרת שמיני (בשמואל ב' סי' ו')

וַיִּסַּף עוֹד דְוֵד אֶת־כָּל־בְּחֹור בְּיִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים
אַלְפֵי: וְאוֹסִיף עוֹד דְוֵד. לְמַכְנֵשׁ יֵת כָּל בְּחִירֵי
יִשְׂרָאֵל תְּלַתִּין אֲלָפִין: וַיִּקַּם וַיִּכְרֵךְ דְוֵד וְכָל־הָעָם
אֲשֶׁר אִתּוֹ מִבְּעֵלִיא יְהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשֶּׁם אֶת אַרְוֹן
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת וַיֵּשֶׁב
הַכְּרִבִּים עֲרִי: וְקָם וְאִזְל דְוֵד. וְכָל עֲמָא דְעַמִּיָּה.
מִקְרוּיָא דְבֵית יְהוּדָה. לְאַסְקָא מִתְּמָן. יֵת אַרְוֹנָא
דִּי. דְּאַתְקֵרוּ תְּמָן. שְׁמָא דִּי צְבָאוֹת. דְּשִׁכְנִיתִיה
שְׂרִיא עֵיר מִן כְּרֹבִיא עֲלוּתִי: וַיִּרְכְּבוּ אֶת־אַרְוֹן
הָאֱלֹהִים אֲרִיעֲנָה חֲדָשָׁה וַיִּשְׂאָהוּ מִבֵּית אֲבִינֵדָב
אֲשֶׁר בְּנִבְעָה וְעוֹזָא וְאֲחִיו בְּנֵי אֲבִינֵדָב נִהְגִּים אֶת־
הָעֲנָה חֲדָשָׁה: וְאֲחִיתוּ. יֵת אַרְוֹנָא דִּי בְּעֲגֻלָּתָא
חֲרָתָא. וְנִמְלוּהִי. מִבֵּית אֲבִינֵדָב דְּכִנְבַעְתָּא. וְעוֹזָא
וְאֲחִיו. בְּנֵי אֲבִינֵדָב. מְדַבְּרִין יֵת עֲגֻלָּתָא חֲרָתָא:
וַיִּשְׂאָהוּ מִבֵּית אֲבִינֵדָב אֲשֶׁר בְּנִבְעָה עִם אַרְוֹן
הָאֱלֹהִים וְאֲחִיו הִלְךְ לְפָנַי אַרְוֹן: וְנִמְלוּהִי. מִבֵּית
אֲבִינֵדָב דְּכִנְבַעְתָּא. עִם אַרְוֹנָא דִּי. וְאֲחִיו. אִזְל
קָדָם אַרְוֹנָא: וְדוּד וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל מִשְׁחַקִּים
לְפָנַי יְהוָה כָּל עַצֵּי בְרוּשִׁים וּבְכַנְרוֹת וּבְנִבְלִים
וּבַתְּפִים וּבְמִנְעֻנְעִים וּבְצִלְצִלִים: וְדוּד וְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל. מִשְׁבַּחִין קָדָם יי'. בְּכָל אַעֵי בִירוֹן. וּבְכַנְרִין
וּבְנִבְלִין וּבַתְּפִין. וּבְכַרְבִּיעִין וּבְצִלְצִלִין: וַיָּבֹאוּ עַד־גִּזְרִין
נִכּוֹן וַיִּשְׁלַח עוֹזָא אֶל־אַרְוֹן הָאֱלֹהִים וַיֹּאמְרוּ בּוֹכֵי שְׁמֹנוּ
הַבָּקָר: וְאֲתוּ עַד אֶתֶר מִתּוֹקָן. וְאוֹשִׁיט עוֹזָא יֵת
יְדִיה. בְּאַרְוֹנָא דִּי וְאֶחָד בֵּיתֵה. אַרְי מְרַגְוֵהוּ תּוֹרִיא:
וַיַּחְרְדָּאף יְהוָה בְּעוֹזָה וַיִּפְתּוּ שֵׁם הָאֱלֹהִים עַל־הַשֹּׁל
וַיִּמַּת שֵׁם עִם אַרְוֹן הָאֱלֹהִים: וַתִּקְוָה רֹגְזָא דִּי
בְּעוֹזָא. וּמַחֵהִי תְּמָן. מִימְרָא דִּי עַל דְּאַשְׁתְּלִי. וּמִית
תְּמָן. עִם אַרְוֹנָא דִּי: וַיַּחַר לְדוּד עַל אֲשֶׁר פָּרַץ
יְהוָה פֶּרֶץ בְּעוֹזָה וַיִּקְרָא לְמָקוֹם הַהוּא פֶּרֶץ עוֹזָה
עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַתִּקְוָה לְדוּד. עַל דְּתַרְעֵי יי'. תְּרַעַתָּא
בְּעוֹזָא. וְקָרָא. לְאַתְרָא הַהוּא אֶתְרָא דְּמִית בֵּית עוֹזָא.

(* פחה באהנה

חלק הדקדוק א) מובעלי המ"ם נעיא: ב) וישלח עזא אל ארון וכו'. ה"ג ול"ג את ידו ומעוה נפל בקצת קובץ ההפטרות והוסיפו את ידו וסרכא דרבני הימים אשעינהו. ואמעניהו לשון התרגום דמתרגם ידו כה שלא נזכר בפסוק אפשר דהוא תוספת ביאור. או אפשר שהיה גורם ירו בפסוק והקדמונים טעתיקו התרגום בהפטרות השנה לא רצו לשנות נרמנו איך שזוהיה: ב (ויקרא) (בתר תורה)

חלת לחם אחת ואשפר אחד ואשישה אחת ויקך
 פרהעם איש לביתו: ופליג לכל עמא. לכר המונא
 דישראל למגבר ועד אתא. לגבר. גריצתא דלחים
 חדא. ופלוג חד. ומנתא חדא. ואזל כל עמא גבר
 לביתיה: וישב דוד לכרך אתר ביתו ותצא מיכל
 בת שאול לקראת דוד ותאמר מה נכבד היום
 מקד ישראל אשר נגלה היום לעיני אמהות עבדיו
 בהגלות נגלות אחד הרקים: ותב דויד לברכא
 ית אנש ביתיה. ונפקת. מיכל בת שאול לקדמות
 דוד. ואמרת. מא אתיקר יומא דין מלכא דישראל.
 דאתגלי יומא דין לעיני אמהת עבדוהי. במא
 דחלין ומתגלי חד מן סריקיא: ויאמר דוד אר-
 מיכל לפני יהוה אשר בחר בי מאביך ומכר-
 ביתו לצות אתי נגיד על-עם יהוה על-ישראל
 ושחקתי לפני יהוה: ואמר דוד למיכל. קדם יי.
 דאתרעי בי מאבוכ ומכר ביתיה. לפקדא יתי
 למהוי מלכא. על עמא דיי על ישראל. ושפחית
 קדם יי: ונקלתי עוד מזאת והייתי שפר בעיני
 ועם האמהות אשר אמרת עמם אכבדה: וזעירנא
 עוד מדא. ואיהי מביך בעיני נפשי מבכין. ועם
 אמתתא דאת אמרא. בעיניהון איהי יקיר: ולמיכל
 בת שאול לא היה לה ילד. עד יום מותה:
 ולמיכל בת שאול. לא הוה לה ולד. עד יום מותה:
 ויהי פירישב המלך בביתו ויהוה הניחילו מסביב
 מכל-איביו: והוה. בד יתיב מלכא בביתיה. ויי.
 אניח ליה מסחור סחור מפר בעלי דבבואי:
 ויאמר המלך אל-נתן הנביא ראה נא אנכי יושב
 בבית ארוים וארון האלהים ישב בתוך היריעה:
 ואמר מלכא לנתן נביא. הוי כען. דאנא יתיב
 בביתא דמטולל בכיורי ארויא. וארונא דיי. יתיב
 במשכנא בגו יריעתא: ויאמר נתן אל-המלך כל
 אשר בלבבך קך עשה כי יהוה עמך: ואמר נתן
 למלכא. כל דבלבך איזיל עבדי. ארי מימרא
 דיי בסערך: עדי

הפטרת תזריע (מלכים ב' ס"ד)

ואיש בא מפער שלשה ויבא לאיש האלהים
 לחם בפורים עשרים לחם שערים וכרמל בצקלנו
 ויאמרתן לעם ויאכלו: וגוברא אתא מארע דרומא.
 ואיתי לנביא דיי לחים בפורין עשרין מולמין
 דלחים שערין. ופירוכן בלבשיה. ואמר. הב
 לעמא וייכלון: ויאמר משרתו מה אתן זה לפני
 מאה איש ויאמר תן לעם ויאכלו כי כה אמר

יהוה אכול ותותר: ואמר משומשניה. מא אתין
 דין. קדם מאה גוברא. ואמר. הב לעמא וייכלון.
 ארי כדנן אמר יי וייכלון ויתרון: ויתן לפנים
 ויאכלו ויתרו דבר יהוה: ויהב קדמיהון. ויאכלו
 ואשארן פפתגמא דיי: ונעמן שר-צבא מקד-
 ארם היה איש גדול לפני אדניו ונשא פנים כ-
 בו נתן יהוה תשועה לארם והאיש היה גבור
 חיל מצרע: ונעמן. רב חילא דמלכא דארם. הוה
 גבר רב קדם רבוניה ונסיב אפין. ארי על ידוהי.
 עבד יי נצחנא לאנש ארם. וגוברא. הוה גבר
 חילא. והוא לקי בסגירותא: וארם יצאו גדודים
 וישבו מארין ישראל נערה קטנה ותהי לפני
 אשת נעמן: ואנש ארם נפקו במשריין. ושבו.
 מארעא דישראל עולימתא ועירתא. והות
 משמשא. קדם אתת נעמן: ותאמר אל-גברתה
 אחלי אדני לפני הנביא אשר בשמרון אז יאסף
 אתו מצרעתו: ואמרת למרתה. טובי רבוני אם
 ייזיק. לקדם נביא דבשומרון. בכין יסי יתיה
 מסגירותיה: ויבא ויגר לאדניו לאמר כזאת וכזאת
 דברה הנערה אשר מארין ישראל: ואתא. ותי
 לרבוניה למימר. פדין וכדין מליכת עולימתא.
 דמארעא דישראל: ויאמר מקד-ארם קך בא
 ואשלחה ספר אל-מלך ישראל וילך ויקח בידו
 עשר כפרים-כסף וששת אלפים זהב ועשר חליפין.
 בגדים: ואמר מלכא דארם איזיל איתא. ואשדר
 אגרתא לות מלכא דישראל. ואזל ונסיב בידיה
 עשר כפרין דכסף. ושתי אלפין דינרין דדהב.
 ועשרא אצטרון דלבושא: ויבא הספר אל-מלך
 ישראל לאמר ועתה כבוא הספר הזה אליך הנה
 שכתתי אליך את-נעמן עבדי ואספתו מצרעתו:
 ואיתי אגרתא. לות מלכא דישראל וכין כתיב
 בה למימר. וכען. כמיתי אגרתא הדא לותך.
 הא שדרית לותך ית נעמן עבדי. ותסנייה
 מסגירותיה: ויהי בקרא מקד-ישראל את-הספר
 ויקרע בגדיו ויאמר האלהים אני להמית כול-החיות
 פיזה שכת אלי לאסף איש מצרעתו כי אך-
 דעודנא וראו פירמתאנה הוא לי: והוה. בד קרא
 מלכא דישראל ית אגרתא ובזע לבושיה. ואמר.
 הצדוק אית בי קדם יי למקמל ולגאחאה. ארי
 דין שכת לי. לאפאה גבר מסגירותיה. ארי ברם דעו
 כען ותו. ארי תסקופא הוא בעי לאתגראה ביי ויהי
 כשמע אלישע איש-האלהים כי-קרע מקד-
 ישראל את-בגדיו וישכת אל-המלך לאמר כמה

חלק הדקדוק ג) ילד. ה"ג כתיב וקרי למערכאי דהלכתא כוהווי ועיקר ועיין בראב"ע כפי' שיר השירים ובא"ת ועיין עוד בהרמ"ש:
 א) האלקים ה"א כפתח ונע"א: ב) ולהחיות. הווי נע"י: * בקצה קהלות מסיימן כאן קרעה

לַיהוָה: וַאֲמַר נַעֲמֹן, וְלֹא יִתְיַבֵּבְעֵן לְעַבְדְּךָ, טַעֲוֹן
 זֹנֵן כּוֹדְנֹנִין מֵעַפְרֵי אֲדָמָתָא. אֲרִי לֹא יַעֲבִיד עוֹד
 עַבְדְּךָ. עַל־אֵל וּדְבַח לְמַעַן עַמְמִיא. אֱלֹהִין לְשִׁמָּא
 דִּינִי: לְדַבְרֵי הַזֶּה יִסְלַח יְהוָה לְעַבְדְּךָ כִּבּוֹא אֲדָנִי
 בֵּית־רַמּוֹן לְהַשְׁתַּחֲוֹת שְׁמָה וְהוּא נִשְׁעֵן עַל־יָדָי
 וְהַשְׁתַּחֲוִיתִי בֵּית־רַמּוֹן בְּהַשְׁתַּחֲוִיתִי בֵּית־רַמּוֹן יִסְלַח
 נֹא* יְהוָה לְעַבְדְּךָ בְּדַבְרֵי הַזֶּה: לְפַתְגָּמָא הַדִּין.
 יִשְׂבּוֹק יִי לְעַבְדְּךָ. בְּמִיעַד רַבּוּנִי לְבֵית רַמּוֹן
 לְמַסְגַּר תַּמָּן. וְהוּא סְמִידָה עַל יָדָי. וְאִסְגוּר בְּבֵית
 רַמּוֹן. בְּמַסְגְּרֵי בֵּית רַמּוֹן. יִשְׂבּוֹק יִי לְעַבְדְּךָ
 בְּפַתְגָּמָא הַדִּין: וַיֹּאמֶר לוֹ קֵךְ לְשָׁלוֹם וַיִּקַּח מֵאֲתוֹ
 כְּבֹרֶת אֲרָץ: וַאֲמַר לִיה אִיזִיק לְשָׁלוֹם. וְאִזֵּל מִלּוֹתֵיהָ
 כְּרֹב אֲרַעָא: ער"

הפטרת זאת תהיה במלכים ב' סי' ו'

וַיֹּאמֶר אֱלִישֶׁע שְׁמַעוּ דְבַר־יְהוָה פֹּה וַאֲמַר
 יְהוָה כַּעַת אֲמַחַר סִאֵה־סִלַּת בְּשִׁקְלֵי וְסִאֵתִים שְׁעָרִים
 בְּשִׁקְלֵי בִשְׁעַר שְׁמָרוֹן: וַאֲמַר אֱלִישֶׁע, קִבְּלוּ
 פַתְגָּמָא דִּינִי. כְּדָנִן אֲמַר יִי. כַּעֲדָנָא הַדִּין מַחַר סִאֵה
 סוּלְתָא בְּסַלְעָא. וְסִאֵתֵן שְׁעָרִין. בְּסַלְעָא בְּתַרְעָא
 דְשׁוֹמְרוֹן: וַיֵּעַן הַשְּׁלִישִׁי אֲשֶׁר לְמַכְךָ כִּי נִשְׁעֵן עַל־
 יָדוֹ אֶת־אֵלֵי אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה יְהוָה עֹשֶׂה
 אֲרֻבּוֹת בְּשָׁמַיִם הַיּוֹתֵיהָ הַדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר הַנֶּבֶךָ
 רֵאָה בְּעֵינֶיךָ וּמַשֶּׁם לֹא תֹאכֵל: וְאֵתִיב גְּבַרָא.
 דְּמַלְכָּא סְמִידָה עַל יָדָי. ית נביא דיי וַאֲמַר. אֲלֹו
 יִי פִתַח פּוֹיִן. וּמַחֲתִית טוֹבָא מִן שְׁמִיא. הִיְהִי
 בְּפַתְגָּמָא הַדִּין. וַאֲמַר. הֵא אֵת חוּלִי בְּעֵינֶיךָ. וּמַתְּמִן
 לֹא תִיכּוֹל: וְאַרְבַּעַה אַנְשִׁים הֵיזוּ מְצַרְעִים פִּתַח
 הַשְּׁעָר. וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מָה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים
 פֹּה עַד־מָתָנוּ: וְאַרְבַּעַה גּוֹבְרִין. הוּוֹ סְגִירִין יִתְבִּין
 בְּמַעֲלָנָא דְתַרְעָא. וַאֲמְרוּ גְבַר לְחַבְרִיָּה. מֵא.
 אֲנַחְנָא. יִתְבִּין פֹּה עַד דְנִמּוּחַ: אִם־אֲמַרְנוּ גְבּוֹא
 הָעִיר וְהָרַעַב בְּעִיר וּמַתְנוּ שֵׁם וְאִם־יִשְׁכְּנוּ פֹה
 וּמַתְנוּ וְעַתָּה לְכוּ וּנְפֹלָה אֶל־מַחְנֵה אַרְם אִם־יִחִינּוּ
 נַחִיָּה וְאִם־יָמִיתֵנוּ וּמַתְנוּ: אִם נִימַר נִיעוֹל לְקַרְתָּא.
 וּכְפָנָא בְּקַרְתָּא וְנִמּוּחַ תַּמָּן. וְאִם נָתִיב הַבָּא
 וְנִמּוּחַ. וּכְעַן. אִיתּוּ וְנִשְׁתַּמַּע לְמִשְׁרֵית אַרְם. אִם
 יִחִינּוּנָא נִיחִי. וְאִם יִקְטְלוּנָא וְנִתְקַטְּלִי: וַיִּקְמוּ
 בְּנִשְׁפָּא לְבּוֹא אֶל־מַחְנֵה אַרְם וַיְכָאוּ עַד־קִצְעָה מַחְנֵה
 אַרְם וְהִנֵּה אִין־שֵׁם אִישׁ: וְקָמוּ בְּקַבְלָא. לְמִיעַל
 לְמִשְׁרֵית אַרְם. וְאֲתוּ. עַד סִיפֵי מִשְׁרֵית אַרְם.
 וְהָא לִית תַּמָּן אָנְשׁ: וְאֲדָנִי הִשְׁמִיעַ אֶת־מַחְנֵה

קַרְעַת בְּגָדֶיהָ יִבְאֵנָא אֵלַי וַיֵּדַע כִּי יֵשׁ נְבִיא
 בְּיִשְׂרָאֵל: וְהוּת. כִּד שְׁמַע אִישׁ־נְבִיא דִּינִי. אֲרִי
 בּוֹעַ מַלְכָּא דְיִשְׂרָאֵל יִתְּ לְבוֹשׁוֹהִי. וְשִׁלַּח לוֹת
 מַלְכָּא לְמִימְרָא. לְמֵא בּוֹעַתָּא לְבוֹשֶׁךָ. יִיתִי כְעַן
 לְוַתִּי. וַיֵּדַע. דְּאִית נְבִיא בְּיִשְׂרָאֵל: וַיְבֹא נַעֲמֹן
 בְּסוּסוֹ* וּבְרַכְבוֹ וַיַּעֲמֵד פִּתְחֵיהּ בֵּית לְאֱלִישֶׁע:
 וְאֲתָא נַעֲמֹן בְּסוּסוֹהִי וּבְרַכְבוֹהִי. וְקָם בְּתַרְעָה בֵּיתָא
 דְּלְאִישֶׁע: וַיִּשְׁלַח אֵלָיו אֱלִישֶׁע נִמְלֵאךָ דְאִמְרֵי הַלּוֹךְ
 וְרַחֲצֵת שְׁבַע־פְּעָמַיִם בִּירְדֵּן וַיֵּשֶׁב בְּשַׁרְף־קֵךְ וּמַחַר:
 וְשִׁלַּח לוֹתֵיהָ. אֱלִישֶׁע אֲזַנְדָא לְמִימְרָא. אִיזִיל.
 וְחַטְבוֹל שְׁבַע זְמַנִּין בִּירְדֵּנָא. וַיְתוּב בְּשַׁרְף־קֵךְ
 וְאֲתַסִּי: וַיִּקְצַף נַעֲמֹן וַיִּקַּח וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲמַרְתִּי אֵלָיו
 יֵצֵא יֵצֵא וַעֲמַד וְקָרָא בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵיו וְהַנִּיף
 יָדוֹ אֶל־הַמָּקוֹם וְאִסַּף הַמְצַרְעֵי: וְרַגְזוּ נַעֲמֹן וְאִזֵּל.
 וַאֲמַר. הֵא הוֹיֵתִי אֲמַר. דְּלוֹתֵי יִפּוֹק מִיַּפְקָא. וַיְקוּם
 וַיֵּצֵא בְּשִׁמָּא דִּינִי אֶלְהִיָּהּ. וַיְרִים יָדָיָהּ. עַל אֲתַר
 בֵּית מַחְתָּא וְתַתַּסִּי סְגִירוֹתָא: הֲלֹא טוֹב אֲבָנָה*
 וּפְרַפְרֵי נְהִרֹת דְּמִשְׁקֵי מְכַל מִימֵי יִשְׂרָאֵל הֲלֹא־
 אֲרַחֵץ בְּהֵם וּמַחְרֵתִי וַיִּפֵּן וַיִּקַּח בְּחַמְתָּא: הֲלֹא טוֹבִין
 אֲמָנָה וּפְרַפְרֵי נְהִרֵי דְמִשְׁקֵי. מְכַל מִי אֲרַעָא דְיִשְׂרָאֵל.
 הֲלֹא אֲטַבּוֹל בְּהוֹן וְאֲתַסִּי. וְאֲתַפְּנִי וְאִזֵּל בְּרַגְזוֹ:
 וַיִּגְשׁוּ עַבְדֵּיו וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ אֲבִי דְבַר גְּדוֹלֵךְ
 הַנְּבִיא דְבַר אֲלִיךָ הֲלֹא תַעֲשֶׂה וְאִתָּךְ כִּי־אֲמַר
 אֲלִיךָ רַחֵץ וּמַחַר: וּקְרִיבוּ עַבְדוֹהִי וּמְלִירוּ עִמֵּיהָ.
 וַאֲמְרוּ. מְרִי אֲלֹו פַתְגָּמָא רַבָּא. נְבִיא. מְלִיר עַמְךָ
 הֲלֹא תַעֲבִיד. וְאִתָּךְ אֱלֹהִין דְאֲמַר קֵךְ טַבֵּל וְאֲתַסִּי:
 וַיְרַד י וַיִּטְבַּל בִּירְדֵּן שְׁבַע פְּעָמַיִם כְּדַבְרֵי אִישׁ
 הָאֱלֹהִים וַיֵּשֶׁב בְּשׁוֹרֵי כְּבִשָׁר נַעַר קָטָן וַיִּמַּחַר:
 וְנַחַת. וּמַבְּל בִּירְדֵּנָא שְׁבַע זְמַנִּין. כַּפַּתְגָּמָא דְנְבִיא
 דִּינִי. וְתַב בְּשִׁרְיָה. כְּבִשָׁר יִנִּיק זַעִיר וְאֲתַסִּי: וַיֵּשֶׁב אֶל־
 אִישׁ הָאֱלֹהִים הוּא וְכִלְמַחְנֵהוּ וַיְבֹא וַיַּעֲמֵד לְפָנָיו
 וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אֵין אֱלֹהִים בְּכַל־הָאָרֶץ
 כִּי אִם־בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה קַח־נָא בְרַכָּה מֵאֵת עַבְדְּךָ:
 וְתַב לוֹת נְבִיא דִּינִי הוּא וְכֹל מִשְׁרֵיתֵיהָ. וְאֲתָא
 וְקָם קְדַמוּהִי. וַאֲמַר. הֵא כְעַן יָדַעְנָא. אֲרִי לִית
 אֱלֹהִי קִים כְּכָל אֲרַעָא. אֱלֹהִין בְּיִשְׂרָאֵל. וּכְעַן. קַבִּיר
 כְּעַן תִּקְרוּבְתָּא מִן עַבְדְּךָ: וַיֹּאמֶר חִי־יְהוָה אֲשֶׁר־
 עֲמַדְתִּי לְפָנָיו אִם־אִקַּח וַיַּפְצַר־לוֹ לְקַחַת וַיִּמָּאן:
 וַאֲמַר. קִים הוּא יִי. דְּמִשְׁמִישָׁנָא קְדַמוּהִי אִם־אִקַּבִּיר.
 וְאֲתַקִּיף בֵּיה לְקַבְלָא וְלֹא אֲבֹא: וַיֹּאמֶר נַעֲמֹן וְלֹא
 יִתְּנָא לְעַבְדְּךָ מִשָּׂא צַמְד־פְּרָדִים אֲדַמָּה כִּי־לֹא־
 יַעֲשֶׂה עוֹד עַבְדְּךָ עֲלֵיהָ וְזַבַּח לְאֱלֹהִים אַחֲרָיִם כִּי־אִם־

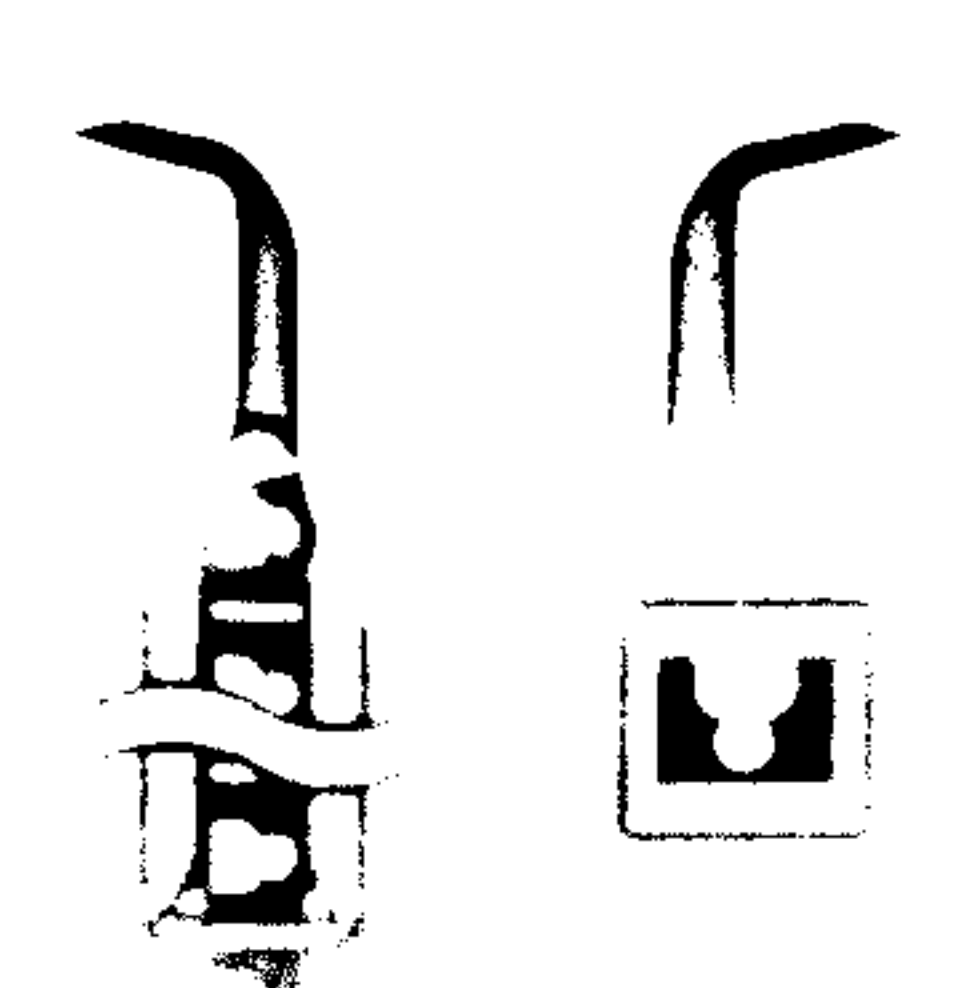
(* כסוסיו קרי. * אמנה קרי. * נא כתיב ולא קרי. ארם
 חלק הדקדוק. ג) מלאך לאמר. האלף בקמץ. ד) וירד. בקצת התיגאן כאולא לא ברביעי: ה) בהשתחווית. בפשט אחד והיא מלרע
 וכ"ה בידושלמים: א) כעת מחר. אין כאן פסוק בסת"י וברושלמים: ב) אשר למלך. בתלשא ימנית:
 כא ויקרא (כתר תורה)

הפמרת זאת תהיה

אדם קול רכב נקול סוס קול חיל גדול ויאמרו
איש ארצותיו הנה שכר ענינו מלך ישראל את-
מלכי החתים ואת מלכי מצרים לבוא עלינו: ומן
קדם יי אשתמע למשרית ארם. קל רתפין קל
סיסון. קל משרין סגיאן. ואמרו גבר לאחיהי. הא
אגר ענא מלכא דישראל. ית מלכי חתאי. וית
מלכי מצרים למיתו ענא: ויקומו וינסו בנשף
ויעזבו את אלהיהם ואת סוסייהם ואת המריהם
המחנה פאר היא וינסו ארנפשים: וקמו וערקו
בקבא. ושבקו ית משפניהון. וית סוסותהון וית
חמריהון. משריתא פמא דהיא. וערקו לשיבא
נפשהון: ויבאו המצרעים האלה עד קצה המחנה
ויבאו ארצאהל אחד ויאכלו וישאו וישאו משם
פספ וזהב ובגדים וילכו ויממנו וישבו ויבאו אל-
אהל אחר וישאו משם וילכו ויממנו: ואתו סגיריא
האלין עד סיפי משריתא. ועאלו. למשפנא דחד
ואכלו ושתיאו. ונסיבו מתמן. פספא ודהפא
ולבושין. ואזלו ואמרו. ותבו. ועאלו למשפנא
אחרנא. ונסיבו מתמן. ואזלו ואמרו: ויאמרו
איש ארציהו לא יבין אנחנו עשים היום
הזה יום פשרה הוא ואנחנו מחשים וחינו עד-
אור הפקר ומצאנו עון ועתה לכו ונבא את וננידה
בית המלך: ואמרו גבר לחבריה. לא כשר מא
דאנחנא עבדין. יומא דדין יום בשורה הוא.
ואלו אנחנא שתקין ומורכין. עד ניהור צפרא
ויערענא חובא. ובען איתו ונתמטי. ונחוי בית
מלכא: ויבאו ויקראו אל שער העיר ויגידו להם
לאמר באנו אל מחנה ארם והנה אין שם איש
וקול ארספי אסרפוס אסור והחמור אסור ואהלים
פאר חמה: ואתו. וקרו לגמרי תרע קרתא.
וחויאו להון למימר. אתינא למשרית ארם. והא
לית תמן גבר וקל אנש. אלהין סוסון אסירין
וחמרין אסירין. ומשפנין פמא דאנן: ויקרא
השערים ויגידו בית המלך פנימה: וקרו גמרי
תרעיא. וחויאו. בית מלכא לגיו: ויקם המלך
לידה ויאמר אל עבדיו אנדהנא לכם את אשר
עשו לנו ארם ידעו פירעבים אנחנו ויצאו מן
המחנה להחבה בהשדה* לאמר פירעאו מן
העיר ונתפשם חיים ואלה העיר נבא: וקם מלכא
בלויא. ואמר לעבדוהי. אחו כען לכו. ית
דעברו ננא אנש ארם. ידעין ארי כפניו אנחנא. ונפקו
מן משריתא לאמרא בתקלא למימר. ארי יפקון
מן קרתא ונחידנון בד חיון. וקרתא ניעול: ויען

אחד מעבדיו ויאמר ויקחונא חמשה מן הסוסים
הנשארים אשר נשארו בה הנם בכל המון*
ישראל אשר נשארו בה הנם בכל המון ישראל
אשר תמו ונשלחה ונראה: ואתיב חד מעבדוהי
ואמר. וידברון פען. חמשה מן סוסותא שארא
דאשתארו בה. הא אנן. בכל המונא דישראל
דאשתארו בה. ואם יידרון הא אנן. בכל המונא
דישרא דספו. ונשלח ונהו: ויקחו שני רכב סוסים
וישלח המלך אחרי מחנה ארם לאמר לכו וראו:
ודברו. תדין רכבי סוסון. ושלח מלכא. פתר משרית
ארם. למימר איזילו וחוו: וילכו אחריהם עד הירדן
והנה כל הירדן מלאה בגדים וכלים אשר השליכו
ארם בהפזם* וישבו המלאכים ויגרו למלך:
ואזלו פתריהון עד ירדנא. והא כל אורחא. מליא
לבושין ומנין. דרמו אנש ארם באתפעותיהון
למערק. ותבו אנדיא. וחויאו למלכא: ויצא העם
ויכו את מחנה ארם והי סאה סלת בשקל
וסאתים שערים בשקל בדבר יהוה: ונפק עמא.
ובו. ית משרית ארם. והוה סאה סולתא בסלעא.
וסאתן שערין. בסלעא פפתגמא דיו: והמלך
הפקיד את השליש אשר נשען על ידו ער השער
וירמסוהו העם בשער וימת פאר דבר איש
האלהים אשר דבר בררת המלך אלו: ומלכא
מני ית גברא. דסמיק על ידיה על תרעא. ודשוהי
עמא. פתרעא ומית. פמא דמליל נביא דיו. דמליל.
בד נחת מלכא לותיה: והי פדבר איש האלהים
אל המלך לאמר סאתים שערים בשקל הוסאה
סלת בשקל יהיה בעת מחר בשער שמרון: והוה.
בד מליל נביא דיו. עם מלכא למימר. סאתן
שערין בסלעא. וסאה סולתא בסלעא. יהי בעדנא
הדין מחר. פתרעא דשומרון: ויען השליש את
איש האלהים ויאמר והנה יהוה עשה ארבות
בשמים היתה פדבר הוה ויאמר הנך ראה בעיניך
ומשם לא תאכל: ואתיב גברא. ית נביא דיו
ואמר. ואלו יי. פתח פיון ומחית טובא מן שמיא.
היהי פפתגמא הדין. ואמר. הא את חול בעינה.
ומתמן לא תיכול: ויהיילו פן וירמסו אתו העם
בשער וימת: והוה ליה פן. ודשו יתיה עמא.
בתרעא ומית: ויחן יהוה אתם וירחמם ויפן אליהם
למען פריחו את אברהם יצחק ויעקב ולא אבה
השחיתם ולא השליכם מעל פניו עד עתה: וחם
יי עליהון ורחים עליהון ואתפני במימריה לאיטבא
להון. בדיק קמיה. דעם אברהם יצחק ויעקב.

(* בשדה קרי. (* המון קרי. (* בחפוס קרי. (* ומדלגין ואומרים זה הפסוק במ"ב י"ג ולא חלק הדקדוק. ג) קול סוס. בלא וי"ו בסה"י וכ"ה בקצה דפוסים חדשים סוגהים: ד) והי כדבר. היבית והי כפשמא: ה) וסאה סלה. השוא נח ואף אם ימצא באיזה ספר נעיא בו"ו יען שהתיבה במקף: ו) ויחן. החית כפתח ברוב התיגאן הסדוקדקות:

דָם זָבִי. חִיבוּלֵיָא וּרְבִיתָא נְסִיבְתָּ. וְאַהֲנִית רְחֻמְךָ
 בְּאוֹנְסָא. וּפּוֹלְחָנִי שְׂבַקְתָּ. אָמַר יי' אֱלֹהִים: וְהִנֵּה
 הַפִּיתִי כַּפִּי אֶל־בְּצַעֲךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ וְעַל־דַּמְךָ אֲשֶׁר
 הָיוּ בְּתוֹכְךָ: וְהִיא אִיתִיתִי פּוֹרְעֵנוֹתֵי עֲדָךְ. בְּחֻבֵי
 מָמוֹן אוֹנְסִיךָ דָּאֲנַסְתָּ. וְעַל דָּם זָבִי דָּאֲשַׁתְּפִיךָ
 בְּגִיּוֹךָ: הִיעַמְד לְפָךְ אִם־תִּתְחַנְּנֶנָּה יַדְּךָ לַיָּמִים
 אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אוֹתְךָ אֲנִי יְהוָה דְּפָרְתִי וְעָשִׂיתִי:
 הִיתְקָה לְבִיךָ אִם יִתְחַסְּנָן יַדְּךָ. לִיּוֹמֵיָא. דָּאֲנָא
 עֲתִיד לְמַעְבַּד עִמְּךָ. אֲנָא יי' גְּזֵרִית בְּמִימְרֵי
 וְאַקְוִים: וְהַפִּיצוֹתִי אוֹתְךָ בְּגוֹיִם וּזְרִיתִיךָ בְּאַרְצוֹת
 וְהִתְמַתִּי מִמֶּאֱתָךְ מִמֶּךָ: וְאַנְלִי יִתִּיךָ לְבִינִי עַמְּמֵיָא.
 וְאַבְרָרְנִיךָ בְּמִדִּינָתָא. וְאַסִּיף סְאוֹבְתֶיךָ מִנֶּיךָ:
 וְנַחֲלַת בְּךָ לְעֵינֵי גוֹיִם וְיִדְעוּתְּכִי־אֲנִי יְהוָה: וְאַתְקַדְּשׁ
 בִּיךָ לְעֵינֵי עַמְּמֵיָא. וְתִדְעִין אֲרִי אֲנָא יי': ע"י

הפטרת קרושים יחזקאל סי' כ'

וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית בְּחַמְשֵׁי בַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ
 בָּאוּ אַנְשִׁים מִזְּקֵנֵי יִשְׂרָאֵל לְדַרְשׁ אֶת־יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ
 לִפְנֵי: וְהוּא בִשְׂתֵּי שָׁבִיעִיתָא. בְּחַמִּישָׁא בַעֲשָׂרָא
 לְיִרְחָא. אָמַר גְּבִיָּא. אַתּוּ גּוֹבְרִין. מִסְּבִי יִשְׂרָאֵל
 לְמַתְבַּע אוֹלְפָן מִן קָדְמִי יי'. וַיִּתְיִבּוּ קָדְמִי: וַיְהִי דְבַר
 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְהוּא פִתְגָם גְּבוּאָה מִן קָדְמִי יי'
 עַמִּי לְמִימְרִי: בְּיָדָם דְּבַר אֶתְדוּמְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֱלֹהִים כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה הִלְדַּרְשׁ אֶתִּי אַתֶּם בָּאִים
 חִירָאֲנִי אִם־אֲדַרְשׁ לָכֶם נָאִם אֲדֹנָי יְהוָה: בַּר אָדָם.
 אֲתַגְּבִי. לְסִבֵּי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן. פְּדָנָן אָמַר יי'
 אֱלֹהִים. הִלְמַתְבַּע אוֹלְפָן מִן קָדְמִי אֲתוּן אַתּוּן. קָוִים
 אֲנָא אִם אֲשַׁתְּאִיר לָכֹן בְּמִימְרֵי. אָמַר יי' אֱלֹהִים:
 הַתְּשׁוּט אַתֶּם הַתְּשׁוּט בְּיָדָם אֶת־תּוֹעֵבוֹת
 אֲבוֹתֶם הוֹדִיעֶם: הַתּוֹכַח יִתְהוֹן. הַתּוֹכַח בַּר אָדָם.
 יֵת תּוֹעִיבַת אֲבֹהֵתְהוֹן הוֹרְעֵנוּן: * וְאָמַרְתָּ אֵלֵיהֶם
 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה בַּיּוֹם בָּחֲרִי בְּיִשְׂרָאֵל וְאִשָּׁא
 יָדֵי לְזֶרַע בֵּית יַעֲקֹב וְאוֹרַע לָהֶם בְּאַרְצָן מִצְרַיִם
 וְאִשָּׁא יָדֵי לָהֶם לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְתִימַר
 לְהוֹן. פְּדָנָן אָמַר יי' אֱלֹהִים. בְּיוֹמָא דְאַתְרַעִיתִי
 בְּיִשְׂרָאֵל. וְקִיַּמִּית בְּמִימְרֵי. לְזֶרַע דְּבֵית יַעֲקֹב.
 וְאַהֲנִיתִי לְמַפְרָקְהוֹן בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם. וְקִיַּמִּית
 בְּמִימְרֵי לְהוֹן לְמִימְרֵי. אֲנָא יי' אֶלְהִכּוֹן: בַּיּוֹם
 הַהוּא נִשְׂאֵתִי יָדֵי לָהֶם לְהוֹצִיאֵם מֵאַרְצָן מִצְרַיִם
 אֶל־אַרְצָן אֲשֶׁר־תִּרְתִּי לָהֶם זֶבֶת חֶלֶב וְדָבַשׁ צִבִי
 הִיא לְכַל־הָאֲרָצוֹת: בְּיוֹמָא הַהוּא. קִיַּמִּית בְּמִימְרֵי
 לְהוֹן. לְאַפְקוֹתְהוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם. לְאַרְעָא
 דִּיהֵבִית לְהוֹן. עֲבָדָא חֶלֶב וְדָבַשׁ. תּוֹשַׁבְחָא הִיא
 לְכַל מְדִינָתָא: וְאָמַר אֱלֹהִים אִישׁ שְׂקוּצָא עֵינָיו

השליכו

חלק הרקדוק. א) בעושק. הבית כפה נס בירושלמים וכן הכרתה דלקמן: א) ואכרה אליהם כה אמר. בפשטא לא בורקא: השליכו כב ויקרא (בתר תורה)

וְלֹא אָבִא לְחַפְזוֹתְהוֹן. וְלֹא אֲגִלְעוֹן מֵאַרְעַ בֵּית
 שְׂכִינְתִּיהָ עַד כְּעַן: ע"י

הפטרת אחרי מות יחזקאל סי' כ"ב

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְהוּא פִתְגָם
 גְּבוּאָה מִן קָדְמִי יי' עַמִּי לְמִימְרִי: וְאַתָּה בְּיָדָם
 הַתְּשׁוּט הַתְּשׁוּט אֶת־עִיר הַדְּמִים וְהוֹדַעְתָּה אֶת
 פְּלִיתוֹעֵבְתֶיהָ: וְאַתָּה בַּר אָדָם. הַתּוֹכַח הַתּוֹכַח יֵת
 קָרְתָא דְאֲשֶׁר־י דָם זָבִי בְּגוֹה. וְחָזִי לְהָ. יֵת כַּל
 תּוֹעִיבַתְהָ: וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה עִיר
 שְׂפַכְתָּ דָם בְּחֻכָּה לְבוֹא עִתָּה וְעָשִׂיתָ גְלוּלִים
 עֲלֶיהָ לְטַמְאָה: וְתִימַר פְּדָנָן אָמַר יי' אֱלֹהִים.
 קָרְתָא. דְאֲשֶׁר־י דָם זָבִי בְּגוֹה. מִטָּא עֲדָן תְּבַרַח.
 וְדַפְלַחִין לְמַעוֹתָא. בְּגוֹה בְּדִיל לְסְאוֹבוֹתָה: בְּדַמְךָ
 אֲשֶׁר־שְׂפַכְתָּ אֲשַׁמְתָּ וּבְגִלּוּלֶיךָ אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ טַמְאָת
 וְתִקְרִיבִי יָמֶיךָ וְתִבּוֹא עַד־שְׁנוֹתֶיךָ עַד־כֶּן נִתְתִיךָ
 חֲרָפָה לְגוֹיִם וְקָלַסְתָּ לְכַל־הָאֲרָצוֹת: בְּחֻבֵּת דָם
 זָבִי דְאֲשַׁרְתָּ חֵבֶת. וּבְפּוֹלְחָן מַעוֹתֶיךָ דְּפָלַחְתָּ
 אֶסְתַּאבְתָּ. וְקָרִיב יוֹם תְּבָרִיךָ. וּמִטָּא עֲדָן בְּשַׁתִּיךָ.
 עַל כֶּן. יִהְיֶה־יָךְ חֲסִידִין לְעַמְּמֵיָא. וְלַעִיב לְכַל
 מְדִינָתָא: הַקְרָבוֹת וְהַרְחָקוֹת מִמֶּךָ יִתְקַלְסוּ־בְךָ
 טַמְאָת הַשָּׁם רַבַּת הַמְהוּמָה: דְּקָרִיבָן. וְדַרְחִיקוֹן
 מִנֶּיךָ יִתְזַעְבּוּ בִיךָ. סְאוֹבְתֵי שְׂמָא. דְּמִיָּאֵן
 אֲתַרְגּוּשְׁתָּהָא: הִנֵּה נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לְזֶרַעוֹ
 הָיוּ בְךָ לְמַעַן שְׂפָדְדוּם: הָא רְבִרְבֵי יִשְׂרָאֵל. גְּבַר
 לְתוֹקְפִיהָ הוּוּ בִיךָ. בְּדִיל לְמַשְׁפַּךְ דָם זָבִי: אֵב
 וְאִם הִקְלִי בְךָ לְגַר עֲשׂו * בַּעֲשֹׁק בְּתוֹכְךָ יְהוֹם
 וְאַלְמָנָה הוֹנוּ בְךָ: אָבִא וְאִמָּא אֶקִּירוּ בִיךָ. לְגִיּוֹרָא.
 אֲנָסוּ אוֹנְסָא בְּגִיּוֹךָ. יִתְמִין וְאַרְמָלָן אֲנִיָּאוּ בִיךָ:
 קָדְשֵׁי בָּזִית וְאַת־שְׂבַתְתִּי חֲלַלְתָּ: עַל קוֹדְשֵׁי
 בְּסַרְתָּ. וַיֵּת יוֹמֵי שְׂבִיָּא דִילִי אֲחִילַת: אֲנִשֵׁי רַכִּיל
 הָיוּ בְךָ לְמַעַן שְׂפָדְדוּם וְאֶל־הַתְרִים אֲכָלוּ בְךָ
 זִמָּה עֲשׂו בְּתוֹכְךָ: גּוֹבְרֵי אֲכָלִי קוֹרְצָא הוּוּ בִיךָ.
 בְּדִיל לְמַשְׁפַּךְ דָם זָבִי. וּבְטוֹרִיא פְּלַחוּ בִיךָ
 לְמַעוֹתָא. עֵיצַת חֲטָאִין עֲבָדוּ בְּגִיּוֹךָ: עֲרוֹת־אֵב
 גְּלַהֲבְךָ טַמְאָת הַנְּדָה עֲנוּבְךָ: עֲרִית אָבִא גְּלִיָּאוּ
 בִיךָ. אַתָּא טוֹמְאָה עֲנִיָּאוּ בִיךָ: וְאִישׁ אֶת־אִשְׁתִּי
 רָעָהוּ עָשָׂה תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־פִּלְתּוֹ טַמְאָ בְּזִמָּה
 וְאִישׁ אֶת־אֲחָתּוֹ בְּתִדְאָבּוֹ עֲנַהֲבְךָ: וְגַבְרֵי יֵת
 אֶתֶת חֲבֵרִיהָ. עֲבָד תּוֹעִיבָא. וְגַבְרֵי יֵת פְּלִתִיהָ
 סָאִיב בַּעֲיַצַת חֲטָאִין. וְגַבְרֵי יֵת אֲחִתִּיהָ בֵּת אֲבוּהִי
 עֲנוּ בִיךָ: שַׁחַד לְקַחוּ־בְךָ לְמַעַן שְׂפָדְדוּם נִשְׁךָ
 וְתַרְבִּית לְקַחַת וְתַבְצַעֵי רַעֲיָךָ בַּעֲשֹׁק וְאַתִּי שְׂכַחַת
 נָאִם אֲדֹנָי יְהוָה: שׁוֹחֲדָא קִבְּיִחוּ בִיךָ בְּדִיל לְמַשְׁפַּךְ

קָטַמְתִּי לֹא הִלִּיכוּ בְהוֹן. וַיֵּת יוֹמִי שְׂפִיָּא דִּילִי אֲחִיכוּ.
 אֲרִי בְּתַר פּוֹדְחָן מְעוֹתְהוֹן לְבַהוֹן מְעִי: וְתַחַם
 עֵינֵי עֲלִיהֶם מִשְׁחַתֵּם וְלֹא עֲשִׂיתִי אוֹתָם בְּלֹא
 בְּמַדְבָּר: וְחַם מִימְרֵי. עֲלִיהוֹן מִלְּחַבְלוֹתְהוֹן. וְלֹא
 עֲבַדִּית עִמָּהוֹן. נְמִירָא בְּמַדְבָּרָא: וְאִמְר אֲדִבְנֵיהֶם
 בְּמַדְבָּר בְּחֻקֵי אֲבוֹתֵיכֶם אֲלֵתְלִכוּ וְאֲתִמְשַׁפְּטִיהֶם
 אֲלֵתְשִׁטְרוּ וּבְגִלּוֹתֵיהֶם אֲלֵתְשַׁמְּאוּ: וְאִמְרִית
 לְבְנֵיהוֹן בְּמַדְבָּרָא. בְּגִוִּירַת אֲבֹהֵיכֶן לֹא תַחְכוּן.
 וַיֵּת גְּמוּסֵיהוֹן לֹא תִסְרוּן. וּבְפּוֹדְחָן מְעוֹתְהוֹן לֹא
 תִסְתַּאבּוּן: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּחֻקוֹתַי לְכוּ וְאֲתִ
 מִשְׁפָּטֵי שְׁמֵרוּ וְעֲשׂוּ אוֹתָם: אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶן.
 בְּקִמְי הִלִּיכוּ. וַיֵּת דִּינֵי טְרוּ וְעֵבִידוּ יִתְהוֹן: וְאֲתִ
 שְׁבַתוֹתַי קִדְשׁוּ וְהָיוּ לְאוֹת בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לְדַעַת
 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וַיֵּת יוֹמִי שְׂפִיָּא דִּילִי קִדְשׁוּ.
 וַיְהוֹן לְאוֹת בֵּין מִימְרֵי וּבֵינֵיכֶן. לְמַדְע. אֲרִי. אֲנִי
 יְיָ אֱלֹהֵיכֶן: ע"י

הפטרת אמר יחזקאל סי' מ"ד

וְהַכְהֵנִים הַקּוֹלִים בְּנֵי צְדוֹק אֲשֶׁר שְׁמְרוּ אֶת־
 מִשְׁמַרְתִּי מִקְדָּשִׁי בְּתַעוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵעַלֵי הַמִּזְבֵּחַ
 יִקְרְבוּ אֵלַי לְשִׁרְתָנִי וְעִמְדוּ לִפְנֵי לְהַקְרִיב לִי הַלֶּבֶת
 וְדָם נָאִם אֲדַנֶּי יְהוָה: וְכַהֲנִיא לְיוֹאֵי בְנֵי צְדוֹק.
 דְּנִטְרוּ. יֵת מִשְׁמַרְתִּי מִקְדָּשִׁי בְּטַטְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל
 מִבְּתַר פּוֹדְחָנִי. אֲנֹן. יִתְקַרְבוּן לְפּוֹדְחָנִי לְשִׁמְשָׂא
 קְדָמִי. וַיִּשְׁמְשׁוּן עַל מִדְבַּחִי. לְקַרְבָּא קְדָמִי תְרַב
 וְדָם נִכְסַת קוֹדֶשֶׁן. אִמְרֵי יְיָ אֱלֹהִים: הַמָּה יִבְאוּ
 לְמִקְדָּשִׁי וְהַמָּה יִקְרְבוּ אֲלֵי־שִׁלְחָנִי לְשִׁרְתָנִי וְשִׁמְרוּ
 אֶת־מִשְׁמַרְתִּי: אֲנֹן יִיעֲלוּן לְמִקְדָּשִׁי. וְאֲנֹן. יִתְקַרְבוּן
 לְפִתְחוֹר לְחִים אֲפִיא דִּילִי לְשִׁמְשָׂא קְדָמִי. וַיִּטְרוּן
 יֵת מִשְׁמַרְתִּי מִימְרֵי: וְהָיָה בְּבֹאִם אֲלֵי־שַׁעְרֵי הַחֲצַר
 הַפְּנִימִית בְּגֵדֵי פְשָׁתִים יִלְבְּשׁוּ וְלֹא־יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם
 צִמְרַת בְּשָׂרָתָם בְּשַׁעְרֵי הַחֲצַר הַפְּנִימִית וּבִיתְחָה:
 וְהָיָה בְּמִיעֲלֵהוֹן לְתַרְעֵי דְרִתָּא גְּוִיתָא. לְבוּשֵׁי בּוּצָא
 יִלְבְּשׁוּן. וְלֹא יְהִי עֲלֵיהוֹן כְּסוּת עֵמֶר. בְּשִׁמְשׁוֹתְהוֹן.
 בְּתַרְעֵי דְרִתָּא גְּוִיתָא וְלִגְוִי: פִּאֲרֵי פְשָׁתִים יְהִיוּ
 עַל־רֵאשֵׁם וּמְכַנְסֵי פְשָׁתִים יְהִיוּ עַל־מַחְנֵיהֶם לֹא
 יַחְגְּרוּ בַּיּוֹע: קוֹבְעֵין דְּבוּץ יְהוֹן עַל־רִישֵׁיהוֹן. וּמְכַנְסֵין
 דְּבוּץ. יְהוֹן עַל חֲרֻצֵיהוֹן. לֹא יִיסְרוּן עַל חֲרֻצֵיהוֹן
 עַל לְבַהוֹן יִיסְרוּן: וּבְצִאתָם אֲלֵי־הַחֲצַר הַחִיצוֹנָה
 אֲלֵי־הַחֲצַר הַחִיצוֹנָה אֲלֵי־הַעֵם יִפְשְׁמוּ אֶת־בְּגָדֵיהֶם
 אֲשֶׁר־הֵמָּה מִשְׁרָתִים בָּם וְהִנִּיחוּ אוֹתָם בְּלִשְׁכַת
 הַקֹּדֶשׁ וְלִבְשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְלֹא־יִקְדְּשׁוּ אֶת־הַעֵם
 בְּבִגְדֵיהֶם: וּבְמִפְקְהוֹן. מִדְּרִתָּא דְקוֹדֶשָׁא. לְדְרִתָּא
 בְּדִיתָא לְאוֹתְעֵרְבָא עִם עִמָּא. יִשְׁלַחוּן יֵת לְבוּשֵׁיהוֹן
 דְּאֲנֹן מִשְׁמִשְׁשֵׁין בְּהוֹן. וַיִּחַתּוּן יִתְהוֹן בְּלִשְׁכַת

הַשְּׁלִיכוּ וּבְגִלּוֹתֵי מְצָרִים אֲלֵתְשַׁמְּאוּ אֲנִי יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם: וְאִמְרִית לְהוֹן. גְּבַר שְׂקוּצוֹהִי אֲרַחֲקוּ
 מִקְבִּיל עֵינֹהִי. וּבְפּוֹדְחָן מְעוֹת מְצָרָאֵי לֹא
 תִסְתַּאבּוּן. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶן: וַיִּמְרוּבֵי וְלֹא אָבוּ
 לְשִׁמַּע אֵלַי אִישׁ אֶת־שְׂקוּצֵי עֵינֵיהֶם לֹא הִשְׁלִיכוּ
 וְאֲתִגְלוּ מְצָרִים לֹא עֲזְבוּ וְאִמְר לְשַׁפְּךְ חֲמַתִּי
 עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹת אֲפִי בְהֶם בְּתוֹךְ אֶרֶץ מְצָרִים:
 וּסְרִיבוּ עַל מִימְרֵי. וְלֹא אָבוּ לְקַבְּלָא לְנַבְיִי. גְּבַר
 יֵת שְׂקוּצֵי עֵינֵיהוֹן לֹא אֲרַחֲקוּ. וַיֵּת פּוֹדְחָן מְעוֹת
 מְצָרָאֵי לֹא שְׂבָקוּ. וְאִמְרִית. לְמִשְׁפַּחַתְחַמְתִּי עֲלֵיהוֹן.
 דִּיחֻזְר וְנִגְזוּ בְהוֹן. בְּגוּ אֲרַעָא דְּמְצָרִים: וְאִעֲשֵׂ
 לְמַעַן שְׁמִי לְבַלְתִּי הַחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה
 בְּהוֹכֵם אֲשֶׁר נִודַעְתִּי אֲלֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם לְהוֹצִיאֵם
 מֵאֶרֶץ מְצָרִים: וְעַבְדִּית בְּדִיל שְׁמִי. בְּדִיל דְּלֹא
 יִתְחַל. לְעֵינֵי עַמְמֵיא דְּאֲנֹן בֵּינֵיהוֹן. דְּאֲתַגְּלִיתִי
 לְמִפְרַקְהוֹן לְעֵינֵיהוֹן. לְאִפְקוֹתְהוֹן מֵאֲרַעָא דְּמְצָרִים:
 וְאוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מְצָרִים וְאִבִּיאֵם אֲלֵי־הַמְּדַבָּר:
 וְאִפִּיקְתַּנּוּן מֵאֲרַעָא דְּמְצָרִים וְאִעִילְתַּנּוּן לְמַדְבָּרָא:
 וְאֲתַן לְהֶם אֶת־חֻקוֹתַי וְאֲתִמְשַׁפְּטִי הוֹדַעְתִּי אוֹתָם
 אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וְחִי בְהֶם: וַיְהִיבִית לְהוֹן
 יֵת קִטְמִי. וַיֵּת דִּינֵי הוֹדַעְתִּי יִתְהוֹן. דָּאֵם יַעֲבִיד
 יִתְהוֹן. אֲנִישָׂא יִיחִי בְהוֹן בְּחֵי עֲלְמָא: וְגַם אֲתִ
 שְׁבַתוֹתַי נְחֵתִי לְהֶם לְהִיֹּת לְאוֹת בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם
 לְדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מִקְדָּשִׁם: וְאִף יֵת יוֹמִי שְׂפִיָּא
 דִּילִי יְהִיבִית לְהוֹן. לְמַהוּ לְאוֹת. בֵּין מִימְרֵי וּבֵינֵיהוֹן.
 לְמַדְע. אֲרִי. אֲנִי יְיָ מִקְדָּשְׁהוֹן: וַיִּמְרוּבֵי בֵיתִי
 יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבָּר בְּחֻקוֹתַי לֹא־הִלְכוּ וְאֲתִמְשַׁפְּטִי
 מֵאִסוּ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וְחִי בְהֶם וְאֲתִ
 שְׁבַתוֹתַי חֲלָלוּ מֵאֵד וְאִמְר לְשַׁפְּךְ חֲמַתִּי עֲלֵיהֶם
 בְּמַדְבָּר לְכַלּוֹתָם: וּסְרִיבוּ עַל מִימְרֵי בֵית יִשְׂרָאֵל
 בְּמַדְבָּרָא. בְּקִמְי לֹא הִלִּיכוּ וַיֵּת דִּינֵי קְצוּ. דָּאֵם
 יַעֲבִיד יִתְהוֹן אֲנִישָׂא יִיחִי בְהוֹן בְּחֵי עֲלְמָא. וַיֵּת
 יוֹמִי שְׂפִיָּא דִּילִי אֲחִיכוּ לְחֻדָּא. וְאִמְרִית. לְמִשְׁפַּךְ
 חֲמַתִּי עֲלֵיהוֹן. בְּמַדְבָּרָא לְשִׁצִּיּוֹתְהוֹן: וְאִעֲשֶׂה
 לְמַעַן שְׁמִי לְבַלְתִּי הַחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
 הוֹצִיאֵתִים לְעֵינֵיהֶם: וְעַבְדִּית בְּדִיל שְׁמִי. בְּדִיל
 דְּלֹא יִתְחַל לְעֵינֵי עַמְמֵיא. דְּאִפִּיקְתַּנּוּן לְעֵינֵיהוֹן:
 וְגַם־אֲנִי נִשְׂאֵתִי יְדֵי לְהֶם בְּמַדְבָּר לְבַלְתִּי הִבִּיא
 אוֹתָם אֲלֵי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי זִבְתַּת חֶלֶב וּדְבַשׁ צְבִי
 הִיא לְכַרְהֵאֲרָצוֹת: וְאִף אֲנִי. קִימִית בְּמִימְרֵי.
 לְהוֹן בְּמַדְבָּרָא. בְּדִיל דְּלֹא לְאֵעֲלָא יִתְהוֹן לְאֲרַעָא
 דִּיהִיבִית. עֲבָדָא חֶלֶב וּדְבַשׁ. תּוֹשַׁבְחָא הִיא לְכַר
 מְדִינְתָא: בְּקַצֵּי קְמִימִין כֹּאן יַעַן בְּמִשְׁפָּטֵי מֵאִסוּ וְאֲתִ
 חֻקוֹתַי לֹא־הִלְכוּ בְהֶם וְאֲתִשְׁבַּחְתוּ חֲלָלוּ כִּי
 אֲחֵרֵי גִלּוֹתֵיהֶם לְבָם הַקֶּד: חֲלָף דְּבִדְנֵי קְצוּ. וַיֵּת

ותבירא. מן עופא ומן בעירא. לא ייכלון
כהניא: עד"

הפטרת בהר ירמיה ס"ו י"ו

יהוה עז ומעוז ומנוסי ביום צרה אליה גוים יבאו
מאפסי-ארץ ויאמרו ארץ-שקר נחלו אבותינו
הכל ואין-בם מועיל: יי. תוקפי ורוחצני. ומשויכי
בעדן עקא. לשמע גבורתך. עממין ייתון מסיפי
ארעא. ויימרון. פרם לשקרא פלחו אבהתנא.
לכמא ולית בהון הנאה: היעשה-לן אדם אלהים
והמה לא אלהים: האפשר דיעביד ליה אנשא
דחלן. ואנון טעוון דלית בהון צרוף: לכן הנני
מודיעם בפעם הזאת אודיעם את-ידי ואת
גבורתי וידעו פירשמי יהוה: בכין הא אנא מחזי
להון. בזמנא הדא. אחוינון ית פורענותי וית מחת
גבורתי. וידעון ארי שמי יי: הפאת יהודה
פתובה בעט ברזל בצפרן שמיר חרושה על-לוח
לפם ולקרנות מופחותיכם: חוכי בית יהודה.
פתיבין. בעיט דברזל בטפר שמיר. חריתין על
לוח לבהון. ולקרנת איגוריכון: פזר בניהם
מופחותם ואשריהם על-עץ רענן על גבעות
הגבהית: פאדכרא בניהון איגוריהון. ואשיריהון
תחות כל איקן עבוקי. על חטאת מנופלתא:
הררי בשדה חיקה כד-אצרותיה לבן אתן במתיך
« בחפאת כד-גבוליה: על דפלהתון על טוריא
בחקרא. נכסיכון כל בית גנויכון לבוא אמסר.
בחובין דהויתון פלחין למעותא בכל תחומכון:
ושמטתה ובה מנחלתך אשר נתתי לך והעבדתיה
את-אליה בארץ אשר לא-ידעת כד-אש קדחתם
באפי עד-עולם תוקד: ואיתי סנאה על ארעכון
ותהי צדיא פשמטתא. ובכין אעביד פורענות
דינין. עד דאגלי יתכון מאחסנתכון דיתהבית לכון.
ותשתעפדון לבעלי דבביכון. בארעא דלא ידעתון.
ארי קדום תקיף פאישא. נפק מן קדמי פרנז
עד עקמא יחול: כהן אמר יהוה ארור הגבר
אשר-יבטח באדם ושם פשר זרעו ומן-יהוה יסור
לבו: פדנן אמר יי. ליט גוברא דיתרחין פאנשא.
וישוי בשרא רוחצניה. ומן מימרא דיני יעדי לפיה:
והיה כערער בערבה ולא יראה פייבוא טוב
ושכן חררים פמדבר ארין מלחה ולא תשב:
ויהי פעכוביתא פמישרא. וקא יתוי ארי ייתי
טובא. וישרי דלא ולד פמדברא. פארע סדום
דקא אתיתבת: פרנך הגבר אשר יבטח ביהוה

והיה

קודשא. וילבשוון לבושוין אחרנין. וקא יתערבון
עם עמא בלבושיהון: וראשם לא יגלחו ופרע לא
ישלחו פסום יכסמו את-ראשיהם: ורישהון לא
יגלחו. ופירווע לא ירבון. ספרא יספרון ית שער
רישיהון: ויין לא-ישתו פל-בהון בבואם אלההצר
הפנימית: וחמר לא ישתון כל פהין. במיעלהון
לדרתא גויתא: ואלמנה וגרושה לא-ינקחו להם
לנשים כי אס-בתולת מזרע בית-ישראל והאלמנה
אשר-תהיה אלמנה מבהון יקחו: וארמלא ומתרכא.
לא יסבון להון לנשין. אלהין בתולתא. מזרעא
דבית ישראל. וארמלתא דתהי ארמלתא. שאר
פהניא יסבון: ואת-עמי יורו בין קדש להל ובין
טמא לטהור יודיעם: וית עמי ילפון. בין קודשא
לחולא. ובין מסאב לדכיא יהודעונון: ועל-דריב
המה יעמדו לשפט* במשפטי ושפטהו* ואת
תורתו ואת-חקתי בכל-מועדי ישמרו ואת
שבתותי יקדשו: ועל פרוגת דינא. אנין יקמוון
למדון. פדיני רעותי ודינונון. וית אוריתי וית קמי
בכל מועדי ישרון. וית יומי שביא דיני יקדשו:
וארמית אדם לא יבוא למטאה כי אס-לאב זקאם
ולכן זקבת לאה וזקבות אשר-לא-היתה לאיש
ישמאו: ועל מיתא דאנשא. לא ייעול לאסתאבא.
אלהין לאב. וזאם. ולבו ולכרת לאת. וזקבת.
דלא הות לגבר יסתאבון: ואחרי מהרתו שבעת
ימים יספרו-לו: ובתר דכותיה. שבעא ימין ומנון
ליה: וביום באו אלההקדש אלההצר הפנימית
לשרת פקדש יקריב חפאתו נאם אדני יהוה:
וביום מיעליה לקודשא. לדרתא גויתא לשמשא
פקודשא. יקריב חפאתיה. אמר יי אלהים:
והיתה להם לנחה אני נחלתם ואחזה לא-תתנו
להם בישראל אני אחותם: ותהי להון לחק.
מותר קורפני חולקהון. ואחסנא. לא תתנון להון
בישראל. מתנון דיתהבית להון אנין אחסנתהון:
המנחה והחפאת והאשם המה יאכלום וכד-חרם
בישראל להם יהיה: מנחחא וחפאתא ואשמא.
אנון יכלונונון. וכל חרמא בישראל דילחון יהי:
וראשית פל-בפורי כל וכד-תרומת כל מכל
תרומתיכם לפהנים יהיה וראשית עריסותיכם
תתנו לפהון להניח ברכה אר-ביתך: וריש פולא
בפורי כזאוכל אפרשות פולא. מכל אפרשותכון.
לכהניא יהי. וריש אצותכון תתנון לכהנא.
לאשראה ברכתא בביתך: כל-גבלה ומרפה מן
העוף ומן-הבהמה לא יאכלו הפהנים: כל גביא

* למשפט קרי * ישפטהו קרי

חלק הדקדוק. א) בחפאת כל גבוליה. הי"ע כל ול"ג בכל בסת"י המדוקקים.
בג ויקרא (בתר תורה)

והיה יהוה מבטחו ב: פריה נברא. דיתרחיק במימרא
 דיי. ויהי מימרא דיי רוח צנייה: והיה פעין ושתוק
 עלמים ועליובל ישלח שרשיו ולא ירא * כי
 יבא חם והיה ענהו רענן ובשנת בצרת לא ידאג
 ולא ימיש מעשות פרי: ויהי פאיין דשתיק על
 מביע דמיין. ועל נגדן ישלח שורשוהי. ולא יהי
 ארי ייתי חומא. ויהון שרפוהי עבוף. ובשנת
 בצורתא לא יתר. ולא יפסוק מלמעבד פירין:
 עקב הלב מכל ואנש הוא מי ידענו: נכיר לבא.
 מכולא ותקיף הוא. מן ידעניה: אני יהוה חקר
 לב בתן פליות ולתת לאיש פדרכו * פפרי
 מעדליו: אנא יי. חקר לבא בחר כוליתא. ולמתן
 לאנש באורחתיה. פפירי עוברוהי: קרא דגר
 ולא ילד עשה עשד ולא במשפט בחצי ימו *
 יעובנו ובאחריתו יהיה נבל: הא כקוראה דמכניש
 פיעין דלא דיקיה. ומשהין אפרוחין דבתרוהי
 לא יחבון. בן פל גבר רשיע דקני נכסין פלא
 פדינא. בפלגות יומוהי שביק להון. ובסופיה
 מתקרי רשיעא: פסא כבוד מרום מראשון מקום
 מקדשנו: פורענותא תתעביר מניה מן קדם
 דשכינתיה על פורסי יקרא בשמי מרומא עיר
 מן אולא. מקביל אתר בית מקדשנא: מקוה
 ישראל יהוה פל עובדן יבשו יסורי * פארין
 יפתבו פי עובו מקור מיסדחיים אתיהוה: סבור
 ישראל יי. כל דשבקו פולחנהו יבהתון. ורשיעיא
 דעברו על מימרך בגיהנם אנון עתידין למפל.
 ארי שבקו פולחנהו יי. דבדליה את מייתי עליהון
 יקרא. כמביע דמיין דלא פסקין מוהי: רפאני
 יהוה וארפא הושיעני ואושעה פי תהלתו אתה:
 אסיני יי ואתסי. פרוקני ואתפריק. ארי תשבתי
 את: ער"

הפטרות בחקתי יחזקאל סי' ל"ד

ויהי דבר יהוה אלי לאמר: והוה פתגם
 נבואה מן קדם יי עמי למימר: בן אדם הנבא
 ערדועי ישראל הנבא ואמרת אליהם לרעים
 כהאמר אדני יהוה הוי רעי ישראל אשר הוי
 רעים אותם הוה הצאן ירעו הרעים: בר אדם.
 אתנבי על פרנסי ישראל. אתנבי ותימר להון
 לפרנסיא. פדנן אמר יי אלהים. ווי על פרנסי
 ישראל. דהון מפרנסין נפשהון. הקא לפרנסא
 עמא. אתמניאו פרנסיא: אתיהחלב תאכלו ואת
 הצמר תלבשו הבריאה תזבחון הצאן לא תרעו:

ית טובא אתון אכלין ועמר נקי אתון לבשין.
 פמימיא אתון נכסין. עמא ליתכון מפרנסין:
 אתיהחלות לא חוקתם ואתיהחולה לא ירפאתם
 וקנשפרת לא חבשתם ואתיהנדחת לא השבתם
 ואתיהאבדת לא בקשתם ובחוקה רדיתם אתם
 ובפרך: ית פאביא לא תקיפתון ולמריעיא לא
 אפיתון. ולחביריא לא צמדתון. וית דאפלמרו
 לא אתיבתון. וית דאכדו לא בעיתון. ובתוקפא.
 אפלחתון בהון ובקשיו: ותפוצינה מבלי רעה
 ותהיינה לאכלה לכלחית השדה ותפוצינה:
 ואתפדרו מבלי פרנס. ואתמסרו לאשתיצאה.
 לכל מלכות עממיא ואפלמרו: ישגו צאני בכל
 ההרים ועל פלגבעה רמה ועל פלפני הארץ
 נפצו צאני ואין דורש ואין מבקש: מעו עמי
 בכל מורינא. ועל פל רמא מנופלא. ועל פל אפי
 ארעא אתפדרו עמי. ולית דתבע ולית דבעי:
 לכן רעים שמעו אתדבר יהוה: בכין פרנסיא.
 קבירו ית פתגמא דיי: חיראני נאם אדני יהוה
 אסלא יען הוית צאני לבו ותהיינה צאני לאכלה
 לכלחית השדה מאין רעה ולא דרשו רעי את
 צאני וירעו הרעים אותם ואת צאני לא רעו:
 קיים אנא. אמר יי אלהים. אם לא חקף דהון
 עמי לבוא. ואתמסרו עמי לאשתיצאה. לכל
 מלכות עממיא מבלי פרנס. ולא תבעו פרנסי
 ית עמי. ופרניסו פרנסיא נפשהון. וית עמי לא
 פרניסו: לכן הרעים שמעו דבר יהוה: בכין
 פרנסיא. קבירו פתגמא דיי: כהאמר אדני יהוה
 הנני לרעים ודרשתי את צאני מידם והשפתים
 מרעות צאן ולא ירעו עוד הרעים אותם והצלתי
 צאני מפיהם ולא תהיין להם לאכלה: פדנן אמר
 יי אלהים. הא אנא שלח רוגזי על פרנסיא ואתבע
 ית עמי מידהון. ואבפילגון מלפרנסא עמא. ולא
 יפרנסון עוד. פרנסיא נפשהון. ואשויב עמי
 מידהון. ולא יתמסרון בידהון לאשתיצאה: כי
 פה אמר אדני יהוה הנני יאני ודרשתי את
 צאני ובקרתים: ארי. פדנן אמר יי אלהים. הא אנא
 מתנני. ואתבע ית עמי ואבקרנן: פבקרתי
 רעה עדרו ביום היותו בתוך צאנו נפרשות בן
 אבקר את צאני והצלתי אתהם מכלה מקומה
 אשר נפצו שם ביום ענן וערפל: כמא דמבקר
 רעיא עדריה. בימא דהוי בגו עניה ומפריש להון.
 בן אבקר ית עמי. ואשויב יתהון. מכל אתריא
 דאתפדרו לתמן. ביום עננא ואמפתא: והוצאתים

מ
 חלק הרקוק. ב) מבטחו. המ"ת בפתח לפי שהוא ממשקל מפעל וכתב בעל ל"ה ב"ח ע"ב ו"ל ויש מזה המשקל בדגש בקיבוי
 ובכינוי טן משמנו ריון. וכן משגב משגבי ומנוסי. וכן מבטת מבטחי מנעורי. והיה ה' מבטחו. ולחורות שהיתה החי"ת ראויה להדגש
 ושי"ת פתוחה עכ"ל וכפי הכלל שאותיות אחה"ע לא ידגשו: א) ודרשתי. הו"ו געני:

יהי להון לפרנס: ואני יהוה אלהי להם לאלהים ועבדי דוד נשיא בתוכם אני יהוה דברתי: ואנא יי. אהוי להון לאלה. ועבדי דוד מלכא ביניהון. אנא יי גזרית בטימרי: וברתי להם ברית שלום והשפתי חיה רעה מן הארץ וישבו במדבר לבטח וישנו ביעורים*: ואגזר להון קים שלם. ואבטייל חיתא בשתא מן ארעא. ויתבון במדברא לרוחצון. ויתעתקון בחורשיא: ונתתי אותם וסביבות גבעתי ברכה והורדתי הגשם בעתו גשמי ברכה יהיו: ואשרי יתהון. סחור סחור לבית מקדשי ויהון מברכין. ואחית להון מטר בכור בעדניה. מטרין דברכאן יהון: ונתן עץ השדה את פדיו והארץ תתן יכולת והיו על אדמתם לבטח וידעו פרי אני יהוה בלשכרי אתימות עלם והצלתיים מיד העבדים בהם: ויתין אינן חקלא ית אפיה. וארעא תתין עללתה. ויהון על ארעהון לרוחצון. וידעון ארי אנא יי. פד אתפר ית ניר תוקפהון. ואשיזבנין. מיד דמפלחין בהון:

הפטרת לשחרית כפור (ישעיה סי' ג')

ואמר סלורסלו פנו דרך הרימו מכשול מדרך עמי: וימר אליפו ואזהרו אפנו לב עמא לארח תקנא. סליקו תקלת רשיעא מאורח פנשתא דעמי: כי כה אמר רם ונשא שכנ עד וקדוש שמו מרום וקדוש אשבון ואת דכא ושפלות להחיות רוח שפלים ולהחיות לב גדפאים: ארי כדנן אמר רמא ומנופלא. דשרי בשמיא וקדיש שמייה. פרוטא שרי וקדישא שכינתיה. אמר למפרק לתבירי לבא ולמפיכי רוחא. לקימא רוח מפיכין. ולמסעד לב תבירין: כי לא לעולם אריב ולא לנצח אקצוף פי רוח סלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי: ארי לא לעמא אתפרע בדין. ולא לאפרש יהי רוגני. ארי רוחי מיתא אנא עתיד לאתבא. ונשמחא אנא עבדית: בעון בצעו קצפתי ואכהו הסתר ואקצוף ויכד שובב בדרך לבו: בחובי ממנהון דאנסו הוה רוגני עליהון ולקיתנן סליקית שכינתי מנהון ומלמילתנן. בדרית גלותהון על דמעו בתר הרחור לבהון: דרכיו ראיתי וארפאהו ואנחהו ואשלם נחמים לו ולאבליו: אורח תיובתהון גליא קדמי ואשבוק להון. וארחים עליהון. ואשלים תנחומין. להון וקדמתאבלין עליהון: פורא נוב* שפתים שלום | שלום לרחוק ולקרוב אמר יהוה ורפאתיו: דברא ממלל שפון בפום פל אנשא. אמר שלמא יתעביד לצדיקיא

מנהעמים וקבצתים מנהארצות והביאותים אר אדמתם ורעיתים אר הרי ישראל באפיקים ובכל מושבי הארץ: ואפיקנן מביני עממיא. ואכנישנן מן מדינתא ואעילנן לארעהון ואפרניסנן על טורי ישראל. בפציריא. ובכל מותבי ארעא: במרעה טוב כ ארעה איתם ובהרי מרום ישראל יהיה נוחם שם תרפצנה: פנוה טוב ומרעה שמן תרעינה אר הרי ישראל: בפרנום טוב אפרנים יתהון. ובטור קודשא דישראל יהי בית משריהון. תמן ישרון באתר דיא. ופרנום טוב. יתפרנסון על טורי ישראל: אני ארעה צאני ואני ארביצם נאם אדני יהוה: אנא אפרנים עמי ואנא אשרינון לרוחצון. אמר יי אלהים: אתי האבדת אבקש ואתי הנדחת אשיב ולנשפרת אתבש ואתי החולקה אחזק ואתי השמנה ואתי החזקה אשמיד ארענה במשפט: ית דאבדו אתפע וית דאפלטו אתיב. ולתביריא אצמוד. ולמריעיא אסובר. וית הטאיא וית היביא. אשיצי אפרנים עמי בדינא: ואתנה צאני כה אמר אדני יהוה הנני שפט בין ששה לשה לאילים ולעתודים: ואתון עמי. פדנן אמר יי אלהים. האנא דאין בין גבר לגבר. לחטאיא ולחייביא: המעט מכם המרעה הטוב תרעו ויתר מרעכם תרמסו ברגליכם ומשקעמיים תשתו ואת הנותרים ברגליכם תרפשו: הזעיר לבון. דפרנום טוב אתון מתפרנסין. ומותר פרנוסיכון. אבלין שמשויכון. ומשתי מתוקן אתון שתן. וית מותרא. שמשויכון שתן: וצאני מרמס רגליכם תרעינה ומרפש רגליכם תשתינה: ועמי. מותר מיכל שמשויכון אבלין. ומותר משתי שמשויכון שתן: לכן כה אמר אדני יהוה אליהם הנני אני ושפטתי בין ששה ברית ובין ששה רוח: ככן. פדנן אמר. יי אלהים להון. האנא מתנגדי. ואדון בין גבר עתיר. ובין גבר מסבין: יען בצד ובכתף תהדפו ובקרניכם תנגחו פל הנחלות עד אשר הפיצותם אותנה אלה חוצה: חקף. דברשע ובדרע דחקתון. ובתוקפכון תברתון פל באביא. עד דבררתון יתהון לביני מדינתא: והושעתי לצאני ולא תהינה עוד לבו ושפטתי בין ששה לשה: ואפרוק לעמי. ולא יתמסרון עוד לבוא. ואדון. בין גבר לגבר: והקמתי עליהם רעה אחד ורעה אתהון את עבדי דוד הוא רעה אתם והוא יהיה להון לרעה: ואקים עליהון. פרנס חר ויפרנים יתהון. ית עבדי דוד. הוא יפרנים יתהון. והוא.

חלק הדקדוק. (ב) ג) במרעה טוב. בנה טוב. המיתין דגושין: (ד) וידעו כי אני ה' הווי געי: (* כיערים קרי *) ניב קרי כד ויקרא (בתר תורה)

דגמרו

הפטרות שהרית כפור

דינמרו אוריתי מלקדמין. ושלמא יתעביד לתביא
 דתבו לאוריתי קריב. אמר יי ואשבוק להון:
 והרשעים פים נגרש פי השקט לא יוכל ויגרשו
 מימיו רפש ומיט: ורשיעיא בימא דמריד. דבעי
 למנח ולא יכיל. ועברין מוהי סין ומין: אין
 שלום אמר אלהי לרשעים: לית שלמא. אמר
 אלהי לרשיעיא: קרא בגרון אריתחשך בשופר
 הרם קורק והגר לעמי פשעם ורביית יעקב
 הטאתם: נביא אכלי בגרונך לא תמנע. בקר
 שופרא ארים קרה. וחוי לעמי מרדיהון. ורבית
 יעקב הוביהון: ואותי יום יום ידרשון ודעת דרכי
 יחפצון בגוי אשר צדקה עשה ומשפט אלהו לא
 עזב ישאלוני משפטי צדק קרבת אלהים יחפצון:
 וקדמי. יום יום אולפן תבעין. באלו למדע אורחן
 דתקנן קדמי צבן. פעמא דוכו עבר. ומדין אלהיה
 לא אתרחק. שאלין מן קדמי דין דקטוט. באלו
 לאתקרבא לדחלתא דיי צבן: למה צמנו ולא
 ראית ענינו נפשנו ולא תדע הן ביום צמכם
 תמצאו יחפין וקרע צביכם תנגשו: אמרין למא
 אנחנא צימין וקדמך גדי. מסנפין נפשנתא
 וקדמך ידיע. נביא אימר להון. הא ביום תענייתכון
 אתון תבעין צורפיון. וכל תקלתכון אתון מקרבין:
 הן רדיב ומעה תצומו ודחכות באנהוף רשע
 לא תצומו כיום להשמיע פמרום קולכם: הא
 לתחרו ולמצו אתון צימין. ולמטחי בכורמיזא
 דרשעא. לא תתענון תעניין פאלין. לאשמעא
 במרומא קלכון: הכזה יהיה צום אבחרהו יום
 ענות אדם נפשו הלכה פאגמן ראשו ושק ואפר
 יציע הכזה תקרא צום ויום רצון ליהוה: ההדא
 היא תעניתא דרעינא פה. יומא. דמסניף אנשא
 נפשיה. כפיה רישיה פאגמון כפיה. ועד שקא
 וקטמא באית. ההדא אתון קרן תעני. ויומא
 דרענא ביה מן קדם יי: הלוא זה צום אבחרהו
 פתח הרצפות רשע התר אגדות מוטה ושלח
 רצוצים הפשים וכל מוטה תנתקו: הלא דא
 תעניתא דרעינא ביה. פרדו פגשת רשעא. שרו
 קטרי פתבי דין מסמי. ופטרן דהון אניסין בני
 חורין. וכל דין מסמי תסלקון: הלוא פרם לרעב
 לחמך ועניים מרודים תביא בית פייתראה ערם
 וכפיתו ומבשרך לא תתעלם: הלא תפרגים לכפנא
 מלחמך. והשיכון מטוגטלין תעיל. לגו בוחך.
 ארי החוי ערמלאה ותבסיניה. ומקריב בשרך לא
 תכבוש עינך: או יבקע בשחר אורך וארכחך

מהרה תצמח והקך לפניה צדקה כבוד יהוה
 יאספק: נ ככן יהגלי כשפרפרא נהורף. ואסות
 מחתך בפריע תפק. ויהכון קדמך זכותך. ביקר
 מן קדם יי תחפניש: או תקרא ויהוה יענה תשוע
 ויאמר הנני אסתסיר מתוכך מוטה שלח אצבע
 ודבראון: ככן תצלי יי יקפיד עלותך. תבעי
 מן קדמוהי ויעביד בעוהך. אם תעדי מבינה
 אסמיוח דין. מרמו באצבע ומלמלא מלין דאונים:
 ותפק לרעב נפשך ונפש נענה תשביע ורח
 בחשך אורך ואפלתך פצהרים: ותתפח קדם
 כפנא נפשך. ונפש מסונפא תשבע. וידנח
 בהשוכא נהורף. וקכך יהי כמיתרא: ונחך
 יהוה תמיד והשביע פצהחות נפשך ועצמתך
 יחלין והיית פנן רוח וכמוצא מים אשר לא
 יכזבו מימיו: וידברנך יי תדירא. וישבע פשני
 בוצרתא נפשך. ונופך ייחי פחי עקמא. ותחי
 נפשך מליא תפנוקין פגנת שקיא דמרויא.
 וכמבוע דמיון. דלא פסקין מוהי: ובנו ממה
 חרבות עולם מוסרי דורודור תקומם וקיא קה
 גדר פרין משובב נתיבות לשבת: ויבנון מנה
 חרבת עולם. יסודי דר ודר תקומים. ויקרון קה
 מקים אורחא דתקנא. מתיב רשיעיא לאוריתא:
 אסתטיב משפת רגלך עשות חפצך ביום קדש
 וקראת לשבת ענג לקדוש יהוה מכבוד וזכרתו
 מעשות דרכיך ממצוא חפצך ודבר דבר: אם
 תתיב משפתא רגלך. למעבד צורף ביומא
 דקידשי. ותערעה לשפתא בתפנוקין. קמדישא
 דיי תיקר. ותיקר קדמוהי מלמעבר אורחך.
 ומלסופקא צורף ומלמלא מלין דאונים: או
 תתענג עדיהוה והרפכתך ערפמותי (* ארין
 והאכלתך נחלת יעקב אביך פי פי יהוה דבר:
 ככן. תתפנק קדם יי. וישרנך על תוקפי ארעא.
 ויכילנך. פירי אחסנת יעקב אבנך. ארי במימרא
 דיי גזיר פן: ומלגין לסי נ"ט ובא לציון גואל
 ולשבי פשע ביעקב נאם יהוה: וייתי לציון פריק
 ולאחבא מרודיא דבית יעקב לאוריתא. אמר יי:
 ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוח אשר
 עליך ודברני אשר שמתי בפיה לא ימושו מפיה
 ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר יהוה מעתה ועד
 עולם: ואנא. דין קומי עמהון אמר יי. רוח קודשי
 דעקך. ופתגמי נבואתי דשויתי בפומך. לא ועדון.
 מפומך ומפום בנה. ומפום בני בנה אמר יי.
 מכען ועד עקמא: ער

(* יתיר ויי)

חלק הדקדוק. א) באגרוף. כמפחא בסה"י: ב) פחה. כפשט א' בסה"י ובירושלמיים והוא שיטת רמ"ל: ג) יאספק. הכ"ף רפה וכן
 הפ"א בכל סה"י: ד) לקדוש ה' סככה. ה"ג בלא וי"ו ונקצת דפוסים נפל טעות:

ויהי דבריהוה אליי ויגה בן-אמתי לאמר :
 והוה פתגם נבואה מן קדם יי. עם יונה בר אמתי
 למימר : קום קך אל-גינות העיר הגדולה וקרא
 עליה כי עלתה רעתם לפני : קום. איזל לגינות.
 קרתא רבתא ואתנפי עליה. ארי סליקת בישתהון
 לקדמו : ויקם יונה לברת תרשישה מלפני יהוה
 וירד יפו וימצא אניה | באה תרשיש ויתן שכרה
 וירד בה לבוא עמהם תרשישה מלפני יהוה :
 וקם יונה למערק ליפוא. מן קדם דיתנפי בשמא
 די. ונחת ליפו. ואשפת אלפא דאזלא ביפוא.
 ויהב אגרה. ונחת בה למיזל עמהון ביפוא. מן
 קדם דיתנפי בשמא די. ויהוה הטיל הוה
 גדולה אל-הים ויהי סער גדול בים והאניה שחבה
 להשבר : ויי. ארים הוה רב על יפוא. והוה נחשול
 רב ביפוא. ואלפא. בעיא לאתברא : וייראו
 המלחים ויזעקו איש אר-אלהיו ויטילו את-הכלים
 אשר באניה אל-הים להקל מעליהם ויונה ירד
 אל-ירפתי הספינה וישכב וירדם : ודהיו ספניא.
 ובעז גבר מן דחלתיה וחזו ארי לית בהון צוה.
 ורמו ית מניא. דבאלפא ליפוא. לאקרא מנהון.
 ויונה. נחת לארעית שדא דבאלפא. ושכיב ודמוך :
 ויקרב אליו רב החבל ויאמר לו מהלך גרדס
 קום קרא אל-אלהיך אויב יתעשת האלהים לנו
 ולא נאבד : וקריב לותיה רב ספניא. ואמר ליה
 מא את דמוך. קום צלי קדם אלהיך. מאם. יתרחם
 מן קדם יי. עקנא ולא ניבד : ויאמרו איש אר-
 רעהו לכו ונפילה גורלות ונדעה בשלמי הרעה
 הזאת לנו ויפלו גורלות ויפל הגורל על-יונה :
 ואמרו גבר לחבריה. איתו ונרמי עדבין. ונדע.
 בדיק מן בשתא הדיא לנא. ורמו עדבין. ונפל
 עדבא על יונה : ויאמרו אליו הגידהנא לנו
 באשר למי-הרעה הזאת לנו מה-מלאכתך ומאין
 תבוא מה ארצה ואי-מוזה עם אתה : ואמרו ליה
 חזי כען לנא. בדיק מן בשתא הדיא לנא. מא
 עבדתך ומנן את אתי. אידא היא מדינתך. ואי
 מדין עמא את : ויאמר אליהם עברי אנכי ואת
 יהוה אלהי השמים אני ירא אשר-עשה אתהים
 ואת-היבשה : ואמר להון יהודאה אנא. ומן קדם
 יי. אלהא דשמיא אנא דחיל. דעבד ית יפוא וית
 נפשתא : וייראו האנשים יראה גדולה ויאמרו
 אליו מה-זאת עשית פיידעו האנשים פי-מלפני
 יהוה הוא ברך פי הגידה : ודהיו גיבריא.

דחלא רבא. ואמרו ליה מא דא עבדתא. ארי
 ידעו גיבריא. ארי מן קדם דיתנפי בשמא די
 הוא עריק. ארי הוה להון : ויאמרו אליו מה
 נעשה קך וישתק הים מעלינו פי הים הולך
 וסער : ואמרו ליה מא נעבד קך. ויונה יפוא
 מננא. ארי יפוא אויל ונחשוליה תקוף : ויאמר
 אליהם שאוני ותטינו אליהם וישתק הים
 מעליכם פי יודע אני פי בשלי הפער הגדול הזה
 עליכם : ואמר להון. סכוני ורמוני ליפוא. ויונה
 יפוא מנכון. ארי ידע אנא. ארי בדיקי. נחשולא
 רבא. הדין עליכון : ויחתרו האנשים להשיב אר-
 היבשה ולא יכלו פי הים הולך וסער עליהם :
 ושימין גיבריא. לאתבא ליבשתא ולא יכלו.
 ארי יפוא אויל ונחשוליה תקוף עליהון : ויקראו
 אל-יהוה ויאמרו אנה יהוה אל-נא נאבדה בנפש
 האיש הזה ואל-חתן עלינו דם נקוא * פיראתה
 יהוה באש- הפצת עשית : וצליאו קדם יי ואמרו.
 קביל בעינתא יי לא כען ניבד. בחובת נפשיה
 דגיברא הדין. ולא תתין עקנא חובת דם זפי.
 ארי את יי. כמא דרעוא קדמך עבדתא : וישאו
 את-יונה ויטלהו אל-הים ויעמד הים מועפו :
 ונטלו ית יונה. ורמוהו ליפוא. ונת יפוא מנחשוליה :
 וייראו האנשים יראה גדולה את-יהוה וינבחו
 זבח ליהוה וידרו גדרים : ודהיו גיבריא. דחלא
 רבא מן קדם יי. ואמרו לדבחא דיבת קדם יי.
 ונדרו גדרין : ומן יהוה דג גדול לבלע את-יונה
 ויהי יונה במעי הדג שלשה ימים ושלשה לילות :
 ומן יי גונא רבא. למבלע ית יונה. והוה יונה
 במעיא דגונתא. תלתא יומין ותלתא לילין :
 ויתפלל יונה אל-יהוה אלהיו ממעי הדגה : וצלי
 יונה. קדם יי אלהיה. ממעיא דגונתא : ויאמר
 קראתי מצרה לי כאל-יהוה ויענני מפסן שאול
 שועתי שמעת קולי : ואמר. צליתי. מדעקת לי.
 קדם יי וקביל צלותי. מארעית תהומא. בעיתי
 עבדתא בעותי : ותשליכני מצודה פלגב ימים
 ונחר יסבבני פלג-שפריך וגליך. עזי עברו :
 ורמיתני לעומקיא פלגא דיפוא. ונחרא סחור
 סחור לי. כל נחשוליה דיפוא וגלוהי עלי עדו :
 ואני אמרתי נגרשתי מנגד עיניך אך אוסיף להביט
 אל-היכל קדשך : ואנא אמרית. את-כית מן קדם
 מימרך. ברם אוסיף לאסתפלא. בהיכלא דקודשך :
 אפפוני מים עד-נפש תהום יסבבני סוף הבוש

(*) יהוה א' חלק הרקוקו (א) אנה מלרע כמל וותאן גם בירושלמים וכולהו שארא. וכו"ה כפי הרקוקו וכו"כ כמל מקנה אכרם ועיין ערוגה
 הבשם : ב) מערה ליל הלמ"ד רפה בסת"י וכו"ה בירושלמים וברוב הרפשים כי אין בו אתי מדחוק כי ה"א ירשיית כי הוא סימן
 הנקבות ובמי חרה לך דלקמן :
 כה ויקרא (כתר תורה)

הפטרות שחרית כפור

לראשי: אקפוני מֵאָ עַד מוֹתָא. תְּהוּמָא סְחוֹר
 סְחוֹר לִי. יִמָּא דְסוּפָא תְּלִי עֵיךְ מִן רִישִׁי: לְקַצְבֵי
 הָרִים יִרְדְּתִי הָאָרֶץ בְּרַחֲמֵי בְּעַדֵי לְעוֹלָם וְתַעַל
 מִשְׁחַת חַיִּי יְהוֹה אֱלֹהֵי: לְעַקְרֵי מוֹרֵיָא נְחִתִּית.
 אֲרַעָא. נְגַדְתָּ בְּתוֹקְפָהָא עֵיךְ מִנִּי עַלְמִין. וְאַתְּ
 קְרִיב קְדָמְךָ לְאַסְקָא מְחַבְּלָא. חַיִּי יי אֱלֹהֵי:
 בְּהַתְּעַטְפָה עָלַי נַפְשִׁי אֲתִדְיֹהוּ זְכַרְתִּי וְתִבּוֹא אֲלֵיךְ
 תְּפִלְתִּי אֲלֵי־יְהִיבְךָ קוֹלְשֶׁךְ: פֶּאֶשְׁתַּלְחִינִי עָלַי נַפְשִׁי.
 פּוֹלְחָנָא דִּינִי אֲדַכְרִית. וְעֵאלְתָּ לְקַדְמְךָ צְלוֹתִי.
 לְהִיבְלָא דְקוֹדְשֶׁךָ: מִשְׁמַרִים הַבְּלִי־שׁוֹא חֲסִדִים
 יַעֲזֹבוּ: לֹא כַעֲמִמִּיא פְּלַחֵי מַעֲוָתָא. דְּמֵאַתְרָא
 דְּמִתּוֹמֵב לְהוֹן לִית אֲנוּן יִדְעִין: וְאַנִּי בְּקוֹל תּוֹרָה
 אֲזַבְחָה־לְךָ אֲשֶׁר נִדְרַתִּי אֲשַׁלְמָה יִשׁוּעָתָה לִיהוֹה:
 וְאַנָּא אֲבַקֵּל תּוֹשַׁבְחָא אֲוֹדָה קוֹרְבָנֵי אֲקָרִיב קְדָמְךָ.
 הַנְּדַרִית אֲשֵׁלִים. פּוֹרְקֵן נַפְשִׁי בְּצִלוֹ קְדָם יי:
 וַיֹּאמֶר יְהוֹה דְּדָג וַיִּקָּא אֲתִדְיֹנָה אֲלֵי־יִבְשָׁה:
 וַאֲמַר יי לְנוּנָא. וּפְלִט יֵת יוֹנָה לִיבְשָׁתָא: וַיְהִי
 דְּבִרְיֹהוּהָ אֲלֵי־יוֹנָה שְׁנִית לֵאמֹר: וְהוּהּ פִּתְגָם
 נְבוֹאָה מִן קְדָם יי. עִם יוֹנָה תְּנִינֹת לְמִימְרָא: קוּם
 קַךְ אֲלֵי־נִינֹה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקִרָא אֵלֶיהָ אֲתִי
 הַקְרִיאָה אֲשֶׁר אֲנִי דִבֵּר אֲלֵיךְ: קוּם. אִיוִיל לְנִינֹה
 קְרָתָא רַבָּתָא. וְאַתְנַבֵּי עֲלֶיהָ יֵת נְבוֹאָתָא. דְּאַנָּא
 מִמְּלִיךְ עַמְךָ: וַיִּקָּם יוֹנָה וַיִּקְרָא אֲלֵי־נִינֹה בְּדִבְרֵי
 יְהוֹה וְנִינֹה הִיתָה עִיר־גְּדוֹלָה לְאֱלֹהִים מְהֻקֵּךְ
 שְׁלֹשֶׁת יָמִים: וְקָם יוֹנָה. וְאִזְל לְנִינֹה פִּתְגָמָא
 דִּינִי. וְנִינֹה. הוֹת קְרָתָא רַבָּתָא קְדָם יי. מְהֻקֵּךְ
 תִּלְתָּא יוֹמִין: וַיַּחַל יוֹנָה לְבוֹא בְּעִיר מְהֻקֵּךְ יוֹם
 אַחַד וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר עוֹד אַרְבַּעִים יוֹם וְנִינֹה
 נִהְפְכַת: וְשָׂרֵי יוֹנָה לְמִיעַל בְּקְרָתָא. מְהֻקֵּךְ יוֹמָא
 חַד. וְאַכְרִיז וַאֲמַר. עוֹד אַרְבַּעִין יוֹמִין. וְנִינֹה
 מִתְּהַפְכָּא: וַיֹּאמְרֵינּוּ אַנְשֵׁי נִינֹה בְּאֱלֹהִים וַיִּקְרָאוּ
 צוּם וַיִּלְבְּשׁוּ שָׂקִים מְגֹדִלִים וְעַד־קִטְמָנִים: וְהִימְנִינּוּ.
 אַנְשֵׁי נִינֹה בְּמִימְרָא דִּינִי. וְגִזְרוּ צוּמָא וְדַבְּשׁוּ
 שְׂקִין מְרַבְּהוֹן וְעַד וְעִירַהוֹן: וַיַּגַּע הַדְּבַר אֲלֵי
 מְהֻקֵּךְ נִינֹה וַיִּקָּם מִכְּסָאוֹ וַיַּעֲבֵר אֲדַרְתּוֹ מֵעֲלֵיו
 וַיִּכַּס שְׂקֵי וַיֵּשֶׁב עַד־הָאֶפֶר: וּמִטָּא פִּתְגָמָא דוֹת
 מְלַכָּא דְנִינֹה. וְקָם מְפּוֹרְסֵי מְלַכּוֹתִיהָ. וְאַעֲדֵי לְבוֹשֵׁי
 יִקְרִיָה מְנִיָה. וְאַתְכַּפֵּי שְׂקָא. וַיִּתִּיב עַל קִטְמָא:
 וַיִּזְעַק וַיֹּאמֶר בְּנִינֹה מִטַּעַם הַמְּלֻךְ וְגִדְלוֹ לֵאמֹר
 הָאֲדָם וְהַבְּחַמָּה הַבְּקָר וְהַצֹּאֵן אֲלֵי־יִטְעֵמוּ מְאוּמָה
 אֲלֵי־יִרְעוּ וּמִים אֲלֵי־יִשְׁתּוּ: וְאַכְרִיז. וַאֲמַר בְּנִינֹה.
 מְגִזְרַת מְלַכָּא וְרַבְרַבְנוּהִי לְמִימְרָא. אַנְשָׁא וְכַעֲרָא
 תּוֹרֵי וְעָנָא. לֹא יִטְעֵמוּן מִדְּעַם. לֹא יִרְעוּן. וּמִיָּא

לא ישתנו: ויתפסו שקים האדם והבהמה ויקראו
 אלאלהים בחזקה וישבו איש מדרכו הרעה ומן
 החמס אשר בכפיהם: ויתכסו שקין. אנשא
 וכעירא. ויצלון קדם יי בתקוף. ויתובון. גבר
 מאורחיה בשתא. ומן חטפא דביריהון: מיירדע
 ישוב ונחם האלהים ושב מחרון אפו ולא נאבד:
 מן ידע דאית בידיה חובין יתוב מנהון. מאם
 יתרחם עננא מן קדם יי. ויתוב. מתקוף רוניוה
 ולא ניבד: וירא האלהים אתמעשיהם פירשבו
 מדרכם הרעה ונחם האלהים עד הרעה אשר
 דבר העשותיהם ולא עשה: ונכי קדם יי ית
 עובדיהון. ארי תבו מאורחתהון בישתא. ותב
 יי. מן בשתא. דמליך למעבד להון ולא עבד:
 וירע אדיונה רעה גדולה ויתר לו: ובאיש ליונה
 בישא רבא. ותקוף ליה: ויתפלל אדיונה ויאמר
 אנה יהוה הלוא זה דברי עדיונותי עד אדמתני
 ערבן קדמתני לברח תרשישה פי ירעתי פי אתה
 אלהינו ורחים ארך אפים ורחסד ונחם עד
 הרעה: וצלי קדם יי ויאמר. בבעו יי הלא דין
 פתגמי. עד דהויתי קיים על ארעי. על פן אחייתי
 למענק לימא. ארי ידע אנא. ארי את אלהא
 חננא ורחמנא. מרחיק רגו ומסגי למעבד טבון.
 ומתיב מימריה מלאיתאה בשתא: ועתה יהוה
 קחנא אתנפשי ממני פי טוב מותי מחיי: וכען
 יי. סב פען ית נפשי מני. ארי. טב דאמות
 מדאחי: ויאמר יהוה ההיטב חרה קך: ואמר יי.
 הלחדא תקוף קך: ויצא יונה מן העיר וישב
 מקדם לעיר ויעש לו שם ספה וישב תחתיה
 בצל עד אשר יראה מהיהיה בעיר: ונפק יונה
 מן קרתא. ויתוב ממדנח לקרתא. ועבד ליה
 תמן ממלתא. ויתוב תחותה בטולא. עד דיהוי.
 מא יהי בסוף קרתא: וימן יהוה אלהים קיקון
 ויעל מעל ליונה להיות צל עד ראשו להציל לו
 מרעתו וישמח יונה עד הקיקון שמחה גדולה:
 וימן יי אלהים. קיקון. וסליק עיל מן יונה. למתוי
 טולא על רישיה. לאננא ליה מבשתיה. וחדו
 יונה. על קיקון חרוא רבא: וימן האלהים תולעת
 בעלות השחר למחרת ותף את הקיקון וייבש:
 וימן יי אלהים תולעתא. במסק צפרא ביומא
 דבתרוהי. ומחת ית קיקון וייבש: ויהי ופורה
 השמש וימן אלהים רוח קדים חרישית ותף
 השמש עד ראש יונה ויתעלף וישאל אתנפשו
 למות ויאמר טוב מותי מחיי: והוה כמדנח

חלק הרקדוק. ג) ויכס שק. וקף כפתח כרינו: ד) ונחם האלקים. החית כפתח: ה) אשר דבר לעשות להם. חיבת דבר כמארכה
 לא בתכור כסת"י: ו) וימן ה'. חיבת השם בנעיא:

שמשא. וזמן יי. רוח קדומא שתיקתא. ומפחת
 שמשא. על רישא דיונה ואשתלהי. ושאי ית
 גפשיה לממת. ואמר. טוב דאמות מדאיחי:
 ויאמר אלהים אליונה היטב חרהקך על-
 הקיקיון ויאמר היטב חרהקך ערמות: ואמר
 יי ליונה. הלחדא תקיף לך על מיקיון. ואמר.
 לחדא תקיף לי עד מותא: ויאמר יהוה אתה חסת
 על הקיקיון אשר לא עמלת בו ולא גדלתו שפך
 לילה היה ובן לילה אבד: ואמר יי. את חסתא
 על קיקיון. דלא עמלתא ביה ולא רפיתיה. דבליא
 הדין הוה ובליא אחרנא אבד: ואני לא אחוס
 עליונה העיר הגדולה אשר ישבה הרבה
 משתים עשרה רבו אדם אשר לא ידע בין ימינו
 לשמאלו ובהמה רבה: ואנא לא אחוס. על ניונה
 קרתא רבתא. דאית בה. סני מתרתא עשרי רבוא
 אנשא. דלא ידע בין ימיניה לשמאליה. ובעירא סני:
 *מיאל כמות נשא עון ועבר על פשע לשארית
 נחלתו לא יחזיק לעד אפו פי חפץ חסד הוא:
 לית בר מנד את הוא אלהא. שביק לעון ומעבר
 על חובין. לשאר דאחסנתיה. לא מוריק לעלמין
 רוגויה. ארי רעי לאיטבא הוא: ישוב ירחמו
 יכפוש עונותינו ותשליך במצולות ים פריחטאתם:
 יתוב מימריה לרחמא ענא. ישבוק על חובנא
 פרחטתיה. וירמי לעומקי ימא פר חטאי ישראל:
 תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת
 לאבותינו מימי קדם: תתן קושטי יעקב לבנותי
 כמא דקיימתא ליה בבית אר. טובות אברהם
 לזרעיה פתרוהי כמא דקיימתא ליה בין בתריא.
 תדבר לנא עקידת יצחק דאתעקר על מדבחא
 קדמך. תעביד עמנא טובן. דקיימתא לאבתנא
 מיומי קדם: ע"י

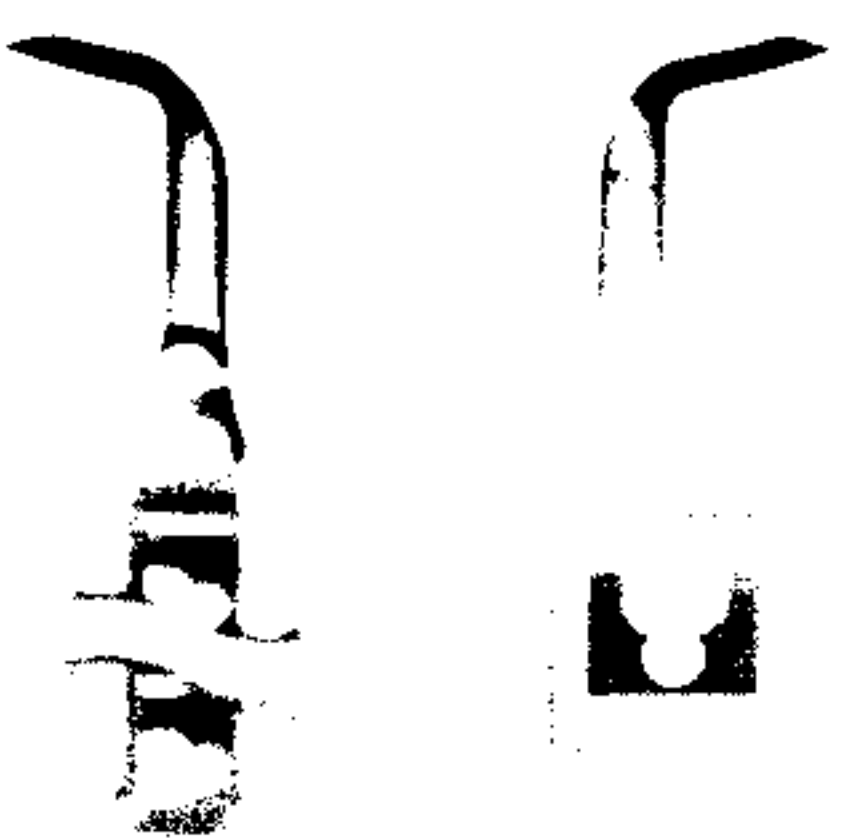
בתמנא עשרי שנין. למלכא יאשיה. שנה מלכא.
 ית שפן בר אצליה בר משולם ספרא. בית
 מקדשא דיי למימר: עליה אר חלקיהו הפהן
 הגדול ויתם אתהכסף המוכא בית יהוה אשר
 אספו שמרי הסף מאת העם: סק. לות חלקיה
 כהנא רבא. וימקום ית כספא. דמתער לבית
 מקדשא דיי. דכנשו. אמרפליא מן עמא: ויתנה *
 עריד עשי המלאכה המפקדים בבית * יהוה
 ויתנו אתו לעשי המלאכה אשר בבית יהוה
 לחוק אתיבדק הבית: ויתנוניה. על ידי עבדי
 עבדתא דממונן בית מקדשא דיי. ויתנון יתיה.
 לעבדי עבדתא דבבית מקדשא דיי. לתקפא
 פדקא דביתא: לחרשים ולפנים ולגדרים ולקנות
 עצים ואבני סחצב לחוק אתיבית: לנגריא.
 ולארדיכריא ולארנוכליא. ולטובן אעין ואבנין
 פסיקן. לתקפא ית ביתא: אף לא יחשב אתם
 הכסף הנתן עליהם כי באמונה הם עשים: ברם
 לא מתחשיב עמהון. כספא דמתיהיב על ידהון.
 ארי בהימנותא אנון עבדין: ומדלגן ואמרים כ"ג
 ויצו המקדש את כל העם לאמר עשו פסח ליהוה
 אלהיכם כפתוב על ספר הבית הזה: ופקיד
 מלכא ית כל עמא למימר. עבידו פסחא. קדם
 יי אלהכון. כמא דכתיב. על ספרא דקיימא הדין:
 כי לא נעשה כפסח הזה מימי השפטים אשר
 שפטו את ישראל וכל ימי מלכי ישראל ומלכי
 יהודה: ארי לא אתעביד כפסחא הדין. מיומי
 נגודיא. דדנו ית ישראל. וכל יומי מלכי ישראל
 ומלכיא דבית יהודה: כי אסבשמנה עשרה
 שנה למקדש יאשיהו נעשה הפסח הזה ליהוה
 בירושלם: אלהון. בתמנא עשרי שנין. למלכא
 יאשיה. אתעביד. פסחא הדין. קדם יי בירושלם:
 וגם את האבות ואת הידענים ואת התרפים ואת
 הגללים ואת כל השקצים אשר נראו בארץ יהודה
 ובירושלם בער יאשיהו למען הקים את דברי
 התורה הכתבים עליו אשר מצא חלקיהו
 הפהן בית יהוה: ואף ית בדין וית זכורו. וית
 צלמניא וית מעותא וית כל שקוציא. דאתחזיא
 בארעא דבית יהודה ובירושלם. פלי יאשיה.
 בדיק. לקיימא. ית פתגמי אורייתא דכתיבין על
 ספרא. דאשבת. חלקיה כהנא בית מקדשא דיי:
 וכמהו לאהיה לפניו מלך אשר שב אל יהוה
 בכל לבבו ובכל נפשו ובכל מאדו בכל תורת
 משה ואחריו לא יקם פמהו: וכותיה לא הוה
 קדמוהי מלכא. דתב לפולחנא דיי בכל לביה
 * ויתנהו קרי. * בית קרי. ובכל

הפטרת יום שני של פסח מלכים ב' כ"ג

בן שמנה שנה יאשיהו במלכו ושלשים ואחת
 שנה מקד בירושלם ושם אמו ירדה בתיעדות
 מבצקת: בר תמני שנין יאשיה כד מקד. ותלתין
 ותדא שנין. מקד בירושלם. ושום אמה. ירדה
 בת עדיה מבצקת: ויעש הישר בעיני יהוה ויגד
 בכל דרך דוד אביו ולא יסר ימין ושמאול: ועבד
 דכשר קדם יי. ואזל. בכל אורח דוד אבוהי.
 ולא סמא לימינא ולשמאלא: ויהי בשמנה עשרה
 שנה למקד יאשיהו שרת המקד את שפן בן
 אצליהו בן משלם הספר בית יהוה לאמר: והוה.

* ומדלגין לסוף מיכה.

חלק הדקדוק. (ז) משתים. השוא שבש"ן נח ואף שיש געיא כמ"ם בעבור שהגיבנה כשעם מקף וחתי"ו דגש עיין במחברת התיגאן: בו וימא (בחר חזרה)

הפטרת יום שני של פסח

וּבְכָל נַפְשִׁיהֶם וּבְכָל נַפְסוֹתֵיהֶם כָּל אֲרֻזֵי תַּבְּשֵׁל מִשֶּׁה.
וּבְתַרְוֵהִי לֹא קָם פּוֹתִיחַ: ע"י

הפטרה ליום א' דסכות בתרי עשר זכריה"ג

וּתְבֹאֲתִי אֶת־הַשְּׁלִישִׁית בְּאֵשׁ וְצַרְפְּתִים בְּצַרְף
אֶת־הַפֶּסֶף וּבַחֲנֻתִים כִּבְחַן אֶת־הַזָּהָב הוּא יִקְרָא
בְּשֵׁמִי וְאֲנִי אֶעֱנֶה אֹתוֹ אִמְרַתִּי עִמִּי הוּא וְהוּא
יֹאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי: וְאֵעִיר יְת תִּלְתָּא בְּעָקָא בְּכוּר
דְּאִישָׁא. וְאַצְרוּפְנוּן כְּמָא דְצַרְפִּין יְת כְּסָפָא.
וְאַבְחַרְנוּן כְּמָא דְבַחְרִין יְת דְּהָבָא. הוּא יִצְלִי
בְּשֵׁמִי. וְאֲנָא אֶקְבִּיל צְלוֹתֵיהֶם. אִמְרִית עִמִּי הוּא.
וְהוּא יִימַר יְיָ אֱלֹהֵי: הֲנֵה יוֹסֵפֵא לִיהוָה וְחִלְק
שְׂדֵדְךָ בְּקִרְפֶּךָ: הָא יוֹמָא עֲתִיד לְמִיתִי מִן קֳדָם
יְיָ. וְיִפְלְגוּן בֵּית יִשְׂרָאֵל נְכֹסִי עִמְמִיא בְּגוּוּף
יְרוּשָׁלַם: וְאִסְפְּתִי אֶת־כְּלֵי־הַגּוֹיִם | אֶרֶץ־יְרוּשָׁלַם
לְמַלְחָמָה וּנְלַכְדָּה הָעִיר וְנִשְׁפוּ הַבַּתִּים וְהַנְּשִׁים
תִּשְׁנַנְתָּה * וְיֵצֵא חֲצִי הָעִיר בְּגוּלָה וְיִתֵּר הָעַם
לֹא יִכְרֹת מִן־הָעִיר: וְאַכְנִישׁ יְת כָּל עִמְמִיא
לְיְרוּשָׁלַם לְאַנְחָא קְרָבָא. וְתִתְכַבֵּשׁ קְרָתָא.
וְיִתְבַּוְּזוּן בְּתִיָּא. וְנִשְׂיָא יִשְׁתַּכַּפֵּן. וְיִפּוֹק. פְּרָגְהָ
דְּקְרָתָא בְּגִדְוֵתָא. וְשָׂאֵר עֲמָא. לֹא יִפְסוּק מִן קְרוּיָא:
וְיֵצֵא יְהוָה וְנִלְחַם בְּגוֹיִם הָהֵם בְּיוֹם הַלְחָמוֹ בְּיוֹם
קָרָב: וְיִתְגַּלֵּי יְיָ. וְיִהְיֶה קְרָבָא בְּעִמְמִיא הָאֲנֹן.
בְּיוֹם אֲנַחְוִיתִיהָ קָרָב עַל יַמָּא דְסוּף: וְעַמְדוּ רַגְלֵיהֶם
בְּיוֹסֵד־הָהוּא עַד־הַר הַזֵּיתִים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלַם
מִקְדָּם וְנִבְקַע הַר הַזֵּיתִים מִחֲצוֹ מִזְרַחָה וְיִמָּה גֵיא
גְדוּלָּה מְאֹד וּמִשׁ חֲצִי הַהָר צְפוּנָה וְחֲצוֹ נִגְבָּה:
וְיִתְגַּלֵּי בְּכֹבֶד־תִּיהָ בְּעֵדְנָא הָהוּא. עַל טוֹר זֵיתִיא.
דְּעַל אִפֵּי יְרוּשָׁלַם מִמְדַּנְחָא. וְיִתְבַּוְּזוּ טוֹר זֵיתִיא
מִפְּרָגְיָה לְמִדְנַחָא וּלְמַעַרְבָּא. חֵלָא רַבָּא לְחֵדָּא.
וְיִתְלַשׁ פְּלָגְיָה דְטוֹרָא. לְצַפּוּנָא וּפְרָגְיָה לְדְרוּמָא:
וְנִסְתֵּם גֵיא־הָרִי בִּיְיָנִיע גֵיא־הָרִים אֶרֶץ־אֶצֶל * וְנִסְתֵּם
כְּאֲשֶׁר נִסְתֵּם מִפְּנֵי הָרַעַשׁ בְּיָמֵי עֻזִּיהָ מִלְּקַדְיָהוּדָה
וּבֵא יְהוָה אֱלֹהֵי פְּלִי־קְדָשִׁים עִמָּךְ: וְיִסְתֵּתִים חֵלָא
דְטוֹרָא. אֲרֵי יִמְטִי חֵלֶת טוֹרִיא לְאֶצֶל. וְתַעֲרֻקוּן.
כְּמָא דְעַרְקֻתוּן מִן קֳדָם זֵינְעָא. דְהוּא בְּיוֹמֵי עֻזִּיהָ
מִקְדָּ שְׁבַטָא דְבֵית יְהוּדָה. וְיִתְגַּלֵּי יְיָ אֱלֹהֵי. כָּל
קַדִּישוֹהִי עִמּוּיָה: וְהִיהָ בְּיוֹם הַהוּא לֹא־יְהִיהָ אֹר
יִקְרוּת יִקְפָּאוֹן * : וְיִהִי בְּעֵדְנָא הָהוּא. לֹא יְהִי
נְהוּרָא. אֲלֵהוּן עֲדֵי וְגִלְדִּי: וְהִיהָ יוֹסֵד־אֲחֵר הוּא
וְיִדַע לִיהוָה לֹא־יִוֹם וְלֹא־יִכֹּלֶה וְהִיהָ לְעַתְדָּעֵרֵב

(* השכבנה קרי *) וקפאון קרי

יְהִיהָ־אֹר: וְיִהִי יוֹמָא חֵד. הוּא. יְהִי יָדִיעַ קֳדָם
יְיָ לֹא כְּנִיהוּר יִימָם וְלֹא כְּקִבְל לִילִיא. וְיִהִי לְעֵרֵן
רַמְשָׁא יְהִי נְהוּרָא: וְהִיהָ בְּיוֹם הַהוּא יֵצֵאוּ מִיַּם־
חַיִּים מִיְרוּשָׁלַם חֲצִים אֶל־הַיָּם תְּקַדְמוּנֵי וְחֲצִים
אֶל־הַיָּם הָאֲחֵרוֹן בְּקִיץ וּבְחֶרֶף יְהִיהָ: וְיִהִי בְּעֵדְנָא
הָהוּא. יִפְקוּן מִי מַבּוּעַ מִיְרוּשָׁלַם. פְּלַגְהוּן לְיָמָא
מִדְנַחָא. וּפְלַגְהוּן לְיָמָא מַעַרְבָּאָה. בְּקִישָׁא
וּבְסִתוּא יְהוֹן נִפְקוּן: וְהִיהָ יְהוָה לְמִקְדָּ עַל־כִּפְרֵי
הָאָרֶץ בְּיוֹם הַהוּא יְהִיהָ יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד:
וְתִתְגַּלֵּי מְלֻכּוּתָא דְיְיָ עַל כָּל יְתֵבֵי אֶרֶעָא. בְּעֵדְנָא
הָהוּא. יִפְלְחוּן קֳדָם יְיָ כְּתַר חֵד. אֲרֵי שְׁמִיָּה יֵצִיב
בְּעַלְמָא לִית כִּר מְנִיָּה: יִסּוּב כְּלֵי־הָאָרֶץ בְּעַרְבָה
מִגְבַּע לְרִמּוֹן נֹגֵב יְרוּשָׁלַם וְרֵאמֶה־וְיִשְׁבַּח תְּהִתִּיהָ
לְמִשְׁעַר בְּנִימָן עַד־מְקוֹם שְׁעַר הָרֵאשׁוֹן עַד־שְׁעַר
הַפְּנִים וּמְגִדֵל חֲנַנְיָל עַד יִקְבֵי הַמִּקְדָּ: יִקְפֹּה כָּל
אֶרֶעָא כְּמִישְׂרָא מִגְבַּע לְרִמּוֹן. דְרוֹם יְרוּשָׁלַם.
וְתִתְרַבֵּי וְתִתִּיב בְּאַתְרָה לְמַתְרַע שְׁבַט בְּנִימָן.
עַד אֲהַר. תְּרַעָא קְדָמָאָה עַד תְּרַע זֵוִינְתָא. וּמְגִדֵל
פְּקוֹם. עַד שְׁוִי מְלַכָּא: וְיִשְׁבוּ בְּהָ וְחָרִם לֹא
יְהִיהָ־עוֹד וְיִשְׁבַּח יְרוּשָׁלַם לְבִשְׁחָ: וְיִתְבַּוְּזוּ בְּהָ.
וְקִטְלָא לֹא יְהִי עוֹד. וְתִתִּיב יְרוּשָׁלַם לְרוּחְצֵן:
וְזֹאת | תְּהִיָּה הַמְּגִפָּה אֲשֶׁר יִגַּף יְהוָה אֶת־כִּפְרֵי
הָעַמּוּם אֲשֶׁר צְבִאוֹ עַל־יְרוּשָׁלַם הַמִּקְדָּ בְּשָׁחַ וְהוּא
עֹמֵד עַל־רִגְלֵיהֶם וְעֵינָיו תִּמְקַנָּה בְּחִרְיָהֶן וּלְשׁוֹנֵי
תִּמְקַ בְּפִיהֶם: וְדָא תְּהִי מַחְתָּא. דְיִמְחִי יְיָ יְת כָּל
עִמְמִיא. דְמַתְכַּנְשִׁין וְאַתָּן עַל יְרוּשָׁלַם. יִתְמַסִּי
בְּשָׂרִיהָ. וְהוּא קָאִים עַל רַגְלוֹהִי. וְעֵינָיהוּן יִתְמַסִּין
בְּגִלְגְלִיהוּן. וְלִישְׁנָהוּן יִתְמַסִּי בְּפּוּמָהוּן: וְהִיהָ בְּיוֹם
הַהוּא תְּהִיָּה מְהוּמַת־יְהוָה רַבָּה בְּהַסּוּתְחוּקוֹ אִישׁ
יָד רַעְהוּ וְעַלְתָּה יָדוֹ עַל־יָד רַעְהוּ: וְיִהִי בְּעֵדְנָא
הָהוּא. יְהִי שְׁגוּשׁ קִטְלָא קֳדָם יְיָ סְגִי בְּהוּן.
וְיִתְקַפּוּן. גְּבַר בֵּיַד חֲבֵרִיָּה. וְתִתְלַשׁ יְרִיָּה עִם יָדָא
דְּחֲבֵרִיָּה: וְנִסְיָהוּדָה תִּלְחַם בְּיְרוּשָׁלַם וְאַסְף חֵיך
כְּלֵי־הַגּוֹיִם סְבִיב זְהָב וְכֶסֶף וּבְגָדִים לְרַב מְאֹד:
וְאַף דְבֵית יְהוּדָה. יִתְנַוֵּן עִמְמִיא כָּד אֲנִיסִין
לְאַנְחָא קְרָבָא בְּיְרוּשָׁלַם. וְיִתְכַנְשׁוּן נְכֹסִי כָּל
עִמְמִיא סְחוּר סְחוּר. דְּהָבָא וְכֶסֶף. וְלְבוּשִׁין לְסְגִי
לְחֵדָּא: וְכֵן תְּהִיָּה מִנְפַת הַסּוּם הַפֶּרֶד הַנִּמְלֵד וְהַחֲמוּר
וְכִלְיָה־בְּהֵמָה אֲשֶׁר יְהִיָּה בְּמַתְנוֹת הַהֵמָּה בְּמַגְפָּה
הַזֹּאת: וְכֵן תְּהִי מַחַת סוּסִיא. כּוֹדְנִיא גְמֵרָא
וְהַמְרָא. וְכָל בְּעִירָא. דִּיהוּן בְּמִשְׂרֵיתָא הָאֲנֹן.

כמחאה

חלק הדקדוקי (א) אל אצל. המעם בה מלעיל כי הסגולתא לא תפעל וכפי משפחה צריך להפעמה אם לעיל אם לרע ובכאן הוא שם דבר וצריך להפעם באלף לעיל כי בפעלים יתהפך לרע כמו בצלצלי שמע בעבור חיותו שם דבר בא מלעיל עין ברש"י סוף תהלים. ובפעלים ויהי כאשר שמע לרע. וכן זרע זרע אם זרע ישראל לרע. ורעהו והוא יהיה לך מעור לעור כבוצא בזה ועין ערונת הכשם דף מ' ע"א: (ב) וראמה הו"ו כנעיא בכל סת"י המדוקדקים:

במחצתא הרא: והיה פליהנותר מפליהגוים הפאים
על ירושלים ועלו מדי שנה בשנה להשתחות
למקד יהוה צבאות וכהג אתיחג הספות: ויהי
כל דישתאר מכל עממיא דמתפנשין ואתן עד
ירושלים ויסקון בזמן שנה בשנה למסגד קדם
מקד עלמייא יי צבאות ולמיחג ית חגא דמטליא:
והיה אשר לא יעלה מאת משפחות הארץ אל
ירושלים להשתחות למקד יהוה צבאות ולא
עליהם יהיה הגשם: ויהי דלא יסק מורעית עממי
ארעא לירושלים למסגד קדם מקד עלמייא יי
צבאות ולא עליהון יהי משרא: ואם משפחת
מצרים לא תעלה ולא באה ולא עליהם תהיה
המגפה אשר יגף יהוה את הגוים אשר לא יעלו
לחג אתיחג הספות: ואם מלכות מצרים לא תסק
ולא תיתי ולא עליהון יסק גילום ברם עליהון
תהי מחתא דימחי ילי ית עממיא דלא יסקון למיחג
ית חגא דמטליא: זאת תהיה חטאת מצרים
וחטאת פליהגוים אשר לא יעלו לחג אתיחג
הספות: דא תהי פורענות מצראי ופורענות כל
עממיא דלא יסקין למיחג ית חגא דמטליא:
ביום ההוא יהיה על מצלות הפוס קדש ליהוה
והיה הפירות בבית יהוה כמזרקים לפני המזבח:
בעדנא ההוא יהי על פרורות סוסיא קודשא
קדם יי ויהון דודיא בבית מקדשא דיי סניאין
כמזרקיא קדם מדבחא: והיה כל סור בירושלים
וביהודה קדש ליהוה צבאות ובאו פליהזבחים
ולקחו מהם ובשלו בהם ולא יהיה כנעני עוד
בבית יהוה צבאות ביום ההוא: ויהי כל דוד
בירושלים וביהודה קודשא קדם יי צבאות ויהון
כל דרבחין ויסבון מנהון ובשכון בהון ולא יהי
עביד תגרא (יי תגרא) עוד בבית מקדשא דיי
צבאות בעדנא ההוא: ע"י

הפטרת יום ב' סוכות מלכים א' ס"ח

ותשלם פליהמלאכה אשר עשה המקד
שלמה בית יהוה ויבא שלמה את קרשיו דוד
אביו את הכסף ואת הזהב ואת הכלים נתן
באצרות בית יהוה: ושלמימת כל עבדתא דעבד
מלכא שלמה בית מקדשא דיי ואיתי שלמה
ית קודשי דוד אבוהי ית כספא וית דהבא וית
מניא יחב באוצרי בית מקדשא דיי: או יקח א
שלמה את זקני ישראל ואת פרי ראשי המפות
נשיאי האבות לבני ישראל את המקד שלמה
ירושלים להעלות ב את ארון פרי יהוה מעיר

דוד היא ציון: בכך פנש שלמה ית סבי ישראל
וית כל רישי שבטיא רב רבני אבהתא לבני ישראל
לות מלכא שלמה לירושלים לאסקא ית ארון
קומא דיי מקרתא דדוד היא ציון: ויקהלו אל
המקד שלמה פלי איש ישראל בירח האתנים
בהג הוא החרש השביעי: ואתפנישו לות מלכא
שלמה כל אנש ישראל בירחא דעתיקיא קבן
לית ירחא קדמאה חגא וכען הוא ירחא שביעאה:
ויבאו כל זקני ישראל וישאו הפהנים את הארון:
ואתו כל סבי ישראל ונטלו כהניא ית ארנא:
ועלו את ארון יהוה ואת אהל מועד ואת כל
כלי הקדש אשר באהל ויעלו אתם הפהנים
והזוים: ואסקו ית ארנא דיי וית משפן זמנא
וית כל מאני קודשא דבמשבנא ואסקו ית הון
כהניא וליואי: והמקד שלמה וכל ערת ישראל
הנועדים עליו אתו לפני הארון מוזבחים צאן
ובקר אשר לא יספרו ולא ימנו מרב: ומלכא
שלמה וכל פנשתא דישראל דאודמנו עלוהי
קומין עמיה קדם ארנא מנכסין עאן ותורין
דלא יתחשבון ולא יתמנון מסני: ויבאו הפהנים
את ארון פרי יהוה ארמקומו אל דביר הבית
אל קדש הקדשים ארחתת פנפי הפרובים:
ואעידו כהניא ית ארון קומא דיי לאחריה
לבית פפורי דמתוקן ליה פגו ביתא לקדש
קודשיא לתחות פנפי פרוביא: פי הפרובים
פרשים פנפים ארמקום הארון ויספו הפרבים
על הארון ועל פדיו מלמעלה: ארי כרוביא פריסין
גדפיהון על אתר ארנא ומשלן פרוביא על
ארנא ועל אריהו מלעיא: ויארכו הפדים
ויראו ראשי הפדים מן הקדש על פני הדביר
ולא יראו החוצה ויהיו שם עד היום הזה: וארכין
אריהיא ומתחון רישי אריהיא מן קודשא על אפי
בית פפורי ולא מתחון לברא והווי תמן עד
יומא הדין: אין בארון רק שני לחות האבנים
אשר הנח שם משה בחרב אשר פרת יהוה עם
בני ישראל בצאתם מארץ מצרים: לית בארנא
מחתין להוד תרין לוחי אבניא דאצנע תמן
משה בחורב דעליהון פתיבין עשרא פתגמי
קומא דגור יי עם בני ישראל במפקהון מארעא
דמצרים: ויהי בצאת הפהנים מן הקדש והענן
מלא את הבית יהוה: והוה כמפק כהניא מן
קודשא וענן אמשחא את מלי ית בית מקדשא
דיי: ולא יכלו הפהנים לעמד לשרת מפני הענן
פרימא כבוד יהוה אתיבית יהוה: ולא יכילו

כהניא חלק הדקוק (א) או יקח (ב) פסיק אחר הובת או: (ב) להעלות. הלמ"ד גמי ונוטה קריאהו לפתח: (ג) ויארכו. הו"ו גמי: (כתר תורה) כז ויקרא

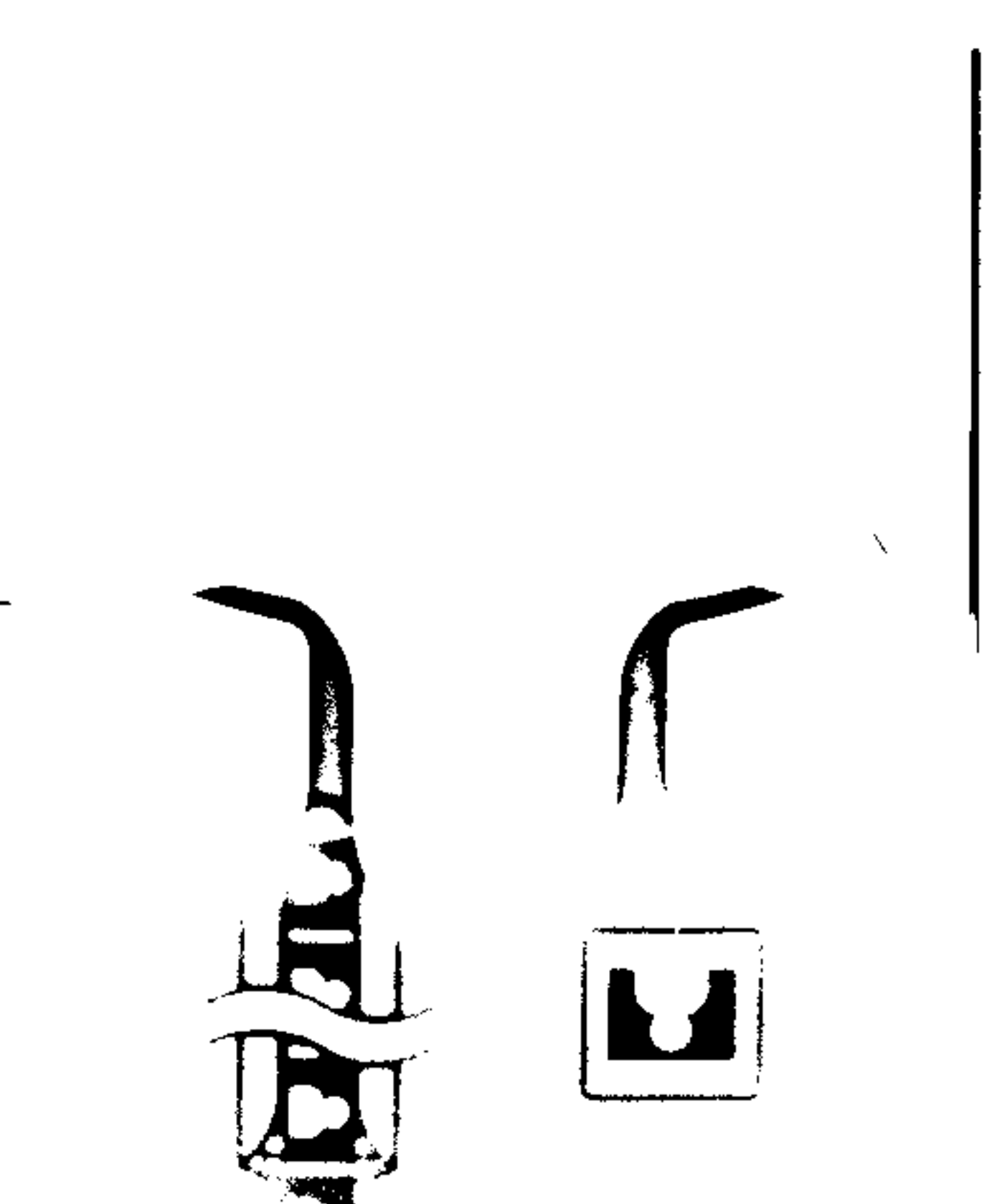
הפטרת יום שני של סוכות

כהניא. למקם לשמשא מן קדם עננא. ארי
 אתמלי יקרא דיי' ית בית מקדשא דיי': אז אמר
 שלמה יהוה אמר לשפן בערפך: בכונאמר שלמה.
 יי אתרעי לאשראה שכינתיה בירושלם: בנה
 בניתי בית זבל קד מכון לשבתך עולמים: מבנא
 בניתי בית מקדשא קדמך. אתר מתוקן לבית
 שכינתך עלמין: ויסב המלך אתפניו ויברך את
 כדקח ישראל וכלדקח ישראל עמד: ואסחר
 מלכא ית אפוזיה. וברוך. ית כל קהלא דישראל.
 וכל קהלא דישראל קאים: ויאמר ברוך יהוה
 אלהי ישראל אשר דבר בפיו את דוד אבי ובידו
 מלא לאמר: ואמר. ברוך יי אלהי דישראל.
 דגזר במימריה. עם דויד אבא. וברעותיה קיים
 למימר: למןהיום אשר הוצאתי אתעמי אתר
 ישראל ממצרים לאבתרתי בעיר מכל שבטי
 ישראל לבנות בית להיות שמי שם ואבחר
 בידוד להיות עלעמי ישראל: למן יומא. דאפיקית.
 ית עמי ית ישראל ממצרים. לא אתרעיתי בקרתא.
 מכל שבטי דישראל. למבני ביתא. לאשראה
 שכינתי תמן. ואתרעיתי ברויד. למחוי מלכא
 על עמי ישראל: ויהי עסילבב דוד אבי לבנות
 בית לשם יהוה אלהי ישראל: והוה. בלבא דרויד
 אבא. למבני ביתא. לשמא דיי' אלהי דישראל:
 ויאמר יהוה אלהי דוד אבי יען אשר היה עסילבבך
 לבנות בית לשמי המיבית פי היה עסילבבך:
 ואמר יי דרויד אבא. חקף דהוה עם לבך. למבני
 ביתא לשמי. אתקינתא. ארי הוה עם לבך: רק
 אתה לא תבנה הבית פי אסילבבך היצא מחלציק
 הואיבנה הבית לשמי: לחוד את. לא תבני
 ביתא. אלהין פר דתוליד. הוא יבני ביתא לשמי:
 ויקם יהוה אתדברו אשר דבר ואקם תחת דוד
 אבי ואשב| ערפסא ישראל באשר דבר יהוה
 ואבנה הבית לשם יהוה אלהי ישראל: וקיים יי.
 יתפתגמיהי דמליך. וקמית. תחות דודאבא. ויתיבית
 על פורסי מלכותא דישראל. כמא דמליך יי.
 ובניתי ביתא. לשמא דיי' אלהי דישראל: ואשם
 שם מקום לאיון אשרשם ברית יהוה אשר פרתי
 עםאבותינו בהוציא אתם מארץ מצרים: ושוייתי
 תמן אתר מתוקן לארונא. דתמן קומא דיי'. דגזר
 עם אבהתנא. באפקותיה יתהון מארעא דמצרים:

הפטרת שבת הגדול מלאכי ס' ג'
 וערבה ליהוה מנחת יהודה וירושלם בימי
 עולם וכשנים קדמניות: ויתקבל קדם יי. קורבן

אנשי יהודה ויתבי ירושלם. ביומי עלמא. וכשנין
 דמלקדמין: וקרבתו אליכם למשפט והייתי | עד
 ממהר במכשפים ובמנאפים ובנשבעים לשקר
 ובעשקי שברשכיר אלמנה ויתום ומטיילר ולא
 יראוני אמר יהוה צבאות: ואתגלי עליכון למעבד
 דינא. ויהי מימרי בכון לסהוד מזחי. בחרשיא
 ובגיפאי. ובדמשתבעין לשקרא. ובאנסי אנר
 אנרא. ארמלא ויתם ומספן דין גיורא ולא דחירו
 מן קדמי. אמר יי צבאות: כי אני יהוה לא
 שניתי ואתם בנייעקב לא כליתם: ארי אנא יי
 לא אשניתי קימי דמן עלמא. ואתון בני יעקב
 אתון מדמן דמן דמאית בעלמא הדין דיניה פסיק:
 למימי אבתיכם סרתם מהקי ולא שמרתם שובו
 אלי ואשובה אליכם אמר יהוה צבאות ואמרתם
 בפה נשוב: למימי אבהתכון. סמיתון מן קימי
 ולא נמרתון. תובו לפולחני ואתפני במימרי
 לאיטבא לכון. אמר יי צבאות. ואם תימרון כמא
 נתוב: היקבע אדם אלהים פי אתם קבעים אתי
 ואמרתם בפה קבענוך המעשר והתרומה: הירגו
 גבר קדם דינא. ארי אתון מרגזין קדמי. ואם
 תימרון כמא ארגינא קדמך במעשריא ובתרומתא:
 במארה אתם נארים ואתי אתם קבעים הנזיפלו:
 בלטותא אתון מתלמן. וקרמי אתון מרגזין. עמא
 פולחון: הביאו אתדכרהמעשר אלדבית האוצר
 ויהי טרף בביתי ובחגוני נא בזאת אמר יהוה
 צבאות אסלא אפתח לכם אתדארבות השמים
 והריקתי לכם ברכה עדדלירי: אמר נבייא
 איתיאו ית פר מעשרא לבית אוצרא. ויהי פרנוס
 דדמשמשין בבית מקדשי. ונפו כען קדמי בהדא.
 אמר יי צבאות. אם לא אפתח לכון. ית פני
 דשמיא. ואחית לכון. טובא עד דתימרון מסת:
 ונערתו לכם באכל ולאישחת לכם אתדפרי
 האדמה ולאיתשכל לכם הנפן בשדה אמר יהוה
 צבאות: ואזוף לכון במחבלא. ולא יחפיד לכון
 ית אבא דארעא. ולא תחפיד לכון גופנא בחקלא.
 אמר יי צבאות: ואשרו אתכם פלדגונים פי
 תהיו אתם ארץ חפץ אמר יהוה צבאות: וישבחון
 יתכון כל עממיא. ארי תהון אתון יתבין בארע
 בית שכינתי ועבדין בה רעותי. אמר יי צבאות:
 חזקו עלי דבריכם אמר יהוה ואמרתם מהנדפרנו
 עקיד: תקיפו קדמי. פתגמיכון אמר יי. ואם
 תימרון. כמא אסנינא למלא קדמך: אמרתם
 שוא עבד אלהים ומהרצע פי שמרנו משמרתו
 וכי הלכנו קדרגית מפני יהוה צבאות: אמרתון.

חלק הרקודק: א) במכשפים. השוא שכמ"ם נע ספני המאריך שבבית ונ"כ המ"ם רפויה: ב) ובמנאפים. המ"ם רפה והשוא נח וז"ע: ג) לא

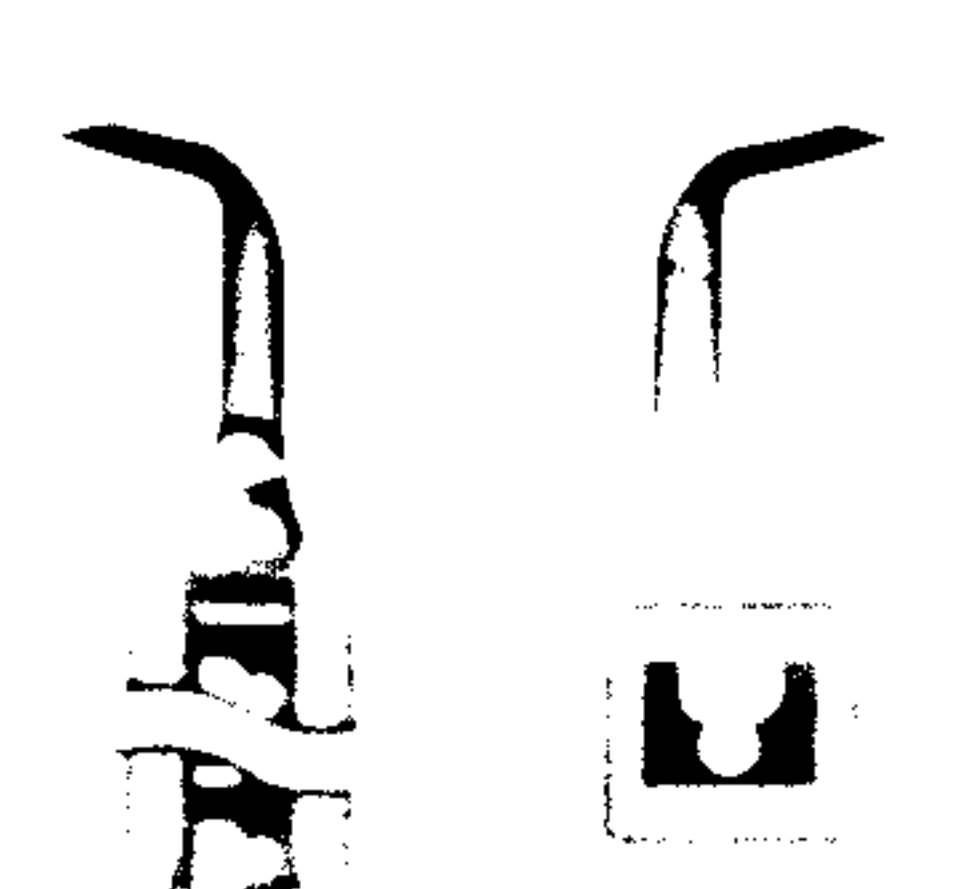
דלמא אתגלי. ואשבת ית ארעא בחובתא
ואמחינה גמירא: וחורין זה הפסוק
הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום יהוה הגדול
והנורא:

הפטרת מחר חדש בשמיאל א' ס"ב

ויאמר לו יהונתן מחר חדש ונפקדתא בי יפקד
מלשכך: ואמר ליה יהונתן מחר ירחא ותתבעי.
ארי יהי מרוח בית אסחרותך: ושלת תרד
מאד ובאת אלהימקום אשר נסתרת שם ביום
המעשה ושבת אצל האבן האול: ובתלתות ירחא
תחבעי בחדא. ותהך לאחרא. דאמרתא תמן
ביומא דחולא. ותתיב. בסטר אבן אתא: ואני
שלשת החצים צדה אורה לשלחתי למטרה:
ואנא תלתא גרין בקשת שדי. לממחי לי לפרגליסא:
והנה אשלח אתה נער קך מצא את החצים אמר
אמר אמר לנער הנה החצים ממך והנה קחנן
ובאה פי שלום לך ואין דבר חיייהוה: והא
אשלח ית עולימא. איזיל איתא ית גדיא. אם
מימר אימר לעולימא. הא גירא מנך וקבא.
סבחי ואיתא. ארי שלם לך. ולית מדעם ביש
קיים הוא יי: ואספה אמר לעלם הנה החצים
ממך והלאה לך פי שלחך יהוה: ואם פדין אימר
לעולימא. הא גירא מנך ולהלאה. איזיל. ארי
לשוכך יי: והדבר אשר דברנו אני ואתה הנה
יהוה ביני ובינה עד עולם: ופתגמא. דמליכנא
אנא ואת. הא מימרא דיי סהיד. בינא ובינה
עד עולם: ויפתר דוד בשלח ויהי החדש וישב
המקד * עד הלחם לאכול: ואממר דוד בחקלא.
והוה ירחא. ואסתר מלכא. על לחמא למיכל:
וישב המקד עד מושבו בפעם בפעם אל מושב
הקיר ויקם יהונתן וישב אבנר מצד שאול ויפקד
מקום דוד: ואסתר מלכא. עד שיוייה. בזמן
בזמן. על שוייא דמתקן ליה בסטר פותלא.
וקם יהונתן. ואסתר אבנר מסטרא דשאול. והוה
אתרא דדוד מרוח: ולא דבר שאול מאומה ביום
ההוא פי אמר מקרה הוא בלתי טהור הוא בילא
טהור: ולא מליך שאול. מדעם ביומא ההוא.
ארי אמר דלמא עירוע הוה ליה ולא דכי הוא.
או דלמא לאורח אזל ואנחנא לא זמנתי: ויהי
ממחרת החדש השני ויפקד מקום דוד ויאמר
שאול אר יהונתן בנו מדוע לא בא בן ישי גס
תמול גסהיום אלהימקום: והוה ביומא דבתרוהי
דהוא עבור ירחא תנינא. והוה אתרא דדוד
מרוח. ואמר שאול ליהונתן פריה. מא דין. לא

לא להנאה מן דיפלה קדם יי. ומא ממון נתהני
לנא. ארי נטרנא מפרת מימריה. וארי הליכנא
במפכות רוחא. מן קדם יי צבאות: ועתה אנחנו
מאשרים ודים גסנבנו עשי רשעה גם בחנו
אלהים ויפלטו: וכען. אנחנא משבחין רשיעין.
אף אתקיימו עבדי חטאה. אף גסיאו. קדם יי
ואשתיובו: או נדברו יראי יהוה איש ארעהו
ויקשב יהוה וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו
ליראי יהוה ולחשבי שמו: ככן ממלכין. דחליא
דיי גבר עם חבריה. ושמיע קדם יי ויגלי קדמוהי.
ואתתיב. ספר דוכרנא קדמוהי לדחליא דיי.
וקדמחשבין ליקרא שמייה: והיו לי אמר יהוה
צבאות ליום אשר אני עשה. סגלה וחמלתי
עליהם פאשר יחמל איש ערפנו העבד אתו:
ויהון קדמי. אמר יי צבאות. ליומא. דאנא עתיד
למעבד סגולתא. ואחום עליהון. כמא דחיים
גוברא. על בריה דפלח יתיה: ושבתם וראיתם
בין צדיק ורשע בין עבד אלהים לאשר לא עבדו:
ותתובון ותחזון. בין צדיקנא ורשיעיא. בין דפלהו
קדם יי. לדלא פלחו קדמוהי: פי הנה היום בא
בער פתגור והיו כרזדים וכל עשה רשעה קש
ולחט אתם היום הבא אמר יהוה צבאות אשר
לא יעוב להם שרש וענה: ארי הא יומא אתי.
בער פתגורא. ויהון כל רשיעיא. וכל עבדי חטאה
חלשין פקשא. וילחך יתהון יומא דאתי. אמר
יי צבאות. דלא ישבוק להון פר ובר פר: ורחה
לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה
ויצאתם ופשתם פעגלי מרבק: ותדנח לכוון. דחלי
שמי שמשא דוכו. ואסותא בכנפיה. ותפקון
ותמילון פעגלי רבקא: ועפותם רשעים פרייהו
אפר תחת פפות רגליכם ביום אשר אני עשה
אמר יהוה צבאות: ותדושון רשיעין. ארי יהון
קטמא. תחות פרסת רגליכוון. ביומא דאנא עביר
(עתיד למעבד). אמר יי צבאות: זכרו תורת
משה עבדי אשר צויתי אותו בהרב על כפי
ישראל חקים ומשפטים: אדברו. אורייתא דמשה
עבדי. דפקודית יתיה בחורב על כל ישראל.
קאלפא יתהון קימין ודינין: הנה אנכי שלח
לכם את אליה הנביא לפני בוא יום יהוה הגדול
והנורא: הא אנא שכה לכוון. ית אליה נביא.
קדם. מייתי יומא דעתיד למייתי מן קדם יי. רבא
ודחילא: והשיב לב אבות ערפנים ולב בנים
ערפנותם פן אכזא והפיתי את הארץ הרם:
ויטיב לב אבהן על בנין. ולב בניא על אבהתהון.

חלק הדקדוק. א) ונפקדה. כ"ה בתיגאן הקוף בוקף גדול: ב) כי שלחך. השיון נעי: ג) מסחרה. הס"ם נעי: ד) וישקו. הי"ו נעי:
כח (כתר תורה) ויקרא (* זין רבתי

הפטרות מחר חדש

אתא בר ישי אף תמלי אף יומא דין ללחמא : ויען יהונתן את שאול נשאל נשאל דוד מעמדי ערבית לחם : ואתיב יהונתן ית שאול אשתא לא אשתאיל דוד מני למיזל עד בית לחם : ויאמר שלחני נא פי זבח משפחה לנו בעיר והוא צוה לי אחי ועתה אסמצאתי חן בעיניך אמלטה נא ואראה אתי אחי ערפן לאבא אל שכתן הפוך : ואמר שלחני כען ארי שירי נכסת קודשיא לכל זרעיתא ננא בקרתא והוא פקיד לי אחי וכען אם אשפחית רחמין בעינה אשתיזוב פען ואחוי ית אחי על פן לא עאר לפתורא דמלכא : ויחרראף שאול ביהונתן ויאמר לו בן דנעות המרדות הלוא ידעתי פירבחר אתה לבן ישי לבשתך ולבשת ערות אמה : ותקיף רוגזא דשאול ביהונתן ואמר ליה בר סרבניתא דמרדותה קשיא היא ידענא ארי רעי את בבר ישי לבחתתך ולבהתת קנן אמה : פי כרתימים אשר בן ישי חי ערהאדמה לא תפון אתה ומלכותך ועתה שכה וקח אתו אלי פי בןמות הוא : ארי כל יומיא דבר ישי קיים על ארעא לא תתקן את ומלכותך וכען שכה ואיתנייה לותי ארי גבר חייב קטול הוא : ויען יהונתן את שאול אביו ויאמר אביו כמה זמת מה עשהו ואתיב יהונתן ית שאול אבוהי ואמר ליה למא יתקטיל מא עבד : ויטל שאול אתהחנית עקיו להפתו וידע יהונתן פירכה היא מעם אביו להמית את דוד : וארים שאול ית מורניתא ערוהי לממחתי וידע יהונתן ארי גמירא היא מן אבוהי למקטיל ית דוד : ויקם יהונתן מעם השכתן בחריר אף ולאכל ביום ההודש השני לחם פי נעצב אל דוד פי הכלמו אביו : וקם יהונתן מן פתורא בתקוף רגו וקא אכל ביום עבור ירהא תנינא לחמא ארי אתנסים על דוד ארי אכלמיה אבוהי : ויהי בבקר ויצא יהונתן השדה למועד

דוד ונער קטן עמו : והוא בצפרא ונפק יהונתן לחקלא לזמנא דאמר ליה דוד וניק זעיר עמיה : ויאמר לנער רין מצאנא את החצים אשר אנכי מורת הנער רין והוא ירה החצי להעברו : ואמר לעולימיה רחום איתא כען ית גריא דאנא שרי עולימא רחום והוא שדא גרא לא עברותיה : ויבא הנער עד מקום החצי אשר ירה יהונתן ויקרא יהונתן אחרי הנער ויאמר הלוא החצימפה והלאה : ואתא עולימא עד אתר גרא דשדא יהונתן וקרא יהונתן בתר עולימא ואמר היא גרא מנה ודהלאה : ויקרא יהונתן אחרי הנער מהרה הושה אל תעמד וילקט נער יהונתן את החצי ויבא אל אדניו וקרא יהונתן בתר עולימא אחוי בפריע לא תתעבב ולקייט עולימא דיהונתן ית גריא ואתא לות רבנייה : והנער לא ידע מאומה אף יהונתן ודוד ידעו אתהדבר : ועולימא לא ידע מדעם פרס יהונתן ודוד ידעין ית פתגמא : ויתן יהונתן את כליו אל הנער אשר לו ויאמר לו קך הביא העיר : ויתב יהונתן ית זיניה לעולימא דיליה ואמר ליה אויז אוכלהי לקרתא : הנער בא דוד קם מאצל הנגב ויפל לאפיו ארצה וישתחו שלש פעמים וישקו איש את רגליו ויבכו איש את רגלו עד דהוד הגדיק : עולימא אתא ודוד קם מסטר אבן אתא דלקביד דרומא ונפל על אפוהי על ארעא וסגיד תלת זמנין ונשיקו גבר ית חבריה ויבכו גבר ית חבריה עד דדוד אסגו : ויאמר יהונתן לדוד קך לשלום אשר נשבענו שנינו אנחנו בשם יהוה דאמר יהוה יהיה ביני ובינה ובין זרעיו ובין זרעך עד עולם : ואמר יהונתן לדוד אויז לשלום דקיימנא תרונא אנחנא בשמא דיי למימר מימרא דיי יהי סהיד בינא ובינה ובין בני ובין בנה עד עולם : ער

(* החצים קרי

ברכות והפטרות עפ"י נוסח ספרד

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנביאים טובים ורצה בדבריהם הנאמרים באמת ברוך אתה יי הבורח בתורה ובמשה עבדו ובישראל עמו ובנביאי האמת והצדק :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם צור כל העולמים צדיק בכל הדורות האל הנאמן האומר ועושה המדבר ומקיים כי כל דבריו אמת וצדק נאמן אתה הוא יי אלהינו ונאמנים דברך ודבר אחד מדברך אחר לא ישוב ויקם כי אל מלך נאמן ורחמן אתה ברוך אתה יי האל הנאמן בכל דבריו :

רחם על ציון כי היא בית חיינו ולעלובת נפש תושיע במהרה בימינו ברוך אתה יי משמח ציון בכניה : שמחנו יי אלהינו באליהו הנביא עבדך ובמלכות בית דוד משיחך במהרה יבוא ויגל לבנו על כסאו לא ישב זר ולא ינחלו עוד

אחרים את כבודו כי בשם קרשך נשבעת לו שלא יכבה נרו לעולם ועד : ברוך אתה יי מן דוד : על ההורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום השבת הזה שנתת לנו יי אלהינו לקדושה ולמנוחה לכבוד ולהפארת על הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך יתברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד ברוך אתה יי מקדש השבת : (אמן)

(לשם רגלים) ער ההורה ועל העבודה ועל הנביאים (לשנת ועל יום השבת הזה) (לפסח ועל יום חג המצות הזה) (לסעודות ועל יום חג השבועות הזה) (לסוכות ועל יום חג הסוכות הזה) (למניי עגרת ועל יום שמיני חג עצרת הזה) ועל יום טוב מקרא קדש הזה שנתת לנו יי אלהינו לקדושה ולמנוחה לששון ולשמחה לכבוד ולהפארת על הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך יתברך שמך בפי כל חי

תמיד לעולם ועד ברוך אתה יי מקדש (השבת ו) ישראל והומנים : (אמן)

ספר

כתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

והוא חמשה חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם הרגום רבינו סעדיא גאון זללה"ה בלשון ערבי מועתק מספרי הימן המדויקים ישנים נישנים מכמה מאות שנים כאשר עין הקורא תחזינה מישרים. ונלוה אליו ס' חלק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יחייא בן כה"ר יוסף צאלת זללה"ה שהיה ראב"ד ור"ם ומ"צ בעי"ת צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום הועתק מכת"ב יד מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקורא תחזינה בהקדמתו ועם ההפטרות מקרא. עם תרגום יונתן בן עוזיאל זללה"ה.

חלק רביעי

ספר במדבר

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השתדלות המנהיגים הר"ר שלום ו' כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"ו ומשנהו הר"ר אברהם ו' כה"ר חיים נדאף הי"ו. ונלוו אליהם הר"ר שלום ו' יהיא כסאר הי"ו וה"ר יהיא ו' שלמה עראקי כ"ץ הי"ו

נדפס

פעה"ק ירושלים תובב"א

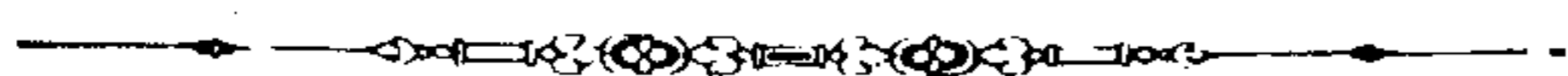
בשנה תר"ם לפ"ק

בדפוס הר"ר שמואל הלוי צוקערמאן הי"ו

נוסח תפלה

שנהגו בה מלמדי תינוקות מימי קדם להתפלל בה עם הילדים קודם הלימוד מסודרת על סדר א"ב:

אל לבי פתח. בתורתך יי' תחכמני. גדל יה מעלתי למענך. דברי למודים תלמדני. השיבני אליך ואשובה. ואקראך ותענני. זכה יי' נשמתו. חכמה יקרה תחכמני. מוב יש תנחילני. ישרני ולמדני דתך. כבוש פשעי. לבי מלא דעת. מכל מבשול. נקני והצילני נא. סמוך מפלתי כי. עליך יי' נשענתי. פנה אלי. צדיק דרכיך ישרני. קרבני ומעושק (נ"א ומעונש) פדני. רועה ישראל שמרני. שמור יי' נשמתו. תמיד יומם ולילה תצרני ותענני. מוב יי' לקויו לנפש תדרשנו. טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. טוב להודות ליי' ולזמר לשמך עליון. החייני אלהי הנשמה. וזכני יוצר כל בחכמה. להנות בתורה התמימה. בזכות ישראל הסגולה והשלמה. ולכן יזכה אלי אבי. לשמוע קולי וניבוי. להנות בתורה אשר למדני רבי. ועל זאת אשבחך. ואפארך וארוממך. ואענה במענה רך. אלה חק. ומוסי' חק. ותוראתה חק. לעדל ללה ולמוסי' ולתוראתה. תבארך אלה למנול לנא אתורה עלי' גבל סיני עלי' ידי מוסי' רסולה. ברוך השם נותן התורה. ברוך יי' לעולם אמן ואמן. ימלך יי' לעולם אמן ואמן:

זכרה אלקי' למוכה למעלת אחינו היקרים הרמים ארבעים אדני' כסף המשתדלים להוציא לאור יקרנות הספר היקר הזה אשר מעולם לא שזפתו עין רואה. הזלים זהב מכים ויתנו לכסף מוצא אגב דוחק'יהו. דחקו ונכנסו ליטול כל א' מהם חלק במצוה הרבה הזאת איש איש לפי ערכו כברכת ה' אשר נתן לו העשיר לו ירבה והדל לא ימעט לתת פזרונו לגשת אל הקדש. זאת תורת הקדשים. וזאת תורת העולה על כל העובר על הפקודים על שר האלף ספרים האלה:

180 סי' יוסף בן סאלם דאר הי"ו.	22 ח"ר שלום חמדי הלוי ונוכ"צ.
44 סי' שלמה אברהם ג'א"ה.	22 ח"ר יוסף צפירה וחנניא כהן וחיים חמדי.
40 סי' שלמה מוסא גמאל.	22 סי' אהרן יוסף דאר.
22 סי' שלמה עראקי ואחיו חיים.	22 סי' שכר כהן ושלמה מורחיו ויחיא דוד.
20 סי' יחיא דוד עראקי הכהן.	22 סי' שמואל אהרן וחבריו.
22 סי' ישראל ב"ר יוסף מסעוד.	22 סי' חיים לוי ויוסף שרפי ויוסף חאסר.
22 סי' יחיא בן שלום סרי הלוי ואחיו.	22 סי' יוסף דמתי וחיים סעוד וסעיד ימני.
22 סי' שלום יוסף טובי ויעיש קצ'אעי.	22 סי' דוד כהן ויוסף גזפאן ויוסף נמל ומ' סעדה קהא.
22 סי' סעיד יחיא מיס' ויוסף נמל.	22 סי' סאלם קדואני ודוד צארם ודוד עזידי וחיים יורא.
22 סי' שלמה חאזי ויחיא מנצור.	22 סי' אהרן מסעוד ושלום גהסי וחיים ימני.

ותשואות הן והודות, משא"ת ברכה עשר ידות, יאתיו לנהל השכל ומעין התבונה, ה"ה השר היקר והנכבד, נשיא נשיאים, וראש הנגידים, מזר"ק חכמים נכבדים, כקש"ת האדון הנעלה וכו', נו"מ ה' **ענת יבי** הי"ו, אשר היה לנו כעת לאחיסמ"ך, ויתן לכסף מוצא סך מה בהלואת הן וחסד, תהי משכורתו שלימה משמי מעונים, אורך ימים ושנים, בעושר וכבוד בבנים משבילים ונבונים. שקמים ושאננים. על מי מנוחות חונים. אבי"ר.

יה"ר הפין ה' בידם יצלה ויזכו לגומרה. ברוך והדרה. וזכות התורה הקדושה וזכות לומדיה תינוקות של בית רבן הבל שאין בו חטא. עליהם תנן. אלף חמנן. ויהי שלום בחילם. ושלוה בכל גבולם. ובתיהם שלום כנה"ר וכנא"ה הבעה"ה ברוב עוז ושלום. וממלאים מקום הפקודים להשלים החשבון על ש"ר האלף ספרים. פעה"ק ירושלם ת"ו:

שלום ה' כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"ו
 שלום ה' יחיא כסאר הי"ו
 יחיא ה' שלמה עראקי כ"ץ הי"ו

ספר

כתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

והוא חמשה חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם תרגום רבינו סעדיא גאון זללה"ה בלשון ערבי מועתק מספרי הימן המדויקים ישנים נשנים מכמה מאות שנים כאשר עין הקורא החינה משריב. ונלוה אליו ס' חלק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יחייא בן כה"ר יוסף צאלח זלה"ה שהיה ראב"ד ור"מ ומ"צ בעי"ת צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום הועתק מכתובת יד מספרים ישנים נשנים כאשר עין הקורא החינה בהקדמתו. ועם ההפטרות מקרא. עם תרגום יונתן בן עוזאל זללה"ה.

חלק רביעי

ספר במדבר

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השתדלות המנהיגים הר"ר שלום ו' כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"ו ומשנהו הר"ר אברהם ו' כה"ר הי"ם נדאף הי"ו. ונלוו אליהם הר"ר שלום ו' יהוא כסאר הי"ו וה"ר יהוא ו' שלמה עראקי כ"ץ הי"ו

נדפס

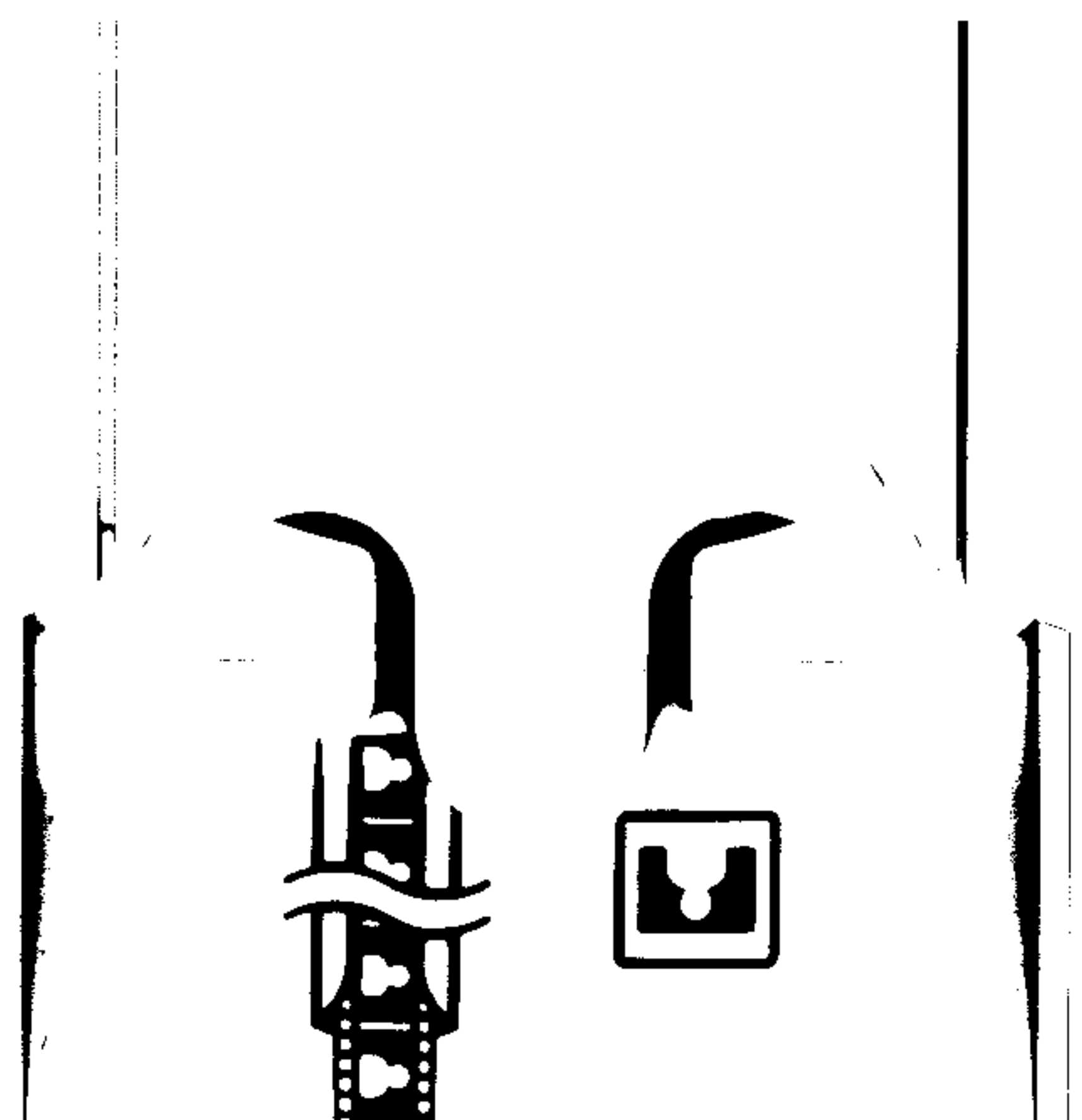
פעה"ק ירושלים תוכב"א

נוסח תפלה

שנהגו בה מלמדי תינוקות מימי קדם להתפלל בה עם הילדים קודם הלימוד ממודרת על סדר א"ב:

אל לבי פתח. בתורתך יי' תחכמני. גדל יה מעלתי למענך. דברי למודים תלמדני. השיבני אליך ואשובה. ואקראך ותענני. זכה יי' נשמתו. חכמה יקרה תחכמני. טוב יש תנחילני. ישרני ולמדני דרך. כבוש פשעי. לבי מלא דעת. מכל מבשול. נקני והצילני נא. סמוך מפלתי כי. עליך יי' נשענתי. פנה אל. צדיק דרכיך ישרני. קרבני ומעושק (ג"א ומעונש) פדני. רועה ישראל שמרני. שמור יי' נשמתו. תמיד יומם ולילה תצרני ותענני. טוב יי' לקויו לנפש תדרשנו. טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. טוב להודות ליי' ולזמר לשמך עליון. ההייני אלהי הנשמה. וזכני יוצר כל בחכמה. להגות בתורה התמימה. בזכות ישראל הסגולה והשלמה. ולכן יזכה אלי אבי. לשמוע קולי וניבי. להגות בתורה אשר למדני רבי. ועל זאת אשבחך. ואפארך וארוממך. ואענה במענה רך. אלה חק. ומוסי' חק. ותוראתה חק. אעדל ללה ולמוסי' ולתוראתה. תבארך אלה אמנול לנא לתורה עלי' גבל סיני עלי' ידי מוסי' רסולה. ברוך השם נותן התורה. ברוך יי' לעולם אמן ואמן. ימלוך יי' לעולם אמן ואמן:

בסימנא במדבר א טבא

דהו למנחת שבת

שמעון. שדומיאל אבן צורישרי: ליהודה
 נחשון בן עמינדב: ליהודה. נחשון בר
 עמינדב: ומן יהודה. נחשון אבן עמינדב:
 ליששכר נתנאל בן צוער: ליששכר.
 נתנאל בר צוער: ומן יששכר. נתנאל
 אבן צוער: זבולן אליאב בן חלקן: לזבולן.
 איאב בר חלקן: ומן זבולן. איאב אבן חלקן:
 לבני יוסף לאפרים אלישמע בן עמיהוד
 למנשה גמליאל בן פדהצור: לבני יוסף.
 לאפרים. אלישמע בר עמיהוד. למנשה.
 גמליאל בר פדהצור: ומן בני יוסף. פמן
 אפרים. אישמע אבן עמיהוד. ומן מנשה.
 גמליאל אבן פדהצור: לבנימן אבידן בן
 גרעני: לבנימן. אבידן בר גרעוני: ומן
 בנימן. אבידן אבן גרעוני: לזן אחיעזר
 בן עמישרי: לזן. אחיעזר בר עמישרי:
 ומן זן. אחיעזר אבן עמישרי: לאשר
 פגעיאל בן עכרון: לאשר. פגעיאל בר עכרון:
 ומן אשר. פגעיאל אבן עכרון: לגד אליסף
 בן דעואל: לגד. אליסף בר דעואל: ומן
 גד. אליסף אבן דעואל: לגפתלי אחרע בן
 עינן: לגפתלי. אחרע בר עינן: ומן נפתלי.
 אחרע אבן עינן: אלה קריאי העדה נשיאי
 משות אבותם ראשי אלפי ישראל הם:
 אלן מערעי פגשתא. רברבי שבטי
 אבהתהון. רישי. אלפיא דישראל אנן:
 הולאי דעאה אנמאעה. אשראף אסבאט
 אבאיהם. והם ריסא אף בני אסראיל:
 ויקח משה ואהרן את האנשים האלה
 אשר נקבו בשמות: ודבר משה ואהרן.
 ית גובריא האלן. דאתפרשו בשמהן:
 פאכד מוסי' והרון הולאי ארגא. לדישרחת
 אסמאיהם: ואת כל העדה הקהילו
 באחד לחדש השניויתילדו על משפחתם
 לבית אבתם במספר שמות מן עשרים

וידבר יהוה אל משה במדבר סיני באהל
 מועד באחד לחדש השני בשנה
 השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר:
 ומליל יי' עם משה. במדבר אדסיני במשכן
 זמנא. בחד לירחא תנינא בשתא תנייתא.
 למפקהון. מארעא דמצרים למימר: תם
 כלם אלה מוסי'. פי ברייה סיני פי כבא
 למחצר. פי איום אאול מן אשר אתאני
 מן אסנה אתאניה. לכרוגהם מן בלד מצר
 קאילא: שאו אתראש כרעדת בני
 ישראל למשפחתם לבית אבתם במספר
 שמות כל זכר לגלותם: קבילוית חושבן
 כל פגשתא דבני ישראל. דזרעיתהון לבית
 אבהתהון. במנין שמהן. כל דבורא
 לגולגלתהון: ארפעו גמלה גמאעה בני
 אסראיל. לעשאיריהם וביזות אבאיהם.
 באחצא אסמא. כל דכר לגמאגמהם:
 מן עשרים שנה ומעקה בדיצא צבא
 בישראל תפקדו אתם לצבאתם אתה
 ואהרן: מבר עשרין שנין ולעילא. כל נפיק
 חילא בישראל. תמנון ותהון. לחיליהון את
 ואהרן: מן אבן עשרין סנה פצאעדא. כל
 מן יכרג אי' גיש בני אסראיל. תחציהם
 לגיושהם * אנת והרון: ואתכם יהו איש
 איש למטה איש ראש לבית אבתיו הוא:
 ועמכון יהון. גוברא גוברא לשבטא. גבר.
 ריש לבית אבהתוהי הוא: וליכוננו מעכם.
 רגל מן כל שבט. ודאך ארגל הו ריים בות
 אביה: ואלה שמות האנשים אשר יעמדו
 אתכם לראובן אליצור בן שדיאור: ואלן
 שמהת גובריא. דיקומון עמכון. לראובן.
 אליצור בר שדיאור: והדה אסמא ארגא.
 אדי יקומון מעכם. פמן ראובן. איצור אבן
 שדיאור: לשמעון שדמיאל בן צורישרי:
 לשמעון. שדומיאל בר צורישרי: ומן

שנה

* קרואי קרי

א (כמדבר) (כתר תורה)

שנה ומעלה לגלותם : וית כל בנשתא
 בנשו. בחד לירחא תנינא. ואתיחסו על
 זרעיתיהון לבית אבהתיהון. במנין שמהן.
 מבר עשרין שנין. ולעילא לגולגלתיהון:
 ונזוקו סאיר אנמאעה. פי ליום לאול מן
 אשהר אתאני. פתנאסכו לעשאיריהם
 וביות אבאיהם. באחצא אסמא. מן אבן
 עשרין סנה. פצאעדא לגמאנמהם: פאשר
 צוה יהוה את משה ויפקדם במדבר סיני:
 כמא דפקיד ייית משה. ומננון במדברא
 דסיני: כמא אמר אלה מוסי. כדאך עדהם
 פי ברייה סיני: ס ויהיו בני
 ראובן בכר ישראל תולדתם למשפחתם
 לבית אבתם במספר שמות לגולגלתם כל
 זכר מן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא:
 והו בני ראובן בוכריה דישרא. תולדתיהון
 לזרעיתיהון לבית אבהתיהון. במנין שמהן
 לגולגלתיהון. כל דכורא. מבר עשרין שנין
 ולעילא. כל נפיק חילא: פכאן בני ראובן
 בכר אסראיל. תיאלידהם לעשאיריהם
 לביות אבאיהם. באחצא אסמא
 לגמאנמהם. כל דכר. מן אבן עשרין סנה
 פצאעדא. כל מן יכרג (6) (פיגיושהם כ"ג כ"ו):
 פקדיהם למטה ראובן ששה וארבעים ארף
 וחמש מאות: מניניהון לשבטא דראובן.
 ארבעין ושתא אלפין וחמיש מאה:
 ואמעדודין כדאך מן בני ראובן. סתה
 וארבעין אפא וכמס מאיה: פ

לבני שמעון תולדתם למשפחתם לבית
 אבתם פקדיו במספר שמות לגולגלתם כל
 זכר מן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא:
 לבני שמעון. תולדתיהון לזרעיתיהון לבית
 אבהתיהון. מניניהו. במנין שמהן
 לגולגלתיהון. כל דכורא. מבר עשרין שנין
 ולעילא. כל נפיק חילא: לבני שמעון.
 תיאלידהם לעשאיריהם לביות אבאיהם.
 עדהם. באחצא אסמא לגמאנמהם. כל
 דכר. מן אבן עשרין סנה פצאעדא. כל
 מן יכרג פי גיושהם: פקדיהם למטה
 שמעון תשעה וחמשים אלף ושלש מאות:

מניניהון לשבטא דשמעון. חמשים ושתא
 אלפין ותלת מאה: ואמעדודין כדאך מן
 בני שמעון. תסעה וכמסין אפא ותלת
 מאה: פ

לבני גד תולדתם למשפחתם לבית
 אבתם במספר שמות מן עשרים שנה
 ומעלה כל יצא צבא: לבני גד. תולדתיהון
 לזרעיתיהון לבית אבהתיהון. במנין שמהן.
 מבר עשרין שנין ולעילא. כל נפיק חילא:
 לבני גד. תיאלידהם לעשאיריהם לביות
 אבאיהם. באחצא אסמא. מן אבן עשרין
 סנה פצאעדא. כל מן יכרג פי גיושהם:
 פקדיהם למטה גד חמשה וארבעים ארף
 ושש מאות וחמשים: מניניהון לשבטא
 דגד. ארבעין וחמשה אלפין. ושית מאה
 וחמשים: ואמעדודין כדאך מן בני גד.
 כמסה וארבעין אפא. וסת מאיה
 וכמסין: פ

לבני יהודה תולדתם למשפחתם לבית
 אבתם במספר שמות מן עשרים שנה
 ומעלה כל יצא צבא: לבני יהודה.
 תולדתיהון לזרעיתיהון לבית אבהתיהון.
 במנין שמהן. מבר עשרין שנין ולעילא.
 כל נפיק חילא: ובני יהודה. תיאלידהם
 לעשאיריהם לביות אבאיהם. באחצא
 אסמא. מן אבן עשרין סנה פצאעדא.
 כל מן יכרג פי גיושהם: פקדיהם למטה
 יהודה ארבעה ושבעים ארף ושש מאות:
 מניניהון לשבטא דיהודה. שבעין וארבעא
 אפין ושית מאה: ואמעדודין כדאך מן
 בני יהודה. ארבעה וסבעין אפא וסת
 מאיה: פ

לבני יששכר תולדתם למשפחתם לבית
 אבתם במספר שמות מן עשרים שנה
 ומעלה כל יצא צבא: לבני יששכר.
 תולדתיהון לזרעיתיהון לבית אבהתיהון.
 במנין שמהן. מבר עשרין שנין ולעילא.
 כל נפיק חילא: ובני יששכר. תיאלידהם
 לעשאיריהם לביות אבאיהם. באחצא
 אסמא. מן אבן עשרין סנה פצאעדא. כל מן

לעשיריהם לביות אבאיהם. באחצא
 אסמא. מן אבן עשרין סנה פצאעדא.
 כל מן יכרג פי גיושהם: פקדיהם למטה
 מנשה שנים ושלשים אלף ומאתים:
 מנייהון לשבטא דמנשה. תלתין ותריין
 אלפין ומאתין: ואמעדודין כדאך מן בני
 מנשה. אתנין ותלאתין אפא ומאתין: פ
 לבני בנימן תולדתם למשפחתם לבית
 אבתם במספר שמות מפן עשרים שנה
 ומעלה כל יצא צבא: לבני זבולון.
 תולדתהון דזרעיתהון לבית אבהתהון.
 במנין שמהן. מבר עשרין שנין ולעילא.
 כל נפיק חילא: ובני זבולון. תיאידהם
 לעשיריהם לביות אבאיהם. באחצא
 אסמא. מן אבן עשרין סנה פצאעדא.
 כל מן יכרג פי גיושהם: פקדיהם למטה
 בנימן חמשה ושלשים אלף וארבע מאות:
 מנייהון לשבטא דבנימן. תלתין וחמשה
 אלפין וארבע מאה: ואמעדודין כדאך
 מן בני בנימן. כמסה ותלאתין אפא
 וארבע מאה: פ

לבני דן תולדתם למשפחתם לבית אבתם
 במספר שמות מפן עשרים שנה ומעלה
 כל יצא צבא: לבני דן. תולדתהון
 דזרעיתהון לבית אבהתהון. במנין שמהן.
 מבר עשרין שנין ולעילא. כל נפיק חילא:
 ובני דן. תיאידהם לעשיריהם לביות
 אבאיהם. באחצא אסמא. מן אבן עשרין
 סנה פצאעדא. כל מן יכרג פי גיושהם:
 פקדיהם למטה דן שנים ושלשים אלף
 ושבע מאות: מנייהון לשבטא דדן. שתין
 ותריין אלפין ושבע מאה: ואמעדודין
 כדאך מן בני דן. אתנין וסתין אפא וסבע
 מאה: פ

לבני אשר תולדתם למשפחתם לבית
 אבתם במספר שמות מפן עשרים שנה
 ומעלה כל יצא צבא: לבני אשר תולדתהון
 דזרעיתהון לבית אבהתהון. במנין שמהן.
 מבר עשרין שנין ולעילא. כל נפיק חילא:
 ובני אשר. תיאידהם לעשיריהם לביות

אבאיהם

יכרג פי גיושהם: פקדיהם למטה יששכר
 ארבעה וחמשים אלף וארבע מאות:
 מנייהון לשבטא דיששכר. חמשין
 וארבעא אלפין וארבע מאה: ואמעדודין
 כדאך מן בני יששכר. ארבעה וכמסין
 אפא וארבע מאה: פ

לבני זבולון תולדתם למשפחתם לבית
 אבתם במספר שמות מפן עשרים שנה
 ומעלה כל יצא צבא: לבני זבולון.
 תולדתהון דזרעיתהון לבית אבהתהון.
 במנין שמהן. מבר עשרין שנין ולעילא.
 כל נפיק חילא: ובני זבולון. תיאידהם
 לעשיריהם לביות אבאיהם. באחצא
 אסמא. מן אבן עשרין סנה פצאעדא.
 כל מן יכרג פי גיושהם: פקדיהם למטה
 זבולון שבעה וחמשים אלף וארבע מאות:
 מנייהון לשבטא דזבולון. חמשין ושבעא
 אלפין וארבע מאה: ואמעדודין כדאך מן
 בני זבולון. סבעה וכמסין אפא וארבע
 מאה: פ

לבני יוסף אפרים תולדתם
 למשפחתם לבית אבתם במספר שמות
 מפן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא:
 לבני יוסף לבני אפרים. תולדתהון
 דזרעיתהון לבית אבהתהון. במנין שמהן.
 מבר עשרין שנין ולעילא. כל נפיק חילא:
 לבני יוסף לבני אפרים. תיאידהם
 לעשיריהם לביות אבאיהם. באחצא
 אסמא. מן אבן עשרין סנה פצאעדא.
 כל מן יכרג פי גיושהם: פקדיהם למטה
 אפרים ארבעים אלף וחמש מאות:
 מנייהון לשבטא דאפרים. ארבעין אלפין
 וחמש מאה: ואמעדודין כדאך מן בני
 אפרים. ארבעין אפא וכמס מאה: פ

לבני מנשה תולדתם למשפחתם לבית
 אבתם במספר שמות מפן עשרים שנה
 ומעלה כל יצא צבא: לבני מנשה.
 תולדתהון דזרעיתהון לבית אבהתהון.
 במנין שמהן. מבר עשרין שנין ולעילא.
 כל נפיק חילא: ובני מנשה. תיאידהם

אבאיהם. באחצא אסמא. מן אבן עשרין
 סנה פצאעדא. כל מן יכרג פי גיושהם:
 פקדיהם למטה אשר אחד וארבעים אלף
 וחמש מאות: מניניהון לשבטא דאשר.
 ארבעין וחד אלפין וחמש מאה:
 ואמעדודין כדאך מן בני אשר. ואחד
 וארבעין אפא וכמס מאיה: פ

בני נפתלי תולדתם למשפחתם לבית
 אבתם במספר שמת מן עשרים שנה
 ומעלה כל יצא צבא: בני נפתלי. תולדתהון
 לזרעיתהון לבית אבהתהון. במנין שמהן.
 מבר עשרין שנין ולעילא. כל נפיק חילא:
 בני נפתלי. תיאידהם לעשירהם לביות
 אבאיהם. באחצא אסמא. מן אבן עשרין
 סנה פצאעדא. כל מן יכרג פי גיושהם:
 פקדיהם למטה נפתלי שלשה וחמשים
 אלף וארבע מאות: מניניהון לשבטא
 דנפתלי. חמשין ותלתא אלפין וארבע
 מאה: ואמעדודין כדאך מן בני נפתלי.
 תראתה וכמסין אפא וארבע מאיה: פ

אלה הפקדים אשר פקד משה ואהרן
 ונשיאי ישראל שנים עשר איש איש אחד
 לבית אבתיו היו: אלין מניניא. דמנא
 משה ואהרן ורברבי ישראל. תרי עשר
 גוברין. גוברא חד לבית אבהתוהי הוו:
 הודאי אמעדודין. אדי עדתם מוסי והרון
 ואשראף א אסראיל. לאתני עשר ארגל.
 כל ואחד מנהם שריף בית אביה: ויהיו
 כל פקודי בני ישראל לבית אבתם מן
 עשרים שנה ומעלה כד יצא צבא
 בישראל: והוו. כל מניני בני ישראל לבית
 אבהתהון. מבר עשרין שנין ולעילא. כל
 נפיק חילא בישראל: וכאן מן עדת מנהם.
 מנסובא אי בית אביה. מן אבן עשרין סנה
 פצאעדא. כל מן יכרג פי גיש בני
 אסראיל: ויהיו כל הפקדים שש מאות
 אלף ושלשת אלפים וחמש מאות
 וחמשים: והוו כל מניניא. שית מאה
 ותלתא אלפין וחמש מאה וחמשים:
 וכאן גמלתהם. סת מאיה אף ותלאתה

ו*

אלף. וכמס מאיה וכמסין: והלויים למטה
 אבתם לא התפקדו בתוכם: ולויאי
 לשבטא דאבהתהון. לא אתמניאו
 בנייהון: ואמא אליואניין. פלם יעדו
 מעהם לסבט אבאיהם: פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם
 משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: אך את מטה לוי לא תפקד
 ואת ראשם לא תשא בתוך בני ישראל:
 ברם ית שבטא דלוי לא תמני. וית
 חושפנהון לא תקביל. בגו בני ישראל:
 אמא סבט לוי פלא תעדה. ולא תרפע
 גמלתהם. פי מא בין בני אסראיל: ואתה
 הפקד את הלויים על משכן העדת ועל
 פדיליו ועל כל אשר לו המה ישאו את
 המשכן ואת כל פדיליו והם ישרתו וסביב
 למשכן יחנו: ואת מניית לויאי על משפנא
 דסהדותא. ועל כל מנוהי ועל כל דלית.
 אנון. יפלון ית משפנא וית כל מנוהי.
 ואנון ישמשוניה. וסחור סחור למשפנא
 ישרון: ואנת פוכר אליואניין עלי מסכן
 אשהאדה. וגמיע אניתה וגמיע מאה. פהם
 יחמלון למסכן וגמיע אניתה. והם יכדמונה.
 וחוליה ינולון: ובנסע המשכן יורידו אתו
 הלויים ובחנת המשכן יקמו אתו הלויים
 והזר הקרב יומת: ובמפלד משפנא. יפרקון
 יתיה לויאי. ובמשרי משפנא. יקמוניתיה
 לויאי. וחילוני דיקרב יתקטיד: ופי רחילה
 הם יפצרונה. ופי נזודה הם ינצבונה. ואי
 אנבי תקדם אי דאך פליקתל: וחנו בני
 ישראל איש על מחנהו ואיש על דגרו
 לצבאתם: ושרן (כל וישרון) בני ישראל.
 גבר על משרוהי. וגבר על טקסיה
 לחיליהון: וינול בני אסראיל. כל סבט פי
 עסכרה. ופי מרכזה. עלי גיושהם: והלויים
 יחנו סביב למשכן העדת ולא ייהיה קצף
 על עדת בני ישראל ושמרו הלויים את
 משמרת משכן העדת: ולויאי. ישרון סחור
 סחור למשפנא דסהדותא. ולא יהי רוגזא.
 על פנשתא דבני ישראל. וישרון לויאי.

ית מפרת משכנא דסהדותא: ואליואניין.
 ינולון הוואי מסכן אשהאדה. ולא יכון סכמ.
 עלי גמאעה בני אסראיל. (ג) ויחפצון הפין
 מסכן אשהאדה: ויעשו בני ישראל ככל
 אשר צוה יהוה את משה בן עשו: ועבדו
 בני ישראל. ככל. דפקיד יי. ית משה
 בן עבדו: פצנע בני אסראיל. כגמיע מא
 אמר אלה מוסי כדאך צנעו: פ
 וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר:
 ומליל יי. עם משה ועם אהרן למימר: תם
 כלם אלה מוסי והרון קאילא: איש על
 דגלו באתת לבית אבתם יחנו בני ישראל
 מנגד סביב לאהל מועד יחנו: גבר על
 מקסיה באתון לבית אבתהון. ישרון
 בני ישראל. מקביל. סחור סחור למשבן
 זמנא ישרון: כל סבט פי מרכזה בעלאמאת
 לביות אבאיהם. ינול בני אסראיל. חרא
 כבא למהצר וחואיה: ינולון: ויהתניסקרמה
 מזרחה דגל מחנה יהודה לצבאתם ונשיא
 לבני יהודה נחשון בן עמינדב: ודרשרן
 קדומא מדנחא. טיקס משרית יהודה
 לחיליהון. ורפא לבני יהודה. נחשון בר
 עמינדב: ואנאולין פי למשרק. מרכז
 עסכר יהודה לגיושהם. ושריפהם. נחשון
 אבן עמינדב: וצבאו ופקדיהם ארבעה
 ושבעים אף ושש מאות: וחיליהו ומניניהון.
 שבעין וארבעא אלפין ושית מאה: ועדר
 גישה. ארבעה וסבעין אפא וסת מאיה:
 והחנים עליו מטה יששכר ונשיא לבני
 יששכר נתנאל בן צוער: ודרשרן סמיכין
 עלוהי שבטא דיששכר. ורפא לבני
 יששכר. נתנאל בר צוער: ואנאולין אי
 גאנבה: סכט יששכר. ושריפהם. נתנאל
 אבן צוער: וצבאו ופקדיו ארבעה וחמשים
 אלף וארבע מאות: וחיליהו ומניניהו.
 חמשיין וארבעא אלפין וארבע מאה: ועדר
 גישה. ארבעה וכמסין אפא וארבע מאיה:
 מטה זבולן ונשיא לבני זבולן אליאב בן
 חלן: שבטא דזבולון. ורפא לבני זבולון.

אליאב בר חלון: ואי גאנבה סכט זבולון.
 ושריפהם. איאב אבן חלון: וצבאו ופקדיו
 שבעה וחמשים אלף וארבע מאות: וחיליהו
 ומניניהו. חמשיין ושבעא אלפין וארבע
 מאה: ועדר גישה. סבעה וכמסין אפא
 וארבע מאיה: כליהפקדים למחנה יהודה
 מאת אלף ושמונים אלף וששת אלפים
 וארבע מאות לצבאתם ראשנה יפעו:
 בר מניניא למשרית יהודה. מאה ותמנן
 ושתא אלפין וארבע מאה לחיליהון.
 בפקדיותא נטלון: פדאך גמיע עדר עסכר
 יהודה. מאיה אף. וסתה ותמאנין אפא
 וארבע מאיה לגיושהם. והסירחלון אולא:
 ס דגל מחנה ראובן תימנה לצבאתם
 ונשיא לבני ראובן אליצור בן שדיאור:
 טיקס משרית ראובן. דרומא לחיליהון.
 ורפא לבני ראובן. אליצור בר שדיאור:
 מרכז עסכר ראובן. פי אגנוב לגיושהם.
 ושריפהם. איצור אבן שדיאור: וצבאו
 ופקדיו ששה וארבעים אלף וחמש מאות:
 וחיליהו ומניניהו. ארבעין ושתא אלפין
 וחמיש מאה: ועדר גישה. סתה וארבעין
 אפא וכמסמאיה: והחנים עליו מטה שמעון
 ונשיא לבני שמעון שלמיואל בן
 צורישדי: ודרשרן סמיכין עלוהי שבטא
 דשמעון. ורפא לבני שמעון. שלומיאל
 בר צורישדי: ואנאולין אי גאנבה סכט
 שמעון. ושריפהם. שלומיאל אבן צורישדי:
 וצבאו ופקדיהם תשעה וחמשים אלף
 ושלוש מאות: וחיליהו ומניניהון. חמשיין
 ותשעה אלפין ותלת מאה: ועדר גישה.
 תסעה וכמסין אפא ותלאת מאיה: ומטה
 גר ונשיא לבני גר אליסף בן רעואל:
 ושבטא דגר. ורפא לבני גר. אליסף בר
 רעואל: ואי גאנבה סכט גר. ושריפהם.
 איסף אבן רעואל: וצבאו ופקדיהם חמשה
 וארבעים אלף ושש מאות וחמשים:
 וחיליהו ומניניהון. ארבעין וחמשה אלפין.
 ושית מאה וחמשיין: ועדר גישה. כמסה

חלק הדקדוק. א) וששה אלפים וארבע מאות. תיבת וששה מלעיל:
 ב) (כמדבר) (בתר תורה)

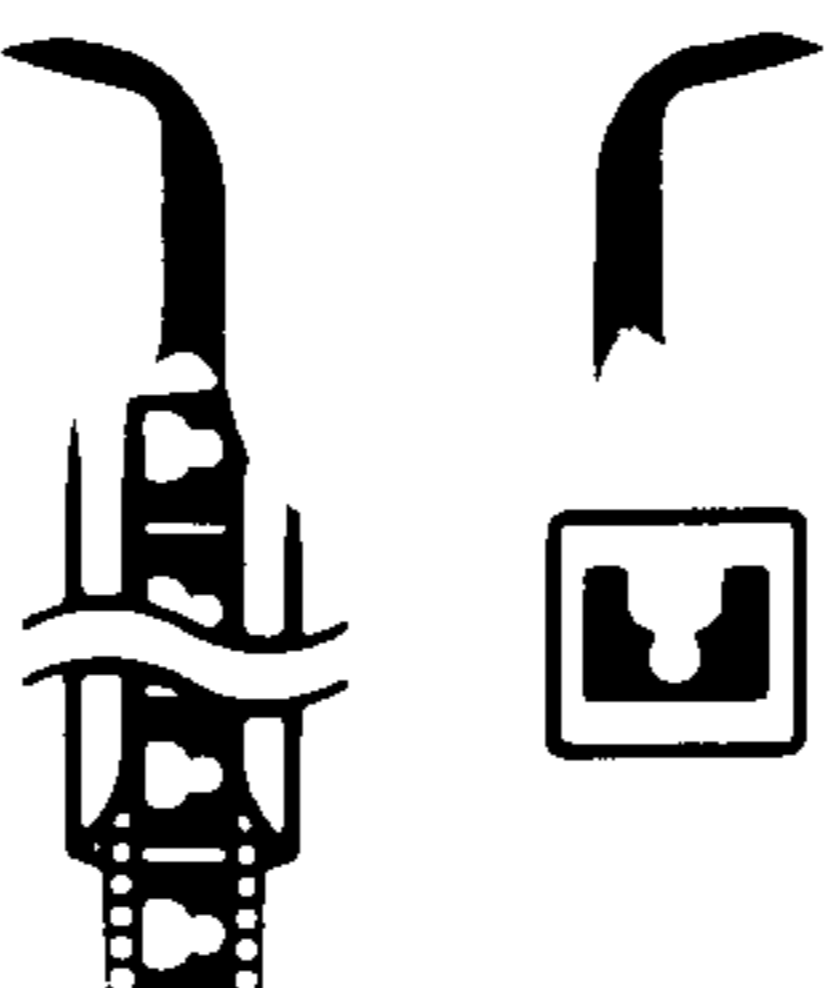
וארבעין

וארבעין אפא. וסת מאיה וכמסין: כל-
 הפקדים למחנה ראובן מאת אלף ואחד
 וחמשים אלף וארבע מאות וחמשים
 לצבאתם ושנים יסעו: כל מניניא
 למשרית ראובן. מאה וחמשים וחד אלפין.
 וארבע מאה וחמשים לחיליהון. בתנייתא
 גטלין: פדאך גמיע עדר עסבר ראובן.
 מאיה אף. וואחד וכמסין אפא. וארבע
 מאיה וכמסין לגיושהם וירחלון תאניהם:
 ם ונסע אהל'מועד מחנה הקוים
 בתוך המחנות כאשר יחנו בן יסעו איש
 על'ירו לדגליהם: ונטיל משכן זמנא.
 משרית ליואי בנו משריתא. כמא דשרן
 בן גטלין. גבר עד אתרוה למקסיהון:
 וירחל כבא אמהצר. עסבר אליואנין פי
 מא בין אעסאכר. וכמא דס נאזולין כדאך
 ירחלון. כל פריק. פי מכאנה ומרכזה:
 ם דגל מחנה אפרים לצבאתם
 ימה ונשיא לבני אפרים אלישמע בן
 עמיהוד: טיקם משרית אפרים לחיליהון
 מערבא. ורבא לבני אפרים. אדו שמע בר
 עמידוד: מרכו עסבר אפרים לגיושהם
 פיאמנרב. ושריפהם. אישמע אבן עמיהוד:
 וצבאו ופקדיהם ארבעים אלף וחמש מאות:
 וחיליה ומניניהון. ארבעין אלפין וחמשים
 מאה: ועדר גישה. ארבעין אפא וכמס
 מאיה: ועליו מטה מנישה ונשיא לבני
 מנשה גמליאל בן פדהצור: ודסמין
 עלוהי שבטא דמנשה. ורבא לבני מנשה.
 גמליאל בר פדהצור: ואי גאנבה סבט
 מנשה. ושריפהם. גמליאל אבן פדהצור:
 וצבאו ופקדיהם שנים ושלישים אלף
 ומאתים: וחיליה ומניניהון. תלתין ותרתין
 אלפין ומאתין: ועדר גישה. אתנין ותלתין
 אפא ומאתין: ומטה בנימן ונשיא לבני
 בנימן אבירן בן גרעוני: ושבטא דבנימן.
 ורבא לבני בנימן. אבירן בר גרעוני: ואי
 גאנבה סבט בנימן. ושריפהם. אבירן
 אבן גרעוני: וצבאו ופקדיהם חמשה

ושלשים אלף וארבע מאות: וחיליה
 ומניניהון. תלתין וחמשה אלפין וארבע
 מאה: ועדר גישה. כמסה ותלתין אפא
 וארבע מאיה: כל הפקדים למחנה אפרים
 מאת אלף ושמנת אלפים ומאה לצבאתם
 ושלישים יסעו: כל מניניא למשרית
 אפרים. מאה ותמניא אלפין ומאה לחיליהון.
 ותליתיתא גטלין: פדאך גמיע עדר עסבר
 אפרים. מאיה ותמאניה אף ומאיה
 לגיושהם. והם ירחלון תאתהם: ם דגל
 מחנה דן צפנה לצבאתם ונשיא לבני דן
 אחיעזר בן עמישדי: טיקם משרית דן.
 צפנא לחיליהון. ורבא לבני דן. אחיעזר
 בר עמישדי: ומרכו עסבר דן. פי אשמא
 לגיושהם. ושריפהם. אחיעזר אבן
 עמישדי: וצבאו ופקדיהם שנים וששים
 אלף ושבע מאות: וחיליה ומניניהון. שתין
 ותרתין אלפין ושבע מאה: ועדר גישה.
 אתנין וסתין אפא וסבע מאה: והחנים
 עליו מטה אשר ונשיא לבני אשר פנעיאך
 בן עכרן: ודשרן סמוכין עלוהי שבטא
 דאשר. ורבא לבני אשר. פנעיאך בר
 עכרן: ואנאזולין אי גאנבה סבט אשר.
 ושריפהם. פנעיאך אבן עכרן: וצבאו
 ופקדיהם אחד וארבעים אלף וחמש מאות:
 וחיליה ומניניהון. ארבעין וחד אלפין
 וחמשים מאה: ועדר גישה. ואחד וארבעין
 אפא וכמס מאה: ומטה נפתלי ונשיא
 לבני נפתלי אחרע בן עינין: ושבטא
 דנפתלי. ורבא לבני נפתלי. אחרע בר
 עינין: ואי גאנבה סבט נפתלי. ושריפהם.
 אחרע אבן עינין: וצבאו ופקדיהם שלשה
 וחמשים אלף וארבע מאות: וחיליה
 ומניניהון. חמשים ותלתא אלפין וארבע
 מאה: ועדר גישה. תלאתה וכמסין אפא
 וארבע מאיה: כל הפקדים למחנה דן
 מאת אלף ושבעה וחמשים אלף ושש
 מאות לאחרנה יסעו לדגליהם: כל
 מניניא למשרית דן. מאה וחמשים ושבעא

אלפין

(ב) ושמנת אלפים ומאה. היבנת ושכנה מלרע:

אלפין ושית מאה. בכתריתא נטלון
 לטקסיהון: פדאך גמיע ערד עסבר
 דן מאיה אף וסבעה וכמסין לפאוסת
 מאיה. וירהלון אכרא לגיושהם
 (ויגלמראכזהם): פ

אלה פקודי בני ישראל לבית אבתם כל-
 פקודי המחנות לצבאתם שש מאות אלף
 ושלושת אלפים וחמש מאות וחמשים:
 אלפין מניני בני ישראל לבית אבתהון.
 כל מניני משריתא לחיליהון. שית מאה
 ותרתא אלפין. וחמש מאה וחמשים:
 הולא מעדודי בני אסראיל לביות
 אבאיהם. גמיע מעדודי אלעסאבר
 לגיושהם. סת מאיה אף ותלאתה אאף.
 וכמס מאיה וכמסין: ותלויים לא התפקדו
 בתוך בני ישראל כאשר צוה יהוה את-
 משה: וליואי. לא אתמניאו. בנו בני ישראל
 כמאדפקיד יית משה: ואמא אליואניין.
 לם יחצו פי גמלה בני אסראיל. כמא אמר
 אלה מוסי: ויעשו בני ישראל ככל אשר-
 צוה יהוה את משה כן חנו לדגליהם וכן
 נסעו איש למשפחתיו ערבית אבתיו:
 ועברו בני ישראל. ככל דפקיד יית
 משה. פן שרון לטקסיהון וכן נטלון. גבר
 דורעיתיה על בית אבתהויה: הם צנע
 בני אסראיל. כגמיע מא אמר אלה מוסי.
 כדאך נזלו פי מראכזהם וכדאך רחלו. כל
 סבט לעשאירה עלי ביות אבאיהם: פ
 ואלה תולדת אהרן ומשה ביום דבר יהוה
 את משה בהר סיני: ואלפין. תולדת אהרן
 ומשה. ביזמא. דמליל יית (גלעם) משה
 בטורא דסיני: והדה נסבה קום הרון
 ומוסי. פי וקת כאטב אלה מוסי פי גבר
 סיני (ג): ואלה שמות בני אהרן הבכור
 גדב ואביהוא אלעזר ואיתמר: ואלפין.
 שמהת בני אהרן בוכרא גדב. ואביהוא.
 אלעזר ואיתמר: והדה אסמא בני הרון
 אבכר גדב. ואביהוא. לעזר ואיתמר: אלה
 שמות בני אהרן הפתנים המשחים אשר-

מלא ידם לכהן: אלפין. שמהת בני אהרן.
 כהניא דאתרביאו. דאתקרב קורבניהון
 לשמשא: הדה אסמא בני הרון. לאימה
 לממסוחין. אדי כמל ואגבהם ללאמאמה:
 וימת גדב ואביהוא לפני יהוה בהקרבים
 אש זרה לפני יהוה במדבר סיני ובנים
 לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר על-
 פני אהרן אביהם: ומית גדב ואביהוא
 קדם יי. בקרוביהון אישתא נוכריתא.
 קדם יי במדברא דסיני. ובנין לא הוון להון.
 ושמיש אלעזר ואיתמר. על אפי אהרן
 אביהון: פמאת נדב ואביהוא. במא קרבא
 נארא גריבא. בין ידי אלה פי ברייה סיני.
 וגם יכון להמא בנין. פאם לעזר ואיתמר.

בהצרה הרון אביהמא: פ
 ודבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: הקרב את מטה לוי והעמדת
 אתו לפני אהרן הכהן ושרתו אתו: קריב
 ית שבטא דלוי. ויתקום ויתיה. קדם אהרן
 כהנא. וישמשון יתיה: קדם סבט לוי.
 ואוקפה. בין ידי הרון לאמאם. פיכדמוה:
 ושמרו את משמרתו ואת משמרת כל-
 העדה לפני אהל מועד לעבד את עבדת
 המשכן: ויטרון ית מטרותיה. וית מטרות
 כד כנשתא. קדם משכן זמנא. למפלח
 ית פולחן משכנא: ויחפצו מחפצה. ומחפץ
 אנמאעה. בין ידי כבא למחצר. ויכדמון
 כדמה למסכן: ושמרו את כל פלי אהל
 מועד ואת משמרת בני ישראל לעבד
 את עבדת המשכן: ויטרון. ית כל מני
 משכן זמנא. וית מטרות בני ישראל. למפלח
 ית פולחן משכנא: ויחפצו גמיע אניה
 כבא למחצר. ומחפץ בני אסראיל. ליכדמו
 כדמה למסכן: ונתתה את הלויים לאהרן
 ולבניו נתנים נתנים המה לו מאת בני
 ישראל: ותהיין ית ליואי. לאהרן ולבנוהי.
 מסירין יתיבין אנון ליה. מן בני ישראל:
 ואדפע אליואניין. להרון ובניה. מסלמון

ד*

מעטין

חלק הדקדוק (ג) שמות בני אהרן. הבית כנעני: (ד) ימת נדב ואביהוא לפני ה'. אין כאן פסוק מין תיבת אביהוא לתיבת לפני כלל:

מֵעֲשִׂיּוֹן הֵם לָהּ. מִן בְּנֵי אִסְרָאֵל: וְאֶת־אֶהְרֹן
 וְאֶת־בְּנָיו תִּפְקֹד וּשְׁמַרְוּ אֶת־כְּהֹנָתְסָו וְהָיוּ
 הַקָּרֵב יוֹמֵת: וַיֵּת אֶהְרֹן וַיֵּת בְּנָוָהוּ תַמְנִי.
 וַיִּטְרוֹן יֵת כְּהוֹנָתְהוֹן. וְחִירוֹנִי דִיקָרֵב
 יִתְקַטֵּי: וְהָרוֹן וּבְנֵיה תוֹכֵל (ז). וַיִּחַפְצוּ
 אִמְאֵתְהֵם. וְאִי אֹנְגְבִי תִקְדֵם לֵיהֵא
 פְּלִיקְתֵּל:

פ

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּילֵי עַם
 מֹשֶׁה לְמִימְרָ: תֵם כֵּלֵם אֵלֵה מוֹסִי תְכִלּוּמָא:
 וְאֲנִי הִנֵּה לִקְחָתִי אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל תַּחַת כָּל־בְּכוֹר פֶּטֶר רַחֵם מִבְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם: וְאֲנֵא הֵא קְרִיבִית
 יֵת לְיוֹאִי. מִנּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל. חֲלָף כָּל בּוֹכְרָא.
 פֶּתַח יִקְדָּא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיְהוֹן מִשְׁמַשְׁשֵׁן
 קָדְמִי לְיוֹאִי: וְאֲנִי פִקְדֵ שְׂרַפְתִּי (י). אֲלוֹאֲנִיִּין.
 מִן בְּנֵי אִסְרָאֵל. בְּדֵל כֵּל בְּכֵר. אֹוֹד בְּטָן
 מִן בְּנֵי אִסְרָאֵל. פִּיעִיר לִי אֲלוֹאֲנִיִּין: פִּי
 לִי כָל־בְּכוֹר בְּיוֹם הַכֶּתִי כָל־בְּכוֹר בְּאַרְצֵן
 מִצְרַיִם הַקְּדָשְׁתִּי לִי כָל־בְּכוֹר בְּיִשְׂרָאֵל
 מֵאֲדָם עַד־בְּהֵמָה לִי יְהוּאֲנִי יְהוָה: אֲרִי
 דִּילִי כָל בּוֹכְרָא בְּיוֹמָא דְקַטְלִית כָּל בּוֹכְרָא
 בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם. אֶקְדִּישִׁית קָדְמִי כָּל
 בּוֹכְרָא בְּיִשְׂרָאֵל. מֵאֲנָשָׁא עַד בְּעִירָא. דִּילִי
 יְהוֹן אֲנֵא יי: כִּמְאֵ כֵאֵן לִי כָל בְּכֵר. פִּי יוֹם
 אֵהֲלֵכַת כָּל בְּכֵר פִּי בְדֵד מִצֵּר. אֶקְדַּסַּת
 לִי כָל בְּכֵר פִּי מֵא בִין בְּנֵי אִסְרָאֵל. מִן
 אֲנָסָאן אִי בְהִימָה. כְּדֵאךְ יִצִּיר לִי הוֹלָאִי
 אֲנֵא אֵלֵה שְׂרַפְתְּהֵם (י):

פ

ה

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינִי לֵאמֹר:
 וּמִלִּילֵי עַם מֹשֶׁה. בְּמִדְבַּר אֲדִסִּינִי לְמִימְרָ:
 תֵם כֵּלֵם אֵלֵה מוֹסִי. פִּי בְרִיִּיה סִינִי קֵאִידָא:
 פִּקְדֵ אֶת־בְּנֵי לְוִי לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם
 כָּל־זִכֹּר מִבְּנֵי חֲדָשׁ וּמַעֲדָה תִפְקֹדֵם: מִנִּי
 יֵת בְּנֵי לְוִי. לְבֵית אֲבֹתְהוֹן לְזֹרְעֵיתְהוֹן.
 כָּל דְּכוּרָא. מִבְּר יִרְחָא וּלְעִירָא. תַמְנִיִּין:
 עַד בְּנֵי לְוִי. לְבֵית אֲבֹאֵיהֵם לְעִשְׂאִירְהֵם.
 כָּל דְּכֵר. מִן אֲבָן שְׁהַר פְּצֵא עֵדָה: וַיִּפְקֹד אֶתְּם מֹשֶׁה עַל־פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה:
 וּמִנָּא יִתְהוֹן. מֹשֶׁה עַל מִימְרָא דִּיִּי. כִּמְאֵ
 דֵאֶת־פִּקְדֵ: פְּעֵדָה מוֹסִי עֲלִי קוֹל אֵלֵה. כִּמְיִ

חלק הדקדוק: ה) שמות בני גרשון. הבית כנעליא:

אֵמֵר: וַיְהוּ אֵלֵה בְנֵי לְוִי בְשִׁמְתָם גְּרִשׁוֹן
 וּקְהַת וּמִרְרִי: וְהוּוּ אֵלֵין בְּנֵי לְוִי בְשִׁמְתְּהוֹן.
 גְּרִשׁוֹן. וּקְהַת וּמִרְרִי: וְהוֹלָאִי כֵאֵנוּ בְנֵי
 לְוִי בְּאִסְמֵאֵיהֵם. גְּרִשׁוֹן. וּקְהַת וּמִרְרִי:
 וְאֵלֵה שְׁמֹת בְּנֵי גְרִשׁוֹן לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבְנֵי
 וּשְׁמַעִי: וְאֵלֵין שְׁמַת בְּנֵי גְרִשׁוֹן
 לְזֹרְעֵיתְהוֹן. לְבְנֵי וּשְׁמַעִי: וְהָדָה אִסְמָא
 בְּנֵי גְרִשׁוֹן. לְבְנֵי וּשְׁמַעִי לְעִשְׂאִירְהֵם:
 וּבְנֵי קְהַת לְמִשְׁפַּחְתָּם עִמְרָם וַיִּצְהַר חֲבֵרוֹן
 וְעִזִּיאֵר: וּבְנֵי קְהַת לְזֹרְעֵיתְהוֹן. עִמְרָם
 וַיִּצְהַר. חֲבֵרוֹן וְעִזִּיאֵר: וּבְנֵי קְהַת
 לְעִשְׂאִירְהֵם. עִמְרָם וַיִּצְהַר. חֲבֵרוֹן וְעִזִּיאֵר:
 וּבְנֵי מִרְרִי לְמִשְׁפַּחְתָּם מַחֲלִי וּמוֹשִׁי אֵלֵה
 הֵם מִשְׁפַּחְתְּהוֹן מַחֲלִי וּמוֹשִׁי אֵלֵין אֲבֹתָם: וּבְנֵי מִרְרִי.
 לְזֹרְעֵיתְהוֹן מַחֲלִי וּמוֹשִׁי אֵלֵין אֲנֹן. זֹרְעֵית
 לְוִי לְבֵית אֲבֹתְהוֹן: וּבְנֵי מִרְרִי.
 לְעִשְׂאִירְהֵם מַחֲלִי וּמוֹשִׁי. הָדָה עִשְׂאִיר
 אֲלוֹאֲנִיִּין לְבֵית אֲבֹאֵיהֵם: לְגְרִשׁוֹן
 מִשְׁפַּחַת הַלְּבֵנִי וּמִשְׁפַּחַת הַשְּׁמַעִי אֵלֵה
 הֵם מִשְׁפַּחַת הַגְּרִשׁוֹנִי: לְגְרִשׁוֹן. זֹרְעֵית
 לְבְנֵי וּזֹרְעֵית שְׁמַעִי. אֵלֵין אֲנֹן. זֹרְעֵית
 גְּרִשׁוֹן: לְגְרִשׁוֹן. עִשְׂרִיה לְבְנֵי. וְעִשְׂרִיה
 שְׁמַעִי. הָדָה עִשְׂאִירְהֵם: פְּקִדֵיהֵם בְּמִסְפָּר
 כָּל־זִכֹּר מִבְּנֵי חֲדָשׁ וּמַעֲדָה פְּקִדֵיהֵם שְׁבַעַת
 אֲלָפִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת: מִנִּיִּיהוֹן בְּמִנִּין כָּל
 דְּכוּרָא. מִבְּר יִרְחָא וּלְעִירָא. מִנִּיִּיהוֹן.
 שְׁבַעַת אֲלָפִין וְחֲמִישׁ מֵאָה: וְעֵדָדָהם
 בְּאַחְצָא כָּל דְּכֵר. מִן אֲבָן שְׁהַר פְּצֵא עֵדָא.
 סְבַעַת אֲאָף וּכְמֵם מֵאִיה: מִשְׁפַּחַת
 הַגְּרִשׁוֹנִי אֲחֵרִי הַמִּשְׁכָּן יִחְנוּ יִפָּה: זֹרְעֵית
 גְּרִשׁוֹן. אֲחֹרֵי מִשְׁכָּנָא. יִשְׂרוֹן מְעַרְבָא:
 וְעִשְׂאִירְהֵם יִנְזֹלוֹן. וְרֵא אֲמִסְכָּן פִּי אֲמַגְרָב:
 וְנָשִׂיא בֵית־אֲב לְגְרִשׁוֹנִי אֲלִיסָף בֶּן־דָּאָל:
 וְרֵב בֵּית בָּא לְבֵית גְּרִשׁוֹן. אֲלִיסָף בֶּר־לָא:
 וּשְׂרִיפָהם. אִיסָף אֲבָן לָא: וּמִשְׁמֵרֵת בְּנֵי
 גְּרִשׁוֹן בְּאַהֲל מוֹעֵד הַמִּשְׁכָּן וְהָאֵהֵל מִכְּסֵהוּ
 וּמִסְךְ פֶּתַח אֵהֵל מוֹעֵד: וּמִפְּרֵת בְּנֵי
 גְּרִשׁוֹן בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא. מִשְׁכָּנָא וּפְרָסָא.
 חוּפְאִיהֵם. וּפְרָסָא. דִּתְרַע מִשְׁכָּן זְמָנָא:
 וְחַפְצָהם מִן כֵּבֵא אֲמַחְצֵר. אֲמִסְכָּן וְאֲכַבָּא.

ונשאה. וסתר באב כבא אמהצר: וקדעי
החצר ואת מסך פתח החצר אשר על
המשכן ועל המזבח סביב ואת מיתריו
לכל עבדתו: וסרדי דרתא. וית פרסא
דתרע דרתא. דעל משכנא. ועל מדבחה
סחור סחור. וית אמוניה. לכל פולחניה:
וקלוע אצראדק וסתר באבה. אדי עלי
אמסכן ולמדבחה מסתדירא. ואמנאבהא.
וסאיר כדמתהא: ס וקקת משפחת
העמרמי ומשפחת היצחקי ומשפחת
החברני ומשפחת העזיאלי אלה הם
משפחת הקהתי: וקקת זרעית עמרם
וזרעית יצחק. וזרעית חברון. וזרעית
עזיאל. אלין אנון זרעית קהתי: וקקת
עשירה עמרם ועשירה יצחק. ועשירה
חברון. ועשירה עזיאל. הדה עשירה:
במספר כל זכר מבין חדש ומעלה שמנת
אלפים ושיש מאות שמרי משמרת
הקדש: במנין כל דכורא. מבר ירחא
ולעילא. תמניא אלפין ושיש מאה. נמרי
מפרתא דקודשא: באהצא כל דכר. מן
אבן שהר פצאעדא. תמאניה אאף וסת
מאיה. האפצי מהפין אקדם: משפחת
בני קהתי יחנו על ירך המשכן תימנה:
זרעית בני קהתי ישרון. על שדא דמשכנא
דרומא: ועשירהם ינזון. אי גאנב אמסכן
פי אננוב: ונשיא בית אב למשפחת
הקהתי אדיצפן בין עזיאל: ורב בית בא
לזרעית קהתי. אדיצפן בר עזיאל: ושריפהם
אדיצפן אבן עזיאל: ומשמרתם הארן
והשלחן והמנורה והמזבחת וכלי הקדש
אשר ישרתו בהם והמסך וכל עבדתו:
ומפרתהון. ארונא ופתורא ומנרתא
ומדבחיא. ומני קודשא. די שמשון בהון.
ופרסא. וכל פולחניה: והפצהם. אצנרוק
ואמאידה ואמנארה ואמדאבה. ואניה
אקדם. אדי יכדמון בהא. ולסתר וסאיר
כדמתה: ונשיא נשיא הלוי לעזר בין אהרן
הכהן פקדת שמרי משמרת הקדש:

ואמר פלא דממנא עד רב רבי ליואי. לעזר
בר אהרן כהנא. מתחות ידוהי ממונן. נמרי
מפרתא דקודשא: ושריפה אשראף אליואנין
אעזר אבן הרון אמאם. מוכל כהאפצי
מהפין אקדם: למררי משפחת המחלי
ומשפחת המושי אלה הם משפחת מררי:
למררי. זרעית מחלי. וזרעית מושי. אלין
אנון זרעית מררי: ולמררי. עשירה מחלי.
ועשירה מושי. הולאי עשירה: ופקדיהם
במספר כל זכר מבין חדש ומעלה ששת
אלפים ומאתים: ומנניהון במנין כל
דכורא. מבר ירחא ולעילא. ששת אלפין
ומאתין: ועדדהם באהצא כל דכר. מן
אבן שהר פצאעדא. סתה אאף ומאיתין:
ונשיא בית אב למשפחת מררי צוריאל
בין אביחיל על ירך המשכן יחנו צפנה:
ורב בית בא לזרעית מררי. צוריאל בר
אביחיל. על שדא דמשכנא. ישרון צפונא:
ושריפהם. צוריאל אבן אביחיל. וינזון אי
גאנב אמסכן פי אשמא: ופקדת משמרת
בני מררי קרשי המשכן ובריהיו ועמריו
ואדניו: וכל פליו וכל עבדתו: ודמסר
למטר לבני מררי. דפי משכנא. ועברוהי
ועמודוהי וסמכוהי. וכל מנוהי וכל
פולחניה: וכלה חפין בני מררי. תכאתג
אמסכן. ואמהאנה ועמדה וקואעדא. וכל
אניתה וסאיר כדמתה: ועמריו החצר
סביב ואדניהם ויתדתם ומיתריהם:
ועמודי דרתא. סחור סחור וסמכיהון.
וסכיהון ואמוניהון: ועמד אצראדק
מסתדירא. וקואעדא ואותאדהא
ואמנאבהא: והחנים לפני המשכן קדמה
לפני אהל מועד: מורחה משה: ואהרן
ובניו שמרים משמרת המקדש למשמרת
בני ישראל וסחור הקרב יומת: ודשרן קדם
משכנא. קדומא קדם משכנא ומנא מדבחה.
משה ואהרן ובניהי. נמרין מפרת מקדשא
(ג"ל מפרתא דקודשא). למפרת בני ישראל.
והילוני דיקרב יתקטיד: ואנאזלין בין ידי

כבא חלק הדקדוק. (1) משפחת העמרמי. ה"א בפתח ככל התיגאן וכ"כ א"ת ו"ל: (2) וכל כליו ובל עבודתו. תיבת כליו נשפחה ככל התיגאן.
ג במדבר (כתר תורה)

כָּבֹד אֲמַחֲזֵר פִּי אֲמַשְׂרֵק ^(ו). מוֹסִי וְהִרְוֹן
 וּבְנֵיהֶם הֵאֱפִצִי מִחֲפִיז אֲמַקְדֶּם־סִי ^(ז). וּמִחֲפִיז בְּנֵי
 אִסְרָאֵל. וְאִי אֲנֹנִי תִקְדֶּם אִי דֹאךְ
 פְּלִיקְתָּר: כִּדְּפִקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פִּקְדָה
 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה לְמַשְׁפַּחְתֶּם כָּל־
 זְכוֹר מִבְּנֵי חֲדָשׁ וּמַעֲלָה שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף:
 כֹּד מִנְיַי לְיוֹאֵי. דְּמִנָּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. עַד
 מִמְרָא דִּי לְזִרְעֵיהוֹן. כֹּד דְּכוּרָא מִבְּר
 יִרְחָא וְלַעֲלָא. עֶשְׂרִין וְתֵרֵין אֲלֵפִין: פִּדְאךְ
 גִּמְעָ עַד דְּלִוְאֲנִיין. אֲדִי עֲדָהּ מוֹסִי
 וְהִרְוֹן. עַד קוֹד אֵלֶּה לַעֲשִׂירָהֶם. כֹּד דְּכֹר
 מִן אֲבִן שְׁהַר פְּצִיאַעְדָא. אֲתַנִּין וְעֶשְׂרִין
 אֲפֵא: ^ס וַיֹּאמֶר
 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פִּקְדָה כָּל־בְּכוֹר וְזָכֹר
 לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִבְּנֵי חֲדָשׁ וּמַעֲלָה וְשֵׂא אֶת
 מִסְפַּר שְׁמֹתָם: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה. מִנִּי כָל
 בְּכוֹרֵיָא דְּכוּרֵיָא ^(כ) (דְּכֹרֵיָא) לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
 מִבְּר יִרְחָא וְלַעֲלָא. וְקָבִיל. יֵת מִנִּין
 שְׁמֹתֵיהוֹן: תָּם קֵא אֵלֶּה לְמוֹסִי. עַד כֹּד
 בְּכוֹר דְּכֹר מִן בְּנֵי אִסְרָאֵל. מִן אֲבִן שְׁהַר
 פְּצִיאַעְדָא. וְאַרְפַּע אַחְצָא אִסְמַאִיהֶם:
 וְלִקְחָתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִי אֲנִי יְהוָה תַּחַת כִּדְּ
 בְּכוֹר בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בְּהֵמַת הַלְוִיִּם
 תַּחַת כִּדְּבְכוֹר בְּבֵהֵמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 וְתִקְרִיב יֵת לְיוֹאֵי קִדְמֵי אֲנָא יְיָ. חֲלָף כָּל
 בּוֹכְרָא בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל. וְיֵת בְּעִירָא דְּלִוְאֵי.
 חֲלָף כָּל בּוֹכְרָא. בְּעִירָא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
 וְכֹד לְלוֹאֲנִיין רִי אֲנָא אֵלֶּה שְׂרַפְתָּהֶם.
 כֹּד כָּל בְּכוֹר מִן בְּנֵי אִסְרָאֵל. וּבֵהָאִים
 לְלוֹאֲנִיין. כֹּד כָּל בְּכוֹר. מִן בֵּהָאִים בְּנֵי
 אִסְרָאֵל: וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
 אֹתוֹ אֶת־כָּל־בְּכוֹר בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וּמִנָּא
 מֹשֶׁה. כַּמֵּא דְּפִקְדֵי יְיָ יֵתִיה. יֵת כָּל בּוֹכְרָא
 בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: פַּעַד מוֹסִי. כַּמֵּא אִמְרָה
 אֵלֶּה. כֹּד בְּכוֹר מִן בְּנֵי אִסְרָאֵל: וְיֵהִי כָל־
 בְּכוֹר וְזָכֹר בְּמִסְפַּר שְׁמֹת מִבְּנֵי חֲדָשׁ וּמַעֲלָה
 דְּפִקְדֵיהֶם שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף שְׁלֹשָׁה
 וּשְׁבַעִים וּמֵאֵתִים: וְהוּוֹ כֹּד בְּכוֹרֵיָא דְּכוּרֵיָא.
 בְּמִנִּין שְׁמֹהֶן מִבְּר יִרְחָא וְלַעֲלָא לְמִנְיַיִהוֹן.

עֶשְׂרִין וְתֵרֵין אֲלֵפִין. וּמֵאֵתֵן וּשְׁבַעִין וְתֵרֵתֵא:
 פְּכֵאן כָּל בְּכוֹר דְּכֹר. בֵּאחְצָא אִסְמַאִיהֶם.
 מִן אֲבִן שְׁהַר פְּצִיאַעְדָא כְּדֹאךְ. אֲתַנִּין וְעֶשְׂרִין
 אֲפֵא. וּמֵאֵתֵן וְתֵלֵאתֵהוּסְבַעִין: פ
 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיד
 יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמִימֵר: תָּם כָּלֶם אֵלֶּה מוֹסִי
 תְּכַלִּימָא: קַח אֶת־הַלְוִיִּם תַּחַת כִּדְּבְכוֹר
 בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת
 בְּהֵמַתָּם וְהִיוּ לִי הַלְוִיִּם אֲנִי יְהוָה: קָרִיב
 יֵת לְיוֹאֵי. חֲלָף כָּל בּוֹכְרָא בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
 וְיֵת בְּעִירָא דְּלִוְאֵי חֲלָף בְּעִירָהוֹן. וְיֵהוֹן
 מִשְׁמֵשִׁין קִדְמֵי לְיוֹאֵי אֲנָא יְיָ: כֹּד
 לְלוֹאֲנִיין. כֹּד כָּל בְּכוֹר מִן בְּנֵי אִסְרָאֵל.
 וּבֵהָאִים לְלוֹאֲנִיין כֹּד כֵּהָאִמְהֶם. פִּיעִירו
 רִי לְלוֹאֲנִיין אֲנָא אֵלֶּה שְׂרַפְתָּהֶם: וְאֵת
 פְּדוּיֵי הַשְּׁלֹשָׁה וְהַשְּׁבַעִים וְהַמֵּאֵתִים
 הָעֵדֻפִים עַל־הַלְוִיִּם מִבְּכוֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 וְיֵת פּוֹרְקוֹן מֵאֵתֵן. וּשְׁבַעִין וְתֵלֵתֵא. דִּיתִירִין
 עַל לְיוֹאֵי. מִבְּכוּרֵיָא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאֵמָא
 פְּדָא יְיָ אֲמַאִיתֵן וְאֵתֵלֵאתֵהָ וְאִסְבַּעִין.
 אֲזַאֲרִיין עַלִי לְלוֹאֲנִיין. מִן בְּכוֹר בְּנֵי
 אִסְרָאֵל: וְלִקְחָתָּ חֲמִשָּׁת חֲמִשָּׁת שְׁקָדִים
 לְגִלְגָּלַת בְּשִׁקְל הַקֹּדֶשׁ תִּקַּח עֶשְׂרִים גֵּרָה
 הַשְּׁקָל: וְתִסַּב. חֲמִישׁ חֲמִישׁ. סְלַעִין
 דְּגִלְגָּלַתֵא. בְּסִלְעֵי קוֹדֶשׁא תִסַּב. עֶשְׂרִין
 מַעֲזִין סְלַעִיא: פְּכֹד כַּמֵּסָה מֵתֵאקִיל פְּצָה.
 לְכָל גִּמְגֻמָה מִנְהֶם בְּמֵתֵקֵא אֶקְדֶּם. כֹּד
 מֵתֵקֵא עֶשְׂרִין דְּאֲנִין: וְנִתְתֵהָ דְּכֶסֶף לְאַהֲרֹן
 וְלְבְנָיו פְּדוּיֵי הָעֵדֻפִים בְּהֶם: וְתֵתִין בְּסַפָּא.
 לְאַהֲרֹן וְלְבְנָוֵהִי. פּוֹרְקוֹן. דִּיתִירִין בְּהוֹן:
 וְאַרְפַּע אֲפַצָּה לְהִרְוֹן וּבְנֵיהֶם. פְּדָא אֲפֵאצְלִין
 עֲלֵיהֶם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־כֶּסֶף הַפְּדוּיִם מֵאֵת
 הָעֵדֻפִים עַל פְּדוּיֵי הַלְוִיִּם: וְנָסִיב מֹשֶׁה.
 יֵת כֶּסֶף פּוֹרְקֵנְהוֹן. מִן דִּיתִירִין. עַל פְּרִיִקֵן
 לְיוֹאֵי: פֵּאכֹד מוֹסִי. פְּצָה אֲפֵדָא. מִן
 אֲזַאֲרִיין. עַלִי פְּדָא לְלוֹאֲנִיין: מֵאֵת בְּכוֹר
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִקַּח אֶת־כֶּסֶף חֲמִשָּׁה
 וְשֵׁשִׁים וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְאַלְף בְּשִׁקְל הַקֹּדֶשׁ:
 מִן בְּכוּרֵיָא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל גָּסִיב יֵת כֶּסֶף־אֶלֶף

חלק הרקוק. ח) ולקחה את הלוים לי. בקצת תיגאן תיבת ולקחה בוקף קמן: ט) את כל בכור בנני ישראל. תיבת את בצירי ומעם מארכה.

אלף ותלת מאה. ושתין וחמיש. סלעין
 בסלעי קודשא: מן בכור בני ישראל
 אחד תלך אפצה. אף ותלת מאה.
 וכמסה וסתין. מתקל במתקל אקדם:
 ויתן משה את כסף הפרים לאהרן ולבניו
 על פי יהוה כאשר צוה יהוה את משה:
 ויהב משה. ית כסף פריקיא. לאהרן
 ולבניו על מימרא דיי. במא דפקיד יי
 ית משה: פרפע מוסי פצה אפרא. א
 הרון וכניה עלי קול אלה. כמא אמרה: פ
 וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר:
 ומליל יי. עם משה ולאהרן למימר: תם
 כלם אלה מוסי והרון תכרימא: נשא
 את יראש בני קהת מתוך בני לוי
 למשפחתם לבית אבתם: קבילו. ית
 חושבן בני קהת. מגו בני לוי. לזרעיתיהון
 לבית אבתיהון: ארפעא גמלה בני קהת.
 מן בין בני לוי. לעשאוהם וכיות אבאיהם:
 מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים
 שנה כל בא לצבא לעשות מלאכה באהל
 מועד: מבר תלתין שנין ולעילא. ועד בר
 חמשין שנין. בר דאתי לחילא. למעבד
 עבדתא במשכן זמנא: מן אבן תראתין
 סנה פצאעדא. וא" אבן כמסין סנה. כל
 מן ידכל לאגיש. ליעמל צנאעה פי כבא
 אמהצר: זאת עבדת בני קהת באהל
 מועד קדש הקדשים: דין. פולחן בני
 קהת במשכן זמנא. קודש קודשא (כ"י)
 קודשין): הדה כדמה בני קהת פי כבא
 אמחצר. כאין אקדאם: ובא אהרן ובניו
 בנסע המחנה והורדו את פרכת הפך
 וכסודבה את ארן הערת: ויעוד אהרן
 ובניו במטל משריתא. ופרקון. ית
 פרובתא דפרסא. ויכסון פה. ית ארונא
 דסהרותא: וידכל הרון ובניה ענד רחיל
 לעסבר. ויהיו (א) אסגף אמסתור. ויגמו בה
 צנרוק אשהארה: ונתנו עליו פסו עור
 תחש ופרשו בגד פלד תבלת מלמעלה
 ושמו בדיו: ויהנון עלוהי. חופאה דמשך
 סגנא. ופרסון לבוש גמיר. תבלא

(*) הפדוים קרי

מלעילא. וישוון אריהוהי ויגעלו עליה.
 גשא גלוד דארש. ויבסמו תוב גמלתה
 מן אסמאנגון פוקה. ויצלחו אקואבה:
 ועל שלתן הפנים יפרשו בגד תבלת
 ונתנו עליו את הקערת ואת הכפת ואת
 המנקית ואת קשות הנסך ולהם התמיד
 עליו יהיה: ועל פתורא דלחים אפיא.
 ופרסון לבוש תבלא. ויהנון עלוהי. ית
 מגפיא וית בזפיא וית מכילתא. וית
 קסות נסוכא. ולתמא תדירא עלוהי יהי:
 ועלי אמאידה אמוגה. יבסמו תוב
 אסמאנגון. ויגעלו עליה. אקצאע ואדרוג
 ואמלאעק ואמדהון ואמוזאג (כ"א). ואכבו
 אדאם עליה יכון: ופרשו עליהם בגד
 תורעת שני וכסו אתו במכסה עור תחש
 ושמו את בדיו: ופרסון עליהון. לבוש
 צבע זהורי. ויכסון יתיה. בחופאה דמשך
 סגנא. וישוון ית אריהוהי: ויבסמו
 עליהא. תוב צבג קרמו. ויגמיהא בגמא
 גלוד דארש. ויצלחו אקואבה: ולקחון
 בגד תבלת וכסו את מנרת המאור ואת
 נרתיה ואת מלקחיה ואת מחתתיה ואת
 כל כלי שמנה אשר ישרתו לה בהם:
 ויכסון לבוש תבלא. ויכסון. ית מנרתא
 דאנהורי וית בוצינהא. וית ציבתהא וית
 מחתיתיהא. וית כל מני שמושה. דישמשון
 לה בהון: ויאכדו תוב אסמאנגון. ויגמו
 בה מנארה אצאה וסרגהא. וכלבאתהא
 ומנאמרהא. וגמיע אניה דהנהא. אדי
 יכדמונהא בהא: ונתנו אתה ואת כל
 פליה אל מכסה עור תחש ונתנו עליה
 המוט: ויהנון יתה וית כל מנהא. לחופאה
 דמשך סגנא. ויהנון על אריהא:
 ויגעלונהא וגמיע אניהא. פי גשא גלוד
 דארש. ויצעו (כ"ב) דאך עלי אדהק: ועלן
 מזבחה הזהב יפרשו בגד תבלת וכסו אתו
 במכסה עור תחש ושמו את בדיו: ועל
 מדבתא דדהבא. ופרסון לבוש תבלא.
 ויכסון יתיה. בחופאה דמשך סגנא.
 וישוון ית אריהוהי: ועלי מדבה אדהב.

יבסמו תוב אסמאנגון. ויגמיה כגמא
גדוד דארש. ויצלחו דהוקה (אקואבה):
וידקחו את כלי כלי השרת אשר ישרתו
בם בקדש ונתנו אל בגד תכלת וכסו
אותם במכסה עור תחש ונתנו על המוט:
ויסבון ית כל מיני שמושא דישמשון בהון
בקודשא. ויתנון ללבוש תכלא. ויבסון
ית הון. בחופאה דמשך ססגונא. ויתנון על
אריחא: תם יאכרו גמיע אניה לכדמה
אדי יכרמון בהא פי אקדם. פיגעוניה
פי תוב אסמאנגון. ויגמיה כגמא גדוד
דארש. ויצעוהא פי אדהק: ודישנו את
המזבח ופרשו עליו בגד ארגמן: ויספון
ית קטמא דמדבחה. ויפרסון עלוהי. לבוש
ארגון: וירמדו אמדבה. ויבסמו עליה.
תוב ארגואן: ונתנו עליו את כלי כלי
אשר ישרתו עליו בהם את המזבח
את המזלגת ואת היעם ואת המזרקת
כל כלי המזבח ופרשו עליו יבסוי עור
תחש ושמו בדיו: ויתנון עלוהי. ית כל
מנוהי דישמשון עלוהי בהון. ית מחתות
ית צנוריתא וית מגרופיתא וית מזרקיא.
כל מיני מדבחה. ויפרסון עלוהי. חופאה
דמשך ססגונא. וישון אריחיה: ויגעלון
עליה גמיע אניתה אדי יכרמון בהא ערית.
אמגאמר ואמנאשל ואמגארף ואכראנב.
וסאיר אניה אמדבה. ויבסמו עליה גמא
גדוד דארש. ויצלחו דהוקה (אקואבה):
וכלה אהרן ובניו לכפת את הקדש ואת
כלי כלי הקדש בנסע המחנה ואחר יבן
יבאו בני קהת לשאת ולא יגעו אל
הקדש ומתו אלה משא בני קהת באהר
מועד: וישיצי אהרן ובנוהי. לכפאה ית
קודשא. וית כל מיני קודשא במטר
משריתא. ובתר בן. ייעלון בני קהת
למטר. וקא יקרבו לקודשא ולא ימותון.
אלין (כ"י דין). מטול בני קהת במשכן
זמנא: פאדא פרג הרון ובניה. מן תגטיה
אקדם. וגמיע אניתה ענד רחיל לעסבר.

פבעד דאך ידכל בני קהת פיהמלונהא.
ולא ידנו מן אקדם פיהלכון. הדה צפה (כ)
חמל בני קהת פי כבא אמחצר: ופקדת
אעזר אבן אהרן הכהן שמן המאור וקטרת
הסמים ומנחת התמיד ושמן המשחה
פקדת כל המשכן וכל אשר בו בקדש
ובבדיו: ודמסיר. לא לעזר פר אהרן בהנא.
משחא דאנהרותא וקטרת בוסמיא.
ומנחתא תדירא ומשחא דרבוותא. מסרת.
כל משפנא וכל דביה. במקודשא ובמנוהי:
ווכאה אעזר אבן הרון לאמאם. דהקאצאה
ובכור אצמוג. ואבר אראים ודהן למסח.
פדאך וכאה למסכן וגמיע מא פיה. מן
קדם ואניתה: פ

ויבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר:
ומליל יי. עם משה ולא אהרן למימר: תם
כלם אלה. מוסי והרון תכלימא: לא תכליתו.
את שבט משפחת הקהתי מהוך הדלים:
לא תשיצון. ית שיבט זרעית קהת. מנו
ליואי: לא תקטעו עשאר סבט קהת (כ).
מן בין אדיואניין: וזאת עשו להם וחיו
ולא ימתו בגשתם את קדש הקדשים
אהרן ובניו יבאו ושמו אתם איש איש
על עברתו ואדמישא: ודא עבירו דהון.
וייחון וקא ימותון. במקרב הון לקודש
קודש'א. אהרן ובנוהי ייעלון. וימנון ית הון.
גבר גבר. על פולחניה ולמטוליה: כל
אצנעו להם הדה לכלה. התא יחיון ולא
יהלכון. בדנוהם א' כאץ לאקדאם. ידכלון
הרון ובניה. ויולונהם. כל פריק ערי
כדמתה והמלה: ולא יבאו לראות כבלע
את הקדש ומתו: ולא ייעלון למחזו. כד
מכסן ית מיני קודשא ולא ימותון: ולא
ידכלון פינצרון. ענד תגטיה (כ) אקדם ולא
יהלכון: פ פ פ

קנ"ט פיסוקים סי' חלקיהו. ומפטורין והיה מספר בני ישראל
הושע סימן כ'. דר"ה למנחת שבת וב' וה'.

ויבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם
משה למימר: תם כלם אלה מוסי תכלימא:

נשא

חלק הרקדוק. י) אשר ישרתו בם בקדש. אין כאל"ף געיא בכל הספרים: יא) אשר ישרתו עליו בהם. הו"ד כנעיא בכל התיגאן:
יב) כסוי עור תחש. כסוי בפשטא בכל התיגאן היפך הרפיס'ו

נשא את־ראש בני גרשון גִּם־יהם לבית
 אבתם למשפחתם: קביל. ית הושבן. בני
 גרשון אף אנן לבית אבהתהון לזרעיתהון:
 ארפע גמלה בני גרשון הם איצא. לבית
 אבאיהם לעשאיריהם: מִבְּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
 וּמֵעֵדָה עַד בְּיָחֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקַד אֹתָם
 כְּלִי־הַבָּא לְצִבָּא צִבָּא לְעֵבֶד עֲבֹדָה בְּאֵל
 מוֹעֵד: מִבֵּר תִּלְתִּין שָׁנִין וְלַעֲיֵלָא. עַד בֵּר
 חֲמִשִּׁין שָׁנִין תִּמְנִי יתהון. כִּל דְּאֵתִי לְחֵילָא
 חֵילָא. לְמַפְלַח פּוֹלְחָנָא בְּמִשְׁכַּן זְמָנָא: מִן
 תְּלָאתִין סְנָה פְּצֵא עֵדָא. אִי אֲבָן כְּמִסִּין סְנָה
 תַּעֲדָהֶם. כִּל מִן יִדְכֵל לֹאגִישׁ. לְכַדְמָה כְּבֵא
 אֲמַחְצֵר: זֹאת עֲבֹדָת מִשְׁפַּחַת הַגֵּרִשִׁי
 לְעֵבֶד וְלִמְשָׂא: דִּין פּוֹלְחָן. זֵרְעִית גֵּרִשׁוֹן.
 לְמַפְלַח וְלִמְטַל: וְהִדָּה כְּדַמְתָּהֶם. עֲמֵלָא
 וְחִמְרָא: וְנִשְׂאוּ אֶת־יְרִיעֵת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־
 אֹהֶל מוֹעֵד מִכְּסֹהוּ וּמִכְּסֵּה הַתַּחֲשׁ אֲשֶׁר־
 עָלָיו מִלְּמַעְלָה וְאֶת־מִסְךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:
 וַיִּטְלוּ. יֵת יְרִיעֵת מִשְׁכָּנָא וְיֵת מִשְׁכָּן
 זְמָנָא. הַוּפָאִיה. וְהַוּפָאִיה. דְּסִסְנִנָּא דְעֵלֹהִי
 מְלַעֲיֵלָא. וְיֵת פֶּרְסָא. דְּתִרְעֵ מִשְׁכָּן זְמָנָא:
 יַחֲמִדוּן שְׁקָאק אֲמַסְכֵּן וְכֵבֵא אֲמַחְצֵר.
 וְנִשְׂאָה. וְנִשְׂאָה אֲדָרְשֵׁאדִי עֲלִיה מִן פּוֹק.
 וְסִתֵּר בֵּאב כְּבֵא אֲמַחְצֵר: וְאֵת קִלְעֵי
 הַחֲצֵר וְאֶת־מִסְךְ אִפְתָּהוּ שְׁעַר הַחֲצֵר אֲשֶׁר
 עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֵת
 מִיתְרֵיהֶם וְאֶת־כָּל־כְּלֵי עֲבֹדָתָם וְאֵת כְּלֵי־
 אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לָהֶם וְעֲבָדוּ: וְיֵת סִרְדֵי דֶרְתָּא.
 וְיֵת פֶּרְסָא דְמַעֲלָנָא דְתִרְעֵ דֶרְתָּא. דְּעַל
 מִשְׁכָּנָא וְעַל מִדְּבַחָא סְחֹר סְחֹר. וְיֵת
 אֲטוּנִיָּהוֹן. וְיֵת כִּל מְנִי פּוֹלְחָנְהוֹן. וְיֵת כִּל
 דִּיתְמָסֵר. לְהוֹן וַיִּפְלַחוּן: וְקִלוּעֵ אֲצֵרָאדֵק
 וְסִתֵּר בֵּאבָהָא. אֲדִי עֲלִי אֲמַסְכֵּן וְאֲמַדְבָּה
 מִסְתְּדִירָא. וְאֲטַנְאֲבָהָא. וְסֵאִיר אֲנִיָּה
 כְּדַמְתָּהָא. וְכִל מָא יַצְלַח לְהֵאָהֶם יְכַדְמוּן:
 עַל־פִּי אֲהֵרֹן וּבְנָיו תִּהְיֶה כְּלֵי־עֲבֹדָת בְּנֵי
 הַגֵּרִשִׁי לְכָל־מִשְׁאֵם וְלְכָל עֲבֹדָתָם
 וּפְקֻדָּתָם עֲלֵהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת אֵת כָּל־
 מִשְׁאֵם: עַל מִימֵר אֲהֵרֹן וּבְנָוֵהוּ תִּהְיֶה (כִּל־יָהוּ).
 כִּל פּוֹלְחָן בְּנֵי גֵרִשׁוֹן. לְכָל מִטּוֹלְהוֹן. וְלְכָל

פּוֹלְחָנְהוֹן. וְתִמְנֹן (כִּל־) וְתִמְנֹן (כִּפִּי סִסְנִי)
 עֲלֵהוֹן בְּמִטְרָא. יֵת כִּל מִטּוֹלְהוֹן: עַל־קוֹל
 הָרוֹן וּבְנִיָּה יִכּוֹן. גְּמִיעַ כְּדַמְתָּהוּ בְנֵי גֵרִשׁוֹן.
 מִן הַמְלָהֶם. וְסֵאִיר עֲמֵלָהֶם. וְעֵדוּ עֲלֵיהֶם
 בַּחֲפִץ. גְּמִיעַ הַמְלָהֶם: זֹאת עֲבֹדָת
 מִשְׁפַּחַת בְּנֵי הַגֵּרִשִׁי בְּאֵל מוֹעֵד
 וּבְמִשְׁמֶרֶת בְּיַד אֵיתְמָר בְּיֵאֲהֵרֹן הַכֹּהֵן:
 דִּין פּוֹלְחָן. זֵרְעִית. בְּנֵי גֵרִשׁוֹן בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא.
 וּבְמִטְרָתְהוֹן. בְּיַד דְּאֵיתְמָר. בֵּר אֲהֵרֹן
 כִּהְנָא: הִדָּה כְּדַמְתָּהוּ עֲשֵׂאִיר בְּנֵי גֵרִשׁוֹן פִּי
 כְּבֵא אֲמַחְצֵר. וְחַפְצָהֶם. עַל־יַד אֵיתְמָר.
 אֲבָן הָרוֹן אֲמָאִם: ס פְּנֵי מִרְרִי
 לְמִשְׁפַּחַתָּם לְבֵית־אֲבֹתָם תִּפְקַד אֹתָם:
 בְּנֵי מִרְרִי. לְזֵרְעִיתְהוֹן לְבֵית אֲבֹתְהוֹן
 תִּמְנִי יתהון: בְּנֵי מִרְרִי. לְעִשְׂאִירֵהֶם וּבֵית
 אֲבֹאִיהֶם תַּעֲדָהֶם: מִבְּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
 וּמֵעֵדָה וְעַד בְּיָחֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקַדְכֶם כְּלִי־
 הַבָּא לְצִבָּא לְעֵבֶד אֶת־עֲבֹדָת אֹהֶל מוֹעֵד:
 מִבֵּר תִּלְתִּין שָׁנִין וְלַעֲיֵלָא. וְעַד בֵּר חֲמִשִּׁין
 שָׁנִין תִּמְנִינֹן. כִּל דְּאֵתִי לְחֵילָא. לְמַפְלַח.
 יֵת פּוֹלְחָן מִשְׁכָּן זְמָנָא: מִן אֲבָן תְּלָאתִין
 סְנָה פְּצֵא עֵדָא. וְאִי אֲבָן כְּמִסִּין סְנָה
 תַּעֲדָהֶם. כִּל מִן יִדְכֵל לֹאגִישׁ. לִיכְדָם
 כְּדַמְתָּהוּ כְּבֵא אֲמַחְצֵר: וְזֹאת מִשְׁמֶרֶת
 מִשְׁאֵם לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֵל מוֹעֵד קִרְשֵׁי
 הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחֵיו וְעַמּוּדָיו וְאֲדָנָיו: וְדָא
 מִטְרָת מִטּוֹלְהוֹן. לְכָל פּוֹלְחָנְהוֹן בְּמִשְׁכָּן
 זְמָנָא. דְּפִי מִשְׁכָּנָא. וְעֲבָרֹהִי וְעַמּוּדֹהִי
 וְסִמְכוּהִי: וְהִדָּא חֲפִץ הַמְלָהֶם. וְסֵאִיר
 עֲמֵלָהֶם פִּי כְּבֵא אֲמַחְצֵר. תְּכַאֲתַג אֲמַסְכֵּן.
 וְאֲמַהֲאָנָה וְעַמּוּדָה וְקוֹאֲעֵדָה: וְעַמּוּדֵי הַחֲצֵר
 סָבִיב וְאֲדָנֵיהֶם וְיִתְדֹתָם וּמִיתְרֵיהֶם לְכָל־
 כְּלֵיהֶם וְלְכָל עֲבֹדָתָם וּבְשִׁמַּת תִּפְקַדוּ
 אֶת־כָּל־ מִשְׁמֶרֶת מִשְׁאֵם: וְעַמּוּדֵי דֶרְתָּא
 סְחֹר סְחֹר וְסִמְכוּהוֹן. וְסִפִּיָּהוֹן וְאֲטוּנִיָּהוֹן.
 לְכָל מְנִיָּהוֹן. וְלְכָל פּוֹלְחָנְהוֹן. וּבְשִׁמַּתָּהוֹן
 תִּמְנֹן (כִּל־תִּמְנֹן). יֵת מְנִי מִטְרָת מִטּוֹלְהוֹן:
 וְעַמּוּד אֲצֵרָאדֵק מִסְתְּדִירָא וְקוֹאֲעֵדָה.
 וְאוֹתֵאֲרָהָא וְאֲטַנְאֲבָהָא. וְגְמִיעַ אֲנִיתְהָא.

וסאיר
 חלק הדקדוק. א) ועל המזבח סביב. היכת המזבח בפשטא אחת והיא מלרע וזו היא שימת הרמ"ל וספרי ספרד וכ"ה בירושלמיים.

לפולחנא במשכן זמנא: מן אבן תלאתין
 סנה פצאעדא. ואי אבן כמסין סנה. כל
 מן ידכל לאגיש. לכדמה' כבא למחצר:
 ויהיו פקדיהם למשפחתם לבית אבתם
 אלפים ושש מאות ושלשים: והיו
 מננייהון לזרעיתהון לבית אבתהון.
 תרין אלפין. ושית מאה ותלתין: פכאן
 ערדהם. לעשירהם וביזת אבאיהם.
 אפין וסת מאה ותלאתין: אלה פקודי
 משפחת בני גרשון בל-העבר באהל
 מועד אשר פקד משה ואהרן על-פי
 יהוה: אלין מנניי. זרעית בני גרשון. כל
 דפלח במשכן זמנא. דמנא משה. ואהרן
 על מימרא דיי: הולאי מעדודי עשאר
 בני גרשון. כל מן כרם פי כבא למחצר.
 אדי עד מוסי. והרון עלי קול אלה: ופקודי
 משפחת בני מררי למשפחתם לבית
 אבתם: ומנניי. זרעית בני מררי.
 לזרעיתהון לבית אבתהון: ועדד עשאר
 בני מררי. לעשירהם וביזת אבאיהם:
 מכן שלשים שנה ומעלה ועד בן-חמשים
 שנה בל-הפא לצבא לעבדה באהל מועד:
 מבר תלתין שנין ולעילא. ועד בר חמשין
 שנין. כל דאתי לחילא. לפולחנא במשכן
 זמנא: מן אבן תלאתין סנה פצאעדא.
 ואי אבן כמסין סנה. כל מן ידכל לאגיש.
 לכדמה' כבא למחצר: ויהיו פקדיהם
 למשפחתם שלשת אלפים ומאתים:
 והיו מננייהון לזרעיתהון. תלתא אלפין
 ומאתן: פכאן ערדהם לעשירהם.
 תלאתה אאף ומאתין: אלה פקודי
 משפחת בני מררי אשר פקד משה ואהרן
 על-פי יהוה ביד משה: אלין מנניי.
 זרעית בני מררי. דמנא משה ואהרן. על
 מימרא דיי בידא דמשה: הולאי מעדודי
 עשאר בני מררי. אדי עד מוסי והרון.
 עלי קול אלה ביד מוסי: בל-הפקדים
 אשר פקד משה ואהרן ונשיאי ישראל
 את-הלויים למשפחתם ולבית אבתם:
 כל מננייא. דמנא משה ואהרן. ורברבי

וסאר אעמאהא. ועדו באסמא. גמיע
 אניה חפין חמדהא: זאת עבדת משפחת
 בני מררי לבל-עבדתם באהל מועד ביד
 איתמר בן-אהרן הכהן: דין פולחן.
 זרעית בני מררי. לבל פולחנהון במשכן
 זמנא. בידא דאיתמר. בר אהרן כהנא:
 הדה כדמה' בני מררי. פי כבא למחצר.
 עלי יד איתמר. אבן הרון לאמאם: ויפקד
 משה ואהרן ונשיאי העדה את-בני הקהתי
 למשפחתם ולבית אבתם: ומנא משה
 ואהרן. ורברבי פגשתא ית בני קהת.
 לזרעיתהון ולבית אבתהון: פעד מוסי
 והרון. ואשראף אנמאעה בני קהת.
 לעשירהם וביזת אבאיהם: מכן שלשים
 שנה ומעלה ועד בן-חמשים שנה בל-הפא
 לצבא לעבדה באהל מועד: מבר תלתין
 שנין ולעילא. ועד בר חמשין שנין. כל
 דאתי לחילא. לפולחנא במשכן זמנא:
 מן אבן תלאתין סנה פצאעדא. אי אבן
 כמסין סנה. כל מן ידכל לאגיש. לכדמה'
 כבא למחצר: ויהיו פקדיהם למשפחתם
 אלפים שבע מאות וחמשים: והיו
 מננייהון לזרעיתהון. תרין אלפין. שבע
 מאה וחמשין: פכאן גמיע ערדהם
 לעשירהם. אפין וסבע מאה וכמסין:
 אלה פקודי משפחת הקהתי בל-העבר
 באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על-
 פי יהוה ביד משה: אלין מנניי זרעית
 קהת. בל-דפלה במשכן זמנא. דמנא משה
 ואהרן. על מימרא דיי בידא דמשה: הדה
 אעדאד עשאר קהת. כל מן יכרם פי
 כבא למחצר. אדי עד מוסי והרון. באמר
 אלה עלי יד מוסי: ׀ ופקודי בני
 גרשון למשפחתם ולבית אבתם: ומנניי
 בני גרשון. לזרעיתהון ולבית אבתהון:
 וכאן ערד בני גרשון. לעשירהם וביזת
 אבאיהם: מכן שלשים שנה ומעלה ועד
 בן-חמשים שנה בל-הפא לצבא לעבדה
 באהל מועד: מבר תלתין שנין ולעילא.
 ועד בר חמשין שנין. כל דאתי לחילא.

ישראל ית ליזאי. לורעיתיהון ולכות
 אבהתיהון: גמיע למעדודין. ארי עד מוס'
 והרון. ואשראף א אסראיל אלואניין.
 לעשאיריהם וכויות אבאיהם: מכן שלשים
 שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל
 הבא לעבד עבדת עבדה ועבדת משא
 באהר מועד: מבר תלתין שנין ולעילא.
 ועד בר חמשים שנין. כל דאתי. למפלה
 פולחן פולחנא. ופולחן מטוד במשפן
 זמנא: מן אבן תלאתין סנה פצאעדא.
 ואי אבן כמסין סנה. כל מן ידכל. ליכדם
 כדמה עמל. וחמל פי כבא למחצר:
 ויהיו פקדיהם שמנת אלפים וחמש מאות
 ושמונים: והו מניניהון. תמניא אלפין.
 וחמיש מאה ותמנן: פכאן עדרהם.
 תמאניה אה. וכמס מאה ותמאניין:
 על פי יהוה פקד אותם ביד משה איש
 איש על עבדתו ועל משאו ופקדיו אשר
 צוה יהוה את משה: על מימרא דיי.
 מנא יהוה בידא דמשה. גבר גבר. על
 פולחניה ועל מטוליה. ומניניהו. הפקיד
 יי ית משה: עלי קול אלה עדהם מוס'.
 כל פריק פי עמלה וחמלה. ועדרה. כמא
 אמר אלה מוס' 6:

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם
 משה למימר: תם כלם אלה מוס'
 תבלימא: צו את בני ישראל וישלחו
 מן המחנה פרצונע וכליזב וכל טמא
 לנפש: פקיד ית בני ישראל. וישלחו
 מן משריתא. כל דסגיר וכל דדאיב. וכל
 דמסאב לטמי נפשא: מר בני אסראיל.
 באן ינפו מן אעסבר. כל אברין וכל דאיב.
 וכל נגס במיית: מזכר עד נקבה תשלחו
 אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו
 את מחניהם אשר אני שכן בתוכם:
 מדבר עד נוקבא תשלחו. למפרא
 למשריתא תשלחונונון. ודא יסאבון ית
 משריתיהון. דשכינתי שריא ביניהון:
 מן דבר אי אנתו תנפוחם. אי כארג
 אעסבר. ולא ינגסו עסברהם. אדי אנא

חלק חוקוק. ב) לאשר אשם לו. היבת אשם מלרע:

סאכנה פי מא בינהם: ויעשו כן בני
 ישראל וישלחו אותם אל מחוץ למחנה
 כאשר דבר יהוה אל משה כן עשו בני
 ישראל: ועבדו כן בני ישראל. וישלחו
 יהוה. למפרא למשריתא. כמא דמליל
 יי עם משה. כן עבדו בני ישראל: פצנע
 כדאך בני אסראיל. ונפוחם אי כארג
 אעסבר. כמא אמר אלה מוס'. כדאך
 צנעו בני אסראיל: פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם
 משה למימר: תם כלם אלה מוס'
 תבלימא: דבר ארבי בני ישראל איש איש
 אשה כי יעשו מכל חטאת האדם למעל
 מעל ביהוה ואשמה הנפש ההוא: מליל
 עם בני ישראל. גבר או אתא. ארי עבדון
 מכל חובי אנשא. לשקרא שקר קדם יי.
 ויחוב אנשא ההוא: קל לבני אסראיל. אי
 רגל או אמראה. יצנע שיא מן כטאיא
 אנאם. לינבת נכתא באלה 6. פאתם:
 והתולדו את חטאתם אשר עשו והשיב
 את אשמו בראשו וחמישתו יסף עליו ונתן
 לאשר אשם לו: ויודו. ית חוביהון דעבדו.
 ותיב ית חובתיה ברישיה. וחומשיה
 יוסף עלוהי. ויתין. לדחויב ליה: תם יקר
 בכטייתה אדי צנעהא. פלירד אללאמה
 בראסהא. ויזיד עליהא כמסהא. וידפעהא
 אי מן צלמה: ואסראין לאיש גאל להשיב
 האשם אליו האשם המושב ליהוה לפהון
 מלבד איל הפפרים אשר יכפרו עליו:
 ואם לית לגוברא (נני לגבר) פריק. לאתבא
 חובתא ליה. חובתא. דמתוב קדם יי
 לכהנא. בר מדבר בפפריא. דיכפר ביה
 עלוהי: ואן דם יבון לאמצלום ולי. לתרד
 אללאמה עליה. פלתבון אללאמה
 למרדודה ללהוהי לאמאסי. סואכבש
 אנפראן. אדי יסתנפר בה ענה: וכד תרומה
 לכל יקרשי בני ישראל אשר יקרבו
 לפהון לו יהוה: וכל אפרשותא. לקד
 קודשיא דבני ישראל. דיקרבון לכהנא
 דיליה יהי: וכל רפיעה. מן גמיע אקדאם

ב

בני

אמאם. ויאתי בקרבאנהא מעהא. עשר אויבה מן דקיק אשעיר. לא יצב עליה דהנא. ולא יגעל עליה לבאנא. לאנה קרבאן אנירה. קרבאן אדכר ידכר בלדנוב: והקריב אתה הפהון והעמדה לפני יהוה: ויקריב יתה פהנא. ויקימנה קדם יי: ויקדמהא אמאם. ויוקפהא * בין ידי אלה: ולקח הפהון מים קדשים בכליחרש ומנהעפר אשר יהיה בקרקע המשפן יקח הפהון ונתן אל-המים: ויסב פהנא מיכיוז במאן דהספ. ומנעפרא. דיהי באיסודי (כל' באיסורי וקפיק) משפנא. יסב פהנא ונתן למיא: ויאכר אמאם. מן אמא אמקדם פי אנא כוף. ומן אתראב. אדי יכון פי ערצה אמסכנ. יאכר אמאם וילקי פי אמא: והעמיד הפהון את-האשה לפני יהוה ופרע את-ראש הזכרון מנחת קנאת הוא וכיד הפהון יהיו מי המרים המאזרים: ויקיב פהנא אתאתא קדם יי. ויפרע ית רישא דאתתא. ויתין על ידהא. ית מנחת דכרנא. מנחת קנאתא היא. ובידא דכהנא יהון. מיא מריריא מלטטיא: ויוקפהא בין ידי אלה. ויכשף ראסהא. ויגעל עלי ידהא. קרבאן אדכר קרבאן אנירה. ולימסך פי ידה אמא אמר * אלאען: והשביע אתה הפהון ואמר אל-האשה אם לא שכב איש אתך ואם לא שטית טמאה תחת אישך הנקי ממי המרים המאזרים האלה: ויזמי יתה פהנא. וימר לאתתא אם לא שכוב גבר יתיך. ואם לא שטית. לאסתאבא בר מבעליך. הני זבאה. ממיא. מריריא מלטטיא האלין: ויחלפהא ויקוד דהא. אן כאן לס יצאנעך רגל. ולס תחדי לי ננאסהגיר זונך. פאברי מן הדא אמא אמר אלאען: ואת כי שטית תחת אישך וכי נטמאת ויתק אישך אתי שכבתו מבלעדי אישך: ואת. ארי סטית. בר מבעליך וארי אסתאבת. ויהב גבר ביד ית שכבתיה.

בני אסראיל. פלאי אמאם דפעוהא כאנת לה * ואיש את קדשיו לו יהיו איש אשר יתן לפהון לזיהיה: וגבר ית מעשר קודשוהי דיליה יהי. גבר. דיתין לכהנא דיליה יהי: וכל אמר יכון לה אמר אקראסה. פלאי אמאם דפעוהא כאנת לה * פ וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תכרימא: דבר ארי בני ישראל ואמרת אלהם איש איש כיתשמה אשתו ומעלה בו מעל: מליל עם בני ישראל. ותימר להון. גבר גבר ארי תסטי אתתיה. ותשקר ביה שקר: מר בני אסראיל. וקל דהם. אי רגל האדת זוגתה. פכאנתה כיאנה: ושכב איש אתה שכבת זרע ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה והוא לא נתפשה: וישכוב גבר יתה שכבת זרעא. ויהי מכוסא מעיני בעדה. ומטמרא והיא מסאבא. וסהיד לית בה. והיא לא אתאחדת: באן צאנעהא רגל מצאנעה אנסא. וגבי דאך ען זוגהא. ואנסתרת והי ננסה. ושאהר לים עריתהא. והי לסתקהר: ועבר עליו רוח קנאה וקנא את-אשתו והוא נטמאה או-עבר עליו רוח קנאה וקנא את-אשתו והיא לא נטמאה: ויעבר עלוהי רוח קנאה. ויקניית אתתיה והיא מסאבא. או-עבר עלוהי רוח קנאה וקניית אתתיה. והיא לא מסאבא: וכטר בבאה * ראי גירה. פנאר עליהא והי ננסה. או גיר ננסה * : והביא האיש את-אשתו אל-הפהון והביא את-קרבנה עליה עשירת האיפה קמח שערים לא יצק עליו שמן ולא יתן עליו לבנה פי מנחת קנאת הוא מנחת זכרון מופרת עון: וייתי גוברא ית אתתיה לות פהנא. וייתי ית קורבנה עליה. חד מן עשרא בתלת סאין קמח שערין. לא יריק עלוהי משחא. ולא יתין עלוהי לבונתא. ארי מנחת קנאתא * הוא. מנחת הזכרנא מדכרת חובין: פליאת דאך ארגל בזוגתה אי

* פ

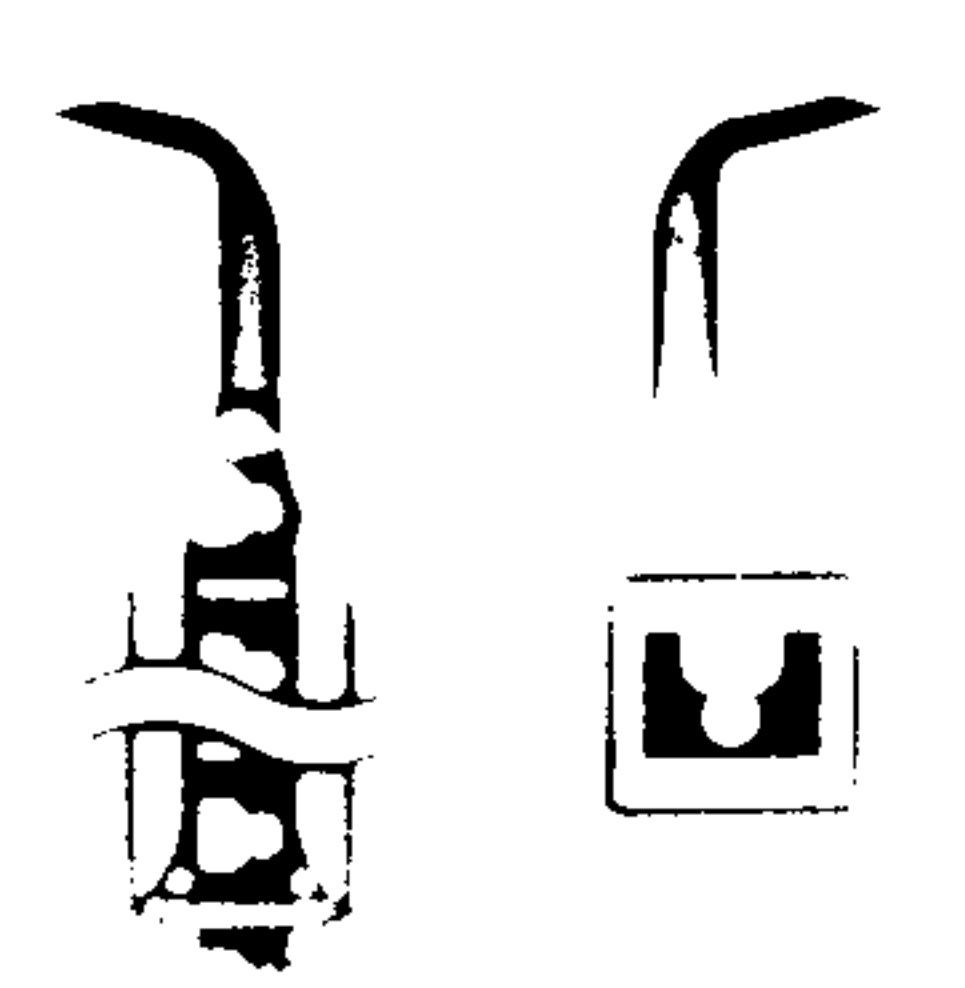
חלק דקרוק. ג) במעיד. הבי"ת בנעיא: * בספר כ"י קלף ישן גרים האלף בפתח וכן כולם: בר

מן ידהא. קרבאן אנורה. ויחרכה בין ידי
 אלה. ויקדמה לי אמדבת: וקמין הפהן מן
 המנחה אתי אפרתה והקטיר המזבחה
 ואחר ישקה אתי האשה אתי המים:
 וקמוץ פהנא מן מנחתא ית אדברתה.
 ויסיק למד פחא. ובתר כן. ישקי ית אתתא
 ית מיא: ויקבץ מנהא אמאם פוחהא.
 ויקתרה עלי אמדבת. ובעד דאך יסקיהא
 אמא: והשקה אתי המים והיתה אם
 נטמאה ותמעל מעל פאישה ובאו בה
 המים המאררים למרים ועבתה בטנה
 ונפלה ירכה והיתה האשה לאלה בקרב
 עמה: וישקניה ית מיא ותהי אם אסתאבת
 ושקרת שקר בכעלה. וייעלון בה. מיא
 מלטיא ללוט*. ויפחון מעהא. ותתמסי
 ירבה. ותהי אתתא. ללוטא פגו עמה:
 פאדי סקאהא אמא. פאן כאנת קד תנגסת
 וכאנת זוגהא ביאנה. אסתחל פיהא מרא.
 פירם בטנהא. ויסקט ורכהא. ועארת
 מסכה פי מא בין קומהא: ואם לא נטמאה
 האשה וטהרה הוא ונקתה ונזרעה זרע:
 ואם לא אסתאבת אתתא. ודכיא היא.
 ותפוק זפאה ותעדי עדוי: ואן כאנת לם
 תנתגם. כל הי טאהרה. פברת וחמלת
 חמלא: זאת תורת הקנאת אשר תשטה
 אשה תחת אישה ונטמאה: דא אוריתא
 דקנאתא. דתסטי אתתא. פר מפעלה
 ותסתאב: הדה שריעה אנורה. פי אן
 תחיד אמראה. ען זוגהא פתנגם: או איש
 אשר תעבר עליו רוח קנאה וקנא אתי
 אשתו והעמיד אתי האשה לפני יהוה
 ועשה לה הפהן אתי פלי התורה הזאת:
 או גבר. דתעבר עלוהי. רוח קנאה ויקני
 ית אתתיה. ויקים ית אתתא קדם יי.
 ויעביד לה פהנא. ית כל אוריתא דרא:
 או רגל יכטר בבאלה. ראי גירה פיגאר

פר מפעליך: ואן כנת קד חדת. לי גיר
 זוגך ותנגסת בה. וגעל גירה מצאנעתה
 פיך: והשביע הפהן אתי האשה בשבעת
 האלה ואמר הפהן לאשה יהן יהוה אותך
 לאלה ולשבעה בתוך עמך בית יהוה
 אתי רכך נפלת ואתי בטנגך צבה: ויזמי
 כהנא ית אתתא פמומתא דלוטא. וימר
 כהנא לאתתא. יהין יי יתך. ללוט ולמומי
 פגו עמך. בדיתי יי ית ירביך מסיא.
 וית מעכי נפיהין: ויחלפהא עדי דאך
 ימין אחרג. ויקול אמאם להא. יגעלך
 אלה. מסכה וימינא יי פי מא בין קומך.
 במא יגעל אלה ורכך סאקטא. ובטנגך
 וארמא: ובאו המים המאררים האלה
 במעיד: לצבות בטן ולנפל ירך ואמרה
 האשה אמן ואמן: וייעלון. מיא מלטיא
 האלין במעכי. לאפחא מעין ולאמסאה
 ירך. ותימר אתתא אמן אמן: ודאך.
 אדא צאר הוה אמא אלאען אי מעאך.
 פירם אבטן ויסקט אורך. ותקול אמראה
 אמין אמין: וכתב אתי האלת האלה הפהן
 בפפר ומחה אלימי המרים: ויכתוב ית
 לוטיא האלין. כהנא בספרא. וימחוק למיא
 מרידיא: ויכתב אמאם. הדה אלענאת
 פי כתאב. וימחיה פי אמא אמר: והשקה
 אתי האשה ית מי המרים המאררים
 ובאו בה המים המאררים למרים: וישקי
 ית אתתא. ית מיא מרידיא מלטיא.
 וייעלון בה מיא מלטיא ללוט (וי למרידו):
 ויסקיהא אמא אמר אלאען. ויסתחל פיהא
 מרא: ולקח הפהן מיד האשה את מנחת
 הקנאת והניף אתי המנחה לפני יהוה
 והקריב אתה אל המזבחת: ויסב כהנא
 מידא דאתתא. ית מנחת קנאתא (כל)
 מנחתא דקנאתא. ויריס ית מנחתא קדם
 יי. ויקריב יתה למד פחא: ויאבר אמאם

* ויזיג למרידו עלי
 חלק הדקדוק: ג) כמעיד. הבי"ה בנעי"א: ד) והשקה את האשה את מי המרים וכו' המים המאררים. בכל התיגאן הנעיא תחת האלף
 ואם כן יגאר הפהן שתחת הה"א כאשר הוא ויהיה השוא שבמם נח וכן הדין בחברתה דלקמן בפסוק והשקה את המים. וכ"כ מהריב"ש
 הרין נעי באלפין. אלא ששם בספרו נפל שיבוש יע"ש ומק שכתבתי לך הוא אמת עפ"י ספרים ישנים מדוקקים: ה) והשקה את המים
 ונ"ל והוא בה המים המאררים. השוא שבמ"ם נח. עיין לעיל פה שכתבתי שם על פסוק והשקה את האשה: ו) את כל התורה הזאת. השפחא
 בהיבת את בכל התיגאן:

ה) (בתר תורה)

עלי זוגתה. פלוקפתא בין ידי אלה. ויצנע
 בהא אמאם. גמיע מא פי הרה אשיריעה:
 ונקתה איש מעון והאשה ההוא תשא את
 עונה: ויהי זכא גוברא מחובין. ואתתא
 ההיא תקפילית חובה: חתאי כרו ארגל מן
 אזור. ותלך אמראה תחמל וורהא: פ
 וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליד יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: דבר אל בני ישראל ואמרת
 אלהם איש אי אשה כי יפלא לנדר נדר
 נזיר להזיר ליהוה: מליד עם בני ישראל.
 ותימר להון. גבר או אתא. ארי יפריש
 למדר נדר נזירו. למזר קדם יי: מר בני
 אסראיל. וקל להם. אי רגל או אמראה.
 סווג נדרא נסך. ליתנסך לרבה: מיין
 ושכר יזיר חמץ יין וחמץ שכר לא ישתה
 וכדי משרת ענבים לא ישתה וענבים
 לחים ויבשים לא יאכל: מחמר חדת
 ועתיק יזר. הל דחמר חדת. וחל דחמר
 עתיק לא ישתה. וכד מתרות ענבין לא
 ישתה. וענבין. רטיבין ויבישין לא יוכל:
 פמן אכמר ואמסכר מנה יתנסך. חתא
 כל כמר. וכל מסכר לא ישרב. וכד נקיע
 לענב לא ישרב. וענבא רטבא ויאבסא
 לא יאכל: כל ימי נזרו מפל אשר יעשה
 מגפן היין מחרצנים ועד זג לא יאכל:
 כל ימי נזריה. מפל דיתעביד (בקלס כ)
 דמתעביד) מגופנא דחמרא. מפרצנין (וי)
 מפורצנין. ועד עצורין לא יוכל: מור
 אייאם נסכה. מן כל מא יעמל מן גפן
 אכמר. מן אפרצן (וי) אי אג לא יאכל: כד
 ימי נדר נזרו תער לא יעבר על ראשו
 עדי מלאת הימם אשר יזיר ליהוה קדש
 יהיה גדל פרע שער ראשו: כל ימי נדר
 נזריה. מספר לא יעבר על רישיה. עד
 משדם יומיא. דנזיר קדם יי קדיש יהי.
 ירבי פירוע שער רישיה: וטול אייאם
 נדר נסכה. לא ימד חלק עלי ראסה.
 אי אן תתם אייאם. אתי תנסכהא לרבה
 יכון מקדסא. וירבי פרע שער ראסה:

חלק הרקדוק (ז) לחים. בפתח ומשפטו להיות בקמץ: (ח) ועד זג. בקמץ:

כל ימי הזיר ליהוה על נפש מת לא
 יבא: כל יומין דנזיר קדם יי. על נפש
 מיתא לא ייעוד: כדאך טול אייאם נסכה
 לדה. אי חצרה מיית (וי) לא ידכל: לאבי
 ולאמו לאחי ולאחותו לא יטמא להם
 במתם כי נזר אלהו על ראשו: לאבוהו
 ולאמיה לא אחוהו ולא אחתיה לא יסתאב להון
 במותהון. ארי נזרא דאיהו על רישיה: חתא
 באביה ואמה. ואכיה ואכתה. לא יתנגם
 בהם פי חל מותהם. לאן נסך רבה עליה:
 כל ימי נזרו קדש הוא ליהוה: כל ימי
 נזריה. קדיש הוא קדם יי: כדאך טול
 אייאם נסכה. מקדס הוא לרבה: וכיימות
 מת עליו בפתע פתאם וטמא ראש נזרו
 וגלח ראשו ביזם טהרתו ביזם השביעי
 יגלחנו: וארי ימות מיתא עלוהי בתפיק
 שרו. ויסאיב ריש נזריה. ויגלח רישיה
 ביזמא דדכותיה. ביזמא שביעאה
 יגלחניה: פאן מאת מיית מעה בנתה
 או גפלה (וי) פקר קטע אול (וי) נסכה.
 פדיחלק ראסה פי יום טהרה. ודאך פי
 איום אסאבע: וביום השמיני יבא שתי
 תרים או שני בני זנה אל הפהן אל
 פתח אהל מועד: ובזמא תמינאה. יתי
 תרין שפנינין. או תרין בני זנה. לות
 פהנא. לתרע משפן זמנא: ופי איום
 אתאמן. יאתי בשפנינין. או פרכי
 חמאם. אי אמאם. אי באב כבא אמהצר:
 ועשה הפהן אחר לחטאת ואחר לעלה
 וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וקדש
 את ראשו ביזם ההוא: ויעביד פהנא. חד
 לחטאת אחד לעלתא. וכפר עזוהי. מדחב
 על מיתא. ויקדיש ית רישיה ביזמא
 ההוא: ויעמל אחרמא דכזה. ואאבר
 צעידה. ויסתגפר ענה. במא אכטא פי
 אמר מיית (וי) ויקדס ראסה פי דאך איום:
 והזיר ליהוה את ימי נזרו והביא ככש
 בין שנתו לאשם והימים הראשנים יפלו
 כי טמא נזרו: ויזר קדם יי ית ימי נזריה.
 וייתי. אמר בר שתיה לאשמא. ויזמא

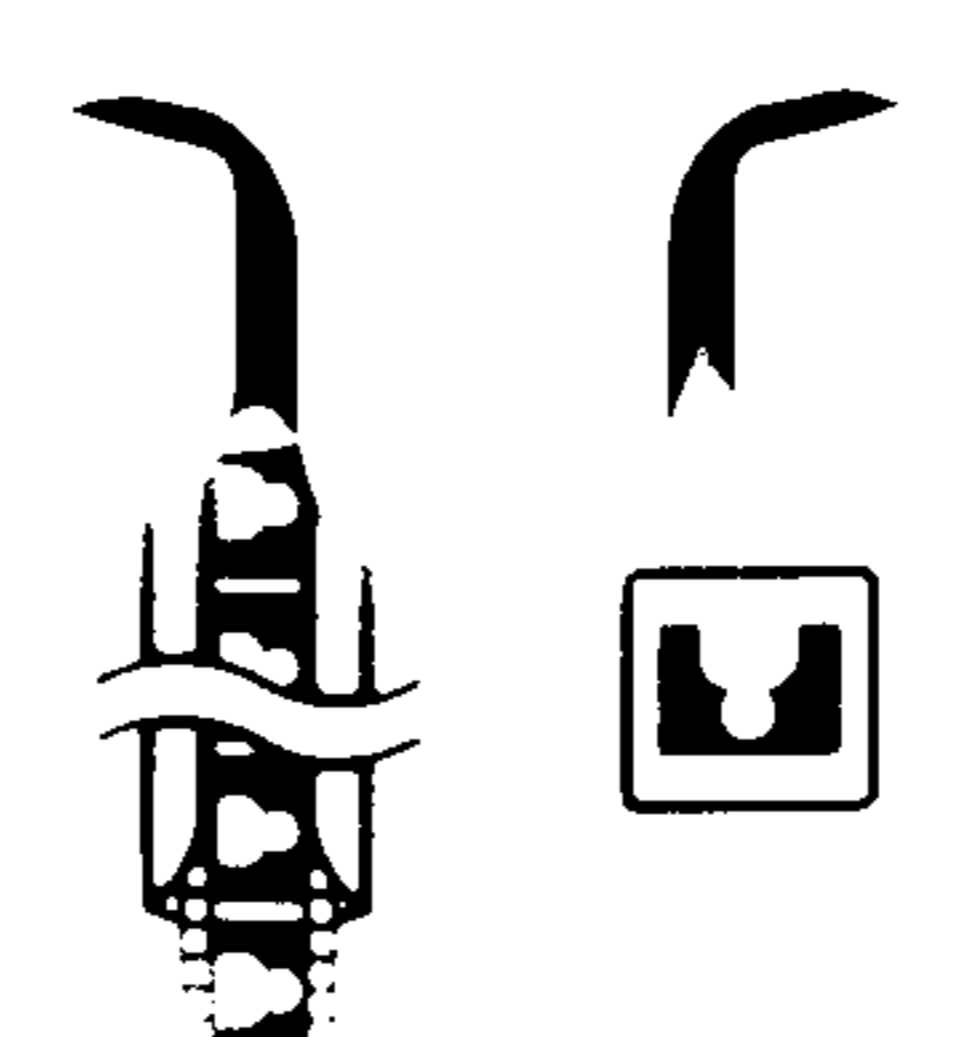
קדמא

כדמא יבטלון. ארי אסתאב נזריה :
 ויתנסך ללה אייאם נסכה. ויאתי. בחמל
 אבן סנתה לקרבאן אאתם. ולאייאם
 אמתקדמה תסקט. למא אנקטע נסכה :
 וזאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו
 יביא אתו אריתא פתח אהל מועד : ודא
 אוריתא הנזירא. ביום. משלם ימי נזריה.
 יתי יתיה. לתרע משפן זמנא : והדה
 שריעה אנאסך. פי יום כמלא אייאם נסכה.
 יאתי בה (א) . א' באב כבא אמחצר :
 והקריב את קרבנו ליהוה כבש פן שנתו
 תמים אחר לעלה וכבשה אחת פתי
 שנתה תמימה לחטאת ואיל אחד תמים
 לשלמים : ויקריב ית קורבניה קדם יי .
 אמר בר שתייה שלים חד לעלתא .
 ואמרתא חדא פת שתייה . שלמתא
 לחטאתא. ודבר חד שלים לנכסת קודשיא :
 פיקרב קרבאנה ללה. חמלא אבן סנתה
 צחיהא לאצעירה . ורכלה אבנה
 סנתהא . צחיהא לארכוה . וכבשא
 צחיהא לדבח אסלאמה : וסל מצות סלת
 חלת בלולת בשמן ורקיקי מצות משחים
 בשמן ומנחתם ונספיהם : וסל פטיר.
 סולת גריצן דפילון במשח . ואספוגין
 פטירין דמשיחין במשח . ומנחתהון
 ונספיהון : וסלה פטיר. גראדק סמד (א)
 מלתותה בדהן. ורקאק פטיר ממסוחה
 בדהן. ולבר ואמואג אדי מעהא : והקריב
 הכהן לפני יהוה ועשה את חטאתו ואת
 עלתו : ויקריב כהנא קדם יי . ויעביד ית
 חטתיה וית עלתיה : ויקדמהא אמאם
 בין ידי אלה. ויצנע דכותה וצעידתה :
 ואתיהאיל יעשה זבח שלמים ליהוה על
 סל המצות ועשה הכהן את מנחתו ואת
 נספו : וית דברא. יעביד נכסת קודשיא
 קדם יי . על סלא דפטיריא. ויעביד כהנא.
 ית מנחתיה וית נספיה : ולכבש יצנעה
 דבח סלאמה ללה. מע סלה אפטיר. תם
 יצנע אבר ואמואג אדי מעה : ונגלח הנזיר
 פתח אהל מועד אתראש נזרו ולקח

אתי שער ראש נזרו ונתן על ראש אשרי-
 תחת זבח השלמים : ונגלח נזירא. פתרע
 משפן זמנא ית ריש נזריה. ויסב ית שער
 ריש נזריה. ונתין על אישתא. דתחות
 דנרא דנכסת קודשיא : ויחלק אנאסך.
 ענד באב כבא אמחצר שער ראסה.
 ויאכרה. וילקי ערי אנאר. אדי תחת
 דבח אסלאמה : ולקח הכהן אתיהורע
 בשלה מן האיל וחלת מצה אחת מן
 הסל ורקיק מצה אחר ונתן על פפי הנזיר
 אחר התגלחו את נזרו : ויסב כהנא ית
 דרעא בשילא מן דברא . ונריצתא
 פטירתא חדא מן סלא. ואספוג פטיר חד.
 ונתין על ידי נזירא. פתר דיגלח ית נזריה :
 ויאכר אמאם. אדראע מטבוכה מן
 לכבש. ונרדקה ואחרה ורגיף ואחד מן
 סל אפטיר. ויצע דאך ערי כפי אנאסך.
 בעד חלקה שער ראסה (א) : והניף אותם
 הכהן תנופה לפני יהוה קדש הוא לפהן
 על חזה התנופה ועל שוק התרומה ואחר
 ישתה הנזיר יין : ויריס יתהון כהנא ארמא
 קדם יי . קודשא הוא דכהנא. על חדיא
 דארמותא. ועל שוקא דאפרשותא. ובתר
 כן ישתי נזירא חמרא : ויחרך אגמיע
 תחריכא בין ידי אלה. מע קין אתחריך.
 וסאק ארפיעה. ובעד דאך ישרב אנאסך
 כמרא : זאת תורת הנזיר אשר ידר
 קרבנו ליהוה על נזרו מלבד אשר תשיג
 ידו כפי נזרו אשר ידר כן יעשה על
 תורת נזרו : דא אוריתא הנזירא דיידר.
 קורבניה קדם יי על נזריה. בר מדתדביק
 ידיה. כפום נדריה דיידר. כן יעביד. על
 אוריתא הנזריה : הדה שריעה מן נדר
 אן יכון נאסכא. קרבאנה ללה ען נסכה.
 סוא מא תנא ידה. וליכון דאך כמקדאר
 מדה נסכה . יצמה א' שריעה
 אנסך (א) : פ

וידבר יהוה אדי משה לאמר : ומיל יי ה
 עם משה דמימר : תם כלם אלה מוסי
 תכלימא : דבר אל אהרן ואל בניו לאמר

חלק הדקדוק. (ט) וחלת. הו"ו כנעיא : (י) אחר התגלחו את נזרו. הטפחא בתיבת אחר בכל התגאון וכ"כ א"ת ו"ל : כה

כה תברכו את בני ישראל אמור להם :
 מדיד עם אהרן ועם בנוהי למימר. פדין
 תברכו ית בני ישראל. פד תימרון
 (כ"י יימרון וכן עיקר) להון : מר הרון ובניה
 קאילאכראפבארכו בני אסראיל. מקוורא
 להם (כ"י) : ס יברכה יהוה וישמרך :
 יברכה יי וישרףך : יבארכך אלה ויחפצך :
 ס יאר יהוה לפניו אליך ויחנך : ינהר יי
 שכינתיה לותך. וירחם יתך : ויצי וגהה
 אך וירופך : ס ישא יהוה לפניו
 אליך וישם קך שלום : יסב יי אפיה
 לותך . וישו קך שלום : ויקבל
 בקצרה אך (כ"י) . ויעיר קך אלאם :
 ס ושמו את שמי על בני
 ישראל ואני אברכם : וישוון ית ברכת
 שמי על בני ישראל. ואנא אברכונן :
 פיתלו (כ"י) אסמי ערי בני אסראיל. ואנא
 אבארך עליהם : פ
 ויהי ביום בלות משה להקים את המשכן
 ומשה אתו ויקדש אתו ואת כליו
 ואת המזבח ואת כליו ומשחם
 ויקדש אתם : והוה. ביוםא דשיצי משה
 לאקמא ית משנא. ורפי יתיה וקדיש
 יתיה וית כל מנוהי. וית מדבחה וית כל
 מנוהי. ורבינון וקדיש יתהון : ולמא כאן
 פי יום פרג מוסימן נצב אמסכן. ומסחה
 וקדסה וגמיע אניתה. ולמרבח וגמיע
 אניתה. ומסחה וקדסהא : ויקריבו נשיאי
 ישראל ראשי בית אבתם הם נשיאי
 המטות הם העמדים עלי הפקדים : וקריבו
 רברבי ישראל. רישי בית אבהתהון. אנון
 רברבי שבטיא. אנון דקימין על מנוניא :
 פקרב אשדאף בני אסראיל. רויסא ביזת
 אבאיהם. אדי הם רויסא אאסבאט .
 אחאצרון עלי ערדהם : ויביאו את קרבנם
 לפני יהוה שש עגלות צבושני עשר בקר
 עגלה ערשני הנשאים ושור לאחד
 ויקריבו אותם לפני המשכן : ואיתאז
 (כ"י ואתיו) ית קורבנהון לקדם יי. שית

עגלן פד מחפין ותרי עשר תורין. עגלתא.
 על תרין רברביא ותורא לתר. וקריבו
 יתהון לקדם משנא : פאתו בקרבאנהם
 ללה. סת עגל מצבבה (כ"י) ואתני עשר
 תורא. עגלה לכל שריפין ותור לכל ואחד
 פקדמוהא בין ידי אמסכן : ויאמר יהוה
 אד-משה לאמר : ואמר יי למשה למימר :
 פקא אלה למוסי קאילא : קח מאתם והיו
 לעבד את עבדת אהל מועד ונתתה אותם
 אד-הלויים איש כפי עבדתו : קביל (כ"י סב)
 מנהון. ויהון. למפלת. ית פולחן משכן
 זמנא. ותתין יתהון ללויאי. גבר כמסת
 פולחניה : כדהא מנהם. ותבון לכרמה
 כבא אמחצר. ואדפעהא לי כל פריק מן
 אליואניין. חסב כדמתהם : ויקח משה את
 העגלות ואת הבקר ויתן אותם אל הלויים :
 ונסיב משה. ית עגלתא וית תורין. ויהב
 יתהון ללויאי : פאכר מוסי. לעגל ולבקר.
 ודפעהא אי אליואניין : את ושת העגלות
 ואת ארבעת הבקר נתן לבני גרשון כפי
 עבדתם : ית תרתין עגלן. וית ארבעא
 תורין. יהב לבני גרשון. כמסת פולחנהון :
 עגלתין וארבע בקראת. דפעהא לבני
 גרשון. חסב כדמתהם : ואת ארבע
 העגלות ואת שמנת הבקר נתן לבני מררי
 כפי עבדתם ביד איתמר פן אהרן הכהן :
 וית ארבע עגלן. וית תמניא תורין. יהב
 לבני מררי. כמסת פולחנהון. ביד איתמר.
 בר אהרן כהנא : וארבע עגל. ותמאן
 בקראת. דפע לבני מררי. חסב כדמתהם.
 ואגמיע (כ"י) עלי יד איתמר. אבן הרון
 אמאם : ולבני קהת לא נתן פי עבדת
 הקדש עליהם ככתף ישאו : ולבני קהת
 לא יהב. ארי פולחן קודשא עליהון.
 ככתפא נטלין : ולבני קהת לס ידפע
 שייא. לאן כרמה לקדם עליהם. ואנמא
 יחמקנה עלי אבתאפהם : ויקריבו
 הנשאים את חנפת המזבח ביום המשח
 אתו ויקריבו הנשאים את קרבנם לפני

המזבח

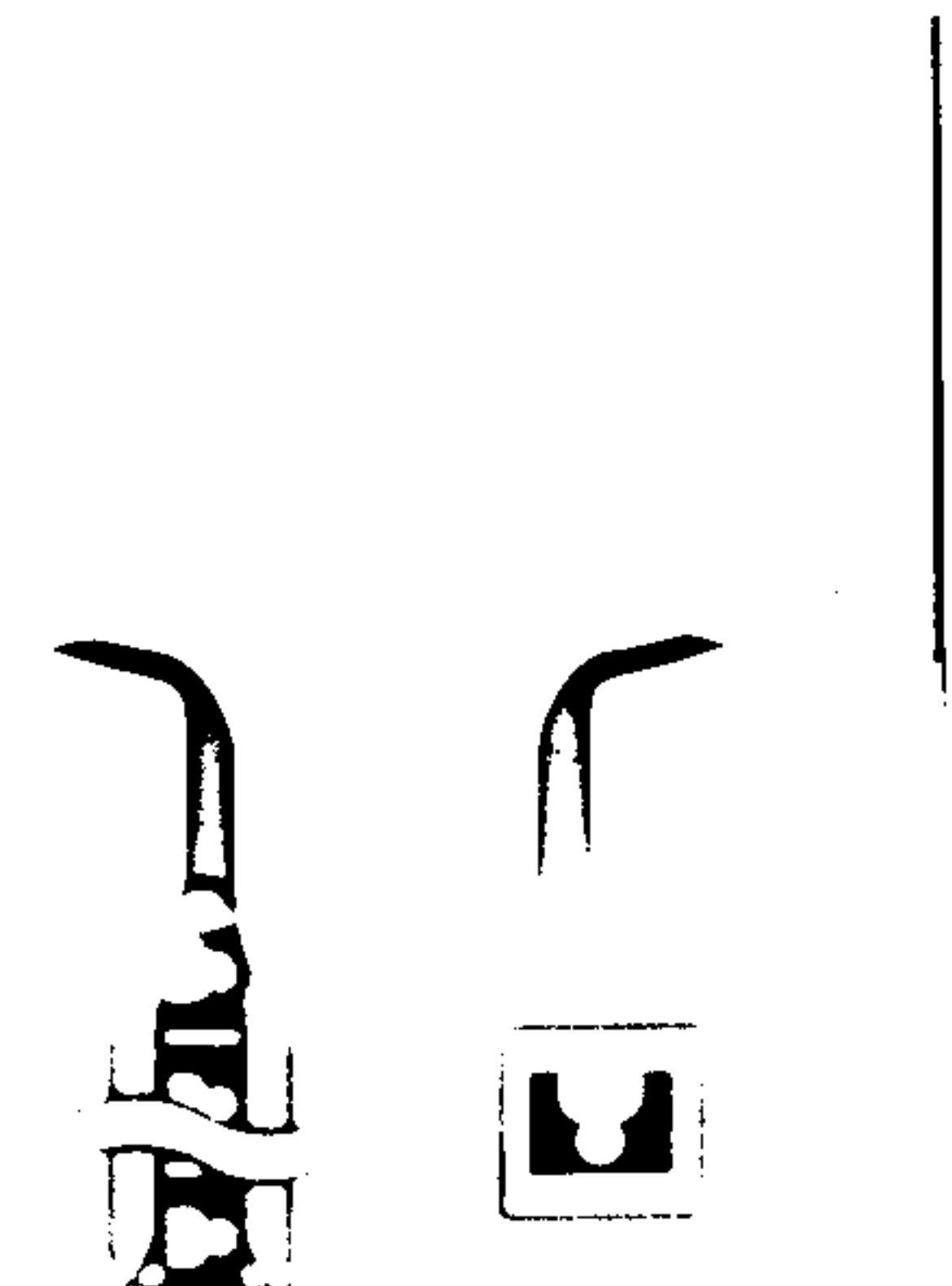
(*) שלשה פסוקים אלו אין מתרגמין בצבור. (בכל ספרי הימן הקדמונים לא נמצא תרגום עליהם)

אמאעז לאדכוה: וזבח השלמים בקר
שנים אילם המשה עתודים חמשה
כבשים בני־שנה חמשה זה קרבן־נחשון
בן־עמינדב: ולנכסת קוד־שיא תורי תרין.
דברי חמשה גדי חמשה אפרין בני
שנא חמשה. דין קורבנא הנחשון פר
עמינדב: ולדבה אסלאמה בקרתין.
וכמסה כבאש וכמסה עתדאן. וכמסה
חמלאן בני סנה. הדא קרבאן נחשון
אבן עמינדב: פ

ביום השני הקריב נתנאל בן־צוער נשיא
יששכר: ביום־תנינא קריב נתנאל
פר צוער. רב שבטא דיששכר: ופי
איום אתאני. קרב נתנאל אבן צוער. שריף
בני יששכר: הקרב את־קרבנו קערת־
כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק
אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם | מלאים סלת בלולה בשמן
למנחה: קריבית קורבניה מגסתא דכסף
חדא. מאה ותלתין סלעין הוי מתקלה.
מזרקא חד דכסף. מתקליה שבעין
סלעין בסלעי קודשא. תרויהון מן.
סולתא. דפידא במשח למנחתא: קרב
קרבאנה קצעה מן פצה. וזנהא מאיה
ותלאתין מתקא במתקא אקדם. וכרנוב
פצה וזנה סבעין מתקא. כלאהמא
ממלוין. סמרא מלתות בדהן לאהדייה:
כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
בזבא חדא. מתקלה עשר סלעין היא
דהב מליא קטרת בוסמיא: ודרגא
ואחרה מן דהב. וזנה עשרה מתאקיל
ממלווא בכורא: פר אחד בן־בקר איל
אחד כבש־אחד בן־שנתו לעלה: תור
חד פר תורי. דבר חד. אמר חד פר
שתיה לעלתא: ורתא מן אבקר. וכבשא
וחמלא אבן סנתה לאצעידה: שעיר־
עזים אחד לחטאת: צפיר פר עזין חד
לחטאת: ועתודא מן אמאעז לאדכוה:
ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה
עתדים חמשה כבשים בני־שנה חמשה

המזבח: וקריבו כרביא. ית חנופת
מדבחה. ביום־הרביאו יתיה. וקריבו
רברביא. ית קורבנהון לקדם מדבחה:
ולמא קדם אאשראף דשן אמרבה. פי
יום מסת. וקדמו קראבינהם בין ידי
אמרבח: ויאמר יהוה אל־משה נשיא
אחד ליום נשיא אחד ליום יקריבו את־
קרבנם לחנופת המזבח: ואמר יי למשה.
רפא חד לזמא. רפא חד לזמא. יקרבון
ית קורבנהון. לחנופת מדבחה: פקא
אלה למוסי. שריף ואחד פי כל יום. יקרב
קרבאנה דשנא לאמרבח: ס ויהי
המקריב ביום הראשון את־קרבנו נחשון
בן־עמינדב למטה יהודה: והוה דמקריב.
ביום־הרביאה ית קורבניה. נחשון פר
עמינדב לשבטא דיהודה: וכאן אמקרב.
פי איום אאול קרבאנה. נחשון אבן
עמינדב מן סבט יהודה: וקרבנו קערת־
כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק
אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם | מלאים סלת בלולה בשמן
למנחה: וקורבניה מגסתא דכסף חדא.
מאה ותלתין סלעין הוי מתקלה. מזרקא
חד דכסף. מתקליה שבעין סלעין
בסלעי קודשא. תרויהון מן. סולתא.
דפידא במשח למנחתא: וכאן קרבאנה
קצעה מן פצה. וזנהא מאיה ותלאתין
מתקא במתקא אקדם. (כ) וכרנוב פצה
וזנה סבעין מתקא. כלאהמא ממלוין.
סמרא מלתות בדהן לאהדייה: כף אחת
עשרה זהב מלאה קטרת: בזבא חדא.
מתקלה עשר סלעין היא דדהב מליא
קטורת בוסמיא: ודרגא מן דהב. וזנה
עשרה מתאקיל ממלווא בכורא: פר
אחד בן־בקר איל אחד כבש־אחד בן־
שנתו לעלה: תור חד פר תורי. דבר
חד. אמר חד פר שתיה לעלתא: ורתא
מן אבקר. וכבשא וחמלא אבן סנתה
לאצעידה: שעיר־עזים אחד לחטאת:
צפיר פר עזין חד לחטאת: ועתודא מן

(* מליא המם בפתח וכן כולם. ; (כתר תורה)

וזכמסה כבאש וזכמסה עתדאן. וזכמסה
חמלאן בני סנה. הלא קרבאן איאב
אבן חלון:

פ

פיוס הרביעי נשיא לבני ראובן אליצור
בן שדיאור: פיוסא רביעאה. רבא לבני
ראובן. אליצור בר שדיאור: ופי איום
אראבע. קרב איצור אבן שדיאור. שריף
בני ראובן: קרבנו קערתי כספ אחת
שלשים ומאה משקלה מורק אחד כספ
שבעים שקר בשקר הקדש שניהם
מלאים סלת בלולה בשמן למנחה:
קורבניה מנסתא דכספ חדא. מאה
ותלתין סלעין היו מתקלה. מורקא חד
דכספא. מתקליה שבעין סלעין בסלעי
קודשא. תרויהון מלן. סולתא. דפילא
במשח למנחתא: קרבאנה קצעה מן
פצה. וזנהא מאיה ותלאתין מתקא.
וזרנוב פצה. וזנה סבעין מתקא במתקא
אקדם. כלאהמא ממלוין. סמרא מלתות
בדהן לאהדייה: פף אחת עשרה זהב
מלאה קטרת: בזבא חדא. מתקלה עשר
סלעין היא דדהב מליא קטרת בוסמיא:
ודרגא מן דהב. וזנה עשרה מתאקיל
ממלווא בכורא: פף אחד בן בקר איל
אחד פבש אחד בן שנתו לעלה: תור
חד בר תורי. דבר חד. אמר חד בר
שתיה לעלתא: ורתא מן אבקר. וכבשא
וחמלא אבן סנתה לאצעידה: שעיר
עזים אחד לחטאת: צפיר בר עזין חד
לחטאת: ועתוד מן אמאעז לאדכוה:
ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה
עתדים חמשה פבשים בני שנה חמשה
זה קרבן אליצור בן שדיאור: ולזכמסת
קודשא תורי תרין. דברי חמשא גדי
חמשא. אמרין בני שנה חמשא. דין.
קורבן אליצור בר שדיאור: ולזכמסת
אסלאמה בקרתין. וזכמסה כבאש וזכמסה
עתדאן. וזכמסה חמלאן בני סנה. הלא
קרבאן איצור אבן שדיאור:

פ

זה קרבן נתנאל בן צוער: ולזכמסת
קודשא תורי תרין. דברי חמשא גדי
חמשא. אמרין בני שנה חמשא. דין.
קורבן נתנאל בר צוער: ולזכמסת
בקרתין. וזכמסה כבאש וזכמסה עתדאן.
וזכמסה חמלאן בני סנה. הלא קרבאן
נתנאל אבן צוער:

פ

פיוס השלישי נשיא לבני זבולן אליאב
בן חלון: פיוסא תליתאה. רבא לבני
זבולון. אליאב בר חלון: ופי איום אתאת.
קרב איאב אבן חלון. שריף בני זבולון:
קרבנו קערתי כספ אחת שלשים ומאה
משקלה מורק אחד כספ שבעים שקר
בשקר הקדש שניהם מלאים סלת
בלולה בשמן למנחה: קורבניה מנסתא
דכספ חדא. מאה ותלתין סלעין היו
מתקלה. מורקא חד דכספא. מתקליה
שבעין סלעין בסלעי קודשא. תרויהון
מלן. סולתא. דפילא במשח למנחתא:
וכאן קרבאנה קצעה מן פצה. וזנהא
מאיה ותלאתין מתקא במתקא אקדם.
וזרנוב פצה וזנה סבעין מתקא. כלאהמא
ממלוין. סמרא מלתות בדהן לאהדייה:
פף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
בזבא חדא. מתקלה עשר סלעין היא
דהב מליא קטרת בוסמיא: ודרגא מן
דהב. וזנה עשרה מתאקיל ממלווא
בכורא: פף אחד בן בקר איל אחד
פבש אחד בן שנתו לעלה: תור חד בר
תורי. דבר חד. אמר חד בר שתיה
לעלתא: ורתא מן אבקר. וכבשא וחמלא
אבן סנתה לאצעידה: שעיר עזים אחד
לחטאת: צפיר בר עזין חד לחטאת:
ועתודא מן אמאעז לאדכוה: ולזבח
השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים
חמשה פבשים בני שנה חמשה זה
קרבן אליאב בן חלון: ולזכמסת קודשא
תורי תרין. דברי חמשא גדי חמשא.
אמרין בני שנה חמשא. דין. קורבן איאב
בר חלון: ולזכמסת אסלאמה בקרתין.

בין צור־שדי: בְּיוֹמָא חַמִּישָׁא. רַבָּא לְבַנֵּי
 שְׁמַעוֹן. שְׁלוּמֵיִאל בַּר צוֹר־שְׁדִי: וּפִי אִיּוֹם
 אֲכַאמֶס. קָרַב שְׁלוּמֵיִאל אֲבִן צוֹר־שְׁדִי.
 שְׂרִיף בְּנֵי שְׁמַעוֹן: קָרְבָנוּ קַעֲרַת־כֶּסֶף
 אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד
 כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם |
 מְלֵאִים סֶלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה:
 קוֹרְבָנִיהָ מִגִּסְתָּא דְכֶסֶף חֲדָא. מֵאָה
 וּתְלָתִין סֶלְעִין הֵיוּ מִתְקַלָּה. מִזְרְקָא חֲדָ
 דְכֶסֶפָא. מִתְקַלָּה שִׁבְעִין סֶלְעִין בְּסֻלְעֵי
 קוֹדֶשָׁא. תְּרוּיָהוֹן מְלֵן. סוּלְתָא. דְּפִילָא
 בְּמִשָּׁה לְמִנְחָתָא: וְכֹאן קֹרְבָנָהּ קִצְעָה
 מִן פְּצָה. וְזִנְהָא מֵאִיהּ וְתִלְאֲתִין מִתְקָא.
 וְכִרְנוּב פְּצָה. וְזִנְהּ סִבְעִין מִתְקָא בְּמִתְקָא
 אֶקְדָּם. כְּלֵאֲהֵמָא מִמְלוּזִין. סְמָדָא מִלְתוֹת
 בְּדִהֵן לֹאֲהֲרִייה: כֶּפֶף אַחַת עֶשְׂרֵה זֶהָב
 מְלֵאָה קְטֹרֶת: בְּזָפָא חֲדָא. מִתְקַלָּה עֶשְׂרִי
 סֶלְעִין הִיא דְדִהָב מְלֵיא קְטוֹרֶת בּוֹסְמֵיא:
 וְדִרְנָא וְאַחֲרָה מִן דִּהָב. וְזִנְהּ עֶשְׂרֵה
 מִתְאָקִיד מִמְלוּזָא בְּכּוֹרָא: פֶּר אֶחָד בִּין
 בְּקָר אֵיל אֶחָד בְּבִשְׂיֵי־אֶחָד בִּין־שְׁנַתוֹ
 לְעֵלָה: תּוֹר חֲדָא בְּרִ תּוֹרֵי. דְּבַר חֲדָא.
 אִמֵּר בְּרִ שְׁתֵּיהּ לְעֵלָתָא: וְרִתָּא מִן אֲבָקֵר.
 וְכִבְשָׁא וְחִמְלָא אֲבִן סִנְתָהּ לֹאֲצִיעִידָה:
 שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: צִפִּיר בְּרִ עִזִּין
 חֲדָא לְחַטָּאת: וְעֵתוּד מִן אֲמָעוּז לֹאֲדַכּוּת:
 וְזִבְחַת־הַשְּׁלָמִים בְּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
 חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה חֲמִשָּׁה
 כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
 אֱלֹהִים בִּין־דְּעוּאֵל: וְלִגְבַּסְתָּ קוֹדֶשָׁא
 תּוֹרֵי תְּרִין. דְּכִרֵי חֲמִשָּׁא גְדִי
 חֲמִשָּׁא. אֲמָרִין בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁא.
 דִּין. קוֹרְבַּן אֱלֹהִים בְּרִ דְּעוּאֵל:
 וְלִדְבַח אֲסֻלָּמָה בְּקִרְתִּין. וְכִמְסָה
 כְּבֹאֵשׁ עֵתְדָאן. וְכִמְסָה חֲמֵלָאן
 בְּנֵי סִנְהָ. חֲדָא קֹרְבָאן אִיסָף
 אֲמֵן דְּעוּאֵל: פ
 בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי נִשְׂא לְבַנֵּי אֶפְרַיִם
 אֱלֹהִים שְׁמַעוֹן: בְּיוֹמָא שְׁבִיעָא.
 רַבָּא לְבַנֵּי אֶפְרַיִם. אֱלִישָׁמַע בַּר עֲמִיהוֹד:
 וּפִי אִיּוֹם אֲסַאבַע. קָרַב אִישְׁמַע אֲבִן עֲמִיהוֹד.
 שְׂרִיף בְּנֵי אֶפְרַיִם: קָרְבָנוּ קַעֲרַת־כֶּסֶף
 אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד
 כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם |
 מְלֵאִים סֶלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה:
 קוֹרְבָנִיהָ מִגִּסְתָּא דְכֶסֶף חֲדָא. מֵאָה
 וּתְלָתִין סֶלְעִין הֵיוּ מִתְקַלָּה. מִזְרְקָא חֲדָ
 דְכֶסֶפָא.

בין צור־שדי: בְּיוֹמָא חַמִּישָׁא. רַבָּא לְבַנֵּי
 שְׁמַעוֹן. שְׁלוּמֵיִאל בַּר צוֹר־שְׁדִי: וּפִי אִיּוֹם
 אֲכַאמֶס. קָרַב שְׁלוּמֵיִאל אֲבִן צוֹר־שְׁדִי.
 שְׂרִיף בְּנֵי שְׁמַעוֹן: קָרְבָנוּ קַעֲרַת־כֶּסֶף
 אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד
 כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם |
 מְלֵאִים סֶלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה:
 קוֹרְבָנִיהָ מִגִּסְתָּא דְכֶסֶף חֲדָא. מֵאָה
 וּתְלָתִין סֶלְעִין הֵיוּ מִתְקַלָּה. מִזְרְקָא חֲדָ
 דְכֶסֶפָא. מִתְקַלָּה שִׁבְעִין סֶלְעִין בְּסֻלְעֵי
 קוֹדֶשָׁא. תְּרוּיָהוֹן מְלֵן. סוּלְתָא. דְּפִילָא
 בְּמִשָּׁה לְמִנְחָתָא: וְכֹאן קֹרְבָנָהּ קִצְעָה
 מִן פְּצָה. וְזִנְהָא מֵאִיהּ וְתִלְאֲתִין מִתְקָא.
 וְכִרְנוּב פְּצָה. וְזִנְהּ סִבְעִין מִתְקָא בְּמִתְקָא
 אֶקְדָּם. כְּלֵאֲהֵמָא מִמְלוּזִין. סְמָדָא מִלְתוֹת
 בְּדִהֵן לֹאֲהֲרִייה: כֶּפֶף אַחַת עֶשְׂרֵה זֶהָב
 מְלֵאָה קְטֹרֶת: בְּזָפָא חֲדָא. מִתְקַלָּה עֶשְׂרִי
 סֶלְעִין הִיא דְדִהָב מְלֵיא קְטוֹרֶת בּוֹסְמֵיא:
 וְדִרְנָא וְאַחֲרָה מִן דִּהָב. וְזִנְהּ עֶשְׂרֵה
 מִתְאָקִיד מִמְלוּזָא בְּכּוֹרָא: פֶּר אֶחָד בִּין
 בְּקָר אֵיל אֶחָד בְּבִשְׂיֵי־אֶחָד בִּין־שְׁנַתוֹ
 לְעֵלָה: תּוֹר חֲדָא בְּרִ תּוֹרֵי. דְּבַר חֲדָא.
 אִמֵּר בְּרִ שְׁתֵּיהּ לְעֵלָתָא: וְרִתָּא מִן אֲבָקֵר.
 וְכִבְשָׁא וְחִמְלָא אֲבִן סִנְתָהּ לֹאֲצִיעִידָה:
 שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: צִפִּיר בְּרִ עִזִּין
 חֲדָא לְחַטָּאת: וְעֵתוּד מִן אֲמָעוּז לֹאֲדַכּוּת:
 וְזִבְחַת־הַשְּׁלָמִים בְּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
 חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה חֲמִשָּׁה
 כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
 אֱלֹהִים בִּין־דְּעוּאֵל: וְלִגְבַּסְתָּ קוֹדֶשָׁא
 תּוֹרֵי תְּרִין. דְּכִרֵי חֲמִשָּׁא גְדִי
 חֲמִשָּׁא. אֲמָרִין בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁא.
 דִּין. קוֹרְבַּן אֱלֹהִים בְּרִ דְּעוּאֵל:
 וְלִדְבַח אֲסֻלָּמָה בְּקִרְתִּין. וְכִמְסָה
 כְּבֹאֵשׁ עֵתְדָאן. וְכִמְסָה חֲמֵלָאן
 בְּנֵי סִנְהָ. חֲדָא קֹרְבָאן אִיסָף
 אֲמֵן דְּעוּאֵל: פ
 בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי נִשְׂא לְבַנֵּי אֶפְרַיִם
 אֱלֹהִים שְׁמַעוֹן: בְּיוֹמָא שְׁבִיעָא.
 רַבָּא לְבַנֵּי אֶפְרַיִם. אֱלִישָׁמַע בַּר עֲמִיהוֹד:
 וּפִי אִיּוֹם אֲסַאבַע. קָרַב אִישְׁמַע אֲבִן עֲמִיהוֹד.
 שְׂרִיף בְּנֵי אֶפְרַיִם: קָרְבָנוּ קַעֲרַת־כֶּסֶף
 אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד
 כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם |
 מְלֵאִים סֶלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה:
 קוֹרְבָנִיהָ מִגִּסְתָּא דְכֶסֶף חֲדָא. מֵאָה
 וּתְלָתִין סֶלְעִין הֵיוּ מִתְקַלָּה. מִזְרְקָא חֲדָ
 דְכֶסֶפָא.

מתקליה

וכרנוב פצה וזנה סבעין מתקא. כלאהמא
 ממלוין. סמרא מלתות בדהן לאהדייה:
 פף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
 בזבא חדא. מתקלה עשר סלעין היא
 דדהב מליא קטרת בוסמיא: ודרגא מן
 דהב. וזנה עשרה מתאקיל ממלווא
 בכורא: פר אחד בין בקר איל אחד
 פבשיאחד בין שנתו לעלה: תור חד פר
 תורי. דכר חד. אמר חד פר שתיה
 לעלתא: ורתא מן אבקר. וכבשא וחמלא
 אבן סנתה לאצעידה: שעיר עזים אחד
 להטאת: צפיר פר עזין חד להטאת:
 ועתודא מן אמאעז לארכוה: ולזבח
 השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים
 חמשה פבשים בני שנה חמשה זה
 קרבן גמליא בין פדה צור: ולנכסת קודשיא
 תורי תרין. דכרי חמשא גדי חמשא.
 אמרין בני שנה חמשא. דין קורבן גמליא
 פר פדה צור: ולדבח אסלאמה בקרתין.
 וכמסה כבאש וכמסה עתדאן. וכמסה
 חמלאן בני סנה. הוא קרבאן גמליא
 אבן פדה צור: פ

ביום התשיעי נשיא לבני בנימן אבירן
 בין גרעני: ביזמא תשיעאה. רבא לבני
 בנימן. אבירן פר גרעוני: ופי איום
 אתאסע. קרב אבירן אבן גרעוני. שריף
 בני בנימן: קרבנו קערת פספ אחת
 שלשים ומאה משקלה מזרק אחד פספ
 שבעים שקל בשקל הקדש שניהם
 מלאים סלת בלולה בשמן למנחה:
 קורבניה מגסתא דכסף חדא. מאה
 ותלתין סלעין היו מתקלה. מזרקא חד
 דכסף. מתקליה שבעין סלעין בסלעי
 קודשא. תרויהון מלן. סולתא. דפילא
 במשח למנחתא: קרבאנה קצעה מן
 פצה. וזנה מאיה ותלאתין מתקא.
 וכרנוב פצה. וזנה סבעין מתקא במתקא
 לקדם. כלאהמא ממלוין. סמרא מלתות
 בדהן לאהדייה: פף אחת עשרה זהב
 מלאה קטרת: בזבא חדא. מתקלה עשר

מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא.
 תרויהון מלן. סולתא. דפילא במשח
 למנחתא: וכאן קרבאנה קצעה מן פצה.
 וזנה מאיה ותלאתין מתקא. וכרנוב
 פצה. וזנה סבעין מתקא במתקא לקדם.
 כלאהמא ממלוין. סמרא מלתות בדהן
 לאהדייה: פף אחת עשרה זהב מלאה
 קטרת: בזבא חדא. מתקלה עשר סלעין
 היא דדהב מליא קטרת בוסמיא: ודרגא
 ואחרה מן דהב. וזנה עשרה מתאקיל
 ממלווא בכורא: פר אחד בין בקר איל
 אחד פבשיאחד בין שנתו לעלה: תור
 חד פר תורי. דכר חד. אמר חד פר שתיה
 לעלתא: ורתא מן אבקר. וכבשא וחמלא
 אבן סנתה לאצעידה: שעיר עזים אחד
 להטאת: צפיר פר עזין חד להטאת:
 ועתודא מן אמאעז לארכוה: ולזבח
 השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים
 חמשה פבשים בני שנה חמשה זה
 קרבן גמליא בין פדה צור: ולנכסת קודשיא
 תורי תרין. דכרי חמשא גדי חמשא.
 אמרין בני שנה חמשא. דין קורבן גמליא
 פר פדה צור: ולדבח אסלאמה בקרתין.
 וכמסה כבאש וכמסה עתדאן. וכמסה
 חמלאן בני סנה. הוא קרבאן גמליא
 אבן עמיהוד: פ

ביום השמיני נשיא לבני מנשה גמליא
 בין פדה צור: ביזמא תמינאה. רבא לבני
 מנשה. גמליא פר פדה צור: ופי איום אתאמן
 קרב גמליא אבן פדה צור. שריף בני מנשה:
 קרבנו קערת פספ אחת שלשים ומאה
 משקלה מזרק אחד פספ שבעים שקל
 בשקל הקדש שניהם מלאים סלת
 בלולה בשמן למנחה: קורבניה מגסתא
 דכסף חדא. מאה ותלתין סלעין היו
 מתקלה. מזרקא חד דכסף. מתקליה
 שבעין סלעין בסלעי קודשא. תרויהון
 מלן. סולתא. דפילא במשח למנחתא:
 וכאן קרבאנה קצעה מן פצה. וזנה
 מאיה ותלאתין מתקא במתקא לקדם.

לעלה: תור חד בר תורי. דבר חד. אמר
 חד בר שתיה לעלתא: ורתא מן אבקר.
 וכבשא וחמלא אבן סנתה לאצעידה:
 שעיר-עזים אחד לחטאת: צפיר בר עזין
 חד לחטאת: ועתודא מן אמאעז לאדכוה:
 ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה
 עתדים חמשה פבשים בני-שנה חמשה
 זה קרבן אחיעזר בין עמישדי: ולנכסת
 קודשא תורי תרין. דברי חמשא גדי
 חמשא. אמרין בני שנה חמשא. דין.
 קורבן אחיעזר בר עמישדי: ולדבה
 אסלאמה בקרתין. וכמסה כבאשוכמסה
 עתראן. וכמסה חמלאן בני סנה. הדא
 קרבאן אחיעזר אבן עמישדי: פ
 ביום עשתי עשר יום נשיא לבני אשר
 פגעאל בין עכרן: ביום חד עשר
 יומין. רבא לבני אשר. פגעאל בר
 עכרן: ופי איום אהאדי עשר. קרב
 פגעאל אבן עכרן. שריף בני אשר:
 קרבנו קערת-כסף אחת שלשים ומאה
 משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
 בשקל הקדש שניהם מלאים סגת
 בלולה בשמן למנחה: קורבניה מגפתא
 הכסף חדא. מאה ותלתין סלעין היו
 מתקלה. מזרקא חד בכסףא. מתקליה
 שבעין סלעין בסלעי קודשא. תרויהון
 מלן. סולתא. דפילא במשח למנחתא:
 וכאן קרבאנה קצעה מן פצה. וזנהא
 מאיה ותלתין מתקא. וכרנוב פצה.
 וזנה סבעין מתקא במתקא אקדם.
 כלאהמא ממלוזין. סמרא מלתות ברהן
 לאהדייה: פף אחת עשרה זהב מלאה
 קטרת: בזבא חדא. מתקלה עשר סלעין
 היא דדהב מליא קטורת בוסמיא: ודרגא
 ואחרה מן דהב. וזנה עשרה מתאמיר
 ממלוזה בכורא: פר אחד בין בקר איל
 אחד פבשאחד בין שנתו לעלה: תור חד
 בר תורי. דבר חד. אמר חד בר שתיה
 לעלתא: ורתא מן אבקר. וכבשא וחמלא
 אבן סנתה לאצעידה: שעיר-עזים אחד

לחמאת

סלעין היא דדהב מליא קטרת בוסמיא:
 ודרגא מן דהב. וזנה עשרה מתאקיל
 ממלוזה בכורא: פר אחד בין בקר איל
 אחד פבשאחד בין שנתו לעלה: תור
 חד בר תורי. דבר חד. אמר חד בר
 שתיה לעלתא: ורתא מן אבקר. וכבשא
 וחמלא אבן סנתה לאצעידה: שעיר-
 עזים אחד לחטאת: צפיר בר עזין חד
 לחטאת: ועתודא מן אמאעז לאדכוה:
 ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה
 עתדים חמשה פבשים בני-שנה חמשה
 זה קרבן אבירן בין גרעני: ולנכסת
 קודשא תורי תרין. דברי חמשא גדי
 חמשא. אמרין בני שנה חמשא. דין.
 קורבן אבירן בר גרעוני: ולדבה
 אסלאמה בקרתין. וכמסה כבאשוכמסה
 עתראן. וכמסה חמלאן בני סנה. הדא
 קרבאן אבירן אבן גרעוני: פ
 ביום העשירי נשיא לבני דן אחיעזר
 בין עמישדי: ביזמא עשיראה. רבא לבני
 דן. אחיעזר בר עמישדי: ופי איום
 אעאשר. קרב אחיעזר אבן עמישדי.
 שריף בני דן: קרבנו קערת-כסף
 אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד
 כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם
 מלאים סגת בלולה בשמן למנחה:
 קורבניה מגפתא הכסף חדא. מאה
 ותלתין סלעין היו מתקלה. מזרקא חד
 בכסףא. מתקליה שבעין סלעין בסלעי
 קודשא. תרויהון מלן. סולתא. דפילא
 במשח למנחתא: וכאן קרבאנה קצעה
 מן פצה. וזנהא מאיה ותלתין מתקא.
 וכרנוב פצה. וזנה סבעין מתקא במתקא
 אקדם. כלאהמא ממלוזין. סמרא מלתות
 ברהן לאהדייה: פף אחת עשרה זהב
 מלאה קטרת: בזבא חדא. מתקלה עשר
 סלעין היא דדהב מליא קטורת בוסמיא:
 ודרגא ואחרה מן דהב. וזנה עשרה
 מתאקיל ממלוזה בכורא: פר אחד בין
 בקר איל אחד פבשאחד בין שנתו

(כתר תורה)

אחירע בן עינן: ולגכסת קודשיא
תורי תרין. דכרי המשא גדי המשא.
אמרין בני שנה המשא. דין קורבן
אחירע בר עינן: ולדבה אסלאמה
בקרתינ. וכמסה כבאש וכמסה עתראן.
וכמסה המלאן בני פנה. הוא קרבאן
אחירע אבן עינן: פ

זאת חנפת המזבח ביום המושח אתו
מאת נשיאי ישראל קערת כסף שתיים
עשרה מזרק כסף שנים עשר כפות זהב
שתיים עשרה: דא חנופת מדבחה. ביום
דרביא (כ"ד דרבי) יתיה. מן רב רבי ישראל.
מוסי כספא תרתא עשרי. מזרק כספא
תרי עשר. בזבי דדהבא תרתא עשרי:
הדה גמלה דשן אמדבה. פי יום מסח.
מן אשראף בני אסראיל. מן קצאע אפצה
אתני עשר. ומן כראנב אפצה אתני
עשר. ומן דרוג אדהב אתני עשר:
שלשים ומאה הקערה האחת כסף
ושבעים המזרק האחד כל כסף הפלים
אלפים וארבע מאות בשקל הקדש:
מאה ותלתין סלעין הוי מתקלה. דמנסתא
חדא דכספא. ושבעין דמזרקא חד. כל
כסף מניא. תרין אלפין וארבע מאה בסלעי
קודשיא: כל קצעה מן מאיה ותלתין
מתקא פצה. וכל כרנוב מן סבעין. פדאך
גמיע פצה אניה. אפין וארבע מאיה
מתקא במתקא אקדם: כפות זהב שתיים
עשרה מלאת קמרת עשרה עשרה הכף
בשקל הקדש כד זהב הכפות עשרים
ומאה: בזבי דדהבא תרתא עשרי מדין
קמרת בוסמיא. מתקל עשר סלעין. הוי
מתקלה דכופא בסלעי קודשיא. כל דהב
בזביא מאה ועשרין: ודרוג אדהב אתני
עשר ממלוזה בכורא. כל דרג מן עשרה
מתאקיל במתקא אקדם. פדאך גמיע
אניה דהב אדרוג מאיה ועשרין מתמא:
כל הבקר לעלה שנים עשר פרים אילם
שנים עשר כבשים בני שנה שנים עשר
ומנחתם ושעירי עזים שנים עשר לחטאת:

לחטאת: צפיר בר עזין חד לחטאת:
ועתוד מן אמאעו לאדכוה: ולזבחה שלמים
בבקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה
כבשים בני שנה חמשה זה קרבן פגעיא
בן עכרון: ולגכסת קודשיא תורי תרין.
דכרי המשא גדי המשא. אמרין בני שנה
חמשא. דין קורבן פגעיא בר עכרון:
ולדבה אסלאמה בקרתינ. וכמסה כבאש
וכמסה עתראן. וכמסה המלאן בני פנה.
הוא קרבאן פגעיא אבן עכרון: פ
ביום שנים עשר יום נשיא לבני נפתלי
אחירע בן עינן: ביום תרי עשר
יומן. רבא לבני נפתלי. אחירע בר
עינן: ופי יום אתני עשר יומא.
קרב אחירע אבן עינן. שריף
בני נפתלי: קרבנו קערת כסף אחת
שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף
שבעים שקל בשקל הקדש שניהם
מלאים סלת בלולה בשמן למנחה:
קורבניה מנסתא דכסף חדא. מאה ותלתין
סלעין הוי מתקלה. מזרקא חד דכספא.
מתקלה שבעין סלעין בסלעי קודשיא.
תרין מן. סולתא. דפילא במשה
למנחתא: וכאן קרבאנה קצעה מן פצה.
וזנה מאיה ותלתין מתקא. וכרנוב
פצה. וזנה סבעין מתקא במתקא אקדם.
כלאהמא ממלוזין. סמרא מלתות כדהן
לאהרייה: כף אחת עשרה זהב מלאה
קמרת: בזבא חדא. מתקלה עשר סלעין
היא דדהב מדיא קמורת בוסמיא: ודרגא
ואחדה מן דהב. וזנה עשרה מתאקיל
ממלוזא בכורא: פר אחד בן בקר איל
אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: תור
חד בר תורי. דכר חד. אמר חד בר שתיה
לעלתא: ורתאמן לבקר. וכבשא וחמלא
אבן סנתה לאצעידה: שעיר עזים אחד
לחטאת: צפיר בר עזין חד לחטאת:
ועתוד מן אמאעו לאדכוה: ולזבחה
השלמים בבקר שנים אילם חמשה עתדים
חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן

חלק הדרוק. (יא) הקערה הקוף בשוא לכר בכל התנאים:

כָּל תּוֹרֵי לַעֲלֹתָא תְּרֵי עֶשֶׂר תּוֹרִין. דְּכַרְיִן
 תְּרֵי עֶשֶׂר אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָא. תְּרֵי עֶשֶׂר
 זַמְנַתְהוֹן. וְצִפְרֵי בְּנֵי עֵינֵי. תְּרֵי עֶשֶׂר
 לַחֲפָתָא: וְגַמְיַע בְּקַר לַצְעִידָה אֲתַנִּי עֶשֶׂר
 וְאֶכְבֹּאשׁ אֲתַנִּי עֶשֶׂר. וְאֶחְמַלְאן בְּנֵי סָנָה.
 אֲתַנִּי עֶשֶׂר וְאֶבֶר מַעְהֵם ^(א). וְאֶעֱתִידָאן
 אֲתַנִּי עֶשֶׂר לְאֲדוּכָה: וְכֹל בְּקַר וְזִבְחָה
 הַשְּׁלָמִים עֶשְׂרִים וְאַרְבַּעַה פְּרִים אֵילִם
 שְׁשִׁים עֶתְרִים שְׁשִׁים כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
 שְׁשִׁים וְאֵת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרֵי הַמִּשְׁחָה
 אֵתוּ: וְכֹל. תּוֹרֵי לְנִכְסֵת קוֹדֶשֶׁיָא. עֶשְׂרִין
 וְאַרְבַּעַה תּוֹרִין. דְּכַרְיֵי שְׁתֵּין גְּדֵי שְׁתֵּין.
 אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָא שְׁתֵּין. דְּאֶחְנֻכַּת מִדְּבַחָא.
 בְּתַר דְּרַבִּיאוּ יְתִיב: וְגַמְיַע בְּקַר דְּבַחָה
 אֶלְדָּאמָה. אַרְבַּעַה וְעֶשְׂרִין רֶת. וְסַתִּין
 כְּבֹאשׁ וְסַתִּין עֲתוּד. וְסַתִּין חֲמַל בְּנֵי סָנָה.
 הִדְא דְשֵׁן אֲמֻדְבַח. בְּעַד מָא מַסַּח: וְכֹבֵא
 מִשָּׁה אֲדִי אֶחֱל מוֹעֵד לְדַבֵּר אֵתוּ וְיִשְׁמַע
 אֲתִי־קוֹל מִדְּבַר אֱלֹוֵי יַמְעַד הַכְּפָרַת
 אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדוּת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים
 וְיִדְבַר אֱלֹוֵי: וְכֹד עֲלִיל מִשָּׁה. לְמִשְׁכַּן
 זְמַנָּא לְמַלְאָ עֲפוּיָה. וְשִׁמְעַת יֵת קָדָא
 דְּמִתְמַלֵּל עֲפוּיָה. מַעֲלֹוֵי כְּפֻרְתָּא דְעַר
 אֲרֻנָּא דְסִהְרֻתָא. מִבֵּין תְּרִין כְּרֻבִיא.
 וּמִתְמַלֵּל עֲפוּיָה: וְכֹאן אֲדָא דְכֹל מוֹסִי.
 אִי כְּבֹא אֲמַחְצֵר לִיכְלֵם. יִסְמַע אֲצוֹת
 מִכְּאֲטִבָּה. מִן פּוֹק אֲנִשָּׁא אֲדִי עֲלִי צְנֻדוֹק
 אֲשֶׁהֲאֲרָה. מִן בֵּין אֲכְרוּבִין. פִּיכְאֲטִבָּה
 אֲנֹאךְ: פ פ פ

קע"ו פסוקים סי' עמוס. ומפטרין בשופטים סי' י"ג ויהי איש
 אחר מצרעה. דו"ד למנחת שבת וב"ה

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיל יִי
 עִם מֹשֶׁה לְמִימַר: תָּם כֹּלֵם אֱלֹהֵי מוֹסִי
 תְּכַלִּימָא: דְּבַר אֲדִי־אֶהְרֹן וְאֶמְרַת אֱלֹוֵי
 בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֶּזֶר אֶל־מוֹל פְּנֵי הַמִּנְזָרָה
 יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת: מַלִּיל עִם אֶהְרֹן.
 וְתִימַר לִיהֵ. בְּאֲדֻלְקוּתְךָ יֵת בּוֹצִינֵיא.
 לְקַבִּיל אֲפִי מְנַרְתָּא. יְהוֹן מְנַהֲרִין שְׁבַעַא
 בּוֹצִינֵיא: מִר הַרְוֹן וְקַל דָּה. אֲדָא אֶסְרַגְת
 אֶסְרַג. פִּלִּי מָא יֵלִי וְגַה אֲמַנְאֲרָה. תְּצִי

חלק הרקדוק. (ב) מדבר אליו. משפטו מתדבר [מתרוב"ש]:

סִבַּעַתְהָא: וַיַּעַשׂ בֶּן אֶהְרֹן אֶל־מוֹל פְּנֵי
 הַמִּנְזָרָה הַעֲלָה נֶזֶרְתִּיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
 אֶת־מֹשֶׁה: וְעַבְד בֶּן אֶהְרֹן. לְקַבִּיל אֲפִי
 מְנַרְתָּא. אֲדֻלִּיק בּוֹצִינֵיא. כְּמָא דְּפִקִּיד
 יִי יֵת מֹשֶׁה: פְּצַנַּע כְּדַאךְ הַרְוֹן. וְאֶסְרַג
 סְרַג אֲמַנְאֲרָה. אִי מָא יֵלִי וְגַהֵהָא. כְּמָא
 אֲמַר אֱלֹהֵי מוֹסִי: וְזֵה מַעֲשֵׂה הַמִּנְזָרָה
 מִקְשָׁה זָהָב עַד־יִרְכָּה עַד־פְּרָחָה מִקְשָׁה
 הוּא כְּפִרְאָה אֲשֶׁר הִרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
 בֶּן עֶשֶׂה אֶת־הַמִּנְזָרָה: וְדִין עוֹבֵד מְנַרְתָּא
 נְגִידָא דְּהַב. עַד שְׂדָה עַד שׁוֹשְׁנָה נְגִידָא
 הוּא. כְּחֻזָּא. דְּאֶחְזִי יִי יֵת מֹשֶׁה. בֶּן עַבְד
 יֵת מְנַרְתָּא: וְהִדָּה צְנַעָה אֲמַנְאֲרָה
 מְצַמְתָּה מִן דְּהַב. הֵתָּא אֲרַגְלָהָא
 וְרַהֲאֲרַחָהָא מְצַמְתָּה. כְּאֲמַנְצֵר. אֲדִי

אֲוֹרָא אֱלֹהֵי מוֹסִי. כְּדַאךְ צְנַעָהָא: פ
 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיל יִי
 עִם מֹשֶׁה לְמִימַר: תָּם כֹּלֵם אֱלֹהֵי מוֹסִי
 תְּכַלִּימָא: קַח אֶת־הַלְוִיִּם מֵהַיּוֹךְ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְמִהֲרַת אֲתָם: קָרִיב יֵת לִיּוֹאֵי.
 מִנּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְתִרְכִּי יִתְהוֹן: קָרִב
 אֲלִיּוֹאֲנִיין. מִן בֵּין בְּנֵי אֶסְרָאֵיל. וְמִהֲרַתָּם:
 וְכִתִּיעֲשֵׂה לָהֶם לְטַהֲרֵם הַזֶּה עֲלֵיהֶם
 מִן חַטָּאת וְהַעֲבִירוּ תַעֲרַר עַד־כָּל־בִּשְׂרָם
 וְכִכְסוּ בְּגָדֵיהֶם וְהַטְּהֲרוּ: וְכִדִּין תַּעֲבִיד
 דְּהוֹן לְדַבּוּאֵיהוֹן. אֲדִי עֲלֵיהוֹן מִיָּא דְּחַפְתָּא.
 וַיַּעֲבֵרוּן מִסְפָּר עַל כָּל בִּשְׂרָהוֹן. וַיַּחֲרוּן
 לְבוּשֵׁיהוֹן וַיִּדְפּוּן: וְכֹדָא פִּאֲצַנַּע כְּהַם פִּי
 תַּטְהִירוּהֶם. אֲנַצָּה עֲלֵיהֶם מִן מָא אֲדוּכָה.
 וַיִּמְרוּן אֲמוֹס עֲלִי גַמְיַע אֲבַדְאֲנָהֶם. וַיִּגְסְלוּן
 תִּיאֲבָהֶם וַיַּטְהֲרוּן: וְלִקְחוּ פֶר בֶּן־בְּקָר
 וְזַמְנַתְהוֹן סֹלֶת בְּדוּלָה בְּשֶׁמֶן וּפְרִי־שְׁנֵי בֶן־
 בְּקָר תִּקַּח לַחֲפָתָא: וַיִּסְבּוּן תּוֹר בַּר תּוֹרֵי.
 וְזַמְנַתְהוֹן. סוּלְתָא דְּפִילָא בְּמִשְׁחָה. וְתוֹר
 תִּנְיִן בַּר תּוֹרֵי תִּסְב לַחֲפָתָא: וַיִּקְרְבוּ
 רֵתָא מִן אֲבָקָר. וְמַעָה מִן אֲבָר סַמֵּד
 מִלְתוֹת בְּדָהן. וְרֵת אֲכָר מִן אֲבָקָר כְּדָה
 לְאֲדוּכָה: וְחֻקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לְפָנֵי אֶחֱל
 מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ אֶת־כָּל־עֵדֻת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 וְתִקְרִיב יֵת לִיּוֹאֵי. קָדָם מִשְׁכַּן זְמַנָּא.

ותכנוש

ותכנוש. ית כל פגשתא דבני ישראל:
 זמרים אליואניין. בין ידי כבא אמחצר.
 וגזוק גמאעה בני אסראיל: והקרבת
 אתיהלויים לפני יהוה וסמכו בני ישראל
 את ידיהם עליהלויים: ותקריב ית ליואי
 קדם יי. ויסמכו בני ישראל. ית ידיהון
 על ליואי: וקדמהם בין ידי אלה. ויסנד
 בני אסראיל אידיהם עליהם: והניף
 אהרן אתיהלויים תנופה לפני יהוה מאת
 בני ישראל והיו לעבד את עבדת יהוה:
 וירים אהרן ית ליואי ארמא קדם יי. מן
 בני ישראל. ויהון למפלה ית פולהנא
 די: ויזפהם הרון זפא « בין ידי אלה.
 מן בני אסראיל. פיכוננויכדמויכדמה אלה:
 והלויים יסמכו את ידיהם על ראש הפרים
 ועשה אתיהאחד השאת ואתיהאחד
 עלה ליהוה לכפר עליהלויים: וליואי
 יסמכו ית ידיהון. על ריש תוריא. ועבד.
 ית חד השתא. וית חד עקתא קדם יי.
 לכפרא על ליואי: וליואניין יסנדו
 אידיהם. עלי רוס אתיראן. ואצנע
 אחרמא דכות. ואאכר צעידה ללה.
 ואסתגפר ענהם: והעמדת אתיהלויים
 לפני אהרן ולפני בניו והנפת אתם תנופה
 ליהוה: ותקים ית ליואי. קדם אהרן
 וקדם בנוהי. ותרים יתהון. ארמא קדם
 יי: ואוקפהם בין ידי הרון ובניה. וזפהם
 זפא ללה: והבדלת אתיהלויים מתוך בני
 ישראל והיו לי הלויים: ותפריש ית ליואי.
 מנו בני ישראל. ויהון משמשון קדמי
 ליואי: ואעזלהם מן בין בני אסראיל.
 פיכוננו לי: ואחרייכן יבאו הלויים לעבד
 את אהל מועד וטהרת אתם והנפת אתם
 תנופה: ובתר כן ייעדון ליואי. למפלה
 ית משפן זמנא. ותדפי יתהון. ותרים
 יתהון ארמא: ובעד דאך ידכרון. ליכדמון
 כבא אמחצר. וקד טהרתהם. וזפיתהם
 זפא «: כי נתנים נתנים המה לי מתוך
 בני ישראל תחת פטרת כל רחם בכור
 כל מבני ישראל לקחתי אתם לי: ארי

אפרשא מפרשין אנון קדמי. מן בני ישראל.
 חלק פתח כל ודא. בוכרא פולא מבני
 ישראל. קריבית יתהון קדמי: לאנהם
 מגעודין לי. מן בין בני אסראיל. בדל כל
 בכר. פאתח כל בטן מן בני אסראיל.
 אכדתהם לי: פי לי כרייככור בבני
 ישראל פאדם ובפתמה פיום הפתי כל
 בכור פארץ מצרים הקדשתי אתם לי:
 ארי די לי כל בוכרא בבני ישראל.
 פאנשא ובבעירא. ביזמא. דקטלית כל
 בוכרא פארעא דמצרים. אקדישית
 יתהון קדמי: כמא כאן לי כל בכר. פי מא
 בין בני אסראיל. « מן אנסאן א' בהומה.
 ודאך פי יום אהלכת כל בכר פי בלד
 מצר. אקדסתהם לי: ואקה אתיהלויים
 תחת כרייככור בבני ישראל: וקריבית
 ית ליואי. חלק פל בוכרא בבני ישראל:
 כדאך אתכדת אליואניין כדלהם: ואתנה
 אתיהלויים נתנים לאהרן ולבניו מתוך
 בני ישראל לעבד את עבדת בני ישראל
 פאהל מועד ולכפר על בני ישראל ולא
 יהיה בבני ישראל נגף פגשת בני ישראל
 אלה הקדש: ויהבית ית ליואי. מסדין
 «כ» יהובין לאהרן ולבנוהי. מנו בני
 ישראל. למפלה. ית פולהן בני ישראל
 במשפן זמנא. ולכפרא על בני ישראל.
 ולא יהי בבני ישראל מותא. במקרב
 בני ישראל לקודשא: וגעדתהם להרון
 ובניה. מן בין בני אסראיל. ליכדמו
 כדמתהם פי כבא אמחצר. ויסתגפרו
 ענהם. ולא יחל בהם ובא. אד הם
 תקדמו לי אקדם: ויעש משה ואהרן
 וכל עדת בני ישראל ללויים ככל אשר
 צוה יהוה את משה ללויים כן עשו להם
 בני ישראל: ועבד משה ואהרן. וכל
 פגשתא דבני ישראל לליואי. ככל
 דפקיד יי ית משה לליואי. כן עבדו
 להון בני ישראל: וצנע מוסי והרון.
 וסאיר גמאעה בני אסראיל לאליואניין.
 כנמיע מא אמר אלה מוסי בסבבהם.

כדאך צנעו להם: ויתחטאו הלויים ויכבסו בגדיהם ויגף אהרן אתם תנופה לפני יהוה וכפר עליהם אהרן לטהרם: ואדביאו ליואי. וחונורו לבושיהו. וארים אהרן ויתהוץ. ארמא קדם יי. וכפר עליהו. אהרן לדבואיהו: פתדכווגסלו תיאבהם. וזפהם הרון זפא בין ידי אלה. ואסתגפר ענהם וטהרהם: ואחרייכן באו הלויים לעבד את עבדתם באהל מועד לפני אהרן ולפני בניו כאשר צוה יהוה אתי משה על הלויים כן יעשו להם: ובתר כן עאלו ליואי. למפלחית פולחנהו במשבן זמנא. קדם אהרן וקדם בנוהי. כמא דפקיד יי ית משה על ליואי. כן עבדו להו: ובעד דאך דכלו. ליכדמו כדמתהם פי כבא למחצר. בין ידי הרון ובניה. כגמיע מא אמר אלה מוסי בסבבהם. כדאך צנעו להם: **ס** וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תכלימא: זאת אשר ללוים מבן חמש ועשרים שנה ומעלה יבוא לצבא צבא בעבדת אהל מועד: דא דליואי. מבר עשרין וחמיש שנין ולעילא. ייתי לחילא חילא. בפולחן משבן זמנא: הדא רסם ליואניין **ה**. מן אבן כמסה ועשרין סנה פצאעדא. ידכל לאיש. לכדמה כבא למחצר: ומבן חמשים שנה ישוב מצבא העבדה ולא יעבד עוד: ומבר חמשין שנין. יהוב מחיל פולחנא. ולא יפדה עוד: ומן אבן כמסין סנה. ירגע ענה. ולא יכדם אבדא: ושרת את אחיו באהל מועד לשמר משמרת ועבדה לא יעבד ככה תעשה ללוים במשמרתם: וישמש עם אחוהי. במשבן זמנא למטר מטרא. ופולחנא לא יפלה. כדן. תעביד ליואי במטרתהו: לכן יכדם מע אכותה. פי הפין כבא למחצר. ואמא כדמתה אאולא פלא **ו**. כדאך צנעו בהם פי מחפצתם: **פ** וידבר יהוה אל משה במדבר סיני בשנה

ח (כתר תורה)

השנית לצאתם מארץ מצרים בחדש הראשון לאמר: ומליל יי עם משה במדבר אדסיני. בשתא תנייתא. למפקהו מארעא דמצרים. בירחא קדמאה למימר: וקבל דאך כלם אלה מוסי. פי ברייה סיני. פי אסנה אתאניה. לכרוגהם מן בלד מצר. פי אשרר אאול קאילא: ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו: ויעבדו בני ישראל. ית פסחא בזמניה: ויצנעו בני אסראיל. אפסה פי וקתה: בארבעה עשר יום בחדש הזה בין הערבים תעשו אתו במועדו בכל חקתיו וככל משפטיו תעשו אתו: בארבעת עשר יומא. בירחא הרין. בין שמישיא. תעבדו יתיה בזמניה. ככל גזירתיה וככל דחוי ליה תעבדו יתיה: פי איום אראבע עשר. מן הדא אשרר. בין אגרובין. תצנעוה פי וקתה. כגמיערסומה ואחכאמה תצנעוניה: וידבר משה אל בני ישראל לעשת הפסח: ומליל משה. עם בני ישראל למעבד פסחא: פכלם מוסי בני אסראיל פי עמר אפסח **ה**: ויעשו את הפסח בראשון בארבעה עשר יום לחדש בין הערבים במדבר סיני ככל אשר צוה יהוה את משה כן עשו בני ישראל ועבדו ית פסחא. בניסן. בארבעת עשר יומא לירחא. בין שמישיא במדבר אדסיני. ככל דפקיד יי ית משה. כן עבדו בני ישראל: פעמזוה פי אשרר אאול. פי איום אראבע עשר מנה. בין אגרובין פי ברייה סיני. כגמיע מא אמר אלה מוסי. כדאך צנעו בני אסראיל: ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשת הפסח ביזם ההוא ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביזם ההוא: והו גובריא. דהו מסאבין לממי נפשא דאנשא. ולא יכלו למעבד פסחא ביזמא ההוא. וקריבו. קדם משה. וקדם אהרן ביזמא ההוא: פכאן פיהם אנאם. הנגסו במיית מן אנאם. פלם יגוז להם אן יעמלו אפסה פי דאך איום. פתקדמו פיה. בין ידי מוסי והרון: **ג**

יא

וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים הַהֵמָּה אֵיךְ אֵנְחָנוּ שְׂמָאִים
 לְנַפְשׁ אָדָם לָמָּה נִגְרַע לְבַלְתִּי הַקְּרִיב
 אֶת־קִרְבְּנֵי יְהוָה בְּמַעְרוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 וַאֲמָרוּ גּוֹבְרֵי הָאֲנָשִׁים לֵיהִי אֵנְחָנָא מִסָּאֲבִין
 לְטָמִי נַפְשָׁא דְאִנְשָׁא לְמָא נִתְמַנַּע בְּדִיל
 דְּלֹא לְקַרְבָּא יִתְקַרְבְּנָא דִּי בּוֹמְנִיה. בְּנֵי
 בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וְקָא. נַחַן אֲנָאִים מִן מִית
 מִן אֲנָאִים. פִּלְס נִמְנַע. מִן אֵן נִקְרַב קִרְבָּאֵן
 אֱלֹהֵי פִי וְקַתָּה. פִּי מָא בִּין בְּנֵי אִסְרָאִיל:
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים מִשָּׁה עֲמַדוּ וְאִשְׁמַעְהָ מַה־
 יַצְוֶה יְהוָה לְכֶם: וְאָמַר לְהוֹן מִשָּׁה. אֲוִרִיכּוּ
 עַד דְּאִשְׁמַע. מָא דְאִתְפַּקֵּד מִן קָדָם יִי עַל
 דִּילְכּוֹן: פִּקְאֵלְהֶם מוֹסִי. קְפוּ חַתָּא אִסְמַע.
 מָא יֹאמֶר אֱלֹהֵי פִיכֶם: פ

וַיִּדְבֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיר יִי
 עִם מֹשֶׁה לְמִימַר: תָּם כֹּלֵם אֱלֹהֵי מוֹסִי
 תְּכַלִּימָא: דְּבֵר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ
 אִישׁ כִּי־יְהִי־טָמֵא לְנַפְשׁוֹ אוֹ בְּדַרְךְ־חֻקָּה
 לְכֶם אוֹ לְדַרְתֵּיכֶם וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה:
 מִלִּיר. עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִימַר. גְּבֵר גְּבֵר
 אִרִי יְהִי מִסָּאֲבִ לְטָמִי נַפְשָׁא דְאִנְשָׁא. אוֹ
 בְּאוֹרַח דְּחִיקָא לְכוּן. אוֹ לְדַרְיִכּוֹן. וְעֵבִיד
 פֶּסַחֵא קָדָם יִי: מָר בְּנֵי אִסְרָאִיל קֵאלֵא.
 אִי אֲנָסָאֵן כְּאֲנָנָם מִן מִית. אוֹ פִי סַפֵּר
 מִנְכֶם. אוֹ מִן אֲנִילָכֶם. פִּיעֲנַע פֶּסַחֵא
 לְלָהֶם: בְּחַדְשׁ הַשְּׁנִי בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר יוֹם
 בֵּין הָעֲרָבִים יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל־מִצּוֹת וּמִרְרִים
 יֹאכְלֶהוּ: בִּירְחָא תִּנְיָנָא. בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר
 יוֹמָא. בֵּין שְׁמֵשִׁיא יַעֲבֹדוּן יִתִּיה. עַל פִּטִּיר
 וּמִרְרִין יִכְלוּנִיה: פִּי אִשְׁהַר אֶתְאֲנִי. פִּי
 אִיוִם אֲרָאֲבַע עָשָׂר מִנָּה. בֵּין אֲנִרְוִבִין
 יַעֲנֵעוּהָ. מַע פִּטִּיר וּמִרְרִין יֹאכְלוּנָה: לֹא־
 יִשְׁאִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְעֵצֶם לֹא יִשְׁבְּרוּ
 בּוֹ כְּכִל־חֻקַּת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: לֹא יִשְׁאִירוּ
 מִנִּיהָ עַד צֹפְרָא. וְגִרְמָא לֹא יִתְבַּרְוּן בֵּיהָ.
 כִּבְלֵ גִזְרֵת פֶּסַחֵא יַעֲבֹדוּן יִתִּיה: לֹא יִבְקוּ
 מִנָּה אִי אֲנִרְאָה. וְלֹא יִכְסְרוּ מִנָּה עֲצֵמָא.
 וְכִסְאִיר רְסוּם אִפְסַח יַעֲנֵעוּהָ: וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־
 הוּא־טָהוֹר וּבְדַרְךְ־לֹא־יְהִי וְחָדַל לַעֲשׂוֹת
 הַפֶּסַח וּנְכַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמִּיהָ כִּי־ו

(* נקוד על ה

קִרְבְּנֵי יְהוָה לֹא־הִקְרִיב בְּמוֹעֲדוֹ חֲטָאֵי יִשְׂאֵ
 הָאִישׁ הַהוּא: וְגּוֹבְרֵא דְהוּא דְכִי וּבְאוֹרַח
 לֹא הוּא. וְיִתְמַנַּע מִלְּמַעְבַּד פֶּסַחֵא.
 וְיִשְׁתִּיבִי. אִנְשָׁא הַהוּא מֵעַמִּיהָ. אִרִי
 קִרְבְּנָא דִּי. לֹא קִרִיב בּוֹמְנִיה. חוֹבִיָּה
 יִקְבִּיל גּוֹבְרֵא הַהוּא: וְאִי רִגְל כְּאֵן טָאֲהַר
 וְלִם יִכוּן עֲלֵי סַפֵּר. וְאִמְתַּנַּע: אֵן יַעֲמַד
 אִפְסַח. פִּינְקִטְעֵד אֵךְ אֲנָסָאֵן מִן בִּין קוֹמָה.
 אִד לִם יִקְרַב קִרְבָּאֵן אֱלֹהֵי פִי וְקַתָּה.
 פִּקֵּד חַמֵּל דְּאֵךְ אֲרִגְל וּזְרָה: וְכִי־יִגְוֹר
 אֲתִכֶם נִר וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה כְּחֻקַּת
 הַפֶּסַח וּבְמִשְׁפָּטוֹן יַעֲשֶׂה חֻקָּה אֶחָת לַיהוָה
 לְכֶם וּלְגֵר וּלְאִזְרָח הָאָרֶץ: וְאִרִי יִתְגִּיד
 עִמְכוֹן גִּזְרָא. וְיַעֲבִיד פֶּסַחֵא קָדָם יִי.
 כְּגִזְרֵת פֶּסַחֵא. וּבְדַחְוִי לִיהָ בֵּן יַעֲבִיד.
 קִימָא חַד יְהִי לְכוּן. וְגִזְרֵא וְלִיעִיבִיא
 דְּאַרְעָא: וְאֵן דְּכֹל פִּיכֶם דְּכִיל. פִּלְיַעֲנַע
 פֶּסַחֵא לְלָהֶם. כְּרַסִּים אִפְסַח וְחַכְמָה כְּדֹאֵךְ
 יַעֲנַע. אִד שְׁרִיעָה וְאַחַדְהָ תְּכוּן לְכֶם.
 דְּאֲדִכִּיר וְצִרִיח אֲמָה (*): פ

וּבְיוֹם הַקִּים אֶת־הַמִּשְׁכָּן פֶּסַח הָעֵנָן אֶת־
 הַמִּשְׁכָּן לְאַחַר הָעֵדוּת וּבְעֶרְבֵי יְהוָה עַל־
 הַמִּשְׁכָּן כְּמִרְאֵה־אֵשׁ עַד־בֹּקֶר: וּכְיוֹמָא
 דְּאַתְקָם מִשְׁבָּנָא. חֲפָא עֲנָנָא יִתְמַשְׁבְּנָא.
 לְמִשְׁבָּנָא דְּסַהֲרוֹתָא. וּבְרִמְשָׁא הוּי עַל
 מִשְׁבָּנָא. כְּחִיּוֹ אִישְׁתָּא עַד צֹפְרָא: וְפִי
 יוֹם נִצַּב אִמְסַכְן. גִּטָּאֵא אֲנָמָאֵם עֲלֵי כְּבָא
 אִשְׁהָאֲדָה (*). וְפִי אִרִי יִכוּן עֲלִיהָ. כְּרוּיָא
 נֹאֵר אִי אֲנִרְאָה: בֵּן יְהוָה תְּמִיד הָעֵנָן
 יִכְסֶּנּוּ וּמִרְאָה אִשׁ לִידָה: בֵּן הוּי תְּדִירָא.
 עֲנָנָא חֲפִי לִיהָ. וְחִיּוֹ אִישְׁתָּא בְּלִידָא:
 כְּדֹאֵךְ יִכוּן דְּאִימָא. אֲנָמָאֵם יִגְמִיָה נְהָאֲרָא.
 וְרוּיָא אֲנִרְאָה לִילָא: וְלִפִּי הָעֵדוּת הָעֵנָן מַעַד
 הָאֲהַר וְאַחֲרָי בֵּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְמִקוֹם
 אֲשֶׁר יִשְׁכְּנוּ שָׁם הָעֵנָן שָׁם יִחַנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 וְלִפּוּם. אִסְתְּלִקוּת עֲנָנָא מֵעֲלֵי מִשְׁבָּנָא.
 וּבְתֵר בֵּן. נְמַלִּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּבְאַתְרָא.
 דְּשִׁרֵי תִפְן עֲנָנָא. תִּפְן שְׁרֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 וְעֲלֵי קִדְר אֲרַתְפָּאֵע אֲנָמָאֵם עֵן אֲכַבָּא.
 פִּבְעַד דְּאֵךְ יִרְחִלוּן בְּנֵי אִסְרָאִיל. וְפִי מוֹנַע

יִסְכַּן פִּיהֶם אֲנָמָאם. תָּם יִנְזָלוּ בְנֵי אִסְרָאֵל :
 עַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־פִּי
 יְהוָה יִחַנוּ פְּלִימֵי אֲשֶׁר יִשְׁכְּנוּ הָעֵנָן עַל־
 הַמִּשְׁכָּן יִחַנוּ: עַל מִימְרָא דִּינִי נְטַלִּין בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל. וְעַל מִימְרָא דִּינִי שָׁרוּן. פֶּל יוֹמִין.
 דְּשָׂרֵי עֲנָנָא. עַל מִשְׁכַּנָּא שָׁרוּן: עַל־יְמֵי מוֹל
 אֱלֹהִים יִרְחַל בְּנֵי אִסְרָאֵל. וְעַל־יְמֵי וְקוֹלָה
 יִנְזָלוּן. פֶּהֶם מוֹל מִדָּה מֵאִיסְכָן אֲנָמָאם.
 עַל־יְמֵי אִיסְכָן מְקִימִין: וְבִהֲאֲרִיךְ הָעֵנָן עַל־
 הַמִּשְׁכָּן יָמִים רַבִּים וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
 אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה וְלֹא יִסְעוּ: וְבִאֲזֻרְכוֹת
 עֲנָנָא. עַל מִשְׁכַּנָּא יוֹמִין סְגִיאִין. וְיִטְרוּן
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. יֵת מִטְרַת מִימְרָא דִּינִי וְלֹא
 נְטַלִּין: וְאֵן טָא אֲנָמָאם. אִיאָמָא כְּתִירָה
 עַל־יְמֵי אִיסְכָן. פִּיחֲפִץ בְּנֵי אִסְרָאֵל. חֲפִץ
 אֱלֹהִים וְלֹא יִרְחַלוּן: וְיֵשׁ אֲשֶׁר יְהוָה הָעֵנָן
 יָמִים מִסְפָּר עַל־הַמִּשְׁכָּן עַל־פִּי יְהוָה
 יִחַנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ: וְאִיתָּ. דְּהוּי
 עֲנָנָא. יוֹמִין דְּמִנִּין עַל מִשְׁכַּנָּא. עַל
 מִימְרָא דִּינִי שָׁרוּן וְעַל מִימְרָא דִּינִי נְטַלִּין:
 וְרַב מָא כֵּאֵן אֲנָמָאם. אִיאָמָא מִחֲצֵאָה
 עַל־יְמֵי אִיסְכָן. פֶּהֶם עַל־יְמֵי קוֹל אֱלֹהִים יִנְזָלוּן.
 וְעַל־יְמֵי קוֹלָה יִרְחַלוּן: וְיֵשׁ אֲשֶׁר יְהוָה
 הָעֵנָן מְעַרְבֵּד עַד בְּקָר וְנִעְלָה הָעֵנָן בְּבִקְרָא
 וְנִסְעוּ אוּ יוֹמִים וְלִילָה וְנִעְלָה הָעֵנָן וְנִסְעוּ:
 וְאִיתָּ. דְּהוּי עֲנָנָא מְרַמְשָׁא עַד צְפֹרָא.
 וּמִסְתַּלֵּק עֲנָנָא. בְּצֹפֹרָא וְנְטַלִּין. אוּ יוֹמִים
 וְלִילָה. וּמִסְתַּלֵּק עֲנָנָא וְנְטַלִּין: וְרַב מָא
 כֵּאֵן אֲנָמָאם מִן אִיסְכָן אִיאָמָא. תָּם
 יִרְתַּפֵּעַ בִּאֲגֻדָּה וּיִרְחַלוּן. אוּ נִהָרָא
 וְלִילָה. תָּם יִרְתַּפֵּעַ וּיִרְחַלוּן: אוּ יוֹמִים אוּ
 חֲדָשׁ אוּ יוֹמִים בְּהֲאֲרִיךְ הָעֵנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן
 לְשָׁכְנוּ עַל־יְמֵי יִחַנוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסְעוּ
 וְבִהֲעֵלְתוּ יִסְעוּ: אוּ תְרִין יוֹמִין אוּ יִרְחַל
 אוּ עֵדִין בְּעֵדִין. בִּאֲזֻרְכוֹת עֲנָנָא עַל מִשְׁכַּנָּא
 לְמִשְׁרֵי עֲזוּהִי. שָׁרוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא
 נְטַלִּין. וְבִאֲסִתְלָקוֹתֶיהָ נְטַלִּין: אוּ יוֹמִין
 אוּ שְׁהֵרָא אוּ חוֹלָא. אֲדָא טָלַת מִדָּה
 אֲנָמָאם עַל־יְמֵי אִיסְכָן לִיִּסְכָן עֲדִיהָ. בְּנֵי
 אִסְרָאֵל מְקִימִין גִּיר רֵאחֲלוּן. וְפִי

אֶת־פִּאֵעָה יִרְחַלוּן: עַל־פִּי יְהוָה יִחַנוּ
 וְעַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה
 שָׁמְרוּ עַל־פִּי יְהוָה בִּידֵי־מֹשֶׁה: עַל מִימְרָא
 דִּינִי שָׁרוּן. וְעַל מִימְרָא דִּינִי נְטַלִּין. יֵת
 מִטְרַת מִימְרָא דִּינִי נְטַלִּין. עַל מִימְרָא
 דִּינִי בִידָא דְּמֹשֶׁה: כְּדֹאךְ עַל־יְמֵי קוֹל אֱלֹהִים
 יִנְזָלוּן. וְעַל־יְמֵי קוֹלָה יִרְחַלוּן. וְיִחֲפִצּוּן מָא
 אֶסְתַּחֲפִצֵּהֶם. מִן קוֹלָה בִיד מוֹסִי: פ
 וְיִדְבַר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיל יֵי ה
 עִם מֹשֶׁה לְמִימֵר: תָּם כֻּלָּם אֱלֹהִים מוֹסִי
 תְכַלִּימָא: עֲשֵׂה לְךָ שְׁתֵּי חֲצוּצֹת כֶּסֶף
 מְקַשֶּׁה תַעֲשֶׂה אֹתָם וְהָיוּ לְךָ לְמִקְרָא הָעֵדָה
 וְלְמִסְעָ אֶת־הַמַּחֲנֹת: עֲבִיד לְךָ. תְּרִיתִין
 חֲצוּצֹת דְּכֶסֶף. נְגִידָה תַעֲבִיד יִתְהוּן. וְיִהוּן
 (כ"י וְיִהוּן) לְךָ לְעֲרֵעָא בְּנִשְׁתָּא. וְלֹא־טָלַת
 יֵת מִשְׁרִיתָא: אֲצַנַע לְךָ בּוֹקִין מִן פְּצָה
 מְצַמְתִּין כּוֹנָאן לְדַעוּהָ אֲנָמָא עֲהוּתֵרְחִיל
 אַעֲסֹאכֵר: וְתַקְעוּ בָהֶן וְנִעְדוּ אֶלְיָךְ פֶּל־
 הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְיִתַקְעוּן
 בָּהֶן. וְיִזְדַּמְנוּן לְוַחֵךְ פֶּל בְּנִשְׁתָּא. לְתַרְע
 מִשְׁכָּן זְמָנָא: פֶּאֵן צִרְבַּ כְּהֵמָא. אֲנִתְמַע
 אִיךְ כֹּל אֲנָמָא עֵה. אִיאָמָא כְּבֵא אִמְחַצֵּר:
 וְאִיסְכָן בִּאֲחַת יִתַקְעוּ וְנִעְדוּ אֶלְיָךְ הַנְּשִׂאִים
 רֵאשֵׁי אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל: וְאִיסְכָן בְּחֵדָא יִתַקְעוּן.
 וְיִזְדַּמְנוּן לְוַחֵךְ רַב־רַבִּיא. רֵישֵׁי אֶלְפֵי־
 דִּישְׂרָאֵל: וְאִיסְכָן צִרְבַּ כְּהֵמָא. אֲנִתְמַע
 אִיךְ אֲשֵׁרֵי־רֵאשֵׁי. רֵישֵׁי אֶלְפֵי בְנֵי אִסְרָאֵל:
 וְתַקְעוּתָם תְּרוּעָה וְנִסְעוּ הַמַּחֲנֹת הַחַיִּים
 קְדָמָה: וְתַתַּקְעוּן יִבְבְּתָא. וְיִטְלוּן
 מִשְׁרִיתָא. דִּישְׁרוּן (כ"י דִּישְׁרוּן) קְדוּמָא:
 וְאִיסְכָן נִפְכָּא מְגֻלְבָּא. יִרְחַל בְּהָא
 אַעֲסֹאכֵר. אֲנָאזִין פִּי אִמְשָׁרְקִי: וְתַקְעוּתָם
 תְּרוּעָה שְׁנִית וְנִסְעוּ הַמַּחֲנֹת הַחַיִּים
 תִּימְנָה תְּרוּעָה יִתַקְעוּ לְמִסְעֵיהֶם:
 וְתַתַּקְעוּן יִבְבְּתָא תְּנִינָה. וְיִטְלוּן מִשְׁרִיתָא.
 דִּישְׁרוּן דְּרוּמָא. יִבְבְּתָא יִתַקְעוּן לְמִטְלֵי־הוּן:
 וְאִיסְכָן נִפְכָּא מְגֻלְבָּא תֵּאנִיא. יִרְחַל בְּהָא
 אַעֲסֹאכֵר. אֲנָאזִין פִּי אֲנָנוּב. כְּדֹאךְ יִנְפְכוּ
 נִפְכָּא לְרַחֲלֵיהֶם: וְבִהֲקָהִיל אֶת־תַּקְהֵל
 תַתַּקְעוּ וְלֹא תִרְיעוּ: וְבִמְכַנְשֵׁי־תַתַּקְהֵל

תתקעון ולא תיבבון: ופי תנויק אנוק.
 אנפכו נפכא ולא תגלכו: ובני אהרן
 הכהנים יתקעו בהצצרות והיו לכם
 לחקת עולם לדורותיכם: ובני אהרן כהניא.
 יתקעון בהצצרותא. ויהיו לכם לקים עלם
 לדריכון: ובני הרון אימה. יצרכו
 באבואק. ויכון לכם דאך. רסם אהר
 לאניאכם: וכי תבאו מלחמה בארצכם
 עליהצר הצר אתכם והרעתם בהצצרת
 ונזפרתם לפני יהוה אלהיכם ונושעתם
 מאיביכם: וארי תיעלון לאנחא קרביא
 בארעכון. על מעיקי (וי מעיקי) דמעיקון
 לכון. ותיבבון בהצצרותא. וייעול דוכרנכון
 לטבא. קדם יי אלהכון. ותתפרקון
 משנאיכון: וארא צרתם לאי חרב פי בלדכם
 מע אעדו אמעאדיכם. פגלכו באבואק.
 פאדא בווקתם (וי) בין ידי אלה רבכם.
 הנאתון מן אעדאיכם: וביום שמתכם
 ובמועדיכם ובראשי חדשיכם ותקעתם
 בהצצרת על עלתיכם ועל זבחי שלמיכם
 והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם אני יהוה
 אלהיכם: וביום הדותכון ובמועדיכון
 וברישי ירחיכון. ותתקעון בהצצרותא.
 עד עדותכון. ועל נכסת קודשיכון. ויהיו
 לכון לדוכרנא קדם אלהכון. אנא יי
 אלהכון: ופי יום פרחכם ואעיאדכם ורום
 שהורכם. פאצרכו באבואק. עלי
 צואעדכם. ודבאיה סלאמתכם. פתכון
 לכם דכרא בין ידי רבכם. אנא אלה
 רבכם אמרת בדאך: פ
 ויהי בשנה השנית בחדש השני בעשרים
 בחדש געדה הענן מעל משכן העדות:
 והוה בשתא תנייתא. בירחא תנינא
 בעשרין בירחא. אסתלק עננא. מעלוי
 משכנא דסהדותא: פדמא כאן פי אשר
 אתאני. מן אסנה אתאניה פי עשרין מנה.
 ארתפע אנמאם. ען מסכן אשהאדה:
 ויסעו בני ישראל למסעיהם ממדבר סיני
 וישכן הענן במדבר פארן: ונטלו בני
 ישראל. למטליהון ממדברא דסיני. ושרא

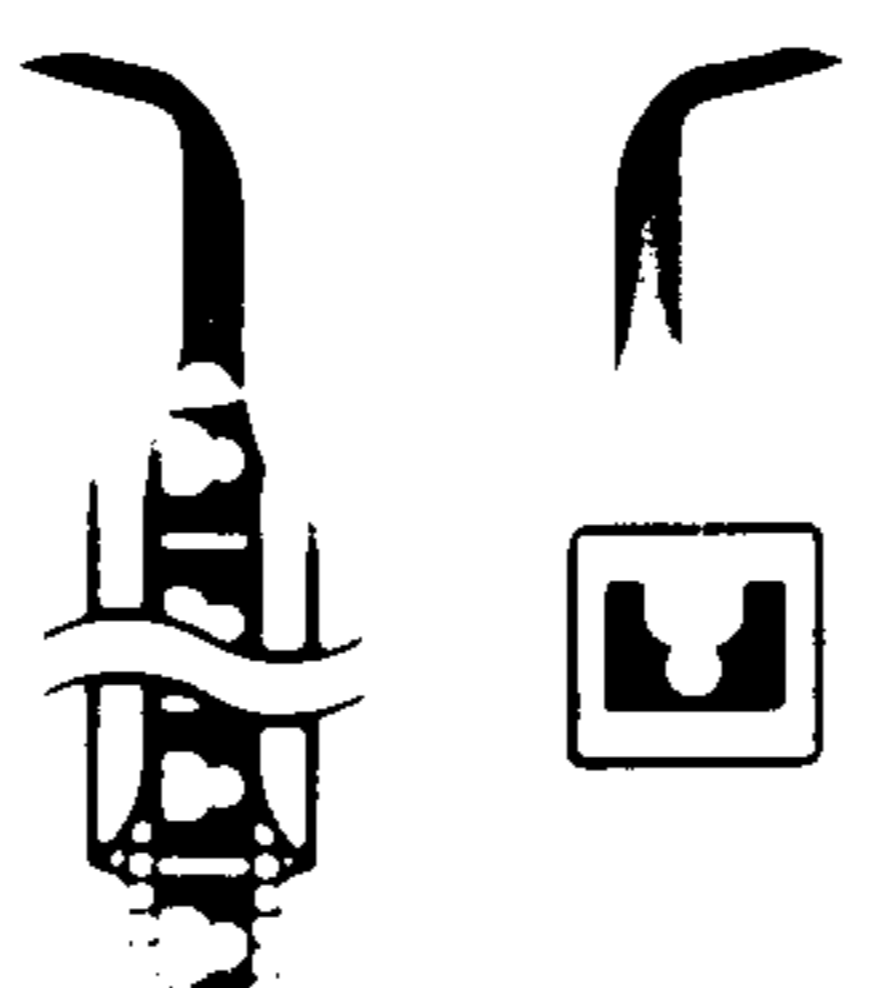
עננא במדברא דפארן: פרחל בני אסראל
 עלי מראהם מן ברייה סיני. פסכן
 אנמאם פי בריי פארן: ויסעו פראשנה
 עלי פי יהוה בירימשה: ונטלו בקרמיתא.
 על מימרא דיי בידא דמשה: פכאן אוול
 רחילהם. עלי קול אלה ביד מוסי: ויסע
 דגל מחנה בני יהודה פראשנה לצבאתם
 ועל צבאו נחשון בן עמינדב: ונטל.
 (וי) ונטל וכן טיקל. טיקס משרית בני יהודה.
 בקרמיתא לחיליהון. ועל חיליה. נחשון
 בן עמינדב: כאן רחל מרכז עסכר בני
 יהודה. עלי אמקדמה לגיושהם. ועלי
 גישה. נחשון אבן עמינדב: ועל צבא
 משה בני יששכר נתנאל בן צוער: ועל
 חילא. דשבטא דבני יששכר. נתנאל
 בן צוער: ועלי גיש סבט יששכר. נתנאל
 אבן צוער: ועל צבא משה בני זבולן
 אליאב בן חלקן: ועל חילא. דשבטא
 דבני זבולן. אליאב בן חלקן: ועלי גיש
 סבט זבולן. איאב אבן חלקן: והורד
 המשכן ונסעו בני גרשון ובני מררי נשאי
 המשכן: ומסתלק משכנא. ונטלין בני
 גרשון ובני מררי. נטלי משכנא: תם פצל
 אמסכין. פרחל בני גרשון ובני מררי.
 האמרוה: ונסע דגל מחנה ראובן לצבאתם
 ועל צבאו אליצור בן שדיאור: ונטל.
 טיקס. משרית ראובן לחיליהון. ועל
 חיליה. אליצור בן שדיאור: תם רחל
 מרכז עסכר ראובן לגיושהם. ועלי גישה.
 איצור אבן שדאור: ועל צבא משה בני
 שמעון שלמיאל בן צורישידי: ועל חילא.
 דשבטא דבני שמעון. שדומיאל בן
 צורישידי: ועלי גיש סבט שמעון. שלומיא
 אבן צורישידי: ועל צבא משה בני גר
 אלוסף בן דעואל: ועל חילא דשבטא
 דבני גר. אלוסף בן דעואל: ועלי גיש
 סבט גר. איסף אבן דעוא: ונסעו הקהתים
 נשאי המקדש והקימו את המשכן עדי
 באם: ונטלין בני קהת. נטלי מקדשא.
 ומקימין ית משכנא עד מיתיהון: תם

רחל אקהתיין. האמלי אמקדם. וקר נצב
 למסכן אי מגייתם (י): ונסע דגל מחנה
 בני אפרים לצבאתם ועל צבא אלו שמע
 בן עמיהוד: ונטיל. טיקס. משרית בני
 אפרים לחיהון. ועל חילה. אלו שמע
 בר עמיהוד: תסרחל מרכז עסבר אפרים
 לגיושהם. ועלי גישה. אישמע אבן
 עמיהוד: ועל צבא מטה בני מנשה
 גמליאל בן פדהצור: ועל חילא. דשבטא
 דבני מנשה. גמליאל בר פדהצור: ועלי
 גיש סבט מנשה. גמליאל אבן פדהצור:
 ועל צבא מטה בני בנימן אבירן בן
 גדעוני: ועל חילא. דשבטא דבני בנימן.
 אבירן בר גדעוני: ועלי גיש סבט בנימן.
 אבירן אבן גדעוני: ונסע דגל מחנה בני
 דן מאסף לכליחמחנת לצבאתם ועל
 צבא אחיעזר בן עמישדי: ונטיל. טיקס
 משרית בני דן. מכניש לכל משרותא
 לחיהון. ועל חילה. אחיעזר בר עמישדי:
 תם רחל מרכז עסבר דן עלי מאקה
 סאיר לעסאבר לגיושהם. ועלי גישה.
 אחיעזר אבן עמישדי: ועל צבא מטה
 בני אשר פגעאל בן עכרון: ועל חילא.
 דשבטא דבני אשר. פגעאל בר עכרון:
 ועלי גיש סבט אשר. פגעאל אבן עכרון:
 ועל צבא מטה בני נפתלי אחירע בן
 עינן: ועל חילא. דשבטא דבני נפתלי.
 אחירע בר עינן: ועלי גיש סבט נפתלי.
 אחירע אבן עינן: אלה מסעי בני ישראל
 לצבאתם ויסעו: ארין מטלני בני ישראל
 לחיהון. ונטלו: הדרא מראחלבני אסראיל
 לגיושהם. פלמא רחלו (י): ויאמר
 משה לחבב בן רעואל המדיני חתן משה
 נסעים אנחנו אלי המקום אשר אמר יהוה
 אתו אתן לכם לכה אתנו והטבנו לך כי
 יהוה דבר טוב עלי ישראל: ויאמר משה.
 לחבב. בר רעואל מדינאה חמוהי דמשה.
 נטלין אנחנו. לאתרא דאמר יי. יתיה
 אתין לבון. איתא עמנא ונטיל לך. ארי
 יי מטיל לאיתאה סבתא על ישראל:

ט (כתר תורה)

פקא מוסי (י). לחובב. אבן רעואל אמדיני
 חמוה. אנא ראהלין. אי אמוצע אדי קא
 אלה. אייאהא אעטיכס. העל מענא ונחסן
 איך. לאן אלה קר ועד א אסראיל בכיר:
 ויאמר אליו לא אקך כי אסראיל ארצי
 ואל מולדתי אקך: ויאמר ליה לא איזיל.
 אלהין לארעי. ולידדתי איזיל: קא לא
 אמצי. אא אי ארצי ומולדי: ויאמר ארנא
 תעזב אתנו בינעל פני ידעת חנתנו במר בר
 והיית לנו לעינים: ויאמר. לא בעון תשבוק
 יתנא. ארי על פן ידעתא. בר הוינא שרן
 במדברא. ונבורן דאתעבידא לנא
 חיותא בעינך: קאל יא הדר לא
 תתרכנא. פאנך תעלם. אן פי טול
 מקאמנא פי אבר. כנת לנא כאבנא רנא:
 והיה פי תקך עמנו והיה הטוב ההוא אשר
 יטיב יחיה עמנו והטבנו לך: והיו ארי
 תיזיל עמנא. והיו טבא ההוא. דוטיב יי.
 עמנא ונטיל לך: פאן סרת מענא. פאי
 כיר יחסן אלה בה אינא. נחסן איך מנה:
 ויסעו מהר יהוה דרך שלשת ימים וארון
 ברית יהוה נסע לפניהם דרך שלשת ימים
 לתור דהם מנוחה: ונטלו מטרא דאתגלי
 עלוהי יקרא דיי. מהלך תלתא זמין. וארון
 קומא דיי נטיל קרמיהון. מהלך תלתא
 זמין. לאתקנא לחון אתר בית משרי:
 פרחלו מן גבל אלה. מסאפה תלאתה
 אייאם. וצנרוק עהר אלה סאיר בין
 אידיהם. מסאפה תקך אתלאתה לאייאם.
 ליכתאר דהם מסתקרא (י): וענן יהוה
 עליהם יומם בנסעם מן המחנה: וענן
 יקרא דיי. מטל עלויהון ביממא. במטלהון
 מן משריתא: וגמאם אלה עליהם נהארא.
 אד רחלו מן לעסבר: ויהי בנסע
 הארון ויאמר משה קומה יהוה ויפצו איביך
 וינסו משנאיך מפניך: והוה. במטל
 ארנא ויאמר משה. אתגלי יי. ויתפחרון
 שנאיך. ויערקון בעלי דבכך מן קדמך:
 וכאן אסביל ענר רחיל צנרוק. אן יקול
 מוסי. קום יא רב בנצנא. ויתברך

אעראיך

אעד איך. ויחרב שאניך מן בין ידיך: ובנחה*
 יאמר שובה יהוה רבבות אלפי ישראל:
 ובמשרוהי אמר. תוב יי שרי ביקרה. פגו
 רבנות אלפיא דישראל: וענד נזולה אן
 יקול. רד יארב נורך. אי רבוואת (ב) אף
 א אסראיל :

פ

ויהי העם פמתאננים רע באוני יהוה
 וישמע יהוה ויחר אפו ותבער בם אש
 יהוה ותאכל בקצה המחנה: והוה עמא
 פד מסתקפין. ביש קדם יי. ושמיע קדם
 יי ותקיף רוגזיה. ודליקת פהון אישתא
 מן קדם יי. ושיציאת בספי משריתא:
 וכאן אקום כמעתי אשר (ב) בין ידי
 אלה. פסמע אלה דאך ואשתד נצבה.
 ואשתעלת פיהם נארה. ואחרקת פי טרף
 אעסכר: ויצעק העם אל משה ויתפלל
 משה אלי יהוה ותשקע האש: וצוח עמא
 על משה. וצלי משה קדם יי. ואשתקעת
 אישתא: פצרך אקום אי מוסי. פדעא
 אירבה. פנארת אנאר (ב) : ויקרא שם
 המקום ההוא תבערה פיבערה בם אש
 יהוה: וקרא שמה דאתרא ההוא
 דליקתא. ארי דליקת פהון אישתא מן
 קדם יי: פסמא דאך אמוצע אמשתעלה.
 למא אשתעלת פיהם נאר אלה:
 והאספספ אשר בקרבו התאוו תאוה
 וישבו ויבכו גם בני ישראל ויאמרו מי
 יאכלנו בשר: ועירב רבין (בס) קלף יסן כסוב
 ורברבין דביניהון. שאילו שאילתא (וי)
 שאילתא. ותכוזכו. אף בני ישראל ואמרו.
 מן זכילנא בשרא: וארפוף אדן פי מא
 בינחם. תשהו שהוה. פרנע איצא בני
 אסראיל מעהם. פכבו וקאו. מן ישעמנא
 לחמא: זכרנו את יהודה אשר נאכל
 במצרים חנם את הקשאים ואת האבטחים
 ואת החציר ואת הבצלים ואת השומים:
 דכירין אנחנא ית ננאיא. דהוינא אכלין
 במצרים מגן. ית פוצינאי. וית אבטחיא.
 וכרתי ובוצלי ותומי: פדברנא אכמך.
 אדי כנא נאכלה במצר מגנא. אקתא

* ובנחו ק'

ואבטיך. ואכראת ואכצל ואתום:
 ועתה נפשנו יבשה אין כל בלתי אלהימן
 עינינו: וכען. נפשנא תאיבא. לית כל
 מדעם. אלהין למנא עיננא: ואן. נפוסנא
 יאבסה ממא לים שי. ואנמא עיננא אי
 אמן ממדודה (ב) : והמן פזרע יגד הוא
 ועינו פעין הפדלח: ומנא. פבר זרע גדא
 הוא. והזויה. פחיוז: פדולהא: זכאן אמן כבור
 לכבודה. ולונה כלון אלודו: שמו העם
 ולקטו ומחנו ברחים אז רכו בפדכה ובשרו
 בפזור ועשו אתו ענות והיה טעמו פטעם
 לשד השמן: שיטין עמא ולקטין דצבי
 טחין פרחיא. ודצבי דאך פמדוכתא.
 ומכשלין ליה פקדרא. ועברין יתיה גריצן.
 והיו טעמיה. פטעים דליש פמשחא:
 ישוף אקום פילקטונה ויטחנן מנה פי
 ארהא. או ידקון באמדק. ויטבכון מנה
 פי אבראם. ויצנעון מנה מלידא. ויכון
 טעמה כחלאוה ברסם (ב) : ובדרת הפל
 על המחנה לילה ירד המן עלינו: וכד נחית
 טלא. על משריתא בליליא. נחית מנא
 עלוהי: וענד נזור אמל. עדי אעסכר
 לילא. ינזר אמן עליה: וישמע משה את
 העם בכה למשפחתיו איש לפתח אהליו
 ויחר אף יהוה מאד ובעיני משה רע:
 ושמע משה ית עמא. פכן לזרעיתיהון. גבר
 בתרע משפניה. ותקיף רוגזא דיין לחדא.
 ובעיני משה ביש: פלמא סמע מוסי אקום.
 יבכון לעשאורהם. כל אמר עדי באב
 כבאיה. פאשתד נצב ארה גדא. וסא דאך
 ענד מוסי: ויאמר משה אלה יהוה למא
 הרעת לעבדך ולמה לא מציתי הן
 בעיניך לשום את משה פדהעם היה
 עלי: ואמר משה קדם יי. למא אבאישתא
 לעבדך. ולמא לא אשבחית רחמין קדמך
 (וי) בעינדך. לשואת ית מטול. כל עמא
 הדין עלי: פקא מוסי לדה. לם אבדית
 עבדך. ולם לם אנד הצאא ענדך. אד
 ציירת. גמיע כראפה הולאי אקום עלי:
 האנכי הריתי את פדהעם הזה אם

אנכי

* חסר א'

אנכי ידעתיו כִּי־תֹאמַר אֵלַי שֶׂאֵהוּ
 בְּחִיקָה כַּאֲשֶׁר יֵשׂא הָאָמֵן אֶת־הַיָּנֹק עַל
 הַדְּמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעַת לְאַבְתָּיו: הַאֵב
 אֵנָּה לְכָל עַמַּא הַדִּין אִם בְּנֵי אֲנֹנִי.
 תֹּאמַרְתָּ לִּי סוֹבְרֵהוּ בַתּוֹקֵפֶךָ. כִּמָּא
 דְּמִסּוֹבְרֵהוּ תוֹרְבִינָא יֵת יִנְקָא. עַל אַרְעָא.
 דְּקִי־מִתָּא לְאַבְהַתְוֵהוּ: הֵל אֵנָּה חִמְלַתְהֶם.
 אִם וּלְדַתְהֶם. אִד קִלַּת לִי סוֹסְהֶם^(כ). כַּאֲנֹךְ
 תַּחֲמַלְהֶם פִּי הַגֵּרֶךְ. כִּמָּא יַחֲמַל אַחֲצֵן
 אַרְצִיעַ. אִי אֲבִרָה. אִדִּי קִסְמַת לְאַבְאִיהֶם:
 מֵאֵין לִי בֶּשֶׂר לְתַת לְכָל־הָעַם הַזֶּה כִּי־
 יִבְכּוּ עָלַי לֵאמֹר תִּנְהַלְנֵנוּ בֶּשֶׂר וְנִאֲכַלְהָ:
 מִנֵּן לִי בֶּשֶׂרָא. לְמַתָּן לְכָל עַמַּא הַדִּין.
 אִרִּי בְּבֵן עָלִי דְּמִי־מֵר. הֵב לְנָא בֶּשֶׂרָא
 וְנִכּוּל: מִן אֵין לִי לַחֵם. אַעֲטִי גַמִּיעָהֶם.
 אִד יִבְכוּן עָלַי וְיִקְוֹלוּן. אַעֲטִנָא לַחֲמָא
 נִאֲכַלְהָ: לֹא־אֲוֹכֵל אֲנֹכִי לְבָדִי לְשִׂאת
 אֶת־כָּל־הָעַם הַזֶּה פִּי כִבֵּד מִמֶּנִּי: לִית
 אֵנָּה יָכִיל בְּלַחֲוֵדִי. לְסוֹבְרָא יֵת כָּל עַמַּא
 הַדִּין. אִרִּי יִקִּיר מִנִּי: לֹא אֲמִיק אֲנָא וְהִדִּי
 אִן אִסּוּסְהֶם. בַּל הוּא תְּקִיד עָלַי: וְאִם־
 כִּכְהוּ אֶת־עֲשֵׂה לִי הַרְגֵנִי נָא הַרְגֵּ אִם־
 מַצֵּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְאִל־אֲרֹאֲהָ בְּרַעֲתִי:
 וְאִם כִּדִּין אֵת עֲבִיד לִי קִטּוּלְנִי כְּעֵן
 מִקְטוּל. אִם אֲשַׁבַּחִית רַחֲמֵין קְדָמְךָ. (י) בְּעֵינֶיךָ
 וְלֹא אֲהוּי בְּבִשְׂתִי: וְאִן כִּנְת
 אִזְמַתְנִיה עֲקוּבָה. פִּאנְעֵדְהָ אִמַּאתְתִּי.
 אִן וְגֵרַת חֲצֵאָא עֲנֹךְ. וְלֹא אֲרֹא
 בְּלִי־תִי: פ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אִסְפַּה־לִּי שִׁבְעִים
 אִישׁ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדַעְתָּ בִּי־הֵם
 זִקְנֵי הָעָם וְשִׁטְרֵיו וְדִקְחָתָם אֲתָם אֶל־אֹהֶל
 מוֹעֵד וְהִתְיַצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ: וְאָמַר יְיָ לְמֹשֶׁה.
 כְּנֹשֵׁךְ קְדָמִי. שִׁבְעִין גּוֹבְרֵא מִסְבֵּי יִשְׂרָאֵל.
 דִּידְעָתָא. (כ) דִּידְעָתָא אִרִּי אֲנֹנִי. סְבִי עַמַּא
 וְסִרְכּוּהִי. וְתִרְבֵּר יִתְהוֹן לְמִשְׁכַּן זְמַנָּא.
 וְיִתְעַתְרוּן תַּמָּן עִמָּךְ: פִּקֵּא אֵלֶּה לְמוֹסִי.
 אֲנַמַּע לִי סְבַעִין רִגְלָא מִן שִׁוְךְ בְּנֵי
 אִסְרָאֵל. אִדִּין תַּעֲלֵם אֲנָהֶם שׁוֹכְחֶם
 וְעֹרְפָאֵהֶם. וְזִרְהֶם אִי כִּבְנָא אִמְחַצֵּר.

וַיִּקְפּוּן תָּם מֵעַד: וַיִּרְדְּתִי וּדְבַרְתִּי עִמָּךְ
 שֵׁם וְאַצְלַתִּי מִן־הַרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְשִׁמְתִּי
 עֲלֵיהֶם וְנִשְׂאוּ אִתְךָ כִּמְשֵׂא הָעָם וְלֹא־
 תִּשָּׂא אִתָּה לְבַדְּךָ: וְאַתְגַּלִּי. וְאִמְלִיל עִמָּךְ
 תַּמָּן. וְאַרְבִּי מִן רוּחָא דְעַלְךָ וְאַשְׁוִי
 עֲלֵיהוֹן. וְיִסּוֹבְרוּן עִמָּךְ כִּמְטוּל עַמַּא. וְלֹא
 תִסּוֹבֵר אִתָּךְ בְּלַחֲוֹדְךָ: חֲתָא אֲתַגְלָא
 וְאִכְאֲטִיכְךָ הַנֶּאֱכָךְ. וְאַפְרִיחֶם מִן אֲנֹר אִדִּי
 עָלִי וְגַהֲךָ^(א) וְאַנְעֵלָה עֲלֵיהֶם. פִּיעֵאֲוֹנוּךְ
 פִּי סִיאֲסָה אֲקוּם. וְלֹא תִסּוּסְהֶם אֲנִת
 וְחֹדְךָ: וְאַל־הָעַם תֹּאמַר הֲתִקְדִּישׁוּן לְמַחֵר
 וְאִכְלַתֶּם בֶּשֶׂר פִּי בְּבֵיתֶם בְּאֲזֵנֵי יְהוָה
 לֵאמֹר מִי יִאֲכַלְנוּ בֶּשֶׂר פִּי־טוֹב לְנוּ
 בְּמִצְרַיִם וְנִתֵּן יְהוָה לָכֶם בֶּשֶׂר וְאִכְלַתֶּם:
 וְלַעֲמַא תִּיִמַר. אֲוֹדְמֵנוּ לְמַחֵר וְתִיכְלוּן
 בֶּשֶׂרָא. אִרִּי בְּבֵיתוֹן קְדָם יְיָ דְּמִי־מֵר. מִן
 יִכְיִרְנָא בֶּשֶׂרָא. אִרִּי טַב לְנָא בְּמִצְרַיִם.
 וְיִתֵּן יְיָ לְבֹן. בֶּשֶׂרָא וְתִיכְלוּן: וְקַל לְאֲקוּם.
 אִסְתַּעְדּוּ אִי גַר חֲתָא תִאֲכַלוּן לַחֲמָא.
 לֵאנֹךְ מָא בְּבֵיתֶם בֵּין יְדֵי אֵלֶּה וְקַלְתֶּם.
 מִן יִטְעִמְנָא לַחֲמָא. וְכֹאן אֲאֲעִלָּה לְנָא
 בְּמִצְרַיִם. פִּיעֵשִׂיכֶם אֵלֶּה. לַחֲמָא תִאֲכַלוּנָה:
 לֹא יוֹם אֶחָד תִּאֲכַלוּן וְלֹא יוֹמִים וְלֹא
 חֲמִשָּׁה יוֹמִים וְלֹא עֶשְׂרֵה יוֹמִים וְלֹא
 עֶשְׂרִים יוֹם: לֹא יוֹמָא חֵד. תִּיכְלוּן וְלֹא
 תִרִין יוֹמִין. וְלֹא חֲמִשָּׁא יוֹמִין. וְלֹא עֶשְׂרֵה
 יוֹמִין. וְלֹא עֶשְׂרִין יוֹם (כ) יוֹמִין: לֹא יוֹם
 וְאֶחָד. תִאֲכַלוּנָה וְלֹא אֲתַנִּין. וְלֹא כִמְסָה
 וְלֹא עֶשְׂרֵה. וְלֹא עֶשְׂרִין: עַד וְהִדְשׁ יוֹמִים
 עַד אֲשֶׁר־יֵצֵא מֵאַפְּכֶם וְהָיָה לָכֶם לְזִרָא
 יַעַן כִּי־מֵאֲסַתֶּם אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם
 וְתִבְכּוּ לְפָנָיו לֵאמֹר לְמָה זֶה יֵצְאוּ
 מִמִּצְרַיִם: עַד יִרַח יוֹמִין. עַד דְּתִקְוֹצוּן
 בֵּיתָא וְהָיָה לְכוּן לְתַקְלָא. חֲרָף. דְּקַצְתוּן
 בְּמִי־מֵרָא דִּיִּי דִשְׁכִּינְתִּיה שְׁרִיָא בִּיעִיכּוּן.
 וּבְבֵיתוֹן קְדָמוּהִי דְּמִי־מֵר. לְמָא דְנִנְפְקָנָא
 מִמִּצְרַיִם: לֹא אִי אִיִּיאֵם שְׁהֵר. אִי אִן יִכְרַג
 מִן אֲנַפְכֶם מִתְלָא^(א) וְיִצִּיר לָכֶם הַזֹּלָא^(ב).
 לֵאנֹךְ מָא זְהַרְתֶּם. פִּי גוֹר אֵלֶּה אִדִּי פִּי מָא
 בִּינְכֶם. וּבְבֵיתֶם בֵּין יְדֵיה וְקַלְתֶּם. לִם

אכרנא

כִּתְנֵנָה מִן מִצְרַיִם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה שְׁשִׁי-
 מֵאוֹת אֶסְפֶּה רִגְלֵי הָעָם אֲשֶׁר אֲנִי בִקְרַבְךָ
 וְאַתָּה אֲמַרְתָּ בְּשֵׁר אֶתֵּן לָהֶם וְאֶכְלוּ חֲדָשׁ
 יָמִים: וַאֲמַר מֹשֶׁה שִׁית מֵאָה אֶפֶן
 גּוֹבְרָא רִגְלָא. עָמַד דְּאַנָּה בְּנִיחוּן. וְאַתָּה
 אֲמַרְתָּ בְּשֵׁר אֶתֵּן לָהוֹן. וְיִכְלֹן יִרְחַ
 יִזְמִין: קֵץ מוֹסִי. סַת מֵאִיה אֶף רֵאנִי.
 אֶקוּם אֲדִי אֲנִי פִי מֵאֲבִינָהם. וְאַתָּה קִלְתָּ.
 אֶעֱטִיהֶם לְחֵמָא. יֶאֱכְלוּנָה שְׁהֵרָא: הַצֹּאֵן
 וּבִקְרֵי יִשְׁתַּט לָהֶם וּמֵצֵא לָהֶם אִם אֶתֵּי
 פְּלִדְנֵי הַיָּם יֶאֱסֹף לָהֶם וּמֵצֵא לָהֶם:
 הַעֲאֹן וְתוֹרִין. יִתְנַכְסֹן לָהוֹן הַיִּסְפְּקוֹן לָהוֹן.
 אִם יֵת פֶּר גּוֹנֵי יִמָּא. יִתְפַּנְשׁוֹן לָהוֹן
 הַיִּסְפְּקוֹן לָהוֹן: פִּמֵּן אֶעֱנֵאתָהֶם. (ל) אֲנַנְם
 וּבִקְרֵי תִרְבֵּה לָהֶם פִּתְכִפִּיָּהֶם. אִן גִּמִּיעַ
 סַמְךָ אֲבַחֵר. יִהְיֶה לָהֶם פִּיקְנֵעָהֶם: פ
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה יְהוָה תִּקְצֹר
 עֵתָהּ תִּרְאֶה הַיִּקְרָה דְּבִרֵי אִם־לֹא: וַיֹּאמֶר
 יי לְמֹשֶׁה. הַמִּימְרָא דִּיִּי מִתְעַכֵּב. פִּעֵן
 תַּחֲזִי. הַיַּעֲרֵעַנְדָּ פִתְגָמִי אִם לֹא: פִּקֵּץ
 אֵלֶּה לְמוֹסִי. הֵל קִדְרָה אֵלֶּה תִקְצֹר. אִן
 תִּנְצֹר. אִיזְאֲפִיכֶם כִּלְאֲמִי אִם לֹא: וַיֵּצֵא
 מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל־הָעָם אֵת דְּבִרֵי יְהוָה
 וַיֹּאסֹף שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד
 אֹתָם סְבִיבֹת הָאֵהָל: וּנְפַק מֹשֶׁה. וּמְלִיל
 עִם עָמָא. יֵת פִּתְגָמִי דִּיִּי. וּבְנֵשׁ שִׁבְעִין
 גּוֹבְרָא מִסְבֵּי עָמָא. וְאֶקִּים יִתְהוֹן סַחֲוֹר
 סַחֲוֹר לְמִשְׁפַּנָּא: פִּכְרֵנ מוֹסִי. וְאֲבַבֵּר אֶקוּם
 בְּכִלְאִם אֵלֶּה. וּגִמֵּעַ. סִבְעִין רִגְלָא מִן
 שִׁזְכָּהֶם. וְאֹקְפָהֶם חוּלֵי אֲבַבֵּא: וַיִּרְד
 יְהוָה וַיַּעֲנֵן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאצֵּל מִן־הָרוּחַ
 אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל־שִׁבְעִים אִישׁ הַזִּקְנִים
 וַיְהִי כַּנּוּחַ עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא־יָסְפוּ:
 וְאַתְּגִדִּי יי בְּעֵנָא וּמְלִיל עֲמִיָּה. וְרַבִּי מִן
 רוּחָא דְעִלוּהִי. וַיְהִי עַל שִׁבְעִין גּוֹבְרָא
 סְבִיָּא. וְהוֹת. כִּד שְׁרֵת עֲלִיהוֹן רוּחַ גּוֹבְוֵא.
 וּמִתְנַבְּן וְלֹא פִסְקוֹן: פִּתְגֵלֵא אֵלֶּה פִי
 אֲנַמָּאם וְכֹאטְבָה. וְאִפְאֵר. מִן אֲנֹר אֲדִי
 עֲלִיה. וְכִסָּא אִסְבְּעִין אֲרִגְלֵי אֲשׁוּךְ. פִּלְמָא
 אֲסַתְקֵר עֲלֵיהֶם דֹּאךְ אֲנֹר. תִּנְבּוּ וְלִם

יִתְתַּאֲנוּ אִי עוֹדֵהֶם: וַיִּשְׁאֲרוּ שְׁנֵי־אֲנָשִׁים
 בְּמַחְנֵה שֵׁם הָאֶחָד אֶלְדָּד וְשֵׁם הַשֵּׁנִי
 מִידָד וַתֵּנַח עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וַהֲמָה בְּפִתְבַּיִם
 וְלֹא יֵצְאוּ הָאֶהָלָה וַיִּתְנַבְּאוּ בְּמַחְנֵה:
 וְאַשְׁתַּאֲרוּ תְרִין גּוֹבְרִין בְּמִשְׁרֵיתָא. שׁוּם
 חֵד אֶלְדָּד. וְשׁוּם תִּנְנָא מִידָד וְשְׁרֵת
 עֲלִיהוֹן רוּחַ גּוֹבְוֵא. וְאַנּוֹן בְּכִתְיָבִיא. וְלֹא
 נִפְקוּ לְמִשְׁפַּנָּא. וְאַתְנַבְּיָאוּ (כ) וְאַתְנַבְּיָאוּ
 בְּמִשְׁרֵיתָא: וּבִקְרֵי רִגְלָאן פִי אֶעֱסַכֵּר. אִסַּם
 אֲחִדְהֵמָא אֶדְד. וְאַתְאֲנִי מִידָד וְאַסְתְּקֵרְתָּ
 עֲלֵיהֶם אֲנִבוּזָה. וְהֵמָּא מִן אֲמַכְתּוּבִין. וְלִם
 יִכְרְנוּ אִי אֲבַבֵּא. בַּל תִּנְבּוּ פִי אֶעֱסַכֵּר:
 וַיִּרְדָּה הַנֶּעֱר וַיִּגַּד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֶלְדָּד וּמִידָד
 מִתְנַבְּאִים בְּמַחְנֵה: וְרַחֵם עוֹלָמָא. וְהוּי
 לְמֹשֶׁה וַאֲמַר. אֶלְדָּד וּמִידָד. מִתְנַבְּן
 בְּמִשְׁרֵיתָא: פִּהֲאֲצֵר אֲגֵלָּאם. וְאֲבַבֵּר מוֹסִי
 וְקֵץ. אֶדְד וּמִידָד. מִתְנַבְּיָין פִי אֶעֱסַכֵּר:
 וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נוּן מִשְׁרֵת מֹשֶׁה מִבְּחֵרֵינוּ
 וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי מֹשֶׁה כִּלְאִים: וְאַתִּיב יְהוֹשֻׁעַ
 בֶּר נֹון מִשׁוּמְשֻׁנִיָּה דְּמֹשֶׁה. מִעוֹלָמֵוֹרֵי
 (כ) מִעוֹלָמֵוֹרֵתִיהָ וְכֵן עִיקֵר וַאֲמַר. רַבּוּנֵי מֹשֶׁה
 אֲסַרְנוֹן: פִּהֲאֲבַבֵּה יְהוֹשֻׁעַ אֲבִן נֹון.
 כֹּאדָם מוֹסִי. מִן תִּלְאֲמִידֵהֶם וְקֵץ. יֵא סִידֵי
 יֵא מוֹסִי אֲחַבְסָהֵמָא: וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה
 הַמִּקְנָא אֲתָה לִי וּמִיִּיתָן פִּלְעִים יְהוָה
 נְבִיאִים פִּיִּיתָן יְהוָה אֲתִירוּחוֹ עֲלֵיהֶם:
 וַאֲמַר לִיה מֹשֶׁה. הַקְנֵאתִי אֵת מִקְנֵי.
 רַעֲיָנָא פֹון. דִּיהוֹן כִּד עֲמִיָּה דִּיִּי גְבִיָּין. אֲרִי
 יִתֵּן יי יֵת רוּחַ גּוֹבְוֵא תִיָּה עֲלִיהוֹן: קֵץ לֵה
 מוֹסִי. הֵל תִּגְאֵר לִי. לִית צֹאר גִּמִּיעַ אֲמָה
 אֵלֶּה אֲנִבִּיא. בֵּאן יַעֲלֵ מִן נוֹרָה וּגְבוּוֹתָהּ
 עֲלֵיהֶם (ל) : וַיֹּאסֹף מֹשֶׁה אֶל־הַמַּחְנֵה הוּא
 וּזְקֵנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאַתְכַּנְיֵשׁ מֹשֶׁה לְמִשְׁרֵיתָא.
 הוּא וְסִבֵּי יִשְׂרָאֵל: פִּלְמָא אֲנַצֵּם מוֹסִי אִי
 אֶעֱסַכֵּר. הוּוּ שׁוּךְ בְּנֵי אִסְרָאֵל: וְרוּחַ גִּסְעוֹ
 מֵאֵת יְהוָה וַיִּגַּד שְׁלוּיִם מִן הַיָּם וַיִּשַׁשׁ עַל־
 הַמַּחְנֵה כִּדְרָךְ יוֹם פֶּה וּכְדְרָךְ יוֹם פֶּה
 סְבִיבוֹת הַמַּחְנֵה וּכְאֲמַתִּים עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ:
 וְרוּחָא. נִטַּל מִן קִדָּם יי. וְאַפְרַח שְׁלוּיִמֵן
 יִמָּא. וְרַמָּא עַל מִשְׁרֵיתָא כְּמַהֲלֵךְ יִמָּא

לְבַא. וּבְמַהֲלֶךְ יוֹמָא לְבַא. סְחֹר סְחֹר
 לְמִשְׁרֵיתָא. וּכְרוּם תְּרִתִּין אֲמִין עַל אֲפִי
 אֲרַעָא: וְהִבְתִּירִיחַ מִן עֵנַד אֲרַח. וּקְטַעַת
 סְלוּי מִן אֲבַחֵר. וְאִקְתָּה עֲלֵי אַעֲסַכְר שְׂבִיחַ
 כַּמְסֹר יוֹם יִמְנָה וְיִסְרָה לֵבָא. חוּלֵי אַעֲסַכְר.
 וְאֲדַת פִּאעִיָּה ^(ל) מִן אֲלֹאֲרִיךְ דְּרֵאעִין: וְיִקָּם
 הָעַם בְּדִיּוֹם הַהוּא וּכְלֵי הַלִּידָה וּכְלֵי יוֹם
 הַמַּחֲרָת וְיִאֲסֹפוּ אֶת הַשְּׁלוֹ הַמִּמְעִיט אִסְפָּה
 עֲשֵׂרָה הַמְרִים וְיִשְׁטַחוּ לָהֶם שְׁטוּחַ
 סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה: וְקָם עֲמָא. כֹּל יוֹמָא
 הַהוּא וְכֹל לִילֵיָא. וְכֹל יוֹמָא דְּבִתְרוּהִי.
 וּכְנִשּׁוּ יֵת שְׁלוּי. דְּאֹזְעֵר. כְּנִשּׁוּ עֲשֵׂרָא
 דְּנֹרִין. וְשְׁטַחוּ לְהוֹן מִשְׁטַחוּן. סְחֹר סְחֹר
 לְמִשְׁרֵיתָא: פְּקֹאם אִקוּם. בְּאִקִּי יוֹמָהֶם
 וְלִידַתְהֶם. וְטוֹלְגָהָר גְּדָהֶם. פְּנִמְעוּ אֲסֹרוּי.
 אִקְלָהֶם. גִּמַּע עֲשֵׂרָה אֲנֹאבִיר. פִּסְטַחוּ
 לְחַם סְטוּחָא. חוּלֵי אַעֲסַכְר: הַבְּשָׂר עוֹרְדֵנוּ
 בֵּין שְׁנֵיהֶם טָרַם יִפְרַת וְאִף יְהוּה תְּרַה
 בְּעַם וְיָד יְהוּה בְּעַם מִכָּה רַבָּה מְאֹד:
 בְּשֵׂרָא. עַד פְּעֵן בֵּין שְׁנֵיהוֹן. עַד לֹא פִסְקָ.
 וְרוּגְזָא דִּי תִקִּיף בְּעֲמָא. וְקָטַל יִי בְּעֲמָא.
 קָטַל סְגִי לְחֵדָא: וְאַלְחַם עֲאֲדָה ^(י) בְּעַד
 בֵּין אֲסִנְאָנְהֶם. קִבֵּל אִן יִמְצֹגוּהָ ^(כ). אִד
 אֲשֶׁתֵּד גִּצַּב אֱלֹה עֲלֵיהֶם. פְּצֵרְבָהֶם צֵרְבָה
 עֲצִימָה גְדָא: וְיִקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם
 הַהוּא קְבֵרוֹת הַתְּאוּהָ פִּי־שֵׁם קְבֵרוֹתֵי
 הָעַם הַמִּתְאוּיִם: וְקָרָא יֵת שְׁמִיָּה דְּאֲתֵרָא
 הַהוּא קְבֵרֵי דְּמִשְׁאֵלֵי אֲרִי תִמֵּן קְבֵרוֹתֵי
 עֲמָא דְּשֵׁאִילוֹ: וְסִמְאֵדֹאךְ אֲמוּצַע קְבוּר
 אֲשֶׁהוּה. לֹאנְהֶם דְּפִנוּ הֵנֵאךְ אִקוּם
 אֲמַת־שֵׁהִיִּין: מִקְבֵרוֹת הַתְּאוּהָ נִסְעוּ הָעַם
 הַצֵּרוֹת וַיְהִיו בְּחֵצְרוֹת: מִקְבֵרֵי דְּמִשְׁאֵלֵי.
 נִטְלוּ עֲמָא לְחֵצְרוֹת. וְהוּוּ בְּחֵצְרוֹת:
 וְרָהֲלוּ מִנְּהָ אִי חֵצְרוֹת. פִּלְמָא אִקְאֲמוּ
 בַּהֲא:

וְהַדְּבַר מְרִים וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁה עַל־אֲדוֹת
 הָאִשָּׁה הַפְּשִׁית אֲשֶׁר לָקַח בִּי־אִשָּׁה
 כַּשִּׁית לָקַח: וּמִלִּילַת מְרִים וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁה.
 עַל עֵיסֶק אֶתְתָּא שְׁפִירְתָּא דְּנִסִּיב. אֲרִי
 אֶתְתָּא שְׁפִירְתָּא דְּנִסִּיב רַחִיק: תְּכַלְמַת

מְרִים וְחֵרוֹן בְּמוֹסִי. כַּסְבֵּב אֲמַרְתָּה
 אֲחַסְנָה אֶתִּי תְּזוּזְנָהָ. לֹאנְה כֹאן קִד
 אֶעֱתוּזְלָהָ: ^(כ) וַיֹּאמְרוּ הֲרִק אֲדִי־בְּמִשְׁה
 דְּבִר יְהוּה הֲלֹא גַם־כִּפְנוּ דְּבִר וַיִּשְׁמַע
 יְהוּה: וְאִמְרוּ. הֲלֵחֹד בְּרַם עִם מִשְׁה
 מִלִּיל יִי. הֲלֹא אִף עֲמָנָא מִלִּיל. וְשְׁמִיעַ
 קָדָם יִי: פְּקֹא. אִן כֹּאן מִן אֲגֵל אֲנִבּוּוּה
 פִּתְרָאָה וְחֵדָה פִּקְט כֹּאטְבָה אֲרַח ^(כ).
 אִים קִד כֹּאטְבָנָא. אֲרַח אִיצָא. פִּסְמַע
 אֲרַח דֹּאךְ: וְהָאִישׁ מִשְׁה עֵנַד מְאֹד מְכַל
 הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאָדָמָה: וְנוֹכְרָא
 מִשְׁה עֵנֹתָן לְחֵדָא. מְכַל אֲנִשָּׂא. דְּעַל
 אֲפִי אֲרַעָא: וְכֹאן מוֹסִי רַגְלָא כֹּאשְׁעָא
 גְדָא. אֲכַתֵּר מִן גִּמִיעַ אֲנֹאם. אֲדִי
 עֲלִי וְגַה אֲרִיךְ: ׀ וַיֹּאמֶר
 יְהוּה פִּתְאָם אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן
 וְאֶל־מְרִים צֵאוּ שְׁלֹשְׁכֶם אֶל־הָאֵהָל מוֹעֵד
 וַיֵּצְאוּ שְׁלֹשְׁתֶּם: וְאָמַר יִי בְּתִכְיָף. לְמִשְׁה
 וְלֹאֲהֲרֹן וְלְמְרִים. פּוֹקוּ הַלְתִּיכּוֹן לְמִשְׁכַּן
 זִמְנָא. וְנִפְקוּ תְּלַת־הוֹן: פְּקֹא אֲרַח־גְּפֵרָה.
 לְמוֹסִי וְחֵרוֹן וְמְרִים. אֲכַרְגוּ תְּלַאתְתְּכֶם
 אִי כִבָּא אֲמַחְצֵר. פְּכַרְגוּ תְּלַאתְתְּהֶם:
 וַיֵּרֶד יְהוּה בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֵד פֶּתַח הָאֵהָל
 וַיִּקְרָא אֶתְהֹן וְמְרִים וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם: וְאַתְגִּלִּי
 יִי בְּעַמּוּדָא דְּעֵנָנָא. וְקָם פִּתְרַע מִשְׁכַּנָּא.
 וְקָרָא אֶתְהֹן וְמְרִים. וְנִפְקוּ תְּרוּיְהוֹן:
 פִּתְגֵרָא אֲרַח בְּעַמּוּד גִּמָּאם. וְקֹאם עֲלִי־בֹאב
 אֲכִבָּא. וְנֹאדָא יֹא הֵרוֹן וַיֹּא מְרִים. פְּכַרְנָא
 כְּלִידֵמָא: וַיֹּאמֶר שְׁמַעוּנָא דְּבִרֵי אֲסִי־יְהוּה
 נְבִיאֲכֶם יְהוּה כְּמִרְאָה אֲלֵיוֹ אֲתוּדַע בְּחֵלוֹם
 אֲדְבִר־בּוֹ: וְאָמַר שְׁמַעוּ כְּעֵן פִּתְגָמֵי אִים
 יְהוֹן לְכוּן נְבִיִין אֲנָא יִי. בְּחֻזְיוֹן אֲנָא מִתְגִּלִּי
 לְהוֹן. בְּהַלְמִין אֲנָא מִמִּלִּיל עֲפָהוֹן: קֹא
 אֲסַמְעוּ כְּלֹאמֵי אִן יִכּוֹן נְבִי־כִמָּא. אֲנָא
 אֲרַח תְּעַרְפַתְבָּה פִי רוּיָא. אִן כֹּאטְבָתָה
 פִי חֵלָם ^(כ): לֹא־יִכּוֹן עַבְדֵי מִשְׁה בְּכֵרֵי
 בֵּיתִי נִאֲמֵן הוּא: לֹא כֵן עַבְדֵי מִשְׁה. בְּכֵרֵי
 עַמִּי מִהִימֵן הוּא: לִים־כְּדֹאךְ עַבְדֵי מוֹסִי.
 בֵּל פִי גִמִיעַ אֲמַתִּי מִחֻקְהוֹן ^(כ): פְּהֵדֹאֲלִי
 פִּה אֲדְבִר־בּוֹ וּמִרְאָה וְלֹא־בְּחֵידַת וְתִמְנַת

(* השליו קרי. *) עניו קרי. (כתר תורה)

יְהוָה יִבִּיט וּמִדֹּעַ לֹא יִרְאֶתֶם לְדַבֵּר בְּעַבְדֵי
 בְּמֹשֶׁה: מִמֶּלֶךְ עִם מִמְלַךְ מִלִּידָנָא עִמִּיה.
 בְּחִיזוּלָא בְּחֶרֶן (י"י בְּחֶרֶן). וּבְדַמּוֹת יִקְרָא
 דִּי מִסְתַּבֵּר. וּמִדִּין לֹא דְחִילָתוֹן. לְמַלְלָא
 בְּעַבְדֵי בְּמֹשֶׁה: אֵן שְׂפָאֵהָ אִכְאֻטְבָּה.
 וְדִוְיָא וְלֹא בִּאֲחָדִית. וְצוּר אֱלֹהֵי אִמְכִּלוּקָה
 לְהִירָאָהָ (ס"ה). וּמָא בִּאֲכֻמָּא לִם תְּכַאֲפֵא.
 אֵן תְּכַלְמָא פִּי עַבְדֵי מוֹסִי: וַיַּחֲרֵאֲפָה
 יְהוָה בְּסִינַי: וְתִקַּף רוּגְזָא דִּי. בְּהוֹן
 וְאִסְתַּלַּק: פֹּאשְׁתֵּד נֹצֵב אֱלֹהֵי. עֲלִיהֶם
 וְאֲרַתְפַּע נוֹרָה: וְהַעֲנֵן סַר מֵעַל הָאֱהָל
 וְהִנֵּה מֵרִים מְצַרְעֵת בְּשִׁלְגָא וַיִּפֹּן אֶהְרֹן אֶל־
 סָרִים וְהִנֵּה מְצַרְעֵת: וְעִנְנָא. אִסְתַּלַּק
 מֵעֲלֵי מִשְׁבָּנָא. וְהָא מֵרִים חוֹרָא בְּתַלְגָּא.
 וְאֲתַפְּנִי אֶהְרֹן. לֹות מֵרִים וְהָא סְגִירָא:
 פִּכְמָא זֵא אֲנִמָּאם עֵן אֲכַבָּא. פֹּאדָא בְּמֵרִים
 בִּיעָא (ס"ו) כֹּאֲתַלְגָּא. פִּלְמָא אֲתַפְּתֵהְרוֹן. אִי
 מֵרִים פֹּאדָא בְּהָא בְּרִיעָא: וַיֹּאמֶר אֶהְרֹן
 אֶל־מֹשֶׁה בִּי אֲדֹנָי אֶל־נָא תִשֶׁת עֲלֵינוּ
 חַטָּאת אֲשֶׁר נִזְאַלְנוּ וְאֲשֶׁר חִטֵּאנוּ: וְאָמַר
 אֶהְרֹן לְמֹשֶׁה. בְּבַעֲזֵי רִבּוּנִי. לֹא כַעֲנַתְּ שׁוּי
 עֲלֵנָא חוֹבָא. דֹּאֲפִשְׁנָא וְדִסְרַחְנָא: פִּקָּא
 הֶרֶן לְמוֹסִי. יֵא סִידֵי. לֹא תִנְעַל עֲלֵנָא
 כְּסִיִּיה. פִּי מֵאֲנִהֲלָנָא (ס"ז) וְאֲכַטִּינָא: אֶל־נָא
 תְּהִי כַּפֵּת אֲשֶׁר בְּעֵאֲתוֹ מֵרַחֵם אִמּוֹ
 וַיֹּאכַל חֲצִי בָשָׂרוֹ: לֹא כַעֲנַתְּ תִרְחַק דֹּא
 מִפִּינָנָא. אֲרִי אֲחַתְנָא הִיא. צִלִּי כַעֲנַתְּ עַד
 בָּשָׂרָא מִיִּתָּא הֶרֶן דְּבַהּ וַיִּתְּפִי: לֹא תִכּוֹן
 הֲדָה בְּסִקְטָא (ס"ח) כְּרַג מִן בִּטְוֵן אִמָּה. וְקַד
 תִּהְרָא נֹצֵף גִּסְמָה: וַיִּצַּעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה
 לֵאמֹר אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ: וְצִלִּי מֹשֶׁה.
 קָדָם יִי לְמִימֵר. אֵהָא בְּבַעֲזֵי אִפִּי כַעֲנַתְּ יִתְהִי:
 פִּדְעָא מוֹסִי. אִי רַבָּה קֵאִילָא. אֱלֹהִים
 פֹּאשְׂפָהָא: פ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֵבִיהָ יִרְק יִרְק
 בְּפִנִּיהָ הִלָּא תִכְלֵם שְׁבַעַת יָמִים תִּסְפָּר
 שְׁבַעַת יָמִים מְחֻזָּן לְמַחְנֵה וְאַחַר תֵּאֲסֹף:
 וְאָמַר יִי לְמֹשֶׁה. וְאֵא אִבּוּהָא מְנוּפָה (י"ח מִן)
 נֹצֵף בַּהּ. הִלָּא תִתְכַּלֵּים שְׁבַעַת יָמִים.
 תִּסְתַּנֵּר. שְׁבַעַת יָמִים מִבְּרָא לְמִשְׁרִיתָא.

וּבְתֵר בְּנֵי תִּבְנִיִשׁ: פִּקָּא אֱלֹהֵי לְמוֹסִי. לְוֹאֵן
 אִבִּיהָ בְּצַק פִּי וְנִהָהָא. אִם יִנְבֹּאֵן תִּסְתַּחֲוּ
 מִנָּה סְבַעָה אִיִּיאִם. פִּלְתַּקָּף כְּדֹאֵךְ כֹּאֲרַג
 אַעֲסַכֵּר. וּבַעַד דֹּאֵךְ תִּנְצֵם אִיה: וְתִסְפָּר
 מֵרִים מְחֻזָּן לְמַחְנֵה שְׁבַעַת יָמִים וְהָעִם
 לֹא נִסַּע עַד־הָאֲסֹף מֵרִים: וְאִסְתַּנְּרַת
 מֵרִים. מִבְּרָא לְמִשְׁרִיתָא שְׁבַעַת יָמִים.
 וְעָפָא לֹא נָטַל. עַד דֹּאֲתַבְּנִישַׁת מֵרִים:
 פּוֹקֶפֶת מֵרִים. כֹּאֲרַג אַעֲסַכֵּר סְבַעָה
 אִיִּיאִם. וְדִם יִרְחַל אֲקוּם. אִי אֲנִצְמָאֲמָהָא:
 וְאַחַר נִסְעוּ הָעִם מְחֻצְרוֹת וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַר
 פָּאֲרֹן: וּבְתֵר בְּנֵי. נִטְלוּ עָפָא מְחֻצְרוֹת.
 וְשָׂרוּ בְּמִדְבַרָא דְּפָאֲרֹן: וּבַעַד דֹּאֵךְ רַחֲלוֹ
 מִן חֻצְרוֹת. וְנִזְלוּ פִי בְּרִיִּיהָ פָּאֲרֹן: פ פ פ

קל"ו פסוקים ס"י מהללאל. ומפסירין רני ושמוי בוכריה סימן ב'.

נה"ח למנחת שבת וב' ה' :

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וּמִלִּיל יִי
 עִם מֹשֶׁה לְמִימֵר: תֵּם כֹּלֵם אֱלֹהֵי מוֹסִי
 תְּכַלִּימָא: שְׁלַחֲדִקָּה אֲנִישִׁים וַיִּתְּרוּ אֶת־
 אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
 אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמִטָּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלַחוּ
 כָּל נָשִׂיא בְּהֵם: שְׁלַח לָךְ גּוֹבְרִין. וַיֹּאמְרוּ
 יְהוָה אֲרַעֲא דְכְּנַעַן. דֹּאֲנָא יְהִיב לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
 גּוֹבְרָא חַד גּוֹבְרָא חַד. לְשִׁבְטָא דְּאֲבֵהָתוֹהִי
 תִשְׁלַחוּן. כָּל רַבָּא דְּבַהּוֹן: אֲבַעַת בְּרַגָּא.
 יְרוּמוֹן בְּלַד כְּנַעַן. אֲדִי אֲנָא מְעַטִּיה לְבְנֵי
 אִסְרָאִיל. רַגֵּל וְאַחַד מִן סְבִטָא אֲבֵהָתִבַּעַת
 בַּהּ. כָּל שְׂרִיף מִנְהֶם: וַיִּשְׁלַח אֲתֶם מֹשֶׁה
 מִמִּדְבַר פָּאֲרֹן עַד־פִּי יְהוָה פִּלְמֵם אֲנִישִׁים
 רֵאשִׁי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל דְּמָה: וְשְׁלַח יְתְהוֹן
 מֹשֶׁה. מִמִּדְבַרָא דְּפָאֲרֹן עַל מִימְרָא דִּי.
 פּוֹלְדוֹן גּוֹבְרִין. רֵישֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנוּן:
 פְּבַעַת בְּהֵם מוֹסִי. מִן בְּרִיִּיהָ פָּאֲרֹן עַד־
 קוֹד אֱלֹהֵי. כְּלֵהֶם רַגָּא. רִיסָא בְנֵי אִסְרָאִיל:
 וְאַלְהָ שְׁמוֹתֶם לְמִטָּה רֵאוּבֵן שְׁמוּעָבָד
 זְבוּר: וְאַלִּין שְׁמֵהָתְהוֹן. לְשִׁבְטָא דְּרֵאוּבֵן.
 שְׁמוּעָבָד בְּרֵ זְבוּר: וְהֲדָה אִסְמָאִיהֶם. מִן
 סְבִט רֵאוּבֵן. שְׁמוּעָבָד אֲבֵן זְבוּר: לְמִטָּה
 שְׁמַעוֹן שְׁפִט בְּנֵי־חֹרִי: לְשִׁבְטָא דְּשְׁמַעוֹן.
 שְׁפִט בְּרֵ חֹרִי: וּמִן סְבִט שְׁמַעוֹן. שְׁפִט

אבן חורי: למטה יהודה כלב בן יפנה :
 לשבט אדיהודה. כלב בר יפנה: ומן סבט
 יהודה. כלב אבן יפנה: למטה יששכר
 יגאל בן יוסף: לשבט יששכר. יגאל
 בר יוסף: ומן סבט יששכר. יגאל אבן יוסף:
 למטה אפרים הושע בן נון: לשבט
 אפרים הושע בר נון: ומן סבט אפרים
 הושע אבן נון: למטה בנימן פלטי בר
 רפוא: לשבט דבנימן. פלטי בר רפוא:
 ומן סבט בנימן. פלטי אבן רפוא:
 למטה זבולן גדיאל בן סודי: לשבט
 זבולן. גדיאל בר סודי: ומן סבט זבולן.
 גדיאל אבן סודי: למטה יוסף למטה מנשה
 גדי בן סוסי: לשבט יוסף לשבט
 מנשה. גדי בר סוסי: ומן סבט יוסף
 אדיהו סבט מנשה. גדי אבן סוסי: למטה
 דן עמיאל בן גמלי: לשבט דן. עמיאל
 בר גמלי: ומן סבט דן. עמיאל אבן גמלי:
 למטה אשר סתור בן מיכאל: לשבט
 אשר. סתור בר מיכאל: ומן סבט אשר.
 סתור אבן מיכאל: למטה נפתלי נחבי בן
 ופסי: לשבט נפתלי. נחבי בר ופסי:
 ומן סבט נפתלי. נחבי אבן ופסי:
 למטה גר גאואל בן מכי: לשבט גר.
 גאואל בר מכי: ומן סבט גר. גאואל אבן מכי:
 אלה שמות האנשים אשר שלח משה
 לתור את הארץ ויקרא משה להושע בן
 נון יהושע: אליו שמהת גובריא. השלח
 משה לאללא ית ארעא. וקרא משה
 להושע בר נון יהושע: והדה אסמא
 ארגא. אדי בעת בהם מוסי לירומז אבדר.
 וסמא מוסי. הושע אבן נון יהושע:
 וישלח אתם משה לתור את הארץ כנען
 ויאמר אלהם עלו זה בפנכם ועליתם את
 ההר: ושלח יתהון משה. לאללא ית
 ארעא דכנען. ואמר להון. סקודא בדרומא.
 ותסקון לטורא: פבעת בהם לירומז
 בלד כנעאן. וקא דהם. אנעדו אולא אי
 אדארום. הם אנעדו אי אנבל: וראיתם
 את הארץ מה היא ואת העם הישב

עליה החזק הוא הרפה המעט הוא אסר
 רב: ותחזון ית ארעא מא היא. וית עמא
 דיתוב עליה. התקוף הוא אסר הלש. הזעיר
 הוא אסר סני: ואנצרו אבדר מא הי.
 ולקום אמקימין פיה. אהו שרוד אסר
 מסתרכי. אקליל הו אסר כתיור: ומה
 הארץ אשר הוא ישב בה הטובה הוא
 אסר רעה ומה הערים אשר הוא ישב
 בהנה הבמחנים * אסר במבצרים: ומה
 ארעא. דהוא יתיב בה. הטבא היא אסר
 פישא. ומה קרנא. דהוא יתיב בהון.
 דבפעחון אסר בפרכין: ומה ארץ. אדי
 הו סאכנהא. אנידה הי אסר רדייה. ומה
 אקרא. אדי הו סאכנהא. אפי ארבאין או
 פי חצון: ומה הארץ השמנה הוא אסר רזה
 הישיבה עין אסר אין והתחוקתם ולקחתם
 מפרי הארץ והימים ימי בפירי ענבים:
 ומה ארעא. העתירא היא אסר מספניא.
 האית בה אילנין אסר לא. ותתקפון.
 ותפבון מאפי הארעא וזמיא ימי בפירי
 ענבין: ומה הייה * ארץ. אהי סמינה
 אסר הזרא. והל פיהא שגר מגרום * אסר
 לא. ותשרדו. וכדו מן תמרהא. והדא
 אפעל. איאם בכור אענב: ויעלו ויתרו
 את הארץ מפד פריצן עדרהב לבא
 חמת: וסליקו ואלירו ית ארעא. מפד פרא
 דצין עד רחוב למטי חמת: פצעדו וראמו
 אבדר. מן כרדיה צין אי רחוב אי חמאה:
 ויעלו בנגב ויבא עד חברון ושם אחימן
 ישי ותלמי ילדי הענק וחברון שבע
 שנים נבנתה לפני צען מצרים: וסליקו
 בדרומא ואתו עד חברון. ותפן אחימן
 ישי ותלמי בני גברא. וחברון שבע *
 שגין אתבניאת. קדם טאנים המצרים:
 פצעדו אוליי * אי אדארום וגאוי * אי חברה
 ותם אחימן ישי ותלמי בני אנבאברה.
 וכאנת חברה קד בנית. קבל צאן מנבר *
 מצר בסבע סנין: ויבאו עד נחל אשכל
 ויכרתו משם ומורה ואשכול ענבים אחד
 וישארו במוט בשנים ומן הרמנים ומן

ההאנים

חלק הדקדוק, א) הבמחנים הה"א ננעיא והיא לשאלה ובה כפת"ח מפני השוא.

הַתַּאֲנִים: וְאֵתוֹ עַד נִחַלָּה דְאֶתְכֶּלָּה. וְקִצְוֹ
 מִתַּמָּן עֹבְרֵתָא וְאֶתְכֶּל דְּעֵנְבִין חֵר.
 וְנִמְלִיגֵי בְּאַרְיָה בְּתֵרִין. וּמִן רְמוּנִיא וּמִן
 תִּנְיָא: וְגַאז אִי וְאֵד אֶעֱנְקוֹד. פִּקְטְעוּ מִן
 תָּם חִבְלָה וְעֵנְקוֹד עֵנְב וְאַחַר. וְחִמְלוּה פִי
 אֲדַחֵק פִּי מֵא בִין אֶתְנִין. וּמִן אֶרְמָאן וּמִן
 אֶתִּין: לְמִקּוּם הַהוּא קְרֵא נִחַל אֲשֶׁכּוֹל עַד
 אֲדוֹת הַאֲשֶׁכּוֹל אֲשֶׁר־כָּרְתוּ מִשָּׁם בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל: דְּאֶתְרָא הַהוּא. קְרֵא
 נִחַלָּה דְאֶתְכֶּלָּה. עַל עֵיסֶק אֶתְכֶּלָּה.
 דְּקִצְוֹ מִתַּמָּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: פִּלְדֵּיךְ סְמִי
 אֲמוּצַע וְאֵד אֶעֱנְקוֹד. בְּסַבֵּב אֶעֱנְקוֹד.
 אֲדִי קִטְעוּ מִנָּה בְנֵי אִסְרָאֵל:
 וַיֵּשְׁבוּ מִתּוֹר הָאָרֶץ מִקֶּץ אַרְבַּעִים יוֹם:
 וְתָבוּ מִלְּאֶלְיָא אֶרְעָא. מִסּוּף אַרְבַּעִין
 יוֹמִין: פִּרְגְּעוּ מִן רִיאָם אֲבֵלְד. בְּעַד
 אַרְבַּעִין יוֹמָא: וַיִּלְכּוּ וַיִּבְאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־
 אֶהֱרֹן וְאֶל־כָּל־עֵדֶת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־
 מֹדֵבֵר פֶּאֶרְזֵן קִדְשָׁה וַיֵּשְׁבוּ אֹתָם דְּבַר
 וְאֶת־כָּל־הָעֵדָה וַיִּרְאוּם אֶת־פְּרִי הָאָרֶץ:
 וַאֲזָלוּ. וְאֵתוּ לֹות מֹשֶׁה וְלֹות אֶהֱרֹן. וְלֹות
 כָּל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל. לְמֹדֵבֵרָא
 דְּפֶאֶרְזֵן לְרַקִּים. וְאֶתִּיבּוּ יִתְהוֹן פִּתְגָמָא וַיֵּת
 כָּל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל. וְאֶחְזִיא וְנִגְנוּן יֵת אֶבְאֵד אֶרְעָא:
 פִּסְאֵרוּ חֵתָא גַאז אִי מוֹסִי וְהֵרֹן. וְסֵאִיר
 גַּמְאֵעָה בְנֵי אִסְרָאֵל. אִי בְרִייה פֶּאֶרְזֵן אִי
 רַקִּים. פֶּאֶגְאֵבוּחֶם בְּאֲכַבֵּר וְסֵאִיר
 אֶגְמֵאֵעָה. וְאוֹרוּחֶם תִּמְר אֶרְץ: וַיִּסְפְּרוּ
 לֹו וַיֹּאמְרוּ בְּאֵנוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתֵּנוּ
 וְגַם זִבְת חֵלֶב וְדִבְשׁ הוּא וְזֵה־פְרִיָּה:
 וְאֶשְׁתַּעִּיאוּ לִיה וַיֹּאמְרוּ. אֶתִּינָא. דְּאֶרְעָא
 דְּשְׁלַחְתֵּנָא. (כ"ג) דְּאֶשְׁלַחְתֵּנָא) וְאַף. עֲבָדָא
 חֵלֶב וְדִבְשׁ. הִיא וְדִין אֶבְיָה: פִּקְטְוֹ
 עֲלִיה וְקֵא. צִרְנָא אִי אֲבֵלְד אֲדִי בַעֲתַת
 בְּנָא. וְחִקָּא. אֵנָה יִפִּיךְ אֲלֵבֵן וְאֶעֱסֵר.
 וְהִיא תִמְרָה: אֶפְס פִּרְעוּ הָעָם הַיֹּשֵׁב
 בְּאֶרֶץ וְהַעֲרִים בְּצִרְוֹת גְּדֹלַת מְאֹד וְגַם־
 יִלְדֵי הָעֵנְק רֵאִינוּ שָׁם: לְחוּד אֲרִי תִקִּיף
 עֲמָא. דְּוִתִּיב בְּאֶרְעָא. וְקֵרוּיָא. פְּרִיכֵן
 רְבִרְבֵן לְחֵדָא. וְאַף בְּנֵי גִבְרָא חֹזִינָא תַּמָּן:

כְּדֵאֲנֵן אֶקוּם אֶמְקִימִין פִּיה עֲזִיזִין. וְאֶקְרָא.
 חֲצִינָה עֲצִימָה גְדָא. וְאִיצָא אֹלְאֵד
 אֶגְבֵּא כְּרָה רֵאִינָא הֶם: עֲמִלֵק יוֹשֵׁב
 בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב וְהַחֲתִי וְהַיְבוּסִי וְהָאֲמֹרִי יוֹשֵׁב
 בְּהַר וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב עַל־הַיַּם וְעַל־יַד הַיַּרְדֵּן:
 עֲמִלֵקָאָה יִתִּיב בְּאֶרֶץ דְּרוּמָא. וְהַחֲתִי.
 וַיְבוּסָאָה וְאֶמּוֹרָאָה (י"ג) וְהַתֵּאִי. וַיְבוּסָאִי
 וְאֶמּוֹרָאִי) יִתִּיב בְּשׁוּרָא. וְכְנַעֲנָאָה יִתִּיב
 עַל יַמָּא. וְעַל כִּיף יִרְדְנָא: אֶעֱמַלְמָה
 מִקִּימִין פִּי בְלַד אֶרְאוּם. וְאַחֲתִיין.
 וַיְבוּסִיין וְאֶמּוֹרִיין מִקִּימִין פִּי אֶגְבֵּל.
 וְאֶבְנֵא עֲזִיזִין מִקִּימִין עֲרִי אֲבַחֵר. וְעַל־יֵשׁאֵט
 אֶאֶרְזֵן: וַיְהִים כָּלֵב אֶת־הָעָם אֶל־מֹשֶׁה
 וַיֹּאמֶר עֲלֵה נַעֲלָה וַיִּרְשְׁנוּ אֹתָהּ כִּי־יָכוֹל
 נִוְכַל לָהּ: וְאִיצִית כָּלֵב. יֵת עֲמָא לְמֹשֶׁה.
 וַיֹּאמֶר. מִפֶּק נִפְקוּנִירַת יֵתָה. אֲרִי מִיכָּל
 נְבוֹר דָּה: פֶּאֶסְכַּת כָּלֵב אֶקוּם אִי קוֹל
 מוֹסִי (י"ד). וְקֵא. בֵּל נַצְעֵד צַעוּדָא וְנַחוּזָה.
 פֶּאֶנָּא נְטִיקָהֶם: וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עֲלִדוּ
 עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא נִוְכַל לַעֲלוֹת אֶל־הָעָם כִּי־
 חֹזֵק הוּא מִמֶּנּוּ: וְגוֹבְרִיא. דְּסִלְקוּ עֲמִיָּה
 אָמְרוּ. לֹא נְבוֹר לְמַסְק לֹות עֲמָא. אֲרִי
 תִקִּיף הוּא מִנָּנָא: וְאֶקוּם אֲדִין צַעֲדוּ מַעֲהָ
 קֵא. לֹא נְטִיק אִין נַצְעֵד אִי אֶקוּם. לֹאֲנָהֶם
 אֲשֶׁד מִנָּא: וַיֵּצִיאוּ דְּבַת הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
 תָּרוּ אֹתָהּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר עֲבַרְנוּבָּה לְתוֹר אֹתָהּ אֶרֶץ אֲכֹלַת
 יִשְׁבִּיָּה הוּא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־רֵאִינוּ בְּתוֹכָהּ
 אֲנָשִׁי מַדּוּת: וְאֶפִּיקוּ שׁוֹם בִּישׁ. עַל
 אֶרְעָא דְּאֶלִּידוּ יֵתָה. לֹות בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 לְמִימֵר. אֶרְעָא. דְּעֲבַרְנָא בָּהּ לֹאֲדָא
 יֵתָה. אֶרֶץ מִקְפָּלָא יִתְבַּהֵא הִיא. וְכָל
 עֲמָא. דְּחֹזִינָא בְּגוּהָ אֲנָשִׁין דְּמִשְׁחָן:
 וְאֶכְרְנוּ שְׁנֵאֵעָה (י"ה) דְּרִייה. עֲרִי אֲבֵלְד אֲדִי
 רֵאֲמוּה. לְבְנֵי אִסְרָאֵל וְקֵא. אֲבֵלְד אֲדִי
 מִרְרָנָא פִּיהָא לְנֵרוּמָה. הוּ בְלַד יֵהֲלֵךְ
 אֶהֱלָה. וְגַמִּיעַ אֶקוּם. אֲדִי רֵאִינָא הֶם פִּיה
 דְּוִי מִסְאָחָה: וְשָׁם רֵאִינוּ אֶת־הַנְּפִילִים
 בְּנֵי עֵנְק מִן־הַנְּפִילִים וְנָהִי בְּעֵינֵינוּ כְּחַנְבִּים
 וְכֵן חֵינּוּ בְּעֵינֵיהֶם: וְתַמָּן חֹזִינָא יֵת

גבריא בני ענק מן גבריא. והוינא בעיני
 נפשנא כקמצין. וכן הוינא בעיניהון:
 זראינא תם אעדוג. בני אנבאברה מן
 עלונגהם. וצרנא פי עיוננא כאגראד.
 וכדאך כנא פי עיוננהם: ותשא פלדהעדה
 ויתנו אתיקולם ויבכו העם בלילה ההוא:
 וארימת כל פנשתא. ויהבו ית קדהון.
 ובכו עמא בליליא ההוא: תם רפעת
 אנמאעה אצואתהם. ובכו פיתלך אלילה:
 וילנו עלימשה ועליאהרן כל בני ישראל
 ויאמרו אלהם פלדהעדה לוימתנו בארץ
 מצרים או במדבר הזה לוימתנו:
 ואתרעמו על משה ועל אהרן. כל בני
 ישראל. ואמרו קהון כל פנשתא. לוי
 דמיתנא בארעא דמצרים. או במדברא
 הדין לוי דמיתנא: פתדמרו עלי מוסי
 זהרון. גמאעה בני אסראיל. וקאא להם.
 יא ליתנא מתנא פי בלד מצר. או יא
 ליתנא מתנא פי הדא אבר: ולמה יהוה
 מביא אתנו ארצהארץ הזאת לנפל בחרב
 נשינו ומשפנו יהיו לבז הדוא טוב לנו טוב
 מצרימה: ולמה יי מעיל יתנא. לארעא
 הדא למפל בחרבא. נשנא ומפלנא יהון
 לבזא. הדא טוב לנא דנתוב למצרים:
 וגם ידכלנא אלה. תלך אבדד פנקע
 באסיף. פיצייר נסאנא ואשפאנא גנימה.
 יא אן אאצרח לנא ארגוע אי מצר: ויאמרו
 אישא אחיו נתנה ראש ונשובה מצרימה:
 ואמרו גבר לאחיהו. נמני רישא ונתוב
 למצרים: תם קא בעצהם לבעץ. גולי
 ריסא ונרגע אי מצר: ויפל משה ואהרן עלי
 פניהם לפני בקהל עדת בני ישראל: ונפל
 משה. ואהרן על אפיהון. קדם כל קהל
 פנשתא דבני ישראל: פוקע מוסי זהרון
 עדי וגוההמא. בחצרה גוק גמאעה בני
 אסראיל: ויהושע בן נון וכלב בן יפנה
 מן התרים אתהארץ קרעו בגדיהם:
 ויהושע בר נון. וכלב בן יפנה. מן מאלדי
 ארעא. בועו לבושיהון: ויהושע אבן נון.
 וכלב אבן יפנה. מן ראמי אבדד. כדקא

יא (כתר תורה)

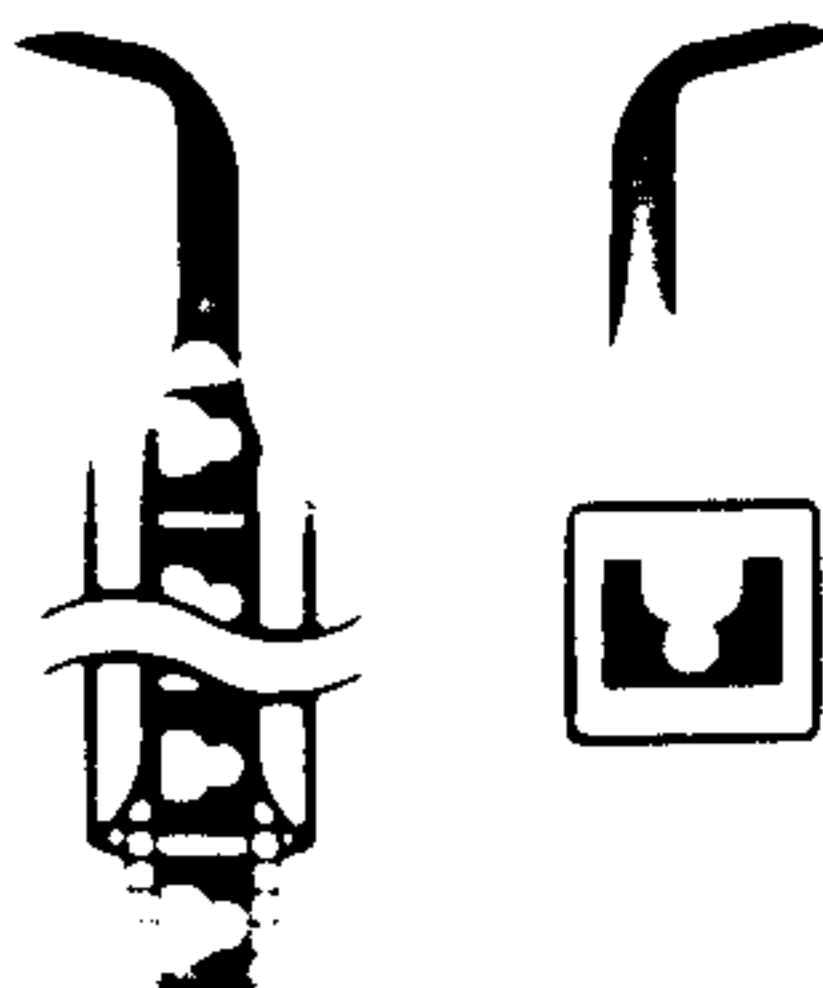
תיאבהמא: ויאמרו אליפל עדת בני
 ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה
 לתור אתה טובה הארץ מאד מאד:
 ואמרו. לכל פנשתא דבני ישראל למימר.
 ארעא. דעברנא בהלאפלא יתה. טובא
 ארעא לחדא לחדא: פקאא. לגמאעה בני
 אסראיל קאלין. אבדד. אדי מורנא
 לנרומה. בלד גייד גדא גדא: אסחפין
 פנו יהוה והביא אתנו אליהארץ הזאת
 ונתנה לנו ארץ אשר היא זבת חלב
 ודבש: אם רעוא בנא (ויג מן) קדם יי.
 ויעיל יתנא לארעא הדא. ויתנה לנא.
 ארעא. דהיא. עברא חלב ודבש: אן
 כאן ללה מראד פינא. אדכלנא וזהבה
 לנא. בלדי פיין ארבן ואעסל: אך ביהוה
 אליתמרדו ואתם אליתוראו אתיעם
 הארץ פילחמנו הם סר צלם מעליהם
 ויהוה אתנו אליתראם: ברם במימרא
 דיי לא תמרדון. ואתון. לא תדחלון
 מן עמא דארעא. ארי בודנא מסדין.
 ערא תוקפהון סנהון. ומימרא דיי
 בסעדנא לא תדחלון מנהון: אמא עלי
 אלה פלא תתדמרון. ולא תכאפון אהל
 אבדד. לאנהם טעאמנא. וסיוור צלהם
 ענהם. (א) ואלה מענא לא תכאפוהם:
 ויאמרו פלדהעדה לרגום אתם באבנים
 וכבוד יהוה נראה באהל מועד אליפל
 בני ישראל: ואמרו כל פנשתא. למרגם
 יתהון באבניא. ויקראדיי. אתגלי במשפן
 זמנא. לכל בני ישראל: פכאד גמיע
 אשעב. אן ירגמוהמא (ב) באחגארה. תם
 צהר נור אלה. פי כבא אמהצר. לגמיע
 בני אסראיל:

פ

ויאמר יהוה אל משה עד אנה ינאצני
 העם הזה ועד אנה לא יאמינו בי בכל
 האותות אשר עשיתי בקרבן: ואמר יי
 למשה. עד איפתי יהון מרגזין קדמי עמא
 הדין. ועד איפתי לא יהימנו במימרי.
 בכל אתיא. דעבדית ביניהון: פקא אלה
 למוסי. אי כם יעצוני חולאי אקום. ולי

כס

(*) בני ל"ג אנון.

לם יטיק ארב. אן ידכל הולאי אקום. אִי
 אברד אדי ועדהם בה^(ט). פקתלהם פי
 אבר: ועתה יגדלנא פח אדני פאשר
 דברת לאמר: ובען סני בען חילא קדמך
 יי. כמא דמלידתא למימר: ואן. יתבין
 עצם קדרתך יא רב. כמא קלת לי^(ט):
 יהוה ארך אפיוס ורב חסד נשא עון ופשע
 ונקמה לא ינקה פקר עון אבות על בנים
 על שלישים ועל רבעים: יי. מרחיק רגו
 ומסני למעבר טבון. שביק לעון ודמרוה.
 סלה דדתיבין לאוריתיה ולדלא תיבין
 לא מזפי. מסער. חובי אבהן על בנין מרדן.
 על דר תליתא ועל דר רביעא: אנך אדה.
 טויל אמהל כתיר אפצל. גאפר ארנב
 ואגרם. ויברי ולא יברי. מטאב בדנוב
 אאבא מע אבנין. ואתואת וארואבע^(ט):
 סלחנא לעון העם הזה פגדל חסדך
 וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים ועד
 הנה: שבוק פען לחובי. עמא הדין
 כסגיאאות טבותה. וכמא דשבקתא לעמא
 הדין ממצרים ועד פען: אצפה דנב
 הולאי אקום בבתרה פלך. וכמא
 אחתמלת להם. מן מצר ואי אן:
 ויאמר יהוה סלחתי בדברך: ואמר יי.
 שבקית פפתגמך: קא אדה. קד צפחת
 ענהם אמעאגלה כמא קלת^(ט): ואולם
 חייאני ויפלא כבוד יהוה את פדי הארץ:
 וברם קנים אנא. ומליא יקרא די ית
 כל ארעא: ולכן ונקאי אדאים. ונורי
 אדי ימלא גמיע אעאם: פי כלי האנשים
 הראים את כבדי ואת איתתי אשר
 עשיתי במצרים ובמדבר ונסו אתי זה
 עשר פעמים ולא שמעו בקולי: ארי
 כל גובריא. דחוז ית יקרי וית אתותי.
 דעבדות במצרים ובמדברא. ונסיאו
 קדמי. דנן עשר זמנין. ולא קבילו
 למימרי: אן גמיע ארנא. אדי ראו כרמי
 ואיאתי. אתי צנעתהא פי מצר ופי

כם לם יומנון בי. מע גמיע איאת. אתי
 צנעתהא פי מא בינהם: אפנו בדבר
 ואורי שנו ואעשה אתך לגוי גדול ועצום
 מפנו: אמחינון במותא ואשיצינון. ואעבד
 יתך. לעם רב ותקיף מנהון: יסתחקון אן
 אצרכהם^(ט) באובא ואקרצהם. ואגעל מנך.
 אמה אבתר ואעצם מנהם: ויאמר משה
 אל יהוה ושמעו מצרים פי העלית בכחך
 את העם הזה מקרבנו: ואמר משה קדם
 יי. וישמעון מצראי. דאסיקתא בחילך. ית
 עמא הדין מביניהון: פקאל מוס^(ט) ללה.
 ויסמעון אמצרון. אדי אצעת הולאי
 אקום מן בינהם בקדרתך: ואמרו אדי
 יושב הארץ הזאת שמעו ביה אתה יהוה
 בקרב העם הזה אשר עין בעין נראה
 אתה יהוה ועננך עמד עליהם ובעמד
 ענן אתה הלך לפניהם יומם ובעמוד אש
 לילה: ויימרון. ליתיב ארעא הדיא. דשמעו
 ארי את יי. שכינתך שריא בנו עמא
 הדין. דבעיניהון חוז^(ט) שכינת יקרך
 יי. ועננך מסל עלויהון. ובעמודא דעננא.
 את מדבר קדמיהון פיממא. ובעמודא
 דאישתא בליליא: פיקולון מע אהל הדיא
 אברד. אדי שמעו אנך אלה. נורך פי מא
 בין הולאי אקום. עין בעין ירונה. וגמאמך
 ה מקום עליהם יי. ובעמוד גמאם תסיר בין
 ידיהם נהארא. ובעמוד נאר לילא:
 והמתה את העם הזה פאיש אחד ואמרו
 הגוים אשר שמעו את שמעך לאמר:
 ותקטיל. ית עמא הדין פגוברא חר.
 ויימרון עממיא. דשמעו ית שימע גבורתך
 למימר: פאדא קתלתהם אנמעין כרגל
 ואחד. קא גמיע אאמם אדי סמעו אכבאוך
 הדה קאילין: מבלתי יכלת יהוה להביא
 את העם הזה אל הארץ אשר נשבע
 להם וישחטם במדבר: מדלית יכלא
 קדם יי. לאעלא ית עמא הדין. לארעא
 דקנים לחון. וקטילנון במדברא: ממא

ה

אלבר
 חלק הדקדוק. (ב) אשר עין בעין נראה. נראה הכלל שהבינוני לומר בסגול ולנקבה בקמץ. ובא זה בקמץ לומר כי הוא
 פועל עבר לא בינוני ואם נראה בעבור אחה ה' נראה הוא נסתר והוא רבו אל הכבוד ופי' אתה ה' נראה. (פ'הריב"ש): (ג) סלח נא הנעיא
 כלמ"ד לא בסמך בכל התיגאן וכ"כ הרמ"ל וכו' בירושלמיים:

את עונותיכם ארבעים שנה וידעתם
את הנואתי: במנין יומיא דאלידתון
ית ארעא ארבעין יומין יומא לשתא
יומא לשתא תקבלון ית הוביכון .
ארבעין שנין ותדעון ית דאתרעמתון
עלי: באהצא אייאם . אדי רמתם
אברד פיהא ארבעין יומא לכל יום סנה.
תחמרון אוזארכם . אי תמאם ארבעין
סנה כה) פתערפון מוצע אענאתי כה):
אני יהוה דברתי אסלא זאת אעשה
לכדי העדה הרעה הזאת הנועדים עלי
במדבר הזה יתפון ושם ימתו: אנא יי
גזרית במימרי אם לא דא אעביד לבר
כנשתא בשתא דרא דאודמנו עלי
במדברא דרין יסופון ותפון ימותון: אנא
אלה קלת דאך ואצנעה). בגמיע הדה
אנמאעה ארדייה אמגתמעה עלי פי
הדא אבר יפנון באמות: והאנשים אשר
שלח משה לתור את הארץ וישבו
וילוננו עליו את כל העדה להוציא דבה
על הארץ: וגובריא דשלח משה לאלא
ית ארעא ותבו וארעימו עלוהי ית כל
כנשתא לאפקא שום ביש על ארעא:
וארנא אדי בעת בהם מוסי לירומו
אברד פרגעו ודמרו עליה גמיע אנמאעה.
ואכרנו שנאעה עלי אברד: וימתו
האנשים מוצאי דבת הארץ רעה במגפה
לפני יהוה: ומיתו גובריא דאפיקו שום
ביש על ארעא במותנא קדם יי:
פמאת אולאך ארגאל באעדאם בין
ידי אלה: ויהושע בן נון וכלב בן יפנה
חיו מן האנשים ההם ההלכים לתור
את הארץ: ויהושע בר נון וכלב בר
יפונה אתקיימו מן גובריא האנון האזו
לאלא ית ארעא: ויהושע אבן נון
וכלב אבן יפונה עאשו מן גמדה ארגא
אדי מצו לירומו אברד: וידבר משה
את הדברים האלה אל כל בני ישראל
ויתאבלו העם מאד: ומליל משה ית

פתגמיא האלין עם כל (ייג קכל) בני
ישראל ויתאבלו עמא להדא: ולמא
כלם מוסי כהדא אכלאם גמאעה בני
אסראיל פהון אקום גרא: וישכמו בכקר
ויערו ארירא שיהר לאמר הננו ועלינו
אל המקום אשר אמר יהוה פי הטאנו:
ואקדימו בצפרא וסליקו לריש טורא
למימר הא אנחנא סלקין לאתרא
דאמר יי ארי הבנא: ואדלנו באגדאה
וצעדו ארי ראם אנבל וקלא הא נהן
צאעדין אי אמוצע אדי אמרנא אלה)
פקד אנטאנא: ויאמר משה למה זה
אתם עברים את פי יהוה והוא לא
תצלה: ואמר משה למא דנן אתון
עברין על גזירת מימרא דיי והיא לא
תצלה: קא להם מוסי יא קום לא
תתנאוון אמר אלה פאנהא לא הנגה:
אלי תעלו פי יאין יהוה בקרבכם ולא
תנגפו לפני איביכם: לא תסקון ארי
לית שכינתא דיי פיניכון ולא תתברון
קדם בעלי דבביכון: לא תצעדו אין
נור אלה לים הו מעכם ולא תנעדמו
בין ידי אעדאיכם: פי העמלקי והפנעני
שם לפניכם ונפלתם בחרב פייערין
שבתם מאחרי יהוה ולא יהיה יהוה
עמכם: ארי עמלקאה ובנענאה תפון
קדמיכון ותפרון בחרבא ארי על פן
תבתון מפתר פולחנא דיי ולא יהי
מימרא דיי בסעדכון: פאן אעמאקה
ואכנאעניין תם בין אידיכם פתקעון
באסיף לאנכם רגעתם ען מאעה אלה
פלא יבון אלה מעכם: ויעפרו לעלות
אלי ראש ההר וארון ברית יהוה ומשה
לא משו מקרב המחנה: וארשעו למסק
לריש טורא וארון קמא דיי ומשה
לא עדו מצו משריתא: פאעתדו כה)
וצעדו אי ראם אנבל וצנרוק עהד אלה
ומוסי למ יזולא מן וסט אעסכר: וירד
העמלקי והפנעני הישב בהר החוא ויבום

חלק הרקוקו (ו) חנו ועלינו בדגש שני הנונין ובסגול הראשונה ובססוף ב' דגשין וזו א' כהם. (מהריב"ש) ויכתוב

ויפתום עדיהחרמה : ונחת עמלקאה
 וכןענאה. דיתוב בטורא הוא. ומחונון
 ומרדונון עד חרמה : פנול אעמאקין
 ואכנאעניין. למקימין פי דאך אנבל.
 פצרבוחם וחטמוהם (י) אי חרמה : פ
 וידבר יהוה אלמשה לאמר : ומליל
 י עם משה למימר : תם כלם אלה מוסי
 תכלימא : דבר אל בני ישראל ואמרת
 אלהם כי תבאו אל ארץ מושבתים
 אשר אני נתן לכם : מליל עם בני
 ישראל. ותימר להון. ארי תיעדון. לארע
 מותבניכון. דאנא יהיב לכון : מר בני
 אסראיל. וקל להם. אדא דכלתם אי בלד
 סכנאכם. אדי אנא מעטיכם : ועשיתם
 אשה ליהוה עלה אוזבה לפלא נדר או
 בנדבה או במעדיכם לעשות ריח ניהוה
 ליהוה מן הבקר או מן הצאן : ותעברון
 קודבנא קדם י עלתא או נכסת
 קודשיא. לפרשא נדרא או בנדבתא.
 או במועדיכון. למעבר. לאתקבלא
 פרעוא קדם י מן תורי או מן ענא :
 פקרבתם קרבנא ללה צעידה או דבחה.
 תסויג נדרא או תברעא. או פי אעיאדכם.
 וארדתם או יכון מקבולא מרעיא ללה.
 מן אבקר או מן אננס : והקריב המקריב
 קרבנו ליהוה מנחה סלת עשרון בלול
 ברבעית ההין שמן : ויקריב. המקריב
 קורבניה קדם י. מנחתא סולתא
 עשרונא. דפיל. ברבעות הינא משחא :
 פיקרב צאחב דאך אקרבאן ללה. מעה (י)
 מן אבר עשרא סמרא. מלהות ברבע
 קסט דהין : ויין לנסך רביעית ההין
 תעשה עליהעלה או לזבה לפבש האחד :
 וחמרא לנספא רבעות הינא. תעביד
 על עלתא או לנכסת קודשיא. לאמרא
 חד : וכמר לאמזאן רבע קסט. תצנעה
 מע אצעידה או מע אדבת. לאחמל
 אואחד : או לאיל תעשה מנחה סלת
 שני עשרנים בלולה בשמן שלשית
 יב (כתר תורה)

ההין : או דכרא תעביד מנחתא. סולתא
 תרין עשרונין. דפילא במשה תלתות
 הינא : ולאכבש (י) תקרב מן אבר
 עשרין סמרא. מלתות בהלת קסט דהין :
 ויין לנסך שלשית ההין תקריב ריח
 ניהוה ליהוה : וחמרא לנספא תלתות הינא.
 תקריב לאתקבלא פרעוא קדם י :
 וכמר לאמזאן תלת קסטת קרבה מרעיא
 מקבולא ללה : וכי תעשה בן הבקר עלה
 אוזבה לפלא נדר או שלמים ליהוה :
 וארי תעביד בר תורי עלתא או נכסת
 קודשיא. לפרשא נדרא או נכסת
 קודשיא קדם י : ואדא צנעת מן אבקר
 צעידה או דבחה. תסויג נדרא או
 סלאמה ללה : והקריב עלי פון הבקר
 מנחה סלת שלשה עשרנים בלול בשמן
 חצי ההין : ויקריב על בר תורי מנחתא.
 סולתא תלתא עשרונין. דפיל במשה
 פלגות הינא : פיקרב מעה מן אבר.
 תלאהה עשור סמרא. מלתות בנצף קסט
 דהין : ויין תקריב לנסך חצי ההין אשה
 ריח ניהוה ליהוה : וחמרא. תקריב לנספא
 פלגות הינא. קורבן המתקבל פרעוא
 קדם י : וכמר קרבה לאמזאן נצף קסט.
 מקבול מרעיא ללה : פכה יעשה לשור
 האחד או לאיל האחד או לשה בפכשים
 או בעזים : בדין יתעביד. להורא חד.
 או לדכרא חד. או לאמר באמריא או
 בעזיא : כדאך יצנע. מע כל רת. ומע
 כל כבש. ומע כל ראם מן אצאן או מן
 אמאעז : פמספר אשר תעשו פכה
 תעשו לאחד פמספרם : פמנין דתעברון.
 בדין תעברון לאחד פמנינהון (י) פמנינהון :
 בחסב אחצא מא תקרבון מנחא. כדאך
 תצנעו מע כל ואחד מן אמחציין : פדי
 האזרח יעשה פכה אתיאלה להקריב
 אשה ריח ניהוה ליהוה : פל יציבא יעביד
 בדין ית אדיו. לקרבא. קורבן המתקבל
 פרעוא קדם י : כדא יצנע כל צדיח.

אדא

חלק הקרוק. (י) ריח נחה. היבט נחה בפשטא א' והיא לרע וב"ה בירושלמים ווהי שמת הרמ"ל.

אִדָּא קָרַב קָרְבָּאנָא מִקְבוּלָא מִרְצִיִּיא לֵלֵה: וְכִי־יִגֹּר אֶתְכֶם גֵּר אִו אֲשֶׁר־בְּתוֹכְכֶם לְדַרְתֵּיכֶם וְעָשָׂה אִשָּׁה רִיחֵי נִיחָח לַיהוָה בְּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאִרִי יִתְגִּיר עִמְכֹן גִּירָא. או דְּבִינִיכֹן לְדַרְיִכֹן. וְיַעֲבִיד. קוֹרְבַן דְּמִתְקַבֵּל בְּרַעוּא קָדָם יי. כְּמָא דְתַעֲבְרוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאִי דְכִיל דְכַל מַעֲכֶם. או סְכַן פִּי מָא בִּינְכֶם עֲדִי מִר אַנְיָאכֶם. וְעַמְד קָרְבָּאנָא. וְאִרְאֵד אֵן יִכֹן מִקְבוּל מִרְצִי לֵלֵה. כְּמָא תַצְנַעוּן כְּדָאךְ יִצְנַע: הַקְהֵל חֲקָה אַחַת לָכֶם וְלִגֵּר הֵגֵר חֲקַת עוֹלָם לְדַרְתֵּיכֶם כְּכֶם בְּגֵר יִהְיֶה לְפָנֵי יְהוָה: קְהֵלָא. קָמָא חַד. לְכוּן וְלִגְיֹרִיא דִּיתְגִּירוּן. קָם עֲלֵם לְדַרְיִכֹן. בְּוֹתְכוֹן. גִּירָא יִהִי קָדָם יי: יֵא אִיִּיה ^ל אַנּוּק. רַסֵּם וְאֶחָד. לָכֶם וְלֹאֲגִרִיב אֲדְכִיל. רַסֵּם אֲדַהֵר עֲדִי מִר אַנְיָאכֶם. כְּמָא אֵן אֲגִרִיב מִתְלַכֶּם בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים: תּוֹרָה אַחַת וּמִשְׁפָּט אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם וְלִגֵּר הֵגֵר אֶתְכֶם: אוֹרִיתָא חַדָּא. וְדִנָּא חַד יִהִי לְכוּן. וְלִגְיֹרִיא דִּיתְגִּירוּן עִמְכֹן: כְּדָאךְ שְׂרִיעָה וְאֶחָדָה ^ל. וְהִכֶּם וְאֶחָד יִכֹן לָכֶם. וְלֹאֲגִרִיב אֲדְכִיל פִּי מָא בִּינְכֶם:

פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וּמַלְיִד יי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר: תֵּם כֹּלֵם אֱלֹהִים מוֹסִי תְכַלִּימָא: דְּבַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַתְּ אֱלֹהִים בְּבִאֲכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְבִיא אֶתְכֶם שָׂמָּה: מַלְיִד עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְתִימַר לְהוֹן. בְּמִיעֲלֹכוֹן לְאֶרֶץ. דִּנָּא מַעִיל יִתְכוֹן לְתַמָּן: מִר בְּנֵי אִסְרָאֵל. וְקַל דְּהֵם. אִדָּא דְכַלְתֶּם אִי אִבְלַד. אִדִּי אֲנִי מִדְּכַלְכֶם אִי תֵם: וְהָיָה בְּאֲכַלְכֶם מִלְּחָם הָאָרֶץ תִּרְיִמוּ תְרוּמָה לַיהוָה: וְיִהִי. בְּמִיכַלְכוֹן מִלְּחָמָא דְאֶרֶץ. תְּפָרְשׁוּן אֶפְרָשׁוּתָא קָדָם יי: פְּמַתָּא מָא אִבְלַתֶּם מִן שַׁעֲמֵם אִבְלַד. פִּארְפַּעוּ רַפִּיעָה לֵלֵה: רֵאשִׁית עֲרִסְתְּכֶם חֲלָה תִרְיִמוּ תְרוּמָה בְּתְרוּמַת גֵּרָן בֵּין תִּרְיִמוּ אֶתְהִי: רִישׁ אֶצְוֹתְכוֹן. חֲלָתָא תְּפָרְשׁוּן אֶפְרָשׁוּתָא. כְּמָא חֲלַק הַקְרִיקוּ. וְהָיָה אִם מַעֲנִי וְכִי לְרִיחֵי נִיחָח תִּי נִיחָח בְּשִׁמְטָא אִי עֵינִי לְעִיל.

דְּמִפְרָשִׁין ^כ דְּמִפְרָשִׁין מִן אֲדָרָא. בֵּין תְּפָרְשׁוּן יְתָה: אוּל עֲנִינְכֶם. גִּרְדָּקָה תְּרַפְעוּהָ רַפִּיעָה. כְּרַפִּיעָה אִבְדָּר. כְּדָאךְ תְּרַפְעוּנְהָ: מִרְאשִׁית עֲרִסְתֵּיכֶם תִּתְנוּ לַיהוָה תְּרוּמָה לְדַרְתֵּיכֶם: מִרִישׁ אֶצְוֹתְכוֹן. תִּתְנוּן קָדָם יי אֶפְרָשׁוּתָא. לְדַרְיִכֹן: וְכְדָאךְ אוּל עֲנִינְכֶם. תִּגְעִלוּ לֵלֵה רַפִּיעָה. עֲדִי מִר אַנְיָאכֶם:

ס

וְכִי תִשְׁנוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת פְּרִי־הַמִּצְוֹת הָאֵלֹהִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה: וְאִרִי תִשְׁתַּדְּלוּן. וְלֹא תַעֲבְרוּן. יֵת בְּל פְּקוּדֵי־הָאֵלִיִן. דְּמַלְיִד יי עִם מֹשֶׁה: וְאֵן סְהִיתֶם. וְלֵם תַּעֲמְלוּ גַמִּיעַ הִדָּה אוֹצֵיאֵא. אִדִּי אִמַר אֱלֹהִים בְּהָא מוֹסִי: אֶת בְּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֲדִיכֶם בְּיַד־מֹשֶׁה מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וְהִלָּאָה לְדַרְתֵּיכֶם: יֵת בְּל דְּפִקִּיד יי. לְכוּן בְּיַד־דְּמֹשֶׁה. מִן יוֹמָא. דְּפִקִּיד יי. וְהִלָּאָה ^כ וְלִחְלָאָה. לְדַרְיִכֹן: מַתְל גַּמִּיעַ מָא אִמְרַכֶּם אֱלֹהִים בְּה עֲדִי יֵד מוֹסִי. מִן יוֹם אִבְתְּרָא בְּאִמַר. ^ל וְהֵלֵם עֲדִי מִר אַנְיָאכֶם: וְהָיָה אִם מַעֲנִי הַעֲדָה נַעֲשִׂיתָה לְשִׁנְיָה וְעָשׂוּ בְּל־הַעֲדָה פִּר בֵּין־בְּקָר אֶחָד לְעִלָּה לְרִיחֵי נִיחָח לַיהוָה וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ כְּמִשְׁפָּט וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וְיִהִי. אִם מַעֲנִי בְּנִשְׁתָּא אֶתְעַבְּדַת לְשִׁנוּ. וְיַעֲבְרוּן כְּל בְּנִשְׁתָּא. תוֹר בְּר תוֹרִי חַד לְעִלְתָּא. לְאֶתְקַבְּלָא בְּרַעוּא קָדָם יי. וּמִנְחָתִיָּה וְנִסְכֵּיהָ בְּרַחוּי. וְצִפִּיר בְּר עֵזֶן חַד לְחַטָּאתָא: פִּאן כֵּאן אִסְהוּ עֵן עֵזֶן אִנְמֵאעָה. ^ל פְּלִיִצְנַעוּ רַתָּא מִן אִבְקָר. צַעֲיִדָה מִקְבוּלָא מִרְצִיִּיא לֵלֵה. וּמַעָה בְּר וּמִזֹּאֲנִכְמָא יִגְב. וְעַתוֹד מִן אִמֵּא עוֹז לְאִדְכוּה: וְכִפֵּר הַכֹּהֵן עַד־כְּרִיעַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִסְכָּח לָהֶם כִּי־שִׁנְיָה הוּא וְהֵם הִבִּיאוּ אֶת־קָרְבָּנָם אִשָּׁה לַיהוָה וְחַטָּאתָם לְפָנֵי יְהוָה עַד־שִׁנְיָתָם: וְיִכְפֵּר בְּהֵנָּא. עַל כָּל בְּנִשְׁתָּא. דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִשְׁתַּבֵּיךְ לְהוֹן. אִרִי שְׁלוּתָא הִיא. וְאִנּוּן אִיתִיאוּ יֵת קוֹרְבָּנְהוֹן קוֹרְבָּנָא קָדָם יי. וְחֹבְתֵהוֹן. קָדָם יי. עַל

שְׁלוּתָהוֹן * חֲסָר א

אשתיצאה ישתיצוי. אנשא ההוא חוביה
 ביה: למא אזרא בכלאם אלה. ופסך
 עהרה (כ) . פינקטע דאך אנסאן .
 אנקטאעא וזורה עליה: פ

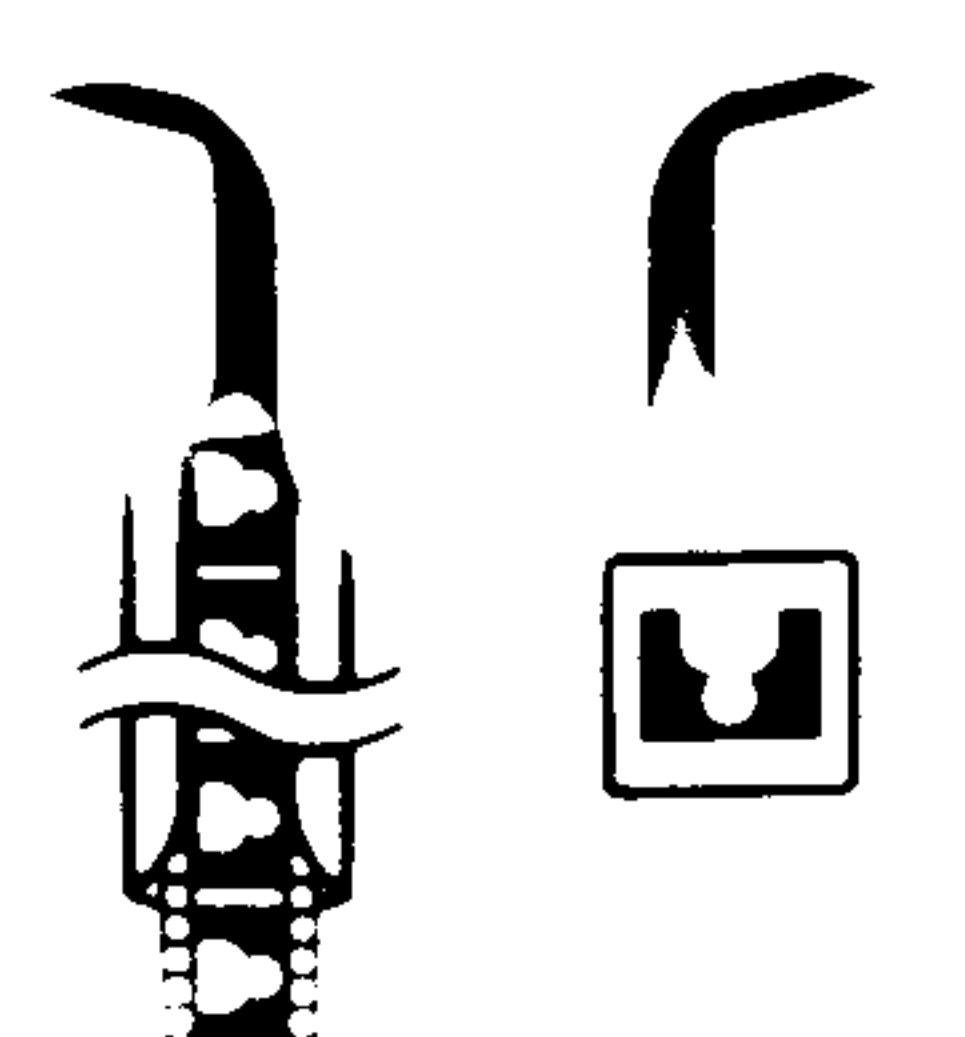
ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש
 מקשש עצים ביום השבת: והווי בני
 ישראל במדברא. ואשכחו. גבר. פד
 (כ"ג פד) מגביב אעין ביומא דשבתא: ולמא
 אקאם בני אסראיל פי אבר. פוגרו
 רגלא יחתטב חטבא פי יום אסבת:
 ויקריבו אתו המצאים אתו מקשש עצים
 אל-משה ואל-אהרן ואל כל-העדה:
 וקריבו יתיה. דאשכחו יתיה פד מגביב
 אעין. לות משה ולות אהרן. ולות כל
 פגששתא: פקדמוה אדי וגדוה יחתטב
 חטבא. אי מוסי וחרון. וסאר אנמאעה:
 ויניחו אתו בפשמר פי לא פרשמה יעשה
 לו: ואסרו יתיה בבית מפרא. ארי לא
 אתפרש להון. מא די עפרון ליה: ווצעוה
 פי אהבס. לאנה לס יפסר להם מא יצנע
 בה: ס ויאמר יהוה אל-משה מות
 ימת האיש רגום אתו באבנים כל-העדה
 מחוץ למחנה: ואמר יי למשה. אתקטלא
 יתקטיל גוברא. רגומו יתיה באבניא כל
 פגששתא. מפרא למשריתא: פקא אלה
 למוסי. יקתל ירגל קתלא. ודאך אן
 ירגמוה באחנארה גמיע אנמאעה. כארג
 אעסכר: ויצאו אתו כל-העדה אל-מחוץ
 למחנה וירגמו אתו באבנים וימת כאשר
 צוה יהוה את-משה: ואפיקו יתיה כל
 פגששתא. למפרא למשריתא. ורגמו יתיה.
 באבניא ומות. כמא דפקיד יי ות משה:
 פאכרגוה כארג אעסכר. ורגמוה באתנארה
 חתא מאת. כמא אמר אלה מוסי: פ

ויאמר יהוה אל-משה לאמר: ואמר יי
 למשה למימר: פקא אלה למוסי קאילא:
 דבר אל-בני ישראל ואמרת אלהם ועשו
 להם ציצית על-כנפי בגדיהם לדרתם
 ונתנו על-ציצית הכנף פתיל תכלת:
 מליל. עם בני ישראל ותימר להון. ויעפרון

שלותהון: ויסתגפר אמאם. עונמאעה
 בני אסראיל פינגפר להם. אדראך סהו. והם
 פאתו בצעידתהם (כ) קרבאנא לדה .
 ולכותהם עלי סהותהם: ונסלח לכל-
 עדת בני ישראל ולגר הגר בתוכם פי
 לכל-העם בשגנה: וישתביק. לכל פגששתא
 דבני ישראל. ולגזיריא דיתגזירון פיניהון.
 ארי לכל עמא בשלותא: פינגפר
 לגמאעה בני אסראיל. ולאגריב אדכיל
 פי מא בינהם. אד גמיע אקום עלי סהו:

ס ואם-נפש אחת תחטא בשגנה
 והקריבה עז בת-שנתה לחטאת: ואם
 אנש חד יחוב בשלו. ויקריב. עזא בת
 שתה לחטאתא: ואן אכטא אנסאן ואחד
 כדאך סהוא. פליקרב שאה אבנה
 סנתהא לאדכוה: וכפר הכהן על-הנפש
 השגנת בחטאה בשגנה לפני יהוה לכפר
 עליו ונסלח לו: וכפר כהנא. על אנש
 דאשתלי. במיחביה (יג במחביה) בשלו
 קדם יי. לכפרא עלוהי וישתביק ליה:
 פיסתגפר אמאם. ען דאך אנסאן
 אסאהי. עלי מא אכטא סהוא בין ידי
 אלה. ויגפר לה ויצפח ענה: האזרח בבני
 ישראל ולגר הגר בתוכם תזרה אתה יהיה
 לכם לעשה בשגנה: יציבא בבני ישראל.
 ולגזיריא דיתגזירון פיניהון. אזריתא חדא
 יהי לבון. לדועביד בשלו: אצריח מן בני
 אסראיל. ואגריב אדכיל פי מא בינהם.
 שריעה ואחדה תכון לכם. למן יכטי סהוא:
 והנפש אשר-תעשה ביד רמה מן-האזרח
 ומן-הגר את-יהוה הוא מגדף ונכרתה
 הנפש ההוא מקרב עמה: ואנש. די עביד
 בריש גלי. מן יציביא ומן גזיריא. קדם יי
 הוא מרגיז. וישתיצוי. אנשא ההוא מנו
 עמיה: ואי אנסאן צנעדאך ביד רפיעת
 מן אצריח ואדכיל. פהו קאדף רבה .
 פינקטע דאך אנסאן מן בין קומה: פי
 דבר-יהוה בזה ואת-מצותו הפך הפרתו
 תכרת הנפש ההוא עונה בה: ארי על
 פתגמא די פסר. וית פקודוהי אשני.

להון

קָחוּן כְּרוֹסְפֵדִין . עַל פְּנֵי פְסוּתֵהוֹן
 לְדַרְיָהוֹן . וְהַתְּנוּן . עַל כְּרוֹסְפֵד כַּנְפֵי הוֹמָא
 דְתַכְלִיתָא : מִרְבֵּי אִסְרָאִיל וְקִלְדָּהִם . אֵן
 יִצְנַעוּ לָהֶם דּוֹאֲבָה . עַלִּי אֲכַנְאֵף אֲזִרְהֵם ^(כ)
 עַלִּי מִרְ אֲגִישָׁהֶם . וְיַעֲלוּן עַלִּי דּוֹאֲבָה
 אֲכַנְף סֶלְךְ אֲסַמְאֲנִגּוֹן : וְהִיָּה לְכֶם לְצִיצִית
 זִרְאִיתֶם אֲתוֹ וְזִכְרִיתֶם אֲתִּי כְּלִי מְצוֹת יְהוָה
 וְעִשִׂיתֶם אֲתֶם וְלֹא תִתּוֹרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם
 וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אֲתֶם זִנִּים אַחֲרֵיהֶם :
 וְיִהוּן לְכוּן לְכְרוֹסְפֵדִין . וְתַחֲזוּן יִתִּיה .
 וְתִדְכְרוּן יִת כֹּל פְּקוּדֵי דִיִּי . וְתַעֲבְדוּן
 יִתְהוּן . וְלֹא תִטְעוּן . כְּתֵר הַרְהוּר לְכַוּן
 וּכְתֵר חִיזוּ עֵינֵיכֶם . דְּאֲתוּן טַעֲנוּן כְּתֵרֵיהוֹן :
 פִּתְכוּן תִּלְךְ לְכֶם דּוֹאֲבָה צֹאֲהֵרָה ^(כ) .
 תְרוּהָא . פִּתְדַכְרוּ . גְּמִיעַ וְצֹאִיא אֵלֵה
 וְתַעֲמִלוּהָא . וְלֹא תְרוּמוּ אֲתַבְּאֵעַ קְלוּבְכֶם
 וְעֵינֵיכֶם . אֲדִי אַנְתֶּם טְאֲנִיּוֹן וְרֹאֵהֶם :
 לְמַעַן תּוֹפְרוּ וְעִשִׂיתֶם אֲתִּי כְּלִי מְצוֹתִי
 וְהִיָּיתֶם קְדוֹשִׁים לְאֱלֹהֵיכֶם : בְּדִיל
 דְתִדְכְרוּן . וְתַעֲבְדוּן יִת כֹּל פְּקוּדֵי . וְתַחֲזוּן
 קְדִישֵׁן קְדָם אֱלֹהֵכֶם : לְכִי תִדְכְרוּ דֹאֲךְ
 דְּאִימָא ^(כ) . וְתַעֲמִלוּ גְמִיעַ וְצֹאִיאִי . פִּתְכוּנוּ
 מְקַדְסִין לְרַבְבְּכֶם : אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
 הוֹצֵאתִי אֲתֶכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהוֹיֹת לְכֶם
 לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם : אֲנָא יִי
 אֱלֹהֵכֶם . דְּאִפִּיקִיתִי כְּכוּן מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם .
 לְמַהוּי לְכוּן לְאֵלֵה . אֲנָא יִי אֱלֹהֵכֶם :
 אֲנָא אֵלֵה רַבְבְּכֶם . אֲדִי אֲכַרְגַּתְכֶם מִן בְּלַד
 מִצְרַיִם . לֹאֲכוּן לְכֶם אֲהָא . אֲנָא אֵלֵה רַבְבְּכֶם
 דְּאִים אֲבַקָּא ^(כ) : פ פ פ

קי"ט פסוקים. פל"ט סימן : ומפטרין וישלח יהושע ביהושע סימן ב' :
 דנ"ג למנחת שבת וב' וה' :

וַיִּקַּח קָרְחַ בְּנֵי־יִצְחָר בֶּן־קָהֵת בֶּן־לוֹי וְדָתָן
 וְאָבִירָם בְּנֵי אֵלִיאָב וְאֵוֹן בֶּן־פִּלֵּת בְּנֵי
 רְאוּבֵן : וְאֶת־פְּלִיגִי קָרְחַ בֶּר יִצְחָר בֶּר
 קָהֵת בֶּר לוֹי . וְדָתָן וְאָבִירָם . בְּנֵי אֵלִיאָב .
 וְאֵוֹן בֶּר פִּלֵּת בְּנֵי רְאוּבֵן : פִּתְקוּדָם ^(א) קָרְחַ .
 אֲבִן יִצְחָר אֲבִן קָהֵת אֲבִן לוֹי . וְדָתָן
 וְאָבִירָם . אֲבֵי אֵלִיאָב . וְאֵוֹן אֲבִן פִּלֵּת מִן
 בְּנֵי רְאוּבֵן : וַיִּקְמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְאֲנָשִׁים

(א) ושימו עליהן קטרה. לא יש פסיק בתיבת עליהן בכל התיגאן :

מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמֵאֲתִים נְשִׂיאֵי
 עֲדָה קְרָאִי מוֹעֵד אֲנִשֵׁי־שָׁם : וְקָמוּ לְאִפִּי
 מֹשֶׁה . וְגוֹבְרִיא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֲתָן
 וְחֲמִשִּׁין . רַבְרַבִּי כְּנִשְׁתָּא . מְעַרְעֵי זְמַן
 אֲנָשִׁין דְּשָׁמָא : פּוֹקְפוּ אֲמָם מוֹסִי .
 וְאֲנָאס מִן בְּנֵי אִסְרָאִיל מֵאִיתִין וְכַמְסִין .
 אֲשִׁרָאֵף אֲנַמְאֵה . דְּעֹאת מַחְצֵר דְּוִי
 אֲסַמְא : וַיִּקְהִלוּ עַד־מֹשֶׁה וְעַד־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ
 אֱלֹהֵם רַב־לְכֶם בִּי כְּדִי־הָעֲדָה כָּלֶם קְדוֹשִׁים
 וּבְתוֹכְכֶם יְהוָה וּמִדּוּעַ תִּתְנַשְׂאוּ עַל־קִהֵל
 יְהוָה : וְאֲתַכְּנִישׁוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן .
 וַיֹּאמְרוּ לְהוּן סְגִי לְכוּן . אֲרִי כֹל כְּנִשְׁתָּא
 כּוֹלְהוֹן קְדִישִׁין . וּבִינֵיהוֹן שְׂרִיא שְׂכִינְתָּא
 דִּיִּי . וּמְדִין אֲתוֹן מִתְרַבְּרִין עַל־קָהֵל דִּיִּי :
 פִּתְגוּזְקוּ עַלִּי מוֹסִי וְהָרוּן . וְקֹאֵל לְהַמָּא
 חֲסַנְכֵמָא רִיאַסָּה ^(ב) . אֲדִי אֲנַמְאֵה כְּלָהֶם
 מְקַדְסִין . וּפִי מָא בִּינְהֶם נוֹר אֵלֵה . וּמָא
 בַּאֲכַמָּא תִתְשַׁרְפָּאן עַלִּי גוֹק אֵלֵה :
 וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַד־פְּנָיו : וְשָׁמַע מֹשֶׁה
 וַנִּפֹּל עַל אִפּוֹהוּי : פִּסְמַע דֹּאֲךְ מוֹסִי . וּזְקַע
 עַלִּי וְגַהֵה ^(ב) יִלְתַּמַּס אֲחִי : וַיִּדְבֵּר אֶל־קָרְחַ
 וְאֶל־כָּל־עֲדָתוֹ לֵאמֹר בְּקִר וַיִּרְעַי יְהוָה אֲתִי
 אֲשֶׁר־לִי וְאֲתִי־הַקְּדוֹשׁ . וְהַקְּרִיב אֵלָיו וְאֲתִי
 אֲשֶׁר יִבְחַרְבוּ יִקְרִיב אֵלָיו : וּמִלִּיל עִם
 קָרְחַ . וְעִם כֹּל כְּנִשְׁתִּיהָ לְמִימְרָה . בְּצַפְרָא .
 וַיְהוֹדַע יִי יִת דְּבִשְׁר לִיה . וְיִת דְּקְדִישׁ
 וַיִּקְרִיב לְקַדְמוֹהִי . וְיִת־דִּיתְרַעִי בִּיהַי יִקְרִיב
 לְשִׁמוּשִׁיהָ : וְכֹלֶם קָרְחַ . וְכֹל־גְּמוּעָה ^(ב) וְקֹאֵ
 לָהֶם . גְּדָא . יַעֲרַף אֵלֵה אֲדִי הוּ לֵה .
 וְאֲמַדְסֵם פִּיקְרָבָה אִיה . וּמִן יִכְתַּאֲרֵה
 יִקְרַפָּה אִיה : זֹאת עֲשׂוּ קְהוּ לְכֶם מַחֲתוֹת
 קָרְחַ וְכָל־עֲדָתוֹ : דֹּא עֲבִידוּ . סְבוּ לְכוּן
 מַחֲתִין . קָרְחַ וְכָל כְּנִשְׁתִּיהָ : אֲצַנְעוּ
 כֹּלֵה . כְּרוּ לְכֶם מִגֹּאֲמֵרָא . קָרְחַ וְכָל־גְּמוּעָה :
 וְתִנְגּוּ בְּהוֹן אֵשׁ וְשִׁימוּ עֲלֵיהֶן קְטוֹרֶת לְפָנֵי
 יְהוָה מִחַר וְהִיָּה הָאֵשׁ אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה
 הוּא הַקְּדוֹשׁ רַב־לְכֶם בְּנֵי לוֹי : וְהִבּוּ בְּהוֹן
 אִישְׁתָּא . וְשׂוּ עֲלֵיהוֹן קְטוֹרֶת בּוֹסְמִין .
 קְדָם יִי מִחַר . וַיְהִי . גּוֹבְרָא . דִּיתְרַעִיִּי הוּא
 קְדִישׁ . סְגִי לְכוּן בְּנֵי לוֹי : וְאֲנַעְלוּ עֲלֵיהָ

נארא. ואקו עליה בכורא. בין ידי אלה
 נדא. ואי רגל אכתארה אלה הוא מקדם.
 חסנכם דאך יא בני לוי: ויאמר משה אל-
 קרח שמעו נא בני לוי: ואמר משה לקרח.
 שמעו כען בני לוי: וקא מוסי לקרח.
 אשמעו דאך יא בני לוי: המעט מכם
 פיה בדיל אלהי ישראל אתכם מעדת
 ישראל להקריב אתכם אליו לעבד את-
 עבדת משפן יהוה ולעמד לפני העדה
 לשרתם: הועיר לכון. ארי אפריש אלהא
 הישראלית כון מפנשתא הישראלית. לקרנא
 יתכון לקדמוהי. למפלה. ית פולחן
 משפנא דיי. ולמקם. קדם פנשתא
 לשמשותהון: אקליל ענדכם. אר אפרזכם
 אלה אהא אסראיל מוגמאעתהם פקרנכם
 איה לתכדמו מסכנה. ותקפו. בין ידי
 אנמאעה תכדמונהם: ויקרב אתך ואת-
 כד-אחיק בני-לוי אתך ובקשתם גם-
 פהנה: וקריב יתך. וית כל אחך בני לוי
 עפך. ובען אתון אף פהונתא רפתא:
 פכדאך קרבך. וסאיר אכותך בני לוי מעך.
 חתא מלבתם אמאמה איצא: לכן אתה
 וכד-עדתך הנעדים עלי-יהוה ואהרן מהי
 הוא פי תלונו עליו: פכן. את וכל פנשתך.
 האודמנתון על יי. ואהרן מא הוא. ארי
 מתרעמתון עלוהי: לדאך. אנת וכל גמועך.
 אמנתמעין עלי אלה. והרון מן. אר
 תתדמרון עליה: וישלח משה לקרא דדתן
 ודאבירם בני אליאב ויאמרו לא נעדה:
 ושלח משה. למקרי. דדתן ודאבירם בני
 אליאב. ואמרו לא נסק: תם בעת מוסי.
 לידעו בדתן ואבירם אבני איאב. פקאא
 לא נציר איך: המעט פיה עליתנו מארץ
 זבת חלב ודבש להמיתנו במדבר פי
 תשתרר עלינו גם השתרר: הועיר. ארי
 אסיקתנא מארע עבדא חלב ודבש.
 לקטלותנא במדברא. ארי מתררבת
 (וי"ג אתררבת) עלנא אף אתררבתא:
 אקריד. מא אצעדתנא מן בלד יפיץ

אלבן ואעסר. לתקתלנא פי אבר. חתא
 תתרום עלינא איצא תרוסא: אף לא
 אר-ארץ זבת חלב ודבש הביאתנו ותתן
 לנו נחלת שדה וכרם העיני האנשים
 ההם תנקר לא נעדה: אף לא לארע עבדא
 חלב ודבש אעילתנא. ויהבת לנא. אחסנת
 הקלון וכרמין. העיני. גובריא האנון. תשלח
 לעורא לא נסק: ואיצא לסתדכלנא אי בלד
 יפיץ אלבן ואעסר. ולא אעטיתנא נחלה
 ציעה או כרם. פלו תהדרת אולאך לקום.
 בקלע עיונהם לס נציר איך: ויחר למשה
 מאד ויאמר אל-יהוה אל-יתפן אל-מנחתם
 לא חמור אחד מהם נשאתי: ולא הרעתי
 את-אחד מהם: ותקיף למשה לחדא.
 ואמר קדם יי. לא תקביל ברעוא קורבנהון.
 לא חמרא דחר מנהון שחרית. ולא
 אבאישית לחד מנהון: פאשתד עלי מוסי
 נדא. פקא אלהם לא תקבל בכורהם.
 ודל בה עלי אני לם אסכר לאחדהם
 חמארא פצלא. עלי אן אסיא אחרהם:
 ויאמר משה אל-קרח אתה וכל-עדתך
 היו לפני יהוה אתה וזהם ואהרן מחר: ואמר
 משה לקרח. את וכל פנשתך. הון זמינן
 לקדם יי. את ונאנון. ואהרן מחר: תם מא
 מוסי לקרח. אנת וכל גמועך. אחצרו בין
 ידי אלה. מע הרון נדא: וקחו איש
 מחתתו ונתתם עליהם קטרת והקרבתם
 לפני יהוה איש מחתתו חמשים ומאתים
 מחתת ואתה ואהרן איש מחתתו: וסבו
 גבר מחתיתיה. ותתנון עליהון קטורת
 בוססין. ותקרבונו. קדם יי גבר מחתיתיה.
 מאתן וחמשין מחתין. ואת ואהרן גבר
 מחתיתיה: וליאכר כל ואחד מגמרתת.
 ואלקו עליהא בכורא. וקדמוהא בין ידי
 אלה. מאיתין וכמסין מגמרת. ואנת והרון
 כל ואחד מגמרתת: ויקחו איש מחתתו
 ויתנו עליהם איש וישמו עליהם קטרת
 ויעמדו פתח אהל מועד ומשה ואהרן:
 ונסבו גבר מחתיתיה. ויהבו עליהון

* תלינו קרי חלק הדקדוק: ב) חמור אחד מהם נשאתי. התרגום שחרית לשון אנגריא ובלשון ערבי שחרית סוכרה (מרדש שמואל): אישהא יג (כתר תורה)

ואבירים. ומצו מעה שיוך בני אסראיל:
 וידבר אל העדה לאמר סורו נא מעל
 אהלי האנשים הרשעים האלה ואל-
 תגעו בכל אשר להם פן תספּו בכל-
 חטאתם: ומליך עם פנשתא למימר:
 זורו בען. מעלוי משכני גובריא חייביא
 האלין. ודא תקרבון בכל דילהון. דקמא
 תלקון בכל חוביהון: פכלם אנמאעה
 וקא להם. אעתזלו ען אכביה הולאי
 לקום אצמיין. ודא תדנו בשי ממא הו
 להם. כלא תנסאפו בגמיע כטאיאהם:
 ויעלו מעל משכני קרח דתן ואבירים
 מסביב ודתן ואבירים יצאו נצבים פתח
 אהליהם ונשיהם ובניהם וטפם: ואסתלקו
 מעלוי משכנא דקרח. דתן ואבירים
 מסחור סחור. ודתן ואבירים נפקו קימיין.
 בתרע משכניהון. ונשיהון ובניהון
 וטפלהון: פארחפעו. ען חואי מסכן
 קרח. דתן ואבירים והמא איצא כרגא.
 פאנתצבו עלא באב כנאימה. ונסאהם
 ובניהם ואטפאהם לירו מא יכון (ט):
 ויאמר משה בואת תדעון כיייהוה שלחני
 לעשות את פדי המעשים האלה כילא
 מלבי: ואמר משה. ברא תדעון. ארי יי
 שלחני. למעבר. ית פל עובדיא האלין.
 ארי לא מדעותי: פקא מוסי. בהדה
 אכלה תעלמון. אן אלה בעת בי. לאעמל
 גמיע הדה אעמא. לים מן תלקא נפסי:
 אם פמות פל האדם ימותון אלה ופקדת
 פל האדם יפקד עליהם לא יהוה שלחני:
 אם פמותא דכל אנשא ימותון אלין.
 וסעורא דכל אנשא. יסתער עליהון. לא
 יי שלחני: אן (י) ואם מאת הולאי
 אקום כמות כל אנאם. וטלנו כמטאבתהם.
 פלים אלה בעת בי: ואם פריאה יברא
 יהוה ופצתה האדמה את פיה ובלעה
 אתם ואת כל אשר להם וירדו חיים
 שאלה וידעתם כי נאצו האנשים האלה

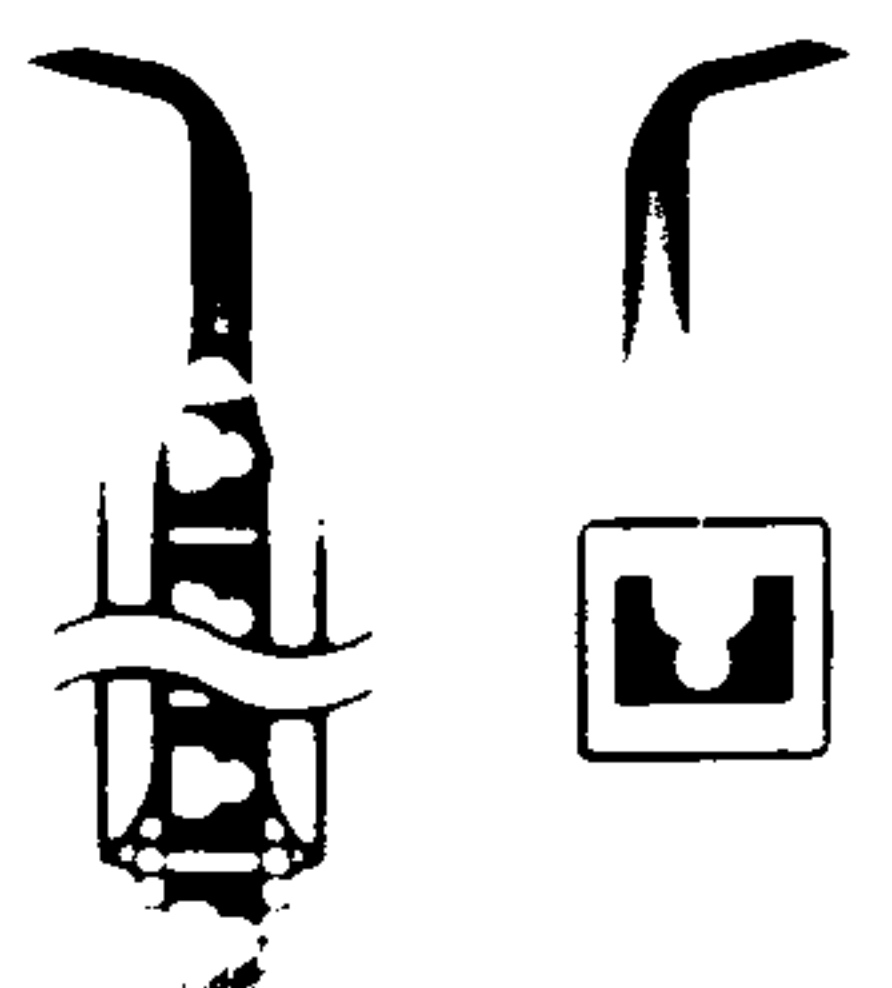
אישתא. ושויאו עליהון קטורת בוסמין.
 וקמו. בתרע משכני ומנא ומשה ואהרן:
 פאנר כל ואחד מגמרתה. וגעלו פיהא
 נארא. ולקו עליהא בכורא. ווקפו עלי
 באב כנא אמחצר ומוסי והרון: ויקהל
 עליהם קרח את פדי העדה אל פתח אהל
 מועד וירא כבוד יהוה אל פדי העדה:
 ואכניש (כ"י) וכניש עליהון קרח ית פל
 פנשתא. לתרע משכני ומנא. ואתגלי יקרא
 דיי דכל פנשתא: פגווק עליהם קרח גמיע
 אנמאעה. א באב כנא אמחצר. פצהר
 נור אלה לגמיעהם: ם
 יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: ומליך
 יי. עם משה ועם אהרן למימר: תם כלם
 אלה מוסי והרון תכלימא: הפדלו מתוך
 העדה הזאת ואבלה אתם פרגע: את פרשו
 מנז פנשתא הדיא. ואשיצי יתהון בשעה:
 אן אנפרותם מן בין הדה אנמאעה.
 אפניתהם כטרפה: ויפלגו עלי פניהם
 ויאמרו אל אלהי הרוהת לכל בשר האיש
 אחד ודמאי ועל כל העדה תקצף: ונפלגו
 על אפיהון ואמרו. אל אלה רוחיא לכל
 בשרא. גוברא חד יחוב. ועל פל פנשתא
 יהו רוגזא: פוקעא עלי ונוההמא וקאא.
 יי טאיק יא אאה ארואח כל בשרי.
 ארגל ואחד (ח) יכטי. ועלי סאיר אנמאעה
 תסכט: ם
 וידבר יהוה אל משה
 לאמר: ומליך יי. עם משה למימר: תם
 כלם אלה מוסי תכלימא: דבר אל העדה
 לאמר העלו מסביב למשכני קרח דתן
 ואבירים: מליך עם פנשתא למימר.
 אסתלקו מסחור סחור. למשכנא דקרח
 דתן ואבירים: מר אנמאעה וקל להם.
 ארתפעו. ען חואי מסכן קרח דתן ואבירים:
 ויקם משה וילך אל דתן ואבירים וילכו
 אהרין וקני ישראל: וקם משה. ואזל
 לות דתן ואבירים. ואזלו בתרוהי סבי
 ישראל: פקאם מוסי. ומצא אי דתן

חלק הדקדוק. ג) האיש אחד יחמא. ה"א ה"א הידיעה ובאה בקמץ מפני אות הגרון: ד) ונשיהם ובניהם וטפם. תיבת ונשיהם
 בטפחא כ"ה בכל התיגאן: ה) ופקדת כל האדם. התרגום וסעורא כריש גרמיין. ורש"י בפ"ד דנדרים מפרש ל' סער בדל"ת ואמנם בגמ'
 שבת דף י"ב שם כתב רש"י שהוא ל' סמך. ואח"כ כ' בשם רבו ר' יעקב דהוא ל' ביקור. וכ"ה בערוך כריש ערך פ"ג:

פאחרקת אמאיתין ולאכמסין ארגל. מקרבי
 אבכור : ס וידבר יהוה אלי משה
 לאמר : ומליל יי עם משה למימר : תם
 כלם אלה מוסי תכלימא : אמר אלי לעזר
 בן אהרן הפהן ורם אתי הפחתת מבין
 השרפה ואתי האש ורהיגלאה פי קדשו :
 אימר לעזר בר אהרן פהנא ויפריש
 ית מחתיתא מבין יקדיא. וית אישתא
 ירחיק להגאה (כ"י להלא). ארי אתקדשא :
 מר אעזר אבן הרון אמאם. באן ירפע
 למנאמר מן בין למחרקין (כ"י). וידרי אנאר
 הנאך. לאנהא קד תקדסת : את מחתות
 החטאים האלה פנפשתם ועשו אתם
 רקעי פחים וצפוי למזבח ביי הקריבם
 לפני יהוה ויקדשו ויהיו לאות לבני ישראל :
 ית מחתית תיביא האלין דאתחייבו
 פנפשתהון ויעברון יתהון. ססין רדידן
 חופאה למדבחה. ארי קריבונין קדם יי
 ואתקדשא. ויהויין לאת לבני ישראל :
 אמא מגאמר הולא אמנטיין עלי
 נפוסהם. פאצנעוהא צפאיחא רקאק
 נשאא לאמדבה. פאנהא למא קדמוהא
 בין ידי אלה קד תקדסת. ותציר עלאמה
 לבני אסראיל : ויקח אלעזר הפהן את
 מהתות הנחשת אשר הקריבו השרפים
 וירקעום צפוי למזבח : ונסיב אלעזר
 פהנא ית מחתית נחשא דקריבו יקדיא.
 ורדידונין חופאה למדבחה : פאכר אעזר
 אמאם. מגאמר אנחאם. ארי קדמוהא
 אמחרקין. פארקוהא צפאיחא לאמדבה :
 זכרון לבני ישראל למען אשר לא יקרב
 איש זר אשר לא מורע אהרן הוא
 דהקטיר קטרת לפני יהוה ולא יהיה
 בקרח וכעדתו כאשר דבר יהוה ביד
 משה לו : הוכנא לבני ישראל. בריל.
 דלא יקרב גבר חילוני. דלא מורעא
 דאהרן הוא. לאסקא קטורת בוסמין
 קדם יי. וקא יהי בקרח וככנשתיה. כמא

את יהוה : ואם בריאה יברא (כ"י יברו)
 יי. ותפתח ארעא ית פומה ותבלע
 יתהון וית כל דילהון. וייתתון כד חיון
 לשאזל. ותדעון. ארי ארגיו. גוכריא
 האלין קדם יי : ואן כלק אלה כלקא.
 באן תפתח ארעא פאהא פתנתלעהם
 וגמיע מאהם. וינזרו אחיא אי אתרא.
 עלמתם. אן הולא לקום קד עזו אלה :
 ויהי כבלתו לדבר את פלי הדברים האלה
 ותבקע האדמה אשר תחתיים : והיה
 כד שיצי. למלא ית כל פתנמיא האלין.
 ואתבועת ארעא דתחותיהון : וכאן ענד
 פראנה. מן קול הולא אכלאם. אנשקת
 ארעא אדין תחתהם : ותפתח הארעא
 את פיה ותבלע אתם ואת פתיים ואת
 פלי האדם אשר לקרח ואת פלי הרבוש :
 ופתחת ארעא ית פומה. ובלעת יתהון
 וית אנש פתיהון. וית כל אנשא דלקרח.
 וית כל קנינא : פפתחת ארעא פאהא.
 פאנתלעתהם וביותהם. וכל אנסאן
 לקרח. וגמיע אסרח : וירדו הם וכרי
 אשר להם חיים שאלהותכם עליהם הארעא
 ויאברו מתוך הקהל : ונחתו. אנון וכל
 דילהון. כד חיון לשאזל. וחפת עליהון
 ארעא. ואברו מגו קהלא : פנזרו הם
 וגמיע מאהם. אחיא אי אתרא. וגטת
 עליהם ארעא. ובאדו מן בין אנוק : וכרי
 ישראל אשר סביבתיים נסו לקדם פי
 אמרו פני תבלענו הארעא : וכל ישראל.
 דבסחרניהון ערקו לקהון. ארי אמרו.
 דלמא תבלענא ארעא : וגמיע א
 אסראיל. אדין חואיהם הרבו מן שדה
 אצואתהם. לאנהם קא. כלא תבלענא
 ארעא : ואש יצאה מאת יהוה ותאכל
 את החמשים ומאתים איש מקריבי
 הקטרת : ואישתא נפקת מן קדם יי.
 ואכלת ית מאתן וחמשיין גוכריא. מקרבי
 קטרת בוסמיא : ונאר כרגת מן ענד אלה.

חלק הדקדוק. (ו) רקעי פחים. מתרגמין ססין רדידן ולא רדידן ססין דשאני המקרא דרקועי ססין. ולא הופסד חבנת העניין
 משא"כ רדידן שהוא מוכרת ע"כ לתיקון הלשון הקדים ססין. גם כפי' רס"ג פ' בערבי צפאיחא ריקא הרי שהלך אחר תקון הלשון
 שהוא טובן :

דמליל יי. בידא דמשה ליה : דכרא לבני
אסראיל. לכי לא יתקדם רגל אנבי. מן
ליס הו מן נסל הרון. ליכבר בכורא בין
ידי אלה. ולא יכון בקרח ובגמועה. כמא
נזל אלה. עלי יד מוסי פיה י : פ
וילנו פל ערת בני ישראל ממחרת על
משה ועל אהרן לאמר אתם המתם את
עם יהוה : ואתרעמו. כל פנשתא דבני
ישראל ביזמא דבתרוהי על משה ועל
אהרן למימר. אתון גרמתון דמית עמא
דיי : פתדמר. גמאעה בני אסראיל מן
גד. עלי מוסי והרון קאילין. אנתמא
קתלתמא מן אמה י אלה : ויהי בהקהל
העדה על משה ועל אהרן ויפנו אל
אהל מועד והנה כספו הענן וירא כבוד
יהוה : והוה. באתפנשות פנשתא על
משה ועל אהרן. ואתפניאו למשכן זמנא.
והא חפתי עננא. ואתגלי יקרא דיי :
פלמא תגזוקו עליהמא. אתפתו אי כבא
אמחצר. פאדא בנור אלה. צהר פי
אנמאם י : ויבא משה ואהרן אל פני
אהל מועד : ועאל משה ואהרן לקדם
משכן זמנא : פתקדם מוסי והרון בין
ידי כבא אמחצר : ס וידבר
יהוה אל משה לאמר : ומליל יי עם משה
למימר : תם כלם אלה מוסי תכלימא : הרמו
מתוך העדה הזאת ואכלה אתם פרגע
ויפלו על פניהם : אתפרשו. מנו פנשתא
הדא. ואשיצי יתהון פשעה. ונפלו על
אפיהון : אן ארתפעתם מן בין הדא
אגמאעה. אפניתהם כטרפה י. פוקעא
עלי וגוההמא : ויאמר משה אל אהרן
קח את המחטה ותן עליה אשי מעל
המזבח וישים קטרת והולך מהרה אל
העדה וכפר עליהם פי יצא הקצף מלפני
יהוה החל הנגף : ואמר משה לאהרן.
סב ית מחתיתא. והב עלה אישתא.
מעלוי מדבתא ושו קטורת בוסמין. ואוביל
בפריע. לכנשתא וכפר עליהון. ארי נפק

ג*

רוגזא. מן קדם יי שרי מותנא : פקא
מוסי להרון. כד אמגמרה. ואנעל עליה
נארא. מן פוק אמדבחואק בכודא. ואזהב
בה מסרעא. עלי אנמאעה ואסתגפר
ענהם. פאן אסכט. קד כרג מן בין ידי
אלה. וקד ברא בהם אעדאם : ויקח אהרן
כאשר דבר משה וירץ אל תוך הקהל
והנה החל הנגף בעם ויתן את הקטרת
ויכפר על העם : ונסב אהרן. כמא דמליל
משה. ורהט לנו קהלא. והא שרי מותנא
בעמא. ויהב ית קטורת בוסמין. וכפר
על עמא : פאכד דאך הרון. כמא קא
מוסי. וחאצר אי וסט אנוק. פאדא
באובא קד אבתדא בהם. פכבר אכבור.
ואסתגפר ענהם : ויעמד בין המתים
ובין החיים ותעצר המגפה : וקם בין
מיתא ובין חייא. ואתכלי מותנא : פוקה
בין אמותא ואחיא. ואנחבם אובא : ויהו
המתים במגפה ארבעה עשר ארבע
מאות מלבד המתים על דבר קרח :
והו. דמיתו במותנא. ארבעת עשר אלפין
ושבע מאה. בר מדמיתו על פדונתא
דקרח : פכאן ערד מן מאת בדאך אובא.
ארבעה עשר אפוסבע מאיה. סוא מן
מאת בסנב קרח : וישב אהרן אל משה
אל פתח אהל מועד והמגפה נעצרה :
ותב אהרן קות משה. לתרע משכן
זמנא. ומותנא אתכלי : פרגע הרון אי
מוסי. אי באב כבא אמחצר. וקד
אנחבם אובא : פ

וידבר יהוה אל משה לאמר : ומליל יי
עם משה למימר : תם כלם אלה מוסי
תכלימא : דבר ואל בני ישראל וקחמאתם
מטה מטה לבית אב מאת פדינשיאהם
לבית אבתם שנים עשר מטות איש את
שמו תכתב על מטהו : מליל עם בני
ישראל. וסב מנהון. חומרא חומרא לבית
אבא. מן כל רברבניהון לבית אבהתהון.
תרי עשר חומריין. גבר ית שמייה. תכתוב

חלק הדקדוק : (ז) ותן עליה אש. הראוי בצירי ואעפ"י שהיא בתוקף לפי שאינה סמוכה למלה ועירא או למלה מלעיל וחד תן לחם כפעלם : (ח) מעל המזבח. היובת המזבח בפשטא אחת בכל ס"ס :

על חוטריה: מר בני אסראיל. וכד מנהם.
 עצה עצה לכל בית אב. מן אשראפהם
 לביות אבאיהם. אתני עשר עצה.
 ואכתב אסם כל רגל עלי עצה: ואת
 שם אהרן תכתב על־מטה לוי כי מטה
 אחד לראש בית אבתם: וית שם אהרן.
 תכתוב על חוטרא דלוי. ארי חוטרא חד.
 לריש בית אבהתהון: ואסם הרון. אכתב
 עלי עצה לוי. אנך אנמא תאכד עצה
 ואחד. לגמדה ביות אבאיהם (ט):
 והנחתם באהל מועד לפני העדות אשר
 אועד לכם שמה: ותצנענן במשכן
 זמנא. קדם סהדותא. דאזמין מימרי לבון
 תמן: וצעהא פי כבא אמחצר. בין ידי
 אשהארה. לדי אהאצרך הנאך: והיה
 האיש אשר אבחרבו מטהו יפרח
 והשפתי מעלי את־תלנות בני ישראל
 אשר הם מלינם עליכם: ויהי גוברא.
 דאתרעי ביה חוטריה ינעי. ואניה מן
 קדמי ית תורעמת בני ישראל. דאנו
 מתרעמין עליכון: פארגל אדי אכתארה
 תפרע עצהא. חתא אהדי עני. תדמר
 בני אסראיל. אדי הם מתדמרין עליכם:
 וידבר משה אלי בני ישראל ויתנו אליו
 לנשיאיהם מטה לנשיא אחד מטה
 לנשיא אחד לבית אבתם שנים עשר
 מטות ומטה אהרן בתוך מטותם: ומליד
 משה עם בני ישראל. ויהבו ליה כל
 רברבניהון. חוטרא לרפא חד. חוטרא
 לרפא חד לבית אבהתהון. תרי עשר
 חוטרין. וחוטרא דאהרן בנו חוטריהון:
 פכלם מוסי בדאך בני אסראיל. פדפע איה
 כל אשראפהם. עצה מן כל שריה לביות
 אבאיהם. אתני עשר עצה. ועצה הרון
 פי מא בין עציהם: וינח משה את־המטת
 לפני יהוה באהל העדת: ואצנע משה.
 ית חוטריא קדם יי. במשכנא דסהדותא:
 פוצעהא מוסי בין ידי אלה. פי כבא

אשהארה: ויהי ממחרת ויבא משה אל־
 אהל העדות והנה פרח מטה אהרן לבית
 לוי ויצא פרח ויצין ציץ ויגמל שקדים:
 והיה ביזמא דבתרוהי. ועאמשה למשכנא
 דסהדותא. והא. יעא חוטרא דאהרן לבית
 לוי. ואפיק רבלבין ואניין גין. וכפית
 שגדין: ולמא כאן מן גר. דכל מוסי אי
 פבא אשהארה. פארא קר פרעת עצה
 הרון אתי הי לבית לוי. פאכרגת פרועא
 ונזורת נוארא. ועקדת לווה: ויצא משה
 את־כל־המטת מלפני יהוה אל־פרי בני
 ישראל ויראו ויקחו איש מטתו: ואפיק
 משה ית כל חוטריא מן קדם יי. לות
 כל בני ישראל. ואשתמורעו ונסכו גבר
 חוטריה: פאכרג מוסי גמיע אעצי מן
 בין ידי אלה. אי גמיע בני אסראיל.
 פנצר כל ואחד אי עצהא פאכדהא (פ):
 ויאמר יהוה אל־משה השב את־מטה
 אהרן לפני העדות למשמרת לאות לבני
 מרי ותכל תלנתם מעלי ולא ימתו: ואמר
 יי למשה. אתיב. ית חוטרא דאהרן קדם
 סהדותא. למטרא לאת לעמא סרבנא.
 ויסופון תורעמתהון. מן קדמי ולא ימותון:
 תם קא אלה למוסי. רד עצה הרון בין ידי
 אשהארה. תבון חפין עלאמה לדוי
 אלכה. פיפנא תדמרהם עליי ולא יהלכון:
 ויעש משה פאשר צוה יהוה אתו פן עשה:
 ועבד משה. פמא דפקיד יי. יתיה פן
 עבד: פצנע מוסי. כמא אמרה אלה
 מן דאד: פ

חלק הרקדוק. ט) האם תמונו לנוע. באה ה"א השאלה על מלה אם שהוא נ"כ ענין שאלה והיה די באחת מהם. ובמכלול באה ה"א
 התמונה על מלה שהוא מורה לתמונה והיא מלה אם לרוב התמונה. תמונו. הנו"ן והוא"ו לטרכרים בערה. והוא קל והיה משפשו להרגש:
 יד (כתר תורה)

וקרוב מקרב. למשפנה דיי מאית. הא
 אנחנא סיפין לממת: ואדא כאן כל
 מתקדם. אי מסכן אלה יהלך. פהודא נחן
 פאנון מתופון (ט): ויאמר יהוה
 אל־אֶהְרֹן אֶתָּה וּבְנֵיךָ וּבֵית־אָבִיךָ אֶתְּךָ
 תִּשָּׂאוּ אֶת־עֹן הַמִּקְדָּשׁ וְאֶתָּה וּבְנֵיךָ אֶתְּךָ
 תִּשָּׂאוּ אֶת־עֹן כְּהֵנְתְּכֶם: וְאָמַר יי' לְאֶהְרֹן.
 אֵת וּבְנֵיךָ וּבֵית אֲבוֹךָ עִפְךָ. תִּסְלַחֲךָ
 עַל חוֹבֵי מִקְדָּשָׁא. וְאֵת וּבְנֵיךָ עִפְךָ. תִּסְלַחֲךָ
 עַל חוֹבֵי כְּהֻנֵּתְכֶן: פִּקַּץ אֵלֶּה לְהֵרוֹן.
 אַנְתָּ וּבְנֵיךָ וּבֵית אֲבִיךָ מֵעַד. תַּחֲמִלוּן וּזֵר
 אֶקְרָם. וְאַנְתָּ וּבְנֵיךָ מֵעַד. תַּחֲמִלוּן וּזֵר
 אִמְאַמְתְּכֶם: וְגַם אֶת־אֲחִיךָ מִטִּיה לְוֵי שִׁבְט
 אֲבִיךָ הַקָּרֵב אֶתְּךָ וַיִּלְווּ עִלְיָךָ וַיִּשְׁרֹתוּךָ
 וְאֶתָּה וּבְנֵיךָ אֶתְּךָ לִפְנֵי אֵהֶל הָעֵדוּת: וְאִם
 יֵת אֲחִיךָ שִׁבְטָא דְלוֹי שִׁבְטָא דְאֲבוּךָ
 קָרִיב לְוֵתְךָ. וַיִּתּוֹסְפוּן עִלְךָ וַיִּשְׁמְשׁוּנְךָ.
 וְאֵת וּבְנֵיךָ עִפְךָ. קָרָם מִשְׁפָּנָא דְסַהְדוּתָא:
 וְאִינְצָא אֲכוּתְךָ בְּנֵי לְוֵי. סִבְטָא אֲבִיךָ קְדָמָהֶם
 אֵיךְ. וַיִּנְצֵאפוּן אֵיךְ וַיִּכְדְּמוּנְךָ. וְאַנְתָּ וּבְנֵיךָ
 מֵעַד פִּקַּץ (ט). בֵּין יְדֵי כִבָּא אִשְׁהֲאֵדָה:
 וְשָׁמְרוּ מִשְׁמֵרְתְּךָ וּמִשְׁמֵרֵת כָּל־הָאֵהֶל
 אֵיךְ אֵל־כָּל־יְהִי הַקָּדָשׁ וְאֵל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִקְרְבוּ
 וְלֹא־יֵימְתוּ גַם־יְהִי גַם־אַתֶּם: וַיִּשְׁרֹן
 מִשְׁרֵתְךָ. וּמִשְׁרֵת כָּל מִשְׁפָּנָא. בְּרַם לְמִנֵּי
 קוֹדֶשׁא וְלְמִדְּבַחָא לֹא יִקְרְבוּ. וְלֹא יִמְוֹתוּן
 אִף אִנּוּן אִף אֶתּוּן: וַיַּחֲפִצוּן מִחֲפִצְךָ.
 וְחַפֵּץ גַּמִּיעַ אֲכַבָּא. מֵא כִלָּא אֲנִיהֵ אֶקְרָם
 וְאִמְדַּבַּח לֹא יִתְקַדְּמוּ. וְלֹא יִהְלִכוּן אַנְתֶּם
 וְהִם אֲגַמְעִין (ט): וַנְלוּ עִלְיָךָ וְשָׁמְרוּ אֶת־
 מִשְׁמֵרֵת אֵהֶל מוֹעֵד לְכָל עֲבֹדַת הָאֵהֶל
 וְזֵר לֹא־יִקְרַב אֵלֵיכֶם: וַיִּתּוֹסְפוּן עִלְךָ.
 וַיִּשְׁרֹן. יֵת מִשְׁרֵת מִשְׁפָּנָא וּמִנְצָא. לְכָל פּוֹלְחֵן
 מִשְׁפָּנָא. וְחִילוּנֵי לֹא יִקְרַב לְוֵתְכֶן:
 וְאִמְנִצֵּאפוּן אֵיךְ. יַחֲפִצוּן (ט). חַפֵּץ כִּבָּא
 אִמְהַצֵּר. וְכִדְמַתָּה. וְאַגְנָבֵי לֹא יִתְקַדְּמוּ
 אֵיכֶם: וְשָׁמְרֵתֶם אֶת מִשְׁמֵרֵת הַקָּדָשׁ
 וְאֵת מִשְׁמֵרֵת הַמִּזְבֵּחַ וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד קִצְף
 עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְתִשְׁרֹן. יֵת מִשְׁרֵת

ה

קודשא. וית משרת מדבחה. ולא יהי
 עוד. רוננא על בני ישראל: ותחפצו חפץ
 אקדם. וחפץ אמרבת. ולא יכון זיאהר
 סבט. עלי בני אסראיל: ואני הנה לקחתי
 את־אֶחֱיֶיכֶם הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכֶם
 מִתְּנָה נְתַנִּים לִיהוֹה לְעֹבֵד אֶת־עֲבֹדַת
 אֵהֶל מוֹעֵד: וְאֵנָּה הֵא קְרִיבֵית יֵת אֲחִיכֶן
 לְוֵאֵי. מִנּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לְכוּן. מִתְּנָא יְהוִיבֵן
 קָרָם יי'. לְמַפְלַח יֵת פּוֹלְחֵן מִשְׁפָּנָא וּמִנְצָא:
 פִּאנֵי קֵד אֲכֹדַת אֲכוּתְכֶם אֲדוֹאנִיין. מִן
 בֵּין בְּנֵי אִסְרָאֵל. וְנַעַלְתֶּהֶם הֵבֵה לְכֶם
 לְדָה. לִיכְדְּמוּ כִדְמָה כִּבָּא אִמְהַצֵּר:
 וְאֶתָּה וּבְנֵיךָ אֶתְּךָ תִּשְׁמְרוּ אֶת־כְּהֵנְתְּכֶם
 לְכָל־דְּבַר הַמִּזְבֵּחַ וְלְמַבִּית לְפָרֶכֶת
 וְעֲבֹדַתְכֶם עֲבֹדַת מִתְּנָה אֶתְּךָ אֶת־כְּהֵנְתְּכֶם
 וְהֵזֵר הַקָּרֵב יוֹמֵת: וְאֵת וּבְנֵיךָ עִפְךָ.
 תִּשְׁרֹן יֵת כְּהֻנֵּתְכֶן. לְכָל פְּתִגְסֵי מִדְּבַחָא.
 וְלְמִנֵּי לְפָרוּכְתָּא וְתִפְלַחוּן. פּוֹלְחֵן מִתְּנָא.
 אֶתִּינֵי תִּכְהֻנְתְּכֶן. וְחִילוּנֵי דִיקְרַב יִתְקַטִּיל:
 וְאַנְתָּ וּבְנֵיךָ מֵעַד. תַּחֲפִצוּן אִמְאַמְתְּכֶם.
 לְגַמִּיעַ אֲמֹר אִמְדַּבַּח. וְדֹאכְל אִסְנָף
 וְתַכְדְּמוּה. פִּקַּץ גַּעַלְתָּ כִדְמַתְכֶם כִּדְמָה
 מוֹהוּבָה. וְאֵי אֲגְנָבֵי תִקְדָּם אִיֵּהֵא

פ
 פְּלִיקְתֵּל:
 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־אֶהְרֹן וְאֵנִי הֵנָּה נֹתְתִי לְךָ
 אֶת־מִשְׁמֵרֵת תְּרוּמַתִּי לְכָל־קֹדֶשׁ בְּנֵי־
 יִשְׂרָאֵל לְךָ נֹתְתִים לְמִשְׁחָה וְלְכֹנֵיךָ לְחֹמֵד
 עוֹלָם: וּמִלִּיל יי' עִם אֶהְרֹן. וְאֵנָּה הֵא
 יְהִיבֵית לְךָ. יֵת מִשְׁרֵת אֶפְרָשׁוּתִי (כ)
 אֶפְרָשׁוּתִי. לְכָל קוֹדֶשׁא דְבְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 לְךָ יְהִיבְתַנּוּן דְּרָבוּ. וְלְכֹנֵיךָ לְקִים עֵלָם:
 הֵם כִּלְסֵם אֵדָה הֵרוּן. וְקֵא. אֲנִי קֵד אֶעֱשִׂיתְךָ
 חַפֵּץ רַפְאִיעֵי. מִן גַּמִּיעַ אֶקְדָּאִם בְּנֵי
 אִסְרָאֵל (כ). אֶעֱשִׂיתָהֶם אֶקְדָּאִם (כ). וְלְבִנְיָךָ
 רִסִּם אֲדָהֵר: זֶה יִהְיֶה לְךָ מִקְדָּשׁ הַקָּדָשִׁים
 מִן־הָאֵשׁ כָּל־קָרְבָּנִם לְכָל־מִנְחָתָם וְלִכְל־
 חֲטָאתָם וְלְכָל־אֲשָׁמָם אֲשֶׁר־יִשִּׁיבוּ לִי
 קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים לְךָ הוּא וְלְבְנֵיךָ: דִּין יְהִי
 לְךָ. מִקְדָּשׁ קוֹדֶשׁא מוֹתֵר מִן אִישְׁתָּא.

חלק הדקדוק. י) אך אל כלי הקדש ואל המזבח. היבית המזבח בפשטא בכל התנאן: יא) לכל מנחה. הלמ"ד בנעיא:

כל קורבנהוֹן. לְכָל מִנְחֹתָהוֹן וְלְכָל
 חֲטוֹתָהוֹן. וְלְכָל אֲשֶׁמְהוֹן דִּיתִיבֹן קֶדְמִי.
 קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁין דִּילְךָ. הוּא וְדַבְּנָךְ: הֲרָא
 יבֹן לךְ. מִן כּוֹאֵץ אֲאֻדָּאס מִן בַּעַד
 אֲמַחֲרָךְ ^(כ). מִן גַּמִּיעַ קִרְאֵינְהֶם וְזִרְהֶם
 וְזִכּוֹתָהֶם. וְקִרְבָּאן אַתֶּם אֲדִי יֵאתוּנִי
 בָּהּ. פִּהוּ מִן כּוֹאֵץ אֲאֻדָּאס. לְךָ וְלִבְנִיךָ:
 בְּקֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים תֵּאכְלֶנּוּ. בְּדִיזְכֹר יֵאכֵל
 אֲתוֹ קֹדֶשׁ יְהוָה לְךָ: בְּקֹדֶשׁ קֹדֶשִׁין
 תִּיכְלוּנִיה. בְּלִדְכּוּרָא יִיכּוּל יִתִּיה. קֹדֶשִׁין
 יְהִי לְךָ: וּבְכֹאֵץ אֲמַחֲרָ ^(כ) תֵּאכְלֶה. כָּל
 דְּכֹר יֵאכֵל מִנֶּה. כֹּדֵאךְ יבֹן לךְ קֹדֶסֶא:
 וְהִילְךָ תְרוּמַת מִתְנָם לְכִדְתִּנוּפֶת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל לְךָ נְתַתִּים וְלִבְנֵיךָ וְלִבְנֵיתֶךָ אֲתֶךָ
 לְחֻק־עוֹלָם בְּלִיטְהוֹר בְּבֵיתֶךָ יֵאכֵל אֲתוֹ:
 וְדִין לְךָ אֲפִרְשׁוֹת מִתְנַתְּהוֹן. לְכָל אֲרָמוֹת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לְךָ יִהְבַּתְנוּן. וְלִבְנֵיךָ וְלִבְנֵיתֶךָ.
 עֶפְדָּךְ לְקִים עֵלְמ. כָּל דִּידְכִי בְּבֵיתֶךָ יִיכּוּל
 יִתִּיה: וְהִזָּה לְךָ רַפְאִיעַ עֲטֵאִיָּהֶם. מִן
 גַּמִּיעַ מַחֲרַכַּת בְּנֵי אֲסֵרָאִיל. לְךָ
 אֲעִטִיתָהָ. וְלִבְנִיךָ וְלִבְנֵיתֶךָ. מַעַךְ רֹסֶם
 אֲדַהֲר. כָּל טֵאֲהֵר פִּי מִנּוֹלְךָ יֵאכְלֶהָ:
 כָּל הַלֵּב יִצְהֵר וְכִדְחֵלֵב תִּירוֹשׁ וְדַגֵּן
 רֵאשִׁיתָם אֲשֶׁר־יִתְנוּ לִיהוָה לְךָ נְתַתִּים:
 כָּל טוֹב מְשָׁח. וְכָל טוֹב הַמֶּר וְעֵבוֹר.
 רֵישֵׁיתָהוֹן. דִּיתְנֹן קֶדְמִי יי לְךָ יִהְבַּתְנוּן:
 וְגַמִּיעַ אֲגוּר אֲדַהֲרָן וְאֲעִצִיר וְאֲבֵר ^(כ) אֲוֵאִילֶהָ
 אֲדִי יִגְעִלוּנֶהָ לֵלֶה קֶד גַּעֲדֶתָהָ לְךָ:
 בְּבוּרֵי כָּל־אֲשֶׁר בְּאַרְצֵם אֲשֶׁר־יִבְאוּ
 לִיהוָה לְךָ יִהְיֶה כְּלִיטְהוֹר בְּבֵיתֶךָ יֵאכְלֶנּוּ:
 בְּבוּרֵי. כָּל דְּבֵאֲרַעְהוֹן. דִּיתְנוּן קֶדְמִי יי
 דִּידְךָ יְהִי. כָּל דִּידְכִי בְּבֵיתֶךָ יִיכְלוּנִיה:
 וּבְכּוֹר מֵא פִי רִיאַעְהֶם. אֲדִי יֵאתוּן בָּהּ
 לֵלֶה יבֹן לךְ. וְכָל טֵאֲהֵר פִּי מִנּוֹלְךָ
 יֵאכְלֶה: כָּל־חֶרֶם בִּישְׂרָאֵל לְךָ יִהְיֶה:
 כָּל חֶרֶם בִּישְׂרָאֵל דִּילְךָ יְהִי: וְכָל צוּאָף
 פִּי אֲסֵרָאִיל יבֹן לךְ: כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם
 לְכִדְבֶשֶׁר־יֵאֲשֶׁר־יִקְרִיבוּ לִיהוָה בְּאַדָּם
 וּבְבַהֲמָה יִהְיֶה לְךָ אֲךָ וְפִדְהָ תִפְדֶּה אֶת

בְּכּוֹר הָאָדָם וְאֶת בְּכּוֹר־הַבְּהֵמָה תִּטְמָאָה
 תִּפְדֶּה: כָּל פֶּתַח וְלֵדָא. לְכָל בִּישְׂרָאֵל.
 דִּיקְרִיבוּן קֶדְמִי יי. בְּאִנְשָׁא וּבְבַעִירָא יְהִי
 לְךָ. בְּרֶם מִפְּרֶק תִּפְרוּק. יֵת בּוֹכְרָא
 דְּאִנְשָׁא. וְיֵת. בּוֹכְרָא דְּבַעִירָא מִסֵּאֲבָא
 תִּפְרוּק: וְכָל אוֹל בְּטָן. מִן כָּל בִּישְׂרֵי.
 אֲדִי יִקְדְמוּנֶהָ לֵלֶה. מִן אֲנַסָּאן וּבַהִימָה
 יבֹן לךְ. לִכּוּן יִגֵּב אֵן תִּפְדִי בְכּוֹר אֲנַסָּם.
 וּבְכּוֹר אֲבַהִימָה אֲנַסָּה: וּפְדוּיוֹ מִפְּנֵי־חֶדֶשׁ
 תִּפְדֶּה בְּעֶרְכָּךְ בְּסָף חֲמִשָּׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל
 הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הוּא: וּפְדוּרְקִנִיה מִפֶּר
 יִרְחָא תִּפְרוּק. בְּפּוֹרְסִנִיה. כְּסָף. חֲמִישׁ
 כִּלְעִין בְּסִלְעֵי קֹדֶשִׁין. עֶשְׂרִין מַעֲיִן הוּא:
 וּפְדָא אֲנַסָּם ^(כ) מִן אֲבֹן שֹׁהֲר. בְּקִימַתָּה.
 כְּמִסָּה מִתֵּאקִיר פְּצָה כְּמִתְקָא אֲקֹדֶם.
 וְהוּ עֶשְׂרִין־דָּאֲנָק: אֲךָ בְּכּוֹר־שׁוּרֵי אוֹי־בְכּוֹר
 כְּשֵׁב אוֹי־בְכּוֹר עֵז לֹא תִפְדֶּה קֹדֶשִׁין הֶם
 אֲתִידָמָם תִּזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־חֵלְפָם
 תִּקְטִיר אִשָּׁה לְרִיחַ נִיחַח לִיהוָה: בְּרֶם
 בּוֹכְרָא דְתוֹרָא. אוֹ בּוֹכְרָא דְאֲפִרָא. אוֹ
 בּוֹכְרָא דְעוֹא. לֹא תִפְרוּק קֹדֶשִׁין אֲנַסָּן. יֵת
 דְמַהוֹן. תִּזְרֹק עַל מִדְבַּחַא וְיֵת תִּרְבִּהוֹן
 תִּפְסִיק. קוֹרְבָן לֹא־תִקְבֹּלָא בְּרַעוּא קֶדְמִי יי:
 פֵּאֲמָא כֹּכֵר אֲבַקֵּר וְאֲצִאן וְאֲמַאעוּ. פִּלֵּא
 תִפְדֶּהָ פֵּאֲנֶהָ מִקֶּדְסָה. לְשִׁדְמַהָ עַל־י
 אֲמִדְכָה וְקִתֵּר שַׁחֲמָהָ. קוֹרְבָן מִקְבוּל
 מִרְצֵי לֵלֶה: וּבְשֶׁרֶם יְהִיה לְךָ כְּפִחָה תִתְנוּפָה
 וּבְשׁוּק הַיָּמִין לְךָ יִהְיֶה: וּבִישְׂרָהוֹן יְהִי לְךָ.
 כְּחֵרָא דְאֲרָמוֹתָא. וּבְשׁוּקָא דִּימִינָא דִּידְךָ
 יְהִי: וְדַחֲמָהָ יבֹן לךְ. כִּקְץ אֲתַחֲרִיךְ.
 וְכֵאֲסֹאק אֵימֹן יבֹן לךְ: כָּל תְּרוּמַת
 הַקִּדְשִׁים אֲשֶׁר יִרְיֻמוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לִיהוָה
 נְתַתִּי לְךָ וְלִבְנֵיךָ וְלִבְנֵיתֶךָ אֲתֶךָ לְחֻק־
 עוֹלָם בְּרִית מִלַּח עוֹלָם הוּא לְפָנֵי יְהוָה לְךָ
 וְזִרְעֶךָ אֲתֶךָ: כָּל אֲפִרְשׁוֹת קֹדֶשִׁין.
 דִּיפְרִשׁוּן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל קֶדְמִי יי. יִהְבִּית לְךָ.
 וְלִבְנֵיךָ וְלִבְנֵיתֶךָ. עֶפְדָּךְ לְקִים עֵלְמ. קִים מִלַּח
 עֲדִמָּא הוּא קֶדְמִי יי. לְךָ וְלִבְנֵיתֶךָ עֶפְדָּךְ:
 וְסֵאִיר רַפְאִיעַ אֲאֻדָּאס. אֲדִי יִרְפַּעוּהָ

בני

חלק הדקדוק. (יב) לכל בשר. הלמ"ד בנעיא : (יג) אך בכור שור. הבי"ה בנעיא ככל התינאן :

על פן אמרית להון. בננו בני ישראל.
לא יחסנון אחסנא: פאן עשור בני
אסראיל. אתי ירפעונהא לדה רפיעה.
געלתהא לאריואניין נחלה. פלדאך קלת
להם. פי מא בין בני אסראיל. לא ינחון
נחלה: פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליך יי
עם משה למימר: תם כלם אדה מוסי'
תכלימא: ואל הדוים תדבר ואמרת אלהם
כיי תקחו מאת בני ישראל את המעשר
אשר נתתי לכם מאתם בנחלתכם
והרמתם ממנו תרומת יהוה מעשר מן
המעשר: ועם לויא תמליך ותימר להון.
ארי תסבון. מן בני ישראל ית מעשרא.
דיהבית לבון. מנהון באחסנתכון.
ותפרשון מניה אפרשותא קדם יי.
מעשרא מן מעשרא: ומר אליואניין וקל
להם. אדא אנרתם מן בני אסראיל
אעשר. אדי געלתהלכם מנהם בנחלתכם
פארפעו מנה רפיעה לדה. עשרא מן
אעשר: ונחשב לכם תרומתכם פדון
מן הגרן וכמלאה מן היקב: ויתחשוב
(ויתחשוב) לבון אפרשותכון. בעבורא
מן אדרא. וכמלאתא מן מעשרתא:
ודאך אין תחסב לכם רפיעתכם. כאבר לבני
אסראיל מן אבראר (ב). וכאסלאפה מן
אתגר: פן תרימוגם אתם תרומת יהוה
מכל מעשרתיכם אשר תקחו מאת בני
ישראל ונתתם ממנו את תרומת יהוה
לאהרן הכהן: פן תפרשון אף אתון
אפרשותא קדם יי. מכל מעשריכון.
דתסבון מן בני ישראל. ותתנון מניה ית
אפרשותא קדם יי. לאהרן כהנא: כדאך
תרפעו איצא אתם רפיעה לדה. מן גמיע
עשורכם. אתי תאכדוהא מן בני אסראיל.
ואעטו דאך דהרון לאמאם: מכל
מתנתיכם תרימו את פד תרומת יהוה
מכל חלבן את מקדשו ממנו: מכל
מתנתכון. תפרשון. ית פד אפרשותא
קדם יי. מכל שופרות. ית קודשיה מניה:

בני אסראיל ללה. געלתהא לך. ולבניך
ולבנאתך. מעך רסם אדהר. עהר תאבת
אעלם הו (ב) ללה. לך ולנסלך בערך:
ויאמר יהוה אל אהרן בארצם לא תנחל
וחלק לא יהיה לך בתוכם אני חלקך
ונחלתך בתוך בני ישראל: ואמר יי
לאהרן בארעהון לא תחסין. וחלקך. לא
יהי לך ביניהון. מתנן דיהבית לך אנן
חוקקך ואחסנתך. בננו בני ישראל: תם
קא אדה לדה. פיריאצוהם לא תנחל. ולא יכון
לך נציב פי מא בינהם. פאני קר געלת
קרא בני קסמך ונחלתך. פי מא בין בני
אסראיל: ס ולבני לוי הנה נתתי
פר מעשר בישראל לנחלה חלק עבדתם
אשר יהם עבדים את עבדת אהל מועד:
ולבני לוי האיהבית פל מעשרא בישראל
לאחסנא. חלק פולחנהון ודאנון פלחון.
ית פולחן משפן ומנא: ולבני לוי קר
געלת כל עשר מן אסראיל נחלה. ברל
כדמתהם. אדי יכדמון כבא אמחצר:
ולא יקרבו עוד בני ישראל אל אהל
מועד לשאת הטא למות: ולא יקרבו עוד.
בני ישראל למשפן ומנא. לקבלא חובא
לממת: ולא יתקדם בני אסראיל איצא
אי כבא אמחצר. פוחמלון וזרא פיהלכון:
ועבר הלוי הוא את עבדת אהל מועד
והם ישאו עונם חקת עולם לדורתיכם
ובתוך בני ישראל לא ינחלו נחלה:
ויפלחון לויא אנן. ית פולחן משפן ומנא.
ואנן יקבלון חוביהון. קים עלם לרריכון.
ובנו בני ישראל. לא יחסנון אחסנא:
ויכדמון אליואניין וחרהם (ב) כבא
אמחצר. והם יחמלון וזרהם. רסם אדהר
עדא מר אניאכם. ופי מא בין בני אסראיל.
לא ינחלו נחלה: פי את מעשר בני
ישראל אשר ירימו ליהוה תרומה נתתי
לדוים לנחלה עלי פן אמרתי להם בתוך
בני ישראל לא ינחלו נחלה: ארי ית
מעשר בני ישראל. דיפרשון קדם יי
אפרשותא. יהבית לויא לאחסנא.

עֵיב. מֵא לֹם יִטְלַע עֲלֶיהָ נִיר: וְנִתְתַּם
 אֶתְּה אֶל־אֲלֶעֶזֶר הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֶתְּה אֶל־
 מַחֻוֹן לְמַחֲנֶה וּשְׁחַט אֶתְּה לְפָנָיו: וְתִתְּנוּן
 יָתְה. לְאֲלֶעֶזֶר כֹּהֵנָא. וַיִּפְקֵד יָתְה לְמִבְרָא
 לְמִשְׁרֵיתָא. וַיְכַוֵּס יָתְה קֶדְמוֹהֵי: וְאֲדַפְעוּהָ
 אִי אֶעֶזֶר אַמַּאם. וַיְכַרְגָּהָ אִי כֹאֲרַג
 אַעֲסַכְרָ. וַיִּדְבַּחְהָ בַּחֲצֵרְתָּה: * וְלִקַּח
 אֲלֶעֶזֶר הַכֹּהֵן מִדְּמָה בְּאַצְבָּעוֹ וְהָיָה אֶל־
 נֶכַח פָּנָיו אֶחָל־מוֹעֵד מִדְּמָה שֶׁבַע פְּעָמִים:
 וַיִּסַּב אֲלֶעֶזֶר כֹּהֵנָא. מִדְּמָה בְּאַצְבָּעֵיהָ.
 וַיְדִי. לְקַבֵּיל אִפִּי מִשְׁכַּן זְמַנָּא. מִדְּמָה שֶׁבַע
 זְמַנִּין: וַיֹּאכֵל מִן דְּמָהָ בְּאַצְבָּעָה. וַיִּנְצַח
 מִקְאֵבֵל וְגַה כִּבְבֵּא אִמְחַצֵּר מִנְּה סְבַע מֵרָאֵר:
 אֲשֶׁרְה אֶתְּה פֶרְהָ לְעֵינָיו אֶתְּה עֶרְהָ וְאֶתְּה
 בְּשָׂרָהּ וְאֶתְּה דְמָה עַל־פְּרִשָּׁה יִשְׂרָף:
 וַיִּזְקֵד יָת תּוֹרְתָא לְעֵינוֹהֵי. יָת מִשְׁכַּבָּה
 יָת בְּשָׂרָהּ וַיָּת דְּמָה. עַל אוֹכְלָהָ
 יִזְקֵד: וַיֹּאמֶר בְּאַחֲרָא קֵהָ * בַּחֲצֵרְתָּה.
 גִּלְדָּהָ מֵע לַחֲמָהָ. וְדָמָהָ וּפְרֵתָהָ:
 וְלִמַּח הַכֹּהֵן עֵץ אֲרוֹ וְאֹזֵב וּשְׁנֵי חוֹלְעֵת
 וְהַשְּׁלִיךְ אֶל־הַחוֹךְ שְׂרַפְתָּ הַפֶּרְהָ: וַיִּסַּב
 כֹּהֵנָא. אֶעָא דְאַרְזָא. וְאִיזֻבָּא וְצִבְעֵ וְהוֹרֵי.
 וַיִּרְמִי. לְגוֹ יִקְדַּת תּוֹרְתָא: וַיֹּאכֵל עוֹד
 אֲרוֹ. וְצִעְתֵּר וְצִבְגֵ קֶרְמוֹ. וַיִּרְמִי דֹאךְ פִּי
 וּסְט חֲרִיקָהָ: וְכַפְסֵ בְּגָדָיו הַכֹּהֵן וְרַחֵץ
 בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֲרַיָּבָא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְטָמֵא
 הַכֹּהֵן עַד־הָעֶרֶב: וַיִּצְבַּע לְבוּשׁוֹהֵי כֹהֵנָא.
 וַיִּסְחֵי בְּשָׂרֵיהָ בַּמַּיָּא. וּבִתֵּר כֵּן יִיעוֹד
 לְמִשְׁרֵיתָא. וַיְהִי מִסָּאֵב כֹּהֵנָא עַד רַמְשָׂא:
 וַיִּגְסַל אַמַּאם תִּיאֲבָה. וַיִּרְחֵץ בְּדָנָה
 בַּמַּא. וּבַעַד דֹּאךְ יִדְכַל אִי אַעֲסַכְרָ.
 וַיִּנְגַם אִי אֲלִיָּד: וְהַשְּׂרָף אֶתְּה יְכַפְסֵ בְּגָדָיו
 בַּמַּיִם וְרַחֵץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעֶרֶב:
 וְדַמְזִקֵּד יָתְה. יִצְבַּע לְבוּשׁוֹהֵי בַּמַּיָּא.
 וַיִּסְחֵי בְּשָׂרֵיהָ בַּמַּיָּא. וַיְהִי מִסָּאֵב עַד
 רַמְשָׂא: וְאַחֲרָקֵהָ. יִגְסַל תִּיאֲבָה. וַיִּרְחֵץ
 בְּדָנָה בַּמַּא. וַיִּנְגַם אִי אֲמַנִּיב: וְאַסְקָו
 אִישׁ טְהוֹר אֶת אֶפְרַיִם הַפֶּרְהָ וְהַנִּית מַחֻוֹן
 לְמַחֲנֶה בְּמִקְוֵם טְהוֹר וְהִיתָה לְעֵדֵת בְּנֵי־
 יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֵרֵת לְמִי נִתְּה חֲטָאתָ הוּא:

ויכניש

וְיִכּוֹן מֵא תִרְפַּעוֹנָה. מִן גַּמִּיעַ עֲטָאִי אֲכַם
 לְלָה. אֲגוֹדְהָא וְאַכְצָהָ מִנְּהָא * : וְאִמְרַת
 אֱלֹהִים בְּהַרְיִמְכֶם אֶתְּחַלְּפוּ מִמֶּנּוּ וְנַחֲשִׁב
 לְלוֹיִם כְּתַבּוּאת גֵּרִין וְכְתַבּוּאת יִקְבֵּ:
 וְתִימַר לְחוּן. בְּאַפְרִישׁוֹתְכוֹן יָת שׁוֹפְרִיהָ
 מִצִּיהָ. וַיִּתְחַשִּׁיב לְלוֹיָא. כְּעַלְלַת אֲדָרָא
 וְכְעַלְלַת מַעֲצֵרְתָּא: וְקַל לְהֵם * : אֲדָא
 רַפְעַתֶם אֲגוֹדְהָ מִנְּה. צֹאֵר אֲבִאקִי לְכֶם
 יֹא לְיוֹאֲנָנִין. כְּגִלְהָ בְּנֵי אִסְרָאֵל מִן אֲבִדָּאֵר
 וְאַתְּגֹאֵר * : וְאַכְלַתֶם אֶתְּוּ בְּכָל־מִקְוֵם
 אֲתֶם וּבֵיתְכֶם כִּי־שֹׁכֵר הוּא לְכֶם חֶלֶף
 עַבְדַּתְכֶם בְּאַחַל מוֹעֵד: וְתִיכְלוּן יָתְהָ
 כְּכַל אֲתֵר. אֲתוֹן וְאַנְשׁ בְּתִיכּוֹן. אֲרִי אֲגֵרָא
 הוּא לְכוֹן. חֶלֶף פּוֹלְחֵנְכוֹן בְּמִשְׁכַּן זְמַנָּא:
 וְגֵאִיז אֵן תֹּאכְלוּהָ * : פִּי כָל מוֹצֵעַ. אֲנִתֶם
 וְאַכֶם. לֹאֲנָה אֲגֵרְתְכֶם. בְּדַל כְּדַמְתְכֶם
 פִּי כִבְבֵּא אִמְחַצֵּר: וְדֹא־תִשְׂאוּ עֲלֵיו חֲטָא
 בְּהַרְיִמְכֶם אֶתְּחַלְּפוּ מִמֶּנּוּ וְאֶתְּקִדְשִׁי
 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא תִחַלְּלוּ וְלֹא תִמּוֹתוּ: וְלֹא
 תִקְבְּלוּן עַדוֹהֵי חוֹבָא. בְּאַפְרִישׁוֹתְכוֹן יָת
 שׁוֹפְרִיהָ מִצִּיהָ. וַיִּתְקוֹדְשִׁיא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
 לֹא תִחַלְּלוּן וְלֹא תִמּוֹתוּן: וְלֹא תִחַמְלוּן עַל־הָ
 זוֹרָא. עַנְד רַפְעַכֶם אֲגוֹדְהָ מִנְּה. וְאַקְדָּאֵם
 בְּנֵי אִסְרָאֵל. לֹא תִבְדְּלוּהָ וְלֹא תִהַלְכוּן: צִיָּה

פסוקים סימן דניאל ומפטרין ויאמר שמואל אל העם בשמואל א
 סימן י"א. דג"ג למנחת שבת וב' וה' :

פ פ פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר:
 וּמִלִּיל יִי. עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמוֹמֵר:
 תֵּם כֹּלֵם אֱלֹהִים. מוֹסִי וְדָרוֹן תְּכַלִּימָא:
 זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר
 דְּבַר וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ פֶּרְהָ
 אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם אֲשֶׁר
 לֹא־עָלָה עֲלֶיהָ עַל: דֹּא גְזִירַת אוֹרִיתָא.
 דְּפִקֵּד יִי לְמוֹמֵר. מִלִּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 וַיִּסְבּוּן קֶדְ תּוֹרְתָא סְמוּקְתָא שְׁלֵמַתָּא.
 דְּלִית בָּהּ מוֹמָא. דְּלֹא סְלִיק עֲלֶיהָ נִירָא:
 הַדְּאֲרַסֵם אֲשֶׁר־יַעֲהָ. אֲתִי אִמַּר אֱלֹהִים בְּהָא
 קֵאִילָא. מִר בְּנֵי אִסְרָאֵל. בֵּאֵן יֵאֲתוּךְ
 בְּבִקְרָה צִפְרָא צַחִיחָה. מֵא לִים פִּירָא

טו (כתר תורה)

ויכניש גבר דכי ית קטמא דתורתא.
 ויצנע מברא למשריתא פאתר דכי ותהי.
 לכנשתא דבני ישראל למטרא. למי
 אדיותא חפתא היא: וינמע רגל טאהר
 רמאר אבקה. ויצעה כארג אעסבר פי
 מוצע טאהר. ותבון לגמאעה בני אסראי
 מחפוצא. למא אנצה (ו) והי רבוה:
 וכבם האסף את אפר הפרה את בניו
 וטמא עדי הערב והיתה לבני ישראל
 ודגור הגר בתוכם לחקת עולם: ויצבע
 דכניש ית קטמא דתורתא ית לבושוהי.
 ויהי מסאב עד רמשא. ותהי לבני ישראל
 ולגזריא. דיתגזירון ביניהון לקים עלם:
 ויגסל אנאמע רמאר אבקה תיאבה.
 וינגם אי אדי. ותבון לבני אסראי.
 ולאגריב אדכיל פימא בינהם רסם אדהר:
 הנגע במת לכל נפש אדם וטמא שבעת
 ימים: דיקרב במיתא לכל נפשא
 דאנשא. ויהי מסאב שבעא יומין: ומן
 דנא במיית מן גמיע אנפס אנאם.
 פלינגם סבעה אייאם: הוא יתהטא-בו
 ביום השלישי וביום השביעי יטהר ואם
 לא יתהטא ביום השלישי וביום השביעי
 לא יטהר: הוא ידי עלוהי. ביזמא
 תליתאה. וביזמא שביעאה ידכי.
 ואם לא ידי עלוהי. ביזמא תליתאה.
 וביזמא שביעאה לא ידכי: והויתדכא
 מנה. פי איום אתאת ואסאבע
 פיטהר. ואן למ יתדכא מנה. פיהמא לא
 יטהר: פלי הנגע במת בנפש האדם אשר
 ימות ולא יתהטא את משכן יהוה טמא
 ונכרתה הנפש ההוא מישראל פי מי
 נדה לא יזרק עליו טמא יהיה עוד טמאתו
 בו: כל דיקרב במיתא בנפשא דאנשא
 דימות ולא ידי עלוהי. ית משכנא די
 סאיב. וישתיצי אנשא ההוא מישראל.
 ארי מי אדיותא. לא אודיקון עלוהי
 מסאב יהי עוד סאובתיה ביה: פכל
 מן דנא. במיית מן נפוס אנאס אדי ימות
 ודא יתדכא. פקד נגם מסכן אדה אד

דכלה. (ו) וינקטע דאך אנסאן מן א
 אסראי. אד מא אנצת. למ ידש עליה
 פהו נגם. לדאך ננאסתה עליה אבדא (ו):
 זאת התורה אדם פי ימות באהל פלי
 הבא אליה אהל וכל אשר באהל יטמא
 שבעת ימים: דא אדיותא. אנש ארי
 ימות במשכנא. פל דעליל למשכנא
 וכל דבמשכנא. יהי מסאב שבעא יומין:
 והרה אשריעה. אי אנסאן טאת פי
 כבא. פכל מא פיה וכל מן דכל איה.
 ינגם סבעה אייאם: וכל פלי פתוח אשר
 אין צמיד פתיל עליו טמא הוא: וכל
 מאן דחסף פתיה. דלית מגופת שיע מקף
 עלוהי. מסאב הוא: וכל אנא כוף
 מפתוח. אדי לים להצמאם מקייד. פהו
 נגם: וכל אשר יגע עדי פני השדה
 בחלל הרב או במת או בעצם אדם או
 בקבר יטמא שבעת ימים: וכל דיקרב
 על אפי חקלא. בקטיל חרפא או במיתא.
 או בגרמא דאנשא או בקברא יהי
 מסאב שבעא יומין: וכל מן דנא עלי
 ונה אצחרא. בקתיל סוף או במיית. או
 בעצם אנסאן או בקבר. פלינגם סבעה
 אייאם: ודקוהו לטמא מעפר שרפת
 החטאת ונתן עליו מיסחיים אל פלי: ויסבון
 לדמסאב. מעפר יקידת חפתא. ויתנן
 עלוהי. מי מפוע למאן: ודיוכר לה. מן
 רמאר (ו) חריק אבקה. ויצב עליה. מא
 נביע פי אנא: ולקח אזוב וטבל בפיים
 איש טהור והזה על האהל ועל פלי
 הכלים ועל הנפשות אשר היו שם
 ועל הנגע בעצם: או בחלל או במת או
 בקבר: ויסב איזובא. ויטבול במיא גבר
 דכי. וידי על משכנא ועל כל מניא. ועל
 נפשתא דהוה תמן. ועל דקרב (א) דיקרב
 בגרמא או בקטילא. או במיתא או
 בקברא: ואיכר רגל טאהר שייא מן
 צעתר. (ו) ויגמסה פי דאך אמא. וינצח עלי
 אכבא ועלי גמיע אאניה. ועלי אנפוס
 אדי כאנת תם. ועלי אדאני. באעצם

חלק חקדוק-א) והיתה לבני ישראל. הו"ו בנעיא ברוב התיגון: ב) ועל הנגע בעצם. הבי"ת בפת"ח ונפקא מינה לענין דינא: א)

או אקתיל. או אמיית או אקבר :
 והזה הפהר על הפמא ביום השלישי
 וביום השביעי והפאו ביום השביעי
 ובכס בגדיו ורחץ במים וטהר בערב:
 וידי דביא על מסאבא. ביזמא תליתאה
 וביזמא שביעאה. וירביניה ביזמא
 שביעאה. ויצבע לבושוהי. ויסחי במיא
 וידפי ברמשא: כדאך ינצח אטאהר
 עלי אנגס. פי איום אתאת ואסאבע.
 פאדא דכאה פי איום אסאבע. (ח) גסל
 תיאבה. ורחץ באמא וטהר באעשי:
 ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה
 הנפש ההוא מתוך הקהל פי אתי מקדש
 יהיה טמא מי נדה לא יזרק עליו טמא
 הוא: וגבר דיסתאב ולא ידי עלוהי.
 וישתיצי. אנשא ההוא מנו קהלא. ארי
 ית מקדשא דיי סאיב. מי אדיותא. לא
 אודריקו עלוהי מסאב הוא: ואי רגל
 תנגס כדאך ולם יתדכא. פינקטע דאך
 אאנסאן מן בין אנוק. למא נגס מהדס
 אלה אד דכלה. ולם ינצח עליה מן מא
 אנצח פהו נגס: והיתה להם לחקת עולם
 ומזה מיהנדה יכבס בגדיו והנצע במי
 הנדה יטמא עדיהערב: ותהי להון
 לקים עלם. ומדי מי אדיותא יצבע
 לבושוהי. ודיקרב במי אדיותא. יהי
 מסאב עד רמשא: ויכון להם דאך רסם
 אדהר. ונאצח מא אנצח יגסל תיאבה.
 ומן לאמס מא אנצח. ינגס א' אריד:
 וכל אשר יגעו הפמא יטמא והנפש
 הנגעת תטמא עדיהערב: וכל דיקרב
 ביה מסאבא יהי מסאב. ואנש דיקרב
 ביה יהי מסאב עד רמשא: וכל מא
 לאמסה אנגס ינגס. פאן כאן אנסאן דנא
 בה ינגס א' אריד: פ
 ויבאו בני ישראל כלהעדה מדבר צן
 בחדש הראשון וישב העם בקדש ותמת
 שם מרים ותקבר שם: ואתו בני ישראל
 כל בגשתא למדברא דצין בירחא

קדמאה. ויתב עמא ברקם. ומיתת
 תמן מרים. ואתקברת תמן: תם גאו
 בני אסראיל אנמעין. (ט) א' ברייה צין
 פי אשר אאוור. ואקאם אקום פירקים.
 ומאתת הנאך מרים. ודפנת תם: ולא
 היה מים לעדה ויקהלו עדימשה ועדי
 אהרן: ולא הוה מיא לכנשתא. ואתכנישו
 על משה ועל אהרן: ולם יכון מאא
 לאנמאעה. פתגווקו עלי מוסי והרון:
 וירב העם עם משה ויאמרו לאמר ולו
 גוענו בגוע אחינו לפני יהוה: ונצא עמא
 עם משה. ואמרו למימר. לוי דמיתנא.
 במותא דאחנא קדם יי: פלמא כאצם
 אקום מוסי. וקאו. יא ליתנא תופינא.
 בופאה אכותנא בין ידי אלה: ודמה
 הבאתם אתי קהל יהוה אלהי המדבר הזה
 למות שם אנחנו ובעירנו: ולמא אתיתון
 (י"ג איתיתון) ית קהלא דיי. למדברא
 הדין. למסת תמן. אנחנא ובעירנא: ולם
 ניתמא פי נוק אלה. ארי' הלא אבר.
 נמות פיה. נחון ובהאימנא: ולמה העליתנו
 ממצרים להביא אתנו אל המקום הרע
 הזה לאומקום זרע ותאנה ונפן ורפון
 ומים אין לשתות: ולמא אסיקתונא
 ממצרים. לאיתאה (י"ד) לאעלא יתנא.
 לאתרא פישא הדין. לא אתר בשר לבית
 זרע. ואף לא תינין וגופנין ורפונין. ומיא
 לית למשתי: ולם אצעדתמונא מן מצר.
 פניתם בנא. א' הלא אמוצע ארדי. לא
 זרע ולא תין. ולא גפן ולא רמאן. חתא
 מאא לים לאשרב: ויבא משה ואהרן
 מפני הקהל אלפתח אהל מועד ויפלגו
 על פניהם וירא כבוד יהוה אליהם: ועל
 משה ואהרן מן קדם קהלא. לתרע
 משכן ומנא. ונפלגו על אפיהון. ואתגלי
 יקרא דיי להון: פאקבל מוסי והרון ב
 הארבין. (ט) מן בין ידי אנוק. ארי' באב
 כבא אמחצר. ווקעא עלי ונוההמא.
 פצהר נור אלה להמא: פ

וידבר

חלק הדקדוק. ג) והנגע במי הנדה. היכת והנגע כפשטא אחת בכל ההיגאן והוא לרעה זו שימת הרמ"ל וכ"ה בירושלמיים.

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וּמַלִּיל יִי
 עִם מֹשֶׁה לְמִימַר: תָּם כֹּלֵם אֱלֹה מוֹסִי
 תִּכְלִימָא: קַח אֶת־הַמִּטָּה וְהַקְהֵל אֶת־
 הָעֵדָה אִתָּה וְאַהֲרֹן אַחִיךָ וּדְבַרְתֶּם אֶל־
 הַסֹּלֶע לְעֵינֵיהֶם וּנְתַן מִימֵי וְהוֹצֵאת
 לָהֶם מַיִם מִן־הַסֹּלֶע וְהִשְׁקִית אֶת־הָעֵדָה
 וְאֶת־בְּעֵירָם: סָב יֵת חוּטְרָא. וּכְנִישׁ (כ"א)
 וְאֶכְנִישׁ יֵת פְּנֵשְׁתָּא אֵת וְאַהֲרֹן אַחִיךָ.
 וְתַמְלִלֹן עִם פִּיפָא. לְעֵינֵיהוֹן וַיִּתֵּן מוֹהֵי.
 וְתַפִּיק לְהוֹן מִיָּא מִן פִּיפָא. וְתַשְׁקִי יֵת
 פְּנֵשְׁתָּא וַיֵּת בְּעִירְהוֹן: כֹּד אַעְצָא. וְגוֹזֵק
 אֲנַמְאֵה אַנְתָּ וְהָרוֹן אַבִּיךָ. וְקוּלָא עֵלִי
 אַצְכַּר (כ"ב) בַּחֲצֵרְתָּהֶם וַיִּכְרַג מֵאָה. פִּתְכַרְג
 לָהֶם מֵאָה מִן אַצְכַּר. וְתַסְקִיָּהֶם
 וּבַהֲאִימָהֶם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַמִּטָּה
 מִלִּפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ: וַנְּסִיב מֹשֶׁה.
 יֵת חוּטְרָא מִן קָדָם יִי. כִּמָּא דַּפְקַדְיָה:
 פִּאכַד מוֹסִי. אַעְצָא מִן בֵּין יָדֵי אֱלֹה.
 כִּמָּא אֲמַרְהָ: וַיִּקְהֵלוּ (מִשָּׁה וְאַהֲרֹן אֶת־
 הַקְהֵל אֶל־פְּנֵי הַסֹּלֶע וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׁמַעוּ
 נָא הַמַּרְיָם הַמִּן־הַסֹּלֶע יְהוָה נוֹצִיא לָכֶם
 מַיִם: וּכְנִישׁוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. יֵת קְהֵלָא
 לְקָדָם פִּיפָא. וַאֲמַר לְהוֹן. שְׁמַעוּ כַּעַן
 סְרַבְנִיָּא. הַמִּן פִּיפָא הֲרִין נִפְיֵק לְכוֹן מִיָּא:
 וְגוֹזֵקוּ מוֹסִי וְהָרוֹן. אֲנוּק אִי־הַצְרָה אַצְכַּר.
 וְקָא לָהֶם. אֲסַמְעוּ יָא עַצְאָה. אֲמֵן הִדָּא
 אַצְכַּר. (כ"ג) נִכְרַג לָכֶם מֵאָה: וַיִּרַם מֹשֶׁה
 אֶת־יָדָיו וַיִּךְ אֶת־הַסֹּלֶע בְּמִטָּהוּ פְּעַמִּים
 וַיֵּצְאוּ מַיִם רַבִּים וַתִּשֶׁת הָעֵדָה וּבְעֵירָם:
 וְאִרִּים מֹשֶׁה יֵת יָדֵיהֶ. וּמָהָא יֵת פִּיפָא.
 בַּחוּטְרִיָּה תְרִיתִין זְמַנִּין. וַנְּפַקוּ מִיָּא סְנִיָּא.
 וְשִׁתִּיָּאת פְּנֵשְׁתָּא וּבְעִירְהוֹן: פִּרְפַּע מוֹסִי
 יָדָה וְצַרְבֵּי אַצְכַּר בַּעְצָאָה מֵרִתִּין. פִּכְרַגְמָא
 כַּתִּיר. וְשִׁרְבַת מְנַה אֲנַמְאֵע וּבַהֲאִימָהֶם:
 ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־
 אַהֲרֹן יַעַן לֹא־הֵאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי
 לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִכֵּן לֹא תִבְיֹאוּ אֶת־
 הַקְהֵל הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם:
 וַאֲמַר יִי לְמֹשֶׁה וְלְאַהֲרֹן. חֲלָף הִלָּא

הַיִּמְנָתוֹן בְּמִימָרֵי. לְקַדְשׁוֹתֵי. לְעֵינֵי בְנֵי
 יִשְׂרָאֵל. בְּכִין. לֹא תַעֲלוֹן יֵת קְהֵלָא הֲרִין.
 לְאַרְעָא דִּיהֵבִית לְהוֹן: פִּקָּא אֱלֹה לְמוֹסִי
 וְהָרוֹן. כִּמָּא לֵם תוֹמְנוּהֶם בִּי. וְתַקְדְּסוּנִי
 בַּחֲצֵרָה בְּנֵי אֲסֵרָאִיל. כֹּדֹאךְ. לֹא תִדְכֹּלָא
 הִדָּא אֲנוּק. אֶל־י אֲבִלְדֵּי אֲעֻמִּיתָהֶם (כ"ד):
 הִמָּה מִי מְרִיבָה אֲשֶׁר־רָבוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 אֶת־יְהוָה וַיִּקְדַּשׁ בָּם: אֲנוּן מִי מְצוּתָא.
 דְּנַצְוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָדָם יִי. וְאֶתְקַדַּשׁ בְּהוֹן:
 דֹּאד מָא אֲכַצְוֵמָה. אֶדִי כֹאֲצַם בְּנֵי אֲסֵרָאִיל
 אֲרִסוּר (יִי־רִסוּרֵי רַבְהֶם). בַּסְּבַבְהִי) פִּתְעַצֵּם
 פִּיהֶם: ס וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכִים
 מִקְדַּשׁ אֶל־מֶלֶךְ אַדּוּם כֹּה אָמַר אַחִיךָ
 יִשְׂרָאֵל אִתָּה יָדַעְתָּ אֵת פְּלִדְהִתְלָאָה
 אֲשֶׁר מְצִאתָנוּ: וְשִׁלַּח מֹשֶׁה אֲזַנְדִּין מַרְקָם
 לְוֵת מֶלֶכָא דַּאֲדוּם. כִּדְנָן אָמַר אַחִיךָ
 יִשְׂרָאֵל. אִתָּה יָדַעְתָּ. יֵת כֹּל עַקְתָּא
 דַּאֲשַׁכְּחַתְנָא: תָּם בַּעַת מוֹסִי בְרִסוּר.
 מִן רַקִּים אִי מֶלֶךְ אַדּוּם. כֹּדֹא קָא אַבִּיךָ
 אֲסֵרָאִיל. אַנְתָּ עָאִם. בְּנַמִּיע אֲמַצְאִיב
 אֵתִי נֵאֲתָנָא: וַיִּרְדּוּ אֲבִתֵּינוּ מְצִרִימָה
 וַנְּשַׁב בְּמַצְרַיִם יָמִים רַבִּים וַיִּרְעוּ לָנוּ
 מְצִרַיִם וְלֹאֲבִתֵּינוּ: וְנַחְתּוּ אֲבַהֲתָנָא
 לְמַצְרַיִם. וַיִּתִּיבְנָא בְּמַצְרַיִם יָמִין סְנִיָּאִין.
 וְאֲבִאִישׁוּ לָנָא. מְצִרָאִי וְלֹאֲבַהֲתָנָא: אֵן
 אֲבִאִינָא נִזְלוּ מְצִרָא. פִּאקְמָנָא בַּמַּצַּר
 מֵרָה טוֹיָדָה. וְאִסָּא בְּנָא. אֲמַצְרִיִין
 וּבִאֲבִאִינָא: וַנְּצַעֵק אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁמַע
 קִלְנוּ וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְךָ וַיֵּצְאוּ מִמְצָרַיִם
 וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ בְּקַדְשׁ עִיר קַצָּה גְבוּלְךָ:
 וְצִלְיָנָא קָדָם יִי וְקַבִּיל צְלוֹתְנָא. וְשִׁלַּח
 מֶלֶכָאִיא. וְאַפְקֵנָא מִמְצָרַיִם. וְהָא אֲנַחְנָא
 בְּרַקָּם. קָרְתָּא דְּבַסְטָר תְּחוּמְךָ: פִּדְעִינָא
 אִי־אֱלֹה פִּסְמַע צוֹתְנָא. וְכַעַת בְּרִסוּר (כ"ה).
 וְאֲכַרְגָּנָא מִן מְצַר. וְהוּדָא נַחֵן פִּי קָרִיָּה
 רַקִּים. פִּי טָרַף תַּכְמֵךְ: נַעֲפֵרְהֵנָא בְּאַרְצְךָ
 לֹא נַעֲבֹר בְּשׂוּדָה וּבְכַרְם וְלֹא נִשְׁתַּחֲוֵי מִי
 בְּאֵר דְּרֵךְ הַמֶּלֶךְ נִכְרְךָ לֹא נִטָּה יָמִין וְשִׁמְאֵל
 עַד אֲשֶׁר־נַעֲבֹר גְּבֻלְךָ: נַעֲפֹר כַּעַן בְּאַרְעְךָ.

(*) בקצת תיגאן תי' ויקהלו באולא: (ד) המן הסלע הזה. הה"א בשו"א פתח ואינה לשאלה ולהיטפה אבל היא לאמתת הדבר (מהרו"ב"ש): (ה) דרך המלך נלך. תיבת דרך שופר ופסיק כ"ה בכל התיגאן המדוקדקות היפך הדפוסים:

לא נעבר בחקד ובכרם. ולא נשתי מינוב.
 באורח מלפא גיזיל. לא נסטי לימינא
 ולשמאלא. עד דנעבר תחומא : נריד אן
 גנוז פי בדרך. וליסנא נמיל א" ציעה ולא
 כרם. ולא נשרב מא צהריג. לכנא נסיר
 פי אטריק אנאדה. לא נמיל ימנה ולא
 יסרה. א" אן גנוז תכמד : ויאמר אדון
 אדום לא תעבר פי פן פתרב אצא
 לקראתך : ואמר ליה אדומא. לא תעבר
 בתחומי. דלמא בדקטלין פתרבא אפוק
 לקדמותך : קא לה אהמרי. (ט) לא תנוז
 פי תכמי. כלא באסוף אכרג תלקאך :
 ויאמרו אדון בני ישראל במסלה נעלה
 ואסימיך נשתה אני ומקני ונתתי
 מכרם רק אין דבר פרגלי אעברה :
 ויאמרו ליה בני ישראל באורח פבישא
 נפק. ואם מיך נשתי אנא ובעירי. ואתין
 דמיהון. דחוד לית פתגם ביש פרגלי
 אעבר : וקא לה בני אסראיל נצעד פי
 אמהגה. ואן שרבנא לך מא נתן
 ומאשיתנא. דפענא תמנה. וליס אמר
 אלא ננוז פקט : ויאמר לא תעבר ויצא
 אדום לקראתו בעם כבד וביר חזקה :
 ואמר לא תעבר. ונפק אדומא
 לקדמותיה. בחיל רב וביר תקיפא :
 קא לאתגנוזכראך. פכרג אדום תלקאהם.
 בשעב עצים ויר שדודה : וימאן אדום
 נתן את ישראל עבר בגבלו ויט ישראל
 מעליו : וסריב אדומא. לא שבק ית
 ישראל. דמעבר בתחומיה. וסמא ישראל
 מלותיה : פלמא אבא אדום. אן יתרך
 א אסראיל. אן יגוזו פי תכמה. פמא
 טנה :

פ

ויסעו מקרש ויבאו בני ישראל כל
 העדה הר ההר : ונטלו מרקם. ואתו בני
 ישראל. כל פנשתא דהור טורא : פרחלו
 מן רקים. ונאת גמאעתהם. א" גבל הור :
 ויאמר יהוה אל משה ואליהרן בהר
 ההר על גבול ארץ אדום לאמר : ויאמר
 יי. דמשה ודאהרן בהור טורא. על תחום

טז (כחר תורה)

ארעא דאדום למימר : פקא אלה. למוסי
 והרון פי גבל הור. ענר תכם בלד אדום
 קאלא : יאסף אהרן אל עמיו פי לא
 יבא אלה ארץ אשר נתתי לבני ישראל
 עד אשר מריתם את פי למי מריבה :
 ותפניש אהרן לעפיה. ארי לא ייעזר
 לארעא. דיהבות לבני ישראל. עד
 דסריבתון על מימרי למי מצותא : ינצם
 הרון א" קומה. פאנה לא ידכל אכלה.
 אדי אעטיתה לבני אסראיל. כמא קלת
 חין כאפתמא אמרי יי פי מא אכצומה :
 קח את אהרן ואת אלעזר בנו והעל
 אתם הר ההר : דבר ית אהרן. וית
 אלעזר בריה. ותסיק יתהון דהור טורא :
 כד הרון. ואלעזר אבנה. ואצעדהמא
 א" גבל הור : והפשט את אהרן את
 בגדיו והלבשתם את אלעזר בנו ואהרן
 יאסף ומת שם : ותשלח ית אהרן ית
 לבושוהי. ותלבישנון ית אלעזר בריה.
 ואהרן יתפניש וימות תפן : ואסלך הרון
 תיאבה. ואבסהא אעזר אבנה. והרון
 ינצם וימות תם : ויעש משה פאשר
 צוה יהוה ויעלו אליהר ההר לעיני כל
 העדה : ועבר משה. כמא דפקיד יי.
 וסליקו דהור טורא. לעיני כל פנשתא :
 פצנע מוסי. כמא אמרה אלה. וצעדא
 א" גבל הור. בתצרה אגמאעה : ויפשט
 משה את אהרן את בגדיו וילבש אתם
 את אלעזר בנו וימת אהרן שם פראש
 ההר וירד משה ואלעזר מן ההר : ואשדח
 משה ית אהרן ית לבושוהי. ואלביש
 יתהון ית אלעזר בריה. ומית אהרן.
 תפן בריש טורא. ונתת משה. ואלעזר
 מן טורא : וסלך מוסי תיאב הרון. ד

בית

בית ישראל: פלמא ראת אנמאעה. אין
 חרון קדמאת. בכא עליה תלאתין יומא.
 גמיע אל אסראיל: ם וישמע
 הפנעני מקד-ערד ישב הנגב פי בא
 ישראל דרך האתרים וילחם בישראל
 וישב מפנו שבי: ושמע. פנענאה
 מלמא דערד יתיב דרומא. ארי אתא
 ישראל. אורח מאלדיא. ואניה קרבא
 בישראל. ושנא מניה (כלי מנהון) שביא:
 הם טמע אכנאעני מלך ערד למקים
 פי אדארום. באן בני אסראיל קד גאו.
 טריק אתרים. פחארנהם. וסנא מנהם
 סביא: וידר ישראל נדר ליהוה ויאמר
 אם ינתן לתן את-העם הזה בידי
 והחרסתי את עריהם: וקיים ישראל
 קים. קדם יי ואמר. אם ממסר תמסר.
 ית עפא הדין בידי. ואמר ית קרויהון:
 פנדר ם אסראיל נדרא. ללה קאילין.
 אין אסלמת הולא אקום פי ידי. געלת
 קראה צואף: וישמע יהוה בקול ישראל
 ונתן את-הכנעני ויהם אתהם ואת
 עריהם ויקרא שם המקום חרמה: וקביל
 יי צלותיה דישראל. ומסר ית פנענאה.
 ונפר יתהון וית קרויהון. וקרא שמה
 דאתרא חרמה: פסמע אלה דעא א
 אסראיל. ואסלם פי אידיהם אכנאעני.
 פנערוה וקראה צואפי. וסמא דאלך
 אמוצע חרמה: ם

ה ויסעו סהר החר דרך ים-סוף לסבב
 את-ארץ אדום ותקצר נפש העם בדרך:
 ונטלו מהור טורא אורח ימא דסוף.
 לאקפא ית ארעא דאדום. ועקת נפשא
 דעפא באורחא: תם רהלו מן גבל הור
 טריק בחר אקלום. ליסתדירו בלד אדום.
 פנצרת נפוס אקום פי אטריק: וידבר
 העם באלהים ובמשה למה העליתנו
 ממצרים למות במדבר פי אין לחם ואין
 מים ונפשנו קצה בלחם הקלקל: ואתרעם
 עפא. קדם יי ועם משה נצו. למא

אסיקתונא ממצרים. לממת במדברא.
 ארי לית לחמא ודית מיא. ונפשנא עמת.
 במנא הדין דמיכליה קליד: פתבלמו
 פי אדה ופי מוסי. וקאו. למ אצערותמונא
 מן מצר. לנמות פי אבר. ממא לים כבו
 ורא מא. וקר צנרת נפוסנא. מן אטעאם
 אכפוף: וישלח יהוה בעם את הנחשים
 השרפים וינשכו את-העם וימת עס-רב
 מישראל: ונרי יי בעפא. ית חיוון קלן.
 ונביתו ית עפא. ומית עם סני מישראל:
 פבעת אלה פי אקום. חיאת מחרקה ם.
 לסעתהם. פמאת מנהם כתירין: ויבא
 העם אל-משה ויאמרו הטאנו פי-דברנו
 ביהוה ונך התפלל אל-יהוה ונסר מעלינו
 את-הנחש ויתפלל משה בער העם:
 ואתא עפא לות משה ויאמרו חבנא. ארי
 אתרעמנא קדם יי. ועמד נצינא. צלי
 קדם יי. ויעדי מננא ית חווא. וצלי משה
 על עפא: פנאו אקום א מוסי וקאו קד
 אכטאנא. אד תכלמנא פי אלה ופיך.
 אדע א אלה. אין יזר ענא אחיאת. פדעא
 להם מוסי: ויאמר יהוה אל-משה עשה
 לך שרף ושים אתו על-גם והיה כלי-
 הנשף וראה אתו וחי: ואמר יי למשה.
 עביד לך קריא. ושו יתיה על את. ויהי
 כל דיתנכות (כלי דאתנכות). ויחוי יתיה
 ויתקיים: פקא אלה לה. אצנע לך מחרקא.
 וארפעה עלי עלם. פכל מלסוע. ילתפת
 איה תאיבא פינקא ם: ויעש משה נחש
 נחשת וישמהו עלי-הגם והיה אס-נשף
 הנחש את-איש והביט אל-נחש הנחשת
 וחי: ועבד משה חווא הנחשא. ושויה
 (כלי ושויה) על את. והוי. פד נכית חווא
 ית נזברא. ומסתפל. בחווא הנחשא
 ומתקיים: פצנע מוסי תעבאנא מן
 נחאם. (וציורה) ורפעה עלי עלם. פכאן
 א אנסאן לדגה תעבאנא. אתפת איה
 תאיבא בקא חייא: ויסעו בני ישראל
 ויחנו באבת: ונטלו בני ישראל. ושרו

חלק הרקרוק ז) וישב ממנו בדפוסים יש כאן פסוק וכו' בפסיקתא וברוב התנאים אינו ח) לסבב. במחזורא רבא רפה ולטבריא
 דגש. (מהריב"ש: ט) לשבת ער. הראוי הלמ"ד בקמץ ובאה בשוא להפסיק הענין. (ריב"ש)

באובות: פרחלו בני אסראל. ונזלו פי
אובות: ויסעו מאבת ויחנו בעני העברים
במדבר אשר עלי פני מואב ממזרח
השמש: ונטלו מאובות. ושרו במנות
עבראי. במדבר אדעל אפי מואב. ממדנה
שמשא: ורחלו מן אובות. ונזלו פי
בלאקע. אמנאזאת (כ). פי אברייה אתי
עלי גהה מואב. מן מטלע לשמש:
משם נסעו ויחנו בנחל זרד: מתמן נטלו.
ושרו בנחלא דזרד: ורחלו מן תם. ונזלו
פי ואז זרד: משם נסעו ויחנו מעבר
ארנון אשר במדבר היצא מנגל האמרי:
פי ארנון גבול מואב בין מואב ובין האמרי:
מתמן נטלו. ושרו. מעברא דארנון
דבמדברא. דנפיק מתחום אמוראה. ארי
ארנון תחום מואב. בין מואב ובין אמוראה:
ורחלו מן תם. ונזלו. פי גאנב ארנון אדי פי
אברייה. לכארג ען תכם אמוריין. לאן
ארנון הו אחד. בין מואב ובין אמוריין:
עדיכן יאמר בספר מלחמת יהודה אתי
והב בסופה ואתי הנהלים ארנון: על פן
יתאמר. בספרא קרבין עבד יי על יפא
דסוף. וגבורן על נחלי ארנון: לדאך
יקא. פי כתאב פתוח (כ). אלה. מן אדראדר
אקלזם. ומן אודיה פארנון (כ). ואשר
הנחלים אשר נטה לשבת ער ונשען לגבול
מואב: ושפוך לנחליא. דמדברין לקביל
לחית. ומסתמך לתחום מואב: ומעב
אודיה. אדי מילה אי עמארה ער.
ומסנדה אי תכם מואב: ומשם בארה
הוא הפאר אשר אמר יהודה למשה אסף
אתהעם ואתנה להם מים: ומתמן
אתיהיבת להון בירא. היא בירא. דאמר
יי למשה. פנושית עמא. ואתין להון מייא:
ורחלו מן תם אי אביר. והי אביר. אדי קל
אלה למוסי ענהא. אנמע אקום. חתא
אעטיהם מאא: ס אושיר ישראל
אתי השירה הזאת עלי באר ענודת:
בבין שבת ישראל. ית תושבתתא דרא.

סקי בירא שפחו לה: הנייד אנשא א
אסראל. דרא אנשאוקא. אצעדי יא
ביר תנאובו להא (כ). באר חפרוה שרים
פרוה נדיבי העם במחקק במשענתם
וממדבר מתנה: בינא דחפרוהא רברביא.
פרוהא רישי עמא. ספריא בחוטריהון.
וממדברא אתיהיבת להון: ביר חפרוהא
אדויסא. וכראה אנבל אקום. ראסמוהא
בוכאיאתהם (כ). תם רחלו מן תרך
אברייה אי דאת אעטא (כ): וממתנה נחליא
ומנחליאל במות: ומדאתיהיבת להון
נחתא עפחון לנחליא. ומנחליא סלקא
עפחון דרמתא: ומן דאת אעטא אי אואר
אי (כ). ומן דאך אואר אי דאת אכנאים (כ):
ומבמות הניא אשר בשדה מואב ראש
הפסגה ונשקפה עלי פני הישימן:
ומרמתא. לחליא דבחקלי מואב. ריש
רמתא. ומסתביא על אפי בית ישימן:
ומן תם. אי אואר אדי פי בלד מואב. ענד
ראם אקלעה. אמטלעה עלא ונה
אסמאוא (כ):

וישלה ישראל מלאכים אל סיחון מלך
האמרי לאמר: וישלח ישראל אנודין.
לות סיחון מלכא אמוראה לטימר: תם
בעת א אסראל ברסל אי סיחון מלך
אמוריין קאילא: אעברה בארצך לא
נשה בשדה ובכרם לא נשתה מי באר
בדרך הפךך גלך עד אשר נעבר גבךך:
אעבר בארעך. לא נסטי בחקך ובכרם.
לא נשתי מי גוב. באורח מלכא ניזיל. עד
הנעבר תחוסך: אריד אן אנוז פי בדרך.
וליסנא נמיל אי ציעה ולאכרם. ולאנשרב
מא צהריג. בל פי אטריק אנאדה נסיר.
אי אן ננוז תכסך: ולא נתן סיחון אתי
ישראל עבר בנגלו ויאסף סיחון את כלי
עמו ויצא לקראת ישראל המדברה ויבא
יהצה וילחם בישראל: וקא שבק סיחון
ית ישראל למעבר בתחומיה. וכנש סיחון
ית כל עמיה. ונפק לקדמות ישראל

חלק הרקוקי (י) לחוד ומלעיל: (יא) ויבא יהצה. כל ה"א באמצע תיבה שתחתיה שוא היא בספיק ועיין בפ' בהעלתך על תיבת
פרהצור (ריב"ש):

למדברא ואתא קיהן. ואניה קרבא
 בישראל: ולם ידע סיוחן בני אסראל
 אן יגוזו פי תכמה. פגמע גמיע קומה.
 זכרג תלקאהם אי אבריה. חתא ואפא
 יהי. פהארבהם: ויפהו ישראל לפי הרב
 וירש את ארצו מארנן עד יבק עד בני
 עמון כי עז גבול בני עמון: ומחהו
 ישראל לפתגם הרב. וירית ית ארעיה
 מארננא. עד יבקא עד בני עמון. ארי
 תקוף. תחומא דבני עמון: פקתלוה בחד
 אסף. וחאזו בלדה מן ארנן. אי יבוק אי
 בני עמון. אד כאן תכמהם שרידא עליהם:
 ויקח ישראל את פרהערים האלה וישב
 ישראל בכל ערי האמרי בחשבון ובכל
 בנתיהי: ונסיב ישראל. ית פל קרויא
 האלון. ויתיב ישראל בכל קרוי אמוראה.
 בחשבון ובכל פפרנהא: פאכרו גמיעהדה
 אקרא. וסבן א אסראל פי גמיע קרא
 אמוריין. פי חשבון וגמיערסאתיקהא:
 כי חשבון עיר סיוחן מלך האמרי הוא והוא
 נלחם במלך מואב הראשון ויקח את כלי
 ארצו מידו עד ארנן: ארי חשבון. קרתא.
 דסיוחן. מלכא אמוראה היא. והוא אגיה
 קרבא. במלכא דמואב קרמאה. ונסיב
 ית פל ארעיה. מניה עד ארנן: ודאך אן
 חשבון. הי מנבר^(ב) סיוחן מלך אמוריין.
 והוכאן חארב מלך מואב אאול. ואכר
 גמיע בלדה. מן ידה אי ארנן: עליבן
 יאמרו המשלים באו חשבון תבנה ותבונן
 עיר סיוחן: עד פן. יימרון מתליא עולו
 לחשבון. תתבני ותשתכלל קרתא
 דסיוחן: ודאך יקולון אממתלון אדכלו
 אי חשבון. חתי תבנא ותהייא קריה סיוחן:
 בייאש יצאה מחשבון להבה מקרית
 סיוחן אכלה ער מואב בעלי במות ארנן:
 ארי קדום תקוף פאישא נפק מחשבון.
 עבדי קרבא בשדה ביתא מקרתא דסיוחן.
 כפילו עמא דשרו בלחית מואב. פומריא
 דפלחין בית דחלתרמתא דארנן: לאן נאר

כרנת מן חשבון. ולהיב מן קריה סיוחן.
 פאבלת ער מואב. ואצחאב ביאע ארנן:
 אויך מואב אכרת עם פמוש נתן פניו
 פליטם ובנתיו בשבית למלך אמרי סיוחן:
 וי לבון מואבאי. אכרתון עמא דפלחין
 לכמוש. מסר פנוהי צירין ובנתיהו בשבאי.
 למלכא אמוראה סיוחן: וילך יא מואב.
 כיף בדת יא קום עכרת כמוש^(ג). לכו
 געל בניה אסארא ובנאתה סביא. למלך
 אמורי סיוחן: ונירם אכר חשבון עד
 דיבן ונשים עד נפח אשר עד מידבא:
 פסקת מלכו מחשבון עדא שולמן
 מדיבון. וצדיאו עד נופח. דסמך על
 אי דיבון. ותוחש אי נופח. אדי ענר
 מידבא: וישב ישראל בארץ האמרי:
 ויתיב ישראל. בארע אמוראה: ולמא
 אקאם אל אסראל. פי בלד אמוריין:
 וישלח משה לרגל את יעור וילכדו
 בנתיה וירש את האמרי אשר שם:
 ושלח משה לאללא ית יעור. וכבשו
 בפפרנהא. ותרון ית אמוראה דתמן:
 פבעת מוסי בקום ירומון יעור. פפתחו
 רסאתיקהא. וקרצו אמורי אדי פיהא:
 ויפנו ויעלו דרך הבשן ויצא עוג מלך
 הבשן לקראתם הוא וכל עבדו למלחמה
 אדרעי: ואתפניאו^(ד) ואתפניו וסליקו.
 לאורח מתנן. ונפק עוג מלכא דמתנן
 לקדמותהון. הוא וכל עמיה. לאגחא קרבא
 לאדרעי: תם ולו וצעדו. טריקא בתנייה.
 פכרג עוג מלך אבתנייה תלקאהם.
 הו וגמיע קומה. לאחרב אי אדראעאת:
 ויאמר יהוה אל משה אל תירא אתו
 כי בידך נתתי אתו ואת כלי עמו ואת
 ארצו ועשית לו כאשר עשית לסיוחן
 מלך האמרי אשר יושב בחשבון: ואמר
 משה לא תדחל מניה. ארי בידך.
 מסרית יתיה. וית פל עמיהו ית ארעיה.
 ותעביד ליה. כמא דעברתא. לסיוחן

חלק הדקדוק. יב) ויקח ישראל. ת"א ונסיב. וכן הרגם ויקח את כל ארצו. והדפוסים שמהרגמין בקמיהא וכבש לא השוו מדותיהם בשניה. גם וכבש אינו כי אם הרגים וילכוד: ג) וירש את האמרי אשר שם. הטפחא בתיבת האמרי: מלכא (* וירש קרי

מלכא אמוראה. דיתוב פחשבון : פקא
 אלה למוסי לא תכאפה. פאני מסלמה
 פיידך. וגמיע קומה ובלדה. פאצנע בה.
 כמא צנעת. בסיהון מלך אמוריין.
 אמקים פיחשבון: ויפוא אתו ואת בניו ואת
 בדי עמו עד בלתי השאירו לו שריד
 ויירשו את ארצו : ומחו יתיה וית בנוהי
 וית כל עמיה. עד דלא אשתאר ליה
 משיזיב. ויריתו ית ארעיה: פקתלוה
 ובניה וגמיע קומה. התא דם יבק לה
 שרידא. וחאזו בלדה : ויסעו בני ישראל
 ויחנו בערבות מואב מעבר לירדן ירהו :
 ונטלו בני ישראל. ושרו במישריא דמואב.
 מעברא לירדנא דיריחו: תם רתלו בני
 אסראיל. ונזלו פי ביראת מואב. אתי
 עלי ארדן יריחא : ם ם ם

פ"ו פסוקים ס"ו עזי. ומפסירין ויפתח הגלעדי בשופטים סימן י"א.
 גר"ד למנחת שבה וכו' וה' ם וירא

בלק בן צפור את בדי אשר עשה
 ישראל לאמרי : וחוא בלק בר צפור.
 ית כל דעבר ישראל לאמוראה: ולמא
 ראא בלק אבן צפור. גמיע מא צנע א
 אסראיל באמוריין : ויגר מואב מפני
 העם מאד פי רבי הוא ויקץ מואב מפני
 בני ישראל : ודחיל מואבאה. מן קדם
 עמא. לחדא ארי סגי הוא. ועקת למואבא.
 מן קדם בני ישראל : פחדר אמואביין.
 מן קבל אקום. גרא אד הם כתירין. וצגרו
 מנהם : ויאמר מואב אל זקני מדין עתה
 ילחכו הקהל את כל סביבתינו פלחך
 השור את ירק השדה ובלק בן צפור
 מלך למואב בעת ההוא : ואמר מואב
 לסבי מדין. פען. ישיצון קהלא ית כל
 סחרננא. פמא דמלחך הורא. ית ירוקא
 דחקלא. ובלק בר צפור. מלכא למואב
 בעדנא ההוא : פקא לשיוך מדין. אין
 סידחם הולאי אנוק כל נאם * חואינא.
 כמא ידחם אתור כצר אצחרא. וכאן בלק
 אבן צפור. מרכהם פי דאך אוקת: וישלח

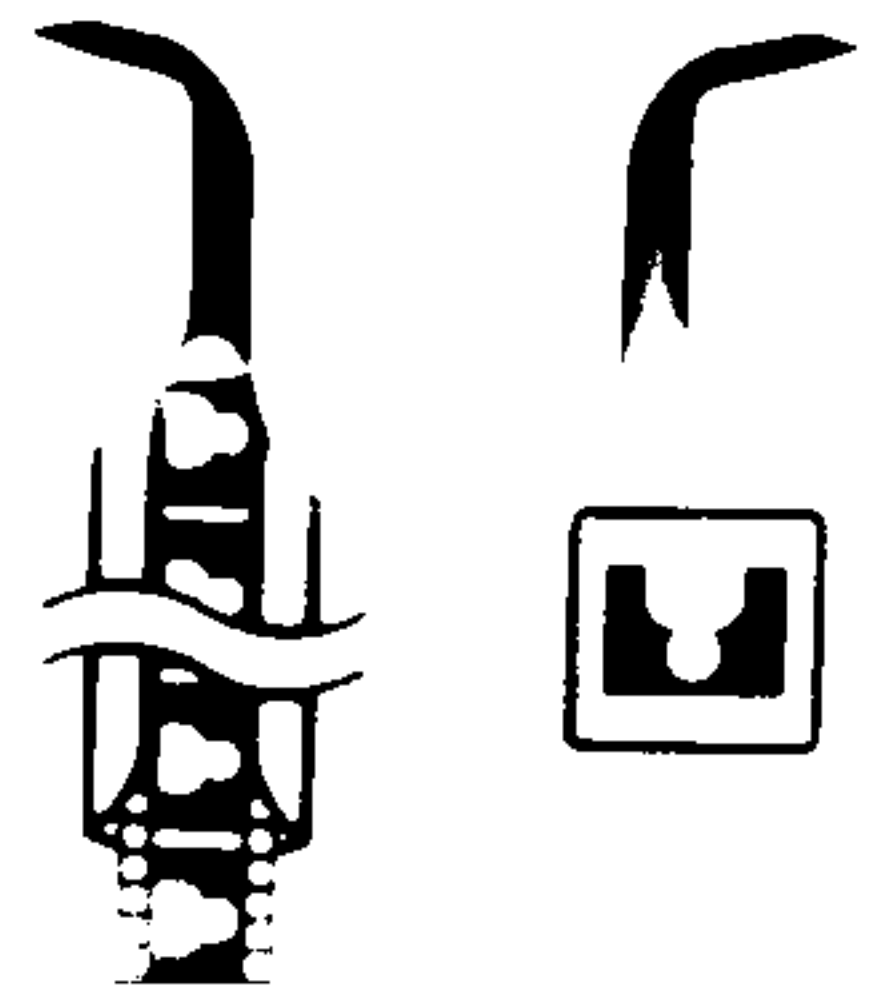
מלאכים אר בלעם בן בעור פתורה אשר
 על תנהר ארץ בני עמו לקראלו לאמר
 הנה עם יצא ממצרים הנה כסה את עין
 הארץ והוא ישב ממלי : ושלח אזנדין
 לות בלעם בר בעור. לפתור. ארם דעל
 פרת. ארע בני עמיה למקרי ליה. למימר.
 הא עמא נפק ממצרים הא חפא ית עין
 שמשא דארעא. והוא שרי מלקבלי :
 פבעת ברסל אי בלעם אבן בעור. אי
 פאתורא. אדי עלי אפראת * . בלד קומה
 לידעו בה קאילא. הודא קום כרג מן מצר
 קד גמא צאהר ארץ. והו גאם מקאבלי :
 ועתה ילכהנא ארה לי את העם הזה
 פי עצום הוא מפני אוי אוכל נכהנבו
 ואנרשנו מן הארץ פי ידעתי את אשר
 תברך מברך ואשר תאר יואר : וכען
 איתאכען לוט לי ית עמא הדין. ארי תקוה
 הוא מפני מאם אפוד לאנחא ביה קרב.
 ואתרכניה מן ארעא. ארי ידענא. ית
 דתברך (כ"ו דתברך) מברך. ודתלוט לוט:
 ואין פתעא לענה לי. אד הם אעצם
 מני. פלערי אסתטיע אן אחארבה * .
 ואטרדה מן אברד * . לאני אעלם. אן מן
 תבארכה מברך. ומן תלענה ילען :
 וילכו זקני מואב וזקני מדין וקסמים
 בידם ויבאו אל בלעם וידברו אליו דברי
 בלק : ואזלו סבי מואב וסבי מדין.
 וקסמיא בידיהון. ואתו לות בלעם.
 ומלירו עמיה פתגמי בלק : פמצו שיוך
 מואב ושיוך מדין. ופאאת מעהם. חתא
 ואפו בלעם. פאכברוה בכלאם בלק :
 ויאמר אליהם לינו פה הלילה והשכתי
 אתכם דבר פאשר ידבר יהוה אלי
 וישבו שרי מואב עם בלעם : ואמר להון.
 ביתו הכא בליליא. ואתיב יתכון בתנמא.
 פמא דימליד יי עמי. ואוריכו רברבי
 מואב עם בלעם : פקא להם. ביתו
 ההנא אלילה. וארד עליכם גואבא. כמא
 יקור אדה לי. פאקאם רויסא מואב ענד

בלעם
 חלק הרקדוק : א) פתורה. הנגינה בתיו : ב) לכה נא ארה לי. כתב ר"י פי הוא מהדגוש ומשפטו ארה לי : ג) וקסמים בידם. ח"א
 וקסמיא הקו"ף בפת"ח על משקל נחשיא דלקמן : יז (כתר תורה)

בלעם: ויבא אלהים אל בלעם ויאמר
מי האנשים האלה עמך: ואתא מימר
מן קדם יי' דות בלעם ויאמר. מן גובריא
האלין דעמך: פואפא אמר אלה בלעם.^ט
וקא מפתתחא. מן הולאי אקום אדין
מעך: ויאמר בלעם אל האלהים בלק
בן צפור מלך מואב שלח אלי: ויאמר
בלעם קדם יי'. בלק בר צפור. מלכא
דמואב שלח דותי: קא. אין בלק אבן
צפור. מלך מואב בעת בהם איה: הנה
העם היצא ממצרים ויבס את עין הארץ
עתה לכה קבה לי אתו אוי אוכל
להלחם בו וגרשתיו: הא עמא דנפק
ממצרים. והפא ית עין שמשא דארעא.
בען. איתא לוט לי יתיה. מאם אפול.
לאנתא ביה קרב ואתרכניה: יקול. אין
אקום אדי כרג מן מצר. קד גטא צאהר
ארץ. אין תעא סבה לי. לעלי אסתטיע
אן אחארנה ואטרדה: ויאמר אלהים
אל בלעם לא תקד עמהם לא תאר
אתי העם פי ברך הוא. ויאמר יי' לבלעם.
לא תזיד עמרון. לא תלוט ית עמא.
ארי ברך הוא: קאלה לא תמין מעהם.
ולא תרען אקום. פאנה מבארך: ויקם
בלעם בפקר ויאמר אל שרי בלק לכו
אל ארצכם פי מאן יהוה ילתת דהלך
עמכם: וקם בלעם בצפרא. ויאמר
דרברני בלק. איזילו לארעבון. ארי
רעוא מן קדם יי'. דלא למשבקי למיזל
עמכון: פקאם באגדאה. פקא לריוסא
בלק. אמצו אי ברדכס. לאן אלה נהאני.
אן אמצי מעכס. ויקומו שרי מואב
ויבאו אל בלק ויאמרו מאן בלעם הלך
עמנו: וקמו רברני מואב. ואתו דות
בלק. ואמרו. סריב בלעם למית עמנא:
פקאם ריוסא מואב. וגאו אי בלק. וקאו.
קד אבא בלעם אין יגי מענא: ויסף עוד
בלק שלח שרים רבים ונכבדים מאלה:

ואוסף עוד בלק. שלח רברבין. סגיאין
ויקורין מאלין: פעאוד בלק איצא. בעת
ריוסא. אעצם ואגל מן אולאיד: ויבאו
אל בלעם ויאמרו לו פה אמר בלק בן
צפור אל נא תפגע מהלך אלי: ואתו
דות בלעם. ויאמרו ליה. פרנן אמר בלק
בר צפור. לא בענתתמנע מלמית דותי:
פנאו אי בלעם. וקאו לה. כדא קא בלק
אבן צפור. לא. תמתנע מן אמציר אי:
בייבבר אכבדך מאד וכל אשר תאמר
אלי אעשה ולכה נא קבה לי את העם
הזה: ארי יקרא אוקרנה דחדא. וכל
דתימר לי אעביד. ואיתא בען לוט לי.
ית עמא דדין: פאני סאכרמך גדא. וכל
מא תקול לי אצנעה. ותעא לען לי
הולאי אקום: ויען בלעם ויאמר אל עבדי
בלק אם יתן לי בלק מלא ביתו פסף
וזהב לא אוכל לעבר את פי יהוה אלהי
לעשות קטנה או גדולה: ואתיב בלעם.
ויאמר לעבדי בלק. אם יתן לי בלק מלי
ביתיה פסף וזהב. לית לי רשו. למעבר
על גזירת מימרא דיי אלהי. למעבר
ועירתא או רפתא: פאנאב בלעם
מואר בלק וקא להם. לו אעטאני בלק.
מל ביתה פצה ודהב. לא אסתטיע אן
אתנאזו אמר אלה רבי. פאעמר צגירה
או כבירה: ועתה שבו נא בזה גסיתם
הלידה ואדעה מה יספ יהוה דבר עמי:
ובען. אורכו בען הכא. אף אתון בלידיא.
ואדע. מא יספ יי' למלא עמי: ואן
אקימו אתם איצא. ההנא אלילה. חתא
אנצר. מא יעאוד אלה אן יכאטבני בה:
ויבא אלהים אל בלעם לילה ויאמר לו
אם לקרא לך באו האנשים קום לך אתם
ואך אתי הדבר אשר אדבר אריך אתו
תעשה: ואתא מימר מן קדם יי' דות
בלעם בלידיא (כל) בבלעם ליליא. ולג לוח
בלעם בליליא). ויאמר ליה. אם למקרי לך אתו

חלק הדקדוק. ד) כי סאן ה'. התרגום ארי רעיא קדם ה' דלא למשבקי. כי היבט לתתי בלס"ר סובלת לתרגם כן ויהיה הכוונה שרצונו ית' שלא להניחו לילך עמהם ויהיה הענין בקים עשה משא"כ לתרגם הדפוסים שמתורגם ארי לית רעוא קדם ה' למשבקי שהיה הכוונה אין רצונו ית' להניחו לילך עמהם:

גוֹבְרִיא. קוֹם אִיזִיל עֲמַהוּן. וּבְרַם. ית
 פִּתְגָמָא. דְּאִמְלִיךְ עִפְךָ יִתִּיה תְּעֵבִיר :
 פּוֹאפּא אִמְר אֵלֶּה בִּלְעָם לִילָא. וְקָא. אֵן
 כֵּאֵן הוֹרָאִי אִקוּם גֵּאוּ לִידְעוּךָ. פִּקוּם אִמְרָן
 מַעֲהֵם. לְכֵן אִמְר. אֲדִי אִקוּלָּה דְךָ אֲצַנְעָה
 פִּקְטָא : וְיִקָּם בְּלָעָם בְּפִקְר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־
 אֶתְנֹו וַיִּלְךְ עִם־שָׂרֵי מוֹאָב : וְקָם בְּלָעָם
 בְּצַפְרָא. וּזְרִיזִית אֶתְנִיָּה. וְאִזְל עִם רְבֵרְבִי
 מוֹאָב : פִּקָּאָם בְּאֶגְרָאָה. וְאִסְרַג אֶתְאָנָה.
 וּמִצָּא מַע רֹוִיסָא מוֹאָב : וַיַּחֲרֵאֵף אֱלֹהִים
 בְּיַהֲזֵקָה הוּא וַיִּתְּצֵב מִלְּאֲךָ יְהוָה בְּדֶרֶךְ
 לְשֹׁטֵן דְּזוּ וְהוּא רִכְבּ עַל־אֶתְנֹו וּשְׁנֵי
 נְעָרָיו עִפּוֹ : וְתִקִּיף רוּגְזָא דִּי־ אֲרִי
 אִזִּיל הוּא . וְאֶתְעַתְד . מִלְּאֲכָא דִּי־
 בְּאֹרְחָא לְשֹׁטְנִיָּה. וְהוּא רִכְבִּיב עַל אֶתְנִיָּה.
 וְתַרְיִן עוֹלִימוּהִי עֲמִיָּה : תָּם אִשְׁתַּד נֹצֵב
 אֵלֶּה לְמִצִּיָּה טֹאעֲמָא * . פּוֹקֵף מֶלֶךְ
 אֵלֶּה פִי אֲטְרִיק לִיחִירָה עֵן דֹּאךָ . וְהוּ
 רֹאכְבִּי עֲלִי אֶתְאָנָה. וּמַעֲה גִלְאֲמִיָּה :
 וְתִרָא הָאֶתְנֹו אֶת־מִלְּאֲךָ יְהוָה נֹצֵב בְּדֶרֶךְ
 וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בִּירוֹו וְתַטְט הָאֶתְנֹו מִן־הַדֶּרֶךְ
 וְתִלְךְ בְּשַׂרְהוּיִךְ בְּלָעָם אֶת־הָאֶתְנֹו דְּהַפְתָּה
 הַדֶּרֶךְ : וְחֹזֶת אֶתְנָא יִת מִלְּאֲכָא דִּי־
 מַעַתְד בְּאֹרְחָא. וְחַרְבִּיָּה שְׁלִיפָא בִּירוֹה.
 וְסַטְת אֶתְנָא מִן אֹרְחָא. וְאִזְלַת בְּתַקְלָא.
 וּמַחָא בְּלָעָם יִת אֶתְנָא . לְאִסְטִיוֹתָה
 לְאֹרְחָא : פִּלְמָא רֹאֵת אֶתְאֲנִן מֶלֶךְ אֵלֶּה
 קֹאִימָא פִי אֲטְרִיק. וְסִיפָה מַצְלַת פִּיִּידָה.
 מֵאֵת עֵן אֲטְרִיק. וְסֹאֲרַת פִי אֲצִיאַע.
 פִּצְרִבְהָא בִּלְעָם. לִירְדָּהָא אִי אֲטְרִיק :
 וַיַּעֲמֹד מִלְּאֲךָ יְהוָה בְּמִשְׁעוֹל הַכְּרִמִּים
 גִּדְר מִזָּה וְגִדְר מִזָּה : וְקָם מִלְּאֲכָא דִּי־
 בְּשִׁבִיל כְּרִמְיָא . אֶתְרָא דְגִדְרָא מִכָּא
 וְגִדְרָא מִכָּא : תָּם וְקָף מֶלֶךְ אֵלֶּה. פִּי
 זְקֹאק אֲכֹרוּם. וְהִנְאֲךְ גִּדְרֵי יִמְנָה וְיִסְרָה * :
 וְתִרָא הָאֶתְנֹו אֶת־מִלְּאֲךָ יְהוָה וְתִלְחֹץ
 אֶל־הַקִּיר וְתִלְחֹץ אֶת־דְּגֵל בְּלָעָם אֲרִי
 הַקִּיר וַיִּסָּף לְהַפְתָּה : וְחֹזֶת אֶתְנָא יִת
 מִלְּאֲכָא דִּי־ . וְאֶדְחִיקַת עִם פּוֹתְלָא
 (וְיִי לְכוּתְלָא). וְדַחֲקַת. יִת רְגִלָּא דְּבִלְעָם

לְכוּתְלָא. וְאִוְסִיף לְמַמְחָה : פִּלְמָא רֹאֵתָה
 אֹדְחַמַת מַע אַחֲאִיט. פִּצְנַטְרִגְל בִּלְעָם
 אִי אַחֲאִיט. פּוֹזָאד פִי צְרִבְהָא : וַיִּוְסִף
 מִלְּאֲךָ יְהוָה עֲבוֹד וַיַּעֲמֹד בְּמִקוֹם צֹר אֲשֶׁר
 אִין־דֶּרֶךְ לְנַטוֹת יָמִין וּשְׂמֹאל : וְאִוְסִיף
 מִלְּאֲכָא דִּי־ עֵבֵר. וְקָם בְּאֶתְרֵךְ. דְּלִית
 אֹרְחָ לְמַסְטִי לְיִמִּינָא וְלְשְׂמֹאלָא : תָּם
 עֹאוֹד מֶלֶךְ אֵלֶּה פִּנְאוּ. וּוְקָף פִי מוֹצַע
 מִצִּיק. מֵא לִיס טְרִיק. אֵן יִמִּיר עֲנָה יִמְנָה
 וְלֹא יִסְרָה : וְתִרָא הָאֶתְנֹו אֶת־מִלְּאֲךָ יְהוָה
 וְתַרְבִּץ תַּחַת בְּלָעָם וַיַּחֲרֵאֵף בְּלָעָם וַיִּלְךְ
 אֶת־הָאֶתְנֹו בְּמַקְל : וְחֹזֶת אֶתְנָא יִת
 מִלְּאֲכָא דִּי־ . וְרִבְעַת תַּחַת בְּלָעָם. וְתִקִּיף
 רוּגְזָא דְּבִלְעָם. וּמַחָא יִת אֶתְנָא בְּחוּטְרָא :
 וְלִמָּא רֹאֵתָה. רִבְצַת תַּחַת בְּלָעָם.
 פִּאֲשְׁתַּד נֹצֵב בִּלְעָם. פִּצְרִבְהָא בְּאֶעֱצָא :
 וַיַּפְתַּח יְהוָה אֶת־פִּי הָאֶתְנֹו וְתִאֲמַר
 לְבִלְעָם מַה־עֲשִׂיתִי לְךָ כִּי הִפְתַּנִּי זֶה
 שְׁלֹשׁ רִגְלִים : וּפְתַח יִי יִת פּוֹמָא דְּאֶתְנָא.
 וְאִמְרַת לְבִלְעָם מַה עֲבַדִּית לְךָ. אֲרִי
 מַחִיתִנִּי. דִּנְן תְּלַת זְמַנִּין : פִּפְתַּח אֵלֶּה
 פִּאֲהָא. פִּקָּאֵת לְבִלְעָם מֵא דֹא צִנְעַת
 בְּךָ. אֵד צְרִבְתִּנִּי. הִדָּה אִמְרָה אֶתְאֶתְהִי * :
 וַיֹּאמֶר בְּלָעָם לְאֶתְנֹו כִּי הִתְעַלְלַת בִּי לִזְנוּ
 יִשְׁחַרְבֵּב בִּידֵי כִּי עָתָה חֲרַגְתִּיךָ : וְאִמְר
 בְּלָעָם לְאֶתְנָא. אֲרִי חִיִּיכַת בִּי. אֵלִו פּוֹן
 אִית חֲרַבָּא בִּידֵי אֲרִי כְעֵן קַטְלַתִּיךָ :
 קָא. לֹאנְךָ תִּמְרַדְתִּי * בִּי. וְלוּ כֵּאֵן פִּי
 יְדִי סִיף לְקַתְלַתְךָ : וְתִאֲמַר הָאֶתְנֹו אֲרִי
 בְּלָעָם הִלּוּא אֲנִכִּי אֶתְנִיךָ אֲשֶׁר־רִכְבַּתְּ
 עֲלִי מְעוֹדָה עַד־הַיּוֹם הַזֶּה הִתְסַפֵּן הַסַּבְנִתִּי
 לְעֲשׂוֹת לְךָ כִּי כֹה וַיֹּאמֶר לָא : וְאִמְרַת
 אֶתְנָא לְבִלְעָם. הִלּוּא אֲנָא אֶתְנִיךָ דְּרִכְבַּתְּ
 עֲלִי. מִדְּאִיתְךָ עַד יוֹמָא הַדִּין. הַסִּיף
 אֶל־יִפְנָא. (כִּי־ אֶל־יִפְנָא) לְמַעַבְד לְךָ פְּדִין.
 וְאִמְר לָא : קִשַׁת. אֶל־יִס אֲנָא אֶתְאֲנִךְ אֲדִי
 רִכְבַת עֲלִי * (כִּי רִכְבַתְנִי). מִנְד כִּנַּת אִי
 הִלּוּא לִיוִם. הִלּוּ עוֹזְדַתְךָ * אֵן אֲצַנַע בְּךָ
 כּוּדָא. קָא לָא : וַיִּגְדֵּל יְהוָה אֶת־עֵינֵי בְּלָעָם
 וַיִּרָא אֶת־מִלְּאֲךָ יְהוָה נֹצֵב בְּדֶרֶךְ וְחַרְבּוֹ

שלשה

אמין מע אקום. ועדא אקור. אדי אקולה
 לך קולה פקט. פמצא מעהם: וישמע
 בלק פי בא בלעם ויצא לקראתו אשר
 עיר מואב אשר ערנבור ארנן אשר
 בקצה הנבור: ושמע בלק ארי אתא
 בלעם. ונפק לקדמותיה לקרתא דמואב.
 העל תחום ארנן. דבסטר תחומא:
 פלמא סמע בלק במני בלעם. כרו
 תלקאה אי קריה מואב. אדי עדי תכס
 ארנן. אדי פי טרפה: ויאמר בלק ארי
 בלעם הלא שלה שדחתי אליך לקרא
 לך למה לא הלכת אלי האמנם לא
 אוכל פברך: ואמר בלק לבלעם. הלא
 משלח שלחית לותך למקרי לך. למה
 לא אתיתא לותי. הבקושתא הויתא
 אמר. לית אנא יכיל ליקרותך: קא בלק
 לבלעם. איס ארסלת איך מרה קבל
 הרה לאדעוך (א). לם לם תצא
 אי (ב). אתרא. לים אטיק אן אכרמך:
 ויאמר בלעם אל בלק הנה באתי אליך
 עתה היכל אוכל דבר מאומה הדבר
 אשר ישום אלהים פסי אתו אדבר:
 ואמר בלעם לבלק. הא אתוית לותך.
 בען. היכול יכילנא למלא מדעם.
 פתנמא. דישיני יי. בפומי יתיה אמליל:
 קא. ואזקד צרת איך. אתראני אסתטיע
 אן אקול שיא. אלא מא ילקנניה אדה
 פקט (ג): ויקד בלעם עם בלק ויבאו
 קרית הצות: ואז בלעם עם בלק.
 ואעליה לקרית מחוזהי: ומציא גמיעא.
 אי אן גאא אי קריה חוצות: ויזבח בלק
 בקר וצאן וישלח לבלעם ולשרים אשר
 אתו: ונכס בלק תורין ועאן. ושלח לבלעם.
 ולרבביא העמיה: פדבח בלק בקרא
 ונמא. ובעת בדאך אי בלעם. ואי ארויסא
 אדין מעה: ויהי בפקר ויקח בלק את
 בלעם ויעדהו פמות בעל וירא משם
 קצה העם: והוה בעפרא. ודבר בלק
 ית בלעם. ואפקיה לרמת דחדתיה.
 והוא מתמן קצת מן עמא: פלמא כאן

ישלחה בירו ויקד וישתחו לאפיו: ונלא
 יי ית עיני בלעם. וחוא ית מלאכא
 דיי מעתד באורחא. והרפיה שליפא
 בידיה. וכרע וסגיד לאפוהי: תם כשף
 אלה ען בצר בלעם. פראא מך אלה
 ואקפא פי אטרויק. וסיפה מצלת פי
 ידה. פכר בין ידיה סאגרא: ויאמר אליו
 מלאך יהוה עלימה הפית אתיאתנד
 זה שלוש רגלים הנה אנכי יצאתי לשטן
 פי ירט תדרך לנגדי: ואמר ליה מלאכא
 דיי. על מא מחיתא ית אתנד. דנן תלת
 זמנין. הא אנא נפקית לשטן. ארי גלי
 קדמי דאת בעי למיז באורחא לקבלי:
 פקא לה מך אלה. לם צרבת אתנד.
 הרה אמרה אתאתה. ואנא כרנת אן
 אחידך. אד תורטת אטרויק חדאי:
 ותראני האתון ותט לפני זה שלוש רגלים
 אזלי נטתה מפני פי עתה גם יאתבה
 הרגתי ואותה החייתי: וחזתני אתנא.
 וספת מן קדמי. דנן תלת זמנין. אליופון
 לא ספת מן קדמי. ארי בען. אי ידך
 קטילית ויתיה קימית: התא דאתני
 פמאת עני. הרה אמרה אתאתה. ולו לם
 תמיל עני. לקתלתך אין ואסתבקיתתהא
 (ד): ויאמר בלעם אל מלאך יהוה
 חטאתי פי לא ידעתי פי אתה נצב
 לקראתי בדרך ועתה אסרע בעינדך
 אשובה לך: ואמר בלעם. למלאכא דיי
 חבית. ארי לא ידעית (ה). ידענא. ארי
 את (ו). דאת. מעתד לקדמותי באורחא.
 ובען. אם ביש בעינדך אתוב לך: קא לה
 קד אכטית. אד לם אעלם. אנך ואקה
 תלקאי פי אטרויק. ואן אן סאך מציי
 רגעת (ז): ויאמר מלאך יהוה אל בלעם
 לך עם האנשים ואפס את הדבר אשר
 אדבר אליך אתו תדבר ויקד בלעם
 עם שרי בלק: ואמר מלאכא דיי לבלעם.
 איזיל עם גובריא. ולחוד (ח). וברם. ית
 פתנמא. דאמליל עמך יתיה תמליל.
 ואז בלעם עם רבבי בלק: קא לה.

ד

חלק הרקדוק. ה) ותראניה אתון. בא בפתח גרול תחת צירי כראוי (פחריק"ש).

באגראתה. אכר בלק בלעם. פאצעדה אי
בעין ביאע מעבודה (כ). פנער מן תם
בעין אקום: ויאמר בלעם אל בלק בנהי
לי בזה שבעה מזבחת והכן לי בזה
שבעה פרים ושבעא אילים: ואמר בלעם
לבלק. בנה לי הבא שבעא מדבחין.
ואתקין לי הבא שבעא תורין ושבעא
דכרין: פקא לה. אבן לי ההנא סבעה
מדאבתא. ואעד לי ההנא. סבעה רתות
וסבעה כבאש: ויעש בלק כאשר דבר
בלעם ויעל בלק ובלעם פר ואיל במזבחה:
ועבר בלק. פמא דמליל בלעם. ואסיק
בלק ובלעם. תור ודבר על כל מדבח:
פצנע דאך. וקרבא. תורא וכבשא עלי
כל מדבח: ויאמר בלעם לבלק התיצב
עלי עלתך ואלכה אולי יקרה יהיה
לקראתי ודבר מה יראני והגדתי לך
ויקך שפי: ואמר בלעם לבלק. אתעתד
על עלתך. ואהך. מאם. יערע מימר מן
קדם יי קדמותי. ופתגמא דיחויגני
ואחוי קך. ואזי יחיד: תם קץ לה. קה
ענד קראביןך. ואמצי אנא. לעל יואפיני
אמר אלה. ואי קול לקנניה אכברתך
בה. פמצא פי הדוב: ויקר אלהים אלי
בלעם ויאמר אליו את שבעת המזבחת
ערכתי ואעל פר ואיל במזבחה: וערע
מימר מן קדם יי בבלעם. ואמר קדמוהי.
ית שבעא מדבחין סדרית. ואסיקית. תור
ודבר על כל מדבח: פואפא אמר אלה (כ)
בלעם. וקאי ארב. אני קר נצדת סבעה
מדאבהא. וקרבת תורא וכבשא עלי
כל מדבח: וישם יהוה דבר בפני בלעם
ויאמר שוב אל בלק וכה תדבר: ושוי
יי. פתגמא בפומא דבלעם. ואמר. תוב
קות בלק וכרין תמליל: פלקנה אלה
בלאמא. וקא. ארנע אי בלק וקל ברא:
וישב אליו והנה נצב עלי עלתו הוא וכר
שרי מואב: ותב לו תיה. והא מעתד על

עלתיה. הוא וכר רברבי מואב: פרנע
איה. פאדא בה ואקה ענד קרבאנה. הו
וגמיע רויסא מואב: וישא משלו ויאמר
מן ארם ינהני בלק מלך מואב מהררי
קדם לכה ארהי לי יעקב ולכה זעמה
ישראל: ונטל מתליה ואמר. מן ארם.
דברני (ויי דברני) בלק מלכא דמואב
מטורי מדנחא. איתא לוט לי יעקב.
ואיתא תריך לי ישראל: פערב מתלה
וקא. מן ארם. סירני בלק מלך מואב מן
גבא אמשרקא אילא. תעא לעני לי אי יעקב.
ודם א אסראי: מה אקב לא קבה אל
ומה אזעים לא זעים יהוה: מא אלוטיה.
דלא לטיה אל. ומא אתרכיה. דלא תרכיה
יי: מא אסב. מן לם יסבה אטאיך. ומא
אדם. מן לם ידמה אלה: פיימראש צרים
אראנו ומנבעות אשורנו הן זעים לבד
ישכן ובגוים לא יתחשב: ארי מריש
מוריא חזיתיה. ומרמתא סכיתיה. הא
עמא פלחודיהון עתידין דיחסנון עלמא
ובעממא לא יתדנון גמירא: ואנא אראה
מן רוס אנבא. ולמחה מן איפאע. אנה
שעב סיסבן פירא. ולא יחסב מע סאיר
לאמם (כ): מי מנה עפרי יעקב ומספר
את דבע ישראל תמת נפשי מות ישראלים
ותהי אחריתי במהו: מן יפול לממני
דעדקיא דבית יעקב. דאמיר עליהון
יסנון פעפרא דארעא. או חדא מארבע
משרותא דאדישראל. תמות נפשי מותא
דקשימוהי. ויהי סופי בותהון: יא מן יעד
נסלי יעקב. ויהצידרייה א אסראיל. אסאך
אן אמות (כ) מות אסתקימין. ותכון
אכרתי מתלהם: ויאמר בלק אל בלעם
מה עשית לי לקב איבי לקחתך והנה
ברכת ברך: ואמר בלק לבלעם. מא
עברת לי למקט שנאי דברתך. והא ברכא
מבריתך להון: קא בלק לבלעם. מא דא
צנעת בי. דעותך לתסב אעדא.

פאדא
חלק הרקדוק (1) מן ארם. הריש כפתח אעפ"י שהוא סוכרת ע"ר חזרות: (2) מהררי קדם. בכל התיגאן והדפוסים הקדמונים אין
מאריך בהא והשואנח וכ"ה בירושלמיים הגעיא כמ"ם לכר וכן כל הררי שבתג"ך דוק ותשבח וו"ל מהריב"ש הרי"ש חמף עכ"ל. (ח) ולכה
עמה. המפחא כתיבת זעמה בכל התיגאן המדוקרקים ונכון עפ"י דרו"ל שרשו כתיבת ארה לי וה"ה כאן ובקצת תיגאן כדפוסים:
יח (בחד תורה)

פארה בך תבארך פיהם: וישן ויאמר הלא
את אשר ישם יהוה בפי אתו אשמר
לדבר: ואתיב ואמר. הלא ית דישוי יי
בפומי. יתיה אשר למלא: פאנאבה
קאילא. אלא אנמא ילקנניה אלה אחפצה
ואקולה: ויאמר אליו בלק לדינא אתי
אלי מקום אחר אשר תראנו משם אפס
קצהו תראה וכלו לא תראה וקבנודי
משם: ואמר ליה בלק. איתא בען עפי
לאתר אחרן דתחזיניה מתמן. לחוד
קצתיה תחזי. וכוליה לא תחזי. ותלוטיה
לי מתמן: קא לה בלק. תעז מעי. אי
מוצע אכר תנצרה מן תם. לכנך תנצר
בעצה ולא כלה. פתסכה לי מן תם (ט):
ויקחהו שדה צפים אלראש הפסגה
ויבן שבעה מזבחת ויעל פר ואיל
במזבחה: ודבריה לחקל סבותא. לריש
רמתא. ובנא שבעא מדבחין. ואסיק.
תור ודבר על כל מדבח: פאנדה אי
לציעה. אמשרפה (ט) ערי ראם אקרעה.
פבנא הנאך סבעה מדאבה. וקרב
תורא וכבשא עלי כל מדבח:
ויאמר אל בלק התיצב פה עד עלתך
ואנכי אקרה פה: ואמר לבלק. אתעתר
הבא עד עלתך. ואנא אתמטי עד פא:
קא לבלק. קף ההנא ענד קראבינך.
ואנא אתלקא אי ההנא: ויקר יהוה אל
בלעם וישם דבר בפיו ויאמר שוב אל
בלק וכה תדבר: וערע מימר מן קדם
יי בבלעם. ושוי פתגמא בפומיה. ואמר.
תוב לות בלק ובדין תמליד: פואפא
אמר אלה בלעם. פלקנה בלאמא. ומא.
ארגע אי בלק וקל כדא: ויבא אליו
והנו נצב עד עלתו ושרי מואב אתו
ויאמר לו בלק מה דבר יהוה: ואתא
לותיה. והא מעתד על עלתיה. ורכרבי
מואב עמיה. ואמר ליה בלק. מא מליד
יי: פנא איה. ואדאה ואקף ענד קרבאנה.
ורויסא מואב מעה. קא לה מא דא קא

אלה: וישא משלו ויאמר קום בלק
ושמע האזנה עדי בנו צפור: ונטל
מתתיה ואמר. קום בלק ושמע. אצית
למימרי בר צפור: פצרב מתלה וקא.
קום יא בלק ואסמע. ואנצת לקודי יא
אבן צפור: לא איש אל ויכזב ובן אדם
ותנחם ההוא אמר ולא יעשה ודבר
ולא יקימה: לא כמלי בני אנשא
מימר אדהא בני אנשא אמרין ומכדבין.
ואף לא כעובדי בני בשרא דאנון גזרי
למעבר תובין ומתמלכין. הוא אמר
ועבדי. וכל מימריה מתקיים: לים
אטאיך כאנאם פכרב. ולא כבני אדם
פינדם. אתראה יקוד ולא יפעל. או
יתכלם ולא יקום כה: הנה ברך לקחתי וברך
ולא אשיבנה: הא ברכאן קבילית
אברכניה לישראל. ולא אתיב ברכתי
מנהון (כ"ג מניה): אאן ברכאת קבלתהא
פאבארך פיהם. ולא ארדהא (כ"ד): לא
הביש און בעקב ולא ארדה עמל בישראל
יהוה אלהו עפו ותרועת מלך בו:
אסתפלית ודית פדחי גלודין בדבית
יעקב. ואף לא עבדי ליאות שקר
בישראל. מימרא דיי אלהון בסעדהון.
ושכינת מלכהון ביניהון: ממא לא יבצר
גלא פי א יעקוב. ולא דגלא פי א
אסראיל. פאלה רבהם מעהם. וצהאבה
אמלך להם (כ"ה): אל מוציאם ממצרים
פתועפת ראם לו: אל דאפיקנון ממצרים
תוקפא ורומא דיליה: אטאיך אמכרנהם
מן מצר. כארק (כ"ו) ארים מאנע ענהם:
פי לא נחש בעקב ולא קסם בישראל
פיעת יאמר ליעקב ודישראל מה פעל
אל: ארי לא נחשיא צבן דייטב דדבית
יעקב. ואף לא קסמיא רען ברבות בית
ישראל. בעקן. יתאמר ליעקב ודישראל.
מא עבר אלהא: ולא טיירה תהוך
פי א יעקוב. ולא קאסומה תוותר פי
א אסראיל. ואנמא יקא להם. מא צנע

אלטאיך חלק הדקדוק. (ט) אקרה כה ויקר. הקו"ף דגושה בשתייהן וכן כ"ף דכה. (י) ושמע. הוי"ו מועטרת בנעיא והש"ן בשוא פתח לתפארת.

אֲמַיִק פִּקְטָא^(א): הֵן עִם פִּלְכִיָּא יְקוּב
 וּבְאֲרִי יִתְנַשֵּׂא לֹא יִשְׁכַּב עַד־יֵאכַל טְרַף
 וְדַם־חַלְדִּים יִשְׁתֶּה: הֵא עָמָא פִלִיתָא
 שְׂרִי וּבְאֲרִיא יִתְנַטֵּל. לֹא יִשְׂרִי בְּאַרְעִיהָ
 עַד דִּיקְטוּל קְטוּל. וְנִכְסֵי עַמְמִיא יִירֵת:
 וְהוּ שַׁעֲב כִלְבוּ יְקוּם. ^(ב) וּכְאִסְדַּר יִרְתַּפֵּעַ.
 אֲדִי לֹא יִנְצַנֵּעַ אִי אֵן יֵאכַר פְּרִיסָה.
 וְיִשְׂרַב דַּם אַצְרַעִיא: וְיֵאמֵר בְּלִק אֲרִי
 בִלְעָם גַּם־קָב לֹא תִקְבְּנוּ גַם־פִּרְךָ לֹא
 תִבְרַכְנוּ: וְאִמֵּר בְּלִק לְבִלְעָם אִי מִלְּט
 לֹא תִלוּטְנוּן. אִי פִרְכָּא לֹא תִבְרִיכְנוּן:
 קֹל לֹה בִלְק. אֲדִי לֹא תִסְכַּה סְכָא. וְלֹא
 תִבְאַרְכַּה בִרְכָה: וְיַעֲן בִלְעָם וְיֵאמֵר אֲרִי
 בְּלִק הֲלֹא דִפְרַתִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר בְּל
 אֲשֶׁר־יִדְבַר יְהוָה אֲתוּ אַעֲשֶׂה: וְאַתְּיֹב
 בִלְעָם. וְאִמֵּר לְבִלְק. הֲלֹא מִלִּילִית עֲלֶיךָ
 לְמִימֵר. כֹּל דִּימְלִיל יִי יִתִּיה אֲעֲבִיד:
 פִּאנְאֵבָה קֵאִירָא. אִם אִקוּר לְךָ. אֵן כֹּל
 מֵא יְקוּלָה אֵלָה אֲנַנְעִיה: וְיֵאמֵר בְּלִק
 אֲרִי בִלְעָם לְכַהֲנָא אִקְרַחְךָ אֲדִי מְקוּם אַחֵר
 אֲוִרִי יִיִשֵׁר בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים וּקְבַתוּ לִי
 מִשָּׁם: וְאִמֵּר בְּלִק לְבִלְעָם. אִיתָא כְּעַן
 אֲדִבְרַנְךָ. לְאַתֵּר אַחֲרֵךְ. מֵאִם יְהִירַעֲוִא
 מִן קָדָם יִי. וְהִתְלוּטִיה לִי מִתְּמִין: קִיא
 תַעֲזֵא אֲכַרְךָ. אִי מוּצַע אֲכַר. לַעֲלִ יִסְחַר
 עֵנַד אֵלָה. פִּתְסַכְּבָה לִי מִן הַנֶּאֱךָ: וְיִקַּח
 בְּלִק אֶת־בִּלְעָם רֹאשׁ הַפְּעוּז הַנִּשְׁקָף
 עַל־פְּנֵי הַיְשִׁימֹן: וְדַבַּר בְּלִק יִת בִּלְעָם.
 רִישׁ רַמְתָּא. דְּמִסְתַּכֵּיא עַל אִפֵּי בֵית
 יְשִׁימֹן: פִּאכֻרָה. אִי רֹאם אֲרֵאבִיה ^(ג).
 אֲמַטְלַעִיה עַדִּי וְגַה אֲסַמְאֹא: וְיֵאמֵר
 בִּלְעָם אֲרִי־בִלְק בְּנַהֲלִי בֹזָה שְׂבַעָה
 מִזְבַּחַת וְהִבֵּן לִי בֹזָה שְׂבַעָה פְּרִים וְשְׂבַעָה
 אִילָם: וְאִמֵּר בִּלְעָם לְבִלְק. בְּנַה לִי הֲכֵא
 שְׂבַעָה מִדְּבַחִין. וְאַתְקִין לִי הֲכֵא. שְׂבַעָה
 תּוֹרִין וְשְׂבַעָה דְכַרִּין: קִיא. אֲבִן לִי הֵנְא
 סְבַעָה מִדְּאֵבַת. וְאֵעֵד לִי הֵנְא. סְבַעָה
 רִתוֹת וְסְבַעָה כְּבֹאֵשׁ: וְיַעֲשׂ בְּלִק פִּאֲשֵׁר
 אִמֵּר בִּלְעָם וְיַעֲלֵ פֶר וְאִיל בְּמִזְבַּח:

וְעַבְד בְּלִק. כִּמְא דֵאמַר בִּלְעָם. וְאִפִּיק.
 תּוֹר וּדְבַר עַל פֶּל מִדְּבַח: פִּנְצַנֵּעַ כִּמְא
 קֹל לֹה בִלְעָם. וּקְרַב תּוֹרֵא וּכְבִשָּׂא עַלִי
 כֹּל מִדְּבַחֵא: וְיִרָא בִלְעָם פִּי־טוֹב בְּעֵינֵי
 יְהוָה לְבָרַךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל וּלְאִי־הִלְךָ
 כְּפַעַם־כְּפַעַם לְקַרְאֵת נְחֻשִׁים וְיִישֵׁת
 אֲרִי־הַמְדַבֵּר פְּנִיו: וְחֹזֵא בִלְעָם. אֲרִי־תִקִּין.
 קָדָם יִי לְבָרַכָּא יִת יִשְׂרָאֵל. וְלֹא הִלִּיק
 כְּזִמְן כְּזִמְן אֱלֹהִין לְקַדְמוֹת נְחֻשִׁיא. וְשׁוּי
 לְמִדְּבַרֵּא^(*) אִפּוּהִי: פִּלְמָא רֹאֵא בִלְעָם.
 אֵן אֲאַצְרַח עֵנַד אֵלָה תִבְרִיךְ אִי אִסְרַאִיר.
 דַּם יְמִין כְּאַמְרֵתִין אֲאוּלְתִין פִּי טִלְב
 אֲפִאֵאֵת. פִּאקְבֵל בְּקַצְדָה אִי בְרַחֵם ^(ד):
 וְיִשָּׂא בִלְעָם אֶת־עֵינָיו וְיִרָא אֶת־יִשְׂרָאֵל
 שֹׁכֵן לְשַׁבְּטָיו וְתִהִי עֵלָיו רוּחַ אֱלֹהִים:
 וְזִקַּף בִּלְעָם יִת עֵינָוְהִי. וְחֹזֵא יִת יִשְׂרָאֵל.
 שְׂרֵן לְשַׁבְּטֵיהוֹן. וְיִשְׂרָאֵת עֲלוּהִי רוּחַ
 מִן קָדָם יִי: פִּלְמָא מִדְּ בַצְרָה וּרְאֵהֵם.
 נֵאזְרִין עַלִי נִצָּאִם אֲסַכְּאַטְהֵם. הִלַּת ^ו
 עֲלוּהִי נְבוּזָה אֵלָה: וְיִשָּׂא מִשְׁלוֹ וְיֵאמֵר
 נֵאִם־בִּלְעָם בְּנֹו בְּעַר וְנֵאִם הַגִּבֹּר שְׂתֵם
 הָעֵין: וְנִטֵּל מִתְּלוּהִי וְאִמֵּר. אִימֵר בִּלְעָם
 בַּר בַּעוּז. וְאִימֵר גּוֹבְרָא דְשַׁפִּיר חֲזִי:
 פִּצְרַב מִתְּלוּהִי וּקִיא. קִל יֵא בִלְעָם אֲבִן
 בַּעוּז. וּקִל יֵא אִיִּיה אֲרַגֵּל אֲחַדִּיד
 אֲבַצֵר ^(ה): נֵאִם שְׁמַע אֲמַר־יֵאֵל אֲשֶׁר
 מַחֲוֵה שְׂדֵי יְהוָה נִפְל וְנִגְלוּ עֵינַיִם: אִימֵר.
 דְּשְׁמַע מִימֵר מִן קָדָם אֵל. דְּחִיזוּ מִן
 קָדָם שְׂדֵי חֲזִי. שְׂכִיב וּמִתְגַּלִּי לִיה: קִל
 יֵא סֵאמַע אִקוּא אֲמַיִק. וְנֵאֲצֵר מִנֵּאֲצֵר
 אֲכַאפִי. וְהוּ נֵאִים וְהוּ מִפְתוּחַ אֵעִין ^(ו):
 מַה־טְבוּ אֲהִלִּיק יַעֲקֹב מִשְׁפַּנְתִּיךָ יִשְׂרָאֵל:
 מֵא טְבֵא אֲרַעְךָ יַעֲקֹב. בֵּית מִשְׁרַךְ־יִשְׂרָאֵל:
 מֵא אֲגוּד אֲכַבִּיתְךָ יֵא יַעֲקוֹב. וּמִנֵּאזְרִךְ
 יֵאֵא אִסְרַאִיר: כְּנַחֲלוּם נִטְוּ כְּנַגַּת עַלִי
 נְהַר כְּאַהֲלִים נִטַּע יְהוָה כְּאַרְזִים עַל־יַמִּים:
 כְּנַחֲלִין דְּמִדְּבַרִּין. כְּנַגַּת שְׂקִיא דְּעַל
 פִּרְתֵי. כְּבוּסְמִיא דְּנִצְבֵי יִי. כְּאַרְזִין דְּנִצְבִין
 עַל מִיא: פִּהִי כְּאוּרִיה מִמְדוּרָה. וּכְנֵנְאֵן

חלק הדקדוק (א) לא תקבנו הקוף בקמין חטף (מהר"ב"ש): * כ"ה בני ול"ג לקביל מדברא.

על

עלי נהר. וכמצארכ צרבהא אלה (ל).
 ובארזו עלי מא: יז'מים מדליו וזרעו
 במים רבים וירם מאנג מדכו ותנשא
 מלכתו: יס'י מלכא דיתרבא מבנוהי.
 וישלוט בעממין סג'אין. ויתקף (ל"ו) ויתקף
 מאנג מלכיה. ותנפל מלכותיה: יהטר
 אלא מן דוליה. ונרסה פי מא כתיב.
 וירתפע מן אנג (ל"ז) מלכה. ותתסאנא
 ממלכתה: אל מוציא ממצרים פתועפת
 דאם לו יאכל גוים צריו ועצמתיהם יגרום
 וחציו ימחין: אל דאפיקנון ממצרים.
 תוקפא ורומא דיליה. ייכלון בני ישראל
 נכסי עממא שנאיהון. וככות מלכיהון
 יתפנקו וארעתהון יחסנון: אמאי
 אמכרנהם מן מצר. כארק ארים מאנע
 ענהם (ל"ח). והו יאכל אעדאיה מן לאמם (ל"ט).
 ועצאמהם ינהש (מ) וסהאמת דרנפתהם (מ"א):
 פרע שבב פארי וכלביא מי יקימנו
 מברכך ברוך וארריך ארוך: ינוח ישרי
 בתקוף פאריא. וכליתא ולית דיקימניה.
 בריך יהון בריכו. וליטך יהון ליטין:
 ואדי נתא ורביץ. פהו כאסר ולכו (מ"ב) מן
 דא יתידה. מבארךך מבארךך. ולאענדך
 ז' מלעון: ויחראף בלק אל בלעם ויספק
 את בפי ויאמר בלק אל בלעם לקב
 איבי קראתיך והנה ברכתך זה שלש
 פעמים: ותקף רוגזא דבלק בבלעם.
 ושקפנון לידוהי. ואמר בלק בלעם.
 למלש שנאי קריתך. והא ברבא מברית
 דהון. הני תלת זמנין: פאשתד נצב בלק
 עלי בלעם. וספק כפיה חרדא (מ"ד). וקא
 לה. אנמא דעוהך לתסב אעדאי. פארא
 בך תבארך פיהם. הדה אמרה אתאתה (מ"ה):
 ועתה פרתיך אל מקומך אמרתי כפר
 אכפרך והנה מנעה יהוה מכבוד: וכען
 איזיל קך לאתרך. אמרית יקרא איקרנדך.
 והא מנעך יי מן יקר: ואין פאנצרוף
 אי מנעך. לקך עומת אין אכרמך.
 ממנעך אלה מן אבראמה: ויאמר בלעם

אל בלק הלא גם אל מלאכך אשר שלחת
 אל דברתי לאמר: ואמר בלעם לבלק הלא.
 אף עם אנךך. השלחתא לותי מליילית
 למימר: קא לה בלעם. אם אקול לרסךך.
 אדי בעתת בהם אי קאילא: אם יתן
 לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל
 לעבר את פי יהוה לעשות טובה או רעה
 מלבי אשר ידבר יהוה אתו אדבר: אם
 יתן לי בלק. מלי ביתה כסף וזהב. לית
 לי רשו. למעבר על גזירת מימרא דיי.
 למעבר מבתא. או בשתא מרעותי.
 דימלייל ייתיה אמליד: לו אעטאני בלם.
 מל ביתה פצה ודהב. לם אסתטיע. אין
 אתנאוז אמר אלה. פאעמל גיידה או
 רדייה מן ראיי. אלא מא יקולה אלה
 אקולה פקט: ועתה הנני הולך לעמי
 לכה איענדך אשר יעשה העם הזה לעמך
 באחרית הימים: וכען. האנא איזיל לעמי.
 איתא אמלכנדך מא דתעביד. ואחוי קך.
 מא דיעביד. עמא דרין. לעמך בסוף
 יומיא: ואין. האנא מנצרוף אי קומי.
 תעא חתא אערפך. (מ"ו) מא יצנע הולאי
 אקום. בקומך פי אכר אייאם: וישא
 משלו ויאמר נאם בלעם בנו בעור ונאם
 הנבר שתם העין: ונטל מתלדיה ואמר.
 אימר בלעם בר בעור. ואימר גוברא
 דשפיר חזי: פצרב מתלה וקא. קל יא
 בלעם אבן בעור. וקל יא אייהא ארגל
 אחדיד אבצר: נאם שמע יאמר יא
 וידע בעת עליון מחוה שדי יהוה נפל
 וגדוי עינים: אימר. דשמע מימר מן
 קדם אל. וידע מדע מן קדם. עלאה.
 חיוז מן קדם שדי חזי. שביב ומתגלי
 ליה: וקל יא סאמע אקוי אטאי. ועארף
 מערפה לעאי. ונאצר מנאצר אכאפי.
 והו נאים והו מפתוח אעין: אראנו ולא
 עתה אשורנו ולא קרוב דרך פוכב
 מיעקב וקם שבט מישראל ומחין פאתי
 מואב וקרקר בדי בניי שת: חזיתיה ולא

כען

בלק הדקדוק. יב) שמע. בפשט אחד ומלרע. יג) דרך כוכב מיעקב. ככל ההיגיון המאריך במ"ב.

וישעבדון לעבר פרת. ואף אנון לעלמא
 ייבדון: ואחדמיין (ט) מן פרצה קברס (ט).
 ותעדב אמוצליין ואעברייין. והם איצא
 אי אבאדה: ויקם בלעם ויך וישב
 למקמו וגם בלק הלך דרבו: וקם בלעם.
 ואזל ותב לאתריה. ואף בלק אזל
 לאורחיה: תם קאם בלעם. ומצא ורגע
 אי מוצעה. ובלק איצא מצא אי
 סבילה:

וישב ישראל בשמים ויחל העם לזנות
 אל־בנות מואב: ויתב ישראל בשטין.
 ושרי עמא למטעי פתר בנת מואב:
 תם אקאם א אסראיל פי שטין. פברא
 לקום. אן יזאנו בנאת מואב: ותקראן
 לעם לזבחי אלהיהן ויאכל העם וישתחוו
 לאלהיהן: וקראה לעמא. לדבחי טעותהון.
 ואכל עמא. וסגידו למעותהון: פדעין
 באקום. לדבאיח מעבודאתהון. פאכלו
 מנהא. וסגדו להא: ויצמד ישראל לבעד
 פעור ויחר־אף יהוה בישראל: ואתחבר
 ישראל לבעלא פעור. ותקף רגזא דיי
 בישראל: פלאום (ט) א אסראיל פעור אצנם.
 פאשתד נצב אלה עליהם: ויאמר יהוה
 אל־משה קח את־כרדאשי העם והקע
 אותם ליהוה נגד השמש וישב חרון אפי
 יהוה בישראל: ואמר יי למשה דבר ית
 כל רישי עמא. ודון וקטול דחייב קטול.
 קדם יי לקביד שמשא. ויתוב. תקופ רוגזא
 דיי בישראל: פקא אלה למוסי. כדגמיע
 רויסא אמום. ואצלבהם לדה חרא אשמש.
 ורגע שדה נצב אלה מן אל אסראיל:
 ויאמר משה אל־שפטי ישראל הרגו איש
 אנשיו הנצמדים לבעד פעור: ואמר
 משה. לדייני ישראל. קטולו גבר גוברוהי.
 דאתחברו לבעלא פעור: פקא מוסי
 לחכאמהם. יקתל כל רגל מן פי נאחיתה (ט)
 מן מלאומי פעור אצנם: והנה איש מבני
 ישראל בא ויקרב אל־אחיו את־הפדינית
 לעיני משה ולעיני כל־עדת בני־ישראל
 והמה בכים פתח אהל מועד: והא גוברא

בען. סביתה ורא איתוהי (כ) וקיתוהי
 קריב. פד יקום מלכא מיעקב. ויתרבא
 משיחא מישראל. ויקטיל רבבי מואב.
 וישלזט בכל בני אנשא: אמר אראה (ט)
 וליס הואאן. ואמחה והו גיר קריב. אן
 יטרע (ט) כוכב מן א יעקוב. ויקום קציב
 מן א אסראיל. פיוהן (ט) גהאת מואב.
 ויזלז סאיר בני שת: והיה אדום ירשה
 והיה ירשה שעיר איביו וישרא עשה חיל:
 ויהי אדום ירותא. ויהי ירותא שעיר לבעלי
 דבבוהי. וישראל יצלח בנכסין: וסיכון
 אדום מנקרצא. וכדאך שעיר וסאיר
 אעדאיה. ואסראיל יתאר תאיידא:
 וירד מיעקב והאביד שריד מעיר: וייהות
 חר מדבית יעקב. ויזביד משייוב מקרית
 עממיא: ואדי יסתולי מן א יעקוב. יביד
 אשריד מן אקרא (ט): וירא את־עמלק
 וישא משלו ויאמר ראשית גוים עמלק
 ואחריתו ערי אבר: וחזא ית עמלקאה.
 ונטל מתליה ואמר. ריש קרביא דישראל
 הוה עמלק. וסופיה לעלמא ייבד: תם
 ראא עמלק. פערב מתלה וקא. אוול
 אאמם עמלק. ואכרתהא אבאדה (ט):
 וירא את־הקיני וישא משלו ויאמר איתן
 מושבך ושים בפלע קנה: והוא ית
 שלמאה. ונטל מתליה ואמר. תקיף בית
 מותבך. ושו בפרך תקיף מדורך: תם
 ראא אקיניין. פערב מתלה וקא. סיכון
 מגרסך (ט) צלבא. ותצייר פי אצבר וכרך:
 פי אסייהוה ילבער קון ערמה אשור
 תשבך: ארי אם יהי לשיצאה שלמאה.
 עד מא אתוראה ישבינד: ואדא יכון
 וקת דנפי אקיניין. פכם יסבי מנהם
 אמוצליין (ט): וישא משלו ויאמר אזי מי
 יחיה משמו אל: ונטל מתליה ואמר. וי
 לחיביא דייחון. פד יעביד אהא ית ארין:
 פערב מתלה וקא. אזיל למן יהיא. אדא
 ציירה אטאיק (ט): וצים מיר פתים וענו
 אשור וענו עבר וגם־הוא ערי אבר:
 וסיען יצטרחן מרומאי. ויענון לאתור

חלק הרקוק. יד) לבער קין. תיבת לבער מלעיל: (ט) וישתחוו. המאריך ביו"ד.
 יט (כתר תורה)

מבני

מבני ישראל אתא. וקריב לות אחוהי ית
 מדינתא לעיני משה. ולעיני כל פנשתא
 דבני ישראל. ואנון בכון. בתרע משכן זמנא:
 ואדא ברנל מן בני אסראיל קד אקבר.
 וקדם אי מא בינהם אמראה מדיאנייה.
 בחצרה מוסי וגמאעתהם. והם יבכון.
 ענד באב כבא אמתר: וירא פינחס
 בן אלעזר בן אהרן הכהן ויקם מתוך
 העדה ויקח רמה בידו: וחזא פינחס בר
 אלעזר. בר אהרן כהנא. וקם מנו פנשתא.
 וגסיב רומתא בידיה: פלמא ראא פינחס
 אבן אלעזר. אבן הרון אמאם. קאם מן
 וסט אנמאעה. ואכר רמהא פי ידה: ^ט
 ויבא אחר איש ישראל אל הקפה וידקר
 את שניהם את איש ישראל ואת האשה
 אל קבתה ותעצר הפגפה מעל בני ישראל:
 ועאר. בתר גברא בר ישראל לקופתא.
 ובזעית תרויהון. ית גוברא בר ישראל.
 וית אתתא במעהא. ואתפרי מותנא.
 מעל בני ישראל: פדכל וראה אי
 אקבה. וטענהמא נמי עא. אדנל וזאמראה
 פי בטנהא ^{טז}. ואנתכס אובא. ען בני
 אסראיל: ויהיו הפתים בפגפה ארבעה
 ועשרים אלק: והיו דמותו במותנא.
 עשרין וארבעא אלפין: וכאן ערד מן
 מאת ברנל אובא. ארבעה ועשרין
 אפא: פ פ פ

ק"ד פיס' ט"ז מנח. ומפטרין והיה שארית יעקב במיכה ט"ז ד'
 גנ"ו למנחת שבת וכו' וה'

וידבר יהוה אלי משה לאמר: ומליל יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: פינחס בן אלעזר בן אהרן
 הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל
 בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי
 את בני ישראל בקנאתי: פינחס בר
 אלעזר בר אהרן כהנא. אתיב ית חמתי
 מעל בני ישראל. בדקני ית קנאתי
 ביניהון. ולא שיעיתי ית בני ישראל
 בקנאתי: אן פינחס אבן אלעזר אבן הרון

אמאם. רד חמייתי ען בני אסראיל.
 בטא גאר די פי מא בינהם. חתא לם
 אפניהם בעקאבי: ^ז לכן אמר הנני נתון
 לו את פירתי שלום: בכין אימר. האנא
 גור ליה. ית קומי שלום: לדאך קל
 לה: ^ח האנא מעטיה עהדי סלאמא:
 והיתה לו וזרעו אחריו ברית כהנת
 עולם תחת אשר קנא לאלהיו וכפר
 על בני ישראל: ותיי ליה ולבנוהי
 בתרוהי. קים כהונת עלם. חקף. דקני
 קדם אלהיה. וכפר על בני ישראל:
 ותכון לה ולנסלה בעדה. עהר אמאמה
 אדהר. ברל מא גאר לרבה. וכפר ען
 בני אסראיל: ושם איש ישראל הפגפה
 אשר הפה את המדינות זמרי בן סדוא
 נשיא בית אב לשמעוני: ושום גוברא
 בר ישראל קטילא. דאתקטיל עם
 מדינתא. זמרי בר סדוא. רב בית בא
 לבית שמעון: וכאן אסם אדנל אסראילי
 אמקתול. אדי קתל מע אמדיאנייה. זמרי
 אבן סדוא. שריף בית אביה ^ט אשמעוני:
 ושם האשה הפגפה המדינית כזבי בת
 צור ראש אמות בית אב במדין הוא:
 ושום אתתא דאתקטילת. מדינתא כזבי
 בת צור. ריש אומי. בית אפא. במדין
 הוא: ואסם אמראה אמקתולה.
 אמדיאנייה כזבי אבנה צור. והו רייס
 אהל בית אמתה במדין: ^פ

וידבר יהוה אלי משה לאמר: ומליל יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: צור את המדינים והפיתם
 אותם: אעיק למדינאי. ותקטיל יתהון:
 האצר אמדיאניין. חתא תקתלהם: פי
 צורים הם לכם בנכליהם אשר נכלו
 לכם על דבר פעור ועל דבר כזבי בת
 נשיא מדין אחתם המכה ביום המגפה
 על דבר פעור: ארי מעיקון אנון לכו.
 בנכליהון. דנכידו לכו על עיסק פעור.
 ועל עיסק כזבי בת רבא דמדין אחתהון.

דאתקטילת
 חלק הדקדוק. טז) ויבא אחר איש ישראל. תיבת ניכא כחלשא ימניה בכל התיגאן היפך הדפוסים וכ"הב דיושלמים
 וכ"ב רמ"ל ו"ל:

דאתקטילת ביזמא דמותנא על עיסק
 פעור: לאנהם אעדא לכסי. באנתיאם.
 אדי אנתאוכם בסנב פעור. ובסנב כזבי
 אבנה שריף מדין אכתהם. אמקתולה
 פי יום אובא בסנב פעור: ויהי אחרי
 המנפה *

ויאמר יהוה אל־משה ואל אלעזר בן
 אהרן הפהן לאמר: והוה פתר מותנא.
 ואמר יי למשה. ולאלעזר. בראהרן פהנא
 למימר: ולמא כאן בעד אובא. קא אלה
 למוסי. ולאלעזר. אבן הרון לאמאם קאידא:
 שאו את־ראשו פרי־עדת בני־ישראל
 מבן עשרים שנה ומעלה לבית אבתם
 פדיצא צבא בישראל: קבילו ית
 חושבן פד פנשתא דבני ישראל. מפר
 עשרין שנין. ולעילא לבית אבהתהון. פד
 נסיק היקא בישראל: ארפעא גמלה
 גמאעה בני אסראיל. מן אבן עשרין סנה.
 פצאעדא לביות אבאיהם. כל מן יכרג
 פי גיושהם: וידבר משה ואלעזר הפהן
 אתם בערכת מואב על־ידהן ירהו לאמר:
 ומליד משה. ואלעזר פהנא. אמרו לממני
 יתהון במישריא דמואב. על ירדנא דיריהו
 למימר: פאמר מוסי. ואלעזר אאמאם.
 באחצאיהם פי ביראת מואב. עלי ארדן
 יריחא: מבן עשרים שנה ומעלה באשר
 צנה יהוה את־משה ובני ישראל היצאים
 מארץ מצרים: מפר עשרין שנין ולעילא.
 פמא דפקיד יי ית משה ובני ישראל.
 דנפקו מארעא דמצרים: מן אבן עשרין
 סנה פצאעדא. כמא אמר אלה מוסי ובני
 אסראיל. אבארגין מן בלד מצר: ראובן
 בכור ישראל בני ראובן חנוך משפחת
 החנכי לפלוא משפחת הפלאי: ראובן
 בוכרא דישראל. בני ראובן. חנוך זרעית
 חנוך. לפלוא. זרעית פלוא: וכאן בני
 ראובן בכר אסראיל. עשירה אחנוכיין.
 ועשירה אפלוויין: לחצרון משפחת
 החצרוני לכרמי משפחת הכרמי: לחצרון.
 זרעית חצרון. לכרמי. זרעית כרמי:

(* פסקא באמצע פסק)

ועשירה אהצרוניין. ועשירה אכרמיין:
 אלה משפחת הראובני ויהיו פקדיהם
 שלשה וארבעים אלף ושבע מאות
 ושלשים: אלין זרעית ראובן. והו
 מניניהון. ארבעין ותלתא אלפין. ושבע
 מאה ותלתין: פכאן עדר עשאר ראובן.
 הלאה וארבעין צפא. וסבע מאיה
 ותלאתין: ובני פלוא אליאב: ובני פלוא
 אליאב: ובני פלוא איאב: ובני אליאב
 נמואל ורתן ואבירם דואדתן ואבירם
 קרואי העדה אשר הוצו על־משה ועל
 אהרן בעדת־קרח בהצתם עליהוה:
 ובני אליאב. נמואל ורתן ואבירם. הוא דתן
 ואבירם מערעי פנשתא. דאתפנישו. על
 משה ועל אהרן בכנשתא דקרח.
 באתפנושיהון על יי: ובני איאב. נמוא
 ורתן ואבירם. הו דתן ואבירם דעאה
 אנמאעה. אדי תלפפו. עלי מוסי והרון
 פי גמאעה קרח. וכאנדאך בין ידי אלה:
 ותפתח הארץ את־פיה ותבלע אתם ואת־
 קרח במות העדה באכל האש את
 חמשים ומאתים איש ויהיו לגם: ופתחת
 ארעא ית פומיה. ובלעת יתהון. וית קרח
 במותא דכנשתא. פד אכלת אישתא. ית
 מאתן וחמשין גוברא. והו לאת: פפתחת
 ארץ פאהא. פאבתלעתהם מע קרח
 מע מות תלך אנמאעה. ואבל אנאר
 אמאיתין ואכמסין ארגל. וצארו עלמא:
 ובני־קרח לא־מתו: ובני קרח לא מתו:
 ובני קרח כסף בהם * וגם ימותו:
 בני שמעון למשפחתם נמואל
 משפחת הנמואלי לימין משפחת הימיני
 לוכין משפחת הוכיני: בני שמעון
 דזרעיתיהון. לנמואל. זרעית נמואל. לימין.
 זרעית ימין. לוכין. זרעית יכין: בני שמעון
 לעשירהם. עשירה אנמואין. ועשירה
 אימיניין. ועשירה איכיניין: לזרח משפחת
 הזרחי לשאול משפחת השאולי: לזרח.
 זרעית זרח. לשאול. זרעית שאול:
 ועשירה אזרחיין. ועשירה אשאוליין:

(* קריאי קרי

אלה משפחת השמעני שנים ועשרים
 ארף ומאתים: אלן זרעית שמעון עשרין
 ותרין אלפין ומאתן: פכאן ערד עשיר
 שמעון הרה. אתנין ועשרין אפאומאיתין:
 ס בני גד למשפחתם לצפון
 משפחת הצפוני לחגי משפחת החגי
 לשוני משפחת השוני: בני גד לזרעית הון.
 לצפון. זרעית צפון. לחגי. זרעית חגי.
 לשוני. זרעית שוני: בני גד לעשירהם.
 עשירה אצפונין. ועשירה אחגיין.
 ועשירה אשונין: לאוני משפחת האוני
 לערי משפחת הערי: לאוני. זרעית אוני.
 לערי. זרעית ערי: ועשירה אאוניין.
 ועשירה אעיריין: לארוד משפחת הארודי
 לאראלי משפחת האראלי: לארוד. זרעית
 ארוד. לאראלי. זרעית אראלי: ועשירה
 אארודיין. ועשירה אאראיין: אלה משפחת
 בני גד לפקדיהם ארבעים אלף וחמש
 מאות: אלן. זרעית בני גד למניניהון.
 ארבעין אלפין וחמש מאה: וכאן ערד
 עשיר גד הרה. ארבעין אפא וכמס
 מאיה: ס בני יהודה ער ואונן
 וימת ער ואונן בארץ כנען: בני יהודה
 ער ואונן. ומית ער. ואונן בארעא דכנען:
 בני יהודה אולא (י) ער ואונן. ומאתא פי
 בלד כנעאן: ויהיו בני יהודה למשפחתם
 לשלה משפחת השלני לפרץ משפחת
 הפרצי לזרח משפחת הזרחי: והיו בני
 יהודה לזרעית הון. לשלה. זרעית שלה.
 לפרץ. זרעית פרץ. לזרח. זרעית זרח:
 פצאר בני יהודה (י) לעשירהם. עשירה
 אשילנין. ועשירה אפרציין. ועשירה
 אזרחיין: ויהיו בני פרץ לחצרן משפחת
 החצרני לחמול משפחת החמולי: והיו
 בני פרץ. להצרון. זרעית חצרון. לחמול.
 זרעית חמול: ובני פרץ. עשירה אחרוניין.
 ועשירה אחרוניין: אלה משפחת יהודה
 לפקדיהם ששה ושבעים אלף וחמש
 מאות: אלן. זרעית יהודה למניניהון.
 שבעין ושתא אלפין וחמש מאה: פכאן

ערד עשיר יהודה הרה. סתה וסבעין
 אפא וכמס מאיה: ס בני יששכר
 למשפחתם תולע משפחת התולעי לפנה
 משפחת הפוני: בני יששכר לזרעית הון.
 תולע. זרעית תולע. לפנה. זרעית פנה:
 בני יששכר לעשירהם. עשירה
 אתולעיין. ועשירה אפוניין: לישוב
 משפחת הישבי לשמרן משפחת
 השמרני: לישוב. זרעית ישוב. לשמרן.
 זרעית שמרון: ועשירה אישוביין.
 ועשירה אשמרניין: אלה משפחת
 יששכר לפקדיהם ארבעה ושישים אלף
 ושלש מאות: אלן. זרעית יששכר
 למניניהון. שתין וארבעא אלפין ותלת
 מאה: וכאן ערד עשיר יששכר הרה.
 ארבעה וסתין אפא ותלת מאיה:
 ס בני זבולן למשפחתם לסרד
 משפחת הפרדי לאלון משפחת האלני
 ליהאל משפחת היחלאלי: בני זבולן
 לזרעית הון. לסרד. זרעית סרד. לאלון.
 זרעית אלון. ליהאל. זרעית יהאל:
 בני זבולן לעשירהם. עשירה אסרדיין.
 ועשירה אאלוניין. ועשירה איחלאליין:
 אלה משפחת הזבולני לפקדיהם ששים
 ארף וחמש מאות: אלן. זרעית זבולן
 למניניהון. שתין אלפין וחמש מאה:
 פכאן ערד עשיר זבולן הרה. סתין אפא
 וכמס מאיה: בני יוסף למשפחתם מנשה
 ואפרים: בני יוסף לזרעית הון. מנשה
 ואפרים: בני יוסף לעשירהם. מנשה
 ואפרים: בני מנשה למכיר משפחת
 המכירי ומכיר הזלד את גלעד לגלעד
 משפחת הגלעדי: בני מנשה. למכיר
 זרעית מכיר. ומכיר אזלד ית גלעד.
 לגלעד. זרעית גלעד: בני מנשה. עשירה
 אמכיריין. ועשירה אנגלעדיין. מנגלעד אבן
 מכיר (י): אלה בני גלעד איעזר משפחת
 האיעזרי לחלק משפחת החלקי: אלן
 בני גלעד. איעזר. זרעית איעזר. לחלק.
 זרעית חלק: הזלד בני גלעד. עשירה

לאעזריין. ועשירה אהרמיון: ואשריאק
 משפחת האשראלי ושכם משפחת
 השכמי: ואשריאק. זרעית אשריאק.
 ושכם. זרעית שכם: ועשירה אהרמיון.
 ועשירה אשכמיון: ושמידע משפחת
 השמידע וחרפר משפחת החפרי: ושמידע
 זרעית שמידע. וחרפר. זרעית חפר:
 ועשירה אשמידעיון. ועשירה אהפריין:
 וצלפחד בן חפר לאהיו לו בנים בי אס
 בנות ושם בנות צלפחד מחלה ונעה
 חגלה מלכה ותרצה: וצלפחד בר חפר.
 לא הוה ליה. בנין אלהין בנן. ושום בנת
 צלפחד. מחלה ונעה. חגלה מלכה
 ותרצה: וצלפחד אבן חפר. לם יכון לה
 בנין אלא בנאת. ואסמאיהן. מחלה ונעה.
 חגלה מלכה ותרצה: אלה משפחת
 מנשה ופקדיהם שנים וחמשים ארף ושבע
 מאות: אלין זרעית מנשה. ומנניהון.
 חמשין ותרון אלפין ושבע מאה: פכאן
 ערד עשאר מנשה הרה. אתנין וכמסן
 ארפא וסבע מאיה: ם אלה בני
 אפרים למשפחתם לשותלה משפחת
 השתלחי לבכר משפחת הפכרי לתחן
 משפחת התחני: אלין בני אפרים
 לזרעיתיהון. לשותלה. זרעית שותלה.
 לבכר. זרעית בכר. לתחן. זרעית תחן:
 הוראי בני אפרים לעשירהם. עשירה
 אשותלחיון. ועשירה אבכריין. ועשירה
 אתחניין: ואלה בני שותלה לערן משפחת
 הערני: ואלין בני שותלה. לערן. זרעית
 ערן: ועשירה אערניין. מן ערן אבן
 שותלה (ם): אלה משפחת בני אפרים
 לפקדיהם שנים ושלשים ארף וחמש
 מאות אלה בני יוסף למשפחתם: אלין
 זרעית בני אפרים למנניהון. תלתין ותרון
 אלפין וחמש מאה. אלין בני יוסף
 לזרעיתיהון: פכאן ערד עשאר בני אפרים
 הרה. אתנין ותלאתין אפא וכמס מאיה.
 הוראי בני יוסף לעשירהם: ם בני
 בנימן למשפחתם לבדע משפחת הפלעי

לאשבל משפחת האשכלי לאחרם
 משפחת האחרמי: בני בנימן לזרעיתיהון.
 לבדע. זרעית בלע. לאשבל. זרעית
 אשבל. לאחרם. זרעית אחרם: בני בנימן
 לעשירהם. עשירה אבלעיון. ועשירה
 לאשבליון. ועשירה אחרמיון: לשפופם
 משפחת השופמי להופם משפחת
 החופמי: לשופם. זרעית שופם. להופם.
 זרעית הופם: ועשירה אשופמיון. ועשירה
 אהופמיון: ויהו בני בלע ארד ונעמן
 משפחת הארדי לנעמן משפחת הנעמי:
 והו בני בלע ארד ונעמן. זרעית ארד.
 לנעמן. זרעית נעמן: ועשירה אארדיין.
 ועשירה אנעמיון מן בלע: ם אלה בני
 בנימן למשפחתם ופקדיהם המשה
 וארבעים ארף ושש מאות: אלין בני בנימן
 לזרעיתיהון. ומנניהון. ארבעין והמשא
 אלפין ושית מאה: פכאן ערד עשאר
 בנימן הרה כמסה וארבעין אפא וסת
 מאיה. ם אלה בני דן למשפחתם
 לשותם משפחת השוחמי אלה משפחת
 דן למשפחתם: אלין בני דן לזרעיתיהון.
 לשותם. זרעית שותם. אלין. זרעית דן
 לזרעיתיהון: ובני דן לעשירהם. עשירה
 אשוחמיון. ומא תעשר מנהא (ם): פרי
 משפחת השוחמי לפקדיהם ארבעה
 ושלשים ארף וארבע מאות: פרי זרעית שותם
 למנניהון. שתין וארבעא אלפין וארבע
 מאה: פכאן ערדהם. ארבעה וסתין אפא
 וארבע מאיה: ם בני אשר למשפחתם
 לימנה משפחת הימנה לישוי משפחת
 הישוי לבריעה משפחת הפריעי: בני אשר
 לזרעיתיהון. לימנה. זרעית ימנה. לישוי.
 זרעית ישוי. לבריעה. זרעית בריעה: בני
 אשר לעשירהם. עשירה אימניין.
 ועשירה אישוין. ועשירה אבריעיון:
 לבני בריעה לחבר משפחת החברי
 למלפאל משפחת המלפאלי: לבני
 בריעה. לחבר. זרעית חבר. למלפאל.
 זרעית מלפאל: ועשירה אחבריון.

(* בקצת ספרים לשפופם זרעית שפופם עשירה)

ב (בחר תורה)

ועשירה אמלכיאין מן כריעה יי: ושם
 בת אשר שרה: ושום פת אשר שרה:
 וכאן אסם אבנה אשר סרה: אלה
 משפחת בני אשר לפקדיהם שלשה
 וחמשים ארף וארבע מאות: אלן זרעית
 בני אשר למנייהון המשין ותלת אלפין
 וארבע מאה: פכאן ערד עשאר אשר
 הדה תלאתהו כמסין לפאוארבע מאיה:
 ס בני נפתלי למשפחתם ליהצאל
 משפחת היחצאל לזוני משפחת הזוני:
 בני נפתלי לזרעיתיהון ליהצאל זרעית
 יהצאל לזוני זרעית גוני בני נפתלי
 לעשירהם עשירה ליהצאל וועשירה
 לזוניין ליער משפחת היצרי לשלם
 משפחת השלמי ליער זרעית יצר
 לשלם זרעית שלם: ועשירה ליצריין
 ועשירה לשלמיין: אלה משפחת נפתלי
 למשפחתם ופקדיהם חמשה וארבעים
 ארף וארבע מאות: אלן זרעית נפתלי
 לזרעיתיהון ומנייהון ארבעין וחמשה
 אלפין וארבע מאה: פכאן ערד עשאר
 נפתלי הדה כמסהוארבעין לפאוארבע
 מאיה: אלה פקודי בני ישראל שש מאות
 ארף וארף שבע מאות ושלושים: אלן
 מניני בני ישראל שית מאה וחד אלפין
 שבע מאה ותלתין: פדאך ערד בני
 אסראיל סת מאיה אף ולפא ואחדא
 וסבע מאיה ותלאתין: פ
 וידבר יהוה אלי משה לאמר: ומליך יי
 עם משה למימר: הם כלם אלה מוסי
 תכלימא: לאלה תחלק הארץ בנחלה
 במספר שמות: לאלן תתפליג ארעא
 פאחסנא במנין שמיהן: ולהולא יגב אן
 יקסם אבד נחלה באחצא אסמאיהם:
 לרב תרבה נחלתו ולמעט תמעט נחלתו
 איש לפי פקדיו יתן נחלתו: לסניאי
 תסגון אחסנתהון ולזעירי תוערון
 אחסנתהון גבר לפום מניניהו תתיהוב
 אחסנתיה: פלאכתיר תכתר נחלתה
 ולאקליל תקללהא כל סבט עלי קדר

חלק הרקדוקי א) החלק הארץ בנחלה במספר שמות. הויכח הארץ טפחא ותיכח בנחלה באתנח במספר טפחא :

ערדה יי: יעטא נחלתה: אד-בגורל
 יחלק את הארץ לשמות מפות אבתם
 נחלו: פום בערפא תתפליג ארעא
 לשמות שנטו אבתהון יחסנון: לכן
 באסמא יקסם אבד באסמא אסמאט
 אבאיהם: עליפי הגורל תחלק נחלתו
 בין רב למעט: על פום ערפא תתפליג
 אחסנתהון בין סניאי לזעירי: ועלי קדר
 אסמא תקסם נחלתהם בין כתיר וקליל:
 ס ואלה פקודי הזוני למשפחתם
 לזרשון משפחת הזרשני לקחת משפחת
 הקהתי למררי משפחת המררי: ואלן
 מניני ליואי יי לזוני לזרעיתיהון לזרשון
 זרעית זרשון לקחת זרעית קהתי למררי
 זרעית מררי: והדה אעדאד יי סבט לזי
 לעשירהם עשירה לזרשוניין
 ועשירה לקהתיין ועשירה למרריין:
 אלה משפחת לזי משפחת הזבני
 משפחת הזבני משפחת המחלי
 משפחת המושי משפחת הפרחי וקהת
 הולד את עמרם: אלן זרעית לזי זרעית
 לבני זרעית חברון זרעית מחלי זרעית
 מושי זרעית קנח וקהת אוליד ית
 עמרם: וסאר עשירהם עשירה
 לזבניין ועשירה לחברוניין ועשירה
 למחליין ועשירה למושיין ועשירה
 לקרחיין ואולד קהת עמרם: ושם אשת
 עמרם יוכבד בת לזי אשר ילדה אתה
 לזי במצרים ותלד לעמרם את אהרן
 ואת משה ואת מרים אחתם: ושום
 אתת עמרם יוכבד בת לזי די לידת
 יתה לזי במצרים וילידת לעמרם
 ית אהרן וית משה וית מרים אחתהון:
 וכאן אסם זונה עמרם יוכבד אבנה
 לזי לדי ולדתהא לזי במצר פולדת
 לעמרם הרון ומוסי ומרים אבתהם:
 וילד לאהרן את נדב ואת אביהוא את
 אלעזר ואת איתמר: ואת ליד לאהרן
 ית נדב וית אביהוא ית אלעזר וית
 איתמר: פולד להרון נדב ואביהוא

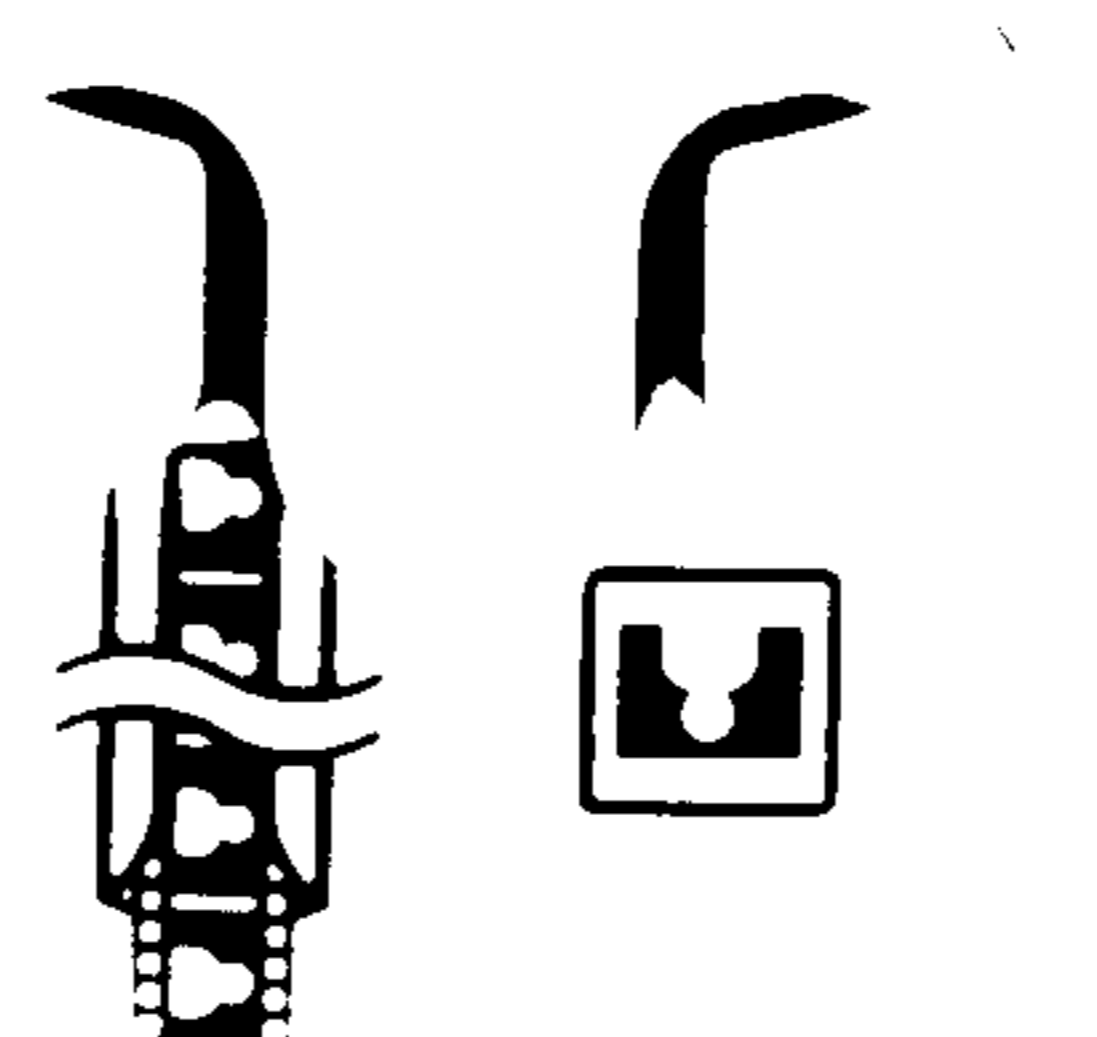
אלעזר

אעזר ואיתמר: וימת נרב ואביו הוא
 בהקריבם: אשורה לפני יהוה: ומית
 נרב ואביו הוא. בקרוביהוּן אשתא
 נוכריתא קדם יי: פמאת נרב ואביו הוא.
 חין קרנא נארא גריבא בין ידי אלה:
 ויהיו פקדיהם שלשה ועשרים אָרָף פֶּרֶר
 זכר מבין חרש ומעלה כִּי לֹא הִתְפַּקְרוּ
 בתוך בני ישראל כִּי לֹא נָתַן לָהֶם נַחֲלָה
 בתוך בני ישראל: והוּוּ מְנִינֵיהוּן. עשרין
 ותלתא אלפין. כל דכורא מבר ירחא
 ולעילא. ארי לא אתמניאו. בנו בני
 ישראל. ארי. לא אתיהיבת להון אחסנא.
 בנו בני ישראל: פכאן ערדהם. תלאתה
 ועשרין אפא. כל דכר מן אבן שהר
 פצאעדא. אד לם יעדו. פי גמלה בני
 אסראיל. אד לם יעטו נחלה פי
 וסטתם: אלה פקודי משה ואלעזר הכהן
 אשר פקדו את בני ישראל בערבית
 מואב על ירדן ירחו: אלין מניני משה.
 ואלעזר כהנא. דמנו. ית בני ישראל
 כמישריא דמואב. על ירדנא דיריחו.
 הולאי מעדודי מוסי. ואעזר אמאם.
 אדי עדא בני אסראיל פי בידאת מואב.
 עלי ארדן ירחא: ובאלה לא היה איש
 מפקודי משה ואהרן הכהן אשר פקדו
 את בני ישראל במדבר סיני: ובאלין
 לא הוה גבר (כל) גוברא. ממניני משה.
 ואהרן כהנא. דמנו. ית בני ישראל
 במדברא דסיני: ופי הולאי לם יכון רגל.
 מן מעדודי מוסי. והרון אמאם. אדי
 עדא בני אסראיל פי ברייה סיני: כִּי
 אמר יהוה ללם מות ימתו במדבר ולא
 נותר מהם איש כי אס־פֶּלֶב בְּנֵי־יִפְנֵה
 ויהושע בן־נון: ארי אמר יי. דהון. ממת
 ימותון במדברא. ולא אשתאר מנהון
 אנש. אלהון פֶּלֶב בר יפונה. ויהושע בר
 נון: לאן אלה חכם עליהם. אן יתמאותון*)
 פי אברייה. ולם יבק מנהם רגל.
 אלא כלב אבן יפנה. ויהושע אבן נון:
 ונתקרבנה בנות צלפחד

בן־חפר בן־גלעד בן־מכיר בן־מנשה
 למשפחת מנשה בן־יוסף ואלה שמות
 בנותיו מחלה נעה וחגלה ומלכה ותרצה:
 וקריבא בנות צלפחד. בר חפר בר גלעד
 בר מכיר בר מנשה. לזרעית מנשה בר
 יוסף. ואלין שמות בנותיה. מחלה נעה.
 וחגלה ומלכה ותרצה: פתקדמן בנאת
 צלפחד. אבן חפר וְגַלְעָד וְכִיר וְמִנְשֵׁה.
 מן עשאר מנשה וְיוֹסֵף. אתי אסמאיהן.
 מחלה נועה. וחגלה ומלכה ותרצה:
 ותעמדנה לפני משה ולפני אלעזר הכהן
 ולפני הנשיאם וכלהעדה פתח אהל־
 מועד לאמר: וקמא קדם משה. וקדם
 אלעזר כהנא. וקדם רגרבניא וכל
 בנשתא. בתרע משפן זמנא למימר:
 פוקפן בין ידי מוסי. ואעזר אמאם.
 ואשראף וסאר אנמאעה. ענד באב
 כבא אמחצר קאילאת: אבניו מת
 במדבר והוא לא היה בתוך העדה
 הנועדים עליהוה בעדת קרח כִּי־בַחֲטָאוֹ
 מת ובנים לא היו לו: אבנא מית
 במדברא. והוא לא הוה בנו בנשתא.
 דאזדמנו. על יי בכנשתא דקרת. ארי
 בחוביה מית. ובנין לא הוּוּ ליה: אן
 אבנא מאת פי אברייה. והו לם יכון
 פי גמלה אנמאעה. אדי תגמעו עלי
 אלה מע קרת. לאנה מאת בכטייתה.
 ולם יכלף בנין: למה יגרע שם־אבניו
 מתוך משפחתו כִּי אֵין לוֹ בֶן תְּנֵה־לָנוּ
 אחזה בתוך אחי אבניו: למה יתמנע
 שְׁמֵא דְאֲבוֹנָא מִנוּ זִרְעִיתִיה. ארי לית
 ליה בר. הב לנא אחסנא. בנו אחי אבנא:
 פלם ינקן אסם אבנא מן בין עשירתה.
 אד לים לה אבן. בל אעטנא נחלה.
 פי מא בין אעמאמנא: ויקרב משה את־
 משפטן לפני יהוה: וקריב משה. ית
 דינהון לקדם יי: פרפע מוסי חכמהן
 אי אלה:

ויאמר יהוה אל־משה לאמר: ואמר יי
 למשה למימר: תם קא אלה למוסי

חלק הרקוקי ב) בהקריבם אש ורה. בית ראשונה בנעיא בכל התיגאן: * נון רבתי קאילא

קָרָא לָאֵלֶּיךָ בֵּן בְּנוֹת צִלְפָּחָד וְדַבַּרְתָּ נִתְּן
 לָהֶם אֶת־נַחֲלַת בְּתוּךְ אֲחֵי אֲבוֹתָם
 וְהַעֲבַרְתָּ אֶת־נַחֲלַת אֲבוֹתָם לָהֶן יְאוּת.
 בְּנֵת צִלְפָּחָד מִמִּלֶּךְן (כ"ג) מִמִּלֶּךְן. מִתֵּן
 תִּתֵּן לָהֶן אֲחֻזַּת אֲחֻזַּת אֲחֵי
 אֲבוֹתָן. וְהַעֲבַרְתָּ יֵת אֲחֻזַּת אֲבוֹתָן לָהֶן:
 נַעֲמָא קָאֵלן בְּנֵת צִלְפָּחָד. אַעֲטִינָן הוּז
 נַחֲלָה. פִּי מָא בֵּין אַעֲמַמְהֵן. וְאַנְקֵל
 נַחֲלָה אֲבוֹתָן לָהֶן: וְאַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּדְבַּר
 לֵאמֹר אִישׁ כִּי־יָמוּת וּבֵן אֵין לוֹ וְהַעֲבַרְתָּם
 אֶת־נַחֲלָתוֹ לְבָתוֹ: וְעַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 תִּמְלִיךְ לְמִימַר. גִּבֹר אֲרֵי יָמוּת. וְגַר לִית
 לִיה. וְהַעֲבִירוּן יֵת אֲחֻזַּתִּיהָ לְבָרְתִּיהָ:
 וּמַר בְּנֵי אִסְרָאֵל וְקָל לָהֶם. אִי רַגֵל
 מֵאֵת. וְלִים לָה אֲבִין. פִּאֲנֵקְרוּ נַחֲלָתָה
 לְאֲבֹנָתָה: וְאִם־אֵין לוֹ בֵּת וְנָתַתְּ אֶת־
 נַחֲלָתוֹ לְאֲחֻיוֹ: וְאִם לִית לִיה בְּרָתָא.
 וְתִתְּנוּן יֵת אֲחֻזַּתִּיהָ לְאֲחֻזָּהּ: וְאִן לֵם
 תִּכּוֹן לָה אֲבִנָה. פִּאֲעֲטוּן נַחֲלָתָה לְאֲבוֹתָה:
 וְאִם־אֵין לוֹ אֲחִים וְנָתַתְּ אֶת־נַחֲלָתוֹ
 לְאֵתֵר אֲבִיוֹ: וְאִם לִית לִיה אֲחִין. וְתִתְּנוּן
 יֵת אֲחֻזַּתִּיהָ לְאֲחֵי אֲבוֹתָיִ: וְאִן לֵם יִכּוֹן
 לָה אֲבוֹה. פִּאֲעֲטוּהָ לְאֲעֲמַמְהָ: וְאִם־
 אֵין אֲחִים לְאֲבִיו וְנָתַתְּ אֶת־נַחֲלָתוֹ
 לְשִׂאֲרוֹ הַקָּרִיב אֵלָיו מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְיָרֵשׁ
 אֶת־הָיִתָּה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְהִקַּת מִשְׁפַּט
 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְאִם לִית
 אֲחִין לְאֲבוֹה. וְתִתְּנוּן יֵת אֲחֻזַּתִּיהָ.
 לְקָרִיבִיהָ. דְקָרִיב לִיה מִזְרַעִיתִיהָ וְיִירַת
 יֵתָה. וְתִהִי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְגִזְרַת דִּין.
 כַּמָּא דְפִקֵּד יי יֵת מֹשֶׁה: וְאִן לֵם יִכּוֹן
 לָה אַעֲמָם. פִּאֲעֲטוּהָ לְנִסְיַבָּה אֲקָרֵב
 אִיה. מִן עֲשִׂירְתָהּ וְיַחֲזֹהָ. וְיִכּוֹן דֹּאךְ
 לְבְנֵי אִסְרָאֵל רַסִּם אַחֲכֶם. כַּמָּא אֲמַר
 אֵלֶּה מוֹסִי:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲלֶה אֶל־הַר
 הָעֲבָרִים הַזֶּה וּרְאֵה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
 נָתַתִּי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאָמַר יי לְמֹשֶׁה.
 סָק. לְטוֹרָא דְעֲבָרָאֵי הַרְדִּין. וְהוֹי יֵת אֶרְעָא.
 דִּי־נָתַתִּי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וְלֵמָּא קָא אֵלֶּה

לְמוֹסִי. אַעֲדָר אִי גִבֹר אַעֲבָרִין הוּזָא.
 וְאַנְעֲרָ אֲבִלְד. (כ"ב) אִדִּי אֲנָא מַעֲטִיָּה לְבְנֵי
 אִסְרָאֵל: וְרָאִיתָה אֶת־הָ וְנִאֲסַפְתָּ אֶל־
 עַמִּיךָ גַּם־אֶת־הָ כַּאֲשֶׁר נִאֲסַף אֶת־הָ אֲחִיךָ:
 וְתִהְיוּ יֵתָה. וְתִתְּכַנִּישׁ לְעַמְּךָ אִף אֶת־
 כַּמָּא דְאֲתִכְנִישׁ אֶת־הָ אֲחִיךָ: פִּאֲדָא
 אֲבַעֲרַתָּהָ. אֲנַעֲם אִי קוֹמֵךְ אַנְתָּ אִיעָא.
 כַּמָּא אֲנַעֲם הָרוּן אֲכִיךָ: כַּאֲשֶׁר מְרִיתָם
 פִּי כַּמְדִּבְרֵי־צִין בְּמִרְיַבֵּת הָעֵדָה לְהַקְדִּישְׁנִי
 בְּפִים לְעֵינֵיהֶם הֵם מִי־מְרִיבֵת־קֹדֶשׁ
 מִדְּבַר־צִין: כַּמָּא דְסִרְיַבְתוּן עַל מִימְרֵי
 בְּמִדְּבַר־אֲדִצִין. בְּמַצוֹת כְּנִשְׁתָּא. לְקֹדֶשׁוֹתֵי
 בְּמִיָּא לְעֵינֵיהוֹן. אִיעוּן. מִי מַצוֹת רַקִּם
 מִדְּבַר־אֲדִצִין: כַּמָּא כַּאֲפַתְמָא אֲמַרִי
 פִּי בְרִיָּה צִין. עַנְד כְּצוּמָה אֲנַמְאֵהָ.
 וְלֵם תְּקַדְּסָנִי בְדֹאךְ אֲמָא בַחֲצֵרְתָּהֶם.
 וְלֵדֹאךְ סְמִי מָא כְּצוּמָה רַקִּים (כ"ג) פִּי בְרִיָּה
 צִין: ס וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה
 לֵאמֹר: וְמִלִּיךְ מֹשֶׁה. קָדֵם יי לְמִימַר:
 פִּקֵּא מוֹסִי. בֵּין יָדֵי אֵלֶּה קֵאִילָא: יִפְקֵד
 יְהוָה אֵלֶּהי הָרוּחַת לְכָל־בָּשָׂר אִישׁ עַל־
 הָעֵדָה: יִמְנִי יי. אֵלֶּה רוּחִיא לְכָל בָּשָׂרָא.
 גִּבֹרָא עַל כְּנִשְׁתָּא: אִן שִׁית יֵאֲרֵב. יֵא
 אֵה אֲרוּאחַ כָּל בָּשָׂרִי. פִּאֲסַתְכֵלֵךְ רַגְלָא
 עֲלֵי אֲנַמְאֵהָ (כ"ד): אֲשֶׁר־יֵצֵא לְפָנֵיהֶם
 וְאֲשֶׁר יָבֹא לְפָנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יֵצֵאִם וְאֲשֶׁר
 יָבִיאִם וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת יְהוָה כַּעֲזָאן אֲשֶׁר
 אֵין־לָהֶם רַעָה: דִּיפּוֹק קְדָמִיהוֹן. וְדִי־יַעֲזוּ
 קְדָמִיהוֹן. וְדִי־יִפְקְנוּ וְדִי־עִידְנוּן. וְלֹא תִהִי
 כְּנִשְׁתָּא דִיִּי. כַּעֲנָא. דְלִית לָהֶן רַעִי:
 וְיִכְרַגְּבוּן אִידִיָּהֶם. וְיִדְכֵל בֵּין אִידִיָּהֶם.
 וְיִכְרַגְּהֶם וְיִדְכֵלְהֶם. וְלֹא יִבְקוּ גַמְאֵהָ
 אֵלֶּה. כִּנְגִם לִים לָהֵא רֵאעִי: וַיֹּאמֶר יְהוָה
 אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נּוּן אִישׁ
 אֲשֶׁר־רוּחַ בּוֹ וְסַמַּכְתָּ אֶת־יָדְךָ עָלָיו:
 וְאָמַר יי לְמֹשֶׁה. דְבַר (כ"ה) סָב לְךָ יֵת
 יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נּוּן. גִּבֹר הָרוּחַ גִּבּוֹרָה בֵּיתָה.
 וְתַסְמֹךְ־יֵת יָדְךָ עָלָיו: פִּקֵּא אֵלֶּה לְמוֹסִי.
 כִּד לֵךְ יְהוֹשֻׁעַ אֲבִין נּוּן. פִּאֲנָה רַגֵל פִּיה
 פִּעֵל (כ"ה). וְאֲסַנְד יָדְךָ עָלָיו: וְהַעֲמַדְתָּ אֶת־

לפני

לפני אֵלֶּזֶר הַכֹּהֵן וּלְפָנַי כְּלִי־הַעֲדָה
 וְצוֹיִתָּה אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם: וְתִקִּים יְתִיב. קָדָם
 אֵלֶּזֶר כֹּהֵנָא. וְקָדָם כָּל כְּנֹשְׁתָא. וְתִפְקֹד
 יְתִיב לְעֵינֵיהוֹן: וְאוֹקְפָה בֵּין יְדֵי אֵלֶּזֶר
 אֲמָאם. וְסֹאֵר אֲנִמְאָה. וְאִמְרָה
 בְּחִצְרֵתָהֶם: וְנִתְתָה מִהוֹדֵךְ עֲלֵיו לְמַעַן
 יִשְׁמְעוּ כְּלֵי־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְתִתִּין
 מִזִּיקָךְ עֲלוֹהֵי. כְּדִיד דִּיקְבִּלּוֹן מִנִּיה. כָּל
 כְּנֹשְׁתָא דְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאִנְעֵל מִן בְּהֵאֲדָךְ
 עֲלֵיה. לְכִי תִקְבֵּל מִנָּה (כ). גִּמְאָהֶּּ בְנֵי
 אִסְרָאֵל: וּלְפָנַי אֵלֶּזֶר הַכֹּהֵן יַעֲמֵד וְשֹׁאֵל
 לֹו בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים לְפָנַי יְהוֹה עַל־פְּנֵי
 יִצְאוּ וְעַל־פְּנֵי יִבְאוּ הוּא וְכָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 אֲתוּ וְכָל־הָעֵדָה: וְקָדָם אֵלֶּזֶר כֹּהֵנָא
 יָקוּם. וְיִשְׁאֵל לֵיה. כְּדִין אִוְרֵיָא קָדָם יי.
 עַל מִוְמְרֵיהֶוּן נִפְקִין וְעַל מִוְמְרֵיהֶוּן יְהוֹן
 עֲאֵלִין. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִמִּיה וְכָל
 כְּנֹשְׁתָא: וְלִיכּוֹן וְקוֹפָה בֵּין יְדֵי אֵלֶּזֶר
 אֲמָאם. חֲתָא יִסָּא פִי חוֹאֵגָה. בְּהִיִּיה
 אֲנִמְאָר בֵּין יְדֵי אֵלֶּה. וְעַן אִמְרָה יִכְרְנוּ
 וְדַכְלוּ (כ). הוּוּ וּבְנֵי אִסְרָאֵל מַעָה וְסֹאֵר
 אֲנִמְאָה: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
 אֹתוֹ וַיִּקַּח אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמֵדְהוּ לְפָנַי
 אֵלֶּזֶר הַכֹּהֵן וּלְפָנַי כְּלִי־הַעֲדָה: וְעַבֵּד
 מֹשֶׁה. כְּמֹא דְפִקִּיד יי יְתִיב. וְדַבֵּר יֵת
 יְהוֹשֻׁעַ. וְאִקִּימִיה קָדָם אֵלֶּזֶר כֹּהֵנָא.
 וְקָדָם כָּל כְּנֹשְׁתָא: פְּצַנַּע מוֹסִי. כְּמֹא
 אִמְרָה אֵלֶּה. אֵן אֲבָד יְהוֹשֻׁעַ. וְאוֹקְפָה בֵּין
 יְדֵי אֵלֶּזֶר אֲמָאם. וְסֹאֵר אֲנִמְאָה:
 וַיִּסְמַךְ אֶת־יָדָיו עָלָיו וַיְצוּהוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
 יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: וַיִּסְמַךְ יֵת יְדוּהֵי. עֲלוּהֵי
 וּפְקִדֵיה. כְּמֹא דְמַלְלִיד יי בִּידָא דְמֹשֶׁה:
 וְאִסְנַד יְדֵיה עֲלֵיה וְאִמְרָה. כְּמֹא קֵא
 אֵלֶּה לֶּה: פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלְלִיד יי
 עִם מֹשֶׁה לְמִימַר: תָּם כָּלֶם אֵלֶּה מוֹסִי
 תְּכַלִּימָא: צוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַתְּ
 אֲלֵהֶם אֶת־קִרְבְּנֵי דְחָמִי לְאִשֵּׁי רִיחַ
 נִיחָחֵי. תִּשְׁמְרוּ לְתִקְרִיב לִי כְּמוֹעֲדוֹ: פִּקִּיד
 יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְתִימַר דְּהוֹן יֵת קוֹרְבְּנֵי

כא (כתר תורה)

לְחַיִּים סְדוּר לְקוֹרְבְּנֵי. לְאֶתְקַבְּלָא כְּרַעוּא.
 תִּשְׁרוּן. לְקִרְבָּא קָדָמִי בּוֹמְנִיה: מִר בְּנֵי
 אִסְרָאֵל. וְקָד לֶהֶם. קִרְבָּאֵי דְאִוְמֵי (כ)
 מְרַצִּי מִקְבּוּלֵי. אֲהַפְצוּה. אֵן תִּקְרְבוּה
 לִי פִי וְקִתָּה: וְאִמְרַתְּ לֶהֶם זֶה הָאִשָּׁה
 אֲשֶׁר תִּקְרְבוּ לִיהוּה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
 תְּמִימִם שְׁנַיִם לְיוֹם עֲלֵה תְּמִיד: וְתִימַר
 דְּהוֹן. דִּין קוֹרְבָּנָא. דְּתִקְרְבוּן קָדָם יי.
 אִמְרִין בְּנֵי שָׁנָה שְׁלֹמִין. תִּרְין לְיוֹמָא
 עֲלֵתָא תְּדִירָא: וְבִיִּין לֶהֶם. (כ) אֵן אִמְרַצִּי. אֲדִי
 תִּקְרְבוּנָה לֵלֶה. הַמְלִין אֲבִנֵי סָנָה צַחֲאָהָ.
 פִּי כָּל יוֹם צַעֲדָה דְאִוְמָא: אֶת־הַכֹּבֶשֶׂת
 אֶחָד תַּעֲשֶׂה בְּבֹקֶר וְאֶת הַכֹּבֶשֶׂת הַשֵּׁנִי
 תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים: יֵת אִמְרָא חַד
 תַּעֲבִיד בְּצַפְרָא. וְיֵת אִמְרָא תְּנִינָא. תַּעֲבִיד
 בֵּין שְׁמֵשִׁיא: אֲחַדְהֵמָא בְּאֲנְדָּאָה.
 וְאֲכַר בֵּין אֲנְרוּבִין: וְעִשִּׂירִית הָאִיפָה
 סֹלֶת לְמִנְחָה כְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן פְּתִית רְבִיעֵת
 הַחֵין: וְחַד מִן עֲשָׂרָא בְּתַלְתַּסָּאִין. סוּלְתָא
 לְמִנְחָתָא. דְּכִירָא. בְּמִשְׁחָה כְּתִישָׁא רְבִיעוֹת
 הֵינָא: וְעִשֶׂר וִיבָה. סַמֵּד מִן אֲבָר. מִלְתוֹת.
 כְּרַבַּע קֶסֶט מִן דְּהוֹן מִטְחוּן: עֲלֵת תְּמִיד
 הַעֲשִׂיה בְּחַר סִינֵי לְרִיחַ נִיחָח אִשָּׁה
 לִיהוּה: עֲלֵת תְּדִירָא. דְּאֶתְעַבִּידֵת בְּטוֹרָא
 דְּסִינֵי. לְאֶתְקַבְּלָא כְּרַעוּא. קוֹרְבָּנָא קָדָם
 יי: צַעֲדָה דְאִוְמָא. כְּמֹא צַנְעַת פִּי
 כְּרִיִּיה סִינֵי (כ). מִקְבּוּלָה מְרַצִּיִּיה לֵלֶה:
 וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הַחֵין כְּכֹבֶשֶׂת הָאֶחָד בְּקֹדֶשׁ
 הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֶׁכֶר לִיהוּה: וְנִסְכֵּיה רְבִיעוֹת
 הֵינָא. לְאִמְרָא חַד. בְּקוֹדֶשָׁא. יֵתְנִסְךְ.
 נֶסֶךְ דְּחַמֵּר עֲתִיק קָדָם יי: וּמַעָה מִן
 אֲמוּזָא. רְבַע קֶסֶט לְכָל חִמְל. יִרֵשׁ פִּי
 אֶקְדָם רִשָׁא. מִן עֲתִיקָה (כ) לֵלֶה: וְאֶת
 הַכֹּבֶשֶׂת הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים כְּמִנְחַת
 הַבֹּקֶר וְכִנְסָבוּ תַעֲשֶׂה אִשָּׁה רִיחַ נִיחָח
 לִיהוּה: וְיֵת אִמְרָא תְּנִינָא. תַּעֲבִיד בֵּין
 שְׁמֵשִׁיא. כְּמִנְחַת צַפְרָא וְכִנְסָפִיה תַּעֲבִיד.
 קוֹרְבָּן דְּמִתְקַבֵּל כְּרַעוּא קָדָם יי: וְאִדָּא
 צַנְעַת אֲחַמֵּל אֶתְאֵנִי בֵּין אֲנְרוּבִין. כְּכַהֲרִיִּיה
 אֲנְדָּאָה וּמוּזָאָהָ אִיצָא אֲצַנְעָה (כ).

קרבנא

ורבעות הינא. לאמרא המרא. דא עלת
 ריש ירחא (כל ירח בירח) באתחדותיה.
 פן לכל רישי ירחי שתא: ומזאנהם. יבון
 נצף קסט לכל תור ותלת קסט לאכבש.
 ורבע קסט. לאחמל מן אשראב. הדא
 קרבאן שהר בשהר. לשהור אסנה: ושעיר
 עזים אהר לחטאת ליהוה על-עלת
 התמיד יעשה ונסכו: וצפיר בר עזין חד.
 לחטאת קדם יי. על עלת תדירא.
 יתעבד ונסכיה: ועתוד מן אמאעוד לכוה
 לדה. מע קרבאן אדאים. יקרב דאך
 ומזאנה: ם וכהדש הראשון
 בארבעה עשר יום לחדש פסח ליהוה:
 ובירחא קדמאה. בארבעת עשרא. יזמא
 לירחא. פסחא קדם יי: ופי אשר
 אאול. פי איום אראבע עשר מנה. פסחא
 לדה: ובחמשה עשר יום לחדש הזה
 חג שבעת ימים מצות יאכל: ובחמישת
 עשרא יזמא. לירחא הדין חגא. שבעא
 יזמין. פטירא יתאביל: ופי איום אבאמם
 עשר מנה חג. סבעה אייאם יוכל פטירא:
 ביום הראשון מקרא קדש פדמלאכת
 עבדה לא תעשו: ביזמא קדמאה מערע
 קדיש. כל עבדת פולחן לא תעבדון:
 פי איום אאול מנהא אסם מקדם. כל
 זנעה מכסב לא תעמרו: והקרבתם
 אשה עלה ליהוה פרים בני-בקר שנים
 ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה
 המימם יהיו לכם: ותקרבון קורבנא
 עלתא קדם יי. תורי בני תורי. תרין
 ודבר חד. ושבעא אמרין בני שנה. שלמין
 יהון לבון: וקרבו קרבאנא צעידה לדה.
 רתין מן אבקר וכבשא. וסבעה חמלאן
 בני סנה. צחאחא יכונאן לכם: ומנחתם
 סלת בלוגה בשמן שלשה עשרנים לפר
 ושני עשרנים לאיל תעשו: ומנחתהון.
 סולתא הפילא במשה. תלתא עשרונין
 לתורה. ותרין עשרונין. לדכרא תעבדון:
 ומעהם מן אבר. סמד מלתות בדהן.
 תלאתה עשור לכל רת. ועשרין לאכבש:

עשרין

קרבאנא ממבולא מרצייא לדה: פ
 וביום השבת שני-כבשים בני-שנה
 תמימם ושני עשרנים סלת מנחה בלוגה
 בשמן ונסכו: וביזמא דשבתא. תרין
 אמרין בני שנה שלמין. ותרין עשרונין.
 סולתא מנחתא. הפילא במשה ונסכיה:
 ופי יום אסבת. חמלין אבני סנה צחאחא.
 ומעהמא מן אבר עשרין. סמד מלתות
 בדהן ומזאנהם: עלת שבת בשבתו
 על-עלת התמיד ונסכיה: עלת שפא
 תתעבד בשפא. על עלת תדירא ונסכיה:
 דאך קרבאן סבת בסבת. מע קרבאן
 אדאים ומזאנה: פ

ובראשי חדשיכם תקריבו עלה ליהוה
 פרים בני-בקר שנים ואיל אחד כבשים
 בני-שנה שבעה תמימם: ובירשי
 ירחיבון. תקרבון עלתא קדם יי. תורי
 בני תורי תרין ודבר חד. אמרין בני
 שנה. שבעא שלמין: ופי רוס שהורכם.
 קרבו קרבאן צעידה לדה. רתין מן
 אבקר וכבשא. וסבעה חמלאן בני סנה
 צחאחא: ושלשה עשרנים סלת מנחה
 בלוגה בשמן לפר האחד ושני עשרנים
 סלת מנחה בלוגה בשמן לאיל האחד:
 ותלתא עשרונין. סולתא מנחתא הפילא
 במשה. לתורה חד. ותרין עשרונין.
 סולתא מנחתא הפילא במשה. לדכרא
 חד: ותלאתה עשור מן אבר. סמד
 מלתות בדהן לכל רת. ועשרין לאכבש:
 ועשרין עשרון סלת מנחה בלוגה בשמן
 לפבש האחד עלה ריח ניחח אשה
 ליהוה: ועשרונא עשרונא. סולתא מנחתא
 הפילא במשה. לאמרא חד. עלתא
 לאתקבלא ברעוא. קורבנא קדם יי:
 ועשר לכל חמל כדאך. אצעידה
 אממבולה אמרצייה לדה: ונסכיהם חצי
 ההין יהיה לפר ושלישת ההין לאיל
 ורביעת ההין לפבש יין זאת עלת חדש
 בחדשו לחדשי השנה: ונסכיהון. פלוגת
 הינא יהי לתורה ותלתות הינא לדכרא.

וכבשא. וסבעה חמלאן בני סנה :
 ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה
 עשרנים לפר האחד שני עשרנים לאיל
 האחד: ומנחתהון סולתא דפילא במשח.
 תלתא עשרונין לתורא חד. תרין
 עשרונין לדכרא חד: ומעהם מן אבר.
 סמד מלתות בדהן. תלאתה עשור לכל
 רת. ועשרין לאכבש: עשרון עשרון
 לכבש האחד לשבעת הכבשים: עשרונא
 עשרונא. לאמרא חד. בן לשבעא אמרין:
 ועשר לכל חמל מן אסבעה: שעיר עזים
 אחד לכפר עליכם: צפיר בר עזין חד.
 לכפרא עליכון: ועתוד מן אמצו.
 ליסתגפר ענכם: מלכד עלת התמיד
 ומנחתו תעשו תמימם יהוידכם ונספיהם:
 בר מעלת תדירא. ומנחתיה תעבדון.
 שלמין יהון לבון ונספיהון: מא כלא
 קרבאן אדאים. וברה תקרבו דאך.
 וצחאתא תכון לכם ומזאנהא: פ
 ובחדש השביעי באחד לחדש מקראי
 קדש יהיה לכם בלמלאכת עבודה לא
 תעשו יום תרועה יהיה לכם: ובירחא
 שביעאה בחד לירחא. מערע קדיש יהי
 לבון. כל עבירת פולחן לא תעבדון.
 יום יפבא יהי לבון: ופי איום אאול מן
 אשהר אסאבע. אסם מקדם יכון לכם.
 כל צנעה מכסב לא תעמלו. ויום גרבה
 יכון לכם: ועשיתם עלה לריח ניחח
 ליהנה פר בן בקר אחד איל אחד כבשים
 בני שנה שבעה תמימם: ותעבדון
 עלתא. לאתקבלא ברעוא קדם יי. תור
 בר תורי. חד דבר חד. אמרין בני שנה.
 שבעא שלמין: וקרבו צעידה. מקבולה
 מרצייה לדה. רתא ואחדא וכבשא.
 וסבעה חמלאן בני סנה צחאחא:
 ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה
 עשרנים לפר שני עשרנים לאיל:
 ומנחתהון סולתא דפילא במשח. תלתא
 עשרונין לתורא. תרין עשרונין לדכרא:
 ומעהם מן אבר. סמד מלתות בדהן.

תלאתה

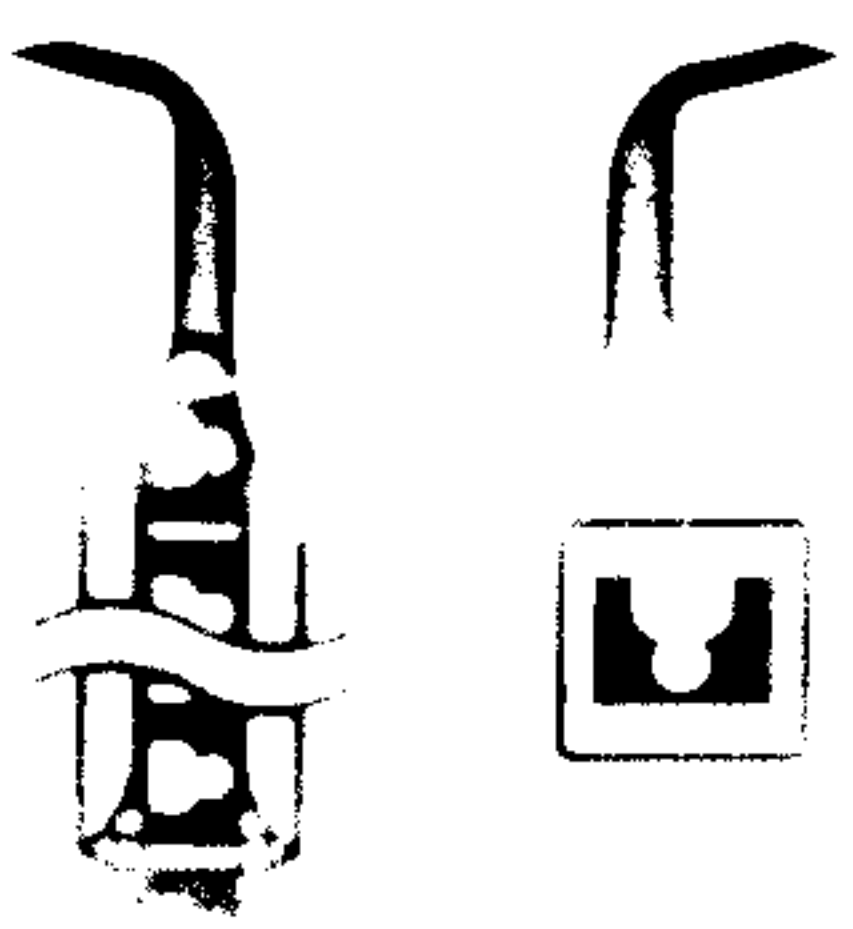
עשרון עשרון תעשה לכבש האחד
 לשבעת הכבשים: עשרונא עשרונא
 תעבד. לאמרא חד. בן לשבעא אמרין:
 ועשר לכל חמל מן אסבעה: ושעיר
 חטאת אחד לכפר עליכם: וצפירא
 דחטאת חד. לכפרא עליכון: ועתוד
 לאדכוה. ליסתגפר ענכם: מלכד עלת
 הפקר אשר לעלת התמיד תעשו אתי
 אלה: בר מעלת צפרא. דהיא עלת תדירא
 תעבדון ית אלין: מא כלא קרבאן אדאה.
 ומרבאן אדאים אתאני (ג). תקרבו הדה:
 כאלה תעשו יום שבעת ימים לחם אשה
 ריח ניחח ליהנה על עולת התמיד יעשה
 ונספו: פאלין. תעבדון ליומא שבעא
 יומין. לחים. קורבן דמתקבל ברעוא קדם
 יי. על עלת תדירא. יתעבד ונספיה:
 ומתלהא קרבו פי כל יום מן אסבעה
 אאייאם. קרבאנא מקבולא מרצייה לדה.
 מע אקרבאן אדאים. יקרב דאך ומזאנה:
 וביום השביעי מקרא קדש יהיה לכם
 בלמלאכת עבודה לא תעשו: וביומא
 שביעאה. מערע קדיש יהי לבון. כל
 עבירת פולחן לא תעבדון: ופי איום
 אסאבע. אסם מקדם יכון לכם. כל צנעה
 מכסב לא תעמלו: ס וביום הבפורים
 בהקריבכם מנחה חדשה ליהנה
 בשבעתיכם מקרא קדש יהיה לכם בל
 מלאכת עבודה לא תעשו: וביומא
 דכפוריא. בקרוביכון. מנחתא חדתא
 קדם יי. בעצרתכון. מערע קדיש יהי
 לבון. כל עבירת פולחן לא תעבדון: ופי
 יום אבבור. פי תקריבכם. ברא גדיא
 לדה. בעד אסאביעכם (ד). אסם מקדם
 יכון לכם. כל צנעה מכסב לא תעמלו:
 והקרבתם עולה לריח ניחח ליהנה פרים
 בני בקר שנים איל אחד שבעה כבשים
 בני שנה: ותקרבו עלתא. לאתקבלא
 ברעוא קדם יי. תורי בני תורי. תרין דבר
 חד. שבעא אמרין בני שנה: וקרבו צעידה.
 מקבולה מרצייה לדה. רתין מן אבקר

תלאתה עשור לארת. ועשרין לאכבש:
 ועשרון אחד לכבש האחד לשבעת
 הכבשים: ועשרונא חד. לאמרא חד.
 פן לשבעא אמרין: ועשר לכל חמל מן
 אסבעה: ושעיר-עזים אחד חטאת לכפר
 עליכם: וצפיר בר עזין חד חטאת.
 לכפרא עליכון: ועתוד מן אמאעז
 לאדכוה. ליסתגפר ענכם: מלבד עלת
 החדש ומנחתה ועלת התמיד ומנחתה
 ונספיהם כמשפטם לריח ניחח אשה
 ליהוה: בר מעלת ירחא ומנחתה. ועלת
 תדירא ומנחתה. ונספיהון כדחוי להון.
 לאתקבלא ברעוא. קורבנא קדם יי:
 מא כלא קרבאן אשהר וברה. וקרבאן
 אדאים וברה. ומזאגהם כלאסביד. מקבול
 מרצי קרבאן לדה: ם ובעשור
 לחדש השביעי הזה מקרא-קדש יהיה
 לכם ועניתם את-נפשותיכם בלמלאכה
 לא תעשו: ובעשרא לירחא שביעאה
 הדין. מערע קדיש יהי לכון. ותענון ית
 נפש-תכון. כל עבדא לא תעבדון: ופי
 אעאשר מנה. אסם מקדם יכון לכם.
 ואגיעו אנפסכם. וכל עמל לא תעמלו:
 והקרבתם עלה ליהוה ריח ניחח פר בין
 בקר אחד איל אחד כבשים בני-שנה
 שבעה תמימם יהיו לכם: ותקרבון
 עלתא קדם יי לאתקבלא ברעוא. תור
 בר תורי. חד דבר חד. אמרין בני שנה
 שבעא. שלמין יהון לכון: וקרבו צעידה
 לדה מקבול מרצי. רתא ואחדא וכבשא.
 וסבעה חמלאן בני סנה. צחאחא תכון
 לכם: ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה
 עשרנים לפר שני עשרנים לאיל האחד:
 ומנחתהון. סולתא דפילא במשח. תלתא
 עשרונין לתורא. תרין עשרונין. לדכרא
 חד: ומעהם מן אבר. סמר מלתות
 בדהן. תלאתה עשור לארת. ועשרין
 לאכבש: עשרון עשרון לכבש האחד לארבעה
 עשר כבשים: ועשרונא עשרונא.
 לאמרא חד. פן לארבעת עשר אמרין:
 ועשר לכל חמל מן ארבעה עשר:

ככל חמל מן אסבעה: שעיר-עזים אחד
 חטאת מלבד חטאת הכפרים ועלת
 התמיד ומנחתה ונספיהם: צפיר בר
 עזין חד חטאת. פר. מחטאת כפוריא
 ועלת תדירא. ומנחתה ונספיהון: ועתוד
 מן אמאעז לאדכוה. מא כלא דכוה
 אנפראן וכרבאן אדאים. וברהאומזאגהא:
 ם ובחמשה עשר יום לחדש
 השביעי מקרא-קדש יהיה לכם כל-
 מלאכת עבודה לא תעשו וחגתם חג
 ליהוה שבעת ימים: ובחמישת עשרא
 יומא לירחא שביעאה. מערע קדיש
 יהי לכון. כל עבדית פולחן לא תעבדון.
 ותיחגון חגא קדם יי שבעא יומין: ופי
 איום אכאמס עשר מן אשהר אסאבע.
 אסם מקדם יכון לכם. כל צנעה מכסב
 לא תעמדו. וחגו חגללה סבעה אייאים:
 והקרבתם עלה אשה ריח ניחח ליהוה
 פרים בני-בקר שלשה עשר אילים שנים
 כבשים בני-שנה ארבעה עשר תמימם
 יהיו: ותקרבון עלתא. קורבן דמתקבל
 ברעוא קדם יי. תורי בני תורי. תלת
 עשר דכרין תרין. אמרין בני שנה.
 ארבעת עשר שלמין יהון: וקרבו צעידה.
 קרבאנא מקבולא מרציא לדה. תלאתה
 עשר רת מן אבקר וכבשין. וארבעה
 עשר חמל. בני סנה צחאחא: ומנחתם
 סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר
 האחד לשלשה עשר פרים שני עשרנים
 לאיל האחד לשני האילים: ומנחתהון.
 סולתא דפילא במשח. תלתא עשרונין
 לתורא חד. לתלת עשר תורין. תרין
 עשרונין לדכרא חד. לתרין דכרין:
 ומעהם מן אבר. סמר מלתות בדהן.
 תלאתה עשור לכל רת מן אתלאתה
 עשר. ועשרין לכל כבש מן אכבשין:
 ועשרון עשרון לכבש האחד לארבעה
 עשר כבשים: ועשרונא עשרונא.
 לאמרא חד. פן לארבעת עשר אמרין:
 ועשר לכל חמל מן ארבעה עשר:

ושעיר

(* נקוד על ו)

ושעיר־עזים אחד חטאת מלֵבד עלֵת
 התמיד מנחתה ונסֵפה: וצֵפיר בר עזון
 חד חטתא. בר מעלת תדירא. מנחתה
 ונסֵפה: ועתוד מן אמאעז לאדכוה. סוא
 קרבאן אדאים. וברה ומזאנה: ס וביזום
 השני פרים בני־בקר שנים עשר אילים
 שנים פבשים בני־שנה ארבעה עשר
 תמימם: וביזמא תנינא. תורי בני תורי.
 תרי עשר דכרין תרין. אמרין בני שנה.
 ארבעת עשר שלמין: ופי איום אתאני.
 אתני עשר רת מן אבקר. וכבשין
 וארבעה עשר חמל. בני סנה צהאחא:
 ומנחתם ונסֵפיהם לפרים לאילים
 ולפבשים במספרם פמשפט: ומנחתהון
 ונסֵפיהון. לתורי. לדכרי ולאמרי. במניניהון
 פדהון: וברהם ומזאנהם. לארתות
 ואכבאש ואחמלאן. באחצאיהם עלי
 אסביל: ושעיר־עזים אחד חטאת מלֵבד
 עלֵת התמיד ומנחתה ונסֵפיהם: וצֵפיר
 בר עזון חד חטתא. בר מעלת תדירא.
 ומנחתה ונסֵפיהון: ועתוד מן אמאעז
 לאדכוה. סוא קרבאן אדאים. וברהם
 ומזאנהם: ס וביזום השלישי פרים
 עשתי־עשר אילים שנים פבשים בני־
 שנה ארבעה עשר תמימם: וביזמא
 תליתאה. תורי חד עשר דכרין תרין.
 אמרין בני שנה. ארבעת עשר שלמין:
 ופי איום אתאת. אחד עשר רת וכבשין.
 וארבעה עשר חמל. בני סנה צהאחא:
 ומנחתם ונסֵפיהם לפרים לאילים
 ולפבשים במספרם פמשפט: ומנחתהון
 ונסֵפיהון. לתורי. לדכרי ולאמרי. במניניהון
 פדהון: וברהם ומזאנהם. לארתות
 ואכבאש ואחמלאן. באחצאיהם עלי
 אסביל: ושעיר־חטאת אחד מלֵבד עלֵת
 התמיד ומנחתה ונסֵפה: וצֵפיר אֵתחטתא
 חד. בר מעלת תדירא. ומנחתה ונסֵפה:
 ועתוד לאדכוה. סוא קרבאן אדאים.
 וברה ומזאנה: ס וביזום הרביעי
 פרים עשרה אילים שנים פבשים בני־

שנה ארבעה עשר תמימם: וביזמא
 רביעאה. תורי עשרא דכרין תרין.
 אמרין בני שנה. ארבעת עשר שלמין:
 ופי איום אראבע. עשרה רתות וכבשין.
 וארבעה עשר חמל. בני סנה צהאחא:
 מנחתם ונסֵפיהם לפרים לאילים ולפבשים
 במספרם פמשפט: מנחתהון ונסֵפיהון.
 לתורי. לדכרי ולאמרי. במניניהון פדהון:
 וברהם ומזאנהם. לארתות ואכבאש
 ואחמלאן. באחצאיהם עלי אסביל:
 ושעיר־עזים אחד חטאת מלֵבד עלֵת
 התמיד מנחתה ונסֵפה: וצֵפיר בר עזון
 חד חטתא. בר מעלת תדירא. מנחתה
 ונסֵפה: ועתוד מן אמאעז לאדכוה. סוא
 קרבאן אדאים. וברה ומזאנה:
 ס וביזום החמישי פרים תשעה
 אילים שנים פבשים בני־שנה ארבעה
 עשר תמימם: וביזמא חמישאה. תורי
 תשעה דכרין תרין. אמרין בני שנה.
 ארבעת עשר שלמין: ופי איום אכאמס.
 תסעה רתות וכבשין. וארבעה עשר
 חמל. בני סנה צהאחא: ומנחתם ונסֵפיהם
 לפרים לאילים ולפבשים במספרם
 פמשפט: ומנחתהון ונסֵפיהון. לתורי.
 לדכרי ולאמרי. במניניהון פדהון:
 וברהם ומזאנהם. לארתות ואכבאש
 ואחמלאן. באחצאיהם עלי אסביל: ושעיר
 חטאת אחד מלֵבד עלֵת התמיד ומנחתה
 ונסֵפה: וצֵפירא דחטתא חד. בר מעלת
 תדירא. ומנחתה ונסֵפה: ועתוד לאדכוה.
 סוא קרבאן אדאים. וברה ומזאנה:
 ס וביזום הששי פרים שמנה
 אילים שנים פבשים בני־שנה ארבעה
 עשר תמימם: וביזמא שתיתאה. תורי
 תמניא דכרין תרין. אמרין בני שנה.
 ארבעת עשר שלמין: ופי איום אסאדס.
 תמאניה רתות וכבשין. וארבעה עשר
 חמל. בני סנה צהאחא: ומנחתם
 ונסֵפיהם לפרים לאילים ולפבשים
 במספרם פמשפט: ומנחתהון ונסֵפיהון.

כב (כתר תורה)

לתורי

לתורי. לדברי ולאמרי. במניניהון פרחוי:
 ובריהם ומזאניהם. לארתות ולאכבשין
 ולאחמלאן. באחצאיהם עדי אסביר:
 ושעיר חטאת אחד מלכד עלת התמיד
 מנחתה ונסכיה: וצפירא דחטתא חד.
 בר מעלת תדירא. מנחתה ונסכיה:
 ועתוד לאדכוה. סוא קרבאן אדאום וברה
 ומזאניה: ס וביום השביעי פרים שבעה
 אילים שנים פבשים בניי שנה ארבעה
 עשר תמימם: וביומא שביעאה. תורי
 שבעא דכרין תרין. אפרין בני שנה
 ארבעת עשר שלמין: ופי איום אסאבע.
 סבעה רתות וכבשין. וארבעה עשר
 תמר. בני סנה צחאחא: ומנחתם
 ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים
 פמספרם פמשפטם: ומנחתהון ונסכיהון.
 לתורי. לדברי ולאמרי. במניניהון פרחוי
 דהון: ובריהם ומזאניהם. לארתות ולאכבשין
 ואחמלאן. באחצאיהם עדי אסביר:
 ושעיר חטאת אחד מלכד עלת התמיד
 מנחתה ונסכיה: וצפירא דחטאתא חד.
 בר מעלת תדירא. מנחתה ונסכיה:
 ועתוד לאדכוה. סוא קרבאן אדאום וברה
 ומזאניה: ס ביום השמיני עצרת תהיה
 לכם פרימלאכת עבודה לא תעשו:
 ביומא תמינאה. בנישין תהון לבון. פל
 עבדת פולחן לא תעבדון: ופי איום
 אתאמן. מכת פי אקדם (ה) יכון לכם. כל
 צנעה מכסב לא תעמלו: והקרבתם
 עלה אשה ריה ניהח ליהוה פר אחד איל
 אחד פבשים בניי שנה שבעה תמימם:
 ותקרבון עלתא. קורבן דמתקבל פרעוא
 קדם יי. תור חד דכר חד. אפרין בני
 שנה שבעא שלמין: וקרבו צעידה.
 קרבאנא מקבולא מרצייא לדה. רתא
 ואחדא וכבשא. וסבעה חמלאן. בני סנה
 צחאחא: מנחתם ונסכיהם לפר לאיל
 ולכבשים פמספרם פמשפט: מנחתהון
 ונסכיהון. לתורא לדכרא ולאמרי.
 במניניהון פרחוי: ובריה ומזאניה.

לארת ואכבש ואחמלאן. באחצאיהם עדי
 אסביר: ושעיר חטאת אחד מלכד עלת
 התמיד ומנחתה ונסכיה: וצפירא דחטאתא
 חד. בר מעלת תדירא. ומנחתה ונסכיה:
 ועתוד לאדכוה. סוא קרבאן אדאום וברה
 ומזאניה: אלה תעשו ליהוה במועדיכם
 לבד מנדריכם ונדבתיכם לעלתיכם
 ולמנחתיכם ולנסכיהם ולשלמיכם: ארין.
 תעבדון קדם יי במועדיכון. בר מנדריכון
 ונדבתיכון לעלותכון ולמנחותכון ולנסכיהון
 ולנכסת קודשיכון: הדא כא תקרבו
 לדה פי אעיאדכם. מא כלא נרודכם
 ותברעכם. מן צואעד ודראיא. ומזאנורבח
 סלאמה (ו): ויאמר משה אלי בני ישראל
 ככל אשר צוה יהוה את משה: ואמר
 משה לבני ישראל. ככל דפקיד יי ית
 משה: תם קא מוסי לבני אסראיל. כגמיע
 מא אמרה אלה בה: פ פ פ

קס"ח פסיקים ס' כסלחים: וספטרין ויר ה' היתה אל אליהו
 כסלחים ב' סימן י"ט: הגר למנחת שבת וב' וד':

וידבר משה אל ראשי המפוזות לבני
 ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה יהוה:
 ומליל משה עם רישי שבטיא. לבני
 ישראל למימר. דין פתגמא. דפקיד יי:
 תסכלם מוסי רויסא אסבאט. אדי לבני
 אסראיל (א) קאילא. הדא אמר. אדי אמר
 אלה בה: איש בייחור נדר ליהוה או
 השבע שבעה לאסר אסר על נפשו לא
 יחל דברו ככל היצא מפיו יעשה: גבר
 אדי ידר נדר קדם יי. או יקיים קים למיסר
 אסר על נפשיה. לא יבטיל פתגמיה.
 בכל דיפוק מפומיה יעביר: אי רגל נדר
 נדרא לדה. או חקה ימינא ליעקד עקרא
 עדי נפסה. פלא יכרל קודה. פכל מא
 כרג מן פאה יעמל: ואשה פייתדר נדר
 ליהוה ואסרה אסר בבית אביה פנעריה:
 ואתתא. ארי תדר נדר קדם יי. ותוסר
 אסר. בבית אבותא פריביתה: ואייה
 אמראה נדרת נדרא לדה. או עקדת
 עקרא (ב). פי בית אביהא פי הא צבאהא:

ושמע אביה את נדרה ואסרה אשר
 אסרה על נפשה והחריש לה אביה וקמו
 כל נדריה וכל אפר אשר אסרה על
 נפשה יקום: וישמע אביו את נדרה.
 ואסרה דאסרת על נפשה וישתוק לה
 אביו ויקומו כל נדרהא וכל אסרי.
 דאסרת על נפשה יקומו: פסמע אביו
 נדרהא ועקדהא אדי עקדתה עלי
 נפסהא ואמסך ענהא פקד תבת
 גמיע נדורהא וכל עקד עקדתה עלי
 נפסהא: ואסיהניא אביה אתה ביום
 שמעו כל נדריה ואסריה אשר אסרה
 על נפשה לא יקום ויהיה יסלח לה כי
 הניא אביה אתה: ואם אעדי אביו
 יתהון ביזמא דשמע כל נדרהא
 ואסרהא דאסרת על נפשה לא יקומו.
 ומן קדם יי ישתביק לה ארי אעדי אביו
 יתהון: ואן אנתהרהא אביו פי יום
 סמע דאך פכל נדורהא ועקודהא אדי
 עקדתה עלי נפסהא גיר תאבת ואלה
 ינפר להא אד אנתהרהא אביו: ואם
 הו תהיה לאיש ונדריה עליה או מבטא
 שפתיה אשר אסרה על נפשה: ואם
 מהו תהוי קנבר ונדרהא עליה או
 פירוש שפותהא דאסרת על נפשה:
 ואן צארת לרגל ונדורהא עליהא או
 לפי שפתיהא אדי עקדתה עלי נפסהא:
 ושמע אישה ביום שמעו והחריש לה
 וקמו נדריה ואסרה אשר אסרה עלי
 נפשה יקמו: וישמע בעדה ביזמא
 דשמע וישתוק לה ויקומו נדרהא
 ואסרהא דאסרת על נפשה יקומו:
 פסמע בעדהא פי איום סמע ואמסך
 ענהא פקד תבת נדורהא ועקודהא
 אדי עקדת עלי נפסהא: ואם ביום שמע
 אישה ניא אתה והפר את נדרה אשר
 עליה ואת מבטא שפתיה אשר אסרה
 על נפשה ויהיה יסלח לה: ואם ביזמא
 דשמע בעדה אעדי יתהון ובטיל ית
 נדרה בעדה וית פירוש שפותהא.

דאסרת על נפשה ומן קדם יי ישתביק
 לה: ואן אנתהרהא בעדהא פי יום
 סמע בדאך ופסך נדורהא אדי עליהא.
 ולפי שפתיהא אדי עקדתה עלי
 נפסהא ואלה ינפר להא: ונדר אלמנה
 ונדושה כל אשר אסרה על נפשה יקום
 עליה: ונדר ארמלא ומתרכא (ומתרכא)
 כל דאסרת על נפשה קיים עליה:
 ונדר ארמלה ואמטלקה פגמיע מא
 עקדתה עלי נפסהא פתאבת עליהא:
 ואם בית אישה נדרה או אסרה אפר
 על נפשה בשבעה: ואם בית בעדה
 נדרת או אסרת אפר על נפשה בקיום:
 ואן כאן פי בית זונהא נדרת או עקדת
 עקדהא עלי נפסהא בימין: ושמע
 אישה והחריש לה לא הניא אתה וקמו
 כל נדריה וכל אפר אשר אסרה על
 נפשה יקום: וישמע בעדה וישתוק לה
 לא אעדי יתהון ויקומו כל נדרהא
 וכל אסרי דאסרת על נפשה יקומו:
 פסמע בעדהא ואמסך ענהא ולם
 ינתהרהא פקד תבת גמיע נדורהא
 וכל עמד עקדתה עלי נפסהא: ואם
 הפר יפר אתם ואישה ביום שמעו כל
 מוצא שפתיה נדריה ולאסר נפשה
 לא יקום אישה הפרם ויהיה יסלח לה:
 ואם בפלא יבטיל יתהון בעדה ביזמא
 דשמע כל אפקות שפותהא נדרהא
 ולאסר נפשה לא יקומו בעדה בפילגון.
 ומן קדם יי ישתביק לה: ואן פסך
 דאך בעדהא פי יום סמע בה פכל מא
 כרג מן שפתיהא מן נדור ועקוד גיר
 תאבת ולמא פסכהם בעדהא פאלה
 ינפר להא: כל נדר וכל שבעת אפר
 דענת נפש אישה יקומו ואישה יפרנו
 כל נדר וכל קיומת אפר לסגפא נפש
 בעדה יקומו ובעדה יבטילגון: כדאך
 כל נדר וכל ימין בעקד דעדאב אנפס
 בעדה יתבת דאך ובעדהא יבטלה:
 ואם החריש יחריש לה אישה מיום אדי

יום והקים את כל נדריה או את כל
 אסריה אשר עליה הקים אתם ביהחורש
 לה ביום שמעו: ואם משתק ישתוק לה
 בעלה מיום ליום. ויקיים ית כל נדרהא.
 או ית כל אסרהא בעלה. קיים יתהון.
 ארי שתיק לה ביוםא דשמע: ואן אמסך
 ענהא מן יום א' יום. פקר תבת גמיע
 נדורהא. ועקורהא אדי עליהא תבתהם.
 למא אמסך ענהא. פי יום סמע בדאך:
 ואם הפך יפר אתם אחרי שמעו ונשא
 את עונה: ואם בפלא יבטיל יתהון
 בתר דשמע. ויקפיל ית חובה: ואן פסך
 דאך בעד מא סמע בה. פקר חמל וזרהא:
 אלה החקים אשר צוה יהוה את משה
 בין איש לאשתו בין אב לבתו בנעוריה
 בית אביה: אלן קומיא. דפקיד י' ית
 משה. בין גוברא לאתתיה. בין אבא
 לבתתיה. ברכותה בית אבוהא: הדה
 ארסום. אדי אמר אלה בהא מוסי. פי
 מא בין ארגל וזונתה דאימא. ופי מא בין
 אב ואבנתה. פי הא צבאיהא והו פי
 מנולה:

פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליך יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: נקם נקמת בני ישראל מאת
 המדינים אחר תאסף אל עמיה את פרע.
 פורענות בני ישראל. מן מדינא. בתר
 בן תתבניש לעמך: אנתקם נקמה בני
 אסראיל. מן אמדיאניין. בעד דאך תנצם
 אדי קומך: וידבר משה אל העם לאמר
 החלצו מאתכם אנשים לצבא ויהיו עלי
 מדין לתת נקמת יהוה במדין: ומליך
 משה עם עמא למימר. זריזו מנכון. גוברין
 לחילא. ויהון על מדין. למתן פורענות דין
 עמיה דיי במדין: פכלם מוסי קומה
 קאילא. גרדו מנכם. רגלא לאניש. יגזו
 א' מדין. ליחל נקמה אלה בהם: אלף
 למטה אלף למטה לכל מטות ישראל
 תשלחו לצבא: אלפא לשבטא. אלפא
 לשבטא. לכל שבטיא דישראל. תשלחון

נ

לחילא: אף מן כל סבט. מן אסבאט בני
 אסראיל. תבעתו בהם לאגזו: וימסרו
 מאלפי ישראל אלף למטה שנים עשר
 אלף חלוצי צבא: ואתבחרו מאלפיא
 דישראל. אלפא לשבטא. תרי עשר אלפין
 מזרזי חילא: פאנמאו. מן אף בני
 אסראיל. אף מן כל סבט. פצארו אתני
 עשר אף מגרדין לאגזו: וישלח אתם משה
 אלף למטה לצבא אתם ואת פינחס בן
 אלעזר הכהן לצבא וכלי הקדש והצלחות
 התרועה בידו: וישלח יתהון משה. אפא
 לשבטא לחילא. יתהון. וית פינחס. בר
 אלעזר כהנא לחילא. ומאני קודשא.
 וחצוצרת יבכתא בידיה: פבעת בהם
 מוסי. ובפינחס אבן אעזר אאמאם
 לאגזו. ואניה אקדם. ואבואק אתגריב פי
 ידה: ויצבאו על מדין כאשר צוה יהוה
 את משה ויהרגו כל זכר: ואתחילו על
 מדין. כמא דפקיד י' ית משה. וקטלו כל
 דכורא: פגזו א' מדין. כמא אמר אלה
 מוסי. וקתלו כל דכר: ואת מלכי מדין
 הרגו על חלליהם את יאוי ואת רקם
 ואת צור ואת חור ואת רבע חמשת
 מלכי מדין ואת בלעם בן בעור הרגו
 בחרב: וית מלכי מדין קטלו על קטליהון.
 ית אוי וית רקם וית צור וית חור וית
 רבע. חמשא מלכי מדין. וית בלעם בר
 בעור. קטלו בחרבא: וקתלו כמסה מדוך
 מדין מע קתלאהם. אוי ורקם וצור וחור
 ורבע. ואיצא בלעם אבן בעור. קתלוה
 באסף: וישבו בני ישראל את נשי
 מדין ואת טפם ואת כל בהמתם ואת
 כל מקניהם ואת כל חילם בוזו: וישבו
 בני ישראל. ית נשי מדין וית טפלהון.
 וית כל בעירהון וית כל גיתיהון. וית כל
 נכסיהון בוז: וסבא בני אסראיל. נסא
 מדין ואטפאהם. וגמיע בהאימהם
 ומואשיהם. ואת אתהם. גנמו: ואת כל
 עריהם במושבתם ואת כל טירתם שרפו
 באש: וית כל קרויהון במותבניהון. וית

כל בית סגרתהון. אוקירו בנורא: וגמיע קראהם. מן מסאכנהם וקצורהם. אחרקוהא באנאר: ויקהו את כל השלד ואת כל המלקוח באדם ובבהמה: ושבו ית כל עדאה. וית כל דברתא. באנשא ובבעירא: ואכרו גמיע אסלב ואפי. מן אנאס ואבהאים: ויבאו אל משה ואלי אל עזר הכהן ואלי עדת בני ישראל את השבי ואת המלקוח ואת השלד אל המחנה אל ערבית מואב אשר על ירדן ירחו: ואיתאו. לות משה ולות אל עזר כהנא ולות פנישתא דבני ישראל. ית שביא וית דברתא. וית עדאה למשריתא. למישריא דמואב. דעל ירדנא דיריחו: וגאו אי מוסי. ואלי לעזר אמאם וגמאעה בני אסראיל. באסבי ואפי ולנהב אי אעסבר. אי בידאת מואב. אתי עלי ארדן יריחא: ס ויצאו משה ואל עזר הכהן וכל נשיאי העדה לקראתם אל מחוץ למחנה: וגפקו. משה ואל עזר כהנא. וכל רב רבי פנישתא לקדמותהון. למברא למשריתא: פכרג מוסי ואעזר אמאם. וסאיר אשראף אגמאעה תקאהם. אי כארג אעסבר: ויקצף משה על פקודי החיל שרי האלפים ושרי הפאות הפאים מצבא המלחמה: ורגיו משה. על דממנן על חילא. רבני אלפי ורבני מאותא. דאתו מחיל קרבא: פסכט מוסי. עלי אמוכלין באניש. רויסא אאף ורויסא אמין. אנאין מן אחרב: ויאמר אליהם משה החייתם פלנקבה: ויאמר להון משה. הקיימתון כל נוקבא: פקאלהם מוסי. הר אסתבקיתם כל אנתו: הן הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם למסר מעל ביהוה על דבר פעור ותהי המנפה בערת יהוה: הא אנן. הווא דבני ישראל בעיצת בלעם. לשקרא שקר קדם יי על עיסק פעור. והות מחתא בכנשתא דיי: אלים הן (כ) כאנן לבני אסראיל במול בלעם. התא אוקעו

ג (כתר תורה)

נכתא באדה (כ) בסכב פעור. פחל אובא בגמאעה אלה: ועתה הרגו כל זכר בטף וכל אשה ידעת איש למשכב זכר הרגו: וכען. קטולו כל דכורא בטפלא. וכל אתתא. דידעת גבר. למשכבי דכורא קטולו: ואן. אקתלו כל דכר מן אטפא. וכל אמראתא. קד ערפת מצאגעה ארגא אקתלוהא: וכל הטף פנשים אשר לא ידעו משכב זכר החיו לכם: וכל טפלא בנשיא. דלא ידעא משכבי דכורא. כיימו לכון: וסאיר אטפא אנסא. אדי לם יערפן מצאגעה ארגא. אסתבקוהן לכם: ואתם חנו מחוץ למחנה שבעת ימים כל הרג נפש וכל אנגע פחלל תתחטאו ביום השלישי וביום השביעי אתם ושביכם: ואתון שרו מברא למשריתא שבעא יומין. כל דקטל נפשא. וכל דקרב פקטילא. תדון עלוהי. ביזמא תליתאה וביזמא שביעאה. אתון ושביכון: ואנתם. פאנולו כארג אעסבר סבעה אייאם. כל מן קתר נפסא. וכל מן דנא בקתיל. תתרכו פי איום אתאת ופי איום אסאבע. אנתם וסביכם: וכל פגד וכל פללי עזר וכל מעשה עזים וכל פללי עין תתחטאו: וכל לבוש וכל מאנד משך. וכל עובד דמעזי וכל מאן דאע. תדון עלוהי: וכל טוב ואניה מן גרוד. מעמול מן מרעזא ואניה כשב. תדכוה: ס ויאמר אל עזר הכהן אלי אנשי הצבא הפאים למלחמה זאת חקת התורה אשר צוה יהוה את משה: ויאמר אל עזר כהנא לגוברי חילא דאתו לקרבא. דא גזרת אוריתא. דפקיד יי ית משה: תם קא אעזר אמאם לארגא אנואה. אנאין מן אחרב (י). הווא רסם אשריעה. אתי אמר אלה בהא מוסי: אך אתה הוהב ואתה הכסף אתה הנהשת אתה ברזל אתה הפדיל ואתה העפרת: ברם ית דהפא וית פספא. ית נחשאת ברזלא. ית עבצא (יי) אבצא) וית אברא: אמא ארהב ואפצה. ואנחאם ואחריד.

ואלקלעי

מפלגותהון תסבון ותתין (כ"י ותתנון).
 לאלעזר כהנא אפרשותא קדם יי: כרו
 דאך מן קסמהם רפיעה ללה. וארפעו
 דאך לאעזר אמאם (כ"י): ומפחצת בני
 ישראל תקח אחד ואחז מן החמשים מן
 האדם מן הבקר מן החמרים ומן הצאן
 מכלי הבהמה ונתתה אתם ללוים שמרי
 משמרת משכן יהוה: ומפלגות בני
 ישראל תסב חר דאתחד (כ"י דיתחד)
 מן חמשיין מן אנשא מן תורי. מן חמרי
 ומן ענא מכל בעירא ותתין יתהון ללוויא.
 נטרי. משרת משפנא די: וכד מן קסם
 בני אסראיל. ואחדא מן כמסין (כ"י) מן
 אנאם ואבקר. ואחמיר ואננס וסאיר
 אבהאים. וארפעו דאך אי אליואניין. חאפצי
 מחפין מסכן אלה: ויעש משה ואלעזר
 הפהן פאשר צנה יהוה אתי משה: ועבד
 משה. ואלעזר כהנא. פמא דפקיד יי ית
 משה: פצנע מוסין. ואעזר אמאם. כמא
 אמר אלה מוסין: ויהי המלקוח יתר הפו
 אשר בוו עמי הצבא צאן שש מאות
 ארף ושבעים ארף וחמשת ארפים:
 והות דברתא. שאר בוא. דבוו עמא
 דנפקו לחילא. ענא. שות מאה ושבעין
 וחמשה ארפין: וכאן אפי. גמלה אננימה.
 אתי גנמוה אקום אנזאה. ערד אננס. סת
 מאיה אף. וכמסה וסבעין אפא: ובקר
 שנים ושבעים ארף: ותורי. שבעין ותריין
 ארפין: וערד לבקר. אתנין וסבעין אפא:
 וחמרים אחד וששים ארף: וחמרי. שתין
 וחד ארפין: וערד אחמיר. ואחד וסתין
 אפא: ונפש אדם מן הנשים אשר לא
 ידעו משפכ זכר כל נפש שנים ושלושים
 ארף: ונפשא דאנשא. מן נשיא. דלא
 ידעא משפכי דכורא. כל נפש תא. תלתין
 ותריין ארפין: ומן אנאם. מן אנסא. אתי
 לס יערפן מצאנעה ארנא. אתנין ותלאתין
 אפא: ותהי המחצה חלק היצאים בצבא
 מספר הצאן שלש מאות ארף ושלושים
 ארף ושבעת ארפים וחמש מאות:

והוה

ואקדעו ואסר ב: כל דבר אשר יבא באש
 תעבירו באש וטהר אך במי נדה יתחמא
 וכר אשר לא יבא באש תעבירו במים:
 כל מדעם דמתעל בנורא. תעברוניה
 בנורא וידפי ברם. במי אדיותא יתדי.
 וכר דלא מתעל. בנורא. תעברוניה
 במיא: פכל שי ימכן אן ידכל פי אנאר (כ"י).
 אמרוה באנאר וטהר. ואיצא ידכא במא
 אנצה (כ"י). וכר מא לס ידכל. פי אנאר
 אמרוה באמא: וכפסתם בגדיכם ביום
 השביעי וטהרתם ואחר תבאו אל המחנה:
 ותחורון לבושיכון. ביזמא שביעאה
 ותרכון. ובתר בן תיעלון למשריתא:
 ואנסלו תיאבכם. פי איום אסאבע ואטהרו.
 ובעד דאך תדכלו אי אעסבר: ס
 נ"ד ויאמר יהוה אל משה לאמר: ואמר יי
 למשה למימר: פקא אלה למוסי קאילא:
 שא את ראש מלקוח השבי האדם
 ובהמה אתה ואלעזר הפהן וראשי אבות
 העדה: קביל ית חושפן דברת שביא.
 פאנשא ובבעירא. את ואלעזר כהנא.
 ורישי אבהת פנשתא: ארפע גמלה (כ"י) מא
 פי אסני. מן אנאם ואבהאים. אנת ואעזר
 אמאם. ורויסא אבא אנמאעה: וחצית
 את המלקוח בין תפשי המלחמה היצאים
 לצבא ובין פלי העדה: ותפליג ית דברתא
 בין גוברי מניחי קרבא. דנפקו לחילא.
 ובין כל פנשתא: ואקסם דאך. בין אהל
 אחרב. ארין כרגו לאנזו. ובין סאיר
 אנמאעה: והרמת מכס ליהוה מאת אנשי
 המלחמה היצאים לצבא אחד נפש מחמש
 המאות מן האדם ומן הבקר ומן החמרים
 ומן הצאן: ותפריש נסיבא קדם יי. מן
 גוברי מניחי קרבא. דנפקו לחילא. חדא
 נפשא. מחמיש מאה. מן אנשא ומן תורי.
 ומן חמרי ומן ענא: וארפע מכסא ללה.
 מן אהל אחרב אבארגין לאנזו. ראסא
 ואחדא. מן כל כמס מאיה. מן אנאם
 ואבקר. ואחמיר ואננס: מפחצתם תקחו
 ונתתה לאלעזר הפהן תרומת יהוה:

והות פלגותא. חוקק גובריא דנפקו
 לחילא. מנין ענא. תלת מאה
 ותלתין. ושבעא אלפין וחמיש מאה:
 פכאן נצף דאך. והו נציב אדי
 כרגו לאנוז. עדר אנם. תלאת מאה אף.
 וסבעה ותלאתין אפא וכמס מאיה:
 ויהי הפכם ליהוה מן הצאן שש מאות
 חמש ושבעים: והוה נסיבא קדם יי מן
 ענא. שית מאה ושבעין וחמיש: פכאן
 עדר אמכם ללה מן אנם. סת מאיה
 וכמסה וסבעין ראסא: והבקר ששה
 ושלשים ארף ומכסם ליהוה שנים
 ושבעים: ותורי. תלתין ושתיא אלפין.
 ונסיבהון קדם יי שבעין ותריין: ואד
 אבקר סתה ותלאתין אפא ^(א). פמכסהם
 ללה אתנין וסבעין: וחמרים שלשים ארף
 וחמש מאות ומכסם ליהוה אחד וששים:
 וחמרי. תלתין אלפין וחמיש מאה.
 ונסיבהון קדם יי שתיין והד: ואד אחמיר.
 תלאתין אפא וכמס מאיה. פמכסהם
 ללה ואחד וסתין: ונפש אדם ששה
 עשר ארף ומכסם ליהוה שנים ושלשים
 נפש: ונפשא דאנשא. שתי עשר
 אלפין. ונסיבהון קדם יי. תלתין ותריין
 נפשין: ואד נפוס אנאם. סתה עשר
 אפא. פמכסהם ללה. אתנין ותלאתין
 נפסא: ויתן משה את מכסם תרומת יהוה
 לאלעזר הבן פאשר צוה יהוה את
 משה: ויהב משה. ית נסיב אפרשותא
 קדם יי. לאלעזר פהנא. כמא דפקיד יי
 ית משה: פרפע מוס. אמכם אמרפוע
 ללה. אדי אעזר אמאם. כמא אמרה
 אלה: ומפחצית בני ישראל אשר הצה
 משה מן האנשים הצבאים: ומפלגות
 בני ישראל. דפלג משה. מן גובריא
 דנפקו לחילא: ועדר קסם בני אסראל.
 אדי קסם מוס. מן אקום אנזאה: ויהו
 מחצת העדה מן הצאן שלש מאות ארף
 ושלשים ארף שבעת אלפים וחמש
 מאות: והות. פלגות פנשתא מן ענא.

תלת מאה ותלתין. ושבעא אלפין וחמיש
 מאה: פכאן דאך מן אנם. תלאת מאיה
 אף. וסבעה ותלאתין אפא וכמס מאיה:
 ובקר ששה ושלשים ארף: ותורי. תלתין
 ושתיא אלפין: ומן אבקר. סתה ותלאתין
 אפא: וחמרים שלשים ארף וחמיש
 מאות: וחמרי. תלתין אלפין וחמיש מאה:
 ומן אחמיר. תלאתין אפא וכמס מאיה:
 ונפש אדם ששה עשר ארף: ונפשא
 דאנשא. שתי עשר אלפין: ומן נפוס
 אנאם. סתה עשר אפא: ויקח משה
 מפחצת בני ישראל את יהאחו אחד מן
 החמשים מן האדם ומן הבהמה ויתן
 אתם לדוים שמרי משמרת משכן יהוה
 פאשר צוה יהוה את משה: ונסיב משה
 מפלגות בני ישראל. ית דאתחד חד
 מן חמשיין. מן אנשא ומן בעירא. ויהב
 יתהון לדוואי. נטרי מפרת משכנא דיי.
 כמא דפקיד יי ית משה: פאכד מוס
 מן דאך. ואחדא מן כל כמסין. מן אנאם
 ולבהאים. ורפעהא א' אדוואניין. האפצי
 מחפין מסכן אדה. כמא אמרה: ויקרבו
 אל משה הפקדים אשר לאלפי הצבא
 שרי האלפים ושרי המאות: וקרבו
 לות משה. דממונן על אלפי חילא. רבני
 אלפי ורבני מאותא: פתקדם א' מוס.
 אמזכרין באוף אגיש. רויסא אאוף ורויסא
 אמייין: ויאמרו אל משה עבדיך נשאו
 את ראש אנשי המלחמה אשר בידנו
 ולא נפקד ממונא איש: ואמרו למשה.
 עבדיך קבילו. ית חושבן. גובריא מגיחי
 קרבא דעמנא. ודא שגא מננא אנש:
 פקאלומוס. אן עבדיך רפעו. נמדה אהל
 אחרב אדין מענא. ^(ב) ולם יפתקד מנא
 רגל: ונקרב את קרבן יהוה איש אשר
 מצא כלי זהב אצערדה וצמיד טבעת
 עגיל וכומז לכפר על נפשתינו לפני
 יהוה: וקרובנא ית קורבנא דיי. גבר
 דאשכח מאן דדהב שירין ושביין. עזקן
 קדשין ומחוד. לכפרא על נפשתינא קדם

י" : וקר קרבנא קרבנא אלה. אי רגל
 מנא וגד אניה דהב מן דמלג וסואר.
 וחלקה ותרבי וחקאב (כ). לנסתגפר ען
 נפוסנא בין ידי אלה: ויקח משה ואלעזר
 הפהן את־הזהב מאתם כל כלי מעשה:
 ונסיב משה ואלעזר כהנא. ית דהבא
 מנהון. כל מאן דעובדא: פקבין מוסי
 ואעזר אמאם. דאך אדהב מנהם. כל
 אניה מצווגה (כ): ויהי פל־זהב התרומה
 אשר הרימו ליהוה ששה עשר אלף
 שבע־מאות וחמשים שקל מאת שרי
 האלפים ומאת שרי המאות: והוה כל
 דהב אפרשותא. דאפרישו קדם יי. שתת
 עשר אלפין. שבע מאה וחמשים סלעין.
 מן רבני אלפי. ומן רבני מאותא: פכאן
 גמיע דהב ארפיעה. אדי רפעו ללה.
 סתה עשר אפא. וסבע מאה וכמסין
 מתקא. מן רויסא אאף. ומן רויסא למיין:
 אנשי הצבא בוזו איש לו: גוברין דהילא.
 בוז גבר לנפשיה: אמא סאיר אהר אגו.
 פמא גנמוה פכל ואחר כאן לה (כ):
 ויקח משה ואלעזר הפהן את־הזהב מאת
 שרי האלפים והמאות ויבאו אתו אל־
 אהל מועד וברון לבני־ישראל לפני־הוה:
 ונסיב משה ואלעזר כהנא ית דהבא
 מן רבני אלפי ומאותא. ואיתואו יתיה
 למשפן ומנא. דוכרנא לבני ישראל קדם
 יי: ולמא אכד מוסי. ואעזר אמאם
 אדהב. מן רויסא אאף ואמיין. פאתו בה
 אי כבא אמהצר. דכרא לבני אסראיל
 בין ידי אלה:

פ
 ג' וּמְקַנְהוּרְב הוה לבני ראובן ולבני־גד
 עצום מאד ויראו את־ארץ יעזר ואת־
 ארץ גלעד והנה המקום מקום מקנה:
 ובעיר סני. הוה לבני ראובן ולבני גד
 תקיף דחדא. וחזו. ית ארע יעזר וית
 ארע גלעד. והא אתרא אתר פשר לבית
 בעיר: ומאשיה כתורה. כאנת לבני
 ראובן ולבני גד עצימה גדא. פראו בלד
 יעזר ובלד גרש. ואדא בה מוצע מאשיה:

ויבאו בני־גד ובני ראובן ויאמרו אל־
 משה ואל־אלעזר הפהן ואל־נשי־אי העדה
 לאמר: ואתו בני גד ובני ראובן. ויאמרו
 למשה ואלעזר כהנא. ולרברבי פנשתא
 למימר: פנאו בני גד ובני ראובן. וקאו
 למוסי ואעזר אמאם. ואשראת אנמאעה
 קאילין: עטרות ודיבן ויעזר ונמרה
 וחשבון ואלעלה ושכם ונבו ובען: עטרות
 ודיבן ויעזר ונמרה. וחשבון ואלעלה.
 ושכם ונבו ובען: אן עטרות ודיבן
 ויעזר ונמרה. וחשבון ואעלה. וסכם ונבו
 ובען: הארץ אשר הפה יהוה לפני עדת
 ישראל ארץ מקנה הוא ולעבדיך מקנה:
 ארעא. דמחאיי ית יתבהא קדם פנשתא
 דישראל. ארע פשרא לבית בעיר היא.
 ולעבדיך אית בעיר: אבלד. אדי פתתה
 אלה בין ידי גמאעה בני אסראיל. בלד
 יצח לאמאשיה. ולעבידך מואשי:
 ויאמרו אס־מצאנו חן בעיניך
 וימן את־הארץ הזאת לעבדיך לאהבה
 אליה עברנו את־הירקן: ויאמרו. אם
 אשבתנא רחמן בעיניך. תתייב. ארעא
 הדא. לעבדיך דאחסנא. לא תעברנא
 ית ירדנא: פקאו. אן וגרנא אצא ענרך.
 ירפע אינא הדא אבלד נחרה. לא תגזנא
 אארדן: ויאמר משה לבני־גד ולבני
 ראובן האחיכם יבאו למלחמה ואתם
 תשבנו־פה: ויאמר משה. לבני גד ולבני
 ראובן. האחיכון. ייתון לאנחא קרבא.
 ואתון תתבון כבא: פקא להם מוסי. הל
 אכותכם ימצון דאחרב. ואנתם תגלסון
 ההנא: ולמה תנואון את־לב בני־ישראל
 מעבר אר־הארץ אשר נתן להם יהוה:
 ולמא תונון. ית לבא דבני ישראל.
 מלמעבר לארעא. דיהב להון יי: ולם
 תגבנון (כ) קלוב בני אסראיל. מן אמציר
 אי אבלד. אדי אעטאהם אלה (כ): פה
 עשו אבתיכם בשלחי אתם מקדש ברנע
 דראות את־הארץ: כדון עברו אבה־תבון.
 כד שלחית יתהון. מרקם ניאח למחוי ית

ארעא (* תניאון ק)

ארעא : כדא צנעו אבאיכם. חין בעתת בהם. מן רקים ברנע לירומו אבלד כה) : ויעלו עד נחל אשכול ויראו את הארץ ויניאו את לב בני ישראל לבתיבא ארץ אשר נתן להם יהוה וסליקו עד נחלא דאתפלא. וחזו ית ארעא ואניאו. ית לבא דבני ישראל. פריל דלא למיעל לארעא. דיתב להון יי : פבלנו א' ואד אענקוד. וראוה. וגבנו קרוב בני אסראיל. מן אן ידכלו אבלד. אד אעפאהם אלה : ויחר אף יהוה ביזם ההוא וישבע לאמר : ותקיף רוגזא דיי ביומא ההוא. וקיים למימר : פאשתד נצב אלה פי דאך אוקת. ואקסם קאילא : אם יראו האנשים העלים ממצרים מן עשרים שנה ומעלה את האדמה אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב כי לא מלאו אחרי : אם יחזון גובריא דסליקו ממצרים. מבר עשרין שנין ולעילא. ית ארעא. דקיימית. לאברהם ליצחק וליעקב ארי לא אשלימו בתר דחלתו : אן ראו ארנא אד צעדו מן מצר. מן עשרין שנה פצאעדא. אבלד אד אקסמת. לאברהם ויצחק ויעקוב. אד לס יתבעו טאעתי : בלתי פלב בן יפנה הקנזי ויהושע בן נון כי מלאו אחרי יהוה : אלהין. פלב בר יפנה קנזאה. ויהושע בר נון. ארי אשלימו בתר דחלתא דיי : אלא כרב אבן יפנה אקנזי. ויהושע אבן נון. פאנהמא אתבעא טאעה אלה : ויחר אף יהוה בישראל וינעם במדבר ארבעים שנה עדתם פלי הדור העשה הרע בעיני יהוה : ותקיף רוגזא דיי בישראל. ואחרנן במדברא. ארבעין שנין. עד דסף כל דרא. דעבר דביש קדם יי : פלמא אשתד נצב אלה עליהם. תוזההם פי אבר. ארבעין שנה. א' אן פני גמיע אניל. אד פער אשר בין ידי אלה : והנה קמתם תחת אבתיכם תרבות אנשים הטאים לספות עוד על חרון אפי יהוה אל ישראל : והא קמתון בתר

כד (כתר תורה)

אבהתכון. תלמידי גובריא הייבא. לאוספא עוד. על תקיף רוגזא דיי על ישראל (כ"א) בישראל : והודאכם קד קמתם פי מכאן אבאיכם. עלי תעלים אנאם אכאטיין כ). לתזירו איצא פי שדה נצב אלה עלי אד אסראיל : פי תשובן מאחרי ויסף עוד להניחו במדבר ושתתם לבד העם הזה : ארי תתובון מפתר פולחניה. ויסף עוד. לאחרותהון במדברא. ותחבלון לכל עמא דדין : לאנכם אן רגעתם ען טאעתה. ואד פי תרכהם פי אברייה. פתהלכון הולאי אקום אדא אמסכו ענכם : ס ויגשו אדיו ויאמרו נדרת צאן נבנה למקננו פה וערים לטפנו וקריבו לותיה ואמרו. חטרין דעאן. נבני לבעירנא הכא. וקריון לטפלנא : תם תקדמו איהוקאן. אנא נבני הצאירא דמואשינא ההנא. וקרא לאטפאנא : ואנהנו נחלין חשים לפני בני ישראל עד אשר אם הביאנם אל מקומם וישב טפנו בערי המבצר מפני ישיב הארץ : ואנהנא נודרו מפעין קדם בני ישראל. עד דנעילבון לאתרהון. ויתיב טפלנא בקריון פריכון. מן קדם יתבי ארעא : ונחן נתגרד מסרעין. כ) בין ידי בני אסראיל. א' אנוצדהם א' מכאנהם. פיקים אטפאנא פי קרא חצינה. מן קבל אהל אבלד : לא נשוב אד פתינו עד התנחל בני ישראל איש נחלתו : לא נתוב לבתנא. עד דחסנון בני ישראל. גבר אחסנתיה : לא נרנע א' ביותנא. א' אן יחזו בני אסראיל. כל סבט מנהם נחלתה : פי לא נחל אתם מעבר לירדן ולהלאה פי באה נחלתנו אלינו מעבר הירדן מזרחה : ארי לא נחסין עמחון. מעברא לירדנא ולהלאה (כ"ב) ולהלאה. ארי קבידנא אחסנתנא ננא. מעברא לירדנא מדנחא : לאנא לא נחזו מעהם. מן עבר אארדן א' הנאך כ). אד קד קבצנא נחלתנא כ). מן עבר אארדן שרקי'א :

ויאמר

וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה אִם־תַּעֲשׂוּן אֶת־
 הַדְּבָר הַזֶּה אִם־תַּחֲלֹצוּ לִפְנֵי יְהוָה
 לַמִּלְחָמָה: וְאָמַר לְהוֹן מֹשֶׁה אִם תַּעֲבֹדוּן
 יְת פִּתְגָמָא הָרִין. אִם תִּזְדַּרְזוּן. קָדָם עָפָא
 דִּי יִי? קָרְבָּא: פִּקָּא לְהֵם מוֹסִי. אִן צִנְעַתִּים
 הָדָא אָמַר. וְתִגְרַדְתֶּם בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים
 לְאַחֲרָב: וְעִבְר לְכֶם פִּלְחֻדוֹן אֶת־יְהוָה
 לִפְנֵי יְהוָה עַד הוֹרִישׁוּ אֶת־אֲבוֹנוֹ מִפְּנֵינוּ:
 וְיַעֲבֹר לְכוֹן פִּלְחֻדוֹן. יְת יִרְדְּנָא קָדָם
 עָפָא דִּי. עַד דִּיתְרִיק. יְת פִּעְלֵי דְבִבְוֵהוּ
 מִן קְדָמוֹהִי: וְעִבְר לְכֶם כֹּל מִגְרַד לְאַחֲרָב.
 אֲאִרְדֵּן בֵּין יְדֵיה. אִי אִן יִקְרִץ אַעֲדֵאִיה מִן
 בֵּין יְדֵיה: וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה
 וְאַחַר תִּשְׁבוּ וְהִיתֶם נָקִים מִיְהוָה וּמִיִּשְׂרָאֵל
 וְהִיתָה הָאָרֶץ הַזֹּאת לְכֶם לְאַחֲזָה לִפְנֵי
 יְהוָה: וְתִתְכַבֵּישׁ אֶרֶעָא. קָדָם עָפָא דִּי
 וְבִתְר בֵּן תְּתוּבֹן. וְתִהוֹן זְכָאִין. קָדָם יִי
 וּמִיִּשְׂרָאֵל. וְתִהִי אֶרֶעָא הָדָא לְכוֹן. לְאַחֲסָנָא
 קָדָם יִי: וְאִדָּא פִּתְחָא בְלָד. בֵּין יְדֵיה פִּנְעֵד
 דִּאךְ תִּרְגַּעוּן. פִּתְכּוֹנוֹן אֲבֵרִיא. עַנְד אֱלֹהִים
 זַעֲנַד זֵ אִסְרָאֵל. וְיִכּוֹן הָדָא אֲבִלְד לְכֶם.
 חוּזָא בֵּין יְדֵיה: וְאִם־לֹא תַעֲשׂוּן בֵּין הַנְּהַ
 חֲטָאתֶם לִיְהוָה וְדַעוּ חֲטָאתֶכֶם אֲשֶׁר
 תַּמְצָא אֶתְכֶם: וְאִם לֹא תַעֲבֹדוּן בֵּין הָאֵ
 חֲבֵתוֹן קָדָם יִי. וְדַעוּ חוּבְתְכוֹן. דִּתְשַׁפַּח
 יְתְכוֹן: וְאִן לֵם תַּצְנַעוּן כְּדָאךְ. פִּקְד
 אֲכַטָּאתֶם לֵלֵה. וְאַעֲתַרְפוּ בְכַמְאֵי אַכְסִים.
 אִדָּא נִאתְכֶם עֻקְבַתְהָ (י): בְּנוֹיִלְכֶם
 עָרִים לְטַפְכֶם וְגִבְרֵת לְצִנְאֲכֶם וְהִיצָא
 מִסִּיכֶם תַעֲשׂוּ: בְּנוֹ לְכוֹן קְרוּן לְטַפְלְכוֹן.
 וְחֲטָרִין לְעֵנְכוֹן. וְדִיפּוֹק מִפּוֹמְכוֹן תַּעֲבֹדוּן:
 אֲבִנוֹ לְכֶם קְרָא לְאַטְפָּאכֶם. וְחֲצֵאִירָא
 לְגַמְמֶכֶם. וְמָא כְרַג מִן פִּמְכֶם אֲצַנְעוּהָ:
 וַיֹּאמֶר בְּנֵי־גֵר וּבְנֵי רְאוּבֵן אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר
 עֲבַדְיָךְ יַעֲשׂוּ פֶאֶשֶׁר אֲרֵנִי מַעֲזָה: וְאָמַר
 שְׁבַט־אֲדָבְנִי גֵר וְדָבְנִי רְאוּבֵן. לְמֹשֶׁה
 לְמִי־מֵר. עֲבַדְיָךְ יַעֲבֹדוּן כְּמָא דְרַבְּנוֹ מִפְּקִיד:
 קָאֵל לֵה. עֲבִידךְ יִצְנַעוּן. כְּמָא יֵאמְרוּהֶם
 סִידְנָא: טַפְנוֹ נְשִׁינוֹ מִקְנֵנוּ וְכִלְיָהֵם תִּתְנוּ
 יְהוֹיִשִׁים בְּעָרֵי הַגִּלְעָד: טַפְלָנָא נְשָׂנָא.

בֵּיתָנָא וְכֹל פְּעִירָנָא. יְהוֹן תְּפִין בְּקִרְוֵי גִלְעָד:
 אֲטַפְּאֵנָא וְנִסְאֵנָא. מוֹאֲשִׁינָא וְסֵאִיר
 בְּהַאִימָנָא. יִקִּימוּן פִּי קְרָא אֲגֵרֶשׁ: וְעֲבַדְיָךְ
 יַעֲבֹדוּן כְּלִי־חֻדוֹן צָבָא לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה
 פֶּאֶשֶׁר אֲדָנִי דְבַר: וְעֲבַדְיָךְ יַעֲבֹדוּן. כֹּל
 מְזוֹרֵי חֵילָא. קָדָם עָפָא דִּי לְקָרְבָּא. כְּמָא
 דְרַבְּנוֹ מִמְלִיר: וְעֲבִידךְ יַעֲבֹדוּן. כֹּל
 מִגְרַד מִנְהֶם לְאַגִּישׁ. בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים לְאַחֲרָב.
 כְּמָא קָא סִידְנָא: וְיִצְוּ לְהֵם מֹשֶׁה אֶת
 אֲלַעְזָר הַכֹּהֵן וְאֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נוּן וְאֶת־
 רְאוּשֵׁי אֲבוֹת הַמִּשְׁפּוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וּפְקִיד
 לְהוֹן מֹשֶׁה. יְת אֲלַעְזָר פְּהֵנָא. וְיְת יְהוֹשֻׁעַ
 בֶּן־נוּן. וְיְת רְאוּשֵׁי. אֲבָהַת שְׁבַטֵי־לְבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל: פֶּאֶמַר לְהֵם מוֹסִי. אַעֲזוּר אֲמָאִים
 וְיְהוֹשֻׁעַ אֲבָן נוּן. וְרוּיֹסָא אֲבָא אֲסַבְּאִים
 בְּנֵי אִסְרָאֵל: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵיהֶם אִם־
 יַעֲבֹדוּ בְנֵי־גֵר וּבְנֵי־רְאוּבֵן וְאַתְכֶם אֶת־
 הַיָּרֵדן כְּלִי־חֻדוֹן לַמִּלְחָמָה לִפְנֵי יְהוָה
 וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵיכֶם וְנִתְתֶם לְהֵם אֶת־
 אֶרֶץ הַגִּלְעָד לְאַחֲזָה: וְאָמַר מֹשֶׁה לְהוֹן.
 אִם יַעֲבֹדוּ בְנֵי גֵר וּבְנֵי רְאוּבֵן עִמָּכֶם. יְת
 יִרְדְּנָא. כֹּל דְּמְזוֹרֵי לְקָרְבָּא קָדָם עָפָא דִּי.
 וְתִתְכַבֵּישׁ אֶרֶעָא קְדָמִיכוֹן. וְתִתְנוּן לְהוֹן.
 יְת אֶרֶע גִּלְעָד לְאַחֲסָנָא: פִּקָּא. אִן עֲבֹדוּ
 מִעֲכֶם אֲאִרְדֵּן. כִּלְרַגֵּל מִגְרַד לְאַחֲרָב בֵּין
 יְדֵי אֱלֹהִים. חֲתָא יִפְתַּח אֲבִלְד בֵּין אִידִיכֶם.
 פֶּאֶעֲטוּהֶם בְּלַד גֵּרֶשׁ חוּזָא: וְאִם־לֹא יַעֲבֹדוּ
 חֻדוּצִים אֶתְכֶם וְנִאֲחֹזוּ בְּהוֹכְכֶם בְּאֶרֶץ
 כְּנַעַן: וְאִם לֹא יַעֲבֹדוּן. מְזוֹרֵין עִמָּכֶם.
 וְיַחֲסִנוּן בֵּינֵיכֶם בְּאֶרֶעָא דְכְנַעַן: וְאִן
 לֵם יַעֲבֹדוּן מִגְרַדִּין מִעֲכֶם. פִּלְיַחוּזוֹ
 פִּי מָא בִּינְכֶם פִּי בְלַד כְּנַעַן:
 וַיַּעֲנוּ בְנֵי־גֵר וּבְנֵי רְאוּבֵן לֵאמֹר אֶת־אֲשֶׁר
 דְבַר יְהוָה אֶל־עֲבַדְיָךְ בֵּן נַעֲשֵׂה: וְאֶת־בְּנוֹ
 בְּנֵי גֵר. וּבְנֵי רְאוּבֵן לְמִי־מֵר. יְת דְּמִלִּיר
 יִי. לְעֲבַדְיָךְ בֵּן נַעֲבִיד: פֶּאֶנְאֲבוּה וְקָא
 לֵה. נְמִיעַ מָא אָמַר אֱלֹהִים עֲבִידךְ אֲנִי
 צִאֲנַעִין: נְחֵנוּ נַעֲבֵר חֻדוּצִים לִפְנֵי יְהוָה
 אֶרֶץ כְּנַעַן וְאֶתְנוּ אֲחֹת נְחֵלְתְנוּ מִעֲבֵר
 לְיָרְדֵן: גִּהָנָא נַעֲבֵר (י) נַעֲבֵר) מְזוֹרֵין.

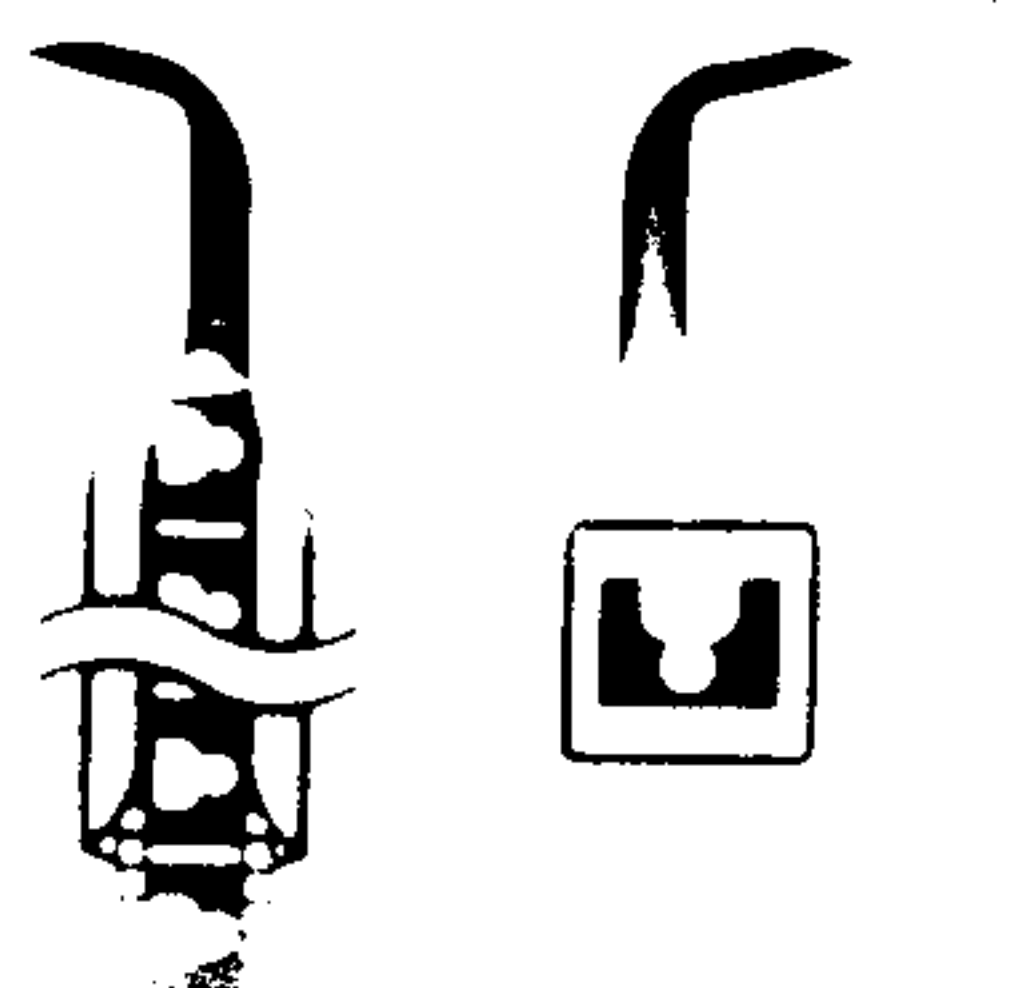
קדם עמא דיי לארעא דכנען. ועמנא אחודת אחסנתנא. מעברא לירדנא : נחן נעבר מגרדין. בין ידי אלה אי בלד כנעאן. התא יחצל לנא חוז נחלתנא לה. מן עבר אארדן: ויתן להם משה לבניי גד ורבני ראובן ולחצי שבט מנשה בן יוסף את ממלכת סיחן מלך האמרי ואת ממלכת עוג מלך הבשן הארץ לעריה בגבלת ערי הארץ סביב: ויהב להון משה. לבני גד ורבני ראובן. ולפלגות שבטא דמנשה בר יוסף. ית מלכותיה דסיחון מלכא אמוראה. וית מלכותיה (כ"י מלכותא). דעוג מלכא דמתנן. ארעא. לקרוהא בתחומין (כ"י בתחומיה). קרוי ארעא סחור סחור: פאעטא מוסי בני גד ובני ראובן. ונצף סבט מנשה אבן יוסף. בלד ממלכה סיחון מלך אמורייין. ובלד ממלכה עוג מלך אבתנייה. כל ארץ מע קראהא. אדי עלי תכמהא פסתדירא (כ"י): ויבנו בניי גד את ייבן ואת עטרת ואת ערער: ובנו בניי גד ית דיבון וית עטרות. וית ערוער: פבנו בני גד. דיבון ועטרות וערוער: ואת עטרת שופן ואת יעזר ויגבהה: וית עטרות שופן. וית יעזר ורמתא: ועטרות שופן ויעזר ויגבהה: ואת בית נמרה ואת בית הרן ערי מבצר וגדרת צאן: וית בית נמרה וית בית הרן. קרוין פריבן וחטרין דעאן: ובית נמרה ובית הרן. קרא חצינה וחצאיר גנם: ובני ראובן בנו את חשבון ואת אלעלא ואת קריתים: ובני ראובן בנו. ית השבון וית אלעלא. וית קריתים: ובנו בני ראובן. השבון ואעלא וקריתים: ואת יבנו ואת בעל מעון מוספת שם ואת שבמה ויקראו בשמת את שמות הערים אשר בנו: וית נבו. וית בעל מעון. מקפן שמהן וית שבמה. וקרו בשמהן. ית שמהת קרויא דבנו: ונבו ובעל מעון. מנקודה אסמאיהן וסבמה. ודאך אנהם

סמו אקרא אתי בנוהא כמא שאו (כ"י): וילכו בני מכיר בן מנשה גלעד ויגברת ויורש את האמרי אשר בה: ואזלו בני מכיר בר מנשה. לגלעד וכבשוהא. ותריך ית אמוראה דבה: ומצו בני מכיר אבן מנשה. אי גרש פפתחוא. וקרצו אמורי אדי פיהא: ויתן משה את הגלעד למכיר בן מנשה וישב בה: ויהב משה ית גלעד. למכיר בר מנשה. ויתיב בה: פרפע מוסי גרש. לאמכיר אבן מנשה. פאקאמו פיהא: ויאיר בן מנשה הלך וילכד את חותיהם ויקרא אתהן חות יאיר: ויאיר בר מנשה אזל. וכבש ית פפרניהון. וקרא יתהון פפרני יאיר: פמצא יאיר אבן מנשה. ופתח סוארהן. וסמאהא סואר יאיר: ונבח הלה וילכד את קנת ואת פנתיה ויקרא לה נבח בשמו: ונבח אזל. וכבש ית קנת וית פפרנהא. וקרא לה נבח בשמיה: ומצא נבח. פפתח קנת ורסאתיקהא. וסמאהא נבח עלא אסמה: פ פ פ

ק"ב פסוקים סימן עיבל. ומפסירין דברי בירמיה סי' י"א. וקצת קהלות מפסירין שמעו דבר ה' בירמיה סימן כ'. נג"ה לסנחת שבת וכו' וה' :

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם ביד משה ואהרן: אלן מטלני בני ישראל. הנפקו. מארעא דמצרים לחיליהון. בידא דמשה ואהרן: והדה מראחל בני אסראיל. אד כרגו מן בלד מצר עלי גיושהם. ביד מוסי והרון: ויכתב משה את מוצאיהם למסעיהם עליפי יהוה ואלה מסעיהם למוצאיהם: וכתב משה ית מפקניהון. למטלניהון על מימרא דיי. ואלן מטלניהון למפקניהון: פכתב מוסי כרוגהם. עלי מראחלהם עלי קול אלה. והדה מראחלהם לכוונהם: ויסעו מרעמסס בחדש הראשון בחדש משה עשר יום לחדש הראשון ממהרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה לעיני פל מצרים: ונטלו מרעמסס בידהא קרמאה. בחדשה עשרא.

(* א"ה בענין הלח דפורענותא יש מנהגים שונים קצת קהלות מפסירין דח"א וק"ק מפסירין דש"ת וכן בענין חיבור יוסא

עשר עין מא. וסבעין נכדה ונזלו תם :
 ויסעו מאילם ויחננו עדי-סוף : ונטלו
 מאילים. ושרו על יפא דסוף : ורחלו
 מנהא. ונזלו עלי בחר אקלום : ויסעו
 מיס-סוף ויחננו במדבר-סין : ונטלו מיפא
 דסוף. ושרו במדבר-דסין : ורחלו מנהא.
 ונזלו פי ברייה סין : ויסעו ממדבר-סין
 ויחננו בדפקה : ונטלו ממדבר-דסין.
 ושרו בדפקה : ורחלו מנהא. ונזלו פי
 דפקה : ויסעו מדפקה ויחננו באדוש :
 ונטלו מדפקה. ושרו באדוש : ורחלו
 מנהא. ונזלו פי איש : ויסעו מאדוש ויחננו
 ברפידם ולא היה שם מים לעם לשותות :
 ונטלו מאדוש. ושרו ברפידים. ולא הוה
 תפן מים. לעמא למשתתי : ורחלו מנהא. ונזלו
 פי רפידים. ולם יכון תם מאא. לאקום
 ישרבונה : ויסעו מרפידם ויחננו במדבר
 סיני : ונטלו מרפידים. ושרו במדבר
 דסיני : ורחלו מנהא. ונזלו פי ברייה סיני :
 ויסעו ממדבר סיני ויחננו בקברת התאוה :
 ונטלו ממדבר דסיני. ושרו בקברי
 דמשאלי : ורחלו מנהא. ונזלו פי קבור
 אמת שהיין : ויסעו מקברת התאוה ויחננו
 בחצרות : ונטלו מקברי דמשאלי. ושרו
 בחצרות : ורחלו מנהא. ונזלו פי חצרות :
 ויסעו מחצרת ויחננו ברתמה : ונטלו
 מחצרות. ושרו ברתמה : ורחלו מנהא.
 ונזלו פי רתמה : ויסעו מרתמה ויחננו
 ברפון פריץ : ונטלו מרתמה. ושרו ברפון
 פריץ : ורחלו מנהא. ונזלו פי רפון פריץ :
 ויסעו מרפון פריץ ויחננו בלבנה : ונטלו
 מרפון פריץ. ושרו בלבנה : ורחלו מנהא.
 ונזלו פי לבנה : ויסעו מלבנה ויחננו
 ברסה : ונטלו מלבנה. ושרו ברסה :
 ורחלו מנהא. ונזלו פי רסה : ויסעו מרסה
 ויחננו בקהלתה : ונטלו מרסה. ושרו
 בקהלתה : ורחלו מנהא. ונזלו פי קהלת :
 ויסעו מקהלתה ויחננו בהר-שפר : ונטלו
 מקהלת. ושרו במורא דשפר : ורחלו
 מנהא. ונזלו פי גבל שפר : ויסעו מהר-

יזמא לירחא קדמאה. מבתר פסחא.
 נפקו בני ישראל בריש גדי. לעיני כל
 מצראי : פרחלו מן עין שמש פי אשר
 אזור. פי איום אכאמס עשר מנה.
 ודאך מן גר אפסת. כרגו בני אסראיל
 ביד רפיעה. בחצרה גמיע אמצרון :
 ומצרים מקברים את אשר הבה יהוה
 בהם כדבכור ובאלהיהם עשה יהוה
 שפטים : ומצראי מקברין. ית דקטל יי.
 בהון כל בוכרא. ובטעותהון. עבר יי
 דינין : והם ידפנון. אדי קתל אלה פיהם
 כל בכר. וצנע אחכאמא במעבודתהם :
 ויסעו בני ישראל מרעמסס ויחננו בסכת :
 ונטלו בני ישראל מרעמסס. ושרו בסכות :
 ורחלו בני אסראיל מן עין שמש. ונזלו
 פי סכות : ויסעו מסכת ויחננו באתם
 אשר בקצה המדבר : ונטלו מסכות.
 ושרו באיתם. דבסטור מדברא : ורחלו
 מן תם. ונזלו פי איתם. פי טרף אברייה :
 ויסעו מאתם וישב עלי פי החירות אשר
 עלי פני בעל צפון ויחננו לפני מגדל :
 ונטלו מאיתם. ותב על פום חירתא.
 דקדם בעיל צפון. ושרו קדם מגדול :
 ורחלו מנהא. ורגעו אי פואה אהירות.
 אתי בחצרה בעל צפון. ונזלו בין ידי
 מגדול : ויסעו מפני החירות ויעברו בתוך
 הים המדברה וילכו דרך שלשת ימים
 במדבר אתם ויחננו במרה : ונטלו מן
 קדם חירתא. ועברו בנו יפא במדברא
 (כל למדברא). ואזלו. מהקד תקתא יזמין
 במדברא דאיתם (כל במדבר איתם).
 ושרו במרה : ורחלו מן תם. ועברו פי
 וסטאבחר פי אברייה. תם סארו. מסאפה
 תלאתה אייאם פי ברייה איתם. ונזלו
 פי אמורה : ויסעו ממרה ויבאו איקמה
 ובאילם שתים עשרה עינת מים ושבעים
 תמרים ויחננו שם : ונטלו ממרה. ואתו
 לאילים. ובאילים. תרי עשר. מבויעין
 דמין. ושבעין דקלן ושרו תפן : ורחלו
 מנהא. וגאו אי אילים. וכאן פיהא. אתני

פהנא. להור טורא. על מימרא דיי ומית
 תמן. בשנת ארבעין. למפק בני ישראל
 מארעא דמצרים. בירחא חמישאה בחד
 דירחא: פצעד הרון אמאם. אי גבל הור.
 ומאת תם באמר אדה. פי סנה ארבעין.
 לברוג בני אסראיל מן בדר מצר. פי איום
 לאול מן אשהר אכאמס: ואהרן בן שלש
 ועשרים ומאת שנה במתו בהר ההר:
 ואהרן. פר מאה ועשרין ותלת שנין. פר
 מית בהור טורא: וכאן להרון. מאיה
 ותלאתה ועשרין סנה. למא מאת הנאך:
 ם וישמע הפנעני מלך ערד והוא
 ישב בנגב בארץ פנען בבא בני ישראל:
 ושמע. פנענאה מלכא דערד. והוא יתיב
 בדרומא בארעא דכנען. במית בני ישראל:
 תם סמע אכנאעני * מלך ערד. והו
 סאכן פי אדארום פי בדר כנעאן. במגי
 בני אסראיל: ויסעו מהר ההר ויחנו
 בצלמנה: ונטלו מהר טורא. ושרו בצלמנה:
 תם רחלו מן גבל הור. ונטלו פי צלמנה:
 ויסעו מצלמנה ויחנו בפונן: ונטלו
 מצלמנה. ושרו בפונן: ורחלו מנהא.
 ונטלו פי פונן: ויסעו מפונן ויחנו באבת:
 ונטלו מפונן. ושרו באובות: ורחלו מנהא.
 ונטלו פי אובות: ויסעו מאבת ויחנו בעיי
 העברים בגבול מואב: ונטלו מאובות.
 ושרו. במנות עבראי בתחום מואב:
 ורחלו מנהא. ונטלו פי עיי למנאז * פי
 תכם מואב: ויסעו מעיים ויחנו בדיבן
 גר: ונטלו ממנותא. ושרו בדיבון גר:
 ורחלו מנהא. ונטלו פי דיבון גר: ויסעו
 מדיבן גר ויחנו בעלמן דבלתימה: ונטלו
 מדיבן גר. ושרו בעלמן דבלתיים: ורחלו
 מנהא. ונטלו פי עלמון דבלתיים: ויסעו
 מעלמן דבלתימה ויחנו בהרי העברים
 לפני נבו: ונטלו מעלמן דבלתיים. ושרו
 בטורי העבראי דקדם נבו: ורחלו
 מנהא. ונטלו פי נבא אעבריינ * בין ידי
 נבו: ויסעו מהרי העברים ויחנו בערבת
 מואב על ירדן ירחו: ונטלו מטורי * (כ"א)

עשר ויחנו בחרדה: ונטלו ממורא דשפר.
 ושרו בחרדה: ורחלו מנהא. ונטלו פי
 חרדה: ויסעו מחרדה ויחנו במקהלת:
 ונטלו מחרדה. ושרו בקהלות: ורחלו
 מנהא. ונטלו פי מקהלות: ויסעו ממקהלת
 ויחנו בתחת: ונטלו ממקהלות. ושרו
 בתחת: ורחלו מנהא. ונטלו פי תחת:
 ויסעו מתחת ויחנו בתרח: ונטלו מתחת.
 ושרו בתרח: ורחלו מנהא. ונטלו פי תרח:
 ויסעו מתרח ויחנו במתקה: ונטלו מתרח.
 ושרו במתקה: ורחלו מנהא. ונטלו פי
 מתקה: ויסעו ממתקה ויחנו בחשמנה:
 ונטלו ממתקה. ושרו בחשמנה: ורחלו
 מנהא. ונטלו פי חשמנה: ויסעו מחשמנה
 ויחנו במסרות: ונטלו מחשמנה. ושרו
 במסרות: ורחלו מנהא. ונטלו פי מסרות:
 ויסעו ממסרות ויחנו בבני יעקן: ונטלו
 ממסרות. ושרו בבני יעקן: ורחלו מנהא.
 ונטלו פי בני יעקן: ויסעו מבני יעקן ויחנו
 בחר הגדגד: ונטלו מבני יעקן. ושרו
 בחר גדגד: ורחלו מנהא. ונטלו פי חור
 גדגד: ויסעו מחר הגדגד ויחנו ביטבתה:
 ונטלו מחר גדגד. ושרו ביטבתה: ורחלו
 מנהא. ונטלו פי יטבתה: ויסעו מיטבתה
 ויחנו בעברנה: ונטלו מיטבתה. ושרו
 בעברנה: ורחלו מנהא. ונטלו פי עברונה:
 ויסעו מעברנה ויחנו בעצין גבר: ונטלו
 מעברנה. ושרו בעצין גבר: ורחלו
 מנהא. ונטלו פי עצין גבר: ויסעו מעצין
 גבר ויחנו במדבר צן הוא קדש: ונטלו
 מעצין גבר. ושרו במדברא דצין היא
 רקם: ורחלו מנהא. ונטלו פי ברייה צין
 הי רקים: ויסעו מקדש ויחנו בהר ההר
 בקצה ארץ אדום: ונטלו מרקם. ושרו
 בהור טורא. בסיפי ארעא דאדום: ורחלו
 מנהא. ונטלו פי גבל הור. פי טרף בדר
 אדום: ויעל אהרן הכהן אל ההר ההר
 ערפי יהוה וימת שם בשנת הארבעים
 לצאת בני ישראל מארץ מצרים בחדש
 החמישי באחד לחדש: וסדיק אהרן
 כה (פתר תורה)

מטורא

מטורא) דעברא. ושרו במישריא דמואב.
 על ירדנא דיריחו: ורחלו מנהא. ונולדו
 פי בידאת מואב. עלי ארדן יריחא:
 ויחנו על-הירדן מבית הישמתי עד אבד
 השטים בערבת מואב: ושרו על ירדנא
 מבית ישימות. עד מישר שטין. במישריא
 דמואב: פנולו עלי ארדן מבית ישימות.
 א' מרג שטין. ודאך פי בידאת מואב: *
 וידבר יהוה אל-משה בערבת
 מואב על-ירדן יריחו לאמר: ומליד יי.
 עם משה במישריא דמואב. על ירדנא
 דיריחו למימר: תם כלם אלה מוסי פי
 בידאת מואב. עלי ארדן יריחא תכלימא:
 דבר אל-בני ישראל ואמרת אלהם פי
 אתם עברים את-הירדן אל-ארץ כנען:
 מליד עם בני ישראל. ותימר להון. ארי
 אתון. עברין ית ירדנא לארעא דכנען:
 מר בני אסראיל וקל להם. אנכם גאיזין
 אארדן א' בלד כנעאן: והורשתם את-
 כלי-שבי הארץ מפניכם ואפרתם את
 כלי-משפיתם ואת כלי-צלמי מסכתם
 תאפרו ואת כל-במותם תשמדו: ותתרכון
 ית כל יתבי ארעא מן קדמיכון. ותברון.
 ית כל בית סגדתהון. וית כל צלמי
 מתבתהון תברון. וית כל במתהון תשיצון:
 פאקרצו גמיע אהל אבלד מן בין ידיכם.
 ואבידו גמיע מזכרפאתהם. ואצנאם
 מסבוכאתהם וביאעהם תנפרון: והורשתם
 את-הארץ וישבתם בה פי לכם נתתי
 את-הארץ לרשת אתה: ותתרכון ית
 יתבי ארעא ותתכון בה. ארי לכון. יהבית
 ית ארעא למירת יתה: פאדא קרצתמוהם
 אסכנו אבלד. פקד אעטיתכם אייאה: *
 והתנחלתם את-הארץ בגורל
 למשפחתים לרב תרבו את-נחלתו
 ולמעט תמעט את-נחלתו אל אשר-יצא
 לו שמה הגורל לו יהיה למשוח אבתיכם
 תתנחלו: ותחסנון ית ארעא בערבא
 דזרעיתכון. לסניאי. תסנון ית אחסנתהון
 ולזעירי תזערון ית אחסנתהון. דדופוק

ליה תמן. ערבא דיריחא יהי. לשבטי
 אבהתכון תחסנון: ותוזעוהו באסרהם
 לעשאירכם. לאכתיר כתרן נחלתה
 ולאקליל קלדוהא. מן כרג לה אסרהם פי
 א' מוצע כאן לה. ועלי אסכנאט אבתיכם
 תתוזעוניה: ואם-לא תורישו את-ישיבי
 הארץ מפניכם והיה אשר תותרו מהם
 לשבים בעיניכם ולצנינם בעדיכם
 וצרו אתכם על-הארץ אשר אתם יושבים
 בה: ואם לא תתרכון ית-יבני ארעא מן
 קדמיכון. ויהי דתשארון מנהון. לסיען
 נטליון זיון לקבלכון. ולמשרין מקפניכון.
 ויעיקון לכון. על ארעא. דאתון יתבין בה:
 ואן לס תקרצו אהל אבלד מן בין ידיכם.
 פיציר מא תבקונה מנהם. כאבר פי
 עיונכם. וכמסל פי גנובכם. ויצאיקונכם
 פי אבלד. ארי אתם מקימין פיה: והיה
 פאשר דמיתו לעשות להם אעשה לכם:
 ויהי. כמא דחשיבית. למעבד להון
 אעביר לכון: פאכון כמא קצדת. אן
 אצנע בהם אצנע בכם: פ
 וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומליד יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: צו את-בני-ישראל ואמרת
 אלהם פי-אתם באים אל-הארץ כנען
 ואת הארץ אשר תפל לכם בנחלה ארץ
 כנען לנבלתיה: פקיד. ית בני ישראל
 ותימר להון. ארי אתון עאלין לארעא
 דכנען. דא ארעא. דתתפלג לכון באחסנא.
 ארעא דכנען לתחומהא: מר בני אסראיל
 וקל להם. אנכם דאכלין א' בלד כנעאן.
 פהדה חרוד אבלד. אדי יתצל לכם נהדה:
 והיה לכם פאת-נגב ממד-ברצין עלידי
 אדום והיה לכם גבול נגב מקצה ים-
 המלח קדמה: ויהי לכון רוח
 דרומא. ממדברא דצין על תחומי
 אדום. ויהי לכון תחום דרומא.
 מסיפי ימא דמלחא קדומא: פיבתדי
 לכם אהל אנובי. מן ברייה צין א' גאנב
 אדום. פיכון מן טרף אבחרה צמיתה

שרקייא *): ונסב לכם הגבול מנגב למעדה עקרבים ועבר צנה והיה תוצאתו מנגב לקדש ברנע ויצא חצר אדר ועבר עצמנה: ויסחר לכו תחומא מדרומא למסקנא דעקרבין ויעבר לצין. ויהון (נ"ו ויהי) מפקננהי. מדרומא דרקס גיאה. ופוק לחצר אדר ויעבר לעצמון: תם יסתדיר לכם מן אננב. א' עקבה עקרבים *): ויעבר א' צין. ויכון כרונה א' גאנברקים ברנע. ויכרנ א' רפח ויעבר א' מנאזל: ונסב הגבול מעצמון נחלה מצרים והיו תוצאתו היפה: ויסחר תחומא מעצמון לנחלא דמצרים. ויהון מפקננהי ליפא: תם יסתדיר מן מנאזל א' ואד אעריש. ויכון כרונה א' אבחר: וגבול ים והיה לכם הים הגדול וגבול זה יהיה לכם גבול ים: ותחום מערבא. ויהי לכו. יפא רבא ותחומיה. דין יהי לכו תחום מערבא: ואחד אגרבי. יכון לכם אבחר אכביר ותכמה *): וזה יהיה לכם גבול צפון מן הים הגדול תתאו לכם הר החר: ודין יהי לכו תחום צפונא. מן יפא רבא. תכונון לכו להור טורא: והוא יכון לכם אחד אשמא. מן אבחר אכביר. תחרו לכם א' גבל הור: מהר החר תתאו לבא המת והיו תוצאת הגבול צדדה: מהור טורא. תכונון למטי המת. ויהון מפקננהי דתחומא לצדד: ומנה א' חמאה. ויכון כרונה א' צדד: ויצא הגבל זפרנה והיו תוצאתו חצר עינן זה יהיה לכם גבול צפון: ויפוק תחומא דזפרון. ויהון מפקננהי לחצר עינן. דין יהי לכו תחום צפונא: ויכרנ א' זפרון. וינתהי א' חצר עינן. הוא יכון לכם אחד אשמאלי: והתאויתם לכם לגבול קדמה מחצר עינן שפמה: ותכונון לכו תחום קדומא. מחצר עינן לשפם: וחרו לכם אחד אשקיי. מן חצר עינן א' פאמיה *): וירד הגבל משפם הרבדה מקדם לעין וירד הגבל ומחה על פתח ים פנתת קדמה: וייחות תחומא משפם. לרבדה

(* והיו ק')

מפדנח לעין. וייחות תחומא. וימטי על כף ים גניסר קדומא: וינחר מן פאמיה. א' דפני מן שרקי אעין. פינחר ויצרב. א' גאנב בחר גניסר *): שרקי'א: וירד הגבל דזרנה והיו תוצאתו ים הפלה זאת תהיה לכם הארץ לגבולתיה סביב: וייחות תחומא לירדנא. ויהון מפקננהי ליפא דמלחא. דא תהי לכו ארעא. לתחומהא סחור סחור: וינול אארדן. ויכון כרונה אבחירה אמיתה. הדה תכוון לכם חרוד אבלד מסתדירא: ויצו משה את בני ישראל לאמר זאת הארץ אשר תתנחלו אתה פגורל אשר צוה יהוה לתת לתשעת המטות וחצי המטה: ופקיד משה. ית בני ישראל למימר. דא ארעא. דתחסנון יתה בערבא. דפקיד *). דמתן. לתשעא שבטין ופלגות שבטא: פאמר מוסי בני אסראיל. ען קול אלה *): וקא. הוא אגדד אחרוד תוועוה *): באסהם. כמא אמר אלה. אן יעטא לתסעה אסבאט ונצף: פי דקחו מטה בני הראובני לבית אבתם ומטה בני הגדי לבית אבתם וחצי מטה מנשה לקחו נחלתם: ארי קבילו. שבטא דבני ראובן לבית אבתהון ושבטא דבני גד לבית אבתהון. ופלגות שבטא דמנשה. קבילו אחסנתהון: אד קד אכר סבט ראובן. וסבט גד ונצף סבט מנשה. נחלתהם לביות אבאיהם *): שני המטות וחצי המטה לקחו נחלתם מעבר לירדן ירחו קדמה מזרחה: תרין שבטין ופלגות שבטא. קבילו אחסנתהון. מעברא. לירדנא דיריחו קדומא מדרנחא: האדאן אסבטאן ואנצף. אכרו נחלתהם. מן עבר ארדן יריחא אשרקי: פ וירבר יהוה ארי משה לאמר: ומליל יי ד' עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תכלימא: אלה שמות האנשים אשר ינחלו לכם את הארץ אלעזר הפהן ויהושע בן נון: אלן שמהת גובריא.

דיחסנון

אבן עמיהוד : אלה אשר צוה יהוה לנחל את בני ישראל בארץ כנען : ארץ הפקיד יי לאחסנאית בני ישראל בארעא דכנען : הולאי אדי אמר אלה. אן יקסמו לבני אסראיל בלד כנעאן : פ

וידבר יהוה אל משה בערבית מואב על ידי ירדן ירחו לאמר : ומליל יי עם משה במישריא דמואב . על ירדנא דירחו דמימר : תם כלם אלה. מוסי פי ביראת מואב. עלי ארדן ירחא תכלימא : צו את בני ישראל ונתנו לדוים מנחלת אחותם ערים לשבת ומגרש לערים סביבתיהם נתנו לדוים : פקיד ית בני ישראל. ויתנו לדיואי מאחסנת. אחדתהון קרוין למתב. ורות. לקרויא סחרניהון. תתנו לדיואי : מר בני אסראיל. באן יעטו אדיואניין. מן נחלת חוזהם קרא יסכנוהא. ואפניה להם חויהא : והיו הערים להם לשבת ומגרשיהם יהיו לבהמתם ולרכשם ולכל חיתם : ויהיו קרויא. להון למתב. ורוחיהון. יהון לבעיהון ודקנניהון. ולכל חיוניהון. ותכון אקרא סכנא להם. ואפניתהא. לבהאימהם וסרתהם. וסאיר חיואנהם : ומגרשי הערים אשר נתנו לדוים מקיר העיר וחוצה אלה אמה סביב : ורוחי קרויא. דתתנו לדיואי. מבולת קרתא ולברא . אלה אפין סחור סחור : ואפניה אקרא אתי תעטוהא לאדיואניין. מן כארג האיט אקריה . אף דראע מסתדירא : ומדתם סחון לעיר את פאת קדמה אלפים באמה ואת פאת נגב אלפים באמה ואת פאת ים אלפים באמה ואת פאת צפון אלפים באמה והעיר בתוך זה יהיה להם מגרשי הערים : ותמשחון מברא לקרתא. וית רוח קדומא תרין אלפין אפין. וית רוח דרומא תרין אלפין אפין. וית רוח מערבא תרין אלפין אפין. וית רוח צפונא. תרין אלפין אפין וקרתא במציע. דין יהי להון. רוחי קרויא : תם אמסחו מן כארג אקריה. אי גהה

דיתתנו לכוון ית ארעא. אדעור פהנא. ויהושע בר נון : הדה אסמא ארגא. אדי יקסמו לכם אכלד. אעור אאמאם. ויהושע אבן נון : ונשיא אחר נשיא אחר מפתה תקחו נחל את הארץ : ורבא חד. רבא חד משבטא. תדברון לאחסנא ית ארעא : ושריף מן כל סבט. כדוה ליקסם אכלד : ואלה שמות האנשים למפתה יהודה בלב בן יפנה : וארין שמהת גובריא. לשבטא דיהודה. בלב בר יפנה : והדה אסמאיהם. מן סבט יהודה. כלב אבן יפנה : ולמפתה בני שמעון שמואל בן עמיהוד : ולשבטא דבני שמעון. שמואל בר עמיהוד : ומן סבט שמעון. שמואל אבן עמיהוד : למפתה בנימן אלידר בן פסלון : ולשבטא דבנימין. אלידר בר פסלון : ומן סבט בנימין. אידר אבן כסלון : ולמפתה בני דן נשיא בקי בן יגלי : ולשבטא דבני דן רבא. בקי בר יגלי : ומן סבט דן שריפא. בקי אבן יגלי : לבני יוסף למפתה בני מנשה נשיא תניאל בן יוסף : לבני יוסף. לשבטא דבני מנשה רבא. חניא בר אפוד : לבני יוסף. מן סבט בני מנשה שריף. חניא אבן אפוד : ולמפתה בני אפרים נשיא קמואל בן שפטן : ולשבטא דבני אפרים רבא. קמואל בר שפטן : ומן סבט בני אפרים שריף. קמואל אבן שפטן : ולמפתה בני זבולון נשיא אליצפן בן פרנך : ולשבטא דבני זבולון רבא. אליצפן בר פרנך : ולסבט זבולון שריפא. איצפן אבן פרנך : ולמפתה בני יששכר נשיא פלטיאל בן עזון : ולשבטא דבני יששכר רבא. פלטיאל בר עזון : ומן סבט יששכר שריפא. פלטיאל אבן עזון : ולמפתה בני אשר נשיא אחיהוד בן שלמי : ולשבטא דבני אשר רבא. אחיהוד בר שלומי : ומן סבט אשר שריפא. אחיהוד אבן שלומי : ולמפתה בני נפתלי נשיא פדהאל בן עמיהוד : ולשבטא דבני נפתלי רבא. פדהאל בר עמיהוד : ומן סבט נפתלי שריפא. פדהא

אמשרק אפין דראע. ואי גהה אננוב אפין דראע. ואי גהה אנרב אפין דראע. ואי גהה אשמי. אפין דראע ואקריה פי וסטהא. פדאך יכון לכם. מקדאר אפניה אקרא: ואת הערים אשר תתנו לדוים את ששערי המקלט אשר תתנו לנם שמה הרצה ועליהם תתנו ארבעים ושתים עיר: וית קרויא. דתתנון לדווא. ית שית קרוי שיזבותא. דתתנון. למערב דתפן קטולא. ועליהון תתנון. ארבעין ותרתין קרוין: ואקרא. אדי תעטוהא לאלוואנין. מנהא סת קרא אחמא. אדי תעזוהא (א). ליהרב איהא אקאתל. ואציפו איה. אתנין וארבעין קריה: פדהערים אשר תתנו לדוים ארבעים ושמה עיר אתהן ואתי מגרשיהן: פל קרויא. דתתנון לדווא. ארבעין ותמני קרוין. יתהון וית רוחיהון: פתציר גמיע אקרא. אדי תעטוהם. תמאניה וארבעין קריה ואפניתהא: והערים אשר תתנו מאהות בני ישראל מאת הרב תרבו ומאת המעט תמעטו איש פפי נחלתו אשר ינחלו יתן מערו לדוים: וקרויא. דתתנון מאחסנת (א) מאחונות) בני ישראל. מן סגיא תסגון. ומן זעירי תזערון. גבר. כפום אחסנתיה דיחסנון. יתין מקרווהי לדוואי: ואקרא. אדי תעטוהם מן חוז בני אסראיל. ממן אכר כתירא כתרן. ומן מן אכר קלילא מללו. פאי עט כל סבט עדי קדר נחלתה: פ וידבר יהוה ארמשה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תכלימא: דבר אדי בני ישראל ואמרת אלהם פי אתם עברים את הירדן ארצה כנען: מליל עם בני ישראל. ותימר דהון. ארי אתון. עברין ית ירדנא לארעה דכנען: מר בני אסראיל. וקל להם. אדא אנתם. גותם אארדן אי בלד כנעאן: והקרייתם לכם ערים ערי מקלט תהיינה לכם ונם שמה רצח מכה נפש בשגנה: ותזמנון (ב) ותקרוין) לבון קרוין. קרוי שיזבותא

בו (כתר תורה)

יהוין לבון. ויערוק לתפן קטולא. דיקטול נפשא בשלו: פאסמו (א) לכם קרא חמא. יהרב איה אי קאתל. קתל נפסא סהוא: והיו לכם הערים למקלט מגאל ודאימות הרצה עד עמדו לפני הערה לפושט: ויהוין לבון קרויא. לשיזבא מגאל דמא. ודא ימות קטולא. עד דיקום. קדם פנשתא דדינא: פתכון תלך אקרא. תחמיה מן אורי. ודא יקתל. חתא יקה. בין ידי אנמאעה פיהכמון עדיה בדאך (ב): והערים אשר תתנו ששערי מקלט תהיינה לכם: וקרויא דתתנון. שית קרוי שיזבותא. יהוין לבון: ואקרא אתי תעזוניהא. סת קרא חמא תכון לכם: את שלש הערים תתנו מעבר לירדן ואת שלש הערים תתנו בארץ כנען ערי מקלט תהיינה: ית תלת קרויא. תתנון מעברא לירדנא. וית תלת קרויא. תתנון בארעה דכנען. קרוי שיזבותא. יהוין: תלאת מנהא פי עבר אארדן. ותלאת מנהא פי בלד כנעאן. תכון קרא חמא: לבני ישראל ולגר ולתושב בתוכם תהיינה שש הערים האלה למקלט לנזם שמה פל מכה נפש בשגנה: לבני ישראל. ולגויוריא ולתותביא דביניהון. יהוין. שית קרויא הארץ לשיזבא. למערב דתפן. פל דיקטול נפשא בשלו: לבני אסראיל. ולאגריב אדכיל פי מא בינהם. יהרב איהא. כל מן קתל נפסא סהוא (ב): ואם בכלי ברזל והפחו וימת רצח הוא מות יומת ו י הרצח: ואם במאן דברזל מחהי. וקטליה קטולא הוא. אתקטלא יתקטיד קטולא: ואמא אן כאן צרבה. באנא חדיד פקתלה. פהו קאתל יסתחק אקתל (ב): ואם פאבן יד אשר ימות בה הפחו וימת רצח הוא מות יומת הרצח: ואם. באבנא דמתנסבא פיד דהיא כמסת דימות בה מחהי. וקטליה קטולא הוא. אתקטלא יתקטיד קטולא: או צרבה בחגר. מקבוין (ב) מקדאר מא ימות בהא פקתלה. פהו קאתל יסתחם

אלקתל

בהרה אאחכאם: והצילו העדה את הרצח
 מיד גאל הדם והשיבו את העדה אל עיר
 מקלטו אשר נס שמה וישב בה עד ימות
 הפהון גדל אשר משח אתו בשמן הקדש:
 וישזבון פנשתא ית קטולא. מיד גאל
 דמא. ויתזבון יתיה פנשתא לקרית
 שזבונתיה דערק לתמן. ויתיב בה. עד
 דימות פהנא רבא. דרפי יתיה במשח
 קודשא: ותכלין אנמאעה הרבא אקאתל. מן
 יד אולי. ותרדה אי קריה חמאה אתי הרב
 איה. ויקים בהא. אימות אמאם אנביר.
 אזי מסח ברהן אקדם: ואסיצא יצא
 הרצח את גבול עיר מקלטו אשר ינוס
 שמה: ואם מפק יפוק קטולא. יתחום
 קרית שזבונתיה. דיערוק לתמן: פאן הו
 כרג ען חר קריה חמאה. אתי הרב איה:
 ומצא אתו גאל הדם מחוץ לגבול עיר
 מקלטו ורצח גאל הדם את הרצח אין לו
 דם: וישבח יתיה גאל דמא. מברא.
 לתחום קרית שזבונתיה. וקטול. גאל
 דמא ית קטולא. לית ליה דם: פוגרה
 אולי. כארג ען חר קריה חמאה. פקתלה.
 פלא תיאר לה (כ): כי בעיר מקלטו ישב
 עד ימות הפהון הגדל ואחרי מות הפהון
 הגדל ישוב הרצח אל ארץ אחותו: אזי
 בקרית שזבונתיה יתיב. עד דימות פהנא
 רבא. ובתר דימות פהנא רבא יתוב קטולא
 לארע אחסנתיה: כל יגלספי קריה חמאה.
 אימות אמאם אנביר. ובעד מותה. ירגע
 אי ארץ חוזה: והיו אלה לכם לחקת משפט
 דדתיכם בכל מושבתיכם: ויהו אלין
 לבון. לגזירת דין לדריכון. בכל מושבתיכון:
 פתכון הדה לכם. רסם חכם עלי מר
 אניאכם. פי גמיע מסאכנכם: פלמפה
 נפש לפי עדים ירצח את הרצח ועד אחד
 לא יענה בנפש למות: כל דיקטול נפשא.
 לפום סהדין. יקטול ית קטולא. וסהיד חר.
 לא יסהיד באנש דמקטל: כל מוקת לנפסא
 עאמרא. פבקול שאהדין אקתלוה. ואמא
 שאהד ואחד. פלא ישחר עליה פיקתל:

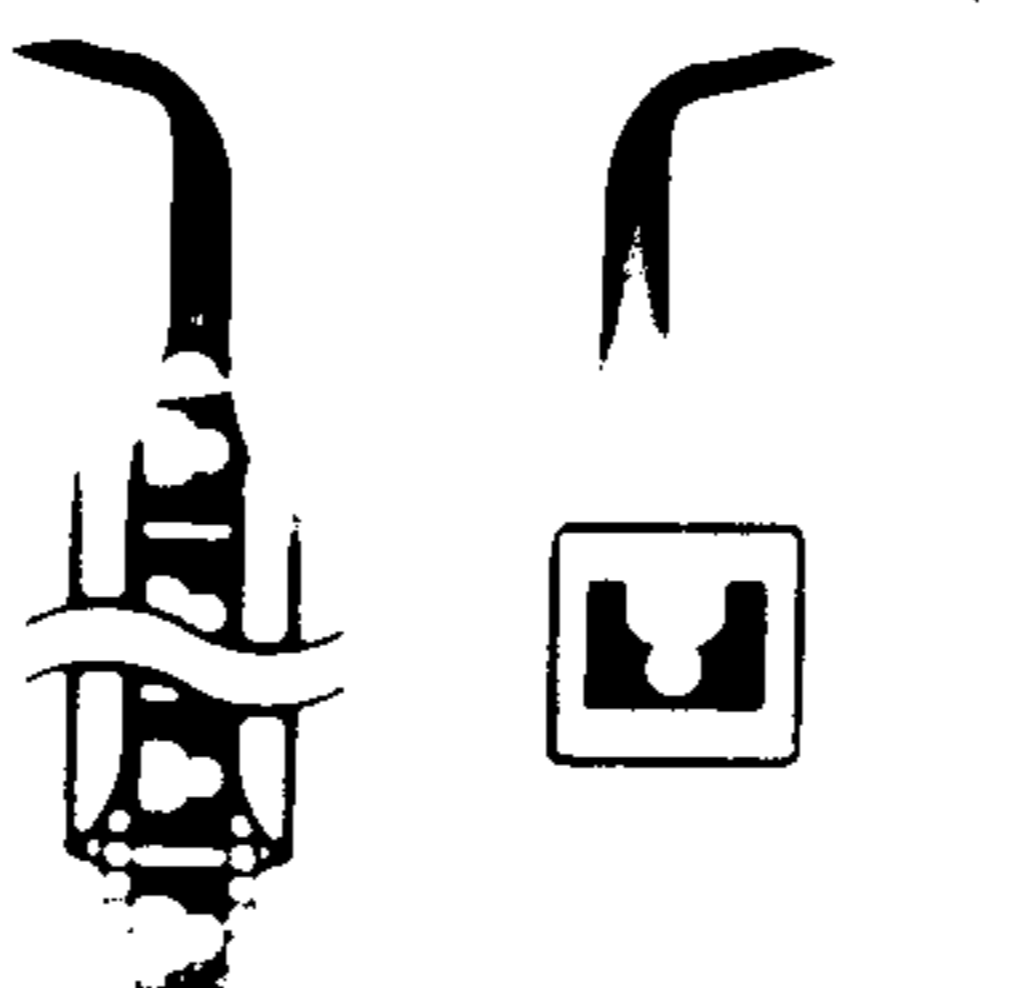
אקתל: או בכרי עיניד אשר ימות בו
 הפהו וימת רצח הוא מות יומת הרצח:
 או במאן דאע דמתנסיב ביד דהוא פמסת
 דימות ביה מחהי. וקטליה קטולא הוא.
 אתקטולא יתקטיל קטולא: או צרבה
 באנא כשב. מקבוץ מקדאר מאימות בה
 פקתלה. פהו קאתל יסתחק אקתל:
 גאל הדם הוא ימית את הרצח בפגעו בו
 הוא ימתנו: גאל דמא. הוא יקטול ית
 קטולא. פד אתחייב ליה מן דינא הוא
 יקטלניה: ולי אדם הו יקתלה. אדא
 פאגאה בחק (כ): ואם בשנאה יהדפנו או
 השליך עליו בצדיה וימת: ואם בשנאה
 דחה. או רמא עלוהי. פכטנא וקטליה:
 ואן דפעה בשנאה. או טרח עליה שיא.
 בתעמד (כ): פקתלה: או באיבה הפהו
 בידו וימת מות יומת הפכה רצח הוא
 גאל הדם ימית את הרצח בפגעו בו:
 או פדכבו. מחהי בידיה וקטליה. אתקטולא
 יתקטיל מחהי קטולא הוא. גאל דמא.
 יקטול. ית קטולא פד אתחייב ליה:
 או צרבה בידה בעד אוהפקתלה. פליקתל
 אעארב קתלא לאנה קאתל. פולי אדם
 יקתלה. אדא פאגאה בחק: ואם בפתע
 פלא איבה הדפו או השליך עליו פלכרי
 פלא צדיה: ואם בתפיף פלא דכבו דחה.
 או רמא עלוהי. פל מאן פלא כמן ליה:
 ואן דפעה בנתה בלא בנעה. או טרח
 עליה. אייה אניה בלא תעמד: או בכרי
 אבן אשר ימות בה בלא ראות ויפל עליו
 וימת והוא לא אייב לו ולא מבקש רעתו:
 או בכר אנא. דהיא פמסת דימות בה
 פלא חזי. ורמא עלוהי ומית. והוא לא שני
 ליה. ולא תבע בשתיה: או אוקע עליה.
 אי חגר כאן בלא תעמד פמאת. והו פי
 דאך לים בעדו לה. ודא טאב שרה (כ):
 ושפטו העדה בין הפכה ובין גאל הדם
 עלי המשפטים האלה: וידינון פנשתא.
 בין מחהי. ובין גאל דמא. על דינא האלין:
 פלתחכם אנמאעה. בין אקאתל ובין אולי.

ולא יתקחו כפר לנפש רצה אשר הוא
 רשע למית כי מות יומת: ולא תקבלון
 ממון על אנש קטול. והוא תייב לממת.
 ארי אתקטלא יתקטיל: ולא תאכרו דיה
 ענפסקאתל. וגב עליה אקתל^(א). אא יקתל
 קתלא: ולא תקחו כפר לנפס אל-עיר
 מקלטו לשוב לשבת בארץ עד-ימות
 הפהן: ולא תקבלון ממון. למערק לקרית
 שיובותיה. למתב למתב בארעא. עד
 דימות פהנא: ולא תאכרו מנה איצא
 דיה. לתהרבוה אל-בעין קרא אחמא. ליעוד
 ליסכן אבלד. בעד מות אמאם^(ב): ולא-
 תחניפו את-הארץ אשר אתספה פי הדם
 הוא יחניף את-הארץ ולא יכפר
 לדם אשר שפך-בה כייאם בדם שפכו:
 ולא תחייבון ית ארעא. דאתון בה. ארי
 זמא. הוא מחייב ית ארעא. ולא רעא לא
 מתכפר. על דסזכאי דאתאשד בה. אלהין
 בדם אשריה: ולא תדנסו אבלד. אדי
 אנתם פיה. לאן אדם ידנסת. ולא יזפר
 לכם. ען אדם אדי ספך פיה. אלא בדם
 סאפכה: ולא תטמא את-הארץ אשר
 אתם ישבים בה אשר אני שכן בתוכה
 כי אני יהוה שכן בתוך בני ישראל: ולא
 תסאבון ית ארעא. דאתון יתבין בה.
 דשבינתי שריא בגוה. ארי אנא יי. שבינתי
 שריא. בגו בני ישראל: ולא תנגסו אבלד.
 אדי אנתם מקימין פיה. אדי נורי סאבן
 פיה. פאני אלה. נורי סאבן. פי מא בין
 בני אסראיל: פ

ויקרבו ראשי האבות למשפחת בני-
 גלעד בן-מכיר בן-מנשה ממשפחת בני
 יוסף וידברו לפני משה ולפני הנשאים
 ראשי אבות בני ישראל: וקריבו ראשי
 אבהתא. לזרעית בני גלעד בר מכיר בר
 מנשה. מזרעית בני יוסף. ומלילו. קדם
 משה וקדם רברביא. ראשי אבהתא לבני
 ישראל: תם תקדם דויסא אבא. עשירה
 בני גלעד אבן מכיר אבן מנשה. מן
 עשאר בני יוסף. וקאו בין ידי מוסי

ואשראף. רויסא אבא בני אסראיל:
 ויאמרו את-אדני צוה יהוה לתת את-
 הארץ בנחלה בגורל לבני ישראל ואדני
 צוה ביהוה לתת את-נחלת צלפחד אחינו
 לבנתיו: ואמרו. ית רבוני פקיד יי.
 למתן ית ארעא באחסנא. בעדבא לבני
 ישראל. ורבוני אתפקד במימרא דיי.
 למתן ית אחסנת. צלפחד אחונא לבנתיה:
 וקאלו. אין אלה אמר סידנא. באן יעשא
 אבלד נחלה. באסהם לבני אסראיל.
 ואמרה איצא. באן ידפע^(ג). נחלה צלפחד
 אכינא אי בנאתה: והיו לאחד מבני
 שבטי בני ישראל לנשים ונגרעה נחלתן
 מנחלת אבותינו ונוסף על נחלת הפטוה
 אשר תהיינה להם ומגרל-נחלתנו יגרע:
 ויהוין. לחד. מבני שבטי בני ישראל לנשין.
 ותתמנע אחסנתהון מאחסנת אבהתנא.
 ותתוסף. על אחסנת שבטא. דיהוין להון.
 ומערב אחסנתנא יתמנע: פנכאף אן
 יעירן נסאא. לואחד מן אכבאט בני
 אסראיל^(ד). פתנקין חצתהון מן נחלה
 אבאינא. ותואד עלי חצה אסבט. אדי
 יתזווגן מנה. ויכון סהם נחלתנא מנקוצא:
 ואסייהוה היבל לבני ישראל ונוספה
 נחלתן על נחלת הפטוה אשר תהיינה להם
 ומנחלת מטה אבותינו יגרע נחלתן: ואם
 יהי יזבידא לבני ישראל. ותתוסף
 אחסנתהון. על אחסנת שבטא. דיהוין
 להון. ומאחסנת שבטא דאבהתנא יתמנע
 אחסנתהון: ולו חתי וואפי סנה א אמלאק
 לבני אסראיל^(ה). לבקות חצתהון מזארה.
 עלי חצה אסבט. אדי יתזווגן מנה.
 ונאקצה מן חצתנא: ויצו משה את-בני
 ישראל על-פי יהוה לאמר בן-מטוה בני-
 יוסף דברים: ופקיד משה ית בני ישראל.
 על מימרא דיי למימר. יאות. שבטא דבני
 יוסף ממלדין: פאמר מוסי בני אסראיל.
 ען קול אלה קאילא. נעמא קא סבט ודר
 יוסף: זה הדבר אשר צוה יהוה לבנות
 צלפחד לאמר לפיכך בעיניהם תחיינה

לנשים

לנשים: הן נמאד פקיד יי לבנת צלפחד
 למימר: דתקין בעיניהן יהוין לנשין.
 פרם. לזרעית. שבטא דאבוהון יהוין לנשין:
 הדא אמר אדי אמר אלה. פי חכם בנאת
 צלפחד (ט). אן יתוונן למן חסן ענדהן. לכן
 יכון מן עשירה סבט אביהן (ט): ולא תסב
 נחלה לבני ישראל ממה אלה משה פי
 איש בנחלת משה אבתיו ידבקו בני
 ישראל: ולא תסחר אחסנא לבני ישראל.
 משבטא לשבטא. ארי גבר. באחסנת
 שבטא דאבהתוהי. ידבקו בני ישראל:
 חתא לא תדור נחלה לבני אסראיל. מן
 סבט אי סבט. אלא ילזם כל סבט מנהם
 נחלה אבאיה: וכל בית ירשת נחלה
 ממשות בני ישראל לאחד ממשפחת
 משה אביה תהיה לאשה למען ירשו
 בני ישראל איש נחלת אבתיו: וכל פרטא
 ירתת אחסנא. משבטיא לבני ישראל.
 קחד. מזרעית. שבטא דאבוהא תהי
 לאתו. בריל. דיירתון בני ישראל. גבר
 אחסנת אבהתוהי: וכד אחכם כל בנת (יח)
 תרת נחלה. מן בעין אסכאט בני אסראיל.
 פרו אחד מן עשירה סבט אביהא תכון
 זונה. לכו ירת כל סבט מנהם נחלה
 אבאיה (ט): ולא תסב נחלה ממה למשה
 אחר פי איש בנחלתו ידבקו משות בני
 ישראל: ולא תסחר אחסנא. משבטא
 לשבטא אחרנא. ארי גבר באחסנתיה.

ידבקו. שבטיא לבני ישראל: ולא תדור
 איה נחלה כאנת. מן סבט אי סבט אבר.
 כל ילזם כל סבט. מן בני אסראיל נחלה:
 פאשר צנה יהוה את משה בן עשו בנות
 צלפחד: כמא דפקיד יי ית משה. בן
 עבדא בנת צלפחד: פצנען בנאת צלפחד.
 כמא אמר אלה מוסי: ותתינה מחלה
 תרצה וחגלה ומלכה ונעה בנות צלפחד
 לבני דדיהן לנשים: והואה מחלה תרצה.
 וחגלה ומלכה. ונעה בנת צלפחד. לבני
 אחי אבוהון לנשין: פצארתא מחלה תרצה
 וחגלה ומלכה. ונעה בנאת צלפחד. נסאא
 לבני אעמאמהן: ממשפחת בני מנשה
 בני יוסף היו לנשים ותהי נחלתן עדי משה
 משפחת אביהן: מזרעית. בני מנשה בר
 יוסף הואה לנשין. והות אחסנתהון. על
 שיבט זרעית אבוהון: מן עשירה סבט
 מנשה אבן יוסף צארן נסאא. פכאנת
 נחלתהן. לעשירה סבט אביהן: אלה
 הפצות והמשפטים אשר צוה יהוה ביד
 משה ארי בני ישראל בערבית מואב על
 ירדן ירחו: אלן פקודיא ודיניא. דפקוד
 יי. בידא דמשה לות בני ישראל. במישריא
 דמואב. על ירדנא דיריחו: הדה אצאיה
 ואאחכאם. אתי אמר אלה מוסי אי בני
 אסראיל. פי בידאת מואב. עלי ארדן
 יריחא: קל"ב. מחלה חוליה סימן: ומפמירין שמעו דבר ה'
 בירמיה בסימן ב': (וקצתקהלות חוון ישעיהו כישעיה סי' א')

חוק

סכום פסוקי דספר במדבר אלף ומאתים ושמונים ושמונה. סימן להם ארפ"ח. וחציו והיה האי ש אשר אבחר בו סטהו יפרח. ופרשוהו
 עשרה. יי בדר יחצו סימן. וסדריו ליב. לב מהור ברא לי אלהים סימן. ופרקיו לז. לו חכמו ישכילו ואת סימן. מניין הפתוחות שתיים
 וחשעים. והסתומות ששים ושש. הכל מאה וחמשים ושמונה פרשיות. אני חלקך ונחלתך סימן:

נשלם ספר במדבר. בעזר המכלכלנו במדבר:

והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימדה ולא יספר והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני ארצתי ויהי מנין בני ישראל סניאין כחלא דימא דלא מתכל ולא מתמני ויהי באתרא דאתגליאו לבני עממיא בד עברו על אריתא ואתאמר להון לא עמי אתון יתובון ויתרבון ויתאמר להון עמיה דאלהא קיימא ונקצו בני יהודה ובני ישראל יחדו ושמו להם ראש אחד ועלו מן הארץ כי גדול יום יורעאל ויתפנשון בני יהודה ובני ישראל כחדא וימנן להון רישא חד מדבית דוד ויסקון מארע גלותהון ארי רב יום בנושהון אמרו לאחיכם עמי ולא אחותיכם רחמה נבייא אימרו לאחיבון עמי תיבון לאריתתי ועל בני שתכון ארעים ריבו באמכם ריבו ביהיא לא אשתי ואנכי לא אישה ותסר זנוניה ספניה ונאפוניה מבין שדיה אוכחו לכנשתא דישראל ואימרו לה ארי היא לא מתעניא בפולחני ומימרי לא מקביל צלותה עד דתעדי עוברתא בישא מקביל אפהא ופולחן טעותהא מבין קרנהא פן אפשיטנה ערפה והצנתיה ביום הולדה ושמתיה כמדבר ושתייה בארץ ציה והמתיה בצמא דלמא אסליה לשבתי מנה ואעדי יתרה ואשוינה רפישא ביומא קדמאי על דלא אתקרבת לפולחני ויהול ונגוי ערה במא דחל על עם דרא דעברו על אריתתי במדברא ואשוי ארעה צדיא ואקמנה פבוצרתא ואתרבניה לא ארחם פי בני זנונים המה ועל בנהא לא ארחים ארי בנין דטעו אנון פי זנתה אפם הובישה הורתם פי אמרה אלכה אחרי מאהבי נתני לחמי ומימי צמרי ופשתי שמני ושקווי ארי טעת בנישתהון פתר נביי שקרא בהיהו מלפיהון דהות אמרא אהך פתר טעות עממיא רחמי מספקי טיכלי ומשתי פסות מיא ובויך משח וכל פרנוסי לכן הנני שך אתי דרפק פסירים ונדרתי אתי דגרה ונתיבותיה לא תמצא בכין האנא סקלקי ית אורחתיך פמא דסינין בכוביא ואפסיק פמא דמפסקון בכותליא ושביהא לא תשפח ורדפה את מאהביה ולא תשיג אתם ובקשתם ולא תמצא ואמרה אלכה ואשובה אר אישי הראשון כי טוב לי אז מעתה ותרוף שכם עם עממיא רחמהא ולא תדביק

יתהון ותבעי סעיד ולא תשפח ותימר אהך ואתוב לפולחן רבוני קדמאה ארי טב לי דהות פלחא קדמוהי מבני לא אפלח עוד לטעותא והיא לא ידעה פי אנכי נתתי לה הדגן והתירוש והיצהר וכסף הרביתי לה וזהב עשו לבעל ואנון לא ידעין ארי אנא בריכית להון עבדא וחמרא ומשהא וכספא אסנית להון ודהפא מניה עברו לטעותא לכן אשוב ולקחתי דגני בעתו ותירושיו במועדו והצלתי צמרי ופשתי לכסות את ערותה בכין יתוב מימרי למלט עבדא בעדן אדריה וחמרא בזמן מעצרתיה ואציל פסות מיא ובויך דיהבית לה לכפאה ית קלנה ועתה אנלה את נבלתה לעיני מאהביה ואיש לא יצילנה מידי וכעין אנלי ית קלנה לעיני עממיא רחמהא ואנש לא ישזבנה מן ידי והשפתי פל משושה חנה חדשה ושפתה וכל מועדה ואבטיל כל חרותה חנהא ירחא ושפחא וכל מועדהא אוהשפתי נפנה ותאנתה אשר אמרה אתנה המה לי אשר נתנודי מאהבי ושמתים לער ואכלתם חית השדה ואצדי פירי גופנה ותינה דהות אמרא יקר אנון לי דיהבו לי עממיא רחמי ואשוינון דחורשא ותוכיכנון חית ברא ופקדתי עליה את ימי הפערים אשר תקמיר להם ותעד נומה וחליתיה ותלד אחרי מאהביה ואתי שכחה נאסיההא ואסער ערה ית יומיא דהות פלחא לטעותא ומסקא להון בוסמין הות דמיא לאתתא דשכבת ית בערה ואתקנת בקדשהא ובחליטת מרגליתיהא ומעת בתר רחמהא פן פנשתא דישראל רחמת למפלח לטעותא ופולחני שבקת אמר יי לכן הנה אנכי מפתיה והלכתיה המדבר ודברתי על לבה בכין האנא משעביד לה לאריתא ואעביד לה נסין וגבורן פמא דעבדית לה במדברא וביד עבדי נבייא אמקיל תנחומין על לבה ונתתי לה את פרמיה משם ואת עמק עכור לפתח תקוה וענתה שמה פימי נעוריה וכיום עלותה מארץ מצרים ואמני לה ית פרנסהא מתמן וית מישר עכור לתחמודי נפש ויתנהון תמן למימרי פיומי קדם ואף אנא אעביד להון נסין וגבורן ביום מסקהון מארעא דמצרים והיה ביום ההוא נאם יהוה תקראי אישי ולא תקראי ליעודה בעלי ויהי בעדנא ההוא אמר יי תתנהון לפולחני ולא תפלחון עוד לטעותא והסירתי את שמות

הבעלים

חלק הרקוק (א) והשמי רביע: נפנה הנמל דגש: ב) וחליתיה החית בסגול זכוסח הפטרות לראשונים בקמץ וצ"ע: ג) וענתה שמה השין דגש: ד) לי עוד תיבת לי במארכה לא כתביר: ה) בעלי העין בשוא פשים נח וכן בירושלמים וכן במסרה כל לשון בעלי בעליהן בעלה נח: כז (כתר תורה)

הבעלים מפיה ולא יזכרו עוד בשמים: ואעדי.
 ית שום מעות עממיה מפומהון. ולא יהי דוכרן
 משומהון עוד: וכרתי להם ברית ביום ההוא עם
 חית השדה ועם עוף השמים ורמש האדמה וקשת
 וחרב ומלחמה אשור מן הארץ והשפכתיים
 לבטח: ואגור להון קים בעדנא החוא. דיהון
 שלם עם חית פרא ועם עופא דשמיא. ורחשא
 דארעא. וקשתא וחרבא ועבדי קרבא אבטיל מן
 ארעא. ואשרינון לרוחצן: וארשתיד לי לעולם
 וארשתיד לי בצדק ובמשפט ובחסד וברחמים:
 ואקימנכון קדמי לעולם. ואקימנכון קדמי בקושטא
 ובדינא. ובחסדא וברחמי: וארשתיד לי באמונה
 וידעת אתיהוה: ואקימנכון קדמי בהימנותא.
 ותדעון למרחל מן קדם יי: ער

הפטרת נשא שפטים סי' י"ג

ויהי איש אחד מצרעה ממשפחת הדני ושמו
 מנוח ואשתו עקרה ולא ילדה: והיה גוברא חר
 מצרעה. מזרעית דן ושמה מנוח. ואתתיה עקרא
 ולית לה ורד: וירא מלאך יהוה אל-האשה ויאמר
 אליה הנהנא את-עקרה ולא ילדת והרית וילדת
 בן: ואתחזי מלאכא דיי לאתתא. ואמר לה. הא
 כען את עקרא ולית לך ורד. ותעדן ותלדין בר:
 ועתה השמרי נא ואל תשתי יין ושכר ואל-תאכלי
 כל ממא: וכען אסתמרי כען. ולא תשתן חמר
 חדת ועתיק. ולא תיכלין כל מסאב: כי הנך
 הרה וילדת בן ומורה לא-יעדה ערדאשו ביי
 נזיר אלהים יהיה הנער מן-הבטן והוא יחל
 להושיע את-ישראל מיד פלשתים: ארי הא את
 מעדיא ותלדין בר. ומספר לא יעבר על רישיה.
 ארי נזירא דיי. יהי רביא מן בטנא. והוא ישרי.
 למפרק ית-ישראל מידא דפלשתאי: ותבא היישה
 ותאמר לאישה לאמר איש האלהים בא אלי
 ומראהו כמראה מלאך האלהים נורא מאד ולא
 שאלתיהו אי-מוה הוא ואת-שמו לא-הגיד לי:
 ואתת אתתא. ואמרת לבעלה למימר. גביא דיי
 אתא לותי. וחזויה. כחיוז מלאכא דיי חסין לחדא.
 ולא שאלתיה אי מדין הוא. וית שמיה לא חזי לי:
 ויאמר לי הנך הרה וילדת בן ועתה אל-תשתי
 יין ושכר ואל-תאכלי כל-טמאה ביי-נזיר אלהים
 יהיה הנער מן-הבטן עד-יום מותו: ואמר לי. הא
 את מעדיא ותלדין בר. וכען. לא תשתן חמר
 חדת ועתיק. ולא תיכלין כל מסאב. ארי נזירא
 דיי יהי רביא. מן בטנא עד יום מותיה: ויעתר
 מנוח אל-יהוה ויאמר ביי אדוני איש האלהים

אשר שלחת יבואנא עוד אלינו ויהנו מהדנעשה
 כנער היולד: וצלי מנוח. קדם יי ואמר. כבעו יי.
 גביא דיי דשלחתא. ייתי כען עוד לותנא.
 וילפננא. מא נעביר לרביא דיתיליד: וישמע
 האלהים בקול מנוח ויבא מלאך האלהים עוד
 אל-האשה והיא יושבת בשדה ומנוח אישה אין
 עמה: וקביל יי צלותיה דמנוח. ואתא מלאכא
 דיי עוד לות אתתא. והיא יתבא בתקלא. ומנוח
 בעלה לית עמה: ותמהר האשה ותרץ ותגד
 לאישה ותאמר אליו הנה נראה אלי האיש אשר-
 בא ביום אל: ואחיא את אתתא. ורהסת והויאת
 לבעלה. ואמרת ליה. הא אתחזי לי-גוברא. דאתא
 ביומא דיכי לותי: ויקם וילך מנוח אחרי אשתו
 ויבא אל-האיש ויאמר לו האתה האיש אשר-
 דברת אל-האשה ויאמר אני: וקם. ואזל מנוח
 בטר אתתיה. ואתא לות גוברא. ואמר ליה. האת
 גוברא. דמליכתא עם אתתא ואמר אנא: ויאמר
 מנוח עתה יבא דברוך מהיהיה משפט הנער
 ומעשהו: ואמר מנוח. כען יתקיימון פתגמך. מא
 יהי. דחזי לרביא ומא נעביר ליה: ויאמר מלאך
 יהוה אל-מנוח מכל אשר-אמרתי אל-האשה
 תשמר: ואמר מלאכא דיי למנוח. מכל. דאמרית
 לאתתא תסתמר: מכל אשר-יצא מפני חיון לא-
 תאכל ויין ושכר אל-תשת וכל-טמאה אל-תאכל
 כל אשר-צויתיה תשמר: מכל דיפוק מנופנא
 דחמרא לא תיכול. וחמר חדת ועתיק לא תשתי.
 וכל מסאב לא תיכול. כל דפקידתה תמר: ויאמר
 מנוח אל-מלאך יהוה נעצרהנא אותך ונעשה
 לפניך גרי עזים: ואמר מנוח למלאכא דיי.
 ניחור כען יחד. ונעביר קדמך גדיא בר עזי:
 ויאמר מלאך יהוה אל-מנוח אסתעצרני לא-
 אבל בלחמך ואסתעשה עליה ליהוה תעלנה
 פי לא-ידע מנוח פי-מלאך יהוה הוא: ואמר
 מלאכא דיי למנוח. אם תיחדנני לא איכול
 בלחמך. ואם תעביר עתא. קדם יי תסקינה.
 ארי לא ידע מנוח. ארי מלאכא דיי הוא: ויאמר
 מנוח אל-מלאך יהוה מי שמך פי-יבא דברוך*
 וכברנך: ואמר מנוח. למלאכא דיי מן שמך.
 ארי יתקיימון פתגמך וניקרנך: ויאמר לו מלאך
 יהוה למה זה תשאק לשמי והוא פלאי: ואמר
 ליה מלאכא דיי. למה דנן את שאיק לשמי והוא
 מפרש: ויקח מנוח את-גרי העזים ואת-המנחה
 ויעל ערד-הצור ליהוה ומפלא לעשות ומנוח
 ואשתו ראים: ונסיב מנוח. ית גדיא בר עזי וית
 תקרבתא. ואסיק על מנרא קדם יי. ומפריש

(*) (יחז י"ד) * (יחז א) למעבר

יגער יהוה בך השטן ויגער יהוה בך הפהר
 בירושלם הלוא זה אוד מצל מאש : ואמר יי
 לחטא. יגער יי בך חטא. ויגער יי בך. דאתרעי
 לאשרא שכינתיה בירושלם. הלוא דין אוד
 משויב מיקודא : ויהושע היה לבוש בגדים צואים
 ועמד לפני המלאך : ויהושע. הוה ליה בנין
 דנסיבן להון נשין דלא כשרן לכהונתא. וקאים
 קדם מלאכא : ויען ויאמר אליהעמדים לפניו
 לאמר הסירו הפגרים הצואים מעליו ויאמר אליו ראה
 העברתי מעליך עונף והלבש אחך מחלצות :
 ואתיב ואמר. לדמשמשין קדמוהי למימר. אימרו
 ליה ויפיק נשין דלא כשרן לכהונתא מביתיה.
 ואמר ליה. חזי דאעדיתי מנך חובך. ואליבשית
 יתך זכוון : ואמר ישימו צניף טהור עלראשו
 וישימו הצניף הטהור עלראשו וילבשוהו בגדים
 ומלאך יהוה עמד : ואמריה. שוה. מצנפא דכיא
 על רישיה. ושויאו מצנפא דכיא על רישיה.
 ואסבוהי אתתא דכשרא לכהונתא. ומלאכא
 דיי קאים : ויעד מלאך יהוה ביהושע לאמר :
 ואסהיד מלאכא דיי. ביהושע למימר : כהאמר
 יהוה צבאות אספדרכי תלך ואם אתימשמרת
 תשמר וגמאתה תרין אתדבית ונס תשמר את
 הצני ונחתי לך כהרמים בין העמרים האלה :
 כדנן אמר יי צבאות. אם באורחן דתקנן קדמי
 תהך ואם ית ספרת מימרי תמר. ואף את תרין
 לדמשמשין בבית מקדשי. ואף תמר ית עזרת.
 וכאחיות מיתיא אחינך. ואתין לך רגלין מהלכין.
 בין סרפיא האלין : נשמענא יהושע הכהן הגדול
 אתה ורעיקו הישבים לפניך כיראנשי מופת המה
 כיראנני מביא אתדעבדי צמח : שמע כען. יהושע
 כהנא רבא. את וחברך דיתבין קדמך. ארי
 גוברין כשרין למעבד להון נפא אנון. ארי
 האנא מיתני ית עבדי משיחא ויתנלי : כיוהנה
 האבן אשר נחתי לפני יהושע עלראבן אחת
 שבעה עינים הנני מפתח פתחה נאם יהוה
 צבאות ומשתי אתדעון הארץ ההוא ביום אחד :
 ארי הא אבנא. דיהבית קדם יהושע. על אבנא
 חדא שבעא חזיון לה. האנא גלי חזייתה. אמר
 יי צבאות. ואעדי ית חוב ארעא ההיא ביומא
 חד : ביום ההוא נאם יהוה צבאות תקראו איש
 לרעהוה אליתחת גמן ואליתחת תאנה : בעדנא
 ההוא. אמר יי צבאות. תערעון גבר לחבריה.
 לתחות פירי גופנוהי ולתחות פירי הינוהי :
 וישב המלאך הדבר כי ויעירני פאיש אשר יעור

למעבד. ומנוח ואתתיה חון : ויהי בעלות הלהב
 מעל המזבח השמימה ויער מלאך יהוה בקרב
 המזבח ומנוח ואשתו ראים ויפרו עלפניהם
 ארצה : והוה במסק שלהכיתא. מעלוי מדבחא
 לצית שמיא. וסליק מלאכא דיי בשלהובית
 מדבחא. ומנוח ואתתיה חון. ונפרו על אפיהון
 על ארעא : ולא יסף עוד מלאך יהוה להראה
 אלמנוח וארשתו אז ידע מנוח כי מלאך יהוה
 הוא : ולא אוסיף עוד מלאכא דיי. לאתחזאה
 למנוח ואתתיה. בכך ידע מנוח. ארי מלאכא
 דיי הוא : ויאמר מנוח ארשתו מות נמות כי
 אלהים ראינו : ואמר מנוח. לאתתיה ממת נמות.
 ארי מלאכא דיי חזינא : ותאמר לו אשתו לו
 חפץ יהוה להמיתנו לא לקח מידנו עלה ומנחה
 ולא הראנו את כבוד אלה וקעת לא השמיענו
 בואת : ואמרת ליה אתתיה. אלו רעא קדם יי
 דנמות לא קפיר מננא עתא ומנחחא. ולא
 אחזינא ית כל אלין. וכעדן פון. לא אשמענא
 כהדא : ותלך האשה בן ותקרא את שמו שמשון
 ויגדל הנער ויברכהו יהוה : וילדת אתתא בר.
 וקרת ית שמיא שמשון. ורבא רביא. וברכיה
 יי : ותחל רוח יהוה לפעמו כמתנההון בין צרעה
 ובין אשתאול : ושריאת רוח גבורא בן קדם יי.
 לתקפותיה במשרית דן. בין צרעה ובין אשתאול :

הפטרת בהעלתך זכריה ס"ב

רני ושמחי בתציון כי הנניבא ושכנתי
 בחוכך נאם יהוה : בועי וחדא כנשתא דציון.
 ארי האנא מתגלי. ואשרי שכנתי בגויך אמר
 יי : ונלוו גוים רבים אליתוח ביום ההוא והיו
 לי לעם ושכנתי בחוכך וידעת כיריהוה צבאות
 שכתני אליך : ויתוספון עממין סגיאין על עמיה
 דיי בעדנא ההוא. ויהון קדמי לעם. ואשרי
 שכנתי בגויך. ותדעין. ארי יי צבאות שכתני
 לאתנבאה לך : ונחל יהוה אתדחודה חלקו
 על אדמת הקדש ובחר עוד בירושלם : ויחסין
 יי לדבית יהודה חולקהון. על ארעא דקודשא.
 ויתרעי עוד בירושלם : הם כל בשר טפני יהוה
 כי נעור ממעון קדשו : ספו כל רשיעיא מן קדם
 יי. ארי אתגלי ממדור קודשיה : ויראני נאת
 יהושע הכהן הגדול עמד לפני מלאך יהוה והשטן
 עמד על ימינו לשטנו : ואתוונני. ית יהושע כהנא
 רבא. קאים. קדם מלאכא דיי. וחטא. קאים על
 ימיניה לאשטנא ליה : ויאמר יהוה אלה השטן

כח (כתר תורה)

חלק הדקדוק. או לי לעם. שופר וזקף : ושכנתי. מפחא : בחוכך. אתנח : ב) את יהושע. כפשמ אחר גם בירושלמים : ג) שמע. שין געו :
 יהושע. כפשמ אחר : ד) אתה ורעיק. חיבת אהה כמעט פשטא לא מהופך : ה) לרעהוה וזג ככל סח"ו ולג אל גם בירושלמים : כן :

הפטרת בהעלותך

בְּלִילִיָּא. מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַלְלָא יֵת אַרְעָא: וַיִּשְׁלַח
מֶלֶךְ יִרְיָחוֹ אֶל־רַחֲבִי לֵאמֹר הוֹצִיָּא הָאֲנָשִׁים
הַבָּאִים אֵלֶיךָ אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבֵיתְךָ כִּי לַחֲפֹר אֶת־
כְּרֵה־הָאָרֶץ בָּאוּ: וְשִׁלַּח מֶלֶךְא דִּירְיָחוֹ. לֹות רַחֲבִי
לְמִימְרָא. אִפְיֻקִי. גּוֹבְרִיא דְאֵתוֹ לֹותִיךָ דְעָאֲלוֹ
לְבֵיתְךָ. אֲרִי לְאַלְלָא יֵת כֹּל אַרְעָא אֵתוֹ: וְתִקַּח
הָאִשָּׁה אֶת־שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים כֹּותִצְפֹנוֹ וְתֹאמֶר כֵּן בָּאוּ
אֵלַי הָאֲנָשִׁים וְלֹא יָדַעְתִּי מֵאֵין הֵמָּה: וְדִבַּרְתָּ
אֶת־תֵּא. יֵת תְּרִין גּוֹבְרִיא וְאִטְמַרְתְּנוֹן. וְאִמְרַת
בְּקִישְׁמָא. אֵתוֹ לֹותִי גּוֹבְרִיא. וְלֹא יָדַעְתִּי אִי מִנֵּן
אֲנֹון: וַיְהִי הַשַּׁעַר לְסֹנוֹר בַּחֲשֹׁךְ וְהָאֲנָשִׁים יָצְאוּ
לֹא יָדַעְתִּי אֲנֵה הִלְכוּ הָאֲנָשִׁים רִדְפוּ מֵהַר אַחֲרֵיהֶם
כִּי תִשְׁגֹּנוּם: וְהוּהוּ עָדֵן לְמִיחַד תִּרְעָא. בְּקִבְרָא
וְגּוֹבְרִיא נִפְקוּ. לֹא יָדַעְתִּי. לֹאן אֲזֹלוּ גּוֹבְרִיא.
רִדְפוּ בְּפִרְיעָא. בְּתִרְיָחוֹן אֲרִי תִרְבְּקוֹנוֹנוֹן: וְהִיא
הַעֲתָם הַגְּנֵהוּ וְתִמְנַם בְּפִשְׁתֵּי הַעֵץ הָעֲרֹכּוֹת
לֵה עֲלֵה־נֶגַע: וְהִיא אִפְיֻקְתְּנוֹן לְאַנְרָא. וְאִטְמַרְתְּנוֹן
בְּמַעֲוֵנֵי כְתָנָא. דְּסִדְרִין לֵה עַל אַנְרָא: וְהָאֲנָשִׁים
רִדְפוּ אַחֲרֵיהֶם דְּרִךְ הִירְדֵן עַל הַמַּעְבְּרוֹת וְהַשַּׁעַר
סָנְרוּ אַחֲרֵי כֹּאֲשֶׁר יָצְאוּ הַרְדָּפִים אַחֲרֵיהֶם:
וְגּוֹבְרִיא. רִדְפוּ בְּתִרְיָחוֹן אֲזֹרְתִי יִרְדְּנָא. עַל מְגֻזְתָּא.
וְתִרְעָא אַחֲרָהּ. בְּתֵר. דְּנִמְקוּ רִדְפִיא בְּתִרְיָחוֹן:
וְהֵמָּה טִרִים יִשְׁכְּבוּן וְהִיא עֲלֵתָה עֲלֵיהֶם עֲלֵה־נֶגַע:
וְאֲנֹון עַד לֹא שְׁכִיבוּ. וְהִיא. סְלִיקַת לֹותֵהוֹן
לְאַנְרָא: וְתֹאמֶר אֶל־הָאֲנָשִׁים יָדַעְתִּי כִּי־נִתְּנוּ יְהוָה
לְכֶם אֶת־הָאָרֶץ וְכִי־נִפְלְאָה אִימַתְכֶם עֲלֵינוּ וְכִי
נִמְנֵנוּ כְּרִישְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנִיכֶם: וְאִמְרַת לְגּוֹבְרִיא.
יָדַעְנָא. אֲרִי יְהִי יִי. לְכוּן יֵת אַרְעָא. וְאֲרִי נִפְלְאָה
אִימַתְכוּן עֲלֵנָא. וְאֲרִי אַתְכֶרוּ. כֹּל יֵתִי אַרְעָא
מִן קְדָמִיכוּן: כִּי שְׁמַעְנוּ הָאֵת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה
אֶת־מִי יִסּוּף טַפְּנִיכֶם בְּצִאתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְאֲשֶׁר
עֲשִׂיתֶם לְשֵׁנֵי מֶלְכֵי הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הִירְדֵן
לְסִיחֹן וְלַעֲוֹג אֲשֶׁר יִחַרְמַתֶּם אֹתָם: אֲרִי שְׁמַעְנָא.
יֵת דִּיבִישׁ יִי. יֵת מִי יִמָּא דִסּוּף מִן קְדָמִיכוּן.
בְּמַפְקֹון מִמִּצְרַיִם. וְדַעְבְּדֵתְנוּ. לְתִרִין מֶלְכֵי
אֲמֹרָא. דְּבַעְבְּרָא דִירְדְנָא לְסִיחֹן וְלַעֲוֹג. דְּגַמְרַתְנוּ
יֵתֵהוֹן: וְנִשְׁמַע וַיִּמַּס לְבַבְנוּ וְלֹא־קָמָה עוֹד רוּחַ
בְּאִישׁ מִפְּנִיכֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהִים
בְּשָׁמַיִם מַפְעֵל וְעַל־הָאָרֶץ מִתְחַת: וְשְׁמַעְנָא
וְאִתְמַסִּי לְבִנָּא. וְלֹא אִשְׁתַּאֲרַת עוֹד רוּחַ. בְּאִנְשׁ
מִן קְדָמִיכוּן. אֲרִי יִי אֱלֹהֵכוּן. הוּא אֱלֹהִים
דְּשְׁכִינְתִּיה בְּשָׁמַיָּא מְלַעֲיָא. וְשְׁלִישׁ עַל אַרְעָא
מְלַרְעָ: וְעֵתָה הַשְּׁבַע־נָא לִי בִיהוּהָ כִּי־עֲשִׂיתִי
עִמָּכֶם חֶסֶד וְעֲשִׂיתֶם נִסֵּי־אֵתָם עִם־בֵּית אָבִי חֶסֶד

מִשְׁנָתוֹ: וְתָב. מֶלְכָּא דִי מְמַלִּיךְ עִמִּי. וְאִעֲרֵנִי.
כְּגּוֹבְרָא דְמַתְעַר מְשִׁינְתִּיה: וַיֹּאמֶר אֵלַי מַה
אַתָּה רֹאֵה וַיֹּאמֶר רֹאִיתִי וְהִנְהִימְנוּרַת זֶהָב כְּלֵה
וְנִלְהָ עַל־רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה נִרְתִּיה עֲלֵיהָ שְׁבַעָה
וְשִׁבְעָה מוֹצְקוֹת לְנֹות אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ: וַיֹּאמֶר
לִי. מָא אֵת חֲזִי. וְאִמְרִית. חֲזִיתִי וְהָא מְנִרְתָּא
דְּדִהָבָא כּוֹלָה וְגוֹלְתָה עַל רִישָׁהּ. וְשִׁבְעָא בּוֹצִינְהָ
דְעֵלָה. שְׁבַעָא וְשִׁבְעָא דְמִרְיֻקִין מְנַחוֹן מִשְׁחָא.
לְבוֹצִינְיא דְעַל רִישָׁהּ: וְשִׁנְגִים זִיתִים עֲלֵיהָ אַחַד
מִימִין הַגֵּלָה וְאַחַד עַל־שְׂמֹאלָהּ: וְתִרִין זִיתִין
דְעֵלָה. חַד מִימִין גּוֹלְתָא. וְחַד עַל שְׂמֹאלָהּ: וְאֵעֵן
וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ הַדְּבָר בִּי לֵאמֹר מַה אֱלֹהֵי אֲדָנִי:
וְאִתִּיבִית וְאִמְרִית. לְמֶלְכָּא. דִּימְמַלִּיךְ עִמִּי לְמִימְרָא.
מָא אֵלַי רְבוּנִי: וַיֵּעֵן הַמֶּלֶךְ הַדְּבָר בִּי וַיֹּאמֶר
אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ כִּי־הִימָה אֱלֹהֵי וְאִמְרַת לֹא אֲדָנִי:
וְאִתִּיב. מֶלְכָּא. דִּימְמַלִּיךְ עִמִּי וַיֹּאמֶר לִי. הֲלֹא
יָדַעְתָּ מָא אֲנֹון אֵלַי. וְאִמְרִית לֹא רְבוּנִי: וַיֵּעֵן
וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר זֶה דְבַר־יְהוָה אֶל־זֶרְבַבְדִּל לֵאמֹר
לֹא כַחֵל וְלֹא בְכַח כִּי אִסְבְּרוּהִי אִמְרַת יְהוָה
צְבָאוֹת: וְאִתִּיב. וַיֹּאמֶר לִי לְמִימְרָא. דִּין פְּתַנְמָא
דִּי. עִם זֶרְבַבְדִּל לְמִימְרָא. לֹא כַחֵל וְלֹא בְּגּוֹבְרָא.
אֱלֹהִין בְּמִימְרֵי. אִמְרַת יִי צְבָאוֹת: מִי־אַתָּה חֲרִי
הַגְּדוֹל לְפָנַי זֶרְבַבְדִּל לְמִישׁוֹר וְהוֹצִיא אֶת־הָאֲבִין
הָרֹאשָׁה תִשְׁאוֹת חֵן חֵן לֵה: מָא אֵת חֲשִׁיבָא
מְלֻכּוֹתָא שְׁפִשְׁתָּא. קְדָם זֶרְבַבְדִּל הֲלֹא כְּמִישְׁרָא.
וַיִּגְלִי יֵת מְשִׁיחִיה דְאִמִּיר שְׁמִיה מְלַקְדָּמִין. וַיִּשְׁלוּמִ
בְּכַל מְלַכּוֹתָא: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְהוּהוּ
פְתַנְם נְבוּאָה מִן קְדָם יִי עִמִּי לְמִימְרָא: יָדִי זֶרְבַבְדִּל
יִסְרוּ הַבַּיִת הַזֶּה וַיְרִדוּ תְכַצְעֵנָה וַיָּדַעְתָּ כִּי־יְהוָה
צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם: יָדִי זֶרְבַבְדִּל. שְׁרִיאָה.
לְמַבְנֵי בֵיתָא הַדִּין וַיְדוּהִי תִשְׁכַּלְלֵנִיה. וְתַדְעוּן.
אֲרִי יִי צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי לְאַתְנַבְּאָה לְכוּן:

הפטרת שלח לך יהושע סי' ב'

וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בְּנֵי־נֹון מְנִי־הַשְּׁטִיִּים שְׁנַיִם
אֲנָשִׁים מְרַגְלִים חָדָשׁ לֵאמֹר לְכוּ רְאוּ אֶת־הָאָרֶץ
וְאֶת־יְרִיחוֹ אִוִּילְכוּ וַיָּבֹאוּ בֵּית־אִשָּׁה זֹונָה וְשִׁמָּה
רַחֲבִי וַיִּשְׁכְּבוּ־שָׁמָּה: וְשִׁלַּח יְהוֹשֻׁעַ בְּרִן נֹון. מִן
שְׁטִיִן. תְּרִין גּוֹבְרִין מְאֵלְרִין בְּרוּ לְמִימְרָא. אִוִּילְכוּ.
חֲזוּ יֵת אַרְעָא וַיֵּת יְרִיחוֹ. וְאֲזֹלוּ. וְעָאֲלוּ. לְבֵית
אַתְתָּא פּוֹנְדְקִיתָא. וְשִׁמָּה רַחֲבִי וְשְׁכִיבוּ תַמָּן:
וַיֹּאמֶר לְמֶלֶךְ יִרְיָחוֹ לֵאמֹר הִנֵּה אֲנָשִׁים בָּאוּ הִנֵּה
הִלִּיכָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַחֲפֹר אֶת־הָאָרֶץ: וְאַתְתָּאמֶר.
לְמֶלְכָּא דִּירְיָחוֹ לְמִימְרָא. הָא גּוֹבְרִיא. אֵתוֹ הִלְכָּא

חלק הרקודק : א) וילכו. במעם אויל ואתי לא בפור בכל התינאן : ב) וחצפנו. הויו בנעיא : ג) העלחס. הוא בנעיא : ד) והמסנס. הויו בנעיא :
ה) את. תלשא ימין : ו) החרמתם. הוא בנעיא : ז) השבעו. השין געין. * ואמר קרי.

ונחתם לי אות אמת: וכען. קיימו כען לי במיטרא
 דיו: ארי עברית עמכון טיבו. ותעבדון אף אתון.
 עם בית אבא טיבו. ותתנון לי את דקשומ:
 והחיתם אתראבי ואתראפי ואתראחי ואתראחתי
 ואת פלראשר להם והצלחתם אתנפשתינו ממות:
 ותחון ית אבא וית אפא. וית אחי וית אחותי.
 וית פל דיקהון. ותשיזבון ית נפשנתא ממותא:
 ויאמרו לה האנשים נפשנו תחיתכם למות אם
 לא תגידו את דברנו זה והיה בדת יהוה לנו
 אתהארץ ועשינו עמך חסד ואמת: ואמרו לה
 גובריא. נפשנתא מסירן חקך נפשנתון לממת.
 אם לא תחון. ית פתנמנא דין. ויהי. פד יתין יי
 ננא ית ארעא. ונעביד עמיד טיבו וקשומ:
 ותורדסמחבל בעד החלון פי ביתה בקיר החומה
 ובחומה היא יושבת: ושלשילתנון פאטונא מן
 חרבא. ארי ביתה בכתר שורא. ובשורא היא
 יתבא: ותאמר להם הרהרה לכו פן יפגעו בכם
 הרדפים ונחפתם שמה שלשת ימים עדי שוב
 הרדפים ואחר תלכו לדרבכם: ואמרת להון
 למורא איזילו. דלמא יערעון בכון רדפיא. ותטמרון
 תמן תלתא יומין. עד דיתובון רדפיא. ובתר פן
 תהכון לאורחכון: ויאמרו אליה האנשים נקים
 אנתנו משבעתך הוה אשר השבעתנו: ואמרו
 לה גובריא. זכאין אנחנא. ממומתיך הרא דקיימת
 ענא: הנה אנחנו באים בארץ אתתקות חומ
 השני הוה תקשרי בחלון אשר הורדתנו בו ואת
 אביך ואתאמך ואתאחיק ואת פלביית אביך
 תאספי יא אליך הביתה: הא אנחנא עאלין בארעא.
 ית תורא. דחומ וזוריתא הרין תקטרין. בחרבא
 דשלשילתינא ביה. וית אבוך וית אמיק וית אחך.
 וית פל בית אבוך. תכנשין לותיק לביתא: והיה
 פל אשר יצא מדלתי יא ביתך יכחוצה דמו בראשו
 ואנחנו נקים וכל אשר יהיה אתך בפית דמו
 בראשו אסיד תהיהבו: ויהי. פל דיפוק בר
 מדשי ביתך לקרא. חובת קטוליה פרישיה
 ואנחנא זכאין. וכל. דיהי עמיד בביתא. חובת
 קטוליה פרישנא. אם יד אנש תהי ביה: ואס
 תגדי את דברנו זה והינו נקים משבעתך
 אשר השבעתנו: ואם תחון ית פתנמנא דין.
 ונהי זכאין. ממומתיך דקיימת ענא: ותאמר
 פדברכם פנהו וותשלחם וילכו ותקשר את
 תקות השני בחלון: ואמרת פפתנמיכון פן הוא.
 ושלחתנון ואזלו. וקמרת. ית תורא דזוריתא

הפטרות קרח שמואל א' ס' י"א

ויאמר שמואל אלהים לכו ונגלה הגלגל
 ונחדש שם המלכה: ואמר שמואל לעמא. איתו
 וניזיל לגלגלא. ונחדיית תמן מלכותא: וילכו כל
 העם הגלגל וימלכו שם את שאול לפני יהוה
 בגלגל ויזבחישם זבחים שלמים לפני יהוה
 וישמח שם שאול וכל אנשי ישראל עד מאד:
 ואזלו כל עמא לגלגלא. ואמליכו תמן ית שאול.
 קדם יי בגלגלא. ונכיסו תמן. נכסת קודשין קדם
 יי. וחדי תמן שאול. וכל אנשי ישראל עד להדא:
 ויאמר שמואל אל כל ישראל הנה שמעתי
 בקלכם לכל אשר אמרתם לי ואמליך עליכם
 מקד: ואמר שמואל לכל ישראל. הא קבילית
 למימרכון. לכך דאמרתון לי. ואמליכית עליכון
 מלכא: ועתה הנה המלך מתהלך לפניכם ואני
 זקנתי ושכתי ובני הנם אתכם ואני החלהכתי
 לפניכם מנערי עד היום הוה: וכען. הא מלכא
 מרבר פרישכון. ואנא קשית וסיבית. ובני האנן
 עמכון. ואנא הליכית קרמיכון. מועורי עד ומא
 הרין: הנני ענו בי נגר יהוה ונגד משיחו את שור
 מי לקחתי ותמור מי לקחתי ואתמי עשקתי את
 מי רציתי ומידמי לקחתי כפר ואעלים עיני בו
 ואשיב לכם: הא עד דאנא קיים אסהידו בי
 קדם יי וקדם משיחיה. ית תורא דמן דברית
 וחמרא דמן שחרית. וית מן עשקית ית מן אנסית.
 ומיד מאן קבילית ממון דשקר. וכבשית עיני
 מניה פדינא. ואתיב לכון: ויאמרו לא עשקתנו
 ולא רצותנו ולא לקחת מידאיש מאומה: ואמרו.
 לא עשקתנא ולא אנסתנא. ולא קבילתא מיד

אנש

חלק הרקרוק: (ח) והחיתם. הוא נעיא: (ט) ותורדסמ. התיו נעי: (י) שוב הרדפים. תיבת שוב מלא ויזוהיו שורק: (יא) האספי. התיו
 נעי והפא רפא: (יב) מדלתי. תקיו רפי וכן כולוהו כתיבי רכי עכדי: (יג) ביהך. כמעם דרנא ופסיק וכו' במסרה רבתא: (יד) שבו. מלעיל
 כי היא לשון השבה: (טו) ויעברו היו"ד בנעיא: (*) אחותי קרי
 מ (וכתר תורה)

הפטרת קרח

מִן קָדָם יי. וּתְפַלְחוּן קַדְמוֹהֵי וּתְקַבְלוּן לְמִימְרֵיהֶּי.
 וְלֹא תִסְרְבוּן עַל מִימְרֵי דִיִּי. וּתְתַנְהוּן אִף אֶתְוִן.
 וְאִף מִלְכָּא דְמַרְךָ עֲלִיכוּן. בְּתַר שׁוֹלְחָנָא דִיִּי
 אֶלְהִכוּן: וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּן בְּקוֹל יְהוָה וּמְרִיתֶם
 אֶת־פִּי יְהוָה וְהִיתָה יַד־יְהוָה בְּכֶם וּבְאֲבֹתֵיכֶם:
 וְאִם לֹא תִקְבְּלוּן לְמִימְרֵי דִיִּי. וּתִסְרְבוּן עַל
 מִימְרֵי דִיִּי. וְתִהִי מַחְתָּא דִיִּי. בְּכוּן כְּמֵא דְהוּת
 בְּאִבְהֻתְכוּן: גַּם־עַתָּה הִתְיַצְבוּ וּרְאוּ אֶת־הַדְּבָר
 הַגָּדוֹל הַזֶּה אֲשֶׁר יְהוָה עֹשֶׂה לְעֵינֵיכֶם: אִף כַּעַן
 אֶתְעִתְדוּ וְחֹזוּ. יֵת פְּתוּגְמָא רַבָּא הַדִּין. דִּיִּי. עֵבִיד
 לְעֵינֵיכוּן: הַלּוֹא קִצְרֵי־חַטִּים הַיּוֹם אֶקְרָא אֲלֵי
 יְהוָה וַיִּתֵּן קִלְוֹת וּמַטֵּר וּדְעוּ וּרְאוּ בִידְרַעְתְּכֶם רַבָּה
 אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם בְּעֵינֵי יְהוָה לְשֹׂאֵל לְכֶם מִלְכָּא:
 הֲלֹא חֲצַד חַטִּין יוֹמָא דִּין. אֲצִלִּי קָדָם יי. וַיִּתֵּן
 קִלִּין וּמַטֵּר. וְדְעוּ וְחֹזוּ. אֲדִי בִישְׁתְּכוּן סְגִיָּא
 דְעִבְדְתוּן קָדָם יי. לְמִשְׁאֵל לְכוּן מִלְכָּא: וַיִּקְרָא
 שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה וַיִּתֵּן יְהוָה קִלְוֹת וּמַטֵּר בְּיוֹם
 הַהוּא וַיִּירָא כָל־הָעָם מֵאֵד אֶת־יְהוָה וְאֶת־שְׁמוּאֵל:
 וְצִלִּי שְׁמוּאֵל קָדָם יי. וַיְהִי יי. קִלִּין וּמַטֵּר בְּיוֹמָא
 הַהוּא. וְדָחִיק כָּל עַמָּא לְחַדָּא. מִן קָדָם יי וּמִפְתַּנְמִי
 שְׁמוּאֵל: וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אֶל־שְׁמוּאֵל הַתְּפִלָּל
 בְּעַד־עֲבָדֶיךָ אֶל־יְהוָה אֶלְהֵיךָ וְאֶל־נְמוֹת בְּיַסְפֵּנוּ
 עַד־כִּלְחַמְתֵּנוּ רַעַת לְשֹׂאֵל כְּנֹ מִלְכָּא: וַאֲמָרוּ
 כָּל עַמָּא לְשְׁמוּאֵל. צִלִּי עַל עֲבָדֶיךָ. קָדָם יי אֶלְהֵיךָ
 וְלֹא נְמוֹת. אֲדִי אוֹסִיפָנָא עַל כָּל הוֹבְנָא בִישְׁא.
 לְמִשְׁאֵל לְנָא מִלְכָּא: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם
 אֶל־תִּירְאוּ אֶתֶם עֲשִׂיתֶם אֶת כָּל־הַרְעָה הַזֹּאת אֲךָ
 אֶל־תִּסְוֹרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְעִבְדְתֶם אֶת־יְהוָה בְּכָל־
 לְבַבְכֶם: וַאֲמַר שְׁמוּאֵל לְעַמָּא לֹא תִדְחִלוּן. אֶתְוִן
 גְּרַמְתוּן. יֵת כָּל בִּשְׁתָּא הַדָּא. בְּרַם. לֹא תִסְטוּן
 מִפְּתַר פּוֹלְחָנָא דִיִּי. וּתְפַלְחוּן קָדָם יי בְּכָל לְבַבְכוּן:
 וְלֹא תִסְוֹרוּ בְּיוֹמֵי אַחֲרֵי הַתְּהוּי אֲשֶׁר לֹא־יִנְעִירוּ
 וְלֹא יִצְלוּ בִּיחְדוּ הַמָּה: וְלֹא תִסְטוּן מִפְּתַר
 פּוֹלְחָנֵיהֶּי. וְלֹא תְפַלְחוּן לְמַעוֹתָא. דְאֲנִין לְמָא
 וְלִית בְּהוּן הַנָּא. וְלֹא מְשׁוּבִין אֲדִי לְמָא אֲנִין:
 כִּי לֹא־יִמָּשׁ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ בְּעִבּוֹר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל
 כִּי הוֹאִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לֹו לְעַם: אֲדִי. לֹא
 יִרְחִיק יי יֵת עֲפִיָּה. בְּדִיק שְׁמִיָּה רַבָּא. אֲדִי רַעְוָא
 קָדָם יי. לְמַעַבְד יִתְכוּן. קַדְמוֹהֵי לְעַם:

אֲנִשׁ מִדְעַם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים עַד יִהְיֶה בְּכֶם וְעַד
 מְשִׁיחוֹ הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא מִצִּאתֶם בְּיַד־יְהוָה
 וַיֹּאמֶר (*): עַד: וַאֲמַר לְהוּן סְהִיד מִימְרֵי דִיִּי בְכוּן.
 וְסְהִיד מְשִׁיחֵיהּ יוֹמָא הַדִּין. אֲדִי לֹא אֲשַׁבְּחַתוּן.
 בְּיַד־יְהוָה. וַאֲמָרוּ סְהִיד: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־
 הָעָם יְהוָה אֲשֶׁר עֹשֶׂה אֶת־מִשְׁהָ וְאֶת־אֲהֲרֹן
 וְאֲשֶׁר הֵעֵלָה אֶת־אֲבֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וַאֲמַר
 שְׁמוּאֵל לְעַמָּא. יי. דְעַבְד גְּבוּרִין עַל יַד־יְהוָה וְאֶתְוִן.
 וְדֹאֲפִיק יֵת אֶבְהֻתְכוּן מֵאֶרְעָא דְמִצְרַיִם: וְעַתָּה
 הִתְיַצְבוּ וְאֲשַׁפְטָה אֶתְכֶם לְפָנֵי יְהוָה אֶת כָּל־
 צְדָקוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־עֹשֶׂה אֶתְכֶם וְאֶת־אֲבֹתֵיכֶם:
 וְכַעַן. אֶתְעִתְדוּ. וְאֶתְוֹכַח עִמְכוּן קָדָם יי. יֵת כָּל
 זְכוּתָא דִיִּי. דְעַבְד עִמְכוּן וְעַם אֶבְהֻתְכוּן: כְּאֲשֶׁר־
 בָּא יַעֲקֹב מִצְרַיִם וַיִּזְעַקוּ אֲבֹתֵיכֶם אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁלַח
 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אֲבֹתֵיכֶם
 מִמִּצְרַיִם וַיִּשְׁבּוּם בְּמִקְוֹם הַזֶּה: כִּד עֹאֵל יַעֲקֹב
 לְמִצְרַיִם. וַיִּזְעַקוּ אֶבְהֻתְכוּן קָדָם יי. וַיִּשְׁלַח יי יֵת
 מֹשֶׁה וַיִּת אֶהֲרֹן. וְאֶפִּיקוּ יֵת אֶבְהֻתְכוּן מִמִּצְרַיִם.
 וְאוֹתִיבּוֹנוּן בְּאַתְרָא הַדִּין: וַיִּשְׁבְּחוּ אֶת־יְהוָה
 אֱלֹהֵיהֶם וַיִּמְסַר אֶתֶם בְּיַד סִיסְרָא שְׂרָצְכָא חֲצוֹר
 וּבִיד־פְּלִשְׁתִּים וּבִיד מִלְכָּא מוֹאָב וַיִּלְחֲמוּ בָם:
 וְאֶתְנַשְׂיָאוּ יֵת פּוֹלְחָנָא דִיִּי אֶלְהֵהוּן. וּמַטֵּר יִתְהוּן.
 בְּיַד סִיסְרָא רַב חִילָא דְחֲצוֹר וּבִיד פְּלִשְׁתֵּי וּבִיד
 מִלְכָּא דְמוֹאָב. וְאֶנְיָחוּ קִרְבָּא בְּהוּן: וַיִּזְעַקוּ אֶל־
 יְהוָה וַיֹּאמֶר חֲטָאנוּ כִּי עֹזְבָנוּ אֶת־יְהוָה וְנַעַבְד
 אֶת־הַבְּעֵלִים וְאֶת־הַעֲשֻׁתְרוֹת וְעַתָּה הֲצִילְנוּ מִיַּד
 אִיבֵינוּ וְנַעַבְדְךָ: וַיִּזְעַקוּ קָדָם יי וַאֲמָרוּ חֲבָנָא.
 אֲדִי שְׁבַקְנָא יֵת פּוֹלְחָנָא דִיִּי. וּפְלַחְנָא יֵת בְּעַלְיָא
 וְלַעֲשֻׁתְרָתָא. וְכַעַן. שְׁוִיבְנָא. מִיַּד בְּעַלְיָא דְבַבְנָא
 וְנַפְלַח קַדְמְךָ: וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יִרְבֶּעֵל וְאֶת־בְּרֹן
 וְאֶת־יִפְתָּח וְאֶת־שְׁמוּאֵל וַיִּצַּל אֶתְכֶם מִיַּד אִיבֵיכֶם
 מִסְכִּיב וְתִשְׁבּוּ בְּטַח: וַיִּשְׁלַח יי יֵת גְּדַעוֹן וַיִּת
 שְׁמִשׁוֹן. וַיִּת יִפְתָּח וַיִּת שְׁמוּאֵל. וְשְׁוִיב יִתְכוּן.
 מִיַּד בְּעַלְיָא דְבַבְיֹכוּן מִסְחֹר סְחֹר. וַיִּתְיַבְּחוּ
 לְרוּחְצִין: וְתִרְאוּ כִּי נַחַש מִלְכָּא בְּנִי־עַמּוֹן בָּא עֲלֵיכֶם
 וְתֹאמְרוּ לִי לֹא כִּי־מִלְכָּא יִמְלַךְ עֲלֵינוּ וַיְהוֹה אֱלֹהֵיכֶם
 מִלְכְּכֶם: וְחֹזִיתוּן. אֲדִי נַחַש מִלְכָּא דְבַנֵּי עַמּוֹן
 אֶתָּא עֲלִיכוּן. וְאֶמְרַתוּן לִי. לֹא. אֲדִי מִלְכָּא יִמְלֹךְ
 עֲלֵנָא. וַיִּי אֶלְהִכוּן מִלְכְּכוּן: וְעַתָּה הִנֵּה הַמִּלְכָּא
 אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם אֲשֶׁר שְׁאַלְתֶּם וְהִנֵּה נָתַן יְהוָה
 עֲלֵיכֶם מִלְכָּא: וְכַעַן. הֵא מִלְכָּא. דְאֶתְרַעִיתוּן
 דְשִׁאִיקְתוּן. וְהֵא מְנִי יי. עֲלִיכוּן מִלְכָּא: אִם־
 תִּירְאוּ אֶת־יְהוָה וְעִבְדְתֶם אֹתוֹ וְשִׁמְעַתֶם בְּקוֹלוֹ
 וְלֹא תִמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה וְהִיתֶם גְּסִיתֶם וְגִסְתְּמוּן
 אֲשֶׁר־מִלְכָּא עֲלֵיכֶם אַחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אִם תִּדְחִלוּן

(* וַאֲמָרוּ סְבִיר *) וַאֲמָרוּ קָדִי

הפטרת חקת בשופטים סימן י"א

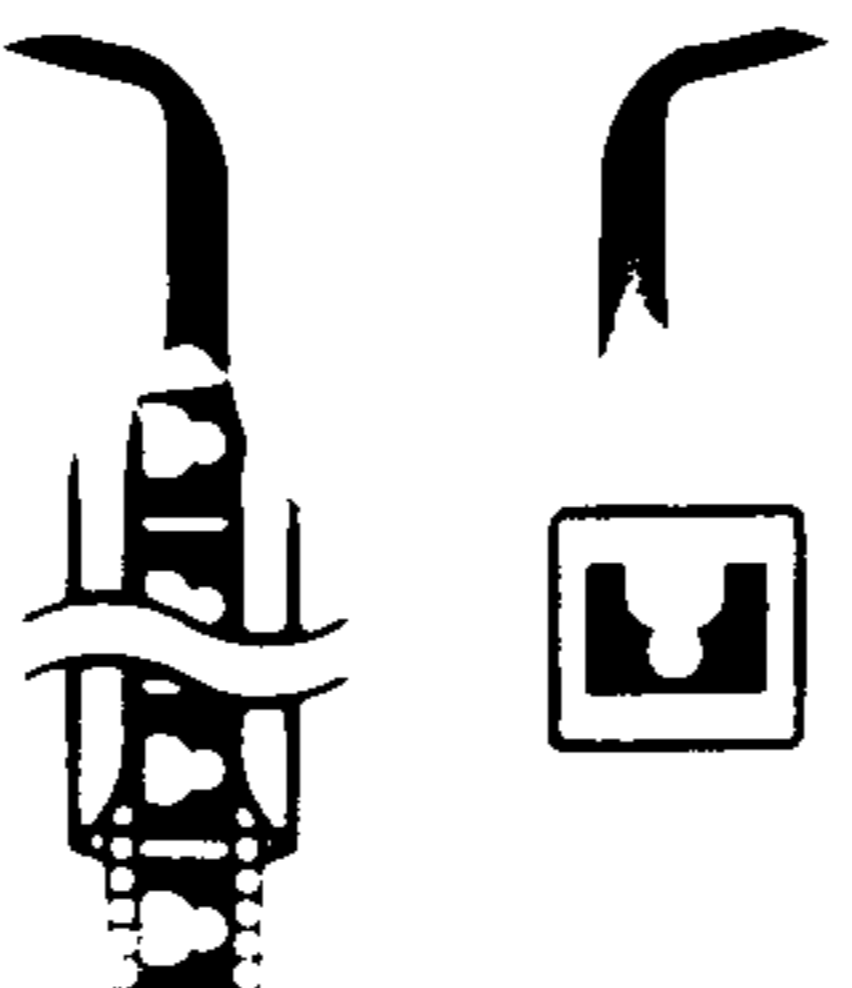
וַיִּפְתַּח הַגִּלְעָדִי הִיָּה גִבּוֹר חֵיל וְהוּא בְּנֵי־אִשָּׁה זֹנָה
 וַיּוֹלְדֵה גִלְעָד אֶת־יִפְתָּח: וַיִּפְתַּח גִּלְעָדָה. הוּא
 גִּבּוֹר גִּבּוֹר חֵילָא. וְהוּא בֵּר אֶתְתָּא פּוֹנְדְקִיתָא. וְאוֹלִיד
 גִּלְעָד יֵת יִפְתָּח: וְתִלְדֵּי אֶשְׁת־גִּלְעָד לֹו בְּנִים
 וַיְגַדְלוּ

ויגדלו בני האשה ויגרשו את יפתח ואמרו לו לא יחנחל בבית אבינו כי בן אשה אחרת אתה: וילידת אתת גלעד. ליה בנין. ורביא בני אתתא ותריכו ית יפתח. ואמרו ליה לא תחסין בבית אבונא. ארי בר אתתא אוחרי את: ויכרת יפתח ספני אחיו וישב בארץ טוב ויתלקמו אל יפתח אנשים ריקים ויצאו עמו: וערק יפתח מן קדם אחוהי. ויחיב בארע טב. ואתבנישו לות יפתח גוברין סריקין. ונפקו עמיה: ויהי מימים וילחמו בני עמון עמי ישראל: והיה לזמן יומין. ואגיהו קרבא בני עמון עמי ישראל: ויהי פאשר נלחמו בני עמון עמי ישראל וילכו זקני גלעד לקחת את יפתח מארץ טוב: והוה. כד אגיהו קרבא בני עמון עם ישראל. ואולו סבי גלעד. למדבר ית יפתח מארע טב: ויאמרו ליפתח לכה והייתה לנו לקצין ונלחמה בכני עמון: ואמרו ליפתח. איחא. ותהי לנא לרבא. ונגיח קרבא בכני עמון: ויאמר יפתח לזקני גלעד הלא אתם שנאתם אתי ותגרשוני מבית אבי ומדוע באתם אלי עתה כאשר צר לכם: ואמר יפתח לסבי גלעד. הלא אתון שנאתון יתי. ותריכתוני מבית אבא. ומדין. אתיחון לותי בען. כד עקת לבון: ויאמרו זקני גלעד אל יפתח לבן עתה שבנו אליך והלכת עמנו ונלחמת בכני עמון והיית לנו לראש לכל ישיבי גלעד: ואמרו סבי גלעד ליפתח. בכין בען תבנא לותך. ותהדעפנא. ותגיה קרבא בכני עמון. ותהי לנא לריש. לכל יתבי גלעד: ויאמר יפתח אל זקני גלעד אסי משיבים אתם אותי להלחם בכני עמון ונתן יהוה אותם לפני אנכי אהיה לכם לראש: ואמר יפתח לסבי גלעד. אם מתיבין אתון יתי לאגחא קרבא בכני עמון. וימסר יי. יתהון קדמי. אנא. אהי לבון לריש: ויאמרו זקני גלעד אל יפתח יהוה יהוה יהיה שמע בנינו חינו אסילא כדברך כן נעשה: ואמרו סבי גלעד ליפתח. מימרא דיי. יהי סהיד בינתנא. אם לא פפתגמד כן נעביר: וילך יפתח עם זקני גלעד וישמו העם אותו עליהם לראש וקצין וידבר יפתח את כל דבריו לפני יהוה במצפה: ואז יפתח עם סבי גלעד. ומניאו עמא יתיה. עליוהן לריש וגרבא. וסדר יפתח ית כל שתגמוהי. קדם יי במצפיא: וישלח יפתח מלאכים אל מלך בני עמון לאמר מה לי וקך כי תבאת אלי להלחם בארצי: ושלח יפתח אונגדין. לות מלכא דבני עמון למימר. מא לי

וקך. ארי אתיתא לותי לאגחא קרבא בארעי: ויאמר מלך בני עמון אל מלאכי יפתח פיר לקח ישראל את ארצי בעלותו סמצרים מארנון ועד היבק ועד הירדן ועתה השיבה אתהן בשלום: ואמר מלכא דבני עמון לאונגדי יפתח. ארי נסיב ישראל ית ארעי במפקיה סמצרים. מארנונא ועד יבקא ועד ירדנא. וכען. אתיב יתהון בשלום: ויוסף עוד יפתח וישלח מלאכים אל מלך בני עמון: ואוסף עוד יפתח. ושלח אונגדין. לות מלכא דבני עמון: ויאמר לו כה אמר יפתח לאלקח ישראל את ארץ מאב ואת ארץ בני עמון: ואמר ליה. כדן אמר יפתח. לא נסיב ישראל ית ארע מאב. וית ארע בני עמון: כי בעלותם סמצרים ויקך ישראל במדבר עדיים. סוף ויבא קדשה: ארי במסקהון סמצרים. ואז ישראל במדברא עד ימא דסוף. ואתא לרקס: וישלח ישראל מלאכים אל מלך נאדום לאמר אעברהנא בארצה ולא שמע מלך אדום וגם אל מלך מאב שלח ולא אבה וישב ישראל בקדש: ושלח ישראל אונגדין. לות מלכא דאדום לפימר אעבר בען בארעך. ולא קביל מלכא דאדום. ואף לות מלכא דמאב. שלח ולא אבא. ויתיב ישראל ברקס: ויקך במדבר ויסב את ארץ אדום ואת ארץ מאב ויבא ממזרח שמש לארץ מאב ויחנן בעבר ארנון ולא באו בגבול מאב כי ארנון גבול מאב: ואז במדברא. ואקיף. ית ארעא דאדום וית ארעא דמאב. ואתא ממדנח שמשא לארעא דמאב. ושרו בעברא דארנון. ולא עאלו בתחום מאב. ארי ארנון תחום מאב: וישלח ישראל מלאכים אל סיחון מלך האמרי מלך חשבון ויאמר לו ישראל נעברהנא בארצה עד מקומי: ושלח ישראל אונגדין. לות סיחון מלכא אמוראה מלכא דחשבון. ואמר ליה ישא. אעבר בען בארעך עד אתרי: ולא האמין סיחון את ישראל עבר בגבולו ויאסף סיחון את כל עמו ויחננו ביהצה וילחם עם ישראל: ולא הימין סיחון ית ישראל למעבר בתחומיה. וכנש סיחון ית כל עמיה. ושרו ביהץ. ואגיה קרבא עם ישראל: ויתן יהוה אל ה' ישראל את סיחון ואת כל עמו ביד ישראל ויפוס ויירש ישראל את כל ארץ האמרי וישב הארץ הקיא: ומסר יי אקנא דישראל ית סיחון וית כל עמיה. בידא דישראל ומחנן. וירית ישראל ית כל ארע

אמורא

חלק הדקדוק: א) בני האשה. הבית נעי: ב) שמע. בפשט אחר והיא לרע: ג) אל מלך אדום לאמר. פסיק כן היכת אדום לתובת לאמר בכל סה"י: 5 (בתר תורה)

הפטרת חקת

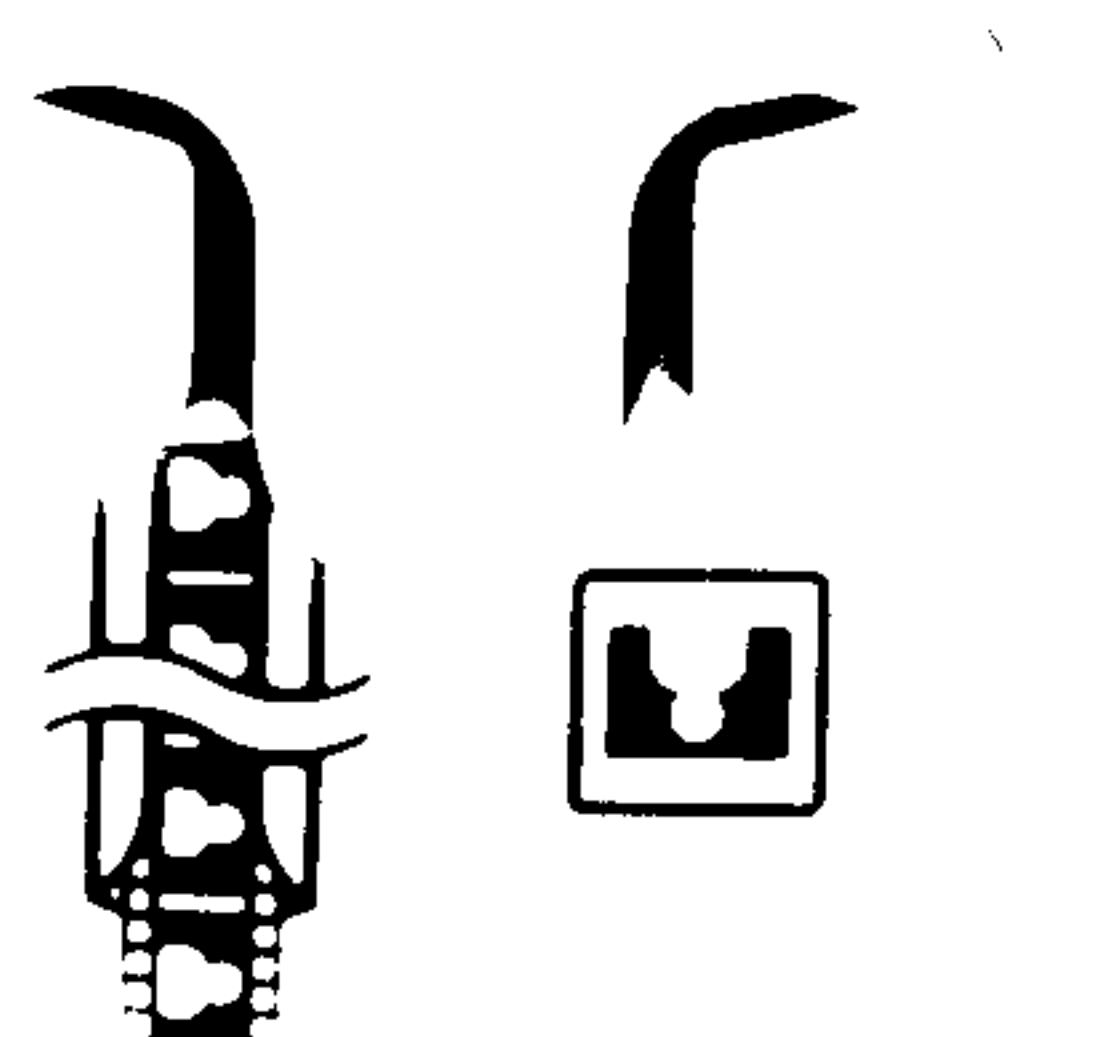
מִנִּית עֲשָׂרִים עֵיר וְעַד אֶבֶל כְּרָמִים מִכָּה גְדוֹלָה
מֵאֵד וַיִּכְנְעוּ בְּנֵי עַמּוֹן מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וּמַחֲנֵן.
מֵעַרְוֵעַר וְעַד מַעֲלָנָא דְמִנִּית עֲשָׂרִין קְרוּיָן. וְעַד
מִיֶּשֶׁר כְּרָמִיא. מִחֲתָא רַבְתָּא לְחֻדָּא. וְאַתְּבְּרוּ בְּנֵי
עַמּוֹן. מִן קִדְּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְבֹא יִפְתָּח הַמְּצַפָּה
אֶל־בֵּיתוֹ וְהִנֵּה בָתוֹ יֹצֵאת לְקִרְאתוֹ בְּתַפִּים
וּבְמַחְלוֹת וּרְקָה הִיא יְחִידָה אֵיךְ לֹדוּ מִמֶּנּוּ בֶן אֲרִבְתָּ:
וְאַתָּא יִפְתָּח לְמַצְפֵּיא לְבֵיתִיהָ. וְהָא בְּרַתִּיהָ נִפְקָא
לְקַדְמוֹתֶיהָ. בְּתוּפִין וּבְחַנְגִּין. וְלַחֹדֵד הִיא יְחִידָה.
לִית לִיה מְנִיָּה. בְּרֹא אוֹ בַת: וַיְהִי כִרְאוֹתוֹ אוֹתָהּ
וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר אֵתָּה בְּתִי הִכְרַע הִכְרַעַתְנִי
וְאַתָּה הֵייתָ בְּעֵכְרִי וְאַנְכִי פְצִיתִי פִי אֶל־יְהוָה וְלֹא
אוֹכַל לְשׁוּב: וְהוּוּ כַד חֹזָא יְתָה וּבֹזַע יִתְּלִבוֹשׁוּחִי.
וַאֲמַר וּוִי בְרַתִּי אֶכְרַעָא אֶכְרַעַתְיָנִי. וְאַתָּה הוּוּ
בְּעֵכְרִי. וְאַנָּא פְתַחִית פּוּמִי בְּגֵדֵי קִדְּם יי. וְלֹא
אֵבֹל לְמַתְּב: וְתֹאמַר אֵלָיו אֲבִי פְצִיתָה אֶת־פִּיק
אֶל־יְהוָה עֲשֵׂה לִי כַּאֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּיק אַחֲרֵי אֲשֶׁר
עֲשֵׂה לְךָ יְהוָה נִקְמוֹת מֵאֵיבִיק מִבְּנֵי עַמּוֹן: וְאָמַרְתָּ
לִיה. אֲפֹא פְתַחֲתָא יִת פּוּמִךָ בְּגֵדֵי קִדְּם יי. עֵבִיד
לִי. כְּמֵא דְנַפֵּק מִפּוּמִךָ. בְּתֵר. דְּעֵבֵד לְךָ יי.
פּוּרְעֵנְתָא. מִבְּעֵלִי דְבִבְכָךְ מִבְּנֵי עַמּוֹן: וְתֹאמַר
אֶל־אֲבִיהָ יַעֲשֵׂה לִי הַדְּבָר הַזֶּה חֲרַפָּה מִבְּנֵי שְׁנַיִם
חַדָּשִׁים וְאַלְכָה וַיְרַדְתִּי עַל־הַתְּרִים וְאַכְפָּה עַל־
בְּתוּלֵי אֲנָכִי וְרַעִיתִי: וְאָמַרְתָּ לְאֲבוּהָ. יְהַעֲבִיד
לִי פְתַגְמָא דְרִין. שְׂבוּק מְנִי תְרִין יְרַחֲוּן. וְאַהֲךָ
וְאַתְנַגִּיד עַל מוֹרִיא. וְאַבְכִּי עַל בְּתוּלֵי אֲנָא
וְחִבְרַתִּי: וַיֹּאמֶר לְכִי וַיִּשְׁלַח אוֹתָהּ שְׁנֵי חַדָּשִׁים
וְתַלְקָה הִיא וְרַעֲוֹתֶיהָ וְתַבְכְּ עַל־בְּתוּלֵיהָ עַל־הַתְּרִים:
וַאֲמַר אוֹיְבִי. וְשַׁלַּח יְתָה תְרִין יְרַחֲוּן. וְאוֹזֶלֶת הִיא
וְחִבְרַתָּהָ. וּבְכַת עַל בְּתוּלָהָ עַל מוֹרִיא: וַיְהִי
כַּקֵּץ שְׁנַיִם חַדָּשִׁים וְתַשֵּׁב אֶל־אֲבִיהָ וַיַּעַשׂ לָהּ
אֶת־גְּדוּדוֹ אֲשֶׁר נָדַר וְהִיא לֹא־יָדְעָה אִישׁ וְתַהֲיִי־חַק
בִּישְׂרָאֵל: וְהוּוּ. מִסּוּף תְרִין יְרַחֲוּן. וְתַבְּת לֹת
אֲבוּהָ. וְעֵבֵד לָהּ. יִת גְּדוּרִיהָ דְגֵדְרָה. וְהוּוּ לְגוֹזֵרָא
בִּישְׂרָאֵל. (בְּדִיד דְלֹא לְאֶסְקָא גְבַר יִת בְּרִיהָ וְיִת
בְּרַתִּיהָ לְעַלְתָּא. כְּמֵא דְעֵבֵד יִפְתָּח גְּלַעֲדָהָ. וְלֹא
שְׂאִיל לְפִינְחָם כְּהֵנָּא. וְאַלֵּוּ שְׂאִיל לְפִינְחָם כְּהֵנָּא.
הוּוּ פְרִיק יְתָה בְּדַמִּין): מִיָּמִים וַיִּמְטָה תַלְכָּנָה
בְּנֹת יִשְׂרָאֵל לְתַנּוֹת לְבַת־יִפְתָּח הַגְּלַעֲדִי אַרְבַּעַת
יָמִים בְּשָׁנָה: מִזְמַן לְזִמְנָא. אוֹלָן בְּנַת יִשְׂרָאֵל.
לְאֵלָהָ. לְבַת יִפְתָּח גְּלַעֲדָהָ. אַרְבַּעָא יוֹמִין בְּשַׁתָּא:

אֲמַרְתָּה. יְתִיב אֶרְעָא הִיא: וַיִּירָשׁוּ אֶת כָּל־
גְּבוּל הָאֲמֹרִי מֵאַרְנוֹן וְעַד־הַיַּבֵּק וּמִן־הַמְּדַבָּר
וְעַד־הַיַּרְדֵּן: וַיִּירֶתוּ. יִת כָּל תַּחֹם אֲמַרְתָּה.
מֵאַרְנוֹנָא וְעַד יוֹבְקָא. וּמִן מְדַבְּרָא וְעַד יַרְדֵּנָא:
וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוֹרִישׁ אֶת־הָאֲמֹרִי
מִפְּנֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִירָשְׁנוּ: וְכַעַן יי אֱלֹהָא
דִּישְׂרָאֵל. תְּרִיק יִת אֲמַרְתָּה. מִן קִדְּם עֲמִיָּה
יִשְׂרָאֵל. וְאַתָּה מְדַבֵּי לְמִירְתִּיהָ: הִלָּא אֶת אֲשֶׁר
יֹרִישֶׁךָ כְּמוֹשׁ אֱלֹהִיק אוֹתוֹ תִירָשׁ וְאַתָּה כְּלֵאֲשֶׁר
הוֹרִישׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִפְּנֵינוּ אוֹתוֹ גִּירָשׁ: הִלָּא.
יִת דִּיחְסַנְגָּה. כְּמוֹשׁ טַעוֹתְךָ יִתִּיה תַּחֲסִין. וְיִת
כָּל דִּיחְרִיק. יי אֱלֹהֵנָּא. מִן קִדְּמָנָא יִתִּיה גִּירָת:
וְעַתָּה הַמּוֹב טוֹב אֵתָּה מִבְּלַק בְּרִצְפוֹר מִן מִלְּךָ מִלְּכָב
הַרְבַּ רַב עַס־יִשְׂרָאֵל אֲסִינְלַחֵם גַּלְחַסְבִּים: וְכַעַן.
הַטַּב טַב אֵתָּה. מִבְּלַק בְּרִצְפוֹר מִלְּכָא דְמוֹאֲב.
הַמִּידָן הֵן עַם יִשְׂרָאֵל. אִם קִרְבָּא אֲנִיחַ בְּהוֹן:
בְּשַׁבְתֵּי יִשְׂרָאֵל בְּחַשְׁבוֹן וּבְכַנּוּתִיהָ וּבְעַרְעוֹר
וּבְכַנּוּתִיהָ וּבְכַלְהַעֲרִים אֲשֶׁר עַל־יְרֵדֵי אַרְנוֹן שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת שָׁנָה וּמְדוּעַ לֹא־הַצַּלְתָּם בְּעַת הַהִיא: אֲפִרְיָתִיב
יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹן וּבְכַסְרֵיהָ וּבְעַרְעוֹר וּבְכַסְרֵיהָ וּבְכַלְהַעֲרִים
קְרוּיא. דְעַל תַּחֲוִמֵי אַרְנוֹן. תַּלְתָּ מֵאַה שְׁנִין. וּמִדָּן לֹא
שְׁיִיבְתוֹן בְּעַדְנָא הַהוּא: וְאַנְכִי לֹא־חַטַּאתִי לְךָ
וְאַתָּה עֲשֵׂה אִתִּי רַעָה לְהַלְחָם בִּי יִשְׁפֹּט יְהוָה
הַשֹּׁפֵט הַיּוֹם בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבֵין בְּנֵי עַמּוֹן:
וְאַנָּא לֹא חַטַּית לְךָ. וְאַתָּה עֵבִיד עֲמִי. בִּישְׂאֵל לְאַנְחָא
קִרְבָּא בִי יִדִין יי דְעֵבִיד דִּינָא יוֹמָא דִּין. בֵּין
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּבֵין בְּנֵי עַמּוֹן: וְלֹא שְׁמַע מִלְּךָ בְּנֵי
עַמּוֹן אֶל־דְּבַרֵי יִפְתָּח אֲשֶׁר שַׁלַּח אֵלָיו: וְלֹא קִבִּיל.
מִלְּכָא דְבְנֵי עַמּוֹן. לְפַתְגְּמֵי יִפְתָּח. דְּשַׁלַּח לְרַתִּיהָ:
וְתַתִּי עַל־יִפְתָּח רוּחַ יְהוָה וַיַּעֲבֵר אֶת־הַגְּלַעֲדִי וְאַתָּה
מְנַשָּׂה וַיַּעֲבֵר אֶת־מַצְפָּה גְלַעֲדִי וּמַצְפָּה גְלַעֲדִי עֵבֵר
בְּנֵי עַמּוֹן: וְשָׁרַת עַל יִפְתָּח רוּחַ גְּבוּרָא מִן קִדְּם
יי? וְעֵבֵר יִת מַצְפֵּיא דְגֵלַעֲדִי. וּמַצְפֵּיא דְגֵלַעֲדִי.
עֵבֵר בְּנֵי עַמּוֹן: וַיִּדְרַר יִפְתָּח גֵּדְרָה לִיהוָה וַיֹּאמֶר
אֲסִינְתוֹן תַּתָּן אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן בְּיָדִי: וְקִיָּים יִפְתָּח
קִיב. קִדְּם יי וַאֲמַר. אִם מִמְּסַר תִּמְסַר. יִת בְּנֵי
עַמּוֹן בְּיָדִי: וְהִיָּה הַיּוֹצֵא אֲשֶׁר יֵצֵא מִדְּלַתִּי בֵּיתִי
לְקִרְאתִי בְּשׁוּבִי בְּשִׁלּוּם מִבְּנֵי עַמּוֹן וְהִיָּה לִיתוּהָ
וְהַעֲלִיתִיהוּ עוֹלָה: וַיְהִי כַד יִפּוֹק מִפֶּק. בְּרִ מְדַשִּׁי
בֵּיתִי לְקַדְמוֹתִי. כַּד אַחֻב בְּשִׁלּוּם מִבְּנֵי עַמּוֹן.
וַיְחִי קִדְּם יי. וְאַפְקִינָה עַלְתָּא: וַיַּעֲבֵר יִפְתָּח אֶל־
בְּנֵי עַמּוֹן לְהַלְחָם בָּם וַיִּתְּנָם יְהוָה בְּיָדוֹ: וַיַּעֲבֵר
יִפְתָּח. לֹת בְּנֵי עַמּוֹן לְאַנְחָא קִרְבָּא בְּהוֹן.
וּמִסְרִינּוֹן יי בִּירְיָה: וַיִּכַּסּ מְעַרְוֵעַר וְעַד־בּוֹאֵךְ

הפטרת בלק כח"ע סיכה סימן ה'

וְהִיָּה שְׂאֵרִית יַעֲקֹב בְּקִרְבַּ עַמִּים רַבִּים עַמְלֵי מַאֲת

אלק הדקדוק, ד) בשבת. ה"ג כבית: ה) ומדוע לא הצלחם. היבית ומדוע כתביר: * ורעותי קרי יהוה

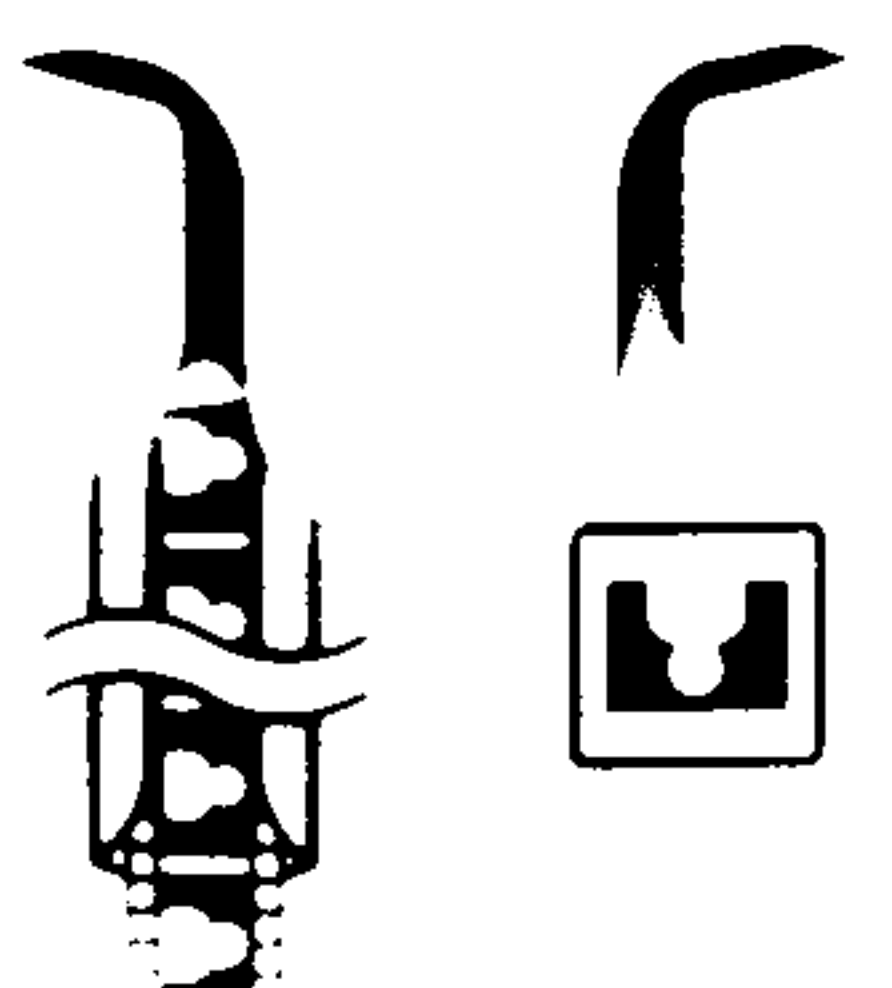
יהוה פרביבים עלי-עשב אשר לא-יקוה לאיש
 ולא ייחל לבני אדם: ויהי שארא דבית יעקב.
 בנו עמטין סגיאין. כמלא מן קדם יי. פרסימי
 מקושא דער עשבא. דלא מוריק לאנש. ולא
 מכתר לבר אנש: והיה שארית יעקב בגוים
 בקרב עמים רבים כאריה בבהמות יער ככפיר
 בעדרוי-צאן אשר אס-עבר ורמס ומרף ואין מצוי:
 ויהי שארא דבית יעקב בעממיא. בנו עמטין
 סגיאין. כאריא בבעירא בחורשא. כליתא בעדרי
 ענא. דאם יעדי. וירמס ויקטול ולית דמשיזיב:
 תרם ידך על-צריך וכל-איביך יפרחו: סגי מבכין
 תתקף ירך ישראל על שנאך. וכל בעלי דבבך
 ישתיצון: והיה ביוס-דהווא נאס-יהוה והכרתיו
 סוסיק מקרבך והאבדתי מרבכתיך: ויהי בעדנא
 ההוא אמר יי. ואשיצי סוסות עממיא מבינה.
 ואוביר רתביהון: והכרתיו ערי ארצה והרסתי
 כד-מבצריך: ואשיצי קרוי עממיא מארעה. ואפגור
 כל פרכיהון תקיפיא: והכרתיו כשפים מידך
 ומעוננים לא יהוה לך: והכרתיו פסיליק ומצבותיך
 מקרבך ולא-תשתחוה עוד למעשה ידיך: ואשיצי
 צלמי עממיא. וקמתהון מבינה. ולא תשתעבד
 עוד לעובדי ירך: ונתשתי אשיריק מקרבך
 והשמדתי עריך: ואעקר שתילי עממיא מבינה.
 ואשיצי בעלי דבבך: ועשיתי באף ובחמה נקם
 את-הגוים אשר לא שמעו: ואעביד. פרנז
 ובחמא. פורענות דין מן עממיא. דלא קבילו
 אנלפן אוריתא: שמעו-נא את אשר-יהוה אמר
 קום ריב את-ההרים ותשמענה הנבעות קורק:
 שמעו כען. ית דייל אמר. קום דין עם טוריא.
 וישמען רמתא קרק: שמעו הרים את-ריב יהוה
 והאתנים מוסדי ארץ כי ריב ליחזה עם-עמו-ועם-
 ישראל יתופח: שמעו טוריא ית דינא דייל.
 ועיקריא יסודי ארעא. ארי דינא קדם יי עם
 עמיה. ועם בית ישראל עביד תוכיחא: עמי מא
 מה-עשיתי לך ומה הלאתיך ענה בי: עמי מא
 טבא אמרית למעבד לך ולא עבדית. או מא
 מרועא קשיא אסגיתי עליך. אסהיד קדמי: כי
 העלתיה מארץ מצרים ומבית עבדים פדיתיה
 ואשלה לפניך את-משה אהרן ומרים: ארי
 אסיקתך מארעא דמצרים. ומבית עבדותא פרקתך.
 ושלחית קדמך לתתא נביי. משה לאלפא מסרת
 ודינין. אהרן לכפרא על עמא. ומרים לאוראה
 לנשיא: עמי זכר-נא מה-יעץ בלק מלך מואב
 ומה-ענה אתו בלעם בן-בעור מן-השמים עד-

הגלגל למען דעת צדקות יהוה: עמי. אדכר בען
 מא מקד. בלק מלפא דמואב. ומא אתיב יתיה
 בלעם בר בעור. הקא גבורן אתעבידא לכון
 ממישר שטין עד בית גלגלא. בדיק למדע
 זכוותא דייל: כמה אקדם יהוה אכף לאלהי מרום
 האקדמנו בעולות בעגלים בני שנה: במא אפלה
 קדם יי. אשתעבד לאלהא דשכינתיה בשמי
 מרומא. האפלה קדמיה בעלוון. בעגלין בני
 שנה: הירצה יהוה באלפי אילים ברבבות נחלי
 שמן האתן בכורי פשעי פרי בטני חטאת נפשי:
 היתרעי יי באלפי דכרון. ברפנות נחלין דמשח.
 האתין פרי בוכרי חקף חוכי. חפוב מעי חקף
 חטאי נפשי: הגיד לך אדם מה-שוב ומה-יהוה
 דורש מפקד פי אס-עשות משפט ואהבת-חסד
 והצנע לבת עם-אלהיך: אתחוא לך. אנשא מא
 טב. ומא יי תבע מנה. אלהין למעבד דין דקשומ
 ומרחם גמילות חסדא. והוי צניע להלכא
 ברחלתא דאלהך:

הפטרות פינחכ מלכים א' סימן י"מ.

ויר יהוה היתה אל-אליהו וישנם מתניו
 וירץ לפני אחאב עד-באכה יורעאלה: ורוח
 גבורא מן קדם יי. הות עם אליה. ונריו הרציה.
 ורהט קדם אחאב. עד דאתא לחרעאל: ויגד
 אחאב לאיזבל את כד-אשר עשה אליהו ואת
 כד-אשר הרג את-כד-הנביאים בחרב: והוי אחאב
 לאיזבל. ית כל דעבד אליה. וית כל דקטל. ית
 כל גביי שקרא בחרבא: ותשלה איזבל מלאך
 אל-אליהו לאמר כה-יעשון אלהים וכה יוספון
 כיי-כעת מחר אשים את-נפשך כנפש אחד מהם:
 ושלחת איזבל אונדא. לות אליה למימר. כדין
 יעפרן דחלתא וכדין ייספן. אלהין בעדנא הדין
 מחר אשוי ית נפשה. כנפשא דחד מנהון: וירא
 ויקם וירק אר-נפשו ויבא באר שבע אשר ליהודה
 וינח את-נעריו שם: וחוא. נקם ואול לשזבא
 נפשיה. ואתא. לבאר שבע דלשבת יהודה. ושבק
 ית עולימיה תפן: והוא-הקך במדבר דרך יום
 ויבא וישב תחת רתם אחת (* וישאל את-נפשו
 למות ויאמר. רב עתה יהוה קח נפשי כי לא-
 טוב אנכי מאבתי: זהו חליך במדברא מהקך
 יומא. ואתא ויתיב. תחול רתמא חד. ושאיך ית
 נפשיה לממת. ואמר סגי לי אדכא. עד אסתיל
 אנא מטרף כדין. כען יי סב נפשי. ארי. לא
 טב אנא מאבתי: וישבב וישן תחת רתם אחד
 והנהיזה מלאך גנע בו ויאמר לו קום אכול:

(*) אחר קרי ושכיב

בחרב ואותר אני לבדי ויבקשו את נפשי לקחתה:
 ואמר קנאה קניתי קדם יי' אלהי צבאות ארי
 שבקו קימך בני ישראל ית מדבחק פגרו וית
 נבייך קטילו בחרבא ואשתארות אנא בלחודי
 ובעו ית נפשי למקמלי: ויאמר יהוה אליו כך
 שוב לדרכך מדברה דמשק ובאת ומשחת את
 חזאל למך עד-ארם: ואמר יי' ליה איזיל תוב
 לאורחך למדבר דמשק ותהך ותמשח ית חזאל
 למהוי מלכא על אום: ואת יהוה בן-נפשי
 תמשח למך עדישראל ואת-אלישע בן-שפט
 מאבל מחוזה תמשח לנביא תחתיה: וית יהוה
 בר נפשי תמשח למהוי מלכא על ישראל וית
 אלישע פר שפט ממישר מחוזה תמשח למהוי
 נביא תחותך: והיה הנמלט מחרב חזאל ימות
 יהוה והנמלט מחרב יהוה ימות אלישע: ויהי
 דישתויב מחרבא דחזאל יקטול יהוה ודישתויב
 מחרבא דיהוה יקטול אלישע: והשארתי בישראל
 שבעת אלפים פרה-פרים אשר לא-כרעו לבעל
 וכריתפה אשר לא-נשק לו: ואשאר בישראל
 שבעא אלפין פר רכוביא דלא פרעא לבעלא
 וכר פוטא דלא נשיק ליה: ויך משם וימצא
 את-אלישע בן-שפט והוא חוש שנים-עשר
 צמדים לפניו והוא בשנים העשר ויעבר אליהו
 אליו וישקך אדרתו אליו: ואזל מתמן ואשבת
 ית אלישע בר שפט והוא רדי תרי עשר פדנין
 דתוריא צמידין קדמוהי והוא בחר מתרי עשר
 ועבר אליה לותיה ורמא שושפיה עלוהי:
 ויעזב את-הבקר וירץ אחרי אליהו ויאמר-אשקה-
 נא לאבי ולאמי ואלכה אחריך ויאמר לו כך
 שוב כי מה-עשיתי לך: ושבק ית תוריא ורהט
 בתר אליה ואמר אשק בען לאכא ולאמא ואהך
 בתרך ואמר ליה איזיל תיב ארי מא עבדית לך:
 וישב מאחריו ויקח את-צמד הבקר ויזבחהו
 ובכלי הבקר בשלם הבשר ויתן לעם ויאכרו
 ויקם ויך אחרי אליהו וישרתהו: ותב מפתרוהי
 ונסיב ית פדן תוריא והדמיה ובמני תוריא בשיל
 להון בשרא ויהב לעמא ואכרו וקם ואזל בתר
 אליה ושפשיה:

הפטרות ממות ברימיהו ס"א

דברי ירמיהו בן-חלקיהו מן-הכהנים אשר
 בענתות בארץ בנימין: פתגמי נבואת ירמיהו בר
 חלקיהו מן רישי מטרת פהניא מן אמר-פריא
 דהו בירושלם גוברא דקביל אחסנתיה בענתות

בערע

לבר ורגשה ור"ק חולק ס"ל בשוא קס"ז: חלק הרקוק (א) ענת הגימל רפי: (ב) אשקה נא השן שוא

ושכיב ודמוך תחזת רחמא חר והא דין מלאכא
 קריב ביה ואמר ליה קום אכול: ויפט והנה
 מראשתיו ענת ארצפים וצפחת מים ויאכל וישת
 וישב וישכב: ואסתכי והא איסרוהי חררא
 מעפפא וצלוחיתא דמיא ואכל ושתי ותב
 וישכיב: וישב מלאך יהוה | שנית ויגע-בו ויאמר
 קום אכל כי רב ממך הדוד: ותב מלאכא דיי
 תנינות וקריב ביה ואמר קום אכול ארי סגי
 מנך אורחא: ויקם ויאכל וישתה ויך בכהו
 האכילה ההיא ארבעים יום וארבעים לילה עד
 הר האלהים חרב: וקם ואכל ושתי ואזל בחילה
 דאכילתא ההיא ארבעין ימין וארבעין לילין
 עד דאתא לטורא דאתנלי עלוהי יקרא דיי
 לחורב: ויבא-שם אלה-מערה וילן שם והנה
 דברייהו אליו ויאמר לו מה-לך פה אליהו:
 ועאל תמן למערתא ובת תמן והא פתגמא דיי
 עמיה ואמר ליה מא כך פא אליה: ויאמר קנא
 קנאתי ליהוה | אלהי צבאות כיעזבו בריהך בני
 ישראל את-מוזבחתיה הרסו ואת-נביאיך הרגו
 בחרב ואותר אני לבדי ויבקשו את-נפשי לקחתה:
 ואמר קנאה קניתי קדם יי' אלהי צבאות ארי
 שבקו קימך בני ישראל ית מדבחק פגרו וית
 נבייך קטילו בחרבא ואשתארות אנא בלחודי
 ובעו ית נפשי למקמלי: ויאמר צא ועמדת בהר
 לפני יהוה והנה יהוה עבר ורוח גדולה וחזק
 מפרק הרים ומשבר סלעים לפני יהוה לא ברוח
 יהוה ואחר הרוח רעש לא ברעש יהוה: ואמר
 פוק ותקום בטורא קדם יי' והא יי' מתנלי
 וקדמוהי משרית מלאכי רוחא מפרקין טוריא
 ומתברין כיפיא קדם יי' לא במשרית מלאכי
 רוחא שכינתא דיי ובתר משרית מלאכי רוחא
 משרית מלאכי זיעא לא במשרית מלאכי זיעא
 שכינתא דיי: ואחר הרעש אש לא באש יהוה
 ואחר האש קול דממה דקה: ובתר משרית
 מלאכי זיעא משרית מלאכי אישתא לא
 במשרית מלאכי אישתא שכינתא דיי ובתר
 מלאכי אישתא קל דמשבחין בחשאי: ויהו
 בשמע אליהו וילט פניו באדרתו ויצא ויעמד
 פתח המערה והנה אליו קול ויאמר מה-לך פה
 אליהו: והוה פד שמע אליה ופךך אפוהי
 בשושפיה ונפק וקם בתרע מערתא והא עמיה
 קנא ואמר מא כך פא אליה: ויאמר קנא
 קנאתי ליהוה | אלהי צבאות כיעזבו בריהך בני
 ישראל את-מוזבחתיה הרסו ואת-נביאיך הרגו

בארע שיבט בנימין: אשר היה דבריהוה אליו
 בימי יאשיהו בן אמון מלך יהודה בשלש עשרה
 שנה למלכו: והוה פתגם נבואה מן קדם יי'
 עמיה. בימי יאשיה בר אמון מלך שבטא דבית
 יהודה. בתלת עשרי שנין למלכיה: ויהי בימי
 יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה עדתם עשת-
 עשרה שנה לצדקיהו בן יאשיהו מלך יהודה
 עד גלות ירושלם בחדש החמישי: והוה. ביומי
 יהויקים בר יאשיה מלך שבטא דבית יהודה.
 עד דשלימא חדא עשרי שנין. לצדקיה אחיהו
 בר יאשיהו מלך שבטא דבית יהודה. עד דאתא
 נבוכדנצר מלכא דבבל וצר על ירושלם תלת
 שנין. ואנכי עמא דבבל בירחא חמישאה: ויהי
 דבריהוה אלי לאמר: והוה פתגם נבואה מן
 קדם יי' עמי למימר: במרס נאצרוה* בבטן ידעתיה:
 ובמרס תצא מרחם הקד שתיה נביא לגוים נתתיה:
 עד לא בריתך ממעיין אתקינתך. ועד לא אתיתא
 לעלמא זמינתך. נבי משקי פס דקוט לעממא
 מניהך: ואמר אהה אדני יהוה הנה לא ידעתיה
 דפר פינער אנכי: ואמרית. קפיד בעותי יי' אלהים.
 הא לית אנא ידע לאתנבאה. ארי רבי אנא.
 ומשיריותי עקא וגרו אנא מתנבי על עמא הרין:
 ויאמר יהוה אלי ארי אתאמר נער אנכי כי ערברי
 אשר אשלקה תלך ואת פלא אשר אציה תדבר:
 ואמר יי' לי. לא תימר רבי אנא. ארי לכל אתר
 דאשלקנך תהך. וית פל דאפקדנך תתנבי: ארי
 תירא מפניהם פיא אתה אני להצקה נאסיהוה:
 לא תדחלי מן קדמיהון. ארי בסערך מימרי.
 לשיזבותך אמרי יי': וישלח יהוה אתידו ויגע
 ערפי ויאמר יהוה אלי הנה נתתי דברי בפיה:
 ושלח יי' ית פתגמי נבואתיה. וסדר בפומי. ואמר
 יי' לי. הא שויתי פתגמי נבואתי בפומך: ראה
 הפקדתיה היום הוה ער הגוים וער הממלכות
 לנתוש ולנתוץ ולהאביד ולהרוס לבנות ולנטוע:
 חזי. דמניתך יומא דין. על עממא ועל מלכותא.
 למעקר ולתרעא ולאבדא ולפגרא. ועל בית ישראל
 למבני ולקיימא: ויהי דבריהוה אלי לאמר
 מה דאתה ראה ירמיהו ואמר מקל שקד אני ראה:
 והוה פתגם נבואה מן קדם יי' עמי למימר. מא
 את חזי ידמיה. ואמרית. מלך מוחי לאבאשא
 אנא חזי: ויאמר יהוה אלי היטבת קראות פיי
 שקד אני ער דברי לעשותו: ואמר יי' לי יאות

חזיתא. ארי מוחי אנא. על פתגמי למעבריה:
 ויהי דבריהוה אלי שנית לאמר מה אתה ראה
 ואמר סיר נפוח אני ראה ופניו מפני צפונה:
 והוה פתגם נבואה מן קדם יי' עמי תנינות
 למימר. מא את חזי. ואמרית. מלך דרתח פדור אנא
 חזי. ומקום משרייתיה דמדברן ואתיין מאפי
 צפונא: ויאמר יהוה אלי מצפון תפתח הרעה על
 פדישבי הארץ: ואמר יי' לי. מצפונא תשרי
 בשתא למיתי. על פל יתבי ארעא: פיי הנני סרא
 לכל משפחות ממלכות צפונה נאסיהוה ובאו ד
 ונתנו איש כסאו פתח שער ירושלם ועל פרי
 חומתיה סביב ועל פדערי יהודה: ארי האנא
 מכלי. לכל זרעית. מלכות צפונא אמר יי' וייתון.
 וירמון גבר פורסוהי. לקביל תרעי ירושלם. ועל
 פל שורהא סחור סחור. ועל פל קרויא דבית יהודה:
 ודברתי משפטי אותם על פל דרעתם אשר עזבוני
 ויקטרוה לאלהים אחרים וישתחוו למעשי ידיהם:
 ואמליק פורענות דיני עמהון. על פל בישתהון.
 דשבכו פולחני. ואסיקו בוסמין למעות עממא.
 ואשתעברו לעוברי ידיהון: ואתה תאזרו מתניה
 וקמת ודברת אליהם את פלא אשר אנכי אצוך אל-
 תחת מפניהם פון אחתה לפניהם: ואת תתקף
 חרצד. ותקום ותחנפי להון. ית פל דאנא מפקיד
 לך. לא תתמנע מלאוכחותהון. דלמא אתברנך
 קדמיהון: ואני הנה נתתיה היום לעיר מבצר
 ולעמוד פרזל ולחמות נחשת ער פל הארץ למלכי
 יהודה לשריה לכהניה ולעם הארץ: ואנא הא
 יהבתך יומא דין. תקוף בקריא פריכא. וכעמוד
 דברזל. וכשור דנחש לאשקאה פס דקוט לכל
 יתבי ארעא. למלכיא דבית יהודה לרברבהא.
 לכהנהא ולעמא דארעא: ונלחמו אניה וכלא יוכרו
 לך פיא אתה אני נאסיהוה להצקה: ויהון דינין
 ומגיהון לקבך. למסתר ית פתגמי נבואתך ולא
 יפלון לך. ארי בסערך מימרי. אמרי לשיזבותך:
 ויהי דבריהוה אלי לאמר: והוה פתגם נבואה
 מן קדם יי' עמי למימר: הקד וקראתה באוני
 ירושלם לאמר פה אמר יהוה זכרתי לך חסד
 געוריה אהבת פלולתיה לכתה אחרי במדבר
 בארץ לא זרועה: איזיל. ותתנבי קדם עמא
 דבירושלם למימר. פדנן אמר יי'. דכירנא לכון
 טבות יומי קדם. רחמת אבהתכון. דהימינו במימרי
 ואזלו בתר תרין שליחי. בתר משה ואהרן במדברא

חלק הירקודק. (א) ויהי בימי יהויקים. בטעם אולא: (ב) אצרך. הצדי בקמץ חמף והשוא שבריש נח: (ג) דבר ה' אלי. אין פסוק
 אחר תיבת ה': (ד) ונתנו. הויו געי: (ה) ויקטרו. הויו געי: (ו) וישתחוו. הויו געי: (ז) תאזרו. האלף בשוא פשוט והוא נח בסת"י
 ובירושלמיים: (ח) וקראתי הויו געי: (* אצרך קרוי. * וקצת קהלות מוסיפין ג' פסוקים אלו.
 (לב) (כתר תורה)

ארבע עין שנין בלא זודין. בארעא דלא מזדעא :
 קדש ישראל ליהוה ראשית תבואתה. כל-אכליו
 יאשמו רעה תבא אליהם נאסיהוה : קדשיא
 אגון בית ישראל קדם יי. ועל בוזיהון מתחשבין
 פדמע ארמית עללא. דמן דאכיל מניה חייב לממת.
 וכשירו חצד עומר ארמותא. דעד לא מקרבין
 מניה פהניא בני אהרן קורבנא על מדבחא. מן
 דאכיל מניה מתחייב. אף על כן כל בוזיהון דבית
 ישראל יחובון. בשתא תיתי עליהון אמר יי :

הפטרת מסעי בדרמה סימן ב'

שמעו דברייהוה בית יעקב וכרמ'שפחות
 בית ישראל : קבילו פתגמא דיי בית יעקב. וכל
 זרעית בית ישראל : כה ואמר יהוה מהמציאו
 אבתיכם בי עול כי רחקו מעלי וילכו אחרי ההפר
 ויהפרו : פדנן אמר יי. מא אשכחו אבהתכון
 במימרי שקר. ארי אתרחקו מדחלת. ומעו פתר
 מעותא והווי ללמא : ולא אמרו איה יהוה הפעלה
 אתנו מארץ מצרים המוליד אתנו במדבר בארץ
 ערבה ושוחה בארץ ציה וצלמות בארץ לא-עבר
 בה איש ולא-ישב אדם שם : ולא אמרו נדחל מן
 קדם יי. דאסיק יתנא מארעא דמצרים. דדבר
 יתנא במדברא. בארע מישר וחרוב בארע צדיא
 ומולי מותא. בארע. דלא ערא בה אנש. ולא
 אתותב אנשא תמן : ואביא אתכם אל-ארץ
 הפרמל לאכל פריה ומטובה ותבאו ותטמאו את
 ארצי ונחלתי שמתם לתועבה : ואעלית יתכון
 לארעא דישראל דהות מנצפא ככרמלא. למיכר
 אבה ומטובה. ועלתון וסאיבתון ית ארע בית שכינת.י
 ואחסנתי שויתון לפולחן מעותא : הפהנים לא
 אמרו איה יהוה ותפשי התורה לא ידעוני והרעים
 פשעו בני והנביאים נבאו בפעל ואחרי לא-יועילו
 הלכו : פהניא. לא אמרו נדחל מן קדם יי. ומלפי
 אוריתא לא אילפו למדע דחלתי. ומלכיא מרדו
 במימרי. ונביי שקרא מתנפן בשום מעותא. ובתר
 דלא יהנון להון אזלו : לכן עד אריב אתכם נאס
 יהוה ואת-בני בניכם אריב : כן אנא עתיד
 לאתפרעא מנכון אמר יי. ומן בני בניכון דאם
 יעבדון כעובדיכון אנא עתיד לאתפרעא : פי
 עברו איי כתיים וראו וקדר שכתו והתבוננו מאד
 וראו הן היתה בואת : ארי עיברו. לנגות פתאי
 וחזו. ולמדינת ערבאי. שכתו ואסתברו לחדא.
 וחזו עממיא דגן מפרך לפרך וממדינא למדינא.
 נמלין ית מעותהון ומובלין להון עמהון. ובאתר
 דאגון שרן פרסין ית משפניהון. ומקיסין ית

מעותהון וסגדין להון. אידא היא אומא ולשן
 דעבדת בותכון בית ישראל : ההימיר גוי אלהים
 והמה לא אלהים ועמי המיר כבודו בלוא יועירי:
 הא עממיא לא שבקו פולחן מעותא. ואגון מעון
 דלית פהון צדוק. ועמי שבקו פולחני דבדליה
 אנא מייתי עליהון יקרא. ואזלו פתר דלא יהנון
 להון : שמו שמים על-זואת ושערו חרבו מאד
 נאסיהוה : אתאפרו שמיא על פדן. על ארעא
 דישראל דעתידא למחרב. ועל טור בית מקדשא
 דעתיד לאצמדאה. ועל עובדין פישין דעברו
 עמי לחדא אמר יי : פירשתים רעות עשה עמי
 אתי עזבו מקורן מים חיים לחצב להם בארות
 בארת נשברים אשר לא-יכרו המים : ארי
 ו יתין פישין עברו עמי. פולחני שבקו דבדליה
 אנא מייתי עליהון יקרא כמפוע דמין דלא פסיק.
 ומעו פתר מעותא דאגון להון כגנבין תבירין.
 דלא יכדין לקיימא מיא : העבר ישראל אסיליד
 בית הוא מדוע היה לבו : הכעבדא הוה ישראל.
 אם יליד ביתא הוא. מדין אתמסר לבוזין :
 עליו ישאנו כפרים נתנו קולם וישיתו ארצו לשמה
 עריו נצתה מפלי ישב : עלוהי יכלון מלכיא. ארימו
 קלהון. ושויוא ארעיה לצדו. קרווהי יצדיין מפלי
 יתיב : גסדיניקת ותחפננס ירעוד קדקד : אף
 בני מפיס ותחפננס. יקמרון גברך ויפזון נכסך :
 הלוא זאת תעשה-לך עובד את-יהוה אלהיך בעת
 מוליכה בדרך : הלא דא פורענותא תתעביד
 מניך. על דשבקת ית פולחנא דיי אלהיך.
 דאחניך אורחא תקנא ולא הליכת בה : ועתה
 מה-לך לדרך מצרים לשתות מי שחור ומה-לך
 לדרך אשור לשתות מי נהר : וכען. מא לכו
 לאתחברא לפרעה מלכא דמצרים. למרמי
 דכוריון בנהרא. ומא לכו לנגזר קים עם אתוראה.
 למגלי יתכון להלאה מעיבר פרת : תיפרך רעתך
 ומשבותיך תוכחך ודעי וראי כירע ומר עובד
 את-יהוה אלהיך ולא פחחתי אליך נאס-אדני
 יהוה צבאות : איתיתי עךך יסורין ולא מצעת
 מבשתיך. ועל דלא תבת לאוריתא פורענותא
 תתעביד מניך. ודעי וחזא. ארי בשתא ומרידא
 איתי עךך ירושלם על דשבקת ית פולחנא דיי
 אלהיך. ולא שוית דחלתי לקביל עינה. אמר יי
 אלהים צבאות : פי מעולם שברתי ערך נתקתי
 מוסרותיך ותאמרי לא אעבוד* פי על-פלגנבעת
 גבהה ותחת פל-עץ רענן את צעה זנה : ארי
 מעלמא תברית ניר עממיא מצוריון. פסקית
 חנקיכון. ואמרתון לא נוסף עוד למעבר על

(* תבואתו קרי. (* נצחו קרי. (* ותחפננס קרי. (* אעבור קרי. סימן

נאסיהוה ארי תשוב ואסיתסיר שקוציק מפני
 ולא תגוד : אם תשוב ישראל לפולחני אמר יי.
 התקבל תיובתך עד לא תתחיתם גזירתך. ואם
 תעדי שקוצך. מן קדמי לא תפלט : ונשבעת
 חייהוה באמת במשפט ובצדקה ותתפרכו בו
 גוים ובו יתהללו : אם תקיים בשמי קים הוא יי.
 בקושטא בדינא ובזכותא. ויתפרכו עממיא.
 בישראל וביה ישתבחון :

הפטרות שבת וראש חדש בישעי סי' ס"ו

פה אמר יהוה השמים כסאי והארץ הדם
 וגלי איזה בית אשר תבנו לי ואיזה מקום
 מנוחתי : פדנן אמר יי. שמיא פורסי יקרי.
 וארעא כיבש קדמי. אידן פיתא דתבנון קדמי.
 ואידן הוא אתר בית אשריות שכינתי : ואתכרי
 אלה די עשתה ויהיו כלאלה נאסיהוה ואלוה
 אפיט אלעני ונכהדוה וחרד עלדברי : וית כל
 אלן גבורתי עבדת. הלא הואה כל אלן אמר יי.
 וברין רעוא קדמי לאסתכלא ביה. בדענותן ומפיק
 רוח. ומשתוי לקביל פולחני : שוחט השור מפה
 אישאזבח השה ערקפלב מיעלה מנחה דסיהור
 מופיר לבנה מברך און גסהמת פחרו בדרכיהם
 ובשקוניהם נפשם הפעה : נכיס תור כקמילגבר.
 דבה אמר פנקופ פלב. מסיק קרפן דם חוריא. קרפן
 מתנתהון מתנת אוניסאפאטון אתרעיאז באורחתהון.
 ובשקוציהון נפשון אתרעיאז : גסאני אבחר
 בתעוליהם ומנורתם אביא להם יען קראתי ואין
 עונה דברתי ולא שמעו ויעשו הרע פעני ובאשר
 לא חפצתי בחרו : אף אנא אצפי בתכרהון. ומפא
 דיציפו לא ישתזבון. חקף דשלחית נביי ולא
 תכו. אתנביאו ולא קבילו. ועבדו דביש קדמי.
 ובדלא צבינא אתרעיאז : שמעו דברייהוה התרדים
 אלדברו אמרו אחיכם שנאיכם מגדיכם למען
 שמי יכבד יהוה ונראה בשמחתכם והם יבשו :
 קבילו פתגמא די. צדיקיא דמשתון לקביל
 פתגמי רעותיה. אמרין אחיכון שנאיכון מרהקיכון.
 בריל שמי יסני יקרא די. ונתוי בחרותכון ואנון
 יפתהון : קול שאון מעיר קול מהיכל קול יהוה
 משלם נמוך לאיבו : קל אתרגושא מקרתא
 ירושלם. קלא מהיכלא. קל מימרא די. דמשלם
 גמלא לבעלי דבבוהי : בטרם תחיק ילדה בטרם
 יבוא חבלגה והמליטה זכר : עד לא מיתי עקא
 לה תתפריק. ועד לא ייתי לה זייע. פחבלין על
 יקרא יתגלי מלכה : מרשמע פזאת מי ראה פאפה
 היוחל ארץ ביום אהר אסיוקד גוי פעם אחת ביי

חלה

מימרה. ארי על כל רמא מנופלא. ותחותי כל
 איקן עבוק. את פלחא למעותא : ואנכי נמעתיק
 שורק פלה זרע אמת ואיך נהפכת לי סורי הנפן
 נכריה : ואנא קיימתכון קדמי כמנצב גופנא
 בחורא. בולכון עבדי קשוט. ואיכרון אשתניהון
 בעובדיכון מקורקליא. סמיתון כפטר פולחני.
 הויתון פנפן דלית ביה הנאה : פי אסתכבסי
 בנתר ותרייקך ברית נכתם עונך לפני נאם
 אלני יהוה : ארי אם תדמן לאתנקאה מחוכך.
 כמא דמנקן בנתראומהורין בבוריתא. הא כרושם
 פתמא דלא דכי. פן סניאו חוכך קדמי. אמר יי
 אלהים : איך תאמרי לא נטמאתי אחרי הפעלים
 לא הלכתי ראי דרפך בניא דעי מה עשית בכרה
 קלח משרכת דרכיה : איכרון תימרון לא אסתאבית
 ובתר טעות עממיא לא הליכית. וקופי עינך עד
 אורחתיך. פד הוית יתבא בחלתא לקביל בית
 פעור. דעילמא עבדת. הוית דמיא לינקתא קלילא
 דסקלקלא אורחתהא : פרה למד מדבר באות
 נפשו שאפה רוח תאנתה מי ישיכנה פלמבקשיה
 לא ייעפו בחדשה ומצאונה : פערודא דמדורה
 במדברא. ברעות נפשה שתיא רוחא אכירורא. פן
 פנשתא דישראל. מרדת וטעת מן אוריתא ולא
 צביא למתב. נביא אימר לה. כל בעהא דאוריתא
 לא ישתלהון. בזמנה ישבחונה : מנעי רנך
 מיחפוגונך מצמאה ותאמרי נואש לא פירא הבתי
 זרים ואחריהם ארך : מנעי רנך מלאתחברא
 לעממיא. ופומך מלמפלח למעותא. ואמרת תבת
 סבת פולחנך. לא ארי רחומית לאתחברא
 לעממיא ובתר פולחן טעותהון ארך : כבשת נגב
 פי ימצא פן הובישו בית ישראל המה מלכיהם
 שריהסוכהניהם ונביאיהם : נכהדת נכר דמתחשוב
 מהימן ומשתכח נגיב. פן בהיהל פית ישראל. אנון
 מלכיהון רכריהון. וכהניהון ונביהון דשקרא :
 אמרים לעץ אבי אתה ולאבן את ילדתי כירפנו
 ארי ערק ולא פנים ובעת רעתם יאמרו קומה
 והשיענו : אמרין לצילם טעותא אבונא את. ומא
 דמתעביד מן אבנא אמרין ליה את בריתנא.
 ארי אחורו בפולחני קרל. ולא שויאו דחלתי
 לקביל אפיהון. ובעדן דבשתא אתיא עליהון
 כפרין בטעותהון. ומודן קדמי ואמרין רחים עכנא
 ופרוקנא : ואיה אלהיה אשר עשית קך יקמו
 אסיושעוק בעת רעתך כי מספר עריה תו אלחיה
 יהודה : ואן דחלתכון דעבדתון לכו. יקומן. אם
 יכדין למפרקכון בעדן בישתכון. ארי מגין קרויכון.
 הוואה דחלתכון דבית יהודה : אסתשוב ישראל

לג (כתר תורה)

(* נפשה קרי *) יתיר וי (* ילדתנו קרי *) א' כ"צ לגרום בריש ועיין חלק הדקדוק הפטרות פ"ב הרגום מען הניס ועיין רד"ק פסוק זה :

הפטרות שבת וראש חודש

חנה נסִיכרה ציון את־פניה : מן שמע כהרא.
 מן הוא פאלין. האפשר דתתעביד ארעא ביומא
 חד. אם יתברי עמה זמן חדא. ארי עתידא
 דתתנחם ציון ותתמלי מעם גלותהא : האני
 אשכיר ולא אוליד יאמר יהוה אס־אני הפוליד
 ועצרתני אמר אלהיך : אנא אלהא ברית עלמא
 מבראשית אמר יי. אנא ברית כל אנשא. אנא
 בדברית יתהון לביני עממיא. אף אנא עתיד לכנשא
 גלווהיך אמר אלהיך : שמחו את־ירושלם וגילו
 בה פריאהביה שישו אתה משוש כל־המתאבלים
 עליה : חדו בירושלם. ובויעו בה כל רחמיהא.
 דוצו עמה דיין. כל דהו מתאבלין עליה : למען
 תינקו ושבעתם משר תנחמיה למען תמצו
 והתענגתם מזיו־כבודיה : בדיל דתתפנקון ותשבועון.
 סבות תנחומיהא. בדיל דתשתון. ותתרוון מחמר
 יקרה : כי־כה אמר יהוה הנני נוטה־אליה בנהר
 שלום וכנחל שוטף כבוד גוים וינקתם על־צד
 תנשאו ועל־פרבים תשעשעו : ארי כדן אמר יי.
 האנא מיתי לה. כשפע נהר פרת שלם. וכנחל
 מגבר. יקר עממיא ותתפנקון. על־גססין תתנולון.
 ועל רכובין תתרבון : פאיש אשר אמו תנחמנו
 בן אנכי אנחמכם ובירושלם תנחמו : כנבר.
 דאמיה מנחמא ליה. בן מימרי נחם יתכון.
 ובירושלם תתנחמון : וראיתם וששה לבכם
 ועצמתים פדשא תפרחנה ונודעה ידיהוה את
 עבדיו וזעם את־איביו : ותחזון ויהדי לבכון.
 וגויתכון פדתאין יזהרן. ותתגלי גבורתא די
 לאימבא לעבדוהי צדיקיא. וייתי לוט לבערי
 דכבוהיכי־הנה יהוה פאש יבוא וכסופה מרכבתיו
 להשיב בחמה אפו וגערתו בלהבי־אש : ארי הא
 יי באישתא מתגלי. וכעלעולין רתפוהי. לאתבא
 בתקוף רגזיה. ומזופיתיה כשלהובית אישתא :
 כי באש יהוה נשפט ובחרבו את־כר־בשר ורבו
 חללי־יהוה : ארי באישתא עתיד יי למדון.
 ובחרב־יהוה כל בשרא. וסגיאין קטיקיא קדם יי :
 המתקדשים והמטהרים אלה־הגנות אחר אחד
 בתוך אכלי בשר החזיר והשקץ והעכבר יחדו
 יספו נאס־יהוה : דמודמנין ודמדכין לגניאך מעותא.
 סיעא פתר סיעא. אכלי בשר הזורא. ושקצא

ועכברא. כחדא יסופון אמר יי : ואנכי מעשיהם
 ומחשבתיהם פאה לקבץ את־כל־הגוים והלשונות
 וכאו וראו את־כבודי : וקדמי גלן. עובדיהון
 ועשתוניהון. עתידנא לכנשא ית כל עממיא
 אומיא ולשניא. וייתון ויחזון ית יקרי : ושמתי
 בהם אות ושלחתי מהם פלויסא־לגוים ת־שיש
 פול ולוד משכי קשת תובל ויון האיים הרחקים
 אשר לא־שמעו את־שמעי ולא־ראו את־כבודי
 והגידו את־כבודי בגוים : ואשו בהון אתא. ואשלח
 מנהון משויבין. לביני עממיא. למדינת ימא פולאי
 וזרואי. דמתחין ומחן בקשתא למדינת תובל ויון.
 גנותא רחיקיא. דלא שמעו ית שימע גבורתי
 ולא חזו ית יקרי. ויחזון ית יקרי בעממיא : והביאו
 את־כר־אחיכם מכל־הגוים | מנחה | ליהוה |
 בפוסים וברכב ובצפים ובפרדים ובכרפלות על
 הר קדשי ירושלם אמר יהוה פאשר יביאו בני
 ישראל את־המנחה בכלי מחור בית יהוה : וייתון
 ית כל אחיבון מכל עממיא קורבנא קדם יי.
 בסוסון. וברתבין. וברחיקון ובכודנן ובתושפתן.
 על מזבא דקודשי. ירושלם אמר יי. כמא דייתון
 בני ישראל ית מנחמא. כמאנדכי לבית מקדשא
 דיין : וגסמתם אקח לכהנים לזוים אמר יהוה :
 ואף מנחון אקריב. למתי כהניא לזואי אמר יי :
 כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר
 אני עשה עמדים לפני נאס־יהוה בן יעמד זרעכם
 ושמכם : ארי כמא דשמיא חדתין. וארעא חדתא.
 דאנא עביד. קומין קדמי אמר יי. בן יתקיים
 זרעכון ושומכון : והיה מדי־חדש בחדשו ומדי
 שבת בשבתו יבוא כל־בשר להשתחות לפני אמר
 יהוה : ויהי בזמן ירח בירה. ובזמן שבא בשבא.
 ייתון כל בני בשרא. למסגד קדמי אמר יי :
 ויצאו וראו בפגרי האנשים הפשעים כי תולעתם
 לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל־בשר :
 ויפקון ויחזון. בפגרי גובריא תייביא. דמרדו
 במימרי ארי נשמחהון לא ימותון. ואישתהון
 לא תמפי. ויהון מתדנין רשיעיא בינהנם עד
 דיימרון עליהון צדיקיא מסת חזינא : והיה מדי
 חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחות לפני
 אמר ה' : יתק'ק סימן (*) אתה קרי

חלק הדקדוק, א) מכה איש צירי : ב) ערף. מברך. ממצע לא לעיל ולא לרע עיין ע"ה : ג) חבל. החית בצירי וכ"ה במשרא רבנא
 אות הקוף ערך קמץ : ד) ושש לבכם. בקמץ רחב : ה) חללי. החית בנעיא והשוא נע : ו) מזיו כבודה. התרגום בנטחאות קרמוניות
 הגירסא מחמר ברוש דומה למ"ש ר"ל חמר בסר ודוק והוא מבואר : ז) ובאו. מארכה. וראו. טפחא בסת"י המדוקדקות :

ספר

כתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

והוא חמישה חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם הרגים רבינו סעדיא גאון וללה"ה בלשון ערבי מועתק מספרי הימן המדויקים ישנים נושנים מכמה כאית שנים כאשר עין הקורא החזינה מישרים. ונלוה אליו ס' חלק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יחייא בן כה"ר יוסף צאלח זלה"ה שהיה ראב"ד ור"ם ומ"צ בעי"ת צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום הועתק מכתובת יד מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקורא תחזינה בהקדמתו. ועם ההפטרות מקרא. עם תרגום יונתן בן עוזאל וללה"ה.

חלק חמישי

ספר דברים

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השתדלות המגיהים הר"ר שלום ין כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"ו וה"ר שלום ין יהוא כסאר הי"ו וה"ר יחיא ין שלמה עראקי כ"ץ הי"ו

נדפס

פעה"ק ירושלים תובב"א

בשנת תרס"א לפ"ק

בדפוס הר"ר שמואל הלוי צוקערמאן הי"ו

נוסח תפלה

שנהנו בה מלמדי תינוקות מימי קדם להתפלל בה עם הילדים קודם הלימוד מסודרת על סדר א"ב:

אל לבי פתח. בהורחך יי' תחכמני. גדל יה מעלתי למענך. דברי למודים תלמדני. השיבני אליך ואשובה. ואקראך ותענני. זכה יי' נשמתו. חכמה יקרה תחכמני. טוב יש תנחילני. ישרני ולמדני דתך. כבוש פשעי. לבי מלא דעת. מכל מבשול. נקני והצילני נא. סמוך מפלתי כי. עליך יי' נשענתו. פנה אלי. צדיק דרכיך ישרני. קרבני ומעושק (ג"א ומעונש) פדני. רועה ישראל שמרני. שמור יי' נשמתו. תמיד יומם ולילה תצרני ותענני. טוב יי' לקויו לנפש תדרשנו. טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. טוב להודות ליי' ולזמר לשמך עליון. החייני אלהי הנשמה. וזכני יוצר כל בחכמה. להנות בתורה התמימה. בזכות ישראל הסגולה והשלמה. ולכן יזכה אלי אבי. לשמוע קולי וניבי. להנות בתורה אשר למדני רבי. ועל זאת אשבחך. ואפארך וארוממך. ואענה במענה רך. אלהי חק. ומוסי' חק. ותוראתה חק. אעדל ללה ולמוסי' ולתוראתה. תבארך אלהי אמנול לנא אתורה עלי' גבל סיני עלי' ידי מוסי' רסולה. ברוך השם נתן התורה. ברוך יי' לעולם אמן ואמן. ימלך יי' לעולם אמן ואמן:

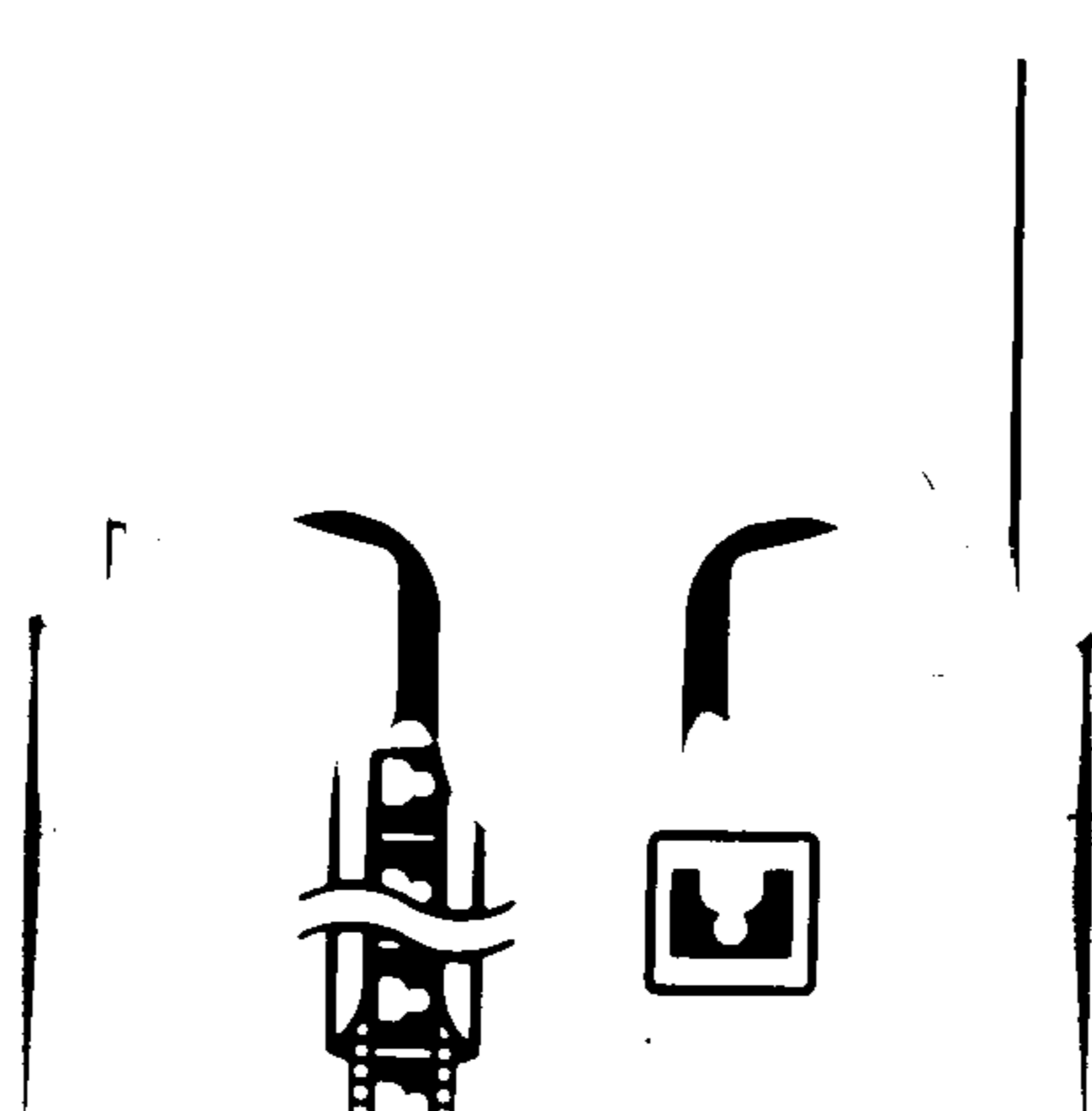
זכרה אלקי' לטובה למעלת אחינו היקרים הרמים ארבעים אדני' כסף המשתדלים להוציא לאור יקרונ' הספר היקר הזה אשר מעולם לא שופתו עין רואה. הזלים זהב מכים ויתנו לכסף מוצא אנב דוחק'יהו. דחקו ונכנסו ליטול כל א' מהם חלק במצוה הרבה הזאת איש איש לפי ערכו כברכת ה' אשר נתן לו העשיר לז' ירבה והדל לא ימעיט לתת פזרונו לגשת אל הקדש. זאת תורת הקדשים. וזאת תורת העולה על כל העובר על הפקודים על ישר האל"ף ספרים האלה:

180 סי' יוסף בן סאלם דאר הי"ו.	22 ח"ר שלום חמדי הלוי ונוב"צ.
44 סי' שלמה אברהם ג'א"ה.	22 ח"ר יוסף צפירה וחנניא כהן וחיים חמדי.
40 סי' שלמה מוסא נמאל.	22 סי' אהרן יוסף דאר.
22 סי' שלמה עראקי ואחיו חיים.	22 סי' שכר כהן ושלמה מורחיו ויחייא דוד.
20 סי' יחייא דוד עראקי הכהן.	22 סי' שמואל אהרן וחבריו.
22 סי' ישראל ב"ר יוסף מסעוד.	22 סי' חיים לוי ויוסף שרפי ויוסף חאסר.
22 סי' יחייא בן שלום סרי הלוי ואחיו.	22 סי' יוסף דמתי וחיים סעודר וסעיד ימני.
22 סי' שלום יוסף טובי ויעיש קצ'אעי.	22 סי' דוד כהן ויוסף גופאן ויוסף נמל ומ' סעדה קהא.
22 סי' סעיד יחייא מוסי' ויוסף נמל.	22 סי' סאלם קרואני ודוד צארם ודוד עזידי וחיים יורא.
22 סי' שלמה חאזי ויחייא מנצור.	22 סי' אהרן מסעוד ושלום גהפי וחיים ימני.

ותשואות הן והודות, משאית ברכה עשר ידות, יאתיו לנהל השכל ומעין התבונה, ה"ה השר היקר והנכבד, נשיא נשיאים, וראש הנגידים, מזר"ק חכמים נכבדים, כקש"ת האדון הנעלה וכו', נו"מ ח' ענת יבי הי"ו, אשר היה לנו כעת לאחיסמ"ך, ויתן לכסף מוצא סך מה בהלואת הן והסד, תהי משכורתו שלימה מטמני מעונים, אורך ימים ושנים, בעושר וכבוד בבנים משבילים ונבונים. שקמים ושאננים. על מי מנוחות חונים. אבי"ר.

יה"ר חפץ ה' בידם יצלה ויזכו לגומרה. ברוך והדרה. וזכות התורה הקדושה וזכות לומדיה תינוקות של בית רבן הבל שאין בו הטא. עליהם תנן. אלף המגן. ויהי שלום בחילם, ושלוה בכל גבולם. ובתיהם שלום כנה"ר וכנא"ה הבעה"ה ברוב עוז ושלום. וממלאים מקום הפקודים להשלים החשבון על ש"ר האל"ף ספרים. פעה"ק ירושלם ת"ו:

שלום ה' כה"ר יוסף עראקי כ"ן הי"ו
 שלום ה' יחייא כסאר הי"ו
 יחייא ה' שלמה עראקי כ"ן הי"ו

ספר

כתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

והוא חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם הרגים רבינו סעדיא גאון וללה"ה בלשון ערבי מועתק מספרי היבין הסדויקים ישנים נושנים מכמה מאות שנים כאשר עין הקורא החוינה בישרים. ונלוה אליו ס' חלק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יהויא בן כה"ר יוסף צאלח ולה"ה שהיה ראב"ד הר"ם וס"צ בע"ה צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום הועתק מכהיכת יד מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקורא החוינה בהקדמתו. ועם ההפטרות מקרא. עם תרגום יונתן בן עוזאל וללה"ה.

חלק חמישי

ספר דברים

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השתדלות המנהיגים הר"ר שלום בן כה"ר יוסף עראקי ב"ן הר"ר יה"ר שלום בן יהוא בסאר היו"ה וה"ר יהוא בן שלמה עראקי ב"ן היו"ה

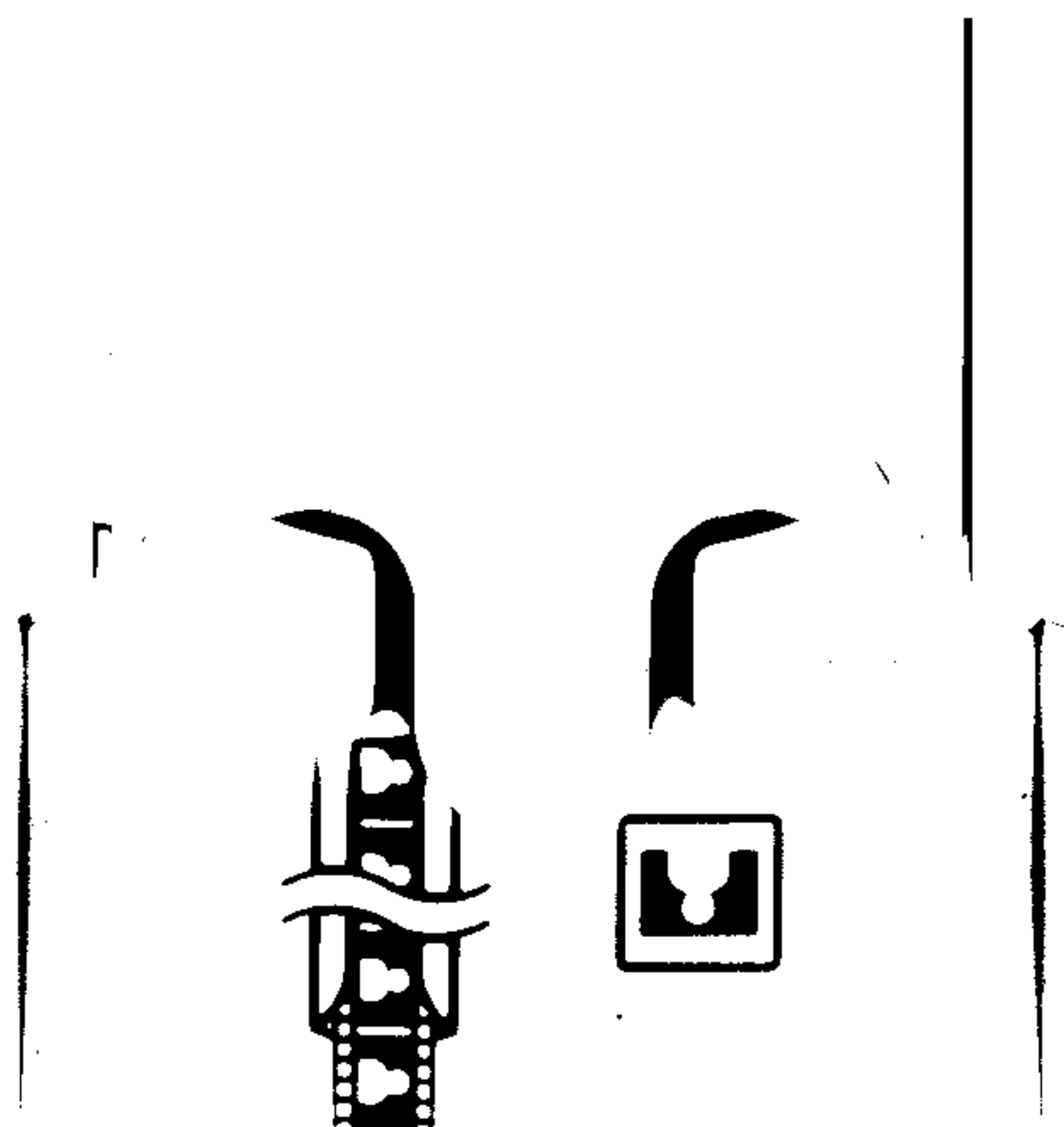
נדפס

פעה"ק ירושלים תובב"א

נוסח תפלה

שנהגו בה מלמדי תינוקות מימי קדם להתפלל בה עם הילדים קודם הלימוד מסודרת על סדר א"ב:

אל לבי פתח. בתורתך יי' תחכמני. גדל יה מעלתי למענך. דברי למודים תלמדני. השיבני אליך ואשובה. ואקראך ותענני. זכה יי' נשמתו. חכמה יקרה תחכמני. טוב יש תנחילני. ישרני ולמדני דתך. כבוש פשעי. לבי מלא דעת. מכל מבשול. נקני והצילני נא. סמוך מפלתי כי. עליך יי' נשענתי. פנה אלי. צדיק דרכיך ישרני. קרבני ומעושק (ג"א ומעונש) פדני. רועה ישראל שמרני. שמור יי' נשמתו. המיד יומם ולילה תצרני ותענני. טוב יי' לקויו לנפש תדרשנו. טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. טוב להודות ליי' ולזמר לשמך עליון. החייני אלהי הנשמה. וזכני יוצר כל בחכמה. להנות בתורה התמימה. בזכות ישראל הסגולה והשלמה. ולכן יזכה אלי אבי. לשמוע קולי וניבי. להנות בתורה אשר למדני רבי. ועל זאת אשבחך. ואפארך וארוממך. ואענה במענה רך. אלה חק. ומוסי' חק. ותוראתה חק. אעדל ללה ולמוסי' ולתוראתה. תבארך אלה למנול לנא אתורה עלי' גבל סיני עלי' ידי מוסי' רסולה. ברוך השם נותן התורה. ברוך יי' לעולם אמן ואמן. ימלוך יי' לעולם אמן ואמן:

בסימנא דברים א טבא

גנ"ד למנחת שבת וכו' וה'

אבתנייה . אמקים פי עשתרות פי אדרעאת : בעבר הירדן בארץ מואב הואיל משה באר אתיהתורה הזאת לאמר : בעברא דירדנא בארעא דמואב . שרי משה . פרישית אולפן אוריתא הדא למימר : פי עבר אארדן פי בלד מואב . אמען מוסי . בביאן הדה אשריעה קאילא : יהוה אלהינו דבר אלינו בחרב לאמר רב לכם שבת בהר הזה : יי אלהנא . מליד עמנא בחורב למימר . סני לכו דיתבתון בטורא הדין : אלה רבנא . קא לנא פי חריב . הסככם אמקאם פי הדא אנבל : פנו וסעו לכם ובאו הר האמרי וארץ פדשכנו בערבה בהר ובשפלה ובנגב ובחוף הים ארץ הפנעני והלבנון עד הנחל הגדל נהר פרת : אתפנו וטונו לכו . ועולו לטורא דאמוראה ולכל מגירואה . פמישרא בטורא . ובשפילתא ובדרומא ובספר יפא . ארע פנענאה ולכנו . עד נהרא רבא נהרא פרת : ולו וארחלו . ואדכלו אי גבל אמורי וגמיע גיראנה . פי אגור ואנבל . ואסהל וארארום וסאחל אבחר . בלד אכנאעניין ואלבנאן . אי אנהר אכביר נהר אפראת : ראה נתתי לפניכם את הארץ באו ורשו את הארץ אשר נשבע יהוה לאבותיכם לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם ולזרעם אחריהם : חזו . דיתהבית קדמיכון ית ארעא . עולו ואחסינו ית ארעא . דקיים יי . לאבהתכון . לאברהם ליצחק וליעקב למתן להון . ולבניהון בתריהון : אנצרו קד געלת אכלד בין ידיכם . אצעדו וחוזה . כמאקסם אלה לאבאיכם .

לאברהם

אלה הדברים אשר דבר משה ארץ פדשכנו בערבה מול סוף בין פארן ובין תפל ולבן וחצרת ודי זהב : אלין פתגמיה . דמליד משה עם כל ישראל . בעברא דירדנא . אוכח יתהון על דחבו במדברא . ועל דארניזו פמישרא לקביל ים סוף . בפארן אתפלדו על מנא . ובחצרות ארניזו על בשרא ועל דעברו עיגל דדהב : הדה אכלמאת . אדי כלם בהא מוסי בני אסראיל . פי עבר אארדן . פי ברייה אבירא מקאבל בחר אקלום . בין פארן ובין תופל . ולבן וחצרות וראת אדהב : אחד עשר יום מתרב דרך הרישעיר עד קדש ברנע : מהדך חד עשר יומין מתורב . אורח טורא דישעיר . עד רקס גיאה : עלי מסאפה אחדי עשר יום מן חריב . עלי טריק גבל סעיר . אי רקים ברנע : ויהי בארבעים שנה בעשתי עשר חדש באתר לחדש דבר משה ארץ בני ישראל ככל אשר צוה יהוה אתו אלהם : והוה בארבעין שנין . בחד עשר ירחין בחד לירחא . מליד משה עם בני ישראל . ככל דפקיד יי . יתיה דותהון : ולמא כאן פי סנה ארבעין . פי איום אאול מן אשר אחר עשר . כלם מוסי בני אסראיל . כגמיע מא אמרה אלה אליהם : אחרי הפתו את סיחן מלך האמרי אשר יושב בחשבון ואת עוג מלך הבשן אשר יושב בעשתרת באררעי : בתר דמחא . ית סיחון מלכא אמוראה . דיתיב בחשבון . וית . עוג מלכא דמתנן . דיתיב בעשתרות באררעי : בעד פתחה בלד סיחון * מלך אמוריין . אמקים פי חשבון . ועוג מלך

א (כתר תורה)

לאברהם יצחק ויעקוב או יעמיה להם. ולנסלהם בעדהם: ואמר אלכם בעת ההוא לאמר לא-אונל לבדי שאת אתכם: ואמרית לבון. בעדנא ההוא למימר. לית אנא יכיל בלחודי לסוברא יתכון: פקלת לכם. פי דאך אוקת קאילא. לאאסתטיע וחדו או אחתמלכם: יהוה אלהיכם הרבה אתכם והנכם היום ככוכבי השמים לרב: "אלהכון אסני יתכון. והא איתיכון ומא דין. ככוכבי שמיא לסני: או אלה רבכם כהרכם. והוראנכם אום. ככוכבי אסמא כתרה: יהוה אלהי אבותכם יסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דבר לכם: "אלהא ואתהתכון. יסף עליכון. כותכון אלף ומנין. ויברך יתכון. כמא דמליד לבון: ואסא אלה אהא אבאיכם. או יוד עליכם. מתלכם אף מרה. ויבארך פיכם. כמא ועדכם: איכה אשא לבדי מרחכם ומשאכם וריבכם: איכרין אסובר בלחודי. מורחיוכון ועסקיוכון ודינבוון: כיה אחתמל וחדו. תקלכם וקצצכם ו) וכצאימכם: הבו לכם אנשים חכמים ונבנים וידעים לשבטיכם ואשימם בראשיכם: הבו לבון. גוברין חכימין וסוכלתנין. ומדען (כ"ו ומדען כריס וק עיקר) לשבטיכון. ואמנינון רישין עליכון: האתו ברנא. חכמא פהמא. מערופין לאסבאטכם. אציירהם רויסא עליכם: ותענו אתי ותאמרו טוב-הדבר אשר-דברת לעשות: ואתיבתון יתי. ואמרתון. תקין פתגמא דמלידתא למעבר: פאגבתמוני וקלתם. מא אצלח או יעמל הדא לאמר אדי קלתאה: ואקח אתי ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידעים ואתון אותם ראשים עליכם שרי אלפים ושרי מאות ושרי חמשים ושרי עשרות ושטרין לשבטיכם: ודברית ית רישי שבטיכון. גוברין חכימין ומדען. ומניתי יתהון. רישין עליכון. רבני אלפי ורבני מאותא. ורבני חמשין ורבני עשוריתא.

וסרכין לשבטיכון: פאכרת מן רויסא אסבאטכם. רנאא חכמא מערופין. פגעלתהמא רויסא עליכם. רויסא אף ומיין. וכמסין ועשאראת. וערפא לאסבאטכם: ואצוה את-שבטיכם בעת ההוא לאמר שמע בין-אחיכם ושפטתם צדק בין-איש ובין-אחיו ובין גרו: ופקידית ית דיניכון. בעדנא ההוא למימר. שמעו בין אחיכון ותדינון קושטא. בין גוברא ובין אחוהי ובין גיוריה (כ"ו גיורא): ואמרת חכאמכם. פי דאך אוקת וקלת להם. אסמעו פי מא בין אבותכם ואחכמו באערל. בין אנל ואכיה וציפה: לא-תפירו פנים במשפט כקטן כגדל תשמעון לא תגורו מפני-איש כי המשפט לאלהים הוא והדבר אשר-יקשה מכם תקרבון אלי ושמעתי: לא תשתמודעון אפי בדינא. מלי ועירא כרבא תשמעון. לא תדחלו מן קדם גוברא. ארי דינא די תי הוא. ופתגמא דיקשי סוכון. תקרבון דותי ואשמענה: לא תתבתו (כ"ו תחאבו) אגוה פי אחכם. ואסמעו מן אצניר כאכביר. ולא תחדרו אחדא. לאן אחכם ללה. ואי אמר צעב עליכם. ארפעו אי חתא אנצור פיה: ואצוה אתכם בעת ההוא את פלי-הדברים אשר תעשון: ופקידית יתכון בעדנא ההוא: ית כל פתגמיא דתעברון: ואועיתכם פי דאך אוקת. בגמיע אמור אדי יב או תצנעוהא: ונסע מחרב ונגד את פלי-המדבר הגדול והנורא ההוא אשר ראיתם בדרך הר האמרי כאשר צוה יהוה אלהינו אתנו ונבא עד קדש ברנע: ונטלנא מחורב. והליכנא. ית כל מדברא רבא ודחילא ההוא דחזיתון. אורח מורא דאמוראה. כמא דפקיד. "אלהנא יתנא. ואתנא עד רקם גיאה: תם רחלנא מן חריב. וסרנא גמיע תרך: אברייה אעצימה אמכיפה אתי ראיתמוהא. עלי מריק גבל אמוריי. כמא אמרנא אלה רבנא.

חתא צדנא אי רקים ברנע: ואמר אלכם
 באתם עדיהר האמרי אשר יהוה אלהינו
 נתן לנו: ואמרית לבון. אתיתון עד מורא
 דאמוראה. דיי אלהנא יהיב לנו: פקלת
 לכם. קד גיתם אי גבל אמוריין. אדי
 אלה רבנא מעטיה לנו: וראה נתן יהוה
 אלהיך לפניך את הארץ עלה רש כאשר
 דבר יהוה אלהי אבתך לך אריתורא
 ואריתחת: חזי דיהב יי אלהיך. קדמך
 ית ארעא. סק אחסין. פמא דמליל יי.
 אלהא דאבהתך לך. לא תדהר ולא
 תתבר: אנצר. קד געל אלה רבך אגלד
 בין ידך. אצער וחווה. כמא וערך אלה
 אהא אבאיך. לא תכאף ולא תדער:
 ותקרבוני אלי פלכם ותאמרו נשלחה
 אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ
 וישבו אתנו דבר אתיהדרך אשר נעלה
 בה ואת העדים אשר נבא אליהן:
 וקריתון לותי בולבון. ואמרתון. נשלח
 גוברין קדמנא. ויאליהן לנו ית ארעא.
 ויתיבון יתנא פתגמא. ית אורחא דנסק
 בה. וית קרויא. דניעול דהון: פתקדם
 אי כתיר מנכם. וקלתם. נבעת ברנא
 בין ידנא. ירומון לנו אגלד. וירדון
 עלינא גואבא. עין אטריק אדי נצעד פיה.
 ואקרא אדי נדכל איהא: וייטב בעיני
 הדבר ואקח כפס/שנים עשר אנשים
 איש אחד לשבת: ושפר בעיני פתגמא.
 ודברית מנכון תרי עשר גוברין. גוברא
 חד לשבטא: פחסן דאך ענדי. פאכדת
 מנכם אתני עשר רגלא. רגל ואחד מן
 כל שבט: ויפנו ויעלו ההרה ויבאו עד
 נחר אשבל וירגלו אתה: ואתפניאו
 וסליקו לשורא. ואתו עד נחלא דאתפלא.
 ואלידו יתה: פולו וצעדו אי אגבר. וגאו
 אי ואד אענקוד. וגסוה: ויקחו בידם
 ספרי הארץ ויורדו אלינו וישבו אתנו
 דבר ויאמרו טובה הארץ אשר יהוה
 אלהינו נתן לנו: ונסיבו בידהון מאבא
 דארעא. ואחיתו לנו. ואתיבו יתנא

פתגמא ואמרו מבא ארעא. דיי אלהנא
 יהיב לנו: ואכדו מעהם מן תמרה.
 ואחרוה אינא. ורדו עלינא גואבא וקא.
 אן אגלד אדי אלה רבנא מעטינאה
 לגייד: ולא אביתם לעלת ותמרו אתי
 פי יהוה אלהיכם: ולא אביתון למסק.
 וסריתון. על מימרא דיי אלהכון: ולם
 תשו אצעוד איה. בל כאפתם אמר אלה
 רבכם: ותרננו באהליכם ותאמרו בשנאת
 יהוה אתנו הוציאנו מארץ מצרים לתת
 אתנו ביד האמרי להשמידנו: ואתרעמתון
 במשבניכון ואמרתון. בדרשני יי יתנא.
 אפקנא מארעא דמצרים. למסר יתנא.
 בידא דאמוראה לשיציו יתנא: ותברסתם:
 פי אביתכם וקלתם. מן שנאה אלה
 לנו. אכרגנא מן בלד מצר. ליסלמנא
 פי יד אמוריין פינפרונא: אנה אנחנו
 עלים אחינו המסו את לבבנו לאמר
 עם גדול ורם מפנו ערים גדלות וכצורת
 בשמים ויסיבני ענקים דאינו שם: לאן
 אנחנא סלקין. אחנא תברו ית לפנא
 למימר. עם רב ותקיף מנא. קרוין.
 רברבן וכריבן עד צית שמיא. ואף בני
 גברא חזינא תמן: אי אין נחן צאעדין.
 ואכותנא קד אמאסו. קלובנא בקולהם.
 אן אקום אכתרו ואעצם מנא. ואן קראהם
 כבאר חצינה תדאני אסמא. חתא בני
 אנבאברה ראנאהם הנאך: ואמר אלכם
 לאיתערצון ולא תיראון מהם: ואמרית
 לבון. לא תתברון ולא תדחון מנהון:
 פקלת לכם. לא תרהבוהם ולא
 תכאפוהם: יהוה אלהיכם ההך לפניכם
 הוא ירחם לכם בכל אשר עשה אתכם
 במצרים לעיניכם: יי אלהכון המדבר
 קדמיכון. מימריה יגית לבון. בכל דעבר
 עמכון. במצרים לעיניכון: אלה רבכם
 אסאיר נורה בין אידים. הו יחארב
 ענכם. כגמיע מא צנע מעכם. במצר
 בחצרתכם: ובמדבר אשר ראית אשר
 נשאך יהוה אלהיך כאשר ישא איש

(א) את פי ה' אליכם. תיבת פי בפסחא בכל התיבוא המדומדמות: (ב) ותרננו. הריש כממז חמו כי המאריך בתיו והגיסל בשוא נח: את

את־פְּנֵי בְּכַל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הִלַּכְתֶּם עִיר־
 בְּאַחַם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה : וּבַמִּדְבָּרָא
 הַחַזִּיתָא דְסוּבְרַךְ־יְיָ אֱלֹהֶיךָ כִּמְאֵד מְסוּבֵר
 וּנְבִירָא יְתֵב בְּרִיתָא בְּכַל אֹרְחָא דְהַלְיֻבְתוּן.
 עַד מִיתִיכּוֹן עַד אֲתֵרָא הַדִּין : וּכְמָא
 רֵאיתָ פִי אֲבֵר אֵן אֵלֵה רֵבֶךְ חַמְלֶךְ.
 כְּמָא יַחְמַל אִמְרֵ וְלִדְהָ אֲשַׁפְּאֵקָא פִי כִל
 טְרִיק סִרְתֵּם אִי אֵן גִּיתֵם אִי הִדָּא
 אֲמוּזַע : וּבְדִבְרֵי הַזֶּה אֵינְכֶם מְאַמִּינִם
 בִּיהוֹה אֱלֹהֵיכֶם : וּבַפְּתִנְמָא הַדִּין לִיתִיכּוֹן
 מְהִימְנִין בְּמִימְרָא דִי־יְיָ אֱלֹהֵכֶם : וּפִיהִרָא
 אֲמֵר אִפְרָא תוּמְנוֹן בְּאַלְהָ רֵבְכֶם :
 הַהִלֵךְ לְפָנֵיכֶם בְּדֶרֶךְ דְּתוֹרָה לְכֶם מְקוֹם
 דְּחִנְתֶּם בְּאֲשׁוּלִיזָה לְרֵאֲתֶכֶם בְּדֶרֶךְ
 אֲשֶׁר תִּלְכּוּ־בָהּ וּבְעֵנֵן יוֹמָם : דְּמִדְבַּר
 קְדָמִיכּוֹן בְּאֹרְחָא לְאַתְקֵנָא לְכוּן אֲתֵר
 בֵּית מִשְׁרֵי לְאַשְׁרוּיֻתְכוּן בְּעֵמּוּדָא
 דְּאִישְׁתָּא בְּלִילִיא לְאַחִיוֻתְכוּן בְּאֹרְחָא
 דְּתַחְכוּן פִּהּ וּבְעֵמּוּדָא דְעֵנְנָא בִּימְמָא :
 אֲסֵאִיר נֹרָה אֲמֵאמְכֶם פִּי אֲטְרִיק
 לִי צִלָּח לְכֶם מְכֵאנָא לְנוּזֹלְכֶם וּבֵאנָאֵר
 לִילָא לִידְלְכֶם : אֲטְרִיק אֲדִי תִסְלַכּוּנָהּ
 וּבֵאנְמָאם נְהֵאֲרָא : וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹל־
 דְּבָרֵיכֶם וַיִּקְצֹף וַיִּשְׁבַּע לֵאמֹר : וַיִּשְׁמַע
 קְדָם יְיָ יְתֵב קֵד פְּתִנְמִיכּוֹן וּרְגִיזֵי וּקְיִים
 לְמִימְרֵ : תֵם סַמַּע אֵלֵה כְּלֵאמְכֶם פִּסְכַּט
 וְאַקְסִם קֵאִילָא : אִם־יִרְאֵה אִישׁ בְּאַנְשִׁים
 הָאֵלֵה הַדִּין הַרַע הַזֶּה אֵת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
 אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְתַת לְאַבְתֵּיכֶם : אִם
 יַחֲזִי גֵבֵר בְּנוּבְרִיא הָאֵלִין דְּרָא בִישָׂא
 הַדִּין יְתֵב אֲרַעָא טַבְתָּא דְקִימִית לְמַתָּן
 לְאַבְתֵּיכּוֹן : אֵן רֵאֵא רֵגֵל מִן הוֹלָאִי
 אֲנָאִם הִדָּא אֵגִיל אֲרִדִי אֲבֵרֵד אֲגִידִי :
 אֲדִי קִסְמַת בְּאַעֲטָאִיה לְאַבְאִיכֶם : זִקְלִי
 בְּלֵב בְּנֵי־יִפְנֵה הוּא יִרְאֵנָה וְלֹא־אֲתָן אֲתֵר
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר דְּרִדְבָּהּ וּלְבָנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
 סָלָא אַחֲרֵי יְהוָה : אֱלֹהִין בְּלֵב בְּרֵי יִפְנֵה
 הוּא יַחֲזִינָה וְלִיה אֲתָן יְתֵב אֲרַעָא דְּדֶרֶךְ
 בְּהַלְכָּנָהּ חֲלָף דְּאַשְׁלִים בְּתֵר דְּחִלְתָּא
 דִּי־יְיָ : סוּא כְּלֵב אֲבֵן יִפְנֵה פֵאנָה יִרְאֵה.

ולֹה אֲעִטִי אֲבֵרֵד אֲדִי סִלְכָה וּלְבִנֵיה
 לְמָא אֲתַבַּע טֹאעָה אֵלֵה : גַּם־בִּי דְחֵאֲנָף
 יְהוֹה בְּגִלְדְכֶם לֵאמֹר גַּם־אֲתָה לֹא־תִבְא
 שָׁם : אֵף עַלִי הוּא רֵגֵז מִן קְדָם יְיָ.
 בְּדִילְכוּן לְמִימְרֵ אֵף אֲתֵ לֹא תִיעוּל
 דְּתַפְּן : וְעַלִי אֵי צֵא וְגֵר אֵלֵה בְּסַבֵּב מָא
 חֲדַת אֲדִ תֵאכְרֵתֶם יְיָ וּקֵץ אֲנֵת
 אֵי צֵא לֹא תִדְכַל אִי תֵם : יְהוֹשַׁע בְּוִינּוֹן
 הָעַמֵּד לְפָנֶיךָ הוּא יִבְא שְׁמָה אֲתוּ חִזְק
 כִּי־הוּא יִנְחִלְנָה אֲתֵ־יִשְׂרָאֵל : יְהוֹשַׁע בְּרֵ
 נּוֹן דְּקֵאִים קְדָמְךָ הוּא יִיעוּל לְתַפְּן יְתִיה
 תִקְרִי אֲרִי הוּא יַחְסִנְנָה לְיִשְׂרָאֵל : בֵּל
 יְהוֹשַׁע אֲבֵן נּוֹן אֲקֵאִים בֵּין יָדֶיךָ הוּ
 יִדְכַלְהָא פֵאשְׁרֵדְהָ פֵאנָה יִרְתָּהָ לְבִנֵי
 אִסְרָאִיל : וּטְפַכֶם אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לְכוּ
 יְהִיה וּבְנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּ הַיּוֹם טוֹב
 וְרַע הֵמָּה יִבְאֵוּ שְׁמָה וְלֵהֶם אֲתַנְנָה וְלֵהֶם
 יִרְשׁוּהָ : וּטְפַלְכוּן דְּאַמַרְתוּן לְבִזָּא יְהוּן
 וּבְנֵיכּוֹן דְּלֹא יִדְעוּ יוֹמָא דִּין טַב וּבִישׁ
 אֵי־יִיעֲרֹן לְתַפְּן וְלִדְהוּן אֲתַנְנָה וְאַנְוּן
 יִירְתוּנָה : וְאַטְפַּאכֶם אֲדִי תוֹוֹהַמְתֶּם
 אֲנָהֶם יִצִּירוּן גְּנִימָה וּבְנֵיכֶם אֲדִי הֵם
 אִיוֹם לֵם יַעֲרַפּוּן כִּיר וְשֵׁר לְאַחֲרֵב הֵם
 יִדְכַלּוּנָהָ וְלֵהֶם אֲעִטִיהָא פִּיחֻזוּוּהָ :
 וְאַתֶּם פְּנֵוּ לְכֶם וְסַעוּ הַמִּדְבָּרָה דְּרֶךְ
 יַם־סוּף : וְאַתּוֹן אֲתַפְּנוּ לְכוּן וְשׁוּלוּ
 לְמִדְבָּרָא אֹרְחָא יִמָּא דְסוּף : וְאַמָּא אֲנֵתֶם
 פּוֹלָז וְאַרְחֵלוּ אִי אֲבֵר טְרִיק בַּחֲר
 אֲקִלוּם : וְתַעֲנּוּ וְתֵאמְרוּ אֵלֵי הַטְּאֵנּוּ
 לִיהוֹה אֲנַחְנוּ נַעֲרָה וְנִלְחַמְנָנּוּ כְּכֹל אֲשֶׁר־
 צִוְּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְתַחֲנַנּוּ אִישׁ אֶת־כְּלֵי
 מְלַחְמָתוֹ וְתַחֲנַנּוּ לְעֵלֵת הַהֲרָה : וְאַתִּיבְתוּן
 וְאַמַרְתוּן לִי חֲבֵנָא קְדָם יְיָ אֲנַחְנָא
 נִסְק וְנִגִּיחַ קָרֵב כְּכֹל דְּפִקְדָנָא יְיָ אֱלֹהֵנָא
 וּזְרִיזוּתוֹן גֵּבֵר יְתֵב מְאַנִי קְרִבִיהָ וְיִשְׁרִיתוּן
 לְמַסְק לְטוֹרָא פֵאנְגַבְתֶּם וּקְלַתֶּם לִי קֵד
 אֲכַטְּנָא לְלֵה נַחַן נַצְעֵד וְנַחֲאַרְבֵּ אֱהֵלְהָא
 כְּמָא יֵאמְרָנָא אֵלֵה רֵבְנָא פִתְקֵלֵד כֹּל
 וְאַחֲרֵ מִנְכֶם אֵלֵה חֲרִבָה וּבֵאֲדַרְתֶּם :
 דְּתַצְעֵדוּ אֲנֵבֵל : וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלֵי אֲמֵר

לאמר: ואמר יי' לי למימר: פקא אלה
 לי קאילא: רב־לכם סב את־ההר הזה
 פנו לכם צפנה: סני לבון. ואקיפתון
 ית טורא הדין. אתפנו לבון לצפונא:
 הסנכם מן אהאמה בהרא אנבל. ולו
 ענה שמא: ואת־העם צו לאמר אתם
 עברים בגבול אחיכם בני־עשו הישבים
 בשעיר ויראו מכם ונשמרתם מאד:
 וית עמא פקיד למימר. אתון עברין.
 בתחום אחיכון בני עשו. דיתבין בשעיר.
 וידחלון מנכון. ותסתמרון להרא: ומר
 קומך וקל להם. אתם גאיזין. פי תכם
 אכותכם בני עשו. אמקימין בסעיר.
 פכאפוכם. ואחדרו גרא: ואל־תתנרו
 גם פי לא־אתן לכם מארצם עד מדרך
 כפרנג פיי־רשה לעשו נתתי את־הר
 שעיר: לא תתנרן בהון. ארי. לא אתין
 לבון מארעהון. עד מדרך פרסת רגל.
 אריירותא לעשו. יתבית טורא־דשעיר:
 לא תתחרשו בהם. לאני לים אעטיכם מן
 בדרהם. ולא וטי קדם. לאן גבל סעיר. קד
 אעטיתה לעשו וראתה: אנבל תשפרו
 מאתם בכסף ואכלתם וגם־מים יתכרו
 מאתם בכסף ושתיתם: עבדא תזבנן
 מנהון. בכסףא ותיכלון. ואף מיא תזבנן
 מנהון. בכסףא ותשתון: בל אשתרו
 מנהם. טעאמא בתמן פכלוה. ואיצא מאא
 פאשרבוה: פי יהוה אלהך ברכך בכל
 מעשה ידך ידע לכתך את־המדבר
 הגדל הזה זהו ארבעים שנה יהוה אלהך
 עמך לא חסרת דבר: ארי יי' אלהך
 ברכך. בכל עובדי ידך. סופיקך צורכך
 במהבך. ית מדברא רבא הדין. דנן
 ארבעין שנין. מימרא דיי אלהך בסעךך.
 לא חסרתא מדעם: לאן אלה רבך קד
 בארך לך. פי גמיע אעמאך. ואחסן
 איך יי'. ענד מסירך פי הודא אבר אעצים.
 פהדה ארבעין סנה. אלה רבך מעך. למ
 יעווד שייא יי': ונעבר מאת אחינו בני־
 עשו הישבים בשעיר מדרך הערבה

מאילה

להם לא תעלו ולא־תלחמו פי אינני
 בקרבכם ולא תנגפו לפני איביכם:
 ואמר יי' לי אימר להון לא תסקון ולא
 תגחון קרב. ארי לית שכינתי ביניכון.
 ולא תתברון. קדם בעלי דבניכון: פקא
 אלה לי. קל להם לא תצערו ולא
 תחארבוהם. פאני לים מעכם. ולא
 תנהזמו. בין ידי אעדאיכם: ואדבר אליכם
 ולא שמעתם ותמרו את־פי יהוה ותזרו
 ותעלו ההרה: ומלילית עמכון ולא
 קבילתון. וסריבתון על מימרא דיי.
 וארשעתון וסדיקתון לטורא: פקלת
 לכם דאך וגם תקבלו. בל כלפתם אמר
 אלה. ותוקחתם עלי צעוד אנבל: ויצא
 האמרי הישב בהר ההוא לקראתכם
 וירדפו אתכם פאשר תעשינה הדברים
 ונפתו אתכם בשעיר עד־חרמה: ונפק
 אמוראה. דיתיב בטורא ההוא לקדמותכון
 ורדפו יתכון. כמא דנתון דבריתא. ומרדו
 יתכון. בשעיר עד חרמה: וברו אמוריין.
 אמקימין פי דאך אנבל תלקאכם.
 פכלבוכם כמא ילסע אנחל יי'. וחטמוכם יי'.
 מן סעיר אי חרמה: ותשבו ותבכו לפני
 יהוה ולא שמע יהוה בקלכם ולא האזין
 אליכם: ותבתון ובכיתון קדם יי'. ולא
 קביל יי' צלותכון. ולא אצית למליכון:
 פרנעתם באכיון בין ידי אלה. ולם יסמע
 צותכם. וגם אנאבכם: ותשבו בקדש
 ימים־פים פים אשר ישבתם: ויתיבתון
 ברקם יומין סניאין. פיומא דיתיבתון:
 פאקמתם פי רקים מדה טוילה. שביה
 כסאיר מא אקמתם יי': ונפן ונפע
 המדברה דרך ים־סוף פאשר דבר יהוה
 אלי ונסב את־הר־שעיר ימים רפים:
 ואתפנינא. ונשלנא למדברא אורח־ימא
 דסוף. כמא דמליד יי' עמי. ואקיפנא ית
 טורא דשעיר יומין סניאין: תם ולינא
 ורחלנא פי אבר אי טריק בחר אקלזם.
 כמא אמרני אלה. ואסתדרנא גבל סעיר
 מדה טוילה: ויאמר יהוה ארי

(כתר תורה) ב

חלק הדקדוק: ג) ונפן באולא לא באתי ברוב התיגאן: ד) אל תתנרו לרע וכ"כ א"ת ו"ל: ה) וגם מים. תיבת מים באולא ברוב התיגאן:

אעטאם אלה: עתה קמו ועברו לכם את־נחל זרד ונעבר את־נחל זרד: בען קומו ועיברו (כ"י ועברו) לכוֹן ית נחלא דזרד ועברנא ית נחלא דזרד: אן קומו ואעברו לכם ואר זרד פעברנאה: והימים אשר־הלכנוּ מקדש ברנע עד אשר־עברנו את־נחל זרד שלשים ושמנה שנה עד־תם כל־הדור אנשי המלחמה מקרב המחנה כאשר נשבע יהוה להם: ויזמא דהליכנא מרקם גיאה עד דעברנא ית נחלא דזרד. תלתין ותמני שנין. עד דספ כל דרא. גוברי מניחי קרבא מנו משריתא. כמא דקיים יי להון: וכאנת גמלה אייאם. מנד סרנא מן רמים ברנע. אי אן עברנא ואר זרד. תמאניה ותלאתין סנה. אי אן פני גמיע אקום אמחארבין מן אמעסבר. כמא קסם אלה עליהם: וגם ידיהוה היתה בם? הם מקרב המחנה עד תמם: ואף מחא מן קדם יי הות בהון. לשיציותהון מנו משריתא. עד דשלימו: ואפה (כ"י) מן ענד אלה חלת בהם. לאהאמתהם מן אמעסבר. אי אן פניו: ויהי כאשר־תפנו כל־אנשי המלחמה למות מקרב העם: והוה כד שלימו. כל גוברי מניחי קרבא. לממת מנו עמא: פלמא פני גמיע אקום. אמחארבין מן בין אמה: ס וידבר יהוה אלי לאמר: ומליד יי עמי למימר: פקא אלה לי קאילא: אתה עבר היום את־גבול מואב את־יער: את עבר ימא דין. ית תחום מואב ית לחית: אנת גאיז איום. תכם מואב ארי הו ער: וקרבת מול בני עמון אלי־תצרום ואלי־תתנו בם כי לא אתן מארץ בני־עמון לך ירשה כי לבני־דוש נתתיה ירשה: ותתקרב. לקביל בני עמון. לא תצור עליהון ולא תתגרי למעבר עמהון קרב. ארי לא אתין. מארע בני עמון לך ירותא. ארי לבני דוש יתבתה ירותא: פתקרב מן בני

ה מאילת ומעציון גבר ס ונפן ונעבר דרך מדבר מואב: ועברנא מלות אחנא בני עשו. דיתבין בשעיר. מארע מישרא. מאילת ומעציון גבר. ואתפנינא ועברנא. אודה מדברא דמואב: פגנא ען אבותנא בני עשו. למקימין בסעיר. מן טריק אבדא. ואילת ועציון גבר. תם ולינא ורחלנא. טריק ברייה מואב: ויאמר יהוה אלי אלי־תצור את־מואב ואל־תתנו בם מלחמה כי לא־אתן לך מארעו ירשה כי לבני־דוש נתתיה את־ער ירשה: ואמר יי לי. לא תצור על (כ"י ית) מואבאי. ולא תתגרי למעבר עמהון קרב. ארי. לא אתין לך מארעיה ירותא. ארי לבני דוש. יתבת ית לחית ירותא: פקא אלה לי. לא תתצור אמואבין. ולא תתחרש בהם לאחרב. פאני לא אעטיכם מן בלדהם חווא. אר לבני דוש מד געלת ער וראתה: האמים לפנים ישבו בה עם גדוד ורב ורם פענקים: אימתני מלקדמין יתיבו בה. עם רב וסגי. ותקיף פגבריא: וכאן אהיובין אקאמו בהא קבלהם. קום כביר כתיר. ורפיע כאגבארין: רפאים יחשבו אף הם פענקים והמאבים יקראו להם אמים: גבריא. מתחשבין אף אנון פגבריא. ומואבאי. קרן להון אימתני: והם איצא יחסבון שגעא כאגבארין. ואמואבין. יסמונהם אהיובין (כ"י): ובשעיר ישבו חחרים לפנים ובני עשו יירשום וישמדום מפניהם וישבו תחתם כאשר עשה ישראל לארץ ירשתו אשר־נתן יהוה להם: ובשעיר יתיבו חוראי מלקדמין. ובני עשו תריכונון. ושיציאנון מן קדמיהון. ויתבו באתרהון. כמא דעבר ישראל. לארע ירותתיה. דיהב יי להון: ואמא סי סעיר. אקאם אחורין מן קבל בני עשו. חתא אתו פקצועהם. ואנפרוהם מן בין אידיהם. ואקאמו מכאנהם. כמא צנע אל אסראיל. בבעץ קרא חוזה. ארי

(*) פפקא באמצע פסק

עמון. פלא תחאצרהם ולא תתחרש
 בהם. פאני לא אעטיך מן בלדהם חווא.
 אד געלתהא לבני לוט חווא: ארץ
 רפאים תחשב אף-הוא רפאים ישבו
 בה לפנים והעמנים יקראו להם זמזמים:
 ארע גפריא מתחשבה אף היא גפרון
 יתיבו בה מלקדמין. ועמונאי קרו להון
 השבני: והי תחשב איצא מן בלד
 אנבארין. לאן אנבאברה אקאמו בהא
 קבלהם ואעמוניין יסמונהם דוי אהמם (כ):
 עם גדול ורב ורם פענקים וישמירם
 יהוה מפניהם וירשם וישבו תחתם:
 עם רב וסג. ותקף בגפריא. ושיצניון
 יי מן קדמיהון. ותריכונון ויתיבו באתרהון:
 קום כביר כתיר. רפיע כאנבארין.
 פאנפדהם אלה מן בין ידיהם. פקרצוהם
 וגלסו מכאנהם: פאשר עשה לבני עשו
 הישבים בשעיר אשר השמיד את
 החרי מפניהם וירשם וישבו תחתם עד
 היום הזה: כמא דעבד לבני עשו.
 דיתבין בשעיר. דשיצי ית חוראי מן
 קדמיהון. ותריכונון ויתיבו באתרהון.
 עד זמא הדין: כמא צנע לבני עשו.
 אמקימין בסעיר. אד אנפד אחוריין מן
 בין ידיהם. פקרצוהם ואקאמו מכאנהם.
 אי הדא איום: והעוים הישבים בחצרים
 עדיעה פפתרים היצאים מפפתר
 השמידם וישבו תחתם: ועווא. דיתבין
 ברפיח עד עזה. קפוטקאי דנפקו
 מקפוטקאי. שציאונון ויתיבו באתרהון:
 ואעוויין. אמקימין ברפה (כ) אי גזה.
 ואדמיאטיין אדי כרגו מן דמיאמ. קרצוהם
 ואקאמו מכאנהם: קומו סעו ועברו
 אתינחל ארנן ראה נתתי בידך את-סיחון
 מלך-חשבון האמרי ואת-ארצו החל
 רש והתגר בו מלחמה: קומו טולו.
 ועיברו (כ) ועברו ית נחלא דארנון.
 חזי דמסרית בידך ית סיחון מלכא
 דחשבון אמוראה. וית ארעיה שרי
 לתרכותיה. ותתגרי (כ) ואתגרי דמעבד

עמון קרב: פקומו וארחלו. ואעברו ואד
 ארנון. אנצור קד אסלמת פי ידך. סיחון
 מלך השבון אמורי. ובלדה פאבר
 בקרצה. ותחרש במחארבתה: היום
 הזה אהל תת פחדך ויראתך עלי-פני
 העפים תחת כלי-השמים אשר ישמעון
 שמעך ורגזו וחלו מפניך: זמא הדין.
 אשרי למתן זעתך ודחלתך. על אפי
 עממיה. דתחות פל שמיא. דישמעון
 שמעך. ויוועון ויתברון מן קדמך: ומן
 הדא איום. אבתרי באיקאע פועך וכופך.
 פי קלוב אאמם. אדין תחת גמיע אסמא.
 פאדא הם סמעו ככרך. רגזו וארתעדו
 מן בין ידך: ואשליח מלאכים ממדבר
 קדמות אל-סיחון מלך-חשבון דברי שלום
 לאמר: ושלחית אנדדין ממדבר קדמות.
 לות סיחון מלכא דחשבון. פתגמי שלמא
 למימר: פבעתת ברסל מן ברייה
 קדמות. אי סיחון מלך השבון. בסלאם
 ובלאם קאו לה: אעברה בארצה בדרך
 בדרך אגך לא אסור ימין ושמאל:
 אעבר בארעך. באורחא באורחא איזיל.
 לא אסמי לימינא ולשמאלא: אריד אן
 אנוז (כ) פי בדרך. פי אמריק אנארה
 נסיר. לא אמיל ימנה ולא יסרה: אבל
 בפספ תשפרני ואכלתי ומים בפספ
 תתן לי ושתיתי רק אעברה ברנלי:
 עכורא בכספא תזבין לי ואיכול. ומיא.
 בכספא תתין לי ואשתני. דחור אעבר
 ברנלי: טעאמא תמירני בהמן פאכדה.
 ומאא תביעני בתמן פאשרבה. ואעבר
 ברנלי פקט: פאשר עשולי בני עשו
 הישבים בשעיר והמואבים הישבים
 בער עד אשר-אעבר את-הירדן אל-
 הארץ אשר-יהוה אלהינו נתן לנו: כמא
 דעברו לי בני עשו. דיתבין בשעיר.
 ומואבאי. דיתבין בגחית. עד דאעבר
 ית ירדנא. דארעא. די אלהנא יהיב
 לנא: כמא צנעו לי בעין בני עשו (כ).
 אמקימין בסעיר. ואמואביין. אמקימין

בער. אי אן אעבר לארדן. אי אבדה.
 אדי אלה רבנא מעטינא: ולא אבה
 סיחון מלך השבון העברנו בו כיהקשה
 יהוה אלהיך את רוחו ואמץ את לבבו
 למען תתו בידך פיוס הזה: ולא אבא.
 סיחון מלכא דחשבון. למשבקנא למעבר
 בתחומיה. ארי אקשי יי אלהיך ית רוחיה.
 ותקוף ית לביה. בריר. לממסריה בידך
 כיומא הדין: ולם ישא סיחון מלך
 חשבון. אנאותנא פי בלדה. לאן אלה
 רבך צעב רוחה. ושרד קרבה. לכי
 יסלמה פי ירך כמא תרא איום:
 ׀ ויאמר יהוה אלי ראה החלתי
 תת לפניך את סיחון ואת ארצו החל
 רש לרשת את ארצו: ואמר יי לי חזי.
 דשריתי לממסר בידך. ית סיחון וית
 ארעיה. שרי לתרכותיה. למירת ית
 ארעיה: פקא אלה לי אנצר קד בדית
 אן אסלם פי ירך. סיחון ובלדה. פאבר
 בקרצה. ותו בלדה: ויצא סיחון לקראתנו
 הוא וכל עמו למלחמה יהצה: ונפק
 סיחון לקדמותנא. הוא וכל עמיה לאנחא
 קרבא ליהין: פכרג סיחון תלקאנא. הו
 וגמיע קומה. לאחרב אי יהין: ויתנהו
 יהוה אלהינו לפנינו ונך אתו ואת פנו
 ואת כל עמו: ומסריה יי אלהנא קדמנא.
 ומחינא יתיה. וית בנוהי וית כל עמיה:
 פאסלמה אלה רבנא. פי ירינא וקתלנא.
 ובניה וסאיר קומה: ונלכד את פד ערו
 בעת ההוא ונחרם את כל עיר מתם
 והנשים והטף לא השארנו שריד:
 וכבשנא ית כל קרווהי בעדנא ההוא.
 ונפרנא ית כל קרוינא ונכרינא. ונשיא
 וטפלא. לא אשארנא משיויב: ופתתנא
 גמיע קראה פי דאך אוקת. ואתרפנא
 מן כל קריה ארהט. ואנסא ואטפא.
 לם נבק שרידא: רק הפהמה פונו
 לנו ושגל הערים אשר לכדנו: לחוד
 בעירא פונא לנא. ועדי קרוינא דכבשנא:
 ונמנא כל בהימה. וסלב אקרא אדי

פתחנאחא: מערער אשר ער שפתי
 נחל ארנן והעיר אשר בנחל ועד
 הגלעד לא היתה קריה אשר שגבה
 ממנו אתהכל נתן יהוה אלהינו לפנינו:
 מערוער. דעל פיה נחלא דארנן. וקרתא
 דבנהלא וער גלעד. לא הית קרתא.
 דתקיפת מננא. ית פולא. מסר. יי אלהנא
 קדמנא: מן ערוער. אדי עדי שאט
 ואד ארנן. ואקריה אדי פי אואר ואי
 גרש. לם תבק קריה מנעת מנא. כל
 אכל. אסלמה אלה רבנא פי אדינא:
 רק אל ארץ בני עמון לא קרבת פדי
 יד נחל יבק וערי החר וכל אשר צוה
 יהוה אלהינו: לחוד. דארע בני עמון לא
 קריבתא. פד ביה. נחל יבקא וקרני
 טורא. וכל דפקיד יי אלהנא: עדא אי
 בלד בני עמון פאנך לם תקרבה. פגמיע
 שאט ׀) ואד יבק וקרא אנבל. וסאיר מא
 נהאנא ענה אלה רבנא: ונפן ונעל דרך
 הבשן ויצא עוג מלך הבשן לקראתנו
 הוא וכל עמו למלחמה אדרעי: ואת פנינא
 וסליקנא. לאורח מתנן. ונפק עוג מלכא
 דמתנן לקדמותנא. הוא וכל עמיה.
 לאנחא קרבא דאדרעי: תם ולינא
 וצעדנא. מריק אבתנייה. פכרג עוג
 מלך אבתנייה תלקאנא. הו וגמיע קומה.
 לאחרב אי אדראעא: ויאמר יהוה אלי
 אדיתירא אתו פי בידך נתתי אתו
 ואת כל עמו ואת ארצו ועשית לו
 פאשר עשית לסיחון מלך האמרי אשר
 ישב בחשבון: ואמר יי לי לא תדחל
 מניה. אדי בידך מסרית יתיה. וית כל
 עמיה וית ארעיה. ותעביד ליה. כמא
 דעבדתא. לסיחון מלכא אמוראה.
 דיתיב בחשבון: פקא אלה לי לאתבאפה.
 פאני קד אסלמתה פי ירך. וגמיע קומה
 ובלדה. ואצנע בה. כמא צנעת. בסיחון
 מלך אמוריין. אמקים פי חשבון: ויתן
 יהוה אלהינו בידנו גם את עוג מלך
 הבשן ואת כל עמו ונפיהו. עדי בלתי

השאייר-לו שריד: ומסר יי אלהנא בידנא.
 אף ית עוג מלכא דמתנן וית כל עמיה.
 ומחניהו עד דלא אשתאר ליה משויב:
 פאסלם אלה רבנא פי אידינא. איצא
 עוג מלך אבתנייה וגמיע קומה.
 פקתלנאהם. חתא לם נבך לה שרידא:
 ונלכד את-פר-ערו בעת ההוא לא
 היתה קריה אשר לא-לקחנו מאתם
 ששים עיר פרי-חבל ארנב ממלכת עוג
 בפלשן: וכבשנא ית כל קרווהי בעדנא
 ההוא. לא הות קרתא. דלא נסיבנא
 מנהון. שתין קרוין כל בית פלך מרכבנא.
 מלכותיה דעוג במתנן: ופתחנא גמיע
 קראה פי דאך אוקת. לם תבך קריה.
 לם נאכרהא מנהם. מן דאך סתין קריה
 כל כטאמוגב (ס). ממלכה עוג פי אבתנייה:
 פרי-אלה י-ערים בצרת חומה גבהה
 דלתים ובריה לבד מערי הפרזי הרבה
 מאד: כל אלין קרוין פריכו. מקפן שור
 רם דילהון דשין ועברין. פר מקרוי
 פצחיא דסניאן לחדא: כל הולאי קרא
 חצינה (ס). מחרקה בסור שאמך ומצארע
 ונגזר. סוא קרא אארבאין פאנהא כתירה
 גדא: ונחרם אותם פאשר עשינו לסיחן
 מלך חשבון החרם פליעיר מתם הנשים
 והפף: וגמרנא יתהון. כמא דעברנא.
 לסיחון מלכא דחשבון. גמרנא כל
 קרויא גובריא נשיא וטפלא: וכמא
 צנענא. בסיחון מלך חשבון. כדאך
 אתלפנא מן כל קריה ארהט. ואנסא
 ואאטפא: וכל-הבהמה ושגל הערים
 בזונו לנו: וכל בעירא. ועדי קרויא בזנא
 לנא: וכל בהימה. וסלב אקרא גנמנאהא:
 ונקח בעת ההוא את-הארץ מיד שני
 מלכי האמרי אשר בעבר הירדן מנחל
 ארנן עד-הר חרמון: ונסיבנא. בעדנא
 ההוא ית ארעא. מיד תרין מלכי אמוראה.
 דבעברא הירדנא. מנחלא דארנן עד
 מורא דחרמון: פחצל לנא פי דאך אוקת.

בלד מלכי אמוריין. אדון פי הדא
 נאנב אדרן. מן ואד ארנן א' גבל
 חרמון: צידנים יקראו דחרמון שרין
 ותאמרי יקראו-לו שניר: צידנאי. קרן
 דחרמון שריון. ואמוראי. קרן ליה מור
 תלנא: אדי יסמונה אצידאניין סריון.
 ואמוריין סניר: פלו ערי המישר וכל-
 הגלעד וכל-הבשן עד-סדכה ואדרעי
 ערי ממלכת עוג בפלשן: כל קרוי
 מישראל. וכל גלעד וכל מתנן. עד
 סדכה ואדרעי. קרוי. מלכותיה דעוג
 במתנן: וגמיע קרא אסהל. וגרש א'
 אבתנייה. א' סלכה ואדראעאת. הי איצא
 מן קרא (ס) ממלכה עוג פי אבתנייה:
 פי רק-עוג מלך הבשן נשאר מיתר
 הרפאים הנה עד-שו ערש פרזי הלה
 הוא ברפת בני עמון תשע אמות ארפה
 וארבע אמות רחבה באמת-איש: ארי
 דחוד עוג מלכא דמתנן. אשתאר משאר
 גבריא. הא ערשיה ערשא דברזא.
 הלא היא ברפת בני עמון. תשע אפין
 אורפה. וארבע אפין. פותיה באמת
 מלך: לאנה בקי מן בקייה אנבאברה.
 והודא לה סריר מן חריר. פי אראביה
 אתי לבני עמון. מולה תסעה אדרעי.
 וערצה ארבעה אדרעי כוראע אמלך (ס):
 ואת-הארץ הזאת ירשנו בעת ההוא
 מערער אשר-על-נחל ארנן וחצי הר-
 הגלעד וערו נתתי לראובני ולגדי: וית
 ארעא הדא. יריתנא בעדנא ההוא.
 מערוער דער נחלא דארנן. ופלגות
 מורא דגלעד וקרווהי. יהבית. לשיבט
 ראובן ולשיבט גד: והדא אכלד. אדי
 חונאה פי דאך אוקת. פמן ערוער אדי
 ערי ואד ארנן. ונצףגכל גרש בקראה.
 דפעת דאך א' אראובניין וא' אגדיין:
 ויתר הגלעד וכל-הבשן ממלכת עוג
 נתתי לחצי שבט המנשה כל חבל הארנב
 לכל-הבשן ההוא יקרא ארץ רפאים:

ושאר

ג (כתר תורה)

חלק הדקדוק: ד) כל אלה ערים בצורות. תיבת אלה באולא בכל התינאן. * כתיב כהא

וְשָׂאֵר גִּלְעָד וְכָל מִתְנַן מַלְכוּתֶיהָ דְעֹג. יְהִיבִית. לְפִלְגֹת שְׁבֵטֵא דְמִנְשָׁה. כָּל בֵּית פֶּלֶךְ טֶרְכֹנָא לְכָל מִתְנַן. הֵהוּא מִתְקָרִי אֶרְעֵגְבֵרִיא: וּבִאקִי גִרְשׁוּגְמִיעַ אֲבִתְנִיָּה מִמְלִכָה עֹג. דְּפַעְתָּהּ אִי נִצְפָּסְבֵט מִנְשָׁה. וְכָל כֵּט אֲמוֹנָב וְאֲבִתְנִיָּה. יִסְמִיאן בְּלֹד אֲשַׁנְעָא (א): יֵאִיר בְּיַד מִנְשָׁה לְקַח אֶת־כְּלֵי הַבַּיִת אֲרֻב עַד־גְּבוּר הַגִּשּׁוּרִי וְהַמְעַכְתִּי וַיִּקְרָא אֹתָם עַל־שְׁמוֹ אֶת־הַבֵּשֶׁן חֹת יֵאִיר עַד הַיּוֹם הַזֶּה: יֵאִיר בַּר מִנְשָׁה. נִסִּיבִית כָּל בֵּית פֶּלֶךְ טֶרְכֹנָא. עַד תַּחֲסֹם גִּשּׁוּרָאָה וְאִפְיָקִירוֹם. וַקְרָא יְתֵהוּן עַל שְׁמֵיהֶן יֵת מִתְנַן כְּפִרְנֵי יֵאִיר. עַד יוֹמָא הַדִּין: וַיֵּאִיר אֲבִן מִנְשָׁה. אֲכֹד גְּמִיעַ כֵּט אֲמוֹנָב. אִי חֹד אֲגִשּׁוּרִיָּין וְאִמְעַכְתִּיָּין. פִּסְמָאָהָּ בְּאִסְמָהּ וְאִד יֵאִיר. אִי יוֹמָנָא הֵדָא: וְלִמְכִיר נָתַתִּי אֶת־הַגִּלְעָד: וְלִמְכִיר יְהִיבִית יֵת גִּלְעָד: וְדַפְעַת אִי מְכִיר אֲנִרְשׁ: וְלִרְאוּבֵנִי וְלִגְדֵי נָתַתִּי מִן־הַגִּלְעָד וְעַד־גַּחַל אֲרֻנָן תַּוּךְ הַגַּחַל וְגַבְל וְעַד־יִבְק הַגַּחַל גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן: וְלִשְׁיֵבֵט רְאוּבֵן וְלִשְׁיֵבֵט גָּד. יְהִיבִית מִן גִּלְעָד וְעַד גַּחַל־דְּאֲרֻנָן. גֹּז גַּחַל־וְתַחֲוּמֵיהָ. וְעַד יִבְקָא דְגַחַל־א. תַּחֲוּמָא דְבְנֵי עַמּוֹן: וְדַפְעַת אִי אֲרֹאוּבֵנִיָּין וְאֲגִדִּיָּין. מִן גִּרְשׁוּ אִי וְאִד אֲרֻנָן. חֶסֶב וּסֵט אֲוֹד וְחֹדָה. וְאִי וְאִד יִבְק. תַּכֶּם בְּנֵי עַמּוֹן: (ב): וְהַעֲרֵבָה וְהִירְדָּן וְגַבְל מִכְּנָרֵת וְעַד יַם הַעֲרֵבָה יַם הַמֶּלַח תַּחַת אִשְׁדֵּת הַפְּסָגָה מִזְרַחָהּ: וּמִיִּשְׂרָאֵל וַיִּרְדְּנָא וְתַחֲוּמֵיהָ. מִגְּנִיסֵר. וְעַד יִפֹּא דְמִיִּשְׂרָאֵל יִפֹּא דְמִלְחָא. תַּחֲוּת. מִשְׁפַּךְ מִיִּרְמָתָא מִדְּנַחֵא: וְאֲגוּר וְאֲאֲרֻדָּן וְחֹדָה. מִן גְּנִיסֵר. אִי בַחַר אֲגוּר וְאֲבַחֲרָה אֲמִיתָהּ. וּמִצֵּב אֲקִרְעָה אֲשֶׁר־קִיָּא (ג): וְאֲצוּ אֹתְכֶם בְּעַת הַהוּא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נָתַן לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ חֲלוּצִים תַּעֲבֹרוּ לְפָנַי אַחֲיֶיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־בְּנֵי־חַיִל: וּפְקֻדֵי־יֵתִיכֹן בְּעַד־נָא הֵהוּא לְמִימְרוּי אֲלֵהֶכֹן. יְהִיב לְכוּן יֵת אֶרְעָא הֵדָא לְמִירְתָּהּ

מִזְרֵיָן תַּעֲבֹרוּן. קָדָם. אַחֲיֶיכֹן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל מִזְרֵי חַיִל: פֹּאמֶרֶת הוּלֵאִי מִנְכֶם (ד). פִּי דֹאךְ אֹקֶת קֵאִילָא. אִד אֵלֶּה רַבְכֶּם. קֹד אַעֲטֹאכֶם הֵדָא אֲבִלֹד פַּחֲזַתְמוּהָ. פֹּאעֲבֹרוּ מִגְּרֵדִין. בֵּין יָדֵי אֲבוֹתְכֶם בְּנֵי אִסְרָאֵל כָּל דְּוִי חַיִל: רַק נְשִׁיכֶם וְטַפְכֶּם וּמִקְנֵיכֶם יִדְעֵתִי פִּי־מִקְנֵה רַב לָכֶם יִשְׁבוּ בְּעֵרֵיכֶם אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם: לְחֹדֶר. נְשִׁיכֹן וְטַפְלִיכֹן וּבְעֵירֵיכֹן. יִדְעֵנָא. אִרִי בְּעִיר סְנִי לְכוּן. יְתִבּוּן בְּקִרְוֵיכֹן. דִּיהִיבִית לְכוּן: עַד־נָא נִסְאֲכֶם וְאִטְפֹּאכֶם וּמוֹאֲשִׁיכֶם. פֹּאנִי אַעֲלֵם. אִן לָכֶם מֵאֲשִׁיהַּ כְּתוּרָה. פְּלוֹקִימוּ פִי קִרְאֲכֶם. אִדִּי אַעֲטִיתְכֶם: עַד אֲשֶׁר־יִנִּיחַ יְהוָה לְאַחֲיֶיכֶם כָּכֶם וַיִּרְשׁוּ גְסֵיהֶם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נָתַן לָכֶם בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְשַׁבְתֶּם אִישׁ לְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם: עַד דִּינִיחַ יְיָ לְאַחֲיֶיכֹן כֹּתְכוּן. וַיִּירְתוּן אֶף אֲבוּנָן. יֵת אֶרְעָא. דִּיִּי אֲלֵהֶכֹן. יְהִיב לְהוּן בְּעֵבֶר־אֵת דִּירְדְּנָא. וְתַתּוּבוּן. גְּבַר לִירוּתֵתִיהָ. דִּיהִיבִית לְכוּן: אִי אִן יִקְרַר אֵלֶּה אֲבוֹתְכֶם מִתְלַכֶּם. פִּיחֹזוּ הֶם אִי־צֵא אֲבִלֹד. אִדִּי אֵלֶּה רַבְכֶּם. מַעֲטִיָּהֶם פִּי דֹאךְ גֹּאנְבֵי אֲאֲרֻדָּן. פַּתְרַגְעוּ כָּל אִמֵּר אִי חוּזָה. אִדִּי אַעֲטִיתְכֶם: וְאֶת־יְהוֹשֻׁעַ צִוִּיתִי בְּעַת הַהוּא לֵאמֹר עֵינֶיךָ הִרְאֵת אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְשֵׁנֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה בְּנִי־עָשָׂה יְהוָה לְכָל־הַמְּלָכוֹת אֲשֶׁר־אֵתָּה עֵבֶר שְׁמָה: וְיֵת יְהוֹשֻׁעַ פְּקוּדֵי־תָּהּ. בְּעַד־נָא הֵהוּא לְמִימֵר. עֵינֶיךָ חוּזָה. יֵת כָּל דְּעֵבֶר. יְיָ אֲלֵהֶכֹן לְתֵרִין מְלָכֵי־הָאֲרִין. כִּן יַעֲבִיד יְיָ לְכָל מַלְכוּתָא. דֵּאֵת עֵבֶר לְתַמְּוִן: וְאִמֵּרֶת יְהוֹשֻׁעַ פִּי דֹאךְ אֹקֶת וְקִלְתָּ לָּהּ. עֵינֵיךָ קֹד רֵאֵת. גְּמִיעַ מֵאֲצַנַע אֵלֶּה רַבְכֶּם בְּהִלָּאֵן אֲמִלְכָאֵן. כִּדֹּאךְ יַצְנַע אֵלֶּה בְּגִמְיעַ אֲמִמְאָךְ. אִדִּי אַנְתָּ גֹאֲזִי אִי תָם: לֹא תִירְאוּם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַגֹּלְחֵם לָכֶם: לֹא תִדְחֲלוּן מִנְהוּן. אִרִי יְיָ אֲלֵהֶכֹן. מִימְרֵיהָ יִנִּיחַ לְכוּן: לֹא תִכְאֹפוּהֶם. פֹּאן אֵלֶּה רַבְכֶּם.

יחארכ

חלק הדקדוק: ה) והערכה והירדן ונבול. היבט הערכה במארכה לא בטפחא בכל סת"י המרוקקות הישנות:

יחארב ענכם : ק"ה פסוקים סי' מלכיה ומפטרין חוון
 שעהו בישעיה סי' א. וקצת קהלות מפטרין איכה ע' הערה כפ' ססעי
 דג"ר למנחת שבת וב' וה' : ס ס ס ואתחנן
 אר"הנה בעת ההוא לאמר : וצליתי קדם
 יי. בעדנא ההוא למימר : תם תחננת
 בין ידי אלה. פי דאך זוקת קאילא :
 אדני יהוה אתה החלוצות להראות את
 עבדך את גדלך ואת ידך החזקה אשר
 מיראל בשמים ובארץ אשר יעשה
 כמעשהך וכגבורתך : יי אלהים. את
 שריתא לאחזאה ית עבדך ית רבותך.
 וית ידך תקיפתא. דאת הוא אלהא
 השכינתך בשמיא מלעילא ושליט
 בארעא. לית דיעביד בעובדך וכגבורתך :
 אלהם יא רב. אנת אבתרית אן תורי
 עבדך. עצמתך וקורתך אשרידה. לא
 אאה פי אסמא ולא פי ארץ. יצנע
 כצנאיך וכגבורתך : אעברהנא ואראה
 את הארץ הטובה אשר בעבר הירדן
 הדר הטוב הזה והלבנון : אעבר
 בצען. ואחזי ית ארעא טבתא.
 דבעברא הירדנא. טורא טבא. הדין
 ובית מקדשא : אסאך אן אנו " .
 ואנצל אי דאך אבדל. ארי פי דאך
 גאנב אארדן. ודאך אנבל אניד ואלבנאן :
 ויתעבר יהוה בי למענכם ולא שמע אלי
 ויאמר יהוה אלי רב לך אלתוסף דבר
 אלי עוד בדבר הזה : והוה רגו מן קדם
 יי עלי בדלכון. ולא קביל מני. ואמר
 יי לי סני לך. לא תוסף. למלא קדמי.
 עוד בפתגמא הדין : פוגד אלה עלי
 בסבבכם עלי מא ביין. וגם יסמע לי.
 בר קא לי חסבך. לא תזיד פי מסאתי
 פי הדא אבאב : עליה ראש הפסגה
 ושא עיניך ימה וצפנה ותימנה ומזרחה
 וראה בעיניך פילא תעבר את הירדן
 הזה : סק לריש רמתא וזקה עינך.
 למערבא ולצפונא. ולדרומא ולמזרחא
 וחזי בעינך. ארי לא תעבר ית ירדנא
 הדין : לכן אצעד איראס אקלעה. וארפע

עינאך. גרבא ושמיא. וגנובא ושרקא
 ואנצרהא בעינאך. פאנך לא תגוז הדא
 אארדן : וצו את יהושע וחזקהו ואמצהו
 כיהוה יעבר לפני העם הזה והוא ינחיל
 אותם את הארץ אשר תראה : ופקיד
 ית יהושע ותקיפהו ואלימהו. (כ"ו ועלימהו)
 ארי הוא יעבר. קדם עמא הדין. והוא
 יחסין יתחון. ית ארעא דתחזי : ומר
 יהושע ושדרה ואידה. פאנה יעבר. בין
 ידי הולאי אקום. והו ינחלהם. אבדל ארי
 תראה : ונשב בגיא מול בית פעור :
 ויתיבנא בחלתא. לקביל בית פעור : תם
 גרסנא פי אואד. ממא יי בית פעור : פ
 ועתה ישראל שמע אלי החקים ואל
 המשפטים אשר אנכי מלמד אתכם
 לעשות למען תחיו ובאתם וירשתם
 את הארץ אשר יהוה אלהי אבותיכם
 נתן לכם : וכען ישראל. שמע לקומיא
 ולדיניא. דאנא מליף יתכון למעבר.
 בדיל דתיחון. ותיעלון ותירתון ית ארעא.
 דיי. אלהא דאבהתכון יהיב לכון : ואן
 יא אסראיל. אסמע ארסום ואאחכאם. אתי
 אנא מעלמכם לתעמלו בהא. לכי תחיון.
 ותדלכו ותחווו אבדל. ארי אלה אאה
 אבאיכם מעטיכם : לא תספו עליה דבר
 אשר אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו מספנו
 לשמר את מצות יהוה אלהיכם אשר
 אנכי מצוה אתכם : לא תיספון. על
 פתגמא דאנא מפקיד יתכון. ולא תמנעון
 מניה. למטר. ית פקודיא דיי אלהכון.
 דאנא מפקיד יתכון : לא תזידו שיא.
 עלי מא אמרכם בה. ולא תנקצו מנה.
 לתחפצו וצאיא אלה רבכם. ארי אנא
 אמרכם : עיניכם הראות את אשר עשה
 יהוה בבעל פעור כי כל האיש אשר
 אחרי בעל פעור השמידו יהוה אלהיך
 מקרבך : עיניכון חזאה ית דעבר יי בפלחי
 בעלא פעור. ארי כל גוברא. דחליף בתר
 בעלא פעור. שיציה. יי אלהך מבינך :
 ועיונכם קד ראת. גמיע מא צנע אלה

אֲדִי אֲנִי תֹאדְוֶהָא הֵן עֲלֵיכֶם אֱלֹהִים :
 לֵךְ הַשְׁמֵר לְךָ וְשֹׁמֵר נִפְשֶׁךָ מֵאֵד פֶּן
 תִּשְׁכַּח אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ וּפֶן
 יִסּוּרוּ מִלִּבְּבֶךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ וְהוֹדַעְתֶּם
 לְבַנְיָהּ וּלְבַנֵי בְנֵיהָ : לְחֹדֶר אֲסַתְמֵר לְךָ וְטֵר
 נִפְשֶׁךָ לְחֹדֶר אֲדִי וְלִמָּא תִתְנַשֵּׂי יָת פִּתְגָמִיא
 דְּהוּאָה עֵינְךָ וְדִלְמָא יַעֲדוּן מִלִּבְּךָ כֹּל
 יְמֵי חַיֶּיךָ וְתִהְוֶה עֲנוּן לְבַנְךָ וּלְבַנֵי בְנֶךָ :
 וְכֹאצָה אַחְתְּרוּ וְאֲחַפִּין נִפְסֶךָ נְדָא כִּדָּא
 תִּנְסָא אֲכִלָּאִים אֲדִי רֵאֲתָה עֵינָאֲךָ וְלֹא יִזוּל
 מִן קִלְבְּךָ טוֹג אֵיִיאִם חִיאַתְךָ כִּד עֲרִפָה
 לֵאבְנֶךָ וְאֲבִן אֲבִנְךָ : יוֹם אֲשֶׁר עֲמַרְתָּ
 לְפָנַי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב בְּאֵמֶר יְהוָה אֵלַי
 הִקְהִלְתִּי אֶת־הָעָם וְאֲשַׁמְעֵם אֶת־דְּבָרַי
 אֲשֶׁר יִלְמְדוּן לִירָאָה אֶת־יְהוָה יְמֵיִם אֲשֶׁר
 הֵם חַיִּים עַל־הָאָדָמָה וְאֶת־בְּנֵיהֶם יִלְמְדוּן :
 יוֹמָא דְקָמְתָא קָדָם יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב
 כִּד אָמַר יְיָ לִי בְּנֹשׁ קָדְמֵי יָת עֲמָא
 וְאֲשַׁמְעֲנוּן יָת פִּתְגָמִיא דִּי־לִפְנוֹן לְמַדְחַל
 קָדְמֵי כִּד יוֹמִיא דְאַנּוּן קִי־מִיִן עַל אֲרַעָא
 וְיָת בְּנֵיהוֹן יִלְפֹן : וְכֹאצָה פִי יוֹם וּקְפַת
 בֵּין יְדֵי אֱלֹהֵי רִבְךָ פִי חֲרִיב חִין קָלָא אֱלֹהֵי לִי
 אֲנִמְעֵלִי אֲקוּם חֲתָא אֲסַמְעָהִם כִּד אֲמִי
 לְכִי יִתְעַלְמוּ אֵן יִכְאֹפוּנִי טוֹל אֵיִיאִם
 אֲדִי הֵם מִמִּיִן אֲחִיא עֲדֵי אֲרַעָא וְיַעֲלִמוּן
 בְּנֵיהֶם : וְתִמְרָבוּן וְתַעֲמַדוּן תַּחַת הַהָר
 וְהָהָר בְּעַר בָּאֵשׁ עַד־לֵב הַשָּׁמַיִם חֲשֶׁךְ
 עָנָן וְעַרְפֶּל : וְקִרְיַתְהוֹן וְקָמְתוּן בְּשִׁפּוּלֵי
 טוּרָא וְטוּרָא בְּעַר בְּאִישְׁתָּא עַד צִית
 עֲמִיא חֲשׂוֹכָא עֲנָנָא וְאֲמַטְתָּא : וְתִקְדַּמְתֶּם
 וּקְפַתֶּם אֲסַפֵּר אֲנִבֵּל וְהוּ מִשְׁתַּעַל
 בְּאִנְאֵר אֵי כְּבֵד אֲסַמָּא יְחִיט בְּהַ סוּאֵד
 אֲנִים וְאֲעִבָאֲבִי : וְיִדְבְּרִי הוּא אֲלֵיכֶם מִתּוֹךְ
 הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים אֲתֶם שְׁמַעִים וְתִמְנֶנָּה
 אֵינְכֶם רֹאִים וְזִלְתִי קוֹל : וְמִדִּיל יְיָ עֲמַכּוֹן
 מִנּוּ אִישְׁתָּא קֵל פִּתְגָמִין אֲתוּן שְׁמַעִין
 וְדַמּוּ לִיתִיכּוֹן חֲזוּן אֱלֹהִין קָדָא : סַכְלָמְכֶם
 אֱלֹהֵי מִן דְּרוּן אֲנִאֵר פִּכְנַתֶם סַאמְעִין
 אֲכִלָּאִים וְשִׁבְהָא לִסְתְּרוּן אֲלֵא אֲצוֹת פִּקְטִי
 וְיִגְדֵי לְכֶם אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה אֲתֶכֶם

לעשות

בַּפְּעוּר אֲצַנֵּם אֵן כֹּל רַגְלֵי אֲתַבְעָה אֲנַפְלָה
 אֱלֹהֵי רַבְכֶם מִן בִּינְכֶם : וְאֲתֶם הַדְּבָקִים
 בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים בְּלַבְכֶם הַיּוֹם : וְאֲתוּן
 דִּיאֲבִיקְתוּן בְּדַחְלָתָא דִּי־יִי אֱלֹהֵכּוֹן
 קִי־מִיִן פּוֹלְכוּן יוֹמָא דִּין : וְאֲנִתֶם אֲלֹאֲמִין
 טַאעָה אֱלֹהֵי רַבְכֶם : כֹּלְכֶם אֲחִיא אִיִּים
 רֵאֲהוּ לְמַדְתִּי אֲתֶכֶם חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים
 פִּיאֲשֶׁר צִוֵּנִי יְהוָה אֱלֹהֵי לַעֲשׂוֹת כֹּן בְּקִרְבִי
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתֶם בְּאִים שְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ :
 חֲזוּ דִאֲלִיפִית יִתְכוּן קִי־מִיִן וְדִינִין כִּמָּא
 דְּפִקְדֵי יְיָ אֱלֹהֵי לְמַעַבְדִּי כֹן בְּנֹו אֲרַעָא
 דְּאֲתוּן עַאדִין לְתַמּוֹן לְמִירְתָּהּ : אֲנַצְרוּקֵד
 עֲלִמְתְכֶם רִסוּמָא וְאֲחַכְאֲמָא כִּמָּא אֲמַרְנִי
 אֱלֹהֵי רַבִּי לְתַצְנַעוּהָ פִי אֲבִלְדִי אֲדִי אֲנִתֶם
 צִאֲרִין אִיהַ לְתַחֲוּוּהָ : וְשִׁמְרַתֶם וְעֲשִׂיתֶם
 פִּי הוּא חֲכַמְתְכֶם וּבִינְתְכֶם לְעֵינֵי הַעֲפִים
 אֲשֶׁר יִשְׁמַעוּן אֶת כָּל־הַחֲקִים הָאֱלֹהֵי
 וְאֲמַרוּ רַק עִם־חֲכָם וְנִבּוֹן הַגּוֹי הַגְּדוֹל הוּא :
 וְתַטְרוּן וְתַעֲבְרוּן אֲרִי הוּא חֲכַמְתְכּוֹן
 וְסוֹכְלַתְנוּתְכּוֹן לְעֵינֵי עֲמִיִיא דִּי־שְׁמַעִין
 יָת כִּד קִי־מִיִן הָאֲרִין וְיִמְרוּן לְחֹדֶר עִם
 חֲכִים וְסוֹכְלַתְנוּ עֲמָר בְּאֲהֲרִין פִּיאַחְפְּצוּהָ
 וְאֲעַמְלוּ בְּהָא לֵאנְהָא חֲכַמְתְכֶם וּפְהַמְכֶם
 בַּחֲצֵרָה אֲמַם אֲרֵא הֵם סַמְעוּ הוּדָה
 אֲרִסוּם יְקוּלוּן אִיקִינָאֵי אֵן הוּדָא אֲקִבִיל
 אֲכַבִּיר שַׁעֲב חֲכִים פְּהִים : פִּי מִיִּנֵי גְדוֹל
 אֲשֶׁר־לוֹ אֱלֹהִים קִרְבִים אֲלֵיו פִּיהוּהָ
 אֲלֹהֵינוּ בְּכָל־קְרָאֵנוּ אֲלֵיו : אֲרִי מִן עִם
 רַב דִּלְיָה אֱלֹהֵי קִרְיָב לִיָּה לְקָבְדָא
 צְלוֹתִיה בְּעַדֵן עֲקַתִּיה פִּי־יִי אֱלֹהֵנָא בְּכִד
 עַדֵן דְּאֲנַחְנָא מְצַלֵן קְדַמּוּהִי : לֵאֵן
 אִיָּה אֲמָה כְּבוֹרָה דְּהָא אֲאָה קִרְיָב מְנָה
 כֹּלָה רַבְנָא מִתָּא מָא דְעוֹנָאָה : וְמִי
 גּוֹי גְדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים צְדִיקִים
 כֹּל תְּתוּרָה הוּאֵת אֲשֶׁר אֲנִכִי נִתְּוּ
 לְפָנֵיכֶם הַיּוֹם : וּמִן עִם רַב דִּלְיָה
 קִי־מִיִן וְדִינִין קְשִׁיטִין כֹּל אֲוִרִיתָא הָרָא
 דְּאֲנָא יְהִיב קְדַמִּיכּוֹן יוֹמָא דִּין :
 וְאִיָּה אֲמָה כְּבוֹרָה דְּהָא רִסוּם
 וְאֲחַכְאֵם עַאדְלָה כְּנַמִּיעַ הוּדָה אֲתוּרִיָּה

ב

לעשות עשרת הדברים וכתבם על שני
 לחות אבנים: וחיו לבון ית קומיה. דפקיד
 יתבון למעבד. עשרא פתגמין. וכתבונן.
 על תרין לוחי אבניא: ואכברכם בעהדה.
 אדי אמרכם אן תעמלו בה. והי אעשר
 אכלמאת. וכתבהא עלי לוחי אהנארה:
 ואתי צוה יהוה בעת ההוא ללמד אתכם
 חקים ומשפטים לעשותכם אתם בארץ
 אשר אתם עברים שמה לרשתה: ויתי.
 פקיד יי בעדנא ההוא. לא לפא יתבון קומין
 ודינין. למעבדכון יתחון. בארעא דאתון.
 עברין לתפן למירתה: ואמרני אלה פי
 דאך אוקת. באן אעלמכם רסומא
 ואחכאמא. אעמלוהא פי אכרד. אדי
 אנתם גאיזין איה לתחווה: ונשמרתם
 מאד לנפשתיכם כי לא ראיתם פל תמונה
 ביום דבר יהוה אליכם בהרב מתוך האש:
 ותסתמרון להדיא לנפשתיכון. אדי לא
 חזיתון כל דמו. בזמא דמליל יי עפכון.
 בחורב מנו אישתא: פאחדרו גרא עלי
 נפוסכם. פאנכם לם תרון שכהא. פי יום
 כאטבכם אלה. פי חריב מן וסט אנאר:
 פן תשחתון ועשיתם לכם פסל תמונת
 כל סמל תבנית זכר או נקבה: דלמא
 תחבלון. ותעבדון לכון. צילם דמות כל
 צורא. דמות דבר או נוקבא: כלא
 תהלכוהא פתצנעו לכם. פסלא עלי שכר
 כל שכיץ. מן דכר או אנת: תבנית כד
 בהמה אשר בארץ תבנית כד צפור כנף
 אשר תעוף בשמים: דמות כל בעירא
 דבארעא. דמות כל צפר נפא. דפרח
 באויר רקיע שמיא: או שכר מן בהאים
 אארץ. או שכר מן טאיר דו ננאח. אדי
 יטיר פי אסמא: תבנית כד דמש באדמה
 תבנית כד דנה אשר בפנים מתחת לארץ:
 דמות כל רהשא דבארעא. דמות כל גוני
 דבמיא מפרע לארעא: או שכר ממא ירב
 עלי אארץ. או שכר מן אסמך. אדי פי
 אמא תחת אארץ: ופך השא עינה
 השמימה וראית את השמש ואת הירח

ד (כתר תורה)

ואת הכוכבים כל צבא השמים ונתחת
 והשתחית להם ועבדתם אשר חלק
 יהוה אלהיך אתם לכל העמים תחת כל
 השמים: ודלמא תזקוף עינה לשמיא.
 ותחזי ית שמשא ויתסיהרא וית פוכביא.
 כל חילי שמיא. ותטעי. ותסגוד להון
 ותפלחנין. דזמין. יי אלהיך יתחון. לכל
 עממיא. תחות כל שמיא: וכלא תרפע
 עינאך אי אסמא. ותנצר. לשמס ואקמר
 ואכואכב. וסאיר נגום אסמא. ותזול.
 ותסגוד להא ותעבדהא. אדי בת נורהא
 אלה רבך. לגמיע אשעוב. תחת גמיע
 אסמא: ואתכם לקח יהוה ויצא אתכם
 מבור הברזל ממצרים להיות לו לעם
 נחלה ביום הזה: ויתבון קריב יי
 לדחלתיה. ואפיק יתבון. מבורא דברזלא
 ממצרים. למחוי ליה. לעם אחסנא פיומא
 דדין: ואנתם אעטפאכם אלה. ואכרגכם
 מן שביה בכור אחריד מן מצר. לתכונו
 דה שעב צפוח. כהדא איום: ויהוה
 התאנף בי עלי דבריכם וישבע לבלתי
 עברי את הירדן ובלתי בא אלי הארץ
 הטובה אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה:
 ומן קדם יי יהוה רגז עלי: על פתגמיוכון.
 וקניים. כריד דלא למעפריית ירדנא. וכריד
 דלא למיעד לארעא טבתא. דיי אלהיך.
 יהיב לך אחסנא: ואד קדוגד אלה עליי
 בסבככם. ואקסם. ללא יי אעבר אארדן.
 וללא אדכל אכרד אגיד. אדי אלה רבך
 מעטיך נחלה: פי אנכי. מת בארץ הזאת
 אינני עבר את הירדן ואתם עברים
 וירשתם את הארץ הטובה הזאת:
 אדי אנא. מאית בארעא דדא. לית אנא
 עבר ית ירדנא. ואתון עברין. ותירתון.
 ית ארעא טבתא דדא: ואנא מאית פי
 דדא אכרד. לא אעבר אארדן. ואנתם
 עאכרוה. ותחווו דאך אכרד אגיד:
 השמרנו לכם פן תשכחו את דברות יהוה
 אלהיכם אשר פרת עמכם ועשיתם לכם
 פסל תמונת כל אשר צוה יהוה אלהיך:

אסתמרו

חלק הדקרוק: א) פי אנכי. בטעם רביע בכל התגאון הסדוף ועיוו ח"ה למהר"ש ז"ל שהאירי ברצונות רבונות יומתה לחרד:

אסתמרו לבון. דלמא תתנשוך ית קומא
 דיי אגהכון. דגור עמכון. ותעבדון לבון
 צילם דמות כולא. דפקדך יי אלהך :
 פאחרו אנתנסו עהר אלה רבכם. אדי
 עהרה מעכם. פתצנעו לכם פסלא. שבה
 כל מא נהאך ענה אלה רבך : פי יהוה
 אלהיך אש אכלה הוא אל קנא : ארי יי
 אלהך מימריה אישא אכלה הוא אל קנא :
 לאן עקאב פי אלה רבך נאר אנאה. הו
 אטאיך אמעאקב : פ

פי תוליד בנים ובני בנים ונשנתם בארץ
 והשחתם ועשיתם פסל תמונת פל
 ועשיתם הרע בעיני יהוה אלהיך
 להכעיסו : ארי תילדון בנין ובני בנין.
 ותתעסקון בארעא. ותחבלון. ותעבדון
 צילם דמות כולא. ותעבדון דביש קדם
 יי אלהך לארנא קדמוהי : וארא
 אולדתם בנין ובני בנין. ועתקתם פי
 אנדר. פאפסדתם. באן עמלתם פסלא
 מן כל שבה. פעמלתם אשר. בין ידי אלה
 רבכם ואסכטתמוה : העידתי בכם היום
 את השמים ואת הארץ כי אנכי האבדון
 מהר מעל הארץ אשר אתם עברים אתי
 הירדן שפה לרשתה לא תאריכון ימים
 עליה כי השמר השמרון : אסהידית כבון
 יומאדין ית שמיא וית ארעא. ארי מיבד
 תיבדון בפריע. מעל ארעא. דאתון עבדין
 ית ירדנא. לתמן למירתה. לא תירכון יומין
 עדה ארי אשתצאה תשתיצון קד אשהדת
 עליכם מן איום אסמאואת ואארץ. אנכם
 סתבידון סריעא. ען אנדר. אדי אתם
 גאיזון אארדן איה לתחוזה. ולא תטול
 מדתכם פיה. בר אנפאדא תנפדון :
 והפיץ יהוה אתכם בעמים ונשארתי מתי
 מספר בנאים אשר ינהג יהוה אתכם
 שמה : ויבדר יי. יתכון ביני עממיא.
 ותשתארון עם דמנין. בעממיא. דיבדר
 יי יתכון לתמן : ויבדרכם אלה פי מא בני
 אאמם. ותבקון רהט דו אחצא פי מא בני
 אאמם. אדי יסוקכם אלה א' תם :

ועבדתם שם אלהים מעשה ידי אדם עין
 ואבן אשר לא יראון ולא ישמעון ולא
 יאכלון ולא יריחון : ותפלחון תמן לעממיא
 פלחי טעותא עובר ידי אנשא. אעא ואבנא
 דלא חון ולא שמעין. ולא אכלין ולא
 מריחין : ותכרמון תם מעבודאת. מן
 צנעה אדי אנאם. מן כשב וחנארה. מא
 דם תבצר ולא תסמע. ולא תאכל ולא
 תשתם : ובקשתם משם את יהוה אלהיך
 ומצאת פי תדרשנו בכל לבבך ובכל
 נפשך : ותתבעון מתמן ית דחלתא דיי
 אלהך ותשפח. ארי תבעי מן קדמוהי.
 בכל לבך ובכל נפשך : פתטלבו מן תם
 אלה רבכם ותגדוה. אר תלתמסוה
 מכלצא יי. בכל קרבך ובכל נפסך : בצר
 לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית
 הימים ושבת עדי יהוה אלהיך ושמעת
 בקרו : בר תיעזק לך. וישכחונך. כל
 פתגמיא האלין. בסוף יומיא. ותתוב
 לדחלתא דיי אלהך. ותקביל למימריה :
 ואראצאך כך. ונאתך. גמיע הדה לאמור.
 פי אכר אייאם. פתוב א' אלה רבך.
 ותקבל אמרה : פי אל רחום יהוה אלהיך
 לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישפח אתי
 ברית אבתך אשר נשבע להם : ארי
 אלהא רחמנא יי אלהך. לא ישבקך ולא
 יחבלך. ולא יתנשי ית קימא דאבהתך.
 דקיים להון : לאן אלה רבך טאיך רחום.
 לא יבדך פי ולא יתרכך. ולא ינסא עהר
 אבאך. אדי קסם בה להם : פי שארנא
 לימים ראשנים אשר יהו לפניה למן היום
 אשר ברא אלהים אדם על הארץ
 ולמקצה השמים ועדי קצה השמים הנהיה
 בדבר הגדול הזה או הנשבע כמהו :
 ארי שאל בען לוימא קדמאי דהו קדמן.
 למן יומא דברא יי אדם על ארעא.
 ולמסיפי שמיא ועד סיפי שמיא. ההוה.
 כפתגמא רבא דדין או האשתמע דכותיה :
 ואן פאסא ען אייאם אואיל אדי
 סלפת מן קבלך. מן יום כלק אלה אדם

עלי ארץ. ומן טרף אסמא אי טרפהא.
 הל כאן קט מתל הדא אמר אעצים. או
 סמע מתלה: השמע עם קול אלהים
 מדבר מתוך האש פאשר שמעת אתה
 וחי: השמע עמא קל מימרא דיי ממליל
 (כ"י דימליל) מנז אישתא כמא דשמעתא
 אתה ואתקיים: והל סמעת אמה צות אלה.
 מכלמה (כ"י) מן וסט אנאר. כמא סמעת
 אנת פעאשת: או הנסה אלהים לבוא
 לקחת לו גוי מקרב גוי במסת באתת
 ובמופתים ובמלחמה וביר חוקה ובזרוע
 נטויה ובמוראים גדלים ככל אשר עשה
 לבם יהוה אלהיכם במצרים לעיניך: או
 נסין עבד יי. לאתגלאה. למפרק ליה עסמנו
 עם. בנסין באתין ובמופתין ובקרבה וביר
 תקיפא ובדרעא מרממא. ובחזון ברבין.
 ככל דעבד לכוןיי אהבון במצרים לעיניך:
 אורפע אלה לה עלמא. באן צהר פתכלין
 לה אמה (כ"י) מן בין אכרא. באעלאם ואיאת
 ובראהין ומלחמה ויד שדודה וזראע
 ממדודה. ומכאוף עצימה. כמאצנע לכם
 אלה רבכם. במצר בחצרתכם: אתה
 הראת לדעת פי יהוה הוא האלהים אין
 עוד מלבדו: את אתחזיתא למדע. ארי
 יי הוא אלהים. לית עוד בר מניה: פאנת
 יגב עדיך אן תעלם. אן אלה הו איהא.
 לא גירה ולא סואה (כ"י): מן השמים
 השמיעך את קלו ויסרך ועד הארץ
 הראך את אשו הגדולה ורבריו שמעת
 מתוך האש: מן שמיא. אשמעך ית
 קל מימריה דאלפותך. ועל ארעא אחזיק
 ית אישתיה רבתא. ופתגמוהי שמעתא
 מנז אישתא: ומן אסמא אסמעך צותה
 ליודבך. ועלי ארץ אוראך נארה
 אעצימה. וסמעת כלאמה מן דאבלהא:
 ותחת פי אהב את אבתך ויבחר בורעו
 אחריו ויצאך בפניו בכחו הגדל ממצרים:
 וחלף. ארי רחיים (כ"י רחיים) ית אבהתך.
 ואתרעי בכניהון בתריהון. ואפקך
 במימריה. בחיליה רבא ממצרים: ודאך

בעדמא אחב (כ"י) אבאיך. ואכתאר נסלהם
 מן בעדהם. ואכרנך ברצאה. בקוותה
 אעצימה מן מצר: דחוריש גוים גדלים
 ועצמים מן מן מפנה להביאך לתת לך
 את ארצם נחלה כיום הזה: לתרכא.
 עממין. רברבין ותקיפין. מן מן קרמך.
 לאעלותך. למתן לך ית ארעהון. אחסנא
 כיומא קדין: ליקרין אממא. אכתר ואעצם
 מנך מן בין יריך. לידכלך. ליעטיך בדרהם.
 נחלה כמא תרא איום: וידעת היום
 והשבת אל לבבך פי יהוה הוא האלהים
 בשמים מפעל ועד הארץ מתחת אין עוד:
 ותדע יומא דין. ותתיב ללבך. ארי יי הוא
 אלהים. דשכינתיה בשמיא מלעילא.
 ושריש על ארעא מלרע. לית עוד:
 פאעלם דאך. וארודה פי מלבך. אן אלה
 הו איהא. פי אסמאואת לעילא. וארץ
 אספלא. לא סואה: ושמרת את חקיו ואת
 מצותיו אשר אנכי מצוה היום אשר ייטב
 לך ולבניך אחרך ולמנין בארץ ימים
 עד האדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך
 פליהימים: ותשר ית קימוהי וית פקודוהי.
 דאנא מפקיד לך יומא דין. דייטב לך.
 ולבנה בתך. ובדיל דתורך יומין על
 ארעא. דיי אלהך. יהיב לך פל יומיא:
 ואחפץ רסומה ווצאיאה. אתי אנא אמרך
 בהא איום. לכי יכאר לך. ולבניך מן
 בעדך. ולכי תטול מדתך. פי אבדה.
 אדי אלה רבך. מעטיך טול אימאן: פ
 או יבדיל משה שלש ערים בעבר הירדן
 מזרחה שמש: בכין אפריש משה תלת
 קרוין. בעברא דירדנא. מדנח שמשא:
 חניד אפרו מוסי תלאת קרא. פי גאנב
 אארדן אשרקי: לנס שמה רוצח אשר
 ירצח את דרעהו בבלידעת והוא לא
 שגא לו מתמל שלשם וגם אל אחת מן
 הערים האל וחי: למערק לתמן קטולא.
 דיקטול ית חבריה בלא מדעיה. והוא.
 לא שני ליה מאתמלי ומדקדמוהי ויערוק.
 לחדא. מן קרויא האלין ויתמנים:

ויחרב את כל קאתר. יקתל צאתכה
 בניר קצר. והוא גיר שאני לה מן אמם
 ומה קבלה. פיהרב אי ואחרה מנהא
 פיהיא: אתיפצר במדבר בארץ הפישר
 לראובני ואתיראמת בגלעד לגדי ואת
 גולן בפשן למנשי: ית פצר במדברא.
 בארע מישראל לשיבת ראובן. וית ראמות
 בגלעד לשיבת גר. וית גולן במתנן
 לשבטא דמנשה: פבצר פי אבר. פי בלד
 אסהל מן בלד ראובן. ורמות פי גרש מן
 בלד גר. וגולן פי אבהנייה מן בלד מנשה:
 וזאת התורה אשר שם משה לפני בני
 ישראל: ודא אוריתא. דסדר משה. קדם
 בני ישראל: והדה אשריעה אתי תלאהא
 מוסי. בהצרה בני אסראיל: אלה העדת
 והחקים והמשפטים אשר דבר משה
 אל בני ישראל בצאתם ממצרים: אלן
 סהרותא. וקמיא ודיניא. דמליד משה
 עם בני ישראל. במפקהון ממצרים:
 והדה אשואהד. וארסום ואחכאם. אלי
 אמר בהא מוסי בני אסראיל. פי כרוגהם
 מן מצר ^(כ): פעבר תירדן פניא מול בית
 פעור בארץ סיהן מלך האמרי אשר ישב
 בחשבון אשר הפה משה ובני ישראל
 בצאתם ממצרים: פעברא דירדנא
 בחלתא. לקביל בית פעור. בארע. סיהן
^(כז) בארעא. דסיהן) מלכא אמוראה.
 דיתיב בחשבון. דמחא משה ובני ישראל.
 במפקהון ממצרים: פי דאך גאנב ארדן
 פי אואר. ממא ילי בית פעור. פי בלד
 סיהן מלך אמוריין. אמקים פי חשבון.
 אלי קתלה מוסי ובני אסראיל. פי כרוגהם
 מן מצר: ויירשו את ארצו ואת ארץ עוג
 מלך הבשן שני מלכי האמרי אשר בעבר
 הירדן מזרח שמש: ויריתוית ארעיה.
 וית ארע עוג מלכא דמתנן. תרין מלכי
 אמוראה דבעברא דירדנא. מדנת שמשא:
 פתאזו בלדה. ובלד עוג מלך אבתנייה.
 והמא מלכי אמוריין. אלי פי גאנב
 ארדן אשרקי: מערער אשר על שפתי

נחל ארנן ועד היר שואן הוא הרמון:
 מערוער. דעל פוף נחלא דארנן. ועד
 טורא דשואן הוא הרמון: מן ערוער.
 אלי עלי שאטואד ארנן. ואי גבל שואן
 הו חרמון: וכדי הערבה עבר הירדן
 מזרחה ועד ים הערבה תחת אשדת
 הפסגה: וכל מישרא. עברא דירדנא
 מדנחא. ועד ימא דמישרא. תחות משפך
 מירמתא: וגמיע אלנור. גאנב ארדן אשרקי.
 ואי בחורה מבריה ^(כ). תחת מצב

אקדעה:
 ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אלהם
 שמע ישראל אתי החקים ואת המשפטים
 אשר אנכי דבר באזניכם היום ולמדתם
 אתם ושמרתם לעשתם: וקרא משה
 לכל ישראל. ואמר להון. שמע ישראל
 ית קמיא וית דיניא. דאנא ממליד
 קדמיכון וימא דין. והילפון יתרון.
 ותפרון למעברדהון: תם דעא מוסי
 בגמיע אל אסראיל. וקא להם. אסמעו
 ארסום ואחכאם. אתי אנא אמרכם
 איום. פתעמרוהא. ואחפצוהא ואעמלו
 בהא: יהיה אלהינו פרת עפנו ברית
 בתרב: " אלהנא. גור עפנא. קים
 בחורב: אלה רבנא. עהד מענא עהדא
 פי חריב: לא אתיאבתנו פרת יהיה
 אתי הברית הזאת פי אתנו אנחנו אלה
 פה היום פלנו חיים: לא עם אבהתנא.
 גור " ית קמיא תרין. אלהין עפנא.
 אנחנא אלן פא. וימא דין פולנא קיימין:
 וליס מע אנאנא פקט. עהד אלה דאך
 אעהד. בל מענא אינא. ונהן תהנא
 כלנא אחיא איום: פנים בפנים דבר
 יהיה עפכם בהר מתוך האש: ממלך
 עם ממלך. מליד " עפכון. בטורא מגו
 אישתא: ודאך אן שפאהא ^(כ). כלמכם
 אלה. פי אנבר מן וסט אנאר: אנכי עמד
 בין יתוה ובניניכם בעת ההוא להגיד לכם
 אתי דבר יהוה פי יראתם מפני האש
 ולא עליתם בהר לאמר: אנא הויתי

קאים בין מימרא דיי ובניכון בעדנא
 תהוא. תהואה לכוון ית פתגמא דיי. ארי
 דחילתון מן קדם אישתא. ולא סליקתון
 בשורא למימר: ואנא כנת קאים בין
 נור אדהובינכם פי דאך אוקת. לאכברכם
 בכלאם אלה. לאנכם כפתם אנאר. ולם
 תצעדו אנבר פקא לכם (י): ס אנכי
 יהוה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ
 מצרים מבית עבדים: אנא יי אלהיך.
 דאפיקתך. מארעא דמצרים מבית
 עבדותא: אנא אלה רבך. ארי אכונתך.
 מן בלד מצר מן בית אעבודייה: לא
 יהיה לך אלהים אחרים על פני לא
 תעשה ידך פסל פלליתמונה אשר
 בשמים ממער ואשר בארץ מתחת
 ואשר במים מתחת לארץ לא תשתחוה
 להם ולא תעבדם פי אנכי יהוה אלהיך
 אל קנא פקד עון אבות על בנים ועל
 שלשים ועל רבעים לשנאי ועשה חסד
 לאלפים לאהבי ולשמרי מצותו: לא
 יהיו לך אלה אחרון בר מני. לא תעביד
 לך צילם כל דמו. דבשמיא מלעלא
 ודבארעא מלרע. ודבמיא מלרע לארעא.
 לא תסגוד להון ולא תסלחנין. ארי אנא
 יי אלהיך אל קנא. מסער. חובי אבהון
 על בנין מרדון. ועל דר תליתאי ועל דר
 רביעאי לשנאי. פד משלמין בניא למחטין
 בתר אבהתהון. ועביד טיבול אלפי דרין.
 דרחמין ולנפרי פקודי: לא יכון לך מעבוד
 אכר מן דוני. ולא תצנע לך פסדא ולא
 שבהא. ממה פי אסמא פי אעדו. וממה
 פי אארץ פי אלספר. וממה פי אמא תחת
 אארץ. לא תסגד להא ולא תעבדהא.
 לאני אלה רבך אטאיק אמעאקב. מטאב
 בדנוב אאבא מע אכנין. ואתואת וארואבע
 מן שאניי. ומנאזי באחסאן לאוף. מן
 מחבי והאסצי וצאאי: ס לא תשא
 אתי שם יהוה אלהיך לשוא פי לא ינקח
 יהוה את אשר ישא את שמו לשוא:
 לא תימי. בשמא דיי אלהיך למננא. ארי

לא יזכר יי. ית. דיימי בשמיה לשקרא:
 לא תחלף באסם אלה רבך זורא. לאן
 אלה לא יברי. מן יחלף באסמה
 זורא: ס שמור אתיום השבת לקדשו
 כאשר צוה יהוה אלהיך ששת ימים
 תעבד ועשית כל מלאכה ויום השביעי
 שבת ליהוה אלהיך לא תעשה כל
 מלאכה אתה ובנה ובתך ועבדך ואמתך
 ושורך וחמרך וכל בהמתך וגרך אשר
 בשעריך למען ינוח עבדך ואמתך כמוך
 וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויצאה
 יהוה אלהיך משם ביד חזקה ובזרע נמויה
 על פני צוה יהוה אלהיך לעשות אתיום
 השבת: מרית יומא דשבתא לקדשותיה.
 כמא דפקדך יי אלהיך. שתא יומין תפלה
 ותעביד כל עבדתך. ויזמא שביעאה.
 שבתא קדם יי אלהיך. לא תעביד כל
 עבדא. אתו ברך וברתך ועבדך ואמתך.
 ותורך וחמרך וכל בעורך. וגירך דבקרך.
 בדיל. דינות. עבדך ואמתך בותך. ותדבר.
 ארי עבדא הויתא בארעא דמצרים.
 ואפקד יי אלהיך מתמן ביד תקיפא ובזרע
 מרמם. על פן. פקדך יי אלהיך. למעבד
 ית יזמא דשבתא: אחפץ יום אסבת
 ומדסה. כמא אמרך אלה רבך. סתה
 איאם תעמל ותצנע גמיע צנאיעך. ואיום
 אסאבע. סבת לדה רבך. לא תעמל
 שייא מן צנאיע. אנת ואבנד ואבנתך
 ועבדך ואמתך. ותורך ותמארך וסאיר
 בהאימך. וציפך אדי פי מהאלך. לבי
 יסתרית. עבדך ואמתך מתלך. ואדכר.
 אנך כנת עבדא פי בלד מצר. ואכונך
 אלה רבך מן תם ביד שדידה וזראע
 ממדודה. ולדאך אמרך אן תקים (כה) פי
 יום אסבת: ס. פבר אתי אביך ואתי
 אמך כאשר צוה יהוה אלהיך למען
 יאריכון ימך ולמען ייטב לך על האדמה
 אשר יהוה אלהיך נתן לך: יקר ית אבונך
 וית אמך. כמא דפקדך יי אלהיך. בדיל
 דיירכון יזמך. ובדיל דייטב לך. על

(*) סאתי קרי ה (כתר תורה)

שמענו מתוך האש היום הזה ראינו כִּי יִדְבַר אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וְהִי: וְאִמְרָתוֹן. הֵא אֲחֻזָּנָא יי אֱלֹהֵנָא ית יִקְרִיה וְיִת רְבוּתוֹהּ. וְיִת קִל מִיִּמְרִיה שְׁמַעְנָא מִגּוֹ אִישְׁתָּא. וְיִמָּא הֲרִין חֻזָּנָא. אֲרִי מִמְלִיד יי. עִם אִנְשָׁא וּמִתְקִיִּים: פְּקֻלְתִּם. הוּדָא קִד אֹרְאָנָא אֱלֹה רְבִנָא כְּרִמָּה וְעִצְמָתָה. וּסְמַעְנָא צוֹתָהּ מִן דְּאִכְר אֲנָא. פְּעֻלְמָנָא אִיוּם אִין יִכְלִם אֱלֹהֵא אֲנִסְאָנָא וְיִחִיא: וְעִתָּה לְמָה נְמוּת כִּי תֹאכְלִנוּ הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת אִם־יִסְפִּים אֲנַחְנוּ לְשִׁמְעַי אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עוֹד וּמִתְנֹו: וְכִעַן לְמָא נְמוּת. אֲרִי תִיכְלְנָנָא. אִישְׁתָּא רְבִתָּא הָדָא. אִם מוֹסְפִין אֲנַחְנָא. לְמִשְׁמַע. יִת קִל מִיִּמְרָא דִּיִּי אֱלֹהֵנָא. עוֹד מִיִּתִין אֲנַחְנָא: וְאִין פְּלֵא נַהֲלִךְ. וְלֹא תֹאכְלִנָּא (ב) הֲדָה אֲנָא אֶעֱצִימָה. פִּאנָא אִין עֹאודְנָא. אִסְתַּמַּע כְּלָאם אֱלֹהֵרְבִנָא אִיעֵא מִתְנָא: כִּי מִי כְּרִיבִשְׁר אִישֵׁר שְׁמַע קוֹל אֱלֹהִים חַיִּים מְדַבֵּר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ כְּמִנּוּ וְיִחִי: אֲרִי מִן כָּל בִּשְׂרָא. דִּשְׁמַע (כ) דִּשְׁמַע קִל מִיִּמְרָא דִּיִּי קִיִּימָא. מִמְלִיד מִגּוֹ אִישְׁתָּא. פּוֹתְנָא וְאֶתְקִיִּים: לֵאנָה אִי בִשְׂרִי. סְמַע צוֹת אֱלֹה אֵחִי. מְכַאטְבָּה מִן אֲנָא מִהֲלֵנָא פְּעֵאשׁ: קִרְב אֶתָּה וְשִׁמְע אֶת כְּרִיִּישֵׁר יֹאמֵר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֶת־דְּבַר אֱלֹהֵינוּ אֶת כְּרִיִּישֵׁר יִדְבַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵלֶיךָ וְשִׁמְעֵנוּ וְעֲשִׂינוּ: קִרְב אֶת וְשִׁמְע. יִת כָּל דִּיִּימֵר יי אֱלֹהֵנָא. וְאֶת תְּמִלִיד עֲפִנָּא. יִת כָּל דִּימְלִיל. יי אֱלֹהֵנָא. עֲפִן וְנִקְבִיל וְנַעֲבִיד: תְּקִדָם אַנְת וְאִסְמַע. גְּמִיע מֵא יְקוּלָּה אֱלֹהֵרְבִנָּא. וְאַנְת תְּכִלְמָנָא בְּגִמִיע דְּאִךְ. וְנִסְמַעָה וְנַעֲמַל בָּה: וְיִשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹל דְּבִרְיִכֶם בְּדַבְּרִכֶם אֵלַי וְיֹאמֵר יְהוָה אֵלַי שְׁמַעְתִּי אֶת־קוֹל דְּבִרְיִי הָעִם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְרוּ אֵלַי הִיטִיבוּ כְּרִיִּישֵׁר דִּבְרוּ: וְשִׁמְעֵ קִדָם יי יִת קִל פְּתַגְמִיכּוֹן. בְּמִלְלוֹתְכּוֹן עֲפִי. וְאִמֵר יי לִי. שְׁמִיע קִדְמִי. יִת קִל פְּתַגְמִי. עֲמָא הֲרִין דְּמִלִידוּ עֲפִן. אֶתְמִינוּ כָּל דְּמִלִידוּ: פְּסַמַע אֱלֹה

אֲרַעֵא. דִּיִּי אֱלֹהֵךְ יִהְיֶה לְךָ: אֲכִרַם אֲבִיךָ וְאִמְךָ. כְּמָא אִמְרַךְ אֱלֹה רִבְךָ. לְכִי תַטוּל אִיִּיאִמְךָ. וְיִכְאֵר לְךָ. פִּי אֲכִרַד. אֲדִי אֱלֹה רִבְךָ מַעֲטִיךָ: לֹא תִרְצָח: לֹא תִקְטוּל נַפְשׁ: לֹא תִקְתֵּל אֲנַפְסִ: ׀ וְלֹא תִנְאָף: וְלֹא תִגְוֹף: וְלֹא תִזְוֹן: ׀ וְלֹא תִגְנֹב: וְלֹא תִגְנֹב: וְלֹא תִסְרֹק: ׀ וְלֹא־תַעֲנֶה בְרַעְךָ עַד שׁוֹא: וְלֹא תִסְהִיד בְּחִבְרַךְ סְהִרוֹתָא דִּשְׁקִרָא: וְלֹא תִשְׁהַד עֲלִי צֹאחְבְךָ שֶׁהֵאֲרָה זֹר: ׀ וְלֹא תִחְמֹד אִשְׁתִּי רַעְךָ ׀ וְלֹא תִתְאַוֶּה בֵּית רַעְךָ שִׁדְהוּ וְעַבְדוּ וְאִמְתוּ שׁוֹרוּ וְחִמְרוּ וְכֹל אֲשֶׁר לְרַעְךָ: וְלֹא תִחְמִיד אֶת־חִבְרַךְ. וְלֹא תִרוּג בֵּית חִבְרַךְ. חִקְלִיה. וְעַבְדִּיה וְאִמְתִּיה תוֹרִיה וְחִמְרִיה. וְכֹל דְּלִחְבְּרַךְ: וְלֹא תִתְמֵן זֹנְגָה צֹאחְבְךָ. וְלֹא תִתְשֶׁה מְנוּלָה. וְצִיעֵתָה. וְעַבְדָּה וְאִמְתָּה תוֹרָה וְחִמְאָרָה. וְגִמִיע מֵאָה: ׀ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבְרֵי יְהוָה אֲרִי־כְּרִיִּישֵׁר קְהִלְכֶם בְּהַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הָעֵנַן וְהָעֶרְפֵּל קוֹל גְּדוֹל וְלֹא יִסָּף וְיִכְתַּבְם עַל־שְׁנֵי לְחַת אֲבָנִים וְיִתְּנֶם אֵלַי: יִת פְּתַגְמִיִּי הָאֵלִין. מִלִּיד יי עִם כָּל קְהִלְכּוֹן (ו) קְהִלְכּוֹן בְּטוֹרָא. מִגּוֹ אִישְׁתָּא עֲנָנָא וְאִמְפִּתָּא. קִל רִב וְלֹא פְּסִיק. וְכִתְבִּנוּן. עַד תְּרִין לוֹחֵי אֲבִנָּא. וְיִתְבְּנוּן לִי: הֲדָה אֲכִלְמָאֵת. כָּלִם אֱלֹה כְּהִם גְּמִיע קוּמְכֶם פִּי אֲגַבְר. מִן לְדִין אֲנָא וְאִנְמָאם וְאִצְבָּא. בְּצוֹת עֲצִים גִּיר מַעֲאוד (ז) וְכִתְבָּהָ עֲלִי לוֹחֵי אֲנוּהַר. וְדַפְעָהֲמָא אֵלַי: וְיִחִי כְּשִׁמְעֶכֶם אֶת־הַקוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ וְהָהָר בָּעַר בָּאֵשׁ וְתִקְרְבוּן אֵלַי כְּלִי־רֵאשִׁי שְׁבִטִיכֶם וְזִקְנֵיכֶם: וְהוּה. כְּמִשְׁמַעְכּוֹן יִת קִדָּא מִגּוֹ חִשׁוּבָא. וְטוֹרָא בָּעַר בְּאִישְׁתָּא. וְקִרְיִבְתּוֹן לוֹתִי. כָּל רִישֵׁי שְׁבִטִיכּוֹן וְסִבִּיכּוֹן: פִּלְמָא סְמַעְתֶּם אֲצוֹת מִן לְדִין צִלָּאם אֲנִים (ח) וְאֲגַבְר מִשְׁתַּעַל בְּאֲנָא. פְּתַקְדָם אֵלַי. רִיפָא אִסְבָּאטְכֶם וּמִשְׁאִיבְכֶם: וְתֹאמְרוּ הֵן־יִרְאָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־כְּבוֹדוֹ וְאֶת־גְּדֻלוֹ וְאֶת־קִלְוֹ

קְהִלְכּוֹן (ב) תִּיבַת הֲרָאנוּ בְּאֹלָא בְּקִצַת תִּינָאן וּבוֹחֵר יִבְחַר: (ג) לְשִׁמְע אֶת קוֹלֵי תִיבַת קוֹל בְּשֵׁנֵי מִרְסִין הוּפֵךְ הַדְּפוּסִים שְׁעִשׂוּ אֹלָא בְּתִיבַת מוֹל.

כדאמכם. אד כלמתמוני. פקל אלה לי.
 סמעת כדאם הולאי אקום אדי כלמוך.
 קד אחסנו פי גמיע מא קאו: מייתן
 והיה לבבם זה להם ליראה אתי ולשמר
 את כל מצותי כל הימים למען ייטב
 להם ולבניהם לעלם: לוי יהי לבא
 הדין להון. למדהל קדמי. ולמטר ית
 כל פקודי כל יומיא. בריל דייטב להון.
 ולבניהון לעלם: פליתמנו. אן יבקא להם
 הדא אקלב^ט. אן יכאפוני. ויחפצו וצאיאי
 טול אומאן. לכי יכאר להם. ולבניהם
 אי אדהר: קד אמר להם שובו לכם
 לאהליכם: אייל אימר להון. תובו לכון
 למשפניכון: אמץ קל להם. ארגעו אי
 אנביתכם: ואתה פה עמד עמדי ואדברה
 אליך את כל המצוה והחקים והמשפטים
 אשר תלמדם ועשו בארץ אשר אנכי
 נתן להם לרשתה: ואת. הכא קום
 קדמי. ואמליד עמך. ית כל תפקידתא.
 וקומיא ודיניא דתליפנון. ויעברון בארעא.
 דאנא יהיב להון למירתה: ואנת פקם
 ההנא בין ידיי. חתא אכלמד בגמיע
 אצאיא. וארסום ואאתכאם אדי תעלמהם.
 ויצנעון פי אברד. אדי אנא מעמידם
 יחזונה: ושמרתם לעשות כאשר צוה
 יהוה אלהיכם אתכם לא תסרו ימין
 ושמאל: ותטרון למעבר. כמא דפקיד.
 יי אלהכון יתכון. לא תסעון לימינא
 ולשמאלא: ואחפצו ואעמדו. כמא אמרכם
 אלה רבכם. לא תזולו ימנה ולא יסרה:
 בכל הדרך אשר צוה יהוה אלהיכם
 אתכם תלכו למען תחיון וטוב לכם
 והארכתם ימים בארץ אשר תירשון:
 בכל אורחא. דפקיד. יי אלהכון. יתכון
 תהכון. בריל דתיחון וייטב לכון. ותירכון
 יומין. בארעא דתירתון: כל פי אטריק.
 אדי אמרכם אלה רבכם תסירון. לכי
 תחיון ויכאר לכם. ותטול מדתכם. פי
 אברד אדי תחזונה: וזאת המצוה החקים
 והמשפטים אשר צוה יהוה אלהיכם

ללמד אתכם לעשות בארץ אשר אתם
 עברים שמה לרשתה: גדא תפקידתא.
 קומיא ודיניא. דפקיד. יי אלהכון לא לפא
 יתכון. למעבר בארעא. דאתון. עברין
 לתמן למירתה: והרה אצאיא. וארסום
 ואאתכאם. אדי אמרני אלה רבכם אן
 אעלמכם. אן תצנעוהא פי אברד. אדי
 אנתם גאיזין^ט איה לתחזונה: למען תירא
 את יהוה אלהיך לשמר את כל חקתי
 ומצותי אשר אנכי מצוה אתה ובנך
 ובן בנך כל ימי חיך ולמען יארכו ימיך:
 בריל דתדהל קדם יי אלהך. למטר. ית
 כל קימוהי ופקודוהי דאנא מפקיד קך.
 את ובך ובר בך. כל ימי חיך. ובדיל
 דיירכון יומך: לכי תכאף אלה רבך.
 ותחפץ גמיע רסומה ווצאיאה אדי אנא
 אמרך. אנת ואבנד ואבן אבנד. טול
 אייאם חיאתך. ולכי תטול מדתך:
 ושמעת ישראל ושמרת לעשות אשר
 ייטב לך ואשר תרצון מאד כאשר דבר
 יהוה אלהי אבותיך לך ארץ זבת חלב
 ודבש: ותקביל ישראל ותטר למעבר.
 דייטב קך. ודתסנון לחדא. כמא דמליד
 יי אלהא דאבהתך קך. ארע. עברדא חלב
 ודבש: פאסמע דאך יא אסראיל ואחפצה
 ואעמל בה. לכי יכאר קך. ולכי תכתר
 גדא. כמא וערך אלה אבה אבאך. בלד

פ

יפיץ לבנא ועסלא:
 שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד:
 שמע ישראל. יי אלהנא יי חד: אעלם^{טא}
 יא אסראיל. אן אלה רבנא אלה אואחד:
 ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך
 ובכל נפשך ובכל מאדך: ותרחם. ית
 יי אלהך. בכל לבך ובכל נפשך ובכל
 נכסך: ואחבב אלה רבך מכלצא.^{טב}
 בכל קלבך ונפסך וונדך^{טג}: והיו הדברים
 האלה אשר אנכי מצוה היום עלי לבבך:
 ויהוון פתגמיא האלין. דאנא מפקיד קך.
 יומא דין על לבך: ותכון הרה אכלמאת.
 אתי אמרך בהא איום פי קלבך: ושננתם

(* ע/רבתי * ד/רבתי. לבניך

לבנות ודפרת גם בשבתך בביתך
 ובביתך בדרך ובשכבך ובקומך
 ותתנינו לבנה ותמליל בהון במתבך
 בביתך ובמהבך באורחא ובמשכבך
 ובמקומך: ואחכהא לבניך. ואדרסהא (י)
 פי חא גרוסך פי מנוזך ופי מסירך פי
 טריקך. וענר ניאמך וקיאמך: וקשרתם
 לאות עלייך והיו לטטפת בין עיניך:
 ותקטרינון לאת על ירך. ויהון לתפלן
 בין עיניך: ואעקדהא עלאמה עלי ירך.
 ותכון מנשורא בין עיניך: וכתבתם עלי
 מזוזת ביתך ובשעריך: ותכתובנון על
 מזוזין. ותקבעינון בספי ביתך ובתריעך:
 ואכתבהא עלי כדוד פתוח מנאזך
 ואבואבך: ם והיה פייביאך יהיה
 אלהיך אלהארץ אשר נשבע לאבתך
 לאברהם ליצחק וליעקב לתת לך ערים
 גדלות וטבת אשר לאבנית: ויהי ארי
 יעידנך יי אלהיך. לארעא דקיים לאבהתך.
 לאברהם. ליצחק וליעקב למתן לך
 קרוין רברבן וטבן דלא בניתא: ואדא
 אדכרך אלה רבך. א" אבד אדי קסם
 לאבאך. לאברהם ליצחק ויעקוב אן
 יעטיכהא. תרך קרא כנאר גיאר מא
 לם תבניהא: הובתים מלאים פליטוב
 אשר לא מלאת זכרת חצובים אשר לא
 חצבת פרמים וזיתים אשר לא נטעת
 ואכלת ושבעת: ובתין. מלן פל טוב דלא
 מליתא. וגובין פסין דלא פסלתא. פרמין
 וזיתין דלא נצבהא. ותיכול ותשבע:
 וביות ממלוזה כל כיר לם תמלאהא.
 וצהאריג מנקורה לם תנקרהא. וכרום
 וזיאתין לם תגרסהא. פאכלת ושבעת:
 השמר לך פן תשבת את יהוה אשר
 הוציאך מארץ מצרים מבית עבדים:
 אסתמר לך. דלמא תתנשי ית דחלתא
 דיי. דאפקך מארעא דמצרים מבית
 עבדותא: פאחדר אן תנסא אלה. אדי
 אכרנך. מן בלד מצר מן בית אעבודייה:
 את יהוה אלהיך תירא ואתו תעבד

ובשמו תשבע: ית יי אלהיך. תרחל
 וקדמוהי תפלת. ובשמיא תקיים: כל
 כף אלה רבך ואעברה. ואחלף באסמה
 בארא (י): לא תלכון אחרי אלהים אחרים
 מאלהי העמים אשר סביבותיכם: לא
 תהכון. בתר טעות עממיא. מטעות
 עממיא. דבסחרניכון: ולא תתבעו
 מעבודאת אבר. מן מעבודאת אלמם.
 אדין חואיכם: פי אל קנא יהוה אלהיך
 בקרבך פן יחרה אפי יהוה אלהיך בך
 והשמידך מעל פני האדמה: ארי אל קנא.
 יי אלהיך שכינתיה בינך. דלמא ותקף.
 דוגא דיי אלהיך בך. וישעינך. מעל
 אפי ארעא: לאן אלה רבך. טאיך
 מעאקב (י) פי מא בונכם. ללא ישתד
 נצבה עליך. פינפוך ען ונה ארץ:
 ם לא תנסו את יהוה אלהיכם
 פאשר נסיתם בפסה: לא תנסון. קדם
 יי אלהכון. כמא דנסיתון בנסיתא: ולא
 תגריבו אלה רבכם. כמא גרבתמוה פי
 דאת אמתנה (י): שמור תשמרון את
 מצות יהוה אלהיכם ועדתיו וחקיו אשר
 צוך: מטר תטרון. ית פקודיא דיי אלהכון.
 וסחרותיה וקמוהי דפקודך: כל אחפצו
 חפצא. וצאיא אלה רבכם. ושואהרה
 ורסומה אדי אמרך בהא: ועשית הישר
 והטוב בעיני יהוה למען ייטב לך ובאת
 וירשת את הארץ הטובה אשר נשבע
 יהוה לאבתך: ותעביד. דכשר ורתקון
 קדם יי. בדיל דייטב לך. ותיעול. ותירת
 ית ארעא טבתא. דקיים יי לאבתך:
 ואצנע אמסתקום ואנייד בין ידי אלה.
 לכי ינאר לך. ותדכל ותחוז אבד אניד.
 אדי קסם אלה לאבאך: דהרך את פלי
 איביך מפניך פאשר דבר יהוה: למתבר
 ית כל בעלי דבבך מן קדמך. כמא דמליל
 יי: לידפע גמיע אעראיך מן בין ידיך.
 כמא ועד אלה: ם פיישאך בנך
 מחר לאמר מה העדת והתקיים והמשפטים
 אשר צוה יהוה אלהינו אתכם: ארי

חלק הרקודק: (ה) ובתים. באל ואתי והתילו דגש רב והוא חד מן ד' מליו דנושיו הו"ו דולתו וישנוני חשער חו"ו (מחברות)

ישאלנוך ברכך. מחר למימר. מא
 סהדותא. וקמיא ודיניא. הפקיד. "
 אלהנא יתכון: וארא סאך אבנך גרא
 קאילא. מא סבב אשואהד. וארסום
 ואאחכאם. אדי אמרכם אלה רבנא:
 ואמרת לבנך עבדים היינו לפרעה
 במצרים ויציאנו יהוה ממצרים ביד
 חזקה: ותימר לברך. עבדון הוינא לפרעה
 במצרים. ואפקנא " . ממצרים ביד
 תקיפא: פקל לה. כננא עבידא לפרעון
 במצר. ואכרננא אלה. מן תם ביד שרודה:
 ויתן יהוה אותת ומפתים גדלים ורעים
 במצרים בפרעה ובכל ביתו לעינינו:
 ויהב " . אתין ומופתין. רברבין ובישין
 במצרים. בפרעה ובכל אנש ביתיה
 לעיננא: פאחל אלה איאת ובראהין.
 עצימה צארה במצר. פי פרעון וגמיע
 אה בחצרתנא: ואותננו הוציא משם למען
 הביא אתנו לתת לנו את הארץ אשר
 נשבע לאבותינו: ויחנא אפיק מתמן
 בדיל לאעלא יתנא. למתן לנא ית ארעא.
 דקיים לאבהתנא: ואכרננא מן תם. לבי
 ידכלנא. ויעמינא אבלד. אדי קסם
 לאבאינא: ויצננו יהוה לעשות אתי כלי
 החקים האלה ליראה אתי יהוה אלהינו
 לטוב לנו כלימים לחיתנו בהיום הזה:
 ופקדנא " . למעבר ית כל קימיא האלין.
 למרחל קדם " אלהנא. לטב לנא כל
 יומיא. לקימותנא ביזמא הדין: תם אמרנא
 אלה. באן נצנע הדה ארסום. אן נכאף
 אלה רבנא. לבי יכאר לנא טול אומאן.
 ונחיא כיומנא הדא: ועדקה תהיה לנו
 פינשמר לעשות אתי כלי המצוה הזאת
 לפני יהוה אלהינו כאשר צונו: וזכותא
 תהי לנא. ארי נטר למעבר ית כל
 תפקידתא הדא. קדם " אלהנא פמא
 דפקדנא: וחסנה (ח) תכון לנא. אד חפצנא
 ושמלנא גמיע הדה אשריעה. בין ידי אלה
 רבנא כמא יאמרנא: ס פי יביאך
 יהוה אלקיך ארץ הארץ אשר אתה בא

שמה לרשתה ונשל גוים רבים מפניך
 החתי והגרגשי והאמרי והכנעני והפרזי
 והחוי והיבוסי שבעה גוים רבים ועצומים
 ממך: ארי יעילנך " אלהך. לארעא.
 דאת עליך לתמן למורתה. ויתריך עממין
 סניאין מן קדמך. חתאי ונרגישי ואמוראי
 וכנענאי ופרזאי. וחויאי ויבוסיאי. שבעא
 עממין. סניאין ותקיפין מנך: וארא אדכלך
 אלה רבך. אי אבלד. אדי אנת דאכל
 איה לתחוזה. פישחטה אממא כתירא
 מן בין ירך. אחתיין ואנרגשיין ואמוריין
 ואכנאעניין ואפרזיין ואחויין ואיבוסיין.
 סבעה אממא. אכתר ואעצם מנך: ונתנם
 יהוה אלקיך לפניך והפיתם החרם תחרים
 אתם לא תכרת להם ברית ולא תחנם:
 וימסרנון. " אלהך קדמך ותמחיננו גפרא
 תנמר יתחון. לא תגור להון. קים ולא
 תרחים עליהון: פיסלמהם אלה רבך פי
 ירך פאקתלהם. ואתלפהם תלפא. ולא
 תעדר מעיהם עהדא. ולא תרוף עליהם:
 ולא תתחתן בם בתך לאיתתן לבנו ובתו
 לא תקח לבנך: ולא תתחתן בהון. ברתך
 לאיתתן לבריה. וברתיה לא תסב לברך:
 ולא תצאהרהם. פתעטי אבנתך לאבנה.
 ולא תאכד אבנתה לאבנך: פי ייסר
 אתי בנך מאחרי ועברו אלהים אחרים
 וחרה אפי יהוה בכם והשמידך מהר:
 ארי ישעין ית ברכך מפתר פולחני. ויפלחון
 לטעות עממיא. ויתקף רוגזא דיי בכון.
 וישיעינך בפריע: פאנהם זיוון אבנך
 ען טאעתי. ויעבדון אהה אכר. וישתר
 נצב אלה עריך. וינפוך סריעא: פי אם
 פה תעשו להם מזבחתיהם תתצו
 ומצבתם תשברו ואשיריהם תגדעון
 ופסלדיהם תשרפון באש: ארי אם פדון
 תעבדון להון. איגורייהון תתריעון. וקמתהון
 תתברון. ואשיריהון תקצצון. ועלמיהון
 תיקדון פנורא: כל כדא פאצנעו להם.
 מדאבחהם פאנקצו. ודכאכהם פכסרו.
 וסואריהם תגדעון. ופסולהם פאחרקוהא

ו (פטר תורה)

באלנאר

באנאר : כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך
 בך בחר ויהוה אלהיך להיות לו לעם
 סגלה מכל העמים אשר על פני האדמה:
 ארי עם קדוש את. קדם יי אלהיך בך.
 אתרעי יי אלהיך. למחוי ליה לעם חביב.
 מכל עממיא. דעל אפי ארעא: לאנך
 שעב מקדם ללה רבך. ובך אכתאר. אנ
 תכון לה אמה כאצה. מן גמיע אשעוב.
 אדי עלי וגה ארץ: לא מרבכם מכל
 העמים חשק יהוה בכם ויבחר בכם כי
 אתם המעט מכל העמים: לא מדסגיאין
 אתון מכל עממיא. צבי יי. בכון ואתרעי
 בכון. ארי אתון זעירין מכל עממיא:
 וליס מן כתרתכם מן גמיע אאמם.
 אצטפאכם אלה ואכתארכם. כל אתם
 אקל מנהם מגמועין (ט): כי מאהבת יהוה
 אתכם ומשמרו את השבעה אשר נשבע
 לאבותיכם הוציא יהוה אתכם ביד חזקה
 ויפדה מבית עבדים מיד פרעה מלך
 מצרים: ארי מדרחים יי ותכון. ומדגטר
 ית קימא דקיים לאבהתכון. אפיק יי.
 יתכון ביד תקיפא. ופרקד מבית עבדותא.
 מיד פרעה מלכא דמצרים: לכן מן
 מחבה אלה לכם. ומן חפצה לכם אימין
 אדי קסם בה לאבאיכם. אכרגכם אלה
 ביד שדירה. ופראך מן בית אעבודייה.
 מן יד פרעון מלך מצר: וידעת פי יהוה
 אלהיך הוא האלהים האל הנאמן שמר
 הברית והחסד לאהביו ולשמרי מצותו
 לאלק דזר: ותדע. ארי יי אלהיך הוא
 אלהים. אלהא מהימנא. נטר קימא
 וחסדא. דרחמוהי. ולגטר פקודהי לאלק
 דרין: פאעלם. אנ אלה רבך הו אאיה.
 אטאיק אאמין. חאפין אעהד ולאחסאן.
 למחביה. וחאפצי וצאיאה לאלק גיד:
 ומשלם לשנאיו ארי פניו להאבידו לא
 יאחר לשנאו ארי פניו ישלם לו: ומשלים
 לשנאוהי. טבון דאנון עבדן קדמוהי
 פתיחון לאובודיהון. לא מאחר עובד
 טב לשנאוהי. טבון דאנון עבדן קדמוהי

(*) מצותיו קרי

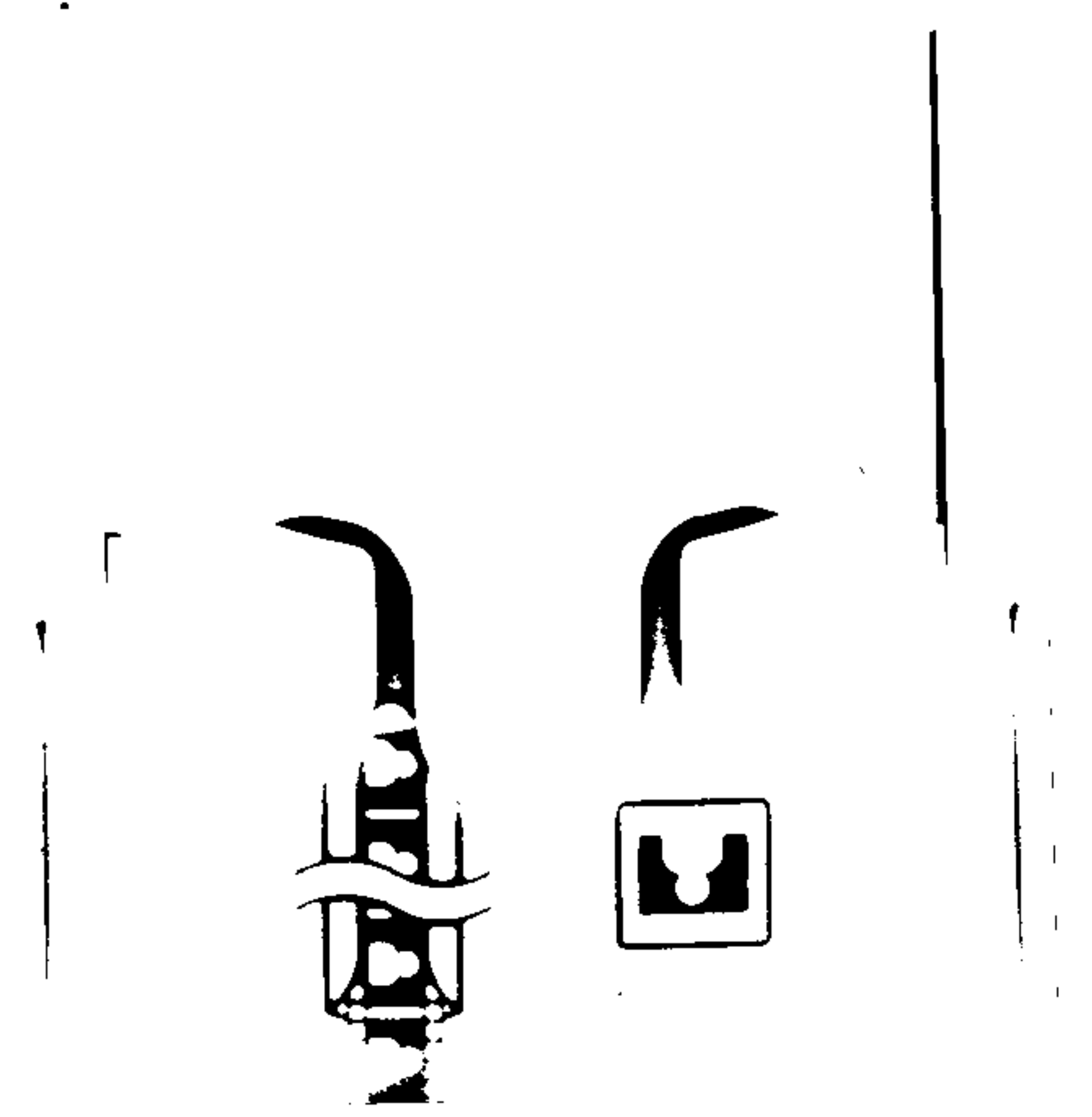
פתיחון משלים להון: ומכאפי שאניה.
 בחצרתה לאנפאדה. ולא יזכר לה שייא.
 כל בחצרתה יכאפיה: ושמרת אתי
 המצוה ואת החקים ואת המשפטים
 אשר אנכי מצוה היום לעשותם: ותמר
 ית תפקידתא וית קימא וית דיניא. דאנא
 מפקיד דך. יומא דין למעברדחון: ואחפץ
 אוצאיא וארסום ואאחכאם. אתי אנא
 אמרך בהא. איום ואעמל בהא: פ פ פ

ק"ט פסוקים סי' פל"ט ומסמירין נחטו בישיעה מ' הה"ה למנחת שבת

והיה עקב תשמעון את המשפטים
 האלה ושמרתם ועשיתם אתם ושמר
 יהוה אלהיך לך את הברית ואת החסד
 אשר נשבע לאבותיך: ויהי חדף דתקבלון.
 ית דיניא האלין. ותשרון ותעברון יתהון.
 ויטר יי אלהיך דך. ית קימא וית חסדא.
 דקיים לאבהתך: פכון גזא מא תסמעון
 הדה אאחכאם. ותחפצוהא ותעמלוהא.
 יחפץ אלה רבך לך. אעהד ואפצל. אדי
 קסם לאבאיך: ואתבך וברכך ודרבך
 וברך פרי בטנה ופרי אדמתה דגנה
 ותירשה ויצהרך שגראלפיה ועשתרת
 צאנה על האדמה אשר נשבע לאבותיך
 לתת לך: וירחמנה. ויברכנה ויסגינה.
 ויברך וקדא דמעך ואבא דארעך. עבודך
 וחמרך ומשחך. בקרי תודך ועדרי ענה.
 על ארעא. דקיים לאבהתך למתן דך:
 פרחבך. ויבארך פיך ויכתרך. ויבארך
 פי תמרך ותמר ארעך. ברך ועצורך
 ודהנך. נתאג בקרך וגפראת גנמך. פי
 אכלד. אדי קסם לאבאיך אנ יעטיכהא:
 ברוך תהיה מכל העמים לא יהיה בך
 עקר ועקרה ובבהמתך: בריך תהי מכל
 עממיא. לא יהי בך. עקר ועקרא
 ובבעירך: ותכון מכארכא מן גמיע
 אאמם. ולא יכון פיך. עאקר ולא עאקרה
 ולא פי בהאימך: והסיר יהוה ממך כל
 חלי וכל מדוי מצרים הרעים אשר
 ידעת לאישימם בך ונתנם בכל שנאיך:
 ויעדי יי. מנה פל מרעין. וכל מכתשי

מצרים

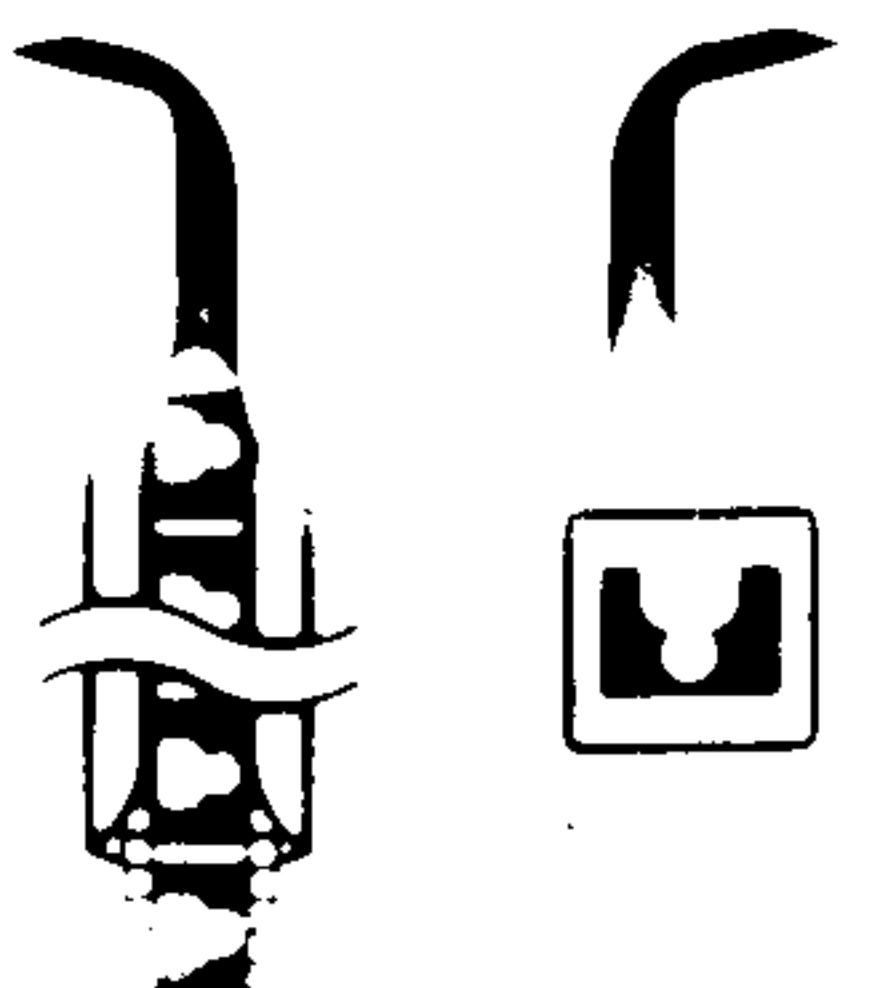
מזמור ליהוה ביום שבת

מצרים בישיא דידעתא. לא ישונון בך. ויתנונו בכל שנאך: וידל אלה מנך כל מרץ. וגמיע ארזי מצר ארדייה אתי תערפהא. לא יחל בך שיא מנהא. כל יחלהא בשאניך: ואכלת את כל העמים אשר יהוה אלהיך נתן לך לאיתחום עינך עליהם ולא תעבר את אלהיהם פימוקש הוא לך: ותגמר ית כל עממיא. די אלהיך יהיב לך. לא תחום עינך עליהון. ולא תפלה ית טעותהון. ארי לתמלא יהון לך: פתפני גמיע אשעוב. ארי יעטיך אלה רבך. לא תשפק עליהם. ולא תעבר מעבודאתהם. פיכונו לך והקא: ס. פי תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני איכה אוכל להורישם: ארי תימר בלבבך. סגיאין. עממיא האלין מני. איכדין אכול לתרכותהון: פאן קלת פי נפסק. הולאי אמם אבתר מני. פכיף אטיק אן אקרעהם: לא תירא מהם זכר תזכר את אשר עשה יהוה אלהיך לפרעה ולכל מצרים: לא תדחל מנהון. אדכרא תדכר. ית דעבר יי אהך לפרעה ולכל מצרא: לא תכאפוהם. בר אדכר מא צנע אלה רבך. לפרעון וסאיר אמצרון: הפסת הגדלת אשרי ראו עינך והארת והמפתים והיד החזקה והורע הנטויה אשר הוצאך יהוה אלהיך בן יעשה יהוה אלהיך לכל העמים אשר אתה ירא מפניהם: נסין רבך בן דחואה עינך. ואתיא זמופתיא וירא תקיפתא ודרעא מרממא. דאפקך יי אלהיך. בן יעביד. יי אלהיך לכל עממיא. דאת דחיל מן קדמיהון: אעלאם לעצימה אתי ראתהא עינאך. ואיאת ואבראהן ואיד אשרידה ואוראע אממדודה. כמא אכונך אלה רבך. כדאך יצנע בנמיע אמם. אדין תכאפוהם: וגם אתי הצרעה ישלח יהוה אלהיך בם עדי אבר הנשארים והנסתרים מפניך: ואף ית ערעיתא. יגרי יי אלהיך בהון. עד די יברא דאשתארו.

ודאטמרו מן קדמך: ויבעת באעאהה פיהם. חתא יביד אבאקיון. ואמנסתרון מן בין ידיך: לא תערץ מפניהם ביי יהוה אלהיך בקרבך אל גדול ונורא: לא תתבר מן קדמיהון. ארי יי אלהיך שכינתיה בינך. אלהא רבא ורחילא: לא תרהבהם. לאן נור אלה רבך פי מא בינך. אטאיך אעצים למכיף: ונשל יהוה אלהיך את הגוים האל מפניך מעט מעט. לא תוכל פלתם מהר פן תרבה עליך חית השדה: ויתריך יי אלהיך. ית עממיא האלין. מן קדמך זעיר זעיר. לא תכזב לשיציותהון בפריע. דלמא תסגי עקך חית ברא: והו ישחטח אולאיך אמם. מן בין ידיך קליא קליא. אד לא תטיק אן תפניהם סריעא. כלא יכתר עליך וחש אצחרא: ונתנם יהוה אלהיך לפניך והמם מהומה גדלה עד השמדם: וימסרונן. יי אלהיך קדמך. וישגישונן שגוש רב. עד דישתיצון: פאדא אסלמהם אלה רבך פי ירך. פאהאמהם אהאמה עצימה. ארי אנפאדהם: ונתן מלכיהם בידך והאבדת את שמים מתחת השמים לא ייתיצב איש בפניך עד השמדך אתם: וימסר מלכיהון בידך ותוביד ית שומהון. מתחות שמיא לא יתעתר אנש קדמך עד דתשיצי יתהון: ויסלם מלוכהם פי ירך. פאביד אסמאיהם. מן תחת אסמא. לא יקף אנסאן בין ידיך. אי אן תנפדהם: פסילי אלהיהם תשרפון באש לא תחמד כסף וזהב עליהם ולקחת לך פן תוקש בו פי תועבת יהוה אלהיך הוא: צלמי טעותהון תיקרון בנורא. לא תחמיד כסףא ודהבא דעליהון ותסב לך. דלמא תתקיל ביה. ארי מרחק קדם יי אלהיך הוא: ואחרקן פסול מעבודאתהם באנאר. ולא תתמן שיא מן אפצה ואדהב אדי עליהם: ותאכדה לך. בלא תוהקכה. לאנה כריחה ללה רבך: ולא תביא תועבה אל ביתך

והיית

והיית חרם כמחוי שקץ ותשקצנו ותעב
 תתעבנו כי חרם הוא: ולא תעיל דמרחק
 לביתך. ותהי חרמא פותיה. שקצא
 תשקצניה. ורחקא תרחקניה ארי חרמא
 הוא: ולא תדכל מא יכרהה אלה אי
 ביתך. ותציר מתלופא מתלה. כל
 רגסה תרגיסא. ואכרהה כריהה אד הו
 מתרוף:

פ

ב כד המצוה אשר אנכי מצוה היום
 תשמרון לעשות למען תחיון ורבותם
 ובאתם וירשתם את הארץ אשר נשבע
 יהוה לאבותיכם: כל תפקידתא. דאנא
 מפקיד לך. וזמא דין תטרון למעבר.
 בדיל דתיחון ותסגון. ותיעלון ותירתון
 ית ארעא. דקיים יי? לאבהתכון: וגמיע
 אנצאיא. אדי אמרך בהא איום. אחפצוהא
 ואעמלו בהא. לכי תחיון ותכתרון.
 ותדכלו ותחווזו אכלד. אדי קסם אלה
 לאבאיכם: וזכרת את פליהך אשר
 הולכת יהוה אלהיך זה ארבעים שנה
 במדבר למען ענתך לנסתך לדעת
 את אשר בלבבך התשמר מצותו אם
 לא: ותדבר ית כל אורחא דדברך. יי
 אלהיך. דנן ארבעין שנין במדברא. בדיל
 לעניותך לנפיותך. דמדע ית דבלבך.
 דתטר פקודוהי אם לא: ואדכר גמיע
 אטריק. אדי סייך אלה רבך פי אבר.
 הדה ארבעין סנה. ליתעכך וימתחך.
 ליצהר לאנאם מא פי קלבך. אתחפץ
 נצאיאה אם לא: וענך וירעבך ויאכך
 אתהפן אשר לא ידעת ולא ידעון
 אבתך למען הודיעך כי לא עליהם
 לבד יהוה האדם כי עלי פלמוצא פי
 יהוה יהוה האדם: וענך ואכפך.
 ואובך ית מנא דלא ידעתא. ולא ידעו
 אבתך. בדיל להודעותך. ארי. לא על
 לחמא בלחודוהי מתקיים אנשא. ארי.
 על כל אפקות מימר מן קדם יי חיי
 אנשא: ואתעכך ואנאעך. ואטעמך
 אמן אדי לם תערפה. ולם יערפה אבאיך.

(*) מצותיו קרי

לכי יערפך. אנה לים עלי אכבו וחרה
 יהיא אנסאן. כל עלי גמיע מא אכרנה
 קור אלה יעיש: שמלתך לא בלתה
 מעליך ורגלך לא בצקה זה ארבעים
 שנה: פסותך. לא בליאת מנך. ומסנך
 לא יחיפו. דנן ארבעין שנין: ותיאבך
 לם תבל. ורגלך לם תחף. פי הדה
 ארבעין אסנה: וידעת עסילבךך פי
 כאשר יסר איש את בנו יהוה אלהיך
 מיסרך: ותדע עם לבך. ארי. כמא
 דמליף גוברא ית בריה. יי אלהיך מליף
 לך: ואעלם פי נפסך. אנה כמא יארב
 אמר ודה. אלה רבך מודבך: ושמרת
 את מצות יהוה אלהיך ללכת בדרכיו
 וליראה אתו: ותטר. ית פקודיא דיי
 אלהיך. למרך באורחן דתקנו קדמוהי
 ולמרחל יתיה: ואחפץ וצאיאה. וסיר פי
 מרקה וכפה: פי יהוה אלהיך מביאך
 אל ארץ טובה ארץ נחלי מים עינת
 ותהמת יצאים בפקעה ובהר: ארי יי
 אלהיך. מעיל לך לארעא טבתא. ארע
 נגרא נחלין דמיין. מבועי עינון ותהומין.
 נפקין בבקעו ובטורין: לאן אלה רבך.
 מדכך אי בלד גייה. בלד אודייה מא.
 ועיון וגמר. תפנר פי בקאעה וגבאה:
 ארץ חטה ושערה וגפן ותאנה ורמון
 ארץ זית שמן ודבש: ארע חטין ושערין.
 וגופנין ותינין ורמונין. ארעא הזיתהא
 עבדין משחא והיא עבדא דבש: ארץ
 הנטה ושעיר. וגפן ותין ורמאן. בלד
 זיתון זית ועסל: ארץ אשר לא במסכנת
 האכליבה לחם לא תחסר כל ביה
 ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצב
 נחשת: ארעא דלא במסכינו תיכול
 ביה לחמא. לא תחסר כל מדעם ביה.
 ארעא דאבניהא ברזלא. ומטורהא תפסול
 נחשא: בלד לא תאכל טעאמך פיהא
 בתקרירי. ולא יעוץ פיהא שייא. בלד
 מן הנארתה אחריד. ומן גבאה אנחאם:
 ואכלת ושבעת וברכת את יהוה אלהיך

על

אלק אנקרוק. (ה) ותעב תתעבנו. בכל התיגאן אין כאן פסיק ובדפוסים ישנו וכן בפסיקהא: (ג) לדעג. באולא לא במרם ברל אפיוניו.

על הארץ הטבה אשר נתן לך: ותיכול ותשבע. ותברך ית יי אלהך על ארעא טבתא דיהב לך: פאדא אכלת ושבעת. פבארך אלה רבך. עלי אברך אנייד ארי אעטאך: השמר לך פן תשפח את יתה אלהיך לבלתי שמר מצותיו ומשפטיו וחקתיו אשר אנכי מצוה היום: אסתמר לך. דלמא תתנשי ית דחלתא דיי אלהך. בדיל דלא למטר פקודוהי ודינוהי וקימוהי. דאנא מפקיד לך יומא דין: פאחדר אן תנסא אלה רבך. ללא תחפץ וצאיאה ואחכאמה ורסומה. אדי אנא אמרך בהא איום: פן תאכל ושבעת זבתים טבים תבנה וישבת: דלמא תיכול ותשבע. וכתין שפירין. תבני ותתיב: כלא תאכל ותשבע. וכות חסאנא. תבניהא ותסכנהא: ובקרך וצאנך ירבין וכסף וזהב ירבה לך וכל אשר לך ירבה: ותורך וענך יסגון. וכסף ודהבא יסגי לך. וכל דך יסגי: ובקרך ונמדיכתך ופצה ודהב יכתר לך. ונמיע מאך יכתר: ורם לבבך ושכחת את יהוה אלהיך המוציאך מארץ מצרים מבית עבריים: ויירם לבך. ותתנשי ית דחלתא דיי אלהך. דאפקך מארעא דמצרים מבית עברותא: פירפעך קרבך. ותנסא אלה רבך. אדי אברךך. מן ברך מצר מן בית אעבורייה: המוליכך במדבר הגדל והנורא נחשו שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים המוציא לך מים מצור החלמיש: דדברך. במדברא רבא ורחילא. אתר דחיוון קדו ועקרביין. ובית צהוונא אתר דלית מ'א. דאפיק לך מ'א. מטברא תקיפא: אמסלכך פי אבר אכביר אמכוף חית אחיאת אמחרקה ואעקארב. ועמש חית לים מא (ח). אמכרנך לך אמא. מן אצואן אצוד: המאכלך מן במדבר אשר לא ידעון אבתך למען ענתך ולמען נסתך דהיטבך באחריתך: דאובך מנא במדברא. דלא ידעו

אבהתך. בדיל לעניותך. ובדיל לנסיותך. לאוטבא לך בסופך: אמטעמך אמן פי אבר. מא לם יערפה אבאך. לכי יעדבך וימתחנך. ויעווצך כורא פי אכרתך (ט): ואמרת בלבבך פחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה: ותימר בלבך. חילי ותקופי ידי. קנא לי ית נכסיה הארץ: פלא תקול (פ) פי נפסך. אן קוותי ועצם קדרתי. אכסבת לי הודא איסאר: וזכרת את יהוה אלהיך כי הוא נתן לך פח לעשות חיל למען הקים את בריתו אשר נשבע לאבתך פיום הזה: ותדבר ית יי אלהך. ארי הוא. יהיב לך. עיצא למקני נכסין. בדיל לקנימא ית קימיה. דקיים לאבהתך פיומא דדין: כל אדכר אלה רבך. פאנה אמעטיך קוזה תכתסב בהא איסאר. לכי יאפי בעהדה. אדי קסם לאבאך כיומנא הודא: פ

וזה אם ישבת תשבח את יהוה אלהיך והלכת אחרי אלהים אחרים ועבדתם והשתחוית להם העדתי בכם היום כי אבר תאבדון: ויהי אם אתנשאה תתנשי ית דחלתא דיי אלהך. ותהך. גתר טעות עכמ'א. ותפלחנין ותסגוד להון. אסתודית בכון יומא דין ארי מיכר תיבדון: פאן נסית אלה רבך. ומצית ועבדת מעבודאת אבר. וסגדת להא. פקד ערפתכם מן איום. אנכססתבדון: פגוים אשר יהוה מאביר מפניכם בן תאבדון עקב לא תשמעון בקול יהוה אלהיכם: כעממ'א. דיי מוכיר מן קדמיכון. בן תיבדון. חלף דלא קבידתון. למימרא דיי אלהכון: כאמם. אדי אלה מבידהם מן בין ידיכם. כדאך תבידון. אד לם תקבלו (י). אמר אלה רבכם: פ

שמע ישראל אתה עבר היום את יהוהך לבא לרשת גוים גדלים ועצמים ממך ערים גדלות ובצרת בשמים: שמע ישראל. את עבר יומא דין ית ירנא. למיעל למירת עממין. רברבין ותקיפין

(כתר תורה)

מִנֶּה קָרוֹן. דְּבַר בֶּן וּבְרִיכָן עַד צִית שְׁמַיָא:
 אַעלם י"ג אַסְרָאִיל. אַנְךְ גַּאִיז פִּי הִדָּה
 אַמְדָּה י"ג אַאֲרֹן. לְתַרְכֵּל וְתַחֲזוּ אַמְמָא.
 אַכְתֵּר וְאַעְצֵם מִנְךְ. פִּי קָרָא כְּבִירָה
 חֲצִינָה תְרַאנִי אַסְמָא: עַסְגֵּרֹד וְרַם בְּנִי
 עֲנֻקִים אֲשֶׁר אַתָּה יִדְעָתָ וְאַתָּה שְׁמַעְתָּ
 מִי יִתְצַב לְפָנַי בְּנִי עֲנֻק: עַם רַב וְתַקִּיף
 בְּנֵי גְבַרְיָא. (כ"ג גְּבַרְיָא). דָּאֵתָ יִדְעָתָ וְאַתָּה
 שְׁמַעְתָּ. מִן יְפוּל לְמַקָּם קָדָם בְּנֵי
 גְבַרְיָא: קוּם כְּבִיר רַפִּיעַ בְּנֵי אַגְבַּאֲבֵרָה.
 כְּמָא עֲלַמְתָּ וְסַמְעַתָּ. מִן דָּא יְקוּם. בִּין
 יְדֵי אַגְבַּאֲבֵרָה: וְיִדְעָתָ הַיּוֹם פִּי יִהְיֶה
 אֱלֹהֶיךָ הוּא־הָעֵבֶר לְפָנֶיךָ אֵשׁ אֲכַלָּה
 הוּא יִשְׁמִידֵם וְהוּא יִכְנִיעֵם לְפָנֶיךָ
 וְהוֹרֶשְׁתֶּם וְהַאֲבַדְתֶּם מִהֵר פֶּאֶשֶׁר דְּבַר
 יִהְיֶה לְךָ: וְתִדְעַ יוֹמָא דִּין. אַרְיִי " אֱלֹהֶיךָ.
 הוּא עֵבֶר קְדָמְךָ מִיִּמְרִיָּה אִישָׁא אַבְלָא.
 הוּא יִשְׁצִינֹן. וְהוּא יִתְבַּרְנֹן מִן קְדָמְךָ.
 וְתִתְרִיכְנֹן וְתִבְיַדְנֹן בְּפִרְיעַ. כְּמָא דְמַלְכִּי
 י" דָּה: וְאַעְלָם מִן אִיזַת אֵין אַתָּה רַבְךָ
 נוֹרָה גַאִיז בִּין יְדִיךְ כְּנֹאֵר אַבְלָה. הוּ
 יִנְפַדְהֶם וְיִהוּמָהֶם בִּין יְדִיךְ. פִּתְקַרְצָהֶם
 וְתִבְיַדְהֶם סְרִיעָא. כְּמָא וְעַדְךָ אֵלֵה:
 אֵלֵה תֹאמַר בְּלִבְבְּךָ בְּחֻדְךָ יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ
 אַתְּסוּ מִלְּפָנֶיךָ לֵאמֹר בְּצַדִּיקְתִּי הִבִּיאֲנִי
 יִהְיֶה לְרִשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְרִשְׁעַת
 הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יִהְיֶה מוֹרִישָׁם מִפְּנֶיךָ: לֹא
 תִימַר בְּלִבְּךָ. בְּדִיתְבַּר י" אֱלֹהֶיךָ יִתְחַזֵּן
 מִן קְדָמְךָ לְמִימַר. בְּזִכּוֹתַי אַעֲלֵנִי י".
 לְמִירַת יִת אַרְעָא הָרָא. וּבְחֻבֵי עַמְמִיָּא
 הָאֵלִין. י" מִתְרִיךְ לְהוֹן מִן קְדָמְךָ: וְלֹא
 תִקּוּל פִּי נַפְסְךָ. אֵלֵה דְפַעְהֶם אֵלֵה רַבְךָ
 מִן בִּין יְדִיךְ. אֵלֵה בְּצַלְאֲחֵי אֲדַכְלֵנִי אֵלֵה.
 לֵאחֲזוּ הָרָא אַכְלָה. וּבְצַלָּם אֲוֵלֵאִיךְ
 אַאֲמַם. אֵלֵה קֵאֲרַצְהֶם מִן בִּין יְדִיךְ: לֹא
 בְּצַדִּיקְתִּי וּבִישׁוֹר לְבַבְךָ אַתָּה בֵּא לְרִשְׁתָּ
 אֶת־אֲרָצָם פִּי בְרִשְׁעַת וְהַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
 יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישָׁם מִפְּנֶיךָ וְלִמְעַן הַקִּים
 אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יִהְיֶה לְאַבְתִּיךָ
 לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב: לֹא בְּזִכּוֹתֶיךָ.

וּבְקִשְׁיֹטוֹת לְבָבְךָ. אֶתְּ עֲלִיד לְמִירַת יִת
 אַרְעֵהוֹן. אַרְיִי בְּחֻבֵי עַמְמִיָּא הָאֵלִין. י"
 אֱלֹהֶיךָ מִתְרִיךְ לְהוֹן מִן קְדָמְךָ. וּבְדִי
 לְקִיָּמָא יִת פִּתְנָמָא. דְּקִיָּים י" לְאַבְתִּיךָ.
 לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב: בַּל לִים
 בְּצַלְאֲחֵךְ. וְצַחֲהֵי קִדְבְךָ פִּקְטָא. אַנְתָּ צֵאִיר
 לְתַחֲזוּ בְדַדְהֶם. לְכֹן מַעַ צַלָּם אֲוֵלֵאִיךְ
 אַאֲמַם. אֵלֵה רַבְךָ קֵאֲרַצְהֶם מִן בִּין יְדִיךְ.
 וְלִכְי יַאֲפִי בַּאֲקוּל. אַרְיִי קֵאֲלֵה לְאַבְתִּיךָ.
 אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיַעֲקֹב: וְיִדְעָתָ פִּי לֹא
 בְּצַדִּיקְתִּי יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ נִתְּנָן לְךָ אֶת־הָאָרֶץ
 הַשְּׂוֹבָה הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ פִּי עַסְיִקְשָׁהּ
 עַרְף אַתָּה: וְתִדְעַ. אַרְיִי. לֹא בְּזִכּוֹתֶיךָ י"
 אֱלֹהֶיךָ. יִהְיֶה לְךָ. יִת אַרְעָא טְבַתָּא. הָרָא
 לְמִירַתֵּךְ. אַרְיִי עַם קִשִּׁי קִדְלֵךְ אֵת: פִּתְיֹק.
 אֵלֵה לִים בְּצַלְאֲחֵךְ אֵלֵה רַבְךָ. מַעֲסִיךְ
 הָרָא אַבְלָד אַגִּיד לְתַחֲזוּתָא. אֵד אַנְתָּ שְׁעַב
 צַעַב אַרְקָאב י": זְכֹר אֶל־תִּשְׁכַּח אֶת
 אֲשֶׁר־הִקְצַפְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמַדְבַּר
 לְמִדְבָּרִים אֲשֶׁר־יָצִיאֲתָ וּמִצְרַיִם מִצְרַיִם
 עַד־בְּאֵכֶם עַד־הַמַּקּוֹם הַזֶּה מִצְרַיִם הַיִּיתֶם
 עַסְיִהְיֶה: הוּי דְבִיר לֹא תִתְנַשֵּׂי. יִת
 דֵּאֲגִיזָתָא. קָדָם י" אֱלֹהֶיךָ בְּמַדְבַּרְיָא.
 לְמִן יוֹמָא. דְּנִפְקַתָּא מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם.
 עַד מִיִּתְיֹכֵן עַד אֶתְרָא דְּרִין. מִסְרַבִּין
 הוּיִתוֹן קָדָם י": פֶּאֲדֹכֵר וְלֹא תִנְסָא. מֵא
 אַסְכַּטָּת אֵלֵה רַבְךָ פִּי אַבְרָ. וְדֹאךְ מִן יוֹם
 כְּרַגְתָּ מִן מִצְרַיִם. וְאִי אֵין גִּיתָם אִי הָרָא
 אַמּוּצַע. לָם תּוֹזָא מִכֹּאֲפִין לְדָה: וּבְחֵרַב
 הִקְצַפְתָּם אֶת־יְהוָה וְיִתְאַנַּף יְהוָה בְּכֶם
 לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם: וּבְחֹרֵב אַרְגִּיזְתוּן קָדָם
 י". וְתַקִּיף רוּגְזָא דִּי". בְּכוּן לְשִׁיעָא
 יִתְכוּן: וּפִי חֲרִיב אַסְכַּטְתֶּם אֵלֵה. פִּנְצַב
 אֵלֵה עֲלִיכֶם. וּכְאֵד אֵין יִנְפַדְכֶם י": בְּעַלְתִּי
 הַדְּרָה לְקַחְתִּי לְוַחַת הָאֲבָנִים לְוַחַת הַבְּרִית
 אֲשֶׁר־יִבְרַת יְהוָה עִמָּכֶם וְאַשְׁבֹּא בְּהַר
 אַרְבַּעִים יוֹם וְאַרְבַּעִים לַיְלָה לְחַם לֹא
 אֲכַלְתִּי וּמִיִּסְלָא שְׁתִּיתִי: בְּמַסְקִי לְטוֹרָא.
 לְמַסַּב לְוַחֵי אַבְנֵיָא לְוַחֵי קִימָא. הַגְּזוֹר י"
 י" עִמְכוּן וְיִתִּיבִית בְּטוֹרָא. אַרְבַּעִין יִמְמִין

וארכעין

חלק ד' (ה) לכתוב

וארבעין לידון. לחמא לא אכלית. ומיא לא שתית: חין צעדת אנבל. לאכר לוחי אגוהר לוחי אשהארה. אדי עהדהא אלה מעכם. פאקמת פיה. ארבעין יומא וארבעין לילה. למ אכל טעאמא. ולם אשרב מאא: ונתן יהוה אלי את־שני לוחת האבנים פתבים באצבע אלהים ועליהם פכל־הדברים אשר דבר יהוה עִפְכֶם בְּהַר מִתְּוֶךְ הָאִישׁ בַּיּוֹם הַהוּא: ויהב יי לי. ית תרין לוחי אבניא. פתובין באצבעא דיי. ועליהון. פכל פתגמיא. דמליל יי עִפְכוֹן בְּטוֹרָא. מִנּוּ אִישְׁתָּא בַּיּוֹמָא דְקַהֲלָא: אי אן דפע אלה אליי לוחי אגוהר. למכתובין בקדרה אלה. ועליהמא מתל גמיע אכלמאת. אדי כלמנם אלה בהא פי אנבל. מן וסט אנאר פי יום אנוק: ויהי מקץ ארבעים יום וארבעים לילה נתן יהוה אלי את־שני לוחת האבנים לחות הפרית: והות. מסוף ארבעין יממין. וארבעין לידון. יהב יי לי. ית תרין. לוחי אבניא לוחי קימא: וכאן דאך בעד ארבעין יומא וארבעין לילה. דפעהמא איי (10): ויאמר יהוה אלי קום רד מהר מזה כי שחת עִפְכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם סֵרוּ מֵהַר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צוֹיתָם עֲשׂוּ לָהֶם מִסְכָּה: ואמר יי לי. קום חות בפריע מכא. ארי הפיל עִפְכֶם. דאפיקתא ממצרים. סטו בפריע. מן אודחא דפקידתנון. עברו להון מתבא: פקא אלה לי. קום אנהדר סריעא מן ההנא. לאן קוסך קד אפסד. אדי אכרגתהם מן מצר. זאלו סריעא. ען אטריק אדי אמרתהם. (11) וצנעו להם מסכוכא: ויאמר יהוה אלי. לאמר ראיתי את־העם הזה והנה עם־קשה־עֵרֶף הוּא: ואמר יי לי למימר. גלי קדמי עִפְכֶם הָרִין. והא עם קשי קדל הוא: תסקא לי. עלמת הולאי אקום. אנהם קום צעאב ארקאב: הרף מפני ואשמירם ואמחה את־שִׁמְם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְךָ לְגוֹי־עֲצוּם

ורב מפני: אנה בעותך מן קדמי ואשיציון. ואמחי ית שומהון. מתחות שמיא. ואעביד יתך. לעם תקיפוסי מנהון: פאן כפאת ען אתשפע פיהם. אפניתהם. (12) ומחית אסמאיהם מן תחת אסמא. ונעלת מנך אמה. אכתר ואעצם מנהם: ואפן וארד מן־ההר וההר בער באש ושני לוחת הפרית על שתי ידי: ואתפניתי. ונחתית מן טורא. וטורא בער באישתא. ותרון לוחי קימא. על תרתין ידי: פולית (13) ונזלת מן אנבל. והו משתעל באנאר. ולוחי אשהארה. עלי ידי: ויארא והנה חטאתם ליהוה אלהיכם עשיתם לכם עגל מסכה סרתם מחר מן־הדרך אשר־צוה יהוה אתכם: וחזית והא חבתון קדם יי אלהכון. עבדתון לכוון. עיגל מתבא. סטיתון בפריע. מן אודחא. דפקיד יי יתכון: פנצרת ואדא בכם קד אכטאתם ללהרבכם. ואתכרתם עגלא מסכוכא. וזלתם סריעא. ען אטריק אדי אמרכם: ואתפש בשני הלחת ואשלכם מעל שתי ידי ואשפרם לעיניכם: ואחדית בתרין לוחיא. ורמיתנון. מעל תרתין ידי. ותפרתנון לעיניכון: וצכמת אלוהין. וטרתהמא ען ידי. וכסרתהמא בהצרתכם: ואתנפל לפני יהוה פראשנה ארבעים יום וארבעים לילה להם לא אכלתי ומים לא שתיתי על כל־חטאתכם אשר חטאתם לעשות הרע בעיני יהוה להכעיסו: ואשתפחית קדם יי פד בקדמיתא. ארבעין יממין וארבעין לידון. לחמא לא אכלית. ומיא לא שתית. על פד חובתכון דחבתון. למעבד דבייש. קדם יי לארנזא קדמוהי: פשפעת בין ידי אלה באמרה אאולא. ארבעין יום וארבעין לילה. למ אכל טעאמא. ולם אשרב מאא. בסכב כטייתכם אדי אכטיתם. וצנעתם אשר. בין ידי אלה ואסכמתמוה: פי יגרתו מפני האף והחמה אשר קצף יהוה עליכם להשמיד

אתכם

חלק חרדוק. (1) סרו מהר. המעם בססך והוא מלעיל: (2) וארא. בדפוסים ברביע ובהינאן ישות כאלוא וברוכן רביע כדפוסים:

אתכם וישמע יהוה אלי גם בפעם ההוא:
 ארזי דחילית מן קדם רוננא וחמתא.
 דרגו יי עליכון לשיצאה יתכון. וקביל
 יי צלותי אף בזמנא ההוא: לאני הדרת
 אנצב ואחמייה. ארי סכט עליכם אלה
 לינפרכם. פסמע אלה לי פי דאך אוקת יי:
 ובאחרן התאנף יהוה מאד להשמידו
 ואתפלל גם בעד אחרן בעת ההוא: ועל
 אחרן. הוה רגז מן קדם יי לחדא לשיצויתיה
 וצליתי. אף על אחרן בעדנא ההוא:
 ועלי ארון ונד אלה גדא. וכאד אן נפרדה.
 פאסתגפרת לה פי דאך אוקת: ואתי
 הפאתכם אשרי עשותם אתי הענג
 לקחתי ואשרף יאתו באש ואפת אתו
 טחון היטב עד אשר דק לעפר ואשלך
 אתי עפרו אלה נחל הירד מן ההר: וית
 חובתכון דעברתון ית עגלא. גסיבית
 ואוקודית יתיה בנורא. ושפית יתיה
 בשופינא יאות. עד דהוה דקיק לעפרא.
 ורימית ית עפריה. לנחלא דנחית מן טורא:
 ואמא כטייתכם והו אענג אדי
 אצתנעתמוה. פאני אכלתה ואחרקתה
 באנאר. וברדתה באמכרד נעמא. חתא
 דק כאתראב. וטרחת תראבה. פי ואד
 אמא אמנחדר מן אנבל: ובתבערה
 ובמסה ובקברת התאנה מקצפים הייתם
 אתי יהוה: ובדליקתא ובנפיתא. ובקברי
 דמשאלי. מרגזינהו יתון קדם יי: ופי דאת
 אשעא ודאת אמהנה. וקבור אמתשהיין.
 לסתזאו מסכטיין ללה: ובשלח יהוה אתכם
 מקדשי ברנע לאמר עלו ורשו אתי הארץ
 אשר נתתי לכם ותמרו אתי יהוה
 אלהיכם ולא האמנתם לו ולא שמעתם
 בקלי: וכד שלח יי יתכון. מרקם גיאה
 דמימר. עולו ואחסינו ית ארעא. דיהבית
 לבון. וסריבתון. על מימרא דיי אלהכון.
 ולא הימנתון ליה: ולא קבילתון דמימריה:
 ולמא בעת בבעצכם. מן דקים ברנע
 קאילא. אצעדו וחוזו אבלד אדי
 אעטיתכם. פכאפתם אמר אלה רבכם.

ולם תומנו בה. ולם תקבלו אמרה:
 ממרים הייתם עסי יהוה מיום דעתי
 אתכם: מסרבין הויתון קדם יי. מיומא
 דידיעית יתכון: ובאגמלה כ) לם תזאו
 מכאפין ללה. מן יום ערפתכם: ואתנפל
 לפני יהוה את ארבעים היום ואת ארבעים
 הלילה אשר התנפלתו פייאמר יהוה
 להשמיד אתכם: ואשתפחית קדם יי.
 ית ארבעין ימין. וית ארבעין לידון
 דאשתפחית. ארי אמר יי לשיצאה
 יתכון: פשפעת ענדה. תלך אארבעין
 איום. ואארבעין אליה. אד אראד אלה
 אן ינפרכם: ואתפלל אלי יהוה ואמר
 אדני יהוה אלהי תשחת עמך ונחלתך
 אשר פדית בגדלך אשר הוצאת ממצרים
 ביד חזקה: וצליתי קדם יי ואמרתי. יי
 אלהים. לא תחביל עמך ואחסנתך.
 דפרקתא בתוקפך. דאפיקתא ממצרים
 ביד תקיפא: וצלית בין ידי אלה וקלת.
 אלהם יא רב. לא תהקך קומך וצפותך.
 אדון פככתהם בעצמתך. ואכרנתהם
 מן מצר ביד שרידה: זכר לעבדך
 לאברהם ליצחק וליעקב אלהיך
 קשי העם הזה ואלזרשעו ואלי חטאתו:
 אדבר לעבדך. לאברהם ליצחק וליעקב.
 לא תתפני. לקשיות עמא דדין.
 ולחוביהון ולחטאיהון: אדבר אוליאך.
 אברהים ויצחק ויעקב. לא תנצר אי
 צעובה דרא אשעב. וטלאחה וכטייתתה:
 פניאמרו הארץ אשר הוצאתנו משם
 מבלי יכלת יהוה להביאם אלי הארץ
 אשר דבר להם ומשנאתו אותם הוציאם
 להמתם במדבר: דלמא יימרון. דיירי
 ארעא דאפיקתנא מתפן. מדלית יוכלא
 קדם יי. לאעלותהון. לארעא דקיים
 להון. ומדשני יתהון. אפיקנון למטלותהון
 במדברא: כלא ימור אהל אבלד אדי
 אכרנתנא מנה. ממא לם יטיק רבהם.
 אן ידכלהם אבלד אדי ועדהם בה. ומן
 שנאתה להם. אכרנהם ליקתלהם פי

אלבר חלק הקרוק. ח) אותו באש. אין פסיק בתינאן שראיתי ודפסיים ישנו גם בפסיקתא ובהאג סהריב"ש כתב שיש פסיק: ט) דג. בפתח:

אמר: והם עמך ונחלתך אשר הוצאת
 בכחך הגדל ובזרעך הנטויה: ואנון עמך
 ואחסנתך. דאפיקתא בחילך רבא.
 ובדרעך מרמא: והם קומך וצפותך.
 אדי אכרנתהם בקוותך אעצימה. ודראעך
 אממדורה: פ

בעת ההוא אמר יהוה אלי פסל לך שני
 לוחות אבנים פראשנים ועלה אלי ההרה
 ועשית לך ארון עץ: בעדנא ההוא אמר
 יי' לי פסל לך. תרין לוחי אבניא
 פקדמאי. וסק לקדמי לטורא. ותעביד
 לך ארזא דאעא: פי דאך אוקת קא
 אלה לי. אנחת לוחי גוהר כאאולין.
 ואצעד בהמא אי אנבל. וקד צנעת
 צנדוקא מן כשב כב: ואכתב עליהלת
 אתי הדברים אשר היו עליהלת
 הראשנים אשר שברת ושמתם בארון:
 ואכתוב על לוחיא. ית פתגמאי. דהוו.
 על לוחיא קדמאי דתברתא. ותשיגון
 בארזא: חתא אכתב עליהמא אכלמאת.
 אדי כאנת עלי אלוחין אלאולין אדי
 כסרתהמא. וציירמה פי אצנדוק:
 ואעש ארון עצי שפים ואפסל שני לוחות
 אבנים פראשנים ואעל ההרה ושני
 הלחת בידי: ועבדית ארזא דאעי שפין.
 ופסלית. תרין לוחי אבניא פקדמאי.
 וסליקית לטורא. ותרין לוחיא בידי:
 פצנעת צנדוקא מן כשב אסנט. ונחתת
 לוחי גוהר כאאולין. וצעדת אי אנבל.
 והמא פי ידי: ויכתב עליהלת פמכתב
 הראשון את עשרת הדברים אשר דבר
 יהוה אליכם בהר מתוך האש ביום הקהל
 ויהגם יהוה אלי: וכתב על לוחיא פכתבא
 קדמאה. ית עשרא פתגמין. דמליד יי'
 עפכון בטורא. מנו אישתא ביזמא דקהלא.
 ויהבון יי' לי: פכתב עליהמא כאכתאב
 אאול. והי אעשר אכלמאת. אדי כלמכס
 אלה פי אנבל. מן וסטאנאר פי יום אנוק.
 ודפעהמא אי: ואפן וארד מן ההר ואשם
 ח (כתר תורה)

אתי הלחת בארון אשר עשיתי והיו שם
 כאשר צוני יהוה: ואתפנית. ונחתית
 מן טורא. ושית ית לוחיא. בארזא
 דעבדית. והוו תמן. כמא דפקדני יי':
 תם ולית ונזלת מן אנבל. וציירת אלוחין.
 פי אצנדוק אדי צנעתה. ובקיא הנאך.
 כמא אמרני אלה: ובני ישראל נסעו ה
 מבארות בני יעקן מוסרה שם מת אהרן
 ויקבר שם ויכהן אלעזר בנו תחתיו:
 ובני ישראל. נטלו מבארות בני יעקן
 למוסרה. תמן מית אהרן ואתקבר תמן.
 ושפיש אלעזר בריה תחותיה: ולמא
 שפעני פי הרון. אקאם אי אן רחלו בני
 אסראיל. מן בארות בני יעקן אי מוסרה.
 תם מאת הרון ודפן תם כב. ואם אעזר
 אבנה מכאנה: משם נסעו הנדגדה ומן
 הנדגדה ישבתה ארץ נהליימים: מתמן
 נטלו נדגוד. ומן נדגוד ליטבת.
 ארע נגדא נהלין דמיין: ורחלו מן תם
 אי נדגוד. ומן נדגוד אי יטבת. ארץ דאת
 אודיה מא: בעת ההוא הבדיל יהוה
 את שבט הלוי לשאת את ארון ברית
 יהוה לעמד לפני יהוה לשרתו ולברך
 בשמו עד היום הזה: בעדנא ההוא.
 אפריש יי' ית שבטא דלוי. למסל ית
 ארון קומא די. למקם קדם יי' לשמשותיה
 ולברכא בשמיה. עד יומא קדין: פי
 דאך אוקת. אפרו אלה סבט לוי. ליחמלו
 צנדוק עהרה. ויקומו בין ידיה ליכדמוה
 ויבארכו באסמה. אי יומא הדא למא
 אסעפוני כב: עליפן לא היה ללוי חלק
 ונחלה עם אחיו יהוה הוא נחלתו כאשר
 דבר יהוה אליך לו: על פן לא הוה
 ללוי חלק ואחסנא עם אחוהי. מתנן
 דיהב ליה יי' אגין כב" אנון אחסנתיה.
 כמא דמליד. יי' אלהך ליה: ולדאך לס
 יכון לארזאניין. נציב ונחלה מע אכותהם.
 כל הבאת אלה הי נציבהם כב. כמא
 אמר בהא להם: ואנכי עמדתי בך

יהיה לאהבה אתם ויבחר בורעם אחריהם
 בכם מפליהעמים פיום הוה: לחוד
 באבהתך. צבי יי למרחם יתהון. ואתרעי
 בבניהון בתריהון. בכון. מפל עממיא
 פיומא הרין: לכנה אצטפא אבאך
 פאחבהם. ואכתאר נסלהם מן בעדהם.
 ואנתם הם (כ) מן בין אשעוב. כמא
 תשאהרון: ומלתם את ערלת לבבכם
 וערפכם לאתקשו עוד: ותעדון. ית
 טפשות לבכון. וקדלכון. לא תקשון עוד:
 פאזילו גש קלובכם (כ). ורקאבכם לא
 תצעכוהא אבדא: פי יהוה אלהיכם
 הוא אלהי האלהים ואדני האדנים האל
 הגדל הגבר והנורא אשר לאישא פנים
 ולא יקח שחד: ארי יי אלהכון. הוא
 אלה דיינין. ומארי מלכין. אלהא רבא
 גברא ודחיקא. דלית קדמוהי מסב
 אפיין. ואף לא לקבלא שוחדא: לאן אלה
 רבכם. הורב אארבאב. וסיד אסארה.
 אמאיק אעצים אנבאר אמבים אדי לא
 יחאבי אגוה. ולא יאכר ארשא: עשה
 משפט יתום ואלמנה ואהב גר לתת לו
 לחם ושמחה: עביד. דין ייתם וארמלא.
 ורחים גיורא. למתן ליה מזון וכסו: צאנע
 חכם איתים וארמלה. ומחב אנריב.
 ירוקה טעאמא וכסוה (ג): ואהבתם את
 הגר פייגרים הייתם בארץ מצרים:
 ותרחמון ית גיורא. ארי דיירין הויתון
 בארעא דמצרים: פאחבבו אנריב.
 פטאמא כנתם גרבא פי בלד מצר: אתי
 יהוה אלהיך תיבא אתו תעבד ובו תרפק
 ובשמו תשבוע: ית יי אלהך. תדחל
 וקדמוהי תפלח. ודחלתיה תתקרב.
 ובשמה תקיים: וכף אלה רבך. ואעבדה
 ואום טאעיתה. ואחלף באסמה בארא:
 הוא תהלתך והוא אלהך אשר עשה
 אתך אתי הגדלת ואתי הנוראת האלה
 אשר ראו עיניך: הוא תושבתך והוא
 אלהך. דעבד עמך. ית רברבתא וית
 חסינתא האלין. תחואה עינד: אן הו

פימים הראשנים ארבעים יום וארבעים
 לילה וישמע יהוה אלי גם בפעם ההוא
 לא אבה יהוה השחיתך: ואנא הויתי
 קאים בטורא. פיומא קדמאי. ארבעין
 ימיון. וארבעין לילון. וקביל יי צלותי. אף
 בזמנא ההוא. לא אבא יי לחברותה:
 ואנא אקמת פי אנבל. מתל אמרה
 אאולא. ארבעין יומא וארבעין לילה.
 פסמע ארה לי פי דאך אוקת. ולם ישא
 אלה אן יהלכך: ויאמר יהוה אלי קום
 דך למסע לפני העם ויבאו וירשו אתי.
 הארץ אשר נשבעתי לאבתם לתת להם:
 ואמר יי לי. קום. איזיל למטול קדם עמא.
 ויעלון ויירתון ית ארעא. דקיימית
 לאבהתהון למתן להון: פקא אלה לי. קום
 אמץ בין ידי אקום ורחלהם. חתא ימצון
 פירתון אבד. אדי קסמת לאבאיהם אן
 אעטיהם:

פ

ועתה ישראל מה יהוה אלהיך שאל
 מעמך פי אמליראה אתי יהוה אלהיך
 דלכת בכל דרכיו ולא אהבה אתו ולעבד
 אתי יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך:
 ובען ישראל. מא יי אלהך. תבע מנה.
 אלהין למרחל. קדם יי אלהך. למחך.
 בכל אורחן דתקנון קדמוהי ולמרחם
 יתיה. ולמפלת קדם יי אלהך. בכל לבך
 ובכל נפשך: ואן יא אסראיל. מא אדי
 יטלבה מנך אלה רבך. אלא אן תכאפה
 ותסיר פי טרקה. ותחבבה ותעבדה
 מכלצא. בכל קלבך ונפסך (כ): לשמר
 את מצות יהוה ואת חקתיו אשר אנכי
 מצוה היום לטוב דך: למטר. ית פקוריא
 דיי וית קימוהי. דאנא מפקיד דך יומא
 דין. דייטב דך: ואחפין צאיה ורסומה.
 אתי אנא אמרך בהא איום. יכארך: הן
 ליהוה אלהיך השמים ושמי השמים
 הארץ וכל אשר בה: הא דיי אלהך.
 שמיא ושמי שמיא. ארעא וכל דבה:
 הודא ללה רבך. אסמאואת כלהא (כ).
 ואארין וכל מא פיהא: רק באבתך חשק

ו

מרחתך והו אהך. כמא צנע מעך. תלך
 אכבאיר ואמהאיב. אתי ראתהא עינאך :
 בשבעים נפש ירדו אבתך מצרימה
 ועתה שמך יהוה אלהיך ככוכבי השמים
 רב : בשבעין נפשו. נחתו אבהתך
 למצרים. וכען. שוּך יי אלהך. ככוכבי
 שמיא לסני : פמנהא (א) אין אבאיך. נזלו
 מצרא בסבעין נפסא. ואין. פקד ציירך
 אלה רבך. ככואכב אסמא כתרד :
 ואהבה את יהוה אלהיך ושמרת משמרתו
 וחקתו ומשפטיו ומצותיו כל הימים :
 ותרחסית יי אלהך. ותפר מפרת מימריה
 וקימוהי ודינוהי. ופקודוהי. כל יומיא :
 פאחבב אלה רבך. ואהפיך מא
 אסתחפצך (ב) בה. ורסומה ווצאיאה.
 ואחכאמה טול אומאן : וידעתם היום
 כין לא את בניכם אשר לא ידעו ואשר
 לא יראו את מוסר יהוה אלהיכם את
 גדלו את ידו החזקה וזרעו הנטויה :
 ותדעין יומיא דין. אדני לא ית בניכון דלי
 ידעו ודלא חזו. ית אולפנא דיי אלהבון.
 ית רבותיה. ית ידיה תקיפתא. ודרעיה
 מרמא : ואעלמו מן איום. אן לים אעמל
 עדי בניכם (ג) אדי גם יעלמו וגם יראו.
 ארב אלה רבכם. ועצמתה וידה אשר יורה
 ודראעה אממדורה : ואת אתתיו ואת
 מעשיו אשר עשה בתוך מצרים לפרעה
 מלך מצרים ולכל ארצו : וית אתותיה
 וית עובדוהי. דעבר פגו מצרים. לפרעה
 מלכא דמצרים ולכל ארעיה : ואיאתה
 ואעמאה. אתי צנעהא במצר. בפרעון
 מלך מצר (ד) ובסאיר אהל בלדה : ואשר
 עשה לחיל מצרים לסוסיו ולרכבו אשר
 הציף את מי ים סוף על פניהם בדרפם
 אחריכם ויאפרם יהוה עד היום הזה :
 ודעבר למשרית מצרא לסוסותהון
 ולרתביהון. דאטיף. ית מימא דסוף על
 אפיהון. במרדפהון בתריכון. ואפידנון
 יי. עד יומא הדין : ומא צנע בגנד מצר
 וכילה ומראכבה. אדי אטאף מא בחר

אקרום עדי וגוהתם. למא כלבוכם.
 פאהלכהם אלה. אי יומנא הדא : ואשר
 עשה לכם במדבר עד באכם ערדה מקום
 הזה : ודעבר לכון במדברא. עד מיתכון
 עד אתרא הדין : ומא צנע לכם פי אבר.
 אי אן גיתם אי הדא אמוצע : ואשר עשה
 לדתן ולאבירם בני אליאב בן ראובן
 אשר פצתה הארץ את פיה ותבלעם
 ואת פתיהם ואת אהליהם ואת כל
 היקום אשר נרגליהם בקרב פל ישראל :
 ודעבר לדתן ולאבירם. בני אליאב בר
 ראובן. דפתחת ארעא ית פומה.
 ובלעתנון וית אנש פתיהון וית משכניהון.
 וית כל יקומא דעמהון. פגו כל ישראל :
 ומא צנע בדתן ואבירם. בני איאב אבן
 ראובן. אד פתחת ארץ פאהא.
 פאבתלעתהם וביזותהם ואכביתתהם וגמיע
 אאנאם (א) אדי מעהם. פי מא בין גמיע בני
 אסראיר : פי עיניכם הראת את כל
 מעשה יהוה בקרב ישר עשה : יי
 עיניכון חזאה. ית כל עובדא דיי רבא.
 דעבר : בל עיונכם אדי ראת. גמיע צנע
 אלה אעצים. אדי צנעה : ושמרתם את
 בל המצוה אשר אנכי מצוה היום למען
 תחזקו ובאתם וירשתם את הארץ אשר
 אתם עברים שמה לרשתה : ותפרון ית
 כל תפקודתא. דאנא מפקיד קד יומא
 דין. בריל דהתקפון. ותיעלון ותירתון
 ית ארעא דאתון. עברין לתמן למירתה :
 פאחפצו גמיע אשר יעה. אתי אנא אמרכם
 בהא איום. לכי תשתדו. ותדכלו ותחזו
 אלבר. אדי אתם צאירין איהלתחווה :
 ולמען תאריכו ימים על האדמה אשר
 נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם ולזרעם
 ארץ זבת חלב ודבש : ובדיל דתירכון
 יומין על ארעא. דקיים יי לאבהתכון.
 למתן להון ולבניהון. ארע. עברא חלב
 ודבש : ולכי תטול מדתכם פיה. כמא
 קסם לאבאיכם. אן יעטיהם ולנסלהם ויהו.
 בלד יפיין לבנא ועסלא : ס פני *

חלק הרקודק. יא) את כל מעשר. היבת את בסגול ומקף בכל חתימאן :

הארץ

עשב בשדה לבהמתך ואכלת ושבעת :
 ואתיו. עשבא בתקלך לבעיך. ותיכול
 ותשבע : ואנבת עשבא פי צחראך
 לבהאימך. פתאכל ותשבע : השמר
 לכם פניפתה לבבכם וסרתם ועברתם
 אלהים אחרים והשתחיתם להם :
 אסתמרו לכון. דלמא ישעי לבכון. ותסטון.
 ותפלהון למעות עממיא. ותסגרון להון
 ואחדרו אן ינכרע קלבכם. פתזולון.
 ותעבדון מעבודאת אכר. ותסגרון להא:
 וחרה אפייהוה בכם ועצר אתיהשמים
 ולא יהיה מטר והארמה לא תתן אתי
 יבולה ואכרתם מהרה מעל הארץ הטבה
 אשר יהוה נתן לכם : ויתקף רוגזא דיי
 בכון. ויחוד ית שמיא ולא יהי מטר.
 וארעא. לא תתין ית עללתה. ותיכרון
 בפריע. מעל ארעא מבתא. דיי יהיב
 לכון : פישתד גצב אלה עליכם. פיתכס
 אמטר מן אסמא. ואארץ לא תנבת
 אדאהא. פתבידון בסרעה. ען אכרד
 אנייד. אדי אלה מעטיכמוהא : ושמתם
 את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם
 וקשרתם אתם לאות עלידכם והיו
 למזמפת בין עיניכם : ותשוון ית פתגמי
 ארין. על לבכון ועל נפשכון. ותקטרון
 יתהון דאת על ידכון. ויהון לתפלין בין
 עיניכון : וציירוכלאמי הדא. פי קלובכם
 ופי נפוסכם. ואעקרוהא עלאמה עלי
 ידיכם. ותכון מנשורא בין עיונכם :
 ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם
 בשבתך בביתך ובדלתך בדרך ובשכבך
 ובקומך : ותלפון יתהון. ית בניכון למלדא
 בהון. במתבך בביתך ובמהבך באורחא.
 ובמשפך ובמקימך : ועלמוהא בניכם
 ותדרסהא (ה). פי חא גלוסק פי מנולך
 ומסירך פי טריקך. וענד ניאמך וקיאמך:
 וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך :
 וכתובנון על מזוזות קבענון בספי ביתך
 ובתרעך : ואתבהא עלי כדוד פתוח
 מנאולך ואבואבך : למען ירבו ימיכם וימי

הארץ אשר אתה באשמה לרשתה לא
 בארץ מצרים הוא אשר יצאתם משם
 אשר תזרע את זרעך והשקית ברגלך
 פגן הירק : ארי ארעא. דאת עליך לתמן
 למורתה. לא בארעא דמצרים היא.
 דנפקתון מתמן. דתזרע ית זרעך. ומשקית
 ליה ברגלך פגנת ירקא : ואעלם אן
 אארץ. אדי אנת צאיר איה לתחוזה. לים
 הו כבלד מצר. אדי כרגת מנהא. אדי
 כנת תזרע זרעך. ותסקיה ברגלך כננאן
 אכקול (ה) : והארץ אשר אתם עברים
 שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת למטר
 השמים תשתה פים : וארעא. דאתון.
 עברין לתמן למורתה. ארע טורין ובקען.
 למטר שמיא שתיה מיה : לכן אארץ. אדי
 אנתם גאזין איה לתחוזה. ארץ גבאל
 ובקאע. מן מטר אסמא תשרב מאא :
 ארץ אשר יהוה אלהיך דרש אתה תמיד
 עיני יהוה אלהיך בה מרשית השנה
 ועד אחרית שנה : ארעא. דיי אלהך
 תבע יתה. תדירא. עיני יי אלהך בה.
 מרישה דשתא ועד סופה דשתא : ארץ
 אלה רבך מתעהרהא. ודאימא ענאיתה
 בהא. מן אוול אסנה יי אכרהא (ו) :
 ויהוה אם ישמע תשמעו אר
 מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום
 לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל
 לבבכם ובכל נפשכם : ויהי אם קבלא
 תקבלון לפקודי. דאנא מפקיד יתכון
 יומא דין. למרחם. ית יי אלהכון ולמפלח
 קדמוהי. בכל לבכון ובכל נפשכון : פאן
 סמעתם סמאעא לוצאיאי. אדי אמרכם
 בהא איום. לתחבו אלה רבכם ותעבדוה
 מכלצין. בכל קלובכם וכל נפוסכם :
 ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש
 ואספת דגנה ותירשך ויצחרך : ואתיו
 מטר ארעכון בעדניה בפיר ולקיש.
 ותכנוש עבודך. וחמרך ומשחך : גולת
 מטר בלדכם. פי וקתה וסמי ולקיס.
 פתגמע בוך. ועצירך ולהנך : ונתתי
 חלק הדקרוק : יב) מרשית. בשופר חולך לא באשמה בכל התינאן:

לא יקף אנסאן בין ידיכם. כל פועכם
וכופכם. ילקיה אלה רבכם. עלי גמיע
אבלד אדי תסלכונה. כמא ועדכם: ק"א

פסוקים ס' רעואל, ומפמירין והאמר ציון בישעי' ס' ס"ם: גג"ה
למנחת שבת וב' וה': ס ס ס ס ראה

אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה:
חזו. האנא. יהיב קדמיכון יומא דין. ברכן
וגוטיין: אנצרו האנא תאי * עליכם איום.
ברכאת ולענאת: אתה ברכה אשר
תשמעו ארמעות יהוה אלהיכם אשר
אנכי מצוה אתכם היום: ית ברכן. אם
תקבלון. לפקודיא דיי אלהכון. האנא.
מפקיד יתכון יומא דין: פאמא אברכאת.
אן קבלתם וצאיא אלה רבכם. אדי אנא
אמרכם בהא איום: והקללה אם לא
תשמעו ארמעות יהוה אלהיכם וסרתם
מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום
לקחת אחרי אלהים אחרים אשר לא
ידעתם: וגוטיין. אם לא תקבלון לפקודיא
דיי אלהכון. ותסטון מן אורחא. האנא
מפקיד יתכון יומא דין. למחך. פתח. מעות
עממיא דלא ידעתון: ואמא ארענאת.
אן לס תקבלו וצאיא אלה רבכם. וולתם
ען אטריק. אתי אנא אמרכם בהא איום.
ואתבעתם מעבודאת אכר. מא לס
תערפוהא: ס והיה פי יביאך יהוה
אלהך אלה ארץ אשר אתה בא שמה
לרשתה ונתתה את הברכה עליה
גרוזים ואת הקללה עליה עיבל: ויהי
ארי יעידנך דיי אלהך. לארעא. דאת עלי
לתפול מירתה. ותתניית מברכיא על טורא
הגרוזין. וית מלטמיא על טורא דעיבל:
פאדא אדכלך אלה רבך. אי אבלד. אדי
אנת צאיר איה לתחווה. פאתל * אברכאת
עדי גבל גרוזים. ואלענאת עלי גבל עיבל:
הלא יהמה בעבר הירקן אחרי דרך מבוא
השמש בארץ הפנעני הישב בערבה
מול הגלגל אצל אלוני מרה: הלא אנון
בעברא דירדנא. אחורי אורח מעלני

בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה
לאבותיכם לתת להם פימי השמים עלי
הארץ: פדיל דיסגון יומיכון ויומי בניכון.
על ארעא דקיים יי לאבהתכון למתן להון.
פיומי שמיא על ארעא: לכי תטור
אייאמכם ואייאם בניכם. עלי אבלד. אדי
קסם אלה. לאבאיכם אן יעטיהם.
כאייאם אסמא עלי ארץ: ס פי
אם שמר תשמרון את פלי המצוה הזאת
אשר אנכי מצוה אתכם לעשותה לאהבה
את יהוה אלהיכם לקחת בכל דרכיו
ולדבקהו: ארי אם מטר תמרון ית
פל תפקידתא הדא. האנא מפקיד יתכון
למעברה. למרחם. ית יי אלהכון. למחך
בכל אורחן דתכנן קדמוהי ולא תקרביא
לדחלתיה: פאנכם אן הפצתם גמיע
הדה אצאיא. אדי אנא אמרכם ועמלתם
בהא. באן תחבבו אלה רבכם. ותסירו פי
גמיע טרקה ותלזמוה: והוריש יהוה את
פלי הגוים האלה מלפניכם וירשתם
גוים גדלים ועצמים מכם: ויתריך יי. ית
פל עממיא האלין מן קדמיכון. ותירתון
עממין. רברבין ותקיפין מנכון: ויקרץ
אלה. גמיע הולאי אמם מן בין ידיכם.
פורתתם אממא. אכתר ואעצם מנכם:
כל המקום אשר תדרך פקודיכם בו
לכם יהיה מן המדבר והלבנון מן הנחל
נהר פרת ועד הים האחרון יהיה גבלכם:
פל אתרא. דתדרוך פרסת רגלכון. ביה
לכון יהי. מן מדברא ולבנון מן נהרא נהרא
פרת. ועד ימא מערבא. יהי תחומכון:
וכל מוצע יטאה קדמכם יכון לכם. מן אבר
ושלבנא ונהר אפראת. ואבחר אכביר. יכון
תכמכם: לא יתציב איש בפניכם פחדכם
ומוראכם יתן יהוה אלהיכם עלי פני כרי
הארץ אשר תדרכו בה כאשר דבר
לכם: דאיתעתר אנש קדמיכון. דחלתכון
ואימתכון. יתין יי אלהכון. על אפי כל
ארעא דתדרכון בה. כמא דמלי לכון:

שמשא בארע פגענאה. דיתוב במישרא.
לקביל גלגלא. בסטר מישרי מורה: אלא
אנהמא פי גאנב אארדן. ורא טריק מגיב
אשמס. ענד בלד אכנאעני. אמקים
פי אנור. ממא ירי אנגל. ענד מרג מורה:
פי אתם עברים אתי הירדן לבא לרשת
את הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן לכם
ורשתם אתה וישבתם בה: ארי אתון
עברין ית ירדנא. למיעל למירת ית ארעא.
דיי אלהכון יהיב לכון. ותירתון יתה
ותתכון בה: לאנכם גאיון אארדן.
לתדכלו ותחווו אבלד. אדי אלה רבכם
מעטיכם. פאדא חותמוה וגלסתם פיה:
ושמרתם לעשות את כלי החקים ואת
המשפטים אשר אנכי נתן לפניכם היום:
ותטרונו למעבר. ית כל קימא וית דיניא.
דאנא. יהיב קדמיכון יומא דין: פאחפצו:
ואעמלו. בגמיע ארסום ואחכאם. אתי
אנא תליהא עליכם איום: אלה החקים
והמשפטים אשר השמרנו לעשות בארץ
אשר נתן יהוה אלהי אבותיך לך לרשתה
כל הימים אשר אתם חיים עלי האדמה:
אלין. קימא ודיניא דהטרונו למעבר.
בארעא. דיהב יי. אלהא דאכהתך.
לך למירתה. כל יומיא. דאתון קייטין על
ארעא: הדה אואיל ארסום ואחכאם:
אדי תחפצוהא ותעמלו בהא. פי אבלד.
אדי אעטאך אלה אלאה אבאך אן
תחווה. טול אומאן. אדי אתם אחיא עלא
ארץ: אבד תאפרון אתי כלי הטקמות
אשר עברו שם הגוים אשר אתם ירשים
אתם את אלהיהם על ההרים הרמים ועל
הגבעות ותחת פלעין רעין: אבדא
תאפרון. ית כל אתרי אדמל חותפון עממא.
דאתון. ירתין יתהון ית טעותהון. על
טורי ארמיא ועל רמתא. ותחות כל אילן
עפוף: והו אן תבידו. גמיע אמואצע
אדי עבד תם אאמם. אדי אתם קארצוהם
מעבודאתהם. עלי אנבא ארפאע ועלי
איפאע. ותחת כל שגר ריאן: ונתצתם

אתי מזבחתם ושבתם אתי מצבתם
ואשריהם תשרפון באש ופסילי אלהיהם
תגדעון ואפרתם את שמש מן המקום
ההוא: ותתרעון ית איגוריהון. ותתפרון
ית קמתהון. ואשיריהון תיקדון פגורא.
ועלמי טעותהון תקצצון. ותפרון ית
שומהון. מן אתרא ההוא: ואנקצו
מדאבתהם. וכסרו דכאכהם. וסואריהם
אחיקוהא באנאר. ופסול מעבודאתהם
תגדעוהא. ואבידו אסמאיהם. מן דאך
אמוצע: לא תעשון פן ליהוה אלהיכם:
לא תעבדון פן. קדם יי אלהכון: לא
תצנעו כדאך ללה רבכם: פי אס-ארי
המקום אשר יבחר יהוה אלהיכם מפני
שבטיכם לשום את שמו שם לשכנו
תדרשו ובאת שמה: אלהין. לאתרא.
דיתרעי יי אלהכון מפני שבטיכון.
לאשראה שכינתיה תפן. לבית שכינתיה
תתפעון ותיתון לתפן: אלא ארי אמוצע.
אדי יכתארה אלה רבכם מן גמיע
אסבאמכם. ליחל נורהתם. אתמסו מסכנה
תתא תצירו איה: והבאתם שמה
עלתיכם וזבחיכם ואת מעשרתיכם ואת
תרומת ידכם ונדריכם ונדבתיכם ובכרת
בקרכם וצאנכם: ותיתון לתפן. עלותכון
ונכסת קודשיכון. וית מעשריכון. וית
אפרשות ידכון. ונדריכון ונדבתכון.
ובכורי תוריכון וענכון: פאחמלו איה.
צואעדכם ודבאיחכם. ועשורכם
ורפאיכם. ונדורכם ותברעכם. ובכור
בקרכם וגנמכם: ואכלתם שם לפני יהוה
אלהיכם ושמתם בכל משלח ידכם אתם
ובתיכם אשר פרכך יהוה אלהיך:
ותיכלון תפן. קדם יי אלהכון. ותתדון.
בכל אישטות ידכון. אתון ואנש בתיכון.
דברכך יי אלהך: פתאכלוהתם. בין ידי
אלה רבכם. ואפרחו. בגמיע מא אנבסטת
בה אידים. אתם וביותכם. כמארזקך
אלה רבך: לא תעשון ככל אשר אנחנו
עשים פה היום איש פלדישר בעיניו:

לא תעבדון. פבל. דאנחנא עבדין. פא
 יזמא דין. גבר כל דכשר בעינוהי: לא
 תצנעו מן הרה אמור. וכמא נחן צאנעין
 איום. כל אנסאן מא חסן ענדה: כי לא
 באתם עד עתה אלהי מנוחה ואלהי נחלה
 אשר יהוה אלהיך נתן לך: ארי לא
 אתיתון עד כען. לבית נחא ולא חסנתא.
 דיי אלהיך יהיב לך: לאנכם למס תצירו.
 בעד אמסתקר ואנחלה. אדי אלה רבך
 מעטיד: ועברתם את יהירדן וישבתם
 בארץ אשר יהוה אלהיכם מנחיל אתכם
 והגיה לכם מכל איביכם מסביב וישבתם
 במח: ותעברון ית ירדנא. ותתבון
 בארעא. דיי אלהיכון מחסין יתכון. ויניח
 לכון מכל בעלי דבביכון. מסחור סחור
 ותתבון לרוחצן: פאדא עברתם אארדן.
 ונלסתם פי אברד. אדי אלה רבכם
 מנחלכם. ואראחכם. מן גמיע
 אעד איכם. אמחיטין ככם ונלסתם ואתקין:
 והיה המקום אשר יבחר יהוה אלהיכם
 בו לשכן שמו שם שמה תביאו את כל
 אשר אנכי מצוה אתכם עולתיכם וזבחיכם
 מעשרתיכם ותרמת ידכם וכל מבחר
 נדריכם אשר תדרו ליהוה: ויהי אתרא.
 דיתרעי יי אלהכון לאשראה שבינתיה
 תמן. לתמן תיתון. ית פלדאנא מפקיד
 יתכון. עלותכון ונכסת קודשיכון.
 מעשריכון ואפרשות ידכון. וכל שפר
 נדריכון. דתדרון קדם יי: ואי מוצע.
 יכתארה אלה רבכם ליחל נורה פיה.
 איה תאתו. בגמיע סא אנא אמרכם. מן
 צואעדכם ורבאיחכם. ועשורכם
 ורפאיכם. וכיאר נדורכם. אדי תנדרוהא
 לדה: ושמתם לפני יהוה אלהיכם אתם
 וזבניכם וזבנתיכם ועבריכם ואמהתיכם
 והלוי אשר בשעריכם פי אין לו חלק
 ונחלה אתכם: ותחדון. קדם יי אלהכון.
 אתון וזבניכון וזבנתכון. ועבריכון ואמהתכון.
 וליזאה דבקרויכון. ארי לית ליה. חולק
 ואחסנא עמכון: ואפרחו בהא. בין

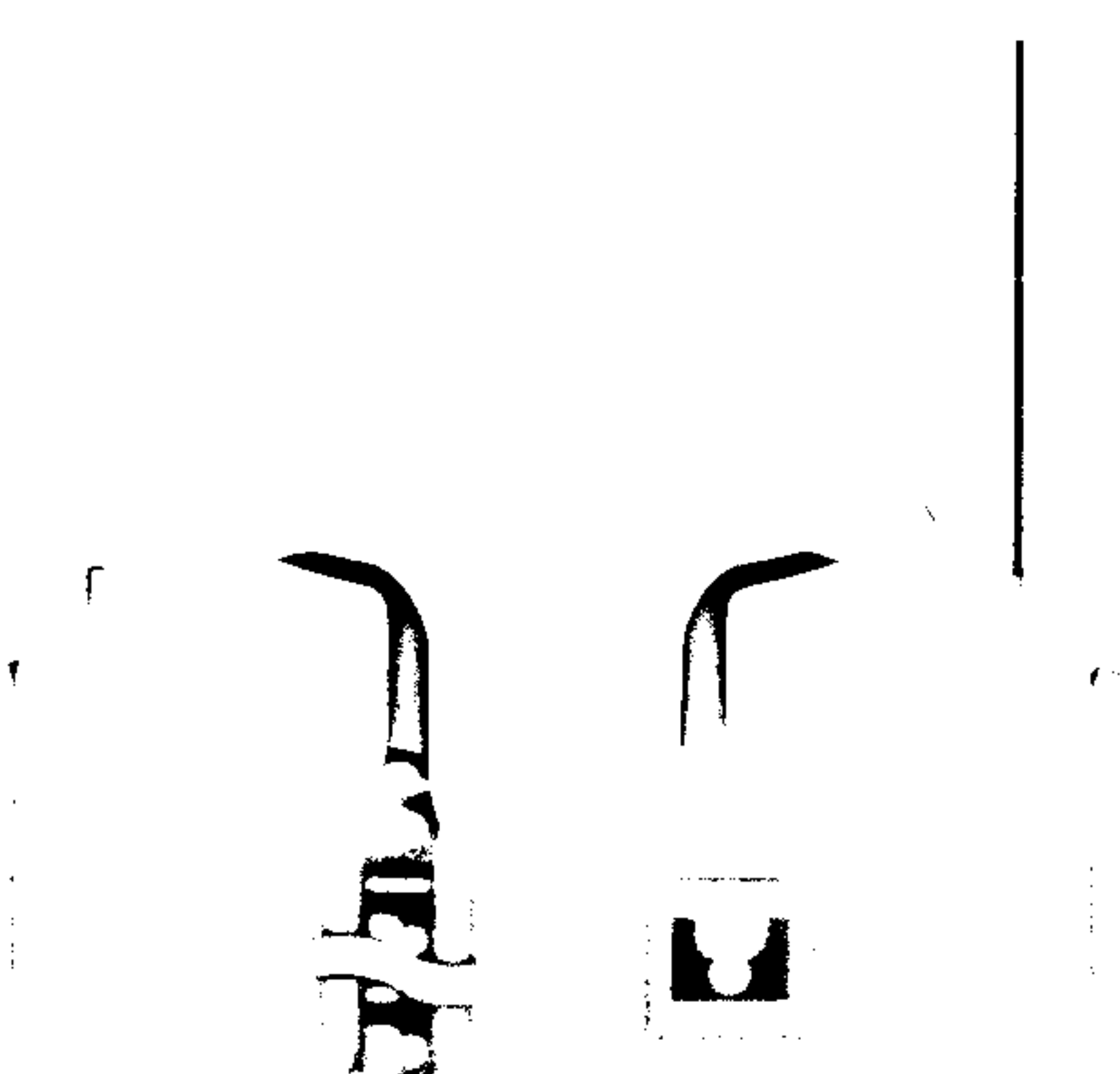
ירי אלה רבכם. אנתם וזבניכם וזבנתיכם.
 ועבדכם ואמאכם. ואזיואני אדי פי
 מהאלכם. אד לים לה. נציב ולא נחלה
 מעכם: השמר לך פן תעלה עלתיך
 בכל מקום אשר תראה: אסתמר לך.
 דלמא תסיק עלוותך. בכל אתרא דתחזי:
 אחר. אין תקרב קראבינדך. פי אי מוצע
 ראיתה: כי אם במקום אשר יבחר יהוה
 באחד שבטיך שם תעלה עלתיך ושם
 תעשה כל אשר אנכי מצוה: אלהיך
 באתרא. דיתרעי יי פחדא מן שבטיך.
 תמן תסיק עלוותך. ותמן תעביד. כל
 דאנא מפקיד לך: אלא פי אמוצע. אדי
 יכתארה אלה באחד אסבאטך. תם תקרב
 קראבינדך. ותצנעתם. גמיע מא אמרך בה:
 רק בכל את נפשך תזבח וואכלת בשר
 פברכת יהוה אלהיך אשר נתן לך בכל
 שעריך הטמא והטהור יאכלנו פצני
 וכאיל: לחוד בכל רעות נפשך. תפוס
 ותיכול בשרא. פברכתא דיי אלהיך. דיהב
 לך בכל קרוך. מסאבאודביא יכרוניה.
 פבשר טביא ואילא: לכן מתא מא
 אשתהת נפסך אלחם. פאדבחוכל. כרוק
 אלה רבך. אדי אעטאך פי סאיר קראך.
 וגאיז אין יאכל מנה אטאהר ואנגס. כמא
 יוכלאן לחם אצני ואיל: רק הקדם
 לא תאכלו עליה ארץ תשפכנו פמים:
 לחוד דמא לא תיכלון. על ארעא תישדננה
 פמיא: כלא אדם לא תאכלוה. כל צבה
 עלי ארץ כאמא: לא תוכל לאכל
 בשעריך מעשר דגנה ותירשך ויצהרה
 וזבנות בקרה וצאנה וכל נדריך אשר תדר
 ונדבתיך ותרומת ידך: לית לך רשו
 למיכל בקרוך. מעשר עבוך וחמרך
 ומשחה. וזבורי תורך ועאנה. וכל נדריך
 דתדר. ונדבתיך ואפרשות ידך: ולא יגזו
 אין תאכל פי מחאך. עשור ברך ועצירך
 ודהנדך. ובקור בקרך וגנמך. ונדורך אדי
 תנדרהא. ותברעך ורפאיך: כי אם
 לפני יהוה אלהיך תאכלנו במקום אשר

בשר טביו ואילו בן תיכלניה מסאבא
 ודכיא כהדא ייכלניה: לכן כמא יוכל
 אצבי ואיר כדאך תאכלה. אן יגוז אננס
 ואטאהר. אן יאכלאן מנה: רק חזק לבדתי
 אכל הדם פי הדם הוא הנפש ולא תאכל
 הנפש עם הבשר: לחוד תקף. בריל דלא
 למיכל דמא. ארי דמא הוא נפשא. ולא
 תיכול נפשא עם בשרא: לכן תשרד.
 פי אן לאתאכל אדם. פאנה מסכן אנפסי.
 ולא תאכל אנפס מע אדם: לא תאכלנו
 עליה ארץ תשפכנו פמים: לא תיכלניה.
 על ארעא תישדניה פמיא: ואד לא
 תאכלה^(ט). בר צבה עלי ארץ כאמא:
 לא תאכלנו למען ייטב לך ולבניך
 אחרוך ביי תעשה הישר בעיני יהוה:
 לא תיכלניה. בריל דייטב לך ולבנך
 בתוך. ארי תעביד דבשר קדם יי:
 ואד לא תאכלה כדאך^(ט). לבי יכאר לך
 ולבניך מן בערך. אד תצנע אמסתקים
 ענד איה: רק קדשייה ישרייהו לך
 ונדרוך תשא ובאת אליהם אשד
 יבחר יהוה: לחוד מעשר קודשך. דיהון
 לך ונדרוך. תפול ותיתי. לאתרא דיתרעי
 יי: עדא אקראסך. מא כאן לך מנהא^(ט)
 ונדרוך. פאחמלהא ואת בהא. אי אמוצע
 אדי יכתארה אלה: ועשית עלתיך
 הבשר והדם עלי מזבח יהוה אלהיך ודם
 זבחך ישפך עלי מזבח יהוה אלהיך
 והבשר תאכל: ותעביד עלותך בשרא
 ודמא. על מדבחה דיי אלה. ודם נכסת
 קודשך. ישתפך על מדבחה דיי אלה.
 ובשרא תיכול: ותצנע צוא ערך לחומהא
 ודמאהא כמא^(ט). עלי מדבחה אלה רבך.
 ומודם דבאיחד יצב עלי מדבחה. וכל
 לחומהא: שמר ושמעת את פלי הדברים
 האלה אשר אנכי מצוה למען ייטב לך
 ולבניך אחרוך עד עולם כי תעשה הטוב
 והישר בעיני יהוה אלהיך: טר ותקביל.
 ית כל פתגמיא הארין. דאנא מסקיד לך.
 בריל דייטב לך. ולבנך בתוך עד עלמא.

יבחר יהוה אלהיך בו אתה ובנה ובתך
 ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך
 ושמחת לפני יהוה אלהיך בכל משלה
 ידך: אלהיך קדם יי אלהיך תיכלניה.
 באתרא דיתרעי יי אלהיך ביה. את ובך
 וברתך ועבדך ואמתך. ודיואה דבקרן.
 ותחדי קדם יי אלהיך. בכל אושטות
 ידך: אלא בין ידי אלה רבך תאכלה. פי
 אמוצע אדי יכתארה. אנת ואבנך
 ואבנתך ועבדך ואמתך. ואגוי אדי פי
 מחלך. ואפרה בין ידי אלה רבך. בגמיע
 מא אנכסטת בה ידך: השמר לך פן
 תעזב אתיהלוי פליימך עלי אדמתך:
 אסתמר לך. דלמא תרהיק ית ליואה. כל
 יומך על ארעך: ואחדד אן תגפו אלוי.
 טול מקאמך פי בלדך: ס פייירחיב
 יהוה אלהיך את גבלך באשר דברךך
 ואמר תאכלה בשר ביי תאונה נפשך לאכל
 בשר בכל אנת נפשך תאכל בשר: ארי
 יפתי יי אלהיך ית החימך כמא
 דמליד לך. ותימר איכול בשרא. ארי
 תתרעי נפשך למיכל בשרא. בכל רעות
 נפשך תיכול בשרא: ואדא אוסע אלה
 רבך תכמך כמא וערך. פקלת אכל
 לחמא. ען שהוה מן נפסך לה. פכלה מתא
 מא אשתהיתה: ביי ירחק ממך המקום
 אשר יבחר יהוה אלהיך לשום שמו שם
 וזכחה מבקרך ומצאנך אשר נתן יהוה
 לך באשר צויתך ואכלת בשעריך בכל
 אות נפשך: ארי יתרחק מנך אתרא.
 דיתרעי יי אלהיך לאשראה שכינתיה
 תמן. ותפוס מתורך ומענה. דיהב יי לך.
 כמא דפקידתך. ותיכול בקרוך. בכל
 רעות נפשך: ואן בעד ענך אמוצע. אדי
 יכתארה אלה רבך ליחל נורה פיה. פאדבח
 מן בקרך ונגמך. אדי רזקך אלה רבך.
 כמא אמרתך. וכלה פי מחלך. מתא מא
 אשתהיתה נפסך: אך באשר יאכל את
 הצבי ואתיהאיל בן תאכלנו הטמא
 והטהור יחדו יאכלנו: פרם. כמא דמתאכיל

ג

ה' אלהיך. אול וארי ברוב התיגאן השנות הופך הדפוסים שתיבת אלהיך במארכה ובקצת התיגאן בדפוסים: (ד) ה) ייטב. לרע: ארי

אורי תעביר דתקין ודכשר קדם יי אלהיך:
 אחפץ ואקבל גמיע הדה אמור ארי
 אמרך בהא לכי יכאר לך ולבנך בערך
 אי אדהת אר תצנע אניד ואמסתקים
 ענד אלהיך: ם כייבנית יהיה
 אלהיך אתי הנוים אשר אתה באי שמה
 לרשת אתם מפניך וירשת אתם וישבת
 בארצם: ארי ישיציי אלהיך יתעממי
 דאת עליך לתמן למירת יתהון מן קרבך
 ויתרה יתהון ותתיב בארעהון:
 ואדא מטע אלה רבך אאמם ארי אנת
 דאכל אי תם לתקרצתם מן בן ידך
 פאדא קרצתהם וסכנת מנאנתם:
 השמר לך פויתנקש אחריהם אחרי
 השמרם מפניך ופן תדרש לאלהתם
 לאמר איכה יעברו הנוים האלה אתי
 אלהיהם ואעשהו כן גסאני: אסתמר
 לך דלמא התקיל בתריהון בתר
 דישתעזון מן קרבך ודלמא תתבע
 רמעותהון למימר איכדין פלדין עממי
 האלין ית טעותהון ואעביד פן אף אנא:
 פאחדר אין תוהקפי תבעתם בער
 אנפארתם מן בן ידך וכלא תלתמם
 מן מעבודאתהם קאילא כיה כאן
 יעבדהא הולאי אאמם פאצנע אנא איצא
 כדאך: לא תעשה כן ליהוה אלהיך
 פי כל תועבת יהוה אשר שגא עשו
 לאלהיהם כי גם את בנייהם ואת בנותיהם
 ישרפו באש לאלהיהם: לא תעביד כן
 קדם יי אלהיך ארי כל דמרתק מדם יי
 דשני עבדין למעותהון ארי אף ית
 פניהון וית פנתהון מוקדין פנורא
 למעותהון: לא תצנע כדאך לדה רבך
 פאנה כתורא ממא יכרהה אלה וישנאה
 צנעוה למעבודאתהם חתא בניהם
 ובנאתהם קד אהרקוהא באנאר להם:
 את בלי הדבר אשר איכא מצוה אתכם
 אתו תשמרו לעשות לאיתספ עליו ולא
 תגרע ממנו: ית כל פתנמא דאנא
 (בתר תורה)

מפקיד יתכון יתיה תטרון למעבד לא
 תיספין עלוהי ולא תמנעון מניה: פנמיע
 אאמר ארי אמרכם בה אהפצוה ואעמרו
 בה לא תזודון עליה שיא ולא תנקצו
 מניה:
 כייקום בקרבך נביא או חלם חלום ונתן
 אליך אות או מופת: איי יקום בייך נביא
 או חלם חלמא ונתן לך את או מופת:
 ואדא קאם פי מא בנינכם מדעי נבווה או
 חלם חלם: פאעטאך איה או ברהאנא:
 ונביא האות והמופת אשר ידבר אליך
 לאמר נבנה אחרי אלהים אחרים אשר
 לא ידעתם ונעבדם: וייתי אתה או
 מופתא דמליך עמך למימר נהך בתר
 טעות עממי דלא ידעתנו ונפלתנו:
 פלו אתת איה או אברהאן מן מן קא
 לך: תעא בנא אי מעבודאת אנה מא
 לם הער פהא ונעבדהא: לא תשמע ארי
 דברי הנביא ההוא או אליהו חלום
 ונבווה ונפשוה ונפשוה ונפשוה ונפשוה
 הישכם אלהים אתי יהוה אלהיכם בכל
 לבנכם ובכל נפשכם: לא תקביל
 לפתגמי נביא ההוא או מן חלים חלמא
 ההוא ארי מנפי יי אלהכון יתכון למדע
 האיתכון רחמיך יי אלהכון בכל לבבך
 ובכל נפשכון: פלא תקבלו מן דאך
 אמדעי אנבווה או אהאם אהלם פאן אלה
 רבכם ממתחנכם ליעהר: הל אנתם
 מחבוה מכלצין בכל קלובכם ונפוסכם:
 אחרי יהוה אלהיכם תלכו ואתו תיראו
 ואת מצותיו תשמרו ובקלו תשמעו ואתו
 תעבדו וכו תדבקון: בתר פולחנא דיי
 אלהכון תהכון ויתיה תדחלון ויתפקודוהי
 תטרון ורמימריה תקבדון וקדמוהי
 תפלחון ודחלתייה תתקרבו: כל תבע
 אלה רבכם תסירו ואיאה פארהבו
 ווצאיאה תהפצו ואמרה תקבלו ואיאה
 פאעכדו וטאעתה פאמוהא: והנביא
 ההוא או חלם חלום ההוא יומת בידברי

סרה עליהנה אלהיכם המוציא אתכם
 מארץ מצרים והפרה מבית עבדים
 להדיחה מן הדרך אשר צוה יהוה אלהיך
 ללכת בה ובערת הרע מקרבך :
 ונביא ההוא או חלים חלמא ההוא
 יתקטיל. ארי מליל סטיא. ער"י אלהבון.
 האפיקיתבון מארעא דמצרים. ודפרקה
 מבית עבדותא. לאטעוהך מן אורחא.
 דפקדך. יי אלהך למתק בה ותפלי עבד
 דביש מבינה : ודאך אמרעי אנבוה.
 או חאם אחרם יקתר. למא תקוול אמהא.
 ערי אלה רבכם. אמכרנכם מן בלד מצר.
 ואפאריך מן בית אעבודייה. לידהו כך
 ען אטריק. ארי אמרך אלה רבך אן
 תסיר פיה. ואנה אהל אשר יי מן וסטך :
 ס פ' יסיהך אהיך בן אמה או
 בנה או בנה או ואשת חיקה או בעה
 אשר כנפשה פסתר לאמר נלכה ונעבדה
 אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה
 ואבתך : ארי ימלכנה. אהיך בר אפך.
 או ברך או בריתך. או אתת קוסך. או
 חבך. דכנפשה בשהרא למימר. נהך.
 ונפלה לטעות עממיא. דלא ידעתא את
 ואבתך : ארא אמנאך אכין אבן אפך.
 או אבנך או אבנתך. או אמראתך אתי
 הי חרמתך יי. או צאהבך ארי הוכנפסך
 פי סתו קאילא. תעא נעבר מעבודאת
 אבר. מא לם תערפהא אנת ואבאך :
 מאלהי העמים אשר סביבתיכם הקרבים
 אליך או הרחקים מן מקצה הארץ
 ועדיקצה הארץ : משעות עממיא.
 דבסחרניבון דקריבין קך. או דרחיקין
 מנה. מסיפי ארעא ועד סיפי ארעא :
 מן מעבודאת אאמם. ארין חואליכם.
 אקרבין איך. או אבעדין מנה. מן טרף
 ארץ אי טרפהא : לא תאבה לו ולא
 תשמע אליו ולא תחוס עינה עליו ולא
 תחמל ולא תכסה עליו : לא תיבליה.
 ולא תקביל מציה. ולא תחוס עינה עלוה.
 ולא תרחסו לא תבסי עלוהי : פלא תשא

דאך. ולא תקבל מנה. ולא תשפק עליה.
 ולא תרת לה. ולא תסתר עליה : כי הרג
 תהרגנו ידך תהיה בו בראשונה להמיתו
 ויד פליהם באחרנה : ארי מקטל
 תקטלניה. ידך. תהי ביה בקדמותא
 למקטליה. וידא דכל עמא בבתרותא :
 כל אקתדה קתלא. וידך אוול מא תקע
 עליה יי פתקתלה. ויד סאיר אמה
 אכירא : וסקלתו באבנים ומת פי בקש
 להדיחה מעל יהוה אלהיך המוציאך
 מארץ מצרים מבית עבדים : ותרגמניה
 באבניא וימות. ארי בעא. לאטעוהך
 מדחלתא דיי אלהך. דאפקך. מארעא
 דמצרים מבית עבדותא : וארגמה
 באחגארה חתא ימות. למא קעד אדחאך
 ען אלה רבך. אמכרנך. מן בלד מצר מן
 בית אעבודייה : וכל ישראל ישמעו
 וראו ולא יספו לעשות כדבר הרע הזה
 בקרבך : וכל ישראל ישמעו וירחלון.
 ולא יספו למעבר. כפתגמא בישא. הרין
 בינה : וסאיר אסראיל. יסמעון ויכאפון.
 ורא יעאודון אן יצנעון מתל הדא אמר
 ארדי פי וסטך : ס פ' יתשמע
 באחת ערוך אשר יהוה אלהיך נתן לך
 לשבת שם לאמר : ארי תשמע בחדא
 מן קרנך. דיי אלהך. יהיב לך. למתב
 תמן למימר : ואן סמעת ען בעץ קראך.
 ארי אלה רבך מעטיך. אן תסכן פיהא
 קול קאיל : יצאו אנשים בני בליעל
 מקרבך וידיחו את ישבני עירם לאמר
 נלכה ונעבדה אלהים אחרים אשר
 לא ידעתם : נפקו גוברין בני רשעא
 מבינה. ואמעיאו (כ"ו ואטעיו). ית יתבי
 קרתהון למימר. נהך. ונפלה. לטעות
 עממיא דלא ידעתון : אן קד כרג קום
 כפאר מנהא. פאצלוואה לקריתתם קאילין
 תעאו נעבר מעבודאת אבר. מא לם
 תערפוהא : ודרשת וחקרת ושאלת היטב
 והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה
 הזאת בקרבך : ותתבע ותברוק. ותשא

יאת

יאות. והא קושטא בין פתגמא את עבדת
 תועיבתא דדא בענך: פאתמס דאך
 ואסתברה. ואסי ענה נעמא. פאן כא
 לאמר חקא תאבתא. קר צנעת דדה
 אכריהה פי וסטך: חפה תפה אתי שבי
 העיר ההוא לפי הרב החרם אתה ואתי
 בל אשריבה ואתי בהמה לפי הרב:
 ממהא תמהי. ית יתבי. קרתא היא
 לפתגם דחרב. גמר יתה וית כל דבה.
 וית בעירה לפתגם דחרב: ואקתל
 קתלא אהל תלך אקריה בחד אסיף.
 ואתלפהא וגמיע מא פיהא. תתא
 בהאימהא בחד אסיף: ואתי בל שללה
 הקבץ אריתוך רחבה ושרפת באש אתי
 העיר ואתי בל שללה בליל ליהוה אלהיך
 והיתה תל עולם לא תפנה עוד: וית כל
 עדאה. תכנוש לגו פתאה. ותוקיד פנורא.
 ית קרתא וית כל עדאה גמיר. קדם יי
 אלהך. ותהי תל חרוב לעולם. לא תתפני
 עיר: וגמיע מלכהא אנמיעה יי וסמי
 רחבתהא. ואחרק באנאר תלך אקריה
 וסרבהא. לדה רבך גמלה. ותכון תלא יי
 אדהר. לא תבנא אברא: ולא ידבק בידך
 מאומה מן החרם למען ישוב יהוה מחרון
 אפו ונתן לך רחמים ורחמך והרפך באשר
 נשבע לאבתך: ולא ידבק בידך. מדעם
 מן חרמא. בריל דיתוב יי מתקוף רוגזיה.
 ויתין קך רחמין וירחים עלך ויסניך. כמא
 דקיים לאבתך: ולא ילתוק בידך שייא
 מן אמתרוף. לבי ירגע אדה מן שדה
 גצבה. ויעטיך רחמתה וירחמך ויכתרך.
 במאקסם לאבאיך: פי תשמע בקול
 יהוה אלהיך לשמר אתי בל מצותיו אשר
 אנכי מצוה היום לעשות הישר בעיני
 יהוה אלהיך: ארי תקביל למימרא דיי
 אלהך. למטר ית כל פקודותי. האנא
 מפקיד קך ומא דין למעבד דבשר קדם
 יי אלהך: אד קבבת אמר אלה רבך.
 ותחפץ גמיע וצאיאה. אתי אנא
 אמרד בהא איום. באן תצנע אפסתקים

ענדה: ס פנים אתם ליהוה אלהיכם *
 לא תתגדדו ולא תשימו קרחה בין
 עיניכם למת: בנין אתון קדם יי אלהכון.
 לא תתדממון. ולא תשוון מרט. בין
 עיניכון על מית: ואד אנתם אוליא אלה
 רבכם כאבנין (ס). פלא תתואגו כה. ולא
 תגעלו נתפא. בין עיונכם עלי
 אמואתכם (ס): פי עם קדוש אתה ליהוה
 אלהיך וכך בחר יהוה להיות לו לעם
 סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה:
 ארי עם קדוש את קדם יי אלהך. וכך
 אתרעי יי. למהוי ליה לעם חביב. מכל
 עממיא דערל אפי ארעא: לאנך שעב
 מקדם לדה רבך. ואכתארך אן חבון לה
 אמה כאצה. מן גמיע אמם. אדי עלי ונה
 ארץ: ס לא תאכל בליתו עבה:
 לא תיכול כל דמרחק: לא תאכל כל
 מברוה: ואת הפהמה אשר תאכלו שור
 עה כשבים ושה עזים: דא בעירא
 דהיכני הורין אמרין דרחלין ונדיו דעזין:
 דדא מא תאכלוה מן אבאהים. אבקר
 ואצאן ואמאעזי: איד וצבי ויחמור ואקן
 ודישן ותאוומר: אילא וטביא ויחמורא.
 ויעלא ורימא ותורבלא ודיצא: ואיל
 ואצבי ויחמור. ואועל ואארו ואתיתל
 ואוראפה (ס): וכר בהמה מפרסת פרסה
 ושסעת שסע שתי פרסות מעלת גרה
 בבהמה אתה תאכלו: וכר בעירא
 דסדיקא פרסתה. ומטלפן מטלפן תרתין
 פרסתה. מסקא פשרא בבעירא. יתה
 תיכלון: וכר בהימה מצלפה בצלף.
 ומפרקה אצל אפהא תפריקא. ומצעדה
 אנתראר מן אבאהים. פכלוהא: אך אתי
 זה לא תאכלו מפעלי הגרה וממפריסי
 הפרסה השסועה אתי הגמל ואתי
 הארנבת ואתי השפן כי מעלה גרה המה
 ופרסה לא הפריסו טמאים הם לכם:
 פרם ית דין. לא תיכלון ממסקי פשרא.
 ומסדיקי פרסתא מטלפי מטלפיא. ית
 גמלא. וית ארנבא וית טבוא ארי מסקי

פֶּשֶׁרָא אֲנִי וּפְרַסְתִּיהוֹן לֹא סְדִיקָא מִסְאֲבִין
 אֲנִי לְכוּן : כִּלָּא הִדָּה אֲשַׁכְּחָאן פִּלָּא
 תֵּאכְלוּהָ מִן אֲמַעְדֵי אֲגַתְרָא .
 וְאֲמַעְלִפִּין בְּאֵלֵי מִפְרָקָה אֲגַמֵּל וְאֲרַנְב
 וְאוּבֵר . פִּאנְהִמָּא מַעְעֵדָה אֲגַתְרָא גִיד
 מַעְלִפָּה בְּעַלְפָּה . פְּהִי מַחְרָמָה עֲלֵיכֶם :
 וְאֲתִיחְזִיר בִּי מִפְרִים פְּרָסָה הוּא וְלֹא
 גִרָּה טָמֵא הוּא לְכֶם מִבְּשָׂרָם לֹא תֵאכְלוּ
 וּבְנִבְלָתָם לֹא תִנְעוּ : וְיִתְחַזְרָא אֲרִי סְדִיק
 פְּרַסְתָּא הוּא וְלֹא פֶּשֶׁר . מִסְאֲבִין הוּא לְכוּן .
 מִבְּשָׂרָהוֹן לֹא תִיכְלוּן . וּבְנִבְלָתָהוֹן לֹא
 תִקְרְבוּן : וְאֲכַנְזִיר . פִּאנְהִי מַעְלָפָּה בְּעַלְפָּה
 וְלֹא יִגְתֵּר . פְּהוּ מַחְרָם עֲלֵיכֶם לֹא תֵאכְלוּ
 מִן חוּמָהָא . וְלֹא תִדְנוּ בְּנִבְאִילָהָא לֹלָא
 תִנְגַּסְכֶּם (כ) : אֲתִיזָה תֵאכְלוּן
 מִכֵּל אֲשֶׁר בְּפִים כֵּל אֲשֶׁר־לֹו סְנִפִּיר
 וְקִשְׁקֶשֶׁת תֵּאכְלוּ : יִתְ דִּין תִּיכְלוּן . מִכֵּל
 דְּבַמֵּיא . כֵּל דְּלִיתָהּ צִיצִין וְקִלְפִין תִּיכְלוּן :
 וְהִדָּא מָא תֵאכְלוּהָ . מִן גַּמִּיעַ מָא פִּי
 אִמָּא . כֵּל מָא לֵה אֲנַחְהָ וּפְרוּס פְּכִלוּהָ :
 וְכֵל אֲשֶׁר אִינְדִּין סְנִפִּיר . וְקִשְׁקֶשֶׁת לֹא
 תֵאכְלוּ טָמֵא הוּא לְכֶם : וְכֵל דְּלִיתָהּ לִיתָהּ .
 צִיצִין וְקִלְפִין לֹא תִיכְלוּן . מִסְאֲבִין הוּא לְכוּן :
 וְכֵל מָא לִים לֵה . אֲנַחְהָ וּפְלוּס לֹא תֵאכְלוּהָ
 לֹאנְהִי נִגַּס לְכֶם : כֵּל צִפִּיר
 טַהֲרָה תֵאכְלוּן : כֵּל צִפִּיר דְּכִי תִיכְלוּן :
 וְכֵל טַאִיר טַאֲהֵר פְּכִלוּהָ : וְזֵה אֲשֶׁר לֹא
 תֵאכְלוּ מֵהֶם הַנֶּשֶׁר וְהַפֶּרֶס וְהַעֲזוּנִיָּה : וְדִין .
 דִּלָּא תִיכְלוּן מִנְהוֹן . נֶשֶׂרָא וְעֵר וְעִזָּא :
 וְהִדָּה אֲשַׁכְּחָאן לֹא תֵאכְלוּ מִנְהֶם . אֲנִסֵּר
 וְאֵעֲקֹאב וְאֵעֲנָקָא : וְהִרָּאָה וְאֲתִיחְזִיאָהּ
 וְהִדָּה לְמִינָהּ : וּבֵת כְּנַפָּא וְטַרְפִּיתָא .
 וְדִיתָא לִזְנֵהָ : וְאֲנַרְחָה (כ) וְאֵצְרָא . וְאֲהִרָּא
 בְּאֵצְנַאפְהָא : וְאֵת כֵּלֵּי עֲרֵב לְמִינוּ : וְיִת
 כֵּל עֲזֵרְבָא לִזְנֵיהָ : וְגַמִּיעַ אֲנַרְאִיב
 לֹאֲצַנַאפְהָא : וְאֵת כֵּת הַיַּעֲנָה וְאֵת הַתַּחֲמָס
 וְאֵת הַשֶּׁחַף וְאֵת הַנֶּעֱץ לְמִינָהּ : וְיִת כֵּת
 נֶעֱמִיתָא . וְעִזָּא וְעִפְרִי שַׁחֲפָא . וְנִצָּא
 לִזְנֵהָ : וְאֵנַעֲמָה וְאֵכְטָאָה וְאֵסָאָה . וְאֵבֵאוּ
 לֹאֲצַנַאפְהָ : אֲתִיחְפִּיּוּס וְאֲתִיחְנַשְׁוּף

וְהַתְּנַשְׁמַת : וְקִרְיָא וְקַפּוּפָא וּבּוּתָא :
 וְאֵבוּס וְאֵבֵאשְׁקוּ וְאֵשֶׁאֲהוּן : וְהַקָּאָת וְאֲתִי
 הַרְחַמָּה וְאֲתִיחְשַׁלְּךָ : וְקִתָּא וְיִרְקִימָא
 וְשִׁלְיִנְנָא : וְאֵקוּק וְאֵרְכֶם וְאֵזְמַג :
 וְהַחֲסִידָה וְהַאֲנַפָּה לְמִינָהּ וְהַדּוּכִיפָּת
 וְהַעֲטִלְפָּה : וְחִזְרִיתָא . וְאֵבוּ לִזְנֵהָ . וְנִגְרִי טוּרָא
 וְעִטְלִיפָא : וְאֵצְקֵר וְאֵבְנִבְנָה בְּאֵצְנַאפְהָ .
 וְאֲהִרָּהֵר וְאֵכְפָּאשׁ : וְכֵל שְׂרִץ הַעֲוֹף טָמֵא
 הוּא לְכֶם לֹא יֵאכְלוּ : וְכֵל רַחֲשָׂא דְּעֻזָּפָא .
 מִסְאֲבִין הוּא לְכוּן . לֹא יִתֵּאכְלוּן : וְגַמִּיעַ דְּבִיב
 אֲטַאִיר . אֲדִי הוּמַחְרָם עֲלֵיכֶם . לֹא תֵאכְלוּהָ :
 כֵּלֵּי עֲוֹף טַהֲרָה תֵאכְלוּן : כֵּל עֲוֹף דְּכִי
 תִיכְלוּן : וְכֵל מָא הוּ טַאֲהֵר מִנְהָ פְּכִלוּהָ :
 לֹא תֵאכְלוּ בְּלִי־נִבְלָה לְגִיר אֲשֶׁר־בִּשְׂעָרֵיךָ
 תִתְנַנְּהָ וְאֵכְלָהָ אוּ מִכֵּל לְנִכְרֵי כִי עִם קְדוּשָׁתָא
 אֲתָהּ לִידָהָ אֵלֵהֶּיךָ לֹא תִבְשֵׁל גִידֵי כְּחֵלֵב
 אִמּוֹ : לֹא תִיכְלוּן כֵּל נְבִילָא . דְּהוֹתֵב עֵרֵל
 דְּבִקְרוּךְ תִתְנַנְּהָ וְיִיכְלֵנָה . אוּ תוּבְנַנְּהָ לְכֵר
 עַמְמִין . אֲרִי עִם קְדִישָׁתָא . קְדָם יי אֵלֵהֶּיךָ .
 לֹא תִיכְלוּן בְּשָׂר בְּחֵלֵב : וְלֹא תֵאכְלוּ שִׁיא
 מִן אֲנַבְאִיל . כֵּל אֵעֲטָהָ לְאֲגִרִיב אֲדִי פִי
 מִחַאֲלֵךְ פִּיאֲכִלָּהָ . אוּ תִבְיַעָהָ לֹאֲנַבְי .
 לֹאֲנִךְ שַׁעֲבִי מִקְדָּם לֵה רִבֵּךְ . וְלֹא תִטְבֵּךְ
 חֲמָא בְּלִבְךָ : פ

עֵשֶׂר תַּעֲשֶׂר אֵת כֹּל־תְּבוּאֹת זֵרַעְךָ הַיֵּצֵא
 הַשָּׂדֶה שְׁנָה שְׁנָה : עֵשֶׂרָא תַעֲשֶׂר . יִת
 כֵּל עֲדֵלֵת זֵרַעְךָ . דִּי־פִיק חֲקִילָא שְׁנָא שְׁנָא :
 וְעֵשֶׂר תַעֲשִׂירָא גַמִּיעַ גִּלְהָ זֵרַעְךָ . מָא
 תִנְבַתָּה אֲצַחְרָא סְנַה סְנַה : וְאֵכְלָתָ לְפָנֶיךָ
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמִקְוֵם אֲשֶׁר־יִבְחַר לְשִׁכְנֵן שְׁמוֹ
 שֵׁם מַעֲשֶׂר דְּגִנְךָ תִירֶשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ וּבִכּוּרֵת
 בְּקִרְךָ וְצֹאֲנֵךְ לְמַעַן תִּלְמַד לִירָאָה אֵת־
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֹּל־הַיָּמִים : וְתִיכּוֹל . קְדָם יי
 אֵלֵהֶּיךָ . בְּאֲתֵרָא דִּיתְרַעֵי לֹאֲשִׁדָּאָה
 שְׂכִינְתֵיהָ תִמּוֹן . מַעֲשֶׂר עֲבוּרְךָ תִמְרָךְ
 וּמִשְׁחֶךָ . וּבִכּוּרֵי תוֹרְךָ וְעֵנְךָ . כִּדִּילְדִיתִלְפָּךָ .
 לְמִדְחֵךְ . קְדָם יי אֵלֵהֶּיךָ כֵּל יוֹמֵיא : וְכֵל
 בִּין יְדֵי אֵלֵהָ . פִּי אֲמוּצַע אֲדִי יִכְתַּאֲרָה
 לִיסְכֵן נוֹרָה פִּיהָ . עֵשׂוֹר בְּרִךְ וְעִצִּירְךָ
 וְדַהֲנֵךְ . וּבִכּוּר בְּקִרְךָ וּגְנַמְךָ . לְכִי תִתְעַלֵּם .

ה

כוף תעבדה מוד אומאן (ג) : וכי ירבה
ממך הדרך כי לא תוכל שאתו פי ירחק
מפך המקום אשר יבחר יהוה אלהיך
לשום שמו שם כי יברכה יהוה אלהיך :
וארי יסגי מנך אורחא ארי לא תבול
למטריה ארי ירחק מנך אורחא דיתרעי
" אלהך לאשראה שכינתיה תמן ארי
יברכה " אלהך : ואן טא עדיך אטריק
ולם תטיק אן תחמלה ובעד ענך אמוצע
אדי יכתארה אלה רבך אן יחל נורה פיה
ובארך לך מעד אדך (ד) : ונתתה בכסף וצרת
הכסף בידך והלכת אל המקום אשר יבחר
יהוה אלהיך בו : ותתין בכסףא ותצור
כסףא בידך ותהך לאתרא דיתרעי " :
אלהך ביה : פבעה בתמן וצרה וכרה
פי ירך ואמין אי אמוצע אדי יכתארה
אלה רבך : ונתתה הכסף בכל אשר תאווה
נפשך בבקר ובצאן ובין ובשקר ובכל
אשר תשאדך נפשך ואכלת שם לפני
יהוה אלהיך ושמתת אתה וביתך :
ותתין כסףא בכל דיתרעי נפשך בתורי
ובענא ובחמר חרת ועתיק ובכל
דתשאדך נפשך ותיכול תמן קדם " :
אלהך ותחדי את ואנש ביתך ואצרפה
פי גמיע מא תשתהי נפסד מן בקר
וגנם וכמר ונביל וגמיע מא תחבה נפסך
וכלה הנאך בין ידי אלה רבך ואפרח
אנתואך : והלוי אשר בשעריך לא תעזבנו
כי אין לו חלק ונחלה עמך : וליואה
דבקרנך לא תשבקניה ארי לית ליה
חולק ואחסנא עמך : ואלוי אדיפי מחלך
לא תתרכה אד לים לה נציב ולא נחלה
מעך : ס מקצה | שלש שנים
תוציא את כל מעשר תבואתך בשנה
ההוא והנחת בשעריך : מסוף תלת שנין
תפיקית כל מעשר עללתך בשתא ההוא
ותצנע בקרוך : ופי כל מדה תלאת סנין
תכרג גמיע עשור גלתך פי תרך אסנה
וצעה פי מחלך : ובא הלוי כי אין לו
יא (כתר תורה)

חלק ונחלה עמך והגר והיתום והאלמנה
אשר בשעריך ואכלו ושבועו למען יברכה
יהוה אלהיך בכל מעשה ידך אשר תעשה :
וייתי ליואה ארי לית ליה חולק ואחסנא
עמך וגיורא ויתמא וארמלתא דבקרנך
ויכלון וישבעון בדי דברכה " אלהך
בכל עובדי ירך דתעביד : פיאתי אלוי
אד לים לה נציב ולא נחלה מעך ואגריב
וליתום וארמלה אדי פי מחלך פיאכלון
וישבועון לבי יבארך לך אלה רבך פי
גמיע מא תצנעה : ס מקץ שבע
שנים תעשה שמטה : מסוף שבע שנין
תעביד שמטתא : ופי כל מדה סבע
סנין תצנע תסיבא : וזה דבר השמטה
שמוט כל בעל פשה ידו אשר ישה
ברעהו לא יגוש את רעהו ואת אחיו פי
קרא שמטה ליהוה : ודין פתגם שמטתא
דישמיט כל גבר מרי רשו דירשי
בחבריה לא יתבע מן חבריה ומן אחוהי
ארי קרא שמטתא קדם " : והוא שרה
אתסיב באן יסיב כל לו נסיה ידה
ממא ינסי צאחבה (ה) פרא יקתצי צאחבה
ולא אביה אד קד סמאה תסיבא
לדה (ו) : את דנברי תגשו אשר יהיה לך
את אחיך תשמט ירך : מן פר עממין
תתבע ודיהי לך עם אחיך תשמט ירך :
אמא אגריב פגאז אן תקתציה ואמא
מא יכון לך עלי אבך פסיב ירך ענה :
אפס פי לא יהיה לך אבין פי ברך
יברכה יהוה בארץ אשר יהוה אלהיך
נתן לך נחלה לרשתה : לחוד ארי לא
יהי בך מספינא ארי ברבא יברכה " :
בארעא דיי אלהך יהיב לך אחסנא
למורתה : ויקינא אנה לא יכון פיך מסכין
ממא יבארך אלה פי אבד אדי
יעטיבהא אלה רבך נחלה לתחוזהא :
רק אם שמוע תשמע בקול יהוה אלהיך
לשמר לעשות את כל המצוה הזאת
אשר אנכי מצוה היום : לחוד אם קבלא
תקביל

תקביל למימר די אלהיך למטר ומעבר
 ית כל תפקידתא דדא. דאנא מפקיד לך
 וזמא דין: מא דמת תסמע ותקבל אמר
 אלה רבך. ותחפיץ ותעמל בגמיע הרה
 אשריעה. אדי אנא אמרך בהא איום (מ):
 פיייהוה אלהיך ברכה פאשר דברךך
 והעבטת גוים רבים ואתה לא תעבט
 ומשלת בגוים רבים ובה לא ימשלו:
 ארי יי אלהיך ברכה. פמא דמליד קך.
 ותזיף לעממין סניאין. ואת לא תזיף.
 ותשלוט בעממין סניאין. ובה לא ישלטון:
 כמא אן אלה רבך קך בארך קך. כמא
 וערך. פתעוון אממא כתידין. ואנת לא (מ)
 תתעוון מנהם. ותתסלט עלי כתיר מנהם.
 ועדיך לא יתסלטו: ס פיייהוה
 בה אביון מאחד אחיך באחד שעריך
 בארצה אשר יהוה אלהיך נתן לך לא
 תאמץ את לבבך ולא תקפץ את ידיך
 מאחיה האביון: ארי יהי בה מספינא.
 חד מאחד פחדא מן קרוב בארצה די
 אלהי יהיב קך. לא תתקוף את לבך. ולא
 תקפוץ את ידיך. מאחיה מספינא: פאן
 כאן פיד מספינא. בדנבאו מתנה (מ). מן
 בעץ אבותך פי בעץ מחאך. מן בדרך.
 אדי אלה רבך מעטיך. פלא תקווי קלבך
 עדיה. ולא תקבץ ירך ענה: פייפתח
 תפתח את ידיך לו והעבט תעביטנו די
 מחסרו אשר יחסר לו: ארי מפתח תפתח.
 ית ירך ליה. ואזפא תיזפניה. כמסת
 חוסרניה דחסיר ליה: כל אפתחא לה
 פתחא. ועוצה תעוציא. מקדאר מא יעוזה:
 השמר קך פיייהוה דבר עם לבבך בליעל
 לאמר קרבה שנתה שבע שנת השמטה
 ורעה עינה באחיה האביון ולא תתן לו
 וקרא עדיך אדייהוה והיה בה חטא:
 אסתמר קך. דקמא יהי פתגם עם לבך
 ברשע למימר. קריבת שתא דשביעיתא
 שתא דשמטתא. ותבאש עינה. באחיה
 מספינא. ולא תתין ליה. ויקרי ערך קדם
 יי. ויהי בה חובא: אחרר אן יכון פי קלבך

קוד גהל (מ). פתקול קך מרבת אסנה
 אסאבעה סנה אתסייב. פתשה עלי אביך
 אמסכין. פלא תעטיה שייא. פירעי עליך
 א" אלה. פתהל בך עקובה (מ): נתון
 תתן לו ולא ירע לבבך בתתקלו פי בגללו
 הדבר הזה יברכה יהוה אלהיך בכל
 מעשה ובכל משלח ידך: מתן תתין ליה.
 ולא יבאש לבך במתנה ליה. ארי. בדיד
 פתגמא דין. יברכנה יי אלהיך. בכל
 עובדך. ובכל אושטות ידך: כל אעטה
 עטאא. ולא תשה בה נפסך עדיה. לאן
 בגרירה הדא אמר. יבארך קך אלה
 רבך. פי גמיע אעמאך. וגמיעמא תמד
 איה ירך: פי לא יחדל אביון מקרב
 הארץ עדין אנכי מצוה לאמר פתח
 תפתח את ידיך לאחיה לעניה ולאבנה
 בארצה: ארי. לא יפסוק מספינא מן
 ארעא. עד בן. אנא מפקיד קך למימר.
 מפתח. תפתח ית ירך. לאחיה לעניה.
 ולמספינה בארצה: פערי מא קלת קך (מ)
 אנה לים יעדס פי אבדל מסכין. ולדאך
 אמרך איום. באן תפתח ירך. לאביך
 צעיפך. ומסכין פי בדרך: ס פיי
 ימבר קך אחיה העברי או העבריה
 ועבדך שש שנים ובשנה השביעת
 תשלחנו חפשי מעמך: ארי יודבן קך
 אחיה בר ישראל. או בת ישראל.
 ופדחנה שית שנין. ובשתא שביעיתא.
 תפטרניה בר חורין מעמך: ואן אנבאט (מ)
 לך אביך אעבראני. או אבתך אעבראנייה.
 פאיכדמך סת סנין. ופי אסנה אסאבעה.
 תטרקה חרא מן ענדך: וכיית שלחנו
 חפשי מעמך. לא תשלחנו ריקם: וארי
 תפטרניה בר חורין מעמך. לא תפטרניה
 ריקן: ואדא אטרקתאה חרא מן ענדך.
 פלא תטרקה פארנא: העניק תעניק לו
 מצאנה ומגרנה ומיקבה אשר ברכה
 יהוה אלהיך תתן לו: אפרשא תפריש
 ליה. מענה. ומאדרך וממעצרתך. דברכה.
 יי אלהיך תתין ליה: כל צלה בצלה. מן

גנמך זכר ארך ותגאריך ^(כ). הסב מארוךך
 אלה רבך תעטיה: וזכרת פי עבר היות
 בארץ מצרים ויפקד יהוה אלהיך עליך
 אנכי מצוה אתי הדבר הזה היום: ותדבר.
 ארי עבדא הויתא בארעא דמצרים.
 ופרקך "אלהך עליך. אנא מפקידך.
 ית פתגמא הדין ימא דין: ואזכר אנך
 כנת עבדא פי בלד מצר. ופנך אלה
 רבך. ולדאך אמרך אנא. בהדא אמר
 אים ^(כ): והיה פניי אמר אליך לא אצא
 מעמד פי אהבך ואת ביתך פייטוב לו
 עמך: והי ארי ימרך. לא אפוק
 מעמדך. ארי ריהמך ולאנש ביתך. ארי
 טב ליה עמך: פאן קא לך. לא אכרג מן
 ענדך. לאנה אחבך ואהב מנודך. אד
 אצלח לה אמקאם ענדך: ונקחת אתי
 הפרצע ונתתה באונן ובדלת והיה לך
 עבר עולם ואף לאמתך תעשה לך: ותסב
 ית מרצעא. ותתין באודניה ובדשא. והי
 לך עבר פנת לשנים. ואת לאמתך תעביד
 פן: פכד אמיסאם. וצעה פי אדנה ענד
 באבך. ויבון לך עבדא א" אדחר. ואמתך
 איצא פצרהא כדאך: לא יקשה בעינך
 בשלחך אתו הפשי מעמך פי משנה שבר
 שכיר עבדך שש שנים וברכך יהוה
 אלהיך בכל אשר תעשה: לא יקשי
 בעינך. במפטרך יתיה בר חורין מעמך.
 ארי. על חד תרין פאגר אגרא. פלחך
 שית שנין. ויברכנך "אלהך בכל
 דתעביד: ולא יצעב עליך אמלאקך לה
 חרא מן ענדך. פאנה יגוז אן יבון קד
 כדמך. צעה מא יסאוי אגרה אגור
 סת סנין ^(כ). ויבאריך לך אלה רבך. פי
 גמיע מא תצנעה: פ

פליה בכור אשר יולד בבקרך ובצאנך
 הזכר תקדיש ליהוה אלהיך לא תעבר
 בכבר שורך ולא תגז בכור צאנך: כל
 בוכרא. דיתיליד בתורך ובצענך דכרין.
 תקדיש קדם "אלהך. לא תפליח בבוכרא
 דתורך. ולא תגז בוכרא דצענך:

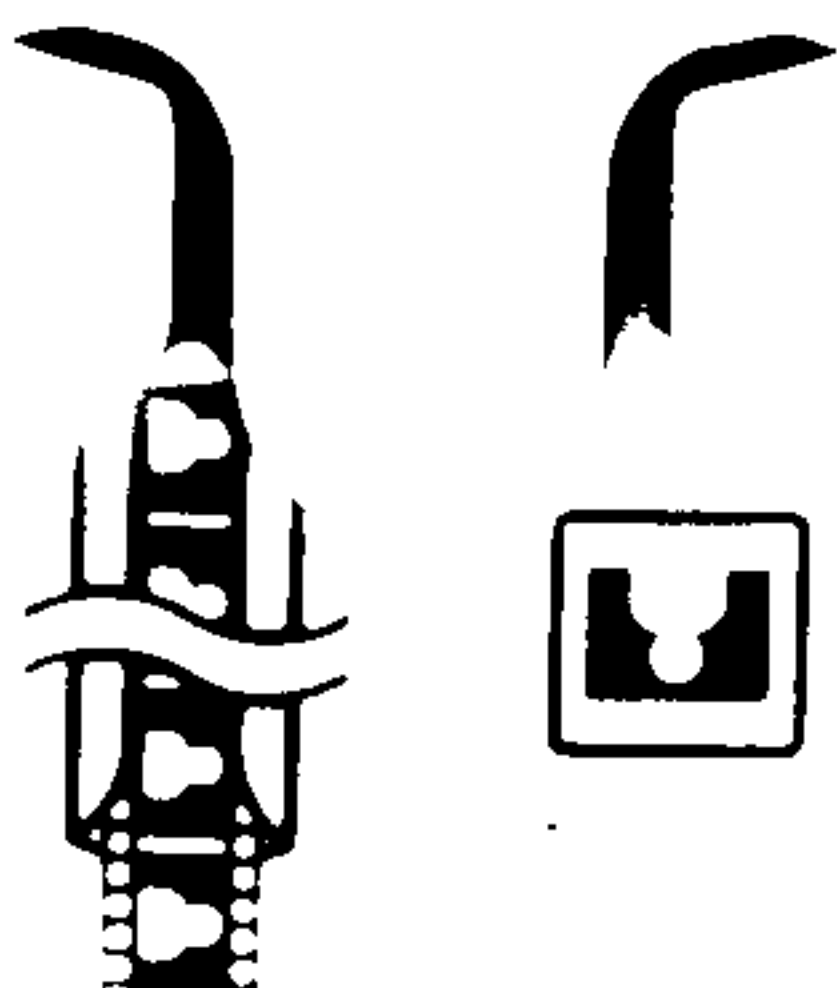
זכר בכר יולד לך מן גנמך ובקרך אדכור.
 פלאמה אתקדים ^(כ) ללה רבך. לא תפליח
 בכבר מן בקרך. ולא תגז לכבר מן גנמך:
 לפני יהוה אלהיך תאכלנו שנה בשנה
 במקום אשר יבחר יהוה אתה וביתך:
 קדם "אלהך תיכלניה שנה בשנה.
 באתרא דיתרעי "את ואנש ביתך:
 כל כלה בין ידי אלה רבך סנה בסנה. פי
 אמוצע אדי יכתארה אלה. אנתוארך:
 וכי יהיה בו מום פסה או עור כל מום
 רע לא תופחנו ליהוה אלהיך: וארי יהי
 ביה מומא. הגיראו עויר. כל מום ^(כ)
 מדעם) פיש לא תפסניה. קדם "אלהך:
 ואן כאן פיה עיב. מןאומן או אעמא. וסאר
 אעיוב אפאסרה ^(כ). פלא תדבהה ללה
 רבך: בשעריך תאכלנו הפמא והפיהור
 יחדו בעבי ובאיל: בקרוך תיכלניה.
 מסאבא ורכיא פחדא. פכשר סביא
 ואילא: וגאז אן תאכלה פי מהלך. ואן
 יאכלה איצא אטאהר ואננב. כמא יזכראן
 להם אעבי ואאיל ^(כ): רק אתדמו לא
 תאכל עליה ארין תשפכנו פמים: לחוד
 יתדמיהלא תיכול. על ארעא תישדניה
 פמיו: מא כלא דמה פלא תאכלה. כל
 צבה עלי ארין כאמא: פ

שמור אתיחדש האביב ועשית פסה
 ליהוה אלהיך פי בחודש האביב הוציאך
 יהוה אלהיך ממצרים לילה: מר ית
 ירחא דאביבא. ותעביד פסהא. קדם "אלהך.
 ארי בירחא דאביבא. אפקך. "אלהך.
 אלהך. ממצרים ועברך קדנפין פליליא:
 ואחפין שהר אפרך. אן תצנע פיה פסהא
 ללה רבך. ממא אמלקך פיה. לאכרוג
 מן מצר לילא ^(כ): וזבתה פסח ליהוה אלהיך
 צאן ובקר במקום אשר יבחר יהוה לשבון
 שמו שם: ותבוס פסהא. קדם "אלהך
 מן בני ענא ונכסת קודשיא מן תורי.
 באתרא דיתרעי "לאשראה שבינתיה
 תמן: ואדבה אפסת. ללה רבך מן אגנם
 ומעה מן אבקר ^(כ). פי אמוצע אדי

יבה ארה

יכתארה אלה ליחל נורה פיה : לא תאכל
עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות
לחם עני פי בחפזון יצאת מארץ מצרים
למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים
כל ימי חייך : לא תיכול עלוהי פטירה להים
שבעא זמן תיכול עלוהי פטירה להים
עניי עניי ארי בכהילו נפקתא מארעא
המצרים בדי דתדבר ית יום מפקד
מארעא המצרים כל ימי חייך : לא
תאכל מעה כמירא בר כל בעדה
סבעה אייאם פטירא טעאם לצעיק לאנד
כרגת מן מצר בחפו ואדבר יום כרוגך
מן מצר טוד זמאנד : ולא יראה לך שאר
בכל נבדך שבעת ימים ולא ילון מן
הפשו אשר תזבח בערב ביום הראשון
לבקר : ולא יתחזי לך המיר בכל תחומך
שבעא זמן ולא יבית מן בשרא התבוס
ברמשא ביזמא קדמאה לצפרא : ולא
ירא לך כמיר פי גמיע תכמך סבעה
אייאם ולא יבית מן אלהם אדי תרבהה
באעשי אי גראה יום אאול : לא
תוכל לזבח את הפסח באחד שעריך
אשר יהיה אלהיך נתן לך : לית לך רשו
למכס ית פסחא בחדא מן קרוך דיי
אלהיך יהיב לך : ולא יגוז אן תרבה אפסת
פי בעץ מחלק אדי אלה רבך מעטך :
פי אסי אל המקום אשר יבחר יהוה
אלהיך לשכן שמו שם תזבח את הפסח
בערב בבוא השמש כועד צאתך
המצרים : אלהין באתרא דיתרעי יי
אלהיך לאשראה שכינתיה תמן תבוס
ית פסחא ברמשא פמיעל שמשא זמן
מפקד המצרים : אלא פי אמוצע אדי
יכתארה אלה רבך ליחל נורה הנאך
תרבה אפסח ענד אמסא קבל מגוב
אשמס : ודאך פי פצל כרוגך מן מצר :
ובשלת ואכלת במקום אשר יבחר יהוה
אלהיך בו ופנית בבקר והלכת לאהליך
ותבשיל ותיכול באתרא דיתרעי יי
אלהיך ביה ותתפני בצפרא ותהך

למשכנך (כ"י לקרוך) : ואנצנה וכלה פי
אמוצע אדי יכתארה אלה רבך תם ולי
באגראה ואמץ אי מנודך : ששת ימים
תאכל מצות וביום השביעי עצרת
ליהוה אלהיך לא תעשה מלאכה :
שתא זמן תיכול פטירא וביזמא
שביעאה פניש קדם יי אלהיך לא תעביד
עבידא : וכל בעדה (כ"י פטיר סתה אייאם)
ופי יום אסאבע מכתא פי קדם אלה
רבך לא תצנע פיה צנאעה : ס שבעה
שבעת תספר לך מהחל הרמש בקמה
תחל לספר שבעה שבעות : שבעא שבועין
תמני לך משיריות מגלא בחצר עומרא
דארמותא תשרי לממני שבעא שבועין
ואחץ סבעה אסאביע מן וקת אבתרא
אמנגר פי אסנבל אבתדי בהא :
ועשית חג שבעות ליהוה אלהיך מסת
גדבת ידך אשר נתן פאשר יברכך
יהוה אלהיך : ותעביד חגא דשבועיא
קדם יי אלהיך מסת גדבת ידך דהתין
כמא דיברכנך יי אלהיך : ואצנע חג
אסאביע ללה רבך עלי מקדאר מא
תנאיך מא תתברע בה כמא רזקך
אלה רבך : ושמתה לפני יהוה אלהיך
אתה ובנה ובתך ועבדך ואמתך והלוי
אשר בשעריך והגר והיתום והאלמנה
אשר בקרבך במקום אשר יבחר יהוה
אלהיך לשכן שמו שם : ותחדי קדם יי
אלהיך את וברך וברתך ועבדך ואמתך
וליואה דבקרנך וגירא ויתמא וארמלתא
דבינך באתרא דיתרעי יי אלהיך
לאשראה שכינתיה תמן : ואפרח בין
ידיה אנת ואבנך ואבנתך ועבדך ואמתך
ולוי אדי פי מחלק ואגריב ואיתים
ולארמלה אדי פי מא בינכם פי אמוצע
אדי יכתארה אלה רבך ליחל נורה פיה :
וזכרת פי עבד היית במצרים ושמתה
ועשית את החקים האלה : ותדבר ארי
עבדא הויתא במצרים ותפטר ותעביד
ית קומיא האלין : ואדבר אנך כנת

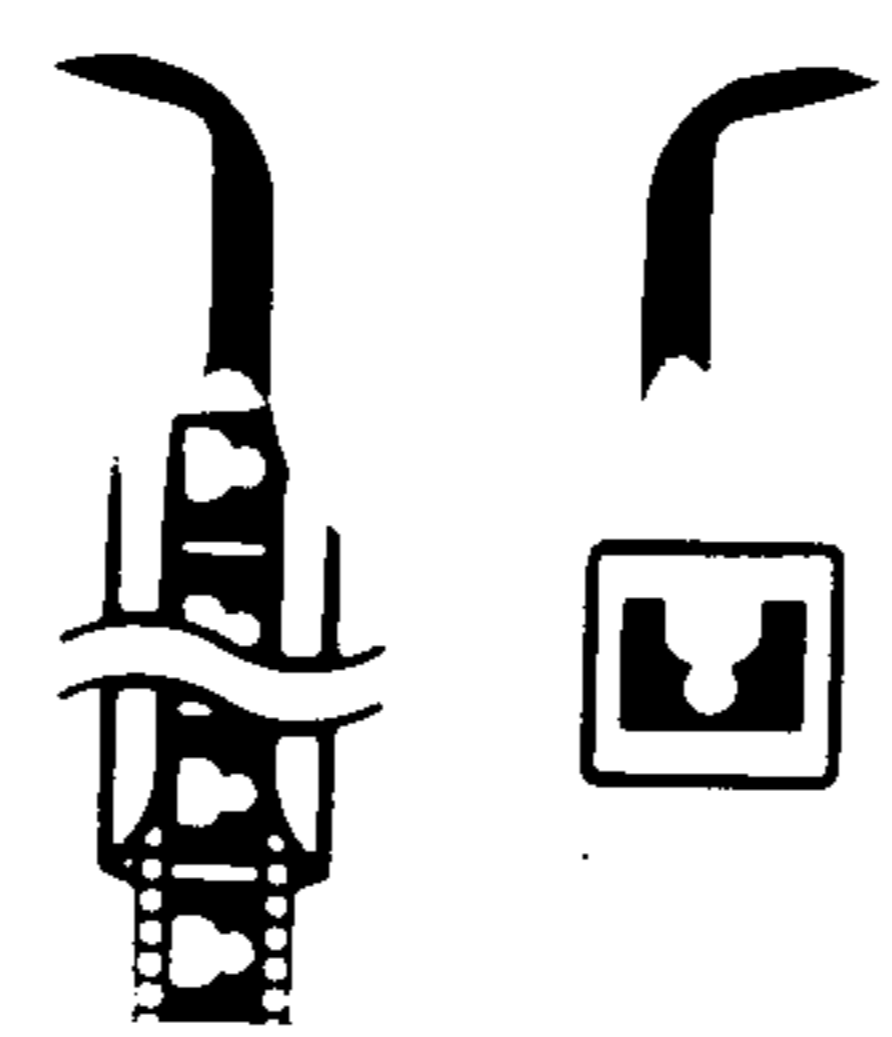
פסוקים סי' פלאיה. ומפסורין עניה סערה בישעיה סי' נ"ד. נגזר

למנחת שבת וב' וה' : **ס ס ס שפטים**
 ושטרים תתן להם בכל שערך אשר יהיה
 אלהיה נתן להם לשבטיה ושפטו את העם
 משפט צדק: דינין ופוד ענין (ו"ו ופוד ענין).
 תמני להם בכל קרוה. די" אלהיה. יהיב להם
 לשבטיה. ודינון יתעפא דין הקשוט:
 ואגעל להם חכאמא וערפא. פי גמיע
 מחאלך. אדי יעטי אלה רבך אסבאמך.
 יחכמו פי מא בין אנאם בחכם עדר: לא
 תטה משפט לא תפיר פנים ולא תקח
 שחד פי השחד יעור עיני חכמים ויסלף
 דברי צדיקים: לא תצלי דין. ולא
 תשתמודע אפין. ולא תקביל שוחדא.
 ארי שוחדא. מעור עיני תפימין. ומקלקל
 פתגמין תריצין: לא תמיד אחכם. ולא
 תחאבי אגוה. ולא תאכר ארשא. לאן
 ארשא. יעמי עיון אעלמא ען אהק".
 ויזיף אקווא אעאדלה: צדק צדק תרדף
 למען תהיה ורשת את הארץ אשר
 יהיה אלהיה נתן להם: קושטא קושטא
 תרדוף. בריל דתיחי ותירת ית ארעא.
 די" אלהיה יהיב להם: ואכלב אהק אמהן.
 לבי תחיא ותחוזי אבדה. אדי אלה רבך
 מעטיך: **ס** לא תטע לה אשרה
 בלעץ אצל מזבח יהיה אלהיה אשר
 תעשה להם: לא תצוב להם. אשירת כל
 אילן. בסטר. מדבחא. די" אלהיה דתעביד
 להם: ולא תגרם להם. סאריה מן אשגור.
 א" גאנב מדבח אלה רבך אדי תצנעה:
 ולא תקים לה מצבה אשר שנא יהיה
 אלהיה ולא תקים להם דרחיקי" אלהיה:
 ולא תנצב להם דכה. עדי מא" ישנאה
 אלה רבך: **ס** לא תזבח ליהוה
 אלהיה שור ושה אשר יהיה בו מום כל
 דבר רע פי תועבת יהוה אלהיה הוא:
 לא תפוס קדם י" אלהיה תור ואמר. דיחי
 ביה מומא. כל מדעם ביש. ארי מרחק.
 קדם י" אלהיה הוא: לא תדבח ללה רבך

תורא

עבדא במצר. ואחפי' הדה ארסום. ואעמל
 בהא: **פ**
 חג הסוכות תעשה להם שבעת ימים באספה
 מגרנה ומיקנה: חגא דמטליא. תעביד
 להם שבעא יומין. במכנשה. מאדה
 וממעצרתך: ואצנע חג אמצא סבעה
 אי"אם. ענד גמעך גלתך. מן בדארך
 ותגארך: ושמתה בחנה אתה ובנה ובתך
 ועבדך ואמתך וחלוי והגר והיתום
 והאלמנה אשר בשעריך: ותחדי בחנה.
 את זבחה וזבחתך ועבדך ואמתך. וליואה.
 וגיורא. ויתמא וארמלתא דבקרנה: ואפרח
 פי חנה. אנת ואבנך ואבנתך ועבדך
 ואמתך. ואלוי ואגריב. ואליתים ולארמלה
 אדי פי מחלך: שבעת ימים תחג ליהוה
 אלהיה במקום אשר יבחר יהוה בייברכך
 יהוה אלהיה בכל (תבואהך ובכל מעשה
 ידך והיית אהך שמח: שבעא יומין.
 תיחוג קדם י" אלהיה. פאתרא דיתרעי
 י" ארי יברכך י" אלהיה בכל עבדך
 ובכל עובדי ידה. ותהי פרס חרי: כדאך
 תחג סבעה אי"אם ללה רבך. פי אמוצע
 אדי יכתארה. לבי יבארך להם. פי גמיע
 גלאתך וסאיר מא תמד ידך איה. ותכון
 פארהא מתצא: שלוש פעמים בשנה
 יראה כל זכורך את פני יהוה אלהיה
 במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג
 השבועות ובחג הסוכות ולא יראה את פני
 יהוה ריקם: תלת זמנין בשתא. יתחוזן
 כל זכורך קדם י" אלהיה. פאתרא דיתרעי
 בחגא דפטיריא. ובחגא דשבועיא ובחגא
 דמטליא. ולא יתחוזן קדם י" ריקנין:
 תלאת מראר פי אסנה. יחצר גמיע רגאך.
 בין ידי אלה רבך. פי אמוצע אדי יכתארה.
 פי חג אפטור. וחג אסאביע וחג אמצא.
 ולא יחצו בין ידיה פארגא: איש כמתנת
 ידו כברכת יהוה אלהיה אשר נתן להם:
 גבר כמתנת ידה. כברכתא. די" אלהיה
 די" אלהיה: כל יאת כל רגל כמא תנא
 ידה (ז). כרוק אלה רבך אדי אעמאך: קכ"ז

חלק דקדוק. * בכל הבואה. תי' בכל כחולם ובשופר בכל החינוך ובקצה דפוסים וכ"כ א"ת ז"ל.

תורה או שאה. ממה פיה עיב. מן אמור
 אפאחשה. לאנה ממה יכרהה אלה
 רבך: ס פיימצא בקרפך באחד
 שעריה אשר יהיה אלהך נתן לך איש
 או אשה אשר יעשה אתהרע בעיני
 יהיה אלהך לעבר פריתו: ארי ישתכח
 פינך בחרא מן קרנך. דיי אלהך יהיב לך.
 גבר או אתא. דיעביד ית דביש. קדם יי
 אלהך למעבר על קומיה: ואן וגד פי
 מא בינכם פי בעין קראך. אדי אלהרבך
 מעטיך. רגל או אמראה. צנע אשר. בן
 ידי אלה רבך פתגאוו עהדה: ויךך
 ויעבר אהים אחרים וישתחו להם ולשמשו
 או לירח או לכריצבא השמים אשר לא
 צויתי: ואזל. ופלח למעות עממיא. וסגיד
 להון. ולשמשא או לסיהרא. או לכל חילי
 שמיא דלא פקידית: פמצא. ועבר
 מעבודאת אבר. וסגד להא. או לאשמש
 או לאקמר. או לסאיר נגום אסמא מא דם
 אמלק לה: והגד לך ושמעת ודרשת
 היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה
 התועבה הזאת בישראל: ואתחוא לך
 ותשמע. ותתבע יאות. והא קושטא פיון
 פתגמא. אתעבידת. תועיבתא דלא
 בישראל: פאדא אנכרת בדאך. אבתמעה
 ואתמסה גיידא. פאדא כאן אמר חקא
 תאבתא. קד צנעת הדה אנריהה פימא
 בינכם: והוצאת אתהאיש ההוא או
 אתהאשה ההוא אשר עשו אתהדבר
 הרע הזה אל שעריך אתהאיש או את
 האשה וסקלתם באבנים ומתו: ותפיקית
 גוברא ההוא. או ית אתתא ההיא. דעברו:
 ית פתגמא פישא הדין לקרנך (כ"י) לתרע
 בית דינך. ית גוברא. או ית אתתא.
 ותרנמנון באבניא וימותון: פאכרג דאך
 ארגל. או תלך אמראה. אדי צנעו הדי
 אמר ארדי אי מחאלך. ארגל וחדה.
 או תלך אמראה וחדהא. באן תרגמוהמא
 באגנארה אי אן ימותא: ערפיו שנים
 עדים או שלשה עדים יזמת המת לא

ל

יזמת עליפי עד אחד: על מימר תרין
 סהדין. או. תלתא סהדין יתקטיל דחייב
 קטול (כ"י) קטלא. לא יתקטיל. על מימר
 סהיד חד: בקול שאהדין או תלאתה
 יקתל מן יקתל. ולא יקתל. בקול שאהד
 ואחד: יד העדים תהיה יפו בראשנה
 להמיתו ויד פליהעם באחרונה ובערת
 הרע מקרבה: ידא דסחריא. תהי ביה
 פקדמיתא למקטליה. וידא דכל עמא
 בבתרייתא. ותפלי עביד דביש מפינך:
 ואידי שאהדין. תבטש בה אולא
 דתקתלה. ואידי סאיר אנאם אכורא.
 ואנף אהל אשר מן וסטך: פ
 פייפלא מפקד דבר למשפט יפין דם לדם
 ביודין לדון ובין נגע לנגע דברי ריבת
 בשעריך זקמת ועלית אלהמקום אשר
 יבחר יהיה אלהך בו: ארי יתפסא (כ"י)
 יתפרש) מנך פתגמא דינא (כ"י) דינא).
 בין דם דם בין דין דין. ובין מכתש
 סנירו למכתש סנירו פתגמי פלונת דינא
 בקרנך. ותקום ותסק. לאתרא. דיתרעי.
 יי אלהך ביה: ואדא כפי ענד אמר מן
 אאחכאם. בין דם דם ובין דין דין.
 וחכם בלא אי בלא. ואמור כצומאת
 פי מחאלך. פקום ואצעד. אי אמוצע.
 אדי יכתארה אלה רבך: ונאת אדי
 הפהנים הלויים ואלהשפט אשר יהיה
 בימים ההם ודרשת והגידו לך את דבר
 המשפט: ותיתי. לות פהניא ליואי. ולות
 דינא. דיהי ביומיא האנון. ותתבע ויחזון
 לך. ית פתגמא דינא: ועיר אי אימה
 אלוואניין. ואי אחאכם. אדי ילי פי דאך
 אזמאן. פאתמס מנהם אמר דאך אחכם.
 יפתונך בה: ועשית עליפי הדבר אשר
 גידו לך מן המקום ההוא אשר יבחר
 יהיה ושמרת לעשות ככל אשר יורוך:
 ותעביד. על מימר פתגמא דיחזון לך. מן
 אתרא ההוא. דיתרעי יי. ותמר למעבר.
 ככל דילפונך: ואעמל בחסב אמר אדי
 יפתונך בה. מן דאך אמוצע. אדי יכתארה

אללה חלק הרקדוק. א) האשה ההוא. אול ואתי בכל התיגאון: ב) בין דם לדם. אין פסיק ככל התיגאון גם בקצת דפוסים: ג) לא יש דברו רחמי. חמדות.

אלה. ואחפץ לתעמל. כגמיע מאידלונך
 בה: על-פי התורה אשר יורוך ועל-
 המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא-תסור
 מן-הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל:
 על מימר אוריתא דילפונך. ועל דינא.
 דיימרון לך תעביד. לא תסטי. מן פתגמא.
 דייחון לך ליפניא ודשמאלא: ובחסב
 אדלאה אדי ידלונך. ואחנם אדי יקורן
 לך תצנע. לא תזול מן אמר. אדי יפתונך
 בה ימנה ודאיסרה: והאיט אשר יעשה
 בודון לבלתו שמע אל-הבהן העמד לשרת
 שם את יהוה אלהיך או אל-השפט ומת
 האיש ההוא ובערת הרע מישראל:
 וגברא דיעביד פרשע. בדיל דלא
 לקבלא מן פהנא דקאים לשמישא תמן
 קדם יי אלהיך. או מן דינא. ויתקטיל
 גוברא ההוא. ותפלי עביד דביש מישראל:
 ואי-גל יסתעמל אקחה. ללא יקבל מן
 אאמאם אמקים הנאך. ליכדם אלה רבך.
 או מן אתאבם פריקתך דאך ארגה ואנך
 אהל אשר מן אסראיל: ובלהעם ישמעו
 ויראו ולא יזרון עוד: ובל עמא ישמעון
 וידחלון. ולא ירשעון עוד: וסאיר אנאם
 יסמעון ויכאפון. ולא יתקחון איצא: ס פיי
 תבא אל-הארץ אשר יהוה אלהיך נתן
 לך וירשתה וישבתה בה ואמרת אשימה
 עלי מלך ככל-הגוים אשר סביבתי: ארי
 תיעול לארעא. דיי אלהיך יהיב לך.
 ותירתה ותתיב בה. ותימר. אמני עלי
 מלכא. ככל עממיא דבסחרני: ואדא
 דכלת אבלד. אדי אלה רבך מעטיך.
 וחזתה ואקמת פיה. פקלת. אנצב לי
 מלכא. כסאיר אמם אדין חוארי: שום
 תשים עליך מלך אשר יבחר יהוה
 אלהיך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך
 לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר
 לא-אחוק הוא: מנאה תמני עלך מלכא.
 דיתרעי. יי אלהיך ביה. מנא אחך. תמני
 עלך מלכא. לית לך רשו. למנאה עלך
 גבר גוברא. דלא אחוק הוא: פיוגו או

תנצב לך מלכא. אדי יכתארה אלה
 רבך. וליכון אמך אדי תנצבה מן בעץ
 אבוהך. ולא יגוז או תנצב עליך רגלא
 גריבא. מן ליסהו אכך: רק לא ירפה-לו
 סוסים ולא יישיב את-העם מצרימה למען
 הרבות סוס ויהוה אמר לכם לא תספון
 לשוב בדרך הזה עוד: להוד לא יסני ליה
 סוסן. ולא יתיב ית עמא למצרים. בדיל
 לאסנאה סוסן. ויי אמר לכון. לא תיספון.
 למתב. באורחא הדן עוד: לכן לא
 יסתבתר לה מן אכיל. ללא ירד אקום אי
 מצר. לאסתבתאר אכיל. ואלה פקד קא
 לכם. לא תעאודו ארגוע פידאך אמריק
 אברא: ולא ירפה-לו נשים ולא יסור לבבו
 וכסף וזהב לא ירפה-לו מאד: ולא יסני
 ליה נשין. ולא יטעי לפיה. וכספא ודהבא.
 לא יסני ליה לחדא: ולא יסתבתר לה מן
 אנסא. ללא יזול קלבה. ומן אפצה ואדהב.
 לא יסתבתר לה גרא: והיה כשבתו על
 כפא ממלכתו וכתב לו את-משנה התורה
 הזאת על-ספר מלפני הבהנים הלויים:
 ויהי כמתביה. על בורסי מלכותיה. ויכתוב
 ליה. ית פרשנן (יי פתשנן) אוריתא דגרא
 על ספרא. מן קדם פתניא ליואי: וכמא
 יגלם עלי כרסי מלכה. יסתבתבלה נסכה
 הדה אתוריה פי ספר. מן הצרה אימה
 אדיואניין: והיתה עפון וקרא בו בדיימי
 חיו למען ילמד ליראה את-יהוה אלהיו
 לשמר את-כל-דברי התורה הזאת ואת-
 התקים האלה לעשתם: ותהי עמיה. ויהי
 קרי ביה כל יומי חייהו בדיל דייקף למדחל
 קדם יי אלהיה. למטר. ית כל פתגמי.
 אוריתא דגרא. וית קימא האלין למעבד-הון:
 ותכונמעה. יקרא פיהא טול אייאסתהא.תה.
 לכי יתעלם או יכאף אלה רבה. ויחפץ
 גמיע כלאם הדה אתורייה. והדה ארסום
 דיעמד בהא: לבלתו רוס-לבבו מאחיו
 ולבלתו סור מן-המצוה ימין ושמאל
 למען יאריך ימים על-מלכתו הוא ובניו
 בקרב ישראל: בדיל דלא יירם לפיה

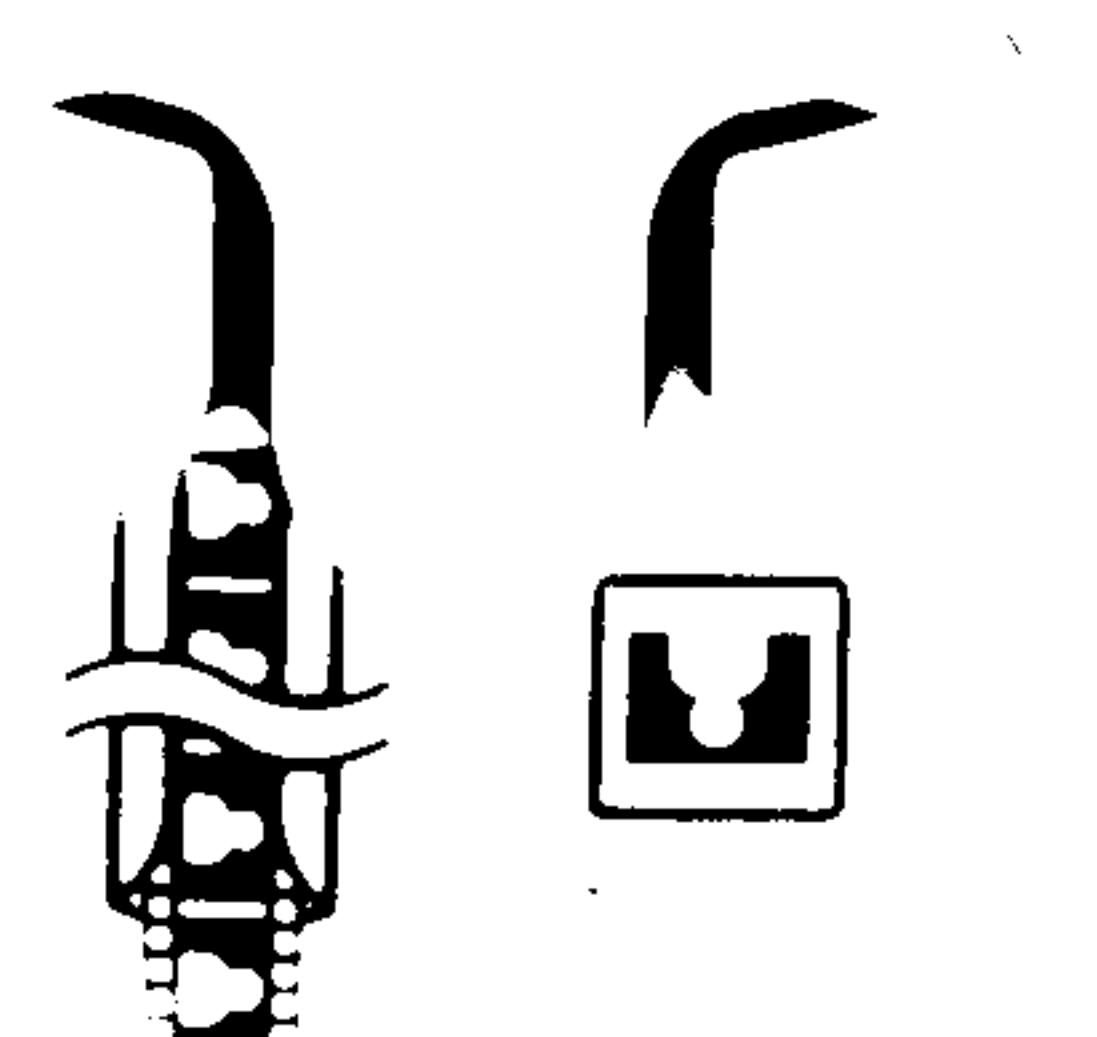
מאחיהו

מאחוריו ובריו. דלא יסטי מן תפקידתא
 לימינא ולשמאלא. בדי דיוריך זמין על
 מלכותיה. הוא ובנוהי בנו ישראל : ללא
 ירתפע קלבה עלי אבותה. וללא זוז מן
 אשריעה ימנה ולא יסרה. לבי תטור
 איאמה עלי ממלכתה. הוובניה פי מא
 בין בני אסראל : **ס** לא יהיה
 לפהנים הלויים פרי שבט לוי חלק ונחלה
 עם ישראל אשי יהוה ונחלתו יאכלון :
 לא יהי לכהניא ליואי. כל שבטא דלוי.
 חולק ואחסנא עם ישראל. קורבניא דיי.
 ואחסנתיה יכלון : ואד לא יבין לאימה
 ואלו אננין. אדי הם סאיר סבט לוי (א). קסם
 ודא נחלה מע אל אסראל. פמן קראבין
 אדה. זמן נחלתה יאכלון : ונחלה לא
 יהיה לוי בקרב אחיו יהוה הוא נחלתו
 באשר דבר לוי : ואחסנא לא יהי ליה בנו
 אחוהי. מתנן דיהב ליה יי אנן ואחסנתיה.
 פמא דמליל ליה : ונחלה לא תכון לה פי
 מא בין אבותה. אד פראיץ אדה נחלתה.
 כמא אמר לה בהא : **ס** וזה יהיה
 משפט הפהנים מאת העם מאת זבחי
 הזבחה אס שור אס ישה ונתן לפהן הורע
 והלחיים והקבה : ודין יהי החוי לכהניא
 מן עמא. מן נכסי נכסתא אס תור אס
 אמר. ויתין לכהניא. דרעא ולועא וקיבתא :
 והדה מא יבון רסם אימה עלי אקום. מן
 דאבחי אי דבח כאן מן אבקר או מן אנגם.
 אן יעטוהם. אדרעא ואלחיין ואאקבה :
 ראשית דגנגה תירשק ויצהרד וראשית
 גו צאנגה תתן לוי : ריש עבנדק המרד
 ומשחק. וריש גזת ענגה תתין ליה : אוול
 ברך ועצירך ודהנג. ואוול גו גנמד
 תעטיה : פי בו פחר יהוה אלהיך מפדי
 שבטיך לעמד לשרת בשם יהוה הוא
 ובניו פל הימים : ארי ביה. אתרעי. יי
 אלהך מפל שבטיך. למקם לשמשא בשמא
 דיי. הוא ובנוהי כל זמניא : לאן אלה רבך
 קד אכתארה מן גמיע אסבאמך. ליקום
 ויכרם באסם אלה. הו ובניה טור זמאן :

ס וכי יבא הלוי מאחד שעריך
 מפל ישראל אשר הוא גר שם ובא בכל
 אנת נפשו אליה מקום אשר יבחר יהוה :
 וארי ייתי ליואה. מהדא מקרוך מפל
 ישראל. דהוא דר (כ"ד דאר) תמן. וייתי בכל
 רעות נפשיה. לאתרא דיתרעי יי : ואדא
 הג אל לוי. מן בעץ מהאלך אתי לגמיע
 א אסראל. אדי הו מקים בהא. פלידכל
 פי אי וקת שא. אי אמוצע אדי יכתארה
 אלה : ושרת בשם יהוה אלהיו בכל אחיו
 הלויים העמדים שם לפני יהוה : וישמש
 בשמא דיי אלהיה. בכל אחוהי ליואי.
 המשמשין תמן קדם יי : ויכרם באסם אלה
 רבה. כגמיע אבותה אלו אננין. אואקפין
 תם בין ידי אלה (ב) : חלק פחלק יאכלו
 לבד ממכריו עליה אבות : חולק פחולק
 יכלון. בר מטרתא דיתה שבתא דבין
 אתקינו אבהתא : וליקתסמו אנצבה
 מתסאוייה. מאכלא מא אתבתה אאבא
 מן אלנואיב (ג) : **ס** פי אתה בא ארי
 הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך לא
 תלמד לעשותי כתועבת הגוים ההם : ארי
 את עליך לארעא. דיי אלהך יהוב לך.
 לא תידק למעבד. כתועבת עממיא האנון :
 ואעלם (ד) אנך דאכל אי אכלד. אדי אלה
 רבך מעטיך. פלא תתעלם אן תעמר.
 כמכארה אולאך אאמם : לא ימצא בך
 מעביר בנו זבתו באש קסם קסמים מעונן
 ומנחש ומכשף : לא ישתכח בך. מעבד
 בריה וברתיה בנורא. קסים קסמין. מענן
 ומנחיש וחרש : ולא יוגד פיכם. מן ישעל
 אבנה או אבנתה באנאר. וקאסם
 קאסומאת (ה). ומתפאול ומתטייר וסאהר :
 וחבר חבר ושאל אויב וידעני ודרש אל
 המתים : ורטיין רטין. ושאיך בבדין וזכורו.
 ותבע מן מיתיא : וראקי רקאא. וסאל
 משעוד ועראף. ומלתמס מן אמותא :
 פייתועבת יהוה פל עשה אלה ובגדל
 התועבת האלה יהוה אלהיך מוריש אותם
 מפניך : ארי מרחק קדם יי כל עבד

ד
ה

חלק הרקוקי. (ד) כתועבת הגוים ההם. הטפחא בת' הגוים בכל התיגואו הפד הרופוים

אלוין. ובדיק תועיבתא האלוין. יי אלהך.
 מתריד יתרון מן קדמך : לאן אלה יכרה
 כל מן יצנע הדה אמכארה. ובגיררתהא.
 הו קארצהם מן בין ידיך : תמים תהיה
 עם יהוה אלהיך : שלים תהי. ברחלתא
 דיי אלהך : כל כון סאדנא ללה רבך :
 בין הגוים האלה אשר אתה יורש אותם
 ארמקעננים : וארמקסמים ישמעו ואתה
 לא כן נהן קך יהוה אלהיך : ארי עממיא
 האלוין. דאת ירית יתרון. מן מענניא ומן
 קסמיא שמעין. ואת. לא כן. יהיב קך יי
 אלהך : לאן הודאי אמם. ארי אנת
 וארתהם. מן אמתפאולין ואקאסומין (ט)
 יסמעון. ואנת לם יטלקך אלה רבך מתל
 דאך (ט) : נביא מקרבה מאחך פמני יקים
 קך יהוה אלהיך אליו תשמעון : נביא
 מבינה מאחך פותי (כ) דכותי. יקים קך
 יי אלהך. מניה תקבלון : לכן אי נבי מן
 בינכם מן בעץ אכותך מתלי. ינצבה לך
 אלה רבך. מנה פאקבלו : בכל אשר
 שאלת מעם יהוה אלהיך בחרב פיום
 הקהל לאמר. לא אסף לשמעתי אתי קול
 יהוה אלהי ואתי האש הגדלה הזאת לא
 אראה עוד ולא אמות : בכל דשאילתא.
 מן קדם יי אלהך בחורב. פיומא דקהלא
 למימר. לא אוסיף לשמעתי קול מימרא
 דיי אלהי. וית אישתא רפתא הדא. לא
 אחזי עוד ולא אמות : כגמיע מא סאת אלה
 רבך פי גבל חריב. פיום אגוקוקלת. לא
 אעוד אן אסמע צות אלה רבי. ולא
 ארא הדה אנאר אעצימה ללא אמות :
 ויאמר יהוה אלי היטיבו אשר דברו :
 ואמר יי לי. אתקיני דמליו : פקא אלה
 לי. קד אחסנו פי מא קאו : נביא אקים
 להם מקרב אחיהם פמוך ונתתי דברי
 בפיו ודבר אליהם את פלי אשר אצונו :
 נביא אקים להון. מנו אחיהון פותך. ואתין
 פתגמי נבואתי בפומיה. וימליד עמהון.
 ית כל דאפקדניה : ואי נבי אנצבה להם.

חלק הדקדוק : ה) לשמע בפשט אחד בכל החיגאן.

יג (כתר תורה)

לך בתוך ארצך אשר יהיה אלהיך נתן
 לך דרשתה: תלת קרון תפריש קך.
 בנו ארעך דיי אלהך יהיב קך למורתה:
 אפרו לך תלאת קרא פי וסט בדרך.
 אדי אלה רבך מעטיך לתחוזה: תבין קך
 הדרך ושלשת אתיגבור ארעך אשר
 ינחילה יהוה אלהיך והיה לנום שמה כלי
 רצח: תתקין לך אורחא ותתלית ית
 תחום ארעך דיתסנגד יי אלהך ויהי
 למערב לתפון כל קטור: אצלח טרקהא.
 עלי תתלית תכם ארעך אדי ינחך
 אלה רבך תכון מעדה ליהרב איהא כל
 קאתל: וזה דבר הרצח אשר ינום שמה
 וחי אשר יפה אתירעהו בבלידעת והוא
 לא שנא לו מתמל שלשם: ודין פתגם
 קטורא דיערוק לתפון ויתקיים דיקטור
 ית חבריה בלא מדעיה והוא לא שני
 ליה מאתמלי ומדקמוהי: והוא כבר
 אקאתל אדי יהרב איהא פיהיא מן קהל
 צאחבה בלא מערפה והו גיר שאני לה
 מן אמס ומא קבלה: ואשר יבא אתירעהו
 ביער לחטב עצים ונדחה ירו ברוון
 לברת העץ ונשל הפרז מן העץ ומצא
 אתירעהו ומת הוא ינום אל אחת הערים
 האלה והי: ודייעול עם חבריה בהורשא
 למקץ אעין ותתמריג (כ) ותתמריך
 ידיה בברזלא למקציה אעא וישתלף
 ברזלא מן אעא וישכחית חבריה וימות.
 הוא יערוק לחדא מן קרויא האלון
 ויתקיים: ודאך כמן ידכל (כ) מעצאחבה
 אי אשערא ליקטע חטבא פתמיל
 ידה באחדיד ליקטע אעוד או ינסל
 אחדיד מן אעוד פיעיב צאחבה (כ)
 וימות. הו יהרב אי ואחרה מן הרה אקרא
 פיהיא: פניירדף גאל הדם אחרי הרצח
 פי יחם לבבו והשיגו פניירבה הדרך
 והפיהו נפש ולו אין משפטמות פי לא
 שנא הוא לו מתמול שלשום: דלמא ירדוף
 גאיל דמא בטר קטורא ארי יחם לביה
 וידבקניה ארי יסגי אורחא ויקטלניה

נפש וליה לית חובת דין דקטור ארי
 לא שני הוא ליה מאתמלי ומדקמוהי:
 כלא יכלב ודי אדם אקאתל ממא
 יהמא קלבה פידחקה לכתרה אטריק
 פיקתלה וליס עליה חכם אקתל אד
 ליס הו שאני לה מן אמס ומא קבלה: עלי
 בן אנכי מצוה לאמר שלש ערים תבדיל
 קך: על בן אנא מפקיד קך למימר
 תלת קרון תפריש לך: פלדאך אנא אמרך
 איום באן תפרו לך תלאת קרא:
 ואם ירחיב יהוה אלהיך את גבךך באשר
 נשבע לאבתך ונתן לך את פלדאך
 אשר דבר לתת לאבתך: ואם יפתי יי
 אלהך ית תחומך כמא דקיים לאבתך
 ונתן לך ית כל ארעא דמליל למתן
 לאבתך: ואן אוסע אלה רבך תכמך
 כמא קסם לאבאך פאעטאך גמיע
 אבדה אדי ועד באן יעטיה לאבאך:
 כית שמר את פלדא המצוה הזאת לעשתה
 אשר אנכי מצוה היום לאתבה את יהוה
 אלהיך וללכת בדרךיו פלדימים ויספת
 לך עוד שלש ערים על השלש האלה:
 ארי תטר ית כל תפקידהא הדיא
 למעברה דאנא מפקיד לך יומא דין
 למרחם ית יי אלהך ולמחך באורחן
 דתקנו קדמוהי כל יומיא ותוסיף לך
 עוד תלת קרון על תלת אלין: ודאך (כ)
 אדא חפצת גמיע הרה אשריעה אדי
 אנא אמרך בהא איום ותעמל בהא באן
 תחבב אלה רבך ותסיר פי טרקה טור
 אומאן פוד לך תלאת קרא עלי הרה
 אתלאת: ודא ישפך דם נקי בקרב ארעך
 אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה והיה
 עליך דמים: ודא ישתפך דם זכאי בנו
 ארעך דיי אלהך יהיב לך אחסנא ויהי
 עליך חובת דין דקטור: ללא יספך דם ברי
 פי בדרך אדי אלה רבך מעטיך נחלה
 פיכון עליך דמה: פ
 וכי יהיה איש שנא לרעהו וארב לו וקם
 עליו והפיהו נפש שומת ונס אל אחת הערים

האר: וארי יהי גבר שני לחבריה. ויכמון
 ליה ויקום עלוהי. ויקטלניה נפש וימות.
 ויערוק. לחרא מן קרויא האלין: ואן כאן
 רגלא שאניא לצאהבה. פכמן לה וקאם
 עליה. התא צרבה מקתולא פמאת. והרב
 א' ואחרה מן הרה אקרא: ושלחו זקני
 עירו ולקחו אתו משם ונתנו אלו ביד
 נאל הדם ומת: וישלחו סבי קריתיה.
 וידברון יתיה מתמן. וימסרון יתיה ביד.
 נאל דמא וימות: פליבעתו שיוך קריתה.
 ויאכרוה מן תם. ויסלמוה. א' ולי אדם
 התא יקתל: לא תחוס עינך עליו ובשרת
 דם הנקי מישראל וטוב לך: לא תחוס
 עינך עלוהי. ותפלי אשדי דם זכאי.
 מישראל ויטב לך: ולא תשפק עליה.
 בר אנף קאתרי אבריה. מן בין א אסראל
 לכי יכאר לך: לא תסיג גבול
 רעה אשר גבלו ראשנים בנחלתך אשר
 תנהל בארץ אשר יהיה אלהיך נתן לך
 לדשתה: לא השגי החומא דהברכה
 דתחימו קדמא. באחסנתך דתחסין.
 בארעא. די אלהך. יהיב לך למירתה:
 לא תזיג הכסצאהבך. אדי תכמה אאולין.
 בנחלתך אדי תנחלהא. פי אכלד. אדי
 אלה רבך מעטיך לתחוזה: לא
 יקום עד אחד באיש לכל עון ולכל
 הפאת בכל הטא אשר יהטא עלי פי שני
 עדים או עלי פי שלשה עדים ימום דבר:
 לא יקום סהיד חד בגבר. לכל עויין ולכל
 חובין. בכל הטא דיהטי. על מימר תרין
 סהדין. או על מימר תלתא סהדין יתקיים
 פהגמא: לא יקום שאחד ואחד עלי
 אנסאן. פי שי מן אדנוב ואכטאייא.
 ואננאית אדי יגניהא. בל עלי קול
 שאהדין או תלאתה תקום אאמור: פי
 יקום עדי חכם באיש לענות בו סרה:
 ארי יקום סהיד שקר בגבר. לאסדרא
 ביה סטיא: ואן קאם שאחד צלם עלי
 אנסאן. לישחד עליה במהא: ועמדו שני
 האנשים אשר להם הריב לפני יהוה לפני

הכהנים והשופטים אשר יהיו בימים ההם:
 ויקומו תרין גוברין. דילחון דינא קדם
 קדם פהניא ודינא. דיהון ביזמא
 האנון: פליקה ארגלאן. אדין אכצומה י
 להם בין ידי אלה. בין ידי איהמה ואהכאם
 אדי ילו פי דאך אזמאן: ודרשו השפטים
 היטב והנה עד שקר הער שקר ענה
 באחיו: ויהבעון דינא יאות. והא סהיד
 שקרא סהרא. שקרא אסהיד באחוהי:
 פליתמסודאך אהכאם גיידא. פאן כאן
 אשאהד שאהד זור וקר שהר בבאטר
 עלי אכיה: ועשיתם לו כאשר זמם
 לעשות לאחיו ובערת הרע מקרבך:
 ותעבדון ליה. כמא דהשיב למעבד
 לאחוהי. ותפלי עביד דביש כפינד:
 פאצנעוולה. מתל מא הם אן יצנע באכיה.
 ואנף אהל אשר מן וסטך: והנשארים
 ישמעו ויראו ולא יספול לעשות עוד כדבר
 הרע הזה בקרבך: ודישתארון ישמעון
 וירחוקו. ורא יספון למעבד עוד כפתומא
 בישא. תרין פינד: ואבאקיון יסמעון
 וכאפון. ולא יעודו אן יצנעו. מתל הרה
 אמר ארדי פי מא בינכם: ולא תחוס
 עינך נפש בנפש עין בעין שן בשניד ביד
 רגל ברגל: ולא תחוס עינך. נפשא הקף
 נפשא. עינא הקף עינא שגא הקף שגא.
 ידא הקף ידא רגלא הקף רגלא: ולא
 תשפק פי אקצאין. נפס בנפס. ודיה י
 עין בעין וסן בסן. ויד ביד ורגל ברגל:
 פי תצא למרחמה עלי איהך
 וראית כוס ורכב עם רב מפך לא תירא
 מהם פי ידוה אלהיך עמך דמעלה מארץ
 מצרים: ארי תפוק לאגהא קרבא על
 בעלי דבבך. ותהוי. כוסון ורתבין עם סני
 מנך. לא תדהל מנהון. ארי יי אלהך
 מימריה בסעדך. דאסכך מארעא
 דמצרים: ואדא כרגת לאהרב עלי
 אעדאך. פראית כירא ומראכבא קום
 אכתר מנך. פלא תכאפרם. אן אלה
 רבך מעך. אמצעדך מן בלד מצר:

ויהי

והיה בקרבכם אליהם ונגש הצהן
 ודבר אליהם: ויהי כמקרבכון לאנחא
 קרבא ויתקרב כהנא וימליך עם עמא:
 וענד תקדמכם אי אחרב. פאיתקדם
 אמאם ויכאטב אקום: ואמר אלהם
 שמע ישראל אתם קרבים היום לפולחמה
 עליביכם אליו ויהי דבבכם אליהו
 ואליה תחפזו ואליה תערצו מפניהם: וימר
 להון שמע ישראל. אתון מתקרבין זמא
 דין לאנחא קרבא על בעלי דבביכון.
 לא יזוע לבכון. לא תרחלון ולא תתפעתון.
 ולא תתברון מן קדמיהון: ויקול להם
 אסמטו יא אסראיל. אנתם איום מתקדמין
 לאחדב עלי אעדאיכם. פלא תרקקלובכם
 לא תכאפו ולא תחפזו. ולא תרהבו
 מנהם: כי יהוה אלהיכם ההלך עמכם
 להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם:
 אריי אלהכון. דמדבר קדמיכון. לאנחא
 לבון קרב. עם בעלי דבביכון למפרק
 יתכון: לאן אלה רבכם. אסאר נורה
 מעכם. ליהארב לכם אעדאיכם ויגיתכם:
 ודברו השטרים אליהם לאמר מיהאיש
 אשר בנה בית החדש ולא חנכו יקד וישב
 לביתו פנימות בפולחמה ואיש אחר
 יחנכנו: וימלכון סרכיא עם עמא דמימר.
 מן גוברא. דבנא ביתא חדתא ולא חנכיה.
 יהך ויהוב לביתיה. דלמא יתקטיל
 בקרבא. וגבר אחרן יחנכיה: תם יכלמו
 אערפא אקום קאלין. אי רגל בנא ביתא
 גדידא ולם ירשנה. פלימיץ וירגע אי
 מנולה. כלא יקתל פי אחרב. וירשנה רגל
 אבר: ומיהאיש אשר נטע פרם ולא
 חללו יקד וישב לביתו פנימות בפולחמה
 ואיש אחר יחללנו: ומן גוברא. דנצב פרמא
 ולא אחליה. יהך ויהוב לביתיה. דלמא
 יתקטיל בקרבא. וגבר אחרן יחלניה:
 ואי רגל גרם ברמא ולם יבדלה. פלימיץ
 וירגע אי מנולה. כלא יקתל פי אחרב.
 ויבדלה רגל אבר: ומיהאיש אשר ארש
 אישה ולא קחה יקד וישב לביתו פנימות

בפולחמה ואיש אחר יקחנה: ומן גוברא.
 דארש אתתא ולא נסבת. יהך ויהוב
 לביתיה. דלמא יתקטיל בקרבא. וגבר
 אחרן יסבנה: ואי רגל אמלך באמראה
 ולם יזפהא. פלימיץ וירגע אי מנולה.
 כלא יקתל פי אחרב. ויזפהא רגל אבר:
 ויספו השטרים לדבר אליהם ואמרו:
 מיהאיש הירא וקד הלכב יקד וישב
 לביתו ולא ימס את לבב אחיו כלבבו:
 ויספון סרכיא למללא עם עמא. וימרון.
 מן גוברא דדחיל ותביר קפא. יהך ויהוב
 לביתיה. ולא יתבר. ית קפא דאחוזי
 כלביה: תם יזיר אערפא מן מכאטבה:
 אקום. ויקולו. אי רגל כאיף ורקיק אקרב.
 פלימיץ וירגע אי מנולה. ולא ירק קלוב
 אבותה כקלבה: והיה ככלות השטרים
 לדבר אליהם ופקדו שרי צבאות בראש
 העם: ויהי. פד ישיצון סרכיא למללא עם
 עמא. וימנזון רבני חילא בריש עמא:
 פענד פראנהם מן מכאטבה אקום בויאך.
 פיוכלו בהם רויסא אגוש: ס פיי
 תקרב ארעיר להלחם עליה וקראת
 אליה לשלום: ארי תקרב לקרתא.
 לאנחא קרבא עליה. ותקרי לה מלין דשלום:
 וארא תקדמת אי קריה לתהארבהא.
 פנאדהא אולא בסלאם: והיה אם שלום
 תענך ופתחה קד והיה פליה העם הנמצא
 בה יהיו קד למס ועברוק: ויהי אם שלום
 תענינך. ותפתח קד. והיו כל עמא
 הישתבח בה. יהון קד. מסקי מסין
 ויפלהווק: פאן אנאבתך באסלאם.
 ופתחת קד. פגמיע אקום אמוגודין פיהא.
 יכוננו קד דמה ויכדמונך: ואם לא
 תשלים עמך ועשתה עמך סלחמה
 וצרת עליה: ואם לא תשלים עמך.
 ותעביד עמך קרב ותצור עליה: ואן לם
 תסאמך. בלחארבתך. פחאצרהא: ונתנה
 יהוה אלהיך בידך והפית את כל זכורה
 לפי אחרב: ומסרנה. יי אלהך בידך.
 ותמחי ית כל הזורה לפתגם דחרב:

זיסלמהא אלה רבך פי ירך . פאקתל
 רגאהא בחר אסף : רק הנשים והפני
 והבהמה וכל אשר יהיה בעיר כל שדה
 תבן לך ואבלת את שלל אינך אשר נתן
 יהיה אליך לך : לחוד נשיא . וטפלא
 ובעירא . וכל דיני בקרתא . כל עדאה
 תבון לך . ותיכול ית עדי טנאך . דינב י
 אלקך לך ויאמא אנסא ויאטפא ויבהאים .
 וכאר מא פי אקריה . מן סגרתא
 פאנגמה לך . וכל סרב אעדאך . אדי
 חוקך אלה רבך : מן תעשה לכל הערים
 הרחקת מפק מאד אשר לא מערי הנזים
 האלה הנה : מן תעביר לכל קרנא .
 הרחיקן מןך ? תדא . דלא מקרו עממיא
 הארין ארין : כדא אענע באקרא . אבעידה
 מןך גרא . אתי לים הי מן קרא הולא
 אאמם : רק מערי העמים האלה אשר
 יהיה אליה נתן לך נחלה לא תהיה כל
 נשמה : לחוד . מקרו עממיא הארין . די
 ארדך יהיב לך אהסניא : די תקום כל
 נשמה : ואמא מן קרא הולא אאמם . אדי
 אלה רבך מעטך נחלה פלא תבקי מנהם
 נסמה : פי ההרם תחרים מהחיי והאמרי
 הפנעני והפרזי החוי והיבוסים פאשר צוק
 יהיה אלהיך : ארי נפרא תגמרונן . תלא
 ואמראי פנענאי ופרזאי . הוא ויבוסאי .
 כמא דפקדך יי אלהך : כל אתלפהם
 אתלאפא . אחתיין ואמוריין אכנעאניין
 ואפרזיין ואחויין ואיבוסין . כמא אמרך
 אלה רבך : למען אשר לא יזמדו אתכם
 לעשות ככל תועבתם אשר עשו
 לאלהיהם וחטאתם ליהוה אלהיכם :
 בדיל . דלא ילפון יתכון למעבר . ככל
 תועיבתהון . דעבדון לשעותהון . ותחובון
 קדם יי אלהכון : לכי לא יעלמוכם אן
 תצנעו . כגמיע מכארהם . אדי צנעוהא
 למעבוד אתהם . פתכטו ליה רבכם : פ
 פי תצור אל עיר ימים רבים להלחם
 עליה לתפשה לא יתשחות אתי יעצה

די (בתר תורה)

נגדה עליו גרון פי מנעו האכל ואתו
 לא תכרת פי האדם עין השדה לבל
 מפנה במצור : ארי תצור עד קרתא ומן
 סניאין לאנחא קרבא עליה למכבשה . לא
 תחביל ית אירנה לארמא עלוהי ברזלא .
 ארי מניה תיכול ויתיה לא תקוין . ארי לא
 באנשא ארין תקלא . למיעד מן מדמך
 בעירא : ואדא האצרת קריה א"אמא
 כהורה לתהא יבהא לתפתחהא . פלא
 תפסר שגרהא באן תהרך עליה אהדיד .
 אד מנה תאכל . פלא תקטעה צנא מן .
 אן שגר אצחרא כלאנסאן . אדי קד
 אכתפא מן בן ירך פי אהצאר (ס) :
 רק עין אשר תדע פי לא יעץ מאכל הוא
 אתו תשחות וכרת ובנית מצור על העיר
 אשר הוא עשה עמך מלחמה עד ירדתה :
 לחוד ארין תדע . ארי לא ארין דמיכר
 הוא ויתיה תחביל ויתקוין . ותבני פרקומין .
 על קרתא יהיא עבדא עמך . קרב עד
 דתכבשה : לכן אי שגר עלמתאה . אנה
 לים כמטעים . פאפסדה ואקטעה . ואבן
 אאת אהצאר (ט) . עליו איה קריה הארבתך
 א"ן תהדא : פ

בייטעא חלל באדמה אשר יהוה אלהיך
 נתן לך לרשתה נפל בשדה לא נודע מי
 הברו : ארי ישתכח קטילא . פארעא די
 אלהך . יהיב לך למירתה . רמי בתקלא .
 לא ידוע מן קטליה : ואן וגד קתיל פי אבלד
 אדי אלה רבך . מעטך לתחזה . מטרוה
 פי אצחרא . לם יערף מן קתלה : ויצאו
 זקניך ושפטך ומרדו אלה ערים אשר
 סביבת החלל : ויפקון סבך ודיינג .
 וימשחון לקרויא . דבסחרנות קטילא :
 פליכרג בעין (י) שיוכך והכאמך . וימסחון
 אי אקרא . אדין חוסי אקתיל : והיה העיר
 הקרבה אלי החלל ורקחו וקני העיר הוא
 עגלת בקר אשר לא יעבר בה אשר לא
 משכה בעל : ותהי קרתא . דקריבא
 לקטילא . וידברון (יא) ויפכוין . סביקרתא

היא

היה עגלת תורין. דלא אתפלח בה. דלא
נגדת בניר: פאיה קריה כאנת. אקרב
איה. פא אפר אהלהא (ב) עגלה מן אבקר.
מא לם תפלה. ולא תמד אנור: והורדו
זקני העיר ההוא את העגלה אל נחל
איתן אשר לא יעבר בו ולא ירעו ערפו
שם את העגלה בנחל: ויחתון סבי קרתא
ההיא ית עגלתא (כג) עגלתא לנחל ביר.
דלא אתפלח ביה ולא יודעו. ויקפון
תפון ית עגלתא (כד) עגלתא בנחלא:
ויחדוניה א' ואר צעב. מא לם יפלה
ולא יודעו. ויקפוהא פיה: ונגשו הבהנים
בני לוי כי בם בחר יהוה אלהיה לשרתו
ולברך בשם יהוה ועל פיהם יהיה פלויב
ופרינגע: ויתקרבון פהניא בני לוי. ארי
בהון אתרעו. י' אלהך לשמשותיה.
ודברכא בשמא דיי. ועל מוחרהון יהי
פל דין וכל מכתש סגורו: תם יתקדם
בעין אימה בני לוי. לאן אלה רבך
אכתארהם ליכדמוה ויבארבו באסמה
ועלי קולהם יפצל כל בצומה וכל בלא:
וכל זקני העיר ההוא הקרבים אליהתקד
ירחצו את ידיהם על העגלה הערופה
בנחל: וכל סבי קרתא ההיא. הקריבין
לקטילא. יסחון ית ידיהון. על עגלתא (כז)
עגלתא הנקיפא בנחלא: פאדא גסל
גמיע שיוך תלך אקריה. אקריבה א'
אקתיל אידיהם. עלי אעגלה אמקפאה
פי אוד: וענו ואמרו ידנו לא שפכה
את הדם הזה ועינינו לא ראו: ויתיבון
ויימרון. ידנא. לא אשרא ית דמא הדין.
ועינגא לא חזאה: ויבתרו ויקולו. אידנא
לם תספך הדא אדם. ועיונגא לם תרא
דאך: פפר לעמך ישראל אשר פדית
יהוה ואל תתן דם נקי בקרב עמך ישראל
ונפפר להם הדם: פהניא יימרון פפר
לעמך ישראל הפרקתא יי. ולא תתין חובת
דם זכאי. בנו עמך ישראל. ויתפפר להון
על דמא: תנוהסוקאלו אדהסאנפר לקומך
אל אסראיל ארי פכבתהם. ולא תדע

(*) שפכו קרי

עליהם עקובה' תואני פי דם ברי. פיגפר
להם מא תואנו פי דאך אדם (א) : ואתה
תבער הדם הנקי מקרבך בידך וישבית
בעיני יהוה: ואת תפלי. אשרי דם זכאי
מפינגך. ארי תעביד דכשר קדם יי: ואנת
פאנף קאתל אברי מן בינכם. אד תצנע
אמסתקים ענד אלה: צ"ו פסוקים סי' עובריה
ומפטרין אנכי אנכי בישעיה סי' מ"א. הג"ד למנחת שבת
וב' וה': ס ס ס פירצא לפלחמה
עלי אביך ונתנו יהוה אלהיך בידך ושבית
שבי: ארי תפוק לאנחא קרבא. על בעלי
דבבך. וימסרונן. יי אלהך. בידך ותשבי
שביהון: ואדיכרנת לאחרב עלי אעדאך.
פאסלמה א' אלה רבך. פי ידך וסבית
סביה: וראית בשביה אשת יפת תאר
וחשקת בה ולקחת לה לאשה: ותחזי
בשביא. אתתא שפירת ריו. ותתרעי בה.
ותסבה לה לאתו: וראית פי אסבי.
אמראה חסנה אחלייה. פשעפת בהא.
ואתכדתהא לך זונה: והבאתה אדיתוך
ביתך ונלחתה את ראשה ועשתה את
צפרניה: ותעלנה לגו ביתך. ותנלח ית
רישה. ותרבי ית טופרתה: באן תדכלהא
א' וסט מנוזך. ותחלק ראסהא. ותרבי
אצפארהא: והסירה את שמלת שביה
מעליה וישבה בביתך ונכבתה את אביה
ואת אמה ירח ימים ואחר פן תבוא אליה
ובעלתה והיתה לה לאשה: ותעדי ית
בסות שביה מנה. ותתיב בביתך. ותבכי.
ית אבוהא וית אמה ירח ימין. וכתר
פן. תיעול לותה ותבעלנה. ותהי לה
לאתו: ותנוע תיאב סביהא ענהא. ותקים
כדאך פי מנוזך. ותכבי עלי מרהב
אביהא ואמהא שהרא (ב) . ובעד דאך.
תדכל איהא פתבן בהא. ותכון לך זונה:
והיה אסילא חפצת בה ושלחתה לנפשה
ומכר לא תמכרנה בפסך לא תתעמר
בה תחת אשר עניתה: ויהי אם לא
תתרעי בה. ותפטרנה לנפשה. ויבנא לא
תזבנה בכספא. לא תהגר בה. הלף

רעניתה

דעניתה : ואן לם תרודהא בעד דאך .
פאטלקהא חרא לנפסהא . וביעא לא
תביעהא בתמן . לא תסתרקהא .
בעד מא אתיתהא : ם פיייתהין לאיש
שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה
וילדו בנים האהובה והשנואה והיה
הבן הבכור לשנואה : ארי יהוין לגבר
תרתין נשין . חדא רחומתא וחדא שנואתא .
וילדן ליה בנין . רחומתא ושנואתא .
ויהי . ברא בוכרא לשנואתא : ואן
כאנתא זוגתין לרגל ואחד . אחרהמא
מחבובה ואכרא משנייה . וודא לה
בנין . אמהבובה ואמשנייה . וכאן אבן
אבכר לאמשנייה מנהמא : והיה פיוס
הנחילו את בניו את אשר יהיה לו לא
יוכל לגבר את בן האהובה על פני בן
השנואה הבכור : ויהי . פיוסא דיתסין
לבנוהי . ית דיהי ליה . לית ליה רשו .
לבכרא ית בר רחומתא . על אפי בר
שנואתא בוכרא : פפי יום נחל בניה . מא
יסון לה . פלא יגוז לה . אן יפצל אבן
אמהבובה . עלי אבן אמשנייה אבכר :
פי אתי הבכור בן השנואה יפיר דתת לו
פי שנים בכל אשר יפעא לו פיהוא
ראשית . אנו לו משפט הבכורה : ארי ית
בוכרא בר שנואתא יפריש . דמתן ליה
תרין חולקין . בכל דישתכח ליה . ארי הוא
ריש תוקפיה . ליה חזיא בכירותא : כל
יגב עליה אן יערף אנאם באבכר אבן
אמשנייה . ליעטא לה סהמין . מן גמיע
מא יוגד לה . אד הו אזול נילה . לה חכם
אבכוריה : ם פיייתהי לאיש בן
סורר ומורה איננו שמע בקול אביו ובקול
אפו ויפרו אתו ולא ישמע אליהם : ארי
יהי לגבר . בר סטי ומרוד . ליתוהי מקביל
למימר אבוהי ולמימר אפיה . ומלפון יתיה .
ולא מקביל מנהון : ואן כאן לרגל . אבן
זאיל מכאף . לים יקבר אמר אביה ואמה .
וידבאנה . ולם יקבר מנהמא : ותפשו
בו אביו ואפו והוציאו אתו אל זקני עירו

ואל שער מקמו : ויחרון פיה אבוהי
ואפיה . ויפקון יתיה . לקדם סבי קרתיה
ולתרע בית דין אתריה : פליקבין עליה
אביה ואמה . ויכרנוה . אי שיוך קריתה
ואי באב חאכם מוצעה : ואמרו אל
זקני עירו בננו זה סורר ומרה איננו שמע
בקלנו זולל וסבא : וימרון לסבי קרתיה .
ברנא דין סטי ומרוד . ליתוהי מקביל
למימרנא . זליל בשר וסבי חמר : פיקולא
להם . אבנא הדא זאיל מכאף . לים יקבר
אמרנא . והו מסרף ומפרט פי אחראם :
ורגמהו כל אנשי עירו באבנים ומת
ובערות הרע מקרבך וכל ישראל ישמיו
ויראו : וירגמוניה כל אנשי קרתיה
באבניא וימות . ותפלי עבד דביש
מבניך . וכל ישראל ישמעון וידחלוך :
וירגמוה גמיע אהל קריתה באחנארה
חתא ימות . ואנף אהל אשר מן בינכם .
וסאיר אל אסראיל יסמעון ויכאפון :
ם וכי יהיה באיש חטא משפט
מות והומת ותלית אתו על עין : וארי
יהי בגבר . חובת . דין דקטור ויתקטיל .
ותצלב יתיה על צליבא : ואדא זגבת
עלי אנסאן . כטייה חכמהא אקתל פקתל .
פאצלבה עלי כשבה : לא תלין נבלתו
עלי העץ כיקבור תקברנו פיוס ההוא
כיקדלת אלהים תלוי ולא תטמא אתי
אדמתך אשר יהיה אלהיך נתן לך נחמה :
לא תבית נבילתיה על צליבא . ארי
מקבר תקברניה פיוסא ההוא . ארי על
דחב קדם ם אצטליב . ולא תסאיב ית
ארעך . דיי אלהיך . יהיב לך אחסנא : ולא
תבית גתתה עליה . כל אדפנה דפנא
פי דאך אריוס . אד צלב למא אפתרא
עדי אלה . ולא תנגס בדאך בדרך . ארי
אדה רבך מעטיך נחמה : ם לא
תראה את שור אחיך או את שיו נדחים
והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיך :
לא תחזי ית תורא דאחוק . או ית אמריה
דשען . ותכבוש מנהון . אתבא תתיבנון

לאחך

קנא דצפרא קדמך. באורחא בכל אינן
 או על ארעא. אפרוחין (כ"ו אפרוחין) או
 ביעין. ואפא רביעא על אפרוחין (כ"ו)
 אפרוחין. או על ביעין. לא תסב אפא על
 פניא: ואן ואפית וכרא מן אטאר קדאמך.
 פי אטריק או פי שגרה או עדי אארין.
 פראכא או ביצא. ואם ראבצה עליהם.
 כלא האבך אם מע אבנין: שלח תשלח
 אתיהאם ואתיהפנים תקה: לך למען
 ייטב לך והארבת ימים: שלחא תשלח
 ית אפא. וית פניא תסב לך. פדיל דייטב
 לך. וחוריקי ומין: בל אטלק אאם אמלאקא.
 וכר אבנין לנפסך. לכי יבאר לך. ותטול
 אייאמך: ׀ ׀ פי תבנה בית חדש
 ועשית מעקה לנגף ולא תשים דמים
 בביתך פי יפל הנפל מסנו: ארי תבני
 ביתא חדתא. ותעביד תיקא לאנך.
 ולא תשני חובת קטול בביתך. ארי יפול
 הנפיל מניה: וארא בנית ביתא נרדא.
 פאצנע דראבזין עלי סטחך. ולא תנעל
 נדרא (׀) פי מנולך. יסקט מנה מן יסקט:
 לא תזרע פרמך בלאים: פן תקדש המלאכה
 הזרע אשר תזרע ותבואת הפרם: לא
 תזרע פרמך עירובין. דלמא תסתאב.
 דמעתי זרעא דתזרע. ועללת פרמא:
 לא תזרע כרמך מן נועין. כלא תחרם
 עליך. סלאפה ארעא דארי תזרעה. מעגלה
 אברים (׀): ׀ לא תחרש בשור
 ובחמר יחדו: לא תרדי בתורא ובחמרא
 פחדא: לא תצמד אתור ואחמאר גמיעא:
 לא תלבש. שעטני צמר ופשתים יחדו:
 לא תלבש שעטניו. עמר וכתן מחובר
 פחדא: לא תלבס תובא מכתלטא. מן
 צוף וכתאן גמיעא: ׀ נדלים תעשה
 לך על ארבע פנפות פסותך אשר תכסהי
 בה: פרוספדין תעביד לך. על ארבע.
 פנפי פסותך דתתכסי בה: ואצנע לך
 נדאילא. פי ארבע אטראף אוארך ארי
 תנטא בהא: ׀ פי ייקח איש אשה

לאחוק: ולא תרא תור אכרך. אושאתה
 צאלין. פתתנאפל ענהמא. בל רהמא
 איה רדא: ואסילא קרוב אחוק ארף
 ולא ידעתו ואספתו אליתוך ביתך והיה
 עמך עד דרש אחוק אתו והשבתו לו:
 ואם לא קרוב אחוק. לותך ולא ידעת
 ליה. ותבנשניה לנו ביתך. ויהי עמך עד
 דיתבע אחוק יתיה. ותתיבניה ליה: ואן
 לם יכון אכרך. קרובא איך ולם תערפה.
 פלם דאך א' מנולך. יכון ענדך. א' אן
 ילתמסה אכרך. ותרדה עליה: וכן תעשה
 לחמרו וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה
 לכל אבדת אחוק אשר תאבה ממנו
 ומצאתה לא תוכל להתעלם: וכן תעביד
 לחמריה. וכן תעביד לכסותיה. וכן תעביד
 לכל אבדתך דאחוק. דתיבד מניה
 ותשפתנה. לית לך רשו לכסותה:
 וכרא פאצנע בחמארה ותובה. וסאר
 צוא אכרך. ארי תציע מנה פתגרהא.
 לא יחל לך אן תתנאפל ענהא: ים לא
 תראה אתי חמור אחוק או שורו נפלים
 בדרך והתעלמת מהם הקם תקים עמו:
 לא תחזי ית חמרא דאחוק. או תורה
 רמן באורחא. ותכבוש מנהון. אקמא
 תקים עמיה: ולא תרא חמאר אכרך. או
 תורה ואקעין פי אטריק. פתתנאפל
 ענהמא. בל אקמהמא מעה אקאמה (׀):
 ׀ לא ייהיה כלי נבר עדי אשה
 ולא ילבש נבר שמלת אשה פי תועבת
 יהיה אלהך פרי עשה אלה: לא יהי תקון
 זין דנבר על אתא. ולא יתקן נבר בתקוני
 אתא. ארי מרחק. קדם יי אלהך כל
 עביד אלון: לא תכון את ארגא עלי
 אנסא. ולא ילבס ארגא זיי אנסא (׀). לאן
 אלהרנך יכרה כל מן יצנע דאך: ׀ פ
 פי יקרא קן צפור לפניה בדרך: בכל
 עין או על הארץ אפרחים או ביצים
 והאם רבצת על האפרחים או על הביצים
 לא תקח האם עליהבנים: ארי תערע

נ

חלק הרקוק 4 (א) קן צפור לפניך. אין פסיק בין תיבת צפור לתיבת לפניך ככל התינאן: (ב) בדרך. באולא לא כנריש בגל התינאן המרוקקות.

וַבֵּא אֵלֶיהָ וּשְׁנָאָה: אֲרִי יִסֵּב גִּבְרֵי אֶתְתָא.
 וַיַּעֲזֹב לִוְתָהּ וַיִּשְׁנֶנָּה: וְאֵן תַּזְוֹג רַגְלֵי
 בְּאִמְרָאָה. וּדְכַל אִיהָ תָם שְׁנָאָה:
 וְשֵׁם לָהּ עֲלִילַת דְּבָרִים וְהוּצֵא עֲלֶיהָ
 שֵׁם רַע וְאָמַר אֶת־הָאִשָּׁה הַזֹּאת לְקַחְתִּי
 וְאֶקְרַב אֵלֶיהָ וְלֹא־מִצְאֵתִי לָהּ בְּתוּלִים:
 וַיִּשְׂוֵי לָהּ תַּסְקוּפֵי מַלְיָן. וַיִּפְּיֵק עֲלֶיהָ שׁוּם
 בִּישׁ. וַיִּימַר יֵת אֶתְתָא הָדָא נְסִיבִית.
 וְעַדִּית לִוְתָהּ. וְלֹא אֲשַׁפְּחִית לָהּ בְּתוּלִין:
 פִּנְעַל לָהּ עֲלֵלָא מִן אַבְרָם. וְאֶבְרָג
 עֲלֶיהָ אֲסַמָּא רַדִּיָּא. וְקָא אֲנִי תַזְוֹגַת
 הָדָא אֲמַרָאָה. פִּדְנֹת מְנַהָא. וְלִם אֲגַד
 לָהּ בְּרָאָה^(א): וְלִקָּה אֲבִי הַנְּעֵר וְאִמָּהּ
 וְהוּצִיאֵנִי אֶת־בְּתוּלִי הַנְּעֵר אֶל־זִקְנֵי
 הָעִיר־הַשְּׂעֵרָה: וַיִּסֵּב אֲבוּהָ דְעוּלִימַתָּא
 וְאִמָּהּ. וַיִּפְקֹן יֵת בְּתוּלֵי עוּלִימַתָּא. לְקָדָם
 סְבִי קָרְתָא וְלִתְרַע בֵּית דִּין אֶתְרָא: תָם
 יֵאכֹר אֲבִיהָ וְאִמָּהָ אֲבַרָאָה וְאֶבְרָגוּהָ.
 אִי שִׁוּךְ אֶקְרִיָּה וְאִי בֵּאב אַחֲבָם^(ב):
 וְאִמְרָאָה בְּנֵי הַנְּעֵר אֶרְיִזְקִינִים אֶת־בְּתִינִתִּי
 לְאִישׁ הַזֶּה לְאִשָּׁה וּשְׁנָאָה: וַיִּימַר אֲבוּהָ
 דְעוּלִימַתָּא לְסְבִיָּא יֵת בְּרַתִּי יֵהֲבִית
 לְגוּבְרָא דְרִין. לְאֶתְוּוּשְׁנָה: פִּקָּא אֲבוּהָ
 לְאִשְׁוּךְ. אֲנִי זְוֹגַת אֲבִנְתִי. לְהָדָא אֲרַגְלִי
 פִּשְׁנָאָה: וְהִנֵּה־הוּא שֵׁם עֲלִילַת דְּבָרִים
 לְאִמְרֵי לְאִמְרָאָה לְבִתְהָ דְּבְתוּלִים. וְאִלָּה
 בְּתוּלֵי בְתִי וּפְרִשׁוּ הַשְּׂמֵלָה לְפָנֵי זִקְנֵי
 הָעִיר: וְהָא הוּא שְׂוֵי תַּסְקוּפֵי מַלְיָן
 לְמִימַר. לֹא אֲשַׁפְּחִית לְבִרְתְּךָ בְּתוּלִין.
 וְאִלִּין בְּתוּלֵי בְרַתִּי. וַיִּפְרִסֹן יִשׁוּשְׂפָא.
 קָדָם סְבִי קָרְתָא: וְהוּדָא הוּוּ קַד גַּעַל לָהּ
 עֲלֵלָא מִן אַבְרָם. וְקָא לִם אֲגַד לָהּ
 בְּרָאָה. וְהוּדָא בְּרָאָהָא. וּבִסְטוּ אֲבַנְדִי
 אִו מְקַאמָה^(ג) בִּין יִדִּיהֶם: וְלִקְחוּ זִקְנֵי
 הָעִיר־הַהוּא אֶת־הָאִישׁ וַיִּפְרוּ אֹתוֹ:
 וַיִּדְבְּרוּן. סְבִי קָרְתָא הָהִיא יֵת גּוּבְרָא.
 וַיִּלְקֹן יֵתִיה: פִּיאֲכֹר שִׁוּךְ תִּלְךְ אֶקְרִיָּה
 דְּאֵךְ אֲרַגְלִי. וַיּוֹדְבוּהּ: וְעַנְשׁוּ אֹתוֹ יִמָּה
 כֶּסֶף וְנִתְּנוּ לְאֲבִי הַנְּעֵרָה פִי הוּצִיא שֵׁם

(*) כל נערה כן קרי.

רַע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־תִהְיֶה לְאִשָּׁה
 לְאִי־זָכָר לְשִׁלְחָהּ כְּלִימָיו: וַיִּגְבֹּן סְנִיָּה
 מֵאָה סְלַעִין דְּכֶסֶף. וַיִּתְּנוּ לְאֲבוּהָ
 דְעוּלִימַתָּא אֲרִי אֲפִיק שׁוּם בִּישׁ עַל
 בְּתוּלַתָּא בֵּת יִשְׂרָאֵל. וְלִיהָ תְּהִי לְאִתּוּ.
 לִוְתָּהּ לִיהָ רִשׁוֹ לְמַפְטָרָה בְּרִי יִמּוּהִי:
 וַיִּגְרַמוּהָ מֵאִיהָ דְרָהִם. וַיִּרְפְּעוּהָ לְאֲבוּ
 אֲנָרִיָּה. לְמָא אֲבָרַג אֲסַמָּא רַדִּיָּא. עֲלִי
 בְּכַר מִן אֵל אֲסַרְאִיל. וְתִבְנוּן לָהּ זְוֹגָה. וְלֹא
 יִנּוּלְהָ מְלֹאקָהָא שׁוּל עֲמָרָה^(ד): ס וְאֲפִי
 אֲמַת הָיָה הַדְּבַר הַזֶּה לְאִי־נְמִצָּא בְּתוּלִים
 לְנַעֲרָא: וְאִם קוּשְׂטָא הוּוּ. פִּתְגָמָא דְרִין.
 לֹא אֲשַׁתְּכַחוּ בְּתוּלִין לְעוּלִימַתָּא: וְאֵן
 כֵּאֵן אֲאָמַר חֲקָא. וְלִם תּוּגַד לְאֲנָרִיָּה
 בְּרָאָה: וְהוּצִיאֵנִי אֶת־הַנְּעֵר אֶל־פֶּתַח
 בֵּית־אֲבִיָּה וְסַקְלוּהָ אֲנִישֵׁי עִירָה בְּאֲבָנִים
 וּמִתָּהּ פִּי־עֲשִׂתָהּ נִבְלָה בִּישְׂרָאֵל לְזִנּוֹת
 בֵּית אֲבִיָּה וּבְעֵרַת הָרַע מְקַרְבְּךָ: וַיִּפְקֹן
 יֵת עוּלִימַתָּא לְתַרַע בֵּית אֲבוּהָ.
 וַיִּרְמֹזֶנָּה אֲנִישֵׁי מְרַתָּה בְּאֲבָנִיא וְתַמּוֹת.
 אֲרִי עֲבַדְתָּ קָנָא בִּישְׂרָאֵל. לְזִנָּה בֵּית
 אֲבוּהָ. וְתַפְלִי עֲבִיד דְּבִישׁ מִבִּינְךָ:
 פִּשְׁתְּכֹרַגְאִי בֵּאב בֵּית אֲבוּהָ. וַיִּרְמֹזֶנָּה
 גַּמִּיעַ אֵהֵל קְרִיתָהָא בְּאֲחֵנָרָה אִי אֵן
 תַּמּוֹת. לְמָא צְנַעַת כְּסַאסָּה פִי אֲסַרְאִיל.
 פִּפְנֵרַת מַחְצֵנָה^(ה) פִּי בֵּית אֲבוּהָ. וְאֲנִף
 אֵהֵל אֲשֶׁר מִן בִּינְכֶם: ס בִּי־יִמְצָא
 אִישׁ שֹׁכֵב וְעַם־אִשָּׁה בְּעַדְתָּ בְּעַד וּמִתּוֹ:
 גַּם־שְׁנֵיהֶם הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִם־הָאִשָּׁה
 וְהָאִשָּׁה וּבְעֵרַת הָרַע מִישְׂרָאֵל: אֲרִי
 יִשְׁתַּכַּח גִּבְרֵי. שְׁכִיב עִם אֶתְתָּא אֶתְתָּ
 גִּבְרֵי. וַיִּתְקַטְּלוּן אִף תְּרוּיָחוֹן. גּוּבְרָא.
 דְּשְׁכִיב עִם אֶתְתָּא וְאֶתְתָּא. וְתַפְלִי עֲבִיד
 דְּבִישׁ מִישְׂרָאֵל: וְאֵן זְגַד רַגְלֵי. מִצְאָנַע
 אֲמַרָאָה דָּאת בְּעַד. פְּלִיקְתָּא גַּמִּיעָא.
 אֲרַגְלֵי אֲמַצְאָנַעְהָא וְהִי. וְאֲנִף אֵהֵל אֲשֶׁר
 מִן אֵל אֲסַרְאִיל: ס פִּי יֵהֵי נַעֲרָא
 בְּתוּלָה מֵאֲרֵשָׁה לְאִישׁ וּמִצְאָה אִישׁ
 בְּעִיר וְשֹׁכֵב עִמָּה: אֲרִי תְּהִי עוּלִימַתָּא

בתולתא

חלק הרקוקין (א) והוציא. בקצת תיגון בטעם אולא וקצתן אתי: (ב) השערה. העין כשוא פתח ברוב הספרים: (ג) נהתי. בקצת
 תיגון באולא וקצתן אתי: (ד) זקני העיר ההוא. תיבת העיר מלעיל: (ה) מאה כסף. הכף רפה כי היא של מאה שרשית דלא כמהרריל:

בתורתא. מארסא גבר. וישכחה
 גברא. בקרתא וישכוב עמה: וארא
 באנת גאריה גבר. ממלכה רוגל.
 פוגרהא רגל. פי אקריה וצאנעהא:
 והוצאתם את שניהם אל שער העיר
 ההוא וסקלתם אתם ובאבנים ומתו את
 הנער על דבר אשר לא צעקה בעיר
 ואת האיש על דבר אשר ענה את אשת
 רעהו ובערת הרע מקרבך: ותפקון ית
 תרויהון. לתרע קרתא ההיא. ותרגמון
 יתהון באבניא וימותון. ית עולימתא. על
 עיסק דלא צוחת בקרתא. וית גוברא.
 על עיסק דעני ית אתת חבריה. ותפלי
 עבד דביש מבינד: פאברגוהמא
 גמיעא. אי באב תלך אקריה. ותרגמוהמא
 באחאגרה אי אין ימותא. אמא אנאריה.
 פכסבב מא לם תצרך ויהי פי אקריה.
 ואמא ארגל בסבב מא אתא זוגה
 צאחבה. ואנף אהל אשר מן בינכם:
 ס ואם בשדה ימצא האיש את הנער
 המארשה והחזיק בה האיש ושכב עמה
 ומת האיש אשר שכב עמה לבדו: ואם
 בחקלא ישכב גוברא. ית עולימתא
 המארסא ויתקוף בה גוברא וישכוב עמה.
 ויתקטיל. גוברא. דשכיב (כל דשכיב) עמה
 בלהודיה: ואן וגר ארגל אנאריה אממלכה
 פי אצחרא. ואמסכהא וצאנעהא. פליקתל
 דאך ארגל אמצאנעהא וחדה: ולנער לא
 תעשה דבר אין לנער חטא מות כי כאשר
 יקום איש על רעהו ורצחו נפש פן הדבר
 הזה: ולעולימתא לא תעביר מדעם. לית
 לעולימתא חובת דין דקטיל. ארי. פמא
 דיקום גוברא על חבריה ויקטליה נפש.
 פן פתגמא הרין: ואמא אנארייה פלא
 תצנע בהא שייא. אד לים דהא כטייה
 תוגב אקתל. ואנמא מתל אמרהא דרא.
 כמן יקום עלי צאחבה פיקתלה. ויפיתה
 נפסה: כי בשדה מצאה צעקה הנער
 המארשה ואין מושיע לה: ארי בחקלא
 אשכחה. צוחת. עולימתא המארסא.

ד

ולית הפריק לה: ואן וגרהא פי אצחרא.
 פימכנ אין יכון קר צרכת יא. ולם יכון להא
 מגיה: פי ימצא איש נער בתולה אשר
 לא ארשה ותפשה ושכב עמה ונמצאו:
 ארי ישכב גבר. עולימתא בתולתא דלא
 מארסא. ויחדנה וישכוב עמה וישתבחון:
 ואן וגר רגל. גאריה גבר מא לם תמך.
 פצבטהא וצאנעהא. ווגרא: ונתן האיש
 השכב עמה לאבי הנער חמשים פספ
 וליתתיה לאשה תחת אשר ענה לא
 יוכל שלחה בל ימוי: ויתין. גוברא דשכיב
 (דשכיב) עמה. לאבוהא דעולימתא
 חמשין סלעין דכסף. וליה תהי לאתו.
 דקף דענייה. לית ליה רשו למפטרה
 פל ימוהי: פאיעט דאך ארגל לאביהא
 כמסין דרהם. ותכון לה זוגה. בדל מא
 אתאהא. לא יגוז לה טלאקהא טול
 עמרה: ס לא יקח איש את אשת
 אביו ולא יגלה פנה אביו: לא יסב גבר
 ית אתת אבוהי. ולא יפלי פנפא דאבוהי:
 לא יתזוג רגל זוגה אביה כדאך. ולא
 יכשה כנה אביה: ס לא יבא פצועי
 דפא וכרות שפכה בקהל יהוה: לא
 ידפי דפסיק ודמחבל. למיעל בקהלא
 דיי: לא ידכל מפדוג אכציי (כ). ומקטוע
 אאחליל פי (כ) גוק אדה: ס לא יבא
 ממזר בקהל יהוה גם דור עשירי לא
 יבא לו בקהל יהוה: לא ידפי ממזרא
 למיעל בקהלא דיי. אף דרא עשיראה.
 לא ידפי ליה למיעל בקהלא דיי: לא
 ידכל אזנים פי גוק אדה. חתא אניל
 אעאשר מנהם. לא ידכל פי גוק אדה:
 ס לא יבא עמוני ומואבי בקהל
 יהוה גם דור עשירי לא יבא להם בקהל
 יהוה עד עולם: לא ידבון עמונאי ומואבאי
 למיעל בקהלא דיי. אף דרא עשיראה.
 לא ידפי לחון. למיעל בקהלא דיי עד
 עולם: ולא ידכל עמוני ומואבי פי גוק
 אדה. חתא אניל אעאשר מנהם. לא
 ידכל פי גוק אדה אי אבד: על דבר

אשר חלק הדקדוק. ו) ישפסיק בין היבטאם לתי' באבנים ככל התרגום: ו) המ"ם רפא ובשוא נח ככל התרגום כאלו אתה אומר הם לרד ארשה לרד.

אשר לא יקדמו אתכם בלחם ובמים
 בדרך בצאתכם ממצרים ואשר שבר
 עליך את בלעם בן בעור מפתור ארם
 נהרים לקלקלך: על עיסקי דלא ערעו
 יתבון בצחמא ובמיא. באורחא במפקבון
 ממצרים. ודאגר עקד ית בלעם בר בעור.
 מפתור. ארם העל פרת לקטנותך:
 בסבב מא לם יתלקונכם באכבו ואמא.
 פי אטריק פי כרוגכם מן מצר. ולמא
 אסתאגר כי) עדיך בלעם אבן בעור. מן
 פאתור ארם נהרים לילענד: ולא יאכה
 יהוה אלהיך לשמע אר בלעם ויהפך
 יהוה אלהיך לך את הקלדה לברכה כי
 אהבה יהוה אלהיך: ולא אבא. יי אלהיך
 לקבלא מן בלעם. ויהפך יי אלהיך לך.
 ית דוטיין לברכין. ארי ריחמך (כ) רחמך
 יי אלהיך: ולם ישא אלה רבך אן יקבל
 מן בלעם. בר קלב לך אלענה ברכה.
 למא אחבך: לא יתדרש שלמם וטבתם
 פלייטיך לעולם: לא תתבע שלמהון
 וטבתהון. כל יומך לעלם: פלא תלתמם
 סלאמתהם וכיריהם. טול זמאנך אברא:
 ס לא יתעב ארמי כי אחיך הוא
 לא יתעב מצרי כי יגר היית בארצו: לא
 תרחיק ארומא. ארי אחיך הוא. לא
 תרחיק מצרא. ארי הייר הויתא בארעיה:
 לא תברה ארומי. פאנה אחיך. לא תברה
 אמצרי. לאנך כנת גריבא פי בלדה:
 בנים אשר יולדו להם דור שלישי יבא
 להם בקהל יהוה: בנין דיתילדון להון
 דרא תליתאה. ידפי להון למיעל בקהלא
 די: ואניל אתאת מן אבנין אדי יולדו
 להם. ידכלו פי גוק אלה (כ) ס כיי
 תצא מחנה על איביך ונשמרת מפל דבר
 רע: ארי תפוק משריתא על בעלי דבבך.
 ותסתמר. מפל מדעם ביש: וארא כרגת
 פי מעסבר עלי אעדאיך. פאחתרו
 פצלא (כ) מן כל אמר קביח (כ) פי יהיה
 בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה
 לילה ויצא אר מחוץ למחנה לא יבא אר

תוך המחנה: ארי יהי בך גבר. דלא
 יהי דכי מקרי ליליא. ויפוק למברא
 למשריתא. לא ייעול לגו משריתא:
 ואן כאן פיכם רגל. לים בטאהר מן עארין
 אריל. פליכרגא כארג אעסבר. מן חיה
 לא ידכל אי וסטה: והיה לפנותי ערב
 ירתין פמים וכבא השמש יבא אריתך
 המחנה: ויהי למפני רמשא יסחי במיא.
 וכמיעל שמשא. ייעול לגו משריתא:
 פאדא כאן ענד אתגאה אריל ירחין
 באמא. וענד מגיב אשם (כ) ידכל איה:
 ויר תהיה לך מחוץ למחנה ויצאת שמה
 חוץ: ואתר מתוקויהי קדמברא למשריתא.
 ותפוק תפין לברא: וליכון לך מכאן (כ)
 כארג אעסבר. תברו הנאך כארגא מנה:
 ויתר תהיה לך עריונה והיה בשבתך
 חוץ וחרתה בה ושבת וקסית את צאתך:
 וסבתא. תהי לך על זינך. ויהי במתבך
 בברא. ותחפר בה. ותתוב ותכפי ית
 מפקתך: וליכון לך ותר מע סלאחך (כ)
 פאדא תברות כארגא מנה. פאחפר בה.
 ועד וגטי דאך ארגיע: כן יהוה אלהיך
 מתהלך ופקרב מחנה להצילך ודתת
 איביך לפניך והיה מחניך קדוש ולא
 יראה בך ערות דבר ושבו מאחרך: ארי
 יי אלהיך. שבינתיה מהלכא בגו משריתך.
 לשיזבוותך ולמסר שניאך קדמך. ותהי
 משריתך קדישא. ולא יחזי בך עבירת
 פתגם. ויתוב מימריה מלאוטבא לך: לאן
 אלה רבך. נורה סאך פי וסט עסברך.
 ליכלצך ויסלם אעדאיך פי ירך. פיכון
 עסברך מקדסא. ולא ירא פיך אמרא
 קביחא. פינצרה ענד: ס לא י*
 תסגיר עבר אר אדניו אשר ינצל אר
 מעם אדניו: לא תמסר עבר עממין ליר
 רבניה. דישהיזב לוותך מן קדם רבניה:
 ולא תסלם עבדא אי מולאה. ארו יתכלין
 איך מן דינה (כ) בל תמנה (כ) עמך ישב
 בקר בך במקום אשר יבחר באחד שעריך
 בטוב לו לא תוננו: עמך יתיב בינך.

תצא

באתרא דיתרע. בהראמן קרוך בדייטב
 ליה לא תוניניה: וליגלם ענדך פי מא
 בנדך. פי אמוצע אדי יכתארה. פי אחרא
 מחלך פי אצלח לה. וזא תצהרה (ל):
 ׀ לא יהיה קדשה מבנות ישראל
 ולא יהיה קדש מבני ישראל: לא תהי
 אתתא מבנות ישראל לגבר עבד. ולא יסב
 גוברא מבני ישראל אתא אמא: ולא
 תבון מן בנאת אסראל ממתעה (ל):
 ולא מן בני אסראל ממתע: לא תביא
 אתנן זונה ומחור פלב בית יהוה אלהיך
 לבדי נדר פי תועבת יהוה אלהיך גם
 שניהם: לא תעיל אגר זניתא וחולפן
 פלבא. לבית מקדשא דיי אלהיך לכל
 נדר. ארי מרחק. קדם יי אלהיך אף
 תרויהון: ולא תדכל שייא מן אנעאל
 אזואני (ל) ואתמאן אכראב. אי בית אלה
 רבך פי ש' מן גמיע אנדור. לאן אלה רבך
 יכרהמא גמיעא: ׀ לא תשיך
 לאחיק גשך בסף גשך אבל גשך בלי
 דבר אשר ישך: לא תרבי לאחוק. רבית
 כספר רבית עבור רבית כל מדעם דמתרבי:
 ולא תעיין אכרך. עיינה דראהם ולא
 טעאם. ולא כל אמר יעיין: לגברי תשיך
 ולאחיק לא תשיך למען יברכך יהוה
 אלהיך בכל משלח ידך על הארץ אשר
 אתה בא שמה לרשתה: לבר עממין
 תרבי. ולאחוק לא תרבי. בריל דיברכך
 יי אלהיך. בכל אושטות ידך. על ארעא.
 דאת עלי ליתמן למירתה: כל אנריב
 תעאיין. ואכרך פלא. לני יבארך לך
 אלה רבך. פי גמיע ממד ידך. פי
 אברד. אדי את דאכל אליה לתחוזה:
 ׀ פייתור נדר ליהוה אלהיך
 לא תאחר לשלמו פי דרש ידרשנו יהוה
 אלהיך מעמך והיה בך חטא:
 ארי תדר נדר קדם יי אלהיך.
 לא תאחר לשלמותיה. ארי מתפע
 יתפעניה. יי אלהיך מנך. ויהי בך חובא:

ואן נדרת נדרא ללה רבך. לא תוזר
 אפא בה. פאנה יטאבך בה מטאבה.
 פתחל בך עקובה (ל): וכי תחדל לנדור
 לא יהיה בך חטא: וארי תתמנע מלמדור.
 לא יהי בך חובא: מא לו אתהית אוולא
 מנה. לא תחל בך עקובה (ל): מוצא
 שפתך תשמר ועשית כאשר נדרת
 ליהוה אלהיך נדבה אשר דברת בפיק:
 אפקות שפוך תמר ותעבד. כמא
 הנדרתא קדם יי אלהיך נדבתא דמלילתא
 בפופך: כל מא כרג מן שפתך אחפצה
 ואעמל בה. כמא נדרת ללה רבך
 מתברעא. כמא קרתה בפאך: ׀ פי
 תבא בכרם רעך ואבדת ענבים כנפשך
 שבעה ואלי פליך לא תתן: ארי תתגר
 בכרמא דחברך. ותיכול ענבין. כנפשך
 שבעה. ולמנד לא תתן: וארא אסתוגרת (ל)
 פי כרם צאחבך. פכל מן אענב כשהותך
 שבעה. ולא תצעמנה פי אניתך: ׀ פי
 תבא בקמת רעך וקטפת מלילת בידך
 וחרמש לא תניף על קמת רעך: ארי
 תתגר בקמתא דחברך. ותקטוף דמדין
 בידך. ומגלא לא תרים. על קמתא
 דחברך: וארא אסתוגרת פי סנבל
 צאחבך. פאקטף מא תפרכה בידך. ולא
 תהוך אמנגר. עלי סנבל צאחבך לנפסך:
 ׀ פי ייקח איש אשה ובעלה והיה
 אם לא תמצא יחן בעיניו פי מצא בה
 ערות דבר וכתב לה ספר פריית ונתן
 בידה ושלחה מביתו: ארי יסב גבר.
 אתתא ויבעלנה. ויהי אם לא תשבה
 רחמין בעיניה. ארי אשפח בה עבירת
 פתגם. ויכתוב לה. גט פטורין ויתן בידה.
 ויפטרנה מביתיה: וארא תזוגרל אמראה
 ומלכה (ל). תם אנהא לם תגר חצאא
 ענדה. או וגר עליה אמרא קביחא.
 פליכתב להא. כתאב קטעה וידפעה
 איהא. ויטלקהא מנה: ויצאה מביתו
 והלכה והיהתה לאישי אחר: ותפוק מביתיה.

חלק הרקדוק: ח) והיה אם לא המצא חן בעיניו. תיבת והיה בשני גרישים. והיכת חן בפשטא והיכת ב"ה בכל התיגאן חסרוקדוקים והתך

ותהיך ותהי לגבר אחרון: ואן כונת מן
 מנולה. ומצת ועצרת להגל אכר: ושנאה
 האיש האחרון וכתב לה ספר כריתת
 ונתן בידה ושלחה מפיתו או כי ימות
 האיש האחרון אשר לקחה לו לאשה:
 ושננה גוברא בתראה. וכתוב לה. גם
 פטורין ויתין בידה. ופטורה מפיתה.
 או ארי ימות גוברא בתראה. הנספה
 ליה לאתו: פשנאהא ארגל אכר. וכתב
 להאכתאב קטעה ורפעה איהא. וטלקהא
 מנה. או מצת ארגל אכר. אדי אתכדהא
 לה זונה: לא יוכל בעלה הראשון אשר
 שלחה לשוב לקחתה. להיות לו לאשה
 אחרי אשר הטמאה כיון תועבה הוא לפני
 יהוה ולא תחטא את הארץ אשר יהוה
 אלהיך נתן לך נחלה: לית ליה רשו
 לבעלה קדמאה הפטורה. למתב למספה
 למחוי ליה לאתו. בתר האסתאבת. ארי
 מרחקא היא קדם יי. ולא תחייב ית
 ארעא (כני ארעא) כני אלהך יהיב לך
 אחסנא: פלא יחל לבעלה אאול אדי
 טלקהא. ליעוד יתזונג בהא לתבון לה
 זונה. בעד מא אתאהא (גירה). פאנהא
 כריהה בין ידי אלה. ולא תוקע כמא עלי
 בדרך. אדי אלה רבך מעטיך נחלה:
 פייקח איש אשה חדשה לא
 יצא בעבא ולא יעבר עליו לכרדבר
 גקי יהיה לביתו שנה אחת ושמה את
 אשתו אשר לקח: ארי יסב גבר אתתא
 חדתא. לא יפוק בחילא. ולא יעבר עלוהי
 לכל פתגם. פני יהי לביתה שתא חדא.
 ויחדי ית אתתיה דנסיב: ואדא תזונג
 רגל אמראה גרודה. פלא יכרג פי אניש.
 ולא ימר בה שייא מן אמורה. בליבון
 פארגא לביתה סנה ואחדה. ויפרח זונתה
 אתי אתכדהא: לא יתבל רחים ורכב
 כיינפש הוא הבל: לא תסב משכונא
 רחוי ורכביה. ארי בהון מתעביד מזון
 לבל נפש: ולא יסתרהן אחד ארעה

אספלא ואעליא (כ). פאנה יסתרהן קות
 אנפם (כ): פיימצא איש
 גיב נפש מאהו מבני ישראל והתעמר
 בו ומכרו ומת הגיב ההוא ובערת הרע
 מקרבך: ארי ישתבח גבר. גיב נפש
 מאהו מבני ישראל. ויתגר ביה ויזבניה.
 ויתקטיל גיבא ההוא. ותפלי עביד דביש
 מבינך: ואן וגד אנסאן. קד סרק נפסא
 מן אבותה מן בני אסראיל. ואסתרקאה
 או באעהא. פליקתל דאך אסארק. ואנה
 אהל אשר מן בניכם: ס השמר
 בנגעיה צרעת לשמר מאד ולעשות יכל
 אשר יורו אתכם הפהנים הלויים כאשר
 עויתם תשמרו לעשות: אסתמר במכתש
 סנירו. למפר לחדא ולמעבר. ככל.
 דילפון יתבון. פהניא ליואי. פמא
 דפקידתנן תפרון למעבר: ואחתרו מן
 בלוא אברץ. ואחפץ רסומה גדא ואעמל
 פיה. כמא יפתוכם אימה אדיואנין.
 כמא אמרתהם: זכור את אשר עשה
 יהוה אלהיך למרים בדרך בצאתכם
 מצרים: הוי דביר. ית דעבר. יי אלהך
 למרים. באורחא במפקבון מצרים:
 ואדכר עלי מא צנע. אלה רבך במרים
 מתלה. פי אטריק פי כרוגכם מן מצר:
 פיתשה ברעך משאת מאומה
 לא יתבא אדי ביתו לעבט עבטו: ארי
 תרשי בחברך רשות מדעם. לא תיעול
 לביתה למסב משכוניה: ואדא אנסית
 צאחבך נסיה. פלא תדכל אי מנולה
 תאכר עוצהא (כ): פהון תעמד והאיש
 אשר אתה נשה בו יציא אלקה את העבט
 החוצה: פברא תקום. וגוברא דאת רשי
 ביה. יפיק לך. ית משכונא לברא: בל
 קה פארגא. וארגל אדי אנסיתה. יכרג
 לך אעוין אי ברא: ואם איש עני הוא
 לא יתשכב בעבטו: ואם גבר מסבין
 הוא. לא תשכוב במשכוניה: ואן כאן
 רגלא צעיפא. פלא תבית ועוצה ענרד:

השב
 חלק הדקדוק. ט) לא יוכל בעלה הראשון. תיבת הראשון ברביע בהיגאן המדוקדקות לא בשיפור: י) ושמה את אשתו תיבת
 ישמח במארכה, ותיבת אשתו בטפחא בכל התיגאן וכ"ה במצת דפוסים: וא) לא יחריל. התיב רשויא פתח: וז) רגל אשר יורו. תיבת רגל

הש"ב תשוב לו את העבוט כבוא השמש
 ושב בשלמתו וברכה וקח תהיה צדקה
 לפני יהוה אלהיך: אתבא תתיב ליה
 ית משבונא פמיעד שמשא וישבוב
 בכסותיה ויברכה. וקח תהי זכו. קדם
 יי אלהיך: כל רדה איה רדא ענד מניב
 אשמש. או נאם פיה פודעו קך. ותכון
 קך חסנה. בין ידי אלה רבך: ס לא
 תעשק שכיר עני ואביון מאחיק או מניך
 אשר בארצה בשעריך: לא תעשוק
 אנורא עניא ומספינא מאחך. או מניוך.
 הבארעך בקרוך: לא תגשם אנורא
 וכאצה צעיק או מסכין (ס). מן אבותך.
 או מן ציפך. אדי פי בדרך פי מחלך:
 ביומו תתן שכרו ולא תבוא עליו השמש
 כי עני הוא ואליו הוא נשא את נפשו
 ולא יקרא עליך אליהו והיה בק הטא:
 ביומיה תתין אנריה ולא תיעול עלוהי
 שמשא. ארי עניא הוא. וליה הוא מסר
 ית נפשיה. ולא יקרי עלך קדם יי ויהי
 בק חובא: כל אדפע אליה אנרתה פי
 יומה מן קבל אן תגיב אשמש. פאנה
 צעיק. ועליה קד כאמר בנפסה (ס). ולא
 ידעו עליך אי אלה. פתחל בק עקובה:
 ס לא יזמתו אבות על בנים ובנים
 לא יזמתו על אבות איש בחטאו יזמתו:
 לא ימותון אבהן על פום בנין. ובנין לא
 ימותון על פום אבהן. אנש בחוביה
 ימותון: ולא יקתל אבא ען אבנין.
 ואבנין ען אבא. כל יקתל כל אמר
 בכטייתה: ס לא תשה משפט גר
 יתום ולא יתחבל בגר אלמנה: לא תצלי
 דין גיור ייתם. ולא תסב משבונא פסות
 ארמלא: ולא תמייל חכם גריב או יתים.
 ולא תסתרהן טוב אארמלה: וזכרת פי
 עבד היות במצרים ויפדך יהוה אלהיך
 משם על פן אנכי מצוה לעשות אתי
 הדבר הזה: ותדבר. ארי עבדא הויתא
 במצרים. ופרקך. יי אלהיך מתפן. על

כין. אנה מפקיד קך למעבד. ית פתגמא
 הדין: ואדבר. אנך כנת עבדא במצר.
 ופכך אלה רבך מן תם. ולדאך
 אנה אמרך. באן תצנע הדה אאמור:
 ס ביי תקצר קצירה בשדה ושכחת
 עמר בשדה לא תשוב לקחתו לגר
 ליתום ולא למנה יהיה למען יברכה יהוה
 אלהיך בכל מעשה ידיך: ארי תחצוד
 תצדך בחקך ותתנשי עומרא בהקלא.
 לא תתוב למסביה. לגיורא. ליתמא
 ולא רמלתא יהי. בריל די ברבך יי אלהיך.
 בכל עובדי ידך: ואדא הצדת תצאך
 פי ציעתך ונסית כפה (ס) פי אצתרא. פלא
 תרגע פתאכדהא. כל יכון לאגריבואיתים
 ואארמלה. לכי יבארך קך אלה רבך. פי
 גמיע אעמאל ידך: כי תחבט זיתך לא יי
 תפאר אחרך לגר ליתום ולא למנה יהיה:
 ארי תחבוט זיתך. לא תפלי בתרך.
 לגיורא. ליתמא ולא רמלתא יהי: ואדא
 כרמת זיתונך. פלא תסתקצה בעד דאך.
 כל יכון לאגריב. ואיתים ואארמלה: פי
 תבצר פרמך לא תעולל אחרך לגר
 ליתום ולא למנה יהיה: ארי תקטוף פרמך.
 לא תעליל בתרך. לגיורא. ליתמא
 ולא רמלתא יהי: ואדא קטפת כרמך.
 פלא תמשה בעד דאך. כל יכון לאגריב.
 ואיתים ואארמלה: וזכרת פי מעבד היות
 בארץ מצרים על פן אנכי מצוה לעשות
 את הדבר הזה: ותדבר. ארי עבדא הויתא
 בארעא המצרים. על פן. אנה מפקיד קך
 למעבד. ית פתגמא הדין: ואדבר. אנך
 כנת עבדא פינלד מצר ולדאך אנה אמרך
 באן תצנע הדה אאמור: ס ביי יהיה
 ריב בין אנשים ונגשו אי המשפט ושפטום
 והצדיקו את הצדיק והרשיעו את הרשע:
 ארי יהי דין בין גובריא. ויתקרבו לדינא
 וידינונון. ויזכון ית זפאת. ויחיבון ית
 חיובא: ואדא וקעת כצומה בין אנאם.
 פליתקדמו אי דוי אחכם ויחכמו בינהם.

ויזכו העבוט. הא בפתח בכל סת"י: חלק הדקדוק. * ולא תבוא. הו"ו געי: יג) ולא תחבל. כתב רד"ק בשרש חבל כי הה"ת בשוא פשוט והוא נח ובכל התינא נח בירושלכיים בשוא פתח: * ושכחת. הו"ו נעיד) לא תפאר. בא בפת"ח להגדילו מלשון פאר וכ"ה בכל התינא וכ"ב רד"ק בשרש פאר:

ויהיו אזכרי ויצלמו אצלים : ויהיה אסרן
הפזת הרשע והפילו השפט והכהו לפניו
כדי רשעתו במספר : ויהי אם פר הייב
לא לקאה הייבא וירמינה דינא וילקניה
קדמוהי כמסת חובתיה במנין : ואדא
אסתהק אצאם צרנא פליבסטה אהאבם
ויערבה בהצרתה . מקדאר כטייתה
באחצא : ארבעים יבנו לא יסף פון
יסוף להפתו על אלה מכה רפה ונקדה
אהוק לעינה : ארבעין וילקניה לא יסף
הלמא יוסף לא לקויתה על אפין מחא
רבא . וינקל אהוק לעינה : יגדה ארבעין
לא יזיד עליה שייא . פאן ואד עלי דאך
צאר תגדה עצימה ויהון אביך בהצרתך :
לא תהסם שור בדישו : לא תיחזר פום
תורא בדישיה : לא תכמם אתור פי דוסה :
ס פיישבו אהים יחדו ומת אהר
מחם וכן אינלו לא תהיה אשתיהמת
החוצה לאיש זר יבמה יבא עליה ולקחה
לו לאשה יבמה : אבי תבון אהון ביהא
וימות הר מנהון ובר לית ליה לא תהי
אתת מותנא (י"ג מיתא) . לקרא לגבר
הילוני יבמה (כ"ג יבמה) ייעול עליה ויפנה
ליה לאהו ויבמה : ואדא אקאם אכואן
גמיעא . תם מאת אחרהמא וליסלה ודר
פלא תבון זוגה אמית . לרגל גריב כארג
ען אמה (ס) . בר סליפהא ידכל איהא
באן יתכדהא לה זוגה ויבן בהא (ס) :
והיה הפכור אשר תלד יקום עלישם
אחיו המת ולא יפחה שמו מישראל :
ויהי פוכרא תלד יקום על שמה
דאחיה מותנא . ולא יתמחי שמה מישראל :
וליון אבבר אדי ירגא אן תלד מנה (ס)
יקום עלי אסם אביה אמית . ללא ינדרם
אסמה מן אסראל : ואם לא הפין האיש
לקחת את יבמתו ועלתה יבמתו השערה
אליה וקנים ואמרה מאן במו דהקים לאחיו
שם בישראל לא אבה יבמי : ואם לא
יעבי גוכרא למסב ית יבמתיה ותסק

יבמתיה לתרע בית דינא לקדם סביא
ותימר סריב יבמי (ג"ג) לא צני יבמי .
לאקמא לאחיהו שמה בישראל . לא אבא
ליבמותי : פאן לם ישא דאך ארגל . אן
יתזונג סליפתה . פלהצעד אי נאב
אהאבם ואי אשיוך . ותקול קד אבא
סליפי . אן יקים לאביה אסמא פי מא בן
בני אסראל . ולם ישא אן יבן בי : וקראוי
לו זבני עירו ודברו אליו ועמד ואמר
לא הפצתי לקחתה : ויקרון ליה סבי
קרתיה וימללון עפיה . ויקום וימר . לא
רעינא למסבה : פידעו בה שיוך קריתה
ויכלמוה בדאך . פאדא וקף עלי אקול
וקא . אבי לא (ס) אריד אתזונג בהא :
ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים והלצה
נעלו מעל רגלו וירקה בפניו וענתה
ואמרה ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה
את בית אחיו : ותתקרב יבמתיה לו תיה
לקדם סביא . ותשרי סניה מעל רגליה .
ותרוק באנפיה . ותתיב ותימר . פרון
יתעביד לגוכרא . דלא יבני ית ביתא
דאחיהו : ותקדמת איה בהצרה אשיוך .
וכלעת נעלה עון רגלה . ובצקת בהצרתה (ס)
ואגאבת וקאת . כדא יצנע בארגל . אדי
לא יבני בית אביה : ונקרא שמו בישראל
בית חלוץ הנעל : ויתקרי שמה בישראל .
בית שרי סינא : וליסמא אסמה פי
אל אסראל . בית מברוע אנער : ס פי
יבנו אנשים יחדו איש ואחיו וקרבנה אשת
האחד להציל את אישה מיד מכהו
ושלחה ידה והחזיקה במכשו : ארי יצוון
גוכרין פחדא גבר ואחיהו . ותתקרב אתת
חד . לשיזבא ית בעלה מיד מחיהו .
ותושיט ידה . ותתקוף בבית פדתיה :
ואן תנאצאן רגלאן גמיעא פגלב אהדהמא
צאחבה . פתקדמת זוגתה לתכלצה מן
מן ידה . פמדת ידהא . ואמסנת היאה :
וקצתה את פפה לא תחום עינה : ותקוין
ית ידה . לא תחום עינה : פאקטע ידהא

חלק הרקוק (טו) וילתה יבמתו השערה העין בשוא סתם ברוב הספרים המרוקקות וכו' במכלול בשרש שער ועל בו
לפי העיר השערה וכו' במצוה דפיסום :

לתכלצה מנהא. ולא תשפק עליהא :
 ם לא יהיה לך בכיסך אבן ואבן
 גדולה וקטנה : לא יהי לך. בכיסך מתקל
 ומתקל. רב וזעיר : ולא יכון לך פי כיסך
 צננתאן. כבדא וצנרא : לא יהיה לך
 בביתך איפה ואיפה גדולה וקטנה : לא
 יהי לך בביתך מכילא ומכילא. רבתא
 וזעירתא : ולא יכון לך פי ביתך מכילין.
 כביר וצנור : אבן שלמה וצדק יהיה לך
 איפה שלמה וצדק יהיה לך
 למען יאריכו ימיה על האדמה אשר
 יהיה אליה נתן לך : מתקלין שלמן
 דקשוט יהון לך. מכילין שלמן דקשוט
 יהון לך. כדיל דיירכון יומיה על ארעא.
 דיי אלהך יהיב לך : כל צננאת ואפיה
 עאדלה תכון לך. ואביאל ואפיה עאדלה
 תכון לך. לכו תטור מדתך. פי אבד.
 אדי אלה רבך מעטיך : כי תועבת יהיה
 אלהך פל עשה אלה כל עשה עול :
 ארי מרחק. קדם יי אלהך כל עביר ארין.
 פל עביר שקר : לאן אלה רבך יכרה כל
 מן יעמר הדא. כל מן יעמר בנש : פ
 זכור את אשר עשה לך עמך בדרך
 בצאתכם ממצרים : הוי דכד. ית דעבד
 לך עמלק. באורחא במפקבון ממצרים :
 ואדכר מא צנע בך עמלק. פי אמריק פי
 כרונכם מן מצר : אשר קרך בדרך ויגב
 בך פל הנהג שלים אחריה ואתה עיף ויגע
 ולא ירא אלהים : דערעך באורחא. וקפיל
 בך כל דהו מתאחרין בתרך. ואת משלתי
 וליא. ולא דחיל מן קדם יי : אנה ואפאך
 פי אמריק. פתטרף מנך גמיע אמנוחפין
 וראך. ואנת לגב ותעב. ולם יכאף אלה :
 והיה בהניחיהו אלהך לך מכל איביך
 מסביב בארץ אשר יהיה אלהך נתון לך
 נחלה לרשתה תמחה אתי זכר עמלק
 מתחת השמים לא תשכח : ויהי פד
 יניח יי אלהך לך. מכל בעלי דבבך מסחור
 סחור. בארעא דיי אלהך יהיב לך אחסנא
 למורתה. תמחי ית דוכרניה דעמלק.

מתחות שמיא. לא תתנשי : פאדיא
 אראחך אלה רבך. מן גמיע אעדאך
 אדין הושיך. פי אבד אדי אלה רבך.
 מעטיך נחלה לתחוזה. פאמה דכר
 עמלק. מן תחת אסמא. לא תנס דאך :
 ק"י פסוקים סימן יעל. ומפפורין רני עקרה בישעיה סימן נ"ד.
 ג"ה למנחת שבת וב' וה' : פ פ פ

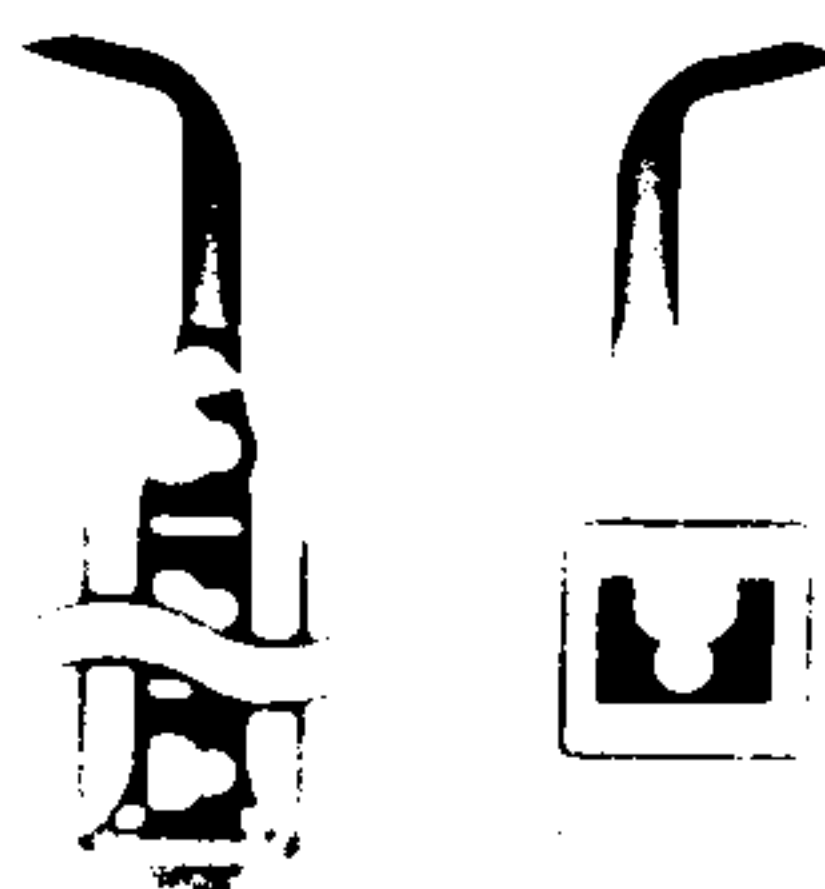
והיה פיתבוא אלה ארץ אשר יהיה
 אלהך נתן לך נחלה וירשתה וישבת
 בה : ויהי ארי תיעול לארעא. דיי אלהך.
 יהיב לך אחסנא. ותירתה ותתיב בה :
 ואדא דכלת אי אבד. אדי אלה רבך
 מעטיך נחלה. וחזתה ואקמת פיה :
 וקקחת מראשית ופרי פרי האדמה אשר
 תביא מארצך אשר יהיה אלהך נתן לך
 ושמת בטנא והלכת אליה מקום אשר
 יבחר יהיה אלהך לשכון שמו שם : ותסב.
 מריש כל אפא דארעא. דתעיל מארעך.
 דיי אלהך. יהיב לך ותשוי בסלא. ותהך
 לאתרוא דיתרעי יי אלהך לאשנא
 שכינתיה תפן : פכד מן אויל תמר
 ארין. אדי תדכלה מן ריאצך. אדי אלה
 רבך מעטיך וציריה פי בניגה יי. ואמין
 בה אי אמוצע. אדי יכתארה אלה רבך.
 ליהל נורה פיה : וקאת אליה פהן אשר
 יהיה בימים ההם ואמרת אליו הנהגתי
 היום ליהוה אלהיך פייבאתי אליה ארץ
 אשר גשבע יהוה לאבתניו לתת לנו :
 ותיתי לות פהנא. דיהו פיומיא האנן.
 ותימר ליה. הויתי זמא דין קדם יי אלהך.
 ארי עלית לארעא. דקיים יי. לאכהתנא
 למתן לנא : וציר בה אי אמאם. אדי ירי
 פי דאך זמאן. וקל לה. קד שברת ס יזים
 אלה רבך. אד דכלת אי אבד. אדי קסם
 אלה לאבאניא אן יעטינאה : וקקח פהן
 הטנא מידך והניחו לפני מוצח יהוה
 אלהך. ויסב פהנא סלא מן ירך. ויחתניה.
 קדם מד פהא דיי אלהך : ויאכר אמאם
 תלך אבניגה מן ירך. ויצעהא. בין ידי
 מדבח אלה רבך : וענית ואמרת לפניו

יהוה אלהיך ארמי אבד אבי וירד מצרימה
 ויגר שם במתי מעט ויהי שם לגוי גדול
 עצום ורב: ותתיב ותימר קדם יי אלהיך.
 לבן ארמאה בעא לאבדא (כ"י לאובדא)
 ית אבא. ונחת למצרים. ודר תמן בעם
 זעיר. והוה תמן לעם רב תקיף וסני:
 תם אבתדי וקל. בין ידי אלה רבך. אן
 לבן ארמני כאר אן יביד אביה. פנול
 מצרא. וסכן תם ברהט קליה. וצאר
 תם. אמה כבירה עצימה כתירה: וירעו
 אתנו המצרים ויעננו ויתנו עלינו עבדה
 קשה: ואבאישו לנא. מצראי וענינא.
 ויהבו עלנא פולחנא קשיא: פאסא בנא
 אמצריין ועדבונא. ונעלו עלינא כרמה
 צעבה: ונצעק אליהוה אלהי אבתנו
 וישמע יהוה את קלנו וירא את ענינו
 ואת עמלנו ואת לחצנו: וצלנא. קדם
 יי אלהא דאבתנא. וקביל יי צלותנא.
 וגלי קדמוהי עמלנא. וליא ותנא ודוהקנא:
 פצרכנא. אי אלה אבאינא. וסמע
 צותנא. ונצר לצעפנא. ושקאנא וצנטנא:
 ויוצאנו יהוה ממצרים ביד חזקה ובזרע
 נטויה ובמרא גדל ובאתות ובמפתים:
 ואפקנא יי ממצרים. ביד תקיפא ובררע
 מרסם. ובהזונא רבא. ובאתין ובמופתין:
 ואכרנא אלה מן מצר. ביד שדידה
 ודראע ממרודה. ותכאויף עצימה. ואיאת
 ובראהין: ויבאנו אליהם וקום הזה
 ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב
 ודבש: ואיתנא לאתרא הדין. ויהב לנא
 ית ארעא הדא. ארע. עבדא חלב ודבש:
 פנא בנא אי הדא אמוצע. ואעטאנא
 הדא אברד. בלד יפיץ אלבן ואעסר:
 ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי
 האדמה אשר נתתה לי יהוה והנחתו
 לפני יהוה אלהיך והשתחוית לפני יהוה
 אלהיך: וכען. הא איתיתו ית ריש אבא
 דארעא. דיהבת לי יי. ותחתניה. קדם
 יי אלהיך. ותסגוד. קדם יי אלהיך: ואן
 הודא קד גית באואיל תמר ארץ. אדי

יז (כתר תורה)

רוקתניהא יא רב. תם צעה גין ידי קדם
 אלה רבך. ו. ואסגוד בין ידיה: ושמתת
 בכלי הטוב אשר נתן לך יהוה אלהיך
 ולביתך אתה ולחיו והגר אשר בקרבך:
 ותחדי בכל טבתא. דיהב לך. יי אלהיך
 ולאיש ביתך. את וליואה. וגיורא דינה:
 ואפרה בכל אכור. אדי רוקך אלה רבך
 אנת ואך. ואדוי. ואגריב אדי פי מהאך:
 ס כ"י תכלה לעשר את כל מעשר
 תבואתך בשנה השלישית שנת המעשר
 ונתתה לחיו לגר ליתום ולא למנה ואכלו
 בשעריך ושבעו: ארי תשיצי. לעשרא.
 ית כל מעשר עלדתך. בשתא הליתיתא
 שנת מעשרא. ותהין לליואה. לגיורא
 ליתמא ולא למלתא ייכלון בקרדו ושבעו:
 ואדא פרגת מן תעשיר גמיע עשור
 גלתך. ודאך פי אסנה אתאתה סנה כמא
 אעשור. ודפעת דאך לאדוי. ואגריב
 ואיתים ואארמלה. פאכלו מנה פי מחאלך
 וישבעו: ואמרת לפני יהוה אלהיך בערתי
 הקדש מן הבית וגם נתתיו לחיו ולגר
 ליתום ולא למנה בכל מצותך אשר
 צויתני לא עברתי מצותיך ולא שכחתי:
 ותימר. קדם יי אלהיך פלית קודש
 מעשרא מן ביתא. ואף יהבתיה לליואה
 ולגיורא ליתמא ולא למלתא. בכל
 תפקידתך דפקידתני. לא עברית מפקודך
 ולא אתגשית: פקל בין ידי אלה רבך
 קד אנפית אקדאם מן ביתי. וקד
 דפעתהא לאדוי ואגריב ואיתים ואארמלה.
 כגמיע וצאיאך אדי אוציתני. לם אתגאוז
 שייא מנהא ולם אנס דאך: לא אבדתי
 באני מפנו ולא בערתי מפנו בטמא ולא
 נתתי מפנו למת שמעתי בקול יהוה אלהי
 עשיתי בכל אשר צויתני: לא אבדתי
 באבלי (כ"י באבל) מניה. ולא חליפית
 מניה במסאב. ולא יהבית מניה למית.
 קבילית. למימרא דיי אלהי. עבדית. בכל
 דפקידתני: ואעשר אדי חולי לם אבל
 מנה פי חוני. ולם אצרף מנה אי נגם.

ולא

ולא פי חואיגמית. בלקבלת אמר אלה
 רבי. וזנעת כנמיע מא אמרתני :
 השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך
 את עמך את ישראל ואת האדמה אשר
 נתתה לנו כאשר נשבעת לאבותינו ארץ
 זבת חלב ודבש : אסתכי ממדור קדשך
 (כ"י קדשך) מן שמיא. וברוך ית עמך ית
 ישראל. וית ארעא. דיתבת לנא. כמא
 דקיימתא לאבתנא. ארע. עבדא חלב
 ודבש : אמלע מן מוטן קדסך מן אסמא
 ובארך פי שעבך אל אסראיל. ופי ארץ
 אדי אעטיתנא. כמא קסמת לאבאנא.
 אן תכון ארץ. תפיין לבנא ועסלא :
 היום הזה יהיה אלהיך מצוה
 לעשות את החקים האלה ואת
 המשפטים ושמרת ועשית אותם בכל
 לבבך ובכל נפשך : יומא דין (כ"י הדין).
 אלהיך מפקדך למעבר. ית קיימא האין
 וית דינא. ותטר ותעביד יתהון. בכל לבך
 ובכל נפשך : ואעלם באן אלה רבך. אמרך
 פי הדא איום. באן תזנע הדה ארסום
 ואחבאם. פאחפצהא ואעמל בהא. בכל
 קלבך ונפסך : אתייהוה האמרת היום
 להיות לך לאלהים וללכת בדרכיו ולשמור
 חקיו ומצותיו ומשפטיו ולשמע בקלו :
 ית יי הטבת יומא דין. למהוי לך לאלה
 ולמהך באורחן דהקנו קדמוהי. ולמטר
 קדמוהי ופקודוהי. ודינוהי ולקבלא
 למימריה : ואנת כמא ומרת אלה רבך
 איום. אן יכון לך אאהא ואן תסיר פי
 טרקה. ותחפץ רסומה ווצאיהא. ואחבאמה
 ותקבל אמרה : ויהוה האמריך היום
 להיות לך לעם סגלה כאשר דברך
 ולשמור פר מצותיו : ויי חטבך יומא דין.
 למהוי ליה לעם חביב. כמא דמליך לך.
 ולמטר כל פקודוהי : וכדאך ומרך אלה.
 לתכונלה אמה כאצה. כמא וערך. ותחפץ
 גמיע וצאיהא : ודתתך עליון עלי כלי
 הגנים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת
 ודהיתך עסיקדש ליהוה אלהיך כאשר

דבר : ולמתנדך עלאי. על כל עממא
 דעבר. לתושבחה ולשום ודרבנ. ולמהך
 עם קדיש. קדם יי אלהך כמא דמליך :
 ואן יגעלך עאליא. עלי סאיר אאמם אדי
 כלקהם. מרתא ואסמא ופכרא. ואן תכון
 שעב מקדם. לדהרבך כמא וערך : פ
 ויצו משה וזקני ישראל אתיהעם לאמר
 שמר את כלי המצוה אשר אנכי מצוה
 אתכם היום : ופקיד משה וסבי ישראל.
 ית עמא למימר. טרו ית כל תפקידתא.
 דאנא מפקיד יתכון יומא דין : תם אמר
 מוסי ושיוך אל אסראיל. אקום קאילין.
 אחפצו גמיע אוציה. אדי אמרכם בהא
 איום : והיה ביום אשר תעברו את הירדן
 אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך
 והקמת לך אבנים גדולות ושדת אתם
 בשיר : ויהי. ביומא דתעברון ית ירדנא.
 לארעא. דיי אלהך יהיב לך. ותקים לך
 אבנין רברבן. ותסוד יתהון בסידא :
 פכון פי איום אדי תעברון ארדן. א
 אברד. אדי אלה רבך מעטיך. פאנצב
 לך הגארה עצימה. וביצעהא באספידאנ :
 וכתבת עליהן את כלי דברי התורה
 הזאת בעברך למען אשר תבא אל
 הארץ אשר יהוה אלהיך ונתן לך ארץ
 זבת חלב ודבש כאשר דבר יהוה אלהי
 אבתך לך : ותכתוב עליהן. ית כל
 פתגמי. אורייתא הדא במעברך. בדיך
 דתיעול לארעא. דיי אלהך יהיב לך. ארע
 עבדא חלב ודבש. כמא דמליך. יי אלהא
 דאבהתך לך : ואכתב עליהא. גמיע
 כלאם. הדה אתורייה בעד עבודך. לכו
 תפתה אברד. אדי אלה רבך מעטיך.
 בלד יפיין ארבן ואעסל. כמא וערך אלה
 אהא אבאך : והיה בעברכם את הירדן
 תקימו את האבנים האלה אשר אנכי
 מצוה אתכם היום בחר עיבל ושדת
 אותם בשיר : ויהי במעברכון ית ירדנא.
 תקימון ית אבניא האלין. דאנא מפקיד
 יתכון. יומא דין בטורא דעיבל. ותסוד

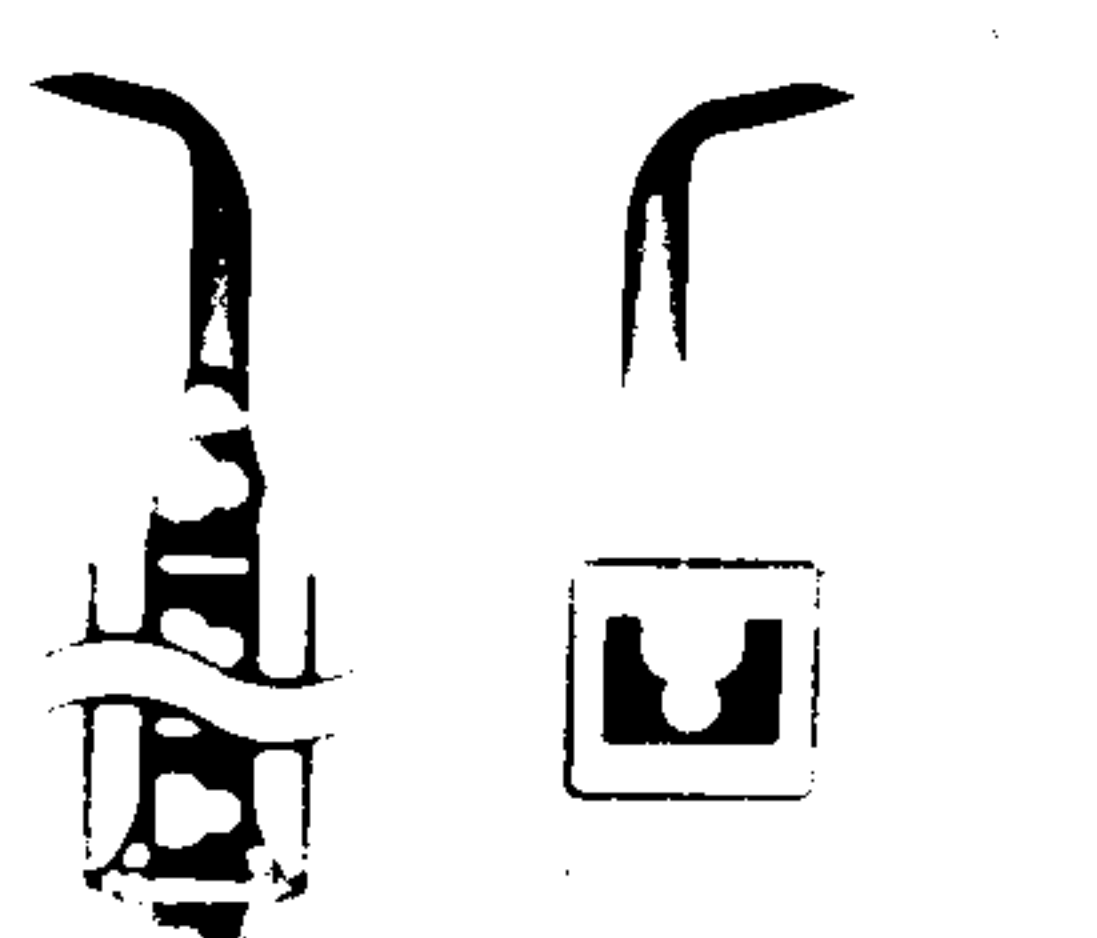
*
ג

(*) אלה נאי בכל התנאן יתהון

יתהוון בסידא : פמן אזול מא תעברון
 אארדן . תנצבו הדה אהגארה . אדי
 אמרתכם בהא איום פי גבל עיבל .
 וביצעה באספידאג : ובנית שם מזבה
 ליהוה אלהיך מזבח אבנים לאיתניף
 עליהם פרזל : ותבני תמן מדבחה קדם
 יי אלהיך . מדבחה אבנין . לא תרים עליהוון
 פרזלא : ואבן תם מדבחה לדה רבך .
 מדבחה מן חגארה . לא תהרך עליהא
 חרידא : אבנים שלמות תבנה אתימזבח
 יהוה אלהיך והעלית עליו עולת ליהוה
 אלהיך : אבנין שלמן תבני . ית מדבחה
 דיי אלהיך . ותסיק עלוהי עלוון . קדם יי
 אלהיך : ולתכון מעדאך חגארה צחיחה
 וקרב עליהא צואעדא ללה רבך :
 וזבחת שלמים ואכלת שם ושמתת לפני
 יהוה אלהיך : ותבוס נכסת קודשין ותיכול
 תמן . ותחדי . קדם יי אלהיך : וארבה
 דבאיה סלאמה וכלהא הנאך . ואפרח
 בין ידי אלה רבך : וכתבת עליהאבנים
 אתיפדידברי התורה הזאת באר היטב :
 ותכתוב על אבניא . ית כלפתגמי אוריתא
 הדיא פריש יאות : וקר כתבת עלי
 אחגארה . גמיע עיון הדה אתורייה שרחה
 גרידא יי : ס וידבר משה והפכהנים
 הלויים אלכדי ישראל לאמר הסכת ושמע
 ישראל היום הזה נהיית לעם ליהוה
 אלהיך : ומליד משה וכהניא לויאי . עם
 כל ישראל למימר . אצית ושמע ישראל .
 וימא הדין הויתא לעם . קדם יי אלהיך :
 תם כלם מוסי ואימה אליואנין . אל
 אסראיל קאירין . ארכניי (כ"א אנצת) ואסמע
 יא א אסראיל . פאנך יומך הודא קד צרת
 שעבא . לדה רבך : ושמעת בקול יהוה
 אלהיך ועשית את מצותיו ואת חקיו
 אשר אנכי מצוה היום : ותקביל למימרא
 דיי אלהיך . ותעביד ית פקודוהי וית
 קמוהי . דאנא מפקיד דך יומא דין :
 פאקבל אמרה . ואעמל וצאיאה ורסומה .

אדי אמרך בהא איום : ס ויצו משה
 אתיהעם ביום ההוא לאמר : ופקיד משה
 ית עמא . ביומא ההוא למימר : תם אמר
 מוסי אקום . פי דאך איום קאילא : אלה
 יעמדו לבנך אתיהעם עליהר גרוזים
 בעברכם אתהירדן שמעון ולוי ויהודה
 ויששכר ויוסף ובנימין : אליון . יקומון .
 דברכא ית עמא עד מורא דגריזין .
 במעברכון ית ירדנא . שמעון ולוי ויהודה .
 ויששכר ויוסף ובנימין : הולאי יקומון
 ליבארכו אמה עלי גבל גרוזים . בעד
 עבורכם אארדן . אל שמעון ולוי ויהודה .
 ויששכר ויוסף ובנימין : ואלה יעמדו עלי
 הקלדה בהר עיבל ראובן גד ואשר וזבולן
 דן ונפתלי : ואליון . יקומון על דוטיא במורא
 העיבל . ראובן גד ואשר . וזבולון דן ונפתלי :
 והולאי יקומון עלי ארענה עלי גבל עיבל .
 אל ראובן וגד ואשר . וזבולון דן ונפתלי :
 וענו הלויים ואמרו אלכדי איש ישראל
 קול דם : ויתיבון לויאי . ויימרון . לך אנש
 ישראל קל דם : פיבתרו אליואנין . ויקולון
 לגמיע אל אסראיל בצות עא : ס ארור
 האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת
 יהוה מעשה ידי חרש ושם פסתר וענו
 כליהעם ואמרו אמין : ליש גוברא . דיעביד ה
 צידם ומתכא מרחק קדם יי . עובדי די
 אומנא וישוי בסתרא . ויתיבון כל עמא .
 ויימרון אמין : מדעון רגל . יצנע פסלא או
 מסבוכא ממא יכרהה אלה . או יתבדה
 מן צנעה צאנע ויצירה פיסתר . פיגיבהם
 גמיע אקום . ויקולון אמין : ס ארור
 מקדה אביו ואמו ואמר פליהעם אמין :
 ליש . דיקלי אבוהי ואמיה . ויימר כל עמא
 אמין : ומלעון מסתכף באביה ואמה .
 ויקול גמיע אקום אמין : ס ארור
 מסוג גבור רעהו ואמר פליהעם אמין :
 ליש . דישני תחומא דחבריה .
 ויימר כל עמא אמין : ומלעון מן יזיג
 תכם צאחבה . ויקול גמיע אקום אמין :

ארור
 חלק הרקדוק : א) הסכת ושמע לאיש כאן פסיק בכל התרגום : ב) ויששכר ויוסף ובנימין . תוכת ויששכר כמפחא בכל התרגום :

אוריתא דרא למעבד יתרון וימר כל
עמא אמין: ומלעון מן לם יתבת. כלאם
הדה אתוריה ליעמל בהא. ויקול גמיעהם
אמין: פ

והיה אם ששמע תשמע בקול יהוה אלהיך
לשמר לעשות את כל מצותיו אשר
אנכי מצוך היום ונתנה יהוה אלהיך
עליון על כל בני הארץ: ויהי אם קבלא
תקביל למימרא דיי אלהיך. למטר
למעבד ית כל פקודותי. האנא מפקיד
קך יומא דין ויתנינך. יי אלהיך עלאי.
על כל עממי ארעא: ואעלם אנך אן
סמעת ואטעת אמר אלה רבך. לתתפץ
ותעמל גמיע וצאיאה. אתי אנא אמרך
בהא איום. געלך אלה רבך עיאי. עלי
סאיר אמם ארץ: ובאו עליך פלי
הברכות האלה והשיגה פי תשמע בקול
יהוה אלהיך: ויתון עךך. כל ברבתי
האלין וידבקונך. ארי תקביל. למימרא
דיי אלהיך: חלת בך גמיע הדה אברכאת
ואדרכתך. אד סמעת*) אמר אלה רבך:
ברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה:
ברוך את בקרתא. וברוך את בחקלא:
וצרת מבארבא פי אהצר. ומבארבא פי
פי אבר: ברוך פרי בטןך ופרי אדמתך
ופרי בהמתך שגר אלפיה ועשתרות
צאנך: ברוך וקדא דמעך. ואבא דארעך
ווקדא דבערך. בקרי תורך ועדרי ענך:
ומבארבא תמר גסמך. ותמר ריאצך
ותמר בהאימך. נתאג בקרך וגפראת
גנמך: ברוך טנאך ומשארתך: ברוך
סלך ואצותך: ומבארבא מא פי בנאיך
ומשאורך (כ"ו ומעאנך): ברוך אתה
בבאך וברוך אתה בצאתך: ברוך את
במיעךך. וברוך את במפקך: וצרת
מבארבא פי דכורך. ומבארבא פי כרוךך:
יתן ידוה את איבך הקמים עליך גנפים
לפניה ברוך אחד יצאו אליך ובשבעה
דרכים ינוסו לפניה: יתן יי ית בעלי
דבבך דקמיין עךך תבירין. קדמתך באורחא

ס ארור משנה עור בדרך ואמר כל
העם אמין: לייט דימעי עירא באורחא.
וימר כל עמא אמין: ומלעון מצל גאהלי
פי אטריק. ויקול גמיעהם אמין:
ס ארור מטה משפט גריותם
ואלמנה ואמר בלהעם אמין: לייט דיצלי.
דין גיור ייתם וארמלא. וימר כל עמא
אמין: ומלעון מן ימיל. חכם גרוב או יתים
או ארמלה. ויקול גמיעהם אמין: ארור
שכב עם אשת אביו כי גלה כנה אביו
ואמר בלהעם אמין: לייט דישוב עם
אתת אבוהי. ארי גלי כנפא דאבוהי.
וימר כל עמא אמין: ומלעון מן יצאנע
זונה אביה. למא כשף כנה אביה. ויקול
גמיעהם אמין: ס ארור שכב עם
בלהמה ואמר בלהעם אמין: לייט.
דישוב עם כל בעירא. וימר כל עמא
אמין: ומלעון מן יצאנע שייא מן אבהאים.
ויקול גמיעהם אמין: ס ארור שכב
עם אחתו בת אביו או בת אמו ואמר
בלהעם אמין: לייט דישוב עם אחתיה.
בת אבוהי או בת אמה. וימר כל עמא
אמין: ומלעון מן יצאנע אבתה. אבנה אביה
או אבנה אמה. ויקול גמיעהם אמין:
ס ארור שכב עם אחתתו ואמר
בלהעם אמין: לייט דישוב עם חמתיה.
וימר כל עמא אמין: ומלעון מן יצאנע
חמאתה. ויקול גמיעהם אמין: ס ארור
מכה רעהו בפתר ואמר בלהעם אמין:
לייט דימחי חבריה בסתרא. וימר כל
עמא אמין: ומלעון מן יסעי בצאחבה
סרא. ויקול גמיעהם אמין: ס ארור
לקח שחד להקות נפש דם נקי ואמר
בלהעם אמין: לייט דיקביל שוחדא.
למקטל נפש דם זכאי. וימר כל עמא
אמין: ומלעון מן יאכד רשוה. ליקתל
נפסא זכאי. ויקול גמיעהם אמין:
ס ארור אשר לא יקים את דברי
התורה הזאת לעשות אותם ואמר בלה
העם אמין: לייט דלא יקיים ית פתגמי

חֲדָא יִפְקֹן לְוַחַד. וּבִשְׁבַע אֲוֵרְהוֹן יַעֲרֹקוּן
 מִן קְדָמְךָ: וַיַּעַל אֱלֹהִים אֶתְּךָ אֶתְּךָ אֶתְּךָ אֶתְּךָ
 עֲלֶיךָ. מִנְּצֻרֵי בֵּין יָדֶיךָ. פִּי טְרִיק וְאַחַד
 יִכְרֹגוּן אִיךָ. וּפִי סַבַּע טָרַק יִהְיֶה בֵּין
 יָדֶיךָ: יִצּוּ יְהוָה אֱתָךְ אֶתְּךָ אֶתְּךָ אֶתְּךָ
 וּבְכָל מִשְׁלַח יָדְךָ וּבְרִבְכָךְ בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר־
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: יִפְקֹד יְיָ לָךְ יֵת
 בְּרַבְּךָ בְּאֶצְרֶךָ. וּבְכָל אוֹשְׁטוֹת יָדְךָ.
 וַיְבָרְכֶךָ. בְּאַרְעָא. דִּי אֱלֹהֶיךָ יְהִיב לָךְ:
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לָךְ בְּבִרְכַתָּהּ. פִּי אֲהַרְאִיךָ.
 וּפִי גַמִּיעַ מִמֶּד יָדְךָ. וַיְבַאֲרֶךְ לָךְ. פִּי אֲבַרְדָּ.
 אֲדִי אֱלֹהִים רַבְּךָ מַעֲטִיךָ: יִקְיַמְךָ יְהוָה לֹא
 לְעַם קְדוֹשׁ כְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּךְ בִּי תִשְׁמַר
 אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכֵי:
 יִקְיַמְךָ יְיָ קְדָמוֹהִי לְעַם קְדִישׁ. כְּמֵא
 דְּקִיָּים לָךְ. אֲרִי תַמְרָא. יֵת פִּקּוּדֵי דִי
 אֱלֹהֶיךָ. וְתִתֶּךָ בְּאֲוֵרְהוֹן דִּתְקַנְנָא קְדָמוֹהִי:
 וַיִּנְצַבְךָ אֱלֹהִים לְהַשְׁעִיב מִקְדָּסָא. כְּמֵא
 וְעַדְךָ. אֲדִי תַחֲפִץ וְצִיאָא. וְתַסִּיר פִּי
 טְרַקְךָ: וְרֵא וּבְרִיעַמִי הָאֲרֹן בִּי שֵׁם
 יְהוָה נִקְרָא עֲלֶיךָ וְרֵא מִמֶּךָ: וַיַּחֲזֹן כָּל
 עַמְּמֵי אֲרָעָא. אֲרִי שְׂמֵא דִי אֶתְקַרִי
 עֲלֶיךָ. וַיִּדְחַלּוּן מִנֶּךָ: פִּינְצֵר גַּמִּיעַ אִמָּם
 אֲאֵרֶץ. אִן אִסַּם אֱלֹהִים קֹדֶם סְמִי עֲלֶיךָ.
 וַיִּכְאֹפּוּנְךָ: וְהוֹתֵרְךָ יְהוָה לְטוֹבָה בְּפִרִי
 בְּטַנְךָ וּבְפִרִי בְּהַמְתֶּךָ וּבְפִרִי אֲדָמְתֶךָ
 עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְתָּיךָ
 לֵתֵת לָךְ: וַיִּוְתֶרְךָ יְיָ לְטָבָא. בּוֹלְדָא
 דְּמַעְדָּא. וּבּוֹלְדָא דְּבַעֲיָרְךָ וּבְאַפְּאֵד אֲרָעָךָ.
 עַל אֲרָעָא. דְּקִיָּים יְיָ. לְאַבְתָּיךָ לְמַתָּן
 לָךְ: וַיִּוְיֹדֶךָ אֱלֹהִים כִּירָא^(ט). פִּי תַמְרָא גַסְמֶךָ.
 וְתַמְרָא בְּהַאֲיִמְךָ וְתַמְרָא רִיאֲצֶךָ. פִּי אֲבַרְדָּ.
 אֲדִי קַסֶּם לְאַבְאִיךָ אִן יַעֲטִיךָ: יִפְתַּח
 יְהוָה וְלָךְ אֶת־אֲוֵרְהוֹן הַטּוֹב אֶת־הַשְּׂמִים
 לֵתֵת מִטְרֵי אֲרָעָךָ בְּעֵתוֹ וּלְבָרְכָךְ אֶתְּךָ
 מִעֲשֵׂה יָדְךָ וְהִלּוּיֵת גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא
 תִלּוּה: יִפְתַּח יְיָ לָךְ. יֵת אוֹצְרֵי טָבָא
 יֵת שְׂמֵיָא. לְמַתָּן מִטְרָא אֲרָעָךָ בְּעַדְנֵיָה.
 וְלְבָרְכָא. יֵת כָּל עוֹבְדֵי יָדְךָ. וְהוֹיִף
 לְעַמְּמִין סְגִיָּין. וְאַתָּה לֹא תוֹיִף: וַיִּפְתַּח

יח (כתר תורה)

אֱלֹהִים לָךְ. כּוֹזֵיין כִּירָא^(ט) מִן אֲסַמָּא. וַיִּנּוֹד
 מִטְרָא בְּלִדְךָ פִּי וְקַתָּה. וַיְבַאֲרֶךְ לָךְ פִּי
 גַמִּיעַ עַמְּךָ יָדְךָ. חֲתָא תְּקַרִין אֲמַמָּא
 בְּתוֹרָה. וְאַתָּה פִּירָא תְּקַתְרִין: וַתִּתְנֶךָ
 יְהוָה לְרֵאשׁ וְלֹא לִזְנוֹב וְהָיִיתָ רַק לְמַעַלְהָ
 וְלֹא תִהְיֶה לְמַטָּה בִּי־תִשְׁמַע אֶל־מִצְוֹתַי
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אֲנִכִי מִצְוֶךָ הַיּוֹם
 לְשִׁמֹּר וּלְעֲשׂוֹת: וַיִּתְנֶךָ יְיָ תְּקִיף וְלֹא
 חֲלִישׁ. וְתִהְיֶה בְרַם לְעִיָּא. וְלֹא תִהְיֶה
 לְתַחֲתָא. אֲרִי תְּקַבִּיל. לְמִימְרָא דִּי אֱלֹהֶיךָ.
 דְּאַנָּא מִפְּקִיד לָךְ. יִמָּא דִּין לְמַטְרָא
 וְלְמַעֲבַד: וַיַּעֲלֶךְ אֱלֹהִים רֵאשֵׁא וְלֹא דִנְבָא.
 וְתַכּוּן עֵלְיָא מִתְּצֵא. וְלֹא תַכּוּן מִסְתַּסְפְּרָא.
 אֲדִי תְּקַבֵּל וְצִיאָא אֱלֹהִים רַבְּךָ. אֲדִי אֲנָא
 אֲמַרְךָ בְּהַא אִיּוֹם. לְתַחֲפִצָּהָ וְתַעֲמַל
 בְּהַא: וְלֹא תַסִּיר מִפְּרִי־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
 אֲנִכִי מִצְוֶה אֶתְּכֶם הַיּוֹם יְמִין וְשְׂמֹאל
 לְלַבַּת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אַחֲרֵים לְעַבְדֶּם:
 וְלֹא תַסְטוֹן. מִכָּל פְּתוּגֵי דְּאַנָּא מִפְּקִיד
 יְתַכּוּן. יִמָּא דִּין לְיִמִּינָא וְלְשְׂמֹאלָא. לְמַחָךְ.
 בְּתַר. מְעוֹת עַמְּמֵי לְמַפְלַחְהוֹן: וְלֹא
 תִזּוּל. מִן גַּמִּיעַ אֲמַרְךָ אֲדִי אֲנָא אֲמַרְךָ
 בְּהַא. אִיּוֹם יִמְנָה וְלֹא יִסְרָה. פִּתְתַבַּע
 מַעֲבֹרָאֵת אֲבַר פִּתְעַבְרָהָ: פ

וְהָיָה אִם־לֹא תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 לְשִׁמֹּר לְעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְחֻקֹּתַי
 אֲשֶׁר אֲנִכִי מִצְוֶךָ הַיּוֹם וּבָאוּ עֲלֶיךָ כָּל־
 הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וְהַשְׁיֹנֶף: וַיְהִי אִם־לֹא
 תְּקַבִּיל לְמִימְרָא דִּי אֱלֹהֶיךָ. לְמַטְרָא
 לְמַעֲבַד יֵת כָּל פִּקּוּדוֹהִי וְקִימוֹהִי. דְּאַנָּא
 מִפְּקִיד לָךְ יִמָּא דִּין. וַיִּתְּנוּן עֲלֶיךָ. כָּל
 לְוִטֵיָא הָאֲלֵין וַיִּדְבְּקוּנְךָ: וְאִן לֶם תְּקַבֵּל
 אֲמַר אֱלֹהִים רַבְּךָ. לְתַחֲפִץ וְתַעֲמַל גַּמִּיעַ
 וְצִיאָא וְרַסוּמָה. אֲתִי אֲמַרְךָ בְּהַא אִיּוֹם.
 חֲלַת בְּךָ. גַּמִּיעַ הִרָה אֲלַעֲנָאֵת וְאַדְרַכְתָּךְ:
 אֲרֹר אֶתְּךָ בְּעֵיד וְאַרְרֹר אֶתְּךָ בְּשַׁדְּהָ:
 לִיט אֶתְּךָ בְּקִרְתָּא. וְלִיט אֶתְּךָ בְּחַקְלָא:
 וּכְנַת מַלְעוֹנָא פִּי אֲחַצֵּר. וּמַלְעוֹנָא פִּי
 אֲבַר: אֲרֹר מְנַאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ: לִיט סֶלְךָ
 וְאַצְוֶתְךָ: וּמַלְעוֹנָא מֵא פִּי בְּנֵאִיךָ

ובשארך

ומשאורך (ל"א ומעאנגך): ארור פרי
 בטנה ופרי אדמתה שגור אדפיה ועשתרת
 צאנה: ליט וקדא דמעה ואבא דארעה.
 בקרי תורה ועדרי ענה: ומלעון תמר
 גסמך ותמר ארצך. נתאג בקרך וגפראת
 גנמך: ארור אתה בבאך וארור אתה
 בצאתך: ליט את במיעלך. וליט את
 במפקך: וצרת מלעון פי דכורך.
 ומלעון פי פרוגך: ישלח יהוה ופק אתי
 המארה אתי המהומה ואתי המנערת
 בכל משלת ידך אשר תעשה עד השמרך
 ועד אבך: מהר מפני רע מעלך אשר
 עזבתני: ישלח יי בך. ית מארתא ית
 שנושיא וית מזופיתא. בכל אושטות ידך
 התעביר. עד התשתיצי ועד דתיבר
 בפריע. מן קדם בישות עובדך דשבקתא
 דחלתו: ויבעת אלה עליך. אמחק
 ואהאמה ואזורה. פי גמיע ממד ידך
 אדי תצנעה. ארי אנפארך ואכאדתך
 סריעא. ויקול מן קבל סו שמאלך אד
 תרכתני: ידבק יהוה בך אתי הדבר עד
 פלתו אתך מעל האדמה אשר אתה
 באי שמה לרשתה: ידביק יי בך ית
 מותא. עד דישיעי יתך. מעל ארעא.
 דאת עליך לתפן למירתה: וילומך אלה
 אבא. אי אן יפנדך. מן ארץ. אדי אנת
 דאכל איה לתחזת: יפכה יהוה בשחפת
 ובקדחת ובדלקת ובחרור ובחרב
 ובשדפון ובירקון ורדפוק עד אבך:
 ימחנה יי. בשחפתא ובקדחתא
 ובדלקתא. ובחרורא ובחרבא.
 ובשדפנא ובירקנא. וירדפונך עד דתיבר:
 ויערבך אלה. בחמא אסל ואחארה. וארבע
 ואפאג. ואנפאך ואשוב יי וארקאן.
 פיכדבך ארי אבאדתך: והו שמיך
 אשר עדי ראשך נחשת והארץ
 אשר תחנה ברזל: ויהון שמיא העלוי
 רישך הסינין כנחשא מלאהתא מטרא.

וארעא דתחזתך תקיפא כברזא
 מלמעבר פירין: ותכון סמאך. אדי פוק
 ראסך כאנהאסוארץ אדיתתהתך כאחרת:
 יתן יהוה אתי מטרא ארצך אבק ועפר מן
 השמים ירד עליך עד השמרך: יתן יי.
 ית מטרא ארעך אבקא ועפרא. מן שמיא
 יהות ערך. עד דתשתיצי: ויגעל אלה.
 מא ימטרה עלי ארצך ובארא ותראבא.
 מן אסמא ירד עליך. ארי אנפארך:
 יתנה יהוה נגף לפני איביך בדרך אחד
 תצא אליו ובשבעה דרכים תנוס לפניו
 והיית לזעוה לכל ממלכות הארץ: יתנה
 (כ"ו יתנה) יי תביר קדם שנהך. באורחא
 תרא תפוק דותיה. ובשבע אורחן תערוך
 מן קדמוהו. ותהי לזיע. לכל מלכות
 ארעא: ויגעלך אלה מצדומא בין ידי
 אעדאיך. התא תכרנ איהם פי טריק
 ואחרה. ותהרב מן בין ידיהם פי סבע
 טרק. ותציר עברהי. לגמיע ממאך ארץ:
 והיתה נבלתך למאכל לכל עוף השמים
 ולבהמת הארץ ואין מהריר: ותהי נבילתך
 משוגרא למיכל. לכל עופא דשמיא
 ולבעירא דארעא. ולית דמניד: ותציר
 גתך מאכלא. לטאיר אסמא ולבהאים
 ארץ. וליס מזעג להא: יפכה יהוה בשחן
 מצרים ובעפלים* ובגרב ובחרס אשר
 לא תוכל להרפא: ימחנה יי. בשחנא
 המצרים ובשחורין. ובגרבא ובחרס יביש.
 דלא תבול לאתפאה: ויערבך אלה. בקרה
 מצר ואבואסיר. ואגרב ואחבה. מא לס
 תסתטיע מדא אתה: יפכה יהוה בשגעון
 ובעורון ובתמהון לבב: ימחנה יי.
 בטפשותא ובסמיותא. ובשעממות לבא:
 ויערבך אלה. באגנאן ואעמא. ובהתה
 אקרב: והיית ממשש פצהרים פאשר
 ימשש העורה באפלה ולא תצלית אתי
 דרכיה והיית אף עשוק וגזול פליהיטים
 ואין מושיע: ותהי ממשיש במיהרא.

* ובטורים קרי.
 חלק הדקדוק: ג) ועד אבך. הקמץ חמף כי הוא במקום חלם ולכן השוא שכל"ת נח ופשוט: ד) יתנה ה' נגף. לא יש פסיק אחר
 תיבת ה' וחפשהו כתיבאן ולא מצאתי ועיקר ואין לחוש ממשמעות חירוף ח"ו כיון שה' דבוק לתיבת יתנה ולא כן בפסוק בית גאים
 יסח ה' שהיבת גאים מופסקת מתיבת יסח מפני הטפחה ובקצת תיגאן יש וכ"ה בפסיקתא: ה) ימשש העור. הו"א כפת"ח ובמסרה כל
 סמאן פתיחין. וכל יהודאין קמיעין. וכ"כ במ' ערוגת הבשם דלא כמ' שרש יהודא:

כמא דימשיש עוירא בקבלא ודא תצלה
 ית אורחתך. ותהי ברם עשיק ואנים.
 כל יומיא ודית דפריק : באן תציר
 כאמגסס פי אצהירה. כמא יגסס אעמא
 וכאצה פי אפריס) ודא תנגח טרקדות ציר
 מנשומא מנצובא. טול צומאן וליס מנית :
 אשה תארש ואיש אחר ישגלנה * בית
 הבנה ולא תשב בו ברם תטע ולא
 תחללנה : אתתא תירום . וגבר אחרן
 ישכבנה . ביתא תבני ודא תתיב ביה.
 ברמא תצוב ודא תחלליה : באן תתוונג
 אמראה. פיא תיהא רגל אכר. ותבני ביתא
 ודא תגלס פיה . ותגרם כרמא ולא
 תתבדלה : שורף טבוח לעיניך ולא תאכל
 מפני חמרך גזול מלפניך ולא ישוב קך
 צאנך נתנות לאיביך ואין קך מושיע :
 תורף יהי נכיס לעיניך. ולא תיכוד מניה.
 חמרך יהי אנים מן קדמך. ודא יתוב קך.
 עאנך מסירן דבעלי דבכך. ולית קך פריק :
 ויכון תורף מדבוה תרא עינאך. ודא תאכל
 מנה. וחמארך מנצוב מן בין ידיך . ודא
 ירגע איך. וגנמך מסלמה לאעדאיך. ודיס
 קך מנית : בניה ובנותיך נתנים לעם אחר
 ועיניך ראות וכלות אליהם כד היום ואין
 לאל ידך : בנה ובנותך. מסירין לעם אחרן
 ועיניך חזין . ויספון בגלגהון כל יומיא.
 ולית חילא בידך : ובניך ובנאתך. מדפויען
 אי קום אכריין ועינאך תראהם. ושאכצה
 איהם טול צומאן. ודא טאקה פי ידך :
 פרי אדמתך וכדי יגיעך יאכל עם אשר
 לא ידעת והיית רק עשוק ורצוץ כד
 הימים : אבא דארעה וכל ליאותך. ייכוד
 עם דלא ידעתא. ותהי ברם. עשיק ורעיע
 כל יומיא : ותמר ארצך וסאיר כסנך יאכלה
 קום לא תערפהם. ותציר כדאך. מנשומא
 מעסופא טול צומאן : והיית משגע
 מפראה עיניך אשר תראה : ותהי משתפי.
 מחיוז עיניך דתחזי : חתא תציר מעתוהא.
 מן נצר עינאך אדי תראה : יפכה יהוה
 בשחין רע עלי הפרבים ועלי השקים אשר

* ישכבנה קרי

לא תוכל להרפא מכה רגלך ועדי
 קדקדך : ימחינה יי בשחנא בישא. על
 רכובין ועל שקן. דלא תפול לאתפאה.
 מפרסת רגלך ועד מוחך : ויצרכך אלה
 בקרה רדי. עלי ארכבתין ולאסאקאן. מא
 דם תסתטיע מדאואתה. וכמא יולמד מן
 קדמך אדי האמתך * : יולך יהוה אתך
 ואת מלכך אשר תקים עליך אל בני אשר
 לא ידעת אתה ואבתיה ועבדת שם
 אלהים אחרים עין ואבן : יגדי יי יתך.
 וית מלכך דתקים עליך לעם. דלא ידעתא
 את ואבהתך . ותפלח תמן לעממא .
 פלחי טעותא אעא ואבנא : זיגליך אלה *
 ומלכך אדי תנצבה עליך. אדי קום לם
 תערפהם אנת ואבאך . פתכדם הנאך.
 (עאבדי) מעבודת אכר מן כשב וחגארה :
 והיית לשמה למשל ולשנינה בכל העמים
 אשר ינהגך יהוה שמה : ותהי לצדו.
 למתן ולשועי בכל עממא. די דברנך יי
 לתמן . ותציר וחשה. ומתלה וחכאיה *
 פי גמיע אמם. אדי יסוקך אלה אי תם :
 זרע רב תוציא השדה ומעט תאסף פי
 יחסלנו הארבה : פר זרע סגוי תפיק חקלא.
 וזעיר תכנוש. ארי יחסלניה גזבא : ואדא
 תכרג אצחרא כדרא כתורא. פקליל מא
 תגמע מנה. כל יקצמה אגראד : ברמים
 תטע ועבדת ויין לא תשתה ולא
 תאגר פי תאכלנו התלעת : פרמין תצוב
 ותפלח. וחמר לא תשתי ולא תכנוש.
 ארי תיכללניה תולעתא : פאדא תגרם
 כרמא ותפלחוא . פלא תשרב מנה
 כמרא ולא תועיה. כל יאכלה אדוד :
 זיתים יהיו קך בכל גבולך ושמן לא תסוך
 פי ישל זיתך : זיתין יהון קך בכל תחומך.
 ומשחא לא תסוך. ארי יתרון זיתך :
 פאדא יכון קך זיתין פי גמיע תכמך.
 ולא תרהן מנה. כל תנתרה נתרא :
 בניס ובנות תוליד ולא יהיו קך פי ילבו
 בשבי : בנין ובני תלוד. ודא יהון קך. ארי
 יחכון בשביא : ואדא תולד בניאן בנאת.

פלא יבקון לך כל יגדון פי אבני: פל
עצך ופרי אדמתך יירש הצלצל: פל
אלגנך ואבא דארעך. יחסניה סקאה:
וגמיע שגרך ותמר ארצך. יקרצה אפראש:
הגר אשר בקרבך יעלה עליך מעלה
מעלה ואתה תרד מטה מטה: תותב
ערל דבינך. יהי סליק עיך מנך לעיזא
לעיזא. ואת תהי נחית לתחתא לתחתא:
ואגריב אדי פי מא בינכם. ירתפע עליך
עזיא כבירא. ואנת תנהט ספרא הויא:
הוא ידך ואתה לא תלוננו הוא יהיה
לראש ואתה תהיה לזנב: הוא יזופנך.
ואת לא תזופניה. הוא יהי תקיף. ואת תהי
חליש: חמא אנה יקרצך. ואנת פלא
תקרצה. הו יציר ראסא. ואנת תציר
דנבא: ובאו עליך פל הקלות האלה
ורדפוך והשיגוך עד השמךך פירא
שמעת בקול יהוה אלהיך לשמר מצותיו
וחקתיו אשר צוך: ויחון ערך פל לנטיא
האלין. וירדפונך וירבונך. עד דתשתיצי
ארי לא קבילתא. למימרא דיי אלהך.
למטר. פקודיה וקיומיה דפקדך: ותחל
בך גמיע הרה אלענאת. ותכלבך ותדרכך.
אי אנפאוך. אד לם תקבל אמר אלה
רבך. ותחפץ וציאיה ורסומה אתי אמרך
בהא: והיו בך לאות ולמופת ובזרעה
עד עולם: ויהון בך. לאת ולמופת. ובבנה
עד עלמא: ותציר פיך איה וברהאנא.
ובנסלך אמשאבהין לך אי אדהר: תחת
אשר לא עבדת את יהוה אלהיך בשמחה
ובטוב לבב מרב כל: חלף. דלא פלחתא
קדם יי אלהך. בחדוא ובשפירות לבא.
מסגי כולא: בודל מא לם תעבר אלה
רבך. בפרח וגודה קלב. מן כתררה אשיא:
ועבדת את איביך אשר ישלחנו יהוה
בך ברעב ובצמא ובשירם ובחסר כל ונתן
על פרזל עלי צוארך עד השמידו אתך:
ותפלח ית בעלי דבבך. דיגרנזון יי בך.
בכפנא ובצהנתא. ובערטליותא ובחסירות
כולא. ויתין גיר דברזל עד צורה. עד

דישיצי יתך: פתכדם עדווך. ארי יסלטה
אלה עריך. בגוע ועטש. וערי ועווז כל
שי. ויצע אצרא מן חדיד עלי ענקך. אי
אן ינפוך: ישא יהוה עליך גוי מרחק
מקצה הארץ כאשר ידאה הנשר גוי אשר
לא תשמע לשנו: ייתי יי עליך עם
מרחיק מסיפי ארעא. כמא דמשתדי
נשרא. עמא. דלא תשמע לישניה: ויגוזך
אלה בקביל מן בעיד מן טרף ארץ.
כמא יתחלק אנסר. קביל לא תפהם
לנתה: גוי עז פנים אשר לא ישא פנים
לזקן ונער לא יחן: עם תקיף אפיך. דלא
נסיב אפי סבא. ועל ינקא לא מרחים:
קביל וקיה אונת. מא לם יחאבי וגה
אשך. ודא ירוף עלי צבי: ואכל פרי
בהמתך ופרי אדמתך עד השמדך אשר
לא ישאר לך דגן תירוש ויצהר שגך
אל פיה ועשתרת צאנך עד האבירו אתך:
וייכור. ודלא דבעירך ואבא דארעך עד
דישיצינך (דחשתיצי) דלא ישאר לך.
עבורא חמרא ומשחא. בקרי תורך ועדרי
עאנך. עד דיזביד יתך: פיאלל תמר
בהאיטך ותמר ארצך אי אנפאוך. ודא
יבקי לך ברא. ודא עצירא ודא דהנא.
ודא נתאג בקרך וגפראת גנמך. ארי אן
יבידך: והצר לך בכל שערך עד רדת
חמתך הנבחה והפצרת אשר אתה בטח
בהן בכל ארצך והצר לך בכל שערך
בכל ארצך אשר נתן יהוה אלהיך לך:
ויעיק לך בכל קרוך. עד דיכביש שורך
רמיא ובריכיא. דאת רחיץ לאשת יזבא
בהון בכל ארעך. ויעיק לך בכל קרוך.
בכל ארעך. דיהב. יי אלהך לך: ויחאצרך
פי גמיע מחאלך. ארי אן יהרם אסוארך
אשאמכה ואחצינה. אדי אנת ואתק בהא
פי גמיע בדרך. ויחאצרך פי גמיע מחאלך.
פי בדרך. אדי אעטאך אלה רבך:
ואכלת פרי בטנה בשר בניה ובנותיה
אשר נתן לך יהוה אלהיך במצור ובמצוק
אשר יציס לך איבה: ותיכור ודלא דמעך.

בשר בנך ובנותך. דיהב לך יי אלהך.
 בצירא ובעקתא. דיעיק לך שגאך: התא
 תאכל מן תמר בטנך. מן לחם בנך
 ובנאתך. ארי רזקך אלה רבך. בהצאר
 וציק. ממא יהאצרך עדווק: האיש הרך
 בך והענג מאד תרע עינו באהיו ובאשת
 חיקו וביתר בניו אשר יותיר: גוברא
 דרפיד בך. ודמפנך לחדא. תבאש עיניה
 באחיהי ובאשת קומיה. ובשאר בנותי
 דישאר: התאאן ארגל ארכין מנכם.
 ואמרל גרא. ישה עלי אכיה ועלי
 חרמתה. ובקיייה בניה אדייבקהם: מתתו
 לאחד מהם מפשר בניו אשר יאכל מבלי
 השאיר לו כל במצור ובמצוק אשר יציק
 לך איבך בכד שערך: מלמתן לחד
 מנהון. מפשר בנותי דייבול. מדא
 אשתאר ליה פולא. בצירא ובעקתא.
 דיעיק לך. שגאך בכל קרוך: מן אן יעטי
 אחד מנהם. מן לחם בניה אדי יאכל.
 ממא לס יבך לה שייא. בהצאר וציק. ממא
 יצייק עליך. עדווק פי גמיע מהאלך:
 הרפה בך והענגה אשר לא נסתה כפי
 רגלה הצג עליה ארץ מהתענג ומרך תרע
 עינה באיש חיקה ובבנה ובבתה: דרפידא
 בך ודמפנא. דלא נסיאת פרסת רגלה
 לאחתא על ארעא. ממפונקו ומרפוכו.
 תבאש עינה בגבר קומיה. ובברה ובבתה:
 התאאן אמראה ארכצה מנכם ואמרללה.
 אתי לם תעאוד קדמהאן תצעהא עלי
 ארץ. מן אדלא וארכצה. תשה עלי
 זוגהא. ואבנהא ואבנתהא: ובשליטה
 היוצת מסבין רגליה ובבניה אשר תלד
 פיי תאכלם בחסר כל פסתר במצור
 ובמצוק אשר יציק לך איבך בשערך:
 ובזעיר בנהא. דיפקון מנה. ובבנהא
 דתלד. ארי תיכלנן בתפירות פולא
 פסתר. בצירא ובעקתא. דיעיק לך.
 שגאך בקרוך: ובמשימתהא אסאקטה
 מנהא. ואגנתהא אדי תרמי. פתנפרד
 מנהם פתאכלהם. מן עווז אכל מה פי

אסתר. בהצאר וציק. ממא יצייק עליך.
 עדווק פי מהאלך: אסלא תשמר לעשות
 את כל דברי התורה הזאת. הפתבים
 בספר הזה לראיה את השם הנכבד
 והנורא הזה את יהוה אלהיך: אם לא
 תטר למעבה. ית כל פתגמי אוריתא
 חדא. דכתיבין בספרא הדין. למדהל.
 ית שמא יקורא ודחילא הדין. ית יי אלהך:
 ואן לם תחפין ותעמל^(א). גמיע כלאם הדה
 לתורייה. אמכתובה פי הדה אספר.
 ותכאף הדה לאסם לכרים אמהוב. הו
 אלה רבך: והפלא יהוה אתימכתך
 ואת מפות זרעך מפות גדלת ונאמנות
 וחלים רעים ונאמנים: ופריש יי ית
 מחתך. וית מחת בנך. מחן רברבן
 ומחיסנן. ומכתשין בישין ומחיסנן: פיגער
 אלה צרבאתך עגיבה. וצרבאת נסדך
 אמדכורין. צרבאת כבאר דארה. ואמראן
 רדייה דארה^(ב): והשיב בך את כל מדוה
 מצלים אשר יגדת מפניהם ודבקו בך:
 ויתב בך. ית כל מכתשי מצרים.
 דדחילתא מן קדמיהון. וידבקו בך:
 וירד עליך. גמיע אדוא מצר. אדי חדרתהא.
 פתדומך^(ג): גם פדחלי וכדמפה אשר
 לא בתוב בספר התורה הזאת יעלם
 יהוה עליך עד השמדך: אף כל מרע
 וכל מחא. דלא כתיבין. בספר אוריתא
 הדה. ותינגון יי עליך. עד דתשתיציי:
 ואיצא כל מרין וכל צרבה. ממא לים הו
 מכתוב. פי ספר הדה אתורייה. יסלטהא
 אלה עליך. ארי אן ינפרך: ונשארתם
 במתי מעט תחת אשר הייתם בכוכבי
 השמים לרב פילא שמעת בקול יהוה
 אלהיך: ותשתארון בעם זעיר. חלף
 דהויתון. בכוכבי שמיא לסני. ארי לא
 קבילתא. למימרא דיי אלהך: פתבקון
 רהט הו אחצא. בעד מא כנתם. ככואכב
 אסמא כתרה. אד לם תקבר. אמר אלה
 רבך: והוה באשר יש יהוה עליכם
 להיטיב אתכם ולהרבות אתכם פן ישיש

יהוה

(א) חסר א. (ב) כתר תורה. (ג) חסר א.

ומחיו עיניך דתהי חזי: תקול באגרא
 יא ליתני אמסי. ותקול באעשי יא ליתני
 אצבת. מן פוע קלכך ידי תפוע. ומן
 רויא עינאך ידי תראה: והשיבך יהוה
 מצרים באניות בדרך אשר אמרתי לך
 לא תסיף עוד לראתה והתמפרתם שם
 לאיבך לעבדים ולשפחות ואין קנה:
 ויתבונך למצרים בספינת. באורחא
 דאמרית לך. לא תוסיף עוד למחזה.
 ותודבנך תמן דבעלי דבביכון לעבדין
 ולאמרן ולית דקני: וירדך אלה אי תא
 מצר פי ספן. עלי אחא ידי קלת לך.
 לא תעאוד אן תראה אבדא. ותערצון
 הנאך לאביע לאעדאיכם. עבדא ואמא
 וליס משתרי: ס אלה דברי הברית
 אשר צוה יהוה את משה לכת את בני
 ישראל בארץ מואב מלכד הברית אשר
 כרת אתם בחורב: ארץ פתגמי קימא
 דפקיד יית משה למנזר עם בני ישראל
 בארעא דמואב. בר מקימא הנזר עמהון
 בחורב: הדא כלאם אעהר ידי אמר
 אלה מוסי. אן יעהרה מע בני אסראל
 פי בלד מואב. מא כלא אעהר. ידי
 עהרה מעהם פי גבר חריב: פ
 ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אלהם
 אתם ראיתם את כל אשר עשה יהוה
 לעיניכם בארץ מצרים לפרעה ולכל
 עבדיו ולכל ארצו: וקרא משה לך
 ישראל ואמר להון. אתון חזיתון. ית כל
 דעבד יי לעיניכון בארעא דמצרים.
 לפרעה ולכל עבדוהי ולכל ארעיה: תם
 דעא מוסי. בגמיע א אסראלוקא להם.
 אתם שאהדתם. גמיע מא צנע אלה
 בחצרתכם פי בלד מצר. בפרעון וגמיע
 קוארה ונסאיר אהל בלדה: הפסות
 הגדלת אשר ראו עיניך האתת והמפתים
 הגדלים להם: גסין רברבן. דחוצא עיניך.
 אתיא ומפתיא. רברביא האנון:
 אאעלאם אעצימה. אדיראתהא עינאך.
 ותלך איאת. ואבראהון אעצימה: ולא

יהוה עליכם להאביד אתכם ולהשמיד
 אתכם ונסחתם מעל האדמה אשר יאתה
 בא שמה לרשתה: ויהי כמא דחדי יי
 עליכון. לאוטבא לכון ולאסנאה יתכון. כן
 יחדי יי עליכון. לאבדא יתכון ולשיצאה
 יתכון. ותפלטרון מעל ארעא. דאת עליך
 לתמן למירתה: פיכון כמא קצר אלה
 בכם. אן יחסן איכם ואן יכתובם. כדאך
 יקצר בכם (ס). אן יבידכם ואן ינפדכם.
 פתגדרסון עין אבדך. אדי אנת דאכל איה
 לתחווה: והפיצך יהוה בכל העמים
 מקצה הארץ ועד קצה הארץ ועבודת שם
 אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה
 ואבתך עין ואבן: ויבדרנך יי בכל עממיא.
 מסיפי ארעא ועד סיפי ארעא. ותפלח
 תמן לעממיא פלחי טעותא. דלא ידעתא.
 את ואבתך אעא ואבנא: ויבדרך
 אלה פי מא בין גמיע אשעוב. מן
 מרף ארץ ארץ טרפהא. פתכדם תם
 (יג כפי ס"ה עאבדי) מעבודאת אכר. מא לם
 תערפהא. אנת ואבאך מן כשבוחנארה:
 ובגוים ההם לא תרציע ולא יהיה מנוח
 לך רגלך ונתן יהוה לך שם לב רצו
 וכליון עינים ודאבון נפש: ובעממיא
 האנון לא תנוח. ולא יהי מנוח לפרסת
 רגלך. ויתין יי לך תמן לב דחול. וחשכות
 עינין ומפקהן נפש: ופי תלך לאמם לא
 תטמאן. ולא יכון קרארא לקדמך. כל
 יגעל אלה לך תם קלבא רגזא. ושכוין
 אעיון ודבול אנפוס: והיו חייך תלמים
 לך מנגד ופחדת לידה ויומם ולא תאמין
 בחייד: ויהיו חייך. תמן לך מקביל. ותהי
 תוה בלידיא וביממא. ולא תהימין בחייד:
 ותכון חיותך מעלקה חראך. ותפוע
 לילא ונהארא. ולא תצאדק בחיותך:
 בבקר תאמר מיייתן ערב ובערב תאמר
 מיייתן בקר מפתך לבבך אשר תפחד
 וממראה עיניך אשר תראה: בצפרא
 תימר מן יתין רמשא. וברמשא תימר מן
 יתין צפרא. מתוהת לבך דתהי תוה:

נתן יהוה לכם לב לרעת ועינים לראות ואזנים לשמע עד היום הזה: ולא יהי לבון לבן לבא למדע. ועינין למחוי ואזנין למשמע. עד יומא דדין: וגם יעטיבם אלה קרבא תעלמון מתלחא. ולא תנצרון בעיזנכם ולא תסמעון באראנכם. אלא יומנא דרא: ואולף אתכם ארבעים שנה במדבר לא יבלתו שלמתיכם מעדיכם ונעלף לא יבלתה מעל רגלך: ודברית יתכון. ארבעין שנין במדברא. לא בליאת פסותכון מזכון. ומסנדלא עדו מעל רגלך: וסירתכם ארבעין שנה פיאבר. למ תבל תיאבכם עליכם. ונעאכם עלי ארגלכם: לחם לא אכלתם ויין ושכר לא שתיתם למען תדעו כי אני יהוה אלהיכם: לחמא לא אכלתון. וחמר חדת ועתיק לא שתיתון. בריל דהדעון. ארי. אנא יי אלהכון: וטעאמכם ארי אעתדתמוהי למסתאבלוה. וכמר ומסכר למ תשרבו. לבי תערפו. אני אלה רבכם: ותבאו אל המקום הזה ויצא סיון מלך השבון ועוג מלך הבשן לקראתנו למלחמה ונכסם: ואתיתון לאתרא דדין. ונפק סיון מלך השבון. ועוג מלך הבשן לקדמונתא. לאנחא קרבא ומחניגון: חתא ואפיתם הדא אמוצע. וכרג סיון מלך השבון. ועוג מלך לבתנייה תלקאנא. לאחרב פקתנאחם: ונפק את ארצם ונתנה לנהלה לראובני ודגדי ודחצי שבט המנשי: ונסיבנא ית ארעהון. ויהבנה לאחסנא. לשיבט ראובן ולשיבט גד. ולפלגות שבטא דמנשה: פאברנא בדרהם. הם דפענאהא נחלה. לא ראובן ול גד. ונצף סבט מנשה: ושמרתם את דברי הברית הזאת ועשיתם אתם למען תשכילו את בלי אשר תעשון: ותטרוון ית פתגמי קימא דדין. ותעבדון יתהון. בריל דתצלחון ית כל דתעבדון: פאחפצו גמיעכלאס הדא אעהד. ואעמרו בה. לבי תנחון. פי גמיע מא תנעון:

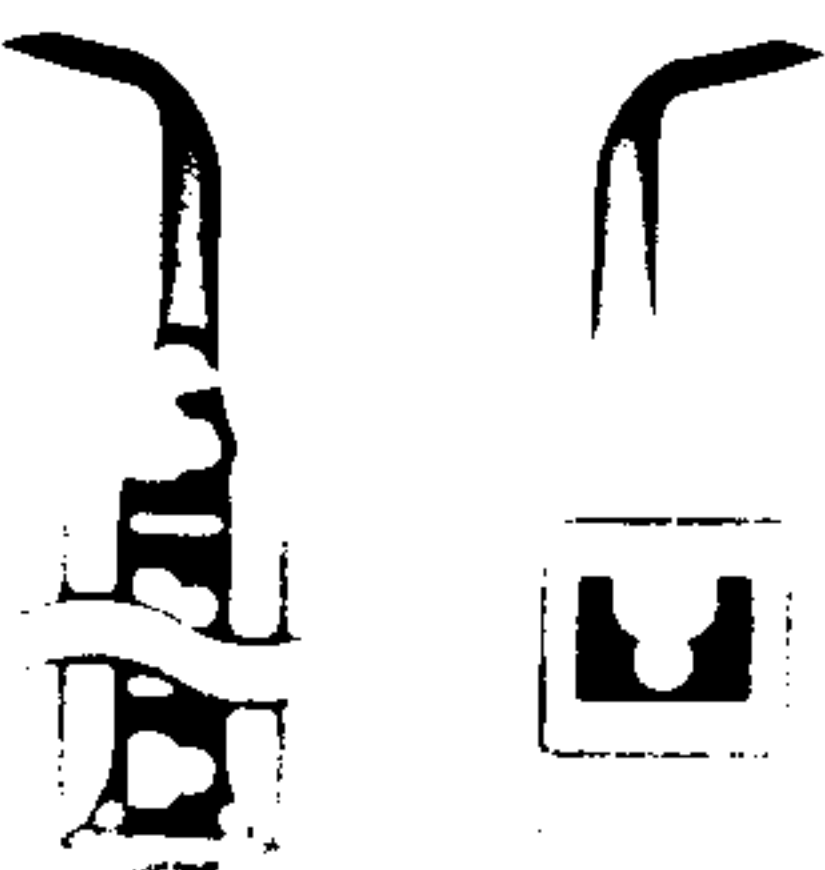
קכ"ב פסוקים סימן סככני. ומפטרין קומי ארי כישעיה סימן ס' ג"ד. למנחת שבת וכו'.

פ פ פ

אתם נצבים היום כלכם לפני יהוה אלהיכם ראשיכם שבטיכם וקנייכם ושטריכם כל איש ישראל: אתון קימין יומא דדין פולכון. קדם יי אלהכון. רישכון שבטיכון. סביכון וסרביכון. כל אנשי ישראל: אתם וקוי איום כלכם. בין ידי אלה רבכם. רויסאכם ואסנאטכם. ושיוככם וערפאכם. וסאיר רגא אל אסראיל: טפכם נשיכם ונרף אשר בקרב מחנה מתטב עציף עד שאב מימיה: טפלכון נשיכון. וגיורף. דבנו משריתך. מלקיט אעף. עד מלי סייף (כ"ג מך): ואטפאלכם ונסאכם. ואגריב אדי פי וסט עסכרך. מן מהתטב חטבך. א' מסתקי מאך: לעברך בברית יהוה אלהך ובאלתו אשר ידוה אלהך פרת עפך היום: לאעלותך. בקימא. דיי אלהך ובמומתיה. דיי אלהך. גור עפך יומא דדין: לאדכאך. פי עהד אלה רבך ופי הרגה. ארי עהדה מעך איום: למען הקים אתך היום לו לעם והוא יהיה לך לאלהים פאשר דברידך וכאשר נשבע לאבתך לאברהם ליעחק וליעקב: בריל לקימא יתך יומא דדין קדמוהי לעם. והוא יהוי לך לאלה. פמא דמליל דך. וכמא דקיים לאבתך. לאברהם ליעחק וליעקב: לבי יתבתך איום לה אמה. והו יכון לך אהא. כמא וערך. וכמא קסב לאבאך. לאברהם ליעחק וליעקוב: ולא אתכם לבדכם אנכי פרת את הברית הזאת ואת האלה הזאת: ולא עפכון בלחודיכון. אנא. גור ית קימא דדין. וית מומתא דרא: וליס מעכם וחרכם. אנא עאהד הדא אעהד. והדא אחרג: כי את אשר ישנו פה עפנו עמד היום לפני יהוה אלהינו ואת אשר אננו פה עפנו היום: ארי ית מן דאיתוהי דכא. עפנא קאים יומא דדין. קדם יי אלהנא. וית מן דליתוהי (כ"ג דלא איתוהי). דכא עפנא יומא דדין: אלא מע מן הו

ט*

פיגד

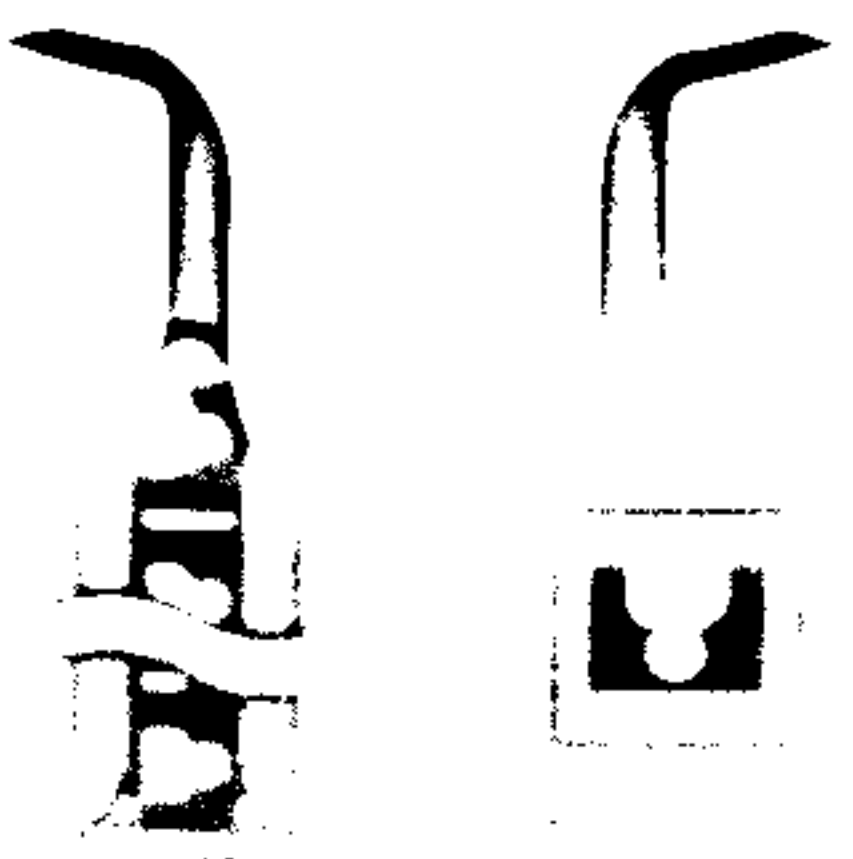
מוגוד מענא איום. האצר בין ידי אלה
 רבנא. ומע מן לים הוהאצר מענא. אד
 נקל אלה: פראתם ידעתם את אשר
 ישבנו בארץ מצרים ואת אשר עברנו
 בקרב הגוים אשר עברתם: ארי אתון
 ידעתון. ית דיתיבנא פארעא דמצרים. ית
 דעברנא. ביני עממיא דעברתון: ואנתם
 עאמין. מא אקמנא פי בלד מצר. ומא
 סרנא פי מא בין אאמם. ארין גותם
 בינתם: ותרואו אתי שקוציהם ואת
 גלליהם עין ואבן פסקוהב אשר עמהם:
 וחזיתון ית שקוציהון. וית מעותהון.
 אעא ואבנא. בספא ודהבא דעמהון:
 וקר ראתם אונאסרם. ומואניתהם. מן
 כשב וחנארה. ומן פעה ודהב ארי הי
 מעהם: פנייש פנם איש אוישה או
 משפחה או ישבט אשר לבבו פנה היום
 מעס יהוה אלהינו ללכת לעבר אתי
 אלהי הגוים ההם פנייש פנם שרש
 פרה ראש ולענה: דלמא את בכו.
 גבר או אתא או זרעי או שבטא. דלביה
 פני ימא דין מדהלתא דיי אלהנא.
 למתק דספלת. ית מעות עממיא האנון.
 דלמא אית פכוון. גבר. מהרהור חטאין
 או זרון: כלא יוגר פיכם. רגל או אמראה
 או עשירה או סבט. מן קדבה מתודי
 איום ען אלה רבנא. לימצע ויעבר
 מעבודאת אויאך אאמם. כלא יכו
 פיכם. אצל מתמר סם או עלקם: והיה
 בשמעו את דברי האלה הואת והתפרך
 בלבבו לאמר שלום יהיה לי פי בשררות
 לבי ארן למען ספות הרוה אתי הצמאה:
 ויהי במשמעיה ית פתגמי מומתא דרא.
 ויחשיב בלביה למימר שקמא יהי לי.
 ארי בהרהור לבי אנא אזיל בדיל.
 לאוספא ליה חטאי שרותא על זדנותא:
 פאדא סמע כלאם דרא אחרג. קדר פי
 נפסה קאילא לא יכוני לא סלאם. ואנמא
 אסיר פי הוא קרבי. לבי אמר בלארוא

לעט ש: לא יאבה ירוה סלח לו פי אי
 יעשן אפי יהוה וקנאתו פאיש הוה
 ורבצה בו פלהאלה הפתוכה בספר
 הזה ומתה יהוה את שמו מתחת השמים:
 לא ייבני יי למשבק ליה. ארי בכן יתקף
 רוננא דיי וחמתיה פנוברא הוה.
 וידבקון ביה פל דומיא. דכתיבין בספרא
 הרין. וימחי יי ית שמוה. מתחת שמיא:
 פלא ישא אלהי אן יצפה להראך. בלחיני
 ישתד נצב אלה וחמיתה עליה. פילוק בה
 גמיע אחרג. למכתוב פי דרא אספר. התי
 ימחי אלה אסמה. מן תחת אסמא:
 והבדילו יהוה לרעה מפל שבטי ישראל
 בכל אלות הברות הפתוכה בספר התורה
 הזה: ויפרשניה יי לבישא. מפל שבטיא
 דישראל. פכל דומי קומא. דכתיבין
 בספר אוריתא הרין: ויפרוה אלה עלי
 שר. מן גמיע אסבאט אסראיל. כגמיע
 הרג אעהד. למכתוב פי ספר הרה
 אתורייה: ואמר הדור האחרון בניכם
 אשר יקומו מאחריכם והנכרי אשר יבא
 מארץ רחוקה וראו את מכות הארץ ההוא
 ואת תהלאיה אשר חלה יהוה בה: וימר
 דרא בתראה. פניכוון דיקומון מפתיכוון.
 ובר עממין. דייתי מארע רחיקא. ויחזון.
 ית מחתה (כל מחתא). דארעא התי
 וית מרעהא. דאמרעי פה: פיקולאגיל
 אאבר. מן בניכם ארין יקומון מן בעדכם.
 ולאריב ארי יאתי מן בלד בעיה. פינערוון
 צרבאת תלך ארין ואמראצאה. ארי
 אמרצהא אלה: גפרית ומלה שרפה
 כלי ארצה לא תודע ולא תצמח ולא י
 יעלה בה פל עשב כמהפכת סדרם ועמרה
 אדמה ולבנים אשר הפך יהוה באפו
 ובהמתו: גופריתא ומלהא תהי יקרא כל
 ארעה. לא תודרע ולא תצמח. ולא יסק
 בה פל עשב. כהפיכתא. דסדרם ועמרה
 אדמה ולבנים. דהפך דיי פרוגיה ובהמתיה:
 התא כאן גמיע ארצהא מחרקה בנאר

וכברית

(*) וצביים קרי

חלק הרקוק : א) טעם ה' אלהינו. היבט טעם נקצת היגואן בשפיר ומקצתן כפשטא וכ"כ א"ת ו"ל :

וכברית. פהי לא תורע ולא תנבת. ולא יטלע פיהא שי"א מן לעשב. כמקרב סדום ועמורה אדמה וצבויים. אדי קלבהא אלה. בנצבה והמ"תה: ואמרו פלדגנוים עלימה עשה יהוה פכה לארץ הזאת מה הרי האף הגדול הזה: וימרו פלעממיא. על מא עבר יי. פדין לארעא הדא. מא תקופ רוגזא רבא הדין: פיקול גמיע לאמם. עלי מא דאצנע אלה כדא בהדה ארץ. ומא סבב. שדה' הדא אנצב לעצים: ואמרו על אשר עזבו את ברית יהוה אלהי אבתם אשר פרת עצים פהוציאו אתם מארץ מצרים: וימרו. על דשכמו. ית קימא דיי אלהא דאבהתהון. הגור עשהון. פאפקותיה יתהון מארעא דמצרים: פיגאבון. באן דאלך עלי מא תרכו עהד אלה: אאה אבאיהם. אדי עהדה מעהם. באכראנה להם מן כרד מצר: וילכו ויעברו אלהים אחרים וישתחוו להם אלהים אשר לא ידעום ולא חלק להם: ואמרו ופלחו למעות עממיא. וסגידו להון. בחקן דלא ידעונין. ודא אוטיבא להון: פמצו ועברו מעבודאת אכר. וסגדו דהא. מעבודאת לם יערפוהא. ודם תנצב להם נציבא: ויחר אף יהוה פארץ ההוא דהביא עליה את פלד הקללה הפתובה בפסר הזה: ותקופ רוגזא דיי פארעא ההיא. לאיתאה עדה ית פלד לנטיא. דכתיבין בספרא הדין: פאשתד נצב אלה עלי תלך ארץ. פאחל בהא גמיע אלענה. אמכתובה פי הדא אספר: ויתשם יהוה מער אדמתם באף וכחמה ובקצף גדול וישלכם אל ארץ אחרת פיום הזה: וטלטיגנון יי מעל ארעהון. פרגו ובחמא ובתקופ רב. ואגדינון. לארע אוחרי פיומא הדין: פשדב אהלהא ען בדרהם: בנצב וחמיה וסכט עצים. וטרחהם. אי בדר אכר כהדא איום: הנסתרת ליהוה אלהינו והנגלת לנו ולבנינו ערעולם לעשות את פלד דברי

(*) ל' רבתי. (*) י"א גקודות בתורה.

התורה הזאת: דמטמרן. קדם יי אלהנא. ודגדין. לנא ולבנא עד עלמא. למעבר. ית פל פתגמי אוריהא הדא: פיעתברון ויקולון כדאך. אמסתוראת לדה רבנא. ולמכשופאת גמיעא. אתיהי לנא ולבננא אי אדהר. פי אנעמל. גמיע כדאם הדה אתורייה: ויהי כייבאו עליך רב פלד הדברים האלה הפרכה והקללה אשר נתתי לפניך והשבת ארץ לבבך בכל הגוים אשר הדיחך יהוה אלהיך שמה: ויהי ארי יתון ערך פל פתגמיא האלין. פרכן ולוטיין. דיהבית קדמך. ותתיב ללבך. בכל עממיא. דאנליך. יי אלהך לתמן: ואדא חלת בך. גמיע הדה אמור. מן אברכאת ולרענאת. אתיתלותהא ערדיך. פארגע אי נפסך. ועלי אנך: פי מא בין גמיע לאמם. אדי דהאך אלה רבך הנאך: ושבת עדי יהוה אלהיך ושמעת בקלו פכל אשר אנכי מצוה היום אתה ובניך בכל לבבך ובכחך ונפשך ותתוב דההתא דיי אלהך ותקביל למימריה. פכל דאנא מפקיד דך יומא דין. את ובנך. בכל לבך ובכל נפשך: פתוב אי אלה רבך ואקבל אמרה. מתל גמיע מא אנא אמרך בה איום. אנת ובניך. בכל קרבך ונפסך: ושב יהוה אלהיך את שכנותך ורחמך ושב וקבצך מפלד העמים אשר הפיצך יהוה אלהיך שמה: ויתוב יי אלהך. ית שבי (פלי ל' שבי) גלותך וירחים ערך. ויהוב. ויכנשך מפלד עממיא. דבדרך. יי אלהך לתמן: פאן אלה רבך יתוב עליך וירחמך. ויעור ויגמעך מן גמיע לשעוב. אדי בדרך הנאך: אסי יהיה גדהך בקצה השמים משם יקבצך יהוה אלהיך ומשם יקחך: אם יהון (פלי יהון) גלותך בספי שמיא. מתמן. יכנשך יי אלהך. ומתמן יקרבך: חתא אן אמנדהו מנך לו כאן פי אקעא אסמא. נמע שמך אלה רבך מן תם. וליקדמך איה: והביאך יהוה אלהיך אלה ארץ

ב (בתר תורה)

אשר ירשו אבתך וירשתה והיטבת
 והרבך מאבתך ויעלונך יי אלהך.
 לארעא דיריתו אבתך ותירתה ויוטיב
 לך ויסגנך מאבתך: וידכך אלהרבך.
 אי אבדך אדי האזה אבאך ותהווה.
 ויתסן אך ויבתוך מן אבאך: ומל יהוה
 אלהך אתי לבבך ואת לבב זרעך
 לאהבה את יהוה אלהך בכל לבבך
 ובכל נפשך למען חייך: ויעדיי אלהך.
 ית טפשות לבך וית טפשות לבא דבנה.
 למרתם. ית יי אלהך. בכל לבך ובכל
 נפשך בריל חייך: וישרה אלה רבך.
 צדוך וצדך נסוך. לתחב אלהרבך.
 בכל קלבך וכל נפסך לבי תחיא: ונתן
 יהוה אלהך את כל האלות האלה עלי
 איבך ועל שניאך אשר רדפוך: ויהין
 יי אלהך. ית כל לוטיא האלון. על בעלי
 דבבך ועל שניאך דרדפוך: ויהל אלה
 רבך. גמיע הדא אחרג. באעדאך
 ובשאניך אדי כלבוך: ואתה תשוב
 ושמעת בקול יהוה ועשית את כל
 מצותיו אשר אנכי מצוך היום: ואת
 תתוב. ותקביל למימרא דיי. ותעביד
 ית כל פקודותי. דאנא מפקיד לך יומא
 דין: ואנת תתוב. ותקבל אמר אלה.
 ותעמל גמיע וצאיאה. אדי אמרך בהא
 איום: והותירך יהוה אלהך בכל ומעשה
 ידך בפרי בטנה ובפרי בהמתך ובפרי
 אדמתך קטבה כיון שוב יהוה לשוש
 עריך לטוב פאשר יישש עלי אבתך:
 ויתרנך יי אלהך. בכל עובדי ידך.
 בולדא דמעך. ובולדא דבעירך. ובאפא
 דארעך קטבא. ארי יתוב יי. למחדי
 ד' זעך קטב. כמא דחדי על אבתך:
 ויורדך אלהרבך. פי גמיע עמל ידך. פי תמר
 בטנך. ותמר בהאימך. ותמר ארעך כירא.
 אד ירגע אלה. אין יקצר בך כירא. כמא
 קצר באבאך: פי תשמע בקול יהוה
 אלהך לשמר מצותיו והקתו הפתובה
 בספר התורה הזה פי תשוב אלי יהוה

ה

ג

ד

אלהך בכל לבבך ובכל נפשך: ארי
 תקביל. למימרא דיי אלהך. למטר
 פקודותי וקמוחי. דכתיבין. בספר
 אוריתא דין. ארי תתוב לדחלתא דיי
 אלהך. בכל לבך ובכל נפשך: אד תקבל
 אמר אלהרבך. לתהפין וצאיאה ורסומה.
 למכתובה פי הדא ספר אתורייה. אד
 תתוב אי אלה רבך. בכל קלבך וכל
 נפסך: ס פי המצוה הזאת אשר
 אנכי מצוך היום לא תפלא את הוא ממך
 ולא רתקה הוא: ארי תפקודתא הדא.
 דאנא מפקיד לך יומא דין. לא מפרשא
 היא מנה. ולא רחיקא היא: ואעלם יין
 הדה אצויה. אדי אמרך בהא איום. לים
 בכפיה ענך. ולא הי בעידה: לא בשמים
 הוא לאמר מי יעדה לנו השמימה
 ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה: לא
 בשמיא היא למימר. מן יסק לנו
 לשמיא ויסבה לנו. וישמענא יתה
 ונעבדנה: לים הי פי אסמא פיקול קארי.
 מן דא יצעד לנו אי אסמא וינודהא לנו.
 ויסמענאהא ונעמל בהא: ולא מעבר
 לים הוא לאמר מי יעבר לנו אל עבר
 הים ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה:
 ולא מעברא ליפא היא למימר. מן יעבר
 לנו לעיבר יפא ויסבה לנו. וישמענא
 יתה ונעבדנה: ולים הי פי דאך גאנב
 אבה. פיקול קארי. מן דא יעבר לנו אי
 גאנב אבהר ויאבדהא לנו. ויסמענאהא
 ונעמל בהא: פי קרוב אלה הדבר מאד
 בפך ובכלבך לעשותו: ארי קריב לך.
 פתגמא לחדא. בפופך ובכלבך למעבדיה:
 כל אמר קריב אך גרא. ימכנך בפאך
 וקלבך אין תעמל בה: ס ראה
 נתתי לפניך היום את החיים ואת
 הטוב ואת המוות ואת הרע: חזי דיהבית
 קדמך יומא דין ית חיי וית טבתא. וית
 מותא וית בשתא: אנצר אני קד געלת בין
 ידך איום. אחיאה ולכיר. ולמות ואשר:
 אשר אנכי מצוך היום לאהבה את יהוה

אלהיך ללכת בדרכיו ולשמר מצותיו
 וחקתיו ומשפטיו וחיות ורבית וברכה
 יהיה אלהיך בארץ אשר אתה בא שמה
 לרשתה: דאנא מפקיד לך יומא דין.
 למרחם. ית יי אלהך למהך באורחן
 דתקנן קדמוהי. ולמטר. פקודוהי וקדמוהי
 ודינוהי. ותתיו ותסגני. ויברכנך יי אלהך.
 בארעא. דאת עלי ליתמן למירתה:
 עלי מא אמרך בה איום. אן תחבב אלה
 רבך ותסיר פי טרקה. ותחפץ וצאיאה
 ורסומה ואחבאמה. פתחיא ותכתר.
 ויבארך לך אלה רבך. פי אלבר. אריאנת
 צאיר איה לתחוזה: ואם יפנה לבבך
 ולא תשמע ונדחת והשתחית לאלהים
 אחרים ועבדתם: ואם יתפני לבך ולא
 תקביל. ותטעי. ותסגוד. לטעות עממיא
 ותפלהנן: ואן תולא קלבך ולם תקבל
 דאך. ומלת וסגרת. למעבודאת אבר
 ועברתהא: הגדתי לכם היום פי אבר
 האבדון לא יתאריבן ימים על האדמה
 אשר אתה עבר את הירדן לבוא שמה
 לרשתה: חיותי לבון יומא דין. ארי מיבד
 תיבדון. לא תירבון יומן על ארעא. דאת
 עבר ית ירהנא. למיעל לתמן למירתה:
 פקד אנברתכם מן איום. אנכם סתבירון.
 ולא תטור מדתכם. פי אלבר. ארי אנת
 גאיז לארדן איה לתחוזה: העדתי בכם
 היום את השמים ואת הארץ החיים
 והמות נתתי לפניך הברכה והקללה
 ובהרת בתים למען תהיה אתה וורעך:
 אסהידית בבון יומא דין ית שמיא וית
 ארעא. חי ומותא יתבית קדמך. ברבן
 ולוטין. ותתרעי בחיי. בריל דתיחי את
 ובנדך: קד אשהרת עליכם מן איום
 אסמאואת ולאריך. באני קד געלת בין
 ידיכם אחיאה ולמות. ולברכאת ואלענאת.
 וארא לך אן תכתאר אחיאה. לכי תחיא
 אנת ונסלך: לאהבה את יהוה אלהיך
 לשמע בקלו ולדבקהבו פי הוא תיך
 וארך ימך לשבת עלי האדמה אשר

נשבע יהוה לאבותיך לאברהם ליצחק
 וליעקב לתת להם: למרחם ית יי אלהך.
 לקבלא למימריה ולאתקרבא לדחלתיה.
 ארי הוא היך ואורכות יומך. למתב על
 ארעא. דקיים יי לאבהתך. לאברהם.
 ליצחק וליעקב למתן להון: וראך יי באן
 תחבב אלה רבך. ותקבל אמרה ותרום
 טאעתה. אד הו היותך וטור מדתך. אן
 תקים פי אלבר. ארי קסם אלה לאבאיך.
 לאברהים. ויצחק ויעקוב אן יעטיהם:

ס' פסוקים ס"א חל"ב. ומפטרין שוש אשיש בישעה סימן ס"א
 גנ"ו למנחת שבת וב' ור': פ פ פ

וילך משה וידבר את הדברים האלה
 אל כל ישראל: ואז משה. ומליל. ית
 פתגמיא הארין עם כל ישראל: תם
 מצא מוס'. וכלם בני אסראיל בגמיע
 הדא אלכאם: ויאמר אלהם בן מאה
 ועשרים שנה אנכי היום לא אובד עוד
 לצאת ולבוא ויהוה אמר אלי לא תעבר
 את הירדן הזה: ואמר להון. בר מאה
 ועשרין שנין אנא יומא דין. לית אנאיביד
 עוד למפק ולמיעל. ויי אמר לי. לא תעבר
 ית ירהנא הרין: פקא להם. אנא איום אבן
 מאה ועשרין סנה. לא אטיק זיארה
 עלי אברוג וארכור. ואלה פקד קא לי.
 לא תעבר הדא לארדן: יהוה אלהיך
 הוא עבר לפניך הוא ישמיד את הנגים
 האלה מלפניך וירשתם יהושע הוא עבר
 לפניך כאשר דבר יהוה: יי אלהך הוא
 עבר קדמך. הוא ישיצי ית עממיא
 הארין. מן קדמך ותירתנן. יהושע הוא
 עבר קדמך. פמא דמליל יי: אלה רבך.
 ארי נורה יסיר בין ידיך. הו ינפר הולאי
 לאמם. מן בין ידיך ותרתהם. יהושע. הו
 יעבר בין ידיך. כמא קא אלה: ועשה ב
 יהוה להם כאשר עשה לסיחון ולעוג
 מלכי האמרי ולארצם אשר השמיד אתם:
 ויעביד יי להון. פמא דעבר. לסיחון
 ולעוג. מלכי אמוראה ולארעהון. דשיצי
 יתהון: פיענע אלה בהם. כמא צנע

בסיוחן ועיני מלכי אמורי ובאהר
בלדהם לדי אנפודהם : ונתנם יהוה
לפניכם ועשיתם להם ככל המצוה אשר
צויתי אתכם : ומסרנון יי קדמכון
ותעבדון להון ככל תפקידתא דפקידות
יתכון : פיסלמהם אלה בין ידיכם ותצנעון
בהם בגמיע אוציה לדי אוציתכם :
חזקו ואמנו אל-תיראו ואל-תערצו
מפניהם פי יהוה אלהיך הוא ההלך
עמך לא ירפך ולא יעזבך : תקפו ואילמו
(ג) ועילמו) לא תדהלון ולא תתברון
מן קדמיהון ארי יי אלהיך מימריה
מדבר קדמך לא ישבקך ולא ירחקך :
אשתרו ותאיירו לא תכאפוהם ולא
תרהבוהם פאן אלה רבך גורה אסאיר
גז מעך לא ידעך ולא יתרכך : ס ויקרא
משה ליהושע ויאמר אליו לעיני כרי
ישראל חזק ואמץ פי אתה תבוא אתי
העם הזה אלה ארץ אשר נשבע יהוה
לאבתם לתת להם ואתה תנחילה אותם :
וקרא משה ליהושע ויאמר ליה לעיני
כל ישראל תקפו ועילים ארי את תיעזר
עם עמא הדין לארעא דקיים יי
לאכה תהון למתן להון ואת תחסנה להון :
הם דעא מוסי ביהושע וקא לה בחצרה
גמיע א אסראיר אשתר ותאייר פאנך
תדכל מע הולאי אקום אי אבדה לדי
קסם אלה לאבאיהם אן יעטיהם ואנת
תנחלה להם : ויהוה הוא ההלך לפניך
הוא יהוה עמך לא ירפך ולא יעזבך לא
תירא ולא תחת : ויי הוא מדבר קדמך
מימריה יהו בסעךך לא ישבקך ולא
ירחקך לא תדהל ולא תתבר : ואלה
אדי גורה סאיר בין ידיך הו יכון מעך לא
ידעך ולא יתרכך לא תכאף ולא תדער :
ויכתב משה את התורה הזאת ויתנה
אליהכניהם בני לוי הנשאים את ארון
ברית יהוה ואל-בליקני ישראל : וכתב
משה ית אורייתא הדא ויהבה לקהניא
בני לוי דנמלין ית ארון קימא די ודכל

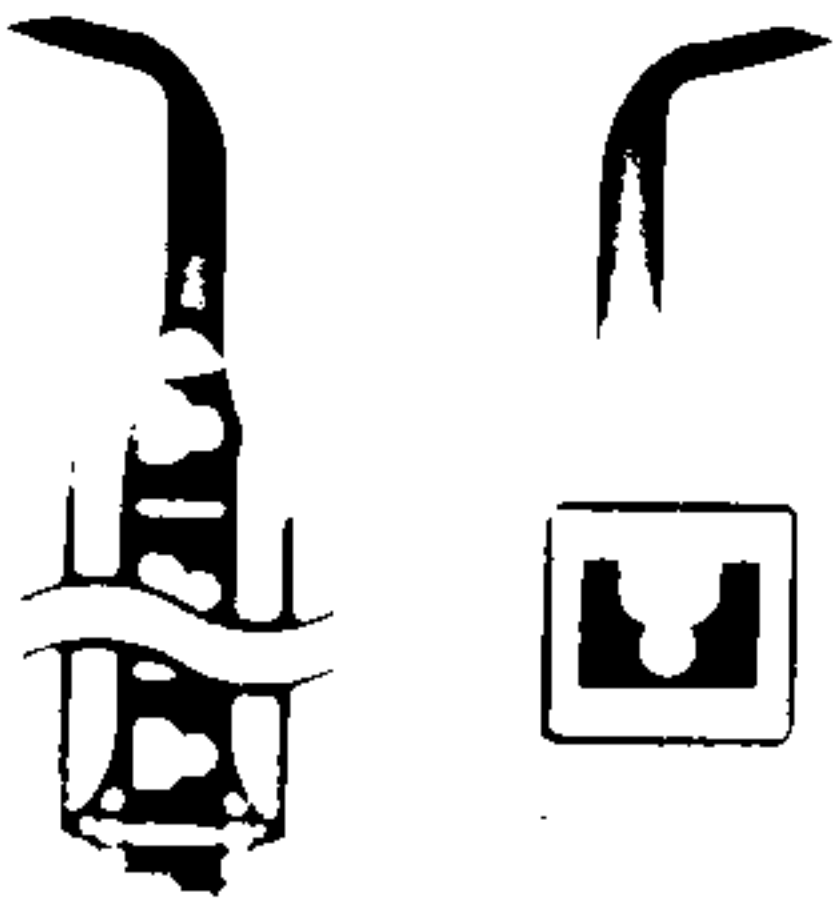
סבי ישראל : הם כתב מוסי הרה
אתוריה ודפעהא אי לאמה בני לוי
אהמלין צנדוק עהד ללה ולסאיר שיוך
א אסראיר : ויצו משה אותם לאמר מקין
שבע שנים כמעד שנת השמטה כהג
הסבות : ופקיד משה יתהון למימר מסוף
שבע שנים בזמן שתא דשמטתא כהנא
דמטליא : ואמרה סוקא להם פי כל מדה
סבע סנין ה) פי וקת סנה אתסייב ודאך
פי הג אמעל : כבוא כרי ישראל לראות
את פני יהוה אלהיך בפקום אשר יבחר
תקרא את התורה הזאת נגד כרי ישראל
באזניהם : במיתי כל ישראל לאתחזאה
קדם יי אלהיך באתרא דיתרעי תקרי
ית אורייתא הדא קדם כל ישראל
ותשמעונון : במני גמיע אל אסראיל
לאהצור ב) בין ידי אלה רבך פי אמוצע
לדי יכתאה תקרא עליהם הרה
אתוריה בחדאהם בחית יסמעוניהא :
הקהל את העם האנשים והנשים והטף
וגרך אשר בשעריך למען ישמעו ולמען
ילמדו ויראו את יהוה אלהיכם ושמרו
לעשות את כדברי התורה הזאת :
כנוש ית עמא גובריא ונשיא ומפלא
וגיורך דבקרוך בריל די שמעון ובריל
די לפון וידחלון קדם יי אלהכון ויטרון
למעבר ית כל פתגמי אורייתא הדא :
ודאך באן תגזק אקום ארגל ולנסא
ולאמפאל ולגריב לדי פי מחאלך לבי
ילמעו ויתעלמו ויכאפו אלה רבכם
ויחפצו ויעמלו בגמיע כלאם הרה
אתוריה : ובניהם אשר לא ידעו ישמעו
ולמדו ליראה את יהוה אלהיכם כלי
המים אשר אתם חיים עליה אדמה אשר
אתם עברים את הירדן שמה לרשתה :
ובניהון דלא ידעו ישמעון ויילפון למדחל
קדם יי אלהכון כל ומיא דאתון קיימין
על ארעא דאתון עברין ית ירדנא
לתמן למירתה : חתא בניהם לדי לס
יבלגו) יסמעו ויתעלמו ליכאפו אלה

רבכם. שור ומאנהם. ארזי הם אחיא
 ערזי ארזי. ארזי אנתם גאיון ארזי.
 לתדכרון איה לתחווה: פ
 ויאמר יהוה אלי משה הן קרבו ימך למות
 קרא את יהושע והתיצבו באהל מועד
 ואצוננו וילך משה ויהושע ויתיצבו באהל
 מועד: ואמר יי למשה. הא קרבו ימך
 למות. קרית יהושע. ואתעתדו במשכן
 זמנא ואפקדניה. ואזל משה ויהושע.
 ואתעתדו במשכן זמנא: פקא אלה
 למוסי. הודא קד קרבת אייאמך לאמות.
 ארע ביהושע. וקפא פי כבא למחצר
 חתא אסתכלפה. פמצא מוסי ויהושע.
 וקפא פי כבא למחצר: וירא יהוה באהל
 בעמוד ענן ויעמד עמוד הענן על פתח
 האהל: ואתגלי יי. במשכנא בעמודא
 דעננא. וקם. עמודא דעננא על תרע
 משכנא: פתגלא אלה. פי לכבא בעמוד
 מן גמאם. ווקף ערזי באכה: ויאמר יהוה
 אלי משה הנך שכב עם אבתך וקם העם
 הזה וזנה ואחריו אלהי נכרי הארץ אשר
 הוא בא שמה בקרבנו ועזבנו והפר את
 בריתי אשר פרתיו אתו: ואמר יי למשה.
 הא את שכיב עם אבהתך. ויקום עממי
 הדין. ויטעון בתר טעות עממי
 ארעא. דהוא עליל לתמן ביניהון. וישבקון
 דחלתו. וישנונית קימי דגזרית עמהון: פקא
 אלה אולא למוסי. אנךסתנצנעמע אבאך
 וסיקום הודא לשעב. ויטגון פי תבע
 מעבודאת אהל אלד. ארזי הו צאיר אי
 תם פי מא בינהם. ויתרכוני ויפסכו עהדי.
 ארזי עהרתה מעהם: וחרה אפי בו ביזם
 יהוה ועזבתים והסתרתני פני מהם והיה
 לאכל ומצאהו רעות רבות וצרות ואמר
 ביזם יהוה הלא על פי יאין אלהי בקרבי
 מצאונני הרעות האלה: ויתקף רוגזי
 בהון בעדנא יהוה. וארהוקבון.
 ואסליק שכינתי מנהון ויהון למבו.
 ויערען יתהון. ביזשן סניאן ועקון. ויאמר
 בעדנא יהוה. הלא. מדלית שכינת אלהי

כא (כתר תורה)

ביני. ערעני בישתא הארין: וישתד גצבי
 עליהם פידאך אזמאן. פאתרכהם. ואחגב
 רחמתי ענהם פיצירון מאכלא. ותציבהם.
 שרור כהורה ושדאיד. פיקולון פי ה' ז'
 דאך אזמאן. אלא אן ממא לים ענאיה
 רבי מעי. אצאבתני הדה אבראיה:
 ואנכי הסתר אסתיר פני פיוס יהוה
 על פל הרעה אשר עשה פי פנה ארזי
 אלהים אחרים: ואנא סלקא אסליק
 שכינתי מנהון בעדנא יהוה. על פל
 בישתא דעבדו. ארזי אתפניאן. בתר
 טעות עממיא: ומע דאך. אנא מקים
 ערזי הנב רחמתי ענהם. פידאך אזמאן.
 בסבב אשר ארזי צנעוה. אד ודא. אי
 מעבודאת אכר: ועתה פתבו לבם אתי
 השירה הזאת ולמדה את בני ישראל
 שימה בפיהם למען תהיה לילי השירה
 הזאת לעד בבני ישראל: וכען פתובו
 לבון ית תושבחתא הודא. ואלפה לבני
 ישראל שויה בפימהון. ברזל דהיה קדמי.
 תושבחתא הודא. לסהיד בבני ישראל:
 ויאן. פאכתבו לבם הדה אתסבחה.
 ולקנהא בני אסראיל חתא תסתמדהא
 מן אפואהם. לכי תכון לי שאהדא
 עליהם: פיאביאנו ארזי האדמה אשר
 נשבעתי לאבתיו ונת חלב ודבש ואכל
 ושבע ודשן ופנה ארזי אלהים אחרים
 ועבדום ונאצוננו והפר את בריתי: ארזי
 אעידנן. לארעא דקימית לאבהתהון.
 עבדא חלב ודבש. וייכלון וישבעון
 ויתפנקון. ויתפנן. בתר טעות עממיא
 ויפלהון להון. וירגזון קדמי. וישנון ית
 קימי: אד אדכלהם. אי אלד ארזי
 אקסמת לאבאיהם. והו יפיין אלבן
 ולעסל. פיאכל קומהם. וישבע וידסם.
 (וידה) פילוי אי מעבודאת אכר פיעבדהא.
 וירפצני ויפסך עהדי: והיה פיתמצאן
 אתו רעות רבות וצרות וענתה השירה
 הזאת לפניו לעד פי לא תשכה מפי
 זרעו פי ידעתי את יצורו אשר הוא עשה

היב

היום בטרם אביאנו אלהארץ אשר
 נשבעתי ויהי ארי יערען יתהון בישן
 סגיאן ועקן ותתיב תושבחתא הדא
 קדמוהי לסהיד ארי לא תתנשי מפום
 בניהון ארי גלי קדמי יצרהון דאנון
 עבדין יומא דין עד לא אעילנון לארעא
 דקיימית: פארא אצאבתהם בלאיא
 כתירה ושדאיד הצרת הדה אתסבחה
 בין ידיי כשאהד עליהם אד יגב אן לא
 תנסא מן אפואת נסרהם לאני אעלם
 בכאטרהם^(*) ובמא סיצנעוה^(*) מן איום
 מן קבל אן אדבלהם אי אברד לדי
 אקסמת: וכתב משה אתיהשירה
 הזאת ביזם ההוא וילמדה אתבני ישראל
 וכתב משה ית תושבחתא הדא ביזמא
 ההוא ואלפה לבני ישראל: פכתב
 מוסי הדה אתסבחה פי דאך איום
 ועלמהא לבני אסראיל: ויצו אתיהושע
 בןנון ויאמר חזק ואמץ פי אלה תביא
 אתבני ישראל אלהארץ אשר נשבעתי
 להם ואנכי אהיה עמך: ופקיד ית יהושע
 בר נון ויאמר תקף ואילם^(*) ארי את תעיל
 ית בני ישראל לארעא דקיימית להון
 ומימרי יהי בסערך: תם אסתכלף יהושע
 אבן נון וקא לה אשתד ותאייד לאנך
 תדכל בני אסראיל אי אברד לדי
 אקסמת להם ויאנא אבון מעך: ויהיו
 בכלות משה לכתב אתדברי התורה
 הזאת על ספר ער תפם: והוה כד שיצי
 משה למכתב ית פתגמי אוריתא הדא
 על ספרא עד דשלימו: פלמא פרג
 מוסי מן כתב גמיע כלאם הדה אתוריה
 פי ספר אי אן כמלת: ויצו משה את
 הלויים נשאי ארון ברית יהוה לאמר:
 ופקיד משה ית ליואי נטלי ארון קומא
 דיי למימר: פאמר מוסי אליואנין
 האמלי צנרוק עהד אלה וקא להם:
 לקח את ספר התורה הזה ושמתם אתו
 מצד ארון ברית יהוה אלהיכם והיה
 שם בך לעד: סבו ית ספרא דאוריתא

הדין ותשונן יתיה מסטר ארון קומא
 דיי אלהבון ויהי תמן בך לסהיד: כדון
 הדא ספר אתוריה וציריה אי גאנב
 צנרוק עהד אלה רבכם יכון תם עדיך
 שאהרא: פי אנכי ידעתי אתמרך
 ואת ערפך הקשה הן בעודני חי עמכם
 היום ממרים היתם עם יהוה ואף פי
 אחרי מותי: ארי אנא ידענא ית סרבנותך
 וית קדלך קשיא הא עד דאנא קיים
 עמכון יומא דין מסרבון הויתון קדם
 יי ואף בתר דאמות: לאני עצם בכלאפך
 וצעובה רקבתך הודא ואנא פי אחיאה
 מעכם איום לם תזאו מכלאפין לדה
 פכיף בעד מותי: הקהילו אלי אתבני
 זקני שבטיכם ושטריכם ואדברה
 באזניהם את הדברים האלה^(*) ואעידה
 בם את השמים ואת הארץ: פנושו
 לותי ית כל סבי שבטיכון וסרכיכון
 ואמלי קדמיהון ית פתגמיא האלין
 ואסהיד בהון ית שמיא וית ארעא:
 גווקו אי גמיע שיוך אסנאטכסו וערפאכם
 התא אכלמהם בהדא אכלאם ואשהד
 עליהם אסמאואת ולארי: פי ידעתי
 אחרי מותי ביהשחת תשחתון וסרתב
 מן הדרך אשר צויתי אתכם וקראת
 אתכם הרעה באחרית הימים פי תעשו
 את הרע בעיני יהוה להכעיסו במעשה
 ידיכם: ארי ידענא בתר דאמות ארי
 חבלא תחבלון ותסמון מן אורחא
 דפקידית יתכון ותערע יתכון בשתא
 פסוף יומיא ארי תעברון ית דביש
 קדם יי לארגזא קדמוהי בעובדי ידיכון:
 פאני אעלם בעד מותי אנכם סתפסדון
 ותזולון ען אטריק לדי אמרתכם בה
 פיואפיכם אכלא פי אבר הדה לאיאם
 אד תצנעון אשר בין ידי אלה לתגיצוה
 בעמל ידיכם: וידבר משה באוני כדי
 קהל ישראל אתדברי השירה הזאת
 עד תפם: ומליד משה קדם כל קהלא
 דישראל ית פתגמי תושבחתא הדא

(*) נ"א ועלם. (**) בראש עמוד ביה שמו סימן

עד השלימו: תם כלמהם מוסי'. בגמיע
 כלאם הדה אתסבתה. א' אין כמלת: פ
 ע' פסוקים ס' אדניה ומפמורין שובה בהושע ס' י"ד: הוי"ו ל"ך
 למנחת שבת וב' זה ו"ש"ק: פ פ פ

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ
 אברייפי: אציתו שמיא ואמלד. ותשמע
 ארעא מימרי פומי: ינצת אהל אסמאואת
 התא אתכלם. ויסמע אהל אארץ אקול
 פאי: יערף פמטר לקחי תול פטר
 אמרתי בשעירם עדידשא וכרביבים
 עליי עשב: יבסם כמטרא אולפני. יתקבל
 כמטרא מימרי פרוחי (כ"י פרוחי וכן עיקר)
 מטרא דנשבין על דתאה. וכרסיסי
 מלקוישא דער עשבא: וידר כלאמטר
 בתי. ויהטר כלאטר מקאתי. כלאטש עדי
 אכלא. וכארדאד עדי לעשב: פ' שם
 יהוה אקרא הבו גדל לאלהינו: ארי.
 בשמא דיי אנא מצלי. הבו רבותא קדם
 אלהנא: לאני אדעוכם באסם אלה.
 פאעמו אכברייא דרבנא: הצור תמים
 פעלו פי כל דרכיו משפט אל אמונה
 ואין עול צדיק וישר הוא: תקיפא דשלמון
 עובדוהי. ארי כל אורחיה דינא. אלהא
 מהימנא דמן קדמוהי עוקא לא נפיק.
 מו קדם דזכאי וקשיט הוא: אכלא
 אצחיה פעלה. ארי גמיע סירה בלאחם.
 אטאיק דו אמאנה לא גור ענדה. הו
 לעדל אמסתקים: שחת לו לא בניו
 מומם דור עקש ופתלול: הבילו דהון
 לא ליה בניא דפלחו לטעותא. דרא
 דאשני עובדוהי ואשתניו: אפטר
 אמאמה לא כאוריאה. לכן אמעובין
 אגיד אעטר אמנפלת: אהריהוה תגמלו
 זאת עם נבר ולא חכם הלואי הוא אביך
 קנה הוא עשה ניכנה: הא קדם יי אהון
 גמלין דא. עמא דקבילו אוריתא ולא
 חכימו. הלא הוא אבוך את דיליה. הוא
 עבדך ואתקנה: אלה תכאפון
 בהדה אפעא: יא שעב גאהל גיר חכים.

אלים הומונשיך קאניך. הו צנעך פאתקנד:
 זכר ימות עולם בינו שנות דר ודר *
 שאר אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך:
 אדבר זמין זמן עקמא. אסתפל בשני
 דר ודר. שאר אבוך ויהו קך. סבך וימרון
 קך: כל אדבר אייאם אדהר. ותפדם
 סני גיל וניל. אסא אביך יכברך.
 אשיאכך ויקולון לד: בהנחך עליון גוים
 בהפרידו בני אדם יצב גבלת עמים
 למספר בני ישראל: באחסנא עלאה
 עממיא. בפרשותיה בני אנשא קיים
 תחומי עממיא. למנן בני ישראל: אין
 לעלי מן הית אנחל לאמם. ופרק בני
 אדם. אוקף מן תכום לאמם. באחצא
 בני אסראיל: פי תקי יהוה עמו יעקב
 חבד נחלתו: ארי. חולקא (כ"י חולקיה)
 דיי עמיה. יעקב עדב אחסנתיה: לאנצפוח
 אלה שעבה. וא יעקוב מפצלה ונאצתה:
 ימצאהו בארץ מדבר ובתהו ילד ישמן
 יסבבהו יבנהו יענהו פאישון עינו.
 סופיק צורכיהון בארע מדברא. ובית
 צהנא אתר דלית מיא. אשרינון סחור
 סחור לשכינתיה אליפנון פתגמי אוריתיה.
 נטרנון פבבת עינהון: כפאה * פי
 ארץ אבריה. ופי תיה פואה אסמאוא.
 אהאט בה ופהמה. וחפצה כננין עינה:
 פנשר יעיר קנו עד גוזלו ירחף יפרש
 פנפיו יקחהו ישאהו על אברתו: פנשרא
 דמחיש לקניה. על בנוהי מתחפף. פרים
 גרפוהי מקבידהון. מנפידהון על תקוף
 אברוהי: כלאסר יתיר עלי וברה. ועלי
 גואולה ירפרף. פיכסט גנאחה פיאכדהם.
 ויהמדהם עלי רישה: יהוה בדר ינחנו
 ואין עמו אל נבר: יי בלחוריהון עתיד
 לאשריותהון בעקמא דהוא עתיד
 לחדתא. ולא יתקיים קדמוהי פולחן
 טעון: כדאך אלה סירה פרדא. וליס
 מעה מעבודאת אבר: ירפבהו עלי *
 במותי ארץ ויאבל תנובת ישרי וינקחו

דבש
 הלך הדקדוק: א) הלה' תנמלו זאת. הח"א מועמדת בנעיא וחלמ"ד בשוא נע טפני הנעיא שקדמה לו והו"ד נחה. ב) היא יוצאה עם
 הלמ"ד במבטא מפני השוא שבו וזו היפך שב' הדר"ק רובי' בחי' ול' ועיין כס' א"ת ואין לזנו סהרשום באוני

(* ל' דגש. * ה' רבתי. * ק' דגש. * יתיר וי. *) קמץ בו"ק.
 הלך הדקדוק: א) הלה' תנמלו זאת. הח"א מועמדת בנעיא וחלמ"ד בשוא נע טפני הנעיא שקדמה לו והו"ד נחה. ב) היא יוצאה עם
 הלמ"ד במבטא מפני השוא שבו וזו היפך שב' הדר"ק רובי' בחי' ול' ועיין כס' א"ת ואין לזנו סהרשום באוני

ואטאק אמבתיך: וירא יהוה וינאץ
 מפעם בניו ונבתי: וגלי קדם יי ותקוף
 רגזיה. מדארגזו קדמוהי בניו ובני:
 פלמא ראי דאך אלה פרפציהם.
 ממא אנצבוה מנהם לבני ולבנות: *
 ויאמר אסתירה פני מהם אראה
 מה אחריתם פי דור תהפכת הפה
 בנים לא-אמן בם: ואמר. אסליק
 שכינתי מנהון. גלי קדמי מא יהי
 בסופהון. ארי דרא דאשני אנון. פניא
 דלית בהון הימנו: בקל אהוב רחמתי
 עניהם אוריהם: * מא עאקבתהם. לאנהם
 גיל מתקרב. בני לא אמאנה פיהם: *
 הם קנאוני בלא אל פעסוני בהבדיהם
 ואני אקניאם בלא-עם בניו נבל אכעיסם:
 אנון אקניאו קדמי פלא דחלא. ארגזו
 קדמי בטעותהון. ואנא אקנינון פלא עם.
 בעמא טפשא ארגזונון: וכמא אנהם
 אכאדוני בגיר אלאה. ואנצבוני
 בגוראתהם. כדאך אנא: אנדהם בלא
 שעב. ובקביל גאהל אנצבהם (כ)
 אנצבהם: כדאך קדחה באפי ותיקד
 עד-שאול תחתית ותאכל ארץ ויבקה
 ותלהט מוסדי הרים: ארי קדום תקיף
 כאישא נפק מן קדמי ברנו. שיצי עד
 שאול ארעיתא. אסיף ארעא ועלדתה.
 שיצי עד סיפי טוריא: לאן נאר תנקדה
 מן גצבי. פתתוקד מן אספל אתרי.
 ותאכל ארץ ונבאתהא. התא תסטע
 אסאסה אנבל: אספה עלימו רעות חצי
 אכלהיבם: אסיף עליהון בישן. מכתשי
 אשיצי בהון: כדאך אויד עליהם שרורא.
 וסהאמי אפרקה פיהם: * מוז רעב
 ודחמי רשף וקטב מרירי ושן-בהמת
 אשלהיבם עסיחמת זחלי עפר: נפיתי
 כפן. ואכילי עוף ובתישי רוחין בישן.
 ושן חית ברא אנרי בהון. עם חמת
 תנינא דוחלין בעפרא: סגאר אנוע.
 וחמא אוהג ותחף אמר. ואסנאן אבהאים (כ)
 אמלקהא פיהם. מע חמייה זואחל

דניש מסרעו שמן מחלמיש צור: אשרינון
 על תוקפי ארעא. אוכילנון בות שניאיהון.
 יהב להון בות שלישי קרוין. ונכסי יתבי
 ברבין תקיפין: וארכבה עלי קמאקם
 אארץ. התא אכל מן נמו אריאץ. ובאנה
 ארצעה ארבן מן אצבר. ולעסר מן אצוואן
 אצדד: * המאת בקר וחלב צאן עם
 חלב פרים ואילים בני-בשן ועתודים
 עם-חלב בליות הפה ודם-ענב תשתהי
 חמר: יהב להון בות מלכיהון ושליטיהון.
 עם עותר רברביהון ותקיפיהון. עמא
 דארעהון אהסנתהון. עם בות חיליהון
 ומשרתהון. ודם גפריהון אתאשר פמיא:
 וסמן לבקר ולבן-אננס. מע שחם אכראף.
 וכבאש בני אבתנייה ועתדאן. מע לב
 דרמך אהנשה: * ובאן דם לענב ישרבה
 כמרא: * וישמן ישרון ויבעט שמנת
 עבית בשית ויפש אלה עשהו וינבל
 צור ישעתו: עתר ישראל ובעט. אצלה
 חקוף קניא נכסין שבק פורחן אדהא
 דעבדיה. ארגז קדם תקיפא פרקה:
 פלמא סמן אמוצופה: * כדאך בטר. או
 קיל לה: * קד סמנת וגלצת וגסות: *
 פודר (כ) פתרך) אלאה אדי צנעה.
 ואמתהון (כ) מעתמד גותה: יקנאהו פורים
 בתועבת יכעיסהו: אקניאו קדמוהי
 בפולחן טעון. פהועיבתא ארגזו קדמוהי:
 ואכדו אן יכאידונה (כ) פאנארוה (כ)
 באננביין. ובמכארה ינצבוניה: ינפחו
 לשדים לא אלה אלהים לא ידעום
 חדשים מקרב באו לא שערום אבתיכם:
 דפחו. לשדן דלית בהון צרוף. דחקן
 דלא ידעונין. חרתן דמקריב אתעבידא.
 דלא אתעסקו בהון אבהתכון: ידכחון
 לאשיאטיווליסת באאהאתוהי מעבודאת
 לם יערפוהא. גדר גאת מן קריב. ולם יעב
 בהא כיאר אבאיכם: * צור ילדה תשי
 ותשכח אל מחלקה: דחלת תקיפא די
 ברך אתגשיתא. שבקתא פולחן אלהא
 דעבדה: פקיד לה לכאק אמנשיך תנסא: *

(*) וערא:

אמה

אתראב: מחוץ תשפלה חרב ומחדרים
 אימה גם בחור גם בתולה יונק עם
 איש שיבה: מפרא תתפיל חרבא.
 ומתניא הרנת מותא. אף עולימיהון אף
 עולימותהון. ינקיהון עם סביהון: וסוף
 מתכל מן כארג. והיבה מן אכרור. התא
 לשאב התא לעאתק. ולרציע מע דוי
 לשיבה כאפה (כ): אמרתי אפאיהם
 אשפיתה מאנוש זכרם: אמרית יהול
 דוגי עליהון ואשיציון. אבטיק מפני
 אנשא דוכרנהון: ולקד קלת אתקצאיהם
 באסתחקאק. ואעטר מן בין אנאם
 דכרהם (כ): לולי פעם אויב אגור פון נפרו
 צרימו פון יאמרו ידנו רמה ולא יהיה פעל
 פל זאת: אלו לא פון. רוגזא דשנאה פנייש.
 דלמא יתירב בעיל דבבא. דלמא יימרון
 ידנא תקיפת דנא. ולא מן קדם יי הות
 פל דא: לולא אני אחרר להם כיד אעדו (כ).
 ללא ינברו דלך אעדאיהם. כלא יקולו
 ידנא קד עדת. וליס אלה פעל בהם
 גמיע הדה לאמור: פריגוי אבד עצות
 המה ואין בהם תכונה: ארי עם. מאברי
 עיצה אנון. פניא דלית בהון סוכלתנו:
 לאנאם (כ): קביל מצייע לתכמה. וליס
 פיהם פהם: לו חכמו ישפירו זאת יבנו
 לאחריהם: אלו חכמו אסתפלו ברא.
 סברו מא יהי בסופהון: ולו תחכמו
 לעקרו כלה. יפהמון בהא עאקבתהם:
 איכה ירדף אחר אלה ושנים יניסו רבבה
 אסילא פייצורם מברם ויהיה הסגירם:
 איכדין. ירדוף חר לאדפא. ותרין יערקון
 לרבותא. אלהין תקיפהון מסרנון. ויי
 אשלימנון: והו אין יקולו (כ). כיף יכרב
 אזאחד אפא. ואתנין יהרבון רבוזה. לולא
 אין מעתמדהם אסלמהם. וללה אמבן
 מנהם: פי לא כצורנו צורם ואיבנו
 פדילים: ארי. לא בתוקפניא תוקפהון.
 ובעלי דבבנא הוו דייננא: אנה לים
 כמעמדהם מעתמדהם. ולא אעדאנא
 יפקהון: פיימנפן סדם גפנם ומשדמת
 כב (בתר תורה)

עמרה ענבמו ענבי רזש אשפלת מורת
 למו: ארי כפורענות עמא דסדום כס
 פורענותהון. ולקויהון פעם עמורה.
 מהתהון בישין פרישי חוין. ותושלמת
 עובדיהון כמררהון: לאנאם יעאקבון (כ)
 כאן מן גפן סדום גפנאם. ומן דואי עמורה.
 כדאך ענבהם ענב אסם. וענאקודהם
 מרה להם: חמת תנינם יינם וראש פתנים
 אכור: הא כמרת תנינא כס פורענותהון.
 וכריש פתני חוין אכוראין: וכחמייה
 אתנאנין כמרהם. וסם ארקש מנהא
 לצאריה (כ): הלא הוא כמס עמדי חתום
 באוצרת: הלא כל עובדיהון גרן קדמי.
 גניזין ליום דינא באוצרי: אלא אין גמיע
 דלך (כ) מכנוז ענדי. ומכתום פי כזאיני:
 לי נקם ושלם לעת תמוט הגלם פי קרוב
 יום אידם וחש עתרת למו: קדמי
 פורענותא ואנא אשלים. לעדן דיגרון
 מארעהון. ארי קריב יום תכרהון. ומפע
 דעתיד להון: ולי אאנתקאם ואתופייה.
 פיוקת תזול אקדאמהם. אנה מאאקרב (כ)
 יום תעסהם. ואסרע למעדאת להם:
 פיידין יהיה עמו ועל עבדיו יתנחם פי
 יראה פייאולת יד ואפס עצור ועוזב: ארי
 ידין יי דינא דעמיה. ופורענות עבדוהי *
 צדיקיא יתפרע. ארי גלי קדמוהי דבעדן
 דתתקף עליהון מחת שנאה. יהון
 מטולטלין ושביקון: אד יהכס אלה
 לשעבה. וען עבארה יצפת. אדא ראי אין
 אמקדרהקד דהבת ענהם. וכלא אמחבום
 ולמתרוך מן צנשהם (כ): ואמר אי אלהימו
 צור חסיו בו: ויימר אין דחלתהון. תקיפא
 דהון רחיצין ביה: וקלא אעדו (כ) אין לאההם.
 למעתמד אדי אסתכנו ליה: אשר תרב
 זכחימו יאכלו ישתו יין נסיכם יקומו
 ויעזרכם יהי עליכם סתרה: דתרב
 נכסתהון הוו אכלין. שתן חמר נספיהון.
 יקומון בעז ויסעדונבון. יהון עליכון למגין:
 אדין כאנו יאכלון שחום דבאיחהם.
 וישרבון כמר מזאנהם. ימומן לאן

פיעטוכפ

וַתֵּן מֹשֶׁה וּמִלֵּיל ית כל פתגמי
 תושבחהוּהָא הָרָא קְדָם עֲמֹא. הוּא וְהוֹשִׁיעַ
 בְּרִנּוֹן: תָּם גַּא מוֹסִי. וְכֹלֵם לִקּוּם בְּהַדָּה
 אֶת־סִבְחָה. הוּוְהוֹשִׁיעַ אֲבָן נוֹן: וַיְכַל מֹשֶׁה
 לְדַבֵּר אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־
 יִשְׂרָאֵל: וְשִׁיעַ מֹשֶׁה לְמַלְאָה ית כל
 פִּתְגָמֵי־הָאֱלֹהִין עִם כָּל יִשְׂרָאֵל: פִּלְמֵא
 פִּרְגָמוֹס. מִן מְכַאֲמֵתֵהֶם בְּהַדָּא אֲבֵלֵאִם:
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שִׁימוּ לְבַבְכֶם לְכָל־הַדְּבָרִים
 אֲשֶׁר אֲנִי מַעֲיֵד בְּכֶם הַיּוֹם אֲשֶׁר תִּצְוֶם
 אֶת־בְּנֵיכֶם לְשָׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי
 הַתּוֹרָה הַזֹּאת: וְאָמַר דְּהוֹן שׁוֹן לְכַוּן.
 לְכָל פִּתְגָמֵי־א. דֵּאֲנָא מְסַחֵיד בְּכוֹן יוֹמָא
 דִּין. דִּתְפַקְדוֹנֵנוֹן ית בְּנִיבּוֹן. לְמַטְר
 לְמַעְבַד. ית כל פִּתְגָמֵי אֲזִרְיָתָא הָרָא:
 פִּסְקָא לְהַם רְדוּ בְּאִם. לְנִמְיַע אֲבֵלֵאִם.
 אֲדִי אֲנֵאשְׁדְכֶם בְּהַ לְיוֹם. לְתֵאמְרוּן בְּה
 בְּנֵיכֶם. לִיחַפְצוֹ וַיַּעֲמֵלוּ. גְּמִיעַ אֲמֹר הַדָּה
 אֶת־וֹרִייה: כִּי לֹא־דָבַר רַק הוּא מְכַסֵּם כִּי־
 הוּא חֵיכֶם וּבְדָבַר הַזֶּה תֵּאדְרִיכוּ יָמִים עַל־
 הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן
 שְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ: אֲרִי. לֹא פִתְגָם־רִיקוֹן הוּא
 מְנַבּוֹן. אֲרִי הוּא חֵיכֶם וּבְפִתְגָמֵי הַדִּין
 תִּירְכּוּן יוֹמִין עַל אֲרַעֵא. דֵּאֲתוֹן. עֹבְרִין ית
 יִרְדְנָא. לְתַמּוֹן לְמִירְתָּהּ: לֵאנָה לִיסְבֵלֵאִם
 פִּאֲרֵגְהוּ עֵנְכֶם. כֵּל הוּ הוֹיֹתְכֶם. וּבְהַתְמוֹד
 מִדְתְכֶם. פִּי־אֲבֵלֵד. אֲדִי אַנְתֶּם גֵּאֲזִיזִין אֲאֲרֵד.
 אִיהַ לְתַחֲוֹזָה: פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה
 לֵאמֹר: וּמִלֵּיל יי עִם מֹשֶׁה. בְּכַרְן. יוֹמָא
 הַדִּין לְמִימַר: תָּם כֹּלֵם אֱלֹה מוֹסִי. פִּי־דֵאֵת
 דֵּאֲךְ לְיוֹם קֵאלֵא: עֵלֶה אֶל־הַר הָעֵבְרִים
 הַזֶּה הַר־נִבּוֹ אֲשֶׁר בְּאֲרֵץ מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־
 פְּנֵי יַרְדֵּן וּרְאֵה אֶת־אֲרֵץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי
 נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֶחָזָה: סָק לְמוֹרָא
 הָעֵבְרָאִי הַדִּין טוֹרָא־דְנִבּוֹ. דְּבֵאֲרַעֵא־דְמוֹאָב
 דְּעַל אֲפִי יַרְדֵּן. וְחֹזִי ית אֲרַעֵא דְכְנָעַן.
 דֵּאֲנָא יְהוֹב. לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֶחָזָה: אַעְעֵד.
 אִי גַבֵּל אֶעְבְּרִין הָרָא גַבֵּל גַּבּוֹ. אֲדִי פִי

כלל חלק הרקודק : (ב) לכל הרברים אין כלמ"ד נעיא זה"א ברבין : (ג) את כל דברי התורה הזאת תיבת את בתכור ותיבת התורה בטפחא כתיבאן המדוקדקית.

פִּיעֵנוֹכֶם. וַיְבַנּוּ עֲלֵיכֶם גִּנְהָ (א) : רֵאזו
 עֲבָדָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאִין אֱלֹהִים עֲמֵרִי
 אֲנִי אֲמִית וְאֲחִיָּה מִתְּצִיתִי וְאֲנִי אֲרַפָּא וְאִין
 מִדְּרִי מַעֲלִל: חוֹז כְּעֵן. דֵּאֲנָא אֲנָא הוּא.
 וְלִית אֱלֹהִים בְּרִי מִנִּי. אֲנָא מְמִית וּמִוִּתִי
 (ב) וְמִחָא. מִחֵנָא וְאִף מִסִּנְעָא. וְלִית מִן
 יְדֵי מַשְׁיִיב: אֲנַעְרוּ אֶן. אֲנִי הוּ וְחֵדִי.
 וְלִים אֵי־מַעֲי. אֲנָא אֲמִית וְאֲחִי. כִּמָּא
 טָא מָא קֵד אֲוֹהַנְת וְלִם אֲזֵל אֲשַׁפִּי (ב).
 וְלִים מִן יְדֵי מְכַלֵּךְ: פִּי־אֲשַׁא אֶל־שָׁמַיִם
 יְדִי וְאֲמַרְתִּי חִי אֲנִי לְעֵלָם: אֲרִי אֶתְקִינִית
 בְּשָׁמַיָא בֵּית שְׁכִינְתִּי. וְאֲמַרְתִּי. קִים אֲנָא
 לְעֵלְמִין: וְאֲנָא אִקְסִם בְּלִסְמָא וְאִקּוּד.
 וּבְקָא אֲרֵאִים: אִם־שְׁנִיתִי בְּרַק חֲרַבִּי
 וְתֵאחֹז בְּמַשְׁפַּט יְדֵי אֲשִׁיב נְקָם לְעַרְוִי
 וְלְמַשְׁנָאֵי אֲשֵׁרִים: אִם עַל חַד תִּרְוִין בְּחִיזו
 בְּרַקָּא. מְסוּף שְׁמַיָא וְעַד סוּף שְׁמַיָא
 תִּתְגַּלִּי חֲרַבִּי. וְתִתְקַף בְּדִינָא יְדִי. אֲתִיב
 פּוֹרְעֵנוֹתָא לְשִׁנְאִי. וְלִבְעַלִּי דְבִבִּי אֲשֵׁרִים:
 לֵאסְנִן בְּרִיקֵי סִפִּי. וְתִמְסַךְ אֶחְכֶם יְדִי. וְאֲרֵד
 אֲאֶתְקַאִם לֵאעֲדֵאִי. וְלִמְכַאֲפֵאֵה (א) עַל־י
 שֵׁאֲנִי: אֲשַׁבֵּיר חֲצִי מַדָּם וְחֲרַבִּי תֵאבֵל
 בְּשֵׁר מַדָּם. חֲלָל וְשִׁבְיָה מְרֵאשׁ פְּרַעֲוֹת
 אֲזִיב: אֲרִוִי גֵרִי מִדְמָא. וְחֲרַבִּי תִקְפִּיד
 בְּעֵטְמֵי־א. מַדָּם קְטִילִין וְשִׁבּוֹן. לֵאעֲדֵאֵה
 כְּתִרְוִין מְרִישׁ שְׁנָאֵה וּבְעֵיל דְּבָבָא: פִּכְאֲנִי
 אֲסַכְר סְהֵאֲמִי מִן דְּמֵאֵהֶם (ב). וְסִפִּי יֵאבֵל
 לְחוֹמָהֶם. פִּירוֹא מִן דָּם אֲצִרִיעַ וְלִסְכִּי. מִן
 רוֹם פְּרֵאעֲנָה אֵאעֲדֵא: הַרְנִינוּ גוֹיִם עֲמֹו
 כִּי דָם־עֲבָדִין יִקּוּם וְנִקָּם יִשִּׁיב לְעַרְוִין וּכְפֹר
 אֲדָמְתוֹ עֲמֹו: שְׁבַחוּ עֲמֵי־עֲמִיָּה. אֲרִי
 פּוֹרְעֵנוֹת עֲבָדוֹהִי צְדִיקָא יִתְפַּרַע.
 וּפּוֹרְעֵנוֹתָא יְתִיב לְשִׁנְאוֹהִי. וַיְכַפֵּר עַל
 אֲרַעִיָּה וְעַל עַמִּיָּה: אֲמַדְחוּ יֵא אִיהַ
 אֲאִמִּם שְׁעֵבָה. לֵאנָה יִתְקַסְדְּמֵא עֲבִידָה.
 פִּירֵד תֵּלַךְ אֲנִקְמָה עַל־י אֵעֲדֵאֵה. וַיִּגְפַר
 לְבִלְדָה וְשְׁעֵבָה (א): פ

וַיְבַא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַשִּׁירָה
 הַזֹּאת בְּאָזְנֵי הָעָם הוּא וְהוֹשִׁיעַ בְּרִנּוֹן:

חלק הרקודק : (ב) לכל הרברים אין כלמ"ד נעיא זה"א ברבין : (ג) את כל דברי התורה הזאת תיבת את בתכור ותיבת התורה בטפחא כתיבאן המדוקדקית.

בדד מואב. אדי בהצרה יריחא. ואנצר
 בדד כנעאן. אדי אנא מעטיה. לבני
 אסראיל הווא: זמת בדר אשר אתה
 עליה שמה והאסף אל עמוך פאשר-מת
 אחרן אחיק בדר הדר ויאסף אל עמו:
 זמות. פמורא דאת סליק לתפן.
 ואתפניש לעמך. פמא דמית. אחרן
 אחוק בדר מורא. ואתפניש לעמיה:
 זמות. פי אנבל אדי אנת צאעד איה.
 ואנצם א' קומך. כמא מאת הרון
 איך פי גבל הור. ואנצם א' קומה:
 על אשר מעלתם פי בהוק בני ישראל
 פמי מריבת קדש מדבר צן על אשר
 לא יקדשתם אותי בתוך בני ישראל:
 על דשקרתון פמי מרי. בנו בני ישראל.
 פמי מצות רקם מדברא דצין. על דלא
 קדישתון יתי. בנו בני ישראל: עלי
 מא נכתתמא אמה ב. פי מא בין
 בני אסראיל. פי מא נצומה רקים
 בדיה צין. ודם תקדמני פי מא בניהם:
 פי מנגד תראה את הארץ ושמה לא
 תבוא אלה הארץ אשר אני נתן לבני
 ישראל: ארי מקביל תחזי ית ארעא.
 ודתפן לא תיעוד. לארעא. דאנא יהיב
 לבני ישראל: לדאך תנצר ארץ. אדי
 אעטיתהא לבני אסראיל מן אמקאבלה.
 ודא תדבל איהא: ג"ב פסוקים ס"י כלב. וספטרין
 מצמרת הארז ביחוקאל ס"י ו"ו. גר"הלמנחת שבת וכו' וה' פ פ פ
 וזאת הפרכה אשר פרך משה איש
 האלהים את בני ישראל לפני מותו:
 ודא ברכתא. דברוך משה. נביא די"י ית
 בני ישראל. קדם מותיה: והדה לכרכאת
 אדי בארך בהא * מוסי רסוד אלה בני
 אסראיל. קבל מותה: ויאמר יהוה
 מסיני בא וזרח משעיר למו הזפיע מהר
 פארן ואתה * מרבבת קדש מימינו אשדת
 למו: ואמר. יי. מסיני אתגלי וזהוד
 יקריה משעיר אתחזי לנא. אתגלי
 בגבורתיה על מורא דפארן. ועמיה

(*) אש דת קרי

רבות קדישין. פתב ופנייה. מנו אישתא
 אוריתא יהב לנא: וקא. אלהם אדי
 תגלא לנא מן טור סיני. ואשרק בגורה
 מן גבל שעיר. ולוח בה מן גבל פארן.
 ואתא רבואת אקדם. בשריעה נור מן
 ימינה להם: אף חבב עמים פליקדשו
 פיך ודם תפנו דרזקה ישא מדברתוך:
 אף תפיכפון לשבטיא. פל קדישוהי בית
 ישראל בגבורא אפיק מפצרים. ואנון
 מדברין תחזי ענך. נטלן על מימך:
 ואחתבא איצא שעבא. פנמיע מואצחם
 פי טאעתך. ודם יקפון אתארך.
 ויתנאקדון בלמאתך: תורה צוה לנו
 משה מורשה קהלת יעקב: אוריתא
 יהב לנא משה. מסרה ירותא לכנשת
 יעקב: אלהם אדי אמר לנא מוסי
 בלהורייה. פנעדהא וראתה לגוקה
 יעקוב: ויהי בישרון מדך בהתאסף
 ראשי עם יחד שבטי ישראל: והוה
 בישראל מדכא. פאתפנשות ריש עמא.
 פחדא שבטיא דישראל: וכאן מדכא פי
 אמוצוף. חין תנתמע איה. רויסאה וסאר
 אסבאטה: יחי ראובן ואל ימת ויהי
 מתו מספר: יחי ראובן פחי עלמא
 זמותא תנינא לא ימות. ויקבלון בנוהי
 אחסנתהון פמנינהון: אסאך אין יהיא אל
 ראובן ודא ימות. ודא יציר רהטה דו
 אהצא ב: ס וזאת ליהודה ויאמר
 שמע יהוה קול יהודה ואל עפו תביאנו
 ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה: ודא
 ליהודה ואמר. קביד יי צלותיה דיהודה
 במפקיה דקרבא. ולעמיה תתיבניה
 בשלם. ידוהי יעברן ליה פורענותא
 משנאוהי. וסעיד מבעיד דבכא הוי ליה:
 והדא מא קא ליהודה. אלהם אסמע צות
 יהודה. ורדה א' קומה מן גזוה. ואנעד
 ידאה מנתצפתאן לה. וכן לה עונא
 עלי אעדאיה: פ

ולדנו אמר תפיה ואוריה לאיש חסידך ב ג

אשר

חלק הדקדוק. א) מרבבת קדש. חס"ם בנעיא והשוא שבבית גה כי החוקק שבר"ש תנועה קטנה ופשוט ועין בתהלים:

אשר נסיתו במטה תריבתו עלימי
 מריבתו וקניו אמר. תומיא ואורי
 אל בישתא לגבר דאשתבה חסיד קדמך.
 הנסיתו הנסיתא ויהו שלים. בחנתו
 על מי מצותא ואשתבה מהימן: וקל
 לדוי. אלהם אדי אנתת צהאיך ואנוארך
 דנגל אדי הו בארך. וקר אמתנתה
 פי דאת אמתנה. ואכזמתה פי מא
 אנזומה: דאמר לאביו ולאמו לא ראיתו
 ואתיאתו לא חסיד ואתיבתו לא ידע
 פי שמו אמתך ובריך יצרו: דעל
 אבותי ועל אמותי לא רחם בר חבו מן
 דינא. ואפי אחוהי ובנוהי לא נסיב. ארי
 נטרו מפרת מימרך. וקומך לא אשניאו:
 פוגדתאה אקאל ען אביה ואמה כאנה
 לם יראהם. ולם יתבת אכותה. ולם
 יעתרף בבניה. ממא הרסו מקאתך. והם
 יחפצו עהדך: יורו משפטך ליעקב
 ותורתך לישראל ישמו קטורה באפק
 זכריל עלימובהך: פשרין אפין דיפון
 דינגך ליעקב. ואוריך לישראל. ישון
 קטרת פוסמין קדמך. וגמיר דרעוא על
 מדפחך: פחם יפתון פי אחכאמך לאל
 יעקוב. ופי תוראתך לאל אסראל.
 ויצירון אכבור בין ידיך. ולבמל עלי
 מדבחך: בך יהוה חילו ופעל ידיו
 תרצה מחין מתנים קמיו ומשנאיו מך
 יקומון: בריך יי נכסוהי. וקורבן ידוהי
 קביל ברעוא. תבר הרעא דשנאוהי.
 ודבעלי דבבוהי דלא יקומון: אלהם
 פבארך פי גנדה. וארין מא תצנעה
 ידאה. ואוהן אחקא מקאומיה. ושאנייה
 מן אין קאומנה: ס לבנימן אמר
 ידיו יהוה ישפן לבטה עליו חפף עליו
 פל יהוה ובין כתפיו שכן: לבנימן אמר.
 רחמא דיי. ישרי דרוחצן עלוהי. יהו
 מנין עלוהי כל יומא. ובארעיה תשרי
 שבינתא: וקל לבנימן. אר הו וריד אלה.
 סיסכן ואתקא בה. והו ימוק בה טול
 אזמאן. ובין צהראניה יסכן: ס ודיוסף

אמר מברכת יהוה ארעו ממנר שמים
 מטל ומתהום רבצת תהת: ודיוסף אמר.
 מברכא מן קדם יי ארעיה. עבדא
 מנדנין מטלא דשמיא מלעילא. ומפפועי
 עינון ותהומין (י"א עינוות תהומין). דנגרין
 מפעמין ארעא מלרע: וקל דיוסף. אלהם
 פבארך פי בלדה. מן מלאך סמאואתך
 וטלהא. ומן אגמור אנאיצה אספרא:
 וממנר תבואת שמש וממנר גרשירחים:
 עבדא מנדנין ועלדן מיבור שמשא.
 עבדא מנדנין מריש ירה בירח: ומן
 מלאך אגלאת אשמסיה. ומלאך אהבוב
 אקמרייה: ומראש הרריקדם וממנר
 נבעות עולם: ומריש טוריא בפיריא.
 ומטוב רמן דלא פסקן: ומן אצול אנבל
 אאולרייה. ומן פרוע ליפאע אדהרייה:
 וממנר ארין ומלאך ורעון שכן סנה
 תבואתה דראש יוסף וקדמך נזיר אחיו:
 ומטוב ארעא ומלאך רעי (כ"א רעי) ליה
 דשבינתיה בשמיא ועל משא אתגרי
 באסנא. יתין כל ארין דרישא דיוסף.
 עבדא פרישא דאחוהי: ומן נעמה
 ארין באסרהא. ורעא סאכן אסנא. יחל
 נמי עולך בראם יוסף. ובהאמה נאסך
 אכותה: בכור שורו דדר לו וקרני ראם
 קרני פהם עפים יגנה יחדו אפסי ארין
 והם רבבות אפרים והם אלפי מנשה:
 רבא דבנוהי זיוא ליה. ונבורן אתעבידא
 ליה מן קדם דתוקפא ורומא דיליה.
 בנבורתיה. עממיא יקטיל פחדא עד
 סיפי ארעא. ואנן רבותא דבית אפרים.
 ואנן אלפיא דבית מנשה: וליכון לבהא
 לאממתל בבבר תורה. פתציר קרונה
 בקרון אכרכראן. חתא נטח בהא לאמם
 א" אקטאר ארין. ושרחהא אנהא רבואת
 אפרים ואף מנשה: ס ודובולן
 אמר שמח זבולן בעאתך ויששכר
 באהדיך: זבולון אמר. חדי זבולון
 במפקך לאנהא קרבא על פעלי דבך.
 ויששכר במהבך למעבד זמני מועדיא

פירו' שלם: וקל לזכרון. אפרה יא זכרון
 פי אספאוך. ואנת יא יששכר פי מנאזוך:
 עמים הר' יקראו שם יזכרו ובתי צדק
 פי שפע ימים יזכו ושפני טמוני חול:
 שבטיא דישראל לטור בית מקדשא
 יתבנשון. תמן יכסון נכסת קודשין
 קרעוא. ארי נכסי עממיא ייכרון. וסימא
 (פי' וסימן) דמטמון בחלא מתגלין להון:
 פאן לאמם אי נבלכמא תהצר. ותדבחה
 פיה דכאיה עאדלה. פהם גרק אבחרה
 ירצעון. ודפאין ארמל יכנווהא: ס ולגד
 אמר ברון מרחיב גר פלביא שבין וטרף
 זרוע אף קרקד: ולגד אמר. בריך דאפתי
 לגד. פליתא שרי. וקפיד שלטונין עם
 מלכין: וקל לגד. תבארך אמוסע לה
 בלדה. פהו כלבו יסכנהא. אדי ידק
 אוראע מע אהאמה: וירא ראשית לז בני
 שם הלכת מחקק ספון ויתא ראשי עם
 צדקת יהוה עשה ומשפטיו עם ישראל:
 ויתקבל בקדמיתא דיליה. ארי תמן.
 באחסנתיה משה ספרא רבא דישראל
 קביר. הוא נפק ועאל בריש עמא. זבון
 קדם יי עבר. ודינוהי עם ישראל: ואנה
 ראי פי אול בלדה. אן יבון גוקה אראסמין
 הנאך מכנווה. פאתא רויסא לקום
 פתלמדהם. וצנע בערד אלה. ואחכאמה
 מע סאיר אל אסראיל: ס ולגן
 אמר גן גור אריה יזנק מן הבשן: ולגן
 אמר. גן תקוף בגור אריון: ארעיה שתיה
 מן נחליא דנגדין מן מתנן: וקל להן. כון
 יא דן כשבד אסר בקווה. אדא יערין מן
 אבתנייה: ודנפתלי אמר נפתלי שבע
 רצון ומלא ברפת יהוה ים ודרום ירשה:
 ודנפתלי אמר. נפתלי שבע רעוא. ומלי
 ברכן מן קדם יי. מערב ים גניסר ודרמוהי
 יירת: וקל דנפתלי. יא נפתלי אסתבתר
 מן ארצא. וכן ממלווא מן ברכאת אלה
 וחז מן ארץ גרבא וגנובא: ס ולאשר
 אמר ברון מפנים אשר יהי רצון אחיו

ושבר בשמן רגלו: ולאשר אמר. בריך
 מברכת בניא אשר. יהי רעוא לאחיה.
 ויתרביא בתפנוקין מלכין: וקל לאשר.
 כן מבארבא מן אאליא יא אשר. אדי
 סיכורצא אכותה וגאמסא פיא להקדמה:
 ברזל ונחשת מנערה ובימיה דבאך: תקוף
 כברזא ונחשא בית מותבך. וביזמי
 עולימותך תוקפך: תבון מן אהרד
 ולאחאס מנאקך. ולתבון כאיאמך הרה
 שנאעתך: אין פאל ישרון רבב שמים
 בעזרך ובנאותו שחקים: לית אלה אלא
 אלהא דישראל. דשכינתיה בשמיא
 בסערה. ותוקפיה בשמי שמיא: לים
 אלה אלא אלה אסראיל. אדי לים כמתלה.
 סאבן אסמא ולשואהק בקדרתה פי
 עונך: מענה אלהי קדם ומתחת זרעת
 עולם ויגרש מפניך אויב ויאמר השמר:
 מדור אלהא דמלקדמין. דבמימריה
 אתעביד עזמא. ותריך מן קדמך. שנאה
 ואמר שיצר. והו אופן אלהא אאזלי. ומן
 דונה מרוך לעלם. כמא טרד מן בין ידיך
 לעדו. וקל דך אנפדה: וישבן ישראל
 בטח בך עין יעקב ארץ דגן ותירוש
 אף שמי יערפודיטל: ושרא ישראל
 לרוחצן בלחודיהון כעין ברכתא דבריכנון
 יעקב אבוהון. בארע עבדא עבוד
 וחמר. אף שמיא דעלויהון ישמשונונון
 במלא: חתא סבן בעץ אל אסראיל ואתקא
 מנפרדא נציר קוד יעקב: פי בלד
 די בר ועציר. ואישא סמאה תדר מלא:
 אשריך ישראל מי כמותך עם נושע
 ביהוה. מן עזרך ואשריך רב גאותך
 וכחשו איביך לך ואתה על במותימו
 תדרך: טובך ישראל לית דכותך. עמא
 דפורקניה מן קדם יי תקוף בסערה.
 ודמן קדמוהי נצחון גברותך. ויתכדבון
 שנאך לך. ואת על פרקת צורי מלכיהון
 תדרוך: פטובאך יא אל אסראיל מן
 מתוך. שעב מגאלת באלה. והו תרסך

הו

חלק הרקדוק: ב) ויתא. יש חילוק בקריאת הויכח זו. לבן אשר מלעיל ולכן נפתלי מלרע וקצת ספרים כביא וקצת כבינ וחבותר יפתי:
 ג) ירשה. מלעיל. כג (כתר תורה)

ועונך וסיפך ואקתדארך (ט). פיכצע לך
 אעדארך. ואנת תמא עלי קמאקמהם:
 פ ויעל משה מערבת מואב אלי
 הר נבו ראש הפכנה אשר עלי פני ירחו
 ויראהו יהוה את כל הארץ את הגלעד
 עד דן: וסליק משה. ממישריא דמואב
 למורא הנבו. ריש רמתא. דעל אפי
 ירחו. ואחזייה ייית כל ארעא. ית גלעד
 עד דן: תם צעד מוסי. מן ביראת מואב
 אי גבל נבו. ראס אקלעה. אתי בהצרה
 יריחא. פאוראה אלה גמיע אבדה. מן
 גרשאי באניאם (י): ואת כל נפתלי ואת
 ארץ אפרים ומנשה ואת כל ארץ יהודה
 עד הים האחרון: וית כל נפתלי. וית
 ארע אפרים ומנשה. וית כל ארע יהודה.
 עד ימא מערבאה: וגמיע בלד נפתלי.
 ואפרים ומנשה. וגמיע בלד יהודה. אי
 אבהר אגריבי (י): ואת הנגב ואת הכפר
 בקעת ירחו עיר התמרים עד צער: וית
 דרומא. וית מישרא. בקעת ירחו. קרית
 דקליא עד צוער: ואדארום ואמרג. בקיע
 יריחא. קריה אנכל אי זגר: ויאמר יהוה
 אליו ואת הארץ אשר נשבעתי לאברהם
 ליצחק וליעקב לאמר לזרעך אתננה
 הראיתוך בעיניך ושמה לא תעבר:
 ואמר יי ליה. דא ארעא דקיימית.
 לאברהם ליצחק וליעקב למימר. לבנה
 אתננה אחותך בעיניך. ולתפן לא תעבר:
 פקא אלה לה. הדא אבדה אדי אקסמת.
 לאברהים ויצחק ויעקוב קאילא. לנסלכם
 אעטיה. קד אוריתך בעינאך. ואי תם
 לא תעבר: וימת שם משה עבדי יהוה
 בארץ מואב עלי פי יהוה: ומית תפן.
 משה עבדא דיי. בארעא דמואב על
 מימרא דיי: פמאת תם. מוסי רסול
 אלה. פי בלד מואב באמר אלה: ויקבר
 אתו בני בארץ מואב מול בית פעור
 ולא ידע איש את קברתו עד היום הזה:
 וקבר יתיה בחלתא בארעא דמואב.
 למביל בית פעור. ולא ידע אנש ית

קבורתיה. עד יומא הדין: ודפנה (ט) פי
 אואר פי בלד מואב. ממא ילי בית
 פעור. ולם יעלם אחד בקברה. אי יומנא
 הדא: ומשה בן מאה ועשרים שנה
 במתו לא כהתה עינו ולא ינס לחה:
 ומשה. בר מאה ועשרין. שנין בר מית.
 לא כהת עיניה ולא שגא זיו יקרא
 דאפוהי: וכאן מוסי אבן מאה ועשרין
 סנה אד מאת. לם תדמס עיניה ולא תזול
 רטובתה: ויבכו בני ישראל את משה
 בערבת מואב שלשים יום ויתמו ימי
 בכי אבל משה: ויבכו בני ישראל ית משה.
 במישריא דמואב תלתין יומין. ושלימו.
 ימי בכיתא אבלא דמשה: פבכא בני
 אסראיל עלי מוסי. פי ביראת מואב
 תלאתין יומא. אי אן אנקצת (ט) אייאם חזונה:
 ויהושע בן נון מלא רוח חכמה פיי סמך
 משה את ידיו עליו וישמעו אליו בני
 ישראל ויעשו כאשר צוה יהוה את משה:
 ויהושע בר נון. אתמלי רוח חכמה. ארי
 סמך משה. ית ידוהי עלוהי. וקבילו מניה
 בני ישראל ועברו. כמא דפקיד יי ית
 משה: ויהושע אבן נון. מלי רוח אהכמה.
 ממא אסנד מוסי ידיה עליה. פקבל מנה
 בני אסראיל וצנעו. כמא אמר אלה מוסי:
 ולא יקם נביא עוד בישראל כמשה אשר
 ידעו יהוה פנים אל פנים: ולא קם נביא
 עוד. בישראל כמשה. דאתגלי ליה יי.
 אפין באפין: ולא יקום בעד דאך נבי. לאל
 אסראיל כמוסי. לאן אלה נאגאה
 שפאהא (כ): לכל האלת והמופתים
 אשר שגחו יהוה לעשות בארץ מצרים
 לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו: לכל
 אתיא ומופתיא. דשלחיה יי. למעבר
 בארעא דמצרים. לפרעה ולכל עבדוהי
 ולכל ארעיה: ולסאיר (כ) לאיאת ואבראהן
 אדי בעת אלה בה. ליענעהא פי בלד
 מצר. לפרעון וגמיע קואדה וסאיר אהל
 בלדה: ולכל היד החזקה ולכל המורא
 הגדול אשר עשה משה לעיני כלי ישראל:

חלק הרקרוק: ד) ואת הנגב ואת הכפר. הוין נעיא: (ה) הראיתוך בעיניך. ה"א בסגול והאלף בחירק. (פ) הריב"ש: ולכל

וְלִבְל יָדָא הַקִּיפְתָּא. וְלִבְל הוֹנָא רַבָּא. | אֵתִי צַנְעָהָא מוּסִי. בַּחצְרָה גַּמְיַע
 דְּעַבְדַּ מִשָּׁה. לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל : וְלִסְאִיר | אֵל אִסְרָאֵל : מֵא. נֶאֱוָל סִימָן. אֵלֵי סִימָן. וּמַפְסִירִין
 אֵיד אִשְׁדִּירָה. וְלִסְאִיר אִמְכָּאוּף אֵעֲצִימָה. | וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה בַּיהוָשֻׁעַ סִימָן א' :

חוק

סכום פסוקי דכפר הדברים השע מאה וחמשים וחמשה הנץ סימן. וחציו ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך. ופרשיותיו י"א
 אסרו הג בעבותים סימן. וסדריו כ"ז יפח אמנה יגיד צדק סימן. ופרקיו ל"ד אודה ה' בכל לבב סימן מנין הפתוחות שלשים
 וארבעה. והסתומות מאה ועשרים וארבעה. הכל מאה וחמשים ושמונה פרשיות וכסא כבוד ינחילם סימן
 סכום הפסוקים של כל התורה ה' אלפים ושמונה מאות וארבעים וחמשה ואור התמ"ה יהיה שבעתים סימן :
 וחציו וישם עליו את החשן ויתן אל החשן את האורים ואת התמים :

נשלמו המשה חומשי תורה תהלה לאל גדול ונורא :

ברכות ההפמרה

לפניה יבך ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בחר בנביאים טובים ורצה בדבריהם הנאמרים
 באמת ברוך אתה יהוה הבורח בתורה ובמשה עבדו וב ישראל עמו ובנביאי האמת והצדק :

לאחריה יבך : ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם צור פל העולמים צדיק בכל הדורות האל הנאמן
 האומר ועושה מדבר ומקיים אשר כל דבריו האמת והצדק. נאמן אתה הוא יהוה אלהינו
 ונאמנים דבריו ודבר מדבריו אחר לא ישוב ריקם כי אל נאמן אתה ברוך אתה יהוה האל הנאמן
 בכל דבריו :

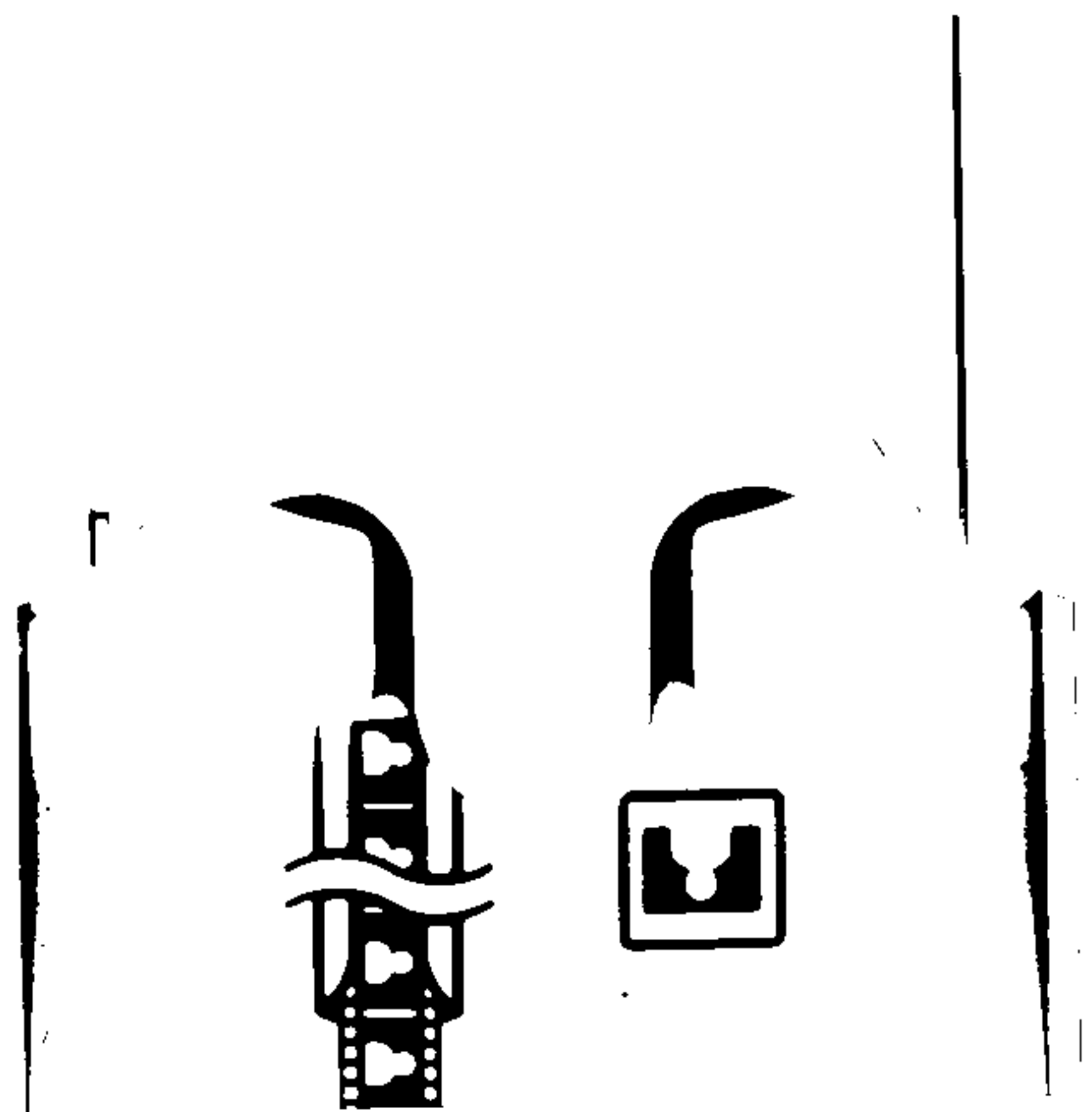
רחם על ציון כי היא בית חיינו ולענומת נפש תנקום נקם מהרה בימינו ותבנה מהרה ברוך אתה
 יהוה בונה ירושלים :

את צמח דוד מהרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך ברוך אתה יהוה מגן דוד :

עד התורה ועל הנביאים ועל יום המנוח הזה שנתת לנו יהוה אלהינו לקדושה ולמנוחה לכבוד ולתפארת
 עד הפל אנו מברכים את שמך ברוך אתה יהוה מקדש השבת. אמן : ואם חל ח"ה או ר"ח להיות בשבת
 מזכיר ענין היום בברכה זו (באמצע) כמו שמוזכר בתפלה.

לשלוש רגלים עד התורה ועל הנביאים (בשבת ועל יום המנוח הזה) ועל יום טוב מקרא קדש הזה (לפסח ועל
 יום חג המצות הזה) (לשבעה ועל יום חג השבועות הזה) (לסוכות ועל יום חג הסוכות הזה)
 (לשמיני עצרת ועל יום חג שמיני עצרת הזה) שנתת לנו יהוה אלהינו לקדושה (בשבת ולמנוחה) לששון
 ולשמחה לכבוד ולתפארת עד הפל אנו מברכים את שמך ברוך אתה יהוה מקדש (לשבת
 השבת ו) ישראל והמנים :

ליום כפור עד התורה ועל הנביאים (בשבת אומר ועל יום המנוח הזה) ועל יום מקרא קדש הזה
 יום הכפורים הזה שנתת לנו יהוה אלהינו למחילה ולסליחה לקדושה ולמנוחה לכבוד ולתפארת.
 עד הפל אנו מברכים את שמך ודברך אמת וקיים לעד ברוך אתה יהוה מלך על כל הארץ מוחל וסולח
 לעונות עמו בית ישראל מקדש (בשבת השבת ו) ישראל ויום הכפורים :

סרם האזינו תורת אלהינו עם עמרה: קפירו פתגמא
דיי. שלמוניא דעובדיהון פישין פשלמוני סרום.
אציתו לאוריתא דאלהנא. עמא דעובדיהון דמן
לעם עמורה: לפת לי רבזבחיכם יאמר יהוה
שבעתו עלות אילים וחלב מריאים ודם פרים
וכבשים ועתודים לא חפצתי: לא רעוא קדמי
בסגיאות נכסת קודשיכון אמר יי. מפת. עלות
דכרין ותרב פשימין. ודם תורין ואמרין. וגרין
דכאלין לא רעוא קדמי בהון: כי תבאו לראות
פני מייבקש זאת מידכם רמס חצרי: דאתון
אתן לאתחואה קדמי. מן תבע דא מידכון למיתי.
לא תדושון עורתי: לא תוסיפו הביא מנחת-שוא
קמרת תועבה היא לי חדש ושבת קרא מקרא
לא-אובד און ועצרה: לא תיספון. לאיתאה מנחא
אניסא. קורבן מרחק. הוא קדמי. ירחין ושבין
פנישא אתון מתפנשין. לא שבקן חוביכון
לקבלא עלותכון בעדן פנישתכון: חדשיכם
ומועדיכם שנאה נפשי היו עלי למרח נלאיתי
נשא: ירחיכון ומועדיכון רחיק מימרי. הוא קדמי
לרחוק. אסגית למשבק: ובפרשכם פפיקם
אעלים עיני מכם גם פיתרפו תפלה אינני שמע
ידיכם דמים מצאו: וכד פתניא פרסין ירהון
לצלאה עליכון. ססלקנא אפי שכניתי מנכון.
ואף כד אתון מסגן לצלאה. לא רעוא קדמי
לקבלא עלותכון. מדידיכון דם זכאי מלין: רחצו
הזפו הסירו רע מעלליכם מנגד עיני חדרו הרע:
תובו לאוריתי אדפו מחוביכון. אעדו. בישות
עובדיכון מקביר מימרי. אחמנעו מלאבאשא:
למדו היטב דרשו משפט אשרו חמוץ שפטו
יתום ריבו ארמנה: אילפו לאיטבא. תבעו דינא
זפו דאנים. דינו דין יתמא. עבידו קבילת
ארמלתא: לכודנא אונוכחה יאמר יהוה אסייהו
חמאיכם פשנים פשג ילפינו אסיאדימו כהולע
פצמר יהיו: בכין כד תתובו לאוריתא. תבעון מן
קדמי ואעביד בעותכון אמר יי. אם יהון חוביכון
פתימין פצבענין פתנא יחרון. אם יסמקן
פזחוריתא פעמר נקי יהון: אסתאבו ושמעתם
טוב הארץ תאכלו: אם תיבון ותקבלון למימרי.
טובא דארעא תיכלון: ואסיתמאנו ומריתם חרב
תאכלו פי פי יהוה דבר: ואם תסרבון ולא
תקבלון למימרי. פחרב שנאה תתקמלון. ארי
במימרא דיי גזיר פן: איכה היתה לזונה קריה
נאמנה מלאתי משפט צדק ילין בה ועתה
מרצחים: איכרין תבו עובדהא למהוי כמעיתא.
קרתא מהימנתא. דהות מליא עבדי דינא.

חזון ישעיהו בראמון אשר חזה על-יהודה
וירושלם בימי עזיהו יוחם אחו יחזקיהו מלכי
יהודה: נבואת ישעיה בר אמוין. דאתנבי. על
אנש יהודה ויתבי ירושלם. ביומי עזיהו יוחם.
אחו יחזקיה מלכיא דבית יהודה: שמעו שמים
והאזינו ארץ פי יהוה דבר בנים גדלתי ורוממתי
והם פשעו בי: שמעו שמיא דועו כד יהבית
אוריתי לעמי. ואציתי ארעא דאתרגופת מן קדם
פתגמי. ארי יי מליך. עמי בית ישראל קריתי
להון בגין חביבתנין ויקרתנין. ואנון מרדו במימרי:
ידע שור קנהו וחמור אבוס בעליו ישראל לא ידע
עמי לא התבונן: ידע תורא זבניה. וחמרא אוריא
דמרוהי. ישראל לא איקר למדע דחלתי. עמי
לא אסתבל למתב לאוריתי: הוין גוי חמא עם
כבד עון זרע מרעים בנים משחיתים עובי את-
יהוה נאצו את-קרוש ישראל נורו אחור: וי על
דאתקריאו עם קדיש וחמו. פנישא בחירא אסניאו
חובין. אתפניו בורעא רחומא ואבאישו. ואתאמר
להון בגין חביבין וחבירו אורחתהון. שבקו ית
פולחנא דיי. קצו בדחלת קדישא דישראל. בדיד
עובדיהון בישיא אסתחרו והוין לאחרא: עלמה
תבו עוד תוסיפו סרה פלדאש לחלי וכל-לבב
דיו: לא מסתפלין למימר על מא לקינא. עוד
מוספין למחמי. לא אמרין. מדין פל ריש מרע.
וכד לב דיו: מפפרנג ועדראש איךבו מתם
פצע וחבורה ומפה מריה לא-זורו ולא חפשו ולא
רפכה פשמן: משאר עמא ועד רישא לית בהון
דשלים בדחלתי. פלהון סרבין ומרדין. אתגערו
בחובין פמחא מרססא. לא שבקן מזדונתון ולא
מחפדין לתויבתא. ואף לא זכוון להון לאננא
עליהון: ארצכם שטמה עריכם שרפות אש
ארמתכם לנגדכם זדים אכלים אתה ושטמה
כמהפכת זים: ארעכון צדיא. קרויכון יקידת
נור. ארעכון. לקבלכון עממיא מהסנין יתה.
ובחוביכון צדיאת מנכון. אתחלפתוהות לנוכראין:
ונותרה בתציון פספה בכרם פמלונה במקשה
פעיר נצורה: ואשתארת פנשתא דציון פממלתא
בכרמא פתר דקטפוהי. פערסל מבתותא במקשיא
בחר דאבעיוהי. פקרתא דציון עליה:
לולי יהוה צבאות הותיר לנו שריד פמעט פסדם
היינו לעמרה דמינו: אלו לא פון מותר מוביה
דיי צבאות. אשר לנא. שויבא פרחמיה. אית
עמנא הוכין דכאנש סרום פון אבדנא. וכיתבי
עמורה אשתיצינא: שמעו דברייהוה קציני

(א) לכו נא. בהכיר גם בירושלמיסוכד גדול: (ב) קצת קדילות מספדין חזון כפ' מסעי ומסימין כאן וכפ' דברים מספדין איכה: קושטא

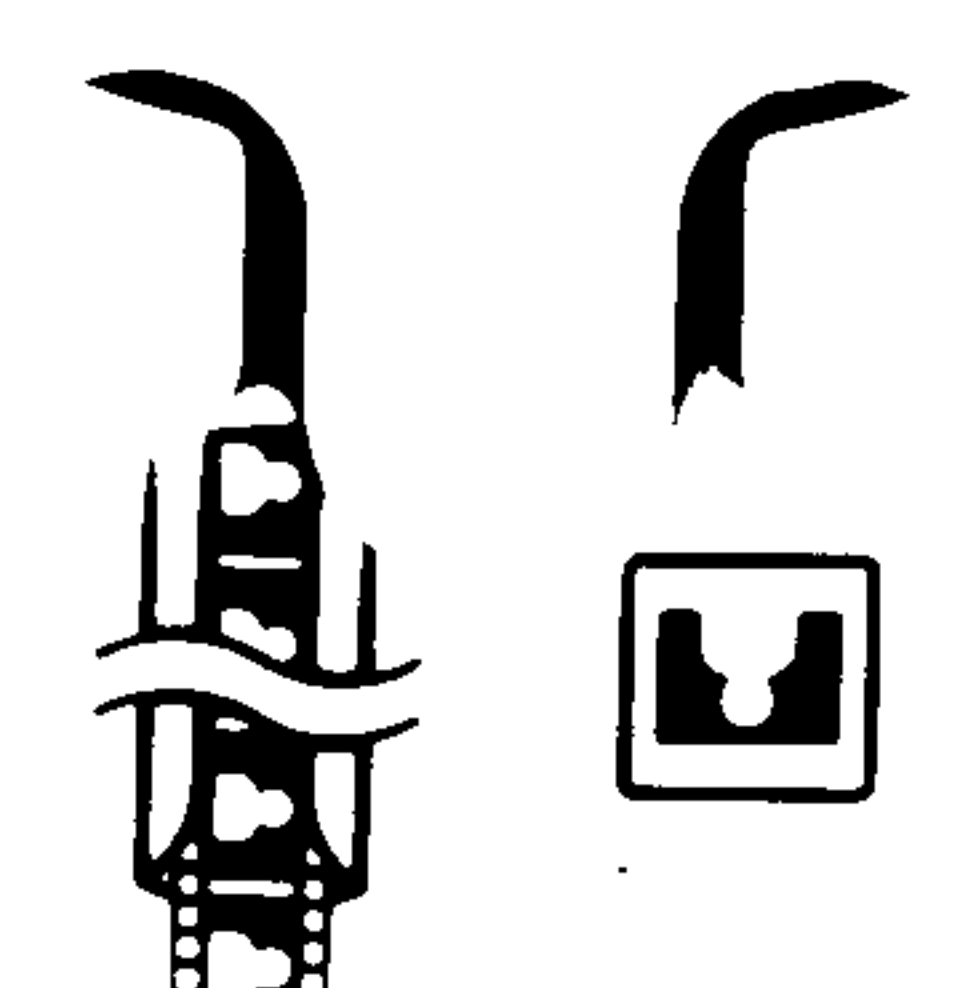
ירושלם וקראו אליה כי מלאה צבאה כי גרעה
עוזה כי לקחה מיד יהוה כפלים בכל חטאתיה:
מלו. על רפה דירושלם ואתנפו עליה. ארי
עתידא דתתמלו מעם גלותהא. ארי אשתביקו
לה חובהא. ארי קפילת פס תנחומין: מן קדם יי.
פאלו לקת על חד תרין בכל חטאהא: קוד קורא
במדבר פנו דרך יהוה ישרו בערבה מסלה
לאלהינו: קל דמכלי. במדברא. פנו אודחא קדם
עמא דיי. פבישו במישרא פבשין. קדם פגשטא
דאלהנא: פכניא נשא וכלהר וגבעה ישפלו
והיה העקב למישור והרכסים לבקעה: פל חניא
יראמון. וכל מור ודמא ימאכון. ויהי כפלא
למישרא. ובית גודדין לבקעא: ונגלה פבוד יהוה
וראו כל-בשר יחדו כי פי יהוה דבר: ויתגלי יקרא
דיי. ויחזון כל בני בשרא פחדא. ארי פמימרא
דיי גזיר פן: קוד אמר קרא ואמר מה אקרא כל-
הבשר חציר וכל חסדו פציץ השדה: קל דאמר
אתנפי. ומתיב ואמר מא אתנפי. פל רשיעיא
פעשפא. וכל תוקפהון פמוצא דחקלא: יבש חציר
נבל כציץ פי רוח יהוה נשבה פו אכני חציר העם:
יבש עשפא נתרנציה. ארי רוחא מן קדם יי נשבת
פיה. פכני פעשפא חשיבין רשיעיא פעמא: יבש
חציר נבל ציץ ודבר אלהינו יקום לעולם: מית
רשיעא אברו עשתאנוהי. ופתגמא דאלהנא קיים
לעלמין: על הר-גבה עלי-לך מבשרת ציין הרמי
בכח הקולך מבשרת ירושלם הרמי אל-תיראי
אמרי לערי יהודה הנה אלהיכם: על מור רם
סקו לכון נבייא דמבשרין לציון. ארימו בחילא
קלכון. דמבשרין לירושלם. ארימו לא תדחלון.
אימרו לקרויא דבית יהודה. אתגליאת מלכותא
דאלהכון: הנה אדני יהוה בתוק יבוא וזרעו
משלה לזו הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו: הא יי.
אלהים בתקוף מתגלי. ותקוף דרע גבורתיה
שלטא קדמוהי. הא אגר עבדי מימריה עמיה.
דכל עובדיהון גלן קדמוהי: פרעה עדרו ירעה
בזרעו יקבץ טלאים ובחיקו ישא עזות ינהל:
פרעיא דעדריה רעי. פדרעיה מכניש אמרון.
ובחניה מסוכר רפיכון. מינקתא פניח מדבר: מיר
מדד בשעלו מים ושמים בורת תפן וכל בשלש
עפר הארץ ושקל בפלם הרים וגבעות במאזנים:
מן אמר אלין קיים אמר ועבדי. דכל מי עקמא

קושטא הוה מתעביד בה. וכען אנון קטורי נפשו:
פספך היה לסיגים סבאך מחול בפנים: פספך
הוה לפסולא. חמריך מערב במיא: שריך
סוררים וחברי גנבים פלו אתב שחד ורדף שלמנים
יתום לא ישפטו וריב אלמנה לא ייבא אליהם:
רברבך מרדין. ושותפין לגנבין. פולחון רחמין
לקפלא שחדא. אמרין גבר לחבריה עבדי לי בדיני
דאשלים לך בדינה. דין יתמא לא דיינין. וקבילת
ארמלתא לא עלת לקדמיהון: לכן נאם הארון
יהוה צבאות אביר ישראל הוי אנחם מצרי ואנקמה
מאיבי: פכני. אמר רבון עלמא יי צבאות. תקיפא
דישרא. קרתא ירושלם אנא עתיד לנחמותה. פרם
וי רשיעיא פד אתגלי למעבד פורענות דין
משנאי עמא. ואתיב נקמא לבעיר דבבא: ואשיבה
ידי עליה ואצרף פכר סניך ואסירה פל-בדילך:
ואתיב מחת גבורתי עלך. ואבריר פמא דמנאן
פבוריתא פל רשיעך. ואעדי פל חייבך: ואשיבה
שפטך פבראשנה ויעצור פבתחלה אחרי-כן יקרא
לך עיר הצדק קריה נאמנה: ואמני ביד דייני
קושטא תקנין פד פקדמיתא. ומלכי מלכך פד מן
אולא. בתר פן. יתקרי לך קרתא דקושטא. קרתא
מחומנתא: ציון פמשפט תפדה ושביה בצדקה:
ציין פדיתעביד בה דינא תתפריק. ודעבדו אזריתא
יתוכון לה פזוכו: גיב ושובר פשעים וחטאים יחדו ועזבי
יהוה יכלו: ויתברון מרדין. וחייבין פחדא. ודשבקו
אזריתא דיי ישתיצון: פי יבשו טאילים אשר
חמדתם ותחפרו מהגנות אשר פחרתם: ארי
תפתון. מאילני טעותא דחמידתון. ותתפנעון.
מגניאך טעותא דאתון מסתייעין בהון: פי תהיו
פאלה נבחת עליה וכננה אשר-מים אין לה: ארי
תהון. פבוטמא דבמתר טרפוהי. וכננת שקיא. דמין
לית לה: והיה החסן לנערת ופעלו לניצוץ ובערו
שניהם יחדו ואין מכבה: ויהי תוקפהון דרשיעיא
פנעורת פתנא. ועובר ידיהון פניצוץ נורא. פמא
דמקרבין דין לספר דין. ודלקן תרויהון פחדא.
פן יסופון רשיעיא אנון ועובדיהון פישיא. ולא
יהי עליהון חים:

הפטרת ואתחנן (בישעיה סי' מ')

נחמו נחמו עמי יאמר אלהיכם: נבייא אתנפו
תנחומין על עמי. יימר אלהכון: דברוא על-לב

(*) ק"ק ספסירין חזון וססימין כאן, וקצתם ספסירין איכה ומוסיפין פסוקים אלו:
חלק הדקדוק: ב) ושבר. השי"ן בצירי בכל סתי' ופליגי אמסורתא דבתא דמני תלת בצירי ולא מני הרך בהדיהו: (ואתחנן) א) על
לב ירושלם. בפשט א' והיא מלרע: ב) נבל. תרויהו בינוניות לא לרע ולא לעיל כי יש ביניהן שני מעטים וכ"כ ע"ה פ' כ"ז: ג) נשכה בן.
הבית דגושה כי ה"א נוספת לא שרשית: ד) אכן חציר. הטפחא בתיבת חציר וכ"ה בכ"ד גרול: ה) בכח. בפשטא גם בירושלמיים: ו) משלה
לו. הלמ"ד רפה ובתאג מסיר עליה לחוד רפה וכ"ה בירושלמיים גם כם' לשון למודים בדין אתי מרחיק כ' שהלמ"ד רפה ויצאה מן הכלל
ועיין הרד"ק בשער אהר"י: ז) וכל בשליש. תיבת וכל בקמין רחב וטעם מארכה לא מקף:
כד (בחר תורה)

קדמו ותשון. יומר קדושא: שאומרם עיניכם
 וראו מידברא אלה המוציא במספר צבאם לכלם
 בשם יקרא מרב אזנים ואמין כח איש לא נעדר:
 וקופי להומא עיניכון ותוהו המרחל קדם מן דברא
 אלון. דאפיק במנון חילי שמיא. לכוהון בשמהן
 קרי. מסגי גבורין ותקופי חיל. חד מסדריה לא
 מתעצב: העניים והאביונים מבקשים מים ואין
 לשונם בצמא נשתה אני יהוה אענם אלהי
 ישראל לא אעזבם: ענותניא וחשיכיא דמחמדון
 לארפנא דא כעתיא למיא ולא משבחין. ורחוקין
 בסנופא משלהיא. אנא יי אקביד צלותהון. אהא
 דישאל לא ארחיקענן:

הפטרת עקב (ישעי' ס"ו מ"ט)

ותאמר ציון עובני יהוה ואדני שכחני:
 על דאמרת ציון סליק שכינתיה יי מני ויי רחמי:
 התשבה אשה עולה מרחם בן-בטנה בסאתה
 תשכחה ואנכי לא אשבחך: האפשר דתתנשי
 אתתא ברה מלרחמא על בר מעהא אף אם ארין
 ותנשיין. ומימרי לא ירחקניך: הן על פנים
 חקתיך חומתיך אנגדי תמיד: הא כד על ידיך את
 ציבא קדמי שורך לקבר תדירא: מהרו בניך
 מהרסיך ומחריביך ממך יצאו יוחן ובנון חרבתיך
 מפניך ומחרבך מניך יגלון: שאי סביב עיניך וראי
 כלם נקבצו בארלך חייאני נאסיהיה כי כלם
 בעדי תלבשי ותקשרים בכלה: וקופי ירושלם
 סחור סחור עיניך ותוא. כל בני עם גלותיך
 מתפנשין ואתן לגייד קיים אנא אמר יי. ארי כוהן
 ליד כלבוש דיקר. ועובדיהון בגייד פקשוט פלתא:
 כי חרבתיך ושמתך וארין חרסתך כי עתה
 הצרי מיושב ורחקו מבלעיד: ארי חרבתיך
 וצדויתך. וארע מפנותיך. ארי כען תרחקן מיתיב.
 ותרחקון מסלעמד: עוד יאמרו באוניך בני
 שבלך צרלי המקום גשהילי ואשבה: מפען
 ימרון חד חד בגייד. בני עם גלותיך. עק לי
 אתרא רוח לי ואתיב: ואמרת בלבבך מי יודעי
 אתי אלה ואני שכולה וגלגודה גלה נוסרה ואפה
 מי גדל הן אני נשאתי לבדי אפה איפה הם:
 ותמרין בלבבך. מן רבי לית ארין. ואנא תכלא
 ויחידא. גליא ומטולטלא. וארין מן רבי. הא אנא
 אשתאדית ברחודי. ארין איכא חוה: כהאמר
 אדני יהוה הנה אשא אל-גוים ידי ואל-עמים
 ארום נפי והביאו בניך פהצן ובנתיך על-פתך
 תנשאנה: פדנן אמר יי אלהים. הא אנלי

השיבין קדמוהי כמפא בשעילא. ומשחת שמיא
 בארץ בורתא מתוקנין. ועפרא דארעא פאלו
 במנוליא אתבל. וסוריא פאלו מתקל תקילין.
 ורצתא הא כד במזוניא: מירתכן אתידיה יהוה
 ואישת ענתו יודיענן: מן תקוית רוח קדשא
 בפום בר גבייא חלא יי. וצדיקיא עבדי מימריה
 פתגמי רעותיה הודיענן: אתמי נועין ובינהו
 וילמדוהו בארע משפט וילמדוהו דעת ודרך
 תבונות יודיענן: להון דבעו מן קדמוהי אספר
 חכמא. וארפנן אורה דדין. ויתב לכניהון אוריתא.
 ואורה דסוכלתנו לבני בניהון הודיענן: הן גוים
 כמר מדלי וכשחק מאזנים נחשבו הן איים כדק
 יטול: הא עממיא כמפא מדול. וכעיל מאזניא
 השיבין. הא נגותא פדוקא דפרה: ולבנון אין
 די בער ותיתו אין די עולה: ואילני לבנן. לא
 יספקון לארלקא. וחיותא דבית. לית היא כמסת
 לעלא: בליהגוים פאן נגרו מאפס ותוהו נחשבו
 לו: בר עממיא כלמא עובדיהון. גמירא ושיצאה
 אנון השיבין קדמוהי: ואלמי תדמיון אל ומדי
 דמות תערכו ללו: ולמן אתון מדמן למדן קדם
 אל. ומא דמות דאתון מסדרין קדמוהי: הפסל
 נסך חרש וצרף בזהב ורקענו ורתקות פספס צורה:
 הא כלמא נגדי עבדי. וקנאה ברתב מתפי ליה.
 ושישון דכסף קנאה מאהיד ליה: המסכן תרומה
 עין לא ירקב יבחר חרש חכם ובקשילו להכין
 פסל לא ימוט: אורן ברי. אעא דלא אחיד ביה
 רקבא פתר. נגר אומן פעי ליה. לאתקנא צילם
 דלא יצטלי: הלוא תדעו הלוא תשמעו הלוא הגד
 מראש לכם הלוא הבינותם מוסדות הארין: הא
 ידעתון חלא שמעתון. חלא. אתחוא מן אילא
 עובד סדרי בראשית לכוון. חלא תסתכלון למדחל.
 קדם מן דברא יסודי ארעא: הישב על-ההיג
 הארץ וישביה כהגבים הנוטה כדק שמים וימתחם
 באהל לשבת: דאשרי בתקופ רומא שכינת
 יקרית. וכל יתבי ארעא השיבין קדמוהי פקמציין.
 דמתח פועיר שמיא. ופרסנון כמטפן יקרא לבית
 שכינתיה: הנותן רוזנים לאין שפטי ארין פתחו
 עשה: דמסר שלטונין לחולשא. דיני ארעא
 ברמא עבדי: אף בלי נטעו אף בלי דעו אף בלי
 שרש בארין גועם וגם נשף בהם ויכשו וסערה
 פקש תשאם: אפילו יפשוון. אפילו יסנון. אפילו
 יתרפון בארעא בניהון. ואף רוגזיה ישלח פתון
 ויפתתון. ומימריה פעלעולא לקשא יבדר יתהון:
 ואלמי תדמיוני ואשנה יאמר קדוש: ולמן תדמן

הלק הדקדוקי (ח) ואיש ענתו. תיבת ואיש כמפא ענתו במארכה וכן מוכח בהרמב"ם (ט) את מי נועין. העיין קמין בפשטא וכו' בירושלמי (י) ורחיקת. הקיף רפה גם בירושלמי (א) חומותך נגדי. תיבת חומותך במארכה ותיבת נגדי כמפא (ב) גולה וסורה. אין פסוק בס"י:

בעממיא

הפטרת עקב

אולפן: אדני יהוה פתח לי און ואנכי לא מריתי
אחור לא נסגתי: יי אלהים שלחני לאתנבא.
ואנא לא סריבית. לאחרא לא אסתחית: גוי
נתתי למפים ולחיי למרטים פני לא הסתרתני
מפלמות ורק: גפי יתבית למחן. וליסתי למרמון.
אפי לא סמרת. מאתפנעו ורוק: ואדני יהוה
יעזר לי על-כן לא נכלמתי על-כן שמתו פני
בחלמיש ואדע פילא אבוש: יי אלהים סעיד
לי. על פן לא אתפנעית. על פן. שויתי אפי
תקיפון כמנרא. וידענא ארי לא אפחית: קרוב
מצדיקי מיריב אתי נעמדה יחד מיבעל משפטי
יש אלי: קריבא זכותי. מן ידן עמי נקום כחדא.
מן פעיל דיני יתקרב לותי: הן אדני יהוה יעזר
לי מייחוא ירשיעני הן פלם בפגד יבלו עש
יאכלם: הא יי אלהים סעיד לי. מן הוא דיתובנני.
הא כולחון פלבושא דבלי. דעשא אכיל ליה:
מי בכס ירא יהוה שמע בקול עבדו אשר הלך
חשכים ואין נגה לו יבטח בשם יהוה וישען
פאלהיו: מן בכון מדחליא דיי. דשמע בקול
עבדוהי נבייא. דעבר אוריתא בעקא פגבר
דמחליך בקבלא ולית זיהור ליה. מתרחין בשמא
דיי. ומסתמיד על פורקנא דאלתיה: הן פלכס
קדחי אש מאורי זיקות רכו פאור אשכס
ובזיקות בערתם מידי היתה זאת לכם למעצבה
תשכבון: הא כולחון. מגרן פאישא מתקפי חרב.
איזילו פילו פאישא דגרותון. ובחרב דתקיפתון.
מפימרי הות דא לכון. לתקלתכון תתובון: שמעו
אלי דפני צדק מבקשי יהוה הביטו אלי צור
הצבתם ואל מקבת פור נקרתם: קפילו למימרי.
דפני קושטא דבען אולפן מן קדם יי. אסתפלו
דכחציבא משנרא אתחצבתון. וכפסולא דמנוב
ריקן אתפסילתון: הביטו אלי אברהם אביכם
ואלי שרה תחוללכם פיאחד קראתיו ואברכהו
וארבהו: אסתפלו פאברהם אבוכון. ובשרה
דעדיאתכון. ארי חד הוה אברהם יחידא בעלמא
קריבתיה לפולחני. ובכיבתיה ואסגיתיה: פיינחם
יהוה ציון נחם פליחרבתי וישם מדברה פערן
וערבתי פנדיהוה ששון ושמחה ימצא בה תודה
וקול זמרה: ארי עתיד יי לנחמא ציון. לנחמא
פל חרבתיא. וישו מדברה פערן. ומישרה
פגנתא דיי. פיע וחדוא ושתכח פה. מעלי
תודתא וקל דמשבחון: עדי

הפטרת ראה (בישעיל סי' כ"ד)

עניה סערה לא נחמה הנה אנכי מרפין

פעטמא גבורתי. ועל מלכותא ארים נפי. וייתון
פנד' פצבין. ובנתך על פירון יתגמלון: והיו
מלכים אמנד ושרותיהם מינקתך אפים ארין
ישתחוו לך ועפר בגליך ילכו וידעת פייאני
יהוה אשר לא יבשו קני: ויהון מלכיא תורפנך.
ומלכותהון ישמשוניך. על אפיהון. על ארעא
ישתפחין למבעי מניך. ועפר בגליך ילכו.
ותדעין ארי אנא יי. דלא יפתחון צדיקא
דמספרין לפורקני: תיקח מגבור מלקוח ואסי
שבי צדיק יפלט: האפשר דיתנסיב מגנרא
עדי. ואם דשבו זכאין ישתויב: פייכה ואמר יהוה
גם שבי גבור יקה ומלקוח ערין יפלט ואתי
יריבך אנכי אריב ואתינגיך אנכי אושיע: ארי
כדנן אמר יי. אף דשבו גדרין אתיב. ודעו
תקיפון אשייב. וית פורענותך אנא אתפרע.
וית פנד' אנא אפרוק: והאכלתי אתימוניך את
בשרם וכעסים דמם ישפרון וידעו כל בשר פי אני
יהוה מושיעך וגאלך אביר יעקב: ואתין ית בשר
דהון מונן לך מיכל לכל עופא דשמיא. וכמא
דמתרון מחמר מרית פן חית ברא מדמהון
תתרוי. וידעון כל פני בערא. ארי אנא יי פרקך.
ומשיזביך תקיפא דיעקב: פה אמר יהוה אי זה
ספר בריתות אמכם אשר שלחתיה או מי מנושי
אשר מכרתי אתכם לו הן פעונתיכם נמפרתם
ובפשעיכם שחתה אמכם: כדנן אמר יי. אידא
היא אגרת פפורין דיהבית לכנישתכון ארי
אתרתקת. או מן גבר דליה חובא קדמי דופינית
יתכון ליה. הא פחוביכון אודפינתין. ובמרדיכון
אתרתקת פנישתכון: מדוע פאתי ואין איש
קראתי ואין עונה הקצור קצרה ידי מפרות ואם
אין פי כח להציל הן פגערתי אחריב ים אשים
נהרות מדפר תבאש דנתם מאין מים ותמת
פעמא: מדין שלחית גביי ולא תבו. אתנפיא
ולא קפילו. האתקפדא אתקפדת גבורתי
מלמפרק. ואם לית קדמי חיל לשויבא. הא
כמוזפיתי אחריב ימא. אשוי נהרין מדברא.
יסרון גוניהון מפלי מיא. וימותון פצהותא:
אלביש שמים קדרות ושק אשים פסותם: אנפי
שמיא פד פקבלא. וכשקא אשוי כסותהון: אדני
יהוה נתן לי לשון למודים לדעת לעות אתייעף
דבר יעיר פפקר פפקר יעיר לי און לשמע
פלמודים: יי אלהים. יהב לי לשון דמלפין.
להודעא. לאפא צדיקא דמשלתן לפתגמי
אורייתיה חכמה. פכן פפפר פפפר מקדים לשלחא
גבויהי. מאם יתפתחון אדני חייביא ויקבלון
כה (בתר תורה)

דישראל ארי שבחך : עד

הפטרת שופטים (ישעיה כ"ג ל"ח)

אנכי אנכי הוא מנחמכם מראת ותיראי
מאניש ימות ומפן אדם חציר ינתן : אנא אנא .
הוא מנחמכון . מפן אתון דחלין מאנשא דכאית .
ומבר אנשא דכעשבא השיב : ותשבה יהוה עשה
נוטה שמים ויסד ארין ותפתח תמיד פל-היום
מפני חמת המציק כאשר בונן להשחית ואיה
חמת המציק : ואתנשיתא פולחנא דיי דעבדך .
דתלא שמיא ושכליל ארעא . ודחילתא תדירא פל
ימא . מן קדם חמת מעיקא . כמא דמתיקנן
לחבלא . וכען אן היא חמת מעיקא : מהר צעה
להפתח ולא ימות לשחת ולא יחסר לחמו : מוחי
פורענו לאתגלאה . ולא ימותין צדיקא לחבלא .
ולא יחסרון מזוניהון : ואנכי יהוה אלהיך הנע
הים ויהמו גליו יהוה צבאות שמו : ואנא יי
אלהך . דנוף בימא . והמן גלוהי יי צבאות שמייה :
ואשם דברי פפך ובצל ידי פסיתך לנטע שמים
וליסד ארין ולאמר לציון עמי אתה : ושוייתי
פתגמי נבואתי בפומך . ובטלל גבורתי אניגית
עלך . לקיימא עמא דאמיר עליהון יסגון ככוכבי
שמיא . ולשכללא פנשתא דאמיר עליהון יסגון
בעפרא דארעא . ולמימר לדדירין בציון עמי אתון :
התעוררי התעוררי קומי ירושלם אשר שתית
מיד יהוה את-כוס חמתו את-קבעת פוס
התרעלה שתית מצית : אתרפא אתרפא . קומי
ירושלם . דקבילת . מן קדם יי ית פסא דחמתיה .
ית פיילי . פסא דלוטא . שתית אערית : אין-מנהל
לה מפל-בנים ילדה ואין מחזיק בידה מפל-בנים
גדלה : לית דמנחם לה . מפל בנין דילידת . ולית
דמתקיף בידה . מפל בנין דרביאת : שתים הנה
קדאתיך מי יניד לך השד והשבר והרעב והחרב
מי אנחמך : תרתין עקן אתאה עקך ירושלם לא
יכילת למקם . פד ארבע ייתון עלך . בוא ותברא .
וכפנא וחרפא לית דינחמניך אלהין אנא : בניך
עלפו שכבו בראש פל-הוצות פתוא מכמר
המלאים חמת-יהוה נערת אלהיך : בניך . יהון
מטרפין . רמן פריש פל שוקיא פמורקי מצדן .
מלן חמתא מן קדם יי . מזופיתא מן קדם אלהיך :
לכן שמעינא זאת עניה ושברת ולא מיין : בכן .
שמעי כען דא מטולטולתא . דרויא מן עקא ולא
מן חמר : פה-אמר אדניך יהוה ואלהיך יריב עמו
הנה לקחתי מידך את-כוס התרעלה את-קבעת
פוס חמתי לא-תוסיפי לשותותה עוד : כדנן אמר

בפוך אבניך ויסדתיך בפפירים : חשיכתא מקבלת
עולבן כרתא דאמרין עליה עממיא לא תתנהם .
הא אנא . פביש בעדידא יאבני רצפתוך .
ואשכללניך באבנין טבין : ושמתו פדכד שמשתיך
ושעריך לאבני אקדה וכל-גבולך לאבני-חפין :
ואשוי כמרגלין אעד . ותרעד לאבני גמר . וכל
תחומך לאבני צרוך : וכל-פניך למודי יהוה ורב
שלום בניך : וכל בניך יהון אלפין פאוריתא דיי .
וסני יהי שלם בניך : בעדקה תפונני רחמי מעשק
בילא תיראי ומפחתה פי לא-תקרב אליך :
בזכותא תתקנין . אתרחקי מעושקא ארי לא
תדחלין . ומתברא . ארי לא ייעול עלך : הן גור
יגור אפס מאותי מ גר אתך עליך יפול : הא
אתנשא יתכנשון ליד . גלות עמיד בסופא .
מלכי עממיא דמתנשין לאעקא ליד ירושלם
בגניך יתרמין : הן אנכי בראתי חרש נפת באש
פתם ומוציא כלי למעשהו ואנכי בראתי משחית
לתבל : האנא ברית נפתא . נפת גור פשיחורין .
ומפיק מנא לצורפיה . ואנא . ברית מחבלא
לחבלא : פליכלי יוצר עליך לא יצלה וכל-לשון
תקום-אתך למשפט תרשיעי זאת נחלת עבדי
יהוה וצדקתם מאתי נאסיהוה : פל זין . דיתקן
עלך ירושלם לא יצלת . וכל לישן . דיקום עמוך
לדינא תחיבניה . דא אחסנת עבדיא דיי וזכותהון
מן קדמי אמר יי : הוי פל-צמא לבו לפים ואשר
אין-לו פסא לבו שברו ואכלו ולכו שברו בלוא-
כסף ובלוא מחור יין וחלב : יי כל דצבי למילף
ייתי וייקה . ודלית ליה כסף . איתו שמעו ואילפו
איתו שמעו ואילפו . בקא בדמין ולא בממון .
אולפן דטב מחמר ומחלב : למה תשקלו-כסף
בלוא-לחם ויגיעכם בלוא לשבעה שמעו שמעו
אלי ואכלו טוב ותתענג בדישן נפשכם : למא
תתקדון בספכון בלא למיכל . וליאותכון בלא
למשבע . קבידו קבלא למימרי ואכלו דטב .
ותתפנק בדרהין נפשכון : חטו אונכם ולכו אלי
שמעו ותחי נפשכם . ואכרתה לכם ברית עולם
חסדי דוד הנאמנים : ארפינו אודנכון וקבילו
למימרי . שמעו ותתקיים נפשכון . ואגור לכון קים
עלם . טבות דוד דמהימנין : הן עד לאימים
נתתיו נגיד ומצוה לאימים : הא . רב לעממיא
מניתיה . מלך ושליט על פל מלכותא : הן גוי לא
תדע תקרא וגוי לא-ידעך אלהיך ירוצו למען
יהוה אלהיך ולקדוש ישראל פי פארך : הא עם
דלא תדע יפלחונך . ועם דלא ידעוך ירהטון
לאסקא לך מסין . בדיל יי אלהך . ולקדישא

(*) הנה קרי

רבניך

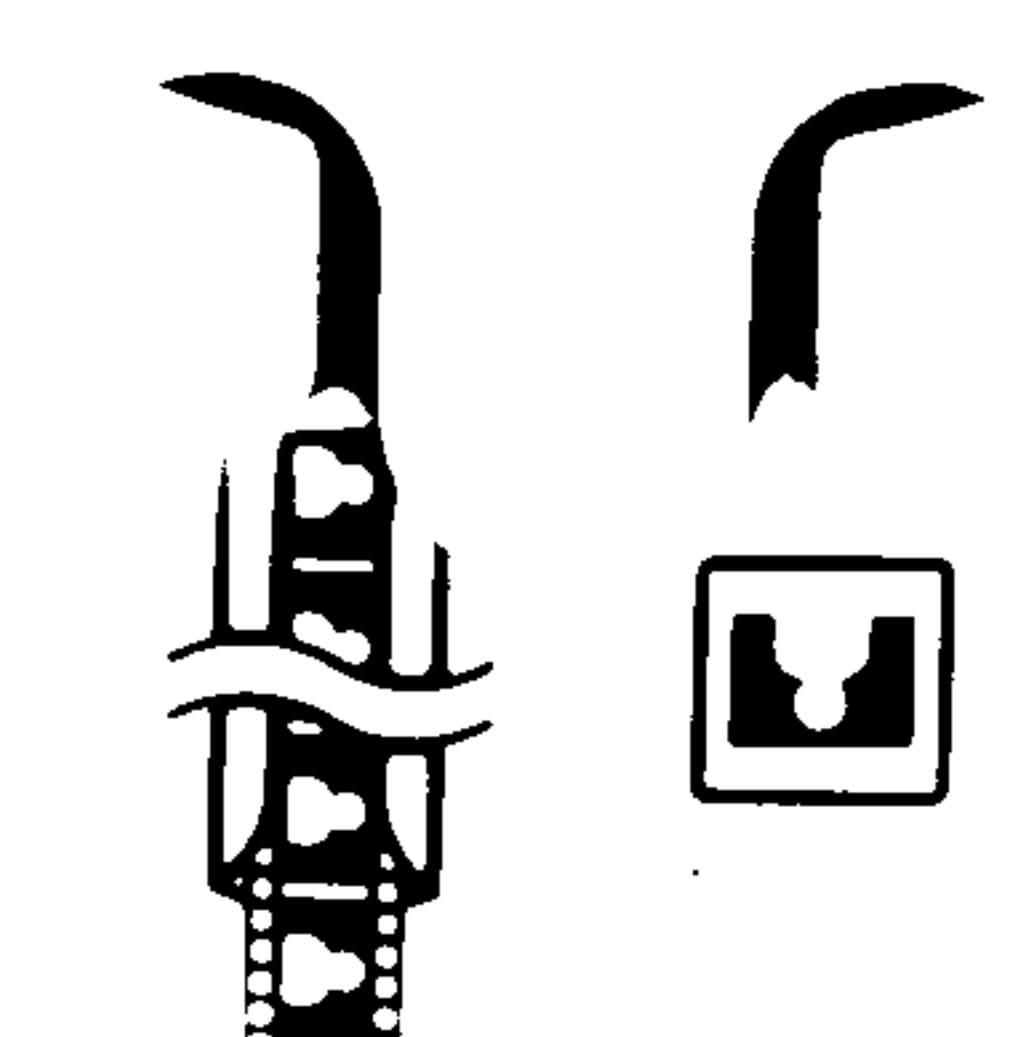
רבוניך יי. ואלהיך העתיד למעבד פורענות דין עמיה. הא קבילית מן ידיך ית פסא דלומא. ית פיילי פסא דחמתו. לא תיספין למשתהי עוד : ושמתיה ביד מוניך אשר אמרו לנפשך שחי ונעברה ותשימי כארץ גוף וכחיון לעברים : ואמסרנה ביד דהווי מונן ליה. דהווי אמרין לנפשך אמאיכי ונעדי. ואמאיכת כארעא יקריך. והוית פשוך לעדן : עורי עורי לבשי עוד ציון לבשי בגדי תפארתך ירושלם אעיר הקדש פי לא יוסף יבא בך עוד ערל וטמא : אתגלא אתגלא לבשי תוקפיד ציון. לבשי לבושי תושבתתיך. ירושלם קרתא דקודשא. ארי לא ייספון. דיעדון ביד עוד ערלון ומסאבין : התנערי מעפר קומי לבשי ירושלם התפתחו מוסרי צוארך שביה פת ציון : אתנפצי מעפרא. קומי תיבי על פורסי יקריך ירושלם. אתפסקו חנקי צוריון. שבוני פנשתא דציון : פייכה אמר יהוה חנם נמפרתם ולא בכסף תגאלו : ארי כדנן אמר יי. מנן אודפינתון. ולא בכסף תתפרקון : פי כה אמר אדנן יהוה מצרים ירד עמי בראשנה לגור שם ואשור באפס עשקי : ארי כדנן אמר יי אלהים. למצרים. גחת עמי בקדמיתא לאתותבא תמן. ואתוראת. ברמא אנסיה : ועתה מהדליפה נאסיהוה בילקח עמי חנם משלן. יהילילו נאסיהוה ותמיד בלדיהום שמי מנאין : וכען עתידנא למפרק אמר יי. ארי אודפן עמי מנן. עממיא דשליטו בהון משתבחין אמר יי. ותדירא פל יומא על פולחן שמי מרגוון : לכן ידע עמי שמי לכן ביום ההוא פיאני הוא המדבר הנני : בכין. יתרבא בעממיא שמי. בכין בערנא הוא תדעון. ארי אנא הוא מילית ומימדי קיים : מהנאו על ההרים רגלי מבשר משמיע שלום מבשר טוב משמיע ישועה אמר לציון מקד אלהיך : מא יאין על טורי ארעא דישראל רגלי מבשר. משמע שלם. מבשר טוב משמע פורקן. אמר לכנשתא דציון. אתגליאת מלכותא דאליך : קול צפיד נשאו קול יחדו ירננו פי עין בעין יראו בשוב יהוה ציון : קל פרנסך. דמרימין קלהון פחדא משבחין. ארי בעיניהון יחזון גבורן דיעביד יי. פד יתיב יי שכינתיה לציון : פצחו רננו יחדו חרבות ירושלם פיינתם יהוה עמו גאל ירושלם : בועו ושפחו פחדא. חרבת ירושלם. ארי עתיד יי לנחמא עמיה. פרק ירושלם : חשף יהוה את ירוע קדשו לעיני פל הגוים וראו פל אפסי ארץ את ישועת אלהינו :

גלי יי ית דרע קודשיה. לעיני פל עממיא. ויחזון פל דבסיפי ארעא. ית פורקנא דאל הנא : סורו סורו צאו משם טמא אל תגעו צאו מתוכה הפרו נשאי פלי יהוה : אתפרשו אתפרשו פוקו מתמן. במסאב לא תקרבון. פוקו מנוה. אתפחרו. גמלי מאני בית מקדשא דיי : פי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכוני ביהלך לפניכם יהוה ומאספכם אלהי ישראל : ארי לא בבחירו תפקון מפיני עממיא. ובעירוקי לא תתולכו לארעכון. ארי מדבר קדמיכון יי. ועתיד לכנשא גלותכון אלהי דישראל : עי

הפטרת כי תצא (נסעי) סימן כ"ד

רני עקרה לא ילדה פצחי רנה וצהלי לא חלה ביי רבים בני שוממה מפני בעולה אמר יהוה : שפחי ירושלם דהות פאתא עקרא דלא ילדת. בועי תושבתא ודועי דהות פאתא דלא עדיאת. ארי סגיאין יהון בני ירושלם צדיקא. מפני רומי יתיבתא אמר יי : הרתיבי מקום אהלך ויריעות משכנותיך יסו אל החשכי האריכי מיתריך ויתרתיך חוקי : אפתא אתר בית משךך. וקרוי ארעיק יתיבי לא תמנעין. אסנא עם משריתך. ושלמונה תקיפי : פרימין ושמאול הפרצי ורעד גוים יירש וערים נשמות יושיבו : ארי לדרומא ולצפונא התקפין. ובנדך עממין יירתון. וקריון דציון ייתפון : אל תיראי פי לא תבושי ואלי תפלמי פי לא תחפירי פי בשת עלומיך תשפחי ותרפת אלמנותיך לא תופרי עוד : לא תדחלין ארי לא תפחתין. ולא תחנעין ארי לא תתפלמן. ארי בהתת עליומיתך תתנשן. וחסודי ארמלותיך לא תדכרין עוד : פי בעליך עשיך יהוה צבאות שמו ונאלך קדוש ישראל אלהי בלי הארץ יקרא : ארי מריך דעבדיך. יי צבאות שמייה. ופרקיך קדישא דישראל אלהי פל ארעא יתקרי : פייכאשה עזובה ועצובת רוח קראך יהוה ואשת נעורים פי תמאס אמר אלהיך : ארי כאתא שביקא. ועיקת רוח ערעת שכינתא דיי. וכאתת עלומין. דאתרחקת אמר אלהיך : ברגע קמן עזבתך וברחמים גדולים אקבעך : ברנז ועיר רחיקתיך. וברחמין סגיאין אקריב גלותיך : בשצף קצף הסתרתני פני רגע מן ובחסד עולם רחמתך אמר גאלך יהוה : בשעא ועירא. סליקת אפי שכינתי זמן מניך. ובמבנות עלם דלא פסקון ארחים עלך. אמר פרקיך יי : פיימי נחתא את לי אשר

(*) התפתחו קרי. (**) משליו קרי. חלק הדקדוק : (א) ירושלם. בפשטא אחת. (ב) קומי שבי. חשין דגש כהנא מדקדק וכן בירושלמיים וכהנא אחד אין דגש והוא עיר הורו. (ג) נשאו קול. הקוף דגש כסתי וזה ג"כ עיר הורו : (ד) בית געיא. (ה) כימי נח בפשטא אחר בכל פתי. (ו) כתר תורה.

אשר גשפעתני מעבר מיינת עוד עליהאריץ כן
גשפעתני מקצף עליך ומגערךך: כיומי נח' דא
קדמי דקיימית במימרי דלא יעדון מי טופנא
דחון כיומי נח' עוד על ארעא. פן קיימית. דלא
יחול רוגזי ערך ולא אזורך ביד: פי התרים ימישו
והגבעות תמוטינה וחסדי מאתך לא ימוש וכרית
שלומי לא תמוט אמר מרחמך יהוה: ארי מוריא
יעדון. ורמתא יתפרקן. וטובי מניך ירושלם לא
יעדי. וקום שלמי לא יתרחק. אמר דעתיד
לרחמא עליך יי: עדי

הפטרת כי תבוא (בישעי' סימן ס')

קומי אורי כייבא אורך וכבוד יהוה עליך
זרח: קומי אנהרי ירושלם ארי מטא זמן פורקניך.
ויקרא דיי ערך יתגלי: פייחנה החשך יכסה--
ארי וערפל גאמים ועליך יזרח יהוה וכבודו עליך
יראה: ארי הא השוכא יחפי ארעא. וקבלא
למלכותא. וביך ישרי שכינתיה יי. ויקריה ערך
יתגלי: והלכו גוים לאורך ומלכים לנגה זרח: ויחכו
עממיא לניהורך. ומלביא לקביל ויהורך: שאי
סביב עיניך וראי כלם נקבצו באורך בניך מרחוק
יבאו ובנתיך על צד תאמנה: וקופי ירושלם סחור
כהור עיניך יהוה. כל בני עם גלותך מתכנשין
ואתן לגויך. בניך מרחיק יתון. ובנתך על גססין
יתנסבן: אז תראי ונהרת ופחד ורחב לבבך פי
יתפך עליך המון ים חיל גוים יבאו קד: בכין
תחון ותנהרין. ותרחלן ויפתי לבין פדחלת
הטאין. ארי אתחלף לך עותר מערבא. נכסי
עממיא ותעלון לגויך: שפעתא נמלים תכסך בכרי
מדון ועיפה כלם משכא יבאו זהב ולבונה ישאו
ותהלות יהוה יבשרו: שירת ערבאי תחפי סהרנך.
הוגני מדון וחולד. פויהון משכא יתון. דהב
ולבונה יהון מעינין. ודאתן עמהון בהושפחתא
דיי יהון משתען: כל צאן קדר יקבצו לך אילו
גביות ישראל יעלו על צדון מופחי ובית
תפארתי אפאר: כל עאן ערבאי יתכנשו לגויך.
דכרי נבט ישמשוניך. יתסקון לרעוא על מדפחי.
ובית תושפחתי אשפה: מיראלה בעב תעופינה
וכיונים אל יארפתיהם: מן ארץ דאתן בגלאי
פענין קלילין ולא לאתעבבא. גלותא דישראל
דמתכנשו ואתן לארעהון. הא כיוני דתיבן לגו
שוכפיהון: פייגו איים יקו ונאיות תרשיש
בראשנה להביא בניך מרחוק כספם וזהבם אתם
לשם יהוה אלתיך ולקדוש ישראל פי פארך: ארי

חלק הדקדוק: א) שפעת. השי"ן כנעיא גם בירושלמים: וקצת דפוסים: ב) ולגה. בטעם זקף גדול ככל סה"ו ובירושלמים וכ"ד גדול רבניך

למימרי נגון יספרון. ונחתי ספיני ימא אידא
פרסא קלעהא כקדמיתא. לאיתאה בנד מרחיק.
כספהון ודהבהון עמהון. לשמא דיי אהיך.
ולקדישא דישראל ארי שבתך: ונבנו בני נכר
חומתיך ומלכיהם ישראל ישרתונך פי בקצפינהפיתך
וברצוני רחמתיך: ויבנו בני עממיא שורך.
ומלכיהון ישמשוניך. ארי ברונזי אלקיתך וברעותי
ארחים עליך: ופתחו שעריך תמיד יומסו לילהלא
יסגרו להביא אליך חיל גוים ומלכיהם נהוגים:
ויפתחון תרעך תדירא. ימם ודילי לא יתאחרון.
לאעלא לגויך נכסי עממיא. ומלכיהון זקיין:
פיהגוי והממלכה אשר לא יעברוך יאבדו והגוים
חרב יחרבו: ארי עם ומלכו. דלא יפלחוניך
ירושלם יבדון. ועממיא אשתיצאה ישתיצון:
כבוד הלכנון אליך יבוא ברזש תדהר ותאשור
יחדו לפאר מקום מקדשי ומקום רגלי אכפד:
יקר לבנו לגויך יתעל. בירון. מורגין ואשפרעין
כחדא. לשבחא אתר בית מקדשי. ואתר בית
אשריות שכינתי אייקר: והלכו אליך שחוח בני
מעניך והשתחוו על פפות רגליך כל מנאציק
וקראו לך עיר יהוה ציון קדוש ישראל: ויחכו
לגויך כפיפין בני משעבדך. וישתחון למבעי
מניך. על פרסתך ורגלך כל חתו מרגין לך. ויקרון
ליך קרתא דיי. ציון דאתרעי בה קדישא דישראל:
תחת היותך עזובה ושנואה ואין עובר ושמתך
לגאון עולם משוש דור ודור: חלף דהוית.
שביקא ומטולטלא וקית דעדי. ואשוינך ליקר
עלם. בית דיין דר ודר: וינקת חלב גוים ושד
מלכים תינקי וידעת פייאני יהוה מושיעך וגאלך
אביר ועקב: ותשבעין נכסי עממיא. וכבות מלכיהון
תתפנקין. ותדעין. ארי אנא יי פרקך. ומשויבך
תקיפא דיעקב: תחת הנחשת אביא זהב ותחת
הברזל אביא כסף ותחת העצים נחשת ותחת
האבנים ברזל ושמתי פקדתך שלום ונגשיך
צדקה: חלף נחשא דבזו מניך ירושלם איתי
דהפא. וחלף ברזלא איתי כספא. וחלף אציא
נחשא. וחלף אבניא ברזלא. ואשוי פרנסך שלם.
ושלטונך בזכו: לא ישמע עוד חמס בארצך שד
ושבר בגבולך וקראת ישועה חומתיך ושעריך
תהלה: לא ישתמע עוד חמפא בארעיק. בזא
ותברא בתחומך. ויעדעון פורקן על שורך ועל
תרעך יהון משפחין: לא יתיהיך עוד השמש
לאור יומם כולגנה הירח לא יאיר לך. ותיהיך לך
יהוה לאור עולם ואהיך לתפארתיך: לא תצטרכן

חלק הדקדוק: א) שפעת. השי"ן כנעיא גם בירושלמים: וקצת דפוסים: ב) ולגה. בטעם זקף גדול ככל סה"ו ובירושלמים וכ"ד גדול רבניך

עוד לניהור שמושא ביממא. ואף לא לניהור סתרא
 בליליא. ויהי לך יי לניהור עלם. ואלהיך
 לתושבתיך: לא יבוא עוד שמשך וירחך לא
 יאסף פי יהוה ויהיךך לאור עולם ושלמו ימי
 אבליך: לא תבטל עוד מלכותיך. ויקריך לא יעדי.
 ארי יי יהי לך לניהור עים. וישלמו ימי אבליך:
 ושמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארין נצר מטעו
 מעשה ידי להתפאר: ועמיד כוהן זכאין. לעלם
 יחסנו ארעא. נצפא החדתי. עובר גבורתי
 לאשתפחא: הקמן יהיה לארף ותצער לגוי עצום
 אני יהוה בעתה אחישנה: דוער כהן יהי
 לאלפא. ידחש לעם תקיף. אגא יי בזמנה
 איתניה:

הפטרת נצבים (ישעיה ס"ו ס"ה)

ונודע פגום זרעם וצאצאתם בתוך העמים
 פלראיהם יפירום כי הם זרע ברך יהוה: ויתרפון
 בעממא בניהון. ובני בניהון פגו מלכותא. כל
 חזאייהון ישתמודעונון. ארי. אנון זרעא דברכיה
 יי: שוש אשיש ביהוה תגל נפשי בארתי פי
 הלפישני בגדיישע מעיל צדקה יעטני פחתן
 יכתן פאר וכפלה תעדה כליה: אמרת וירושלם
 מחדא אחדי במימרא די. תבוע נפשי פפורקנא
 דאלהי. ארי אלפישני לבושין דפורקן. מעיל דוכו
 עטפני. פחתנא דמצלה בגנוניה. וככהנא רבא
 דמתקן פלבשוהי. וככהנא דמתקשטא
 בתקונהא: פי כארין תוציא צמחה וכננה זרועיה
 תצמיח פן אדני יהוה יצמיח צדקה ותהיה נגד
 פלדגוים: ארי כארעא דמפקא צמחה. וכננת
 שקיא דזרועהא מרביא. פן יי אלהים. יגלו
 זכותה ותושבחה דירושלם. לקביל כל עממא:
 למען ציון לא אחשה ולמען ירושלם לא אשקוט
 עד יצא כננה צדקה וישועתה כפיד יבער: עד
 דאעביד פורקן לציון לא אניח לעממא. ועד
 דאיתי נחמא לירושלם לא אשקוט למלכותא.
 עד דיתגלי פשפרפרא נחורה. ופורקנה פבעור
 יבער: וראו גוים צדקה וכל מלכים פבונדך וקרא
 לך שם חדש אשר פי יהוה יקבנו: ויחזון עממא
 זכותיך. וכל מלכיא יקריך. ויקרון לך שמא
 חדתא. דבמימריה יי פרשניה: והיית עטרת
 תפארת ביד יהוה וצנוף מרובה ככף אלהיך:
 ותתן. כליל דחדוא קדם יי. וכתר דתושבחה
 קדם אלהיך: לא יאמר לך עוד עוובה ולא רצך
 לא יאמר עוד שממה פן לך יקרא הפעליבה

ולארצך פעולה ביהפין יהוה לך וארצך תפעל:
 לא יתאמר לך עוד שביקא. ולא רעיד לא יתאמר
 עוד צדיא. ארי לך. יתקרי עבדי רעיתי פת.
 ולא רעיד יתבא. ארי תהי רעוא מן קדם יי פוך.
 וארעיד תתיתב: פייבעל כהור בתולה יבעלך
 בניך ומשוש חתן ערפלה ישיש עליך ארתוך:
 ארי כמא דמתיתב עולים עם פתיחה. פן יתתבן
 בגינך פנכי. וכמא דחדו חתנא עם כרתא. יחדו
 ערך ארתוך: עליהומתיך ירושלם תפקדתי
 שברים פלחיום ומלהלילה תמיד לא יתשו
 המזכירים את יהוה אלהיך לךם: הא עובדי
 אבהתך צדיקיא קרתא וירושלם. מתוקנין ונמירין
 קדמי. כל יממא וכל ליליא. תדירא לא פסקין.
 מתאמר דוכן מכותיך קדם יי. לא פסיק: ואל
 תתנו דמי לו עדיכונן ועדישום את יהוה וירושלם
 תהלה בארין: ולא יפסוק דוכנהון מן קדמוהי.
 עד דיתקון. ועד דישיי ית וירושלם. תושבחה
 בארעא: נשפע יהוה בימינו ובזרוע עזא אסיאתן
 אתידנגך עוד מאכל לאיביך ואסיישתו בני נכר
 תירושך אשר יגעת בו: קיים יי. בימיניה ובדרע
 תוקפיה. אם אתין ית עבוריך עוד מיכל לבעלי
 דבניך ואם ישיחו פני עממא חמריה דרעות
 ביה: פי מאספיו יאכלהו והללו את יהוה
 ומקפציו ישתחו פחצרות קדשי: ארי דכנשוהי
 לעבורא יכלוניה. וישבחון קדם יי. ודעצרוהי
 לחמרא ישתוניה בדרת קודשי: עברו עברו
 בשערים פנו דרך העם סלו סלו. המסכה סקלו
 מאבן הרימו גם עליהעמים: נבייא עיברו ותיבו
 פתרעיא. אפנו לב עמא לאורח תקנא. פשרו
 פשרון מכן ונחמן לצדיקיא דסליקו תרהור יצרא
 דהוא פאבן תקלא. ארימו אתא על עממא: הנה
 יהוה השמיע אליקצה הארין אמרו לבת ציון
 הנה ישעך בא הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו:
 הא יי. אשמע לסיפי ארעא. אימרו לכנשתא
 דציון. הא פרקיך מתגלי. הא אגר עבדי מימריה
 עמיה. דכל עובדיהון גלן קדמוהי: וקרא להם
 עסי הקדש גאולי יהוה ולך יקרא דרושת עיר לא
 נעובה: ויקרון להון. עמא דקודשא פריקיא די.
 וליך יתקרי תביעתא. קרתא דלא אתרחקת: מי
 זה פא מאדום חמוץ פגדים מפצרת זה הדור
 פלבשו צעה ברב כחו אני מדבר בצדקה רב
 להושיע: מן אמר ארין בעתיד לאיתאה מהא על
 אדום. פורענו תקופא על בצרה. למעבד פורענות
 דין עמיה. פמא דקיים להון פמימריה. אמר

(*) מטעי קרי. (י) וצנוף קרי.

הלך הרקוק: (א) כי מאספיו הפ"א רפה: (ב) ותללו. תה"א געי ותלמיד רפה: (ג) ורבה חורה.

האנא מתגלי כמא דמליילית בזכוסני קדמי חיל
 למפרק: מדוע אדם ללבושה ובגדיה בדרך בנת:
 מדיו יסמקון טורין מדם קטילין. ומישרין ופיקון
 בחמר במעצרא: פורה דרנכתי לבדי ומעמים
 אין איש אתי ואדרכם באפי וארמסם בחמתי וני
 נצחם עדי: גדי וכלי מלבושי אנאלתי: הא כבעיט
 דמתפעיט במעצרא. פן יסגי קטול במשרית
 עממיא. ולא יהי לחון תקוף קדמי. ואקפילגון
 פרוגוי. ואדושישגון בחמתי. ואתפר תקוף
 תקפיהון קדמי. וכל חכימיהון אסלעים: כי יום
 נקם בלבי ושנת גאולי באה: ארי יום פורענותא
 קדמי. ושנת פורקן עמי ממת: ואפיט ואין עוד
 ואשתומם ואין סומך ותושע לי זרעי וחמתי היא
 סמכתני: וגלי קדמי ולית גבר דליה עובדן טבין.
 וידיע קדמי דלית אנש דיקום ויבעי עליהון.
 ופרקתגון בדרע תוקפי. ובמימר רעותי סעדתגון:
 ואבוס עמים באפי ואשפרם בחמתי ואוריד לארץ
 נצחם: ואקפיל עממיא פרוגוי. ואדושישגון
 בחמתי. וארמי לארעא ארעיתא קטילי גפריהון:
 חסדי יהוה אפיר תהלות יהוה פעל פל אשרי
 גמלנו יהוה ורבי טוב לבית ישראל אשר גמלם
 דרחמינו וברב חסדיו: אמר נביא טבותא דיי
 אנא מדכר תושפחתא דיי. פעל. פל דגמלנא יי.
 וסגי טוביה לבית ישראל. דגמלגון בחמתי
 וכסניאות טבותיה: ויאמר אדעמי חמה בנים
 לא ישקרו ויהי להם למושיע: ואמר פרס עמי
 אגון. בניא דלא ישקרון. וחוה מימריה לחון
 לפריק: ה בכר צרתם (לא) צר ומלאך פניו
 הושיעם באהבתו ובחמלתו הוא גאלם וינטלם
 וינשאם פלימי עולם: בכל עדן דחבו קדמתי
 לאיתאה עליהון עקא לא אעיק לחון. ומלאך
 שליח מן קדמתי פרקנין. פרחמתייה ובמחסייה
 עליהון הוא שייובגון. ונפילגון וסוברגון פל יומי
 ערמא: ער

(*) קצת קהלות ססימין כאן וק"ק מסימין מי וכו'. קדמך
 חלק הדקדוק: (ג) חסדי יי. החיית געי והשווא נע והלית רפה: (ד) בחמתי חב"ף בנעיא: (ה) בכל צרתם. הבית בנעיא:

הפטרת וילך ומנחת השענה בלח (הושע סי' י"ד)

שובה ישראל עד יהוה אלהיך כי כשלת
 בעונך: תוב ישראל. לדחלתא דיי אלהך. ארי
 אתקילתא בחובך: קחו עמכם דברים ושובו אלי
 יהוה אמרו אליו פליתשא עון וקח טוב ונשלמה
 פרים שפתינו: קריבו עמכון פתגמון דאתודאה.
 ותובו לפולחנא דיי. ואימרו קדמתי. קריב קדמך
 למשבק על עויין מתקבל הא בטבין. ויהון מלי
 שפותנא מתקבלן קדמך. פתורין רעוא על
 (*) לי קרי

(*) קצת קהלות ססימין כאן וק"ק מסימין מי וכו'. קדמך
 חלק הדקדוק: (ג) חסדי יי. החיית געי והשווא נע והלית רפה: (ד) בחמתי חב"ף בנעיא: (ה) בכל צרתם. הבית בנעיא:

קדמיה. תעביד עמנא מבון. דקיימתא לאבתתא
מיומי קדם: ע"י

הפטרת האזינו (יחזקאל ס"ו י"ז) אם יתם אחד כסור
וקצת קרלות מפטרין ודבר דוד (שמואל ב' כ"ב)

כה אמר אדני יהוה ולקחתי אני מצמרת
הארז הרמה ונתתי מראש ינקותיו בך אקטף
ושללתי אני על הרגבה ותלול: פדן אמר יי
אלהים. ואקריב אנא. מפלכותא דבית דוד.
דמתיל פארזא רמא ואקימניה. מזני פנותי ניב
ארבי. ואקימניה במימרי. פטור דם ומנוטל:
בהר מרום ישראל אשתלנו ונשא ענף ועשה
פרי והיה לארז אדיר ושכנו תחתיו כל צפור כרי
פנף בצל דליותיו תשכנה: פטור קודשא דישראל
אקימניה. וכניש משריין ויעביד סומכון. והיו
למדך תקיף. ויסתמכון עלוהי. כל צדיקיא כל
ענותיא. פטרל מלכותיה ישרון: וידעו כל עמי
השדה כי אני יהוה השפלתני עין גבה הגבהתי
עין שפל הובשתי עין לח והפרחתי עין יבש אני
יהוה דברתי ועשיתי: וידעון כל מלכי עממא.
ארי אנא יי אמאיכית מלכות דהות תקיפא.
תקיפית מלכות דהות חלשא. אמאיכית מלכות
עממא דהות תקיפא פאע רשיב. ותקיפית
מלכות בית ישראל דהות חלשא פאע יביש.
אנא יי גזרית במימרי ואקיים: והיו דברי יהוה
אלי לאמר: והוה פתגם נבואה מן קדם יי עמי
למימר: מה דלגם אתם משלים אתיהמשל הוה
על אדמת ישראל לאמר אבות יאכלו בסר ושני
הבנים תקחינה: מא לבון. דאתון מתלין ית
מתלא הדין. על ארעא דישראל למימר. אבתתא
חפן. ובניא לקן: חייאני נאם אדני יהוה אסייהיה
לכם עוד משל המשל הוה בישראל: קיים אנא.
אמר יי אלהים. אם יהי לכון עוד. ממתל. מתלא
הדין בישראל: הן פלי הנפשות לי הנה פנפש
האב וכנפש הבן ליהנה הנפש החטאת היא
תמות: הא כל נפשתיא דילי אנון. פנפש אפא.
וכנפש פרא דילי אנון. אנש דיהמי הוא ימות:
ואיש פרייהיה צדיק ועשה משפט וצדקה: וגבר
ארי יהי זכאי. ויעביד דין דקשומ וזכו: אל
החרים לא אכל ועיניו לא נשא ארגולוי בית
ישראל ואתיאשת רעהו לא טמא ואלאשה נדה
לא יקרב: פטוריא לא פלח למעותא. ועינוהי
לא יקרי. לפולחן מעות בית ישראל. וית אמת
חבריה לא סאיב. וכות אתא טומאה לא עאר:
ואיש לא יונה חברתו חוב ישיב גזלה לא יגול

כה (כתר תורה)

לחמו לרעב יתן ועירם יכסה פנה: ואנש לא אזני.
משכון דחובתא אתיב. גזילא לא גול. מלהמיה
לכפנא יחב. וערטלאה פסי מפסותיה: פנשך לא
יתן ותרבית לא יקה מעול ישיב ידו משפט
אמת יעשה בין איש לאיש: פחובוליא לא יחב.
ורביתא לא נסיב. משקרא אתיב ידיה. דיו
דקשומ עבד. בין גבר לגבר: בחקותי הלך
ומשפטו שמר לעשות אמת צדיק היא תהיה ויהיה
נאם אדני יהוה: בקומי תליך. ודיני נטר למעבד
קשומ. צדיקא הוא מיתא יחי. אמר יי אלהים:
והוליד בן יפריץ שפך דם ועשה את מאהד
מאה: ואוליד בר רשע אשיד דם. ויעביד
לאחיה. מחדא מאקין: והוה אתיבלי אלה לא
עשה כי גם אליהחרים אכל ואתיאשת רעהו
טמא: והוה ית כל אלין לא עבד. אלהין פטוריא
פלח למעותא. וית אמת חבריה סאיב: עני
ואביון הונה גולות גול הכל לא ישיב ואי הנלולים
נשא עיניו תועבה עשה: מספין והשך אזני.
גזילא גול. משפונא לא אתיב. לפולחן מעותא
וקרי עינוהי. תועיבא עבד: פנשך נתן ותרבית
לקח וחי לא יהיה את פליהתועבות האלה עשה
מות יומת דמיו בו יהיה: פחובוליא יחב.
ורביתא נסיב היתקיים. לא יתקיים. ית כל
תועיבתא האלין עבד. ממת ימות. חובת קטוליה
פיה תהי: והנה הוליד בן וירא אתיבלי חטאת
אביו אשר עשה וירא. ולא יעשה פהן: והא
אוליד בר. והוה ית כל חובי אבותו דעבד. והוה
ולא עבד פותחון: עליהחרים לא אכל ועיניו לא
נשא אל גלולי בית ישראל אתיאשת רעהו לא
טמא: על טוריא לא פלח למעותא. ועינוהי לא
יקרי. לפולחן מעות בית ישראל. וית אמת
חבריה לא סאיב: ואיש לא הונה חבר לא חבר
וגזלה לא גול לחמו לרעב נתן וערם פסהדגד:
ואנש לא אזני. משפונא לא נסיב. וגזילא לא גול.
מחמיה לכפנא יחב. וערטלאה פסי מפסותיה:
מעני השיב ידו נשך ותרבית לא לקח משפט
עשה בחקותי הלך הוא לא ימות בעון אביו
היה יחיה: מפספונא אתיב ידיה. חובוליא
ורביתא לא נסיב. דיני עבד. בקומי תליך. הוא
לא ימות פחובי אבותו מיתא יחי: אביו פיי
עשך עשך גול גול אה ואשר לא ימוב עשה
בתוך עמיו והנהימת בעונו: אבותי ארי עשך
עשךא. גול גזילא לחד מאחיה. ודלא תקין.
עבד בגו עמיה. והא מית פחוביה: ואמרתם מדע

ל (ידידת קרי)

לא־נשא הַבֵּן בְּעֵינַי הָאֵב וְהַבֵּן מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה
עָשָׂה אֶת פְּרִי־חֻקוֹתַי וְשָׁמַר וַיַּעֲשֶׂה אִתָּם הִיחַ
יְהִיָּה: וְתִמְרוֹן. מִדִּין. לֹא זָקַן בְּרָא בְּחֻבֵי אָבִיא.
וּבְרָא דִין דְּקִשּׁוּט וְזָכוּ עֲבָד. יֵת פֶּל קִימֵי נְטָר.
וְעַבְד יִתְהוֹן מִיחָא יִיחִי: הַנֶּפֶשׁ הַחַטָּאת הִיא
תְּמוּת בֵּן לֹא־יֵשָׂא | בְּעֵינַי הָאֵב וְאֵב לֹא יֵשָׂא בְּעֵינַי
הַבֵּן צַדִּיק הַצַּדִּיק עָלָיו תְּהִי וְרַשְׁעֵת רַשְׁעֵת
עָלָיו תְּהִיָּה: אֲנִשׁ דִּיחֻטִּי הוּא יְמוּת. פְּרָא. לֹא
יִלְקִי בְּחֻבֵי אָבִיא. וְאָבִיא לֹא יִלְקִי בְּחֻבֵי בְרָא.
זָכוּת וּפְאָה בֵּיה יִתְקִיִים. וְחֻבַת הַיִּבְיָא עֲלוּהִי
תְהִי: וְהַרְשַׁע בִּי יֵשׁוּב מִכָּל־חַטָּאתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה
וְשָׁמַר אֶת־פְּרִי־חֻקוֹתַי וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה הִיחַ
יְהִיָּה לֹא־יְמוּת: וְרַשִּׁיעָא. אֲרִי יִתּוּב מִכָּל חֻבּוֹהִי
דְּעַבְד. וַיִּפְרֵי יֵת פֶּל קִימֵי. וַיַּעֲבִיד דִּין דְּקִשּׁוּט
וְזָכוּ. מִיחָא יִיחִי לֹא יְמוּת: כָּל־פְּשָׁעֵיו אֲשֶׁר עָשָׂה
לֹא יִזְכְּרוּ לוֹ בְּצַדִּיקְתּוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהִיָּה: כָּל
חֻבּוֹהִי דְעַבְד. לֹא יִזְכְּרוּ לֵיה. בְּזָכוּתֵיה דְעַבְד
יִתְקִיִים: הַחֲפִץ אַחֲפִץ מוֹת רַשְׁע נָאִם אֲדַנִּי יְהוּה
הֲלוֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכּוֹ וְהִיחַ: הַמְרַעָא הָעֵינָא
מוֹתֵיה דְרַשִּׁיעָא. אָמַר יי אֱלֹהִים. הֲלֹא כִּד יִתּוּב
מֵאֲזַרְחֵיה וְיִתְקִיִים: וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצַּדִּיקְתּוֹ וְעָשָׂה
עוֹל כָּכֵל הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה הַרְשַׁע יַעֲשֶׂה וְחִי
כָּל־צַדִּיקְתּוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה לֹא תִזְכְּרוּתָהּ כִּמְעַלּוֹ אֲשֶׁר־
מְעַל וּבְחַטָּאתָיו אֲשֶׁר־חַטָּא בְּסִימָתָהּ: וְכִד יִתּוּב
וּפְאָה מִזָּכוּתֵיה וַיַּעֲבִיד שֶׁקֶר. כָּכֵל הַתּוֹעִיבֵתָא
דְּעַבְד רַשִּׁיעָא. יַעֲבִיד הִיתְקִיִים. כָּל זָכוּתֵיה דְעַבְד
לֹא יִזְכְּרוּ לֵיה. בְּשֶׁקֶרֶיה דְשֶׁקֶר. וּבְחֻבֵיֵה דְחַב
בְּהוֹן יְמוּת: וְאִמְרַתָּם לֹא יִתְבֵּן דְרַךְ אֲדַנִּי שְׁמַעוּ
נָא בֵּית יִשְׂרָאֵל הַדְּרָכִי לֹא יִתְבֵּן הֲלֹא דְרָכֵיכֶם
לֹא יִתְכֵּנוּ: וְאִמְרַתּוֹן. לֹא מִפְּרִשָׁן לְנָא אֲזַרְחַת
טוֹבָא דִּיִי. שְׁמַעוּ כְּעַן בֵּית יִשְׂרָאֵל. הַאֲזַרְחַת
טוֹבֵי לֹא מִפְּרִשָׁן לְכוּן. הֲלֹא אֲזַרְחַתְכוֹן דִּילְכוּן
לֹא תִקְנוּ: בְּשׁוּב־צַדִּיק מִצַּדִּיקְתּוֹ וְעָשָׂה עוֹל וּמַת
עֲלֵיהֶם בְּעוֹלוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יְמוּת: כִּד יִתּוּב וּפְאָה
מִזָּכוּתֵיה. וַיַּעֲבִיד שֶׁקֶר וְיְמוּת עֲלֵיהוֹן. בְּשֶׁקֶרֶיה
דְּעַבְד יְמוּת: וּבְשׁוּב רַשְׁע מִרַשְׁעָתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה
וַיַּעַשׂ מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה הוּא אֶת־נַפְשׁוֹ יְחִיָּה: וְכִד
יִתּוּב רַשִּׁיעָא מִחֻבּוֹהִי דְעַבְד. וַיַּעֲבִיד דִּין דְּקִשּׁוּט
וְזָכוּ. הוּא יֵת נַפְשֵׁיה יִקְיִים: וַיִּרְאָה וַיֵּשׁוּב מִכָּל־
פְּשָׁעֵיו אֲשֶׁר עָשָׂה חִי וְחַיָּה לֹא יְמוּת: וְהוּא וְחַב.
מִכָּל חֻבּוֹהִי דְעַבְד. מִיחָא יִיחִי לֹא יְמוּת: וְאִמְרוּ
בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא יִתְבֵּן דְרַךְ אֲדַנִּי הַדְּרָכִי לֹא יִתְכֵּנוּ
בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלֹא דְרָכֵיכֶם לֹא יִתְבֵּן: וְאִמְרוּ בֵּית
יִשְׂרָאֵל. לֹא מִפְּרִשָׁן לְנָא אֲזַרְחַת טוֹבָא דִּיִי.
הַאֲזַרְחַת טוֹבֵי לֹא מִפְּרִשָׁן לְכוּן בֵּית יִשְׂרָאֵל.

הֲלֹא־אֲזַרְחַתְכוֹן דִּילְכוּן לֹא תִקְנוּ: לְכוּן אִישׁ כְּדִרְכּוֹ
אִשְׁפָּט אִתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נָאִם אֲדַנִּי יְהוּה שׁוּבוּ
וְהִשִּׁיבוּ מִכָּל־פְּשָׁעֵיכֶם וְלֹא־יְהִיָּה לְכֶם לְמַכְשׁוֹל
עוֹן: בְּכִין אֲנִשׁ פֵּאֲזַרְחֵיה. אֲתַפְרַע מִנְכוּן בֵּית
יִשְׂרָאֵל. אָמַר יי אֱלֹהִים. תּוֹבוּ לְפִוְלְחָנִי וְאֶעֱדוּ
מִנְכוּן פִּוְלְחָן מְעוֹתְכוֹן. וְלֹא יְהִי לְכוּן לְתַקְלַת
חֻבִּין: הַשְּׁלִיכוּ מֵעֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־פְּשָׁעֵיכֶם אֲשֶׁר
פְּשַׁעְתֶּם בָּם וְעָשׂוּ לְכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה
וְלִמָּה תְּמוּתוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל: אֲרַחֲקוּ מִנְכוּן. יֵת
כָּל מִרְדִּיכוֹן דְּחַבְתּוֹן בְּהוֹן. וְעַבְיְדוֹ לְכוּן. לֵב חֲחֹל
וְרוּחַ דְּחֵלָא. וְלִמָּה תְּמוּתוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל: כִּי לֹא
אֲתַפֵּץ בְּמוֹת חַמַּת נָאִם אֲדַנִּי יְהוּה וְהִשִּׁיבוּ וְחִיָּה:
אֲרִי לֹא רַעִינָא בְּמוֹתָא דְחִיָּיב לְמַמַּת. אָמַר יי
אֱלֹהִים. תּוֹבוּ לְפִוְלְחָנִי וְאֲתַקְיִמוּ: עִי

הפטרת וזאת הברכה ושמת תורה
(ביסוס סי' 16)

ויהי אחרי מות משה עבד יהוה ויאמר יהוה
אל־יהושע בן־נון משרת משה לאמר: וזה הבתר.
דמית משה עבדא דיי. ואמר יי ליהושע בר נון.
משומשניה דמשה למימר: משה עבדי מת
ועתה קום עבר את־הירדן הזה אתה וכ־העם
הזה אל־הארץ אשר אנכי נתן להם לבני ישראל:
משה עבדי מית. וכען קום עבר ית ירדנא הדין.
את וכר עמא הדין. לארעא. האנא. יהיב דהון
לבני ישראל: כ־מקום אשר תדרוך ב־ירגלכם
בו לכם נתתיו פ־אשר דברתי אל־משה: כ־
אתרא. דתדרוך פרסת רגלכוֹן. ביה לכוֹן יהבתייה.
כ־מא דמילית עם משה: מהמדבר והלבנון הזה
ועד־הנהר הגדול נהר־פרת כל ארץ החתים
ועד־הים הגדול מבוא השמש יהיה גְּבוּלְכֶם:
מן מדברא ולבנון הדין ועד נהרא רבא נהרא
פרת. כל ארע חתאי. ועד ימא רבא מעלני
שמשא. יהי תחומכוֹן: לא־יתיצב איש לפניך כ־
ימי חיך פ־אשר הִייתִי עִם־משה אתה עמך לא
ארפך ולא אעוֹבך: לא יתעתד אנש קדמך. כל
ימי חיך. כ־מא דהוה מימרי ב־סעדיה דמשה כ־
יהי מימרי ב־סעדיך. לא אשבקנך וְלֹא ארחקנך:
חוק ואמץ כ־י אתה תנחיל את־העם הזה את־
הארץ אשר־נשבעתי לאבתם לתת להם: תקף
ועילס. ארי את. תחסין ית עמא הדין. ית ארעא.
דקיימית לאבהתהוֹן כ־מתן להוֹן: רק חוק ואמין
מאד לשמר לעשות כ־כל־התורה אשר צוה משה
עבדי אל־תסור ממנו ימין ושמאלוֹ דמען
תשפיר בכל אשר תלך: לחוד וְתַקֵּף וְעִילַס

(*) הרשע קרי. (**) חטאתו קרי. (***) מרדכו קרי. (****) צדקתו קרי. (*) וישב קרי. לחדא

קומא יתקטפון ותקיפיא ימאכין : ונקף סככי
 היער פפרול והלכנון פאדיר יפול : ויקטיף .
 גברי עממיא דמתגפרין פברזא . ועבדי קרביה
 על ארעא דישראל יתרכון : ויצא חטר מגזע ישי
 ונצר משרשיו יפרה : ויפוק מלפא מפגוהי דישן .
 ומשיחא מבני בנוהי יתרכין : ונחה עליו רוח יהיה
 רוח חכמה וכינה רוח עצה וגבורה רוח דעת
 ויראת יהוה : ותשרי עלוהי רוח נבואה מן קדם
 יי . רוח חכמה וסוכלתנו . רוח מילד וגבורא . רוח
 מדע ודחלתא דיי : והריחו ביראת יהוה ולא
 למראה עיניו ישפוט ולא למשמע אזניו יוכיח :
 ויקרבניה לדחלתיה יי . ולא לחווי עינוהי יהי
 דאין . ולא למשמע אודוהי יהי מוכח : ושפט
 בצדק דלים והוכיח במישור לענוויארין והבהי
 ארין בשבט פיו וברוח שפתיו ימית רשע : וידין
 בקושטא מספנין . ויוכח בהימנותא לחשיכיארעא .
 וימחי חייבי ארעא במימר פומיה . ובממלל
 שפותיה יהי מאית רשעא : והיה צדק אזור
 מתניו והאמונה אזור חלציו : ויהון צדיקיא סחור
 סחור ליה . ועבדי הימנותא מקרבין ליה : ונר
 זאב עס־כבש ונמר עם גדי ירפין ועגל וכפיר
 ומריא יחדו ונער חטן נהג בס : פוימנהי דמשיחא
 דישראל יסני שלמא בארעא . וידור דיבא עם
 אמרא . ונמרא עם גדיא ישרי . ועגל ואריא ופטים
 פחדא . ויניק ועיר מדבר להון : ופרה ודב
 תרעינה יחדו ירפצו ידיתון ואריה פפקר יאכלי
 תבן : ותורתא ודופא ירעין . פחדא ישרון פניהון .
 ואריא פתורא ייכול תבנא : ושעשע יונק על־חר
 פתן ועל מאורת צפעוני גמול ידו הדה : ויחייק
 ינקא על חור חווי פתן . ועל חיוז גלגלי עיני חווי
 חורמן . חסילא ידוהי יושיט : לא־ירעו ולא־
 ישחיתו בכל־חר קדשי פיימלאה הארץ דעה אתי
 יהוה פמים לים מכסים : לא יבאשון ולא יחבלון
 בכל טורא דקודשי . ארי תתמלי ארעא מדעית
 דחלתא דיי . פמיא דלימא חפן : והיה ביום ההוא
 שרש ישי אשר עמד לנס עמים אליו גוים ידרשו
 והיתה מנחתו פבוד : ויהי בעדנא ההוא . בר
 בריה דישן דעתיד דיקום את לעממיא . ליה מלכון
 ישתמעון . ויהי אתר בית משרוהי ביקר : והיה
 ביום ההוא יוסף אדניו שנית ידו לקנות את־שאר
 עמו אשר־ישאר מאשור וממצרים ומפתרום
 ומפוש ומעילם ומשנער ומחמת ומאיי הים : ויהי
 בעדנא ההוא . יוסף ייל תנינות גבורתיה . למפרק
 ית שארא דעמיה . דישתאר מאתור וממצרים

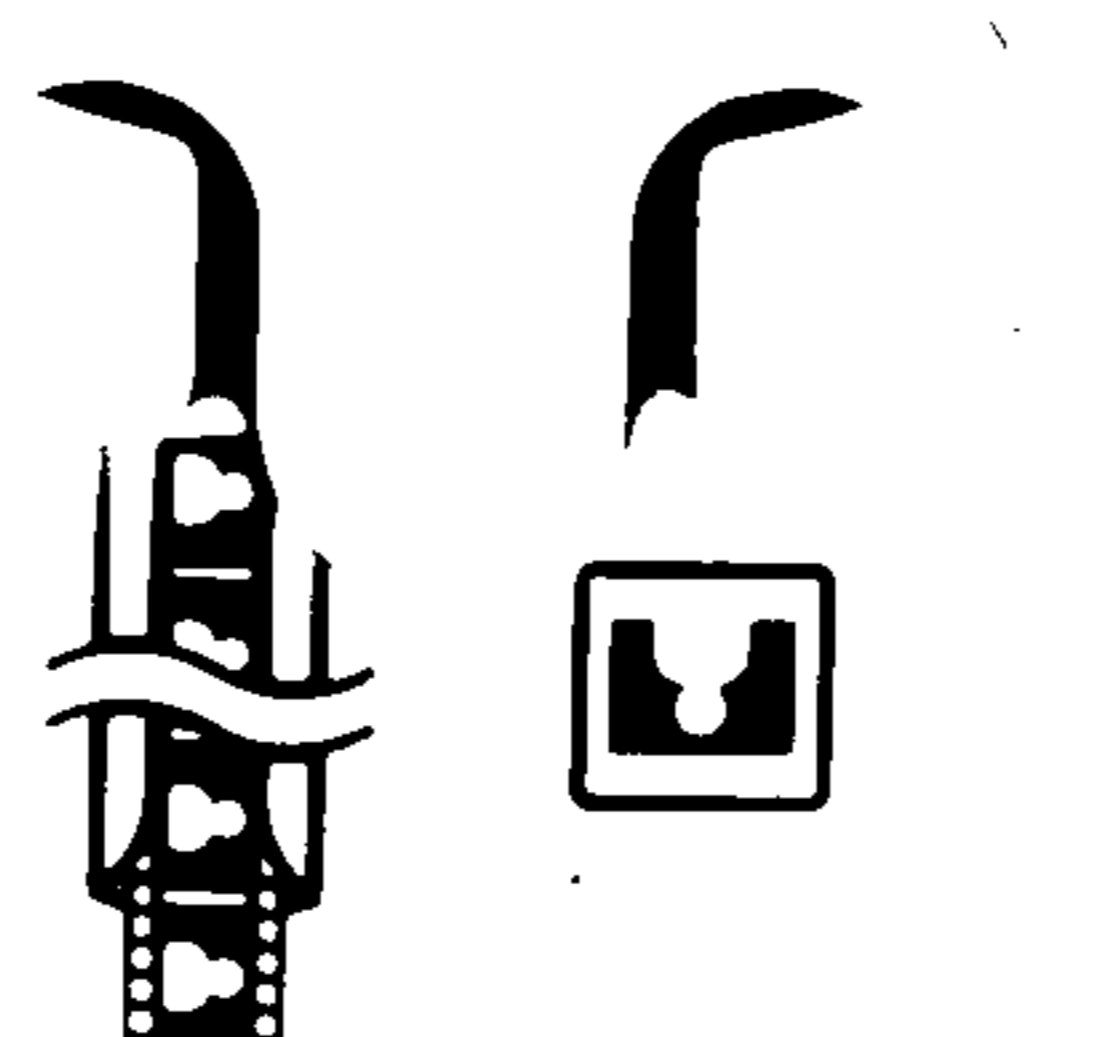
ומפתרום

לחודא . למטר למעבד בכל אוריתא . דפקדן משה
 עבדי . לא תסמי מניה לימינא ולשמאלא . פדיל
 דתצלח . בכל אתר דתהך : לא־ימויט ספר התורה
 הזה מפיד והגית בו יומם ולילה למען תשמר
 לעשות פכרי־הכתוב בו פייאו תצליח את־דרכיך
 ואז תשפיק : לא יעדי . ספרא דאוריתא הדין
 מפופך . ותהי הגי ביה יומם ולילי . פדיל דתטר
 למעבד . בכל דכתיב ביה . ארי בכין . תצלח ית
 אורחתך ובכין תכשיט : הלוא צויתיד חוק ואמין
 אל־תערין ואר־תחת פי עמך יהוה אלהיך בכל
 אשר תלך : הלא פקידתך תקף ועילם . לא תדחל
 ולא תתבר . ארי בסעדך מימרא דיי אלהך . בכל
 אתר דתהך : ויהי יהוה את־יהושע ויהי שמעו
 בכל־הארץ : והוה מימרא דיי בסעדיה דיהושע .
 והוה שמעיה סגי בכל ארעא : עדי

הפטרות שמיני של פסח (ביסעיה סימן י)

עוד היום פנב לעמד ינפף ידו הר פית־ציון
 גבעת ירושלים : עד פנן ימא רב וסני עדן ליה
 למיעל . והא סנחריב מלפא דאתור נטר ועבד
 תלת אונין . ודבר עמיה ארבעין אלפין גו־זפנין
 דדהב דבני מלכין קטירי תנא יתבין פהון . ודבר
 עמיה מאתן אלפין מחצצי גררין . גוברין דרהטין
 קדמוהי מאה אלפין . אורכא דמשריתיה ארבע
 מאה פרסין . צואר סוסותיה ארבעין פרסין . מנין
 משריתיה מאתן ושתין אלפין רבוא חסר חד .
 וכן אתו על אברהם אבונא פד רמו יתיה לנו
 אתון גורא יקידתא . וכן עתידין למיתו עם גוג
 ומגוג פד ישלים מרי עלמא קציה למתפרקא .
 משריתא קמיותא פד עברו בירדנא שתו מיא
 דהו בירדנא . משריתא תנייתא פד עברו בירדנא
 דלו עקבי סוסותא ושתו מיא . משריתא תליתיתא
 פד עברו בירדנא לא אשפחו מיא למשתני . חפרו
 בירין ושתו מיא . אתא וקם פנב קרית פהניא
 לקביל שורא דירושלים . עני ואמר לחילותיה .
 הלא דא היא קרתא ירושלים דעלה ארגישית
 כל משריתו ועלה פבישית כל מדינתו . הא היא
 זעירא וחלשא מפל פרכי עממיא דכבישית בתקוף
 ידי . עלה קם מגיד פרישיה מוכיב ומיתי בידיה .
 על טור בית מקדשא דבציון ועל עורתא
 דבירושלים : הנה האדון יהוה צבאות מסעף
 פארה במערצה ורמי הקומה גדעים והגבהים
 ישפלו : הא רבון עלמא יי צבאות . רמי קמול
 במשריתיה פבעיט דמתפעיט במעצרא . ורמי

(בת קרי . כט (כתר תורה)

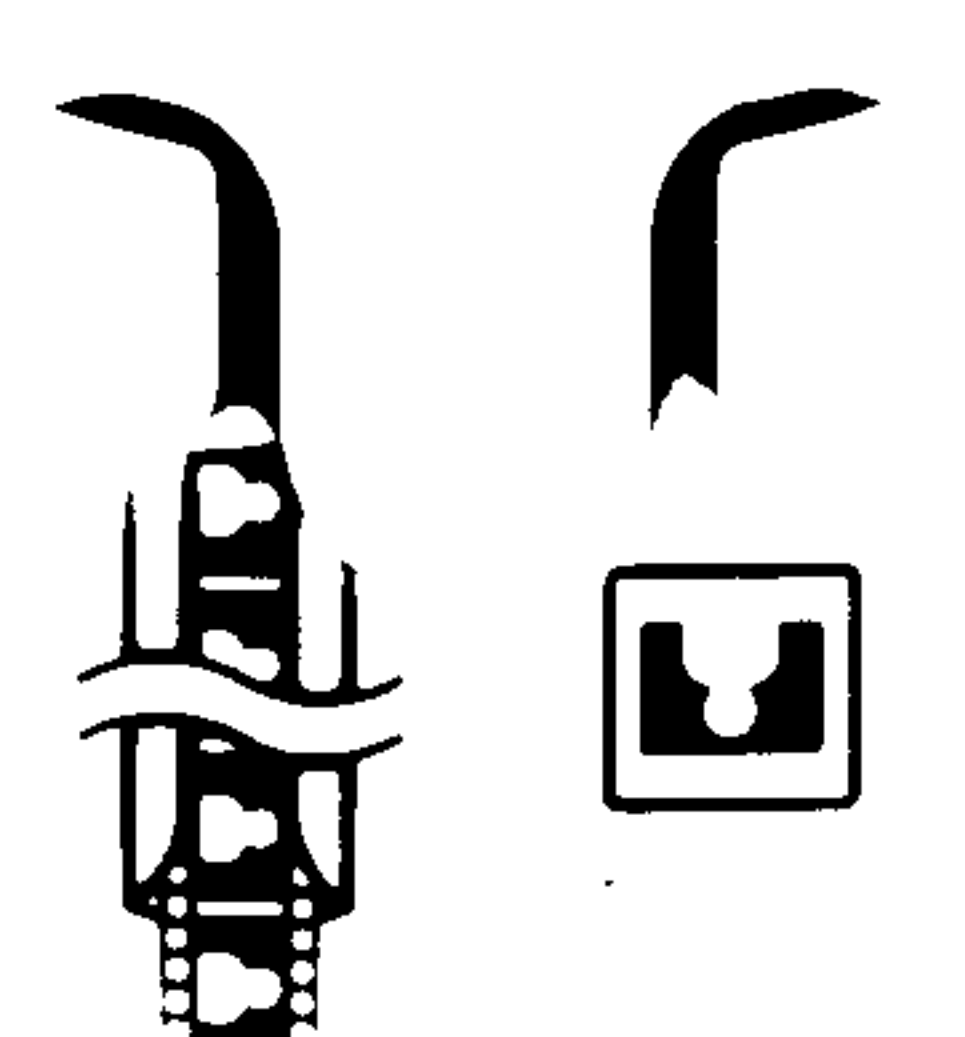

הפטרת שמיני של פסח

הפטרה ליום שני של שבועות (במקור ב'ג)
 ויהוה בתיכל קדשו הם מפניו פליהארץ : וי' אתרעי לאשראה שכינתיה בתיכלא דקודשיה . יסופון מן קדמוהי פל דחלת ארעא : תפליה לחכוק הנביא על שגיונת : צלותא דצלי חכוק נביא . פד אתגלי ליה על ארפא דיהב לרשיעיא . דאם יתוכון לאוריתא בלבב שלים ישתביק להון . ויהון פל חוביהון דחבו קדמוהי הא כשלותא : יהוה שמעתי שמעך יראתי יהוה פעך בקרב שנים הייהו בקרב שנים תודיע פרגו רחם תזפור : יי . שמעית שימע גבורתך דחילית . יי רברבין עובדך . דאת יהיב ארפא לרשיעיא דאם יתוכון לאוריתך ולא תבו . ואנון מרגזין קדמך פגו שניא דיהבת להון חייא . פכן את עתיד להודעא גבורתך פגו שניא דאמרתיא דחדתא עלמא . לאתפרעא מרשיעיא דעברו על מימדך . וצדיקיא עבדי רעותך פגו רוגוך רחמין תדבר : אלוה מתימן יבוא וקדוש מהרפארן סלה פסה שמים הודו ותהלתו מלאה הארץ : במתן אוריתא לעמיה אלהא מדרומא אתגלי . וקדישא מטרא דפארן בגבורת עלמין . אתחפיוא שמיא זיו יקריה . ואמרי תושבחתיה מליא ארעא : וננה פאור תהיה קרנים מידו לו ושם חביון עוה : ויהוה יקריה ביהוה פראשית אתגלי . וקוקין ממרפבת יקריה נפקין תמן גלא ית שכינתיה . דחות מטמרא מפני אנשא בתקוף רומא : לפניו ילך דבר ויצא רשף לרגליו : מן קדמוהי משתדח מלאך מותא . ונפיק בשלהובית אישתא סמ שריה : עמד וימדד ארץ ראה ויתר גוים ויתפצצו הררי עד שחו גבעות עולם הליכות עולם לו : אתגלי ואזיע ארעא . ואיתי מפולא על עם דרא דעברו על מימריה . ואף בתנייתא פד תבו קדמוהי בחוביהון פן בליבלנון לעממייא . ואתפרקו טוריא דמיקדמין . מכא רמתא דמן עלמא . גבורת עלמא דיליה : תחת און ראיתי אהלי כושן רגזון יריעות ארץ מדין : פד פלחו ישראל לשעותא מסרתנון ביד פושן חייבא . וכד תבו למעבד אוריתא . עבדתא להון נסין וגבורין פרקתנון מיד מדינאי . על יד גדעון בר יואש : הבנהרים חרה יהוה אסיפנהרים אפך אסיפנים עברתך פי תרכב על סוסיה מרפבתיה ישועה : הא על מלכין ומשריתיהון דסניאין כמי נהרא הוה רגו מן קדמך יי . ועל מלכיא הוה רוגוך . ובימא הודעתא להון פורענות גבורתך . ארי

ומפתרום ומכוש . ומעילם ומבבל ומחמת . ומנגות ימא : ונשא גם לגוים ואסף נדחי ישראל ונפצות יהודה יקבץ מארבע כנפות הארץ : ויזקוף את לעממייא . ויכניש מבוהרי ישראל . ונגלות יהודה יקריב . מארבע רוחי ארעא : וסרה קנאת אפרים וצררי יהודה יפרתו אפרים לא יקנא את יהודה ויהודה לא יצר את אפרים : ותעדי קנאתא מדבית אפרים . ודמעיקון לדבית יהודה ישתיצון . דבית אפרים לא יקנן לדבית יהודה . ודבית יהודה לא יעיקון לדבית אפרים : ועפו בכתף פלשתים ימה יחדו יבזו את בני קדם אדום ומואב משלוח ידם ובני עמון משמעתם : ויתחפרון כתף חד לממחי ית פלשתאי דבמערבא . פחדא יבזון ית בני מדנחא . באדום ומואב יישטון ידהון . ובני עמון ישתמעון להון : והחרים יהוה את לשון ים מצרים והניף ידו עליהנהר בעים רוחו והפחו לשבעה נחלים והרריה בגעלים : ויביש יי . ית לישן ימא דמצראי . וירים מחת גבורתיה . על פרת במימר נביוהי . וימחיניה לשבעא נחלון . ויהכון ביה בסנדליו : והיתה מסלה לשאר עמו אשר ישאר מאשור כאשר היתה לישראל ביום עלתו מארץ מצרים : ותהי אורח פבישא . לשאר דעמיה דישתאר מאתנראה . פמא דהות לישראל . ביום מסקהון מארעא דמצרים : ואמרת ביום ההוא אודך יהוה פי אנפתא פי ישב אפך ותנחמני : ותימר בעדנא ההיא . אודי קדמך יי . ארי על דחבית קדמך הוה רוגוך עלי . פדו יתוב רוגוך מני ותרחים עלי : הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד פי עזי וזמרת יה יהוה ויהיילי לישועה : הא על מימר אלה פורקני . אנא רחין ולא אודעוע . ארי תוקפי ותושבחתיה דחילא יי . אמר במימריה והוה לי לפריק : ושאבתסמים בששון מפעיני הישועה : ותקבלון אוגפן חדת בחדוא . מבחירי צדקא : ואמרתם ביום ההוא הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילתיו הזכירו פי נשגב שמו : ותימרון בעדנא ההוא . אודו קדם יי צלו בשמיה . חזו בעממייא עובדוהי . אדכרו . ארי תקוה שמיה : זמרו יהוה פי גאות עשה מידעת זאת בכל הארץ : שפחו קדם יי . ארי גבורן עביר . גליא דא בכל ארעא : צהלי ורני ישבת ציון פי גדול בקרבך קדוש ישראל : בועי ושפחיל פנשתא דציון . ארי רבא אמר . לאשראה שכינתיה פגויה קדישא דישראל :

(*) טודעת קרי . חלק הדקדוק : א) כי אנפת בני הבית דגש רפה לא חזק ולא כהרד"ק שכנה אותו עם החוקים וכן הקריאה מקובלת בפי הכל : א) הררי עד . השוא שכריש נח כי אין געיא בהיא בכל הירושלמים ואפי' שיש געיא בקצת דפוסים אפ"ה לשיטתנו הוא נח מפני המקף :

רומאי. ולא יגבון קסומא מירושלם: ואני ביהוה
 אעלוהו אנגלה באגהו ישעי: בכן על נסא
 ופורקנא דתעביד למשיחך ולשאר דעמך
 די שתארון יודון למימר. אמר נביא. ואנא במומרא
 דיי אבוע. ארוץ באלהא עביד פורקני: יהוה
 אדני חילי וישסרגלי פאלות ועל כמותי ידרכני
 למנצחא בנגינותי: אלהים יי דסעיד לי בחילא.
 ומשני רגלי קלידן פאיכתא. ועל בית תוקפי
 יקומנני. לדדיליה נצחנין וגבורן. קדמוהי אנא
 מנגין פתושפחתי:

הפטרות שמיני עצרת (מלכים א' ח)

ויהי בבקרות שלמה להתפלל אליהו את
 פליהתפלה והתחנה הזאת קם מפניא מזבח יהוה
 מפרע על ברפיו וכפיו פרשות השמים: והוה
 פד שיצי שלמה. לצלאה קדם יי. ית פל צלותא
 ובעותא הדא. קם. מן קדם מדבחה דיי מדתנה
 פריע על ברפוחי. וידוהי פריסן פצלו לצית שמיא:
 ויעמד ויברך את פל קהל ישראל קול גדול
 לאמר: וקם. וברוך. ית פל קהלא דישראל. קל
 רב למימר: ברוך יהוה אשר נתן מנוחה לעמו
 ישראל ככל אשר דבר לאינפל דבר אחד מפל
 דברו הטוב אשר דבר ביד משה עבדו: ברוך יי.
 דיהב נחא לעמוהי ישראל. ככל דמליך. לא בפיל
 פתגמא חד. מפל פתגמוהי תקניא. דמליל. בודא
 דמשה עבדיה: יהי יהוה אלהינו עמו פאשר היה
 עס אבותינו אליעזבנו ואל יושנו: יהי מימרא
 דיי אלהנא בסעדנא. פמא דהוה פסעדא דאכהתנא.
 לא ישפקנא ולא ירחקנא: להטות לבבנו אליו
 ללכת בכדור הכיוול שמר מצותיו וחקיו ומשפטיו
 אשר צוה את אבותינו: לאפנא לבנא לדחלתיה.
 למהך בכל אורחן דתקנו קדמוהי. ולמטר פקודוהי
 וקמוהי ודינוהי. דפקידית אבהתנא: ויהיו דברי
 אלה אשר התחננתי לפני יהוה קרבים אליהוה
 אלהינו יומסוגילה לעשות משפט עבדו ומשפט
 עמו ישראל דבר יום ביומו: ויהוה פתגמי אליו.
 דבעיתו מן קדם יי. מתקבון. קדם יי אלהנא
 יימם ולילי. למעבד דין עבדיה. ועולבן. עמיה
 ישראל פתגם יום ביומיה: למען דעת פריעמי
 הארץ פי יהוה הוא האלהים אין עוד: פדיל.

אתגליתא על מרפבת יקרך. שכינתך לעמך תקוף
 ופוקן: עריה תעור קשתך שבועות מטות אמר
 סלה נהרות תבקע ארץ: אתגלאה אתגליתא
 בגבורתך. פדיל קימך דעם שבטיא. מימך קיים
 לעלמין. להון פועתא טנרין תקיפין. נפקו נהרין
 שטפין ארעא: ראוד יחילו הרים ודם מים עבר
 נתן תהום קולו רום ידוהי נשא: פאתגליתך על
 טורא דסיני. חוץ יקרך ועו טוריא. ענני מטרא
 עדו. ארים תהומא קליה. חילי מרומא תמהו
 וקמו: שמש ירח עמד זבלה לאור חצך יהלכו
 לנגה פרק חניתך: אף במעפך נסין ליהושע
 במישר נבעון. שמשא וסיהרא קמו במדוריהון.
 עמך במימך אתגברו. בתקוף נצחון בגבורתך:
 פועם הצעד ארץ פאך תדוש גוים: באיתותך
 לוט על שנאי עמך. פאתגליתך למתבר רשעי
 ארעא. פרוגך קפידת עממיא: יצאת לישע עמך
 לישע אתגליתך מחצת ראש מבית רשע
 ערות יסוד עדיצואר סלה: אתגליתא למפרק
 ית עמך. למפרק ית משיחך. שיציתא מן קדמיהון
 מדכיא. ושלמוניא מפתיהון תריכת. חייביא תפרת
 חיליהון. רגלי עמך על צורי שנאיהון. מימך
 קיים לעלמין: נקבת במטיו ראש פרוץ יסערו
 להפיצני עליצתם פמוקלאכר עני פמסתר:
 פועתא ימא פהוטרא דמשה. וגברי רישי משרית
 פרעה דחשיבו מחשבן על עמך. דפרתנון פרוח
 עלעולין. טפעתנון פימא דסוף. על דחקו
 וישעבדו ית עמך. ויהבו עיצא פסתרא לאובדניהון:
 דרכת בים סוסך חמר מים רפים: אתגליתא
 על ימא פמרפבת יקרך. פדגור מיין סגיאין:
 שמעתי וותרגו פטני לקול צללושפתי יבוא רקב
 בעצמי ותחתי ארנזה אשר אנוח ליום צרה לעלות
 לעם יגורנו: אמרת בכל שמעית ועו מלכי. מן
 קדם דינא דאתדנו מצראי. רקל מליא אליך צלא
 שפותי. אחד זיעא לחכימי. ובאתר דשרינא זעית.
 דשבקני ליום עקא. לעדן אפקא גלות עמיהמני
 יתברנני: פירחאנה לאיתפרחו ואין יבול בגפנים
 פחש מעשההוית ושרמות לאיעשה אכל גור
 ממכדה צאן ואין בקר פרפתים: ארי מלכות פבל
 לא תתקיים. ולא תעביד שולמן על ישראל.
 יתקמלון מדכי מדי. וגברי יון לא יצלהון. ישתיצון

חלק הדקדוק: ב) ראוך יחילו. אין דגש בוי"ו: ג) מחצת ראש. הרי"ש דגש: ד) צללו. הקמין רחב והלמ"ד נע ואין געיא בצדי
 כתיבאן כי הקמין ת"ג ובמס' תלתי צללי כעופרת. צללו שפתי. כאשר צללו שערי ירושלם: ה) אשר אנוח ליום צרה. תרגומו ובאתר
 דשרינא כן ניקדוהו בכל הקדמוניות הוי"ו קמין כאלו אמר ובאתר בית משרנא שהוא מקום קבוע שאנו נח בו: ו) הפרח. הרי"ש קמין בוי"ו
 גם בירושלמיים: ז) ושרמות. השי"ן בשבולת ימנית: ח) אעלוהו. העין בשוא פשוט והוא נח גם בירושלמיים: ט) למנצח. המ"ם בשוא נח
 בכל התיגאן ובאלו קורא למנצח כב' תיבות: א) קם מלפני. הנון באולא לא בפשטא בכל סתי"ג גם בירושלמיים: ב) קם מלפני. הנון באולא לא
 בפשטא בכל סתי"ג גם בירושלמיים: ל) כתר תורה.

הפטרת שמיני עצרת

עליכון מלפני אצית למלי נבייא. ואמרו לא נקפיה:

מבאן מתחילין הספרדים והאשכנזים שם סי' ח'
 אסף אסיפם נאסיהוה אין ענבים כגפן ואין תאנים
 בתאנה והעלה גבל זאתן להם יעברום: שיצאה
 אשיציונן אמר יי. ויספון כמסך ענבין כגפן
 וכנבלא מתאנא. וכטרף מאילן. על דיהבית להון
 אזרתי מסיני ועברו עסה: עלמה אנהנו ישיבים
 האספו ונבוא אלערי חובצר ונדמה שם פי
 יהוה אלהינו הרמנו וישקנו מיראש פי חטאנו
 ליהוה: על מא אנהנא יתבין. אתפגשו. וניעור.
 לקרוין פריבן ונשתוק תמן. ארי יי אלהנא איתי
 עלנא תברואכה תנא. ואשקנא פס דקוט פיש
 פרישי חוין ארי חבנא קדם יי: קנה לשלום ואין
 טוב לעת מרפה והנה בעתה: ספרנא לשלם ולית
 טב. לעקן סליחות חובין והא פורענות חטאין:
 מדן נשמע נחרת סוסיו מקור מצהלות אפיריו
 רעשה פליהארין ויבואו ויאבלו ארין ומלואה עיר
 וישיבי בה: על דפלוהו לעגליא דבדן. מלך
 במשריתיה יפק עליהון ויגלי יתהון. מקלמפסועית
 גפרוהי. יזועון כל יתבי ארעא. וייתון ויבזון ארעא
 ומלאה. קרויא ודייתבין פהון: כי הנני משלח בכם
 נחשים צפענים אשר אין להם לחש ונשכו אתכם
 נאסיהוה: ארי האנא מגרי בכון. עממין קטולין
 פהיוון הרמנין. דלית להון לחשא. ויקטולין יתכון
 אמר יי: מבליגיתי עלי יגון עלי לפי דני: על
 דהון מדעגין לקביל נבייא דמתנפן להון. דוונא
 ותינחמא איתי עליהון מן קדם חוביהון. עליהון
 אמר נביא לפי דני: הנה דקול שועת בתעמי
 מארין מרחקים היהוה אין בציון אסימלפה אין בה
 מדוע הכעסוני בפסליהם פהבלי נכר: הא קי
 צוחת פגשתא דעמי. מארע דחיסא. נביא אוכה
 יתהון. השכינתא דיי לית בציון. אם מלפה לית
 בה מדין מרגזין קדמי. בעלמניהון פפולחן
 טעונתא: עבר קציר פלה קיין ואנהנו לא נושענו:
 אמרת פגשתא דישראל. עדא זמנא שלים קצא.
 ואנהנא לא מתפרקין: עלישבר בתדעמי
 השברתי קדרתי שמה החוקתני: אמרת ירושלם.
 על תבר פגשתא דעמי אודעזעית. אתחפיוא אפי
 אפרום אופמין פקדרא. אשתממו אחרתני: הצרי
 אין בגלעד אסירפא אין שם פי מדוע לא עלתה
 ארכת בתדעמי: אמר ירכיה נביא. דלמא לא
 אית לי עובדין טבין למבעי על בית ישראל. הלא
 מתמיד הויתי לאולפניה דאלית נביא דמגלעד.
 דפתגמוהי אנון אסותא. ארי על דקא תבו. ככין

דידעון כל עממי ארעא. ארי יי הוא אלהים. לית
 עזר: ויהי לבבכם שלם עם יהוה אלהינו ללכת
 בהקיו ולשמר מצותיו פיום הוה: ויהי לבכון
 שלים. פדהלתא דיי אלהנא. למהך בקימוהי:
 ולמטר פקודוהי פיומא דדין: והמלך וכל ישראל
 עמו זכחים זכה לפני יהוה: ומלפא. וכל ישראל
 עמיה מנפסין נכסת קוד שין קדסי: ויזבח שלמה את
 זבח השלמים אשר זכה ליהוה בקר עשרים
 ושנים אלף וצאן מאה ועשרים אלף ויחנכו את
 בית יהוה המלך וכל בני ישראל: ונכס שלמה.
 ית נכסת קוד שא דנכס קדם יי. תורי. תרתי
 רבוא ותרין אלפין. וענא. תרתא עשרי רבוא.
 וחניכוהי בית מקדשא דיי. מלפא וכל בני ישראל:
 פיום יהוה קדש המלך אתהך החצר אשר
 לפני בית יהוה פיעשה שם אתהעלה ואת
 המנחה ואת חלבי השלמים פיימוצה הנחשת
 אשר לפני יהוה קטן מהביל אתהעלה ואת
 המנחה ואת חלבי השלמים: פיומא יהוה. קדיש
 מלפא ית נו דרתא. דקדם בית מקדשא דיי. ארי
 עבר תמן. ית עלתא וית תרפי נכסת קוד שא.
 ארי מדפחא דנחשא דקדם יי. דחוק. מלסוברא
 ית עלתא וית מנחתא. וית תרפי נכסת קוד שא:
 יעשה שרמה בעתה יהוה ואתהעלה וכל ישראל
 עמו קהל גדול מלבוא חמת ועד נחל מצרים לפני
 יהוה אלהינו שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה
 עשר יום: ועבד שלמה בעדנא יהוה ית חנא.
 וכל ישראל עמיה קהל רב. מפענא דחמת עד
 נחלא דמצרים. קדם יי אלהנא. טבעא זמין חנופת
 ביתא וטבעא זמין חנא. ארבעת עשר זמין:
 פיום השמיני שלח אתהעם ויברכו אתהמלך
 וילכו לאחליהם שמחים וטובי לב על פליהטובה
 אשר עשה יהוה לדוד עבדו ולישראל עמו:
 פיומא תמינאה שלח ית עמא. ובריכו ית מלפא.
 ואורו לקרויהון. פד חדן ושפיר לפהון. על פד
 טבתא. דעבר יי לדוד עבדיה. ולישראל עמיה:

הפטרת תשעה באב (כמעט סי' ו')

בה ואמר יהוה עמדו על דרכים וראו ושאלו
 לנתבות עולם איזה דרך הטוב ולכו בה ומצאו
 מרגוע לנפשכם ויאמרו לא נלך: פדנן אמר יי.
 קומו על אורחן וחזו ושאלו לשבילין דמן עלמא.
 אידיא אורחא דתקנא ודליכו בה. ואשפתו גיח
 לנפשכון. ואמרו לא ניוז: והקמתו עליכם צפים
 הקשיבו לקול שופר ויאמרו לא נקשיב: ואקימית

לא (ה' במקום א') חלק הרקדוק: (ב) והמלך. הויו געי: (ג) את זכה. בצירו ושופר: (ד) ויחנכו. הויו געי: (ה) בעה הויה. הבית געי:

לא סליקת אסו. למחת פנשתא דעמי: מיי
 יהן ראשי מים ועיני מקור דמעה ואכפה יומם
 ולילה את הללי בתעמי: מן יתין רישי פנחל
 דמיין. ועיני כמפוע דמען. ואבכי יומם ולילו. על
 קטידי פנשתא דעמי: מייתנני במדבר מלון
 ארחים ואעובה אתעמי ואלכה מאתם כי כים
 כנאפים עצרת בגדים: מן יתנני במדברא.
 בית מבתות עדי אורחן. ואשבוק ית פנשתא
 דעמי. ואהך מלותהון. ארי כולחון ונאין. סיעת
 שקרון: וידרכו את לשונם קשתם שקר ולא
 לאמונה גברו בארין כי מרעה ארדעה יצאו
 ואתי לא ידעו נאסיהוה: ואליפו ית לישנהון
 פתגמי שקר. דמן אנון בקשת נכילא. ולא
 להימנותא תקיפו בארעא. ארי מפשתא לבשתא
 נפקו. ומדע דחלתי לא אילפו אמר יי: איש
 מרעהו השמרו ועל פלחא אליתבטחו כי כליאח
 עקוב יעקב וכלדע רכיל יחקך: גבר מחבריה
 אסתמרו. ועל כל אחא לא תתרחצון. ארי כל אחא
 מכמן פמין. וכל רוזים בנכילו מהלך: ואיש
 ברעהו יתללו ואמת לא ידברו למדו לשונם דברי
 שקר העוה גלאו: ויבר בחבריה משקרין. וקושטא
 לא ממללין. אליפו לישנהון. פתגמי שקר אטפשו
 מינו: שבתך בתוך מרמה במרמה מאנו דעדי
 אותי נאסיהוה: יתבין פבתי בנישתהון ומשתען
 על עויתהון. בנכלין מסרבין למדע דחלתי אמר
 יי: לכן פה אמר יהוה צבאות הנני צורפם
 ובחנתים כיי איה אעשה מפני פתעמי: בכין.
 כדנן אמר יי צבאות. האנא מייתי עליהון עקא
 וצריך להון ובחר להון. ארי איכדין אעביד. מן
 קדם חובי פנשתא דעמי: חין שוחט לשונם
 מרמה דבר בפיו שלום אתירעהו: ידבר ובקרבו
 ישים ארבו: פגיר דמחרף. לישנהון נכלין מחשיב.
 בפומיהון. שלמא גבר עם חבריה ממללין. ובמעוהי
 מישו כמינתיה: העליאפה לא אפקדיס נאס
 יהוה אם פגוי אשריבוה לא תתנקם נפשי: הער
 ארין לא אסער לאיתאח עליהון בישא אמר יי.
 אם מן עמא דכדין עובדיהון. לא אתפרע מנהון
 פרעותי: עליההרים אשא בני ונהי ועדינאות
 מדבר קינה כי נצתו מפליאיש עובר ולא שמעו
 קול מקנה מעוף השמים ועדי בהמה נדדו הלכו:
 על טוריא אנא מרים קלי בני ומצות. ועל דירות
 מדברא אריא. ארי צדיאו מפליאיש דעדי. ולא
 אשתמע קל בעירא בארעהון. מעופא דשמיא ועד
 בעירא. אטליטלו גלוי: ונתתי את ירושלים לגדים
 מעון תנים ואת עירי יהודה אתן שממה מפלי

יושב: ואתין ית ירושלים. לגרין מדור ודורין. וית
 קדווא דבית יהודה. אתין לצדו מפלי יתוב: מיי
 האיש החכם ויכן אתיואת ואשר דבר פיייהוה
 אליו ויגדה עלימה אברה הארין נצתה כמדבר
 מפלי עבר: מן גבר דחכים ויספר יתדא. ודאתמלל
 מן קדם יי. עמיה ויהונת. על מא הרובת ארעא.
 צדיאת כמדברא מפלי עדי: ויאמר יהוה על יעובם
 אתיתורתי אשר נתתי לפנים ולא שמעו בקולי
 ולא יהלכו בה: ואמר יי. על דשבקו ית אוריתי.
 דיהבית קדמיהון. ולא קפידו למימרי ולא היכו
 בה: וילכו אחרי שררות לבם ואחרי הבעלים
 אשר למדום אבותם: ואולו. פתר הרחור לפהון.
 ובתר בעליא. דאליפונן אבהתהון: לכן פה
 אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני מאכילם
 אתהעם הזה לענה והשקותים מייראש: בכין.
 כדנן אמר. יי צבאות אלהי ישראל. האנא מייתי
 עליהון עקא. על עמא הדין מרר כגדין. ואשקינן
 פס דלוט ביש פרישי חוין: והפיוצותים פגוים
 אשר לא ידעו המה ואבותם ושלחתי אחריהם
 את יי החרב עד פלותי אותם: ואכדרנן ביני
 עממיא. דלא ידעו. אנון ואבהתהון. ואגרי בתריהון
 דקטלין בחרפא. עד דאשיצי יתהון: פה אמר
 יהוה צבאות התבוננו וקראו למקוננות ותבואנה
 ואלה החכמות שלחו ותבואנה: כדנן אמר יי
 צבאות. אסתכלו. וקרו לאיתא וייתין. ולהפימתא
 שלחו וייתון: ותמהרנה ותשנה עלינו נהי ותדרנה
 עינינו דמעה ועפעפינו יזורמים: ויזחן. ויטלן
 עקנא אריא. וישגרו. עיננא דמעין. ונגלגי עיננא
 יגרון מיא: כי קול נהי נשמע מציון איה שרדנו
 בשנו מאד כיי עזבנו ארין כי השליכו משפנותינו:
 ארי קל אריא. אשתמע מציון איכדין אתבוינא.
 בהיתנא לחדא ארי הרובת ארענא. ארי צדיאה
 בירגיתנא: כיי שמענה נשים דברייהוה ותקה
 אזנכם דבריפיו ולמדנה בנתיכם נהי ואשה
 רעותה קינה: ארי שמעא נשיא פתגמא דיי.
 ותצית אודנכון למלי נביוהי. ואליפא לבנתכון
 אריא. ואתתא לחברתה ענויא: כיי עלה מות
 בחלונינו פא פארמנותינו להכרית עולל מחוין
 בחורים מרחבות: ארי סליק מותא פתרכנא.
 עאל בבירגיתנא. לשיצאה ינוקן משוקא. עולימין
 מרחובין: דבר פה נאסיהוה ונפלה נבלת האדם
 כדמן על פני השדה וכעמיר מאחרי הקוצר ואין
 מאסף: אתנפי. כדנן אמר יי. ותתרכי נבילתא
 דאנשא. פויבל מבודר על אפי חקלא. וכעמירא.
 מבתר חצודא ולית דמכניש: כה אמר יהוה

אל קמין ב"ק. שחיש קדי

הפטרת תשעה באב

כי אני יהוה עשה הסד נישפט וצדקה בארץ כי
באלה הפצתי נאם יהוה : אלהין כדא ישתבח
דמשתבח דחכים ואוליף למדע דחלתי. ארי אנא
י. עבידנא חסדא. ודין הקשומט וזכו בארעא ארי
באלין רעוא קדמי אמר יי : עד

אליהלל חכם בהכמתו ואל יהלל הגבור
בגבורתו אליהלל עשיר בעשרו : בדנן אמר
יי לא ישתבח (שלמה בר דוד) חביבא בהכמתיה.
ולא ישתבח (שמשון בר מנחם) גברא בגבורתיה.
לא ישתבח (אחאב בר עמר) עתירא בעותריה :
כי אם בזאת יהלל המתהלל השכל וידע אותי

תמו ונשלמו הפטרות. בעזרת יוצר מאורות :

ברכות ההפטרה

כחם על הנייר ולהפיק רצון כל שואל הדפסנו ברכות הפטרות של ט"ב שהרית ומנהה

לפניה מברך

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם. אשר בחר בנביאים טובים. ורצה ברכיהם
הנאמרים באמת. ברוך אתה יהוה הבוחר בתורה ובמישה עבדו וכישראלי
עמו ובנביאי האמת והצדק :

ולאחריה מברך

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם צור פלי העולמים צדיק בכל הדורות. האל
הנאמן. האומר ועושה. מדבר ומקים. אשר בלדבריו האמת והצדק. נאמן אתה
הוא יהוה אלהינו ונאמנים דבריה. ודבר מדבריה אהור לא ישוב ריקם כי יאר
נאמן אתה. ברוך אתה יהוה האל הנאמן בכל דבריו :

רחם יהוה אלהינו עלינו ועל ישראל עמו ועל ירושלים עיר העיר האבדה החריבה
השוממה הנתונה ביד זרים היושבת וראש לה הפוי פאשה עקרה שלא יקרה
ויבלענה גיונים ויירשנה עובדי פסידים. ויתנו את נבלת עבדיך מאכל לעוף
השמים ולבהמת הארץ. על פן ציון במרר תכבה. וירושלים תתן קולה. לבי לבי עלי
חלדיהם מעי מעי על הרוגיהם. ראה יהוה והביטה ורחם שוממותיה ונחמה כי אתה
יהוה באש הצתה ובאש אתה עתיד לבנותה ככתוב ואני אהיה לה נאם יהוה חומת
אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה. ברוך אתה יהוה בונה ירושלים :

את צמח דוד מהרה תצמיה וקרנו תרום בישועתך. ברוך אתה יהוה מגן דוד :

